CATALOGVS SANCTORVM ITALIÆ

In Menſes duodecim diſtributus.

IN QVO VITAE ILLORVM EX PARTICVLARIVM Eccleſiarum monumentis compendio deſcribuntur, adiectis vbique ſcholijs, notisq; perbreuibus: in quibus ſæpenumerò ambiguitates, & errores circa tempus pręſertim, ac hiſtoriæ veritatem contingentes deteguntur.

AVTHORE F. PHILIPPO FERRARIO ALEXANDRINO
Ord. Seruorũm B. Mariæ, Sacræ Theologiæ Magiſtro, & Mathematicarum in Gymnaſio Ticinenſi publico interprete.

AD SANCTISS. PATREM, ET DOMINVM IN CHRISTO D. PAVLVM V. PONT. MAX.

Acceſsit Index geminus alphabeticus, vnus nominum Sanctorum, in quo, vbi corpora ipſorum condita ſint, indicatur: alter locorum, in quo Sanctorum qui in illis ſunt, adnotantur.

CVM PRIVILEGIIS.

MEDIOLANI, Apud Hieronymum Bordonium. M. DC. XIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

NOS Fr. Deodatus Duccius ab vrbe Burgo S. Sepulchri, ſacræ Theologiæ Magiſter, ac totius Religionis Seruorum B. Mariæ Virginis ſub regula S. Patris noſtri Auguſtini Prior Generalis, Dilecto nobis Reuerendiſs. P. Magiſtro Philippo Ferrario de Alexandria in publico Ticinenſi Gymnaſio Doctori, & olim eiuſdem Ordinis Generali licentiam à prædeceſſore noſtro conceſſam Catalogum Sanctorum Italiæ ædendi, ab ijs, ad quos ſpectat, approbatum, confirmamus. In quorum fidem &c. Dat. Mediolani in Conuentu noſtro Seruorum Pridie Kalendis Decembris 1612.

Imprimatur.

Fr. Aloyſius Bariola Auguſtinianus Conſultor S. Officij pro Reuerendiſſimo Inquiſitore.

Al. Boſſius Can. Ord. Theol. pro Illuſtriſs. Cardinali Archiep.

V. Saccus &c. pro Excellentiſs. Senatu. &c.

SANCTISSIMO
AC BEATISS.^{MO} PATRI,
ET D. N.
PAVLO QVINTO
PONT. MAX.

F. Philippus Ferrarius Seruorum B. M. minimus S.

EN Pater Beatiſſime, Sanctorum Italiæ (quę vti Prouinciarum omnium Regina non modò eas cæteris in rebus, ſed & Sanctorum numero, & dignitate antecellit) Catalogum à nemine, quod ſciam, hactenus elaboratum. In quo vitas ipſorum à me, dum Generalis eſſem, inter viſitandum collectas maiore quam potui compendio deſcripſi: quò illæ vnico, eoque non magno comprehenſæ volumine breuitate magis ad legendum Lectores allicerent. Non ignoro alios phraſim, vti rudiorem reprehenſuros (quæ tamen elegantior non omnibus eſſet peruia) alios, quòd nonnullos omiſerim, paucave de aliquibus (quod culpa illorum, qui rogati ſcripta ſuppeditare non curarunt, accidit) dixerim: vel quod aliorum dicta alicubi improbauerim, criminaturos. Quod tamen mihi non

magnopere curandum eſt: etenim ſolent hominū plerique aliorum facta, dictaq; carpere:&, vt veriſſimè dictum eſt, ſtat ſua cuique ſententia. Illum quicunque ſit S. V. cui ſe noſtra Religio ob magna accepta beneficia, maximè deuinctam fatetur, quæque me Roma abeuntem vt aliquid huiuſcemodi ſcriberem, hortari dignata eſt, dicandum duxi. Quam, exiguum munus oblatum ne dedignetur, ſuppliciter exoro. Si quid enim, quod non diſpliceat, legentibus continere viſus fuerit, Id omne S. V. quæ me ad ſcribendum impulit (hortationes enim Principum iuſſa dixerim) acceptum referent; ſin minus tenuitati ingenij authoris adſcribent, remque felicius abſoluendi alijs præbebitur occaſio. Ego verò Sanctiſſime Pater, & familia noſtra Seruorum aſſiduè D. O. M. enixeque rogabimus, vt V. B. qua Reip. Christianæ clauum moderante ſumma Orbis Terrarum pace perfruitur, diutiſſimè incolumen ſeruet.

ILLVSTRISSIMO

ET REVERENDISSIMO D.

D. FABRICIO VERALLO

S. R. E. CARDINALI,

ac Seruorum Beatæ Mariæ Virginis Protectori.

F. Philippus Ferrarius Theologorum minimus perpetuam felicitatem exoptat.

ILLVD *in more poſitum eſt, Cardinalis Ampliſſime, vt qui lucubrationes ſuas æditurí ſunt, eas, quamuis doctiſſimi habeantur, abſque Mecœnatis alicuius auſpicijs in lucem prodire nolint. (Vt enim ſidera ſuperiora inferioribus lumen impertiunt, ita Principes, & Mecœnates, qui cæteris non ſolum authoritate, ſed & virtutibus præſtant ſubiectis nonnihil ſplendoris, dignitatisque ſuæ conferre videntur.) Quod ſanè mihi eo magis faciendum video, quòd nulla dicendi copia; nullisve ingenij viribus præditus, onus humeris impar non inani certè gloria (cum à Græcis ſapientiſſimè dictum ſciam* κενῆς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον *) at iuuandi potius deſiderio ductus ſuſcepi: eoque progreſſus ſum, vt pedem referre non liceat. Cogitanti autem*

quem

quem patronum, qui & authoritate, & eruditione præcelleret, mihi deligerem, illicò tu humaniſsime Cardinalis occurriſti: quo Protectore noſtra Seruorum Religio maxima tranquillitate fruitur. Ita enim optimi Protectoris partes exequeris, vt ſingulos ſua munera obire ſinens, omnes in officio contineas. Ita accedentes excipis, & abeuntes dimittis, vt nemo etiam ſi cuius gratia venerat, non acceperit, triſtis recedat. Quamobrem te protegente non modò Religio exultat, ſed & ſe optimè ſartam, tectamque fore diù ſperat. Eadem & ipſe ſpe fretus librum hunc nuper pro ingenij mei tenuitate elaboratum aſpirante tui nominis aura ædere non dubitaui. Quem vt, qua ſoles humanitate, & benignitate, excipias, etiam rogo, D.O.M. (quod totus Ordo noſter aſſiduè facit) toto ex corde deprecans. vt te diù ἀεὶ εὐτυχοῦντα Protectorem nobis eſſe concedat.

PIO LECTORI S.

ETSI apud Petrum Equilienſem Epiſcopum, Iacobum à Voragine, Aloyſium Lipomanum, Laurentium Surium, Alphonſum Villegenſem, & alios aliquot Sanctorum Italiæ vitæ leguntur: cum tamen hi minimam illorum partem æddiderint, operæpretium me facturum duxi, ſi quas ſuperioribus annis Generalis officio fungens inter viſitandum Ordinis noſtri loca ex diuerſarum Eccleſiarum monumentis in pleriſque Italiæ vrbibus collegi, in compendium redactas, in lucem æderem. Quod vt libentius facerẽ duo me præcipuè impulere: primum quidem, vt Acta Sanctorum præclara dudum latentia aliquando quaſi è tenebris in lucem prodirent, illiſque debitus ab omnibns honos haberetur: alterum verò, vt vitæ ipſorum emendatiores, quoad fieri poteſt, legerentur, cum multas tàm prælo excuſas, quàm manuſcriptas erroribus ſcatere deprehenſum ſit. Quamuis autem eas perbreues ſcripſerimus, ne opus nimis excreſceret, (ſi enim vitas omnes ex integro, vt ab alijs exaratas inuenimus collegiſſemus, non vnum, ſed plura conficere volumina neceſſum fuiſſet, tanta Sanctorum copia nobis occurrit) nihil tamen, quod ad hiſtoriæ ipſorum veritatem pertineat, præſertim circa patriam, circa tempus, & præcipuas illorum actiones omiſimus.

Sanctos omnes appellauimus, quos ex Apoſtolicæ Sedis

con-

conceſsione Diuino, ſiue Eccleſiaſtico veneramur officio, (licet in SS. Albo, needum adſcripti ſint, minusq́ue eos ex S. R. E. regulis Sanctos liceat appellare.) Nam Sanctos ab Eccleſijs, in quibus celebrantur, etiam Cathedralibus paſſim vocari perſpeximus.

Vitam Beatorum aliquot inſigniorum (paucorum tamē) & quorum dies depoſitionis certus haberi potuit, ac ergo quos magna populi deuotio viget, interſeruimus. Si quæ Sanctorum vitæ, actave deeſſe compertum fuerit non Auctoris negligentiæ, ſed eorum qui requiſiti non ſemel, ea communicari noluere, vitio, incuriæque adſcribito. Sicubi verò erratum eſſe, aliquidve prætermiſſum offenderis, id in alia poterit editione ab alijs emendari. Tu interim haſce, qualeſcunque ſint, lucubrationes æqui, bonique conſule, & vale.

INDEX TOPOGRAPHICVS LOCORVM ITALIÆ;

In quibus SS. viget memoria, eorum quoque nominibus ſubiectis.

Abellini in Hirpinis.

MOdeſtinus Ep. Florentinus Presbyter, & Flauianus Diac.mart. 10.Iunij.

Acerris in Campania.

Conus, & Conellus filius mart. 3. Iun.

In Aemilia Prou. Italiæ Ciſpad.

Iucunda V.Regij. 25.Nou.
Plures proprijs in locis adnotantur.

Aemoniæ in Hiſtria.

Maximus Epiſc. & mart. 29.Maij.
Pelagiꝰ Diac. mar.&patronus.29.Aug.
Flos Epiſc.&confeſſ. 27.Octob.

Æſerniæ in Samnio.

Benedictus Ep. & Confeſſ. 4.Maij.

Æſii in Piceno.

Florianus mart.& patronus. 4.Maij.
Septimius Ep.& mart.patronus. 22.Septemb.

Agathæ in Samnio.

Mennas Solitarius Confeſſ. 11.Nou.

Agrigenti in Sicilia.

Gerlandus Ep.& Conf. 25.Februar.
Gregor.Ep.& Confeſſ. 23.Nouemb.

Alba Pompeia in Liguria.

B.Theobaldus Confeſſ. 27. Maij.
Frontinianus mart. 6.Septemb.
Eufredus Mon.& mart. 11.Octob.

Albingauni in Liguria.

Benedictus Ep.& Conf. 12.Febr.& 5.Decemb.
Calocerus mart. 18.April.
Veranus Ep.& patronus. 14.Nouēb.
Transl. eiuſd. 8.Iunij.

Albintemelij in Liguria.

Secundus mart. 26.Auguſti.

Aletij in Salentinis.

Herina virg.& mart. 5.Maij.
Patroni. Venera virg.& mart. 26.Iulij.
Horontius 1.Ep.& mart. Dominica vlt.Aug.
Iuſtus Ep.& mart. Die ſeq.

Alexandria Statiellorum in Liguria.

Baudolinus Ep.& patronus. 10.Nou.

Alicata in Sicilia.

Angelus mart.Ord. Carmelit. 5.Maij.

Altini in Venetia.
Liberalis Confeſſ. Corpus Taruiſij. 27.April.
Heliodorus Ep.& Conf. 3.Iulij.
Siſinnius Ep.& Conf. 14.eiuſd.
Theoneſtus Ep. Tabra, & Tabratha Diac. martyres. 22. Nou. corpora Torcelli.

Ameria in Vmbria.
Secundus mart. 1.Iunij.
Patroni. Himerius Ep.& Cóf. 17.eiuſd.
Firmina virg.& mart. 24. Nou.
Olympiades Conſularis mart. 1.Decemb.

Amigdalaria in Baſilicata.
Aprus, & Ioannes Confeſſ. 8. Iulij.

Amiterni in Veſtinis.
Octoginta tres milites, & martyres. 24. Iulij.
Victorinus Ep.& mart. 5. Septemb.

Anagnia in Hernicis.
Secundina virg.& mart. 15.Ian.
Oliua virg. 3.Iun.
Petrus Ep.& Conf. 3.Aug.
Magnus Ep.& mart. 19.eiuſd.
Aurelia, & Neomiſia virg. 25. Sept.

In Anaunia valle apud Tridentum.
Siſinnius, Martyrius, & Alexander mart. 29.Maij.

Ancona in Piceno.
Marcellinus Ep.& Conf. 9.Ian
Primianus Ep. & mart. 23.Febr.
Benuenutus Epiſcopus Auximanus, 22.Martij.
Cyriacus Ep.& mart.patronus. 4.Maij.
Anna mart. mater S. Cyriaci. 5.eiuſd.
Peregrinus, Herculanus, & Flauianus mart. 16.eiuſd.
Liberius Conf.& patronus. 27.eiuſd.
Transl.S.Cyriaci Ep. & mart. 8.Aug.
Conſtantius Manſion.& Conf.23.Sept.
Inuentio Corp. S. Laurentiæ virgin. & mart. 1.Octob.
Palatia virg.& mart. patrona. 7.eiuſd.

Andria in Apulia.
Richardus Epiſc. & Confeſſ. 9. Iun.& 21. Aug.

Aquila in Veſtinis.
Petrus Cęleſtinus Confeſſ. patronus. 19. Maij.
Bernardinus Confeſſ. 20.Maij.
Euſanius Confeſſ. 7.Iulij.
Florentius, & Felix mart. 21. Iulij.
Equitius Abb. & Confeſſ. 7. Martij, & 11. Aug.
Iuſta virg.& mart. 11.eiuſd.
Tutius Erem.& Confeſſ. qui & Tuſſius in Territ. 9. Septemb.
Maximus Diac. & martyr. patronus. 10. Octob.
Raynerius Ep. & Conf. 30. Decemb.
Iuſtinus Presbyter, & mart. 31.eiuſd.

Aquileia in Carnis.
Paulinus Ep.& Conf. 11. Ianuar.
Iulianus Hoſpitator,& Conf. 29.eiuſd.
Chryſantianus,& Socij mart. 17.Febr.
Hellarus Ep.& Tatianus diac.martyres. 16. Martij.
Agape, Chionia, & Irene virg. & mart. 5.April.
Inuentio Corp.SS.Cantiani, Gryſogoni, & Soc. 24.eiuſd.
Cantius, Cantianus, & Cantianilla mart. 31.Maij.
Hermacora Epiſcopus, & Fortunatus Diac.mart.patroni. 12. Iulij.
Prothus mart. 14. eiuſd.
Cyrica,& Muſca virg.& mart.17.eiuſd.
Felix,& Fortunatus mart. 14. Auguſti.
Hermogenes, & Fortunatus martyr. 23.eiuſd.
Transl. Corp. SS. Hermacoræ, & Fortunati. 27.eiuſd.
Euphemia, Dorothea, Tecla, & Eraſma virg. & mart. 19. Septemb.
Griſogonus mart. qui & Chryſogonus. 24. Nouemb.

Valerianus Ep.& Conf. 27. eiuſd.
Chromatius Ep.& Confeſſ. 2.Decemb.
Anaſtaſia mart. 25.eiuſd.
Zoilus Confeſſ. 27.eiuſd.

Aquis Statiellis in Liguria.
Guido Ep. & patronus. 2.Iunij.
Maiorinus Ep.& Confeſſ. 27.eiuſd.

Aquini in Latio.
Clinius Confeſſ. 30.Martij.
Fulcus Confeſſ. 22.Maij.
Conſtantius Ep.& Confeſſ. patronus. 1.Septemb.

Arcani in Latio.
Eleutherius Confeſſ. 26.Maij.
Bernardus Confeſſ. 14.Oct.

Aretij in Hetruria.
Laurentinus, & Pergentinus martyr. 3.Iunij.
Gaudentius Ep.& Columatus Diacon. mart. 19.eiuſd.
Hilarianus Mon.& mart. 16. Iulij.
Donatus Ep.& mart.patronus. 7. Aug.
Antilia virg.& mart. 24. Septemb.
Transl.Corp.S.Donati. 12.Nouemb.

Argentani in Brutijs. ſeu in Ciu.S. Marci in Calabria.

Dominata mart. cum Senatore, Viatore, & Caſſiadoro filijs. 14. Sept.

Ariani in Hirpinis.
Odo Eremita, & Confeſſ. 25.Martij.

Arimini in Aemilia.

Iulianus mart.& patronus. 22.Iunij.
Iucundinus, Iuuentinus, Peregrinus, & Felicitas mart. 2. Septemb.
Innocentia virgin.& martyr. patrona. 16. eiuſd.
Gaudentius Epiſc. & martyr. patronus. 14.Octob.
Columba virgin. & martyr. patrona. 31.Decemb.

Aſculi in Piceno.
Inuentio Corp.S.Emygdij. 22.Martij.
Chriſtantianus mart. 13.Maij.
Emygdius Epiſc. & martyr. patronus. 5.Auguſti.
Transl. eiuſd. 12.April.
Venus virg. & mart. 14. Nouemb.

Aſſerici in Veſtinis.
Francus Eremita,& Confeſſ. 5.Iunij.

Aſſiſii in Vmbria.
Vitalis Eremita, & Confeſſ. 31.Maij.
Rufinus Ep.& mart. patronus. 11.Aug.
Victorinus Ep.& mart. 13.eiuſd.
Rufinus mart. 19.eiuſd. al.30.Iul.
Clara virg. 12. eiuſd.
Franciſcus Confeſſ. & patronus. 4.Oct.

Aſta Pompeia in Liguria.
Secundus mart. & patronus. 6.April.
Transl. eiuſdem. 30.Martij, & 2.Iun.
Inuentio eiuſd. 30.Aug.
Secundus de Victoria mart. 13.Nou.
Euaſius Ep.& mart. 1.Decemb.

Atella, ſeu Auerſæ in Campania.
Elpidius Epiſc.& Confeſſor. 24.Maij.

Aterni in Pelignis.
Peregrinus Ep.& mart. 13.Iunij.

Atinæ in Latio.
Iulianus mart. 27.Ianuar.
Prudentius Ep.& mart. 1.April.
Marcus Ep.& mart.patronus. 28. Apr.
Carus Ep.& mart. 29.eiuſd.
Nicandrus, Marcianus, & Daria mart. 17.Iunij.
Fulgentius Ep.& Conf. 29.Septemb.
Paſſicrates mart.
Secundinus mart.
Martinus Erem.& Confeſſ.

Atria vide Hadria.

Atripalta in Hirpinis.
Hippolytus Presbyter, Sabinus,& Romulus mart. 17.Febr.

Auguſta Prætoria in Salaſſis.

Vrſus Presbyter,& conf. 1.Febr.
Bernardus Archidiac.,& conf. 15. Iun.
Gratus Ep.& patronus. 7.Sept.
Iocundus Ep.& patronus. 30. Dec.

Auguſta Taurinorum, Vide Taurini.

Auia in Veſtinis, Vide Aquila.

*M*aximus Leuita, & mart. nunc Aquilæ. 19. Octob.

Auximi in Piceno.
Benuenutus Ep.& conf. 22. *M*artij.
Florentius, Siſinnius, Diocletianus, & *M*aximus mart. 11. *M*aij.
Leopardus Ep.& conf. 7. Nouemb.
Syluester Ab.& conf. 26.eiuſd.

B

Babuci in Hernicis.
Petrus Erem.& conf. 11. *M*artij.

Balnei in Aemilia.
Ioanna *M*onial. Ordin. Camaldul. 16,Ianuar.

Balneoregij in Hetruria.
Bonauentura Ep.& Doct.Ordin. *M*in. 14.Iulij.
Aldrouandus Ep.& conf. 22.Aug.

Barij in Apulia.
Nicolaus Epiſc. & confeſſ.|ac patronus. 6.Decemb.
Transl.eiuſd. 9.*M*aij.

Baroli in Apulia.
Rogerius Epiſcop.Cannen. patronus. 15.Octob.

Beluni in Venetia.
Saluator Ep.& conf. 3.Ian.
Ioatha mart. & patronus. 22.*M*aij.
Lucanus Ep.& patronus. 20. Iulij.
Beneuenti in Hirpinis.
Barbatus Ep.& patronus. 19. Febr.
Artellais virg. 3.*M*artij.
Apollonius Ep.& conf. 8.Iulij.
Caſſianus Ep.& conf. 12.Aug.
Duodecim fratres mart. 1. Septemb.
Ianuarius Epiſc. & Deſiderius Lector mart. 19.eiuſd.
*M*odeſtus Leuita, & mart. 2. Octob.
Tammarus Ep.& conf. 15.eiuſd.
Transl. 5.Ianuarij. 23.eiuſd.
Transl.S.Bartholomæi Apoſt. e Lipara Beneu. 25.eiuſd.
Dorus Ep.& conf. 20. Nouemb.

Bergomi in Inſubria.
Domno mart. 5.Ian.
Vincentius mart.patronus. 22.eiuſd.
Iacobus mart. 4.*M*aij.
Gratæ viduæ Transl. 11.eiuſd.
Lupus confeſſ. 9.Iunij.
Adleida Matrona. 27 eiuſd.
Ioannes Ep.& mart. 12.Iulij.
Domneo mart. 16.eiuſd.
Firmus,& Ruſticus mart. 9. Aug.
Heſteria virg & mart. 11.eiuſd.
Proiectitius Diac.& mart. 17.eiuſd.
Grata vid. 25.eiuſd.
Alexander mart.& patronus. 26.eiuſd.
Transl.eiuſd. 13.eiuſd.
Narnus 1.Ep.& conf. 27.eiuſd.
Transl. SS. Firmi, Ruſtici,& Proculi. 22.Sept.
Inuentio Corp. S. Vincentij martyr. 23.eiuſd.
Euſebia virg.& mart. 29.eiuſd.
Viator Ep.& conf. 14.Decemb.

Beſutij in Territ. Mediolanen.
Nicus Eremita,& conf. 8.April.
Bettonij in Vmbria.
Chriſpolytus Ep.& mart. 12. Maij.

Blanderati in Vercellenſ.Diœc.
Serenus Ep.Maſſilien.& conf. 2.Aug.
Blera in Hetruria.
Senſius confeſſ. 25.Maij.
Viuentius Ep.& conf. 11. Decemb.
Bobij in Liguria.
Attala Ab.& confeſſ. 10.Martij.
Beſtulphus Ab.& conf. 19.Aug.

Co-

Columbanus Ab.ac patronus. 23.Nou.
Tranſl. eiuſdem 1. Septemb.
Tranſl. aliorum. 16.Martij.

Bomminaci in Territ. Aquilano.

Peregrinus mart. 18.Nouemb.

Bononiæ in Aemilia.

Hermes, Aggæus, & Caius mart. 4.Ian.
Zamaſ Ep. & confeſſ. 24.eiuſd.
Guarinus Ep. & confeſſ. 6.Febr.
Iuliana vidua. 7.eiuſd.
Fauſtinianus Ep.& conf. 26.eiuſd.
Baſilius Ep.& conf. 6.Martij.
Catharina virg.& Monialis. 9.eiuſd.
Tertullianus Ep.& conf. 27.Aprilis.
Theodorus Ep.& conf. 5. Maij.
Proculus miles,& mart. 1.Iun.
Proculus Ep. & mart. 1.eiuſd.
Pariſius conf. 11. eiuſd.
Paternianus Ep.& conf. 12.Iulij.
Dominicus conf.Author Præd. 4.Aug.
Eiuſd.Tranſlatio.
Bononius Ab.& conf. 30. Aug.
Euſebius Ep.& conf. 26. Septemb.
Petronius Ep.conf.& patronus. 4.Oct.
Vitalis, & Agricola mart. 4. Nouemb.
Iucundus Ep.& conf. 14.eiuſd.
Felix Ep.& confeſſ. 4.Decemb.
B.Albertus Ab. Vallis Vmbroſ. confeſſ. 20.Maij.
B.Iacobus Alemannus conf.Ord.Præd. 11.Octob.

Bouæ in Calabria.

Leo Monachus, & conf. Ord. S.Baſilij. 5.Maij.
Helias Abb.& confeſſ. Ord. prædicti. 11. Septemb.
Conſtantinus confeſſ. 21.eiuſd.

Brixiæ in Cenomanis Venetiæ.

Ruſticianus Ep.& conf. 5.Ian.
Paulus 2.Ep.& conf. 7.Febr.
Conſtantius conf. 12.eiuſd.
Fauſtinus, & Iouita mart. ac patroni. 15.eiuſd.
Fauſtinus Ep. & conf. 16. eiuſd.
Epimeneus Presbyter,& mart.18.eiuſd.
Paterius Epiſc.& conf. 21.eiuſd.
Felix Ep.& conf. 23.eiuſd.
Titianus Ep.& conf. 3. Martij.
Paulinus Ep.& confeſſ. 4.eiuſd.
Gaudioſus Ep.& conf. 7.eiuſd.
Latinus Ep.& conf. 24.eiuſd.
Secundus mart. 29.eiuſd.
Calocerus mart. 18.April.
Cyprianus Ep.& conf. 21.eiuſd.
Honorius Ep.& conf. 24.eiuſd.
Theophilus Ep.& conf. 27.eiuſd.
Paulus 1.Ep.& conf. 29.eiuſd.
Tranſlatio SS. Fauſtini, & Iouitæ. 9.Maij.
Anaſtaſius Ep.& conf. 20.eiuſd.
Aphræ mart. 24.eiuſd.
Clatheus Ep.& mart. 4.Iunij.
Apollonius Ep.& conf.7.Iulij.
Sauinus, & Cyprianus mart. 11.eiuſd.
Optatianus Ep.& confeſſ. 14.eiuſd.
Philaſtrius Ep.& confeſſ. 18. eiuſd.
Eiuſd.Tranſl. 9 Aprilis.
Herculanus Ep.& conf. 12. Auguſti.
Alexander mart. 26.eiuſd.
Anathalo Ep.1.& conf. 24.Septemb.
Vigilius Ep.& confeſſ. 26. eiuſd.
Syluinus Ep.& conf. 28.eiuſd.
Gaudentius Ep.& conf.25.Octobr.
Dominator Ep.& conf. 5. Nouemb.
Antigius Ep.& conf. 14.eiuſd.
Euaſius Ep.& conf. ~~c.eiuſd.~~ 2 Decemb.
Vrſicinus Ep.& confeſſ. 1. Decembr.
Deuſdedit Ep.& conf. 10 eiuſd.
Viator Ep.& confeſſ. 14. eiuſd.
Syluia virg.& mart. 15.eiuſd.
Dominicus Ep. & mart. 20. eiuſd.
B.Obitius confeſſ. 4.Febr.

Bronis in Territ. Ticinenſ.& Diœc. Placent.

Conthardus Eſtenſis conf. 16.Aprilis.
Simplicius Diaconus,& conf. 21.Iunij.

Brunduſii in Salentinis.

Leucius Ep.& conf. patronus. 11.Ian.
Theodorus mart. & patronus. 9.Nou.
Pelinus Ep.& mart. patronus. 5. Dec.
Cyprius Ep. eiuſd. vrbis. dies ignoratur.

Burgi

Burgi S. Donnini vide Iulia.

Burgi Sancti Sepulcri in Vmbria.

Ægidij, & Arcani Confeſſ. & patronorum. 1. Septembr.

C

Caſenæ in Aemilia.

Seuerus Ep. & protector. 6. Iulij.
Eiuſd. Tranſlatio. 1. Decembris.
Maurus Ep. & protector. 21. Nouemb.

Caieta in Latio.

Innocentius Ep. & mart. 7. Maij.
Eupuria virg. & mart. 16. eiuſd.
Montanus mart. 17. eiuſd.
Albina virg. & mart. 26. eiuſd.
Eraſmus Ep. & mart. patronus. 2. Iunij.
Marcianus Ep. & mart. Syrac. 14. eiuſd.
Caſtus, & Secundianus Epiſc. & mart. 1. Iulij.
Probus Ep. & mart. 6. Octob.

In Calabria.

Bruno Conf. Carthuſianorum author. 6. Octob.
Alij plures ſuis locis referuntur.

Calatia in Samnio.

Stephanus Epiſc. & patronus. 29. Oct.
Ferdinandus Epiſc. & conf. in Territ. 27. Iunij.

Caleni, ſeu Carinula in Campani.

Bernard. Ep. & patronus. 12. Martij.
Martinus Ab. 24. Octob.

Cally in Vmbria.

Geruntius Epiſc. & mart. ac patronus. 9. Maij.

Camerini in Vmbria.

Anſouinus Epiſc. & conf. 13. Martij.
Porphyrius mart. 4. Maij.
Anaſtaſius, & Socij mart. 11. eiuſd.
Venantius mart. & protector. 18. eiuſd.
Inuentio eiuſd. 8. Martij.

Mille quingenti, & vigintiquinque mart. 29. eiuſd.
Victorinus Eremita, & conf. 8. Iunij.

In Campania.

Benedictus *Monachus*, & confeſſ. 23. *Martij.*
Dominica virg. & mart. 6. Iulij.
Eraſinus Ep. & mart. 2. Iunij.
Marcius, ſeu *Marcus* ſolitarius. 24. Octob.
Siluanus Ep. & conf. 10. Febr.
Soſius mart. 23. Septemb.
Octoginta mart. 2. *Martij.*
Alij in proprijs loci adnotati ſunt.

Canuſii in Apulia.

Sabinus Epiſc. & confeſſ. ac patronus. 9. Februar.
Liberalis, ſeu Liberius Epiſc. & martyr. 30. Decemb.

Capreis Inſ.

Conſtantius Ep. & patronus. 14. *Maij.*

Capua in Campania.

Decoroſus Ep. & conf. 15. Februar.
Quartus, & Quinctus mart. 10. *Martij.*
Vitalianus Ep. & conf. 16. Iunij.
Rufinus Ep. & confeſſ. 26. Auguſti.
Rufus ep. & mart. 27. eiuſd.
Rufus, & Carpophorus mart. ead. die ſed Transf.
Priſcus Ep. 1. & mart. 1. Septembr.
Priſcus Ep. & conf. 2. eiuſd.
Paulinus Ep. & conf. 10. Octob.
Germanus Ep. & conf. 30. eiuſd.

De quibus autem non ſit off. & qui in Rom. Martyrol. ſunt deſcripti, hi ſunt.

Caſtrenſis Ep. & conf. De quo *M.* Regali in Sicilia. 11. Febr.
Bernardus Ep. & confeſſ. de quo Caleni. 12. *Martij.*
Ariſtæus Ep & Antoninus puer mart. 3. Septemb.
Quinctus, Arcontius, & Donatus mart. 5. eiuſd.

Pamphilus Ep.& Conf. 7.eiuſd.
Marcellus Presbyter, Caſtus, Æmilius, & Saturninus mart. 6.Octob.
Victor Ep.& conf. 17.eiuſd.
Extra Martyrol.
Maturna virgin. & martyr. in Territ. 15. Martij.
Luphilus, & Fortunatus mart. 7.Oct.
Apud Pet.in Catal.
Quartus, & Marcellinus.
Eurus, Quartus, & Pardus martyr. 5.Nouemb.

Carali in Sardinia.
Ephiſius mart. 15.Ianuar.
Iuuenalis Epiſc.& conf. 28. Maij.
Saturninus mart. 30.Octob.
Reſtituta vid.& mart. 17.Maij.

Caſali in Liguria.
Proiectus Diac. & mart. 25.Ian.
Natalis Presbyter, & conf. 21. Aug.
Euaſius Epiſc.& martyr. ac patronus. 1 Decemb.
Transl.eiuſd. 7.Octob.

Caſino M. vide in M.Caſino.

Caſtro Bono in Sicilia.
Gulielmus conf. 16.Aprilis.

Caſtro Florentino in Hetruria.
Verdiana virg.moniales. 1.Febr.

Catana, ſeu Catina in Sicilia.
Agatha virg.& mart. patrona. 5.Febr.
Leo Ep.& conf. 20.eiuſd.
Birillus Ep.1.& conf. 21.Martij.
Euplius Diac.& mart. 12.Aug.
Stephanus, Pentianus, Attalus, Fabianus, Cornelius, Sextus, Flos, Quinctianus, Mineruinus, & Simplicianus mart. 31.Decemb.

Caua in Picentibus.
Conſtabilis Ab. 17.Febr.
Alferius Ab. 12.Apr.
Petrus Ab. 4.Maij.
Adiutor, ſeu Adiutorius Ep. 19.Dec.

Ceneta in Venetia.
Titianus Ep. & patronus. 16.Ian.
Transl.eiuſdem. 13.Iunij.
Magnus Ep.& conf. 6.Oct.

Cinguli in Piceno.
Exuperantius Ep.& conf. 24.Ian.
De eodem. 29.Maij.
Sperandia virg. 11.Septemb.

Ciuitate noua in Iſtria, vide Aemonia.

Cluſii in Hetruria.
Muſtiola virg.& mart.Tutelaris. 3.Iul.
Irenæus Diac.& mart.
Secundianus mart. Tutelaris. 11.Aug.

Comi in Inſubria.
Liberata,& Fauſtina virg. 19. Ian.
Prouinus Ep.& conf. 8.Martij.
Abundius Ep.& patronus. 2. Apr.
Amantius Ep.& conf. 8.eiuſd.
Euſebius Ep.& conf. 22.Maij.
Adalbertus Ep.& conf. 3.Iunij.
Eutychius Ep.& conf. 5.eiuſd.
Agrippinus Ep.& conf. 17.eiuſd.
Exuperantius Ep.& conf. 22. eiuſd.
Conſul Ep.& confeſſ. 7.Iulij.
Felix Ep.& conf. 8.Octob.
Eupilius Ep.& conf. 12.eiuſd.
Carpophorus, Exanthus, Caſſius, Saturninus, Secundus, & Licinius martyr. 7.Aug.
Fidelis mart. 28.Octob.
Rubianus Ep. & conf. 16. Decemb.
Ioannes Meda Humiliatorum author. 26. Septemb.
Fuere aliquot alij Epiſcopi Comenſes SS. quorum dies natalis ignoratur.

Concordia in Carnis.
Donatus, Secundianus, & Romulus cũ alijs 86. martyr. patroni. 17.Febr.
Inuentio S.Stephani protomart. patroni. 3.Aug.

Corfinij in Pelignis.
Pamphilus Ep. 28.April.

Pe-

Pelinus Ep.& mart. 5.Decemb.
Sebaſtius,& Gorgonius mart. 7.eiuſd.

Corilione in Sicilia.
Leo Lucas conf. 1.Martij.

Cornueti in Hetruria.
Theophanius conf. 26.Ian.
Lithardus conf.& patronus. 5.Iulij.

In Corſica Inſ.
Iulia virg.& mart. 22.Maij.
Florentius, & Vindemialis Epiſcopi. 9.Iunii.
Corpora Taruiſij.

Cortonæ in Hetruria.
Margarita pœnitens. 22.Febr.
Guido conf.Ord.Min. 12.Iunij.

Cremonæ in Cenomanis.
Facius conf. 18.Ian.
Euſebius Ab. 5.Martij.
Albertus conf. 7.Maij.
Marcellinus, & Petrus mart. patroni. 2.Iunij.
Arealdus mart. 1.Septemb.
Geroldus mart. 7.Octobr.
Himerius Ep. & patronus. 19.eiuſd.
Homobonus cōf.& patronus. 13.Nou.
Tranſl.eiuſd. 25.Iunij.

In Crypta Ferrata apud Tuſculum.
Nilus Ab. 26.Sept.
Bartholomæus Ab. 11.Nou.

Cumis in Campania.
Iuliana virg.& mart. 16.Febr.

D

Derthonæ in Liguria.
Ammonius Ep.& conf. 19.Ian.
Martianus Epiſc. & martyr. patronus. 27.Martij.
Inuentio eiuſd. 20.Octob.
Innocentius Ep.& patronus. 17.Apr.
Tranſlatio eiuſdem. 22.Maij.
Ordinatio eiuſdem. 24.Septemb.
Inuentio SS. conf. Rufini, & Auenantij in Territ. 14.Iulij.
Alpertus confeſſ. 5.Septemb.

Dronerij apud Salutias.
Conſtantius, & Socij Thebæi martyr. 18.Septemb.

E

Eboli in Picentibus.
Bernerius Eremita, patronus. 16.Oct.

Eporediæ in Salaſſis.
Tegulus miles Thebæus mart.& patronus. 25.Octob.
Beſſus miles Thebæus martyr.& patronus. 1.Decemb.
Gaudentius Ep. & conf. Ciuis Epored. 22.Ianuar.

Eugubij in Vmbria.
Secundus, Secundianus, & Agapitus mart. 10 Maij.
Vbaldus Ep. & patronus. 16.eiuſd.
Eiuſd.Canonizatio. 5.Martij.
Eiuſd.Tranſl. 11.Septemb.
Ioannes Laudenſis Epiſc. & confeſſ. 7.Septemb.
B.Villanius Ep. 7.Maij.
B.Fortius Eremita. item 7.Maij.

F

Fabari in Sabinis.
Thomas Ab. 10.Septemb.

Fabriani in Piceno.
Romualdus Ab. author Camaldulenſ. 7.Febr.
Syluester Ab. author Syluestrinorum. 26 Nouemb.

Feſulis in Tuſcia.
Andreas Ep.Ord.Carmelit. 14.Ian.
Iulius mart. 27.Maij.
Alexander Ep.& mart. 9.Iunij.
Romulus Ep.& mart.patronus. 6.Iulij.
Eiuſd.Tranſl.17.Febr.
Creſcentius Dulciſſimus, Chariſſimus & Marchitianus mart. 7.eiuſd.

An-

Andreas Diaconus,& confeſſ. 22. Aug.
Donatus Ep.& confeſſ. 22. Octob.

In Territ. ſeu Diœc.

Brigida virg. 1. Febr.
Euphroſynus Ep. Pāphyliç. 1. Do. Maij.
Gaudentius Monach.& conf. 26. Nou.

Faleriæ in Thuſcia.

Gracilianus, & Feliciſſimæ virg. mart. 12. Aug.

Fani in Senonibus.

Euſebius Ep. & protector. 18. Apr.
Vrſus Epiſc.& protector. 15. Maij.
Fortunatus Ep.& protector. 8. Iunij.
Paternianus Ep.& protector. 10. Iulij.
De eodem cum Octaua. 13. Nouemb.

Farfara, vide Fabari.

Fauentiæ in AEmilia.

Petrus Damianus Ep. vrbis protector. 23. Februarij.
Terentius confeſſ. & Protector. 30. Iulij.
Æmilianus Epiſcopus, & Protector. 6. Nouemb.
Sauinus Epiſcopus,& mart. Protector. 7. Decemb.
B. Iacobus Philippus confeſſ. Ord. Seruorum. 25. Maij.
B. Humilitas Abbatiſſa Ord. Vall. Vmbroſ. 22. eiuſdem.

Fauſina, vide Phauſania.

Feltriæ in Venetia.

Victor, & Corona virg. mart. patroni. 18. Septemb.

Ferenti in Thuſcia.

Bonifacius Ep.& confeſſ. 14. Maij.

Ferentini in Hernicis.

Redemptus Epiſc.& confeſſ. 8. Apr.
Eutychius mart. 15. eiuſdem.
Ambroſius mart. ac patronus. 16. Aug.
Translatio eiuſdem. 29. Decemb.

Ferrariæ in AEmilia.

Leus confeſſ. in Territ. 14. Febr.
Georgius mar. patronus ciuit. 24. Apr.
Maurelius Ep.& mar. Tutelaris. 7. Maij.
B. Ioannes Tauſignanus Ep. Ord. Ieſuatorum. 24. Iulij.
B. Beatrix Eſten. 18. Ianuarij.

Firmi in Piceno.

Alexander Ep.& mar. 11. Ian.
Viſſa virg.& mart. 12. April.
Vide in Sophia virg.& mar. 30. eiuſdē.
calce. Adamus Ab.& conf. 16. Maii.
Philippus Ep.& mart 22. Oct.
Inuentio S. Sabini Epiſc.& mart. patronic. 7. Decemb.

Florentiæ in Hetruria.

Andreas Epiſc.& confeſſ. 26. Febr.
Creſcentius confeſſ. 19. April.
Antoninus Ep.& confeſſ. Ord. Prædic. 2. Maij.
Zenobius Ep.& patronus. 25. eiuſdem.
Tranſlatio eiuſdem. 26. Ianuar.
Podius Epiſc.& conf. 28. eiuſdem.
Io. Gualbertus Ab. Ord. Vall. Vmbr. inſtitutor in Territ. 12. Iulij.
Translatio eiuſdem. 10. Octob.
Minias mart.& Tutelaris. 25. eiuſdem.
Eugenius Diac.& confeſſ. 17. Nouemb.
Bernardus Ep. Parmen. Ord. Vall. Vmbroſæ. 4. Decemb.
B. Iuliana virg. monial. Ord. Seruorum. 19. Iunij.
Memoria Fundationis Ord. Seruorum B.M.V. à ſeptem Beatis Viris inchoati in æde D. Annuntiatæ. 8. Septemb.

Forconij in Veſtinis.

Euſanius conf. — Corpora Aquilæ. — 7. Iulij.
Rainerius Ep. & confeſſ. — Corpora Aquilæ. — 30. Decēb.

Formijs in Campania.

Eraſmus Ep. & mart. — Corpora Caietæ. — 2. Iunii.
Albina virg. & mart. — Corpora Caietæ. — 16. Decēb.

Foro Cornelij in Aemilia.
Maurelius Ep.& conf. vrbis protector. 6.Maij.
Terentius conf. 30.Iulij.
Donatus Diac.& conf. vrbis protector. 7.Aug.
Caſſianus Epiſcop. & mart. patronus. 13.eiuſd.
Proiectus Epiſcop. & vrbis protector. 23.Septemb.
Petrus Chryſologus Epiſ.Rauen.Ciuis Imolen. 3.Decemb.

Foro Iulij in Carnis.
Paulinus Ep.Aquileien.& conf.11.Ian.
Maxima virg. 16.Maij.
Donatus, & Socij martyr. patroni. 21.Auguſti.

Foro Liuij in Aemilia.
Gratus, & Marcellus conf. 20. Martij.
Mercutialis Ep. 30.Aprilis.
Peregrinus conf. Ord.Seruorũ. 1.Maij.
Valerianus mart. & patronus. 4.eiuſd.
B.Iacobus Venet⁹ Ord.Præd.31.eiuſd.

Foro Pompilij in Aemilia.
Rophilus Ep.& conf. 18. Iulij.

Foro Sempronij in Vmbria.
Aquilinus,Geminus,Gelaſius Magnus, & Donatus mart. 4.Febr.
Aldrebandus Ep.& patronus. 1.Maij.
Maurentius, & Socij mart. 31.Aug.

Foro Sylla, vide Foro Cornelij.

Foſſani in Liguria.
Aluerius, & Sebaſtianus mart. Thebæi. 2.Ian.
Iuuenalis Ep. Narnien. vrbis patronus. 3.Maij.
Transl.eiuſd. 20.Decembris.

Fregellis in Latio.
Grimoaldus Presbyter, & confeſſor. 29.Septembr.

Frequenti in Hirpinis.
Marcianus Ep.& conf. 14.Iulij.

Fulginij in Vmbria.
Felicianus Epiſc. & martyr. patronus. 24.Ian.
Heraclius, Iuſtus, & Maurus martyr. 4.Maij.
Petrus, ſeu Petrillus conf. 19. Iulij.
B. Angela vidua. 3.Ian.
B.Thomas.

Fundis in Campania, ſeu in Latio.
Honoratus Ab. 16.Ian.
Paternus mart. 21.Aug.
Felix Monach. & conf. 6.Nouemb.
Andreas Ep. dies ignoratur.

G

Galeata in Aemilia.
Helarus, ſiue Hilarius Ab. 15. Maij.
Columbanus Eremita apud Galeatam. 20.Nouemb.

Galeſii in Faliſcis.
Famianus conf. & patronus. 8.Aug.

Ganna in Inſubria.
Gemmulus martyr. ſiue Hyemulus. 14.Febr.

Gargano M.
Apparitio S. Michaelis Archangeli. 8.Maij.

Gaudiani in Terr. Nouarien.
Iulianus Diac. & conf. 7.Ian.

Gemmula in Territ. Patauino, apud Atiſte.
B.Beatrix virg. Mon.Eſtẽſis. 10.Maij.

Genua in Liguria.
Io.Bonus Ep.Mediolan. Ciuis Genuen. 10.Ianuar.
Valentinus Ep.& conf. 2.Maij.
Deſiderius Epiſc. Lingonen. & martyr. Ciuis Genuen. 23.eiuſd.
Translatio Cinerum S. Ioan. Baptiſtæ. 31.eiuſd.
Syrus Ep.& conf. 6.Iulij.
Felix Ep.& conf. 9.eiuſd.

Lim-

Limbania virg. monial. 16. Aug.
Salamon 1. Ep Genuen. 28. Septemb.
Romulus Ep. & conf. 13. Octob.
Beda confeſſ. 10. April.

Giſalba in Territ. Bergomen.
Amandus Comes, & conf. 6. Apr.

Grabadona ad Lacum Larium.
Inuentio SS. mart. Thebæorum, Matthæi, & Goſmæi. 11. Septemb.

Guleti in Hirpinis.
Gulielmus Ab. author Ord. M. Virgin. 25. Iunij.

H

Hadria in Venetia.
Bellinus Ep. Patauinus, & mart. patronus. 26. Nouemb.

Hieracij in Calabria.
Ieiunius Monach. & confeſſ. 25. Maij.
Venera virg. & matt. 28. Iulij.
Antonius Mon. & conf. 24. Aug.
Nicodemus Mon. & conf.

Hiſpelli in Vmbria.
Fidelis confeſſ. 25. April.
Ventura confeſſ. 3. Maij.
Felix epiſc. & matt. 18. eiuſdem.

In Hiſtria, vide Iſtria.

Horta in Faliſcis.
Landus martyr, & patronus. 5. Maij.

Humagi in Iſtria.

Vide in Calce. Nicephorus Epiſc. Petenenſis. 28. Maij.
Maximilianus Diac. Petenen. 1. Sept.

In Inſula S. Iulij intra lacum Ortenſem.

Iulius Presbyter, & conf. 31. Ian.
Audentius conf. 26. Nouemb.

Interamna in Vmbria.
Proculus Ep. & mart. 1. Ian.
Valentinus Ep. & conf. 7. eiuſd.
Claudius, Carbunanus, Tibudianus, & Planius matt. 8. eiuſd.
Valentinus Ep. & mart 14. Febr.
Agapes virg. & mart. 15. eiuſd.
Proculus, Apollonius, & Ephebus mart. 16. eiuſd.
Saturninus, Caſtulus, Magnus, & Lucius mart. 17. eiuſd.
Cyrillus Ep. Hieroſolymit. orig. Interamnas. 18. Martij.
Proculus Ep. 2. & mart. 14. April.
Domninæ virgin. & martyr. cum alijs. 15. eiuſd.
Iuuenalis Ep. & conf. 7. Maij.
Peregrinus Presbyter, & mart. 16. eiuſd.
Proculus miles, & mart. 1. Iunij.
Proculus Ep. & mart. 6. eiuſd.
Inuentio Corp. S. Valentini Ep. & mar. 21. eiuſd.
Anaſtaſius Ep. & conf. 17. Aug.
Translatio S. Proculi Epiſc. & martyr. 1. Decemb.

Interamna in Aprutio.
Berardus, ſiue Eberardus Epiſ. Aprutinus. 19. Decemb.

In Iſtria.
Zoelius, Seruilius, Felix, Siluanus, & Diocleſ. marr. 24. Maij.
Alios ſuis locis adnotatos inuenies.

Iulia in Aemilia, ſeu in Burgo S. Donnini.

Inuẽtio Corp. S. Donnini mart. 4. Apr.
Giſlemerius marr. & patronus. 16. Sepr.
Donninus mart. & patronus. 9. eiuſd.
Euſtachius Presbyter, & patronus. 12. eiuſd.

Iuſtinopoli in Iſtria.
Nazarius Epiſc. & confeſſ. patronus. 19. Iunij.
Helius confeſſ. 18. Iulij.
Inuentio S. Alexandri Papæ, & mart. 27. Octob.

In Latio.
Bernardus conf. 14.Octob.

Laude Pompeia in Inſubria.
Baſſianus Ep.& patronus. 19.Ian.
Sauina matrona. 30.eiuſd.
Tranſl.Corp.S.Danielis mart.28.Febr.
Danielis mart. 22.April.
Titianus Ep.& conf. 1.Maij.
Albertus Ep.& conf.vrbis Prot. 4.Iul.
Vguzonus mart. 12.eiuſd.
Gualterius conf. 22.eiuſd.
Iulianus, & Socij mart. 24.eiuſd.
Iulianus Ep. & conf. 12.Oct.
Clemens Presbyter,& conf. 17.eiuſd.
Tranſl.Corp.S.Gualterij cóf.23.eiuſd.
Tranſl.Corp.S.Baſſiani Ep. 4.Nou.

Laureti in Piceno.
Translatio Domus Sanctiſſimæ Lauretanæ. 10.Decemb.

Leontinis in Sicilia.
Thecla, & Iuſtina virg. 10.Ian.
Neophyta, Iſidora, & Benedicta mart. 17.April.
Alphius, Philadelphus, & Cyrinus mart.& patroni. 10.Maii.
Epiphana mart. 12.eiuſd.
Cleonicus, Stratonicus, & alij martyr. 24.Iulij.
Oneſimus, Eraſmus, & Soc. martyr. 31.eiuſd.
Euthalia virg.& mart. 27.Aug.
Neophytus Ep.& conf. 1.Septemb.
Donatus confeſſ. 12. Nouemb.
Mercurius, & Soc. mart. 10.Decemb.

In Lipara Inſ.Sicilia.
Aduentus Corporis S. Bartholomæi Apoſt. 13.Iunij.

Locris in Magna Græcia, vide Hieracij.
Ieiunius Mon.& conf. 25.Maij.
Venera virg.& mart.patrona c. 28.Iul.
Antonius Mon.& conf. 23.Aug.
Nicodemus Mon.& conf.

Lucæ in Thuſcia.
Richardus Rex, & conf. 7.Febr.
Anſelmus Ep.& conf. 18.Martij.
Antoninus conf. 27.Apr.
Sita, ſiue Zita virg.
Sentius miles, & mart. 4.Maij.
Theodorus Ep.& conf. 19.eiuſd.
Sentius conf. 25.eiuſd.
Silaus Epiſ.& confeſſ. Dominica infra Oct.Aſcenſ.
Dauinus conf. 3.Iunij.
Paulinus 1.Ep.& mart. 12.Iulij.
Follanus Ep.& mart. 21.Octob.
Fridianus Ep.& patronus. 18.Nou.

In Lucania.
Vitus, Modeſtus, & Creſcentia mart. 15.Iunij.
Hyacinthus, Quinctus, Felicianus, & Lucius mart. 29.Oct.
Alij proprijs locis adſcripti ſunt.

Lunæ in Thuſcia.
Habet Deus Epiſc.& mart. 17.Febr.
Cechardus Ep.& mart. 16.Iunij.
Terentius Ep.& mart. 15.Iulij.
Venerius Ab.& conf. 11.Sept.
Solarius Ep.& mart. 22.Octob.
Baſilius Ep.& conf. 29.eiuſd.
Eutychianus Papa,& mart. 14.Dec.

Mantuæ in Italia Tranſpadana.
Longinus mart. 15.Martij.
Anſelmus Epiſc. Lucenſ.& patronus c. 18.eiuſd.
Cœleſtinus Papa, & conf. 6.Apr.
Inuentio eiuſdem. 7.Iunij.
Rufinus confeſſ. 19.Aug.
Inuentio S.Longini mart. 2.Decemb.
Speciosa virg. 12.Iulij.
B.Oſanna virg. Ord.Præd. 18. Iunij.
B.Io.Bonus conf.Ord.Eremit. 23.Oct.

Martulæ in Vmbria.
Brictius Ep.& conf. 9.Iulij.

Martellicæ in Piceno.
Sollicitus conf.Ord.Crucifer.6.Martij.

Meda in Territ. Mediolanen.
Haymo,& Veremundus, Comites, & conf. 13.Febr.

Mediolani in Inſubria.
Martinianus Ep.& conf. 2.Ian.
Io.Bonus Ep.& conf. 10.eiuſd.
Datius Ep.& conf. 14.eiuſd.
Aquilinus Presbyter,& mart. 29.eiuſd.
Sauina matrona. 30.eiuſd.
Honoratus Ep. & confeſſ. 8.Febr.
Lazarus Ep.& conf. 11.eiuſd.
Manſuetus Ep.& conf. 19.eiuſd.
Benedictus Ep.& conf. 11.Martij.
Ambroſius Ep.& Doct. Eccl. 4. Apr.
Maximus mart. Thebæus. 14. eiuſd.
Galdinus Ep.& conf. 18.eiuſd.
Marolus Ep.& conf. 23.eiuſd.
Valeria vid.mart. 28.eiuſd.
Petrus martyr. Ordin. Prædic.in Terr. 29.eiuſd.
Venerius Ep.& conf. 4.Maij.
Geruntius Ep. & conf. 5.eiuſd.
Conuerſio S. Auguſtini Ep. 8. eiuſd.
Victor mart. eadem die.
Transl.S.Nazarij mart. 10. eiuſd.
Natalis Ep.& conf. 13.eiuſd.
Robuſtianus mart. 24.eiuſd.
Dionyſius Ep. & conf. 25.eiuſd.
Senator Ep.& conf. 28.eiuſd.
Clateus Ep.Brix.mart. 4.Iunij.
Euſtorgius 2.Ep.& conf. 6.eiuſd.
Prothaſius,& Geruaſius mart. 19.eiuſd.
Vldaricus Ep. Auguſtanus. 4.Iulij.
Ampelius Ep.& conf. 8.Iulij.
Nabor,& Felix mart. 12.eiuſd.
Marcellina virg. 17.eiuſd.
Maternus Ep.& conf. 18. eiuſd.
Nazarius, & Celſus mart. 28. eiuſd.
Calimerius Ep.& mart. 31.eiuſd.
Fauſtus miles,& mart. 7.Aug.
Euſebius Ep.& conf. 12.eiuſd.
Simplicianus Ep.& conf. 16.eiuſd.
Anxanus Ep.& conf. 3.Sept.
Maurilius Ep.& confeſſ. 13.eiuſd.
Satyrus conf. 17.eiuſd.
Euſtorgius 1.Ep.& conf. 18.eiuſd.
Chcerius Ep.& conf. 20.eiuſd.
Anathalon Ep.& conf. 25.eiuſd.
Caius Ep.& conf. 28.eiuſd.
Monas Ep.& conf. 12.Octob.
B.Io.Angelus cõf.Ord.Seru. 24.eiuſd.
Quintinus conf. 29.eiuſd.
Antoninus Ep.& conf. 31.eiuſd.
Karolus Borrhomæus Epiſc. & Card. 3.Nouemb.
Magnus Ep.& conf. 5.eiuſd.
Aurelius Ep.Armenus,& conf. 9.eiuſd.
Arſacinus Ep.& confeſſ. 12. eiuſd.
Benignus Ep.& conf. 20.eiuſd.
Prothaſius Ep. & conf. 24.eiuſd.
Caſtritianus Ep. & conf. 1. Decemb.
Mirocles Ep.& conf. 3. eiuſd.
Ordin.S.Ambroſij Ep. 7. eiuſd.
Matronianus Eremita. 14. eiuſd.
Eugenius Ep.Gallus,& conf.30. eiuſd.

Meſſanæ in Sicilia.
Eleutherius Ep. Anthia mater, & Corebus Præfectus mart. 18.Apr.
Plurimi mart. 1.Aug.
Albertus conf.Ord. Carmel. 7.eiuſd.
Nicander Ab. Gregorius, Petrus, Demetrius, & Eliſabet. 19. Septemb.
Placidus,& Socij mart. 5. Octob.
Ampelus,& Caius mart. 20.Nouemb.

Meuaniæ in Vmbria.
Benignus Diac.& mart. 1. Maij.
Vincentius Epiſc. & mart. 6. Iunij.

Modoetiæ apud Mediolanum.
Gerardus confeſſ. 6. Iunij.

Monte Falco in Vmbria.
Clara Virg. Ord. 27.Aug. Al.17.
Seuerus confeſſ. 23. Octob.
M.Feretrano in Vmbria.
Leus, ſiue Leo presbyter & patronus c. 1. Aug.
Albericus Eremita in Territ. 29.eiuſd.
M.Politiano in Thuſcia.
Agnes virg. Ord. Præd. 20. Apr.
M.Sancto in Piceno.
Egirius confeſſ. 25. Maij.

M.Summano in Terr.Vincentino.
Vrſius confeſſ. 3. Maij.

M.Virginis in Hirpinis.
B.Io.Abbas. 12.Maij.
B.Donatus Mon. 17.Aug.

M.Vici in Liguria.
Bernulphus Epiſ. & mart. patronus vrbis. 24.Martij.

M.Vlmi in Piceno.
B.Raynaldus Ord.Crucif. 24.Ian.

Mortaria in Terr. Papien.
Amicus, & Amelius mart. 12.Octob.

Mutinæ in Aemilia.
Geminianus Ep. & patronus. 31.Ian.
Miraculum S.Geminiani. 18.Febr.
Translatio eiuſd. 30.Apr.
Peregrinus conf.in Diœc. 1.Aug.

Narniæ in Vmbria.
Iuuenalis Ep.& conf. 3.Maij.
Caſſius Ep.& conf. 4.Iulij.
Translatio S.Iuuenalis. 7.Aug.

Naulij in Liguria.
Paragorius, Partheus, Parthenopeus, & Saturninus mart. 7.Septemb.

Neapoli in Campania.
Seuerinus Ab.& conf. 8.Ian.
Seuerinus Ep.& conf.eadem die.
Translat. Reliq. S. Thomæ Aquin. 19.eiuſd.
Thomas Aquinus conf. Ord.Prædic.& Doct.Eccl. 7. Martij.
Seuerus Ep.& patronus. 30.Apr.
Transl.S.Ianuarij Ep. 1.Maij.
Pomponius Ep.& conf. 14 eiuſd.
Reſtitura virg.& mart. 17.eiuſd.
Euphibius Ep.& patronus. 23. eiuſd.
Ioannes Ep.& conf. 22.Iunij.
Athanaſius Ep.& patronus. 15. Iulij.
Aſpren 1.ep. & patronus. 3.Aug.
Patricia virg. 25.eiuſd.
Candida vidua. 4.Septemb.
Candida altera Iuniore eadem die.
Ianuarius Ep. & mart.primarius patronus. 19.eiuſd.
Fortuna virg.& mart. 14.Oct.
Gaudioſus Ep.Afric.& conf. 21.eiuſd.
Agrippinus Ep.& patronus. 9.Nou.
Agnellus Ab.& patronus. 14.Decemb.

Nepelæ in Thuſcia.
Romanus Epiſc. & mart.ac patronus. 24.Aug.
Ptolomæus Ep. Pentapolis, & martyr. ead.die.

Nicæa ad Varum in Liguria.
Hoſpitius Recluſus. 21.Maij.
Valerius Ep.& conf. 24.Iulij.
Baſſus Ep.& mart. 5.Decemb.

Nolæ in Campania.
Felix Presbyter, & mart. 14.Ian.
Archelaa, Tecla, Suſanna virg.& mart. 18.eiuſd.
Maximus Ep.& conf. 7.Febr.
Patricius ep.& conf. 17. Martij.
Paulinus Epiſcop. & confeſſ. patronus. 22.Iunij.
Deodatus Ep.& conf. 27.eiuſd.
Felix, Iulia, & Iucunda mart. 27.Iulij.
Felix Ep.& mart.cum alijs 30.15.Nou.

Nonantula in Diœc. Mutinen.
Anſelmus Ab.conf. 3.Martij.
Plures Monachi mart. 24. Septemb.

Nouaria in Alpibus Cottijs.
Aldradus Ab.& conf. 13. Martij.

Nouaria in Inſubria.
Iulianus Diacon.& confeſ.Gaudiani in Terr. 7.Ianu.
Gaudentius 1. Epiſcop. & patronus. 22.eiuſd.
Iulius Presbyter, & conf. In eius Inſ. in Terr. 31.eiuſd.
Laurentius Presbyter, & mart. 30.Apr.
Bernardus Diac. Ordin. Cleric. Regul. 15.Iunij.
Depoſitio S.Gaudentij Ep. 3. Aug.
Agabius Ep.& conf. 10. Septemb.
Eiuſd. Transl. 30.Auguſti.
Adelgiſus Ep.& conf. 6. Octob.
Transl. S.Gaudentij Ep. 22. eiuſd.

Au-

Audentius conf. in Inſ. S. Iulij. 26. Nou.

Nouocomi in Inſubria, vide Comi.

Nuceriæ in Vmbria.

Raynaldus Ep. & confeſ. 9. Febr.

Feliciſſimus confeſ. in Territ. 15. Iulij.

Nuceriæ in Picentibus.

Priſcus Ep. & confeſs. 8. Maij.

Felix, & Conſtantia mart. 19. Sept.

Nurſiæ in Sabinis, ſiue in Vmbria.

Spes Ab. & confeſs. 28. Martii.

Eutychius & Florentius Mon. 21. Maij.

Sanctulus Presbyter, & conf. 15. Dec.

Nuſci in Hirpinis.

Amatus Ep. & confeſs. 31. Aug.

O

Opitergij in Venetis.

Titianus Ep. & confeſſ. patronus Ceneten. 16. Ian.

Florianus Ep. ignoratur dies.

Magnus Ep. & conf. 6. Octob.

Oſtiæ in Latio, ſiue apud Oſtia Tiberina.

Maximus, & Claudius frater cum Præpedigna uxore, Claudio, Alexandro, & Cutia filiis mart. 18. Febr.

Monica vid. mater S. Auguſtini. 4. Maij.

Hilarius mart. 16. Iulij.

Quiriacus Ep. Maximus, & Archelaus cum Soc. mart. 23. Aug.

Aurea virg. & mart. 24. eiuſd.

Aſterius Presb. & mart. 21. Octob.

Demetrius, & Honorius mart. 21. Nou.

Demetrius, Honoratus, & Florius mart. 22. Decemb.

In Palmaria Inſ. apud Tarracinam.

Anaſtaſia Matrona mart. cum alijs. 270. 25. Decemb.

In Palmaria Inſ. apud Lunam.

Venerius Ab. & confeſſ. 13. Septemb.

Panormi in Sicilia.

Agatha Virg. & mart. 5. Febr.

Chriſtina Virg. & m. patrona. 10. Maij.

Conus Abb. & confeſſ. 3. Iunij.

Nympha Virg. & mart. Vrbis patrona. 23. Sept. & 10. Nouemb.

Mamillianus Ep. & mart. ead. die.

Papiæ in Inſubria.

Criſpinus Ep. & confeſſ. 7. Ian.

Maximus Ep. & conf. 8. eiuſd.

Aldus Eremita, & confeſ. 10. eiuſd.

Honorata Virg. 12. eiuſd.

Liberata Virg. 16. eiuſd.

Epiphanius Ep. & conf. 21. eiuſd.

Armentarius Ep. & confeſ. 30. eiuſd.

Inuentius Ep. & confeſ. 8. Febr.

Tranſl. S. Auguſt. Epiſcopi. 28. eiuſd.

Lithifredus Ep. & confeſſ. 8. Martij.

Damianus Ep. & conf. 12. April.

Petrus Ep. & conf. 7. Maij.

Luminoſa Virg. 9. eiuſd.

Chryſanthus, & Fortunatus præsbyt. 15. eiuſd.

Tranſl. S. Syri ep. 17. eiuſd.

Theodorus Ep. & confeſ. 20. eiuſd.

Anaſtaſius Ep. & confeſ. 28. eiuſd.

Specioſa Virg. 18. Iunij.

Vrciſcenus Ep. & confeſſ. 21. eiuſd.

Lanfranchus Ep. & conf. 23. eiuſd.

Enodius Ep. & conf. 17. Iulij.

Hieronymus Ep. & conf. 22. eiuſd.

Guniforus mart. 22. Aug.

Io. Ep. & conf. 27. eiuſd.

Rodobaldus Ep. & confeſſ. 12. Oct.

Seuerinus Boetius mart. 23. eiuſd.

Fulcus Ep. & conf. 26. eiuſd.

Depoſitio S. Criſpini Epiſc. & confeſſ. 30. eiuſd.

Dalmatius mart. 5. Decemb.

Syrus 1. Ep. & patronus. 9. eiuſd.

Pompeius Ep. & conf. 14. eiuſd.

Parentij in Iſtria.

Baſiliſſa Virg. & mart. 5. Ian.

Vide in Proiectus, & Accolytus mart. Calce. 25. eiuſd.

Seruulus mart. Tergeſtinus, vide Tergeſti. 24. Maij.

Maurus mart. & patronus. 20. Nouem.

Vide in Demetrius, & Iulianus mart. Calce. 22. eiuſd

Parmæ in Aemilia.
Ioannes Ab. & confeſs. 22. Maii.
Lucius, & Amātius mart. in territ. 6. Iun.
Martyr vnus Thebæus, ignoti nominis. 22. Septemb.
Moderamnus Epiſc. Thedonen. in Territ. 22. Octob.
Bertholdus confeſſ. 23. eiuſdem.
Bernardus Ep. & Card. confeſſ. 4. Dec.
Paſſiniani in Terr. Florentino.
Io. Gualbertus Ab. & author Ord. Vallisvmbr. 12. Iulij.
Patauij in Venetia.
Inuentio S. Danielis mart. vrbis Protectoris. 3. Ianuarii.
Translatio eiuſdem. 3. Iunii.
Antonius de Padua vrbis protector. 13. eiuſdem.
Maximus Ep. & confeſſ. 2. Aug.
Iuſtina virg. & mart. vrbis protectrix. 7. Octobris.
Proſdocimus 1. Epiſc. & vrbis protect. 7. Nouemb.
Fidentius Epiſc. & conf. 16. eiuſdem.
Bellinus Ep. & mart. 26. eiuſdem.
Extra Kalend. Eccl. Patauinæ.
B. Antoninus cognomento Peregrinus Ord. Camald. 1. Febr.
Arnaldus Abb. & mart. Ord. S. Bened. 10. eiuſdem.
Bertrandus Germanus conf. apud Ciuitellam. 1. Martii.
Vrius Mon. S. Benedicti. 17. eiuſdem.
Felicitas Virg. monialis. 26. eiuſdem.
B. Beatrix Ateſtina Virg. Gemmulæ in Terr. 10. Maii.
Syrus Epiſc. in Territ. 31. Auguſti.
Hilarius Ep. quorum dies natalitius
Leolinus Ep. ignoratur.
In Pilignis.
Peregrinus Ep. Aternen. & mart. 13. Iun.
Peruſiæ in Thuſcia.
Conſtantius Ep. & mart. 29. Ianuarij.
Herculanus 2. Epiſc. & mart. 1. Martii.
Translatio eiuſdem. 9. Maii.
Biuignates confeſſ. 14. eiuſdem.
Felinus, & Gratinianus mart. 1. Iunii.
Florentius, & Socii mart. 1. Iunii in R. 4.
Petrus Ab. Ord. S. Benedicti. 10. Iulii.
Euthymius confeſſ. 29. Aug.
Herculanus 1. Epiſc. & mart. 7. Nouēb.
Feliciſſimus mart. 24. eiuſdem.
B. Ægidius confeſſ. Ord. Min. 22. Apr.
B. Conrhadus conf. eiuſd. Ord. 12. Dec.
Petenæ in Iſtria.
Nicephorus Ep. & Maximilianus Diac. eiuſd. c. 28. Maii.
Vide in calce.
Nicephorus martyr patronus Diœc. Petenen. 30. Decemb.
In Piceno.
Firmanus confeſſ. 11. Martii.
Seuerinus Epiſc. & confeſſ. Septempedanus. 8. Iunij.
Margarita vidua Septēpedana. 27. Aug.
Elpidius Abb. & confeſſ. 2. Septemb.
Alij in proprijs locis locati ſunt.
Pinnæ in Veſtinis.
Ioannes confeſſ. 19. Martij.
Piſauri in Vmbria.
Michilina Vid. & Tutrix vrbis. 19. Iun.
Muſtia Virg. 4. Iulij.
Translatio S. Terentij mart. 17. eiuſd.
Terentius mart. Tutelaris. 24. Septēb.
Heraclianus Ep. & Tutelaris. 9. Decēb.
Piſis in Hetruria.
Bona Virg. monialis. 24. April.
Torpes mart. 29. eiuſdem.
Guido, ſeu Guidus Comes, & confeſſ. 20. Maij.
Vbaldeſca Virg. & Monialis. 29. eiuſd.
Rainerius confeſſ. 17. Iunij.
Piſtoriæ in Thuſcia.
Barontius Ab. 27. Martij.
Deſiderius eius Diſcip. eiuſdem.
Atto Epiſc. & confeſſ. Ord. Vall. Vmbr. 22. *Maij*.
Felix presbyter, & confeſſ. 25. Aug.
Placentiæ in AEmilia.
Sauinus Ep. & confeſſ. 17. Ianuarij.
Liberata, & Fauſtina Virg. in Territ. 18. eiuſdem.
Gelaſius confeſſ. 4. Februarii.
Peregrinus confeſſ. 10. eiuſdem.
Conradus conf. Erem. in Sic. 19. eiuſd.
Victor confeſſ. 6. *Martij.*
Contardus peregrinus, & confeſſ. Bronis. 16. April.
Francha Virg. mon. 25. eiuſdem.

Dom-

Domninus conf. 15.Maij.
Antoninus mart.vrbis patronus.4.Iulij.
Raymundus conf. 28.eiuſd.
Maurus Ep.& conf. 13.Sept.
Opilius Diac.& conf. 12.Oct.
Fulcus Ep.& conf. 26.eiuſd.
Gerardus Ep. Potentinus. 30.eiuſd.
Iuuentio S.Antonini mart. 13.Nou.
Victor Ep.1.& conf. 7.Decemb.
Victoria virg. 23.eiuſd.

Pola in Iſtria.

Flos Ep.Æmonien. 27.Oct.

Polycaſtri in Lucania.

Petrus Ep. poſtea Ab.Cauenſis. 4.Mart.

Polymartij in Thuſcia.

Anſelmus conf.Meonen. 24.April.

Pompoſia in Terr.Rauenn.

Guido Ab. Pompoſien. 31.Martij.

Ponte Curuo in Latio.

Grimoaldus Presbyter,& conf.29.Sept.

In Pontia Inſ.

Siluerius Papa,& mart. 20.Iunij.

Pontida in Territ.Bergom.

Albertus Ab.1.& conf. 5.Septemb.

Populonij in Hetruria.

Regulus Ep.Africanus mart. 1.Sept.
Cerbonius Ep.& conf. 10.Octob.

In Portu Romano.

Paulus, Heraclius, Secundilla, & Ianuaria mart. 2.Martij.
Vincentius mart. 24.Maij.
Quinquaginta mart. 8.Iulij.
Eutropius, Zoſima, & Bonoſa martyr. 15.eiuſd.
Hyacinthus mart. 26.eiuſd.
Hyppolitus Ep.& mart. 22. Aug.
Martialis, Saturninus, Epictetus, Maprilis, Felix, & Socij mart. ead.die.
Herculanus mart. 5.Septemb.

Potentia in Lucania.

Gerardus Ep.& conf. 30.Octob.

Preneſta in Latio.

Guarinus Ep.& Card. 4.Febr.
Agapitus mart. & Tutelaris. 18.Aug.

Pupÿ in Thuſcia.

Torellus Eremita Ord. Vall.Vmbroſ. 16.Martij.

Puteolis in Campania.

Oneſimus, & Socij mart. 31.Iulij.
Ianuarius Epiſc.Feſtus,Deſiderius,Proculus,Eutyches, & Acatius martyr. 19.Septemb.
Proculus, & Nicæa mater martyr. 19.Octob.
Patrobas Epiſcop. diſc. S.Pauli Apoſt. 4.Nouemb.
Celſus Epiſcop.diſcip. S. Petri Apoſt. 5.eiuſd.

Rauenna in Æmilia.

Seuerus Ep.& conf. 1.Febr.
Soucrus mart.eadem die.
Callocerus Ep.& conf. 11.eiuſd.
Fuſca virg. & Maura nutrix, martyr. 13.eiuſd.
Eleucadius Ep.& conf. 14.eiuſd.
Maximianus Ep. & conf. 21.eiuſd.
Agapitus Ep.& conf. 15. Martij.
Guido Ab. Pompoſien. 2.April.
Vrſus Epiſc.& confeſſ. 13. eiuſdem.
Vitalis mart. & patronus. 28. eiuſd.
Liberius Ep. & confeſſ. 29. eiuſdem.
Martianus Ep.& conf. 22. Maij.
Exuperantius Ep. & conf. 30. eiuſdē.
Vrſicinus mart. 19. Iunij.
Romualdus Abbas,& confeſſ. ead.die.
Geruaſius, & Protaſius fratres mart. eadem die.
Datius Ep. & confeſſ. 3. Iulij.
Apollinaris primus Ep. martyr, & patronus. 23. eiuſdem.
Eccleſius Ep. & confeſſ. 27. eiuſdem.
Petrus Epiſc. & confeſſ. 31. eiuſdem.

c Ger-

Germanus Ep. Antiſiodoren. eadē die.
Raynaldus Epiſc. & conf. 18. Aug.
Rufus Ep. Capuanus, & marr. Rauenn. 27. eiuſdem.
Aderitus Epiſc. & conf. 27. Septemb.
Marcellinus Epiſc. & conf. 5. Octob.
Ediſtius mart. 12. eiuſdem.
Probus Epiſc. & confeſſ. 10. Nouemb.
Valentinus, Felicianus, & Victorinus mart. 11. eiuſdem.
Valentinus, Victor, & Solutor mart. 13. eiuſdem.
Ioannes Epiſc. qui Angelum vidit. 21. eiuſdem.
Illuminata virg. & mart. 29. eiuſdem.
Proculus Epiſc. & confeſſ. 1. Decemb.
Petrus Chryſologus Epiſc. & confeſſ. 2. eiuſdem.
Sauinus Epiſc. & mart. 7. eiuſdem.
Translatio S. Vrſicini mart. 13. eiuſd.
Valentinus, Concordius, Noualis, & Agricola mart. 16. eiuſdem.
Liberius Epiſc. & conf. 30. eiuſdem.
Barbatianus Presbyter, & cōf. 31. eiuſd.

Reate in Sabinis.

Stephanus Abb. & confeſſ. 13. Febr.
Probus Ep. & confeſſ. 15. Martij.

Ricineti in Piceno.

Firmanus confeſſ. 11. Martij.
B. Placidus conf. 5. Iunij. Al. Octob.

R O M AE.

Ianuarij.

Almachius mart. 1.
Corona 30. militum mart.
Martina virg. & mart.
Commemoratio plurimorum SS. Mart. 2. eiuſdem.
Antherus Papa, & mart. 3.
Dafroſa vid. & mart. 4.
Teleſphorus papa, & mart. 5.
Aemiliana virg.
Agatho papa. 10.
Hyginus papa, & mart. 11.
Tatiana mart. 12.
Corona SS. militum xl. mart. 13.
Io. Calybita confeſſ. 15.
Marcellus papa, & mart. 16.
Priſcilla matrona.
Inuentio SS. mart. Diodori Presbyteri, Mariani Diac. & Soc. 17.
Antonius, Merulus, & Io. Monachi.
Marius, Martha coniux, Audifax, & Abachum filij mart. 19.
Fabianus Papa, & mart. 20.
Sebaſtianus mart.
Agnes virg. & mart. 21.
Anaſtaſius Perſa mon. & mart. 22.
Emerentiana virg. 23.
Vitalianus papa, & conf. 27.
Flauianus mart. 28.
Papia, & Maurus milites mart. 29.
Felix papa III.
Cyrus, & Ioannes mart. 30.
Marcella vidua. 31.

Februarij.

Ignatius Ep. Antiochenus mart. 1.
Apronianus Commentarien. m. 2.
Fortunatus, Felicianus, Firmus, & Candidus mart. 2.
Eutychius mart. 4.
Paulus, Lucius, & Cyrineus mart. 8.
Zoticus, Hirenæus, Hyacinthus, & Amantius mart. 10.
Decem Milites mart. 10.
Sotheres virg. & mart. 10.
Gregorius papa II. 13.
Valentinus presbyter, & mart. 14.
Vitalis, Felicula, & Zeno mart.
Oneſimus diſcipulus S. Pauli Apoſtoli mart. 16.
Fauſtinus mart. cum alijs xliiij. 17.
Gabinus presbyter, & mart. 19.
Polycarpus presbyter, confeſſ. 23.
Felix papa IIII. 25.
Alexander, Abundius, Antigonus, & Fortunatus mart. 27.
Macarius, Rufinus, Iuſtus, & Theophilus mart. 28.

Martij.

Ducenti ſexaginta mart. 1.

Leo,

Leo, Donatus, Abundantius, Nicephorus, & alij ix. mart. 1.
Iouinus, & Baſileus mart. 2.
Plurimi SS. mart. 2.
Simplicius papa, & confeſſ.
Lucius papa, & mart. 4.
Nongenti mart. 4.
Caius Palatinus mart. 4.
Franciſca vidua. 9.
Gregorius Magnus papa, & Doctor Eccleſiæ. 12.
Quadraginta ſeptem mart. ſub Nerone. 14.
Zacharias papa. 15.
Cyriacus diac. Largus, & Smaragdus cum alijs xx. mart. 16.
Alexander, & Theodorus mart. 17.
Lea vidua. 22.
Marcus, & Timotheus mart. ſub Antonino. 24.
Epigmenius presbyter, & martyr ſub Diocletiano.
Pigmenius presbyter, & martyr ſub Iuliano.
Quirinus martyr ſub Claudio. 25.
Caſtulus mart. 26.
Corona SS. mart. Petri, Marciani, Iouini, Teclæ, Caſſiani, & aliorum. 26.
Quirinus Tribunus mart. ſub Hadriano. 30.
Balbina virg. filia S. Quirini. 31.

Aprilis.

Theodora matrona mart. ſub Hadriano. 1.
Xyſtus papa, & mart. ſub Hadr. 6.
Cœleſtinus papa, & conf.
Hegeſippus confeſſ. 7.
Demetrius, Conceſſus, Hilarius, & ſoc. mart. 9.
Translatio S. Monicæ matris S. Auguſtini.
Plurimi mart. à S. Alexandro Papa conuerſi. 10.
Leo papa I. 11.
Iulius papa I. 12.
Iuſtinus philoſophus, & mart. ſub M. Antonino, & Commodo. 13.
Tiburtius, Valerianus, & Maximus martyres ſub Alexandro. 14.
Baſiliſſa, & Anaſtaſia diſcip. Apoſt. mar. ſub Nerone. 15.
Anicetus papa, & mart. ſub M. Anton. & Commodo. 17.
Apollonius Senator mart. ſub Commodo. 18.
Leo papa IX. 19.
Sulpicius, & Seruilianus mart. ſub Traiano. 20.
Soter, & Caius papæ, & mart. 22.
Saba Dux militum mart. 24.
Cletus papa, & mart. ſub Domitiano,
Marcellinus papa martyr, ſub Diocletiano cum Claudio, Cyrino, & Antonino. 26.
Anaſtaſius papa, & conf. 27.
Catharina virg. Senen. Ordinis Prædicatorum. 29.

Maij.

Saturninus, Neapolus, Germanus, & Cæleſtinus mart. 2.
Exuperius, Zoe vxor, Cyriacus, & Theodulus filij mart. ſub Hadr. 2.
Creſcentiana mart. 5.
Syluanus mart. 5.
Benedicta virg. 6.
Gordianus, & Epimachus marty. ſub Iuliano. 10.
Calepodius Presbyter, Simplicius Senator cum vxore, & lxviii. ex familia, Felix, & Blanda vxor marty. ſub Alexandro. 10.
Quartus, & Quinctus mart. 10.
Anthimus presbyter, & mart. ſub Diocletiano. 11.
Maximus, Baſſus, & Fabios mart. ſub Diocletiano. 11.
Pudentiana virg. 19.
Calocerus, & Parthenius mart. ſub Decio. 19.
Baſilla virg. & mar. ſub Galieno. 20.
Plautilla mater S. Flauiæ Domitillæ.
Fauſtinus, Timotheus, & Venuſtus mart. 22.
Vrbanus papa, & mart. ſub Alex. 25.

Bonifacius papa IIII. 25.
Eleutherius Papa, & mart. 26.
Simitrius Presbyter cum alijs xxij. mar. ſub Antonino Pio. 26.
Reſtitutus mart. 29.
Felix Papa, & mar. ſub Aurel. 30.
Petronilla virgine filia B. Petri Apoſtoli. 31.

Iunij.

Iuuentius mart. 1.
Marcellinus presbyter, & Petrus exorciſta mart. ſub Diocl. 2.
Eugenius papa, & confeſſ. eadem die.
Aretius, & Dacianus mart. 4.
Artemius, Candida vxor, & Paulina filia mart. ſub Diocl. 6.
Primus, & Felicianus fratres mart. ſub Diocl. 9.
Getulius, Cæreatis, Amantius, & Primitiuus mart. ſub Hadr. 10.
Baſilidis, Tripos, & Mandalis cum alijs xx. mart. ſub Aureliano. eadem die.
Baſilides, Cyrinus, Nabor, & Nazarius milites mart. ſub Diocl. 12.
Ducenti ſexaginta duo mart. ſub Diocletiano. 17.
Marcus, & Marcellianus fratres mart. ſub Diocl. 18.
Nouatus fil. S. Pudentis Sen. conf. 20.
Demetria virgine & martire ſub Iuliano. 23.
Plurimi mart. ſub Nerone. 24.
Fauſtus, & alij xxiij. mart. 24.
Lucia virg. & mart. cum alijs xxij. 22.
Ioannes, & Paulus fratres mart. ſub Iuliano. 26.
Leo Papa II. 28.
Paulus Papa I. 28.
Petrus, & Paulus Apoſtoli mart. ſub Nerone. 29.
Lucina Apoſtolorum diſc. 30.
Æmiliana mart. eadem die.

Iulij.

Proceſſus, & Martinianus marty. ſub Nerone. 2.
Zoe vxor Nicoſtrati mart. ſub Diocletiano. 5.
Tranquillinus mart. ſub Diocl. 6.
Claudius Commentarien. Nicoſtratus Primi Scrinij, Cuſtor, Victorinus, & Symphorianus mart. ſub Diocl. 7.
Zeno, cum alijs decem millibus ducentis mart. 9.
Septem fratres filij S. Felicitatis mart. ſub Anton. 10.
Pius I. Papa, & mart. ſub Antonino. 11.
Anacletus papa, & mart. 13.
Iuſtus miles, mart. ſub Claudio Tribuno. 14.
Alexius confeſſ. 17.
Praxedes virg. 21.
Raſyphus mart. 23.
Primitiua virg. & mart.
Apollonius, & Eugenius mart. 23.
Trophimus, & Theophilus mart. ſub Diocletiano. 23.
Romula, Redempta, & Herundo virgini. 23.
Vincentius mart. 24.
Paſtor presbyter, & conf. 26.
Victor papa, & mart. 28.
Innocentius I. papa, & conf. 28.
Abdon, & Sennen mart. ſub Decio. 30.

Auguſti.

Fides, Spes, & Charitas virg. & mart. ſub Hadr. 1.
Bonus presbyter, Paulus, & Maurus mart. cum alijs ix. ſub Valer. 1.
Stephanus Papa, & martyr ſub Valeriano. 2.
Tertullinus Presbyter, & martyr ſub Valeriano. 4.
Martyres xxiij. ſub Diocl. 5.
Xyſtus II. Papa, & martyr ſub Valeriano, cum Feliciſſimo, & Agapito Diaconis, ac Ianuario Magno, Innocentio, & Stephano ſubdiaconis. 6.
Hormiſda Papa, & confeſſ. eadem die.
Petrus, & Iulianus martyres cum alijs xviij. 7.
Cyriacus, Largus, & Smaragdus mart cum alijs xx. ſub Diocl. 8.

Ro-

Romanus miles mart. 9.
Laurentius Archidiac. mart. ſub Valeriano. 10.
Centū ſexaginta quinque militis mart. ſub Aurel. 10.
Deuſdedit Papa,& confeſſ. 10.
Tiburtius mart. ſub Dioclet. 11.
Suſanna virg.& mart. ſub eodem. 11.
Hippolitus mart. ſub Valeriano, cum Concordia nutrice. 13.
Euſebius Presbyter,& confeſſ. ſub Conſtantio. 14.
Tharſicius Accolythus,& mart. 15.
Titus diaconus, & mart. ſub Gothis. 16.
Serena vxor Decij Imper. eadem die.
Ioannes,& Criſpus Presbyteri,& mart. ſub Dioclet. 18.
Helena Conſtantini mater. eadem die.
Iulius Senator, & martyr ſub Commodo. 19.
Porphyrius confeſſ. S. Agapiti martyris pręceptor. 20.
Cyriaca vidua, & martyr ſub Valeriano. 21.
Antoninus mart. ſub Vitelio iudice. 22.
Euſebius, Pontianus, Vincentius, & Peregrinus mart. ſub Commodo. 25.
Geneſius Mimus poſtea mart. ſub Diocletiano. 25.
Zephyrinus Papa, & mart. 26.
Irenæus,& Abundius martyres ſub Valeriano. 26.
Hermes vir Illuſtris martyr tempore S. Alexandri Papæ. 28.
Sabinæ matronæ mart. ſub Hadr. 29.
Candida virg. & mart. 29.
Felix presbyter,& mart. ſub Diocl. 30.
Gaudentia virg. & martyre cum tribus alijs. 30.
Pammachius presb. & conf. 30.

Septembris.

Maxima mart. ſub Diocl. 2.
Serapia virg.& mart. ſub Hadr. 3.
Victorinus Ep. Amiterninus, & martyr ſub Traiano. 5.
Sergius Papa, & confeſſ. 9.
Prothus, & Hyacinthus mart. ſub Galieno. 11.
Cornelius Papa,& mart. ſub Decio. cū Cereale,& Saluſtia vxore. 14.
Nicomedes presbyter,& mart. 15.
Lucia matrona, & Geminianus martyr ſub Diocletiano. 16.
Abundius presbyter, & Abundantius Diaconus mart. cum Marciano, & Ioanne filio ſub Diocl. 16.
Iuſtinus presbyter, & mart. ſub Valeriano. 17.
Theodora matrona tempore Diocl. 17.
Agapitus Papa,& conf. 20.
Digna,& Emerita virg.& mart. ſub Valeriano. 22.
Linus Papa, & mart. 23.
Herculanus miles, & mart. ſub Antonino. 25.
Calliſtratus mart. cum alijs xiix. militibus ſub Diocl. 27.
Priuatus mart. ſub Alex. 28.
Stacteus mart. 28.
Leopardus mart. ſub Puliano. 30.

Octobris.

Arethas mart. cum aliis 504. 1.
Candidus mart. 1.
Dionyſius, Fauſtus, Caius, Petrus, & Paulus mart. cum alijs quatuor ſub Valeriano. 3.
Galle vidua. 5.
Marcus papa, & confeſſ. 7.
Euagrius, Priſcianus, & ſocij martyres. 12.
Calliſtus Papa, & martyr ſub Alexandro. 14.
Fortunatus mart. 15.
Tryphonia uxor Decij Imp. 18.
Ptolomæus,& Lucius mart. ſub M. Antonino. 19.
Chryſanthus & Daria coniux mart. ſub Numeriano. 25.
Quadraginta ſex milites mart. ſub Claudio Imp. cum alijs 121. 25.
Euariſtus Papa, & martyr ſub Hadriano. 26.

Cy-

Cytilla virg. & mart. ſub Claudio filia S.Tryphonis. 28.
Anaſtaſia ſenior virg. & Cyrillus mart. ſub Valeriano. 28.
Nemeſius Diac. & Lucilla virg. filia mart. 31.

Nouembris.

Pierius Presbyter Alexandrius ſub Diocletiano. 4.
Gelaſius Papa, & confeſſ. 21.
Cæcilia virg.& mart.ſub M.Aur.& Seuero Alex. 22.
Maurus mart.ſub Numeriano.22.
Felicitas mater vij. filiorum marty. ſub M.Anton. 23.
Creſcentianus mart. ſub Maxentio.24
Rufus mart.cum ſua familia ſub Diocletiano. 28.
Gregorius Papa III. eadem die.
Conſtantius confeſſ. 30.

Decembris.

Diodorus Presbyter, & Marianus diac. mart. ſub Num. 1.
Bibiana virg.& mart. ſub Iuliano. 2.
Euſebius Presbyter, Marcellus diac. Hippolytus, Maximus, Adria, Paulina, Neon, *M*aria, *M*artana, & Aurelia mart. ſub Valeriano.
Pontianus mart.cum alijs 4.
Claudius Tribunus, Hilaria vxor, Iaſon,& *M*aurus filij cum alijs lxx.militibus mart. ſub Num. 3.
Aſella virg. 6.
Eutychianus papa, & martyr ſub Numer. 8.
*M*elchiades papa, & martyr ſub *M*axim. 10.
Damaſus papa,& confeſſ. 11.
Thraſo mart. ſub *M*axim. 11.
Syneſius lector, & mart. ſub Aurel. 12.
Irenæus, Antonius, Theodorus, Saturninus, Victor,& alij xvij. martyr ſub Valeriano. 15.
Fauſta vid. mater S.Anaſtaſiæ.19.
Liberatus,& Baiulus mart. 20.

Triginta mart. ſub Dioclet. 22.
Flauianus Expræfectus martyr ſub Iuliano. 22.
Victoria virg. & mart. 23.
Seruulus confeſſ. 23.
Tharſilla virg. 24.
Anaſtaſia matrona marty. ſub Diocletiano. 25.
Eugenia virg.& mart.ſub Galieno. 25.
*M*arinus Senator mart.ſub Carino.26.
Theodorus Manſionarius. 26.
Siluester papa, & confeſſ. 31.
Donata, Paulina, Ruſtica, Nominanda, Serotina, Hilaria, & ſociæ mart. 31.

Ruſelli in Aprutio.

Ioannis eremita,& confeſſ. 25.Aug.

Ruſſii apud Rauennam.

Margaritæ virg. 23. Ianuarij.

S

In Sabinis.

Hyacinthus, Alexander, & Tiburtius martyr. 9. Septemb.

Saccæ in Sicilia.

Calogerus Eremita. 18. Iunij.

Salerni in Picentibus.

Bonoſius Ep.& confeſſ. 13. *M*aij.
Elpidius Ep. Atellanus. Cyon presbyter,& Elpicius Diac.conf. 24. eiuſd.
Gregorius vij.papa,& conf. 25. eiuſdē.
Fortunatus, Caius, & Anthes marty. 28. Aug.
Gramatius Ep. & confeſſ. 11. Octob.
Euſterius Ep.& conf. 19. eiuſdem.
Verus Ep.& confeſſ. 25. eiuſdem.
Gaudioſus Ep.& confeſſ. 26.eiuſdem.
Valentinus Ep.& confeſſ. 5. Nouemb.
Cyrinus, & Quingeſius conf. 5. Dec.
Archelaa, Tecla, & Suſanna virg. & mart.Nolanæ. 18. Ianuar.

Salutijs in Taurinis per Territ.

Theofredus martyr Theb. Rauelli. 7. Septemb.
Victor,& Conſtantius mart. Theb. Dronerij. 18. eiuſdem.

In Samnio.

Menas ſolitarius in vrbe Agathen. 11. Nouemb.

In Sardinia.

Potitus mart. 13. Ian.
Iuſta, Iuſtina, & Henedina martyr. 14. Maij.
Æmilius, Priamus, Felix, & Lucianus mart. 28. eiuſd.
Salluſtianus conf. 8. Iunij.
Luxorius, Ciſellus, & Camerinus mart. 21. Aug.
Pontianus Pap. & mart. 19. Nouemb.
Alij ſuis locis aſſignati ſunt.

Sarſina in Aemilia.

Vicinus Ep. & patronus. 28. Aug.

Sarzana in Hetruria, vide Luna.

Sarzani apud Derthonam.

Rufinus, & Auenantius conf. 14. Iulij.

Scalis in Picentibus.

Stephania virg. & mart. 18. Sept.

Sebeti apud Veronam.

Tuſcana vidua Veronen. 14. Iulij.

Senis in Hetruria.

Ambroſius conf. Ord. Præd. 20. Mart.
Ioachim conf. Ord. Seruor. 16. Apr.
Catharina virg. Ord. Præd. 29. eiuſd.
Bernardinus conf. Ord. Min. 20. Maij.
Io. Columbinus conf. Ord. Ieſuatorum auctor. 31. Iulij.
Anſanus mart. protector vrbis. 1. Dec.
Galganus Eremita. 3. eiuſd.
B. Franciſcus conf. Ord. Seru. 30. Apr.
B. Bernardus Ptolomæus Ord. M. Oliueti auctor. 22. Aug.

Senogallia in Vmbria.

Paulinus Ep. & patronus. 4. Maij.

Septempeda in Piceno.

Illuminatus conf. 11. Maij.
Seuerinus Ep. & patronus. 8. Iunij.
Philumena virg. 5. Iulij.
Margarita vidua. 27. Aug.

Serraualli in Venetia.

Auguſta virg. & mart. 27. Martij.

Seruiliani in Piceno.

Gualterius Ab. in Diœc. Firmana. 4. Iun.

Setia in Latio.

Lindanus Mon. & confeſſ. vrbis patronus. 3. Iulij.

In Sicilia Inſ.

Septuaginta nouem mart. ſub Dioclet. 21. Febr.
Agrippina virg. & mart. 24. Maij.
Agatho, & Tryphina mart. 5. Iulij.
Symeon Mon. & conf. 27. eiuſd.
Euthalia virg. & mart. 27. Aug.
Victor miles, & Stephanus martyr. 17. Septemb.
Alij aſſignati ſunt ſuis locis.

Siculi Op. Sicilia.

Gulielmus Eremita, & conf. 4. Apr.

Signia in Latio.

Bruno Ep. & patronus. 18. Iulij.

Sinueſſa in Campania.

Caſtus, & Secundinus Epiſcopi, & mart. 1. Iulij.

Sora in Latio.

Dominicus Ab. & conf. 22. Ian.
Iulianus mart. ſub Anton. 27. eiuſd.
Reſtituta virgin & martyr. ſub Aurel. 27. Maij.

Soractes M. in Phaliſcis.

Nonnoſus Ab. & conf. 2. Septemb.

Spoleti in Vmbria.
Pontian' mart. vrbis protector.14.Ian.
Abundantia virg. 19.eiuſd.
Seuerus Ep.& conf. 1.Febr.
Laurentius Ep.& conf. 3.eiuſd.
Ioannes Paranen.Ab.& conf.19.*Mart.*
Iſaach Ab.& conf. 11.April.
Eleutherius Ab.& conf. 18.eiuſd.
Felix Ep.& mart.Hiſpellanus.18.Maij.
Senſias confeſſ. 25.eiuſd.
Felix conf.in valle Narci. 16.Iunij.
Anatholia virg.& mart.in Diœc.10.Iul.
Primianus mart. 31.Aug.
Britius Ep.& conf.in Terr. 9.Sept.
Ioannes Ep.& mart. 19.eiuſd.
Baractalis mart 9.Octob.
Spes Ep.& conf. 23.Nouemb.
Carpophorus, & Abundius martyr. 10.Decemb.
Meletius Ep.& conf. 16.eiuſd.
Gregorius Presbyter mart. 23.eiuſd.
Sabinus Ep. Exuperantius,& Soc.mart. 30.eiuſd.

Stabijs in Campania.
Catellus Ep.& patronus. 19.Ian.
Stabulo Rhodijs in Thuſcia.
Gulielmus Eremita conf. 10.Febr.
Styli in Calabria.
Io.Thereſtus conf. 2.Martij,& 24.Iun.
Suana in Thuſcia.
Gregorius Pap.VII. conf. 25.Maij.
Mamilianus Ep. Panormit. 15.Sept.

Sublaci in Latio.
Chelidonia virg. monialis. 13.Oct.

Suellis in Sardinia.
Georgius Ep.& conf. 23.Apr.

Sueſſa in Campania.
Caſtus, & Secūdinus Epiſcopi,& mart. 1.Iulij.
Caſtus, & Caſſius mart. 22.Maij.
Ariſton, Creſcentianus, Eutychianus, Vrbaſius, Vitalis, Iuſtus, Feliciſſimus, Felix, Marcia, & Symphoroſa mart. 2.Iulij.

In Sulcitana Inſ.
Antiochus mart. 13.Decemb.
Suppentonia in Thuſcia.
Anaſtaſius Mon.cum Soc. 11.Ian.
Surrenti in Picentibus.
Vrbis protectores.
Valerius Epiſc. & confeſſ. 16.Ian.
Athanaſius Epiſc. & conf. 26.eiuſd.
Baculus Epiſcop.& confeſſ. 29.eiuſdem.
Antoninus Ab. & confeſſ. 14.Febr.
Quinctus, Quinctilla, Quartilla,& Marcus mart. 19.Martij.
Renatus Ep.& conf. 6.Oct.
Sutrij in Hetruria.
Felix Presbyter, & mart. 23.Iunij.
Fortunata virg.& mart. 13.Iulij.
Dulciſsima virg.& mart. 16.Septemb.
Euſebius Ep.& conf. 18.Decemb.
Syracuſis in Sicilia.
Zoſimus Ep.& conf. 30. Martii.
Euodius, Hermogenes, & Calliſtus mart. 25.April.
Maximianus Ep.& conf. 9.Iunij.
Marcianus Ep.1.& mart. 14 eiuſd.
Rufinus, & Marcia mart. 21.eiuſd.
Lucia virg & mart. patrona. 13.Dec.
Fantius, & Deodata mart. 14.eiuſd.

Tarenti in Magna Græcia.
Cataldus Ep.& patronus. 8.Maii.
Tarracinæ in Latio.
Epaphroditus Ep.1. 22.Martij.
Flauia Domitilla virg.& mart. 7.Maij.
Montanus miles, & mart. 17.Iunij.
Leontius conf.30.Octob.
Iulianus Presbyter, & Cæſarius Diaco. mart. 1.Nouemb.
Felix Presbyter, & Euſebius Monach. mart. 5.eiuſd.

Tauriani in Calabria.
Philaretus Mon.& conf. 6.Aprilis.
Fantinus Ab. 31.Iulii.
Taurini.
Translatio S.Mauritij mart. 15.Ian.
Maximus Ep.& conf. 25.Iunij.
Con-

Conſtantinus,& ſocij mart. 17. Septẽb.
Solutor, Aduentor, & Octauius martyr 20. Nouemb.
Martinianus, & ſocij mart. 9. Decemb.

Taurominij in Sicilia.

Pancratius Epiſc.& martyr patronus. 3. Aprilis. & 9. Iulij.

Teatea in Marrucinis.

Iuſtinus Ep.& patronus. 18. Aprilis.

Terdona in Liguria, vide Derthona.

Tergeſte in Carnis, ſiue in Iſtria.

Lazarus Diac.& martyr. 12. Aprilis.
Primus, Marcus, Iaſon, & Cælianus mart. 10. Maii.
Quorum nulla extat Tergeſti mem.
Zoellus, Seruilius, Felix, Siluanus, & Diocles mart. Quorum Tergeſti ſolius Seruuli extat mem. 24. eiuſdem.
Iuſta virg.& mar.cum Zenone. 13. Iulii.
Iuſtus mart.& patronus. 2. Nouemb.
Euphemia,& Tecla mart. 17. eiuſdem.
Apollinaris Subdiac.& mart. 6. Decẽb.

Theani in Campania.

Amaſius Ep.& confeſſ. 23. Ianuarii.
Paris Epiſc. 1. Vrbis tutelaris. 5. Aug.
Vrbanus Epiſc.& conf. 7. Decemb.

Thora in Sabinis.

Anatholia,& Audax mart. 9. Iulij.

Tibure in Latio.

Simplicius papa,& conf. 2. Martii.
Quirinus mart. 4. Iunii.
Getulius mar. qui & Zoticus cum ſocijs. 10. eiuſdem. al. 12. Ianuar.
Generoſus mart. 17. Iulij.
Symphoroſa mart. cũ 7. filiis. 18. eiuſd.
Maiorius mart. 24. Octob.
Cletus confeſſ. eadem die.
Seuerinus mon. & conf. 1. Nouemb.
Venerius Ab. 11. Septemb.

Ticini in Inſubria, vide Papia.

Tiferni in Vmbria.

Creſcentianus miles mart 1. Iunii.
Amantius Presbyter. 16. Septemb.
Domninus Eremita. 9. Octob.
Floridus Epiſc. & Amantius presbyter. 13. Nouemb.

Tollentini in Vmbria.

Nicolaus conf. Ord. Eremit. 10. Sept.
Cateru*,& Septimia vxor mart. 11. Dec.

Torcelli apud Venetias.

Siſinnius Ep. Teen. & confeſſ. 14. Febr. al. 14. Iulii. Vide in calce.
Dominicus Erem. mart. Arm. 21. Iunii.
De aliis vide Altini.

Tranij in Apulia.

Nicolaus Peregrinus conf. 2. Iunii.

Tranſaquis in Marſis.

Cæſidius Presb. & ſocii mart. 31. Aug.

Trebiæ in Vmbria.

Aemilianus Epiſc. & mart. 28. Ian.

Tridenti in Cenomanis.

Romedius confeſſ. 15. Ianuarii.
Claudianus confeſſ. 6. Martii.
Magorianus confeſſ. 15. eiuſdem.
Simon Innocens mar. 24. eiuſdem.
Adalpretus Ep.& mar. 27. eiuſ. in calce.
Maxentia vidua. 30. Aprilis.
Siſinnius, Martyrius, & Alexander mar. 29. Maii.
Vigilius Ep.& mar. patronus. 26. Iunii.

Troia in Apulia.

Secundinus Ep. & patronus. 11. Febr.

Troynopoli in Sicilia.

Syluester Mon. & conf. 2. Maij.

Apud Truentinum in Samnio.

Io. Eremita conf. Ruſelli. 25. Aug.

Tuderti in Vmbria.

Leucius mart. 19. Ian.
Seuſtius mar. cum aliis 80. 29. eiuſdem.
Benignus Presb. & mar. 13. Febr.
Romana virgo. 23. eiuſdem.
Rugerius conf. Ord. Min. 5. Martii.
Venuſtianus mart. 18. Aprilis.
Feliciſſimus, Heraclius, & Paulinus martyres. 26. Maii.
Pontianus Ep.& mart. 9. Iunii.
Fauſtinus conf. 29. eiuſd.
Digna virg. 11. Aug.
Caſſianus Ep. & mart. 13. eiuſd.
Calliſtus Ep.& mart. 14. eiuſd.
Philippus conf. Ord. Seru. 23. eiuſd.
Terentianus Ep.& mart. 1. Sept.
Flaccus mart. 18. eiuſd.
Amantius Presbyter, & conf. 26. eiuſd.
Fidentius,& Terentius mart. 27. eiuſd.

Fortunatus Ep. & conf. 14. Octob.
Felix Ep. Martanus,& mart. 30.eiuſd.
Martinus papa,& mart. 12. Nouemb.
Illuminata virg. 29. eiuſdem.

Turribus in Sardinia.
Gabinus,& Criſpulus mart. 30. Maij.
Creſcentianus mart. 31. eiuſdem.
Proptus, ſiue Prothus, & Ianuarius mart. 25.Octob.
Gauinus miles,& mart. eadem die.

Tuſcana in Thuſcia.
Communis mart. 8. Febr.
Teſidius mart. 1. Aprilis.
Agapes virg. & mart. 18. Aug.
Cantia virg. & mart. 10. Nouemb.
Potens mart. 7. Decembris.
In Thuſcia.
Donatus Ep- Feſulanus. 22. Octob.
Secundianus, Marcellianus, & Verianus mart. 9. Aug.
Io.& Feſtus mart. 21. Decemb.
Alij ſuis locis ſunt adſcripti.

Apud Tuſculum in Latio.
Nilus Ab.& confeſſ. 26. Septemb.
Bartholomæus Ab. & conf. 11. Nou.
Tyri in Thuſcia.
Chriſtina virg. & mart. 24. Iulij.
Valentia apud Padum.
B. Gerardus confeſſ. Ord. Minorum. 30. Decemb.
In Valeria Prou.
Martyrius Mon. mar. 23. Ianuarii.
Seuerus Presb. & conf. 15. Febr.
Commemoratio trium mart. 14. Mar.
Equitius Ab. & confeſſ. 11. Aug.
In Valle Vmbroſa in Hetruria.
B. Ioannes Ab. 10. Martii.
B. Albertus mon. 16. Maij.
B. Orlandus Conuerſus. 20. eiuſdem.

In Valle Cauarna Comen. diœc.
Vguzo, ſiue Vguzonus, aut Lucius mart. 12. Iulii.

Vangaditia in Diœc. Hadrienſi.
Theobaldus Ab. 1. Iulii.

Velitris in Latio.
Gerardus Ep. & patronus. 7. Decemb.
Venafri in Samnio.
Nicander,& Marcianus mart. 27. Ian.

Venetijs.
Laurentius Iuſtinianus primus Patriarcha Venet. 8. Ianuarij.
Translatio S. *M*arci Euang. 31. eiuſd.
Gerardus Epiſc. Canadien. & martyr 23. Febr.
Marcus Euangeliſta patronus. 25. Apr.
Felix Presbyter,& confeſſ. 31. Aug.
Licerius mart. 2. Octob.
Stephanus confeſſ. 20. Nouemb.
B. Petrus Vrſeolus Dux, poſtea *M*onacus Camald. 11. Ianuarij.
B. Daniel Ab. Ciſtertien. 11. Iulij.
B. Iuliana virg. Abbatiſſa. 1. Septemb.

Venuſia in Apulia.
Felix Ep. & conf. 29. Aug.
Felix, Adauctus, Ianuarius, Fortunatus, & Septimus mart. 24 Octob.
Vercellis in Inſubria.
Petrus Epiſc.& conf. 13. Febr.
Petrus Diaconus, Salutiolæ in Territ. 12. Martij. & 30. Apr.
Translatio S. Æmiliani Ep. 27. Maii.
Gulielmus confeſſ. author M. Virginis. 25. Iunij.
Euſebius Epiſcopus,& mart. patronus. 1. Aug.
Æmilianus Ep. & conf. 11.
Honoratus Ep.& conf. 29. Octob.
Theoneſtus mar.& Tutelaris. 20. Nou.
Ordinatio S. Euſebii Epiſc. 15. Dec.
B. Amideus Dux Sabaudiæ. 30. Martij.
Inter Eppo SS. aliquot habentur, quorum dies natalis neſcitur.

Verona in Cenomanis, ſeu in Venetia
Senator Ep. & confeſſ. 7. Ianuarij.
Probus Ep. & conf. 12. eiuſdem.
Gaudentius Ep.& conf. 12. Febr.
Seruulus Ep.& confeſſ. 20. eiuſd.
Vindemialis Ep.& conf. 28. eiuſdem.
Innocentius Ep.& conf. 14. *M*artij.
Proculus Ep.& confeſſ. 23. eiuſdem.

Sa-

Saturninus Ep. & conf. 7. Aprilis.
Zeno Ep. & mar. patronus. 12. eiuſdē.
Lucidius Ep. & conf. 26. eiuſdem.
Gualfardus confeſſ. 30. eiuſdem.
Viola virg. & mart. 3. *Maii.*
Teuteria virg. 5. eiuſdem.
Metro Presbyter, & conf. 8. eiuſdem.
Dimidrianus Ep. & conf. 15. eiuſdem.
Lupicinus Ep. & confeſſ. 22. eiuſdem.
Anno Ep. & confeſſ. 23. eiuſdem.
Maximus Ep. & confeſſ. 29. eiuſdem.
Alexander Ep. & conf. 4. Iunii.
Ioannes Ep. & conf. 6. eiuſdem.
Blaſius Ep. & conf. 22. eiuſdem.
Henricus Eremita, & conf. 30. eiuſdē.
Tuſca virg. 10. Iulij.
Tuſcana vidua. 14. eiuſdem.
Felix Ep. & confeſſ. 19. eiuſdem.
Valens Ep. & confeſſ. 25. eiuſdem.
Benignus, & Charus Eremitæ. 26. eiuſd.
Maria Conſolatrix virg. 1. Aug.
Agabius Ep. & conf. 4. eiuſdem.
Firmus, & Ruſticus mart. 9. eiuſdem.
Euprepius Ep. 1. & conf. 21. eiuſdem.
Moderatus Ep. & conf. 23. eiuſdem.
Manius Ep. & confeſſ. 3. Septemb.
Creſcentianus mart. 5. eiuſdem.
Petronius Ep. & conf. 6. eiuſdem.
Syluinus Ep. & confeſſ. 12. eiuſdem.
Theodorus Ep. & conf. 19. eiuſdem.
Cerbonius Ep. & confeſſ. 10. Octobr.
Placidia virg. 11. eiuſdem.
Saluinus Ep. & conf. 12. eiuſdem.
Verecundus Ep. & confeſſ. 22. eiuſd.
Lucillus Ep. & conf. 31. eiuſdem.
Andronicus Ep. & conf. 14. Nouemb.
Luperius Ep. & conf. 15. eiuſdem.
Simplicius Ep. & conf. 20. eiuſdem.
Maurus Ep. & conf. 21. eiuſdem.
Lupus Ep. & conf. 2. Decemb.
Quadraginta mart. ſub Diocl. 3. eiuſdē.
Crichinus Ep. & conf. 30. eiuſdem.

Vertano Monaſterio in Campania.
Martinus Abb. 24. Octob.

Verulis in Latio.
Transl. S. Mariæ Iacobi. 25. Maij.
Blaſius, & Demetrius mart. 29. Nouēb.

Vettiona, vide Bittonij.
Vicentia. vide Vincentia.
Vico Iria Op. Diœc. Derthonen.
Bobo confeſſ. 23. Maij.
Vigilijs in Apulia.
Maurus Epiſc. Pantaleemon, & Sergius mart. 27. Iulij.
Translatio eorundem. 13. eiuſdem.

Vincentia in Venetia.
Vincentius mart. patronus. 22. Ianuar.
Donatus, & Solonus fratres martyres. 17. Februarii.
Leontius, & Carpophorus fratres mart. & vrbis protectores. 20 Aug.
Euphemia, & Innocentia virg. & mart. 18. Septemb.

Viterbij in Thuſſia.
Roſa virg. mon. 4. Septemb.
Valentinus Presbyter, & Hilarius Diac. mart. 3. Nouemb.

In Vmbria.
Porphyrius mart. 4. Maii.
Commemoratio MDXXV. martyrum. 29. eiuſdem.
Fortunatus Presbyter, & conf. 1. Iunii.
Alij ſuis locis deſcripti ſunt.

Volaterris in Hetruria.
Victor mart. & patronus. 13. Maii.
Iuſtus Epiſc. & patronus. 5. Iunii.
Clemens Presbyter, & confeſſ. ac patronus. 8. eiuſdem.
Attinea, & Græciniana virg. & mart. 16. eiuſdem.
Octauianus conf. & patronus. 2. Sept.

Vrbeueteri in Thuſcia.
Antilia virg. 15. Februarij.
Petrus Parentinus mart. 20. Maii.
Seuerus Presbyter, & conf. 1. Octob.
Vriaen Salentinis.
Barſanuphius confeſſ. & patronus. 8. Febr. & 30. Aug.
Vtini in Carnis.
Bertrandus Ep. Aquileien. 6. Iunii.

INDEX ALPHABETICVS NOMINVM SS.

Qui in hoc Catalogo continentur, & in Italia coluntur ijs, qui in Martyrologio Rom. non ſunt aſteriſmo * præ-notatis, locisque, in quibus ipſorum cor-pora ſunt, indicatis.

ABDON, & Sennen mart. Romæ 30. Iulij. Corpora Parmæ in Eccleſia Cathedrali.
* Abundantia virg. Spoleti. 19. Ianuarij. corp. in eccl. Cath.
Abundius Ep. Comen. 2. Apr. corp. in propria eccleſia.
Abundius *M*anſionarius eccl. S. Petri Romæ. 14. April.
Abundius Presbyter, Abundantius diac. Marcianus, & Ioannes filius mart. Romæ 16. Septemb. Abundii, & Abundantii corp. in eccl. Soc. Ieſu.
* Actinea, & Græciana virg. & mart. Volaterriæ. 16. Iun. corp. ibid.
* Adalbertus Ep. Bergomen. 13. Nouemb. corp. in eccl. S. Alex. Vide in calce.
* Adamus Ab. Firmanus. 16. Maii. corp. in propria eccl. Vide in calce.
* Adalpretus Ep. Tridentinus, & mar. 27. Martii.
* Adelbertus Episc. Comen. 13. Iunii. corp. ibid.
* Adelgiſus Ep. Nouarien. 6. Octob corp. in eccl. S. Gaudentij.
Aderitus Ep. Rauenn. 27. Septemb. corp. in eccl. S. Probi.
* Adeodatus Presbyter in Territ. Mediolanen. 25. Iunij. corp. in eccleſia Sancti Vincentii Galliani.
* Adiuror Episc. Beneuenti. 16. Decemb. corp. Cauæ in eccl. Trinit.
* Adleida Matrona Bergomen. 27. Iunii. corp. in eccl. S. Mariæ.
Adria mart. Romæ cũ Euſebio, *M*aria filia. & al. 2. Dec. corp. in eccl. S. Agathę.
* Adrouandus, qui & Aldrebandus Ep. Balneoregii. 22. Aug. corp. in eccl. Cath.
Aduentus corporis S. Barthol. Apoſt. ad Liparam. 13. Iunii. corp. Romæ.
* Aegidius Ord. *M*in. Peruſiæ. 22. Apr. corp. in eccl. *M*in.
* Aegidius, & Arcanus peregrini Burgi S. Sepulchri. 1. Septemb. corpus ibidem in eccleſia Cathed.
Aemiliana virg. Romana. 5. Ianuarii. corp. in eccl. S. Greg.
Aemiliana mart. Romæ. 30. Iunii.
* Aemilianus Ep. Trebias, & mar. 28, Ianuar. corp. Trebiæ in prop. eccleſia.
Aemilianus Ep. Vercellen. 11. Septemb. corp. in eccl. Cathed.
* Aemilianus Ep. Scotus Fauentiæ prot. 6. Nouemb. corp. in propria eccleſia.
Aemilius, Felix, Primus, qui & Priamus, & Lucianus mart. in Sardinia 28. *M*aii.
Afra mart. Brixiæ. 24. *M*aii. corp. in propria eccleſia.
Agabius Ep. Veronen. 4. Aug. corp. in eccl. S. Proculi.

Agabius Ep.Nouar.& patronus.10. Septemb. corp. in eccleſia Cathed.
* Agape,Chionia,& Irene virg.& mart.Aquileię.5.April.corp. ibid. vel Romæ in eccleſia S. Anaſtaſiæ.
Agapes virgo & mart.Interamnen. 15.Febr. corp.in propria eccl. Cap. Romæ in eccleſia SS. Apoſt.
* Agapes virg.& mart. Tuſcanæ. 18. Aug.
Agapitus Ep. Rauenn. 16. Martij. corp. in eccl. S. Probi.
Agapitus mart.Præneſte. 18.Aug.corp. Parmæ in eccl. Cathed. Cap.in Later.
Agapitus Papa Romæ. 20. Septemb.
Agatha virg.& mart.Catanæ in Sicilia. corp.ibid.in prop.eccl.
Agatho papa Romæ. 10. Ianuarii.
Agatho,& Triphyna mart. in Sicilia S. Iulij.
* Agatho Epiſc. Liparitanus; deeſt dies.
* Agnellus, qui & Angelus Ep. Tridentinus. 5. Februatij.
Agnellus Ab. Neapolitanus, & prot. 14. Decemb.corpus in propria eccl.
Agnes virgo & mar.Rom.21.Ianuar.corp. in propria eccl. cap. in Laterano.
Agnes virgo Politiana. 20. April. corpus ibid. in eccl. Prædic.
* Agnes martyr Regina. 6. Iulij.
Agrippina virgo Rom. mart. in Sicilia. 23. Iunij.
* Agrippinus Ep. Comen. 17. Iunij. corpus in eccl. Aquæfrig.
Agrippinus Ep.Neapol.& prot.9.Nouemb. corp.in Archiep.eccl. ſeu in prop.
* Albericus Eremita apud M.Fererranum.29.Aug. corp.in Abb. S. Anaſt.
* Albertus confeſſ. Cremonen.7.Maii. corp.in eccl. S.Matthiæ.
Albertus Ab. Bononien. 20 Maii.
* Albertus Ep. Lauden. & prot. 4. Iulij. corpus in eccl.Cathed.
Albertus confeſſ. Ord. Carmelit.Meſſanæ in Sicilia.7.Auguſti. corpus ibid. in propria eccleſia.
* Albertus Ab.Pontiden. 5.Septemb.corp. Bergomi in eccl.S.Mariæ Nouæ.
* Albertus conf.in Terr.Mediol. 3.Septemb.corp.in eccl.S.Catharinæ de Saxo.
* Albertus Ep.Vercellen.inde Hieroſolymit. mart.14 Septemb.
Albina virgo & mart.Caietæ. 10.Decemb. corp.ibid.in eccl.Cathed.
* Albinus,qui & Albuinus Ep.Brixinonen. 5.Febr.corp. ibid.in eccl.Cathed.
* Aldradus Ab. Noualiciæ. 13.Martij. corpus ibidem.
* Aldrebandus Epiſc.Foroſempronien. 1.Maij. corp.ibid.in eccl. Cathed.
* Aldrouandus Epiſc. Balneoregij. vide Adrouandus. caput ibid.
* Aldus Eremita Papiæ.10. Ianuarij. corpus ibid. in eccleſia S. Michaelis.
Alexander Ep.Firmanus,& mar.11. Ianuar.corpus ibid. in eccl. Cathed.
Alexander martyr cum alijs 38. Romæ. 9. Februarii.
Alexander,Abundius,Antigonus,& Fortunatus mart.Romæ. 27.Febr.
Alexander,& Theodorus mart. Romæ. 17.Martii.
Alexander Papa,Euentius,& Theodulus mart. Romæ. 3. Maii .corpus Alex. Parmæ in propria eccl. corp.ibid.in eccl. S. Laurentij in Luc.
Alexander Ep.Veronen. 4.Iunij. corp. in eccl. S.Stephani.
Alexander Epiſc.Feſulanus,& mar. 6.Iunij. corpus in Eccl.Cathed.
* Alexander mart.Brixien. 26. Aug. corpus in Gallijs.
Alexander mar. Thebæus Bergomi.26.Auguſt. corp. ibid. in propria eccleſia, & demum in eccl. S. Vincentii.
Alexander Epiſc.& mart.Romæ. 21.Septemb.
Alexius confeſſ. Romæ. 17. Iulij. corpus ibid. in propria eccleſia.

* Alferius Ab.Cauen.12.Apr. Corp.ibid.in Eccl.S.Trin.
Almachus mart.Romæ 1.Ianuar.
* Alpertus confeſſ.apud Derthonam. 5.Septemb. Corp.ibid. in Eccl.Cath.
Alphius, Philadelphus, & Cyrinus fratres mart. Leontini.10.Maij.Corp.ibid. in prop.Eccl.
Alricus, qui & Aldricus, & Vlricus, vide Vldaricus.
* Aluerius, & Sebaſtianus mart. Thebæi apud Foſſanum. 2.Ianuar. Corp.ibid. in Cath.Eccl.
* Amandus Comes, & conf. Giſalbæ. 6.Apr.Corp.ibid.in Eccl.S.Mariæ.
Amantius Epiſc. Comen. 8.April. Corp.in Eccl.S.Abundij.
Amantius Presbyter Tuderti. 26.Septemb.
* Amaſius Ep.Theanen. 23.Ianuar.corp.ibid.in prop.eccl.
* Amatus confeſſ.Saludecij. 8.Maij. corp.ibid. in eccl.S.Blaſij.
Amatus Epiſc.Nuſcitanus. 31.Aug.corp.ibid.in eccl.Cath.
Ambroſius Senen.Ordin.Prædic. 20.*M*artij.corp.in eccl.Præd.
Ambroſius Ep.Mediolanen.& Doct. Eccl. 4 April.
Eiuſdem Ordinatio. 7.Decem.corp.in prop.eccl.
Ambroſius Centurio mart.Ferentini. 16.Aug.
* Amicus Eremita Auellanæ. 2 Nouemb.Al.3.corp.ibid.
* Amicus Eremita Arabonæ in Piceno. 3.Nou. Idem cum Sup.
* Amicus, & Amelius mart. Mortariæ. 12.Octob.corp ibid.
* Ammonius Epiſc.Derthonen.14.Ianuar.corp.in eccl.Cath.
* Ampelius Ep.Mediolanen.8.Febr.Al.8.Iulij.corp.in eccl.S.Srmpliciani.
Ampelus, & Caius mart. Meſſanæ. 20.Nouemb.
Anacletus Papa, & mart.Romæ.13.Iulij.corp.in eccleſ.Sancti Petri.
Anaſtaſia virg.& mart.Romæ. 12.Octob.
Anaſtaſia Senior virg & Cyrillus mart.Romæ. 28.Oct. corp. Anaſtaſiæ Siberenæ in Calab.
Anaſtaſia matrona mart.cum alijs 270. in Inſ.Palmaria. 25. Decembr. Aquileiæ.19.Ian.Oſſa Romæ in prop.ecci.
Anaſtaſius Ab. & Socij Suppentoniæ. 11.Ianuar.
Anaſtaſius Mon.& mart.Romæ. 22.Ianuar.corp. Venetijs in eccl. S.Trinit.
Anaſtaſius Pap. Romæ.27.Apr.corp.in eccl.S.Martini.
Anaſtaſius, & Socij mart.Camerini. 11.*M*aij.
Anaſtaſius Epiſc. Brixienſ.20 Maij.corp.in ecc.Cath.
Anaſtaſius Epiſc.Papienſ.28.Maij. corp.in eccl.Cath.
Anaſtaſius Epiſc.Interamnen.17.Aug.
Anaſtaſius mart.Aquileiæ. 7.Septemb.
Anathalo Epiſc.*M*ediolanen.25.Septemb.corp. Brixiæ in Cath.
Anatholia virg.& Audax mart.Thoræ.9.Iulij.corp.in prop.eccl.in diœc.Spol.
Anatholia, & Victoria virg. & mart.Romæ. 18. Decemb.
* Andreas Ep.Fęſulanus.14.Ianuar. corp.ibid.
Andreas Ep.Florentinus. 26. Febr.
* Andreas diac.Fęſulanus.22.Aug.
* Andreas Ep.Fundanus. 6.Nouemb.verus dies ignoratur.
Andreas Apoſt.30.Nouemb.corp.Amalphi in eccl. Cath. Caput Romæ.
* Andronicus Ep.Veronen.14. Nouemb.corp.in eccl. S.Steph.
Angelus mart.Ord.Carmelit. Alicatæ in Sic. 5.Maij. corp.ibid. in eccleſ.Carmelitar.

INDEX.

Anicetus Papa,& in Romæ 17.April.
* Anna mater S.Cyriaci Epiſc.mart.Anconæ. 5.Maij.
* Anno Ep.Veronen.23.Maij. corp. in eccl. Cath.
* Annolinus mart.Romæ. 24.Maij.
Anſanus mart.Senis Aduocatus. 1.Decemb.corp.ibid.
* Anſelmus Ab. Nonantulæ. 3.Martij. corp.ibid.
Anſelmus Epiſc. Lucenſis Mantuæ. 18. Martij.corp.ibid.
* Anſelmus Meonen. Polymartij. 24.Apr. corp.ibid.
Anſouinus Epiſc.Camers 13. Martij. corp.ibid.
* Antegius Ep. Brixien.14.Nouemb.corp.in eccl. SS. Fauſt. & Iou.
Antherus Papa,& mart.Romæ.3.Ianuar.corp.in eccl. S.Xyſti.
Anthimus Presbyter mart.Romæ.11.Maij. corp.in eccleſ.SS.Coſmæ,& Dam.
* Anthimus diac.mart.Arretij. 11.Maij.
* Antilia virg. Vrbeueteri. 15. Febr.
* Antilia virg.& mart. Arretij. 24. Septemb.
Antiochus mar. Sulci in Sard. 13.Decemb. corp. ibid. in propria eccl.
Antoninus Ab. Surrenti. & protect. 14.Febr. corp. in propria eccl.
* Antoninus Presbyter. Lucæ. 17.Apr. corp.ibid.in eccl. SS.Donati,& Paulini.
Antoninus Ep.Florentinus Ord.Prædic. 2.Maij. corp.ibid.
Antoninus mart.Placentiæ patronus. 4.Iulii. corp. in prop. eccl.
Antoninus mart. Romæ. 22. Aug.
Antoninus Ep. Mediolanen.31.Octob.corp.in eccl. S.Simpliciani.
Antonius, Merulus, & Ioannes monachi Romæ. 17. Ianuarij.
Antonius de Padua Ord. Min. 13. Iunij. Patauij in propria Eccl.
* Antonius monach. Hieracii 23. Aug.corp. ibid.
* Aper, & Ioannes Presbyteri Amigdalariæ 8. Iulij. corp. ibid.
Apollinaris Epiſc.primus Rauennas,& mart. 23. Iulii. reliq. ibid.
* Apollinaris Ab.Caſſinen. 27. Nouemb. corp. ibid.
* Apollinaris Subdiaconus,& mart.Tergeſti. 6. Decemb.corp. Veronæ in eccleſia S. Firmi.
Apollonius Senator & mart.Romæ 18.Apr. corp.in eccl.SS.quatuor Coron.
Apollonius Ep.Brixien. 7.Iulij. corp.in eccl.Cathed.
* Apollonius Ep.Beneuentanus 8. Iulii. corp.ibid.
Apollonius,& Eugenius mart, Romæ 23.Iulij.
* Appianus Epiſc.Afric.Papiæ. 4. Martii, & 29.Octob.corp.in eccl.S.Petri cœli Aurei.
Apronianus mart.Romæ. 2. Febr.
Aquilinus presbyter,& mart.Mediolani.29.Ianuarii. corp.in eccl.S.Laurentii.
Aquilinus, Geminus, Gelaſius, Magnus, & Donatus mart. Foro Sempronii. 4. Februarii. corp. ibid.condita putantur.
* Archelaa,Tecla,& Suſanna virg.& mart.Nolani, Salerni,18. Ianuarii.
* Arduinus Presbyter Ariminen.15.Aug.corp. ibid. in eccl. S.Gaudentii.
Archelaus mar. Oſtiæ cum Quiriaco. 23.Aug. corp.Cremonæ in eccl. Cathed.
* Arealdus mart. Cremonæ. 1.Sept.corp.in eccl. Cathed.
Aretas mart.cum alijs 504. Romæ 1. Octob.
Aretius,& Datianus mart. Romæ 4. Iunii.
Ariſtæus Ep.& Antoniuus puer mart. Capuæ 3. Septemb.
Ariſton, Creſcentianus, Eutychianus, Vrbaſius, Vitalis, Iuſtus, Feliciſſimus, Felix, Marcia,& Symphoroſa mart. Sueſſæ in Campania 2. Iulij.

Armen-

Armentarius Ep.Papienſ.30.Ianuar.corp.in eccl.Cath.
* Artemia virg.& mart. Diocl. filia Romæ. 8.Aug.corp.in eccl. S.Silueſtri.
* Arthelais virg.Beneuenti. 3.Martii. corp.ibid.
Artemius, Candida vxor, & Paulina filia mart. Romæ. 6.Iunij. corp.Artemij in eccl. Arx Cœli.
Aſella virg.Romæ. 6.Decemb.
Aſpren Epiſc.1.Neapolit.3.Aug.corp.in Archiepiſcopatu.
Aſteria, vide Heſteria.
Aſterius mart.Romæ. 21.Octob. corp.in eccl. S.Martini.
* Athanaſius Ep.& Prot. Surrentin. 26.Ianuar.
Athanaſius Ep.Neapolit.& prot.15.Iulij.corp.in Archiepiſc.eccl.
* Attribandus Ep.Balneoregij. vide Aldrouandus. & Aldrebando.
Attala Ab Bobien.10.Martij.corp in Monaſt.Bobien.
Attalus miles, & mart. Romæ. 21.Aug.
Attalus mart. Catanæ in Sic.cum alij. 31.Decemb.
* Audentius conf.apud Nouariam in Inſula S.Iulii. 26.Nou.corp.ibid.
* Auguſta virg.& mart. Serrawalli apud Ceneram. 27.Martij. corp.ibid.
Aurea virg. & mart.Oſtiæ. 24.Aug. corp. Parmæ in eccl.Cath.
Aurelia, & Neomeſia virg.& mart.Anagniæ. 25.Sept.
* Aurelianus mart.Rom.Papiæ. 22.Maij. corp.in eccl. Senatoris.
Aurelianus, & Sempronius mart.ſub Iub.Romæ. 5.Decemb.
* Aurelius Ep. Armenus Mediolani. 9.Nouemb.corp. in eccl.Metrop.
* Aurelius, & Diogenes fratres SS. Geruaſij, & Prothaſij. corp. Mediolani in eccl.S.Valeriæ.
Auxanus Ep.Mediolanen.3.Septemb.corp.in eccl.S.Steph.

B

* BAculus Ep.& Prot.Surrentinus. 29.Ianuarij.corp.eccl. S.Felicis.
* Balbina virg.Romæ. 31.Martij. corp.ibid. in prop.eccl.
* Baractalis mart. Spoletij. 9. Octob. corp.ibid.
Barbara virg.& mart.4.Decemb.corp.Placentiæ in eccl.S.Xyſti.
* Barbarus mart. Venetijs. 14.Maij.corp.in eccl.S.Laurentij.
Barbatianus Presbyter Rauennæ. 31.Decemb.corp.in eccl. S.Ioannis.
Barbatus Ep.Beneuentanus. 19.Febr.corp. in M.Virginis.
Barnabas Apoſt.Epiſc.1.Mediolan.11.Iunij. Cin. Mediolani in eccl. S.Franc. Caput Papiæ.
Barontius, & Deſiderius confeſſ.Piſtoriæ. 27.Martij. corp.ibid.
* Barſanuphrius Eremita Vriæ. 8.Febr.& alijs dieb.corp.ibid.
Bartholomæus Apoſt.24.& Romæ 25.Aug.corp.ibid. in prop.eccl.
Bartholomæus Ab. Cryptæ Ferratæ apud Tuſculum. 11.Nouemb.corp.ibid.
Baſilides Cyrinus, Nabor, & Nazarius mart.Romæ.12. Iunij, corp. Mediolani in eccl.S.Celſi. corp.Baſilidis Cauan apud Parmam.
Baſilides, Tripos Mandalis cum alijs. 2.mart.Romæ. 10.Iul.corp. in eccleſ. S.Mariæ Tranſpir.
* Baſiliſſa virg.& mart.Parentij. 6.Ianuarij.corp.ibid.
Baſiliſſa, & Anaſtaſia mart.Romæ.15.April.Oſſa Baſiliſſæ Romæ in eccleſ.S. Pauli.
Baſilius Ep.Bononien.6.Maij.
* Baſilius Ep.Lunen.28.Octob.corp.in eccl. Cath.Sarzanen.

Baſilla virg. & mart. 20. Maii.

Baſſianus Ep. Lauden. & patronus. 9. Ianuarii. corp. in eccl. Cathed.

Baſſus mart. Romæ cum Maximo. 11. Maii.

Baſſus Epiſc. Nicænus mart. 5. Decemb. corp. ibid.

* Baudolinus Epiſc. Alexandriæ Statyellen. patronus. 10. Nouemb. corp. ibid. in propria eccleſia.

Beatrix mart. Romæ cum Simplicio. 29. Iulii. corpus in eccleſia Sanctæ Mariæ Maioris.

* Beda confeſſ. Genuæ. 10. Apr. corp. ibid. in eccl. Cęleſtin.

Bellinus Epiſc. Patauinus, & mart. Hadriæ. 26. Nouemb. corp. Rodigii.

Benedicta virgo Rom. 6. Maii. caput in eccleſia Apoſt.

Benedictus Epiſc. Mediolanen. 11. Martii. corp. in eccl. S. Ambroſii.

Benedictus mon. in Campania. 13. Martii.

Benedictus Ab. Caſinen. 21. Martii. corp. ibid.

* Benedictus Presbyter Lucæ. 21. Martii. corp. in eccl. Cathed.

* Benedictus Epiſc. Aeſerninus. 4. Maii. corp. ibid. in eccl. Cathed.

Benedictus Papa Romæ. 7. Maii.

* Benedictus Epiſc. Albingaunen. 5. Decemb. corp. ibid. in eccl. Cathee.

Benignus mar. Tuderti. 13. Febr. corp. in eccl. Monial. S. Benedicti.

* Benignus, & Charus Eremitæ Malſeſini apud Veronam. 26. Iulii. corp. ibid. in eccleſia S. Stephani.

Benignus Epiſc. Mediolanen. 20. Nouemb. corp. in eccl. S. Simpliciani.

* Benignus Diaconus martyr Menaniæ. 1. Iunii. al. 1. Maii. corpus Lucæ in eccleſia Cathedrali.

Benuenutus Ep. Auximanus. 22. Martii. corp. in eccleſia Cathed.

* Berardus, ſiue Eberardus Epiſcopus Interamnen. in Aprutio. 19. Decembris.

Bernardinus confeſſ. Senen. Ord. Min. 20. Maii. corp. Aquilæ.

* Bernardinus Feltrien. Ordinis Minorum Papiæ. 30. Septembris, corpus in eccleſia S. Iacobi.

* Bernardus Epiſ. Calenen. in Camp. 12. Martii. corp. in eccleſia Cathed.

* Bernardus Archidiac. Auguſtæ. 15. Iunii. alibi. 15. Maii. corpus Nouariæ in eccleſia Cathedrali.

Bernardus confeſſ. Arcani in Latio. 14 Octob.

Bernardus Epiſcopus Parmen. Ord. Vallis Vmbroſæ. 4. Decembris, corpus in eccleſia Cathed.

* Bernardus Epiſc. Papien. corp. in eccl. S. Lanfranchi.

* Bernerius Eremita Eboli in Picentibus. 16. Octob. corpus ibid.

* Bernulphus Epiſc. & mart. M. Vici patronus. 24. Martii. caput ibid.

* Bertharius Ab. Caſinen. & mart. 22. Octob.

* Bertholdus confeſſ. Parmen. 21. Octob. corp. in eccleſia S. Alexandri.

* Bertulphus Ab. Bobien. 19. Aug. corpus in Monaſt. Bobien.

* Bertrandus confeſſ. apud Ciuitellam agri Patauini. 1. Martii. corpus ibidem.

* Bertrandus Epiſc. Aquileien. Vtini. 6. Iunii. corpus ibidem.

* Beſſus mart. Eporediæ patronus. 1. Decemb. corpus ibidem.

* Beuignates Mon. Peruſiæ. 14. Maii. corpus in propria eccleſia.

Bibiana virgo & martyr Romæ. 2. Decemb. corpus in propria eccleſia. caput in eccleſia S. Mariæ Maioris.

Birgitta, vide Brigitta.

Birillus Epiſcopus primus Catanen. 25. Martii. corpus ibidem.

Blanda mart. Romæ cum Calepodio. 4. *Maii*.
* Blaſius Ep. Veronen. 22. Iunii. corpus in eccl. S. Stephani.
Blaſius, & Demetrius mart. Verulis. 29 Nouemb. corp. ibid.
Bleſilla matrona Romana. 22. Ianuarii.
* Bobo confeſſ. Vico Iriæ. 23. *Maii*. corpus ibidem.
* Bona virgo, Piſis. 24. *Apr.* corpus in eccl. S. *Martini*.
Bonauentura Ep. & Card. *Albanen.* Ord. *Min.* Doct. Eccl. 14. Iulii.
Bonifacius Ep. Ferentinus. 14. *Maii*.
Bonifacius mart. Rom. 14. *Maii*. corpus in eccl. S. *Alexii*.
Bonifacius Papa IIII. Romæ. 25. *Maii*.
* Bonifacius Epiſc. Senis. 4. Septemb.
* Bonifacius Papa V. Neapolit. Romæ. 12. Octob. in eccleſia S. Petri.
Bonifacius Papa I. Romæ. 25. Octob.
* Boninus, Saterius, & Paulinus mart. Papiæ. 15. *Maii*. corpus in eccleſia Sanctorum Geruaſii, & Prothaſii.
Bononius Ab. Loceden. Bononiæ. 30. Aug. corpus in eccl. S. Stephani.
Bonoſa mart. cum Eutropio in Portu Rom. 15. Iulii. Reliq. in propria eccl.
* Bonoſius Epiſc. Salernitanus. 13. *Maii*. al. 14. corpus in eccl. Cathed.
Bonus Presbyter, Fauſtus, & *Maurus* mart. Romæ. cum aliis. 5. Aug. corpus in eccleſia S. Laurentii in Damaſo.
Brictius Ep. Spoletanus, ſeu *Martanus*. 9. Iulii. corp. in propria eccleſia.
Brigitta, ſeu Brigida virg. in Territ. Feſulano. 1. Febr. corpus ibidem.
Brigitta vidua Suetica Romæ. 23. Iulii. corpus in eccl. S. Laur. in Paliſperna.
Bruno Ep. Signinus. 18. Iulii. corpus ibid. in eccl. Cathed.
Bruno author Carthuſianorum in Calabria. 6. Octob. corp. in eccl. S. Steph.
* Burchardus Ep. Britannus Parmæ. 14. Octob. corpus Berceti.

C

CÆcilia virg. & mar. Rom. 22. Nouemb. corpus ibid. in prop. eccleſia.
Cæleſtinus Papa I. Romæ. 6. Apr. corpus Mantuæ in eccl. Cathed.
Cœleſtinus mart. Romæ cum Saturnino. 2. Maii.
Cærealis miles, & Salluſtia vxor mart. Romæ. 14. Septemb.
Cæſarius Diac. & Iulianus Presbyter mart. Tarracinæ. 1. Nouemb. corpus Cæſarii Romæ in eccl. S. Crucis.
Cæſidius Presbyter, & ſocii mart. Tranſaquis. 31. Aug. corp. ibidem.
Cajus Papa, & mart. Romæ. 22. April.
Caius Palatinus cum aliis 27. mart. Romæ. 4. Martii.
Caius Presbyter, & Leo Subdiac. mart. Romæ. 30. Iunii.
Caius Ep. Mediolanen. 27. Septemb. corpus in eccl. S. Franciſci.
Calepodius Presbyter, Palmatius Conſul cum vxore, filijs, & aliis 42. Simplicius Senator, cum vxore, & aliis 48. Felix, & Blanda vxor martyres Romæ. 10. Maii. corp. Calepodii in eccl. S. *Mariæ* trans Tyb.
Calimerius Ep. Mediolanen. & mar. 31. Iulij. corpus in propria eccleſia.
Calliſtratus miles cum aliis 49. mart. Romæ. 27. Septemb.
Calliſtus mart. Syracuſis cum Euodio. 25. Apr.
Calliſtus Epiſc. Turdertinus, & mart. 14. Aug. corpus in eccl. S. Fortun.
Calliſtus Papa, & mart. Romæ. 14. Octob. corpus in eccl. S. M. trans Tyb.
Calocerus mart. Brixien. Albingauni. 18. Apr. corpus in eccl. S. Afræ.
Calocerus Ep. Rauennas. 11. Febr. corpus in eccl. Vrſiana.

Calo-

Calocerus,& Parthenius mart.Romæ.19. Maij. corp. in eccl. S.Xyſti.
Calogerus Eremita apud Saccam in Sic. 18. Iunii. corpus ibid.
Camerinus, cũ Luxorio,& Ciſello mart.in Sard.21.Aug.corp.Piſis,& Papiæ.
Candida mart.cum Artemio,& Paulina Romæ. 6. Iunii.
Candida virg.& mart.Romæ.29.Aug.corp.Venetiis in eccl. s.Laurentii.
Candida Senior, & Iunior Neapoli. 4. Septẽb. corpus prioris in eccl. s. Petri, alterius in eccl. s.Andreæ.
Candida cum Lucio mart. Romæ. 1.Decemb.
Candida virg.ſocia s.Marcellinæ virg.Mediolani.c.ibid.in eccl. s. Ambroſii.
Candidus cum Fortunato,& aliis mart. Romæ. 2.Februarii.
Candidus mart.Romæ. 3.Octob. corp. Mediolani in eccl. s. Franciſci.
* Canius Ep.Acherontinus,& mart.25.Maii.corp.ibid.in eccl.Cathed.
* Cantia virg.& mart. Tuſcanæ. 20.Nouemb.
Cantius,Cantianus, & Cantianilla fratres mart. Aquileiæ. 31.Maii. corpus Mediolani in eccleſia Metrop.
Cariton,Caritina, Enelpiſtus,Hierax,Peon,& Valerianus mart. Ro. 13. Apr.
Carolus Borromæus Epiſc.Mediolanen. & Cardinalis. 4. Nouemb. corpus in eccleſia Metropolitana.
Carpophorus,Exanthus,Caſſius, Seuerinus, Secundus, & Licinius mart. Nouocomi. 7. Aug.corp.in propria eccl.
* Carpophorus cum Leontio mart.Vincentiæ. 20.Aug. corpus ibidem.
Carpophorus mart.Capuæ cum Rufo. 27. Aug.
Carpophorus marty. Romæ cum alijs tribus. 8. Nouemb. corp. in eccleſia SS. Quatuor Coronatorum.
Carpophorus Presbyter,& Abundius Diac.mart. Spoleti. 10.Decemb. corpus in eccleſia S.Gregorii.
* Catus Ep.Atinas,& mart. 29.Apr.corpus ibidem.
Caſſianus mar.Romæ cum aliis,patronus Nouellariæ. 26.Martij. corp. Nouellariæ.
* Caſſianus Ep.Beneuentanus. 12.Aug. corpus in eccl. S.Mariæ.
Caſſianus Ep.& mart. Foro Cornelii,patronus. 13. Aug. corp. in eccl.Cathed.
* Caſſianus Ep.Tudertinus,& mart.13. Aug. corp.in eccl. S.Fortunati.
* Caſſiodorus mart. Vide Dominata.
Caſſius Ep.Narnien. 29.Iunii. Lucæ. 13.Octob.corp. Lucę in eccl.s.Pridiani.
Caſtorius mart.Romæ cum Claudio,& alijs. 8. Nouemb.
* Caſtren.Ep. Capuæ,& M. Regali in Sic. 11. Feb.
Caſtritianus Epiſc. Mediolanen. 1. Decemb. corp.in eccl. S.Ioan.In Concha.
Caſtulus mar.Romæ.26.Martij. corpus Papiæ in eccl. s. Felicis.
Caſtulus,& Euprepis mart. Romæ. 30. Nouemb.
Caſtus,& Polinus mart. 9. Maii.
* Caſtus,& Caſſius Ep.& mart. Capuæ. 22.Maii. Sueſſæ. Alibi. 1. Iulii. corpus Caietæ.
Caſtus,& Secundinus mart. Sinueſſæ,ſeu Sueſſæ,nunc Caietæ. 1. Iulii. corpus in eccleſia Cathed.
Caſtus mart. Capuæ cum Marcello. 6. Octob.
Cataldus Ep.Tarentinus. 8. Maii. corpus in eccl. Cathed.
* Catellus Epiſc.Stabien. 19. Ianuarii. corp. ibid.
* Cateruus,& Septimia uxor mart.Tollentini.10.Decemb. corp.in eccl.Cath.
Catharina virg. mon.Ord. Min. Bononiæ. 9. Martii.

Catharina virgo Senen. Ord. Prædicat. Romæ. 29. April. corpus in eccleſia S.Mariæ ſupra Mineruam.
* Cechardus Ep.Lunen.& mar. 16.Iunij. corpus Cariaræ in eccl. S. Andreæ.
Celſus puer mart. vide Nazarius. corpus in propria eccleſia Mediolani.
* Celſus Epiſc.Puteolanus. 5. Nouemb. corpus ibidem in eccleſia Cathed.
Celſus,& Clemens mart. Romæ. 21. Nouemb. corpus Celſi in eccl. S. Pauli.
Centum viginti mart. Romæ. 25. Octob.
Centum ſexagintaquinque milites mart. Romæ. 10.Aug.
Cerbonius Epiſc.Populoniæ,Maſſæ. 10.Octob. corp. ibi in eccl. Cathed.
Cerbonius Epiſc.Veronen.10.Octob. corpus in eccl. S. Proculi.
* Charus Eremita, vide Benignus.
* Charus Epiſc. Atinas, vide Carus.
Chelidonia virgo Monialis Sublaci. 13. Octob. corp. ibid. in eccl. S. Benedicti.
* Chriſtantianus mart. Aſculi. 13. Maii. corpus in Cath.
* Chriſtina virg.& mart.Panormi. 10.Maii. corpus ibid. in propria eccleſia.
* Chriſtina virgo & mar.Tyri apud Vulſinios. 24. Iulii. corpus Torcelli in eccleſia S. Antonii.
* Chromatius,& ſocij mart.in Campania. 11. Aug.
Chromatius Epiſc. Aquileien. 2. Decembris. corpus ibid.
* Chryſantianus mart.Aquileiæ,cum alijs. 17. Febr. reliq. ibid.
* Chryſanthus,& Fortunatus presbyteri Papiæ. 15. Maii, corpus in eccleſia SS. Geruaſiii,& Prothaſii.
Chryſanthus,& Daria coniux mart.Romæ, Regij,& Vriæ patroni. 25.Octob. corpus Regij in proprio Sacello.
Chryſogonus mart.ad Aquas Gradatas Aquileiæ. 24. Nouemb. caput Romæ in propria eccleſia.
* Chryſpolytus Ep.& mar.Bittonij. 12 Maij. corp.ibid.in propria eccleſia.
* Ciprius Epiſc. Brunduſinus. Deſideratur dies.
Clara virgo Ord.Min.Aſſiſij. 12.Aug. corpus ibid. in propria eccleſia.
* Clara virgo in M.Falco. 17. Aug. al. 27. corp. ibid. in eccl. Eremit.
Clateus Epiſc.Brixien. & mar. 4. Iunii. corpus Mediolani.
* Claudia mater S.Eugeniæ virg.& mart. Romæ. 25. Decemb. corp.in eccleſia SS. Apoſtolorum.
* Claudianus conf. Tridenti. 6. Martij. corpus ibid.in eccl. S. Vig.
* Claudius,Carbunanus,Tibudianus,& Planius mart.Interamnæ. 8. Ianuarij. corp. in eccl. S.Zenonis extra vrb.
Claudius mart.Oſtiæ cum Maximo.
* Claudius mart.Regij. 5. Martii.
Claudius mar.Romæ cum Marcello Papa. 26. Apr. corp.in eccl. SS.Apoſt.
Claudius,Nicoſtratus,Symphorianus, Caſtorius, & Simplicius mart. Romæ. 7. Iulii. corp.Claudij Firmi in proprio Sacello.
Claudius, Hilaria vxor, Iaſon, Maurus,& Io. filij mart. Romæ. 3. Decemb.
* Clemens conf. Volaterris. 5.Iunij. al. 8. corpus in eccl. S. Iuſt.
* Clemens presbyter Lauden. 17. Octob.
Clemens Papa,& mart. 23. Nouemb. corpus Romæ in propria eccl.
* Cleonicus,& Stratonicus mart.Leontini cum alijs. 24.Iulij. corp. Mænis.
Cletus Papa martyr Romæ. 26. Apr. corpus in eccl. S.Petri.
* Cletus confeſſ. Tiburæ. 24. Octob. corpus in eccleſia Cathed.
Clicerius Epiſc.Mediolanen. 20.Septemb. corp. in eccleſia S.Nazarii.

Clinius conf. Aquini. 30. Martii. corp. in eccl. S. Petri Foreſtæ.
Columba virg. & mart. Senonen. patrona Ariminen. 31. Decemb.
* Columbanus Eremita in Æmilia apud Galeatam, & Ciuitellam. 20. Nouemb. corpus ibidem.
Columbanus Ab. Bobien. 23. Nou. in R. 21. eiuſdem. corp. in Bobien. Monaſt.
* Communis mart. Tuſcanæ. 8. Febr. corpus in eccleſia Cathed.
Conceſſus mart. Romæ cum Demetrio. 9. Apr.
Concordia mart. Romæ cum Hippolyto. 13. Aug.
Concordius presbyter, & mart. Spoleti. 1. Ianuarii. corpus in propria eccl.
Concordius mart. Rauennæ cum Valentino, & al. 6. Decemb.
* Conon confeſſ. Naſii in Sic. 28. Martii. al. Conus. corp. ibid.
Conon Papa Romæ. 21. Septemb.
* Conrhadus Eremita Neæti in Sic. 19. Febr. corp. in eccl. S. Nicolai.
* Conrhadus qui & Corradus Ord. Min. Peruſiæ. 12. Dec. corp. in eccl. Min.
* Conſolata virgo & mart. Regij in Terr. 6. Septemb.
* Conſolata virgo Genuæ. 5. Decemb. corp. in propria eccleſia.
* Conſtabilis Ab. Cauen. in Picentibus. 17. Februarii. corp. ibid. in eccl. Trinit.
* Conſtãtia virg. Conſtantini Magni filia Romæ. 18. Febr. corp. ibid. in prop. ec.
* Conſtantinus conf. Bouæ in Calabria. 21. Maii. corp. ibid.
Conſtantius Ep. Peruſinus, & mar. 29. Ianuar. corp. ibid. in propria eccleſia.
* Conſtantius confeſſ. Conchis apud Brixiam. 12. Februarii. c. ibi. corp. Brixiæ in eccleſia S. Catharinæ.
* Conſtantius Epiſc. Conſtantinopolit. Capreis patronus. 14. Maii. corp. ibid.
Conſtantius Epiſc. Aquinas. 1. Septemb.
* Conſtantius mart. Thebæus cũ alij Dronerii apud Salutias. 18. Sept. corp. ibid.
Conſtantius Manſionarius Anconæ. 23. Sept. corp. Venetiis in eccl. S. Baſilii.
Conſtantius confeſſ. Romæ. 30. Nouemb.
* Conſul Ep. Comen. 7. Iulij. corpus in eccleſia Cathed.
* Contardus conf. Bronis apud Ticinum. 16. Apr. corp. ibidem.
* Conus confeſſ. Naſii, vide Conon. corpus ibid.
Conus Ab. Panormi. 3. Iunii.
Conus, & Conellus filius mart. Acertis patroni. 3. Iunii. corp. ibid. in prop. eccl.
* Corduba, & Fortunata virg. & mart. Arimini. 22. Octob.
Cornelius Papa, & martyr cum aliis 21. Romæ. 16. Septemb. corp. in eccleſia S. Mariæ trans Tyberim.
Cornelius mart. Catanæ cum Steph. & al. 31. Decemb.
Corona 30. Militum mart. Romæ. 1. Ianuarii.
Corona 40. Militum mart. Romæ. 13. Ianuarii.
* Coſmas Eremita Creten. Venetiis. 5. Septemb. corp. in eccleſia S. Georgii.
Craton martyr Romæ cum vxore, & familia. 15. Februarij.
Creſcentiana virgo & mart. Romæ. 5. Maii.
Creſcentianus mart. Turribus in Sard. 31. Maii.
* Creſcentianus mart. Veronæ. 5. Septemb. corp. in eccleſia S. Zenonis.
Creſcentianus mart. Romæ. 24. Nouemb. corpus in eccleſia S. Martini.
Creſcentinus mart. apud Tifernum Vrbini patronus. 1. Iunii. corp. ibid.
Creſcentio mart. Romæ. Vide Narciſſus.
Creſcentius confeſſ. Florentiæ. 19. Apr. corpus in eccleſia Saluatoris.
* Creſcentius, Chariſſimus, Dulciſſimus, & Marchitianus mart. Fæſulis. 7. Iulij. corp. ibid. in eccl. Cathed.

Cre-

* Creſcius mart. in Territ. Florentino ad S. Laurentium. 22. Octob. corp. ibid.
* Crichinus Ep. Veronen. 30. Decemb. corpus in eccleſia S. Proculi.
Criſpinus Epiſc. Papien. 7. Ianuarij. corpus in eccleſia Cathed.
* Criſpini Ep. Papien. depoſitio 30. Octob. corp. in eccleſ. Cath.
Criſpulus mart. Turibus cum Gabino. 30. Maii. & 25. Octob. corpus ibid.
Criſpus Presbyter, & mart. Romæ cum Ioanne. 18. Aug.
* Cyprianus Epiſc. Brixien. 21. Apr. corpus in eccl. S. Petri in Olïueto.
Cyprianus martyr Brixiæ cum Sauino. 11. Iulij.
Cyriaca mart. Romæ. 21. Aug.
* Cyriacus Ep. & mar. patronus Anconæ. 4. Maii. corpus ibid. in eccl. Cathed.
* Cyriacus Ep. & confeſſ. Firmij in Piceno. 15. Maii.
Cyriacus, Largus, & Smaragdus mart. Romæ. 8. Aug. corp. Cyriaci in eccleſia ſanctæ Mariæ.
* Cyrica, & Muſca virg. & mart. Aquileiæ. 17. Iunii. corpus ibid.
Cyrilla virgo & martyr Romæ. 28. Octob. corpus in eccl. S. Syluestri.
Cyrillus mart. Romæ cum Anaſtaſia. 28. Octob.
Cyrinus mart. Romæ cum Marcellino Papa. 26. Apr.
* Cyrinus, & Quingeſius conf. Salerni. 5. Decemb. corp. in eccl. Cathed.
Cyrus, & Ioan. mart. Romæ. 31. Ianuarii.

D

Dafroſa mart. Romæ. 4. Ianuarii. corpus in eccleſia S. Bibianæ.
Dalmatius mart. Papiæ. 5. Decemb. corpus Quadringenti apud Alex.
Damaſus Papa Romæ. 11. Decemb. corpus in eccleſia S. Laurentii.
Damianus Epiſc. Papien. 12. Apr. corpus in eccleſia S. Damiani.
* Daniel Diac. Patauinus mart. 3. Ianuarii.
* Daniel martyr Laudæ. 10. Apr. corpus in eccl. Cathed.
* Daria mart. Arinæ. 20. Iunii.
Dathus Epiſc. Rauennas. 3. Iulij. corpus in eccl. Vrſiana.
Datius Epiſc. Mediolanen. 14. Ianuarii. corpus in eccl. S. Victoris.
Dauinus confeſſ. Lucen. 3. Iunii. corpus ibid. in eccleſia S. Michaelis.
Decem milites mart. Romæ. 10. Febr. corpus in eccl. S. Mariæ Annunciatæ.
Decem M.CCIII. mart. Romæ cum Zenone. 9. Iulii.
Decem, & ſeptem millia mart. Romæ cum Marcellino Papa. 26. Apr.
Dicoroſus Ep. Capuanus. 15. Febr. corpus ibid. in Cathed.
Defendens mart. Nouariæ, & alibi. 2. Ianuarii.
Demetria virgo & mart. Romæ. 21. Maii. corpus in eccl. S. Bibianæ.
Demetrius, Conceſſus, Hilarius, & ſocii mart. Romæ. 9. Apr.
* Demetrius mart. apud Nouariam in Inſula S. Iulii. 2. Maii. corpus ibid.
Demetrius, & Honorius mart. Oſtiæ. 21. Nouemb.
* Demetrius, & Iulianus marr. Parentii. 22. Nouemb. corp. ibid. in Cathed.
Demetrius, Honoratus, & Florus mart. Oſtiæ. 22. Decemb.
* Deodatus Epiſc. Nolanus Beneuenti. 27. Iunij. corpus in M. Virg.
Deſiderius Ep. Lingonen. & mart. patria Genuen. 23. Maii.
Deſiderius Subdiac. martyr Puteolis cum Ianuario. 19. Sept. corp. in M. Virg.
Deuſdedit confeſſ. Romæ. 10. Aug.
Deuſdedit Papa Romæ. 8. Nouemb.
* Deuſdedit Epiſc. Brixien. 10. Decemb. corpus in eccl. s. Petri.
Diaconus Eccleſiæ Marſicanæ mart. 14. Martii.
* Digna merita virgo Brixien. 17. Iunii. corpus in eccl. S. Afræ.

Digna

Digna virgo Tuderti. 11. Auguſti. corpus in eccleſia S. Fortunati.
Digna, & Emerita virg. mart. Romæ. 22. Septemb. corp. in eccleſia S. Marcelli.
* Dimidrianus Ep. Veronen. 15. Maii. corpus in eccl. S. Stephani.
Diocles mart. in Iſtria cum Zoello, & al. 24. Maii. corpus Tergeſti.
Diodorus martyr in Campania cum Lucia. 6. Iulii.
Dionyſius martyr Aquileiæ cum Hilario. 6. Martij.
Dionyſius martyr Romæ. 12. Maii.
Dionyſius Epiſc. Mediolanen. 25. Maii. corpus in eccl. Metrop.
Dionyſius, Fauſtus, Caius, Petrus, Paulus, & alij mart. Romæ. 3. Octob.
Dionyſius Papa Romæ. 26. Decemb.
* Dominata mart. cum Senatore, Viatore, & Caſsiodoro filij in ciuitate S. Marci in Calabria. 14. Septemb. corpus ibid.
Dominator Epiſc. Brixien. 5. Nouembr. corpus in eccleſia Cathed.
Dominica virgo & mart. Tropeæ in Calabria. 6. Iulij. corpus ibid.
Dominicus Ab. Soræ. 22. Ianuarij. corpus ibid. in propria eccleſia.
* Dominicus Eremita Armenus, & mart. Torcelli. 21. Iunij. corp. in eccl. Cath.
Dominicus author Ord. Prædic. Bononiæ. 4. Aug. corpus ibid. in prop. eccl.
Dominicus Loricatus apud Capitellum. 14. Octob. corpus ibidem.
Dominicus Epiſc. Brixien. 20. Decemb. corpus in eccleſia Cathed.
Domitilla, vide Flauia.
* Domnina virgo, & ſociæ virg. & mart. Interamnæ. 15. Apr.
Domninus, ſeu Donninus mart. Iuliæ. 9. Octob. corpus in eccl. Cathed.
* Domninus confeſſ. Placentiæ. 15. Maii. corpus in eccleſia S. Sauini.
* Domninus Eremita apud Tifernum. 9. Octob. corpus ibid. in propria eccl.
Domneo mart. Bergomen. 16. Iulij. corpus in eccleſia S. Andreæ.
Domnio Presbyter Romæ. 28. Decemb.
* Domno mart. Bergomen. 5. Ianuarij. corpus in eccleſia S. Andreæ.
Donata, Paulina, Ruſtica, Neminanda, Serotina, Hilaria, & ſociæ mart. Romæ. 31. Decemb.
* Donatus, & Solonus fratres Vicentini mart. 17. Febr. corpus Concordiæ.
Donatus, Secundianus, Romulus, & alij martyres Concordiæ. 17. Februarii. corp. ibid. in eccl. Cath.
* Donatus, & ſocij mart. ForoIulii patroni. in Carnis. 21. Aug. corpus ibid.
Donatus Epiſc. Aretinus, & mart. patronus. 7. Aug. corpus in eccl. Cathed.
Donatus Diac. Imolen. & Prot. 7. Aug. corpus in eccleſia Cathed.
* Donatus mon. Ripæ Candidæ. 17. Aug. corpus ibid.
Donatus Monachus, & mart. Meſſanæ cum Placido. 5. Octob.
Donatus Epiſc. Fæſulanus. 22. Octob. corpus in eccleſia Cathed.
* Donatus confeſſ. Leontinus. 12. Nouemb.
* Dorus Epiſc. Beneuentanus. 20. Nouemb. corpus ibid. in Metrop.
Ducenti ſexaginta mart. Romæ. 1. Martii.
Ducenti ſexaginta duo mart. Romæ. 25. Martii.
Ducenti ſexaginta duo mart. Romæ. 17. Iunii.
* Dulciſſima virgo & martyr, Sutrii. 16. Septemb.
* Dulciſſimus mart. Fæſulis cum Creſcentio, & al. 7. Iulii.
Duo monachi mart. in Prou. Valeriæ. 14. Martii.
Duodecim fratres mart. Beneuenti. 1. Septemb. corp. ibid.

E

* Eberardus Ep. Aprutinus, qui & Berardus. 19. Decemb. corp. ibidem.

* Eccle-

* Eccleſius Epiſc.Rauennas. 27. Iulij. corpus in eccleſia S. Vitalis.
Ediſtius mart.Rauennæ. 12. Octob.
* Egirius confeſſ.in Piceno apud M.Sanctum. 25.Maii. Vide Gerius.
Eleucadius,ſiue Eleuchadius Ep.Rauennæ.14. corp.Papiæ in eccl.S.Mich.
Eleutherius Epiſc.Illyrici cum Anthia matre,Felice, & Coribo mart. Meſſanę. 18. Apr. corp. ibidem.
* Eleutherius Ab. Spoleti. 18. Apr. corpus in eccleſia Cathed.
Eleutherius Papa,& mart. Romæ. 26. Maii. corpus in eccleſia S. Petri.
Eleutherius confeſſ. Arcani apud Aquinum. 29. Maij.
Eleutherius confeſſ. Romæ. 6. Septemb.
Eleutherius Diſcipulus S.Pauli mart. Romæ. 15. Decemb.
* Elpidius Epiſc.Atellanus,Cyon Presbyter,& Elpicius Diac. Salerni. 24. Maii. corp. in eccleſia Cathed.
Elpidius confeſſ.in Campania. Vide Priſcus.
Elpidius Ab.in Piceno. 2. Sept. corp.ibid.in prop. op. & eccleſia.
Emerentiana virg.& mart.Romæ.23.Ianuarii. corp.in eccl.S.Conſtantiæ.
Emerita virg.V.de Digna. corp. in eccl. S.Marcelli.
* Epuria,ſiue Eupuria virg.& mart.Cariæ. 16. Maii. corp. in Cathed.
Emigdius Ep.Aſculanus,& mart. 5.Aug. corp.in Cathed.
Ennodius,ſiue Ænodius Epiſc.Papien.17.Iulij. corp.in eccl. S.Michaelis.
Epaphroditus Epiſc.Tarracinæ. 22. Martij.
Ephiſius,ſiue Ephyſus mart. Calari in Sard. 15. Ianuarii. corp. in eccl. Cath.
Epicharis matrona mart.Romæ. 27. Septemb.
Epigmenius Presbyter,& mart. Romæ. 24. Martii.
* Epimeneus Presbyter,& mart. Brixiæ. 18. Febr.corp.in eccleſia S. Iuliæ.
Epiphana mart.Leontina. 12.Maii. corp.in eccleſia SS.trium Fratrum.
* Epiphania virgo Papiæ. 6. Octob. corp. in eccleſia Monial. S. Mariæ.
Epiphanius Epiſc.Papien. 21. Ianuar. corp.in propria eccleſia.
* Epiphanius Epiſc. Afric. martyr Piſis. 6. Aprilis.
* Epiphanius Epiſc.Beneuentanus. 12. Maii. corpus ibid. in Cathed.
* Equitius Ab.in Prou.Valeriæ Aquilæ. 11.Aug.& 7. Martij.corp. ibid.
Eraſmus Epiſc.Formianus,& mart.Caietæ patronus. 2. Iunii.
* Eraſmus martyr Puteolis cum Oneſimo,& al. Leontinis in Sic. 31. Iulii. corp. ibid. in eccl. SS. Fratrum.
Euagrius,Priſcianus, & ſoc. mart. Romæ. 12. Octob.
Euariſtus Papa,& mart. Romæ. 20.Octob. corp. in eccl. S. Petri.
Euaſius Epiſc.Aſten.& mart. Caſali. 1. Decemb. corp. in eccleſia Cathedrali. In Ind. Rom. Ep. Caſalen.
Euaſius Epiſc.Brixien. 1. Decemb.corp.in eccleſia S. Petri in Oliueto.
Euellius mart. Piſis. 11. Maii.
Euentius Presbyter mart.vide Alex. Papa. corp. Parmæ in eccl. S. Alexandri
* Eufredus mon.& mart.Albæ Pompeiæ. 11. Octob. corp.ibid.in eccl. Cathed.
Eugenia virgo & martyr Romæ. 25. Decemb. corp.ibid.in eccl. SS. Apoſt.
Eugenius Papa Romæ. 12.Iunii.
Eugenius mart. Romæ cum Lucilla,& Flora. 29.Iulii. corpus Arretii in eccleſia SS.Lucillæ, & Flo.
Eugebius Diac.Florentiæ. 17.Nouemb. corp. in eccl. Saluatoris.
Eugenius Epiſc.Gallus Mediolani. 31.Mediolani. 31. Decemb. corp. in eccleſia S. Euſtorgii.

* Eu-

* Euelia Virg.& mart.Vxenti in Salentinis 12.Ianuar.
Euodius,Hermogenes,& Calliſta mart.Syracuſis 2.Septemb.
Euphebius Epiſcopus Neapolitanus,& prot. 23. Maij. corpus extra vrbem in propria eccleſia.
* Euphemia,& Innocentia virg.& mart. Vicentinæ 16. Septemb. corpus in eccleſia Cathed.
Euphemia, Dorothea, Tecla,& Eraſma Virg.& mart.Aquileiæ 19.Sept.
* Eupilius Epiſc.Comen.11.Octob.corp.in eccleſ.S.Abundij.
Euplius Diac.& mart.Catanæ in Sic.12.Aug.corp.Treuici.
Euplius,& Serapion mart.in Sic.11.Sept.
Euprepius Epiſc.I.Veronen.21.Aug.corp.in eccl. S.Proculi.
* Eupuria virg. & mart.Caietæ 16. Maij.corp. in eccl.Cath.
* Euſanius confeſſ.Sipontinus apud Forconium 9.Iulij. Al.7.
Euſebia virg. & mart.Bergomen.29.Octob. corp.in eccleſ.S.Andreæ.
* Euſebia virg. Rom. cognomento Hoſpita 28. Ianuar.
* Euſebius Ab.Cremonen. 5.Martij.
* Euſebius Epiſc.Fanen.& protector 18.Apr.corp.in eccleſ.Cath.
* Euſebius Epiſc.Comen.22.Maij.corp.in eccl.S.Abundij.
Euſebius Epiſc.Vercellen.& mart. 1.Aug.
Euſebius Epiſc.Mediolanen.12.Aug.
Euſebius Presbyter Romæ 14.Aug.corp.in prop.eccleſ.
Euſebius Pontianus Vincentius, & Peregrinus mart. Romæ 25. Aug.corp. in eccl.S.Laurentij in Luc.Sed corp.Pontiani Lucæ in prop.eccleſ.
Euſebius Papa & mart.Romæ 26. Septemb.
Euſebius Epiſc.Bononien.26.Septemb.
Euſebius mon.& mart.cum Felice Tarracinæ 5.Nouemb.
Euſebius Presbyter,Marcellus Diac. Hippolytus,Maximus, Adria, Paulina, Neon,Maria,Martana,& Aurelia mart. Romæ . 2.Decemb.
* Euſebius Epiſc.Sutrij . 18. Decemb.
Euſtachius, Theopiſtes vxor, Agapius, & Theopiſtus filij mart. Romæ. 20. Septemb.corpus ibid.in propria eccleſia.
* Euſtachius Presbyter Iuliæ. 12. Octob.
Euſterius Epiſcopus Salernitanus. 19. Octobris.
Euſtorgius 1. Epiſcopus Mediolanen. 18. Septemb. corpus in propria eccl.
Euſtorgius 2. Epiſcopus Mediol.6. Iunii. corpus in eccleſia S.Laurentii.
Euthalia virgo & mart. Leontina. 27. Auguſti. corpus in eccleſia SS. fratrum
Euthymius Romanus confeſſ. Peruſiæ. 29. Auguſti.
* Eutitius Presbyter, & martyr Falerien. Soriani. 15. Maii. corpus in propria eccleſia.
Eutropius, Zoſima, & Bonoſa mart. in Portu Rom. 15. Iulii.
Eutyches mart. Vide *Maro*,& Ianuarius.
Eutychianus Papa martyr Romæ. 8. Decemb.
Eutychius martyr Romæ. 4. Februarii. corpus in eccleſia Sancti Laurentij in Damaſo.
Eutychius mart. Ferentini. 15. Aprilis.
Eutychius, & Florentius mon. Nurſiæ. 23. Maii.
* Eutychius Epiſc. Comen. 5. Iunii. corpus in eccleſia S.Georgii.
Exanthus martyr, vide Carpophorus. corpus in eccleſia S. Carpophori.
* Exuperantius Epiſcopus Cingulanus 24. Ianuarii,& 29. *Maii*.

I N D E X.

ſ Exuperantius Epiſc. Rauennas. 30. Maii. corp. in eccleſia S. Agnetis.
* Exuperantius Epiſc. Comenſ. 22. Iunii. corpus in eccleſia Cathed.
Exuperantius Diaconus Spoleti, Vide Sabinus. corp. ibid.
Exuperia martyr Romæ, Vide Sempronius. 31. Octob. corp. in eccleſia ſanctæ *M*ariæ Nouæ.

F

FAbianus Papa, & mart. Romæ. 20. Ianuarii. C. ibid. in eccleſia SS. Fabiani, & Sebaſtiani. C. Placentiæ in eccleſia S. Xyſti.
* Fabiola matrona Romana. 27. Decemb.
Fabius martyr Romæ cum Maximo. 11. Maii.
* Fabius mart. Fæſulis. 27. Maii.
* Facundinus, Iuuentinus, Peregrinus, & Felicitas mart. Atimini. 2. Septemb. corp. in eccleſia S. Gaudentii.
* Facius confeſſ. Veronen. Cremonæ. 18. Ianuarii. corp. in eccl. Cathed.
* Falcus Eremita apud Caſulum in Aprutio. 9. Aug.
* Famianus confeſſ. Galeſii in Faliſcis. 8. Aug.
* Fantinus Ab. Taurlani in Calabria. 31. Iulii.
* Fantius, & Deodata mart. Syracuſis. 14. Decemb.
Fauſta matrona Rom. mater S. Anaſtaſiæ. 19. Decemb. Reliq. in eccl. S. Anaſt.
Fauſtinianus Epiſc. Bononien. 26. Febr. corp. in eccleſia S. Felicis.
Fauſtinus, & Iouita mart. Brixiani. 15. Febr. corp. in eccleſia propria.
Fauſtinus Epiſc. Brixien. 16. Febr. corp. in eccleſia S. Afræ.
Fauſtinus martyr Romæ cum aliis 44. 17. Februarii. corpus in eccleſia S. Laurentii in Damaſo.
Fauſtinus, Timotheus, & Venuſtus martyr Romæ. 22. Maii.
Fauſtinus martyr Peruſiæ, Vide Florentius.
Fauſtinus confeſſ. Tuderti. 29. Iulii.
Fauſtus martyr Romæ cum alijs 23. 24. Iunii.
Fauſtus mart. Romæ cum Bono. 1. Aug. corp. in eccl. S. Laurentii in Damaſo.
Fauſtus miles, & martyr Mediolani. 7. Aug.
Fauſtus mon. martyr, vide Placidus. corp. Meſſanæ.
Felicianus Epiſc. Fulginas, & mart. 24. Ianuarii.
Felicianus martyr Romæ, cum Fortunato. 2. Februarii.
Felicianus martyr cum Hyacintho, & al. in Lucania. corp. Cagiani. 29. Oct.
Feliciſſima virgo & mart. Faleriæ cum Graciliano. 12. Auguſti.
Feliciſſimus, Heraclius, & Paulinus martyr Tuderti. 26. Maii. corpus in eccleſia S. Stephani.
Feliciſſimus, & Felix mart. in Camp. vide Ariſton. 2. Iulii.
* Feliciſſimus confeſſ. apud Nuceriam in Vmbria. 15. Iulii.
Feliciſſimus Diac. mart. Romæ cum Xyſto Papa. 6. Auguſti. corpus in eccleſia SS. Quatuor Coronatorum.
Feliciſſimus martyr Peruſiæ. 24. Nouemb.
Felicitas mart. Romæ cum Vitale. 14. Februarii.
Felicula virgo & mart. Romæ. 13. Iunij. corp. Parmæ in eccl. S. Pauli.
Felinus, & Gratinianus mart. Peruſini. Aronæ. 1. Iunii. corp. ibid.
Felix Presbyter, & mart. Nolæ. 14. Ianuarii. corp. in prop. eccleſia.
* Felix Epiſcopus & martyr Nolæ. 16. Ianuarii.
Felix Papa III. Romæ. 30. Ianuarii. corp. in eccl. SS. Coſmæ & Dam.
Felix Epiſc. Brixien. 23. Februarii, corpus in eccleſia S. Afræ.

Felix

Felix Papa IV. Romæ. 25. Februarii.
Felix mart. Aquileiæ cum Hilario, & al. 16. Martii.
Felix mart. apud Forconium cum Florentio. 25. Iulij.
Felix Epiſc. Hiſpellas, & mart. Spoleti. 18. Maii. corp. Iani apud Spoletum in eccleſia S. Xyſti.
Felix Papa, & mart. Romæ. 30. Maii.
Felix, & Fortunatus mart. Aquileiæ Clugiæ protect. 14. Aug. in Rom. 11. Iun. corp. Vincentiæ in propria eccleſia.
* Felix confeſſ. apud Spoletum. 16. Iunii. corp. in prop. eccl. Vallis Narci.
Felix presbyter, & mart. Sutrii. 23. Iunii. corp. ibid.
* Felix Epiſc. Genuen. 9. Iulii.
Felix Epiſc. Comen. 14. Iulii. ſed Comi 8. Octob. corp. in eccl. S. Carpoph.
Felix Epiſc. Spalaten. & mart. Papiæ. 15. Iulij. corp. in propria eccleſia.
Felix Epiſc. Veronen. 19. Iulii. corp. in eccleſia S. Stephani.
Felix, Iulia, & Iucunda mart. Nolæ. 27. Iulii.
Felix II. Papa, & martyr Romæ. 29. Iulii. corpus in eccl. SS. Coſmæ, & Dam
Felix Presbyter Piſtorien. 26. Aug. Piſtoriæ verò 25.
* Felix Epiſcopus Venuſinus. 29. Aug.
Felix Presbyter, & Adauctus mart. Romæ 30. Auguſti.
* Felix Presbyter Venetiis. 31. Aug.
Felix, & Conſtantia mart. Nuceriæ in Picentibus. 19. Septemb.
Eelix Epiſc. Adauctus, & Ianuarius Presbyteri, Fortunatus, & Septimus Lectores mart. Venuſiæ. 24. Octob.
* Felix Epiſc. Martanus, & martyr Tuderti. 30. Octob.
Felix Presayter, & Euſebius mon. mart. Tarracinæ. 5. Nouemb.
Felix mon. Fundanus. 6. Nouemb.
Felix Epiſc. Nolanæ, & mart. cum aliis 30. 15. Nouemb.
Felix Epiſc. Bononien. 4. Decemb. corp. in eccleſia SS. Felicis, & Naboris.
* Ferdinandus Ep. Calatinus. 27. Iunii. corp. in Territ. in prop. eccleſia.
Feſtus Diac. mart. Puteolis cum Ianuario. 19. Septemb. corp. in M. Virg.
* Fidelis confeſſ. Hiſpelli. 25. Apr.
Fidelis mart. apud Comum 28. Octob. corp. Mediolani in propria eccleſia.
Fidentius, & Terentius mart. Tuderti. 27. Septemb.
Fidentius Epiſc. Patauinus. 16. Nouemb.
Fides, Spes, Charitas virg. & mart. Romæ. 1. Aug.
* Fina virg. in op. S. Geminiani in Thuſcia. 12. Martii. corp. ibid.
* Firmanus confeſſ. in Piceno. 11. Martii.
Firmina virgo & mart. Ameriæ Aduocata, 24. Nouemb. corp. in prop. eccleſia.
Firmus martyr Romæ cum Fortunato. 2. Februarij.
Firmus, & Ruſticus Bergomates mart. Veronæ. 9. Aug. corpus in propria eccl.
* Flaccus martyr Tuderti. 18. Septemb.
Flauia Domitilla, Euphroſina, & Theodora virg. & mart. Tarracinæ. 7. Maii. In Breuiario reformato die 12. eiuſdem. corp. Domitillæ Romæ in eccleſia SS. Nerei, & Achillei.
Flauia virgo & mart. Meſſanæ cum Placido. 5. Octob. corpus Meſſanæ in eccleſia Sancti Ioannis Baptiſtæ.
Flauianus mart. ad Aquas Taurinas patronus. M. Phyſionis. 22. Dec. corp. ibid.
Flora virgo & mar. Romæ cum Lucilla. 29. Iulii. corp. apud Arretium in propria eccleſia.

Florentius,& Vindemialis Epiſcopi Africani Taruiſij 9.Iunij. corp. ibidem in eccleſ.Cath.
Florentius,Iulianus,Cyriacus, Marcellinus,& Fauſtinus mart.Peruſiæ 1.Iunij in Rom.S. corp.in eccl.S.Florentij.
Florentius,& Felix mart.Forconij 25.Iulij. corp.Aquilæ.
Florentius mart.Auximi cum Siſinnio,& al.11.Maij.
Florentius mart.in Norico patronus Æſij.4.Maij. corp.Æſij in prop. eccleſ.
* Floridus Epiſc.& Amantius Præsbyter Tiferni 13.Nouemb.corp.ibid.
Florus mart.Oſtiæ cum Demetrio 22.Decemb.
* Flos Epiſc.Æmonien.Bolæ in Iſtria 27.Oct.corp.ibid.in eccl.Cath.
Flos mart. Catanæ in Sic.cum Stephano.31.Decemb.
* Fortunata Virg. & mart.Sutrij 13.Iulij.
Fortunata Virg. & mart.Neapoli 14.Octob.corp.in eccl.S.Gaudioſi.
Fortunatus,Felicianus,Firmus,& Candidus mart.Romæ 2.Febr.
Fortunatus mart.Romæ cum Alex.& alijs 27.Febr.
Fortunatus mart.Aquileiæ cum Hermacora 12.Iulij.
* Fortunatus,& Chryſanthus Presbyteri Papiæ 15.Maij.
Fortunatus Presbyter in vmbria Spoleti 1.Iunij.
* Fortunatus Epiſc.Fanen.& Prot.8.Iunij.corp.in eccleſ.Cath.
* Fortunatus Epiſc.Neapolit.9.Iunij.corp.in eccl.S.Euphebij.
* Fortunatus Vercellen.patria,Epiſc.In Gallia 18.Iunij.
Fortunatus,Caius,& Anthes mart.Salerni 28.Aug. corp.in prop. eccleſ.
Fortunatus Ep.Tudertinus,& patr. 14.Oct.corp.in prop.eccl. Rel.Catanzari.
Fortunatus mart.Romæ 15.Octob.
Fortunatus mart.Venuſiæ cum Felice 24.Octob.
* Fortunatus,& Lupilus mart.Capuæ 15.Octob.
* Follanus Epiſc.Lucen.& mart. 21.Octob.
* Francha Virg. & Ab.Ord.Ciſtertien.Placentiæ 25.Apr.corp.in prop. eccleſ.
Franciſca Vidua Rom.9.Martij.corp.ibid.in eccl.S.M.nouæ.
Franciſcus de Paula author Minimorum 2.Apr.corp.Turonis in Cath.
* Franciſcus Ord.Seruorum Senis 30.Apr.corp. in eccl.Seru.
Franciſcus author Ord.Minorum Aſſiſij 4.Octob.corp.Aſſiſij.
* Franchus Eremita Francauillæ in Aprutio 7. Maij.
Frigdianus,ſeu Fridianus Epiſc.Lucen.18.Nouemb.in Rom.18. Martij. corp. ibid.in prop.eccleſ.
* Frontinianus mart. Albæ Pompeiæ 6.Sept.corp.in eccl. Cath.
Fulcus Confeſſ. Aquini 22.Maij.
* Fulcus Ep.Rauenn Saleti apud Bononiam Dominica Infra Oct.Nat. B.M.
Fulcus Epiſc.Papien.ante Placentinus 26.Octob.corp.in eccl.Cath.
* Fulgentius Epiſc.Vtriculanus 22.Maij.& 3.Decemb.
* Fulgentius Epiſc.Atinas.29.Sept.corp.in eccl. S.Petri.
Fuſca Virg.& Maura nutrix mart.Rauennæ 13. Febr.corp. Fuſſæ Torcelli.

G.

GAbinus mart.Romæ 29.Febr.corp.ibid.in eccleſ.S.Suſannæ.
Gabinus,& Criſpulus mart.Turribus in Sard.30.Maij.& 25.Oct.
Galdinus Epiſc.Mediolanen.18.Apr.corp.in eccl. Metrop.
Galganus Eremita Senis 3.Decemb.cap.in eccleſ. S.M.Angelorum.

Gal-

Galla Vidua Rom. 5.Octob. Al.6.April.
Gaudentia Virg.& mart.Romæ cum aliis 3. 30. Aug.
Gaudentius Epiſc.1.Nouatien.& patronus 22. Ianuar. & Depoſitio 3. Auguſt. corp.in prop.eccleſ.
Gaudentius Epiſc.Veronen.12.Febr.corp.in eccleſ.S.Steph.
Gaudentius Epiſc.& Columatus diac.mart.Arretii 19.Iunij.
Gaudentius Epiſc. Ariminen.& mart.patronus 14.Octob.corp.in M.Albodio. cap. Arimini in prop.eccleſ.
Gaudentius Epiſc.Brixien.25.Octob.corp.in eccl.S.Io.Euang.
* Gaudentius Mon.in Diœc.Fæſulana 26.Nouemb.
Gaudioſus Epiſc.Brixianus 7.Martii.corp.in eccleſ. S.Alexandri.
Gaudioſus Epiſc. Salernitanus 26.Octob.
Gaudioſus Epiſc.Afric.Neapoli 28.Octob. corp.in prop.eccleſ.
* Gaufridus Epiſc.Sorren.forte Sodoren.apud Scotiam. 13.Octob.
* Gauinus miles,& mart.Turribus in Sard. 25.Octob.
Gelaſius mart.Foroſempronij cum Aquilino,& al. 4.Febr.
* Gelaſius confeſſ. Placentiæ 4.Febr.corp.in eccl. S.Sauini.
Gelaſius Papa Caietæ 21. Nouemb.
* Gelaſius II.Papa Cluniaci 29.Ianuar.
Geminianus Epiſc.Mutinen.& prot.31.Ianuarij.corp.in eccl.Cath.
Geminianus mart.Romæ cum Lucia 16.Septemb.
Geminus mart.Foroſempronij cum Aquilino,& al. 4 Febr.
* Gemmulus,qui & Hiemulus mart.Gannæ Diœc. Mediolanen. 4.Febr.
Generoſus mart.Tibure 17.Iulij.corp.in eccleſ.Cath.
Geneſius mart.Romæ 25.Aug.
* Gentilis Matrona apud Rauennam 28. Ianuar.
Genuinus,qui & Ingeuinus Epiſc.Brixinonen. 5.Febr.
Georgius mart.Ferrariæ patronus 23. April.
* Georgius Epiſc.Suellen.in Sard. 23.Apr.
Gerardus Venetus Epiſc.Canadien.& mart.Venetij 23.Febr.corp. ibid.in Eccleſ.S.Donati de Murano.
* Gerardus confeſſ.Modoetiæ 6.Iunij.
Gerardus Epiſc.Potentinus in Lucania 30.Octob. corp.ibid.
* Gerardus Epiſc.Veliternus in latio 7. Decemb.
* Gerius,qui & Egirius confeſſ.in Piceno apud M.S. 25.Maij.
* Gerlandus Epiſc.Agrigentinus in Sic. 25.Febr.
Germanus mart.Romæ cum Saturnino 2.Maij.
Germanus Epiſc.Capuanus 30.Octob.corp.Placentiæ in eccleſ.S.Xyſti.
Germanus Epiſc.Antiſiodoren.Rauennæ 31.Iulij.
* Geroldus mart.Cremonæ 7.Octob.corp.in prop. eccleſ.
Geruntius Epiſc.Mediolanen.5.Maij.corp.in eccl.S.Simpliciani.
Geruntius Epiſc.Phycoclen.& mart.Calij.9.Maij.
* Geruntius,& Socij mart.Genuæ 12.Decemb.
Geruaſius Epiſc.Mediolanen.13.Maij.
Geruaſius,& Protaſius mart.Mediolani.19.Iunij.corp.in eccl.S.Ambroſij.
Getulius,Cærealis, Amantius,& Primitiuus mart. Tibure 10. Maij. Reliq. in eccleſ.S.Symphoroſe.
* Ghirardus Epiſc.Veliternus,vide Gerardus.
* Ghirardus confeſſ.in Territ.Senogallien.6.Nouemb.

* Giſle-

* Giſlemerius mart. Iuliæ. 16. Septemb. corp. ibid. in eccleſia Cathed.
Gordianus,& Epimachus marty.Romæ. 10.Maii. corp. Gordiani in eccleſia S.Laurentii in Lucina.
* Gothardus Eremita Placentinus diſcip. S.Rochi, dies ignoratur, & locus.
Gracilianus,& Feliciſſima ſoror mart.Faleriæ.12.Aug. corp.in c.Caſtellani.
* Gramatius Epiſc.Salernit. 11. Octob.corp.in eccleſia Cathed.
Grata,vide Bergomen.25. Aug. corp. in eccleſia S. Mariæ.
Gratinianus mart.Vide Felinus. corp. Aronæ.
* Gratus Diaconus,& Marcellus Subdiaconus Foro Liuii. 20. Martii. corpus in eccleſia Cathed.
* Gratus Epiſc. Auguſten. 7. Septemb.
Gregorius Papa II. Romæ. 13. Februarii.
Gregorius Papa I. Romæ. 12. Martii. corp. in eccleſia S. Petri.
Gregorius Papa VII. Salerni, & Suanæ. 25. Maii.
* Gregorius Presbyter Romæ. 4. Auguſti.
* Gregorius Epiſc. Agrigentinus. 23. Nouemb.
Gregorius Papa III. Romæ 28. Nouemb.
Gregorius Presbyter,& martyr Spoletii. 14.Decemb. corp. in prop. eccleſia.
Grimoaldus Presbyter Ponte curuo apud Aquinum. 29. Septemb.
* Gualfardus confeſſ. Veronæ. 30. Apr.corp. in eccleſia S. Saluat.
* Gualterius Abb. Seruiliani in Piceno. 4. Iunii.
* Gualterius confeſſ. Lauden. 22. Iulii. corp. in eccleſia Cathed.
Guarinus Epiſc.& Card. Præneſtinus Bononiæ. 6. Febr.
* Guido Ab.Pomposa apud Rauennam. 2.Apr. corp. Spiræ in propria eccleſia.
* Guido, ſiue Guidus Comes, & confeſſ. in Diœc. Piſana. 20. Maii. corpus in eccleſia Cathedrali.
* Guido Epiſc. Aquen. in Liguria. 2. Iunii.
* Guido confeſſ. Ord. Min. Cortonæ. 12. Iunii.
Gulielmus Eremita Stabulo Rodis Diœc. Roſetanæ. 10. Febr. corp. ibidem
* Gulielmus Eremita Siculi in Sic. 4. Apr. corp. ibidem.
* Gulielmus confeſſ. Caſtro bono in Sic. 16. Apr. corp. ibidem.
* Gulielmus confeſſ. Ferrariæ. 28. Maii.
Gulielmus author Ord. Montis Virg. 25. Iunii. corp. Guleti in propria eccl.
* Gulielmus,& ſocii marr. Tridenti. 15. Septemb.
Gunifortis, ſeu Gunifortus mart. Papiæ. 22. Aug. corp. ibid. in prop. eccleſia.

H

* HAberdeus Epiſc. Lunen. & mart. 17. Febr.
* Hatto, qui & Atto,& Actus Epiſcopus Piſtorien. Ord. Vall. Vmbroſæ. 22. Maii.
* Haymo,& Veremundus fratres Medæ in territ. Mediolanen. 13. Februarii.
Hegeſippus confeſſ. Romæ. 7. Apr.
* Helarus, qui & Hilarius Ab. Galeatæ in Aemilia. 15. Maii.
Helena mater Conſtantini Romæ. 18. Aug. Alibi aliis diebus. corpus Venetiis in propria eccleſia.
* Helias Ab. Bouen. Ennæ in Sic. 11. Septemb.
Heliodorus Epiſc. Altinas Torcelli. 3. Iulii. corp. ibid. in eccl. Cathed.
* Helius confeſſ. Iuſtinopoli. 18. Iulii.
Henedina virg.& mart. in Sard. cum Iuſta. 14. Maii.
* Henricus Eremita Veronæ. 3. Iunii. corp. in eccleſia S. Ioan.

* He-

* Heraclianus Ep. Piſauren. 9. Decemb. corp. ibid.
* Heraclius, Iuſtus, & Maurus mart. Fulginii. 4. Maii.
Heraclius mart. Tuderti cum Feliciſſimo 26. Maii.
Heraclius conf. Capuæ, vide Priſcus. 1. Septemb.
Herculanus Epiſc. Brixien. 12. Aug. corp. Materni in territ.
Herculanus martyr in Portu Romano. 5. Septembris, corpus Parmæ in eccleſia Cathed.
* Herculanus 2. Epiſc. Peruſinus, & mart. 1. Martii. corp. in eccl. Cathed.
Herculanus 1. Epiſc. Peruſinus, & mart. 7. Nouemb.
* Herina virgo & mart. Aletii. 5. Maii. corpus in propria eccleſia.
Hermacoras Epiſc. & Fortunatus Diac. mart. Aquileiæ. 12. Iulij.
* Hermas Diſcip. Romæ. 9. Maii.
Hermas, Serapion, & Polyænus mart. Romæ. 18. Aug.
Hermes mart. Romæ cum multis alijs 28. Aug. corp. in eccleſia S. A.
* Hermogenes, & Fortunatus mart. Aquileiæ. 23. Auguſti.
Herundo virgo Rom. cum Romula, & Redempta 23. Iulii.
Heſteria virgo & mart. Bergomen. 11. Aug. corp. in eccleſia S. Alex.
* Hieronymus Epiſc. Papien. 22. Iulii. corp. in eccleſia S. Mariæ in Pertica.
Hieronymus Presbyter, & Doct. Eccl. Romæ. 30. Septemb. corp. in eccleſia S. Mariæ Maioris.
Hilaria mart. Romæ cum Claudio 3. Decemb.
Hilarinus mon. mart. Artetii 16. Iulii.
Hilarius Epiſc. Pictauen. patronus Parmæ. 13. Ianuarii.
Hilarius, qui & Hilarus Epiſc. Tatianus Diac. Felix, Largus, & Dionyſius mar. Aquileiæ. 16. Martii.
Hilarius martyr Romæ cum Demetrio. 9. April.
Hilarius Papa Romæ. 10. Septemb.
Hilarius Diaconus mart. Viterbij cum Valentino Presbytero. 3. Nouemb.
* Hilarius Ab. Galeatæ, Vide Helarus.
Himerius Epiſc. Amerinus 17. Iunii, patronus Cremonæ. 19. Octobris, corpus in eccleſia Cathed.
* Hippolytus mart. in Apulia, nunc apud Placentiam 30. Ianuarii. corp. ibidem.
Hippolytus, Concordia, & alij martyres Romæ. 13. Auguſti, corpus Lucæ in eccleſia Cathed.
Hippolytus Ep. Portuen. & mart. 22. Aug. corp. Placentiæ in eccl. S. Xyſti.
Hippolytus mart. Romæ cum Euſebio, & alijs, 2. Decemb. corp. in eccl. S. Agathæ. caput Hippolyti Lucæ.
Homobonus confeſſor Cremonæ patronus. 13. Nouembris, corpus in eccleſia Cathed.
* Honophrius confeſſ. Derthonæ. 12. Iunii. corp. ibid. in Cathed.
Honorata virgo Papiæ. 12. Ianuarii. corp. in eccl. S. Mariæ Monial.
Honoratus Ab. Fundanus 16. Ianuar. & 17. Decemb.
Honoratus Epiſc. Mediolanen. 8. Februarii.
Honoratus Epiſc. Vercellen. 28. Oct. corp. in eccleſia S. Theoneſti.
Honorius Epiſc. Brixien. 24. Apr. corp. in eccl. SS. Fauſtini, & Iouitæ.
Honorius mart. Oſtiæ cum Demetrio. 22. Decemb.
Hormiſda Papa Romæ, 6. Auguſti.
Hoſpitius Eremita apud Niciam. 21. Maii.
* Humilitas Ab. Vall. Vmbr. Fauentiæ. 22. Maii.

Hya-

Hyacinthus martyr Romæ cum Zotico. 10. Februarij.

Hyacinthus martyr in Portu Rom. 26. Iulii.

Hyacinthus, Alexander, & Tiburtius mart. in Sabinis. 9. Septemb.

Hyacinthus, Quinctus, Felicianus, & Lucius mart. in Lucania. 29. Octob.

Hyginius, ſeu Hyginus Papa, & martyr Romæ. 11. Ianuarii. corpus in eccleſia Sancti Petri.

I

* IAcobus mart. Bergomen. 4. Maii. corp. in eccleſia S. Alexandri.

* Iacobus Philippus Ord. Seruorum Fauentiæ. 25. Maii.

* Iacobus Venetus Foroliuij Ord. Prædic. 31. Maii. corp. ibidem.

* Iacobus Zebedæi, Apoſtolus. 25. Iulii.

* Iacobus Picenus Ord. Min. Neapoli. 28. Nouemb. corp. Neapoli in eccleſia S. Mariæ Nouæ.

* Iaſredus, qui & Theofredus mart. Thebæus apud Ortum Padi. 7. Septemb.

Ianuaria mart. in Portu Rom. cum Paulo. 2. Martii.

Ianuarius mart. Romæ vnus ex ſeptem fratribus. 10. Iulii.

Ianuarius Subdiaconus mart. Romæ cum Xyſto Papa. 6. Auguſti.

Ianuarius Epiſc. Beneuent. Neapol. Prot. Feſtus Diaconus, Deſiderius Lector, Soſius, & Proculus Diaconi, Eutyches, & Acutius mart. Puteolis. 19. Septemb. corp. Ianuarij Neapoli in eccleſia Metrop.

Ianuarius Presbyter mart. Venuſiæ cum Felice 24. Octob.

Ianuarius Diac. mart. Turribus in Sard. cum Proto. 25. Octob.

Iaſon martyr Romæ cum Claudio, & al. 2. Decemb. corp. Iaſonis, Mauri, & Hilariæ. Lucæ in eccleſia Cathed.

* Ieiunius, ſiue Ieiunus mon. Locris, ſiue Hieracii in Calabria. 25. Maii.

Ignatius Epiſc. Antiochenus mart. Romæ. 1. Febr. corp. in eccleſia S. Clem.

* Ignatius author Societ. Ieſu Romæ. 31. Iulii. corpus in eccleſia Ieſu.

Illuminata virgo Tuderti. 29 Nouemb. Brach. in eccl. S. M. Militiarum.

Illuminatus confeſſ. Septempedæ. 11. Maii.

* Illuminatus Eremita apud Tifernum. 8. Iulii.

* Innocentia virgo & mart. Ariminen. Prot. 16. Septemb. corp. in prop. eccleſia.

* Innocentia virgo & mart. Vincentiæ cum Euphemia. 16. Septemb.

* Innocentius Epiſc. Veronen. 14. Martii. corpus in eccleſia S. Stephani.

Innocentius Epiſc. Derthonen. & patronus. 17. Apr. corp. ibid. in eccl. Cathed.

Innocentius Epiſc. & mart. Caietæ. 7. Maii. corp. in eccl. Cathed.

* Innocentius Papa Romæ. 28. Iulii. corpus in eccleſia S. M. trans Tyb.

Inuentius Epiſc. Papien. qui & Iuuentius. 8. Febr. corpus in propria eccleſia.

* Ioachim confeſſ. Senen. Ord. Seruorum. 16. Apr.

* Ioanna monial. Camaldul. Balnei in Æmilia. 16. Ianuarii.

Ioannes mon. Romæ cum Antonio, & Merulo. 17. Ianuarii.

Io. Pinnen. confeſſ. 19. Martii.

* Io. Paranen. apud Spoletum. 19. Martii. corp. in propria eccleſia.

* Io. Ab. Parmen. 22. Maii. corpus in propria eccleſia.

Io. Papa, & martyr Rauennæ. 27. Maii. corpus Romæ in eccl. SS. Apoſt.

Io. Epiſc. Veronen. 16. Iunii. corpus in eccleſia S. Stephani.

Io. Epiſc. Neapol. 22. Iunii. corpus in eccleſia Cathed.

Io. Presbyter, & mart. Romæ. 23. Iunii. corp. in eccl. S. Marcelli.

Io. & Paulus mart. Romæ. 26. Iunii. corpus ibid. in propria eccleſia.

Io. Epiſc. Bergomen. & mart. 11. Iulii. corpus in eccleſia S. Alex.

Io.

* Io. Epiſc. Ferrarien. Ord. Ieſuatorum. 24. Iulii.
Ioannes, & Criſpus mart. Romæ 18. Aug.
* Io. Eremita Ruſelli in Truentinate diœc. 25. Aug.
* Io. Epiſc. Papien. 27. Auguſti. corpus in eccleſia Cathed.
* Io. Lauden. Epiſc. Eugubinus. 7. Septemb. corp. in eccleſia Cathed.
* Io. Victor, & Stephanus mart. apud Marſos. 17. Septemb.
* Io. Epiſc. Spoletinus, & martyr. 19. Septemb. corpus in eccleſia S. Petri.
* Io. Capiſtranen. Ord. Min. Sulmone. 23. Oct. corp. Iuliaci in Carinthiam.
Io. Epiſc. Rauennas. 21. Nouemb. in R.M. 12. Ianuarii. corp. in eccl. S. Ioannis.
Io. & Feſtus in Thuſcia. 21. Decemb.
Io. Apoſtolus, & Euang. 27. Decemb.
Io. Baptiſta præcurſor. 24. Iunii. Cineres Genuæ. Caput Romæ.
Io. Bonus Epiſc. Mediolanen. 10 Ianuarii. corp. in eccleſia Metrop.
Io. Calybita Romæ. 15. Ianuarii. corpus Parmæ in Cathed.
Io. Thereſtus Styli in Calabria. 24. Iunii. corpus ibid.
Io. Gualbertus Ab. author Ord. Vall. Vmbr. 12. Iulii. corp. in Cœnob. Paſſin.
Io. Columbinus author Ord. Ieſuatorum Senis 31. Iulii. corp. ibi in prop. eccl.
* Io. Meda author Ord. Humiliatorum Comi. 26. Septemb. corp. ibidem.
* Io. Bonus Ord. Eremit. Mantuæ. 23. Octob. corp. in eccleſia Eremit.
* Io. Angelus Ord. Seru. Mediolani. 24. Octob. corp. in eccleſia Seruorum.
* Ioatha martyr Beluni protector. 22. Maii. corpus ibidem.
* Iocundus Epiſc. Auguſten. 30. Decemb. corp. ibid. in eccleſia Cathed.
Iouenus, & Baſileus mart. Romæ 2. Martij. corpus Iouini in eccleſia S. Laurentij in Damaſo.
Irenæus Diaconus, & Muſtiola virgo mart. Cluſii. 3. Iulii. corpus ibid.
Irenæus & Abundius mart. Romæ. 26. Auguſti.
Irenæus, Antonius, Theodorus, Saturninus, Victor, & alij 17. marty. Romæ, 15. Decemb.
Iſaac Abbas Spoletii. 11. Apr. corp. in eccleſia S. Anſani.
Iucunda virgo Regij in Æmilia 25. Nouemb. corp. ibid. in eccl. S. Proſperi.
Iucundus Epiſc. Bononien. 14. Nouemb. corp. in eccleſia S. Felicis.
* Iucundus Epiſc. Auguſtæ Prætoriæ, vide Iocundus.
Iulia virgo & mart. in Corſica, Brixiæ nunc. 22. Maii. corp. in propria eccleſia.
Iuliana vidua Bononien. 7. Februarii. corpus in eccleſia S. Stephani.
Iuliana virgo & mart. Nicomedien. Cumis, & nunc Neapoli. 16. Februarij. corpus in eccleſia Cathed.
* Iuliana virg. monial. Ord. Seruorum Florentiæ. 19. Iunii.
* Iulianus Diac. Gaudiani apud Nouariam. 7. Ianuarii. corpus ibidem in propria eccleſia.
Iulianus mart. Soræ, & Atinæ. 27. Ianuarii.
* Iulianus Hoſpitator. 29. Ianuarij, & alibi. 31. Auguſti.
* Iulianus mart. Anazarbenus, patronus Arimini. 22. Iunii. corp. in prop. eccl.
Iulianus martyr Tibure cum Symphoroſa, & al. 18. Iulii.
Iulianus mart. Romæ cum Petro. 7. Aug. corp. in eccleſia S. Pauli.
Iulianus presbyter martyr. Tarracinæ cum Cæſario. 1. Nouemb.
* Iulianus Epiſc. Lauden. 12. Octob. corpus in eccleſia Cathed.
Iulius Presbyter in inſula apud Nouariam. 31. Ianuarii. corpus ibidem in propria eccleſia.
Iulius Papa Romæ 12. Apr. corp. in eccleſia S. Mariæ trans Tyberim.

* Iulius martyr Fæſulis 27. *Maii*. corpus ibidem.
Iulius Senator, & martyr Romæ. 19. Auguſti.
* Iuſta virgo, & martyr apud Forconium. 1. Auguſti.
Iuſta, Iuſtina, & Henedina virg. & mart. in Sardinia. 14. *Maii*.
Iuſtina virgo & martyr cum Zenone Tergeſti. 13. Iulii. Reliq. ibid.
Iuſtina virgo & martyr Nicomedien. Placentiæ patrona. 26. Septembris. corpus in eccleſia Cathed.
Iuſtina virgo, & martyr Patauina. 7. Octobris.
Iuſtinus Philoſophus martyr Romæ. 13. Aprilis.
Iuſtinus Epiſcopus Teatinus in Aprutio. 18. Aprilis. corp. in eccl. Cathed.
* Iuſtinus Presbyter, & martyr cum alijs apud Amiternum. 18. Iulii. & 31. Decembris.
Iuſtinus martyr Tibure cum Symphoroſa. 18. Iulii.
Iuſtinus Presbyter, & martyr Romæ cum Claudio. 17. Septembris. corpus in eccleſia S. Mariæ Nouæ.
* Iuſtinus Presbyter, & mart. apud Forconium. 31. Decemb.
* Iuſtus Epiſcopus Volaterranus cum Clemente fratre. 5. Iunii. corpus in propria eccleſia.
Iuſtus martyr Romæ cum *Macario*. 28. Februarij.
Iuſtus martyr in Campania cum Ariſtone. 2. Iulii.
Iuſtus miles martyr Romæ. 14. Iulii.
* Iuſtus Epiſc. Aletinus, prima die poſt Dom. vlt. Aug. corp. in propria eccleſia.
Iuſtus martyr Tergeſti. 2. Nouemb. corpus ibid.
Iuuenalis Epiſc. Narnien. patronus Foſſanen. 3. Maii. corpus Foſſani in eccleſia Cathedrali.
Iuuenalis Diaconus, & martyr Romæ cum Alexandro Papa. 3. Maii. in R. 7.
* Iuuenalis Epiſc. Interamnæ. 7. Maii. corpus in propria eccleſia extra vrbem.
* Iuuenalis Epiſc. Calaritanus in Sard. 28. *Maii*. corpus ibidem.
Iuuentius; qui & Inuentius Epiſcopus Papien. 8. Febr. corp. in prop. eccleſia.
Iuuentius martyr Romæ. 1. Iunii.

L

* LAndus martyr Hortæ. 5. Maii.
* Lanfranchus Epiſcopus Papien. 23. Iunii. corpus in propria eccleſia.
Largus martyr Romæ cum Cyriaco, & Smaragdo. 16. Martii, & 8. Auguſti.
Largus mart. Aquileiæ cum Hilario. 16. *Martij*.
Latinus Epiſcopus Brixianus 24. *Martij*. corpus in eccleſia S. Afræ.
Laurentia virgo & martyr Anconæ. 1. Octob. in M. R. 8. eiuſdem. corpus in eccleſia Cathed.
Laurentinus, & Pergentinus mart. Arretij 3. Iunii. corpus in eccl. Cathed.
* Laurelianus martyr Romæ. 2. Februarij.
* Laurentius primus Patriarcha Venetus. 8. Ianuarij.
* Laurentius Epiſcopus Spoletanus 3. Februarii. corpus ibid.
* Laurentius, & Hippolytus mart. Foroſempronij 2. Februarii.
Laurentius Presbyter, & mart. Nouariæ cum aliis 30. Apr.
* Laurentius Presbyter Ord. S. Baſilii mart. in Sic. corpus Frazanone.
Laurentius Diaconus, & mart. Romæ. 10. Aug. corpus ibidem in propria eccleſia extra muros.
* Laurentius mon. apud Sublacum 17. Decemb.
Lazarus Epiſc. Mediolanen. 11. Febr. corpus in eccleſia S. Nazarii.

* Lazarus mart. Tergeſtinus Veronæ. 12. Apr. corpus in eccleſia S. Firmi.
Lea vidua Romana. 27. Martii.
Leo Papa I. Romæ. 11. Apr. corpus Neapoli in eccleſia S. Laurentii.
* Leo Papa IX. Romæ Sueſſæ prot. 19. Apr. Brach. Sueſſæ in propria eccleſia. corp. in eccleſia S. Petri.
* Leo Papa III. Romæ. 12. Iunii. Al. 28. eiuſdem.
Leo Papa II. Romæ. 28. Iunij.
Leo Papa IV. Romæ. 17. Iulij. corp. in eccleſia SS. 4. Coronat.
Leo Epiſc. Catinen. in Sic. 20. Febr. al. 20. Apr.
* Leo mon. Romæ. 5. Maii.
* Leo Lucas confeſſ. Corilione in Sic. 1. Martij. corp. ibid.
* Leolinus Epiſc. Patauinus, ignoratur dies, corp. in proprio Sacello.
Leontius & Carpophorus mart. Aquileien. Vincentiæ. 20. Auguſti. corpus ibidem in eccleſia Cathed.
* Leontius confeſſ. apud Tarracinam. 30. Octobris, corpus Romæ in eccleſia SS. Coſmæ, & Damiani.
Leopardus mart. Romæ. 30. Septemb. corp. Aquiſgrani.
* Leopardus Epiſc. Auximanus in Piceno. 7. Nouemb. corp. in eccl. Cathed.
Leucius Epiſc. Brunduſinus 11. Ianuarii. corpus in propria eccleſia.
* Leucius mart. Tuderti. 19. Ianuarii. Rel. in eccl. S. Mariæ.
* Leus Presbyter, qui & Leo in M. Ferettano, & Vicohabentiæ. 1. Aug. & 14. Febr. corp. Vicohabentiæ in propria eccl.
* Liberalis confeſſ. Altinas Taruiſii. 27. Apr. corp. ibid. in eccl. Cathed.
* Liberalis Ep. Canuſinus, & mart. 30 Decemb.
* Libera virgo Mantuæ 26. Ianuarij Veronæ. 21. April.
Liberata, & Fauſtina virg. & ſorores Placentinæ, Comi. 18. Ianuarij, corpora in eccleſia Cathed.
* Liberata virgo Papien. ſoror S. Honoratæ. 16. Ianuar.
* Liberator Epiſc. & mart. in Pelignis Beneuenti. 15. Maii.
Liberatus & Baiulus mart. Romæ. 20. Decemb.
* Liberius Epiſc. Rauennas. 29. Apr. corp. in eccl. S. Petri.
* Liberius confeſſ. & patronus Anconæ. 27. Maii. corp. ibid. in eccl. Cathed.
* Liberius Papa Romæ. 9. Septemb.
Liberius alter Epiſc. Rauennas. 30. Decemb. corp. in eccleſia S. Franciſci.
* Licinia virgo Rom. 25. Maii. corp. creditur eſſe in eccl. S. Laur. Paliſpernæ.
* Limbania virgo mon. Genuæ. 16. Aug. corp. in eccleſia S. Thomæ.
* Lingdanus, ſiue Lindanus mon. Setiæ. 3. Iulij.
Linus Papa & mart. Romæ. 23. Septemb. corp. in eccl. S. Petri.
* Lithardus confeſſ. Cornueti. 9. Iulij.
* Lithifredus Epiſc. Papien. 8. *Martii*. corp. in eccleſia Cathed.
* Lizerius mart. Venetiis. 2. Octob. corp. ibid.
Longinus martyr *Mantuæ*. 15. *Martii*. ibid. in eccleſia S. Andreæ.
* Longinus Aceſtus, & *Mægiſtus* mart. Romæ. 2. Iulii.
* Lucanus Epiſc. & protector Beluni. 20. Iulii. corp. ibid.
* Lucas Ab. Carbonen. Armenti in Lucania. 13. Oct. corp. ibid.
Lucas Euangeliſta. 18. Octob. corp. Patauii in eccleſia S. Iuſtinæ.
Lucia virgo & martyr cum alijs 22. Romæ. 25. Iunij.
Lucia, & Geminianus mart. Romæ. 16. Septemb.
Lucia virgo & martyr Syracuſana. 13. Decemb.

Lucianus mart.in Sard.cum Æmilio. 28.*Maij.*
Lucidius Ep.Veronen.26.Apr.corp.in eccl.S.Steph.
Lucilla, & Flora virg.Eugenius, Antoninus,& Theodorus cum alijs 18.mart. Romæ.29.Iulii. corp. virg.apud Arretium.
Lucilla virg.& mart.Romæ cum Nemeſio.31.Octob.corp.in eccl.S.M.Nouæ.
* Lucillus Ep.Veronen.3.Octob.corp.in eccl.S.Zenonis.
Lucina diſcipula Apoſt.Romæ ſub Neronæ. 30.Iunii.
* Lucina altera matrona Rom.ſub Maxentio.corp.in eccl.S.Sebaſt.
Lucius Papa,& mart.Romæ.4.Martij. corp. in eccl. S.Cæciliæ.
* Lucius & Amantius mart. Cornelij in Diœc.Parmen.6.Iunij. corp.ibid.
Lucius mart. Romæ cum Prolom.10.Oct.
Lucius miles mart.Romæ cum Theodoſio.25.Oct.
Lucius mart.in Lucania cum Hyacintho.29.Oct.
Lucius,Rogatus, Caſſianus, & Candida mart.Romæ. 1.Decemb.
* Luminoſa virg.ſoror S.Honoratæ Papiæ.9.Maij.
* Luperius Epiſc.Veronen.15.Nouemb.corp.in eccl.S.Proculi.
Lupicinus Ep. Veronen.22.Maij. in R.M. 31.corp. in eccl.S.Zenonis.
* Lupus Dux & conf.Bergomas.9.Iunij.corp.in eccl. S.Alex.
Lupus Ep.Veronen 2.Decemb.corp.in eccl.S.Steph.
Lupus Ep.Trecen. patria Beneuent. 29.Iulij.
Luxorius,Ciſellus, & Camerinus mart.Calari in Sard.21. Aug.corp. Piſis,vel Papiæ.

M

* MAcarius Eremita, & Ab.Rom.2.Ianuar. corp.Placentiæ in eccleſia Sancti Xyſti.
Macarius, Rufinus, Iuſtus,& Theophilus mart. Romæ.28. Febr.
Magnus mart.Foroſempronii cum Aquilino, & al.4.Febr.
Magnus Epiſc. Anagninus, & mart.19.Aug.
Magnus Ep.Opiterginus, & Heraclien.Venetijs. 6.Octob. corp.ibid. in eccl. S.Hieremiæ.
Magnus Ep.Mediolanen. 5.Nouemb.corp.in eccl. S.Euſtorgij.
* Magorianus confeſſ.Tridenti. 15.Martii.
* Maiorinus Ep.Aquen.in Liguria.27.Iunii.
Mamilianus mart.Romæ.12.Martii.corp.in eccl. S.M. in monte.
* Mamilianus Ep.Panormitanus Suanæ. 5.Sept.al.15.eiuſd.
* Mamilianus mart.cum Soc.Piſis.15.Septem.videtur idem cum ſup.
* Manfredus Eremita ad Lacum Lucanum apud Mandriſium.27.Ian.
* Manius Epiſc.Veronen.3.Septemb.corp.in eccl.S.Steph.
Manſuetus Ep.Mediolanen.19.Febr.corp.in Eccl.S.Steph.
Marcella vid.Rom.31.Ianuar.
Marcellianus mart.Romæ cum Marco. 18.Iunij.
* Marcellianus Eremita Torcelli. 5.Iulii.
Marcellianus mart.in Tuſcia cum Secundiano.9.Aug.
Marcellina virg.Mediolani. 17.Iulij.corp.in eccl.S.Ambroſij.
Marcellinus Ep.Anconitanus.14.Ian.corp.in eccl.Cath.
Marcellinus Papa mart.Romæ cum Claudio,Cyrino,& Antonino cum al.17. M.Apr.cap.in eccl.S.M. maiori.
Marcellinus Presbyter,& Petrus Exorciſta mart.Rom.2.Iun.corp.Cremonæ.
Marcellinus martyr Peruſiæ, vide Florentius.

Mar-

Marcellinus Epiſcopus Rauennas. 5. Octob.
Marcellus Papa,& martyr Romæ. 16. Ianuarij. corpus in propria eccleſia.
Marcellus,Caſtus,Æmilius,& Saturninus mart. Capuæ. 6. Octob.
Marcellus,& Apuleius mart. Romæ. 7. Octob. corp. Placentiæ in eccl. S.Xyſti.
Marcellus Diac. mart. Romæ cum Euſebio. 2. Decemb.
Marcellus Diac. mart. Spoleti cum Sabino. 30. Decemb.
Marcia mart. in Campania cum Ariſtone,& al. 2. Iulii.
Marcianus martyr Romæ cum Petro. 26. Martij.
Marcianus Epiſc. 1. Derthonen.& mart. patronus. 27. Martii. In R. M. 5. eiuſdem. corpus in eccleſia Cathed.
Marcianus Epiſc. Rauennas. 22. Maii. corpus in eccleſia S. Eleuendii.
Marcianus Epiſc. Syracuſanus,& mart. 14. Iunii. corp. Caietæ in eccl. Cathed.
Marcianus mart. Venafri cum Nicandro. 17. Iunii.
* Marcianus Epiſc. Frequentinus. 14. Iulij.
Marcianus martyr Romæ cum Abundio,& al. 16. Septemb.
Marcius Solitarius in Campania. 24. Octob. corpus Caleni.
Marcus,& Timotheus mart. Romæ. 24. Martii.
Marcus Euangeliſta Venetiis Reipub. protect. 25. Apr. corp. ibid. in prop. eccl.
Marcus Epiſc. Altinas,& mart. 28. Apr. corpus in eccleſia S. Petri.
* Marcus Epiſcopus Bouini. 14. Iunii. corp. in M. Virg.
Marcus,& Marcellianus mart. Romæ 18. Iunii, corp. Frequenti. Reliq. Romæ in eccleſia SS. Coſmæ, & Damiani.
Marcus confeſſ. in Campania cum Priſco, & al. 1. Septemb.
Marcus Papa Romæ 7. Octobris, corpus in eccleſia ſancti Marci.
Marcus miles martyr Romæ cum Theodoſio. 25. Octobris.
* Margaritæ virg. Ruſſij apud Rauennam. 23. Ianuarii.
* Margarita pœnitens Cortonæ. 22. Februarii.
Margarita virgo & mart. Beluni. 13. Iulii. fortè diuerſa ab alia.
Margarita vidua Septempedana. 27. Auguſti.
Maria Iacobi Verulis. 25. Maii.
Maria virg. mart. Romæ cum Euſebio Presbytero Adria patre, & al. 2. Decēb. corpus in eccleſia S. Agathæ.
* Maria Conſolatrix virgo Veronen. 1. Auguſti. corpus in propria eccleſia.
Marianus,& Iacobus mart. Africani Eugubij patroni. 30. April. Reliquiæ ibid. in eccleſia Cathed.
Marianus Diaconus mart. Romæ cum Diodoro. 1. Decemb.
* Marina virgo ex Achaia Venetijs. 17. Iulij. corpus in propria eccleſia.
* Marinus mart. Mediolani. 3. Ianuarij.
* Marinus,qui & Morinus Presbyter,& Stephanus Diac. mart. Brixiæ. 16. Ianuar.
Marinus confeſſ. apud Ariminum. 3. Septemb. in R. M. 4.
Marinus mart. Romæ. 26. Decemb. corp. Mediolani in eccleſia S. Stephani.
Marius,Martha,Audifax,& Abachum mart. Romæ. 19. Ianuarij. corp. Marij,& Marthæ in eccleſia S. Hadriani.
* Marmeria matrona Rom. 25. Maii. corp. in eccleſia S. Laurentij in Paliſperna.
Maro,Eutyches,& Victorinus mart. Romæ. 15. Aprilis.
Marolus Epiſc. Mediolanen. 23. Apr. corpus in eccleſia S. Nazarij.
Martana mart. Romæ cum Euſebio. 2. Decemb.
Martialis,Epictetus,Saturninus, Maprilis, Felix,& ſoc. marty. in Portu Rom. 22. Auguſti.

Mar-

Martina virgo & mart.Romæ.1.Ianuarii.corp. Placentiæ in eccleſia S.Xyſti.
Martinianus Epiſc.Mediolanen.2.Ianuarii.corp.in eccleſia S.Stephani.
* Martinianus,& ſocii mart.Thebæi Taurini. 8. Decemb.
Martinus Ab.monaſt.Vertani. 24. Octob. corp. Caleni.
Martinus Papa & mart. in Cherſoneſo. 12.Nou.corp Romæ in prop.eccleſia.
Martyrius mon.& mart.in Prou.Valeriæ,Aquilæ.25.Ianuar.in R.M.23.
Maternus Epiſc.Mediolanen.corp.in eccleſia S.Franciſci.
* Matthæus,& Coſmæus mart. Grabadonæ. 11.Septemb.corpus ibidem.
Matthias Apoſt.24.Febr.corp.in eccleſia S.Mariæ Maioris, & alibi.
Matthæus Apoſt.& Euang.21.Septemb.Salerni in eccleſia propria.
* Matrona virgo & martyr Capuæ veteri.15.Martii.corp. Barcinonæ in Hoſp.
Matronianus Eremita Mediolani.14.Decemb.corp.in eccleſia S.Nazarii.
Maura mart.Rauennæ cum Fuſca 13.Febr.
* Maurelius Epiſc.Cornelien.& prot.6.Maij.corp.in eccleſ. Cath.
* Maurelius Epiſc.& mart.Ferrariæ patronus 7.Maij.corp.in eccl.S.Georgij.
* Maurentius,& Socij mart.Foroſemproniij 31.Aug.corp.in eccl.cath.
* Mauricilius Epiſc.Mediolanen.31.Martij.
* Mauricius,Georgius,& Tiberius mart.Thebæi apud Pinnarolum 24. April.in Taurinorum finibus.
Maurus Epiſc. Pantaleæmon,& Sergius mart.Vigilijs in Apulia 27.Iulij.corp. ibid.in prop.eccleſ.
Maurus mart.Romæ cum Bono 1.Aug.corp.in eccleſ.SS.Apoſt.
* Maurus mon.& mart.Romæ Parentij prot.22.Auguſt.corp.Parentij.in eccleſ. Cath.prop.
* Maurus Epiſc.Placentinus 13.Septemb.corp.in eccl.S.Sauini.
Maurus Epiſc.Veronen.21.Nouemb.corp.in eccl.S.Steph.
Maurus Epiſc.Cæſenas,& prot.21.Nou.in R.M.20.Ianuar.corp.in eccl.Cath.
Maurus mart.Romæ Parentij patronus.21.Nouemb.in M.R.die ſeq.
* Maxentia Vidua mater S.Vigilij Epiſcopi Tridenti. 30.April.corp.in eccleſia S.Vigilij.
Maxima Virg.Foro Liuij 16.Maij.
Maxima mart.Romæ 2.Septemb.
Maximianus Epiſc.Nolanus,qui & Maximus 15 Ianuarij.
Maximianus Epiſc.Rauennas 21.Febr.corp.in eccleſ.S.Andreæ.
Maximianus Epiſc.Syracuſanus 9.Iunij.corp.ibid.
* Maximilianus Diac.Petenen.Humagi in Iſtria.1.Sept.corp.ibid.
Maximus Epiſc.Papien.8.Ianuarij.corp.in eccl.S.Io.in Burgo.
Maximus Epiſc.Nolanus 7.Febr.in R.M.15.Ianuar.
Maximus,Claudius,Præpedigna,Alexander,& Cutias mart.Oſtiæ 18.Febr.
* Maximus mart.Mediolani 14.Apr.corp.in eccleſ.Metrop.
Maximus,Baſſus,& Fabius mart.Romæ 11.Maij.
* Maximus Epiſc.Neapolit.9.Iunij corp.in eccl. S.Euphebij.
* Maximus Epiſc.Æmonien.& mart.Venetijs 29. Maij. & 10. Oct.corp. ibidem in eccleſ.S.Cantiani.
Maximus Epiſc.Veronen.29.Maij.corp.in prop.eccleſ.
Maximus Epiſc.Taurinen.25.Iunij.
Maximus Epiſc.Patauinus 2.Aug.
Maximus Diac. & mart. Auien. Aquilæ patronus 10. Iunij, & 19. Octob.in Rom.M.20.

Maxi-

* Maximus Leuita,& mart.Cumis 30. Octob.
Maximus Presbyter,& mart.Romæ 19.Nouemb.
Maximus Epiſc.Regien.27.Nouemb.corp.Venetijs.Rel.in eccl. Cath. Reg.
Maximus mart.Romæ cum Euſebio 2. Decemb.
* Medicus mart.Vtriculi 25.Iunij.corp.ibid.
Melchiades Papa,& mart.Romæ 10.Decemb.
* Melitius Epiſc.Spoletanus 16.Decemb.
Mennas Solitarius in vrbe Agathenſi 11.Nouemb.
Mercurialis Epiſc.Foroliuien.30.Apr.in R.M.23.Maij. corp.in prop. eccleſ.
Mercurius,& Socij milites mart.Leontini in Sic. 10.Decemb.
* Metro Presbyter Veronen.8.Maij.corp.in eccl. S.Vitalis.
* Michelina Matrona Piſauren.19.Iunij.
Mille quingenti vigintiquinque milites mart. in Piceno. 29.Maii.
Minias miles,& mart. Florentiæ. 25. Octob.
Mirocles Epiſc.Mediolanen. 3.Decemb.corp.in eccleſia S.Victoris.
* *M*oderamnus Epiſc.Rhedon. Berceti in Territ.Parmen.22.Octob.corp.ibid.
* *M*oderatus Epiſc.Veronen. 23.Auguſti. corp.in eccleſia S.Stephani.
* *M*odeſtinus Epiſc.& martyr cum alijs apud Abellinum. 14. Februarii, & 10. Iunij, corpus in propria eccleſia Cathed.
*M*odeſtus Diac.& martyr Beneuenti. 12. Februarii.
* *M*omolenus Epiſc.Comen. 16. Octob.
*M*onas Epiſc. *M*ediolanen. 12. Octob. corp. in eccleſia *M*etrop.
*M*onica vidua mater S.Auguſtini Oſtiæ. 4. *M*aii. corp. Romæ in eccl.S.Aug.
*M*ontanus miles,& mart.Tarracinæ.17.Iunii.corpus Caietæ in prop.eccleſia.
* *M*oricus,qui & Mauritius confeſſ.Ord.Min.apud Aſſiſium. 3.Martii.
* *M*orinus Presbyter cum Stephano,vide Marinus.
*M*oyſes Presbyter,& martyr Romæ. 25.Nouemb.
* *M*ulti Monachi mart.Nonantulæ. 24.Septemb.
*M*uſa virgo Romana. 2.Apr.
*M*uſtiola virgo & martyr Cluſii cum Irenæo. 3.Iulii.
* *M*uſtia virgo Piſauri. 4. Iulii.

N

NAbor martyr Romæ cum Baſilide, & al. 12. Iunii.
Nabor,& Felix mart. *M*ediolani. 12.Iulij. corp. in eccleſia S. Franciſci.
Narciſſus,& Creſcentio martyres Romæ. 17. Septembris, corpus in eccleſia SS. quatuor Coronatorum.
Narnus Epiſcopus 1.Bergomen. 27. Auguſti.
* Natalis Epiſc. *M*ediolanen. 23. *M*aii.
* Natalis Presbyter Caſali. 21. Aug. corp. in eccleſia Cathed.
Natalis Presbyter Rom. 31. Octob.
Naualis martyr Raueunæ cum Valentino. 16. Decemb.
Nazarius martyr Romæ cum Baſilide,& al.12.Iunii. corp.in eccl. SS.Apoſt.
* Nazarius Epiſc. Iuſtinopolitanus in Iſtria. 19. Iunii.
Nazarius,& Celſus mart. *M*ediolani. 28.Iulii. corpus in propria eccleſia.
Nemeſius Diac.& Lucilla virg. mart. Romæ. 31. Octob. corpus Nemeſij in eccleſia S. Mariæ Nouæ.
Neon frater S. *M*.V. & mart. Romæ mart.cum al. corp.in eccleſia S.Agathæ.
* Neophyta, Iſidora, & Benedicta mart.Leontinæ. 17. April. corpus ibid.
* Neophytus Epiſc.Leontinus 1.Septemb. corp.in eccleſia SS. fratrum.

Nereus & Achilleus fratres mart. Romæ. 12. *Maii*. corp. in propria eccleſia.
Niceas Epiſc. Romatianæ 22. Iunii.
Nicander, & Marcianus mart. Venafri, & Atinæ 17. Iunii. corp. in prop. eccl.
* Nicander Ab. Gregorius, Petrus, Demetrius, & Eliſabeth apud Meſſanam in Sic. 19. Sep.
Nicephorus Epiſc. Petenen. Humagi in Iſtria. 28. Maii.
* Nicephorus mart. & Petenen Diœc. in Iſtria patronus. 3. Decemb.
* Nicolaus cognomento Peregrinus confeſſ. Tranii in Apulia 2. Iunii corp. in eccl. S. Mariæ.
* Nicolaus, & Tranus Eremitæ in Sard. dies ignoratur.
* Nicolaus Calaber Valdagrelæ in Aprutio Eremita 9. Aug.
Nicolaus Tolentinas Ord. Eremit. 10. Sept. corp. Romæ in eccl. S. Auguſtini.
Nicolaus Papa Romæ 13. Nouemb.
Nicolaus Ep. Myren. Barij. 6. Decemb. corp. ibid. in prop. eccl.
* Nicodemus mon. Locren. Hieracii 25. Aug.
Nicomedes Presbyter, & mart. Romæ 15. Sept. corp. Parmæ in eccl. Cathed.
Nicoſtratus mart. Romæ cum Claudio, & al. 7. Iulij.
Nicoſtratus mart. Romæ cum Claudio & al. 8. Nouemb.
* Nicus Eremita Beſutij in Territ. Mediolanen. 18. Apr. corp. ibid.
* Nicus alter mon. in Diœc. Aquinate.
Nilus Ab. Cryptæ Ferratæ apud Tuſculum 26. Apr.
Nongenti mart. Romæ 4. Martij.
Nonnus, qui & Hippolytus Ep. Portuen. mart. 22. Aug.
Nonnoſus Ab. in M. Soracte 2. Septemb.
Nouatus confeſs. Romę 20. Iunii.
Nympha virg. mar. Romæ cum Triphone & Reſpicio 10. Nouemb. corp. in eccl. S. Spiritu corp. Nymphę in eccl. S. *M*. in monte.
Nympha virg. & mart. Panormitana 10. Nouemb. & 5. Septemb.

O

* OBitius confeſſ. apud Brixiam 4. Febr.
* Octauianus Presb. Volaterris. 2. Septemb.
Octauius, Solutor, & Aduentor mart. Thebæi, Taurini 20. Nouemb.
* Octoginta mart. Tuderti cum Seuſtio. 29. Ianuarii.
Octoginta mart. in Campania 2. Martii.
Octoginta tres milites & mart. Amiternini, Aquilæ 24. Iulij.
* Odo Solitarius apud Atianum 23. Martii.
* Odoricus confeſſ. Eporediæ 4. Iul. niſi ſit idē cum Vldarico Ep. Auguſtano.
* Oldradus Ab. Vidi Aldradus.
* Oliua virg. Brixiana Salodij 18. Apr. ſiue 19.
Oliua virg. Anagnina 3. Iunii.
* Oliua virg. & mart. Panormitana 10. Iunii.
Olympiades mart. & prot. Ameriæ in Vmbria 1. Decemb. corp. in eccl. S. Firminæ.
Olympius mart. Romæ cum Symphronio 26. Iul. & 31. Octob. corp. in eccl. S. M. Nouæ.
Oneſſimus Epiſc. Epheſinus & mart. Romę 16. Febr.
* Oneſimus, Eraſmus, & Socii mart. Puteolis, & Leontinis 3. Iulii.
* Opilius diac. Placentinus 1. Octob. corp. in eccl. S. Antonini.

Opta-

Optatianus Epiſc.Brixien. 14. Iulij. corpus in eccleſia S.Laurentij.
* Orontius Epiſc.1.Aletinus,& mart. Dominica vlt. Aug. corp.in propria eccl.

P

PAlatia,quæ & Palatiates, virgo & martyr Anconæ. 7. Octob. in R. M. die ſequenti. corp.in eccleſia Cathed.
* Paldo Ab.Monaſterij S.Vincentij in Samnio. 11. Octob.
Palmatius martyr Romæ cum Calepodio,& al. 10.Maii.
Pammachius Presbyter Romæ. 30. Auguſti.
Pamphilus Epiſc.Valuenſis 28.Apr. corp. Sulmonæ in eccleſia Cathed.
Pamphilus Epiſc.Capuanus. 7.Septemb.
Pamphilus mart. Romæ. 22. Septemb.
Pancratius Epiſc. Taurominitanus 1.& mart. 3.Aprilis,& 9.Iulii. corpus Romæ in eccleſia S. Pancratii.
Pancratius mart.Romæ 12.Maii. corpus in propria eccleſia.
Pantaleo mart.Nicomedien. patronus Cremen. 27. Iulii.
Pantaleæmon mart. Vigilijs cum Mauro, & Sergio. 27.Iulii.
Papias,& Maurus milites,& mart. Romæ.29. Ianuarii. corpus in eccleſia ſanctæ Mariæ Nouæ.
* Paragerius, Partheus,Parthenopeus, & Saturninus mart. Nauli 7. Septemb.
* Paraſceue virgo & martyr Romæ. 26. Iulij.
Paris Epiſc.1.Theanen.& prot. in Campania. 5.Aug. corp.in propria eccleſia.
Pariſius mon. Camaldulen. Bononiæ. 11.Iunii.
Parthenius mart. Romæ cum Calucero 19. Maii. corp. in eccleſia S. Xyſti.
Paſchalis Papa Romæ 14. Maii.
Paſchaſius Diaconus Romæ 3. Maii.
Paſtor Presbyter Romæ. 26. Iulii.
Paterius Epiſcopus Brixien.21.Febr. corpus in eccleſia S. Euphemiæ.
* Paternianus Epiſc. Fanen.& patronus 10.Iulij, & 13. Nouemb. corpus Venetijs in propria eccleſia; imo corp.ibid. in propria eccleſia.
* Paternianus Epiſc.Cerulen. & patronus. 10. Iulii.
Paternianus Epiſc.Bononien. 12. Iulii. corpus in eccleſia S.Felicis.
Paternus martyr Fundis. 21. Auguſti.
Patricia virgo Neapoli 25. Auguſti. corpus in propria eccleſia.
* Patricius Epiſc. Nolanus 17. Martii.
Patrobus Epiſc. Puteolanus 4. Nouemb.
Paula vidua Romana. 26. Ianuarii.
Paulina mater S. Mariæ, & Neonis mart. Romæ mart. cum Euſebio, & alijs. corp. in eccleſia S. Agathæ.
Paulina mart. Romæ cum Artemio,& al.6.Iun.corp.in eccl.S.Martini in Mõte.
Paulina mart. Romæ cum Donata 31. Decemb.
* Paulinus Epiſcopus Aquileien. 11. Ianuarii.corp. ForoIulii.
Paulinus Epiſc. Brix. 4 Martij.in M.R.29. Apr. corp. in eccl. S.Petri in Oliu.
* Paulinus Epiſc.Senogallien.& patronus. 4.Maii. Rel. in eccl. Cathed.
Paulinus Epiſc.Nolanus. 22.Iunii. corpus Romæ in eccl. S. Bartholomæi.
Paulinus Epiſc.1. Lucen.& mart. cum aliis. 12.Iulii.
Paulinus Epiſc. Capuanus 10, Octob.
* Paulus 2. Epiſc.Brixien. 7. Februarii. corp.in eccleſia Cathed.
Paulus, Lucius, & Cyriacus mart. Romæ 8.Febr.

Paulus, Heraclius, Secundella, & Ianuaria mart. in Portu Rom. 2. Martij.
* Paulus primus Epiſc. Brixien. 29. Apr. corp. in eccleſia S. Petri in Oliueto.
Paulus mart. Romæ cum Ioanne, 26. Iunii.
Paulus Papa Romæ, 28. Iunii.
Paulus Apoſtolus Romæ cum Petro. 29. Iunij.
Vide in calce. Pelagius mart. & patronus Æmonien. in Iſtria. 29. Auguſti.
Pelinus Epiſc. Brunduſinus, & mart. Corfinij. 5. Decembr. corpus in eccleſia Cathed. Valuæ.
* Peregrinus, & Siluinus mart. Brixiæ. 19. Ianuarij.
* Peregrinus confeſſ. Placentiæ. 10. Februarij, corp. in eccleſia S. Sauini.
* Peregrinus confeſſ. Ord. Seruorum Foroliuij. 1. Maij. corp. in eccleſia Seru.
* Peregrinus Epiſc. & mart. Senogalliæ. 5. Maii.
* Peregrinus, Herculanus, & Flauianus mart. Anconæ. 16. Maii, corpus in propria eccleſia S. Peregrini.
* Peregrinus Presbyter, & mart. Interamnæ. 16. Maii.
Peregrinus Epiſc. & mart. Aternen. in Pelignis. 13. Iunij.
* Peregrinus Eremita in Alpibus inter Mutinam, & Lucam. 1. Auguſti.
Peregrinus martyr Romæ cum Euſebio, & al. 25. Auguſti.
* Peregrinus mart. in Territorio Aquilano. 18. Nouemb. & 8. Maii.
Pergentinus, & Laurentinus mart. Arretij. 3. Iunii.
Perpetua vid. mater S. Nazarij Romæ. 4. Auguſti.
* Perpetua S. Petri vxor mart. Romæ. 4. Nouemb.
Petronilla virg. Romæ 31. Maij. corpus in eccleſia S. Petri.
Petronius Epiſc. Veronen. 6. Septemb. corp. in eccleſia S. Stephani.
Petronius Epiſc. Bononien. 4. Octob. corp. ibidem in propria eccleſia.
* Petrus Igneus cognomento Presbyter, & Card. Ord. Vallis Vmbr. 8. Ianuarij.
* Petrus Epiſc. Vercellen. 13. Februarii.
* Petrus Damianus Epiſc. & Card. Oſtien. Fauentiæ prot. 23. Febr. corp. ibid.
Petrus Epiſc. Polycaſtren. & Ab. Cauen. 4. Martij.
Petrus confeſſ. Babuci in Hernicis 11. Martij. corp. in propria eccleſia.
* Petrus Diac. Rom. Salutiolæ in Vercellen. Diœc. vbi corp. Cauæ. 12. Martij, 30. Aprilis.
Petrus, Marcianus, Iouinus, Tecla, Caſſianus, & alij mart. Romæ. 26. Martij.
Petrus Martyr Ord. Prædic. apud Mediolanum. 29. Aprilis, corpus in eccleſia S. Euſtorgij.
Petrus Epiſc. Papien. 7. Maij. corp. in eccleſia S. Io. in Burgo.
Petrus de Morono author Cœleſtinorum, Aquilæ patronus. 19. Maij. corpus ibid. in eccleſia S. Mariæ.
* Petrus Parentinus mart. Vrbeueteri. 20. Maij.
Petrus martyr Romæ cum Marcellino. 2. Iun.
Petrus, & Paulus Apoſtoli mart. Romæ. 29. Iunij. Corpora in propria eccl.
* Petrus Ab. Peruſinus Ord. S. Benedicti. 10. Iulij. corp. in propria eccleſia.
* Petrus confeſſ. Fulginij, 19. Iulij. corpus in eccleſia Cathed.
* Petrus Epiſc. Rauennas. 31. Iulij. corpus Claſſe in eccleſia S. Petri.
Petrus Epiſcopus Anagninus. 3. Aug.
Petrus, Iulianus, & alij 18. mart. Romæ. 7. Aug.
Petrus Chryſologus Epiſc. Rauennas Imolæ. 3. Decemb. in R. M. 2. corpus ibidem in eccleſia Cathed.
* Philadelphus Pantan. in Camp. 29. Ianuarii. corpus ibid.

* Philarætus Panormitanus, mon. Tauriani in Calabria. 6. April.
Philadelphius mart. Leontinus, vide Alphius.
Philaſtrius Epiſcopus Brixianus. 18. Iulij. corpus in Cathed. eccleſia.
Philippus, & Iacobus Apoſtoli. 1. Maij. corp. Romæ in eccl. SS. Apoſt.
Philippus Argyræ Presbyter in Sic. 12. Maij. corp. ibidem.
* Philippus Diac. ibidem. 22. Maij.
Philippus martyr Romæ. Vide ſeptem fratres.
Philippus confeſſ. Ord. Seruorum Tuderti, 23. Aug. corp. in eccl. Seruorum.
Philippus Epiſc. Firmanus, & mart. 22. Octob. corp. in eccleſia Cathed.
Philippus mart. in Sardinia. 19. Nouemb. Vide Pontianus.
Philumena virgo Septempedana in Piceno. 5. Iulij. corpus ibid.
Pigmenius Presbyter, & mart. Romæ 24. Martij.
Pius Papa, & martyr Romæ. 11. Iulij. corpus in eccleſia S. Petri.
Placidia virgo Veronæ. 11. Octob. corp. in eccleſia S. Stephani.
Placidus monachus, Eutychius, Victorinus, Flauia virgo, Donatus, Firmatus Diaconus, & alij 30. *Monaci* mart. Meſſanæ in Sic. 5. Octobr. corp. ibidem in eccleſia S. Ioannis Baptiſtæ.
Placitus confeſſ. Recineti. 5. Iunij. Al. 5. Octob. corp. in eccl. S. Io. Euang.
Plautilla matrona Rom. 20. Maii.
Plurimi mart. Romæ. 2. Ianuar. 2. Martij. 10. Apr. 24. Iunij.
Podius Epiſc. Florentinus. 28. Maij.
Polycarpus Presbyter Romæ. 23. Februarij.
Polyænus martyr Romæ cum Herma. 18. Auguſti.
Pompeius Epiſc. Papien. 14. Decemb.
Pomponius Epiſc. Neapolit. 14. Maij. corpus in eccl. S. Mariæ maioris.
Pontianus martyr Spoleti protector. 14. Ianuarii. in R. M. 19. eiuſdem. corpus in propria eccleſia.
Pontianus Epiſcopus Tudertinus, & mart. 9. Iulij.
Pontianus martyr Romæ cum Euſebio, & al. 25. Aug. corp. Lucæ in prop. eccl.
Pontianus Papa, & Philippus (ſiue Hippolytus, vt in R. B.) Presbyter martyr in Sardinia. 19. Nouemb.
Pontianus mart. Romæ cum alijs 4. 2. Decemb.
Pontianus martyr Catanæ in Sic. cum Stephano. 31. Decemb.
Pontius martyr Cimelæ apud Niciam. 14. Maij. al. 1. Septemb.
Porphyrius mart. Camerini. 4. Maij.
Porphyrius mart. Romæ. 20. Aug.
* Poſidonius, ſiue Poſſidonius Epiſc. Calamen. Mirandulæ patronus. 16. Maij. corpus ibidem.
Potitus mart. in Sardinia Tricarici patronus. 13. Ianuarij. corp. ibid.
* Potens martyr Tuſcanæ in Thuſcia. 7. Decemb.
Præpedigna mart. Oſtiæ cum Maximo, & al. 18. Februarii.
Prætextatus mart. Romæ cum Thraſone 11. Decemb.
Praxedes virgo Rom. 21. Iulij. corpus in propria eccleſia.
Priamus martyr in Sardinia cum Æmilio 28. Maij.
* Primianus Epiſc. & martyr Anconæ. 23. Februarij. corp. in eccl. S. M. Turriani.
* Primianus martyr Spoleti. 31. Aug.
Primitiua martyr Romæ 24. Februarij.
Primitiua virgo & martyr Romæ. 23. Iulii.
Primitiuus martyr Romæ cum Getulio. 10. Iunij.

Primus,& Felicianus fratres mart.Romæ 9.Iunij.corp.Ticini.

* Primus,Iaſon,Maurus,(qui & Marcus alijs dicitur) & Cælianus mart. Tergeſti 10.Maij.corp.Primi,& Marci Veronæ in eccl.S.Firmi.

Priſca virg.& mart.Romæ 18.Ianuar.corp.in eccl.prop.

Priſcianus mart.Romæ cum Euagrio 12.Octob.

Priſcilla matrona Rom.16.Ianuarij.

Priſcillianus mart.Romæ cum Priſco 4.Ianuar.

Priſcus Presbyter,Priſcillianus,& Benedicta mart.Romæ 4. Ianuar.

* Priſcus Epiſc.Nucorinus in Picentibus 8.Maij.ſiue 9. eiuſd.corp.in eccl.Cath.

Priſcus diſc.Epiſc.1.Capuæ,& mart.1.Septemb.

Priſcus,Caſtrenſis,Tammarus,Roſius,Heraclius,Secundinus,Adiutor,Marcus,Auguſtus,Cancon,& Vindonius Epiſc.Africani,Capuæ 1.Septemb.

Priuatus mart.Romæ 28.Septemb.

Probus Epiſc.Veronen.12.Ianuarij.corp.in eccl.S.Steph.

Probus Epiſc.Reatinus 15.Martij.

* Probus Epiſc.& mart.Caietæ 6.Octob.corp.in eccl.Cath.

Probus Epiſ Rauennas 10.Nouemb.corp.in prop.eccl.deinde in Vrſiana.

Proceſſus,& Martinianus m̄.Romæ 2.Iul corp.ibid.in eccl. SS.Petri, & Pauli.

* Proculus Epiſc.& mart. Interamnæ 1. Ianuarij, ſeu Iunij,& 1.Decemb.corp. Bononiæ in eccl.S.Proculi.

Proculus,Ephebus,& Apollonius mart.Interamnæ 15.Febr.

Proculus miles,& mart.Bononiæ 1.Iunij.corp.in prop.eccl.

Proculus Epiſc.& mart.Interamnæ 14.April.corp. in eccl.prop.

Proculus mart.Puteolis cum Ianuario 19.Septemb.

Proculus,& Nicea mater mart.Puteolis. 15.Octob.

Proculus Epiſc.Veronen.23.Martij.in R.M.9.Decemb.corp.in prop. eccl.

* Proculus Epiſc.Rauennas 1.Decemb.

* Proiectus,& Accolythus mart.Parentij.25.Ian.corp.in eccl.Cath.

* Proiectitius mart.Bergomen.18.Aug.corp.in eccl.S.Alexandri.

* Proiectus diac.& mart.Caſali.25.Ianuar.corp. in eccl.Cath.

* Proiectus Epiſc.Forocornelien.& prot.23.Septemb.

Proſdocimus Epiſc.1.Patauinus 7.Nouemb.

Proſper Epiſc.Regien.25.Iunij.corp.in prop.eccl.

Protaſius mart.Mediolani, vide Geruaſius.

Protaſius Epiſc.Mediolanen.24.Nouemb.corp.in eccl.S.Victoris.

* Protus mart.Aquileiæ cum Cantio,& al.31.Maij.corp.Veronæ.

Protus,& Hyacinthus mar.Romę 11.Septemb.corp.Papiæ in eccl.S.Felicis.

Protus, qui & Proptus Presbyter, & Ian. Diac. m̄. Turribus in Sar. 25. Octob.

* Prouinus Epiſc.Comen.8.Martij.corp.in prop.Sacello.

* Prudentius Epiſc.Atinas,& mart.1.April.corp.in eccl.S.Petri.

* Ptolomæus Epiſc.Pentapolitanus,& mart.Nepeiæ 24.Aug.

Ptolomæus, & Lucius mart.Romæ 19. Octob.

Pudentiana virg.Rom.19.Maij.corp. Parmæ in eccl.Cath.

Pudens Senator,& confeſſ.19.Maij.

Q

QVadraginta milites mart.Romæ 13.Ianuar.

* Quadraginta mart.Veronæ 3.Decemb.corp.in eccl.S.Steph.

Quadraginta ſex milites mart.Romæ 25. Octob.

Quadraginta ſeptem mart.Romæ 14.Martij.

Qua-

Quadraginta nouem milites mart.Romæ cum Calliſtrato 27.Sept.
Quartilla mart.Surrenti cum Quincto 19.Martij.
Quartus,& Quinctus mart.Rom.Capuæ 10. Maij.
Quartus mart.Romæ cum Xyſto 6.Aug.
Quatuor Coronati mart.Romæ 8.Nouemb.
Quinctianus mart.Catanæ in Sic.cum Stephano 31.Decemb.
Quinctilla mart.Surrenti vide Quinctus.
* Quinctinus confeſſ.Mediolani 29.Octob.
Quinctus,Quinctilla,Quartilla,Marcus,& alij 9.mart.Surrenti, 19.Martij.
Quinctus,Arcontius,& Donatus mart.Capuæ 5.Sept.
Quinctus mart.in Lucania cum Hyacintho 29.Octob.
* Quingeſius confeſſ.Salerni,vide Quirinus.corp.in eccl.Metropol.
Quinquaginta milites mart.in Portu Rom.8.Iulij.
Quiriacus Epiſc. & Maximus Presbyter, & Archelaus Diac. mart. cum alij Oſtiæ 23.Aug.corpora Parmæ in eccl.Cath.
Quirinus mart.Romæ 25.Martij.corp.in eccl.S.M.in campo Martio.
Quirinus mart.Romæ 30.Martij.corp.ibid.in eccl.S.Balbinæ.
Quirinus mart.Tibure 4.Iunij corp.in eccl. Cath.
* Quirinus,& Quingeſius Epiſ.& conf.Salerni 5.Decemb. corp.in eccl.Metrop.
Quod vult Deus Epiſc.Carthaginen.Neapoli 26.Oct.corp.in eccl.S.Gaudioſi.

R

* Raimundus confeſſ.Placentiæ 28.Iulij.corp.in prop. eccl.
Rainerius confeſſ.Piſis 17.Iunij.corp.in eccl.Cath.
Rainerius Epiſc.Forconien. Aquilæ 30.Decemb. corp.ibid.
Raſiphus mart.Romæ 23.Iulij.
Raymundus,vide Raymundus.
* Raynaldus Ord.Cruciferorum apud M.Vlmi in Piceno 14. Ianuar.
* Raynaldus Epiſc.Comen.28.Ianuarij.
* Raynaldus Epiſc.Nucerinus in Vmbria 9.Febr.
* Raynaldus Epiſc.Rauennas 18.Aug.corp.in eccl. Vrſiana.
Redempta virg.Rom.cum Romula 23.Iulij.corp.in eccl.S.M. *M*aioris.
Redemptus Epiſc.Ferentinas 8.Apr.corp.ibid.
Regulus Epiſc.& mart.Populonij,Lucæ 1.Septem.corp.in eccl.Cath.
* Renatus Epiſc.Surrentinus 5.Octob.corp.in prop.eccl.
Reparata virg.& mart.Cæſarien.Florentiæ 8.Octob. corp.Lucæ in eccl.S.Io.
Reſpicius mar.Romæ cum Tryphone 10.Nouemb.corp.in eccl.S.Tryphonis.
Reſtituta virg.& mart. Neapoli Aduocata 17. Maii. corp. ibid. in prop. eccl. Cathed.
* Reſtituta vid.mater S.Euſebii Epiſc.Vercellen.mart.in Sard.17.Maii.
Reſtituta virg.& mart.Soræ.27. *M*aii.corp.ſeu Rel.in prop.eccl.
Reſtitutus mart.Romæ 29.Maij.
Richardus Rex Angliæ,Lucæ.7.Febr.corp.ibid.in eccl.S.Fridiani.
* Richardus Epiſc.Andrien.9.Iunii,& 21.Aug.corp.ibid.in prop. eccl.
Robuſtianus mart.Mediolani 24. *M*aii.
Robuſtianus,& Marcus,mart.in Sard. 31.Aug.
* Rodobaldus Epiſc.Papien.12.Octob.corp.in eccl.Cath.
* Roſillus Epiſ.Foropopilien.18.Iulij.corp.Foroliuii in eccl. S.Iacobi.
* Rogerius confeſſ.Ord. *M*in.Tuderti 5.Martii.corp.in eccl. *M*in.
* Rogerius Epiſc.Cannen.Baroli.15.Octob.corp.ibid.in eccl. *M*a-

Ro-

Romana virgo Tuderti. 23. Februarij, corp. in eccleſia S. Fortunati.
* Romanus Ab. apud Sublacum. 22. Maij, corpus in Gallia.
Romanus miles mart. Romæ 19. Auguſti. corpus Lucæ in propria eccleſia.
* Romanus Epiſc. Nepeſinus, & martyr. 24. Aug. corp. ibid. in eccl. Prædic.
* Romedius confeſſ. in Territ. Tridentino. 15. Ianuarij. corp. in propria eccleſia in plebe S. Zen.
Romualdus Ab. author Camaldulenſium Fabriani. 7. Februarij. & 19. Iunij. corpus ibidem.
* Romula virgo, & monial. Rom. 24. Iunij.
Romula, Redempta, & Herundo virg. Rom. 23. Iulij. corpus Tiby. in eccleſia Cathedrali.
Romulus Epiſc. 1. Fæſulanus, & mart. 6. Iulij. corpus ibid. in eccleſia Cathed.
* Romulus Epiſc. Genuen. 13. Octob. corpus ibid. in eccleſia Cathed.
* Romulus mart. cum Hippolyto Atripaldæ apud Abellinū, 1. Maij. corp. ibid.
* Rophillus Epiſc. Foropompilien. vide Roſilus.
Roſa virgo Viterbien. Ord. Min. 4. Septemb. corp. ibid. in eccleſia Monial.
Roſius confeſſ. in Campania, vide Priſcus.
* Rubianus Epiſc. Comen. 16. Decemb. corpus in eccleſia Cathed.
Rufina, & Secundina, ſeu Secunda virg. & martyres Romanæ, 10. Iulij. corp. in Laterano.
* Rufinus Epiſc. & confeſſ. Piſtorij. 11. Februarij.
Rufinus mart. Romæ cum Macario. 28. Februarij.
Rufinus, & Marcia mart. Syracuſis 22. Iunij.
* Rufinus, & Auenantius confeſſ. Sarzani apud Derthonam. 24. Iulij. corpora ibidem.
Rufinus mart. apud Aſſiſium. 30. Iulij. al. 19. Auguſti.
* Rufinus alter mart. Aſſiſij. 11. Auguſti.
Rufinus Epiſc. Marſorum, & mart. cum alijs. 11. Auguſti.
Rufinus confeſſ. apud Mantuam. 19. Auguſti.
Rufinus Epiſcopus Capuanus. 26. Auguſti.
Rufus, & Carponius, ſiue Carpophotus mart. Capuæ. 27. Auguſti.
Rufus Epiſc. Capuanus, & martyr. 27. Auguſti.
Rufus martyr Romæ cum ſua familia. 28. Nouemb.
* Rugerius, vide Rogerius.
Ruſtica martyr Romæ cum Donata. 31. Decemb.
* Ruſticianus Epiſc. Brixien. 5. Ianuarij. corpus in eccleſia S. Zenonis.
Ruſticus martyr Veronæ cum Firmo. 9. Auguſti.

S

SAbas, & Septuaginta milites mart. Romæ. 24. Aprilis.
Sabina matrona mart. Romæ. 29. Aug. corpus ibid. in propria eccleſia, & Parmæ in eccleſia S. Bartholomæi.
* Sabina virgo Venetijs. 29. Aug. corpus ibid. in eccleſia S. Zachariæ.
Sabinus Epiſcopus Canuſinus. 9. Februarij.
Sabinus mart. Atripaldæ cum Hippolyto. 1. Maij. corp. ibid.
* Sabinus Epiſcopus Vrbeueteri. 30. Octob.
* Sabinus Epiſcopus, & mart. Firmi. 7. Decemb. Vide Sauinas.
Sabinus Epiſcopus Placent. Vide Sauinus.
Sabinus Epiſc. Exuperantius, & Marcellus Diaconi, Venuſtianus, & alij mart. Spoleti

Spoleti. 30. Decemb. corpus in eccleſia Gregorij.
Salamon Epiſc. 1. Genuen. 28. Septemb. corpus in eccleſia *Metropol.*
* Salarius, qui & Solarius Epiſc. Lunen. & mart. 22. Octob.
Salluſtia martyr Rom. cum Cæreale. 14. Septemb.
Salluſtianus confeſſ. in Sard. 8. Iunij.
* Saluator Epiſc. Belunen. 3. Ianuarij. corp. ibidem.
Saluinos Epiſc. Veronen. 12. Octob. corp. in eccleſia S. Stephani.
* Sanctulus Presbyter Nurſiæ. 15. Decemb.
Saturninus, Caſtulus, *Magnus*, & ſoc. mart. Interamnæ. 15. & 17. Febr.
Saturninus Epiſc. Veronen. 7. Apr. corp. in eccleſia S. Stephani.
Saturninus, Neapolus, Germanus, & Cæleſtinus martyr Romæ. 2. Maij. Caput Saturniui huius, vel alterius in eccleſia S. Petri in vincula.
Saturninus martyr in Portu Rom. cum *Martiale*, & al. 22. Auguſti.
Saturninus mart. Capuæ cum Marcello. 8. Octob.
Saturninus martyr Carali in Sard. 30. Octob.
Saturninus ſenex, & Siſinnius Diac. mart. 29. Nouemb. caput in eccleſia S. *Petri* in vincula.
Saturninus mart. Romæ cum Irenæo 15. Decemb. corp. in eccl. SS. Io. & *Pauli.*
Satyrus confeſſ. *Mediolani* 17. Septemb. corpus in eccl. S. Victoris.
Sauina matrona Lauden. Mediolani. 30. Ianuarij, corpus in eccl. S. Franciſci.
Sauinus Epiſc. *Placentinus*, ac patronus 17. Ianuarij. in M. R. *Sabinus.* 11. Decemb. corp. in propria eccleſia.
* Sauinus Epiſc. & mart. Eporediæ. 24. Ianuarij.
Sauinus, & Cyprianus mart. Brixiani 11. Iulij. corpus in eccl. S. Afræ.
* Sauinus Epiſc. & mart. Fauentiæ prot. & in M. S. Sauini. 7. Decemb. corp. ibid.
Scholaſtica virgo ſoror S. Benedicti Ab. in M. Caſino 10. Febr. corp. ibid.
Sebaſtianus mart. Romæ 20. Ianuarij. corpus ibidem in propria eccleſia.
* Sebaſtius, ac Gorgonius mart. apud Corſinium 7. Decemb.
Secunda virgo & martyr Romæ cum Rnfina 10. Iulij. corp. in Lateran. eccl.
Secundianus, Marcellianus, & Verianus mart. Tuſcanæ. 9. Auguſti.
* Secundianus martyr & patronus Cluſij. 11. Auguſti.
Secundilla mart. in *Pottu* Rom. cum *Paulo* 1. Martij.
Secundina virgo & martyr Anagniæ. 15. Ianuarij. corp. ibidem.
Secundinus Epiſc. & mart. Sinueſſæ cum Caſto. 1. Iulij. corpus Caietæ.
* Secundinus Epiſc. Troiæ in Apulia patronus 11. Febr. corp. ibid. in eccl. prop.
Secundinus confeſſ. in Campania cum *Priſco* 1. Sept.
* Secundus mart. Brixiæ 29. Martij. corp. in eccl. S. Afræ.
Secundus mart. & patronus Aſten. *6.* Apr. in R. *M. 29. Martij.*
* Secundus, Secundianus, & Agapitus mart. Eugubij 10. Maij.
Secundus mart. & prot. Ameriæ 1. Iunij. corp. Venetijs in prop. eccl. vel Ameriæ in prop. eccleſia.
Secundus martyr Thebæus Albintemelij, & Taurini. *26.* Auguſti.
* Secundus de Victoria Aſtæ 13. Nouemb.
* Sempronius martyr Romæ cum Aureliano. 5. Decemb.
* Senator Epiſc. Veronen. 7. Ianuarij. corpus in eccl. S. Stephani.
Senator Epiſc. *Mediolanen.* 28. Maij. corpus in eccl. S. Euphemiæ.
Senator mart. in Calabria cum Dominata matre. 14. *Septemb.* corpus in ciuitate S. *Marci.*
Sennen mart. Romæ cum Abdon. 30. Iulij. corp. *Papiæ.*

* Sentius miles,& martyr Lucæ 4. Maij. corpus ibid. in eccleſiâ Cathed.
* Sentius,qui & Senſius,ac Senſias confeſſ. Spoleti Lucæ, & Bleræ. 25. Maij, corpus Spoleti.
Septem fratres mart. Romæ. 10. Iulii.
* Septimia martyr Tollentini cum Caterua. 10. Decemb. corpus ibidem.
* Septimius Epiſc. Æſinus mart. & patronus 5. Septembris, & 22. corp. in propria eccleſia Cathed.
Septimus Lector mart. Venuſiæ cum Felice 24. Octob.
Septuaginta nouem mart. in Sicilia. 21. Februarij.
Serapia virgo & martyr Romæ 3. Septemb. corp. in eccleſia S. Sabinæ.
Serapion martyr Romæ cum Herma 18. Auguſti.
Serena vxor Diocletiani Romæ. 16. Auguſti.
* Serenus Epiſc. Maſſilien. Blanderati 2. Aug. corp. ibid. in eccl. parochiali.
Sergius Papa Romæ. 9. Septembris.
Serotina mart. Romæ cum Donata 31. Decemb.
Seruilianus martyr Romæ cum Sulpitio. 20. April.
Seruilius, qui & Seruulus mart. in Iſtria cum Toello. 24. Maij. corpus Seruuli Venetijs in propria eccleſia.
* Seruulus Epiſc. Veronen. 26. Febr. corpus in eccleſia S. Stephani.
Seruus confeſſ. Romæ. 23. Decemb. corpus in eccleſia S. Clementis.
* Seuera virgo & martyr apud Centum Cellas 29. Ianuarij.
Seuerianus mart. vide Quatuor Coronati. 8. Nouemb. corpus in eccleſia SS. Quatuor Coronat.
Seuerinus Ab. Neapoli 8. Ianuarij. corpus in propria eccleſia.
* Seuerinus Epiſc. Neapoli. 8. Ianuarij.
Seuerinus Epiſc. Septempedanus 8 Iunij. ſed in propria eccleſia vbi corp. die 8. Ianuarij.
Seuerinus Papa Romæ 1. Auguſti.
* Seuerinus Boetius mart. Ticini. 23. Octob. corp. in eccl. S. Petri Cœli aurei.
Seuerinus mon. Tibure 1. Nouemb. corp. in eccleſia Cathed.
Seuerus Epiſc. Rauennas 1. Februarij.
* Seuerus martyr Rauennæ. 1. Februarij. corpus Claſſe.
Seuerus Presbyter in Prou. Valeriæ. 15. Febr. Vrbeveteri 5. Octob.
* Seuerus Epiſc. Catanæ in Sic. 24. Martij.
Seuerus Epiſc. Neapol. & prot. 30. April. corp. in eccleſia S. Georgij.
Seuerus Epiſc. Cæſenas, & protector. 6. Iulij. corpus in propria eccleſia.
* Seuerus Epiſc. Caſinen. 20. Iulij. corpus ibid.
* Seuerus confeſſ. apud M. Falcum in Vmbria. 25. Octob. corp. ibidem.
Seuerus, Seuerianus, Carpophorus, & Victorinus mart. Romæ. 8. Nouemb. corp. in eccleſia SS. 4. Coronat.
* Seuſtius mart. Tuderti cum alijs 80. 29. Ianuarij.
Sextus mart. Catanæ in Sic. cum Stephano, & al. 31. Decemb.
* Sibyllina virgo Ord. Prædic. Papiæ. 19. Martij. corpus in eccleſia Prædic.
* Silaus Epiſc. Lucæ 30. Maii. corpus ibidem in eccleſia S. Iuſtinæ.
* Siluanus Epiſc. Cremonen. 17. Februarii.
Siluanus, ſiue Siluianus Epiſc. in Campania. 10. Februarij.
Siluerius Papa, & martyr in Inſ. Pontia. 20. Iunij.
* Siluester mon. Troynæ in Sicilia. 2. Maij. corpus ibidem.
Siluester Ab. Fabriani. 26. Nouemb. corp. ibid.

Silue-

Sylueſter Papa Romæ 31. Decemb. corp. ibid. in eccleſia S. Martini.
* Siluia virgo & mart. Brixiana 15. Decemb. corp. in eccleſia S. Io. Euang.
* Siluia mater S. Gregorij Papæ. corp. Romæ in eccl. eiuſdem S. Gregorij.
Siluanus Epiſc. Veronen. 12. Septemb. corpus in eccleſia S. Petri.
Siluinus Epiſc. Brixien. 28. Septemb. corp. in eccl. S. Petri in Olíueto.
Simeon, ſeu Symeon per y. mon. apud Mantuam 26. Iulij.
Simitrius Presbyter cum alijs 22. mart. Romæ 26. Maij.
Simon puer mart. Tridenti 24. Martij. corp. in eccleſia S. Petri.
Simon, & Iudas Apoſtoli 28. Octob.
Simplicianus Epiſc. Mediolanen. 16. Aug. corp. in propria eccleſia.
Simplicianus mart. Catanæ in Sic. cum Stephano. 31. Decemb.
Simplicius Papa Romæ 2. Martij.
Simplicius, & Seruilianus mart. Romæ 20. Apr.
Simplicius Senator mart. Romæ cum aliis. 10. Maij.
Simplicius Epiſc. Phauſaniæ in Sard. & mart. 15. Maij.
Simplicius, Fauſtinus, & Beatrix mart. Romæ 29. Iulij, corpora in eccleſia ſancti Nicolai.
* Simplicius, Conſtantius, & Victorianus mart. in Marſis 26. Auguſti.
Simplicius mart. Romæ cum Claudio 8. Nouemb.
Simplicius Epiſc. Veronen. 20. Nouemb. corpus in eccleſia S. Stephani.
Siſinnius Epiſc. Teenſ. apud Torcellum. 12. Februarij. corp. in æde S. Ioannis.
Siſinnius Diaconus, Diocletius, & Florentius mart. Auximi. 11. Maij. corp. Mediolani in eccleſia S. Simpliciani.
Siſinnius, Martyrius, & Alexander mart. Anauniæ 29. Maij.
* Siſinnius Epiſc. Altinata Torcelli 14. Iulij.
Siſinnius Diaconus mart. Romæ cum Saturnino 29. Nouemb.
Sixtus, vide Xyſtus.
Smaragdus mart. Romæ cum Cyriaco 16. Martij, & 8. Auguſti.
* Solarius Epiſc. Lunen. & mart. vide Salarius.
Sollicitus confeſſ. Matellicæ Ord. Crucifer. 6. Martij.
Solutor martyr Rauennæ cum Valentino 13. Nouemb.
Solutor mart. Taurini cum Octauio, & Aduentore 20. Nouemb.
Sophia virgo & mart. Firmi. 30. Apr. Reliq. in eccleſia Metrop.
Sophia, vide Romæ 30. Septemb.
Soſius Diac. mart. Puteolis cum Ianuario. alias Miſenæ, 23. Septemb. corpus Neapoli in eccleſia S. Seuerini. Vide in calce.
Soter Papa & mart. Romæ 22. Apr. corp. in eccl. S. Martini in Montibus.
Sotheres virgo & mart. Romæ 10. Febr. corp. Dordraci in Hollandia.
* Specioſa virgo Papiæ. 18. Iunii.
* Specioſa virgo Mantuæ 11. Iulii.
Specioſus mon. Romæ 15. Martij.
* Sperandia virgo Cingulana 11. Septemb. corp. ibid.
Spes Ab. Nurſiæ 28. Martii.
* Spes Epiſc. Spoletanus 23. Nouemb. corp. ibid.
Stacteus mart. Tibure cum Symphoroſa 18. Iulii.
Stacteus martyr Romæ 28. Septemb.
* Stephania virgo & martyr Scalis in Picentibus. 18. Septemb.
Stephanus Ab. Reatinus 13. Februarij.
* Stephanus Epiſc. Rheginus mart. cum aliis, 5. ſeu 7. Iulii.

Stephanus,& Leontius mart.Romæ 11.Iulij.

Stephanus Papa,& mart.Romæ 2.Aug.corp.in eccl.SS.Fab.& Sebaſt.

* Stephanus Epiſc.Calatinus 29.Octob.corp.ibid.

Stephanus Subdiac.mart. cum Xyſto 6.Aug.

* Stephanus confeſſ.Venerijs 20.Nouemb.

Stephanus,Pontianus,Attalus,Fabianus,Cornelius,Sixtus,Flos,Quinctianus, Mineruinus & Simplicianus mart.Catanæ in Sic.31. Decemb.

Sulpitius,& Seruilianus mart.Romæ 20.Apr.

Suranus Abb.24.Ianuar.

* Suſanna virg.& mar.Parentij 16. Febr.

Suſanna virg.& mart.Romæ 11 Aug.corp.ibid.in prop.eccl.

Symeon mon. apud Mantuam 26. Iulij.

Symphorianus mart.Romæ cum Claudio 7. Iulij . corp. in eccl. S. Angeli.

Symphorianus alter mart.Romæ cum Claudio . 8. Nouemb.

Symphoroſa mart. cum 7.filijs Tibure. 18. Iulii. Reliq. in eccleſia propria.

Symphronius, Olympius, Theodulus, & Exuperius mart. Romæ 26. Iulii,& 31.Octob. corp.Symphronij in eccleſia S. Mariæ Nouæ .

Syneſius Lector mart.Romæ 22. Decemb.

Syrus Epiſc.Genuen.6.Iulii. in R.M. Iunii.corpus in propria eccleſia.

* Syrus Epiſc.Patauinus in Territ.31.Auguſti. corpus in propria eccleſia .

Syrus Epiſc.1. Papien.& patronus. 9. Decemb. corpus in eccleſia Cathed.

T

* TAbra,& Tabrata mart.Altini cum Theoneſto. 22.Nouemb. corpus Taruiſij in eccleſia Cathed.

Tammarus Epiſc. Africanus in Campania apud Auerſam . 1. Septemb.

* Tammarus Epiſcopus Beneuent. 15.Octob.

* Taſo Ab.Monaſt.S.Vincentii in Samnio 11. Decemb. corp.ibid.

Tatiana martyr Romæ 12.Ianuarii.

* Tato Ab. S Vincentij in Samnio apud Vulturnum.11.Ianuarii . corp. ibidem.

Tecla,& Iuſtina virg.Leontinæ. 10.Ianuarii. corp. in eccleſia ss. Fratrum .

* Tegulus mart.Thebæus Eporediæ patronus . 21 . Octob. corp. ibidem .

Teleſphorus Papa & mart.Romæ. 5.Ianuarij . corp.in eccleſia S. Petri .

Terentianus Epiſcopus Tudertinus , & mart. 1.Septembris , Brach. Theani . Reliq.Derthonæ .

* Terentius Epiſc.Lunen.& mart.15.Iulij.corp. in propr. p. & eccl.

* Terentius confeſſ. Fauentiæ prot. 30. Iulij . corpus in propria eccleſia .

* Terentius mart.& patronus Piſauri . 24. Septemb.

Terentius mart.Tuderti cum Fidentio. 27.Septemb.

Tertullianus Epiſc.Bononien. 27.Apr. corp.in eccleſia S. Felicis.

Tertullinus Presbyter.,& mart. Romæ. 4. Auguſti .

* Teuteria virgo Veronæ. 5.Maij. corpus in propria eccleſia .

Tharſicius Accolythus mart.Romæ. 15. Aug.

Tharſilla virgo Rom.24. Decemb. corp. in eccleſia S. Gregorij .

* Theobaldus confeſſ.Albæ Pompeiæ.27.Maij. corp.in eccl.Cathed.

* Theobaldus Eremita,& Abb.Vangaditiæ in diœc.Hadrien.1.Iulij . corp.ibidem in propria eccleſia .

Theodora martyr Romæ 1. April.

Theo-

Theodora virgo & mart. Tarracinæ cum Fl. Domitilla 7. Maij, & 12.
Theodora matrona Romana. 17. Septemb.
Theodorus mart. Romæ cum Alexandro 17. Martij.
Theodorus Epiſc. Bononien. 5. Maij. corp. in eccleſia S. Felicis.
* Theodorus Epiſc. Lucen. 19. Maij. corp. ibid. in eccl. SS. Don. & Paulini.
Theodorus Epiſc. Papien. 20. Maij. corp. in propria eccleſia.
Theodorus mart. Romæ cum Lucilla. 29. Iulij.
* Theodorus Epiſc. Veronen. 19. Septemb. corp. in eccleſia Cathed.
* Theodorus mart. Romæ cum Irenæo 15. Decemb.
Theodorus mart. in Ponto, patronus Brunduſinus 9. Nouemb. corp. Brũduſij.
* Theodorus mart. Caietæ 9. Nouemb. corpus in eccleſia Cathed.
Theodorus manſionarius eccl. S. Petri Romæ 26. Decemb.
Theodoſius, Lucius, Marcus, & Petrus milites mart. Romæ 25. Octob.
Theodulus mart. Romæ cum Alex. Papa. 3. Maij.
* Theodulus Epiſc. Sedunien. 16. Auguſti.
Theodulus mart. Romæ cum Symphronio 26. Iulij. & 31. Octob.
* Theofredus, qui & Iafredus mart. Thebæus apud ortum Padi. 7. Septemb.
* Theoneſtus mart. Vercellis, & patronus. 20. Nouemb. corp. in prop. eccl. Cath.
* Theoneſtus Epiſc. Tabra, & Tabrata Diac. mart. Altini. 22. Nouemb. in R. M. ſolus Theoneſtus 30. Octob. corp. Taruiſij in eccleſia Cathed.
Theophanins confeſſ. Centumcellen. Cornueti. 9. Iulij in R. M. 26. Ianuarij. corpus ibidem.
Theophilus mart. Romæ cum Macario. 28. Februarij.
Theophilus Epiſc. Brixien. 27. Apr. corp. in eccleſia S. Io. Euang.
Theopiſtus, & Theopiſtes mart. Romæ cum Euſtachio 20. Septemb.
* Theſidius mart. Tuſcanæ in Hetruria 1. Aprilis.
Thomas Aquinas Ord. Prædic. Doct. Eccl. Foſſæ nouæ. 7. Martij.
* Thomas Ab. Farfen. 10. Septemb.
* Thomas Epiſc. Mediolanen. 28. Septemb.
Thomas Epiſc. Herephordien. in M. Phyſcone 2. Octob.
* Thomas Ord. Min. Reate 31. Octob. corp. in eccl. Min.
Thomas Apoſt. Ortonæ 21. Decemb. corp. ibid. in propria eccleſia.
Thraſon, Pontianus, & Prætextatus mart. Romæ 11. Decemb.
Tiburtius, Valerianus, & Maximus mart. Romæ 14. Aprilis, corp. in eccleſia S. Cæciliæ.
Tiburtius mart. cum Suſanna virg. Romæ 11. Aug. corpora Parmæ in propria eccleſia.
Tiburtius mart. in Sabinis cum Hyacintho 9. Septemb.
Timotheus mart. Romæ cum Fauſtino 22. Maij.
Timotheus, & Nouatus fratres Romæ 21. Iunij.
Timotheus mart. Romæ 22. Aug. corp. Placentiæ in eccleſia S. Xyſti.
. Titianus Epiſc. Opiterginus patronus Ceneten. 16. Ianuarij. corp. Cenetæ.
Titianus Epiſc. Brixien. 3. Martij. corp. in eccleſia S. Coſmæ.
* Titianus Epiſc. Lauden. 4. Maij.
Titus Diaconus & martyr Romæ. 16. Auguſti.
Torpes mart. Piſis. 29. Apr. In R. M. 17. Maij. corp. in Gallia Narbon. in oppido ſui nominis.
* Torrellus mon. & Eremita Ord. Vall. Vmbr. Pupij 16. Martij.
Tranquillinus mart. Romæ. 6. Iulij. corpus in eccl. SS Coſmæ, & Dam.

Tercentum triginta mart. Formiis. 31. Iunij.
Tres milites mart. Romæ 2. Iulii.
Triginta milites mart. Romæ 1. Ianuarii.
Triphina mart. in Sicil. cum Agathone 5. Iulii.
* Triphomena virgo & mart. Minore in Picentibus 5. Iulij.
Tripos mart. Romæ cum Baſilide 10. Iunij.
Tryphon, Reſpicius, & Nympha virgo mar. Romæ 10. Nou. corp. in prop. eccl.
Tryphonia vxor Decij Romæ 18. Octob. corp. in eccleſia S. Syluestri.
* Tuſca virgo Veronen. 10. Iulij. corpus in propria eccleſia.
* Tuſcana vidua Veronen. Sebeti. 14. Iulij. corpus in propria eccleſia.
* Tutius, qui & Tuſſius Erem. in Territ. Aquilano. 9. Septemb.

V

Valens Epiſc. Veronen. 27. Iulii. in R. M. 26. corp. in eccleſia S. Petri.
* Valentinianus Epiſc. Salernitanus. 3. Nouemb.
Valentinus Presbyter mart. Romæ 14. Febr. corp. Mediol. in eccl. S. Victoris.
* Valentinus Epiſc. Interamnas confeſſ. 7. Ianuar. corp. in eccl. S. Zenonis.
Valentinus Epiſc. Interamnas, & mart. 24. Febr. corp. in eccl. propria.
* Valentinus mart. Brixiæ cum Valeriano 12. Februarij.
* Valentinus Epiſc. Genuen. 2. Maii. corp. in eccleſia Cathed.
Valentinus Presbyter, & Hilarius Diac. mart. Viterbij. 3. Nouemb.
Valentinus, Felicianus, & Victorinus mart. Rauennæ. 11. Nouemb.
Valentinus, Solutor & Victor mart. Rauennæ. 13. Nouemb.
Valentinus, Concordius, Naualis, & Agricola mart. Rauennæ. 16. Nouemb.
Valeria matrona mart. Mediolani 28. Apr. corp. in prop. eccleſia.
* Valerianus, Valentinus, & Sapritius mart. Brixiæ 12. Febr.
Valerianus mart. Romæ cum Tiburtio 14. Apr.
* Valerianus mart. cum alijs, & patronus Foroliuij. 4. Maij, corp. in eccl. Cath.
Valerianus Epiſc. Aquileien. 27. Nouemb.
* Valerius Epiſc. Surrentinus 16. Ianuarii.
* Valerius Epiſc. Nicien. 24. Iulii.
* Vbaldeſca virg. mon. Piſis. 28. Maii. corp. in eccleſia S. Sepulchri.
Vbaldus Epiſc. & patronus Eugubinus 16. Maii. corp. in propria eccleſia.
Venantius martyr Camerini cum aliis 10. patronus. 18. Maij.
* Venera virgo & mart. Aletina Aduocata. 5. Maii. corp. ibid. in prop. eccleſia.
* Venera virgo & martyr Hieracij. 28. Iulii.
Venerius Epiſc. Mediolan. 4. Maii. corp. in eccleſia S. Nazarii.
* Venerius mon. Tibure. 11. Septemb.
Venerius Ab. in Inſ. Palmaria Regij. 13. Septemb. & alibi 11. corpus Regii in eccleſia S. Proſperi.
* Ventura conf. Ord. Crucifer. Hiſpelli. 30. Apr. & 3. Maii.
* Venus virgo & mart. Aſculi in Piceno 14. Nouemb.
* Venuſtianus mart. Tuderti. 18. Apr.
Venuſtianus mart. Spoleti cum Sabino, & al. 30. Decemb.
Venuſtus mart. Romæ cum Fauſtino 22. Maij.
* Veranus Epiſc. Cabellicen. Albigauni 14. Nouemb.
* Veranus Epiſc. Vencien. 10. Septemb. & 11. Nouemb.
* Verdiana virg. mon. Caſtro Florentino. 1. Februarij.
Verecundus Epiſc. Veronen. 22. Oct. corp. in eccleſia S. Petri.
Verianus mart. Tuſcanæ cum Secundiano 9. Augusti.
* Veronica, quæ Sudarium Romam detulit Romæ. 4. Febr. corp. in eccl. S. Petri.

Verus

Verus Epiſcopus Salernitanus. 25. Octob.
* Vfredus, vide Eufredus.
* Vguzonus, qui & Vguzo, & Lucius mart. apud Vallem Cattarnam. 12. Iulij.
Viator Epiſc. Bergomen. & Brix. 14. Decemb. corp. Bergomi in eccl. S. Petri.
* Viator mart. in Calabria cum Dominata matre 14. Septemb.
* Vicinus, ſiue Vicinius Epiſc. & patronus Sarſinæ 28. Auguſti. corp. in propria eccleſia, quæ Cathed. eſt.
* Victor confeſſ. Piſis 12. Februarij.
* Victor confeſſ. Placentinus. 6. Martij. corp. in eccleſia S. Sauini.
Victor martyr Mediolani 8. Maij. corp. in propria eccleſia.
* Victor martyr & patronus Volaterris. 13. Maij.
Victor, & Corona mart. Feltriæ patroni 14. Maij. 18. Septemb.
Victor Papa, & mart. Romæ 28. Iulij.
* Victor, Ioannes, & Stephanus mart. in Marſis 17. Septemb.
Victor Epiſc. Capuanus 17. Octob.
* Victor Epiſc. Placentinus 7. Decemb. corp. in eccleſia S. Victoris mart.
Victor mart. Romæ cum Irenæo 15. Decemb. corpus in eccl. S. Pancratij.
Victoria virgo & martyr Rom. 23. Decemb.
* Victoria virgo Placentiæ 23. Decemb. corp. in eccleſia S. Sauini.
Victorinus confeſſ. Camerini 8. Iunij.
* Victorinus Epiſc. & martyr Aſſiſij 15. Iunij.
Victorinus mart. Romæ cum Claudio 7. Iulij.
Victorinus Epiſc. Amiterninus, & mart. 5. Septemb.
Victorinus martyr Meſſanæ in Sic. cum Placido. 5. Octob.
Victorinus mart. Romæ cum al. Coronatis 8. Nouemb.
Victorinus mart. Rauennæ cum Valentino 11. Nouemb.
Vigilius Epiſcopus & martyr, ac patronus Tridentinus. 26. Iunii, corpus in propria eccleſia.
Vigilius Epiſc. Brixianus 26. Septemb. corpus in eccleſia S. Laurentij.
Vincentius mart. Valentinus patronus Bergomi, & Vincentiæ 22. Ianuarij.
* Vincentius martyr Tibure 24. Iulij.
* Vincentius Epiſc. Meuapiæ, & mart. 6. Iunij. corpus Lucæ in eccl. Cathed.
Vincentius mart. in Portu Rom. 24. Maij.
Vincentius mart. Romæ cum Euſebio 25. Auguſti.
* Vindemialis Epiſc. Veronen. 28. Febr. corpus in eccleſia S. Stephani.
* Vindemialis Epiſc. Afric. cum Florentio in Corſica. 9. Iun.
Vindonius confeſſ. Aueiſæ in Camp. cum Priſco. 1. Septemb.
* Viola virgo & martyr Veronæ 3. Maij.
Viſſia virgo & mart. Firmij 12. Apr. cap. in eccleſia Metrop.
Vitalianus Papa Romæ 27. Ianuarij.
Vitalianus Epiſc. Capuanus 16. Iulij. corp. Auximi in eccleſia Cathed. & Reliq. Catanzari.
Vitalis, Fœlicula, & Zeno mart. Romæ 14. Februarii.
* Vitalis Eremita Armenti in Lucania 8. Martii.
Vitalis mart. patronus Rauennæ. 28. April. corp. in propria eccleſia.
* Vitalis Eremita apud Aſſiſium 31. Maij.
Vitalis martyr in Campania cum Ariſtone, & al. 2. Iulij.
Vitalis mart. Romæ ex 7. fratribus 10. Iulij.
Vitalis, & Agricola mart. Bononiæ 4. Nouemb. Reliq. in eccleſ. Cathed.

* Vincentius Epiſc. Bleranus 11. Decemb. corpus in eccleſia Parochiali.
Vitus, Modeſtus, & Creſcentia mart. in Lucania 15. Iunij. corp. Viti Pragæ.
Vldaricus Epiſc. Auguſtanus Mediolani. 4. Iulii. corpus ibidem.
Vide in fine. Vrbanus Papa, & mart. Romæ 25. Maij. corpus in eccleſia S. Cæciliæ.
Vrbanus mart. in Campania cum Ariſtone, & al. 2. Iulij.
Vrbanus Epiſc. Theanen. 7. Decemb. corpus in eccleſia Cathed.
Vrciſcenus Epiſc. Papien. 21. Iunij. corp. in eccleſia S. Ioannis in Burgo.
Vrſicinus mart. Rauennæ 19. Iunii.
Vrſicinus Epiſc. Brixien. 1. Decemb. corp. in eccleſia S. Ioſeph.
* Vrſus Presbyter Auguſtæ Prætoriæ 1. Februarij. corpus in propria eccleſia.
* Vrſius confeſſ. in M. Summano agri Vicentini 3. Maii. corp. in propria eccl.
Vrſus Epiſc. Rauennas 13. Aprilis. corpus in propria eccleſia.
* Vrſus Epiſcopus Fanen. & prot. 15. Maii. corpus in eccleſia Cathed.
* Vualfridus Ab. Palatioli. 17. Apr.

X

XYſtus Papa I. & mart. Romæ 6. Apr. corpus in eccleſia S. Petri.
Xyſtus Papa II. Feliciſſimus. & Agapitus Diac. mart. Romæ. 6. Auguſti. Reliq. Ferrariæ. & corp. Xyſti Derthonæ.
Xyſtus Papa III. Romæ 28. Martii. corp. in eccleſia S. Petri.

Z

ZAcharias Papa Romæ 15. Martii.
Zamas Epiſc. 1. Bononien. 24. Ianuarii. corpus in eccleſia S. Felicis.
Zeno mart. Romæ cum Vitali. 14. Februarii. corp. ibid. in eccl. S. Praxedis.
Zeno Epiſc. Veronen. mart. & patronus. 12. Apr. corp. in propria eccleſia.
Zeno mart. Romæ cum aliis 10203. 9. Iulii, corpus in eccleſia S. Praxedis.
* Zeno mart. cum Iuſtina virg. Tergeſti. 13. Iulii. Reliquiæ ibidem in eccleſia ſanctę Iuſtinæ.
Zenobius Epiſc. & patronus Florentinus 25. Maii.
Zepherinus Papa, & martyr Romæ 26. Auguſti. corpus in eccl. S. Xyſti.
* Zita, ſeu Zitta, quæ & Sitta, vide Lucæ 27. April. al. 28. corpus in eccleſia S. Fridiani.
Zoa, ſeu Zóe mart. Romæ. 5. Iulii.
Zoellus, Seruilius, Felix, Siluanus, & Diocles mart. Tergeſti. 24. Maii.
Zoilus Presbyter Aquileiæ 27. Decemb.
Zoſima mart. in Portu Rom. cum Eutropio 15. Iulii.
Zoſimus Epiſc. Syracuſanus 31. Martii. Beneuenti. 20.
Zoticus mart. Tibure 12. Ianuarii.
Zoticus, Irenæus, Hyacinthus, & Amantius mart. Romæ 10. Februarii.

Quomodo accipiendum ſit, Corpora Sanctorum in diuerſis locis reperiri.

FIeri nulla ratione poteſt, vt idem corpus quantalibet ſanctitate præditum in pluribus reperiatur locis. Hoc enim, vt in pluribus, ac innumeris (ſi darentur) & quantumuis diſtantibus locis ſit eodem temporis momento, ſoli Corpori Dominico in Sacramento Altaris conuenit. Quòd verò aliquot SS. Corpora in diuerſis locis quieſcere paſſim affirmatur, vel aliquos ex ijs, qui ſe illa habere gloriantur, decipi, vel totum pro parte in loquendo figura vſitatiſſima, vſurpari oportet. Vſus enim ex pia quadam extenſione obtinuit, vt qui Sancti alicuius corporis reliquias, ſiue oſſa, ſiue cineres habent, corpus ipſum habere dicantur. Sæpe etiam corpora SS. ex vno loco in alium transferri contingit, & dum alius prioris, alius poſterioris loci meminit ſcribendo plura videntur loca eidem corpori aſſignari. Illud quoque potiſſima deceptionis cauſa eſt; quod clam, furtimue ſublatis SS. Corporibus, & altò translatis, manentibus tabulis, & inſcriptionibus in priori loco, ibi eſſe creduntur, quoad furtum non detegitur. Accidit & titulum, inſcriptionemque caſſam alicuius Sancti iuxta corpus ignotum reperiri, quod idcirco Sancti illius eſſe putatur; quemadmodum & corpus S. alicuius à potentioribus peti, pro quo, ij, qui apertè illud tanquam inferiores denegare non audent, nec tamen volunt ſuo priuari theſauro, aliud ſupponunt: quo pacto idem corpus duo obtinet loca: vnum re ipſa, alterum opinione. Hæc, quæ diximus, exemplis confirmare potuiſſemus: ſed ab ijs abſtinendum duximus, ne quis id grauatè ferat. Cum itaque eiuſdem Sancti corpus in duobus, vel etiam pluribus eſſe locis audieris, vel legeris, partem pro toto, vel è contra ſumi, ſine cauſam deceptionis aliquam ex dictis intercedere putabis.

Corpora Sanctorum diuerſis locis aſsignata.

ABdon,& Sennen mart. Romæ in eccleſia S. Marci . Parmæ in eccleſia Cathed.& Papiæ in eccleſia S.Mariæ Nouæ .

Afræ virg. & mart. Auguſtæ in Germ. in propria eccleſia, & Papiæ in eccleſia S. Maroli .

Agapiti mart.Præneſte in propria eccleſia.Romæ in eccleſia S. Tryphonis. & Parmæ in eccl. Cathed.& Mediolani in eccleſia S. Stephani .

Agathæ virg. & marty. Catinæ in Sic. in propria eccleſia , & Veronæ in eccleſia Cathed.

Agnelli Ab.Neapoli in propria eccleſia ; & Lucæ in eccleſia Cathed.

Albani mart.Moguntiæ in Germania in propria eccleſia , & Torcelli in eccleſia Cathed. ac Murani.

Alexandri Papæ,& ſoc.mart. Romæ in eccleſia S. Laurentij in Lucina . & in eccleſia S. Sabinæ . Parmæ in propria eccl.& Iuſtinopoli in eccl. Cathed.Tiburę etiam S.Alexandri Papæ in eccleſia Cathed.

Anaſtaſij mart. Romæ in Ara cœl.,& in eccleſia S. Mariæ Rotundæ , ac Venetijs in eccleſia S. Trinitatis .

Anſani mart. Senis,& Spoleti in propria eccleſia .

Apollinaris Epiſc.& mart.Rauennæ in prop.eccl.& Papiæ in eccl.S.Th.

Artemij,Candidæ,& Paulinæ mart. Romæ in Ara Cæli ; & Placentiæ in eccleſia Cathed.

Aureæ virg.& mart. Oſtiæ in prop. eccl.& Parmæ in eccl. Cathed.

Barbaræ virg.& mart.Placentiæ in eccl.S.Xyſti; Venetijs in eccl.Cruciferorum . & Torcelli in eccleſia Cathed.

Bartholomæi Apoſt.Romæ in propria eccleſia . & Beneuenti,vt ipſi Beneuentani aſſerunt .

Baſilidis mart.Cruanæ apud Parmam. & Mediolani in eccl. S.Celſi .

Blaſij Epiſc.& mar.Veronæ in eccl.S.Nazarij.& Papiæ in eccl.S.Io.Don.

Bobonis conf. Vico Iriæ,& Papiæ olim in eccleſia S. Apollinaris . nunc in eccleſia S. Thomæ .

Boni Presbyteri,& Mauri mart. Romæ in eccleſia S.Laurentij in Damaſo . & in eccleſia SS.Apoſtolorum.

Cæciliæ virg & mart.Romæ in prop.eccl. Mediolani in eccl. S.Victoris.

Calimerij Epiſc.& mart.Mediolani in prop.eccl.& Brix.in eccl.S.Clem.

Cantij,Cantiani,& Cantianillæ mart.Aquileiæ in prop. eccleſia. Veronæ in eccl.S.Mariæ in Organis. & Mediolani in eccl. Metrop.

Caſsiani,& Hippolyti mart. Lucæ in eccl. Cathed. Caſsiani verò Imolę in propria eccleſia .

Chryſanthi,& Dariæ mart.Regij in prop. Sacello . Vrię in eccl.Cathed. & Romę partim in eccl.SS.Apoſt partim in eccl. S.Sebaſtiani.

Chryſogoni mart. Aquileię in propria eccleſia . & Venetijs in eccleſia SS.Geruaſij,& Proth. ac Veronę in eccleſia S. Marię in Organis .

Coſmę,& Dam.mar.Romę in prop. eccl.& Veronę in eccl. S.Proculi .

Dal-

D

Dalmatij mart.in propria eccl.in Pago apud Cuneum. Papię in eccleſiâ propria. & Quadringenti apud Alexandriam in propria eccleſia.

Donati Ep. & mart.Caput Arretij in propr.eccl.cum corpore,& Acerni in Lucania.

E

Euphemia virg.mart.Placentiæ in prop.eccl.& Arupeni in Iſtria.

Euſebij,Vincentij,& Soc.mart.Romæ in prop.eccl. S.Euſebij, & in eccl. S.Laurentij in Lucina. Pontiani verò Lucæ in propr.eccl.

F

Fabiani Papę,& mart.Romæ in eccl. S.Petri, S.Silueſtri, & S. Euſebij, & Placentiæ in eccl.S.Sixti.

Fauſtini, & Beatricis mart.Romæ in eccl. S.Mariæ maioris, & in eccl.S. Nicolai.

Felicis Presbyteri,& mart.Nolæ in prop.eccl.Placentiæ in eccl.S.Xyſti, & Papiæ in eccl.S.Saluatoris.

Felicis,& Fortunati mart. Aquileiæ,& Mediolani in eccl.S.Franc.

Feliculę virg.& mart.Romæ in eccl. S.Laurentij in Lucina, & Parmæ in eccl.S.Pauli.

Firmi,& Ruſtici mart. Bergomi in eccl.Cath. & Veronę in prop. eccl.

Floriani mart.Aeſij in prop.eccl.Bononię in eccl. S.Steph.

Fortunati Epiſc.Tuderti in prop.eccl.& Catanzari in Calabria.

G

Gabinij Presbyteri,& mart.Romæ in eccl.S.Suſannæ,& in eccl.S.Petri.

Germani Ep.Capuæ,& Placentiæ in eccl.S.Xyſti.

Gordiani, & Epimachi mart. Romæ in eccl. S. Laurentij in Lucina, & Venetijs in eccl.S.Paterniani.

Gregorij Nazianzeni Ep.Romæ in eccl. S.Petri, & Venetijs in eccleſ.S. Zachariæ.

H

Hadriani mart.Bononiæ in eccl. S.Felicis cum Natalia, & in Belgio in Monaſt. S.Gerardi.

Helenæ vid.Venetijs in prop.eccl.& apud Rhemos in Gallia.

Hermetis mart.Romæ in eccl.S.Alexij,& Rotornaci in Belgio.

I

Iacobi Apoſt Compoſtellæ in Hiſp. in propr.eccleſia, & in M.Grigiano apud Veronam.

Innocentij Papę Romæ in eccl.S.Martini,& in eccl.S.M. transTyberim.

Io.Baptiſtæ Cineres Rom.in eccl.Lateran.& Genuæ in eccl.S.Syri.

Io.Calybitæ Romæ in prop.eccl.& Parmæ in eccl.Cath.

Iulianæ virg.& mart. Neapoli in eccl. S.Mariæ Veronæ in eccl. S.Nazarij, & in Hiſp.in Op.ſui nominis.

Iuſtinæ virg.& mart.Romæ in eccl. Lateranenſ. & Placentiæ in eccleſia Cath.

Li-

L

Liberalis confeſſ. Taruiſij in eccl. Cath. & Torcelli pariter in Cath.

Longini mart. Mantuæ in eccl.& Romæ in eccl.S.Marcelli.

Lucæ Euang. Patauij in eccl.S.Iuſtinæ, & in M.Virginis.

Lucij Papa,& mart. Romæ in eccl.S.Cæciliæ, & in eccleſia S. Sixti, ac in eccl.S.M.transTyberim.

Luxorij, Ciſelli, & Camerini mart.Piſis in eccl Cath. Papiæ in eccl.Sancti Petri in Cœlo aureo.

M

Marcelli, & Apuleii mart. Placentiæ in eccleſia Sancti Xyſti, & Venetiis in eccl.Cath.

Marci, & Marcelliani mart.Romæ in eccl.SS.Coſmæ, & Damiani in eccl. S.Nicolai, & Frequenti in eccl.Cath.

Marinæ virg. Venetijs in prop.eccl.Arimini in eccl.S.Gaudentij, & Papiæ in eccl.S.Felicis.

Matthiæ Apoſt. Romæ in eccl.S.Mariæ Maioris . Patauij in eccl. S.Iuſtinæ,& Treuiris.

Marini Diac.in M.Titano.Op.Diœc.Ariminen.& Papiæ in prop. eccl.

Mauritij, & Exuperantij mart.Taurini in eccl. Metrop. & Papiæ in eccl. S.Matthæi.

Mauri, Iaſonis mart.Lucæ in eccl.Cath. & in Monte Virg.

N

Nemeſij mart.Romæ in eccl.S.Mariæ nouæ, & Papiæ in eccl.Sancti Laurentij.

Nicolai Ep.Myren. Barij in prop. eccl. & Venetijs in prop.eccl.

Nymphæ virg.Romæ in eccl.S.Tryphonis, in eccl. S.Spiritus, & in eccl. S.M. Monticulorum.

P

Pantaleonis mart.Lucæ in eccl.SS.Io & Pauli.& Vigilijs in prop.eccl.

Paterniani Ep Fani in eccl. & Venetijs in prop. eccl.

Petri Diac.Romæ in eccl.S.Petri, & Salutiolæ in Diœc. Vercellenſ.

Petri, & Marcellini mart.Romæ in prop.eccl.& Cremonæ in eccl. Cath.

Potiti mart.Tricarici in prop. eccl. & Piſis in eccl. Cath.

Primi, & Feliciani mart.Romæ in eccleſia S.Steph. Rotundi, Luginni in Terr.Mediolanen. Papiæ in eccleſ. S.Agathæ, & Quadringenti apud Alexandriam.

Proceſsi,& Martiniani mart.Romæ in eccl.S.Petri in Vaticano,& in eccleſia eiuſd.in Carcere Tulliano.

Proculi Epiſc.& mart.Bononiæ in prop. eccl.& Interamnæ.

Proculi Ep. Veronæ in prop.eccl. & Bergomi in eccl.Cath.

Proti, & Hyacinthi mart.Romæ in eccl.Saluatoris ad P. nouum. in eccl. SS.Apoſt.& Papiæ in eccleſ.S.Felicis.

Pudentianę virg.Romæ in eccleſia Sanctæ Praxedis.& Parmæ in eccleſia Cathedrali.

Reguli

R

Reguli epiſc.& mart.Lucæ, & Piſis in eccl.Cath.

Reparatæ virg.& mart.Lucæ in eccl.Sancti Io.Theani in prop.eccl.

Reſtitutæ virg.& mart. Neapoli in propria eccleſia .& Piſis in eccleſia Cathedrali .

Romani mart.Romæ in eccleſia S. Euſebij . & Lucæ in propria eccleſia .

Romulæ,& Redemptæ virg.Romæ in eccleſia S.Mariæ maioris . & Tibure in eccleſia Cathed.

Rufinæ virg. & mart.Romæ in eccleſia Lateranenſi . & in eccleſia ſancti Tryphonis .

S

Sabæ Abbatis, Venetijs in eccleſia S.Antonini . Romæ.

Sabinæ mart.Romæ in prop.eccl.Venetijs in eccl.S.Zachariæ, & Parmæ in eccleſia S.Bartholomæi.

Sauini Epiſc.& mart. Spoleti in eccl. Cath. Eporediæ in eccl. Cath Firmij in propr.eccl.M.Silicis in Diœc. Patauina.

Sebaſtiani mart.Romæ in prop. eccl. & Sueſsione in Gallia.

Secundi mart. Aſtæ in prop.eccl.& Venetijs. etiam in prop.eccl.

Secundi mart. alterius Ameriæ in Vmbria , & Eugubij, & Venetijs .

Sergij,Bacchi,Marci,& Apuleij mart. Venetijs in eccl.Patriarchali. Placentiæ in eccleſia S.Xyſti . Papiæ in eccl. S.Felicis.

Seueri Epiſc. Rauennatis Rauennæ in eccleſia Claſſen. & Moguntiæ in eccleſia Cathed.

Simonis,& Iudæ Apoſt.Romæ in eccleſia S.Petri, & Veronæ in eccleſia S.Ioannis.

Soteris virg.& mart.Romæ in eccl. S.Martini, & Dordraci in Hollãdia .

Soteris Papæ,& mart.Romæ .

Stephani Papæ & mart. Romæ in eccl.S.Sebaſtiani,in eccleſia S. Sylueſtri,& in eccleſia S.Martini .

Suſannæ virg.& mart.Romæ in propria eccleſia. & Parmæ vnà cum corpore S.Tibortij in propria eccleſia .

Symphoroſæ,& filiorum Romæ in eccleſia S. Angeli , Tibure in propria eccleſia . Papiæ in eccleſia S.Euſebij .

T

Theodori mart. Brunduſij in propria eccleſia . & Venetijs in eccleſia S.Saluatoris .

Theoneſti mart. Thebæi Vercellis in eccleſia Cath. & Moguntiæ .

Theoneſti,Tabræ, & Tabratæ mart. Taruiſij in eccleſia Cathed. & Torcelli pariter in Cathed.

Tiburtij Valeriani,& Maximi mart. Romæ in eccleſia S.Cæciliæ. & Lucæ in eccleſia SS.Donati, & Paulini .

Tryphonis mart.Romæ in prop. eccleſia,& in eccleſia S.Spiritus .

V

Victoriæ virg.& mart. in Piceno in propria eccleſia, & Op. & Placentiæ

in

in eccleſia S. Mariæ Campaniæ.
Victoris,& Coronę mart. Feltriæ in eccleſia Cathed. Mediolani in eccleſia S.Euſtorgij. Auximi in eccleſia Cathed.
Vigilij Epiſcopi, & mart. Tridenti in propria eccleſia. & Mediolani in eccleſia S. Simpliciani.
Vitaliani Epiſc. Capuani. Auximi in eccl.Cath.Catanzari in Calabria.
Vitalis,& Agricolæ mart. Bononiæ in propria eccleſia. Derthonæ in eccleſia Cathed.
Viti mart. Poliniani in Apulia in propria eccl. & Pragæ in Germ.

X

Xyſti Papæ,& mart.Romæ in propria eccleſia. Placentiæ in propria eccleſia. & Derthonæ in eccleſia Cathed.

F I N I S.

IANVARII

DIE PRIMA.

DE SANCTO CONCORDIO PRÆSBYTERO, Et Martyre Spoletano.

CONCORDIVS patre Gordiano Preſbytero, & viro ſanctiſſimo Romæ natus à S. Pio Romano Pontif. Subdiaconus ordinarus eſt, & ad S. Eutichen in prędiolo ſuo in via ſalaria apud Trebulam. C. commorantem profectus cum eo orationibus, & ieiunijs inſiſtens, multos à varijs lãguoribus & morbis oppreſſos ad ſe veniẽtes in nomine D.N.I.C. ſanabat. Cum autem rerum geſtarum fama ad Torquatum Tuſciæ. Comitem Spoleti agentem, perlata eſſet, ab eo accerſitus, propter fidei Chriſtianæ conſtantiam in publicam cuſtodiam traditur. Vnde Aretini Epiſcopi, qui Comitis amicus erat, opera eductus ab eodem Epiſcopo Presbyter ordinatur; Verùm paulo poſt à Comite reuocatus, cum nullis neq; minis, neque blanditijs à Chriſti confeſſione poſſet abduci, primùm fuſtibus cæditur, ac in equleo ſuſpenditur, deinde catenis ferreis conſtrictus, & onuſtus, in carcerẽ fame perimendus recluditur. Sed noctu ab Angelo viſitatus confortatur, fame depulſa. Poſtremò allata ad eum Iouis ſtatua, vt ei ſacrificaret, vel, ſi id facere recuſaſſet, capitalem ſententiam ſubiret: Cum in faciem Iouis expuiſſet vnus ſatellitum, gladio euaginato, ei caput amputauit Kal. Ianuarij. Corpus non longè ab vrbe Spoletana, vbi multæ aquæ emanant ſalutares, cæci plures illuminãtur, ægri ſanantur, & Dæmones expelluntur, conditum eſt. Paſſus eſt M. Antonino Imp. *Ex Adone in Martyrologio, a quo Sur. et Lipom. Tom. 1. acceptã referũt.*

Concordius in nomine D. N. I. C. Multos curat infirmos.

Diuerſis cruciatib. afficitur.

Ab Angelo viſitatus recreatur.

In Iouis faciem expuit.

Capite plectitur.

Cæci illuminantur, ægri ſanantur: Dęmonesq; expelluntur.

ANNOTATIO.

HVius paſſionem Vſuard. paucis enarrat in ſuo Martyrol. hac die; ſed vitam, & geſta latius. Ado. à quo Sur. accepit proſequitur. Corpus Spoleti vnà cum S. Senſy Confeſſ. corpore in æde Sacramontalium, ſeu ſororum Ord. Seruorum aſſeruatur.

DE SANCTA MARTINA VIRGINE, Et Martyre Romana.

MArtina Virgo nobilis Romana parentibus mortuis, & facultatibus ſuis pauperibus diſtributis, ab Vlpiani Præfecti ſatellitibus comprehẽditur, & ad Apollinis templum, vt ei ſacrificaret, perducitur. Quod templum, factis à virgine precibus vnà cum Apollinis ſtatua magna ex parte corruit, multóſque cum ſacerdotibus ex Gentilibus oppreſſit. Quare Præfectus virginem cędi, &

A ſer-

Statua Apollinis Martynæ precibus corruit.

Tortores Martinæ conuertuntur, & decollantur.

S. Mart. variè, & diriſſimè cruciatur

Angeli in carcere cũ Mart. Deũ laudãt.

Mira Mart. conſtantia, & patientia.

Leo ad pedes Mart. procũbit.

Caput Martinæ amputatur.

ferreis vngulis dilaniari præcipit. Cum autem tortores, qui ſe quatuor pulcherrimos Iuuenes Martinæ adſtare, & ictus in ipſos tortores retorquere vidiſſe aſſerebant, acrius illam in altum ſuſpenſam iuſſu Præfecti excruciarent, luce cælitus orta, in terram proſtrati virginem, vt ſibi veniam impetraret, orant, ac in Chriſtum credentes paulò poſt ſuis ipſorum gladijs capite plectuntur. Poſtera die Martina e cuſtodia educta, & ante Præfectum veſtibus exuta, rurſus in altum ſublata diriſſimè torquetur, & ad quatuor palos alligata diù, continuoque à ſeptem tortoribus viciſſim ſuccedentibus, & illis defatigatis, alijs adhibitis, immaniſſimè cęditur: cum verò illa conſtantior appareret, Eumenij cuiuſdam ſuaſu in carcerem, vbi oleo feruenti plagæ perfunderentur, reducitur: ſed Angelorum voces cum Martina Chriſtũ laudantium à cuſtodibus audiuntur. Adueniente die illa Præfecto ſiſtitur, & Dianæ ſacrificare iubetur: ad cuius templum ducta vt orauit, dęmon, vt illa præceperat, ſtatim abſceſſit, ignisque de cęlo ſtatuam Dianæ conſumpſit. Quibus Vlpianus perterritus, virginem Iuſtino iudici cruciandam tradit. Qui illam pectinibus, & mamillas vncinis ferreis dilacerari imperat. Cum centum decem, & octo vulnera virgo abſque vlla querimonia accepiſſet, Iudex conſtantiam illius admiratus, eamque fruſtra ad Idolorum cultum hortatus, in carcerem reduci iubet. Quam cum Vlpianus leoni (qui ad illius pedes procubuit) obijci, & poſt aliquot dies in fidei confeſſione perſiſtentem crudeliter torqueri, confractis oſſibus, ac in ignem, qui àqua è cęlo deſcendente extinctus eſt, multis prius ex infidelibus interemptis, iniici imperaſſet, cum quid amplius faceret non haberet, capitalem in illam ſententiam dixit. Paſſa eſt ann. ſal. CC.XXVIII. Vrbano I. Sum. Pontif. & Alex. Seuero Imp. *Ex Beda, Vſuar. Adone; Pet. in Cat. SS. lib. 2. c. 20. Baron. Tom. 2. Annal. Eccleſ. ad an. præd. Ant. Gallon. lib. de Virg. Rom. Surio Tom. 1. Officio SS. Placentia, vbi Corpus in baſilica S. Xyſti aſſeruatur.*

ANNOTATIO.

Vlpianus I. C. Chriſtianis infenſiſſimus.

1 *Vlpianus celeberrimus ille. I. C. eſt, ſed Chriſtianis infenſiſſimus, Qui licet Alex. Imp. Chriſtianos propter Mammaam matrem Chriſtianam non ſit perſequutus, odio tamen in eos extimulatus, pœnas iuxta Superior. Principum edicta in illos exercuit.*

2 *In Lectionibus huius ſanctæ Virg. quæ in Eccleſia Placentina leguntur, quod ſub Vlpiano Præfecto geſtum eſt Alex. Imp. tribuitur, cum Alex. Chriſtianorum fautor, non perſecutor fuerit.*

DE S. ALMACHIO MARTYRE ROMANO.

Almachius Romæ Alypio Præfecto vrbem adminiſtrante, cum hac die Gẽtiles Idola colentes argueret, diceretque: *hodie octaua Natalis Domini ſunt, ceſſate à ſuperſtitionibus, & falſorum Deorum cultu*, iuſſu Præfecti inauditus à Gladiatoribus interficitur. *Ex Beda, Vſuardo, Adone, & Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Qvo tempore, quoue Imp. S. Almachius paſſus ſit, non eſt eadem ſcribentium ſententia; nam Petr. Galeſ. ſub Diocl. paſſum opinatur, & quia ſub Diocl. nullus qui Alypius vocetur, vrbis Præfecturam adminiſtraſſe legitur: pro Olympio Alypio ſcriptum

ſcriptum fuiſſe, ait: ſicque ab alijs Olympio, non Alypio ſcriptum eſſe. Baron. autem in ſuis in Martyrol. Rom. notis Almachium Honorio Imp. ſub Alypio Præfecto Olybrij Hermogeniani, Auſonij Galli amiciſſimi fratre adhuc Gentile martyrio coronatum cenſet, quem Telemachum à Theodoreto lib. 10. hiſt. Trip. cap. 2. appellari ait, fuiſſeq; propterea ab Honorio ludos gladiatorios ſublatos. Mihi verò Galeſinij magis probatur ſententia. Nam ſub Religioſiſſimo Imp. Vrbem adminiſtraſſe hominem Gẽtilem, neque Romæ præſertim Idolorum cultum extitiſſe veriſimile eſt. Quod vero ex Theodoreto affertur Telemachum monachum Romam, vt Monomachiam tolleret, veniſſe: atque à gladiatoribus, eum eos impedire vellet, trucidatum, haud cum Martyrol. Rom. concordat. Nam, vt nominis diuerſitas omittatur, Almachius alia de cauſa à Gladiatoribus iubente Præfecto, nimirũ quia Idolatras arguebat, occiſus in Martyrol. refertur. Tealemachus vero a Theodoreto, qui gladiatorum ludum impediret, ab eis interemptus ſcribitur.

Ianuarij 2.

DE S. MARTINIANO EPISC. MEDIOLANEN.

MArtinianus Ep. Mediolanen. S. Marolo ſucceſſit, & Eccleſiam Mediolanẽ ſeni triennio ſumma pietate, & ſingulari prudentia adminiſtrauit. Epiſtolam ſcripſit ad Patres concilij Epheſini, à quibus ſanctiſſimus, & chariſſimus Deo Epiſcopus appellatur. Ad Theodoſium, & Honorium Augg. librum, in quo Neſtorij impietatem redarguit, miſit. Pertulit acerbam ſub Gothis temporum conditionem. Demum multis virtutibus, & miraculis clarus, obdormiuit in Domino iv. nonis Ian. & in eccleſia S. Stephani ſepelitur. *Ex Breu. Mediolanen. ex Vitis SS. Epp. per Io. Franc. Beſutium ſcriptis.*

Martinianus S. Marolo ſuccedit.

Epiſtolam ad Concil. Epheſ. ſcribit.

Neſtorij impietatem refellit.

ANNOTATIO.

THeodoſius de quo ſupra fit mentio, non ille magnus eſt, ſed iunior, Arcadij Imp. cui in Oriente ſucceſſit, filius.

Meminit S. Martiniani D. Ennodius Epiſcopus Papienſ. in his verſibus.

,, *MEns niuei lactis, ſpecies manifeſta columbæ*
, *Aſtutia Serpens Martinianæ Vale.*
,, *Lubrica te dubij dum poſcunt flumina, vulgi*
, *Inueniunt pauidum, ne mereare legi.*
,, *Vnus erat mundo contraria Iudice narrans,*
, *Qui vt caperet regnum, vincere non metuit.*
,, *Protinus ad magni perductus limen honoris,*
, *Exul cœlorum ciuibus inſeritur*
,, *Poſt geminas Sanctis conſtruxit mundior ædes*
, *Lumine, quas clauſo iuſſit habere diem.*

DE S. MACARIO ROMANO Confeſſore.

Miră Macarij abſtinentia. MAcarius Romanus Præfecti vrbis Romæ Vicarius, vitæ monaſticæ cupidus ſpretis omnibus ſolitariam herbarum radicibus, & aqua vitam egit. Inſidias Sathanæ aſſiduis precibus, & corporis caſtigatione, maximè, verò ieiunijs ſuperauit, ſicque Deo apprime charus ad ſummam vſque ſenectam vitę curſum ſanctiſſimè confecit. Extat eius ex candido, & perlucido marmore ſarchophagum in eccl. S. Helenæ apud Lauinum amnem in Agro Bonon. Vbi eum vitam degiſſe eremiticam conijcimus. Corpus Placentię in baſilica S. Xyſti ſub ara illi dicata conditum eſt. Vitam eius à Theophilo ſcriptam tradunt. *Ex off. Eccl. Placentinæ.*

ANNOTATIO.

1 *LOcus apud Lauinum vbi S. Helenæ eccleſia Parochialis conſpicitur, vulgo S. Chietino appellatur; eſtque Fratrum Seruorum: Epithaphium verò S. Ma*
S. Macarij epitaphium. *carij in eius ſarchophago ſic habet: MACARIVS VOCOR IN CIVITATE ROM. NATVS. Solet autem Sanctus hic ab incolis aduerſus tempeſtates inuocari.*

2. *Quidam illum Abbatem ſcribunt, & corpus illius diu Nonantulæ aſſeruatum fuiſſe, aſſerunt.*

DE SS. MARTYRIBVS ALVERIO, ET SEBASTIANO Apud Foſſanum.

ALuerius, & Sebaſtianus milites Thebæi, cum ex finibus Sedunorum Maximiani Imp. perſecutionem, & crudelitatem in eos, qui Chriſtianam religionem colebant, fugientes, in Taurinorum fines circa ea loca, vbi Foſſanum ciuitas nunc eſt, ſe recepiſſent, ab Imperatoris ſatellitibus deprehenſi, martyrio affecti ſunt. Quorum corpora in eccleſia campeſtri olim Parochiali apud Foſſanum, cum diu latuiſſent an. ſal. M. CCCC. XXVII. quarto nonas Ian. in arcis lapideis cum inſcriptione, quæ eos ex Thebæa legione fuiſſe, & ſub memorato Imp. paſſos eſſe oſtendit, vocum cęleſtium inditio reperta, & in baſilicam dictæ ciuitatis maiorem tranſlata, non mediocrem habent venerationem. *Ex tabulis Eccleſ. Foſſanen. & ex hiſtoria SS. MM. Thebæorum Auguſtæ Taurinorum annis ſuperioribus edita.*

ANNOTATIO.

1 *ACta horum SS. Mart. non extant, ſicuti & aliorum plurium, qui in Pedemontana regione coluntur.*

DE SANCTO DEFENDENTE MART. Apud Clauaſium, & alibi.

S. Defendentis mart. memoria multis in locis celebris eſt, præcipuè Clauaſij oppido haud obſcuro Taurinen. Diœceſis apud Morgum fluuium in Padum non longè influentem: Caſali Montisferrati vrbe primaria, & Noua-

riæ, quibus in locis, & alibi Eccleſiæ, Aræque illi dedicatæ ſunt: cuius reliquiæ Caſali in Eccleſia Eremitarum aſſeruari feruntur. De quo etiam miraculũ Odolenei Pago Diœceſis Caſalen. narratur, quòd cum quidam in die S. Defendentis feſto aucupatum potius quàm Miſſam audire voluiſſet, ac Perdices captas coquere, illæ ſtatim rediuiuæ eo obcæcato euolarunt; qui tamen facti pęnitens ad aram S. Mar. orans & veniam impetrauit, & viſum recuperauit. Vbi is paſſus fuerit ignoratur, niſi ſit idem cum eo, quem apud Rhodanum fluuium in Maſſilienſi diœceſi vnà cum alijs Maximiano Imp. martyrio affectum, atque à S. Theodoro Epiſc. Maſſilienſi conditum ibidem Eccleſia ſibi conſtructa tradunt; inter alios Petrus Galeſinius in ſuo Martyrolog. hàc die: citatq; cod. M. S. Eccleſiæ Bergomenſ. Tametſi auctor hiſtoriæ martyrum Thebæorum Taurini, excuſæ hunc aliũ ab illo facit, putatq; in Italia apud Pedemontium cum alijs paſſum fuiſſe ſub dicto Imp. Sed ipſe potius eundem, cum eo qui ad Rhodanum paſſus eſt, eſſe autumo; Cum nullum quod ſit diuerſus argumentum habeamus.

Perdices coctæ euolant. Venator S. Defendentis feſto violato obcæcatur. Meritis S. Defend. viſum recuperat.

Ianuarij die 3.

DE S. DANIELE LEVITA, ET MARTYRE, ac Pátrono Patauino.

Daniel S. Proſdocimi Epiſc. Patauini Diac. & diſcip. hebræis ortus Parentibus, dum ſuo fungeretur munere, ac Chriſti Domini fidem liberè prædicaret, iuſſu Vrbis Præfecti compræhenſus, cum in fidei confeſſione conſtantiſſime permaneret inter duas tabulas ligneam, & ferream clauis configitur. Cuius corpus diu manſit ignotum, quoad an. ſal. M.LXIV. cæcus quidam ex Hetruria in ſomnis admonitus, Patauium ductus, locum ſibi per uiſum oſtenſum demonſtrauit, in quo S. Martyris corpus conditum erat, qđ in Baſilica S. Iuſtinæ apud Aram S. Proſdocimi repertum eſt: cæcusq; lucem recepit, aliaq; miracula perpetrata ſunt. An. uerò M.CCXCV. in Eccleſiam Cathedralem translatum eſt. *Ex Bernardino Scardeonio lib. 2. claſſ 6. de Antiquitate Patauina.*

Crudele ſupplicium cæcus corpus S. Danielis indicans lumen adipiſcitur.

ANNOTATIO.

Dies præſcripta, qua S. Martyris memoria Patauij ſolemniter celebratur, non Paſſionis, ſed Inuentionis eſt; tempus enim quò is Martyrio coronatus fuit, ignoratur.

DE S. ANTHERO PAPA, ET MART.

Antherus genere Græcus ex Vrbe Petelia S. Pontiano in Pontif. Maximino Imp. ſucceſſit. Hic inter cæteras res MM. geſtas à Notarijs diligenter exquiri, in Eccleſiaq; aſſeruari (quod ſibi martyrio cauſa fuit) præcepit. Epiſtolam ſcripſit ad Boeticæ, & Toletanæ Epiſcopos (qui illum, an Epiſcopos ab vna ad aliam Eccleſiam transferri liceret per literas conſuluerant) valde vtilem, ac cęleſtibus monitis plenam. Vnam habuit menſe Decembri ordinationem, qua Fundanæ Eccleſiæ Epiſcopum creauit. A Maximo Vrbis Præfecto compræhenſus, & ob dictam cauſam martyrio affectus in Cœm. Calliſti ſepultus eſt 3. Nonas Ian.. Maximino, & Africano Coſſ. *Ex Damaſo in Pontificali. Euſebio lib. 6. hiſt. Eccl. & Martyrol. Romano.*

ANNOTATIO.

Circa tẽpus quo Antherus Pontifex fuerit haud leue diſſidiũ.

QVantùm vixerit Antherus in Pontificatu variè traditur: Nam Euſebius lib. citato, cap. 20. menſem dumtaxat illi tribuit, quod ex eo facilè reijcitur, cum Epiſtolam ad Epiſcopos memoratos Kalend. Iulij eum ſcripſiſſe conſtet: obijſſe vero iij. Nonas Ianuarij. Damaſus xij. annos eum vixiſſe ſcribit. ſed hoc temporum ſupputationi repugnat; nam illi eiſdem Coſſ. Fabianus Papa ſucceſſit, quos haud tantum vixiſſe manifeſtum eſt. Deindè ſi tot annos vixiſſet plures ordinationes, vt veriſimile eſt, habuiſſet.

DE S. SALVATORE EPISCOPO CVIVS memoria die ſupraſcripta Beluni recolitur.

Ianuarij die 4.

DE SS. MARTYRIBVS PRISCO, Priſcilliano, & Benedicta Romæ.

Iulianus Apoſtata dum eſſet Auguſt. Romæ non fuit.

PRiſcus Preſbyter, Priſcillianus Clericus, & Benedicta fœmina Romæ, ſub Iuliano Apoſtata paſſi ſunt. Is enim poſt arreptum Imperium (licet nunquã Romæ fuerit) per Apronianum tamen gentilem, & Chriſtiani nominis hoſtem, cui Vrbis Præfecturam credidit, Chriſtianos exagitare non deſtitit. Apronianus itaq; Priſcum, Priſcillianum vna cum Benedicta religioſiſſima fœmina comprehendi iubet, ac Idola venerari nolentes gladio feriri, & corpora proijci inhumata. Quæ cum Flauianus nobiliſſimus vir ſepelienda curaſſet, ab eodem Aproniano exilio damnatus eſt. *Ex Actis S. Bibianæ Virg. & Mart. ex Adone. Pet. Aquil. & alijs.*

DE SS. MARTYRIBVS HERMETE, Aggæo, & Caio Bononienſibus.

HErmes, Aggæus, & Caius Bononienſibus initio perſecutionis à Diocl. & Maxim. Imper. excitatę paſſi ſunt, cum Chriſtum abnegare, Deoſq; colere conſtantiſſimè renuiſſent. Poſt quos Proculus, Vitalis, & Agricola martyrio coronati ſunt, an. Sal. circiter ccc. i. quo tempore ſedes Epiſcopalis Bononiæ ob Perſecutionis acerbitatem vacabat. Acta tamen ipſorum martyrij non extant. *Ex Beda, Vſu. & Antiquis Martyrologijs ac ex Carolo Sigonio lib. de Epiſcopis Bononienſibus.* Acta ipſorum deſiderantur.

DE S. DAFROSA VIDVA, & Martyre Romana.

DAfroſa, quæ & Darfoſa à nonnullis nominatur S. Flauiani vxor, ac SS. VV. Demetriæ, & Bibianæ Mater poſt viri exceſſum domi cum filiabus ſine cibo, & potu includitur, ita ab Aproniano vrbis Præfecto, vt Idola veneraretur iubetur. Sed illa diuinitus refecta, magiſq; in fide roborata, Fauſtum propinquum à Præfecto, vt illam à Chriſti fide abduceret miſſum, ità rationibus conuicit, ac in Chriſtiana religione erudiuit, vt à Ioanne Presbytero baptizatus, ac coram Præfecto ſe Chriſtianum effectum liberè confeſſus, atque Deo gratias agens ſubito expirauit. Dafroſa verò noctu à viro in ſomnis ad Beatam vitam inuitatam

Fauſtus à Dafroſa conuertitur.

nihil

nihil aliud agebat, quam vt paratiſſima ad migrandum inueniretur. Quare paulopoſt ad Præfectum vocata conſtansque in Chriſti fidem reperta in exilium mittitur. Vbi poſt paucos dies Aproniani iuſſu capite truncatur. *Ex Actis S. Bibianæ Virg. & Mart.*

ANNOTATIO.

ADo, & alij pro Flauiano Fabiano legunt; quos Petrus in Catalogo SS. ſecutus Dafroſam S. Fabiani Papæ antequam Pontifex fieret vxorẽ fuiſſe credidit, lib. 2. c. 43. haud animaduertens Dafroſam ſub Iuliano multo poſt S. Fabianum Papam ſub Decio paſſum, coronatam.

Plures Flau. pro Fabiano perperam legunt.

Ianuarij die 5.

DE S. TELESPHORO PAPA, & Martyre.

TEleſphorus natione Græcus ex Patre Anachorita viij. à S. Petro Apoſtolo Pontifex Antonino Pio Imperat. an. ſal. cxxvij. poſt Xyſtum I. præfuit Eccleſiæ. Is multa conſtituit, in ijs, vt ieiunium quadrageſimale per ſeptem hebdomadas ſeruaretur. Vt in die Natiuitatis Domini Noſtri Ieſu Chriſti miſſæ tres à ſingulis Sacerdotibus celebrarentur. Ac vt in miſſa hymnus Gloria in excelſis caneretur. Vixit in Pontificatu annis xj. menſes iij. dies xxij. habuit ordinationem menſe decembri; in qua Presbyteros xv. Diaconos viij. Epiſcopos vero xiij. per diuerſa loca. Illius tempore Valentini hæreſis inualuit. Martyrio ſub Eodem Imper. coronatus: ſepultus eſt in Vaticano. *Ex Pontificali Damaſi, Platina, & alijs vitæ Pontificum ſcriptoribus.*

Sancta Theleſphori inſtituta.

ANNOTATIO.

1 *SVnt qui Theleſphorum ſub Hadriano Imper. martyrium ſubiſſe, ſcribant, quod apertiſſimè Martyrolog. Rom. aduerſatur, nam illum an. cxxvij. Pontificatum iniſſe, in eoque an. xi. vixiſſe: Hadrianum verò Imperium an. cxviij. cœpiſſe: illudque ferè an. xxi. adminiſtraſſe cum aſſerant, Theleſphorum ſub Hadriano coronatum dicere coguntur. Cuius oppoſitum Euſebius lib. 4. Hiſt. Eccl. c. 10. vbi Theleſphorum ſub Antonino Pio poſt Adriani obitum an. xi. præfuiſſe tradit, & Martyrolog. Rom. docet.*

2 *Circa huius Pontificis locum ſcriptores haud conueniunt. Euſebius enim lib. 5. Hiſt. Eccl. c. 6. illum ſeptimum ab Apoſtolo Petro facit: Sed is Cletum prætermittit, Anacleto loco illius poſito. Petrus Galeſ. in ſuo Martyrol. nono loco præfuiſſe ſcribit aduerſus communem ſententiam; quod lectorem monuiſſe hoc loco ſufficiat.*

DE S. DOMNONE MARTYRE Bergomenſis.

DOmno Bergomenſis Domnionem Auum imitatus rebus ſuis compoſitis, & Euſebia ſorore hærede inſtituta in Maximiani Imper. perſecutionem, Præſidem ſponte adijt, & ſe Chriſtianum liberè profeſſus eſt. Quare in carcerem coniectus, & paulopoſt adiectus, cum firmus in confeſſione fidei conſiſteret, prunis capitis eius impoſitis torretur, aliaque tormenta, & ludibria expertus, extra portam Ciuitatis ductus Chriſti exemplo necatus eſt. Eius conſtantiam Præſidis conſiliarius miratus ſeſe illicò ad Chriſtum conuertit. Eius

Præſidis Conſiliarius Chriſtianus efficitur.

Corpus nonis Ian. à Chriſtianis ſepultum fuit; vbi nunc Eccleſia S. Andreæ extructa eſt. *Ex off. propr. SS. Eccleſiæ Bergomenſ. De eo etiam in libro Vinea Bergomenſ. inſcripto.*

ANNOTATIO.

DE *Domneone Auo S. Domnonis agitur die 16. Iulij. vti in Martyrol. Rom. in quo Domnio appellatur.*

DE S. ÆMILIANA VIRGINE ROMANA.

AEmiliana Virgo S. Gregorij Papæ Amita, & S. Tarſillæ V. ſoror vnà cum illa Domino in propria Domo, quaſi in Monaſterio vitam agens deſeruiebat. Tanto autem ardore cum ſorore conuerſa erat ad Chriſtum, vt quotidianis incrementis in amorem Conditoris exardeſcerent: hic ſolo corpore exiſtentes, quotidie ad æterna gaudia tranſirent. Sororem habebat Gordianam, quę vitam ſecularem affectans, vix crebris Æmilianæ, & Tarſillæ admonitionibus, quò minus ad illam difflueret, contineri poterat. Cum autem Tarſilla vita exceſſiſſet, Æmilianæq; apparens terminum vitæ in Epiphaniæ vigilia denuntiaſſet, paulo poſt in febrim incidit, ex qua ad denuntiatum diem ad Chriſtum, & ad Sororis conſortium euolauit. Corpus illius cum corpore Tarſillæ in Ade S. Gregorij conditum eſt. *Ex Martyrol. Rom. & lib. de Virg. Rom. Ex homilia 38. S. Gregorij Papæ, & ex vita S. Tarſillæ.*

Tarſilla ſoror Æmilianæ.

ANNOTATIO.

FVit & *Aemiliana mart. de qua in Martyrol. Rom. ad diem 30. Iunij fit mentio. Romæ paſſa.*

DE S. RVSTICIANO EPISCOPO Brixienſi.

RVſticianus Epiſc. Brixienſ. vigeſimo primo loco Eccleſiam Brixienſ. adminiſtrauit: Poſt S. Honorium ad munus Epiſcopale euocatus. Hic omni Epiſcopali virtute, & ſanctitate florens, populum Brix. non tàm verbo, quàm vitæ probitate, & exemplo erudiuit, ac poſt aliquot annos ſancto fine quieuit in Domino, illiq; S. Dominator ſuffectus eſt. Corpus in Eccleſia S. Zenonis Parochiali conditum requieſcit. Cætera ignorantur ita vt neque Patria ipſius, neque tempus, quo Eccleſ. Brix. præfuerit, ſciri potuerint. *Ex tab. Eccleſ. præd. & Catalogo Epiſc. Brixienſ. ex Petri Galeſ. Martyrol. ac ex lib. Aſcanij Martinengi. S. Afræ Abbatis de SS. Brixienſibus.*

ANNOTATIO.

RVſticiani *meminere Rampertus Epiſcopus lib. de Tranſl. S. Philuſtrij. & Helias Capreol. in Cron. Vrbis Brixiæ lib. 4.*

Ianuarij die 6.

DE S. BASILISSA VIRG. ET MART. PARENTII.

BAſiliſſa Virgo, & martyr Parentij (quæ Ciuitas eſt Hiſtriæ) ab ea Eccleſia duplici ritu colitur. An ea ſit, de qua in Martyrologio Rom. Antiochiæ cũ Iuliano paſſa die 9. huius; vel de qua in eod. Martyrol. Nicomediæ martyrio affecta die 3. Septemb. agitur, ſiue alia, non affirmo. Cum aliæ huius nominis memorentur in Martyrologio, abſque tamen virginitatis nota: nam die 22. Martij Baſiliſſa cum Callinica, & die 15. Aprilis Baſiliſſa cum Anaſtaſia Romæ martyrio coronatæ memorantur. *Ex Tab. Eccleſ. Parentina.*

Ianuarij die 7.

DE S. CRISPINO EPISC. PAPIENSI primo huius nominis.

CRiſpinus ex nob. Nigrorum familia Papiæ natus, ac in Canonicorum numerum adſcriptus poſt S. Vrciſcinum ad Epiſcopale munus aſſumitur. Qui cum prædicationis officio prohibitus fungi non poſſet, totum ſe ad exornandam Eccleſiam, & Vrbem, ac ad pacem inter diſſidentes componendã contulit. Altercantibus enim apud Summum Pagum iuxta Padum de prædiorum finibus Ruſticis, Diaconum ſuum ad eos conciliandos miſit. Duos itẽ fratres prati vnius cauſa diſtrictis gladijs contendentes, oblata illis pecunia, compoſuit. Pratum illud quod Pacis appellabatur, Ciuitati donauit. Porranam villam Canonicis attribuit. Vrbem cœnoſam lapidibus ſternendam, Ticiniq; amnis ripas Ponte lapideo iungendam curauit. His, alijsq; præclarè geſtis, populum, & clerum ad Religionem, pacemq; ſeruandam hortatus, cum in Epiſcopatu an. xxxjv. vixiſſet migrauit ad Dominum. *Ex Iacobi Gualla Sanctuario lib. 1. Stephano Breuentano lib. 2. hiſt. Papienſ & Ant. Maria Spelta in Vitis Epiſc. Papienſium.* Ex quibus illud miraculi loco adfertur, quod Petrus Diaconus Ticinenſ. vrbe trans Padum pro negotijs Eccleſiæ digreſſus, cum tonitruis, grandinibus, fulminibusque, ac ventis ruentibus perfugium nullum haberet, ad opem D. Criſpini implorandam genuflexus confugit, ſtatimq; cœlum ex turbatiſſimo ſerenum effectum eſt.

Criſpin⁹ i ſedandis litib⁹ elaborat.

Vrbem Ticinenſem ſternendam: Pontemque lapideum extruendum curat.

A N N O T A T I O.

PEtrus Galeſin. in Annotat. ad ſuum Martyrol. hac die Criſpinum Concilio Mediolani ſub Euſebio Epiſc. Mediolanenſ. habito interfuiſſe. Epiſtolaeque Synodali ad S. Leonem I. Papam data ſubſcripſiſſe tradit: quod de Criſpino III. Epiſcopo Ticinen. non de primo: qui Zephyrino Pont. Max. & Seuero Imp. vixit intelligendum eſt. Sicuti & illud de Epiphanio Diacono, quo maxime Criſpinus vtebatur, non primo vt Gualla, & Breuentanus ſcribunt, ſed tertio Criſpino tribuendum eſt.

DE S. CRISPINO, ET DAMIANO GVLIELMVS Epiſc. Papien. LXV.

„ *ALter Criſpinus oritur,*
„ *In præſulari ſolio,*
„ *Quem Damianus ſequitur*
„ *In ſpiritali ſtudio.*

DE

DE S. SENATORE EPISCOPO Veronenſi.

SEnator inter Sanctos Proculum, & Probum Epiſcopatum Veronenſis Diocle tiano,& Maximiano Imperat. adminiſtrauit. Vir fuit ſanctitate,doctrina, ac grauitate, cæteriſque virtutibus, quę in optimo Pontifice requiruntur, præditus. Hic grauitati facilitatem adiunxit;eumque Eccleſiam aliquot annos ſumma cum laude,& populi vtilitate rexiſſet,tandem ſept.Idus Ian.ex hac vita migrauit.Eius corpus in Baſilica S.Stephani conditum in magno habetur honore. *Ex libello de Sanctis Epiſcopis Veronenſibus Aug.Valerij Epiſc.Veron.& Cardinalis,& ex Antiquis monumentis dictę Eccleſię per Raphaelem Bagatam Archipresb. collectis, & alijs ſcriptoribus Veronen.*

ANNOTATIO.

NEmo hic miretur,ſi geſta propria huius. S. Epiſc. tempuſque quo in Epiſcopatu vixit,omiſſa ſunt;nam in plerisque huius Vrbis Epiſcopis iſta deſiderantur.

DE S. VALENTINO EPISCOPO INTERAMNATÆ.

VAlentinus ſecundus huius nominis Interamnenſis Epiſcopus Interamnæ natus,& educatus eſt. hic in liberalibus diſciplinis eruditus primum,deinde in Chriſtiana Religione ita profecit,& litteris,& moribus vt à Gelaſio primo Summo Pōtifice Romæ Eccleſiæ S. Euſebij pręfectus fuerit,ac paulòpoſt ad Interamnæ Epiſcopatum promotus.Multos ex Arrianis qui in ea vrbe tunc tēporis erant ad Catholicam fidem doctrina,& vitæ innocentis exemplo perduxit. Præfuit Eccleſiæ an. circiter xxxix. obijtque ſep.Idus Ianuarij. Cuius corpus in Eccleſia S. Zenonis Martyris extra Vrbem conditum, multis miraculis claruit. *Ex quodam Martyrol. manuſcrip. Eccleſiæ Interamnen. in quo prætereà corpus Valentini à Longobardis Tridentum indeque à Taſſilone Bauariæ Duce Pataniam (licet perperàm Dux, & Ciuitas hac in eo Martyrol. nominentur) tranſlatum,ibique honorificè conditū, narratur. Quod tamen à verò maximè diſtat. Valentinus enim qui Pataniæ in Bauariæ colitur non Interamnenſis,ſed Patauienſis Epiſcopus fuit, vti apud Surium, qui vitam illius adfert to.4. & in Metropoli Salisburgenſi habetur, obijtque an.ſal. MCXX. hic verò de quo agimus, anno D. xxxij.*

Multos Interamnatæ vrbis Valent. Arrianos cōuertit.

DE S. IVLIANO CONFESSORE NOVARIENSI.

IVlianus Diaconus S.Iulij Pręsbyteri frater,cum eo ex Oriēte facultate,à Theodoſio Imperatore Eccleſias vbique ex more chriſtiano conſtruendi accepta in Italiam venit: multis itaque diuerſis in locis extructis Eccleſijs, Gandianū demum agri Nouarien.Pagum peruenere, ibique ſacram Ædem auxiliantibus agricolis edificare incipiunt;vbi miraculū huiuſmodi accidit: Cum enim ex Agricolis quidā,ne à SS. in cęmētis ꝓ cōſtructione cōportādis,detinerētur, ſe ſe quòd mortuū in plauſtro iacētē ad ſepulturā deferrēt(nā vnus illorū ſe mortuū ſimularat) excuſarent,cauete,inquit S.Iulianus,ne vobis quod fingitis verum cōtingat; cū aūt pertranſiſſent,eum,qui ſe mortuum finxerat reuera defunctum reperierūt. Quidam etiam ligna ſecando digitum ſibi ferro præcidit, tantuſque ſanguis profluxit,

Quidam ſe mortuum ſimulans moritur.

fluxit, vt mori putaretur. Socij digitum ad S. Iulium deferunt, ſuper quo ſigno crucis facto, illum manui, cui ſic copulatus eſt ac ſi nunquam fuiſſet amputatus, admoueri iuſſit. Cum Nauim qua in proximam inſulam traijcerent non haberent, facto ſigno Crucis ſuper aquas incedentes, ſecuri ad optatum locum perueniunt. Vnde, ſerpente expulſo, Baſilica; quæ in magna veneratione habetur, excitata eſt. Perfecta demùm apud Gandianum Eccleſia B. Iulianus migrauit è vita, cuius corpus à fratre tumulatum miraculis claruit, quod hoc tempore in Inſula prædicta, quæ S. Iulij nominatur quieſcit. *Ex Breuiario antiquo Eccleſiæ Nouarienſis, & ex vita S. Iulij Presbyteri.*

Digitus abſciſſus a S. Iulio benedictus recopulatur.

SS. Iulianus, & Iulius ſuper Aquas incedunt.

ANNOTATIO.

ILlud corrigendum videtur, quod in vita S. huius Eccleſiam Gandiani extructam nonageſimo loco legitur, cum in vita S. Iulij centum in itinere erectas fuiſſe antequam Gandianum peruenirent, habeatur.

Ianuarij die 8.

DE S. MAXIMO EPISCOPO PAPIENSI.

MAximus Epiſcopus poſt S. Criſpinum, vt plerique ſcriptores Ticinenſes tradunt, Cathedram Epiſcopalem Eccleſiæ Papienſis tenuit, magnaq; Sanctitate, & doctrina effulſit. Inter ea quæ ſcripſiſſe fertur, multa de Regis officio memorantur. Solebat enim dicere Regem in arce Iuſtitiæ, quæ Regina virtutum eſt conſtantem, & rectum, ſanctarumque legum cultorem, ſubditorum culpas punire debere, iuſtos autem, & inſontes, tanquam membra Dei iniuria ipſorum vlciſcentis non attingere. Qui ſi iudicat in veritate, tronum ſuum in æternum firmat; ſic enim principatus conſeruantur: imperia verò violenta non durãt. Cum autem S. Epiſcopus populum aliquot annos verbo, & exemplo gubernaſſet, non ſine Ciuium lachrymis in cœlos abiens, corpore in Eccleſia Cathedrali tumulatus fuit. De quo illud mirum narrant, quod quidam ad illius Aram accedens, Pallium furaturus, ita aræ adhæſit, vt manus, pedeſvè indè retrahere, donec manè Canonicis ad Eccleſiam conuenientibus crimen ſuum confeſſus veniam à S. Maximo impetrauit, non potuerit. *Ex Sanctuario Iacobi Gualla lib. 4. Stephan. Breuent. lib. 2. Vitam S. Maximi Paulus Diaconus ſcripſiſſe dicitur, vnà cum vit. aliorũ Epiſcop. Ticinen. Qui tamen liber haud reperitur.*

Iuſtitia virtutum Regina.

Fur Eccleſia S. Maximi egredi non poteſt.

ANNOTATIO.

SVnt, qui S. Maximum hom. ſcripſiſſe putent; ſed Maximus qui hom. ſcripſit, & ſermones non Ticinenſis, at Taurinenſis fuit Epiſcopus. Quo tempore vixerit hic Sanctus Epiſcopus hand[illegible] ſcriptores conuenit. Sed ſi vij. fuit Antiſtes medius inter Criſpinum I. & II. veriſimile videtur eum poſtquam Eccl. Ticinenſem annos xv. rexiſſet. Dionyſio Pont. Max. & Galieno Imper. vita exceſſiſſe.

„ *HVnc Maximus ex nomine;*
„ *Sed amplior in meritis*
„ *Inſequitur ex munere*
„ *Aſſociatus ſuperis*

DE S. SEVERINO EPISC. NEAPOLITANO.

SEuerinus Epiſcopus Neapolitanus S. Victorini Mart. frater, fuit, vti Vſuard', Ado, Martyrolog. Rom. omneſq; Martyrolog. Scriptores tradunt: Is poſt multarum virtutum perpetrationem plenus ſanctitate, vt à ſupracitatis ſcribitur, ſancto fine quieuit. Verum ipſe dum eſſem Neapoli, ac in tabulis Eccleſiæ Neapolitanæ Seuerini Epiſcopi nomen minimè deſcriptum cernerem, diligenter ſciſcitari à Canonicis, alijſq; in huiuſmodi rebus verſatis cæpi, libroſque qui de Sanctis Eccleſiæ Neapolitanæ tractant perlegi: tandem me ad Eccleſiam S. Seuerini contuli, nec quicquam de Sancto Seuerino Epiſcopo, qui Neapolitanus fuerit, ſcire potui. Seuerinus enim, qui à Neapolitanis colitur; cuiq; Baſilica in qua corpus eius aſſeruatur, dicata eſt, non Epiſcopus, ſed Abbas fuit. Ex quo ſuſpicio mentem meam ſubijt, nomen Seuerini Epiſcopi Neapolitani in Martyrolog. alicuius incuria irrepſiſſe, & vti apud Adonem Acta. S. Victorini Matt. cum actis S. Victorini confeſſoris confunduntur: ſic Seuerinum Septempedanum Epiſcopum, qui S. Victorini confeſſoris germanus fuit per errorem Neapoli attributum fuiſſe. Qua de re multa apud Baronium in ſuis in Martyrolog. Rom. notis nonis Sept. & ad 6. Id. Iul. habentur. Quæ autem à me dicta ſunt, non vt Martyrolog. Rom. improbem, ſed potius vt dubitationem à Peritioribus tollendam excitare accipias velim.

Nulla extat Neapoli Sancti Seuerini memoria.

DE S. SEVERINO ABBATE NORICORVM
Apoſtolo Neapoli.

Seuerinus vitam Angelicam träſiget.

Seuerinus per medios hoſtes illæſus tranſit.

Vrbem obſeſſam liberat.

Flauianā Ciuitatem famè pęnè confectam diuinitus reſtaurat.

Seuerini miracula.

Prædicit obitus ſui diem.

SEuerinus Abbas quo tempore Attila Hunnorum Rex multis Italiæ Vrbibus deletis obierat Pannoniaq;, & Noricum à Barbaris præmebantur exoriente in ea loca veniens Aſtari Norici Tipenſis oppido vitam planè Angelicam agens, ac finitimis vrbibus fidem in Chriſtum prædicans morabatur. Is multa ſpiritu profetico pręnoſcebat: cum enim Aſtarenſibus Ciuibus vrbis euerſionem ob eorum peccata prædiceret ab ijsq; irrideretur, eò profecto oppidum à Barbaris expugnatur, cæteraq; vti ab ipſo prædicta fuerant, illis euenere. Cum Comagenum oppidum apud Danubium à barbaris obſeſſum veniſſet, ac per medios hoſtes nemine, quod mirum fuit, eum prohibente, neque interrogante ingreſſus fuiſſet, in dicta ciuibus triduana pœnitentia, certam illis ſalutem pollicetur: Vrbemq; ab obſidione, quam hoſtes poſt triduum ingenti metu ob repentinum terræmotum perculſi, noctuq; in ſeipſos arma conuertentes, ſoluere coacti ſunt, vt promiſerat, liberauit. Cum Flauiana Ciuitas Danubio glacie diù conſtricto famè penè conficeretur, Seuerino eò aduentante, atque pro illa ad Deum præces fundente, glacie ſubito reſoluta ingens annonæ copia Nauibus aduecta famis diſcrimen abſtulit. Quocunque etiam veniſſet, locum ab hoſtibus, vel a vaſtatione defendebat. Locuſtas territorium quoddam depaſcentes oratione ſua, prçterquam ab agro cuiuſdam, qui cum cæteris ad orandum inuitatus in Eccleſiam venire contempſerat, fugauit. Multa prçterea miranda patrauit. Nam Iouiaci oppido mulierem ſemimortuam vitæ, leproſum, & Monacum difficili oculorum ægri-

ægri-

ægritudine laborantem oratione ſtatim reſtituit ſanitati. Diem obitus ſui multo antè prædixit,diſcipulisque vt corpus ſuum, quòd ciuitas euertenda foret, transferre iuſſit. Obijt autem in ciuitate Norica in cœnobio ſibi à Rugorum Rege conſtructo, corpusque vt mandauerat, Lucullanum propè Neapolim Italiæ traſlatum eſt. Inde Gelaſio Summo Pontifice Neapolim in baſilicâ eius nomini dicatam delatum magno habetur in honore. *Ex Pet.in Catal.SS.lib.2. c.56.& ex Surio,tom.1.vitam ab Eugipo Monaco Gelaſij Papæ iuſſu conſcriptam referente.*

ANNOTATIO.

NOnnulla apud Pet.corrigenda videntur,præſertim circa loca ab eo perperam nominata. Porrò Flauiana C.cuius ſit mentio,ea eſt,quam modo Viennam Auſtriæ primariam dicimus. Norica verò,quæ olim Lauriacum Norici metrop.fuit,ſolo nunc æquata.

DE SS. MARTYRIBVS CLAVDIO, CARBVNANO, TIBVDIANO, ET PLANIO Interamnenſibus.

CVm Claudius Imp.impia in Chriſtianos edicta promulgaſſet: ijque vbiq; ab eius Præfectis ad necem conquirerentur: Claudius militiæ Interamnenſis Princeps vnà cum Carbunano, Tibudiano, & Planio militibus impij Imp.iuſſa paruipendens Chriſtianos in carceribus detentos fouebat,& cruciatos ad tormenta pro Chriſto fortiter ferenda roborabat: Quapropter, & ipſi iuſſu Præfecti comprehenſi, ac in Chriſti confeſſione conſtantes martyrij palmam accepere ann.ſal. CC. LXX. quorum corpora ſecundo ab vrbe Interamnenſi lapide,vbi nunc Sancti Zenonis mart. extat eccleſia apud torrentem ſepulta ſunt. *Ex monumentis eccleſiæ Interamnenſ.& quodam Martyrol.antiq.eiuſd. Eccl. M.S.*

Claudius militiæ Princeps.

Claud. Chriſtianos fouet ac in fide roborat.

ANNOTATIO.

CLaudius ſub quo hi mart.paſſi ſunt,non ille,qui antè Neronē imperauit (is enim Chriſtianis nullum negotium fecit.) ſed qui inter Galienum, & Aurelianum præfuit imperio,fuit.

DE S. LAVRENTIO IVSTINIANO Primo Patriarcha Veneto.

LAurentius Venetijs nob.genere ex Iuſtiniana familia natus à puero optimis moribus,ita excultus fuit,vt omnibus eſſet amabilis. Nato vndeuigeſimum annum Chriſtus Dominus in ſomnis apparet, eumque ad ſe ſectandū inuitat. Quare cum mater, vt illum à religione auerteret,iam appararet ad Marinum auunculum in cœnobium S.Georgij, quod in Alba appellant, fugiens, habitum induit ibi religioſum. Quàm in cibo,& ſomno parcus, in ſtudio verò, & orationibus aſſiduus fuerit,vix dici poteſt. Mira in eo patientia, in morbo circa collum oborto, à quo non niſi ferro,& igne liberari potuit, diù ferendo eluxit. Inſignis humilitas,qua ſe omnibus deſpicabilem exhibebat;& paupertas, quam vti cariſſimam ſponſam complexus fuerat. Habebat Laurentius ſocium,

Laurentio Dominus in ſomnis apparet.

Idem ſodalẽ à Religione auuertentem ad eam conuertit.

Miro modo monacum retinet in Religione.

Epiſcopatũ Venetum ſibi oblatum, ac diu reiectũ ſuſcipere compellitur.

Creatur primus Venetiarum Patriarcha.

Admiranda ſcribit.

Vrbs Veneta lacrymis S. Laurentij reſeruatur.

Spiritu prophetico claret.

Corpus 67. diebus inhumatũ, & incorruptum manſit.

ſocium, qui tunc temporis fortè in Oriente aberat, qui reuerſus nolens ſodali amantiſſimo carere, ad Monaſt. illum inde modis omnibus extracturus pergit; ſed contra accidit; nam aſpectu Laurentij immutato perterritus, & oratione perſuaſus, eandem viam ſtatim aggreſſus eſt. Aliud mirum circa monachum à Dæmone, vt ad ſæculum rediret exagitatum contigit: Illi enim Laurentius ramuſculum lauri aqua decoctum in horto plantandum ea conditione tradidit, vt ſi reuiteſceret, ſibi in religione perſeuerandum ex diuino beneplacito certò ſciret; reuiruit autem ramus, tentatioque ab eo receſſit. Fama ſanctitatis Laurentij peruagante ab Eugenio 4. Summo Pont. Epiſcopus Venetus creatus, reſtitit quantum potuit: ſed Pontificis literis Epiſcopatum, quem abſque vlla põpa inijt, accipere compulſus eſt. Nulla in domo Epiſcopali aulæa: nullus ibi auri, aut argenti vſus: familia ſatis copioſa quidem, ſed pauperum. Eugenio Põt. è viuis ſublato, eique Nicolao. V. ſuffecto cum Gradenſis Patriarcha diẽ obijſſet, Laurentius primus Venetis Patriarcha datur. Multa ſcripſit, quæ ſummam ſapientiam, doctrinam, ac pietatem redolent. Solebat autem dicere veram ſciẽtiam eſſe hæc duo ſcire, Deum eſſe omnia, & ſe nihil. Cum res Venetæ, ob graue, & diutinum cum Philippo Duce Mediolanen. bellum ſuſceptum maximè afflictæ viderentur, nobilis quidam Venetus apud Corcyram agens eremitam ſuper rebus patriæ conſuluit, à quo huiuſmodi retulit reſponſum: *Commotus eſt furor Domini contra vos, qui verbum eius proieciſtis, & niſi Pontificis veſtri lacrymæ pro vobis interpellarent, dudum quaſi Sodoma periſſetis.* Spiritu etiam prophetico præditus fuit, cum enim LXXIII. ætat. an. ageret, aſſiduisq; vigilijs, & laboribus confectus, iam æternæ vitæ præmium capeſcere videretur, Marcello diſcipulo ſano merenti etiam celerem ex hac vita diſceſſum prędixit, Hieronymo verò alteri diſcipulo grauiter ægrotanti ſanitatem. Ipſe verò paulo poſt è vita migrauit. Cuius corpus cum altercantibus de ſepultura Canonicis, & Religioſis S. Georgij, dies LXVII. dum Marcelli Summi Pontificis reſponſum expectatur, inhumatum fuiſſet, ita integrum, & incorruptum, genis ei rubeſcentibus manſit, ac ſi recens obijſſet. Multis interim ægrotis ad illud confluentibus, & ſanitatem impetrantibus an. ſal. M. CCCC. X. *Ex eius vita prolixè ſcripta, & à Surio tom. 1. relato.*

ANNOTATIO.

IS nondum Apotheoſi donatus eſt; officio tamen Eccleſ. de Apoſt. Sedis licentia colitur, Venetijs.

Ianuarij die 9.

DE S. MARCELLINO EPISCOPO ANCONITANO.

1 Marcellinus inclytis virtutibus coruſcat

MArcellinus ob eius virtutes ad Sacerdotium, & Epiſcopatum euectus, nõ ſuperbia elatus, ſed ieiunijs, vigilijs, & orationibus peruigil: carnem ſuã vitijs, & concupiſcentijs macerans crucifigebat. Plenus erat charitate, manſuetudine, & lenitate; caſtitatem perpetuò coluit, multaque in eo erat apud Dominum fiducia: cum enim ciuitas Anconitana incẽdio miſerè conflagraret, quòd eò magis creſcebat, quò illud aqua magis reſtinguere conabantur: Anconitani ad Sanctum Epiſcopum, quem Deo charum, mirabiliaque feciſſe ſciebant, cõfugiunt, orantque vt urbi incenſæ ſubueniat, qui, vt Sanctus Greg. PP. in Dia-

logis ſcribit,contra incendium vbi magis vigebat,deferri ſe poſtulat: (Neque enim præ ſenio,& membrorum imbecillitate incedere poterat) ductus eò, ſignoque Crucis munitus,vix finem fecit orandi, cum (mirandum) flāma ignis, quaſi S.viri conſpectum fugiens retrocedere cœpit, & extingui. liber adhuc in quo vir.S.orare ſolebat oſtenditur,in quo incendij manent veſtigia. Cum enim Dæmon in Sanctum Epiſcopum maximam ignis vim retorſiſſet, illeque illæſus permanſiſſet,in libro tamen,quem præ manibus habebat,ſigna combuſtionis remanſere,ad cuius contactum in hanc vſque diem plures ægroti ſanari dicuntur.Cum autem ex hac vita S. Marcellinus exceſſiſſet,corpusque illius apud S.Cyriacum vrbis patronum conditum eſſet,multis claruit miraculis: ex quibus pauca narrare non piget. Quidam nobilis Anconitanus oculorum lumine deſtitutus,ad tumulum S.Marcellini in eius die feſto, comitantibus con ſanguineis deductus,opem illius implorat,cui S.Epiſcopus veſpere ſocijs dormitantibus ſacris veſtibus indutus apparet,& tactis oculis viſum reſtituit. Aliud eadem die ſequenti anno mirū huiuſmodi contigiſſe memoria produnt: quod cum ciuis quidam prædiues geſta,& miracula S.Marcellini,quæ audierat in eccleſia familiæ ſuæ magna cum deuotione referret,id Dęmon non ferens filium illius in ignem iniecit,qui licet capite,& toto pectore in illo aliquamdiù volutatus,extractus tamen illæſus prorſus remanſit. Illud quoque non prætereundnm quod,cum ſub Thoma Epiſcopo Vicus Traiani incendio vaſtaretur, vt primum eò liber.S.Marcellini memoratus delatus eſt,ſtatim ceſſauit incendiū, quod nulla vi humana potuerat extingui. *Ex primo libro Dialogorum S. Greg. c.6.& ex vita manuſcripta apud Eccleſiam Anconitanam.*

Anconitanā Vrbem ab incendio liberat.

Marcellinus miraculis elucet.

Lumine oculorum deſtitutus ſanatur.

Puer à Dæmone in ignē coniectus illæſus eripitur.

Vicus Troiani incēdium libro S. Marcellini extinguitur.

ANNOTATIO.

T*Empus,quo hic S.Epiſcopus vixit,ſciri haud poteſt,cum in eius vita præter miracula,& ea quæ à S.Greg.PP.ſcribuntur,nil aliud contineatur.*

Ianuarij die 10.

DE S. AGATHONE PAPA.

AGatho genere Siculus ex monacho S.Bened. Pontifex Rom. inter Domnum præceſſorem,& Leonem ſucceſſorem ann ſalut.DCXYVIII. creatur. Hic adeò mitis,adeòque benignus,& manſuetus fuit, vt nemo illum adiēs ab illo triſtis,aut mærens abiret: adeò vero ſanctus, vt leproſum ſibi obuium ſolo oſculo ſanarit. Eo & Conſtantino IV. Imper. orthodoxo agentibus ſexta Synodus generalis aduerſus Monothelitas hæreticos vnam tantum operationem,& voluntatem in Chriſto Domino aſſerentes à CCLXXXIX. Epiſcopis Conſtantinopoli celebrata eſt,in qua, poſt diutinam inter Catholicos, & hæreticos,quorum Gregorius Patriarcha Conſtantinopol. & Macarius Patriarcha Antiochenus principes erant, concertationem, Macarius ob eius pertinaciam (Gregorius enim reſipuit,) & eius ſectatores anathemate percuſſi alio Antiochenis Epiſcopo creato,damnati ſunt. Ipſe verò Agatho Romæ contra eoſdē Synodum Epiſcoporum CXXV. habuit. Cumque Eccleſiæ annos IV. præfuiſſet. obdormiuit in Domino,& ad S.Petr.ſepultus eſt. *Ex Leone Oſtienſi in Cronicis,& Platina; alijsque vitæ Pontificum ſcriptoribus.*

Agatho ſingulari benignitate commendatur.

Oſculo leproſum ſanat.

Synodū Conſtantinopol. aduerſus Monothelitas celebrat.

Monothelitarum Principes hæretici.

Romæ conc. habet Epp. 125. contra eoſdem.

AN

ANNOTATIO.

NOnnulli Agathonem Romanum Romano patre natum affirmant: in ijs Petrus Galeſ. in ſuo Martyrol. ſed Platina in eius vita, Maurolycus in ſuo Martyrol. ac pleriq; alij Siculum fuiſſe teſtantur, Pantonio Patre natum. Fortaſſis illum in Sicilia patre, qui Roma originem duceret, natum dici poſſet. Baron. Conſtantinũ Pogonatum Imp. Agathon. praſtationem pecuniæ à quouis Pont. in ſua creat. ſolita ſolui à Gothis Regib. indictam remiſiſſe ſcribit, retenta tamen Pontifices confirmandi auctoritate.

Pro confirm. Pontificis pecunia ſoluebatur ante Agathonem.

DE S. IOANNE BONO EPISC. MEDIOLANENSI.

IOannes Bonus Patria Genouenſis re verè, & nomine bonus Epiſcopus Mediolanen. XXXIX. circa annum ſal. D. C L. creatur, qui licet electionem initio detrectaret, illi tamen demum aſſenſit. Arrianam hæreſim principio ſtrenuè oppugnauit, ac tandem extinxit: ſed & Ioanni Epiſcopo Bergomenſ. cui familiaris erat aduerſus eandem Sectam maximo fuit adiumento. Eius ſuaſu Theodolinda Regina baſilicam Sancto Ioanni Baptiſtæ Modoetiæ magnificentiſſimè extruxit: ipſeq; eccleſiam S. Materno Decij pago agri Mediolan. exædificauit. Eximia fulſit ſanctitate, quam inter cętera eo miraculo, quod Aduam flumen ſiccis pedibus traiecit, maximè comprobauit. Cum Eccleſiæ Mediolan. an. X. ſumma cum laude præfuiſſet. quarto Idus Ian. migrauit in Cœlum. Cuius corpus in eccleſia Metropolitana hoc tempore conditum eſt eò à S. Carolo Arch. Cardinali ſolemniter tranſlatum. *Ex vit. Epp. Mediolanen. a Ioann. Fran. Beſutio ſcriptis, & Annalibus Boſij.*

Ioannes Arrianam hæreſim extinguit

Aduam flumen ſiccis pedibus traijcit.

ANNOTATIO.

NE circa tempus error irrepſerit, ſubdubito; nam Ioannes Ep. Bergomas, cuius hic fit mentio, ſub Agathone Pap. vixit. Cum Concil. Rom. aduerſus Monothelitas ſub eo Pont. celeb. interfuerit, ac in Epiſcopatu annos xxix. tantum vixerit.

DE SS. VIRGINIBVS LEONTINIS TECLA, ET IVSTINA.

TEcla Virgo Leontina Nobilis S. Iſidoræ filia, ab ea Chriſtianæ fidei præceptis inſtituta, plurimos ex fidelibus, Tyrannorum perſecutionem declinantes, in ſuis prædijs fouebat. Martyrumque corpora precio redempta ſepeliebat. Cum autem hæc agens paralyſim ſex annos in lecto iacens paſſa eſſet, ſeq; Sanctis Alphio, Philadelphio, & Cyrino, qui ad eam viſendam venerant, commendaſſet, priſtinæ ſanitati reſtituitur, quo ex tempore ipſos SS. Martyres viſitare, neceſſariaque miniſtrare nõ deſtitit, ac eorundem corpora è puteo extracta ſepeliuit. Quod vbi Tertullus Præſes reſciuiſſet in iudicium illam vocat; ad quam defendendam, cum ad quingentos ex eius ſeruis conueniſſent, quos tamen, ſoli Deo confiſa, dimiſit, moritur Præſes, ipſaq; Beatum Agathonẽ Epiſcopum Liparitanum, in ſuo prædio latentem cum Neophito Presbytero Leõtium ad publicè Chriſti fidem prædicandam acceſſit. Quibus Romam profectis illa operam ſuam in fidelium turba augenda nauiter impendit, ac opes ingentes in extruendis templis inſumpſit, ac primum SS. Fratribus, alterũ viginti

Tecla inſigni ergà Chriſtianos pietate coruſcat.

SS. militibus, ac SS. Neophytæ,& Iſidoræ ædificauit, fanumq; vetus Idolis expurgatum Deiparæ Virgini ædificauit. Epiſcopatum quoque magnificentiſſimè extruxit, dotemq; ampliſſimam attribuit. Tandem in huiuſmodi pietatis operibus verſata, orationiq;,& eleemoſynis intenta de obitu à SS. fratribus per viſum ante menſem admonetur; cuius corpus cum 4. Idus Ian. ex hac vita migraſſet à Neophyto Epiſcopo in templo eorundem SS. Fratrum tumulatum eſt. Iuſtina verò & ipſa nobilis genere, ac Chriſtiana Religione nobilior Teclæ cognatę in Leontinorum conuerſione ſocia fuit. Cum autem alterum oculum, quo erat priuata Sancti Alphij precibus recuperaſſet: feruentius, charitate flagrans, vniuerſam ſubſtantiam in conſtruendis Eccleſijs diſtribuit, ac ad cœleſtem patriam ſæpe à SS. Pueris ſibi pronunciatum euolauit. *Ex lectionibus earundem SS. quæ de off. proprijs Eccleſiæ Leontinæ nuper a Sacra rituum Congregatione approbatis leguntur.*

Deobitu à fratribus SS ante méſem admonetur.

Iuſtina totã facultatem in conſtruendis Eccleſijs diſtribuit.

ANNOTATIO.

IN dictis lectionibus præmemoratis illud adnotãdum putaui, quod, et in titulus SS. VV. illis præponatur, ac Tecla Virgo nominetur: Iuſtina tamen non virgo, ſed mulier appellatur.

DE S. ALDO EREMITA PAPIÆ.

S. Aldus quando,& vbi vixerit, adhuc ſcire minimè potui: eius corpus Papiæ primùm in Sacello. S. Columbani conditum fuit, indè in Baſilicam S. Michaelis tranſlatum eſt, ibiq. Natalis eius celebrari ſolet. Meminere illius Iacobus Gualla lib. 6. c. 8. Sanctuarij. Stephanus Breuentanus lib. 3. c. ... hiſt. Ticinenſis. (Qui tamen corpus in Cathedrali Eccleſia quieſcere, ſcribunt.) & Arnoldus Vuion. lib. 3. ligni vitæ in additionibus, ex quo loco S. Aldum Monacum Bobienſem vitam Eremiticam in finitimis locis egiſſe, conijci poteſt.

ANNOTATIO.

NOn poſſum non mirari in Baſilica dicta S. Michaelis, pro S. Aldo Sanctam Aldam muliebri ſpecie depictam, & quod admirationem auget, officium vnius mulieris, loco vnius confeſſoris, vt audio recitatum fuiſſe.

Res admiratione digna, ac ritu.

Ianuarij die 11.

DE S. HYGINO PAPA, ET MARTYRE.

HYginus, ſeu Hyginius Patria Athenienſ. Patreq; Philoſopho natus Pontificatum poſt S. Theleſphorum Antonino Imparatore geſſit, multa Eccleſiæ vtilia conſtituit in ijs, vt in Baptiſmate vnus, aut vna baptizatum attingerent, aut de ſacro fonte leuarent. Gradus Eccleſiaſticos diſtinxit. Prohibuit, ne quis ex ſecundo matrimonio natus cum conſanguinea Prioris matrimoniũ contraheret. Decreuit, vt Eccleſiæ in quibus miſſæ celebrantur conſecrarentur, ac veteres Eccleſiæ vſibus dicatæ in profanos cõuerterentur. Creauit Epiſcopos Sex. Presbyteros 15. Diaconos 5. Præfuit Eccleſiæ annos 4. & ſub eodem Imperatore Martyr occubuit. *Ex Damaſo in Pontificali; Platina in Vit. Pontif. Petro Gal. eſ. de martyrolog. & alijs.*

Hyginus multa laudabiliter decernit.

Ter méſe Decembri ordinatione habita.

A N N O T A T I O.

Panuini ſententia minus probabilis.

Vlpianus ſub Alex. Chriſtianos ſine Imperatoris edicto perſequitur.

HOnofrius Panuinius inter alios S Hyginium, & alios Pontifices ſub Hadriano, Antonino Pio, & Marco Aurelio, haud martyrio coronatos fuiſſe autumat, eo argumento, quòd memorati Imperatores in Chriſtianos perſecutionem minimè excitarint, atqui eos inquiri vetuerint; ſed cum antiqua Martyrologia Pontifices à S. Petro vſque ad Sylueſtrum Martyres occubuiſſe habeant, Eccleſiaque eos vti Martyres colat, ità proculdubio credendum eſt. Neque Argumentum adductum cogit, & ſi enim Imperatores aliquot Eccleſiam, haud perſecuti ſunt, illorum tamen Præfecti, Imperatoribus abſentibus, Chriſtianos, non ſolum delatos, ſed etiam inquiſitos puniebant. Quod ſanè exemplo Vlpiani, qui plurimos cruciari, morteque affici iuſſit ſub Alexandro Chriſtianorum propter Matrem ſtudioſo, demonſtrare ſufficiat. Quis verò neſciat Hadrianum licet perſecutionem edicto haud commouerit, multos immaniſſimè tortos, quòd Chriſtiani eſſent occidiſſe? teſtis ſit Brixia, vbi Hadriani ſæuitia in Chriſtianos efferbuit.

DE S. ALEXANDRO EPISCOPO, ET MARTYRE FIRMANO.

ALexãder Firmi in Piceno, ex Sinigarda familia natus traditur. Qui in Chriſtiana religione educatus, cum doctrina, & vitæ ſanctimonia præcelleret, vrbis ſuæ Epiſcopus creatus eſt. Cum autem Chtiſti fidem prædicaret, in perſecutione tentus martyrio coronatur 3. Idus Ianuarij. Cuius corpus à Chriſtianis ſepultum, nunc in Eccleſia Cathedrali quieſcit. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Firmana.*

A N N O T A T I O.

ACta illius & aliorum SS. eius Eccleſ non ſemel ab Archiepiſcopo flagitauimus. Sed nihil aliud, quòd illa vt putamus, exciderint ſciri præter narrata potuit.

DE S. LEVCIO EPISCOPO BRONDVSINO.

S Leucius inſolito Aquæ miraculo 27. millia homines ad Chriſtũ conuerſos baptizat.

LEucis Alexandriæ natus, & Eupreſſius dictus, mortua matre decennis vnà cum Patre Monaſterium S. Hermetis Theodoſio Imp. ingreditur, & litteras diſcit, breuiq; diſciplina, ac obedientiæ virtute omnibus antecelluit; cum autem in feſto Beatiſſimæ Deiparæ Mariæ, & Patri ex hac vitæ migratio, & filio ad vrbis Brunduſinæ hæreſim extinguendã profectio in ſomnis fuiſſet denunciata, Leucius defuncto Patre cum aliquot Clericis Brũduſium venit, apud Amphytheatrum propè vrbem moratus, vbi ad ſe venientes Chriſtianam fidẽ docebat, & ſacro lauacro regenerabat. Quo tempore vrbs in qua biennio non pluerat, maximè affligebatur. Cuius Præfectus nomine Antiochus Leucio ſi pluuiam vrbi impetraſſet, ſe in Chriſtum crediturum pollicetur. Leucius itaq; clero, & Chriſtianis conuocatis, vix ſuſpiciens in cœlum Deo, & Sanctis Litanias decantare cœpit, cum copioſiſſimus imber deſcendit, quo miraculo Pręfectus, ac 27. millia populi baptiſmum ſuſcepere: Baſilicamq́, in vrbis medio in Dei Genitricis, & D. Io. Baptiſtæ honorem conſtruxerunt. Cum verò omnes in fide confirmaſſet, ac munus Epiſcopale aliquandiù ſanctiſſimè adminiſtraſſet, plenus meritis ſuum Deo reddidit ſpiritum, & in eo loco, vbi è naui ad vrbem deſcenderat, humari voluit. *Ex monumentis Eccleſiæ Brondusinæ ex Breuiario antiq. Capuano, ac ex lectionibus eiuſdem B. Leucij, quæ in Eccleſia Brondu-*

ſina

ſina recitantur, in quibus miracula ab eo patrata narrantur in ijs de Melantia Nobili muliere Alexandrina ab hydropiſi liberata: de Zerca Mago ab igne combuſto, cum Leucius ſigno Sanctiſſimæ Trinitatis munitus illæſus exiſſet de necatis à dracone in Ægypto, ab eo baculo tactis, ad vitamque reuocatis. Vbi etiam Leucium vrbis Alexandrinæ Epiſcopum fuiſſe legitur; Eccleſiamq; Alexandrinam tādiù adminiſtraſſe quoad concitata à Saturnino Præfecto in Chriſtianos perſecutione diuinitus admonitus, Brondusium, vt eam vrbem ab idolorum cultu abduceret nauigauit. In quibus tamen nonnulla emendatione videntur indigere, illud maximè, quod vrbs Brandusina eo tempore regem haberet; niſi fortè Regem Pręfectum intelligant, qui error in aliquot SS. hiſtorijs deprehenditur. Italia enim nullos niſi poſt maximam Imperij declinationem Reges habuit. Quod etiam S. Leucium Alexandriæ Epiſcopatum geſſiſse, niſi fortè tanquam ſuffraganeum, & alterius vrbis Epiſcopum minus veriſimile eſt. Cum Epiſcoporum Alexandrinorum nomina, in quibus Leucius haud repetitur, ad multa tempora habeantur.

S. Leucius multis fulget miraculis.

Melantia ab hydropiſi liberatur.

Leucius ignē ingreſſus illæſus exit.

A Dracone necatis vita reſtituitur.

A N N O T A T I O.

PRater ſuperius annotata, illud de Saturnini præfecti perſecutione in Chriſtianos ſub Theodoſio Imp. Chriſtianiſſimo fuiſſe non potuit, niſi forte is Arianus exiſtēs in Catholicos ſæuiret. Multa itaque S. Leucij acta indigent cenſura.

Hymnus de S. Leucio Epiſcopo ex eius officio.

OPtata dies aduenit
Exultans in delicijs,
Qua Patriarcha Leucius
Lætus migrat ad Dominum.
Hic clarus vitæ meritis
Refulgens, & miraculis,
Pulſis procul erroribus
Plebem lauat baptiſmate.
Præcepta Chriſti prædicans;
Et ſanctitate radians,
Medelam confert languidis,
Functos ad vitam reuocat.
Gaude Brunduſia polis
Tantis ornata titulis;
Sed clarior, eximium
Patrono habens Leucium.
In Brunduſina claruit
Vrbe Confeſſor Domini,
In hac relinquens terrea
Migrauit ad Cœleſtia.

DE S. PAVLINO EPISCOPO AQVILEIENSI.

S. Paulinus Carolo Imp. charus.

Contra hæreticos ſtrenuè decertat.

Paul.[9] miram vitæ auſteritatem colit.

Multas à Barbaris patitur iniurias.

Carol. Imp. Eccleſiã Aquileien. muneribus, ac priuilegijs auge.

PAulinus ob eius vitæ probitatem, & doctrinam ad Epiſcopatũ, ſiue Patriarchatũ Aquileien. Carolo Magno Imp. aſſumitur, cui Imp. ità charus fuit, vt rebus non Italia ſolum, verum & in Gallia, ac Germania componendis eius opera vteretur, & multas opes, quas tamen ille Pauperibus diſtribuit, elargiretur. Aduerſus hæreticos ſtrenuè certauit, maximè verò in Concilio Francfordiæ Hadriano Primo Pontif. Max. Aduerſus Iconoclauſtas coacto. Ipſe Cõcilium Foroiulienſe, in quo plura contra hæreſes, & pro morum reformatione ſanciuit, indixit, & celebrauit. In ijs occupatus haud tamen de vitæ ſuæ auſteritate aliquid remittebat. Cum ieiunia, vigilias, pias meditationes, & cæteras exercitationes ſpirituales aſsiduè proſequeretur. Prædicationi quoque Euangelicæ vacabar, qua Carinthiæ populos, & nationes finitimas ad fidem Chriſti perduxit. Martyrij cupidus fuit; licet autem voti compos non fuerit, multas nihilominus à Barbaris perpeſſus eſt iniurias, & moleſtias. Multis etiam claruit miraculis, quibus doctrinam a ſe prædicatam confirmabat. Eius cauſa Carolus Imp. multis muneribus, ac priuilegijs Aquileien. Eccleſiam decorauit. Multis tandem laboribus pro Eccleſia perfunctus ſenioq; confectus migrauit ad Chriſtum an. ſal. D.CCC. IV. Foroiulij in maiori Baſilica ſepultus. Cuius Natalis 3. non. Ian. ab Eccleſia Aquileien. celebratur. *Ex monumen. eiuſd. Eccleſiæ.*

ANNOTATIO.

QVod dictum eſt Paulinum ad Epiſcopatum Aquileien. aſſumptum fuiſſe & Concil. Foroiulien. celebraſſe Carolo Mag. Imp. non ſic accipi debet, quaſi Carolus Mag iam Imp. declaratus fuiſſet. Nam quod ad Concil. attinet illud celebratum eſt ſub Hadriano I. PP. an. Pontif 20. & D. 791. Carolus aut. Imp. declaratus fuit an. D. 801. a Leone III. qui Hadriano ſucceſſit.

DE S. ANASTASIO ABBATE SVPPENTONIÆ.

Anaſtaſius cęleſti voce ad cœlum vocatur.

ANaſtaſius Romanus primùm Eccleſiæ Romanę Notarius poſteà Monacus fuit; vt enim Deo liberius inſeruiret, abdicato à ſe officio Suppentoniam apud Nepitam ſe contulit, vbi in Cœnobio habitum Monaſticum induit; ſic autem in vita Monaſtica profecit, vt mortuo Abbate illi Monacorum conſenſu ſufficeretur. Mira effulſit ſanctitate, Religione, ac pietate, miraculis etiã clarus, cum autem Deus, vt ſcribit S. Gregor. libro primo Dialog. c. 8. illum ad ſe trahere vellet, nocte quadam ex alta rupe Monaſterio, quod inter Nepitam, C. & M. Soractem conſtructum erat, imminenti, vox cœleſtis ad eum facta, Anaſtaſi veni exaudita fuit. Mox eadẽ ad ſeptem Monachos facta proprijs nominibus expreſſis, cum pauliſper ſiluiſſet, octauum fratrem vocauit, quam vocem cum vniuerſa Monachorum congregatio audiuiſſet, vocatorum obitum expectabat. Nõ multo poſt itaque Anaſtaſius cum cæteris, qui ſimul vocati cęlitus fuerant obdormiuit, poſt quem, modico intercedente tempore, & octauus deceſsit. Cùm verò Sanctus Anaſtaſius animam exalaturus eſſet, mira res contigit: Nam Monacus quidam, qui & ipſe diſſolui cupiebat ad S. Abbatis pedes prouolutus cũ la-

chrymis

chrymis orabat, ne ſe vltra ſeptem dies ſuperuiuere pateretur, eumq́ue per illum ad quem Anaſtaſius abiturus erat, adiurabat: Qui Sancti Anaſtaſij interceſſione meruit ad dictam diem vita defungi. *Ex hoc loco citat. Dialog.* Monachus Anaſtaſij interceſſione optata die decedit.

A N N O T A T I O.

ANaſtaſium Nepitæ, ſi qua haud procul Suppentonia diſtabat, venerationem habere accepimus.

DE S. TATONE ABBATE COENOBII, S. VINCENTII in Samnio, ad fontes vulturni.

TAto Nobilis Beneuentanus, vt Chriſto ſeruiret, ſpretis omnibus, Patria, ac Parentibus relictis vnà cum Paldone, & Taſone fratribus, quibus erat idem propoſitum, Peregrinationem ſuſcepit. Ac primùm in fines Marſorum ad Thomam Abbatem ſenem, cuius fama ſanctitatis vigebat, vt illum, quid ſibi eſſet agendum, conſulerent, ſeſe conferunt; cuius perſuaſu in Samnium circa Vulturni amnis ortum venientes ibi in ſolitudine vitam aſperrimam ſub Paldonis maioris natu regimine, multis ſibi ſocijs adiunctis, ducunt: Mortuo Paldone Greg. II. Pont. Max. Taſo ætate minor in adminiſtratione ſubrogatur, cuius cum Monachi auſteritatem, & ſeueritatem non ferrent, Tatonem in locum illius ſubrogãt: Quæ res ad Pontificem delata improbatur. Ipſe autem Tato interim ſanctitate conſpicuus III. Idus Ian. an. ſal. DCCXXIX. obdormit in Domino. *Ex monum. dicti Monaſt. ac ex libro Authperti Abbatis de Abbat. Monaſt. S. Vinc.* Tato aſperrimam vitam in ſolitudine degit.

A N N O T A T I O.

MOnaſterium S. Vincentij à Principibus Beneuentanis primum, deinde ab Imp. Conſtantinopolit. cum Apulia, & Samnio, & alijs regionibus poſt Saracenos exactos potirentur, auctum fuiſſe auctor eſt Baron. in Annal.

Ianuarij die 12.

DE S. ZOTICO MARTIRE TIBVRTINO.

ZOticus qui & Getulius S. Symphoroſæ vir Hadriano Imp. Chriſtianam colebat religionem in Sabinorum finibus, Chriſtianosq; fouebat, alebat, & erudiebat, ad quem Imp. Cercalem Vicarium miſit comprehendendũ; ſed Getulius ita rationibus Cercalem conuicit, & in fide Chriſti erudiuit, vt omnibus relictis à S. Xyſto Pont. eò accerſito, baptiſma reciperet, ac poſteà iuſſu Hadriani vnà cum Amantio Tribuno martyrium ſubiret. Getulius à Licinio Cõſulari, ab Imper. ad vrbem Sabinorum miſſo, cędi iubetur, cum Dijs ſacrificare nollet, ac in carcerem recludi vnà cũ ſocijs, vbi ad dies xxvij. Licinio Romã ad Imp. profectò p̃manſere. Imp. ira percitus milites, qui eos flammis exurerent, miſit; ac eos ligatis manibus, ac pedibus apud Tiberim flumen xiij. ab vrbe lapide in ignem conijciunt. Cum autem flamma Getulium non attingeret, illeq́ue ſolutis vinculis Chriſtum Dei filium laudibus efferret, caput ei fuſtibus confractum eſt. Cuius corpus à Symphoroſa honorificè in arenario agri ſui ſepultum eſt. *Ex Antiquis codic. M. S. è quibus Surius tom. 3. paſſionem deſcripſit.* Zoticus Cercalem Imp. Vicarium cõuertit, atque erudit. Getuliũ flamma haud attigit.

A N N O T A T I O.

PAſſus eſt cum ſocijs iiij. Id. Iunij, licèt à nonnullis ad hanc diem, fortè ob corporis inuentionem, vel translationem. Corpus Tibure quieſcit, & caput an. ſal. 1587. die 17. Iulij in nouum templum Societatis Ieſu ſolemni Pompa translatum eſt.

DE S. TATIANA MARTYRE ROMANA.

Dęmon diſcedens à Tatiana expelli quęritur.

TAtiana nobilis Romana Alexandro Imper. Vlpiano Vrbis præfecto delata quod Chriſtiana eſſet, eiusque iuſſu ad Deorum templa, vt illis ſacrificaret perducta, vbi ſe Crucis ſigno communiſſet, & oraſſet ſubitò terremotu Idolum corruit cum templi parte, quæ plures ex infidelibus oppreſſit: abeunte Dęmone, ac de Tatiana, quòd ab illa expelleretur, quęrente. Aderat Vlpianus, qui à Tatiana tentus (perterritus enim fugam parabat) ac vt Deo ſuo opem ferret monitus, illam indignatus alapis in facie cædi, ac ferreis vncinis circa oculos laniari iuſſit. Sed Sancta Martyr in tormentis conſtans, & vultu hilaris tortoribus iam feſſis apparebat. Quare Præfectus iratior factus ora Tatianæ teſtarum fragmentis contundi præcipit. Quo tempore voce cœleſti ab aſtantibus audita, roboratur, & eos, qui ad eius pedes ſe proiecerant, in Chriſti fide erudiebat: quos Vlpianus equuleo tortos capite damnauit. Poſtera die iterùm Tatiana Præfecto ſiſtitur, qui, cum illa ſe Dęmonijs nũquam ſacrificaturam diceret, neque eius ſupplicia formidaret, eam veſtibus exutam gladijs mandat concidi, riuulis lactis loco ſanguinis ex vulneribus ſcaturientibus. Cum autem Præfectus Magam illam appellaret, ea verò Præfectum, vt in ſe omnia tormentorum genera experiretur prouocaret, ille ad quatuor palos alligatam à duodecim miniſtris ſine intermiſſione cædi iubet. Cùm autem Tatiana quaſi verbera non ſentiens, immanitatem Tyranno exprobraret, in carcerem vt adipe ſequenti die feruenti perungeretur, reducitur. Sequenti verò luce ad Præfectum ducta, cum conſtantior videretur iuſſu, illius ad Deorum templa, vt vel illis ſacra faceret, aut feris deuoranda obijceretur, libens adducitur. Sed in ſententia perſiſtens, atque Tyrannum irridens, leoni obijcitur, qui ſe ad eius pedes cum proieciſſet, populus Præfectum, vt à cruciatibus iam ceſſaret, orabat. Verùm is confuſus, ac victus in carcerem eam remiſit. Sequenti verò die in Equuleo ſuſpenſam toto corpore dilaniari iubet, ac demum extra vrbem capite plecti. *Ex lib. Virginum Rom. Antonij Gallonij. qui Paſſionem ex Antiquis M.S. excerpſit.*

Virgo Præfectum ad omnia tormentorũ genera prouocat.

Leo ad Virgin. pedes proſternitur.

A N N O T A T I O.

ETſi Tatiana in Martyrol. Rom. & Menol. Græc. tantùm mart. memoratur nulla virginitatis facta ment. Ex Actis tamen. M.S. S. Mariæ maioris Virginem fuiſſe apparet ſicuti, & ex lib. Virg. Rom.

DE S. PROBO EPISCOPO VERONENSI.

PRobus Veronæ Epiſcopus ſexto loco poſt S. Senatorem circa annum ſal: CCXXXVI. Veronenſem rexit Eccleſiam quo tempore Maximinus Imperator, qui Alexandro ſucceſſerat Chriſtianos exagitabat. Hic Sanctus Epiſcopus vitæ ſanctimonia, & egregijs virtutibus clarus, cum primis verò charitate præditus munus Epiſcopale præclarè geſſit, atque pridie Id. Ian. ex hac vita diſceſſit, cuius corpus in Baſilica S. Stephani humatum creditur. *Ex libello Aug. Valerij Epiſcopi Veron. & Cardinalis, ex Raphaele Bagata Archipresbytero, & ex Franc. Corna.*

Probus vitæ ſanctimonia, ac charitate imprimis clarus.

A N N O T A T I O.

DIſſident Veronenſes de S. Probi Corpore, alij enim in Baſilica S. Stephani ſepultũ tradunt, id ex tabula Marmorea ibi extante probantes, alij verò in Baſilica Sancti

Proculi,

Proculi, quòd etiam ex tabula lapidea ex conſtitutione Synodali, & ex imagine eiuſdem depicta cum hac inſcriptione. S. Probus demonſtrant. Ipſi Veronenſes viderint.

DE S. HONORATA VIRGINE PAPIENSI.

HOnorata Virgo S. Epiphanij Epiſcopi Ticinenſis ſoror, cæterarum hoc eſt Luminoſa, Specioſa, & Liberata natu minima. Hæc à teneris in Monaſteriū S. Vincentij, quod extra portam Palatinam ſitum erat, ingreſſa, Luminoſæ à S. Epiphanio Romam profecturo, vt illam inſtitueret, traditur. Quo tempore cum Odoacer Rex captam vrbem Ticinen. deprædatus fuiſſet, Luminoſa, & Honorata cum alijs monialibus abducuntur in captiuitatem. Cum autem eas Epiphanius redemiſſet, ac Luminoſa paulò poſt diſceſſiſſet. Honorata optimis moribus inſtituta aliquot annos mira ſanctitate pollens, pijſque operibus addicta ſuperuixit, donec & ipſa extremum diem clauſit. Cuius corpus primum in eadem Sācti Vincentij Æde ſepultum eſt, poſtea à S. Litifredo Epiſcopo in ſomnis admonito, Triduano ieiunio indicto, ac populo viſione patefacta ad Eccl. S. Mariæ Veteris, quæ nunc S. Mariæ Capularū nominatur, translatum eſt. In qua tranſlatione miraculum contigit: Nam iuxta Baſilicam S. Michaelis, clero præcedente, & populo ſubſequente, corpus tandiu ſubſtitit immobile, donec S. Epiſcopus illi ſuū pallium ſuperpoſuit. Mulier quoque ægra, vt nec loco moueri, nec loqui poſſet viſo S. Virginis corpore, opeque eius poſtulata, integram ſanitatem retulit. præter alios corpore vitiatos, & ægrotos, ac dœmoniacos eo tempore ſanatos. Quòd multis ad famam miraculorum ex vicinis locis confluentibus, vt corpus Virg. in medio Eccleſiæ triduo aſſeruaretur, quod III. Idus Ian. apud altare S. Mariç cœnobij prædicti, quod Monialium eſt, hiſtoriarum antea dictum, decenter reconditum fuit. *Ex vita M.S. apud moniales dicti Cœnobij. Eius mentio in vita S. Epiph. habetur.*

Honorata S. Epiphanij ſoror.

Odoacer Rex Ticinum prædatur.

Dum S. Honoratæ corpus transfertur miraculū contigit, ac alia multa ſunt ſecuta.

ANNOTATIO.

EIus meminit Martyrol. Rom. ad diem xi. Ian. Sed Eccleſia Papienſis illius memoriā die 12. celebrat. Quæ dies tranſlationis eſt, non Natalis, quæ ignoratur.

Ianuarij die 13.

DE SS. QVADRAGINTA MILITIBVS Martyribus Romæ.

QVadraginta milites Romæ extra vrbem via lauicana ſub Galieno Imper. paſſi ſunt, quorum nomina, deſcripta in libro vitę, ignorantur. Hi Chriſtianam colentes religionem, depręhēſi, cum à fide deſciſcere nollent. Extra vrbem ducti capitalem ſententiam exceperunt. Idibus Ianuarij. *Ex Adone Martyrolog. Rom. & lib. 2. c. 72. & alijs.*

ANNOTATIO.

ETſi plurimi ſub Galieno martyrio affecti leguntur: non tamen iuſſu ipſius Galieni (qui vt ſcribit Euſeb. lib. 7. c. 12. Hiſt. Eccleſ. perſecutionem à patre excitatam ſuſtulit, & reſcripta in Chriſtianorum fauorem dedit) ſed iuſſu Præfectorum, ſicuti ſub Alexandro Antonino Pio, & ſub alijs Imper. factum eſt.

DE S. POTITO SARDO MARTYRE.

Dæmon in Angelum lucis transfiguratus, ac dein de ſub Tauri forma ſigno crucis, & oratione à Potito fugatur.

Agnetem à Dæmone liberat.

Antoninus Agnetis Pater Potitum varijs, ac diris cruciatibus afficit.

Mirũ de Carnificum furore.

Iterum diriſſimè cæditur.

Potitus elinguis laudes Deo canit.

POtitus Calari in Sardinia natus, ac à puero in Chriſtum credens multis modis à Patre, vt à Chriſto deſciſceret, tentatur, ac demum carceri includitur. Patre autem inter colloquendum ad Chriſtum conuerſo, ab Angelo monitus Patriam deſerit, ſeque ad M. Ephirum ad fidem Chriſti prædicandam confert, vbi Dæmonem in Angelum lucis transfiguratum vitam voluptuoſam ſibi ſuadentem, & indè forma tauri horribilis cornibus impetentem, ac minantem ſe vt Romã perduceretur effecturum, ſigno Crucis, & oratione fugat, & ad Vrbem Valerianam veniens Agathonis Senatoris vxorem leproſam curat, Agathone cum tota familia, multiſque ex ea vrbe in Chriſtum credentibus. Interim Romæ Agnes Antonini Imper. filia à Dæmone, qui ſe egreſſurum niſi Potito è M. Ephito accerſito negabat, correpta vexatur. Quæſitus itaque Potitus iuſſu Imperat. ac inuentus à Gelaſio Romam perducitur, Agnetemque à Dæmone liberat. Verùm ingratus Imperat. quod nollet ſe Deorum munere Agnetem liberaſſe fateri, & eos colere, illum flagellis cædi, & ad Idola perduci iubet. Cum autem illa oratione Potiti corruiſſent, S. Iudenem in carcerem trudi, ingenti ſaxo collo illius alligato, à quo tamen ab Angelo liberatur: iratus Imperat. præcipit. Eductus deinde in Anphitheatrum Imper. præſente in equuleo ſuſpenditur, facibus ardentibus ad eius latera ad motis. Cum verò Potitus hanc Imper. immanitatem exprobratet, vnguibus manuum, pedumque ſibi crudeliter detractis, feris obijcitur, à quibus nil læſus, in partes diſſecari iubetur. Sed Carnifices repentè in furorem conuerſi ſeſe mutuo feribant. Quo miraculo ad duo millia populi ad Chriſtum conuerſis, in ollam feruentis olei inijcitur, ac laudes Deo decantans Imperat. irridebat. Qui illum liquato, & feruenti plumbo perfundi iubet, ac tempora clauo ignito transfigi, quo diuinitus extracto, Imperat. circa tempora maximo afficitur dolore, rogatque Potitum, vt ſibi opem ferat. Qui ad Agnetis preces in Theatrum adductæ, ac ſe baptizare petentis Imperat. ſtatim oratione ſanauit. Qui nihilominus factum magicis artibus aſſignans, cum impietatis à Potito accuſaretur, linguam illi præcipit amputari. Qui tamen ſine lingua laudes Deo canens, Imperatori dicebat, fruſtra Imper. his tuis tormentis fatigaris: nam Deo volente, non Romæ, ſed alibi capitis abſciſſione exceſſurus ſum. Quod cum Antoninus audiuiſſet, populi conuerſione veritus, illum militibus occidendum tradidit loco quo vellent. Milites itaque Potitum apud Aſcolum in Apulia capite truncant. Cuius corpus à Chriſtianis ſepultum, poſteà Tricarici in Eccl. S. Trinitatis in arca an. ſal. M.D. repertum coli cæpit, ac Patroni loco haberi. *Ex vita M. S. apud Eccl. Tricaricenſem, ex qua Alexander Flaminius Ciuis Tricaricenſis verſibus exarauit. Ex lib. de SS Sardiniæ Ioannis Mariæ Arca, ac ex Cronicis Sardiniæ.*

ANNOTATIO.

Antoninus Verus, non Pius V. Potitum excruciat.

ANtoninus Imper. qui tot cruciatibus S. Potitum affecit, non ille Pius eſt, ſed Antoninus verus, qui cum Lucio Aurelio Commodo fratre circa annum ſal. clxviij. quo tempore Potitum martyrio affectum tradunt perſecutionem in Chriſtianos commouit.

Vita S. Potiti per Flaminium verſibus ſcripta inter alia correctione egeo, vbi pro Sardinia Sardes Vrbem Lydiæ in Aſia ſcribit.

Ianuarij die 14.

DE S. FELICE PRÆSBYTERO, ET MARTYRE NOLANO.

FOelix Nolæ Hernia Patre natus à teneris in clericorum numerum adſcribi voluit, ac per ordinum gradus factus Sacerdos multos ab immundis ſpiritibus vexatos ſanabat. Quo tempore Perſecutio in Chriſtianos, ità percrebuit, vt Maximianus Nolæ Epiſcopus doctrina, & pietate clarus. Cum obſenium ſe poſſe tormenta ferre deſperaret, fugere cogeretur, quem Imperat. ſatellites non inuenientes, Sanctum Felicem compræhenſum carceri tenebricoſo includunt, ac manibus pedibusq; vinculis conſtrictum ſuper acutis teſtarũ fragmentis ſternunt; ſed inde ab Angelo eductus Sanctum Epiſcopum quęrere iubetur: quem in Sylua pęne frigore, & fame mortuum repetit, & in humeros ſublatum apud fidelem Viduam reficiendum, & curandum defert; cum prius vuæ racemo diuinitus inter ſpinas inuento S. Epiſcopũ recreaſſet. Sed cum S. Felix Idolorum cultores impietatis argueret, liberæq; Dei verbum prædicaret: illis in eũ inuentibus è manibus ipſorum elapſus intra duos muros loco aranearũ telis repente contexto, delituit: ac in ædibus piæ fœminæ per tres menſes, ſiue per ſex, vt in eius vita legitur clàm ſuſtentatus eſt, vbi cum aqua in ciſterna ob æſtum defeciſſet diuinitus ſibi prouiſum fuit. Pace Eccleſiæ ob Tyrannorũ mortem reddita, Fœlix in publicum prodijt, ac ſua prædicatione multos qui in perſecutione à veritate exciderant, & qui nunquam Chriſto nomen dederant, conuertit. Quo tempore S. Maximianus Epiſcopus ſenio confectus migrauit è vita; vniuerſus verò populus Nolanus Felicem Epiſcopum maximè optabat, & poſcebat. Sed ille cõſtanter Epiſcopatu recuſato, vt Quinctus paulo ante ipſum ad Sacerdotium promotus, ad id munus eligeretur, obtinuit. Erat paupertatis amantiſſimus; nam cum prædia, quæ illi ampla fuerant in perſecutione vſurpata poſſet, ac ab amicis ſuaderetur recuperare, id facere noluit, hortulo, & agello, quos ſuis manibus colens victum exiguum ſibi parabat, contentus; nolens perſecutionis merito carere. Cum itaque in ſumma victus, & veſtitus parcitate vixiſſet, in Euangelij prędicatione aſſiduè verſatus, tandem ad cœleſtem gloriam euolauit xix. Kal. Febr. *Ex Breu. Rom. ac ex vita, à S. Iuliano Epiſcopo Nolano verſibus conſcripta.*

Fœlix in profligandis malis ſpiritibus inſignis extitit.

Racemus Vuæ inter ſpinas diuinitus reperitur.

Fœlix Perſecutorum manibus euaſus Aranearum telis mirabiliter delituit.

Fœlix Nolanis ipſum Epiſcopum poſcentibus conſtanter reſiſtit.

ANNOTATIO.

ETſi quo tempore, ſiuè ſub quibus Imper. S. Falix vixerit ex Breuiario, Martyrologiove Romano non apparet, ſub Diocletiano tamen, & Maximiano, quibus imperio abdicatis Eccleſiæ pax reddita eſt, vixiſſe credendum eſt.

Miror quoſdam S. Falicem inter Confeſſores, uti apud Alphonſum Villegam in ſuo SS. Flore, computare, cum illum Eccleſia vniuerſalis inter Martyres celebret. Neque refert, quod in pace, quòd multis alijs martyribus contigit deceſſerit: nam à perſecutoribus fidei verbera, carcerem, & vincula paſſus eſt.

D. PAVLINI EPISCOPI NOLANI, IN FESTO S. Felicis Præsbyteri carmen in 3. Natali.

» *Venit feſta dies cœlo, celeberrima terris*
» *Natalem Felicis agens, qua corpore terris*

» *Occidit, & Chriſto ſuperis eſt natus in aſtris.*
» *Cęleſtem nactus ſine ſanguine martyr honorem,*
» *Nam confeſſor obit pœnas non ſponte lucratus*
» *Acceptante Deo fidam pro ſanguine mentem,*
» *Qui cordis tacitis ſcrutator, ferre paratus*
» *Aequiparat paſſis ſat habens interna probaſſe.*
» *Supplicium carnis iuſta pietate remittit,*
» *Martyrium ſine cæde, placet, paſſura voluntas*
» *Sufficit, & ſumma eſt meriti teſtatio voti.*

DE S. DATIO EPISCOPO MEDIOLANENSE.

Conſtant. ad Iuſtin. Imp. vt Gothos Arrianos Italiam diuexãtes reprimeret proficiſcitur.

Datius domũ quandam à demonũ ſtridoribus liberat.

DAtius Mediolanen. ob eius ſanctitatem doctrinam, & virtutes poſt ſanctũ Magnum ab Arrianis ob fidem Catholicam, quam viriliter tuebatur, ſede pulſus, Conſtantinopolim ad Iuſtinianum Imper. vt Gothos Arrianos Italiam diuexantes reprimeret proficiſcitur. In itinere apud Corinthum diuerſatus in domo, quæ ob Dæmones inhabitabilis erat, recipitur. Cum ita que vir ſanctus ſomnum cepiſſet ex itinere feſſus, nocte intempeſta Dœmones domum ſtridoribus complent, leonum rugitibus, mugitibus boum, balatibus pecudum, & alijs ferratum vocibus, quibus Vir Dei; en inquit, vt tu ob ſuperbiam cœlo pulſus dignus es vt beſtias imiteris. Qua voce Dœmones perculſi domum ita deſeruere, vt deinceps illorum voces, & ſtrepitus exauditi non ſint. Reuerſus Mediolanum, cum Eccleſiam ſuam duos & viginti annos ſanctè adminiſtraſſet, migrauit in cœlum xix. Kal. Febr. circa an. ſal. DXLV. *Ex Breu. Mediolanen. ac ex vitis Epiſcoporum Mediolan. per Io. Franc. Beſutium ſcript. De eo S. Greg. lib. 3. c. 4. Dial. vbi miraculum Corinthi patratum recenſetur.*

ANNOTATIO.

FErunt S. Datium Mediolani ex Aliatorum familia eo tempore nobili procreatum; ſed haud conueniunt Scriptores in anno, & die, quibus obijt. Sunt enim qui illum die xvi. Ian. & anno D. LXI. obijſſe ſcribant, quod innuiſſe ſat ſit. Cum rei veritas ex vrbis Mediolan. Annalibus, & Eccleſiæ, præcipuè petenda ſit.

Ex Procap. (quod & Baron. in Annal. adnotat.) S. Datium cum primarijs Mediolani ciuibus ad Beliſarium vt Inſubriam, & liguriam à Gothis tanquam Arrianis liberaret, profectum apparet An. D. 539.

DE S. ANDRÆA EPISCOPO FÆSVLANO.

Mirum de Andræa ſomnium.

Andræas paratam ſibi ſponſam elegãtiſſimam, ac nobiliſſimam reijcit.

ANdręas ex Nobili Corſinorum familia Florentiæ naſcitur, mater eius grauida lupum parere, qui Eccleſiam ingreſſus agnus euaderet ſibi per ſomnium viſa eſt, quod non multo poſt reipſa comprobatum fuit. Nam cum adoleſcens venationibus vitam ducere, arma tractare, rixas proſequi, parentes negligere, aliaque his ſimilia agere cepiſſet, cumque mater increpans quòd illum à Deo precibus impetraſſet, ſomniumque prædictum ei narraſſet, valde commotus, ſtatim Eccleſiam Carmelitarum ingreſſus; cum preces fudiſſet, repentè quaſi de lupo in agnum mutatus in illorum religioſorum familiam recipi humiliter petit. Receptus vt ad ſeculum rediret, & vxorem, quæ ſibi parata erat elegantiſſimam, nobiliſſimam, & diuitem duceret à Dœmone ſub ſpecie propinqui tentatur,

tur,qui,eo generoſè reſiſtente illicò diſparuit. Ipſe verò magis orationibus,ſacriſque lectionibus;& regulæ exercitamentis vacans, Florentiæ puellam ethica febre laborantem oratione ſua curauit.Ordinatus Præsbyter priuatam miſſam in ſyluis contra propinquorum expectationem celebrauit. Lutetiam cauſa ſtudiorum miſſus breui ad Magiſterij gradum peruenit.Auenione cæco ad portam templi eleemoſynam petenti lumen reſtituit.In Italiam reuerſus Epiſcopo Fæſulano vita defuncto inuitus ſufficitur,electus enim fugit,& aliquandiù delituit,ſed coactus Epiſcopatum gerere, vigilijs,ieiunijs,aſſiduiſque corporis macerationibus, ferrea catena præcinctus, operam date minimè deſtitit. Pauperum præcipuam curam gerebat,illis ad victum neceſſaria vel non poſcentibus ſuppeditans, proprijſque manibus ægrotis miniſtrans. Cum vni tibiam vlceribus diutinis plenā manu ſua attigiſſet,illicò ſanatus eſt. Eccleſiam Cathedralem ruinam minantem proprijs ſumptibus refecit. Bononiam vt ſeditionem ſedaret ab Vrbano Summo Pont. miſſus,re ex ſententia confecta, Fæſulas redijt, vbi inter ſacra Natiuitatis Domini ſolemnia, cum Sanctiſſima Deipara Virgo ſibi apparens obitum prædixiſſet, in die Epiphaniorum fęliciter migrauit ad Chriſtum. *Ex libro de vit.SS.Epiſc. Eccleſiæ Fæſularum à Franc. Diaceto Epiſcopo ſcript.*

Andræas puellā ethica febre curat.
Lutetiæ Magiſterio inſignitur.
Epiſcopatū Fæſulanum quoad licuit recuſauit.
Singulari in Pauperes charitate eminet
Tibiam vlceribus plenam manu ſua attingens mirabiliter ſanat.
Beatiſſ. Dei Mater ei obitū prædicit.

ANNOTATIO.

Nondum in SS. Numerum relatus eſt, propediem tamen referendus: de eo nihilominus;vt in Fæſulana Diœceſi officium duplex recitaretur à Greg.xiij. Pont. Maxim. conceſſum fuit.

Ianuarij die 15.

DE S. EPHYSIO MARTYRE CARALITANO.

EPhyſius, ſiue Ephyſus natione Syrus apud Antiochiam ex Patre Chriſtiano, cui nomen erat Chriſtophorus, & Alexandra matre natus; adoleſcens Diocletiano alienus à Chriſtiana religione charus fuit; à quo in Italiam aduerſus Chriſtianos miſſus, voce ad eum de cœlo facta ad Chriſtum in itinere conuertitur. Inde in Sardiniam contra Barbaricinos Montanos populos, qui ab Imperat.deficientes inſulam excurſionibus vexabant Dux proficiſcitur; quos ſigno Crucis in vexillis delatæ, munitus mirabiliter victos profligauit. Calarim poſtea veniens eam Vrbem,cui S.Iuuenalis Epiſcopus præerat ab Idolorum cultu ad Chriſtianam fidem perducere conatur;Quo tempore datis ad Imper.litteris ſeſe Chriſtianum profitetur,illumque ad eandem religionem amplexandam hortatur. Qui Iulio Sardiniæ Præſidi mandat, vt Ephyſium modis omnibus ad Deorum cultum reuocet. Is itaq; Ephyſium fruſtra,vt ſententiam mutet,admonitum,fuſtibus mactari, ferreiſque vngulis excarnificari, ac in carcerem conijci iubet,vbi ab Angelis inuiſitur.& roboratur. Cū poſtea è carcere ad templum,vt Dijs imolaret duceretur, & Chriſto Domino preces fudiſſet, Idola omnia in terram corruentia, tanto Præſidem fauore affecere, vt Inſula excedens Flauiano prouinciam adminiſtrandam relinqueret; Qui Sanctum Mart. multis cruciatibus affecit:Nam illum primùm in ignem iniecit, deinde reſina, pice, & oleo cōſperſum in ardentem clibanum miſit,ac tandem abijs nil læſum apud Noram decollari præcepit xviij. Kal.Febr. *Ex vita per Marcum Præsbyterum ſcripta, vt Ioannes Franc.Fara auctor eſt,ac ex monumentis Eccleſiæ Piſanæ, & ex Io: Maria Arca lib.de SS.Sardiniæ.*

Ephyſius ſigno crucis in vexillis delatæ Barbaricos ꝑfligat.
Ephyſius ferreis vngulis excarnific.ac in carcerem coniectus ab Angelis inuiſitur, & roboratur.
Idola eius ꝑcibus corruunt.
Diriſſimis à Flauiano afficitur cruciatibus, ac tandem decollatur.

ANNO

ANNOTATIO.

S. Ephyſius ſecundum quoſdam natione græcus, ſecundũ alios Syrus.

Mirum, quod in vita huius S. Mart. eum natione græcum fuiſſe legitur, cum tamẽ in eadem apud Antiochiam in Aelia (quæ apud nullum auctorem reperitur, niſi ea ſit Heliopolis) Ciuitate natum fuiſſe ſcriptum ſit. Multa etiam M. S. quæ vidimus continent inueriſimilia quapropter purgatione aliqua indigent.

DE S. SECVNDINA VIRGINE, & Martyre Anagnina.

S. Secundina quinque mẽſibus carceri mancipatur. Miniſtri, voce de cœlo facta, ad fidẽ cõuertuntur. Secundina veſtibus exuta in diriſſimis cruciatibus ingenti per corpus ſplendore emicat, ac carnificibus imbecillitatẽ exprobrat. Lac ex eius corpore pro ſanguine profluit. Angeli canẽtes eius animam in cœlum deducũt.

SEcundina Virgo Anagniæ, quo tempore S. Magnus Epiſcopus captus, & Martyrio affectus eſt, & ipſa Decio Imperat. ab eius ſatellitibus compræhenſa, carceri diutino mancipatur, ex quo poſt quinque menſes educta cum nec minis, nec promiſſis à Valeriano Præfecto à Chriſtiana religione remoueri poſſet: primùm palmis cęditur; ſed miniſtri voce de cœlo ad eos facta; *Vos oratione Secundinæ viuitis.* Ad Chriſtũ conuertuntur, ab eaque in carcere reducta inſtructi, deindè baptizati, ad xviij. Virgini abeundi poteſtatem fecerũt. Poſtera die ante Præſidem tracta, cum in ſancto propoſito conſtantiſſima reperiretur, veſtibus exuta diriſſimè cæditur, ingenti ex eius corpore ſplendore, quem carnifices, & milites adſtãtes ferre nõ poterãt egrediẽte, illaq. quò acrius cędebatur, eò fortior tortoribus imbecillitatẽ exprobrabat. Illud ẽt mirabile cõtigiſſe fertur, quod pro sãguine ex eius corpore lacero lac profluit, & ſuauiſſimus odor exhalabat, quibus populus animaduerſis, Virginẽ, vt pro ipſis intercederet ad Deũ deprecabatur. Cũq. Virgo S. oraret, tonitruo ingenti facto, Spiritum Deo reddidit. Cuius animam Angeli *Veni ſponſa Chriſti accipe coronam, quàm tibi Dominus præparauit in æternum*, cantantes in cœlum deduxerunt. Corpus verò à Chriſtianis in vico Salapi nominato conditum, poſtea in Ciuitatem translatum eſt, *Ex vet. M.S. Eccleſiæ Anagninæ.*

DE S. IO. CALYBITA ROM. CONFESSORE.

Ioan. Calybita duodecnarius dicendi facultate, ac philoſophia pręſtat. Ioan. mirabili adeo enitnit abſtinentia, vt per diẽ non alio quã Euchariſtiæ cibo reficeretur. Ioanres in paterna domu [illegible] incognitus recipi[illegible].

IOannes cognomento Calybita Romæ, Eutropio, & Theodora nobiliſsimis parentibus ortus Leone Imp. in litteriſq́ue eruditus an. ætatis xij. agens in dicendi facultate, & philoſophia præcelluit. Quo tempore cum Abbate Monaſterij Acœmeti locutus, vitæ monaſticæ deſiderio incenditur, & cum eo ex peregrinatione Hieroſolymitana reuerſo conſcenſa naui, inſcijs parentibus, nil ſecum præter librum Euangeliorum auro, & gemmis ornatum, ac pecuniam pro naulo à parentibus in ſodalium conuiuium acceptam deferens in Monaſterium prædictum nauigat. Vbi breui habitum monaſticum indutus ſic in Regulari diſciplina profecit, vt omnes exemplo ſui ad æmulationem prouocaret. Erat abſtinentia admirabili, quodq́ue mirandum eſt, diu non alio cibo, quàm ſacra Euchariſtia refectus. Verùm cum Dęmon ingens videndi parentes deſiderium illi immiſiſſet, ex ea tentatione tantam maciem, & ſqualloremn contraxit, vt breui moriturus videretur. Cui Archimandrita id ex nimia abſtinentia ei eueniſſe ratus, re intellecta, & cum fratribus communicata abeundi non ſine omnium lachrymis poteſtatem fecit. Ioannes in itinere permutatis cum quoddam egeno veſtibus, ſordidiſq́ue, ac laceris illius indutus, ad ædes paternas tandem peruenit quas videns, lachrymiſq́ue obortis Chriſtum genuflexus precatur, nę ab eius ſecretum amore parentum abduceretur: Noctemq́ue illam flendo, & orando duxit in[illegible]. Mane egreſſus familiæ Præfectus illum abigere (ita pallor, tabes, macies, & veſtes illæ laceræ eum omnibus exoſum fecerant) voluit, ſed miſeratione,

precibuſque

precibuſque commotus intra atrium primum conſiſtere permiſit. Poſt hæc Ioan. Parentes aureis veſtibus indutos egredientes videns, maximo dolore cordis tactus, ad orationem confugiens, internam ſenſit conſolationem: Qua & lachrymas erumpentes cohibuit, & hoſtem triumphauit. Alia die egreſſa mater horrorem, ex nimis illius aſpectu ſqualido, non ferens inde abire iubet. Sed Præfectus exoratus ei tuguriolum in angulo extruxit. Pater verò ex quadam pietate ductus cibum illi conſtituit: quem tamen alijs egenis quotidie ieiunans diſtribuebat. Cum aliquandiu in aſsiduis orationibus, meditationibus, & vigilijs vixiſſet vitæq; terminus ſibi à Chriſto Domino denuntiatus adeſſet, Præfectum orat, vt ad ſe Dominam vocet, ad quam nõnulla, quæ ei diceret, non ingrata habebat. Illa cum nollet propter fœditatem accedere, iterum rogata, & quod breui hominem moriturum intellexerat, ad eum venit. Cui Io. loco retributionis librum illum Euangeliorum tradidit, ſibi prius, quòd non alio loco, nec alijs veſtibus eum ſepeliri faceret, iureiurando pollicitæ. Illa librum marito defert: Quo recognito vterque de Io. filio Dei virum interrogant. Quibus ille, ego, inquit, ſum Io. filius veſter. Illi verò in amplexus & oſcula filij procumbentes ad multã horam multis ex vrbe ad id ſpectaculi confluentibus, maximam vim lachrymarum profundunt. Io. animam inter Parentum manus exhalante. Quem dum mater oblita iuramenti aureo veſtitu induiſſet, ſtatim paralyſi corripitur; à qua tamen ſanata eſt, eo ſuis veſtibus rurſus induto Corpus in ipſo Tuguriolo conditum eſt, Templo, cui parentes prædia ampliſsima attribuere, magnificentiſsimè ſuper extructo. *Ex eius vita a Lipom. & Sur. tom. 1. ex Metaphr. relata.* **Ioannes inter Parẽtum manus animã exhalat.**

ANNOTATIO.

Graci S. Ioannem Calybitam vocant, quod in Tugurio intra ſepta paternæ Domus habitauit: Tugurium enim græcè καλύβη *dicitur.*

Monaſterium in quo habitum religioſum accepit Acœmeton hoc eſt peruigil, ſeu inſomne (id enim apud Græcos Ἀκοίμητοι *ſignificat) vocabatur apud Conſtantinopolim, quod in eo noctuq; dinq; Monachi in orationibus, & diuinis laudibus occupati modico tempore dormientes excubarent.*

Sub quo Imp. vixerit non ita certum eſt, cum apud alios ſub Theodoſio, apud alios verò ſub Leone illum vixiſſe legatur. Vtrunq; verum puto, vixiſſe. ſ. & ſub Theodoſio II. qui modico tempore imperauit, & ſub Leone III. Iconomacho circa an. Domin. DCCXVII.

Ianuarij die 16.

DE S. MARCELLO PAPA, ET MARTYRE.

Marcellus Romanus ex regione Viæ latę Conſtantio, & Galerio vſque ad Maxentium Imp. poſt S. Marcellinum Pontificatum geſsit. Hic multa decreuit Eccleſiæ vtilia. Vrbem in titulos 25. diuiſit, quaſi in Diœceſes, ſeu Parœcias propter eos, qui baptizandi erant, cum multi in dies ad Chriſtum in vrbe cõuerterentur. Duas ſcripſit Epiſtolas priorem ad Epiſcopos Antiochenæ Eccleſiæ, in qua Eccleſiam Romanam omnium aliarum Eccleſ. caput eſſe demonſtrat, nullumq; concilium abſque Romani Pontif. auctoritate celebrari poſſe: alteram ad Maxentium Tyrannum, quem, ne Eccleſiam perſequi velit, monet: Eſſe enim (inquit) in manu Dei poteſtatem terræ, eumq; ſuperborum, & iniquè agentium memoriam perdere, bonos verò, & humiles non derelinquere. **S. Marcellus Vrbem in 25. titulos, ſeu Parœcias diſtribuit.**

quere. Eius hortatu Priſcilla nobilis Romana Cœmeterium ingens via ſalaria ædificauit. Lucina verò & ipſa nobilis Vidua, & diues bonorum ſuorum Eccleſiam inſtituit hæredem. Quibus cognitis Maxentius Lucinam extra Vrbem relegat, & Marcellum comprehenſum, & ad ſe perductum hortatur, vt depoſito Pontificatu finem faciat fidei Chriſti prædicandi. Quod cum Marcellus agere recuſaret, illum in Cathabulum, in quo beſtiæ publicè alebantur, vt illarum curam ſuſtineret, mitiit. Vbi aliquandiù moratus, haud tamen officium intermiſit per litteras gerens, quæ præſens facere non poterat. Inde à Clericis noctu ereptus, domum B. Lucinæ Eccl. conſecrauit, quæ S. Marcelli nuncupatur, ibiq; munia Epiſcopalia obibat quoad Maxentius eò beſtias cathabuli ductas à Marcello cuſtodiri, & curari præcepit. Quare S. Pontifex breui phedore cōfectus, cum annos quinque, menſes ſex & dies 21. præfuiſſet Eccl. creaſſetque menſe Decembri Præsbyteros 25. Diaconos duos, & Epiſcopos per diuerſa loca 21. obdormiuit in Domino, cuius corpus à B. Lucina aromatibus delibutum in Cœmeterio Priſcillæ conditum eſt. *Ex Pontificali S. Damaſi PP. Platina, & Breuiario Romano.*

Marcellus beſtias in Catabulo curat.

ANNOTATIO.

De annorum numero, quibus S. Marcellus vixit in Pontificatu, nō eſt eadem Scriptorum ſententia; Nam alij quatuor tantum annis, alij quinque, alij quinque, & ſex menſes Pontificatum geſſiſſe tradunt; diuerſitas autem hæc ex diuerſis ſupputationibus annorum Conſulum, & Imp. naſcitur, qua in re S. Damaſo tanquam illorum temporum vicino magis credendum cenſeo. Baron. in Annal. ad an. Dom. 309. Marcellum ſediſſe annos 5. ex menſes 2. minus dieb. 5. ſcribit.

Diſcors Scriptorum ſententia de tēpore Pontificatus S. Marcelli.

DE S. TITIANO EPISCOPO OPITERGINO.

Titianus Heracleæ, (quæ Venetiæ in ora maris Hadriaci ſita erat) nobili genere natus, ac à prima ætate in litteris, & pietate educatus à S. Floriano primo Opitergij Epiſcopo Diaconus creatur, ac Opiterginæ Eccleſiæ Oeconomus, vt præcipuè pauperum curam gereret. Quo in munere ſummam apud omnes laudem conſecutus eſt. Accidit autem, vt eo tempore S. Florianus pro nonnullis Eccleſiæ ſuæ grauibus negotijs ad aulam regiam ſe conferret. Sed ante diſceſſum conuocatis omnibus cauſam ſuæ profectionis aperit, ac vt ſi intra annum ad eos non rediret ſibi alium Paſtorem eligerent, certò ſe ex hac vita migraſſe ſcientes, dixit. Profectus itaque ad Regem, & ſi reuerti poterat ad Eccleſiam, martyrij tamen cupidus in alienam Prouinciam ad Euangelium prædicandum ſe recepit. Quare Opitergini anno tranſacto Epiſcopum ſuum obijſſe rati, Titianum miro totius populi conſenſu in Epiſcopum ſibi deligunt. Qui non multo poſt cum S. Florianum viuere accepiſſet, ad eum ocyus contendit. Cui Florianus obuians ita dixiſſe fertur, O Titiane Epiſcope venerande, cur gregem tibi commiſſum dereliquiſti. Titianus verò ad eius pedes prouolutus reſpondit, ne Pater gregem tuum, oro dimittas, ſed ad priſtinam ſedem reuertere, cum te viuente alius Præſul eſſe non poſſit. Verùm Florianus in propoſito conſtans, & haud Titiani precibus commotus, illum ad ſuum Epiſcopatum redire iuſſit. Ipſe autem Florianus per diuerſa loca prædicando multosq; Chriſto lucrifaciendo, tandem ſancto fine quieuit. Titianus Opitergium reuerſus munus Epiſcopale ſanctiſſimè proſequutus, & ipſe ad extremum multis onu-

S. Titianus Opitergij Epiſcopus Flauiano nōdum defuncto, deligitur.

ſtus

ſtus meritis, claruſq; miraculis migrauit ad Chriſtum. *Ex antiquis Eccleſiæ Opitergina Monum. M.S.*

ANNOTATIO.

HVius S. Epiſcopi vita ad nos imperfecta tranſmiſſa eſt, idcirco geſta illius, & miracula narrare minimè poſſumus. Sed neque S. Floriani Epiſcopi obitus diem ſcire potuimus.

Manca eſt huius S. vita.

DE S. HONORATO ABBATE FVNDANO.

HOnoratus Abbas fundanus in Samnio obſcuro loco natus (Pater enim erat agricola) ita à pueritia in Dei amorem exarſit, vt ne illum offenderet non ſolum à grauioribus, ſed etiam à leuibus peccatis abſtineret. Vt autem ætate paulatim ſic & virtutibus in dies magis creſcebat. Is cum à ſuis quadam die ad epulas inuitatus, nunquam, vt quicquam de conſueta abſtinentia remitteret, adduci potuit: (Carne enim perpetuò abſtinuit) cum autem à ſuis, quaſi piſces in montibus quæreret, irrideretur, dũ aquá deficiente eam ex fonte hauriunt ſimul & piſcem recens, & diuinitùs natum extrahunt, quo miraculo permoti Honoratum quamuis iuuenem reuereri cęperunt. Adulta ætate Abbas fundanus creatur, & CC. Monachorum Pater extitit. Quo in munere plura ſanctitatis ſigna ab eo ædita ſunt; in quibus ingens ſaxũ, quod caſu ſuo Monaſterio ruinam, ac Monachis interitum minabatur, ſigno crucis ne caderet, effecit. Ceſſit è vita 17. Kal. Febr. *Ex primo lib. cap. 1. dialogorum S. Gregorij Papæ.*

Honoratus miro in Deũ flagrat amore.

Piſcis ex fonte mirabiliter extrahitur.

Saxum in ruinam Monaſterij citò caſurum ſigno Crucis immobile redditur.

ANNOTATIO.

ALij de Honorato ad diem 17. Decembris agunt, fortè ob aliam eius eo die feſtiuitatem.

DE S. PRISCILLA MATRONA ROMANA.

PRiſcilla Matrona Nobilis Romana S. Pudẽtis Senatoris Mater, Sãctarumq; VV. Pudentianæ, & Praxedis aua Nerone Imp. vixit. Hæc inter cæteras virtutes eximia fuit charitate: Nam, & Apoſtolos Petrum, & Paulum, quorum fuit diſcipula, Romam venientes hoſpitio accepit, & pauperibus aſſiduè eleemoſynas miniſtrabat. Quinetiam ſua omnia, & ſeipſam Martyrum obſequio mancipauit. Fertur etiam illud percelebre cæmiterium, quod de ſuo nomine Priſcillæ nominatum eſt, via ſalaria ſuis ſumptibus edificaſſe, in quo tot Sanctorum Martyrum corpora condita ſunt. Eius memoria XVII. Kal. Febr. in Eccl. celebratur. *Ex Martyrolog. Romano, & ex Vita S. Pudentis, ac prædictarum VV.*

Priſcilla eximia præfulget charitate.

De alia S. PRISCILLA MATRONA ROMANA.

FVit & Priſcilla Matrona Romana Maxentio Imp. & Marcello Pont. quæ eiuſdem S. Marcelli Pont. hortatu Cœmiterium illud inſigne toties in Martyrolog. memoratum, quod in eo multorum SS Martyrum corpora ſepelirentur, ſuis impenſis via ſalaria extruendũ curaſſet. *Ex vita S. Marcelli Papæ, & Mar.*

Altera Priſcilla Romana.

fertur

fertur vitam S. Priſcillæ S. Honoratum Epiſcopum Arelatenſem ſcripſiſſe, vt author eſt Pet. Galeſ. in ſuo Martyrolog. hac die.

ANNOTATIO.

INcertum eſt de qua Priſcilla Martyrolog. Rom. hac die mentionem faciat. Pet. Galeſ. loco precitato de Priſcilla, quæ tempore S. Marcelli Papæ vixit, & cæmiterium via ſalaria extruxit verba facit, non de illa, quæ hoſpitio accepit Apoſtolos. Antonius vero Gallonius, qui librum ſcripſit de Virginibus Romanis, Priſcillam, cuius hodie meminit Martyrol. Rom. illam eſſe putat, quæ tempore Apoſtolorum vixit, quæque cæmiterium prædictū ædificauit, ac Baronium in Annot. in Martyrolog. Romanum citat, qui ex actis SS. VV. Pudentianæ, & Praxedis à Paſtore ſcriptis, Priſcillamque cæmiterium ſupra dictum conſtruxit, & de qua in Martyrolog. hac die fit mentio diſcipulam Apoſtolorum Matremque Pudentis eſſe adnotat. Quare Platina cum Pet. Gal quantum ad cæmeterium attinet hallucinatum fuiſſe videtur. Niſi dicamus ſecundam Priſcillam illud met cæmiterium proceſſu temporis fortè collapſum reſtauraſſe, ſibique propterea, vt fieri ſolet, nomen quod illud extruxerit, attributum; facile enim pia fæmina, vt quod ab alia Matrona eiuſdem nominis ædificatum fuerat, illa reficeret, perſuadere fuit.

Ambigitur qua de Priſcilla agat Martyrol. Rom.

DE S. FELICE EPISCOPO TVBABOCENSI, Et Martyre Nolano.

FElix Tubabocenſis Epiſc. in Africa Diocl. & Maxim. Imp. dum Eccl. ſuæ curam gereret apud Anolinum accuſatur Chriſtianæ religionis, eiq; ſiſtitur, à quo quod nomen ſibi eſſet interrogatus, libera voce reſpondit, ſe Chriſtianum eſſe. Quapropter in carcerem coniectus, inde poſt dies 12. eductus, nauigio vinctus imponitur, in quo dies 4. cum ſine cibo prorſus fuiſſet, ac penè inedia confectus, ad Campaniæ littora appulit: ac inde vinculis rurſus cōſtrictus Nolam perducitur: ibique cum in fidei confeſſione ſtabilis permaneret à iudice capitalem ſententiam accepit. Cuius corpus ibidem à Chriſtianis conditum fuit. *Ex Pet. in Catal. SS. lib. 2. cap. 85. et Pet. Gal. in ſuo Martyrol. hac die. Ac ex Paulo Regio lib. ſeu p. 2. de SS. Regni Neapolitani.*

Felix IV. dies ieiunus.

ANNOTATIO.

NOmen vrbis, cuius S. Felix Epiſcopus fuit, erratum exiſtimo. Nulla enim vrbs eius nominis in Africa apud Strab. Ptol. Victorem Vticen. neque in lib. conciliorum legitur. Videtur autem legendum Tuburbicenſis. Tuburbijs enim vrbs in Africa à Ptol. lib. 4. & Plin. lib. 5. cap. 4. memoratur, & Op. Tuburbicen. licet Tuburnicenſe legatur apud Plin. loco memor.

DE S. VALERIO EPISCOPO SVRRENTINO.

VAlerius Surrenti in Picentibus natus, vbi primùm ex pueris exceſſit, atq; humanis litteris inſtructus fuit, vt tranquillam vitam degeret, ac Deo, abiecta cæterarum rerum cura, inſeruiret, in ſolitudinem ſe contulit, ſibiq; ædiculam templo S. Renati adiunctam extruxit, in magna egeſtate vitam ducens. Ad quem multi fama ſanctitatis adducti accurrebant, multaq; à Deo illius interceſſione impetrabant. Quibus Surrentini permoti Valerio eorum precibus diù, & valde reſiſtente Epiſcopatum deferunt. In quo ille cum exiguo tempore

Valerius ſibi Ædiculam extruit.

re vixiſſet adhuc iuuenis ad Dominum migrauit 17. Kal. Febr. ac in eadem ędicula, in qua ante Pontificatum vixit, ſepultus eſt. *Ex vita illiud per Dauid Romanum conſcripta.*

ANNOTATIO.

QVo tempore hic S. Epiſcopus vixerit non legi, & ſi enim illum poſt S. Renatum Eccl. Surrentinæ præfuiſſe certum eſt, non tamen an illi immediate ſucceſſerit, ſciri potuit. Illud non dubium eſt S. Valerium vnum ex quinq; Vrbis Surrentinæ Protectoribus eſſe.

DE S. LIBERATA VIRGINE PAPIENSI.

LIberata nobilis Virgo Ticinenſis Soror S. Epiphanij Ep. fuit. Tres habuit Sorores itidem virgines, & ſanctas, quarum Luminoſa, & Honorata in Monaſt. ipſa verò, & Specioſa, quæ ſponſum habuit in propria Domo quaſi in Cœnobio cœlibem, & Deo charam vitam in orationibus, & pijs operibus duxerunt. Cum Liberata ex hac vita deceſsiſſet, corpus illius in Eccl. quæ nunc S. Epiphanij nũcupatur apud corpus S. Speciosæ ſororis conditum fuit. cuius memoria hac die in dicta Eccl. à Canonicis Regularibus recolitur. *Ex vita S. Epiphanij, & Sororum: & Eccl. prædicta tabulis.*

Liberata tres habet ſorores Virgines, & Sanctas.

ANNOTATIO.

HVius S. Virg. Vita neq; M.S. neq; typis euulgata reperitur. Hac eadem Die Mantuæ S. Libera Virgo in propria Eccl. colitur. quam eandem cum ea, quæ Liberata dicitur in Martyrolog. Rom. colíturq; eius Natalis die 18. *huius, eſſe putamus. Nam eadem, & Veronæ dicta die celebratur, Liberaq; loco Liberata appellatur.*

DE S. IOANNA VIRGINE MONIALI CAMALDOLENSI apud Balneum in AEmilia.

IOanna ex pago agri Balneenſis, qui Fons clauſus appellatur orta, in Monaſterium Monialium S. Luciæ inter Conuerſas recepta obedientia maximè, & humilitate refulſit. Cuius Deus ſanctitatem miraculis comprobauit. Cum enim illa diem obijſſet, Timpana Eccleſiarum Balnei nullo pulſante ſonabant, quo miraculo Clerus, & Populus Balneenſis Commotus Corpus illius ſolemni pompa elatum in Eccleſia Maiori condidit, multis poſt mortem ſubſecutis miraculis. Cum enim Balneum peſte maximè affligeretur, vbi B. Ioannę Sacellum Populus publico voto adſtrictus extruere pollicitus fuiſſet illicò Lues illa ceſſauit. Extructo autem ſacello, cum hac inſcriptione D. IOANNAE OB PATRIAM A PESTE VENDICATAM. Illud non ſilentio inuoluẽdum. Quod cum quidam clam reliquiarum partem nocte abſtuliſſent in ſuam ipſorũ patriam diferendam, cum per totam noctem incedentes longe à Balneo diſtare ſe arbitrarentur, mane ſe ad Balneenſis Eccleſię Ianuam inuenere. Quare ea rè perterriti crimen confeſſi, brachium, quod abſtulerant, reſtituerunt. Obijt die 17. Kal. Februarij ann. poſt Chriſtum natum 1105. *Ex Monum. Eccleſ. Balneen. De ea Aug. Florent. lib.* 3. *Hiſt. Camald.*

Patriam à Peſte liberat.

Reliquias furati per totã noctem incedentes mane ad Ianuam Eccleſiæ deprehenduntur.

ANNOTATIO.

NOndum Collegio SS. Virginum adſcripta eſt. Eius tamen natalis hac die Sedis Apoſtol. permiſſu celebratur, vt accepimus.

Ianuarij die 17.

DE SS. MONACHIS, ET CONFESSORIBVS ANTONIO, MERVLO, ET IOANNE ROMÆ.

Antonius ſua peccata eſſe dimiſſa cęlitus audit.

Merulus Coronam videt.

Ioãnes ægrotans diuinitus ſanatur.

Ioannes mortuum ad vitã reuocat.

ANtonius Monachus Romæ in Cœnobio S. Andreæ vnà cum *S.* Gregorio poſteà Papa vixit. Quem idem quotidiè multas lachrymas emittentem, atque ad gaudia cęleſtis patriæ anhelantem ſcribit. Qui cum ſacra eloquia meditaretur, non in eis, vt inquit Gregorius, ſcientiam, ſed fletum compunctionis inquirebat, vt mens eius excitata magis inardeſceret, & ima deſerens ad cœlum per contemplationem euolaret: cum illi in viſu nocturno, *paratus eſto, quia Dominus, iuſſit te migrare:* hiſque reſpondiſſet, ſe non habere ſumptum ad migrandum, protinus audiuit, *ſi de peccatis tuis agitur dimiſſa ſunt.* Cum autem magno adhuc metu trepidaret, nocte alia eadem audiuit, ac poſt quinque dies febre correptus, cunctis fratribus orantibus, & flentibus migrauit. Merulus quoque in eodem Monaſterio lachrymis, & eleemoſynis vehementer erat intentus, aſſiduèque pſallebat. Hic in viſu coronam ex albis floribus in caput ſuum de cœlo deſcendentem vidit. Qui mox infirmatus magna animi alacritate deceſſit. Ex cuius ſepulchro cum Petrus, qui Monaſterio *S.* Gregorij præerat, ſepulturã facere vellet poſt annos 14. mira, ſuauiſq; fragrantia emanauit. Ioãnes in eodem Cœnobio magnæ in dolis adoleſcens humilitate, & grauitate præditus fuit. Cui ægrotanti ſenex quidam per ſomnium apparẽs, ac virga tangens dixit *Surge, ex hac enim moleſtia haud morieris ſed paratus eſto, quia non diu hic futurus es.* Qui licet à medicis deſperatus eſſet, repentè ſanatus eſt; atque biennio in Dei ſeruitio occupatus fuit. Cum autem quidam frater mortuus in eiuſdem Monaſterij Cœmiterio ſepultus fuiſſet, ac cæteri fratres receſſiſſent, Ioãnem qui remãſerat de ſepulchro vocauit, qui poſt 10. dies inuaſus febribus obijt. *Ex lib.* 4. *cap.* 47. *Dialog. S. Greg. PP.*

ANNOTATIO.

NIhil de his apud alios ſcriptum reperitur, Quicunque enim de eis agit, à S. Greg. PP. loco memor. accipit.

DE S. SAVINO EPISCOPO PLACENTINO.

D. Ambroſi9 ſua ſcripta D. Sauino recognoſcenda mittit.

Sauinus diuinus miraculorum Patrator.

Sauinus Pado præcipit, vt in ſuum redeat locũ.

SAuinus, ſiue *S*abinus, vti in Rom. Martyrolog. Patria Romanus, factus Eps̃ Placentiæ virtutibus, & miraculis coruſcauit. Multa in Epiſcopatu præclarè geſſit, Corpus S. Antonini mart. eius vrbis tutelaris, quod diù obſcuro loco latuerat, Dei monitu inuentum in Baſilicam S. Victori Mart à *S.* Victore Ep̃o dicatam magna populi frequentia detulit. Interfuit Cõcilio Niceno; deinde vna cũ *S.* Ambroſio Mediolan. Ep̃o Concilio Aquileienſi. Tanta fuit doctrina, vt *S.* Ambroſius ſua ſcripta illi recognoſcenda tradiderit. Fuit etiã inſigniũ miraculorũ perpetrator: Nã inter alia, vt S. Greg. PP. in Dialog. ſcribit, cũ Diaconus S. Sauini Padũ alueum ſuũ egreſſum agros Eccl. occupare nuntiaſſet, Sanctuſq; Eps̃ reſpondiſſet, vade dic ei, *Sauinus Epiſcopus mandat tibi, vt ad proprium redeas aluem.* Diaconus verò irridens exequi mãdatũ cõtempſiſſet: Accerſito Notario pceptũ huiuſmodi dictauit. *Sauinus ſeruus Domini noſtri Ieſu Chriſti Pado præcipio tibi in nomine Ieſu Chriſti D. N. vt in locum tuum rediens, deinceps in has locum non exeas, nec Eccleſ. terras lædere præſumas;* iuſſitque Notario vt præceptũ

illud

illud Pado fluuio deferret, & in aquas eius proijceret. Quo facto, mirabile dictu ſtatim Padus in priſtinum alueum ſe recepit, neque vnquam in ea loca Eccleſiæ reuerſus eſt. Cum S. Sauinus Eccl. Placentinā annos 45. ſanctiſsimè rexiſſet, ſuum Deo reddidit ſpiritum 3. Idus Decemb. Corpus eius in Eccleſia tūc SS. 12. Apoſtolis dicata, quæ poſtea *S. Sauini* dicta eſt, conditum fuit à *S.* Mauro Epiſcopo eius ſucceſſore 16. Kal. Febr. Qua die eius ſolemnitas ab Eccl. Placentina celebratur. *Ex lectionibus Romæ approbatis, quæ Placentiæ in eius die feſto leguntur, & ex libro 3. cap. 10. Dial. S. Greg. PP.*

A N N O T A T I O.

Quod S. Sauinus Aquileienſi Concilio interfuerit in dubium reuocari minimè poteſt, cum id ex actis dicti Concilij & Epiſc. ſubſcriptionibus colligatur de Niceno dubitari poteſt cum illud anno ſal. CCCXXV. ex Cronologia Eccl. celebratum ſit, Aquileienſe verò anno ſal. CCCLXXXI. Ex quo cum inter dicta Concilia anni LVI fluxerint Sanctus verò Sauinus annos XLV. Eccl. Placentinæ præfuerit, illum Concilio Niceno non adfuiſſe manifeſtum eſt, niſi quis dicat Sauinum Iuuenem, et ante Epiſcopatum ei Concilio interfuiſſe, quod minus probabile eſt. An. S. Sauin. Niceno Cōc. interfuiſſet iure ambigitur.

Ianuarij die 18.

DE S. PRISCA VIRGINE, ET MARTYRE ROMANA.

PRiſca nobiliſsima Virgo Romana vix 13. annos nata apud Claudium Imp. Chriſtianæ fidei accuſatur, cuius iuſſu compræhenſa, ductaq; ad Apollinis templum, cum ei ſacrificare conſtanter recuſaret alapis cæditur. Quo tempore cum Deo gratias ageret, lux ex alto illam circunfulſit, & vox eam confortans exaudita eſt. In carcerem reducta ſequenti die ſiſtitur Imp. Cui ne fruſtrà in ſuadendo vt Deos coleret tempus contereret, cum Virgo libere dixiſſet, iratus Tyrannus illam veſtibus exutam crudeliter cędi imperat: Cumque cæderetur ingens ex eius corpore, qui oculos intuentium perſtringebat ſplendor exibat. Cum verò Tirannum tortoribus, vt acrius cæderent inſtantem irrideret, ille maiori ira exardeſcens eam adipe feruenti perfundi iubet, ac in carcerem, vbi ab Angelis viſitata eſt, reducit. Poſt triduum in amphytheatrum educitur à feris deuoranda; Sed ferociſsimus Leo in illam immiſſus rapido curſu, vt ad Virginem peruenit, quaſi feritatis oblitus ad eius pedes blandiens ſe proiecit. Qua nouitate commotus Imper. eam in carcerem magis tetrum recludi imperat, in quo cum triduo ſine cibo fuiſſet, ad Tirānum denuo perducta, in equuleo extenſa, ferreis vncinis toto corpore dilaniatur, ac in ardentem fornacem injcitur. Demum nil læſa ab igne extra vrbem capite abſciſſo illuſtre martyriū compleuit. Corpus eius à Chriſtianis via Oſtienſi decimo ab vrbe milliario ſepelitur. Donec à *S.* Eutichiano Papa in vrbem relatum in Eccl. SS. Aquilę & Priſcillæ apud Arcum Romanum conditum eſt. *Ex Breu. Rom. & ex lib. Ant. Gallonij de SS. VV. Romanis.*

Lux D. Priſcam circum fulget.

S. Virgo immaniſſimè cęditur.

Ferociſsim. Leo blandiēs ad pedes Virgin. proiect.

In ardentem iniecta fornacem illæſa ægreditur.

A N N O T A T I O.

PAſſa eſt ann. D. 271. Dionyſio Pont. & Claudio Imp. Cuius corpus Romæ in propria Eccleſia cum corp. S. Aquilæ matris quieſcit, ex Tab. illius Eccleſ.

DE SS. VIRGINIBVS LIBERATA, ET FAVSTINA COMI.

Faustina, & Liberata ſanctiſsimã ſub arcta regula uitam ducũt.

LIberata, & Fauſtina Sorores Virgines Ioannatis viri præpotentis, ac in Curia Geneſina inter Padum, & Apeninnum agri Placentini Arcem, in qua habitabat, dominantis filiæ, ab eo piè educatæ cum quadam die mulierem mortem viri ſui inſolabiliter dolentem, & flentem audiſſent, à carnali Matrimonio abſtinere, ſeq; cœleſti, ac immortali ſponſo dicare decreuerunt. Quare inſcio Patre, Marcello Præsbytero duce, pretioſiora quæq; muliebria ſecum deferentes Patriam relinquunt, Comumq; traiecto Pado triduò perueniunt. Ibi Oratorio apud portam Ciuitatis ſub S. Mariæ Virg. titulo extructo (quod nunc S. Ambroſio dicatum eſt) aſſiduis orationibus, vigilijs, & ieiunijs aliquandiu Deo inſeruiere. Sed ob populi frequentiam inde ſecedentes ad Coxiam fluuiolum haud procul ab vrbe Eccl. S. Ioanni Bap. dicata, celluliſq; cum multis Virginibus ſacro velamine accepto ab Epiſcopo vitam ſanctiſſimam ſub arcta regula duxere. Quod vbi Pater reſciuiſſet, eas ad ſe reducere, miſſis nuntijs, fruſtrà tamen conatur. Quare Ioannas filias vt in ſancto propoſito permanerent hortatus, multa ei Monaſterio (quod nunc S. Margaritæ nuncupatur) empta donauit. Illæ verò multis vigilijs confectæ demum migrarunt ad ſponſum. Fauſtina quidem natu minor 18 Kal. Febr. Liberata verò triduo poſt Sororem. Quarum corpora ibidem ſepulta, poſtea in Baſilicam maiorem in vrbem an. ſal. 1317. translata ſunt. *Ex Breuiario Comenſi, antiquisq; eius Eccl. Monum. ac ex lect. quæ nuper approbatæ in Eccl. Placentina leguntur.*

A N N O T A T I O.

MArtyrolog. Rom. ſolus Liberatæ meminit hac die. Sed Comi Placentiæ, & Veronæ ſimul hæ Virgines coluntur, nec immeritò cum vitam egerint indiuiduam. Liberata alicubi Libera vti Veronæ, & Mantuæ nominatur. Diſtichon S. Liberatæ ad eius aram Veronæ.

„ *LIbera Virgo Dei precibus, pietate benigna*
„ *Tu memor eſto mei, liberans à morte maligna.*

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS ARCHELAA, Tecla, & Suſanna apud Nolam.

SS. VV. orationibus infirmos ſanãt

ARchelaa, Tecla, & Suſanna Virgines in perſecutione Diocletiani, immanitatem Perſecutorum fugientes, ex Emilia in Campaniam apud Nolam peruenere, vbi habitantes, infirmos, qui deferebantur ad eas orationibus ſanabant. Illarum veſtitus vilis erat, victus adeò tenuis, vt non Virgines, ſed heremitæ in maxima vitæ auſteritate ob maciem, & crines detonſos, viderentur: Quas Leontius Campaniæ præſes fama ad eum perlata compræhenſas Salernũ ad ſe perduci iubet. Cumq; Archelaa fidenter interrogata reſpondiſſet, quod Chriſtum verum Deum cœli, & terræ Conditorem prædicaret, ſeq; non alium præter illum Dominum agnoſcere; Deos autem qui Imperatorum iuſſu coluntur, nec oculos, nec aures habere, neq; ſibi, aut alijs prodeſſe poſſe: his dictis

Archelaa nil à Leone moleſtiæ patitur.

Præſes ira inflãmatus, Leonibus, quibus datus cibus non erat, Archelaam obijci iubet: à quibus tamẽ illa nullũ paſſa detrimẽtũ, Leõtius iratior factus, Leonibus interfectis, Virgines in vincula, & in carcerẽ conijci imperat. Poſtera die Præſes Archelaã ſibi præſentatã hortatur, vt Deos colat, multa illi pollicitus, ſin minus

cruciatus

cruciatus,& necem illi minatur, ac virginem demum promiſſa, & minas illius contemnentem in Sartaginem oleo, & pice feruẽtem immiſſam, pectinibus ferreis dilaniari præcipit; Quibus in tormentis vox de cœlo illam confortans, & auxilium pollicens, auditur. Leontius verò cum virginem illæſam vidiſſet, miniſtris, vt ingens ſaxum, quo illa contereretur, mandat admoueri: Sed Virgo indè ſaxo ab Angelo remoto, liberatur. Demùm Leontius, cũ adſtantes Deũ, quem Archelaa prædicabat, verum, & ſolum acclamantes audiſſet, Sacras Virgines Lictoribus occidendas tradit. Quæ extra Nolam ductæ ad milliarium capitis amputatione martyrium compleuerunt. circa an. ſal. 293. Quarum corpora nunc Salerni in Eccl. S. Georgij aſſeruantur. *Ex antiq. M. S. in lectiones 12. diſtincto, ac ex primo lib. Pauli Regij de SS. Regni Neapolitani.*

Archelaa crudeliſſimè exagitatur.

Eadem voce de cœlo confortatur.

A Saxo, quo conterenda erat, ab Angelo liberatur.

ANNOTATIO.

IN memorato M.S. has Virgines ex Vrbe Roma, vel ex partibus Romandiolæ in campaniam refugiſſe legitur. Quæ in re cenſura videntur egere.

DE SANCTO FACIO CONFESSORE VERONENSI CREMONAE.

FAcius Veronæ natus poſt perſecutiones, quas in Patria 30. annorum ſpatio ſuſtinuit; indè abiens Cremonam circa an. ſal. 1226. venit, vbi aurificis artem exercens quidquid lucrabatur in Eccleſias, & pauperes erogabat. Qua eius cognita bonitate à ciuibus eleemoſynis ab Vrbe pauperibus, & ægrotis fieri conſuetis, præficitur. In Patriam vt inimicis reconciliaretur reuerſus, ab ijs Scaligeris, qui Veronæ, dominio potiebantur per calumniam delatus, carceri mancipatur. Vbi cum multos ægrotos, qui cognita viri ſanctitate ad eum deferebantur (in quibus infans nobilis fœminæ, qui dies octo cum ſine lacte, & cibo fuiſſet, animam agebat, & mulier 18. annos à Dæmone obſeſſa fuere) liberaſſet, liber vna cum alijs captiuis, intercedentibus Cremonenſibus, qui auxilio Veronenſibus in bello venerant, dimiſsis; Cremonam redijt, vbi Oratorio extructo, ſocietatem virorum, qui infirmos, & carceratos viſitarẽt, nudos veſtirent, famelicos paſcerent, & alia pietatis opera exercerent, inſtituit; qui ordo Spiritus Sancti fuit appellatus. Quod ſi aliquando artem exercere vacabat; res tantum ſacras, & eas ſine mercede operabatur. Multus erat in oratione, frequens Eccleſias viſitabat; multas ſuſcepit peregrinationes; Romam, & in Hiſpanias ad D. Iacobi Apoſtoli corpus viſendum peregrinatus. Opera quædam ex argento, quæ adhuc monſtrantur Eccleſiæ Cathedrali dono dedit, in quibus Calix eſt, qui rebus pretioſioribus ab igne in Sacrario accenſo conſumptis, diuinitus ſeruatus eſt, & quòd magis mirandum, in Eccleſia ad altari B. M. V. repertus fuit incolumis. Vocatus ad nobilem quendam, qui à medicis deſperata ſalute relictus, iamq; ſumptis Sacramentis animam redditurus erat, illi ſanitatem ſi ad S. Iacobum voueueret ſe iturum prædixit: Qui facto voto ſtatim è lectulo omnibus ſtupentibus ſurrexit. Quem etiam ad ſoluendum votum comitatus in patriam multis terra, & mari periculis ſuperatis reduxit. Illum Epiſcopus Cremonenſis tot ſignis, & virtutibus adductus Monaſteriorum Mulierum, virorumq; Viſitatorem inſtituit generalem. Qui tandem tot laboribus perfunctus febri correptus, ſacriſque munitus animam Deo reddidit an. ſal. 1272. corpus quod multis

Miracula duo S. Facij Veronæ perpetrata.

Infans dies octo ſine lacte animam agens ſanatur.

Mulier obſeſſa liberatur.

S. Facius in Hiſpanias ad S. Iacobi Apoſtoli corpus viſendũ peregrinatur.

Salutem nobili à Medicis deſperatã reſtituit.

miraculis claruit ab vniuerſo Clero, & populo honorificè ſepultum eſt. *Ex vita ipſius Cremonæ edita an. 1604. ac ex libro de SS. Eccl. Veronenſis.*

ANNOTATIO.

De S. Facio officium celebrant Eccleſiæ Cremon. & Veronenſis

NOndum in Sanctos relatus eſt, cognita tamen eius Sanctitate, vt de eo officium Eccleſiaſticum recitetur Eccleſiæ Cremonenſi, & Veronenſi ab Apoſtolica Sede conceſſum fuit. cum in Tab. Eccleſiæ Cremonen. relatus fuerit.

Ianuarij die 19.

DE SS. MARTIRIBVS MARIO, MARTHA, AVDIFACE, ET ABACHVM ROMAE.

MArius, & Martha Perſæ coniuges Nobiles cum Audiface, & Abachum filijs ex Perſide Romam, vt Sacra loca, & ſepulchra Chriſtianorum venerarentur Claudio Imp. venere; vbi Martyrũ corpora ſepeliebant, Chriſtianos in carcerem coniectos, & egenos ſuis facultatibus ſuſtentabant, & alia pietatis opera exercebant. Quibus cognitis Claudius Imper. Muſiano vrbis Præfecto mandat, vt SS. Viros comprehenſos omni tormentorum genere niſi Dijs immolarent diſcruciet. Sed illi nunquam à Chriſti fide neque minis, neque pollicitationibus abduci potuerunt. Quapropter primùm fuſtibus cæſi deinde in equuleo torti, tùm candentibus laminis aduſti, vnguibus ferreis excarnificantur. Quibus increciatibus omnes vno ore Deo canebant. Iratus Præfectus quaſi ſua tormenta deſpicerent, poſtremò illos per medium Vrbis abſciſſis manibus, & ad collum alligatis duci, & extra Vrbem 13. milliario necari iubet: ac primũ Marthæ, quæ virum, & filios ad Martyrium pro Ieſu Chriſti fide fortiter ſubeundum hortabatur, mox cæteris in eadem arenaria ceruices abſcinduntur. Quorum corpora in ignem coniecta, ac ſemiuſta, Felicitas Matrona Romana nobilis, collecta in ſuo prædio ſepeliuit. *Ex Breuiario Romano.*

SS. Martyres Pietatis opera exhibent.

Varijs afficiũtur cruciatibus.

ANNOTATIO.

COrpora SS. Marij & Marthæ in æde S. Adriani Mart. Romæ aſſeruari feruntur ex Tab. illius Eccleſ. & libris de ſtat. & Eccleſ. vrbis Romæ.

DE S. PONTIANO MARTIRE SPOLETANO.

POntianus Nobilis adoleſcens, & ciuis Spoletanus in Chriſtiana fide eruditus, & Fabiano Iudici Antonino Imp. delatus, varijs modis, vt Chriſto renuntiaret, ab eodem Iudice tentatur, qui vbi blanditijs nil obtinet, Sanctum Iuuenem virgis ferreis cædi iubet, quoad toto corpore ſanguis deflueret, ac Dijs nullo pacto ſacrificare volentem, ſuper carbones ardentes incedere cogit. Cum autem ei Pontianus diceret, *Ecce ſecurus in nomine Dei mei ſuper prunas incedo tu mitte in aquam feruentem manum, & proba vtrum te tuus Iupiter liberare poſſit*: Ad maiorem iracundiam Iudex prouocatus Corpus Pontiani in equuleo extenſum ferreis vncinis præcipit dilaniari, ſed illis fractis Tortoribuſq. deficientibus in obſcurum carcerem, vbi angelica viſitatione roboratur, detruditur. Iterumq. Fabiano præſentatur, qui fruſtra illum vt Principum decretis pareret, hortatus, leonibus deuorandum obijcit. Cum autem feræ Populo ſpectante martyri blandirentur. Fabianus furore percitus in carcerem Pontianum

Inclytæ S. Iuuenis Pontiani in tormentis perſeuerandis conſtantia.

Feræ S. Martyri blandiũtur.

tianum iterum reductum per dies 12. continuos inedia affligit. Cum verò Miniſtri carcerem ingreſſi Pontianum viuum, & Deo canentem inueniſſent, Iudex illum plumbo liquefacto perfundi, & in lecto ferreo ſubiecto igne extẽdi imperat. Ac vbi ſe nihil proficere, & Pontianum ab igne nihil lædi videt, ductum extra Vrbem ad Pontem ſanguinariũ capite plecti iubet. Corpus à Chriſtianis ibidem, vbi poſtea Baſilica eius nomini dicata fuit, ſepelitur. *Ex Monum. Eccleſiæ Spoletinæ M.S. & ex Martyrol. Adonis, & aliorum.*

S. Pontianus 12. dierũ inediã patitur. Cruciatus illi innouãtur donec capite plectatur.

ANNOTATIO.

B*Aron. in Annal. Pontianum ſub Antonino an. D. 154. coronatum ſcribit, & infra ad an. 175. ſub M. Aur. eius quod ſupra ſcripſerat oblitus, eundem cũ Concordio paſſum adnotat.*

DE S. BASSIANO EPISCOPO LAVDENSI.

BAſſianus Syracuſis in Sicilia nobili genere natus, à Sergio Patre Romam ſtudiorum cauſa miſſus literis operam dedit Gordiano Præsbytero inſtitutore, à quo in Chriſtiana Religione eruditus, baptizatur. Quod vbi Pater, à Chriſti fide alienus, reſciuiſſet, filium à ſuſcepta religione abducere conatur: ſed ille diuino monitu Rauennã ſe contulit, apud quam mira res cõtigit. Cerua enim, vt ferunt, Venatoribus illam inſequentibus iuxta Phycoclen Vrbem (quæ poſtea Ceruia dicta eſt) ad Baſſianum confugit, cum verò vnus Venatorum Ceruam per vim à S. Viro abſtrahere conaretur, à Dæmone arreptus animam agebat, niſi Baſſianus illum ſua oratione liberaſſet. Rauennæ aliquandiu demoratus multa ad Ieſu Chriſti laudem mirabilia geſſit, inter quæ illud non prætereũdum videtur, quod cum Imperator Bythimnium Iudicem maieſtatis læſæ per calumniam delatum decollari iuſſiſſet, Baſſiani oratione, cui ſe is commãdarat, effectum eſt, vt ſecuris lictori ter percutere conanti, ſemper in terram decideret, ſicq; mortem euaderet. Rauenna Laudem venit, cuius Vrbis ob famam ſanctitatis factus Eps, munus sãctiſsimè adminiſtrauit multis clarus miraculis. Interfuit Cõcilio Aquileienſi vna cum S. Ambroſio, & alijs SS. Epiſcopis Italiæ. Mediolanum vocatus ad S. Ambroſium ægrotantem, certam diem, qua ex hac vita migraturus erat, Clericis prædixit, & defuncto iuſta perſoluit. Domum reuerſus cum Eccleſiam Laudenſem plures annos ſumma cum laude rexiſſet, nonagenarius obdormiuit in Chriſto in ſua Eccl. ſepultus. Quem Laudenſes vti præcipuum Patronum venerãtur. *Ex Monum. Eccl. Laudenſis, ex Breuiario Mediolanen. Mombritio, & alijs.*

Mira res de Cerua ad S. Baſsianum confugiente.

Phycoclis olim dicebatur vrbs Ceruia flaminiæ.

S. Baſsianus Bythimnium Iudicẽ morti traditũ ſua oratione liberat.

Epiſcopus Laudenſis creatur.

D. Ambroſio ægrotanti extremam diẽ prædicit.

ANNOTATIO.

P*Et. in Cat. lib. 2. c. 101. plura S. Baſſiani præter narrata miracula recenſet de paralitico, & muto multiſque lepro ſis curatis, de puero à ſerpente occiſo ſuſcitato, deq; puella à Dæmone obſeſſa liberata. Obijt Honorio, & Theodoſio iuniore Imperantibus.*

DE S. LEVCIO MARTYRE TVDERTINO.

SAncti Leucij Martyris memoria Tuderti per vetuſta eſt: nam in ſummo vrbis Tudertinæ faſtigio templum ſuo nomini dicatum, cũ Cœnobio fratrũ Prædicatorum, in quo Corpus illius piè aſſeruabatur, magnamq; habebat

apud Ciuitatem venerationem, extitiſſe ferant. Cuius reliquiæ ad exiguitatem redactæ, in nouum dicti Ordinis Monaſterium, cui S. Mariæ titulus eſt, tranſlatæ, ſingulis annis in Dominica in Albis, ſolemni apparatu, extractæ populo Tudertino monſtrantur. Cuius S. Martyris memoriam quaſi extinctam renouauit, & in Kalendarium Tudertinæ Eccl. vnà cum cæteris eius vrbis Patronis, Angelus Cæſius Epiſcopus adſcripſit. Cæterùm geſta huius Martyris vnà cum tempore, & genere martirij iniuria temporum diſperiere. *Ex lectionibus dicta Eccl. Roma Clem. VIII. Pont. Max. approbatis.*

Angelus Cæſius Epiſcopus Tudertinus.

ANNOTATIO.

HVius S. Mart. nulla extat in Martyrol. Rom. neque apud alios ſcriptores memoria quæ ſolummodo Tuderti uiget.

DE S. CATELLO EPISCOPO STABIENSI.

CAtellus Epiſcopus Stabien. Sabiniano, & Bonifacio Summ. Pontificibus eximia ſanctitate vixit. Hic Sancti Antonini, qui apud Surrentinos colitur amiciſſimus fuit, & cum illo Stabijs aliquandiù vitam degit. Cum verò Antoninus ſolitudinis deſiderio in mõtem excelſum inter Stabias, & Surrẽtum ſeceſſiſſet, Catellus ne tanto ſodali priuaretur, eò profectus, & ipſe ſolitariam vitam egit; & in Sancti Michaelis Archãgeli, qui illis apparuerat, & ad in inchoata vita perſeuerandum hortatus fuerat, honorem ſacello extructo in eo ſacra Deo facientes inſeruiebant. Quo tempore Catellus apud Sabinianum Papam quòd Eccl. ſuam deſeruiſſet, in montibusq; & Paſtorum caulis ſacra faceret accuſatur, & cõprehenſus, Romamq; perductus carceri, in quo diù vſq; ad Bonifacium Pont. manſit, mancipatus fuit, Antonino non minus ex ea re, quam ipſe Catellus afflicto; tametſi diuus Michael eum bono animo eſſe iubebat. Cum autem Sabinianus debitum vniuerſæ carnis perſoluiſſet, Bonifatiusq; cui Catellus Põtificatum prædixerat Sabiniano ſucceſſiſſet, eiq; Antoninus per viſum nocturnum apparens Catelli cauſam ad memoriam reuocaſſet, illum carcere eductum, ac donis multis ornatum in ſuam Sedem reſtituit. Catellus itaq; Stabias reuerſus Antoninum obuium, & in eius amplexus accurentem habuit. Cuius cõſuetudine exiguo tempore vſus (Antoninus enim à Surrentinis, apud quos eiuſdem ordinis Cœnobium erat inſtantiſſimè poſtulatus ab eo diſceſſit) non multo poſt 19. Kal. Feb in cœlos euolauit. Cuius corpus Stabijs ſepultũ, nunc Caſtello Maris Stabienſi, quod Stabijs euerſis ſucceſſit, reconditum colitur. *Ex vita S. Antonini Abbatis per Paulum Regium Ep. Equenſ. lib. 1. de SS. Regni Neapol. & per David Romaum in libro de Sanctis Surrentinæ Ciuitatis Protectoribus.*

S. Michael Arcãgelus Diuũ ſolatur Catellum.

ANNOTATIO.

VIta per prædictos auctores ſcripta in nonnullis correctione indiget præſertim in eo quod Sanctum Catellum à S. Bonifacio Papa ſuæ ſedi reſtitutum inquiunt, & tamen ad eandem ſolitudinem rediſſe: Neq; enim probabile eſt Sanctam Pontificem aduerſus Sacros Canones Ep. ſuæ ſedi reſtituiſſe, qui relicta Eccleſia in ſolitudine degeret: Niſi quis dicat S. Catellum à Bonifacio carcere eductum optionem ad Epiſcopatum redeundi vel eo dimiſſo in ſolitudinem repetendi habuiſſe.

DE S. AMMONIO EPISCOPO DERTHONENSI.

AMmonius Eccl. Derthonenſi præfuit, eamq; ea ſanctitatis laude adminiſtrauit, vt defunctus in numero Sanctorum habitus fuerit. Acta illius non extant, neque quotus Epiſcopus fuerit certò ſcitur. Eius tamen memoria duplici ritu ab Eccleſ. Derthonenſi celebratur. Ac eius reliquiæ, quæ in Cathedrali Eccl. aſſeruantur in eius die feſto populo Derthonenſi, qui illas veneratur, exponuntur. *Ex Tabulis, & Monum. Eccl. Derthonenſis.*

ANNOTATIO.

IN Epiſcopatu Derthonen. extat Epp. Derthonenſ. Series in pariete ipſius Epiſcopi depicta; Sed in aliquibus potius coniectura, quam certis monumentis vſi uidentur.

DE S. ABVNDANTIA VIRGINE SPOLETANA.

ABundantia Spoleti Exuperio, & Sigiſmunda nobilibus parentibus, qui eā à Deo precibus impetrarunt, Carolo Magno Imper. orta eſt. Cuius ſanctitas futura in ipſa infantia declarata fertur. Nam dum ſacro lauacro regeneraretur, Eccleſię lampades ſponte accenſas, & campanas pulſatas vltrò eſſe tradunt. Ferunt etiam illam mox natam mulierem quandam adulterij falsò accuſatam diuinitus locutam, ab infamia, & morte liberaſſe. Octennis vt in eius geſtis legitur Eccleſ. ingreſſa ante Imaginem B. M puerum Ieſum geſtantis, cum ab eo pomum aureum, quod in eius manibus pictum erat perijſſet, (mirabile dictu) puer manu extenſa pomum illi porrigit, quæ Domum profecta flores tempore hyemali exorto ex cerptos redonauit. Adoleſcētula adhuc Maiolo Abbati traditur inſtituenda, cum quo poſtea, & matre annum 22. agens Hieroſolymam pergit, vbi locis omnibus Sanctis deuotiſſimè inuiſis, myſterijsq; per hebdomadam maiorem peractis, maximam vim lachrymarum in eo loco, in quo Beata Virgo filium Crucem baiulantem obuiam habuit, profudit; ac detractis veſtibus cilicio, quo matre inſcia vtebatur, & vncinis ferreis adeò ſeipſam diuerberauit, vt ſanguis toto corpore, more riuuli difflueret. Quod videns mater tanto dolore percuſſa eſt, quòd filiam mortuam crederet, vt animam illicò exhalarit. Abundantia inde per loca ſolitaria Angelo Duce pergens, ad ſpeluncam Beati Honufrij, in qua ſola quinquennio delituit. Exuperius autem filiæ deſiderio, flagrans Hieroſolymam venit, Maiolomq. ob amiſſam filiam ſibi creditam triſtem adit, à quo cum filiam vitam Heremiticam agere didiciſſet, ad eam inquirendam ſe accingit, & tandem inuentam in Patriam reuexit. Abundantia autem Patre defuncto patrimonium alendis pauperibus, & virginibus maritandis conſumpſit: ac templo D. Gregorio Martyri exædificato obdormiuit in Domino. Campanis ſponte ſonantibus, & Angelis Deo laudes canentibus. ad cuius corpus infirmi plures delati ſanitatem priſtinam recuperarunt. *Ex vita eius M. S. quæ in Eccleſia Spoletina in feſto huius Virginis in aliquot lectiones diſtributa legi conſueuerat. Quæ cum nonnulla inuериſimilia contineat Piorum, & Doctorum hominum cenſura indiget.*

Miracula vel in ipſa Sanctæ Abundātiæ Infantia effecta.

S. Abundantia octennis Pomum aureum à Pucio Ieſu accipit eique flores hyeme redonat.

Hieroſolymam cū matre peregrinatur.

Corpus ad mortem macerat.

Ad Speluncam B. Honufrij Angelo duce profecta, ibi per quinquenniū latitat.

Abundantia defuncta, cāpanæ vltrò ſonantes, ac Angeli canētes audiūtur.

Vita huius Sanctæ Piorū virorum cenſura indiget.

ANNOTATIO.

E*Ius Corpus in Eccl. Cathedrali piè aſſeruatur. Habetque hac die apud Spoletanos non mediocrem venerationem.*

Ianuarij die 20.

DE S. FABIANO PAPA, ET MARTYRE.

Fabianus columba cęlitùs demiſſa, Pontifex acclamatur.

Laudabilia, ac ſancta ſancit.

Tres ſalutares Epiſtolas ſcribit.

Quandã Nouati Hæreſim extinguit

FAbianus Romanus, poſt Sanctum Antherum, Gordiano, & Philippo Imp. vſque ad Decium Pontificatum geſſit. Cuius electionem ità factam narrat: Cum is ex agro cum amicis ſuis in vrbem reuerteretur, & Chriſtiani pro eligẽdo Pontifice conueniſſent in vnum locum, in electioneq; alio alium nominante diſsiderent: Statim vt in eum locum ingreſſus fuit rei exitum ſciendi cupidus, cœlitus columba ſuper ipſum delapſa Pontifex ab omnibus acclamatur. Electus itaque regiones ſeptem Diaconis, qui curam haberent pauperum diuiſit. Septem quoque Subdiaconos, qui res geſtas Martyrum à ſeptẽ Notarijs ſcriptas colligerent, creauit. Statuit, vt quot annis feria 5. in cœna Domini vetere combuſto criſma innouaretur. Noua ædificia in Cœmeterijs extruxit. Tres ſcripſit epiſtolas, vnam omnibus Eccl. miniſtris communem, in qua de ſeptem Diaconorum, & Subdiaconorum inſtitutione loquitur: alteram ad orientales Epiſcopos in qua de Criſmate renouando verba facit. Tertiam ad Hilarium Epiſcopum, in qua viles perſonas ad accuſandos Sacerdotes non admittendas eſſe decernit. Pęnam Talionis renouat, & appellationem Epiſcopi ad Apoſtolicam Sedem deferendam eſſe conſtituit. Hæreſim Nouati, Apoſtatas quantumlibet pęnitentes ab Eccleſia recipiendos non eſſe contendentis, ab eo in Africa diſſeminatam ſexaginta Epiſcoporum totidemq; Pręsbyterorum, & aliquot Diaconorum Concilio coacto extinxit. Fecit ordinationes quinq; menſe Decembri, quibus Præsbyteros 22. Diaconos 7. Epiſcopos 11. creauit. Deniq; in perſecutione Decij Martyrio coronatus in Cęmiterio Calliſti via Appia ſepelitur. Cum annos 15. dies 4. præfuiſſet. *Ex Brev. Rom. ex Damaſo in Pontificali, Platina, & alijs.*

ANNOTATIO.

Dubium de prefata electione.

Ambigitur de tempore huius Pontificis.

E*Lectionis modum ſupra memoratum alij circa S. Zephyrinum, non circa Fabianum contigiſſe ferunt, vt Euſeb. lib. 6. Hiſt. Eccl. c. 21. ſcribit.*

Quantum ad tempus huius Pontificis attinet, dubium occurit ex eo, quod Euſebius lib. citato Gordianum, ſub quo Fabianus Pontificatum capit, Imperium per ſex annos adminiſtraſſe. & poſt eum Philippum vnà cum Philippo filio ſeptem annos, cui Decius biennio ſucceſſit, tenuiſſe ſcribit. Ex quo cum Gordianus ante Fabianum Papam eſſet Imperator, atq; Fabianus initio imperij ipſius Decij interfectus fuerit (etenim etiam Cornelius Fabiani ſucceſſor ab eodem Decio exilio damnatus eſt) per tantum temporis ſpatium Fabianum Pontificatũ geſſiſſe haud colligi videtur. Quæ dubietate etiam contra Platinam non integres quindecim annos vnà cum Damaſo tribuentem inſurgit, cum Philippum quinq. tantum annos in perium tenuiſſe ſcribat. Quo in re vel Impp. Cronologiam claudicare, vel minus Fabianum præfuiſſe dicendum eſt. Quam vis ob Eccl. reuerentiam hoc poſterius minus aſſerendum ſit. Baron in Annal. Fabianum Pontif. iniſſe an. D. 239. ſub Maximino, & an. 15. Pont. ſub Decio martyrio coronatum ſcribit.

DE

DE S. SEBASTIANO MARTYRE.

SEbaſtianus Patre Narbonenſi, matre verò Mediolanenſi natus, Mediolani liberalibus diſciplinis excultus; Adoleſcens Chriſtianam clàm colens Religionem Romam proficiſcitur: Vbi ob generis nobilitatem, & virtutem Diocletiano Imp. carus Dux primæ cohortis creatur; Sed cum Chriſtianos opera, & facultatibus foueret, & tormentorum acerbitatem formidantes cohortatione ſua confirmaret in quibus Marcum, & Marcellianum nobiles Romanos in carcere apud Nicoſtratū. (cuius vxoris Zoæ vocem quam amiſerat Sebaſtianus reſtituit) detentos, vxorum lamentis emollitos ſic ad martyrium ſua oratione publicè accendit, vt mortem ſubire pro Chriſto non dubitarint, quæ cum Diocletianus reſciuiſſet, Sebaſtianum ad ſe accerſitum vehementer obiurgat, & omnibus artificijs à Chriſti fide auertere conatur. Verum cū nihil neque pollicitationibus, neque terroribus obtineret, iratus illum ad palum alligatum ſagyttis configi iubet, quoad omnium opinione mortuus videretur. Quem, cum Irenæ Sancta mulier ſepeliendi gratia auferri iuſſiſſet, repertum viuum Domi ſuæ curauit. Sebaſtianus itaque Paulo poſt confirmata valetudine Diocletiano obuiam fit, eiuſq; impietatem liberius accuſat. Imperator primum aſpectu illius, quem mortuum credebat obſtupeſcēs; deinde rei nouitate, & acri S. Martyris reprehenſione ira exardeſcens, illum tandiu virgis cædi imperat, donec animam Efflaret eius corpus in cloacam proiectum iuxta Circum à Beata Lucina in ſomnis admonita (illi enim S. Sebaſtianus apparens vbi eſſet, & quo loco humari vellet, indicauit) ad Catacumbas, vbi poſtea inſignis Baſilica S. Sebaſtiani nomine ædificata eſt (Ex ſeptem, quæ viſitari a Peregrinis ſolent, vna) à ſeruis adiuta noctu ſepeliuit. *Ex Breuiario Rom. ac ex Paſſione a ſeptem notarijs ſcripta. Quam Surius tom. 1. prolixè admodum refert.*

Sebaſtianus nobilis, atq; ideò Diocl. carus Dux primæ cohortis creatur.

Sebaſt. telis configitur.

Diocl. impietatis obiurgat.

S. Sebaſtiani Eccleſia vna ex ſeptem eſt

A N N O T A T I O.

QVo an. S. Sebiaſtanus paſſus ſit ex actis, quæ à Laur. Sur. tom. 1. recitantur non apparet. Auctor Floris SS. illum an. D. 301. paſſum aſſerit, neſcio quo authore. Probabilius verò eſſe videtur, vt an. D. 282. ante perſecutionem in Chriſtianos edicto vbique excitatam, coronatus ſit. vt Baron. in Annal. ad eum an. ſcribit. Nam paſſus eſt Caio Pont. Max. adhuc viuente, vt eius acta declarant. Nec refert quod an. D. 302. perſecutio excitata ſit. Siquidem Diocl. antea Romæ perſecutionem, & edicto excitarat, non tamen vniuerſalem ſicuti an. 302.

Ianuarij die 21.

DE S. AGNETE VIRGINE, ET MART. ROMANA.

AGnes Virgo Romana eximia ſpecie, ſed animi dotibus magis clara, annos 13 nata; cum Domum rediret ab vrbis Præfecti filio viſa vehementer adamari cœpit. Qui virginem, vt ſibi nubere velit promiſſionibus, & muneribus tentat. Verùm cum Agnes omnia deſpiceret, ſeq; nobiliori ſponſo deſponſatam diceret, ea repulſa furens Præfecti filius rem ad Simphronium Patrem defert; Qui Virginem ad ſe accerſitam primum blanditijs, deinde minis de ſententia colendæ fidei Chriſtianæ, & caſtitatis deducere conatur: At vbi nihil obtinet, virilem conſtantiam in tenera ætate vehementer admirans, Parentes vocat, & vt Agnetem de ea mente abducant, hortatur, ne cōtra eam, quod Chri-

ſtiana

ſtiana eſſet contra Impp. decreta, quæſtionem inſtituere cogeretur. Agnes itaq; in ſententia perſiſtens ſequenti in Iudicium ſiſtitur. Vbi cum rurſus filij Præfecti nuptias negligeret, vt inter Virgines Veſtales vitã degeret, decretum eſt: Sed Virgo ſe nolle veſte hunc honorẽ habere, cõſtanter reſpõdit. Cũ Symphronius alterum horum inquit elige, aut Deæ Veſtæ ſacrifica, aut Lupanar ingredere; cui Agnes: Si Dei mei virturem probè cognitam haberes, haud verba iàm profana proferres. Nec minas iſtas tuas timeo, cum Angelum mihi cuſtodem Deus meus adhibuerit. Quibus verbis incenſus Symphronius Virginem ſpoliari, & ad Lupanar duci iubet. Vbi Virgo Angelum inuenit, locum ſplendore illuſtrantem, & veſte cælitus delapſa operitur. Filius autem Præfecti eò vt Virginem violaret ingreſſus, ſtatim mortuus concidit: Sed Agnetis præcibus ad vitam reuocatus exiens voce magna Chriſtum Ieſum vnicum, & verũ Deum, Deorum verò Templa eſſe Dæmonum domicilia exclamans publicè confitebatur, quare Symphronius qui Virginem libenter abſoluiſſet, Pontificum calumniam veritus, cauſam Aſpaſio Vicario deſit. Qui Agnetem, tanquam magicarũ cantionum ream, in ignem maximè accenſum inijci imperat: Sed flamma in duos diuiſa adſtantes Gentiles Agnete illæſa, combuſſit, immiſſo autem lictore Sancta Virgo gladio martyrium compleuit. Cuius Corpus in prædio ſuo via Nomentana ſepultum eſt cumq; ad eius tumulum ingens fidelium turba confluerct, a Paganis expellitur. In quibus Emerentiana Virgo, quæ conſtanter hoſtes fidei reprehenderat ab illis lapidibus obruta in cęlum euolauit. *Ex Martyrologijs antiquis, ac ex libro S. Amb. Epiſc. de Virginibus, qui eius paſſionem pluribus deſcripſit. A Lipom. & Surio Tom. 1. relata*

Virgo Agnes ad Lupanar ducta veſte cœlitus delapſa obtegitur, ac iuuenis eam violaturus mortuus cõcidit B. Agnetis precibus reuixit.

Ignis Agnetẽ non tangit; verum adſtãtes Gentiles comburit.

Ad corpus S. Agnetis virgo Emerẽtiana lapidibus obruta in cœlum euolat.

Sub Diocletiano, & Maximiano Imper. martyrio coronatur.

A N N O T A T I O.

Mirum, quod, cum tam multi grauiſſimi ſcriptores de S. Agnete egerint (nam non ſolum S. Ambroſius ſed. & SS. Aug. Hier. Prudentius, Fortunatus, Gregorius Magnus, & alij illius meminere) nullus tamen quo tempore ſeu ſub quo Imperatore martyrium paſſa ſit, expreſſit. Sed ex verbis S. Hier. in Epiſt. ad Demetriadem, in qua Agnetem in vltima perſecutione paſſam ſcribit, ſub Diocletiano, & Maximiano quibus defunctis, vel Imperio abdicatis pax Eccleſia reddita eſt, coronatam, conijcere poſſumus.

Agonem huius Virginis præclare Prud. deſcribit in Periſteph. de qua inter alia ſic.

, *Duplex corona eſt præſtita martyri*
, *Intactum ab omni crimine virginal,*
, *Mortis deinde gloria liberæ.*
, *Aiunt iugali vix habilem thoro*
, *Primis in annis forte puellulam*
, *Chriſto calentem fortiter impijs*
, *Iuſſis renisſam, quominus Idolis*
, *Addicta ſacra deſereret fidem.*

DE S. EPIPHANIO EPISCOPO PAPIENSE.

Epiphanium Infantem diuinus fulgor illuſtrat.

EPiphanius Ticinij nobili genere natus, circa quem infantem dormientem diuinum quendam ſplẽdorem (qui ſanctitatem eius præmõſtrabat) uiſum fuiſſe

fuiſſe ferunt. Is factus Epiſcopus Ticinenſis poſt S. Criſpinum, cuius diaconus fuerat Leone I. Pontif. populum ad virtutes maximè verò ad caſtitatem, & ſobrietatem hortabatur, primusque Eccleſiam ingredi ſolitus erat. Orta inter Anthemium Rom. Principem, & Rithimerum Patritium illius generum non parua diſcordia, Romam profectus eloquentia effecit, vt Gener in Soceri gratiã rediret. Quod etiam inter Condiberum Rauenatem Ducem, & Nepotem Patritium Arimini, vbi iam ad arma ventum erat præſtitit. Cum poſtea Odoacer, Aerulorum Rex, Ticinum, quo ſe Horeſtes receperat, expugnatũ diripuiſſent, Ciuesq; (in quibus Luminoſam, & Honaratam Virgines eius ſorores) captiuos abduxiſſet, S. Epiſcopus ita barbarum illum emolliuit, vt multos ex illis liberaret. Poſt Odoacris diſceſſum ſacras Aedes refecit, vrbemq. ſolo æquatã nomine Papiæ ei indito reædificauit, ab Odoacre tributi, quod vniuerſis Italiæ vrbibus imperatum fuerat, remiſsione ad quinquennium impetrata. Cum poſt hæc in curam Epiſcopalem incumberet, multosq. e obſeſſos à Dæmonibus liberaret; Theodoricus Gothorum Rex Papiæ ſedem regni conſtituit. Ad quem ante cum Laurentio Epiſcopo Mediolanenſi ad Æmiliæ Liguriæq; calamitates ſubleuandas legatus profectus erat, Qui Rauennam contra Odoacrem proficiſcẽs, domum, & familiam Epiphanio, quem in veneratione haud mediocri habebat, precibusque illius commendat. Papiam poſt extinctum Odoacrem rediens S. Epiſcopum orat, vt ad Gũdubaldum (quem alij Gundibaldum vocant) Burgundionum Regem vnà cum Victore Epiſcopo Taurinenſi ſe conferat: ac captiuos, quos ille ex Liguria, & Inſubria in Galliam abduxerat, per ſoluto pretio redimeret. Epiphanius Lugdunum, vbi Gũdubaldus agebat, profectus, erogato pretio, captiuos cum alijs ad ſex millia ſibi à Rege condonatis (tanta erat in viro eloquentia, & fama ſanctitatis illius apud Regem) ſecum deduxit. In itinere apud Tarãtaſiam fœminam ab immundo ſpiritu ſola benedictione liberauit. Papiam reuerſus ingentiq; lætitia exceptus febri, qua apud Parmam, dum Rauenna à Rege Theodorico rediret laborare cæperat, ingraueſcẽte poſt multa data populi ſalutis monita anno ſal. 494. Epiſcopatus verò 31. 12. Kal. Febr. migrauit ad Chriſtum, ac in Eccl. SS. Vincentij, & Gaudentij à ſe extructa, quæ nunc S. Epiphanij dicitur conditus eſt: omnibus eius diſceſſum è vita lugentibus. Poſt ſe quatuor Sorores Luminoſam, Liberatam, Speciosãm, & Honoratã ſanctiſsimas Virgines reliquit. Quarum tres priores apud illum ſepultæ ſunt: poſtrema in Monaſt. veteri quod Hiſtoriarum dicebatur apud Epiſcopium, vnde anno 1597. die 7. Aprilis in Cœnobium S. *Mariæ* quod Capularum vocant trãſlata eſt. *Ex Iacobo Gualla lib. 3. Sanct. Steph. Breu. lib 2. Hiſt. Papien. Ant. Maria Spelta in vit. Epp. Papien. Ex Ennodio ſucceſſore, qui vitam Epiphanij prolixius ſcripſit. Meminit eius Paulus Diac. lib. 16. de Geſt. Romanorum, & Platina in vita Gelaſii PP.*

Epiphanius in componẽdis cõtrouerſijs ſingularis extitit.

Papiam ædificio, atque hoc nomine innouit, exornatque.

Obſeſſos cõplures liberat.

Eximia Epiphanij eloquentia.

Fœminam à malo ſpiritu uindicat.

Quatuor ſorores S Epiphanij, Virgines itidem, ac Sanctæ.

ANNOTATIO.

HIc dubitatio circa tempus obitus S. Epiphanij occurrit. Nam, ſi Gelaſius ad Pontificatum anno 494. die 11. Martij aſſumptus eſt, vt Eccleſiaſtica habet Cronologia nonnullorum, non video, quomodo S. Epiphanius dicto anno, & dicto Pontifice deceſſerit. Quare Platinæ, Panuinio, & Baronio in Annal. qui Gelaſium anno 492. creatum ſcribunt potius fides habenda eſt.

Illud etiam de Epiphanij ſucceſſione poſt S. Criſpinum II. haud ſubſiſtere poteſt: niſi dicamus Criſpinum, cui Epiphanius ſucceſſit, ſecundum quò ad ſanctitatem quidem; at nomine III. eſſe. Porrò Epiphanius Epiſcopatum, inijt an. D. 466. Hilaro Pontif. Max quo anno S. Proſper Epiſcopus Regien. Extremum diem clauſit, Obijt an ... 495. Gelaſio I. Papa. Theodorico Rege adhuc ſuperſtite.

DE

DE S. CRISPINO, ET EPIPHANIO
Gulielmus Ep. LXV. Papien. ſic cecinit.

, *Criſpinus vir mitiſſimus*
, *Dilector Epiphanij*,
, *Cui ſucceſſit protinus*
, *In gradibus officij*.

Ianuarij die 22.

DE S. GAVDENTIO EPISCOPO NOVARIENSI.

Gaudentius caſtimonia inſignis.

Morbos curat, & obſeſſos liberat.

Gaudẽtius cũ Euſebio Vercellen. Epiſc. fidei acerrimus propugnator.

Gaudẽt. multis fulget miraculis.

D. Ambroſij Equum adeò fixit, donec ipſum viſitare poſſet.

Obitus ſui diem vaticinatur.

Gaud mortuo, vngues, barba, & cæſaries ſuccreſcunt.

GAudentius Eporidiæ natus, cum doctrina, & vitæ ſanctitate polleret, Epiſcopus Nouarienſis creatur; quam Eccleſiam annos 20. ſanctiſſimè adminiſtrauit, inter cæteras autem virtutes, quibus præditus erat, caſtitatem præcipuè coluit: erat etiam abſtinentia, & pietate inſignis, ante ſacros ordines ſacris literis operam nauauit. Inde ſacris ordinibus initiatus ad Sacerdotiumq; promotus, morbos orationibus curabat, & ſpiritus immundos eijciebat: nec tamen à Sacræ Scripturæ ſtudio vacabat, cum Patrum ſcripta aſſiduè volutaret, Nouariam veniens S. Laurentio Præsbytero, qui proprijs manibus non procul ab Vrbe Sacrum Fontem, in quo Gentiles Baptizabat, cõſtruxerat, adiutor, & diſcipulus adhæſit: Sancti Ambroſij Mediolanen. Epiſcopi valde familiaris fuit, qui illum Pontificem futurum prædixit. Cui Gaudentius ero quidem inquit, ſed non à te ſacrandus. Is fuit in primis fidei Catholicæ vnà cum Euſebio Vercellenſi Epiſcopo propugnator acerrimus. Cui Euſebius exilio degens propriam Eccleſiam commendauit, multis miraculis corruſcauit. In quibus illud memorandum quod S. Ambroſium pertranſeuntem, & eius equum quominus vlterius progrederetur fixit, donec ad ſe viſendum remearet. Diem obitus ſui prædixit, & dum ad populum concionem haberet ſuum Deo reddidit ſpiritũ. Cuius corpus ſex menſibus inhumatum, incorruptum, creſcentibus cæſarie, barba, & vngulis permanſiſſe ferunt. *Ex Breuiario Nouar. ac ex Monum. eiuſd. Eccl. M.S. vitam Mombrit. in 1. vol. de SS. à Leone Epiſcopo ſcriptam refert.*

A N N O T A T I O.

QVidam S. Gaudentium primum Nouariæ Epiſcopum fuiſſe tradunt, inter quos Petrus Galeſ. in ſuo Martyrolog. Tabulæ tamen Nouar. Eccl. haud primum illum Epiſcopum faciunt.

Illius depoſitio die 3. Auguſti Nouariæ celebratur. Ex quo ac die illius ordinatio videtur recoli.

DE S. DOMINICO ABBATE SORANO.

SAnctus Dominicus Fulginei honeſtis Parentibus ortus, Monachis S. Syluestri inſtruendus traditur. Sacris initiatus breui ad Sacerdotium promouetur. Sed maioris cupidus perfectionis, ſpretis omnibus ſub Nonnoſo Abbate Monachus fit, ſeq; in Montem ſolus recipit. Cognitus autem ab Vberto Marchione, rogatur, vt Cœnobium in ſua Ditione extrueret. Quod Scandriliæ, & alibi factum eſt. Indè in Samnium ad Valuæ ſolitudines venit, vbi aliquot

quet Monaſteria à Comitibus Valuenſibus fama ſanctitatis illius permotis ędificantur. Verùm in proximam ſolitudinem, cuius maximo deſiderio tenebatur, ſe conferens, cella ibi extructa, aliquandiù vitam aſperam pane, & aqua contentus duxit. Cum autem Vix alta decidiſſet, nec poſſet panem in ſingulas hebdomadas, vt ſolebat, accipere, vnius hebdomadæ panis illi ſpatio 40. dierum ſatis fuit. Tanta illius ſanctitas erat, vt puer febri grauiſſima correptus modico aquæ, in qua Dominicus manus lauerat, hauſto, illicò ſanatus ſit. Ex eo loco Triſultum Campanię locum veniens populos ab illegitimis matrimonijs, alijsq; criminibus prædicando deterruit. Claruit ſpiritu profetico; Dodæ enim Nobiliſſimæ Matronæ, & Comiti Marſorum, eius viro multa prædixit, quæ illis euenere. Cum Giſeltruda Comitiſſa vinum per famulos, qui partem vini bibentes, vas aqua compleuerunt, illi miſiſſet, Dominicus illos reprehendit, & ad pœnitentiam reduxit. Cum alius piſces mitteret, partemq; ſerui in via pęnes arborem abſcondiſſent, eos monuit, ne piſces reconditos repeterent, qui abeuntes loco piſcium ſerpentes inuenere. Ex qua re perterriti à viro Dei veniam ſuppliciter poſtulant. His, alijsq; diuulgatis Amatus Signiæ Comes illum vehementer rogat, vt ſibi Monaſterium in ſuo Comitatu conſtrui pateretur. Apud Sotam quoque aliud Cęnobiũ à Rainerio, multis prędijs attributis, Sorę Domino ædificatur: Cui ab eodem rogatus triennio præfuit, vbi multa edidit miracula; Siginulfus enim nobilis, qui ſeruum ad Mon. Dominici confugientem, vi, Dominico contradicente, extraxerat, omnibus ſtatim viribus deſtitutus eſt. Sed reſipiſcens, & ſeruo reſtituto ſanitatem impetrauit. Præsbyter, qui famæ Dominici detrahebat in amentiam verſus, & ad eum perductus oratione liberatur. Amatus quoq; Præsbyter, & Vicarius apud Sublacum, & Carſeolos, cuius mores Dominicus reprehenderat, dum equo citato curſu in S. Vitum lancea illum confoſſurus ferretur factus immobilis, vſq; membrorum deſtitutus, poſtulata venia ſanitatem recuperat, ac ad meliorem frugem conuerſus in ſolitudinẽ ſe recepit. Arpini miſſam celebraturus concubinas eijci iuſsit ab Eccleſia, quarum quæ iacto in eum lapide dixerat, *ſic tu, vt lapis iſte, ad nos redire poſſis*, ſtatim oculis capta eſt; Verum pœnitens facti, viſum recepit. Tandem vir ſanctus anno, ſal. 1031. ætatis vero 80. exorto in gena vlcere migrauit ad Chriſtum. Soręq; ſepultus, miraculis etiam poſt mortem claruit. *Ex Vita prolixa ab Almerico Monaco Caſſinenſi, qui poſtea Card. tit. SS. Quatuor Coronatorum fuit, ſcripta, qua in vulgatam linguam traducta typis excuſa eſt.*

Diſs pane, & aqua contextus vitã aſperam in ſolitudine degit.

Quadraginta diebus S. Dominico panis vnus ſufficit.

Dominicus miraculis, prædicatione, ac ſpiritu profetico enituit.

Seruum, qui partem piſciũ abſconderat, monet, vt deferat, quam in ſerpentes conuerſos reperit.

Dominicus varijs miraculis celebris.

Meretrix oculis capta viſum recipit.

ANNOTATIO.

EXtat apud Soram Monaſterium, in quo S. Dominicus vitam duxit, & ſepultus eſt. Quod nunc S. Dominici ex eo nominatur. De eo Leo Oſtien. in Cron. lib. 3. cap. 33. & alibi.

DE S. BLESILLA MATRONA ROMANA.

BLeſilla S. Paulæ Romanæ adeò à S. Hieronymo Præsbytero celebratæ filia, Sanctæq; Euſtochiæ, & Paulinæ Soror, maior nata; licet nobili viro in matrimonium tradita, ſic tamen Chriſto adhęſerat, vt viro poſt ſex menſes defuncto magis amiſſam virginitatem, quam mortem; illius verò anno ætatis 20. viduata lugeret. Erat ingenio acutiſsimo prædita, breui enim nõ modo linguam latinam, ſed & græcam, & hebraicam didicit. Veſtitu vulgari vtebatur, ita vt ab ancillis haud diſcerneretur. Ieiunijs autem, vigilijs, lacrymis, alijsq; maceratio-

ratio-

Bleſilla lingua latina, græca, & Hebraica exculta fuit.

rationibus corporis ſic erat addicta, vt ob maciem vix pedibus ſuſtentaretur. Nunqnam à *Sacræ* ſcripturæ, cuius librum aliquem ſemper habebat præ manibus vacabat. Cum tandem vitæ terminum ſibi adeſſe præſentiret, ac nimio febris ardore æſtu:ret, adſtantes orabat, vt Chriſtum ſibi propitium præcarentur, ſi minus, quod voluerat adimplere potuiſſet. Ex qua infirmitate breui ad eũ, quem toto corde dilexerat, migrauit. *Ex Epiſtola D. Hieronymi 25. ad Paulam, ac ex lib. de Virginibus Romanis, & ex Vita S. Euſtochiæ Virg.*

ANNOTATIO.

DE Beſilla nihil in Martyrol. Rom. De ea plura Baron. in Annal. ad an. D. 381. habet à S. Hieronym. accepta.

Ianuarij die 23.

DE S. EMERENTIANA VIRGINE, ET MART. ROMANA.

Emerentiana Idolatras reprehendit.

EMerentiana Virgo Romana *S.* Agnetis Virg. collactanea; cum poſt eiuſdẽ Agnetis Paſſionem ad illius ſepulcrum vnà cum alijs Chriſtianis accedẽs, & orans (licet nondum baptizata, ſed tantum cathecumena eſſet) ab Idolorum cultoribus deprehenſa, cum cęteri fugam arriperent, ipſa in Idolatras inuehi cæpit, ac in loco, in quo erat, conſiſtens, illos impietatis vehementer, & libere accuſaret; Quare à concitata multitudine lapidibus obruitur, ſicq́; ad ſanctæ Agneris tumulum orans, proprioq́; ſanguine, quem pro Chriſto conſtanter effudit, baptizata in cœlum euolauit: corpore ibidem à Chriſtianis humato. *Ex Breu. Romano, ac ex Paſſione S. Agnetis Virginis.*

ANNOTATIO.

De Emerentiana plura apud S. Ambroſ. lib. 4. Epiſt. 34.

DE S. AMASIO EPISCOPO TEANENSI.

Miracula S. Amaſium clarificant.

Ariani ipſũ pugnis, ac fuſtibus cædũt.

AMaſius ex Oriente Romam, Iulio. I. Sum. Pont. venit, à quo prædicandi licentia accepta Soram Arriana hæreſi infectam proficiſcitur, à Creſcentia nobili fœmina, cuius filium Artenium à paraliſi liberauit, hoſpitio acceptus. Eo autem miraculo, quòd paraliticum ſanaſſet diuulgata, plurimi diuerſis morbis oppreſſi ad eum confluebant, quos omnes ſanabat, ac à Dæmone oppreſſos liberabat; quibus permoti Ciues Sorani hæreſim Arrianam deteſtantes catholicam fidem amplectebantur. Quod cum nobiles quidam, qui *S*ectam Arrianam maximè fouebant, indignè ferrent nec efficacibus Amaſij rationibus reſpondere valerent, ad minas, vt mos eſt, confugientes illum pugnis, & fuſtibus, vſq; ad mortẽ cędunt. Qui poſt illorũ diſceſſum à terra, in qua iacebat, ſurgens, paulatim ea vrbe relicta in Territoriũ Teanenſe ſe contulit, atq, valetudine cõfirmata, Teanũ, vbi Paulo ante *S.* Paris Epiſcopus migrauerat, ingreditur, & a S. Vrbano S. Paridis diacono perhumanè excipitur, ac ab eo, vt munus Epiſcopale ſibi demandandum non detractet, inſtantiſſimè petit (Doctrina enim, & vitæ ſanctitas Amaſij, fama perferente, illi perſpecta erat) electus itaq; Romamq́; profectus à Iulio (cui electio iucundiſſima fuit) Epiſcopus Teanenſium conſecratur. Reuerſus Teanum aſsiduis concionibus populum non ſolum ab Arriana labe immunem, ſed & à vitijs quantum fieri poterat alienum ſeruabat: Erat autem in hortando impiger, in corrigendo ſeuerus, in parcendo

fac lis,

facilis, & in reſpondendo humilis; Nemo non contentus ab illo abibat. Cum aliquot annos Eccl. ſuæ ſanctè præfuiſſet, finem vitæ non longè abeſſe præſentiens, ſibi Cœmeterio, ac ſepulcro conſtructo 10. Kal. Febr. an. ſal. 350. ceſſit è vita. Cui Sorani, qui illum verberibus affecerant, pœnitentia ducti, Eccleſiæque Catholicæ conciliati, templum conſtruxerunt, bonis aliquot temporalibus templo relictis. *Ex vita à Paulo Regio lib. 2. de SS. Regni Neapolitani, ac ex off. Eccl. Teanenſis.*

ANNOTATIO.

SI obijt S. Amaſius an. D. 350. hoc eſt an. 14. Pontif. Iulij I. & Imperij Conſtantij Aug. haud multos annos vixit in Epiſcopatu: Siquidem inter eius aduentum ad vrbem Romam, & ad Epiſcopatum aſſumptionem aliquot anni ſub eodem Iulio effluxere, vti ex eius vita colligitur.

DE SANCTO MARTYRIO CONFESSORE APVD MARSOS.

MArtyrius Monacus S. Seueri Præsbyteri diſcipulus fuit. Hic licet ignarus literarum eſſet, maximè tamen deuotus extitit. Cum fratres Panem coquendum ſigno Crucis, vt conſueuerant minimè ſignaſſent: ipſe illũ iam prunis tectum cum ſignaſſet, ingenti crepitu facto, extractus cũ ſigno Crucis diuinitus impreſſo repertus eſt. Cum ad ignem aſportandum vas non haberet, illum veſtimento proprio acceptum, vſq; ad Montem in quo fratres erãt abſq; vlla læſione veſtium detulit. Eodemq; pallio, quo prunas ardentes geſtauerat coopertum leproſum repentè ſanauit, ac in humeros ſublatum deferens, cum Monaſterio appropinquaret, fratres compellans, clamabat, *currite, & cito ianuam Mon. aperite, quia frater Martyrius Dominum portat*; Quibus dictis verbis Leproſus cum Martyrio dixiſſet, Martyri tui me non erubuiſti ſuper terram, nec ego te in cœlò erubeſcam, ſtatim diſparuit. *Ex S. Greg. Papa lib. 1. c. 11. Dial.*

Martyrius panem in clibano tectum ſigno crucis ſignat.

Veſtes Martyrij ignem ſine læſione ferũt, leproſumq; ſanant.

Martyri' Dominum ſuper humeros gerit.

ANNOTATIO.

DE Martyrio Mon. rurſus S. Greg. Papa in Homilia 39. in Euangel. pluribus agit miraculum Leproſi narrans, ac illud ſubiungens quod Martyrius nihil ſenſit ponderis in ferendo Leproſo. Baron. hunc ab illo diuerſum putat fortè ob id quod in Lycaonia vixiſſe fertur, ſed tamẽ idem hic cum illo eſſe videtur ob miraculi identitatẽ.

Ianuarij die 24.

DE S. FELICIANO EPISCOPO FVLGINATE, ET MARTYRE.

FElicianus foro Flaminij Chriſtianis, & honeſtis Parentibus natus, Romam ſtudiorum cauſa mittitur, Eleutherio Pont. Max. Vbi Victori Diacono, qui Eleutherio ſucceſsit in Pontificatu operam dedit. Ab Eleutherio factus Presbyter Fulgineũ venit, multosq; Chriſto Domino ſua prędicatione lucrifecit. A fidelibus electus Eps inuitus Romã ad Victorem Pontif. deducitur, à quo Eps conſecratur, ac Pallio cũ poteſtate alios Epp. ordinandi donatus, Fulgineũ redit. Interamne prędicãs plures ad fidẽ perducit, ibiq; Valẽrinũ Diaconũ Epm ordinat.

Felicianus pallium à Victore ſuſcipit

ordinat. Abundio ſecum ducens Spoletum venit, vbi leproſos, Dæmoniacosq́; ſanat, ac mortuos duos ad vitam reuocat. Trebulæ quoq; multos ab Idolorum cultu ad Chriſtum conuertit: Fulginei verò exceptus poſt concionem, omnibus luce cælitus oborta proſtratis, infirmos omnes oratione ſua curat; Quod, & Hiſpelli, & Meuaniæ plurimis ad Chriſtianam fidem conuerſis præſtitit. Poſt hæc ingreſſus Aſſiſium, vt ibi Chriſtum annuntiaret, à Lucio Flauio Conſule verberibus affectus, & aiectus, Peruſiam, Eugubium, Nuceriam, & alias Vrbes prædicando percurrit. In Piceno quoq́; Chriſtiana fide annunciata Eccleſias aliquot ædificat, & clericos ordinat. Fulgineum reuerſus dum munus Paſtorale fidenter exequitur, contigit, Decium Imp. per eam Vrbem tranſire, vbi cum Felicianum in ea Prouincia Chriſtum prædicare, ac Abdon, & Sennen, quos ex Perſia Romam vinctos ducebat, viſitaſſe accepiſſet, accerſitũ, monet vt Chriſto renuntians Deos colat; Quod cum facere recuſaret in equuleo ſuſpenſum, virgis, & ſcorpionibus cædi, vngulis ferreis excarnificari, ac demum cum alijs Chriſtianis vinctum ante Rhedam ſuam trahi iubet; Verum S. Epiſcopus cruciatibus tot afflictus, ſenioq́; confectus non longe ab Vrbe Fulginate ſpiritum Deo reddidit. Cuius corpus eo loco, vbi nunc Eccleſia Cathedralis ſuo nomini dicata eſt, cæco lumini, claudo greſſui, ac mortuo vitæ reſtitutis, dum fertetur ad ſepulturam, cõditũ fuit. *Ex Monum. Eccl. Fulginatis, & Vita typis excuſa.*

Felicianus varijs miraculis clareſcit.

Felicianus Aſſiſij verberibus cæditur.

Felicianus poſt cõ plures cruciatus exhantlatus ante Rhedã Imp. trahitur.

ANNOTATIO.

FOrtaſſis mirum videbitur alicui, quod S. Felicianus tantum temporis vixerit: ſi quidem inter S. Eleutherium Papam, & Decium anni circiter 80. fluxere, hoc eſt ab electione vnius ad electionem alterius: ſed nil mirum, nam quando paſſus fuit valde ſenexerat, nec initio Pontificatus Eleutherij Romam adyſſe conſtat.

DE S. ZAMA I. EPISCOPO BONONIENSI.

ZAma Gallieno Imp. circa annum ſal. 270. à S. Dionyſio primus Bononienſium Epiſcopus creatur. Qui Bononiæ peramanter à Chriſtianis exceptus (multo antè enim fides Chriſti in ea Vrbe annunciata fuerat) Sedem in Suburbio (vbi poſtea S. Felicis Eccl. condita eſt) collocauit. Fidemq́; iam, vt ſupra dictum eſt, inter Gentiles diſſeminatam mirificè propagauit. Mortem ſine martyrio obijt, ex quo illum ante commotam in Chriſtianos à Diocletiano, & Maximiano perſecutionem deceſſiſſe, manifeſtum eſt. Quæ ille Patria fuerit, & quantum in Epiſcopatu vixerit, ignoratur. Eius natalis nono Kal. Feb. Bononiæ celebratur. *Ex lib. Caroli Sigonij de Epiſ. Bononienſibus.*

ANNOTATIO.

DIximus S. Zamam circa annum Domini 270. ordinatum fuiſſe à S. Dionyſio Papa Carolum Sogon. ſecuti, qui anno præd. Zamam ordinatum fuiſſe ſcribit; ſed ſiuè Damaſum Papam in Pontif. qui Dionyſium annos ſex. m. duos d. 4. ſediſſe aſſerit, ſiue Platinam lib. de V. Pontef. qui eundem Dionyſium an. 257. creatum fuiſſe, ait, ſequamur, fieri non poteſt, vt Zama anno prædicto 270. Epiſcopatũ inierit; Nam Dionyſium ſecundum prædictos; cum tantum ſex vixerit, & ſecundum alios nouẽ cum aliquot menſibus ad prædictum annum 270. non perueniſſe, liquet, etiam ſi illum anno 260. vt alijs videtur Pontifex creatus fuerit. Baron. in Annal. an. D. 272. Zamam I. Epiſcopum Bononien. à Dionyſ. Pap. ordinatum ſcribit.

Caroli Sogonij opinio meritò in dubium reuocatur.

DE S. SVRANO ABBATE.

SVranus Abbas Longobardotum tempore vixit in ea regione, quæ *Sura* dicebatur (quæ in Vmbria fuiſſe putatur, in Vmbria enim *Sucrani* populi à Plinio memorantur.) Is Longobardis omnia deprædantibus, *illis* qui ad Monaſt. ſuum confugiebant, cuncta, quæ in Monaſterio habebat, largiebatur. Cum autem in eleemoſynis etiam veſtimenta, ac in horto conſumpſiſſet, à Longobardis aurum ab eo poſtulantibus tentus ſe nihil habere diceret, ab illis in montem vicinum, vbi ingens ſylua erat, ductus, ab vno eorum gladio cæſus eſt. Corpore autem eius in terram cadente mons ille, cum ſylua, quaſi pondus ſacri cadaueris ferre non poſſet, protinus totus contremuit. *Ex D. Greg. Papa lib. 4. cap. 22. dialog.*

Sura Vmbriæ.

ANNOTATIO.

EX Hiſtoria prædicta S. Surani Mart. eſſe colligimus; licet nulla martyrij mentio in Martyrolog. Romano fiat, neq; refert, quod cauſa fidei non fuerit occiſus, nã plures alios inſontes interfectos alia de cauſa, quã fidei vti Martyres veneramur.

Suranus vti Martyr habẽdus.

DE S. EXVPERANTIO EPISCOPO I. CINGVLANO.

EXuperantius in Africa Patre Eulaſio, & Matre Perpetua natus, in ſacris literis educatus caſtitatem inter cæteras virtutes, & religionem contra parentum voluntatem coluit. Annorum 12. ab Epiſcopo proprio baptizatur: acceptaq; à Patre parte bonorũ ſibi obtingente, & relicta patria aliquot Ciuitates prædicãdo, & eleemoſynas faciendo vnà cũ Formario adoleſcẽte à ſe baptizato peragrauit, nauiq; conſcenſa, dũ dormit orta ſæuiſſima tempeſtate à Nautis expergefactus, vt ad Deum ſuum præces funderet, illos vt in Chriſtum crederent, hortatur; ſic enim periculum euaſuros eſſe aiebat. Quibus (ab eo prius in fide Chriſti inſtructis) credentibus, ac baptizatis mare ſtatim pacatiſſimum redijt, nauisq; ad Italiæ littora appulit. Exuperantius gratijs Deo actis cum ſocio Dei monitu Romam venit Paſcali Sum. Põt. vbi aliquandiù, quòd inter prędicandum Romanos liberius increpaſſet in carcere detentus iuſſu Põtificis extrahitur. Quo tempore vrbs, quæ peſte laborabat Exuperantij precibus liberatur multis etiam infirmis ab eodem ſanitate impartita. Cum autẽ Theodoſius Epiſcopus Cingulanus è vita exceſſiſſet, Pontifex Exuperantium illi, licet innitum, ſubrogat, qui Cingulum aduentans maximo cum applauſu à Ciuibus ſuſceptus illam Eccleſiam annos 15. ſumma pietate rexit. Ad extremum, cum ægrotaret, finemq; ſibi imminere intelligeret clerum, & ciues ad fidẽ, obedientiam, & pacem ſeruandas hortatur, & cum, quo loco extra vrbem humari vellet, ac Portam Montanam dixiſſet, ſuum Deo tradidit ſpiritum. Cuius corpus cum efferretur mulier Daria nomine graui morbo oppreſſa digitum Exuperantij oſculata illicò liberatur, cum poſt annos 12. finitimæ vrbes infirmitate difficilima affligerentur, Beatumq; Formarium Præsbyterum, vt pro ipſis intercederet, rogarent, ille ieiunio illis indicto ab Angelo admonetur, vt earum vrbium Epiſcopi, & Populi aduenientes Corpus *S.* Exuperantij inde eleuatum, honorificentiore loco reconderent. Quo facto ab ea plaga liberatæ fuerunt extructa in eius honorem Eccleſia, quæ adhuc S. Exuperantij dicitur, & Parochialis eſt. *Ex vita M.S. qua apud Cingulanos aſſeruatur. In qua plura inueriſſi-*

Exuperãtius mare pacatũ Nautis ablutis, reddit.

Romæ liberiùs concionatur.

Exuperantij multis miraculis coruſcat.

Cingulanus Epiſcopus creatur.

S. Exuperantius defunctus mira operatur.

milia, & fabulis proxima cõtinentur à nobis prætermiſſa. Quod autem in præd. M.S. Sanctum Exuperantium Romani Paſcaſio S. Pont. à quo Epiſcopus ordinatus eſt, veniſſe dicitur, pro Paſcali Paſcaſio ſcriptum putamus. Nullus enim Romanus Pontifex eius nominis fuit.

ANNOTATIO.

CIngulani S. Exuperantium præcipuè, vti Patronum ſuum venerantur, non ſolum hac die, qua Depoſitionis, ſiuè obitus eſt, ſed etiam 4. Kal. Iunij, quando corpus illius in Oppidum translatum eſt.

DE BEATO RAYNALDO CONFESSORE Ord. Cruciferorum.

BEatus Raynaldus, Ordinis Cruciferorum in oppido M. Vlmi, quod non infimum inter oppida Piceni locum obtinet, à Maceratenſi Ciuitate V. M. P. diſtans, in honore haud mediocrè habetur, Eccleſia eius nomine dicata. Quē Fratres Cruciferi in ſuis Eccleſijs Officio diuino venerantur hac die. Eiuſdem Franc. Maurolycus meminit in Martyrologio. *Ex Tab. Cruciferorum.*

ANNOTATIO.

QVo tempore inter Mortales vixerit ſcire non potui, licet vitam, actave illius à prædictis Fratribus flagitauerim.

Ianuarij die 25.

DE S. PROIECTO DIACONO, ET MART. CASALENSI.

PRoiectus S. Euaſij Epiſcopi Aſtenſis Diaconus, cum eo Arrianorum perſecutionem decliuans apud Sedulam Vrbem (vbi nūc Ciuitas Caſalēſis eſt) venit. Cum autem multos in ijs locis ad Catholicam fidem perducerent, Attibali Sedulæ Præfecti iuſſu compræhenſi carceri emancipantur; vbi cum in Confeſſione catholicæ fidei conſtantiſſimi reperirentur, Euaſio primùm, deinde Proiecto cū alijs 146. caput amputatur. Quorum corpora à Natali Præsbytero, & alijs Chriſtianis ibidem condita ſunt. Eccleſia Paulo poſt à Luitherando Longobardorum Rege Sancto Euaſio extructa. *Ex hiſt. Caſalenſi, & Vita S. Euaſij Tridonij anno 1568. edita in qua nonnulla corrigenda animaduerti, inter quæ, illud quod Attibali, quem Arrianum fuiſſe ex dicta hiſtoria apparet, Euaſium ad Idolorum cultum perducere conabatur, non enim erant Idola eo tempore in Italia, nec ea Arriani venerabantur. Sunt, & alia in hiſt. præd. inueriſimilia, ſeu etiam falſa, de quibus in Vita S. Euaſij ſuo loco dicemus.*

Caſtigatio vitæ S. Euaſij, in qua nōnulla de S. Proiecto amputanda.

A N

A N N O T A T I O.

Aruernis in Gallia agitur hac die de S. Proiecto Epiſcopo, & Mart. & Parentij in Hiſtria de SS. Proiecto, & Acolyto Martyribus.

Ianuarij die 26.

DE S. ATHANASIO EPISCOPO SVRENTINO.

Athanaſius Epiſcopus Surentinus inter Sanctum Valerium & S. Baculum eiuſdem Vrbis Epiſcopos & Patronos effulſit; de quo nihil apud Scriptores memoriæ proditum eſt: Illud tantum ex antiquis picturis habetur illum ſenem fuiſſe caluitio venerabilē, & barba abraſa. Fuit Athanaſius alter Epiſcopus Neapolitanus ſanctitate celebris, quem eūdem cum Surentino quidam fecēut. Verùm Surentini ex antiqua traditione hunc Athanaſium à Neapolitano diuerſum, & ſuum Epiſcopum agnoſcunt, & venerantur. *Ex lib. Dauid Romei de SS. Surentis Protectoribus.*

S. Athanaſius Surentinus alius eſt à D. Athan. Neapolitano.

A N N O T A T I O.

Neapolitani ſuum Athanaſium die 15. Iulij celebrant: qua die eius natalis in Martyrol. Rom. adnotatur.

DE S. THEOPHANIO CONFESSORE Centumcellenſe.

Theophanius Comes Centumcellenſis, operibus miſericordiæ addictus, hoſpitalitatis præcipuè ſtudioſus erat. Cum autem ex hac vita migraturus eſſet, tanta aeris tempeſtas contigit, vt ad ſepulturam deferri nō poſſet. Vxor itaq; cū vehemēter plorans illum alloqueretur, quid faciam, & quo modo te ad ſepeliendum efferam: illi ab eo reſponſum fuit, noli mulier flere, quia mox, vt ego defunctus ero, aeris ſerenitas redibit. Quo dicto vocem mors, mortemq; ſerenitas ſecuta eſt, de quo S. Gregorius alia narrat miracula. Nam pedes illius humore podagræ tumidi, ex quibus ſanies profluebat, dum corpus ex more lauandum nudaretur, ita ſani ipſi, & integri inuenti ſunt, ac ſi mali nihil habuiſſent. Cum marmoreum operculū ſepulturæ illius quarto die, vt aliud apponeretur decentius ablatum fuiſſet, tanta odoris fragrantia ex eius corpore emanauit, vt p vermibus aromata ſcatere viderētur. *Ex lib. 4. dial. S. Greg. c. 27.*

S. Theophanius pietatis operibus clariſſimus.

Huius S. mortem ſerenitas prædicta mirabiliter ſequitur.

Tumore pedum liberatur.

Eius corpus ſummā odoris fragrantiā efflat.

A N N O T A T I O.

Quo tempore S. Theophanius vixerit, ex ijs, quæ à S. Greg. loco citato narrantur, conijcere poſſumus; cum enim S. Greg. ſe de odoris fragrantia ab illis, qui marmor ad oſtium ſepulturæ Theophanij elaborauerant, audiuiſſe affirmet, dubio procul S. Gregorij tempeſtate vixit. Colitur Theophanius à Cornuetanis vti protector vrbis die 9. Iulij. quod ea die corpus eius inuentum, translatumvè fuerit.

Ianuarij die 27.

DE S. VITALIANO PAPA.

Vitalianus officia diuina componit.

VItalianus Patria Signinus circa an. ſal. 655. poſt Eugenium Pontifex creatur. Hic regulam Eccleſiaſticam, qua in officijs diuinis celebrandis vterentur (erat enim diuino cultui maximè intentus) compoſuiſſe fertur. organa cantui addidiſſe quidam putant; quod tamen cum Eccleſia Romana organis minime vtatur præſente Pontifice, minus probabile videtur. Theodorum Archiepiſcopum Cantuarienſem, & cum eo Adrianum Abbatem viros doctiſsimos, multaq; vitæ probitate inſignis, vt eos populos in fide, & religione Chriſtiana continerent, miſit in Angliam. Hoc Pontifice Cęſarea Perſarum Regina cum aliquot Chriſtianis inſcio Rege Conſtantinopolim venit: ibiq; honorificè excepta baptizata eſt. Cum autem Rex per legatos vxorem ab Imperatore Conſtantinopolitano repetijſſet, iſq; reſpondiſſet cum Regina ipſa, cuius erat velle, & nolle agendum eſſe, Regina verò ſe in Perſidem non reuerſuram, niſi Rex quoq; Chriſtianus fieret dixiſſet, eo reſponſo accepto multis comitatus, & ipſe Conſtantinopolim venit, vbi ingenti pompa acceptus, datoq; Chriſti nomine ſacro lauacro regeneratus eſt. Hoc eodem Pontifice Conſtans Imp. Romam venit, Pontifice cum clero ſibi obuiam facto, qui, vt erat ſummæ auaritiæ deditus Roma diſcedens, ferè omnia Eccleſiarum ornamenta, plurimaq; vrbis antiqua monumenta, maximè verò ſtatuas ex ære, & marmore pulchriores abſtulit, Sed apud Syracuſas à ſuis interfectus tanti ſacrilegij pœnas exoluit. Vitalianus autē, cum Eccleſiæ annos 14. & menſes 5. ferè preclarè ſanctéq; præfuiſſet, obdormiuit in Domino 6. Kal. Febr. *Ex Platina, & alijs vit. Pontif. ſcriptoribus.*

Ceſarea Perſarum Regina ſacro baptiſmo Conſtantinopoli abluitur.

Eiuſq; Vir Rex ibidem Chriſtianus efficitur.

Conſtans flagrans auaritia, Roma diſcedens, pretioſiora abſtulit debitasq; haud multo poſt pœnas exoluit.

A N N O T A T I O.

PRo Conſtantio Conſtantē Imp. ſcripſimus, licet Platina Conſtantiū nō Conſtantē habeat: neq; enim præter Conſtantium Conſtantini Magni Patrem, & alterum eiuſdem Conſtantini filium vllus huius nominis alius Imp. fuit. Baron. haud cum Plat. conuenit circà tempus creationis, & obitus Vitaliani. Nos verò ſecuti ſumus Baron. in Annal.

A Platina diſſentitur.

DE S. IVLIANO MARTYRE SORANO.

IVlianus Dalmata, Chriſtianus Antonino Imp. in Italiam venit. Qui apud Anagniam ſatellitibus hoſtibus fidei obuiā factus, ab eiſq; de Patria de nomine, & cauſa aduentus interrogatus, ad ſingula reſpondit; illi verò cum Chriſtianum eum eſſe intellexiſſent, mortem minari, niſi Chriſto renuntiaret, cœperunt. Cumq; in Chriſti fide conſtans perſiſteret, eum vinctum Soram perducunt, apud Carnelium fluuium flagellis dirè cæſum, colloq; ferrea catiena circundato in vrbem pertractum Daciano Proconſule ſiſtunt. Qui primum carceri Iulianum per dies 7. abſq; cibo, & potu includi iubet, & poſt eos dies eductum blandè monet, vt Chriſto poſthabito, Deos coleret: at Iulianus Deos irridens, & Chriſtum ſolum verumq; Deum aſſerens varijs cruciatibus afficitur. Primùm os illi pugillis contunditur: deinde in cataſta extenſus acriter torquetur: Sed is à Deo confortatus, præſentes, ne ſimulacris Deorum, quæ ſunt opera manuum hominum, fiderent, hortatur. In carcerem reductus

S. Iulianus dirè cæditur.

diluculo

diluculo ſequenti iubente Proconſule in equuleo ſuſpenſus cruciatur. Quo tempore,& templum Serapidis corruit,& manus tortoribus areſiunt. Quibus Proconſul permotus ſententiam in Iulianum tamquam magum, & Deorum contemptorem capitalem dixit. Ductus itaq; extra vrbem apud templum prędictum,cum prius oraſſet, martyrium capitis amputatione compleuit. *Ex lectionibus,quæ in die illius feſto in Eccleſia Sorana recitantur.*

Serapidis Tēplum,ruit,ac manus tortoribus, dùm Iulianus torquetur, areſcunt.

ANNOTATIO.

Habent,& Atinates Iulianum Martyrem Patronum ſuum,quem apud ſe paſſum ferunt. Verùm cum hac eadem die, & eodem Imp. eodemq; mortis genere coronatum illum aſſerāt,eundem Iulianum,qui Soræ paſſus eſt,eſſe putamus,cum Martyrolog. Romanum hac die Iulianum Soræ, non Atinæ paſſum eſſe teſtetur. Neq; qui Atinæ colitur à Sorano diuerſus dici poteſt,cum,vt prædiximus,acta ſint eadem.

Iſdem Iulianus eſt, qui Soræ, & Atinæ colitur.

DE B. MANFREDO EREMITA APVD LACVM LVCANVM.

Manfredus patria Mediolanenſis ex nob.Septala familia ſpretis opibus,& mundi huius delicijs. Se in ſolitudinem pœnitentiæ cauſa recepit,cum ſua pauperibus erogaſſet: & vile amictu indutus,extructaque in monte apud Lucanum Lacum ædicula, ibi vitam aliquandiu aſperrimam duxit diuinarum rerum intentus contemplationi. Cuius Deus Sanctitatem in morte miraculis declarauit: nam, & Campanæ proximi pagi nullo pulſante ſonuerunt: & incolis de Sepulturæ loco contendentibus plauſtrum, cui corpus impoſitum erat iuuencis indomitis vinctum ab eis mirabiliter per crepidines montis ad Ripę Eccleſiam delatum eſt in ora Lacus prædicti ibique honorifice conditum. Cuius dies Feſtus 5.Kal. Februar. magna populi frequentia cælebratur. *Ex Sanct. Pauli Morigia, & Eccleſ. Ripen. Monum. M.S.*

ANNOTATIO.

Vo tempore is vixerit haud potui ſcire. Nondum SS. Catal. adſcriptus,neq; in Tab. Comen. Eccl. adnotatus eſt.

DE S. FLAVIANO MARTYRE Montisphyſconis Patrono.

Flauianus Nobiliſſimus Romanus (fuerat enim Vrbis Præfectus) Sanctæ Dafroſæ Virg. & SS.VV.Demetriæ,& Bibianæ Pater. Cum Chriſtianos foueret, ac ſuis facultatibus in Iuliani Apoſtatatæ perſecutione ſuſtentaret Martyreſq; ad pro Chriſto cruciatus perferendos hortaretur,illorūq; corpora ſepeliret (In ijs Priſcum,& Priſcellianum,ac Benedictam) accuſatus apud Apronianum Præfectum variè tentatur, vt Imperatori adhærens Deos veneraretur,ſed fruſtrà. Nam in Chriſti confeſſione conſtantiſsimus fuit. Quare Præfectus ira accenſus nulla Nobilitatis habita ratione Flauianum more ſeruorum,& tanquam Proditorem in facie ignominioſè ſigillatum ad Aquas Taurinas in exilium miſit; vbi poſt triduum animam Deo reddidit. *Ex paſſiono S.Bibianæ Virg. eius filiæ.*

Flauianus, licet nobiliſſimus, more ſeruorum in facie ſignatur, exulatq;.

A N N O T A T I O.

Acta S. Flau. quæ in Eccl. Montis Phyſconis habentur, multa cõtinent fabuloſa, correctione digna. Cur aquæ dicantur Taurinæ.

EIuſdem Flauiani acta M.S. quæ in Eccleſia Montis phyſconis habentur legimus: ſed in eis multa fabuloſa continentur, ac actis M.S. Sanctæ Mariæ Maioris contraria: Nam inter alia Flauianum ad Montem, qui Arciſis dicebatur, nunc autem Mons flaſconis veniſſe, feſſumq; ex itinere, cum deeſſet aqua, effoſſa terra, fontem emanaſſe aquas Taurinas dictum; quod Sanctus Flauianus more Tauri in eo biberit, ibiq; obdormiſſe in ſpelunca, quem miſſi ab Imper. mortuum repertum nunciaſſe: at Imperatore id non, niſi caput eius videret, credente, amputatum caput Romam Imperatori attuliſſe, ſed admonitos in ſomnis caput in eundẽ locũ reſtituiſſe, ſicq; Flauianũ gladium perſecutoris, quem viuus euaſerat non euaſiſſe mortuum, & alia huiuſmodi narrantur, quæ cum Martyrolog. Romano, & antiquis M. S. aduerſentur, maximè cum Iulianus Romæ Imp. nunquã fuerit, neq; in Italia, maxima indigent correctione.

DE S. AEMILIANO EPISCOPO, ET MART. TREBIATE.

S. Aemilian⁹ Paralyticum, quem Idolorum Sacerdotes ſanare nequeũt, in medio fori curat.

S. Aemilian⁹ variè, ac crudeliſſimè exagitatur.

Rota ad S torquendum parata confracta ad 500. ex Gentilib⁹ occidit.

Interim Hilarianus, Dionyſius, & Hermipp⁹ decollantur.

Lac ex S. Corpore pro ſanguine manat. Atque arbores flores, & fructus emiſerunt.

AEmilianus natione Armenus Chriſtianis, & honeſtis parentibus ortus, prædicandi, & patiendi pro Chriſto cupidus Dioclet. & Maxim. Impp. venit in Italiam; ac primum Spoletij Vmbriæ Metropoli conſtitit. Vbi cum aliquandiu orationibus, vigilijs, & prædicationibus vacaſſet à Rom. Pont. Epiſcopus Trebiæ creatur. Quò, cum Hilariano Monaco, qui ei in ſacris literis præceptor fuerat; & cum Hermippo, & Dionyſio nobilibus adoleſcentibus nuper ad Chriſtum conuerſis venit, ad multos Chriſto lucrifacere prædicando cępit. Verùm ab Idolorum Sacerdotibus accuſatus compræhenditur, & cum coram Præſide non ſine illius, & adſtantium admiratione de Chriſtiana fide diſſeruiſſet, ſeq; illam opere comprobaturum pollicitus eſſet, venitur ad miraculũ. Nam paraliticus in medio fori conſtitutus, quem Idolorum Sacerdotes Dijs inuocatis ſanare non potuerant, ſtatim ab Aemiliano Chriſti nomine inuocato ſanatus eſt. Sed Præſes forte Imperatorum decreta veritus dira Aemiliano ſupplicia minatur, niſi Dijs imolaret, ac id facere recuſantem in equuleo ſuſpenſum, ardentibusq; facibus ad eius corpus admotis cruciari iubet. Igne autem diuinitus extincto, manibusq; tortorum deficientibus Iudex iratus, ad magicis artibus tribuens S. Epiſcopum in Sartaginem plumbo liquefacto plenam mitti, deinde ſaxo ad collum alligato in Ditumnum flumen demergi, ac demum feris obijci imperat, ex quibus omnibus Martyr diuinitus ereptus, populo magnum, & verum eſſe Deum Chriſtianorum clamante, ingens rota, quæ illum dilaceraret, iubente Præſide, paratur. Quæ diuina virtute confracta ad quingentos ex gentilibus occidit. Interim Hilarianus, Dionyſius, & Hermippus cum Dijs Sacra facere nollent, & ad eorum preces ſimulacra Deorum concidiſſent, gladio iuſſu Præſidis feriuntur. Poſt quos Aemilianus fruſtrà blanditijs tentatus, ac nouis ſupplicijs ei propoſitis imperterritus extra Vrbem ductus capitalẽ ſententiam excepit. Ex cuius corpore lac pro ſanguine fluxiſſe, arboresq; flores, & fructus emiſiſſe ferunt. *Ex Monum. Eccl. Spoletina, & Trebiatis.*

A N N O T A T I O.

DE Aemiliano agitur Spoletij, quem propterea nonnulli Epiſcopum Spoletinum putant; quod Actis repugnat. Quo tempore paſſus ſit, Acta non habent, quia

Spoletij

Spoletij vidimus. Vbi nihil agitur de Socijs. Hermippo, & Dioniſio. De quibus Tribus agi intelleximus.

Ianuarij die 29.

DE S. VALERIO EPISCOPO LVCENSI II. & Martyre.

VAlerius Lucæ in Hetruria natus à *S.* Paulino Epiſcopo, cuius diſcipulus fuit, ad fidem Chriſti conuerſus, ac in fide eruditus ab eodem Præsbyter Ordinatus eſt, cui in Epiſcopatu ſubrogatus, nō ſolū iam effectos Chriſtianos, in fide confirmauit, ſed aſſiduis prædicationibus multis ad Chriſtum perductis ex Gentilibus, Eccleſiā Lucenſem mirificè auxit. Quare ab Idolorū Cultoribus tentus martyrio affectus eſt. Cuius cor. à Chriſtianis conditum poſtea miraculis fulgens in ædem *S.* Paulini translatum eſt. *Ex Monum. Eccl. Lucen.*

ANNOTATIO.

HAec ex quodam M.S. quod ab ea Eccleſ. accepimus; licet in Tab. eiuſd. Eccl. haud Epiſcopus Lucen. nominetur; Hac die etiam Valerius Epiſcop. Cæſar Auguſtanus. Cuius Corpus Alexandriæ, quieſcit, & Valerius Epiſcopus Treuirenſis, cuius corpus Treueris eſt, colitur. Ex quo hunc ab illis diuerſum eſſe apparet.

DE S. AQVILINO PRAESBYTERO, ET MART. Mediolan.

AQuilinus Herbipoli (quæ eſt Franconiæ in Germania Metropolis) nobili genere natus à puero Chriſtianus æquales ſuos, qui de fide male ſentiebant, diſputando exagitabat. Adoleſcens Canonicus Colonienſis factus, paulòque poſt in patriam reuerſus Patrimonium omne, mortuis parentibus, pauperibus diſtribuit. Sicque expeditior redijt Coloniam, vbi defuncto Epiſcopo ob eius ſanctitatem, & doctrinam communi omnium cōſenſu Epiſcopus eligitur, Quem honorem ne acciperet Pariſios confugit, eamque ciuitatem peſte laborātem maximè iuuit, & orationibus ſubleuauit. Indè in Italiam digreſſus Ticinum venit; & tandem Mediolanum, vt S. Ambroſij Epiſcopi, cuius ſtudioſiſſimus erat, ſepulchrum veneraretur. Vbi ab Arrianis contra quos pro fidei Catholicæ defenſione certamen inierat; dum ad eiuſdem S. Ambroſij Baſilicam orandi cauſa de more accederet, gladio in Gutture tranſuerberatus occiditur. Cuius corpus in Eccl. S. Laurentij honorificè conditum eſt. *Ex Breu. Mediolanen.*

S. Aquilinus Epiſcopatū Colonienſ. fugiens recuſat, ac Pariſium peſte laborantē ſubleuat.

Mediolani cum Arianis decertat.

ANNOTATIO.

QVo tempore Sanctus Aquilinus vixerit, & Martyr occubuerit ex hiſtoria eiuſdem minimè apparet. Coniectura eſt illum ſub Theodorico Rege Arianorum patrocinio paſſum fuiſſe.

DE S. CONSTANTIO EPISC. ET MART. PERVSINO.

CONſtantius Peruſiæ Chriſtianis parentibus ortus, boniſq; litteris eruditus breui in omni virtutum genere excelluit; ac annum agens 30. Epiſcopus ſuæ ciuitatis in locum demortui creatur. Quo in munere multos prædicatione, vitæ exemplo, & miraculis ab idolorum cultu ad Chriſtum conuertit. Quare ad M. Antoninum Verum Imp. delata, Lucium Conſulatem Peruſiam mittit. Qui Imperatoris mandato cum Cariſio Præſide communicato Conſtantiũ cum alijs Chriſtianis compræhenſum, & Præſidis blanditias, minaſq; deridentem, pugnis contundi, deinde Thermis ſeptuplo, magis quam conſueuerant, accenſis, includi iubet. Sed aquis diuinitus tepefactis, Thermiſq; luce inſolita colluſtratis, illarum cuſtodes cum vxoribus liberis, & propinquis Chriſtianam religionem amplectentes Conſtantium liberũ indè dimittunt. Qui ad Monticellum locum agri Peruſini veniens, paulopoſt cum Anaſtaſio (ad quem diuerterat) Carpopharo, alijſq; Chriſtianis Peruſiam reductus, prunis ardentibus obruitur: Tum coniectus in cuſtodiam (vbi multos, varijs morborum generibus oppreſſos liberauit) paulopoſt Chriſtianorum precibus, & opera extractus, Aſſiſium dum ire contendit, in via ab Imperatoris ſatellitibus, qui tunc Spoletij agebat, compræhenſus tandiù vulneribus afficitur, vt pęnè animam exhalaret: Sed ab Angelo recreatus Aſſiſium perducitur, in eandem cuſtodiam, in quã ante Concordius Præsbyter, & Põtianus coniecti fuerant traditur. Inde paulopoſt cum ſocijs Hiſpellum, Spoletum perducendus trahitur. Vbi cũ plures ad Chriſtum conuerteret, à Satellitibus apud Trebiam tandem pro Chriſti fide capite plectitur. M. Antonino Vero Imp. & Sotere Pontif. Max. circa annum ſal. 175. cuius corpus inhumatum ab hoſtibus relictum, Fulginas Ciuis, Leuianus nomine, diuino monitu perquiſitum, & choris Angelorum circumſeptum repertum, Peruſiam deferri curauit; lumine oculorum ijs, qui deferebant, diuinitus reſtituto, ibiq; ad ciuitatis Mœnia honorificè conditum eſt. Eccleſia ibi poſtea ſuo nomini dedicata. *Ex lectionibus, quæ in eius feſto Peruſiæ nuper Romæ approbatæ leguntur.*

S. Conſtanti⁹ multos ad Chriſtũ conuertit.

Thermæ, quibus S. Cõſtantius includi debet aquis cælitus tepefactæ ſunt, ac luce inſolita colluſtrãtur.

Thermarum cuſtodes conuertuntur.

S Conſtanti⁹ diros perfert cruciatos.

Corpus S. choris Angelorum circũſeptum, repertum.

A N N O T A T I O.

DVo in memoratis lectionibus correctione digna animaduertimus; primùm quòd pro Antonino Vero Imp. Antonio Vero Imp. legitur. Alterum quòd anno prædicto 175. menſe Ianuario haud Soter, ſed Anicetus Eccleſiæ præerat, vt ex Annalib. Baron. Soter enim ſubrogatur Aniceto eodem anno die 14. Maij. Nondum itaque Soter PP. erat die 29. Ianuarij an. D. 175.

DE S. CONSTANTIO EX IVL. ROSCIO HORTINO.

,, *HIc ille in tenues primum ſeſe extulit auras*
,, *Antiquæ Albionum præclarus origine gentis.*
,, *Et vix terdenos æui compleuerat annos.*
,, *Iamq́ue animo interiore agitat diuina, nec illum*
,, *Terra iuuat, ſordent grauibus mortalia curis.*
,, *Interea plebs tota foro diffuſa patenti*
,, *Acclamat dignus ſacras Conſtantius aras*

Qui

,, *Qui regat, & veſte niteat, claraque Tyara*
,, *Præficitus templo inuitus, morumque magiſter*
,, *Dat Iura, & ſancti: retinet ſub legibus vrbem.*

DE SS. PAPIA, ET MAVRO Martyribus Romanis.

PApias, & Maurus milites Romani Diocl. & Maximiano Impp. cum Sãctorum Saturnini, & Siſinnij Martyrum conſtantiam mirarẽtur, ac ad eorum preces Iouis ſtatuam contritam vidiſſent, ad Chriſtum conuerſi Laodicij vrbis Præfecti iuſſu compræhenduntur, ac primum ſe Chriſtianos eſſe confeſſi ora lapidibus contuſi in vincula conijciuntur. Vbi baptizati, poſt aliquot dies educti cũ in fidei confeſſione conſtantes permanerent variè torti ſunt; nam primùm fuſtibus cæduntur, deinde plumbatis tandiù percutiuntur, quoad animas exhalarent. Quorum corpora à Chriſtianis in via Nomentana 4. Kal. Feb. ſepulta ſunt. *Ex Martyrolog. Romano, Adonis, & Galeſinij, ac ex Petro in Catalogo lib. 3. cap. 40.*

ANNOTATIO.

PLeriq; hos Sanctos Martyres in carcere à S. Marcello Papa baptizatos, ac martyrio affectos ab eodem vnà cum Ioanne Præsbytero ſepultos tradunt: Verùm dubium ex eo generatur, quòd Diocletianus, & Maximianus extra Vrbem exiſtentes anno ſal. 404. Imperio ſe abdicarunt, quo anno S. Marcellus Pontifex creatus eſt. Ex quo mihi pro Marcello Marcellino potius legendum videtur. Marcellino enim PP. Saturnin. & Siſinnius paſſi ſunt.

Verisimiliùs Marcellinum pro Marcello legendum videtur.

Sed id circa finem Imperij Dioclet. & Maxim. accidiſſe dici poteſt. Quod ex eo facilè perſuadetur, cum in geſtis S. Marcelli Papæ horum Martyrum mentio fiat. Verùm enim verò cum hi ſub Dioclet. paſſi in Martyrol. Rom. referantur, Marcellus autem Galerio, & Conſtantio Imper. Pontif. inierit, à Marcellino Papa potius, & Ioan. præsbytero, quam a Marcello Papa ſepulturæ traditos fuiſſe videtur, vel ſi à Marcello, ab eo nondum Pont. id factum eſſe dicendum eſt.

DE SS. MARTYRIBVS SEVSTIO, & alijs octuaginta Tudertinis.

ABlauius in Hetruria Proconſul Dioclet. & Maxim. Imper. Tudertum veniens, multos ex Chriſtianis affecit martyrio, in quibus octuaginta fuere, quos S. Caſſianus Epiſcopus Tudertinus ad Chriſtum conuerterat. Hos Ablauius dum immobiles in fidei ſuſceptæ propoſito permanerent, abſque vlla iudicij forma pœna capitali damnauit. Quorum corpora in ignem coniecta ſunt in regione Apentina, quo loco apud Vrbem à D. Fortunato Epiſcopo Martyribus templum auguſtum extructum fuit circa ann. ſal. 303. Quos Martyres proximè Sanctus Caſſianus effuſo ſanguine ſecutus eſt. Erat in horum Martyrum numero Seuſtius, eiuſdem Ablauij ex fratre Nepos, quem Proconſul facilè liberaſſet, ſed Ciuitate reclamante, vt idem in Seuſtium, quod contra alios, exequeretur, veritus Imper. edicta Nepotem blanditijs, & promiſſis à ſententia reuocare conatur: illumque Matri, vt à propoſito remoueret, tradit: Sed cum illa Chriſtiana

S. Caſsianus martyrio coronatur.

fuiſſet depræhenſa (nam occultè filium ad Pontianum Epiſcopum in ciſterna latitantem adduxit, ab eoq; vnà cum filio ad Martyrium fortiter ſubeundum vehementer inflammata eſt) Ablauius iratus illam ad ſe cum filio redeuntem, ac in Idola ſibi oblata, vt illa coleret, expuētem, diù excruciari iuſsit, & Seuſtiū diuerſimodè tortum, & fuſtibus cæſum proprijs manibus pugione jugulauit. Quo tempore ingens terremotus Apentinam Regionem, quæ veteri Ciuitati imminebat multo hiatu abſorbuit. Corpus Seuſtij capſa lignea incluſum duobus iuuencis indomitis raptandum iuſſu Procōſulis iungitur, ad Traſimenum Lacūm in loco, qui dicitur confinis conſtitere, ubi Aretina nobilis Matrona Corpus illius ſepeliuit, Eccleſia ibi extructa. *Ex lectionibus, & officijs Eccl. Tudertina nuper à Sacra Rituum Congregatione approbatis.*

Mater S. Seuſtij in Idola expuit.

Terræmotus ingens Apentinam regionē abſorbet.

ANNOTATIO.

EST, quod in has Sanctorum Martyrum hiſtoria dubitationem ingerit: Nam ſi Sanctus Seuſtius ex numero 80. Martyrum erat, quos Sanctus Caſſianus Epiſcopus, poſt illos coronatus, conuerterat, quomodo à S. Pontiano Epiſcopo potuit vnà cum Matre ad Martyrium inflammari? præſertim cum S. Caſſianus die 13. Auguſti paſſus legatur. Fortaſſe dicet aliquis non ſubijſſe Seuſtium Martyrium eodem tempore cum alijs 80. Sed ex ipſo hiſtoria contextu circa idem tempus quo 80. Seuſtius paſſus fuiſſe; licet non eadem die, videtur. Deinde cum Caſſianus Pontiani diſcipulus fuerit; ab eo ad Chriſtū conuerſus, Roma, quo poſt 80. MM. & Seuſti Paſſionem vinctus, perductus fuerat, vti ex eiuſdem vita legitur, ſic dici minime poteſt. Ex quo etiam illud quod SS. MM. 80. à Caſſiano conuerſos dicitur, falſum eſſe liquet, cum Caſſianus nondum Chriſtianus eſſet, nedum Epiſcopus. Qua de re infra vbi de Caſſiano agetur.

De S. Caſsiani martyrij tempore verè dubitari licet.

DE S. SEVERA VIRG. ET MART. ROMANA, AC de SS. Maximo eius Patre, Secunda Matre, Marco, & Calendio Fratribus, ac Flauiano Præfecto.

SEuera Virgo Romana Maximi militum Præfecti, & Secundæ Vxoris filia, ab eis in fide Chriſti erudita eſt: cū autem idem Maximus fidem in Chriſtum alijs centum prædicaſſet, & alios conuertere ad Chriſtum non deſiſteret; re ad Maximianum Imp. delata ad Arenam fodiendam cum 120. militibus, quos nuper Chriſto conciliarat damnatur. Cum verò alios, qui ad eum viſendum accedebant, ad Chriſtum perducere conaretur Marcus Legionis Tribunus eos fuſtibus cædi imperat: Tribuno autem propterea cæco effecto, Imp. miſit; quo 120. vnà cum Maximo capite plecteret, cæteros verò combureret. Quorum Corpora à S. Marcellino Papa, & Ioanne Præsbytero via Salaria ſecundo ab Vrbe lapide ſepulta ſunt. Seuera poſt aliquot dies vnà cum, Secunda Matre, Marco, & Calendio fratribus ad Iudicem perducitur, ac Secunda quidem interrogata, in ipſa reſponſione ſpiritum Deo reddidit; reliqui verò cum in fidei confeſsione cōſtantes eſſent, ac Flauianus Præfectus, qui Angelicas manus ſuper eorum capita viderat, vehementer commotus ad Chriſtum conuerſus cum tota ſuà domo à Theodoro Præsbytero baptizatus eſſet, eos Imperator centum cellas relegatos, capite plecti iubet, prius plumbatis cæſos. Quorum corpora ibidem condita ſunt vbi locus adhuc S. Seueræ nominatur. *Ex Catalogo SS. lib. 3. cap. 41. Anton. Gallonio lib. de Virginibus Romanis. ex Baron. t. 2. An.*

Seuera ad fodiendam arenam cū 120. damnatur.

Maximus cū 120. capite plectitur.

Flauianus Præfectus ad Chriſtū conuertitur, & cū tota eius domo martyrio coronatur.

ANNOTATIO.

ALiquis fortaſſe mirabitur, cur in Martyrolog. Romano neq; Seuera, nec ſupra memoratorum Martyrum vlla fiat mentio; ſed minimè mirandũ eſt, quia ſi Sancti omnes, quorum acta probata extant, in Martyrolog. deſcriberentur, ſunt in immenſum creſceret, & licet Card. Baronius multos addiderit ex facultate ſibi à Romano Pontifice conceſſa, multos tamẽ omiſit, quorũ tamen geſta in ſuis Eccl. probauit.

Mirum non eſt ſi omnes SS in Martir. Rom. minimè reperiuntur.

DE SANCTO BACVLO EPISCOPO SVRENTINO.

BAculus Neapoli nobili loco natus à Parentibus piè, & in liberalibus diſciplinis educatus; quò magis ætate, eò etiam virtutibus creſcebat. Factus vir fama eius eruditionis, vitæq; probitatis peruolante à Surentinis in demortui Epiſcopi locum eligitur. De electione à legatis certior factus primùm illam reſpuit; ſed cum Surentini in poſtulatione perſiſterent aſſiduis eorum precibus ad extremum ceſſit. Surentum itaq; veniens munus Epiſcopale tanta cæpit prudentia, & religione adminiſtrare, vt nihil, quod ad boni Paſtoris officium pertinere videretur, omitteret. Erat in cultu diuino maximè ſollicitus, in cura pauperum peruigil, ac vt omnium Pater omnes conſilio, & opere fouebat, ita vt neminem à ſe triſtem dimitteret. Eccleſia ſua ſumma cum laude plures annos adminiſtrata 4. Kal. Feb. non ſine omnium lacrymis ceſſit è vita. Cuius corpus ad Mænia Ciuitatis, vt aduerſus hoſtes duplex haberetur præſidium, ſepelitur, donec in medium Vrbis in templum Idolis purgatum, & D. Felici Epiſcopo, & Mart. Nolano dicatum illatum eſt. Claruit miraculis, in quibus illud præcipuè memoriæ proditum eſt, quod cum Sergius Præsbyter, qui poſtea Stabienſium Epiſcopus fuit, Aram S. Baculi quatuor columnis teſtudinem illius fulcientibus ornaſſet, tantus, tamq; ſuauis odor ex illius corpore efflabatur, vt etiam extra Eccleſiam diffuſus ſentiretur. Cum autem Sergius columnam humero ſuſtinere conaretur, ſtatim dimidia corporis parte debilitatus, viribusq; deſtitutus eſt, donec proſtratus in terram, veniam ob irreuerentiam, & opem à Sancto Epiſcopo petens priſtinæ ſanitati reſtituitur. *Ex lib. David Romai de SS. Surenti Protectoribus.*

Baculus Surentinũ Epiſcopatũ reiectum ſuſcipit

Corpus S. Baculi miraculis claruit.

ANNOTATIO.

TEmpus, quo Sanctus Baculus vixit ab auctore vitæ illius haud expreſſum eſt, illud enim ſe ſcire non potuiſſe ait; antiquum tamen eſſe ex eo colligitur, quod corpus illius in templum Idolorum translatum fuit.

DE S. IVLIANO HOSPITE.

IVlianus cognomento Hoſpes honeſto loco natus, adoleſcens cum inter venandum Ceruum inſequeretur, mira res contigit. Nam Ceruus conuerſus, & loquens Iuliano fore, vt parentes interficeret, prædixit. Qui ne tantum facinus admitteret, longius à Patria ſucedens à Principe quodã, cui fideliter inſeruierat, dux militũ creatur, & Viduã caſtri vnius dominã vxorẽ duxit. Interea parentes amiſsum filiũ per diuerſa loca exquirentes, tandem ad illud caſtrum,

Ceruus alloquitur d. Iulianum.

quo

quo tempore Iulianus aberat, peruenîunt, ab vxoreque cui cauſam ſui aduentus aperuerant, hoſpitio excipiuntur. Quos Iulianus ſummo mane domũ reuerſus in proprio lectulo dormientes inuenit, eoſq; vxorem cum adultero aliquo concumbentem ſuſpicatus, interfecit. Egreſſus autem, cum vxorem à templo, vbi miſſam audierat redeuntem vidiſſet, & quinam in ſuo lecto cubarent, percunctatus, Parentes ſuos intellexiſſet, tanto dolore afficitur, vt ſtatim omnibus relictis ad fluuium, in quo multi periclitabãtur, hoſpitio ibi extructo, vnà cũ vxore, quæ illum ſecuta eſt, diu habitauerit tranſeuntes hoſpitio accipiens, & tranſuadans. In quibus pauperem, leproſumq; hyeme circa mediam noctem ob intenſiſſimum frigus lugubri voce clamantem, & iam viribus deficientem tranſuexit: Calefactumq;, & refectum in proprio lectulo repoſuit, qui paulopoſt ſplendenti habitu in cœlum aſcendens, ſe ad eum miſſum dixit, vt illi peccatum ſuum iam dimiſſum eſſe nuntiaret. Iulianus autem non multo poſt cum vxore ſua ſancto fine quieuit. *Ex Petro in Catalogo. lib. 3. cap. 56.*

S. Iulianus Parentes interficit.

Pauper in cœlum aſcendens, peccatum ſuum iã eſſe dimiſſũ, nuntiat.

ANNOTATIO.

AN Sanctus hic Italus fuerit, vel in Italia vixerit, aut deceſſerit, mihi incompertum: Vitam tamen illius hic libuit inſerere, quod eius memoria in Aquileienſi Diœceſi, in qua hac die colitur, celebratur: fierique poteſt, vt in Carnis, in quibus flumina intumeſcentibus aquis non ſine manifeſto diſcrimine tranſuadari ſolent, vixerit.

BAPT. MANTVAN. S. IVLIANVM IOBANVM VOCAT; ſic enim de eo ſcribit.

,, *IMberbis Iobanus adhuc lanugine prima*
,, *Iam fruticante agros, ſaltuſque agitare ſolebat,*
,, *Venatuque ferum pecus exercere frequenti.*
,, *Dumque per anfractus, & teſqua per inuia tendit,*
,, *Incidit in Ceruum; cuius Deus ora mouendo*
,, *Talibus inſonuit verbis; Iobane Parentum*
,, *Interfector eris, ſcelus hoc euadere tenta.*

Ianuarij die 30.

DE S. FELICE PAPA HVIVS NOMINIS TERTIO.

FOelix Romanus Pontificatum poſt Simplicium Zenone Imper. & Rege in Italia Regnante ann. ſal. 483. geſſit. Is cum Eutychianum Acatium Epiſcopum Conſtantinopolitanum effectum eſſe accepiſſet: coacto aliquot Epiſcoporum Concilio illum damnauit. Cum autem tranſacto triennio Zeno Imper. eum reſipuiſſe Romam ſcripſiſſet, fœlix Meſſenum, & Vitalem Epiſcopos, vt, an ita eſſet, inquirerent, Conſtantinopolim miſit; qui apud Heracleam pecunia corrupti Pontificis mandata neglexere. Quare Sanctus Pontifex eos tanquam ſimoniacos, & inobedientes à fidelium communione remouet, licet Meſſenum redeuntem, & crimen confeſſum ad pœnitentiam admiſerit. Poſthæc Fœlix Sancto Agapito mart. apud S. Laurentiũ Eccleſiã dedicauit; ac inter alia, vt Eccleſiæ, non, niſi ab Epiſcopo, conſecrarentur, decreuit. Cum bis mẽſe Decembri

S. Fœlix Vitalem, & Meſſenum Epiſcopos à cõmunione remouet.

Fœlix, vt Eccleſiæ à ſolo Epiſcopo cõſecrentur, decernit.

cembri ordinationibus habitis Præsbyteros 28. Diaconos 5. Epiſcopos 30. creaſſet Eccleſiæq; annos ferè 9. præfuiſſet obdormiuit in Domino. *Ex Platina, & alijs vit. Pontificum ſcriptoribus.*

ANNOTATIO.

HVnc pleriq; ſecundum huius nominis Pontificem faciunt, ob eam cauſam, quòd Felicem ſecundum à Pontificum numero, vt ſchiſmaticum explodunt, ſed cum Eccleſia Catholica illum tanquam Pont. & Mart. non modo habeat, ſed etiam colat, hunc re vera tertium dicere debemus. Baron. in Annal. an. D. 492. ſcribit Felicem obijſſe 5. Kal. Martij. Cum tamen hac die in Martyrol. Rom. adnotetur.

DE S. ARMENTARIO PAPIÆ EPISCOPO.

ARmentarius Eccleſiæ Ticinenſi poſt S. Damianum circa an. à Chriſto nato 720. Epiſcopus præfuit. Is orationibus maximè addictus erat: dicereque ſolebat, iuxta iuſtè petita non exaudiri impoſsibile eſſe, & orationem ad impetrandum, quod petimus, efficaciſsimam eſſe, imperioq; ſublimiorem: vis enim orationis aiebat vim ignis extinxit, ora leonum concluſit, bella diſſoluit, Dæmones expullit, tempeſtates, & morbos fugat, mortiſque vincula diſrumpit, irā Dei, malaq; omnia à nobis auertit: cum Vir Sanctus Eccleſiam Ticinenſem aliquot annos ſanctè adminiſtraſſet, tertio Kalen. Febr. qua die eius natalis ab Eccleſia Papienſi recolitur, ad præmium euolauit in cœlum. *Ex Iacobo Gualla lib. 2. cap. 2. Sāctuarij Stephano Beneuentano li. 2. c. 20. hiſtoria Ticinenſis, & alijs. Meminit eius & Pet. Galeſ. in ſuo Martyrolog. qui corpus Armentarij miraculis clareſcere ſcribit.*

S. Armentarius orationē ſummoperè commendabat.

ANNOTATIO.

GEſta huius S. Epiſcopi, & tempus quo vixit, vt aliquot aliorum ſciri minimè potuerunt cum pleraq; monumenta Eccleſia Ticinēſis ob crebras vaſtationes, quas paſſa eſt, diſperierint. Corpus in Sacrario Maioris Eccleſia vnà cum corpore S. Lithifredi aſſeruatur hoc tempore. Fertur in Epiſcopatu annos 12. vixiſſe, obijſſeque Gregorio III. Pont. Max. & Leone Iſaurico Imp. Iconoclaſta.

Ticinum crebrò vaſtatū.

DE S. SAVINA MATRONA LAVDENSI.

SAuina nobilis Matrona Laudenſis in immani Maximiani Imp. perſecutione multa ergà Chriſtianos in carceribus detētos officia pietatis exhibebat, Martyrumq; corpora perquirens, ea honorificè, vt poterat ſepelienda curabat, in ijs Sanctorum Naboris, & Felicis, qui extra Mediolanum fortiter pro Chriſti fide dimicantes martyrium fœliciter complexerant, noctu accepta, vehiculoq; impoſita, minis impiorum neglectis Mediolanum in Baſilicam Philippi detulit, & condidit: Ad quorum Sepulcrum Sancta Mulier orans migrauit è vita 3. Kal. Feb. *Ex Breuiario Mediolanen.*

S. Sauina pietatis officijs mirificè intenta.

S. ad SS. Naboris, & Felicis ſepulcrū migrauit.

ANNOTATIO.

LIcet hac Sancta Matrona Mediolano, quòd ibi obierit diem, attribuntur; Lauden. tamen fuit. Ex nob. vt aiunt Laudenſes, Treſſenorum familia. Corpus Mediolani in æde S. Franciſci.

DE

Ianuarij die 31.

DE SANCTO GEMINIANO EPISCOPO, ET Patrono Mutinenſi.

GEminianus Mutinæ nob. Parētibus ortus, à puero in literis eruditus in Clericorū numerū adſcribitur ac nō multo poſt Diaconus ab Antonio Epiſ. Mutinen. creatur. Poſt cuius Epiſcopi deceſſum à Clero, & à Populo in illius locum deligitur. Quem honorem, cum recuſaſſet, aliquandiù delituit: Verùm poſtea repertus, inſtanteq; Populo, & Patritio Epiſcopus Mutinen. ab Archiepiſ. Rauennate conſecratur. In Epiſcopatu aliquot à Dæmone moleſtias paſſus eſt. Exeunti enim ab Eccleſia terrens apparuit, quem S. Epiſcopus ſigno Crucis effugauit. In aere minitantem ſe breui vlturum, quod poſt modicum tempus præſtitit. Nam Imperatoris Conſtantinopolitani filiam ità oppreſſit, vt ab ea, ſe non egreſſurum, niſi preſente Geminiano diceret, quem Imperator diù conquiſitum, & tandem inuentum per legatos, orat, vt ad ſe Conſtantinopolim quàm primum veniret. Geminianus itaq; cum legatis, naui conſcenſa ortam ſæuiſsimam tempeſtatem in alto mari à Nautis excitatus (dormiebat enim) precibus Deo porrectis ſedat. Vbi Conſtantinopolim venit cum filiam a Dæmone, aliosq; infirmos curaſſet, ab Imperatore multis muneribus affectus ad propriam Sedē remeauit. Quo tempore, cum Atila Hunorum Rex Mutinam hoſtiliter ingreſſurus eſſet, et S. Epiſcopus occurrit pro communi ſalute Regem deprecaturus, à quo interrogatus quis eſſet, reſpōdit ſe Dei ſeruū eſſe, cui ille, ſe flagellum Dei ad ſeruos eius puniendos eſſe, dixit. Reuerſus Geminianus portas Vrbis iuſsit aperiri. Rex verò vnà cum exercitu ingreſſus per Vrbem non ſecus, ac per agrū recta, quaſi ciues nec ædes cerneret, nullo prorſus malo illato pertranſijt. Cuius rei gratiâ quotannis feſtum, quod victoriā S. Geminiani vocatur, ſolēni ritu celebratur. Geminianus tandē meritis, annisq; plenus ægrotans voce è cœlo ad eum facta, poſt aliquot dies 3. Kal. Feb. ceſsit e vita, cuius exequiæ dum fierent Seuerus Epiſcopus Rauennæ tum celebrans, dū legeretur Epiſtola, obdormijt, excitatusq; ſe Geminiani fratris nuper defuncti funeri interfuiſſe, illumq; curaſſe, dixit. Quod ità euenniſſe, vt Seuerus narrauerat, ab illis, qui Mutinam miſsi fuerant, depræhenſum eſt. Multis claruit poſt mortem miraculis, in quibus illud maximè mirandum, quod cum Theodorus eius ſucceſſor, Sanctiq. Ambroſij diſcipulus, Baſilicam ſuprà Geminiani tumulum conſtructam dedicaret, populusq; ad celebritatem cōueniſſet, Fluuio exundante, aqua totam vrbem vſq; ad ſuperiores Eccleſiæ feneſtras creſcens occupauit, nec tamen Eccleſiam, ne gutta quidem ingreſſa eſt, Ex qua populus intra templum illud conſiſtens, mirabile dictu, hauriens bibit, in cuius miraculi memoriam Eccleſia Mutinenſis feſtum diem recolit. *Ex vita illius typis excuſſa, ac ex antiquis lectionibus Mutinenſ. Eccleſiæ: Vitam etiam Pet. in Catalogo lib. 3. cap. 57. refert.*

Geminianus Dæmonibus infenſus.

Sæuiſsimam tempeſtatem ſerenat.

Imperatoris filiam, obſeſſam liberat, atque ægros curat.

Mira Atilæ clementia.

Seuerus Epiſcopus Rauēnas S. Geminiani obitui interfuit.

ANNOTATIO.

Hiſtoria caſtigatione nō caret.

NOnnulla in huius Sanctiſſimi Epiſcopi hiſtoria corrigenda continentur, illud præſertim quòd Iuſtiniano imperatori temporis fit, quòdq; Cōſtātinopolim, ad [illegible] Imperat. filiam curandam acceſſerit, & quòd Atila Mutinā inuaſuro occurrerit. Cum enim Iouinianus poſt interfectum Iuliani apud Perſas ab exercitu acclamatus vix ſex menſes imperauerit, Dadaſtanaq; in Aſia, dum Cōſtātinopolim tenderet obierit

obierit. Fieri non poteſt, vt Geminianum eò ad ſe acceſſerit, muneribuſque affecerit. Cum etiam inter Iouinianum ad Imperium aſſumptum anno ſal. 363. ad Attila in has loca, poſt Aquileia excidium, Leone Primo Sum. Pontif. (qui anno ſal. 440. creatus eſt, & an. 452. occurrit Attila) aduentum multi effluxerint anni non video quomodo S. Geminianus tantum, & vſque ad id temporis vixerit, maximè cum ante S. Seuerum Epiſcopum defunctus ſit, qui Seuerus, cum ſub Iulio Primo Concilio Sardicenſi interfuerit; circa annum ſalutis 347. celebrato: dubio procul ad Leonis Primi Papæ, & Attila Regis Italiam inuadentis tempora non peruenit, ſi tempus, quo ad Epiſcopatum euectus fuit, & quo vixit ſupputatum fuerit. Ex hiſtoria Rauennatum, & ex Cronologia Eccleſiaſtica. Magna itaque opus eſt cenſura.

DE SANCTO IVLIO PRÆSBYTERO APVD NOVARIAM.

IVlius Præsbyter in Chriſtiana Religione educatus, vnà cum fratre Iuliano ex Oriente Theodoſio Imperatore Romam peregrinatus, ibi diù ad Aquas ſaluias commoratus fuit. Roma in Liguriam, ſeu potius in Inſubriam venit; in peregrinatione, multas Eccleſias, facultate ab Imperatore Idolorum templa demoliendi, Eccleſiasque more Chriſtiano exædificandi impetrata cõſtruxit, Aliquot miraculis perpetratis, in quibus vnum referre nõ pigebit. Quidam, dum ligna incautè ſecaret, digitũ ſibi ferro amputauit, ex quo tantus ſanguis effluxit, vt mori putaretur. Is digitus ad S. Iulium perlatus. factoque ab eo ſigno crucis, ad eum, cuius erat relatus manui, vnde exciſus fuerat, admotus, ſic hæſit, ac ſi nunquam fuiſſet amputatus. Cum autem Sanctus Vir Eccleſias centum ædificaſſet pietatis laude, vitæque ſanctitate clarus, ac alijs rebus diuinitus geſtis apud Nouariam pridiè Kalen. Febr. migrauit è vita. Cuius corpus vnà cum fratris in Inſula, quæ Sancti Iulij dicitur intra Hortanum Lacum, quẽ ſiccis pedibus ſuper pallio traieciſſe ferunt; conditum magna populorum frequentia colitur. *Ex Breuiario Mediolanen. & Eccleſia Nouarienſis Monumentis. De eodem Pet. Galeſinus in ſuo Martyrologio.*

Iulius abſciſſum digitum ſuo loco mirabiliter cõnectit.

ANNOTATIO.

IN Martyrologio Romano Mediol. S. Iulius adſcribitur, cum tamen ex eius vita, eum non apud Mediolanum habitaſſe, aut deceſsiſſe; ſed apud Nouariam ſatis conſtet. Sed puto potius Mediolani, tanquam Metropolis, ſub qua Nouaria continetur, mentionem in Martyrologio factam fuiſſe, ſeu potius ob eã cauſam, quòd de eo in Breuiario Mediolanen. agitur.

DE SANCTA MARCELLA

Vidua Romana.

MARCELLA Nobilis Romana poſt Viri, quo ſeptimo menſe orbata eſt, exceſsum, à Cereali viro conſulari, qui ingentes illi diuitias pollicebatur, in matrimonium poſtulata, ita reſpondit. Si velim nubere, & non pudicitiam ſeruare, maritum vtique quærerem, non hæreditatem, cum autem ille diceret, poſſe ſenes diù viuere:

Marcella ſecundas reijcit nuptias.

imò (inquit illa) poſſunt iuuenes citò mori; ſenes autem non diù viuere vitam; itaq; vidualem amplexa veſtibus, quibus tantùm frigus arceret, membraq; contegeret vtebatur; Auro, neq; argento vſa, pecunias, magis in egenorum ventribus, quam in marſupijs reponens. Nuſquam ſine matre erat. Clericorum, aut Monachorum, ſi quando oporteret, nullum ſine arbitris alloquebatur. Virgines, ac viduas ſemper in ſuo habebat comitatu. Diuinis ſcripturis aſſiduè vacabat. Rarò in publicum procedens, nobilium Matronarum quoq; domos vitabat. Matri ſic erat obediens, vt plura, quam imperabat, faceret. Sic autem ſuam multis annis tranſegit ætatem, vt ſe ante vetulam cerneret, quàm ſe adoleſcentulam fuiſſe meminiſſet, ſicq; ſemper vixit, vt moritura. Cum fidem catholicam in vrbe turbari vidiſſet, contineri non potuit, quin Nouatoribus generosè reſiſteret. Roma à Gothis Athalarico Rege capta, & ipſa non mediocriter exagitata eſt: Nam flagellis, & fuſtibus cæſa, pædibusq; hoſtium attrita fuit. Facultatibus autem ſublatis dicebat, nuda exiui de matris meæ vtero, & nuda reuertar. In ea vrbis direptione precibus, & lacrymis ne Principia Virgo abduceretur à militibus obtinuit, & ipſa poſt aliquot dies ſano, integroq; corpore migrauit ad Chriſtum. *Ex Diuo Hieronymo in Epiſtola 16. ad Principiam.*

Marcella Nouatoribus intrepidè ſeſe opponit.

Egregia Marcellæ patientia.

ANNOTATIO.

Principia, ad quam S. Hieronymus ſcripſit, à S. Marcella loco filia habita eſt, de qua plura apud Antonium Gallonium lib. de Virginibus Rom.

DE SS. MARTYRIBVS CYRO, ET IOANNE.

IOannes Edeſſæ in Syria natus, Cyrus autem Alexandriæ ortus cum familiaritate contracta vterq; Chriſtianæ Religionis cauſa variè exagitati eſſent: Diocletiano Imp. Romæ, vti à nonnullis traditur, in carcerem cõiecti multis verberibus cæſi, accenſiſq; facibus aduſti, ac feruenti pice delibuti; tandem, cum in fidei confeſſione immobiles permanerent, præciſis ceruicibus, illuſtre martyrium compleuerunt via Portuenſi. Qui in Vico Equenſi apud Surentum vti Patroni eius vrbis præcipuò honore habentur. *Ex Martyrolog. ac ex vita per Sophronium Epiſcopũ Alexandrinũ ſcripta à Surio, & Lipomano tom. 1. relata.*

ANNOTATIO.

Licet in Romano Martyrologio Romæ paſſi videantur, in actibus, tamen ipſorum à ſupracitatis auctoribus relatis, eos alibi paſſos apertiſſimè liquet; Romæ tamen annotantur in Martyrologio, quòd ex Aleſſandria ipſorum corpora Romam delata via Portuenſi condita fuerint. Paſſa eſt cum illis Aſpaſia cum tribus filiabus Theotide, Theodote, & Eudoxia; licet Pet. Galeſ. Ioannem, & Cyrum, cum quibus prædictæ Mulieres paſſæ ſunt diuerſos à Cyro, & Ioanne, de quibus ſuprà egimus, eſſe tradiderit in ſuo Mart.

SS. Cyrum, & Ioannem alibi, quam Romæ paſſos fuiſſe ex multis Auctoribus apparet. Aſpaſia cum Theotide, Theodote, & Eudoxia filiabus martyrium ſubit.

Carmina de SS. Cyro, & Io. in æde S. Praxedis.

„ *COrpora Sancta Cyri renitent hic atq; Ioannis.*
„ *Quos quondam Romæ dedit Alexandria magna.*

DE

Februarij die prima.

DE S. IGNATIO EPISCOPO ANTIOCHENO, & Martyre Romę.

IGnatius Antiochenæ Eccleſiæ tertius Epiſcopus, in perſecutione Traiani Imp. ad beſtias damnatus Romam vinctus mittitur. Smyrnam cum veniſſet, Epiſtolas ſcripſit vnam ad Epheſios alteram ad Magneſianos, tertiam ad Trallenſes, quartam ad Romanos, in qua inter alia hæc continentur: *de Syria vſq; Romam pugno ad beſtias in mari, & in terra, nocte dieq; cum decem Leo pardis, hoc eſt, militibus, qui me cuſtodiunt, ligatus; Quibus & cum benefeceris peiores ſunt. Iniquitas autem eorum mea doctrina eſt: ſed non idcirco iuſtificatus ſum. Vtinam fruar beſtijs mihi præparatis: quas, & oro mihi veloces eſſe ad interitum, ne, ſicut & aliorum Martyrum, non audeant corpus attingere. Quod ſi venire noluerint, ego vim faciam, ego me vrgebo, vt deuorer. Ignoſcite mihi filioli: quid mihi proſit, ego ſcio. Nunc incipio eſſe Chriſti diſcipulus, nihil de his quæ videntur, deſiderans, vt Ieſum Chriſtum inueniam. Ignis, Crux beſtiæ, confractio oſſium, & diuiſio membrorum, omniaq; tormenta Diaboli in me veniant: tantū Chriſto fruar.* Et Smyrna diſcedens quintam ad Philadelphios, ſextam ad Smyrneos, & propriam ad Policarpum Smyrnenſem Epiſcopum, in qua illi Antiochenam commendat Eccleſiam. Vbi Romam veniſſet inauditis cruciatibus tortus: poſtremò Leonibus in Anphiteatro inſpectante Senatu, & Populo obiectus, cum eos rugientes audiret ardore patiendi, inquiens *Frumentum Chriſti, ſum dentibus beſtiarum molar, vt panis mundus inueniar* ab illis deuoratus eſt anno Traiani 11. cuius reliquiæ Antiochiam relatæ, extra portam Daphniticam in cœmeterio condita ſunt. *Ex lib. S. Hieronymi Presb. de ſcriptoribus Eccleſ. & B. euaristo Romano.*

S. Ignatius quatuor epiſtolas ſcribit, cùm Smyrnæ conſiſteret.

Smyrna diſcedens alias tres ad diuerſos mittit.

S. Ignat. Romę inauditos cruciatus patitur, ac tandem à Leonibus deuoratur.

ANNOTATIO.

IN *Martyrolog. Rom. S. Ignatium Romæ feris obiectum præſente Traiano Imper. legitur, quod non paruam habet difficultatem: nam cum an. 11. Imperij Traiani paſſus ſit, vt Euſebius ſcribit in Cronicis, eo tempore Traianus non Romæ, ſed in Aſia cum exercitu morabatur: ſiquidem ex Dione anno Imperij octauo cum exercitum Orientem Profectus, non amplius Romam reuerſus eſt, ſed in Cilicia apud Selenontem Vrbem interijt. Augetur dubitatio ex Symeone Metaph. qui ſcribit in actis illius, Ignatium Antiochia Romam a Traiano miſſum fuiſſe.*

An Traiano præſente Romę Ignatius fuerit beſtijs obiectus, ambigitur.

DE S. SEVERO MARTYRE RAVENNATE.

SEuerus Ciuis Rauennas Chriſtianam colebat religionem, cum Maximianus Imperator in eam Ciuitatem venit. Cum autem is vitam innocentem degeret, ac miracula in iuuandis alijs ęderet, delatus Imperatori, comprehendi iubetur, ac ad illum perductus, vt Dijs ſacra faceret, quod facere cum conſtanter renuiſſet, iubente Imperatore interficitur. *Ex Monum. Rauennatis Eccleſ. ac præſertim ex Hieronymo Rubeo lib. 2. hiſtoriæ Rauennat.*

ANNOTATIO.

Hieronymi Rubei error circa corpus S.Seueri martyr.

Deeodē allucinatur Petr^o in Catal. lib. 3. cap. 66.

Cauendus error eſt Hieronymi Rubei,ſcribentis corpus huius S. Seueri Oropitū translatum ibi aſſeruari, & maximè coli: nam Seuerus,qui Oropiti, ſiue Vrbe veteri colitur,non hic Seuerus eſt Martyr,ſed alius Seuerus presbyter, & confeſſor, de quo in Martyrol. Romano 1. Octobris. Qua in re & Pet. in Catal.lib.3.cap.66.Seuerum mart. cum Seuero confeſſ. & presbytero confundens hallucinatur.

DE SANCTO SEVERO EPISCOPO RAVENNATE.

S.Seuerus Lanificus ab vxore irridetur, qui columba ſuper caput illius volitante Archiepiſcopus acclamatur.

S. Seuerus antè electionē ignarus, repentè doctiſſimus Theologus euadit.

Concilio Sardicenſi interfuit, & ſubſcripſit.

Cadauer vxoris iuſſu.S. Seueri locum filiæ concedit.

SEuerus Rauennas Pauper, & Lanificio victum quærens, cum Prouinciales Epiſcopi pro Archiepiſcopo eligendo in Eccleſiam Cathedralem conueniſſent, quæ nunc templum Spiritus Sancti appellatur; curioſitate ductus, vt columbam, quam cœlitus deſcendere ſuper futurum Archiepiſcopum audierat, deſcendentem videret, in eum locum ſe contulit vxore reclamante, & verbis huiuſcemodi irridente, *Vade,quia ſtatim ſuper te deſcendente columba,Epiſcopus fies.* Completa itaque oratione, qua Sancti Spiritus numen inuocabatur, deſcendit ab alto columba ſuper caput illius, ſeſe poſt templi ianuam ob veſtimentorum vilitatem occultantis, quæ ſæpiùs ab eo repulſa,ſemper ad caput eius circumuolitans redibat. Quo miraculo perſpecto, omnes illum Archiepiſcopum acclamant: Qui Romam perductus,& à Summo Pontifice confirmatus Rauennam reuertitur, & munus Epiſcopale ſanctè,ac prudenter cœpit adminiſtrare. Illud admirandum ferunt Seuerum, qui literarum ignarus erat,vt primùm ſacris indutus veſtibus,Vmbonem aſcendit,concionem ad populum adeò doctam habuiſſe, qualis à perfecto, doctiſſimoque Theologo haberi poterat. Concilio Sardicenſi ſub Iulio Primo contra Arrianos interfuit, & ſubſcripſit. Cum Innocentia filia defuncta eſſet, cadauer autem Vincentiæ vxoris ſepulturam occuparet, iubente Seuero (mirandum) ſeſe collegit, & locum conceſsit filiæ. Factus certior, qua die migraturus eſſet è vita,habita de rebus diuinis ad eos, qui aderant concione, vt erat ſacris indutus veſtibus ad ſepulchrum vxoris, & filiæ pergens cum in altum ſublatis manibus cœlum aſpiciens genuflexus oraſſet, ſtatim animam Deo reddidit Kal. Februarij. Cuius corpus Claſſi ſepultum eſt. *Ex officijs Eccleſiæ Rauennatis, & Hier. Rubeo lib. 2. hiſtoriæ Rauennatis. Extat Petri Damiani ſermo de S.Seuero à Lipom. relatus.*

ANNOTATIO.

Hieronymi Rubei haud recta ſuſpicatio de tempore Sancti Seueri, Caio Sum. Pontif.

HIeronymus Rubeus loco citato Seuerum ad Epiſcopatum Caio Summo. Pontif.& Aureliano Imp. promotum fuiſſe ſcribit ann.ſal. 276. cum tamen ex Platina Onuphrio Panuinio, & Eccleſiaſtica Cronologia. Caius Pontificatum anno 283. Aurelianus vero Imperium anno 272. iniſſe appareat. Si itaque Caio Papa Epiſcopus factus eſt,poſt an. Dom.283. & interfuit Conc. Sardicen. ſub Iulio Primo an. D. 347. facile coniectari poſſumus, quantum vixerit in Epiſcopatu.

DE S. VRSO PRÆSBYTERO AVGVSTANO.

SAnctus Vrſus Auguſtæ Prætoriæ in Shalaſſis, aud mediocrem habet venerationem. Is S. Grati Epiſcopi Auguſtenſis diſcipulus fuit, & Prior Eccleſiæ quæ nunc S. Vrſi de ſuo nomine dicitur, eius ordinis, aut ſodalitatis, quæ in Pedemontana regione S. Bernardi nominatur. Miraculis claruit viuens, claretq́; vſque in præſentem diem. Nam quoties Ciuitas nimia aeris ſiccitate laborat, arcam in qua corpus eius aſſeruatur; circũferentes opportunam ſolent impetrare pluuiam. Quoties etiam nimis abundant pluuiæ, ſacro eodem corpore per vrbem delato, ſerenitas optata ſuccedit. Illud quoque de S. Grato mirandum ferunt, Talpas illius cauſa nuſquam in agro Auguſtenſi ad III. M. P. reperiri. *Ex Monum. & Chron. M. S. Auguſtæ.* Ex Tab. Eccl. & Martyrol. P. Galeſ.

S. Vrſus S. Grati Epiſcopi diſcip.

Corpus illius in proceſ. delatum pluuiam, & ſerenitatem impetrat.

Circa Auguſtam non inueniũtur talpæ.

ANNOTATIO.

IN Tab. Eccl. Taurinenſ. S. Vrſus Epiſcopus hac die adnotatur, cum tamen Epiſcopus non fuerit, vt eius acta declarant; niſi forte is de quo in Metropolitana Taurinenſi agitur, ab hoc ſit diuerſus. Epiſcopum quoque per errorem facit Pet. Galeſ. in ſuo Martyrolog.

Nõ fuit Epiſcopus.

Error Petri Galeſ.

DE S. BRIGITTA VIRG. APVD FOESVLAS.

BRigitta, ſiue Brigitta Virgo S. Andreæ Diaconi Fœſulani ſoror, & ipſa ſeculari vita relictą virginitatem ſuam Deo vouit; eiq́, toto corde inſeruijt. Cum autem fratrem ex hac vita migraturũ diuinitus accepiſſet, ex Scotia Fœſulas breui diuina virtute delata, fratri morienti affuit. Poſt cuius obitum in ſylua ſupra Fœſulas denſiſſima, ac horrida, reliquum vitæ ad vltimam vſque ſenectã ab omni hominum, & mulierum conſuetudine aliena cõfecit. Tandem aſsiduis vigilijs, ieiunijs, alijsq́; corporis macerationibus, & annis grauata. Kal. Febr. migrauit ad ſponſum, ac miraculis claruit. Cui in eodem loco apud opacum templum conſtructum, & dicatum eſt, eoq́; deuotionis ergò hac die accolæ finitimi cõfluere ſolent. *Ex lib. de SS. Eccleſiæ Fœſulanæ Franciſco Diaceto Epiſcopo Fœſulano auctore.*

Brigitta S. Andreæ Fœſulani Diaconi ſoror.

Vitam in horrida ſylua trãſigit ſanctitate conſpicuã.

ANNOTATIO.

HAec longè ab ea, cuius hodie in Martyrologio Romano mentio fit, quaque virginitatem ligno altaris tacto, eoque ſtatim viridi facto coram Epiſcopo comprobauit, diuerſa eſt: Illa enim circa an. ſal. 521. floruit: hæc Caroli Magni temporibus vixit. Licet vtraque virgo Scotica ſit.

Brigittæ Virgines Scoticę duæ.

DE S. VERDIANA VIRGINE, apud Caſtrum Florentinum.

VErdiana Virgo in Caſtro Florentino humili loco nata, à pueritia, orationibus, & abſtinentiæ dedita duodenis cilicio induta duriorem aggreditur vitam, miriſq́; miraculis fulſit. Cum Ciui cuidam deſeruiret, in ſumma annonæ charitate, fabas Domini ſui pauperibus erogabat: quas cum herus non reperijſſet, ità in illam ira exarſit, vt ad clamorẽ vicini accurrerent, ſed Verdiana lachrymis à Deo ope implorata, arcam fabis plenam inuenit, ac ſi ex ijs nihil accepiſſet. Quapropter herus illam venerari, ac humaniter tractare cæpit. Quæ alijs mulieribus comitata in Hiſpaniã ad S. Iacobi tumulũ peregrinata eſt,

Verdiana Arcã fabis plenam, quam eleemoſynis exhauſerat, diuinitus reperit.

Verdiana ad S. Iacobi corpus venerandum peregrinatur.

Mira Verdianæ abſtinentia, aſperrimaq; corporis maceratio

Serpentes ſecum habitãt, eãq; grauiter percutiunt, niſi cibũ porrigat, ac in eodem vaſe eos paſci ſinat.

indè *Romam*. Reuerſa in Patriam, in eremo in ipſo iuuentutis flore (erat autem aſpectu eleganti) incluſa, aſsiduis vigilijs, orationibus, & ieiunijs (ſemel enim in die circa ſolis occaſum cibum ſumebat) vitam duxit. Vino ſemper abſtinuit, humi ferreo cingulo, cilicioq; præcincta cubabat. Sæpiſsimè Dominicam paſſionem meditando flebat; ſibi data nihil in craſtinum reſeruans, pauperibus diſtribuebat. A colloquijs & viſitationibus ſic abhorrebat, vt vocata nec reſponderet, maximè verò in ſolemnitatibus per Aduentum, & Quadrageſimam. Cũ vexari ad Sancti Antonij imitationem cuperet, binas ſerpentes, quæ maximum horrorem facerent ingreſſæ per feneſtram, ab ea nunquam, maximè cum comederet, recedebant; quinetiam illam caudis grauiter percutiebant, niſi & ipſis cibum porrigeret, aut in eodem vaſe paſci ſineret. Hos cum Ardingus Epiſcopus Florentinus, qui ad Sanctam Virginem viſendam venerat, expellere vellet, ipſa ne tali exercitio priuaretur, orauit: abſciſſaſq; caudas illis ſigno crucis teſtituiſſe fertur, licet pro eo beneficio ei infeſtiores eſſent; donec vna ab incolis interfecta, altera diſparuit; Ex quo Verdiana diem extremum ſibi inſtare intellexit. Cum itaque annos triginta in eremo incluſa vixiſſet, dum Pſalmos Pœnitentiales recitaret, animam Deo reddidit. an. ſal. 1222. Cuius mortem campanis ſponte ſonantibus, ab infanti lactente patefactam ferunt: Accurrunt Sacerdotes, & populus muroque diſiecto illam genuflexam, manuſque ad Cœlum tendentem, licet mortuam, inueniunt. Corpus per dies 16. inhumatum, ſuauiſſimum odorem mittens, multis ægrotis ſanatis, manſit. In eo loco Eccleſia eius nomine conſtructa manet. Clemens VII. Sum. Pont. vita, & miraculis examinatis, in quibus aquam in vinum conuerſam ferunt (cum enim quidam aquam ex proximo puteo hauſtam Virgini per feneſtram porrexiſſet, vinum effectam ſenſit, eamque idem qui hauſerat, & porrexerat alijs guſtandam tradidit) Pueri genu, & brachium fracta, ſigno crucis illicò ſanaſſe, & mulieri cæcæ palmam porrexiſſe, qua oculis admota, ſtatim viſum recepit, vt officio Eccleſiaſtico illam venerarentur conceſſit. *Ex Siluano Razio lib. de SS. Hetruriæ, vitam à S. Attone Epiſcopo Piſtorienſi ſcriptam referente, ac ex Cronicis ordinis Vallis Vmbroſæ.*

Campanæ in morte Verdianæ ſpontè ſonãt: Infanſvè lactans eã diuinitus patefacit.

Verdiana aquam in uinũ conuertit, aliaq; miracula operatur.

Verdiana Ordinis Vallis Vmbroſæ.

ANNOTATIO.

FVit S. Virgo Verdiana Ordinis Vallis Vmbroſæ. vixitque in Eremo recluſa apud Caſtrum Florentinum, Florentinæ Diœceſis ab ipſa Vrbe ad 20. millia paſſuum diſtans. Ardingus autem Epiſcopus ſupra memoratus is fuit, qui ſeptem Ordinis Seruorum Inſtitutores habitu religioſo induit.

Februarij die 2.

DE S. APRONIANO MARTYRE ROMÆ.

Apronianus, voce cęlitus emiſſa, credẽs baptizatur.

APronianus Comentarienſis cum in perſecutione Maximiani Laodicij Præfecti Beatum Siſinnium Diaconum, qui illius cuſtodiæ cum alijs creditus fuerat, aſpectibus præſentaſſet, ac vocem de cœlo allatam, *venite benedicti Patris mei percipite regnum, quod vobis paratum eſt ab origine mundi*, audiſſet, repentè commotus credidit in Chriſtum, à Beato Siſinnio baptizatus, & à S. Marcello Papa ſacro Chriſmate conſignatus. Quapropter iuſſu Præfecti, cum in confeſsione fidei permaneret immobilis, dicta in eum ſententia, capitis obtruncatione martyrio coronatus eſt. *Ex Martyrolog. Vſuardi, ac ex Actis S. Siſinnij Diaconi, & S. Marcelli Papæ.*

AN-

ANNOTATIO.

PRo Marcello, Marcellinum reponendum cenſeo, ob cauſam alibi allatam, cum Marcellus ſub Diocletiano, & Maximiano nondum Pontifex eſſet.

DE SS. MARTYRIBVS FORTVNATO, FELICIANO, & Candido Romæ, ac SS. Triginta millium martyrum.

VSuardus,& Martyrolog. Rom. hos martyres Romæ paſſos eſſe commemorant; ſed quomodo martyrij genere Triginta millium SS. Mart. quos Pet. Galeſ. in perſecutione Diocl. an. ſal. 305. martyrio affectos fuiſſe ſcribit; quo tẽpore Perſecutio in Chriſtianos maximè efferbuit. Quamquam quod ad tempus attinet Galeſ. errare videtur, cum Dioclet. & Maximianus Imperium ann. 304. depoſuerint: illiſque Conſtantius, & Galerius ſucceſſerint. Excuſari poſſet Galeſ. quod durante adhuc Diocl. & Maximiani perſecutione paſſi ſint, non tamẽ durante Imperio eorundem, ſed cum afferat id accidiſſe, dum magis efferbeſceret perſecutio, haud excuſari poſſe videtur. Galeſini error circa an. Imperij Diocl. & Max.

DE SS. MARTYRIBVS LAVRENTIO, ET HIPPOLYTO FORO SEMPRONII.

LAurentius, & Hyppolitus Martyres à Fori Sempronij Eccleſia celebrantur hac die. An autem in ea vrbe, vel alibi, & in quanam perſecutione martyrium paſſi fuerint incertum eſt. Nichil enim de ijs ab Eccleſia Sempronienſi præter nomen, & diem, qua memoria ipſorum anniuerſaria recolitur habere potuimus. *Ex Tab. memor. Eccleſiæ.*

ANNOTATIO.

HOrum ſolus Pet. Galeſ. mem. hac die: neq; quicquam aliud de ipſis legimus, quam, quæ ex Monumen. Eccleſ. Foro Sempronien. accepimus.

Februarij die 3.

DE S. LAVRENTIO EPISCOPO SPOLETANO.

LAurentius vnus ex ecc. Viris, qui Iuſtiniano Imp. Romam venere; cũ adoleſcens probis moribus, & doctrina eſſet excultus, à Vigilio Pont. Max. in clericorum numerum adſcribitur, ed eamq; vitæ ſanctitatis, & eruditionis præſtantiam breui peruenit, vt Sancto Ioanni Archiepiſc. Spoletano, qui diem ſuũ obierat, ſubrogaretur. Cui Spoletini cum Vrbis portas præcluſiſſent, quòd Epiſcopum non exterum, ſed ciuem ſuum poſcerent, diuinitus, tota Ciuitate ſtupeſcente, patefactæ ſunt. Quo miraculo Spoletini permoti illum honorificè ſuſcepere. Sic autem Epiſcopale officium adminiſtrauit, vt ſummam ab omnibus laudem conſequeretur. Tanta fuit in omnes benignitate, vt nemò qui illum ob aliquam cauſam adiret, ab eo triſtis abiret. Cum annos 11. Eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet, curarum humanarum pertæſus, Epiſcopatui ſponte cedens, in ſolitudinem ab vrbe Spoletina ad 60. ſtadia diſtantem ſe recepit, vbi Monaſterio cuiuſdam viri locupletis facultatibus extructo, multis patratis miraculis, Spoleti portæ mirabiliter patefiunt. Epiſcopatui ſponte cedẽs in ſolitudinẽ ſe recipit, ibique moritur. S. Laurentius complurium Monachorũ Pater.

S. Laurenti⁹ complurium Monachorū Pater.

multorum Monachorum Pater extit: Ac tandem annis, & meritis onuſtus 3. Non. Febr. migrauit ad Chriſtum. Cuius corpus Spoletium delatum in Baſilica Cathedrali conditum fuit. *Ex Monumen. Eccleſiæ Spolet. ac ex lectionibus, quæ in eius officio recitari ſolebant.*

ANNOTATIO.

Eius feſtum transfertur.

HVius S. Epiſcopi Feſtiuitas transfertur Spoleti propter Feſtum S. Blaſij, quod ibi ſolemnius celebratur.

DE S. SALVATORE EPISCOPO BELVNENSI.

SAnctus Saluator Epiſcopus ex antiqua traditione Belunenſis fuit Antiſtes: Eamq; Eccleſiam plures annos ſanctiſſimè rexit, multis in vita editis miraculis, ac poſt mortem circa eos, qui opem ipſius implorabant. Quapropter aræ illi erectæ, templaq; diuerſis in locis dicata fuere. Ex quibus etiam nūc in pago Maretio haud procul à Beluno vnum ſub eius inuocatione cōſpicitur, & alterum apud Carthuſianos; quod præ uetuſtate maxima ex parte collapſum eſt. Eius memoria ab Eccleſia Belunenſi anniuerſaria celebritate colitur; alia tamen die propter intercurrentes ſolemnitates. *Ex Tab. Eccleſ. Belunen. & Chron. eiuſdem vrbis à Io. Pillonio conſcriptis.*

ANNOTATIO.

COrpus huius S. Epiſcopi in Lapideo ſepulchro Eccleſiæ dirutæ memoratæ, apud Carthuſianos quieſcere putatur, vbi in pariete huiuſcemodi adhuc legitur inſcripti S. SALVATOR EPISCOPVS BELVNI. Qui quo tempore apud nos vixerit, ignoratur. Eius Feſtum in Tab. ad diem 3. Ianuarij adnotatur.*

Februarij die 4.

DE S. EVTYCHIO MARTYRE ROMANO.

EVtichius Romæ iuſſu Imp. cui, quòd Chriſtianus eſſet, delatus fuerat, comprehenſus, vt à Chriſto deficeret minis, ac blanditijs tentatur. Sed cum in fidei Chriſtianę confeſſione fortis, & cōſtans eſſet miniſtris cruciandus traditur, qui illum variè tortum in Carcerem conijciunt, vbi, teſtarum fragmentis pro lecto ſuppoſitis, duodecim dies ſine cibo, & potu fuit. Inde extractus multiſq; affectus verberibus in puteum Martyrum ſanguine plenum, quo curatus eſt extractuſq; Martyrio conſumato in Cęmeterio Calliſti ſepelitur. Corpus poſtea in Baſilicam S. Laurentij à S. Damaſo Papa, qui ſepulchrum illius verſibus exornauit, translatum eſt. *Ex Epitaphio ſepulcro eius appoſito à S. Damaſo.*

S. Eutychius crudeliter afflict⁹ 12. dies ieiunus extat.

ANNOTATIO.

SVb quo Imp. S. Eutihcius coronatus fuerit ſciri non potuit, cum S. Damaſus, qui ſolus eius meminit, de re hac nihil ſcriptum reliquerit.

Carmina de S. Eutychio Mart. in marmore inſculpta.

„ *EVtychius Martyr crudelia iuſſa Tyranni*
„ *Carnificumq; vias pariter tunc mille nocendi*
„ *Vincere quod potuit, monſtrantis gloria Chriſti.*
„ *Carceris in luuiem ſequitur noua pœna per artus.*
„ *Teſtarum fragmenta parant, ne ſomnus adiret,*
„ *Bis ſeni tranſiere dies, alimenta negantur,*

Mit-

„ *Mittitur in Baratrum Sanctus, lauat omnia ſangu's,*
„ *Vulnera, quæ intulerat mortis metuenda poteſtas.*
„ *Nocte ſoporiſera turbant in ſomnia mentem.*
„ *Oſtendit latebra inſontis, quæ membra teneret.*
„ *Quæritur, inuentus colitur, fouet, omnia præſtat.*
„ *Expreſſit Damaſus; meritum venerare ſepulchrum.*

DE SS. MARTYRIBVS AQVILINO, GEMINO, GELASIO, Magno, & Donato Foro Sempronij.

AQuilinus Geminus, Gelaſius, Magnus, & Donatus apud Forum Sempronij paſſi ſunt. Hi omnes, quòd eſſent Chriſtiani apud Vrbis Præfectum accuſati compræhenduntur, ac vt Dijs immolarent fruſtrà admoniti, capitali in eos ſententia pronunciata, capitis abſciſſione martyrium cõpleuerunt. Quorum corpora à Chriſtianis pridie Non. Feb. condita ſunt. *Ex Adone, Vſuardo, & Pet. in Catalogo lib. 3. cap. 82.*

ANNOTATIO.

P*Leriq; Vſuardum ſecuti hos Sanctos Martyres Romæ paſſos arbitrantur: ſed cum Romæ locus, qui forum Sempronij dicatur, non ſit, ſit autem Forum Sempronij Vrbs Vmbriæ ad Metaurum Flumen inter Caltium, & Fanum, Fortunæ, non Romæ eos paſſos eſſe, dicendum eſt, ſed in Vrbe prædicta. Quod cum Martyrologio Romano concordare videtur, in eo enim habetur non Romæ in Foro Sempronij, ſed ſimpliciter Foro Sempronij, quaſi in vrbe vel oppido aliquo.* Vſuardi ſententia haud recipitur.

Ante non multos annos Horum Mart. Foro Sempronij Feſtiuitas celebrari Octauio Accorumbono Epiſcopo Auctore cœpta eſt an. D. 1584. Sacra Rituum Congregatione prius conſulta. Sacello in ædibus Ciuitatis pub. illis extructo: qua die cæreus ab ipſa Ciuitate in Eccl. Cathedrali quotannis in ipſorum Mart. memoriam offertur. Corpora in Eccleſ. Cathedrali latere putantur.

DE S. GELASIO CONFESSORE PLACENTINO.

GElaſius S. Opilij frater Placentiæ honeſtis, & Chriſtianis Parentibus ortus; adhuc puer, cum Opilium fratrem in cubiculo orantem inueniſſet, Angelorum multitudinem colloquentem cum illo proprijs oculis vidit, vocemq; audiuit *Sinite Paruulos venire ad me, talium eſt enim regnum cælorum.* Cũ autem ætate creſceret, vitæ quoq; ſanctitate creſcebat, ac tanquam oliua fructifera in domo Domini vberes bonorum operum fructus proferebat. Sicq; tenera adhuc ætate migrauit ad Chriſtum. Cuius corpus primùm à S. Mauro Placentiæ Epiſcopo in æde S. Sauini extra vrbem conditum eſt; Deinde ab Euerardo Epiſcopo in vrbem in nouam S. Sauini Baſilicam delatum eſt, ac demum à Fabritio eius Ciuitatis Epiſcopo an. ſal. 1481. in honeſtiorem eiuſdem Eccleſiæ locum ſolemni proceſſione vnà cum corporibus Sãctorum Peregrini, Victoris, & Domnini tranſlatum. *Ex officijs Eccleſiæ Placentinæ Romæ nuper approbatis.* Paruulorum vocatio ad cælum. Tranſlatio SS. Peregrini, Victoris Dõnini, & Gelaſij.

ANNOTATIO.

V*Ixit S. Gelaſius vnà cum Opilio fratre circa an. ſal. 420. vti ex Vrbis Placentinæ Annalibus præſertim apud Hubertum Locatum legitur.*

DE S. OBITIO CONFESSORE BRIXIANO.

OBitius Eques Strenuus Brixianus, bellum inter ſe gerentibus Brixianis, & Cremonenſibus, quibus fœderati Bergomates erant circà an. ſal. noſtræ 1191. cũ hoſtes ſuper Olij ponte inſequeretur, eo præ põdere rupto, & collapſo,

vnà

vnà cùm illis in flumine demerſis decidit. Sed diuino munere ſeruatus, & à ſuis poſtera die ab hoſtium cadaueris extractus, ſe ad inferos deſcendiſſe, innumeramq; animarum multitudinem eò delatam diuerſis, & inauditis pœnis affectam vidiſſe narrabat. Qui vbi conualuiſſet, relicta militari, ac ſeculari vita, vitam adeò religioſam duxit, vt miraculis, & viuens, & defunctus claruerit. Nã cum pontem ſuper Olio conſtrueretur, ac architecti manus ſub trabe preſſa contrita fuiſſet, illam Obitius inuolutam pallio, manibus ſuis fouens mirabiliter ſanauit. Cum corpus ad ſepulturam efferretur, multiq; languentes aqua, qua illud lotum fuerat, aſperſi ſanarentur, Ancilla quædam fiſtulis, & plagis plena, cum aquam minime inuenire potuiſſet, terra ea aqua madefacta plagas tetigit, continuoq; ſanata eſt. Mulier cæca ad S. Obitij tumulum à puellis delata, cum illa vehementius oraret viſum recepit, domumq; ductorem viæ non requirens, reuerſa eſt. Mulier quoq; toto corpore contracta ad tumulum Obitij deducta, non ſine ingenti qui eam nouerant admiratione curata fuit. Vir etiam quidam ità manibus, ac pedibus languẽs erat, vt vix ferulis nixus loco dimoueri poſſet: qui per annum in arca apud S. Obitij ſepulchrum moratus, cum illud ex deuotione tetigiſſet, gradiendi recepit facultatem. Obijt diem pridiè Non. Februarij in Cœnobio Monialium S. Iuliæ: quibus pœnitentiæ cauſa viuens inſeruiuit, ſepultus. *Ex Monum. & antiq. Lection. eiuſd. Eccleſ. De eo Helias Capreol. in Annal. lib. 6. Pet. Galeſ. in Martyrol.*

S Obitius cũ alijs cadens in flu. nõ mergitur.

Manum contritam Archi tecti ſanat.

Languentes aſperſi aqua lotionis ſanãtur.

Cæca lumen recepit.

Contracta ſanatur.

Vitiat* pedibus tumulo Obitij curatur.

ANNOTATIO.

ET ſi in Tab. Eccleſ. Brixien. non adnotatus legitur: eius tamen natalem in Eccleſ. S. Iuliæ V. & M. vbi corpus eius aſſeruatur, celebrari accepimus.

DE S. VERONICA.

VEronica Religioſa fœmina Hieroſolymitana, vt habet vetus traditio, quo tempore Chriſtus Saluator noſter ad patibulum ducebatur, Lineum Capitis ſui peplum ei ad faciem tergendam cruore ex Sacro Capite Spinis Coronato diffluente porrexit: cui diuini vultus illius imago diuinitus impreſſa remanſit. Hoc Sancta fœmina Romam detuliſſe, eoq; Tiberium Auguſtum difficili morbo, laborantem ſanaſſe fertur. Porrò illud ad S. Clementis Papæ manus peruenisse, & ſucceſſorum: à quibus in Vaticana Eccleſia aſſeruatum ad hęc vſq, tempora non ſine maxima Populi Rom. deuotione quotannis exponi ſolet, vultusq; Sanctus, ac Sudarium Veronicæ nominatur. Ipſa verò Veronica prid. Non. Februar. ob dormiſſe traditur. *Ex Martyrol. Pet. Galeſ. De Veronica, & Sudario illius F. Daniel. Mallonius in Elucidat. in Sacram Syndonem. Viguer. in Inſt. Theol. cap. 10. Supplem. Cronic. Chriſtianus Adriconius in Deſcrip. Terra S. & alij. præſertim Matth. Spenbergen.*

ANNOTATIO.

PEt. Galeſ. Virginem Veronicam facit: Alij ex præd. Matronam: Vbi obierit, & quo in loco corpus illius conditum fuerit nullus docet.

Eadem in Hiſpania in Ciuitate Giennenſi maximo habetur in honore. Altera verò Saluatoris imago, ei, quæ in Vaticano ſeruatur, Lucæ ſimilis aſſeruatur.

DE

DE SANCTO GEMVLO MARTYRE
apud Gannam.

GEmulus natione Germanus cũ Epiſcopo, cuius nepos erat ex Germania Romam ad *SS.* Apoſtolorum limina proficiſcẽs apud Gannam (pagus eſt agri Mediolanenſis Variſio op. proximus) à Latronibus, qui Epiſcopi equum rapuerunt, quosq́; ad reſtitutionem blandè hortabatur, impiè truncatus eſt. *C*um ab eis interrogatus, an libenter martyrium pro Chriſto ſubiret, nihil ſibi antiquius accidere poſſe reſpondiſſet. Qui (mirandum) caput ſuſtulit, eoq́; ceruici aptato ad Epiſcopum vſque peruenit, ab eoq́; ſepultus eſt. Illud etiam admiratione dignum, quòd lapides eius fontis, in quem ſanguis martyris profluxit, ſiue nati, ſiue immiſſi adhæc vſque tempora rubeſcunt quaſi ſanguine tincti: ex quibus plures S. Carolum Borromæum, dum Diœceſim viſitaret, abſtuliſſe deuotionis ergo fama eſt. *Ex quodam eius Eccleſ. M.S.*

Miraculum inauditum.

Lapides in fante Sancti Gemuli rubeſcunt.

ANNOTATIO.

I*N eo M.S. tempus quo hic S. M. occubuit, deſiderari animaduertimus Eius feſtiuitas hac die celebratur; Et quoties pluuiæ inopia laborant Incolæ, illam S. Gẽmuli interceſſione impetrare ſolent.*

Februarij die 5.
DE S. AGATHA VIRGINE, ET MARTYRE
Cataneæ in Sicilia.

AGatha Virgo nobili genere in *S*icilia nata, egregia forma prædita, & Caſtitatis laude præclara à Quintiano Siciliæ Prætore Decio Imp. eius amore capto, modis omnibus tentatur, vt ſibi conſentire vellet. Sed cum ab ea nihil obtinere poſſet, eam eo prætextu quòd Chriſtiana eſſet compræhẽſa ad ſe perduci, & Aphrodiſiæ infami mulieri deprauandam tradi iubet. Cum autem Virgo de conſtantia Chriſtianæ fidei colendæ, Virginitatisq́; ſeruandæ dimoueri non poſſet, Aphrodiſia ſe in Agatha operam perdere Quintiano nunciat. Qui Virgini ad ſe adductæ, non te pudet (inquit) nobili genere natam humilem, & & ſeruilem Chriſtianorum vitam agere? Cui illa multo præſtantior eſt humilitas, & ſeruitus Chriſtiana Regum opibus, & ſuperbia. Quibus verbis iratus Prætor optionem ei dat, velit ne potius venerari Deos, an vim tormentorum ſubire: At illa conſtans in fide colaphis primùm cæſa, in carcerem mittitur. Poſtridiè educta, cũ in ſententia perſiſteret, admotis candentibus laminis ad eius corpus in equuleo torquetur. Deinde mãmilla illi abſcinditur, quo in vulnere Agatha Quintianum appellans, crudelis, ait, tyranne non te pudet amputare in fœmina, quod ipſe in Matre ſuxiſti? Mox coniecta in vincula à Sene quodam, qui ſe Chriſti Apoſtolum dicebat noctu ſanata eſt. Iterum ad Prætorem ducta, & in Chriſti Confeſſione perſeuerans, in acutis teſtulis, & candentibus carbonibus ſubiectis volutatur; quo tempore Vrbs tota ingenti terremotu contremuit, duoq́; parietes corruentes Siluinium, & Falconium intimos Prætoris familiares oppreſſerunt. Quintianus autem commota vehementer Ciuitate, populi tumultum veritus, Agatham ſemimortuam in carcerem clam reduci imperat, vbi Deum precata his verbis *Domine qui me cuſtodiſti ab infantia, qui abſtuli-*

Agatha caſtimonia inſignis.

Agatha inter multa, ac dira ſupplicia mãmillarum abſciſſione afflicta.

Quintiani immanitatẽ conſtanter obiectat.

Agatha à B. Apoſtolo ſanatur.

Terræmotus geminos Prætoris familiares opprimit.

ſtuliſti à me amorem ſæculi, qui me carnificum tormentis ſuperiorem feciſti, accipe animam meam. Nonis Febr. migrauit in cœlum. Cuius corpus à Chriſtianis ſepelitur. *Ex Breuiario Romano.*

ANNOTATIO.

Controuerſia de Vrbe S. Agathæ.

MAxima inter Catanenſes, & Panormitanos de Agatha, vtriſque illam ſuam Ciuem aſſerentibus cõtrouerſia eſt. Illud indubitatum illam Catanæ paſſam, & ſepultam eſſe; fieri autem poteſt, vt Panormi nata, vel indè ducens originem Catanæ habitauerit, vbi à Quintiano tentata, & excruciata fuit, alioquin non ita verè dictum fuiſſet à S. Agatha. Per me ciuitas Catanenſium decorabitur à Domino I.C.

Huius Virginis memoria multis in locis eſt celebris, multaque ab ea Oppida denominantur, in quibus Agathenſis Ciuitas inter Beneuentum, & Capuam nominatur.

DE SS. EPISCOPIS GENVINO SABIONENSI, ALBVINO Brixionenſi, & Agnello Tridentino.

GEnuinus, ſiuè Ingenuinus Secundus Sabionenſis Epiſcopus S. Caſſiani; qui apud forum Cornelij paſſus eſt, ſucceſſor, quo tempore] Longobardi Italiam occupauere, cum Smaragdus Patritius, qui Imperatoris Cõſtantinopolitani vices in Italia gerebat, Seuerum Patriarcam Aquileienſem Ioanni Archiepiſcopo Rauennati, qui à Pont. Rom. defecerat, communicare perſuaſiſſet vnà cum Agnello Epiſcopo Tridentino, Petro Altinate Iuniore Veronenſi, Orontio Vicentino, Ruſtico, Taruiſino; Fonteio Feltrino, Agnello Acedenſi, Laurentio Bellunenſi, Maxentio Iulienſi, & Hadriano Polenſi huic Schiſmati minimè conſenſit; quapropter omnes prædicti uexati multas calamitates perpeſſi ſunt, maximè verò S. Agnellus Epiſcopus Tridentinus, & S. Genuinus, Epiſcopus Sabionenſis. Qui in exilium pulſus obdormiuit in Domino nonis Febr. Sancto Conſtantino, ſiue, vt ab alijs ſcribitur, Cõſtantio illi ſuccedente. Corpus ipſius Genuini poſt multos annos Sabiona Vrbe ſub Aquilaiẽſi Metropoli deſtructa Brixinonem, ſiue Brixinam finitimã ciuitatem vltra Tridentum ſub Salisburgenſi Metropoli translatum eſt, cui eadẽ die S. Albuinus Epiſcopus Brixinonenſis vita excedens, clarusq; miraculis aſſociatus eſt. *Ex Pet. in Catalogo. lib. 3. cap. 85. apud quem nomina aliquot præd. Epiſcoporum deprauata leguntur.*

Genuinus ſchiſmati cũ alijs minimè cohæret.

ANNOTATIO.

DE Sancto Genuino, de quo Paulus Diaconus lib. 8. de geſtis Romanorũ meminit, idcirco hic egimus, quòd Epiſcopus fuerit ſub Aquileienſi Patriarcha. De S. Agnello idem Paul. Diac. ibid. mentionem facit, ſed Angelum eum nominat, & Genuinum Ingenuinum. Baron. in Annal. ad an. D. 592. Paulum Diac. reprehendit in eo, quod Io. Epiſcopum Rauennatem inter Schiſmaticos recenſet, ac inter oppugnatores trium Capitulorum, cum è contra defenſores eorum Capitulorum eſſent Schiſmatici.

Fe-

Februarij die 6.

DE S. GVARINO BONONIENSI EPISCOPO, & Card. Prænestino.

GVarinus Bononiæ honeſto loco natus, à puero Eccleſiæ addictus, Clericus fit, cum multum literis, & moribus profeciſſet, factus grandior, familiam Canonicorum Regularium ingreditur, in qua eam vitæ normã multos annos ſeruauit, vt honores omnes ſibi ob uitæ ſanctitatem oblatos reſpueret. Nam, & Epiſcopatum Ticinenſem, & alios accipere noluit: ſed tandem à Lucio Secundo Pont. Max. inuitus, & quaſi coactus Epiſcopus Prænestinus ordinatur. Qui equos nobiles, ac generoſos ſibi à Pont. ad dignitatis amplitudinem conſeruandam donatos, ſtatim iuſsit vendi, & prætium pauperibus diſtribui: modico tenuique victu, ac veſtitu, qui nullum præſeferret ſplendorem, contentus. Vixit autem in Epiſcopatu, & Cardinalatus honore ad annos 15. non ſecus, ac in Monaſterio viuere ſolitus erat, & an. ſal. 1159. octauo Idus Febr. è viuis exceſsit. Poſtea ab Alexandro Tertio in Sanctos relatus. *Ex offic. Canonicorum Regularium, & ex Carolo Sigonio lib. 2. de Epiſcopis Bononienſibus.*

Guarinus humillimus in recuſandis honoribus Eccleſ.

Guarinus põparum deſpector, ac pauperum fautor.

Guarinus monaſticam vitam in Epiſcopatu, & Cardinalatu degit.

ANNOTATIO.

VIxit Guarinus (qui ex familia Guarinia fuit) in Epiſcopatu annos 15. nam an. D. 1144. Epiſcopus Præneſtinus creatus eſt, an. verò 1159. obijt diem. quo anno Alex. III. Pap. die 5. Sept. Pontifex renunciatus eſt.

Februarij die 7.

DE S. ROMVALDO ABBATE APVD FABRIANVM.

ROmualdo Rauennæ Sergio Patre nobili genere natus; Adoleſcens in Monaſterium Claſſenſe pænitentiæ cauſa, ob patratum à Patre eius homicidium ſeceſsit, vbi ſermonibus Religioſi hominis ad pietatem vehementer incenſus, bis viſo in Eccleſia noctu Beato Apollinari Monachus efficitur, & ad Marinum in Venetorum finibus vitæ ſanctitate celebrem, vt eo Magiſtro ad arctam, & ſublimem perfectionis viam vteretur, ſe contulit. Multis Sathanæ inſidijs, & hominum inuidia expetitus, ſe aſſiduis ieiunijs, & orationibus exercebat, rerumque cæleſtium meditatione lachrymas perfundens fruebatur, vultu nihilominus adeò lætus, vt intuentes omnes exhilararet. Magno apud Principes, & Reges fuit in honore, multiq; eius exemplo, & conſilio mundi illecebris ſpretis, ſolitudines petierunt. Martyrij cupidus in Pannoniam proficiſcitur; ſed morbo, quo procedens affligebatur, leuabatur autem recedens, reuerti cogitur. Miraculis viuens, & mortuus fulſit, profetiæque dono non caruit: Nam inter alia puerum à Dæmone oppreſſum modico panis benedicti ei porrecto liberauit; & mulierem, quæ oblocuta de illo amens, & energumena effecta fuerat, modico panis benedicti ei tranſmiſſo, pariter priſtinæ reſtituit ſanitati. Quidam, qui pœnitentia ductus ſæculum deſeruerat, ſeque in cella reccluſerat, cum exire, Romamque negotiorum tractandorum cauſa proficiſci cogitaret; occultam cogitationẽ illius Ingialberto diſcipulo aperuit, qui ita vt à Sancto Romualdo audierat reperit. In Sitriæ monte apud Fabrianum, (vbi ſcalam à terra cœlum pertingentem, per quam homines in veſte candida aſcen-

Romualdo Principes, & Reges magnũ deferunt honorem; atq; eius exẽplo multi in ſolitudines ſe cõ dunt.

Romualdus martyrij cupidus.

Romualdus miraculis, ac vaticinijs clarus.

Romualdi diuina ſcalæ inuiſio.

Iniqua petulantis Iuuenis in Sanctū Romualdum diffamatio.

Romualdi vita annorū 125.

aſcendebant, & deſcendebant Camaldulenſes Monachos deſignantes per riſum conſpeſcit, multas moleſtias ſuſtinuit; Nam inter alias, cum adoleſcentem valdè incontinentem corriperet, is Monachis perſuaſit Romualdum id facere, vt proprium delictum nefandum tegeret: quapropter congregati ſanctiſſimum Abbatem à celebratione per aliquot menſes ſuſpenderent. Paruit Vir Sanctus illorum præcepto, quamuis nullo, & iniquo, donec poſt ſex menſes diuinitus admonitus redijt ad celebrationem. Denique cum an. 125. ageret, ex quibus centum in ſumma uitæ aſperitate Deo ſeruierat, an. ſal. 1027. migrauit ad Christum. Cuius corpus quinquennio, poſtquam ſepultum fuerat, integrum repertum Fabriani in Eccleſia ſui ordinis honorificè conditum fuit. *Ex Breuiario Romano, & ex illius vita à Sur. & al. relata.*

ANNOTATIO.

Romualdus abſque tot diſquiſitionibus, quæ de more fieri ſolent à Clem. VIII. in SS. numerum refertur.

SAnctum Romualdum Clemens Octauus Pont. Max. nondum in Sanctos relatū in Kalendario, & Breuiario Romano deſcripſit. Quæ deſcriptio loco Apotheoſis fuit. Neque enim Canonizatio ubi ſanctitas conſpicua eſt, & manifeſta, neceſſariò requiritur, tot perquiſitionibus, vt fieri ſolet, ritibuſque peracta.

DE S. MASSIMO EPISCOPO NOLANO.

Vuæ racemo inter dumos reperto recreatur ſemimortuus Maximus.

MAximus Nolanus Epiſcopus, cum in Diocletiani, & Maximiani Imper. perſecutione fideles ob minas, & cruciatus perterritos una cum S. Fœlice Præsbytero ſolaretur; &, ut in fide ſtabiles eſſent, hortaretur: recrudeſcente perſecutione annis grauatus cum ſe poſſe ferre perſecutorum tormenta diſperaret, in locum ſolitarium extrà Vrbem aufugit, Vbi fame, & laſsitudine oppreſſus animam agebat, Cum Sanctus Fœlix, & ipſe Perſecutores declinans Sanctum Epiſcopum humi iacentem, ac penè mortuum inuenit, quem Fœlix cum uuæ racemum (cuius tempus nondum aduenerat) diuinitus inter dumos inuentum expreſsiſſet, & eius liquorem in os (quod compreſsis dentibus ita clauſum erat, ut ſine ui reſerari non poſſet) immiſiſſet in humeros ſublatum in Domum religioſæ Viduæ recreandum portauit. Perſecutione autē miteſcente ad Epiſcopatum rediēs gregi ſuo paſcendo aliquandiù operam dedit, donec ætate confectus ſeptimo Idus Feb. ad cœleſtem Patriam euolauit. *Ex geſtis S. Fœlicis Præsbyteri, ac Monum. Eccleſiæ Nolanæ.*

ANNOTATIO.

Læue in nomine diſcrimen.

IN Breuiario Romano Maſſimianus appellatur, vti in lectione S. Fœlicis Presbyteri, & Martyris, apparet, at in Martyrologio Romano 18. Kalen. Februarij Et in tabulis Eccleſiæ Nolanæ ſeptimo Idus Februar. Maſſimus non Maſſimianus nominatur.

DE SANCTO PAVLO EPISCOPO BRIXIENSI ſecundo huius nominis.

PAulus ſecundus huius nominis Epiſcopus Brixienſis, (alter enim Paulus Epiſcopus eiuſdem vrbis ad diem 29. Aprilis ibidem colitur) Eccleſiæ prædictæ inter Sanctum Dominatorem, qui illum præceſsit, & S. Paterium ſucceſ-

ſucceſſorem aliquandiù præfuit. Qui de Vrbe ſua optimè meritus, ſeptimo Idus Februarij migrauit in cœlum. Cuius corpus in Eccleſia S. Petri in Oliueto hoc tempore conditum requieſcit. Geſta, & tempus, quo vixit ignorantur. *Ex tabulis Eccleſiæ Brixienſis. Et Elia Capreoli Annalibus. Meminit illius, & Pet. Galeſ. in ſuo Martyrologio.*

ANNOTATIO.

RAmpertus Epiſcopus Brixienſis in libello de Translatione S. Philaſtrij illum inter Sanctos Epiſcopos illius Sedis adnumerat.

DE S. RICARDO REGE ANGLICO Confeſſore Lucæ.

RIchardus Angliæ Rex, & Sueuiæ Dux Offonis Regis ex ſorore nepos, cum ex Vuinna vxore Vuinibaldum, qui Eiſtatenſis Epiſcopus fuit, & Vuinibaldum, Heidenhemenſem Abbatem, vnà cum Vualpurga Abbatiſſa genuiſſet, Patriæ exul factus, Mundi ſpretor, & ſui contemptor: Regiam coronam pro ęterna vita depoſuit, ac exutus purpura vilem induit tunicam: Vualpurga in Regno dimiſſa cum filijs peregrinaturus nauem conſcendit, horribili ſuis precibus ſedata tempeſtata. Cumque ad Bonifacium Epiſcopum Moguntinum Cognatum ſuum veniſſet, relictis apud illum filijs ipſe habitu peregrini Romam ad Apoſtolorum limina per loca magis deuia affectans ſolitudinem pergit. Superatis autem Alpibus poſt multa diſcrimina, ac famis, ſitis, & frigoris aliaque incommoda Lucam Hetruriæ vrbem peruenit. Vbi ægrotans breui ceſsit è vita ſeptimo Idus Februarij an. ſal. 771. Zacharia Pont. Max. Cuius corpus in ęde S. Frigdiani multis claruit miraculis in ſanandis morbis, & Dęmonibus expellendis. E quibus duo recenſebimus. Quidam deuotione erga S. Richardum affectus ad eius altare quotidie Miſſas celebrandas curabat. Is doloribus lateralibus correptus. Ita affligebatur, vt cum ſibi arte Medicorum ſuccurri non poſſet, nulla reliqua eſſet ſpes ſalutis. Cum autem voce lachrymabili diceret. *Heus S. Richarde vbi ſunt tot à me tibi oblata obſequia? Obſecro mihi miſero ſubueni.* Dormienti modicum Sanctus apparet, monetque, vt ad aram ſuam in Eccleſiam deduceretur; quòd vbi factū eſſet; illicò recepit ſanitatem. Cum ante alius pedibus ita debilitatus, vt nullo pacto poſſet incedere, inſpectante populo incedendi recuperaſſet facultatem. Quædam mulier Gaſchola nomine anno Dominicæ Incarnationis 1150. ita à Dæmonibus oppreſſa agitabatur, vt à multis viris, ijsque fortiſſimis teneri haud poſſet. Quæ ad S. Rechardi tumulum perducta tota ferè ciuitate præſente liberata eſt. *Ex vita eius M. S. & Epitaphios ipſius in Eccl. S. Frigdiani Lucæ exiſtente, quod à Sur. tom. 1. refertur, & ab Arnoldo Vuionenſi Monacho Belga lib. Lig. vitæ 4.*

ANNOTATIO.

Extat & aliud Epitaph. in ead. Eccleſ. verſib. exaratum huiuſmodi.

» HIc Rex Richardus requieſcit ſceptrifer almus
» Rex fuit Anglorum, Regnum tenet ille Polorum
» Regnum dimiſit, pro Chriſto cuncta reliquit,
» Ergo Richardum nobis dedit Anglia Sanctum.

Hic

, *Nec genitor Sanctæ Vualburgæ Virginis almæ*
, *Et Vuillebaldi Sancti ſimul Vuinebaldi.*
, *Suffragium quorum dat nobis regna Polorum.*

DE S. IVLIANA VIDVA BONONIENSI.

Iuliana pulchritudine, & Pudicitia, inſignita. V. filios Deo genuit. D. Ambroſ. ad quatuor filias S. Iulianæ librum de Virginib. ſcribit. Iuliana a D. Ambro. reliqis SS. MM. Vitalis, & Agricolæ obtentis, templũ cõſtruit. Iuliana in contemplationibus mirabilis. Iuliana ad Paradiſi gaudia, voce cœlitus audita, vocatur. Cenſura circa prædicta. Caroli Sigonij, & Card. Baronij ſententia hic haud recipitur.

IVliana Vidua Bononiæ nobili familia procreata, ab infantia operibus pietatis dedita apparuit. 15. annos nata nobili cuidam Ciui à Parentibus in Matrimonium datur, cũ pari pulchritudinis, & pudicitiæ laude floreret. Mortuo viro liberos, quos ex eo ſuſceperat (ſuſcepit autem marem vnum, & feminas quatuor) ſic piè educandos curauit, vt filius in clericorum numerũ adſcriptus poſtea Eccleſiæ S. Stephani Abbas fuerit. Filiæ verò perpetuam Virginitatem, quam Chriſto vouerant, ſeruarint, ad quas S. Ambroſius Epiſcopus Mediolanenſis librum de Virginibus ſcripſit. Cum autem idem S. Ambroſius corpora Sanctorum Vitalis, & Agricolæ inueniſſet, Iuliana ab eo precibus obtinuit reliquias, quibus templum ab eodem Ambroſio dedicatum conſtruxit. Erat S. Vidua diuinæ contemplationis ſic addicta, vt ſæpius in extaſim acta, nõ facilè à circunſtantibus excitaretur. Cum verò ad annum ætatis 72. perueniſſet, et iſtoq; carcere vitæ corruptibilis educi à Deo poſtulaſſet, vocem de cœlo ſe ad Paradiſi gaudia vocantem audiuit, nec multo poſt in morbum incidens læta migrauit ad Chriſtum, cuius cordi Crucem impreſſam viſam fuiſſe ferunt. Corpus non ſine totius vrbis mærore à S. Petronio Epiſcopo ſepultum fuit. *Ex vita illius Bononiæ typis excuſſa, ac ex Cronicis Eccleſiæ S. Stephani, vbi Corpus eius requieſcit.*

ANNOTATIO.

NOnnulla in eius vita corrigenda ſunt, ac inter cætera in eo quod D. Auguſtinum ei librum de Viduitate dicaſſe, dicitur cum id de Iuliana Romana ex Anicioru familia accipiendum ſit. Illud etiam de Eccleſia SS. Vitalis, & Agricolæ ædificata, ac de reliquijs eorundem in illam illatis legitur, non Bononiæ, ſed Florentiæ, vti ipſe S. Ambroſius, & Paulinus in vita eiuſdem Ambroſij, ſcribunt, contigit.

Carolus Sigonius in lib. de Epiſcopis Bononenſibus, & Card. Baronius in Annotationibus ad Martyrolog. Rom. hac die Iulianam, de qua S. Ambroſius, & Paulinus Florentinam à Bononienſi diuerſam, putant, ſed Florentiæ nullam huius nominis Viduam floruiſſe ſanctitate legimus, neq; Florentini Iulianam vti Ciuem ſuam agnoſcunt. Quare Iulianam, quæ Bononiæ nata, & defuncta colitur ex nobili, & antiqua Banciorum familia, & quæ Florentiæ Eccleſiam, in qua reliquiæ prædictorum Martyrum conderentur, exædificauit, eandem eſſe putamus.

Februarij die 8.

DE S. INVENTIO EPISCOPO PAPIENSI.

Inuentius S. Syri diſcipulus, & Comes Iaruentes, Dertonẽſes, Aſtenſes ad Chriſtum conuertit.

INuentius, ſiuè vt ab alijs ſcribitur Iuuentius S. Syri primi Epiſcopi Ticinen. diſcipulus, & comes, cum eo Aquileia Ticinum venit, ac in Liguria Chriſti fidem diſſeminans Genuenſes, Dertonenſes, & Aſtenſes conuertit. Incolas etiam inter Padum, & Montem Apenninum vsq; ad Placentinorum fines fidei Chriſtianæ præceptis imbuit. Pompeo autem Epiſcopo ſecundo, qui S. Syro ſucceſſe-

ſucceſſerat, mortuo, ne à populo Ticinenſi in eius locum eligeretur, Laudē Pōpeiam clam aufugit, at à Ticinenſibus agnitus, Ticinumq; perductus, onus Epiſcopale inuitus ſuſcepit. In quo inter alia præclara eius geſta, ſedulam in pauperibus, viduis, orphaniſq; ſubleuandis, & peregrinis ſuſcipiendis operam dedit. Qua in re illud memoria dignum videtur, quod cum quidam à vidua plus exigere, quam illa, ab eo acceperat, vellet, nec ab Epiſcopo rogatus ab iniqua exactione deſiſteret: Iuuentius ſummam petitam miſit creditori, qui ſtatim ea accepta concidit mortuus. Illud etiam prætereūdum non eſt, quòd Fiſcali quodam ob pecuniam in Ticinum flumen lapſam inſolabiliter flente S. Epiſcopus miſericordia motus, ad flumen, vbi pecunia exciderat feſtinans, aquæ, vt illam redderet imperauit, quæ ſtatim (mirabile dictu) ſupernatans Fiſcali reddita eſt. Aliud quoque admiratione dignum narrant, quòd cùm S. Epiſcopus pro ſuo munere populum inſtrueret, ſacravè faceret Porphyrius Dux, Idolorum cultor Ticinum aduentans militum ingentem multitudinem, qui & Epiſcopum, & populum interficerent in Eccleſiam immiſit; at illi, in ſe arma conuertentes, ſeſe loco Ciuium cædentes ſternunt, quos uir ſanctus precibus ad Deum fuſis illos omnes rediuiuos excitauit, Deum Chriſtianorum uerum magna voce clamantes. Quod Dux cernens, & ipſe ad Iuuentij Genua prouolutus in Chriſtum credidit, baptizariq; cum alijs petijt. Demum Eccleſia Ticinenſi annos 39. ſanctiſſimè adminiſtrata triduo, priuſquam excederet à SS. Syro, Nazario, & Celſo per viſum admonitus, ſacris miſſæ myſterijs peractis, populumq; ad in accepta fide permanendum hortatus ſpiritum Deo reddidit. In Aede à ſe Diuis prædictis extructa, quæ nunc S. Iuuentij dicitur, conditus. *Ex Iacobo Gualla lib. 3. Sanct. cap. vltimo. Stephano Breuentano lib. 2. cap. 4. hiſtoria Papienſis, & alijs, meminit & Petrus Galeſinius, poſt Vſuardum, Adonem, et Martyrolog. Rom. licet alia die apud Vſuard.*

Iuuentius in egenorū curam pijſſimè inuigilat.

Præclara Iuuentij geſta.

Porphyrius Idolorū cultor, ac eius milites in ſeipſos arma conuertunt, atque à S. Iuuentio ad vitam reuocatos baptizari cum alijs humiliter rogat

Iuuentius à SS Syro Nazario, & Celſo de obitu admonetur.

ANNOTATIO.

Hic Gualla apertiſſimè labitur, dum S. Iuuentium Mediolani ab Arianis qui nōdum erant, (cum ſub Conſtantino Magno cœperint vna cū Arrio eorum auctore Eccleſiam vexare) malè habitum ſcribit. Idem cum Breuentano circa tempus obitus S. Iuuentij haud conuenit. Gualla enim an. 117. Breuent. an. 154. eum obijſſe ſcribit. Sed Breuent. an. 156 ſcribere debuit. Nam creatum an. 117. annos 39. vixiſſe refert. Anton. M. Spelta aliter circa tempus habet: nam eum ad Epiſcopatum aſſumptum ait an. D. 121. Sixto I. Pont. & Hadriano Imp. (cum tamen eo an. Alex. non Sixtus Pontificatum gereret) obijſſe ann. 161. Aniceto Pont. Max. & Antonino Pio Imper. quo tempore non Anicetus, ſed Pius Eccleſ. praeerat, vti apud Baron. in Annal. apertè legitur.

Gualliæ, ac Breuentani diſsidium, ac vtriuſque error.

Fuit alter Iuuentius, ſiue Euentius Epiſcopus Ticin. qui Concilio Aquileien. vna cum SS. Ambroſio Epiſcopo Mediolanen. Baſſiano Lauden. Philaſtrio Brixien. Sauino Placent. & alijs an. D 381. interfuit vti ex ſubſcript Epiſc. eius Concil. & Annalib. Baron. ex vita S. Euſebij, & Limenij Epiſc. Vercellenſ. Cuius tamen ſcriptores Ticinenſ non meminere. Is præfuit Eccleſ. Ticinenſ. ante Criſpinum III.

DE S. HONORATO EPISCOPO Mediolanenſi.

Honoratus Mediolani natus ex Caſtilionia familia: is virtutibus p̄ditus fuit, vt S. Auxano in Archiepiſcopatu ſucceſſerit, maximè vero ob eloquētiā, doctrinā, & morū ſanctitatē Benedicto Sum. Pont. Hic Eccleſiā Longobardorū

barbarie valdè labefactatā magna ex parte reſtituit. Concilio Aquileienſi, in quo Chalcedonenſem Synodum egregiè defendit, aduerſus hæreticos; interfuit, vbi & Paulinū Aquileiæ Patriarcham conſecrauit. His, alijsq́; rebus piè geſtis, quibus eius ſanctitas eluxit 7. Idus Feb. quieuit in Domino; cum an. 3. Eccleſiæ Mediolanen. præfuiſſet. Cuius corpus in Baſilica S. Georgij ad Nouetam humatum eſt. *Ex Breuiario, & Actis Eccleſiæ Mediolanen.*

Honoratus Concilio Aquileienſi interfuit, in eoq́; egregiè ſe geſſit.

A N N O T A T I O.

HOnoratum ad annum 577. deceſſiſſe tradunt: Nam tres annos vixit in Epiſcopatu, quem Benedicto primo Papa ad Pontificatum an. 573. aſſumptū inijt, licet alij eum anno 558. alij anno 568. obijſſe ſcribant. Panuin. in Faſt. Honoratum Epiſcopum creatum fuiſſe an. D. 568. Ioanne III. Pont. Max. aſſerit. Baron. in Annal. ad an. 570. Honoratum ob Alboini Longobardorum Regis aduentum Genuam confugiſſe, & Paulinum Epiſcopum Aquileienſ. anno II. Epiſcopatus vita functum ſcribit: qui primus Patriarchæ nomen vſurpauit, cum illum ſupremum Antiſtitem Schiſmatici Epiſcopi contra Pelagium Papam creaſſent. Ex quibus apparet Honoratum haud potuiſſe Paulinum conſecrare; neque Epiſcopum ordinatum ſub Bened. ſed ſub Io. 3. ſub eoque obijſſe; ſi annis tantum 3. vixit in Epiſcopatu. Acta itaque S. Honorati aliqua egent cenſura, vt videtur.

DE S. AMPELIO EPISCOPO MEDIOLANEN.

AMpelius poſt S. Mauricilium Epiſcopus Mediolanen. Domno Sum. Pont. creatur: ſic autem Eccleſiam Mediolanen. adminiſtrauit, & vixit, vt plura ſanctitatis inditia in eo præfulſerint. Cum verò in Epiſcopatu an. V. ſumma cum laude exegiſſet, Agathone Sum. Pont. 6. Idus Feb. migrauit è vita. Cuius ſanctitas, & viui, & defuncti multis miraculis declarata fuit. Corpus illius in Æde S. Simpliciani conditum fuit. *Ex Tab. Eccleſiæ Mediolanenſis, quæ in actis illius Eccleſiæ leguntur.*

A N N O T A T I O.

IOannes Franciſcus Beſutius in vit. & tabulis Epiſcoporum Mediolanen: Ampelium in ſanctorum numero adſcriptum à Ioanne V. Pont. Max. affirmat. Cuius tamen memoria ab Eccleſia Mediolanen. vti ex tabulis ad vſum ſacrum quotannis confectis, & in Breuiario Mediolanen. apparet, minimè celebratur. Idem Beſutius Ampelium an. ſal. 668. creatum ſcribit, quod haud cum Eccleſiaſtica Cronologia conuenit, ſecundum quam Domnus Papa (ſub quo Ampelius ordinatus Epiſcopus legitur) ad Pontificatum anno 676. promotus fuit. Panuin. Ampelium in Faſt. ad an. Dom. 673. Epiſcopum adnotat, quo an. Adeodatus Pontif. adminiſtrabat. Fertur in SS. numer. relatus à Io. V. Pont. Max, eiusq́; feſtum 8. Idus Iulij celebrari. In cuius Tranſlatione a S. Carolo Borrhomæo ann. ſal. 1582. facta ſequentia carmina edita ſunt circa nomen eius ludentia.

Ioannis Frāciſci Beſutij dicta nonnulla animaduerſione per digna.

,, *TErræ vitis eras liquore dulci,*
,, *In cælo quid eris? Tuus liquor iam*
,, *Non eſt Ampelius; magis vocandus*
,, *Eſt nunc Ambroſius. Duo manent vos*
,, *Cives Ambroſij, patronus ille,*

, *Et qui*

„ *Et qui ante Ampelius fuit ſuperſtes,*
„ *Nam nos reſpicite optimi parentes,*
„ *Liquorem date filijs ſupernum.*

DE S. COMMVNI MART. APVD TVSCANAM.

COmmunis Martyr à Tuſcanenſi Eccleſia, in qua Corpus ipſius aſſeruatur, piè colitur, vbi vero ille paſſus fuerit, & quo tempore, quæq; illi Patria fuerit hactenùs ſcire non contigit. *Ex Tab. Eccl. Tuſcanen.*

A N N O T A T I O.

NUllam huius S. Mart. mentionem apud Martyrologior. ſcriptores reperimus, ſed ſolis Eccl. prædictæ Tab. fiſi ſumus.

Februarij die 9.

DE SS. MARTYRIBVS ALEXANDRO, & alijs triginta octo Romæ.

HOrum SS. Martyrum ſola extat in Rom. Martyrolog. memoria, nuper à Baronio Card. in dicto Martyrolog. ex veteri cod. Mon. S. Cyriaci inſerta. Cætera hoc eſt, ſub quo Imper. quo genere ſupplicij martyrium ſubierint, ignorantur.

DE S. SABINO EPISCOPO CANVSINO.

SAbinus, qui & *Sauinus* Canuſij Epiſcopus in Apulia Iuſtiniano Imp. eximia ſanctitate claruit. Is ab infantia ſe totum Deo mancipauit: Nam carnis illecebris ſpretis, ac in diuinis meditationibus, prout ætas ferebat, aſſiduus, nihil niſi quo pacto Deo placeret, curare videbatur. Erat cultor pietatis, iuſtitiæ amans, in pauperes, & aduenas præcipuè liberalis. Orphanorum, & viduarum pius Pater, nec quiſquam ad eum adeò triſtis aliquando accedebat, quin lætus abiret, nemo iratus, aut ſuperbus, qui manſuetus, & humilis non recederet. Illum Italiæ Principes ob eius ſingularem doctrinam, & virtutum præſtantiam, videre ſummopere cupiebant: maxima inter alios cum *Sancto* Germano Epiſcopo Capuano familiaritate coniunctus fuit. Claruit, & ſpiritu profetico, vt S. *Greg.* Papa ſcribit, nam cum ſenex oculis orbatus eſſet, Totila Gotorum Rex, periculum facturus poculum de manu pueri, qui Epiſcopo potum miniſtrare ſolebat, ſenſim apprehenſum illi porrexit, qui ſpiritu re hac cognita, dixit, viuat ipſa manus. Cum autem vitam in longum protraheret, Archidiaconus, vt quam primum in Epiſcopatu ſuccederet, venenum pro vino puero pretio corrupto, ei porrigendum dedit: Cui Sabinus, bibe tu, inquit quod mihi bibendum præbes, qui tremefactus, ne ſe homicidij reum proderet, vas ori bibiturus admouit: At Vir Sanctus prohibens dixit, non bibas, da mihi, & ego bibam, & ei qui tibi dedit, dicito *ego quidem venenum bibo, non tamen tu eris Epiſcopus:* facto itaq; Crucis ſigno, venenum ſecurus bibit, Archidiaconus verò eadem die, ac ſi venenum bibiſſet, defunctus eſt. Functus eſt Conſtantinopoli, aduerſus Anthimum Patriarcham hæreticum, legatione Apoſtolica. Demum in ſumma ſenecture morbo, ex quo deceſſit, correptus, corporis ſui diſſolutionem Clero, turbæq; adſtanti prædixit, ac poſt multa ſalutis monita cum

Inſignes, ac mirabiles Sabini virtutes atq; dotes.

Sabinus profeticoi ſpiritu clarus.

Sabinus oblatum venenum ebibit.

Conſtantinopolim aduerſus Anthimum Patriarcham legatus mittitur.

Eccleſiam Canuſinam an. 52 ſanctiſsimè rexiſſet 5. Idus Feb. ex hac luce migrauit in cœlum. *Ex Sancto Greg. Papa lib. 2. cap. 15. & lib. 6. cap. 5. Dialogorum, & ex Breuiario antiquo Capuano, & lectionibus, quibus in eius celebritate Eccleſia Canuſina vtebatur.*

Sabinus ſui corporis diſſolutionē clero, ac Turbæ prædixit.

ANNOTATIO.

De eo Petr. in Catal. lib. 3. cap. 133. ſed alia die: hoc eſt die 13. Kal. Martij.

DE S. RAYNALDO EPISCOPO NVCERINO.

RAynaldus ex Vichi Comitis Alemani, qui territorium inter Nuceriam, & forum flaminij ab Imperatore obtinuerat, ſtirpe progenitus, ab ineunte ætate humanis, & ſacris literis edoctus ſæculi huius diuitijs, & pompis contemptis, ſeſe in Eremum Monaſterij fontis Auellanæ contulit, vbi vigilijs, orationibus, pijsque meditationibus aliquandiù exercitus ad eam vitę ſpiritualis perfectionem peruenit, vt Vgone Epiſcopo Nucerino defuncto, illi, (licet inuitus) ſucceſſerit. Maxima fuit in pauperes, pupillos, & viduas benignitate; quibus omnia neceſſaria ad victum miniſtrabat. In ijs puerum alebat, quem ſibi, & clericis ſecum accumbentibus eleemoſynam quotidie, petere iuſſerat, quò ſic magis pauperum recordaretur. Magna in ſe vitæ auſteritate, noctes inſomnis integras ducens in orationibus, & meditationibus vtebatur: Somnum eo correptus modicum ſuper nuda humo capiens, parciſsimoq; victu contentus, Facundinum Epiſcopum Prædeceſſorem, qui aſperā in ſolitudine vitā ducens apud Ciuitatem orando migrauerat imitatus. Nūquam ridere, ſiue triſtari viſus eſt. Vixit ea tempeſtate, qua S. Frāciſcus Aſſiſij ordinem minorum inſtituit. Tandē ſenio confectus, cum in Epiſcopatu an. 3. tantum vixiſſet circa annum ſal. 1225. ex hac vita migrauit. Cuius corpus in templo maiori Nuceriæ conditum fuit. Multa edidit miracula: Nam viuens Leproſum ſibi obuiam factum oſculatus ſanauit. In cella cum SS. colloqui à clericis audiebatur. Ab Equitibus quibuſdā, quòd ad illius apparitionem equi turbati eos deieciſſent percuſſus, cum illi immobiles diuinitus conſtitiſſent, abeundi facultatem illis impertiuit. Cū Archidiaconus pauperem, contra quā iuſſerat, veſtire differret, propriam exutus illi donauit. Quare veſte tandem ab Archidiacono empta parua indutus, cum inter celebrandum brachia nuda in Euchariſtiæ eleuatione apparerent, ab Angelo, aurea, argenteaq; veſte contegi viſa ſunt. Multos à dæmonibus obſeſſos liberauit. *Ex Monumentis Eccleſiæ Nucerinæ, vitaque eius M.S.*

Raynaldus in Eremum ſecedit.
Inuitus ſuſficitur Epiſcopatui Nucerino.
Puerū pauperem iugiter commenſalē habet.
Facundinum Epiſcopū in auſteritate vitæ, nocturnis vigilijs, ac modico victu egregiè æmulatur.
Raynaldus riſus, ac mœroris expers.
Complura, ac illuſtria Raynaldi prodigia.

ANNOTATIO.

AN in Sanctos relatus fuerit, incompertum eſt; illud certum, Nuceriam eum vti ſuum Protectorem, & Aduocatum præcipuè colere.

Februarij die 10.

DE SS. MARTYRIBVS ZOTICO, IRENAEO, HYACINTHO, & Amantio. Romæ.

QVo tempore Decius Imp. immanem in Chriſtianos perſecutionem exercebat, inter multos, qui Chriſtiano nomine comprehenſi martyrium ſubierunt, Zoticus, Irenęus, Hyacinthus, & Amantius pro Chriſto Domino necatione morantur. *Ex Martyrolog. Bedæ, Vſuardi, Adonis, & Romano. Genus ipſorum & Martyrij ignoratur.*

Decius immanis Perſecutor.

ANNOTATIO.

A*Nno Domini 255. circiter paſſi ſunt, quo tempore maximè in Chriſtianos vbique terrarum efferbuit Deciana perſecutio: de qua S. Dionyſius Epiſcopus Alex. plura in Epiſtola ad Fabium Epiſcopum Antioch.*

DE DECEM MILITIBVS MARTYRIBVS ROMAE.

IN eadem Decij perſecutione decem milites propter Chriſtum cõpræhenſi via Lauicana martyrium conſummarunt 4. Idus Febr. Cum conſtanter tormenta pertuliſſent. *Ex eiſdem Martyrologijs ſupracitatis.*

ANNOTATIO.

L*Icet ſub quo Imp. paſſi ſint, neque Vſuardus, neque alij dicant; Petrus tamen Galeſinius ſub Decio coronatos ſcribit.*

DE S. SOTHERE VIRG. ET MART. ROMANA.

SOtheres Virgo Romana nobiliſsimo Conſulum, & Vrbis Præfectorum genere procreata, à teneris annis Chriſtum colens, illi Virginitatem ſuam vouit. Cum autem propter Chriſtianam profeſsionem delata fuiſſet, iuſſu Iudicis comprehenſa, ad eumque perducta conſtanter Deos venerari recuſauit; quapropter, vt vel dolore, vel pudore ſententiam mutare cogeretur faciem alapis cædi iubetur, quæ licet eſſet adoleſcentula, vultumq; velo obducto homini bus occultaret, dolorem, pudoremq; patiendi cupida propter Chriſtum, nihili faciens, faciem opertam tortoribus cędendam vltro obtulit læta, quòd in ea corporis parte, in qua pudoris tentamenta eſſe ſolent, torqueretur. Cum autem teneras pęnè offerret genas, priùs Carnifex cędendo defecit, quàm Martyr iniuriæ cederet; non enim collum inflexit, non ora conuertit, non genitum ædidit, neque lachrymas dedit. Tandem, cum hoc, & alia pœnarum genera viciſſet, gladio percuſſa via Appia coronata eſt, circa ann. ſal. 404. *Ex Martyrolog. Rom. & S. Ambroſio lib. 5. de Virginibus, ac in exhortatione ad Virgines.*

Sotheres nõ minùs martyrij ardore, quam conſtãtia in perferendo præcellens.

ANNOTATIO.

V*Suardus, & Ado Sotherem in Oriente paſſam referunt, ſed cum Martyrolog. Romanum auctoritatem D. Ambroſij, & aliorum ſecutum illam Romæ via Appia coronatam ſcribat, illorum Codicem deprauatum, et pro Roma in oriente poſitum fuiſſe, credendum eſt. Corpus huius Virgin. auctore Ioanne Molano Dordraci in Holandia ſummo honore habetur, licet Sura ibi paſſim nominetur.*

Hac die in Martyrol. Rom. paſſa refertur nulla facta Imp. ſub quo paſſa eſt mentione: Baron. autem in Annal. illam anno Domini 304. 4. *Non. Febr. (qua in re diſſidet à Martyrol. niſi ſit error Typographi) coronatam ſcribet.*

DE S. SILVIANO EPISCOPO IN CAMPANIA.

SIluianus, ſiue Siluanus Epiſcopus in Campania claruit ſanctitate; cuius tamen Vrbis Epiſcopus fuerit minimè conſtat. Cardinalis Baronius in ſuis doctiſsimis annotationibus ad Martyrolog. Rom. illum Epiſcopum Veliternũ fuiſſe opinatur. Sed Velitris nulla extat Sancti huius memoria. *Deinde Velitræ non in Campania, ſed in Latio ſunt, vt omnibus manifeſtum eſt.*

Baronij de Siluano Epiſcopo ſententia, ac illius caſtigatio.

ANNOTATIO.

De eo Beda in ſuo Martyrol. à quo Martyrol. Rom. Molan. Galeſ. & alia Martyrologia accepere, & Baron. in Annot. vt ſupra.

DE S. GVLIELMO EREMITA, ET CONFESSORE.

Gulielmus à D. Bernardo cõuerſus. Gulielmus ſupplex veniam precatur Inno. II. Pont. Max.

GVlielmus Aquitaniæ Dux, & Pictauorum Comes, cum Schiſma aduerſus Innocentium II. Pont. Max. fouiſſet; eosq; qui verum Pontificem ſectãtes Petrum Leonem pſeudopapam execrabantur, minis, & terroribus exagitaſſet, alijs eiectis, alijs carceri incluſis, à Sancto Bernardo Abbate ad eum profecto, & cum Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento in manibus, quo magis illum deterreret, allocuto mirabiliter conuerſus eſt: nam ad ſolitarium hominem, qui Sanctitate in Pictauorum finibus clareſcebat, ſe contulit illum, quid ſibi agendum eſſet, conſulturus, qui, vt ferream loricam ſupernudo, & habitu vili indutus in morem peregrini Summum Pontificem veniam petiturus adiret, conſuluit. Quare Gulielmus Eremitæ Monitis obtemperans ad Innocentium Pontificem ſupplex venit, ſeq; quis eſſet, & qua de cauſa veniſſet aperuit; Quòd cum Pont. vix crederet, illum pro pœnitentia ſuſcipienda ad Hieroſolymitanum Patriarcham remiſit. Profectus itaq; Hieroſolymam, & à Patriarcha pœnitentiam poſtulans; ab eo recognitus (Patriarcha enim Gulielmi Capellanus, ſeu Pedagogus fuerat) perhumaniter exceptus fuit: Acceptaq; ab eo pœnitentia, quam ſibi aſperam imponi voluit, peragrata Palæſtina, Romam, & in Hiſpaniam ad S. Iacobi Apoſtoli Corpus venerandũ peregrinatus eſt, alijsq; Peregrinationibus aſſumptis, & peractis; demùm, cum iſecundò Hieroſolymã rediiſſet, vbi Saracenis captus multa perpeſſus eſt, in Hetruriam veniens in ditione Senenſi apud Roſetum in loco, qui Stabulum Rhodis dicebatur, in ſolitudine reliquum vitæ ſanctiſsimè multis clarus miraculis confecit. *Ex vita à Surio tom. 1. relata, ac ex officijs proprijs fratrum Eremitarum.*

ANNOTATIO.

Vitam aliter Pet. in Catalogo cap. 11. in additionibus, & Petr. Galeſ. deſcribunt, maximè verò Galeſinus, qui S. Gulielmum Ciuem Pariſienſem Pariſiiſque defunctum ſcribit. Hymnus Sapph. S. Gulielmi.

ANtra deſerti generis paterni
Turgidas planè titulos peroſus
Orbis, & vanas furias petiſti
Sacra ſecutus.
Sobriè viuens, ſimul & pudicè
Carnis effrenos ſtimulos refrenans,
Immemor nunquam propriæ ſalutis
Ipſe fuiſti.
Sic tuis tandem meritis beatas
Occupas ſedes, fruerisq; Diuùm,
Gloria æterna ſine fine gaudens.
Numine ſacro.

DE

DE S. PEREGRINO CONFESSORE PLACENTINO.

PEregrinus ex eorum numero fuit, qui primis temporibus in Euangelio Placentiæ prædicando plurimùm elaborarunt, non ſolum autem prædicatione, & doctrina; ſed etiam vitæ ſanctimonia multum multis ad viam ſalutis perducẽdis profecit: donec vocante Domino in cœleſtes ſedes obiens demigrauit. Cuius corpus in Baſilica S. Sauini conditum nouiſſimè à Fabritio Placentino Epiſcopo recognitum vnà cum corporibus SS. Gelaſij, Victoris, & Domnini in alium eiuſdem Eccleſiæ decentiorem locum an. ſal. 1481. translatum eſt. *Ex officijs Eccleſiæ Placentinæ.*

A N N O T A T I O.

TEmpus quo S. Peregrinus floruerit ex eius vita in officijs prædictis breuiter exarata haud continetur.

DE S. SCOLASTICA VIRGINE.

SCholaſticha Virgo nobili loco Nurſiæ nata S. Benedicti Abbatis Soror, fratris exemplum ſecuta, vitam Monaſticam apud M. Caſinum in loco, qui Pumarola dicebatur, duxit, orationibus, ieiunijs, vigilijs, pijsq; meditationibus addicta. Semel in anno quoad vixit in locum ſub dicto monte, quo & Benedictus aliquot Monachis comitatus deſcendebat, venire conſueuerat: diemq; in colloquijs ſpiritualibus inſumere. Poſtremo anno, cũ de more Scholaſtica, & Benedictus in eundem locum conueniſſent, diemq; de more ſumma cum ſpiritus exultatione tranſegiſſent, Scholaſtica Benedictum ad Monaſteriũ iam redire parantem vt noctem illam apud ſe faceret, ſummopere rogat, cum autem ille non annueret, quòd nephas extra Cœnobium noctu morari eſſe diceret, illa Deum precata eſt, vt quod frater negarat, obtineret: ac illicò coruſcare, fulgurareq;, & vehementer pluere cœpit, ſicq; Benedictus ad Scholaſticam redire coactus, noctem illam de ſacris rebus loquens cum Sorore duxit inſomnem. Mane Benedictus ob id quod acciderat Sororem repræhendit, quæ ſe à Chriſto, quod ab eo obtinere non potuerat petiſſe, & impetraſſe non negauit. Non multo poſt, cum S. Benedictus oraret animam Scholaſticæ inſtar columbæ candidæ in cælum aſcendere conſpicit. Deſcendens itaq; corpus Sororis tunc defunctæ elatum in tumulum ſibiq; paratum intulit, vt quemadmodum animo fuerant coniunctiſſimi, ſic nec corpore poſt mortem eſſent ſeparati. *Ex S. Gregorio Papa lib. Dialog. 2. in vita, & Miraculis S. Benedicti, & ex Vit. Virginum.*

Scholaſtica ſoror S. Benedicti.

Semel in anno inuiſebat fratrem.

Scholaſtica pluuiam à Deo obtinet, quominùs Benedictus eam deſerat.

Animam S. Scholaſticæ inſtar columbæ cœlum tranare cernit Benedict⁹

A N N O T A T I O.

MIgrauit Scholaſtica ex hac vita mortali circa an. ſal. 532. quam Abbatiſſam fuiſſe, hoc eſt multarum Virginum Matrem tradunt, Patremq; illius Theodorum nomine nobiliſſimum Nurſiæ Comitem fuiſſe.

Scholaſtica multarum Virginum Mater.

Februarij die 11.

DE S. CASTRENSI EPISCOPO CAPVÆ.

CAſtrenſis Epiſcopus Africanus, vnus ex in exilium miſſis in Perſecutione aduerſus Catholicos ſub Valente, & Valentiniano Imp. excitata, diù car-

Caſtrenſis verberibus cæditur.

ceratione,& verberibus afflictus fuit. Demùm vnà cum Roſſio, Secundiano, Heraclio, Priſco, Elpidio, Marco, Tomaſo, Auguſto, Canione, & Vindonio, Epiſcopis nauigio vetuſto impoſitus, maris tempeſtatibus ſine remigio exponitur: ſed Deo gubernante omnes ad campaniæ littora incolumes appulere, ac primùm Caſtrenſis apud Sueſſam Incolis, qui ſint, vnde veniant, & qua de cauſa exponit. In Suburbijs hoſpitio exceptus, vbi ſanctitatem miraculis cæpit demonſtrare. Nam virum giboſum,& contractum vnà cum Beatrice vxore ægrota ſanauit, iumentis, qui ſanctos viros aduexerant, mox mortuis ad vitam reſtitutis. Dæmonem quoq; ab eo, qui ſe ſuſceperat, eiecit. Cum autem per aliquot dies Plebem in fide inſtruxiſſet; demum morte, quam præuiderat, inſtante, poſt miſſæ celebrationem, ſe in ſepulchrum ſibi paratum inferri iuſſit, in quo poſt quam expiraſſet ab Oroſio Præsbytero non ſine omnium lachrymis humo contectus eſt 3. Idus Februarij. *Ex Breuiario antiquo Capuano, & veteri M.S. in quo prolixè eius acta narrantur.*

Caſtrenſis multis clarus miraculis.

A N N O T A T I O.

DE S. Caſtrenſe Epiſcopo in Martyrologio Romano agitur hac die, & prima Septembris, ſed ibi de eo cum ſupra memoratis Epiſcopis: Quamuis autem Epiſcopus Capuanus, ex eo quod in Martyrolog. Rom. Capua adſcribitur, alicui videri poſſet, haud tamen Capuanus fuit. vti ex tabulis Eccleſiæ Capuanæ, & ex Catalogo Epiſcoporum Capu. patere poteſt. Corpus eius hoc tempore in Eccleſia Cathedrali Montis Regalis, vbi præcipuè colitur quieſcit ibi ob miracula, quæ ab eo ſuper nautis, & à Dæmone obſeſſis fiunt, hi verſus inſculpti in lapide leguntur.

Caſtrenſis Capuanus Epiſcopus haud eſt.

„ *Conſeruat nautas, & Dæmonis eripit iræ,*
„ *Quem primò obſeſſo de corpore fecit abire.*

DE S. LAZARO EPISCOPO MEDIOLANEN.

LAzarus Lazaro patre ex Boccardia familia natus, ob eius virtutes à *S.* Clicerio Epiſcopo Mediolanen. Eccleſiæ Maioris Primicerius creatur, cui vita functo ob præclaras animi dotes in Epiſcopatu ſucceſſit, Eccleſiamq; Mediolanen. in maxima Gothorum barbarię ſanctiſſimè gubernauit, multis afflictus, calamitatibus. Is Triduanas litanias inſtituit, qui ritus in Eccleſia Mediolanen. adhuc perſeuerat. Cum an. 11. ſediſſet Pridie Idus Martij circa an. ſal. 494. Leone primo Pont. obdormiuit in Domino. *Ex tabulis Eccleſiæ Mediolanen. in actis eiuſdem Eccleſiæ, ac ex vitis à Ioanne Franciſco Beſutio ſcriptis. Corpus in Baſilica S. Nazarij conditum eſt.*

Lazarus Litanias triduanas Mediolani inſtituit.

A N N O T A T I O.

IN prædictis Beſutij Tabulis anno 426. S. Lazarum Epiſcopatum cepiſſe legitur, quod ſi ità eſſet anno 437. obijſſet, quo tempore S. Leo Papa nondũ ad Pontificatũ aſcenderat: cum ex Platina, & alijs Leo 1. anno 440. Pontifex creatus fuerit. Panuin. in Cronol. Eccleſiaſt. Lazarum an. D. 426. Cæleſtino 1. Pont. creatum ſcribit neque alium Ep. Mediolanen. inde ad an. 437. quo S. Euſebius ad eam Eccl. regendam aſſumitur, ponit.

In dicta Beſutij animaduerſio.

De Lazaro apud Ennodium hæc leguntur.

,, *LAzarus, vt diri premeret pede culmina Mundi*
, *Vocibus acutus vix venit in medium,*
,, *Quem frons lacta parum vitijs depinxerat hoſtem*
, *Mulctantem culpas huminibus tacitis.*
,, *Reſpiciens lapſus deterſit nubila vitæ*
, *Curam ſæpe dedit vulneris obſequio.*
,, *Non latuit teſtis facinus qui geſſit in antris*
, *Abſens criminibus tortor vbiq; fuit.*
,, *Innoxius placida vernabat luce ſerenus*
, *Ceu ſpeculum inijciens faciem.*

DE S. CALOCERO EPISCOPO RAVENNATE.

CAlocerus S. Apolinaris primi Rauennatum Epiſcopi diſcipulus fuit, à quo Præsbyter ordinatus eſt, Vicariusq; Rauennæ relictus dum ille per Æmiliam prædicaret, Eccleſiasq; ordinaret. Is Sancto Marciano 4. Epiſcopo vita functo 5. loco, inditio columbæ electus, ſubrogatus eſt. Qui, ceſſante ſub Hadriano Imp. perſecutione maximam Rauennatum partem aſsiduis prædicationibus ad Chriſtum conuertit. Cumq; ad centeſimum ætatis annum perueniſſet, tertio Idus Febr. vitam cum morte commutauit in cœlos translatus, ibi perenniter victurus. Corpus apud S. Aderitum ſepultum fuit, donec à Petro Archiepiſcopo in Baſilicam Vrſinam translatum eſt. *Ex antiq. Eccleſiæ Rau. lectionibus, & Hieronymo Rubeo in hiſtoria Rauennate lib. 1.*

Calocerus columbæ ſigno eligitur.

Centenarius excedit.

ANNOTATIO.

EX Cronologia Eccleſiaſtica Pannini annos 5. Sanctus Calocerus Eccleſiæ Rauẽnati præfuit, quo tempore S. Theleſphorus Papa Pontificatum adminiſtrabat. Mirum autem videtur, quod ad Epiſcopatum in tam matura ætate, hoc eſt annorum 95. aſſumptus fuerit; nihil tum mirandum, ferunt enim illum ſenem robuſtiſſimum fuiſſe, ac ſub Antonino Pio vita defunctum.

DE S. HIPPOLYTO PRÆSBYTERO, ET SOCIIS Martyribus apud Abellinum.

HIppolytus, qui à nonnullis Hippolyſter appellatur Præsbyter Abellini, qui ex Antiochia Diocletiano, & Maximiano Impp. venerãt, multos ad Chriſtianam fidem prædicationibus, & miraculis conuertit: cæcos enim, & Dæmoniacos, aliosq; morbis oppreſſos liberauit. Cum autem multitudinem Gentilium, quæ ad Ioui ſacrificandum conuenerat, vt potius Chriſtum verum Deũ omnium Creatorẽ, & Redemptorẽ colerent, purſuaderet; ex ijs poſt longã cõcionem habitam, in qua cultus inanium Deorum confutatus fuerat, octo millia Chriſtianã Religionẽ ſuſcepere, templaq; Deorũ, Dianæ præſertim, euertere. In quibus Firmius, Fortunatus, & Fauſtinus Senatores, qui antea infenſiores Hippolyto fuerãt, ab eo edocti in cęterorũ conuerſionẽ adiumento fuerunt. Hippolytus Beneuentũ profectus, ibi aliquãdiu, vt fideles magis firmaret dem[illegible],

Octo millia circiter homines Chriſtianam religionem Hippolyti prædicatione ſuſcepiunt.

Abel-

Abellinum reuerſus Oratorium apud Iouis Capitulini Ædem, in qua Dæmon reſponſa dabat, conſtruxit. Cum autem ſe Dæmon reſponſa dare ob Hippolytum negaret, Hippolytus à Pontificibus crudeliter cæditur. Ductusque in templum Iouis, vt ſacra ei faceret abiecto Thurribulo, factaque oratione templum repentino fulgure percuſſum corruit. Quapropter vinctus Hippolytus, indomitisque Tauris per vrbem raptatus, tandem cum ſocijs Sabino, & Romulo capitis abſciſsione Martyrium compleuit. *Ex Antiquo Pergameno M.S. Corpus Atripaldæ apud Abellinum in marmoreo ſepulchro conditum eſt. Ex quo Aquã infirmis valde ſalutarem per tres dies circa eius feſtum diem defluere ferunt.*

Hippolytus indomitis Tauris crudeliſſimè raptatur.

Aquam ęgris ſalubrem ex Hippolyti ſepulchro per tres dies emanare dicitur.

ANNOTATIO.

Paulus Regius Epiſcopus Equen. prima parte de SS. Regni Neapol. S. Hippolyti, quem Hippolyſtum vocat. Longa oratione paſſionem deſcribit. illumque an. ſal. 306. die 1. Maij paſſum ait. Dauid autem Rhomæus in Catal. SS. eiuſdem Regni ad vij. Kalen. Martij. Illius, & Sociorum meminit. Forte hac die Inuentio, ſiue Trãsl. corundem Atripaldæ celebratur.

Concordantur Paulus, Regius, ac Dauid Rhomæus.

DE S. SECVNDINO EPISCOPO, ET PATRONO Vrbis Troiæ in Apulia.

Secundinus Epiſcopus, cum Troiæ Vrbis in Apulia Ecana veteribus dicta mœnia, ædes, Eccleſiæque inſtaurarentur, & templum Sanctæ Crucis in Cœmeterio S. Marci Euangeliſtæ extrueretur inter fodiendum antiqua ſepulchra repertus fuit cum huiuſmodi Epithaphio in marmore, *HIC REQVIESCIT S. AC VEN. SECVNDINVS EPISCOPVS, QVO SS. FABRICAS RENOVAVIT, RAPTVS IN REQVIEM TERTIO IDVS FEBR.* Quare effoſſa terra Corpus inuentum eſt, quo Ciuitas Troiana, tanquam pretioſiſſimo theſauro exultans maximoperè lætabatur: Dum autem debitos illi perſoluere honores ſatageret, Epiſcopus aduerſatus, Populumque arguens dementiæ ſeueris edictis, Secundino honorem prohibet haberi, qui ſtatim laterũ dolore correptus, poſt multa medicamina fruſtra adhibita tandiù torquetur, quoad reſipiſcens, erroremque ſuum publicè faſſus, veniam à S. Secundino precatus eſt. Quapropter Epiſcopo ipſo hortante templum auguſtum Secundino, in quo ſacræ ipſius reliquiæ, facto prius ad omnẽ ambiguitatem tollendam periculo iniecta ipſarũ in ignem particula, quæ abſq; vlla læſione ab igne reſiluit, honorificè reconditæ ſunt, ædificatur, ad cuius tumulum miracula aliquot perpetrata ſunt. In quibus illud narrant, quod Aquitanus quidam nobilis, qui Romam ad Apoſtolorum limina, deinde ad M. Garganum venerat, cum ex peſtilentia inſanabilem morbũ contraxiſſet, ita vt vſu membrorum deſtitutus, manibus, pedibusque adeò contractus erat, vt calcaneis natibus hærerent, hic Troiam ad S. Secundini reliquias venerandas perductus, ſtatim omnium membrorum ſanitatem recuperauit. *Ex Guaiferio Monaco Caſſanenſi. Et Monumen. Eccleſiæ Troianæ.*

Epiſcopus Troiæ tãdiù laterum dolore afficitur, donec S. Secundino debitum honorẽ reddi permittit.

Reliquiæ S. Secundini igne probantur.

Nobilis quidam Vir Aquitanus inſanabilis morbi ſanitatẽ à S. Secundino recuperat.

ANNOTATIO.

Ex Hiſtoria prædicta Sanctum Secundinum Epiſcopum Troianum fuiſſe videtur, quo autem tempore ei Eccleſiæ præfuerit, haud ſciri potuit.

DE

DE S. RVFFINO EPISCOPO, ET MARTYRE.

Hac die in Eccleſia Piſtorienſi celebrato.

RVffinus Marſorum Epiſcopus vnà cum Cæridio Præsbyt. eius filio Chriſti fidem Maximiano Imper. in ipſa Marſorum Ciuitate prędicans, Romæ apud Imperat. à Luciano quodam, qui ex Piceno Romam per Valeriam proficiſcebatur, magnamque populi multitudinem, ad Chriſtum Rufini Prædicatione conuerſam viderat, accuſatur. Quare Imperator Aſcanium Cornicularium mittit, qui Rufinum, & Cæſidium compræhenſos Romã perducat. Rufinus itaque vinctus Romam perductus carceri includitur. A quo poſt aliquot dies cum dimiſſus vnà cum Cæſidio, & alijs Chriſtianis fuiſſet iterum ab Idolorum cultoribus captus varie cruciatus fuit, ac tandem vnà cum Silone, & Alexandro apud Reate capite truncatur. *Ex Monum. Eccleſiæ Marſiyanæ, & Piſtorienſis. Quæ tamen mutila ſunt.*

Magna populi multitudo Rufini prædicatione conuertitur.

ANNOTATIO.

ACta SS. Ruffinni, & Caſidij in officio eorundem anno 1552. impreſſo legimus, quæ multis ſcatent erroribus.

De eiſdem in Martyrolog. Rom. ad diem 11. Auguſti agitur.

Februarij die 12.

DE S. MODESTO DIACONO, ET MARTYRE

Beneuenti.

MOdeſtus Leuita in Sardinia honeſtis Parentibus ortus, ab ineunte ætate in liberalibus diſciplinis inſtructus æquales ingenio longè ſuperãs, maximè verò morum, modeſtia excellens humilis, caſtus, patiens, pius, & miſericors fuit. Ad diſciplinas pietatis ſtudium, meditationem, orationes, diuinarumque literarum lectionem adiungebat. Peruulgata vitæ eius ſanctitate multi ad illum confluere, ac primùm orbati luminibus, quibus ille viſum reſtituit. Deinde claudi, ſurdi, muti, cum alijs ægrotis ad ipſum cateruatim deferuntur, voti compotes domum redeuntes. Dum mortuus ad eum deferretur, ipſeque aufugeret, precibus inſequentium victus, facta oratione, vitam illi impetrauit. Quatuor cæcis viſum, duobus verò defunctis vitam reſtituiſſe traditur. Surdos autem, mutos, claudos, & dæmoniacos multò plures liberauit. Factus Diaconus in perſecutione Diocletiani Imper. à perſecutoribus fidei tentus, cum nec minis, nec blanditijs à fidei conſtantia deterreri potuiſſet, Deosq; Dæmones appellaret, poſt equulei cruciatus, in ignem intra ardentes thermas inijcitur, paſſus eſt 6. Non. Octobr. Dioclet. & Maxim. Imper. *Ex antiquis lectionibus Breuiarij Eccleſiæ Beneuentanæ.*

Illuſtria Modeſti ornamenta, ac virtutes.

Modeſtus egregijs præfulget miraculis.

ANNOTATIO.

HAc die S. Modeſti inuentio, ſiue translatio recolitur, non Natalis, cum die 2. Octobr. quæ martyrio coronatus, ille contingat.

DE

DE S. GAVDENTIO EPISC. VERONENSI.

Gaudentius præclaris animi bonis exornatus.

GAudentius Epiſcopus Veronæ mirabili floruit ſanctitate, ac gregem ſibi commiſſum doctrina, vitæq; immaculatę exemplo mirabiliter pauit: erat in dicendo efficax, ac ſermones illius ingentem ſpirabant charitatis ardorem. magna item inerat ad perſuadendum in publicis concionibus vis, quibus innumerabiles Chriſto animas lucratus eſt. Obijt autem diem ſuum Pridie Id. Febr. Cuius corpus in Baſilica S. Stephani conditum fuit. *Ex libello de S. Eccleſia Veronenſis ab Auguſtino Valerio eius Eccl. Epiſcopo, & Cardinali conſcripto.*

ANNOTATIO.

ETſi tempus, quo S. Gaudentius Eccleſ. Veronenſ. præfuit ignoratur, ſeptimo tamē loco poſt S. Probum Epiſcopum ſedit, vti ex Catalogo Epiſcop. Veronenſium apparet.

DE S. BENEDICTO EPISCOPO ALBINGAVNENSI.

Benedictus miraculis emicat.

BEnedictus in Liguria ex honeſta Reuellorum familia natus apud Tabiam Oppidum ob eius vitæ probitatem, & ſingulares virtutes Epiſcopus Albingauni, (quæ Liguriæ littoralis eſt Ciuitas) creatur. Qui præter in officio Paſtorali diligentiam, miraculis etiam claruit; ægris enim varijs morbis laborantibus ſanitatem inter cætera impertiuit. Cum autem annos aliquot Eccleſiæ ſuæ laudabiliter, ſanctæq; præfuiſſet, circa annum ſalutis 900. migrauit ab hoc ſæculo. *Ex eius Epitaphio marmoreo, in quo tempus obitus, ac translationis illius, quæ anno ſal. 1409. facta eſt Nonis Decembris exprimitur.*

ANNOTATIO.

SVnt qui S. Benedictum, qui Albingauni colitur Epiſcopum Mediolanenſ. putent, ſed eos decipi epitaphium ſupra memoratum, quod in Eccl. Albingaunēſi legitur, ſatis demonſtrat. Deinde S. Benedictus Epiſcopus Mediolanenſ. die 11. Martij colitur, hic verò hac die, qua deceſſit, & quinta die Decembris, qua corpus illius tranſlatum fuit in ædem S. Mariæ de Fontibus eiuſdem vrbis.

Epitaphium S. Benedicti Epiſcopi Albingaunen. etſi rude.

„ *MArmoris in tumulo requieſcunt hic Benedicti*
„ *Oſſa beati: cuius perſoluit tempora carnis*
„ *Mors annis nouecentum, Vrbs hæc noſtra beata.*
„ *Et merito; quoniam ſibi paſtor pontificalis*
„ *Electus fuit, ac ægris quaſcunque ſalutes*
„ *Concedebat enim munitus amore ſuperno.*
„ *Inter mille annos quadringentos atque nouenos*
„ *Facta fuit translatio quinta luce Decembris*
„ *Corporis eius, qui nos protegat, atque gubernet.*

DE

DE S. CONSTANTIO CONFESSORE APVD BRIXIAM.

CONſtantius Comes militiæ primùm operam dedit, cũ autem diuitijs afflueret, ac ea redẽptoris verba *Si vis perfectus eſſe vade, & vende omnia quæ habes, & da pauperibus*, audiens perpenderet, tanquam ſibi dicta fuiſſent, ſpiritualibus diuitijs animum cæpit intendere, atq; in loco, qui in Conchis dicitur à Brixienſi Ciuitate ad 10. millia paſſum apud Triumpilinos, (quæ valis eſt) diſtante Eccleſiam Dei Genitrici vnà cum Cœnobio Virginum in Monte ædificauit. In quà ædificatione illud memorabile contigit, quod dum Carpentarij ligna cæderent, & leuigarẽt, Columba minutiſſimas lignorum ſtellas roſtro acceptas ijs locis, vbi futuræ Eccleſiæ iacienda erant fundamenta deponebat. Eccleſias præterea alias ad 24. varijs in locis exſtruxit. Iis, alijsq. pijs operibus clarus tandem ſancto fine quieuit. Cuius Corpus ibidem ſepultum poſtea Brixiam tranſlatum in Æde S. Catherinæ conditum eſt. *Ex Breuiario antiq. Humiliatorum, ac ex Monum. Eccl. Bxien.*

Conſtantius Cœnobium monialium Colũbę ſigno conſtruit.

Vigintiquatuor Eccleſias præterea varijs in locis ædificat.

ANNOTATIO.

LIcet ex dicto Breuiario, in quo vita S. Conſtantij paucis ennarratur, tempus, quo vixit, non appareat, Capreolus tamen in Annalibus Vrbis Brixien. illum circa an. ſal. 1150. quo tempore S. Honorius Epiſcopus Eccleſia Brixien. praerat, vixiſſe ſcribit. Transl. cuius ab eod. Capreolo lib. 12. an. D. 1483. circiter facta eſt.

Februarij die 13.

DE SANCTO BENIGNO PRÆSBYTERO, & Martyre Tudertino.

BEnignus Tuderti natus à prima ętate in Chriſtiana religione eruditus; ita in ea profecit, vt ſacris ordinibus inſigniri mereretur: ac tandẽ ad Sacerdotij dignitatem perueniret. Quo tempore Diocletianus, & Maximianus Imperatores in Chriſtianos perſecutionem commouerant. Cum autem Benignus diuinæ pietatis ardore incenſus, nullo terrore perculſus, fidem verbo, & exemplo promulgare non deſiſteret, ab Idolorum Cultoribus captus, varijs afficitur ſupplicijs, ac denium munus Sacerdotale martyrij gloria cumulauit. Corpus eo loco ſepultum eſt, in quo Baſilica cum Sacrarum Mulierum Cœnobio eius nomini ædificata fuit, cuius veſtigia ad hæc vsq; tẽpora Eccleſia ipſa ſolo æquata, cernuntur. Vnde celebri pompa ad Eccleſiam Monialiũ S. Benedicti tranſlatum eſt. Contigit autem miraculum huiuſmodi, quòd, cum monachus quidam Conuerſus, vt vocant, Sacrum Benigni caput, quod in argentea theca incluſum aſſeruabatur, furaturus in Eccleſia ſe abdidiſſet, ac theca lapide confracta abſtuliſſet, nunquam loco egredi potuit, circuiens enim nunquã Eccleſiæ oſtium (diuina operante virtute) reperire potuit. Quare caput referre in eadẽq; theca recludere coactus eſt. *Ex officijs Eccleſia Tudertina nuper approbatis.*

Benignus fidei Promulgator.

Conuerſus furaturus caput S. Benigni oſtium, vndè egredi poſſet nunquam reperire potuit.

ANNOTATIO.

MOnaſterium Monialium, in quo Corpus S. Benigni aſſeruatur, Militiarum appellatur.

DE SS. MARTYRIBVS FVSCA VIRGINE, ET MAVRA Eius Nutrice Rauennæ.

Fuſca cum Nutrice triduo ſine cibò, & potu carceri includuntur.

Pater ipſe Fuſcam occidere parat.

Fuſcam Angelo ſociatā milites repe riunt.

Maura Nutrix gladio transfigitur.

FVſca Virgo, Rauennæ Patre Idolorum Sacerdote nata: cum annum ætatis 15. ageret, deſiderioq; Chriſtianæ Religionis flagraret: re cū Maura eius Nutrice communicata, illam ad eandem religionem amplexandam hortabatur; qua aſſentiente, vtraque ab Hermolao Præsbytero baptizatur. Quod cum Pater accepiſſet, & indignè ferret, filiam à propoſito conatur auertere. Cū autem verbis nihil proficeret, illam cum Nutrice triduo abſque cibo, & potu carceri includit. Intromiſſis interim matronis, quæ eam à ſententia remouerent, mortem ſibi à Quintiano Præſide, qui breui Rauennam venturus erat, afferēdam nunciantes; Cum verò Fuſca immobilis perſiſteret, Pater ei optionē dat, vel Dijs ſacrificandi, vel antè aduentum Præſidis moriendi, eamq; Deos colere recuſantem cum Pater interficere vellet, Mater, vt ſpatium aliquor dierum ad reſipiſcendum concederetur, interceſſit. Interim Quintianus Rauennam aduēnitans, Fuſcam, & alios Chriſtianos ſibi preſentari iubet, quam miniſtri orantem, & Angelum iuxta illam ſtantem inuenere. interrogata igitur Fuſca à Præſide, conſtanſque in Chriſti fide reperta, flagellis primum cæditur, Deindè cum in confeſſione fidei conſtantior uideretur, extra vrbem ducta, gladio circa latus transfigitur, Idibus Februarij. Quo mortis genere, & Maura, quæ corpus Virginis amplexata fuerat, coronata fuit. *Ex Monum. Eccl. Rauennatis.*

ANNOTATIO.

PAſſæ ſunt in Perſecutione Decij Imp. vt in Martyrol. Rom. legitur. Corpora à Nautis Chriſtianis Tabratam vrbem Africæ delata condita ſunt: donec ea euerſa à Vitali ſiue Veneto Torcellum Naui impoſita translata fuere.

Gregor. Mœnia Vrbis, ac multas ſacras Aedes reficit.

Bonifacius à Gregorio in Germaniam miſſus, ac deinde Maguntiæ Archiepiſcop. in Frygia martyrio coronatur.

Leoni Iſaurico Gregor. generoſè opponitur, vtpotè acerrimus Eccl. libert. defenſor.

Non licere Imperatori quidquā de fide, aut Eccleſia ſtatuere monet Gregorius.

DE SANCTO GREGORIO PAPA Huius nominis II.

GRegorius Romanus Marcelli filius, à Sergio Papa in clericorum numerū adſcriptus Bibliothecæ præficitur. Factus Diaconus Conſtantinopolim proficiſcitur ob Eccleſiæ negotia, vbi maximè eius doctrina enituit, & eloquentia. Romam reuerſus Conſtantino, qui deceſſerat, in Pontificatu ſubrogatus eſt. Statimque mœnia Vrbis refecit, & Sacras Ædes præſertim S. Petri, & S. Laurentij extra muros, quas etiam ſacris vaſis ex auro, & argento ornauit. Monaſterium via Oſtienſi apud Baſilicam S. Pauli extruxit. Bonifacium Monachū in Germaniam miſit, cuius opera maxima Germaniæ pars ad Baptiſmum peruenit Qui poſtea Maguntiæ Archiepiſcopus fuit, martyrio in Fryſia coronatus. Leoni III. Iſaurico Imp. aduerſus ſacras imagines pugnanti generoſè reſtitit, Quapropter moleſtias aliquot paſſus eſt: Sed Deo protegente, conſpirationes in eum euanuere. Fuit etiam Eccleſiaſticæ libertatis acerrimus defenſor: Nam coacta Synodo, non eſſe Imperatoris de fide, deque Eccleſiæ legibus ſtatuere, Imperatorem Epiſtola decretali ad eum miſſa, monuit. Ijs, alijsque rectè, & piè geſtis ſanctitateque clarus, cum an. 14. Eccleſiam Dei gubernaſſet, migrauit in Cœlum. *Ex Platina, & alijs vitæ Pontificum ſcriptoribus.*

AN-

ANNOTATIO.

PLatina hic ab alijs diſſentit: nam Gregorium ferè annos 17. præfuiſſe, dieq; 11. Februarij ſepultum, quem alij annos 14. & menſes aliquot Pontificatum tenuiſſe, ac Idibus Feb. hoc eſt die 13. obijſſe, vt habent Martyrologia, præcipuè Romanum. Apud Baron. in Annal. præfuit annos 16. menſ. 8. dies 10. obijtque ann. Dom. 731. Leone Iſaurico Imp.

Platinæ ab alijs diſſenſio

DE S. PETRO EPISCOPO VERCELLENSI.

PEtrus Epiſcopus Vercellenſ. huius nominis ſecũdus, Vercellis natus, & educatus, ad Epiſcopatum euectus ad omnem pietatis exercitationem ſe contulit. Peregrinatione Hieroſolymitana ſuſcepta, Babilonem Aegypti, quo tempore Chriſtianorum copiæ à Soldano diſſipatæ ſunt, venit, & captus cũ alijs multis in vincula coniectus, diù carcere maceratus eſt: Quoad Beati Bononij monachi, qui eò venerat, opera, vnà cum alijs Chriſtianis è cuſtodia liberatur. Inde naui cum Bononio verſus Hieroſolymam nauigat, vbi ſtudio deuotionis deditus ſingula loca ſancta inuiſit. Poſtea Conſtantinopolim venit, vbi Bononius, Hieroſolymam redeundi cupidus, eum reliquit. Tandem Vercellas ad Eccleſiam ſuam reuerſus, Bononium Hieroſolymis accerſendum, ac inde in mortui Abbatis locum Monaſterio Locedienſi præficiendum curat, cum quo maximam temporis partem in ſacris eloquijs conſumebat. Demum Eccleſia Vercellenſi piè, rectèque adminiſtrata, Idibus Feb. in cœlum euolauit. *Ex officijs Eccleſiæ Vercellenſis, & vita Epiſcoporum ſcripta.*

Petrus Hieroſolymas peregrinat', ac Babilonẽ profectus in vincula conijcitur.

ANNOTATIO.

CArolus Sigon. lib. 2. de Epiſcopis Bonon. Bonifacium Marchionem M. Ferrati Cœnobium Locedienſe conſtruxiſſe; eiq; Bononium monacum S. Stephani Bononiæ præfeciſſe ſcribit, cum tamen ex vita S. Petri Epiſcopi, Bononium haud primum Abbatem Locedien. fuiſſe appareat.

Caroli Sigonij aſſertio haud multũ firma.

DE S. STEPHANO ABBATE REATINO.

STephanus Abbas apud Reate, vt S. Greg. Papa teſtatur, magna ſanctitate emicuit; nihil in hoc mundo poſſidens, nihil requirens, ſolàm Paupertatẽ diligens: in aduerſis patientiam amplectens ſecularium conuentũ fugiẽs; orationi ſemper vacans. Is cum quadam die meſſem ſua manu ſectam ad arcã deduxiſſet, qua ipſe cum diſcipulis nihil aliud habens, viueret, quidam peruerſæ voluntatis vir, illam igne ſuppoſito incendit: Cum autem, qui hoc Stephano nuntiarat, diceret, *Væ væ Pater Stephane quid tibi contigit*, qui mente placida reſpondit, *Væ quid illi contigit, qui mihi hoc fecit*, magis illi qui peccatum commiſerat, condolẽs, quàm ſibi, qui peccati alieni damna tolerabat. Cum dies mortis aduenîſſet, multi, vt tàm ſanctæ animæ de ſeculo hoc recedenti animas ſuas cõmendarent, conuenerunt, quorum alij ingredientes Angelos videbant; ſed aliquid dicere non poterant, tantuſque, & qui Angelos viderant, & qui non viderant timor inuaſit, vt nullus, egrediente Sancti Stephani anima, illic perſiſtere potuerit; omnibus timore percuſſis, inde fugientibus, ex quo, quæ & quãta vis fuerit, quæ egredientem animam ſuſcepit cuius egreſſum nemo mortalium ferre potuit, intelligitur. *Ex libro 4. dialog. capit. 19.*

Stephanus non ſuo, ſed lædentis, dãno patienter condolet.

Stephano animã agenti, occurrentes Angeli omnes perterrefaciunt.

AN-

ANNOTATIO.

Hic S. Abbas longè ab alio Stephano Præsbytero, qui in eadem Valeria Prouincia ſanctitate floruit, diuerſus eſt: de quo idem S. Greg. lib. 3. dialog. c. 20. rem miram narrat, quòd, cum domum ex itinere rediſſet, mancipioq; negligenter loquens, præcepiſſet dicens, veni diabole diſcalcia me, mox caligarum corrigiæ ſumma velocitate diſſoluere ſe cœperunt, obediente diabolo; quod Præsbyter videns, vehementer expauit, dicens recede miſer, non enim tibi, ſed mancipio meo locutus ſum, ad cuius vocem ille protinus receſſit.

De alio S Stephano Abbate res mira narratur.

DE SS. HAYMONE, ET VEREMVNDO CONFESSORIBVS APVD MEDAM.

Haymo, & Veremundus fratres à duobus Apris inuaduntur.

HAymo, & Veremundus fratres, Turbigij in agro Mediolanẽſi Comites ex nobili Coriorum familia: cum inter venandum à duobus Apris inuaſi fuiſſent, nec aliud perfugium haberent, Lauros non longè à templo *S.* Victoris Mart. aſcenderunt, ſed Apris terram circumfodientibus, ex quo Lauros corruere neceſſe erat, à S. Martyre opem implorant Cœnobium ibi Virginum ſuo nomini conſtruere pollicentes: Quo facto voto, ſtatim Apri receſſere. Illi verò tanti memores beneficij Monaſterium Monialium S. *B*enedicti titulo S. Victoris Mart. ędificarunt, *S*ęculoq; vale dicto, ibi quotidie ieiunantes, ac ter in hebdomada panem tantumodo, & aqua recreati humi cubantes cilicio induti Deo inſeruierunt, diuitijs ſuis partim pauperibus erogatis, partim ei Monaſt. attributis. Quam viuendi normam vſq; ad extremum vitæ ſeruauerunt. Cum autem migraſſent è vita circa an. ſal. 790. in eadem Eccleſia tumulati ſunt, miraculis aliquot poſt mortem ſubſecutis. Nam inter alia Abbatiſſa à Medicis, deſperata ſalute, & alia Monialis ab Apoplepſia horum interceſſione liberatæ ſunt: cum mulier fœtum peperiſſet mortuum, & immaturum, horum Sanctorũ Confeſſorum nomine inuocato reuixit infans, & baptizatus eſt. Veremundi ei nomine indito. *Ex officio illorum per Fratrem Modeſtum Comenſem Inquiſitorem edito an. ſal. 1702.*

Abbatiſſa quædam, ac altera Monialis deſperatã ſalutem corporis horum interceſsione cõſequuntur. Fœtus æditus mortuus viuit.

ANNOTATIO.

IN officio memorato, quod penes Moniales S. Benedicti Medæ Pagro Mediolanen. eſt, nonnulla parum veriſimilia, quæ corrigi poſſent, continentur: ibi, (quòd miror) nulla colendi illos licentiæ fit mentio.

Februarij die 14.

DE S. VALENTINO PRAESBYT. ET MART. ROMAE.

VAlentinus Præsbyter Romæ Claudio Imp. quòd Chriſtianus eſſet, delatus, ab eoq; de religione interrogatus, ſe Deum, qui cœlum, & terram, cunctaq; fecit in eſſentia vnum, in perſonis verò trinũ, non autem Iouẽ, aliosuè Deos, qui in impudicitijs vitam traduxerunt, colere reſpondit, & cur factus homo mortem ſuſtinuiſſet, tanta dicendi vi explicauit, vt multis, cum Imperatore, aurem dictis eius præbentibus, Calphurnius Præfectus præſentes, Imperatorẽ quaſi ſeductum, inſimulans, admoneret, ne ſe ab immortalium Deorum cultu pro Crucifixo auerti ſinerent; Qua voce Imperator commotus Valentini cauſam

ſam Calphurnio cognoſcendam commiſi. Qui ne animum Imperatoris offenderet, illam Aſterio Vicario remiſit. Valentinus itaq; domum Aſterij perductus filiæ illius cæcæ ſtatim, oratione facta, viſum reſtituit, ipſumq; Aſterium cum tota eius domo triduo fide inſtructum baptizauit. Quæ cum Claudius reſciuiſſet, Senatum veritus, ne in ſe, tanquam Chriſtianis fauentem, aliquid moliretur, miſit qui Aſterium, & alios Chriſtianos varijs pœnis affectos interficerent. Valentinum verò fuſtibus cæſum in Chriſtiana fide, & confeſſione capite plecterent. Quod 16. Kal. Martij circa an. ſal. 272. factum eſt. *Ex Beda, & paſſione à Surio tom. 1. ex M.S. antiq. relata.*

Valentinus viſum cæcæ reſtituit.

ANNOTATIO.

Vereor, ne hic error circa martyrij S. Valent. tempus interceſſerit: nam Claudius Imp. an. D. 271. Pridie nonas Feb. ex Cronologia Impp. apud Panuinium, & alios deceſſit, non ergò vt videtur die, & anno ſupra memoratis Claudius inter viuos erat. Idem apud Baron. in Annalib. qui an. D. 272. Aurelianum, non Claudium imperio præfuiſſe ſcribit.

DE S. VALENTINO EPISCOPO, ET MARTYRE INTERAMNENSE.

Valentinus Interamnæ nobili genere ortus cum adhuc Diaconus eſſet, vitæ ſanctitate, & doctrina cæteris Clericis præſtabat. Cum autem S. Felicianus Epiſcopus Fulginas Interamnam veniſſet, ab eo populo inſtantiſſime poſtulante, Interamnenſis Epiſcopus conſecratur: Quo in munere nihil antiquius habuit, quam vt religionem Chriſtianam propagaret. Duas inſtituit congregationes Clericorum vnam, alteram Virginum, in quarum numero Sancta Agapes fuit. Romam profectus Chæremonem Cratonis Rethoris filium toto corpore contractum, & caput intra genua tenentem mirabiliter oratione curauit, quo miraculo Cratonem poſt longam de fide Chriſtiana cum eo diſceptationem, cum tota familia, & alijs, in quibus Apollonius, Proculus, & Ephebus, Cratonis diſcipuli fuere, baptizauit. Cum autem magnus concurſus Gentilium fieret, qui ob miracula, & Prædicationem S. Valentini ad Chriſtum conuertebantur. His ad Senatum delatis, aduocatus Valentinus, ac de religione interrogatus cum Chriſtum Deum, & Dominum intrepidè confiteretur Placido Vrbis Præfecto traditur puniendus, qui S. Epiſcopum diutino carcere afflictum, multis deinde verberibus cædi iubet. Poſtremò Populi, bene erga Valentinum affecti, tumultum veritus, noctu illi caput amputari præcipit circa an. ſal. 273 Aureliano Imperatore. Cuius corpus à SS. Apollonio, Proculo, & Ephebo Interamnam relatum, in ſuburbano Prædio conditum fuit, ibiq; Eccleſia ſuo nomini ab eiſdem ædificata. quod in arca plumbea an. D. 1605 ab Epiſcopo Interamnenſi die 21. Iulij repertum fuit. *Ex Monum. Eccl. Interamnenſis, Vita prolixè ſcripta apud Bouonium Mombrit. leg.*

Sancta Agapes.

Crato Romæ Rethor ob ſanitatem filio à Valentino impetratã cũ tota eius familia baptiſmũ ſuſcipit.

Valentinus torquetur.

ANNOTATIO.

Nonnulli acta alterius Valentini Epiſcopi Interamnenſis, qui floruit Iuſtino Imp. cum huius confundunt, ſicuti & Monumenta Eccleſiæ prædicta M.S. nonnulla habent digna correctione; maximè verò in eo, quod Eccleſiam Romæ in via Flaminia S. Valentino extructam dicitur; id enim non de Valentino Epiſcopo Interamnenſi, ſed de Valentino Presbytero Romano, & Mart. verum eſt.

Quædam in vita S. Valentini correctione digna.

DE SS. MARTYRIBVS VITALI FÆLICVLA, Et Zenone Romæ.

HOs Martyres Romæ pro Chriſto martyrio coronatos antiqua Martyrologia Bedæ, Vſuardi, & Adonis habet quos Martyrolog. Romanum cum alijs recentioribus ſequitur: Sed quo tempore, & quo martyrij genere affecti fuerint, nullibi legitur.

ANNOTATIO.

PRæter ſupra memorata mem. etiam horum SS. Mart. Vuandelbertus his verſibus.

„ *TVum decimo ſeſtoq; die præeunte Kalendas*
„ *Martyr Vitalis nitet, & Felicula Virgo.*

DE SS. MARTYRIBVS MODESTINO EPISCOPO, FLORENTIO Præsb. & Flauiano Diacono apud Abellinum in Campania.

Modeſtinus mira efficit. Modeſtinus plumbatis cęditur. Iterum diriſsimè exagitatur. Immaniſsimè cruciatus. Modeſtinus ab Angelo vinculis extrahitur. Aegrotos curat, defunctumq; ad vitam reddit. Statua concidit, Dracoq; ex ea profiliés multos necat. Modeſtinus tunica ærea candenti induitur in ollamq; feruentem conijcitur.

MOdeſtinus Epiſcopus, cum Diocletiano Imper. perſecutio in Chriſtianos apud Antiochiam vigeret in mõte annos 7. fugiens manſit pluta ibi ope-ratus mirabilia; donec diuino admonitu Anthiochiam deſcendit: multis in via poſſeſſis à Dæmone curatis, ad fidemq; Chriſti conuerſis. Qua propter ad Imp. perductus, deq; Religione interrogatus ſe Chriſti ſeruum liberè profeſſus eſt. Iuſſus autem Dijs ſacrificare, ſe verò Deo, & Viuo, qui cuncta creauit, non lapidibus ſacrificare reſpondit. Quo reſponſo ira accenſus Imperator Modeſtinũ in cœlum aſpicientem, Chriſtoq; gratias agentem plumbatis cædi iubet. Cũq; Diocletianus multa illi pollicitus, vt iuuentutis ſuæ conſulens, Deos colere il-lum hortaretur, Modeſtinus ſubridens ſe non auro, non argento, nec alio præ-mio, neq; quouis ſupplicio à Chriſto ſeparatum iri reſpondit. Qua de re ma-gis iratus Imperator illum extendi, ac duriſſimè cædi imperat: cumq; nulla læ-ſionis ſigna in eo viderentur, idq; Imper. maleficijs tribueret, Modeſtinus hæc Imp. non maleficia, ſed beneficia ſunt Chriſti. Tunc illum Tyrannus vngulis ferreis dilaniari, plumboq; pice ſulphure, reſina, alijsq; rebus feruentibus per-fundi iubet, ex quibus cum nihil læderetur, populusq; commotus, Deum Chri-ſtianorũ verum conclamaret, ingens terræmotus, tonitruis, fulguribusq; ſubſe-quentibus, fit, ita vt Imp. perterritus fugeret, Modeſtinumq; in carcerem ferre-is vinculis cõſtrictum recludi imperaret; vndè ab Angelo eductus vinculis om-nibus reſolutis in Italiam venit circa Campaniæ littora, vbi multos ægrotos cu-rauit, & defunctum, qui ad ſepulturã deferebatur vitæ reſtituit: multis eo mi-raculo ad Chriſtum perductis: erant autem cum illo Florentinus, ſeu Floren-tius Præsbyter, & Flauianus Diaconus. His Maximiano Imp. delatis Modeſti-num cum ſocijs ad ſe adductum, vt Deos colerent, hortatur. Sed orante Mo-deſtino ſtatua, quam adorare iubebatur, concidit, & ex ea egreſſus Draco, mul-tis interfectis, metum omnibus afferebat. Quo ad Modeſtini præceptum di-ſpatente plurimi fidem ſuſcepere, gladio mox iuſſu Imp. animaduerſi. Tunc Imp. Modeſtinum tunica ærea candenti indui iubet, inquiens, nunc videbimus, an Deus tuus te eripere poſſit. Cum autem illa frigefacta ſtatim nullam ſen-ſiſſet læſionem, in ollam oleo, pice, ſulphure, plumboq; feruente immittitur, ac

cum

cum etiam illæſus extitiſſet, cum ſocijs carceri denuo excruciandus includitur. Vnde ab Angello noctu educti apud Abellinum in locum, qui Pretorium dicebatur, veniunt, ibiq; non multo poſt 16. Kal. Mart. obdormierunt. Quorum corpora ab Epiſcopo Abellinenſi, Gulielmo II. regnante, Abellinum tranſlata ſunt, multis miraculis perpetratis: *Ex paſſione M. S. in multas lectiones digeſta, quæ in Eccleſia Abellinenſi ſeruatur.*

Modeſtinus cum ſocijs ab Angelo carceribus educuntur.

ANNOTATIO.

Historia hæc mihi maximè ſuſpecta eſt, quod eadem prorſus continet, quæ S. Eraſmi Epiſcopi, & Mart. apud Formias cōtinet, præter inuerisimilia, quibus expurganda eſſet. Nos plura propterea omiſimus.

Hiſtoria cenſenda ſuſpecta.

DE S. ELEVCADIO EPISCOPO RAVENNATE.

ELeucadius Græcus natione, in Philoſophia Platonica præſertim probe verſatus à S. Apollinari ad Chriſti fidē, quam antè acerimè oppugnarat, conuerſus eandem libris piè, ac doctè conſcriptis egregiè defendit, ſacrisq; initiatus, cum ex Philoſopho doctiſsimus in Chriſtiana religione euaſiſſet, poſt S. Aderitum, columba cælitus capiti illius aduolante, Epiſcopus Rauennatum ordinatur. Hic plures ex diuinis libris latinè, & Græcè interpretatus eſt. Multa ſcripſit in quibus de conceptu Chriſti ex Virgine de Morte eiuſdem, & alia, quæ temporum iniuria ad manus noſtras minimè peruenerunt. Summa pietate, paſtorale munus adminiſtrauit, virtutibusq; omnibus vſq; adeò floruit vt in terris manens vitam cœleſtem imitaretur. Illum *S.* Petrus Damianus ſummis laudibus effert, qui & ſi martyr haud occubuit ob perſecutoris defectū, martyrio tamen haud animus defuit. Migrauit autem è vita 16. Kal. *M*art. an. Domini 115. apud Claſſem ſepultus, cuius corpus ab Aſtulpho Longobardorum Rege Ticinum tranſlatum, in Baſilica S. Michaelis honorifice conditum eſt. *Ex Eccl. Rauennat. Monum: ac ex hiſtoria Hier. Rubei lib. 1.*

Eleucadius ex oppugnatore propugnator fidei acerrimus euadit.

Archiepiſcopus Rauēnas columbæ volatu creatur.

Compluriū operum compilator extitit.

S Petrus Damianus Eleucadium commendat.

Eleucadius Martyrij flagrantiſsimus

ANNOTATIO.

Hic miror, in vita huius S. Epiſcopi Gentilitatem ſuo tempore extinctam ſcriptum eſſe, cum illa non modo ad Diocl. & Max. Impp. tempora perdurarit: plures enim ſub diuerſis Imperatoribus Rauennæ martyrio coronati ſunt extitere: ā laborum Sacerdotes vti SS Funa. & Alaui acta teſtantur ſed, & ſub Chriſtianis Impp. non prorſus abolita fuerit. Fuit autem Eleocadius ſiue Eleucadius tertius Rauennatum Epiſcopus. Baron. in Annal. ad an. D. 75. Eleucadium Aderito ſucceſſiſſe circa id tempus ſcribere videtur: cum Epiſcopatum inierit circa an. D. 100. ex alijs apud Hieron. Rub. & Cronol. Panuin.

DE S. ANTONINO ABBATE SVRENTINORVM PROTECTORE.

ANtonius Campaniæ in Picentinis ortus vitam *M*onaſticham in *M*onaſterio Caſſinenſi profeſsus eſt, ac ob eius præclaros mores, vitæq; probitatem Abbas creatur. Sed Eccleſia cum Cœnobio à Longobardis euerſa Stabias venit, vbi aliquandiù cum Catello Epiſcopo (cum quo intimam familiaritatem contraxit) commoratus, poſtea ſolitudinis deſiderio captus, in montem inter Stabias, & Surentum ſeceſſit, quo etiam Catellus cum Antoninum retra-

S. Michaelis Arcangeli apparitio.

here non potuiſſet, ſe contulit. Ibi Diuo Michaeli Arcangelo, qui vtrique in ſomnis apparuit, Ædiculam ad ſacra facienda extruunt. Cum autem Stabientes Epiſcopum apud Pont. Rom. quod, Eccleſia relicta in montibus habitaret, accuſaſſent Catellus Romam vinctus perductus, diù carceri mancipatur: Antonino ea re maximè afflicto, Deumq; aſſiduè, vt Catellus reſtitueretur, orante, qui etiam Bonifacio Papæ, cui Catellus Pontificatum poſt Sabinianum prædixerat, apparens per viſum, vt Catellum virum innocentem, vti promiſerat dimiſſum, reſtitueret, egit. Reuerſo itaq; Catello, Antoninus paulo poſt à Surentinis ſummopere expetitus, Surentum veniens Abbas ibi Benedictinorum Monaſterio præficitur, vbi D. Martino fanum extruxit, & Chriſti Domini Paſſionem proprijs manibus in marmore exculpſit. Cum autem ſibi ex hac vita migrandum eſſe præſentiret, corpus ſuum, neq; in Vrbe, neq; extra illam ſepeliri iuſſit. Defunctus itaq; 16. Kal. Mart. circa an. ſal. 625. in ipſo vrbis muro tumulatus fuit, innumeriſq; miraculis effulſit, in quibus vnum ex tot narrare libet.

Fur ſurrepturus pretioſiora, Eccleſia exire neſciens in facinore depræhenditur.

Quidam cupiditate obcæcatus nocte templum D. Antonini effractis valuis ingreſſus, vt prætioſa quædam inde auferet: tota nocte pererrans nunquam locum, quà ingreſſus fuerat, valuit reperire. Maneq; a Sacerdotibus in facinore depræhenſus illud palam confeſſus, veniam impetrauit. *Ex vita per Dauid Romaeum Surentinum Præsbyterum prolixius ſcripta.*

ANNOTATIO.

Campania, cuius ſupra fit mentio, vrbs eſt Epiſcopali Sede decorata in Principatu citeriore, vt vocant, ſita Ebolo op. præclaro vicina; Cuius Epiſcopus Compſani Archiepiſcopi ſuffraganeus eſt.

Februarij die 15.

DE SS. FAVSTINO, ET IOVITA MARTYRIBVS BRIXIENSIBVS.

Fauſtinus, & Iouita exquiſitiſsimis ſupplicijs torquentur.

Calocerus Miniſter conuertitur.

Fauſtinus, & Iouita Brixiani, quorum Prior Præsbyter, alter Diaconus erat, à S. Apollonio Epiſcopo ordinati, cum Brixiæ Chriſtum Dominum Traiano Imperatore prædicarent comprehenſi, cum Dijs ſacra facere nollent, in equuleo ſuſpenſi cruciantur, ex quo ſolutis, ac nihil læſis Calocerus vnus ex Miniſtris conuerſus eſt. Fauſtinus verò, & Iouita in Ergaſtulo concluſi à Chriſto Domino noctu viſitantur, carcere nimia luce colluſtrato. Quod cum Cuſtodes vidiſſent, & ipſi in fide à Fauſtino, & Iouita inſtructi, ad Chriſtum conuertuntur, vnà cum aliquot militibus, qui omnes cum Calocero ab Apollonio baptizati, capite plexi ſunt, excepto Calocero, qui vnà cum Fauſtino, & Iouita vinctus Mediolanum perducitur, vbi Dijs nolentes imolare in equuleo torti lampadibus ardentibus ad eorum latera admotis, exuruntur, igne etiam copioſo ſtupa, reſina, & oleo adhibitis ſubiecto. Cũ autem, SS. orantibus, ignis ſtatuas Deorũ incendiſſet, illi taurorũ ferocium caudis alligati vt raptati diſcerperentur, in Syluas dimittuntur. Sed tauris effectis, vt agni, manſuetis, Sancti ab Angelis ſoluti cum tauris ad vrbem reuertuntur. Quæ cum magicis artibus tribuerentur Calocerus Antiocho præſidi puniendus traditur Fauſtinus

S. Secundus Aſtenſis.

verò, & Iouita in carcerem detruſi, Mediolani, vbi à Sancto Secundo Aſtenſi viſitantur, cui Fauſtinus Sacra Communione refecto Euchariſtiæ partem

S. Mar ïano

S. Martiano Dertonenſi Epiſcopo, qui in carcere detinebatur deferendam dedit. Mediolano Romam, vbi ab Euariſto Papa in fide roborantur, & Neapolim, vbi exquiſitis tormentis cruciati ſunt, indeque demum initio Imperij Hadriani Brixiam reducti, in confeſſione fidei perſiſtentes capite plectuntur 15. Kal. Martij. Quorum corpora à Chriſtianis ſepulta ſunt. *Ex vita & paſſione eorundem à Sur. Tom. 1. relata, ac ex Pet. in Catalogo SS lib. 3. cap. 127.*

S. Martianus Dertonenſ. Epiſcopus.

ANNOTATIO.

Illud de Hadriano Imper. dubitationem habet. Nam ipſum Chriſtianos minimè perſecutum. Oroſius lib. 7. cap. 27. & S. Aug. lib. 18. c. 52. de Ciuit. Dei ſcribunt. Quin potius ad Minutium Fundanum, Aſiæ Proconſ. ſcribens Hadrianus Chriſtianos alicuius delicti delatos, niſi illud probetur, prohibet puniri, vt ſcribit Euſeb. lib. 4. cap. 9. Hiſt. Eccleſ. Quod ſi Seuer. libr. 2. & alij Hadrianum Chriſtianos perſecutum ſcribunt, id ita accipiendum arbitror, illius Præſides, & Præfectos Traiani edicta non Hadriani, (à quo Tertullianus in Apologetico nullum in Chriſtianos edictū emanaſſe ſcribit) ſecuti delatos, vel inquiſitos puniſſe Chriſtianos, donec eos memorato reſcripto ad Minutium compeſcuit. Forte itaque Fauſtinus & Iouita non præſente et iubente Hadriano, ſed eius Præſide martyrio coronati ſunt. Et quoniam ex multorum mart. Actis Hadrianum illorum ſupplicijs præſentem fuiſſe & eos torqueri iuſſiſſe apparet. Ita controuerſia hæc conciliari poſſe videtur, vt illum in primis Imperij ſui annis Chriſtianis infenſum eos puniri iuſſiſſe; poſtea verò non ſolum non fuiſſe perſecutum, ſed perſecutionem cohibuiſſe dicamus. Licet Præſides alicubi erga Chriſtianos male affecti, illos ſibi delatos punirent.

An Hadrian. Imper. Chriſtianos ſit perſecutus.

DE S. CRATONE MARTYRE ROMAE.

Craton philoſophus, & rhetor Athenienſis Romæ Rhetoricam glorioſè docebat. Hic Chæremonem filium adeò contractum, & omnium membrorum vſu deſtitutum, vt ora genibus hærerent. Cùm autem S. Valentinum Epiſcopum multos diuinitus curaſſet, accepiſſet, accerſitum orat vt filio opem ferat, ſi poſſit, cum Valentinus filium eius curatum iri, ſi in Chriſtum crederet, diceret. Quod cum annuiſſet, filius membrorum integritatem, ſanitatemq; conſequutus eſt. Quare Craton cum vxore, totaque familia à Sancto Valentino in fide Chriſti eruditus baptizatus eſt. Cùm verò hæc Senatui Romano innotuiſſent poſt Sancti Valentini necem, & Craton comprehenſus propter Chriſtianæ fidei confeſſionem capite truncatus eſt 15 Kal. Martij. Cuius corpus in prædio ſuo à Chæremone filio conditum fuit; qui poſt Patris paſſionem, aliquandiù pijs operibus deditus vixit, & ſancto fine quieuit. *Ex paſſione Sancti Valentini Epiſcopi Interamnenſis Ex Martyrolog. præſertim Vſuardi, & Adonis, nec non ex Petr. in Catal. SS. lib. 3. cap. 126.*

Craton Romæ Rhetoricam glorioſè docet.

Vt ſupra in die S. Valentini.

Chæremon ſanctis operibus auctus in cœlum aduolat.

ANNOTATIO.

Cratonem græcum natione, & Oratorem fuiſſe omnes qui de eo agunt, aſſerunt. Sed quod Athenienſis eſſet Petr. in Catal. loco citato ſcribit; quòd verò philoſophus eſſet, ex Sancti Valentini Epiſcopi vita colligitur.

DE S. AGAPE VIRG. ET MART. INTERAMNEN.

Agapes S. Valentini diſcipula.

AGapes, Virgo nobilis Interamne nata ſub S. Valentino Epiſcopo Interamn. floruit, vna ex numero earum, quæ ex eiuſdem S. Valẽtini inſtitutione in ſocietate tamquam in Cœnobio, ac vti Moniales degebant. Cum autem Idolorum cultores in Chriſtianos furerent. Interamnæq; eos maximè perſequerentur: poſt magiſtri mortem, & ipſa Interamnæ compræhẽſa, cũ in Chriſti confeſsione immobilis perſiſteret, gladio animaduerſa, virginitati martyrij palmã adiunxit 15. Kal. Martij. Cujus Corpus in eò loco, qui Interturres dicitur, à Chriſtianis conditum eſt: vbi templum eius nomini à S. Anaſtaſio Epiſcopo Interamnen. erectum fuit. Caput huius Virginis Romæ in Baſilica SS. Apoſtolorum aſſeruari dicitur. *Ex Monumentis Eccleſ. Interamnen.*

ANNOTATIO.

Agapes, haud Agapæ legi debet.

Agape verò gemina.

A Nonnullis Agape hæc Virgo nominatur, vti apud Vſuardum: ſed in Martyrologio Romano Agapes tertiæ inflexionis non primæ legitur: Agape vero primæ inflexionis, duplex Virgo reperitur, vna Theſſalonicæ cum Chionia mart. altera S. Sophiæ filia Romæ cum Piſti, & Elpide ſororibus coronata fuit, & Agapes Virgo Nicomedien. martyr cum Inde, altera martyr cum Donato, & Sabino martyribus.

DE S. DECOROSO EPISCOPO CAPVANO.

Decoroſus Concilio Romano intereſt.

DEcoroſus ciuis Capuanus Iuſtiniano Imp. vixit. Hic cum ob eius virtutes gratus omnibus eſſet, Epiſcopalem dignitatem adeptus eſt, Sergio Sum. Pont. & Grimoaldo Longobardorum Duce. Conc. Rom. ſub Aghatone Papa interfuit. Fuit autem non tantum nomine: ſed & re ipſa, ac ſermone Decoroſus. In operibus charitatis præcipuè verſatus. Cum quadam die in cella ſolus oraret mulierem ante fores Eccleſiæ ob filium graui morbo laborãtem, & agentem animam, plorantem audiuit, à qua de loco, vbi corpus S. Rufini Epiſcopi prædeceſſoris ſui quieſceret interrogatus, illam ad Rufini Tumulum duxit, vbi puero depoſito illa ad aram S. Stephani Prothomartyris vehementius plorans orauit, Decoroſo interim eam foris expectante: Quæ mulier ad filium reuerſa illum ambulantem inuenit, quem Eccleſiæ prout S. Decoroſus monuerat, dedicandum educauit. S. Epiſcopus multis pijs perfunctus laboribus, dum

Decoroſus ſermonem habens ſincope corripitur, & animam Deo reddit.

Dominico die ſermonem ad populum haberet, ſincope correptus ac inter Clericorum brachia ad altare maius perductus his verbis *Magnus Dominus, & laudabilis nimis, cuius magnitudinis non eſt finis*, pronunciatis animam Deo reddidit. *Ex Breuiario antiq. Eccleſiæ Capuanæ.*

ANNOTATIO.

Hiſtoria S. Decoroſi mendoſa.

HIſtoria huius S. Epiſcopi corrigenda venit circa tempora: nam cum Agatho Papa Sergium præceſſerit (quatuor n. interceſſere Pontifices inter Aghatonem, & Sergium, Leo ſcilicet ſecundus, Benedictus II. Ioãnes V. & Conon.) Decoroſum ſub Aghatone Epiſcopum creatum, ſub Sergio verò vitæ terminum accepiſſe, ſeu paulo poſt [illegible] aſcendum eſt.

DE S. SEVERO PRÆSBYT. APVD MARSOS.

SEuerus Præsb. ex Interocrina valle Prouinciæ Valeriæ, quæ nunc S.Seueri vallis nominatur ortũ habuit. Puer à Parentibus Magiſtro imbuendus litteris traditus humilitatẽ,& charitatẽ inter cęteras virtutes pręcipuè coluit. Factus Clericus ad Præsbyteratum peruenit. Solebat autem, poſt exercitia ſpitualia, ad vitandum otium in agrorum ſuorum cultura ſe exercere; pauperes, orphanos, viduas, aliosq́; ægentes ſuis facultatibus & laboribus ſubſtentans. Tanta fuit ſanctitate, vt qui ad eum infirmi accedere non poſſent, ſanitatem tamen pane, cibovè alio ab eo benedicto guſtato conſequerentur. De illo illud mirabile prorſus, à S. Greg. Papa in Dialogis narratur: quòd cum in vinea laborans accerſitus eſſet vt ad ægrotum moriturum veniret, atq; pro eo, quò peccata illi dimitterentur oraret, cum diſtuliſſet ire, ægrotusq́; interim deceſsiſſet, quaſi cauſa mortis eius extitiſſet, flere cæpit, caput tundere, ſeque reum mortis ægroti inclamans, ſuper defuncti corpus extenſus, & orans illum ad vitam reuocarit donec accepta, peractaq́, pœnitentia rurſus obdormiuit. Seuerus tandem ſenio confectus relictis aliquot ſui inſtituti diſcipulis migrauit è vita. Cuius Corpus, orta inter Incolas vbi ſepeliendum eſſet controuerſia, plauſtro duobus iuuencis indomitis iuncto impoſitum, pro vt quidam in ſomnis ſe admonitum fuiſſe affirmabat, ad Vrbem veterem delatũ ibi honorificè conditum fuit. *Ex antiq. M.S. Eccl. Vrbeuetanæ. & lib. 1. Dial. S. Greg. Pap. cap. 12.*

S. Seuerus abſentes quoq; rebus benedictis ſanat.

Mortuum ad vitã reuocat.

ANNOTATIO.

MEminit S. Seueri Martyrol. Rom. hac die, & Kal. Octob. licet autem hac die in Prou Valeria reponatur, Kal. verò Oct. Vrbeueteri. Idem tamen Seuerus eſt, vt in eius vita declaratur. Crediderim tamen hac die illius Natalem celebrari, Kal. autem Oct. Tranſlationem; aliamvè illius feſtiuitatem recoli. Corpus Treuiris extare Tabulæ Treuiren. teſtantur, cum Vrbeuetere aſſeruari fama ſit.

DE S. ANTHILIA VIRG. ET MART. APVD ARETIVM.

ANtilia Virgo ex genere Impp. egregia forma annum 10. ætatis agens, à Dæmone (quod matri grauidæ ab Eremita quodam prædictum fuerat) ita obſidetur, vt ſe ipſam dentibus dilaniaret, nec quiſquam ad eam, quamuis cathenis ferreis conſtrictam, auderet accedere, donec S. Donato Epiſcopo Aretino accerſito liberatur. Quæ S. Epiſcopum ſecuta, Aretij aliquandiù orationibus, vigilijs & ſacris concionibus intenta commorata eſt. Vbi à Præfecto, qui SS. Donatum Epiſcopum; & Hilarinum Monachum exagitarat, an ſibi velit nubere tentatur. Cum autem Anthilia in caſtitatis, & fidei colendæ propoſito conſtans permaneret, vinculis ferreis colligata cęditur, & carceri includitur, in quo noctu ab Angelo à plagis curata, & ad martyrium incenſa poſtera die educitur, & coram Præfecto ſiſtitur. Qui virginem fruſtra multis pollicitationibus adhibitis ad Idolorum culturam hortatus, laminas ferreas ignitas illius lateribus admoueri iubet: quod ſupplicium Anthilia ita pertulit, vt Tyrannum ad fidem prouocaret, illiusq́, tormenta irrideret. Quamobrem ille in rabiem actus virginem decollari mandat. Cuius caput abſciſſum corpori ſic aptatum ferunt, vt multa de fide, præſertim de Sanctiſsima Trinitate, præſentes affata fuerit. Corpus à Chriſtianis apud Aretium conditum eſt, caput verò Romam delatum: quod in M. Politianum tranſlatum miraculis clareſcere traditur. *Ex Antiquo Pergameno M.S. Eccl. Aretinæ.*

Antilia Virgo obſeſſa.

S. Donatus Epiſc. Aretinus obſeſſam à Dæmone Anthiliam liberat.

Anthilia ab Angelo à plagis curatur.

Caput abſciſſum de Sanctiſsima Trinitate affatur.

ANNOTATIO.

Multa amputanda ex S. Anthiliæ vita.

Qvædam omnino veritati diſſona in huius Virginis hiſtoria tollenda, ſiue corrigenda ſunt. Filia enim Theodoſij Imp. & Galla Auguſta aſſeritur, ac Arcadij Imp. eius fratre paſſa, qui multo poſt Iulianum Apoſtatam (ſub quo S. Donatus Epiſcopus Martyrio Coronatus eſt) vixere. Neque filiam Imp. ac ſucceſſoris in Imperio ſororem ab eius Præfecto ita habitam, maximè, cum eo tempore Gentilium perſecutio prorſus ceſſaſſet, veriſimile eſt. De Anthilia hac die Vrbeueteri, Aretij verò die 24. Septemb. agitur: ſi tamen eadem ſit, quæ Vrbeueteri, & quæ Aretij colitur. Mirū autem videtur, quòd cum Acta Virg. & Martyrem illam demonſtrent, vtrobiq; tamen vt virgo tantùm celebretur.

Februarij die 16.

DE S. ONESIMO EPISCOPO EPHESINO, Et Martyre Romæ.

Oneſimus ab Apoſtolo baptizatur.

ONeſimus vnus ex Pauli Apoſtoli diſcipulis. Philemonis nobilis Coloſſenſis, ad quem idem Apoſtolus ſcribit, ſeruus fuit. Hic cum à Domino fugitus Romam ad Apoſtolum jam carceri incluſum veniſſet, eiq; omni ſtudio miniſtraret, ab eo ad Chriſtum conuerſus eſt, baptiſmoq; regeneratus, qui cum epiſtola ad Philemonē remiſſus, in qua Apoſtolus eū Philemoni cōmendat, ab eodem libertate donatus, Romam ad Apoſtolum redijt, qui illum Epheſi Epiſcopum ordinauit. Cum autem Epheſi prædicationis officio perfunctus fuiſſet, Romamq; poſt S. Apoſtoli paſſionem redijſſet, ibi pro fide Chriſti lapidibus obrutus Martyr occubuit. Cuius Corpus Epheſum relatum fuit. *Ex Adone in Martyrologio, ac ex Vſuardo, qui multis de eo agunt hac die.*

ANNOTATIO.

Error Petri Galeſ. de S. Oneſimo Puteolis coronato.

PEtr. Galeſin. in ſuo Martyrolog. hac die S. Oneſimum Apoſtoli Pauli quidem diſcipulum fuiſſe, ſed Romæ iuſſu Tertulli Vrbis Præfecti comprehenſum Puteolos perductum ibi grauiſſimè cæſum, demum contuſis cruribus, & brachijs martyrium conſumaſſe ſcribit. Qua in re apertiſſime hallucinatur; Qui enim Puteolis paſſus eſt non Apoſtoli Pauli diſcipulus, ſed longè ab illo diuerſus fuit: vt acta vtriuſq; demonſtrāt; De Oneſimo Mart. apud Puteolos ad diem vltimum Iulij agemus. Tertullus autem, ſiue Tertyllus nō vrbis Romæ, ſed Siciliæ Præſes fuit, vti ex actis SS. Mart. colligitur.

DE SS. MARTYRIBVS PROCVLO EPHEBO, Et Apollonio apud Interamnam.

Proculus Ephebus, & Apollonius S. Cratonis Rhethoris auditores. Viſo miraculo conuertuntur. Noctu ne populus cōmoueretur capite truncātur a Leonico cōſulari.

PRoculus Ephebus, & Apollonius adoleſcentes Athenis Romam venerant, vbi litteris ſub Cratone Rhethore celebri (qui effectus Chriſtianus pro Chriſto martyrio coronatus eſt) operam nauabant. Hi cum illud ſtupendum miraculum, quo Chæremon Cratonis filius toto corpore contractus integritati, & ſanitati reſtitutus eſt vidiſſent, ad Chriſtum conuerſi S. Valentino Epiſcopo tanquam diſcipuli eius adhæſerunt. Cum autem Valentinus martyrio affectus fuiſſet, Corpus illius Interamnam deportarunt, & apud vrbem condiderunt. Vbi vigilias agentes à Satellitibus comprahenſi ad Leonicum conſularem adducuntur, qui noctu, ne populus commoueretur, eos decollari

præcepit,

præcepit,& ante ſolis exortum ex ea vrbe diſceſsit. *Ex Monum. Eccl. Interamnen. ac ex Paſſione S. Valentini Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

HAc die in quodam Martyrolog. M.S. Eccl. Interamnen. ad nos tranſmiſſo, ſed in Martyrol. Rom. die 14. huius.

DE S. IVLIANA VIRG. ET MART. NICOMEDIENSI APVD CVMAS.

IVliana Virgo nobilis Nicomediæ nata, ac à teneris annis Chriſtiana Religione inſcio Patre imbuta, cum id ille, cui Africanus nomen erat, reſciuiſſet, ab eo vt Chriſto renuncians Deos coleret primùm verbis monita, deinde verberibus affecta fuit. Sed cum nihil à Virgine obtineret Eluiſio, ſiue Euilaſio Præfecto, cui illa nubere recuſarat, crucianda traditur, à quo uirgis cæſa carceri incluſa: in quo palàm cum Diabolo conflixit, capillis ſuſpenſa, plumbo liquefacto perfuſa, in ollam feruentem immiſſa his alijsq; tormentis ſuperatis, demùm ſecuri percuſſa Diocl. & Maxim. Impp. illuſtre martyrium conſummauit. Cuius corpus non multo poſt Cumas in Cãpaniam mirabiliter delatũ eſt. *Ex Simeone Metafraſte, qui multis huius Virg. agonem, vt apud Surium tom. 1. proſequitur.* Iuliana cum Dæmone pugnat.

ANNOTATIO.

COmenſes hac die Sanctam Iulianam *colunt, ac ſe corpus illius habere putant, arbitrantes inſuper illam Comi apud ſe, quod aliquando Cumas appellatum dicũt, paſſam fuiſſe, quemadmodum in eorum Breuiario legitur. Sed id Martyrol. Rom. & antiquis, qui de S. Iuliana ſcribunt, Authoribus, Metafraſte præſertim, aduerſatur. Neq; Comum aliquandò Cumæ niſi apud* Imperitos *appellatum fuit. Quod autem ad Corpus S. Iulianæ attinet plures vrbes ſe illud habere gloriantur, ac primùm Neapolitani, qui illud Neapolim, Cumis euerſis, tranſtulerunt. Bruxalenſes etiam teſte Molano, corpus hoc venerandum ſe habere credunt. In Hiſpania in Ora Aſturum Litorea vrbs eſt de huius S. Virginis nomine dicta ob corpus eiuſdem cò mirabiliter delatum, vti apud Antonium Beuterium in Cronicis Hiſpaniæ legitur. vtcumq; ſit, corpus in vno tantum loco ſit, neceſſe eſt; partes fortaſſe, quæ nonnunquam figuratè pro toto ſumuntur in memoratis, & alijs locis eſſe poſſunt.* Magna cũm de vrbe, vbi paſſa ſit, tum orta Iuliana, viget controuerſia.

DE SANCTO FAVSTINO EPISCOPO BRIXIENSI.

FAuſtinus Brixiæ, & familia SS. Martyrum Fauſtinæ, & Iouitæ natus: vir fuit ſingulari pietate prædirus, qui ób eius præclaras virtutes Sancto Vrſicino Epiſcopo Brixienſi (qui ſub Conſtantio Imper. & Iulio primo Pontif. Maxim. floruit) ſucceſsit in Epiſcopatu. Ad Epiſcopalem itaque dignitatem aſſumptus aſsiduis concionibus reliquias Idolatriæ exterminare, ac fidem Catholicam tueri ſummoperè ſtuduit. Qua in re non tã doctrina quam vitæ innocentiſsimæ exemplum in Brixienſium animis Chriſtianarum virtutum ardentes amores excitauit. Cui maximo fuit Philaſtrius, qui ei ſucceſsit,

prout

Philaſtrius adiutor S. Fauſtini, ac ſucceſſor.

prout Fauſtinus diuinitus præuiderat, adiumento. Cum autem multis annis Eccleſiæ Brixienſi ſanctè præfuiſſet 14. Kal. Mart. obdormiuit in Domino. Cuius corpus in Eccleſia Sanctæ Afræ cōditum eſt. *Ex Helia Capreolo lib. 2. Annalium Vrbis Brixienſis, & Nazario libro 3. Extat vita huius S. Pontificis apud Aſcanium Martinengum vulgari ſermone conſcripta.*

A N N O T A T I O.

S. Fauſtinus Vitam SS. Fauſtini & Iouitæ, quorum fuit conſanguineus, vt Helias Capreolus initio 3. lib. Annal Brixien. ſcribit, ſcripſiſſe fertur, licet iniuria temporum non extet: apud quos etiam conditus fuit Eius corpus in æde S. Afræ in eadem arca an. ſal. 1223. ab Alberto Epiſcopo Brixienſ. & B. Gualla Epiſcop. Bergomati cum huiuſcemodi inſcriptione repertum eſt. HIC IACET CORPVS B. FAVSTINI CONFESSORIS, ET EPISC. BRIXIEN.

Februarij die 17.

DE SS. FAVSTINO, ET ALIIS XLIV. Martyribus Romæ.

Fauſtinum martyrem Romæ pro Chriſto occubuiſſe, illumque alios 44. ſecutos eandem capitalem ſententiam excepiſſe vetuſtiſsima M. S. quæ in Monaſterio S. Cyriaci aſſeruantur, teſte Baronio, docēt. Genus tamen martyrij, & tempus ignoratur. *Ex Martyrol. Rom. & al.*

A N N O T A T I O.

Horum SS. mart. in Martyrol. Rom. ante eius correctionem nulla extabat memoria, ſed ex vet. exempl. Monaſter. S. Cyriaci, vt monet Baron. in ſuis notis, reſtituta eſt. Corpus S. Fauſtini in M. Phiſcone.

DE SS. MARTYRIBVS SATVRNINO, CASTVLO, MAGNO, ET LVCIO INTERAMNAE.

Saturninus, Caſtulus, Magnus, & Lucius Interamnæ Chriſtianam Religionem ſub S. Valentino Epiſcopo amplexati, cum in ea proficerent, poſt S. Epiſcopi martyrium, & ipſi in eadem perſecutione Compræhenſi, martyrio ob fidei Conſtantiam coronati ſunt. *Ex Monum. Eccl. Interamnen.*

Diſsidium de die SS. MM. Saturn. Caſtul. Mag & Lucij, S. Agapes V. 15. die martyrū ſubijt.

A N N O T A T I O.

Horum Vſuard. & Martyrol. Rom. die 15. huius mentionem faciunt, qua die S. Agapes Virg. martyrium ſubijt. Sed Interamnæ hac die illorum memoria recolitur.

DE SS. MARTYRIBVS DONATO, ET SOLONO Fratribus Vincentinis.

Donatus, & Solonus fratres multis affициuntur ſupplicijs.

Donatus, & Solonus fratres Vincentini in perſecutione Dioclet. & Maximiani Imper. apud Euphemium Præfectum Aquileiæ Chriſtianæ Religionis

accu-

accuſati, multis affecti ſunt propter fidei Cõſtantiam ſupplicijs. Nam in Equuleo diu torti lampadarum aduſtionem, oleique feruẽtis perfuſionem paſſi ſunt; ac demum cum ſtabiles in ſententia permanerent, capitis abſciſſione illuſtre martyrium conſumarunt an. ſal. 298. Quorum corpora à Chriſtianis Concordię (vbi ab alijs paſsi referuntur) condita ſunt. *Ex Monum. Eccleſ. Vicentinæ in Antiquo Cod. Pergameno.*

ANNOTATIO.

SAncti Donati, Solom, & ſoc. memoria Concordiæ vbi paſſi ſunt, recolitur. Vincentiæ verò, de SS. Donato, & Solono tantùm agitur: quòd ciues eſſent Vincentini: Agitur de Donato, & Soc. etiam Ciuitate Foroiulien. ad aliam tamen diem.

DE SS. MARTYRIBVS DONATO, SECVNDIANO, ROMVLO, Et alijs 86. Concordiæ.

DOnatus, Secundianus, Romulus cum alijs Octuaginta ſex in immani Dioclet. & Maximiani Imp. apud Concordiam (Ciuitatem inter Aquileiam, & Altinum (quæ vrbes ab Hunnis exciſæ iacent) martyrium ob Chriſti D. fidem perpeſſi ſunt, atque in ea vrbe, tanquam illius patroni ſumma celebritate coluntur cum Octaua. *Ex eiuſd. Eccl. Tab. & Monum. Horum mem. Vſuard. & Martyrol. Rom.*

Aquileia, & Altinum vrbes ab Hũnis exciduntur.

ANNOTATIO.

AN Donatus, & Solonus, qui Vincentiæ coluntur, ijdem cum ijs, qui Concordiæ maximam venerationem habent ſint, nondum mihi cõpertum eſt, cum acta Martyrum Concordienſium videre hactenus non contigerit. Eoſdem tamen puto, quantum ex SS. Donati, & Soloni hiſtoria colligitur. Cum alijs enim paſſi feruntur.

In dubiũ vertitur, an idem Donatus cũ Vicentino, & Solono ſit is, qui Concordiæ colitur.

DE S. HABETDEVS EPISCOPO LVNENSI, Et martyre.

HAbetdeus Epiſcopus Lunenſ. Tempore Vuandalicæ perſecutionis vixit, multaque ob fidei Catholicæ defenſionem paſſus eſt, Nam cum ſe Arianis oppoſuiſſet, in exilium pulſus eſt. Cum autem reuocatus ab exilio Catholicam fidem, vt ante tueri non deſiſteret, per vim ab Arianis captus, aqua ore ſibi ne clamaret, obturato, rebaptizatur, & demùm, quòd fortiter illis reſiſteret, capite truncatur. *Ex offic. Eccl. Sarzanen. vbi vnica lect. prædicta narrantur à Petr. in Catal. lib. 11. cap. 59. accepta.*

Habetdeus Arianorum oppugnator.

ANNOTATIO.

IN Tab. Eccleſ. Sarzanen. S. Habetdeus Epiſcopus Lunen. inſcribitur. Quemadmodum & apud Petr. in Catal. loco memorato. Vereor tamen, ne, cum ea perſecutio in Africa vigeret, Africanus Epiſcopus fuerit, vt nomen ipſum, quod alijs Africanis impoſitum legitur, indicare videtur: quod tamen haud affirmans dico.

Habetdeus, an Africanus extiterit diſſeritur.

DE S. CHRYSANTIANO MARTYRE
Apud Aquileiam.

CHryſantianus martyr in Aquileien. Diœc. Colitur hac die, vti ex Tab. Eccleſ. Aquileienſ legitur. Vbi autem is paſſus ſit, & ſub quibus Imper. ſcire non potui. Illum tamen, vel Aquileiæ, vel in locis finitimis martyrium conſumaſſe, coniectura eſt, quando nullibi huius martyris memoria reperitur: & fortè vnus ex illis eſt qui Concordiæ cum SS. Donato, Secũdiano, & Romulo paſſi ſunt. Cuius Reliquiæ apud Aquileiam extant. *Ex Monum. Eccleſ. Aquileien.*

A N N O T A T I O.

H*Vius & Sociorum nullam apud Petrum Aequilinum, neque apud alios ſcriptores mentionem inueni: ſolum Breuiarium Aquileſen. antiquum illorum meminit, vnà cum Tab. Eccleſ. Aquileienſ. recentioribus.*

Hic S. Hippolyti & Soc. de quib. die 11. huius actum eſt paſſio referenda.

DE S. CONSTABILI ABBATE CAVENSI.

Inſignis Conſtabilis humilitas, quæ poſt mortem multis miraculis ſublimatur.

COnſtabilis, ſiue Coſtabilis in Lucania natus, mortuis parentibus, à Propinquis B. Leoni Abbati Cauenſi Oblatus, ita illius, & B. Petri veſtigia ſectatus eſt, vt eis in adminiſtratione Cœnobij, qui ſuccederet, dignus fuerit. Erat in eo præter cæteras eius virtutes, inſignis humilitas. Modico tempore (nã vix annum in Regimine egit) Abbas præfuit. Quem defunctum omnes fleuere. Obijt autem circa an. ſal. 1135. Claruitque miraculis: Quibuſdam enim in mari periclitantibus inuocatus, apparens opem tulit: & multi ab immundis ſpiritibus obſeſsi, ac varijs morbis oppreſsi ad eius tumulũ, delati curati ſunt. *Ex Paulo Reg. lib. de SS. Regni Neapol. & ex Monum. M.S. memorati Monaſterij.*

A N N O T A T I O.

E*Get cenſura, & correctione vita huius Abb. vbi eum circa an. 1135. Henrico IV. Imper. Obijſſe diem dicitur. Henricus enim Quartus multo ante hac tempora ex Cronolog. Imp. praceſſerat.*

DE S. SILVANO EPISCOPO CREMONENSI.

S. Syluinus in SS. relatus. Eius memoria die 17. Febr. celebrata.

SIluanus, ſeu Syluinus Cremonen. ciuis, circa ann. Domini 734. Ob eius eximias virtutes Epiſcopus ſuæ patriæ 27. poſt Zenonem creatur. Quo in munere multa ſanctitatis ſigna demonſtrauit. Præfuit Eccleſ. Cremonenſ. an. 39. eamque ſumma prudentia, ac Eccleſiaſtica diſciplina gubernauit, ita vt cum diem obijſſet inter SS. habitus fuerit. Cuius memoria 13 Kalend. Martij Cremonæ celebrari conſueuerat. Qua die ann. ſal. 773. ex hac vita migraſſe creditur Hadriano Primo Summ. Pont. & Conſtantino Sexto Imp. *Ex Tab. Diptychis Eccleſ. Cremonen. & ex Annalib. eiuſd. vrbis.*

A N N O T A T I O.

Q*Vòd ad tempus attinet, Hadriano Primo Pontif. Maxim. obijſſe quidem videtur; Sed non Imper. Conſtantino Sexto, qui ex Cronolog. Imper. circa an. 780. Imperium inijt poſt Leonem Quartum. Quantum ad cultum huius Sancti Epiſcopi*

ſpe-

ſpectat, deſiit Eccleſ. Cremonenſ. illum officio Eccleſiaſtico venerari. Cauſa mihi ignota. Si tamen illius aliquando, vt ferunt, natalem celebrauit.

Februarij die 18.

DE SS. MARTYRIBVS, MAXIMO, CLAVDIO, PRAEPEDIGNA, ALEXANDRO, ET CVTIA APVD OSTIAM.

MAximus, & Claudius fratres nobiliſſimi Diocletiani Imper. propinqui, & Caij Pontif. ac Gabini præsbyteri, martyrium ob eam cauſam ſubiere, quòd cum Diocletianus, Maximino filio Suſannam V. Gabini filiam in matrimonium dari vellet, Claudiumque ad rem hanc tractandam miſiſſet, ille Suſannæ verbis, & Caij Papę hortatione ad Chriſtum conuerſus vnà cum Præpedigna vxore, Alexandro, & Cutia filijs aquâ ſalutari à Gabino præsbytero luſtratur, & à Caio Pont. Chriſmate confirmatur. Poſt quem Maximus frater à Dioclet. vt quid de coniugio Suſannæ actum eſſet exploraret, miſſus (fama enim de Claudij ægritudine ſparſa illum apud Imp. excuſabat) Claudium cilicio indutum macie, & ſquallore confectum reperit, à quo cum rem omnem didiciſſe ad Suſannam deinde ad Caium Pont. perductus, (cuius pedes adhuc gentiles, vt mos erat, & eo tempore exoſculatus eſt) & ipſe ad Chriſtum conuertitur, ac omnia ſua noctu pauperibus erogare cœpit. Quæ vbi Dioclet. reſciſſet, Iulio cuidam mandat, vt omnes excepto Caio compræhenderet, ac Gabinum, & Suſannam filiam quidem cuſtodię traderet, alios verò in exilium deportatos puniret. Maximus itaque, Claudius, Præpedigna, Alexander, & Cutia apud Oſtiã in exilium deportantur, ac paulò pòſt incendio concremati in flumen proijciũtur: quorum Reliquiæ à Chriſtianis collectæ apud mœnia Oſtiæ Ciuitatis cõduntur. *Ex Geſtis S. Suſannæ Virg. quæ à Sur. tom. 4. recitantur.*

Maximus, & Claudius Diocl. Imp. propinqui.

Incendij martyrio coronantur.

ANNOTATIO.

PEt. in Catal. lib. 3. cap. 34. rem paulo aliter narrat. Nam Maximum primum capite plexum, deinde Claudium cum vxore, & filijs deportatum, & combuſtum ſcribit. Sed Vſuard. & Ado, quos Martyrol. Rom. ſequitur, Actaque à Surio relata ſic vt ſupra deſcripſimus habent, omnes ſcilicet, in exilium deportatos, & Concrematos fuiſſe.

Modicum de horum SS. vita diſſidium.

DE S. EPIMENEO PRAESBYTERO, ET MART. BRIXIENS.

EPimeneus præsbyter Brixianus, quo tempore martyrium paſſus ſit nondũ legi. Colitur tamen Brixiæ, vti Tab. eiuſd. ad vſum ſacrum compoſitæ habent, ac eius mentio in Martyrolog. Eccleſ. Brixien. & in *Martyrol.* Pet. Galeſ. fit. Eius corpus in æde S. Iuliæ Brixiæ conquieſcit. *Ex Tab. Brixienſ.*

ANNOTATIO.

MIratus ſum nullam fieri huius S. M. mentionem ab Helia Capreol. in ſuis Annal. cum alios eius vrbis SS. præterire non ſoleat.

Februarij die 19.

DE SANCTO GABINO PRAESBYTERO, Et Martyre Romæ.

Gabinus ex nobili genere Diocl.

GAbinus præsbyter ex nob. genere Diocletiani Imper. ac S. Caij Papa frater. Cum Suſanna eius filia Maximini filij Diocletiani Connubium reſpueret, ipſe verò Claudium, cum eius familia, ac Maximũ fratrẽ Claudij baptizaſſet, captus iuſſu Imper. diu in cuſtodia vinculis colligatus maceratur. Cum autem filiam, quam in Chriſtiana religione erudierat, ad Maximini nuptias quòd illa Chriſto caſtitatem vouiſſet, hortari nollet, ita in carcere eum non ſolum vinculis, ſed & fame affligi iuſſit, vt poſt aliquot dies confectus ærũnis ad Dominum migrauerit, an. ſal. 295. Cuius corpus à Caio Pontif. tumulatum fuit 11. Kal. Martij. *Ex paſſione S. Suſannæ Virg. & Martirologijs.*

Gabinus vinculis, & fame exagitatur.

A N N O T A T I O.

Geminus Gabinus.

GAbinus, ſiue vt apud Sur. Gabinius hic longe, alius eſt ab eo Gabino, ſiue Gauino, qui in Sardinia apud Turritanam ciuitatem paſſus eſt: Ille enim miles erat, hic præsbyter. Maximianus, Diocl. filius cuius hic fit mentio, ab alijs Maximianus Galenus nominatur, qui Diocletiano in Imp. Orientis ſucceſſit.

DE S. MANSVETO EPISCOPO MEDIOLAN.

MAnſuetus Romanus ex Sabella familia ad Epiſcopatum Mediolanenſ. poſt S. Ampelium Agathone Sum. Pont. ob eius ſummam eruditionẽ, & morum præſtantiam euectus eſt. Præfuit autem Eccl. ſibi commiſſæ ann. 9. ſumma cum laude, & eiuſdem Eccleſ. vtilitate. Concilio Sexto Romano ſub Agathone Oecumenico affuit. Ad Conſtantinopolitanum verò, quòd ei iam grauatus annis adeſſe non potuit, litteras dedit, habito *M*ediolani Prouincialium, & finitimorum Epiſcoporum (in quibus *S.* Damianus Epiſcopus Ticinenſis fuit) concilio: Epiſtolamque Synodalem plenam doctrinæ, & pietatis contra Monothelitas ad Imper. Conſtantinopolit. ſcripſit. Quibus & alijs præclarè geſtis ad præmium euolauit in Cœlum 11. Kal. *Martij.* Cuius corpus in Baſilica *S.* Ambroſij conditum eſt. *Ex Tab. & Vit. Epiſc. Mediolanenſ.*

Manſuetus Oecumenico Concilio Romano ſub Agat. adeſt. Contra Monothelitas ſcribit.

A N N O T A T I O.

TAbula Epiſc. Mediolanen. circa S. Manſueti tempora à Cronologia Eccleſ. diſcrepant. Nam illa Epiſcopum creatum an. Domini 674. habent. Cum in Cronol. an 678. poſitus ſit anno ante Agathonis obitum. Continent alium errorem; nam illum Concil. Conſtantinopolitano affuiſſe habent, cum Rom. interfuerit an. Domini 680. vt apud Baron. in Annal. ad dictum an. legitur.

DE S. BARBATO EPISCOPO BENEVENTANO.

BArbatus Epiſcopus *Beneuentanus*, Grimoaldo Longobardorum Duce mira ſanctitate effulſit, rebuſque benè geſtis conſpicuus fuit. Nam Longobardos cum ſuo Duce adhuc Idolatriæ deditos ad Chriſtum conuertit. Qui cum Viperam nihilominus adhuc colerent eique extra vrbis mœnia vota nuncupantes, Corium in arbore ſuſpenſum certatim in plures partes diſſectum ſuperſtitioſè

Longobardi Viperam colunt.

tioſè comederent, acriter à Barbato repræhenſi, quòd non poſſent duobus Dominis ſeruire, ab ea ſuperſtitione remouentur. Factus Epiſcopus Beneuentanus eam Eccleſ. ann. 19. ſanctiſſimè gubernauit, cui Eccleſiam *M.* Gargani, & Sipuntinam ſubiecit. S. Decoroſi Epiſcopi Capuani Contemporaneus, & amicus fuit, cum quo Concilio Rom. ſub Agathone Pontif. interfuit an. Dom. 680. Vrbem obſeſſam ab hoſtibus, precibus ſuis liberauit. Tandem Senio confectus, cum an. ætatis 80. ageret. 11. Kalen. *M*artij, ex vita mortali euolauit in Cœlum. *Ex Monum. Eccleſ. Beneuent. ac ex Breu. Eccl. Capuana.*

Barbatus Vrbem ab hoſtibus obſeſſam ſuis precibus liberat.

ANNOTATIO.

Vixit circa an. Dom. 680. & multo ante, quo tempore Conſtans Imper. Hæreticus bellum Longobardis intulit. Beneuento fruſtra obſeſſo: Cum illud S. Barbati Epiſcopi tunc viuentis ſub Romoaldo Principe Grimoaldi filio precibus defenſum fuerit. Quod & Baron. in Annal. recolit.

DE SANCTO CONRHADO EREMITA
Apud Neetum in Sicilia.

COnrhadus Nobilis Placentinus, cum vepres in quibus feræ latitabãt, quò abſque impedimento venationibus, quibus deditus erat, operam dare poſſet, incendi iuſſiſſet; Ignisque vento delatus proxima loca incendio conſumpſiſſet captus eſt homo infimæ conditionis, quaſi incendij prædicti ob vicinitatem reus, qui vi tormentorum crimen, quod non commiſerat, confeſſus & damnatus cum ad ſupplicium duceretur, à Conrhado è carnificis, & ſatellitum manibus violenter ereptus, & liberatus eſt. Conrhadus itaque cum ſe reũ incendij publicaſſet, venditis omnibus illata damna compenſauit, vxorique et rebus humanis vale dicens (vxore tertium ordinem Franciſcanorum ingreſſa) Romam ſacra loca viſitaturus proficiſcitur. Indè in Siciliam ad Neetinam Ciuitatem peruenit, vbi in Xenodochio S. *M*artini aliquot dies commoratus in ſolitudinem vrbi propinquã ſe contulit. Vbi inedia, Vigilijs, & aſsiduis precibus, humi cubans, ſolo pane, & aliquando herbis tantum vitam ducens ſe per annos 40. afflixit. *M*ultas carnis, & Dæmonis tentationes ſuſtinuit, quas tamen abſtinentia, & oratione ſuperauit. Eſculenta ab amicis miſſa non prius attingebat, quam vermibus ſcaterent, vt ſenſus ab ipſis refugeret. Carnis ardorem nudum ſe inter vepres volutans vſque ad effuſionem ſanguinis vincebat. Cũ qualibet ſexta feria Imaginem Crucifixi, quæ nunc apud Neetinos in maxima veneratione eſt, gerens vrbem ingrederetur, quidam viro Dei illudere volentes ad prandium inuitato nil aliud, quàm ſuillam carnem apponunt, quibus illum irridentibus, quod pro piſcibus carnes comediſſet ille ſpinas, & ſquamas, amota mappa, qua tegebantur, ſe piſces, non carnes manducaſſe monſtrauit. Cum Epiſcopus Syracuſanus fama ſanctitatis commotus ad eum viſendum veniſſet, ſeque ad cœnandum ſecum inuitaſſet, Conrhadus è cella Placentas quatuor calidas recentes, ac diuinitus paratas, protulit. Cum autem ipſe Syracuſas ad Epiſcopum veniſſet, multis auiculis circumuolitantibus, ſibiq; quodammodo gratulantibus mirabiliter exceptus eſt. Dono Profetiæ non caruit. Cum demum debitum vniuerſæ carnis abſoluiſſet an. Domini 351. 11. Kal. *M*arti. corpus illius (quod nunc in Theca argentea apud Neetinos in Eccleſia S. Nicolai conditum miraculis fulget) finitimis populis confluentibus, ſepulturæ traditũ eſt.

Conrhadus damnatum quendã, pro ſe ad ſupplicium liberat, ſeſeque morte dignũ promulgat.

Vxori, ac ſeculo valedicit.

Mira Conrhadi abſtinentia.

Carnis ardorem sãguinis effuſione ſuperabat.

Spinas, ac ſquammas piſcium pro carnium oſſibus oſtẽdit.

Aues circum uolitantes aduentu Cõrhadi gratulantur.

Dono profetiæ emicuit.

Conrhadus miraculis eluxit.

Leo Decimo Pont. *Max.* Neetinis primum, deinde Paulus III. toti diœceſi, vt Conrhadum officio Eccleſ. colerent conceſſit. *Ex eius vita apud Neetinos, & ex officijs Eccleſ. Placentinæ nuper Romæ approbatis.*

ANNOTATIO.

COnrhadum alij ex Illuſtri Landorum familia, alij ex Conſalonería non obſcura, item eiuſd. vrbis familia, progenitum tradunt. Forte pater ex vna, & ex altera illi mater fuit.

Februarij die 20.

DE S. LEONE EPISCOPO CATANENSI.

Leo verè mirabilis.

Eliodorum Magum euicit.

Leo Rauénas aduerſus hæreticos egregiè decertat.

LEo ob eius ſanctitatem, & Doctrinam factus Epiſcopus Catanenſis vitæ innocentia, religione, ſacrarum litterarum ſcientia, rebusque præclarè, & mirabiliter geſtis, maximè claruit; multa, & magna edidit miracula, ob quæ à Græcis Thaumaturgus, hoc eſt, mirabilium effector appellatus eſt. Interea illud narrant, quod Eliodorum magum, qui mirabilia facere videbatur, Chriſti fide munitus per ignem, qui ad preces Leonis *Magum* conſumpſit cęlitus demiſſum populo ſpectante vicit, & perdidit. Patria illi fuit Rauenna nobilibus, & pijs parentibus orto, vbi cum ſacram ſcripturam totam didiciſſet, ac mirabilia faceret Præsbyter ordinatus eſt Eccl. Rauennatis. Factus Epiſcopus Catanenſis aduerſus hæreticos egregiè decertauit. Quibus ad Imperatorem delatis, ab eo accerſitus humaniter acceptus eſt: ab eoque honorificè demiſſus, & ad propriam Eccleſiam reuerſus non multo poſt obdormiuit in Domino. *Ex Menologio Græco.*

ANNOTATIO.

QVo tempore vixerit hic Sanctiſſimus Epiſcopus haud docent Græci in Anthologio, ſub Chriſtianis tamen Imper. à quibus inuitatus, & honoratus eſt, floruiſſe, manifeſtum eſt.

DE SEPTVAGINTA NOVEM MARTYRIBVS

In Sicilia.

HI Sancti Martyres in Perſecutione Dioclet. in Sicilia multis ſupplicijs affecti, cum conſtantiores in confeſſione fidei ſemper apparerent, poſt grauiſſimos cruciatus tandem glorioſo *Martyrio* coronati ſunt. 9. Kal. *Martij.* *Ex D. Hieronymo, Vſuardo, Romano Martyrolog. & alijs.*

ANNOTATIO.

IN qua Vrbe Siciliæ ij Martyres paſſi fuerint, nec Martyrologia docent, neque eos alicubi in ea Inſula coli accepi.

DE S. MAXIMIANO EPISC. RAVENNATE.

Maximianus Theſaurũ inuenit, Imperatoriq; defert, ac medio donatus Rauennã reuertitur.

MAximianus Polæ, quæ Iſtriæ Ciuitas eſt, natus; Clericus factus, paulo poſt Diaconus creatur; dùm autem terram in hortulo ſuo foderet, Theſaurũ inuenit, quem Conſtantinopolim ad Iuſtinianum Imper. attulit qui partem illi conceſſit: Ad Sacerdotium promotus, cum Victor Epiſcopus Rauennatũ extre-

tremum diem clauſiſſet, ab Imp. Epiſcopus à Vigilio Papa, qui tunc apud Patras Achaiæ Theodoræ Auguſtæ iuſſu exulabat, poſtulatur. Creatus itaque Rauennæ Epiſcopus Pallio accepto eò proficiſcitur. Rauuēnatibus autem portas vrbis illi tanquam alienigenæ obſerantibus, Maximianus nihil hac iniuria commotus extra Portam S. Victoris habitauit: & eos, qui hanc ciuium contumaciam ſignificare volebant, ne id facerent, prohibuit. Qua propter Rauuennates patientiam, & virtutē S. Epiſcopi expendētes, illum libenter acceperunt. Initio Epiſcopatus adepti templum D. Vitali dicatum conſecrauit vna cum eo, quod claſſe S. Apollinari extructum fuerat. Opes ſuas omnes Eccleſiæ Rauuennati donauit, templum S. Andreæ à S. Petro Chryſologo ædificatum columnis marmoreis exornauit. Tricolim abſoluit, templumq; D. Stephano Protomartyri miro opere excitauit, Reliquijs Sanctorum, & vaſis aureis ornatum. Sacra indumenta, & libros ſanctos vna cum cruce aurea Eccleſiæ largitus eſt. Corpora SS. Epiſcoporum in Baſilica S. Probi honorificētiſsima condidit. Demum cum etiam Polæ ædificandum curaſſet plenus dierum 9. Kal. Mart. obdormiuit in Chriſto, apud Aram S. Andreæ Apoſtoli tumulatus. *Ex Monum. Eccl. Rauenn. & Antiquis lectionibus ac ex Hieron: Rubeo in Hiſt. Rauenn. lib. 3.*

Rauennates portas Maximiano obſtruunt.

Aedes adhæc vſq; tempora illuſtres conſtruit.

ANNOTATIO.

MAximianus ann. 546. Epiſc. Rauennæ creatur, vixitque in Epiſcopatu an. 12. cum adhuc Vigilius Rom. Eccleſ. praeeſſet. De cuius exilio apud Patras nihil in eius vita apud Plat. legitur, licet Conſtantinopolim perductus ibi verberibus male habitus, diu carcere pane & aqua ſuſtentatus, maceratus tandem ad Pop. Roman. & Narſeſis Exarchi preces dimiſſus fuerit.

DE S. PATERIO EPISCOPO BRIXIENSI.

PAterius Epiſcopus Eccleſiam Brixienſem inter S. Paulum eius nominis ſecundum, & Anaſtaſium adminiſtrauit: Cuius acta & ſi, quòd monumenta temporum iniuria exciderint, ignorantur; ea tamen optimo Antiſtite digna fuiſſe oportet; cùm is inter SS. habitus ab Eccl. Brixien. celebretur. Eius corpus in Æde S. Euphemiæ aſſeruatur: *Ex tab Eccl. Brixien. & eiuſd. vrbis Annal.*

ANNOTATIO.

SAncti Patherij meminere Rampertus Epiſc. Brixien. in Translat. S. Philaſtrij, & Helias Capr. in Annal. Brixien. lib. 4. ſub Martiano Imp. floruiſſe videtur apud Capreol. quo tempore, & M. Fauſtinus Poeta Brixien. floruit. Agit de eo & Arnoldus Belga lib. 2. ligni vit. cap. 38. vbi illum diſcipulum S. Greg. Pap. 1. fuiſſe, obiſſeque an. D. 600. & opuſcula quædam ſcripſiſſe teſtatur.

Februarij die 22.

DE SANCTA MARGARITA POENITENTE Apud Cortonam.

MArgarita Lauiani agri Peruſini pago nata, carnis illecebris dedita, nobili cuidam illi ſeruiens adhæſit. Cū is domo ſecedens Catellā ſecū duxiſſet,

illa ſola domum poſt aliquot dies rediens, ac gemens, *Margaritam* veſte dentibus apprahenſa extra domum pertrahere conabatur. Quæ admirans Catellam ſequitur, donec ad quandam lignorum congeriem veniens Catella ſubſiſtit, ligna reſpiciens, & attingens, quaſi Dominam, vt ea amoueret monens.

Catella Margaritam è domo extrahere conatur.

Margarita itaq; cum aliquot ligna amouiſſet dominum ſuum mortuum, iamq; vermibus ſcatentem videt. Quo ſpectaculo adeò commota eſt, vt ante actæ vitæ pœnitens domum paternam repeterit. Sed à patre nouercæ perſuaſione domo eiecta ad orationem qua ſe Deo commendabat, confugiens, interius, vt Cortonam ad Fratres Minores ſe conferat, admonetur. Eò profecta vitam aggreditur valde aſperam, aſſiduis vigilijs, ieiunijs, orationibus cilicio induta, humi cubans, & lacrymas ſæpiſſimè profundens. Cum aliquandiu ita degens, veræ pœnitentiæ ſigna non dubia dediſſet, à Fratribus Minoribus habitum, quem Tertianorum vocant, diu expetitum ann. ſal. 1226. obtinuit: Cumq; in eorundem Eccleſia ante Crucifixi imaginem feruentius oraret, Dominum I.C. illam *Quid vis miſera?* allocutum, eamq; *Nil aliud præter te Domine* reſpondiſſe ferunt. Solitudinis amans flere, orare, ieiunare, meditare, quæ ad corporalem conſolationem facerent fugere, delicias ſuas eſſe putabat. Vt filium aleret, matronis famulari cogebatur, nec tamen aliquid de auſteritate, Quadrageſimam perpetuo colens, intermittebat. Cum ædiculam à nob. Muliere obtinuiſſet, eleemoſynas ſibi à diuerſis condonatas pauperibus diſtribuebat. Sic à Colloquio, & conſuetudine abhorrebat, vt neq; in alicuius faciem aciē immittere auderet, adeò præteritam vitam erubeſcebat. A Dæmone plures illuſiones, quibus à iungi Paſſionis D.N. meditatione impediretur, ſuſtinuit: Sed ad crucifixi pedes confugiens illum ſe confortantem, & ſolantem meruit audire. Spiritu prophetico non caruit nam multis occulta peccata ab eis commiſſa detexit. Cum in M. Vrbi imminentem extructa ibi ædicula (vt aduenientium frequentiam deuitaret) ſe recepiſſet: Velletq; de more poſt ſacramentalem Confeſſionem ſacra Communione refici, Sacerdos per errorem panem (hoſtiam vocant) haud conſecratum pro conſecrato ei porrexit. quod ſibi querenti, & ploranti, quòd internam, vt ſolebat poſt communionem, dulcedinem minimè ſentiret, à Domino reuelatum fuit. Cum à Dæmone cenodoxia tentaretur, ipſa cellula ſua egreſſa noctu magna voce Cortonenſes, vt ſe famoſam peccatricem lapidarent, & expellerent, quæ in iuuentute mala fecerat, narrans, precabatur. Paupertatem ità coluit, vt diceret, *Si D. meus I.C. aliquid ex hoc mundo, vt poſſiderem præciperet, ad Maieſtatis ſuæ Thronum appellarem.* Vix à Confeſſore induci potuit, vt aliquando ob ægram valetudinem herbas modico olei condiret. Adeo humilis fuit, vt, cum ſuis præcibus obſeſſum à Dæmone liberaſſet, lachrymans diceret, ſe haud credere, id à ſe, quæ tot crimina commiſiſſet, factum eſſe. Petierat à Domino, vt matris, dum Cruci adſtaret, dolorum particeps fieret: Quæ ad Eccleſiam Minorum diuino admonitu veniens ad Horam Tertiam, adeò ex ſingulorum paſſionis Myſteriorum conſideratione corde afflicta eſt, vt penè mortua putaretur, multis ad eam ſuſtentandam accurrentibus mulieribus, vbi verò Hora Nona adueniſſet, qua D. caput inclinans ſpiritum emiſerat, & ipſa inclinato capite abſque motu, & ſenſu vsque ad Veſperarū horā remanſit. Cū terminus vitæ, qui ei à Xpo D. prænunciatus fuerat, inſtaret An. D. 1297. hoc eſt 20. ab eius conuerſione 8. Kal. Mart. feliciſſimè ad quem dilexit, euolauit. Corpus eius in Eccl. Minorum integrum ad huc aſſeruatur. Multis autem poſt mortem miraculis claruit. Mortuos enim inter alia 10. ad vitam reuocaſſe, viſum cæcis ſex, loquelam 3. reddidiſſe, contractos

Margarita habitū Frāciſci poſt diutinā vitæ auſteritatē adepta.

Qua alloquitur crucifix*.

Margaritę delitiæ fletus, ieiunium.

Margarita ad confortantē Crucifixum confugit.

Dono prophetiæ decorata fuit.

Paupertatem vnicè diligit.

Margarita petit participē fieri dolorum B. V. quare hora tertia, & nona, vt mortua putatur.

Margarita inter multa miracula 10. mortuos ad vitā reuocat: viſum cæcis 6. loquelā 3. reddit præter contractos, ac energumenos curatos.

5. Dæ-

5 Dæmoniacos 4. curaſſe fertur. *Ex Cron, Minorum. Vita ab autore Florum SS. affertur. In qua iſtam grandi ſtatura, cum parua fuerit vt ipſi vidimus, fuiſſe ſcribit.*

ANNOTATIO.

Corpus adeò integrum conſeruatum eſt adhuc vſq; tempora, vt & naſi extrema etiam retineat. Nondum in SS. mulieres relata eſt: Sed tamen præcipuam venerationem apud Cortenen. habet.

Februarij die 23.

DE S. PRIMIANO EPISCOPO, ET MARTYRE ANCONITANO.

Primianus natione Græcus, Epiſcopus, & *Martyr* apud Anconitanos venerationem habet, & quamuis quo tempore Epiſcopatum adminiſtrauerit, martyrioque coronatus ſit, ignoretur; quòd tamen Græcus fuerit, ipſius Sarcophagus ex marmore inſcriptione demoſtrat. Propriam habuit Eccleſiam in Vrbe Ancona; quæ nunc *S*ancti Franciſci de Paula, ex quo à Religioſis eius ordinis poſſidetur, paſſim nominatur. *Ex Monumen. & Tab. Eccleſ. Anconit.*

ANNOTATIO.

Eius Feſtiuitas 2. Dominica Quadrageſ. celebrari conſueuerat. Nunc verò vt in Tab. Eccleſ. prædictâ adnotatum eſt, hac die recolitur.

DE SANCTO GERARDO VENETO EPISCOPO CANADIEN. ET MARTYRE.

GERARDVS Venetijs ex nob. Sagreda familia natus, primum Baſilicæ *S*ancti *M*arci Canonicus fuit, & vt apud Sanctum Antonium de Paduâ in ſermonibus legitur, primus Ordinis Seruorum Beatæ *M*ariæ Virginis Venetijs inſtitutor: deinde factus Epiſcopus Canadienſis in Hungaria (eſt autem Canadium vrbs apud *T*ranſyluaniæ confinia ad Lippam amnem non longe apud *S*egedinum in *T*ibiſcum influentem) *T*ransdanubiana Apoſtolus fuit. Qui cum ad Sanctum Stephanum Regem viſendum Albam Regalem pergeret, ab Idolatris in itinere inuaſus pro Chriſti nomine mortem patienter ſuſtinuit. Cuius Corpus Venetias *T*ranſlatum *M*urani in Eccleſiâ B. *M*ariæ Virg. quæ modo Sancti Donati nominatur, conditum eſt. *Ex eius paſſione quæ apud Sur. tom. 5. legitur. Eſt autem dies hæc non Natalis (qui 8. Kal. Octob. colitur) ſed Tranſlationis.*

Gerardũ Venetum ex ordine Seruorum S. Antonius de Padua aſſerit.

Canadij vrbis Epiſcopus creatur.

Transdanubij Pannoniæ Apoſtolus fuit.

Pro Chriſti nomine martyrio coronatur.

ANNOTATIO.

QVod Sanctus Gerardus Ordin. Seruorum primus autor fuerit, non ſolùm D. Antonius in Sermon. habet, ſed & Franciſc. Maurolyc. in ſuo Martyrolog. ad diem prædict. (tametſi ab aliquibus pro Seruorum, Carmelitarum poſitum ſit in aliquibus codicib.) Qua in re non mediocriter addubitaui; quod S. Stephan. Rex multis annis Religionem Seruorum anteceſſiſſe videtur: niſi quis occurrens, dicat, apud Venetos hanc Religionem multo ante, quàm apud Florentinos à ſeptem illis viris inchoatam fuiſſe.

DE SANCTO POLYCARPO
Præsbytero Rom.

Trãquillinus SS. Marci, & Marcelliani, Pater, à Podagra, & chyragra ſanatur. Feliciſſimus, & Felix curantur. Chromatius baptizatur, & eius filius Tiburtius.

POlycarpus Præsbyter, quo tempore S. Sebaſtianus Martyr in Carcere Diocletiani Imperat. iuſſu detinebatur, multos ad Chriſtum conuerſos, inſtruebat, & baptizabat. Baptizauit autem LXIV. ſimul, ad ſe à Sancto Sebaſtiano deſtinatos: in quibus fuit Tranquillinus nob. Roman. *SS. Marci*, & *Marcelliani* pater, qui ſtatim ſacro lauacro regeneratus, à podagra, & chyragra, quibus affligebatur, curatus eſt; quemadmodum, & Feliciſſimus, ac Felix Claudij Commentarienſis filij quorum alter hydropicus, alter vulneribus, ſeu plagis plenus erat, per ſacram lotionem ſanati ſunt. Chromatium quoque Præfectum, & filium eius Tiburtium, Idolis, quæ in eius domo erant, confractis, baptizauit. In his, alijſque Chriſtianæ Religionis operibus occupatus Polycarpus Domino prædicando, inſtruendo, & baptizando deſeruiebat: ac demum ſancto fine quieuit 7. Kal. Martij. *Ex Geſtis S. Sebaſtiani Mart.*

ANNOTATIO.

AN Sanctus Polycarpus Romanus fuerit incertum eſt. Nomen ipſum illum ex Græcia, ſiue ex Aſia à Polycarpo tamen Smyrnæ Epiſcopo diuerſum indicat.

DE SANCTO FELICE EPISCOPO BRIXIENSI.

FELIX Epiſcopus Eccleſ. Brixienſem poſt Sanctum Dominicum rexit, quo tempore Longobardi in Italia Imperabant Adoloaldo Rege, & Arioualdo ſucceſſore, quem, vt Heraclio Imperatori aduerſus Saracenos auxilia contractis copijs mitteret in Aſiam, perſuaſit. Cum Rotarius poſt Arioualdum Arianorum, et fautor, Arianos Epiſcopos multis in locis ordinandos curaſſet, illis ſeſe Felix oppoſuit, & coram, & ſcriptis, & fidem catholicam aduerſus Arianam impietatem ſtrenuè defendit, ac ciuitatem ab ea labe immunẽ ſeruauit, Regis minas, qui exiliũ Felici intentabat negligens. Eo tempore Italia omnis ferè maximo terremotu cõcuſſa, corruentibus ædificijs fędata eſt; ac poſt fluminũ ex continuis pluuijs maximè auctorũ exũdationẽ, ingens peſtilentia ſecuta eſt, quæ ita vrbẽ Brix. afflixit, vt in vijs & vicis vbiq; defunctorũ corpora iacerent. Quę Felix nõ modo ſepeliebat, ſed & morientibus aderat, & infectis opẽ ferebat, donec aſſiduis ad Deũ precibus hãc ſæuiſſimã plagã ab vrbe ſua auertit.

Felix Arianę impietatis acerrimus demolitor. Italia terremotu concutitur. Felix eximia charitate flagrat.

Cum

Cùm annos 30. in ſumma temporum varietate, tantiſque calamitatibus Eccleſiam Brixienſem piè, ſanctèque gubernaſſet, ſenio, laboribuſque confectus, cũ templa inſtauraſſet ex hac vita migrauit circa an. ſal. 656. Cuius corpus in baſilica S. Afræ conditum eſt. *Ex Monum. Eccl. Brixienſ. ac ex Capreolo lib. 4. Annalium.*

ANNOTATIO.

Aſcanius Martinengus in vita S. Felicis ſermone vernaculo conſcripta illum ex Cronicis Brixienſ. 27. Epiſcopum Brixiæ fuiſſe ſcribit: ac anno Domini 625. Epiſcopatum cæpiſſe, obiſſe vero circa annum 656. quo pacto non 40. annis, ut idem ait, ſed 30. circiter præfuiſſet.

Aſcanij Martinengi ſententia.

DE SANCTO PETRO DAMIANO EPISCOPO, ET CARDINALI Oſtienſi.

Petrus Damianus infãs adhuc perſecutionẽ quidem pati cæpit.

PEtrus Damianus Rauennæ humili loco ortus, vel ab ipſis parentibus malè habitus eſt: nam illum mater infantem adhuc odio proſecuta dicitur: Defunctis parentibus peius à fratre, & vxore illius tractatur; ab eis enim adoleſcens non ad ludum literarium, ſed ad ſues paſcẽdas miſſus traditur. Sed Deus, cui præcipuè miſerorum cura eſt, illius miſeratus, alterum fratrem ad pietatem emollijt, qui, cura adoleſcentis ſuſcepta, illum litteris, & diſciplinis, (erat enim optimæ indolis) inſtruendum curauit: in quibus eos breui progreſſus fuit, vt Eccleſiam poſtea cum diſciplina vitæ ſanctimoniam coniungens maximè illuſtrarit, Is carnem ſuam cilicio, ieiunijs, diſciplinis, & vigilijs, præſidio orationis adhibito domabat, ità, vt ſi quando ſtimulis illius agitaretur, nocte intempeſta è lectulo ſurgens ſeſe in aquam immergeret, quoad algore membra rigerent. Cum autem maioris perfectionis deſiderio teneretur, in eremum fontis Auellanæ ad Abbatem ſe contulit, à quo habitu Monaſtico indutus auſteriorem vitam aggreditur, quam, cum in morbum incidiſſet, moderari coactus eſt. In diuinarum ſcripturarum lectione ſic verſatus erat, vt eximius declamator effectus, ab Abbate Pomposiano totius Eremi curæ præfectus fuerit. Multa ædificauit Monaſteria Eremitica in agro videlicet Camerti, Peruſino, Atiminenſi, & Fauentino. Plura patrauit miracula. in Monaſter. Accreti cum aquam ex vicino fonte ſibi afferri iuſſiſſet, vinum factam guſtando ſenſit. Quod ab alijs monachis, cum ex eodem fonte aquam hauriri iuſſiſſent, comprobatum eſt. Cum milites in cellariam ingreſſi amphoram perforaſſent vinum, quo plena erat, non exiuit, exiuit autem poſt eorum diſceſſum pro pauperibus hauſtũ. Stephanus IX. Pont. Max. cognita viri doctrina, & ſanctitate Romam accitum illum inuitum Cardinalem, & Epiſcopum Oſtienſem creat. Suſcepto munere ex obedientia pro Eccleſ. plurimùm, maximè verò in extinguenda Nicolaitarum hæreſi, quæ Romam infecerat, laborauit. Mediolanum miſſus, eam Eccleſiam ad Roman. Pontific. obedientiam reduxit. Multa fecit, ſcripſit, & docuit. Senio confectus à Pont. Rauennam, vt ciuitatẽ ab Epiſcopo ſuo ſeductam ad Eccleſ. Roman. gremium retraheret, deſtinatur. Quòd cum egregiè præſtitiſſet, dum, completa legatione, Romam reuertitur, Fauentiæ in Monaſterio Dei Genitricis extra muros in morbum incidit. Ex quo breui ſpiritum

Mira Petr. Dam. pœnitentia.

Petr. Damianus vitam nimis aſperam moderatur.

Eximius declamator fuit.

Miracula patrat, vinũque ex aqua conuertit.

Cardinalis creatus Nicolaitas Hæreticos oppugnat.

Mediol. Eccleſ. Roman. Pont. ſubijcit.

Deo reddidit an. ſal. 1080. *Ex Monum. Eccleſiæ Fauentinæ, & Annalibus ordinis Camaldul.*

ANNOTATIO.

Fauentiæ Protector.

N*Ondum in Sanctorum numerum rellatus eſt, illum tamen Ciuitas Fauentina vti Protectorem ſumm hac die præcipuo honore veneratur.*

DE SANCTA ROMANA VIRGINE TVDERTI.

Columba alloquitur B. Romanam.

ROmana virgo, nobilis, Calphurnij vrbis Romæ Præfecti filia à prima ætate Christianæ fidei præceptis inſtituta, virginitatem ſuam, accepta à Domino mirabili viſione niueç columbæ ſic ipſam alloquenti *melior eſt via iuſtorum quàm Principum*, contra Patris, qui illam nobili, & diuiti Sponſo in matrimonium locare decreuerat, voluntatem, dedicauit. Decimum itaq; annum agens paterna domo clam excedens, ſolitudinemque petens, in ſpelunca apud Tiberim in agro Tudertino ab vrbe Tudertina V. M. P. diſtante habitauit. Inde ad S. Silueſtrum in M. *Soracte* latitantem venit, à quo ſacro lauacro regenerata (& ſi enim in Chriſtum dudum crediderat, nondum tamen baptizata erat) cum ſe illius, & ſociorum precibus commendaſſet, accepta S. Pontificis benedictione, ad ſuam ſpeluncam redijt martirij occaſionem ſibi dari exoptans.

Romanæ Martirij cupida.

Cum autem ſex menſes in eo loco vitam mirabili abſtinentia, in ſanctis precibus egiſſet, virtutibus, & miraculis coruſcans termino peregrinationis, & vitæ adueniente animam inter manus Sacerdotum, Deo reddidit 7. Kal. Martij. Cuius corpus ibidem à *Sacerdotibus* tumulatum fuit. Fama *Sanctitatis* eius cum ad aures parentum perueniſſet, illi eò accurétes, illam mortuam inuenere: ad quam leproſus, eo morbo multis annis laborans, iamq; animam agens perductus mirabiliter conualuit. Corpus Virginis inde anno ſal. 1101. in vrbem translatum, in Eccleſia S. Fortunati cum aliorum SS. corporibus à Nicolao Epiſcopo conditū eſt. An. verò 1596. ab Angelo Epiſcopo loco decentiore eiuſdē Eccleſiæ collocatum fuit. *Ex offic. Eccleſ. Tudertinæ nuper Romæ appreb.*

Leproſus ſanatur.

ANNOTATIO.

Virgo decennis ſanctā vitā inſtituit

D*E Romana Virg. quæ nomine, & patria fuit Romana Baron. pluribus in Annalib. Eccleſ. ad calcem an 335. agit. Illud autem mirum videtur, quod V. decennis non modò à paterna domo receſſerit, ſed vitam eam quoque inſtituerit, verum, ſi id ad diuinam gratiam, quæ prellam, vt & de alijs legimus, excitabat, referamus haud mirum videbitur. De ipſa ſilicet, & Digna Virg. hoc diſtichon legitur.*

„ V*os quoq; virgineis Romana, & Digna choreis*
„ *Adſcriptæ patrios hos conſeruate penates.*

DE

Februarij die 24.

DE S. PRIMITIVA MART. ROMÆ.

PRimitiua Martyr Romæ in Rom. Martyrol. tantùm commemoratur. An ea nupta fuerit, vel virgo, & ſub quo Imp. martyrium, ſit perpeſſa, vbi corpus eius requieſcat, proſus ignoratur. Quod & de multis alijs, quorum ſola extat memoria, contigit. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

SAncte huius martyris vti plurimorum aliorum Mart. dumtaxat Rom. mem. vt Baron. in Annot. monet.

Februarij die 25.

DE S. MATTHIA APOSTOLO.

MAtthias Bethleemites vnus ex 72. Chriſti diſcipulis poſt illius aſcenſum in Cœlum in locum Iudæ proditoris in Apoſtolatu ſuffectus eſt. Cum enim Apoſtoli conueniſſent, Petruſq; numerum à Chriſto Domino inſtitutum, cum vnus, Iudas excidiſſet, implendum dixiſſet. Sortem ſuper *Matthiam*, & Ioſephum Iuſtum cognomine, Deum ſuppliciter orantes, vt quem ex duobus loco Iudæ elegiſſet ſigno aliquo demonſtraret, dederunt, ceciditq; ſors ſuper Matthiã, quẽ XI. Apoſtolis connumerarunt. Cũ aũt poſt acceptũ Spiritum Sanctum ſorte prouincias diſtribuiſſent, quibus ſinguli Apoſtoli Dei verbum, & fidem Chriſti diſſeminarent, *Matthiæ* Iudæa obtigit: in qua Chriſtum annuncians, plurimos ad illum conuertit, doctrina, vitæ integritate, & miraculis clarus. Qui accuſatus Chriſtianæ religionis, & ad Pontificem perductus, ab eoq; interrogatus an Crucifixi ſectam teneret. Se Chriſtianum eſſe libere profeſſus eſt, id loco gloriæ maximæ, non dedecoris ducens. Cumq; pœna ei à Pontifice remitteretur, ſi Chriſtianam fidem execraretur, ſpatiumq; ad reſipiſcendum concederetur, Reſpondit ſe ſpatio non indigere, ſed ſemper eundem fore, idemq; ſenſurum. Quare dicta in eum ſententia, vt mortem lapidibus oppeteret, à Iudæis lapidatus eſt. Et cum adhuc ſpiraret, oraretque, vt cum eiſdem lapidibus quibus percuſſus fuerat, ſepeliretur, capite plexus eſt. Cuius corpus aliquando Romam delatum in Baſilica S. Mariæ Maioris conditum eſt. *Ex Actibus Apoſtol. c. 1. & Doroth. in Synopſi. Niceph. lib. 2. cap. 40. Iſid. cap. 81. de vit. & ob. SS. & alijs.* Ex quibus alij illum in Æthiopia prædicaſſe affirmant.

S. Matthias in locũ Iudæ ſubrogatur.
Illi Iudæa ad prædicandũ obtigit.
Accuſatus apud Pont. ſe Chriſtianũm eſſe gloriat.
Reſpuit tẽpus ad deliberandum.
Lapidibus obruitur, & decollatur.
Corpus in Eccl. S. Mariæ Maioris.

ANNOTATIO.

SOrtem, quæ ſuper Matthiam cecidit flammam ignis, ſeu ſplendorem è cœlo capiti illius inſidentem fuiſſe tradunt, qua de re Dion. Areopag. de Eccl. Hierarch. c. 5. Inter eius miracula narrant venenum aliquando ſibi in potum traditum nihil obfuiſſe. Eumq; 250. cæcis viſum reſtituiſſe, & carceri incluſum ac catenis vinctum à Chriſto Domino viſitatum & eductum fuiſſe. Treuirenſes ſe corpus illius eò ab Helena Conſtantini Matre delatum authore Io. Enthio, rerum vita, habere gloriantur. Illud tamen certum caput eius in Baſilica S. Mariæ Maioris monſtrari.

Qualis fuerit ſors S. Matthiæ.
Quæ miracula ediderit.
Corpus ſecũdũ alios Treueris eſſe aput Romæ.

DE SANCTO FELICE PAPA HVIVS NOMINIS IIII. ROMÆ.

FELIX IV. Sancti Gregorij Papæ atauus poſtremò Iuſtiniano Imperatore anno Theodorici Regis Gothorum poſt Ioannem I. Pontificatum inijt. Eius tempore Belliſarius, poſt Perſas deuictos, etiam Vuandalos in Africa ſuperatos extinxit. Felix ad Pontificatum aſſumptus, ad Eccleſiæ gubernationem totum ſe contulit. Patriarcham Conſtantinopolitanum, non rectè de fide ſentientem, à Fidelium Communione ſemouit. baſilicam Sanctis Martyribus Coſmæ, & Damiano apud Forum Rom. via Sacra, quæ adhuc viſitur, ædificauit. Ædem Sancti Saturnini incendio labefactatam via Salaria reſtituit. Aliquot Ordinationibus habitis Præsbyteros LV. Diaconos IV. Epiſcopos per diuerſa loca XXIX. creauit. Cumque Eccleſiæ annos IV. menſes II. & dies XIII. laudabiliter præfuiſſet, obdormiſcens in Domino S. fine quieuit. Ann. ſalut. 530. ſanctæ Tharſillæ poſt mortem vt S. Gregor. in Dialog. ſcribit, apparuit per viſum, illi deſceſſum è vita annuncians. *Ex Plat. & alijs Vit. Pontif. ſcriptoribus.*

Felix Patriarcham Conſtantinop. à cōmunione arcet.

ANNOTATIO.

Patria Sancti Felicis, ex Platina Samus fuit. Ex Panuinio (quod veriſimilius videtur) Beneuentum. Sed ſiue Samius, ſiue Beneuentanus fuerit, qui S. Gregorij Papa, qui Romanus fuit, atauus eſſe potuit? Dicerem Fœlicem Gregorij atauum non ex patre, ſed ex matre fuiſſe.

Felicis de patria controuerſia.

Dubitarè hic quoque aliquis poſſet, cur hac die memoria S. Felicis recolatur, cum ex eius vita, illum 4. Id. Octob. migraſſe conſtet, ad Pontificatum verò 8. Kalend. Auguſt. prouectum eſſe legatur. Hoc forte dici poſſet in Martyrolog. Rom. non Natalem obitum ve aut ordinationem, ſed inuentionem translationem ve (quod aliquandò in alijs SS. fieri ſolet) memorari. Quod Felix Epiſcopum Conſtantinopolit. à comun. Fidel. ſepararit, Autor eſt Plat. non Baron. in Annal.

Ambigitur cur hæc die S. Felicis dies celebretur.

DE SANCTO GERLANDO EPISCOPO AGRIGENTINO.

GErlandus Veſuntione in Burgundia natus, in Calabriam Brutiorum veniens Mileti aliquandiu moratus Cantorum Primicerius creatur: Sed cum Clericorum mores deprauatos ferre non poſſet, redijt in patriam. Cum autem Rogerius Comes Saracenos è Sicilia eiecisſet (cui Gerlandi, doctrina, & vitæ probitas ſatis perſpecta erat) illum in Siciliam accerſit, Epiſcopumque Agrigenti nuper ex hoſtibus recepti circa ann. ſal. 1085. ordinandum curat. Gerlandus & ſi inuitus ad hanc dignitatem aſſumptus eſt, diuinæ

tamen

tamen vocationi reſiſtere noluit. Quare munus paſtorale aggreſſus, præcipuam, pauperum, peregrinorum, viduarum, & orphanorum curam ſuſcepit. Plurimos Iudæos, & Saracenos, qui in ea vrbe remanſerant, tum publicis concionibus, tum priuatis colloquijs ad Chriſtum conuertit. Tandem boni paſtoris officio perfunctus in Cœlos 5. Kal. Martij ad præmium euolauit. *Ex lect. quæ in eius celebritate recitantur.* Gerlandus inuitus Epiſcopus creatur.

ANNOTATIO.

MEmeminere Gerlandi Franciſc. Maurol. & Pet. Galeſ. in ſuis Martyrolog. ac Ioſeph. Bonfil. lib. 4. Hiſtor. ſicul. Corpus Sancti Gerlandi in Eccleſ. Cathedrali quæ ex eo nominatur, aſſeruatur, ac præcipuo honore colitur ab Agrigentinis.

DE SANCTO AVERTANO CONFESSORE ORD. CARMELITARVM LVCAE.

AVertanus Lemouicis in Aquitania natus, ac Ordinem Carmelitarum cooptatus multis ſanctitatem ſuam miraculis declarauit. Qui cum in Italiam veniſſet, apud Lucam in Hetruria obitus ſui diuinitus præſcius, à portarum cuſtodibus, quòd peſtis in loca finitima graſſaretur, in vrbem minimè admiſſus fuit: quibus ille prædixit, fore, vt quando ſe vellent introducere, non poſſent. Is paulò poſt graui oppreſſus morbo animam Deo reddidit 5. Kal. Martij circa ann. ſalut. 1366. Cumque ex eius corpore ingens ſplendor, & fragrans odor egrederetur, ac diuerſis laborantes languoribus accedentes ſanarentur, Lucenſes illud in vrbem trahere conati, nunquam loco potuerunt dimouere, donec mutato conſilio, & extructo ei templo, ponte ſuper vrbis mœnia erecto ſacrum illius corpus non per portas, à quibus viuum excluſerant, introduxerunt, & ſepulchro honorifico tumularunt: ad quod plura ſuper infirmis ſubſecuta ſunt miracula. *Ex Chron. dicti Ord. lib. 11. cap. 13.*

Obijt apud Lucam. Splendor, & odor ſuauis ex eius corpore. Nequit corpus eius moueri. Apud eius ſepulchrum beneficia ægris præſtantur.

ANNOTATIO.

NVper Fratres dicti Ord. quos Diſcalceatos vocant à Paulo V. Pontif. Maxim. obtinuere, vt de eo officium Eccleſ. recitare poſſint, prout ante aliquot annos conſueuerat.

Februarij die 26.

DE SANCTO ANDREA EPISCOPO FLORENTINO.

ANdreas Epus Floretinus, (quē nōnullo S. Zenobio in Epatu ſucceſſiſſe tradūt, alij multo poſt Eccl. Floret. adminiſtraſſe arbitrātur) potius ex antiqua tradi-

traditione,quam ex vlla,quæ de eo extet,hiſtoria,inter SS. habetur,& colitur, cum non ſolum Acta,ſed & tempus,quo vixit,& patria deſiderentur.Sanctitas tamen illius in dubium reuocari non debet. Eum propter antiquas Eccleſ.Florentinæ Tab.tum ob Martyrolog.Rom. illum hac die commemorantis autoritatem. Tametſi prior ſententia ex vita S.Zenobij Epiſcopi, per Io. Archipræſbyterum Aretinum ſcripta,& à Sur. Tom.III. relata firmari videtur. Ibi enim legitur S.Andræam Ciuem Florentinum S. Zenobio ſucceſſiſſe, & V. Epiſcopatus anno,corpus Prædeceſſoris, quod in Eccleſia Ambroſiana miraculis fulgebat,Pontificum Prouincialium humeris impoſitum magna populi frequentia in maiorem Baſilicam deportaſſe. In qua Tranſlatione prodigium hoc contigiſſe ferunt, quod cum Epiſcopi ſacrum corpus deferentes apud antiquam, & aridam vlmum ob nimium populorum concurſum ſubſtitiſſent, illam ex ſacræ Sarcinæ contactu protinus floruiſſe. *Ex vita S. Zenobij.*

Vlmus per vetuſta floret

ANNOTATIO.

Ambigua ferè omnia de S.Andræa.

Q*Vi Annales vrbis Florentinæ ſcripſere, rem hanc quaſi incertam prætereunt; vti apud Borghinum antiquitatis alioqui ſtudioſum, diligentemque indagatorem videre eſt. Alij S. Andræam eum, qui Ludouico Imp. circa an. Dom.870. floruit, multaque Eccleſ.Florent. beneficia contulit, eſſe opinantur. Res prorſus ambigua, an qui S.habetur, & colitur, Andræas ille fuerit, qui S. Zenobio proximè ſucceſſit, an qui ſub Lud. Imp.circa tempus memoratum vixit. Ipſi Florentini viderint.*

DE SANCTO FAVSTINIANO EPISCOPO Bononienſi II.

FAuſtinianus Epiſcopus incertæ patriæ poſt S.Zamam I. Epiſcopum Bononienſem Eccleſ. adminiſtrauit circa ann.à Chriſto nato 312.Quo tempore Conſtantinus Magnus deuicto Maxentio pacem Eccleſiæ reddidit. Is Chriſtianos,qui perſecutioni ſupererant,in vnum collegit, ac Baſilicam, quam morte præuentus perficere non potuit,ex Imp.Decreto ædificare cœpit. Suo tempore Synodus Romæ Iulio Primo Pont.Max.aduerſus Arianos celebrata eſt: cui an interfuerit,incertum eſt. Cætera vnà cum patria, & tempore, quo in Epiſcopatu vixit S.Fauſtinianus,incomperta ſunt. Cum ex hac vita deceſſiſſet, S Zamæ prædeceſſori appoſitus eſt. *Ex Carolo Sigon. deb.I.de Epiſc. Bononienſ.*

Cõſtantinus Magnus Maxentium euicit.

ANNOTATIO.

E*Tſi Fauſtinianum Zamæ ſucceſſiſſe diximus, non tamen id ſtatim poſt S. Zamæ deceſſum intelligendum eſt. Cum Zama Galieno Imper. Fauſtinianus Conſtantino Mag. vixerit. Quod autem Sigon. S. Fauſtinianum Conc. Rom.ſub Iulio Primo Pont.celebrato intereſſe potuiſſe ſcribit, Cronologiæ Eccleſ. apud Panuin.illud Concil. ann.342. habitum atteſtantem haud conſonat. Sed Panuin. in errore verſari ex Baron.in Annal.ad an.præd.337.appa·e·.*

An D.337.

DE S. SERVVLO EPISCOPO VERONENSI.

SEruulus Epiſcopus Veronæ 29. Eccleſiæ Veronenſ. poſt S. Lupum Cathedram aſcendit. Hic re & nomine ſeruus Dei fuit planè bonus: Aſſiduè enim Deo, Eccleſiæque ſibi commiſſæ fideliter inſeruiuit. Omnem ſuam cogitationem,

Seruulus verè ſeruus Dei extitit.

tionem, omnia ſtudia, actioneſque omnes ad Veronenſis populi ſalutem referebat, Humanas laudes omnino contemnens. Cum aliquot annos Eccleſiæ illi ſanctè, laudabiliterque præfuiſſet, eximia ſanctitate clarus 4. Kal. Martij obdormiuit in Domino, in Baſilica S. Stephani conditus. *Ex libello de SS. Epiſc. Veronenſ. Auguſtini Valerij Epiſcopi, & Card.*

ANNOTATIO.

ACta illius ſingularia, & præcipua, vt multorum ac ferè omnium Eccl. Veronenſ. Epiſc. deſiderantur. Circa an. Dom. 500. vixiſſe putatur.

Februarij die 27.

DE SS. MARTYRIBVS, ALEXAODRO, ABVNDIO, Antigono, & Fortunato Romæ.

ALexander, Abundius, Antigonus, & Fortunatus, Diocletiano, & Maximiano Imper. Romæ coronati ſunt: Commota enim perſecutione, inter alios, qui Chriſtianæ Religionis delati fuere, & ſi compræhenſi, varieque torti ſunt, poſt dimicationes, in quibus conſtantes in fide permanſere, martyrium compleuerunt. *Ex Beda, & alijs Martyrolog. ſcriptoribus.*

ANNOTATIO.

VEtera M.S. quæ citantur à Baronio cum his Ianuarium habent.

Februarij die 28.

DE SS. MARTYRIBVS MACARIO, RVFINO, IVSTO, Et Theophilo Romæ.

HI in eadem Diocletiani Perſecutione martyrium poſt multos agones, & varios cruciatus conſumarunt Pridie Kalen. Martij. *Ex Beda, & aliorum Martyrologijs.*

ANNOTATIO.

BEda hos Alexandriæ paſſos refert: Quos tamen antiqua M.S. Romæ coronatos habent. Ponuntur autem à Beda pro Rufino, & Theophilo, Celerius, Pupilus, Claudianus, & Nicephorus. Bedæ relatio.

DE S. VINDEMIALIS EPISC. VERONENS.

VIndemialis Epiſcopus Veronenſ. 30. S. Seruulo Epiſcopo ſucceſſit. Hic in eam curam maximè viſus eſt incumbere, vt, rebus humanis, curiſque ſæcularibus poſt habitis, Gregem ſibi à Deo Concreditum Sanctæ vitæ exemplo, & doctrina paſceret. Vir erat mitiſſimus, Chriſtianæque religionis amantiſſimus. Qui Epiſcopali munere ſumma cum laude, & Eccleſiæ Veronenſ. vtilitate, perfunctus, Prid. Kal. Martij obijt perenniter in cœlo victurus. Corpus in Baſilica S. Stephani apud alios SS. Epiſc. conditum eſt. *Ex libr. Auguſtini, Valerij Epiſcopi, & Card. alias memorato.*

AN-

ANNOTATIO.

POſt an. Dom. 500. vixiſſe creditur. Præciſum tamen tempus ignoratur; ſicuti & aliorum ferè omnium Epiſc. Veronenſ.

DE TRANSLATIONE S. AVGVSTINI EPISCOPI, & Eccleſiæ Doct. Papiam.

Traſimund⁹ Rex Arianus SS. Epiſcopos Africanos in Sardiniam relegat. Luithprand⁹ Longobard Rex Corpus D. Aug. redimit.

CVm Sanctiſſimus Epiſcopus Hippone in Africa, vbi fuerat Epiſcopus, ſub Vuandalis vrbē obſidentibus exceſſiſſet. ibi Rex Arianus SS. Africæ Epiſcopos in Sardiniam relegaret Symmacho Pontif. Max. in quibus S. Fulgentius Epiſcopus Ruſpen. erat; qui corpus S. Auguſtini cum mitra, & baculo paſtorali in Sardiniam ſecum adduxit. Cum autem Saraceni, Sardinia occupata, ſacra loca fœdarent, Luithprandus Longobard. Rex pius, & Catholicus in Sardiniam miſit, qui Corpus Auguſtini magno pretio redemptum Genuam aducherent. Quod vbi factum fuit, Rex ipſe religioſiſsimus ſacro corpori Genuam vſque obuiam venit. In qua Tranſlatione mirum contigit. cum enim corpus efferri cœpiſſet, immobile ſubſtitit, donec Rex ſe ibi S. Auguſt. nomini ſacram ædem ædificaturum (quod præſtitit illico) voueret. Quod & in Derthonenſ. Diœceſ. & alibi factum eſt. Aliquot igitur Eccleſijs in itinere extructis, Ticinum peruenitur: Vbi Sacratiſsimi Præſulis corpus in baſilica, quæ S. Petri in Cœlo aureo nominatur, honorificentiſsimè conditum eſt, (licet hac tempeſtate præciſus locus, vbi quieſcit, ignoretur, nec diſquirere liceat) *Ex Paul. Diac. lib. 6 cap 14. de Geſt. Longobard. Mariano Scot. ad an. 734. Ex Beda, & qui circa ea tempora vixit, lib. de 6. ætate. & alijs. De ea pluirib. Petr. in Catal. lib. 3. capit. 161. & Off. prop. Fratrum Eremitarum.*

Miraculum in D. Auguſtini tranſlatione patratur.

ANNOTATIO.

Gemina corporis S. Auguſtini tranſlatio.

Cæc⁹ viſum recipit.

PRior Tranſlat. corporis S. Auguſtini circa ann. ſal. 493. quo Traſimundus Rex Vuandalicus Gutramundo ſuccedens 220. Epiſcopos Catholicos cum S. Fulgentio Epiſcopo Ruſpen. Africa eiecit. Qui S. Epiſcopus corpus D. Aug. cum alijs SS. reliquijs in Sardiniam delatum Calari Sardis, vndique ad corpus tanti Epiſcopi, & Doctoris viſendum confluentibus. (in quibus Cæcus ſacroſanctum corpus exoſculatus viſum recepit) in Eccleſia ſuo nomini dicata collocatum eſt, (vt Franc. Fara lib. 1. de Reb. Sardois pluribus ſcribit. Quæ Tranſlatio 5. Idus Octob. à Fratribus Eremitanis, & Seruitis celebratur. Poſterior cuius Martyrol. Roma. hac die meminit, eadem die ab Eccleſia Ticinenſ. & memoratis Religioſis officio dup. rit. recolitur.

S. Appianus Epiſc. ac SS. mem Robuſtianus, Ciſellus, & Luxorius.

Cum D. Auguſt. Corpore corpus etiam S. Appiani Epiſcopi (qui Africanus Epiſcopus fuiſſe conijcitur) ac SS. martyrum Robuſtiani, Ciſelli, & Luxorij tranſlata ſunt; vt marmoreæ in prædicta S. Petri baſilica inſcriptiones, & monum. antiqua teſtantur.

Martij die 1.

DE SS. DVCENTVM ET SEXAGINTA MART. ROMAE.

HI Chriſtianæ religionis Claudio Imper. II. accuſati poſt S. Valentini Presbyteri paſsionem, à quo ad Chriſtum fuerunt conuerſi, Imperat. iuſſu ad

arenam fodiendam damnantur; deinde ob fidei Conſtantiam extra vrbem via ſalaria deducuntur, ac demum in Amphitheatro ſagittis militum confoſſi martyrium complent, & in ignem inijciuntur. Quorũ corpora, ſeu reliquias S. Marius cum filijs Audifacæ, & Abacum, & Ioann. præsbyter in Cliuo Cucumeris non longè ſepelierunt. *Ex Actis SS. Marij, Marthæ, Audifacis, & Abachum. De eis etiam Pet. in Catal. lib. 3. cap. 162. poſt Vſuard. & Adonem. & in Actis S. Valentini presbyteri.*

Sagittis confodiuntur 260. MM.

ANNOTATIO.

Paſſi ſunt Romæ hac die Leo, Donatus, Abundantius, & Nicephorus, cum alijs 9. Sed ſub quo Imper. neſcitur. Ex vet. Martyrol. S. Cyriaci.

DE S. HERCVLANO EPISCOPO PERVSINO II.

Huius nominis, & martyre.

HErculanus vnus ex 300. qui Ioan. I. Pontif. Maxim. & Iuſtiniano Imper. circa annum ſal. 534. Ex Cæſarea, & Laodicea Syriæ vrbibus Romam voti cauſa venere, ac Hetruriam, Vmbriam, Picenum, Sabinam, & Latiũ cœleſti doctrina, & ſanctitate illuſtrarunt, fuit. Qui Peruſiæ in Cœnobio vitam monaſticam laudabilem ducens, eius vrbis Epiſcopus poſtea creatur. Cum autem Totilæ Gothorum Regis Dux Peruſiam expugnaſſet, Herculanum iuſſu Regis capite truncat, cutemq́ue à vertice ad Calcaneum inſtar Corrigiæ detrahit, & corpus S. Martyris extra muros vrbis, vbi nunc adhuc ſuo nomini dicata extat Eccleſia proijcit. Quod vna cum capite, iuxta patuulum infantem ibi mortuum repertum, ibidem conditum fuit. Poſt 40. diem Ciues Peruſiam Totilæ conceſſu reuerſi, corpus Sancti Epiſcopi perquirentes, illud iuxta Infantis prædicti corpus iam tabe corruptum, ita incorruptum, ac ſi recens conditum fuiſſet, & quod màiori fuit admirationi, caput buſto ſic copulatum, ac ſi minimè fuiſſet abſciſſum, nullo etiam inciſionis factæ, quando cutis detracta eſt, apparente, inuenere. Quo ad Eccleſiam D. Petri ad M. Caluariæ delato, & condito, aliud prodigium ſubſecutum eſt. Nam cum corpus Infantis illius, iam vermibus conſumptum, ad eandem Eccleſiam fuiſſet ſepulturæ cauſa deportatum (mira res) puer quaſi ſomno excitatus, reuixit. Cum S. Præſulis corpus diu ibi multis, varijsq́ue miraculis fulgens iacuiſſet, tandem in Cathedralẽ Baſilicam translatum eſt, ſummaque totius populi veneratione colitur. *Ex off. Eccl. Peruſinæ nuper approb.*

Herculanus Epiſcopus Peruſij.

Totila Herculanum capite truncari iubet.

Miracul. 1.

Caput S. Herc. abſciſſum diuinitùs buſto copulatum reperitur.

Mirac. 2.

Corpus paruuli vermib⁹ ſcatens ad vitam reuocatur.

ANNOTATIO.

IOannes Pont. qui Eccl. anno D. 534 regebat, non primus eius nominis, qui iam Rauennæ martyr ſub Theodorico obierat, ſed II. qui iunior appellatur, vixitque tantum 2. ann. & menſ. 4. fuit.

Ioannes non 1. ſed 2.

Quod S. Herculanus in Cœnobio Ordin. S. Benedicti vixerit Peruſiæ, haud veriſimile videri poſſet. Nam S. Benedictus eo tempore, multiſque poſt annis vixit. Totilamque cum ei mortem poſt 10. annos prædixiſſet, mitiorem reddidit. Quod ſi viuens 12. monaſteria ædificaſſe legitur, ea tamen in Sabinis Aequicolis, & Valeria finibus conſtructa fuiſſe videntur. Fuiſſe tamen Monachum ex S. Greg. Papa. lib. 3. c. 13. Dialog. apparet, vbi miracula circa S. Herculani corpus narrantur, nulla de infante ſuſcitato facta mentione, ſed Monachos in Italia fuiſſe ante S. Benedictum liquidò conſtat.

S. Herculanũ Monachum S. Benedicti extitiſſe non eſt veriſimile.

DE

DE S. LEONE LVCA ABBATE. ET CONFESSORE Corilione in Sicilia.

LVcas, qui & Leo Lucas Corilione in Sicilia Chriſtianis, & honeſtis parentibus, quo tempore Sicilia à Vuandalis vaſtari cœpit, naſcitur. Adoleſcens pa*ctus* armenta paſcebat. Orbatus parentibus, diuino impulſu, relictis omnibus, ad Monaſterium S. Philippi Agyrionis venit: vbi à quodam ſene habitu monaſtico indutus, in Calabriam deſtinatur; Ibique in Monaſterio M. Mulæ, cui Chriſtophorus Abbas præerat, religioſam vitam duxit. Eò Abbate ex humanis ſublato, à fratribus ſubrogatus, ſic munus adminiſtrauit, vt breui numerum Monachorum, vſque ad C. auxerit. Plurimis claruit miraculis, in ijs Paralyticum, qui venerat ex Saxonia, oleo in nomine D.N.I.C. vnctum, ſanauit. Filium viri Saxonici à dæmone oppreſſum liberauit. Caſſanenſem quendam Monachi patrem à via aberrantem intra Montes, & Syluas, abſens ad verũ iter reuocauit. Conſtantinus quidam Monaſterio vicinus contendens S. vito alapã in faciem impegit: Qui mox à dæmone arreptus ad mortem torquebatur: niſi Lucas miſeratus hominis, illum, præcibus Deo factis, à vexatione dæmonis liberaſſet. Ioannes Monachus Cellerarius elephantia percuſſus, ad S. Abbatis pedes proſtratus, ab eoq; poſt orationem oleo lampadis vnctus ſanatus eſt. Cum annum ætatis centeſimum, Monachatum verò 80. ageret, mortis ſuæ diem Fratribus prædixit, ac Theodorum ſucceſſorem declarauit. Die itaque migrationis adueniente, in Eccleſiam venit, & miſſarum ſolemnijs ſacro viatico refectus interfuit. Reuerſus in cellam, datoque omnibus pacis oſculo, illis patris communis diſceſſum flentibus, Kal. Martij expirauit, Cella ſtatim miro, ſuauiſſimoque odore completa. *Ex lectionibus, quæ in eius officio græca lingua recitantur. Corpus Hippony, ſeu Vibone, quæ C. nunc M. Leonis appellatur, hoc tempore requieſcit.*

Mirac. 1. Paralyticum, ſanat.
2. Oppreſſum à Dæmone liberat.
3. Errantem ad verum iter reuocat.
4. Percuſſor à Dæmone torquetur.
5. Monachus elephantia percuſs' oleo ſanatur.
Lucas centeſimum annũ agens, ſui obitus diem fratribus prædicit.
6. Cella ſuauiſſimo flagrat odore.

ANNOTATIO.

H*Vius S. Viri memoria non ſolum in vrbe M. Leonis, in Mileten. diœceſi, ſed & Corilione maximè celebris eſt.*

DE S. BERTRANDO CONFESSORE Apud Cittadellam.

BErtrandus, ſiue, vt alij ſcribunt, Beltramus natione Alemannus fuit. Qui in Italiam veniens, cum apud Ciuitellam, ſeu, vt vocãt, Cittadellam agri Patauini Oppidum in Pago Fontanicco Incolis dicto ad Medoacũ amnem ægrotaſſet, ac ex hac vita migraſſet, ibidem conditus eſt, hacque die celebratur eius memoria. *Ex Monument. eiuſdem Eccleſ. De eo Scardeon. lib. 2. Claſſe 6. de Vrbis Patau. antiq.*

ANNOTATIO.

E*Ius Acta deſiderantur, & licet in propria Eccl. ac vbi corpus eius venerationem habeat; haud tamen in Eccleſia Patauina.*

Mar-

Martij die 2.

DE SANCTIS MARTYRIBVS IOVINO, Et Baſilio Romæ.

IOuinus, & Baſilius, Valeriano, & Galieno Imper. ob Chriſtianam religionẽ tenti, Romæ via latina in confeſſione fidei perſeuerantes ſecuri percuſsi martyrij palmam tulerunt 6. Non. *Martij* an. ſal. 257. circiter. *Ex Vſuard. Bed. Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

COrpus S. Iouini in Baſilica S. Laurentij in Damaſo aſſeruatur, vt inſcriptiones, & Tabellæ indicant.

DE PLVRIMIS SS. MARTYRIBVS ROMAE Sub Alex. coronatis.

PLurimi hac die Romæ Alexãdro Imper. paſsi ſunt: quorum numerus haud ſciri potuit. Hi propter fidem Chriſti compræhenſi, ac diu, vt fidem abnegarent, cruciati: tandem capitalem ſententiam exceperunt. *Ex antiquis Martyrol. Vſuard. Adonis, & aliorum.*

ANNOTATIO.

Seuerus Alexander Chriſtianorũ fautor potius, quã aduerſator.

ETſi Seuerus Alexander, tanquam Chriſtiana matre natus Chriſtianis potius faueret, quàm aduerſaretur, cum locum illis colendi Chriſtum in vrbe, vt Lamprid. in vita illius teſtatur, conceſſerit. (Nam cum Chriſtiani locum quendam publicum occupaſſent, quem Popinarij ſibi deberi contendebant, conſultus Alex. reſcripſit, melius eſſe, vt quomodocunque illic Deus coleretur, quam Popinarijs dederetur) Præſides tamen Prouinciarum, vrbiumque Præfecti edicta Superiorum Imper. in Chriſtianos exercebant: quod infenſiſſimo animo Domitius Vlpius I.C. clariſſimus, Romæ vbi Præfectus erat, innumeris propter Chriſtum interfectis præſtitit.

Domitius Vlpius ſæuiſſimus in Chriſtianos Præfectus.

HAc item die Plurimi ſub Longobardis paſsi referuntur (vt apud *Molan.* in Addit. ad Vſuard.) Cum enim Longobardi plurimos Chriſtianos captiuos abducerent, atque caput Capræ de more ſuo Diabolo immolarent. Captiuos ſimiliter immolare, ſeu ſubmiſsis ceruicibus adorare cogebant: quorum maxima pars, cum nollet creaturæ ceruicem flectere, quam ſemper flexerant Creatori, gladio interfecti martyrij palmam adepti ſunt. *Ex S. Greg. Papæ lib. 3. Dialog. cap.* 28. Hi tamen ijdem ſunt. Cum illis 80. qui in *Martyrolog.* Rom. paſsi referuntur.

Longobardi caput Capræ immolabant.

DE SS. MARTYRIBVS PAVLO, HERACLIO, SECVNDILLA, Et Ianuaria in Port. Romano.

HOs Beda in ſuo *Martyrol.* paſſos commemorat. *Sed* quo Imperat. quoue mortis genere, neque Beda, neque *Martyrol.* Rom. quod à Beda accepit, (licet Beda Heraclium omiſerit) neque alij loquuntur.

DE OCTOGINTA SS. MARTYRIBVS In Campania.

Longobardorum ſuperſtitio, atque crudelitas.

CVm Longobardi alieni à Chriſtiana religione Campaniam, & finitimas regiones occupaſſent, eos, qui Chriſtum colebant, perſequebantur, & occidebant. In ijs quadraginta ruſticos captos carnes immolatas manducare compellebant: quod cum illi facere nollent, gladio ſæuiſſimè cæſi ſunt: Et alij quadraginta ſimiliter captiui, quòd caput capræ (quod Diabolo Longobardi poſtquam adoraſſent, immolabant) conſtanter adorare renuiſſent, pariter ab illis interempti ſunt. Quod circa an. ſal. 579. (vt Baron. in ſuis ad Martyrolog. notis ait) contigit. *Ex S. Greg. Papa in Dialog. lib. 3. cap. 27. & 28.*

ANNOTATIO.

NEſcio vnde Martyrol. Rom. hos in Campania paſſos acceperit, cum S. Gregor. loco citato nullam Campaniæ mentionem faciat. Sed & de numero quis dubitare poſſet; Nam S. Greg. cum cap. 27. 40. Ruſticos à Longobardis interemptos, quia carnes immolatas comedere nollent, præmiſiſſet. cap. ſequenti ex alijs 40. captiuis maximam partem interfectam fuiſſe, quod caput capræ adorare contempſiſſent ſcribit. Ex quo liquet, non omnes 40. martyrio affectos fuiſſe. Non itaque octoginta fuiſſe videntur. Pet. in Catal. SS. lib. 3. cap. 167. pro 40. 400. ſcribit.

DE S. SIMPLICIO PAPA, ROMAE.

SImplicius, patria Tudertinus Hilario ſucceſsit in Pontif. Leone, & Zenone Imper. quo tempore Odoacer Italiæ Rex imperabat. Is reficiendis, & conſtruendis ſacris locis intentus, baſilicam *S.* Stephani protomart. In M. Celio dedicauit, deinde *S.* Andreæ Apoſtoli apud *S.* M. Maioris, nunc iacentem. Alterum S. Stephano apud *S.* Laurentium, & aliam *S.* Bibianæ Virg. apud Palatium Licinij extruxit. Vrbem in quinque regiones, iuxta Baſilicarum numerum hoc eſt S. Petri, S. Pauli, S. Laurentij, S. Ioannis Lateranenſ. & S. M. Maioris diuiſit. Clericos beneficiorum poſſeſſionem à laicis vetuit recognoſcere. Petrum Epiſcopum Alexandrinum Eutychianam hæreſim tenentem depoſuit. His, & alijs præclarè geſtis, cum, ordinationibus habitis, præsbyteros 50. Diaconos 1 1. Epiſcopos 86. creaſſet, annosque 15. menſes 5. & dies 10. Eccleſiæ præfuiſſet, ceſſit è vita 6. Non. Martij. ann. ſal. 483. *Ex Plat. & Baron. in Annal.*

S. Simplicius Epiſcopum Alexandrinũ hæreticum depoſuit.

ANNOTATIO.

HVius S. Pontificis Reliquiæ Tibure aſſeruari feruntur: Vbi etiam anniuerſaria ſolemnitas ipſius celebratur.

DE S. IOANNE ABBATE, ET CONFESSORE. Apud Stylum.

IOannes Monachus S. Baſilij, & poſtea Abbas apud Stylum Calabriæ op. (quod olim Conſilinum dictum eſt,) Thereſtus cognomento, mira ſanctitate eluxit. Is S. Nili Abbatis contemporaneus fuit Quem ille tanta in veneratione

ratione habuit, vt terram, quam Ioannes pedibus calcabat, humiliter oſcularetur, & eum alterum Io. Baptiſtam appellaret. Eundem S. Bartholomæus S. Nili diſcipulus ſummo honore proſequebatur. Factus Abbas multos annos Monaſterio præfuit, illudq; ſanctiſsime rexit, multis ſui inſtituti relictis diſcipulis, ac miraculis clarus ibidem quieuit in pace. Corpus in magna apud Stylanos habetur veneratione. *Ex eius vita ſatis prolixa, in qua eius miracula pluribus enarrantur. De eo agit F. Hieron. Maraſrota in Cron. Calabr. lib. 1.*

ANNOTATIO.

Hac die Styli coli traditur: Sed in Martyrolog. Rom. de illo 8 Kal. Iulij agitur. Appellatur autem Thereſtus quaſi meſſor (cauſa in miraculis eius exponitur) Quamuis non Thereſtus at Theriſtes dici deberet. θεριστὴς enim a θερίζειν hoc eſt à metendo, meſſorem ſignificat. Ioannes appellatur Thereſtus quaſi meſſor.

Martij die 3.

DE SANCTO TITIANO EPISCOPO BRIXIENSI.

TITIANVS Germanus natione, eloquentia, doctrina, ſanctitateque conſpicuus ex Diacono Epiſcopus Brixien. XV. Siricio Papa creatur, Sancto Vigilio ſubrogatus. humilitate, & charitate, ac pietate inter cæteras virtutes effulſit. Nam pauperibus, quorum XXIV. quotidie alebat, pedes abluere proprijs manibus haud dedignabatur. ſacras ædes refecit, & muneribus exornauit. Miraculis viuens, & poſt mortem claruit. In quibus illud ſilendum non eſt, quòd Vrbis Brixienſis Præfectum hydropicum ſanauit. Cum nobil. fœmina ad eius præces filium concepiſſet, & peperiſſet, iſque, quòd illa haud votum perſoluiſſet, defunctus eſſet, ſancti Epiſcopi interceſſione ad vitam reuocatus. Diem ſui obitus multò ante prædixit. Cum autem è vita exceſiſſet, cuidam Abbatiſſæ apparens, quo loco honeſtiore recondi vellet, expoſuit. Cuius corpus in eccleſ. S. Coſmæ quieſcit. *Ex Monumen. Eccleſ. Brixien. Ex Annalib. eiuſd. Vrbis. Eius etiam Rambertus Epiſcopus in Transl. S. Philaſtrij meminit.*

Titianus præcipuus Pauperum amator.

Mirac. 1. Præfectum hydropicum ſanat.

2. Infans voto obtentus defunctus excitatur.

3. Prædicit diē ſui obitus.

ANNOTATIO.

Quidam Sanctum Titianum, ſub Sancto Philaſtrio Epiſcopo Brixien. vixiſſe, ab eoque Diaconum creatum aſſerunt; Sed, cum Titianus nonus à Philaſtrio Epiſcopus Brixien. ab omnibus cenſeatur, id minus veriſimile videtur. Helias tamen Capreol. lib. 3. Annalib. vbi de Titiano pluribus agit, ſub Philaſtrio illum educatum, & Diacon creatum tradit, cui Philaſtrius fertur dixiſſe: Fili vtinam talis tibi ſim pater, qualem te mihi filium iam fore peropto. Quod autem tot inter Philaſtrium, & Titianum Epiſcopi interceſſerint, nihil refert, inquit Capreol. quia non longo temporis ſpatio vixere.

DE S. ANSELMO ABBATE Nonantulano.

Anſelmus Regia ſtirpe oriundus, ac militari gloria præclarus.

ANſelmus, Foroiulienſis, Dux Aſtulphi Regis Longobardorũ propinquus, bello clarus, cum diù, & ſtrenuè pro Regno Longobardico laboraſſet, rerum humanarum pertæſus, ac Deo ſeruiendi cupidus Cœnobium præclarum Nonantulæ ab vrbe Mutinen. V. M. P. diſtans ædificauit, multis illi prædijs attributis. In quo habitu ſæculari depoſito, vitam Monaſticam ſic egit, & profeſſus eſt, vt Abbas eiuſdem, & plurimorum *Mo*nachorum pater creatus fuerit. Quo in regimine haud minorem laudem, quam cum Dux eſſet, conſecutus eſt. Erat in pauperes ſumma benignitate præditus: Xenodochium, in quo pauperes, & peregrini hoſpitio exciperentur factus Abbas conſtruxit. Cum multos annos Nonantulano Cœnobio Sanctè pręfuiſſet, ægrotans, breui, cum Monachis benedixiſſet, inter illorũ manus, ac inter de rebus diuinis ad animæ ſalutem ſpectantibus loquendum expirauit circa ann. ſalut. 740. *Ex Monument. & Cron. eiuſd. Monaſt.*

ANNOTATIO.

Diſſenſio inter ſcriptores Benedictinos.

MAxima circa tempus, quo Anſelmus Ab. vixit, & defunctus eſt, inter Benedictinos Scriptores eſt diſſenſio. Auctor enim ligni vitæ illum ann. Dom. 999. Monachum effectum, & ann. 1055. migraſſe ſcribit. Auctor verò Hiſtor. Monaſt. circa an. 740. quod, ſi Anſelmus Aſtulphi Regis Cognatus fuit probabilius eſt. Baron. in Annalib. ad an. D. 752. Anſelmũ Monaſt. præd. ædificaſſe, eique 200. Monachorum Priorem præfuiſſe ex Ricobaldo refert. Vixit itaq; circa hæc temp. Steph. III. Pap. & Conſtan. Copron. Imp. De eo plura apud Sigon. de Regno Italiæ.

DE SANCTA ARTHELLAE VIRGINE Beneuenti.

Latrones Arthellaim carceri includunt.

Mirac.

Latrones à Dæmone arrepti pereũt.

ARthellais Virgo nob. Conſtantinopolitana Lucio Conſule patre, & Antuſia matre nata, à Iuſtiniano Imp. ob egregiam formam contra Parentum, & ſuam ipſius Virg. (quæ Chriſto Virginitatem vouerat) voluntatem expetita, clàm cum aliquot Eunuchis in Italiam ad Narſetem Patricium, & Exarchum virginis patruum, qui tunc temporis Beneuenti agebat, mittitur. Sed in itinere in Latrones incidit: qui illam carceri incluſam ob eius pulchritudinem proſtituere decreuerant. niſi ad eius, & Eunuchorum præces quo è manibus illorum eriperetur, poſt elargitam pauperibus eleemoſynam Latrones à Dæmone arrepti perijſſent. Arthellais autem ab Angelo Carcere educta cum Eunuchis iter proſequitur, & Sipuntum appulit, vbi Templum D. Michaelis Archangeli deuotè inuiſit, & dona dedit. Interim Narſetes de Neptis aduentu, certior factus, Sipuntum venit, illamque multo cum comitatu Luceriam primùm (vbi mira aliquot Deus meritis huius *Sanctæ* Virginis operatus eſt) deinde Beneuentum, tota ciuitate occurrente, deduxit. Ad Eccleſiam Arthellais primùm pergens multas illi pecunias elargita eſt, ac poſt Sacræ Miſſæ myſteria Sancta Communione refecta in domum patrui diuertit.

uertit. Vixit autem Beneuenti aliquot annos multis virtutibus conſpicua, & miraculis, orationibus aſſiduè, & quotidianis ieiunijs intenta. Denuum breui febre correpta, ad cœleſtem ſponſum, omnibus eius mortem lugentibus, euolauit 5. Non. *Martij* in æde S. Lucæ ſepulta. *Ex quodam vet. M.S. Beneuento ad Iul. Ant. Card. S. Seuerinæ qui de SS. Regni Neapolit. ſcribere cœperat tranſmiſſo.*

ANNOTATIO.

Cauſa, vt Arthellais in Italiam veniret, minus probabilis videtur. Nam cum Narſetes venit in Italiam Iuſtinianus multos agebat ætatis annos; ſiquidem ſenex poſt Narſetis diſceſſum anno 10. deceſſit. Fortè ea probabilior, & honeſtior cauſa fuit, quod Iuſtinianus illam alicui in matrimonio collocare voluit: quare ne cogeretur, aufugit.

Martij die 4.

DE SANCTO LVCIO PAPA, ET MARTYRE.

LVCIVS Romanus, primus huius nominis Pontificatum poſt Sanctum Cornelium, Gallo, & Voluſiano Imperat. tenuit vſque ad Valerianum, & Galienum, ac principio in Exilio relegatus, poſtea diuino nutu ad regimen redijt. Statuit vt Epiſcopum Præsbyteri duo, Diaconi tres quocunque comitarentur propter teſtimonium Eccleſiaſticum. Duas ſiue, vt alij ſcribunt tres Ordinationes habuit menſe Decembri; quibus Præsbyteros IV. Diaconos IV. & Epiſcopos VII. per loca diuerſa creauit. Cum autem Valerianus perſecutionem in Chriſtianos commouiſſet, Sanctum Pontificem compræhenſum capite truncari iuſſit. Cum verò Sanctus Lucius ad mortem duceretur, Eccleſiam Stephano Diacono ſuo commiſit, Clericos vt illum poſt ſe eligerent hortatus. Corpus illius via Appia in Cœmiterio Caliſti ſepultum eſt 4. Non. Martij. Cum annos 3. menſes 3. & dies 3. ſediſſet. *Ex Pontif. S. Damaſi, & Plat. in vit. Pontif.*

ANNOTATIO.

Vſebius lib. 7. cap. 3. Hiſtor. Eccleſiaſt. Sanctum Lucium octo tantum menſes præfuiſſe ſcribit. Marianus Scot. verò menſes tantum quinque. Qua in re Sancto Damaſo Papæ magis credendum cenſeo: vti eorum temporum viciniori; & qui res geſtas Pontif. magis norit. Cardin. Baron. in Annotat. in Martyrolog. hac die Lucium ſub Gallo, & Voluſiano, cum ab Exilio reuerſus eſſet martyrio Coronatum aſſerit: quod Cronologiæ Eccleſ. repugnat. Nam Gallus, & Voluſianus anno ante Sancti Lucij Pontificat. Imperium, quod neque biennio integro tenuere, adepti ſunt; Lucius verò in Pontificatu triennium, & tres menſes egit. Sed idem Baron. in Annal. Lucium ann. 2. Pontificat. Martyrio affectum ſub memoratis Impp. ſcribit. Error Baron.

DE NONGENTIS SS. MARTYRIBVS ROMAE.

HI Romæ vno die pro fide Chriſti occiſi ſunt, magno fidei, & Chriſtianæ conſtantiæ exemplo. Quorum corpora à Chriſtianis religioſè in Cœmeterio Calliſti apud S. Cæciliam condita ſunt 4. Non. Martij, eoſq; fideles digna deuotione venerati fuerunt. *Ex Adone, & Pet. in Catal. lib. 3. cap. 175. De quib. etiam Beda, & Vſuard.*

ANNOTATIO.

PEt. Galeſ. illos anno D. 260. In Valeriani, & Galieni Conſul. paſſos putat, quo tempore, & Sanctus Cyprianus Epiſcopus Carthaginen. coronatus eſt, ſed hoc ex coniectura dici videtur.

DE S. CAIO PALATINO MARTYRE Romano, & Soc.

CAius miles, Palatinus (erant autem milites Palatini, qui Impp. miniſterijs deputabantur) in perſecutione Valeriani Imper. Maximo, & Glabrione Coſs. vnà cum alijs 27. tentus, ac grauiter excruciatus, tandem ob fidei Chriſtianæ confeſſionem in mare proiectus martyrium conſumauit. *Ex Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

ET ſi non habent Beda, Vſuard. & Ado, quo Imper. Sanctus Caius cum Socijs coronatus ſit; habetur tamen hoc apud Annal. Eccl. ſcriptores, vt Galeſ. adnotauit.

DE SANCTO PAVLINO EPISCOPO BRIXIENSI.

PAulinus Epiſcopus Brixien. XVII. Sancto Titiano vita functo ſubrogatur. Qui, Eccleſia Brixiana aliquot annos piè Sanctéque adminiſtrata, Cypriano ſucceſſori ſede relicta, ad cœleſtem patriam multis cumulatus meritis 4. Nonas Martij euolauit. Corpus in æde Sancti Petri in Oliueto conditum adhæc vſque tempora aſſeruatur. *Ex Tabul. & Monumen. Eccleſ. Brixien. Eius meminere Rampertus Epiſcopus in Translation. Sancti Philaſtrij, & Caprel. in Annal. lib. 3.*

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. huius S. Epiſcopi Natalis 3. Kal. Maij recolitur: at in tab. Eccleſ. Brixien. hac die eius memoria celebratur.

DE S. APPIANO EPISCOPO.

SANCTI APPIANI Epiſcopi ac die depoſitio Papiæ in baſilica S. Petri in Cœlo Aureo dicta (in qua corpus illius aſſeruatur) colitur. Cuius vrbis Epiſcopus fuerit, haud ſciri potuit. Africanum fuiſſe, coniectura eſt non leuis, quod eius corpus ex Sardinia vnà cum corpore S. Auguſtini

Epiſcopi,

Epiſcopi,& Eccl. Doctoris Ticinum translatum eſt, vti antiqua præd. baſilicæ Monum. & marmoreæ inſcriptiones teſtantur. Cum autem S.Fulgentius Epiſcopus Ruſpen. vnà cum plurimis Africanis Epiſcopis à Vuandalis eiectus ex Africa corpus S.Doctoris vnà cum aliorum SS. Reliquijs in Sardiniam detulerit, fieri potuit, vt inter alia SS. corpora, corpus etiam S.Appiani deferret. Cuius etiam feſtiuitas in eadem Eccleſia 3.Kal.Nouemb.celebratur. *Ex Monum. Eccleſ. S.Petri in Cœlo Aureo Papiæ.*

ANNOTATIO.

Cum duplicem habeat Feſtiuitatem in memor. baſilica, vna natalis eſſe videtur, altera tranſlationis.

DE S. PETRO EPISCOPO POLICASTRENSI, Et Abbate Cauenſi.

Petrus Salerni natus vitam Monachi in Monaſterio Cauenſi ſub B. Leone Abbate profeſſus, à quo in Burgundiam ductus, ibi in Monaſterio Cluniacenſi, ſub S. Vgonis Abb. diſciplina ann. 7. commoratus eſt. Reuerſus Salernum, ob ſanctimoniam vitæ, Epiſcopus Policaſtrenſis eligitur. Quod munus inuitus Giſulphi Principis Salernitani ſuaſu ſuſcepit. Verum paulò poſt deſiderio contemplationis, & obſeruantię regularis ſtimulatus, Epiſcopatui cedens ad Cœnobiũ Cauenſe redijt: in quo à Leone ſucceſſor deſignatus fuerat. Cum autem Monachi Cauenſes diſciplinam regularem Cluniacenſem, quam Petrus ſeruabat, detrectarent, ad S. Archangeli Cœnobium apud Cilentum tranſijt. Vnde paulo poſt à Cauenſibus expetitus, rurſus Monaſterij gubernacula recepit, multis ad eum ex ſæculo in dies confluentibus, ita vt ſupra 3. M. Monachorum pater extiterit. Sanctitatem illius multis miraculis in liberandis præſertim energumenis Deus comprobauit. Cum nauigium, quo ferebatur, ſubmerſum fuiſſet, ipſe ſupra mare pedibus vſq; ad littus inceſſiſſe fertur. Concilio Aruernen. ſub Vrbano II. Pont.Max. interfuit, & ab eo Pontifice: quocum in Monaſterio Cluniacen. aliquandiù vixerat, multa ſuæ Congregationi impetrauit priuilegia. Migrauit hæc vita 4.Non.Martij an.ſal.1134. Henrico 4.Imp. *Ex Paulo Regio lib. de SS. Regni Neapolit.*

Petrus III. M. Monachorum Pater.

Mirac. 1. Energumenos liberat.

2. Supra mare mirabiliter inceſſit.

ANNOTATIO.

Vel obijt Petrus multò ante an. 1134. *vel non Imp. Henrico IV. Is enim ex Cronol. Impp. ann.* 1125. *deceſſit, Lothario Iuniore illi ſubrogato: qui ann.* 1134. *Romæ ab Innoc. II. Pont. Max. coronatus fuit.*

Martij die 5.

DE S. EVSEBIO ABBATE CREMONÆ.

Euſebius ciuis Cremonenſis, à teneris pietatem colens, relictis parentibus, opibus, & patria in Palæſtinam profectus eſt. Vbi factus Monachus ſub Sancto Hieronymo eos breui tanto doctore fecit progreſſus, vt ab eo Cœnobio

Mirac. 1. Extinguitur de animæ ſtatu poſt mortem hæreſis miraculo Euſebij.

Euſebij cum Dæmone pugna.

Cæcus illuminatur.

Energumenus liberatur.

Behetlemico Abbas præficeretur Quo in munere præclarè, ſanctéq; ita ſe geſſit, vt mortuo magiſtro, tres defunctos cilició S. Hieronymi illis admoto reuocarit ad vitã: Quo miraculo Hæreſim eo tempore circa animæ ſtatum poſt mortem excitatam, multis Epiſcopis, & Abbatibus conuocatis mirabiliter extinxit. Poſt magiſtri exceſſum biennio vixit, cum vitæ terminus adeſſet, febri correptus, ſacrum viaticum ſumpſit, ſaccoq; S. Hieronymi indutus in terra fratres ad patientiam, & obſeruantiam hortatus triduo iacuit, loquela deinde, & viſu deſtitutus, palàm cum humani generis hoſte confiixit: contra quem hæc verba proferre, ab aſtantibus audiebatur, *Non faciam*; *Mentiris*. Demum cum S. Hieronymus aduerſus Dæmonum aggreſſiones ei adfuiſſet, obdormiuit in Domino. Corpus ad præceptoris ſui corpus appoſitum eſt. Ad cuius contactum Monachus cæcus antequam humaretur, viſum recepit; & Dæmoniacus liberatus eſt. *Ex Pet. in Catalag. SS. lib. 7. cap 64. Agit, & Baron. de S. Euſebio tom. 5. Annal. Eccl ad an. D. 398. quo Euſebius vnà cum Pauliniano S. Hieronymi fratre, ad vrbem Sericio Pap. venit.*

A N N O T A T I O.

Hac die S. Euſebius Abb. ab Eccleſia Cremonen. colitur: cùm tamen de eo Petr. in Catal. loco citato ad diem 14. Aug. agat. Petrum diem obitus ignoraſſe puto, egiſſe autem de eo, qua die de alio Euſebio agitur.

Angelus Cæſius Epiſcopus Tudertinus.

Mirac. 1. Mulierem ab incurabili morbo, & ab inſania Rogerius liberat.

2. Lumẽ oculorum viſu laborãtibus reſtituitur.

3. Clauda, oreq; contorta ſanatur.

DE S. ROGERIO CONFESS. ORD. MINORE TVDERTI.

Rogerius, ſiue Rugerius ordinem Minorum, S. Franciſco adhuc viuente, ingreſſus, ſic poſt Magiſtri veſtigia inceſſit, ac ſanctimonia effulſit, vt Gregorius IX. Pont. *M*ax. cum S. Franciſcum in SS. retuliſſet, Rugerium quoque vti Sanctum ab Eccl. Tudertina, vbi deceſſit, coli concederet (licet id ſub Angelo Cæſio Epiſcopo Tudertino his prope temporibus fieri tantùm cœptũ ſit) Miraculis aliquot claruit poſt mortem. Nam mulierem ab incurabili morbo, & ab inſania liberauit. Cuidam albugine oculis obducta nihil videnti, & adoleſcenti altero oculo orbato lumen reſtituit. Mulierem alteram ab incunabulis claudam, oraq; contorta gerentem integrè ſanam efficit. *Ex offic. Eccl. Tudert.*

A N N O T A T I O.

De Gregorij noni conceſſione, vt B. Rugerius off. eccleſiaſtico coli poſſet, Tuſſignanus Franciſcanus autor teſtatur. Diploma tamen conceſſionis (forte iniuria temporum, vt multa alia) ferunt non extare.

Martij die 6.

DE S. BASILIO EPISCOPO BONONIENSI.

BASILIVS III. Bononienſis Epiſcopus à Sancto Iulio Papa I. ordinatus ann. ſalut. 350. circiter Eccleſiæ Bononien. præfuit: ac Concilio Ariminenſi cũ alijs 400. Epiſcopis Eccleſiæ Occidentalis interfuiſſe uidetur. Is Baſilicam SS. Apoſtolis Petro, & Paulo eo loco, qui nunc S. Stephani platea nominatur,

na'ur,extruendam,vel à S.Fauſtiniano Prædeceſſore inchoatam abſoluendam curauit: in qua.& conditus putatur. Vixit in Epiſcopatu ad 20. annos cætera neſciuntur. *Ex Carol.Sigon.lib.1.de Epp. Bononien.*

ANNOTATIO.

ET ſi Sigonium ſecuti S. Baſilium Epiſcopum Bononienſ.creatum ann. D.350. id tamen valde Temporum calculo repugnat. Nam eo an.non Syluester, à quo ex Martyrolog. Roman. Baſilius Ordinatus eſt. Sed Iulius Pontif. Eccleſiæ præerat: Siluester autem ann. 335.obijt ex Plat. Panuin. & alijs. Errat præterea Sigon. circa diem obitus Baſilij ſcribit enim eum 8 Id. Martij cum ex Martyrolog. Roman. & Tab. Eccl. Bononien. Prid. Non. Martij, qua die eius natalis celebratur, obierit. Geminus Sigonij error.

DE SANCTO CLAVDIANO CONFESSORE TRIDENTINO.

CLaudianus Romanus Sancti Vigilij Epiſcopi Tridentini frater, ac Sanctæ *Maxentiæ* filius in Chriſtiana Religione,& bonis litteris educatus, Tridentum vnà cum matre, & fratribus venit. Vbi vnà cum Magoriano fratre Sancto Vigilio ad Epiſcopatum aſſumpto in Eccleſiæ adminiſtratione haud mediocri fuit adiumento, maxime in Gentilium conuerſione. Is Sanctum Epiſcopum ad Randenam vallem ſecutus, martyrio eius affuit, quo, poſt Idolum Saturni deiectum à Barbaris lapidibus obrutus, affectus eſt.& corpus illius vnà cum fratre *Magoriano* ſepeliendum Tridenti curauit. Cum autem poſt Sancti Vigilij necem aliquandiu Tridenti in pietatis operibus occupatus vixiſſet, deniq; ex hac vita mortali ad cœleſtem euocatus prid. Nonas *Martij* obdormiuit in Domino. *Ex vita S.Vigilij & S.Maxentiæ.* S. Claudianus cũ S. Vigilio Tridentum venit. Martyrio S. Vigilij præſens fuit. Poſt S. Vigilij necem obdormit.

ANNOTATIO.

GEſta ipſius à nobis poſtulata haud haberi potuerunt; quòd vti accepimus, minimè extent. Cum iniuria temporum, & bellorum perturbationibus exciderint. Cuius dies feſtus agitur Tridenti die præſcripta. Acta S. Claudiani nõ extant.

DE SANCTO VICTORE CONFESSORE PLACENTINO.

VICTOR Honeſtis, Parentibus Placentiæ natus ab ineunte ætate pietatem coluit, ac factus Clericus ob eius probatiſſimos mores à Sancto Mauro Epiſcopo Placentino, Diaconus ordinatur. Quo in munere tanto fidei zelo incenſus erat, tantoque ſe ſtudio exercebat, vt omnibus admirandus omnium in ſe oculos conuerteret. Quoniam autem vitam innocentiſſimam ducebat, propterea illum Dominus è medio iniquitatum properauit educere. Cum itaq; vita hac exceſſiſſet, corpus in Moxijs extra vrbem condigno honore ſepultum eſt: quod Euerardus Epiſcopus Placentiæ vnà cum aliorum SS. Corporibus in Baſilicam Sancti Sauini tranſtulit, & Fabritius eiuſd. vrbis Epiſcopus ann. ſalut. 1481. loco eiuſdem baſilicæ digniore repoſuit. *Ex off. eccleſ. Sancti Sauini.*

ANNOTATIO.

NAtalis S.Victoris iam dudum in Eccl. S.Sauini celebrari conſueuerat:nunc autem ex nouis off. Eccl. Placentina Roma approb. per totam diœc. licet abſque lect.propr.Colitur hac die.

DE BEATO SOLLICITO CONFESS.
Ordin. Cruciferorum.

APud Matelicam,quod Piceni oppidum eſt in Vmbriæ confinio inter Fabrianum,& Camentes non obſcurum B.Sollicitus,qui apud Cruciferos vitæ ſanctitate floruit, venerationem habet. Cuius nomine ſacra ædes apud Matelicates extructa eſt: cuiusque hac die Franciſcus Maurolycus in ſuo Martyrol. meminit. *Ex Tab.Fratrum Cruciferorum.*

ANNOTATIO.

QVo tempore vixerit,quæ illi patria fuerit,& quæ egerit, licet à prædictis Religioſis non ſemel perquiſierim,nil aliud tamen,niſi quòd Matelicæ, & in ſuis Cœnobijs colitur, referre potui.

Martij die 7.

DE S. THOMA AQVINATE CONF. ET ECCL. DOCT.
Ord. Prædicatorum.

THomas Landulpho Comite Aquinate, & Theodora Neapolitana natus quintum annum agens Monachis M. Caſini cuſtodiendus traditur; poſtea Neapolim ſtudiorum cauſa miſſus adoleſcens Fratrum Prædicatorũ ordinem ingreditur. Id matre,& fratribus indignè ferentibus, Luteriam Pariſiorum mittitur, Qui in itinere à fratribus per vim raptus, & in arcem Caſtri S.Ioannis perductus variè, vt propoſitum mutaret exagitatus eſt,& mulierem ad eius conſtantiam labefactandam introductam titione fugauit: vbi flexis genibus ante crucem orans, & ſomno correptus ſentire viſus eſt, ſibi lumbos ab Angelo conſtringi, atque ex eo tempore omni libidinis ſenſu ſemper caruit. ſororibus, quæ in Caſtrum ad eum à pio conſilio remouendum venerant, vt contemptis curis ſecularibus, ſe ad cœleſtis vitæ exercitationem conferrent, perſuaſit. Emiſſus è Caſtro per feneſtram Neapolim reducitur, inde Romam, poſtea Lutetiam à Fratre Ioan.Theutonico Ordin. Generali *M*agiſtro ductus, Philoſophiæ, & Theologiæ Alberto *M*agno doctore operam dedit.25. annos natus ſacræ Theologiæ creatus Philoſophos, & Theologos, publicè ſumma cum laude interpretatus eſt. Nunquam ſe dabat lectioni, aut ſcriptioni,niſi poſt orationem.Fratri Reginaldo Sodali ſuo dicere ſolebat,ſe quicquid ſciret, non tam ſtudio acquiſiuiſſe,quàm diuinitus traditum accepiſſe. Neapoli cum ad Imaginem Crucifixi vehementiùs oraret,vocem hanc audiuit. *Bene ſcripſiſti de me Thoma,quam ergo mercedem accipies?* Cui ille. *Non aliam Domine niſi te ipſum.* In omni ſcriptorum genere diligentiſsime verſatus collationes Patrum aſſiduè volutabat,nec tamen à prædicatione verbi deſiſtebat: Quod cum per octauam Paſchæ in Baſilica Sãcti Petri faceret,mulierem, quæ veſtis eius fimbriam

Thomas lumbos ſibi ab Angelo conſtringi ſenſit.

Plura oratione, quàm ſtudio edidicit.

Crucifixus Thomam alloquitur.

Mulier à fluxu ſanguinis liberatur.

briam tetigerat, à fluxu ſanguinis liberauit. Scripta illius & multitudine, & varietate, & in rebus difficilibus facilitate adeò excellunt, vt nomen Doctoris Angelici meritò ſit adeptus. Ab Vrbano Quarto Pontif. Romam vocatus adduci non potuit, vt honores acciperet. Archiepiſcopatum Neapolitanum à Clemente quarto oblatum recuſauit. A Gregorio decimo miſſus ad Concilium Lugdunenſ. in Monaſterio Foſſæ nouæ in morbum incidit, vbi ægrotus cantica canticorũ explanauit, & quinquagenarius an. ſal. 1274. Nonis Martij obijt. miraculis clarus viuus, & mortuus à Ioanne Pontif. 22. in *SS.* relatus eſt. ann. 1323. Cuius corpus Tholoſam Vrbano Quinto Sum. Pontif. Translatum eſt. *Ex Breu. Rom.*

Doctoris Angelici nomẽ adeptus. Honores Ecclesiaſticos, recuſat.

ANNOTATIO.

PIus Quintus Pontif. Maxim. & Ord. Præd. ad Pontif. aſſumptus decreuit, vt vbique in Eccleſia S. Thomas vti Doctor Eccleſiæ coleretur. Quod ex diplom. 3. Id. April. an. Dom. 1567. apparet. Præcipuè autem S. Thomas Neapoli, quæ illum ſibi vrbis protectorem aſciuit, hac die, & 19. Ian. colitur.

Carmen Hieronymi Vidæ Epiſcopi Alben. in laudem D. Thomæ.

,, *ILle Deo ante diem plenus puerilibus annis*
,, *Mortales contempſit opes, contempſit honores*
,, *Quicquid opis potuit miſeris partitus egenis*
,, *Nobilium longè fugit tecta ampla parentum*
,, *Fortunamque domus, inopem traducere vitam*
,, *Maluit, atque humiles cœtu cum paupere ſedes*
,, *Aute tulit habitare, rudi malè tectus amictu.*
,, *Fortunate puer, non hæc ſine numine venit*
,, *Mens tibi, ſed teneris iam tum Deus adſuit annis.*
,, *Fortunate animi, egregias diuinitus artes*
,, *Hic hauriſque, coliſque: tibi ſe recta loquendi*
,, *Oſtendit ratio in dubijs verè omnibus index.*
,, *Inſuper & cœli numeros, menſuſque, viaſque*
,, *Et ſuperos aperis motus, ratione, nec vlla eſt*
,, *Ars vſquam, Docto quam non vulgaueris ore*
,, *Te quoque fama refert, prece dum vim tendis olympo.*
,, *Funere iam elatos reuocaſſe ad munera vitæ.*
,, *Ara vetus ſtabat, ſtabat venerabile ſaxum.*
,, *Supra aram noſtræ ſeruans ſimulachra ſalutis*
,, *Pendentem Cœli ferali è ſtipite Regem.*
,, *Hic tibi, conſuleres tacitus dum lumen amicum,*
,, *Multa ſuper Chriſti latitantis corpore in almis*
,, *Frugibus arcana vi, quas libamus ad aras.*
,, *Reddita vox Cœlo, templumque audita per omne eſt,*
,, *Macte animo inſigni, mortali corpore Thoma*
,, *Septus adhuc habili hauſiſti myſteria mente:*

,, *Quæ*

,, *Quæ vix Cæleſtes animi cęleſtibus oris*
,, *Securi norunt, ſed quæ ſatis ampla tuarum*
,, *Præmia erunt laudum? quæ merces grata laborum?*
,, *Tu mihi ſolus, ais, magna, atque vberrima merces*
,, *Tu mihi ſolus eris: nihil ò nihil apprecor vltra.*
,, *Hac vice ſermonum oblitum mortalia cuncta*
,, *Te perhibent, Cęlique oculis adyſſe profunda:*
,, *Namque ab humo te ſublatum (mirabile viſu)*
,, *Cernebant, ea dum fierent, pendere per auras*
,, *Libratumque ſolo nihil iam debere relicto.*

DE S. GAVDIOSO EPISC. BRIXIENSI.

S.Gaudioſus Epiſcopus Brixienſis Cathedram Epiſcopalem inter *S.Siluinũ*, & Optatianum ſextus à S.Philaſtrio ab Anathalone verò I. Epiſcopo Brixienſ.13. laudabiliter, tenuit. Cuius geſta: & ſi propter crebras vrbis vaſtationes non extant, fama tamen ſanctitatis perdurauit. Corpus eius in Baſilica *S.* Alexandri martyris, quam Fratres Seruitæ tenent, in marmoreo Sarcophago, vt inſcriptio ipſa indicat, conditum eſt. *Ex Tab. Eccl. Brixien. & Catal. Epiſc. eiuſd. vrbis.*

ANNOTATIO.

Rampertus Epiſc. Brixienſ. in Sermon. de S. Philaſtrij Tranſlat. in quo omnium ante ſe Epiſc. Brixienſ. mentionem facit, alterius Gaudioſi poſt S. Deus dedit meminit. Gaudioſum etiam Siluini ſucceſſorem memorat Capreol. lib. 3. Annal.

DE S. EQVITIO ABBATE AQVILÆ.

Senſus libidinis Equitio ab Angelo aufertur. Baſilium Magum in habitu Monaſtico, Diabolũ eſſe dicit, ac Monaſterio expellit. Baſilius Romæ comburitur. Dęmonẽ monialẽ vexãtẽ præcipiendo eijcit. Equitius iuſſu Dei prædicabat, nec ẽt ſi vellet, tacere poterat.

EQuitius in Valeria Prouincia (in qua Amiternũ apud Aquilam ciuitas erat) multorum cœnobiorum pater, & miraculorum patrator fuit, vt S.Gregor. Papa ſcribit. Is iuuenis carnis ſtimulis exagitatus, remediũ à Deo aſſiduis precibus poſcens, quadam nocte ab Angelo caſtrari viſus eſt caruitque ex eo tempore omni libidinis ſenſu; cœpitque etiam virginibus monialibus præeſſe. Cũ Baſilius quidam magus; Roma fugiens, habitu monaſtico indutus Caſtorium Epiſcopum Amiterninum, vt ſe Equitio Abb. commendaret, rogaſſet, idq; Epiſcopus feciſſet, Equitius illum non monachum, ſed Diabolum eſſe reſpondit. Illum tamen Epiſcopo inſtante recepit. Sed cũ non multo poſt, abſente Equitio, monialis aliarũ ſpecioſiſſima febribus correpta ſe morituram clamaret, niſi ad ſe Baſilius monachus veniret, re ad Equitium perlata, Baſilium iuſſit expelli, inquiens, nonne dixi, illum non monachum: ſed diabolum eſſe? ac monialem nec febribus vexandam de cætero, nec Baſilium quæſiturã dixit. Quod ita cõpertum fuit. Baſilius autem pulſus cum Equitij cellam in aere magia ſuſpendiſſet, nec quicquam lædere potuiſſet, Romæ poſtea igne crematus eſt. Cum monialis alia hortum ingreſſa lactucam abſque benedictione momordiſſet, protinusque à Diabolo arrepta concidiſſet, id Equitius cum accepiſſet, accurrens, dęmonem ab ea præcipiendo eiecit. Cum Fœlix Abbas Equitium familiariter, quòd abſque ſacro ordine, & abſque Summi Pontif. licentia prædicaret, argueret, ſe illam à iuuene ſpecioſo, qui quadam nocte ferreo inſtrumento in q[...]us

im-

ſmmiſſo, ei vt ex diuino iuſſu prædicaret, mandauerat, habuiſſe reſpondit, nec ſe ex illa die etiam ſi uellet, tacere poſſe. Vilis autem, & deſpectus valde veſtibus incedebat, viliori iumento, cum longius abiret, inſidens, capiſtro pro fræno, & Verueciña pelle pro ſella vſus, codices in ſacculo pelliceo vtrinq; pendẽte deferens. Cum autem Clerici illum quod vir ruſticus exiſtens absq; licentia prædicare præſumeret, apud Pont. accuſaſſent, is Iulianum quendam defenſorem, qui Equitium Romam ad ſe adduceret, miſit. Profectus Iulianus feſtinè ad Monaſterium, cum Equitium, qui in valle ſub Cœnobio fœnum, ſecabat, non inueniſſet, puerum ſuum valde ſuperbum, & iniurium, qui illum ſtatim ad ſe pertraheret, deſtinat. Puer vbi, quis eſſet Equitius, quęſiuiſſet, ad eũ accedens, tanto timore correptus eſt, vt vix progredi poſſet, & contra morem ſuum ad Viri Dei genua procidens, humiliter aduentum Domini ſui Iuliani eum præſtolantis exponit. Cui Equitius, vt fœnum iumentis, quibus Roma venerant, deferret, iuſsit, ſe opere completo ſubſecuturum. Cum Iulianus famulum fœno onuſtum conſpexiſſet, iratus non, vt fœnum ait, ſed hominem illũ duceres, miſi. Cum autem Equitium vidiſſet vili habitu indutum, eum deſpiciens, iniurioſis verbis excipere cogitabat. Sed & ipſe, vt puer, ſtatim pauore correptus ad pedes Equitij proſtratus, Pontificis mandatum ei humiliter expoſuit. Cum itaque Equitius ſubito iumenta pararet, Iulianus autẽ ſe feſſũ non poſſe ea die diſcedere reſpondiſſet, Equitius, ſi ea die nõ irent, craſtina nõ ituros dixit, quod ita contigit. Nam mane quidã à Pont. equo citato curſu, qui Iuliano, ne virum Dei à ſuo Monaſterio abduceret, nunciaretur, miſſus venit, quòd Pontifex nocturna viſione, quaſi virum Dei iniuria afficeret, perterritus fuerat. Cum S. Abbas ex hac vita migraſſet, Ruſticus quidam arcam frumento plenam ſuper tumulo locauit: quæ arca cum grano turbine ſubito exorto nulla alia re turbata longe inde proiecta eſt. Cum Longobardi Valeriam ingreſsi, Monachos, qui in Oratorium S. Equitij confugerant, vi extrahere conarentur, à Dæmone arrepti ita vexati ſunt, vt ſacra loca deinceps temerare nõ auderent. *Ex S. Greg. Pap. lib. 1. Dialog. c. 4.*

Mittitur qui Equitium ſine licentiam pręclicantem ad Sum. Põt. duceret.

Equitius Pontif. ſentẽtiam mutaturum præno ſcit.

Prodigiũ ad ſepulchrum S. Equitij.

Longobardi dum Monachos ex Oratorio S. Equitij vbi confugerant extrahere conantur à Dæmone vexãtur.

ANNOTATIO.

Corpus S. Equitij Abb. in vrbe Aquilana, in qua tanquam vnus ex vrbis protectoribus colitur, conditum requieſcit. Puto die hac Tranſlationem eius recoli. Nam Natalis in Martyrol. Rom. ad diem 11. *Auguſti adnotatur.*

DE B. HIERONYMO ÆMILIANO
Somaſchenſium Inſtitutore.

Hieronymus Aemilianus patricius Venetus, varijs pro Rep. Veneta muneribus egregiè perfunctus bello ex Cameracenſi fędere aduerſus Venetos æſtuante ad fines ipſorũ tutandos deſtinatur. Qui ab exercitu Maximiliani Cæſaris Caſtri noui obſeſſus, captus, & vinculis conſtrictus ope Sanctiſſimæ Virgin. Deiparæ eripitur, ac per medios hoſtes deductus Taruiſium incolumis peruenit. Tanti autem haud immemor beneficij, Patrimonio pauperibus diſtributo, vale dicens ſæculo in pietatis officijs cœpit exerceri, non modò Venetijs; Sed & in alijs Italiæ vrbibus pueros parentibus deſtitutos in vnum collectos in extructis eis ædibus alendos curauit: Quod & circa puellas præſtitit. Multis autem peragratis vrbibus Somaſchæ Caſtro (quod inter

Ber-

Bergomum, & Larium lacum occurrit) demùm ſubſtitit : ibiq; multis ad eum confluentibus alumnis Congregationis Somaſchenſis fundamenta iecit, multis fulgēs miraculis. Nā cū fame multi in proximis regionibus ob victus inopiā cōficerētur, ipſe, pane in gremio ſuo diuinitus aucto, nō ſolùm ſuos, ſed etiam exteros quosq; aduentantes pauit. Ita verò Dæmonibus erat formidoloſus, vt eos à multis obſeſſorum ad eum cateruatim aduenientium corporibus, eijceret. Spiritu quoq; prophetico afflatus multa, quæ ita euenire prædixit. Deniq; obitus ſui præſcius, annum 56. agens ætatis 9. Martij ceſſit è vita, anno reparat. noſtræ 1537. *Ex vita per Andream Stellam eiuſdem Congregationis Præpoſitum Generalem ſcripta.*

ANNOTATIO.

Officio nondum colitur Eccleſ. & licet nulla hactenus Sed. Apoſt. conceſſ. eum vti beatum venerari datum ſit: multo tamen eius ſepulchrum ob patrata miracula habetur in honore.

Martij die 8.

DE S. LITHIFREDO EPISCOPO PAPIENSI.

Lithifredus indimittẽdis iniurijs próp tiſſimus.

Lithifredus Epiſcopus Papien. ignotæ patriæ inter cæteras eius virtutes patientia maximè enituit. Qui & ſi illatas iniurias abſq; charitatis detrimento vlciſci potuiſſet: nollebat tamen illud Apoſtoli vſurpans *Patientia vobis neceſſaria eſt, vt reportetis promiſſiones.* Quin etiam contumelias à vilibus perſonis æquo animo tolerabat, & familiari ſuo verba indigna à quodam in eum prolata indignè ferenti, &, vt iniuria pro officij ſui dignitate vindicaret, ſuadenti, quòd boni malis iuſta animaduerſione correptis quietiores degunt S. Epiſcopus reſpondit, præſtare, vt boni à malis exerceantur: nec malorum mortem à bonis optandam eſſe. Vt enim aurum igne probatur, ſic boni ex malorum perſecutione perfectiores euadunt. Hic *S.* Epiſcopus cum corpus S. Honoratæ virginis ex Monaſterio S. Vincentij in Monaſterium vetus, quod Hiſtoriarum dicebatur, transferre tentaſſet, nec potuiſſet, paulò poſt in ſomnis admonitus, cum triduò ieiunaſſet, & oraſſet, illud ſolemni pompa tranſtulit. In qua tranſlatione inter alia miracula hoc memorandum contigiſſe ferunt, quod corpus virginis, cum ad ædem *S.* Nicolai ventum fuiſſet, adeò graue effectum eſt, vt, qui portabant, illud deponere cogerentur. Cum autem S. Epiſcopus pallium ſuum illi ſuperpoſuiſſet, facilè ad Monaſterium memoratum delatum eſt. Cum S. Lithifredus Eccleſiæ Ticinenſi 10. annos pie præfuiſſet, obdormiuit in Chriſto, corpusq; in baſilica maiore conditum eſt. *Ex Gualla in Sanctuar. Breuent. in Hiſt. Papien. & alijs.*

Mirac. Pergraue virg. corpus Lithifredi pallio fit leue.

ANNOTATIO.

Antonij M. Speltæ dictū non veriſimile.

Antonius M. Spelta in vit. Epiſc. Papienſium S. Lithifredum Epiſc. Ticinenſem 34. Benedicto III. & Nicolao I. Summis Pontif. ac Ludouico II. Imp vixiſſe ſcribit: quem Imp. Papiæ Concilium Prouinciale an. D. 855. menſe Februario Benedicti III. Pont. celebraſſe ait cum menſe Febr. Benedictus Pontificatum (quem menſe Iulio eiuſdem anni inijt) nondum adeptus eſſet ex Plat. Panuin. & alijs. Baronio præſertim in Annal. ad 855. vbi Concil. Ticini habitū ſcribit Leone IV. Pont. Max. adhuc viuente, non Lud. II. ſed Lothario Imp.

DE S. CATALDO EPISCOPO, ET PATRONO TARENTINO.

CAtaldus in Hibernia honeſtis parentibus natus, adoleſcens in liberalibus diſciplinis eruditus ad eam doctrinæ excellentiam peruenit, vt Leſmoriā ad eum audiendum non ſolum ex Anglia, & Scotia, ſed & ex Gallia, & Germania, alijſque regionibus confluerent. Nec modò doctrina, ſed etiam pietate excellens miraculis coruſcare cœpit. Nam cum ſacram ædem in Deiparæ Virginis extrueret, puerum, qui in ædificio confractus expirauerat, patri rediuiuū reſtituit, & militis filium, apud fundamenti foſſam ab eo depoſitum, dum S. terram in eam foſſam proijceret, puluere conſperſum ad vitam reuocauit. Quod Rex magicis artibus tribuens Sanctum vinctum in carcerem trudi iubet. At Angeli duo noctu Regi minaciter apparent, veniamque pollicentur. Si Cataldo dimiſſo, Ducatum Meltridis defuncti donaret. Quod viſum dum mane Reginæ Rex narrat, nuncius mortis Meltridis Ducis aduenit. Quare Rex mox Cataldum ſolui imperat, eique, venia poſtulata, Epiſcopatum Rachauenſem cum Meltridis Ducatu offert; quem ille in 12. Epiſcopatus diſtribuit Rachauenſi in Metropolim erecto. Quibus ita conſtitutis Hieroſolymam proficiſcitur, indeq; ſacris locis ſumma deuotione perluſtratis, à S. Petro Apoſt. in ſomnis admonitus, vt ſe Tarentum, vbi S. Marcus fidem primùm prædicaret, reciperet, naui cō ſcenſa diſceſſit, nauta defuncto vitæ reſtituto, tempeſtateque ante præuiſa, ſuis orationibus ſedata. Naui egreſſus apud Tarentū mutæ puellæ loquelam, auditumque reſtituit, cęcoque in vrbis ingreſſu lumen reddidit eo in fide tunc inſtructo, baptizatoque. Quo miraculo peruulgato Cataldus Tarentum ingreſſus Chriſti Domini fidem prædicare cœpit, multis etiā ex finitimis vrbibus doctrina, & miraculis eius ad Chriſtum conuerſis. Breui itaque vrbe Tarentina Chriſtiana effecta, in ea clerum inſtituit, Præsbyteris, Diaconis, alijſque clericis per oppida, & pagos ordinatis. In oratione, & prædicatione verbi aſſiduus, viduis, pupillis, oppreſſis, & miſeris ope, conſilioque nuſquàm deerat. Denique, vbi diu Eccleſiæ Tarentinæ præfuiſſet, morbo correptus, morteque pręuiſa, Clerum, & populum aduocatum, vt in accepta religione, & cœleſtium mandatorum obſeruantia permaneret, pluribus hortatur. 8. Idus Martij animam Deo reddidit. Sepultus eſt in templo maiori, quo loco ipſe mandauerat, in marmoreo Sarcophago, languidis ex omni genere curatis. Cuius corpus Drogono Archiepiſcopo eam baſilicam inſtaurante ab opifice fundamenta fodiente detectum eſt, mira ex eo odoris fragrantia emanante, atq; in ara maiore eiuſdem baſilicæ ſolemni pompa, paralyticis, mutiſque diuinitus curatis. Rurſus anno Hum. ſal. 1150. Eugenio III. Pont. Max. Rogerioque Siciliæ Rege Geraldus Archiepiſcopus ſacras Cataldi reliquias præſentibus corporis in theca argentea non ſine Pſalmodia, & Hymnodia populique magno concurſu collocauit: in qua etiā Translatione 6. Id. Maij celebrata cæci, leproſi, alijſque morbis oppreſſi ſanati ſunt. *Ex off. Eccleſ. Tarentina Roma approb.*

Doctrina excellit.
Duos pueros def. excitat.
Carceri includ.
Liberatur & fit Epiſc.
Hieroſolymam proficiſcitur.
Admonitu S. Petri Tarētum venit.
Eam vrbem miraculis cōuertit.
Obijt, & languidos ad ſepulturam curat.
Inuētio corporis illius non ſine miraculis.
Transl. corporis miraculis celebrata.

ANNOTATIO.

MIrum, nullam Temporis, quo S. hic Epiſcopus in lucem prodijt, quoue Tarentum appulit, aut carnis ſarcinam depoſuit, mentionem fieri. Sed neque Petr. in Cat. lib. 4. c. 145. Neque Baron. in Annot. in Martyrol. Roma. (in quo dies Translationis, non Natalis adnotatus eſt) huiuſce rei meminere.

DE

DE S. PROVINO EPISCOPO COMENSI.

Prouinus vrbem ſuam à peſte illęſam ſeruat.

PRouinus, natione Gallus, Mediolanum ad S. Ambroſium fama ſanctitatis eius commotus veniens, ab eo benignè excipitur, & ſacris initiatus Comū ad S. Felicem Epiſcopum mittitur: vt illi adiumento eſſet. Qui viri probitate perſpecta illum ſibi ſucceſſorem deſignat. Defuncto itaque Felice Prouinus ordinatus Epiſcopus Comenſium, officium paſtorale prudenter aggreditur, ac ea, quæ verbis populum docebat, miraculis comprobabat. Cum autem Hæreſis Ariana multas Italiæ vrbes peruagaret, Prouinus S. Ambroſium ſecutus inuictus in Catholicæ fidei defenſione perſiſtens ciuitatem ſuam illæſam ab ea peſte ſeruauit. Tandem ſenio, & pijs laboribus confectus, Amantio ſucceſſore delecto, ex hac mortali vita deceſſit 8. Id. Martij. Sepultusque eſt in baſilica SS. Geruaſij, & Protaſij. *Ex Breuiario Comen.*

ANNOTATIO.

QVod Epiſcopi ſucceſſores elegiſſe dicuntur, id ſanè accipiendum eſt, eligebant enim, ſeu deſignabant, quatenus eos proponebant ijs, ad quos ſpectabat electio, et Sum. Pont. confirmatione ſuppoſita.

Ex Hymno Antiquo in feſto Sancti Abundij.

POtitus in primordio
Eſt felix Pontificio,
Poſt quem ſecundis actibus
Sanctus Prouinus claruit.

Martij die 9.

DE S. CATHARINA VIRG. BONONIENSI.

Apparitiones Sanctorū S. Catharinæ factæ.

Catharina prophetię ſpiritu inſignis. Miracula.

CAtharina Virg. Bononiæ honeſtis orta parentibus, ann. ætatis 11. agens, Cœnobium monialium S. Claræ ingreditur. Ferrariæ monaſterium egregium corporis Chriſti eiuſdem ordinis extruendum curauit. Fuit autem ſingulari humilitate prędita, vili ſemper amictu induta, ac præcipuam infirmantium curam agebat. Erat in oratione frequens: cui S. Thomas Epiſcopus Cantuarienſis apparuiſſe, orandique modum eam docuiſſe fertur. Oranti vehementius in nocte Natiuitatis Domini B. V. M. apparens multa reuelauit arcana. Vidit præterea per ſomnium S. Franciſcum, & B. Ioannem Tuſſignanum. Multis à Dæmone inſidijs experta, omnes eas tentationes oratione ſuperauit. Vix adduci potuit, vt Abbatiſſa fieret. Multa ſpiritu prophetico prædixit, & plura ſpiritu plena ſcripſit. Cum an. 50. ageret, aſſiduis ieiunijs, & vigilijs confecta in morbum incidit, ex quo breui diem ſuum 7. Id. Martij obijt an. ſal. 1463. Cuius corpus poſt 19. dies incorruptum, ſuauemq; odorem mittens repertū fuit. Eius ſanctitas multis miraculis, multis ægrotis, & morbis inſanabilibus laborantibus ad eius tumulum curatis declarata eſt; vt illam Clemens VIII. Sum. Pont. in Martyrologio reponendam præceperit. *Ex eius vita Bononiæ an. Dom. 1595. edita.*

AN

ANNOTATIO.

Carolus Sigon. lib. 4. de Epiſc. Bononienſ. Catharinam 8. Id. Martij (puto errore typographi pro 7. 8. irrepſiſſe) Terra demandatam, poſt 19. dies effoſſam integram, minimoque fœtentem repertam fuiſſe, ac virtutibus aliquot editis, ſupra terram Epiſcopo comprobante (qui Philippus Sergianenſ. erat) aſſeruatam ad an. prædictum ſcribit.

Antiphona B. Catharinæ.

O Virgo prudentiſſima, dum euolaſti ad ſydera, reliquiſti Bononiæ lampadem balſamiticam ægris dantem remedia. O Catharina Franciſci noua plantula, ora Deum, cui es iuncta, vt æternam poſſideamus vitam.
℣. Ora pro nobis B. Catharina &c.

DE S. FRANCISCA ROMANA.

FRanciſca Romana honeſtis, & copioſis nata parentibus. Ex Buxorum familia à teneris vitam in orationibus, & pijs operibus ſolitariam duxit.
Laurentio Pontiano nob. Romano matrimonio contra voluntatem copu- Mirac. 1.
lata, nunquam in publicū, niſi ad Eccleſiā prodire viſa eſt; ſemper enim in Cel- Panē, auget.
la, poſt neceſſaria domus negotia, orando, legendo, & meditando morabatur. 2.
In ea quaſi gemmæ emicabant Humilitas, Obedientia, Patientia, Conſtantia, Imber Fran-
Abſtinentia, Pietas, & Charitas. Sacramenta ſæpiſſimè repetebat, officium B. ciſcam ſub
M. V. nunquam intermiſſum deuotiſſimè recitabat. Societatem puellarum ſub dio orantem
regula Ordinis M. Oliuetani inſtituit: quibus cum poſt viri exceſſum, vitā ſan- non attingit.
3.
ctiſſimam duxit, miraculis fulgens; in quibus panem aliquando in Monaſterio Puerum co-
deficientem mirabiliter auxit. In vinea cum imber improuiſus deſcenderet, mitiali mor-
illam tamen ſub dio officium B. M. recitantem non attigit. Puerū diutino mor- bo laborantē
bo comitiali laborantem ſanauit. Mulierem, quæ fluxum ſanguinis patieba- ſanat.
tur curauit. Et alteram apoplexia correptam priſtinæ reſtituit ſanitati. Demum 4.
annos 56. nata 7. Id. Martij ann. ſal. 1440. migrauit in cœlum. Multis poſt mor- Mulierem à
tem miraculis claruit. Nam quidam inter fabricandum in prædicto puellarum fluxum ſan-
monaſterio, cum ab ingenti ligno è ſublimi delapſo oppreſſus fuiſſet, B. Fran- guinis curat.
ciſcæ commendatus illicò cōualuit. Alius in capite lethaliter vulneratus, eiuſ- 5.
dem interceſſione ſubito ſanatus fuit. Multos etiam ab Epidimiæ morbo libe- 6.
rauit. Ob quæ & alia Paulus V. Pont. Max. 4. Kal. Iunij an. ſal. 1608. ſolemni ri- 7.
tu illam SS. numero adſcripſit. *Ex vita eiuſd. Romæ impreſſa.* 8.

ANNOTATIO.

INter plurima, quæ ſanctitatem B. Franciſcæ declarant, 13. miracula in eius vita, leguntur: quæ probata fuere, & diligenter examinata.

Martij die 10.

DE S. ATTALA ABBATE BOBIENSI.

ATtalas, ſiue Attala in Burgundia claro genere natus, liberalibuſque diſciplinis excultus primùm ad Lerinenſe Monaſterium, inde Luxouium ſeceſſit, vbi ſub S. Columbani diſciplina monaſticam vitam profeſſus, illum

Bobium comitatus eſt, ſicque in vitæ ſanctitate, & regulari diſciplina profecit, vt magiſtro defuncto, illi in regimine ſuffectus fuerit. Cum autem quidã monachi inſtinctu Dæmonis eius diſciplinam detrectarent, nec eos ad ſanitaté potuiſſet reducere, eos abire permiſit. Quorũ vnus Roccolenus nomine, qui alijs abeundi, ſanctoque viro detrahendi author fuerat, ſtatim magna febre correptus paulo poſt moritur. Ex quo alij terrefacti ad S. Abbatem reuerſi veniam, quam obtinuere, deprecãtur. Qui verò in pertinacia perſtitere: vnusqui Theodemundus dicebatur, ſecuri percuſſus miſerè interijt; alius in parui fluuij traiectu præfocatur; Tertius, cui Theodarius nomen erat, in mari demerſus eſt. Attalæ ſanctitas maximis ſignis declarata eſt. Cum enim Bobius fluuius monaſterij molendinum ſuffoderet, illudque breue viſurum eſſet, molitori id nunciant S. Abbas dixit, *Voca Sinoaldum Diaconum: tu verò vade, & dormi.* Diacono autem iam præſenti ait, *Sumpto baculo quo ſuſtentor, vade ad Bobium fl. & facto crucis ſigno dicito illi, vt has deſinat ripas perfodere, alia petens loca.* Quod cum feciſſet, mox (mirabile dictu) fluuius præcepto obediens molendinum deſerẽs ad alteram ſe contulit ripam. Fraimerius monachus frumentum ſaturus, terrã vomere excolebat, cum autem ſtiuam fugiſſet eamque reficere conaretur, ferro incautius ſibi pollicem abſcidit; eoque ſepulto, præ dolore, Cœnobium repetijt. Cui S. Abbas, pollicem afferre iuſſit. (Licet locus milliario diſtaret) ac illũ loco ſuo admotum crucis ſigno conſolidauit. Denique vir S. cum ei Dominus apparens dies 50. ad migrandum præfixiſſet paratus adueniente tempore feliciter migrauit 6. Idus *M*artij. Bobij ſepultus. *Ex vita perſonam Ab. & diſc. ſcripta à Sur. Tom. 2. rel.*

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. Monaſterio Luxouien. tribuitur: Cum tamen ex eius vita, Ab. Bobien. non Luxouien. fuerit: Bobijque vbi corpus aſſeruatur, obierit; non Luxouij.

Martij die 11.

DE S. BENEDICTO EPISC. MEDIOLANENSI.

BEnedictus Mediolanenſis, ex Criſporum familia progenitus, doctrina maximè excelluit. Cùm autem humanis, & diuinis litteris inſtructus, ac omnibus virtutibus excultus eſſet, Eccleſiæ Mediolanen. à Ioanne ſexto Pontif. Maxim. Sancto Manſueto ſubrogatur. Is ſacram ædem S. Benedicto extruxit: Eccleſiæ ſuæ iura ſtrenuè defendit; cauſam contra Epiſcopum Papienſem Romæ conſtanter egit. Cum Eccleſiam ſuam an. 47. piè, ac ſummam cum laude adminiſtraſſet. Clarus miraculis, & virtutibus, quibus toti illuxit Italiæ ad æternam vitam 5. Id. Martij circa an. ſal. 735. translatus eſt. Corpus in baſilica Sancti Ambroſij conditum fuit. *Ex vit. Epiſc. Mediolanen. per Franc. Beſut. ſcriptis, & Tab. Epiſc. in Actis Eccl. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

S. Benedicti meminit Paulus Diac. lib. 6. de Geſt. Longob vixit autem Heraclio, et Iuſtiniano Imper. Quod autem in eius vita ad Epiſcopatum à Ioann. VI. legitur promotum fuiſſe, correctione eget: Si enim 47. ann. vixit in Epiſcopatu, obijtque ann. Dom. 735. quis non videat illum Epiſcopatum cœpiſſe ann. Dom. 688. Quo tempore

pore non lo.6. (qui Pont.an.701.factus eſt) Sed Sergius 1. Eccleſiæ præerat. Et ſi in huius S.Epiſcopi memoria in Martyrol. Rom. hac die recolitur, in Tab. tamen Eccl. Mediolanen.quæ illum off. Eccleſ.non celebrat, haud reperitur.

DE S. PETRO CONFESSORE BABVCI.

PEtrus natione Hiſpanus, & nobilis, primùm militiæ operam dedit. Verùm ad meliorem frugem conuerſus, vitam militarē,& ſecularem deſeruit, aliā militiam experiturus. Suſcepta itaque peregrinatione, in qua varia loca deuotionis inuiſit, in Latium venit,& in Hernicis apud Babucum demoratus in montē vicinum conſcendit. Vbi lorica ſuper nuda carne indutus, & nunquam pœnitentiæ cauſa ea exutus aſperam in ſpecu quodam vitam duxit, donec vniuerſæ carnis debitum perſoluens ibi ſepultus eſt. Cuius reliquiæ in Eccleſia ibi ſuo nomini extructa aſſeruantur,& piè coluntur. *Ex vita illius M.S. à Babucen. Eccleſ. accepta.* Aſpera S.Petri pœnitentia.

ANNOTATIO.

EXtant res geſta, & miracula S.Petri, quæ in Eccl. Aquinate habentur: Sed quo tempore in humanis fuerit, nondum didici. Eius mem. Martyrol.Rom.gloria miraculorum inſignem appellans.

DE S. FIRMANO CONFESSORE IN PICENO.

FIrmanus Firmij in Piceno natus, admirabili floruit ſanctitate; qui inter ſanctos confeſſores non ſolemni ritu, ſed ſola altaris, ſacellive erectione relatus eſt. Eius meminit S.Petrus Damianus; ante cuius tempora vixit. *Ex D.Petro Damiano.*

ANNOTATIO.

GEſta illius nondum legimus. De eo tamen Baron. in Annal. Eccleſiaſt.ad ann. 993.quæ ſupra retulimus, habet.

Martij die 12.

DE S. GREG. PAPA, ET ECCLESIÆ DOCTORE.

GRegorius magnus, Rom. Gordiani Senatoris filius, adoleſcens Philoſophiæ operam dedit, & Prætorio officio functus poſt mortem patris ſex monaſteria ædificauit in Sicilia,& ſeptimum Romæ in ſuis ædibus nomine S. Andreæ ad cliuum Scauri: in quo Hilarione,& Maximiano magiſtris monachi vitā profeſſus eſt, ac poſtea Abbas factus, mox Diaconus Cardinalis creatus, Conſtantinopolim ad Tiberium Conſtantinum Imp. à Pelagio Papa legatus mittitur. Vbi inter alia illud memorabile effecit, quod Eutychium Patriarcham, qui contra Reſurrectionem corporum ſcripſerat, ita conuicit, vt Imp. librum eius in ignem inijceret, & Eutychius paulò poſt morborū correptus, & morte inſtante multis præſentibus diceret, Confiteor quòd omnes in hac carne (pellem manus ſuæ tenens) reſurgemus. Romam reuerſus, Pelagio peſtilentia ſublato, Pontifex ſummo omnium conſenſu eligitur. Qui, cū alieno veſtitu, ne Pontifex fieret, in ſpelunca deliteſceret, igneæ colūnæ indicio deprehenſus ad S.Petrū coſecratur. In Pōtificatu multa ſucceſſoribus doctrinę,& ſanctitatis exēpla reliquit. Peregrinos quotidie ad mēsā adhibebat, in quibus Angelū,& Ange- Eutychius cogitur fateri carnis reſurrectionem

lorum Dominum peregrini ſpecie accepit. Pauperes tam externos, quam vrbanos, quorū numerum apud ſe habebat, benignè ſuſtentabat. Catholicam fidem multis locis labefactatam reſtituit. Nam Donatiſtas in Africa, Arianos in Hiſpania repreſſit: Agnoitas Alexandria eiecit, pallium Syagrio Epiſcopo Auguſtodunenſi, niſi Neophytos Hæreticos Gallia expelleret, dare noluit. Gothos Arianā hæreſim relinquere coegit. Britanniam inſulam, cuius teſte Beda Apoſtolus extitit, miſſis eò Auguſtino, alijsque SS. & doctis viris ad fidem conuertit, Ioannis Patriarchæ Conſtantinopolitani, qui ſibi primatum Eccleſiæ arrogabat, audaciam fregit. Mauritium Imp. milites monachos fieri prohibentem à ſententia deterruit. Eccleſiam ſanctiſſimis legibus ornauit. Nam coacta Synodo apud S. Petrum inter alia conſtituit, vt in miſſa Kyrie eleyſon nouies repeteretur: vt diceretur Alleluia, præterquam inter Septuageſimam, & Paſcha: vt in Canone adderetur, diesq; noſtros in tua pace diſponas. Litanias, ſtationes, & officiū eccleſiaſticum auxit. Quatuor Concilijs, Nicæno, Conſtantinopolitano, Epheſino, & Chalcedonenſi tanquam quatuor Euangelijs honorem haberi voluit, Epiſcopis Siciliæ, qui Romam 3. quoque anno veniebant. vt ſingulo 5. venirent indulſit. Multos libros confecit, quos cum dictaret, Spiritum ſanctum colūbæ ſpecie ſuper caput eius ſæpe ſe vidiſſe Petrus Diaconus teſtatur. Admirabilia ſunt, quæ dixit, fecit, ſcripſit, & decreuit infirma, & ægra ſemper valedine, vt meritò Magni cognomen adeptus ſit, & S. Ildefonſus Epiſcopus Toletanus libro de viris illuſtribus capite 11. ſcripſerit, nihil ei ſimile antiquitatem demonſtraſſe. Nā ſanctitate inquit, vicit Antonium, eloquentia Cyprianum, Auguſtinum ſapientia, & alijs virtutibus excelluit, & Synodus Toletana 8. capite 11. eum cunctis Eccleſiæ Doctoribus præferendum cenſet. Is deniq; multis editis miraculis anno Pontificatus 13. menſe 6. die 10. 4. Idus Martij, qui dies à Græcis etiam celebratur, obdormiuit. Corpus in baſilica S. Petri propè ſecretarium ſepultū eſt. *Ex Breu. Rom. excepto, quod ex S. Ildefonſo, & Synodo Toletana additum eſt.*

Gregorius Hæreticorū, ac hæreſum multarū acerrimus expugnator.
Britanniæ Apoſtolus dicitur.
Quatuor cōcilia confirmat.
Spiritum ſanctum columbæ ſuper caput.
Gregorij.
Greg. magni cognomen ſibi comparat.
Elogium Ildefonſi Epiſcopi de Sancto Gregorio

ANNOTATIO.

AN S. Greg. Papa monachus S. Bened. fuerit (quod enim fuerit monachus ex eius vita apertiſſimè liquet) controuertitur apud Baron. in Annal. Eccl. Ad an. 581. Illud indubitatum, ante S. Benedictum monachos in Occid. fuiſſe, imò verò cum S. Bened. viueret, aliqui monachi, qui non erant ex eius inſtituto, ſe illi inſtituendos tradidere. Illud etiam verum, monachos omnes poſt S. Benedictum, ab eo pendere, & iccirco S. Gregorium ſub S. Bened. regula monaſticam vitam profeſſum fuiſſe, valde probabile videtur. Etſi enim habitum monaſticū à Valētino Ab (qui S. Equitio. S. Benedicti, contemporaneo, licet non immediate ſucceſſit) accepit, in Prou. Valeria, in qua idem Equitius non Bened. monaſteria extruxit, nihil tamen prohibet etiam monachos Valeria Regulam S. Bened. poſt S. Equitium amplexatos, Benedictinos etiam appellatos fuiſſe.

An D. Gregorius monachus S. Benedicti extiterit

Corpus huius Santiſſimi Pont. à Greg. IV. Translatum, ac ſub ara S. Andreæ Apoſtoli conditum fuiſſe traditur. Nunc quoque ferunt illud in baſilica S. Petri aſſeruari.

Encomium S. Gregorij auctore Bapt. Mantuano.

,, *CVrrite paſtores ouium, quæ paſcua tondent,*
,, *Cœlica, quæ Chriſti fontes, & flumina potant.*
,, *Currite Gregorius Romanæ maximus vrbis*
,, *Paſtor adit ſuperos, totus lætatur olympus.*

Inſi-

„ *Inſignis pietate pater, fugitiua relinquens*
„ *Gaudia, & ad Cœlum n ſu conuerſus anhello*
„ *Vela dedit, noſtroque ratem de littore ſoluit.*
„ *Ore manu facundus erat: monumenta ſuperſunt*
„ *Plurima, fatur adhuc, nec fare deſinet umquam.*
„ *Hic docuit cantare choros, meliciſque animauit*
„ *Verba notis, ſacriſque dedit formamque, modumque*
„ *Compoſuit mores hominum: ſua ſæcula fecit*
„ *Sancta: Sacerdoti decus vſque in ſidera miſit.*

DE S. MAMILIANO MARTYRE ROMAE.

MAmilianus, qui Maximilianus apud Bedam, & Vſuard. nominatur, ſub Seuero Alex. Imp. quo tempore (quantum ad perſecutionem attinet) S. Cæcilia virgo vnà cum Valeriano, & Tiburtio paſſa eſt, martyrio coronatus fuit. *Ex Geſtis S. Vrbani Papæ, & ex paſſione S. Cæciliæ Virg.*

ANNOTATIO.

CItantur à Baronio in notis ad Martyrol. hac die Acta S. Vrbani Papæ, & S. Cæciliæ Virg. apud Sur. tom. 6.

DE S. BERNARDO EPISCOPO CALENENSI In Campania.

BErnardus ex Capellano Principis Capuani, qui Campaniæ dominabatur, Epiſcopus Caleni ob ſingulares eius virtutes factus, non ſine ipſius Principis lætitia conſecratur. Qui principiò æde Epiſcopali extructa, ſedem, quæ extra vrbem antea fuerat, in vrbem tranſtulit. Quod Principi, & ciuibus per iucũdum fuit. Clerum deindè reformauit, ac populum optimè inſtituit. Corpus S. Martini Abbatis ex Maſſico monte proximo in baſilicam Cathedralem tranſduxit, & honorificè condidit. Aſperam vitam egit. Cum autem plures annos Eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet, multis decoratus meritis 4. Id. Martij ad cęleſte præmium euolauit. Corpus in marmoreo ſarcophago tumulatum in ſacello maioris eccleſiæ nomini ſuo dicato quieſcit, Ad quòd in dies obſeſſi à Dæmone liberantur. *Ex Monum. Eccleſ. Calenen.* Mirac.

ANNOTATIO.

CAlenũ, (quod nunc Carinula vocatur) inter Sueſſam, & Sinueſſam ad M. Maſſici radices ſitum eſt, hoc tempore fere ad ſolitudinem, quòd, vt ferunt, à quodam ſuo Epiſcopo, cuius ſeruum ciues in carcerem coniecerant, maledictionem acceperit. Quam vrbem Epiſcopus Clem. VIII. Sum. Pont. mandato an. 1594. Apoſtolica benedictione expiauit. Calenum ob maledictionem Epiſcopi inhabitabile redactũ.

Martyrol. Rom. meminit hac die S. Bernardi Epiſcopi, non Caleni, ſed Capuæ; de quo tamen Capuæ nulla extat memoria.

DE S. PETRO ROMANO, APVD SALVTIOLAM.

PEtrus Romanus, Diaconus, ac S. Gregorij Papæ, (cui valde familiaris fuit, vt libri Dialogorum teſtantur) diſcipulus, cum S. Gregorius illi mortem præ-

K 2 dixiſ-

diχiſſer,ſi quod ſuper eum ſcribentem,aut dictantem columbam vidiſſet,reue-
Petrus Diaconus colũbam D. Gregorio adſtitiſſe latet. lare auſus fuiſſet,à reuelatione ob magiſtri amorẽ cõtineri nõ potuit. Cũ enim mortuo Gregorio Sabinianus ſucceſſor eius libros cõcremari vellet,Petrus corã Pont.& populo obtinuit,ne S. Gregorij libri igni traderentur, ſi qđ Gregorius prædixerat, verum euadere cernerent; ſin minus, ipſe cũ libris combureretur. Ad condictã itaq; diem Petrus indutus Diaconi veſtibus,librumq; Euangeliorum manibus tenens,ſe ſpiritũ S. columbæ ſpecie ſuper Gregorij ſcribentis,di-
Mirac. Stupẽdum. ctantis,& prædicantis caput vidiſſe ſæpius ſibique mortem à Gregorio,ſi id reuelaſſet,prænunciatam,iureiurando affirmans teſtatus eſt,tactis Euãgelijs:Quo dicto ſtatim populo Rom. ſpectante expirauit. Cuius corpus cũ apud magiſtri tumulum conditum fuiſſet,poſtea Cæſarianum oppidum Vercellenſis diœceſis delatum,diu latuit,ac demum repertũ an.ſal.1480. Salutiolam pagum eiuſdem
Mirac. 1. diœceſis in eccleſiã eius nomini dicatã,ac multis redditibus ꝓ alẽdis Canonicis
2. præditã trãſlatum fuit;Ibiq; miraculis fulget. Nã & caſtrũ & templum ab igne
3. ab hoſtibus accẽſo colũbis tribus circũuolitantibus viſis immunia ſeruata ſunt. Filius dominorũ Salutiolæ mutus à natiuitate ad S. Petri tumulũ delatus fandi obtinuit facultatẽ,quidã factus amens ad eiuſdẽ ſepulchrũ deductus mẽtis cõpos euaſit. *Ex Petr.in Catal.SS.lib.11.cap.193.& ex lib. de SS. Vercellenſ.Eccleſ.*

ANNOTATIO.

SAlutiolæ dies Feſtus S.Petri Prid.Kal.Maij,maximè ſolẽnis eſt.Qua die nõ Natalis,qui hodie à Pet.loco citato adnotatur,ſed Tranſlatio celebratur.

Quod Sabinianus S.Greg. libros cõburere vellet,quòd Eccleſiæ ærariũ,vt dicebat, in erogandis eleemoſynis,vt popularem auram aucuparetur,exhauſiſſet,uel per calũniam,quòd ſtatuas ad vrbis ornamentũ abſtuliſſet,inſimulatus eſſet,tradit Plat.in Sabiniani vita,nullam S.Petri Diaconi factam mentionem. Apud Baron.tamen in Annalib. nihil de Sabiniano,quod libros S.Greg.comburere voluerit, legimus.

DE S. FINA VIRGINE IN HETRVRIA.

FIna in oppido S. Geminiani in Hetruria nata,in domo paterna,quaſi in monaſterio degens,carnẽ ſuã crebris ieiunijs,vigilijs,& cilicio domabat,nunquam domo niſi ad miſſam egrediens, ac in operibus manuũ iugiter occupata.Quæ cũ eſſet forma elegãti prædita,ne quo ſæculari affectu deprauaretur, adeò graui morbo percuſſa eſt,vt vix in lectulo volutari poſſet. In tabula aũt lignea cum accubaret,illa ex carnis tabe computreſcebat,ac in illius carne,quã &
Grauiſſima Finæ infirmitas, nec minor ipſius tolerantia. mures rodebant,à vermibus conſumpta lata foramina conſpiciebantur.Nec tamen in tãtæ ægritudinis doloribus longũ ducens martyriũ illa cõqueri,aut animũ deſpondere viſa eſt; ſed mirã patientiã,tranquillamq; mentẽ,& hilarẽ vultum oĩbus aduenrantibus oſtentabat. Ad tantã calamitatem ſumma paupertas accedebat. Ante octo dies quàm obiret, S.Gregorius Papa, quem illa præcipuè colebat,apparens de morte,quę inſtaret,illam admonuit.Quare octauo die hoc
Mirac. 1. eſt 4.Idus Martij an.ſal.1253. ſacris munita migrauit è vita.Cuius corpus ſic ta-
Campanę ex ſe ſonant. bulæ ligneæ hærebat,vt vix ſeparari poſſet; odoremque, cum antea graue oleret,mittebat ſuauiſſimum. Campanas ſponte ſonaſſe ferunt, & quod etiam mi-
2. randum eſt,cum ſepulturæ tradenda eſſet, manum attollere viſam,nutricemque
3. ſuam tactu ab inſanabili morbo curaſſe. Ad eius tumulum nõ modo dæmonia-
4. ci,& ægroti ſanati ſunt; Sed & puer defunctus ad vitam reuocatus traditur. *Ex*
5. *eius vita Florentiæ an. Domini [illegible] edita.*

ANNOTATIO.

HAnc Virginem Geminianenſes vti Martyrem ob grauiſſimam, & diutinam infirmitatem colunt: multaq; præter dicta eius miracula enarrant.

Martij die 13.

DE S. ANSOVINO EPISCOPO CAMERINENSI.

ANſouinus patria Camers, ab ineunte Eccleſiæ addictus, in ſacris litteris eruditus, ſacris ordinibus initiatur, creſcentibusq; cum ætate virtutibus, ad Sacerdotium peruenit, quod inſigni modeſtia, & manſuetudine, continentia, abſtinentiaq, ſingulari decorabat, ita, vt non apud ſuos tantùm, ſed & apud exteros, maximè verò apud Ludouicum Auguſtum fama ſanctitatis peruagaret. Qua propter Epiſcopo Camerinenſi defuncto, cum multi præſulatum ambirent Anſouinus Epiſcopus à Camertibus vnanimi conſenſu deligitur. Quē honorem diù recuſauit, nec prius accipere voluit, quàm ab Imp. conſuetudo proficiſcendi ad bellum militibus, non Epiſcopis congruens tolleretur. Abrogata itaque ea conſuetudine, electioni conſenſit. Cum autem Romam conſecrandus contenderet, Narniæ vinum purum à caupone cum calice poſtulauit, qui vinum purum afferens, ſine calice attulit. Quod cum iubente Anſouino in Mirac. ſinum ſuæ veſtis ſub ſannans infudiſſet, vinum quaſi ſolida res in veſte Anſouini ab aqua ſeparatum (erat enim dilutum) omnibus videntibus, qui aderant, & mirantibus, ſubſtitit. Reuerſus Camerinum, dici non poteſt, quam mitis, & hilaris animo, quàm ſobrius, & caſtus, quàm vigilans, & in orationibus aſſiduus fuerit. Cum verò Eccleſiam ſuam aliquot annos rectè, piéq; adminiſtraſſet, vitam hanc caducam cum ſempiterna 3. Id. Martij commutauit. *Ex Monumen. Eccleſ. Camerinen.*

ANNOTATIO.

QVantum in Epiſcopatu vixerit Anſouinus, hiſtoria ipſius haud docet. Docet autem illum multis poſt mortem miraculis coruſcaſſe.

DE S. ALDRADO ABBATE NOVALICIÆ.

ALdradus Abbas Ordinis S. Benedicti Noualiciæ Op. Alpino in regione Pedemontana apud Seguſium, colitur: eius corpus in ſacra æde eiuſdem Oppidi, vbi cœnobium eiuſdem Ordinis eſt, quieſcit, ac venerationem habet die ſupra memorata. *Ex Tab. & off. proprio eiuſdem Eccl.*

ANNOTATIO.

ACta nondum accepimus. Intelleximus tamen vitam in proprio illius officio contineri.

DE B. HENRICO DANIÆ REGIS FILIO Peruſiæ condito.

HEnricus Daniæ Regis filius à puero diuino ſeruitio mancipatus, paupertatéq; cóplexus ac tertiũ, vt vocát, Minorũ Ord. poſt patris deceſsũ nũquã à matre, Regniq; Proceribus, vt vxoré ad ſuſcitãdã prolé duceret, adduci potuit. Tertium Minorum Ordinem complectitur.

Regno egreſſus in ſolitudinem aſperā pœnit. agit. Inuentus reducitur in Regnum. Iuſſu matris in ignē iniici tur à quo illęſus euadit. longam ſuſcipit peregrinationem. Peruſiæ moritur Eccleſię cāpanis ſponte ſonātibus.

Sed clam Regno egreſſus in ſolitudine aſperam, & pauperem aliquor annos vitam degit, donec à ſuis diù conquiſitus, & tādem inuentus in Regnum non ſine ſingulari omnium gratulatione reducitur. Sed mater, quæ Regnum adminiſtrabat, ſiue quòd nollet ea adminiſtratione priuari, ſiue quòd filium ſuū eum non crederet (adeò aſpectum illius aſpera pœnitentia immutauerat) eum captum in ignem maximè accenſum iuſſit iniici: in quo diu moratus ſpectante, & mirante populo nullam prorſus ſenſit læſionem. Regno itaque denuo egreſſus, auſteritatemque vitæ proſecutus longam peregrinationem ſuſcepit, ac in Italiam veniens, apud Peruſiam febri correptus breui, vbi, quis eſſet, manifeſtaſſet, animam Deo reddit. Ann. ſal. noſtræ 1415. Campanis Eccleſiæ vicinæ ſponte ſonantibus. Cuius corpus Peruſiæ conditum, & miraculis coruſcans à Sigiſmundo Imp. Romam proficiſcente viſitatum fuit. *Ex Chron. Ord. Min. parte 3. lib. 1. cap. 31.*

A N N O T A T I O.

ET ſi is ſanctus in Chron. præd. nominatur, inter Beatos tamen illum reponimus, quod nondum in Martyrol. ſit adnotatus, neque officio aliquo Eccleſ. de Apoſt. Sedis conceſſione colatur.

Martij die 14.

DE SS. QVADRAGINTA, ET SEPTEM Martyribus Romæ.

QVadraginta, & ſeptem milites vnà cū Proceſſo, & Martiniano cuſtodibus à S. Petro Apoſtolo cum Romæ in cuſtodia apud Tarpeium Montem (in qua cum S. Paulo 9. menſes fuit) ad Chriſtum conuerſi ſunt, cum res per eos geſtas admirandas vidiſſent. Cum autem aqua ad baptizandum, & ad bibendum deeſſet, Petrus ſigno crucis in ſaxo eius montis effecto, ſtatim ex eo fons aquæ, qui vſque ad hæc tempora perſeuerat, proſilijt. Baptizati itaque Quadraginta, & Septem milites cum cuſtodibus, re ad Neronem delata, eius iuſſu comprehenſi, & exquiſitiſſimis affecti ſupplicijs, tandē fortes in fidei confeſſione, præciſis ceruicibus, ad martirij palmam Prid. Id. Martij peruenere, cuſtodū pœna dilata. *Ex Paſſione SS. Proceſſi, & Martiniani.*

Mirac.

A N N O T A T I O.

PEt. in Catal. SS. lib. 3. cap. 199. vbi de his SS. Martyribus agit, & Maurol. in ſuo Martyrol. Quadraginta, & nouem eos faciunt. Sed in actis prædictis, apud Vſuard. & Martyrol. Rom. cui ſtandum eſt. Quadraginta & ſeptem ſunt.

DE S. DIACONO MARSICANO, ET MARTYRE; Et duobus Monachis in Valeria.

Duos monachos de arbore ſuſpenſos pſallere ſcribit.

CVm Longobardi à Chriſtiana religione adhuc alieni Valeriam Prouinciā, & Marſos depopularentur, inter multos ab eis propter Chriſtum occiſos, duo monachi fuere, qui in Valeria in arbore ſuſpenſi, licet defuncti eſſent, ab hoſtibus tamen, vt S. Gregorius Papa ſcribit, auditi ſunt, pſallere. Et Diaconus Eccleſiæ Marſicanæ, qui in eoſdem Longobardos incidens ab vno eorum gladio extracto capite troncatus eſt. Sed vt idem Gregorius ſcribit, vix corpus

Martyris

Martyris in terram decidit, cum occiſor à dæmone arreptus ad pedes S. Diaconi corruit. *Ex Martyrol. Rom. quod à S. Greg. in Dial. lib. 4. c. 21. & 23 accepit.*

ANNOTATIO.

H*Orum SS. Martyrum nomina latent, nec, vbi illi duo monachi in Valeria venerationem habeant, ſcitur.*

DE S. LAZARO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

De quo Pet. Galeſ. hac die. vide die 11. Februarij.

DE SANCTO INNOCENTIO EPISCOPO VERONENSI.

INnocentius Epiſcopus Veronæ XIII. inter S. Ioannem, qui eum anteceſſit, & S. Saturninum ſucceſſorem Eccleſiam Veronenſem ſumma rexit prudentia. Erat enim non tam nomine, quam re ipſa ob maximam vitæ ſanctimoniā Innocens, ijs virtutibus, quæ in vero, & perfecto paſtore requiruntur, apprimè ornatus: multarum rerum ſcientia nemini eorum, qui eum præceſſerunt, inferior. Vbi S. Epiſcopus multos pro Eccleſia ſua labores ſuſtinuiſſet, ad præmiū Prid. Idus Martij euolauit in Cœlum. Corpus in æde S. Stephani, vbi adhuc aſſeruari tabella marmorea indicat, conditū eſt. *Ex lib. de SS. Epiſc. Veronenſibus Aug. Valerij Epiſcopi, & Card. Veronen.*

ANNOTATIO.

T*Empus, & Acta huius S. Epiſcopi, vt plerorumque Epiſc. eiuſd. Vrbis ignorantur.*

Martij die 15.

DE S. ZACHARIA PAPA.

ZAcharias Siberenæ in Magna Græcia natus, doctrina, & vitæ ſplendore ſic excelluit, vt poſt Gregorium III. Pontificatum an. ſal. 741. obtinuerit inter optimos Pontifices cenſendus. Is enim Italiam bellis inteſtinis ardentem pacauit. Cum enim Puithprandus Longobardorum Rex inclytus aduerſus Traſimundum Ducem Spoletanum belligeraret, Vmbriaq; occupata Sabinorum fines inuaderet Zacharias ad illum Narniam Profectus, ita Regem ad pacem incendit, vt rebus ad mentem Pontificis compoſitis, domū ille cum exercitu rediret. Quod cum quoque cū Rachiſio Rege ſucceſſore Peruſiam oppugnante feciſſe ferunt, ita vt Rex ille bello, & Regno depoſitis, vitam deinceps monaſticam ageret. Germaniā magna ex parte S. Bonifacio Archiep. Moguntiæ dato conuertit nouiſq; Epiſcopatibus ornauit, & auxit. Sacras ædes plures inſtaurauit, & nouas extruxit, exornauit, eiſq; neceſſaria prouidit. Bibliothecā Vaticanam confecit, & codicibus compleuit. Ipſe quatuor Dialogorum libros S. Gregorij Papæ in Græcum conuertit. Adeò mitis fuit, vt quos inimicos, & æmulos ante Pontificatum habebat, eos poſt Pontificatum liberaliter tractarit, & beneficijs affecerit. Cum Eccleſiam annos 10. menſes 3. dies 10. ſumma cū laude gubernaſſet, Idib. *Martij* an. D. 752. Migrauit ad Chriſtum. Corpus in baſilica S. Petri conditum eſt. *Ex Plat. & alijs vit. Pontif. ſcriptoribus.*

Zacharias in componēdis controuerſijs clariſſimus euaſit.

Bibliothecā Vaticanam conſtruit Zacharias.

ANNOTATIO.

*B*Arŏn.in Annalib.ad an. Dom. 752. Zachariam Epiſc. nominationem, poſtulationemve pro ſedibus in Regno vacantibus Pipino Regi conceſſiſſe ſcribit. Quod a poſterioribus Pontificibus alijs Regibus confirmatum fuit.*

DE S. MAGORIANO CONFESS. TRIDENTINO.

S. Magorianus vna cum fratribus & matre Tridétum venit.

S. Vigilium contra Idolatras ſequitur.

Illum ſepeliendum curat.

Acta illius deſiderantur. Colitur Tridenti.

MAgorianus Romæ natus S. *Maxentiæ* filius, ac SS. Vigilij, & Claudiani frater in Chriſtiana pietate enutritus S. Vigilium vnà cũ matre, & Claudiano fratre ſecutus & ipſe Tridenti ſubſedit. Vbi in orationibus, vigilijs, & alijs pijs operibus Domino ſeruiens S. Vigilium in paſtorali cura adiuuit. Quem ad nephandum inanium Deorum cultum euertendum aſſociatus, cùm ab infidelibus lapidibus interfectus fuiſſet, Tridentum deferendum, & ſepeliendum Claudiano fratre adiuuante curauit. Ipſe autem multis cumulatus meritis tandem in Cœlos euolauit Idibus *Martij*. *Ex vita S. Vigilij, & S. Maxentiæ.*

ANNOTATIO.

*A*Cta S. Magoriani præcipua deſiderantur; quemadmodum & S. Claudiani eius fratris. Nam in vrbis Tridentinæ vaſtationibus, quas ſæpius paſſa eſt, diſperiiſſe feruntur. Hac tamen die Natalis ipſius celebratur.*

DE S. PROBO EPISCOPO REATINO.

SS. Iuuenalis, & Eleutherius candidis ſtolis amicti.

PRobus Reatinæ Eccleſiæ venerabilis Epiſcopus ſanctitate præfulſit, vt exitus demonſtrauit. Nam, vt S. Gregorius in Dialogis refert, cum vitæ terminus iam adeſſet, maxima occupatus eſt ægritudine, ex qua deceſſurum medici, quos Maximus pater Epiſcopi ex vicinis locis aduocauerat, poſt pulſus contactum prænunciarunt. Deſperata itaque ſalute, S. Epiſcopus de aliena magis, quã de ſua vita ſollicitus, medicos cum patre ad domus ſuperiora conſcendere, cibumque capere (erat enim hora tardior) ac puerulum ſibi tantùm aſſiſtere iuſſit. Qui duos viros candidis ſtolis amictos, vultumque fulgentes, introeuntes vidẽs exterritus clamare cœpit. Quos cum & Probus vidiſſet, puerum ſolabatur, eos SS. Iuuenalem, & Eleutherium martyres eſſe, ne timeret. Sed puer illorũ aſpectum non ferens, currens rem patri, medicis, & alijs nunciauit. Qui accurrentes S. Probum iam defunctum inuenere. Cuius animam memoratos martyres in Cœlum comitatos fuiſſe dubitari non poteſt. *Ex libr. 4. Dial. c. 12.*

ANNOTATIO.

*E*Tſi tempus quo S. Probus Reatinam rexit Eccleſiam, ſiletur; ex verbis tamen S. Gregorij loco citato colligitur. Scribit enim hæc ſe à Probo monacho, cuius S. Probus Epiſcopus patruus erat, accepiſſe. Quare S. Probus paulò ante S. Gregorium præceſſit.*

DE S. SPECIOSO MONACHO ROMANO.

SPecioſus nob. Romanus vnà cum Gregorio fratre in ſæcularibus litteris eruditus, facultatibus, quæ illis copioſæ fuerant, in pauperes erogatis, vitã monaſticam ſub S. Benedicto Abbate profeſſus, vterque in monaſterio apud

Tar-

Tarracinam duxit. Cum autem Specioſus pro monaſterij negotio Capuam miſſus fuiſſet, apud eam ciuitatem migrauit in Cœlum. Quod Gregorius eius germanus ad menſam ſedens, & conualeſcens in ſpiritu videns fratribus cum narraſſet, eò profectus, Specioſum ea die, & hora, qua viderat, & monachis edixerat, deceſſiſſe iamque ſepultum inuenit. *Ex lib.4. Dialog. S. Greg. Papæ. c.8.*

ANNOTATIO.

Specioſus non Romæ in monaſterio vixit, aut obijt, vt in Rom. Martyrol. habetur, ſed apud Tarracinam vitam egiſſe, et apud Capuam mortem obyſſe apud S. Greg. loco memor. legitur. Romæ tamen tribuitur, vel quia Romanus eſſet, vel quia Romam corpus relatum fuerit.

DE S. MATRONA VIRGINE APVD CAPVAM.

Matrona virgo Luſitani Regis filia, vt aiunt, annos ætatis 12. agens, ſanguinis fluxu laborans, virginitatem, ſi ab ea infirmitate conualeſceret, Deo vouit. Quare ab Angelo in ſomnis admonita in Italiam veniens, apud Capuam veterem corpus S. Priſci martyris duarum iuuencarum indicio, (quæ ex armento ad locum, in quo iacebat prout in ſomnis viderat, acceſſerunt) reperit, templumque in eius honorem excitauit (cum prius ex tactu ſacri corporis ſanata eſſet) ac in cœnobio ibidē à ſe extructo de Gelaſij Sum. Pont. licentia (qui Eccleſiæ prædictæ, quæ adhuc conſpicitur, Indulgentias conceſſit) cum 12. Virginibus, quas ſecum adduxerat, vitam religioſam ducens ſancto fine quieuit. Extat eius ſepulchrum ex pretioſo marmore, ad quod miracula aliquot patrata feruntur. *Ex Epitaphio apud Capuam veterem, & ex antiqua traditione.*

ANNOTATIO.

Et ſi puellam duodennem, quæ dicta ſunt, egiſſe, parum veriſimile videtur, nec de hac matrona apud Luſitanos ſcriptores vlla (quod ſciam) extat memoria: antiquitati tamen deferendum videtur, & licet illud Epitaphium in quo B. Matronam B. Priſci eccleſiam ædificaſſe legitur, errorem circa tempus contineat, (Nam an. 506. Zenone Imp. & Gelaſio Pontif. Matronam eccl. ante dictam conſtruxiſſe habet, cum Zeno ante Gelaſium anno circiter vno obierit, & neuter annum memoratum attigerit) Commentitium tamen eſſe non putamus.

Martij die 16.

DE SS. MARTYRIBVS, HILARIO EPISCOPO, ET TATIANO Diacono, Felice, Largo, & Dionyſio Aquileiæ.

Hilarius, ſiue Hellarus Aquileienſis à puero in Chriſtiana religione educatus, ac in ſacris litteris, eruditus Diaconus creatur, deinde factus Epiſcopus Aquileienſis populum Chriſti Domini fidem docebat. Quo tempore commota à Numeriano Imp. in Chriſtianos perſecutione Hilarius à Monophanto Idolorum Sacerdote apud Baronium Præſidem accuſatus cum ad Deorū templa, vt illis immolaret, ductus thura, ponere noluiſſet, nudatus virgis diriſſimè cæditur, & in equuleo ſuſpenſus, vngulis dilaniatur, depoſitusque carbonibus circa dorſum aduritur, plagis aceto, ſale & cilicio perfricatis. Quibus æquo animo toleratis, cum facta oratione in Idola ſufflaſſet, illa protinus corruere: ipſeque Idolatris in eum perſonantibus in carcerem detruditur.

Hilarius diriſſimè cæditur.

Tatianus quoque flagellatur.

Interim

Interim Tatianus quoque Diaconus, qui populum ab inanium Deorum cultu ad Chriſtum auertere conabatur,& ipſe comprehenſus, cum nollet Deos colere, virgis cæſus in eandem cuſtodiam traditur. Sequenti nocte SS. martyribus orantibus,tonitruum adeo magnum factum eſt, vt vrbis fundamenta commouerentur,Herculiſque fanum funditus euerteretur. & ex paganis multi interijſſent. Quapropter Præſes iratus ſpiculatores miſit, qui ſanctorum gladio pectora transfigerent. Cum quibus etiam Felix, Largus, & Dionyſius,qui in eadem cuſtodia detinebantur, propter fidem Chriſti martyrio coronati ſunt. Corpora à Chriſtianis noctu rapta apud mœnia ciuitatis condita ſunt.17. Kalen. Aprilis. *Ex Hiſt. Aquileienſ.lib.2.& Pet.in Catal.lib.3.cap 203.*

Ingens terremotus.

ANNOTATIO.

IN Tab.Eccleſ.Aquileienſ.de Hilario Epiſcopo,& Tatiano Diacono tantum agitur fortè,quod,aliorum corpora vbi quieſcant,ignoratur.

DE S. AGAPITO EPISC. RAVENNATE IX.

AGapitus natione Græcus,& S. Apollinaris diſcipulus,nonus Epiſcopus ab eo poſt S.Liberium, ſigno columbæ cœlitus miſſæ, creatur. Cuius tantus fuit ardor charitatis,vt in ea temporum turbulentia populum ſibi creditum aut deſtituerit,aut violari permiſerit. *Mira* fuit in eo ſimplicitas,& pietas,ſub eo S. M.V.templum,ædificatum eſt, & alterum S.Theodoro martyri,quod nunc ſpiritus ſancti appellant. Cum Eccleſiæ aliquot annos ſanctè præfuiſſet, Vrbano Primo Pont. & Alex. Seuero Imper.17.Kal.Aprilis migrauit è vita; ac in eccleſia S.Probi extra claſſem iuxta mare ab vrbe 3. milliario conditus eſt. *Ex antiquis Eccl. Rauennatis lect.& Hieron.Rubei Hiſt.Rauenn.lib.1.*

ANNOTATIO.

AGapitus,qui & Agabitus annos 26. Eccleſ.Rauenn.rexiſſe in Cronol.Eccl.à Pauinino correcta traditur: annoque Domini 232. deceſſiſſe: Quo tempore Imperante adhuc Alex. Vrbanus an.ſuperiore martyrio affectus fuerat.

DE BEATO TORRELLO EREMITA Vallis vmbroſæ Pupij.

TOrrellus Pupij Caſtro Hetruriæ natus,adoleſcens patre orbatus,laſciuam vitam duxit. Qui quadam die,cum gallus ex feneſtra in humeros eius aduolans ter cantaſſet, ea re commotus ad bonam frugem conuerſus eſt. Quare Abbatem S.Fidelis adiens habitum eremiticum cum impetraſſet,in ſolitudinem milliario à Pupio diſtantem,in locum, qui Auellanetum ob Auellanarū copiam dicitur, ſeceſſit,ibique cellula cū oratorio extructa annos 60. continuos pœnitentiam egit,pelle agreſti,& aſpera indutus, pane, & aqua refectus,humi cubans, ſeque ferrea catena diuerberans, licet ob ægritudinem poſt annos 50. herbis vti vinoque modico coactus fuerit. Miraculis claruit. nam & lupus puerum (quem deuorandum dentibus ferebat) ad Torrelli præceptum dimiſit, & puer à morſibus liber matri reſtitutus eſt. Ex quo tēpore lupos ea loca infeſtaſſe auditum non eſt. Cum ann. ætatis 80. ageret, ab Angelo de morte admonitus. Lætus ſacroſanctis myſterijs perceptis 17.Kal.Apr. an.ſal.1282. migrauit ad Dominum

Mirac. 1.

2.

minum campanis ſponte Pupij ſonantibus. Cuius corpus, cum de eius ſepultura contenderetur, ferunt à nemine, niſi ab Abbate prædicto dimoueri potuit. 3.
Ex Cron. Vall. Vmbr. & vita S. Io. Gualberti Ab. 4.

ANNOTATIO.

ETſi Torrellus in Diuos relatus non eſt, neque illum Religio Vallis vmbroſianæ officio Eccleſiaſtico veneratur; Pupij tamen dies feſtus illius ſolemniter celebratur.

Martij die 17.

DE SS. MARTYRIBVS ALEXANDRO, ET THEODORO ROM.

ALexander, ſiue, vt alij codices habent, Nicãder, & Theodorus Romæ martyrij palmam promeruere (licet ſub quibus Imperatoribus ignoretur.) Quorum corpora vnà cum alijs à Sergio II. Pont. circa an. ſal. 846. in titulũ Equitij tranſlata quieſcunt, vt marmorea inſcriptio monet. *Ex Martyrol. & vita memorati Pont.*

ANNOTATIO.

TItulus Equitij, idem eſt quod Eccleſia S. Equitij. Hinc proceſſit, vt Eccleſiæ inſigniores, quibus Cardinales præficiuntur, tituli appellentur.

DE S. PATRICIO EPISCOPO NOLANO.

PAtricius Nolanus Epiſcopus, quo tempore floruerit, quidque ſingulariter geſſerit, vt Sanctus haberetur, & coleretur haud potui cognoſcere. Tametſi iterùm, atque iterùm ab Epiſcopo Nolano perquirendum curaui. De eo in lib. Synodalium Conſtitutionum eiuſdem vrbis, in quibus poſt S. Paulinum collocatur, ac in libro SS. Regni Neapolitani à Paulo Regio Epiſc. Equen. conſcripto, nec non in Catal. SS. apud Dauid Rhomæum fit mentio. *Ex Tab. Eccl. Nolana.*

ANNOTATIO.

HIc diuerſus eſt à Patricio Epiſcopo Hiberniæ: qui multis in locis hac die veneratur hunc enim Eccl. Nola ſuum Epiſcopum agnoſcit.

DE S. VRIO MONACHO PATAVII.

VRius monachus, ex oriente profectus Patauium venit. Secum SS. Innocentium reliquias deferens; quas in cœnobio S Iuſtinæ repoſuit. Ipſe verò in eo monaſterio aliquandiù demoratus, vitam aſperam duxit, in ieiunijs, vigilijs, & orationibus. Multis autem pro religione perfunctus laboribus, clarusque miraculis obdormiuit in Domino 17. Kal. Aprilis. Cuius corpus in baſilica S. Iuſtinæ conditum fuit. Quem Leo IX. Pont. cum Patauio pertranſiret vnà cum alijs, quorum corpora in eadem Eccleſia quieſcunt, in SS. numerũ retulit 4. Non. Auguſti. *Ex Tab. illius Cœnobij, & Bernardino Scardien. libr. 2. claſſe 6. de antiquit. vrbis Patauinæ.*

AN-

ANNOTATIO.

Quæ fuerit Vrio patria, & quo is tẽpore vixerit, obieritue, haud ſcribit Scandeon: neque in Monum. S. Iuſtinæ habetur.

Martij die 18.

DE S. ANSELMO EPISCOPO LVCENSI.

Anſelmus aduerſus Hẽricum IIII. Imp. & Gilbertum Pſeudopapã ſtrenuè decertat.

ANſelmus Mathildis Comitiſſæ, (quæ partem Hetruriæ, Patrimonium Sancti Petri dictam Eccleſiæ donauit) à confeſſionibus, cum aduerſus Henricum IV. Imp. ſchiſmaticum, & Gilbertum Pſeudopapam ſtrenuè decertaſſet, ob eius eximiam doctrinam, & ſanctimoniam vitæ à Gregorio VII. Pont. *Max.* Lucenſis Epiſcopus creatur. Quod munus aliquandiu ſanctè, & maxima cum ſibi commiſi gregis vtilitate adminiſtrauit. Verùm, cum vitæ contemplatiuæ deſiderio teneretur, Epiſcopatũ cedẽs, in præclaro S. Benedicti cœnobio apud Mantuam monachus fit. Tametſi paulo poſt ab eodem Pont. officium Epiſcopale repetere cogitur. Multis autem laboribus perfunctus, cùm plura piè docteq; ſcripſiſſet, clarus non tàm doctrina quàm vitæ ſanctitate, & miraculis an. ſal. 1080 migrauit ex hac vita. Corpus primùm in eccleſia S. Benedicti ſepultũ fuit, poſtea Mãtuam translatum in Maiore eccleſia conditum. *Ex vita M. S. à quodam eius familiari.*

ANNOTATIO.

Ab autore Hiſt. Monaſt. Error de Hẽrico IV. pro III.

PRo Henr. Imp. III. IV. erroneè nominatus eſt ab autore vitæ S. Anſelmi, & Henricus enim, qui Greg. VII. Papã perſecutus eſt, III. fuit, non IV. qui non niſi poſt mortem Gregorij imperauit, vt in Cronolog. Eccleſ. apud Panuin. & Plat. in vit. eiuſd. Greg. legitur.

Martij die 19.

DE SS. MARTYRIBVS QVINCTO, QVINCTILLA, Quartilla, & Marco cum alijs nouem Surrenti.

HOs Mártyres Surrenti in Picentibus (quos nunc Principatum citeriorem, cuius caput Salernum eſt, vocant) ſimul coronatos Vſuardus Ado, & poſt eos Martyrologium Roman. memorant. Eorum Dauid Rhomæus Presbyter Surrentinus in Catal. SS. Regni Neapolit. meminit; at de eorum certamine ne verbum quidem.

ANNOTATIO.

VSuard. pro Quinctilla, habet Quinctilli quæ de re deficientibus geſtis, nihil dici poteſt: niſi quod Dauid Rhomæ. Quinctillam legit non Quinctillum.

DE S. IOANNE ABBATE APVD SPOLETIVM.

IOannes cognomento Paranenſis ex illis 300. patribus, qui Iuſtiniano Imper. & Theodorico Gothorum Rege cum Ariana hæreſis vigeret, ex Syria in Italiam venere, vnus fuit. Hic in abditiſſimum locum ab vrbe Spoletina 3.

M.P.

M.P. diſtantem, cui Parana nomen erat, nunc verò vicus Perchij nominatur, ſe recepit. Vbi erecto tuguriolo ad pyri radicem (vnde & Pyrenſis dictus eſt) abſtinentijs, vigilijs, diſciplinis, aliiſque macerationibus deditus, ad eam famam ſanctitatis peruenit, vt non modo incolas finitimos, ſed & Ioannem Epiſcopum Spoletinum ad ſe viſendum traheret. Quo præſente Epiſcopo pyrus ingens memorata folia, & flores illicò menſe Ianuario mirabiliter edidit. Eo miraculo permotus Epiſcopus monaſterium ibidem extruxit. Cui Ioannes Abbas, & pater multorum monachorum Epiſcopo flagitante, annos 44. ſanctiſſimè præfuit, in ieiunijs, orationibus, meditationibus, carnis caſtigationibus, & rerum diuinarum contemplationibus ſe, & ſuos diſcipulos exercens. Tandem ætate confecta cum plures inſtituti ſui diſcipulos reliquiſſet, ann. ſalut. 550. 14. Kal. Aprilis animam Deo reddidit. Ex cuius corpore (tota ciuitate eò confluente) ſuauiſſimus efflabatur odor. Illud in arca marmorea in eccleſia ſuo nomini in vico Paranenſi dicata aſſeruatur. Pyrus autem illa ad noſtra etiam tempora extabat, extaretque niſi à ruſtico quodam fuiſſet exciſa.

Mirac.

Ex Monum. Eccleſ. Spoletina.

ANNOTATIO.

Mirari hic non ſatis poſſum, quod plerique hunc Sanctum virum Pinnenſi C. (quæ in veſtinis eſt in Aprutio) adſcribunt, cum ex ipſius vita apertiſſime illum non apud Pinnam, ſed in Paranenſi vico apud Spoletum conſtitiſſe, ibique ei ab Epiſcopo Spoletino monaſterium extructum fuiſſe (neque enim veriſimile eſt, Epiſcopum Spoletinum Pinnam longiſſimè diſtantem, profectum ibi monaſterium ædificaſſe) appareat. Vſuard. pro Paranen. vico, habet apud Pennaren. vrbem. Martyrolog. Rom. verò habet, apud Pennenſem ciuitatem.

Quorundam Epiſcopo refutatur.

Huius Natal. in Eccl. Spoletina 13. Kal. Aprilis non 14. vt in Martyrolog. Rom. celebratur.

Martij die 20.

DE SS. CONFESSORIBVS GRATO DIACONO, ET Marcello Subdiacono Foroliuienſibus.

Gratus, & Marcellus Foroliuij nati, ille Diaconus iſte Subdiaconus S. Mercurialis eiuſdem vrbis Epiſcopi, ſanctitate cum ſuo Epiſcopo floruerunt. De quibus illud Foroliuienſes miraculum narrant quod cùm B. Mercurialis ad interficiendum draconem (de quo in vita ſua agitur) pergeret, cæcus quidam in via B. Marcello oblatus fuit, quem ille illuminandum ad B. Gratum deſtinauit: à quo is lumen recepit. Horum corpora in baſilica Cathedrali condita ſunt, vti vetus M. S. ab XII. Epiſcopis ſubſcriptum, & ſigillis obſignatum, quando illa vnà cum corpore S. Valeriani martyris, in arca marmorea ann. ſal. 1266. recondita fuere, declarat. Agitur autem illorum dies feſtus per totam Diœceſim 13. Kal. Aprilis. *Ex Tab. Eccl. Liuien. & M.S. memor.*

Mirac. cæci.

ANNOTATIO.

Hac die Horum SS. Translationem recoli, non Natalem, qui ſimul cum eorum geſtis ignoratur, ab Eccleſ. Liuien. putamus, alioquin illos eadem die deceſſiſſe opporteret.

Martij die 20.

DE SANCTO AMBROSIO SENENSI ORD. PRÆDICAT.

Naſcitur turpis.

AMbroſius Senis ex Sanſedonia familia natus, adeò turpis, & abſq; omni membrorum proportione fuit, vt illo parentes contra conſuetudinem carere cuperent. Infans à nutrice ad aram in eccleſia Præd. in qua SS. Reliquiæ aſſeruabantur, delatus ſumma quiete fruebatur; quoties verò inde amoueretur ingentem ędebat ploratum: donec quadam die multis præſentibus ad illud idē

Euadit diuinitus pulcherrimus.

altare, ita illi facies immuta eſt, membraq; informia (hærebant enim) diſtincta, vt factus repentè pulcherrimus omnes in admirationem, & ſui amorem traheret. Nouennis ieiunare frequenter, ſacraq; frequentans officia pietatis exercere cœpit: cum à patre impetraſſet, vt Sabbato peregrinos quinq; alere poſſet: quibus etiam pedes abluebat, & veſtes inſtaurabat: in quibus quinq; Angelos excipere meruit. Ægrotos in Xenodochijs viſebat, ijſq; ſuis manibus miniſtra-

Dæmonem fugat.

bat. Dæmonem ſpecie pauperis ſe ad mulieris libidinem inſtigantem Crucis ſigno fugauit: diuinaq; viſione roboratus Prædicatorum inſtitutum ſuſcepit anno ætatis 17. ac Lutetiam Pariſiorum miſſus, ibi Sacræ Theologiæ Alberto

Theologiæ operam dat ſub Alb. Mag.

*M*agno Doctore operam dedit, reiecto Dæmone, qui ægrotanti in itinere reuerſionem in Italiam, ſanitatem pollicitus ſuadebat. Qui breui ad eam doctrinæ excellentiam peruenit, vt ibi primùm, deinde Coloniæ Theologiam ſit interpretatus. In Italiam à Pont. Maxim. vocatus, mox in Germaniam redijt, & Principes ad bellum Hungaricum aduerſus Turcas hortatus, multos ab hæreſi,

Columba capiti inſidet inter prædicandum.

qui inter prædicandum Columbam capiti eius inſidentem viderunt, retraxit. Oblatum à Pont. Epiſcopatum recuſauit, vt Principes cum exercitu in Pannoniam euntes comitaretur. Romam veniens à Clem. IV. Pont. *M*axim. veniam,

Epiſcopatū recuſat.

abſolutionemque Corradino Principi, qui terras Eccleſiæ inuaſerat, impetrauit. Idem Senenſibus præſtitit Ghibellinas partes ſecutis. Vita fuit admirabili. Carne ſemper abſtinuit, aſſiduè ieiunnans feria 6. pane, & aqua contentus, virginitatem perpetuo coluit. Principibus prædicando formidoloſus erat, maxime verò peccatoribus. Plures etiam ad Sæcularis vitæ deteſtationem addu-

B. Frāc. Ord. Seru ob prædicat. S. Ambroſij intrat.

xit. In quibus B. Franciſcus *S*enenſis fuit: qui cum ſemel Ambroſium de contemptu mundi prædicantem audiſſet, ſtatim Seruorum Ord. ingreſſus eximia claruit ſanctitate. Viuens miraculis fulſit. Nam puerum in cuna, dum mater

Puerū ſuffocatum ſuſcitat

eius prædicationi intereſſet, ſuffocatum ad vitam reuocauit. *M*ulierem brachij vſu deſtitutam, ſue prædicationi præſentem, opemq; illius ſecreto implorantem ſanitati reſtituit. Ad extremum vit. S. pijs laboribus confectus anno

Mulieris brachium ſanat.

ſalut. 1285. ætatis verò 65. 14. Kal. Aprilis Senis vbi prædicabat, euolauit in Cœlum in æde Frat. Præd. Sepultus multis poſt mortem miraculis clarus. *Ex Hiſt. Dominicana lib. 3. parte 1.*

ANNOTATIO.

NOndum in SS. relatus eſt. Ob ſanctitatem tamen miraculis comprobatam Clementis VIII. Pont. Max. iuſſu in Martyrol. Rom. deſcriptus eſt.

Sub huius Sancti imaginem hi verſus deſcripti leguntur.

„ *DIuus Ambroſius Sanſedonius hic eſt:*
„ *Huius iam patriæ qui fuit vna ſalus.*

„ Cre-

,, *Gregorium ſiquidem Papam dicauit, amicum,*
, *Eloquio Seua fecit & ipſe ſuo.*

Martij die 21.

DE S. BENEDICTO ABBATE.

Benedictus, Nurſiæ in Vmbria nobili genere natus, Romæ verò liberalibus diſciplinis eruditus, vt ſe totum Deo, dicaret, apud ſublacum in altiſſimã ſpeluncam penetrauit, in qua triennio delituit, Romano monacho neceſſaria vitæ illi miniſtrante. Vbi dum ardentes ad libidinem faces quadam die à Diabolo ſubijcerentur, ſe in vepribus tandiu volutauit, donec lacerato corpore voluptatis ſenſus dolore opprimeretur. Erumpente ex illis latebris fama eius ſanctitatis, quidam monachi ſe illi inſtituendos tradiderunt. Qui ob viuendi licentiam cum Benedicti obiurgationes ferre non poſſent, venenum ei dare in potione conſtituunt. Verùm ille vas ab eis porrectum Crucis ſigno cõfregit, monaſterioq́; relicto, in ſolitudinem ſe recepit. Cum multi verò quotidie ad eum Diſcipuli confluerent, 12. monaſteria ædificauit, quę ſanctiſſimis legibus communiuit. Poſthæc Caſinum veniens ſimulachrum Apollinis, qui ibi adhuc colebatur, cum ara euertit, & lucis ſuccenſis ſacellum *S. M*artini, & ædiculam S. Ioannis extruxit: oppidanosq́; & incolas Chriſtianis præceptis imbuit. Auctus in dies magis diuina gratia Benedictus, etiam ſpiritu prophetico ventura prædicebat. Quod vbi Totila Gothorum Rex accepiſſet, probaturus an ita eſſet, *S*patharium Regio ornatu, & comitatu Regem ſe ſimulantem præmiſit. Cui ille, depone fili, quod geris: nam tuum non eſt. Totilæ autem aduentum eius in vrbem, maris tranſmiſſionem, & poſt 9. annos mortem prædixit. Aliquot menſes antequam migraret, diſcipulos, qua die moriturus eſſet, præmonuit; & ſepulchrum, in quo condiuellet, ſex diebus antequam eò inferretur aperiri iuſſit: ſexto autem die in eccleſiam deferri voluit, vbi ſumpta Euchariſtia, ſublatis in Cœlum oculis, animam inter diſcipulorum manus efflauit: quam duo monachi euntẽ in Cœlum pallio prætioſiſſimo ornatam, circum eam fulgentibus lampadibus viderũt, & clariſſima, grauiſſimaq́; ſpecie, verum ſuper caput ipſius dicentem audierunt: Hæc eſt via, qua dilectus D. Benedictus in Cœlum aſcendit, obijt autem 12. Kal. Aprilis an. ſal. 542. *Ex Breu. Rom.*

Benedictus ſigno Crucis vas veneno refertum confringit.

Spiritus Prophetiæ Benedicti.

ANNOTATIO.

Avthor Hiſtoria Monaſtica S. Benedictum relicto ſeculo ſolitudinem ann. 492. Io. 1. Pont. & Iuſtiniano 1. Imp. perijſſe ſcribit, quod temporum ſupputationi repugnat: Siquidem Io. 1 an. 522 Pontificatum inijt, Iuſtinianus verò 1. Imperium an. 527. Deinde cum ex Thritemio S. Benedictus ann. 542. mortem obierit. anno æt. 62. (licet Marianus Scot illum annorum 90. deceſſiſſe ſcribat) anno ætatis 12. ſe in ſolitudinem recepiſſet, quod abſurdum eſt dicere: Si enim Romano ſuo monacho miniſtro vtebatur, adulta eſſet ætate neceſſe eſt.

Baronius in Annal. ad an. D. 581. nititur probare S. Gregorium Pap. haud Benedictinum monachum fuiſſe, de qua re ſup. in S. Gregorio.

Ex Hymno S. Bened. in eius off.

Ille florentes peragebat annos,
Cum puer dulces patriæ penates

Liquit,

Liquit, & ſolus latuit ſilenti
Conditus antro.
Inter vrticas, rigidoſque ſentes
Vicit altricem ſcelerum iuuentam;
Inde conſcripſit documenta vitæ
Pulchra beatæ.
Æream turpis Clarij figuram,
Et nemus ſtrauit Veneri dicatum,
Atque Baptiſtæ poſuit ſacrato
Monte ſacellum
Imbuit poſthinc homines beatus
Regulis artis animos retundi,
Et iugo ſemper Domini Polorum
Subdere colla.
Equibus Maurus ſedulus miniſter
Gurgitis ductum Placidum profundo
Obſequens patri latice leuatum
Æquore traxit.
Ruſticum ſolo Benedicte nutu
Solueras vinclo miſerum tenaci
Solue nunc ſacris precibus maligno
Corda reatu.
Hauſeras ſaxo laticem rigenti
At modo noſtri lapidem reſcinde,
Pectoris fletu queat vt ſalubri
Tergere ſordes.
Conteris ſigno cyathum potenti,
Nec tibi virus nocuit paratum
Sic nos ſemper tueare fœdo
Criminis hauſtu.

DE S. BIRILLO EPISCOPO CATANENSI.

BIrillus Antiochenus S. Petri Apoſtoli diſcipullus, cum eò in Siciliam veniens, Catanæ I. Epiſcopus ab eodem ordinatur. Qui verbo, & exemplo populum ſibi commiſſum erudiens plurimos ex Gentilitate ad Chriſtum conuertit; prædicationem miraculis comprobans. Cum autem ad ſummam ſenectutem perueniſſet Eccleſia Catanenſium optimè conſtituta, tandem ad cæleſte præmium euolauit. 12. Kal. Aprilis. *Ex Menolog. Græcorum.*

ANNOTATIO.

G*Ræci Birillum, ſeu Berillum non modo Epiſcopum, ſed & Martyrem faciunt: licet genus martyrij minimè narrent.*

DE

Martij die 22.

DE S. EPAPHRODITO I. EPISCOPO TARRACINENSI.

EPaphroditus ex LXXII. diſcipulis vnus, ſeu potius Apoſtolorum diſcipulus, cuius S. Paulus in Epiſtola ad Philippenſes meminit dicens: *Repletus ſum acceptis ab Epaphrodito, quæ miſiſtis in odorem ſuauitatis, hoſtiam acceptam, placentem Deo*. Hunc S. Petrus Apoſtolus primum Tarracinæ Epiſcopum ordinauit, vbi, & colitur. Is in pace quieuiſſe traditur 11. Kal. Martij. *Ex Martyrolog. Rom. & alijs præſertim ex Metaphr. in vita Princ. Apoſtol. Meminit illius, & Baron. in Annal. ad an. D. 46.*

ANNOTATIO.

D*Iſſident Metaphr. & Dorotheus de Epaphroditi Epiſcopatu. Hic enim Hadriæ Epiſcopũ fuiſſe ait in Synopſi: Ille (quem Martyrol. Rom. ſequitur) Tarracinæ.*

DE S. BENVENVTO EPISCOPO AVXIMANO.

BEnuenutus patria Anconitanus circa an. ſal. 1261. claruit. Is cum Eccleſiæ Anconitanæ Archidiaconus eſſet, Vrbano IV. Pont. Max ob eius ſingulares virtutes, charus, & familiaris fuit. A quo primùm Eccleſiæ Auximanæ adminiſtrator factus, poſtea in Epiſcopum eidem Eccleſiæ datus fuit, cum ea ciuitas, quòd aduerſus Apoſtolicam Sedem rebellaſſet, diù ſine Epiſcopo fuiſſet. Fuit, & totius Marchiæ Anconitanæ ſub eodem Pont. Rector. Quibus in muneribus non mediocrem laudem conſecutus eſt. Ea verò ſanctitate vixit, vt viuus, & defunctus multis miraculis, quæ in eius vita prolixè leguntur, effulſerit, ob eaque in SS. numerum ſit relatus. Eius corpus in Eccleſia Auximana in arca marmorea, quam quatuor columnæ marmoreæ ſuffulciunt conditum maximam habet apud Auximates venerationem. Cuius Epitaphium in marmore inciſum huiuſcemodi legitur. *S. Benuenutus de Scotiuolis Anconitanus Epiſcopus Auximanus*. Obijt autem 11. Kal. Aprilis. *Ex Monum. eiuſdem Eccl.*

Benuenutus totius Marchiæ Anconitanæ Rector.

ANNOTATIO.

S*Anctus Benuenutus S. Thomæ Aquinatis Syncronus fuit, ad Epiſcopatũ ab Vrbano circa tempus in eius vita memoratum euectus.*

DE S. LEA VIDVA ROMANA, ET ABBATISSA.

LEa nobilis Romana viro etiam Romano nobili nupſit, à prima ætate pietatis operibus dedita. Poſt viri obitum monaſterium ingreditur, ac poſt veſtium mollitiem, quibus viuente viro vtebatur, ſacco membra tegens in ſomnis ſæpe in oratione ducebat noctes, comites ſuas magis exemplo quam verbis docens. Sic autem humilis erat, vt quondam multarum ancillarum domina, fieret omnium monialium ancilla. Veſtis erat inculta, vilis cibus, & parcus, caput neglectum: & cum omnia faceret, vt monaſterij primaria, & mater virginũ, oſtentationem tamen euitabat, ne reciperet in præſenti ſæculo mercedẽ. A quo mercedem in altero receptura 11. Kal. Aprilis exceſſit viuis ann. ſalut. 397. *Ex Epiſtola S. Hieron. 24. ad Marcellam.*

ANNOTATIO.

M*Eminit eiuſdem Idem Hieron. in Epiſt. 15. ad Marcellam, vbi illam viduam appellat. Vixit autem S. Lea Honorio, & Arcadio Impp.*

Martij die 23.

DE S. PROCVLO EPISCOPO VERONENSI IV.

PRoculus quartus Veronæ Epiſcopus, quò tempore Maximianus Mediolani agebat, ac Anolinus Præfectus SS. Ruſticum, & Firmum Imp. iuſſu in cuſtodia Veronæ detinebat, Eccleſiam Veronenſem adminiſtrabat, qui martyrium affectans, vt cum SS. martyribus prædictis in vincula conijceretur, libera, & clara voce ſe Chriſtianum publicabat. Sed cum delirare ob ſenium putaretur, vinculis ſolutus, iuſſu Præfecti, colaphis, & fuſtibus cęſus vrbe eijcitur, & apud ſuos extra mœnia ciuitatis non ſine maximo mœrore, quod ei martyrij occaſio ſublata eſſet, habitauit. Remiſſa perſecutione, cum Eccleſſæ curã Presbyteris commendaſſet, cum paucis iter Hieroſolymam verſus atripuit. Sed captus in itinere, & verberibus affectus venditus. Quibus calamitatibus minimè fractus, comites ad eas perferrendas horrabatur. Cum autem libertatẽ aſſecutus in patriam rediens, in Pannoniam diuertiſſet, ex quodam loco arido fontem oratione ſua diuinitus elicuit, quo ſibi barbam nimis prolixa, & corona capitis abraderetur, cultro hebeti pro nouacula adhibito, quo tamen leniter comites illi capillos abraſerunt. Eo miraculo accolas ad Chriſtum conuerſos in eodem fonte baptizauit. Veronam tandem reuerſus, cum martyr, vt optabat, decedere non potuiſſet, abſtinentia, aſſiduis precibus, & vigilijs confectus obdormiuit in Domino 10. Kal. Aprilis. Eius corpus in æde ſibi dicata ſepultum iacet. *Ex lib. de SS. Epp. Veronenſib. Auguſtini Valerij Epiſcopi, & Card.*

Mirac. Fons ex arido loco erũpit.

ANNOTATIO.

NOn leuis hic occurrit dubitatio de Imp. ſub quo S. Proculus Epiſc. vexatus eſt. an Maximianus Herculeus Diocletiani collega, vt habet Martyrolog. Rom. V. Id. Dec. an Màximinus, qui Alex. Seuero ſucceſſit, vt Monumen. Eccl. Veronen. habent. Quain re Eccleſiæ Veronen. aſſentiendum puto, eo argumento adductus, quod S. Zeno VIII. Epiſcopus ſub Galieno qui aliquot annis Diocl. & Maximianum præceſſit, paſſus eſt. Non ergo Proculus, qui IV. Epiſcopus cenſetur, ſub Maximiano eſſe potuit; ſed ſub Maximino, qui ante Galienum Imperium tenuit, ſub quo Anolinus præfecturam admiuiſtrauit. Quod ſi etiam ſub Diocl. Maximiano Anolinus Chriſtianos perſecutus legitur, is non Præfectus, ſed Proconſul: non in Italia, ſed in Africa fuit. Alterum inter Eccl. Veronen. & Martyrol. Rom. diſſidium eſt, quòd illa Natalem S. Proculi hac die celebrat, hoc verò die 9. Decemb. ſed fortè tollitur, quòd Martyrol. aliquando non Natalem, ſed ordinationem, aliamuè feſtiuitatẽ memorare conſueuit.

Dubitatur ſub quo Imper. vexatus fuerit S. Proculus.

DE S. BENEDICTO MONACHO IN CAMPANIA.

BEnedictus, monachus Caſinenſis iuuenis quidem ætate, vitæ autem regularis obſeruantiſſimus, vt S. Gregorius Papa ſcribit, in Campania loco ab vrbe ad 40. M. P. diſtante à Totilæ militibus deprehenſus incendio traditus eſt. Sed igne ab illis circum cellam Benedicti accenſo, cum omnia per circuitum arſiſſent, cella tamen permanſit illæſa. Qua de re Gothi indignati, illũ in ardentem clibanum immiſſum concludunt. Verùm, is altera die ita illæſus exiuit, vt ne in veſtibus quidem ſignum exuſtionis appareret. *Ex lib. 3. Dialog. cap. 18.*

Mirac. 1. Cella in medio ignis permanet illæſa.

Benedictus ex Clibano intactus exit.

ANNOTATIO.

Locus vbi S. monachus cum à Gothis in Clibanum ardentem miſſus eſt, habitabat non exprimitur a S. Gregorio; in Latio tamen fuiſſe (cuius magna pars olim Campania dicebatur) fuiſſe oportet. Sed nec hodie vbi corpus illius, conditum ſit, & colatur, ſciri potuit.

DE S. ODONE SOLITARIO APVD ARIANVM.

ODo, ſiue Otho Romæ ex nobili familia Fregipana natus, à teneris vnguiculis in humanis literis eruditus adoleſcens annum ętatis agens 18. à Lothario Imp. qui Romam Innocentio II. Pont. aduerſus Antipapam opem ferens aduenerat, eques creatur. Cum autem poſtea aduerſus Fridericum Imper. Alexandrum III. Pontif. diuexantem apud Alexandriam Statiellenſium militaret, captusque diutino carcere affligeretur, à S. Bernardo, cui ille ſe cōmendarat qui quoque ſibi dormienti apparuerat, mirabiliter vinculis ſolutus, & eductus, veſte vili indutus, multis locis peragratis, & à nemine ob maciem ex carcere diuturno tabemq; contractum agnitus, tandem Arianum inter Beneuentū, & Aſculum in Hirpinorum, & Apulorum finibus venit, ibiq; extra vrbem apud D. Petri ſacellum cellula de Arianenſis Epiſcopi licentia extructa, victam aſperam duxit. Is cum Arianenſes antiquiſſima inſcriptione Iani (à quo nomen eſt vrbi) inuenta ſuperſtitioſe nimis exultarent, atq; Iani Bifrontis caput vbiq; tam in priuatis, quam in publicis ædificijs collocarent à Iordane Comite, & populo congregatis, vt vrbis neceſſitatibus conſulerent, fandi licentia impetrata, eos maxime obiurgatos, quòd magis Idola vana, quam I.C. qui nos creauit, & redemit, curarent, vt Iani ſculpturas demolirentur, adduxit. Quibus etiam fore, vt non modo ab Agarenis, ſed & à Chriſtianis Principibus Deo ob eorum peccata permittente incurſiones, & vaſtationes paterentur prædixit. Cum itaq; S. vir in ea ſolitudine aliquot annos vixiſſet, Demum ad præmium percipiendum 10. Kal. Aprilis in Cœlum euolauit. Corpus ibidem ſepultum, cum Agareni vrbes finitimas deuaſtarent, delatum Beneuentum, ibi vſq; ad ann. ſalut. 1452. fuit. Quo tempore Alphonſij Aragonij Regis vtriusque Siciliæ decreto Arianum elatum eſt. *Ex Monumen. Eccleſ. Arianen. ipſius S. Odonis perſona prolixè admodum ſcriptis.*

Odo aduerſus Fridericū Imp. militabat.

Iani Bifrontis caput.

ANNOTATIO.

Hodus per errorem S. Odo à Paulo Regio Epiſcopo Equen. & à Dauid Rhomao Presbytero Surrentino in lib. de SS. Regni Neapolit. nominatur adſcribiturque à Rhomao diei præcedenti.

Martij die 24.

DE SS. MARTYRIBVS MARCO, ET TIMOTHEO ROMÆ.

MArcus, & Timotheus Romæ ſub Antonino Imp. martyrij coronam adepti ſunt propter Chriſtum. Cæterùm genus martyrij, vnà cum eorum geſtis ignoratur. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Neq; vlla horum SS. Mart. extaret in Rom. Martyrol. memoria, niſi Card. Baronij viri diligentiſſimi optimeq; de Eccl. meriti, opera ex vet. M.S. Sancti Cyriaci reſtituti fuiſſent.

DE SANCTO EPIGMENIO PRESBYTERO, Et Martyre Romæ.

EPigmenius Presbyter Romæ Diocletiano, & Maximiano Impp. cum iam excitata in Chriſtianos perſecutione, baptizare eos, qui ſe ad Chriſtum conuertebant, non deſiſteret, ac inter alios Creſcentium puerũ S. Eutymij filiũ iuſſu Diocletiani ob fidem Chriſti Peruſiæ comprehenſum, & Romam perductum baptizaſſet, magisq́, in Chriſtiana religione confirmaſſet, & ipſe comprehenſus ſub Turpio Iudice capitalem ſententiã accepit, gladioq́; percuſſus martyrium conſumauit 9. Kal. Aprilis. *Ex Actis S. Creſcentij Mart. quæ in Eccleſia Peruſina, & Senenſi M.S. ſeruantur.*

ANNOTATIO.

VBi Epigmenij corpus conditum fuerit, neque vbi hoc tempore quieſcat, ſciri potuit.

DE S. PIGMENIO PRESB. ET MART. ROMAE.

Pigmenius Iuliani Apoſtatæ magiſter.

PIgmenius Presbyter Romæ Iulianum Apoſtatam, cum adhuc puer eſſet, educauit, & in ſacris litteris erudiuit. Qui factus Imp. & à Chriſtiana fide recedens, magiſtrum ſuum quòd martyrum, quos ille propter Chriſtum iubebat occidi, corpora ſepeliret, pro gratia miſit in exilium. Cum autem Romam rediiſſet, ac munus ſacerdotale liberè exerceret, tentus, & variè excruciatus, demum proiectus in Tyberim martyrij palmam obtinuit 9. Kal. Aprilis. Corpus à Chriſtianis inuentum in cœmeterio Ponriani conditum eſt. *Ex Beda, Vſuar. Adone, & Pet. in Catal. SS. lib. 3. cap. 223.*

ANNOTATIO.

QVod in S. Pigmenij vita legitur, illum à Iuliano Imp. in Perſidem relegatum ibiq; quadriennio in exilio detentum cæcum effectum fuiſſe: reuerſum autem Romã iuſſu Iuliani, quod illi ei obuiam facto, & dicenti Gratias ago Dijs quòd te video, *(quaſi cæcitatem exprobrans)* & ego gratias ago Deo meo, quòd te non video *illicò reſpondiſſet, in Tyberim præcipitatum: haud hiſtoricæ veritati conſonum videtur. Nam Iulianus nec biennio integro Imperauit: neq; ex quo in Imperio ſucceſſit vnquam Romam vidit, ex Marcellino Ammiano, & Cronol. Impp. Quod igitur à Iuliano factum refertur, ad illius miniſtros referendum eſt.*

DE S. SIMONE INNOCENTE, ET MART. TRIDENT.

A Iudæis puer 29. menſium reperitur.

In Synagoga noctu dilaniatur.

SImon Tridenti pijs ortus parentibus 29. ætatis ſuæ menſibus nondum expletis à Tobia quodam Hebræo ad ſcelus ab alijs pecunia inducto clam in foribus paternis rapitur, ac in domum Samuelis Archiſynagogi abducitur: quò Iudæi vt azima Chriſtiani pueri sãguine in ipſorũ Paſchate prout decreuerãt, miſcerẽt, quaſi rẽ gratã Deo facturi cõuenerant. Nocte itaq; profunda in Synagogã ducitur, ac exutus veſtibus, & vitta linea faucibus, ne eiulãtis vox audiretur, obſtructis, brachijsq́; in morem cruci affixi diſtractis, impia vulnera, & mortem lentam excepit. Nam cultro primùm (qui ad hunc vſque diem cruentatus oſtenditur) ſummum virgæ puerilis abſcinditur, ab alio forcipe

è maxilla

è maxilla fruſtum carnis abſtrahitur, & ab alio pulpæ tantundem decerpitur. Sanguine è vulneribus ſtillante pelui excepto, vittæ nodo aliquando, ne ſuffocatus citò interiret, laxato, aliquando verò, ne vox altiùs erumperet, reſtricto. Quibus non exaturati certatim pueri ſeminecis membra acubus omnes vndique perfodiunt; Se id Ieſu, quem Chriſtiani Deum colunt, contumeliam facere aſſerentes & quaſi illum in puero hoc rurſus morte afficientes, donec illæ per horam excruciatus inter impios, & cruentos carnifices animam Deo reddidit. 10. Kal. Aprilis anno ſal. hum. 1475. Cuius corpus ſceleſti cum iam necis infantis apud populum ſuſpecti eſſent, ſuis inuolutum veſtibus in ſubterfluentem riuũ proijciunt, & aliunde euectum apud ſe obiectu cratis hæſiſſe fingentes euulgãt. Quos Prætor corpore inſpecto, integroque poſt triduum reperto, omnes in vincula coniectos, crimenque faſſos meritis affecit pœnis, & publico edicto vrbẽ, & agrum ei genti interdixit. Sanctum porrò puerum miraculis clarum non modò Tridentini, ſed etiam exteri venerari cœperunt. *Ex eius officio, qui ab Eccleſia Tridentina recitatur ex Sixti V. Pont. Max. conceſſ.*

Acutus pungitur, & in odium Chriſti interficitur.

Corpus à Iudæis in viuũ proiectum detegitur.

Iudæi puniũtur.

S. Puer miraculis claret.

ANNOTATIO.

NOrdouici in Anglia die 11. Martij S. Gulielmus puer, & martyr à Iudæis ſimili modo in crucem actus, & peremptus ann. Domin. 1235. colitur: de quo Virg. Polydor. in Hiſt. Angl. & Vinc. in Spec.

S. Gulielmus puer à Iudæis in Anglia occiſus.

Hymnus S. Simonis.

SCeleſtus haurit ſanguinem
Iudæus integerrimum;
Nec guttur obſtructum poteſt
Lenire luctus queſtibus.
Sed hoſtis immaniſſimus
Tibi nequiuit tàm pio
Prodeſſe corde, quàm fera
Crudelitate profuit.
Tu nempe mundi lacrymis
Prӕreptus emiſti bona
Immenſa paruo impendio,
O noſque Simon adiuua.

DE S. LATINO EPISCOPO BRIXIENSI IV.

LAtinus, ex familia Latina, Flauius proprio nomine, vt antiqua eius habet inſcriptio dictus, Viatori, cuius diſcipulus fuit, in Epiſcopatu ſucceſſit, Domitiano Imp. Latinus difficillimis temporibus ob immanẽ Domitiani perſecutionem regens Eccleſiam, omnem ferè ciuitatem (quod ob breue ſpatiũ, quo præfuerunt Eccleſiæ Brixianæ, prædeceſſores præſtare nequiuerant) ad Chriſtum conuertit. Erat enim in prædicatione fidei aſſiduus, doctrinam, quæ vitæ integerrimæ exemplo, & miris actionibus confirmans. Erat ſuauiſſimis moribus, & eloquio præditus, præcipuam pauperum curam gerens, vt non modo Fidelibus, ſed & Infidelibus non mediocri eſſet admirationi. Cum verò perſecutionis tempeſtas percrebuiſſet, etſi martyrij cupidiſſimus erat,

diuino tamen admonitu in vicinos montes ſe recipiens, ibi Deo cum Clericis orationibus, vigilijs, ieiunijs, ſacriſque myſterijs deſeruiens miniſtrabat, donec de ſua morte, quæ inſtabat, diuinitus certior factus, die 18. menſis Martij ægrotans, ac aſtantes ad mala propter Chriſtum perferenda fortiter hortatus ſexto die animam reddidit creatori, loco noua luce illuſtrato, & corpore odoris ſuauitate fragranti. Cuius corpus à S. Apollonio diſcipulo, & ſucceſſore in epiſcopio clam ſepultum eſt. Nunc in æde S. Afræ quieſcit. *Ex Monum. Eccl. Brixien. ac ex vita ab Aſcanio Martinengo vernaculo ſermone conſcripta.*

ANNOTATIO

Ferunt Latinum in Epiſcopatu (quem inijt, vt ſcribunt an. ſal. 88.) ad 31. ann. vixiſſe: Sed ſi inſcriptio, quam Baron. in Annotat. ad Martyrol. Rom. hac die adfert, ad S. Latinum ſpectat, annos tres dumtaxat & menſes 7. in Epiſcopatu. In Presbyteratu vero 15. In Exorciſtatu 12. vixiſſe apparet. Illa enim ſic habet. FL. LATINO EPISCOPO AN. III. M. VII. PRESBYT. ANN. XV. EXORC. AN. XII. ET LATINILLAE, ET FL. MACRINO LECTORI. FL. PAVLINA NEPTIS B. M. P.

DE S. SEVERO EPISCOPO CATANENSI.

Seuerus ob eius ſingulares virtutes ad Eccleſiam Catanenſem regendã euocatus, ita munus Epiſcopale geſſit, vt viuens ſummam laudem conſecutus ſit, & migrans è vita inter SS. habitus fuerit. Migrauit autem ad Dominum 9. Kal. Aprilis apud Græcos celebratus. *Ex Menol. Græc.*

ANNOTATIO.

Acta ipſius nondum vidimus, nec, ſi Catanæ extent adhuc, intelliximus.

Martij die 25.
DE S. QVIRINO MARTYRE ROMAE.

Qvirinus Romanus Claudio Imp. propter Chriſtianam fidem comprehenſus, bonis publicatis, multaq; verbera, vt propoſitum mutaret, perpeſſus, in cuſtodia trans Tyberim diu detentus eſt. Cum autem Marius Pe[illegible] cum vxore, & filijs Romam veniſſet, vt martyrum ſepulchra venerarentur [illegible]rinum viſitantes ſuis facultatibus alebant, orantes, vt pro ipſis apud Deum [inte]rcederet. Qui paulopoſt Imp. iuſſu noctu gladio cæſus, in Tyberim proiectus. Cuius corpus, (cum Marius, & filij ad carcerem reuerſi, illum interfectum, & in flumẽ proiectum accepiſſent) à prædictis, & à Paſtore Presbytero in Inſula Lycaonia inuentum in crypta cœmeterij Pontiani 8. Kal. Aprilis conditum fuit. *Ex Geſtis S. Valentini presbyteri apud Sur. tom. 1. & SS. Marij, Marthæ, Audifacis, & Abachum.*

ANNOTATIO.

Diuerſus eſt à Quirino Tribuno, qui Traiano Imp. via Appia 3. Kal. Apr. coronatus eſt. Ab Vſuardo Cyrinus appellatur. Corpus in Eccleſ. S. Mariæ in campo Martio quieſcere fertur.

DE SS. MARTYRIBVS 262. ROMAE.

Hi omnes Romæ eadem die ob fidei confeſſionem conſumati in *Martyrologio* Rom. referuntur. De quibus Vincent. in Spec. lib. 10. cap. 98.

Martij

Martij die 26.

DE S. CASTVLO MARTYRE ROMAE.

CAſtulus Zetarius, qui zetis in Palatio Diocletiani Imp. præerat. Chriſtianã fidem clam colens, ſanctos ſine ſuſpitione hoſpitio accipiens, fouebat, in quibus Caium Papam, Tranquillinum Presbyterum, Marcum, & Marcellianũ Diaconos, Tranquillini filios, ac alios à Caio ordinatos. Hi omnes apud Caſtulum virum Chriſtianæ religionis amantiſſimum orationibus, ieiunijs, & rerum cœleſtium contemplationibus ad martyrij palmam aſpirantes vacabant. Verum deprehenſus, quòd Chriſtianus eſſet, & Chriſtianos fouens, hoſpitio acciperet, comprehenditur, terque appenſus, & tortus, terque auditus, cum in fidei confeſſione conſtans, & fortis permaneret, in foueam altam demiſſus, maſſaque arenaria obrutus via Lauicana, martyrij palmam obtinuit. 7. Kal. Aprilis. *Ex Geſtis S. Sebaſtiani mart. apud Sur. tom. 1. Et ex Martyrol. Vſuardi.*

ANNOTATIO.

PLures huius nominis martyres in Roma. Martyrol. leguntur cum alijs coronati. Fuit enim Caſtulus mart. in Africa cum Zotico die 12. Ian. Caſtulus martyr. Interamnæ cum Saturnino, & alijs die 15. Febr. & Caſtulus mart. Romæ cum Euprepite die 30. Nouemb.

Huius corpus in æde S. Felicis Papiæ aſſeruari traditur.

DE SS. MARTYRIBVS PETRO, MARCIANO, IOVINO, Tecla, Caſſiano, & alijs Romæ.

PEtrus, Marcianus, Iouinus, Tecla, & Caſſianus cum alijs Romæ propter Chriſtum tenti, direque excruciati, admirabili patientia necem pro Chriſto tolerauere. Caſſiani corpus Nouellariam hac tempeſtate delatum, ibi honorificè conditum eſt, ac ipſe factus eius oppidi protector, præcipuam habet venerationem, in totaque Regienſi Diœceſ. illius Natalis celebratur. *Ex Tab. eiuſd. Eccleſ. Regien.*

ANNOTATIO.

COrpus S. Caſſiani Roma Nouellariam Op. Regien Diœceſ. paucis ab hinc annis Clem. VIII. Pont. Max. delatum eſt. Quem Nouellarienſes ſibi tutelarem delegerunt.

DE S. FELICITATE VIRGINE PATAVII.

FElicitas, Virgo Patauina vitam in collibus Euganeis loco à Patauio VIII. M. P. diſtante ſolitariam duxit, vbi adhuc oratorium ipſius nomen retinens monſtratur. Poſtea verò in monaſterio SS. Coſmæ. & Damiani in campo Martio reliquum vitæ confeciſſe, atque 7. Kal. Aprilis migrauit ad ſponſum. Cuius corpus cum diu fuiſſet ignotum, tempore Leonis IX. Papæ, qui illam in SS. numerum vnà cum alijs ad Bernardi Patauini Epiſcopi preces retulit, repertum eſt in templo S. Iuſtinæ: in quo etiamnum aſſeruatur. *Ex monum. cœnobij eiuſd. S. Iuſtinæ, & Bernard. Scardeon. lib. 2. claſſ. 6. de Antiq. Vrbis Patauinæ.*

ANNOTATIO.

TEmpus præciſum, quo S. Virgo in humanis fuit, nullibi habetur, neque ipſa in Tab. Eccl. Patauinæ adnotatur.

Martij die 27.

DE S. MARCIANO EPISCOPO DERTHONENSI, Et Martyre, ac eiuſdem Vrbis Patrono.

MArcianus Epiſcopus I. Derthonæ Hadriano Imp. apud Sapritium Præſidem ab Idolorum Sacerdotibus, quod populum à cultu Deorũ auerteret, accuſatus, compræhenditur, ac primũ blanditijs, & promiſſis tentatur, vt Chriſtro renuncians Deos coleret, quod cum facere recuſaret, primùm in cuſtodia, & vinculis vbi, à *S. S*ecundo Haſtenſi bis viſitatus eſt; diù tentus maceratur, poſtea eductus cum Deos, quibus ſacra facere iubebatur, homines fuiſſe ſceleſtiſſimos diceret, alligatus laminis candentibus aduritur, à quibus cũ nihil læſus videretur ſed fortior in confeſſione fidei appareret, feſſis iam tortoribus, iudexq; neq; minis, neq; pollicitationibus quicquam proficeret, ductus extra vrbem capite plecti iubetur 6. Kal. Aprilis. Cuius corpus à S. Secũdo ſepultum, cum diù latuiſſet, à S. Innocentio Epiſcodo Derthonenſi integrum, recentiq; ſanguine conſperſum cum ampulla vitrea, & ſpongia eiuſdem ſanguine plena repertum honorificè conditum fuit in ſacra æde ibi eius nomini exædificata. *Ex Geſtis S. Secundi Martyris, & Vrbis Derthonen. Annalib.*

ANNOTATIO.

NAtalis S. Marciani hac die ab Eccl. Derthonen. celebratur; licet Martyrolog. Roman. Prid. Non. Martij memoriam illius recolat. Mol. item in Addit. ad Vſuard. de illo hac ipſa die agit.

DE S. AVGVSTA VIRGINE, ET MARTYRE Seraualli apud Cenetam.

Impietas, ac crudelitas Patris. Auguſtæ rota dilacerandæ paratur, ſed ab Angelo cõteritur.

AVguſta Virgo, Matrucci Forouilienſis regionis Præfecti, ſeu Tyranni filia (quo tempore Imperium Rom. declinabat) in Chriſtiana religione inſtructa inſcio patre baptizata Chriſtianorum templa frequentabat. Quod vbi pater reſciuiſſet, illam carceri includit, & vt deos colat, hortatur. At illa neque minis neq; blanditijs à propoſito colendæ Chriſtianę fidei deduci potuit. Quare iratus pater eam duobus arboris ramis alligatam in altum tolli, ignemq; ingentem ſubijci iubet, à quo tamen nihil læſa fuit. Tum rotam acutis gladijs prætextam, qua corpus Virginis dilaceraretur, expediri mandat, ſed ea ab Angelo contrita. Tyrannus furore percitùs caput filiæ amputari præcepit. Corpus à Chriſtianis ſepultum poſt aliquot annos in monte apud Serauallum vbi ei templum excitatum fuit, inuentum eſt die 22. Aug. *Ex Surd. Tom. 7.*

ANNOTATIO.

IN huius virg. paſſione annus à Natiu. D. 1[illegible]0. adnotatur, ſed eo tempore nondum Imp. Rom. declinauerat, neq; per Italiam Tyranni, dominabantur.

DE

DE SS. BARONTIO ABBATE, ET DESIDERIO Eius Diſcipulo, apud Piſtorium.

BArontius, ſeu Barontus, in Gallia nobili genere ortus Theoderico, & Theodeberto Regibus, cum Agoaldo filio egit primùm eremiticam, deinde factus monachus in monaſterio S. Petri, cui Longoretum nomen eſt, non multo poſt diuinitus admonitus impetrata ab Abbate licentia, vt vitam Anachoreticã duceret, relicta Gallia, Romam venit; inde locis ſanctis inuiſis in Hetruriam in ſolitudinem, quam apud Piſtorium inter duos montes inuenit, ſe contulit: ibiq; extructa cellula, cum aqua deeſſet, facta oratione fontem venæ indeficientis excitauit. Fama ſanctitatis peruulgata, Deſiderius vir planè probus ſe illi cũ quatuor alijs inſtituendum tradidit. Barontius autem virtutibus, miraculiſq; coruſcans ſenio confectus, cum 8 Kal. Aprilis obdormiſſet, in ſacello ibi à ſe conſtructo à diſcipulis ſepultus eſt: quem Deſiderius, & ipſe diutina corporis maceratione conſumptus paulo poſt ſecutus ibidem tumulatus fuit. Cum autem corpus S. Barontij in monaſterium ſuo nomini extructum translatum fuiſſet, B. Deſiderius per viſum nocturnum monachos monuit, ne ſeà magiſtro ſuo ſeparatum dimitterent. Quare Abbas cum monachis ad locum in viſu oſtenſum pergens factis Deo precibus, & terra effoſſa, lapidem marmoreum cum huiuſmodi inſcriptione inuenit. hic requieſcunt corpora SS. Barontij, & Deſiderij, ac ſociorum; ac S. Deſiderij corpus, & aliorum in eandem eccleſiam, in qua S. Barontij translatum fuerat, tranſtulit 6. Kal. Aprilis ann. ſalut. 1018. *Ex cod. Eccleſ. Piſtorien. M.S.*

Mirac. Fons indeficientis venæ excitatur.

ANNOTATIO.

LIcet Natalis SS. Barontij, & Deſiderij in Martyrol. Roman. 8. Kal. Aprilis deſcriptus ſit, in eccl. tamen Piſtorien. Feſtiuitas hac die, qua potius Translationis, quam Natalis eſſe videtur, ex antiqua conſuetudine celebratur. Niſi in hanc diem horum feſtum, ob feſtum Annunciationis, & feſtum S. Iacobi Apoſtoli, quod agitur die 26. Martij, translatum dicamus.

Martij die 28.

DE S. XYSTO PAPA III. HVIVS NOMINIS.

XYſtus III. huius nominis Romanus Theodoſio, & Valentiniano Impp. quo tempore Genſericus, Vuandalorum Rex Catholicos in Africa, (quam ab Imp. habitandam acceperat) bonorum expoliationibus, exilijs, cruciatibus, ac mortibus ſummopere vexabat, Pontificatum poſt S. Cœleſtinum I. geſſit. Hic initio Pontificatus à Baſſo per calumniam apud Imper. & populum Rom. accuſatus ſuam egregio innocentiam defendit. Actore iuſſu Imp. in exilium acto, prius in Concilio 77. Epiſcoporum damnato, ac à ſacra communione, quæ illi in extremo vitæ duntaxat concederetur, ſemoto. Xyſtus autẽ diuino cultui intentus, totũ ſe ad ſacras ædes inſtaurandas, extruendas, & exornandas contulit. Baſilicam *S. Mariæ* ad *Præſepe* ædificauit, quam ampliſſimis muneribus exornauit, villa Scauri apud Caietam ad Clericorum victum attributa. Eius hortatu Valentinianus Imp. baſilicas aliquot Romę, in ijs, *S.* Petri confeſſionẽ magnificentiſſimè Imaginẽ Saluatoris ex auro inter alia ornamenta largitus refecit. Cũ itaque

itaque S. Pontifex facultates omnes in Sacris ædificijs,ac in pauperum neceſſitatibus ſubleuandis inſumpſiſſet, ſanctéq; Eccleſiæ annos 8. præfuiſſet, creatis Presbyteris 28.Diaconis 12.Epiſcopis 52. 5 Kal. Martij obdormiuit in Domino an.ſal.apud 440. Leone I.ſuccedente apud S.Laurentium via Tiburtina ſepultus. *Ex Plat. de vit. Pontif. & Annal. Eccleſ.*

ANNOTATIO.

De ædificatione S. Mariæ ad Præſepe meritò ambigitur.

*Q*Vòd *Xyſtum baſilicam S. M. ad Præſepe, quæ poſtea Liberij & S. Mariæ Maioris dicta eſt, ædificaſſe dicitur, dubitatione non caret. Nam ex Breu. Rom. in dedicatione S. M. ad Niues illam ſub Liberio non inſtauratam, ſed à fundamentis extructam fuiſſe apparet; Niſi fortè dicamus fuiſſe quidem eam à Xyſto primum ædificatam, ſed iniuria temporum prorſus collapſam, rurſus ſub Liberio à fundamentis excitatam.*

DE S. SPE ABBATE APVD NVRSIAM.

Miracul. Spes 40. annos cęcus diuinitus illuminatur.

SPes Abbas venerabilis monaſterio à ſe, in loco qui campie dicebatur, à Nurſina vrbe 6. *M.*P. diſtante extructo, præfuit. Hunc Deus 40. annorum ſpatio plaga cæcitatis afflixit: quam tamen animo æquiſſimo tolerauit. Cùm iam 40. ann. effluxiſſent, & lumen oculorum ſibi diuinitus reſtitutum fuit, & vitæ terminus denunciatus, ac fratribus in cœnobijs per circuitum commorantibus prædicare iubetur, vt quemadmodum ipſe corporalem viſum receperat, ſic illi ad eius prædicationem interius illuminarentur. Qui cum diuinis iuſſis obtemperaſſet, poſt 15. diem ad ſuum monaſterium reuerſus, conuocatis fratribus in medio illorum ſtans ſacramẽta Dominici corporis, & ſanguinis ſumpſit, & cum pſalmos cum eis canere cœpiſſet, illis pſallentibus, orans animam Deo reddidit. Ex cuius ore columba exire, & ex oratorio aperto tecto in ſublime euolare à fratribus viſa eſt. *Ex S.Greg.Pap.lib.4.Dialog.cap.*8.

ANNOTATIO.

Geminus Spes.

*D*E *S.Spe agit Pet.in Catal. lib.*11.*c.*107.*inter SS.quorum dies natalitius ſuo tempore ignorabatur, ſed eadem prorſus habet, quæ S.Greg.loco citato. Fuit alter Spes Epiſcopus Spoletinus de quo die* 24. *Nou. agetur.*

DE S. CONONE MONACHO CONFESSORE APVD NAXVM.

COnon, qui & Conus, monachus *S.*Baſilij, Naxi, ſeu Naſi in *S*icilia honeſtis parentibus ortus, à puero religionis cupidus, habitum monaſticum ſub S. Baſilij inſtituto induit, ac factus Sacerdos, in Paleſtinam loca Sancta viſitaturus proficiſcitur, vbi quoſdam à ſimulata ad veram religionem conuertit. Reuerſus in patriam, mortuis parentibus patrimonium pauperibus diſtribuit, Accuſatus, quod puellam violaſſet, ſtatim innocentia eius patefacta dimittitur, puella verò, quæ *S.*virum calumniata fuerat, à Dæmone arrepta, vexatur, donec ad S.Conum perducta, petita humiliter venia, ab eo oratione curata eſt. Quare multi in dies ægroti ad eum deferebantur: quos ille oratione, & ſigno Crucis diuinitus ſanabat. *S*enio confectus Deum ſuppliciter orabat, vt ſe ex carnis huius ergaſtulo quam primum educeret. Cui oranti, & in extaſim rapto Angelus

Mirac. 1. Puella obſeſſa liberatur. 2. Aegroti ſigno crucis ſanantur.

ſelus propinquam mortem denunciat. Lætus eo nuncio, manusque in cœlū tendens, vix ea verba *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum* protulit, cum illum Deo reddidit. Sonantibus autem ſponte caſtri campanis, ciues rei nouitate permoti, ad cellam B. Coni accurrunt cauſam miraculi huius ab eo ſciſcitaturi, ac illum defunctum genuflexum, quaſi orantem, & ſuauiſſimum ex ſe odorem mittentem reperientes honorificè ſepeliunt, multis infirmis in eius funere mirabiliter ſanatis. Ann. ſalut. 1236. Rogerio II. regnante. *Ex Maurol. in ſuo Martyrol. ac ex M.S. Eccleſ. Naſienſis.*

Campanæ vltrò perſonant. 3. Cononem quaſi orantē inueniunt. 4. Suauiſſimus odor emittitur. 5. Infirmi in eius funere ſanantur.

A N N O T A T I O.

Colitur, & Conus Ab. Panormi in Sic. tertio Non. Iunij: qui propterea ab hoc Cono diuerſus eſſe videtur.

Martij die 29.

DE S. SECVNDO MARTYRE BRIXIENSI.

Brixiæ in baſilica S. Afræ corpus S. Secundi martyris, cuius hac die Eccleſia Brixienſis tanquam ſui ciuis, & martyris commemorationem facit. Hic ob Chriſti fidē eodem tempore, quo *SS.* Fauſtinus, & Iouita, ac SS. Calocerus Albingaum. Marcianus Derthonæ, & Secundus Aſtæ paſſi ſunt, hoc eſt ſub eadem perſecutione coronatus eſſe videtur, actaque illius, cum actis S. Secundi Aſtenſis cōfundi videntur. *Ex Tab. Eccl. Brix. in quibus ille Brix. mart. nominatur. Quare vel illam decepi, vel duos huius nominis martyres circa idem tempus, hoc eſt Brixienſem, & Aſten. diuerſos prorſus fuiſſe neceſſe eſt. Nec dici poteſt, eundem Secundum Aſtæ, & Brixiæ coli, cum vtraque. C. corpus ſui mart. habeat, nam Tab. Eccl. Brixien. corpus S. Secundi in Baſilica S. Afræ aſſeruari indicant.*

A N N O T A T I O.

IN Martyrolog. Roman. hac die S. Secundus mart. Aſten. non Brixien. memoratur. Tametſi alia die Aſten. Eccleſia illius Natalem colere conſueuit.

Martij die 30.

DE SANCTO QVIRINO TRIBVNO, ET MARTYRE ROM.

Qvirinus, Tribunus cum S. Hermetem vrbis Præfectum in cuſtodia detineret, ac S. Alexandrum Papam in alio carcere detentum diuinitus vinculis ſolutum in eundem Hermetis carcerem ingreſſum, cum eo loquentem, (licet omnem adhibuiſſet diligentiam circa fores, & vincula, quæ triplecauerat) vidiſſet eo miraculo, quòd tamen principio magiæ tribuebat, & ſequenti, quòd Balbina eius filia à S. Alexandro à ſtruma circa collum oborta vinculorum ipſius Pont. tactu liberata fuiſſet, commotus, ad Chriſtum conuerſus eſt, & omnes quos in vinculis habebat Chriſtianos effectos liberos dimiſit. Quod vbi Aurelianus Comes reſciuiſſet, Quirinum ad ſeaccitum grauiter obiurgat, qui ſe Chriſtianum libera voce profeſſus ait, *Si vis occidere, ſi fuſtibus cædere, ſi ignibus concremare, fac quod libet omnes enim ad mortem pro Chriſto ſubeundam non ſecus, ac famelici ad eſcam, parati ſumus.* Quibus verbis Aurelianus incenſus in equuleo ſuſpenſum Quirinum torqueri iubet, linguamq; præcidi, & cū ille nec his tormentis

Inclita Quirini verba.

mentis cederet, manibus, pedibusque amputatis, capite, iubente Iudice, plectitur, & corpus canibus, proijcitur: quod Chriſtiani raptum via Appia in cœmeterio Prætextati condidere 3. Kal. Aprilis. *Ex Geſtis S. Alexandri Papæ apud Sur. tom. 3.*

ANNOTATIO.

VSuardus S. Quirinum Tribunum ſub Aureliano Imp. paſſum perperam ſcribit: Nam paulò ante S. Alex. Papa coronatus eſt. Alex autem Papa, non ſub Aureliano Imp. ſed Comite, à Traiano Imp. ſiue, vt alijs libet ab Hadriano Romam miſſo martyrio affectus eſt. Corpus S. Quirini Nuſium apud Coloniam Agrippinam translatum, ibi ſumma celebritate Prid Kal. Maij. teſte Io Molano colitur.

DE S. ZOSIMO EPISCOPO SYRACVSANO.

ZOſimus, Syracuſis nobilibus, ac locupletibus natus parentibus, ſeptennis in cœnobio S. Luciæ fit monachus, à S. Fauſto Abbate, in cuius locum poſtea ſucceſſit, receptus. Illi cuſtodi loculi S. Luciæ conſtituto, cum aliquando receſſiſſet, illa in ſomnis minabunda & flagellans apparuit. Cum autem Patricia mulier, vt B. Helias Epiſcopus refert, ad Zoſimum accedens indigna paſſione æſtuans in languorem incidiſſet, audita eſt Santa martyr clamans. Tollite hinc hanc fœtidam Dominam veſtram & accurrentes famuli eam mortuam extulere. Cum Zoſimus 30. annos in monaſterio egiſſet, Fauſtoque Abbati ſucceſſiſſet, Theodoro Sum. Pontif. Epiſcopus inuitus creatur. In officio Epiſcopali vitam monaſticam minimè deſeruit, abſtinentiam enim, humilitatem paupertatem, continentiam, manſuetudinem, & cæteras monaſticas virtutes proſequebatur: In pauperes maximè pius erat. Petenti eleemoſynam cum duo numiſmata dari iuſſiſſet, Diaconusque negaret ſe habere, quod daret, S. Epiſcopus pennulam publicè exutus vendi, & eleemoſynam dari præcepit: Cui paulo poſt iuuenis (qui Angelus fuiſſe videtur) maſſam auri detulit. Erat eloquens. & grauis, omnibusque vitæ, diſciplinæq; præcepta dabat. Anno ætatis 82. Epiſcopatus verò 5. templum Saluatori excitauit auguſtum. Principem Syracuſanum Synogogam Hebræis ædificare volentem à ſententia ita remouit, vt ex amico hoſtis illis fieret. Adeò auſteritatis, & paupertatis fuit amans, vt vel ægrotans Pſiatho pro grabato vteretur, ſciſſurisque veſtimentorum operiretur. Cum verò Imperatoris cubicularius, eum viſitans, molle ſtratum, & veſtimenta quædam noua accipere coegiſſet, S. Epiſcopus poſt illius diſceſſum ea vendi, prætiumq; pauperibus errogari iuſsit. Demum 13. Epiſcopatum anno febri correptus cum Heliam Archidiaconum ſucceſſorem deſignaſſet, 3 Kalen. Aprilis migrauit è vita.

Mirac. poſt mortem.

1. Muliere ſanguinis fluxu liberatur.

2. Claudus à natiuitate erigitur.

3. Fœmina oculorum ſalute deſperata viſum recipit.

Multis etiam poſt mortem miraculis emicans. Nam pannus lineus, quo corpus eius exterſum fuerat, mulierem diu fluxu ſanguinis laborantem liberauit, ei admotus. Naucleri cuiuſdam filius, claudus à natiuitate ad S. Epiſcopi tumulum delatus integritatem membrorum obtinuit. Mulier quædã Alexandrina Theodora nomine oculorum ſalute deſperata, oleo lampadis ante Zoſimi ſepulchrũ lucentis vncta viſum recepit. *Ex Cod. Eccl. Beneuent. M. S. in quo faſiſſimè eius vita recenſetur.*

ANNOTATIO.

VIta S. Zoſimi à B. Helia Epiſcopo Syracuſano eius ſucceſſore ſcripta eſt. Floruit autem circa an. Dom. 642. Theodoro I. Pont. & Conſtante II. Imp.

DE S. CLINIO CONFESSORE APVD AQVINVM.

CLinius,ſiue Clinus natione Græcus,factus monachus Caſinenſis vitæ ſanctitate,& miraculis reſplenduit. Is eccleſiæ Foreſtanæ, cui titulus eſt S. Petri inter Pontem Curuum, & Arcem Gulielminam (vulgus locum S. Pietro della Foreſta nominat) præpoſitus,cum ibi aliquot annos Deo inſeruiſſet; tandem cumulatus meritis obdormiuit in Chriſto. Eius corpus in memorata eccleſia in marmoreo ſarcophago conditum piè aſſeruatur, & colitur. Eſt enim eius loci patronus. *Ex monum. Eccleſ. Aquin.*

ANNOTATIO.

ACta ab Epiſcopo Aquinate dudum flagitata nondum habere potuimus.

DE S. MAXENTIA VIDVA TRIDENTINA.

MAxentia,S.Vigilij Epiſcopi Tridentini & martyris mater, viduilem vitã poſt mortẽ viri in omni ſanctitate duxit, ea in finibus Tridentinorum ſingulari religione,& pietate ita fluxit,vt eius ſanctitatem multis miraculis Deus teſtatam eſſe voluerit. Vitam illius Altmanius Epiſcopus Tridentinus ſcripſiſſe fertur, in qua eius geſta præclara continentur.

ANNOTATIO.

HAc die à Mol.in Addit.ad Vſuard.Natalis illius adnotatur; Sed apud Petr.Galeſ. Prid.Kal. Maij. de ea agitur.

DE B. MORICO ORD. CRVCIFERORVM, ET MINORVM.

MOricus,qui & Mauritius primùm Deò in ordine Cruciferorum miniſtrauit.Qui apud Aſſiſium grauiter ægrotans, deſperata à medicis ſalute, S. Franciſcum, vt ſibi opẽ ferret,ſuppliciter orauit:à quo malagma ex oleo lampadis ante Sanctiſſimæ Dei genitricis imaginem ardentis confectum accepit,eoque vnctus illicò ſanus effectus eſt. Inde ordinem ingreſſus Minorum,vitam auſteriſſimam duxit, amictu abiectiſſimo exterius,ac interula ex ferreis anſulis contexta interius indutus. Qui pane,vino,coctiſque cibis omnibus abſtinens, ſoliſq; herbis,leguminibus,& fructibus vſus, vitam tamen in multos annos robuſtus produxit. Ad extremum ex caduca ad immortalem vitam translatus,multis miraculis emicuit. *Ex Chron.Ord.Min.par.1.lib.1.cap.16.*

A S. Franciſco oleo lampadis ſanatur

Relig. Minorum ingred.

Vitam auſteriſſimã agit.

Claret mirac. poſt mortem.

ANNOTATIO.

EIus mem. Maurolyc.in ſuo Martyrol.eumque fratres Cruciferos officio Eccleſiaſtico die ſupraſcripta celebrare accepimus, neſcio an de Sed. Apoſt.conceſſ.

Martij die 31.

DE S. BALBINA VIRGINE ROMANA.

BAlbina, virgo,S.Quirini Tribuni,& martyris filia,egregia forma, quõ tempore S.Alexander Papa, & S. Hermes Præfectus in carceribus apud patrẽ

deine-

detinebantur, ſtruma illi circa collum oborta fœdabatur, quam cum pater vehementer amaret, eamque jam nubilem in matrimonium collocare cogitaret, ſe in Christum crediturum S. Alexandro, ſi filiam ab eo vitio liberaſſet, pollicetur. Alexander autem filiam, catena, qua vinctus erat, collo virginis admota, illicò ſanat, non ſine patris lætitia, & ſtupore. Qui vnà cum filia in fide Chriſtiana inſtructus, ſacto lauacro regeneratur. Balbina itaque, cum paulo poſt puer elegantiſſimo aſpectu facem ardentem manu geſtans illi adparens dixiſſet I. C. Balbina ſeſanam fecit, & te in ſponſam ſuam accipit, & his dictis diſparuiſſet. Virginitatem Domino vouit. Cùm autem catenas & vincula S. Alexandri Papæ frequenter oſcularetur, isque vt S. Petri Apoſtoli vincula non ſua oſcularetur, dixiſſet, diu illa conquiſita, tandem inuenta exoſculari, & venerari non ceſſabat: ac poſt patris necem, & S. Pontificis paſſionem, in pijs operibus vitam ducens immaculatam Prid. Kal. Aprilis an. ſal. 132. Hadriano Imper. migrauit ad ſponſum. *Ex Geſtis S. Alex. Pap. & ex lib. Virg. Rom.*

S. Alex. Papæ mirac.

Puer elegantiſſimo aſpectu Balbinã alloquitur.

ANNOTATIO.

Corpus S. Balbinæ apud patrem via Appia conditum fuit ex Martyrol. Nunc verò in Eccleſia ſibi dicata in vrbe vnà cum patris corpore quieſcere fertur. Flos SS. in vita S. Hermetis Balbinam in via obijſſe, cum demergenda in mari cum alijs duceretur, habet; Quod ſi ita eſſet, in numero martyrum reponi deberet.

Balbina martyr foret.

DE S. MAVRICILIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

MAuricilius, multis virtutibus illuſtris, poſt S. Antoninum ſummo totius Cleri conſenſu Epiſcopus Mediolanenſis eligitur. Qui à Deodato Sum. Pont. an. ſal. 671. circiter confirmatus, conſecratus eſt. Cum autem munus Epiſcopale aggreſſus, ſummam Epiſcopatus rectè adminiſtrandi ſpem omnibus præberet, ſignaque iam ſanctitatis non obſcura dediſſet, quarto menſe magno ſui deſiderio relicto, prid. Kal. Aprilis migrauit è vita. *Ex Tab. Epiſc. Mediolanenſ. Corpus in æde S. Satyri conditum aſſeruatur.*

ANNOTATIO.

Beſutius in vit. & Tab. Epiſc. Mediolanenſ. Mauricilium an. Dom. 667. ad Epiſcopatum promotum ait; quod ab Eccleſ. Cronol. diſſidet; Nam Deodatus, ſiue Adeodatus Papa, qui illum confirmaſſe dicitur, an. 670. ſeu 669. Pontif. adminiſtrare cœpit. vt in Annal. apud Baron.

Et ſi hic inter SS. Epiſc. cenſetur, vti in Act. Eccl. Mediolanenſ. habetur, in Tab. tamen Eccleſiaſt. ad vſum ſacrum quotannis confectis, haud deſcriptus legitur.

Aprilis die 1.

DE S. PRVDENTIO EPISC. ET MARTYRE ATINATE.

PRudentius poſt S. Carum eccleſiam Atinatem, annos ſupra 25. Caio Pont. à quo ordinatus eſt, ſanctiſſimè adminiſtrauit. Cum verò zelo eum perurgente ſtatuam Iunonis in templo apud Thermas Antonianas collocatam demoliri vellet, ab Idolorum cultoribus immaniter interficitur. Eius corpus cum triduò ante prædicti templi fores inhumatum iacuiſſet, à Chriſtianis ereptum in eccleſiá S. Petri conditum fuit. Paſſus ex K. l. Aprilis. *Ex vit. & paſſ. SS. Atinæ Protectorum à Petro Paulo Florio Vrbinate edit.*

Prudentius immaniter interficitur.

AN-

ANNOTATIO.

EGet vita prædicta & monumenta Atinatis Eccleſ. à quibus deſumpta eſt, correctione, in eo quòd S. Prudentium ſub Probo Imp paſſum dicunt. Si enim à S. Caio Epiſcopo ordinatus Eccleſiam tot annos adminiſtrauit, quis non videat tunc temporis non Probum, ſed Diocl. Imperio præfuiſſe, ſiue proximè ſequentes Imper.

DE S. THESIDIO MARTYRE TVSCANÆ.

VBi, & quo tempore hic S. martyr coronatus fuerit, quæq; illi fuerit patria, haud hactenus ſciri potuit. Is Tuſcanæ, vbi corpus illius religioſè aſſeruatur, vt ex marmorea patet inſcriptione, colitur. *Ex Tab. dicta Eccl.*

DE S. THEODORA MARTYRE ROMANA.

THeodora, nobiliſſima Romana, S. Hermetis Præfecti vrbis, & martyris ſoror, vnà cum fratre & tota familia in Chriſtum credens, ac in fide erudita à B. Alexandro Papa baptizata eſt. Cum autem S. Hermetem martyrio affectum ſepeliſſet, & ipſa iuſſu Aureliani Iudicis comprehenſa in carcerem, & vincula conijcitur: ac poſt initum certamen, cum in fide conſtans reperiretur, gladio animaduerſa capitis obtruncatione martyrium compleuit Kal. Aprilis. *Ex Paſſ. S. Hermetis, & Geſt. S. Alex. Papa.*

ANNOTATIO.

AN virgo fuerit Theodora, vel matrona incertum eſt: licet Petr. in Catal. lib. 4. cap. 20. ipſam virginem faciat. Si V. fuit, mirum eſt, quod in lib. de Virgin. Rom. prætermiſſa fuerit. An Theodora virgo extiterit.

Hic etiam error eiuſd. Petr. Equilini, & Petr. Galeſ. ac Mombrit. tollendus, qui Hermetem, Theodoram & alios ſub Aureliano Imp. paſſos eſſe ſcribunt, cùm is Aurelianus non Imp. ſed iudex fuerit. Quorundam error.

Aprilis die 2.

DE SANCTO FRANCISCO DE PAVLA
Minimorum autore.

FRanciſcus Paulæ Calabriæ oppido humili loco, ex voto parentum, qui diu prole caruerant natus, ſicque nominatus, quod S. Franciſci precibus conceptus eſset, adhuc puer diuino ardore ſuccenſus in eremo annos 6. vitã aſperam, ſed cœleſtibus meditationibus ſuauem duxit. Cùm verò, fama virtutum eius peruagante, multi ad eum ſtudio pietatis concurrerent, vt multis prodeſſet, eccleſiam propè Paulam prima ordinis ſui fundamenta iaciens ædificauit. Mira inter loquendum gratia præditus erat. Perpetuò virginitatem. Humilitatem autem ſic adamauit, vt ſe minimum omnium diceret, ac ſuos minimos appellari voluerit. Rudi veſtitu, & nudis pedibus incedens, humi cubabat. Cibum ſemel in die duntaxat, & poſt ſolis occaſum pane & aqua, quibus aliquando aliquid ex ijs quibus in Quadrageſima veſci licet, adiungebat, contentus capiebat. Fratreſque, vt non niſi quadrageſimalibus eſcis, quouis tempore vterentur quarto voto obſtruxit. Multis miraculis claruit. Quorum in primis illud

Franciſcus de Paula Virgo.
Quartum votum.

illud celebre fuit, quod Siciliæ fretum, à nautis reiectus, pallio ſuper fluctibus ſtrato, cum ſocio tranſmiſit. Memorandum id quoque, cum ardentes carbones nudis manibus acceptos aliquot præſentibus ſine læſione aliquandiu teneret. Spiritu etiam prophetico multa futura prædixit. In ijs Turcarum in Salentinos aduentum, Hydrunti expugnationem, & liberationem. A Ludouico XI. Gallorum Rege accitus, in Galliam profectus, magno in honore habitus eſt. Vbi Turonis 91. annum agens an. ſal. 1700. migrauit ad Dominum. Corpus per dies 11. inſepultum manens, & incorruptum, ſuauem efflauit odorem. Illum Leo X. Pontif. Maxim. ad Regis Galliæ, & aliorum preces in ſanctorum numero Kal. Maij an. Dom. 1519. adſcripſit. *Ex Breu. Rom. & eius vita, quam Paul. Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. adfert.*

ANNOTATIO.

INnumera propè ſunt, quæ S. Franciſcus edidit miracula; ex quibus, vt propoſitam ſequeremur breuitatem, pauca recenſuimus lectorem ad eius vitam fuſius ſcriptā remittentes.

Hymnus S. Franciſci ex eius off.

BRutio natus pater hic beatus:
Paula quem mundo peperit ruente
Quemque miraclis retinet coruſcum
Gallica tellus.

Maluit terris humilis videri
Rebus in cunctis, minimusque dici,
Celſus vt tandem superùm cateruis
Eſſet Olympi.

Hinc ſuos omnes minimos vocari
Cenſuit fratres humiles, vt eſſent,
Ac Beatorum valeant & ipſi
Cœtibus addi.

Hic pius, iuſtus, fuit, & pudicus,
Abſtinens, prudens, humilis, benignus,
Regis æterni teneris ab annis
Iuſſa ſequendo.

Vita iam cuius celebris per orbem
Extitit ſignis redimita miris,
Quandiu ſacros vegetauit eius
Spiritus artus.

Ad ſuum demum tumulum frequenter
Languidis cunctis tribuit medelam,
Sæpe confert, & miſeris rogatus
Dona ſalutis

Hinc vident cæci, graditurque rectè
Claudus, auditum capit atque ſurdus:
Mortui ſurgunt; recipitque mutus
Organa vocis.

DE

DE S. ABVNDIO EPISCOPO COMENSI.

ABundius, qui & Abundantius, patria Theſſalonicenſis, Comum veniens cum ſanctitatis, & doctrinæ laude præſtaret S. Amantio in Epiſcopatu ſucceſſit: quo tempore Eutyches, & Nectorius hæretici peruerſis opinionibus Eccleſiam diuexabant. A Leone I. Summo Pont. cum alijs Conſtantinopolim ad Theodoſium Imp. pro rebus Eccleſiæ cõſtituendis miſſus, in ea re ſummam laudem conſecutus eſt, vt Theodoretus Epiſcopus Cyrrhenſis, qui Chalcedonenſi interfuit concilio, in epiſtola teſtatur. Reuerſus in Occidentem, ad Euſebium Epiſcopum Mediolanenſem cum mandatis Apoſtolicis dirigitur, & coacto multorum Epiſcorum concilio Hęreſes in epiſtola Synodica ad Flauianum Epiſcopum Conſtantinopolitanum ſcripta, & ab alijs Epiſcopis ſubſcripta, damnauit. Comum rediens, reliquos, qui adhuc priſtina ſuperſtitione tenebantur in ea vrbe ad Chriſtum conuertit eo maximè miraculo, quòd filium viri præpotentis vnicum defunctum ſua oratione ad vitam reuocaſſet. Quo miraculo Baptiſmum ſuſcipientes, templa Deorum, quæ reſtabant, demoliti ſunt. Tandem S. Epiſcopus multis pro Eccleſia perfunctus laboribus, in die Paſchatis poſt ſacra peracta, aſtanti populo propinquam mortem ſuam denunciat, & illum ad ſuſceptam fidem retinēdum hortatus, paulò poſt animam Deo reddidit, in æde SS. Apoſtolorum; quæ hodie S. Abundij nominatur, humatus. Illum Comenſes, vti præcipuum patronum, ſumma celebritate venerantur.

Eutyches, & Neſtorius Hæretici.

Abundius à Leone I. ad Imp. mittitur.

Flauianus Epiſcopus Conſtantinopol. damnatur.

Miraculo Filius parentum vnicus excitatur.

Ex Breu. Eccleſ. Comen.

ANNOTATIO.

EX Tabella Epp. Comenſ. qui in epiſcopio in pariete depicti ſunt, S. Abundius IV. Epiſcopus fuit. Cuius corpus, vrbe ciuili bello fœdata, circa ann. Dom. 1400. *in maiorem eccleſ. translatum fertur.*

Hymnus S. Abundij ex vet. Breu. Comen.

PRæſens exultet concio
Abundij Sacro die,
Gregem qui ſuum trucibus
Luporum vellit faucibus.
Doctrinam Chriſti prædicans,
Potentiamq; eius reſerans
Ad lucem Regis mortuum
Reſuſcitauit filium.
His ita curis deditus
Spiritu ſapit exitum,
Cœli ſumpturus gloriam,
Suis parat concordiam.

In Paſchæ quippe gaudijs
Ciues conuiuas habuit:
Quibus refectis epulis
Geſtatur hinc ab Angelis.
Nobis tu pater filijs
Plenis ſuccurre criminum
Aggredientum tumulum
Culparum dele cumulum.
Te gubernante valeat
Iſta Comenſis patria
Quæ Chriſtum noſcit Dominum
Per tuum patrocinium. Amen.

DE S. GVIDONE ABBATE POMPOSIANO.

GVido honeſtis parentibus Rauennæ natus, & piè educatus, adoleſcens Romã proficiſcitur, ibiq; factus clericus, dũ Hieroſolymitanã peregrinationẽ

 ſuſcipere

Martinus Eremita continentiſſimus. ſuſcipere cogitat, vt Rauennam ſub Martini Eremitæ viri continentiſſimi in Inſula apud Pompoſiam habitantis diſciplina manſurus reuertatur, in ſomnis admonetur. Cœleſtibus itaq; monitis obtemperans, ſub Martino tres annos commoratus Pompoſiam venit, inde ad monaſterium S. Seueri ab vrbe Rauenna 3. M.P. diſtans. Fama autem probitatis, & virtutis ſparſa, Abbate Pompoſiæ defuncto ſubrogatur, quo tempore Albertus pater, & Gerardus frater ſæculo relicto Chriſti ſeruitio ſe ſe dedunt. Guido factus Abbas monaſterium ſumma prudentia adminiſtrans, multis miraculis ſanctitatem ſuam declarauit, in quibus hæc referre ſufficiat. Quidam ex operarijs monaſterij ex alto cadens S. Abbatis merito illæſus ſurrexit. Martinus monachus in cellula à monaſterio 3. milliarijs diſſita defunctus ad S. Guidonis preces reuixit, ac locis tormentorũ fratribus enarratis, triduo poſt percepta Abbatis benedictione, quieuit in pace. Cum Heribertus Epiſcopus Rauennatum monaſterium Pompoſianum, ſecum ductis armatis viris, odio in virum Dei ſtimulatus, demoliri vellet. S. Guido cum monachis ad orationis præſidium confugit. Adueniens itaq; Epiſcopus, & eccleſiam ingreſſus ita mutatus eſt, vt Abbatem humaniſsimè affatus cum eo deinceps amicitiam coluerit. Cũ Gobehardus Heriberti ſucceſſor Pompoſiæ cibum in refectorio cum monachis caperet, ex aqua ante Abbatem poſita ſibi afferri iuſſit, quæ, ſtupente Epiſcopo in vinum optimum conuerſa eſt. Tanta erat Guidonis Abbatis ſanctitas, vt infirmi certatim aquam, qua ille manus abluiſſet, arriperent, quod ea abluti ſanabantur à morbo. Ab Henrico II. Imp. in Italiã veniente mutatus, inuitus iter arripuit, quòd, vt monachis prædixerat, non amplius eum viſuri eſſent. Cum Parmam itaq; & Iuliam (quam Burgum S. Donnini nunc dicunt) vt occurreret Imperatori veniſſet, ira ægrotauit, vt 3. Non. Aprilis an. ſal. 1046. vita excederet, campanis nullo pulſante ſonantibus, & cæco ad ſacri corporis contactum lumen oculorum recipiente. Corpus ab Imp. Veronam, vbi aliquot infirmi diuinitus ſanati ſunt, primum delatum deinde Spiram in Germaniam, vbi auguſto ei templo excitato præcipuo honore colitur, translatum eſt. *Ex Cron. monaſt.* Pompoſiani, Hieronym. Rub. lib. 5. Hiſt. Rauenn. Carol. Sigon. lib. 8. de Regno Ital & alijs.

Albertus Pater, & Gerardus frater.

Mirac. 1. de vita.

Operarius ex alto cadẽs illęſus ſurgit.

2. Monachus Guidonis precibus ex mortuo reſurgit.

3. Epiſcopus odio exardeſcens, amore in Guidoné flagrat.

4. Aqua in optimum vinum cõuerſa.

Miracul. in morte.

1. Campanæ ſponte ſonãt.

2. Cæcus lumẽ occulorũ recuperat.

3. Infirmi diuinitus ſanantur.

A N N O T A T I O.

H*Ac die Natalis S. Guidonis Rauennæ & Pompoſiæ celebratur: Spiræ verò prid. Kal. April. vbi translatio non Natalis ea die recoli videtur.*

DE S. MVSA VIRGINE ROMANA.

MVſa puella, & Virgo Romana, quæ S. Gregorij Papæ tẽpore vixit, adhuc paruula mirabili B.M. Deigenitricis multis virginibus comitatæ viſione huiuſcemodi dignata eſt. Nocte quadã, dum Muſa placidè dormiret illi B. Deipara cum virginibus candida veſte indutis apparens ſic eam affata dicitur, vt ſi ſe illis virginibus adiungi vellet, nihil leue, nihil puerile ageret, ſeque à riſu, & iocis contineret: ſic enim fore, vt poſt trigeſimum diem voti ſui compos fieret. Puella itaq; poſthæc in alteram mutata, omnem leuitatem puerilem in admirandam grauitatem conuertit. Quam mutationem parentes mirati, ac cauſam percunctantes, ab ea quid ſibi à Deigenitrici præceptum fuerat, quodque poſt 30. dies ad illius obſequiũ, transferenda foret, intelligunt. Vigeſimo quinto itaq; die febre corripitur: trigeſimo autem die cum rurſus genitrix Dei cum eiſdem virginibus adparens eam vocaret, illa *Ecce Domina venio, Ecce Domina venio* reſpondens de corpore exiuit. *Ex lib. 4. Dialog. S. Greg. Pap. cap. 17.*

Gemina B. M. Deigenitricis apparitio.

AN-

ANNOTATIO.

ANton. Gallonius in lib. virgg. Rom. ſcribit S. Muſam, cum ſibi B.V.M. apparuit, quinquennem fuiſſe. Quod vnde acceperit, neſcio D. Gregorius enim loco citato paruulam quidem nominat; ſed non quinquennem.

Aprilis die 3.

DE S. PANCRATIO EPISCOPO TAVROMITANO, ET MARTYRE.

PAncratius Antiochenus S. Petri Apoſtoli diſcipulus, cum eo in Italiam veniens, ſeu ab eo Antiochiæ adhuc exiſtente Epiſcopus ordinatus, Taurominiumq; in Siciliam primus eius vrbis Epiſcopus deſtinatur. Is cum in Rhomillam, & Lacaonidem piratas nauigans incidiſſet, illos fide eis prædicata, ad Chriſtum conuertit. In Inſulam ingreſſus, Falconis, & Liſſonis, aliorumq; Dæmonum euertit ſimulachra, ac Taurominij Præfectum Bonifacium nomine prædicatione, & miraculis ad Chriſti Domini fidem perduxit. Templumq; illi ædificare perſuaſit. Multos ex Gentilibus in dies, cum ægrotos eum ſanare aliaq; ſigna edere cernerent, D.N. per ſacrum lauacrum conciliabat: Sed eum abſente Bonifacio viris agreſtibus, & montanis prædicaret, ab illis interfectus martyrio coronatur. *Ex Menolog. Græcorum.*

ANNOTATIO.

VEriſimile eſt S. Pancratium à S. Petro, dum Antiochia Romam tenderet, ac in Siciliam diuertiſſet, Epiſcopum Taurominitanum ordinatum fuiſſe: Nam eo tempore S. Marcianus Epiſcopus Syracuſanus, & S. Apollinaris Rauennæ ordinati ſunt, conſtat autem Apollinarem cum Petro Antiochiam Romam veniſſe.

Aprilis die 4.

DE S. AMBROSIO EPISCOPO MEDIOLANENSI, Et Eccleſ. Doctore, vide die 7. Decemb.

DE S. GVLIELMO EREMITA APVD SECVLVM IN SICILIA.

GVlielmus Eremita, apud Seculum oppidum Syciliæ Syracuſanæ Diœceſis vitam ſolitariam in cellula, quæ vix hominem caperet, incluſus duxit, aſſiduis vigilijs, orationibus, ieiunijsq; Deo deſeruiens, & corpus ſuum verberibus affligens. Cuius ſanctitas miraculis declarata eſt. Inuitato eo ab amico ad comedendum cum vinum deeſſet, vxor amici vas vacuum Gulielmi iuſſu repetens, illud vino plenum diuinitus inuenit. Cum mortem ſuam eidem amico prædixiſſet, & calceos ſuos ad domum illius detuliſſet, ſequenti nocte Prid. Non. Aprilis an. ſal. 1404. ex hac vita migrauit, campanis nullo pulſante ſonantibus. Populus Seculenſis hac nouitate cõmotus ad cellulam B. viri pergens, illius cadauer genuflexum, manusq; adhuc in cœlum tendens, & locum cœleſti quodam ſplendore illuſtratum inuenit. Cum autem lis eſſet, in qua eccleſia ſepeliri deberet. Corpus plauſtro impoſitum à iunctis bobus ad eccleſiam S. Mathæi, quæ maior eſt, delatum, ibi in arca marmorea cõditum eſt. Ad cuius tumulum plura ſuper ægrotis morbis inſanabilibus oppreſſis miracula ſunt patrata. Cum autem peſtis vicinas vrbes, & oppida graſſaretur, ſeculum S. Gulielmi capite in publica ſupplicatione delato ab ea illæſum ſeruatum eſt. *Ex vita eiuſd. M.S. ex op. Seculen. habita.*

Mirac. 1. Vas vacuum vino diuinitus repletur.
2. Campanæ vltrò perſonant.
3. Corpus S. Gulielmi geniflexũ, manusq; in cœlum tendens reperitur.
4. Ægroti morbis inſanabilibus ſananẽ.
5.
6. Seculum S. Gulielmi à peſte liberatur.

ANNOTATIO.

Paulus III. Pont. Max. vita S.Gulielmi examinata, vt illius Natalis hac die Seculi celebretur, conceſſit. Ex diplomate an. 1537. die 26. Febr.

Alter Gulielmus in Sicilia ſanctitate clarus fuit: de quo die 16. huius agetur.

Aprilis die 5.

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS AGAPE, Chionia, & Irene apud Aquileiam.

Agape, Irene, & Chionia virgines, & ſorores, Chriſtianæ apud ſtagnū non longè ab eo loco, in quo S.Chryſogonus ſecuri percuſſus fuerat apud Aquileiam, morabantur. Cum autem S. Chryſogonus in ſomnis Zoilo Presbytero apparens dixiſſet, fore vt S. Anaſtaſia tribus ſororibus ſocia in agone martyrium cum illis conſumaret, illa vbi id à Zoilo accepiſſet, ad ſanctas virgines ſalutandas venit, & illis miniſtrauit. Quod cum Diocletianus didiciſſet, virgines comprehendi, & Præfecto regionis excruciandas præſentari iubet. Quod cum factum fuiſſet, illæq; in fidei confeſſione conſtantes permanerent, Siſinnio Præfecto tradūtur: qui Agapen. & Chioniam in ignem miſit, in quo intactæ animas Deo reddiderunt. Irenen verò vnus militum ſagitta transfixit. Cum prius carcerem, quòd ſacros codices contra Imp. edictum occultaſſet paſſa eſſet. Quarum corpora S. Anaſtaſia collecta honorificè condidit apud Aquileiam. *Ex Menol. Græc. Martyrol. Vſuard. (licet eas Theſſalonicæ paſſas velit) ex Paſſ. S. Anaſtaſiæ. Ex Pet. in Catal. lib. 4. cap. 27. Qui tamen quædam inuериſſimilia miſcet.*

ANNOTATIO.

Martyrol. Rom. Vſuard. & Ad. ſecutum virgines has Theſſalonicæ paſſas refert: ſed ex earum actis à Metaphr. & Græcis in Anthol. relatis, ex actis S. Anaſtaſiæ mart. ex S. Anton. in Hiſt. p. 1. tit. 8. c. 1. Bonino Mombrit. tom. 1. & Tab. Eccl. Aquileien. quæ illas hac die celebrat, apud Aquileiam paſſas apparet. Forſè aliæ virg. huius nom. vt fieri potuit Theſſalonicæ paſſæ ſunt. Rurſus circa diem diſcrimen eſt. Nam Martyrol. Roman. cum Vſuard. & Ad. de eis die 3. April. agit. Græci die 16. eiuſd. Tab. Eccl. Aquileien. hoc die. Cum itaq; illæ Theſſalonicæ paſſæ ſint ſub Maxim. Galerio, ex Metaph. hæ verò Aquileiæ ſub Decio. ex Act. S. Anaſt. diuerſas eſſe oportet.

Aprilis die 6.

DE S. XYSTO PAPA, ET MART. HVIVS NOM. I.

Xyſtus Romanus ex regione viæ Latæ poſt S. Alexādrum Hadriano Imper. Pontificatum tenuit. Is multa conſtituit: in ijs, ne vaſa, pallæ & aliæ ſacræ res, ab alijs, quàm ab Eccleſiæ miniſtris tangerētur. Ne Epiſcopi Romam vocati, à ſuis abſq; Sedis Apoſtolicæ litteris reciperentur, vt in Miſſa Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabbaoth cum ijs, quæ ſequuntur, diceretur. Cum Galliæ Chriſtiani, qui eos in fide cōfirmaret. poſtulaſſent, Peregrinum ciuem Rom. qui martyrio coronatus eſt, ad eos miſit. Præfuit Eccleſiæ annos 10. menſes 3. dies 21. & ter menſe Decembri habita ordinatione Presbyteros 11. totidem Diaconos, Epiſcopos 4. creauit. Ipſeq; martyrio affectus in Vaticano apud S.Petrum ſepultus eſt. *Ex Damaſo, & Plat.*

Xyſtus quædam ſalutaria decernit.

AN-

ANNOTATIO.

Licet Xyſtus Pontificatum Hadriano Imp. geſſiſſe referatur: viuente tamen adhuc Traiano an ſal. 117. die 29. Maij. Ex Cronol. Panuin. ac ex Plat. creatus eſt. Eſt tamen circa tempus, quo vixit, inter ſcriptores diſſidium: nam Euſeb. lib. 4. cap. 5. Hiſt. Eccleſ. annos 12. præfuiſſe ait. Marianus Scot. annos ferè 11. tribuit. Onoph. Panuin. ann. 9. menſes 10. & aliquot dies. Qua in re Damaſo, Plat. & Baronio in Annal. Eccleſ. ſtandum eſt. Inter ſcriptores de tempore quo vixit Xyſtus, diſſidium.

DE S. SECVNDO MART. ET PATRONO ASTENSI.

Secundus nobil. Aſtenſis, adoleſcens à Chriſtiana religione alienus, cum S. Callocerum ob Chriſtianam fidem in carcere detentum Hadriano Imper. viſitaſſet, & ſæpius de eadem fide diſſerentem audiſſet, ad Chriſtum conuerſus opportunitatem, quærebat, qua Chriſto, ſuſcepto Baptiſmate, ſe daret. Contigit autem, vt Sapritius Liguriæ Præfectus, cui Secundus ob generis nobilitatem familiaris, & charus erat, Derthonam ad S. Marcianum Epiſcopum in vinculis detentum puniendum ſe reciperet, quem Secundus vt S. Epiſcopum viſitaret, & alloqueretur, libenter comitatus eſt. Derthona autem, poſtquam Marcianum viſitaſſet, & ad perſeuerandum in ſuſcepta fide incenſus fuiſſet, Mediolanum vt SS. Fauſtinum, & Iouitam ibi in carceribus, vinctos inuiſeret, ab eiſq; ſalutari lauacro recrearetur, contendit. Vbi à SS. martyribus in fide plenius eruditus Baptiſmum percepit, ſacra etiam cõmunione refectus, quam & ad S. Marcianum deferendam accepit. Dum verò Derthonam regreditur, cum nauem, qua Padum flumen traijceret, haud inueniſſet, ferunt illum cum equo ductore Angelo fluuium, quaſi terram ſolidam pedibus calcando, ſuperaſſe. Vbi Derthonam veniſſet, Sapritius Marcianum extra vrbem ductum decollari iuſsit, quem cum Secundus noctu ſepeliſſet, idque reſciſſet Præfectus, ab eo grauiter obiurgatur. Cum autem Secundus ſe Chriſtianum eſſe liberè confeſſus fuiſſet, Sapritius illum de hac mente promiſsis, & minis deducere conatur, ſed fruſtra. Quare illum primùm denudari iubet: deinde in equuleo ſuſpenſum torqueri; tum depoſitum fuſtibus grauiſsimè cædi. Quos cruciatus Secundus fortiter perferens in obſcuriſsimum carcerem truditur: quo ab Angelo ereptus, Aſtis ad Calocerum adhuc in cuſtodia tentum venit. Sapritius poſtero die Secundo minimè inuento. Aſtas Calocerum puniturus reuertitur, & ibi Secundo cum Calocero in eodem carcere reperto, vtrumq; reſina piceq; feruenti, quòd Deos colere conſtanter reſpuerent, perfundi iubet, ac Calocero Albingaunum nouis ſplicijs afficiendum miſſo, Secundum capite plecti imperat. Cuius corpus à Chriſtianis conditum, poſtea templo ſibi auguſto in medio vrbis extructo collocatum fuit. Cuius translatio ann. Dom. 1957. Kal. Iunij celebrata eſt. *Ex eius vita M. S. poſtea ſermone vernaculo edita. Quę tamen cenſura aliqua indigere videtur cum nonnulla minus veriſimilia contineat.*

Secũdus fluuium Padum quaſi terram ſolidam equitans calcando traijcit.

ANNOTATIO.

Hac die natalis S. Secundi ab Eccleſ. Aſten. maxima celebritate colitur: licet Martyrol. Rom. illam 4 Kal. April. recolat. Qua die Brixia ſuum Secundum commemorat. Quapropter cum duos Secundos martyres habeamus (vt interim alios huius nomin. martyres taceam) vnum Aſtenſ. alterum Brixianum crediderim illum Secundum, qui Mediolanum ad SS. Fauſtinum, & Iouitam veniſſe legitur, nõ Aſten. ſed Brixianum fuiſſe, id enim, cum eſſent eiuſdem patria, veriſimilius videtur. Binos Secundos habet hæc dies Aſtenſem, & Brixianum.

DE S. COELESTINO PAPA HVIVS NOMINIS PRIMO.

COeleſtinus Romanus ann.ſal.423. S. Bonifacio ſubrogatus Pontificatum, Theodoſio Iuniore, & Valentiniano Imperat. ſumma cum laude geſſit. Nam inter alia eius præclara geſta baſilicam Iulij dedicauit, eamque ampliſſimis, & prætioſis muneribus exornauit. Decreuit vt in Principio Miſſæ Pſalmus *Iudica me Deus,& diſcerne cauſam meam de gente nõ ſancta ab homine iniquo, & doloſo erue me* diceretur,& inter Epiſtolam, & Euangelium Graduale caneretur. Hiberniam miſſo S.Germano Epiſcopo Antiſiodorenſi, & Scotiam, miſſo Palladio viris doctrina, & ſanctitate conſpicuis ad fidem Chriſti perduxit. Neſtorium Epiſcopum Conſtantinopolitanum B.Vriginem Mariam non eſſe Dei matrem appellandam aſſerentem coacta Epheſi 200. Epiſcoporum Synodo damnatum depoſuit. His,& alijs benegeſtis ann. Pontificatus 8.menſe 10 ac 17. dies cùm menſe Decembri ter habitis Ordinationibus Presbyteros 32. Diaconos 12. Epiſcopos 42. creaſſet, 8. Id. April. ceſſit è vita in cœmeterio Priſcillæ via Salaria ſepultus. *Ex Pontif.& Plat.*

Cœleſtini decreta.

Cœleſtinus Neſtorium Maternitatē B.V. negantē deponit.

ANNOTATIO.

COrpus Sancti Cœleſtini Papæ Mantuæ his temporibus eſt,ibique magnam habet venerationem.

DE S. PHILARÆTO MONACHO TAVRIANENSI.

PHilaretus ſiculus patria Panormitanus monachus S. Baſilij, S. Heliæ Abbatis diſcipulus, apud Taurianum in Calabria monaſticam vitam duxit: quo tempore SS.Fantinus, Nilus,& Bartholomæus ſanctitate florebant. Is multa poſt ſe ſanctitatis argumenta reliquit,& in eodem cœnobio apud Taurianum deceſſit. Cuius brachium adhuc in eccleſia ſuo nomini dicata vnà cum S.Heliæ Abbatis corpore religioſè aſſeruatur,& colitur. *Ex Cron.Calab.*

ANNOTATIO.

M*Em.S.Philarati Paulus Reg.& Dauid Rhomæus in Catal.SS. Regni Neapol.*

DE S. AMANDO COMITE GISALBÆ.

AMandus Giſalbæ (quod caſtrum agri Bergomen. inter Bergomum, & Brixiam ſitum eſt, à Bergomo 8.M.P. plus minus diſtans) Comes pijs operibus addictus acceptabilemq́, Deo vitam agens,templum *S.* Laurentio martyri ædificauit,illudq; amplis redditibus multis ei prædijs attributis dotauit: quod poſtea in Abbatiam erectum fuit:deq́; S.Amandi nomine appellatum: cum verò aliquot annos ibi tanquam in cœnobio vitam religioſam duxiſſet,ann.ſalut. 515.8. Id. Aprilis ex hac mortali vita deceſſit, in æde S. *Mariæ* eiuſd. pagi,vt epitaphium ſuum declarat conditus. *Ex lib.qui Vinea Bergomen.inſcribitur.*

ANNOTATIO.

VEreor ne error circa tempus interceſſerit: qua in re propria illius acta,ſi extant, conſulenda ſunt.

DE SANCTA GALLA VIDVA ROMANA.

GAlla nobiliſſima Symmachi viri Conſulatis filia, viro, cui nupſerat, poſt annum orbata, adduci non potuit, vt alteri nuberet; licet, iuuenis, formoſa, & locuples eſſet, illam quæ medici, vt alicui viro copularetur, ne ob caliditatem barbam emitteret, vt homines, ſuaderent: ſed ſe ſe in monaſterio apud S. Petrum recipiens, cum monialibus vitam egit. Ea cum cancro in mamillis exorto torqueretur, quadam nocte S. Petrus Apoſtolus apparens, illam, quod breui ad ſponſum migratura eſſet, ſolabatur. Cui illa, ſe Benedictam monialem, quam valde amabat, comitem cupere cum dixiſſet, reſpondit Apoſtolus ſe comitatam diſceſſuram, Benedictam verò poſtea, & ipſam in cœlum euolaturam. Quæ cum Galla Præpoſitæ narraſſet, ſacris munita myſterijs poſt tres dies cum vna ex monialibus obdormiuit. an. ſal. circiter 542. *Ex lib. 4. Dialog. S. Gregor. Pap. cap. 15. Ex lib. Virg. Rom. in Benedicta V.* S. Petri Apparitio.

ANNOTATIO.

HAc die nonnulli in eius vita migraſſe illam tradunt: Martyrol. tamen Roman. Natalē illius 3. Non. Oct. memorat. Sed illud fortè quiſquā mirabitur, cur cū ex S. Greg. loco memorato inter obitum S. Gallæ, & S. Benedictæ V. 30. dies tantum interfluxerint. Martyrol. nihilominus Rom. S. Gallæ tranſitum die 5. Oct. Benedictæ verò die 6. Maij referat: cū tamen S. Galla moriendo Benedict. 30. diebus præceſſerit.

Aprilis die 7.

DE S. HEGESIPPO CONFESS. ROMAE.

HEgeſippus ex Iudæo ad Chriſtum conuerſus doctrina, & vitæ ſanctimonia Hadriano, & Antonino Impp. floruit, vicinuſque Apoſtolorum temporibus, Actuum Eccleſiaſticorum à Paſſione Domini ad ſuam vſque ætatem Hiſtoriam ſimplici ſtylo contexuit, vt quorum vitam moreſque ſectabatur, dicendi quoque exprimeret characterem; multaque ad credentium vtilitatem hinc inde congregans in quinque libros digeſſit. Hiſtoriam quoque Iudaicam à Mathathia Machabæorum patre ad belli Iudaici ſub Veſpaſiano, & Tito finem eleganti Sermone compoſuit. Scripſit & aduerſus Idola. Romam venit Aniceto Pontif. *M*axim. à quo factus Diaconus vſque ad Eleutherij tempora perſeuerauit. Qui tandem de Chriſtiana religione benemeritus 7. Idus Aprilis ſancto fine quieuit. *Ex D. Hieron. lib. de Script. Eccleſiaſt. & de vir. Illuſt. ac ex Euſeb. lib. 4. cap. 21. & alijs locis Hiſt. Eccleſ.* Hegeſippus ſcriptor egregius.

ANNOTATIO.

SVnt, qui lib. quinque de excidio vrbis Hieroſolymæ non huius Hegeſippi eſſe exiſtiment: ſed vel alterius, Hegeſippi, vel alicuius, qui libro ſuo autoritatem ex tanti viri nomine comparare voluerit. Quod ſatis probabile inde apparet, quòd Conſtantinopolis mentionem faciens eam vrbem Romanæ dignitate parem effectam tradit, quod ſanè Gratiano, & Theodoſio Imperat. factum in Concil. Conſtantinopolitan. legitur.

adiutorem Epiſcopalis officij adhibuit. Inter quos maxima interceſſit familiaritas. Cum autẽ Amantius vitæ finem ſibi adeſſe præſentiret, Abundium à ſe delectum ſucceſſorem adhuc viuens ordinauit, moxq́; in morbum incidens, breui ex hac in alterã vitam digreſſus eſt 6. Idus Aprilis ann. ſalut. 460. circiter. *Ex Breu. Comen. & alijs eiuſd. Eccleſ. monum.*

ANNOTATIO.

Sanctus Amantius Leone I. Pontif. Epiſcopus creatus eſt, SS. Anatolij Epiſcopi Conſtantinopolit. Euſebij Epiſcopi Mediolanen. (cuius erat ſuffrag. licet poſtea Epiſcopus Comen. Patriarchæ Aquileien. ſuffraganeus effectus fuerit) & Nicetæ Aquileien. contemporaneus fuit.

Hymnus S. Amantij ex Breu. vet. Comen.

Magna quidem tunc gratia
Comenſem intrat patriam:
Cùm Beatus Amantius
Hanc regebat Eccleſiam.
Hic nam ſuccedens tertius
Præſul almus Amantius,
Beneuolus, vt decuit,
Paſtoris ſedem tenuit.

Viuendi qui iam terminum
Ingrediens Abundio
Gregis committit regimen,
Hoſtis ne oues perderet.
Sit laus Patri pro munere
De tanto Sancto Præſule,
Proliq́; cum Paraclito
Vni, trinoq́; Imperio. Amen.

Aprilis die 9.

DE SS. MATYRIBVS, DEMETRIO, CONCESSO, Hilario, & Soc. Romæ.

Horum Martyrum nulla extat Hiſtoria, ſola viget *in Martyrol. Rom. memoria, ex antiquo Martyrol. monaſterij S. Cyriaci. Ex quo in Martyrologium Rom. tranſcripti ſunt. Ex Annotat. Baron.*

Aprilis die 10.

DE PLVRIMIS SS. MARTYRIBVS ROMÆ.

CVm S. Alexander Papa in cuſtodia apud Quirinum Tribunum detentus, Balbinam ipſius Quirini filiam à ſtrumæ morbo liberaſſet, plurimi ex ijs, qui in carceribus erant, eo miraculo commoti, & prædicatione S. Alexandri ad Chriſtum conuerſi, ab Euentioq́; Presbytero baptizati, & ſi abire poterant, pòteſtate ſibi à Tribuno facta, martirij tamẽ cupidi, palmam illius expectantes in vinculis remanere maluerũt. Qua propter eos Aurelianus iudex vbi Chriſtianos eſſe comperit, naui impoſitos ſaxis illorum collis alligatis in altum mare demergi iubet 4 Idus Aprilis. *Ex actis S. Alex. Pap.*

ANNOTATIO.

Nomina horum martyrum prorſus ignorantur: nec vbi eorum reliquiæ aſſeruentur, ſciri contigit.

DE

DE S. BEDA CONFESSORE APVD GENVAM.

BEda monachus cum vitæ probitate, & doctrina admirabili præſtaret, apud Karolum Magnum. cui chariſſimus fuit, aliquandiu commoratus, ſolitudinis deſiderio captus, quo Regi Regum à turbarum frequentia, & ſæculi tumultibus ſemotus vacare poſſet, ab Imp. cui id moleſtiſſimum fuit, receſſit, & ad Gulielmum Abbatem monaſterij ad Gauellum fluuium haud procul ab Hadria virum ſanctiſſimum contendit. Sub cuius diſciplina vnà cum Venerio Comite, & ſocio vitam diu duxit monaſticam in aſsiduis vigilijs, meditationibus, & ſacris lectionibus. Quam vſque ad quinquennium poſt Karoli Magni obitum produxit. Quo tempore, vitæ termino appropinquante, ſacramentis munitus inter Abbatis, & Venerij, manus expirauit 4 Idus Aprilis an. ſal. 820. Ad cuius tumulum mirabilia Deus operatus eſt. Cum autem, creſcentibus aquis, ea loca raros haberent habitatores, & S. viri ſepulchrum frequentari, coliq́ue deſiſſet. Quidam monachus Genuenſis eo veniens anno Domini 1225. Clam corpus illiud naui impoſitum in monaſterium S. Benigni apud Genuam deduxit, & honorificè condidit, ſignis ad tumulum ſubſecutis præſertim ſuper energumenis. *Ex Monum. Eccleſ. & Cœnobij præd. S. Benigni.*

ANNOTATIO.

SI vera ſunt, quæ de S. Beda narrantur; illud à magno illo, & venerabili Beda Anglico doctiſſimo diuerſum eſſe oportet; ille enim ante Karolum Mag. obijt circa an. ſal. 766. Ex Baron. in Annalib. deinde vel nunquam fuit in Italia, vel certè in ea non diu moratus eſt, obijtque in Anglia in ſuo monaſt. vbi corpus eius requieſcit. Vita tamen huius, quæ apud monachos S. Benigni eſt, cum vita S. Bedæ Anglici in multis confunditur.

Aprilis die 11.

DE S. LEONE MAGNO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

Attila Hunnorum Rex.

LEo Hetruſcus eo tempore rexit Eccleſiam, quo Attila Hunnorũ Rex Aquileiam triennio obſeſſam cępit, & diruit. Cui copias traijcere paranti; vbi Mincius in Padum influit, & Romam, vt illam diriperet, contendenti occurrit Leo malorum impendentium miſeratione commotus, ac barbaro, vt regrederetur, diuina eloquentia perſuaſit. Qui à ſuis interrogatus cur præter conſuetudinem Pontificis imperata tam humiliter faceret, ſe loquente Pont. aſtantem; ſibiq́ue gladio ſtricto mortem minitantem, niſi Leoni obtemperaret, veritũ fuiſſe reſpondit. Leo Romam reuerſus, ſingulariq́ue omnium lætitia exceptus, paulopoſt Genſerico Vuandalorum Regi vrbem inuadenti, vt ab incendijs, ignominijs, & cædibus abſtineret, eadẽ vi eloquẽtiæ & ſanctitatis opinione perſuaſit. Cum autem Eccleſiam à Neſtorianis, & Eutychianis opgugnati videret, totum ſe ad eam purgandam contulit. Quare Chalcedone coacto 630. Epiſcopũrum concilio, Neſtorius. Eutyches, & Dioſcorus hæretici condemnati ſunt; ipſeq́ue decreta eius concilij ſua auctoritate confirmauit. Poſthæc ad ſacras ædes reficiendas, ædificandaſq́ue ſe conuertit. Demetria pia fœmina eius ſuaſu baſilicam S. Stephani via Latina in ſuo fundo 3. ab vrbe milliario conſtruxit: ipſe verò alteram S. Cornelio via Appia cõdidit, multasq; alias refecit, & ſacra vaſa

Geinſericus Vuandalorũ Rex.

Concilium Chalced 630 Epiſcoporũ.

re-

reſtituit. In tribus baſilicis Petri, & Pauli, ac Conſtantiniana cameras extruxit. Monaſterium apud S. Petrum ædificauit. Sepulchro Apoſtolorum cuſtodes adhibuit, quos cubicularios appellauit. In actione myſterij ea verba adiecit, *Sanctum ſacrificium, immaculatam hoſtiam.* Sanciuit, ne monacha benedictum capitis velamen reciperet, niſi 40. annorum virginitatem probaſſet. His alijsq; Pręclarè geſtis, cum multa ſanctè, luculenterq́; ſcripſiſſet, ac Eccleſiæ annos 21. menſes 10. dies 28. præfuiſſet, creatis Presbyteris 81. Diaconis 31. Epiſcopis 81. 3. Idus Aprilis obdormiuit in Domino. *Ex Breu. Rom. Plat. & Pontif.*

ANNOTATIO.

QVa S. Leoni patria fuerit, nemo, qui vit. Pontif. ſcripſerit, exponit, memini tamen apud quendam legiſſe illum Blera (quod op. Sutrio prox. olim. C.E. fuit) natum eſſe. Sed Blerani nullum huius rei monumentum apud ſe extare aiunt.

Circa tempus, quo poſt S. Xyſtum III. ad Pont. euectus eſt an. ſal. 440. die 12. Maij, ac quo vixit in Pont. annos ſcilicet 21. conueniunt, non circa menſes, & dies. Marianus Scot. illi annos 21. tantùm tribuit Plat. in eius vita ſupra ann. 21. dies 43. Panuin. menſes 2. dies 2. adiungit. Qua de re Baron. in Annal. Eccleſ. ad ann. præd. qui Breu. Rom. ſequitur, conſule.

DE S. ISACCIO ABBATE APVD SPOLETIVM.

ISacius monachus ex Syria in Italiam veniens, cum Spoletium diuertiſſet, in
templum ingreſſus, in eo triduo integro non ſine omnium admiratione ora-
uit. Cum autem vnus ex eccleſiæ cuſtodibus illum verberibus, & iniurijs
templo eieciſſet, à dæmone ſtatim arreptus clamabat, *Iſacius me torquet, qui me* Mirac.
ſolus poteſt expellere. Iſacius miſericordia commotus eum orans à dæmone libera- Dęmoniacus
uit. Quare omnes ciues ad eum certatim accurrere, domum ſuam inuitando, & ab Iſacio tor
opẽ pro conſtruendo monaſterio offerrẽdo. Sed ille vrbe egreſſus haud procul queri quæri-
ab ea, cellulam extruxit. Cum verò iam multi ad eum diſcipuli conueniſſet, ſua- tur.
derentq́ue, vt oblatam pecuniam, & prædia in monaſterij conſtructionem acci-
peret, omnia reiecit; quaſi monachis nihil poſſidere liceret, oratorio duntaxat,
& cellulis ædificatis. Dicebat enim Monachus, qui poſſeſſiones quærit, mona-
chus non eſt. Multis miraculis enituit. Lingones, & alia inſtrumenta in hortum
deferri iuſſerat, ac ſequenti die latrones, qui furati venerant, mutata intentione Mirac. 1.
hortum colere inuenti ſunt. Quidam peregrini ſuas veſtes abſcõderant, vt alias
ab Iſacio reciperent; ſed miſſus vnus ex monachis ad eum locum proprias ip- 2.
ſorum peregrinorum veſtes retulit; quas Iſacius illis cum rubore abeuntibus do
nauit. Cum quidam S. Abbati duas ſportulas cibis plenas per puerum mitteret,
isq́ue vnam in via ſibi abſcondẽs ſeruaſſet. S. vir (qui furtum diuinitus nouerat) 3.
puero abeunti ait; *Vade, nam in altera ſportula, quã abſcondiſti, ſerpentem inuenies.*
Qui verecundatus abiens ita inuenit. His, & alijs S. Abbas miraculis, & operibus
clarus 3. Idus Aprilis circa an. ſal. 540. animam Deo reddidit. *Ex lib. 43. Dialog.
S. Gregor. Papæ. cap. 14.*

ANNOTATIO.

SAnctus Iſacius (ſiue Iſaac, vt ſanctus Gregorius ſcribit) vnus ex 300. viris, qui Iuſt. Imp. ex Syria in Italiam venere, fuiſſe videtur. Vixit tempore Sancti Gregorij Papæ, qui loco citato ſe hæc ab Eleutherio Sancti Iſacij familiari accepiſſe ſcribit.

DE S. BARSONVPHRIO CONFESSORE VRIAE.

BArſonuphtius, qui & Barſanus, ex Palæſtina in fines Salentinorum cũ SS. Cataldo Epiſcopo Tarentino, & Leucio Epiſcopo Brundiſino Aniceto Sum.Pont.veniſſe fertur: ac Vriæ primùm Chriſti Domini fidem diſſeminaſſe, eiuſque vrbis primum Epiſcopum à S.Cataldo ex Principis Apoſtolorum præcepto ordinatum fuiſſe, vnà cum Leucio primo Brundiſinorum Epiſcopo. Idq; ex antiquiſſima Eccleſiæ Vrien. traditione. Illud certum S. Barſonuphrium ab Vrienſibus, vti eorum præcipuum patronum, poſt SS.Chryſanthum, & Dariam (qui ob eorum reliquias ibidem reconditas maximam habent venerationem) hac die, & 3.Kal.Sept.celebrari. *Ex vita M.S.S.Cataldi.*

ANNOTATIO.

PAulus Regius libr.de SS. Regni Neapolit. p.1. & David Rhomæus in Catal.SS. eiuſd.Reg.S.Barſonuphrij meminere Eremitam Aegyptium illum appellantes.

Aprilis die 12.

DE S. ZENONE EPISC. VERON. ET MARTYRE.

Mirac.
1. Dæmoniacũ aquis penè ſuffocatum diuinitus ſanat Zeno.
2. Galieni Imper. filia à Dæmone oppreſſa liberatur.
3. Piſcis ſuper ebullientem aquam extat
4. Cadauer ſecundo fluminis curſu delatum ad vitam excitat.
5. Atheſis ad ſuperiores vſq; feneſtras S Zenonis excreſcens ianuam non ingreditur.

ZEno VIII. Veronæ Epiſcopus, adhuc iuuenis, in ſecretiore vrbis parte conuerſioni infidelium intentus morabatur, orationibus, & ieiunijs vacans, donec prædicandi ſibi à Domino daretur occaſio. Vir erat ingenio præſtãs, acri iudicio, & rebus gerendis prudens, eloquentia verò ita excellens, vt plurimos pareret Ieſu Chriſto fideles, & ad eum amandum inflammaret. Erat enim miris valde, & eloquio adeò ſuauis, vt homines diuinum quiddam in illo ſuſpicerent. Plura edidit miracula in quibus illud memorandum, quòd ab oratorio egreſſus ad piſcandum hominem, qui ſe dæmonis impulſu vnà cum plauſtro cui inſidebat, & bobus in Atheſim flumen præcipitauerat, ſigno crucis fugato dæmone iã penè ſuffocatum extraxit, & vitæ reſtituit. Romam à Galieno Imp. accerſitus illius filiam à dæmone dirè vexatam liberauit, cumq́, Imp. coronam aureã, quã in capite geſtabat, illi dono dediſſet, illam Zeno illico comminutam pauperibus diſtribuit. De quo, & illud mirum narratur, quòd cum aduenientibus Galieni ſatellitibus S.Epiſcopus tres electiſſimos piſces, dum piſcaretur, donaſſet, illiq; quartum ſurripuiſſent, quartus non modò coqui non potuit; ſed per ebulliẽtẽ aquam natare videbatur. Veronam reuerſus Deorum ſimulachra facultate ſibi ab Imp.conceſſa, confregit: quod cùm plurimi indignè ferrent, ſtupendo miraculo concitatum furorem illorum ſedauit, nam cadauer hominis ſecundo fluminis curſu delatum ad ſe vocando traxit, ac, quod non minori fuit admirationi, ad vitam reuocauit. Quo gemino miraculo vniuerſa penè ciuitas, abiecto Deorum cultu, Chriſto nomen dedit. Multa ſcripſit eleganter in nouum, & vetus teſtamentum. Tandem Eccleſia Veronenſi optimè conſtituta Prid. Idus Aprilis martyrio coronatus abijt in Cœlum. Corpus in oratorio ad Atheſis ripam, vbi viuens morari conſueuerat, conditum, Pipino Rege in baſilicam ſuo nomini dicatam tranſlatum eſt. De quo S.Greg. Pap. prodigium hoc valde memorandum refert, quòd cum Atheſis vrbem inundans vſque ad ſuperiores Eccleſiæ S. Zenonis feneſtras excreuiſſet, haud illas tamen, neque ianuam eſt ingreſſus At qui in eccleſia conſiſtentes, aquam ad ianuam eccleſiæ accedentes hauriebant, & bibe-

bibebant, licet uti ſolidum elementum in eccleſiam S. martyris non diffluerct. *Ex lib. Aug. Valerij Ep. & Card. de SS. Epp. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

ETſi, quo genere martyrij S. Zeno occubuerit, ignoratur; Illum tamen martyrem eſſe dubitari non debet, Cum eum S. Greg. Papa. lib 3. c. 19. Dialog. martyrem vocet, & Eccleſ. Veronenſ. Illum ſemper, vti martyrem coluerit. Accedit (quod maius eſt) auctoritas Martyrol. Rom. vt plures ſcriptores omittamus de S. Zenone mart. verba facientes, in quibus Paul. Diac. lib. 18. de Geſt. Rom. in Mauritio.

Hymnus S. Zenonis ex eius off. ant.

PRæſulis ſancti redeunt colenda
Feſta Zenonis Dominum ſequentis,
Qui diem nobis celebrem ſacrauit
Fine beato.
Martyr Excelſi fuit, & Sacerdos,
Gentes effrenas penetrans marinas,
Inde Veronam Deus hunc ad vrbem
Mittere curat
Qua Deo multum populum lucratus
Inſtruit verbis, ſolidauit actis,
Pro Deo tandem patiendo mortem
Viuit in æuum.
Nunc in æternum meritis coruſcat
Clarus, & mũdo manifeſtus omni,
Qui Deo ſoli ſtuduit placere
Corpore viuens.

DE S. LAZARO DIACONO, ET MART. TERGESTINO.

LAzarus Diaconus Tergeſti Antonini Imp. temporibus deſeruiens Domino, ac in domo ſua fideles excipiens, illos fouebat, & ſuſtentabat. Accuſatus apud Pompeium Præſidem, quod Chriſtianus eſſet, & Chriſtianos domi ſuæ exciperet, comprehenditur, & cum Chriſti Domini fidem coram Præſide conſtanter prædicaret, eius iuſſu ore contunditur, deinde virgis cæditur: poſtremò in confeſſione fidei perſeuerans, capite truncatur. Corpus à Chriſtianis tumulatum, poſtea vnà cum alijs corporibus SS. Veronam 11. Kal. Iunij an. ſal. 755. translatum, ac in æde maiore S. Firmi conditum eſt. *Ex Monum. Eccl. Veronen.*

ANNOTATIO.

HVius S. Diaconi corpus vnà cum corpore S. Apollinaris Subdiaconi Tergeſtini, & mart. à S. Annone Epiſcopo Veronenſ. tempore ſupra memorato translatum fuit, vt lapideæ inſcriptiones habent dictæ eccleſ.

DE S. VISSIA VIRGINE, ET MARTYRE FIRMANA.

VIſſia virgo in perſecutione pro fidei Chriſtianæ confeſſione Firmi vrbe Piceni præclara paſſa eſt. Cuius ſacræ reliquiæ ibidem in eccleſia maiori celebratur aſſeruari feruntur. Eius dies feſtus in ea eccleſia Prid. Id. Aprilis. *Ex Tab. & monum. Eccl. Firmana.*

ANNOTATIO.

ACta ipſius vnà cum actis aliorum SS. ciuitatis Firmanæ ob bella, vt ferunt, perierunt.

DE

DE S. IVLIO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

IVlius Romanus poſt S. Marcum Conſtantio Imp. Pontifex creatus eſt, quo tempore Catholica eccleſia ab Arianis Imperatore fretis maximè agitabatur. Is decem menſium exilium ob Catholicam fidem paſſus, Conſtantino iuniore defuncto Romam rediјt, maximèq; pro tuenda Orthodoxa fide, & S. Athanaſio Epiſcopo Alexandrino reſtituendo, atque ab aduerſariorum calumnijs defendendo laborauit. Multa ſub eo habita ſunt concilia. Romanum 116. Epiſcoporum; in quo cum ſuis Epiſcopis interfuere Archiepiſcopi, Aquileien. Mediolanenſ. Rauennas, & Carthaginenſ. Agrippinenſe, in quo Epiſcopi Galliarum aduerſus Euphratam Epiſcopum Agrippinen. hæreticum conuenere. Antiochenum aduerſus S. Athanaſium abſque Rom. Pont. auctoritate. Et Sardicenſe aduerſus Epiſcopos Arianos, qui Catholicorum eruditionem pertimeſcentes adeſſe noluerunt. Habita ſunt etiam Concilia, Hieroſolymitanum pro Athanaſio, & Sirmienſe pro fide. Poſthæc Iulius ſe ad ſacras ædes, & mores corrigendos còuertit. Vnam baſilicam ad Forum Rom. alteram trans Tyberim ædificauit. Tria etiam conſtruxit cœmeteria, vnum via Flaminia, alterum via Aurelia, tertium via Portuenſi. Statuit ne Presbyteri in alio, quam Eccleſiaſtico foro conuenirentur. Vt Eccleſiaſticæ actiones à Notarijs, ſiue eorum Primicerio adnotarentur. Demum cum Eccleſiam annos 15. menſes 2. dies 6. ſanctè adminiſtraſſet, creaſſetque Presbyteros 18. Diaconos 3. Epiſcopos 9. Pridie Idus Aprilis an. ſal. 352. migrauit è vita in cœmeterio Callepodij via Aurelia 3. ab vrbe milliario ſepultus. *Ex Damaſo, & Plat.*

Multa ſub Iulio habita cõcilia.

Decreta Iulij.

ANNOTATIO.

NOn modò circa tempus, quo Iulius Eccleſ. præfuit: ſed & circa obitum illius diſſident. Nam conuenientes circa initium Pontificatus, (quod ann. 336. die 28. Nouemb. fuit) Alij illum ſupra annos 15. menſes 2. dies 6. ſeu 26. vt Damaſ. & Plat. vixiſſe volunt: Alij annos 16. menſes 5. dies 16. vt Onoph. Panuin. qui etiam illum die 12. Aug. obijſſe ſcribit: quod & Platina affirmat.

Baronius Iulium exilium paſſum fuiſſe negat, ad auctoritatem verò Damaſi Papæ in Pontif. negat illum lib. eſſe Damaſi.

DE S. DAMIANO EPISCOPO PAPIENSI.

DAmianus patria Ticinenſis ex Biſcoſſa, vt ferunt familia poſt Magnum Epiſcopus Papienſis factus eſt ob doctrinam, & ſanctitatem Partarito Longobardorum Rege. Fidem Catholicam aduerſus Monothelitas in Chriſto Domino vnam tantummodo voluntatem, & operationem aſſerentes defendit. Nã Epiſtolam Synodalem S. Manſueti Epiſcopi Mediolanenſ. cui familiaris erat, nomine ſcripſit; quæ in Synodo 6. generali Conſtantinopoli ſub Agathone Papa aduerſus Gregorium Patriarcham Cõſtantinopolitanum celebrata lecta eſt, & commendata. Cuius epiſtolæ ſunt verba. *Recta & vera fides eſt, vt ſicut in D. N. I. C. duæ ſunt naturæ, hoc eſt Dei, & hominis, ſic & duæ credantur eſſe voluntates, & operationes.* Vt autem doctrina, ſic & vitæ puritate claruit: quam Deus miraculis declarauit. Nam leproſum ſolo oſculo ſanauit, & vrbem ad ſolitudinem peſtilentia redactam, natis iam per eam virgultis, vt in ſaltibus, indictis triduanis ieiunio, & ſupplicatione ab ea contagione liberauit. Cum non parua inter

Damianus aduerſus Monothelitas, & Gregor. Patriar. Conſtã tinopolitanũ Mirac.

1. Leproſum oſculo ſanat.

2. Vrbem à contagione liberat.

Imp.

Imp. & Longobardorum Regem orta fuiſſet contentio, Damianus eloquentia, & opinione ſanctitatis illos conciliauit. Demum multis pro Eccleſia laboribus perfunctus, cum Ticinenſem Eccleſiam annos 30. adminiſtraſſet. Prid. Idus Aprilis, ceſſit è vita hac mortali, in eccleſia, quam ipſe S. Damiano martyri dedicarat, ſepultus. *Ex Anton. M. Spelta, poſt Guallam, & Breuent. in Miorum SS. Epp. Papienſ. vit. citatis.* Qui & hoc miraculum attexunt, quòd quidam Gallus Presbyter ſacras S. Epiſcopi reliquias ex eius ſepulchro auferre auſus fuiſſet, campanis vltrò ſonantibus deprehenſus eſt. 3. Campanæ vltrò perſonãt.

ANNOTATIO.

DE S. Damiano Paulus Diac. lib. 6. de Geſt. Longob. agit, vbi peſtem illam ſæuiſſimam deſcribit, & lib. 18. de Geſt. Rom. in Conſtantino eiuſd. meminit.

Hic error Gualla inſignis in ſuo Sanct. vitandus; Scribit enim S. Damianum ann. Dom. 454 Epiſcopum creatum eſſe; Cronologiæ Eccleſ. prorſus ignarus. Gualliæ error

Circa tempus huius S. Epiſcopi grauis dubitatio occurrit. Nam ſi epiſtolam illam Manſueti nomine ad concilium Conſtantinopolit. 6. ſub Agathone ſcripſit, vt Paulus Diac. lib. 18. in Conſtantino teſtatur, non videtur an. 690. ſub Sergio Papa, Epiſcopus creatus: ſed ſub Agathone an. 679. vt Baron. in Annal. annotat. circiter, ſeu paulo ante ſub Domno (cum Synodus Conſtantinopolit. 6. ad quam Damianus epiſtolam ſcripſit an. 680. celebrata ſit.) Quare ſi in Epiſcopatu ann. 30. vixit, obierit ann. circiter 709. Conſtantino Papa neceſſe eſt. Quòd verò eum die 23. Apr. obiiſſe ſcribunt, eaque die natalem eius celebrari, error ex typographo proceſſiſſe videtur.

DE S. ALFERIO I. ABBATE CAVENSI.

ALferius Salerni natus iuris prudentia, & moribus excultus Principi Salernitano charus fuit: à quo in Germaniam ad Imp. miſſus, in itinere in morbum incidit: ex quo ſi conualeſceret, ſe ſoli Deo inſeruiturum vouit. Sanitate itaque recuperata ſtatim ad monaſterium Cluniacenſe ſe cõtulit; vbi ſub S. Odilonis Abbatis diſciplina tantùm breui profecit, vt quemadmodum Luna inter ſtellas, ſic ipſe inter monachos ſanctitate prçluceret. Reuerſus in patriam, Cauæ (quæ ante Feneſtra dicebatur) ſolitariam vitam degens, breui inſigne cœnobium ſub Sanctiſſimæ Trinitatis inuocatione conſtruxit, cui primus Abbas multis in dies ad eum diſcipulis confluentibus præfuit. In quibus Leo Lucenſ. qui ſibi ſucceſſit, & Deſiderius, qui Abbas Caſinenſ. factus, poſtea Victor III. Papa fuit. Miraculis claruit. Nam cadens ex altiſſima rupe nihil ſenſit læſionis, & defunctum ſua oratione rediuiuum fecit. Obitũ ſuum ſex dies ante monachis prædixit; quibus poſt celebrationem lauit pedes. Ipſe verò ſexta die in ſpecu mortuus genuflexus quaſi orans inuentus eſt. ann. ſal. 1098. Henrico tertio Imper. In cuius funere dæmoniacus liberatus legitur. *Ex lib. SS. Regni Neapolit.* Miraculis, & ſpiritu præpelarus.

ANNOTATIO.

APud Paulum Regium libr. de SS. Regni Neapolit. in vita B. Alferij, pro Victore III. Papa, Victor II. & pro Henrico III. Imp. Henricus II. ſcriptus eſt.

Aprilis die 13.

DE S. IVSTINO PHILOSOPHO, ET MART. ROMÆ.

IVſtinus philoſophus, Neapoli in Palæſtina natus, philoſophiæ addictus, in Stoica, Pythagorica, Platonica, & Peripatetica apprimè verſatus fuit. Cum autem

autem cuiuſdam pij viri ſuaſu Chriſtianæ fidei libros legiſſet, eius deſiderio incenſus, & ad Chriſtum conuerſus ex eo maximè, quod Chriſtianos ad mortem impauidos, & ad omne ſupplicium pro Chriſto perferendum paratos viderat, acerrimus defenſor illius effectus eſt, ita vt Antoninus Pius eius orationibus delinitus epiſtolam Chriſtianis fauorabilem ad Aſianos ſcripſerit. In qua illud præcipuè Chriſtianos haud ob id, quòd Chriſtiani ſint, puniendos eſſe continetur. Multa ſcripſit, in quibus Apologias pro Chriſtianis ad Antoninũ Pium, & ad eius ſucceſſorem: ac pro Chriſtiana religione ad Senatum Rom. orationẽ paræneticam ad Gentes: Expoſitionem fidei: de recta confeſſione: ſanctiſſima eiuſdem eſſentiæ Trinitate: & alia, vt apud Hieron. de ſcript. Eccleſiaſticis, Euſebium Cæſarien. & Suidam legitur. Cum autem aduerſus Creſcentem Philoſophum Cynicum diſputaſſet, eiuſq; conuicti mores nepharios publicè arguiſſet, is odio inteſtino exagitatus, cum aliter vlciſci non poſſet, Iuſtinum Chriſtianæ religionis apud M. Antoninum Verum, & Lucium Aurelium Commodum Imperatores (qui quartam in Chriſtianos perſecutionem excitarant) accuſauit: Quorum iuſſu poſt oblatum ſecundum pro Chriſtianæ fidei defenſione librum capitalem ſententiam, quam ante præuiderat, excepit. *Ex Metaphr. apud Sur. tom. 2. Menol. Græc. & Euſeb. lib. 4. cap. 17. & 18.*

Antoninus Pius Iuſtini ſuaſu epiſtolam fauorabilem Chriſtianis ad Aſianos ſcribit.

ANNOTATIO.

GRæci Iuſtini agonem in 3. Id. Iunij referunt: cum quo Caritonem, Caritinam, Euelpiſtum, Hieracem, Peonem, & Valerianum paſſos ſcribunt.

Sunt qui Iuſtinum Pergami in Aſia coronatum velint vnà cum Carpo Epiſcopo, Papylo Diacono, & Agathonica fœmina, vt apud Vſuard & Adonem: quos Petr. in Catal. lib. 4. cap. 49. & 50. ſequitur. Verùm Martyrol. Rom. Metaphr. & Græci loco citato, & in Anthologio Romæ eum paſſum habent.

DE S. VRSO EPISCOPO RAVENNATE XVIII.

VRſus Epiſcopus Rauennatum poſt Liberium creatus eſt. Cuius religio, & ardens ſtudium circa Eccleſiam maximè enituit. Templi maioris enim ædificationem à fundamentis cœpit: cui *Ἀναστάσεως* nomen inditum eſt, quòd eius dedicatio Idibus Aprilis an. ſal. 383. (qua die Reſurrectio Dominica contigit) celebrata eſt. Tametſi poſtea de conditoris nomine appellatum fuit. Vrbem ſacris ædificijs, alijs exornauit, S. Baſſianum (qui poſtea Laudenſis Epiſcopus fuit) patris adhuc Gentilis perſecutionem declinãtem benignè excepit. Temploq; D. Apollinaris apud Claſſem præfecit: Quem poſtea S. Exuperantius Epiſcopum Laudenſem conſecrauit. Vrſus vbi annos 20. Eccleſiam Rauennatem piè, prudenterq; adminiſtraſſet, tandem an. ſal. 398. obdormiuit, ac in eodẽ templo ſepultus eſt. *Ex Monum. Eccleſ. Rauenn. & Hieron. Rub. in Hiſt. Rauenn. & Hieron. Rub. in Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

SAnctus Vrſus Siculus, genere nobiliſſimus, S. Baſſiani propinquus fuiſſe fertur. Qui Epiſcopatum Rauennatem adeptus poſt Liberium III. huius nominis S. Damaſo Pont. Maxim. Gratiano, & Valentiniano Imper. ann. Dom. 378. Ex ampliſſimo patrimonio, quod illi erat in Sicilia, in Eccleſiaſticis ædificijs, ac eleemoſynis multũ expendit.

Aprilis die 14.

DE SS. MARTYRIBVS TIBVRTIO, VALERIANO, ET MAXIMO ROMAE.

VAlerianus nobilis Romanus, Alexandro Seuero Imp. à S. Cæcilia virgine (quæ ſibi deſponſata fuerat) prima nuptiarum nocte monitus, ſe in Angeli tutela eſſe, nequid in ſe committeret, quò ira Dei in illum concitaretur, his verbis perterritus, ac Angeli videndi cupiditate ductus, ſe in Chriſtũ crediturum pollicetur, ſi Angelum videret. Cui illa cum id ſine Baptiſmo fieri non poſſe dixiſſet, hortatu virginis ad S. Vrbanum Papam pergens ab eo baptizatur, atque ad Cæciliam rediens illam cum Angelo orantem inuenit. Et vt Tiburtius frater eiuſdem Angeli viſione dignaretur, illum ab Vrbano Papa baptizandum curat. Cum autem vterq; patrimonio pauperibus diſtributo in Chriſtianorum corporibus ſepeliendis, & alijs pijs operibus occuparentur, Almachius vrbis Præfectus re cognita, eos accerſitos grauiter reprehendit, ac Chriſtũ Deũ verum, Deos verò inania ſimulachra prædicantes primũ virgis cædi iubet vbi verò illos ad Iouis ſtatuam colendam verberibus cogi nõ poſſe videt; extra vrbem ductos ad 4. ab ea lapidem ſecuri percuti mandat. Quorum conſtantiam *Maximus* Præfecti cubicularius admiratus (eos enim ad ſupplicium perduxerat) & ipſe vnà cum alijs miniſtris pluribus eiuſdem Præfecti ſe Chriſtianum profeſſus eſt: Quare omnes plumbatis contuſi, ex Diaboli miniſtris Chiſti martyres effecti ſunt 18. Kal. Maij. *Ex Breu. Rom. & Geſtis B. Cæciliæ Virg. & Mart.*

Valerianus S. Cecilię ſpõſus. Angeli videndi cupiditate flagrat.

ANNOTATIO:

SVnt, qui hos martyres vnà cum Cæcilia ſub Marco Aurelio Antonino Imp. paſſos putent, quòd ſub eo S. Vrbanus Pontificatum geſſerit; cum Vrbanũ poſt huius Imp. cædẽ aliquot annos ſub Seuero Alex. (qui ẽt Aurelius Antoninus dictus eſt) vixiſſe animaduertere deberent. Horum corpora Lucæ in eccl. SS. Donati, & Paulini aſſeruari tab. eccl. Lucen. teſtantur: quæ tamen Romæ in Eccleſ. S. Cæciliæ quieſcere feruntur vti tab. & inſcript. eiuſd. eccl. habent.

DE S. PROCVLO EPISC. INTERAMNATE, ET MART.

PRoculus Interamnenſis, nobilitate, & ſanctitate clarus, ſub S. Valentino Epiſcopo II. huius nominis, à quo Presbyter ordinatus eſt, floruit. Cui defuncto in Epiſcopatu ſucceſſit ann. ſal. circiter 530. à Ioanne Papa II. eius nominis Iuſtiniano Imp. conſecratus, quo tempore Ariani Hæretici Italiam Gothis fauentibus vexabant. Proculus itaq; officio paſtorali ſuſcepto ſe ſe Arianis opponens illorum furorem in ſe concitauit. Quare comprehenſus, iuſſu Gothorum Regis 18. Kal. *Maij* ann. ſal. 559. cum annos 6. *Eccleſiæ* ſuæ præfuiſſet, capite troncatus eſt. Cuius corpus luce de cœlo conſperſum Catholici apud ciuitatis mœnia, vbi poſtea templum eius nomini excitatum eſt, ſepeliunt. *Ex Monumen. Eccleſ. Interamn.*

Proculus Arianis infenſus.

ANNOTATIO.

FVit alter Proculus ante hunc Epiſcopus Interamnen. & martyr ſub Maximiano Imp. de quo Interamnæ Kal. Iunij agitur. Is, idem cum Proculo apud Bononiam martyrio coronato videtur. Ex Monum. eiuſd. eccl. Quod & Baron. in Annot. in Martyrolog. hac die animaduertit, duos inquiens fuiſſe Proculos, & duos Valentinos Epp. Interamnen.

DE S. MAXIMO MART. MEDIOLANI.

MAximus miles legionis Thebęæ, vnus ex ſocijs S. Alexandri, qui Bergomi martyrij certamen conſumauit, Mediolani (vt eſt coniectura) comprehenſus, poſt vincula, & carceres, cum alijs ob confeſſionem fidei ſub Maximiano Imp. martyrio coronatus eſt. Cuius corpus, cum diu loco obſcuro iacuiſſet, à B. Carolo Borrhomæo Epiſcopo Medrolanenſi in eccleſiam maiorem tranſlatum honeſtiore loco conditum fuit. *Ex Hiſt. Martyrum Thebæorum Auguſta Taurinorum nuper edita.*

S. Carolus Borrhomę*.

ANNOTATIO.

AN Mediolani Maximus paſſus ſit, non ita certum eſt: creditur tamen ex eo, quòd corpus illius Mediolani cum inſcriptione repertum fuit: licet illud aliunde eo deferri potuerit.

DE S. ABVNDIO MANSIONARIO ECCLESIÆ S. PETRI ROMAE.

ABundius Eccleſiæ S. Petri Manſionarius vir fuit, vt S. Gregorius ſcribit, magnæ humilitatis, & grauitatis Deo fideliter ſeruiens; cuius ſanctitas miraculo declarata eſt. Nam cum puella ad eò paralytica, vt manibus reperet, & corpus per terram ex rhenum diſſolutione traheret, atq; à B. Petro Apoſtolo liberationem poſtularet, ab eo Abundium adire rogareq; , vt ſibi ſanitatem reſtitueret, iubetur. Quæ cum quis eſſet Abundius ignoraret, & quæreret, illum ſibi obuium factum orat, vt Abundium cuſtodem ſibi indicaret. Cum autem is ſe Abundium eſſe dixiſſet, illa, quæ ſibi Apoſtolus præciperat, dixit. Cui ille, ſi ab ipſo miſſa es, ſurge, atq; priſtinæ ſanitati ita reſtituta eſt, vt ſolutionis ſigna nulla poſthæc remanſerint. Is vbi aliquandiu Deo in ea eccleſia miniſtraſſet, 18. Kal. Maij obdormiuit. *Ex lib. 3. Dialog. cap. 25.*

Abundius inclyto miraculo inſignis.

ANNOTATIO.

DE S. Abundio nullus, quod ſciam, præter S. Greg. Pap. agit. Neque vbi corpus illius aſſeruetur, ſciri potui.

Aprilis die 15.

DE SS. BASILISSA, ET ANASTASIA MART. ROMAE.

BAſiliſſa, & Anaſtaſia Matronæ Romanæ, illuſtri genere natæ, Apoſtolorum diſcipulæ, ad illorum in vrbem aduentum ad Chriſtum conuerſæ: cum in fide ſuſcepta perſeuerarent, ac ipſorum Apoſtolorum Petri, & Pauli corpora ſepelienda curaſſent, delatæ apud Neronem Imp. eius iuſſu comprehenduntur, carceriq; incluſæ dirè excruciantur: cum verò in confeſſione fidei conſtantiores euaderent, ac Chriſti laudes prædicare non deſiſterent, primùm lingua, manus, & pedes illis præciduntur; deinde ab ſciſſo capite martyrij palmam adeptæ ſunt 17. Kal. Maij. *Ex Martyrol. Rom. & Menol. Græc.*

ANNOTATIO.

ALiæ huius nominis mulieres martyres in Martyrol. Rom. alijs diebus memorantur. Nam die 22. Martij Baſiliſſa cum Callinica paſſa refertur, & 25. Decemb. Anaſtaſia Rom. matrona.

DE

DE SS. MARONE. EVTYCHETE, ET VICTORINO MART.

CVm Aurelianus Conſularis, *SS.* Nereo, & Achilleo de medio ſublatis, maiorem Flauiæ Domitillæ virgini, quam vxorem tantopere affectabat, cũ Marone Eutychete, & Victorino amicitiam intercedere accepiſſet, illos ſibi donari, ſi ſacrificare nollent, à Nerua Imp. poſtulauit. Quos nec ſacrificare, nec Domitillam ad nuptias hortari volentes ab inſula Pontia (in qua cum Domitilla & alijs exulabant) amotos ad prædia ſua excolenda, tanquam ſeruos deſtinauit, Eutychen quidem 16. ab vrbe milliario via Nomentana, Victorinum verò via Salaria milliario 60. & Maronem eadem via milliario 130. vbi terram foderent cantabrum (quod erat vile admodum Ruſticorum cibus) edentes. Cum autem illi miraculis clareſcerent (nam Eutyches conductoris filiam à Dæmone liberauit, Victorinus loci Vicedominum triennio paralyſi decumbentem ſanauit, *M*aro hydropicum curauit) ac multos ad Chriſtianam religionem attraherent, illamq; Presbyterio ornati augerent in dies Aurelianus eos, miſſis ſatellitibus, multiplici pœnarum genere afflixit, ac Eutychen media via tandiu cædi iuſſit, donec exhalaret ſpiritum (cuius corpus à Chriſtianis ibidem ſepultum eſt, ſacra æde ſuper ſepulchro exædificata) Victorinum in aquas Cutilias ſulphureas, & putentes capite deorſum verſo trium horarum ſpatio demergi: quod cùm triduo factum fuiſſet vir S. migrauit ad *C*hriſtum corpore ab Amiternenſibus ſepulturæ mandato: Maronem à Turgio amico ſaxo ingente, quod homines 70. trochlea vix trahere poterant, opprimi. Quod tamen S. Maro veluti paleam ad duo M.P. abſque læſione portauit, eoque loco, vbi orare ſolitus erat, repoſuit: quo prodigio populus ad Chriſtus conuerſus, & Baptiſmo expiatus S. martyrem Aureliani iuſſu interfectum exciſo in eadem petra ſepulchro ſepeliere, & eccleſiam eius nomini condidere: in qua vſq; in preſentem diem beneficia populis à Deo præſtantur. *Ex paſſ. SS. Nerei, & Achillei, apud Sur. tom. 2.*

Mirac.
Puella a Dęmone liberatur.
Hydropicus curatur.

Mirac.
Maro ſixum ingens veluti paleá ad duo M. P. transfert.

A N N O T A T I O.

P*Aſſi ſunt in perſecutione Traiani, licet ſub Domitiano in inſula Pontia exularerint. An autem Victorinus hic ſit idem cum eo: de quo Non. Septemb. in Rom. Martyrol. agitur licet ex ipſo Martyrol. & Baron. in Annotat. eundem eſſe pateat, nonnihil tamen dubietatis habet, ex eo quòd Victorinus Epiſcopus Amiterninus fuit. Cuius rei hic nulla fit mentio. Sed de re hac ſuo loco.*

DE S. EVTYCHIO MART. APVD FERENTINVM.

SAnctus Eutychius martyr apud Ferentinates, qui illi eccleſiam ædificarunt, venerationem habet, licet vbi, & quando martyrium ſubierit ignoretur.

Cum S. Redemptus Epiſcopus Ferentini, vt *S.* Gregorius Papa ſcribit, ad huius *S.* martyris templum viſitandum veniſſet, ac ſtratum ſuum iuxta martyris ſepulchrum parari iuſſiſſet, noctu illi S. Eutychius apparens Longobardorũ aduentum in ea loca vaſtitatem adferentium illis verbis ter prolatis *Finis venit vniuerſæ carnis* prædixit. Quod non multo poſt opere completum eſt. *Ex S. Greg. Pap. lib. 3. Dialog. cap. 38.*

A N N O T A T I O.

F*Vit, & Eutychius mart. Romæ: de quo Martyrol. Rom. die 4. Februarij, & alij plures huius nom. martyres.*

DE S. DOMNINA VIRGINE, ET MARTYRE,
Et Sociabus Interamnæ.

DOmina virgo nobilis Interamnenſis eadem tempeſtate vixit, qua S. Proculus Epiſcopus: ſub cuius diſciplina cum alijs virginibus, quaſi monaſticá vitam degit. Cum autem Proculus à Gothis pro fide Catholica martyriũ paſſus fuiſſet, & ipſa cum ſociabus propter eandem fidem tenta ad virginitatem martyrij palmam adiunxit, 17. Kal. Maij. *Ex Monumentis Eccl. Interamnen. ac ex Geſt. S. Proculi Epiſcopi Interamna 2. huius nominis.*

ANNOTATIO.

DE Domnina & ſociabus Martyrol. Rom. die præced. at Tab. Eccleſ. Interamn. niſi in illis ſit error, hac die.

Aprilis die 16.

DE S. GVLIELMO MONACHO CONFESSORE
Apud Caſtrum Bonum in Sicilia.

GVlielmus Siculus monachus in cœnobio S. Mariæ de Partu apud Caſtrum Bonum Cephalodienſis diœceſis ad M. Maronis radices ſitum vitã aſperam, & immaculatam duxit. Eo authore illud cœnobium, quòd in Abbatiam verſum eſt fundatum fuit, ac tandem miraculis, & virtutibus clarus in eodem, monaſterio obdormiuit in Domino ann. ſal. 1217. 16. Kal. Maij in eodem monaſterio ſepultus: ad cuius tumulum miracula ſubſecuta feruntur. *Ex Martyrolog. monaſt. & Maurolog.*

ANNOTATIO.

ACta S. Gulielmi nondum vidimus; idcirco eius tantum mentionem fecimus. Nonnulla de eo apud Ioſephum Bonfilium Equitem Hieroſolymit. in ſua Hiſt. Sicil. lib. 1. legimus.

DE S. IOACHIM SENENSI CONFESS. ORD. SERVORVM.

Eximia Ioachim charitas. Inſignia. Mirac. 1. 2. Cereus in aere mirabiliter ſuſpenſus manet. 3. Menſa corruente nihil prorſus aut cõfringitur, aut deturpatur. Monaſterij porta vltrò reſeratur.

IOachim Senenſi inuitis parentibus an. 13. natus Ord. Seruorũ ingreſſus, eximia vitæ ſanctitate floruit. Mira fuit in eo humilitas, obedientia inſignis, & aſſidua laborũ perpeſſio: viliſſima nãq; munia quæq; in monaſterio obibat, afflictis, & infirmis quibus libenter inſeruiebat, maximè cõpatiens. Ardẽtiſſima quoq; præditus erat charitate; cuius rei non mediocre illud fuit argumentũ, cũ Aretium ex obedientia proficiſcens in itinere apud quendam, qui morbo epileptico affligebatur, diuerſatus, illum ad patientiam fruſtra hortatus, Deum precatus eſt, vt morbum illum in ſe transferret: Quare vix completa oratione illicò ægrotus ille ſanatus eſt, ipſe verò eo morbo, vſq; ad mortem laborauit. Aretij autem in Feſto Aſſumptionis Beat. Mariæ Virg. miniſtrans celebranti morbo comitiali correptus corruit, cereus tamen, quem ille ad eleuationem Sanctiſſimæ Euchariſtiæ manu tenebat, ſtupentibus, qui aderant, in aere ſuſpenſus diuinitus manſit. Reuerſus Senas cum ex eodem morbo cadens menſam cibis inſtructam ſecum traxiſſet; nihil tamen in ea aut confractum, aut loco deturbatum eſt. Cum in eadem vrbe ex ægroti viſitatione noctu domum rediret, nec ianitorem excitare potuiſſet ſtatim, vt orare cępit, portã monaſterij vltrò apertam vidit. Frequẽs erat in choro, in quo caput eius aliquando

à Fra-

à Fratribus ſplendore quodam coruſcare viſum eſt. Adeo patiendi cupidus erat, vt Deum oraret, quo ſibi alij cruciatus adderentur. Quapropter nouum genus morbi immiſſum fuit: quo caro illius ab exortis vermibus abſumebatur: nec tamen à medicis curari, aut Deum, quem pro alijs infirmis orabat, rogare voluit, *illud Apoſtoli vſurpans cum infirmor, tunc potens ſum.* Cum qua die Christus pro mundi ſalute cruci affixus eſt, mori à Deo poſtulaſſet, in die Cœnæ Domini ſacra refectus communione, Fratres orare cœpit, vt pro ſe preces ad Deum funderent, quò ſecurior ſequenti die migraret. Itaq; dum illi in die Paraſceues Dominicam paſſionem cantantes ea verba pronunciant *Et inclinato capite tradidit ſpiritum*, & ipſe annos natus 47. an. ſal. 1305. ſuum Deo reddidit ſpiritum. Ad cuius tumulum plura miracula patrata ſunt. Ex quibus hæc tantum referre libet. Puer ſexennis in lacuna ſuffocatus, dum mater illum B. Ioachim commendat, reuixit. Quidam Maſſanus iam morti adiudicatus cum opem ab eodē imploraſſet, carcere & vinculis reſeratis diuinitus mortē euaſit. Multa præterea in dies ſuper comitiali morbo laborantibus ſigna fiunt. Quamobrem Senenſes publico ciuitatis decreto ad Beati tumulum quouis anno veniunt, & dona ferunt. Paulus vero V. Pont. Maxim. cognita viri ſanctitate, vt in toto Ord. Seruorum hac die officium de eo vnius Confeſſoris non Pont. recitetur, Apoſtolicis litteris conceſſit. *Ex eius officio Romæ approbato.*

4. Caput Ioachimi irradiare videtur.

Mirac. poſt mort. 1. Puer ſuffocatus ad vitam reuocatur.

2. Damnatus mortem euadit.

3.

ANNOTATIO.

Vitam B. Ioachim Nicolaus Burgheſius patritius, Senen. ante multos annos, cum Pandulfus Tyrannus Senis dominaretur, eleganter ſcripſit: ſed fuſius F. Archang. Ianius Theologus Florentinus Ord. Seruorum in vita S. Philippi Generalis eiuſdem Ord. illam refert. Nos illam, quam cum vita B. Peregrini Foroliuien. à S. Rituum congreg. & à Paulo V. Pont. Max. approbandam curauimus, vt in eorundem officio edito continetur, conſcripſimus.

Nicolaus Burgheſius. Pandulphus Senarum Tyrannus. Paulus V. vitam, ac ſanctitatem Beati Ioachim approbat.

DE S. CONTARDO CONFESS. APVD BRONAM.

CONtardus ex antiqua, & illuſtriſsima Ateſtinorum, ſeu Eſtenſium Principū familia natus, humana contemnens, & cœleſtia affectans, pietatem colere cœpit, & vitæ auſteritatem ac paupertatem amplexus, ex voto peregrinationem Compoſtellanam cum duobus ſocijs ſuſcepit: verum in itinere apud Bronam Pagum (qui Blandinona veteribus dictus eſt) Placentinę Diœceſis morbo oppreſſus, conſiſtere coactus eſt. Vbi in vicinum collem, qui adhuc S. Contardi nominatur, valetudinis recuperandæ gratia cōſcendit, à Deo petens, vt ſi in peregrinatione mori contigeret, ibi moreretur. Ingraueſcente morbo, ac ſocijs iter eo hortante proſequentibus, multis ex febre doloribus, quos tamen patientiſſimè tolerabat, afflictus eſt. Cui malum aliud acceſſit, quòd ab hoſpite, cui erat ignotus, domo eiectus, ire vili tuguriolo ex palea compoſito cubare vix obtinuit. Vbi quot incommoda omni ope hominum deſtitutus pertulerit, dici non poteſt. Sed cum doloribus, & cruciatibus corporis creſcebat etiam animi fortitudo, & patientia, cum acerbiſſimam Saluatoris paſsionem mente frequenter reuolueret. Demùm morbo diutino confectus, ac, quaſi aurum in fornace, probatus 16. Kal. Maij an. poſt Chriſtum natum 1249. diem obijt. Corpus in æde S. Petri tumulatum, cum miraculis coruſcaret, poſt aliquot annos in honeſtiorem eiuſdem eccleſiæ locum translatum eſt. Cuius feſtiuitas poſtremo menſis Auguſti Sabbato ſolet maiore hominum ob nundinas concurſu celebrari. *Ex vita ipſius M.S. & off. Eccl. Placentinæ nuper approbatis.*

Contardus ex proſapia Eſtenſi.

ANNOTATIO.

NAtalis B.Contardi Bronæ ante id temporis coli; licet abſque vlla Apoſt. Sedis licentia conſueuerat: Nunc de Pauli V. Pontif. Maxim. Conceſſu in tota placent. Diœc. celebratur. Bronis in limine parochialis Eccl. ſic de S.Contardo, & de S. Parmerio Epiſcopo legitur.

VIATOR SISTEGRADVM, RECONDITVMQVE IN ARCA D. CONTARDI ESTENSIS CORPVS GLORIOSVM VENERARE: QVOD DEXTRVM HVIVS TEMPLI CORNV AVREIS ORMAMENTIS ILLVSTRAT, QVODQVE IN MARMOREA PIXIDE RECONDITVM LAEVAM TEMPLI HVIVS PARTEM ORNAT, AD PEDES BEATISSIMI PARMERII CORPVS PRECES HIC EFFVNDAS, VT ITER SIT FAVSTVM, ET FOELIX SEMPER. Vbi S.Parmerius habitu Pontificali indutus conſpicitur, licet cuius fuerit urbis Epiſcopus, ignoretur.

Ibidem S.Honoratæ inſcriptio reperitur HIC REQVIESCIT CORPVS S.HONORATAE. quod tamen Papiæ, vt ſuo loco dictum eſt reperitur.

Aprilis die 17.

DE S. ANICETO PAPA, ET MARTYRE.

Clerici comã nutrire non debent.

ANicetus Syrus Marco Aurelio Antonino Imp. (qui commodum filiũ collegum fecit in Imperio) poſt Pium præfuit Eccleſiæ. Is decreuit, ne clerici comam nutrirent, ſcripſit epiſtolam ad Galliæ Epiſcopos: in qua dudum ab Anacleto Papa decreta renouat, vt Epiſcopus nonniſi à tribus Epiſcopis, Archiepiſcopus verò, ſeu primus ab omnibus Epiſcopis prouinciæ ordinaretur. Ne Archiepiſcopus cauſas, niſi ſuæ Parochiæ tractaret. Quinquies habitis menſe Decembri ordinationibus, creauit Presbyteros 17. Diaconos. 4. Epiſcopos per diuerſa loca 9. Vixit in Pontificatu annos 8. menſes 8. dies 24. ac propter Chriſtum martyrio coronatus ſepultus eſt via Appia in cœmeterio, quod poſtea Caliſti nominatum eſt. 15. Kal. Maij. *Ex Breu. Roman. Damaſo in Pontif. & Plat. in eius vita.*

ANNOTATIO.

VAlde inter ſe ſcriptores de Aniceti tempore, quo præfuit, diſſident. Damaſus enim illum annos 11. menſes 4. & dies tres in Pontificatu vixiſſe ait. Euſeb. lib. 4. cap. 19. anno vndecimo obijſſe. Marianus Scot. pariter an. 11. Platina Damaſum ſequitur, Onophr. Panu. in Cronol. ei an. 9. menſ. 8. & dies 24. tribuit. Scribit autem illum die 25. Iul. Pont. creatum an. 153.

DE SS. NEOPHYTA, ISIDORA, ET BENEDICTA
Martyribus Leontinis.

NEophyta matrona Lontina, S.Neophyti Epiſcopi eiuſdem vrbis mater, & Iſidora eius ſoror, ſanctæ Teclæ Virginis mater in ſæuiſſima Armati Principis, ſeu Præfecti Leõtinorum ante Tertullum perſecutione apud illum, quòd Chriſtianæ eſſent, accuſatæ, nunquam aut minis, aut promiſſionibus à fidei confeſſione abduci potuerunt. Cùm autem ſe libenter pro Chriſto mortem ſubituras dicerent, per varia tormenta illuſtre martyrium conſumarunt 15. Kal. Maij.

Quarum

Quarum corpora in ſuburbio proprio à Chriſtianis condita ſunt, eiſque poſtea templum inſigne dedicatum eſt.

Benedicta verò honeſto loco nata, ac in Chriſtiana religione erudita, vitali viro illuſtri matrimonio iuncta ex eo SS. tres fratres Alphium Philadelphiũ, & Cyrinum ſuſcepit: quos non modò in Chriſti fide educauit; Sed & ad pro illo ſanguinem fundendum hortabatur, cumque martyrij deſiderio arderet, virum ſæpè rogabat, vt ſeſe hoſtiam Deo offerre pateretur. Tandem cum tantã Chriſtianorum ſtragem fieri cerneret, ſponte adijt Tyrannum: eiuſque impietatem publicè accuſans à ſuis ſatellitibus comprehenditur, ac conſtans in fide gladio cæſa, poſt filios, palmam martyrij reportauit eadem die, licet, non eodem anno. *Ex off. Eccleſ. Leontina.*

ANNOTATIO.

CVm Alexandes, qui poſtea factus Chriſtianus, Neophytus appellatus eſt, Tertulli Præfecti conſiliarius fuerit, ad Chriſtum in SS. trium fratrum paſſione cõuerſus, non video, quomodo Neophyt a illius mater ſub Armato potius, quàm ſub Tertullo paſſa ſit: niſi quis dicat, illam, & non filium ſub Armato Chriſti fidem coluiſſe.

DE S. INNOCENTIO EPISC. ET PATRONO DERTHONÆ.

INnocentius Derthonæ Quinctio Patre Rom. & Innocentia matre Lucenſi, Chriſtianis nobilibus, ac copioſis parentibus, qui Roma Derthonam Valeriano, & Galieno Imper. venerunt natus, poſt illorum exceſſum, annorum 22. iuſſu Leonis Præſidis ob fidem Chriſti comprehenſus cum Dijs ſacrificare nollet, carceri incluſus diu inædia maceratur, ac uirgis cæditur, bonis eius publicatis, & martyrum ſcripturis combuſtis. Eductus, cum nec Deos coleret, nec patris theſauros patefaceret, rurſus flagellatur, & in carcerem reducitur. Quem pater per ſomnum ſolatus hortatur, vt Romam cõtendat. Fore enim, vt breui pax Eccleſiæ redderetur. Quo tẽpore Maliodorus Diaconus, qui diu in domo Quinctiani latuerat, Mediolanum profectus Derthonenſis Epiſcopus à S. Materno Epiſcopo creatur: Eccleſiamque Derthonenſem vſque ad Conſtantini Magni tempora ſanctè gubernauit. Innocentius itaque carcere diuinitùs ereptus Romam Melchiade Sum. Pont. veniens, diuq; moratus, à S. Syluestro Papa Diaconus ordinatur, ac poſt Conſtantinum Imp. baptizatum Epiſcopus Derthonenſis creatus in patriam redijt, ſumma totius populi gratulatione, exceptus. Aggreſſus munus epiſcopale, ſacras ædes diſſipatas refecit, cultum Eccleſiaſticum reſtituit, bona Eccleſiæ recuperauit, Gentilibus, & Hebræis, qui baptizari renuerat, vrbe ciectis. Templum S. Stephano Protomartyri dedicauit; Synagogam Hebræorum in eccleſiam conuertit. Is Angelis eccleſiam extruxit; cœnobium virginum, in quo Innocentia eius ſoror vixit, ædificauit. Plurimos ad fidem prædicatione, & miraculis, cum cæcos, mutos, ſurdos, claudos, alioſq; ægrotos mirabiliter ſanaſſet, pertraxit. Eccleſia ritè Derthonæ conſtituta, Romã patrimoniũ, quod habebat in Hetruria, Sicilia, & alijs in locis recuperaturus rurſus venit. In reditu Romaniani viri nobiliſſimi vxorem, quæ ſe illi proficiſcenti commendarat, Deumque, vt Innocentium redeuntem videret, præcata fuerat, defunctã ad vitam reuocauit. Cum ex familiaritate piæ viduæ Clerus, & populus acciperet, Innocentius in magna populi frequentia ei videre præcepit, vt prunas, quibus caleſieret, ſibi in eccleſiam afferret: quas illa ſpectãte populo ſinu veſtis ſuę ſine vlla prorſus læſione detulit. Quo miraculo, & ſuſpicio omnis profligata eſt, & timor nõ mediocris omnes accepit. Denique Eccleſia diu ſanctiſſimè administrata

Geſta Innocentij in munere Epiſcopali.

Mirac. 1.

Defunctus ad vitam reuocatur.

2.

Prunas veſtibus ſine læſione defert.

miniſtrata, totaq; ciuitate ad Chriſtum conuerſa, clarus miraculis & meritis migrauit ad Dom. 15. Kal. *Maij*. *Ex Annal. vrbis Derthona, ac ex Momb. tom. 2.*

ANNOTATIO.

H*Aec S. Innoc. hiſtoria cenſura eget, in eo quòd Maliodorum Epiſcopum à S. Materno conſecratum Eccleſ. Derthonen. vſq; ad Conſtantini tempora rexiſſe legitur. Nam S. Maternus Mediolanenſ. Epiſcopus ſub Melchiade ann. Dom. 311. circiter creatus eſt: cũ iam Conſtantinus an. 306. Imp. adeptus fuiſſet, ex Cronol. Eccl.*

Aprilis die 18.

DE S. APOLLONIO SENATORE, ET MART. ROM.

APollonius Senator Rom. nobiliſſimus, Philoſophiæ ſtudio clarus, ac Chriſtianæ religionis cultor, commodo Imp. (ſub quo pax eccleſiæ per omnes terras propagata erat, & ex omni hominum genere ad agnitionem ſummi, & veri Dei multitudo congregata, Romæ præſertim, vbi ex illuſtrioribus cum vxoribus, filijs, & vniuerſa familia Chriſto liberè nomina dabant) à ſeruo impuniſſimo accuſatus, quòd Chriſtianus eſſet. Qui cum ſe Chriſtianum apud Perennium vrbis Præfectum non negaſſet, primùm Iudex in ſeruum delatorē animaduertit, crurifragio illum puniens (quòd lex, quæ delatos Chriſtianos punire iubebat, prius delatores puniendos præciperet) ac Apollonium (in quem ob generis, & ordinis dignitatem animaduertere nolebat) vt rationem ſuę fidei in Senatu redderet, hortatur. Sed cùm volumen inſigne ſcriptũ pro Chriſtianæ pietatis defenſione in Senatu legiſſet, Decreto nihilominus ipſius Senatus capite plexus eſt 14. Kal. Maij. *Ex Martyrol. & Euſeb. lib. 5. c. 21. Hiſt. Eccleſ.*

Apollonius inſigne ſcriptũ pro Chriſtianæ fidei defenſione in Senatu legit.

ANNOTATIO.

M*Irum eſt, quòd ſub Imp. impuriſſimo, qui Nerone, & Domitiano crudelior fuiſſe perhibetur pax eſſet Chriſtianis: ſed, quòd Chriſtianos in pace agere permitteret, dua afferuntur, rationes vna, quòd Chriſtiani tributi penſione vexationem redimerent, ex Tertulliano, & Lampridiò, altera quòd Martia à commodo præ cæteris mulieribus adamata, Chriſtianorum rebus maximè faueret.*

Commodus Imper. Nerone, ac Domitiano crudelior.

DE SS. ELEVTHERIO EPISCOPO, ANTHIA MATRE; Corebo Præfecto, & Fœlice martyribus Meſſanæ in Sicilia.

ELeutherius Romæ ex patre Senatore, & Anthia matre Chriſtiana genitus, Epiſcopo (mortuo patre) erudiendus traditur, in quo cum ætate religio, & gratia diuina creſcebant. Anno ætatis 16. factus Diaconus, paulò poſt Presbyter ordinatur, ac cum multa per eum ſigna maximè in expellendis dæmonibus fierent, ad preces multorum Epiſcopus annorum adhuc 20. Illyrici conſecratur. Is primùm Ecas in Apuliam, deinde *Meſſanam*, poſtremò in Illyricum venit; vbi cum munus Epiſcopale exerceret, multoſq; ad Chriſtum prædicatione, & virtutibus conuerteret, re ad Hadrianum Imp. delata, Felix comes miſſus eſt, qui S. Epiſcopum cum Anthia matre Romam perduceret. Vbi multa grauiſſimaq; ſupplicia ob fidei conſtantiam pertulit: Nam, vt leuiora omittamus, in lecto ferreo incenſo, deinde in craticula etiam ferrea oleo perfuſa ſuppoſito igne extenſus eſt; tum in ſartaginem cera pice, & reſina feruentem, ac in clibanum veneum ignitum immiſſus eſt: demum feris obiectus, ex omnibus diui-

Grauiſſima S. Eleutherij ſupplicia.

nitus

nitus ereptus eſt nulla prorſus apparente læſione. Quare Imp. in furorem actus, quòd vinceretur, illum cum matre præcepit iugulari 14. Kal. Maij. Paſſi ſunt cum eo Felix comes in via à S. Epiſcopo in fide eruditus, & Corebus Præfectus ad Chriſtum, dū S. Eleutherius tam dirè abſq; læſione torqueretur, conuerſus. *Ex Martyrol. Vſuard. & alior. ac ex Metaph. à Surd. tom. 2. relat. ac ex Pet. lib. 4. cap. 61. qui alia ſupplicia, & miracula narrat.*

ANNOTATIO.

VArie S. Eleutherij hiſtoria narratur, nec planè vbi paſſus fuerit conſtat. Græci illum à S. Aniceto Pap. educatum in litteris, & Epiſcopum Illyrici ordinatum; ac à duobus militibus Ducis iuſſu poſt varios cruciatus interemptum, vnà cum matre, quæ ſacrum cadauer amplexata fuerat in Antologio die 15. Dec. referunt, nulla facta loci, & Imp. mentione. Canuſij S. Liberalis Epiſc. & mart. qui Græcè Eleutherius nominatur, colitur die 30. Dec. cui nonnulla, ex actis S. Eleutherij Epiſcopi Illyrici confuſis, conuenire animaduertimus. Egent itaq; emendatione acta huius Eleutherij in multis. Miror autem hic Baron. in Annot. affirmare nullam extare memoriam huius S. Eleutherij Meſſanæ in Sicilia cum ibi præcipuè cum Anthia matre colatur, vt Tab. Eccleſ. Meſſanen. teſtantur. Petrus in Catal. lib. 2. cap. 20. eandem Hiſtor. de S. Liberali Epiſc. Canen. quam de S. Eleutherio Epiſc. Illyrici lib. 4. c. 61. adfert.

DE S. CALOCERO MART. ALBINGAVM.

CAlocerus ciuis Brixienſis, ac palatio Imp. Præfectus, cum SS. Fauſtinum, & Iouitam in equuleo tortos, ab igne, & plumbo liquefacto nil læſos vidiſſet, & conſtantiam illorum admiraretur ad Chriſti fidem vnà cum ſuis, & alijs plurimis conuertitur. Quod Hadrianus Aug. indigniſſimè ferens, omnibus alijs capite plexis, Calocerum cum Fauſtino, & Iouita Mediolanum amandat vinctum. Vbi SS. martyres exquiſitiſſima tormenta experti fortes in confeſſione Chriſti perſtitere. Quibus Tyrannus non contentus, Calocerum Saprítio Liguriæ Præfecto rurſus excruciandum tradit. Qui illum Aſtæ diu carceri tenebricoſo incluſum macerauit, vbi à S. Secundo, qui paulò poſt martyrium ſubijt, non ſemel inuiſitur. Deniq; illum ferreis vinculis conſtrictum Albingaunum mittit, ſi forte loci commutatióne propoſitum mutaret: ſed Calocerus inuictus cum nulla ratione, vt dijs ſacrificaret, adigi poſſet, poſt longū martyrium, illud capitis abſciſſione compleuit. Corpus à Chriſtianis conditum eſt, vbi poſtea eccleſia in illius honorem, quam moniales tenent, extructa eſt. Illum verò Albingaunenſes præcipua veneratione colunt. *Ex Geſt. SS. Fauſtini, & Iouitæ ac S. Secundi, à Sur. tom. 1. relatis. De eod. Pet. in Catal. lib. 3. c. 208. licet ſub Alex. Imp. paſſum per errorem ſcribat.*

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. Brixiæ hic S. martyr tribuitur, non, quia Brixiæ martyr occubuerit, cum eum Albingauni coronatum ſatis conſtet; ſed quia Brixien. erat, ibidem ad fidem conuerſus, & ob illam tortus. Galeſ. in ſuo Martyrol. de Calocero Brixiæ agi 15. Kal. April. aſſerit: cum tamen in tab. Eccleſ. Brixien. hac die, non ille adnotatus legatur.

DE S. VENVSTIANO MART. TVDERTI.

VEnuſtianus ex patre Tudertino Hetruriæ Præfecto, matre verò Rōmana natus, patre defuncto, à Diocletiano, & Maximiano Imper. ſubrogatur.

Qui

Venuſtinus ex perſecutore Chriſtianorũ fit Chriſti fidelis, & martyr.

Qui Principum edicta in Chriſtianos ſeuerius exequens, Caſsianum Epiſcopum Tudertinum germanumque ſuum, vt à fide Chriſti deficeret, fruſtrà aggreſſus, poſt dira tormenta capitali ſententia punijt: ac Spoletij S. Sabinum Epiſcopum Aſsiſinatem, excruciatum, nouis afficiendum ſupplicijs carceri incluſit: Verum cum oculorum doloribus agitatus à S. Sabino diuinitus curatus fuiſſet, cum vxore, & libris ad Chriſtum ita conuertitur; vt poſtea iuſſu Imperatorum compræhenſus Aſsiſij ſub Lucio Tribuno capitis amputatione vnà cum vxore, & filijs martyrium fortiter ſubierit. *Ex Geſtis S. Sabini Epiſcopi, & mart. ac ex offic. eccl. Tudertina.*

ANNOTATIO.

QVod Hetruriæ Præfectus, ſeu Proconſul Venuſtianus fuerit, ex hiſtoria minimè apparet: cũ Tudertum, Aſſiſium, & Spoletium: vbi munus Proconſulis exercuit non Hetruriæ; ſed in Vmbria vrbes ſint. Quare pro Vmbria Hetruria ſcriptum putamus.

DE S. OLIVA VIRG. ET MART. BRIXIENSI,

Salodienſi Patrona.

OLiua virgo Brixienſis, à S. Apollonio Epiſcopo in fide inſtructa, & ex ſacro fonte regenerata, cum ad ſepulchrum SS. Fauſtini, & Iouitæ oraret, ab Idolorum cultoribus tenta, & colaphis cæſa, ad Aurelianum Præfectum adducitur: qui carceri incluſam poſtera luce ſibi præſentari præcipit; illamq; omni adhibito minarum, & pollicitationum artificio, vt Deos coleret, perſuadere conatur, ſed fruſtra: nam ſe rebus, quæ ſenſu, & mente carerent, quales ſunt Idola omnia, honorem habere non poſſe conſtantiſſimè reſpondit. Quare præſes ira correptus Oliuam capillis in arbore ſuſpendi, ignemq; ſubijci imperat, & à diuinis laudibus non ceſſantem ſcorpionibus cædi, donec animã exhalaret. Ann. Chriſto nato 119. Cuius corpus à Chriſtianis apud prædictos martyres humatum, poſtea Salodium, vbi magna veneratione colitur, translatum eſt. *Ex quodam peruetuſto M.S. Eccl. S. Afræ.*

Oliua capillis in arbore ſuſpen.

ANNOTATIO.

ALij die ſeq. eius natalem celebrari affirmant. Fortè vna natalis, altera dies Translat. recolitur.

DE S. GALDINO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

GAldinus Mediolani ex Sala familia natus, primùm Archidiaconus Mediolanſis Eccleſiæ; deinde ab Alexandro III. Pont. Max. presbyter Cardinalis creatur; nec multò poſt ſic eius exigentibus præclaris meritis, Archiepiſcopus eiuſdem Eccleſiæ Mediolanen. ordinatus totius Galliæ Ciſalpinæ legatus fit. Mediolanum veniens, vrbem à Friderico I. Imp. cum ædibus Archiepiſcopatus dirutam, reficiendam curauit. Ordinem Humiliatorum, qui paulò ante cœperat, confirmauit. Ticinum, quod partes Imp. Pont. Max. neglecto ſecutum fuerat, interdicto ſubegit. Laudenſibus Epiſcopum tribuit. Alexandriæ nouæ vrbis ſtatiellorũ ædificãdæ magna ex parte auctor fuit. Pacem inter Imper. & vrbem Mediolanenſem compoſuit. His, & alijs præclarè geſtis, cum annos 10. Eccleſiam Mediolan. ſumma cũ laude, & vtilitate admini

Præclara Galdini geſta.

ſtraſſet,

ſtraſſet, cumq; contra Hæreticos declamaret, 14. Kal. Maij. an. ſal. 1177. e mortali vita excedens abijt in cœlum. Corpus in æde S. Teclæ conditum eſt. *Ex Breu. & Actis Eccleſ. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

P*Annin. in Cronol. Eccleſiaſtica S. Galdinum S. duntaxat Ann. Eccleſ. Mediolan. præfuiſſe ſcribit. Sed in re hac Tab. & actis Eccl. Mediolan. fides habenda eſt.*

DE S. IVSTINO EPISCOPO THEATINO.

IVſtinus Theateæ in Marrucinis Chriſtianis ortus parentibus, humanis, & di- Iuſtinus ob-
uinis litteris inſtructus ab ineunte ætate opera pietatis coluit. Factus gran- ſeſſam patriā
dior, cum omnes in eo virtutes prælucerent, ad ſacros ordines promotus; liberat.
tandem vrbis Epiſcopo defuncto, in illius locum ſummo omnium conſenſu eli- Mirac.
gitur. Onus Epiſcopale aggreſſus, tum publicis concionibus, tum priuatis lo- 1.
cutionibus breui Eccleſiam ſuam, & mores populi optimè compoſuit. Multis Mulier con-
claruit miraculis: in quibus patriam à Saracenis durè obſeſſam ſuis ad Deum tracta ſanita-
præcibus liberauit. Cum annos aliquot Eccleſiæ Theatinæ ſanctè præfuiſſet, tem recupe- rat.
Ann. à Partu Virginis 1132. 14. Kal. Maij, feliciter ex hac vita receſſit. Ad cu- 2.
ius Tumulum innumera penè prodigia ſunt patrata. Nam mulier Teutonica, Ignis partem
quæ corporis viribus prorſus deſtituta geſtabatur, membrorum ſanitatem con vrbis abſu-
ſecuta eſt. Cum pars vrbis Theateæ incendio, quòd propter ventorum flatus mens extin-
reſtingui non poterat, conflagraret, eò Brachio *S.* Iuſtini thecæ argenteæ inclu- guitur.
ſo, delato, ſtatim ignis extinctus eſt. Qua die etiam paralyticus curatus fuit. 3.
Puer Bœmundi Comitis filius animam exhalaturus S. Iuſtino commendatus, Puer ſemi- mortuus re-
ſanus illicò reuixit. Quidam Theatinus nobilis equo intercurrendum delap- uiuit.
ſus, crure perfracto animam prænimio dolore agens vxore à S. Epiſcopo Iuſti- 5.
no opem implorante breui ſalutem conſecutus eſt. Cæcæ quoq; mulieri lumen Theatinus
oculorum reſtituitur, ac vna, & altera à Dæmone obſeſſa liberatur. Cum locu- nobilis ani-
ſtæ agrum Theatinum populabundæ aggreſſæ fuiſſent, nec vlla ſeruandorum mā agens ſa-
fructuum ſpes eſſet, delatò cum ſupplicationibus aduerſus illas Brachio memo nitatem con-
rato mirabiliter fugatæ, *Ex Monum. Eccleſ. Theatina, & Paulo Regio lib. de SS.* ſequitur.
Regni Neapolit. parte 2. vbi plura, & memoranda miracula recenſentur. 6.

Cæcæ lumen oculorum reſtituitur. 7.

Locuſtæ agrū depopulātes fugantur. 8.

ANNOTATIO.

F*Loruit S. Iuſtinus ſub Innocentio II. Pont. Max. quo tempore S. Bernardus Abb. Clarauallen. ſanctitate præfulgebat.*

DE S. EVSEBIO EPISCOPO FANENSI.

EVſebius Epiſcopus Fanenſis doctrina, & vitæ ſanctitate ita excelluit; vt inter SS. habitus, hac die ab eccleſia Fanenſi celebretur. Vixit ſub Symmacho Sum. Pont. ſub quo Synodo Romæ celebratæ affuit, vti ex ſubſcriptione (*quæ ſic habet Euſebius Epiſcopus Faneſtris*) apparet. Corpus illius in arca lapidea in proprio Sacello Eccl. Cathedralis aſſeruatur. *Ex Mon. Eccl. Fanen.*

ANNOTATIO.

A*Cta propria huius S. Epiſcopo deſiderantur: extat tantummodo in Cod. M. S. illius memoria, prout ſupra narratum eſt. Non ſolum autem Synodo Rom. ſub Symmacho, ſed & ſub Gelaſio interfuiſſe videtur.*

DE

DE S. NICO EREMITA APVD BESVTIVM.

NIcus Eremita apud Beſutium op. agri Mediolanenſis à Mediolano ad 40. M.P. recedens vitam egit ſolitariam. Cumq; debitum vniuerſæ carnis perſoluiſſet, miraculiſq; clareſceret, honorificè apud illud op. conditus eſt, ac venerationi eſſe cœpit. Eius corpus à S. Karolo Borrhomæo tituli S. Praxedis Presbytero Cardin. & Archiepiſcopo *M*ediolanenſi anno Dominicæ Incarnationis 1566. translatum, & in proprio ſacello reconditum fuit, Sodalitio de pœnitentia nuncupato ibidem inſtituto. Eius dies feſtus Beſutij 14. Kal. Maij celebratur. *Ex Monum. Eccleſ. Beſutien.*

ANNOTATIO:

DE Translatione illius agitur in vit. S. Karoli à Io. Petro Goſelino patricio Mediolanen. conſcripta.

DE S. ELEVTHERIO ABBATE APVD SPOLETIVM.

ELeutherius Abbas, qui monaſterio *S.* Andreæ Romæ vnà cum S. Gregorio vixit, vir ſummæ ſimplicitate, & compunctione præditus fuit. Cuius
Mirac. 1. lacrymæ vt Idem Gregorius ſcribit, mortuum ad vitam reuocarunt. Præfuit
Puer à Dæmone obſeſſus liberatur. autem monaſterio S. Marci apud *S*poletium, & aliquot refulſit miraculis. Quorum hæc à S. Gregorio referuntur. Cum in itinere ad cœnobium virginum diuertiſſet, ac moniales puerum à dæmone obſeſſum, à quo omni nocte vexari ſolitus erat in monaſterio, vt ſecum illa nocte maneret, ei tradidiſſent, exceptus ab eo puer ea nocte abſque dæmonis vexatione fuit. Mane moniales cum à *S.* Abbate puerum noctem illam quietam duxiſſe intellexiſſent quidq; pati ſoleret, à dæmone narraſſent, illum enixè rogarunt, vt puerum ſecum ad ſuum monaſterium duceret; quod cum factum fuiſſet, nunquam immundus ſpiritus ad eum accedere præſumpſit. Cum autem S. ſenex immoderatius de pueri liberatione coram fratribus lætaretur dicens illum quandiù apud moniales fuità diabolo vexatum, at vbi venit ad ſeruos Dei Dæmonem ad illum accedere non auſum fuiſſe, ſtatim puer à malo ſpiritu inuaſus rurſus vexari fratribus videntibus cœpit. Quapropter Eleutherius dolens fratribus illum conſolari conantibus dixit. Panis in nullius veſtrum os hodie ingredietur, niſi puer iſtæ à Dæmonio liberabitur. Iſtis itaque orantibus ita perfectè ſanatus eſt puer, vt omni deinceps diabolica vexatione caruerit. Cum *S.* Gregorius in monaſterio
2. Syncopis morbo correptus curatur. ſyncopis morbo correptus ieiunare neq; in *S*abbato ſacratiſſimo poſſet, Eleutherius, cui ille ſe commendarat, oratorium ingreſſus, cum lacrymis orauit, ac exiens Gregorium benedixit, quià ſe ſtatim ſtomachi ægritudinem depulſam ſenſit. Tandem S. Abbas ſenio confectus in monaſterio S. Andreæ in mani-
3. Stomachi ægritudo depellitur. bus *S.* Gregorij ſuum Deo reddidit ſpūm 14. Kal. Maij, ann. ſalut. 600. Corpus in eccleſia S. *M*arci propè *S*poletium conditum à Spoletinus piè colitur. *Ex Monum. Eccl. Spoletinæ, & ex lib. Dialog. S. Greg. Pap. cap. 33.*

ANNOTATIO.

CIrca tempus obitus S. Eleutherij error manifeſtus in Monum. Eccleſ. Spoletinæ deprehenditur. Nam obijt multò ante quàm Greg. Pontifex fieret, quando ni- mirum adhuc in monaſterio S. Andreæ agebat. Si itaque Greg. ad Pontif. an. D. 590.

euectus eſt, ex eius vita, & Cronol. Eccl. Eleutherius ante id tempus obierit, oportet. De eo Martyrolog. Roman. die 6. Septemb. hac enim die translatio illius ab Eccleſ. Spoletina celebrari videtur.

Aprilis die 19.

DE S. LEONE PAPA EIVS NOMINIS IX.

LEo antea Bruno Epiſcopus Tullenſis, natione Germanus, vir pius, & mitis Romanis ab Imp. Henrico II. qui ab eis rogatus fuerat, Pontifex poſt Damaſum II. datus eſt an. ſal. 1049. Cum verò Romam Pontificio habitu indutus ingreſſurus eſſet, ab Abbate Cluniacenſi, & Hildebrando monacho perſuaſus, habitum Pontificalem, exutus, quaſi legitimus Papa non eſſet, niſi à Clero Rom. electus fuiſſet, vrbem tanquam priuatus ingreſſus eſt, ac paulò poſt eiuſdem Hildebrandi opera, à Clero Pontifex eligitur. Qui illum initio Pontificatus Diaconum Cardinalem creauit, eiuſq; curæ baſilicam S. Pauli commiſit. Is cùm primus arma mouiſſet aduerſus Giſulphum Normanum, qui Beneuentum Eccleſiæ pro cenſu Bambergenſis Eccleſiæ ab Imp. Henrico donatum occuparat, victus & captus eſt, tametſi paulò poſt liber dimiſſus fuit. Leo Romam reuerſus dum ſe in operibus charitatis peregrinos; & pauperes exupiens exercet, pauperem leproſum eius miſericordia commotus in proprio lecto locari iuſſit, qui mane aperto cubiculo non eſt repertus. Rebus etiam ad religionem ſpectantibus animum intendit. Nam coacta multorum Epiſcop. Vercellis, & Romæ Synodo, Berengarium de Euchuriſtia male ſentientem hæreſeos condemnauit. Imperatorem Conſtantinopolitanum, vt Sacroſanctum Domini ſepulchrum Hieroſolymis à Barbaris fœdatum reſtitueret, hortatus eſt, Græcoſq; ab errore reuocare ſtuduit. Plura habuit pro Reip. Chriſtianæ ſtatu concilia, Papiæ ſcilicet, Moguntiæ, & Rhemis, quo ipſe profectus eſt. Multa ſcripſit, præſertim contra errores Græcorum, in quibus eruditio, & pietas eius elucent. Præfuit Eccleſiæ annos 5. menſes 2 & dies 6. ac 13. Kal. Maij obdormiuit in D.

Leo primus arma mouet aduerſus infeſtantes Eccleſiæ libertatem.

Mirac.

Mira Leonis charitas.

Berengarij cōdemnatio.

Plura celebrat cōcilia.

Ex eius vita, quæ in M.S. Gerardi in Belgis fuſiſſime ſcripta reperitur. Plat. Galeſ. & alijs præſertim Pet. in Catal. lib. 4. cap. 65. vbi plura miracula recenſet, licet illum decimum pro nono appellet.

ANNOTATIO.

COlitur hic S. Pont. maxima celebritate Rhemis in templo S. Rhemigij à ſe dedicato, cum Synodum ibi celebraret. Sueſſa quoq; in Campania, vbi eccleſia ſibi extra vrbem ſuburbio extructa fuit, & brachium eius religioſiſſimè aſſeruatur, hac die ſolemnem cultum tanquam patronus habet.

DE S. CRESCENTIO CONFESS. FLORENTINO.

CReſcentius Florentinus, Canonicus, S. Zenobij Epiſcopi diſcipulus (à quo ob eius virtutes, & ſanctitatis ſigna Subdiaconus ordinatus eſt) dignā tanto magiſtro vitam degit. Is Mediolanū vt S. Ambroſium Epūm inuiſeret, profectus multos ibi à dæmonibus obſeſſos liberauit. Reuerſus Florentiam aliquot paralyticos, aliſq; morbis oppreſſos diuinitus curauit. Cum itaq; iam tot virtutibus clarus effectus eſſet, eodem anno poſt S. Ambroſij Epī Mediolanenſis, ac S. Eugenij Diaconi Florentini exceſſum 13. Kal. Maij ann. Dom. 423. vita defunctus eſt, in æde S. Saluatoris à ſancto Zenobio Epiſcopo ſepultus, & ſancto

Mirac. 1. Creſcentius multos à dæmone liberat.

2. Paralyticos Florentiæ curat.

Eugenio appoſitus, non ſine magno ciuium mœrore. *Ex vit. S. Zenobij Epiſco-pi, a Sur. tom. 2. relata, & ex lib. SS. Hetr. Siluani Raty.*

ANNOTATIO.

Error inſignis circa tempus mortis S. Creſcentij in eius vita conſpicitur. Nam ſi eodem an. quo S. Ambroſius, obijt, quis non intelligat hic 26. annorum errorem interceſſiſſe? Cum S. Ambroſius an. Dom. 397. vt in Breu. Rom. vel 399. vt Cronol. Eccleſ. Panuin. obierit.

Aprilis die 20.

DE SS. SVLPITIO, ET SERVILIANO martyribus Romæ.

SVlpitius, & Seruilianus Romani adoleſcentes, illuſtres SS. Euphroſynæ, & Theodoræ ſponſi, cum Herodem Theodoræ fratrem cæcum, & puellam nutricis Euphroſynæ filiam mutam à S. Domitilla mirabiliter ſanatos vidiſſent, ad Chriſtum conuerſi Aurelianum, Domitillæ ſponſum, ne per vim ad eius nuptias peruenire vellet, ſed daret gloriam Deo, hortabantur. Sed illo pia conſilia contemnente, & tripudiorum aſſidua defatigatione defuncto, Luxurius frater accepta in Sulpitium, & Seruilianum à Traiano Imp. ob id, quòd Chriſto nomina dediſſent, poteſtate, illos Aniano vrbis Præfecto puniendos tradidit. Qui cum interrogatos Chriſtianos comperiſſet, neq; ad cultum Deorum potuiſſet reducere, ſecuri eos percuti iuſſit. Quorum corpora à Chriſtianis in ipſorum prædio via Latina 11. ab vrbe milliario condita ſunt: Vbi virtus SS. martyrum vſque in præſentem diem exuberare traditur. *Ex Geſt. & paſſ. SS. Nerei, & Achillei à Sur. Tom. 2. rel.*

ANNOTATIO.

Apud nonnullos pro Sulpitio Simplicius, & pro Traiano Nerua legitur: quod manifeſtus eſt error.

DE S. AGNETE VIRGINE POLITIANA Ord. Prædicatorum.

Prodigiū in ortu S. Agnetis.

AGnes virgo apud M. Politianum in Hetruria humilibus, & obſcuris parentibus nata, ab infantia & ipſa natiuitate ſigna ſanctitatis dedit. Nam dū ex vtero materno prodiret, faces cereæ in cubiculo diuinitùs accenſæ viſæ ſunt. Ipſa infantula à puerilibus luſibus abhorrens Chriſto Domino, quem ſibi iam eo tempore ſponſum delegerat, ſeipſam precibus commendabat. Cum aliquando ex pago vbi nata fuerat, collem in vrbis pomerio in quo infames mulieres infamem vitam ducebant, conſcenderet, corui plurimi, ſeu potius dæmones coruorum ſpecie S. virginem roſtro & vnguibus, quaſi illorum aduerſariā maximam futuram præſentientes ferire conabantur. Nonum ætatis annū agens cœnobium virginum (cui à Sacco nomen erat) vt multis precibus à parentibus impetrauerat, ingreſſa. Orationibus, ſacris lectionibus, & aliis pijs exercitationibus vacare cœpit, modeſtia, humilitate, obedientia, pudicitia, quam ieiunijs, & vigiliis conſeruabat, & aliis virtutibus fulgens. Annum nata 14. ſic Deo ac-

Dæmones ſub coruorū ſpecie virginem roſtro, & vnguibus lacerare contendunt.

ctiſ-

ctiſſimo charitatis vinculo iuncta erat, vt inter orādum elata à terra cubito cerneretur, & aliquando Dei mater ei apparens tres lapillos pulcherrimos dono dedit, fore prædicens, vt ſibi ſacram ædem excitaret. Cum itaq; tot virtutibus præluceret, vnà cum Margarita eius magiſtra ad nouum cœnobium virginum Porceni oppido agri vrbeuetani conſtruendum deſtinatur. Cui Summi Pont. iuſſu annum 15. nondum egreſſa, inuita præficitur. Vbi pietatis opera ardētius colere ſtudebat. Lectus illi nuda humus erat, ceruical ſaxum, 15. annos perpetuò pane, & aqua contenta ieiunauit. Sic orandi fruebatur otio, vt non ſine magno animi dolore ab eo ſtudio ad negotia monaſterij diuelleretur. Cum ab oratione ſurgeret pallium aliquando rore candido, cuius guttæ crucem referrent, conſperſum viſum eſt, & qua die Epiſcopus ad eam conſecrandam acceſſit ara, & pauimentum manna conſperſa inuenta ſunt. Orans aliquādo Chriſtum forma lactentis puerina ſanctiſſimæ eius matris ſinu complexa ab eo crucem paruam ex eius collo pendentem accepit, & ſæpius ab Angelis ſacra Euchariſtia refecta eſt. Viuens dæmones ab obſeſſis corporibus fugauit. Oleum, panem, vinum (quod etiam ex aqua fecit) auxit. Carnes in piſces commutauit. Puerū extinctum vitæ reſtituit. Arcana cordis nouit. Poſt. ann. 30. M. Politianum diuino iuſſu reuocata cœnobium virginum ſub inuocatione B. M. V. vbi infames illæ fœminæ morabantur, extruxit, & ſorori noui cœnobij, quæ mitis dicebatur, cæcæ ſigno crucis lumen reſtituit. Cum in morbum incidiſſet ad balnea Clauciani deducta nouam aquæ venam excitauit, quæ morbos omnes curaret. Ingraueſcente morbo moniales ad obſeruantiam hortata, & à ſponſo cœleſti euocata, 12. Kal. Maij an. ſal. 1317. euolauit in cœlum, multis etiam poſt mortem miraculis illuſtris. Quā propter Clem. VIII. Sum. Pont. ad Henrici IV. Regis Francorum preces, vt in vniuerſo Ord. Præd. officium diuinum de ea perſolueretur, conceſſit. *Ex lectionib. illius à memorato Pont. approbatis ann. ſalut. 1601. die 23. Februar.*

Dei mater apparet Agneti.

Ieiuniū 15. annorum in pane, & aqua.

Miranda narrantur.

Innumera miracula.

ANNOTATIO.

ET ſi nondum in SS. virginum numerum relata eſt ſolenni ritu in maxima tamen veneratione apud Politianenſes habetur. Hæc in manibus B. Bonauenturæ Piſtorien. Ord. Seruorum Hildobrandi Epiſc. Aretini mandato ſolemnem emiſit profeſſionem, monaſterioq; præfecta eſt, vt lib. 5. vit. S. Philippi à F. Archang. Gianio Florentino eiuſd. Ordin. Magiſtro adnotatum eſt ex Monumen. cœnobij eiuſdem S. Agnetis.

Aprilis die 21.

DE S. CYPRIANO EPISCOPO BRIXIENSI.

CYprianus Epiſcopus Brixienſis poſt S. Paulinum eiuſdem vrbis Epiſcopū inter S. Titianum. & Herculanum Eccleſiam Brixienſem rexit. Acta illius ita interciderunt, vt neq; patria ſciri potuerit. Eum tamen Eccleſiam ſibi creditam ſanctè, pieq; adminiſtraſſe certum eſt, cum Brixienſis Eccleſia ſemper ab obitu ad hæc vſq; tempora vti ſanctum habuerit, colueritq;. Obijt in D. 11. Kal. Maij. Corpus in eccleſia S. Petri in Oliueto aſſeruatur. *Ex Tab. Eccl. Briex.*

ANNOTATIO.

CApreolus lib. 3. Annal. Brixiæ Cyprianum Epiſcopum eius ſedis 18. facit. Cuius etiam mem. Rampertus Epiſc. Brixien. in Translat. S. Philaſtrij.

DE

Aprilis die 22.

DE S. SOTERE PAPA, ET MARTYRE.

SOter Fundis in Campania, ſeu in Latio (Fundana enim ciuitas ab antiquis ſcriptoribus, & alijs plærisq; in Latio cenſetur) natus, Marco Aurelio Imp. poſt S. Anicetum Pontificatum adminiſtrauit. Sanciuit inter alia, ne ſacræ virgines vaſa ſacra, & pallas attingerent, neuè thuris miniſterio in eccleſia vterentur. Vt Corpus Chriſti ab omnibus in Cęna Domini ſumeretur, ijs exceptis, qui ob graue peccatum id facere prohiberentur. Idem (vt apud Gratianum
Presbyter nõ debet niſi duobus præſentibus celebrare. legitur) ſtatuit iuramentum malum non eſſe ſeruandum: & Presbyterum haud debere niſi duobus ſaltem præſentibus celebrare, vt cum dicit orate fratres aptè, & conuenienter eius ſalutationi reſponderi poſſit. Scripſit duas epiſtolas, vnam ad Epiſcopos Campaniæ, alteram ad vniuerſos Italiæ Epiſcopos. Fuit eloquio ſuauis, aduenientes benignè excipiens, ſeque erga omnes vti pium patrem gerens. Vixit in Pontificatu annos 3. menſes 11. dies 18. creatus menſe Decembri Presbyteris 18. Diaconis 9. Epiſcopis 11. ſub M. Aurelio Imp. martyrio coronatus, ſepultus eſt in cęmeterio: quod poſtea Calliſti appellatum eſt. *Ex Breu. Rom. Damaſo, Euſebio, & Plat.*

ANNOTATIO.

Magna de Sotere quantũ in Pont. vixerit diſſenſio. *HIc magna de Sotere quantum vixerit in Pont. inter ſcriptores eſt diſſenſio Euſeb. lib. 5. Hiſt. Eccl. initio cap. 1. illum octo annos Pontif. adminiſtraſſe ſcribit. Damaſus in Pontif annos 9. & menſes quaſi 8. Marianus Scot. Euſebio aſſentitur. Platina ann. 9. menſes 3. dies 21. qui illum ſub Commodo Imper. Pontificatum geſſiſſe etiam affirmat. Panuin. in Cronol. Eccl. ann. 7. menſ. 11. dies 18. Ego in tanta ambiguitate S. Damaſo (ſi tamen liber ille Damaſi eſt) vel Euſebio ſubſcriberem, niſi Breuiarij Rom. cui defero, autoritas obſtaret.*

DE S. CAIO PAPA, ET MARTYRE.

CAius genere Dalmata, patria Salonenſis, Diocletiani Imp. propinquus poſt S. Eutychianum Caro, Carino, & Numeriano Imperatoribus Pontificatũ
S. Caij ordinationes. geſſit vſque ad Diocletiani, & Maximiani tempora. Conſtituit, vt his ordinũ, & honorum gradibus in Eccleſia ad Epiſcopatum aſcenderetur, Oſtiarij, Lectoris, Exorciſtæ, Acolythi, Subdiaconi, Diaconi, & Presbyteri. Epiſtolam Decretalem ad Felicem Epiſcopum ſcripſit. Superiorum Pontificum, ne Laicus Clericum apud prophanos Iudices accuſaret, decretum innouauit. Crudelitatem Diocletiani in Chriſtianos fugiens aliquandiù in ſpelunca deliruit, at poſt annos 8. vnà cum Gabino fratre martyrij coronam percepit, 10. Kal. Maij. Cum ſediſſet annos 12. menſes 4. dies 5. & creaſſet menſe Decembri Presbyteros 25. Diaconos 8. Epiſcopos 5. ſepultus eſt in cęmeterio Calliſti. *Ex Breu. Rom. & Damaſo in Pontif. ac Plat.*

ANNOTATIO.

HIc quoque circa annos Pontificatus Caij diſſidium eſt: Damaſus enim annos 2. menſ. 4. dies 12. illi tribuit. Euſeb. lib. 7. c. 27. Hiſt. Eccl. ann. 15. Platina Damaſum ſequitur. Panuin. in Cronol. Eccleſ. ann. 12. menſ. 4. dies 6. Nos cum Baronio in Annal. Eccleſ. Breu. Rom. ſequimur.

DE S. DANIELE MARTYRE LAVDENSI.

Daniel ſub Karolo Magno egregius miles, quo tẽpore pius Imp. Paganos, ac Infideles inſequebatur, illos è Chriſtianorum finibus expellens apud laudem Pompeiam in vico Caſſino, qui nunc Roccabruna appellatur, prælio cum hoſtibus fidei conſerto, cum multis ex vtraque parte corruerent, & ipſe lapide percuſſus pro Chriſto martyr occubuit. Cuius corpus cum ignotum diu iacuiſſet, à Karolo Magno miraculo quodam inuentum mirum ſuauemque odorem emittens, ibidem ſacra æde ei extructa ſepelitur. Cum verò locus habitatoribus deſertus fuiſſet, corpusque martyris aliquandiu latuiſſet, nouo miraculo detectum, laudem nouam in baſilicam S. Baſſiani. tranſlatum eſt, ibique honorificè conditum. *Ex monument. eccl. lauden. in cuius tab. modo ad hanc diem, modò ad 10. eiuſdem menſ. adnotatus legitur.*

Corpus à S. Dan. à Ka. Magno miraculo quodã inuẽt.

A N N O T A T I O.

Qvod de Paganis hic dicitur parum veriſimile eſt: neq; enim idolatræ Karolo Magno Imper. in Italia, in his præſertim regionibus erant: niſi nomine Paganorum Heretici, vt aliquando in hiſtorijs SS. animaduertimus, intelligantur.

DE B. ÆGIDIO ASSISINATE ORD. MINORVM PERVSIÆ.

Aegidius Aſſiſinas S. Franciſcũ ciuem ſuum ſecutus, cuius 3. diſcipulus fuit, omnibus ſuis venditis pecuniam pauperibus diſtribuit, ſæpius eiſdẽ proprijs veſtibus conceſſis. Hic multas ſuſcepit peregrinationes paupertatiſque, pietatis, & eximiæ charitatis, ac humilitatis, & obedientiæ cultor fuit. *Martyrij* cupidus in Africam ad Chriſti fidem prædicandam profectus eſt. Sæpenumerò in extaſim rapiebatur, quod aliquando illi Peruſiæ coram Gregorio 9. Pontifi. Max. contigit. Spiritu prophetico præditus fuit. Cum enim prædicator quidã ductus à Dœmone ad dubitandum de Sanctiſſimæ Deigenitricis virginitate induceretur, iſque B. Aegidium auxilij cauſa adijſſet, antequam aduentus ſui cauſam aperuiſſet. S. vir illum ſic allocutus fertur: *Prædicator frater, virgo ante partum*. & baculo terræ difixo ſtatim lilium prodiit: quod etiam cum ſecundò: *virgo in partu*, & tertiò *virgo poſt partum* dixiſſet, factum eſt. Quo miraculo omnem ab eo prædicatore dubitationis tentationem profligauit. Cum eum S. Ludouicus Galliæ Rex Romam proficiſcens Peruſiæ inuiſiſſet, & amplexatus eſſet Regem tamen minimè allocutus eſt, ac fratribus propterea mirantibus quòd neque Regem ſalutaſſet, reſpondit non opus fuiſſe externa locutione, cum alter alteri ſatis inter amplexus notus eſſet, vſus locutione ſpirituali. Multus à Dęmonio ſuſtinuit perſecutiones, ab eo ſæpius noctu inter orandum percuſſus. Virtutibus omnibus excultus erat fide præſertim, charitate, humilitate, timore, patiẽtia, pietate, caſtitate, obediẽtia, quas alijs perſuadere nitebatur. Miraculis viuẽs enituit: in quibus crus cuidam nobili Aſſiſinati iam ſacro morbo putrefactum ſigno crucis mirabiliter ſanauit. Qui tandem ſenio confectus apud Peruſiam deceſſit, an. ſal. ſum. 1260. 10. Kal. Maij. *Ex Chron. Ord. Minor. p. 1. l. 8. per totum, vbi eius vita admirabilis enarratur.*

Bona ſua pauperib. diſtribuit.

Orans rapitur in extaſim.

Spiritu prophetico præditus.

Ter baculum terræ difigẽs tria producit lilia ad virginitatẽ B. M. teſtandum.

viſitatus, & amplexatus à S. Lud. Rege illum non alloquitur.

A Dęmone percutitur.

Cuidam crus putrefactum ſanat.

Migrat Peruſiæ.

ANNOTATIO.

NOndum SS.Catalogo adſcriptus eſt; ſicet S.in Chron. prædictis appelletur. De eo S.Anton.Florent.in Chron.& S.Bonau.in vita S.Franc. Bis B. Conrlaro per quietem apparuit; qui in Piceno Offida natus, ac ordinē minorum ingreſſus admirādos in vita religioſa progreſſus fecit, cui etiam Deipara Virgo oranti apparuiſſe, filiumque amplexandum porrexiſſe fertur. Is plenus meritis, miraculisque aliquot coruſcans, an. D.1306. die 12. Decēbris obiens abijt in cælum, cuius corpus à Philippo Maſſino I.C. celeberrimo, legumque Ticini, & Piſis primario interprete extructo, conditum eſt. De eo in Cron.Ord.Min.parte 2.27.28.& 29.

Aprilis die 23.

DE S. MAROLO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

MArolus innocentij Papæ primi ſyncronus, & familiaris, cum eſſet vitæ probitate conſpicuus, ieiunijs, vigilijs, orationibus, piiſque meditationibus deditus, virtutibusque (ab quas ſummopere à S.Ennodio Epiſcopo Ticinenſi verſibus commendatur) præſtaret, S.Venerio Epiſcopo Mediolanenſi ſucceſſit. Quod munus Epiſcopale annos 15. ſumma cum laude adminiſtrauit. *Multis* autē relictis ſuæ ſanctitatis argumentis 10. Kal.Maii. ad præmiū migrauit in Cœlum. Corpus in Apoſtolorum baſilica nunc S.Nazarii conditum eſt. *Ex Actis eccl. Mediolanen. ac 19. vit. Epp. Med. Pet. Galeſin. de eo die præced.*

ANNOTATIO.

IN Tab.Epp.Mediol.Beſutij Marolum die 23. Maij. obijſſe legitur, quod errori typographi adſcribendum videtur. Eius Natalis ab Eccl. Mediol. menſe Maio celebratur, cum 23. dies April. vt plurimum in maiorem hebdomadam, vel intra oct. Paſcha incidat. Panuin in Cronol. eccleſiaſt. S. Marolum an. D.406. Epiſcopum creatum an.415. migraſſe ſcribit. ex quo non 15. annis, ſed 9. duntaxat præfuiſſe videtur.

ILLVM ENNODIVS EPISCOPVS
Papien. carmine ſequente celebret.

,, *Marolus extremæ petator Tygris vnda*
, *Qui iubar in madidis viderat hoſpicijs,*
,, *Quem labor in proprio Syriæ ſolidauerat axe;*
, *Orditur vatem dotibus innumeris;*
,, *Peruigil intentus, ieiunus, Prouidus ardens,*
, *Quod morem tenuit, ſat fuit officio.*
,, *Os tenerum quoties guſtus contingit honeſti*
, *Tranſit ad affectum, quod furtum perij*
,, *Terra potens olim patribus fundata beatis*
, *Nobilibus mundum partibus irradiat.*

DE S. GEORGIO EPISCOPO SVELLENSI.

GEorgius calari in Sardinia ſeruis parentibus naſcitur. Quem Græca nobilis matrona parentum domina, in vtero ſanctificandum, ac ſalutem patriæ allaturum

allaturum ab Angelo præmonita matrem, cui nomen erat Viuentia, non vt ſeruam, ſed loco ſororis habebat. Natus itaque infans, baptiſmoque regeneratus Georgius, vt ab Angelo matronæ fuerat prænunciatum, nominatur. Qui quarta, & ſexta Feria lac ſemel duntaxat poſt ſolis occaſum infans ſugebat. Exacta infantia litteris Latinis, & Græcis imbuitur, libertateque donatus ſacris initiatur breuique factus Sacerdos anno ætatis 22. Epiſcopus Suellẽſis ordinatur. In Epiſcopatu abſtinentiam, quam infans cæperat, ſeruauit, pauperes ſuis facultatib. ſuſtentabat, afflictos ſolabatur: ægrotos frequens viſebat. Plurima viuens miracula edidit, ægris, dœmoniaciſque diuinitus curatis. Dum æſtiuo tempore Diœceſim viſitaret, ſociiſque ardentiſſima ſiti vexati aquam, qua illam extinguerẽt, in via non haberent, S. Epiſcopus terra ter baculo percuſſa, aquam illicò qua ſiti creati ſunt, eduxit. Apud Gallim oppidum Dœmonẽ ſolo iuſſu ab obſeſſo homine eiecit. Vocatus ad viſendum ægrotum, illum iam defunctum repertũ patris permotus lacrymis orationem ad vitam reuocauit. Apud Vizullin oppidũ cæco lumen reſtituit. Vbi etiam cum ciuis primarij de finibus agrorum diſſiderent, S. Epiſcopus defixis baculis, qui mox fronduere, litem ſedauit. Cum apud paludem ranæ obſtrepentes ſuos dormire non finerent, miſſo ad eas Diacono, qui ne coaxarent, pręcepit, et præcepto paruerunt. Montem, qui ab itinerantib. maximo cum labore, conſcendebatur, facto crucis ſigno diuiſit, indeque fons aquæ; qui etiamnum perſeuerat, mirabiliter ſcaturiit. Cum dominus quidam ſeruum, qui ad S. Epiſcopum confugiens veſtem illius manu tenebat, haud veritus Epiſcopum, verberaret, repentè à Dœmone arreptus dirè torquetur, donec S. viri precibus liberatus eſt. Torquatus Iudex Calaritanus, cum ſcarabeos, crabrones, & colubros, qui ſtatim illatos menſæ cibus inuadebant, tollere è medio nulla ratione poſſet, S. Georgium accerſiri iubet; qui animalia ſola occidit oratione, nec amplius ſunt reuerſa. Quapropter Suellim cum adiacente pago Epiſcopo donauit. Denique termino vitæ inſtante, eoque prædicto ſacris munitús 9 Kal. Maij, an. ſal. 1117. migrauit in cœlum, clarus etiam poſt mortem miraculis. Corpus in eccleſia cathedrali ſepultum eſt. *Ex lib. de SS. Sardinia nuper calari excuſo, & Cron. F. Dima ſerpi Ord. Minor.*

Infans Georgius lac poſt ſolis occaſum dumtaxat ſugit.
Inclyta charitatis opera Georgij.
Mirac. I. Aquam baculo educit.
II. Obſeſſum à Dœmone liberat.
III. Defunctus ad vitam reuocatur.
IV. Cęco lumen reſtituitur.
V. Litem baculis frondentibus ſedat.
VI. Georgij præcepto ranæ haud coaxát.
VII. Mons diuiditur, fonsque ſcaturis.
VIII. A Dęmone ereptus, vexatusque liberatur.
IX.

ANNOTATIO.

Vitam, & miracula S. Georgij Epiſcopi multo plura, quã, quæ narrata ſunt (in quibus draconis, qui homines inficiens, & deuorans pagum diac. Suellen. ad ſolitudinem redegerat, occiſio, & herbarum ſanguine illius conſperſarum vſque in præſentẽ diẽ hortus) longa oratione F. Dimas Serpus l. 2. Cronic. Sard. ab ipſo an. D. 1600. ſermone Hiſpano aditorum proſequitur.

Aprilis die 24.

DE S. MARCO EVANGELISTA VENETÆ Reipubl. patrono.

Marcus, quem S. Barnabæ Apoſtoli conſobrinum fuiſſe Ioannemque appellatum tradunt. S. Petri Apoſtoli diſcipulus Romæ à fratribus rogatus Euangelium, vt à Petro audierat, ſcripſit: quod cum Petrus legiſſet, probauit, Eccleſiæque legendum tradidit. Illum, vt illius Eccleſiæ habet antiqua traditio, Petrus primum Aquileiẽſium Epiſcopum ordinauit. qua Eccleſia conſtituta, illique Hermacora præfecto, cum euangelio, quod ſcripſerat, ab eodem Petro in Ægyptum ad prædicandum mittitur. Qui Alexandriæ Chriſtum annuncians, eam Eccleſiam à ſe fundatam primus Epiſcopus rexit, tanta doctri-

Marcus S. Barnabæ conſobrinus.
Romæ ſcribit Euang.
Primus Aquileienſ. Epiſc.
Alexandrinã primus fundat Eccl.

Ob fidem à perſecutoribus raptatur. Chriſtus ſibi apparet in carcere. Corpus à Venetis Venetias clam defertur. Tutelaris fit Venetorum.

na,& vitæ integritate, vt omnes ſuo exemplo cogeret ad Chriſti fidem. Quam eccleſiam à Marco ſic conſtitutam. Philo diſertiſſimus Iudæorum laudibus extollit; Cum autem illi Eccleſiæ aliquot annos præfuiſſet, à perſecutoribus fidei tentus, funibuſque vinctus, ac per ſaxa raptatus dilaceratis vnà cum veſtibus,& carnibus grauiter afflictus eſt. Denique in carcere recluſus, (vbi non ſolum Angelica viſitatione, ſed & Domini apparitione confortatus eſt) octauo Neronis anno migrauit ad Chriſtum Aniano ſibi in Epiſcopatu ſuccedente. Cuius corpus à Chriſtianis ibidem ſepultum poſtea Saracenis Alexandriã poſſidentibus, à Venetis clàm ſublatum, Venetias delatum eſt, ac in auguſtiſſimum templum ſibi dicatum illatum: ex quo tempore Veneta Reſpub. illum tutelarem ſuum,& patronum habuit. Ex *Breu. Rom. Doroth. epiſt. Tyrio. Euſeb. li. 2. c. 15. Niceph. Call. lib. 2. c. 45. Iſid. de vita patrum c. 85. & al.*

ANNOTATIO.

Euſeb. diſſentit in vita S. Marci ab Eccleſ. Inueriſimile eſſe quod ſibi digitum amputarit.

EVſeb l. 2. c. 15. & 16. diuerſam refert S. Marci hiſtoriam quoad mortem, & eius ſucceſſ. nullam enim facit martyrij mentionem & Celladonem eius ſucceſſorem facit. Quod etiam alij illum ſibi digitum ne Sacerdos fieret, amputaſſe tradunt, inter apocrypha habetur, cum membrorum mutilatio Sacr. Canonib. vetita ſit. Controuerſia eſt inter ſcriptores, an Marcus latinè, vel græcè ſcripſerit Euangelium: nonnullis aſſerentibus quòd latinè: alijs verò quod græcè, quod Baronio magis placet.

DE S. SABA MARTYRE CVM ALIIS LXX. Romæ.

Conuerſio 70. virorum.

SAbas militum ductor cum Chriſtianos in carcere detentos viſitaret, & eorũ curam gereret, accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, comprehenditur, & ad Iudicem perductus liberè ſe Chriſtiannm eſſe confeſſus eſt. Cumque à Chriſti fide abduci non poſſet, varijs afficitur ſupplicijs. ac primùm facibus ardentibus aduritur: deinde in lebetem picis feruentis immittitur: Cumque illæſus exiſ ſet, eo miraculo 70. viros ad Chriſtum conuertit (qui omnes pro fidei confeſſione gladio cæſi ſunt) Poſtremò, cùm conſtantior ſemper euaderet, in flumen demerſus martyrium conſumauit 8. Kal. Maij. Aureliano Imp. *Ex Martyrol. Rom. & Menolog. Græc.*

ANNOTATIO.

PEt. Galeſin. in ſuo Martyrol. hunc paſſum in Græcia ſcribit. & græcum Cod. cit. ſed præſtat Mart. Rom. auctoritas.

DE SS. MAVRITIO, GEORGIO, ET Tiberio Thebæis martyribus apud Pinarolum.

MAuritius Georgius, & Tiberius milites Thebæi, ex eorum numero, qui ex Caſtris *Maximiani* Imperatoris immanitatem deuitantes ſe ſubtraxerunt, à perſecutoribus in finibus Taurinorum apud Pinarolum oppidũ præclarum deprehenſi ſunt: ac in fidei confeſſione perſiſtentes ab illis trucidati martyrii palmam adepti in cœlum euolarunt. Quorum corpora in Abbatia ſanctæ Mariæ apud Pinarolenſem vrbem condita aſſeruantur, & hac die apud

incolas

Incolas venerationem habent. *Ex Hiſtoria SS. Martyrum Thebeorum Auguſtæ Taurinorum nuper edita.*

ANNOTATIO.

ET ſi hæc nullo antiquorum Auctorum teſtimonio nitũtur; antiqua tamen eis traditio ſuffragatur.

DE S. HONORIO EPISCOPO BRIXIENSI.

HOnorius 19. Epiſcopus Brixienſis, & à S. Philaſtrio 12. Eccleſiam Brixienſem poſt S. Herculanum magna prudentia, & pietate gubernauit. Cuius Geſta, & ſi iniuria temporum exciderunt, doctrina tamen, & vitæ ſanctimonia illum claruiſſe tradunt, illudque præcipuè memoriæ prodidere, quod initio paſtoralis officij Marcellam Præſidis filiam fiſtulis, & vlceribus plenam in Feſto Aſſumptionis B. M. baptizatam ad priſtinã ſanitatem reuocauerit, corpus in SS. Fauſtini, & Iouitæ baſilica aſſeruatur. *Ex Ramperto Epiſcopo Brixien. in ſermone de translat. S. Philaſtrij, & Annalibus vrbis Brixianæ. Qui tamen vnà cum antiquis lectionibus: M.S. expurgatione multa egent, continent enim inueriſimilia. De Comite Sabaudiæ, & de Duce Venetiarum, & alia.*

Aegrotæ mulieri ſanitatẽ reſtitueret.

ANNOTATIO.

SVnt, qui S. Honorium Conſtantis Magni Conſtantini filij, filium putent, illumque ab Euſebio Epiſcopo Nicomedien. Epiſcopum ordinatum, Conſtantij patrui perſecutionem fugientem in hæc loca veniſſe. Sed temporum ſupputatio id prorſus commentitium eſſe demoſtrat: Non potui autem non mirari Heliam Capreol. qui lib. 3. Annal. ſeu Cronic. Brixiæ longam huiuſce rei hiſtoriam texuit ſi enim. Honorius fuit à Philaſtrio 9. Epiſc. vt ipſe, & Ramp. habent. Philaſtrius autem Aquileien. concilio vna cum S. Ambr. interfuit an. D. 381. qui fieri poteſt, vt Honorius Conſtantini filius fuerit?

Honorius an filius fuerit Conſtantis Mag. Imp.

DE S. ANSELMO CONFESSORE APVD POLYMARTIVM.

ANſelmus apud Mæonem pagum Faliſcorum (quem vuulgus *M*ugnonum appellat) ſanctitate non mediocri præfulſiſſe traditur: Quamuis quo tempore in humanis fuerit, quæque ediderit miracula, hactenus ſciri non contigerit. Corpus illius Polymartij vrbe Faliſcorum proxima in arca marmorea, ac in templo auguſto religioſiſſimè aſſeruatur. Cuius dies feſtus, quem 8. Kal. Maij. incidit, ſumma celebritate agitur, finitimis populis ex deuotione eò confluentibus. *Ex Lando Leoncino to. 2. Hiſt. ſiue Fabrica Hortanæ par. 1.*

ANNOTATIO.

HIc ad aliorum SS. huius nominis diſcrimen, S. Anſelmus Mæonen. appellatur, locus autem ab eccleſia S. Eutytij Presbyteri, & mart. quinque M.P. abeſt.

DE S. BONA VIRGINE PISANA.

BOna Piſis Bernardo patre, & Berna matre nata eſt, cui ſeptenni Chriſtus D. apparuiſſe, ac aliquot præcepiſſe dicitur, vt ſcilicet ſola decumberet; cilicium ſuper nuda carne geſtaret; Hieroſolymam pergeret; & S. Iacobi Apoſtoli corpus in Gallæcia viſitaret. Quæ omnia executioni promptiſſimè mandauit.

Apparitio facta Bonæ.

Erunt illi in æde S.Sepulchri orante Chriſtum ter manus impoſuiſſe capiti, eā- que cum in deſerto (in quo D.I.C.XL. diebus,& XL. noctibus ieiunauit) toti- dem dies ieiunaſſet ab eo annulo aureo donatam fuiſſe. Ter per hebdomadam in pane,& aqua ieiunabat: abſque linteaminibus ſuper ſtramine cubabat: reli- quis diebus ſolis leguminibus veſcebatur aqua ad potum adhibita. Dum ex Hieroſolymis in Italiam reuerteretur à Saracenis capta diutino carcere macera ta eſt: à quo liberata perpetuò febre laborauit. Victum tamen manibus ſibi cō- parabat. In ſacris litteris diuinitus erudita ſecreta cordium, & futura Deo reue- lante cognoſcebat. Charitate flagrans multos à via perditionis ad viam ſalutis dirigebat; varijſque morbis laborantes vel ſolo Crucis ſigno ſanabat. Decies ſē- per ægra Templum D.Iacobi Apoſtoli in Hiſpania inuiſiſſe fertur. Denique tot laboribus confecta orans,& pſallens læta migrauit ad ſponſum 8.Kal. Maij. An.Sal.MCCVIII. multis poſt mortem miraculis coruſcans. *Ex Cod. antiqui M.S.Eccleſ.Piſana. & Siluano Ratio lib. de SS.Hetrur.*

S Bonau. i eo dem deſerto, quo D.N.40. diebus ieiu- nat, ac ab ip- ſo annulo au reo donatur. Decies inci- ſit templum S. Iacobi.

A N N O T A T I O.

Miror hanc virginem ab aliquibus inter moniales Minorum cenſeri, cum eo tem- pore, quo illa vixit, Ordo Minorum nondum eſſet.

DE S.ANSELMO CONFESSORE, APVD POLYMARTIVM.

ANſelmus *Maxone* pago apud Polymartium in Hetruria vitam Sanctiſſimā duxit, ac multis miraculis coruſcauit: quorum quædam recens patrata fe- runtur. Nam inter alia cum carpentarius clauum, quo melius infigeretur, oleo lampadis ante aram,& tumulum *S.*Anſelmi collucenntis, (quod doloribus ſalu tare eſſe ſolet) vnxiſſet, illicò illi manus intumeſcere cœpit; nec ante tumor ab- ſceſſiſſet, quàm is ante aram proſtratus, veniam orans ſuppliciter poſtulauit. Puer infans à matre in eccleſiam, in qua corpus S.Confeſſoris conditum eſt, du ctus quadrantem nummi expeliu, quæ oblatam pecuniam continebat manu ac- ceptum, in os ſuum immiſit; qui ita linguę eius adhæſit, vt nulla via inde diuel- li poſſet. Sed vbi mater ante tumulum genuflexa cum filio opem D.Anſelmi im ploraſſet, ſubitò quadrans ex ore pueri ſponte prodijt. Eius dies Feſtus Polymar tij 8.Kal.Maij non abſque magno populi concurſu celebratur. *Ex monum. Eccl. Polymartien.* De eo in lib. qui Fabrica Hortina inſcribitur, mentio habetur.

Carpentarij, qui ex lampa de S.Anſ. ac- cepit, manus intumeſcit. Quadrans ac ceptus expe- lui linguæ pueri adhæ- ret.

A N N O T A T I O.

Vita,& miracula, quæ S.Anſelmus viuens, & etiam defunctus edidit, iniuria tem porum exciderunt. Quæ diximus, non ex aliquo M.S. vt ex ipſa traditione acce pimus.

Aprilis die 25.

DE SS. EVODIO, HERMOGENE, ET Caliſto Martyribus Syracuſanis.

EVodius, Hermogenes,& Caliſtus Syracuſis in Sicilia in Immani Diocletia- ni (vt eſt coniectura) perſecutione ob Chriſtianæ fidei conſtantiam marty rium perpeſſi ſunt; licet Acta non extent. Paſſi ſunt autem 7.Kal.Maij. *Ex Mar- tyrol. Vſuardi, & aliorum.*

ANNO-

ANNOTATIO.

DIximus Acta non extare: quia nihil de illis apud Maurol. & ſcriptores rerum ſi cul. legimus præter nudum ipſorum memoriam.

DE S. FIDELI CONFESSORE HISPELLIEN.

FIdelis confeſſor apud Hiſpellum, quod eſt Vmbriæ oppidum Fulgenio proximum, non paruam habet venerationem. Dies enim feſtus illius ſolẽni populi Hiſpellenſis proceſſione celebratur. Habet extra Hiſpellum propriam eccleſiam, ſiue ſacellum. Tumulus eius apud S. Marium in vico in dicta eccleſia perſeuerat: in quem infantes ægroti deuotionis ergò immiſſi ſanitates referre ſolent. Corpus inde ſub latum fuit: quod cùm auferretur, ferunt (ita habet antiqua oppidi traditio) emiſſam cœlitus vocem, *licet hinc corpus Fidelis auferatis, non tamen virtutem.* Natalis eius 7. Kal. Maij recolitur. *Ex Annalibus Hiſpellen. vrbis.* Tumulus S. Fidelis ſanitatem præſta ri ſolet. Oraculum cœleſte.

ANNOTATIO.

ETſi Acta S. huius diſperiere; ex antiqua tamen Hiſpellens. tradit. creditur illum Hiſpelli, vbi eccleſia, & tumultus ad huc conſpiciuntur, vixiſſe, & diem ſuum obiſſe.

DE S. FRANCHA VIRGINE, ET ABBATISSA Placentina.

FRancha Virgo Placentina, ex Vidalta familia nobili nata, cum vix 7. ætatis annum attingeret, vt ſibi inter ſacras virgines vitam ducere liceret, parẽtes orat. Ingreſſa igitur cœnobium S. Syrij Ordinis S. Benedicti miros vitæ ſpiritualis in ieiunijs, orationibus, vigilijs, in perferendis iniurijs progreſſus facere cœpit. Cuius ſanctitatem Deus miraculo comprobrauit. Nam cum ſacrum capiti eius velamen imponeret Epiſcopus, Angelus alio eiuſdem caput tegere viſus eſt. Miraculũ 1. Mortuæ Abbatiſſæ ſubrogata (licet inuita) munus diligentiſſime expleuit. Carentiam virginem nobilem Placentinam, monialem fieri cupientem, vt nouum virginum monaſterium extrueret (erat enim locuples) perſuaſit. Cui illa habitum Ciſtertienſium induta à ſuperioribus præeſſe iubetur. Erat in oratione frequens, & ſæpè pernoctans, cui aliquando clauſum oratorium noctu vltrò illi apertum eſt: multas à monialibus moleſtias, & à Diabolo tentationes perpeſſa eſt, quas omnes patientia, & oratione ſuperauit. Cum pro Cognato, quem vnicè diligebat, Feruentiùs oraret. Is illi viſus ſe damnatum dixit. Ferunt duo vini dolia exſiccata, illa præcipiente vinum haurire, plena diuinitus eſſe reperta. Miraculũ 2. Denique multis meritis cumulata. Sacro ſumpto viatico 7. Kal. Maij. an. ſal. 1218. quieuit in Domino. Corpus ibidem ſepultum, hodie in ſacra æde ſuo nomine dicata aſſeruatur. *Ex Breu. Ciſtert. & Off. Eccl. Placent.* Poſt obitum pluribus coruſcauit miraculis, Nam Mediolanen. fœminæ lumen oculorum ad eius tumulum oranti reſtitutum eſt. Miraculum poſt mortem 3. Et latro oculis inter furandum captus, pœnitens illos S. Abbatiſſæ interceſſione recuperauit. Plures & à dæmonibus obſeſſi, & varijs morbis laborantes liberati ſunt, vt eius habent Acta.

ANNOTATIO.

NOndum in SS. numero adſcripta fuit. Sancta tamen ex quo officio eccleſiaſtico de Sed. Apoſt. licentia colitur, vt plurimi alij vtriuſque ſexus appellatur.

Aprilis die 26.

DE S. CLETO PAPA, ET MARTYRE.

CLetus Romanus de vico Patricio quinta vrbis regione poſt Linum Eccleſiæ præfuit Imperatoribus Veſpaſiano, Tito, & Domitiano. Qui ex præcepto Principis Apoſtolorum 25. in vrbe Presbyteros ordinauit. Is primus in litteris verbis illis *Salutem, & Apoſtolicam benedictionem* vſus eſt. Eccleſia autem optime conſtituta, cum ei præfuiſſet annos 12. menſes 7. dies 2. Domitiano Imp. qui ſecundam poſt Neronem mouit perſecutionem, martyrio coronatus eſt, & in Vaticano iuxta corpus B. Petri Apoſtoli ſepultus 6. Kal. Maij. Ferũt Cletum peregrinationes ad ſacra loca vrbis, quæ poſtea ſtationes dictæ ſunt, inſtituiſſe. *Ex Breu. Rom. Damaſo, & Plat.*

ANNOTATIO.

EVſeb. l. 3. c. 12. & ſeq. loco Cleti Anacletum reponit, ac ſic ſeriem Pontificum digerit. vt Linus poſt Petrum an. 2. Titi, cum annis 12. Eccleſ. præfuiſſet, Pontificatum Anacleto tradiderit. Qui Sacerdotio totidem annis functus, illud Clementi dereliquit. Clemens verò poſt 9. annos illud Euariſto conceſſit. S. Leo Papa ſecundus huius nom. in epiſtola ſua decretali ita ſcribit. Et ſi Petrus Princeps Apoſtol. adiutores ſibi acciuit, Linum, & Cletum, non tamen Pontificij poteſtatem, aut ſoluendi, vel ligandi normam eis tradidit, ſed Clementi ſucceſſori ſuo, qui ſedem Apoſtolicam, & poteſtatem Pontificalem tradente ſibi B. Petro Apoſto. tenere promeruit, Linus vero, & Cletus miniſtrabant exteriora. Ex quib. verbis liquet S. Clem. 1. poſt Petrum Pontificatũ geſſiſſe, cui Anacletus ſucceſſerit, Linum autem, & Cletum, veluti Chorepiſcopos Petri, & Clementis adiutores fuiſſe, ac Cletum defuncto Lino, Eccleſiam pro Clemente in exilium miſſo adminiſtraſſe. Quod ex lib. Pontifi. Damaſi Clementem 1. Pont. appellantis. & ex epiſtola Decretali Ioannis 3. Pap. ad Epp. Germ. colligitur. Marianus Scot. in Cron. Clementem poſt Petrum cathedram Pontificalem cum Lino, & Cleto annos 12. Solum verò 9. tenuiſſe ſcribit Linumque, & Cletum, ſub Clemẽte ſicuti, & ſub Petro miniſtraſſe. Idem Panuin. in Cronol. Eccleſ. Qua de re plura apud Baron. to. 1. Annal. eccl. licet nondum hunc haud ſatis explicaſſe videatur. Vtcunq; res habeat, nos Eccl. Rom. quæ Linũ Pont. 1. poſt Petrum, & Cletum Pontif. etiam vt in Breu. Ro. & Mart. (vt alios interim grauiſſimos Auctores omittam) apertè legitur, vocat, auctoritatem ſequi debemus. Quamquam ſi illos ab Eccl. Pontifices appellari dicamus (ſicuti Epiſcoporũ coadiutores & ſuffraganeos Epiſc. dicimus) quod SS. Petri, & Clementis coadiutores, & veluti ſuffraganei fuerint, inexplicabiles circa ſupputationes temporum difficultates euademus.

Notandum.

DE

DE S. MARCELLINO PAPA, ET MARTYRE.

MArcellinus Ro. Pontifex poſt S. Caiũ rexit Eccleſiã. Is in immani illa Diocletiani Imp. perſecutione terrore perterrit⁹ Deorũ ſimulachris thus adhibuit. Cuius peccati mox pœnitens cilicio indutus Sinueſſam ad concilium plurimorum Epiſcoporum venit, vbi profuſis lacrymis confeſſus ſcelus ſuũ, (propter quod nemo illum damnare auſus eſt, cum prima ſedes à nemine iudicetur, vt in eo cõcilio dictum fuit) veniam vt *S.* Petrus, qui ſimiliter deliquerat, impetrauit. Quare Marcellinus Romam reuerſus Imperatorem adit, grauiter illũ accuſans, quòd ſe ad tantam impietatem impuliſſet. Qui illum cum alijs tribus Chriſtianis Claudio, Cyrino, & Antonino capite plecti iuſſit. Quorum corpora cum iuſſu Imp. 36. dies inhumata iacuiſſent, ipſeque Marcellinus dum ad ſupplicium duceretur, Clericis, ne ſe ſepelirent tanquam ſepultura ob delictũ commiſsũ indignũ præcepiſſet. S. Marcellus à *S.* Petrõ Apoſtolo in sõnis admonitus Presbyt. & Diaconus, hymnis, & luminibus adhibitis in cœmeterio Priſcillæ via ſalaria honorificè ſepelienda curauit. Præfuit Eccleſię annos 7. menſ. 11. dies 23. quo tẽpore duas habuit menſe Decembri ordinationes, quibus creauit Presbyt. 4. Epiſcopos per diuerſa loca 5. Duas ſcripſit epiſtolas, vnam ad Salomonem Epiſcopum, in qua illud *Pater maior me eſt*, exponit: alteram ad Epiſcopos Oriẽtales, in qua illos hortatur, vt lites in Eccleſia non apud prophanos iudices dirimantur. *Ex Breu. Rom. Damaſo in Pontif. & Plat.*

Claudius, Cyrinus, & Antoninus cum Marcellino capite plectuntur.

ANNOTATIO.

CIrca ſedis vacationem poſt S. Marcellini interitum varia ſcriptorum ſententia eſt. Nam Damaſus in Pontif. Epiſcopatum ann. 7. menſ. 6. dies 25. ceſſaſſe ait, cum illum Marcellinus ann. 9. menſ. 2. dies 16. tenuiſſet Platina in vita S. Marcellini ſcribit illum iniſſe Pontif. Kal. Iulij an. D. 296. quod & Panuin. in Cronol. eccleſ. aſſerit in conſulatu 6. Dioclet. Conſtantij verò 2. (in quo cum Damaſo conueniunt) hoc eſt anno 12. Imperij ipſius Dioclet. Sed in vacatione diſcrepant, nam Plat. vacaſſe ſedem dies 25. Panuin. autem menſes duos tradit. Sediſſe autem Marcellinũ annos à Damaſo poſitos vult Plat. Panuin. ann. 7. menſ. 9. dies 26. Paulò diuerſam habet de re hac ſententiam Marian. Scot. in Cron. Res itaque ſatis ambigua eſt. Quod autem ad ceſſationem Pontificatus attinet opinio Damaſi nullo pacto ſuſtineri poteſt, cum S. Marcellus poſt Marcellinum vltimo anno Imperij Diocl. & Maximiani Pontificatum inierit: quod fieri non potuiſſet, ſi tot annos ceſſaſſet Pontificatus. Nam Diocletianus Imperauit ann. 20. & Marcellinus factus eſt Pont. anno 12. ex Baron. in Annal. (ſeu ex Mariano Scot. ann. 9.) Imperij eiuſd. Diocl. ſi itaque ſimul iungantur 9. anni Pontif. & 7. vacationis, & 13. annis Imperij Diocl. addantur, quis non videat Pontificatum Marcelli in nonum annum poſt finem Imperij Diocler. referri? Quod calculos temporum ipſorum Pontificum euerteret. Sed neque ob dictam cauſam dicere poſſumus cum Damaſo Marcellinum annos 9. ſediſſe. Sicuti nec Platinæ ſententia circa ceſsationem Breu. Rom. concors eſſe videtur. Nam ſi corpus Marcellini poſt 36. dies à Marcello nondum Pontifice ſed Presbyt. ſepultum eſt, Pontificatum pluribus quam 25. dies ceſſaſſe oportet. Ne autem S. Damaſo propterea (ſi tamen lib. Pontificalis eſt illius) contradicere videamur piè poſſunt verba ipſius de ceſsatione ſic exponi. Vt Epiſcopatus annis 7. ceſsaſſe (dicatur non propter Pont. mortẽ: ſed quia illis annis ob vehementiam perſecutionis Marcellinus à functionibus Pontificijs ceſsarit, ita vt ex 9. annis quibus in Pontif. vixit, duos duntaxat in munere Pontificali exercendo inſumpſerit.

De vacatione poſt S. Marcellini obitũ diſcors ſcriptorum ſententia.

Baron.plura in Annal.ad ann.304.de Marcellini lapſu,& de Actis Concil. Sinueſſani,quaſi lapſum negans.Cum tamen ab Eccl.in Breu. Rom.afferentur. Hic alia ſeſe offert dubitatio de martyrij ipſius Marcellini tẽpore,Nam ſi Diocl.Nicomediæ,& Maximian.Mediolani,an.304. die 21. April. ſe Imperium abdicarunt:quomodo Marcellinus ſub Diocl.& iuſſu eiuſdem Romæ eodem an. die 26.Apr.martirio coronati potuit?

DE S. LVCIDIO EPISCOPO VERONENSI.

LVcidius Epiſcopus 15.Veronenſis poſt S. Saturninum Eccleſiæ præfuit Veronenſi.Hic eximia ſanctitate,& doctrina præditus fuit. Contemplationi in primis rerum diuinarum addictus. Qui rerum humanarum cura Presbyteris demiſſa,orationi, & ſacrorum librorum lectioni vacabat, quo magis populum concionando in lege Domini erudiri poſſet. Cum verò aliquot annos oues ſibi commiſſas pauiſſet.6.Kal.Maij ad præmium euolauit. Cuius corpus in baſilica S.Stephani conditum ad hæc vſque tempora piè aſſeruatur. *Ex lib. aliàs citato de SS. Epiſcopi Veronenſ.*

ANNOTATIO.

PLura de S.hoc Epiſcopo ſciri non potuerunt; Cum propria Acta SS. Epiſc. Veronenſ.vt plurimum exciderint.

Aprilis die 27.

DE S. ANASTASIO PAPA, ET CONFESSORE.

ANaſtaſius Romanus Honorio, & Arcadio Imperatoribus, inter Siricium, & Innocentium Pontificatum adminiſtrauit vir planè bonus, vitæque ſanctitate conſpicuus; de quo S. Hieronymus ſcribit, quòd mundus dignus nõ fuit,qui diu illius vita frueretur.Hic S.Pontifex in Eccleſiaſtica re amplificãda, & exornanda maximè ſtuduit. Statuit,vt dum Euangelium in eccleſia legitur Sacerdotes,ac cœteri omnes aſſurgerent,& ſtarent. Vetuit,ne peregrini,Tranſmarini præſertim, ad Sacros Ordines ad eorum exercitium ve admitterentur, niſi litteras à quinque Epiſcopis obſignatas ſecum deferrẽt, idque propter Manichæos,qui ad fidem corrumpendam multos ex ſuis ad diuerſas partes mittebant:Conſtituit præterea ne mancus aliquo membro,vel corpore vitiatus ſacris initiaretur. Baſilicam S.Creſcentiæ via Mamertina in ſecunda vrbis regione ædificauit. Sub eo concilium Cartaginenſe,ad quod litteras dedit aduerſus Donatiſtas,celebratum eſt,ab eoque confirmatum.Cum Eccleſiæ annos 3. & dies 10.præfuiſſet.Omnibus virtutibus vigilantia præcipuè officii paſtoralis clarus, 5.Kal.Maii. Migrauit è vita. In cœmiterio à ſe conſtructo ad vrſum Pileatum ſepultus. *Ex lib. Pontificali. Plat. & alijs.*

S.Hieron.

ConciliũCarthaginenſe.

ANNOTATIO.

MArianus Scot.in Cron.ad an.3.Imperij Arcadij,& Honorij. Anaſtaſium Papam annos quinque vixiſſet in Pontif.ſcribit,menſes duos, quod adimit Innocẽtio ſucceſſori,adijciens. Panuin.in Cronol.eccleſ.an.3.& dies 21. illi tribuit,cæterum cum Mariano Scot. conuenit. quòd Pont.creatus ſit anno 3. ſiue 4. vt habet Baron.in Annal.hoc eſt an.D. 398.Imp.Arcadij,& Honorij.Ex quo Platinæ error deprahenditur qui Anaſtaſium Pontificatum cepiſſe ait Gratiano Imp. qui Valentinianum, & Theodoſium Arcadij, & Honorij patrem praceſſit.

DE

DE S. TERTVLLIANO EPISCOPO BONONIENSI

TErtullianus Epiſcopus Bononienſis 8. poſt S.Paternianum ſubrogatus Eccleſiam Bononienſem circa annum ſal.ccccLxx.cœpit adminiſtrare. Hic monaſterium ſanctæ Helenæ in agro Bononienſi apud Lauinum amnem à Bononia ad vij. M. P. diſtans, quod his temporibus non extat. Sola eccleſia, quæ parochialis eſt, à Fratribus ſeruorum poſſeſſa, cum aliquod ædibus extanti. Narmatio Epiſcopo Aruernenſi aliquot reliquias SS.Vitalis, & Agricolæ Martyrum in nouam eccleſiam à ſe ædificatam inferendas poſtulanti conceſſit (qua de re S.Gregorius Epiſcopus Turonenſis libro ſecundo Hiſtoriæ Francorum,& libro de Gloria martyrum verba facit) Idem cũ cæteris Æmiliæ Epiſcopis Ioanni Epiſcopo Rauennati, qui Gregorium quendam Epiſcopum Murinenſem contra fas ordinauerat, aduerſatus eſſe videtur. Hoc Epiſcopo Odoacer Herulorum Rex Italiam inuaſit. S.autem Epiſcopus Eccleſia ſua aliquot annos ritè adminiſtrata 5. Kal. Maij à ſæculo migrauit. & in æde S. Felicis conditus eſt. *Ex Karolo Sigon.lib.1. de Epp. Bononien.* Odoacer Rex Herulorum.

ANNOTATIO.

F*Loruit S.Tertullianus ſimplicio I. Pont. Max. Imperatoribus verò Olymbrio, Nepote, & Auguſtulo, vltimo occidentis* Imp. *ab Odoacre Rege abdicare coacto An.D.476.ex quo tempore nullus Imp. vſque ad Karolũ Mag.Occid. præfuit.*

DE S. THEOPHILO EPISCOPO BRIXIENSI.

THeophilus 10. Epiſcopus Brixienſis, inter S.Gaudentium,& Siluinum Eccleſiam Brixienſem dignè gubernans, in numero SS. haberi, & coli meruit. Quo tempore præcisè vixerit, quæque egerit, ad poſteros non peruenit. Illud ex Annalibus, & Epiſcoporum tabulis habetur, Teophilum Gaudentio Philaſtrij diſcipulo,& ſucceſſore à S.Ambroſio Epiſcopo Mediolanenſi ordinato,ſubrogatum fuiſſe. Eccleſiaque ſua ſanctè adminiſtrata hæc die ad Cœlos euolaſſe. Eius corpus in baſilica S. Ioannis Euangeliſtæ conditum eſt.*Ex Tab. Eccleſ. Brixien. & Annalib. eiuſd. vrbis.*

ANNOTATIO.

D*E Theophilo, & alijs SS. Epp. Brixienſ. pauca Rampertus Ep. in ſermone de Translat. S. Philaſtrij Epiſcopi, habet, quemadmodum, & Capr. lib. 3.*

DE S. ANTONINO PRESBYTERO, ET EREMITA LVCENSI.

ANtoninus Presbiter S. Paulini primi Lucenſis Epiſcopi ſocius, & diſcipulus fuit. Is in monte apud Lucam vitam degens ſolitariam, operam humãdis martyrum corporibus qui in Neroniana perſecutione interficiebantur, ex eremo egrediens dabat. Inter quos,corpus S. Paulini ſui magiſtri, & ſociorũ anno poſt Chriſtum natum lxix. martyrio coronatorum ſepeliuit, eo loco, in quo,& ipſe poſt aliquot annos obdormiens in Domino ſepultus eſt. Cuius corpus cum diu ignotum fuiſſet, An. D. MCC. Deo reuelante integrum repertum in baſilicam S. Paulini in vrbem tranſlatum eſt. *Ex Monum. Eccleſ. Lucen.*

ANNOTATIO.

Nero.Imp. interficitur.

ANno memorato Nero.Imp. menſe Iunio interfectus eſt. Quare veriſimilius videtur S. Paulinum anno ſuperiore, quo perſecutio ferueſcebat, & quo SS. Apoſtoli Petrus, & Paulus paſſi ſunt, martyrium ſuſtinuiſſe.

DE S. LIBERALI CONFESSORE, ET TARVISII Protectore.

LIberalis, qui & Liberius Altinas nobilibus parentibus ortus S. Heliodori Epiſcopi Altinatis diſcipulus, ſanctitate, & mira virtutũ operatione reſplenduit. Is multos ex Arianis ad Catholicam fidem prædicando non abſque manifeſto vitæ periculo perduxit. Duos fratres Altini furti, & homicidij falsò accuſatos, falſisq́ue teſtibus conuictos, & ad mortem damnatos, illorum innocentia diuinitus detecta, apud Antherium Vrbis Dominum ſiue Præfectum defendit. Eiuſdem Antherij nepotem manibus, pedibusq́ue contractum domũ eius cùm Lentico, & Andrea diſcipulis ingreſſus mirabiliter ſanauit. Qui Antherius relicta vita militari, ſpretis diuitijs, & Liberalis hortatu caſtrò, quòd in Taruiſinorũ confinio extruxerat, illorumque fines depopulans odij inimicitiarũq; inter Taruiſinos, & Altinatis cauſa fuerat, demolito, ad fidem Catholicam conuerſus vitam egit laude dignam. Liberalis poſthæc cum quadam die in eccleſia S. Mauri extra Altinum preces funderet, ab Arianis captus in carcerem coniectus eſt: vnde, cùm multos varijs morbis laborantes, curaſſet (ex quibus vna die 120. ſanitatem diuina virtute impertiuit) à confluentibus ad eum populis ereptus eſt. Cum verò hyemis tempore ad eccleſiam Cathedralem pergeret, pauperi nudo, & ex frigore nimio trementi facto ſibi obuio veſtem ſibi detractam tradidit: qui illi ſequenti nocte apparens, Chriſtum ſe eſſe dixit, & veſtem reſtituit, qua ille indutus à periculis non ſemel ſeruatus eſt. Nam cùm Arianis præualentibus, S. Heliodorus cum ſuis diſcipulis, vt ſolitarium locum inueniret, in quo Deo deſeruire poſſet, nauem conſcendiſſet, ſæuaque orta eſſet tempeſtas, illam Liberalis extremo veſtis illius miſſo in mare, illicò ſedauit. Reuerſus Altinũ cùm mala multiplicari videret, nec Ambroſius à S. Heliodoro ſubſtitutum onus, vt ratio poſtulabat, ſuſtinere, Deum ſuppliciter orauit, vt ſe è tantis miſerijs eriperet: cui Angelus in ſomnis apparens vicinum vitæ terminũ denunciat. Quare Liberalis lætus, cum in proximam Inſulam ſeceſſiſſet 5. Kal. Maij, animam Deo reddidit. Cuius corpus in arca marmorea conditum à nonnullis Altinatibus patria ob aſſiduas Arianorum moleſtias deſerta, Taruiſium, vbi Ioannes Epiſcopus doctrina, & vitæ probitate conſpicuus præerat, delatum eſt, & in eccleſia Cathedrali religioſiſſimè aſſeruatur. *Ex monum. Eccl. Taruiſ. & Pet. in Cat. lib. 4. c. 93.*

Liberalis in curandis ægrotis inſignis.

Chriſtus in formas pauperis.

ANNOTATIO.

PEtrus loco citato vitam paulò diuerſam refert. Nam corpus S. Liberalis Taruiſium poſt Altini excidium translatum ait: Vita verò eiuſd. M.S. quam Taruiſij legimus, non ob vrbis excidium; ſed ob Hæreticorum Arianorum vexationes eò delatum fuiſſe habet. Idem Petrus S. Liberalem integras hebdomadas ſine cibo, & potu egiſſe quotidie ſacra Euchariſtiã refectum narrat. Eiuſdem Liberalis corpus Torcelli aſſeruari Tab. illius eccl. docent forte partem pro toto accipientes.

DE S. ZITA, SEV SITA V. LVCENSI, vide die ſeq.

Aprilis

Aprilis' die 28.

DE S. VITALE MARTYRE RAVENNATE.

VItalis miles SS. Geruaſij, & Protaſij pater, cum Paulino Iudice conſulari Rauennam veniens, cum Vrſicinum Medicū Ligurem ob fidem Chriſti, ad ſupplicium ductum paululum in tormentis titubare vidiſſet, contineri non potuit, quin (cum iam Chriſtum coleret) exclamaret, *Vrſicine Medice, qui alios curare conſueuiſti, caue ne te mortis æterna iaculo confodias.* Qua voce Vrſicinus vehementer confirmatus, martyrium fortiter ſubijt. Quem cum Vitalis ſepeliſſet, nec ad Paulinum de more rediret, Iudex ſe à Vitali contemni arbitratus, & Chriſtianæ religionis ſtudio, quod in eo animaduerterat, offenſus. illum comprehendi iubet, & ſe chriſtianum liberè confitentem in equuleo ſuſpendi. Cumque Vitalis Dijs ſacrificare reſpueret, ſtultumq; Paulinum diceret, ſi putaret, ſe, qui alios à deceptione liberare ſtuduerat, in animæ, & corporis ſempiternam perniciem labi velle. Paulinus illum in altam foueam demerſum lapidibus obrui mandat: moxque Apollonium Sacerdotem, qui Paulinum in Vitalem incenderat, malus dæmon arreptum ſic exagitabat, vt is clamans diceret, *Tu me nimium Vitalis martyr Chriſti incendis*, & ſe in flumen præcipitaret. *Ex Breu. Rom. & ex Actis SS. Geruaſij, & Protaſij.*

Apollonij Sacerdotis Idolorum in Vitalem edicta.

ANNOTATIO.

ET ſi, quo Imp. S. Vitalis paſſus ſit, ex Breu. non apparet, neque ex Martyrolog. Ex paſſione tamen S. Vrſicini Martyr. de qua inter alios Hieron. Rub. libr. 1. Hiſt. Rauenn. colligitur illum circa Neronis Imp. tempore martyrium ſubijſſe: cum Vrſicinus ex eorum numero ſit, qui à S. Apollinari 1. Epiſcopo Rauennatum ad fidem conuerſus eſt. Petrus in Cat. lib. 4. c. 95. S. Vitalem patria Mediolanen. fuiſſe ſcribit, ſub Nerone an. ſal, 56. paſſum: quod rationi temporum repugnat; Nam an. 46. S. Apollinaris I. Epiſcopus Rauennatum à S. Petro Apoſt. ordinatus traditur: Nero autem an. 56. Imperium adeptus nondum perſecutionem in Chriſtianos excitarat (id enim an. 65. factum eſt)

Meminit S. Vitalis mart. Venant. Fortun. lib. 4. Vit. D. Martini:

,, *Inde Rauennatum placitam pete dulcius vrbem*
,, *Pulpita ſanctorum per religioſa recurrens*
,, *Martyris egregij tumulum Vitalis adora.*

DE S. MARCO EPISCOPO ATINATE, ET MARTYRE.

MArcus Iudæus Atinæ à *S.* Petro Apoſtolo Romam illuc proficiſcente ex Iudaiſmo ad fidem Chriſti conuerſus, & ſalutari lauacro regeneratus, illum Romam comitatus eſt. Vbi, & moribus & doctrina proficiens ab Apoſtolo primus Atinatum Epiſcopus creatur. Veniens itaque Atinam, & Pallatiani hoſpitis ſui vxorem defunctam inueniens, dum illum ſtudet conſolari, multa de huius vitæ caducæ vanitate, & fragilitate, ac de alterius felicitate, quam Deus in ſe credentibus, & ſperantibus, ſeque diligentibus pollicetur, effatus ita ad fidei Chriſtianæ ſuſceptionem diſpoſuit, vt breui eum cum tota fami-

lia

lia baptizarit, templumque illius in eccleſiam conuerſum, quæ Cathedralis Atinæ fuit, dedicarit. Cum autem ex eo templo Iouis ſtatuam Marcus abſtuliſſet, apud *M*aximum Præfectum accuſatus, (qui re ad Imp. delata reſcriptum, vt omnes Chriſtianos puniret accepit) excitata aduerſus fideles, qui erant Atinæ, immani perſecutione, & ipſe Idolorum Sacerdotum ſuggeſtione captus in cuſtodiam traditur, & eductus, vt Deos venerari velit, ſuadetur, ſed Marcus ſe non poſſe Deos, qui homines ſceleſtiſſimi fuere, venerari reſpondit. Quare Maximus iratus illum in obſcuriſſimo carcere 7. diebus abſque cibo incluſum (vbi ab Angelis viſitatus eſt) rurſus aggreditur, & poſt longam diſceptationem de Ioue, & alijs dijs, deque Mundi Opifice, cum nihil neque minis, neque promiſſis obtineret, tandem dicta in eum ſententia, S. Epiſcopus extra vrbem ductus duobus clauis per frontem, & tempora transfixis capite truncatur 4. Kal. Maij. Circa an. Sal. lx. Cuius corpus à Chriſtianis tumulatum cum diu, abſque veneratione, quæ ſanctis debetur, fuiſſet, quo tempore in numera luporum, qui homines deuorabant, multitudine, & maxima ſiccitate tota ferè Campania, & latium affligebantur, in viſu S. Marcus cuidam Sacerdoti apparuit, & ſi ab ea calamitate liberi eſſe vellent, vt pœnitentiam agerent, & feſtum ſibi diem vt olim, celebrarent, ad monuit. Quod vbi factum eſt, mox imber copioſus deſcendit, & lupi fines Atinæ: tum deſerentes, finitimos agros vna cum ſiccitate vexabant. *Ex Monum. eccl. Atinatis. Ex quib. Pet. Paulus Florius Vrbinas vitam, & paſſionem, qua Roma an. D.* 1599. *edita eſt, contexuit.*

Marcus de Dijs, veroq. Mundi opifice differit. Crudele ſupplicium.

Marcus Campaniã ab immani luporũ multitudine, & ſiccitate liberat.

ANNOTATIO.

Vtor memoratus ex dictis Monum. M. S. S. Marcum ſub Domitiano Imper. paſſum an. Sal. 60. *ſcribit. Quod à veritate prorſus alienum eſt. Nam An. prædicto Nero. non Domitianus, Imperabat. Quare vel ſub Nerone martyrio affectus eſt, vel ſi ſub Domitiano non an. D.* 60. *ſed multò poſt. cum Domitianus Imperium arripuerit an. D.* 82.

DE S. VALERIA MARTYRE MEDIOLANENSI.

Valeria matrona Mediolanenſis *S.* Vitalis martyris vxor, ac SS. Geruaſij, & Protaſij mater accepto de cariſſimi viri nece nuncio, non vt ſolent viduę rebus humanis conſulens, res ſuas diſperſas congregare, locoque tuto recondere ſtuduit, aut ad Potentiorum tutelam, fauoremq; confugit: ſed admirabili celeritate Mediolano Rauennam contendit, vt piam coniugis funeri operam perſolueret. Illam non longi itineris difficultas deterruit, non metus poſſeſſionis amittendæ detinuit, non immanis Conſularis furor retardauit, ac cum martyris vxor appellari gauderet, multo magis illi martyrio conſociari æſtuabat. Vbi Rauennam peruenit, à Chriſtianis, & ab ipſo martyre in ſomnis admonetur, ne corpus illius dimoueret, alioue transferret. Quare Mediolanum reuertitur. Cum autem in via ruſticis Syluano ſacra facientibus obuiaſſet, atque ab eis ad epulas eſſet inuitata, ſe eſſe Chriſtianam, nec poſſe pollutis epulus carnibuſuè imolatis veſci liberè reſpondit. Idolatræ itaque illam diſtrictis gladijs cædentes, penè mortuam relinquunt: Quam ſui ſeminecem Mediolanũ perducunt: vbi intra triduum conſors martyrij facta, vt optarat, ſpiritum Deo reddidit. *Ex Paſſ. S. Vitalis apud Sur. tom.* 2. *relata. & Pet. in Cat. lib.* 4. *c.* 96.

Valeriæ vxoris S. Vitalis M. erga virũ ſuum mira pietas.

AN-

ANNOTATIO.

Non hac die paſſa eſt, cum inter viri paſſionem, & ſuam tempus menſtruum plus minus interceſſerit; hac tamen die, eius Natalis, qua & Vitalis eius viri recolitur; cum dies paſſionis illius ignoretur.

DE S. PAMPHILO EPISCOPO VALVENSI.

PAmphilus ab ineunte ætate in religione, & ſacris litteris eruditus, pijs operibus orationibus, vigilijs, & abſtinentiæ operam dedit ſuaſque facultates, in aduiuandis viduis & orphanis, ac in alendis pauperibus, & peregrinis inſumpſit. Factus Epiſcopus Corfinij, media nocte ad horas matutinas ſurgere, & miſſas in aurora celebrare, populoque ſacræ chriſtianæ legis myſteria exponere, ac ſummo mane cibum capere, peregrinisq́; eleemoſynam dare ſolebat, idq; diebus feſtis. Nam reliquis hebdomadæ diebus ieiunans non niſi poſt horas veſpertinas cum pauperibus refectionem ſumebat. Quæ cum clerici indignè ferrent S. Epiſcopum apud Sergium Pont. Max. quòd ſacros canones circa diuinum cultum violaret, accuſant. Qui Corfinium miſit, qui Epiſcopum ad ſe perducerent. Cum itaque Romam illum deducerent, accidit vt pane, & vino deficientibus in via, fame ſitique maximè affligerentur: quibus S. Pamphilus compatiens ad orationem cōfugit: qua finita, cerua vbera plena gerens ex proximo monte repentè affuit: ex cuius lacte, ſuauiſſimo ſitim, & famem expleuerunt. Vbi Romam ventum eſt, mulierem adulteram infantem, quē nudius quartus pepererat, in manibus tenentem in platea præſente populo, ac ſeuerum Presbyterum patrem illius falsò aſſerentem vidit. quàm falſitatem S. Epiſcopus ſic detexit. Infantem (quem ſibi afferri rogauit) vt patrem ſuum coram omnibus proderet, adiurauit: qui mox locutus, ac S. Pamphilo nominato, patrē ſuū vrbis Præfectum eſſe clarà voce conteſtatus eſt. Quo miraculo peruulgato S. Epiſcopus à Summo Pont. benignè ſuſceptus eſt, ac cùm eo poſt galli cantum ſurgente, pſallenteque, & celebrante Angeli ſimul pſallentes, & canentes exauditi fuiſſent, multis affectus muneribus, (quæ in patria pauperibus diſtribuit) liber dimiſſus fuit. Reuerſus, Corfinium à Dæmone oppreſſum, qui ſe dentibus laniabat, manuum imponēs liberauit, Ieiunijs autem vt antea, orationibus, eleemoſynis, ac doctrinæ vacans, vbi vitæ finis adueniſſet, clerum, & populum ad fidem orthodoxam ſeruandam hortatus 4. Kal. Maij. migrauit ad Chriſtum, domo odore ſuauiſſimo, admirabilique luce completa, cum nubes lucida ſuper illo viſa fuiſſet. *Ex Monum. M. S. ab Eccl. Sulmonen. acceptis, qua egent cenſura: cum aliqua minus probabiliam contineat.*

Mirac. 1. Ex ſuauiſſimo ceruæ lacte ſitis fameſque expellitur.

2. Puerulus infans verum patrem clara voce appellat.

3. Obſeſſus à Dæmone liberatur.

ANNOTATIO.

Similis hiſtoria de S. Priſco Epiſcopo Nucerino legitur. Quod fortaſſis alicui illā ſuſpectam reddet: Sed id circa alios SS. eueniſſe compertum eſt.

DE S. ZITA VIRGINE LVCENSI.

ZIta, quæ & Sita virgo in agro Lucenſi nata humili loco, Lucæ cuidam nobili diu apud ædem S. Fridiani inſeruiuit, ita vt totius domus curam ſuſtineret. Erat in cæteras virtutes humilis, & erga pauperes pia. Cum peregrino eleemoſynam petenti nō haberet, quod daret, hauſtam aquam illi ſigno crucis facto

Mirac. 1.

facto porrexit; quæ in vinum conuerſa eſt. Infirmos frequens viſitabat, illiſque cibum ſibi ſubtractum, cum aliud dare non poſſet, miniſtrabat. Mulieri cum filijs fame periclitanti fabas dedit, quod cum per plures dies cum alijs pauperibus feciſſet, idque herus reſciſſet, fabaſque iuſſiſſet menſurari, illæ diuinitus auctæ ſunt, ac ſi nihil ex eis fuiſſet detractum. Cum in nocte Natiuitatis Dominicæ pelliceam veſtem hero conſentiente ſuperinduta ad eccleſiam, vt diuina officia auſcultaret, perexiſſet, inopemque ſeminudum præ nimio frigore dentibus ſtridentem vidiſſet, veſtem exuit, & illi donec officia completentur, accómodauit. Expletis officijs, cum pauperem haud reperiret, domum ſine veſte ſummo cum mœrore redire cogitur: quam cum herus aſperrimè obiurgaret, poſt minas verbera additurus, pauper ille adeſt, qui veſte reddita cum gratiarũ actione diſparuit. Vitam verò auſteram valde egit. Nam corpus ita fune cóſtrinxerat, vt caro ſupercreſcens illum operiret: illudque diſciplinis diuerberabat: nudis pedibus etiam hyeme incedebat: humi cubabat. In oratione, & meditatione paſſionis Dominicæ in extaſim rapiebatur. Cum panem facturа diutius in oratione fuiſſet, illum diuinitus factum inuenit. Aliquando ad eccleſiam S. Mariæ Magdalenæ ab vrbe 10. M.P. diſtantem venit, vbi foribus clauſis foris orans obdormijt, nec illam imber copioſus deſcendens attigit. Virginitatem cum humilitate, ardentique in Deum, & proximum charitate perpetuò coluit. Denique annos nata 60. febri correpta, breui 4. ſeu potius 5. Kal. Maij. An. Sal. 1278. ad ſponſum obiens euolauit. Corpus in baſilica S. Fridiani conditum multis miraculis clarуit, cæcis, Dæmoniacis, mutis, alijſque corpore vitiatis ad illius tumulum diuina virtute curatis. Feruntetiam quendam Capuæ falsò furti accuſatum, ac ſuſpenſum B. Zitæ, cui ſe commendarat, interceſſione liberatũ. *Ex vita illius Lucæ an.* D. 1582. *edita, ac ex lib. Siluani Raty de SS. Hetr.*

Aqua in vinũ vertitur.

Fabæ pauperibus diſtributæ augentur.

2\. Pauper pellicea veſte indutus à Zita, cum ab hero percutienda eſſet, detulit, ac diſparuit.

4\. Panem compoſitura, iam factum inuenit.

ANNOTATIO.

De Sita, ſeu Zita, nondum in SS. relata, Lucæ in eccl. in qua corpus quieſcit, memorata die præced. recolitur. Anconæ verò, vbi reliquiæ ſunt, hac die.

Aprilis die 29.

DE S. PETRO MARTYRE ORD. PRÆDICATORVM apud Mediolanum.

Petrus Veronæ parentibus Manichæorum hæreſi infectis ortus ab ipſa pene infantia aduerſus hæreſes pugnauit. Cum annos 7. natus ſcholas frequẽtaret, à patruo Hæretico quid in illis didiciſſet interrogatus, reſpondit ſe ſymbolum fidei didiciſſe: neque vllis patris, aut patrui blanditijs, minisve à fidei conſtantia abſterreri potuit. Adoleſcens Bononiã ſtudiorũ cauſa profectus ordinem Prædicatorũ ingreſſus eſt, in quo magno virtutum ſplendore eluxit. Sicque ab omni impuritate cauit, vt nullius peccati mortiferi labe ſe inquinatũ vnquam ſenſerit. Carnem ieiunijs & vigilijs macerabat; mentem diuinis meditationibus exercebat, In ſalute animarum procuranda aſſiduè laborabat; Hæreticos peculiaris gratiæ dono confutabat. Tantam in concionando vim habuit, vt innumerabiles ad eum audiendum confluerent, multique ad pœnitentiam conuerterentur. Tanto autem ardore fidei incenſus erat, vt, qui, pro ea mortem ſubire dignus eſſet, Deum præcaretur. Itaque Heretici necem, quam prædicando paulò ante prædixerat, ei Como Mediolanum redeunti cum munus S. Inquiſitionis gereret, gladio bis in ipſius caput adacto intulerunt: qui

Petrus ab omni mortifera labe ſemper immunis.

cum

cum in ipſo extremo ſpiritu ſymbolũ fidei, quam infans viriliter confeſſus fuerat, pronunciaſſet, iterum latera mucrone tranſuerberatus ad martyrij palmam, vt optarat an. ſal. 1252. migrauit. Quem Innocentius Papa 4. multis illuſtrem miraculis ſequente anno SS. martyrum numero adſcripſit. *Ex Breu. Rom. & vita a Sur. tom. 2. relata.* Vbi duo miracula Mediolani patrata narrantur, primum de adoleſcente, qui officio linguæ annis 20. deſtitutus, in eccleſia S. Euſtorgij populo ſpectante, à S. Petro digito in os eius, immiſſo, illico fari cœpit: alterum denube repente ad eius preces orta, cum ingens æſtus populum diſputationi inter ipſum, & Hæreticum præſentem affligeret. Adoleſcens eloquio priuatus fari cœpit.

A N N O T A T I O.

SAnctus Petrus martyrio affictus fuit 7. Id. April. ſed quia ea dies plerunque in maiorem hebdomadam, vel intra Reſurrectionis Dominicæ oct. incidit, eius feſtiuitas ac die nõ impedita celebratur, vti inuita illius per F. Thomam Lentinũ eiuſd. Ord. Patriarcham Hieroſolymit. ſcripta legitur.

Diſtichon in æde S. Petri martyris Veronæ.

„ *Sum Petrus martyr nutritus, & editus infans*
„ *His domibus, fiat teſtis imago mea.*

Hymnus S. Petri martyris ex eius officio.

MAgnæ dies lætitiæ
Nobis illuxit Cælitus:
Petrus ad thronum gloriæ
Martyr peruenit inclytus.
Puer in fide claruit,
Parentum carens nebula,
Deo ſeruire ſtuduit
Sub paupertatis regula.
Carnem afflixit iugiter
In labore multiplici
Viam ſequens humiliter
Patris ſui Dominici.
Vita, mors, ſigna varia,
Cælum frequenti lumine
Dant Petro teſtimonia
De ſanctitatis culmine.

DE S. TORPETE MARTYRE APVD PISAS.

TOrpes nobilis Romanus, familiæ Neronis præfectus, à S. Paulo Apoſt. in fide eruditus clã Chriſtũ colebat. Cum aũt Nero Imp. Piſis templũ Dianæ auguſtiſſimum excitaſſet, cœloq; æneo, cum luminaribus & ſtellis ad cœli æthe rei ſimilitudinẽ conſtructo omnes Dianam colere præcepiſſet, non potuit Torpes cõtineri, quin zelo Dei incenſus Imperatorẽ liberiùs increparet. *Satius eſſe* dicens Deum verũ qui Cœlũ, terram, mariq; & omnia, quæ in eis ſunt, creauit venerari, quã inanes Deos, qui nihil valent; Nam Sol, inquit, tuus, & Luna, quos ad Dianæ virtutẽ oſtentandã effinxiſti, vnà cũ quadriga decidentes confracti ſunt: ac poſt longã de Chriſto, & Dijs diſceptationẽ, Torpes termino ſibi ad deliberandũ conceſſo, Antonium Presbyterum, qui in ſpecu montis, qui modo S. Iuliani appellatur, inter Piſas, & Lucã latitabat, adijt, ab eoq; aqua ſalutari regeneratus, Angelicaq; viſione roborat⁹ Piſas reuertitur, cũq; qui Neronẽ in Thea tro circunſtabant. Eũ videntes dicerent, *En qui Dianam, & alios Deos non colit*, ipſe En, reſpondit, *qui verum Deum Chriſtum negantes non adorant*. Quod vbi renunciatũ fuit Neroni, ille Romã profecturus Satellico Vicario mandat, vt Torpetem niſi Chriſto renuncians Deos veneraretur, ſupplicijs affectũ interficiat. Satellicus itaq; Torpetẽ triduo carceri ſine cibo incluſum, poſtea ad ſe adductũ aggreditur, ac vbi ſe fruſtra illũ ad cultum Deorum hortari videt, ad ingentẽ columnã alligatũ immaniter cædi iubet, ita vt ſanguis toto corpore inſtar aquæ defflueret. Quo tẽpore orãte Torpete colũna illa repentè cadens Satellicũ cum

Auguſtiſſimũ Dianæ tẽplum.

Egregia de vero Deo diſputatio Torpetis.

Torpes immania tolerat.

Satellicus Neronis Vicari⁹ cum tortoribus opprimũtur.

torroribus oppreſſit. Syluinus aũt Satellici filius martyrũ in capite gladio percuſſũ in rotá immiſit, extractũq; feris, quibus cibus datus non fuerat, deuorádũ obiecit: quæ illum ſigno crucis munitum attingere non ſunt auſæ, atqui leo qui primus in eum immiſſus eſt, illicò mortuus concidit; leopardus verò caput eius lambebat. Quæ cum Euellius Imp. conſiliarius vidiſſet, ad Chriſtum conuerſus eſt, Romæque poſtea martyrium ſubijt 5. Kal. Maij. Torpes autem è Theatro ſub cœlum æneum à miniſtris ductus, Deum, vt aliquam potentiæ ſuæ aduerſus Imp. & Gentilium ſuperbiam oſtenſionem faceret precatus eſt. Quare cælum illud repentè ab Angelo concuſſum tremuit, & corruens multos ex Infidelibus oppreſſit; multis eo prodigio ad Chriſtum conuerſis. Syluinus itaque Torpetem extra ciuitatem ductum decollari præcepit 3 Kal. Maij. Cuius corpus naui præfractæ cum cane, & gallo impoſitum mirabiliter ad Galliæ Narbonenſis ad portum, qui ſinus dicitur delatum eſt; ibique à Celerina pia, & ditiſſima matrona templo martyris nomini excitato honorificè conditum. *Ex Monum. Eccl. Piſanæ, & ex Bonino Mombr. tom. 2.*

ANNOTATIO.

DE Torpete Martyrol. Rom. ad diem 17. Maij. qua die Transl. eius celebrata eſt. hac verò die Feſtiuitas illius Piſis agitur, prout in Tab. Eccl. Piſanæ. Mombrit. loco citato, & ipſe 3. Kal. Maij, S. Torpetem martyrio coronatum ſcribit; ſed quædam parum veriſimilia habet, maximè verò circa illius ſepulturam, quam in ora Prouinciæ Narbonen. Galliæ, vbi oppidum S. Torpetis extat, S. Martyri datam, acta illius in Cod. Pergameno Eccl. Piſanæ habent.

DE S. CARO EPISCOPO ATINATE, ET MARTYRE.

CArus Epiſcopus Alexandro Seuero Imper. Eccleſiæ Atinati præfuit, à S. Pontiano Papa ordinatus. Qui cum populum ſibi creditum doctrina, & vitæ probæ exemplo paſceret, ac regeret, & quadam die ad S. Marci Epiſcopi Atinatis ſepulchrum orans, Dæmoniaci cuiuſdam liberationem impetraſſet, ab irruentibus innumeris Idolorum cultoribus repente inuaſus occiſus eſt, cũ Eccleſiam ſuam annos 22. & dies aliquot adminiſtraſſet: cuius ſanguine Dæmoniacus ille aſperſus ſtatim liberatus eſt. Paſſus fuit 3. Kal. Maij. ac in loco martyrij ſepultus eſt. *Ex Monum. Eccleſ. Atinatis, & lib. P. Pauli Florij Vrbinatis aliàs citato.*

ANNOTATIO.

ETſi S. Carus ſub Alex. Seu. & Pontiano Pont. Epiſcopus Atinas factus eſt; non tamen ſub eiſdem martyrio coronatus fuit; ſed ſub Decio in 7. eccleſ. perſecutione.

DE S. LIBERIO EPISCOPO RAVENNATE I. huius nominis.

LIberius natione Græcus, philoſophus, græcè, latinèque doctiſſimus Epiſcopus Rauennatum 8. indicio columbæ poſt S. Datum creatus eſt, Commodo Imp. Hic totus ex Deo pendens, ac munus paſtoris ſtudioſè executus, multos à veritate aberrantes reduxit, & alios ad veritatis agnitionem traxit: quos, vt in ſuſceptæ religionis obſeruantia perſeuerarent aſſiduis tum publicis tum priuatis locutionibus hortabatur. Vixit in Epiſcopatu annos 21. vſque ad Victoris Papæ, & Seueri Imp. tempora. Denique pijs laboribus confectus 3. Kal. Maij, ex caduca ad perennem vitam euolauit. *Ex Monum. Eccl. Rauenn. ac ex Hieron. Rubeo in Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

ALius Liberius Ep. Rauenn. huius nom. 3. ſanctitate floruit: de quo 3. Kal. Ianuarij. Hic de quo agimus obijt circa an. ſal. 205. non Victore, ſed Zepherino

Sum. Pont. ac M. Aurelio Seueri Pertinacis filio Imp. & Panuin. in ſua Cronol. eccell. habet.

DE S. PAVLO EPISCOPO BRIXIENSI I. HVIVS NOM.

PAulus I. huius nominis Epiſcopus Brixienſis (alter enim qui ſecundus nominatur in Tabulis Eccleſiaſticis eiuſdem vrbis die 8. Februarij celebratur) decimo loco Eccleſiam Brixienſem S. Gaudentio ſubrogatus adminiſtrauit eas ſanctitatis laude,& poſt felicem eius obitum (qui 3.Kal.Maij fuit) inter SS.habitus dignam in Eccleſia ſua venerationem promeruerit. Acta illius non extãt,nec quantum in Epiſcopatu fuerit,ſcitur. *Ex Tab. Eccl.Brix. & eius vrbis Annalib.*

ANNOTATIO.

IN Rom. Martyrol. pro Paulo Paulinus (de quo eccl. Brixien. 4. Non. Martij agit) adnotatus fuit, errore forſan impreſſorum priorum.

DE S. CATHERINA VIRGINE SENENSI ORD. Prædicatorum.

CAtharina virgo, Senenſis, obſcuris parentibus orta vix 7. annos agens ætatis virginitatem Chriſto Domino vouit,in eremum ſecedens aliquandiu in cauerna delituit, Domum cæleſti monitu reuerſa vitam cœpit aſperrimam degere pane,& herbis crudis,& poſt annum 20.ætatis ſolis herbis contenta,capillis detonſis, numquam in lecto decumbens, ſed in tabula lignea ſemperque veſtibus induta dormiens, ſe ter in die ferrea diu catena diuerberabat. Suſcepto autem S.Dominici inſtituto (quod de pœnitentia dicitur) carnem ieiunijs,cilicio,& diſciplinis domare, noctes & dies in orationibus conſumere, vitamque planè angelicam cœptam agere pergit. Ieſu Chriſti ſponſi aſpectu ſæpè fruebatur: ex quo cœleſtem illã,quæ in eius ſcriptis elucet, hauſit ſapientiã. Ad ſacratiſſimæ Euchariſtiæ receptionem tãto deuotionis ferebatur affectu, vt aliquando complures dies integros non alio ſuſtentaretur cibo. Hominũ iniurias,tẽtationes,Dæmonũ, carnis dolores acerbiſſimos incredibili patientia pertulit,& ſuperauit. Animarum ſalutem non ſecus,ac ſuam ſitiens,plurimos exẽplo ſui, crebris cohortationibus,& pijs Epiſcopalis ad bonam frugem conuertit.Donis ſingularibus,& prorſus mirabilibus à Deo exornata, rebusq; tot præclaris ſupra ſexus conditionem geſtis, non modò nullo humanæ gloriæ ſenſu cõmota eſt;ſed humilior ſemper apparuit.Gregorium 11.Pont.Max. cuius intimum propoſitum diuinitùs nouerat,eideq; indicarat,litteris perſuaſit,vt bono totius Italiæ ſedem Auenione Romam referret. Vrbanum 6. multis calamitatibus afflictum,oratione,conſilio,& litteris ſubleuauit.Cœleſti ſponſo ſic amabilis,ſic cara fuit,vt is virginis vehementius paſſionem ſuam meditantis actæq; in extaſim vulnerum veſtigia manibus, pedibusq; & lateri imprimeret. Cum mater ipſius abſque pœnitentiæ Sacramento diſceſſiſſet, ita ex animo preces effudit,vt illam,quo poſſet ſua confiteri peccata,ad vitã reuocarit.Demum multis pro ſe,& Eccleſia Dei perfuncta laboribus, mortis præmonita Romæ 3. Kal. Maij,An.poſt Chriſtũ natũ 1380. ad ſponſum,quẽ tantopere dilexerat, lætiſſima euolauit.Quã multis clarã miraculis Pius 2.Põt.Max.in SS.Virginũ numerũ retulit. *Ex vita à F.Raim. virg. Confeſſario conſcripta,& ex ea quã Sur.to.2.refert.*

Matrẽ ad vitã reuocat, vt peccata ſua confiteri poſſit.

ANNOTATIO.

ANno D. 1461. SS. Catalogo Friderico 3. Imp. ac Paſchali Venetorum Duce, alijsque Principibus,& Prælatis poſtulantibus ſolemni ritu adſcripta fuit.

De eadem Hymnus ex eius officio.

TV grauem ſacris meritis refertum,
Orbis exemplar pietate plenum,
Prædicatorum venerata patrem
Ordine fulges.
Nulla iam rerum placuit voluptas,
Nullus ornatus, nitor ecce nullus:
Corporis ſemper fugiens iniqua
Carmina vitæ.
Sæpiùs corpus domitans acerbè:
Quàm piè flagris cruor hinc, & inde
Fluxerat riuis: hominumque demum
Crimina flebas.
Iam ferox miles tibi ſæpè ceſſit:
Et Duces iras poſuere ſuas,
Hi necem diram populo minati
Sæpè Senenſi.
Quid? quod & ſacris ſtudijs frequenter
Viribus ſummis operam dediſti:
Litteræ doctæ, lepidæque claris
Vrbibus extant.
Niteris verbis reuocare lapſos:
Niteris rectum ſuadere cunctis:
Sic ais; Tantùm probitas beatos
Efficit omnes.
Iura tu ſæuæ tremebunda mortis
Fortiter temnens, nihil extimeſcens,
Premium noſtræ vocitare vitæ
Sæpè ſolebas.
Vndè cùm tempus properaret ipſum
Quo ſacros artus, cineresque buſto
Linqueres, cælos aditura, flentes
Ipſa docebas.
Sic ſacrum Chriſti venerata corpus,
Hoſtium libans, lacrymis obortis
Dixeras cunctis documenta vitæ
voce ſuprema.

Aprilis die 30.

DE S. LAVRENTIO PRESBYT. ET MART. NOVARIENSI.

LAurentius Presb. ex occiduis partibus, Nouariã veniẽs ibi vt Chriſti D. fidẽ diſſeminaret (nondum .n. ea ciuitas chriſtiana effecta fuerat, aut habuerat Epũm) cõſtitit ac Xpum annũciare, & Idolorũ cultũ improbãdo deteſtari cępit.

Cum

Cum verò quæ ab eo dicebantur, miraculis comprobarentur, multi ad fidem conuertebantur: quos ille extra vrbem, vbi non longe extructo cum ſacro fonte tugurio habitabat, ſalutari expiabat lauacro. Qua in re B. Gaudentium (qui poſtea primus Nouariæ Epiſcopus creatus eſt) prius à ſe in ſacris litteris eruditum adiutorem habuit. Erat non ſolùm vitæ ſanctimonia conſpicuus, ſed & doctrina celebris; multa enim ſcripſit, ex quibus liber de muliere Chananæa adhuc extare fertur. Cum autem quadam die innumerem puerorum, quos eru diebat, multitudinem baptizaſſe atque cum illis in vrbem rediens in hoſtes fidei incidiſſet, ab eis crudeliter cum paruulis trucidatus eſt, ac in puteum demerſus, Pridie Kal. Maij. Cuius corpus, & aliorum à fidelibus ibidem honorificè conditum eſt, baſilica eius nomini dicata; quæ cum propter bella diruẽda foret, SS. martyrum reliquiæ in eccleſiam maiorem Anno D. 1552. tranſlatæ fũnt. Extat adhuc locus martyrij, qui ad puteum S. Laurentij nominatur. *Ex antiquis lectionib. Eccleſ. Nouarien.*

ANNOTATIO.

Paulo ante S. Ambroſium Epiſcopum Mediolanen. vixit, Valentiniano Imperat. potuitque ad eiuſd. Ambroſij tempora peruenire. Quod autem Nouariam ante S. Laurentij aduentum nondum Chriſtianam fuiſſe effectum dictum eſt, non ſic accipi debet, vt nulli in ea eſſent Chriſtiani, ſed quòd maior pars adhuc Idolorum errore detineretur. Neque enim probabile eſt, cum iam tot Chriſtiani Imp. præceſſiſſent, Chriſti D. fidem in ea vrbe nunquam fuiſſe prædicatam, vel ſuſceptam.

Epigramma ſepulchro SS. Laurentij, & puerorum inſculptum: vnde ſacer humor.

„ *Aſpicis hoc marmor tumuli de more cauatum?*
Id ſolidum eſt intus, rima nec vlla patet.
„ *Vnde queat tellus occultas mittere lymphas.*
Manat ab ingeſtis oſſibus iſte humor.
„ *Si dubitas, medio ſudantes tolle ſepulchro.*
Relliquias dices: Vnda ſalubris vbi eſt?

DE S. LAVRENTIO PRESBYTERO, ET MARTYRE Frazanone in Sicilia.

IS Ordinis S. Baſilij Monachus, & alumnus fuit, floruitque in Sicilia, vbi plura extant huius inſtituti cœnobia, mira ſanctitate. Qui pro Chriſto interemptus, apud Frazanonem Siciliæ pagum conditus eſt, & colitur. Clarus miraculis. Vixitque circa annum Sal. Hum. 1162. *Ex Monum. eius cænobij. Cuius etiam mem. Ioſeph Bonfilius lib. 1. Hiſt. Siculæ.*

ANNOTATIO.

Acta eius præcipua nondum legi; neque hactenus diem: quo illius memória celebratur, ſciri potui.

DE S. SOPHIA VIRGINE, ET MARTYRE FIRMANA.

SOphia virgo Firmi in primo martyrio ob Domini N. I. Chriſti fidem coronata eſt. Cuius ſacrum caput in eccleſia Cathedrali adhuc religioſiſſimè aſſeruatur, & colitur: eiusque natalis hac die duplici ritu celebratur. Acta illius iniuria temporum exciderunt. *Ex Martyrol. Rom. & Tab. Eccl. Firmana.*

A N N O T A T I O.

NOn ſolum Firmi, ſed & Rauenna, & alibi veneratione eſt hac virgo. Venerationem quoque Sophia vidua mater SS. Fidei, Spei, & Charitatis habet in Italia: de qua in Martyrol. Rom. die 30. Septemb.

DE S. SEVERO EPISCOPO NEAPOLITANO EIVSDEM vrbis Protectore.

SEuerus Neapoli honeſto loco natus, & piè educatus, cum vitæ probitate, & doctrina præſtaret: ad Epiſcopalis honoris faſtigium euectus eſt poſt Maximum Epiſcopum, qui pro fidei Catholicæ defenſione poſt conciliabulum Ariminenſe in exilium ab Arianis pulſus eſt. Seuerus diuino cultui impensè deditus quatuor eccleſias ædificauit, primam S. Ianuario Epiſcopo, & martyri extra vrbem, quæ perſeuerat, alteram S. Potito martyri intra vrbem, quam moniales S. Benedicti tenent: tertiam S. Martino Epiſcopo. vltimam extra vrbem quæ S. Seueri ſpelunca dicebatur, in qua nunc fratres Prædicatores ſunt. Non modò pietate, ſed & ſanctitate præcelluit, quam Deus inſigno miraculo teſtatã eſſe voluit. Habebat S. Epiſcopus amicum inter pauperes, quos fouebat, atque facultatibus ſuſtentabat, virum probũ, & ſimplicem, quo defuncto vxor in iudicium vocatur, vt æs alienum mariti, quod quidam falſis tabulis ſiue teſtibus probarat, ſolueret, quæ à Iudice condemnata, cum non eſſet ſoluendo, creditori in ſeruitutem cum filijs data eſt. Hæc ad Seuerum lacrymans venit, & opem illius implorat. S. Epiſcopus innocentis mulieris miſertus Iudicem, cum falſo creditore in epiſcopium vocat, quibus cũ præſente populo ſe experiri velle dixiſſet, an pauper amicus relicto debito ſibi minime detecto deceſſiſſet. Cruce præcedente populo, & clero comitãte, Litanias, & pſalmos decantans ad eccleſiã, in qua ille multo iã tempore ſepultus fuerat, pergit, ac fuſis Deo precibus ſepulchrum aperiri iubet: quo facto vbi S. Epiſcopus defuncto, vt in nomine Sanctiſſimæ Trinitatis ſurgens, ſi ſummæ, quam creditor petebat, debitor erat, clara voce diceret, præcepiſſet (Mirandum) reſedit mortuus, ac omnibus audientibus ſe nihil creditori præter ouum debere iure iurando affirmauit: quo dicto rurſus obdormiuit; ſicque mulier falſo creditore, quæ defunctus dixerat, confirmante, liberata eſt. Denique S. Epiſcopus pijs laboribus, vigilijs ieiunijsque confectus in febrim incidit, ex qua cum ſe moriturum intelligeret. Sacro ſumpto viatico, ac extremæ vnctionis Sacramento munitus inter orandum cubiculo, & lecto repentino terremotu trementibus ſpiritum exhalauit, cum ſibi SS. Ianuarius, & Agrippinus affuiſſent, ac ipſe clerum non ſemel, vt populo bonorũ operum exempla præberet, hortatus eſſet. Corpus extra vrbem in propria eccleſia tumulatum, poſtea an. D. 1310. in ædem S. Georgij intra vrbem tranſlatum eſt. Vixit in Epiſcopatu annos 46. Deceſſit an. ſal. 381. Damaſo Sum. Pont. Imperatoribus verò Valentiniano, & Theodoſio Prid. Kal. Maij. Ad quẽ extat S. Ambroſij epiſcopi epiſtola. *Ex Paulo Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. p. 2.*

Miraculum inſigne.

AN-

ANNOTATIO.

Correctione eget, quod S. Seuerum Valentiniano Iuniore Imp. deceſſiſſe à Paulo Regio dicitur. Nam anno memorato 381. adhuc Gratianus Imp. viuebat; cui interfecto an. 383. Valentinianus Iunior ſucceſſit. vt habet Cronol. Eccleſ. Tametſi Gratianus multo ante Valentinianum collegum ſicuti, & Theodoſium deſignarat. nominari tamen debuit Gratianus, vti primarius Auguſtus.

DE S. MERCVRIALE EPISCOPO FOROLIVIENSI.

Mercurialis. Ex Armenia Hieroſolymam primùm, dein Romam religionis ergò veniens, cognita eius doctrina, & ſanctitate Epiſcopus Liuienſis, quo tempore S. Rophilus Epiſcopus Popilienſi Eccleſiæ præerat creatur, ac Eccleſiam Liuienſem, (quam à labe Ariana, qua ferè tota Italia erat infecta, immunem ſeruauit) vitæ ſanctitate, doctrina, & miraculis clarus adminiſtrauit. Inter miracula autem, quæ ab eo patrata ſunt, illud in primis memorandũ fuit: quòd cum draco ingens inter Forum Liuij, & Forum Popilij, halitu venenato animalia inficeret, eaque, & homines deuoraret, S. Mercurialis, vbi populo triduanum ieiunium indixiſſet, ac preces Deo publicè, & priuatè ab omnibus fundi curaſſet, vnà cum S. Rophilo, qui eadem præſtiterat, ad locum, in quo draco morabatur, inſequente vtroque populo acceſſit, ac illum quaſi agnum ſtolis alligatum in puteum proximum præcipitarunt, terraque, & lapidibus obruerunt. Taurum Hæreticum, qui aduerſus Sanctiſſimam Euchariſtiam prædicabat, Arimini vna cum SS. Epiſcopis Rophilo, Gaudentio, & Geminiano confutauit: qui paulo poſt inteſtinorum doloribus correptus expirauit. In Hiſpaniã profectus cum Regem ab inſanabili morbo diuinitus curaſſet, captiuos omnes Liuienſes, & finitimos, quos Viſigothi captiuos in Hiſpaniam abduxerant reduxit. S. Epiſcopus cum aliquot annos Eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet, Prid Kal. Maij. obdormiens quieuit in pace. Cuius corpus An. ſal. 1576. In arca marmorea, ſerico tectum ab Epiſcopo Liuienſi detectum fuit. vbi huiuſcemodi inſcriptio in lamina plumbea reperta eſt. HIC REQVIESCIT CORPVS B. MERCVRIALIS EPISCOPI LIVIENSIS. Obijt anno 156. Prid. Kal. Maij. *Ex Pet. in Catal. lib. 10. c. 107. Baron. in Annot. ad Martyrol. die 23. Maij. ac ex Geſt. S. Gaudentij Ep. Arimenen. Nec non ex antiquo M.S. quod Forolivij legimus.*

Draco ſtolis allegatur.

ANNOTATIO.

Tabulæ Eccleſ. Liuien. hac die natalem S. Mercurialis iuxta inſcriptionem memoratam adnotatum habent; at Martyrol. Rom de eo ad diem 23. Maij agit. qua die nulla illius celebritas Foroliuij agitur. Agunt de Mercuriali etiam hac die monach. Vall. Vmb. Illud potius miror, quod S. Mercurialem an. 156. obijſſe habet illius inſcriptio in loculo eiuſdem reperta, cum ex vita S. Gaudentij Epiſcopi Arimen. qui ſub Conſtantio Imp. martyrium paſſus eſt, SS. Mercurialem Epiſcopum Liuien. et Rophilum Ep. Popilien. eò tempore vixiſſe appareat: ſiquidem S. Gaudentius ex Concilio Ariminen. fugiens ad illos diuertiſſe legitur. Forte ea inſcriptio tria 300. habuit, quorum duo temporis vetuſtate euanuere.

DE S. GVALFARDO CONFESSORE VERONÆ.

Gvalfardus Auguſtæ Vindelicorũ natus ephippiorum artifex Veronã venit. Vbi quidquid ex arte ea lucrabatur, præter victũ, & veſtitum tenuem admodum, in egenorũ vſus diſtribuebat, donec ſe vitę huius caſibus ſubducens, in ſyluam haud procul ab vrbe apud Atheſim ſe abdidit: in qua per annos 20. vigi ijs, ieiunijs, & orationib9 vacãs aſſiduè nemine cõſcio vixit: quoad

à nauigantibus per Atheſim conſpectus, ab eis illum per condenſum arboribus callem fugientem in cellulam inſecutis deprehenſus velut homo ſylueſtris Veronam, & ſi inuitus perductus fuit. Qui ab Auguſtanis ciuibus agnitus habitationem in Monaſterio S. Petri cum adiuctum neceſſarijs obtinuit. Vnde poſtea fluuii exundatione in ædem S. Trinitatis loco edito extra vrbem ſitam ſe ſe recepit. Sed à pijs viris opinione ſanctitatis illius adductis cellula apud Eccleſiam S. Saluatoris in curia Regia iuxta Atheſis ripam ei extructa, in ea ad annos 10. vſque ad obitum habitauit vitam per id tempus in dura corporis caſtigatione proſecutus. Appropinquante autẽ vitæ termino corpus ſuum in arca lignea incluſum (quam ipſe ſibi parauerat) multis precibus illud in via communi, præ foribus memoratæ eccleſiæ ſepeliri poſtulauit. Cũ itaque ex hac vita migraſſet Pridie Kal. Maij. An. poſt Chriſtum natum 1127. multis miraculis ad eius tumulum ſubſecutis. Corpus in arca ex Vico Cutiano vallis Panthenæ cœlo ſereno (quæ aliàs abſque maxima aeris perturbatione loco dimoueri non poterat) eadem hora, qua vir S. animam Deo reddiderat, aduicta in dicta S. Saluatoris baſilica collocatum eſt. *Ex lib. Aug. Valerij Epiſcopi Veron. & Card. de SS. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

EXtat in dicta eccleſia in lamina plumbea inſcriptio hac. Hoc iacet in tumulo Beatiſſ. Gualfardus de ciuitate Auguſta. Qui migrauit Verona anno ab Incarnat. Domini 1127 *Prid. Kal. Maij. & eius Tranſl. fuit* 7. *Kal. Dec.* 1507. *præſente Ioanne de Abbatia Canonico Verona. Extat alia inſcriptio ante eius aram huiuſmodi. Oſſa S. Gualfardi de Caſarea Auguſtana ciuitate hic requieſcunt. Vbi corrigendum eſt illud de Caſarea. Nam Caſarea Auguſta c. eſt Hiſp. non Germ.*

DE S. VENTVRA CONFESSORE HISPELLENSI.

VEntura Hiſpelli ex antiqua Hiſpelluciorum familia, quæ hac quoque tempeſtate perſeuerat, natus, vt vetus habet traditio, ſanctitate floruit. Corpus illius in arca marmorea conditum in eccleſia ſuo nomini cõſtructa, & dicata piè apud vrbis mœnia aſſeruatur: magnamque apud Hiſpellenſes venerationem habet 5. Non. Maij (qua die eius Natalis ſumma celebritate clero, & populo publica proceſſione, & deuotione colitur) Miraculis aliquot fulſiſſe fertur. Sed Acta non extãt; neque quo tempore vixit memoriæ proditum eſt. *Ex Monum. & Annalib. vrbis Hiſpellen.*

ANNOTATIO.

ILlum Fratres Cruciferi Congregationis ſua alumnum fuiſſe affirmant; eiuſque memoriam hodie celebrant: cum Hiſpelli die 3. *Maij, Feſtiuitas illius agatur, vt dictum eſt.*

DE B. FRANCISCO SENENSI ORD. SERVORVM.

FRanciſcus Senenſis non obſcuris ortus parentibus, à prima ætate litteris operam dedit. Cum autem quadam die B. Ambroſium Ord. Præd. concionantem de Mundi contemptu, & dicentem: *Mereberis Deum, ſi homines fugeris* audiſſet vix à matre retineri potuit, quo minus ſe in ſolitudinem reciperet. Defuncta matre annos natus 22. Ordinem Seruorum B. M. V. ingreſſus dici non põt, quanta ſit vſus vitæ auſteritate, aſſidnis vigilijs, orationibus, ieiunijs, & diſciplinis maceratus. Factus Sacerdos Miſſam quotidie celebrabat, vt ſacro munitus viatico ab hinc exeundum ſemper paratus eſſet. Concionaturus magis orationi, quã ſtudio vacabat. Sic autem acer, & grauis erat in reprehendendo, vt multos à vitijs deterreret, præſertim quod inter prædicandum igneus globus ſuper

Sententia B. Ambroſij Senen.

Globus igneꝰ ſuper caput illius apparet.

ſuper caput eius à virginibus viſus fuiſſet. Cumque multi ad eum ex vtroq; ſexu quotidie fama ſanctitatis tracti confluerent, quibuſdam illam mulierum frequentiam ſiniſtre interpretantibus Sanctiſſimam Deigenitricem, vt huic malo occurret, præcatus, repentè obſurduit, eaque re lætatus; quòd ſibi ex animi voto accidiſſet, nullum medicamen admittere voluit. Aſperitatem itaque vitæ proſecutus, humi cubabat, ſomno modico contentus. Corpus, quod aſellum nominare ſolitus erat, modicè paſcendum dicebat, quo ſuſtinendis oneribus ſatis eſſet, illudque ſæpiſſimè flagellis, nonnumquam ſaxo verberabat. Nec tamen à charitatis operibus vacabat. Sic enim diſſidẽtium paci operam, dedit, vt à ciuibus Pacificatoris cognomen ſortiretur. Cum Franciſcus illud Apoſtoli: *Cupio diſſolui, & illo cum Chriſto, & mihi viuere Chriſtus eſt, & mori lucrum*, in ore frequenter haberet. quadam die ad prædicandum egreſſus in terram decidit, vnde à ſodali ſubleuatas grauioribus doloribus cœpit affligari haud conqueſtus, ſed tacitus hymnos, & pſalmos recitans. Qui mortis ſuæ pręſcius, in vigilia Aſcẽſionis an. ſal. 1326. Ioanne 22. Sum. Pont. Prid. Kal. Maii. migrauit in Cœlũ, multis clarus miraculis: in quibus illud memorabile. Quidam brachii cauillam, vt irridendo fieri ſolet, contra B. viri miracula extulit: Statimque illud quaſi lapis obriguit: donec is in ſe reuerſus ad tumulum illius orans ab illa brachii torpedine liberatus eſt. Quidam agricola B. Franciſco in via potum aquæ negarat: cuius mox agrum horribilis tempeſtas vaſtauit. Puer ab aliis inter ludendum in fõtem profundum iniectus, mortuuſque inde extractus, ad Frãciſcique tumulum delatus diuinitus reuixit. Multi præterea in dies à morbis inſanabilibus, curati ſunt, & oppreſſi ab immundis ſpiritibus liberati. *Ex eius vita per Nicolaum Borgheſium Eq. & Patricium Senenſem ſcripta, & Cron. Seruorum.*

Maxima vitę illius aſperitas.

Irridens miracula B. Frãciſ. punitur.

Puer in aqua ſuffocatus reſuſcitatur.

Infirmi, & oppreſſi à Dæmone liberantur.

ANNOTATIO.

Nondum officio eccleſ. colitur, corpus tamen iam pridem in ara eleuatum, quod integrum adhuc vſque tempora conſpicitur, multam habet apud Senenſes venerationem tota ciuitate in die illius feſto confluente.

De S. Petro Diacono confeſſore apud Salutiolam. *Vide die 12. Martij.*

DE S. MAXENTIA VIDVA *S.* VIGILII Epiſcopi Tridentini matre.

Maxentia nobilis Romana cum ex viro, cui in matrimonium data fuerat, filios procreaſſet, Vigilium, Claudianum & Magorianum, illos defuncto marito cum domus curam ſuſcepiſſet, in Dei timore, & in chriſtiana pietate educauit: curauitque vt in bonis artibus, honeſtiſque diſciplinis inſtruerentur. Cum autem Vigilius diuino conſilio Tridentum ſe conferret, illum, non ſexus imbecillitate, aut longinquitate itineris deterrita, patriæ dulcedine, opumve commoditatibus irretita, ſecuta eſt. Cum autem ille ad Epiſcopatum Tridentinæ Eccleſiæ euectus eſſet, Maxentia, vt Deo liberius poſſet inſeruire, in pagũ Maianum apud Lacum Toblinum ſe recepit: vbi domo ſibi conſtructa reliquũ vitæ ieiuniis, orationibus, ac miſericordię operibus tranſegit. Ibiq; Sanctis operationibus, ac etiam miraculis clara ad cœleſtem patriam euolauit Prid. Kalend. Maij. Cuius corpus à fidelibus, qui ſacellum adhuc S. Maxentię nomen conſeruans circa tumulum extruxerunt, ibidem conditum eſt; Donec Tridentum ſanctæ eius reliquiæ ab Altimano Epiſcopo tranſlatæ vnà cum S. Vigilij reliquijs collocatæ ſunt. *Ex off. illius: quod Eccleſia Tridentina recitare conſueuit.*

Maxẽtia tres filios genuit.

Tridentum cum S. Vigilio venit.

Deo vacat in pago Maiano.

Miraculis fulget.

Eius reliquiæ Tridentum transferuntur.

ANNO-

ANNOTATIO.

Quis vitã S. Maxẽ. ſcripſerit. Mol. ĩ Addit. alia die Maxuem.

IDem Altimanus Tridentinus Epiſcopus: qui ſacras Maxentiæ reliquias Tridentum tranſtulit vitam ipſius ſcripſit. Io. Molan. in Addit. ad Vſuard. Natalem S. Maxentiæ ad diem 30. *Martij adnotauit, cum tamẽ ex illius vita tam prid. Kal. Maij migraſſe conſtet.*

Maii die 1.

DE S. PHILIPPO APOSTOLO.

Patria S. Philippi. Familiaris fuit Chriſto.

PHilippus Bethſaide vbi, & Petrus, & Andreas in Galilæa natus, poſtridie à vocatione Petri, & ipſe à Chriſto Domino vocatus mox ſecutus eſt eum: & ad eundem Nathanaelẽ adduxit. Is quam charus, & familiaris Chriſto fuerit, illud facile declarat, quod Gentiles illum videre cupientes, Philippum rogabant, vt ſibi Ieſum oſtenderet. Cum in ſolitudine ad ingentem illam turbam paſcendam panis deeſſet, illum Dominus ſic affatus eſt: *Vnde ememus panes, vt manducent hi?* & poſt reſurrectionem, cum Philippus dixiſſet; *Domine oſtende nobis patrem, & ſufficit nobis*: Dominus ad illum ſic ait: *Philippe, qui videt, me videt & patrem meum: an credis, quia ego in patre, & pater in me eſt?* Is poſt Domini Aſcenſionem poſtquam eunuchum Candacis Æthiopum Reginæ in fide inſtructum baptizaſſet vt in Actibus Apoſtolorum legitur, in Scythiam, quæ ei in ſortitione Prouinciarum obtigerat, profectus prædicatione, & admirandis ſignis, quibus morbos præcipuè, & ſpiritibus immundis oppreſſos ſola manuum impoſitione ſanabat, plurimos ad Chriſti fidem perduxit, aris templisque Deorum, & Dœmonum ſimulachris euerſis. Captus enim, & ad Martis ſtatuam, vt illi ſacrificaret, perductus vix eò peruenerat, cum ingens draco erupit, qui Pontificis filium, duos Tribunos, & qui ſe vinctum tenebãt lethaliter vulnerauit, multosque oris flatu infecit; omnibusque interitum minabatur. Cum autem non ſine lacrymis Philippum, vt opem ferret, orarent, is ſe draconem non modò eiecturum, ſed & infeſtos ad ſanitatem, mortuoſque ad vitam reuocaturum ſpondet, ſi ſtatuam iſtam euertentes, Chriſti Domini crucẽ erigerent. Illis annuentibus Philippus draconem abire iuſſit, mortuos excitauit, & infeſtos reſtituit: Ibique annum commoratus omnes præceptis chriſtianæ fidei inſtruxit. Inde in Aſiam reuerſus Hierapolim celebrem Phrygiæ magnæ vrbem venit, vbi cum Dœmonum cultus, confutaret, & Chriſti Domini fidem ad ſalutem neceſſariam diceret, vnà cum Bartholomæo Apoſtolo, qui & ipſe per id temporis in ea loca venerat, ab Idolorum cultoribus captus in vincula, carceremque conijcitur, & immanibus afficitur cruciatibus donec Mariamna virgine Philippi ſorore dolẽte, & pro fratris ſalute orante; terra ſubito motu agitata omnibus maximum incuſſit timorem, ac horrendo hiatu cũctos abſorberet. Cumque id ſibi quod Dei Apoſtolos male ſic habuiſſent, euenire intelligerent ſupplicibus animis veniam ſuorum ſcelerum poſtulantes eos liberos dimiſerunt in Chriſtum credentes. Cum autem Philippus aduerſus Ebionitarum Chriſtum ante Mariam nõ fuiſſe aſſerentium errorem inueheretur, illi in Apoſtolum concitati illum in crucem actum lapidibus obruerunt. Cuius corpus poſtea Romam translatum in baſilica 12. Apoſtolorum cum corpore S. Iacobi Apoſtoli conditum eſt. *Ex Breu. Ro. & ex Simeone Metaph.*

Prædicat in Scythia.

Draconẽ eijcit. mortuos reddit vitæ & infeſtos ſanitati.

Venit ĩ Phrygiã. ibi in vincula conijcitur.

Hierapolis terremotu concuſſa Apoſtolos lib. dimittit. & credit ĩ Chriſtum.

Philippus, ab Ebionitis cruci affixus lapidatur.

ANNOTATIO.

SVnt qui Philippum in pace, quieuiſſe, ac inter duas eius filias virgines ſepultum tradant. Verum is non Philippus Apoſtolus, ſed Diaconus fuit. Cuius mentio fit in Actibus Apoſt. De quo ſcribit Lucas eum viſum fuiſſe Cæſareæ à Paulo, & 4. filias virg. habuiſſe. licet Euſeb. l. 3. c. 31. aliter ſcribat. Baron. de re hac in Annot.

Duo Philippi vnus Apoſt. alter Diac.

DE SANCTO IACOBO APOSTOLO Domini fratre.

IAcobus cognomento iuſtus, & frater Domini dictus Alphæo patre, & Maria matre (quæ Mariæ Iacobi, & Ioſeph, & Cleophæ ad aliarum differentiam dicitur) in Iudæa natus tanta fuit vitæ ſanctitate, vt homines certatim veſtimentorum eius fimbriam cuperent attingere. Hic ab ineunte ætate vinum, & ſiceram non bibit: carne abſtinuit, nunquam tonſus, neque vnguento, aut balneo vſus. Cui lineis veſtibus induto in Sancta Sanctorum ingredi licebat: Cuique aſſiduitas orandi callum genibus obduxerat, vt duritie cameli pellem imitaretur. Poſt Chriſti Domini Aſcenſionem Hieroſolymorum Epiſcopus creatus: ad eumque Princeps Apoſtolorum miſit, qui ſe ab Angelo carcere eductum nunciaret. Cum autem Apoſtoli concilium Hieroſolymis ſuper orta de lege, & circuncisione controuerſia haberent, Iacobus Petri ſententiam ſecutus concionem habuit, in qua vocationem Gentium probauit, & fratribus ſcribendum dixit, ne Gentibus iugum Moſaycæ legis imponerent. Eius meminit S. Paulus Apoſtolus in epiſtola ad Galatas dicens; Aſcendi Hieroſolymam ad videndum Petrum; aliorum autem Apoſtolorum vidi neminem, niſi Iacobum fratrem Domini. Is nonaginta ſex annos natus, cum Eccleſiæ Hieroſolymitanæ annos 30. præfuiſſet, ac Chriſtum Dei filium Conſtantiſſimè prædicaret, a Iudæis primū lapidibus appetitus, in altiſſimumque templi locum adductus inde præcipitatus eſt. Cumque confractis cruribus, ſemiuiuus, manus tendens in Cœlum pro inimicorum ſalute precaretur. Iis verbis; *Ignoſce eis Domine, quia neſcient, quid faciunt*, in capite fullonis fuſte grauiter percuſſus animam Deo reddidit 7. Neronis anno iuxta templum, vbi præcipitatus fuerat, ſepultus. Vnam ſcripſit epiſtolam; quæ de 7. Canonicis eſt. Euius corpus Romam velatum in eccleſia ſibi, & S. Philippo dicata conditum eſt. *Ex Breu. Rom. Euſeb. lib. 2. c. 22. Metaphr. & alijs ſcript.*

S. Iacob. Alpheo patre, & Maria matre naſcitur. Vitam auſterā duxit vino & ſicera abſtinens. Nunquā tonſus nec balneo vſus. Callū genib. orando obduxit. Primus Epiſcopus Hieroſo. creatur. Eius ſnīa in Conc. Hiero. Nonaginta, & ſex annorū de ſummo Tēplo præcipitatus orat. p interfectorib. Scripſit vnā de 7. Can. ep. Corpus Romæ.

ANNOTATIO.

CAuſam mortis D. Iacobi Apoſtoli Minoris aliter Sur. ex Metaphr. refert: quòd nimirum Iudæorum populo diuerſis opinionibus agitato, Principes, vt commotā ſeditionem ſedarent; Iacobum, vt de ſummo templo populum ad ſeruandam Moyſis legem hortaretur orant. Verum is Chriſtum Dominum à Deo viuorum, & mortuorum iudicem conſtitutum docens. Omnes illi adhærere ſuadebat. Quare illi indignati ſanctum Apoſtolum de ſublimi deorſum præcipitarunt.

Metaphr. diuerſam mortis cauſam narrat.

De SS. Hippolyto Presbytero, Sabino, & Romulo, *Martyribus* apud Abillinū. *Vide die 17. Februarij.*

DE S. BENIGNO DIACONO, ET MARTIRE APVD MEVANIAM.

BEnignus Diaconus S. Vincentij Epiſcopi Meuanatis frater, vnà cum illo clamantia Capitolini Præfecti iuſſu captus Peruſiam perducitur; vbi cū vterq;

in

in templum Martis, vt illi ſacrificarent, vterque ductus fuiſſet, ac eis orantibus
Dæmonia exeunt. omnia templi idola corruiſſent, Dæmonijs exeuntibus, & clamantibus, plurimi
eo miraculo ad fidem Chriſti Domini conuerſi ſunt: in quibus comes quidam
fuit in Chriſtianos immaniſſimus. Quibus per motus Capitolinus Vincentio
in cuſtodiam reducto, Benignum cum aliquot alijs chriſtianis gladio feriri iuſ-
ſit. Cuius corpus Eutaſius chriſtianus apud Portulium ſepeliuit Kal. Maij. *Ex
Paſſione S. Vincentij Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

*Corpus S. Benigni vnà cum corpore S. Vincentij Lucæ habetur. Et vtriuſque ſi-
mul memoria die 6. Iunij celebratur. Cum verò corpus S. Vincentij Meuaniæ
quieſcere dicatur, Lucæ horum SS. integra corpora eſſe non poſſunt, ſed pars aliqua
inſignis nomen totius per figuram, vt ſæpenumero fieri ſolet, vſurpat.*

DE S. ALDREBANDO EPISCOPO FORO SEMPRONIENSI.

Aldrebandus Sorbitali in Æmilia apud Bobium, & Galeatam natus, Rauē-
næ liberalibus diſciplinis operam dedit. Qui ob eius morum elegantiā, &
eximiam ſacræ Theologiæ, ac ſacrorum canonum eruditionem ab Arimenenſi-
bus Canonicis Præpoſitus eligitur. Sed cum inter concionandum Arimenen-
ſes, quòd res Eccleſiæ occuparent, argueret, à concitata multitudine vix euaſit.
Miracula. I. Perdix cocta viua euolat. Egreſſus Arimino, à Foroſempronienſibus, qui eum in Epiſcopum elegerant, in
ſuam ciuitatem deducitur. Vbi cum primùm ordinatus fuit, magnam baſilicam
conſtruere aggreditur, vitamque valde auſteram ducere. Nam carne abſtinuit,
II. Ceraſa recentia menſe Ianuario reperiuntur. ſæpiſſimè ieiunans: Cilicio indutus, non in lecto, ſed ſuper nuda tabula cuba-
bat. Pauperibus quibus ſemper fores patebant, neceſſaria miniſtrabat. Omnib.
diebus feſtis populo concionabatur, quod cum faceret quadam die hirundi-
nes obſtrepentes prædicationem impedirent, facto illis præcepto, illicò conti-
Miracu post mortem. cuerunt. Vitam cum ad ç. ferè annos produxiſſet, nihilque præ ſenio iam guſtare
videretur, oblatam ſibi perdicem coctam facto crucis ſigno abire iuſſit, quæ te-
I. Æditus lumina videt, ac Angelicū cantū audit. diuiua mox auolauit. Cū verò menſe Ianuario ceraſa poſtulaſſet, deſidereturq;
miſit ad altares, in quo ipſe celebrare conſueuerat, ac ibi ceraſa recentia inuen-
ta ad eum delata ſunt. Pluribus alijs effulſit miraculis, in Dæmoniacis præſer-
tim liberandis, ac morbis inſanabilibus curandis. Obiit diem ſuum Prid. Kal.
II. Surreptor digiti in magnā incidit ægritudinem. Maij. licet poſtera die ſepulturæ traditus fuerit. Multis autem ex vrbino, Cal-
lio, aliiſque finitimis vrbibus confluentibus; mirum accidit. Quod vinum in pat
uo vaſe contentum, maximæ tamen multitudini ſatisfuit, donec quiſpiam dice
ret. *O diabole quid eſt hoc, quòd vinum hoc tantæ multitudini non deeſt?* Poſt bien-
nium, æditius eccleſiæ in qua S. Epiſcopi corpus tumulatum eſt, ad horas matu
III. Oleum ex lā pade quidā auferens lumine oculorū priuatur. tinas pulſandas ſurgens, lumina ſuper illius ſepulchro vidit, & Angelicum can
tum audiuit, vnà cum Archipresbytero, & Canonico ab ipſo vocatis. Quaprop-
ter corpus illius in maiorem capellam translatum fuit. in qua translatione mi-
ra alia contigere. Nam cum quidam digitum clam ſublatum domum ſuam ex-
portaſſet, in magnam incidit ægritudinem? à qua non prius ſanatus eſt, quam
IIII. Fanenſes Cāpanæ allatæ nullum edūt ſonum. digitum reſtitueret. Eugubinus item, qui noctu oleum ex lampade ante corpus
S. Aldrebandi ardente accipere præſumpſerat, amiſſo lumine oculorum deli-
ctum confeſſus, & veniā poſtulans, illud recepit. Ferunt etiam Fanenſes cam-
panas binas ex S. Aldrebandi æde abſtuliſſe; quæ pulſatæ nunquam niſi reſtitu
te ſonum ediderunt. *Ex eius vita M. S. ab Eccleſ. Foroſempronien. accepta.*

ANNO-

ANNOTATIO.

Empus quo hic S. Epiſcopus vixit in vita memorata deſideratur: niſi quòd eum ante quam Regulares prædicatorum officio fungerentur, hoc eſt ante S. Dominicum, Franciſcum, & alios Religioſos Mendicantes vixiſſe apparet.

DE S. PEREGRINO FOROLIVIENSI CONF. ORD. SERV.

Peregrinus Foroliuii ex Latioſa familia, quæ adhuc perſeuerat, natus, cum adoleſcens quadam die in maiore eccleſia ante Deiparæ virginis, cui maximè deuotus erat imaginem, vt vias ſuas dirigeret, oraret, illam prætioſis veſtib. indutam, ſibi, vt ad ſeruos ſuos ſe conferret, præcipientem audiuit. Quare confeſtim Senas Angelo comite profectus à Priore Seruorum viſione, & mandato virginis expoſitis ad ordinem recipitur ſplendore quodam cœleſti, quo futura ſanctitas illius monſtrabatur, caput circunfulgente, an. natus 30. Forumliuij remittitur; vbi aſſiduis laboribus, vigilijs, ieiunijs, precibus, aliiſque corporis macerationibus operam dedit. Illud mirandum, nunquam per annos 30. ſediſſe, ſaxo pro ſede, ſi ſomno, aut laſſitudine victus ſtare non poſſet, vſum: nunquam in lecto neque infirmum decubuiſſe, noctes ferè omnes in ſomnes in orationibus, & meditationibus ducebat: nulla die conſcientiæ examine, & ſacramentali confeſſione prætermeſſis, peccata exterioribus etiam lacrymis expiabat. Admirabili fuit patientia. Nam cum crus ſibi ex ſacro morbo putre factum dolorem ſibi maximum aliis verò fœtorem afferret, ſic abſque querimonia fuit, vt ciues illũ alterum Iob appellarent. Quod crus cum ex medicorum conſilio amputandum eſſet, Peregrinus noctu ex loco, in quo iacebat, in capitulum reptans, atque ante imaginem crucifixi (quæ adhuc apud Foroliuienſes venerationem habet) orans, obdormiuit, ac Chriſtum de cruce deſcendentem, & crus ſibi tangentem vidit. Expergefactus crus ita ſanatum ſenſit, ac ſi nunquam fuiſſet infirmum. Quod miraculum à medicis, qui manè crus ſecaturi aduenerant, per vrbem diuulgatũ eſt. Peregrinus octogenarius piis laboribus, ætateque confeſtus, febri correptus breui Kal. Maii. an. ſal. 1345. in cœlos euolauit Beato Philippo (qui ei ingrediendæ religionis occaſio fuerat) & Beato Franciſco Senenſi comitantibus, Multis poſt mortem claruit miraculis: in quibus cæcus, Peregrino, cum ſepulchro inferendus eſſet) ex feretro manum oculis illius admouẽte lumen recepit, mulier multis obſeſſa dæmonibus ad ſacrum cadauer perducta illicò liberata eſt. Quidam etiam ex arbore procera delapſus, Peregrini nomine inuocato, abſque læſione fuit. Quapropter Foroliuienſes, & finitimi populi hac die ad illum venerã dum confluunt. Paulus verò v. Pont. Max. vt officium illius proprijs lectionibus recitetur, indulſit. *Ex off. ſeruorum Romæ approbatis.*

Peregrini Angelus comes.

Per annos 30 non ſedet.

Mira Peregrini patientia.

confectus.

Mirac. I. II. III.

ANNOTATIO.

Vita B. Peregrini à Nicolao Burgheſio Patricio Senen. à F. Michaele Florentino in Cron. & ab alijs, ſed fuſius à F. Archangelo Florentino in vita S. Patris Philippi. Ex quibus nos illam paucis perſtrictam in lectiones digeſſimus, quas à ſacra Rit. congreg. dum off. Prioris Generalis fungeremur an. D. 1609. approbandas curauimus. Extat Diploma Pauli v. ſum. Pont. 18. Kal. Maij. dat. an. prædicto.

DE S. EVPHROSYNO EPISCOPO PAMPHILIÆ apud Panzanum.

Evphroſynus Epiſcopus Pamphyliæ (ciuitas ignoratur) Romam profectus dum in patriam rediret, uenit in Hetruriam, vbi cum inter Senas, & Florentiam in Peſam amnem aquarum exundatione in tranſuadabilem incidiſſet, illũ ſigno crucis munitus vnà cum ſocijs traieciſſe fertur. Conſiſtere coactus apud Panzanum caſtrum, ibi Chriſti Domini fidem prædicans, multos ægrotos diuina

Mirac.

diuina virtute ſanauit. Cum verò diem mortis ſuæ præſciſſet, ac locum, in quo humari vellet, deſignaſſet, ceſſit è vita, eccleſia ſuo nemine, quæ adhuc extat ibidem ædificata. *Ex Monum. Eccleſ. Feſulana.*

ANNOTATIO.

Dies feſtus illius prima Maij Dominica celebrari ſolet. Quando hic S. Epiſcopus obierit, quoue Pont. Romam venerit, ſcire minime potuimus.

Maii die 2.

DE SS. SATVRNINO, NEOPOLO, GERMANO, ET Cœleſtino martyribus Romæ.

SAturninus, Neopolus, Germanus, & Cœleſtinus Romæ propter fidei chriſtianæ confeſſionem comprehenſi, ac multi paſſi ſunt: Cum verò à ſententia remoueri non poſſent, diu carceri incluſi animas Deo reddiderunt. *Ex Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

SVb quo Imper. paſſi fuerint nec Ado, nec ante illum Vſuard. & Beda docent: ſedneque, ſi corpora ipſorum extent, ſcire potui.

DE SANCTO ANTONINO EPISCOPO FLORENTINO Ordinum Prædicatorum.

ANtoninus Florentiæ patre Tabellione natus à prima ætate qualis futurus eſſet oſtendit. Nam ab omni puerili leuitate alienus officijs diuinis, orationibus, & ſacris concionibus frequens operam dabat. Annum natus 15. ordinem voluit Prædicatorum Feſulij ingredi, cum iam in iure canonico prout ætas ferebat verſatus videretur; Sed ob imbecillem ætatem reiectus, ſequenti anno voti compos factus eſt. Anno probationis Cortonæ expleto Feſulas reuerſus ſomno, ac cibo parciſſimis vſus, totum ſe legendo, & ſcribendo dedit. Et licet Romæ, Neapoli, Florentiæ, Senis Caietæ, Cortonæ ac Feſulis priorem egerit, tot tamen tantaque volumina conſcripſit. vt planè mirandum ſit, qui tantulus homo (erat enim ſtatura membriſque puſillus) inter tot occupationes tanta ſcribere potuerit in magna vitæ auſteritate. Nam cilicio, & zona ferrea præcinctus non in lecto, ſed in tabula cubabat. Sacerdos factus, quotidie celebrãs, alterius miſſam auſcultabat. Quamuis autem cœnobijs & Prouincijs præeſſet, haud tamen infimę ſortis munia obire dedignabatur. Benignus, & miſericors erat. Nam cum puella lotis linteis capiſterio fracto, vehementer fleret, ac matris minas veritas fugam pareret, S. vir capiſterij partes ſola nominis Ieſu inuocatione, & ſigno crucis ita iunxit, vt fracturæ veſtigium nullum appareret. Creatus ab Eugenio 4. Pont. Max. Archiepiſcopus Florentiæ fugam cœpit cogitare, ſed obediẽtiæ vinculo adſtrictus ſarcinæ paſtorali collum ſubmiſit. Familiam ſex tantùm hominibus conſtabat, ad cul um diuinum crebro hortabatur, cum ipſe nocturnis, & diuinis horis ſemper intereſſet. Erat etiam in domeſticos mitiſſimus, ad eumque ſemper omnibus aditus patebat maximè conſiliorum cauſa. In Epiſcopali munere vigilantiſſimus fuit ſingula diœceſis templa non per vicarios: ſed per ſe ipſum viſitans: Non illum frigora, non ęſtus, non pluuiæ, non tempeſtates, non pericula ab officio retardabant. Multa viuens edidit miracula; In iis pue

rum faſcinatum, atque medullitus arefactum oratione ſua curauit. Cuidam
ciui ex Filicaria familia vnicus filius vnicè dilectus obierat: cuius pater luctu de Mirac. S.Antonin.
formatus ad S.Antoninum in cœnobio S.Marci agentem accedens, cauſam ſui
fletus aperuit: qui cum S. vir blande luctus cõſolatus, dixiſſet, *I domum, & filium* I.
ad vitam reuocatum complexare, domum reuerſus filium vitæ reſtitutum inuenit. II.
Cum petenti panem dare iuſſiſſet, diceret autem cuſtos tres tantùm panes extare,
vade, inquit S.Epiſcopus, *& diligentius arcam ſcrutare*: quam cum iuiſſet,
pane refertam candidiſſimo repperit. Cum pauper fiſcellam pomis plenam ſpe III.
maioris retributionis S. Epiſcopo obtuliſſet, nil aliud ab eo quàm hæc verba.
Retribuat tibi Deus, retulit. Cum autem is conquereretur, eo accerſito afferri iuſ- IIII.
ſit chartam, in qua cum verba illa ſcripſiſſet, eamque lanci vni impoſuiſſet, po-
mis alteri lanci impoſitis (mira res) charta pomis omnibus, qui aderant, ſtupenti-
bus præponderauit. Cum ſupremus ciuitatis magiſtratus (quem octouiros vo-
cant) duos ſacerdotes noctu in crimine à ſatellitibus deprehenſos mane ad Epi-
ſcopatum tubis clangentibus miſiſſent, ea re indignatus S.Antoninus anathema V.
tis illos pœnam incurriſſe declarauit, à qua eos præ foribus eccleſiæ, vt moris
eſt, apoſtolica auctoritate diſſoluit, vtque magis pœnam huiuſcemodi metuerét
panem candidum afferri iuſſit; qui mox pronuntiata in eum anathematis exe-
cratione atredinem quaſi carbo contraxit, moxque re benedictus priſtinum cá-
dorem recuperauit. Etſi autem ſumma benignitate præditus erat, ſeueritatem
cum opus eſſet, adhibebat. Nam ſacerdoti mille aureos, quos ludens lucratus
fuerat, abſtulit, hæreticum, & necromantem reclamantibus ciuibus concreman
dum curauit. Futura aliquando mala prædixit, quemadmodum mercatori, qué
ad animi, & lucri cupiditatem remittendam hortabatur: qui inter Venetias, &
Patauium facto naufragio, ſubmergebatur, niſi à S.Antonino ab eo inuocato ex
aquis porrecta manu ereptus fuiſſet. Denique ſanctiſſimus Epiſcopus cum Ec-
cleſiæ ſuæ annos 13. pfuiſſet, an. ætatis 57. morbo correptus, ſacris munitus euo-
lauit in cœlum quo tempore Pius 2. Papa Roma Florentiam aduenerat. Mortem
plura mira ſubſecuta ſunt, nam fœmina, & vir, illa lateris, hic brachij vſu deſti-
tuti ſacro tacto corpore liberati ſunt. Fœmina altera Fabriani in Piceno, & mo-
nialis virgo Ord. Prædicat. Florentiæ vtraque corpore contracta, ope à S. Epi-
ſcopo implorata ſanitatem recepit integram. *Ex vita à F.Vinc. Mainordo einſd.
ord. ſcripta a Sur. to. 2. relata.*

ANNOTATIO.

Illum Hadrianus 6. Pont. Max. in SS. numerũ retulit Prid. Kal. Iunij, *an. D.* 1523.

Hymnus S.Antonini ex illius Officio.

Is teneris ab vnguibus
Sacros edoctus canones
Mundi ſpretis illecebris:
Chriſti ſe iugo ſubdidit.
Prędicatorum Ordinem
Delegit inter cæteros,
Vt litteris, & moribus
Incumberet ardentius.
Sed non bene ſub modio
Lumen ardens occulitur;
Ad præſulatum trahitur.
Lucens inflamans populos.
Virginitate niueus
Doctrinæ luce ſplendidus
Præſul, & paſtor optimus
Clarum virtutis ſpecimen.
Pauper amauit pauperes,
In miſeros miſericors,
Intepidus in perditos,
Pluſquam mitis in humiles.

DE

DE S. VALENTINO EPISCOPO GENVENSI.

VAlentinus Genuæ natus ex antiqua traditione, ob eius virtutes Epiſcopus
Miracula I. Genuenſium v. creatus vixit in Epiſcopatu ad annos 75. vitæ ſanctimonia,
miraculiſque cõſpicuus: quibus etiam poſt obitum emicuit. Nam (vt aliqua quæ
ſcripta leguntur, proferamus) cum quidam Albintimelienſis ob eſcam faucibus
II. hærentem animam ageret, ad S. Valentini ſepulchrum deductus, ſtatim à pericu
lo liberatus eſt. Puella Aſtenſis, quæ ita pedibus contracta erat, vt nullo pacto
incedere poſſet, ad tumulum S. Epiſcopi delata incedendi recuperauit faculta-
tem. Matrona item Genuenſis, quæ faciei deformitatem ex morbo contraxerat,
III. ad opem S. Valentini confugiens, prioris formæ ſpeciem, decoremque recepit.
Ex monum. Eccl. Genuen.

ANNOTATIO.

TEmpus, quo hic S. Epiſcopus floruit, & Acta illius quandiu in Epiſcopatu vixit, deſiderantur: Cum pauca hac in Annalibus vrbis Genuen. & in cod. per antiquo eccleſ. Genuen. Duntaxat adnotata legantur.

DE S. SYLVESTRO MONACHO, ET Confeſſore Troynopoli in Sicilia.

SYlueſter Troynopoli honeſtis, religioſiſque parentibus Gulielmo Siciliæ
Rege ortus, pieque educatus cœnobium S. Michaelis Archangeli Ordinis
S. Baſilij habitum monaſticum induens ingreditur. Vbi breui eos progreſ-
ſus fecit, vt cœteros vitæ aſperitate, ſuique ipſius abnegatione antecelleret. Pe-
Mirac. I. Sylueſt. eadẽ die Troynopoli Catanæ pectit, ac reuertitur pedeſter. regrinandi cupidus de Abbatis licentia v. Idus Februarii Catanam ad corpus
B. Agathæ virginis, & martyris venerandum venit. Qua in re illud mirandum,
quod cum Catana à Troynopoli 40. M. P. abſit: quæ quis equo per diem æſtiuo
tempore vix confecit, Sylueſter tamen pedeſter hyberno tempore Catanam
profectus, ac precibus ad virginis tumulum perſolutis domum eadem die re-
uerſus eſt. Cum furnarius panem cocturus ſcopam, qua furnum ardentem pru-
II. nis mundaret, minimè reperiret, quæreretur que quòd mora pani detrimentum
Sylueſter è furno exit illæſus. afferret, Sylueſter ſigno crucis munitus illum ingreſſus prunis ardentibus in v-
num collectis veſtis ſuæ extremitate terſit: qua re Abbati nunciata, accurrens cũ
monachis è furno Sylueſtrum illæſum exeuntem vidit, ac ex ea die apud mona-
chos Sylueſter cœpit eſſe venerationi. Romam, vt loca ſancta inuiſeret, ſum-
mique Pont. à quo ob ſanctitatis famam benignè exceptus eſt, pedes deoſcula-
retur profectus, ijs peractis perceptaque Pont. benedictione nauem conſcendit
& Panormum appulit. Vbi cum Regis filius grauiſſimè ægrotaret, ad Regem
accedens, bono animo illum eſſe, iubet, & ad filium jam morti proximum dedu
ctus fore, vt breui incolumis euaderet ait. Quem medici delirare exiſtimantes,
& illudere volentes, porcæ vrinam afferri curant, ex qua ille ægroti morbum a-
III. gnoſceret, quam illicò Sylueſter eſſe porcæ 10. in vtero ſuillos habentis vrinam
IV. dixit. Sicque illa Regis mandato mactata & aperta deprehenſum eſt, & Sylue-
ſtro habita fides: qui omnibus è cubiculo eiectis cum preces Deo, effudiſſet, fi-
lium Regi reddidit incolumem. Cumque Rex Sylueſtrum, vt quicquid vellet
poſceret, inſtanter rogaret thynni randem cuius ingens copia capi ſolet, parũ
pro cœnobio petijt: Qui petitionem exilem miratus, aliquot thynnorum vege-
tes,

tes, perpetuò quouis anno dandos decreuit: quibus ad hæc vſque tempora frui feruntur. Reuerſus ad monaſterium, defunctoque Abbate, cum Syluestrum ei ſubrogare cogitarent, is elapſus in ſyluam non longe à ciuitate ſe abdidit; Vbi aliquandiu vitam eremiticã duxit, orationibus, ieiunijs, meditationibus, alijsq; corporis afflictionibus intentus: Donec 4. Nonas Ianuarij An. à partu virginis 1185. ſuum Deo tradidit ſpiritum. Corpus ibidem ſepultum eſt, ſacra æde ſub eius inuocatione conſtructa. Quò hac die, & 2. Ianuarij innumera hominum multitudo confluit: ſolent enim dæmoniaci, infirmique eius interceſſione liberari, Anno verò D. 1575. peſte per vniuerſam Siciliam graſſante, cum Troyno poli multi in dies perirent, ac die ſecunda Ianuarij (qua Natalis eius celebratur) maximo efferueſcente Imaginem S. Syluestri ciues in proceſſione deferrēt, mox ab ea penitus extincta liberati ſunt. Quare Iulius 3. Pont. Max. non modò Indulgentias eccleſiam S. Syluestri viſitantibus conceſſit, ſed & feſtum ab omnibus in ea ciuitate celebrari voluit. *Ex lectionib. quæ in eius die feſto recitantur*, ac ex Anthologio Græcor.

ANNOTATIO.

GVlielmus Rex ſub quo Sylueſter natus traditur non Bonus, ſed Malus cognom. fuit, Boni pater, qui An. 1176. deceſſit, Bonus verò An. 1189. quo & S. Syln.

Maij die 3.

DE S. ALEXANDRO PAPA, ET MARTYRE. AC DE SS. Euentio Presbyt. & Theodulo Diacono pariter martyribus.

ALexander Romanus: licet ætate iuuenis, fide tamē, & ſanctitate canus, poſt S. Euariſtum Traiano, & Hadriano Imperatoribus rexit Eccleſiam. Hic magnam Romanæ nobilitatis partem Senatorum præſertim ad Chriſtum conuertit; in quibus Hermetem vrbis Præfectum cum tota eius familia, in qua ſerui 1250. cenſebantur. Conſtituit vt in myſterio panis tantummodo, & vinū, cui aqua propter ſanguinem, & aquam, quæ ex Ieſu Chriſti latere profluxerant, adhiberetur: adderetur que in Canone *Qui pridie, quàm pateretur*. Decreuit ēt, vt aqua benedicta ſali admixto perpetuo in eccleſijs, & in cubiculis ad fugandos dæmones aſſeruaretur: & vt clerici à iudicio ſæculari eſſent immunes tribus ſcriptis epiſtolis. Delatus apud Hadrianum Imper. in Aſia agentem Aureliani iudicis ab Imp. Romam miſſi iuſſu cum pluribus alijs Chriſtianis comprehēſus Quirino Tribuno cuſtodiendus traditur; quem cum Balbina filia à ſtrumis liberata ad fidem perduxit. Illum Aurelianus poſt longam de fide diſceptationem in equuleo ſuſpendi, vngulis qui laniari, & latera lampadibus aduri iubet nullam vocem vel gemitum emittentem, eo depoſito ad Seuerinæ vxoris preces, Euentius Presbyter torquetur, qui interrogatus à Iudice reſpōdit ſe 80. annum ætatis agere, 11. quorum baptizatum fuiſſe, 20. Presbyterum ordinatū, iamque 11. annum in carcere detentū eſſe, & quia Iudex eum, vt Dijs ſacrificās ſuæ conſuleret ætati hortabatur, *Tu potius inquit, Chriſto Dei filio, vt miſericordiam conſequaris adhære*. Poſt quem Aurelianus Theodulum aggreditur, dicēs, *& tu Theodule, iuſſa noſtra parui facis?* cui cum reſpondiſſet, *imò teipſum, qui ſanctos ſupplicijs afficis, nihili pendo*, in rabiem actus furnum accendi, in eumq; Alexandrum, & Euentium dorſo colligatos immitti, Theodulum verò ad oſtium ſiſti (ſi fortè duorū cruciatu cōmoueretur ad pœnitentiā) imperat: ſed Theodulus dicēte Alexādro adeſſe Angelū Dñi, qui tribus pueris affuit, ſe ipsū in furnū

Serui familiæ Hermetis 1250.

Decreta S. Alexandri.

Euētius Presbyter torquetur.

cũ illis iniecit. Cũ verò haud læderentur ab igne, extractos, Iudex iracũdia tabeſcens, Euentiũ & Theodulũ capite plecti, Alexandrũ verò mẽbratim concidi, punctis qui creberrimis donec expiraret, confodi iubet. Tunc Aureliano martyribus inſultantem, audita vox eſt ex alto. *Quibus tu inſultas paradiſus apertus eſt, tibi verò tartarus*. Qua voce territus Seuerinam vxorem rogat, vt pro ſe oret. Quæ reſpondit, imò abiens Chriſti martyres meis ſepeliam manibus, ne eadem clades mihi eueniat. Quare eos in prædio ſuo 3. ab vrbe, lapidi via nomentana ſepelijt, & virò in amentiam lapſo, breuique defuncto, cilicio induta, Sacerdoteque, qui ad ſepulchrum martyrum celebraret, à S. Sixto Papa impetrato reliquum vitæ in pijs operibus ibi confecit. *Ex paſſione quam Sur. tom. 2. refert. partemque ex Breu. Rom.*

Alexander membratim, ac punctis creberrimis immaniſſimè cõciditur.

Vox è cælo facta.

ANNOTATIO.

Damaſus in lib. Pontif. videtur Alexandrum poſt 10. annos, & menſes, cum aliquot diebus Pontif. ſub Traiano paſſum aſſerere, quod, & Marianus Scot. in Cron. & Panuin. in Cronol. Eccleſ. & Pet. Galeſ. in martyrol. affirmant, ſic vt opinantur ſupputatione temporum ſuadente. Sed Euſeb. lib. 4. c. 4. Hiſt. Eccl. apertiſſimè Alexandrum III. Imp. anno Hadriani martyrio affectum fuiſſe ſcribit. Accedit quod maior eſt, auctoritas Breu. Rom. præter ea quæ Baron. habet in Annalib. Eccleſ. ad annum 3. Hadriani.

Corpora horum SS. mart. in vrbem translata, & condita in eccleſia S. Sabinæ habet Breu. Rom. Sed corporis S. Alex. inuentionem apud ſe celebrat Iuſtinopolitana Eccl. Parmen. item Eccleſ. & Lucen. ſe corpus eiuſdem S. Alex. Papæ, & mart. in propria Eccleſia habere iactant, vt in baſilica illarum apparet.

Addunt nonnulli vti Galeſ. Iuuenalem Diaconum; ſed deceptos ex eo puto, quod eccleſia eadem die natalem S. Iuuenalis Epiſcopi Narnien. celebret.

DE S. IVVENALI EPISCOPO NARNIENSI, ac Foſſanenſi patrono.

IVuenalis patria Carthaginenſis: vt Eccleſiæ Narnienſis monumenta habẽt, ex medico factus Presbyter Romam venit, inde Narniam Epiſcopus eius vrbis a S. Damaſo Papa Narnienſibus petentibus ordinatus. Qui oratorio in S. Valentini Epiſcopi, & martyris Interamnenſis honorem extructo plurimos, qui nondum crediderant in Chriſtum, vi miraculorum, & prædicatione ad fidem perduxit. Cum enim Ligures vrbem obſidione premerent, orante S. Iuuenale, & dicente. *Fiant viæ impiorum tenebræ, & lubricum*. Orta repentè tempeſtate, hoſtes fulminibus territi in fugam verſi ſunt. Cum verò innumeram vtriuſque ſexus multitudinem ſacra Communione reficeret, mirum, quòd calix (qui vitreus erat, ſeruaturq. vſque in præſentem diem, ægrotos in eo bibẽtes ſanans) aucto diuinitus Sacramento ſatisfuit. Cũ annos 7. Eccl. Narnienſi ſanctiſſimè præfuiſſet, ſpiritum Deo reddidit, apud ſuperiorẽ ciuitatis portam ſepultus. Corpus Narniæ aſſeruari dicitur, caput verò Foſſani, à quodã Canonico Toloſate furtim ſublatum, ibique relictum, cũ mulus qui capſam cum capite ferebat, apud Foſſanũ ſubſtitiſſet, nullaq. vi dimoueri poſſet, quod cum lateret diuinitus reuelatũ eſt. Nam cum Angliæ Regis filia ab immundo ſpiritu ſic exagitaretur, vt is ſe exiturum nõ eſſe niſi ob Iuuenalis reliquias diceret, dũ Romã perduceretur, apud Foſſanum Iuuennalem appellare cœpit, ſicq. effoſa in eo loco terra ſacrũ caput inuentum eſt, quo Regis filia tacto illicò liberata eſt. Quapropter Foſſanenſes Iuuenalem ſibi patronũ aſciuere. Illud quoq, miraculum narrant, quod nauis mercibus onuſta cum horribili orta tempeſtate periclitaretur,

Miracula.

Mulus qui capſam cum capite S. Iuuenalis ferebatur, nulla vi dimoueri poteſt.

Dæmon Iuuenalis reliqs ſe exire è filia Regis Angliæ conteſtatur.

Iuuenalis ſuper aquas incedens horribilem tempeſtatem ſedat.

tur,aſſuit Iuuenalis ſuper aquas ambulans,qui orans procellam ſedauit, & manifeſtato nomine nautis diſparuit. Quare mercatores præcioſa munera Harniã mittunt, quæ S.Iuuenali iam defuncto,Maximo eius ſucceſſori, qui ex eis templũ D.Iuuenali excitauit data,ſunt,vno ex ſocijs,qui quartana febre laborabat, cum ad S.Epiſcopi ſepulchrũ oraſſet ſanato. *Ex Monum.Eccl.Narmien.& Foſſanen.*

ANNOTATIO.

Sanctus Greg.PP.in homilia 37.mem.S.Iuuenalis Epiſcopi Narnien. quem martyrem vocat;licet Baron.in Annotat. ad hanc diem putet S.Gregorium de alio Iuuenali verba facere, ac duos fuiſſe Iuuenales Epiſcopus Narnienſ. vnum confeſſ.de quo Martyrol. Rom. hac die alterum mart.de quo S. Greg. Ego verò eundem Iuuenalem eſſe exiſtimo, qui mart. propterea appellari videtur,quòd à cultoribus Bacchi tentus immolare,& carnes immolatas edere dum cogeretur, in os eius gladius immiſſus fuerit,quem is ita dentibus tenuit, vt qui illum immiſerat, extrahere conatus guttur ſibi præcideret, vt Acta illius habent M.S. Quòd ſi duo Iuuenales extitiſſent; aliqua ipſorum Narniæ memoria extaret.

Iuuenalem quare Martirem appellet D.Gregor.

Epitaphium S.Iuuenalis.

„ *Secretus locus eſt intus, ſanctiſque receſſus,*
„ *Quem famulus Chriſti ſanctus Iuuenalis amauit.*
„ *Sanctorum ſocius meritis euectus in aſtra*
„ *Rupe caua placuit tumulari membra ſepulchro,*
„ *Ne polluta manus ſacrum contingere poſſit.*

DE S. VRSIO CONFESSORE APVD M. SVMMANVM.

VRſius,natione Gallus,haud obſcuro loco natus, cum ſibi à quodam peregrino parricidã cũ fore prędictum fuiſſet,ne tantum ſcelus admitteret,in Dalmatiam venit,annum ætatis 26.agens,vbi cum Regem ad Chriſtũ conuertiſſet, filiam illius in vxorẽ accepit. Quod cum pater accepiſſet, filij viſendi cauſa eò profectus,à nuru perhumaniter excipitur, ac in proprio lecto collocatur. Vrſius aũt cum per id tempus abeſſet, à dæmone familiaris ſpecie in via deceptus,& perſuaſus,quod vxor cum quodã aduena excumberet, domum feſtinans & ira percitus patrem, vxoremq; cũ filio interficit. Verum errorem recognoſcens,Romã contendit, ac ab Hadriano Pont. Max. hanc ſibi iuiunctam accepit pœnitentiam,vt tandiu peregrinaretur,quoad neminem de loco percunctatus,ad templũ B.M.V. in Summano M.dedicatũ perueniret.Peregrinatus itaq; Hieroſolymam, Cõpoſtellam,& orbis terræ eccleſias celebriores. Tandẽ apud Vincentiã M.Summanũ à paſtoribus nominari audiens, eò peruenit,vbi paulò poſt obiens,inditio campanarũ ſponte ſua ſonantiũ,& baculi ſui frondentis innotuit,ac in ſepulchro marmoreo apud Sazonum op.ab Ezelino Tyranno euerſum,conditus eſt. Cuius corpus à propinquis in Galliam transferre conatis loco dimoueri haud potuit,vbi nunc pagus eſt,qui S.Vrſij nominatur. Agitur autem eius dies feſtus magno Incolarum finitimorum concurſu maximis à Sum.Pont. Indulgentijs templo illius elargitis. *Ex quodam M.S. peruetuſto, ac ex Pet.in Cat.in Append.c.8.*

Vrſius Patrẽ, & vxorem cũ filio interficit.

ANNOTATIO.

INitium huius Hiſtoriæ cum Hiſt. S.Iuliani Hoſpitatoris conuenit. Vtrique enim parricidium prædictũ eſt. Vterque longe gentium receſſit, vterq; patrem occidit, cætera diuerſa ſunt.

DE S. VIOLA VIRGINE, ET MARTYRE VERONÆ.

VIola virgo,& martyr Veronæ recolitur V.Non. Maij, vti tabulæ eccleſiaſticæ ad ſacrum Eccleſiæ Veronenſis vſum compoſitæ teſtantur. Sed an Veronenſis illa fuerit,ac vbi,& quando martyrium paſſa ſit,monumenta eiuſdẽ Eccleſiæ non docent. *Ex Tab. ſeu Kalend.Veronen.Eccl.*

ANNOTATIO.

SEd neque alibi huius S. virg. & mart. (cuius tantum commemoratio Veronæ fit) memoriam vigere deprehendimus, neque vllam aliam huius nominis virginem reperimus.

Maij die 4.

DE S. MONICA VIDVA ROMÆ.

MOnica S.Auguſtini Epiſcopi,& Doctoris dupliciter mater, quia eum,& mundo, & Cœlo peperit,mortuo marito,quẽ ſenectute confectum alienum à fide Chriſto conciliarat (illi nomen erat Fabricius) caſtam, & in operibus miſericordiæ exercitam viduitatem agebat. In aſſiduis pro filio, qui in Manichæorum errorem inciderat, ad Deum precibus lacrymas effundebat: quem Romam primũ profectum;deinde Mediolanum ſecuta eſt. Qui aſſiduis matris hortationibus ad S. Ambroſium ſe conferens, ab eo publicis concionibus,& priuatis colloquijs conuerſus,& baptizatus eſt. Poſthæc in Africam redeuntes apud Oſtia Tyberina cum conſtitiſſent, Monica in febrim incidit,morboque in graueſcente cum quadam die eam anima defeciſſet, vt in ſe redijt, *vbi eram*,inquit,& adſtantes intuens filios Auguſtinum, & Deodatum; *Ponite hic*, ait, *matrem veſtram, tantum vos rogo, vt ad altare mei memineritis*. Quare nono die, 4.Non.Maij. An. ætatis 56. animam Deo reddidit. Corpus in æde S. Aureæ virginis,& martyris conditum, poſtea Martino V. Sum. Pont. Romam in baſilicam S.Auguſtini translatum eſt. *Ex Breu. Rom. & ex vita apud Lipom. tom.2.*

ANNOTATIO.

HAbuit Monica præter Auguſtinum etiam Adeodatum,& Perpetuam,quæ viro orbata in monaſterio virg. à S. Auguſtino fratre ædificato ſancto fine quieuit.

Monicæ tres filij.

Inter miracula illud narratur: quod S. Monica ſic erat orationi, & meditationibus addicta, vt ſæpe in extaſim rapta, à terra eleuata cerneretur,quaſi in ſublime volatura.

Hymnus Sapph. S. Monicæ.

TE ferant linguæ, celebrẽt et omnes
Te ſimul totus moduletur orbis;
Sæculis cunctis memoreris ampla
Monica laude.
Cuius effuſæ lacrymæ, preceſq;
Cor tui durum,rigidumque nati
Ad Dei magni meruere ſacrum
Vertere cultum.

O decus ſummum,piaſpeſq; matrum
Certa natorum via, dux, aſylum
Dęmonũ uictrix,Hęreſũ fugatrix
Alma virago.
O tibi quantas populus fidelis
Gratias debet memori ſub æuo,
Quem tuis ſummis meritis beaſti
Candida mater.

DE

DE S. CYRIACO EPISCOPO, ET MARTYRE, ac patrono Anconitano.

CYriacus Epiſcopus Hieroſolymis, quò loca ſancta viſendi cauſa cum Anna matre contenderat, ob Chriſtianam fidem iuſſu Iuliani Apoſtatæ comprehenſus, ad immolandum Dijs compellebatur. Qui cum id facere conſtantiſſimè recuſaret, diris ſupplicijs excruciatur. Nam primùm manus illi præciduntur; deinde plumbū liquefactum in os eius infunditur, ſpectatoribus ſtupentibus, ſimul & viri tollerantiam admirantibus: tum in lecto ferreo carbonibus ardentibus ſtrato collocatus, ſupinus, ſale, & adipe aſperſus, quo magis vreretur, in dorſo virgis immaniſſimè cæditur: quæ omnia cum ſuperaſſet, & conſtantior in fide videretur, in carcerem denuò excruciādus traditur; Inde ductus in profundiſſimam foueam venenatis ſerpentibus plenam demergitur: quibus diuinitus extinctis Ammonius veneficus eò miraculo commotus ad Chriſtum ſeſe conuertit, ac fortiter gladio percuſſus martyrio coronatus eſt. Cyriacus verò in lebetem olei feruentis plenum immiſſus dum preces Deo funderet, iubente Iuliano gladio circa pectus transuerberatus glorioſum fidei agonem conſummauit 4. Non. Maij. Corpus ad M. Caluarij radicem, vbi Crux Dominica reperta fuerat, conditum, poſtea Gallæ Placidiæ Auguſtæ opera Anconam tranſlatum eſt, ibique honorificè collocatum. *Ex monum. Eccleſ. Anconitanæ, & Petr. in Catal. lib. 4. c. 120.*

Cyriacus exquiſitiſſimis ſupplicijs afficitur.

Ammonius venefic⁹ martyrio coronatur.

Florianus martyrij cupidus.

A N N O T A T I O.

ACta S. Cyriaci Epiſcopi in Eccleſ. Anconit. & apud Petr. in Cat. loco citato cenſura indigent. Nam S. Cyriacus apud Hieroſolymorum Epiſcopus fuit, ut acta dicta habent: Cum ſub Conſtantio, & Iuliano S. Cyrillus doctiſs. Eccl. Hieroſolymitanæ præeſſet. Baronius in Annot. illum Epiſcopum Anconitanum facit; ſed tamen Paſſio illius, quæ in Eccl. Anconitana aſſeruatur, Patriarcham Hieroſolymitanum fuiſſe oſtendit, quod etiam falſum eſt; nam eo tempore Eccleſia Hieroſolymit. nondum Patriarchalis effecta fuerat.

De S. Cyriaco ſic Mant.

,, *HAec cuius inuentor Iudas miracula cernens*
,, *Exuit antiquam mentem, poſuitque veternum,*
,, *Scabricemque animi fluuialibus abluit vndis.*
,, *Et mox in Solymis eſt factus Epiſcopus oris*
,, *Iuda in Cyriacum verſo: qui tempore longo*
,, *Poſt obyt, cum iam regnaret Apoſtata Cæſar.*

DE S. FLORIANO MARTYRE, ET PATRONO ÆSINO.

FLorianus miles, & ciuis Vincentinus (vt habent Vincentinæ Eccleſiæ monumenta) in perſecutione Diocletiani, & Maximiani Imperatorum cùm eſſet Cetiæ in Norico, Chriſtianoſque inquiri audiſſet, apud Laureacum regionis metropolim, martyrij cupidus, eò ꝓficiſcitur, ac ſe Chriſtianū eſſe apud Aquilinum Præfectum vltrò confeſſus, iuſſu eiuſdem Præfecti tentus, ad cultū inanium Deorum adigitur. Quod cum facere conſtanter renuiſſet, primùm fuſtibus iterum, atque iterum diriſſimè cæſus eſt: deinde, cum nullo pacto à propoſito fidei abduci poſſet, ferro acuto inter ſcapulas acto, vſque adeò grauiter vulneratus eſt, & verberatus, vt toto corpore proprio cruore perfunderetur:

quod tamen ſupplicium libenti animo pertulit pro Chriſto. Denique iratus iudex illum ſaxo ad collum appenſo in Aniſum fluuium ex ponte præcipitari, & mergi iubet. Cuius corpus à chriſtiana matrona inuẽtum, & plauſtro impoſitũ, (fonte diuinitus enato, cum boiues in via ſiti deficerent) conditum fuit; poſtea aliò translatum. *Ex Pet. l. 4. c. 121. à quo Sur. accepit, & ex monu. Eccl. Vincentinæ.*

ANNOTATIO.

VIdimus acta S. Floriani mar. apud Eccl. Aeſinam in Piceno (quæ ſe corpus habere aſſerit, cum illud Vincentia ſibi vendicet) quæ in multis deprauata videntur: Nam inter alia Aeſinum fluuium, cum. in quem S. mart. præcipitatus eſt, (qui Aniſus dicitur, & in Danubium apud Laureacum influit) affirmant: qui error ex quadam vocis ſimilitudine proceſſiſſe videtur.

DE S. ANNA VIDVA, ET MART. S. CYRIACI MATRE.

Anna mater S. Cyriaci.

ANna S. Cyriaci Epiſcopi, & martyris mater, vnà cum eo Hieroſolymam, vt ſancta loca viſitaret, profecta, cum filium carceri incluſum ad martyrium fortiter pro Chriſto ſubendum hortata eſſet, iuſſu Iuliani Imp. Apoſtatæ comprehenſa, primum laminis ignitis ad latera admotis ſemiuſta torquetur; deinde capillis ſuſpenſa iugulatur. Cuius corpus à chriſtianis cum corpore S. Cyriaci ſepultum fuit. *Ex paſſione S. Cyriaci.*

ANNOTATIO.

LIcet hac die paſſio eius in Mart. Rom. referatur. Anconæ tamen feſtum ipſius propter S. Cyriaci ſolemnitatem in ſeq. diem transfertur.

DE S. VALERIANO MART. ET FOROLIV. PROTECTORE.

Valerianus in dæmonibus pellendis valdè inſignis.

VAlerianus nobilis Armenus, fama ſanctitatis (quæ in expellendis à corporibus obſeſſis dæmonibus maxime enituit) licet adoleſcens eſſet, conſpicuus, cum Leonis Imperatoris, qui Marciano ſucceſſit, nepos ab immundo ſpiritu maximè vexaretur, Byzantium quæſitus perducitur. eoque breui liberato, tantam ſibi gratiam conciliauit, vt ob eius mores probatiſſimos, inter primos aulicos habitus negotijs grauioribus pacis, & belli intereſſet. Cum autem Genſericus Vuandalorum ex Africa in Italiam, vt illam occuparet, traieciſſet, Leo Auguſtus Baſiliſcum cum ingenti claſſe addito ſibi Valeriano deſtinauit. Qui copiis Anthemii adiunctis apud Populoniæ littora hoſtibus occurrens, illos in Africã redire coegit. Cũ verò Italia propter Arianos ciuilibus diſcordijs exagitaretur, Baſiliſcus Valerianũ cũ parte exercitus in Æmiliæ partẽ, quæ Romandiola dicitur, mittit. Qui precibus Deo factis, magis fiſus q̃ copiis multã Arianorum ſtragem effecit. Quo tempore Lec banus quidam Gothorũ Dux Arianus Foroliuienſem vrbem occuparat. Hanc obſidere, à Tyrannoq; liberare cogitans Valerianus, vt ad orthodoxam fidem eam pertraheret, nocte dum orationi vacabat, mane manũ cũ hoſte conſerturus, cum aliquot electiſſimis viris, repentè ab hoſtibus, qui noctu eruperant, inuaſus vna cũ ſocijs pro fide demicans trucidatur. Quorum tñ exercitus paucis interiectis diebus ab vrbe Liuienſi Valeriano auxiliante, (illum. n. per vrbis mœnia noctes aliquot obequitare viſum ferunt) diſſipatus eſt. Cui propterea à Foroliuienſibus non modò honorifica ſepultura tradita eſt; ſed & templo ei conſtructo, illum ſibi patronum præcipuum aſciuere. *Ex Cron. vrbis Liuienſ. & antiquis eiuſd. Eccl. Monum.*

Valerianus ſtragem Arianorũ in Aemilia facit.

Valerianus li... interfect. equitare cernitur.

ANNO-

ANNOTATIO.

Hiſtoria hæc variè ſcripta reperitur: aqua multa, quæ tabulis proxima videntur, quæque contraria ſunt ſuperioribus, vel ſubſequentibus, reſecauimus.

DE S. VENERIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

VEnerius ciuis Mediolanenſis (quem natum ex nobili Oldradorum familia tradunt) S. Ambr. Epiſcopi diſcipulus fuit; à quo Diaconus, deinde Presbiter ordinatus eſt. 1506. vitæ ſanctimoniã, & inſignem doctrinam S. Simpliciano in Epiſcopatu ſufficitur. Miris laudibus à S. Io. Chriſoſtomo in epiſtola commendatur: ad eumque ſynodus Carthaginenſis, quod illum virum ſanctiſſimũ, & doctiſſimum haberet, legatos miſit. Cum Eccleſiam Mediolanenſem ſumma cum laude annos 9. rexiſſet, 4. Non. *Maij.* circa an. ſal. 418. hic corpore relicto abiit in cœlum. Cuius corpus in baſilica Apoſtolorum, quę modo S. Nazarii dicitur tumulatum eſt. *Ex Breu. & Act. Eccl. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

BEſutius in tab. Epiſc. Mediol. circa tempus S. Venerij valde aberrat; Nam illum an. 400. ad Epiſcopatum aſſumptum in eo Anaſtaſio, & Innoc. Sum. Pont. annis 9. vixiſſe tradit; quod temporum ſupputationi repugnat. cum S. Ambr. ann. 397. decesſerit, cui Simplicianus ſubrogatus an. 12. circiter vixit ad annum D. 409. perueniens: quo tempore Innocent. 1. Eccl. Romana præerat. Quod ſi Venerius annis 9. vixit in Epiſcopatu, anno D. 418. Zoſimo Rom. Pont. obijt. Acta Mediol. Eccl. illum Anaſtaſio, & Innoc. 1. Pont. vixiſſe habent: cum tamen Anno 418. non Innoc. ſed Zoſimus ſederit ex Annal. apud Baron. cum autem Innoc. in Pont. annos 16. fere vixerit; nullo pacto Venerius ſub Anaſtaſio Papa Innocentij prædeceſſore Epiſcopus Mediolani eſſe potuiſſe; vt eadem Acta teſtantur.

De S. Venerio, S. Ennodius ſic cecinet.

„ *Forma pudicitiæ Iuuenis ſectande Veneri*
„ *Venit nominibus nil famulatu ſuis*
„ *Fortia marcebant vetulo ſub indice membra*
„ *Aetas præſentem perdiderat puerum.*
„ *Sublimis poſtquam conſcendit fulcra cathedræ*
„ *Cana tener populis dogmata diſſeruit*
„ *Aurea fluxerunt locupletis flemmata linguæ*
„ *Soluens, ac nitidum reddidit eloquium.*
„ *Alnus vt Eccleſiæ tumuiſſet ſemine verbi,*
„ *Non deerat partus lactis Apoſtolici.*

DE S. TITIANO EPISCOPO LAVDENSI.

TItianus natione Alemãnus Epiſcopus Laudenſis S. Cyriaco in Epiſcopatu ſucceſſit an. poſt Chriſtum natum 475. Simplicio Sum. Pon. Zenone Orientis, & Auguſtulo Occidentis Imp. vixit in Epiſcopatu (quẽ ſanctè & piè illũ adminiſtraſſe ex eo liquet, quod in SS. Epiſcoporum numerum relatus eſt) bien-

nium duntaxat; cum An. 477. Kal. Maij deceſſiſſe ex epitaphio, quod adhuc extat apud Laudem veterem, appareat. Obijt autem diem an. ætatis 55. agens. Cuius corpus in æde S. Petri ſepultum, vbi epitaphium illius viſitur, nouiſſimè à Boſſio Epiſcopo Nouarienſi cum Diœceſim Laudenſem viſitaret, in Cathedralem eccleſiam translatum eſt. *Ex Tab. & Monum. Eccleſ. Lauden.*

A N N O T A T I O.

Vita, & miracula, quæ S. Titianus operatus eſt temporum iniuria exciderunt. Dies feſtus illius hac die celebratur; licet Kal. Maij obierit, idque ob feſtum Apoſtolorum Philippi, & Iacobi.

DE S. BENEDICTO EPISCOPO ÆSERNINO.

Sanctus Benedictus Epiſcopus Æſerniæ, apud eam ciuitatem venerationi eſſe conſueuit. Cuius corpus ſub ara maiore Cathedralis eccleſiæ conditū religioſè colitur lampade ſemper ante illud accenſa. De quo illud mirum narrant, eccleſiam illam quaſi repentino, vehementique terremotu concuſſam contremuiſſe, cum Epiſcopus Æſerninus circa S. Benedicti corpus effodi iuſſiſſet. Cæterum patria, tempus, & Acta illius ignorantur. *Ex Paulo Reg. lib. de SS. Regni Neap.*

A N N O T A T I O.

Illum in nullo reperimus Martyrologio adnotatum. Quæ autem ſcripſimus ex quodam M. S. Eccl. Æſerninæ ad nos tranſmiſſo excerpſimus.

DE S. PAVLINO EPISCOPO, ET PATRONO Sinogallienſi.

Sanctus Paulinus Epiſcopus, licet Acta ipſius deſiderentur, maximam habet apud Sinogallienſes venerationem; nam illius Natalem hac die ſumma celebritate colunt cum octaua, vti ſuæ vrbis præcipuum Tutilarem. Cuius reliquias religioſiſſimè aſſeruatas habent. Tempus, quo is fuit in humanis, haud reperiri potuit. *Ex Tab. Eccleſ. Sinogallien.*

A N N O T A T I O.

Hunc à Paulino Nolano diuerſum credimus, cum quod diuerſis diebus celebrātur eorum Natales, & corpora in ſuis vrbibus extent. Tum quòd dum eſſemus Sinogalliæ in vrbis illius Annalib. ſeu Cron. M. S. legimus S. Paulinum Epiſcopum Sinogallien. fuiſſe.

DE S. IACOBO DIACONO, ET MARTYRE BERGOMENSI.

Iacobus Bergomi nobili genere ortus, ac in liberalibus diſciplinis educatus comitate morum, & orationis elegantia omnibus amabilis, & iucūdus erat. Is cum aliquando Presbyterum in chriſtianorum cœtu de fidei chriſtianæ veritate, & falſo Idolorum cultu diſſerentem audiſſet, illius deſiderio incenſus, abiecta manium Deorum religione Chriſto nomen dedit, ac ſacra aqua expiatus, in clericorum numerum adſcribitur, Archidiaconus paulo poſt effectus. Quo tempore, cum peſtis Ariana virus ſuum latè diffunderet, Bergomique ad 40. ex præcipuis clericis Ariani in eccleſia trucidaſſent, Iacobus recenti fratrum cæde minimè territus, illis ſe ſe opponens Catholicam fidem publicè, & priuatim ſcripturæ ſacræ ac Patrum teſtimonijs confirmatam defendit: Sicque non modò Catholicos in fide retinuit; Sed & multos ex Arianis ab Hæreſi ad veram fidem reuocauit. Quæ res multorum in illum odium ingens parauit.

Quare

Quare Hoſtes conſpiratione in eum facta Iacobum in templo ex ſuggeſto ad populum concionantem iaculo feriunt: illumque inde præcipitatum nodoſis fuſtibus contuſum crudeliter mactant 5. Non. Maij. An ſal. 380. Cuius corpus à Catholicis in baſilica S. Alexandri conditum eſt; ubi in dies miraculis illuſtratur. *Ex off. Eccl. Bergomen.*

Iacobus ex ſuggeſto iaculo ab Arianis feritur.

ANNOTATIO.

Mirabiliter fortè quiſpiam, cur S. Iacobi Natalis 4. Nonis Maij celebretur, ſi 3. die eiuſd. martyrio coronatus eſt: Sed cauſa (vt arbitror) eſſe videtur Feſtum Inuent. S. Crucis quod die 3. agitur.

DE S. SENTIO MILITE, ET MARTYRE apud Lucam.

Sentius miles, & martyr Lucæ hac die venerationem habet: Corpus enim illius in templo maiore religioſè aſſeruatur, & memoria eius anniuerſaria duplici ritu non modo in ciuitate, ſed & per diœceſim celebratur. Acta tamen S. martyris ita periere, vt neque locus, neque tempus, neque genus martyrij ſciri cõtigerit. Solæ enim manent eius reliquiæ cum inſcriptione martyris nomen continente. Ex *Tab. Eccleſ. Lucen.*

ANNOTATIO.

AN hac die paſſio illius recolatur, vel Inuentio, ſiue Translatio neque id quidem ſcitur.

DE SS. HERACLIO, IVSTO, ET MAVRO MARTYRIBVS apud Fulginium.

Heraclius, Iuſtus, & Maurus martyres in Eccleſia Fulginatæ venerationem habent; nam ibi corpora ipſorum in Cathedrali baſilica condita ſunt, & quotidie in omnibus eius Diœceſis eccleſijs illorum commemoratio fit. An Fulginij martyrio coronati fuerint, vel quæ fuerit ipſorum patria, quoue tempore vixerint; cum eſſem Fulginij ſtudioſè perquiſiui: haud tamen addiſcere potui. Ex *Monum. & Tab. Eccl. Fulginatis.*

ANNOTATIO.

HOrum memoria Martyrum, vt accepimus nulla certa, praſtitutavè die celebrari conſueuit.

Maij die 5.

DE S. CRESCENTIANA MARTYRE ROMÆ.

Creſcentiana Romæ martyrio coronata, titulum olim in vrbe proprium habuit. Cuius mentio fit in Concil. Rom. ſub Symmacho Papa celebrato. Cetera prorſus ignorantur. *Ex Mart. Rom. & Baron. in Annotat. hac die.*

ANNOTATIO.

EX vet. M.S. Martyrol. vt Baron. in ſuis ad Martyrol. notis monet, reſtituta eſt: cum prius in nullo Martyrol. deſcripta reperiretur.

DE

DE S. SILVANO MARTYRE ROMÆ.

HVius (vt Baron. in Annot. habet) mentio fit in vita Bonifacij I. Papæ, qui ſepulchrum ipſius Siluani exornaſſe dicitur. Patria, tempus, Acta, genus martyrij ſimiliter ignorantur. *Ex Martyrol. Rom. & Annot. Baron.*

ANNOTATIO.

SAnctus hic martyr hac die adnotatus reperitur in Vet. M.S. Martyrol. ex quo in Rom. Martyrol. translatus eſt.

DE S. ANGELO MARTYRE ORD. CARMELITARVM apud Alicatam in Sicilia.

ANgelus patria Hieroſolymitanus in religionem à puero propenſus habitum Carmelitarum induit, ac poſt annum in M. Carmelum ſe cõtulit: vbi emiſſa profeſſione de ſuperioris licentia quinquennio vitam ſolitariam, & auſteram duxit, aliquot editis miraculis, reuerſus Hieroſolymam, ibique Presbyter ordinatus: inde ad prædicandum in diuerſa loca receſſit. Romam profectus, loca ſacra inuiſit, quo tempore etiam SS. Franciſcum, & Dominicum, qui ad vrbem venerant, vidit, & allocutus eſt: à quibus illi martyrium etiam prædictum ipſum verò S. Franciſco ſtigmata prædixiſſe ferunt. Roma diſcedens in Siciliam venit, vbi cum Alicatæ primùm ſecretò; deinde publice Berengarium virum præpotentem corripuiſſet, quòd ſororem maximo cum ſcandalo carnaliter cognoſcere non deſiſteret. tantùm apud illum offendit (ſorore ad pœnitentiam conuerſa) vt S. virum in eccleſia SS. Apoſtolorum Philippi, & Iacobi concionantem Kalendis Maij manu armata Hæreticorum aggreſſus, in capite læthaliter vulnerarit: Ex quo vulnere S. Angelus (qui ad ſe venientibus ſalutis monita dare nunquam deſtitit) 3. Nonas Maij, An. ſal. 1220. hinc palma martyrij decoratus in Cœlos euolauit. *Ex Breu. Carmelit. & ex Theſauro Concion. tom. 2. vbi compendio geſta eius ex Enoch Hieroſolymit. qui vitam fuſiſſimè ſcripſit, referuntur.*

Berengarij turpiſſimus inceſtus.

ANNOTATIO.

PEtr. in Cat. Append. ca. 10. hiſtoriam longè diuerſam narrat: Nam, & Siculũ illum facit & à Paganis carcere prius afflictum poſtea gladio in fronte percuſſum migraſſe ait. Molanus in Addit. ad Vſuard. ab Hæreticis interfectum ſcribit, quod & Martyrol. Rom. habet.

S. Angelum verſibus celebrat Bapt. Mant. de quo inter cætera.

» *Ad tua Franciſcus ſe ſe veſtigia flexis*
» *Proſtrauit genibus, ſacris dedit oſcula plantis,*
» *Inſuper adiecit: Salue pater Angele montis*
» *Incola Carmeli: te mors manet inclita, Chriſti*
» *Teſtis eris: Tibi Rex diuum decus annuet iſtud.*
» *Te quoque Franciſco memorant reſponſa dediſſe*
» *Talia, ſoluenda tanto pro munere grates,*

» *O Fran-*

» *O Franciſce Deo, ſed erit tua gloria nuſquam*
» *Inferior: tibi Chriſtus enim ſua vulnera quinq;*
» *Imprimet, & fies Chriſti patientis imago.*
» *Dominicus Hiſpanis, qui tunc veniebat ab oris,*
» *Forte aderat tàm mira notans præſagia patrum.*

DE S. GERVNTIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

GEruntius ciuis Mediolanenſis (quem ex familia à baſilica Petri natum ferunt) poſt S.Euſebium electus, cum electionem detrectaret, ex Simplicij Pont.Max. obedientia onus paſtorale ſuſcepit inuitus, quo tempore Italia ab Herulis, Gothis alijſque Barbaris nationibus affligebatur; Eccleſiam Mediolanenſem mira patientia annos 6. multa ſub Odoacre Rege paſſus adminiſtrauit. Cumque virtutibus, & ſanctitate præfulgeret 3. Non. Maij. Leone I. Imperat. migrauit ad Chriſtum in æde S. Simpliciani tumulatus. *Ex Monum. Eccl. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

*HIc error emendandus Beſutij in Tab. Epp. Mediolanen. & aliorum, qui S.Geruntium à Simplicio Papa ad Epiſcopatum ſibi delatum adminiſtrandum coactum fuiſſe ſcribunt An.*479. *obijſſe autem Leone* 1. *Imp. An.* 485. *quo tempore Zeno imperabat non Leo. Cum* S. *Simplicius Papa an.*D.467. *poſt Hilarium electus fuerit; Geruntius autem an.*469. *obierit: Quod ſic oſtenditur. An.*397. (*ex Breu. Rom.*) *obijt S.Ambroſius. An.*409. *S. Simplicianus. An.*418. *S.Venerius. An.*433. *S.Marolus. An.*436. *S. Martinianus. An.*445. *S. Clicerius. An.*455. *S. Lazarus. An.*473. *S. Euſebius poſt quem An.*479. *obijt S. Geruntius. An. itaque* 473. *Epiſcopus creatus eſt, non* 479.

Laudes S. Geruntij S. Ennodius ita proſequitur.

» *Eccleſia poſtquam parta eſt tibi ſella Gerunti,*
› *Funera deceſſor non timuit morbus: moriens.*
» *Te reparante redit, patiatur ſors pallida lætum,*
› *Viuit poſt obitum diſcipuli precio.*
» *Agricolis vinctus coluiſti germina vitæ,*
› *Nec ſerpens ſolium pabula læta tulit.*
» *Qui dedit in medium quàm lex iubet optima victum;*
› *Emit terrenis fluctibus ille palum.*
» *Errorem mentis præſſiſti lege laborum,*
› *Otia non paſſus, virtutibus veheris.*

DE S. THEODORO EPISCOPO BONONIENSI.

THeodorus Epiſcopus Bononiæ 11. Laurentio, qui poſt S.Iocundum Eccleſiæ Bononienſi præfuit, circa annum à Chriſto nato 530. Succeſſit, Agapito Sum.Pont. & Athalarico Rege Gothorum Imperium Italiæ tenente. Hic & ſi geſta ipſius temporum iniuria ad poſteros non peruenere, ſic tamen eccle- Athalaricus Rex Gothorum.

ſiam

ſiam ſibi commiſſam adminiſtrauit, vt defunctus in Diuos relatus hac die ab Eccleſia Bononienſi celebretur. Illi Agapitus Papa omnia monaſteria Bononienſis Diœceſis, Abbates, Monachos, Presbyteros, Diaconos, & cęteros clericos ſubiecit. Hoc tempore S. Proculus Interamnenſis Epiſcopus Totilæ Regis iuſſu ob fidem Catholicam decollatus fertur, ac in ædi S. Proculi martyris conditus. S. autem Theodorus cum vita exceſſiſſet in æde S. Felicis ſepultus eſt. eiuſq; memoria 5. Non. Maij colitur. *Ex Karol. Sigon. lib. 1. de Epp. Bononienſib.*

S. Proculus Interamnen. decollatur.

ANNOTATIO.

EX loco memorato Sigonij S. Theodorum vſque ad exactos ex Italia Gothos à Narſeti (quod circa an. D. 554. factum eſt) miſſo in Italiam à Iuſtiniano I. Imp. perueniſſe colligitur, ac in Epiſcopatu ad annos 24. circiter vixiſſe.

DE S. LANDO MARTYRE, ET PATRONO HORTANO.

LAndus SS. martyrum Valentini, Rutilij, Florentini, Hilarij, & Feliciſſimæ (vt illius Acta habent) frater, adoleſcens Domitiano Imp. chriſtianam religionem colebat; ad quam prædicando multos perducebat. Ex Germania in Italiam veniens fratres ſuos apud Faleriam in ſpecu latitantes inuenit, quos baptizandos curauit. Digreſſus ab illis apud Hortam prædicans plures diuinitus ſanauit infirmos: verum ab hoſtibus fidei comprehenſus, & ad Imp. perductus, variè; ſed fruſtra, vt Deos coleret, tentatus, vſquè adeò cæditur, donec ſanguis toto corpore deflueret. Rurſus præſentatus Imperatori, cum munera oblata contemneret, & reſpueret, minas verò non formidaret, ad templum Martis trahi iubetur, vt illi ſacra faceret, ſin minus interficeretur. Ductus eò orauit ad Chriſtum, vixque finem fecit orandi, cum templum illud ſtatim corruens multos ex Sacerdotibus illius oppreſſit. Quamobrem excandens Imp. Landũ ad arborem alligari, laminisque ardentibus ad motis exuri, genas abradi, & ad extremum capite troncari præcepit. Paſſus eſt apud Vadimonis lacum iuxta Baſſanellum oppidulum: quod ab Horta ad 11. M. P. abeſt, vbi adhuc S. Landi ædicula mõſtratur. Corpus verò in eccleſia parochiali eiuſdem oppidi, ad quod plurimi præſertim dolori capitis obnoxij confluere ſolent, conditum eſt. *Ex lib. qui Fabrica Hortana inſcribitur, par. 4.*

Templum Martis corruit.

ANNOTATIO.

FEliciſſima, cuius S. Lãdus frater fuiſſe hic perhibetur, ea eſt, quæ Faleriæ vrbe excisa apud ciuitatem Caſtellanam paſſa eſt cum Graciliano. Valentinus autem, & Hilarius videntur qui Viterbij martyrio coronati traduntur, Tametſi in horum Actis nulla fit Landi mentio, ac Valentinus, & Hilarius ſub Diocl. & Maſſim. paſſi ſunt vereor ne pro Diocletiano Imp. Domitiano ſcriptum fuerit, & pro Ex Græcia Ex Germania poſitum. Si enim frater fuit SS. Valentini, & Hilarij. Illi ex oriente venere, & ſub Diocl. mart. effecti fuerunt.

DE S. LEONE CONFESSORE, ET PATRONO Bouenſi.

LEo in Calabria vlteriore, in qua Brutij populi ſunt, in agro Bouenſi natus, piéque à parentibus educatus, adoleſcens ordinem S. Baſilij ingredilur, in quo eam uitæ normam ſecutus eſt, ut multam ſanctitatis laudem ſit adeptus;

ptus miraculis,& viuens, & mortuus coruſcans : ob quæ non mediocrem apud ſuos ciues venerationem promeruit. Corpus eius Bouæ in templo Cathedrali honorificè conditum hac die præcipuè colitur. *Ex Cron. Calabriæ.*

ANNOTATIO.

PAulus Reg. in lib. de SS. Regni Neapolit. illum Epiſcopum Bouenſ. facit, fortè quòd Abbas fuerit, (Abbates enim multos per errorem, vt videtur Epiſcopos appellare ſolet.)

DE S. HERINA VIRGINE, ET MARTYRE ALETINA, eius vrbis patrona.

HErina Licinij Imp. filia, Aletij nata ex Conſtantia Conſtantini Magni ſorore: ibique in Chriſti fide educata; cum eam pater ſuus cuidam Duci in matrimonium collocare vellet; ei cœleſti ſponſo matrimonio iunctam ſe eſſe liberè reſpondit. Quam Licinius incaſſum monitam, vt ab hac mente deduceret, thalamo includi, & à mulieribus Idolatris, quæ illam à Chriſtiana religione remouerent, cuſtodiri iubet. Interea is ab equo ferociore calcibus percuſſus, humiq; ſemimortuus iacens, filiæ precibus ad vitam reuocatur; qui Odio acerbiſſimo in Chriſtianos æſtuans, recentisque beneficij immemor filiam ſe, vt Chriſtum, à quo tunc vita donatus fuerat, verum Deum agnoſceret, hortantem in tenebricoſum locum, quò vel propoſitum mutaret, vel incommodis affecta interiret, tradidit: Verùm Angelus locum lampade parieti affixa admirabi, & inextinguibili luce colluſtrauit. Quod vbi Licinius reſciuiſſet cuſtodes adhibuit, nequid, quo lumen aleretur, eò inferretur. Cùm autem lux illa nō modò non deficeret, ſed magis in dies augeretur, Tyrannus tanto confuſus miraculo, Herinam, quam fruſtra à Chriſti confeſſione deterrere conatus fuerat minis, varijs cruciatibus aggreditur. At illa in tormentis conſtantior euadens virginitatis decus tandem martyrij palma decorauit Anno ſal. Hum. 326. circiter. *Ex Tab. & monum. M.S. Eccleſ. Aletinæ, ac ex Paulo Reg. lib. 1. de SS. Regni Neap.*

Herina Chriſto virginitatem vouet.

Patrem ſemimortuum reuocat ad vitam.

In carcerem conijcitur.

Angelus lampadem inextinguibilem defert.

Varijs cruciatibus afficitur.

Martyrio coronatur.

ANNOTATIO.

HAud ſilentio obuoluendum duxi hoc loco, quod An. D. 1418. Laodislao Rege Aletij contigiſſe ferunt. Nam in quodam ſacello, quod olim extra vrbem erat, Imagines S. Herinæ, & S. Veneræ vnà cum accenſis lampadibus Imaginem Sanctiſſimæ Deiparæ circunſtantes repertæ ſunt: Vbi S. Mariæ de luce cognominatæ templum conſtructum fuit. S. verò Herinæ inſignis baſilica ab Aletinis excitata eſt; quam Clerici Regulares tenent.

DE S. TEVTERIA VIRGINE VERONÆ.

TEuteria Virgo Angla, Regia ſtirpe edita, quo tēpore maxima Angliæ pars adhuc Gentilitatis errore detinebatur, à teneris Chriſtianę fidei præceptis imbuta, in dies magis in chriſtianis virtutibus proficiebat. Cum autem ob eius egregiam formam ab Oſualdo Rege Anglo expeteretur, neque pollicitationibus, neque minis à propoſito virginitatis colendæ abducti poſſet, diuinitus admonita reliquit patriā, ac in Italiā veniens, Veronæ conſedit. Sed cū Regis ſatellites eā inſecuti nō longè abeſſent, ad B. Tuſcā S. Proculi Epi Veronenſis ger

manam

manã in cellula extra vrbẽ vitã ſolitariã degẽtem confugit; quæ feneſtellã, qua ingrederetur aperuit, quæ feneſtella (Teuteria ingreſſa) ſic ſtatim aranearũ telis perrexta fuit, vt miniſtri Regis deluſi in Angliam abſq; Teuteria redirent. Teuteria itaque ea moleſtia liberata reliquum vitæ in eadem cellula cum Tuſca, cui in omnibus tanquam matri obediens deferebat, ſumma animi exultatione confecit, aſſiduas preces pro Oſualdo perſecutore Deo fundens: quoad ille ad fidẽ conuerſus vitam religioſam degeret. Cum verò ambæ die noctuque vigilijs, ieiunijs, orationibus, & pijs colloquijs, ac meditationibus vacarent. Teuteria graui morbo oppreſſa, breui ſacris myſterijs perceptis, cum ea verba pronunciaſſet, *In manus tuas domine commendo ſpiritum meum* aſtantibus Angelis animã exhalauit 3. Non. Maij. An. à Partu Virg. 236. Cuius corpus ibidem tumulatum eſt, eccleſia poſtea in eius, & S. Tuſcæ honorem extructa. *Ex lib. Aug. Valerij Epiſcopi Veronen. & Card. de SS. Eccl. Veronen.*

Teuteria ſub Aranearum telis mirè latitat.

ANNOTATIO.

EXtat Verona huius, & S. Tuſca Virg. vita carminibus deſcripta, vna cum Hymno Sapphico apud baſilicam SS. Apoſtolorum. Sed circa tempus dubitare contingit (de qua re in vita S. Proculi Epiſcopi agendum eſt) An. enim 236. Alexander Imperio præerat. illudque tenuit ann. 13. hoc eſt ab an. 224. ad an. 237. quibus temporib. S. Proculus minimè vixiſſe videtur.

Hymnus S. Teuteriæ ex memor. lib.

CVncta ſpreuiſti pretioſa Regis
Dona, nec cœpit Veneris voluptas:
Fregit aut Bacchus, vel opes amœnæ
Pectora caſta.
Sed Deo ſemper tua dedicata
Mens fruebatur dapibus ſupernis
Carnis, & mundi ſuperans furores
Bellaque Sathan.
Quin duce, & Tuſca latitans in arcta
Cellula, miræ documenta linquis
Clara virtutis, miſeros iuuasq;
Æthere caſſa.
Tu ferare Vatum generoſa tellus
Clara Verona, ac opibus ſuperba
Virginis tantæ decorata ſacro
Corpore gaude.

Maij die 6.

DE S. MAVRELIO, EPISCOPO IMOLENSI; & Protectore.

MAurelius ciuis Cornelienſis (quæ ciuitas Imola nominatur hoc tempore) ad Epiſcopalem honorem ante S. Proiectum euectus ſic Eccleſiam Imolenſem adminiſtrauit, vt vita functus ſanctus ab ea Eccleſia ſemper habitus ſit, & co-

& colatur. Eius corpus in æde Cathedrali ſub ara maiore aſſeruatur ex antiqua traditione. Acta tamen illius, & tempus, quo vixit haud ſciri poteſt. *Ex off. Eccl. Imolen.*

ANNOTATIO.

EX Tab. eiuſd. Eccl. ad ſacrum vſum confectis corpus S. Maurelij in propria Ara quieſcere legitur. Iſque hac die vti vrbis protector celebratur.

DE S. BENEDICTA VIRGINE ROM.

BEnedicta virgo, nobilis Rom. à tenetis Chriſto Domino inſeruiendi; ac illi virginitatis dicandæ deſiderio flagrans ſpretis pro Deo parentibus, & facultatibus in monaſterio adoleſcentula adhuc ſe incluſit: in quo ita ſanctè vitam inſtituit, vt cœleſtis virginum ſponſus illam non multos poſt annos ad ſe acceperit. Cum enim Galla vidua in eodem cœnobio degens, cui S. Petrus Apoſtolus in ſomnis apparens mortem vicinam denunciarat, ab Apoſtolo petijſſet, vt & Benedicta virgo, quam vnicè diligebat, ſecum ex hoc ſæculo migraret, ab eo reſponſum accepit, Benedictam poſt dies 30. moriendo ſe ſubſecuturam. Quare Benedicta die 30. à Gallæ exceſſu, læta migrauit ad ſponſum, cum iam ante aliquot annos *S.*Benedictus Abbas vita exceſſiſſet. *Ex S. Greg. Papa, lib.4. Dialog. c.14. & ex lib. Virg. Rom. Anton. Gallonij.*

ANNOTATIO.

FVit alia huius nominis virgo Rom. quæ, vt Anton. Gallon. ſcribit Petrum in Cat. lib.9. c. 40. ſecutus, ex nob. Senatorum progenita in Gallias profecta apud Lugdunum martyrium ſubijt poſt S. Quinctinum. De tempore obitus huius virg. de qua agimus, ſupra in Galla dictum eſt.

Maij die 7.

DE S. FLAVIA DOMITILLA VIRGINE ROM. ET martyre vnà cum SS. Virginibus Euphroſyna, & Theodora, apud Tarracinam.

FLauia Domitilla virgo Rom. nobiliſſima (erat enim Titi, & Domitiani Imperatorum neptis) à SS. Nereo, & Archilleo ſuis eunuchis ad Chriſtum conuerſa, & virginitatem illi ſeruandam perſuaſa, ab Aureliano Titi Aurelij Conſulis filio, cui virgo deſponſata fuerat, quòd ab eius coniugio abhorreret ſacro virginitatis velamine à S. Clemente Papa accepto Chriſtianæ religionis apud Domitianum Imp. accuſata, in Pontiam Inſulam deportatur, ibique longũ in carcere duxit martyrium. Inde ſub Traiano omnibus SS. qui virgini inſeruierant, & adhæſerant interfectis, ab Aureliano Tarracinam reducitur, & ad eã ſuadendam, vt in nuptias conſentiret ſponſi Euphroſyna, & Theodora virgines ſpõſæ, Domitillæ Collactaneæ, mittuntur: ſed contra factum eſt; nam Domitilla illas non ſolum ad fidem Chriſtianam, ęqua erant aliena prædicatione, & miraculis perduxit, ſed & virginitatem ſeruare perſuaſit. Quare Luxorius Aureliani frater, eo defuncto, Tarracinam veniens, ſacras virgines in fidei confeſſione conſtantes cubiculo, in quo erant orantes incenſo, per ignem ad ſponſum nobili martyrio conſumato tranſmiſit Nonis Maij. Quarum corpora Cæſarius Diaconus integra reperta in nouo ſarcophago altius terra defoſſa condi-

dit;

dit; Vbi poſtea ſacra ædes illis ædificata fuit. Sed corpus Domitillæ Romam delatum cum diu in Diaconia S. Hadriani fuiſſet, vnà cum corporibus SS. Nerei,& Archillei An. ſal. 1597. in illorum titulum translatum eſt. *Ex Breu.Rom. & Geſtis SS. Nerei,& Achill. à Sur.tom.2.relatis.*

ANNOTATIO.

IN Breu.Rom.nuper reform. Prid. Id. Maij, S.Domitilla vnà cum SS. Martyrib.Nereo,& Achilleo celebratur. Ob id (vt arbitror) quod corpus ipſius horum mart.corporib.ſociatum eſt; cùm tamen hac die martyrio coronata fuerit.

Fuit etiam Flauia Domitilla Flauij Clemẽtis Conſulis Domitiani propinqui vxor, & ipſa ob fidem Chriſti in Pandatariam inſulam ſub Domitiano (vt Dion auctor eſt) relegata. Flauius autem Clemens Conſul Domitilla matrona vir, Domitilla verò virg. patruus, ob fidem Domini N. I.C. iuſſu Domitiani interfectus eſt, de quo Sueto. ſcribit, quod Imperio crucis ignominiam prætulerit. Cuius ſoror Plautilla S. Domitilla V. mater ab Apoſtolo Paulo baptizata ſancto fine quieuit. Eiuſd.virg.propinquus fuit S.Clemens Papa, à qua illa velum virginitatis accepit. En quot SS. habuit hac virgo propinquos. De qua re Anton. Gallon. lib.de Virg. Rom. à quo Baron.in Annot.in Martyrol.accepit.

DE S. IVVENALI MARTYRE ROM.

HAc die Iuuenalis martyr in Martyrologio Vſuardi, & Romano memoratur. quem Baron. in Annot. diei 3. huius opinatur Epiſcopum fuiſſe Narnienſem; de quo S.Gregorius Papa Homelia 37 loquitur. Nos verò cum Narniæ nulla Iuuenalis martyris memoria extet, à Iuuenali Epiſcopo,& Confeſſore diuerſi, hunc potius Iuuenalem Diaconum S. Alex. Papæ credimus: *de quo Pet.Galeſ. in ſuo Martyrol.die 3. Maij agit, & antiqua M.S. citat.*

DE S. MAVRELIO EPISCOPO, ET MARTYRE, ac Ferrariæ patrono.

MAurelius Edeſſæ in Syria patre eius Prouinciæ Rege natus anno 18.ætatis, cum virtutibus micaret, à patre in Regni ſocietatem aſſumitur, inuitus, cũ ad cœleſtis Regni acquiſitionem aſpiraret. Quare mortuo patre Regno maiori fratri relicto Smyrnã ad Teophilum Epũm venit; quo tempore ea ciuitas noua hæreſi eorum, qui non rectè de Chriſto Domino ſentiebant, turbatur. A quo ordinatus Presbyter, Romam ad Romanum Pont. opem aduerſus Hæreſim imploraturus deſtinatur. Verum in itinere Hęriſiarcha diuinitùs extincto, dum reuerti ſmyrnam conatnr, diuino numine volente Oſtiam; deinde Roma appellitur, cum autem circa id tempus Oldradus Ferrarienſium Epiſcopus fato conceſſiſſet, Ferrarienſeſq́ue diuino admonitu à Ioanne IV. Pont. Max. Maurelium ſibi Epiſcopum depoſcerent, ille Epiſcopus creatus Ferrariam veniens in vrbis ingreſſu puellam à natiuitate cæcam mirabiliter illuminauit, ac populum ſibi commiſſum verbi doctrina, & vitæ ſanctitate paſcere cœpit. Interea Diuallus frater natu minor maiore interfecto Regnum occupat, & populum à fide auertere conatur. Quo nuntio accepto Maurelius confeſtim, vt fratrem ab errore reuocaret, eò contendit. Verùm cum Diuallum amanter corripuiſſet, ille iratus percitus Maurelium captum, & vt à fide deſciſſeret excruciatum, clam populi tumultum veritus decapitari iuſſit. Cuius corpus à Chriſtianis ſepultum, cum

Miraculũ 1.

aliquan-

aliquandiu fuiſſet ignotum ab Henrico III. Imp. Ferratiam delatum eſt, ibique honorificè conditum miraculis fulgens. *Ex eius vita typis excuſſa, & M. S.*

ANNOTATIO.

MVlta eget cenſura vita S. Maurelij: præſertim in eo quod Ferrarienſis Epiſcopus dicitur, cum Ferraria à Vitaliano Pont. vt Leand. Alb. in ſua Italia deſcrip. teſtatur. an. D. 658. ciuitas effecta. primo ſedem Epiſcopalem, qua vico habentia erat, obtinuerit. Non ergo ſub Io. IV. Pont. Quod etiam dicitur id an. 636. accidiſſe, falſum eſt: cum Io. IV. an. D. 340. ſedere cœperit poſt Seuerinum.

DE S. BENEDICTO PAPA HVIVS NOMINIS II.

BEnedictus Rom. ita moribus excultus fuit, ita doctrina ſacrarum maximè litterarum excelluit, vt Leone II. ex humanis ſublato, ſummo omnium cōſenſu in Pontificatu ſubrogaretur, erat enim pietate, humanitate, ac liberalitate in pauperes præſertim inſignis: vt propterea amabilis omnibus redderetur. Fama ſanctitatis illius commotus Heraclius Conſtantinus Imp. inueteratam confirmandi Pontifices ab Imperatoribus conſuetudinem remiſit. (Non enim electus Pont. ante conſecrabatur, quàm ab Imperatore, ſiue ab eius Exarcho confirmationem ſoluta pecunia obtinuiſſet.) Benedictus itaque ad Pontificatum euectus, ſacris ædibus reficiendis, & exornandis animum applicuit: in quibus *S. Petri*, S. Laurentij in Lucina, S. Valentini via Flaminia, & S. Mariæ ad martyres decentiſſimè opere muſiuo, marmoreque, Porphyretico, ac Cophitico, exornauit; præter vaſa argentea, & ſacra indumenta, auro, argentoque intexta illis collata. Quo tempore, & Partaritus Longobardorum Rex S. Pontificem imitatus cœnobium S. Agathæ Papiæ conſtruxit, cum Eccleſiæ menſes 10. & dies 12. præfuiſſet, non ſine mœrore omnium vita exceſſit. An. ſal. 685. *Ex Plat. & al. Vit. Pont. Scriptorib.*

Heraclius Imp. Pontificis confirmādi conſuetudinē reijcit.

ANNOTATIO.

HEraclius Conſtantinus, qui ſtatuit, vt Pont. à clero, & pop. Rom. electus Pontificatum non expectato Imperatoris, aliorumve conſenſu exerceret, non Heraclius ille fuit, qui aduerſus Coſdroam Regem Perſarum pugnauit, ſed Conſtantinus V. cognomento Pogonatus. Hanc autē pernicioſiſſimam eccleſiæ conſuetudinem Odoacer Rex inuexit, & Iuſtinianus Imp. eam expulſis Gothis vnà cum ſequentib. Impp. vſque ad Benedictum II. Papa retinuit. Sed Hadrianum ferunt rurſus confirmandi Pont. facultatem Karolo Magno conceſſiſſe quam ab Hadiano III. reuocatum, Leo VIII. denuo Othone I. Imp. reſtituit: Sed illam ab Henrico IV. penitus ſuſtulit Greg. VII. electionem Pontificum Cardinalib. Clero, & pop. Rom. liberam permittens. Quam poſteriores Pontif. ſolis Cardinalibus conceſſerunt.

Prædictam Pontificum confirmandorum conſuetudinem inuexit Odoacer Rex.

DE S. PETRO EPISCOPO PAPIENSI.

PEtrus Ticini nobiliſſimo genere natus (erat enim Aſperandi Regis Conſobrinus) ab Ariperto Longobardorum Rege, cui ob generis nobilitatem ſuſpectus erat, in Hetruriam relegatus, apud M. Sancti Sabini oppidum agri Aretini exulauit; vbi æquo animo exilium tolerans, ab hominum conſuetudine abhorrens, totus erat in orationibus, in vigilijs, & pijs meditationibus. Inde à Luitprando Rege reuocatus Epiſcopus Papienſis Gregorio Tertio Summo Pontifice creatur. Id quod ſibi à Sancto Sabino Epiſcopo, & martyre dum frequens eius eccleſiam in oppido Hetruriæ memorato viſitaret,

ret, prædictum fuerat; cui propterea eccleſiam extra vrbis Ticinenſis mœnia, ædificauit, quo tempore Franciſcus Galliæ Rex Ticinum oppugnabat, diſiectã. Is morum candoris, virginitatis, & religionis ſummopere commendatur. Eius ſuaſu Luitprandus Rex corpus S. Auguſtini Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris, cũ aliquot aliorum SS. Corporibus ex Sardinia Ticinum maxima impenſa, & ſolemni pompa aſportauit. Cum Eccleſiam Ticinenſem annos 14. laudabiliter rexiſſet, Luitprando adhuc ſuperſtite vitam caducam cum beata commutauit Non. Maij. In æde S. Ioannis Baptiſtæ apud S. Vrciſcenum ſepultus. *Ex Anton. M. Spelta lib. de Epp. Papienſib.*

Franciſcus Galliæ Rex Ticinum oppugnat.

ANNOTATIO.

Apud Authorem citatum corrigendus eſt error forte impreſſoris incuria illapſus de Conſtantino Quinto Imp. *Nam Conſtantinus, qui Zacharia* I. *Pont. Max. poſt Leonem* III. *eius patrem imperauit, non quintus (qui bonus fuit, Iuſtiniani iunioris pater) ſed* 6. *peſſimus cognomento Copronymus; qui Catholicos diu perſecutus eſt.*

DE S. IVVENALE EPISCOPO INTERAMNENSI.

Iuenalis Interamnæ nobili genere natus, pièquè in Chriſtiana religione educatus; cum virtutibus, & ſanctitatis laude floreret, ad Epiſcopatum Eccleſiæ Interamnenſis circa annum ſal. 400. aſſumptus eſt. Quam cum ſanctè adminiſtraſſet, hac die ex hac vita migraſſe traditur. Cui S. Proculus Epiſcopus Interamnen. 2. eius nominis eccleſiam in colle, cui ex ſancto Epiſcopo nomen eſt, in agro Interamnen. ædificauit. *Ex Monum. Eccl. Interamnen.*

ANNOTATIO.

Nihil de S. hoc Iuuenale *apud aliquem authorem legi. Sola monumenta citata illius mentionem continent nullis geſtis enarratis.*

DE S. INNOCENTIO EPISCOPO, ET CONFESSORE Caietæ.

INnocentius ex Galilæa vrbe ortus, adhuc puer, gratia, ſapientia, & Intellectu diuinitus exornatus, Seuerini Proconſulis perſecutionem fugiens in Iuſtinianiam ciuitatem venit: vbi Diaconus ordanatus eſt, & poſt aliquot annos, Epiſcopus creatus fuit. Inde poſt 7. annos, diſcedens Ænariam Inſulam ſinus Puteolani a Neapoli ad 18. M. P. diſtantem adnauigauit, ibi à monialibus benignè exceptus. Ab Ænaria in ſpeluncam ſecedens, ibi B. Memoratianum inuenit: quo cum Tarracinam ad 13. M. P. diſſitam pergens, in locum, qui Capratica dicebatur, diuertit. Eò Seuerianus Præfectus cum milites, qui B. Innocentium cum ſocijs ad ſe perducerent miſiſſet, & boues qui plauſtrum trahebant, ad orationem S. Innocentij ingenti mugitu edito expiraſſent, milites territi, Præfecto quid acciderit renunciant. Quare ille virum Dei deinceps perturbare non eſt auſus; at ſe ſe illius precibus commendauit. Cum autem B. Innocentius Capraticæ moraretur, Secundus quidam, cui oculi vnius lumen defecerat, manusque, & pes officio erant deſtituti, ad illum ſanitatem conſecuturus venit, & ſomniũ expoſuit. Cui illi, vt vaccas indomitas in ſomnis viſas ad ſe adduceret, iuſſit, quò facto (illas enim vti edomitas, & manſuetas inuenit) ab omni morbo conſeſtim

Boues, ingẽti mugitu edito, expirant.

feſtim curatus; domum reuerſus vaſa tritico, oleo, & vinō plena diuinitus reperit. S. verò Innocentius cum B. Memoratiano omnibus impedimentis plauſtro à vaccis tracto impoſitis in locum, qui Palma dicebatur apud Fundos demigrauit. Vbi breui Nonis Maij, obdormiuit in Domino. Cuius corpus poſt plures annos, cum miraculis præluceret, Caietam Tranſlatum in æde S.Mariæ cōditum eſt. *Ex quodam M.S. Romæ inter ſcripta Baron.Card. reperto, & monum. Eccl.Caietanæ: in quib. plura fabuloſa, quæ reſecauimus, continentur.*

ANNOTATIO.

HAec S.Innocentij Hiſtoria accurata eget cenſura, alicuius docti viri, qui omnibus diligenter inſpectis tempus, quo S. vir in humanis fuit, proderet, quæ Galilæa ciuitas, & quæ Iuſtiniania ſit, (tres enim huius nominis vrbes leguntur) explicaret.

DE S. ALBERTO CONFESSORE CREMONENSI.

ALbertus ex Ogna vico vallis Serianæ agri Bergomenſis, à Bergomo ad 25. M.P. recedente apud Cluſonum oppidum non obſcurum natus, vitam immaculatam Deoque placentem duxit. Erat autem Agricola: qui terram exercens, ex fructibus, qui familiæ alendæ ſupererant, pauperes, maxime verò viduas, pupillos, peregrinos, & ægrotos ſuſtentabat. Multas, vt ſancta loca præſens viſitaret, peregrinationes ſuſcepit. Multas item moleſtias ſuſtinuit. Denique poſt multos labores, vigilias, & carnis macerationes Cremonæ (vbi ex Romana peregrinatione reuertens ægrotauit) Nonis Maij. An. ſal. 1190. miraculis clarus migrauit è vita in æde S.Matthiæ ſepultus. Cuius funeri S. Homobonus interfuit. Ei poſtea ob crebra miracula templum in valle prædicta excitatum eſt: vbi hac die ipſius Feſtiuitas maxima celebritate, & populi frequentia agitur. *Ex monum. Eccleſ. Cremonen. & Ognon. ac ex libro, qui Vinea Bergomen. appellatur.*

ANNOTATIO.

HIc ab alio Alberto, qui Pontidæ apud Bergomum vixit, diuerſus eſt, Ille enim Ab. fuit Pontiden. huncque per annos ferè 100. præceſſit. Hic verò Ognenſis. quem tamen Tab. Eccleſ. Cremonen. ciuem Cremonenſem faciunt.

DE S. FRANCHO EREMITA APVD Frentanos.

FRanchus Eremita Calaber B.Hilarionis Calabri diſcipulus, cum illo ex agro Conſentino in Samnium venit. Vbi in valle Auentini apud Caſulum oppidum vitam degit aſperam. Cum verò poſt aliquot annos diem obijſſet, miraculisque coruſcaret, corpus illius in Frentanos delatum in Francauillę templo honorificè conditum fuit. Agitur autem dies feſtus illius magna populi celebritate Nonis Maij; ſiue quòd ea die deceſſerit ex hac vita, ſiue corpus eius tranſlatum fuerit. *Ex Cron. Calabriæ authore F.Hieron. Poliſtinen. Ord. Minor.*

ANNOTATIO.

ALter Franchus monachus in Samnio ſiue Aprutio in agro Aquilano colitur, ab hoc diuerſus. De quo Nonis Iunij.

DE B. VILLANIO EPISCOPO EVGVBINO.

Pauperũ fuit amantiſs.

Interfuit Indulgentiæ Aſſiſij.

Vixit in Epiſcopatu an. 25.

Fontem è ſaxo eduxit.

VIllanius ob vitæ, & morum probitatem Anno virginei partus 1205. Epiſcopus Eugubij creatus fuit. Hic pauperum amantiſſimus fuit, mira continentia, temperantiaque inter cæteras virtutes præditus. Indulgentiæ perpetuæ S. Mariæ Angelorum Aſſiſij, ſiue Portiunculæ ad 2. diem Auguſti percipi ſolitæ, adfuit publicationi. Eo Epiſcopo Eccleſia S. Bartholomæi Abbatiæ Camporegianenſis Gregorij IX. Pont. Max. iuſſu extructa fuit. Vixit in Epiſcopatu annos ferè 25. ac meritis, & miraculis clarus (fontem enim, qui adhuc extat, fonsque B. Villanij nominatur, ad Carbonam vicum è ſaxo mirabiliter excitauit) Anno ſal. 1230. Nonis Maij obdormiuit in Domino, in eccleſia maiore conditus. *Ex monum. Eccleſ. & vrbis Eugubinæ.*

ANNOTATIO.

E*Vgubini deuotionis ergo hoc ad eius tumulum Epitaphium poſuere.*

Epitaphium B. Villanij.

DIVO VILLANIO ECCL. EVGVB. PRÆSVLI EGREGIA BONITATE, MIRA TEMPERANTIA, SINGVLARIQVE INTEGRITATE PRÆDITO AN. AB ORBE REDEMPTO M. CCXXX. VERA FVIT VITA. ANNOS LXX. NATO.

DE B. FORTIO EREMITA EVGVBINO.

IBidem B. Fortius Eremita apud Eugubinos in veneratione habetur.

Epitaphium B. Fortij.

DIVO FORTIO EREMITÆ CANDORE ANIMI, SVMMA CONSTANTIA, ET CHRISTIANA PIETATE INSIGNI AN. A CHRISTO NATO M. XL. AD COELI PAT. MIGRAVIT.

Maij die 8.

DE S. VICTORE MARTYRE MEDIOLANI.

VIctor miles Maurus natione, Mediolani apud Maximianum Chriſtianos agriter perſequentem accuſatus quòd Chriſtum coleret, conſtanter ſe Chriſtianum apud Imp. confeſſus, minas illius horrendaque ſupplicia, quę ſibi, niſi Dijs ſacrificarent, parabantur, nihili pendens, dicebat Chriſtianus ſum, & Chriſto, cuius ſpiritu nutrior, totum me ab ineunte ætate conſecraui. Miſſus in carcerem ibi ſex diebus abſque cibo, & potu fuit: Septimo die oblatus Tribunali, cum maiori conſtantia Deorum ſacrificia execraretur, fuſtibus cæditur, dicebatque ego Dæmonijs non ſacrifico, ſed Chriſto vni Deo. Rurſus carceri incluſus poſt triduum Dijs ſacrificare iubetur, quod facere recuſans iterum fuſtibus atrociter mactatur, & in carcerem reductus Anolino à conſilijs tra-

dítur,

ditur, vt eum ab hac ſentẽtia deduceret; ſed modis omnibus per ſe,& per alios multisque promiſſis pertentatus martyris animus inuictus permanſit. Quare Imp. in furorem actus, omnia tormentorum genera expediri, adducique iubet. Cui Victor, hæc tu quidem Imperator, mihi tormenta paras, at longe maiora in extremi Iudicij die te manent. *Mirum animi robur Victoris.* Quibus verbis ille magis incenſus plumbo feruenti martyrem perfundi mandat, & nil læſum miratur, ad portamque Vercellinam mittit, vbi militibus dum Imperatoris expectatur ſententia dormientibus victor elapſus in proximum ſtabulum equorum orans ante ora equorum deprehenſus eſt, ac in ſylua, quæ Dunlinus dicebatur, iubente Imp. capite truncatus 8. Id. Maij, cum prius ad carnifices conuerſus dixiſſet, Dicite Imperatori, hoc anno illum e vita exceſſurum. Corpus eius feris deuorandum obiectum, ab illis intactum, & ab aliorum iniuria defenſum fuit. Quapropter Imp. ſepeliri illud à S. Martino Antiſtite permiſit. *Ex Sur. tom. 2. Acta à Maximiano notario ſcripta referente. Qui notarius ita ſubſcripſit, Ego Maximianus notarius ab Infantia Chriſtianus, qui licet Paganiſmi iuramento me conſtrinxerim, hoc tamen martyris certamen, quod oculis perſpexi, noctu ad luminaria inſcriptis redegi, fideliq; narratione ad poſteritatem tranſmiſi.*

A N N O T A T I O.

ILli templum auguſtum Mediolani excitatum fuit. Volaterrani verò ipſum vrbis ſuæ Tutelarem die 13. huius ſumma celebritate venerantur; habent enim caput ſibi à Calliſto II. Pont. Max. dono datum. Senenſes quoque Victorem inter vrbis protectores habent.

DE S. PRISCO EPISCOPO NVCERINO.

PRiſcus Nuceriæ (quæ ciuitas in Picentibus, eſt Salerno finitima) natus ijs virtutibus præfulſit, vt patriæ ſuæ Epiſcopus crearetur. Factus Epiſcopus diuinis intereſſe, miſſamque quotidie ante alios celebrare ſolitus erat; captiuos ſuis facultatibus redimebat; contumelijs affectus nunquam tamen iraſci viſus eſt. A maleuolis apud Rom. Pontificem, tanquam hæreticus, & ſacrorum Canonum violatorio accuſatus, in eccleſia, vt erat ſacris veſtibus indutus, comprehẽditur, Romamque vinctus perducitur, miraculis in via ab eo perpetratis; Etenim cum maximo frigore comites affligerentur, S. Epiſcopus ignem à muliere acceptum abſque vlla veſtis, qua illum accepit, læſione ad eos, quo calefierent, attulit. *Mirac. 1. Veſtis, qua igne gerebatur illæſa remanſit.* Cum alia die ſiti maxime vexarentur, & fame, ad preces illius cerua accurrens abunde lac omnibus miniſtrauit. *Ceruæ lacte, fames, ſitisq. expellitur.* Romæ cum noctu Pontifex concinentes Angelos dum Priſcus de more matutinas horas, & ſacram miſſam celebraret, audiſſet, illum non modò à calumnijs liberum dimiſit, ſed etiam muneribus affecit. Ferunt autem concam marmoream ſibi à Pontifice donatam, duobus iuuencis indomitis iunctam Nuceriam deduxiſſe, atque ante fores maioris eccleſiæ collocaſſe. Illud quoque ſtupendum narrant, quòd cum vitæ terminus aduenisset, ad ſepulchrum, in quo duæ ipſius germanæ ſepultæ fuerant, acceſſit, illiſque, vt ſibi locum concederent, præcepit. *3. Pontifex cõcinentes Angelos dũ Priſcus ſacris incumbit accedit.* Quare illi vita functo, cum corpus in ſepulchrum inferretur, locus medius ab eis ſeſe ad partes contrahentibus conceſſus eſt. *Ex Paulo Regio Epiſcopo Equen. lib. de SS. Regni Neap. par. 2.*

ANNOTATIO.

Mirror ab auctore vitæ huius S. Epiſcopi tempus, quo vixit, non fuiſſe expreſſum; neque Pont. apud quem accuſatus fuit, nominatum; Hæc enim prætermiſſa hiſtoriam ſolent ſuſpectam reddere; maximè ſi inueriſimilia contineat. Haud tamen ſanctitas Priſci Epiſcopi in dubium reuocari debet, cum illum Eccl. Nucerina miraculis illuſtrem ſemper venerata ſit.

DE S. METRONE PRESBYTERO, ET CONFESSORE Veronenſi.

METRO Germanus nationi cum Veronam ad inhabitandum veniſſet, ibi inceſtus crimen inſcienter commiſit, cum filia priuſquam clericus fieret. Qui pœnitentiam ſibi ab Epiſcopo Veronenſi iniunctam humiliter, & libenti animo peregit. Ea autem fuit pœnitentia, vt ferreis compeditus vinculis, iis nunquam ſolueretur, quoad clauis in Atheſim proiecta reperiretur. Quæ clauis poſt aliquot annos in piſcis ventriculo inuenta eſt, ſicque Metro compedibus ſolutus fuit. Illum vel inuitum Epiſcopus ſacris initiatum ad Presbyteratum promouit: ſed S. vir humana deſpiciens in ſolitudinem inter Veronam, & Mantuam ſe recepit: Vbi cum aliquot annos vitam potius cœleſtem, quam humanam duxiſſet, 8. Idus Maij, ad perennem, & beatam vitam euolauit. Cuius corpus, diſceptantibus Veronenſi, & Mantuano Epiſcopis de ſepultura, plauſtro impoſitum à duobus iuuenis in domitis iuncto nemine regente, recta Veronam in ædem S. Vitalis martyris in qua magna abſtinentia vixerat mirabiliter delatum eſt: ibique in proprio ſacello honorificè conditum. *Ex lib. Aug. Valerij Ep. Veronen. & Card. de SS. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

EXtat adhuc in eccl. S. Vitalis Catena, & lapis, cui pœnitentiæ cauſa S. Metro alligatus fuerat. Sed quo tempore vixerit, nulla monumenta docent.

DE S. AMATO CONFESSORE, ET PATRONO Saludecij.

AMatus Saludecij (quod eſt oppidum Ariminenſis diœceſis) honeſtis parentibus ortus, mortuo patre puer in fratris tutela relictus eſt, & educatus; inter quem iam adoleſcentem, & fratrem vxor fratris diſcordias diſſeminat, quod Amatus filiam illius (quam ex alio viro ſuſceperat) in matrimonium ducere nollet. Quarè diuiſis bonis, Amatus in ea domo (quæ nunc S. Amati xenodochium dicitur) vitam planè religioſam ducens, fructus paternæ hæreditatis alendis pauperibus erogabat corpus ieiunijs, & vigilijs affligebat, ac flagello ferreo in memoriam Dominicæ Paſſionis verberabat; ſemel in die cibum ſumens, à carne abſtinens, oleribus, herbarumque radicibus contentus, humiliq; veſtitu indutus. Cum propterea non modo à fratre, & vxore fratris quotidie contumelijs affectus, ſed etiam ab Oppidanis ludibrio haberetur; haud tamen ab incœpto deſtitit, ſed iniurias, & irriſiones patienter ferens in melius perficiebat. Cuius ſanctitatem diu Deus latere non eſt paſſus. Cum enim is operas ſuas in agro alterius locaret, vt victum ſibi, & pauperibus acquireret, & poſt prandiū oraturus paululum à ſocijs receſſiſſet, filius domini illius agri, curioſius accedēs,

illum

illum à terra eleuatum, ſplendoreque coruſcantem vidit. Quem vir S. ne cui rem viſam diceret obteſtatus eſt. Sed puer contineri non potuit, quin paulo poſt omnibus pandeter, quod viderat. Quæ res opinionem de dementia Amati apud vulgus extinxit. Verùm frater cum vxore ſua nouam calumniam in virum Dei confingit, Claram ſcilicet ſororem, quæ virginitatem Deo vouerat, & quotidie in domo Amati verſabatur, ab eò carnaliter cognoſci. Quærela igitur apud loci Præfectum inceſtus porrecta per nuncium citatur, ſed dum nuncius illum domi operitur (erat enim in agro) mirandum planè contigit. Nam Amatus domũ reuerſus veſtem ſibi detrahẽs, illam de more ſuper abacum iecit, quæ mirabiliter in radijs ſolaribus per feneſtram ſuper abacum ingreſſis ſubſedit. Quod cũ Nuncius Præfecto retuliſſet, ille Amatum, qui ad iudicium venerat, non auſus interrogare dimiſit. Cum autem miraculis in dies clareſceret, & à multis aſſiduè viſitaretur, in longinquas terras peregrinationes ſuſcepit, ac quater D. Iacobi Apoſtoli corpus inuiſit. Ex qua peregrinatione vltimò cum rediſſet, xenodochium ædificauit pauperum. His, alijsque operibus clarus anno ætatis 65. diem ſuum in Domino obijt. In æde S. Blaſij ſepultus. vbi in dies miraculis fulget. *Ex eius vita apud Saludecianos.*

Amatus in oratione à terra eleuatus.

Veſtis Amati ſuper radios ſolares mirabiliter inſidet.

A N N O T A T I O.

Extat vita eius M. S. deinde typis excuſa Arimeni an. D. 1599. à Iacob. Ant. Modeſto Saludecien. Eccl. Archipresbytero. In qua miratus cum nullam temporis, in quo vixit, fieri mentionem, tametſi inter recentiores SS. ſeu beatos cenſeri videtur? corpus enim integrum adhuc cernitur. Quod eum aliquando clerici ex arca, vt puluerem excuterent, abſque luminibus, & ſacris veſtibus extraſſiſſent, dum illud recondere vellent adeo graue effectum eſt, vt non niſi accenſis luminibus, ac illis amictu lineo, ſtolisque indutis recondi potuerit.

DE S. ACATHIO CENTVRIONE, ET MARTYRE Scyllacij patrono.

ACathius Cappadox Centurio annos natus 25. ſub Diocletiano, & Maximiano eius genero, à Firmo Tribuno, quòd Chriſtianus eſſet accuſatus, à Bibiano Iudice variè, vt Deos coleret, tentatus, cum liberè reſpondiſſet, *En corpus habes meum ad flagella excipienda paratiſſimum, vtere illo, vt libet, animi certè propoſitum neque tu, neque Imp. neque omnis dæmonum malitia, vt impuris dæmonibus, & inanibus Dijs ſacrificem, euertere poterunt*, ſuſpenſus dirè neruis à ſex carnificibus ſanguinis riuis decurrentibus cæditur, & maxillas plumbeis laminis contunditur: quibus fortiter ſuperatis Perinthi in obſcura cuſtodia 7. dies manſit, vulnerum tumore afflictus. Inde Byzantium ferreis catenis grauatus, inedia exhauſtus, laſſitudine oppreſſus, illum militibus in via perurgentibus trahitur. vbi in carcere multos ad Chriſtum angelica viſitatione roboratus conuertit. Septimo die eductus Iudici ſiſtitur, vultu hilari, & planè angelico, quaſi delicatis epulis enutritus (vt iudex aduerſus cuſtodem exclamãs ſuſpicatus eſt) ac contuſis dentibus quernis virgis à 10. robuſtis viris verberatur; quo tempore vox de cœlo martyrem confortans audita eſt, qua carnifices timore oppreſſi concidere. Denique Bibianus illum ad Flauinum Thraciæ Proconſulem puniendum miſit. Qui ſupplicijs parcens ob vxorem chriſtianam, martyrem gladio percuti iuſſit 8. Id. Maij. Corpus Scylletium vrbem magnæ Græciæ (quæ nunc Calabria vocatur) diuinitus delatum ibi honorificè conditum fuit. *Ex Metaphr. à Sur. tom. 2. rel.*

ANNOTATIO.

GRæci in Anthologio paſſionem paucis, & paulò diuerſam narrant. Nam ſub Firmo primum (quem Præſidem vocant) ex cruciatum, deinde ſub Bibiano etiam Præſide, tum ſub Phillacciano alio Præſide capite plexum tradunt. Ipſumque martyrem Acacium vocant.

Maij die 9.

DE S. HERMA DISCIPVLO ROMÆ.

HErmas vnus ex antiquis diſcipulis fuit, cuius Paulus Apoſtolus in epiſtola ad Romanos capite vltimo meminit dicens: Salutate Aſyncritum, Hermam, Phlegontem, Patrobum, Hermem, et, qui cum eis ſunt, & quem Philippopulis Epiſcopum fuiſſe, librumque, qui Paſtoris nomine inſcribitur, ab antiquis citatum, atque, in eccleſijs Græcorum adhæc vſque tempora vſitatum (licet latinis ſit ignotus) ſcripſiſſe ferunt. Hic Romam veniens, Deoq; dignè ſeipſum ſacrificium offerens, virtutibus clarus cæleſtia regna petiuit 7. Idus Maij. apud vrbem Romam ſepultus cuius nomini titulus iuxta Baptiſterium facultatibus S Praxedis extructum, & à S. Pio diſcipulo Apoſtolorum conſecratum, conſtitutus fuit. *Ex. Adone in Martyrol. & Pet. in Cat. lib. 4. c. 146. Mem. eiuſd. S. Hieron. lib. de Script. Eccl.*

ANNOTATIO.

ALijs Hermes nominatur: ſed Hermes ab Herma diuerſus eſt, vt ex loco citato ad Rom. apparet. Porrò de Herma Græci in Menol. die 7. Martis agunt.

DE S. GERVNTIO EPISCOPO PHICOCLENSI, & martyr, & Callij patrono.

Phycocle olim, quæ modo Ceruia, vrbs dicebatur.

Miracula. 1. Anſeres Geruntium Romam vſque comitum.

2. Ceruа lac ſitientibus præbet.

3. Palliũ à ſolis radijs ſuſtineatur.

4. Paxillũ terræ defixũ pullulat.

GEruntius Epiſcopus Phycoclenſi, (quæ Ciuitas Ceruia nunc nominatur Rauennæ finitima) ſub Symmacho Papa ſanctitate floruit; interfuit Cõcilio Rom. ſub eo Pont. celebrato. Hic apud Sum. Pontificem accuſatus à maleuolis, Romam profectus, cauſam egregiè defendit: cognita eius innocentia dum Roma in patriam liber reuertitur apud Callium Vmbriæ vrbem ab Hæreticis (quibus ob fidem Catholicam, quam acerrimè tuebatur infenſiſſimus erat) malè habitus demùm interficitur. Corpus Callij ſepultum, maximam ibi habet venerationem: Cum Callienſes Geruntium Tutelarem ſibi delegerint. *Ex Actis illius M.S.* quæ Baron. expurgatione indigere monet. In ijs miracula aliquot recenſentur, in quibus anſeres iuſſu Geruntij in itinere illũ ad Pont. vſque comitatos fuiſſe: In via ceruam lac comitibus ſiti laborantibus præbuiſſe, Geruntio iubente: Romæ pallium illius coram Pont. à ſolis radijs ſuſtentatum: Paxillum à percuſſore contra eum miſſum, terræ defixum ſtatim frondüiſſe. Quæ miracula in Hymno expreſſa leguntur.

ANNOTATIO.

QVod in S. Geruntij vita legitur, eum ſub Symmacho I V. concilio Rom. interfuiſſe; emendandum eſt: ſub Symmacho enim V. & VI. Synodus Romæ celebrata fuit ex Cronol. Eccleſ. apud Panuin.

Hym-

Hymnus de S.Geruntio Epiſc. eius miracula continens. ex Vit. M.S.

ANtiſtes hic egregius,
Et martyr celeberrimus
Hoc in pace promeruit,
Quod belli victor extitit.
Falſi reatus crimina
Vera purgant prodigia,
Felicis viri merita
Noua produnt encomia.
Blanditi velut alites
Agreſtes parent anſeres,
Alas obliti pedibus
Longinquum iter peragunt.
Sphæra ſolis inſolita
Se ſtupet ferre pondera,
Spectaculum mirabile
Cappa pendet in aere.
Ceruæ tenſis vberibus
Lac præbent ſitientibus,
Vt feræ diſcant beſtiæ
Sub Sancto manſueſcere.
Votis colendus omnibus
Fulget martyr Geruntius,
Vt ſol emiſſis radijs
Sic coruſcat miraculis.
Sudes iniecta pinguibus
Fixa ſolo radicibus.
Ex arida materia
Ramos virentes germinat.
Poſt triumphalem obitum
Feris corpus expoſitum
Canes ſimul cum auibus
Siuis obſeruant faucibus.
Reciſum caput ſplendida
Reddit vbique nemora,
Micabat ſidus igneum
Per vaſtum ſaltus ambitum.

DE S. LVMINOSA VIRGINE TICINENSI.

LVminoſa V.Ticini nata,& educata,S.Epiphanij Epiſcopi Ticinẽſis,ac *SS.* virginum Liberatæ, Specioſæ, & Honoratæ ſoror, in monaſterio S.Vincentij vitam ſanctiſſime egit: Cui S. Epiphanius Honoratam natu minimam inſtruendam tradidit. Sed eõ Romam profecto, vrbeque Ticinenſi ab Odoacre capta cum Honorata in captiuitatem abducta fuit: donec à fratre redempta ad cœnobium redijt. In quo paulo poſt ſæculo huic vale dicens migrauit ad ſponſum. Cuius corpus nunc in æde S. Epiphanij, cum corporibus SS. eius ſororum Liberatæ,& Specioſæ piè aſſeruatur. *Ex vita S.Honorata,& S.Epiph.*

ANNOTATIO.

AGitur hac die apud Canonicos Regul. in dicta Eccl. S. Epiphanij illius Feſtiuitas; licet in Tab.Eccl. Papien. deſcripta minimè ſit.

Maij die 10.

DE S. GORDIANO MARTYRE ROM.

GOrdianus Iudex Rom.Imperatore Iuliano Apoſtata à S.Ianuario Presbytero,qui ad illum condemnandus ductus fuerat, & in vinculis detinebatur in fide Chriſtiana eruditus, vnà cum Marina vxore, & 53. ex eius familia vtriuſque ſexus ſacro lauacro expiatur Idolis in vſus pauperum conflatis.Quod vbi Præfectus accepit, Ianuario relegato, Gordianum catenis vinctum in cuſtodiam tradi per Clementianum Vicarium:vxorem verò perpetuæ Ruſticorũ ſeruituti ad aquas ſaluias mancipari iubet.Poſtea Gordianum ad ſe perductum cum à propoſito fidei remouere non poſſet, multis iniurijs affectum primùm plum-

plumbatis cædi; deinde capiti plecti, ac corpus ante Apollinis templum canibus proijci deuorandum imperat. Sed illi Tyranno humaniores lugubri vlulatu necem ſanctiſſimi martyris proſecuti, illud ab aliarum ferarum incurſu tutati ſunt, donec Chriſtiani aliquot ex familia illud noctu ſublatum via Latina primo ab vrbe milliario in eadem crypta, in qua S. Epimachi martyris (qui Alexandriæ ob chriſtianæ fidei confeſſionem in carcere detentus, demum combuſtus fuerat) reliquiæ, inde Romam translatæ, conditæ fuerant, tumularunt. *Ex Breu. Rom. & ex ea quam Sur. tom. 2. paſſionem refert.*

Humaniores Tyranno canes.

ANNOTATIO.

Nonnulla inter Breu. Rom. & acta à Sur. relata diuerſitas eſt. In Breu. enim iuſſu Præfecti Gordianus comprehenditur, caditur, & decollatur: In actis verò iuſſu Iuliani Apoſtatæ (qui nunquam factus Imp. fuit Romæ) hæc à Clementiano Vicario facta leguntur: Cùm ex Breu. conſtet Clementianum S. martyrem vinctum in carcerem abduxiſſe iuſſu Præfecti, qui Apronianus erat.

DE S. CALEPODIO PRESBYTERO, ET MART. ROM.

CAlepodius Presbyter Alexandro Imp. paſſus eſt. Cum enim Romæ magna Capitolij pars, & Sacerdotes Idolorum quatuor de cælo tacti, vnà cum Iouis ſtatua concremata corruiſſent, aereque nubilo, & tenebroſo facto populus conterritus extra vrbem fugeret, Palmarius Conſul id Chriſtianorum culpa accidiſſe arbitratus, ad eos in regione Tranſtiberina cum Calliſto Papa, & Clero morantes comprehendendos milites miſit, qui ingreſſi cœnaculum mox ad Calepodij Presbyteri orationem excæcati ſunt. Quod vbi Imperatori nunciatum eſt, is Calepodium perquiri, & detineri iubet: Eumque Dijs immolare recuſantem gladio animaduerti, & corpus per vrbem raptatum in Tyberim iactari præcipit. Quod S. Calliſtus Papa inuentum ſepeliuit. Paſſus eſt autem 6. Idus Maij. *Ex actis, & paſſ. S. Calliſti Papæ, à Sur. tom. 7. rel.*

Mirac.

ANNOTATIO.

QVod ab Alex. Imp geſtum circa hunc, & alios martyres legitur, ad illius Præfectos referendum eſt, cum Alexandrum Chriſtianos minimè perſecutum legamus. Si tamen ſub Alex. & non potius ſub Antonino Heliogabalo paſſus ſit.

S. Calepodij cæmeterium hodie in eccleſ. S. *Pancratij via Aurelia monſtrari fertur.*

DE S. PALMATIO CONSVLE ROM. ET MARTYRE.

Cum Simplicio Senatore Felice Blanda vxore, & alijs.

PAlmatius Conſul Alexandro Imp. Cum milites, quos trans Tyberim in cœnaculum, in quo Chriſtiani erant cum Calliſto Papa, Calepodio Presbytero, & cætero clero, ad eos comprehendendos immiſerat, cæcos effectos vidiſſet, & Iulianam templi virginem dùm Mercurio ſacrificaretur, à Dæmone arreptã Deum Calliſti verum, & vnum eſſe clamantem audiſſet, ſtatim commotus, ad S. Calliſtum venit, ab eoque inſtructus, præmiſſis ieiunio, & oratione, vnà cum vxore, liberis & alijs 42. ex eius familia baptizatur. Quibus cognitis ab Imp. à Torquato Tribuno comprehendi, & in cuſtodia detineri iubetur: Adductusq; ad Imp. ab eo dementiæ obiurgatur, quod immortales deos colere oblitus Chriſto adhæſiſſet. Qui cum ſe Deos colere deſijſſe diceret, quòd illi opera manuũ hominum

Palmatius Conſul cum 42. ad fidem conuertitur.

hominum eſſent, Simplicio Senatori, ab ea mente deducendus traditur. apud quem orationibus, & ieiunijs intentus, Blandam Felicis cuiuſdam vxorem paralyticam oratione mirabiliter ſanauit, accerſitoque Calliſto cum viro eius Felice baptizandam curauit. Eo miraculo Simplicius ad Chriſtum conuerſus, & ipſe cum vxore, & tota eius familia in qua vtriuſque ſexus 68. erant, ſacro lauacro expiatus eſt. His ad Imp. delatis, miſſi ſunt milites, qui Palmatium, Simpliciū, cum ſuis, ac cum Felice, & Blanda decollarent. Quorum capita ad terrendos Chriſtianos per diuerſas vrbis portas ſuſpenſa ſunt. 6. Idus Maij. *Ex paſſ. S. Calliſti Papa apud Sur. tom. 7. & Pet. in Cat. lib. 4. c. 150.* Simplicius Senator cum 48. baptizatur.

ANNOTATIO.

Calepodius, Palmatius, Simplicius cum cat. ſub Antonino Heliogabalo, potius quam ſub Alex. paſſi videntur. Ex Cronol. Eccleſ. apud Pannin. nondum enim Alex. Imperium adeptus fuerat, licet Conſul. & Caſar eſſet. De qua re infra in S. Calliſto Papa.

DE SS. QVARTO, ET QVINTO MARTYRIBVS Capuæ.

QVartus, & Quinctus Romæ via Latina ad centum aulas martyrium paſſi ob fidem, à Beda, Vſuardō, & Adone ac ab alijs Martyrologiorum ſcriptoribus referuntur, eorumque corpora Capuam translata fuiſſe eadem Martyrologia habent. Vbi non mediocri honore coluntur. Nam illorum Feſtiuitas ac die in Eccleſia Capuana celebratur, agiturque dies feſtus ex deuotione, ciuibus ab operibus ceſſantibus. *Ex Tab. Capuana Eccleſia.* Tempus paſſionis, & genus martyrij à nemine expreſſum legitur.

ANNOTATIO.

EX Breu. antiquo Capuano hos martyres Epp. Capuanos fuiſſe apparet. quod veriſimile non eſt; nam in Catalogo Epp. Capua minimè continentur: nec in nouis illius Eccleſ. Tab. Epiſcopi nominantur. Quod ſi Capuani fuiſſent Epiſcopi, qui eodem tempore coronari potuiſſent? neque enim duos Epiſcopos ciuitas ſimul legitimos habere poteſt.

DE SS. ALPHIO, PHILADELPHIO, ET CYRINO martyribus, & patronis Leontinis.

ALphius, Philadelphius, & Cyrinus in Aquitania Vitale, & Benedicta nobilibus, & Chriſtianis parentibus orti, ob religionem Chriſtianā cum Oneſimo præceptore, & Eraſmo nepote ex ſorore alijſque 13. condiſcipulis ſub Decio Imp. comprehenſi, cum ab ortu ſolis ad occaſum capillis ſuſpenſi à ſancto propoſito dimoueri non poſſent, Romam vincti ad Imp. perducuntur. Qui contra Perſas profecturus eos Licinio Valeriano examinandos, & puniēdos tradit. In carcerem itaque, & in vincula coniecti, noctu à SS. Apoſtolis Petro, & Paulo confirmati, a vinculis liberantur, ac primum minis, & promiſſis tentati neruis bouinis diu, & acriter cæduntur. Poſtea Puteolos ad Diomedem Ducē perducti, (Oneſimo, & Eraſmo cum alijs 13. ibi martyrio affectis) oraque lapidibus contuſi ad Tertullum Siciliæ Præſidem ablegantur. Qui illos primum capite abradi, piceque & plumbo liquefacto perfundi iubet: deinde ingenti iu- Ab ortu ſolis ad occaſum capillis ſuſpēduntur. Variis, ac diris afficiuntur ſupplicijs.

go

go grauatos, æquo in via diuinitus leuantur, Leontinos præmittit. Ibi non ſe-mel fuſtibus cæſi, pedibusque ſuſpenſi ſubiecto fumo cruciantur, turſusque li-quatis plumbo, & pice perfuſi vncinis ferreis excarnificantur. Clauis inde ignitis calciati incedere longè coguntur, nudique, & funibus attracti per ciuita-tem raptantur. Tum fœdo carcere incluſi, diutina fame, & grauibus compedi-bus affliguntur duos circiter annos. Quorum exemplo prouocati, Epiphana, & Euthalia nobiles fœminæ, viginti milites (qui SS. fratres cuſtodiebant) He-bræi permulti, Cleonicus item, & Stratonicus martyrij palmam adepti ſunt. Ad Horum prædicationem Alexander Tertulli conſiliarius conuerſus Neophytus, appellatus primus extitit Leontinorum Epiſcopus. S. Teclam Iſidoræ martyris filiam, à ſexannorum paralyſi liberarunt. S. Iuſtinæ altero oculo captæ lumen re-ſtituere. Ab Eccleſiæ Leontina, cui futura prædixerant, Dæmones procul abe-gere: Illos tandem Tertullus in Confeſſione fidei conſtantes cum cerneret, Alphio linguam detrahi (qui maxima ſanguinis copia erumpente ſpiritum ex-halauit) Philadelphum verò in craticula, & Cyrinum in ſartagine comburi iuſ-ſit 6. Idus Maij. *Ex off. Eccleſ. Leontinæ Agathini Caſtilioni Canon. eiuſd. eccleſ. opera Romæ approbatis an.* 1608.

Multi ob eo-rum conſtan-tiam marty-rio coronan-tur.

Paralyticæ ſa-nitas; oculo captæ lumen reſtituitur.

A N N O T A T I O.

Horum natalis in tota Sicilia dupl. ritu celebratur. Extat op. de S. Philadelphi nomine dictum apud Aluntium vrbem euerſam inter Pactas, & Cephalodium. Quidam illos ſub Valeriano paſſos putant.

DE S. CHRISTINA VIRGINE, ET MARTYRE Panormitana.

CHriſtina V. nobiliſſima Panormi (vt eius habet Hiſtoria) nata, ac in fide chriſtiana clamà teneris erudita eſt, cum autē illam pater ſuus Deos, quos aureos, & argenteos habebat, colere crederet, eam chriſtianam eſſe ex ancillis eius, & Idola contrita diſtribuiſſe pauperibus cognouit, omnibus artificijs à fi-de in Chriſtum deducere conatur. Quapropter ipſam diu incluſam in ſuis æ-dibus afflixit. ac vbi eam in ſententia colendi Chriſtum difixam videt, expo-liatam à 12. viris iugiter cædi vſque ad defatigationem iubet, & carceri incluſā fruſtraque à matre, vt patri obtemperaret, ſuaſam, vngulis ferreis toto corpore dilaniari, rotæque alligatam igne ſuccendi, ſed à flammis nil læſa turſus carceri emancipatur, vbi ab Angelis plagis omnibus curata: ſaxo deinde ad collum alligato, & in mare demerſa, ab Angelis incolumis ad littus reducitur. Tradita verò Præfecto patris ſucceſſori nouis ſupplicijs afficienda, cum à lecto ferreo in cenſo à fornace ardenti, a ſerpentibus venenatis nullam, Deo protegente, læſio-nem ſenſiſſet, Denique poſt mammillas abſciſſas, & linguam amputatam, ſagit-ta in corde transfixa immaculatum Deo reddidit ſpiritum. Corpus in ſacello maioris eccleſiæ auro gemmisque, & marmore prætioſo exornato in ara argen-tea aſſeruatur, & maxime habet apud Panormitanos venerationem. *Ex eius vi-ta M. S. & edita. quæ tamen expurgatione indiget.*

Chriſtina ab Angelis pla-gis curata.

A N N O T A T I O.

Acta huius virginis prorſus eadem cum actis Chriſtianæ V. quæ Tyri apud Vulſi-nios paſſa eſt, 9. Kal. Aug. Pater enim vtrobique Vrbanus appellatur, & tor-menta plane eadem ſunt. Vt proptereà hanc eandem cum illa quis credere poſſit, cuius corpus

Pulchra ani-maduerſio.

corpus Panormum delatum ſit, & cuius hac die non Natalis, ſed translatio Panormi celebretur. Verum Chriſtinæ Tyren. corpus Vulſinijs, & Torcelli aſſeruari traditur; quòd ſi illud re uera aut Vulſinijs, aut Torcelli quieſcit, hanc, cuius corpus habent Panormitani, ab illa diuerſam eſſe oportet, & acta vtriuſque confuſa fuiſſe.

Maij die 11.

DE S. ANTHIMO PRESBYTERO, ET MART. ROMÆ.

ANthimus Presbyter inſignis Dioclet. & Maximiano Imperatoribus vnà cum Siſinnio, Diacono, Diocletio, Florentio, Maſſimo, Baſſo, & Fabio Romæ in vinculis propter Chriſtum detinebatur, cum Lucina nobilis matrona Piniani clariſſimi viri Aſiæ Proconſulis vxor liberam illis abeundi poteſtatem, & opes ampliſſimas pollicetur, ſi marito inſanabili morbo laboranti deſperatam ſalutem reſtituerent. Cui Anthimus, fore, vt vir eius incolumis euadat, ſi abiecto dæmonum, ſeu Deorum cultu, in Chriſtum crederet. Introductus itaque Anthimus cum Siſinnio (cum Pinianus ſe ad ſacra Chriſti ſuſcipiēda paratum diceret, Chriſtumque corde, & ore confiteretur, ab eo ſupplex veniam ſuorum ſcelerum poſtulans) humi proſtratus preces Deo fundit, orantibus autem Anthimo, & Siſinnio ingens fulgor repente obortus cubiculum illuſtrauit, ſimulque Pinianus priſtinam recuperauit ſanitatem: qui emiſſis cæteris Chriſtianis è cuſtodia, poſt 7. dies, in fide plenius inſtructus aqua ſalutari, cum vxore, & tota familia expiatus eſt. Poſthæc Anthimus in prædijs Piniani via Salaria latitās quendam, qui Ruſticorum ſyluano immolantium dux erat, à dæmone arreptum, & homines gladio interimentem liberauit, & cū alijs ad Chriſtum perduxit, deſtructis Idolis. Quod Priſcus conſularis indignè ferens, Anthimum in Chriſti confeſſione immobilem ſaxo ingenti ad collum ligato in Tyberim præcipitari iubet, ſed cum ab Angelo ereptus in ſuum oratorium reſtitutus eſſet, & rurſus ad populum concionaretur, iuſſu Priſci iterum captus, cum nec minis nec terroribus ſuperari poſſet, abſciſſione capitis martyrium conſumauit 5. Idus Maij. ibidem in ſuo oratorio ſepultus. *Ex paſſione illius à Sur. tom. 3. rel.*

Pinianus Proconſ. expiatus ſanatur.

Anthymus in Tyberim præcipitatus ab Angelo eripitur.

ANNOTATIO.

PAſſus eſt Anthimus circa extrema Diocl. & Maximiani Impp. tempora. Marcellino Sum. Pont. an. ſal. 302. circiter, quo tempore Simplicius, & Fauſtinus fratres cum Beatrice ſorore paſſi ſunt Lucina Matrona poſt Piniani viri beatum exceſſum adhuc ſuperſtite.

Hac die S. Anthimi mart. Aretij memoria celebratur, qui ab Anthimo Presbytero diuerſus eſſe videtur, cum illum Diaconum, vt in quodam M. S. Aretij legimus, fuiſſe appareat.

DE SS. MAXIMO, BASSO, ET FABIO martyribus Romæ.

MAximus Baſſus, & Fabius cum SS. Anthimo Presbytero, Siſinnio Diacono, ac Diocletio, & Florentio in cuſtodia apud Pinianum Proconſulem Sanctæ Lucinæ virum detinebantur propter fidem. Cum autem omnes è carceribus dimiſſi fuiſſent liberi ob Piniani ad Chriſtum conuerſionem, ac

ac in Piniani Prædijs via ſalaria Maximus Baſſus, & Fabius cum alijs Chriſtianis ſub Anthimi diſciplina morarentur, Anthimo iuſſu Priſci conſularis ſublato, illi Maximus ſucceſſit. Quem propterea Priſcus in vincula cõiectum vſque adeo fuſtibus cædi imperauit, donec animam exhalaret. Poſt illum Baſſus chriſtianis præfuit, qui illorum animos metu perculſos confirmabat. Sed cum multi Gentiles ad mercatum eò ad locum, quem Forum nouum appellabant, confluerent, ſacraque Baccho facerent, Baſſum eos impietatis arguentem, ac flatu ſimulachra euertentem furore perciti, calcibus, pugnis, & fuſtibus ad necem cædunt. Fabius verò ab illis Priſco traditus, diuque cuſtodia maceratus, cum impura Idolorum ſacrificia execraretur, capite plectitur. Quare Anthimus, Maximus, Baſſus, & Fabius via ſalaria eodem loco ferè interfecti, & circa eoſdem dies ibidem à Chriſtianis ſepulti ſunt. *Ex Geſtis, & paſſ. S. Anthimi Presbyteri.*

ANNOTATIO.

Siſinnius, Diocletius, & Florentius cum poſt Piniani baptiſmum Auximum profecti in prædijs eiuſd. Piniani moram ducerent, ibi martyrium ſubiere.

Forum nouum, cuius mem. Plin. lib. 3. olim Epiſcopalem ſedem habuit: Cuius hodie nulla ferè extant veſtigia.

DE SS. SISINNIO, DIOCLETIO, ET FLORENTIO martyribus apud Auximum.

Siſinnius Diaconus, Diocletius & Florentius, poſt Piniani clariſſimi viri Aſię Proconſulis conuerſionem carcere in, quem propter Chriſtum vnà cum S. Anthimo Dioclet. Imperatore coniecti fuerant, liberati in prædio eiuſdem Piniani apud Auximum Piceni vrbem habitabant, vnà cum alijs Chriſtianis; qui in dies illis adiungebantur, Deo abſque vlla moleſtia per triennium vacantes, donec Gentiles per circuitum ſtatuto tempore (hoc eſt quouis euoluto triennio) ad ſacra Dijs, ſeu Dæmonibus facienda, reſponſaque ab illis accipienda conuenirent. Quibus immolantibus Dij ſe conſueta reſponſa dare poſſe negant, niſi Siſinnius, Diocletius, & Florentius ſibi ſacrificare cogantur. Quare impia turba SS. viros comprehendit, & tractos ad ſimulachra, illis ſacra facere compellit. Cumque id facere conſtantiſſimè recuſarent, tantamque impietatem deteſtarentur, ab Idolatris lapidibus obruti ſunt. Quorum Corpora in eodem loco apud Auximum à Chriſtianis poſt hoſtium diſceſſum non ſine honore humata fuerunt. *Ex Geſtis S. Anthimi Presbyteri.*

ANNOTATIO.

Siſinnius hic ab alio Siſinnio Diacono, qui Romæ cum Saturnino ſub eiſdem Impp. Tertio Kal. Decemb. paſſus fuit, longè diuerſus eſt, vt Acta ipſorum demonſtrãt.

DE S. EVELLIO MARTYRE ROMÆ.

Evellius nobiliſſimus vnus ex Neronis Imp. Conſiliarijs, cum Piſis Conſtantiam, & ſigna admiranda quæ S. Torpes operabatur, admiraretur, interius commotus ſe ſe ad Chriſtum conuertit, ac paulo poſt aquis ſalutaribus expiatus, Romam Satellicij immanitatem fugiens ſe recepit; vbi deprehenſus, & in confeſſione ſuſceptæ fidei fortiter perſeuerans, martyrij palmam capitis abſciſ-

ſione

ſione ſub eodem Nerone promeruit 5. Kal. Maij. *Ex Paſſ. S. Torpetis à Mombrit. tom. 2. & à Sur. tom. 3. relata. præter Pet. in Cat. lib. 5. c. 8.*

ANNOTATIO.

Corpus Euellij in Eccleſ. Piſana, vbi is colitur, aſſeruatur. Puto autem hanc eſſe Translationis diem. Quòdſi Natalis eſt, corrigenda ſunt acta, in quibus 5. Kal. Maij paſſus eſſe refertur.

DE S. ANASTASIO, ET SOCIIS MARTYRIBVS apud Camerinum.

Anaſtaſius Cornicularius (id nomen erat officij in Prætorio, Cornicularius namque ſententijs damnatorum exequendis præerat) Camerini agebat, quo tempore S. Venantius martyrio affectus eſt. Qui miraculis illius permotus, in Chriſtum credidit, ac cum tota eius familia à S. Porphyrio Presbytero baptizatus eſt. Quod cum Antiochus Præſes accepiſſet, illum cum ſuis tentum, & ad ſe adductum, cum in acceptæ fidei confeſſione immobilis perſiſterent, capite truncari iuſſit 5. Idus Maij. Dec. Imper. *Ex Geſtis, & Paſſ. S. Venantij mart.*

ANNOTATIO.

Plures huius nominis martyres in Martyrol. Rom. memorantur: E quibus vnus in Italia hoc eſt Aquileia die 5. Decembris paſſus eſt.

DE SS. PRIMO, MARCO, IASONE, ET COELIANO martyribus Tergeſtinis.

Primus Presbyter, & Marcus Diaconus Tergeſtini nobili quidem genere orti, at fide, & religione clariores, Cum Tergeſti fidem in Chriſtum prædicarent, & Deorum cultum euerterent, Hadriano Imp. ab Attaſio Præſide cõprehenſi, cum fidem abnegare nollent, primùm fuſtibus grauiſſimè cæduntur; dein de ignis ipſorum ventribus ſubijcitur: à quo tamen illæſi permanſere: tum ſulphur igne reſolutum in ora eorum infunditur; quod illis refrigerio potius, quã ardore afficere videbatur. Ad quæ cum plurimi ad Chriſtum conuerterentur, in illis Iaſon, & Cœlianus fuere, quos Præſes tandiu fuſtibus verberari iuſſit, donec ſpiritum emitterent. Tandem Primus, & Marcus, omnibus cruciatibus ſuperatis abſciſſione capitis martyrium glorioſum compleuerunt. Quorum corpora vnà cum corporibus SS. Apollinaris, & Lazari Tergeſto Veronam translata in eccleſiam SS. Firmi, & Ruſtici maiorem condita ſunt, agiturq; dies feſtus Translationis die 22. Maij. *Ex Monum. Eccleſ. Veronen. & Pet. in Cat. lib. 4. c. 151.*

Primus, & Marcus diris cruciatibus præmuntur.

ANNOTATIO.

Extat in prædicta eccleſia in duab. Tab. huiuſmodi inſcriptio Translatio SS. martyrum hic quienſcentium facta 11. Kal. Iunij An. D. 1255. per Annonem Epiſcopum Veronen. cum vniuerſo clero, & pop.

DE S. ILLVMINATO CONFESSORE SEPTEMPEDANO.

Sanctus Illuminatus confeſſor Septempidæ in Picino (quæ vrbs nunc S. Seuerinus appellatur) colitur hac die: cuius corpus in monaſterio S. Mariani

religioſè

Fuit diſc. S. Franciſci. Illi S. Franc. ſtigmata, & alia arcana reuelauit. Apud Septépedanos obijt.

religioſè affetuatur. Illum S. Franciſci Aſſiſinatis ſocium, & alumnum fuiſſe ferunt: cui ille iam moriturus non modò ſtigmata nulli adhuc mortalium detecta; ſed & arcana alia quamplura reuelauit. Cum enim ſanctiſſimus pater fratres, qui aderant, conſulerent, an myſteria eſſent à ſe reuelanda. Illuminatus non tam nomine quàm re illum ad ea detegenda oratione ſua cohortatus eſt. Is poſt S. Franciſci obitum, & ipſe apud Septempedanos relicto quod mortale erat, in Cœlos euolauit. *Ex Tab. Eccleſ. Sanctoſeuerinatis, & ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Acta ipſius minimè vidimus licet à nobis fuerint non ſemel expoſtulata. De eo in Chron. Ord. Min. par. 1. lib. 2. c. 56.

Fuit, & Illuminatus eremita apud Tifernum Tyberinum de quo ad diem 8. Iulij agitur.

Maij die 12.

DE S. NEREO, ET ACHILLEO MARTYRIB. ROMÆ.

NEreus, & Achilleus fratres Flauiæ Domitillæ virginis, cui ſeruiebant Eunuchi, à S. Petro Apoſtolo in fide Chriſti inſtructi, & baptizati dominam ſuam, ad virginitatem Chriſto dicandam perſuaſerunt. Quod cum Aurelianus Conſulis filius, cui Domitilla deſponſa fuerat, reſciſſet, illos apud Imp. Chriſtianæ religionis accuſatos, in Pontiam Inſulam relegandos curat. Vbi rurſus ad quæſtiones vocati, & verberibus cæſi, ac etiam ab Aureliano muneribus tentati, vt virginem ad nuptias hortarentur, cum fortes in fidei confeſſione perſiſterent, Tarracinam alijs ſupplicijs afficiendi perducuntur: Ibique à Memmio Rufo viro conſulari varijs cruciatibus ad Deorum cultum adiguntur: Etenim equuleo, & flammis diriſſimè torti ſunt: Verum cùm nulla tormentorum acerbitate vincerentur, dicerentque fieri non poſſe, vt à S. Petro Apoſtolo baptizati, fidem abnegantes, Idolis immolarent, ad extremum ſecuri percuſſi illuſtre martyrium conſumarunt 4. Idus Maij, Domitiano Imp. Quorum corpora ab Auſpicio eorum diſcipulo, & Domitillæ educatore Romam delata, in crypta arenaria via Ardeatina iuxta S. Petronillę monumentum milliario vno, & dimidio ab vrbe condita ſunt. *Ex Breu. Rom. & propria illorum Paſſ. quam Sur. tom. 3. refert.*

ANNOTATIO.

HOrum corpora cum diu in Diaconia S. Hadriani mart. fuiſſent, in priſtinum locum, & in proprium Titulum reſtitutum à Caſ. Baronio eiuſd. tituli Card. relata decentius ſub Clem. Octauo Pont. Max. recondita ſunt vnà cum Flauia Domitilla virg. corpore Prid. huius diei. Ex Martyrol. Rom.

DE S. PANCRATIO MARTYRE ROMÆ.

PAncratius puer in Phrygia Cledonio, patre nobili, & opulento natus Dionyſio patruo, patre à morbo, ex quo mortuus eſt, correpto commendatus. Romam cum patruo venit, atque alienus adhuc à Chriſtiana religione in M. Cœlio habitauit: Vbi Rom. Pontifex cum clericis ob perſecutionis Diocletiani, & Maximiani Imperatorum acerbitatem latitabat. Cuius egregias virtutes Dionyſius admiratus ad eius colloquium vnà cum Pancratio puero admitti cupiebat. Admiſſi itaque ad Euſebio Ianitore ad Pontificem, à quo peramanter excepti ſunt, Chriſtianamquè fidem ab eo edocti, poſt 20. dies ſalutari aqua ablu-

ti

ti regenerantur: atque ita in Chriſti amorem exarſere, vt vltrò ſe perſecutoribus prodere non dubitarent. Cum autem Paganorum multido in Chriſtianos fureret, eoſque ad ſupplicia, & necem vel indicta cauſa pertraheret, comprehēſus, & Pancratius ad Imp. adducitur. Qui adoleſcentis eleganti aſpectu delectatus, illum benignè ad venerandos Deos hortatur, pollicetur que ſe eum diuitijs, & honoribus auctum loco filij habiturum. Cui Pancratius animo prorſus virili reſpondit, *noli Imperator, fruſtra decipi, quod me puerum vides: Nam D. I. C. mentem eam mihi infudit, vt nullos terrores Principum, aut Iudicum reformidem. Porrò Dij, quos colere hortas, impoſtores fuere, qui nec ſuis parentibus pepercerunt, ſeque ſtupris, & inceſtibus contaminarunt: quapropter non ſatis mirari poſſum, quomodo non fœdum, & turpe putes illos venerari.* Quibus verbis Diocletianus exardeſcens Pancratium illico extra vrbem via Aurelia ductum, capite truncari iuſſit. Cuius corpus Octauilla matrona noctu ſublatum, & vnguentis delibutum ibidem ſepelijt 4. Idus Maij. Vbi poſtea eccleſia ſuo nomini dicata fuit. De quo Gregorius Turonenſis libro de gloria martyrum illud inter cætera narrat de Pancratij tumulo: quod qui falſum iuraſſet, ad illius ſepulchrum accedens, ſtatim à dæmone arripiebatur, vel in terram corruens expirabat. *Ex Breu. Rom. & Paſſ. quam Sur. affert. tom. 3.*

Admiranda Pancratij adoleſcentis ad Imperatorem reſpóſio.

Periurius dæmone arreptus expirat.

ANNOTATIO.

Error apud Mombrit. tom. 2. vbi paſſionem S. Pancratij recitat, manifeſtus emendandus eſt. Nam ſcribit Pancratium à S. Cornelio Papa, Diocletiano Imp. baptizatum fuiſſe. Cum Cornelius Pontificatum Decio Imp. vt notiſſimum eſt, geſſerit. Pancratius autem à Marcellino Papa ad Chriſtum conuerſus, An. D. 303. circiter martyrio affectus fuerit.

Corpus S. Pancratij Venetijs in monaſterio S. Zachariæ nunc quieſcere Pet. in Cat. lib. 4. c. 156. author eſt.

DE S. DIONYSIO CONFESSORE ROMÆ.

Dionyſius S. Pancratij patruus, cum nepotem ſuæ fidei à fratre commiſſum omni diligentia educaret, vt id commodius præſtaret, cum opibus affluerent, Romam Diocletiano Imp. & Marcellino Pontifice cum nepote annum 14. agenti venit, habitauitque in M. Cœlio, vbi Pontificis prædicatione Chriſti fidem vnà cum Pancratio ſuſcepit: ac in pijs, & Chriſtianis operibus verſatus non multò poſt ex hac vita migrauit in Cœlum, ante nepotis paſſionem. *Ex Paſſione S. Pancratij.*

ANNOTATIO.

Vbi S. Dionyſij corpus conditum fuerit, vel nunc requieſcat, incertum eſt. Hac die autem natalis illius adnotatur in Martyrol. Vſuar. & Rom. qua Pancratius eius nepos paſſus eſt, licet hic ante decederet, quàm is pateretur.

DE S. EPIPHANA MATRONA, ET MART. LEONTINA.

Epiphana Leontina nobilis à prima ætate Chriſtiana Alexandro Tertulli Siciliæ Præſidis conſiliario matrimonio iuncta, illum ad Chriſtum conuertit. Quo Romam profecto, vt Præſidis immanitatem declinaret, ipſa de SS. Alphij, Philadelphij. & Cyrini conſilio ducentis ſeruis libertate donatis, & ſubſtantia pauperibus erogata, vt ad martyriū expeditior eſſet, domi remanſit. In prætorium autem adducta, ac de viro, deque religione interrogata, ſe cum viro Chriſto nomen dediſſe liberè reſpondit. Cum autem Præſes ſpecie illius captus, illam in prætorio cuſtodiri juſſiſſet, ipſa pudicitiæ ſuæ inſidias parari in-

Epiphana pulcherrima ante omnium oculos denudatur.

telligens, ſiquid à me audire uis, coram omnibus inquirito, dixit: & cum eam fruſtra blandirijs delineret, ante oculos omnium denudari, vt quam dolor non affligeret, verecundia terreret, ac neruis cædi, nudamque in publicũ carcerem detrudi mandauit. Eductam poſtero die cum populi multitudinem ad Epiphanæ conſtantiam ſpectandam confluentem Præſes vereretur, in carcerem remiſit. Poſtridie (qui fuit 3. Idus Maij) egreſſus vrbe cum militibus Epiphanæ omnes hortationes Tyranni reijcienti, mammillas amputari præcepit. Quo in vulnere ſpiritũ nobiliſſima fœmina Deo reddidit Decio Imp. Cuius corpus proiectum in obſcurum locum à Tecla, & Iuſtina edictum Tyranni, ne quis illud ſub pœna capitis ſepeliret, haud formidantibus, apud SS. fratrum corpora integris mammillis tumulatum fuit. *Ex off. Eccleſ. Leontina nuper Romæ approb. ac ex Geſtis SS. trium fratrum.*

A N N O T A T I O.

ROm. Martyrol. huius nobiliſſimæ matronæ martyrium 4. Idus Iulij refert, quod alicuius ſcriptoris culpa accidiſſe videtur.

Corrigendum in hac hiſt. eſt, quod dicitur Epiphanam ſub Decio, & Valeriano paſſam eſſe. Nam non eodem tempore Decius, & Valerianus Imperarunt, cum inter Decium, & Valerianum, Gallum, & Voluſianum Impp. interceſſiſſe manifeſtum ſit.

DE S. CHRYSPOLYTO EPISCOPO, ET MARTYRE Bittonij in Vmbria.

Mutus loquitur.

Crus confractum ſanatur.

Baruntius à lupo deuorãdus liberatur.

Arrianus apoplexia liberatur.

CHryſopolytus S. Britij diſcipulus ab eodem Epiſcopus Vettonienſium; (quorum oppidum Bittonium in Vmbria perſeuerat) ordinatus, quo tempore S. Vincentius Epiſcopus quoque Meuaniæ creatus eſt, multis effulſit miraculis. Nam in via paganum quendam mutum loquela ei reſtituta cõuertit; Valerium Præfecti nepotem, cui caſu crus confractum fuerat, oratione ſanat, & conuerſum baptizat: Baruntium bubulcum in agro Bucaconis à lupo deuorandum liberat, & ad fidem perducit, vna cum Vincentio ſodali à carcere diuinitus erepto, cum cœleſtis quidam ſplendor carcerem illuſtraſſet: quo miraculo cœteri omnes carceri incluſi cum cuſtode conuerſi ad Chriſtum liberati ſunt. Quibus ad Auſterum Præfectum delatis, Chryſpolytus comprehenditur, & Chriſtum confeſſus alapis cæditur, & flagellatur; ac carcere mancipatus (vbi Arrianum quendam Gentilem apopleticum oratione curat, ſacro lauacro expiatum) diuque afflictus, cum eductus Chriſtum abnegare noller, vnà cum Baruntio bubulco in ardentem fornacem inijcitur: qua diuinitus extincta, Baruntius in agro memorato cum Teutilla S. Epiſcopi ſorore decollatur, Chryſpolytus verò in Caſtro Imperiali (quo in loco nunc S. Chryſpolyti Abbatia cernitur) iuſſu Præfecti per medium ſecatur. 4. Idus Maij. Diocletiano, & Maximiano Imp. Eorum corpora à Chriſtianis iuxta turrim Bibanniam inter Sambam, & Tiniã amnes condita fuere. *Ex monum. Eccleſ. Bittouienſ. & Geſtis S. Britij Epiſcopi, quæ tamen correctione indigent: Nam in ijs legitur S. Chryſpolytum ſub Nerone Imp. paſſum eſſe: Ordinatum verò à S. Britio, qui ſub Dioclet. vixit.*

A N N O T A T I O.

EXtat etiamnum familia Chryſpolytorum nob. Bittonij, & Perusia, quam à S. Chryſpolyto originem traxiſſe dubium non eſt. Corpus autem S. huius Epiſcopi, & mart. modò in eccleſia ſuo nomini dicata, quam Fratres Minores teneat requieſcit.

DE

DE S. EPIPHANIO EPISCOPO BENEVENTANO.

Epiphanius vigeſimo tertio loco Eccleſiam Beneuentanam adminiſtrauit. Succeſſit autem S. Tammaro in Epiſcopatu. Sic autem ei Eccleſiæ præfuit, vt ſanctitatis laudem adeptus, vt ob id à morte ab Eccleſia Beneuentana inter SS. Epiſcopos habitus ſit, & officio Eccleſiaſtico cultus. Cuius reliquiæ ibidē piè aſſeruantur. Geſta illius ſiuè quòd non extent, ſiue quòd inter arcana memoratæ Eccleſiæ lateant, nondum videre contigit. *Ex Tab. Eccleſ. Beneuent. & Synodo Prouinciali eiuſd. Eccleſ.*

ANNOTATIO.

Natalem eius hac die celebrari credimus, qua magni illius Epiphanij Salaminæ Epiſcopi, vt fieri mos eſt, cum dies obitus alicuius ſancti ignoratur.

DE S. PHILIPPO PRESBYTERO, ET CONFESSORE Argyrenſi.

PHilippus in Aſſyria Theodoſio, & Augia nobiliſſimis, & copioſis, ac Chriſtianis parentibus Arcadio Imp. diuino munere natus, ac pie educatus, in clericorum numerum adſcribitur. Factus grandior annorum 21. ac ordinatus Diaconus, hortatu matris, quæ Romana erat, Romam cum Euſebio ſodali terra, marique breui peruenit. Vbi Romani Pont. pedes exoſculatus, cum latinā linguam non caleret, poſteaquam manum capiti illius Pontifex impoſuiſſet, iuſſiſſetque, vt latinè loqueretur, illico Romanè ita expeditè, ac ſi Romanus fuiſſet, loqui cœpit. Romæ autem ſupra tres menſes demoratus, ac ab eodem Pont. Presbyter factus, in Siciliam cum ſuper immundis ſpiritibus, qui Argyram præ cæteris vrbibus, & loca finitima maximè vexabant, poteſtate deſtinatur. Vbi itaque Meſſanam mari cum Euſebio, & Argyram in monte conſtructam terra peruentum eſt, dum per eos ſacra Deo pro itinere feliciter confecto aguntur, Dæmonum turma per aera volitare, & quòd eos Petrus Apoſtolus miſſo Philippo Presbytero loco exturbare aggrederetur, clamare audita eſt. Hic primùm Philippus manum filiæ ciuis Argyrenſis ditiſſimi, & pijs operibus addicti imponens immundorum ſpirituum turbam ab ea expulit: quorum princeps ſic effatus En Philippe cum meis Dei iuſſu, & Petri Apoſtoli egredior tecum hic vſque ad diem Iudicij extremi habitaturus adoleſcentulam quaſi mortuā dereliquit. Opus cœptum proſequutus vrbem tandem à dæmonum vexatione, & cultu (illis enim Argyrenſes, vt mitiores eos redderent; ſacra quædam faciebant) liberauit. Nec ſolùm curandis energuminis vir S. præcelluit; Sed & præclara alia edidit miracula, Nam cum pater filij ſubmerſi mortem inſolabiliter fleret, Philippus miſeratus illius, puerū (cui Ioannes nomen erat) ex fonte ter in D.N.I.C. nomine vocatū, rediuiuū mirabiliter extraxit Athanaſium quendam virum improbū, vſurasq; publicè exercentem à vipera in ſuo viridario morſum, cum is ſe vitā in melius emendaturū iure iurando pollicitus fuiſſet, modico luto ex ſputo plagæ impoſito, quo tumor omnis abſceſſit, ſtatim liberauit, Cū mulier fœtū ex vtero iam mortuū edire nequiret, maximiſque idcirco doloribus exagitata exclamaret, accerſitus Philippus, aquam benedixit, qua hauſta mox abſque moleſtia puerū peperit. Quidam Paſtor puluere à Philippo benedicto ante oſtium armenti ſparſo, cum in nomine eiuſdem, vt abirent, præcepiſſet, nullum de cætero ex lupis detrimentum accepit. Mulier fluxum ſanguinis patiens, cū aquā, qua inter celebrandum S. vir manus abluerat, bibiſſet, illico ſanata eſt. Porrò

Philippus Romanè diuinitus eloquitur.

Philippi mira in fugandis dæmonijs virtus.

Princeps quorundam dæmonum Philippo effatur.

Puer mortuus reſurgit.

Athanaſium vſurarium viperæ morſu luto ex ſputo liberat.

Mulier ſanguinis fluxu laborans curatur.

innumera ſunt, quæ viuens, & mortuus miracula patrauit, præſertim circa à Demonijs obſeſſos, quæ ad hæc quoque tempora maxime in eius Feſtiuitate liberantur. Denique Philippus ætate confeſtus, breui infirmitate correptus, 4. Id. Maij, viuus in ſepulchrum, vt voluerat illatus, obdormiuit in Domino. Templo haud multo poſt ſui nomini auguſto admodum excitato, vrbeque de eius nomine deinceps dicta. *Ex eius vita Typis excuſa Meſſanæ An. ſal. 1605.*

ANNOTATIO.

DE S. Philippo plura apud Thomam Fazellum lib. 10. Dec. prima. Vbi illum S. *Petri Apoſtoli diſcipulum (quod etiam* Pet. Galeſ. *in ſuo Martyrol. affirmat) Conſtantinopoli Romam profectum ſcribit: cum ex antiquis M. S. ex quib. vita deſumpta eſt, cum Arcadio* Imp. *natum conſtet, id quod & Baron. in Annot. habet.*

DE S. PHILIPPO CONFESSORE PANORMITANO.

PHilippus, quem ad diſtinctionem Philippellum vocant, Panormi nobilibus, & ſterilibus parentibus S. Philippi Argyrenſis precibus ortus, octennis eidem D. Philippo à parentibus, vt ſub illius diſciplina educaretur, offertur. Qui breui in Chriſtiana pietate eruditus Panormum remittitur. vbi cum ad ætatem legitimam peruenisſet, ſacris ordinibus initiatus, vitam tanto magiſtro dignam duxit; ita vt in numero SS. habitus ſit. Cuius corpus Argyræ vnà cum corpore S. Euſebij S. Philippi Argyrenſis ſocij, & S. Lucæ confeſſoris iuxta magiſtri ſui corpus conditum eſt. Eius autem Feſtiuitas hac eadem die celebratur Argyræ. *Ex vita S. Philippi Argyren.*

ANNOTATIO.

IS vt accepimus haud venerationem habet Panormi, ſed tantùm Argyra: vbi vti diximus, corpus eius quieſcit. Cuius depoſitionis dies ignoratur.

Maij die 13.

DE S. NATALI EPISCOPO MEDIOLANENSI.

NAtalis Latinè, Græcè, & Hebraicè doctus, maximusque Catholicæ fidei propugnator poſt Theodorum Secundum, qui S. Benedicto ſucceſſit, à Zacharia I. Pontifice Max. Mediolanenſis Epiſcopus creatur. Quod munus, licet breui, ſumma cum laude adminiſtrauit, ſeſe Arianis fortiter opponens. Eccleſiam S. Georgio martyri ædificauit: in qua, cum Eccleſiæ Mediolanen. duos menſes ſupra annum præfuiſſet, vita functus ſepultus eſt. Illum à Stephano II. Pont. Max. in ſanctos relatum ferunt. *Ex Tab. & Actis Eccleſ. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

PAnuin. in Cronol. Eccleſ. Hunc an. D. 749. Epiſcopum creatum, annos 2. et menſes duos præfuiſſe ſcribit: Tab. verò eum an. 747. ad Epiſcopatum aſſumptum 14. menſib. illum adminiſtraſſe docent.

DE S. CRISTANTIANO MARTIRE ASCVLI.

SAnctus Criſtantianus martyr hac die duplici ritu in Eccleſia Cathedrali Aſculana in Piceno, vbi corpus eius aſſeruari fertur, celebratur. Idē in diœceſi Laudenſi, in qua cōtra tēpeſtates aduerſas inuocatur, veneratione habet,

tametſi officio Eccleſiaſtico minimè colitur, quòd ex Tab. aut Kalendario Laudenſis Eccleſiæ pateat. *Ex Tab. Eccleſ. Aſculana.*

ANNOTATIO.

Apud Laudenſes non eſt vna huius S. opinio. Alij enim illum Confeſſorem putant; alij martyrem. Sunt qui eum Epiſcopum Bobienſem fuiſſe credant. Res prorſus ambigua.

DE S. BONOSIO EPISCOPO SALERNITANO.

Bonoſius Epiſcopus I. Salernitanus vir fuit admirandæ ſanctitatis, ac inter SS. eius Eccleſiæ Epiſcopos primus, qui, & ſi acta illius ad noſtra tempora haud perueuere, ſemper tamē ab Eccleſia Salernitana pro ſancto habitus, & cultus fuit. Eius in vita S. Gramatij ſucceſſoris fit mentio: & in officio Eccleſiaſtico propria oratio recitatur. *Ex Tab. Eccl. Salernit & ex lib. Gaſparis Muſcæ de Epp. Salernitanis.*

ANNOTATIO.

Baronius huius meminit in ſuis Annotat. in Martyrol. 14. Kal. Nouemb. Sunt, qui illius natalem in diem ſeq. referant.

Maij die 14.

DE S. BONIFACIO MARTYRE ROMANO.

Bonifacius ciuis Rom. Cum Aglaem nobilem matronam carnaliter cognouiſſet, pœnitentia ductus, ſuſcepta peregrinatione ad conquirenda, & ſepelienda martyrum corpora ſe contulit. Ac Tarſi Chriſtianos cauſa fidei variè tortos, eorum vincula oſculatus, ad ſupplicia conſtanter perferenda hortabatur. Quapropter comprehenſus vngulis ferreis excarnificatur, & acutis calamis inter vngues manuum, & carnem infixis plumbum liquefactum in os illius infunditur. Quibus in cruciatibus tantùm dicebat, *Gratias tibi ago Domine I. C. fili Dei.* Mox in ollam feruentis picis capite demiſſo inijcitur: vnde cum inuiolatus exiſſet, ſecuri percutitur: Pridie Idus Maij, Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus. Quo tempore magno terræmotu facto, multi ad Chriſtū conuertuntur. Poſtera die ſocij, quos ille reliquerat, aduenientes, & martyrio affectum cognoſcentes, corpus quingentis ſolidis redemptum, vnguentis conditū, & linteis inuolutum Romam portandum curarunt. Cui Anglæ ab Angelo admonitu (quæ & ipſa pœnitens pijs operibus ſe addixerat) obuiam proceſſit, ac illud in eccleſia nomini eius dicata, Nonis Iunij via Latina ſepelijt. *Ex Breu. Rom.*

Bonifacij atrocia tormēta.

ANNOTATIO.

Metaphr. Lipom. & Sur. to. 3. refert ſub 14. Kal. Ianuar. Natalem eius deſcribit. Extat adhuc. Eccl. S. Bonifacij: qua nunc S. Alexij, qui ibidem ſepultus eſt, nominatur.

DE S. PONTIO EPISCOPO, ET MART. APVD NICIAM.

Pontius Romanus à S. Pontiano Papa baptizatus Marcum patrem Senatorem, & duos Philippos Imperatores ad Chriſtum conuertit. Profectus

Pontius duos Philippos Imp. cōuertit.

ad Galliæ, & Italiæ confinia prædicandi cauſa Valeriano, & Galieno Imperatoribus, apud Cimelam ciuitatem (quæ in Alpibus Maritimis Nicææ ad varũ proxima erat) Claudij Præfecti iuſſu comprehenſus, primum in equuleo ſuſpenditur: qui mox confractus eſt, repentino fulgore tortoribus, & ipſo Præfecto (qui Pontio dixerat: *Nunc videbimus, an Deus tuus valeat te de manibus meis eruere*) perterritis. deinde duobus vrſis ferocibus, famelicisque Anabio Conſiliario ſuadente in Amphitheatro deuorandus exponitur. Qui venatoribus, qui eos è caueis eduxerant, diſcerpis, proſtrati verſus S. martyrem, populum ſumma admiratione affecere clamantem, *Verus eſt Deus Chriſtianorum, quem Pontius colit*: Tunc Præfectus in rabiem verſus ſtatim ligna comportari, illisq; circum martyrem ignem ſupponi iubet: quibus breui conſumptis: ita Pontius inuiolatus viſus eſt, vt ne in veſtibus quidem, aut capillis vllum combuſtionis indicium appareret. Quare Præfectus confuſus, ac ſuperatus illum Apollini honorem habere recuſantem, capite plecti præcepit. Quod dum fieret, ipſe, & Anabius à Dæmonibus arrepti ſuffocantur. Pridie Idus Maij. Corpus à Chriſtianis ibi tumulatum, poſtea Niciam, vbi præcipuam venerationem habet, tranſlatum, ibi religiosè aſſeruatur. *Ex Bonino Momb. tom. 2. & Sur. tom. 7. ac Pet. in Cat. lib. 4. c. 168.*

Vrſorum mãſuetudo in martyrem, & in venatores crudelitas.

Pontius igne circundatus illæſus prorſus apparet.

ANNOTATIO.

IN Gallia pluribus locis colitur S. Pontius vti Epiſcopus, & mart. (licet in Martyrol. Rom. mart. tantùm habeatur) extatque vrbs in Gallia Narbonen. Occitana de nomine illius dicta: & apud Çimelam vrbem exciſam eccleſia, & pagus S. Pontij. Cuius paſſionem idcirco hic afferre libuit, quòd is Romanus potius in Italia, quàm in Gallia (cum Cimela, & Nicia, cis Varum Italiæ terminum ab antiquis in Italia deſcribantur) obierit.

DE SS. VICTORE, ET CORONA MARTYRIBVS Feltriæ patronis.

VIctor miles ſtatus Damaſci in Syria Antonino Imp. Sebaſtiani Ducis iuſſu, quòd Chriſtianus eſſet, comprehẽſus Dijs immolare compellitur: qui Chriſtiana libertate reſpondit, ſe potius quæuis ſupplicia ſubiturum, quàm honorem, qui Chriſto ſoli Deo deberetur, Dijs falſis habiturum. Tunc Dux digitorum compages ei confringi, acutèque auelli iubet: deinde in fornacem valde incenſam inijci: in qua occluſa triduo fuit abſque vlla prorſus læſione. Eductus non ſine maxima omnium admiratione, carnes venenatas à malefico ſibi iuſſu Ducis ſuppeditatas comedit, dicens, *& ſi à carnium eſu abſtineo, eas tamen, vt metua veneficia nihili facere intelligas, comedam*. Quod cum oratione præmiſſa feciſſet, & nihil paſſus eſſet, Magus petora, grauioraque veneficia offerens ait, *ſi hæc ſuperaueris, & ipſe arte reſecta, Deum quem colis, colam*. Quibus eadem facilitate, & abſque læſione à Victore ſumptis, ille libris Vulcano traditis nomen Chriſto illico dedit. Tunc Dux furore accenſus neruos martyris toto corpore diuelli, & oleum feruens infundi imperat; ac dicentem, oleũ illud ſuaue ſibi viſum eſſe, in ligno ſuſpenſum ardentibus facibus lateribus admotis aduri, venenumque aceto miſtum faucibus ingeri, & oculos effodi, martyre dicente, *licet corporis viſum excæcaueris, interiore tamen animæ ſenſu acutius videbo*. Cumque martyr ſe ad alios cruciatus paratum diceret. Dux illum capite in terram verſo donec cum ſanguine per nares, & animam efflaret, ſuſpendi

Victor carnes venenatas comedit.

Immaniſſimis cruciatibus torquetur Pontius.

di imperat. Qui triduò ſuſpenſus multis luminibus orbatis viſum reſtituit. Poſt triduum viuo præter opinionem reperto Dux pellem detrahi præcipit. Aderat mulier Stephana nomine militis cuiuſdam vxor annos 16. nata: quæ cũ Victorem ter, quaterque beatum prædicaret, duas è Cœlo coronas demitti vnã Victori alteram ſibi, ab Angelis à ſe viſas dicebat. Quare ad Ducem adducta, & interrogata, cum ſe Chriſtiana dicens, nulla ratione ad Dijs ſacrificandum adduci poſſet, duabus palmarum arboribus curuatis, alligata, ab illis in altum dimiſſis per medium ſtatim diſcerpta eſt. Victor verò tandem ſecuri percuſſus illuſtre martyrium compleuit, cum prius ſatellitibus poſt 12. dies, & oratoribus ſuis poſt 7. mortem: ac Duci poſt 24. captiuitatem prædixiſſet, corpusq; ſuum (quod percuſſum ſanguinem cum lacte dedit) poſt triennium in Italiam deferendum. Quæ omnia ita euenere. Feltriam autem delatum vnà cum corpore S. Coronæ, ſeu Stephanæ ibi honorificè conditum eſt, vt vterque vrbis illius tutelaris ſumma celebritate colitur. *Ex Paſſ. apud Metaphr. à Sur. tom. 3. rel.*

Cæcis viſus reſtituitur.

Gemina corona pro Victore, & Stephana.

Corpus ſanguinem cum lacte mirabiliter effundit.

ANNOTATIO.

ETſi Hi martyres in Syria paſſi ſunt, eorum tamen hiſtoriam hic repoſuimus, quòd Victor Italus eſſet, & Italica vrbis patronus.

DE SS. IVSTA, IVSTINA, ET HENEDINA SARDINIÆ martyribus.

IVſta, Iuſtina, & Henedina fœminæ in Sardinia propter fidem Chriſti comprehenſæ martyrio coronatæ ſunt Pridie Idus Maij, circa ea tempora, quibus Creſcentianus Turribus, & Antiochus Sulcis ſub Hadriano paſſi ſunt. Quibus ob miracula eccleſia extructa poſtea in Cathedralem erecta eſt, Oppidoque S. Iuſtæ nomen impoſitum, quòd ad Arboritanum metropolim proximã attinet. Acta illarum deſiderantur: miraculis tamen claras, ac vrbis S. Iuſtæ, quam à peſte liberarunt, patronas Sardiniæ Annales tradunt. *Ex Fara libr. 1. de reb. Sard. & F. Dima Serpa in Cron. Sardin.*

ANNOTATIO.

ET ſi Io. Franc. Fara loco memorato has SS. fœminas in pace deceſſiſſe ſcribit, Martyrol. tamen Rom. illas apertè martyres nominat. Quas F. Dimas loco cit. Calari paſſas aſſerit, nullo tamen aliorum teſtimonio.

DE S. PASCHALE PAPA I. HVIVS NOMINIS.

PAſchalis Romanus poſt Stephanum IV. qui illum monaſterio apud Vaticanum præfecerat, Pontifex à Clero, & Populo Rom. electus Ludouico Pio Imp. inſcio (illis enim temporibus neque Pont. Romanus ſine Imp. licentia eligi, neque Epiſcopi ab ipſo Pont. creari poterant) miſſa legatione placauit; Epiſcopoſque poſtea deſignandi non expectato Imperatoris conſenſu de cætero facultatem, & donationis eccleſiæ à Carolo Magno factæ confirmationem ab eo accepit. Is pro Eccleſia Catholica maximè verò aduerſus Iconomachos (quorum Dux erat Leo Armenus Imp. Catholicos, in quibus S. Theodorum Studitum Abbatem, S. Ioannicium Anachoretam, & S. Nicetam exilio, & cædibus vexans) egregiè certauit, eos qui ex oriente refugiebant benigne excipiens, & ſuſtentans: quibus apud S. Praxedis baſilicam à ſe a fundamentis rurſus extru-

Paſchalis contra Eccleſiæ hoſtes egregiè decertat.

ctam monaſterium ædificauit. Corpus S. Cæciliæ virginis, & martyris ipſa reuelante inuentum aureis indumentis velatum, ſanguine adhuc conſperſis, vnà cum corporibus SS. martyrum Valeriani ſpōſi, Tiburtij, Maximi, nec non Vrbani, & Lucij Pontificum ex Cœmeterio Prætextati in eiuſdem virginis eccleſiam à ſe donis plurimis ornatam, & auctam tranſtulit. Baſilicam quoque S. Mariæ Maioris vetuſtate collabentem inſtaurauit. Plurima SS. corpora in vrbem inuexit honeſtiusque recondidit. Clericis ſtipendia auxit. Captiuos vtriusq; ſexus per multos varijs, & longinquis in regionibus redemit. Ædes ſacras reſtituit, & ornauit, ſacris vaſis, & veſtibus pretioſis elargitis, Miraculis etiam claruit: in quibus, illud non prætereundum, quòd cum noctu porticus ante baſilicam Principis Apoſtolorum incendio conflagraret, S. Pontifex nudis pedibus accurrens, ſeque flammis objiciens, illas oratione ſua, & aliorum extinxit. Cum autem Eccleſiæ annos 7. menſes 3. dies 16. præfuiſſet Pridie Idus Maij. An. ſal. 824. receſſit è vita ſepultus in Vaticano. *Ex Anaſtaſio Biblioth. à Baron. in Annal. ad an. præd. rel. Ex Plat. & alijs.*

Porticus baſilicæ S. Petri igne perflagrans ab incēdio liberatur.

ANNOTATIO.

Paſchalis Lotharium Ludouici Pijfilium patre adhuc viuente, & aſſentiente Romæ in baſilica S. Petri die Paſchatis, qui 15. fuit Aprilis An. D. 823. Auguſtum coronauit.

DE S. BONIFACIO EPISCOPO FERENTINO.

Bonifacius à Gaudentio Presbytero Ferentino enutritus, ac poſtea Ferentij (quæ ciuitas Viterbio proxima hodie iacet) factus Epiſcopus, vir eximiæ ſanctitatis fuit, multis clarus miraculis. Cum irruens grando exiguam vineam ſuam vaſtaſſet, paucis relictis racemis, parare nihilominus omnia vaſa vinaria aduenientе vindemia Conſtantio Presbytero nepoti iuſſit. & quod ex paucis illis racemis in torculari calcatis expreſſum fuit, vaſis cum benedictione infudit, quod adeo ex torculari redundauit, vt illis vaſis expletis, ex eo etiam pauperum vaſcula implerentur. Ingreſſus autem cum nepote prædicto, qui vaſorum tot præparationem deridebat, cellam vinariam, vinum exundans, ſolumque madefactum ex eo repperit. Quod miraculum ne eo viuente euulgaret, nepoti terribiliter minatus præcipit. In feſto S. Proculi martyris à Fortunato viro nobili exoratus, vt poſt miſſarum ſolemnia in domum ſuam cibum capturus declinaret, cum menſam benedicturus eſſet, quidam foris cum ſymia cymbalū cœpit percutere. Quem S. vir dedignatus ait, Heu, Heu mortuus eſt miſer iſte pro charitate tamen cibum, & potum ei porrigite; licet ſit mortuus. Qui accepto pane, & vino, egrediens domo ſaxo ingenti ex tecto percuſſus obijt. Conſtantius nepos aureos 12. equi à ſe vendiri prætium in arca repoſuerat: pauperibus autem eleemoſynam poſcentibus S. Epiſcopus abſente nepote arca violenter aperta illos 12. aureos diſtribuit. Nepos reuerſus, vt arcam apertam ſine aureos videt, ſtrepitare, & clamare cœpit, *Omnes hic viuunt, ſolus ego in domo hac viuere nequeo*: quem cum S. vir placare non poſſet, ingreſſus eccleſiam B. Virginis, orat, vt ſibi reddatur, vnde furentis Presbyteri mitigetur inſania, ac in ſinu ſuo 12. aureos fulgentis inuenit, quos nepoti reddens dixit, *ecce ſolidos, quos quæſiſti. ſcito tamen te propter auaritiam tuam in Epiſcopum huius eccleſia poſt me eligendum non eſſe.* Gothis duobus Rauennam pergētibus vaſculum ligneum vino plenum dedit, quod cū vix prandio ſufficere deberet, ſatis tñ illis non modò vſque Rauennā ſed & quandiu Rauennæ morati ſunt, atque in reuerſione Ferētium vſq; erucæ hortū ſuum depaſcentes, adiuratione in nomine D.N.I.C. mirabiliter expulit.

Ex paucis racemis ingens vini redūdat expreſſio.

Inuiſa, ac futura prædixit.

Vini mira multiplicatio.

Erucæ ab hortu fugantur.

Sed

Sed & puer ſæpius domum ſine veſtibus, quas pauperibus nudis concedebat, reuertebatur; triticum quoque quod mater in annum reponere ſolebat, pauperibus erogabat. Cũ verò mater horreum vacuum reperiens pugnis ſe deſperans tunderet, Bonifacius illam, vt horreo exiret, rogat, quo facto S. puer modicum tritici, quod remanſerat, ſic orando auxit, vt mater in horreum reuerſa, illud plenum inueniret. Illud etiam mirum, quod cum vulpes gallinam abſtuliſſet, quod facere conſueuerat ex vicina rupe exiliens. Bonifacius puer, eccleſia, vbi orans à Deo remedium poſtularat, egreſſus vulpem gallinam referentem, & ex ore dimittentem vidit. *Ex lib. 1. Dialog. c. 9. S. Greg. Papæ.*

Triticum in horreo auget.

ANNOTATIO.

Corpus S. Bonifacij Epiſcopi, qui ferè S. Greg. Papæ tempeſtate vixit (is enim ſe geſta Bonifacij à Gaudentio Presbytero illius nutritore audiſſe ſcribit) corpus Viterbij, quò cum Epiſcopali ſede tranſlatum eſt, quieſcit, & colitur, vt audiui.

DE S. POMPONIO EPISCOPO NEAPOLITANO.

Pomponius Epiſcopus Neapolitanus, cuius geſta vnà cum tempore quo vixit, & præfuit, ignorantur, factus Epiſcopus, inter alia, quæ eum geſſiſſe probabile eſt, eccleſiam maiorem S. Mariæ à fundamentis extruxit, & ornauit. (eã nunc tenent clerici, ſeu vt vocant Canonici Regulares) cum autem Eccleſiam ſumma prudentia, & pietate adminiſtraſſet Prid. Idus Maij migrauit è vita, in eadem baſilica, quam ædificarat quanque Ioannes Papa dedicaſſe fertur. tumulatus. *Ex Paulo Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. ac ex monumentis Eccl. Neap.*

ANNOTATIO.

IS inter SS. Athanaſium, & Ioannem eiuſdem vrbis Epp. vixiſſe videtur ex quodam M.S. de Epp. Neapolit. quod vidimus Neapoli. rem tamen affirmare non auſim.

DE S. BONOSIO EPISCOPO SALERNITANO.

Vide die præced.

DE S. CONSTANTIO EPISCOPO CAPREARVM Patrono.

Conſtantius ex clariſſimo Imperatorum Stemmate procreatus, cum doctrina, & vitæ ſanctitate præſtaret Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ præficitur quo tempore Eccleſia occidentalis ab Hæreticis afflićtabatur: quibus S. Epiſcopus ſeſe opponens, multos ad ſanitatem reduxit. Is & viuens, & mortuus miraculis claruit. Quidam pœnitentiæ cauſa ob grauiſſima delicta ferro conſtricti ab eo diuinitus ſoluti feruntur ferreis vinculis in morem ceræ reſolutis. Cũ mortem obijſſet, corpus Capreas (inſula eſt apud Promontorium Mineruæ in ore Crateris ſinus) delatũ, multa ei ciuitati beneficia præſtitit. Nam cum Agareni vaſtata Calabria claſſe campaniam peterent, & Capreas applicuiſſent, ciuesque in antra metu perterriti refugiſſent, anus quędam, quæ fugere cum alijs nequiuerat, à S. Conſtantio Inſulæ patrono ope implorata, liberationem impetrauit. Cum enim vir S. eam conſolatus diſparuiſſet, mox orta tempeſtas horribilis Hoſtes diſcedere coegit. Quod An. ſal. 891. contigiſſe ferunt. *Ex monum. Eccleſ. Beneuent. & Capreen.*

Vincula ferrea in morem ceræ diſſoluũtur.

ANNOTATIO.

QVando hic S. Epiſcopus vixerit, & quomodo eius corpus Capreas delatum fuerit haud apparet ex eo M.S. Eccl. Beneuent. à quo hæc accepimus.

DE

DE S. BEVIGNATE CONFESSORE PERVSINO.

BEnignates monachus Peruſinus vitam in ſylua apud Peruſiam ſolitariam duxit: quo in loco eccleſia antiqua ſuo nomini dicata perſeuerat. Is multis effulſit miraculis, quorum aliqua referre non pigebit. Cum non eſſet, quod aduenientibus apponeret, quo ve famem depelleret, eius precibus oliua, & triticum, quorum nondum tempus aduenerat, diuinitus mateſcunt. Duo inſontes ſuſpenſi, cum ſe Benignatis orationibus commendaſſent, liberantur. Puer etiam à lupo occiſus, ad S. virum delatus, ad vitam poſt preces pro eo factus reuocatur. Cum obijſſet, antequam ſepulturæ traderetur, plurimi infirmi, & à Dæmonibus vexati ſacri corporis tactu curati ſunt. Corpus ibidem in dicta eccleſia cum monaſterio (quem locum Equites Hieroſolymitani poſſident) ad hæc vſque tempora requieuit, tota ciuitate ad illud hac die venerandum confluente. Cœterum quo tempore vixerit, cuiusve inſtitutiaut Religionis fuerit, ignoratur. *Ex Tab. & antiq. tradit. Eccleſ. Peruſ.*

Oliua, & triticũ præcox.

Puer a lupo occiſus reuiuiſcit.

ANNOTATIO.

QVæ paucis de S. Benignate narrata ſunt, haud ex aliquo ſcripto accepimus, ſed ex picturis memoratæ eccleſiæ: vbi is habitu monaſtico albi coloris indutus conſpicitur.

Maij die 15.

DE S. LIBERATORE EPISCOPO, ET MARTIRE in Pelignis.

SAnctus Liberatoris Epiſcopi, & martyris in Pelignis frequẽs, & celebris eſt memoria multis in locis, præſertim Sulmone, Beneuenti, vbi eius reliquiæ habentur, & Manlianæ in Sabinis, vbi Tutelaris eſt, & templum habet, vt accepimus.

ANNOTATIO.

ACta ex varijs locis, in quibus is colitur peruestiganda curaui; at nihil certi ad manus hactenus peruenit.

DE S. EVTITIO PRESBYTERO, ET MARTYRE Soriani in Faliſcis.

EVtitius Presbyter Ferentij Chriſtianis clam in perſecutione ſub Claudio Imp. miniſtrabat, multos ad Chriſtum conuertens, in quibus fuere Gratilianus, & Feliciſſima. Ad quorum corpora viſenda ſeu ſepelienda cum diuino admonitu Faleriam veniſſet, Gratiliani parentes adhuc Gentiles in Chriſtiana fide erudiuit, & aquis ſalutaribus expiauit. Inde inſtantis martyrij præmonitus, Ferentium reuertitur. Vbi accuſatus quòd contra Principum decretum Chriſtum prædicaret, & Deos negligeret, Maximo Tribuno ſiſtitur. Cui cum Eutitius ſe Deos, tanquam vana, & muta ſimulachra, quæ oculos habent & non vident, contemnere reſpondiſſet, catenis conſtrictus in carcerem truditur. Poſtero die eductus (Dionyſio Epiſcopo Ferentino, qui pro Eutitio interceſſerat, fuſtibus cæſo, & extra vrbem eiecto) primùm blanditijs, ac honorum, & diuitiarum promiſſis, vt Deos coleret à Maximo tentatur. Sed cum Chriſto omnium conditori renunciare, Deos autem, qui ſunt hominũ inuenta, & opera

adorare

adorare non poſſe conſtanter reſponderet, verberibus affectus, in equuleo ſuſpenditur: os lapidibus cõtunditur: ac demum extra vrbẽ ductus capite truncatur. Cuius corpus à B. Dionyſio Epiſcopo à clericis adiuto noctu ſepelitur, in crypta: ex qua aqua infirmis ſanitatem impertiens vſque in præſens ſcatere dicitur; & manna p'uries colligi, præſertim in Feſto Paſchatis, Pentecoſtes, Aſſumptionis, & hac die, quibus anni temporibus ad Eutitij eccleſiam (quæ in Hortana diœceſi conſtructa haud mediocrem apud finitimos populos venerationem habet) proceſſio fieri conſueuit. Eius reliquiæ in ſcypho lapideo inter rudera inuentæ ab Henrico Epiſcopo Hortano ſub Alex. VI. Pont. Max. in arca marmorea decenter reconditæ in ara eccleſiæ prædictæ religioſè aſſeruantur. *Ex monum. Eccl. Hortanæ, & Soriani, vbi is præcipuè vti Tutelaris colitur.* Aqua ſalutario.

ANNOTATIO.

SAncti Eutitij Presbyteri in actis SS. martyrum Valentini, & Hilarij fit mentio; Sed dum illi ſub Diocletiano & Maximiano, hic vero ſub Claudio paſſi referuntur, error corrigendus venit, niſi fortè Eutitius ibi memoratus ab hoc, de quo agimus, diuerſus ſit.

DE S. SIMPLICIO EPISCOPO, ET MARTYRE Phauſaniæ.

SImplicius Epiſcopus Phauſaniæ (quæ ciuitas hodie Terra noua in Prouincia Gallurenſi in Sardinia nominatur) poſt SS. Gauini, Propti, & Ianuarij paſſionem, ob fidem Chriſtianã iuſſu Barbari Præſidis comprehenſus, fruſtrà ab ipſo minis deterretur. Cumque Deos dæmones eſſe, & muta ſimulachra diceret, ab ipſo Præſide lancea transfixus, ſeminecis cadit: ac triduo, quo Fideles ad ſupplicia fortiter pro Chriſto perferenda hortabatur, animam Deo reddidit Idibus Maij circa An. ſal. 304. Cuius corpus à Chriſtianis ibidem conditũ fuit; vbi poſtea templum ſuo nomini excitatum eſt. ibique Epiſcopi Ciuitatenſis ſedes conſtituta. Illum Ciuitatenſes patronum ſuum maximè venerantur. *Ex Io. Arca de SS. Sardin. & F. Dima in Cron. Sard. lib. 3.*

ANNOTATIO.

QVod S. Simplicium martyrio affectum an. D. 305. ſcribunt Cronologiæ repugnat. Barbarus enim Præſes ſub Diocl. & Maxim. Sardiniam adminiſtrauit. Cui Iulſius, deinde M. Delaſius Imperantib. adhuc prædictis (vt ſcribit Fara lib. de Reb. Sard.) ſucceſſit. Diocletianus, autem & Maxim. an. 304. Imperio abdicantur. Oportet itaque S. Simplicium martyrium ſubijſſe ante an. 303.

DE S. DIMIDRIANO EPISCOPO VERONENSI.

DImidrianus Epiſcopus 16. Veronenſis poſt S. Lucidium eam Eccleſiam ſanctiſſimè adminiſtrauit bonorum operum, & ſanctitatis exemplar. Vir planè diuinus; qui varijs virtutum generibus excultus, vitæque ſanctimoniam cum eruditione coniungens, omnibus hominibus proderat. Obijt autem diem ſuum Idibus Maij, & in ſacra æde D. Stephani apud alios SS. Epiſcopos appoſitus eſt. *Ex antiquis monum. Eccleſ. Veronen. à Raphaele Bagata Archipresbytero rel.*

AN-

ANNOTATIO.

HVius, aut prædictoque aliorum Epiſcoporum Veronen. Acta deſiderantur. extat antiqua in æde S. Stephani tabula, in qua eius, & corporis ſeu mentio habetur.

DE S. VRSO EPISCOPO FANENSI EIVSDEM VRBIS Protectore. *Vide die ſeq. in quem ex falſa informatione relatus eſt.*

DE S. DOMNINO DIACONO, ET CONFESSORE Placentino.

DOmninus Placentiæ ſub S. Mauro Epiſcopo eiuſdem ciuitatis floruit: à quo ordinatus Diaconus, vnà cum SS. Victore, & Gelaſio verbi prædicatione, alijſque pijs operibus maximè verò circa diuinum cultum laborans operam dedit. Diuinis officijs, & animarum ſaluti præcipue intentus erat. Sed, & ſeipſum ieiunijs, vigilijs, ac orationibus aſſiduis exercens. dignam Deo, & acceptabilem hoſtiam offerebat. Cum verò in diuinis exercitationibus plurimum proficeret, famaque ſanctitatis eius in dies magis percrebeſceret, dilectus Deo hinc in æternam vitam translatus eſt Idibus Maij, in Moxijs à S. Mauro ſepultus. Statimque poſt mortem omnibus cœpit eſſe venerationi. Corpus eius poſtea a b Euorardo Epiſcopo in S. Sauini baſilicam cum aliorum SS. corporibus translatum eſt, & anno D. 1481. à Fabricio Epiſcopo loco decentiori repoſitum. *Ex monum. Eccleſ. S. Sauini in lectiones digeſtis.*

ANNOTATIO.

OFficium Eccleſiaſticum, quod in dicta tantùm baſilica recitabatur, nunc in tota diæceſi Placentina licet totum excepta oratione, de communi vnius Confeſſ. non Pont. recitatur. Ex Off. Eccleſ. Plac. nuper Romæ Approb.

DE S. HELARO ABBATE GALEATENSI.

HElarus, ſiuè Hellerus, (quem alij Hilarium vocant) Hetruſcus, adoleſcens vt Deo liberius inſeruiret, in abditum Apennini Montem, ex quo Vitis amnis profluit, ſe recepit: ibique oratorio, & cellula extructis dies noctiſque in diuinis laudibus inſumebat. Annos natus 22. vitam cœnobiticam multis ad eum ob ſanctitatis famam confluentibus inſtituit cœnobio apud Galeatam ædificato. Quo tempore Theodoricus Rex eos, qui ad Helarum confugiebant, (in quibus Olybrius nobiliſſimus Rauennas fuit) aliquid moliri contra Regnum ſuſpicatus, miſit qui ad ſe S. virum pertraherent. Sed cum errantes locum haud potuiſſent inuenire, Rex ipſe equo inſidens, multiſque comitatus ad Helari monaſterium venit, cuius ſepta nunquam potuit ingredi, equo ſemper quanuis calcaribus, & verberibus adacto in genua procumbente. Ex quo Rex id diuinæ virtuti tribuens, Helarumque ſanctiſſimum virum intelligens. duos ex Senatoribus miſit, qui illum ſuppliciter orarent, vt ad ſe veniret. Qui cum veniſſet, Regem in monaſterium introduxit: Rex cum in antro Helari ſimul cum eo comedisset, monaſterium illud priuilegijs ornatum multis prædijs ditauit. Helarus autem pijs laboribus, ætateque confectus, an. natus 82. feliciter migrauit ad Chriſtum 3. Idus Maij. ibidem à monachis ſuis tumulatus.

Olybrius nobiliſſimus Rauennas.

Equus Theodorici Regis cellulam S. Helari licet calcaribus percuſſus ingredi minimè poteſt.

Cuius

cuius dies Feſtus agitur hac die. *Ex Monum. Eccl. Galeaten. & Hieron. Rub. li. 3. Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

ILlud S. Helari cœnobium in Abbatiam conuerſum eſt opulentiſſimam. cui 36. Eccleſiæ parochiales ſubiectæ ſunt. Eius Abbas Rom. Pont. tantùm ſubditur plurium pagorum, in quibus Galeata Ciuitella oppidulo vicina, ac ferè totius vallis dominus eſt. Qua exemptione à Paulo I. Pont. Max. an. D. 759. donatum eſt. ex Hieron. Rub. lib. 5. Hiſt. Rauenn. & Baron. in Annal. ad an. præd.

De eo in Breu. Vall. Vmbr. in quo Romanus fuiſſe traditur.

DE B. IACOBO PHILIPPO CONFESS. FAVENTINO Ord. Seruorum.

IAcobus Philippus Fauentiæ pijs parentibus ortus 9. ætatis annum agens inſtitutum Seruorum B. M. in eadem vrbe ſuſcepit. Is in dies magis in diſciplina regulari proficiens admirandam planè cœleſtemque duxit vitam. Sic enim, ieiunijs, orationibus, vigilijs, meditationibus, verberibus, & alijs carnis macerationibus addictus erat, vt pelle, & oſſibus tantùm conſtare videretur. Quotidie culpas deflere, & Sacramentali confeſſione expiari ſolebat, nullam inordinatam in corde ſuo cogitationem morari paſſus. Fraternæ correptionis obſeruantiſſimus fuit, veniam ab ijs, quos corrigebat, humiliter petens. Carne nunquam veſci, & nunquam ridere viſus eſt. Vino rariſſimè vſus, parcum admodum cibum aſſiduè ieiunans ſumebat. Inter celebrandum (erat enim Sacerdos) lacrymas fundere ſolitus erat. Cum annos 30. in ſumma vitæ auſteritate tranſegiſſet, aſſiduis corporis macerationibus confectus obdormiuit in Domino. Idibus Maij. An. à partu virginis 1483. multis clarus miraculis, cæcis, claudis, mutis, & alijs diuerſi generis infirmis ad eius tumulum mirabiliter curatis. *Ex monument. cœnobij Seruorum Fauentiæ, & Cron. Ord. eiuſd.*

ANNOTATIO.

COrpus eius in proprio ſacello hac die à Fauentinis venerationem habet. Cui etiam Papiæ in æde SS. Primi, & Feliciani, & alibi ſacella, & aræ ob eius miracula extructa ſunt.

Extat Fauentiæ priuilegium immunitatis ab oneribus familiæ B. Iacobi Philippi à ciuitate ob eius merita perpetuò conceſſum.

Vitam ſcripſit Nicolaus Burgheſius Eq. & Patricius Senen. qui voto nuncupato à mania liberatus imaginem argenteam cum his verſibus detulit.

„ *Corde laborabam genuo ſtimulatus iniquo*
„ *Quòd vitio ſtomachi creuerat atra bilis.*
„ *Huc vt confugi ſupplex, numenque precatus*
„ *Diue tuum, vacuæ non rediere preces.*

Maij die 16.

DE S. VBALDO EPISCOPO EVGVBINO.

Vbaldus patriam ab hoſtilibus vrbibus ſigno crucis vindicat.

VBaldus Eugubij in Vmbria non infimo genere natus à puero pietate, & litteris eruditus caſtitatem coluit. Cum tempus, vt vxorem duceret, adueniſſet, ſæpèque vt eam duceret, tentatus fuiſſet, nunquam tamen à propoſito virginitatis ſeruandæ potuit abduci. Quin factus clericus, deinde Sacerdos patrimonio ſuo eccleſijs, & pauperibus diſtributo, Canonicorum Regularium Inſtitutum ſuſcepit, illudque in patriam ſuam inuexit. In quo cum aliquandiu ſanctiſſimè vixiſſet, fama ſanctitatis euulgata ab Honorio II. Pont. Maximo Eccleſiæ Eugubinæ inuitus præficitur. Quam cum multos annos ſumma cum laude gubernaſſet multis miraculis clarus (in quibus illud mirandum, quod patriam exercitu hoſtilium vrbium, quæ contra Eugubinos conſpirauerant, ſigno crucis ex mœnibus fugato, ab obſidione, & aggreſſione liberauit) quieuit in pace. Cuius virtus in effugandis dæmonibus elucet. Illum Cœleſtinus Papa III. huius nominis in SS. numerum retulit. Paulus verò V. in Breuiario Romano conſcripſit. *Ex Breu. Rom. & vita per Hieron. Falcutium ſcripta.*

ANNOTATIO.

DEceſſit an. D. 1171. Alex. III. Pont. Max. ætatis ſuæ 81. cum an. 41. in Epiſcopatu vixiſſet.

DE SS. PEREGRINO, HERCVLANO, ET FLAVIANO martyribus Anconæ.

Peregrinus craticula ferrea torquetur.

PEregrinus Diaconus Anconitanus, in loco Roſeliano natus Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus multos prædicando ex Iudæis, & Gentilibus conuertit ad Chriſtum; Sed apud Anolinum Proconſulem accuſatus, ad eumq; perductus, cum ex illi fidem in Chriſtum prædicaſſet, & Deorum cultum improbaret, illis vſus verbis *Simulachra Gentium argentum, & aurum opera manuum hominum,* & quæ ſequuntur poſt longam de Dijs, & Chriſto diſceptationem, in craticula ferrea igne ſubiecto iubetur extendi, oleoque perfundi. Verum Peregrinus Deum illis verbis precatus, *Igne me examinaſti, & non eſt inuenta in me iniquitas, & illis libera me à preſſura flammæ, quæ circundedit me,* Incendium illud nulla læſione percepta ſuperauit. Quapropter Anolinus vbi non ſemel fruſtra tamen ad Deorum cultum Peregrinum hortatus eſſet, Imperatorum edicta veritus, ſi viuere permiſiſſet, in illum capitis ſententiam dixit: Cum quo Herculanus, & Flauianus, qui à Peregrino conuerſi, in confeſſione Chriſti fortes perſiſtebant, capitis abſciſſione palmam martyrij adepti ſunt. Eorum corpora à Chriſtianis tumulata, nunc in eccleſia S. Peregrino dicata requieſcunt. *Ex monum. Eccleſ. Ancon. ad nos tranſmiſſa.*

Herculanus, & Flauianus decollantur.

ANNOTATIO.

ECcleſia S. Peregrini, in qua horum martyrum corpora condita ſunt, parochialis eſt, & per antiqua.

Hac die Eccl. Interamnen. S. Peregrinum Presbyterum Rom. & mart. retulit, quem à S. Sixto Papa in Galliam miſſum ad prædicandum in itinere Interamnæ prædicaſſe, oratoriaque conſtruxiſſe ac cæmeteria, Romamque poſtquam Gallos in fide

con-

confirmaſſet reuerſum via Appia martyrio coronatum, & apud S. Petrum ſepultum fuiſſe aſſerit. Quod apertè Martyrol. Rom. repugnat. Nam Peregrinus à S. Sixto in Galliam directus, Epiſcopus I. Antiſiodorenſis fuit, ibiq; martyrio coronatus eſt, nõ Romæ, vt Acta eius habent.

DE S. VRSO EPISCOPO FANENSI.

VRſus Epiſcopus Fanenſis hac die Fani celebratur, cuius corpus vnà cum corpore S. Euſebij eiuſdem vrbis Epiſcopi in eadem arca marmorea in propria ara, & ſacello maioris eccleſiæ requieſcit. Qua vixerit tempeſtate, quæque egerit, & an. S. Euſebium præceſſerit, ſubſecutusve ſit, hactenus ſcire non potui. *Ex Tab. Eccl. Fanen.*

ANNOTATIO.

F*Eſtum eius ſolemniter, & cum oct. celebratur die præcedenti. Eſt enim vrbis protectu.*

DE S. POSSIDONIO EPISCOPO, PATRONO Mirandulæ.

POſſidonius, ſeu Poſſidius patria Tagaſtenſis, Hippone in monaſterio à S. Auguſtino extructo ſub eius diſciplina vitam duxit, & litteras didicit. ab eoq; nunquam diſcedens Presbyter ordinatus eſt. Megalio autem Epiſcopo Calamẽſi defuncto illi inuitus ſufficitur, à Criſpino hæretico eiuſdem vrbis Epiſcopo in itinere, dum diœceſim viſitaret, multis verberibus affectus. Vitam in vigilijs, & ieiunijs, alijſque macerationibus egit. Quædam ſcripſit, in ijs vitam S. Auguſtini, cui operum illius indicem attexuit. Cuius idem Auguſtinus lib. 3. c. 6. contra Creſconium Grammaticum meminit. Quem ferunt non multo poſt D. Auguſtini exceſſum, migraſſe à ſæculo. Corpus apud Mirandulam oppidũ, cuius patronus præcipuus eſt, religiosè aſſeruatur. *Ex monum. Eccleſ. Mirandulanæ, & eius vita apud Eremitanos.* D. Aug. li. 3. c. 6. contra Creſcon.

ANNOTATIO.

Q*Vando, & quomodo corpus huius S. Epiſcopi Mirandulam delatum ſit, haud accepi.*

DE S. ADAMO ABBATE FIRMII IN PICENO.

FIrmij in Piceno S. Adamus Abbas hac die ſub ritu duplici celebratur. Cuius corpus in Metropolitana Eccleſia conditum eſt. Ibidem apud Minores B. Adami egregij quondam Concionatoris, & miraculis coruſci extat memoria. De quo illud memoriæ proditum eſt, illum aliquando ad viam per loca deuia aberrantem habitu à lupo apprehenſum reductum fuiſſe. Aliquando etiam hirundines inter concionandum obſtrepentes facto illis præcepto, vt tacerent, à clamore compeſcuiſſe. Floruit circa An. ſal. noſtræ 1287. ferturque poſt mortem miraculis claruiſſe. *Ex Tab. Eccleſ. Firmanæ, ac ex Chron. Min. lib. 5. partis ſecundæ.* Lupus B. Adamum ad viã reducit. Hirundines obſtrepentes compeſcit.

ANNOTATIO.

H*Vius S. Abbatis Acta videre nondum contigit: neque ſi extent hactenus ſcire potuimus.*

DE

DE S. MAXIMA VIRGINE APVD FORVM IVLIVM.

MAxima virgo apud Forum Iulium, quæ eſt vrbs Carnorum in vico Callidiano non modò virginitatis flore reſplenduit; ſed & multis, inſignibusque (vt Ado in ſuo tradit Martyrologio) virtutibus claruit. Quæ denique 17. Kal. Iunij ad virginitatis præmium euolauit in Cœlum, magnamque apud Foruilienſes, & Aquilerienſes totamq; eius Diœceſem obtinet venerationem. *Ex Martyrol. Rom. & Adonis. De ea paucis tamen Pet. in Cat. SS. lib. 5. c. 7.*

ANNOTATIO.

A*Cta propria huius virginis, ſiue quod non extent, ſiue incuria eorum, à quibus ea expoſtulauimus, nondum vidimus.*

Maij die 17.

DE S. RESTITVTA VIRGINE, ET MART. NEAPOLI.

REſtituta virgo nobilis, Carthagine nata, ac in Chriſtiana religione à S. Cypriano Epiſcopo erudita Valeriano Imp. apud Proculum Iudicem accuſatur, quòd eſſet Chriſtiana. Cum quo vbi de Chriſto Deo vero, & vno, ac de falsò inanium Deorum cultu longum ſermonem habuiſſet, nec promiſſis aut minis, vt Deos coleret, flecti poſſet. hanc poſt varios cruciatus ab impio Iudice ſententiam excepit, vt viua in nauicula pice, oleo, reſinaque perfuſa combuſta in alto pelago mergeretur. Quam ſententiam dum miniſtri exequirentur incenſa nauicula, flamma in eos conuerſa illicò omnes combuſti ſunt. Reſtituta verò illæſa, angelica viſitatione roborata, cum Deum, vt ſe ex carnis huius ergaſtulo educeret, precata eſſet, in oratione reddidit ſpiritum 16. Kal. Iunij circa An. ſal. 256. Cuius corpus eadem nauicula in inſulam Ænariam mirabiliter delatum ibi honorificè conditum eſt. Quæ non modò in ea Inſula, ſed & Neapoli, ob templum eidem Conſtantini Magni iuſſu excitatum præcipuè colitur. *Ex Martyrol. Rom. Et monum. Eccleſ. Ænarien. & Neapolit. à quib. Paul. Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. p. 1. accepit. Extat in dicta Eccl. prop. off.*

Flamma vindex miniſtros comburit.

ANNOTATIO.

C*Vm Reſtituta ſub S. Cypriano Epiſcopo Carthaginen. vixerit, qui ſub Valeriano Imp. paſſus eſt. haud ſub Numeriano An. 286. vt in off. illius, & paſſ. à Paulo Reg. loco citato legitur; Sed Valeriano circa An. 256. martyrio coronata fuit. Adoleſcens enim, vt ex actis eius colligitur, illud ſubijt.*

DE S. FABIO MARTYRE.

FAbius martyr apud Fæſulas in Abbatia S. Martini colitur; Ibi enim corpus illius aſſeruatur; ſed quo tempore ſub quibus, quoue in loco martyrium inierit ignoratur. Acta etenim eius deſiderantur. *Ex Tab. eiuſdem Abbatiæ.*

ANNOTATIO.

C*Vm Fæſulis eſſemus huius S. Mart. monument. ſi qua aderant, peruestigauimus; ſed nihil præterea reperire potuimus.*

DE

DE S. EVPVRIA VIRGINE, ET MARTYRE Caietæ.

Evpuria virgo, & martyr (cuius patria, & genus martyrij neſcitur) apud Caietanos non paruam habet ob eius miracula venerationem: quæ ad illius tumulum patrata leguntur. In ijs Martinum quendam Patricij Britanni filium toto corpore contractum, cum ad aram, in qua virginis corpus conditum eſt, ductus fuiſſet, integram membrorum omnium ſanitatem conſecutum ferunt. Mulier ità à dæmone obſeſſa, vt à multis viris robuſtis teneri non poſſet, ad idem ſepulchrum perducta liberata eſt. Quod alijque fœminæ ex Campania eueniſſe legitur. Illud etiam fertur, noſtris ferè temporibus accidiſſe ruſticum quendam dum faciem lauaret in mari in die huius virginis feſto, illud dulce guſtu percipiſſe, quod ab alijs accurrentibus ad rei nouitatem comprobatum tradunt. *Ex quodam M. S. antiquo Eccleſ. Caietanæ cuius exemplum in Bibliotheca Iul. Anton. Sanctorij Card. S. Seuerinæ legimus.*

Corpore cõtractus ſanitatem recipit.

Maris aqua in feſto S. virginis dulcis deguſtatur.

ANNOTATIO.

Acta illius dum viueret, Caietæ, & alibi perquiſita, haud reperire potuimus: ex quo aliunde corpus ipſius Caietam deuectum conijcimus. ſi enim Caietæ, propeue eã vrbem paſſa fuiſſet, aliquid præter eius miracula ſaltem ex traditione ſciretur.

Maij die 18.

DE S. VENANTIO MARTYRE, ET PATRONO Cametinenſi.

Venantius Camers annum 15. natus Decio Imp. apud Antiochum Præfectum Chriſtianæ religionis accuſatur. Quem ille diu pollicitationibus, & terroribus tentatum cum ad Idolorum cultum reducere non poſſet, flagris cæſum vinculis adſtringi iubet; quibus ab Angelo ſolutus lampadibus aduritur, ac capite deorſum verſo, fumoque ſubiecto ſuſpenditur. Quem conſtantem miratus ac rurſus ab Angelo ſolutum candidaque veſte indutum ſupra fumum ambulantem videns Anaſtaſius Cornicularius in Chriſtum credidit, & à B. Porphyrio Presbytero baptizatus paulò poſt martyrij coronam percepit. Venantius autem in carcerem coniectus fruſtrà ab Attalo præcono, fidei Chriſtianæ deſertore ſuaſus, vt ad Idolorum cultum rediret, vbi rurſus coram Præfecto Deos venerari conſtanter recuſaſſet, illi dentes contuſi, maxillæque confractæ ſunt, ac cæſus in ſterquilinium deijcitur. Sed ab Angelo ereptus, cum ante Iudicem ſtaret, & loqueretur, iudex è tribunali cadens, & dicens *Verus eſt Deus Venantij* expirauit. Quod vbi Præfecto nunciatum eſt, Venantium leonibus obijci præcipit: à quibus ad eius pedes proſtratis nil læſus, dum populo Chriſtum prædicat, in carcerem reducitur. Porphyrius Presbyter interim Præfectum adiens, narrat ſe per viſum nocturnum populos à Venantio aqua ſalutari expiatos vidiſſe clariſſima luce fulgentes; ipſum verò Præfectum obſcuriſſima caligine opertum. Quibus ille ira incenſus illicò Porphyrium imperat capite plecti, Venantium verò per loca vepribus,

Venantius dirè torquetur. Supra fumũ ambulat.

Anaſtaſius Cornicularius, & mar.

Iudex è tribunali cadens expirat.

Porphyrius capite plectitur.

bus,& carduis plena raptari,& ſemianimem relictum, manè ſequentis diei ex alta rupe præcipitari; Indeque diuinitùs ereptum denuò per loca aſpera ad mille paſſus trahi. Vbi militibus in proxima valle ſiti æſtuantibus, Venantius ex lapide, in quo genuũ eius adhuc forma impreſſa manet, aquam ſigno crucis eduxit. Quo miraculo plures in Chriſtum credentes ibidem cum Venantio iuſſu Præfecti capite plexi ſunt. Eo tempore fulgura, & terræmotus ij fuere, vt Præfectus aufugiens paulò poſt mortem turpiſſimam obierit. Corpora martyrum à Chriſtianis tumulata, poſtea in baſilica S. Venantio dicata cõdita ſunt. *Ex lectionib. quæ ab Eccl. Camerinen. recitantur.*

Venantius aquam è lapide educit.

ANNOTATIO.

HIc *miror quoſdam (in quibus Pet. Galeſ. in ſuo Martyrol.) S. Venantium Epiſcopum facere; cum ex actis 15. duntaxat annum, cum ſubijt martyrium egiſſe conſtet.*

DE S. FELICE EPISCOPO HISPELLENSI, ET MART.

FElix Epiſcopus Hiſpelli Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus, dum munus Epiſcopale in ea ciuitate exequeretur, multoſque prædicatione ad Chriſtum perduceret, iuſſu Præfecti comprehenſus, vt Chriſto renunciaret, multis cruciatibus afficitur: quos omnes cum admirabili tollerantia ſuperaſſet, nec Chriſtum prædicare deſiſteret, demùm ceruicibus fortiter datis martyrio coronatus eſt. Hic Synueſſanæ Synodo vnà cum Ioanne Epiſcopo Spoletino, in qua Marcellinus Papa crimen proprio ore confeſſus eſt, adfuit. *Ex Annal. & monum. Eccl. Hiſpellen. præter Martyrologia, & Pet. in Cat. lib. 5. c. 13.*

Vt Chriſto renũciet multis afficitur cruciatibus. Synueſſanæ Synodo adeſt, vbi Marcellinus Papa propriũ crimen confitetur.

ANNOTATIO.

PLeraque *Martyrol. Felicem Epiſcopum, aut Spoletinum, aut Spalaten. faciunt, cum Hiſpellen. ſiue Hiſpellatis legendum ſit. Nam Hiſpelli in eccleſia maiore ſub illius imagine in pariete depicta ſubſcriptio ſic habet* S. FELIX EPISCOPVS HISPELLAS. *Spoletij quoque in eccleſia Cathedrali antiqua illius imago cum huiuſcemodi inſcriptione* S. FELIX EPISCOPVS DE HISPELLO, *viſitur, Baron. in Annot. pro Spoletino Spalaten. ſcriptum opinatur. Cum Spoletina Eccl. S. Felicem ſuum Epiſcopum minimè agnoſcat.*

Maij die 19.

DE S. PVDENTIANA VIRGINE ROMANA.

PVdentiana (ab alijs Potentiana) virgo Pudentis Rom. Senatoris filia, parentibus orbata patrimonio amplo diuendito, & pretio pauperibus diſtributo ſe cum Praxede ſorore ieiunijs, & orationibus, ac SS. martyrum ſepulturis, dedit; effecitque, vt tota familia, in qua nonaginta ſex homines erant, à Pio Pont. baptizaretur. Cum autem ab Antonino Imp. ne Chriſtiani publicè ſacrificia facerent, ſancitum fuiſſet, Pius in Pudentianæ ædibus ſacra faciebat, ipſa Chriſtianis, quos benignè excipiebat, ad vitam neceſſaria ſuppeditante. Quibus in operibus diutius verſata, cum è vita 14. Kal. Iunij migraſſet in ſepulchro patris ad cœmeterium Priſcillæ via Salaria à Paſtore Presbytero, & à ſorore ſepulta fuit. *Ex Breu. Rom.*

AN-

ANNOTATIO.

ANton. Gallonius lib. de virginib. Rom. Pudentianam, & Praxedem diem obiiſſe ſub M. Aur. Antonino, (qui perſecutionem in Chriſtianos à ſe in prioribus ann. excitatam, poſtea ob victoriam aduerſus Barbaros precibus Chriſtianorum obtentam ſuſtulit) non ſub Antonino Pio pluribus orationibus oſtendit. Verùm ſi harum pater Pudens S. Petrum Apoſt. qui Romam venit an. D.44 hoſpitio excepit, qui filiæ vitã vſque ad M. Aur. Antonini tempora produxere? Nec ſatisfactum dubitationi videtur, ſi dicatur illum Pudentem à Pudente virginum patre diuerſum fuiſſe, cum id voluntariè, & nullo Antiquorum ſcriptorum teſtimonio comprobatum dicatur. Oportet itaque Pudentem valde iuuenem fuiſſe, ac SS. virgines poſt multos annos ex eo genitus ad plurimos annos, qui Antonini Pij tempora attingerent, vitam produxiſſe, ac in vltima ſenectute deceſſiſſe, cum ex Martyrol. Rom. Pudentem harum virg. patrē ab Apoſt. baptizatum eſſe appareat.

DE S. PVDENTE SENATORE ROM.

PVdens Senator Rom. Punico patre, & Priſcilla matre natus, cum Romam aduenientes Apoſtolos Petrum, & Paulum domi ſuæ excepiſſet, ab eis in Chriſtiana religione inſtructus baptizatus eſt. Is pietatis operibus maximè addictus fuit. Chriſtianos enim, præſertim pauperes, & peregrinos domi ſuæ libē ter excipiebat, illisque neceſſaria miniſtrabat. Quod maiore animi ardore poſt Sabinellæ vxoris (ex qua Pudentianam, & Praxedem filias à Paſtore baptizatus ſuſcepit) mortem, alijs charitatis, & virtutum exercitationibus addictis præſtitit. Veſtem candidam, qua ab Apoſtolis baptizatus fuerat indutus, immaculatam ſeruans, animæ quoque candorem vſque ad extremum vitæ conſeruauit. Domi ſuæ ſacram ædem ædificauit, quam Paſtor Presbyter S. Pij Papæ frater ſeu Pius ipſe dedicaſſe fertur. Denique cum filios Nouatum, & Timotheum, Pudentianam, & Praxedem optimè inſtituendos curaſſet, ad cœleſte præmium euolauit. *Ex Adone, & Pet. in Cat. lib. 5. c. 14. præter Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

DE S. Pudente, cuius S. Paulus Apoſt. ep. 2. ad Timoth. c. 4. meminit, Græci alia die agunt, hoc eſt 18. Kal. Maij, vnà cum Ariſtarcho, & Trophimo, vt Baron. ait in Annot. hac die. Sed animaduertere debuit, hos à Græcis ſcribi ſub Nerone decollatos, ac ex 70. Diſcip. numero fuiſſe. Sic enim in Anthologio ipſorū legitur. τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀριστάρχου, πούδη, καὶ τροφίμου: *Quos Apoſtolorum Paulum vbique ſequutos, & ipſos prædicaſſe aiunt.*

DE SS. CALOCERO, ET PARTHENIO martyribus Rom.

CAlocerus, & Parthenius Tryphoniæ Auguſtæ Decij Imp. coniugis eunuchi; quorum prior cubiculo eiuſdem Auguſtæ præfectus erat, alter alterius officij, hoc eſt Notariorum primicerius, cum Chriſtianam clam religionem colerent, detecti, ac comprehenſi, vt Chriſto renunciantes Deos colerent, fruſtra admonentur, Quare cum nullo modo, vt Dijs ſacrificarent, adduci poſſent, eiuſdem Decij iuſſu necati martyrij palmam 14. Kal. Iunij adepti ſunt. *Ex Adone, & Petro in Cat. lib. 5. c. 17. in quib. Sur. tom. 7. accepit.*

ANNOTATIO.

H*Orum martyrium Romæ via Appia conſumatum ex Vſuardo, & Adone habetur.*

DE S. PETRO COELESTINO CONFESSORE
Aquilæque protectore.

PEtrus Moronenſis cognomento (ſic à M. in quo vitam aſperam duxit appellatus) patria Æſerninus vitam Anachoreticam in ſumma auſteritate apud Sulmonem ducens, famaque ſanctitatis fulgens cum religionem Cæleſtinorũ inſtituiſſet à Greg. X. approbatam abſens Peruſiæ à Cardinalibus opera Karoli Regis Neapolitani, & Latini Cardinalis Pontifex poſt Nicolaum IV. An. ſal. 1294. eligitur, ac Cœleſtinus V. appellatur. Qui Aquilæ maximo hominum concurſu (200. ſiquidem eorum millia Aquilam, vt Eremitam Pont. factum cernerent, aduenifſe ferunt) conſecratus 12. Cardinales creauit, vitamque priſtinam quo ad vigilias, ieiunia, & orationes retinebat Latini Cardinalis præcipuè opera in adminiſtrando Pontificatu vſus: Erat autem in omnes ita humanus, benignus, & facilis, vt mortuo Latino, à nonnullis Cardinalibus maximè verò à Benedicto Caietano, Pontificatum ambiente vt ſe illo abdicaret, ne Eccleſia cauſa ſui detrimentum pateretur, & ne ipſi tanto regimini ob nimiam facilitatem inhabilis à Deo æternùm quaſi omnium malorum, quæ eo Pontifice fierent, cauſa ſeuerè puniretur, facilè perſuaderetur. Quare Cœleſtinus animæ ſuæ ſaluti timens Neapoli Collegio Cardinalium coacto, vbi ſe tutò Papatui renunciare poſſe intellexit, ſexto menſe Pontificatum maxime Karolo Rege, & alijs reluctantibus depoſuit, eremumque repetijt. Interim Benedictus Caietanus in Pontificem creatus, & Bonifacius VIII. dictus, ne Petrus ad ſedem ab æmulis Cardinalibus, & Principibus; quibus factum improbabatur, reuocaretur, illum in itinere captum, & in Caſtro Fumonis apud Ferentinum carceri emancipatum accuratè iuſſit cuſtodiri. Vbi poſt 17. menſes ceſſit è vita. Quem miraculis clarum Clemens V. Pont. Max. Auenione 5. Non. Maij An. ſal. 1319. SS. numero adſcripſit. Corpus primum ex Cœleſtinorum monaſterio Ferentinum delatum eſt: Inde clam ſublatam Aquilam deductum fuit. vbi An. ſal. 1520. die 11. & 12. Iunij, pontificali habitu indutus, valdeque refulgens ſupra templum S. Mariæ, in quo corpus aſſeruatur, cum horæ veſpertinæ decantarentur, apparuiſſe, vtbique benedixiſſe traditur. *Ex eius vita à Paulo Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. par. 2. relata.*

ANNOTATIO.

Miracula narrantur innumera S. Petri Cœleſtino.

V*Itam multis Petrus de Aliaco Card. ſcripſit à Sur. tom. 3. relatam, quamque Paul. Reg. prolixius proſequitur: in qua miracula innumera continentur, cæcos enim plures, & mutos, & corpore vitiatos, ac varijs morbis inſanabilibus laborantes, obſeſſosque a Dæmonibus curaſſe, & occulta diuinaſſe traditur.*

DE S. THEODORO EPISCOPO LVCENSI III.

THeodorus III. Epiſcopus Lucenſis, (quem ex Turringhellorum familia progenitum ferunt) ad eam dignitatem ob eximias eius virtutes

euectus fuit. Is factus Epiſcopus aduerſus Arianam perfidiam, quæ Italiam peruagabat, ſtrenuè certauit, ab eaque peſte commiſſum ſibi gregem incolumẽ ſeruauit. Cum verò diu Eccleſiæ ſuæ ſanctiſſimè præfuiſſet, meritis cumulatus ad cæleſtem patriam 6. Idus Auguſti euolauit. Cuius corpus poſtea in ædem S.Paulini hac die, qua eius feſtiuitas celebratur, traſlatum fuit. *Ex monum. Eccleſ. Lucen.*

ANNOTATIO.

Quod S.Theodorus III. Epiſcopus Lucæ fuerit dubitationem habet, cum primus S. Paulinus à S. Petro Apoſt. ordinatus fuerit: niſi quis velit diu Eccleſiam Lucen. Paſtore caruiſſe, quod & alijs vrbibus accidiſſe legimus.

DE B. SYBILLINA VIRGINE PAPIENSI Ord. Præd.

Sibyllina virgo Papiæ nata ex Biſcoſſa familia anno ætatis 11. lumine oculorum orbata, inter ſorores, quæ de Pœnitentia dicebantur, ordinis S.Dominici, triennio non ſine magno patientiæ, & pietatis exemplo vixit cum autem quadam die feruentiùs oraret, vt viſum reciperet, quo victum poſſet manibus operando comparare, viſa eſt ſibi à recluſorio ad eccleſiam Cathedralem à S.Dominico trahi (à quo opem aſſiduis precibus implorabat) ab eoque quædam horrenda primùm, deinde iucunda, ſplendidaque, ac mero odore redolentia palatia ſibi oſtendi. Caduca itaque aſpicere non curans recluſorium annos 15. nata ingreditur: ex quo bis tantùm egreſſa fuiſſe legitur. In eo prioribus, 7. annis eam pœnitentiam egit, quam quis magis admirari, quã imitari queat, Corpus ſuum vigilijs, orationibus, ieiunijs, lacrymis, verberibus quo ad ſanguis effflueret, affligebat. hyeme ignem nunquam adhibuit, eiſdem tamen quibus æſtate, veſtibus induta, lectus illi tabula lignea breuis, & anguſta; in qua breuiſſimo ſomno feſſa membra recrearet. Cumque immenſis doloribus afficeretur corporis, animo tamẽ ex meditationibus, & ſeruorum Dei colloquijs magnam capiebat voluptatem. Claruit, & ſpiritu prophetico, cum plura arcana, & futura aperierit. Denique anno recluſionis 64. ætatis 80. Migrauit ad ſponſum 14. Kal. Aprilis An. ſal. 1367. In æde S.Thomæ quæ eſt Ord. Præd. ſepulta, miraculis fulgens. *Ex antiqua tab. eiuſd. eccl. in qua vita compendio deſcripta eſt.*

Oculorum lumine orbata.

Viſio B. Sibyl.

Mira Sibyllinæ pœnitentia.

Claret ſpiritu prophetico.

ANNOTATIO.

Vitam fuſius vulgato idiomate edidit F. Donatus Lagus Ord. Præd. Papiæ an. D. 1599. in qua eius miracula enarrantur.

Maij die 20.

DE S. BASILLA VIRGINE, ET MARTYRE ROM.

Baſilla nobiliſſima virgo Rom. à teneris in fide Chriſti erudita ab Heleno patruo eiuſdem, & Eugeniæ virginis ſuaſu virginitatem Deo vouit, licet à ſuis Pompeio viro clariſſimo in matrimonium deſponſa fuiſſet. Dum itaque Eugeniæ conſuetudine per litteras. & per internuncios Protum, & Hyacintum frueretur, atque à Sancto Cornelio Papa aqua ſalutari regenerata

fuiſſet, Pōpeius ſponſus certiora ſerua Baſillæ factus, remque vt erat ſuſpicatus, vbi à Baſilla (quam neque alloqui potuit) ſe Chriſto deſponſam non poſſe in alicuius nuptias conſentire reſponſum accepit, furens rem ad Galienū Imp. defert, Eugeniam virginem, quę vnà cum Proto, & Hyacintho falſis eunuchis, virgines à cultu Deorum, & à nuptijs aueterret accuſans. Quare Imp. Eugeniam, & eunuchos comprehendi iubet, ac cuſtodiæ tradi: Baſillæ verò denunciari, vt aut ſponſum acciperet, aut gladio interiret. Quæ cùm ſe Chriſtum Regem Regum ſponſum habere reſpondiſſet, gladio tranſuerberata ad eum migrauit 13. Kal. Iunij. Via Salaria. *Ex Geſtis S. Eugeniæ virg. & mart. ac SS. Prothi, & Hyacinthi.*

ANNOTATIO.

BAbilla à Pet. in Cat. lib. 5. c. 23. pro Baſilla ſcribitur. Vbi & illud narratur Baſillam quòd eſſet ex genere Impp. haud tentam fuiſſe, neque publicè auditam, ſed priuatè domi ſua decollatam.

DE S. THEODORO EPISCOPO PAPIENSI XXIV.

THeodorus ex præpoſito Eccleſiæ S. Agnetis (quæ poſtea de S. huius Epiſcopi nomine dicta eſt) B. Petro Epiſcopo vita functo Zacharia I. Pontifice Max. ob eius præclaras animi dotes ſubrogatur. Erat is corpore quidem exiguus, at animo maximus, & inuictus: qui populum ita crebris hortationibus inſtituit, vt, & diuina mandata ſeruaret, & Arianam peſtem, quæ in Italia repullulare videbatur à ſe longè depelleret. Multis claruiſſe miraculis fertur, in quibus illud in primis narratur, quòd cum Rex Galliarum vrbem Ticinenſem obſideret, & S. Epiſcopus mœnia circumueniens oratione, & ſigno crucis illam ab hoſtibus defenderet, nepoſq. Regis illum cōſpicatus iacta in eum ſagitta interimere conatus fuiſſet, illa in ſagittariū diuinitùs retorta eum vita priuauit. Quem S. Theodorus ad Regis qui ſe obſidionē ſoluturū promiſerat preces ad vitā reuocauit. Cum verò Rex promiſſis non ſtaret, tanta ius imbrium de cœlo ruere cœpit, vt Papia cum exercitu diſcedere, & tranſalpes abire cogeretur. His, alijſque præclare geſtis, cum annis 14. Eccleſiæ ſumma cum laude, & vtilitate præfuiſſet, de obitu à SS. Syto, & Inuentio in ſomnis præmonitus, ac clerum, & populum, quibus viſionem aperuit, ad pietatem, mutuamque beneuolētiam ſeruandam hortatus 15. Kal. Iunij migrauit è vita. Stephano II. Pont. Max. in prædicta S. Agnetis eccleſia conditus. *Ex Antonio M. Spelta lib. de vit. Epp. Papienſ. poſt Iacobum Guallam, & Steph. Breuent.*

Theodorus ſigno crucis Papiam ab hoſtibus obſeſſam liberat.

Sagitta in ſagittarium retorta.

ANNOTATIO.

Guallæ ſententia haud probatur.

QVod Gualla, & Breuent. in huius S. Epiſcopi vita aiunt Karolum Magnum Papiam S. Theodoro Epiſcopo obſediſſe, cùm ab Hiſtoria qua illum ſemel hanc vrbem obſediſſe, & cepiſſe Deſiderio ſuperato narrat, tum à temporum ſupputatione diſcrepat. Cùm S. Theodorus Epiſcopatum Luitprando Rege inierit, illumque anno 14. tenuerit, vt à Spelta ritè oſtenditur; licet ipſe Theodorum mortuum ſub Conſtantino V. Imp. referat, qui multò ante deceſſerat: Imperabat autem Conſtantinus VI. cognomento Copronymus.

Gu-

Gulielmus Epiſc. Papien. LXV. ſic de S.Theodoro, & Hieronymo ſcripſit.

, *Theodorum in acie*
, *Cum ſanctis Pontificibus*.
, *Hieronymus vas gratiæ*
, *Cum maximis ſpiritibus*.

DE S. ANASTASIO EPISCOPO BRIXIENSI.

ANaſtaſius Epiſcopus Brixienſis XXV. S. Paterio ſubrogatur. Is Eccleſia Brixiana optimè conſtituta in Africam proficiſcitur, vbi multos ad Chriſtianam, & Catholicam fidem prædicatione, & miraculis reduxiſſe fertur. Peragrata autem magna Africæ minoris parte, rebusque in ea diuinè geſtis ab Eccleſiam ſuam rediit: in qua circa Gregorij Magni Papæ tempora, ſiue paulo antequam is ad Pontificatum aſſumeretur, multis cumulatus meritis ex hac vita S. Dominico ſibi ſuccedente migrauit 13. Kal. Iunij. Cuius corpus in baſilica Cathedrali conditum eſt. *Ex Pet. Galeſ. in Martyrol. Capreolo in Annalib. & Monum. Eccl. Brixien.*

ANNOTATIO.

TEmporum ſupputationi valde repugnare videtur, quod Capreolus, & Galeſin. S. Anaſtaſium circa An. ſal. 400. vixiſſe tradunt, cum illi ſucceſſerit S. Dominicus, qui ſub S.Greg. Magno Papa vixit.

DE S. BERNARDINO SENENSI ORD. MIN.
Aquilæ Protectore.

BErnardinus Senis honeſto loco natus à puero ſanctitatis ſpecimen dedit. nã ſibi alimenta, quæ pauperibus daret, ſubtrahebat; ſicque à vaniloquijs abhorrebat, vt ſodales adoleſcentes de rebus minus honeſtis loquentes, Bernardino accedente conticeſcerent. Liberalibus diſciplinis excultus ſacros Canones didicit, ſacræque ſcripturæ operam dedit. Annum natus 17. Religioſæ vitæ cupidus primum in Diſciplinatorum B.M. confraternitate adſcribitur: quo tempore terribili peſte Italia afflicta, innumeri ex omni parte Romam peregrinantes Senis à dicta cõfraternitate excipiebantur, multis ibi: ex contagio quotidie decedentibus; quibus Bernardinus diu noctuque peruigilans ſumma cum charitate haud morbidorum plagas horreſcens miniſtrabat. Ipſe cum ceſſaſſet peſtis, domi ægrotans ad arctiorem viuendi normam aſpirare cœpit, ac cœleſti quadam viſione ad S.Franciſci Aſſiſinatis Inſtitutum pertrahitur An. ſal. 1401. ætatis verò 22. Indutus itaque habitum Minorum cum ad excipiendam eleemoſynam exiret, accidit, vt matrona quædam Senenſis oculos in eũ defigeret, amoreque impudico exardens, illum quaſi eleemoſynam datura intra domum accerſit, amoreque detecto, vt ſibi conſentiat orat, ſin minus contra eum ſe vocem emiſſuram, quod ſibi vim afferret. Bernardinus ad orationem confugiẽs, eo remedio vſus eſt, vt mulierem ſponte nudatam flagello, quod occultè gerebat, tandiu cæderet, quoad ab illa tentatio carnis euaneſceret. Factus Sacerdos munus prædicationis aggreditur, cumque iam admirabilis euaſiſſet, creatus Miniſter Terræ Sanctæ, vt vocant, Ciſmontanis monaſterijs præficitur, ex

Caſtitas Bernardini.

quibus 300. amplius reformauit. Quo tempore etiam pontificia legatione perfunctus maiorem nominis celebritatem adeptus eſt. Erat in concionando adeò efficax, vt in quadam ciuitate taxillos, foliaque luſoria omnia comburi perſuaſerit. Qua de re faber indignatus de Bernardino obloquebatur, Qui ad fabrum accedens, rogauit an aliud ſciret opificium, illoque negante, Bernardinus circino circulum cum ſole deſcripſit, & in medio ſolis nomen Ieſu: quod faber imitatus, ex paupere diues factus eſt. Id in cauſa eſt, cur Bernardinus ſolem in manibus geſtans cum nomine Ieſu pingatur: cum enim Romæ inter cóncionandum multa de hoc nomine dixiſſet, ac à nonnullis haud intelligentibus hæreſeos inſimularetur, poſtera die, ſupra caput concionantis nomen Ieſu, quale ab eo in medio ſolis depictum fuerat, mirè coruſcans viſum ferunt. Erat in reprehendēdo vehemens, qua in re Mediolani apud Ducem grauiter, mortem niſi eam dicendi libertatem remitteret, minitantem offendit. Sed Bernardinus Ducem animo infracto adiens in magna hominum frequentia horrendo verborum profluuio ita perfregit, vt ne verbis quidem repugnare auſus fuerit. Cū verò Dux vinum præcipuum, & poculum aureis nummis plenum Dei viro dono miſiſſet, idque eo recuſante non ſemel feciſſet. Bernardinus dona ferentem ſecum ad carcerem, in quo ære alieno obſtricti detinebantur, duxit, atque ex ea pecunia omnes, duobus exceptis, liberauit, duobus etiam paulò poſt eductis. Cum itaque fama eius ſanctitatis peruolaret, à tribus ciuitatibus hoc eſt, Senenſi, Ferrarienſi, & Vrbinati Epiſcopus depoſcitur, quem honorem animarum lucris intentus recuſauit. Nam cum mitram capiti eius Eugenius IV. Pont. Max. proprijs manibus impoſuiſſet, illam cum gratiarum actione deponens, ne à procuranda proximi ſalute huiuſcemodi compedibus vinciretur, orauit. Cum Romam iterum concionaturus, proficiſceretur, claudum liberationem implorantem in via interrogauit, *Credis me tibi poſſe in nomine Chriſti ſanitatem reddere?* & dicentem *Credo*, ſtatim porrecta manu à terra incolumem ſubleuauit. Multa præterea in Apuliam iturus miracula per viam edidit. Sed morbo apud Aquilam correptus anno ætatis 63. 13. Kal. Iunij migrauit in cœlum: ſurdo aqua, qua corpus ſuum, ablutum fuerat, auditum recipiente, ac iuuene defuncto, ad vitam reuocato. Quem alijs miraculis illuſtrem Nicolaus V. Pont. Max. eiuſdem ord. An. D. 1451. 14. Kal. Iunij SS. numero adſcripſit. *Ex vita quam Sur. tom. 3. & Paul. Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. par. 2. referunt.*

Cur Bernardinus ſolem in manibus gerat.

De nomine Ieſu.

Mitram capiti ab Eug. IV. impoſitam ſumma præ charitate reſpicit.

Claudus ſanatur.

ANNOTATIO.

Tanta per Italiam erga ſanctiſſ. hunc virum deuotio eſt, vt non modò Senis, & Aquila vbi ſumma celebritate colitur. Sed etiam Verona, Patauij, Piſis, Luca, Aretij, Peruſia, Beneuenti, Ferraria, Vincentia, Beluni, Mutina, Fauentia, Eugubij, & alibi natalis illius celebretur.

Epitaphium S. Bernardini Senen. ex Mapheo Vegio, qui vitam eius ſcripſit.

„ *Hic Bernardinus Aquilana conditus vrbe eſt.*
„ *Suſcipiuntque Senæ pignoris oſſa ſui.*
„ *Franciſci ille crucem, paupertatemque ſecutus;*
„ *Nunc melius Cœli regna opulenta tenet.*
„ *Errantis populi monitor, qui maximus olim*
„ *Doctrinis potuit quemque monere ſuis.*
„ *Nunc quoque ſignorum mira virtute ſuorum*
„ *Segnius haud noſtris contulit ille bonis.*

Et

„ *Et qui languentes animas curare ſolebat*
„ *Nunc etiam medica corpora curat ope.*

DE S. PETRO PARENTINO MART. VRBEVETERI.

PEtrus ex familia Parentina Romæ natus,& enutritus. Cum Vrbeueteri Manichæorum hæreſi infecta, Catholici à Pontifice Rom.Gubernatorem,qui huic morbo mederetur,expoſtulaſſent, ad eam vrbem regendam An. D. 1199. mittitur. Qui ab Vrbeuetanis exceptus,re cum Epiſcopo communicata, terminum Hæreticis,in quo ad Eccleſiæ vnitatem,& gremium redirent,ſtatuit: quo elapſo contumaces diuerſo pœnarum genere multauit, Romam paſchalem ſolemnitatem cum ſuis celebraturus profectus, atque ab Innocentio III. Pont. Max. (qui tunc Eccleſiæ præerat) interrogatus,quomodo cum Hæreticis ageretur,ſe graue illorum in ſe odium concitaſſe reſpondit.Confirmatus autem à Pontifice, ne eos timeret,qui occidunt corpus, animam verò non poſſunt occidere,illo redijt;vbi paulò poſt ab Hæreticis facta in eum conſpiratione, noctu per fraudem captus,dum cubitum iret,& extra vrbem ductus, cum nollet edicta in eos retractare,neque fideiuſſoriam cautionem,quod nō eos læderet,præſtare,ab eis immaniſſimè cæditur. Qua in re mirabile quiddam contigit. Nam cum interfectores corpus martyri in puteum,proijcere vellent,numquam illud è terra leuare,neque putei os aperire potuere. Memoriæ quoque proditum eſt, nucem infrugiferam,iuxta quam corpus Petri relictum fuerat, eo anno bis fructus protuliſſe. Corpus intra vrbem delatum non ſine bonorum omnium lacrymis ſepulturæ traditum eſt,multis ſubſecutis miraculis, maximè in ijs,qui inſanabili morbo laborabant, interfectoribusque diuerſo mortis genere,breui,miſerèque conſumptis. *Ex Antiquo Cod. Pergameno Eccleſ. Vrbeuetana.*

Corpus S. Petri in puteũ proijci nequit.

ANNOTATIO.

ET ſi inter SS. nondum, quod ſciatur, repoſitus eſt: ab Eccleſia tamen Vrbeuetana natalis illius duplici ritu, vt ex Tab. eiuſd. apparet,celebrari conſueuit.

DE S. GVIDO CONFESSORE APVD PISAS.

GVidus,ſiue Guido ex nobiliſſima Gheradeſca familia Comes Donoratici (quod caſtrum Piſanæ diœceſis eſt) ibi abiecta rerum humanarum cura vitam ſolitariam,circa annum ſal. 1090. in orationibus,ieiunijs, vigilijs, pijsq; meditationibus elegit.In primis autem pauperum ſubleuationibus operam dedit,antequam ſe recluderet,cum diu vſque ad extremam ſenectam in huiuſmodi exercitationibus verſatus eſſet. 13.Kal.Iunij An. D. 1099. vitam hanc mortalem cum perenni commutauit: quo migrante campanas caſtri nullo pulſante ſonaſſe ferunt. Illum Calliſtus III.Pontifex Max.An.D.1403. ſanctum appellauit,ac Archiepiſcopo Piſano corpus ex caſtaueto caſtro ad ciuitatem transferendi poteſtatem fecit;vbi in cathedrali eccleſia conditum aſſeruatur. *Ex monum. Eccleſ. Piſanæ, quæ Syluan. Ratius lib. de SS. Hetruriæ refert.*

ANNOTATIO.

ACta propria S. Guidonis iniuria temporum deſiderantur: Quæ autem dicta ſunt potius traditione,quam ex vetere aliquo ſcripto paucis exceptis habentur.

Maij die 21.

DE S. HOSPITIO CONFESSORE NICIENSI.

HOſpicius apud Niciam vrbem in Italiæ Galliæque confinio recluſus catenis ferreis conſtrictus, cilicio indutus, vitam ſatis auſteram pane, & paucis, dactylis contentus egit, per Quadrageſimam ſolis herbarum radicibus, vt olim eremitæ in Ægypto, veſcens. Multis autem miraculis enituit, prophetico etiam ſpiritu clarus. Nam Longobardorum aduentum, cum vitam ciues licentioſius agerent, prædixit, fugam conſulens. Cumque gens illa furibunda aduenifſet, ferroque, & igne omnia vaſtaret, aditumque, vbi vir Dei recluſus erat non inueniret, duo, tecto ſublato, illum catenis cinctum conſpicati maleficũ eſſe; quid mali feciſſet interrogant: quibus ille ſe homicidam, omniſque criminis reum eſſe dixit. Tunc vnus gladium educens, vt caput illi amputaret dexteram extenſam ſibi ſic obrigere ſenſit, vt nec illam contrahere poſſet, donec S. vir ſigno crucis brachium ſanitati reſtituit. Cum poſthæc multi à Dæmonibus vexati ad eum deferrentur, omnes eis manus imponens, ſanabat, & virum Andegauenſem, qui ex morbo linguæ, & aurium officium amiſerat, protinus ſanũ efficit, & cæcum natum oleo benedicto iniunctum poſt orationes, & ieiunia, viſu collato mirabiliter illuſtrauit. qua benedictione vnam, & alteram mulierẽ ab immundi ſpiritus vexatione liberauit. Cum autem dies mortis ſibi inſtaret, ab Epiſcopo Nicienſi ad ſe accerſito ſepeliri poſtulauit. Depoſitis itaque catenis, quibus cinctus erat, & corpore, quod vermibus vndique ſcatentibus intollerabili cruciatu afficiebatur, humi proſtratus vi lacrymarum profuſa, manibuſque ad Cœlum extenſis ſpiritum Deo 12. Kal. Iunij reddidit. *Ex Sur. tom. 3. qui ex Greg. Turon. lib. 6. c. 6. & 7. Hiſt. Franc. accepit. De eodem Pet. in Cat. lib. 5. c. 27. vbi pro Nicia Nuceriam habet.*

Interfectoris brachium diuinitus immobile redditur.

Hoſpitius miraculorum patrator inſignis.

Cæcus natus lucẽ aſpicit.

ANNOTATIO.

Q*Vamuis tamen, quo S. Hoſpitius vixit, minime expreſſum in eius vita legatur: Illud tamen intelligi poteſt, ex tempore, quo Longobardi Italiam inuadentes, eam occuparant.*

DE S. CONSTANTINO CONFESSORE APVD BOVENSIS.

COnſtantinus, qui Bouæ, (vrbe vlterioris Calabriæ inter Hieracium, & Rhegium ſita in ora maritima) hac die colitur, ille Magnus Conſtantinus Imp. Helenæ filius fuit. Quem Græci eadem die vnà cum Helena matre præcipua celebritate vti apud nos feſta ab vniuerſali eccleſia præcepta, venerantur. Bouæ verò Feſtiuitas ob eius reliquias, quæ ibi habentur, ſicuti accepimus, agitur. *Ex Cron. Calabria.*

ANNOTATIO.

N*Onnulli hunc Conſtantinum, qui Boua colitur, Bouenſem ciuem fuiſſe putant. Quod an ita ſit, ipſi viderint Bouenſes.*

Maij die 22.

DE SS. FAVSTINO, TIMOTHEO, ET VENVSTO martyribus Romæ.

FAuſtinus, Timotheus, & Venuſtus Romæ, vt habent Martyrologia antiqua, martyrium propter Chriſtum ſubierunt 11. Kal. Iunij. Cœtera hoc eſt,

eſt, ſub quo Imp. & quo mortis genere, prorſus ignorantur. *Ex Beda, Adone, & alijs Martyrologiorum Scriptorib.*

ANNOTATIO.

Horum meminit Beda, Molan. & Pet. Galeſ. in ſuis Martyrol. ſed nemo ipſorum paſſionem refert.

DE S. IOATHA MARTYRE PATRONO BELVNENSI.

IOathas genere Pentapolitanus apud Dadium Iudicem Roma in Pētapolim à Maximiano Imp. vt Chriſtianos puniret miſſum accuſatus, & interrogatus liberè ſe Chriſtianum eſſe, nec velle Deos (*qui oculos habent, & non vident, aures habent, & non audiunt; os habent, & non loquuntur, manus habent, & non palpant, pedes habent, & non ambulant, Qui ſunt opera hominum, & in ore ipſorum non eſt ſpiritus*) venerari reſpondit. Quibus verbis iratus iudex os eius lapidibus, tundi, ipſumque fuſtibus cæſum, & vinctum in carcerem trudi iubet, rotamq; interim acutiſſimis gladijs quibus corpus martyris crudeliter dilaceraretur, expediri. Poſtera luce Ioathas, qui ea nocte agonem ſuum Deo precibus commendarat, eductus, cùm in ſententia non colendi Deos perſiſteret, iuſſu impij iudicis alligatur, rotaque tandiu circunducitur, donec S. martyr corpore perfracto, vbi clamans ad dixiſſet. *Suſcipe Domine animam meam*, ſpiritum exhalaret. Cuius oſſa ne à Chriſtianis inuenta ſepelirentur, iubente iudice in locum occultum proiecta ſunt, Verum B. Theodorus Epiſcopus, cum Eudoclito Diacono, iunctis bobus duobus plauſtro, eoque inſidens (cum in Dei nomine bobus præcepiſſet, vt ſe ad locum vbi martyris reliquiæ latebant perducerent) eò peruenit: collectasq; reliquias reuerenter plauſtro impoſuit. Sed boues ad Adrianam villam cum immobiles conſtitiſſet, S. Epiſcopus ibidem S. martyris reliquias condidit, quo in loco poſtea eccleſia conſtructa fuit; cum multa Deus mirabilia operaretur. Quibus reliquijs Belunum mirabiliter delatis; Belunenſes S. Ioatham in patronum habere, & venerari cœpere. *Ex lectionibus antiq. in feſto eius ab Eccleſia Belunenſi recitari conſuetis.*

Crudele rotæ martyriũ.

ANNOTATIO.

QVo tempore, & quomodo ex Cyrene Belunum reliquiæ S. Ioatha tranſlatæ fuerint, lectiones memoratæ non docent.

DE S. IVLIA VIRGINE, ET MARTYRE in Corſita Inſula

IVlia virgo Carthaginenſis vrbe à Vuandalis capta, cuidam mercatori Palæſtino venditur; cui illa fideliter ac ſedulò ſeruiens, ieiunijs, & orationibus Deo quoties per occupationes liceret diſeruiebat. Accidit autem, vt Dominus in Galliam nauigaturus, naui, in qua & Iulia erat, Corſicæ littora appelleret. Cumque nautæ ad ſacra Dijs facienda vnà cum Inſulanis naui deſcendiſſent, ſola virgo quòd Chriſtiana eſſet remanſit, quod Felix quidam Tribunus, animaduertens, vt illam ad ſacrificia compelleret, ab Euſebio (id nomen erat domino Iuliæ) ſibi vendi, vel cum quatuor captiuis commutari poſtulauit: quo recuſante quod illam chariſſimam haberet, is domino ebrio facto, & dormiente nauim ingreſſus virginem rapuit, ac nolentem Dijs immolare alapis

cæſam,

cæſam,& crinibus ſuſpenſam dirè flagellatam, demum cruci affigunt. 11. Kal. Iunij. Cuius corpus a monachis, qui in Gorgonia Inſula habitabant diuiuitus admonitis nam ſublatum in ea inſula conditum fuit. Donec Deſiderij Regis Longobardorum vxor illud Brixiam aſportandũ, illique ſacram ædem extruendam curauit. *Ex Petr. in Cat. lib. 5. c. 29.*

Iulia cruci affigitur.

ANNOTATIO.

IVlia virgo maximam habet in Corſica venerationem; licet corpus ibi non ſit, ſicuti & S. Reſtituta virg. & mart. ibidem memoria celebris eſt, quamuis corpus aliò translatum fuerit. Paſſa eſt autem apud Bonifacium opp. Corſicæ è Sardinia regione.

DE S. AVRELIANO MARTYRE PAPIÆ.

AVrelianus Romæ Decio Imp. cum magnam hominum turbam Idolis immolantem cernens zelo correptus exclamare cœpit, *O cæci, cur Dijs lapideis, ſurdis, & mutis, quibus vos longè meliores eſtis immolatis?* Qui Hila Præfecto iubente captus cum Maximo filio puero à ſe in chriſtiana religione educato ſtatim ad Idola colenda trahitur, cumque id facere recuſaret, diceretque *Chriſtum ſolum verum, & immortalem Deum adoro.* Deumque vt virtutem ſuam in Idola manifeſtaret, deprecatus eſſet, illa illicò mirabiliter in alium locum delata ſurſum deorſumque cõuerſa ſunt, Hilasque Præfectus ita immobilis effectus eſt, vt nulla vi loco dimoueri poſſet, qui Aureliano pollicitus ſe in Chriſtum crediturum ſi ſuis precibus abire poſſet, vbi voti campos factus eſt beneficij immemor ditos martyri cruciatus minatur, niſi Deos in locum ſuum reſtituat. Qui reſpondit. *Si Dij te, vt dicis iuuarunt, cur non poſſint in locum priſtinum redire?* Miſſus ad Imp. cuius filia à dæmone obſeſſa clamabat non poſſe ab alio, quam ab Aureliano Dei ſeruo curari, illam in Chriſti nomine dæmone expulſo liberauit (populo exclamante *Verus, & magnus eſt Deus Aureliani*) Quæ in Chriſtũ credidit: Decius autem, qui ſe in Chriſtum crediturum promiſerat, ſi filiam liberaſſet, id magicis artibus, tribuens, Aurelianum ad Deorum templo duci, imperat, vt illos veneraretur: quorum Idola à martyre tacta ſubito corruentia, contrita ſunt. Quare Decius ira inflammatus linguam martyri præſcindi iubet, qui cum adhuc expeditè, vt ante loqueretur, ductus ad Capitolium ibi cum Maximo filio 4. Non. Februarij decollatus eſt. Cuius corpus Ticinum translatum in monaſterio Senatoris conditum eſt. *Ex Iacobo Gualla lib. 3. ſanctuarij c. 9.*

Vox infracti animi Aureliani.

Obſeſſa liberatur.

ANNOTATIO.

PEt. Galeſ. in ſuo Martyrol. die 2. Feb. vbi de hoc mart. agit, illum Lauretianum appellat: cuius corpus in cœmeterio Calliſti ſepultum Papiam translatum ait. Papiæ autem non natalis dies, ſed transl. recolitur. Licet autem in Tab. Eccl. Papien. Epiſcopus nominetur, haud tamen Epiſcopus fuit, vt acta ipſa teſtantur.

DE S. MARCIANO EPISCOPO RAVENNATE.

Vide infra in calce huius diei.

DE S. LVPICINO EPISCOPO VERONENSI.

LVpicinus Epiſcopus Veronenſis 17. Eccleſiam Veronenſem inter SS. Dimidrianum præceſſo..m, & Lucillum ſucceſſorem ſanctiſſimè rexit. Hunc

ferunt

ferunt, vt in antiquis monumentis M.S. habetur, virum optimum, & ſanctiſſimum fuiſſe. Qui vita defunctus 11. Kal. Iunij in templo S. Zenonis, vbi etiam num quieſcit, conditus eſt in ara ſibi, Sancto Lucillo ſucceſſori, & Creſcentiano martyri extructa. *Ex libro SS. Veronenſ. Auguſtini Valerij Epiſcopi, & Card.*

ANNOTATIO.

HVius S. Epiſcopi reliquiæ etiam in eccleſia S. Mariæ cognomento antiquæ, & in Eccl. SS. Apoſtolorum habentur.

DE S. EVSEBIO EPISCOPO COMENSI VII.

EVſebius apud Nouo Comũ natus in Vico (qui modò Burgum Vici adhuc dicitur vrbi coniũctus, in diſciplinisque, & pietate educatus, ita in ijs profecit, vt cum S. Exuperantius Epiſcopus Comenſis ex hac vita migraſſet, illi ſubrogatus fuerit. Qui cum aliquot annos Eccleſiæ ſuæ ſumma cum laude præfuiſſet, onuſtus meritis 11. Kal. Iunij hic corpore relicto euolauit in Cœlum, in baſilica SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli ſepultus. *Ex monum. Eccl. Comen. & ex lib. Bened. Iouij de Epp. Comenſib.*

ANNOTATIO.

QVa vixerit tempeſtate haud legimus, ſed cum III. Epiſcopus poſt S. Abundiũ, qui ſub Leone I. Papa floruit, fuiſſe aſſeratur, illum circa An. D. 500. vixiſſe conijcimus.

DE SS. EPISCOPIS, ET MARTYRIBVS CASTO, ET Caſſio Capuæ. Vide die 7. Nouembris.

DE S. FVLGENTIO EPISCOPO VTRICVLANO.

SAnctus Fulgentius Epiſcopus Vtriculanus, Totilæ Gothorum Regi (cui infenſus erat) cum exercitu accedenti, xenia, vt ſæuitiam illius mitigaret, per clericos ſuos miſit, quæ Rex barbarus deſpexit, ac S. Epiſcopum ad ſe adduci iuſſit, milites itaque captum Epiſcopum in ſolo ſole nimio æſtuante deſignato circulo, extra quem pedem non efferret, conſtituunt; quo facto tanta vis imbrium ſubito deſcendit, vt & milites pluuiæ vehementiam non ferentes inde aufugere coacti tecta peterent, terraque omnis per circuitum aqua exundante operiretur, ea excepta in qua vir S. detinebatur, cum intra eum circulum ne gutta quidem pluuiæ decidiſſet. Quod vbi Regi nunciatum fuiſſet, mens eius efferа in manſuetudinem, & reuerentiam erga S. Epiſcopum conuerſa eſt. Hæc ex libro Dialog. S. Gregorij Papæ. Ex alijs autem quæ ſequuntur: cum Totilas Vtriculum veniſſet, ac iniquorum inſtigatione S. Epiſcopum cædi, ac ante currum ſuum vinctum duci præcepiſſet, illum milites quòd à prædicatione nõ deſiſteret, in foueam proijcientes viuum ſepeliunt. At globo lucis, ex quo vox Fulgentij orantis, & alterius illum conſolantis audita eſt, conſpecto, Rex, & adſtantes viri ſanctitatem admirati, factique pœnitentes ipſum ad ſepulturam comitati ſunt. *Ex monum. Eccl. Vtriculanæ.*

S. Fulgentiũ aqua pertingere non audit.

ANNOTATIO.

SI ita res ſe habet, pro martyre ergo, non pro Confeſſore ab Eccleſia Vtriculana S. Fulgentius Epiſcopus colendus eſt.

DE

DE S. HATTONE EPISCOPO PISTORIENSI.

HAtto, qui & Hattus, & Actus dicitur, natione Hiſpanus, & patria Pacenſis, litteris, & moribus excultus in Italiã venit, vt loca S. inuiſeret, circa An. ſal. 1115. captusque Vallis vmbroſianæ religionis, quæ ſanctitate florebat, amore, fit monachus, & poſt quinquennium Abbas; nec multo poſt, Generalis octauo loco electus *S.* Bernardo, qui Parmenſis Epiſcopus, & Cardinalis creatus fuerat, ſubrogatur. Quo in munere, & alios ad imitationem ſui prouocabat, & ordinem nouis monaſterijs auctum propagauit. Fama autem ſanctitatis illius vbique diffuſa, à Piſtorienſibus Epiſcopus inſtantiſſimè Innocentio II. Pont. Max. depoſcitur. An. D. 1134. Qui factus Epiſcopus (licet inuitus) vitæ tamen monaſticæ obſeruantiam haud intermiſit, à Didaco Archiepiſcopo Compoſtellano opera Rainerij Piſtorienſis diaconi eius eccleſiæ nodum vnum colli S. Iacobi Apoſtoli (quem propterea Piſtörienſes vti protectorem ſuum venerantur) obtinuit. Diuino cultui addictus horis & nocturnis intererat. Ægrotos frequens viſebat. Afflictos, viduas, pupillos, & pauperes non ſolùm verbo, ſed & opere fouebat. Cum annos 20 Eccleſiam Piſtorienſem ſanctè laudabiliterque rexiſſet, quo tempore S. Bernardus Abbas Clarauallenſis defunctus eſt, & ipſe hinc in Cœlos migrauit. Cuius corpus cum annos 184. latuiſſet, integrum, incorruptumque, & ſuauem mittens odorem repertum in ædem S. Iacobi translatum eſt miraculis aliquot ſubſecutis. De quo Clemens VIII. Pont. Max. ordini Vallis vmbroſæ, vt Piſtorienſi ciuitati, vt officium illius duplex recitare valeant indulſit An. 1605. *Ex vita Florentia Typis excuſa, & ex Vita Generalium Vallis vmb. lib. 2.*

ANNOTATIO.

EXtat Piſtorij in Archiuio Eccleſ. S. Iacobi publicum, vt vocant inſtrumentum, in quo B. Hatto manu propria ſubſcriptus eſt; ſeque Pacenſem nominat.

De eo apud Vallumbroſtanas agitur die 21. Iunij, qui dies depoſitionis eſſe videtur; hic verò translat.

DE S. IOANNE ABBATE PARMENSI.

IOannes Parmæ Ioanne patre, & Euphroſyna matre nobilibus parentibus natus, ſeu potius ex matris defunctæ vtero extractus, à puero litteris humanioribus, deinde ſacris operam dedit. Adoleſcens à Sigifredo Epiſcopo Canonicus Parmenſis eccleſiæ creatur. Sed factus grandior ſæculi pertæſus, in Palæſtinam ſe contulit, vbi loca ſancta ſæpius non ſine lacrymis inuiſit, & habitum monaſticum S. Benedicti induit. Reuerſus in Patriam ab eodem Epiſcopo Abbas monaſterio S. Ioannis Euangeliſtæ à ſe conſtructo præficitur. Quo in officio mira humilitatis, patientiæ, manſuetudinis, & in pauperes miſericordia exempla reliquit, peregrinos, viduas, orphanos, & egenos modis omnibus iuuabat. Se ſe, in ieiunijs, vigilijs, precibus, & pijs meditationibus, cum per occupationes cœnobij licebat, aſſiduè exercens verſabatur. Cũ dies obitus inſtaret, graui morbo oppreſſus à Sanctiſſima Dei Genitrice cella cœleſti lumine illuſtrata inuiſitur: nec multo poſt Epiſcopo Sigifredo, ac monachis aſtantibus animã Deo reddidit. An. D. 976. ibidem tumulatus. Quem Gregorius VII. Pont. Max. in SS. numero ob miracula; quibus poſt mortem micuit, adſcripſiſſe fertur. *Ex ſanctuario Eccl. Parmen. An. D. 1593. edito.*

Cella ſuperno lumine illuſtrata.

A N-

ANNOTATIO.

V Ixit S. Ioannes Othone I. & II. Impp. ac Ioanne XIII. Benedicto VI. & VII. Pont.

DE S. HVMILITATE ABBATISSA ORD. VALLIS Vmbroſæ Florentiæ.

HVmilitas, prius Roxanes nominata Fauentiæ honeſto locō nata ab ineunte ætate Sanctiſſimæ Dei genitricis ſeruitio addicta ab aliarum puellarum conſuetudine abhorrebat, humili amictu induta, cum verò egregia forma prædita eſſet, à patruo, quo tempore Fridericus II. Imp. vrbem obſidebat, in matrimonium poſtulatur: quę ſe non alium ſponſum præter Chriſtum velle reſpondit. Verum patre defuncto à propinquis cuidam ciui in matrimonium datur; cui duos genuit filios, qui poſt baptiſmum ſuſceptum mortui ſunt. Cum caſtitatis ſeruandę deſiderio teneretur ſæpe virum, vt vterque religioſus fieret, orabat, qui aliquando grauiter ægrotans, vt illa monaſterium S. Perpetuæ propè Fauentiam ingrederetur, conſenſit, ipſeque in virorum monaſterium ingreſſus eſt. Humilitas itaque (ſic enim appellari voluit) anno ætatis 24. agens monialis effecta, cæteras humilitate, abſtinentia, & regulæ obſeruantia anteibat. Cum verò ſolitudinis deſiderio æſtuaret, quadam die in extaſim acta, ſe extra monaſterium apud Anemonem fluuium inuenit, & apud patruū diuerſata in cellula ab eo ſibi apud eccleſiam S. Apollinaris extructa recluſa habitauit, cuius recluſioni Abbas S. M. Criſpini ordinis Vallis vmbroſæ adfuit, tota penè ciuitate præſente. Poſt aliquot annos fama ſanctitatis peruolante, à Prælatis perſuaſa relicta ſolitudine monaſterio virginum S. Mariæ propè ciuitatem ædificato ſub eodem inſtituto Abbatiſſa præficitur, vbi etiam ſpiritu prophetico claruit. Nam & monialem, quæ præ verecundia peccatum in confeſſione reticuerat, & capellanum in peccato celebrare volentem ſecretò admonuit. Cuidam ſanguinis è naribus fluxum ſigno crucis cohibuit, cum humana remedia haud profuiſſent. Benedictione panem vnum ita auxit, vt diſtributus ſatis omnibus monialibus fuerit. Cum ardentiſſima febre menſe Auguſto laboraret, iuſſit glaciem ſibi ex puteo afferri: eaque hydria plena mirabiliter extracta eſt, ſtrumas à mulieris guture ſolo ſigno crucis abegit, plura alia in eo cœnobio edidit miracula, donec S. Ioannis Euangeliſtæ qui ſibi apparuit, iuſſu, apud Florentiam ibi monaſterio eiuſdem ordinis extructo ad regimen illius demigrauit. Vbi apud Munionem amnem (iuxta quem cœnobium conſtructum erat) puerum cuiuſdam ciuis Florentini, qui in via dum ſanandus ad ipſam deferretur, defunctus fuerat, vitæ reſtituit. Equitem Florentinum Bernardum ex Rubeis nomine, qui ad eam viſitandam venerat, vt ſaluti ſuæ conſuleret, quòd proximo Iouis die moriturus eſſet, monuit, ſicque, vt prædixerat, euenit. Denique ipſa multis pijs laboribus confecta, in die S. Luciæ febri correpta amiſſa loquela vſque ad 11. Kal. Iunij, qua die migrauit in cœlum, morbum patienter tulit, obijt An. ſal. 1310. Cuius corpus euerſo monaſterio S. Ioannis Euangeliſtæ An. 1529. die 21. Septembris in eccleſiam S. Antonij in vrbem translatum, demum in cœnobium S. Saluij An. 1554. die 14. Auguſti delatum conditum fuit. *Ex vit. SS. & Beatorum ord. Vall. Vmbr. Florentiæ edita An. D. 1582.*

Humilitas ſpiritu Prophetiæ clara.
Fluxum ſanguinis ſigno ✠ cohibet.
Panem benedictione multiplicat, Glaciem è puteo mirabiliter extrahit.
Puer defunctus exurgit.

AN-

ANNOTATIO.

NOndum SS. numero adſcripta eſt; ſanctam tamen illam auctor memorati libri appellat. Colitur Fauentia in propria eccleſ. ei cum cœnobio virginum dicato.

DE S. MARCIANO EPISCOPO RAVENNATE III.

MArcianus nobilis Rauennas à S. Apollinare, cuius diſcipulus fuit Diaconus ordinatus, cum omni virtutum genere præcelleret, poſt S. Eleocadiũ Rauennæ Epiſcopus indicio columbæ electus eſt. Hic tanto animi ardore Chriſtum prædicabat, vt Rauennates non tantùm in accepta religione confirmaret, ſed & ad calamitates quaslibet perferendas, & ad necem ipſam fortiter, pro Chriſto ſubeundam vehementer incenderet. Cum enim varijs oppugnationibus aduerſariorum impetirentur, nullis tamen ictibus frangi, deque pietatis gradu deijci potuerunt. Multis autem ſacris initiatis ipſe gloria rerum præclarè geſtarum cumulatiſſimus 11. Kal. Iunij An. à partu virginis 127. Hadriano Imp. ad cœleſtem patriam euolauit, ac in æde S. Eleocadij conditus eſt. *Ex Sur. tom. 3. qui ex primo lib. Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

HIeronym. Rub. libro citato Hiſt. Rauenn. nominis ſimilitudine, ſiue identitate deceptus ſcribit S. Marcianum Aſtam profectum in Liguriam S. Secundum in carcere viſitaſſe, ac Derthonæ martyrio coronatum fuiſſe, corpusque Rauennam reportatum: cum Marcianus, de quo in Actis S. Secundi, Epiſcopus fuerit Derthonen. cuius corpus Derthonæ adhuc aſſeruatur. Hic verò longè ab illo diuerſus in pace quieuerit, & propterea ab Eccl. Rauenn. & Confeſſor non vt martyr celebratur, & in Martyrol. Rom. vt Confeſſ. adnotatus reperitur.

Geminus Marcianus.

DE S. FVLCO CONFESSORE APVD AQVINVM.

FVlcus in Anglia natus, inde cum Grimoaldo Presbytero, & Eleutherio fratribus in Italiam peregrinatus; Romam deinde Aquinum venit: in cuius territorio, ſiue diœceſi vitam duxit ſanctitate plenam. Denique multis clarus miraculis obdormiuit in Domino 11. Kal. Iunij, cuius corpus Ceperani oppidulo Latij ad Lirim aſſeruari fertur. *Ex Martyrol. Rom. & antiqua Ceperanenſium traditione.*

ANNOTATIO.

VItam illius: quæ in Eccl. Aquinati M. S. aſſeruari traditur, nondum ab Epiſcopo Aquinate habere potuimus.

Maij die 23.

DE S. DESIDERIO EPISCOPO LINGONENSI, & martyre.

DEſiderius patria Genuenſis, & Agricola vir ſimplex, & timens Deum terram aratro exercebat apud Bauarum villam. Cum Lingonenſes Romam ad Epiſcopum depoſcendum nomine Deſiderium profecti (ab Angelo enim admoniti fuerant, vt eum Epiſcopũ ſuæ ciuitatis eligerent, cuius baculus ſiccæ

defixus diuinitus germinaret.) Eà pertranſire contigit illis vbi Deſiderius erat, qui ab eo viam ſciſcitantes cum illi nomen Deſiderij eſſe intelligerent, illiuſq; baculũ in terra fixum: donec de via responderet: ſtatim frondeſcentem cernerent, illum licet illetteratũ Epiſcopum conſecrandum curant. Qui diuinitùs inſtructus, dum munus paſtorale præclare exequitur, Vuandali in Galliam irruentes Lingones obſident, captaque ciuitate S. Epiſcopum in eccleſia pro populi ſalute orantem comprehendunt, & ad Creſcum Ducem perducunt; qui illum mori paratiſſimum ſe eſſe dicentem ſi populo parceretur, extra vrbem ductum decollari iuſſit, paſſi ſunt cum eo Vincentius Diaconus, & alij. Qua in re plura mira accidere: nam ſpeculator in vrbem reuertens capite illiſo expirauit, & porta, qua S. Epiſcopus ad ſuppliciũ exierat, ita ſponte ſaxis obſtructa eſt vt per eã ingredi, nec egredi Barbari potuerint. Liber quoque in quo S. Deſiderius preces recitare conſueuerat, ſuo ſanguine ita aſperſus fuit, vt cum eo plura folia tincta fuiſſent, characteres tamen illæſi remanerint; qui liber adhæc vſque temporalmonſtratur. Illud quodq; affirmatur, quod ſi quis ſcienter peieraſſet mox, vt eccleſiam S. Deſiderij ingreſſus erat, diuinam vltionem experiebatur in ſeipſum. *Ex Petr. in Cat. lib. 5. c. 31. & monum. Eccleſ. Genuen. Quæ tamen cenſura egent, maximè circa tempus à Petr. adnotatum. Paſſus eſt, enim An. D. 411. Innoc. Papa I. & Honor. Imp.*

Baculus diuinitùs germinat.

Spiculator capite illiſo expirat.

Porta ſaxis ſponte obſtruitur.

ANNOTATIO.

DEſiderij Epiſcopi memoria in multis Italiæ vrbibus celebris eſt Genuæ maximè, & Derthonæ. In cuius diæc. C. Nouum eſt op peramplum, & minimè obſcurum: cuius: Hic S. Epiſcopus Tutelaris eſt. Rem planè miram Neocaſtrenſes narrant territorium ipſorum quod antea filicibus refertum erat ex die qua Feſtiuitatem S. Deſiderij ab operibus ceſſantes celebrare vouerunt, illis omnino caruiſſe: cum tamen in finitimis cernantur.

DE S. EVPHEBIO EPISCOPO NEAPOLITANO.

EVphebius Neapoli natus, & educatus ob eius ſingulares virtutes ad Epiſcopalem honorem euectus nihil prætermiſit, quod ad optimi paſtoris officiũ pertinere videretur. Gregem enim ſibi creditum verbo, & exemplo paſcere ſtuduit. Ipſe verò carnem ſuam ieiunijs, alijsque macerationibus domuit, vt ex abſtinentia diutina, ſpiritus vix artus regeret. Multus erat in orationibus, & meditationibus. Cum demum ægrotans vitæ terminum ſibi adeſſe præſentiens clerum aduocari iubet, quem ad obſeruantiam diuini cultus hortatus feliciter ad æterna gaudia migrauit 10. Kal. Iunij An. ſal. 713. circiter Conſtantino I. Pont. Max. & Philippico Imp. Cuius corpus in oratorio ſuo nomini extra vrbem dicato (quod nunc Capucini Religioſi tenent) conditum fuit. Illum Neapolitani vrbis ſuæ protectorem habent, & venerantur, quod ciuitatem ingenti miraculo à Sarracenorũ depopulatione liberarit: Cum enim claſſem Chriſtianorum apud Crotonẽ ſuperaſſent, Neapolimq; adnauigantes villis, ſuburbijſq; occupatis obſiderent. Sacerdos, qui in oratorio S. Euphebij quotidie celebrare conſueuerat, in S. Epiſcopi protectione confiſus, vrbe egredi, & ad oratorium accedere, & celebrare haud dubitauit factus hoſtibus inuiſibilis cũ per eccleſiã requirentibus. Is expletis ſacris miſterijs, cũ vocẽ ſibi dicentẽ, ne hoſtes trepidaret, ſed eos baculo ſuo percuteret, audiſſet, ad vrbẽ regrediẽs, quoſcũq;

Mira de S. Euphebio narrantur.

Sarracenos obuios habent, baculo percuſſi in terram illico mortui concidebãt, ex quo tantus hoſtes terror inuaſit, vt in fugam verſi ſtatim conſcenſis nauibus abſcederent. Aliud mirum haud prætereundum narrant. Cum alienigena ab amico Neapolitano ſummam pecuniæ mutuò accepiſſet ad S. Euphebij tumulum quaſi is fideiuſſor eſſet, (ſic enim inter ſe conuenerant) nec illam ad diẽ conſtitutam, ſed neque multo tranſacto tempore redderet creditor, vxore ſua ei deriſorie dicente, vade ad S. Euphebium fideiuſſorem, ipſe nanque mutuatam pecuniam tibi reſtituet, ad S. ſepulchrum accedens illum pro pecunia ſua orauit: Qui ſequenti nocte debitori apparens grauia illi, niſi ſubito æs alienum reſtituat, minatur, cum verò is diſtantiam loci, & maris procellas cauſaretur, S. Epiſcopus, vt pecuniam cum ſcripto nomine creditoris cymbæ imponeret, marique committeret, præcepit, ſic enim fore, vt ad creditorem deferretur, prout mirabiliter factum eſt. *Ex vita apud Paul. Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. par. 2. & vita SS. Patronorum Neapolis.*

Sacerdos baculo Sarracenos interimit.

Cymba defert creditori pecuniam.

ANNOTATIO.

Hæc Acta circa tempus emendatione egere videntur. Non enim An. D. 713. Philippicus ſed Anaſtaſius imperabat: qui eo anno Philippico obcæcato, & abdicato ſucceſſerat.

DE S. ANNONE EPISCOPO VERONENSI XXXIII.

ANno Veronæ nobili genere ſatus, litteris ſacris eruditus, factus Presbyter, ob eius præcipuam doctrinam, & mores probatiſſimos, in demortui Epiſcopi locum eligitur, qui & ſi oblatam dignitatem reſpuit, multorum tamẽ precibus victus, ne diuinæ voluntati aduerſari videretur, onus paſtorale ſuſcepit, quod tanta pietate, & prudentia adminiſtrauit, vt ab omnibus pius pater haberetur. Cum verò ciuitas ob diutinam ſiccitatis plagam fame affligeretur, S. Epiſcopus vnà cũ Maria eius ſorore, aſſiduis precibus, & lacrymis fuſis flagelli tanti cauſam per viſum intellexit, vrbem ſcilicet ab ea calamitate non prius liberandam, quam SS. martyrum Firmi, & Ruſtici corpora ibi debito honore cõderentur, vbi pro nomine Chriſti martyrium fuerant paſſi. Diu igitur conquiſita, tandem S. Mariæ ſororis Annonis opera inuenta, Veronamque tranſlata ſunt. Claruit S. Epiſcopus circa An. ſal. 775. Eccleſiam SS. Teuteriæ, & Tuſcæ virginum conſecrauit, earundem corporibus in arca marmorea ab ipſo reconditis. Qui multis laboribus pro Eccleſia ſua exantlatis, denique 10. Kal. Iunij obdormiuit in Domino, in eccleſia Cathedrali tumulatus. *Ex libr. de SS. Eccl. Veronen. Aug. Valer. Epiſcopi, & Raphaelis Bagatæ Presbyteri.*

ANNOTATIO.

S. Anno S. Verecundo in Epiſcopatu ſucceſſit, quem S. Cerbonius ſubſecutus eſt. Multos annos Eccleſiam Veronen. adminiſtrauit: nam ex eiuſd. Eccl. Monum. illum An. D. 751. in humanis fuiſſe apparet. Eius mem. Pet. in Cat. lib. 7. c. 8. in S. Mariæ Conſolatricis eius ſororis vita.

Epitaphium S. Annonis.

„ *Veronæ præſul, cœli qui fulget in arce,*
„ *Hic ſitus eſt Anno ſanctus pater inclytus vrbis.*

DE

DE SS. EVTYCHIO, ET FLORENTIO CONFESSORIBVS Nurſiæ.

EVtychius, ſiue Euthicius, & Florentius monachi apud Nurſiam ſanctitate coruſcarunt; quorum vnus actiuæ, alter contẽplatiuæ vitæ addictus erat; Eutychius enim animarum ſaluti inuigilabat; Florentius orationi vacabat: quẽ Eutychius in oratorio ſolum relinquẽs ad proximi monaſterij regimen ſe recipit Florẽtius itaque ſolus relictus, cum à Deo ſolatium aliquod poſtulaſſet, mox ad oratorij fores vrſum ſtantem inuenit: cui caput ad terram inclinantem ſeque obſequentem demonſtranti, quatuor vel quinque oues quæ remanſerant, cuſtodiendas commiſit, atque partes ad horam ſextam domum reduceret præcepit. Mirandum planè quod vrſus, qui oues deuorare conſueuerat, ad viri Dei præceptum illas paſceret, & cuſtodiret, ad horamque ſibi conſtitutam, & non ante, neque poſt reduceret. Fama rei huius peruulgata, quatuor monachi ex diſcipulis Eutychij inuidia ſtimulante, quod Florentius tanto miraculo clareſceret, cum magiſter ipſorum nulla ſigna faceret, vrſum interemerunt. Quem non redeuntem vt ſolebat, Florentius inquirens, in agro occiſum inuenit. doloreque magno perculſus, interfectoribus imprecatus eſt dicens, *Spero in omnipotenti Deo illos qui vrſum meum nihil eos lædentem occiderunt, vindictam in hac vita recepturos*. Breui itaque quatuor illi monachi elephantino morbo correpti membris putreſcentibus interierunt. Quapropter Florentius toto corpore vitæ ſuæ fleuit, ſe in eo quod exanditus fuerat, crudelem, & homicidam exclamãs. Cum fama ſanctitatis in dies percrebeſceret, Diaconus quidam longè poſitus, vt ſe Florentij orationibus commendaret, ad cellam eius acceſſit, quam ſerpentibus vndique ſeptam inuenit, vt ingredi non poſſet. Vocatus Florentius, vt eam peſtem vidit, oculis in cœlum ſublatis, ac manibus tenſis, illos ita perdidit, nam cũ cœlum quietum eſſet, & ſerenum, eo ſtatim turbato exortum tonitruum ſerpentes omnes interemit, & cum Florentius diceret, *Ecce illos occidiſti Domine, quis eos hinc leuabit?* mox tot aues aduolarunt, quæ illis longe ſublatis, locum mundum à ſerpentibus reddidere. Eutychius autem, & ſi viuens ſigna non edidit, poſt mortem tamen, quæ 10. Kal. Iunij contigit, multis miraculis claruit, ex quibus illud memorandum quod quoties ciues Nurſini ſiccitate laborarẽt, veſtimentum, quod vſque ad Longobardorum tempora ſeruatum eſt, per agros circunferentes, illico pluuiam impetrabãt. *Ex lib. 3. c. 15. Dialog. S. Greg. Papæ, à quo Pet. in Cat. lib. 2. c. 8. accepit.*

Vrſus oues cuſtodit.

Interfectores elephantino morbo correpti intereunt.

ANNOTATIO.

QVa tempeſtate vixerint ſanctiſſimi hi duo viri, qui apud Nurſinos venerationem habent eccleſia ibi S. Eutychio dicata, latet. floruiſſe tamen ætate S. Greg. ſuperiore oportet, cum S. Gregorio hæc Sanctulus Presbyter narrauerit.

DE S. BOBONE CONFESSORE APVD VICVM IRIÆ.

BObo Nuglerij in Gallia Narbonẽſi ex Adelfredo patre, & Odilinda matre nobiliſſimis, & opulentis parentibus natus, licet militarem vitam patrem imitatus ageret, virtutibus tñ Chriſtianis emicabat. Factus grandior regionem ab irruentibus hoſtibus ex Hiſpania (quo tempore illa occupata Mauri vicina Galliæ loca excurrentes populabantur) tuebatur. Cum verò illi Fraxinetum Inſulam continenti, in quo Bobo arcem loco editiore habebat, proximam occu-

paſſent,finitimosque populos aſſiduis excurſionibus, & depredationibus vexa-
rent,arcemque Bobonis demoliri niterentur,is Beatiſſimis Apoſtolis Petro, &
Paulo vouit, ſe depoſitis armis orphanorũ curam ſuſcepturũ, ſemelq; quouis
anno ipſorum limina inuiſurum,ſi de hoſtibus victoria reportaſſet. Quare cum
illi per viſum eum bono animo eſſe iuſſiſſent,non modo arcem in illam cũ pau-
cis per medios hoſtes ingreſſus defendit, ſed etiam illos ab ea Inſula depulit.
Nam cum Rex illius Præfecti cõiuge per vim potitus eſſet, Pręfectus iniuriam
Bobo regionem omnem ab hoſtium excurſionib⁹ liberat. vlturus,Bobonem clam in Inſulam cũ peditibus,& equitibus admittit: qui plu-
rimis ex hoſtibus repentè eos adortus occiſis, Regi verò & alijs,qui Baptiſmũ
ſuſcepere,pepercit,ſicque inſula penitus deuaſtata regionem omnem finitimã,
ab Hoſtium metu omni liberauit.Cum quidam fratrem Bobonis inuaſum inter
feciſſet vir S.animo æſtuabat in diuerſas agitato,nam caro & ſanguis ad vindi
ctam incitabant, Chriſtus ad patientiam trahebat. Vicit tandem pietas: etenim
cum inimicum obuium habuiſſet, necemque fratris vlciſci in ſua poteſtate eſ-
ſet,illi ſuppliciter veniam petenti conceſſit, oſculatusque eum lętum à ſe dimi-
ſit.Cum itaque Bobo depoſitis armis curam pupillorum ſuſcepiſſet, Romamq;
ſingulis annis voti cauſa proficiſceretur, (quo in itinere mulum vnum dũtaxat
ducens,ad claudos,cæcos,& alios infirmos in via portandos,quo ſe magis affli-
geret, pedeſter incedebat) tandem apud Vicum Iriæ quod Derthonenſis diœ-
ceſis oppidum eſt præclarum) graui morbo correptus animã Deo reddidit 10.
Kal. Iunij. in feſto Pentecoſtes, ibique ſepultus eſt. Super cuius tumulum ſi
quod pecus vel armentum tranſiſſet, illico corruens moriebatur, donec locus
clatris ligneis ſeptus eſt. Is aliquot miraculis fulſit, dum enim corpus in arca
reconderetur mulier altero orbata oculo, viſum recepit. Quare ibi eccleſia ſuo
nomini extructa fuit. Corpus tamen multis euolutis annis apud Ticinenſem
Mulier cæca viſum recipit. vrbem in eccleſia S.Apollinaris cum eiuſmodi inſcriptione, HIC REQVIE-
SCET CORPVS S. BOBONIS in arca lapidea die 6. Februarij re-
pertum fuit,multis luminibus ſtatim in ea baſilica ac ſtella ſupra tectum viſis.
Ex lib. de SS. Veronenſ Aug. Valerij Epiſcopi, & Raphaelis Bagata Archipresbyt.

ANNOTATIO.

NOn ſolum Vico Iria. & in tota Derthonen. diac. ſed & Verona, ac Laude, & alibi S. Bobo colitur, licet in Tab. Eccl. Lauden. non Bobo, vt dicendum eſt, ſed Bonus appelletur. Solet is ſuper armentis inuocari maximè per Liguriam.

Maij die 24.

DE S. VINCENTIO MART. IN PORTV ROMANO.

VIncentius martyr apud Portum Rom. vrbem cum oſtia proxima iacentẽ, à Beda, Vſuardo, Adone, alijsque paſſus refertur 9. Kal. Iunij, nullus tamen quo tempore ſiue in qua perſecutione martyrium ſubierit, explicat. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

DE Vincentio mart. primum mem. Vſuard. in ſuo Martyrol. à quo cæteri Martyrolog. ſcript. accepiſſe videntur.

DE SS. ZOELLO, SERVILIO, ET ALIIS MARTYRIBVS in Hiſtria.

ZOellus, Seruilius, Felix, Syluanus, & Diocles in Hiſtria pro Chriſto paſſi ſunt, vti Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in Catalogo referunt: Quo tamen

mortis

mortis genere, & ſub quibus Imperatoribus, ac in qua ciuitate, minimè docent. *Ex Martyrol. Rom.* Illud mirandum nullam horum martyrum in Tab. Eccleſ. Aquileien. neque aliarum Eccleſ. Hiſtriæ mentionem fieri.

ANNOTATIO.

Zoellus Alter Aquileia colitur die 27. Decemb. qui & Zoilus appellatur: ſedis Presbyter eſt, & Confeſſ. hic verò mart. ac Zoellus, & Zoellius nominatur.

DE S. SERVVLO MARTYRE TERGESTINO.

Seruulus Tergeſti Eulogio patre, Clementia matre, nobilibus, & Chriſtianis parentibus ortus, & in Chriſtiana religione educatus Numeriano Imp. adoleſcens vitam in ſpecu extra ciuitatem anno vno, & aliquot menſibus eremiticam duxit, cum ad ciuitatem rediret, in via ſerpentem miræ magnitudinis ſigno crucis interfecit; nam cum in eum perflaſſet, mox crepuit. Mortuo patre, multis apud matrem manens miraculis coruſcauit, dæmoniacis, corpore perfractis, & morbo graui laborantibus mirabiliter curatis. Multis propterea ab eo ad fidē perductis Iunilij Præſidis iuſſu comprehenſus in vincula conijcitur, fruſtràque tentatus, vt Deos coleret diris cruciatibus afficitur. Primò enim neruis cæditur, poſtea in equuleo tortus, vngulis excarnificatur: tum oleo feruenti perfuſus, demùm fortiter omnibus ſuperatis iuſſus eſt iugulari cum alijs ab eo conuerſis. Cuius corpus cum ſocijs mater ſepeliendum curauit 9. Kal. Iunij. *Ex monum. Eccl. Tergeſt. & Pet. in Cat. lib. 5. c. 36.*

Seruulus ſerpentē ſigno ✠ interimit.

ANNOTATIO.

Seruulus videtur idem cum Seruilio, qui in Hiſtoria (in qua etiam Tergeſtum ob vicinatem cenſitur) vnà cum Zoello Felice, Syluano, & Diocla in Martyrol. paſſus refertur, nec refert, quòd ſecundo loco nominetur. (ordo enim ſæpè peruertitur) maxime cum Seruulus cum alijs coronatus legatur.

DE S. ROBVSTIANO MARTYRE MEDIOLANI.

Robuſtianus Mediolani martyrio coronatus in Martyrologio Rom. traditur. Mediolani tamen corpus illius minimè reperitur, neque aliqua ipſius in Breuiario Mediolanenſi commemoratio fit. Forte vnà cum Actis ipſa quoque martyris memoria euanuit. Paſſus eſt Non. Kal. Iunij. Sub quo Imp. incertum eſt. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Illud miror Baron. in Annotat. Tab. Mediolanenſes, & Pet. Galeſin. Annales eiuſd. vrbes citare, In quibus tamen nihil de Robuſtiano mart. legimus.

DE S. ANOLINO MARTYRE ROMÆ.

Anolinus cuſtodiæ Præfectus, à S. Vrbano Papa dum in cuſtodia illa detineretur ad fidem conuerſus, Alexandro Seuero Imp. cum Almachio vrbis Præfecto detectus quòd Chriſtianus eſſet, iuſſu illius cōprehēditur, varièq; vt propoſitū mutaret, tentatur; verùm cum is conſtans in ſententia perſiſteret

iuſſu Præfecti capite plectitur ex Kal. Iunij. *Ex Cod. M. S. quod à Petr. Galeſ. citatur.*

ANNOTATIO.

GAleſ. illum ſub Diocl. & Maxim. Impp. coronatum ſcribit, ab Almachio Præfecto. qui ſub Alex. Præfecturam adminiſtrauit. non ſub Diocl. Cum autem etiam S. Vrbanus Papa: à quo hic conuerſus dicitur ſub Alex. paſſus ſit, & ipſe ſub eod. Imp. paſſus videtur.

DE S. AFRA MARTYRE BRIXIENSI.

AFra Italici Rhetorum Comitis, & Catnomanorum Præfecti coniunx, cum Brixiæ Hadriano Imp. præſente, in amphitheatro leones, leopardos, & Vrſus, ad SS. Fauſtinum, & Iouitam vt eos deuorarent, immiſſos, ad eorum pedes procumbere illisque blandiri: miniſtros verò, qui eos in martyres incitarant, dilaniare, Sacerdotesque, & Italicum, qui cum Idolis ad SS. martyres, vt illa colerent, deſcendetant vnguibus, & dentibus diſcerpere vidiſſet, & Idola cōtrita, eo miraculo vehementer commota ad Chriſtumq; conuerſa; ad SS. martyres, cum primum potuit, acceſſit; à quibus ad S. Apollonium Epiſcopum deſtinata: qui illam in fide breui inſtructam aqua ſalutari expiauit. Regenerata itaque opibus ſuis in pauperes erogaris, cœleſtem vitam, in orationibus, ieiunijs, eleemoſynis, & pijs medirationibus agebat: quo ad Aurelianus Præfectus Roma Brixiam aduentans illam comprehendi, carcerique includi iubet, vbi diu afflicta, varijsque tormentis excruciata, vt ad Idolorum cultum rediret; tandem victrix educta iuſſu impij Præfecti populo inſpectante decapitata eſt. 9. Kal. Iunij. Cuius corpus à S. Apollonio, & alijs Chriſtianis noctu ſublatum in eodem loco, quo corpora SS. Fauſtini, & Iouitæ, conditum eſt. Quo in loco inſignis poſtea baſilica ſuo nomini; quam Canonici Regulares tenent, excitata fuit. *Ex vita eiuſdem mart. Brixiæ an. 1602. excuſa ex ijs, quæ à SS. Fauſtino, & Philaſtrio ſcripta ſunt.*

ANNOTATIO.

HAec longè ab ea, quæ Auguſtæ Vindelic. paſſa fuit, diuerſa eſt. Illa enim ſub Aureliano Imp. hæc ſub Hadriano multo ante martyrium ſubijt.

DE SS. ELPIDIO EPISCOPO ATELLANO, CYONE Presbytero, & Elpicio Diacono Salerni.

ELpidius Epiſcopus, Cyon Presbyter, & Elpicius Diaconus ſanctitate Siticio Pont. Max. & Arcadio Imp. floruere. Elpidius ſiquidem Atellanæ vrbis (quæ nunc Aduerſa ſiue Auerſa nominatur ſeu propè Auerſam iacet in Campania) Epiſcopus mirabilium extitit perpetrator, vt ſolo viſu ægrotis ſanitatem

Elpidius mira efficit.

imperitret, & à Dæmone obſeſſos liberaret: ſic autem erat Dæmonibus formidoloſus, vt territi dicerent, *Iuxta Elpidij cellam non tranſeamus, ne torqueamur.* Cum ciuitas incendio conflagraſſet, breui tamen fama ſanctitatis eam reſtituit,

Dæmonum vix.

& Incolarum numerum auxit. Cum templum Altiſſimo ædificaſſet, paulo poſt, Elpicium nepotem, & Diaconum annum ætatis 22. agentem, doctrina, moribusque præclaris excultum, ac vitæ ſanctitate fulgentem vita functum in eo ſepeliuir. Mox B. Cyonem Presbyterum germanum ſuum æquè ſanctitate conſpicuum Elpicio appoſuit. Quibus, & ſanctiſſimus Epiſcopus Elpidius obdor-

Elpicius Elpidij nepos.

Cyo Elpidij Germanus.

miens

miens adiunctus eſt. Horum corpora in eccleſia Cathedrali Salerni condita religioſè, pièque aſſeruantur. *Ex off. Eccleſ. Salernit.*

ANNOTATIO.

QVomodo, & quando corpora horum SS. Salernum tranſlata fuerint, cùm Atella obierint, ſcire non potui. Illorum celebritas ſimul agitur: (licet diuerſis diebus migrarint) hac die, qua tranſlata putantur corpora.

Maij die 25.

DE S. VRBANO PAPA, ET MARTYRE.

VRbanus Romanus Alexandro Imp. poſt S. Calliſtum Papam rexit Eccleſiam. Hic doctrina, & vitæ ſanctitate multos ad Chriſtum conuertit, & ad martyrium ſubeundum incendit: In illis Valerianum S. Cæciliæ virginis ſpōſum, & Tiburtium fratrem. Primus decreuit, vt poſſeſſiones ſeu agri Eccleſiæ relicti retinerentur, & fructus in vſus Eccleſiæ, & clericorum, pauperumque ſuſtentationem per Epiſcopos diſpenſarentur, his verbis, *Ipſæ res Fidelium, quæ Domino offeruntur, non debent in alijs vſibus, quam Eccleſiaſticis, & Chriſtianorum fratrum, vel indigentium conuerti: quia ſunt vota Fidelium, pretia peccatorum, & patrimonia pauperum.* Vaſa ſacra exemplo ſuo argentea eſſe ſtatuit: cum illa omnia ex argento cum patenis argenteis 25. reſtituerit. Vixit in Pontificatu annos 6. menſes 7. dies 4. Quibus quinquies menſe Decembri habitis ordinationibus creauit Presbyteros 9. Diaconos V. Epiſcopus per diuerſa loca 8. martyrio ſub Alexandro Coronatus ſepultus eſt 8. Kal. Iunij in cœmeterio Prætextati. *Ex Breu. Rom. & Damaſo in Pontif.*

S. Vrbani circa bona Eccleſijs donata decretum.

ANNOTATIO.

DIſſidium inter ſcriptores circa annos Pontificatus Vrbani eſt. Nam Damaſus illi annos 4. menſes 10. tribuit, vnà cum Platina. Euſebius verò (quem Caſſiod. & Marianus Scot. ſequuntur) lib 6. c. 18. Hiſt. Eccleſ. annos 8. Nos tamen authoritatem Breuiarij Rom. & Baron. in Annalib. Eccleſ. ſequimur.

DE S. CANIO EPISCOPO, ET MART. ACHERONTIÆ.

CAnius Epiſcopus Africanus Carthaginæ ob chriſtianam fidem, ad quam prædicatione ſua multos conuerterat, iuſſu Pigraſij Præfecti comprehenſus diris cruciatibus torquetur, alligatus enim rota toto corpore dilaceratur, ac in equuleo ſuſpenſus virgis immaniſſimè cæditur. Quibus in tormentis vocem de cœlo cum confortantem audiuit, quod Acherontiæ vitæ finem habiturus eſſet. Cum itaque ſententia in illum pronunciata decollandus eſſet, repente cœlo turbato, tanta vis imbrium cum terræmotu, tonitruis, & fulgure deſcendit, vt omnibus aufugientibus, Canius relictus ſolus ab Angelo diuinitus in Lucaniam Acherontiam deferretur. Vbi primum apud vrbis amphitheatrum virum angina animam agentem ſigno crucis liberauit, ac eadem tráſeuntibus eodemque morbo laborantibus in poſterum liberationem impetrauit. Hoc miraculo in ea vrbe manifeſtatus prædicare cœpit, infirmos, corpore vitiatos, & ab immundis ſpiritibus obſeſſos ſanans, cum etiam leproſos curaſſet, & mortuos ad vitam reuocaſſet. Cumque Dæmoniacum iam annos 9. à Dæmonio poſſeſſum, & vexatum multis præſentibus liberaſſet, plurimos ad fidem perdu-

Canius rota dilaceratur.

Angina laborantes ſanatur.

Canius leproſos curat, mortuos ad vitam reuocat, & aduerſus energumenos præcellit.

Eunomia lumine destitu ta ſanatur.

ctos baptiſmo regenerauit. Cum verò Eumeniæ mulieri ob aſſiduum fletum lumine deſtitutæ viſum crucis ſigno reddidiſſet, totamque familiam baptizaſſet, Quidam Idolorum cultores obſtinatiores illum ad necem inquirentes perſequuntur, quos Canius in ſepulchro deliteſcens effugit. Inde egreſſus, ac ab hoſtibus quæſitus ſe in ſpinas abdidit telis araneatum vndique repente prætextas. Vbi Deum præcatus, vt ſe, ex carnis huius ergaſtulo educeret, ſenio confectus obdormiuit in Domino. Cuius corpus à B. Elpidio Epiſcopo Acherontino ſedata perſecutione, noctu, cum animam illius ab Angelis in cœlum ſpecie columbæ deferri vidiſſet, cum clero, & Fidelibus ſepelijt, eiuſque nomini templum extruxit. Quod poſtea An. ſal. 1080. ab Arnaldo Epiſcopo in Cathedralẽ eccleſiam translatum in marmoreo mauſoleo conditum eſt. *Ex lectionib. in officio ab Eccl. Acherontina recitari conſuetis, ex quib. Paul. Reg. lib. de SS. Reg. Neapolit. par. 1. vitam excerpſit.*

Canius Araneorum telis contegitur.

Canij animã in columbæ ſpecie.

ANNOTATIO.

PAſſi cum eo in Africa feruntur Oliuerius, & Marianus eius diſcipuli: quorum corpora ab Angelo Acherontiam delata vnà cum S. Canio ibidem quieſcere dicuntur. Ipſe verò Canius eius vrbis protector ab ea ſolemniter cum octaua celebratur.

DE S. BONIFACIO PAPA IV.

BOnifacius IV. Valeriæ in Marſis ortum habuit, Bonifacioque III. An. ſal. *606.* in Pontificatu ſucceſſit. Hic Pantheon à Phoca Imp. obtentum S. Mariæ & omnibus martyribus dedicauit, Kal. Nouembris, qua die Feſtiuitas omnium SS. inſtituta eſt. Cum primum Cibelæ Matri Deum, & omnibus Dijs à Gentilibus dedicatum fuiſſet. Eo Pontifice monaſterium Luxouienſe in Burgundia, & Bobienſe in Italia extruitur. Ipſe verò Bonifacius diuino cultui deditus, domum propriam in cœnobium conuertit, & prædia in monachorum victum multa attribuit. Synodum Romæ Epiſcoporum Italiæ habuit, cui S. Mellitus Epiſcopus Londonienſis affuit. Cum annos 8. Eccleſiam ritè adminiſtraſſet, 8. Kal. Iunij migrauit ad Dominum. An. D. 614. *Ex Platina in eius vita, & Baronij Annal. Eccl.*

ANNOTATIO.

PLatina Bonifacio annos duntaxat 6. & menſes 8. tribuit vnà cum Panuinio, ſed Baron. 8. annos, & 6. menſes, qui ſcribit illum die 8. Maij migraſſe, quod & Plat. habet. Cum Martyrol. Rom. hac die natalem illius recolat.

DE S. GREGORIO PAPA VII. HVIVS NOMINIS.

GRegorius VII. patria Suanenſis antea Ildebrandus ex Diacono Pontifex poſt Alexandrum II. ſummo omnium conſenſu An. ſal. 1073. creatur, Principio Pontificatus Henricum Imp. ne Epiſcopatus, & aliæ prælaturæ pretio conferrentur, admonuit, ſed fruſtrà: quapropter Gregorius Simoniacè promotos excõmunicauit. Quod Gilbertus Epiſcopus Rauennas indignè ferens, facta contra Pontificem conſpiratione, vt Cincius ciuis Rom. potens manus in illum inijceret, effecit. Sed cum à populo carcere ereptus fuiſſet, Henricus autem ob victoriam contra ſaxones in ſuperbiam elatus Vuormaciæ in publico Epiſcoporum conuentu præcipit, ne quis Gregorio obedientiam præſtaret. Qui

Gregorius cõtra Simoniacos.

Henricus Imperator à fidelium communione arceatur.

tantam

tantam iniuriam, vt par erat, non ferens Henricum communione Fidelium, & Imperio priuat (licet id plũrium malorum occaſio fuerit) donec interceſſione multorum in Germaniam profectus Auguſtæ Henricum iureiurando pollicitũ, ſe Pontifici de cætero non fore impedimento, reſtituit. Verum cum Henricus promiſſis non ſtaret Germani Principes, Rodulphum Ducem Saxoniç Henrico rurſus excommunicato, & abdicato ſubrogant. Cùm itaque inter Imperatores legitimum, & abdicatum bellum eſſet, Gilbertus Epiſcopus Rauennas ab Henrico, & cæteris eius factionis contra Gregorium Pſeudopapa eligitur, & capta Roma, Pontificeque in arce Hadriani obſeſſo, in Lateranenſi eccleſia coronatur. Sed breui a Guiſcardo Normanno, qui Pontifici cum exercitu auxilio venerat, liberatus Salernum perducitur. Vbi cum Eccleſiæ annos 12. in ſumma, & difficili temporum varietate, aſſiduis calamitatibus ob eccleſiaſticam libertatem, cuius acerrimus defenſor fuit, afflictus demum ſancto fine quieuit, non ſine bonorum mœrore, ob eius eximias virtutes, & aſſiduam viduarum, pupillorum, & pauperum curam. *Ex eius vita apud Plat.*

Gilbertus Rauennas Põtifex coronatur.

ANNOTATIO.

G*regorius VII. Salerni, vbi conditus eſt, colitur, & Suana quoque, vbi natus fuit, venerationem habet.*

DE S. DIONYSIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

DIonyſius Mediolanenſis ex antiqua Marianorum familia poſt S. Euſtorgium Eccleſiam Mediolanenſem Liberio, & Damaſo Pontificibus annos 13. multis calamitatibus afflictus adminiſtrauit. Erat omni virtutum genere, & doctrina excultus, vitæque innocentia conſpicuus. Coacta Mediolani Synodo, cum Arianis conſentire nollet, cauſamque S. Athanaſij defenderet, in longinquas partes iuſſu Conſtantij Auguſti Arianorum fautoris cogitur exulare. In exilio multis incommodis, & erumnis affectus, quaſi martyr exceſſit. Cuius corpus ab Aurelio Epiſcopo Armenopiam operam Baſilio Magno in re hac quoque præſtante, apud Mediolanum ad S. Ambroſium delatum eſt; qui illud primum Caſſani oppido iuxta Adduam flumen honorificè ſepelijt. Poſtea Mediolanum translatum in propria eccleſia, quam fratres Seruitæ tenẽt, collocatũ eſt. *Ex Breu. & Tab. Epp. Mediolanen.*

Dionyſius ob S. Athanaſij defenſionem in exilium mittitur.

ANNOTATIO.

S*anctus Dionyſius ſub Iulio I. Pont. Max. ordinatus inter primum, & ſecundum annum Liberij ex Cronol. Eccl. deceſſit; non ergo tempora Damaſi attigit. Baron. in Annal. Eccl. cum anno 10. Pontificatus Iulij I. Epiſcopum creatum ſcribit 4. verò Liberij in exilium cum Euſebio Vercellen. eiectum. Si igitur vixit in Epiſcopatu ann. 13. vel vt alij ſcribunt 14. mors illius in 8. annũ Liberij inciderit oportet.*

Quod ſi ita eſt, Acta Eccleſ. Mediolanen. in eo quod Dionyſium ſub Damaſo Papa vixiſſe aſſerunt, corrigenda eſſent.

DE S. ZENOBIO EPISCOPO FLORENT. AC PATRONO.

ZEnobius Luciano patre, & Sophia matre nobilibus parẽtibus Florentiç an. ſal. 335. ſub S. Syluestro Papa an. 17. vt eius vita habet, naſcitur. A teneris liberalibus diſciplinis inſtructus oẽs ingenij bonitate, morũ elegantia, & gratia anteibat. Annum natus 18. Cathecumenus B. Theodoro Epiſcopo Florentino traditus animum ad rerũ diuinarũ contemplationem appulit. Vigeſimũ ætatis

annum

annum agenti parentes virginem eximia forma, & natalibus claram magna cũ
dote in matrimonium dare conſtituunt. Verùm Zenobius ab huiuſcemodi co-
gitatione alienus ſacro lauacro expiari ab Epiſcopo quam primùm efflagitat.
Parentes vbi baptizatum filium accipiunt, multis ſtipati Epiſcopum adeunt,
conuicijsque,& contumelijs onerant,Zenobius autem tanta vi eloquentiæ ani-
mos parentum percutit,vt illi omni ira depoſita mox ad Antiſtitis pedes proſtra
ti,& ipſi non ſine lacrymis petunt,quod in filio culparant.Mox factus clericus,
non multò poſt Cathedralis Eccleſię Canonicus fit,ac demum Subdiaconus ab
eodem B.Theodoro ordinatur. Cum religione autem in Deum, & in homines
charitate creſceret, Archidiacono Florentino vita functo ſubrogatur anno æta
tis 32. Quo tempore cum Ariani (eis Conſtantio Imp. fauente) multos infice-
Zenobius Arianis aduerſatur.
rent,Zenobius prædicationibus, & diſputationibus illis fortiter obſiſtere cœ-
pit,Catholicos non minus exemplo quam doctrina confirmans: nam victu te-
nui contentus,quicquid ex redditibus ſuperaſſet, in ſubleuandis pauperibus e-
rogabat. Interea defuncto Conſtantio,& paulo poſt Iuliano Apoſtata,S.Am
broſius factus Epiſcopus Mediolanenſis Florentiam Zenobij (cuius fama ſan-
ctitatis peruagabatur) viſendi cauſa diuertit, cum ad Damaſum Papam perge-
ret,accidit autem,& Zenobium à Damaſo Romam acciri. Quare cum Ambro-
ſio eò profectus,& talis agnitus,qualem fama effecerat, Diaconus S. Romanæ
Paralyticus ſanatur.
Eccleſiæ creatur. Vbi Præfecti vrbis filium paralyticum, dum cum Damaſo
Papa ad S.Mariam Tranſtyberim contenderet facta oratione liberauit.Conſtã
Binos à dæmonibus oppreſſos Zenobius liberat.
tinopolim ad nouam hæreſim extinguendam miſſus, diſputatione, ac miracu-
lorum virtute, (duos enim miſerè à dæmone oppreſſos præſente populo libera
uit) illam penitus extinxit. Reuerſus Romam,defuncto Florentiæ Theodoro
Epiſcopo illi ciuibus inſtantiſſimè petentibus ſubrogatur totius Hetrurię factus
metropolita. (erat aũt an. ſal. 376. & Damaſi IV.) Vbi Florentiæ ſũma lætitia ex-
ceptus fuiſſet,ſe ipſum tamen deprimens,corpus longa inedia, vigilijs, aſſiduis
orationibus, hyrſutisque cilicijs macerabat; Eccleſiæ prouentus totos ferè in
S.Ambroſius pro Florentinis orat.
pauperes diſtribuebat.A publicis curis interdum vacuus,in parua eccleſia quaſi
eremiticam agebat, vbi non ſemel animam S.Ambroſij (qui obierat) pro Flo-
rentinis preces porrigentem vidit. Eo tempore Gentilis mulier à filijs nimia
Arreptos propter Matris imprecationes ſigno crucis ſanos reſtituit.
indulgentia educatis verberata, illis malum imprecata eſt,inuocatis furijs, qui
ſtatim à dæmone arrepti, vt rabidi canes inuicem ſe dentibus lacerant. Mater
imprecationis pœnitens,& ſi adhuc pagana Zenobij pedibus prouoluta opem
lacrymis implorat. Qui baſilicam Saluatoris, in quam filij deducti fuerant,in-
greſſus,illos expleta oratione ſigno crucis liberat,ſacroque lauacro vnà cũ ma-
Mortuus filius reuiuiſcit.
tre regenerat. Filium quoque vnicum mulieris Gallicæ nobiliſſimæ,quæ Ro-
mam pergebat, qui in via ægrotans Florentiæ deceſſerat,à matre precibus, & la
Curru oppreſſus excitatur.
crymis exoratus, ad vitam mirabiliter oratione ſua reuocauit. Alium quoque
viduæ Florentinæ vnicum à prætereunte curru oppreſſum excitauit.His,alijsq;
Vlmus arida tactu corporis S.Zenobij reuireſcere viſa eſt.
operibus clarus ætate iam deuexa anno ætatis 90. ſalutis verò 424. in cœles euo
lauit 8.Kal.Iunij. Corpus in Ambroſiana eccleſia conditum,ab Andrea ſucceſ-
ſore,cum in dies miraculis clareſceret, in Cathedralem translatum eſt. In qua
translatione mirares accidit. Nam vlmus arida valdéque antiqua ſacri corporis
tactu protinus refrondere viſa eſt.Accidit, & aliud mirum.Puer ex febre ingen
Matris imprecatio in filium ſubſecuta.
ti feſſa ſiti exagitatus poculum ſæpius à matre poſtulabat, quæ ſomnoque op-
preſſa cum imprecatione poculum ei porrexit dicens *bibe cum hoc diabolum*. Qui
ſtatim illum ingreſſus ita agitabat, vt nullis vinculis cohiberi poſſet, donec ad
ſepulchrũ S.Zenobij ductus liberatus eſt. *Ex vita per Io. Presbyterum Aretinum
ſcripta à Sur.tom.3.rel.*

A N-

ANNOTATIO.

Nno D. 370. & Damaſi IV. ex Annalib. Eccleſ. Baron. Zenobius Conſtantinopolim mittitur. Non ergo Epiſcopus creatus eſt an. D. 376. & Damaſi IV. vt habet eius vita.

DE S. SENTIO PRESBYTERO, ET CONFESSORE Spoletij.

SEntius, ſiue Senſius, qui & Senſias dicitur, in Africam cum multis alijs captiuis ex Italia à Geinſerico Rege Vuandalorum abductus eſt. Poſtea inde dimiſſus in Sardiniam cum Mammilliano Epiſcopo, & ſocijs, ac in M. Iouis Inſulam (quæ nunc M. Chriſti nominatur) venit. Vbi Mamillianus multis editis miraculis defunctus eſt. Cuius corpus Sentius vnà cum tribus monachis in Ægilium Inſulam detulit, ibique ſepelijt: mortuis autem, & monachis, & ad B. Mamillianum appoſitis ſolus centum cellas appulit. Vbi Incolis aquæ inopia laborantibus, effoſa terra, fontem aquæ dulcis impetrauit. Ex eo loco Spoletium venit multis ægrotis, impoſitione manuum per viam curatis: extructoque tuguriolo in colle, qui Ciciconus dicitur, vt ſibi, & egenis ſubueniret, calceatoriam artem exercuit, nec tamen à vigilijs, orationibus conſuetis, neque ab horarum Canonicarum (erat enim Sacerdos) perſolutione vacabat. Multis ibi miraculis effulſit. nam præter aſſiduas morborum curationes: draconem etiam noxio flatu ciuitatem, & agrum inficientem, indicto ieiunio triduano ex crypta extractum, & velut aſellum vinctum in mare iuxta Minionis oſtia demerſit. Fonteque iuxta ſpeluncam benedicto multos ex Gentilibus expiauit. Quæ aqua adhuc febricitantibus prodeſſe narratur. Illud etiam fertur, quod agnū, quem à paſtore petierat, & non obtinuerat, lupus rapuit, & ad S. Viri præceptū dimiſit; quo paſtori reſtituto, ille erubuit, & veniam petijt. Claruit Honorio, & Arcadio Imperatoribus. Corpus Spoletij in eccleſia monialium ordinis Seruorum magna religione aſſeruatur, & colitur. *Ex monum. Eccleſ. Spoletina, ac M. S. antiquo penes moniales.*

S. Sentius draconem demergit.

ANNOTATIO.

COrrectione indigent hæc acta; cum ab Actis S. Mamiliani diſcrepent. Quod autem dicitur Sentium Spoletium veniſſe, ibique habitantem draconem extinxiſſe potius id Bleræ factum putandum eſt. Nam apud Bleranos Minio Fl. decurrit, nec Blera à centum cellis adeò diſtat, vt Spoletium. idque eo veriſimilius eſſe videtur, quòd Blera colitur. quod ſi etiam Spoletij venerationem habet, id ratione corporis eò delati ſicuti, & Lucæ ob reliquias euenire dicendum eſt.

DE S. GERIO CONFESSORE IN PICENO APVD M. Sanctum.

GErius Lunelli in Gallia Narbonenſi ex Comitibus eius oppidi natus, à teneris caſtitate, abſtinentia, & pietate præditus, vt Deo liberius inſeruiret, cum Efermundo fratre in ſpelunca apud pontem miræ ſtructuræ habitauit; vbi cum ex nimia aquarum exundatione ad eleemoſynam petendam exire nō poſſent à ſerpentibus natantibus panem, quem ore geſtabant, accipiebant. fama autem ſanctitatis peruulgata, inde nauigio conſcenſo in Italiam tēpeſtate horribili

bili orationibus ſuis ſedara ad Hetruriæ littora appulere, Romam per ſylnas,& loca inuia vrſo ducatum præbente profecti, ibique locis ſanctis inuiſis, in Picenum fama ſanctitatis S. Liberij Anconę commorantis attracti, vt in Palæſtinam tenderent, cum illo perueniunt. Verum Gerius apud Tollentinum ægrotans, vix Columbariam eo die à fratre perduci potuit. Ibi morbo ingraueſcente ſe Deo precibus commendat, tantaque de cœlo lux ſuper illum deſcendit, vt domus, in qua decumbebat, tota ardere videretur. Mane capillis aliquot ex capite pectine exceptis, ibique reconditis à fratre adiutus ad Vrſi caſtrum iuxta Potentiam flumen venit. quo in loco conſiſtere coactus fratrem ad caſtrum miſit, vt opem aliquam inde afferret. Is rediens Gerium diem obijſſe campanis eccleſiæ S. Stephani ſponte ſua ſonantibus comperit. Cuius corpus ſuauiſſimum odorem mittens, inde nunquam potuit dimoueri, donec ad pueri vocem plauſtro impoſitum à duobus iuuencis indomitis Columbariam apud M. Sanctum deductum eſt. ibique (eccleſia poſtea extructa; in qua Seruitæ fratres ſunt) conditum multis miraculis coruſcauit. In quibus illud, quod, caſa memorata igne prorſus abſumpta, locus tamen, in quo capilli Gerij repoſiti fuerant, inuiolatus cum illis permanſit. *Ex Annalib. M. Sancti ad nos fideliter tranſmiſſis.*

Serpentes panem Gerio deferunt.

Ingens de cælo lux.

ANNOTATIO.

Acta huius S. viri in aliquibus, vti minus veriſimilibus cenſura egent. Eius memoria apud ciues M. Sancti (quod oppidum Laureto, & Potentiæ fluuio proximum, & præclarum eſt) celebris eſt, nulla tamen fratris facta mentione: Cuius exitus vita ignoratur.

DE S. IEIVNIO MONACHO, ET CONFESSORE apud Hieracium.

Ieiunius monachus ordinis S. Baſilij apud Hieracium (quæ ciuitas Locris in Magna Græcia ſucceſſit) in ora Calabriæ vlterioris mira vitæ ſanctimonia effulſit. Ibique hac die apud Hieracienſes magnam habet venerationem. Acta nondum vidimus, patria tamen Locrenſis fuit, ac circa SS. Nili, Fantini, & aliorum tempora floruiſſe videtur. *Ex Cron. Calab. lib. 2. auctore F. Hieron. Poliſtinen. Ord. Min. & ex Paulo Reg. et Dauid. Rom. in Cat. SS. Regni Neapolit.*

ANNOTATIO.

Et ſi in nullo reperitur Martyrol. deſcriptus: magnam tamen habet vti Sanctus apud Locrenſes venerationem: qui illius hac die piè memoriam recolunt.

Maij die 26.

DE S. ELEVTHERIO PAPA, ET MARTYRE.

Eleutherius Nicopoli in Epiro natus, Romæque ab Aniceto Diaconus ordinatus, poſt Soterem Commodo Imp. Pontificatum tenuit. A Lucio Britannorum Rege per litteras rogatus, vt ſe, & ſuos, miſſis eò, qui in fide erudirent, in Chriſtianorum numerum reciperet. Fugatium, & Damianum doctos & pios viros, qui Regem, & populos baptizarent, in Britanniam miſit. Eo Pontifice Irenæus Polycarpi diſcipulus Romam venit, ab illoque benignè ſuſceptus Lugdunenſis Epiſcopus ordinatur. Quo tempore Eccleſia ſumma pace, & quiete fruebatur, ac per totum orbem terrarum, Romæ præſertim fides maximè propaga-

pagabatur. Scripſit epiſtolam ad Epiſcopos Galliæ de eſcis non irrationabiliter vitandis (quidam enim quoſdam cibos quaſi ſua natura immundos vitiabăt) in qua epiſtola illud agit, vt nulla eſca humana, & vſitata immunda habeatur. Vixit in Pontificatu annos 15. creauitque ordinatione habita ter menſe Decẽbri Presbyteros 12. Diaconos 8. Epiſcopos 15. Sepultusque eſt in Vaticano. *Ex Breu. Rom. Damaſo in Pontif. Baron. in Annal. Eccl. & Plat.*

Nullam eſſe eſcam vetitã declarat S Eleutherius.

ANNOTATIO.

ILlud mirabitur quiſpiam, quo pacto hic S. Pont. martyr ab Eccl. celebretur. Cum neque Damaſus, neque Euſeb. neque alij Scriptores illum martyrio coronatum aſſerant. quod ex eo magis confirmatur, cum Commodus Imp. licet eſſet omnium flagitioſiſſimus, pacem tamen Eccleſia nulla illata Chriſtianis moleſtia conceſſerit. Rem hanc Baronius indiſcuſſam reliquit.

Ambigitur an Eleutherius ſit martyr.

Secundò dubitationem habet, quomodo Britannia ſub Eleutherio ad fidem peruenit, ſi S. Gregorius Papa eam Inſulam per Auguſtinum, & alios ad Chriſtum conuertit: Sed facilè reſponderi poteſt ſub Eleutherio Britannos, ſub Greg. verò Anglos qui eiectis Britannis Inſula potiti erant, ad Chriſtianam fidem perductos fuiſſe.

DE S. SIMITRIO PRESBYTERO, ET ALIIS XXII. martyribus Romæ.

SImitrius, ſiue vt alij ſcribunt Symmetrius Presbyter, quo tempore ſub Antonino Imp. magna in Chriſtianos perſecutio excitata eſt, Romæ præſertim, in ædibus S. Praxedis virginis cum alijs multis Chriſtianis latitabat, ac in titulo paſtoris qui, à Pio Papa dedicatus fuerat, ſacra faciebat. Quod cum Antoninus accepiſſet, illicò eò miſit qui Chriſtianos caperent, & interficerent. Comprehenſum itaque Simitrium cum alijs 22. eos inauditos capite truncarunt 7. Kal. Iunij. Quorum corpora S. virgo in cœmeterio Priſcillæ ſepeliuit. *Ex Actis S. Praxedis a quib. Pet. in Cat. lib. 5. c. 58. accepit.*

ANNOTATIO.

ANtoninus, ſub quo S. Simitrius paſſus eſt, non ille Pius, ſed M. Aurelius fuiſſe videtur, qui & perſecutionem in Chriſtianos commouit, licet poſtea Chriſtianos deferri vetuerit, mirari tamen quis poſſit, qui S. Praxedes V. tandiu viuere potuerit.

Corpus S. Simitrij à S. Baboleno Epiſcopo Leodien. Landernacum delatum ibi quieſcere aſſeritur. ex Indic. SS. Belgij.

DE SS. FELICISSIMO, HERACLIO, ET PAVLINO martyribus Tudertinis.

FEliciſſimus, Heraclius, & Paulinus ciues Tudertini ſub Diocletiano, & Maximiano martyrio coronati ſunt. Cum enim perſecutione ferueſcẽte, Chriſtũ prædicare, hi non deſiſterent, comprehenſi ſunt, ac poſt diuerſa tormentorum genera, tandem martyrij palmam conſecuti ſunt. Quorum corpora extra vrbem in eccleſia S. Stephani protomartyris ſepulta ex antiqua traditione creduntur. *Ex off. Eccl. Tudertinæ Roma approb.*

ANNOTATIO.

DE iis Beda, Vſuard. Ado, & alij Martyrolog. ſcriptores.

Maij die 27.

DE S. IOANNE PAPA, ET MARTYRE RAVENNÆ.

IOannes I. huius nominis natione Hetruſcus poſt Hormiſdam Iuſtino I. Imp. Pontificatum geſſit. Tria cœmeteria refecit hoc eſt SS. Nerei, & Achillei via Ardeatina, SS. Felicis, & Adaucti, & S. Priſcillæ. Baſilicas Apoſtolorum Petri, & Pauli vaſis ſacris ex auro, & argento ornauit. Hic cum Theodoricus Rex Hæreticus Italiam diuexaret, quòd Iuſtinus Arianis eccleſias in oriente ademerat Conſtantinopolim auxilij cauſa profectus, miracula in itinere edidit. Nam equus cuiuſdam nobilis Corinthij, quo vxor illius manſuetiſſimo vtebatur, cũ in eo S. Pontifex in vrbis illius egreſſum ſediſſet, remiſſus domino, ita ferox euaſit, vt cum dominam non ferret Pontifici donatus fuerit. Cum Clerus Conſtãtinopolitanus ad 12. M.P. obuiam Pontifici exiſſet, quòd oriens nullum Rom. Pontificem à multo tempore viderat, & ad portam vrb. Imp. ipſe honoris cauſa populo frequentiſſimo inſequente ei occurriſſet, & ad pedes proſtratus illum veneratus eſſet, in aditu ipſius portæ cæco lumen reſtituit. Rebus cum Imp. compoſitis redijt in Italiam, ſtatimque ad omnes Italiæ Epiſcopos epiſtolam dedit, vt eccleſias Arianorum ad ritum catholicum conſecrarent, inquiens ſe Conſtantinopolim pro Religione, & cauſa Theodorici Regis profectum, omnes quaſcunque potuiſſet in illis partibus catholicas conſecraſſe, prout & pijſſimo ac orthodoxo Imp. placuerat. Id Theodoricus Rex indigniſſimè ferens, S. Pontificem Rauennam dolo accerſitum, in carcerem coniecit, in quo ſqualore, & inedia afflictus breui ceſſit è vita, cum annos duos, menſes nouem, dies quatuordecim ſediſſet. Non multò poſt moritur Theodoricus, quem S. Calogerus eremita, vt S. Gregorius Papa ſcribit, inter Ioannem Pont. & Symmachum patricium in ignem Liparitanum demergi vidit, vt quibus ille mortem attulerat, ab ijs poſt mortem iudicaretur. Corpus S. Ioannis Rauenna Romam delatum in baſilica S. Petri conditum eſt. *Ex Breu. Rom. & Annal. Eccl. Baron.*

Equus manſuetiſſimus à Ioanne conſcenſus ferox redditur. Cæco lumen reſtituitur.

ANNOTATIO.

PLerique, qui vitam Io. Papæ ſcribunt, illum Conſtantinopolim à Theodorico miſſum, vt cum Imp. ageret, quo eccleſiæ Arianis reſtituerentur, illique ad propria reuocarentur. Sin minus ſe catholicos perſecuturum, & ipſorum eccleſias demoliturum, atque Pontificem tandem ab Imp. impetraſſe, vt Ariani, vt antea permitterentur. Verùm epiſtola eiuſd. Io. quam S. ad Epiſcopos Italiæ ſcripſit, cuius mem. Breu. Rom. oppoſitum docet. Idcirco enim Io. ad Imp. profectus eſt, vt aduerſus Theodoricum euerſionem Catholicorum minantem opem ferret. Cenſura itaque egent Plat. in vita huius Pont. & Pet. in Cat. lib. 5. c. 51.

DE S. RESTITVTA VIRGINE, ET MARTYRE SORÆ.

Cyrillo, & alijs.

REſtituta virgo Romana, nobilis genere, at fide Chriſtiana nobilior. Hæc in paternæ domus penetralibus habitans, ac in publicum nunquam procedens, Chriſto Domino cui virginitatem vouerat, orationibus, vigilijs, pijsque medi-

meditationibus deſeruiebat. Quæ cum iam nubilis eſſet, à multiſque nobilibus in matrimonium ob generis nobilitatem, & formæ pulchritudinem expeteretur, nulla parentum perſuaſione adduci potuit, vt alicui nuberet. At qui Angelica viſitatione corroborata, facilè Diabolum, qui minabundus, & teribili vultu ſibi apparuerat, minas illius haud verita ſigno crucis fugauit. Cũ verò Chiſtus Dominus, qui ſponſam ſuam ſolari dignatus eſt, vt ſe Soram reciperet, ei iuſſiſſet, vrbe egreſſa apud Lateranum Angelum inuenit, qui illam Soram vſq; comitatus eſt. Ibi domum viduæ ingreſſa filium illius vnicum nomine Cyrillũ lepra infeſtum, aſſidueque decumbentem in Chriſti nomine ſanauit, totamque eius domum conuertit. Quo miraculo peruulgato, Agathius Proconſul virginẽ ad ſe adduci iubet: illamque longa oratione, vt Deos veneretur, ſuadet, in matrimonium ſe eam ducturum pollicetur. At vbi virginem neque promiſſis, neque minis commoueri videt, eam ad omnia ſapientiſſimè reſpondentem, ſcorpionibus primùm cædi imperat canentem, Deoque gratias agẽtem, deinde vinculis ferreis conſtrictam carceri 7. dies, & noctes abſque vllo cibo, & potu includi. Vbi Angelica loquutione, & cœleſti ſplendore, qui carcerem illuſtrauit cõfortata eſt vinculis, vt cera, reſolutis. Quæ cum carceris cuſtodes cernerent, cõuerſi ad Chriſtum ad pedesque virginis proſtrati ad Cyrillum baptizandi mittuntur: quos Proconſul decollari, Cyrillo cuſtodiæ tradito, præcepit: Poſthæc Reſtitutam, & Cyrillum lampadibus accenſis aduri: ſed mox lampades extinguuntur, & tortores excæcantur: quibus in Chriſtum crẽdentibus virgo lumen ſigno crucis reſtituit, Cumque Chriſtum Deum verum vnicum eſſe exclamarẽt, & ipſi iuſſu Proconſulis capite plexi ſunt. Cum verò Agathius omnes ſuos conatus, vt virginem mart. ſuam ſententiam traheret inanes cerneret, ne plures in Chriſtum crederent. Illam, & Cyrillum cum alijs extra vrbem apud Febrenum Fluuium, qui Carnellus nominatur, capite truncari, capitaque in flumen demergi iubet. 6. Kal. Iunij circa An. ſal. 275. Aureliano Imp. Quorum corpora à Chriſtianis ibidem, vbi poſtea eccleſia Reſtitutæ nomini conſtructa fuit, condita ſunt, capita verò ab Amaſio Epiſcopo in ſomnis à Reſtituta admonito pòſt dies 7. inuenta corporibus conſepulta fuere. *Ex monum. Eccleſ. Soranæ in qua Acta à Gregorio Epiſcopo Tarracinen. conſcripta aſſeruantur.*

Reſtituta Angelum ducẽ habet leproſum ſanat.

Cuſtodes carceris conuerſi decollantur.

Tortores excæcantur.

ANNOTATIO.

Hæc ab ea, quæ Neapoli colitur diuerſa eſt. Illa enim Africana in Africa paſſa eſt: hæc Romana Soræ. Illius natalis die 17. Maij celebratur: huius hac die. Eſt autem Reſtituta præcipua Soranorum patrona.

DE S. IVLIO MARTYRE FÆSVLANO.

IVlius Fæſulis in Hetruria adoleſcens in perſecutione Chriſtianorum ob fidem Chriſti comprehenſus, martyrio coronatus eſt, atque ibidem ſepultus; Cuius corpus in Abbatia Fæſulana quieſcit. Cætera hoc eſt genus martyrij, & ſub quo Imp. ignorantur. *Ex Franc. Diaceto Epiſcopo Fæſulano libr. de SS. eiuſd. Eccleſ.*

ANNOTATIO.

Hic ab eo qui Doroſtori in Myſia ſub Alex. Imp. paſſus fuit, hac die, planè diuerſus eſt: Cum ille miles veteranus fuiſſe; hic adoleſcens eſſe referantur.

DE

DE S. LIBERIO CONFESSORE, ET PATRONO Anconitano.

Liberius Ioanne Armeniæ maioris Rege natus, patre à Saracenis prælio ſuperato, eo inſcio peregrini habitu indutus Hieroſolymam loca ſancta inuiſurus venit: vbi aliquandiu commoratus, cum ijs, quos pater ad eum requirendum miſerat, ignotus tamen illis in Italiam nauigans apud Anconam habitu cruciferorum ſuſcepto vitam eremiticam degit, Vbi breui cum è vita ceſſiſſet, plurimis poſt mortem miraculis coruſcauit. Nam & mortuos ad vitam reuocaſſe, Dæmones ab obſeſſis corporibus eieciſſe, leproſos mundaſſe, cæcis viſum reſtituiſſe, & alios alijs morbis laborantes ſanaſſe traditur. Quod vbi Armeni quidam ex vrbe Roma in patriam reuerſi nunciaſſent, is ſtatim arcam ex pretioſo marmore in quo corpus filij côditum in Armeniam referretur, Anconam miſit. Sed Anconitanis repugnantibus, res ad Gregorium Magnum Pont. defertur Quem vt Liberius ibi quieſceret vbi elegiſſet, decreuiſſe ferunt. Quare corpus apud ciuitatis mœnia vbi ille vitam egerat eremiticam templo, ei inſigni dicato reconditum manſit. *Ex monum. Eccleſ. Anconitanæ cuius S. Liberius præcipuus tutelaris, & patronus eſt.*

Liberius miraculorum inſignis effector.

ANNOTATIO.

Dubitabit hic quiſpiam qui tempore S. Gregorij Papæ eſſent Sarraceni, cum Maumethes Pſeudopropheta ſub Heraclio, qui poſt S. Greg mortem Imperauit, ſectam inſtituiſſe dicatur. Fortè pro Perſis, à quibus Io. Armeniæ Regem victum ob vicinitatem veriſimile eſt, Sarraceni ſcripti ſunt; vel Sarracenos Maumethen præceſſiſſe dicendum eſt.

DE B. THEOBALDO CONFESS. ALBÆ POMPEIÆ.

Monteregalem

Theobaldus apud M. V. humili loco natus à teneris pietatem coluit. Hic Albam Pompeiam profectus cerdonis artem didicit. Sed mortuo magiſtro, qui illi filiam, quam vt in matrimonium duceret hortabatur, cum tota domo fidei ſuæ commendarat voti cauſa Compoſtellam peregrinatus eſt. Albam reuerſus, cum ſibi caſtitatem colendam propoſuiſſet, vitam quaſi eremiticam, & à voluptatibus alienam inſtituit, orationibus, vigilijs, & ieiunijs exercitam. Quo magis autem carnem domaret, relicta calcearoria arte, onera humeris deferre cœpit, ex lucro duas ex tribus partes pauperibus diſtribuens. Cum autem farinam, quam ferebat, pauperibus in ſumma egeſtate diuiſiſſet, diuino quodam conſilio, ſaccum arena pro farina repletũ ante fores illius, cuius erat, depoſuit: quæ arena in optimam farinam conuerſa deprehenſa fuit. Poſthæc in morbũ incidens nunquam adduci potuit, vt in lecto decumberet; Sed ſuper nuda humo, vt conſueuerat, iacens, paulò poſt ſacris refectus, cum inter eccleſiã S. Laurentij quam ſemper verrere ſcopis ſolitus erat, & S. Syluestri humari poſtulaſſet, animam Deo reddidit Anno ſal. 1250. ſponte omnibus vrbis campanis ſonantibus: quæ non ante ceſſarunt, quàm ſepulturæ traditus eſt. Cuius corpus in eccleſiam S. Laurentij, vt ibi decenter conderetur, delatum Epiſcopo, clero, & populo præſentibus ita immobile factum eſt, vt non niſi in locum à ſe deſignatum, in quo nouum ex marmore ſepulchrum cum luminibus apparuit, inferri potuerit. Tantus autem propter miracula ad tumulum populorum concurſus factus

Arenam in farinam conuertit.
Campanæ in eius morte ſponte ſonant.
Corpus eius immobile.
Sepulchrum nouum cum luminib.

factus eſt, vt ex eleemoſynis non modo eccleſia cum turri, ſed etiam xenodochium conſtructum fuerit. *Ex eius vita M.S.* in qua ad 59. miracula leguntur: in ijs, tres pueri defuncti ad vitam reuocati, & quamplurimi ab inſanabilibus morbis curati. Miracula 59. Tres pueri reſuſcitati.

ANNOTATIO.

Qvadam huic B. tribui animaduertimus, quæ S. Theobaldo Eremitæ, & Abb. congruunt, veluti illud de cœnobio monach. Benedictinorum, & de mortuo apud veſuntionem in Burgundia ſuſcitato.

Maij die 28.

DE SS. ÆMILIO, FELICE, PRIAMO, ET LVCIANO martyribus Calari.

AEmilius ſiue Æmilianus, Priamus, Lucianus, & Felix mulier Calari in Sardinia, vt antiqua habet traditio martyrio affecti ſunt. Quorum ſepulchrũ crebris miraculis claruit. Quamuis autem acta ipſorum diſperierint, & quo tẽpore martyrium ſubierint, ignoretur, in primis tamen perſecutionibus coronati putantur. Illorum autem omnia Martyrologia meminere. *Ex Martyrol. Rom. & alijs.*

ANNOTATIO.

Fara lib. 1. de Reb. Sardois hos non martyres, ſed confeſſores facit. ait enim eos ſanctitate excelluiſſe, & 5. Kal. Iunij miraculis claros migraſſe in cælum. Vſuardus item nullam martyrij mentionem facit, Corrigi autem debent Martyrologia quæ pro Aemiliano habet Aemilium. In Sardinia enim Aemilianus non Aemilius appellatur.

DE S. IVVENALE EPISCOPO CARALITANO.

IVuenalis Epiſcopus Caralitanus ſeu Calaritanus, vtrumq; .n. dicitur Diocletiano Imp. in cuius perſecutione in montibus Caralitanis delituit, multa paſſus eſt. Is poſt S. Ephyſi paſſionem remiſſa aliquantiſper perſecutione Calarim redijt, populum multum ad fidẽ conuerſum ſacro fonte regenerauit, Flauiani Præſidis iuſſu comprehenſus, catenisque vinctus in carcerem detruditur, extremo, immanique ſupplicio perimendus. Sed Angelus Domini affuit, qui illum vinculis reſolutis eductum in excelſum montem in locum, qui caput Paſſeris dicebatur, deduxit. Vbi regionis Accolas ſacrum Euangelium docuit. Ordinatisque illis Presbyteris, & Diaconis mortuo Flauiano (qui populo Calaritano inuiſus Romam ad Imp. nauigans ſubmerſus interijt) Calarim redijt, ac Eccleſia aliquandiu ſanctè adminiſtrata ibi in pace quieuit. *Ex Ioanne Arca lib. de SS. Sard. & Io. Franc. Fara lib. 1. de Reb. Sardois.*

ANNOTATIO.

F. Dimas Serpius in Cron. SS. Sard. S. Iuuenalem ab Angelo in Siciliam in locum, qui Caput Paſſeris nominatur (hoc eſt Pachynus Prom. apud Veteres) deductum ſcribit. Sed nulla Iuuenalis apud Siculos extat memoria, & Fara loco citato Caput Paſſeris, ad quod Iuuenalis aſportatus fuit, in Sardinia eſſe indicat.

DE S. SENATORE EPISCOPO MEDIOLANENSI.

SEnator Mediolani ex nobili (vt ferunt) Septara familia ſiue Vilania, vt habent Acta ortus, moribus, & doctrina ac eloquentia ſub Leone I. Pontifice Max. floruit, à quo Conſtantinopolim miſſus, legationeque ex ſententia perfunctus Romam redijt: ac Epiſcopus Mediolanenſis poſt S. Benignum creatus ei Eccleſiæ annos 4. magna cum laude, & populi vtilitate præfuit. Cuius corpus, cum is diem obijſſet, 4. Kal. Iunij in eccleſia S. Euphemiæ tumulatum fuit. Illum S. Ennodius Epiſcopus Ticinenſis verſibus celebrat, & Anaſtaſius II. Pont. Max. in SS. numerum retuliſſe fertur. *Ex Tab. Eccl. Mediolanen. & vita à Beſutio ſcripta.*

ANNOTATIO.

BEſutius in Tab. Epp. Mediolanenſ. Senatorem Epiſcopum anno D. 493. ordinatum ſcribit. quo tempore Gelaſius I. præerat Eccleſ. Vt etiam in Actis Eccl. Mediolanen. continetur. Leo autem I. an. 461. exceſſerat. Panuin. in Cronol. Eccl. illum Hilario Pont. an. 466. creatum annos 4. ſediſſe adnotauit.

Præclarum habes illius apud S. Ennodium Ep. Papien. Encomium.

„ *Qui modo trabeas, ſolium, cinctumque gabinum*
„ *Conſulibus præſtans ecce Senator adeſt;*
„ *Ingenium velox, ſermonis cura rotundi*
„ *Virtutum pretium forma pudicitiæ.*
„ *Abdita librorum myſteria clauſa prophætæ,*
„ *Qui dedit in lucem ſtemmate qua voluit.*
„ *Orbis ad extremi miſſus ſecreta verendis.*
„ *Curauit ſtudijs, quod fuerat lacerum.*
„ *Tunc oriens victum peregrino lumine faſſus*
„ *Hæſit ad aſpectum lampadis alterius.*

DE S. ANASTASIO EPISCOPO TICINENSI.

ANaſtaſius Epiſcopus X. poſt S. Criſpinum Eccleſiam Ticinenſem adminiſtrauit. Fuit in pauperes miſericors, & liberalis, in afflictos benignus, erga omnes pius pater, in Deumque religioſiſſimus. De quo illud memoriæ proditum eſt, quod interrogatus, cur peccantes ſe ſoleant excuſare, illos belluæ marinæ, quæ apparens mox ſe in aquas demergens abſcondit, perſimiles eſſe reſpondit. Non poſſe autem quenquam à peccatis excuſari, cum ſcriptum ſit ſepties in die cadit iuſtus. Vixit Epiſcopatu ad annos 23. ac ſub Syluestro Pōt. Max. & Conſtantino Magno diem obijſſe putatur. Corpus iuxta B. Syri corpus ſepultum fuit. *Ex Anton. M. Spelta de vit. Epp. Papien. poſt Guallam, & Breuentanum.*

Peccator ſimilis beluæ marinæ.

ANNOTATIO.

BAron. in Annotat. ad Martyrol. quæ de Anaſtaſio II. huius nominis dicuntur, per errorem huic tribuit: qui longè Rotharis Regis tempora præceſſit. Quanquam

quam ſi ſub Conſtantino Magno vixerit, immediateque S. Criſpino ſucceſſerit, non ita certum eſt, vt aliqui affirmant.

DE S. PODIO EPISCOPO FLORENTINO.

POdius Vberti Ducis, ſiue vt alij ſcribunt Marchionis Hetruriæ filius Colmellæ circa An. ſal. 990. Vgone Arelatenſe Rege naſcitur. Is in liberalibus diſciplinis inſtructus, ac poſtea in diuinis litteris eruditus, factus Canonicos collegio Canonicorum Abbatiam S. Andreæ pro communi illorum victu largitus eſt. Sichelmo autem Epiſcopo Florentino defuncto in demortui locum ob eius vitæ, & morum integritatem ſufficitur, ac Eccleſiam Florentinam, quam bonorum applicatione, caſtellis etiam aliquot adiunctis maximè auxit, inſigni prudentia, & pietate, annos 12. adminiſtrauit. Cœtera illius Acta deſiderantur. Corpus in maiore baſilica aſſeruatur. Eius verò natalis 5. Kal. Iunij, qua die ex hac vita migrauit, ab Eccleſia Florentina celebratur. *Ex Vincentio Borghinio lib. de Eccl. & Epp. Florentinis.*

ANNOTATIO.

HIc, ſi vera ſcripſit Io. Archipresbyter Aret. in vita S. Zenobij, Ioanni Epiſcopo Florent. An. D. 1003. Non ergo Sichelmo vt ſcribit Borghinius, ſucceſſor fuit niſi (idem ſit Io. & Sichelmus) neque ann. 990. natus fuit, ſed ante aliquot annos. Tametſi Borghinius accuratiſſimus autor fuit. Borghinius.

DE S. VBALDESCA VIRGINE PISANA.

VBaldeſca virgo in agro Piſano humilibus parentibus orta, ac à teneris Deo deuota. Cum annum 15. nata panem ſola coqueret ab Angelo (qui ſibi apparuit) Piſas ſe recipere ac cum alijs fœminis religioſis in xenodochio Sancti Ioannis ægrotis inſeruire iubetur. Cum illa ſibi dotem (ſine qua ingreſſus in illud non patebat) non eſſe diceret, quòd abſque dote reciperetur, Angelus reſpondit. Piſas itaque profecta à fœminarum Abbatiſſa recipitur, paniſque ab ea in furno relictus non combuſtus, at probè coctus à parentibus domum reuerſis inuenitur. Vbaldeſca autem orationibus, vigilijs, & ieiunijs intenta, in diesque proficiens magnæ erat omnibus admirationi. Cum verò moniales annonæ inopia laborarent, ipſa ad quęſtum exeundi licentia impetrata, dum iret, lapide è ſublimi delapſo in capite grauiter vulnerata eſt, quam plagam patiendi cauſa, cum curari noluiſſet, vſque ad extremum vitæ, quæ ad annos 70. producta eſt, pertulit. Eius ſanctitas aliquot miraculis dum viueret declarata eſt. Nã cum aquam à ſe ſigno crucis benedictam, mulieribus quibuſdam ab eccleſia S. Petri in Gradu remeantibus porrexiſſet, illa in pretioſum vinum conuerſa eſt. (Is dies erat Paraſceues, quo mulieres illæ in pane, & aqua ieiunabant.) Cum autem ad mortem ægrotaret, quidam Religioſus, qui ad eam viſitandam venerat, diſcedens ſecretò ſororibus aſtantibus dixit, vt ſe ad illius tranſitum vocarent. Cui Vbaldeſca ait, quod non opportunè venturus eſſet. Nam ſtatim poſt illius Religioſi diſceſſum, migrauit è vita 5. Kal. Iunij An. ſal. 1206. & miraculis fulſit. *Ex vita M. S. qua apud Moniales cœnobij S. Ioannis ſeruatur.*

Panis, diu in clybano manens, non eſt aduſtus.

Aqua in pretioſum vinũ conuertitur.

ANNOTATIO.

N*Ondum, quod ſciam, in SS. relata eſt; Illius tamen Natalis hac die ab Eccl. Piſana de ſed. Apoſt. permiſſione celebratur.*

Maij die 29.

DE S. RESTITVTO MARTYRE ROMÆ.

REſtitutus ciuis Rom. in perſecutione ſub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus apud Hermogenianum Præfectum, quòd Chriſtianus eſſet, & Deos irrideret accuſatus, iuſſu illius comprehenditur, ac Dijs ſacrificare iubetur. Cumque is diceret, ſe paratum eſſe Deo viuo, & verò ſeipſum in ſacrificium offerre, primùm lapidibus circa maxillas contunditur; deinde cum in Chriſti confeſſione conſtantior appareret, plũmbatis, & neruis vſque ad lacerationem cæditur, carcerique ferro vinctus includitur: quo orante alij 20. captiui catenis ferreis ſoluti, & oſtijs mirabiliter reſeratis aufugiunt. Mane carceris cuſtos illum apertum, & in eò ſolum Reſtitutum inueniens rem Præfecto defert: qui ſtatim martyrem quaſi maleficum Deorumque contemptorem ad Capitolium duci, ſi forte Deos Chriſto renuncians veneraretur, ſin minus decollari, & canibus deuorandum proijci iubet. Quem Iuſta matrona noctu ſublatum in prædio ſuo via Nomentana 16. ab vrbe milliario aromatibus conditum ſepeliendum curauit Stephano Epiſcopo, Presbyteris, & diaconis comitãtibus 4. Kal. Iunij: quo in loco miracula aliquot patrata ſunt. *Ex antiquo M. S. S. M. Maioris.*

ANNOTATIO.

C*Itatum M. S. pro Hermogeniano habet Hermonem, & pro Præfecto habet Præſidem. Sed nos Baronium ſecuti ſic ſcripſimus.*

DE S. MAXIMO EPISCOPO ÆMONIENSI, & martyre.

MAximus Epiſcopus Æmoniæ (quæ ciuitas eſt Hiſtriæ) cum impia Diocletiani, & Maximiani Imperatorum in Chriſtianos edicta promulgata fuiſſent, antequam accuſaretur, aut comprehenderetur, vltrò optimum Hiſtriæ Præſidem adijt, ſeque Chriſtianum confeſſus pro Chriſti nomine mortem ſubire paratum dixit. Quare Dianæ ſacra facere recuſans iuſſu Præſidis carceri mancipatur, eductusque cum in ſententia perſiſteret, primùm fuſtibus cæditur; deinde cum minas Iudicis haud trepidaret, in equuleo ſuſpenſus vngulis, excarnificatur, donec cum ſanguine carnes diffluerent, ferriſque candentibus exuritur. Sed cum omnes cruciatus fortiter ſuperaſſet, tandem irati Præſidis iuſſu lapidibus obrutus glorioſum certamen conſumauit, 4. Kal. Iunij. Corpus ibidem à Chriſtianis tumulatum, poſtea Venetias translatum in æde Sancti Cantiani reconditum fuit, miraculis clarum. *Ex cod. antiquo, & M. S. eiuſdem Eccl.*

Maximus variè, ac dirè tortus fortiter tolerat.

ANNOTATIO.

H*Ac die Æmonia (quæ nunc C. noua appellatur) & Aquileia natalis eius celebratur. Venetijs verò Transl. die 10. Octob. recolitur.*

DE

DE SS. MILLE QVINGENTIS, ET VIGINTIQVINQVE martyribus Camerini.

POſt S. Venantij inclyti martyris paſſionem, cum plurimi ob miracula ab eo perpetrata ad Chriſtum conuerſi, in confeſſione acceptæ fidei perſeuerarent. Antiochus Præfectus eos conquiri, & comprehendi iuſſit. Capti ſunt itaque ex ijs mille, quingenti, & vigintiquinque: quos omnes pro Chriſti fide capite truncari mandauit 4. Kal. Iunij, ſub Diocletiano eodem anno, & menſe, quo S. Venantius paſſus eſt. *Ex Geſtis eiuſdem S. Venantij.*

ANNOTATIO.

HI 1525. mart. alij ab ijs, qui vnà cum S. Venantio decollati ſunt eadem die cenſeri debent. Et licet in S. Venantij paſſione Antiochum aufugiſſe, mortemque turpiſſimam obijſſe legatur, id poſt horum SS. martyrum necem accidiſſe credendum eſt.

DE S. MAXIMO EPISCOPO VERONENSI.

MAximus Epiſcopus XVIII. poſt S. Lucillum Eccleſiam Veronenſem adminiſtrauit circa annum ſal. 352. Vir fuit eximia doctrina, ſpectataque virtute prædıtus, quem magis conſpicuum morum probitas, apud omnes reddebat. Cum itaque aliquot annos Eccleſiæ ſuæ laudabiliter præfuiſſet, 4. Kal. Iunij relicto corpore abijt in Cœlum. Cui extra vrbem non procul à mœnibus templum ſuo nomini extructum fuit. Monaſterium quoque virginum propè portam ciuitatis ædificatum eſt; quòd cum vico, & portu de S. Maximi nomine dicitur. *Ex monu. Eccl. Veronen. ac ex lib ſæpius memorato de SS. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

COrpus S. Maximi vbi quieſcat hoc tempore ignoratur: licet reliquiæ ipſius in conſecratione altaris S. Helenæ in baſilica SS. Apoſtol. adhibitæ ſint.

DE S. EXVPERANTIO EPISCOPO, ET PATRONO Cingulano. *Vide ad diem 24. Ianuarij.*

DE S. ELEVTHERIO CONFESSORE ARCANI apud Aquinum.

ELeutherius natione Anglus SS. Grimoaldi, & Fulci frater vnà cum illis ex Anglia in Italiam peregrinationis ergo venit; cum autem Romæ loca ſancta multa cum deuotione viſitaſſet, ac Aquinum cũ fratribus perueniſſet, apud Arcanum Op. Latij ſubſedit, vbi clarus miraculis ſancto fine quieuit. Extat ibi eccleſia ſuo nomini dicata, ad quam plures infirmi confluere, & ſanitatum gratias referre ſolent. *Ex monum. Eccl. Aquin.*

ANNOTATIO.

ACta propria S. Eleutherij nondum vidimus; licet ea ab Epiſcopo Aquinate non ſemel per alios tamen flagitauerimus. Quæ autem diximus, ex Incolarum relatione accepimus.

Maij die 30.

DE S. FELICE I. PAPA, ET MARTYRE.

FElix Romanus S. Dionyſio, Aureliano Imp. in Pontificatu ſucceſſit. Conſtituit, vt Miſſa ſupra memorias martyrum, aut ſepulchra eorundem celebraretur. Ex quo factum eſt, vt non abſque reliquijs martyrum altaria conſecrentur. Tres ſcripſit epiſtolas vnam ad Paternum Epiſcopum; alteram ad Galliæ Epiſcopos; tertiam ad Magnum Epiſcopum. Scripſit & ad Maximum Epiſcopum Alexandrinum aduerſus Sabellij, & Pauli Hæreſim. Vixit in Pontificatu ann. duos, menſes quatuor, dies vigintinouem. Habuit ordinationes menſe Decembri, duas: quibus creauit Presbyteros 9. Diaconos 5. Epiſcopos per diuerſa loca 5. Martyrio coronatus 3. Kal. Iunij anno 5. Aureliani Imp. (qui octauam, ſiue nouam perſecutionem mouit in Chriſtianos) in baſilica à ſe via Aurelia ædificata, & dedicata 2. ab vrbe milliario ſepelitur. *Ex Breu. Rom. & Baron. in Annal. ad ann. D. 275. & Damaſo.*

Felix tres ſcribit epiſtolas.

ANNOTATIO.

MAxima inter ſcriptores de tempore Felicis hoc eſt ſub quo Imp. & quanto tempore præfuerit, diſſenſio eſt. Beda ſecutus Damaſum enim illum ſub Claudio paſſum ſcribit, quem ſequitur Vſuard. & Pet. in Cat. lib. 5. c. 68. Euſeb. lib. 7. Hiſt. Eccl. c. 27. Felicem annos quinque ſediſſe ait. Damaſus annos 4. menſ. 4. fere. Panuin. in ſua Cronol. addit menſem vnum. Marian. Scot. Plat. & alij omnes plures quam Baron. Quod niſi obſtaret Breu. Rom. autoritas, cum pluribus ſentiendum eſſe dicerē.

DE SS. GABINO, ET CRISPVLO MARTYRIBVS Turritanis.

GAbinus, & Criſpulus ciues Turritani (quæ ciuitas olim in Sardinia celebris fuit, cui Saſſaris ſucceſſit) poſt S. Antiochum ſub Hadriano Imp. paſſi ſunt. Cum enim ad Chriſtum conuerſi Turribus alijs fidem prædicarēt, comprehenſi in carcerem conijciuntur, ac excruciantur. Verùm illis ſuperatis, cum in Chriſti confeſſione conſtantiores euaderent, martyrio coronantur 3. Kal. Iunij. *Ex Fara lib. 1. de Reb. Sard. & F. Dima Serpio in Cron. SS. Sard.*

ANNOTATIO.

FAra loco cit. hos ante S. Antiochum martyrio affectos ſcribere videtur. F. verò Dimas illos in paſſione S. Antiochi conuerſos poſt eum paſſos aſſerit. Vterque ipſos inſigniter coli apud Turritanos affirmat. Baron. in ſuis Annotat. Horum natalem die 25. Oct. præcipuè celebrari ait, eumque menſem à Sardis Gabinam appellari, hac verò die tranſlationem recoli. Qua in re ſimilitudine vocis deceptus videtur. Nam qui die 25. Oct. coluntur non Gabinus, & Criſpulus ſunt, ſed Gauinus cum Proto, & Ianuario, & menſis Octobris, menſis S. Gauini appellatur. Vt Fara lib. memorato ad an. 30. pluribus adnotat.

DE S. EXVPERANTIO EPISCOPO RAVENNATE.

EXuperantius XIX. Epiſcopus Rauennatū S. Vrſo ſucceſſit, Honorio Imp. Vir fuit grauis, magnaque præditus charitate, ſimplex tamen, & ſincerus. tran-

tranquillam degens vitam, Eccleſiæque, & populo Rauennati valde vtiſis. Hic Argentam oppidum minime contemnendum ædificauit. ita dictum, quod Eccleſiæ Rauennati argentum penderet (ſicuti & Aureolum, & Ferrariam ſic dicta putant, quod illlud aurum, hęc Ferrum eidem Eccleſiæ ſoluerent) Nec verò eidem populo minus in ſpiritualibus rebus vtilis fuit: cum animarum ſaluti ſemper inuigilaret. Cum autem annos 20. Eccleſiæ ſuæ præfuiſſet bonis cumulatus operibus cathedra S. Ioanni Angelioptæ relicta ad præmium euolauit in cœlum in æde S. Agnetis ſepultus. 3. Kal. Iunij Zoſimo Pont. Max. an. ſal. 419. *Ex monum. Eccl. Rauenn. & Hieron. Rub. lib. 2. Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

BAronius in Annot. in Martyrol. hac die alium Exuperantium, ſiue Superantium in Lucania inſignem ſanctitate floruiſſe. Cuius in vita S. Paulini Epiſcopi Nolani ſit mentio, adnotat. Nullum tamen Epiſcopum in Lucania huius nominis pro ſancto haberi intelleximus.

DE S. SILAO EPISCOPO HIBERNO LVCÆ.

SIlaus Hibernus nobili loco ortus, omnibus venditis, & pretio pauperibus diſtributo, in monaſterio S. Brandani fit monachus, mortuoque Abbate illi ob ſanctitatem ſubrogaretur, & à S. Patricio Diaconus creatur. Non multo poſt primariæ vrbis electus Epiſcopus inuitus tamen, Romam venit. Vbi à S. Gregorio Papa conſecratus, in Hiberniā ad Eccleſiam ſibi commiſſam regendam reuertitur. Multis miraculis enituit. Cum coacta Synodo Epiſcoporum ſub S. Patricio Silaus miſſam cantaret, hoſtiamque vt moris eſt, in tres partes diuiſiſſet, Angelus vnam ex illis acceptam ad Abbatiſſam quandam ægrotam detulit: quæ illicò ea ſumpta ſanata eſt. Cum in itinere ad Abbatem quendam diuertiſſet, iſque ligna viridia cum porco quaſi in contemptum S. Epiſcopo miſiſſet, ea tamen ab ipſo benedicta non ſecus, ac ſi arida fuiſſent arſerunt; porcus verò coctus, & diuiſus ad S. Epiſcopi benedictionē in piſces conuerſus eſt (erat autem feria ſexta) Ferunt etiam illum fœmineam Regis prolem in virilem orando conuertiſſe, Rex enim ſibi ex clero exitium minatus fuerat, niſi id fieret. Cum ad fratrem intra Inſulam habitantem viſendum iret, nec nauiculam habere poſſet, qua traijceret, lapide ingenti benedicto ſuper eo lacum mirabiliter cum clero traieciſſe fertur. Cum autem Regulus quidam bona Eccleſiæ ſuæ occupaſſet, ad Romanum Pont. proficiſcens opem ab eo imploraturus, Lucam, vt ſororem quæ ibi relicta viro prædiuiti nupſerat, inuiſeret, diuertit. vbi cum defunctam accepiſſet, pro ea ſacrificium Deo obtulit, ac iter Romam proſecutus, dum à Romano Pont. benignè exceptus, & multis priuilegijs affectus in patriam regreditur, Lucæ vbi aliquot dies demoratus ægrotos multos curauit, in morbum incidit; ac paulò poſt moritur in eademque eccleſia Sanctæ Iuſtinæ; in qua ſoror, ſepelitur multis clarus etiam poſt mortem miraculis, ob quæ multæ fiebant oblationes: quarum cum partem cognatus pro hoſpitio poſtulaſſet, ſtatim illæ ceſſarunt. Corpus autem cum diu ignotum vſque ad an. ſal. 1180. fuiſſet, repertum, & loco decentiore reconditum rurſus miraculis coruſcare cœpit. *Ex vet. lib. M.S. Monaſterij S. Iuſtinæ, quod expurgatione eget. Continet enim plura apocrypha, ac inuerisimilia, quæ magna ex parte reſecauimus.*

Abbatiſſa præficitur ab Angelo partem hoſtiæ ei ferente.

Porcus coctus in piſces conuertitur fœminea proles in virilem mutatur.

S. Silaus ſup ingenti ſaxo mare traijcit.

ANNOTATIO.

Licet hac die S. Vir deceſſerit. Feſtiuitas tamen illius ab Eccl. Lucen. in Dominica intra octauam Aſcenſionis Domini celebrari conſueuit, quod ea die Dominica obierit.

Maij die 31.

DE S. PETRONILLA VIRGINE ROM.

Petronilla è lecto ſurgens miniſtrat, ac deinde egrotat.

PEtronilla virgo B. Petri Apoſtoli filia, cum eximia corporis forma præſtaret, ac ægrotaret, & ab ipſo Apoſtolo quæſitum eſſet cur cum alios ægrotos ſanaret, propriæ filiæ ſanitatem non reſtitueret, ferunt illum reſpondiſſe, quia ſic expediret. Ne autem quis de poteſtate dubitaret, eam à lecto ſurgere iuſſit, & conuiuis miniſtrare. quo facto in eundem recidit morbum: ex quo cum conualuiſſet, à Flacco Comite adamata in matrimonium poſtulatur. Petronilla, vt interim ſibi cõſuleret, quomodo virginitatem Chriſto dicatam ſeruaret, triduum ad deliberandum popoſcit. Quod tempus totum in ieiunijs, & orationibus inſumpſit, aſſiduè à ſponſo cœleſti petens, ne vim ſancto ſuo propoſito afferri pateretur, quare cum die tertia ſacram ſumpſiſſet Euchariſtiam, mox ad cœleſtes nuptias euolauit Prid. Kal. Iunij. Cuius corpus via Ardeatina tumulatum, à Paulo I. Pont. Max. in baſilicam Principis Apoſtolorum tranſlatum eſt. *Ex Breu. Rom. antiq. & Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Vix credibile eſt Petronillam filiam B. Petri carnalem fuiſſe.

NOn modica inter ſcriptores de Petronilla eſt contentio an filia S. Petri Apoſt. carnalis, vel ſpiritualis fuerit. & an viuente Petro, vel eo defuncto obierit. Qua in re illud tantum dicam nulla ratione dici poſſe Petronillã ex B. Petro S. carnem natam fuiſſe. eo præcipuè argumento, quod Petronilla S. Feliculæ V. erat collectanea ſicuti acta ipſius Feliculæ apud omnes teſtantur, Felicula autem cum eidem Flacco comiti in nuptias aſſentiri nollet, ſub Domitiano martyrio coronata eſt, ſicuti & S. Nicomides Presbyter: qui illam ſepeliẏt, vti ex Actis ipſorũ habetur. Si igitur collactanea fuit Felicula, Romæ natam eſſe oportet, & non ex Petro. Quod ſi quis illam natam ex Petro antequam Romam veniſſet peruicaciter dicat, quomodo adoleſcentula, aut virgo nubilis eſſe potuit ſub Domitiano, vt illam Flaccus in matrimonium expeteret? Sed & Epitaphium ipſius quod ſic habet A. PETRONILLAE F. DVLCISSIMAE. ſatis eam virginem Rom. eſſe oſtendit. quis enim non videt, illud Epitaph. haud à S. Petro, qui prius obiẏt, & quem minus ea verba decebant, poſitum fuiſſe.

DE SS. CANTIO CANTIANO, ET CANTIANILLA fratribus martyribus Aquileienſibus.

CAntius, Cantianus, & Cantianillas fratres ex nobili, & antiqua Aniciorum familia Aquileiæ (quò facultatibus pauperibus erogatis ſe receperant) apud Dulcidium Præfectum, ſeu Præſidem Chriſtianæ religionis accuſati comprehenduntur. quos primùm Præſes blandè monet, vt abiecta noua Chriſtianorum ſuperſtitione Deos immortales venerentur, & honores apud Imperatores conſequantur, ſed fruſtrà: nam ſe omnia potiùs pati paratos eſſe, quam a Chriſto deficere reſponderunt. Quamobrem illos carceri incluſos cuſtodiri iubet, donec Maximianum Imp. quid agendum eſſet, per litteras conſuleret. (erant enim nobiles Rom. in quos inconſulto Imp. animaduerti non poterat)

cum

cum autem Imperator, eos capite plectendos eſſe, ſi Deos colere recuſarent, reſcripſiſſet, illi fuga ſibi conſulentes, haud longè ab vrbe à ſatellitibus capti vnà cum Protho eorum pedagogo cruciantur, ac cum in ſententia perſiſterent, iuxta Imperatoris mandatum capite truncantur Pridie Kal. Iunij. Quorum corpora à Chriſtianis condita, poſtea Mediolanum translata ſunt. Ferunt autem ex vulnere pro Sanguine lac emanaſſe. *Ex Breu. Mediolanen. Aquileien. ac ex Pet. in Cat. lib. 5. c. 70.*

ANNOTATIO.

Hic ſanè mirandum, quòd Mediolanen. tam aſſeueranter corpora horum SS. martyrum ſe habere affirment, cum Tab. Eccl. Aquileien. ea Aquileia aſſeruari dicant, in eaque Eccl. Transl. ipſorum celebretur, Forte Mediolanum non integra corpora, ſed reliquia aliquot inſignes, qua per ſynedoche corpora appellentur, aducta ſunt.

Mem. Venant. Fortun. horum SS. Mart. lib. 4. Vit. D. Martini.

„ *Aut Aquileienſen ſi forte acceſſeris vrbem*
„ *Cantianos Domini nimium venereris amicos.*

DE S. CRESCENTIANO MART. TVRRITANO.

CReſcentianus vnà cum Gabino, & Criſpulo Chriſtianam amplexatus religionem cum Turribus ſanctitate, & miraculis reſplendeſceret, apud Fidei perſecutores accuſatus, & comprehenſus, & ipſe paulò poſt prædictorum SS. martyrum certamen, Prid. Kal. Iunij martyr occubuit. Isque in Eccleſia Turritana Summo in honore habetur. *Ex Vſuardo, & Fara lib. 1. de Reb. Sard.*

ANNOTATIO.

Alij fuere huius nominis martyres. Fuit enim Creſcentianus mart. Aquileien. de quo die 5. Septemb. Creſcentianus mart. Rom. de quo die 24. Nouemb.

DE S. VITALE EREMITA APVD ASSISIVM.

VItalis Eremita apud Aſſiſium vitam in ſumma auſteritate duxit. Nam ex quo eremita factus eſt, nunquam ignem, aut lumen accendiſſe fertur. Vinum, aut obſonium, aut quicquam ſale conditum nunquam guſtauit. Cuius ſanctitas miraculis aliquot declarata fuit. Etenim Scholaſtico cuidam memoriam, & loquellam, quas amiſerat, mirabiliter reſtituit. Puer defunctus ad eius ſepulchrum delatus ad vitam reuocatus eſt: ac per aliquot annos obſeſſi omnes & diſrupti, ad tumulum illius curabantur. Quidam Tudertinus morti adiudicatus cum ſe S. Vitali commendaſſet, carcere, vinculisque diuinitus reſeratis aufugit. Vixit in eremo annos 20. ac Prid. Kal. Iunij obdormiuit in Domino. Cuius corpus in eccleſia ſuo nomini dicata piè aſſeruatur, & colitur. *Ex monum. Eccleſ. Aſſiſinatis.*

Vitalis ſine igne degit.

Scholaſtico eloquium, & memoria reſtituitur.

Puer defunctus excitatur.

Morti damnatus vinculis ſolutus aufugit.

ANNOTATIO.

Tempus quo vixit nondum ſcire contigit. Miracula qua enarrauimus in pariete propria eccleſia depicta leguntur.

DE

DE B. IACOBO VENETO CONFESS. ORD. PRÆD. Foroliuij.

IAcobus Venetijs natus, puer parentibus orbatus ab auia in litteris, & moribus educatur. Adoleſcens religionis deſiderio captus, inſtitutum Fratrum Prædicatorum ſuſcepit. In quo miros fecit obſeruantiæ ſanctæ progreſſus; erat enim humilitate, patientia, obedientia, abſtinentiaque ſingulari. Forumliuij miſſus, ibi cœpit virtutibus, & miraculis clareſcere. Nam multis ægrotis ſanitatem impetraſſe, leproſos mundaſſe, corpore vitiatos integritati reſtituiſſe, mortuos & ſuſcitaſſe legitur. Illud etiam Rauennæ eum roſam 15. Kal. Decemb. decerpſiſſe ex roſario, & oleum mulieri pauperculæ mirabiliter auxiſſe prodidere. Quadriennio ante obitum vlceratus in pectore, morbum illum, quo paulatim conſumptus eſt, patientiſſimo animo per id tempus tolerauit. Cum vitæ terminus aduenisset, non modo diem, ſed & horam mortis ſuæ prædixit. Cum enim iam migraturus videretur, Fratreſque ad animæ commendationem de more conueniſſent, ait illis: *Nimis cito veniſtis, cum nondum hora mea aduenerit.* Cum autē illi veſperas decantaſſent, ipſeque Litanias deuotè recitaſſet, placidè obdormiuit in Domino Prid. Kal. Iunij An. ſal. 1314. ætatis verò 83. *Ex Cron. Ord. Præd.*

Relig. Præd. ingreditur. Clarus miraculis.

Diem, & horam mortis ſuæ prędixit.

ANNOTATIO.

EXtat officium de B. Iacobo Typis excuſum: quo Fratres eiuſdem Ord. Foroliuij ante Breuiarij correctionem vtebantur; in qua vita illius continetur.

Hymnus B. Iacobi ex eius officio.

SVmmè felix Eccleſia
Lætare nouo gaudio:
Per quod cœleſtis curia
Nouo relucet radio.
Ad Iacobi corpuſculum
Columba ſancti ſpiritus,
Et gratiarum vaſculum
Saluator mittit cœlitus.
Nouum ſentitur gaudium
Noua promunt miracula;
Dant Ægris oſſa præmium:
Exultat mens in ſæcula.

DE S. IVVENTIO MARTYRE ROMÆ.

IVuentium martyrio affectum Romæ præter Martyrologium Rom. Beda, Ado, & alij habent; In qua tamen perſecutione, & quo martyrij genere paſſus ſit, apud aliquem reperire non potui. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

APud Pet. Galeſ. variè nominatur. Nam & Vuentius, & Vincentius legitur. Antiquiora tamen Martyrol. M. S. Iuuentius habent, ſicuti, & Io. Molanus.

DE SS. FELINO, ET GRATINANVS MARTYRIBVS Peruſinis Aronæ.

FElinus, & Gratinianus (qui & Gratianus) milites Peruſiæ Decio Imp. Chriſtianorum in perferendis cruciatibus conſtantiam demirati, viſiſque miraculis

raculis martyrum ad Chriſtum conuertuntur,& à Florentio Epiſcopo baptizātur. Cum autem Chriſti milites effecti fidem ab ipſis ante impugnatam audacter prædicarent, à Valeriano Præfecto capti obſcuro carceri includuntur: qui mox cœleſti lumine colluſtratus eſt. Poſtridie educti, cum fruſtrà, vt propoſitū mutarent, tentarentur diris ſupplicijs afficiuntur: ac primum excarnificantur: deinde pelle exuſta in prunis volutantur. Quibus illicò ſanatis, eò miraculo plurimi fidem D. N. I. C. ſuſcepere. Id Præfectus indigniſſimè ferens, SS. martyres gladio ſubito iubet animaduerti. Quorum corpora à Chriſtianis cōdita, cum poſtea Romam delata fuiſſent, inde Arenam oppidum haud ignobile ad Verbanum lacum Mediolanenſis diœceſis, vbi loci tutelares ſunt. Othone I. Imp. translata ſunt. *Ex Breu. Mediolanen. & eorum Geſt. M. S.*

ANNOTATIO.

MIrares eſt, quod Peruſia nulla extet horum mart. memoria. Cum tamen Baron. in Annot. ad Martyrol. Acta M. S. Eccleſ. Peruſ. citet hac die.

DE S. SECVNDO MARTYRE AMERINO.

SEcundus Chriſtianus nobiliſſimo genere ortus, originē ab Aureliano Imp. ducens, in immani Diocletiani, & Maximiani perſecutione Spoletij apud Eudoxiam piam fœminam latitabat. A Deo autem confortatus non amplius latere, ſed ſe prodere decreuit. Quare venditis omnibus, pauperibusque erogatis in Idolorum cultores inuehi cœpit. Delatus verò apud Dionyſium Procōſulem, & ad eum Ameriam adductus, cum fruſtrà ſuaderetur, vt Herculi ſacrificaret, in equuleo torquetur; & depoſitus ad templum Herculis, vt eum veneraretur, deducitur. Sed illud orante Secundo ſubito terræmotu contremuit, & concidit. Terræmotus. Quapropter Iratus Proconſul Secundum ſaxo ad collum alligato in Tyberim apud Ameriam præcipitari iubet. Miniſtri autem iuſſa executi ferè omnes ab vrſis redeuntes diſcerpti ſunt, paucis exceptis, qui ea re commoti, & intus compuncti ad Eutitium Presbyterum latitantem venere ei, quæ acta erāt, narrantes. Corpus autem martyris apud ripam fluminis ab Eudoxia inuentum in ſuo prædio non longè ab vrbe Ameria conditum eſt; Vbi templo poſtea ab Amerinis excitato, Secundus vrbis illius tutelaris ab eis præcipuo honore colitur. *Ex M. S. Eccleſ. Amerina. & ex monum. Eccleſ. Eugubina paulò ab Amerina diuerſis in quibus S. M. Eugubia, qua Iulia dicebatur, ab Eudoxia ſepultus traditur.*

ANNOTATIO.

COrpus S. Secundi in Eccleſ. Eugubina modò aſſeruari traditur, à qua cum Secundiano, & Agapito mart. die 10. *Maij colitur.*

DE S. CRESCENTINO MARTYRE TIPHERNI, patrono Vrbinate.

CReſcentinus (qui & Creſcentianus) Romanus miles Chriſtianus, orbatus parentibus rem omnem venditam pauperibus diſtribuit, & perſecutionis Diocletiani declinandæ cauſa Tiphernum venit: vbi draconem ingentem homines noxio flatu inficientem ſigno crucis munitus inſpectante populo interfecit, multis ex populo ad Chriſtum conuerſis. *Creſcentinus draconem interficit.* Extructa autem apud ciuitatem

redicula

ædicula, ibi ægrotos, qui ad eum confluebant, & deferebantur, à morbis, & inſanabilibus diuinitus curans habitabat. Quod cum Flaccus Præfectus reſciuiſſet, Creſcentianum ad ſe perduci curat, illumque, vt finem Chriſti fidei prædicandæ faciat, & grauia minatus monet. Cum verò Præfecti minas haud veritus, à prædicatione non deſiſteret, iratus Flaccus illũ comprehenſum in ignem inijci & ab igne nil læſum, diuinasque laudes canentem extra vrbem duci, ac decollari iubet An. ſal. 287. Corpus à Chriſtianis ibi conditum tandiu fuit, donec à Fulcone Epiſcopo Tiphernate Mainardo Epiſcopo Vrbinati conceſſum Vrbinum Henrico IV. Imp. translatum eſt, & in Cathedrali baſilica honorificentiſſimè collocatum. Illum multis miraculis coruſcantem Vrbinates vti patronum ſuum præcipuum venerantur. *Ex monum. Eccl. Vrbin. M. S. & vita eiuſdem Vrbini Verſibus edita An. D. 1601.*

Coniectus in ignem illæſus exit.

ANNOTATIO.

EX quo corpus S. Creſcentini Vrbinum translatum eſt, illius natalem Tiphernates celebrare ceſſarunt. Extat tamen eccleſia ſuo nomini in agro Tiphernate dicata, in via, qua ad lacum Traſimenum ducit, à Tipherno ad B. M. P. diſtans.

DE S. PROCVLO MARTYRE BONONIENSE.

PRoculus miles clam Chriſtũ colens Diocletiano, & Maximiano Imp. quo tẽpore Marinus ab Imp. Bononiam ad puniendos Chriſtianos miſſus eſt, isq; nimia crudelitate pro poteſtate vteretur, rei indignitate, & grauitate cõmotus re condita ſub veſte ſecuri noctu domũ Marini ingreſſus illum ſecuri in caput eius adacta interfecit, fugaque ſibi conſuluit. Sed nece protinus Præfecti euulgata, Proculus inditio Hebræi cuiuſdam proditus comprehenditur, ac de cęde interrogatus, ſe illius authorem faſſus gloriabatur. Quare mox gladio animaduerſus obtruncatus eſt. Qua in re mirum contigit: Martyr enim ſurgens caput ſuum manibus à terra ſublatum vſque ad eum locum, vbi poſtea inſignis baſilicà ei excitata eſt, non ſine maxima adſtantium admiratione geſtauit. Paſſus eſt autem eodem anno: quo Hermes, Aggæus, & Caius, ac Vitalis, & Agricola ciues & martyres Bononienſes Kal. Iunij. Illum Bononienſes maxime hac die venerantur. *Ex Paulino Epiſcopo Nolano, & Carol. Sigon. lib. 1. de Epp. Bononien.*

Marinum in Chriſtianos atrocem perſecutorem Proculus interficit.

Proculus caput ſuum manibus è terra ſublatum geſtat.

ANNOTATIO.

MArtyrol. Rom. hac die Proculum Epiſcopum ſub Maximiano Epiſcopo paſſum commemorat: ſed Eccleſia Bononien. illum militem non Epiſcopum fuiſſe affirmat. qui verò Epiſcopus fuit, non ſub Maximiano; ſed ſub Totila, vt mox dicetur paſſus eſt.

S. Proculi, & aliorum mem. S. Paulin. Ep. Nolanus in his verſibus.

„ *Vitalem, Agricolam*, Proculumque *Bononia condit*,
„ *Quos iurata fides pietatis in arma vocauit.*

DE SS. FLORENTIO, ET SOCIIS MARTYRIBVS Peruſinis.

FLorentius Togatus Valeriani vrbis Præfecti conſiliarius Decio Imp. Chriſtianorum Conſtantiam in tolerandis ſupplicijs miratus ad Chriſtum conuerſus

uerſus eſt, Iulianumque Cyriacum, Marcellinum, & Fauſtinum cũ alijs ab Idolorum cultu ad fidem perduxit: & cum illis à Timotheo Presbytero in fide Chriſtiana eruditus baptizatus eſt: Vt autem ad Chriſtum expeditiores peruenirent facultates ſuas pauperibus diſtribuere. Quæ omnia vbi Præfectus reſciuiſſet, Florentium per litteras accerſit, illumque cum ſocijs eum ſecutis, vt coronæ participes fierent, in carcerem conijcit. Paulo poſt Florentius Dec. Imp. ſiſtitur: qui illi necem minatur, niſi hanc Chriſtianorum, vt ipſe aiebat, dementiam dimitteret. Cum verò Florentius eos dementes diceret, qui mortuos, vti Deos adorarent, iratus Cæſar illos catenis vinctos mittit, & Promoto Tuſciæ Præfecto mandat, vt eos, niſi Dijs ſacra facerent, diuerſis ſupplicijs affectos interficiat. Promotus itaque Saturni ſimulachrum cum tripode afferri, eique ab illis thus offerri iubet. Sed illud, in ipſum SS. martyribus conſpuentibus, mox in terram cadens confractum eſt. Ea propter ira incenſus Iudex eos in equuleo ſuſpendi, vngulisque caprarum excarnificari, & ardentes faces ad eorum latera admoueri præcipit. Quæ dum fiunt, miniſtrorum vnus concidit mortuus, alius à dæmone arreptus, & agitatus clamabat, *Vt quid nos torquetis SS. Dei Omnipotentis?* His Promotus in rabiem verſus ſtatim martyres capite truncari, corporaque in Tyberim proijci imperat Kal. Iunij. Sed ab Exuperantio inuenta iuſſu Decentij Epiſcopi Peruſini, apud Pagum Funeſtum, qui nunc Sanctæ Mariæ dicitur, vbi decollati fuerunt, ſepeliuntur. Poſtea verò Peruſiam delata in propria eccleſia, quæ Fratrum Seruorum eſt, honorificè condita ſunt. *Ex vet. M. S. dictæ eccleſ.*

Carnifex vnus mortuus concidit, alius à dæmone vexatur.

ANNOTATIO.

IN Martyrolog. Rom. Horum natalis Nonis Iunij adnotatur. Sed Peruſina Eccleſ. illos hac die celebrat; quòd ex actis Kal. Iunij mortem pro Chriſto oppetierint.

DE S. PROCVLO EPISCOPO INTERAMNENSI, & mart. Bononiæ.

PRoculus ex Syria in Italiam Iuſtiniano Imp. veniens, S. Valentino Epiſcopo Interamnenſi ſucceſſit. Cum autem is Catholicam fidem aduerſus Arianos tueretur, illique hoſtes, qui Spoletij agebant, manus inijcere cogitarent, per viſum à Deo admonitus Bononiã contendit; ibique à Theodoro ciue Bononienſi hoſpitio acceptus filium vnicum illius aridam manum habentem ſanat, Bononienſesque ad Catholicam fidem ſua prædicatione perduxit. Quod Totila Gothorum Rex iniquo animo ferens, Bononiam venit, ac Sanctum Epiſcopum perquiſitum, ad ſeque perductum decollari iuſſit. Cuius corpus à pijs viris aromatibus delibutum extra vrbem ſepultum eſt, poſtea verò in æde S. Proculi martyris conditum. eius memoria eadem die, qua Natalis S. Proculi martyris, hoc eſt Kal. Iunij recolitur. *Ex S. Anton. Epiſcopo Florentin. in Hiſtoria parte. Vbi illum Kal. Ianuarij obtruncatum ſcribit: ſed forte errore librariorum pro Iunij, Ianuarij ſcriptum fuit.*

Proculus aridam cuiuſdã manũ ſanat.

ANNOTATIO.

RES aliter in monum Eccl. Interamnen. narratur. Nam illum ab Arianis apud Interamnam occiſum, ibidem apud vrbis mœnia ſepultum tradunt die 14. Aprilis; huncque Proculum II. vocant. Qui verò Bononiæ martyrio affectus eſt, fuit, vt inquiunt, Proculus I. Epiſcopus Interamnen. S. Proculi militis, & mart. patruus: qui cum nepote Bononiæ ſub Maximiano paſſus eſt. Qua in re S. Antonino magis aſſentiendum cenſeo, licet illum ab Idolatris, Gothis, pro Arianis occiſum dicat, eique eadem tribuat, quæ de S. Herculano Epiſcopo Peruſino legũtur, de illo nimirũ puero iã putre-

putrefacto ad vitam reuocato, & de capite S. Epiſcopi corpori eius ita copulato, ac ſi nunquam abſciſſum fuiſſet.

DE SS. EPISCOPIS FLORENTIO, ET VINDEMIALI Taruiſij.

FLorentius,& Vindemialis Epiſcopi Africani in Vuádalica perſecutione exilio damnati in Corſicam Inſulam maris Tyrheni veniunt; ibique prædicantes populos illius inſulæ ad Chriſtianam fidem perducunt: cumque Florentius ſancto fine quieuiſſet, Vindemialis cũ Eugenio Epiſcopo ad Caſtrũ Fauneſe,& Vadenſe peruenit: vbi populũ à cultu draconis illo in mari demerſo, ad chriſtianam religionem perductum, & lauacro ſalutari expiatum in fide confirmauit: defuncto autem ibi Eugenio, & in Caſtro Vadenſi ſepulto, vbi puteus in mari defoſſus aquam dulcẽ emittens extare fertur. Vindemialis in Corſicam rediens paulò poſt,& ipſe obdormiens, apud S. Florentium ſepultus. Quorum corpora Corſica à Sarracenis deuaſtata à Titiano Epiſcopo Taruiſino, Taruiſium delata in æde S. Ioannis Baptiſtæ, deinde à Rothario eius ſucceſſore in eccleſia maiore condita ſunt. *Ex monum. Eccl. Taruiſ. & Pet in Cat. lib. 4. c. 116.*

ANNOTATIO.

Inter Martyrol. Rom. & Petrũ in Catalogo diſſidium.

DE *Vindemiali, & Eugenio ac Longino Epp. agitur in Martyrol. Rom. 5. Non. Maij: qui ſub Hunerico Rege Vuandal. ob fidem Catholicam çapite truncati ſunt. De Vindemiali, qui Epp. Capſen fuit, agit Victor Vticen. in Append. ad 3. libr. Vuandal. perſecut. ac de illius martyrio Greg. Turon. lib. 2. c. 1. Hiſt. Franc. Sed dubium eſt, an Vindemialis, de quo in Martyrol. dicta die agitur, idem ſit cum eo de quo Pet. in Cat. loco citato, & qui Taruiſij cum Florentio colitur. Si enim idem eſt, errat Pet. qui illum in pace deceſſiſſe ſcribit in Corſica, & errat Eccl. Taruiſina, quæ illum vt Confeſſ. non vt mart. colit. neque conciliari poſſunt Martyrol. & Pet. in Cat. cum Vict. Vticen ſi dicamus eundem S. in exilio decedentem, poſſe & martyrem, & confeſſorem appellari, Nam S. Vindemialis non in exilio, & in Corſica cum Eugenio vitam finiuit. Sed in Africa capite cum ſoc. prædictis truncatus eſt. Fortè diuerſus fuit Vindemialis hic de quo agimus ab illo, de quo Martyrol. Rom. Vict. Vticen. & Greg. Turon. loquuntur: Et licet Pet. in Cat. illum cum Eugenio inuoluat, (ex quo apparet eundem eſſe cum illo, de quo in Martyrol.) nihilominus cum eum à S. Appiano Epiſcopo edoctum ad Presbyteratum deinde ad Epiſcopatum perueniſſe, & vnà cum Eugenio multis editis miraculis multum populum conuertiſſe, videri poteſt non idem eſſe. Vtcunque ſit. S. Florentij non ſolum Taruiſij, ſed & in Corſica, vbi oppidum de eius nomine dictum, in quo ſedes eſt Nebien. Epiſcopi, memoria celebris eſt.*

DE S ROMEDIO CONFESSORE TRIDENTINO.

Cuius dies Feſtus agitur die 15. menſ. Ianuarij.

Romedius cũ duob. ſoc. omnia ſua pauperibus diſtribuit.

ROmedius Hallæ apud æniponteni honeſto loco natus, vbi primùm rerum humanarum inconſtantiam cœpit animo reuoluere, Euangelica amplexatus conſilia omnia ſua pauperibus diſtribuit, ac vnà cum Dauide, & Habrahamo nobilibus,& copioſis adoleſcentibus, qui Romedium imitati, idipſum fecerant. Romam peregrinari inſtituis. Qui aliquot dies Tridenti apud S. Vigiliũ Epiſcopum commorati, ac pijs doctiſque eius ſermonibus confirmati, iter ſuũ Romam proſequuntur. Cumque loca vrbis ſancta ſingulari deuotione viſitaſ-

Apud S. Vigiliũ hoſpitat. Romę loca ſãcta inuiſit.

ſent,

ſent, ad partes Tridentinas remeantes, in locum vallis Ananiæ ſolitanũ apud S. Zenonis plebem ſe recipiunt, rupemque altiſſimam, quam montes vndique circundat, conſcendentes, ibi ædicula, in qua orarent, extructa, Deo orationibus, ieiunijs, & pijs meditationibus vacarunt. Ferunt autem Romedium, cum vrſus iumentum, quo is ob ſenium vtebatur, deuoraſſet, ipſo vrſo, quoties opus eſſet, vſum fuiſſe, cum Dauid illum fræno etiam ori impoſito, ita Romedio iubente, ad ſenem tanquam agnum adduxiſſet. Cum is Tridentum ad S. Vigilium Epiſcopum viſitandum pergeret, in via adoleſcentulam à Dæmonio vexatam Chriſti nomine inuocato liberauit, nec inde procul ægroto, cui nulla poterat ars opitulari, ſanitatem reſtituit. Illi autem aduentanti S. Vigilius Siſinnium, Martyrium, & Alexandrum obuium miſit, eumque perhumaniter excepit. Romedius ad ſolitudinem reuerſurus, Vigilium orat, vt cum campanulam ſponte ſonantem audiret, Romedium migrare intelligens, illius tranſitum ſuis precibus adiuuaret. Ad ſuos itaque reuerſus, cũ obitum, qui ſibi inſtaret, prædixiſſet, diſcipulos ad perſeuerantiam hortatus breui migrauit ad Chriſtum Idibus Ianuarij anno ſal. reparatæ 400. Ad quem S. Vigilius cum ter campanulam vltrò ſonantem audiſſet accurrit; iuſtaque perſoluit. Cum autem ædiculam S. Romedij conſecrare vellet, Angelum illam cõſecrantem per quietem vidit. Claruit autem Romedius multis poſt mortem miraculis. Nam plures ſolo veſtimentorum illius tactu ab inſanabilibus morbis curati, multi à Dæmonibus obſeſſi liberati, & lepra plures mundati feruntur. Sed & illud non prætereundum. Cum enim faber ædiculæ tectum inſtauraturus præceps ex altiſſimo loco in profundiſſimam vallem decidiſſet, S. Romedio commẽdatus abſq; nulla læſione omnibus ſtupentibus viuus repertus eſt. *Ex eius vita Tridenti in An. D. 1605 edita.* Dominica prima menſis huius eccleſiæ ipſius Dedicatio celebratur.

In altiſſimã rupem vallis Ananiæ aſcendit.
Mirum de vrſo manſueſacto.
Iuuenculam à Dæmonio, & ægrotum à morbo ſanat.
SS. Siſinnius, Martyrius, & Alexander obuij S. Romedio.
Obitum ſuũ prædicit.
Campanula S. Vigilij ſpõte ſonat.
Angelus ædiculam S. Romedij conſecrat.
Claret miraculis poſt mortem.

A N N O T A T I O.

Vita, ex qua hæc decerpſimus, nonnulla egere videtur cenſura præſertim circa vrſum, quo S. Romedius equitando vſus traditur etiam Tridenti, cum S. Vigilius adeſſet: quod minus veriſimile videtur: ac circa tempus ſi enim S. Vigilius annos tantum 20. vixit in Epiſcopatu, mirum videri poteſt, quo pacto S. Romedius ad extremã peruenerit ſenectutem.

Vita S. Romedij edita cenſura indiget.

DE S. THEOBALDO EREMITA, ET ABBATE Vuangaditiæ.

THeobaldus natione Gallus, Pronini (quod oppidum eſt inſigne Trecaſſinę diœceſis) nobiliſſimis parentibus ortus eſt (pater Arnulphus, & mater Guilla dicebatur) Hic ab infantia terrena deſpiciens, adoleſcens relictis parentibus vitam eremiticam egit, miraque ſanctitate Henrico III. Imp. floruit. Vt verò liberius Deo inſeruiret, patrium ſolum deſerẽs in Italiam venit, & monachus Camaldulenſis apud Vincentiam factus. intra colles illius vitam aſperam degens habitauit, quoad Vangaditiam (quod pagi, & Abbatiæ in Hadrienſis diœceſis finibus à Rodigio oppido X. M. P. diſſitæ nomen eſt.) veniens multis ad eum confluentibus Abbas efficitur, eique monaſterio aliquandiu multa cũ laude, & ſanctitate præfuit. Denique pijs operibus & ætate confectus in eodẽ monaſterio migrauit ad Chriſtum. Cuius corpus ibidem tumulatum in magna habetur veneratione. Agitur autem dies illius feſtus maxima celebritate incolis vndique affluentibus. *Ex monum. eiuſd. Abb. ac ex Cron.* Camaldulenſ.

A N-

ANNOTATIO.

Theobaldus panem, & vinũ in ſumma penuria repe ſit.

PEt. in Catal. lib. 6. c. 36. de Theobaldo hoc refert miraculum, quòd cum in via panis, & vinum deficeret, & ſocij fame, ſitique laborarent, ad orationem confugiens panem in via, & vinum in vaſculo inuenit; ex quo ipſe cum ſocijs refectus eſt, & peregrini plurimi ex vrbe Mediolanen. qui ad eum fama ſanctitatis commoti confluebant reliquiæ verò ad tres hebdomadas perdurarunt. Alij Natalem Theobaldi in Kal. Iulij referunt.

Iunij die 2.

DE SS. MARCELLINO PRESBYTERO, ET PETRO Exorciſta martyribus Romæ.

PEtrus Exorciſta, cũ Romæ Diocletiano Imp. à Sereno Iudice in carcere ob fidem Chriſti detineretur, Paulinam Artemij, qui carceri præerat, filiam à Dæmone agitatam liberauit. Quo miraculo parentes puellæ cum tota familia, & vicinis, qui ad rei nouitatem concurrerent ad Chriſtum conuerſi à Marcellino Presbytero baptizati ſunt. Quod vbi Serenus reſciuit, Marcellinum, & Petrum ad ſe vocatos aſperius increpat, & ad verborum aſperitatem minas adiungit, niſi Chriſto renuncient. Sed Marcellinus Chriſtiana libertate reſpondẽs, pugnis contunditur, à Petroque ſeiunctus carcere vitri fragmentis ſtrato ſine cibo, & lumine nudus includitur: Petrus verò arctiſſimis vinculis conſtringitur. Affuit autem Angelus, qui eos ſolutos in domum, in qua per eos ad fidem conuerſi, & baptizati erant, perduxit, vt illos in fide magis inſtruerent, & confirmarent. Aduenientibus verò eò ſatellitibus, Marcellinus, & Petrus capiuntur, ac iuſſu Sereni ad ſyluam Nigrã (quæ poſtea ſylua Candida appellata eſt, & Epiſcopali Sede decorata fuit) via Portuenſi ducti, conſtanti animo abſciſſo capite illuſtre martyrium compleuere. An. ſal. 302. Marcellino Pont. Max. Corpora à Chriſtianis ibi condita, poſtea à Lucilla matrona in viam Lauicanam 3. ab vrbe milliario tranſlata ſunt. 4. Nonas Iunij, quo in loco Conſtantinus Magnus eccleſiam eorum nomini excitauit, muneribus, & prædijs locupletatam. *Ex Breu. Rom. & eorum paſſ. à Dorotheo, qui caput martyribus amputauit ad Chriſtũ conuerſo, & poſtea in bona ſenectute defuncto ſcripta, & à Damaſo lectore excepta: quam Sur. tom. 7. & Mombrit. tom. 2. referunt.*

Angelus SS. è vinculis eripit.

ANNOTATIO.

HOrum corpora in Gallias tranſlata feruntur circa an. D. 826. vt apud Sigeb. in Cron. & apud Haimon. de Geſt. Franc. lib. 4. c. 125. Quæ tamen Cremonæ in Cathed. eccl. aſſeruari affirmantur, vt ex Tab. eiuſd. Eccl. quæ illos maxima ſolemnitate, vti præcipuos patronos colit. & vrbis Annalib. apparet. Quæ de tranſl. in Gallias Aquiſgranum plura apud Baron. in Annalib. ad an. D. 827. habentur. Romæ etiam in propria eccleſia quieſcere feruntur.

DE S. ERASMO EPISCOPO FORMIANO, ET MART.

Eraſmus cõplurib⁹, iisq; diriſſimis cruciatibus torquetur.

ERaſmus Epiſcopus in Campania Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus ob id, quod Chriſti fidem diſſeminaret, comprehenſus, multis, & diris tormentis afficitur. Nam plumbatis, & fuſtibus cæſus, reſina, ſulphure, plumbo liquefacto, pice feruenti, cera, oleoque perfunditur, vnde diuina virtute cum inuiolatus exiſſet, multos eo miraculo conuertit ad fidem. Iterum autem in car-

carcerem detruſus, ferreisque, & grauiſſimis vinculis conſtrictus ab Angelo mirabiliter eripitur. Sed fama prædicationis, & miraculorũ eius, quibus multitudo hominum ad Chriſtum conuertebatur, ad Maximianum perlata, iuſſu illius denuo comprehenditur, & Formijs varijs affectus ſupplicijs, tunicaque ærea candenti indutus illa etiam tormenta cœleſti virtute roboratus ſuperauit. Cumque plurimos in fide confirmaſſet, & alios plures ad eam perduxiſſet; denique inſignem martyrij palmam adeptus. Corpus à Fidelibus Formijs ſepultum eſt. Formiana autem ciuitate euerſa, Caietam, vbi maximam habet venerationem, translatum fuit. *Ex Breu. Rom. & Martyrol. Adonis.*

ANNOTATIO.

Acta M.S. & apud Pet. in Cat. lib. 5. c. 75. cenſura indigent. Confunduntur enim cum actis alterius Eraſmi; qui apud Antiochiam paſſus eſt. Geminus Eraſmus.

An verò S. Eraſmus naturali morte, ſeu violenta deceſſerit dubium eſt. Ex Breu. Rom. videtur martyrio obijſſe: Ex Martyrol. verò Vſuardi, Adon. ac Rom. naturaliter, ſic enim Vſuardus habet, Tandem vocante Domino ſancto fine quieuit. *quod & Pet. loco citato aſſerit. Quòd ergo in Breu. legitur eum palmam martyrij adeptum eſſe. non ſic accipiendum eſt, vt denuò tentus ab Idolatris ab eisque necatus martyrium conſumarit, vt Autor Floris SS. ait, ſed quòd naturali morte decedens martyrij, quod ante paſſus fuit, palmam obtinuit.* Eraſmus haud martyrio moritur.

DE S. EVGENIO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

EVgenius Romanus Rufiniani filius ex regione Celij montis S. Martino primo eius nominis, Conſtante Imp. Hæretico, in Pontificatu ſucceſſit (cum Martino relegato vti Vicarius illum aliquandiu adminiſtraſſet) noua electione ſubrogatus Anno à Chriſto nato 654. Vir fuit inſigni pietate, religione, & humanitate præditus. Quem caſtitatem perpetuam Presbyteris Diaconis, & Subdiaconis præcepiſſe ſeu potius præceptam caſtitatis innouaſſe ſtatuit, vt Sacerdotes propè eccleſias habitarent, vt Epiſcopi ad clericorum malefacta cohercenda carcerem haberent. Ne monachi ſine Abbatis licentia exirent, ferũt. Cum Eccleſiæ menſes 6. dies 23. præfuiſſet, S. Pontifex in cœleſtia Regna Vitaliano ſuccedente translatus eſt. 4. Nonas Iunij. *Ex Plat. & lib. de Rom. Pontif. ac ex Baron. in Annal. ad ann. 655.*

ANNOTATIO.

PLat. in vit. huius S. Pont. illum an. 2. & menſe 9. Pontif. deceſſiſſe ſcribit, quod & Panuin. in Cronol. Eccl. confirmat. contra quam Baron. loco cit. habet. Sed Baron. tempus, quo Eugenius poſt mortem Martini vixit computauit, Alij tempus, ex quo Martino in exilium abducto à clero tanquam Vicarius electus eſt.

DE S. GVIDONE EPISCOPO AQVENSI, & patrono.

GVido in Liguria parentibus nobilibus, Meladij oppidi Aquenſis diœceſis dominis naſcitur An. D. 1028. Bononiam ſtudiorum cauſa miſſus, breui ita doctrina, & religione profecit, vt in patriã reuerſus ab Epiſcopo Aquẽſi eccleſiæ Cathedralis canonicus fieret. Quo in munere Guido inter alios veluti ſol inter ſidera emicabat. Defuncto aũt Epõ, miro oĩum Canonicorũ, quorũ id mun*

interierat, conſenſu, licet inuitus, illi ſufficitur. Ordinatus itaque Epiſcopus orationibus, vigilijs, ieiunijs, eleemoſynis, & alijs pijs exercitationibus addictus, pietatis opera maiore ſtudio colere cœpit. Erant in eo ardens in Deum charitas, humilitas inſignis, ſingularis erga ſubditos benignitas, in pauperes, ad mirabilis benignitas, & miſericordia. Eccleſiam in qua nunc ſedes Epiſcopalis eſt, in honorem Deiparæ virginis ædificauit. Cœnobium virginum Inſtituti S. Benedicti extruxit, eique prædia attribuit. Cum ex difficili, & diutino morbo conualuiſſet, alias duas ſacras ædes excitauit. Eccleſiæque Aquenſi patrimonium ſuum, quod oppidis, caſtris, & pagis aliquot conſtabat, ex quibus adhuc Meladium, Biſtanium, Setebrium, & Caſtelletum extant, perpetuò applicuit. Cum autem Eccleſiam Aquenſem annos 36. adminiſtraſſet, pijs laboribus confectus ad cœleſtem patriam euolauit 4. Non. Iunij An. poſt Chriſtum natum 1070. Alexandro II. Summo Pont. Corpus in arca marmorea in æde B.M.V. quam ipſe ædificauerat, conditum eſt. Multa ad illius tumulum miracula ſubſecuta ſunt, morbis inſanabilibus laborantibus ex omni genere, mirabiliter ſanatis, & aliquot è carceribus vinculis ferreis reſolutis diuinitus extractis. Viget adhuc memoria illius, qui linteum, quo S. Guidonis tumulus tegebatur, furatus, portis, licet apertis, nunquam potuit egredi, niſi poſt crimen detectum, & linteum reſtitutum. Vrbis Aquenſis Tutelaris eſt, agiturque dies illius feſtus ſumma celebritate. *Ex quodam M. S & antiquis lectionibus Eccleſ. Aquen. quæ emendatione egent.*

Ad tumulũ S. Guidonis morbi inſanabiles curãtur.

ANNOTATIO.

CVm S. Guido An. D. 1070. obierit, fieri non poteſt, vt an. 1028. natus ſit, & annos 36. in Epiſcopatu vixerit: Sed vel annos tantum 16. Eccleſiæ Aquenſi præfuit) vel multò ante an. 1028. in lucem aditus fuit, ita, vt ad Epiſcopatum aſſumptus annos 30. vel ſaltem 26. haberet ætatis.

DE S. NICOLAO PEREGRINO CONFESSORE BARII.

NIcolaus, qui & Nicetas, cognomento Peregrinus, natione Græcus defuncta vxore, Inſtitutum monachorum S. Baſilij in Inſula Scyro ſuſcepit Vrbano II. Pont. Max. Is licentia ab Abbate impetrata collo cruce appenſa ſine humeris impoſita peregrinari cœpit. Vbi Tranium in Apuliam veniſſet, ibi collecta puerorum multitudine, eos per vias ciuitatis Kyrieleeyſon, & Litanias præcantantes ducebat. Reprehenſus autem ab Epiſcopo, quòd à populis amẽs haberetur, reſpondit, ſic in Euangelio ſcriptum eſſe, *qui non baiulat crucem ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus.* Ex quo non modò ab Epiſcopo permiſſus, ſed & hoſpitio exceptus eſt. Crucem itaque ligneam in humeris geſtans, cum pueris ciuitatem de more canens circumibat, quoad ægrotans, poſtquam pueros benedixiſſet, illiſque crucem ſuam reliquiſſet, migrauit ex hac vita 4. Non. Iunij. an. poſt Chriſtum natum 1091. Cuius corpus Tranij tumulatum aliquot miraculis claruit; ob quæ Aletij & Hydrunti nomini eius eccleſiæ conſtructæ ſunt. Ei autẽ, quæ in agro Aletino ædificata eſt, Gulielmus Rex vtriuſquæ Siciliæ, quòd Nicolaus ſibi in ſomno apparens ſe à graui infirmitate liberaſſet, pagum dono conceſſit. *Ex M. S. quod Trany in Eccl. S. M. vbi corpus illius quieſcit, aſſeruatur, & ex Pet. in Cat. lib. 5. c. 78.* vbi vitam pluribus proſequitur.

Gulielmus vtriuſque Siciliæ Rex graui infirmitate à S. Nicolao leuatur.

ANNOTATIO.

Mem. Sancti Nicolai Peregrini David Romhaus in ſuo de SS. Regni Neapolit. catal.

DE SS. NICOLAO, ET TRANO EREMITIS IN Sardinia.

Nicolaus, & Tranus eremitæ in Gallurenſi regione Sardiniæ mira vitæ ſanctitate fulſerunt. Ædicula enim intra montes inter Longonem, & templum Terranouanæ Diœceſis loca extructa, vitam in ieiunijs, & alijs corporis afflictionibus auſteriſſimam duxerunt, Deiparæ Virgini templum ædificarunt; quod ad hæc vſque tempora in maxima apud incolas, & finitimos populos veneratione habetur multis ex tota Inſula ad illud ob crebra miracula, quæ ibi fiunt confluentibus: quæ eccleſia Dominæ noſtræ loci Sancti appellatur. Ad eos autem fama ſanctitatis peruulgata multi in dies accedebant, maximè verò morbo aliquo inſanabili laborantes: quos illi orationibus curabant. Cum verò vniuerſæ carnis debitum perſoluiſſent, ac in ea eccleſia conditi fuiſſent; adeò miraculis claruere, vt illis templa, quæ adhuc extant, licet tempeſtatibus labefactata, ab incolis fuerint excitata. Horum corpora An. ſal. 1227. inuenta in decentem locum tranſlata recondita fuere. *Ex Franc. Farra lib. de Reb. Sard. & Chron. Sard. F. Dyma Serpi lib. 4. ac ex lib. antiquo à Lud. Epiſcopo Terranouano, ſeu ciuitatem edito.*

ANNOTATIO.

Hi poſt S. Euſebij Vercellen. Epiſcopi tempora vixiſſe videntur, vti apud Farram legimus. Natalis verò ipſorum diem apud aliquem reperire minimè potuimus. Idcirco eos hoc in loco commemorare libuit.

Iunij die 3.

DE SS. PERGENTINO, ET LAVRENTINO martyribus Aretinis.

Pergentinus, & Laurentinis fratres nobiles Aretini Decio Imp. apud Tiburtium Præfectum Chriſtianæ religionis accuſati, ab eo blande ob generis nobilitatem monentur, vt intra ſpatium ſibi præfixum relicta Chriſtianorum ſuperſtitione, & Deorum cultum reuertantur. Verùm illi in Chriſti fide magis firmati, illam alijs prædicare ſignis confirmatam haud reformidant. Quare à Tiburtio vocati, ab eo grauius obiurgantur. Cumque eo præſente Chriſtum prædicare, & Deos contemnere minimè vererentur, fuſtibus diu cædi iubentur, donec SS. orantibus, tortores obrigentibus ſibi brachijs deficerent: qui opem à martyribus implorantes, ſeque in Chriſtum credituros ſi liberarentur, polliciti, ſanctorum oratione ſanantur, ad Chriſtumque vna cum multis alijs, qui aderant, conuertuntur. Tiburtius furore percitus illos in carcerem triduo ſine cibo, & potu recludi iubet, quo tempore ab Angelo cibo cœlitus delato reficiuntur, carcereque diuinitus reſerato, ne optatiſſima martyrij palma fruſtrarentur, noluerunt, aufugere, cum poſſent; ſed conuerſos ad Cornelium Presbyterum aqua ſalutari expiandos miſerunt. Poſt triduum educti, cum nullo mo- *SS. cœleſti cibo ab Angelo reficiſtur.*

 do,

do, vt Deos colerent, adduci poſſent, ſuper ardentes carbones incedere coguntur, à quibus nil læſi, & Iouis ſtatua, quæ, vt adoraretur, allata fuerat, inſtar ceræ reſoluta cum multi propterea ex populo in Chriſtum crederent, & contra Tiburtium clamarent, diu cæſi, & fuſtibus mactati demum capitalem ſententiam excipientes, extra ciuitatem à militibus decollati ſunt. 3. Non. Iunij. Quorum corpora à Chriſtianis noctu primo ab vrbe milliario tumulata ſunt. *Ex M. S. Eccleſ. Aretina à quo Sur. accepit.*

Iouis ſtatua inſtar ceræ reſoluitur.

ANNOTATIO.

SVr. tom. 3. *vbi horum SS. mart. agonem refert, inter eos qui in Chriſtum credidere, Pergentinam illorum ſororem enumerat: qua fratrum corpora ab alijs adiuta ſepeliuit.*

DE SS. TERCENTVM, ET TRIGINTA martyribus Formijs.

EX plurimis, qui in Sancti Eraſmi paſſione ad fidem conuerſi ſunt, tercentum & triginta fuere: qui ab hoſtibus fidei comprehenſi, cum fortes in Chriſti confeſſione perſeuerarent, poſt multos cruciatus, Formijs 5. Non. Iunij paulò poſt S. Eraſmi Epiſcopi obitum martyrio coronati ſunt. *Ex Geſt. S. Eraſmi Epiſcopi, & mart.*

DE S. DAVINO CONFESSORE LVCENSI.

DAuinus nobilis Armenus rebus omnibus ſuis venditis, datiſque pauperibus peregrinari cœpit: ac vbi Sanctum Domini ſepulchrum, & alia loca ſancta viſitaſſet, in Italiam veniens Romæ ſacras ædes omnes inuiſit. Inde in Hiſpaniam ad corpus S. Iacobi Apoſtoli venerandum profecturus, vbi Lucam perueniſſet, ibi ab Atha nobili matrona hoſpitio acceptus apud ædem S. Michaelis aliquot dies orationibus, vigilijs, & ieiunijs, (ter nanque in hebdomada in pane, & aqua, vt loquuntur, ieiunare conſueuerat) operam dedit, donec morbo correptus, obitum ſuum ei matronæ prædixit. Ingraueſcente itaque infirmitate, 3. Nonis Iunij, vti prædixerat, animam Deo reddidit, humatuſque fuit in dicta Sancti Michaelis eccleſia. Vbi aliquot miraculis coruſcauit. Nam mulier ſanguinis fluxum patiens, & altera à dæmone obſeſſa, ad illius tumulum liberatæ ſunt. Iuuenis quoque, & puella lumen oculorum amiſſum ad eius ſepulchrum orantes recuperant. His, & alijs miraculis Alexander III. Pont. Max. qui Lucenſis Epiſcopus fuerat, permotus Dauinum in SS. retuliſſe fertur. *Ex lib. M.S. Eccleſ. prædictæ S. Michaelis.*

Mulieré fluxu ſanguis laborantē; atq; alteram à dæmone obſeſſam S. Dauinus curat cæcis duobus lumē reſtituit.

ANNOTATIO.

QVo tempore vixerit obieritue hic S. vir, *acta citata non indicant. Aſſeruatur in memorata Eccleſia Dauini pileus; qui capiti ægrotantium impoſitus, vel leuare, vel malum auferre ſolet.*

DE

DE SS. CONO, ET CONELLO MARTYRIBVS ACERRIS.

COnus, ſeu Conon, & Conellus filius martyres Acerris in Campania hac die coluntur. Paſſi Aureliano Imp. feruntur, primùm in equuleo ſuſpenſi, deinde lampadibus accenſis lateribus eorum admotis aduſtitum in ſublimi appenſis pedibus, capite deorſum verſo, os illis fumo ex ſubiecto igne obſtruitur. Demum cum in fide conſtantiores ſemper apparerent, capitis abſciſſione martyrium compleuerunt. *Ex monum. Eccleſ. propria, in qua paſſio ipſorum depicta adhuc legitur.*

ANNOTATIO.

ARbitror hos eſſe, de quibus in Martyrol. Rom. die 29. Maij agitur, Iconij paſſos, quorum corpora, aut reliquiæ Acerras delata fuerint; illis que eccleſia dicata.

DE S. CONO ABBATE APVD PANORMVM.

Vide die 28. Mart.

DE S. ADALBERTO EPISCOPO COMENSI XV.

ADalbertus, ſiue Adelbertus Siſciæ in Valeria natus S. Rubiano eiuſdem patriæ in Epiſcopatu Comenſi ſucceſſit. Hic falsò apud Summum Pont. criminis delatus, Romam profectus obiectum crimen propulſauit, ac ſanctitatis ſigna aliquot coram Pontifice dedit. Pontifici autem ab eo, quo tempore moriturus eſſet, flagitanti reſpondiſſe ferunt, tunc ſe obiturum, cum ipſe vtroque oculo cerneret, (erat enim Pontifex luſcus alteroque oculo læſus) Vaticinium euentus comprobauit. Nam Adelberto Comum reuerſo, pauloque poſt vita functo, Pontifex viſum æquè recepit. *Ex monum. Eccl. Comen. & ex Bened. Iouio lib. de Epp. Comen.*

Adalbertus Pôtifici mortem prędicit.

ANNOTATIO.

OByt S. Adelbertus Kal. Iulij, vt habent citata loca, niſi pro Iunij per errorem Iulij ſcriptum ſit. Miror autem nullam temporis, quo is vixit, mentionem fieri.

DE S. OLIVA VIRGINE ANAGNINA.

OLiua virgo Anagniæ Chriſtianis parentibus orta, cum perſecutionis procella ceſſaſſet, ac in Chriſtiana religione enutrita, cum illam parentes deſponſare vellent, ad eccleſiam confugit, ac ab Epiſcopo inter ſacras virgines recipi vehementer orat. Facta itaque monialis, ſe ſe in orationibus, ieiunijs, & vigilijs exercens, cilicioque corpus domans, in diuinis laudibus, & vitæ ſanctitate perſeuerans, falsò accuſata, illatas ſibi contumelias, & calumnias pertulit nunquam conqueſta. Cum à dæmone acriter ad libidinem tentaretur, vt eam tentationem ſuperaret, aculeos ferreos mammillis ſuis infixit. Cum è cella, in qua poſt preces laborabat, ad eccleſiam pergeret, ac mulierem gemebundã obuiã ſibi factam ſolaretur, cœlũ ſibi aperiri, ingentẽq; ſplendorẽ demitti videt; quo perterrita in terrã cecidit, erectaq; in cellã rediјt. Cui ſequenti nocte Chriſtus viſus eſt dicens, *Surge propera amica mea.* Deniq; in extaſim (in qua aliqñ

Oliua ad carnis tentationem ſuperandam aculeos ferreos mammillis ſuis infigit.

Chriſtus Oliuam ad paradiſum vocat.

in aere eleuata incedere à monialibus viſa eſt) acta, viſaque cœleſti luce obdormiuit in Domino 3. Non. Iunij. *Ex monum. Eccleſ. Anagnina M.S.*

ANNOTATIO.

Corpus S. Oliua V. Anagnia aſſeruatur, ibique venerationem habet, ſicuti Oliua V. apud Panormitanos. Acta tamen, quo tempore vixerit, minimè docent.

Iunij die 4.

DE SS. ARETIO, ET DACIANO MARTYRIBVS ROMÆ.

Aretius, & Dacianus cum Camario Romæ pro Chriſto martyrio affecti ſunt, ex Beda, & aliorum Martyrologiorum ſcriptoribus. Martyrij tamen tempus, & eorum cruciatus ignorantur. Cum ſola nomina ipſorum legamus.

DE S. QVIRINO MARTYRE TYBVRE.

Sanctus Quirinus martyr Tybure colitur à S. Quirino Epiſcopo Siſcitano, & martyre diuerſus, vt Baronius in Annotationibus in Martyrologiũ hac die monet. Corpus ipſius Tybure in eccleſia S. Saluatoris aſſeruari fertur. Cæterum quando, vbi, & quo genere martyrij coronatus fuerit, nullus docet. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

In indice, ſiue tabula SS. qui Tybure coluntur, ad nos inde tranſmiſſa Quirinus non mart. ſed Confeſſ. adnotatur, ad diem 5. Iunij. Cuius corpus aliunde aſportatum (non enim Tyburtinus fuit) in Cathedrali eccleſia ſub titulo Saluatoris conditum eſt.

DE S. CLATEO EPISCOPO, ET MART. BRIXIENSI.

Clateus S. Anatalonis Epiſcopi II. Mediolanenſis diſcipulus, ab eoque Brixiæ ordinatus Epiſcopus, aſſiduis prædicationibus populum Brixianũ magna ex parte ad Chriſtum conuertit, doctrinam vitæ exemplo, & ſignis confirmans. Cum autem Viatorem ſibi ſubrogaſſet, ipſe Mediolanum ad Caium Epiſcopum Mediolanenſem condiſcipulum ſuum viſendum profectus, ibi iuſſu Anolini Præfectu tentus poſt multa verbera, cum Chriſto renunciare nollet, capite truncatus eſt, Nerone Imp. Prid. Non. Iunij. Cuius corpus Mediolani aſſeruatur. *Ex monum. Eccleſ. vtriuſque.*

ANNOTATIO.

Clateus Secundus Brixiæ Epiſcopus ſolusque ex tot Epp. SS. mart. numeratur. cum primus Anatalo S. Barnabæ Apoſtoli diſcipulus Eccleſiã Brixien. rexerit.

DE S. GVALTERIO ABBATE IN PICENO.

Naſcitur S. Gualterius cum ſigno ſtellæ in humero.

Gvalterius, quem parentes ſteriles voto, quòd eccleſiam ædificarent, emiſſo, à Deo impetrarunt, patre patricio natus Romano ob generis nobilitatem à Summo Pont. baptizatur ſtellæ ſigno, quod futuræ ſanctitatis inditium fuit, in humero apparente. A puero litteris humanioribus inſtructus, non tàm ætate, quàm moribus creſcebat. Is ad Sacerdotis, qui Armenus dicebatur, exhortatio-

cationem, cum elegantiſſimus eſſet aſpectu Deo caſtitatem vouit. Contigit autem, vt vrbis Præfecti filia oculos in illum defigeret, ac inter parentes de illorũ coniugio tractaretur. Sed Gualterius à parentibus quibus votum ſuum aperuit, nullis blanditijs, aut verbis, quibus etiam verbera acceſſerunt, adduci potuit, vt propoſitum mutaret. At qui ab eodem Sacerdote roboratus, cum facta oratione vocem cœlitus audiſſet: Fuge, cum illo Presbytero in Picenum venit, in eum locum, qui vallis Marani dicebatur. Ibi, qui in ſericis dormire, & delicatioribus veſci cibis conſueuerat, pane, & aqua tantùm refici, & ſuper ſtramine cubare cœpit. Populi horum vitam admirati eccleſiam illis conſtruxere, poſſeſſionibus Territorij (quod nunc Plana S. Gualterij nominatur) condonatis. Quæ eccleſia ex eremo in monaſterium, cui Gualterius Abbas præfuit, celebre creuit. Cum autem parentes illum diu conquiſitum tandem reperiſſent, vixque ex nimia vitæ auſteritate immutatum agnouiſſent, ab eo, vt omnia venderent, & pauperibus erogarẽt, quò Deo liberius poſſent inſeruire, perſuaſi ſunt. Qui aliquandiu apud illum conuerſati ſancto fine, quieuerunt. Ipſe verò poſt aliquot annos, obitus ſui præſcius vbi diſcipulos ad vitæ monaſticæ obſeruantiam hortatus fuiſſet, obdormiuit in Domino miraculis clarus. Cuius corpus Seruiliani Firmanæ diœceſis caſtro aſſeruatur, & colitur. *Ex vet. M.S. in Baroniana bibliotheca reperto.*

Multa patitur ob votũ caſtitatis. Patriam ob caſtitatem deſerit.

Parentes ad vitam ſolitariã cõuertit.

ANNOTATIO.

Tempus, quo hic S. Ab. floruit in memor. M.S. non apparet. Fortè, vbi corpus eius requieſcit, Acta accuratiora habentur.

DE S. ALEXANDRO EPISCOPO VERONENSI.

Alexander XX. Epiſcopus Veronenſis S. Maximo in Epiſcopatu ſucceſſit. Is aſſiduè die noctuque in diuinæ legis meditatione verſabatur, ac de acceptis à Deo beneficijs non tam pro ſe, quàm pro alijs iugiter gratias agebat. In omni virtutum genere proficiens, quo pacto melior in dies euaderet, summopere laborabat. Dicere enim ſolitus erat, *Non eſſe bonum exiſtimandum, qui ſe meliorem in dies effici non ſtuderet?* Tandem cum in ſuo paſcendo grege plurimum laboraſſet, ex hac vita mortali ad immortalem demigrauit, Prid. Non. Iunij, circa an. ſal. 788. Corpus in æde S. Stephani tumulatum eſt: vbi ſibi, & S. Blaſio ſacellum ſiue capella, vt vocant, extructa fuit. *Ex lib. de SS. Epp. Veronenſ. Aug. Valer. Epiſcopi Veron. & Card.*

Dictum inſigne S. Alexãdri.

ANNOTATIO.

Vixit Sanctus Alexander ſub Hadriano I. Pontif. Max. & Karolo Magno Imp.

Iunij die 5.

DE SS. IVSTO EPISCOPO VOLATERRANO, AC Clemente Presbytero patronis eiuſdem vrbis.

Iuſtus, & Clemens germani ex Africa in perſecutione Vuandalica eiecti cum Octauiano Presbytero alijsque in Hetruriam S. Regulum Epiſcopum ſecuti adnauigarunt. Cum verò Regulus, & Cerbonius Populoniæ conſtitiſſent, Iuſtus, Clemens, & Octauianus Volaterras aduentantes, extra vrbem aliquandiu in ſylua commorati Volaterranos paulatim ad fidem Catholicã præ-

dicatione,& miraculis pertraxere,cum miræ magnitudines ſerpentem,qui homines,& pecora deuorabat, inde fugaſſent. Iuſtus autem Volaterrarum factus Epiſcopus eam ciuitatem à Clemente Presbytero adiutus, in fide Catholica, & moribus Chriſtianis egregiè inſtruxit. Cum autem Gothi Totila Rege vrbem obſidione valde præmerent, Iuſtus,& Clemens acceptum panem ab ipſiſque benedictum in hoſtes pro iaculis proijci iubent; qui mox pane deguſtato ægrotantes breuique pereuntes obſidionem ſoluere coacti ſunt. His, alijſque ſignis effecti celebres,morbos inſanabiles diuinitus curãtes,ac multos ab obſeſſis corporibus humanis ſpiritus immundos expellentes. Demum Eccleſia Volaterrana ſanctiſſimè adminiſtrata, optimeque conſtituta, ad cœleſtes ſedes demigrarunt. Qui ei ſi non eadem die deceſſerunt, Nonis tamen Iunij præcipui eius vrbis tutelares celebrantur. *Ex monum. Eccl.Volaterr. ac ex Comment. Raphaelis Volaterrani.*

Iuſtus,& Clemens panem benedictum in hoſtes pro iaculis proijciunt.

Morbi inſanabiles curant; ac immundos ſpiritus ab obſeſſis expellunt.

A N N O T A T I O.

Variè horum SS. acta referuntur. nam alij eos ciuitatem Volaterranam à Vuandalis non à Gothis obſeſſam proiectis panibus benedictis, de quibus hoſtes fame perciti inter ſe pugnantes ſe ſe mutuò interficiebant liberaſſe narrant, idque alij Iuſtino Imp. alij Iuſtiniano: alij Leone III. accidiſſe putant. Sed ſi cum S. Regulo in Hetruriam venere, iſque ſub Totila paſſus eſt: Volaterras à Gothis obſeſſam Iuſtiniano Imp. eoque miraculo à SS. Iuſto, & Clem. liberatam eſſe oportet, nullo autem pacto id ſub Leone III. factum dici poteſt, vt Leander in ſua Italia ſcribit.

Pulchræ difficultatis elucidatio.

DE S. EVTYCHIO EPISCOPO COMENSI VIII.

Evtychius ciuis Comenſis in Vico extra vrbem natus (qui locus Vici etiam Burgus appellatur, vrbique adiunctus eſt) ob eius ſingulares virtutes S.Euſebio in Epiſcopatu ſubrogatus eſt. Is ſolitudine mirè delectatus quoties per officij paſtoralis occupationes licebat,in ſpecum vicini montis (quæ etiamnum ſaxum Eutychij nominatur) ſe recipere ſolitus erat,ibique orationi,& meditationi libertiùs vacate. Cum autem S. vir debitum vniuerſæ carnis perſoluiſſet, Nonis Iunij,deque eius corpore accolæ diſceptarent. illud communi conſenſu plauſtro impoſitum à duobus iuuencis indomitis citato curſu ad ædem D. Georgij delatum eſt, ibique honorificè tumulatum. *Ex monum. Eccleſ. Comen. & lib. Bened. Iouij de Epp. Comenſ.*

A N N O T A T I O.

Tempus, quo S.Eutychius vixit, ignoratur,conijci tamen poteſt eum,circa an. D. 500. in humanis fuiſſe: cum quartus à S. Abundio,qui ſub Leone I.Pont. Max. floruit,Epiſcopus Comen. fuerit.

DE S. FRANCO EREMITA APVD FORCONIVM.

Sperinit opes.
Fit monach°.
Præſulatu recuſato petit ſolitudinem.
Fontem diuinitus excitat.

Francus Roio caſtro apud Forconium in Veſtinis ortus adhuc puer ſpretis opibus, quibus affluebat, clam in S. Ioannis collis Manti monaſterium fugiens ibi habitum induit monaſticum. Sic autem in diſciplinæ regularis obſeruantia profecit, vt cum multa in eo ſanctitatis ſigna prælucerent, in Abbatem, quanuis iuuenis eligitur. Qua dignitate conſtanter recuſata, de Superiorum licentia, monaſterio egreſſus ſolitudinem petijt, ſeque in ſpeluncam, pœnitentiæ ergò abdidit: Vbi fauo mellis ſibi ab vrſo oſtenſo recreatus, cum

aqua

aqua in eo loco non eſſet, fontem mox facta oratione diuinitùs excitauit: qui diu multis morbis ſanandis profuit. Plura patrauit miracula: ex quibus hæc libet referre. Cum is Aſſericum op. proximum pergeret, puerum, quem lupus dentibus arreptum deuorandum ferebat, ab eius faucibus extractum eripuit, incolumemque parentibus reſtituit. A Deoque precibus obtinuit, ne hominibus deinceps hæ feræ nocerent. Cuidam, qui iam annos 15. incedere nequiuerat, gradiendi facultatem reddidit. Alij quoque, qui diu ſurdus fuerat, auditum reſtituit, & leproſum à morbo ſignis, quæ iam in illius vultu apparebant, deletis liberauit. Denique omni ſanctitate conſpicuus Friderico Normando Rege. Hadrianoque Pont. Max. migrauit è vita cāpanis ſpontè ſonantibus, odoreq; ex eo ſuauiſſimo exhalante. Cuius corpus in prædicto monaſterio conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Aquilanæ M. S.*

Multis miraculis claret.

Eo mortuo cāpanæ ſpontè ſonant.

ANNOTATIO.

Acta hac circa tempus correctione egent. Nullus enim Fridericus nomine Normandus genere regnaſſe Neapoli legitur. Sed is Federicus Sueuus Imp. II. fuiſſe videtur, qui Regnum Neapolit. Hadriano V. Pont. Max. tenuit, ex Chron.

DE B. PLACITO CONFESSORE RECINETI.

Placitus Ricineti in Piceno natus, vitæ ſanctitate floruit, ac ante annos 200. circiter migrauit è vita. Cuius corpus in æde D. Ioannis Apoſtoli, & Euangeliſtæ conditum, integrum in hunc vſque diem conſpicitur, & miraculis fulget. Cum pedem ludi magiſter quidam, vt in patriam ſuam deferret, abſtuliſſet, ferunt illum referre coactum fuiſſe: Cum etiam Epiſcopus Ricinetenſis corpus prædictum in eccleſiam Cathedralem transferendum curaſſet, illud in propriam ædem diuinitus relatum repertum eſſe. Ad eius tumulum tabella, in qua plura ipſius miracula deſcripta leguntur, appenſa cernitur. *Ex monum. Eccleſ. Ricineten.*

Furatus pedē illū reſtituere cogitur.

Corpus in eccleſiam Cathed translatum in priorem locū diuinitus relatū reperitur.

ANNOTATIO.

Et ſi officio Eccleſiaſtico natalis huius B. viri nondum colitur: non mediocrem tamen habet apud Ricinetenſes venerationem. De quo in Tab. Eccleſ. prædicta hæc habentur verba: In qua conditum eſt corpus B. Placiti ciuis noſtri: cuius inuocatione diuinum à febricitantibus ferè nunquā fruſtrà imploratur auxiliū.

Auxiliū eius à febricitantibus nūquā fruſtrà imploratur.

Iunij die 6.

DE SS. MARTYRIBVS ARTEMIO, CANDIDA, ET Paulina Rom.

Artemius carceris (in quo SS. Marcellinus Presbyter, & Petrus Exorciſta iuſſu Sereni iudicis Diocletiano Imp. detinebantur) cuſtos cum Paulinam filiam à dæmone obſeſſam quereretur. Petroque, vt *ſi filiam liberari vellet, in Chriſtum crederet*, hortante, is *quo pacto filia mea ſalutem afferre poterit Chriſtus, qui te ex vinculis, & carcere non educit?* reſpondit. Cum autem vincula Petro ingeminaſſet, ſeque in Chriſtum crediturum polliceretur, ſi ijs ſolueretur: dum carcere diligenter adauſo cum Candida vxore de his rebus loquitur, ecce Petrum veſte candida indutum noctu crucem manu geſtantem domum Artemij ingredi: ad cuius pedes Paulina primum proſtrata ſtatimque à dæmone liberatur, inde Artemius, & Candida cum tota familia baptizari poſtulantes, quos omnes Marcellianus Presbyter baptizauit. Cum verò Serenus

Artemium

Artemium accerſiſſet, vt poſtridie SS. Marcellinum, & Petrum ad Tribunal ſiſteret: iſque, quæ facta fuiſſent, narraſſet, iracundia exardeſcens, maximè quòd Chriſtiani in carceribus detenti minimè reperirentur, mox Artemium, Candidam, & Paulinam ad ſe perduci imperat, quos vbi fruſtra ad Idolorum cultum reducere conatus fuiſſet plumbatis cæſos, & extra vrbem ductos decollari præcepit: ac Artemius quidem decollatus in cryptam proiectus eſt, at Candida, & Paulina ab eiſdem ſatellitibus in crypta eadem ſaxis, & ruderibus obrutæ ſunt. 8. Idus Iunij, An. ſal. circiter 302. *Ex Geſt. SS. Marcellini, & Petri.*

ANNOTATIO.

CORpora SS. Artemij, & Paulinæ à Sergio II. Papa in ædem S. Martini de Montibus dictam tranſlata, ibique quieſcere feruntur, vt tabella eiuſd. eccl. indicat. Tametſi Eccleſia Placentina horum trium SS. mart. corpora in Cathedrali baſilica ſe habere in off. nuper Romæ approbatis affirmat.

DE S. ALEXANDRO EPISCOPO, ET MART. FÆSVLANO.

ALexander Fæſulis natus, & enutritus, in clericorumque numerum adſcriptus, cum inter cæteros virtutibus prælucerct, B. Læto Epiſcopo Fæſulano vita functo circa An. poſt Chriſtum natum 582. ſubrogatur. Is cum bona Eccleſiæ vſurpari videret, Ticinum ad Autharem Longobardorum Regem ſe contulit. A quo benignè exceptus bonorum reſtitutionem impetrauit. Quod Senator Fæſulanus iniquius ferens miſit aliquot, qui S. Epiſcopum in itinere interficerent. Cum itaque Alexander Rhenum flumen apud Bononiam traijceret, ab impijs ſatellitibus, qui ſe illi comites in via adiunxerant, in fluuium præcipitatus martyr migrauit ad Chriſtum. Cuius corpus à clericis ſuis conquiſitum, & inuentum Fæſulas relatum eſt: dum autem in eccleſiam Cathedralem ſepeliendum inferretur, ita immobile effectum eſt, vt in eccleſia S. Petri vicina illud condere coacti ſint. *Ex monum. Eccleſ. Feſulanæ, & Franc. Diaceto Epiſcopo Feſul. lib. de SS. eiuſd. Eccleſ.*

ANNOTATIO.

ERror, circa tempus, quo S. Alex. ad Autharem Regem profectus fuit, corrigendus eſt: ſi quidem Autharis ad Regnum an. D. 585. euectus fertur ex Paul. Diac. lib. 3. c. 8. & Baron. in Annal. ad an. prædictum.

DE S. VINCENTIO EPISCOPO MEVANIENSI, ET MART.

VIncentius Meuaniæ Epiſcopus à S. Britio ordinatus, cum Chriſti Domini fidem libere prædicaret, Capitolini Tuſciæ Præfecti iuſſu vnà cum Benigno fratre Diacono comprehenſus, Peruſiam perducitur. Vbi ad templum Martis ductus, vt illi immolaret, cum, eo orante, Idola omnia exeuntibus dæmonijs corruiſſent, pluresque eo miraculo, (in quibus Comes quidam fuit antea in Chriſtianos immaniſſimus) ad Chriſtum conuerſi eſſent, iubente Præfecto in carcerem reducitur; Benignus verò cum aliquot alijs gladio percuſſus ab Euſtaſio Chriſtiano Kal. Maij apud Portuſium ſepelitur. Poſt aliquot dies eductus Vincentius, cum fruſtra, vt Deos adoraret, ſuaderetur, lapidibus contuſus iubente Præfecto in equuleo ſuſpenditur, ac flammis exuſtus rurſus in carcerem conijcitur. qui cum ei fores diuinitus reſeratæ fuiſſent, loco lumine cœleſti illuſtrato, in mare demergitur. Sed ab Angelo ereptus, vnà cum miniſtris eo

Comes antea immaniſſim. ad Idolorum caſum côuertitur.

Vincẽtius in mari demerſus ab Angelo eripitur.

eò miraculo conuerſis Meuaniam rediјt. Vbi mortuò Capitolino, à Porphyrio illius ſucceſſore feris obijcitur, & nil læſus in altiſſimam foueam aquis plenam præcipitatur. Vnde eductus, & ad cellam ſuam reuerſus, ſequenti die ſacris myſterijs peractis animam Deo reddidit 8. Idus Iunij. Corpus à Lucetia matrona inter Meuaniam & Portulium tumulatum eſt. Caput vero ipſius, & S. Benigni poſtea Lucam delatum fuit, ibique in baſilica maiore aſſeruatur. *Ex monum. Eccleſ. Meuanien.*

ANNOTATIO.

Paſſus eſt S. Vincentius Diocletiano, & Maximiano Impp. circa idem tempus creatus Epiſcopus Meuaniæ, quo Herculanus I. huius nomin. Peruſiæ, Chriſpolytus Bittonij, & Ioannes Spoletij. De qua re plura apud F. Io. Baptiſtam Braceſchum Florent. Ord. Præd.

DE SS. LVCIO, ET AMANTIO MARTYRIBVS apud Cornelium op.

Lucius, & Amantius martyres, quo tempore paſſi ſint, incompertum eſt. Corpora tamen ipſorum Cornelij oppido agri Parmenſis (quod intra M. Apēnini radices ad 25. M. P. abeſt à Parma) apud Parmam flumen reperta ſunt. Cū enim Cornelienſes de loco ædificandæ eccleſiæ diſſiderent, tandem ijs viſum eſt, vt ibi ædificaretur, vbi duo iuuenci indomiti ſimul iuncti ſubſtitiſſent. Subſtitere autem in proximo monte, vbi corpora SS. latebant, ſed & volucres certatim eò aduolantes, quaſi ibi effodiendum indicabant. Vbi itaque effodi cœptum eſt, loculus cum inſcriptione latentium corporum reperitur. Quæ ſacra æde illis exædificata, decentiore loco recondita fuere. SS. verò martyres, cum miraculis in dies magis clareſcerent, in patronos à Cornelienſibus accepti in maximo honore Nonis Iunij, qua die ipſorum inuenta ſunt corpora, haberi cœperunt. *Ex Sanctuario Eccleſ. Parmen.*

ANNOTATIO.

Martyrio coronati apud op. memoratum ex antiqua Cornelienſ. tradit. putantur, locus enim, in quo SS. mart. flumen traijcere, adhuc indicatur.

DE S. EVSTORGIO EPISCOPO MEDIOLANENSI II. huius nominis.

Euſtorgius natione Græcus S. Ioannis Damaſceni diſcipulus Romā veniēs Gelaſio Summo Pont. ibi vſque ad Felicem IV. commoratus eſt. A quo ob eius præclaras virtutes Mediolanenſis Epiſcopus creatur. Is Florianum, qui in extremis Pannoniæ finibus parentibus Gentilibus ortus Mediolanum venerat, domi ſuæ excepit, priuatiſque colloquijs ad Chriſtum conuertit, vndaque ſalutari expiauit, ac in fide, & moribus eruditum Diaconum fecit. Qui poſtea Hiſpalenſis Epiſcopus factus, ſanctitate, & doctrina præcelluit. Euſtorgius tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus Auguſtanum Epiſcopum proditionis reum dignitate priuauit. Baptiſterium vetuſtate collapſum miro opere reſtaurauit. Oppida, & prædia, quæ Mediolanenſis Eccleſia in Sicilia habebat, defendit. His, alijſque præclarè geſtis 8. Epiſcopatus anno in Cœlum euolauit. Prid. Non. Iunij. In æde S. Laurentij conditus. *Ex Breu. Mediolanen. ac ex vita ipſius à Beſutio ſcripta: ex Actiſque Eccl. Mediolanen.*

A N-

ANNOTATIO.

HIc trium magorum corpora Conſtantinopoli Mediolanum tranſtulit, eiſque poſtea templum auguſtum extructum fuit teſte Pet. Galeſ. in ſuo Martyrol.

Luculenta dubitatio.

Sed maxima hic ſuboritur dubitatio, qui potuerit S. Euſtorgius Ioannis Damaſceni diſcipulus eſſe (Qui floruit Greg. II. Pont. Max. & Leone Iſaurico Imp. circa an. ſal. 730.) Et a Felice IV. Papa (qui an. 526. ad Pontif. aſſumptus ad 5. annos præfuit) Epiſcopus fieri. Hæc certè ſtare non poſſunt, cum ſupra 200. anni inter Io. Damaſcenum, & Felicem IV. intercedant. Panuin. in Cronol. Eccl. Euſtorgium ſub Symmacho Papa an. 513. creatum refert. Illud certum. Euſtorgium ſub Theodorico Rege Goth. floruiſſe; extat enim Regis huius ad eum epiſtola apud Caſſ. libr. 1. ep. 9. & eiuſd. meminit virum beatiſſimum vocans in epiſt. ad Agilam Com. lib. 2. epiſt. 29.

DE S. IOANNE EPISCOPO VERONENSI.

IOannes X. Epiſcopus Veronæ S. Mauro ſucceſſit. Vir fuit ſanctiſſimis prææditus moribus: qui in paſcendis ouibus totus erat, iis virtutibus, quæ in optimo paſtore deſiderari ſolent, excultus. Quapropter perpetuam ſui hominibus memoriam dereliquit. Curauit, vt corpus S. Mauri præceſſoris ſui in baſilica S. Stephani ſepeliretur. In qua & ipſe, cum diem ſuum obijſſet 8. Idus Iunij conditus eſt. *Ex lib. de SS. Epp. Veronenſ. Aug. Valer. toties memor.*

ANNOTATIO.

ET ſi tempus, quo SS. Maurus, & Ioannes vixerunt, minime in monum. Eccleſ. Veronen. proditur. Ex quo tamen poſt S. Zenonem fidem tenuerunt, poſſumus S. Ioannem circa extrema Diocletiani, & Maximiani tempora floruiſſe, ſaltim leuiter conijcere.

DE B. BERTRANDO EPISCOPO AQVILEIENSI, & martyre.

Ex Auditore ſacri Palatij fit Patriarch. — Diligentia, & pietas. — Sępè ad pop. ſermonem habebat. — Liberalitas in pauperes, & loca pia. — Eccleſias refecit, & Canonicos auxit — Duodecim pauperes quotidie ad ſuã menſam adhibebat.

BErtrandus claro genere ortus à teneris in litteris eruditus, cũ iuris vtriuſq; Doctor celeberrimus euaſiſſet, Sacri Palatij annos 17. auditor fuit. Factus deinde poſt Paganum Aquileienſis Patriarcha anno hum. ſal. 1223. tanta in Epiſcopalem curam incubuit vigilantia, vt nihil quod ad boni paſtoris officiũ pertineret, omittere videretur. Erat enim horis canonicis aſſiduè intentus, in Diœceſis viſitatione frequens; frequens in orationibus, & ieiunijs, cùm ſæpius noctem orando inſumere, & in eccleſiam nudis pedibus ad orandum pergere à familia, & canonicis deprehenderetur: quos iuramento adigebat, ne cui iſta patefacerent. Curam quoque gregis ſibi commiſſi ſollicitus gerebat, ſæpiſſimè .n. ad populum in ſollemnitatibus maximè ſermonem habebat. Synodum coegit prouincialium Epiſcoporum: in qua multa pro Eccleſiaſticæ diſciplinæ reſtitutione conſtituit. Is tanquam vetus pauperum pater, in illos, & in loca pia liberalis, & munificus fuit: nam multas eccleſias ſuis refecit ſumptibus, & muneribus exornauit, præſertim Vtini S. Mariæ Maioris, cœnobia, duo vnum virorũ, alterum virginum conſtruxit, & redditibus donauit. Numerum Canonicorũ auxit, auctis etiam ex ſuo diſtributionibus, Fratribus Prædicatoribus bibliothecam largitus eſt. Cum fames maximam vigeret, omnes opes alendis pauperib inſumpſit; ex quibus toto tempore, quo vixit in Pontificatu, duodecim ex propria menſa pauit. Cum Bohemorum Rex cum 70. Equitum millibus in Itali

de-

deſcendiſſet S. Epiſcopus ei obuiam factus adeò vi ſanctitatis, & eloquentiæ effecit, vt illi in Germaniam rediret. Eccleſiæ iurium fuit acerrimus defenſor. Cum enim Goritiæ Comes, & alij eccleſiaſtica bona inuaſiſſet, ipſe coacto milite ad eos arcendos profectus eſt. Cumque ex Concilio Patauij celebrato ſaccellum rediſſet ad ſuos, tempuſque munium in ſua metropolitana Eccleſia obeundorum inſtaret, auertentibus illum ſuis dixiſſe fertur, *ſe pro Eccleſia ſua mori paratum eſſe*. quare iter aggreſſus ab hoſtibus captus eſt, ſuis fugam capientibus, & vulneribus confoſſus, cum illis veniam precatus fuiſſet, eaque verba pronunciaſſet; *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*, expirauit 8. Idus Iunij Ann. D. 1350. apud Spilimbergum. Cuius corpus Vtini in eccleſia maiore ſub pedibus celebrantium, vt ipſe viuens mandauerat ſepultus eſt. *Ex eius vita M. S. ad nos Vtino tranſmiſſa.* Pro Iurium eccl. defenſione mori non dubitauit.

ANNOTATIO.

ET ſi in SS. numerum minimè relatus eſt: in multa tamen apud Vtinenſes ob crebra miracula, (quæ poſt mortem ab eo perpetrata ſunt in morbis præſertim inſanabilibus curandis) habetur veneratione.

Iunij die 8.

DE S. SEVERINO EPISCOPO SEPTEMPEDANO.

SEuerinus vnà cum fratre Victorino in loco, qui Ploracum dicitur, apud Camerinum Vigilio Sum. Pont. & Iuſtiniano Imp. vitam egit Eremiticam. Is fratri arctiſſimam agenti ob lapſum carnis pœnitentiam miniſtrauit. Poſt cuius glorioſum exceſſum è vita, ob eius vitæ ſanctitatem ad Septempedanam regendam Eccleſiam vocatur. Quam cum aliquot annos ſanctiſſimè adminiſtraſſet, miraculis, & meritis clarus 6. Idus Iunij migrauit in Cœlum. Cuius corpus ante aliquot annos repertum, honorificentius reconditum fuit. Hic corpus S. Philumenæ virginis inuentum honeſtiore loco repoſuit. Quantam autē habuerit, & habeat apud Septempedanos venerationem, hinc conijci poteſt, quòd cum eorum ciuitas à Longobardis euerſa eſſet, poſtea ab eis reſtaurata non amplius Septempeda; ſed de S. Seuerini Epiſcopi nomine, quem illi Tutelarem ſuum venerantur, dicta eſt. *Ex monum. Eccl. Sanctoſeuerinatis. Vitam ſcripſit L. Francus Septemped. doctor eleganter quidem; at nimis prolixè.* S Philumenę corpus.

ANNOTATIO.

QVo tempore obierit, quotque annis Eccleſ. Septempedanæ præfuerit, ex eius vita non apparet. Patria Rom. fuit.

DE S. VICTORINO EREMITA, ET CONFESSORE apud Camerinum.

VIctorinus cum Seuerino fratre Romæ in ſuburbio natus, & educatus, vitæ eremiticæ cupidus, re familiari vendita, pauperibusq; erogata, cū fratre in eremū apud Camerinū ſe recepit, ac ipſe à fratre paulìſper digreſſus in ſpecu rupis præcelſæ, quæ hominem tantùm caperet, habitauit, vigilijs, orationibus, & ieiunijs Domino ſeruiens. Ad quē Diabolus mulieris ſpecie, quæ ſe à via aberraſſe ſimulabat noctè intēpeſta venit; cui cum Victorinus præ miſericordia aperuiſſet, faces ad libidinē diabolo per elegantē ſimulatæ mulieris aſpectum ardentes miniſtrante, infelix in tentationem ſuperatus conſenſit. Cuius peccati, cùm mulier ficta diſparuiſſet, mox adeo Victorinum pœnituit, vt ferro arbore ſciſſa, intra ſciſſuram immiſſam manum non ſine maximo dolore triennium tenuerit: neque à fratre, neque ab Epiſcopo Camerinenſi adduci potuit, vt ante illud tempus manum extraheret, ad dolorem victus parcitate, Diabol⁹ ſub eleganti mulieris aſpectu Victorinum ad libidinem prouocat. Victorinus manum intra ſciſſuram arboris pœnitētiæ cauſa triēnio tenet.

tate,

tate,& auſteritate adiuncta. Siquidem à Seuerino fratre panem tantùm, & aquam idque die Dominico duntaxat accipiebat. Tranſacto triennio Epiſcopo Camerinenſi iubente manum extraxit, Vitæ tamen aſperitatem proſecutus, donec à Deo vocatus 4. Idus Iunij obdormiuit. *Ex vit. S. Seuerini Epiſcopi, & ex monum. Eccl. Camerinen.*

ANNOTATIO.

Hic Ado cautè legendus: qui acta Victorini Confeſſ. cum actis Victorini mart. confundens, aliumque Seuerinum Epiſcopum Neapolit. Victorini mart. fratrē referens alijs errandi anſam præbuit.

DE S. FORTVNATO EPISCOPO, ET PATRONO Fanenſi.

Fortunatus in redimēdis captiuis ſacra etiam vaſa frangit.

FOrtunatus Epiſcopus Fanenſis multa præfulſit ſanctitate eximiaque in pauperes, & captiuos charitate præditus fuit, vt cum non haberet, vnde eos redimeret, etiam ſacra vaſa frangeret, & venderet, pretioque captiuos liberaret. Quod vt ſecurius faceret, S. Gregorium Papam (cuius tempore vixit) per litteras conſuluit. Qui reſcribens licentiam libenter ei concedit, ſacra vaſa diſtrahendi, quo pecunia ad redimendos captiuos mutuò accepta, creditoribus ſolueretur. Corpus illius in arca marmorea ſub ara maiore maioris eccleſiæ aſſeruatur. Obijt autem 6. Idus Iunij. Qua die eius Natalis celebratur. *Ex Tab. & monum. Eccl. Fanen. Extat S. Greg. Papæ epiſt. lib. 6. Reg. c. 177.*

ANNOTATIO.

Acta ipſius propria videre nondum contigit: ea tamen in morem ſermonum in Cod. antiq. M.S. in Eccl. Fanenſi aſſeruari intelleximus.

DE S. SALLVSTIANO CONFESSORE IN SARDINIA.

SAlluſtianus, qui & Iuſtinianus, Calari, vt quibuſdam videtur in Sardinia eadem tempeſtate, qua SS. Gabinus, & Criſpulus Turribus, mira ſanctitate vixit, & miraculis aliquot fulſit. Is cum eam temporum calamitatem pertuliſſet, Tandem ab cœleſtem requiem vocatus euolauit 6. Idus Iunij. *Ex Martyrol. Fara, & Cron. SS. Sardiniæ lib. 1.*

ANNOTATIO.

Fara lib. 1. de reb. Sard. Saluſtianum quidem miraculis claram ex Vſuard. commemorat; haud tamen patriam exprimit, vt F. Dimas in Cron. qui illum Calaritanum amore forſan patriæ ductus facit.

Iunij die 9.

DE SS. PRIMO, ET FELICIANO MARTYRIBVS ROM.

PRimus, & Felicianus fratres Romæ Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus à Pontificibus Idolorum accuſati, quod Dij ſe reſponſa daturos negarent, niſi hi duo viri, qui Chriſtum colebant, illo abiurato, ſe colerent. Comprehenſi in carcerem, & vincula conijciuntur. A quibus ſequenti nocte ab Angelo ſoluti, poſt aliquot dies rurſus capti ad Herculis templum, vt illi thus offerent, pertrahuntur. Quam impietatem deteſtantes virgis immaniter cæſi rurſus

carcere

carcere includuntur Promoto Nomentanæ ciuitatis Præfecto traditi, qui eos fer ro vinctos 13. ab vrbe milliario via Nomentana diutina cuſtodia macerauit. Cum verò eductos eadem qua prius conſtantia armatos Præfectus repperiſſet, alterum ab altero, quo faciliùs eos ad impietatem impelleret, ſeperari iubet, ac primùm Felicianum aggreditur, quem, quod blanditias eius, & minas contemneret plumbatis cæſum interrogat, *velit ne potius noua ſubire ſupplicia, an dijs immolare, & iucundos dies ducere?* Cui ille. *Quos tu mihi iucundos dies commemoras? cum octoginta iam annos ætatis habeam, ex quibus triginta plus minus Chriſto Deo meo ſeruio. Quid mihi caduca, & vana mundi huius oblectamenta proponis?* Hæc, & his ſimilia dicentem ſtipiti affixis manibus, & pedibus, inde triduò ſine cibo, & potu pendentem reliquit. Poſtridie eius diei Præfectus, ſeu Prætor Primum ad ſe perductum ſic affatur, *Vides, quanto prudentior te ſit frater tuus, qui obſecutus Imperatoribus, ab ipſis eſt honoratus: cuius honoris, & gratia tu quoque, ſi eum imitari volueris, particeps erit.* At Primus; *Quid factum ſit fratri meo, cognoui ex Angelo. Vtinam, quemadmodum ſum cum eo voluntate coniunctiſſimus, ſic nec ab eo martyrio diſiungar.* Quare iratus Prætor Primum cæteris cruciatibus, quibus Felicianum affecerat ipſo Feliciano præſente affectum, nouo ſuppli cio excruciat, liquato plumbo in os eius infuſo. Mox vtrumque in theatro leonibus obijcit: qui impetu accurrentes quaſi martyres deuoraturi, ad eorum pedes proſtrati cauda, & capite ipſis blandiebātur. quod & vrſi ferociſſimi in SS. immiſſi ſimiliter fecere. Eo miraculo ex duodecim millibus hominum, & eo amplius, qui ad id ſpectaculi conuenerant, quingenti cum ſuis familijs Chriſtianam religionem ſuſcepere. Quibus rebus permotus prætor SS. martyres ſecuri percuti iuſſit. 5. Idus Iunij an. ſal. 302. Quorum corpora canibus proiecta, ab illis, & ab auibus, muſciſque intacta, noctu à Fidelibus condita ſunt 13. ab vrbe milliario, quo in loco cum perſecutio deferbuiſſet, ac multa populis ob martyres beneficia præſtarentur eccleſia illis fuit extructa. *Ex Breu. Rom. Adone, & Sur. tom. 3. Mombrit. tom. 2. & Pet. lib. 5. c. 99.*

Egregia Feliciani reſponſio.

Mira leonū, & vrſorum manſuetudo.

ANNOTATIO.

VBi Horum mart. corpora quieſcant non vna eſt ſententia. Baron. in Annot. ad Martyrol. hæc à Theodoro Pont. Max. ex via Nomentana Romam in baſilicam S. Stephani Protomart. Tranſlata ibique recondita fuiſſe ait. Pet Galeſ. in ſuis pariter Annot. ſcribit illa Sergij Papæ Secundi permiſſu an. 806. Roma legianā op. Mediolanen. diœc. tranſlata, ibi ab Angilberto Archiepiſcopo collocata fuiſſe. Ticini in cœnobio monialium S. Agatæ hæc eadem corpora extare putantur, vt habēt antiqua inſcript. & antiqua traditio. Quadringenti pago agri Alexandrini in arca marmorea illa aſſeruari firmiſſime creditur. Nec dici poteſt, propterea hæc loca corpora SS. horum habere affirmari, quòd partem ipſorum habeant; nam quadringenti corpora integra haberi dicuntur.

DE S. MAXIMIANO EPISCOPO SYRACVSANO.

MAximianus monachus in monaſterio S. Gregorij Papæ & Presbyter, vt ipſe in Homelia 34. ſcribit, Conſtantinopolim cum aliquot monachis ad S. Gregorium, qui eò à Pelagio Pontifice legatus miſſus fuerat, vi ſēdū profectus, in reditu naufragium paſſus, incolumis tamen in Magnam Græciam ad Cotronis littora cum ſocijs appulſus eſt, In mari enim Hadriatico nauis tot ventorum ictibus percuſſa eſt, vt compage reſoluta, non tam ipſa in vndis eſſe, quam

Naufragium Maximiani præſentia nauis non eſt paſſa.

quam vndæ in illa vſque ad ſuperiora intus, & foris dici poſſent. Cũ verò Deo gubernante ad littus memoratum perueniſſet, Maximianusque ſociorum vltimus exiſſet, illicò maris fluctibus abſorpta fuit. Factus Epiſcopus Syracuſanus, adeo prudens, & diligens in adminiſtrando munere paſtorali fuit, vt S. Gregorius Papa illi curam omnium eccleſiarum Siciliæ perpetuò commendaret. Quem 5. Idus Iunij, An. ſal. 594. & 6. S. Gregorij Papæ vita defunctum idem Gregorius deplorat, libro 4. epiſtola 19. quòd ſimilis illi, qui eccleſiæ Syracuſanæ præficeretur haud reperiri poſſet. Illum Syracuſani non mediocriter colũt hac ipſa die. *Ex monum. Eccleſ. Syracuſ.* & S. Greg. Papæ locis cit.

ANNOTATIO.

FVere huius nominis SS. Epiſcopi, 3. vnus Rauennæ de quo in Martyrol. Rom. die 21. Febr. alter Nolæ qui & Maximus, de quo die 15. Ianuar. reliquus in Africa; de quo in eod. Martyrol. die 3. Oct.

Non modò Presbyter, ſed & Ab. fuit cænobij S. Gregorij, eiuſdem educator in monaſtica diſciplina. Qua de re etiam Baron. in Annal. ad an. D. 594. nonnulla habet.

DE S. FORTVNATO EPISCOPO NEAPOLITANO.

FOrtunatus Epiſcopus Eccleſiam Neapolitanam Gregorio Magno Pont. & Mauritio Imp. cum S. Agnellus Abbas viueret, ſanctiſſimè rexit. Ipſe S. Agnelli, (cum is diem obijſſet) funus curauit, miſſa ab eo in die depoſitionis celebrata, & vitam ſcripſit. Dies, qua ex hac vita Fortunatus migrauit, ignoratur. Sed tamen in eccleſia, in qua corpus eius conditum eſt, (illam nunc tenent Capucini) (Quod diu ignotum An. ſal. 1589. repertum fuit, ac vnà cum S. Maximi Epiſcopi corpore in arca plumbea collocatum) hac die, qua ſolemnis ad eam eccleſiam proceſſio ciuitatis habetur, Natalis illius celebratur. *Ex Paul. Reg. in vita S. Euphebij.*

ANNOTATIO.

EXtant S. Greg. Papæ epiſtolæ 2. lib. 7. Reg. hoc eſt 25. in qua illi Eccleſiæ Meſſanen. viſitationem committit. & 35. In qua zelum ipſius circa mancipia chriſtiana commendat.

DE S. RICARDO EPISCOPO, ET PATRONO Andrienſi.

RIcardus in Anglia honeſtis parentibus natus, adoleſcensque primùm liberalibus diſciplinis, deinde ſacris litteris eruditus fit clericus. Ordinatus Sacerdos ſacros libros interpretatur. Erat in oratione frequens, in ieiunijs, vigilijs, alijsque corporis macerationibus, & pijs operibus in pauperes aſſiduus. Is, quo tempore ab Attila Italia vexabatur, à S. Petro in ſomnis admonitus Romam venit Gelaſio ſummo Pont. à quo benignè exceptus Epiſcopus Andrienſis creatur. Andriam profectus in aditu portæ lumen cæco reſtituit; & mulierẽ paralyticam ſanat. Ingreſſus vrbem, cum prædicare cœpiſſet, Idola comminuit. Clerum diſperſum reſtituit; populumque ſacro fonte regeneratum Chriſto conciliat. Tanta autem erat ſanctitatis illius fama, vt finitimæ eum ciuitates ad ſe inſtruendas inuitarent. Cum S. Michael Archangelus in M. Gargano apparuiſſet, cò iuſſu Pontificis profectus vnà cum Laurentio Epiſcopo Sipentino,

Cæcus lumẽ recuperat. Paralyticaq; mulier ſanatur.

Sabino

Sabino Epiſcopo Canuſino, & Rugerio Cannenſi aras templi recens conditi conſecrauit. Reuerſus Andriam, in eadem vitæ auſteritate perſeuerans, de qua nihil licet ſenex remittebat, in morbum incidit: ex quo finem ſibi adeſſe præſentiens clerum, & populum ad ſe vocatum ad fidem Catholicam tuendã hortatur; ſacriſque munitus, in illis verbis *in manus tuas Domine commendo ſpiritum meum* animam exhalauit. 5. Idus Iunij. Cuius ſepulchrum miraculis multis illuſtratum fuit. Corpus inde à Ioanna Regina, ne à militibus diriperetur, ſublatum aliquandiu delituit: donec An. ſal. 1438. Eugenio IV. Pontifice Max. repertum in priſtinum locum reſtitutum fuit. *Ex off. Eccleſ. Andrien. cuius vita in tres eſt lectiones diſtributa.*

S. Ricardus cum tribus alij Epiſcopis ad montẽ Garganum proficiſcitur.

ANNOTATIO.

Franciſcus Baucius Dux Andriæ hiſtoriam Inuentionis corporis S. Ricardi multis ſcripſit, illudque inter cætera ſuauiſſimum odorem miſiſſe ait.

DE S. LVPO CONFESSORE BERGOMENSI.

Lvpus Crotatij Bergomenſis, & Veneti Ducis optimi filius eo mortuo non ſolùm facultatum paternarum; ſed & virtutum hæres fuit. Qui cum ob vitæ integritatem omnibus charus eſſet, à Grata filia, quæ Chriſtum colebat, ad Chriſtianam religionem ita perductus eſt: Cum enim illa flores ex ſolo, in quo S. Alexander martyr ſanguinem fuderat, diuinitus natos decerpſiſſet, & patri obtuliſſet, multa in martyris laudem effata, ille veritatis cognoſcendæ cupidus ad Euangelij, & ſacrarum litterarum lectionem ſe contulit. ex qua lectione tantum profecit, vt fidei deſiderio incenſus, ſtatim in ſacro lauacro regenerari voluerit. Dato itaque nomine Chriſto Domino, illi eccleſiam in ſummo colle extruendam, dicandamque curauit. In qua ipſe, & Bergomates plurimi exemplo illius commoti ſalutaribus aquis ſumma cum lætitia expiati ſunt. Qui vitam in pietatis operibus traducens, magnum virtutis ſpecimen ciuibus ſuis, quibus ad annos 15. magna cum laude præfuit, ac Chriſtianæ pietatis exempla reliquit. Denique poſt multos pro Chriſto ſuſceptos labores breui morbo correptus ſanctitate celebris migrauit in Cœlum 5. Idus Iunij Anno poſt Chriſtum natum 300. in eccleſia, quam ipſe conſtruxerat, non ſine multorum lacrymis ſepultus. *Ex off. Eccl. Bergom. & ex lib. qui vinea Bergom. inſcribitur.*

Grata S Lupi filia flores ex ſolo S Alex ſanguine aſperſo decerpit.

ANNOTATIO.

Qvod S. Lupus Veneti Ducis filius dicitur, non ſic accipi debet, quaſi Venetia vrbs clariſſima eo tempore extarent, ſed quod Dux eſſet in Veneta regione.

Iunij die 10.

DE SS. GETVLIO, CÆREALI, AMANTIO, & Primitiuo martyribus Rom.

Getulius, qui & Zoticus, in Chriſtiana religione eruditiſſimus Tibure Hadriano Imp. illam propagare ſtudebat, multoſque ex Italia, & Græcia cõuocabat: quos nõ ſolùm ad chriſtianam pietatem erudiebat, ſed & omnibus ad vitã neceſſarijs ſuſtentabat. Quibus ab Hadriano cognitis, Cærealis Vicarius eò

confeſtim mittitur. Qui Getulij cubiculum vbi is cum magna audientium voluptate de diuinis rebus diſſerebat, ingreſſus: *Audiſti ne*, inquit, *Getuli Principum noſtrorum edicta?* Cui Getulius. *Edicito quæſo, cui æquius optemperare ſit, mortali, ne homini, breui in putredinem abituro, an præpotentis Dei filio? qui virtutem diuinam in rebus omnibus declarauit.* Vt autem Cærealem ad veritatis agnitionē perduceret, Amantium fratrem Triburnum metu Imp. latitantem aduocat Cærealis amiciſſimum. Breui itaque vtriuſque ſermonibus, & hortationibus Cærealis Chriſtianæ fidei deſiderio incenſus, poſt Triduanum Ieiunium, & preces à B. Sixto Papa aduocato baptizatur, quod dum fieret Spiritum ſanctum luminis ſole ſplendidioris ſpecie ſupra ſe deſcendentem vidit. Quibus Hadriano delatis, protinus ille Licino viro conſulari mandat. vt ad vrbem Sabinorum veniens Cærealem, & alios Dijs ſacrificare nolentes ignibus cōcremaret. Licinius itaque eò profectus Cærealem, Getulium, Amantium, & Primitiuum diuinis rebus intentos inuenit. Quos ſtatim vinculis conſtringi, & in carcerem abduci iubet. paulò poſt eductos, cum Deos venerari renuerent cæſos atrociter rurſus in carcerem trudit: in quo cum 27. diebus fuiſſent, nec à propoſito vllo modo deterreri poſſent, ad Tyberim fluuium 13. ab vrbe lapide ducti manibus, pedibuſque colligatis in rogum igne accenſo inijciuntur. E, quibus Getulius, qui in medijs flammis ſolutus, & illæſus alios ad conſtantiam hortabatur, & ipſe poſt alios fuſtibus crudeliter mactatus martyrium conſumauit. Quorum corpora Symphoroſa Getulis vxor in arenario prædij ſui honorificè ſepeliuit 4. Id. Iunij. *Ex eorum Paſſ. quam Sur. tom. 3. refert hac die.*

Diuina Getulij vox. Cerealis Hadriani Imp. Vicarius baptizatur. Spiritus ſancti lumen ſole ſplēdidius emicat. Getulius in medijs flammis illæſus.

ANNOTATIO.

Paſſi ſunt An. ſal. 123. at ex Abbreuiatore Sur. loco cit. an. 138. hoc eſt anno Imperij Adriani 19. & Sixti Papæ VII. quod etiam Baron. in Annal. Eccleſ. ad annum 138. habet.

Corpus S. Getulij Romæ in templo S. Michaelis Archangeli cum reliq. SS. Symph. & filiorum ex lamina plumbea, & epitaphio, ac Tibure in æde S. Petri Apoſt. ex inſcript. veteri requieſcere fertur. Quod non ſecundum totum; ſed ſecundum partem intelligendum eſt.

DE SS. BASILIDE, TRIPODE, MANDALE, ET ALIIS XX. martyribus Rom.

BAſilides Chriſtianus ex Aurelia vrbe (ex qua via Aurelia dicta eſt, & licet his tēporibus non extet,) cum cuidā Præſidi in oriente diu fideliterque inſeruiſſet, ſuos videndi cupidus licentiam abeundi obtinuit. Cum itaque cum ſocijs incolumis ad portum Romanum appuliſſet, indeque Aureliam veniſſet à propinquis hoſpitio exceptus, Aureliano Imp. ſiue Platoni vrbis Præfecto, quòd Chriſtianus eſſet delatus acceſſitur. Cumque ſe Chriſtianum libera voce fateretur, Tyrannus illi diros cruciatus, & necem niſi Chriſto renunciet, minatur. Verum Baſilides in confeſſione fidei conſtans, *ſe Deos, qui homines ſceleſtiſſimè fuere, venerari non poſſe reſpondit.* Quare Præfectus illum carcere includit, in quo Tripos & Mandales Chriſtiani prò fide vincti catenis ferreis detinebātur. Qui poſt triduum educti, cum Iudici ſe *Deum verum, qui cuncta creauit adorare non manes Deos qui nec ſibi nec alijs prodeſſe valeat*, audenter dicerent, cruciantur, Baſilides verò, qui illos ad fortiter pro Chriſto dimicandum hortabatur, plumbatis cædi iubetur. Cum verò Tyranno impietatem exprobraret, is ita incenſus illum vnà cum ſocijs capitalem ſubire ſententiam iuſſit. Ducti in extra vrbē via Aurelia capitis obtruncatione palmam martyrij adepti ſunt 4. Idus Iunij. Quo-

rum

rum corpora ibidem à Chriſtianis ſepulta ſunt; vbi poſtea eccleſia conſtructa fuit, cum miraculis coruſcarent. *Ex antiquo M. S. Sanctæ M. Maioris.*

ANNOTATIO.

De illis pluribus agunt Pet. in Cat. lib. 5. c. 103. & Mombrit. tom. 1. Sed plura in eorum vita ab his ſcripta continentur inueriſimilia: & fabuloſa, ac Martyrol. Rom. aduerſantia. Cum inter cætera illos in pace quieuiſſe narrent. Horum corpora in eccleſ. S. Mariæ in Tranſpontina aſſeruantur.

DE S. MODESTINO EPISCOPO, ET SOCIIS martyribus Abellini.

Modeſtinus Epiſcopus quo tempore Diocletianus in Chriſtianos Antiochiæ ſæuiebat, in montem ſecedens 7. annos vitam duxit in eremo, mirabilia faciens: nam & cum Angelis frequenter loquebatur, & beſtiæ feritatis oblitæ illi manus, & pedes lingentes obtemperabant. Monitus è cœlo, vt Antiochiã pergeret, dum iret, plurimos ab immundis ſpiritibus obſeſſos liberauit, & ad Chriſtum conuertit. Ob id à Diocletiano accerſitus, & interrogatus, ſe Chriſti ſeruum eſſe reſpondit. Iuſſu autem ſacrificare Dijs, *ego* inquit, *Deo vero, qui fecit Cælum, & Terram, & quæ in eis ſunt ſacrifico, non lapidibus.* Tum plumbatis cæſus, cum Imperator diceret, *Conſule Modeſtine iuuentuti tuæ, ſacrifica Dijs, & honores, atque diuitias habebis,* ille ſubſannans reſpondit, *munera tua da alteri, me enim loricam fidei indutum nihil poterit à Chriſti charitate ſeparare.* Extenſus, & diris verberibus affectus cum populus miraretur, quòd verberum ſigna nulla in eo apparerent, Imperatore id magiæ tribuente, ferreis vngulis excarnificatur, ac liquato plumbo, pice, reſina, ſulphure, oleoque feruẽtibus perfunditur. Quo tempore cum S. Epiſcopus *ea tormenta ſibi refrigeria eſſe* diceret, ingens terræmotus factus eſt, cœloque coruſcante tonitruis, & fulgore magna pars populi interijt, & Imp. fugit, Modeſtino in arctam cuſtodiam detruſo, ferro manibus, pedibusque, & collo reuinctis, vt ibi fame periret. Sed nocte ab Angelo ereptus in Campaniam deducitur. Vbi multis ſanatis ægrotis, vnà cum Florentio Presbytero, & Flauiano Diacono Primani filium defunctum ad vitam reuocauit. Quo miraculo tota Primani domus cum magna vtriuſque ſexus turba ad Chriſtum conuerſa eſt. Id vbi Maximiano nunciatum fuit, Modeſtinum cum ſocijs comprehendi iubet, ac in maxillis contuſos Dijs ſacrificare iubet, Ductus autẽ in tẽplum Iouis, eo orante, Iouis ſtatua ab Angelo percuſſa ſtatim corruit, indeque ingẽs erupit draco, qui multos ex Idolatris interfecit: qui à B. Modeſtino iuſſus abire, diſparuit, ac ad quadringẽtos ex populo nomẽ Chriſto dederũt. Poſthæc Tyranno in rabiẽ conuerſo, Modeſtinus tunica ærea candenti induitur; & ab ea nihil læſus cum ſocijs in ardentem, & copioſum ignem inijcitur: à quo inuiolatus egreſſus in carcere reclauditur. At noctu ab Angelo cum ſocijs eductus in fines Abellinenſium venit in locũ, qui Prætorium dicebatur. Ibique animas ſuas Deo reddiderunt. 16. Kal. Martij, & à fidelibus tumulati ſunt. Quorum corpora a Gulielmo II, Rege à Guidone Epiſcopo Abellinẽſi inuenta Abellinũ tranſlata ſunt, & honorificè recondita, innumeris ſubſecutis miraculis. *Ex antiquis lectionib. Eccl. Abellinen.*

Modeſtinus cum Angelis loquitur.

Cicatrices verberum in Modeſtini corpore minimè apparent.

Ingens terræmotus.

Primani filius ad vitam reuocatur.

Iouis ſtatua ab Angelo percuſſa corruit, ex eaq; draco ingẽs erumpit.

Modeſtinus in ardenti, & copioſo igne inuiolatus egreditur.

ANNOTATIO.

Hic dies tranſlationis eſt, non natalis. Hiſtoria hac à Reuerendiſſimo D. Scipione Cobellutio Pauli V. Pont. Max. ſecretario tranſmiſſa, maxima caſtigatione indiget. Eſt enim omnino ſimilis, ei quæ S. Eraſmi Epiſcopi, & mart. nomine circumfertur,

fertur, actaq; vtriuſque confuſa fuiſſe videntur. Multa ex ea tanquam parum veriſimilia omiſimus.

DE S. OLIVA VIRGINE, ET MART. PANORMITANA.

Oliua virgo Panormi in Sicilia nobili genere orta annos 13. nata apud Siciliæ Præſidem, quòd Chriſtiana eſſet, accuſatur, captaque cum à fidei propoſito abduci non poſſet, ob generis nobilitatem mittitur in exiliũ: in quo multa diuinitus patrauit. Nam claudum, qui etiam cæcus erat, ſe in Chriſtum crediturum eſſe, ſi ſanaretur, pollicitum, oratione ſanauit; qui mox *non alium Deum eſſe, niſi quem coleret, Oliua*, clamare cœpit, ſocius autem, quem is, vt in Chriſtum credere ſuadere conabatur, cum Chriſtum contemnẽs illum à Iudæis tanquam maleficum crucifixum diceret, repentè cæcus factus eſt: Sed pœnitẽs, & credens Oliuæ interceſſione viſum recuperauit, ac vterque paulò poſt martyrium propter Chriſtum conſtanter ſubijt, Oliua, quod puella eſſet, tantũmodo flagellis cæſa, in ſyluaſque ablegata: In quibus cum feris, ab ea manſuefactis ſeptennio habitauit. Cum autem quidam nobiles inter venandum in eum locum penetraſſent, ac virginis capti pulchritudine, eam tentarent; *Cauete*, inquit, *illa, ne qui me ſpatio 7. annorum à feris defendit, vos percutiat, & perdat.* Quibus verbis perterriti veniam ab ea poſtulantes, illam quid ſibi faciendũ ſit, rogant. Illa verò, vt credant in Chriſtum, & vndis ſalutaribus expientur conſulit; quod cum feciſſent, ad martyrij palmã peruenere. His ad Præſidem relatis, Oliua comprehendi iubetur, & in carcerem detrudi, inediaque macerari, miniſtris, quos ipſa conuerterat, ob fidem interfectis. Educta poſt aliquot dies, cum longum circa fidem cum Præſide diſceptationem habuiſſet, tandiu flagellis cędi iubetur, & in equuleo ſuſpenſa pectinibus laniari donec coſtæ nudarentur, deinde in feruentis olei dolium immitti, oleoque perfuſam comburi: à quibus omnibus liberata, demùm capite truncata migrauit in cœlum. *Ex eius vita typis excuſa Panorm.*

Claudius cæcus credens viſum recipit.

Alter verò blaſphemans cæcus repentè efficitur.

Oliua à venatoribus de pudicitia tẽtatur.

Oliua atrociter maceratur.

ANNOTATIO.

Haec S. in magna habetur apud Panormitanos veneratione ſicuti Nympha, & Chriſtina. Sed miror in vita illius nullam fieri temporis, quo vixerit, mentionẽ.

Iunij die 11.

DE S. BARNABA APOSTOLO, ET I. EPISCOPO Mediolanenſi.

Barnabas genere Cyprus Hieroſolymæ ſacris litteris Gamaliele præceptore operam dedit. Qui Chriſti Domini Noſtri factus diſcipulus omnia ſua vendidit, pauperibuſque diſtribuit, & cum Paulo Gentium Apoſtolus ordinatus Antiochiam prædicationis cauſa miſſus eſt, vbi cum multos Chriſtianos cõperiſſet, ijs ſua cohortatione plurimum profuit, cum ab omnibus vir bonus, & ſpiritu ſancto plenus haberetur. Inde Tarſum profectus vbi Paulus erat, cum eo Antiochiam redijt, ibique annum commorati Chriſtianæ fidei, viræque illis hominibus præcepta dedere, ita vt in ea vrbe primùm Chriſticolæ Chriſtiani cognominarentur; & diſcipuli Pauli, & Barnabæ Chriſtianos, qui in Iudæa erãt, ſuis facultatibus miſſa per eos pecunia ſuſtẽtarent. Quo charitatis officio perfuncti vnà cũ Marco Antiochiã reuerſi ſunt. Sed cũ illi Antiochiæ Dño in ieiunio, oratione deſeruirent, iuſſit eos ſpiritus ſanctus ſeparari dicens: *Segregate mihi Paulũ, & Barnabã in opus, ad quod aſſumpſi eos.* Quare ab eccleſia Antiochena cũ manus impoſitione poſt ieiunia, & orationes dimiſſi, Seleuciã venerunt, deinde in Cyprũ, multaſq; alias vrbes Euangeliũ ſummo cũ audientiũ profectu prædicantes

Barnabas diſcip. Gamalielis.

Fit diſcip. Chriſti.

Cum Paulo Apoſt. electꝰ Antiochiæ cõmoratur.

Iuſſu ſpiritus ſancti diſcedit ab Antiochia.

cantes peragrarunt. Denique Barnabas diſcedens à Paulo propter Marcum (quem Paulus vti hominem meticuloſum, nec ſatis firmum in fide ſocium nolebat ſuæ peregrinationis) in Italiam venit, ac Chriſti D. fide in Inſubria diſſeminata Eccleſiam Mediolanenſium, quorum I. fuit Epiſcopus cum Brixienſi, & Bergomenſi inſtituit. Cui Anathalone diſcipulo præfecto, in Cyprum redijt: vbi à Iudæis ingreſſus Synagogam, & Chriſtum liberè prædicans ſupplicijs affectus tandem circa 7. Neronis annum 3. Idus Iunij lapidibus obrutus eſt, & combuſtus. Cuius corpus Zenone Imp. in ea Inſula repertum eſt cum Euangelio Matthæi ad eius pectus manu ipſius Barnabæ conſcripto: cum ipſe Apoſtolus Anthemio Salaminæ Epiſcopo in ſomnis apparens, vbi corpus ſuum lateret, indicaſſet, Quo in loco templum S. Apoſtolo ab eodem Imp. excitatum eſt. *Ex ea quæ apud Sur. tom. 2. vita legitur, ex Breu. Rom. & Mediolanen.*

Diſcedit à Paulo, & venit in Inſubriam. Fit I. Epiſcopus Mediolanen. Redit in Cyprum. Ibi à Iudæis lapidatur. Corpus eius reperitur.

ANNOTATIO.

ET ſi ex Actis Apoſt. & SS. authorum, qui in prima Eccl. floruere Barnabam Mediolanum veniſſe, eamque Eccleſ. fundaſſe non apparet; Cum tamen antiquiſſima Eccleſia Mediolanen. id affirmet, illud in dubium reuocari non debet. Corpus nunc Mediolani aſſeruari fertur, caput Ticini.

Traditio antiq. Eccleſ. Mediolanen. Caput Barnabæ Papiæ.

DE S. PARISIO MONACHO CAMALDVLENSI.

PAriſius Bononiæ honeſtis ortus parentibus in ipſa infantia ſanctitatis ſpecimen dedit: nam cum cyathum ſibi ab ancilla ad potandum porrectum fregiſſet, illaque ob poculi pulchritudinem fleret, vaſis illius fragmenta collecta ſigno crucis integritati reſtituit; ex quo ſacras ædes magis frequentare cœpit, à ſæcularibusque colloquijs, & aliorum conſuetudine abhorrere. Duodennis Camaldulenſium Inſtitutum ingreditur, ſeque corporis macerationi, orationibus, & meditationibus addixit, quoad annos natus 30. Taruiſium, vt ibi monialium cœnobij S. Chriſtinæ (quod hodie S. Pariſij nominatur) curam ſuſtineret, à Superioribus mittitur. Spiritu Prophetico præditus, & cœnobij illius excidium, & alias clades, quæ poſtea acciderunt, Populo Taruiſino prædixit. Epiſcopo Taruiſino ab impoſitis ſibi apud Romanum Pont. criminibus liberationē prænunciauit. Multa viuens patrauit miracula. Famuli enim eiuſdem Epiſcopi, qui ex alto ceciderat, crus confractum oratione ſua mirabiliter ſanauit; Monialem pedibus, manibusque contractam crucis ſigno ſanam effecit. Cum autem ei monaſterio annos 77. præfuiſſet, annumque ætatis 7. ſupra centeſimū ageret, ſenio confectus, in febrim incidit, ex qua breui migrauit in Cœlum 3. Idus Iunij. Antequam autem corpus ſepulturæ traderetur, cùm multi illius manus tanquam Sancti exoſcularentur, quidam Hæreticus dixit, *ſi hic ſanctus eſt, ardeat vt candela hæc manus mea.* Vix finierat (mirandum) cum repente ignis manum eius inuaſit. Sed cum pœnitens veniam proſtratus deprecatus eſſet, cunctis pro eo orantibus, liberatus eſt. Obijt anno ſal. 1267. in memorato cœnobio ſepultus, multis poſt mortem clarus miraculis. *Ex vita illius typis excuſa, & ex Cron. Camaldulenſ. ac Sur. tom. 7.*

Pariſius vas confractū ſigno ✠ ſuæ integritati reſtituit. Pariſius prophetico ſpiritu illuſtris. Crus confractum oratione ſua ſanat. Monialem contractam precibus curat. Hæretici manū ignis inuadit.

ANNOTATIO.

IN SS. nondum relatus eſt ſolemni ritu quod legerim, licet Karol. Sigon. lib. 3. de Epp. Bononienſ. ad an. 1267. illum pro S. cultum aſſerat.

In vita illius annos 116. vixiſſe narratur; Sed ſi annorum 30. Taruiſium ad monialium curam miſſus eſt, eique monaſt. annis 77. præfuit, liquet eum obyſſe annorũ 107.

Iunij die 12.

DE SS. BASILIDE, NABORE, CYRINO, ET NAZARIO martyribus Rom.

BAſilides, Nabor, Cyrinus, & Nazarius milites Romani, nobiles genere, & virtute illuſtres, cum Chriſtiana religione ſuſcepta Diocletiano Imp. Chriſtum prædicarent ab Aurelio vrbis Præfecto tenti, & dijs ſacra facere iuſſi, iuſſa illius contemnentes in carcerem mittuntur. Quibus orantibus, cum lux clariſſima ſubito omnium oculis, qui illic eſſent oborta, carcerem colluſtraſſet, illo cœleſti ſplendore commotus Marcellus cuſtodiæ præpoſitus cum alijs multis in Chriſtum credidit. Poſtea emiſſi, Maximiano Imp. Cuius neglecto etiam imperio vnum Chriſtum Deum, & Dominum palam prædicare haud formidabant, iubente eo comprehenſi, ſcorpionibus cruciati conijciuntur in vincula. Septimo die educti, & ante Imp. pedes conſtituti, cum in Inanium Deorum irriſione perſiſterent, & Ieſum Chriſtum conſtantiſſimè Deum confiterentur, iuſſu illius ſecuri feriuntur. Quorum corpora feris obiecta, ab illis intacta à Chriſtianis honorificè condita ſunt Prid. Idus Iunij. *Ex Breu. Rom.*

Lux clariſſima carcerem illuſtrat.

ANNOTATIO.

NAbor, & Nazarius, de quibus hic agitur, ab illis qui Mediolani coluntur longè diuerſi ſunt: illi enim Mediolani ſub Nerone paſſi ſunt, hi Romæ ſub Maximiano. Corpus S. Baſilidis in Abbatia Cauanen. agri Parmen. aſſeruari perhibetur, vt in Tab. Eccl. Parmen.

DE S. LEONE III. PAPA.

LEo Rom. cum ab ineunte ætate Eccleſiæ ſeruitio addictus in Patriarchio educatus magna virtutum laude floreret. Hadriano I. Pont. Max. rebus humanis ſubtracto An. poſt Chriſtum natum 795. ei ſuffectus eſt. Is initio Pontificatus miſſa ad Karolum Magnum Gallorum Regem legatione munera ampliſſima ſibi à Karolo elargita in Eccleſiarum ornamenta, & clericorum neceſſitates erogauit, multis ſacris locis inſtauratis. In his, & alijs pijs operibus S. Pontifex occupatus IV. Pontificatus anno ab Hadriani Prædeceſſoris nepotibus primus in clero inuidia ſtimulatis comprehenditur; eique diſpoliato, & cęſo (pro ſcelus) oculi eruuntur, & lingua radicitus præceditur. Quem etiam in eccleſia raptatum, iuxtaque confeſſionem ſemiuiuum relictum in ſuo ſanguine reuolutum in arctiſſimam cuſtodiam tradunt. Verùm noctu Princeps Apoſtolorum illi viſum, & linguam reſtituit. A cuſtodia autem ab Albino cubiculario, & alijs pijs viris abductus in eccleſiã S. Petri ab omnibus tanto miraculo ſtupentibus ſumma gratulatione excipitur, & ab Vuinigiſo Duce Spoletano, qui Pontifici cum exercitu auxilio venerat, Spoletium deducitur. Interea ſcelerati carnifices incenſa Albini domo, crimina S. Pontifici apud Karolum Meg. intentant. At ille ſummo in honore a Karolo habitus, ingenti comitatu Eccleſiaſticorum, & Procerum Romam tota vrbe ad Pontem Miluium ei occurrente reuertitur; Karolo Magno non multò poſt adueniente, cumque accuſatores pro tanto facinore pœna capitis damnari fuiſſent. Leone pro ipſis intercedente in Galliam amandati ſunt in exilium. Cum Leo aſcenſo ombone ſe coram Karolo, & Epiſcopis tactis ſactis Euangelijs purgaſſet, die Natali D.N.I.C. Ipſum

Karolum

Karolum Imp. Auguſtum in baſilica S. Petri declaratum coronauit. Interim rebus in oriente afflictis Nicephoro Imp. Catholicos perſequente à S. Theodoro ſtudita viro ſanctiſſimo Leo litteris ad opem ferendam excitatur. Qui cum fidem Catholicam modis omnibus defendiſſet, denique poſt Karoli Magni exceſſum è vita, & ipſe 21. Pontificatus anno ſalutis verò 816. plenus dierum, & ſanctitatis obdormiuit in Domino. Pridie Idus Iunij. Sepultus apud S. Petrum. *Ex Plat. & Annal. Baron.*

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 6. c. 19. De Leone agit. Sed ad diem 28. Iunij. Quod Annalib. & Cronol. Pontt. repugnat.

DE S. GVIDONE CONFESSORE CORTONENSI Ord. Minorum.

GVido Cortonæ in Hetruria pijs parentibus natus à puero pietatem, & caſtitatem coluit. Cum S. Franciſcus in eam ciuitatem veniſſet, ſic eius prædicatione commotus eſt, vt relictis omnibus in illius ſocietatem adſcribi voluerit, ſeque in locum ſolitarium, qui celle dicitur, ſe receperit, vbi humili domicilio piorum eleemoſynis extructo cũ aliquot alijs, ieiunijs, orationibus, alijsq; pijs exercitationibus vitam duxit. Sacris initiatus ordinibus Aſſiſij prædicationis officium à B. Franciſco ſibi iniunctum exercere cœpit. Porrò in vrbe Cortonenſi doctrina, ſanctitateque, & miraculis præcipuè claruit: quoad ſexagenarius die mortis triduò ante præuiſo, ſacris munitus migrauit ad Chriſtum, magno populi concurſu ibidem tumulatus. Cum autem Aretinis Cortonam inuadentibus, & diripientibus ſacriſta caput B. Guidonis linteo inuolutum in puteũ occultandi gratia demiſiſſet, triennio poſt cum ciuitas, & eccleſiæ ab Aretinis vaſtatæ, reficerentur, ingens è puteo illo ſplendor egrediebatur, quod cũ triduo perduraſſet, clerum, & populum ad inquirendum quid hoc eſſet impulit. Quare indicta ſolemni proceſſione, ad puteum accedentes, aquamque haurientes, cum illa caput Guidonis inuolutum minimè madefactum cum ſcripto ſui nominis extrahunt. Cuius Inuentionis feſtiuitas Prid. Idus Iunij magna populi deuotione celebratur. *Ex off. Eccleſ. Cortonen. & Cron. Minor.*

Ingens ſplendor è puteo, vbi S. Guidonis caput latebat, egrediebatur.

ANNOTATIO.

NOndum SS. Catalogo adſcriptus eſt. Gregorij tamen XIII. Pont. Max. conceſſione de illo officium Eccleſiaſt. recitatur.

Iunij die 13.

DE S. ANTONIO DE PADVA CONFESSORE Ord. Minorum.

ANtonius Vlyſſipone in Luſitania honeſto loco natus, adoleſcens inſtitutũ Canonicorum Regularium ſuſcepit: Sed cum corpora beatorum quinque martyrum Ordinis Minorum, qui pro Chriſto apud Marolium paſſi erant, Conimbricam transferrentur, martyrij deſiderio incenſus ad ordinem illorum tranſiuit, moxque ad Sarracenos ſe conferens aduerſa valetudine afflictus redire cogitur, ventorum vi in Siciliam delatus. E Sicilia Aſſiſium ad Capitulum generalem venit. Inde in Æmiliam in eremum M. Pauli, vbi diuinis contem-

Antonius martyrij cupidus.

Antonius à Pont. arca teſtamenti appellatur.

Antoni⁹ perpetuus hæreticorum malleus.

plationibus, ieiunijs, & vigilijs diutius vacauit. Sacris autẽ initiatus, & ad prædicandum Euangelium miſſus, tantum dicendi copia, & ſapientia profecit, tantamque ſui admirationem commouit, vt eum Summus Pontifex cum concionãtem audiſſet, arcam Teſtamenti appellarit. In primis verò Hæreſes profligauit, ideoque perpetuus Hæreticorum malleus vocatus fuit. Primus ex ſuo ordine ob doctrinæ præſtantiam Bononiæ, & alibi ſacras litteras interprætatus eſt: Fratrumque ſuorum ſtudijs præfuit. Multis peragratis Prouincijs anno ante obitum Patauium venit. vbi præclara ſanctitatis ſuæ monimenta reliquit. Denique magnis laboribus pro gloria Dei perfunctus, meritis, & miraculis clarus obdormiuit in Domino Idibus Iunij Anno ſal. 1231. Quem Gregorius IX. Pont. Max. anno ſequenti SS. Confeſſorum numero adſcripſit. *Ex Breu. Rom.*

ANNOTATIO.

Mirac. 2.

Iumentum ſanctiſſimam Euchariſtiã adorat.

EX plurimis S. Antonij miraculis duo hic referre libet. Cum is aliquando apud Toloſam cum Hæreſiarcha quodam, qui Euchariſtiam negabat diſputaret, iſque diceret, ſi iumentum dimiſſo populo Sacramentum tuum adorauerit, Catholicę fidei colla ſubmittam, *conditione accepta vir S. in magna populi frequentia Catholicorum, et Hæreticorum peracto Miſſæ ſacrificio, cum Domini corpore foras, vbi Hæreſiarcha iumentum triduo inedia maceratum in conſpectum populi adduxerat, egreſſus, ſilentioque indicto, ait ad iumentum conuerſus.* In virtute, & nomine Creatoris tui, quem manibus ego indignus teneo, tibi præcipio, vt dimiſſo pabulo (*quod illi tunc appoſitum fuerat*) confeſtim huc accedas illique, vt par eſt, reuerentiam exhibeas. *Vix dicendi finem fecerat, cum iumentum illud demiſſo capite acceſſit, & coram Sanctiſſimi Corporis Dominici Sacramento genua curuauit non ſine maximo omnium ſtupore, omnibus Hæreticis eo miraculo ad Catholicam fidem perductis. Alterum non minore admiratione dignum eſt. Cum duo ciues Vlyſſipone (viro Dei Patauij commorante) odio capitali ſe mutuò proſequentes necem alter alteri machinaretur, vnus alterius filium per ſummam crudelitatem (clam tamen iugilauit, eũq; noctu in horto parentum S. Antonij ſepeliuit mane corpus inuentum incerto cædis patratore à Iudice viſitatur, ac Martinus (id erat nomen patri viri Dei) cum tota familia in vincula conijcitur, vti cædis reus. Cuius rei per ſpiritum factus certior Antonius eadem nocte Vlyſſiponem in Luſitaniam diuinitus delatus mane Iudicem adit, cadauerque pueri interempti afferri petijt: quo allato in Dei nomine, vt ediceret, ſi Martinus aliquisve ex eius familia ſe interfeciſſet omnibus audientibus iuſſit; ſtatimque (Res admiranda) puer corpore ſe erigens illos cædis conſcios non eſſe teſtatus eſt. Quo miraculi pater cum ſuis liber dimiſſus eſt; Antonius verò Angelico miniſterio Patauium reſtitutus.*

Puer iugulatus exurgens

Parentes S. Antonij necis conſcios minime eſſe teſtatur.

Antoni⁹ Angelico miniſterio Patauium reſtituitur.

Ex hymno S. Antonij tria eius miracula continente.

HIc Nautis in naufragio	*Ab alto vaſis vitrei*
Signo ſalutis affuit:	*Fragilitas non frangitur.*
Quibus ſub lucis radio	*Irriſor lucis gratiæ*
Vitæ ducatum præbuit.	*Signorum languet clericus,*
Hæreticum lux fidei	*Poſt votum ſurgens gloriæ*
Signo purgat; dum iacitur	*Sancti fit teſtis publicus.*

DE S. PEREGRINO EPISCOPO, ET MARTYRE in Pelignis.

PEregrinus, antea Cetheus Epiſcopus Aternenſis, cum Alais, & Vmblo Tyranni ex genere Longobardorum ei ciuitati dominarentur, S. Epiſcopus illorũ Tyrannidem non ferens Romam ad S. Gregorium Papam confugit: Sed & populus cum mala augeri in dies videret, quibus Epiſcopi præſentia mederi poſſe ſperabant, ad vrbem accedens Epiſcopum ſuum depoſcit. Qui à Pontifice iuſſus populo prius iureiurando, quod bona Eccleſiæ nõ diſtraheret, ſed diſtracta redimeret, adſtricto, Aternum cum ſuis rediјt, ac ciues ad pœnitentiam adducere prædicatione cœpit. Cum verò inter Tyrannos orta eſſet diſſenſio, & Alais, vt Vmbloni reſiſtere poſſet, Vitalianum Comitem in vrbem introduxiſſet, ciues oratione Cethei ad vrbis defenſionem animati, arma capientes in hoſtes inſurgunt, captumque Alaim vti proditorem patriæ Vmbloni occidendum tradunt: pro quo cum Cetheus Epiſcopus, ne ſanguis effunderetur, interceſſiſſet, ab Vmblone ingratiſſimo tanquam cum Alai conſpiraſſet, detinetur, ac Alai decollato, catenis vinctus in medio foro capite truncari iubetur, & cum tantus ſpiculatorem tremor inuaſiſſet, vt nullo pacto eum percutere poſſet, iuſſu Vmblonis in carcere truditur: Vnde poſt aliquot dies eductus in Aternum flumen ex ponte vinctus præcipitatur; cum verò poſtridie illæſus exiſſet, ſaxo quingentarum librarum collo eius alligato Vmblone nequiſſimo iubente rurſus in eundem fluuium ex alto deijcitur, ſtatimque emiſſo ſpiritu corpus cum ſaxo ſuper aquas mirabiliter natare cœpit. Ad quod prodigium cũ & ipſe Vmblo accurreret à Dæmone arreptus expirauit. Corpus autem martyris cum ſaxo in mare delatum ad littus Atrianenſis vrbis appulit: Vbi ſine honore conditum, cum ſingulis noctibus lumen ſuper tumulum cœleſte cerneretur, ac cæcus quidam ex vrbe eò deductus viſum recepiſſet, ab Epiſcopo Atrianenſi, & clero milliario ab vrbe honorifice ſepelitur Peregrini nomine (cum proprium ignoraretur) indito. Cuius Feſtiuitas Idibus Iunij, qua die (quemadmodum poſtea compertum eſt) is paſsus fuit, ſummo honore Atriæ celebratur. *Ex Actis eius M. S. apud Eccl. Atrianen. Ex quib. Pet. in Cat. lib. 5. c. 113.*

Cetheus in flumen præcipitatus illæſus exit iterũ proiectus, cũ ſaxo ſuper aquas mirabiliter natat.

Vmblo ſceleſtiſſimus à Dæmone arripitur.

Lumen cæleſte ſuper tumulum Cethei.

Cæcus viſum recipit.

ANNOTATIO.

NOnnulla eget cenſura vita à Pet. loco citato narrata, præſertim circa locum ab eo perperam nominatum.

DE S. VICTORINO EPISCOPO, ET MART. ASSISII.

VIctorinus nobili genere natus ex Aſſyria Romam ad Apoſtolorũ Limina Fabiano Pontifice, & Gordiano Imp. cum aliquot alijs venit. Vbi ob vitæ probitatem, & doctrinam Presbyter factus, deinde Aſſiſinatum Epiſcopus ab eodẽ Pont. ordinatur. Aſſiſium pergens apud Hiſpellum, puero quinquenni loquelæ vſum, quem amiſerat, reſtituit, & cæcum ſic natum ad fidei, quam prædicabat, comprobationem illuminauit. Quapropter Hiſpellenſes ad Chriſtum cõuerſi illum Aſſiſium vſque comitantur. Vbi Victorinus vrbis Præfectum adiẽs, & cauſam aduentus ſui exponens. Cum Deos niſi Dæmonum ſimulachra eſſe diceret, ab ipſo Præfecto tentus cum ſocijs in carcerem mittitur, in quo multos ægrotos, qui ad ipſum deferebantur, ſanauit, & ad fidem conuertit. Octauo die eductus, varièq; à Præfecto tẽtatus, vt Deos veneraretur; ſed fruſtrà, in fornacẽ ardentẽ inijcitur, in qua S. Epus nullam ſentiens læſionẽ diuinas laudes decãtabat. Socij interim, & ipſi variè torti, plũbatis cęſi, & vngulis excarnificati in altũ puteum

Victorinus loquelã puero, & lumen cæco nato reſtituit.

In fornacem ardentem iniectus, diuinas laudes canens inuiolatus exit.

puteum demerguntur: quorum corpora extracta noctu S. Victorinus ſepeliuit. Cum verò Præfecto delatum eſſet, Victorinum in Aſſiſinatum finibus Chriſti fidem diſſeminare, multosque in dies ad illam perducere, miſit milites, qui illũ iuxta fluuium prædicantem, & baptizantem populos comprehendunt, & ad Præfectum pertrahunt. Cum autem vitæ vel mortis optio ſibi proponeretur, *nihil ſibi antiquius, ait, accidere poſſe, quam vt pro eo, qui totius mundi ſalute paſſus erat, moreretur: Deos autem, in quibus nulla eſſe ſalus nulla ſe ratione poſſe venerari.* Quare ductus ad Martis templum, cum illi immolare noluiſſet apud flumē ſub Montem Iouis in villa Macerata capite plexus eſt, Idibus Iunij. *Ex antiquis lectionib. Eccl. Aſſiſinatis.*

ANNOTATIO.

FVit, & Victorinus Amiternina Eccl. Epiſcopus mart. Sed hic ſub Traiano, Nonis Sept. paſſus eſt. de quo in Martyrol. Rom. ea die.

DE S. FELICVLA VIRGINE, ET MART. ROMANA.

FElicula virgo Romana Petronillæ collactanea, à Flacco Comite poſt S. Petronillæ tranſitum adamata, (erat enim forma egregia.) cum neque Deos venerari, neque Comiti nubere vellet. Vicario illius traditur; à quo ſine cibo, & potu in carcere 7. diebus detinetur, ſi fortè fœminis illam ſuadentibus, vt Flacci viri clariſſimi, & Imperatoris amiciſſimi nuptias non reſpueret, propoſitum mutaret. Elapſo eo termino inter virgines veſtales iuſſu Vicarij ſeptem dies fuit, quibus cum eſcis illarum pollui noluiſſet, cibo abſtinuit diuinitus ſuſtentata. Septimo die Vicario ſiſtitur, ac in propoſito perſeuerans in equuleo ſuſpenditur, & torquetur, tortaque dicebat, *En Chriſtum ſponſum video, qui tanta pro me paſſus ſuſtinuit.* Quibus verbis Iudex ira magis accenſus, illam tandiu cruciari in equuleo iuſſit, donec expiraret, depoſitamque in cloacam proijci; vnde noctu à Nicomede Presbytero extracta via Ardeatina ſepulta eſt Idibus Iunij. *Ex Actis SS. Nerei, & Achillei, & S. Petronillæ. ac ex lib. virgg. Rom. Sur. Pet. & al.*

Felicula 7. dies haud comedens diuinitus ſuſtentatur.

ANNOTATIO.

HAec Piſis, & Parmæ colitur. Parmæ enim corpus in æde S. Pauli aſſeruari Tab. Eccl. teſtantur.

DE S. GERARDO CONFESSORE MODOETIENSI.

GErardus Modoetiæ (oppidum clariſſimum eſt Inſubriæ ad lambrum amnem à Mediolano X. M. P. diſtans) ex Tinctoria familia An. ſal. Humanæ 1134. Friderico I. Imp. naſcitur, in litteriſque, & pietate educatur. Orbatus parentibus, incaſſum ab amicis, & propinquis, vt familiæ ſtirpem penè extractam coniugio excitaret, iam vitæ cœlibis tramitem ingreſſus, ſuadetur, ſed à ſæculari conuerſatione abhorrens licet adoleſcēs eſſet aſſiduis precationibus, vigilijs, pietatiſque operibus addictus Noſocomium fundat, in quo, cum fames vniuerſam propè Italiam vexaret, paſſimque mortuorum, & morientium cadauera mixtim ſtrata cernerentur in vijs, Gerardus frumentum, & vinum omnibus petentibus diſtribui iuſſit. cum verò ea miniſtri breui defectura dicerent, à diſtributione tamen ceſſari noluit, cumque poſt paucos dies miniſter iam exhauſtũ horreum, iam cellam vinariam exhauſtam diceret, morasque necteret, quo minus

Gerardus Noſocomiũ fundat.

nus pauperibus ſubueniretur. S. vir quaſi iratus ex horreo frumentũ, & ex cella vinaria vinum proferri præcipit. Dum autem ille iret. & Gerardus preces Deo funderet, Horreum tritico refertum, & dolia vinaria vino exundantia reperiuntur. Quo miraculo miniſter attonitus, ad Gerardi pedes prouolutus rem narrat prorſus admirandam, Quare in tanta annonæ caritate Modoetienſium neceſſitati S. viri precibus diuinitus prouiſum eſt. Poſthæc mira quoque res haud prætereunda accidit. Gerardus mane de more in templo S. Ioannis Baptiſtæ orationibus inſtabat, cũ Lambrus repentinis aquarum incrementis intumeſcẽs vaſtitatem oppido minabatur, iam multis ædificijs ex fundamentorum corroſione diſiectis. Quapropter Gerardus ægrotantium ſaluti timens ad Noſocomium, quod in altera fluuij ripa conditum erat accurrens pontem aquarum impetu diſiectum inuenit: nec nauigium, quo traijceret, vllum aderat, Fide itaque munitus pallio ſuper aquis ſtrato omnibus ſtupentibus ſicco veſtigio ad alterã fluminis ripam peruenit. Iam Lambrus Noſocomium occupare cœperat, nec dubium, quin breui corroſis fundamentis caſurum eſſet. Sed Gerardus nihil territus aquis in Dei nomine ne fores ingrederentur imperat: quæ ſtatim diuertẽtes receſſere: Solebat vir Dei ſummo mane templum memoratum ingredi, ibique ſuas preces ad multam horam fundere. Cum verò aliquando ante quam à cuſtodibus fores aperirentur acceſſiſſet, illis ſibi diuinitus apertis, ab eiſdem cuſtodibus in templo orans repertus eſt. Demum multis laboribus pijs exantlatis, cum ex diuina reuelatione diem obitus ſui præſciuiſſet, ſuos allocutus, quibus ſalutis monita reliquit, annum agens ætatis 73. Idibus Iunij Innocentio III. Pont. Max. Othone IV. Imp. migrauit è vita. in æde S. Ambroſij, quæ poſtea S. Gerardi, mutato nomine dicta eſt, tumulatus: multisque poſt mortem clarus miraculis; Etenim vir nob. deſperata à medicis ſalute ope Gerardi ſanatur. Quidam à currus rota obtritus, in ædem B. Gerardi animam agens delatus ita conualuit, vt ſequenti die nihil paſſus videretur. Mulier, Oliua nomine, iã moritura, voto à viro eius nuncupato D. Gerardo, confeſtim è lecto ſurrexit. Honoria fœmina in proximo pagò, vtroque capta lumine, cum à S. Gerardo opem imploraſſet, priſtinam oculorum aciem recuperauit. Dum in bello hoſtes eccleſiam illius extra mœnia aggrediuntur, murosque conſcendunt, præcipites cadunt.

Ex vita illius à Bartholomæo Zucchio eleganti ſtylo conſcripta.

Horreum tritico refertũ, & dolia vinaria vino exũdantia diuinitùs reperiuntur.

Gerardus pallio ſup aquis ſtrato Lambrũ traijcit.

Imperat aqs, ne fores Noſomij ingrediantur.

Fores templi vltrò Gerardo aperiunt.

Miracula poſt mortẽ.

Vir deſperata à medicis ſalute curat.

Quidam à currus rota obtritus ſanatur mulier moritura ſtatim è lecto ſurgit.

Honoria cæca oculorum aciem recuperat.

Hoſtes muros conſcendentes præcipites cadũt.

ANNOTATIO.

NOndum in SS. relatus eſt. Opera tamen B. Karoli Borrhomæi, Sanctiſſimi Epiſcopi Mediolanen. & Card. à Greg. XIII. Pont. Max. vt officium de illo Eccleſiaſt. recitetur in Eccleſia Modoetien. cõceſſum eſſe, à Modoetienſib. accepimus.

Iunij die 14.

DE S. MARCIANO EPISCOPO I. SYRACVSANO, & martyre.

MArcianus Petri Apoſtoli diſcipulus ab eo Syracuſanus Epiſcopus ordinatus cum Pancratio Epiſcopo Taurominitano Antiochia in Siciliam deſtinatur. Cum Syracuſas perueniſſet, ibi iuxta mare Chriſti Domini fidem annunciare cœpit, multis Iudæorum, qui populum maleficijs à veritate auertebãt, petitus inſidijs; verberibusque affectus. Cum Apollinis ſtatuam in Hippodromo oratione deiectam contriuiſſet, re à Iudæis ad vrbis Præfectos delata, comprehenſus in concilium pertrahitur, vbi iurgijs, probrisque oneratus, nauiculæ comburendus viuus imponitur. Sed ignis in eam iniectus in proiectores diui-

Ignis in proiectores diuinitus retorquetur.

nitus

nitus retortus illos omnes combuſſit. Quo miraculo Seleucus, & Gordianus Præfecti, cum ſex millibus, ex ijs, qui ad id ſpectaculi conuenerant, permoti ad Chriſtum conuertuntur, moxque à Marciano petentes veniam aqua expiantur baptiſmali: qui in alia vrbe (Syracuſana enim ciuitas tetrapolis erat) ab ijs, qui in ſua perfidia perſtitere diuiſi habitarunt. Cum autem Idolatræ Dianæ templo excitato, virgine monilibus ornata, pretioſisque veſtibus induta, viua in fundamento ſepulta, illi ſacra facerent, Fideles id indigne ferentes, Marcianum rogant, vt quemadmodum Apollinis ſtatuam contriuerat, ſic Dianæ templũ precibus demolitetur. Qui facta oratione, vt illud illicò corrueret, obtinuit. Hoſtibus itaque fidei confuſis, illos tandem crebris concionibus, & hortationibus Chriſto Domino conciliat. Quibus peractis tantam in ſe Iudæorum concitauit inuidiam, vt ab illis tandem poſt Euangelij prædicationem occiſus ſit 15. Kal. Iulij. Corpus ibi conditum, Agarenis Siciliam inuadentibus, Patras delatum traditur. *Ex M.S. Eccl. Syracuſ. & ex Menol. Græc.*

Virgo quędã in fundamento tẽpli Dianæ viua ſepelitur.

ANNOTATIO.

EMendatione egent Acta S. Marciani in prædicto M.S. contenta, in quo in pace deceſſiſſe narratur, cum à Iudæis occiſus in Menol. & in Martyrol. Rom. referatur. De corpore etiam Patras translato haud veritati conſonum videtur; cum reliquiæ illius Caietæ habeantur, ex Sicilia ad Sarracenorum aduentum eò, aſportatæ.

DE S. PROTO MARTYRE AQVILEIENSI.

PRotus SS. Cantij, Cantiani, & Cantianillæ fratrum nobilium adoleſcẽtium Romanorum inſtitutor, cum illis in Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione Aquileiam, vbi cum eis eadem paſſus incommoda; à fuga, quã adornarat, conſcenſo vehiculo retractus, cum Ioui thura offerre noluiſſet, ſeque nunquã Dæmonibus ſacrificaturum diceret, apud Aquas Gradatas poſt SS. fratres iuſſu Dulcidij Præſidis, & Siſinnij Comitis capitis abſciſſione martyrium compleuit. *Ex paſſione SS. Cantij, Cantiani, & Cantianillæ.*

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. eadem die cum ſupradictis martyribus hoc eſt Pridie Kal. Iunij paſſus refertur; ſed in Tab. Eccleſ. Aquileien. hac die Natalis illius adnotatus eſt.

DE S. MARCO EPISCOPO BOVINI.

MArcus Epiſcopus Bouini (ciuitas eſt Apuliæ in Prouincia Beneuentana) præcipuè colitur hac die. Acta tamen illius nondum vidimus. Meminit illius Dauid Rhom. in ſuo de SS. Regni Neapolit. Catalogo. Agitur de eodem in Eccleſia Beneuentana, vt in Tab. illius legitur.

ANNOTATIO.

SAnctus Marcus non modò in Eccleſia Bouinenſi, ſed etiam in Metropolitana Beneuenti colitur, vti illius Eccl. Kalend. teſtatur, fortè quod ibi reliquiæ ipſius habentur.

Iunij

Iunij die 15.

DE SS. VITO, MODESTO, ATQVE CRESCENTIA martyribus in Lucania.

VItus in Sicilia adhuc puer, Hila patre nobiliſſimo inſcio, baptizatus, & Dæmones ab obſeſſis expellens variè à patre, & à Valeriano Præſide tentatur, vt ad Idolorum cultum reduceretur. Nam Valerianus propterea fuſtibus illum mactari, catemerijsq; cædi iuſſit, & patri quo vel ab hac mēte deduceret, vel puniret, habita nobilitatis ſuæ ratione, reddidit. Qui varijs illecebris piam pueri mentem emollire conatus, poſt epulas, cymbala, puellarum elegantium blandimenta, cubiculi ornatum pretioſiſſimum, in quo ille luxuriaretur, nihil prætermiſit, quo filium à ſuſcepta Chriſti religione reuocaret. Sed Vitus omnibus ſpretis, ad orationis præſidium confugit, Chriſti numen ne ſe à diabolo vinci ſineret, ſine intermiſſione precatus. Quo tempore mira odoris fragrantia totum cubiculum impleuit. Re ad patrem delata, accurrens, vt nouitatis cauſam exquireret vtroq; lumine orbatus eſt. Qui etiam dolores aculeo afflictus à filio opem poſtulabat addens ſe in Chriſtum, ſi lumen reciperet, crediturum. Vitus, & ſi patrem ſimulare ſciebat, ne tamen de Chriſti virtute dubitandi daretur occaſio, admotis oculis illius manibus lumen reſtituit. A quo pro tanto beneficio cum Vitus puniendus eſſet, ab Angelo cum Modeſto, & Creſcentia ſuis educatoribus in nauicula in Lucaniam ad Silarum fluuium deducitur. Vbi cum cæleſtium rerum meditatione Angelicam æmularentur vitam, cibo mirabiliter illis ab aquila miniſtrato innumeros in dies eò confluentes à ſpiritibus immundis Vitus liberabat. Fama ad Diocletianum perlata Romam cum ſocijs adducitur, vt Imperatoris filiam à Dæmone vexatam eriperet. Quod cum factum fuiſſet Diocletianus pueri virtute, & elegantia delectatus, opes ingentes, & honores eximios ſi Deos coleret pollicetur. At cū Vitus reſponderet, *Ego Regnū diuitias, & honores flocci facio, totusq; ex vno Chriſto ſolo Deo, & immortali dependeo*. Illum cum Modeſto, & Creſcentia ferro onuſtum teterrimo carcere concludi iubet. Cū verò ſubito terræmotu carceris quaſſatis fundamentis, vinculis ferreis inſtar cineris diſſipatis Angelorū concentus exaudiretur, re à cuſtodibus Diocletiano nunciata, ille Vitum in clibanum plumbo, reſina, piceque feruentem immitti impetat, verum Angelus mox affuit, qui flamma extincta puerum illæsū eduxit. Imp. in rabiem verſus ferociſſimo leoni Vitum obijcit: qui ſigno crucis ita domitus eſt, vt ad pedes illius prouolutus plantas lamberet. Eo miraculo Vito Imperatorem alloquente, *Nondum agnoſcis creatorem tuum, quem bruta animalia venerantur?* mille ferè homines permoti Chriſti fidem ſuſcepere. At Diocletianus indignum ſe ſuperari exiſtimans Vitum cum Modeſto, & Creſcentia in cataſta atrociter torqueri iubet. quod cum fieret, Vito auxilium ſupernum implorante, terręmotus, coruſcationes, fulgura, tonitruaque ſtatim exorta deiectis Idolis, ingentique ſtrage in populo edita omnes in fugam conuerterunt. Sancti verò martyres ab Angelo ſoluti ad Silarum fluuium reſtituti ſunt: vbi apud Ebolum op. præclarum ſpiritum reddiderunt. Ibidem à Florentia matrona honorificè tumulati. Quorum corpora alio tranſlata feruntur. Nam corpus S. Viti in Galliam *Ludouico Pio Imp.* tranſlatum. poſtea in Germaniam ad Corbeiam ſaxonicam delatū eſt. Corpus S. Creſcentiæ Mazzaræ in Sicilia aſſeruari dicitur. Tametſi apud Polinianum (vrbs eſt Apuliæ) reliquiæ horum martyrum quieſcere in templo ipſorum nomini auguſtiſſimè dicato feruntur. *Ex paſſ. apud Sur. tom. 3. Ex Breu. Rom. & alijs.*

Pater Viti poſt miram odoris fragrātiam vtroq; lumine orbatus eſt, deinde à filio lumen reſtituitur.

Cibus ab Aquila miniſtratur.

Imperatoris filia obſeſſa liberatur.

In terręmotu, vincula ad inſtar cineris diſſoluta cæleſtesq; concentus exaudiūtur.

Leo Viti plātas lambit.

Terræmotus.

A N-

ANNOTATIO.

NOnnulla in actis apud Sur. quæ Breu. Rom. aduerſabantur, præſertim illud de Modeſto, & Creſcentia, quos Roma conuerſos acta prædicta habent cum ex Breu. educatores, & Comites eſſent Viti, emendatione egent. Paul. Regius in lib. de SS. Regni Neapol. hos Lucanos fuiſſe contendit; ſed id nimis erga ſuos affectus dicit.

Baron. in Annal. ſcribit corpus S. Viti prius Roma in Gallias ſub Pipino translatũ ad eccl. S. Dionyſij, An. D. 836. ſub Lud. Pio in Saxonia Corbeiam non ſine ingenti miraculorum copia traductum fuiſſe.

DE S. BERNARDO AVGVSTANO CONFESSORE Ord. Canonicorum Regul.

BErnardus Auguſtæ Prætoriæ in Salaſſis ortus, piè que educatus, habitum Canonicorum, quos Regulares vocant, in Canonica S. Vrſi Epiſcopi ſuſcepit; vitam potius Angelicam, quàm humanam degens. Litteris ſacris probè inſtructus per vrbes finitimas, caſtella, & pagos prædicans magna fecit animarum lucra. Ad M. Ioui conſecratum, profectus, ea loca à Dæmonum, qui accolas, & tranſeuntes vexabãt multitudine liberauit, cœnobio ibi extructo: quod etiamnum manet, omnes ex Italia in Galliam, & ex Gallia in Italiam aduenientes excipiens; & S. Bernardi vnà cum monte vocatur. Vitia in quibus Alpini populi merſi erant ſua prædicatione extirpauit. Diuitem, qui multos vſuris ad inopiã redegerat, ſic corripuit, vt igne in eius domo accenſo, ſubſtantiaque fere omni conſumpta, quantum potuit, reſtitue rit, in alterumque mutatus virum, miram egerit pœnitentiam. Inde vir Sanctus Nouariam venit, atque in monaſterio S. Laurentij correptus febri breui migrauit è vita cum nunquam ab oratione, & colloquijs diuinis ad vltimum vſque vitæ ſpiritum ceſſaſſet. Mortem plura ſubſecuta ſunt miracula. Corpus in eo monaſterio conditum eſt. Caput autem poſt aliquot annos in montem prædictum delatum, in eccleſia ſui nominis decenti honore repoſitum in maxima habetur veneratione. Obijt dicm circa An. ſal. 1174. Gregorio VII. Pont. Max. *Ex Breu. Canonic. Regul.*

Bernardinus in pellendis dæmonibus excellit.

Fæneratoris domus igne abſumitur.

ANNOTATIO.

SAnctus Bernardus Archidiaconus fuit Eccleſiæ Cathedralis Auguſtæ. Cuius Natalis alicubi die 16. Maij celebratur.

Iunij die 16.

DE S. CECHARDO EPISCOPO LVNENSI, ET MART.

CEchardus Epiſcopus Lunenſis in Hetruria, cum per diœceſim ſuam inter viſitandum prædicaret, ac perditos mores illius gentis vehementius obiurgaret, quo illam ad pœnitentiam prouocaret, potius illius in ſe odium concitauit. Quare ab illis efferatis hominibus cõprehenſus tandiu fuſtibus cæſus eſt, donec animam exhalaret. Paſſus eſt. An. ſal. 600. Gregorio I. Pontifice Max. cuius corpus Carrariæ in mauſoleo marmoreo in maiore eccleſia conditum eſt cum eiuſcemodi inſcriptione. *Hic iacet corpus B. Cechardi Epiſcopi Lunenſis, qui paſſus eſt martyrium An. 600.* Durat fons in loco paſſionis cum ædicula: cuius aqua febre, capitisque dolore laborantibus vſque in hodiernum diem prodeſſe fertur: diciturque fons S. Cechardi. *Ex lect. & off. Eccleſ. Lunen. & ex Cath. SS. Lunenſ. Hippolyti Landinelli.*

Fons ſaluberrimus.

ANNOTATIO.

LVnæ ciuitati apud oſtia Macra amnis à Longob. euerſa ſucceſſit SarZana ad D. M. P. plus minus à Lunæ ruinis diſtans: quam Genuenſes poſſident.

DE SS. ACTINEA, ET GRÆCIANA VIRGINIBVS, & martyribus Volaterranis.

ACtinea, & Græciana virgines Volaterranæ in Diocletiani, & Maximiani perſecutione propter fidei Chriſtianæ confeſſionem comprehenſæ tortæ ſunt; cumque fortes in confeſſione perſiſterent, ad extremum Actineæ caput amputatum eſt, Græcianæ verò transfixum. Quarum corpora à Chriſtianis ſepulta, cum diu latuiſſent, nec illarũ extaret memoria vlla, An. ſal. 200. ſupra M. Innocentio III. Summo Pont. à monachis Camaldulenſibus corpora SS. Iuſti, & Clementis perquirentibus inditio ſpiritus immundi, qui ſe in illas Gentiles concitaſſe, easque vt ſupra narratũ eſt, martyrio affectas reuelauit, inuenta ſunt; vnà cum abſciſſionis, & transfixionis ſignis, in ſacramque Saluatoris ædem tranſlata. Cum verò dies obitus, ſeu cædis ignoraretur, Pontifex prædictus, vt 16. Kal. Iulij, quæ dies translationis eſt, illarum celebraretur Feſtiuitas decreuit. *Ex monum. Eccl. Volaterr.* ac ex Comment. Raphaelis Volaterr.

ANNOTATIO.

ET ſi Dæmones mali mendaces ſunt: quandoque tamen, vel coacti, vel intentione fallendi, vera dicunt: quibus fides adhibetur, ſi aliunde comprobentur.

DE SS. MAVRO, ET FELICE CONFESSORIBVS apud Spoletum.

MAurus vnus ex illis 300. viris qui ex Syria Iuſtiniano Imp. in Italiam venere, cum alij in alias partes migraſſent, poſt ſacrorum locorum Romæ viſitationem in vallem Narci territorij Spoletini, cum Felice filio, & illius nutrice ſecedens, ibi Tugurio iuxta fluuium extructo, orationibus, & ieiunijs intentus habitauit. Quo tempore Incolæ, qui ob noxium venenati ſerpentis flatum infecti frequentes in dies interibant, perſpecta Mauri ſanctitate (quod vitam immaculatam degeret) ad eum, vt opem ferret, orantes confugiunt. Qui effuſis Deo precibus, cum baculo, ferreoque inſtrumento ad locũ ſerpentis iuxta fluuium populo ſequente pergit, & ſaxum, in quo is latebat, frangere aggreditur. Interim nutricem Mauro prandium afferentem Felix puer (ipſa inſcia) inſequitur, cui amnis aquæ diuiſæ diuinitus feruntur, quo illum ſicco veſtigio traijceret. Maurus ſaxo tandem perfracto ſerpentem quinque pedes longum ignem ex ore terrum proferentem vidit: quem ſigno crucis munitus ferro agreſſus interfecit. Felix verò adoleſcentiæ annos ingreſſus cum ætate ſanctitate quoque vitæ proficiens miraculis fulgere cœpit: in quibus viduæ filium ſuſcitaſſe legitur. Tandem à Domino per ſomnium ad cœleſtem requiem vocatus, biduo poſt 16. Kal. Iulij vnà cum nutrice ſua obdormiuit. à patre (qui & ipſe poſtea ſancto fine quieuit) ſepultus. quo in loco, cum miraculis coruſcaret, eccleſia ſub eius nomine dicata eſt. *Ex monum. Eccleſ. Spoletina.*

Felix puer amnem ſicco veſtigio tranſit.

Maurus ſerpentem interfecit.

Felix viduæ filium ex ſuſcitat.

A N-

ANNOTATIO.

QVa die pater Felicis obierit, ignoratur. Ipſe autem Felix magnam habet apud Vallis Narci incolas venerationem.

Iunij die 17.

DE DVCENTIS, ET SEXAGINTA DVOBVS martyribus Rom.

DVcenti ſexagintaduo Romæ in Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione, quòd Chriſtiani eſſent tenti, via ſalaria pro Chriſti fide necati ſunt, ibique ad Cliuum Cucumeris, vbi cœmiterium erat, ſepulti. Quorum nomina ignorantur. *Ex Beda, Vſuardo, & Adone; à quibus Martyrolog. Rom. accepit.*

ANNOTATIO.

VIa Salaria, in qua SS. martyres humati referuntur in Sabinos ducebat; Cuius Romæ porta adhuc extat Salaria, quæ & collina dicta eſt inter Pincianam, & Viminalem, ſeu Quirinalem, ſic dicta, quod Sabini Sal ab vrbe Roma per eam portā, & viam accipiebant. In qua via templum erat Veneri ſacrum: cuius mem. Ouid. in lib. de Faſtis.

» *Templa frequentari collinæ proxima portæ*
» *Nunc decet, à Siculo nomina Rege tenet.*

DE S. MONTANO MARTYRE TARRACINÆ.

MOntanus Romanus miles, Romam ex militia reuerſus cum à Chriſtiana religione eſſet alienus, ac martyres fortiter ſupplicia perferre, mortemq; pro Chriſto ſubire vidiſſet, ea re commotus ad Chriſtum conuertitur. Quapropter Octauiani Præſidis iuſſu Hadriano Imp. comprehenſus Dijs ſacra facere iubetur. Cui id facere recuſanti Chriſtique laudes proſequenti lingua præſcinditur, moxque dentes conuulſi ſunt. Sed Octauianus ſtatim à nefario ſpiritu arreptus, agitatusque lumen amittit oculorum: qui à Montano curatus eſt, poſtquam in Chriſtum pœnitens credidiſſet. Montanus à Præſide demiſſus, cum publicè Chriſtum prædicaret, apud Hadrianum Imper. accuſatus, & tentus, multis afficitur tormentis, vt Chriſto renuncians Deos coleret, tandemque, equuleum, vngularum excarnificationem, aduſtionem lampadarum perpeſſus in Pontiam Inſulam relegatur: Vbi mortuo Præſide, qui ſibi neceſſaria ſuppeditaret, inuenit, multaque edidit miracula. Quibus cognitis Leontius vir Conſularis Montanum ad ſe Tarracinam perduci, nollentemque à Chriſto deficere plagis affectum in troclea extendi, ac demum ſententia in eū pronunciata, ſaxo collo illius alligato in profundum mare demergi iubet. Qui ſemiuiuus ad Pontiam Inſulam diuinitus delatus cum prius mortuum ad vitam reuocaſſet, animam Deo reddidit. Corpus ibi ſepultum, poſtea Tarracinam tranſlatum eſt. *Ex antiq lectionib. Eccl. Tarracinen. & monum. Eccl. Caietana.*

Octauianus Præſes à nefario ſpiritu arreptus lumen oculorū amittit qui à Montano curatus, & conuerſus.

Varia, & atrocia ſupplicia perfert.

Montanus mortuum ad vitam reuocat.

ANNOTATIO.

NOnnulla inter acta M.S. diuerſitas reperitur. Nam in aliquibus Apoſt. diſcip. fuiſſe ſcribitur; in alijs verò in aliorum martyrum paſſione conuerſum eſſe.

DE

DE SS. NICANDRO, ET MARCIANO MARTYRIBVS apud Venaſrum, & Atinam.

NIcander,& Marcianus milites Africani,cum in Sarmatia, & Dacia militaſſent,tandem relicta militari vita,Chriſto, cui jam pridem in Africa nomẽ dederant,inſeruire cœperunt in Campaniæ, & Samnij finibus fidem prædicantes. Cum autem Atinæ multos à falſo Deorũ cultu ad Chriſtum conuertiſſent, ab Idolorum Sacerdotibus apud Maximum Præfectum accuſati eius iuſſu comprehenſi in carcerem poſt longam de Dijs, & de Chriſto cum Præſide diſceptationem traduntur,cumque ad negationem adigi minimè poſſent, ferreis vngulis lacerantur; in excelſiſque trabibus ſuſpenſi cruciantur; Indeque detracti ſuper carbones ignis accenſos extenduntur: virgis inſuper verberantur; ſaleque, & aceto plagis perfuſis,teſtis acutis perfricantur. Denique cum illis ora lapidibus contuſa, faciesque confractæ fuiſſent, & lingua gladio exciſæ, gladio percuſſi migrauerunt ad Chriſtum inter Atinam,& Venafrum 15.Kal.Iulij. Aderant Zoticus,& Papinianus martyrum ſocij, qui eos in eo loco,in quo poſtea eccleſia extructa eſt,condidere. Paſſus eſt,& Paſſicrates Papiniani frater,qui Atinæ à fratre tumulatus eſt. *Ex Actis, quæ S.Fulgentius Epiſcopus Atinas S.Marci ſucceſſor ſcripſiſſe fertur. Ex monum. Eccl.Venafrana, & Menol.Græc. pluribi certamen Paul.Reg. lib.de SS. Regni Neapolit.exponit.*

Nicander, & Marcianus atrociter, ac variè torquẽtur.

Paſſicrates martyrio coronatur.

A N N O T A T I O.

GRæci hos mart. 6.Idus Iunij paſſos in Menol.referunt. Pet.in Cat.lib.5.c.90.paſſionem illorum Nonis Iunij narrat. Alij illos ſub Maximiano Imp. coronatos tradunt. Cum pleraque M.S. eos ſub Domitiano paſſos habeant. Sed cum Martyrol. Rom. Et Græci eos in perſecutione Maximiani martyrio affectos aſſerant, illis ſtandũ eſt, niſi fortè per Maximianum, non Imp.ſed Præſes (qui Maximus in Actis appellatur) intelligendus ſit.

DE S. NICANDRO MARTYRE RAVENNATE cum ſex fratribus.

NIcander martyr Rauennæ cum ſex fratribus paſſus refertur à Hieronymo Rubeo in Hiſt.Rauenn. haud tamen docet, quo tempore, quoue martyrij genere mortem obierit. Eoſdem Eccleſia Rauennas tanquam ſuos colit hac die poſt SS.Nicandrum, & Marcianum, vt Tab. Eccl. ad vſum ſacrum compoſitæ habent.

A N N O T A T I O.

NIcandrum, & Marcianum eos eſſe, qui Atinæ, ſeu Venafri, vt habet Martyrol. Rom. paſſi ſunt, videtur, qui Rauennæ ob Eccleſiam Parochialem illis dicatam hac die coluntur. Si enim Rauennates fuiſſent, eos Eccleſia Rauennas maiori cultu veneraretur; Tametſi Hieron.Rub.in Hiſt. Rauenn. aliter ſentit.

DE SS. CYRIACA, ET MVSCA VIRGINIBVS, & martyribus apud Aquileiam.

CYriaca ſeu Cyrica,& Muſca ſorores,& virgines Aquileienſes,quarũ prior contemplationi, altera, actioni magis erat addicta,à teneris Mundi ſpre-

tis illecebris Chriſto Domino, cui virginitatem ſuam conſecrarant inſeruierũt, in perſecutione Chriſtianorũ delatę,& comprehenſæ,cum nulla ratione ad Idolacolẽda adduci poſſent, multis cruciatibus affectæ demum ad virginitatis honorem, martyrij palmam addiderunt. Paſſæ ſunt Aquileiæ 15. Kal. Iulias. Quarum corpora ibidem à Chriſtianis tumulata quieſcunt. *Ex Breu. antiquo Eccl. Aquileien.*

ANNOTATIO.

IN Tabulis Cyrica, & Muſca, in Breu. verò Cyria, ſeu Ciria, & Muſca legitur. Tempus, quo illæ paſſæ ſunt, ex earum Lection. non apparet.

DE S. AGRIPPINO EPISCOPO COMENSI.

AGrippinus Epiſcopus Comenſis XIII. S. Ioanni Epiſcopo ſucceſſit. Hic cum diœceſim viſitaret, apud Stabium Vicum (locus ad lacum Larium ſitus ab vrbe Comenſi ad 18. M. P. abeſt) ægrotans in cœnobio Aquæ frigidæ 15. Kal. Iulij, ex hac vita deceſſit. *Ex Tab. Eccl. Comen. & ex Bened. Iouio lib. de Epp. Comenſ.*

ANNOTATIO.

ACta huius S. Epiſcopi deſiderantur. Illum tamen Eccleſia Comen. Iandudum ſanctum agnoſcit, & colit.

DE S. HYMERIO EPISCOPO AMERINO, ET PATRONO Cremonenſi.

HYmerius, ſiue Himerius natione Brutius à puero pietatis, & litterarum ſtudio deditus fuit. Is parentibus, patriaque relictis in Inſulam deſertam ſecedens vitam eremiticam duxit, diuinis laudibus, ac precibus, ieiunijsque, & alijs corporis macerationibus intentus, herbis, herbarumque radicibus, pomis agreſtibus, & aqua in victum duntaxat arboribus pro tecto, nuda humo pro lecto vſus. Receptus in cœnobio monachorum, omnes abſtinentia, orandi aſſiduitate, contemptu ſui, alijsque virtutibus ſuperabat; nec tamen à ſtudio litterarum, rerumque cœleſtium contemplatione abhorrebat. Interea Ameria paſtore deſtituta, ciues poſt fuſas Deo preces, diuinitus inſpirati Himerium, quem nunquam viderant, in Epiſcopum deligunt, illumque Romam profecti à Pont. Max. depoſcunt. Nec mora. Romam acceſitus ſtatim Epiſcopus ordinatur. Suſcepto autem paſtorali munere totus erat in curandis rebus Eccleſiæ, in religione, & diuino cultu reſtituendo. Præluecebant in eo virtutes omnes, præcipuè verò charitas, manſuetudo, & miſericordia. Domus ſua commune domicilium erat peregrinis, & egentibus ſemper aperta. Vitæ auſteritatem ſecutus, ad panem, & aquam, vuas, quandoque, & ficus paucas adhibebat. Sanctitas illius multis miraculis declarata eſt. Nam & multos à Dæmonibus obſeſſos liberauit, & varijs morbis laborantibus ſanitatem diuinitus impertiuit. Denique multis cumulatus meritis, cum diem diſceſſus ſui prædixiſſet, migrauit ad Dominum 20. Kal. Iulij. Cuius corpus Anno ſal. 965. Othone I. Imp. à Loyza Epiſcopo Cremonenſi populo Amerino ob Principis reuerentiam, & timorem non auſo reſiſtere, Cremonam tranſlatum eſt, ibique honorificè conditum. *Ex monum. vtriuſque Eccl. Amerinæ, & Cremonen.*

Hymerius aſperrimam vitam degit.

Hymerius in obſeſſis à Dæmonibus liberandis ac ægrotis ſubleuandis præ lucet.

AN-

ANNOTATIO.

Tempus quo vixit, aut obijt S. Himerius deſideratur. Is Cremonæ vti vrbis Tutelaris die 19. Octob. præcipue colitur: qui dies transl. non natalitius eſt.

DE S. RAINERIO CONFESSORE PISANO.

Rainerius Piſis nobili loco genitus Paſchali II. Pont. Henrico IV. Imp. primum voluptatibus corporis deditus fuit; poſtea Alberti viri ſanctiſſimi opera ad bonam frugem conuerſus eſt. Cum peccatum præ verecundia in confeſſione reticeret, vocem audiuit; *Raineri, peccatum tacuiſti*, illudque ſtatim cõfeſſus, & ſine pœnitentia à Sacerdote (illam ſibi à Deo imponendam dicente) abſolutus, triſtis, & in alterum mutatus domum receſſit. parentibus cauſam tãtæ mœſtitiæ, & fletus rogantibus, non aliam quam peccata reſpondit, nec ſe à lacrymis temperaturum, donec illa ſibi à Deo dimiſſa ſciret. Cum itaque aſſiduè fleret, nec cibum caperet, ex continuo fletu lumen amiſit oculorum: quod parẽtibus maximi doloris cauſa fuit (vnicè enim illum vnicum diligebant) & niſi Deum precatus ad illorum ſolatium, viſum recuperaſſet, pater mortem ſibi cõſciturus videbatur. Hoc conuerſionis fuit initium. Inde verò eccleſias frequentare; egentibus ſubuenire; peccatores ad pœnitentiam exemplo ſui inuitare; atque cœleſtis vitæ genus colere cœpit. Poſt 4. annos Hieroſolymam profectus, locisque ſacris peragratis domum redijt, ingentem, inſolitumque in ea fœtorẽ ſentiens. Cui Dominus in viſu apparens fœtoris cauſam pecunias, & alia, quæ in domo haberet, eſſe dixit. Quare omnibus relictis Hieroſolymam repetens in die Dominicæ paſſionis veſtem pœnitentium indutus cum libro pſalmorum in ſolitudinem ſe recepit, vbi diuinitus edoctus officia diuina Græca, & Syriaca lingua recitabat. Cum quadam die cibum apud religioſum quendam ſumeret, puncta ſibi ab animalculo lingua, deinceps ſolo pane, & aqua contentus fuit. Vitam itaque degens angelicam Dominum, & Dominam ſe alloquentes aſpicere meruit. Cum panem tantùm haberet, ex eo tamen ſe, & pauperes diu pauit, ſemperque integer remanebat. Demum rediens in patriam reliquum vitæ in S. Viti cœnobio egit: multosque dæmoniacos, paralyticos cæcos, aliosque corpore vitiatos crucis ſigno curauit. A ciue rogatus, vt filiæ ſuæ animam agenti ſubueniret, *Vade*, inquit, *non enim mortua eſt, ſed viuit*: quam licet obijſſet, rediuiuam inuenit. Multa ſpiritu prophetico ſuper Eccleſia Rom. & Piſana ciuitate prædixit, quæ ſic, vt vaticinatus eſt, euenere. Denique clarus miraculis, & ſanctitate 7. anno poſtquam ex Hieroſolymis reuerſus fuerat abijt in cœlum 15. Kal. Iulij, An. à Chriſto nato 1161. *Ex vita ipſius M. S. apud Eccleſ. Piſan. quam Syluanus Raz. lib. de SS. Hetruriæ refert.*

Rainerus peccatũ in confeſſione reticet.

Ex continuo fletu lumen oculorum amittit.

Rainer. Deũ virginem matrem ſe alloquentes aſpicere meretur.

Mira ſigno crucis efficit.

Mortuam, vt viuam patri reddit.

Rayneri. ſpiritu prophetico inſignis.

ANNOTATIO.

Circa tempus hiſtoria S. Rainerij caſtigatione eget. Ipſum enim an. ſal. 1116. Paſchali II. Pont. qui anno 1118. creatus eſt, & Henrico V. cum is IV. eſſet, natum continet.

Iunij die 18.

DE SS. MARCO, ET MARCELLIANO FRATRIBVS Rom. martyribus.

Marcus, & Marcellianus fratres Trãquillini ciuis Romani filij Romæ Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus à Fabiano Iudice comprehenſi

 diu

diu carcere vinculiſque conſtricti, ſi forte propoſitum mutarent, macerantur; cum verò conſtantes in fidei confeſſione permanerent, lacrymis autem vxorũ, & filiorum ſuſpirijs emolleſcerent, S. Sebaſtiani oratione ita confirmantur, vt nulla reformidantes ſupplicia inducias ſibi ad deliberandum conceſſas, iam finitas cuperent, quo citiùs ad martyrij palmam peruenirent. Elapſo itaque termino ad ſtipitem alligati, pedibusque clauis confixis, cum iudex eos ita alloqueretur, *Reſipiſcite miſeri, & vos ipſos ab his cruciatibus eripite* reſponderunt, *Nunquam tam iucundè epulati ſumus, quàm libenter hæc Ieſu Chriſti cauſa perferimus: In cuius amore nunc fixi eſſe cœpimus. Vtinam tandiu nos hæc pati ſinat, quandiu hoc corruptibili corpore veſtiti erimus.* Cumque diem, & noctem in tormentis diuinas laudes canentes conſumpſiſſent, denique ambo telis confixi, illuſtre martyrium conſumarunt 14 Kal. Iulij. Quorum corpora via Ardeatina ſecundo ab vrbe milliario ſepulta ſunt. *Ex Breu. Rom. & Geſt. S. Sebaſtiani.*

ANNOTATIO.

HOrum SS. martyrum corpora, ſeu reliquiæ apud Frequentum Hirpinorum vrbem aſſeruari, & præcipuè coli feruntur.

DE S. CALOGERO EREMITA APVD SACCAM.

CAlogerus patria Conſtantinopolitanus, inde adoleſcens ſacras litteras Iuſtiniano edoctus Imp. cum prius Romæ accepta à Pont. benedictione habitum monaſticum induiſſet, in Siciliam veniens primùm in Liparitana Inſula vitam egit herbarum radicibus ſuſtentatus eremiticam: deinde in antro montis, qui propterea mõs S. Calogeri dicitur, apud Thermas (quam vrbem ſiculi hoc tempore Saccam vocant) reliquum vitæ in ſumma auſteritate confecit, multisq; fulgens miraculis in expellendis præſertim immundis ſpiritibus, & ſanãdis ægrotis. Is cum in Lipara degeret Theodoricum Regem medium inter Ioannẽ Papam, & Symmachum Patricium, quos ille inſontes occiderat, in vicinum Vulcani ignem iactari vidit, quod cum nautis narraſſet, illi in Italiam reuerſi Regẽ ea die extinctum inuenere, quem incolumem reliquerant, vt S. Gregorius Papa in Dialogis ſcribit, licet Calogeri nomen taceat. Cum itaque S. eremita in eo monte, aliquandiu vixiſſet 14. Kal. Iulij. Obdormiuit in Domino genibus flexis, & erecta ceruice, manibusque in cœlum expanſis exanimis inuentus, ibidemq; ſepultus: quo in loco eccleſia ſuo nomini extructa fuit; ad quam hac die non modò finitimi populi, ſed ex tota ferè Sicilia confluunt, ob crebra miracula, quæ ſuper morbis fiunt. Ibi enim balnea ſunt ſalutaria, quæ S. Calogeri dicuntur, ad quæ infirmi accedentes, ſæpe incolumes redeunt. Quapropter ibi noſocomium ad excipiendos ægrotos ædificatum fuit. *Ex off. illius à Clem. Octauo Pont. Max. approbato: quod in tota Sicilia recitatur.*

ANNOTATIO.

CAuendus eſt error Thomæ Fazelli, qui lib. 6. pri. dec. c. 3. hunc à S. Petro Apoſt. in Siciliam ad expellendos dæmones directum fuiſſe affirmat, cum circa an. ſal. 330. Iuſtiniano Imp. paulo ante S. Greg. Papam floruerit ſanctitate.

DE S. SPECIOSA VIRGINE TICINENSI.

SPecioſa virgo S. Epiphanij Epiſcopi Ticinenſis ſoror corporis quidem ſpecie pulcherrima; at animi virtutibus clarior, ab infantia virginitatem ſuam

Chriſto

Chriſto dedicauit. Sed cum parentes illam cuidam nobili adoleſcenti inuitam deſpondiſſent,& nuptiarumque tempus ad eſſet; Speciosa ſponſum ad caſtitatem ſæpius inuitauit, ſed fruſtrà. Quapropter illa ad orationes,& ieiunia confugiens Deum precabatur, vt quoquomodo virginitati ſuæ conſuleret. Non irritæ preces fuere. Nam ſponſus paulò ante nuptias moritur, mirant i autem Epiphanio,quòd de ſponſi morte,vt fieri ſolet,non triſtaretur,ſed lætiſſima appareret,cauſam lætitiæ expoſuit:vitamque aſperam herbis, & leguminibus agens,in rerum diuinarum contemplatione iucundabatur: nec tamen ob ieiunia aſſidua, & alias carnis macerationes, ſpecies eius immutata eſt. Infirmis, quos frequens viſebat, proprijs manibus miniſtrabat. Conſilio omnes accedentes iuuabat. Illam ſæpius S.Epiphanius conſulebat: cuius etiam orationibus Conſtantinopolim profecturus ſeipſum, & Eccleſiam ſuam commendauit. Vitam hanc,cum ad annos 80. prorogaſſet,decedens cum æterna commutauit 14. Kal. Iulij. Cuius corpus odorem ſuauiſſimum mittens in æde S. Vincentij martyris conditum, fuit, Nunc in eccleſia S.Epiphanij vnà cum corporibus SS. Luminoſæ,& Liberatæ ſororum aſſeruatur apud Canonicos Regulares. *Ex vita M. S. apud moniales S. Mariæ Capularum.*

S. Speciosam quanti fecerit S.Epiphanius vt illi eccleſiam ſuam cômendarit.

ANNOTATIO.

Nonnulla correctione videntur indigere circa tempus. Nam cum fuit Speciosa, à parentibus deſponſata,nondum fuerat ab Herulis ciuitas euerſa, vt in vita illius legitur.

DE S. OSANNA VIRGINE MANTVANA ORD. PRÆD.

Osanna Mantuana virgo ex nobili Andreaſiorum familia orta, ab infantia Chriſto virginitatem vouit; qui orantis crucem humeris impoſuiſſe fertur:quod in cauſa fuit,vt illa poſtea in Dominica paſſionis meditatione aſſiduè verſaretur, Annos 14. nata habitum Ord.Prædicatorum,vt vocant tertium,ſuſcepit, cilicio, vilique veſte indura. Orbata parentibus domus curam ſuſtinuit, fratresque in Dei timore educauit. Dici non poteſt, quam tribulationes, quæ illi multæ accidere, patienter tulerit:non minore humilitate,& charitate prædita fuit. Afflictos ſolabatur,& orationibus adiuuabat. Singulis Dominicis diebus ſacra communione reficiebatur, frequentius confeſſa. Ieiunans ſe ipſam flagellabat, & ſæpe in oratione pernoctans humi cubabat, vbi ſomnus eam occupaſſet. Chriſtum,& Deiparam aliquando ſe alloquentes cernere meruit,ac litteras,cum neſciret legere,ab ea traditur didiciſſe. Illud etiam ferunt,ei ante crucifixum Bicarelli Vico vehementius oranti, ſtigmata, ex quibus dolorem non mediocrem Feria ſexta perciperet, impreſſa fuiſſe. Mantuæ peſtilentia laboranti ſubuenit,orationibusque liberationem imperrauit. Tanta erat apud omnes opinio ſanctitatis illius,vt ſe Principes,& alij plurimi precibus eius commẽdarent. Multas habuit reuelationes; pluraque prophetico ſpiritu diuinauit. Denique aſſiduis vigilijs,& pijs laboribus confecta, morboque oppreſſo migrauit ad ſponſam 14.Kal.Iulij, An. poſt Chriſtum natum 1505.In æde Prædicatorum ſepulta. ſanctitate multis miraculis declarata. *Ex vita Mantuæ typis excuſa, an. 1590.*

Chriſtus, & Deipara Oſannam alloquuntur.

Oſanna ſtigmatum dolorem ſenſit.

Mantuæ peſtilentia laboranti opitulatur.

Prophetico ſpiritu inſignis multa præſagit.

ANNOTATIO.

Magnam habet apud Mantuanos venerationem hac die: qua ex Leonis X. Pont. Max. conceſſu ibidem diuinum off. recitatur.

Iunij die 19.

DE B. IVLIANA VIRGINE FLORENTINA ORD. SERV.

IVliana virgo ex nobili Falconeria familia Florentiæ nata iam ab incunabilis ſanctiſſimæ Dei genitricis cultui addicta, B. Alexium patruum vnum ex primis ordinis huius fundatoribus imitata in eo adſcribi voluit, ſicque vitam inſtituit, vt tribus cuiuſque hebdomadæ diebus perpetuò ieiunans, ſacram ſumeret non ſine lacrymis Euchariſtiam. Feria enim 4. & 6. in paſſionis Dominicæ memoriam nil protſus cibi capiebat. Sabbato verò ſolum pane, & aqua contenta in B. M. V. honorem ieiunabat. Sic autem in Dominicæ paſſionis meditatione exardebat, vt crucifixi imaginem carni illius iuxta cor impreſſam ab jis, qui corpus defunctæ curauerunt repertam, ſcriptis priſci patres prodiderint. Cum autem ex aſſidua ieiunandi conſuetudine, aſſiduiſque vigilijs difficillimum ſtomachi morbum contraxiſſet, vt iam acceptum cibum retinere non poſſet, læta tamen ergà omnes, & ad Paradiſi gaudia aſpirans querula nulla promebat verba; Illud tantùm maximopere dolens, quod alijs ſacroſanctis miſterijs munitæ cæleſti refici viatico non daretur, cumque moritura ſibi Sanctiſſimam Euchariſtiam, vt illam veneraretur, offerri poſtulaſſet, eaque pectori ſuo, vt ipſa petierat, poſt humillimam, & non abſque ſingultibus adorationem, à Sacerdoti fuiſſet admota (mitanda res) & ipſa mox ridens expirauit, & ſimul Euchariſtia Sanctiſſima diſparuit. Migrauit ex hac vita 13. Kal. Iulij An. virginei partus 1341. Cuius corpus in æde D. Annunciatæ honorificè conditum fuit, multis ſubſecutis miraculis; Caput in vaſe ex auro in eius ſacello aſſeruatur, magnamque habet apud Florentinos cum in die eius feſto exponitur, venerationem. *Ex monum. cænobij D. Annunciatæ, Ex Cron. Ord. Seru. ac ex peruetuſto illius epitaphio.*

Iulianæ V. vita admirabilis.

Imago crucifixi cordi illius imprimitur.

Euchariſtia diſparuit.

Multa miracula mortem ſubſequũtur.

ANNOTATIO.

PLura de Iuliana in origine ſodalitij B. M. V. apud F. Archangelum Fanium Florent. Sac. Theol. Doct. Nam ea prima ſoror tertij, vt vocant Ord. Seruorũ extitit.

DE SS. GERVASIO, ET PROTASIO MARTYRIBVS Mediolani.

GEruaſius, & Protaſius fratres SS. Vitalis, & Valeriæ filij, quorum pater Rauennæ, mater Mediolani pro Chriſto martyrium ſubijt, cum Rauenna Mediolanum profecti fuiſſent, poſt matris necem diſtributo pauperibus matrimonio (patrimonium enim Rauennæ illis fuerat) domeſticos ſeruos libertate donarunt. Cum verò orationi, & rerum diuinarum lectioni ieiunantes vacarent, immane in ſe odium Sacerdotum Idolorum concitarunt; Qui Aſtaſio Comiti in bellum aduerſus Barbaros proficiſcenti perſuadent, ſe à Dijs admonitos nullo modo eum victorem in bello futurum, niſi Geruaſio, & Protaſio Chriſtum negare, & ſacra Dijs facere coactis. Itaque Aſtaſius SS. fratres comprehenſos Dijs immolare iubet, illis verò rem maximè hanc deteſtantibus, Geruaſium tandiu cædi imperat, donec inter verbera expiraret: Protaſium verò fuſtibus contuſum ſecuri percuti mandat. Quorum corpora Philippus Dei ſeruus clam ſublata in ſuis ædibus ſepeliuit; quæ poſtea S. Ambroſius inuenta Dei admonitu, in loco ſacro, & inſigni collocauit. Paſſi ſunt Mediolani 13. Kal. Iulij, ſub Nerone, circa an. ſal. 70. *Ex Breu. Rom. & paſſ. S. Vitalis mart. à Sur. rel. tom. 2.*

Philippus Dei ſeruus.

AN-

ANNOTATIO.

GRaci in Menol. et Anthol. Symeonem Metaphr. de his pridie Id. Oct. ſimul cum SS. Celſo, & Nazario agunt. Metaphr enim illos ſimul Mediolani paſſos fuiſſe ſcribit. Sed licet eodem anno, quo Celſus, & Nazarius, ac ſub eod. Imp. coronati fuerint; non tamen eodem die.

Baron. in Annal. Eccl. ad an. 172. Hos ſub M. Aur. & L. vero Impp. paſſos opinatur, quod minus veriſimile eſt, cum Vitalis horum pater à S. Apollinare conuerſus ſit. hi verò in iuuentute coronatos ex actis appareat.

DE S. VRSICINO MARTYRE RAVENNATE.

VRſicinus Medicus genere Ligur, Rauennæ à S. Apollinare, cum alijſque Chriſti Domini fidem perductus, Nerone Imp. apud Paulinum conſularem, quòd Chriſtianus eſſet, accuſatur: à quo poſt multa tormenta fortiter ſuperata, damnatus ad mortem, cum ad ſupplicium duceretur, nonnihil mortem reformidans titubare videbatur; Sed Vitalis militis prætoriani, qui clam Chriſtũ colebat, cohortatione roboratus, intrepidè capitalem pœnam excepit 13. Kal. Quinctilis capite truncatus. Cuius cadauer erectum caput manibus ſublatum, ad locum vſque ſepulturæ geſtaſſe ferunt. Illud etiam memoriæ proditum eſt ab aliquibus, tres palmæ ramos ex eius collo exortos, ſicque à S. Vrſicino Epiſcopo cum capite in manibus, ac tribus ramis ex collo orientibus, prout viderat, depictum fuiſſe. *Ex Hieron. Rub. lib. 1. Hiſtor. Rauenn. qui ex eiuſd. Eccl. monum. accepit. Petr. in Cat. lib. 5. c. 127.*

Vrſicinus mortem reformidabat. Cadauer Vrſicini caput geſtaſſe ferũt. Tres palmæ ramos ex ei[us] collo exortos memoriæ p[ro]ditum eſt.

ANNOTATIO.

SVnt, qui Vrſicinum ſcribunt 5. Kal. Maij decollatum à S. Vitali tumulatum fuiſſe. Poſtea verò An. Domini 900. Othone Imp. ab Honeſto Epiſcopo in ædem Vrſicini tranſlatum; huncque diem eſſe non natalis, ſed tranſlationis.

DE SS. GAVDENTIO EPISCOPO, ET COLVMATO diacono martyribus Aretij.

GAudentius Epiſcopus Aretinus, cum Decentio Presbytero, & Columato Diacono ob Marcellini Præſidis in Chriſtianos perſecutionem ſub Iuliano Apoſtata latitabat. Cum autem ex Paganis plurimi ob miracula à Gaudentio facta ad Chriſtum in dies conuerterentur, S. Epiſcopus inter ſacra myſteria cum Columato Diacono iuſſu Marcellini comprehenditur, grauiterque obiurgatus, ac monitus, vt ab incœpto deſiſteret; dimittitur. Veniens autem ad villam, quæ Zuta dicebatur, vbi à Sauino viro religioſo exceptus eſt, populum ad veri Dei cultum perducere, lymphiſque ſacris tingere non ceſſabat. Quod vbi Marcellinus reſciuiſſet, rurſus Gaudentium, & Columatũ ad ſe perduci iubet; & quare homines à Deorum cultu auerterent, eos interrogat: qui illũ quoque, ſi ſanæ mentis eſſet, idem facturum eſſe, & Chriſtum verum Deum adoraturum reſpondent. Iratus Præſes illos plumbatis cædi, & in carcerem obſcurum ſine cibo, & potu, detrudi præcipit. Sed Angelus affuit, qui eos cœleſti luce, & cibo, percuſſis cuſtodibus recreauit. Poſtera die educti, quo maleficio cuſtodes interfeciſſent, interrogantur: cuſtodes, qui cœleſti lumine viſo haud Deo, vt par erat, gloriam dediſſent ab Angelo percuſſos reſpondit. Sed ſi vos quoque in- quit,

SS Gaudentiũ, & Columatum luce, ac cibo recreat Angelus.

quit, in Chriſtum credere volueritis, ſalui eritis, mortuique rediuiui reſurgent. Conditio accipitur, ipſique ad carcerem, vbi iacebant cuſtodes, reducũtur, qui facta oratione dum à Paganis deriderentur, mortuos ad vitam illicò reuocant. Eo miraculo multis præſentibus ad Chriſtum conuerſis, Gaudentius apud Andream, qui Quadratiani Vicarius fuerat, aliquot dies commoratus, alios Chriſto conciliare non ceſſabat. Quibus cognitis Marcellinus noctu milites, qui Andream cum ſuis interficerent, Gaudentium verò, & Columatum ad Theatrum ductos tandiu cæderent, donec animas exhalarent, miſit. Denique capite truncati martyrium 13. Kal. Iulij Valentiniano Imp. conſumarunt. Quorum corpora à Decentio Presbytero, qui S. Gaudentio mortuo Præſide in Epiſcopatu ſucceſſit, iuxta balnea apud Aretium ſepulta ſunt, eccleſia ibi in SS. martyrum memoriam extructa. *Ex antiqais lectionib. M.S. Eccleſ. Aretina.*

Mortuos cuſtodes ad vitam reuocãt SS. martyres.

ANNOTATIO.

ROm. *Martyrol. pro Columato, vt in Tab. Eccl. Aretina, Culmatium habet. Mirum cuipiam forte videri poterit, qui ſub Imp. Chriſtiano qualis erat Valentinianus, Præſides Gentiles, qui Chriſtianos proſequerentur, permiſſi fuerint. Sed cum Marcellinus iam ſub Iuliano Apoſt. Præſes eſſet, mortuoque Iuliano modico tempore Iouinianus religioſiſſimus Imp. ſucceſſerit; cui Valentinianus ſuffectus haud potuit Præſides, & Præfectos ipſo Imperij initio alijs Chriſtianis ſubſtitutis, reuocare. Credendum autem videtur eadem horum SS. martyrum principio Imperij Valentiniani accidiſſe.*

Iouinianus religioſiſſim. Imperator.

DE S. NAZARIO EPISCOPO, ET PATRONO Iuſtinopolitano.

NAzarius Epiſcopus Iuſtinopolitanus (eſt autem Iuſtinopolis ciuitas Hiſtriæ primaria) cum poſt Eccleſiam ſanctè adminiſtratam diem obijſſet, ac in æde S. Mariæ tumulatus diu ignotus fuiſſet, mirabiliter detectus eſt. Nam cuſtodi illius eccleſiæ (Martinus ei nomen erat) noctu oranti vbi ſacrum corpus iacebat ſub ſcala lapidea, clariſſima quædam lumina è cœlo demiſſa inſtar radiorum ſolarium, accenſis lampadibus non ſemel viſa ſunt. Sed cum talia narranti ob viri ſimplicitatem haud fides haberetur, ciuis quidam Peregrinus nomine ſpectatæ probitatis ab Angelo vbi corpus prædictum requieſceret, in ſomnis admonetur. Qui cum multis ex clero ad locum ſibi ab Angelo demoſtratum pergens, cum terra effoſſa haud ſacrum corpus appareret, rurſus poſt preces denuò porrecta effoſſa terra tumulum reperit cũ huiuſcemodi inſcriptione, *Nazarius Præſul migrauit in Domino 13. Kal. Iulij.* Quo aperto corpus illius, tota ciuitate confluente, ingentique, lætitia perfuſa viſum eſt. Ad cuius contactum plurimi ex morbis inſanabilibus conualuerunt; & à Dæmonibus obſeſſi liberati ſunt, cumque in dies beneficia multis præſtarentur. ab Eccleſia vrbeque Iuſtinopolitana in Tutelarem haberi, & venerari cœpit. *Ex quodam vet. M.S. Eccleſ. prædicta in quo Inuentio hæc pluribus, pluraque miracula fuſius narrantur.*

Ad corpus S. Nazarij niditiſſima lumina conſpiciuntur.

Ad ſacri corporis Nazarij contactũ mira ſanè patrantur.

ANNOTATIO.

QVo *tempore hic* S. *Epiſcopus vixerit, quaque viuens geſſerit, latent, temporum fortaſſis iniuria.*

DE

DE S. ROMVALDO ABBATE CAMALDVLENSIVM Autore. Vide die 7. Febr.

DE S. MICHELINA VIDVA, ET PATRONA PISAVRENSI.

Michelina Piſauri haud obſcuro loco nata, cum mortuo viro, quodam die in eccleſia Franciſcanorum cum Syriana muliere peregrina tertij ordinis S. Franciſci (vt vocant) moniali, quam domi ſuæ hoſpitio exceperat, oraret, & quod ob curam filij, quem tamen vnice diligebat, ſe totam diuino ſeruitio mancipare non poſſet quereretur, vocem à crucifixo egreſſam hanc audiuit: *Te hac quoque cura, & amore leuabo*. Quæ domum reuerſa filium mortuum inuenit. Eo ſepulto, facultatibus, contra propinquorum voluntatem pauperibus diſtributis, vitam planè cœleſtem aggreditur. Nam vilem tertij ordinis habitũ Minorum induta aſſiduè ieiunans corpus ferro, cilicioque internis præcincta catenis ferreis affligebat; humi cubabat, orationi verò ſic vacabat, vt ex apertis, & vlceratis genibus vermes ſcaturirent. Ægrotos per xenodochia frequens viſitans, quadam die cum leproſum oſculata ſanum tantum, ea in parte reddidiſſet, exoſculari tandiu illum perſeuerauit, donec totus mundaretur. Mulierẽ quoque leproſum oratione curauit. Tandem pijs laboribus confecta ad Chriſtum migrauit 13. Kal. Iulij, An. à partu virginis 1356. in eadem eccleſia ſepulta. *Ex vita illius impreſſa. Ex Cron. Minorum lib. 9.*

Crucifixus loquitur.

Leproſum oſculo ſanum Michelina addit.

ANNOTATIO.

Dies Feſtus huius S. viduæ Piſauri, vti Feſta ex præcepto Eccleſiæ ſeruatur, officiumque Eccleſiaſt. de ea hac die ſed Apoſt. permiſſu recitatur.

Iunij die 20.

DE S. SILVERIO PAPA, ET MARTYRE.

Siluerius Fruſinone in Campania ſeu potius in Latio natus Hormiſda Papæ filius (ante Pontificatum ex matrimonio genitus) Agapito Theodati Regis Gothorum opera ſucceſſit, qui licet à clero reiectus fuiſſet, nitente tamẽ Rege in Sede collocatus optimus euaſit Pontifex. Cuius doctrina, & ſanctitas in inſectandis Hæreticis illuxit; & animi magnitudo intuendo, Agapiti iudicio perſpecta eſt. Nam Agapitus Anthimum Eutychianum hæreſim defendentem ab Epiſcopatu Conſtantinopolitano depoſuit. quem Siluerius ſæpiſſimè à Theodora Auguſta Iuſtiniani Imp. vxore rogatus numquam reſtituere voluit. Quamobrem irata mulier Belliſario mandat, vt Siluerium Vigilio ſubſtituto mittat in exilium. Qui in Pontiam inſulam deportatus: his verbis ad Amatorẽ Epiſcopum ſcribit; *Suſtentor pane tribulationis, & aqua anguſtiæ; nec tamen dimiſi, aut dimitto officium meum*. Quod re ipſa præſtitit: Nam coacto ibi multorum Epiſcoporum concilio. quædam conſtituit pro fidei Catholicæ integritate, & diſciplina Eccleſiaſtica reſtituenda. Quin etiam Vigilium ſedis vſurpatorem anathemate ferijt. Cum autem tres annos, & amplius præfuiſſet creatis menſe Decembre Presbyteris 13. Diaconis V. Epiſcopis per diuerſa loca XIX. incommodis, ærumniſque confectus obdormiuit in Domino 12. Kalend. Iulij. An. à partu virginis 540. Vigilio denuò illi ſubrogato clero, & populo ad ſchiſmatis, & aliorum malorum deuitationem conſen-

Siluerius Papa Hormiſdæ Papæ filius.

Theodora Auguſta impia mulier.

Siluerius Vigilium anathemate dãnat.

Vigilius Silverio ſubrogatur.

conſentientibus (qui in alterum mutatus iudicium Agapiti, & Siluerij contra Anthimum ſecutus eſt) ſepulchrum illius miraculis claruit, languentibus multis ad illud mirabiliter ſanatis. *Ex Breu. Rom. Baron. in Annal. Eccleſ. qui ab Anaſtaſio Biblioth. & alijs accepit.*

A N N O T A T I O.

P*Lat. in vita Siluerij, illum menſes quinque, & dies 12. ſupra annum Pontificatum tenuiſſe tradit. Qua in re tempus quo is fuit in exilio excluſiſſe videtur, cum tamē nunquam officium dimitteret, nec Vigilius legitimus Pont. haberetur, ſed intruſus, ac ſimoniacus.*

DE S. DARIA MARTYRE ATINÆ.

DAria S. Nicandri martyris coniunx, quæ ſimul cum viro comprehenſa in carcere aliquandiu detenta fuit, à carcere dimiſſa illum ad ſupplicium deductum ſequebatur, ad illudque fortiter ſubeundum hortabatur. Cum autem ad martyrij palmam vehementer aſpiraret, ſeque martyris vxorem eſſe gloriaretur, quod ex animo optabat aſſecuta eſt. Nam poſt triduum, & ipſa ab hoſtibus fidei capta capitis obtrūcatione martyrij optati 12. Kal. Iulij conſors effecta eſt. *Ex paſſ. SS. Nicandri, & Marciani.*

A N N O T A T I O.

H*Uius natalis vnà cum SS. Nicandri, & Marciani natali celebratur, vti accepimus.*

DE S. NOVATO PRESBYTERO ROM.

NOuatus S. Pudentis Senatoris filius S. Timothei Presbyteri, SS. Pudentianæ, & Praxedis virginum frater ab Apoſtolis Petro, & Paulo in fide eruditus fuit. Is in pauperes præcipuè liberalis, eos ſuis facultatibus ſuſtentabat, & Chriſtianos ad ſe aduenientes, cum eſſet Presbyter, ſacro Dominici corporis cibo reficiebat. Sub Nerone floruit, Senecæ cuius tres libri de ira ad eum ſcripti extant, amicitia delectatus. Cum in morbum incidiſſet, ad eumque viſendū Pius Papa Praxedes ſoror, & Timotheus frater veniſſent, die 13. migrauit ad Dominum 12. Kal. Iulij, in titulo Paſtoris hoc eſt in paterna domo tumulatus. Cuius acta à Paſtore Presbytero ſcripta feruntur. Extabant Thermæ Nouati apud portam Viminalem, in quibus olim Chriſtiani ſacras synaxes faciebant. *Ex Geſtis SS. Pudentianæ, & Praxedis.*

Senecæ tres de ira libri ad Nouatū.

A N N O T A T I O.

F*Vit & Nouatus Epiſcopus Afer, à quo Nouatiani Heretici dicti ſunt: qui circa an. D. 254. aduerſus S. Cyprianum Epiſcopum Carthaginen. ſchiſma excitauit. De quo Baron. ad dictum an. in Annal.*

Iunij die 21.

DE S. DEMETRIA VIRGINE ET MART. ROM.

DEmetria SS. Flauiani, & Dafroſæ filia, ac S. Bibianæ virginis ſoror ſub Iuliano Apoſtata martyrio coronata eſt. Cum enim poſt S. Flauiani in exilio

deceſſum

deceſſum Apronianus Præfectus Dafroſam nolentem Deos venerari relegatam non multos poſt dies capite plecti iuſſiſſet, Demetriam, & Bibianam ſorores ad ſe adduci imperat; quæ cum neque blanditijs, neque minis deterreri poſſent, ſed in fidei confeſſioue conſtantiſſimæ reperirentur, in ipſa fidei confeſſione Demetria reſponſura ſpiritum Deo reddidit 12. Kal. Iulij. Cuius corpus apud matrem à Io. Psesbytero ſepultum eſt. *Ex paſſ. S. Bibianæ, quæ poſt Demetrium paſſa eſt.*

ANNOTATIO.

VSuardus Demetriam ante Iulianum Apoſt. ductam in confeſſione fidei expiraſſe ſcribit; quod ſub Aproniano Iuliani Præfecto factum eſt, ipſi Iuliano attribuens.

DE SS. RVFINO, ET MARTIA MARTYRIBVS Syracuſanis.

RVfinus, & Martia Syracuſæ in Sicilia 11. Kal. Iulij martyrio coronati ſunt, vti Vſuard. Vuandelbertus, & alij teſtantur. Sic enim Vuandelbertus habent. *Martyr Rufinusque Vndeno, & Martia pollent.* Nullus tamen genus paſſionis, & tempus exprimit. *Ex Tab. Eccl. Syracuſ. poſt Martyrol. Rom. Mem. illorum, & Pet. in Cat. lib. 11. c. 177.*

ANNOTATIO.

HOrum SS. martyrum, & ſi Acta deſiderantur, eorum tamen omnes Martyrologiorum ſcriptores meminere; in quibus etiam Vuandelb. Cuius extat verſus.

„ *Martyr Rufinusque Vndeno, & Martia pollent.*

DE S. VRSICENO EPISCOPO PAPIENSI VI.

VRciſcenus Ticini ortus, & educatus, Obediano in Epiſcopatu ſucceſſit. Is natura mitiſſimus in omnes fuit, omni virtutum genere excultus, maximèque pietatis operibus addictus, ac erga pauperes, quibus benefaciebat, liberalis. Diuites pauperiores. & Dominos magis ſubiectos appellare ſolitus erat; ijſque, qui quietam vitam degere vellent, pro honoribus, humilitatem amplectendam ſuadebat. Cum Eccleſiam Ticinenſem annos 33. in miſera illa temporum conditione ob perſecutionis acerbitatem ſanctè adminiſtraſſet, tandem ad præmium in cœlum euolauit 11. Kal. Iulij An. poſt Chriſtum natum 214. Zepherino Pont. Max. non ſine populi Ticinenſis mœrore ſepultus. Cuius corpus poſtea in æde S. Ioannis in Burgo reconditum fuit. *Ex Gualla in Sanct. Breuent. in Hiſt. & Ant. M. Spelta in vit. Epp. Papienſ.*

Diuites pauperiores Vrciſcenus appellabat.

ANNOTATIO.

HAud circa tempus huius S. Epiſcopi ſcriptores conſentiunt. Steph. enim Breuent. lib. 2. c. 5. Vrciſcenum S. Inuentij ſucceſſorem facit, illumque an. D. 175. Aniceto Pont. Max. obijſſe aſſerit, quod & Gualla affirmat, licet circa annos quib. vixit in Epiſcopatu diſcrepet. Spelta verò quod probabilius eſt. an. 214. ſub Zepher. Papa, & Septimio Seuero Imp. qui tamen multò ante obierat ex Panu. Cronol. Eccleſiaſt. & Baron. in Annal. Eccleſ. Anno enim D. 214. Antonin. Caracalla clauum regebat Imp. ſecundum eoſd. autores, non Seuerus.

De S. Vrciſceno extat Ode hæc Gulielmi Epiſcopi Papien.

, *Vrciſcenus aſſumitur*
, *Ad veritatis ſemitam ,*
, *Quam etiam exequitur*
, *Per præceſſores proditam .*

DE S. HATTONE EPISCOPO PISTORIENSI.

Ord. Vall. Vmbr. *Vide die 22. Maij.*

DE S. SIMPLICIO SVBDIACONO BRONIS.

SAnctus Simplicius Subdiaconus in æde ſacra parochiali Bronis (quod oppidulum agri Ticinenſis eſt, apud Padum à Ticinenſi vrbe ad 8. M. P. diſtans diœceſis tamen Placentinæ) conditus eſt , vt antiqua inſcriptio marmorea indicat; quæ ſic habet; HIC REQVIESCIT S. SIMPLICIVS SVBDIACONVS: QVI VIXIT ANNOS XXV. MENSES X. DIES XI. DISCESSIT SVB DIE XI. KAL. IVLIAS INDICT. I. Ex præd. Epitaphio.

ANNOTATIO.

DE hoc S. Confeſſ. nihil aliud præterea potui intelligere ; licet perquiſiuerim : Sed neque quo tempore vixerit , & vbi , ſciri potuit .

Iunij die 22.

DE S. PAVLINO EPISCOPO NOLANO.

Paulinus doctiſſimus, præclarisq; moribus excultus , Auſonijque amiciſſimus.

Paulinus ex opulentiſſimo diuite, voluntate pauperimus extitit.

Paulini mira charitas, vt pro alio captiuus eſſe velit.

Paulinus prophetiæ dono excultus Regis mortem vaticinatur.

PAulinus ciuis Burdegalenſis Theraſiam coniugem pari nobilitate in matrimonium duxit, cum quadam die ea verba ex Euangelio audita perpenderet. *Si vis perfectus eſſe, vade, & vende omnia . quæ habes, & da pauperibus* , ſtatim Chriſto Domino obtemperandum duxit . Quare omnibus venditis pecunijsq; in pauperes erogatis , cum coniuge peregrinatus eſt . Verum à ciuibus, quibus ob eius eximias virtutes (erat enim doctiſſimus, probatiſſimisque moribus excultus; ac Auſonij Galli viri clariſſimi amiciſſimus) requiſitus, in patriam regredi coactus eſt. Interea Nolanæ vrbis Epiſcopo defuncto, in illius locum ſufficitur, quod diuinarum, & humanarum rerum cognitione egregiè inſtructus, et dicendi facultate præpolleret . Eius charitas præcipue celebratur , quod Campania à Gothis vaſtata, omnem facultatem ne relictis quidem ad vitam neceſſarijs in alendos pauperes , & redimendos captiuos contulerit . Quo tempore ex opulentiſſimo diuito, vt ſcribit S. Auguſtinus voluntate pauperrimus, & copioſiſſimè ſanctus, à Barbaris captus ſic Deum precabatur; *Domine ne excrucier propter aurum, & argentum ; vbi enim ſint omnia mea tu ſcis .* Vuandalis eaſdem regiones infeſtantibus, à vidua rogatus , vt filium ſibi redimeret , ſeipſum pro illo in ſeruitutem tradidit . In Africam ductus Domini ſui , qui Regis gener erat, hortum colendum ſuſcepit . Cum autem prophetiæ dono Regis mortem ipſi Domino prædixiſſet , Rexque in ſomnis Paulinum inter duos iudices medium ſedentem, ſibique de manibus eripientem flagellum vidiſſet, tantus vir cognitus honorificentiſſime dimiſſus Nolam ad officium Epiſcopale reuerſus eſt.

Cumque omnes verbo,& exemplo ad pietatem Chriſtianam inflammaret, laterum dolore correptus, cum cubiculum terræmotu contremuiſſet, paulo poſt animam Deo reddidit 10.Kal.Iulij. An. à partu virg. 431. ætatis verò duo de octogeſimo. Theodoſio,& Valentiniano Impp. *Ex Breu. Rom. & vita ab Vranio Presbytero ſcripta, ac à Sur. tom. 3. rel. Nec non ex Baron. in Annalib. ad ann. præd.*

ANNOTATIO.

Hinc error manifeſtatur eorum, qui Paulinum vitæ S. Ambroſij ſcriptorem, Paulinum Epiſcopum Nolanum fuiſſe credunt. Cum Nolanus ante S. Ambroſium adhuc viuente Theodoſio deceſſerit.

Corpus S. Paulini Romam delatum in Inſ. Lycaonia apud corpus S. Bartholomæi Apoſtoli conditum eſt ex Martyrol. Rom.

Elogium S.Paulini apud Venant. Fortun. in Vita S. Martini.

,, *Qui pater illuſtris Paulini geſta beabat:*
,, *Floruit Italiæ quo poſt Antiſtite Nola.*
,, *Qua regio Campana ſedet rectore ſupremo*
,, *Diues agris opulans famulis, locuples & aceruis*
,, *Vir cenſu vaſtus, lare celſus, & ore rotundus,*
,, *Ditior ipſe fide pro Chriſto fit ſibi pauper*
,, *Et dedit innumeros redimentes crimina nummos*
,, *Cuius ſparſa ſolo migrauit ad aſtra facultas.*
,, *Fecit, & in cælum p gras aſcendere Terras.*
,, *Ergo Euangelicum Paulino implente relatum*
,, *Martinus monitat cunctis talem eſſe ſequendum*
,, *Tramite difficili, potuit qui pergere diues.*

DE S. IVLIANO MARTYRE, ET PATRONO Ariminenſi.

IVlianus in Hiſtria natus, adoleſcens annum 18. agens apud Marcianum conſularem Chriſtianæ religionis delatus Flauiade in Cilicia cæditur, & in vincula conijcitur, ab Aſclepiodota matre, quæ ad illum à fidei propoſito remouendum miſſa fuerat, ad cruciatus pro Chriſto perferendos magis inflammatus: cum qua à Iudice in obſcuriſſimum carcerem truditur. Poſt triduum ad Marcianum adductus cum conſtantior in Chriſti confeſſione videretur poſt diros cruciatus ſacco incluſus cum ſerpentibus, & ſaxo in mare apud Anazarbũ demergitur 17. Kal. Aprilis Sixto Pont.Max. Valeriano, & Galieno Imperatoribus. Cuius corpus ab vndis Proconneſſum Inſulam Propentidis delatum ibi in arca marmorea à Chriſtianis conditum, poſtea Othone I. Imp. in eadem arca ſuper vndas Ariminum mirabiliter appulit, ibiq: honorificè collocatum eſt. Cumque miraculis præfulgeret, Ariminenſes Iulianum ſibi in præcipuum vrbis ſuæ patronum deligunt. *Ex monum. Eccleſ. Ariminen. &*

AN-

ANNOTATIO.

De Iuliano Anazarbi paſſo ſub Marciano Præſide agit Martyrol. Rom. ad diem 16. Martij, qua die etiam a Græcis in Menologio recolitur. Quare hac die forte transl. eiuſdem, ſiue aduentus Ariminum celebratur.

DE S. IOANNE EPISCOPO NEAPOLITANO.

IOannes Epiſcopus Neapolitanus 44. licet humili natus loco, ſic tamen doctrina, & moribus excelluit, vt Tiberio Epiſcopo Gregorio Pont. Max. & Michaele Imp. inuitus ſucceſſerit. Is multa Eccleſiæ Neapolitanæ beneficia præſtitit, eamque rebus pluribus exornauit. Illi triduo ante obitum Sanctus Paulinus Epiſcopus Nolanus, qui paulo ante obierat per viſum apparuit, & ad cœleſtem patriam inuitauit. Quare S. Epiſcopus cum ſuis viſionem narraſſet, miſſamque licet ægrotus in die Iouis *in Cæna Domini* ſancto celebraſſet, ſequenti die Paraſceues largas pauperibus eleemoſynas diſtribuit; Sabbato verò ſancto peracta miſſa, in Epiſcopali Sede locatus, cum populo, quem aſtantibus clericis ad diuinum timorem, & præceptorum obſeruantiam hortatus eſt, benedixiſſet, 10. Kal. Iulij, anno Epiſcopatus 8. animam Deo reddidit. Cuius corpus in eccleſia Cathedrali ſub ara S. Reſtitutæ aſſeruari fertur. *Ex vita S. Paulini Epiſcopi Nol. per Vranium Presbyterum ſcripta à Sur. tom. 3. rel.*

Ioannes in Sede Epiſcopali poſt benedictionem animam Deo reddit.

ANNOTATIO.

NOn potuimus non mirari, quod cùm hic S. Epiſcopus in Martyrol. Rom. deſcriptus ſit, nulla tamen in Tab. Eccl. Neapolitanæ eius mentio fuit, neque natalis illius celebretur, vti cum eſſemus Neapoli, vidimus, & intellexímus.

DE S. BLASIO EPISCOPO VERONENSI.

BLaſius Veronæ Epiſcopus poſt S. Alexandrum, vt videtur, eam Eccleſiam adminiſtrauit. Is omnibus virtutibus Epiſcopalibus excultus in egenorũ inopia ſubleuanda præcipuè ſtuduit, ac elaborauit, vt nemini opem à ſe imploranti, quantum in ipſo erat, deeſſet. Erant in eo eximia doctrina, vitæ ſingularis integritas, & ſumma erga omnes lenitas. Cum denique diem ſuum obijſſet 10. Kal. Iulij, in æde S. Stephani apud S. Alexandrum conditus eſt. *Ex lib. toties memorato de SS. Epp. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

QVotus fuerit Epiſcopus, quo tempore, quotque annis Eccleſ. Veronenſ. præfuerit, haud ex monum. illius Eccleſ. haberi potuit.

DE S. EXVPERANTIO EPISCOPO VI. COMENSI.

EXuperantius VI. in ordine Comenſis Epiſcopus, natione Græcus, S. Conſulem, qui S. Abundio ſucceſſerat, in Epiſcopatu ſecutus eſt. Cùm enim ex Græcia in Italiam ac Comum veniſſet, Romæque ob doctrinæ præſtantiam, vitæque probitatem agnitus fuiſſet, S. Conſuli vita functo ſucceſſor datus eſt. Cũ verò aliquot annos eam Eccleſiam piè, prudenterq; rexiſſet, in cœlum 10. Kal.

Iulij

Iulij ad præmium euolauit. *Ex Tab. & monum. Eccl. Comen. De eo Benedictus Iou. in lib. de Epp. Comenſ.*

ANNOTATIO.

Circa annum ſal. 490. floruiſſe putatur. Nam II. Epiſcopus fuit à S. Abundio, qui circa an. D. 440. vixit.

Iunij die 23.

DE S. IOANNE PRESBYTERO, ET MARTYRE ROM.

IOannes Presbyter Romæ Iuliano Imp. paſſus eſt. Is cum corpora SS. Fauſti (quem baptizauerat) Dafroſæ, Demetriæ, & Bibianæ, ſepeliſſet, atque in huiuſcemodi pijs operibus verſaretur, Aproniano Præfecto delatus, Dijs ſacrificare iubetur, quod cum facere negligeret, extra vrbem ad ſolis ſimulachrum ductus via Salaria veteri, ibi pro fidei Chriſtianæ confeſſione decollatus eſt. Cuius corpus à Concordio Presbytero iuxta martyrum Concilia (quo in loco multorum martyrum corpora quieſcebant) ſepultum eſt 9. Kal. Iulij. *Ex Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

Quod Vſuard & Ado iuſſu Iuliani Apoſtat. S. Ioannem inauditum ante ſolis ſtatuam decollatum fuiſſe ſcribunt, id iuſſu Aproniani eius Præfecti factum accipiendum eſt, non Iuliani, qui Romæ numquam factus Imp. fuit.

DE S. FELICE PRESBYTERO, ET MART. SVTRII.

FElix Presbyter Rom. cum Muſtiolam virginem in Chriſtiana religione inſtructam ſacro lauacro expiaſſet, & ad caſtitatem ſeruandam induxiſſet, cũ illa, & Irenæo Diacono Faleriam Faliſcorum vrbẽ venit, ibique prædicans multos ad Chriſtum perduxit, quos etiam ad perferenda pro Chriſto ſupplicia ſuadebat. Quibus cognitis Turgius Aureliani Imp. Vicarius Felicem comprehenſum, & ad ſe perductum multis conatur blanditijs, & minis à Chriſtiana fide abducere: ſed fruſtrà. Quem ad Sutrinam ciuitatem pertrahi, & tandiu os illi ſaxis contundi iuſſit, donec efflaret animam 19. Kal. Iulij. Cuius corpus ab Irenæo Diac. ad eius vrbis muros conditum eſt. *Ex paſſ. S. Muſtiolæ V.*

ANNOTATIO.

Petrus in Cat. lib. 5. c. vlt. pro Faleria c. Verniaſcribit, & pro Aureliano Imp. Valeriano habet.

DE S. AGRIPPINA VIRGINE, ET MARTYRE ROM.

AGrippina virgo in vrbe Roma ortã & in fide Chriſti educata virginitatem Deo vouit. Accuſata autem, & tenta in perſecutione ſub Valeriano excitata, multos pro Chriſto cruciatus paſſa ſuperauit, ad martyrij palmam ardenter anhelans. Nam, & virgis cæſa eſt, vinculiſque conſtricta in carceribus diu macerata, cumque rurſus torqueretur, in ipſis ſupplicijs animam Deo reddidit 9. Kal. Iulij. Anno ſal. 262. Dionyſio Sum. Pont. Valeriano, & Galieno Imperatoribus. Cuius corpus à Baſſa, Paula, & Agathonica pijs fœminis in Siciliam delatum in Menina ciuitate conditum eſt. Quæ vrbs ab Agarenis, qui in Siciliam irruperant, virginis huius interceſſione repentino interitu pereuntibus liberata.

Menina vrbs Siciliæ S. Agrippinæ interceſſione liberatur.

berata eſt. Indeque leproſi, & alijs morbis laborantes ad eius tumulum accedentes ſanitatem referre ſolent. *Ex Græcis in Menol.*

ANNOTATIO.

Idem Græci in Antholog. hac eadem die de Agrippina V. quam cum 9. millibus Chriſtianorum à Sapore Rege Perſarum ex Bizala caſtro abductum, & martyrio affectam referunt, agunt, Quam ab hac de qua agimus, diuerſam eſſe non dubium eſt.

DE S. LANFRANCHO EPISCOPO PAPIENSI.

Lanfranchus ex Beccariorum familia Gropelli pago agri Papienſis ortus à prima ætate litteris, & moribus apprimè eruditus, factus grandior, & magiſter diſcipulos artibus, & moribus inſtruebat. Sic autem omnibus erat acceptus, vt Petro Epiſcopo Papienſi defuncto, a clero ſucceſſor electus, à populo Epiſcopus depoſceretur. Quare Romam profectus ab Alexandro III. Pont. Max. ordinatur. Papiam reuerſus, ingentique ciuitatis lætitia exceptus pietatis opera inter alia colere cœpit. Nam duodecim quotidie egenos ad menſam adhibebat. Sed cum vrbis primoribus, illam prouentibus Eccleſiæ munire volentibus fortiter reſiſteret, aqua, & igne ſibi interdictis, in proximas vrbes clero comitante diſcedit. Contumelijs verò affectus, clero Papiam reuerſo, Romam ad eundem Pontificem contendit. A quo in patriam datis ad vrbis gubernatores obiurgatorijs litteris reſtituitur. Verùm ab eiſdem ſacrilegis rurſus petitus, ſe in cœnobium S. Sepulchri Ord. Vallis Vmbroſæ extra vrbem quod poſtea de nomine ſuo Lanfranchi dictnm eſt, recepit, eoque clero conuocato, ſe Epiſcopali dignitate abdicat, &, vt alium loco ſui paſtorem elegant, vehementer rogat (licet id abſque Rom. Pontificis autoritate fieri haud poſſe reſponſum eſſet) Nec multo poſt obitus ſui die prædicto, Abbatem orat, vt ſibi tumulum parari iubeat, quo facto eo deduci voluit, & tumulo benedicto, cum in cellam relatus ex infirmitate deficeret, ſacris myſterijs munitus, migrauit è vita 9. Kal. Iulij. An. hum. ſal. 1594. *Ex vita à S. Bernardo eius ſucc. ſcripta, & ex eius Epitaphio marmoreo Petrus errat in propria eccleſia exiſtente.*

Lanfranchus XII. egenos quotidie cōmenſales excipit.

Lanfranchus Epiſcopali dignitate ſe abdicat.

ANNOTATIO.

Quot annis in Epiſcopatu vixerit, non apparet, niſi quòd an. D. 1189. iam Epiſcopus erat. Petrus in Cat. lib. 6. c. 47. Lanfranchum Epiſcopum Papien. Cum Lanfranco Ab. Cantuarien. ſeu Cudomen. S. Anſelmi Epiſcopi Cantuarien. magiſtro, qui aduerſus Beregarium Hæreticum diſputauit, quique obijt an. D. 1090. confundit. Quem errorem alij quoque amplexati ſunt.

Iunij die 24.

DE S. IOANNE BAPTISTA PRÆCVRSORE.

Ioannes Baptiſta Zacharia, & Eliſabeth parentibus ſenibus, & ſterilibus natus (cuius conceptus ab Archangelo Gabriele patri ante prænunciatus fuerat quando ait ei in templo apparens *Eliſabeth pariet tibi filium, & vocabis nomen eius Ioannem; erit tibi gaudium, & exultatio, et multi in natiuitate eius gaudebunt: Erit enim magnus coram Domino: vinum & ſiceră non bibet; & Spiritu Sancto replebitur adhuc ex vtero matris ſuæ: multos filiorum Iſrael conuertet ad Dominum Deum, & præcedet ante illum in ſpiritu, & virtute Eliæ.* Quod cum Zacharias ob

Luc. 1.

ſenectam

ſenectam non crederet, mutus effectus eſt vſque ad vxoris partũ (vti idẽ Angelus illi prædixit) à puero in deſertis vitã duxit, & factus 30. annorũ an. 15. Imp. Luc. c. 3.
Tyberij Cæſaris cœpit baptiſmũ pœnitentię prædicare in regione Iordanis ve- Marc. c. 1.
ſtitus pilis cameli, & zona pellicea circa lumbos eius, locuſtas, & mel ſylueſtre Matth. c. 3.
edens, venientibus aũt ad eum ex omni Iudæa, & Hieruſalem, & ex omni genere ẽt Phariſæis, Sadducæis, Scribis, & militibus, vt baptizarentur, dicebat, *Genimina viperarum, quis oſtendit vobis fugere à ventura ira? facite fructus dignos pænitentia; iam enim ſecuris ad radicem arboris poſita eſt: omnis enim arbor non faciens fructum bonũ exciditur, et in ignem mittitur.* Sicq; omnibus dicebat, quid facerẽt, vt venturã irã euaderent. Tantæ aũt erat apud oẽs exiſtimationis, vt Chriſtus crederetur. Sed Ioães apertè negauit ſe eſſe Chriſtũ, dicens *ego vox clamantis in deſerto; parate viã Domino, rectas facite ſemitas eius: ego quidẽ aqua baptizo vos: veniet aũt fortior poſt me, cuius non ſum dignus corrigiã calciamentorum ſoluere: ipſe vos baptiZabit in ſpiritu ſancto, et igne.* Cũ aũt Chriſtũ accedentem, vt baptizaret, Io. c. 1.
vidiſſet, cœpit de eo dicere *Ecce Agnus Dei; ecce qui tollit peccata mundi.* & cũ illũ baptizaſſet, teſtimoniũ perhibuit, dicẽs: *vidi ſpiritum ſanctum deſcendentẽ quaſi columbã ſuper eũ.* Cũ itaq; Ioães tantus, & talis apud populũ Iudæorũ haberet, Matth. c. 11.
præclarũ Saluator de eo teſtimoniũ dixit, qñ turbas alloquens ait. *Quid exiſtis in deſertum videre arundinẽ vento agitatã? hominem mollibus veſtitum? prophetam? ẽt dico vobis, et pluſquam prophetã. Amen dico vobis nõ ſurrexit maior inter natos mulierum Ioanne Baptiſta.* Ioannes aũt in deſerto prædicans nõ ſolùm priuatos corripiebat, Sed & Regẽ Herodẽ liberè increpabat propter Herodiadẽ vxorẽ Philippi fratris ſui, dicẽs; *Nõ licet tibi habere vxorẽ fratris tui*, & de oĩbus malis, quæ fecit.
Propterea ab Herode miſſus eſt in carcerẽ inſidiante illi Herodiade, & eũ occi- Marc. c. 6.
dere quærente. Herodes aũt licet captiuum teneret, metuebat tñ ſciẽs eum virũ iuſtũ, & ſanctũ, & audito eo multa faciebat, & libẽter eũ audiebat: ſed cũ dies natalis Herodis aduenιſſet, & in cœna ab eo Principibus ſuis facta filia Herodia Matth. c. 14.
dis ſaltaſſet. Rexq; ſe illi iureiurãdo pollicitus fuiſſet, quicquid petijſſet daturũ, Marc. c. 6.
illa matre conſulta, petijt caput Ioannis. Quare Rex contriſtatus ꝑpter iuſiurandũ iuſſit amputari caput Ioannis, illudq; in diſco dari puellæ: ꝙ illa dedit matri ſuæ. Venientes aũt diſcipuli Ioannis tulerunt corpus illius, & poſuerũt in monumento. Cũ aũt Saluator miracula edere cœpiſſet, Herodes illũ Ioannem eſſe putauit dicẽs: *Quem ego decollaui Ioannẽ, Ipſe ſurrexit à mortuis & virtutes operantur in eo.* Hactenus ex Eũãgelio. Herodi, qui ab Angelo percuſſus tandẽ infeliciter perijt, ex eo tẽpore calamitates multas accidiſſe, filiãq; ſaltatricẽ miſerè interijſſe tradunt. Nã cũ amnẽ glacie conſtrictũ trãſiret, glacie deficiente ſub pedibus decidit, & dũ corpus ab vndis deorſum rapitur, caput à buſto ab vrgẽte glaciei fruſto ſectũ ſeparatur. Corpus verò Ioãnis aliqñ inuentum à Paganis ſub Iuliano Apoſtata apud Sebaſtiã vrbẽ igne crematũ eſt: cineresq; à pijs collecti. & ſeruati poſt multa tẽpora inuenti Genuã tranſlati ſũt, vbi in arca argentea religioſiſſimè aſſeruati, quoties mari intumeſcẽte naues in portu periclitãtur, eo delati tẽpeſtatẽ mirabiliter ſedãt. Caput aũt, ꝙ Herodias terrę in palatio ſuo quã ꝓfundiſſimè defodi iuſſerat, aliqñ duobus à monachis Hieroſolymã ꝓfectis ab ipſo Precurſore reuelatũ inuẽtũ fertur: ꝙ in ſacculo ex pilis cõfecto cõditũ (Herodes .n. illud in ꝓpria Ioãnis veſte inuolutũ cõdi pceperat) & cuidã Figulo deferẽdũ ad ꝓpria traditũ ille ab ipſo Precurſore monachorũ ſocordiã ęgre ferẽte admonit⁹ in ꝓpriã domũ arrepta fuga detulit: cœpitq; tãto theſauro aduecto diteſcere, & ne tãto beneficio ingrat⁹ videret, capite in maiore ſẽp honore habito, gratũ Deo noctu, diuq; famulatũ exhibere cępit, illudq; arca affabrè facta incluſũ ſorori pati pietate ꝓſequẽdũ ẽ vita migraturus reliqt. Quę & ipſa morti ꝓpinqua

 facillio

ſacrum pignus cuidam fide,& pietate conſpicuo tradidit: is verò cuidam monacho ſacerdoti; quo exilio mulctato; quòd hæreticus eſſet, nec ſacras reliquias tractaret, vt par erat, in cœnobio apud Chalcedonem ignotum vſque ad Valentis Imp. tempora delituit. Quo Theodoſius piiſſimus Imp. Conſtantinopolim deferendum, & in baſilica à ſe magnificentiſſimè extructa ſeptimo ab ea vrbe lapide recondendum curauit: quo ad Romam translatum in æde S. Syluestri ad Campum Martium locatum eſt, ibique ſumma totius populi deuotione colitur, & aſſeruatur. *Ax Baron. in Annot. & Annal. ac ex Niceph. Call. lib. 1. Hiſt. c. 20. & alijs.*

ANNOTATIO.

SAnctus Ioannis Baptiſtæ mors circa paſchalem ſollemnitatem accidit: quæ tamen die 29. Auguſti recolitur, quando eius ſacratiſſimum caput primum repertũ eſt. De qua inuentione plura apud Sozom. lib. 9. Hiſt. Tripart. qui etiam lib. 6. de illius ſepulchro ab Idolatris temerato, corporeque combuſto verba facit.

Ex Hiſt. autem Inuentionis capitis S. Præcurſoris quàm vera ſint, quæ de eadem in vita S. Grati Epiſcopi Auguſtenſis dicuntur, apparet. Baron. in Annot. ad diem 3. Aug. ſanguinem S. Io. Bapt. in ampulla adhuc ebullire refert.

DE S. FAVSTO MARTYRE, ET ALIIS VIGINTI tribus Romæ.

FAuſtus martyr cum alijs viginti tribus Romæ paſſus ab Adone, & alijs refertur. Quo tempore, & quo Imp. ignoratur.

Hac die in Martyrol. Rom. plurimi martyrium paſſi ſub Nerone ex falſa calumnia; quòd vrbem incendiſſent, diuerſo mortis genere coronati ſunt, qui cum eſſent Apoſtolorum diſcipuli, paulo ante ipſos Apoſtolos Petrum, & Paulum paſſi, meritò primitiæ martyrum appellantur.

ANNOTATIO.

BAron. recentiores de S. Fauſto, & ſocijs mart. agentes citat. Quorum tamen neque Molanus, neque Galeſ. neque Maurolyc. meminere, Cum Soli Beda, & Ado. illorum mentionem feciſſe videantur.

DE S. IOANNE THERESTO CONFESSORE APVD Stylum in Calabria. *Vide die 2. Martij.*

DE S. ROMVLA VIRGINE, ET MONIALI ROMANA.

ROmula virgo, & monialis vt, S. Gregorius ſcribit, S. Herundinis diſcipula, & poſtea S. Redemptæ, vnà cum illa, & alia condiſcipula commanens, morum diuitijs quidem plenam, at rebus huius mundi pauperem vitam degebat, ſuamque ſodalem magnis vitæ meritis anteibat. Erat enim mira patientia, ſumma obedientia prædita, ſilentij cuſtos, & orationi intenta. Sed moleſtia corporis percuſſa, multiſque annis omni membrorum officio deſtituta, aſſiduè decũbebat. Nec tamen illius mentem hæc ad impatientiam flagella aliquando pertraxerunt, at membrorum detrimenta ei virtutum incrementa fuere, & ad alia inutilis effecta tantò in oratione feruentior, & ſollicitior fuit. Cum verò Redemptam magiſtram ſuam quadam nocte vocans, *Mater* veni, *mater* veni clamaret, illaque cum alia diſcipula adfuiſſet, ecce ſubitò lux cœlitus emiſſa, quæ ſplen-

Lux cœleſtis cum mira odoris fragrantia.

ſplendore cellam, & pauore inæſtimabili corda illarum cópleuit, Etenim quaſi magnæ multitudinis ingredientis, oſtiumque cellæ concutientis ſonitus exaudiri cœpit. Quem ſplendorem mira odoris fragrantia ſubſecuta eſt, ita, vt quas vis lucis terruerat, odoris ſuauitas recrearet. Ipſa autem Romula magiſtram perterritam ſolans, aiebat, *noli timere mater, non moriar modò*, ſicque paulatim lux illa defecit, odore remanente ad tertium vſque diem. Quarta verò nocte, cum Romula rurſus Redemptam vocaſſet, illaque cum diſcipula accurriſſet, in platea ante oſtium cellæ canentium, & pſallentium chori, quaſi cœleſtes illi exequias facientes audiuntur, ac res mira contigit: Nam cum Rumulæ anima carne ſoluta fuiſſet, cœpit paulatim pſalmodia illa in altum cum odore, quaſi animam illam in cœlum deducens recedere, minusq; exaudiri. *Ex S. Greg. Papa lib. 4. Dialog. c. 15.*

ANNOTATIO.

Hac die Martyrol. Monaſt. at Rom. ſimul de Herundine Redempta, & Romula die 23. Iulij agit.

Iunij die 25.

DE S. LVCIA VIRGINE, ET MARTYRE CVM ALIIS viginti duobus Romæ.

Lucia, quæ alijs Luceia dicitur, natione Romana ab Anceia Rege Barbaro capta, & in Regnum ſuum abducta, cum illi eam violare volenti dixiſſet, quod Deo cœli deſponſata eſſet, tantum Barbaro timoris incuſſit, vt non modò ab iniuria immunis ſeruata virginitate fuerit, ſed etiam illum, poſtquam ſæpius orationibus virginis de hoſtibus triumphaſſet, ad Chriſtum côuerterit. Qui virginem cum aliquot alijs Romam comitatus, vnà cum illa in Diocletiani, & Maximiani perſecutione comprehenſus, vterque cum ſocijs pro fidei confeſſione gladio martyrium conſumauit. 7. Kal. Iulij. *Ex Pet. in Cat. lib. 6. c. 4. Licet Acta parum probabilia videantur.*

Lucia Barbarum Regem conuertit.

ANNOTATIO.

Haec virgo Vrbini, vbi corpus aſſeruari creditur, Sed nulla ipſius in Tab. Eccleſ. Vrbinatis mentio apparet.

DE S. MEDICO MARTYRE VTRICVLI.

Medicus Antonino Imp. ad Sebaſtianum Præfectum, quòd Chriſtum colés, Deos dæmones appellans deteſtaretur, accuſatus, captus in carcerem mittitur: in quo 12. dies ſine cibo, & potu fuit. Eductus, cum ſe Dijs nunquam ſacra facturum, ſe mori pro Chriſto paratum eſſe diceret, Terentiano Conſiliario torquendus traditur; qui maxima illi, ſi Deos coleret, propoſuit præmia. At Medicus in ſententia perſiſtens, ad ſtipitem alligatus, manibus, pedibus clauis configitur, cumque ſæpius interpellaretur, vt Deos veneraretur, reſpondebat, *Ego Deos ſurdos, mutos, & cæcos, ac manufactos non adoro.* Inde depoſitus, & in equuleo extenſus lampadibus aduritur, vngulisque dilaniatur. In igné poſthac iniectus, inuiolatus exiuit. Cum illum ſuperare non poſſent, in carcerem reducitur, poſtera luce extractus, Præfecto ſibi dicenti, *vnde magiam didiciſſet*, reſpondit. *Ego verò Magiam neſcio, ſed habeo D. I. C. in quem credens haud tua tormenta reformido.* Denique Præfectus excandens, Medicum fuſtibus cæſum extra portam capite truncati iubet 7. Kal. Iulij. Cuius corpus noctu ſublatum à Chriſtiauis in crypta ſepelitur. *Ex vet. M. S. Eccl. Vtriculana.*

ANNOTATIO.

Corpus Vtriculi in Sabinis aſſeruatur, vbi paſſus creditur. Cum in Aſia Sebaſtianus hic Chriſtianos aliquot ob fidem morte affecerit.

DE S. PROSPERO EPISCOPO, ET PATRONO REGIENSI.

PRoſper natione Aquitanus diuinis, & humanis litteris doctus, ſuis facultatibus in pauperes erogatis, Romam profectus Leoni I. Pont. Max. Notarius adhæſit, cuius nomine plures ad diuerſas eccleſias epiſtolas ſcripſit: quibus Hæreſis Eutychis, & Neſtorij confutatur. Reuerſurus in patriam à Leone diuinitus admonito, quòd Epiſcopus Regienſis breui deceſſurus eſſet, Epiſcopus licet inuitus ordinatur: cui in itinere Regienſes, qui mortuo Epiſcopo, à quodã S. Presbytero de noui Epiſcopi aduentu, facti certiores fuerant, occurrunt, & in ſuam ciuitatem cum ingenti lætitia deducunt. Is verò cum multos annos gregem ſibi commiſſum verbo, & exemplo pauiſſet, curamque pupillorum, viduarum, & egenorum præcipuam geſſiſſet, ad præmiũ in cœlos euolauit 7. Kal. Iulij. An. ſal. 465. Hilario Sum. Pont. in æde S. Apollinaris à ſe constructa ſepultus. Multa ſcripſit, cum pro fidei Catholicæ defenſione, tum ad mores excolendos. Sententias D. Auguſtini, cuius amiciſſimus fuit, verſu, & proſa in vnum collectas explicauit. Tres de vita contemplatiua libros, totidem de prædicationibus, & promiſſionibus edidit. Cronica vſque ad an. 455. compoſuit, aliaque doctè ab eo diſputata poſteris monumenta reliquit. Miraculis ſanctitas in morte declarata eſt. Nam ad funus illius plures ægroti, infirmique mirabiliter ſanati ſunt. *Ex off. Eccl. Regien.*

Proſper egregia opera ſcribit.

ANNOTATIO.

BAronius in Annal. Eccleſ. ad an. D. 466. eo anno S. Proſperum, cum Eccleſiæ Regien. annis ad minus 24. præfuiſſet (ſiquidem Concilio Vaſionen. an. 442. interfuit) diem obijſſe adnotat. Cui S. Maximus ſucceſſit (Quo anno etiam S. Criſpinum Epiſcopum Ticinen. migraſſe, illique S. Epiphanium ſucceſſiſſe ait.)

Verum in vita per Ant. Flamin. ſcripta illum annos 22. tantũ vixiſſe in Epiſcopatu apparet, quod probabilius eſt. Nam qui Concil. Vaſionen. interfuit, non Proſper Regien. ſed Aurelianen. Epiſcopus fuit, quod Baron. non aduertit.

Hymnus S. Proſperi.

HIc derelinquens Galliam
Romam pergit, vbi Leo
Cognoſcens viri merita
Cogit ornari inſula.
Cum nil timens Tyrannicas
Sincera fide præditus
Minas aduerſus impios
Forti pugnaret pectore.
Electus præſul peſſimam
Hæreticorum ſtrenuè
Poſtquam damnaſſet rabiem,
Purgaſſet atque ſaniem.
Inde iuſſu Pontificis
Migrat in vrbem Lepidi:
Vbi magno cum gaudio
Suſceptus eſt à populo.
Dies refulget nimius
In quo beato Præſuli
Cælorum patet aditus
Relicta pompa ſæculi.
Ad cuius ægri funera
ſanantur, & remedium
Suſcipiunt, & proſpera
Per reuerendum Proſperum.
O felix viri tranſitus,
Cuius nunc obſequio
Chorus exultat Cælitus
Translato ſancto Proſpero.

DE

DE S. MAXIMO EPISCOPO TAVRINENSI.

MAximus Epiſcopus Taurinenſis vir diuinarum,& humanarum litterarum doctiſſimus,& egregius declamator,multa luculenter, & elegantur ſcripſit,quæ doctrinam,& pietatem maximam redolent,præſertim Homilias,& Sermones, ac ea, quæ ad erudiendam plebem ſpectant compoſuit. Plura quoque in laudem SS.Apoſtolorum,S.Ioannis Baptiſtæ;& SS.martyrum ac SS.Confeſſorum de S.Euſebio Epiſcopo Vercellenſi,de S. Cypriano Carthaginenſi,præter varios tractatus conſcripta reliquit. Floruit ſub Honorio,& Theodoſio iuniore Imperatoribus circa An.ſal.420.vitamque lõgius produxit:interfuit enim Concilio Romano ſub Hilario Papa; cui primus ſenij prærogatiua poſt Pontificem Romanum ſubſcripſit. An.ſal.465. Doctrinæ, & eruditioni inſignis probitas morum,& vitæ ſanctitas reſpondit, quam miraculis etiam teſtatam fuiſſe dubium non eſt. Cum verò multos annos Eccleſiam Taurigenſem egregiè adminiſtraſſet, & populum non tam verbo, quam vitæ innocentis exemplo inſtituiſſet, ad præmium vocatus ſenio confectus ex hac vita deceſſit. 7. Kal. Iulij. *Ex monum.Eccleſ.Taurinen. Gennadio de viris illuſtrib.& Pet.in Cat. lib. 2.c.10.*

Maximus monumenta diſertiſſimè cõſcripta reliquit.

ANNOTATIO.

BAron.in Annotat.in Martyrol.hac die Gennadio imponit, quòd S. Maximum ſcripſerit obiſſe ſub Honorio, & Theodoſio Augg. cum ſub illis Impp. floruiſſe dicat. F.Sixtus Senen. in Bibliotb. illum obiſſe an. D. 420. aſſerit, cum poſt Concilium Rom. ſub Hilario an. 465. celebratum obiſſe conſtet; quòd ei Concilio interfuerit.

DE S. GVLIELMO CONFESSORE ORDINIS MONTIS Virginis autore.

GVlielmus Vercellis natus honeſto loco, orbatus parentibus annum 14. agens,relicto ſæculo vitam ſolitariam aggreditur, ac ferro interius accintus,vnica,& humili veſte indutus,ſolo pane,& aqua contentus, humi cubãs,cũ aliquandiu peregrinatus loca ſancta clebriora viſitaſſet, Melphim in Apuliam peruenit,vbi litteras breui diuinitus,ita didicit,vt in veteri, & noua lege verſatiſſimus videretur.Melphi in proximum oppidum recedẽs iuxta M. Solicolum cæco lumen reſtituit.Quo miraculo,vt nominis celebritatem vitaret, ſe ad peregrinationem Hieroſolymitanam accingit. Cum in Salentinos apud Vriam veniſſet,à Ioãne eremita,vt ſecũ habitaret, ſummopere rogatus,cum acquieſcere nollet,à latronibus male habitus ad illum redire cogitur. Inde diuino admonitu Atripaltam,deinde Salernũ venit,vbi à milite loricam ferream,qua ſuper carne nuda indutus eſt, impetrauit,vt aduerſus carnis, & dæmonis tẽtationes munitior eſſet, ſicq; ad montem Virginis perrexit, vbi eremitam inuenit nomine Ioannem cũ quo degens, cũ aquæ inopia laborarent, fontem è ſaxo manantem diuinitus reperit.Ibi oratorio,& tuguriolis extructis ordinis ſui fundamenta iecit,alumnis in dies ad eum confluentibus,& tẽpli aggreſſus eſt ædificationẽ,brachio;ꝙ obriguerat,vni ex ædificatoribus reſtituto.Vbi mirũ aliud contigit.Habebat aſellum ex proximo nemore quotidie ligna ferentem: quem cum lupus deuotaſſet,is Gulielmi præceptis parẽs officiũ aſelli non ſine maxima omniũ admiratione cõpleuit.Extructo itaq; monaſterio, illiq; ſub S.Benedicti regula Alberto Abbate præfecto ad ſolitudinẽ apud Triſaricũ in monte cũ Ioanne eremita rediit. Vbi à Roberto Guiſcardo Apuliæ Comite inuiſitur, cuius pedagogus de S.Gulielmo oblocutus, diuinã protinus vltionẽ expertus eſt,cruribus ſibi putrefactis,ex quo morbo breui miſerè interijt,Quidã ẽt pagi proximi venator,cũ

Gulielmus cæco lumen reſtituit. Fons è ſaxo erumpit. Ædificatori cuidam brachij ſanitatẽ reſtituit. Lupus aſelli deuorati officiũ perficit. Oblocutor S. Guliemi diuinam ſenſit vltionem. Percuſſor Gulielmi malè à Dæmonio tractatur.

baculo inter venandum Gulielmi caput verberaſſet, à dæmone repente arreptus agitabatur, donec precib° ipſius Gulielmi à Domino eius pagi enixè rogati (qui poſtea in eo loco cœnobium conſtruxit) liberaretur. Inde per viſum admonitus, inter Nuſcum, & Fanum Angeli venit, ibique Eccleſia Saluatori cũ ampliſſimo cœnobio à Domino loci extructa Anatum, qui poſtea Nuſcanus Epiſcopus fuit, & Ioannem ciues Nuſcanos diſcipulos habuit, præcipuos. Ibi puellam Hortulani filiam cæcam ad lumen redire fecit, & apud Binettam castrum Apuliæ Peucetię, cum monaſterij extructoribus vinum defeciſſet, in illud aquã conuertit, cum ad virum Dei Rogerius Siciliæ Rex veniſſet, eumque maximo in honore haberet, meretrix impudentiſſima Gulielmum Hypocritã aſſerens Regi ſe illum ſequenti nocte ad peccatum pertracturam pollicebatur. Ad Gulielmi itaque cellam veniens ad libidinem illum prouocabat, cui is aſſentiri ſimulans cellam aperuit, in qua carbones erant accenſi, cum illa lectum peteret, vir S. carbones manibus in duo diuiſit, cumque ſuper vna eorum parte decubuiſſet, illam, vt in altera, cubaret, inuitauit, quo miraculo cum S. virum ſuper accenſis carbonibus iacentem haud comburi cerneret, impudica mulier perterrita, cum quod contigerat Regi narraſſet, conuertitur, ac in monaſterio Venuſiæ à Rege ædificato vitam pœnitens egit. Inde à Rege Panormum inuitatus, ibidem impenſis Regis monaſterium ſui ordinis extruxit. Reuerſus ad cœnobium S. Saluatoris finem ſibi adeſſe præſentiens pijs laboribus confectus 7. Kal. Iulij An. poſt Chriſtum natum, 1142. ætatis verò 57. obdormiuit in Domino. Innocentio II. Pont. Max. multis etiam poſt mortem miraculis clarus. *Ex vita à Paulo Regio lib. de SS. Regni Neapolit.*

Puellam cæcam lumine donat.

Impudica meretrix, quæ Gulielmum de pudicitia deijcere voluit, miraculo ob ſtupefacta conuertitur.

ANNOTATIO.

Corpus S. Gulielmi adhuc in S. Saluatoris cænobio, in quo diem obijt, apud Nuſcum aſſeruatur.

Iunij die 26.

DE SS. IOANNE, ET PAVLO MARTYRIBVS ROM.

Paulus, & Ioannes Romani fratres, qui Gallicanum virum clariſſimum ad Chriſtum conuerterant, eo miraculo quod facto voto ipſi Chriſto ipſis hortantibus inſignem de Scythis victoriam reportauit, cum facultatibus ſibi à Conſtantia Conſtantini Magni filia, cui fideliter ſeruierant, relictis Chriſti pauperes alerent, à Iuliano Apoſtata in familiarium ſuorum numerum inuitati, liberè ſe negauerunt apud eum eſſe velle, qui à Ieſu Chriſto defeciſſet. Quibus ille dies 10. ad deliberandum præfinit, nece certa, niſi ei ad eam diem adhæſiſſent, Iouique ſacrificaſſent, illis denunciata, Illi intra id tempus, bonis pauperibus diſtributis, quò expeditiores migrarent, pluresque iuuarent, à quibus in æterna tabernacula reciperentur. Terentiano, qui ad eos die decima cum allata Iouis ſtatua, vt eam venerarentur, mandatum eis Imperatoris exponens venerat, *ſe pro Chriſto, quem Deum mente, & ore venerabantur, non dubitanter mortem ſubituros eſſe reſpondent*. Terentianus itaque populi à quo SS. fratres maximè diligebãtur. tumultum veritus, illos clam domi ſuæ capite plexos ſecretò ſepeliendos curauit. ſparſo in vulgus rumore ipſos in exilium eiectos eſſe. Quorum tamen mors à ſpiritibus immundis corpora obſidentibus peruulgata eſt. Inter obſeſſos Terentiani filius, qui caput martyribus abſciderat, ſummopere à dæmone agitabatur, qui ad ipſorum tumulum perductus, liberatus eſt, eoque miraculo ipſe & Terentianus pater, qui vitam horum martyrum ſcripſit, ad fidem conuerſi ſunt. *Ex Breu. Rom. & vita apud Sur. tom. 3.*

Terentianus Iudex ad filij liberationẽ cum filio ad Chriſtũ conuertitur.

AN-

ANNOTATIO.

CVm Iulianus ad Imp. euectus Romæ nunquam fuerit ex Amm. Marcellino, necem horum martyrum per litteras mandauerit, oportet. Extat illorum Romæ titulus.

DE S. VIGILIO EPISCOPO, ET MARTYRE, AC patrono Tridentino.

VIgilius Romanus claro genere natus, anno ſal. humanæ 385. vnà cũ Maxentia matre, ac Claudiano, & Magoriano fratribus Tridentũ venit; Vbi Aſterio Epiſcopo defuncto annos natus 20. ob eius eximias virtutes ſuffectus eſt. Qui ſuſcepto munere paſtorali ciuitatem primùm ab Hęreſi, quæ tunc late vigebat, aſſidua verbi prædicatione, & vigilantia purgauit: Deinde in pagos egreſſus, eos ab Idolorum cultu ad Chriſtianam fidem perduxit, prædicationem vitæ integritate, & miraculorum præſtantia confirmans. Nam, & cæcis lumen, & mutis loquelam crucis ſignaculo, Chriſtique nomine inuocato reddebat, ac à Dæmonibus obſeſſos liberabat. In agrum item Veronenſium, & Brixienſium digreſſus nefandos Dæmonum cultus euertit, & ſupra triginta eccleſias extru xit. Tridentum reuerſus Siſinnium, Martyrium, & Alexandrum viros ſanctitate, doctrinaque conſpicuos ſecum duxit. Qui ab eo ad prædicandum miſſi, cum Anauniæ populos ad fidem Chriſti conuertiſſent, ab hoſtibus fidei comprehenſi, dirèque excruciati martyrij palmam ſunt adepti. Quò cum S. Epiſcopus aduolaſſet, ac eos hoſtes liberè increpatos ad ſaniora conſilia perſuaſiſſet, ita ad pœnitentiam adduxit, vt abnegata impia ſuperſtitione, deiectis vbique delubris Dæmonum, crucis vexillum in tota ea valle erigerent. Sola reſtabat vallis Randenæ: in qua cultus inanium Deorum perſeuerabat. Eò Vigilius profectus, cum in Sarcæ fluminis ripa Saturni ſimulachrum æreũ, cui Incolæ ſacra faciebant, conſpexiſſet, ſuſpiciens in cœlum, & Chriſto gratias agens, quòd tandem, quod diu optauerat, inueniſſet, zelo accenſus in medios Idolatras prorupit, Idolumque percuſſit, & confractum mirabiliter in profluentem proiecit. Cumque marmoream ſtatuæ baſem conſcendiſſet de veri Dei cultu concionẽ habiturus, gẽtilibus lapidibus appetitus, illis velut imbre dẽſiſſimo obrutus eſt 6 Kal. Iulij, anno ætatis ſuæ 40. Epiſcopatus verò 20. Cuius corpus magna populi frequentia non ſine multorum lacrymis Tridentum delatum, in baſilica, quam ipſe ædificarat, conditum eſt. *Ex eius off. quod in Eccl. Tridentina recitatur.*

Vigilius annorum 20. Epiſcopus ordinatur.

Prædicationem varijs miraculis confirmat.

In agro Veronen. & Brixien. Templa Deorum euertit, & Eccleſias multas erigit.

Interfectores SS. mart. Siſinnij, Martyrij, & Alexandri conuertit.

In Randenæ valle ſtatuã Saturni euertit, ac lapidibus obruitũ.

Corpus Tridentum defertur.

ANNOTATIO.

HIc longe diuerſus eſt ab illo Vigilio, qui contra Eutychianam Hæreſim ſcripſit Zenone, & Anaſtaſio Impp. Cum huius Vigilij tempore nondum ea Hæreſis pullulaſſet. Idcirco vita S. Vigilij à Sur. tom. 3. relata correctione eget in eo, quòd aduerſus Eutychen ſcripſiſſe, & martyrem anno Domini 500. circiter occubuiſſe narratur. Cum in primo, aut ſecundo Stiliconis conſulatu hoc eſt vel anno Domini 400. vel 405. martyrio affectum conſtet. Illud compertum, Vigilium S. Ambroſij Epiſcopi Mediolanenſis tempeſtate vixiſſe, cum eiuſdem Ambroſij ad Vigilium extet epiſtola 24. lib. 3. ac S. Simpliciani, qui S. Ambroſio ſucceſſit, cum S. Vigilij libellus de SS. Siſinnij, Martyrij, & Alexandri paſſione ad Simplicianum ſcriptus reperiatur. Licet Pet. Galeſ. hallucinatus in ſuis ad Martyrol. annotat. hunc S. Vigilium diuerſum ab eo, qui de memoratis Martyrib. ſcripſit, & ab eo, ad quem S. Ambroſius ſcripſit epiſtolam.

Plures Vigilij.

Error in vita S. Vigilij apud Sur.

Error Galeſ. circa S. Vigil.

Iunij die 27.

DE S. MAIORINO EPISCOPO AQVENSI.

MAiorinus, qui & Meliorinus ab aliquibus appellatur, Epiſcopus Aquenſis in Liguria eam Eccleſiam ante S. Guidonem adminiſtrauit: qui et ſi acta illius interciderunt, ab Eccleſia Aquenſi hac die coli Iandudum conſueuit. Corpus eius ex eccleſia S. Petri, quæ olim Cathedralis erat in nouam Cathedralem translatum multis ab hinc annis quieſcere antiqua ſcriptura docet, licet hoc tēpore locus proprius reconditionis haud indicetur. *Ex Tab. & antiqua Eccleſ. Aquen. tradit.*

ANNOTATIO.

P*Lanè mirandum, nullam huius S. Epiſcopi præter nominis extare memoriam; ex quo eum valde antiquum eſſe licet conijcere.*

DE S. DEODATO EPISCOPO NOLANO.

DEodatus S. Paulini Epiſcopi Nolani Presbyter eximia excelluit ſanctitate, vt etiam multa ſpiritu prophetico prædiceret, & Dæmones ex humanis corporibus eijceret. Is ad Imperatorem accerſitus, vt filiam ab immundo ſpiritu liberaret, cum id præſtitiſſet, in patriam remeauit, contemptis diuitijs, quas ſibi Imperator obtulerat. Poſt D. Paulini exceſſum vnanimi totius cleri, & populi conſenſu illi Epiſcopus ſuffectus Eccleſiam Nolanam annis 30. ſumma pietate adminiſtrauit. Demum multis pro Eccleſia ſua exantlatis laboribus, clarusque virtutibus octogenarius migrauit ad Dominum, apud vrbem Nolanam ſepultus 5. Kal. Iulij. Cuius ſanctitas miraculis declarata fuit, Nam & cæcis viſum reſtituit, leproſis, & paralyticis ſanitatem impetrauit, ac ab obſeſſis corporibus Dæmones eiecit. Corpus poſt aliquot annos ſub Sichardo religioſiſſimo Principe Beneuentum translatum eſt, ibique apud auream portam honorificè conditum miraculis fulſit. In quibus illud narratur, quod cùm eccleſia incendio concremaretur, æditus ad S. Deodati tumulum orante, ignis mirabiliter ad columbæ apparitionem extinctus eſt. Cum miles quidam (nomen illi Ricardus erat) eccleſiæ illius bona occupaſſet, ex S. Deodati minaci apparitione perterritus omnia reſtituit. *Ex monum. Eccl. Beneuentana.*

Deodatus Imp. filiam ab immundo ſpiritu liberat.

Deodatus miraculorũ gratia conſpicuus.

Ædes incendio exardens ad columbæ apparitionẽ integræ conſtitit.

ANNOTATIO.

E*T ſi à Sichardo Principe Longobardo corpus S. Deodati translatum fuit; multò tamen ante huius Principis tempora vixit, cùm Vuandali Italiam diuexarent.*

DE S. FERDINANDO EPISCOPO CALATINO.

FErdinandus natione Hiſpanus, vt nomen ipſum teſtatur, cum in Italiam veniſſet, ac in Campaniæ vrbem Calatiam ſe recepiſſet, eam doctrinæ, & ſanctitatis laudem aſſecutus eſt, vt mortuò Epiſcopo Calatino, illi ſubrogatus fuerit. Multis clarus miraculis apud Albinianum Calatinæ diœceſis oppidum obdormiuit 5. Kal. Iulij. Ibique honorificè conditum eſt. Vbi etiam ob eius ſuper ægrotis ſigna virtutum magnam venerationem habet. Extat illi eccleſia

campeſtris

campeſtris dicata apud op. prædictum, quæ inter Calaitam, & Aliphas occurrit. *Ex monum. Eccleſ. Albinianen.*

ANNOTATIO.

TEmpus, quo hic Sanctus Epiſcopus vixit, haud hactenus ſciri contigit.

DE S. ADLEIDA VIDVA BERGOMENSI.

ADleida S. Lupi Ducis Bergomenſis vxor mortuo viro, totam ſe diuino ſeruitio mancipauit curis ſæcularibus abdicatis. Orationibus enim, ieiunijs & alijs pijs operibus operã dabat, ab Eccleſia rarò quaſi altera Anna recedens. Verum ob ſingularem eius prudentiam à ciuibus rogata, in demortui coniugis locum vrbis regimen capeſcere cogitur. Quo in munere illud maximè ſibi curæ fuit, vt chriſtiana religio augeretur. Maritum imitata, alteram in colle B. M. eccleſiam dedicauit, quæ poſtea S. Gratæ nomen accepit; alteram in foro veteri Sancti Michaeli excitauit, prædijs ad clericorum ſuſtentationem attributis. Sed cum terrenarum rerum curis abſolui cuperet, deque ſuis ciuibus optimè merita cum annum, & paulò amplius omnibus in ſui amorem, & admirationem adductis, vrbem gubernaſſet, plena bonorum operum ad præmium viduitatis migrauit 5. Kal. Iulij. Corpus à Bergomenſibus in æde Sanctæ Mariæ à ſe extructa tumulatum religioſe aſſeruatur. *Ex offic. Eccl. Bergomen.*

ANNOTATIO.

ADlbeis etiam Auguſta Othonis I. vxor Magdeburgi in Germ. colitur die 16. Decemb. & Alcidis ſiue Adlbeis V. & Abbatiſſa Vilecen. in Germ. Infer. die 5. Februar.

Iunij die 28.

DE S. LEONE II. PAPA.

LEo Siculus huius nominis Secundus Agathoni in Pontificatu ſucceſſit An. à partu virginis 682. Is humanis, & diuinis litteris Græcè, Latinèque doctus ſacros hymnos, & pſalmos ad meliorem concentum reduxit. Acta ſextæ Synodi Conſtantinopoli Apoſtolicæ Sedis legatis præſidentibus, præſentibus Conſtantino V. Imp. Patriarchis Conſtantinopolitano, & Antiocheno vnà cum 170. Epiſcopis celebratæ probauit, & in Latinum conuertit. In quo Concilio Cyrus, Sergius, & Pyrrhus vnam tantummodò volũtatem, & operationem in Chriſto prædicantes condemnati ſunt. Hic Antiſtitum Rauennatum, qui Exarchorum potentia freti, Romano Pontifici non obtemperabat, ſuperbiam fregit; decreuitque, vt cleri Rauennatis electio irrita eſſet, niſi Rom. Pont. autoritate comprobaretur. Verè pater pauperum fuit, qui viduarum, & pupillorum inopiam, & ærumnas non ſolùm pecunia, ſed etiam opera, labore, & conſilijs ſubleuabat. Cum autem ſingulos ad piè, ſanctèque viuendum non tam prædicatione, quàm vita adhortaretur. 10. ſui Pontificatus menſe, diebusque 17. obdormiuit in Domino in baſilica S. Petri ſepultus 4. Kal. Iulij, cum menſe Iunio Presbyteros 9. Diaconos 3. Epiſcopos per diuerſa loca 23. creaſſet. *Ex Breu. Rom. & vita eiuſd.*

Leo cleri Rauennatis electionem irritam declarat ſine Pont cõfirmatione.

AN-

ANNOTATIO.

Patria huius Sanctiſs. Pont. ignoratur. De quo Plat. in vita, & Baron. (qui illum ſupra 10. menſes dies tantum 8. vixiſſe ſcribit) in Annal. ad annum 682. quòd ſtatuerit, vt Archiepiſcopus nihil pro vſu pallij, aut diuerſis officijs eccleſiæ ſolueret, referunt.

DE S. PAVLO I. HVIVS NOMINIS PAPA.

Paulus Romanus I. huius nominis Stephano III. fratri in Pontificatu An. ſal. 757. ſubrogatur, vir pius, mitiſſimus, multaque præditus in egentes miſericordia: qui noctu tribus tantùm comitatus cellas ægrotantium introibat, & carceres viſitabat, opem egenis, & oppreſſis ferens, ac pro ære alieno detentos pecunia numerata liberans. Conſtantinum Copronymum ab impietate reuocare per litteras pluries tentauit. Corpus S. Petronillæ in baſilicam Vaticanã tranſtulit. In paternis ædibus Eccleſiam cum monaſterio in honorẽ SS. Stephani Papæ, & martyris, nec non & Syluestri Papæ, & Confeſſoris: quo tempore concilium Romæ habuit: multa SS. corpora ex cœmeterijs in vrbem tranſtulit. In via ſacra iuxta templum Romæ in honorem SS. Petri, & Pauli eccleſiam conſtruxit. Multas ſcripſit epiſtolas ad Pipinum Regem aduerſus Longobardorum Regem, qui Eccleſiam vexabat. Cum in Pontificatu annos 10. & menſem vnum vixiſſet. 4. Kal. Iulij, migrauit in Cœlum, ſepultus in Vaticano, *Ex Plat. & Baron. in Annal. ad an. 757. & 767.*

Eximia Pauli in pauperes charitas.

Conſtantinũ Copronymũ ab impietate reuocare pluries conatur.

ANNOTATIO.

Platina Paulo Stephano non III. vt ſcribit Baron. Sed II. ſucceſſiſſe tradit: cauſa diuerſitatis eſt, quia Stephanus II. die 24. Martij ann. 752. creatus cum 4. tantùm dies vixerit in Pontif. ſerie non ponitur à Platina.

Iunij die 29.

DE SS. APOSTOLIS PETRO, ET PAVLO.

Petrus, ante Simon, Galilæus Bethſaidæ iuxta Lacum Genæſaram natus, Apoſtolorum Princeps cùm Claudio Imp. anno poſt Chriſtum natum 45. Romanam Eccleſiam Cathedra Romæ Pontificia erecta inſtituiſſet. Euodio Eccleſiæ Antiochenæ præfecto, in diuerſas occidentis partes Epiſcopos deſtinauit, in Siciliam Pancratium Tauromitanij Marcianum, Syracuſarum, & Berillum Catinæ: per Italiam Piſcum Capuæ, Aſprenem Neapolis, Epaphreditum Tarracinæ, Marcum Atinæ, Prolemæum Nepitæ, Romulum Fæſularum, Paulinum Lucæ, Apollinarem Rauennæ, Euprepium Veronæ, Proſdocimum Patauij, Syrum Ticini, Hermagoram Aquileię: In Gallias Martialem Lemouicorum, Burdegalæ, & Toloſæ, Maternum, & Valerium Treuirorum, Tungrorum, & Coloniæ. Sixtum Rhemorum. Trophimum Arelatæ, Creſcentem Viennæ, & Moguntiæ, Memmium Catalauni, Vrſinum Biturigum, Anſtremonium Anuernorum, Eutropium Santonum, in Germaniam Aucharium Egiſtum, & Marcianum, in Hiſpanias Torquatum, Cheſiphontem, Secundum, Indaletium, Cæcilium, Heſichium Euphraſium, & alios. Annos fere 5. Romæ moratus, cũ Claudius Iudæos cũ quibus Chriſtiani cenſebantur, edicto eieciſſet, Concilio Hieroſolymitano I. interfuit cum cæteris Apoſtolis, ac in diuerſas prouincias profectus fidem diſſeminaſſe

Petrus varios in diuerſas regiones Epiſcopos deſtinat.

minaſſe traditur. Quod & Paulus Apoſtolus, cum Romam biennio in vinculis detentus liber dimiſſus fuiſſet, feciſſe à multis ſcripto proditum eſt. Cum autem Nero in Chriſtianos incendij (cuius ipſe autor fuerat) inſimulatos perſecutionẽ excitaſſet, ob quam Eccleſia Romana valdè afflicta eſt Petrus, & Paulus diuino, vt creditur, admonitu Romam, vt Eccleſiæ afflictæ ſubuenirent, adueniant, cũque Nerone in coniuratione in ipſum detegenda occupato, perſecutio Chriſtianorum miteſceret, prædicantes denuò Euangelium priſcos confirmant, & multo plures ad Chriſtum conuertunt. Fuit is annus 24. Pontificatus Petri, erat tunc temporis in vrbe Romæ Simon magus Neroni per charus, quòd præſtigijs Dæmonum, & magijs multa mirabilia facere videbatur. Is cum Petro auſus contendere, cum vnicus nobiliſſimæ matronæ filius obijſſet, vt à populo Rom. gratiam iniret, vtque Petri famam obliteraret, illum ad certamen ea conditione prouocat, vt qui defunctum filium ad vitam excitare nõ potuiſſet, occideretur, Petrus accepta conditione, Simoni, vt filium ſuſcitaret, primas conceſſit. Qui cum ſuis magijs efficiſſet, vt puer caput moueret, iamque Petro, populo commoto, capitis periculum immineret, Petrus è contra puerum caput quidem mouere ex diabolica illuſione, mortuum verò eſſe, quòd illicò amoto Simone omnes cernerent, aiebat. Quare Simone amoto, puer defunctus abſque vllo motu, vt prius viſus eſt: qui ad Petri eum in Chriſti nomine vocantis vocem rediuiuus ſurgens, omnibus videntibus, & ſtupentibus ambulare cœpit, & loqui, & cibum capere. Cumque Simon ad mortem iuxta conditionem depoſceretur, Petro pro eo intercedente illam euaſit. Vt autem ignominiam hanc aboleret, Petrũ rurſus In palæſtram vocat, populo pollicitus, ſe in Cœlum volaturum. Quod cum ex magia facere cœpiſſet, Petrus illum ſua oratione de ſublimi aere in terram præcipitem dedit, qui cruribus confractus, cum Aritiam ſeceſſiſſet, breui miſerè interijt. Id Nerò indigniſſimè ferens, maximè verò, quòd nobiliſſimas matronas, & virgines, quas conſtuprare tentauerat, ad caſtitatem, & virginitatem ſeruandam, induxiſſent, Petrum, & Paulum comprehendi iuſſit. Cum verò Petrus Fidelium precibus coactus, vt perſecutoris rabiem declinaret, aufugiens; Chriſto Domino occurriſſet, isque ab eo interrogatus *Domine quo vadis*, reſpondiſſet; *Romam iterum crucifigi*, in vrbem redijt, captusque iuſſu Neronis crucifigitur capite deorſum inuerſo. (miniſtros enim, vt ita illum cruci affigerent, orauerat) Paulus verò eadem die via Oſtienſi ad aquas Saluias, (quæ modo tres fontes appellantur) capite truncatus eſt 3. Kal. Iulij, An. ſal. hum. 69. Lacque pro ſanguine mirabiliter fluxit, ex vulnere, & caput tribus ſaltibus, ſingulis ſinculos fonticulos produxit. *Ex vita apud Metaphr. et alios, atque ex* Annal. Baron.

Simõ magus.

S. Petri, & Simonis de puero defuncto certamẽ.

Simon de ſublimi præceps ruit.

Chriſtus Petro aufugiẽti occurrit.

ANNOTATIO.

POſt Sacratiſſimorum Apoſtolorum necem, Nero in Chriſtianos perſecutionem redintegrans plures morte affecit, in ijs Torpetem, Euellium, Baſiliſſam, & Anaſtaſiam.

Sed & ante Petrum Perpetua coniunx illius martyrio affecta traditur ab Euſeb. li. 5. c. 30. Hiſt. Eccleſ. quam S. Petrus his verbis cum illa ad ſupplicium raperetur compellaſſe fertur. O coniunx memento Domini.

De

De paſſ. SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli ex Aur. Prud. in Periſteph.

,, *VNus vtrunque dies pleno tamen innouatus anno,*
, *Vidit ſuperba morte laureatum.*
,, *Scit Tyberina palus, quæ flumine labitur propinquo*
, *Binis dicatum ceſpitem trophæis.*
,, *Et crucis, & gladij teſtis, quibus irrigans eaſdem.*
, *Bis fluxit imber, ſanguinis per herbas.*
,, *Prima Petrum rapuit ſententia legibus Neronis*
, *Pendere iuſſum præminente ligno.*
,, *Ille tamen veritus celſæ decus æmulando mortis*
, *Ambire tanti gloriam magiſtri.*
,, *Exigit, vt pedibus merſum caput imprimat ſupinis,*
, *Quo ſpectet imum ſtipitem cerebro.*
,, *Figitur ergò manus ſubterſolà verſus in cacumen*
, *Hoc mente maior, quo minor figura.*
,, *Euomit in iugulum Pauli Nero fruidum furorem,*
, *Iubet feriri Gentium magiſtrum.*
,, *Ipſe ſibimet finem citò dixerat futurum,*
, *Ad Chriſtum eundem eſt, iam reſoluet, inquit.*
,, *Nec mora protrahitur: pœna datur, immolatur enſe,*
, *Non hora vatem, nec dies feſellit.*
,, *Diuidit oſſa duûm Tybris ſacer ex vtraque ripa,*
, *Inter ſacrata dum fluit ſepulchra.*
,, *Dextra Petrum regio tectis tenet aureis receptum*
, *Canens oliua, & murmurans fluento.*
,, *Parte alia Pauli titulum via ſeruat Oſtienſis,*
, *Qua ſtringit amnis ceſpitem ſiniſtrum.*
,, *Ecce duas fidei ſummo patre conferente dotes,*
, *Vrbi colendas quas dedit togatæ.*
,, *Aſpice per bifidas plebs Romula funditus plateas,*
, *Lux in duobus ſeruet vna teſtis.*

DE S. SYRO PRIMO ARCHIEPISCOPO GENVENSI.

Syrus obſeſſam liberat.

Serpentem è puteo extrahit, & interficit.

SYrus Æmilianæ Vico patre Æmiliano natus loco (qui nũc Struppa dicitur) à Genuenſi vrbe ad 8. M. P. recedenti, ibique educatus ab infantia ſanctæ meditationis virtutibus floruit. Quem pater S. Felici Epiſcopo obtulit: à quo in diuinis litteris inſtructus, ita doctrina, & moribus profecit, vt à cũctis in admiratione habitus, ad Sacerdotium promotus fuerit. Sed & miraculis etiam fulſit, Nam Gallionis Phyſici filiam à Dæmone obſeſſam liberauit; ab eoque Tabiam pagum recepit, cum Mututiana villa (quæ nunc ex S. Romulo nomen habet) finitima: vbi aliquandiu habitauit, donec à S. Felice accerſitus ſerpentem homines flatu venenato inficientem oratione ſua è puteo extraxit, & in

mare

mare præcipitauit, aliaque populo præſtitit beneficia. Cum vero S. Felix vita exceſſiſſet, ſummo omnium conſenſu Epiſcopus ſubrogatus. Vixit in Epiſcopatu ad 30. annos. Multis clarus miraculis, eccleſięque villis, & prædijs aliquot, acquiſitis, ſenio confectus migrauit ad Chriſtum 3. Kal. Iulij. Cuius ſudarium ſanſanguine è naribus dum ad tumulum deferretur manante tinctum, in Libyam delatum Dæmoniacos, & languidos complures ſanaſſe traditur. *Ex Monum. Eccleſ. Genuen. & Mombrit. tom. 2.* Sudariũ ſanguine S. Syri adſperſum mira in Dæmoniacos, & languidos operatur.

Corpus eius Anno D. 1283. in eius Eccl. repertum eſt cum hac inſcript. HIC REQVIESCIT CORPVS S. SYRI EP. IANVEN. OB. III. KAL. IVLII. FILIVS ÆMILIANI.

ANNOTATIO.

SYrus primus quidem Archiepiſcopus fuiſſe traditur Epiſcopus autem 7. in ordine; non enim S. Felici Archiepiſcopus, ſed Epiſcopus ſucceſſit, poſtea verò ob eius præclara merita, & vrbis nobilitatem pallio donatus fertur. Sed cum Genuen. Eccleſia ab Innocentio II. Papa, qui Sede pulſus à Genuenſibus exceptus cum honore fuerat, circa An. D. 1133. in metropolim erecta fuerit, Syrus autem S. Felicis ſucceſſor multo ante vixerit, haud I. Archiepiſcopus eſſe potuit. Cum autem in Tab. Eccleſ. Genuen. I. Archiepiſcopus inſcribatur, res diligetius examinanda videtur, vt tollatur error; ſi enim S. Syrus 7. Epiſcopus Genuen. fuit, eique, S. Romulus 8. loco ſucc. vt apud Auguſt. Iuſtinianum in Hiſt. Genuen. legitur, etiam Romulum Archiepiſcopum appellare oporteret. Qua de re infra ſuo loco.

DE S. CASSIO EPISCOPO NARNIENSI.

CAſſius Epiſcopus Narnienſis ex coniugio ad Epiſcopatum aſſumptus Totila Gothorum Rege vixit, & ſanctitate enituit, Is Totilæ Narniam aduẽtanti occurrens, ab eo quòd facie rubeſceret, quaſi vini potator æſtimatus deſpectus eſt. Verùm cum ſpatharium illius à dæmone oppreſſum liberaſſet; vti ſanctus agnitus eſt, & honoratus. Quotidie ſacrificium Deo offerre conſueuerat; ita vt nulla penè dies præteriret, qua non omnipotenti Domino hoſtiam placationis offerret. Cui conſuetudini concors etiam vita fuit. Etenim, quęcunque habere poterat, in pauperum eleemoſynas erogabat, alijsque pijs operibus inhærebat. Quoties autem adueniſſet hora ſacrificij totus in lacrymas reſolutus, ſemet magna cordis contritione mactabat. Cum verò vitæ terminus appropinquaſſet (qui ſibi à Presbytero per diuinitus admonito denunciatus fuit) incidit in morbum, cumque in Feſto SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli (Qua die ſingulis annis Romam ad limina Apoſtolorum petere ſolebat) ſacra vix facere potuiſſet, domum reuerſus animam Deo reddidit, 3. Kal. Iulij. An. ſal. 558. Pelagio Pont. Max. & Iuſtiniano Imp. In æde S. Iuuenalis tumulatus. Ad cuius ſepulchrum plurima miracula perpetrata ſunt. *Ex S. Greg. Papa lib. 3. c. 6. & lib. 4. c. 58. Dialog.* Caſſius ſpatharium Totilæ à Dæmone oppreſsũ liberat.

ANNOTATIO.

COrpus Lucæ in Hetruria aſſeruari traditur; Cuius tranſlationis dies 13. Octob. ibi celebratur. Extat Narniæ Epitaphium S. Caſsij in templo maiore. Eius mem. Baron. in Annal. ad an. D. 558. Natalis porrò S. Caſsij ſolemniter Narniæ colitur die 4. Iulij, prout in Tab. illius Eccleſ.

De

Ad ſepulchrum S. Caſſij carmina inſculpta ab eodem, vt videtur.

„ *Caſſius immerito præſul de munere Chriſti,*
„ *Hic ſua reſtituo Terræ michi credita membra.*
„ *Quem fato anticipans conſors dulciſſima vitæ,*
„ *Ante meum in pacem requieſcit fauſta ſepulchrum.*
„ *Tu, rogo, quiſquis ades prece nos memorare benigna,*
„ *Cuncta recepturum te noſcens congrua factis.*

Iunij die 30.

DE SS. CAIO PRESBYTERO, ET LEONE SVBDIACONO martyribus Romæ.

CAius Presbyter, qui Corticus apud Vſuardum, & Galeſinium appellatur, & Leo Subdiaconus, qui apud alios Diaconus nominatur, Romæ paſſi in antiquis Martyrologijs referuntur. Cætera prorſus ignorantur. neque ex Martyrol. Rom. ipſos Romæ coronatos eſſe certum eſt.

A N N O T A T I O.

PEt. Galeſ. hos martyres Rom. facit, & pro Caio, Corſicum ſcribit, ſicuti & apud Vſuard. legitur. Sed loci, & martyrij, neque Vſuard. neque Beda, neque Martyrol. Rom. mentionem faciunt. Præterea Galeſ. Leonem Diaconum facit, qui in Rom. Martyrol. Subdiaconus ſcribitur. Qua in re Martyrol. Rom. ſecuti ſumus; licet Baron. in Annot. loco Caij, Corſici habent.

DE S. ÆMILIANA MARTYRE ROMANA.

AEmiliana quoque Romæ martyrium paſſa in Martyrologio Rom. refertur. cuius olim titulus ſiue eccleſia in vrbe Roma extabat; de quo in Cōcilio Rom. ſub Symmacho Papa celebrato autore Baronio in ſuis Annotat. in Martyrol. fit mentio. Cæterùm an ea fuerit nupta, vel virgo, ſiue vidua, & ſub quo coronata ſit Imp. neſcitur.

A N N O T A T I O.

DE S. Æmiliana ſolum Rom. Martyrol. agit. Cuius præter Tit. Romæ exiſtentem, vt ait Baron. nulla alia extat memoria; niſi quæ in primo Conc. Rom. ſub Symmacho legitur.

DE S. LVCINA MATRONA ROMANA.

Lucina omnibus pietatis operibus maximè inſignis.

LVcina nobilis matrona Romana Apoſtolorum Petri, & Pauli, à quibus ad Chriſtum conuerſa, & in fide erudita eſt, diſcipula, hoſpitalitate, & pietate maximè inſignis fuit. Nam facultates ſuas, in Chriſtianorum maximè pauperum inopias ſubleuandas erogabat, in carceribus detentos viſitabat, nullaque eis re deerat. Martyrum corpora diligenter conquiſita, ſepelienda curabat. Cū SS. Proceſſus, & Martinianus ad ſupplicium ducerentur, eos vſque ad aquæductum, vbi decollati ſunt, ſecuta ad conſtantiam hortata eſt, corporaque ipſorū canibus

canibus obiecta, collegit, aromatibusque condita in ſuo prædio ſepeliuit. Oratoria aſſiduè frequentabat. Sanctam Hieroſolymorum ciuitatem inuiſit, votaque nuncupata perſoluit. Romam reuerſa, cum non multò poſt diem obijſſet, in crypta, quam humandis martyribus extruxerat, humata eſt, Prid. Kal. Iulij. *Ex Martyrol. Adon. Pet. in Cat. lib. 6. c. 27.*

ANNOTATIO.

PRæter hanc Lucinam, & eam, quæ Diocletiano, ac Maximiano, Maxentioque Impp. vixit, de qua in Actis S. Marcelli Papæ, & mart. nullam aliam neque in Italia, neque extra Italiam legimus.

DE S. LVCINA ALTERA MATRONA ROM.

LVcina altera nob. matrona Rom. priori non abſimilis ſub Maximiano, & Diocletiano Imperatoribus floruit. Etenim & ipſa diues, Chriſtianorum neceſſitatibus occurrebat; martyrum corpora à ſuis eunuchis adiuta tumulabat. In quibus SS. Cyriaci, & ſociorum iuſſu Maximiani interfectorum corpora accepta, vnguentiſque delibuta, in prædium ſuum via Oſtienſi delata proprijs manibus ſepeliuit. Domum ſuam S. Marcello Papæ obtulit, qui illam in eccleſiam dedicauit (quæ poſtea de S. Marcelli nomine dicta eſt) ac eccleſiam omnium bonorum fecit hæredem. Cum verò S. Marcellus beſtiarum in eam eccleſiam iuſſu Imp. traductarum pædore confectus migraſſet, corpus illius à Ioãne Presbytero adiuta vnguentis conditum in cœmeterio Priſcillæ ſepelijt. Ob hæc Imperatori delata, exilio multatur, ibique in pace quieuit. *Ex Geſt. SS. Marcelli Papæ, & Sebaſt. mart.*

Lucina pari cum ſuperiori omniũ virtutum genere cumulatiſſima.

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 6. c. 28. illam martyrem vocat, quod pro pietate relegata in exilio vitam finierit.

DE S. THEOBALDO EREMITA, ET ABBATE Vangaditiæ. *Vide die 1. Iunij.*

DE S. HENRICO EREMITA BOCENENSI, Taruiſij, & Veronæ.

HEnricus Boceni, ſeu Bauzani (oppidum eſt, & emporium Tyrolenſis Comitatus celebre) natus, adoleſcens ab Hæreticis odio habitus Taruiſium habitatum venit. Vbi victum labore manuum quærens opera pietatis coluit. Illius ciues humilitatem, modeſtiam, miramque in tollerandis iniurijs patientiã admirabantur. Siquidem turbari nunquam viſus eſt. Loca pia frequens inuiſens diuinis officijs aderat. Ex lucro ſibi etiam neceſſaria ſubtrahens, eleemoſynas faciens egenos ſuſtentabat ſacras conciones pœnitentiæ Sacramentum, ſacramque Euchariſtiam cum deuotione frequentabat cilicio, & vili amictu indutus funiculis, & ſcutica ferrea corpus ſuum flagellabat, ſaxoque pectus tundebat. Cum ſenio confectus, baculoque innixus eccleſias de more viſitaret, accidit, vt pluuia repentina, & copioſa deſcenderet, ob quam cæteris ſub porticus aufugientibus ſolus Henricus ſub dio ante imagines quaſdam ſanctorum orans à pluuia ne gutta quidem tactus inuentus eſt. Denique cum vitæ finis adueniſſet,

Henricus eleemoſynis egenos ſuſtẽtat.

Henricũ ſub dio manentem furente pluuiæ nimbo nec gutta quidem attingit.

Ad Henrici tranſitum cāpanę vltro ſonāt: in eiuſq; exequijs mira perpetrantur.

ſet, animam Deo reddidit. An. à partu virginis 1315. Eccleſiæ Cathedralis, in qua conditus eſt, campanis hora tranſitus ſponte ſua ſonantibus. Ad cuius corpus antequam ſepulturæ inſerretur, cæci, muti, varijs languoribus oppreſſi accurrentes ſalutem adepti ſunt. Euius dies feſtus Taruiſij non mediocri celebritate agitur. *Ex eius vita Typis excuſa an. D. 1600.*

ANNOTATIO.

IN Tab. Eccleſiaſt. Taruiſij natalis huius beati viri hactenus minimè adnotatus legitur; Sed in Tab. Eccl. Veronen. hac die poſitus inuenitur. Ibi corpus, quòd hac die an. D. 1407. in loco S. Felicis in monte inuentum eſt, in Eccleſia S. Io. in fonte cum catenis ferreis, & ſcutica ferrea aſſeruatur.

Iulij die 1.

DE SS. CASTO, ET SECVNDINO EPISCOPIS, ET martyribus Synueſſæ.

SS. in detrudendis Dæmonibus, & morbis curādis maximè inſignes.

CAſtus, & Secundinus Epiſcopi in expellendis à corporibus obſeſſis dæmonibus, & morbis curandis præcipui, cum quendam à ſpiritibus immundis maximè vexatum orantes liberaſſent, ac cum illo 24. qui miraculo interfuerant conuerſos baptizaſſent, delati ab Idolorum Sacerdotibus iuſſu Præſidis Campaniæ tenti in cuſtodiam ſine cibo, & potu traduntur. Poſt dies 30. educti, ac primū blanditijs, & promiſſis fruſtrà tentati, vt Deos colerent, leonibus obijciuntur, quibus ſigno crucis manſuefactis, magnaque populi parte, ad fidē cōuerſa in carcerem reducuntur, vbi de cœlo voce roborantur. Iterum educti, cū in ſententia perſiſterent, in ignem inijciuntur, in quo ſine læſione ambulantes, & pſallentes, rurſus dentibus lapidibus contuſis, linguiſque præciſis in obſcuriſſimum carcerem detruduntur, in quo ſani reperti fuſtibus grauiter cædūtur; quod dum fieret, obcæcatus Præſes, cum in caſſum medelam apud Apollinem quæſiſſet, aurum SS. martyribus ſi lumen per ipſos reciperet, pollicetur. A quibus gratis curatus libenter eos dimiſiſſet, niſi edicta Principum veritus eſſet. Multa autem habita de Dijs diſputatione, SS. Epiſcopi ſe eos veneraturos pollicentur, ſi hydropicum ſanaſſent. Accipitur conditio. Ducto itaque hydropico ad Apollinis templum, cum fruſtrà ipſi ſanitatem Sacerdotes Apollinis à Deo ſuo poſtulaſſent, SS. martyres illum ſtatim in Chriſti nomine ſanarunt. Præſes itaque populi Deum Caſti, & Secundini verum acclamantis tumultum illos metuens, in Caſtrum Aquæuiuæ à Vicario: niſi Dijs ſacrificarent, puniēdos mittit. Qui eos in cataſta extendi iubet; ſed tortoribus ob repentina fulgura fugientibus ab Angelo liberati filiam Vicarij paralyticam ſolo Chriſti nomine inuocato liberant, illeque cum tota familia conuerſus ſalutaribus aquis ablutus eſt. Quibus cognitis Præſes oēs ad ſe Sinueſſam adduci, ac nolentes Dijs ſacrificare in campo lapidibus obrui mandat, SS. abſque vlla læſione ægreſſi, diuinamque Chriſti potentiam coram Præſide extollentes, in vas plumbi liquati plenum immittuntur. Sed feruore diuinitus extincto, populoque clamante, & Iudici incendium minitante, niſi ſanctos dimitteret, in carcere recluduntur, donec quid agendum Imperator reſcriberet. Qui illos ad Apollinis templum ductos, ſi non ei immolaſſent, interficiendos ſcribit. Vbi cum ad ipſorum orationem templum corruens Præſidem cum ſuis oppreſſiſſet, gladio tranſuerberati martyrium compleuerunt Kal. Iulij. Corpora in loco, qui Zuti vocabatur,

Leones miteſcunt.

Præſes ipſe obcæcatur, & ſanatur.

Hydropicus ſanitatem recipit.

Paralytico ſanitas reſtituitur.

Lapidibus obruti illæſi euadunt.

Templum Apollinis corruit.

ſepulta

ſepulta ſunt. *Ex Actis M.S. quæ in Eccl. Caietana ſeruantur. Ex quibus plura: vti minus veriſimilia, reſecata ſunt.*

ANNOTATIO.

Cum corpora horum mart. Sueſſæ quieſcere ferantur, ibique natalis ipſorum hac die celebretur pro Sueſſa in Martyrol. Rom. Sinueſſæ ſcriptum videtur, niſi fortè Sinueſſa paſſos quis dicat, corporaque vrbe euerſa Sueſſam delata fuiſſe.

Paſſi ſunt in Diocletiani, & Maximiani perſecutione, vt Paul. Reg. lib. de SS. Regni Neapolit. adnotat, licet in Actis id non appareat.

Iulij die 2.

DE SS. PROCESSO, ET MARTINIANO martyribus Rom.

PRoceſſus, & Martinianus carceris Mamertini ſub M. Tarpeio cuſtodes, quo tempore SS. Apoſtoli Petrus, & Paulus in ea cuſtodia Neronis iuſſu detinebantur, cum virtutes & ſigna in dies ab ijs fieri admiranda in expellendis præſertim dæmonibus, & morbis inſanabilibus curandis cernerent, non ſolum miraculis, ſed & prædicatione eorum commoti conuertuntur ad Chriſtum, & cum alijs 40. fonte è ſaxo repente diuinitus orto baptiſmo luſtrantur, ac Apoſtolis, qui iam 9. menſes in ea cuſtodia egerant, abeundi poteſtatem faciunt. Quibus cognitis Paulinus militum Præfectus Proceſſum, & Martinianum à ſuſcepto cõſilio reuocare conatur. Cumque tempus fruſtra in ſuadendo contereret ora illis ſaxo contundi, & dentes comminui iubet, moxque ad Iouis ſtatuam adductos, cum conſtanter eam; & alia Idola venerari recuſarent, in equuleo ſuſpẽſi torquẽtur, admotiſque ad eorum corpora luminis candentibus aduruntur, & fuſtibus inſuper cæduntur. Quibus in cruciatibus hæc tantùm illorum vox audiebatur, *ſit nomen Domini benedictum*. Paulinus tunc altero orbatus oculo nimioque dolore affectus poſt tertium diem à Dæmone arreptus expirat. Cuius filius Pompinius, quaſi paternam vlturus mortem martyres è cuſtodia Mamertina eductos extra vrbem via Aurelia ſecuri percuti iubet. Quorum corpora Lucina matrona ſanctiſſima in ſuo prædio ſepelienda curauit. 6. Non. Iulij. Quę poſtea in vrbem translata in baſilica Principis Apoſtolorum condita ſunt. *Ex Breu. Rom. & paſſ. eorum a Sur. tom. 4. rel.*

Fõs è ſaxo diuinitus ſcatet.

Paulinus Præfectus altero oculo orbatus, paulò poſt nimio dolore expirat.

ANNOTATIO.

Extabat tempore S. Greg. Papæ ipſorum eccleſia, in qua idem S. Greg. Homiliam 32. ad pop. habuit, in eaque miracula, quæ ad eorum ſepulchrum fiebant, recenſet.

DE SS. LONGINO, ACESTO, ET MEGISTO martyribus Rom.

LOnginus, Aceſtus, & Megiſtus ex eorum militum numero erant, qui S. Paulum Apoſtolum ad ſupplicium deducentes cuſtodiebant. Qui cum lac pro ſanguine ex decollato profluere, & tres procreari fontes ex tribus capitis ſaltibus vidiſſent ad Chriſtum cum alijs ad 35. conuerſi ſunt, à SS. Tito, & Luca ad Pauli tumulum orantibus, in quorum medio ipſum Paulum viderant, baptizati. Qui mox comprehenſi, ac in fidei confeſſione conſtantes capitalem ſententiam excipientes gladio percuſſi ſunt 6. Non. Iulij. *Ex paſſ. SS. Petri, & Pauli. Pet. in Cat. lib. 6. c. 41.*

Lac pro ſanguine fluit, & tres fontes ex tribus ſaltibus capitis S. Pauli oriuntur.

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. ac apud Vſuard. & Ad. nomina minimè horum, qui tantum tres referuntur, expreſſa ſunt. Sed apud S. Io. Chryſoſt. in oratione de SS. Principib. Apoſt. 35. fuiſſe narrantur, quorum trium nomine in vet. M. S. teſte Baron. in Annotat. exprimuntur.

DE SS. ARISTONE, ET SOCIIS MARTYRIBVS SVESSÆ.

ARiſton, Creſcentianus, Eutychianus, Vrbanus, Vitalis, & Iuſtus ciues Romani SS. Marci, & Marcelliani martyrum amici, cum ad Chriſtum cum multis alijs ob S. Sebaſtiani miracula conuerſi nomen ei à S. Polycarpo Presbytero baptizati dediſſent, quo tempore perſecutio Chriſtianorum in vrbe ſub Diocletiano, & Maximiano valde efferueſcebat, illius declinandæ cauſa, cum Chromatio vrbis Præfecto, qui & ipſe Chriſtianus effectus fuerat (ita S. Caio Papa ſuadente, vt qui perſecutionem formidarent, ſecederent, Dominoque confeſſionis titulo deſeruirent) in Campaniam apud Sueſſam vnà cum Feliciſſimo, Felice, Claudij Comentarienſis filijs, Martia SS. Marci, & Marcelliani matre, & Symphoroſa Claudij prædicti vxore, peruenere; ibique Deo aliquandiu pijs operibus vacantes in orationibus inſeruiere. Sed apud Præſidem Campaniæ accuſati, & comprehenſi pro fidei cõfeſſione martyrio coronati ſunt. 6. No. Iulij. *Ex Geſtis S. Sebaſt. quæ à Sur. tom. 1. & à Mombr. tom. 2. refer.*

ANNOTATIO.

HOrum SS. martyrum Natalem Sueſſæ celebrari (vbi eorum reliquiæ) hac die Paul. Reg. & Dauid Rhom. in Cat. SS. Regni Neapol. aſſerunt.

DE S. ADEODATO PRESBYTERO GALLIANI.

SAnctus Adeodatus Presbyter, qui Probo Iuniore IV. Conſ. cùm annos 85. circiter vixiſſet, 9. Kal. Iulij migrauit è vita, vti illius Epitaphium monet, Is in eccleſia S. Vincentij Galliani apud Canturium pagum agri Mediolanenſis Como proximum conditus, ibi 6. Non. Iulij colitur: qua die corpus eius in eadem eccleſia translatum fuit. *Ex monum. Eccleſ. prædictæ. Eius mem. Pet. Galeſin. in ſuo Martyrol. ad diem 25. Iunij.*

ANNOTATIO.

NIl aliud de eo ſciri potuit. Epitaphium illius ſic habet: HIC. REQVIESCIT S. ADEODATVS PRESBITER: QVI VIXIT IN SÆCVLO AN. PLVS MINVS LXXXV. DEPOSITVS SVDARIO IX. KAL. IVLII. PROBO IVNIORE IV. CONS. PERPETVO INDICT. III. *Memoria verò Transl. ita.* VI. NON. IVLII TRANSL. S. ADEODATI, ET DEDICATIO ISTIVS ECCLES. ET IBI REQVIESCVNT IN PACE B. M. ELISIASTICVS, ET MANFREDVS PRESBYTERI, ET SAVINVS DIACONVS: QVI FVERVNT INVENTI IVXTA SEPVLCHRVM IPSIVS S. ADEODATI AN. M.LVI. INDICT. VI. TEMPORE D. ERIBERTI DE ANTIMIANO SVBDIACONI. MEDIOLAN. ECCLES. ET CVSTODIS ISTIVS ECCL. S. VINCENTII. SEV TEMPORE ENRICI REGIS.

Iulij

Iulij die 3.

DE SS. IRENÆO DIACONO, ET MVSTIOLA VIRGINE martyribus Cluſij.

MVſtiola virgo Romana Iocundino patre, & Arthemia matre ex Claudij Imp. genere nata, cum domum è ſchola cum alijs puellis rediret, contigit, vt eò, vbi S. Alexander Papa chriſtianis de X. virginibus ſermonem habebat, diuerteret, ac à S. Felice Presbytero ad chriſtianam fidem, & virginitatem Deo ſeruandam ſuaderetur. Cum autem B. Petrus Apoſtolus ſibi, & matri (quæ Chriſtum clam colebat) in ſomnis apparuiſſet, veli habitu induta ad Felicem Presbyterum venit; à quo plenius inſtructa cum alijs puellis aquis ſalutaribus intingitur, ac orationibus, & ieiunijs vacare cœpit. A patre autem interrogata, cur ſic ſe ieiunijs affligeret, ſe id Chriſti amore facere reſpondit. Quam ille poſt longam de fide chriſtiana diſceptationem Principum veritus edicta, cædi, & in carcerem recludi iubet, vt eum auerteret à fide. Mortuo autem Imp. maritoque abſente Arthemia eccleſiam S. Petro Apoſtolo in ſuo prædio ædificat, & paulo poſt ſuo patrimonio Muſtiolæ relicto moritur. Patre interim interfecto, Aurelianus Imp. Muſtiolam ſibi ob formam, & generis nobilitatem copulare volens Turgio mandat, vt oppida, ſeu caſtra, & prædia, quæ Iocundini fuerant, occupet. Muſtiola hæc audiens cum Felice Presbytero, & Irenæo Diacono Faleriam fugit. Quò Turgius profectus Muſtiolam ſecum Cluſium, vbi Irenæus apud Galerium virginis conſobrinū hoſpitabatur, deducit, hortaturque, vt Imperatoris nuptias non negligat. Felicem verò Presbyterum aliò ablegatum grauiter reprehendit, quòd ſuis conſilijs Muſtiolam ab Imp. connubio retraheret, Deosque non veneraretur. Cui is, non poſſe iam immortali ſponſo deſponſam mortali copulari reſpondit: nec ſe poſſe Dijs; hoc eſt rebus inſenſatis, honorem habere, qui vni Deo viuo, & verò deberetur. Quibus verbis Turgius iratus tandiù illum cædi, osque contundi iuſſit, donec expiraret. Interim Galerius vita defungitur. Quare Turgius Cluſium cum Irenæo ante rhedam nudis pedibus currere coacto aduentans Muſtiolam in propoſito colendæ caſtitatis permanentem flagellari præcipit. Veritus autem populi tumultum ſi publicè eam interfeciſſet, baculo caput illius percuſſit, ferrumque in cerebrum vſque defixit: cum paulò ante Irenæum equuleo, vngulis ferreis, & flammis cruciatum martyrio affeciſſet. Quo facto ipſo protinus expirauit. *Ex monum. Eccleſ. Cluſina, & alij M. S.* Paulò paſſionem diuersè referentibus.

Arthemia mater Muſtiolæ eccleſiam S. Petro in ſuo prædio ædificat.

Aurelianus Imp. Muſtiolam in vxorē habere expetit.

Irenæus ante rhedā nudis pedibus currere cogitur.

ANNOTATIO.

MArtyrol. Rom. Muſtiolam matronam facit, non virginem ſecutum Vſuard.: Sed M. S. aliquot, eam virginem habent: qualem Eccleſia Cluſina, Senenſis, & alibi vbi colitur illam venerantur.

DE S. DATHO EPISCOPO RAVENNATE.

DAthus VII. Epiſcopus Rauennatum à S. Apollinare, columbę ſigno electus S. Probo ſucceſſit, in cuius facie diuinum quendam ſplendorem fulſiſſe ferunt. Nouem annis Pontificatum Rauennatem tenuit; quibus cum Eccleſia nulla apertè perſecutione turbaretur, maxima nobilium præſertim Rauennæ facta eſt ad Chriſtianam religionem acceſſio. Ipſe in pace Eleutherio ſummo Pont. & Commodo Imp. 5. Non. Iulij deceſſit, in æde S. Probi ſepultus: vnde à Petro

Ex vultu Dathi diuinus ſplendor effulget.

Archiepiſcopo in ædem Vrſinam tranſlatus eſt. *Ex monum. Eccleſ. Rauenn. &* *ex Hieron. Rub. lib. 1. Hiſt. Rauennat.*

ANNOTATIO.

EX Cronol. Eccleſ. Panuin. Dathus Epiſcopus VIII. Rauenn. numeratur. Qua in re nihil aliud dicendum eſt, niſi quod apud Rub. loco citato VII. dicitur Apollinare I. Epiſcopo, ab hac enumeratione excluſo.

DE S. HELIODORO EPISCOPO ALTINATE TORCELLI.

HEliodorus Altinas doctrinæ, & ſanctitatis laude clarus Honorio, & Arcadio Imperatoribus immatura adhuc ætate ad Sacerdotium promotus, populum necdum Chriſtianum ab Idolorum cultu abductum ad Chriſtum perducere conatur. Cumque prædicare cœpiſſet, Deorum templa demolitus, baſilicam Deiparę virgini extructam dedicauit. Inde Aquileiam profectus aliquandiu apud Chromatium Patriarcham commoratus ab eo Epiſcopus Altinatum conſecratur. Altinum reuerſus, ac populo in fide Chriſti confirmato Hieroſolymam petijt, Vbi S. Hieronymi, quem antea per litteras tantum allocutus fuerat, conſuetudine aliquandiu fruitur. In patriam rediens poſtea Ambroſium diſcipulum Epiſcopum coadiutorem ordinat: Ipſe verò in Inſulam in eremũ apud S. Marcellianum ſe recipit, quem non multò poſt 3. Non. Iulij defunctum in eccleſia ab eo extructa ſepelijt. Heliodorus cum aliquot annos ſuperuixiſſet, vrbis Altinenſis excidio quod ei ab Attila Hunnorum Rege imminebat, prędicto, 5. Non. Iulij ceſſit è vita. Cuius corpus Altinum ab Ambroſio Epiſcopo relatum, in eccleſia maiore conditum fuit, cum verò Altinum euerſum fuiſſet, Paulus Epiſcopus corpora SS. Heliodori, Marcelliani, Theoneſti, Tabræ, & Tabratæ Torcellum fugiens tranſtulit, corpuſque Heliodori in cathedrali eccleſia honorificè condidit. *Ex Pet. in Cat. lib. 6. c.*

ANNOTATIO.

SAnctus Heliodorus conc. Aquileien. interfuit; in quo vnà cum S. Ambroſio Epiſcopo Mediolanen. aduerſus Arianos ſtrenuè decertauit.

DE S. LINGDANO ABBATE, ET CONFESSORE Setiæ patrono.

LIndanus ſeu Lingdanus Antinnæ (oppidum eſt Aprutinum) patre loci domino, & matre ex nobili Auellarum familia natus, anno 9. ætatis habitum monaſticum in monaſterio Caſinenſi induit. Mortuis parentibus, in ſyluas apud Setinam ciuitatem veniens de Epiſcopi diœceſani licentia cœnobium conſtruxit. In quo cum aliquot monachis vitam aſperam duxit; pane enim, & aqua contentus carnem ſuam ſæpius flagellans domabat. Qua vitæ ratione vſque ad annos 72. Gelaſio Summo Pontefice vſus eſt. Cum verò diem ſuum tandem obijſſet, corpus ab Epiſcopo, & clero, populo inſequente Setiam delatum, ibi conditum eſt. Multis claruit miraculis: ranas nimium obſtrepentes baculo palude, in qua erãt, prope monaſterium percuſſa ita compeſcuit, vt deinceps exauditæ nunquam fuerint. Tres ſe inopes ſimulantes, veſtes bonas reponentes laceras induunt, vt meliores à Lindano Abbate reciperent: qui loco vbi veſtes illi abſconderant, monacho indicato, afferri iuſſit, quas tribus illis donãs, artem arte deluſit. Cum Setia incendio conflagraret, ignisque eccleſiam, in qua corpus S. Lindani iacet, peruaſiſſet; illud tamen cum capta cæteris combuſtis

Lindanus ranarũ clamorem baculo compeſcit. Ars deluditur arte.

Corpus S. Lindani in maximo incẽdio inuiolabile comperitur.

inuiolatum permanſit. Mulier membrorum vſu, ex diutina infirmitate deſtituta, ad S. Lindani tumulum ducta ſanitatem recuperauit; alia item à Dæmone obſeſſa ibidem liberationem impetrauit. *Ex quodam M.S. in Baroniana Bibliotb. In quo plura alia miracula recenſentur.*

Obſeſſi à dæmonibus, ac languidi ſanantur.

ANNOTATIO.

Alij natalem S. Lindani in præcedentem diem referunt: quòd ea die migrauerit, In præſentem verò reijcitur, fortè ob Viſitationis Deigenitricis ſolemnitatē.

Iulij die 4.

DE S. ANTONINO MART. PATRONO PLACENTINO.

ANtoninus miles Thebæus, cum Maximianus Imp. in finibus Sedunorum in Thebææ legionis milites Chriſtianos, qui impijs ſacrificijs pollui recuſabant, ſæuiret, multique nimiam illius crudelitatem deuitantes in diuerſas partes aufugerent, & ipſe ex fuga Placentiam vrbem Galliæ Ciſalpinæ nobiliſſimam ſe recepit. Vbi Chriſtum annuncians plurimos ad illum conuertit. Cum autem fama ſanctitatis illius perualgata multi in dies ad eum cōfluerent, impius Iudex illum ad ſe accerſitum à fide Chriſti conatur auertere; cumque id aſſequi non poſſet, ira percitus, ſatelliti, vt eum necaret, mandat. Qui diſtricto gladio Antoninum Chriſti martyrem effecit. Cuius corpus cum diū latuiſſet, tandem à S. Sauino Epiſcopo diuinitus admonito repertum in ædem S. Victoris martyris ſolemni pompa translatum eſt. Quo tempore illud mirandum contigit, vt dum corpus transferretur, gutta ſanguinis ex eo, perinde, ac ſi recens effuſus eſſet, efflueret. Duo alia mirabilia in eiuſdem translatione narrantur. Vnū quidem quod cum ſolus S. Sauinus Epiſcopus cum clero, & populo adeſſet, ſex tamen alij Pontifices Epiſcopali amictu ornati corpus martyris cū Sauino deferre viſi ſunt. Alterum mirabilius, quod cum illud in idem S. Victoris Epiſcopi ſepulchrum inferretur, corpus S. Epiſcopi ſe colligere, & martyri locum concedere viſum fuit. Illum Placentini vti præcipuum vrbis ſuæ protectorem venerātur hac die. *Ex officijs Eccleſ. Placent. nuper Romæ approbatis.*

Gutta ſanguinis veluti recens effluit.

Sex Epiſcopi viſi sūt S. Antonini corp deferre, cum tamen ſolus S. Sauinus adeſſet.

Corpus S. Victoris locum S. Antonino concedere viſum fuit.

ANNOTATIO.

Martyrologium Rom. natalem S. Antonini Pridie Kal. Oct. recolit, Eccleſ. verò Placent. hac die. Baron. in ſuis Annot. in Martyrol. Inuentionem die 30. Sept. celebrari tradit, quam tamen Eccleſ. Placent. die 13. Nouemb. celebrat. Pet. in Cat. lib. 8. c. 133. Illum Antonium vocat, & patria Placentinum fuiſſe aſſerit. Alij aliter Hiſtoriam referunt acta illius cum actis alterius, qui Parmæ in Gallia paſſus eſt, vel cum eo Apamea, qui in Syria coronatus traditur, confundentes.

DE S. ALBERTO EPISCOPO, ET PATRONO Laudenſi.

ALbertus Ripæ altæ (locus eſt Mediolanenſis diœceſis) ex Quadrella familia ortus eſt. Quē Sacerdos quidā accerſitus, vt orando matri in partu periclitanti opē ferret, magnum futurum prędixit. Rem exitus cōprobauit. In Chriſtianis religione, & virtutibus educatus, vbi ad virilem ætatē perueniſſet, paupe...s ac opis indigi ad eū, vt apes ad alueum confluebāt. Ita fuit in omnes pius &

miſericors, vt victu, & veſtitu humili contentus in aliorum ſuſtentationem facultates ſuas expenderet. Factus Sacerdos, non multo poſt Epiſcopus III. Laudenſis creatur. Quo in munere nihil prætermiſit, quod ad boni paſtoris officiũ pertineret. Primus conſortium cleri Laudenſis inſtituit; multis illi facultatibus attributis, pro ſubleuandis pauperum indigentijs, puellis in matrimonio collocandis, ſuffragijs Defunctis porrigendis, clericisque Cathedralis Eccleſiæ ſuſtentandis. Cum copioſe pauperum turbæ eleemoſynam miniſtraret, ſemper tamen quaſi diuinitus ducta, idem præſtandi aderat facultas. Quin etiam illud de eo memoriæ proditum eſt, quod cum omnem in eleemoſynas pecuniã inſumpſiſſet, poſt paucas horas, locum, quem vacuum reliquerat, pecunijs plenum reperit. Cum Eccleſiæ ſuæ annos 30. præfuiſſet, miraculis clarus ad cœleſtem patriam euolauit 4. Non. Iulij circa an. ſal. 1123. *Ex monum. Eccleſ. Lauden.*

Albertus mira ergà pauperes charitate.

ANNOTATIO.

CVm S. Albertus III. Epiſcopus Lauden. fuiſſe aſſeratur, illum multo ante id tempus vixiſſe, obijſſeque oportet, vel eam Eccleſiam diu Epiſcopo caruiſſe. Niſi II. huius nominis dicatur.

DE S. MVSTIA VIRGINE, ET PATRONA PISAVRENSI.

MVſtia virgo apud Piſaurenſes maximam habet poſt S. Terentium primum vrbis illius Tutelarem, venerationem: cuius reliquiæ in æde S. Caſſiani quieſcere putantur. Quo tempore illa vixerit, ſciri haud potuit; licet in ea re non parua adhibita fuerit diligentia, quòd acta illius iniuria temporum, vt multa alia exciderunt. *Ex Tab. Eccleſ. Piſauren.*

ANNOTATIO.

NOn deſunt, qui Muſtiam eandem cum Muſtiola virgine Cluſina eſſe autument. Sed illa martyr fuit; hac virgo tantùm. Illius natalis die præcedenti celebratur, huius verò hac die.

DE B. IOANNE RAVELLO EPISCOPO FERRARIEN. Ord. Ieſuatorum.

IOannes ex honeſta familia Rauella Tuſſignani ſeu Tuſignani, Cornelienſis diœceſis caſtro natus, Bononiæ Legibus operam dedit, ſtudio pietate, continentia, humilitate, cæterisque virtutibus adiunctis. Cum primùm Doctorum lauream ſuſcepit (quod pridem animo decreuerat) ordinem Ieſuatorum ingreditur: In quo Venetias miſſus Angelicam magis, quam humanã agebat vitam, Factus prior cœnobij Ferrarienſis, ita virtutibus emicabat, vt mortuo Ferrariæ Epiſcopo, à Ferrarienſi Principe ſuæ vrbis Epiſcopus vnà cum alijs poſtularetur. Cum autem Eugenius IV. Pont. Max. alium ex propoſitis à Principe eligere decreuiſſet, nocte præcedente intimis cruciatus doloribus, mutata ſententia ſtatim ab ijs liberatus eſt. Factus itaque Epiſcopus An. ſal. 1431. & Apoſtolicis litteris onus Epiſcopale, quod detrectabat, ſubire coactus, ſumma vigilantia, & prudentia illud adminiſtrauit, pauperum præcipuè curam gerens. Cum enim domus ſuæ præfectus ſe iam non habere, quod pauperibus, quibus iubebatur eleemoſynam dare, affirmaret, propriam cubiculi ſupellectilem, & propria indumenta illis S. Epiſcopus diſtribuebat: in quibus D. Ieſum,

B. Io. Tuſſignani natus. Legibus ſtudet. Ord. Ieſuatorum ingreditur. Creatur Ep. Ferrarien. Miraculis fulget.

D. Ieſum pauperis vlceribus, pleni ſpecie meruit induere. Inter miracula, quibus claruit, hæc memorare ſufficiat. Cum Padus Fl. aggeres egreſſus, etiam vrbi vaſtitatem minaretur, illum oratione, & præcepto (quod ſcriptum in aquam proiecit) in locum ſuum redire ſtatim coegit. Cum præfecto domus, vt cuidã pauperi mulierculæ panem, vinum, & alia neceſſaria deferens ſubueniret, præcepiſſet, isque ſe, vbi illa habitaret, neſcire diceret, *tolle* inquit, *hoc orarium, at ibi res deponito, vbi ante oſtium illud exciderit*. Eo itaque eunte, ſtrictimque orarium manu tenente, ante oſtium illius pauperculæ illud ſibi excidit. Cum ſacra myſteria perficeret, igneus radius ſuper caput eius ab aſtantibus omnibus viſus eſt. Qua die verò ex hac vita migrauit, animam illius inſtar radiantis ſtellæ in cœlum aſcendere à B. Catharina V. & moniali Ord. Min. Bononiæ viſam ferũt. Cuius corpus Ferrariæ in cœnobio ſui Ord. ſepultum multis enituit miraculis. *Ex eius vita, quam author Flor. SS. refert.*

Padum exundantem cohibet.

Radius igne' ſuper cap. celebrantis aparet.

Anima illius velut ſtella cœlum aſcendit.

ANNOTATIO.

Epitaphium ab Eugen. IV. Pont. Max. compoſitum.

IO. Tuſſignanus Ferrariæ Epiſcopus, vir & animi bonitate, & doctrina, & morum integritate in orbe clarus, in eccleſia militanti, vt ſidus fulgentiſſimum micat.

Hexaſtichon in laudem eiuſd. B. Io.

,, *Doctor Ioannes Rauellæ gloria gentis*
, *Pauiſti innumeras tu bone Paſtor oues.*
,, *Inualidis vires reddebas, lumina cæcis*
, *Sanabas facili languida membra manu.*
,, *Vt quondam Eridani per te ſtetit vnda tumentis,*
, *Sic ſtantes tacito fundimus ore preces.*

Iulij die 5.

DE SANTA ZOE MARTYRE ROM.

ZOe Nicoſtrati viri clariſſimi primi Scrinij vxor cum ante ſex annos ex graui morbo vocem effecta muta amiſiſſet, illam S. Sebaſtiani oratione mirabiliter recuperauit, cum verba hæc ille protuliſſet, *ſi verus ego Chriſti Ieſu ſeruus ſum, redeant in nomine eius officia labiorum*, formatoque in ore illius crucis ſigno. Quamobrem Nicoſtratus ad Chriſtum conuerſus cum Zoe à Polycarpo baptizatus eſt. Cum autem Zoe in Natali die Apoſtolorum ad confeſſionem B. Petri oraret, à paganis capta, ductaque ad Martis Idolum, thus illi offerre cõpellitur. Quod cum facere recuſaret, tetro carceri ſex dies, ſine omni cibo, potu, & ſolatio includitur; deinde capillis in arbore ſuſpenditur fumo, horribiliſſimo ſubiecto: in eoque cruciatu emiſit ſpiritum. Cuius corpus grandi ſaxo alligatum in Tyberim proiectum eſt. Paſſa eſt 3. Non. Iulij ſub Diocletiano Imp. *Ex Geſtis S. Sebaſtiani mart. à Sur. tom. 1. relat.*

Zoe muta loquela recuperat.

ANNOTATIO.

VBi corpus S. Zoes quieſcat cognoſcere non potui. Non enim ex actis S. Sebaſt. inquit quib. illius paſſio recitatur, vbi conditum fuerit, habetur.

DE SS. AGATHONE, ET TRIPHINA MARTYRIBVS in Sicilia.

AGatho,& Triphina virgo in Sicilia pro Chriſtianæ fidei confeſſione martyrio coronati ſunt, vt Beda in ſuo ſcribit Martyrologio, licet locus,& tempus paſſionis ignorentur: nulla enim ipſorum in Sicilia extat memoria. Corpus Triphinæ, quę Triphomena appellatur, in Minorenſi ciuitate apud Amalphim aſſeruatur, ibique maximo in honore habetur; eſt enim vrbis illius tutelaris, eiusque celebritas hac die maxima ſolemnitate peragitur. *Ex monum. Eccleſ. Minoren.*

ANNOTATIO.

QVando,& quomodo corpus S. Triphomenæ virg. & mart. Minorem translatũ ſit, nondum compertum eſt.

DE S. STEPHANO I. EPISCOPO RHEGINO, & martyre.

STephanus ciuis Rheginus, à S. Paulo Apoſtolo, cum ex Syria Romã ductus Rhegium Brutiorum metropolim appuliſſet, ad Chriſtum conuerſus, & in fide inſtructus, primus Rheginorum Epiſcopus ab eodem Apoſtolo ordinatur. Qui poſt Apoſtoli diſceſſum, dum munus Epiſcopale prædicando, impigrè exequeretur, multis iam ad fidem perductis, in Neroniana perſecutione comprehenditur; cumque conſtanter in fidei confeſſione perſeueraret, atque multis affectus ſupplicijs, cruciatus omnes ſuperaſſet, demum capitis obtruncatione martyrium conſumauit. *Ex Cronicis Calabriæ F. Hieron. Ord. Minor.*

ANNOTATIO.

ALij illum Nicænum fuiſſe, & Nonis Iulij p.ſſum eſſe ſcribunt, vt apud Dauidem Rhom. in Catal. SS. Regni Neapolit.

DE S. MARCELLIANO EREMITA ALTINATE.

MArcellianus Altinas, eadem tempeſtate, qua S. Heliodorus Epiſcopus, vixit. Hic in Inſula proxima, quæ ex eo Marcelliana dicta eſt, vitam diù eremiticam duxit. Cuius ſanctitatis fama commotus S. Heliodorus Ambroſio diſcipulo coadiutore,& ſucceſſore Epiſcopo ordinato, in eam Inſulam ſe recepit; in qua ſimul cum Marcelliano aliquandiu vixit, eccleſia, in qua diuina perſoluebant, ibi extructa, donec Marcellianus ſenio, & aſſiduis macerationibus confectus Non. Iulij debitum vniuerſæ carnis perſoluit. Cuius corpus à S. Heliodoro ibidem tumulatum, poſtea Torcellum translatum eſt: ibique piè aſſeruatur. *Ex vita S. Heliodori apud Pet. in Cat. lib. 6. c. 46.*

ANNOTATIO.

IN Tab. Eccleſ. Torcellanæ ad vſum ſacrum confectis S. Marcellianum haud deſcriptum inueni; Forte illius mem. in eccleſia, in qua corpus conditum, tantummodo recolitur.

DE S. PHILVMENA VIRGINE SEPTEMPEDANA.

PHilumena virgo Septempedana in Piceno (quæ ciuitas nunc S. Seuerinus appellatur) ex nobill. Clauellenſi familia nata, ante S. Seuerinũ Epiſcopũ, vixit,

vixit,& eximia ſanctitate floruit;magnamque habet apud Septempedanos venerationem. Cuius corpus à S.Seuerino, ne à Gothis inuentum, diſcerperetur, in eccleſiam Cathedralem tranſlatum conditum fuit, vt ex ipſa tumuli inſcriptione apparet; quę ſic habet. *CORPVS S. PHILOMENÆ EX NOB. PROSAPIA CLAVELL. SEPT. TEMPORE GOTHORVM TRANSLATVM EST. IN ECCLESIA S. LAVRENTII POST ALTARE MAIVS. S. EPISCOPVS MAN. PROP.* idest Seuerinus Epiſcopus manu propria ſcripſit. *Ex vita S.Seuerini Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

D*E hac virgine; quæ in Martyrol. Rom. Philumena appellatur, in dicta verò vita Philomena, nihil aliud ſciri potuit.*

Iulij die 6.

DE S. TRANQVILLINO MARTYRE ROM.

TRanquillinus nobilis Romanus SS.Marci, & Marcelliani pater, cum à S. Sebaſtiano à chiragra,& podagra, liberatus eſſet ad Chriſtum conuerſus, & à S.Polycarpo Presbytero luſtratus aquis ſalutaribus à S. Cæio Papa Presbyter ordinatus eſt. Coram Chromatio vrbis Præfecto de Dijs differens,eos hominibus potius obfuiſſe quàm profuiſſe hominesque fuiſſe ſceleſtos, crudeles, impios,iniuſtos, impudicos, fraudulentos, & flagitioſos ex ſcriptorum monumentis oſtendit. Remiſſus in carcerem,cum rurſus ad Præfectum adductus,& quomodo ex eo morbo conualuiſſet,interrogatus,magno auri pondere ſibi propoſito,& oblato,ſi modum docuiſſet,reſpondit, ſe annis 11. ita per omnes corporis iuncturas doloribus afflictum,vt neque cibum manu capere poſſet, nulla alia arte,quam Chriſti beneficio ſanitatem conſecutum fuiſſe. Tunc à Præfecto demiſſus, vt ad ſe,qui eum ſanum effecerat, vocaret, confeſtim B.Polycarpum Presbyterum adduxit,qui Præfectum prius fidei myſteria edoctum, indictoq; tridui ieiunio,S.Sebaſtiano præſente, aquis luſtralibus expiauit vnà cum Tiburtio filio, Idolis omnibus, quæ apud illum erant,confractis. Tranquillinus autem,cum S.Zoe in Tyberim præcipitata fuiſſet,diceretque fœminas ad coronas viros præcedere, & ipſe ab Idolatris dum in octaua Apoſtolorum ad B.Pauli confeſſionem pergeret,captus lapidibus obrutus in Tyberim proiectus eſt.Nonis Iulij. *Ex Geſtis S.Sebaſtiani & Adone.*

Qui fuerint Dij.

Tranquillin' 11. annis eximijs dolorib' afflictatus, à S.Sebaſtiano ſanatur.

Chromatius Præfectus vnà cum filio Tiburtio ad Chriſti fidem conuertitur.

ANNOTATIO.

H*Uius S.martyris memoria hac die ab Eccleſ. Mediolanen. celebratur.*

DE S. ROMVLO EPISCOPO FÆSVLANO, ET MART.

ROmulus Romæ nobili genere natus adoleſcens orbatus parentibus à S.Petro Apoſtolo baptizatus eſt: à quo plenius in fide inſtructus, prædicatione, vitæ exemplo, & miraculis plures Chriſto conciliare cœpit. Duos Cariſij filios liberauit, vnum ab immundo ſpiritu, alterum vlceribus plenum ab ægritudine. Illum Sanctus Petrus Epiſcopum Fæſulanum ordinatum miſit in Hetruriam vnà cum Iuſtino, Marchiriano, & chariſſimo. Quibus cum primum Sutrium venit:vbi cum Cariſiæ viduæ loquelam reſtituiſſet, plurimos ad Chriſtum perduxit. Inde à Præfecto eiectus Fæſulas pergens Volaterras diuertit, vbi Dulciſſimum, & Creſcentium diſcipulos,quos præmiſerat,flagellatos, & in montis ſpecu latitantes inuenit. Victimi ciuis Volaterrani filio animam agenti diuinitus ſanato,eoque miraculo tota illius familia ad Chriſtum cõuerſa,

Romulus geminos Cariſij filios liberat.

Cariſię viduę loquelam impetrat.

Semi mortuũ Iuuenem ſanat.

dum

dum iter Fæſulas proſequeretur diuino conſilio aliò illud dirigens, Brixiam venit, ibique viduæ filio ad vitam reuocato magnam vtriuſque ſexus multitudinem Christo Domino lucratus eſt. In de Bergomum profectus, multis ægrotis ſanitatem reſtituit, duoſque defunctos excitauit. Quibus miraculis ingentem Gentilium ad Chriſti fidem multitudinem pertraxit. Duodeuiginti menſes Bergomi cum ſuis commoratus cœleſti nuncio accepto Fæſulas contendit. Vbi ab Hadriano nobili viro exceptus cũ à Celſo puero dæmonem expuliſſet, illum cum tota familia breui Chriſtianam fidem edoctum baptizauit. Quod Repertianus Prætor, ſeu Præſes indignè ferens, Romulum cum ſocijs diriſſimè cæſum vrbe eijcit. Cum autem noctu in vrbem, portis vltrò ſibi apertis, reuerſus, & apud Fidelem latens matronę nobilis filium defunctum vitæ reſtituiſſet, Prætor illum manibus pedibusque colligatum in teterrimum carcerem vnà cũ ſocijs ſine cibo, & potu coniecit. Qui cœlitus ſuſtentati poſt quatuor dies viui, diuinaſque laudes canentes reperiuntur. Quare extracti, & per vrbem ducti variè cruciantur, Romulus autẽ pugione confoſſus animam Deo reddidit Prid. Non. Iulij. Nerone Imp. *Ex offic. Eccleſ. Bergomen. & Franc. Cattaneo Epiſcopo Fæſul. lib. de SS. Eccl. Fæſulana.*

Mortuo vitã iterũ donat.

Bergomi duos defunctos excitat.

Celſum puerũ obſeſſum à dæmone liberat.

Portæ urbis vltrò reſerantur.

ANNOTATIO.

Paſſus S. Rom cum ſoc. in eo lib. refertur an. D. 73. ſub Nerone: quod ſtare non poteſt. Nam Nero anno poſt Chriſtum natum 70. interfectus eſt. annoque 73. Veſpaſianus, Galba, & Othone occiſis, Imperium tenebat, ex Baron. in Annalib. & Panuin. in Cron. Eccleſ.

DE S. DOMINICA VIRGINE, ET MARTYRE Tropeæ Tutelari.

Dominica virgo Chriſtiana (quam Tropeanam patria fuiſſe quidam ferũt) cum Diocletiano Imp. Idola confregiſſet, accuſata, ac comprehenſa ſub Campaniæ Præſide diris ob fidei conſtantiam afficitur ſupplicijs. Nam primũ in fornacem ardentem immittitur; deinde cum inuiolata exiſſet, feris obijcitur: à quibus nil læſa, tota poſtea toto corpore dilacerata, cum nullo modo, vt Deos coleret, adduci poſſet; tandem tot cruciatibus ſuperatis nõ ſine maxima ſpectãtium admiratione, fortiter datis ceruicibus nobiliſſimum certamen feliciter cõſumauit Prid. Non. Iulij. Cuius corpus ex Campania Tropeam in Calabriam ab Angelis delatum ibi honorificè conditum eſt, maximamque habet in ea vrbe venerationem. *Ex monum. Eccl. Tropeianæ Martyrolog. & Cron. Calabriæ.*

Dominica fornacem iniecta illæſa exit.

ANNOTATIO.

F. Hieronymus Polyſtinen. ex Ord. Minor. in Cron. Calabr. Dominicam Tropeæ natam ſcribit. Sed parum veriſimile videtur, vt virgo ex Calabria in Campaniam ab illius Præſide punienda duceretur, cum ea prouincia proprium Præſidem haberet: Illud probabilius eſt, vt corpus ex Campania eò deportatum ſit.

DE S. SEVERO EPISCOPO CÆSENATI, ET Protectore eiuſd. vrbis.

Seuerus Cæſenæ natus Pelagio Summo Pont. & Iuſtino Imp. à prima ætate Eccleſiæ diu noctuque orationibus, & vigilijs inſeruiens, factus grandior in cleri-

clericorum numerum recepitur, diuiniſque litteris inſtructus, non multo poſt ab Epiſcopo,cui ob morum ſuauitatem,& probitatem chariſſimus erat, Diaconus ordinatur. Cum autem poſt aliquot annos Epiſcopus fato conceſſiſſet, populuſque, & clerus in ædem S. Ioannis Baptiſtæ pro noui paſtoris electione de more conueniſſent, vbi preces ad Deum fudiſſent, columba (mirandum,) per eccleſiæ feneſtras ingreſſa circumuolitare; ac demum ſuper ſeueri caput requieſcere viſa eſt. Quare is ſummo omnium conſenſu Epiſcopus eligitur, ſuoque tempore conſecratur. Quo in paſtorali munere ſe ipſum humilitatis,& charitatis exemplum præbens, orationibus, concionibus, alijſque pijs operibus vacans, & præcipuam pauperum curam gerens, commiſſum ſibi gregem ſumma cum laude pietatis,& ſolertiæ pauit. Cuius vitæ ſanctitas alijs etiam miraculis comprobata fuit,nam cum omnes ob diutinam terræ ſiccitatem in ſummo periculo verſarentur,cunctique ad S.Epiſcopum, qui ſuis precibus, tantæ ſubueniret cladi,accurrent,ille cælo ſereniſſimo ſubitam, & copioſam pluuiam oratione ſua impetrauit. Cum verò diu eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet,ab Angelo de morte,quæ ſibi inſtaret,admonitus populum vniuerſum in eccleſiam conuocatum,morte ſua ei denunciata, hortatur, vt in Dei timore perſeuerans mandata illius cuſtodiret,ſacriſque munitus non ſine ingenti omnium mœrore migrauit è vita. Prid.Non.Iulij. *Ex antiquis monum. Eccleſ. Caſenatis.*

S.Seuerus Ceſenæ colūbæ electione Epiſcopus acclamatur.

S Seuerus ex lo ſereniſſimo copioſā impetrat pluuiam.

Angelus Seuero mortem prænunciat.

ANNOTATIO.

SVnt,qui Seuerum ex Vlma Germ. vrbe ortum duxiſſe,ac Benedicto I. Pont. Max. ab Eleutherio Epiſcopo Rauennate ordinatum Diaconum dicant.

Ex quodam Epitaphio ſub tumulo eius S.Seueri in propria eccleſia, quæ parochialis eſt,apparet illum anno D. 568. vixiſſe ſub Pelagio Papa. Quod tamen Cronolog. Eccleſ. & Baron. in Annal. aduerſatur. Nam Pelagius II. (cuius tēpore Seuerus floruit, Iuſtino Iuniore Imp.) Pontifex factus eſt an. 578. quare pro 568. reponi debet 578. Quod autem in eius vita natus legitur Pelagio Papa, & Iuſtino Imp. Id potius ad vitam, quam ad natiuitatem referendum eſt: ſiquidem ex alijs Caſenæ monum. habetur, Seuerum ex Vlma vrbe profectum Diaconum ordinatum fuiſſe ſub Benedicto I.

Illud quoque corrigendum eſt, quod dicitur Seuerum natum, quo tempore Narſes Patricius Italiam adminiſtrabat. Id nanque multo ante ſub Iuſtiniano I. contigit.

Carmen in æde S.Seueri marmori inſculptum, licet incomptum.

„ *Spargitur è Cælo pluuiarum copia tanta.*
„ *Mille quadringentis quadragenis euntibus annis:*
„ *Qua Rubicon, Sapis ſe expandit in agros*
„ *Omnes, & Tellus ſua pondera ferre recuſat.*
„ *Id quod cauſa fuit, quod tecta excelſa ruerunt*
„ *Vrbibus atque locis, nec non & Templa Seueri*
„ *Præſulis, & ſancti: Caſenæ paſtoris amænæ*
„ *Qui fuit, & viguit ſub nati tempore Chriſti*
„ *Annis quingentis cum ſexaginta duobus*
„ *Iunctis ſex alijs Pelagij tempore Papæ.*

DE S. SYRO EPISCOPO GENVENSI.

Vide ad diem 29. Iunij, ea enim die obijt: licet ob Feſtum Apoſt. in hanc eius feſtiuitas referatur.

Iulij die 7.

DE SS. CLAVDIO, NICOSTRATO, CASTORIO, Victorio, & Symphoriano martyribus Romanis.

NIcoſtratus primiſcrinius, apud quem SS. Marcus, & Marcellianus cum alijs Chriſtianis in vinculis detinebantur, cum Zoen vxorem ſuam mutam loquelam ad orationem S. Sebaſtiani recuperaſſe vidiſſet, ad Chriſtum vnà cum Caſtorio frater opera S. Sebaſtiani conuerſus SS. martyres vinculis abſolutos, dimiſitque, quem Claudius Commentarienſis ſecutus, vnà, cum filijs Victorio, & Symphoriano, S. à Polycarpo Presbytero baptizantur, moxque filij quorum alter hydropicus, alter vlceribus plenus erat, mundati ſunt. Cum autem in ora Tyberis amnis corpora SS. Zoes, & Tranquillini in flumen proiecta, vt ea ſepelirent, perquirerent, ab hoſtibus fidei comprehenſi ad Fabianum Iudicem perducuntur, à quo per dies 10. minis, & blanditijs fruſtra tentati, vt propoſitum mutarent, rurſus cruciantur, ac demum ingentibus ponderibus cōſtricti in mare præcipites dantur. Nonis Iulij, ante S. Sebaſtiani, ac SS. Tiburtij, & Caſtuli, necnon SS. Marci, & Marcelliani martyrium. *Ex Geſt. S. Sebaſtiani.*

In Baptiſmate alter hydropicus, alter vlceribus plenus mundantur.

ANNOTATIO.

DIuerſi ſunt ab illis, de quib. in Martyrol. Rom. 6. Idus Nou. cum quatuor coronatis agitur, licet eadem ſint nomina, excepto vnius, illi enim ſculptores erant, hi aliud profitebantur officium.

DE S. CRESCENTIO, DVLCISSIMO, CHARISSIMO, & Marchitiano martyribus apud Fæſulas.

CReſcentius, Dulciſſimus, Chariſſimus, & Marchitianus ſeu Marcianus, Romani S. Romuli Epiſcopi Fæſulani diſcipuli, & Comites fuere: quorum priores Volaterras à magiſtro præmiſſi, ibi verbera experti ſunt. Cum autem multis locis peragratis, Brixiæ, & Bergomi fuiſſent, tandem cum S. Romulo Fæſulas perueniunt. Vbi cum ſuo magiſtro cæſi à Prætore vi be expelluntur, & cū in eam redijſſent, in carcerem coniecti, ſine cibo, & potu poſt quatriduum educti, atque per vrbem tracti, & cruciati poſt S. Romulum, & ipſi martyrij palmā gladio percepere. Quorum corpora penes corpus magiſtri vno ab vrbe milliario condita ſunt. *Ex paſſione S. Romuli Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

IN lectionibus, quæ in Eccl. Bergomen. recitantur Iuſtini, Chariſſimi, & Marchitiani, qui Marcianus appellatur, tantum ſit mentio: De Creſcentio, & Dulciſſimo ne verbum quidem. Quorum tamen in antiq. monum. Eccleſ. Fæſul. mem. extat, & celebratur hac die.

DE SS. STEPHANO EPISCOPO I. RHEGINO SVERA Epiſcopo alterius vrbis, ac Agnetis, Felicitatis, & Perpetuæ martyrum Rhegij in Calabria.

STephanus I. Rheginorum Epiſcopus à S. Paulo Apoſtolo, cum Rhegium Romam proficiſcens veniſſet, ordinatus, poſt Apoſtoli diſceſſum, cum Chriſti fidem prædicaret, multoſque in dies ad Chriſtianam religionem conuerteret, iuſſu Hieracis Præſidis vnà cum Suera alterius vrbis Epiſcopo, ac Agnete, Felicitate, & Perpetua ab ipſo S. Stephano ad fidem conuerſis comprehenſus, multis afficitur ſupplicijs, ac demum capitis obtruncatione martyrium compleuit ſimul cum Suera, Agnes verò cum ſocijs variè torta, oculis orbata, in ardentem fornacem immittitur, cumque inde illæſa exiſſet, gladio percuſſa ad martyrij palmam euolauit Non. Iulij, *Ex Cron. Calabriæ.*

ANNOTATIO.

DE S. Stephano ſupra die 5. huius actum eſt. Sed Dauid Rhom. in ſuo de SS. Regni Neapolit. catal. hac die natalem S. Steph. cum alijs adnotauit.

DE S. APOLLONIO EPISCOPO BRIXIENSI.

APollonius V. Epiſcopus Brixiæ anno à partu virginis 119. Eccleſiam Brixiẽſem adminiſtrare cœpit. Qui cum Euangelium in vrbe maximo charitatis feruore annunciaret, maximam ciuium partem ad Chriſtum perduxit; licet adhuc Traiani perſecutio perduraret. Eo prædicante Fauſtinus, & Iouita ciues præclari Chriſtianam religionem amplexi ſunt: (pro qua poſtea ſub Hadriano martyrium ſubire) quos etiam Sanctus Epiſcopus, vt eos coadiutores haberet, ordinauit, Fauſtinum quidem in Sacerdotem, Iouitam verò in Diaconũ eo loci, in quo nunc S. Floriani ſacellum viſitur. Ibi enim S. Apollonius latitans non quaſi perſecutores reformidans, ſed ne oues nouellas desereret, ſacra munia obibat. Cumque aquæ inopia Chriſtiani eo in loco laborarent, fons in collis radicibus prodigioſus emanauit. Cum verò SS. Fauſtinus, & Iouita martyrio fuiſſent affecti S. Epiſcopus è monte deſcendens cum alijs chriſtianis corpora SS. martyrum obtruncata noctu, qua decuit, & potuit reuerentia ſepeliuit. Cum autem mortuo Hadriano, ſub Antonino Pio Eccleſia reſpirare cœpiſſet, Apollonius relictis latebris montium in vrbis centrum ſe ſe recepit, vbi aſſiduis concionibus, priuatiſque locutionibus, & veteres oues in fide confirmauit, & nouas complures Chriſto acquiſiuit; ac vbi Valentini Hæreſim Chriſtum nihil de corpore virginis ſumpſiſſe aſſerentis longius ab vrbe Brixia profligaſſet, ſenio confectus, mortis ſuæ præſcius populum ad ſe accerſitum ad fidem Chriſto ſeruandam hortatus obdormiuit Non. Iulij. Cuius corpus in æde S. Andreæ dicata tunc conditum eſt, quo in loco poſtea ſuo nomine templum excitatũ fuit. *Ex monum. Eccl. Brixien. & Cron. Capreoli lib. 2.*

Fons in collis radicibus emanat.

Apollonius Valentini hæreſim ab vrbe Brixiæ profligat.

ANNOTATIO.

SI ſub Traiano S. Apollonius Epiſcopus creatus eſt, atque ſub Antonino Pio diem obijt, ad annos ferè 30. Eccleſiæ Brixien. præfuiſſe videtur.

Corpus illius in eccl. Cathedrali aſſeruatur.

DE

DE S. CONSVLE EPISCOPO COMENSI V.

COnſul ex vrbe Nuſſia (quæ antiquis Nueſium ſiue Noueſium c. Germaniç Inferioris ad Rhenum vltra Coloniam Agrippinam dicta videtur) ortus ea fuit eruditione, vitæq; probitate præditus, vt S. Abundio viro doctiſſimo, & ſanctiſſimo in Epiſcopatu ſubrogari meruerit. Quo in munere adeo ſe piçſ & præclarè geſſit, vt non modò apud homines laudem conſequeretur, ſed & cum diem ſuum obijſſet (quod Nonis fuit Iulij) in SS. numero habitus, colique hac die ab Eccleſia Comenſi conſueuit. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Comen.*

ANNOTATIO.

VIxit circa an. D. 550. Corpus cum corporibus aliquot aliorum SS. Epp. in maiore Eccl. aſſeruari fertur.

DE S. EVSANIO PRESBYTERO APVD FORCONIVM.

EVſanius Siponti in Apulia Chriſtianis parentibus ortus, cum ad Sacerdotiũ perueniſſet, in eremum pœnitentiæ cauſa ſeceſſit. Vbi viduæ filium defunctum ad vitam reuocauit, qui eius diſcipulus fuit. Inde Romam cum Theodoro fratre, Gratia ſorore, & diſcipulo proficiſcens apud Reate cæcæ mulieri 12. annorum viſum reſtituit, & obſeſſam à Dæmone liberauit, Romæ cum ſibi SS. Apoſtoli Petrus, & Paulus apparuiſſent, ac vt ſepararentur, præcepiſſent, Theodorus Caietam vbi Maximianus Imp. erat, ad Chriſti D. fidem in ea vrbe prædicandam iter arripuit: Euſanius verò cum diſcipulo Forconium, vbi ſororem reliquerat, rediJt. Ibi paulò poſt ſorore defuncta, cum aſperam vitam duceret, & multos ob crebra miracula, quæ patrabat, ad Chriſtum perduceret, à Siſinnio Præfecto ad Priſcum Hauiẽſem Regulum trahitur: cuius iuſſu flagellis cæſus, vinctusque ib obſcurum carcerem detruditur. Vnde eductus, cum publicè, ac liberè Chriſti D. fidem prædicaret, rurſus Priſco iubente comprehenditur, & os lapidibus contuſus carcere denuò includitur. Verùm ab Angelo ſolutus, & eductus, Priſco infelicem vitæ exitũ prædixit: qui poſtero die à quatuor Dæmonibus forma magnarum auium aſſumpta in M. excelſum deductus, inde præceps datus haud deinceps viſus eſt. Quapropter plurimi ex populo Chriſtianam fidem ſuſcepere in ijs Siſinnius Præfectus, Priſci vxor, Quirillus filius, cum Eleutheria filia. Poſthæc Euſanius de morte ab Angelo præmonitus Nonis Iulij animam Deo reddidit, à diſcipulo in æde monialium apud ſororem conditus. Diſcipulus verò vnà cum multis virginibus illius cœnobij ex M. ſaxo collo ſingulis appenſo iuſſu Cerſonis qui Priſci amicus erat, præcipitatus martyr occubuit. *Ex monum. Eccleſ. Aquilanæ M. S.*

In eremo degit.
Mortuum ſuſcitat
Romam pergit.
Reate cæcam illuminat.
Separatur à Theodoro fratre.
Multos conuertit.
Flagellatur, & mittitur in carcerem.
Fidem publicè prædicat.
Lapidibus cõtuſus rurſus in carcerem mittitur.
Priſcus à quatuor Dæmonibus rapit.
Siſinnius, & Priſci vxor cum filijs cõuertitur.
S. Euſan obit.

ANNOTATIO.

HAuia, Forconium, & Amiternum antiquæ veſtinorum vrbes fuere: quibus euerſis, ex earum ruinis in M. proximo Aquila c. præclara, ac Aprutij præcipua condita, ſiue potius aucta, iureque ciuitatis donata traditur.

Iulij die 8.

DE SS. QVINQVAGINTA MILITIBVS MARTYRIBVS in portu Romano.

QVinquaginta milites conſtantiam S. Bonoſæ virginis mirati, & prudentiã maximè verò eo miraculo commoti, quod cùm tortores virginem iuſſu Iudicis (cui illam Aurelianus Imp. cruciandam tradiderat) verberibus afficere vellent, mox brachia illis ita obriguere, vt nullam in partem moueri poſſent, ad Chriſtum conuerſi ſunt, & à S. Felice Papa baptizari, quos Iudex coram ſe adductos, cum à Chriſti fide abduci non poſſent, gladio animaduerti iuſſit. Educti itaque extra vrbem, capitis abſciſſione martyrij palmam adepti ſunt. Quorum corpora à Chriſtianis milliario ab vrbe Portuenſi tumulata ſunt 8. Id. Iulij. *Ex paſſ. S. Bonoſæ virg.*

ANNOTATIO.

HOrum nomina ignorantur: Sed neque vbi eorum corpora quieſcant, ſcire potui.

DE S. APOLLONIO EPISCOPO BENEVENTANO.

APollonius Epiſcopus Beneuenti, tertio loco poſt S. Ianuarium Beneuentanæ præfuit Eccleſiæ: multaque paſſus fuit ab hoſtibus fidei. Quorum cedens improbitati extra vrbem aliquandiu, extructa ſibi ædicula, habitauit, ibique munus vt poterat Epiſcopale obibat, donec per confeſſionis viam 8. Idus Iulij migrauit ad Dominum. Corpus aſſeruari in Eccl. Beneuent. perhibetur. *Ex monum. eiuſd. Eccl. Beneu. Agitur de eo in Synodo Beneu.*

ANNOTATIO.

FOrtè quiſpiam mirabitur, qui potuerit S. Apollonius perſecutionis tempore vixiſſe, ſi poſt Diocler. Eccleſia pace fruebatur. Si enim tertius fuit Epiſcopus à S. Ianuario, qui ſub Diocletiano paſſus eſt, circa finem. hoc eſt an. D. 305. Sed licet Imp. qui perſecutionem commouerat, deſiiſſet; non deerant Præſides, aut Præfecti fidei hoſtes, qui alicubi ſub alio Imp. Chriſtianos exagitabant.

DE S. ILLVMINATO EREMITA APVD TIPHERNVM Tyberinum.

ILluminatus Eremita in agro Tiphernate apud montem Albanum ab vrbe Tipherno ad 4. M. P. diſtantè vitam aſperam in ea montis excelſi ſolitudine duxit, Præcurſoris normam imitatus, cum ſolis rebus agreſtibus veſceretur. Quo in loco eccleſia ſub eius nomine olim extabat: ea autem cũ proximo pago diruta, dum corpus aliò deferretur, puella diu ab immundo ſpiritu agitata, vbi ſacrum corpus attigiſſet, illicò liberata eſt. Clericus etiam toto corpore perfractus, cum decennio eam infirmitatem paſſus eſſet, ab auo ſuo ad Beatum Illuminatum ductus, ſanitatem conſecutus eſt. *Ex monum. Eccleſ. Tiphernatis.*

Illuminatus Præcurſoris normã in cibis æmulat.

Puella à Dæmone agitata liberatur.

Clericus poſt decennij infirmitatem ſanitatem conſequitur.

AN-

ANNOTATIO.

QVa tempeſtate vixerit, & vbi natus ſit, haud legitur in citatis monum. M.S. Neque natalem illius in Tab. Eccleſ. adnotatum vidimus.

Iulij die 9.

DE S. AMPELIO EPISCOPO MEDIOLANEN.

Vide die 8. Februarij.

DE SS. ZENONE, ET ALIIS DECEM MILLIBVS ducentis tribus martyribus Rom.

CVm in Chriſtianos perſecutio valde ferueſceret, Zeno cum tot alijs ab hoſtibus fidei tenti, varijsque ſupplicijs torti, vt Chriſtum abnegarent, extra vrbem apud locum, qui Gutta iugiter manans vocabatur (qui locus teſte Baronio apud aquas Saluias erat) fortes in confeſſione fidei perſiſtentes martyrio coronati ſunt. Quorum reliquias adhuc aſſeruari in eo loco, idem Baronius in ſuis Annotat. affirmat. *Ex Beda, Vſuardo, Ad. & alijs. Pet. in Cat. lib. 6. c 75.*

ANNOTATIO.

NVllus Imperatoris, ſub quo tanta martyrum turba paſſa fuit, meminit. Crediderim tamen eos ſub Dioclet. qui maximè omnium in Chriſtianos deſæuiſſe videtur, coronatos fuiſſe.

DE S. PANCRATIO EPISCOPO I. TAVROMINITANO, & martyre. *Vide die 3. April.*

DE S. PONTIANO EPISCOPO TVDERTINO, ET MART.

POntianus Epiſcopus Tudertinam regens Eccleſiam in ſæuiſſima Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione in Chriſtianos, in ciſterna cuiuſdam piæ matronæ Tudertinæ (cuius filium Seuſtium Ablauij Proconſulis nepotem vnà cum matre in Chriſtiana religione erudiuit) latitabat: quando Ablauius in conciues ſæuiens octuaginta vnà cum Seuſtio necem intulit, & ad domum illius venit, vt bona illius publicaret. Vbi inuentum S. Epiſcopum ex illa ciſterna extraxit, illique antequam ad interrogationes, & quæſtiones deueniret, quòd Seuſtium nepotem paulo ante à ſe iugulatum ad Chriſtum conuertiſſet, partem pellis inſtar zonæ à capite ad talos crudeliter detrahi iuſſit. Cum Pontianus interrogatus ſe Chriſtianum libera voce reſpondiſſet, ſeque pro Chriſto, vt paſſionis illius, & reſurrectionis conſors fieret, mori paratum, Romã vinctus abducitur, vbi iuſſu Imp. ferreis vinculis conſtrictus in carcerem conijcitur, Caſſianique Ablauij filij cuſtodiæ committitur; qui à Pontiano ad Chriſtũ conuerſus, Chriſtianæque fidei præceptis inſtructus, poſtea illi in Epiſcopatu ſucceſſit, illuſtreque martyrium pro Chriſto conſumauit. Pontianus cum aliquot annos Eccleſiæ Tudertinæ præfuiſſet, multosque Chriſto ſua prædicatione peperiſſet, poſt carceres, catenas, & alia tormenta, glorioſus tandem martyr migrauit ad Chriſtum 7. Idus Iulij. *Ex offic. Eccleſ. Tudert.*

80. viri ab immani ciue Ablauio pro Chriſti fide necantur. Crudele martyrium.

Caſſianus Ablauij filius conuertitur.

A N-

ANNOTATIO.

DE Ablanio dubitari poteſt. Quem ſub Conſtantino Magno conſulem, & Prætorio off. functum; poſtquam Conſtantinus Chriſtianæ fidei colla ſubmiſit, ac demum à Conſtantio filio Conſtantini, cum imperare cæpiſſet, obtruncatum fuiſſe Baron. in Annal. Eccleſ. refert. Niſi quis velit hunc ab illo diuerſum eſſe, vel eundem ſub Dioclet. & Conſtantino floruiſſe, vita in multos annos producta: quod minus tamen probabile videtur, cum nihil apud ſcriptores de re hac legatur.

DE SS. EVSANIO, ET SOCIIS MARTYRIBVS apud Forconium.

EVſanius Siponti Chriſtianis parentibus natus, litteriſque, & moribus excultus ad ſacerdotium peruenit. Omnibuſque ſpretis in antro extra vrbem, orationibus, ieiunijs, vigilijs, pijſque meditationibus vacans Domino 7. annis inſeruijt. Cumque miraculis coruſcare cœpiſſet, quòd nobilis fœminæ Sipontinæ filium mortuum ad vitam reuocaſſet, à Sipontiniſque in Epiſcopum ſuum depoſceretur, clam cum Theodoro fratre, Gratia ſorore, & adoleſcente reſuſcitato diſcedens in agrum Reatinum ſeceſſit: vbi propè monticulum Theodoricę mulieri cæcæ viſum reſtituit; Inde in Territorium Valuenſe veniens, maximam tempeſtatem, quòd Incolæ eum non excepiſſent, ortam ſedauit, & lupo ouem ſublatam deponere iuſſit. Mulieri quoque ſterili filium impetrauit, quem illa Adeodatum nominauit, eccleſiæque cum oblationibus obtulit. Ex Valuis in Terram Forconienſem migrans, vbi Gratula, & Theodoſia piæ fœminæ habitabant, ruſticos mutos, & immobiles effectos, quod SS. viros deſpexiſſent, priſtinæ reddidit valetudini. Cum ad eccleſiam, quæ SS. Iuſtæ, & Felici, & Florētio extruebatur, tranſiſſet, filium vnicum viduæ paralyticum, mutum, ſurdūq; ſanauit: atque apud vrbem Reatinam mulierem à Dæmone obſeſſam liberauit. Romam autem cum ſocijs profectus, multiſque ob miracula conuerſis ad fidē, apud ciuitatem Tyburtinam ab Apoſtolis Petro, & Paulo per viſum iubentur ſeparari. Theodorus itaque Caietam, vbi Maximianus Imp. cum Maximo filio, eo tempore agebat, ad prædicandum pergit. Euſanius cum diſcipulo Forconiū redijt, vbi Gratia ſoror ægrotans migrauit ad Chriſtum, ab Euſanio ſepulta, ad cuius tumulum mulier cæca orans lumen recepit. Cum verò Euſanius multos in dies ex Paganis conuerteret, Priſcus Hauiēſis Dominus, Siſinnium Forconij Præfectum mittit, qui ad ſe Euſanium pertrahat: quē fuſtibus cæſum, vinctūq; in carcerem trudit, & eductum ab Angelo vinculis, vt cætera reſolutis, rurſum à militibus captum, tandiu cædi, & tundi iubet, donec Iouis ſimulachrum adoraret: ſed & ſimulachro ad Euſanij preces, corruente, contritoque, iterum grauiter percuſſum carcere includit. Sed eo à quatuor dæmonibus ſpecie auium in montem ſublato, indeque præcipitato, Siſinnius, Triphonia Priſci coniunx cu Querillo filio, & Eleutheria filia ad S. viri pedes proſtrati cum tota deinde Hauienſi ciuitate baptizantur. Tandem B. Euſanius, cum à Deo precatus eſſet, vt quicunque ad ſuum ſepulchrum oraret, miſericordiam conſequeretur, 7. Idus Iulij obdormiuit in Domino, ibique tumulatus multis effulſit miraculis Sipontinis, Valuenſibus, & finitimis populis cum auro, & argento cōfluentibus. Cum autē Sipōtini corpus pretio redimere vellent, B. Euſanius Epiſcopis apparēs, ſe velle in eccleſia prope ſepulchrū ædificanda quieſcere monuit. Quā eccleſiā, cū

Euſani* mortuum ad vitā reuocat.

Mulieri cæcæ viſum reſtituit.

Fœminæ infœcundæ filiū impetrat.

Filius vnicus viduæ paralyticus, mutus ac ſurdus ſanatur.

Gratia Euſanij ſoror emoritur: ac ad eius tumulū cæca mulier viſum recipit.

Euſanius ab Angelo eripitur.

Iouis ſimulachrū corruit.

Priſcus à Dæmonibus præcipitatur

Ac eius familia cum tota Hauienſi ciuitate baptizatur.

Corſo Tyrannus Priſci amicus, duabus pijs fœminis cum Euſanij diſcipulo ſaxo ad collum alligato in flumen præcipitatis deſtruxiſſet, auguſtius populi reædificarunt, corporaque SS. martyrum inuenta in ea condidere. *Ex quodam Antiq. M.S. Eccleſ. Aquilana.*

ANNOTATIO.

Acta citata nonnulla egent cenſura: noſque aliqua quaſi inueriſimilia omiſimus.

DE S. BRICTIO EPISCOPO MARTANO.

Brictius, ſiue Britius Antiochenus Diocletiano, & Maximiano Imperantibus vnà cum Anaſtaſio patre, Eutychio fratre, ac 9. conſobrinis Romam venit: vnde patre ob fidem decollato, ab Vrbano Epiſcopo factus Presbyter, cũ ſocijs Spoletium contendit. Ibi cum multos ad fidem perduxiſſet, accuſatus apud Marcianum Præſidem Turgium, & Leontium militiæ Præfectos perducitur, cumque plura in Chriſtianę religionis laudem peroraſſet, ore illi ſaxo cõtuſo, in equuleo ſuſpenditur, vncinisque ferreis dilaniatur. Eo autem cum ſocijs carcere incluſo Marcianus ſequenti nocte domo ſubito terræmotu corruẽte, & oppreſſis ex ſuis ad 120. viris, in fugã conuertitur. Quo tempore Britius à Principe Apoſtolorũ viſitatus, in finitimis ciuitatibus Epiſcopos ordinare iubetur. Quare ab Angelo aductus, extra Spoletiũ oratoriũ extruit Dei genitrici Mariæ: in quo maximam vtriuſque ſexus multitudinem Chriſto conciliatam baptizauit, ordinatis Epiſcopis Peruſiæ Herculano, Mauaniæ Vincentio, Vettonij Chryſpolito, præter Presbyteros Diaconos, & minores clericos. Eò vndique confluebant, qui morbis inſanabilibus laborabant, cum cæcis viſum, ſurdis auditum, mutis loquelam, claudis greſſum, alijsque infirmis ſanitatem redderet, dæmoniacosque curaret. Denique Epiſcopo ſucceſſore Spoletij ordinato, ipſe Martulam, ſiue Martanẽ ciuitatem, quæ in Tudertinorum finibus erat, in itinere Peſcennio cæco illuminato, Angelo duce peruenit. Vbi eccleſia extructa, multisque ad Chriſtum perductis, clarus miraculis, & ſenio confectus migrauit è vita 7. Idus Iulij. Extat pagus cum eccleſia de S. Britij nomine dictus in Spoletinorum finibus, quem Martulam vrbem fuiſſe autumant: Vbi corpus illius aſſeruari ferunt. *Ex monum. Eccleſ. Spoletina.* De eo Pet. in Cat. lib. 6. c. 74. & Mombrit. tom. 1. in Actis SS. Abundij, & Carpophori.

120. viri terræmotu opprimuntur.

Brictius mirificus diuinorum effector.

Cæcus illuminatur.

ANNOTATIO.

Socij IX. S. Britij fuere Ioannes, Teudila, Iſaac, Carpophorus, Abundius, Laurentius, Proculus, Herculanus, & Baractalis. De quib. in Actis eiuſd. S. Britij, & in libello F. Io. Baptiſtæ Brachij, Ord. Præd. de SS. Spoletinis. Qui martyrio diuerſis tamen diebus affecti ſunt.

DE S. FELICE EPISCOPO GENVENSI VI.

Felix Genuæ natus, in ſacrisque litteris, & moribus eruditus, ac à S. Valentino Epiſcopo ſacris initiatus, illi vita functo, ob eius præclaras animi dotes, in Epiſcopali ſede ſubrogatur. Eius ſanctitas miraculis comprobata traditur; Nam inter alia, cum is ſacra Miſſæ myſteria celebraret, flamma de cœlo ſuper caput illius rutilans deſcendit, in qua Chriſti Domini manus, ſuper hoſtiam iá

Prodigium flammæ.

ſacratam

ſacratam radians à S. Syro viſa perhibetur. S. Syrum, qui ſibi in Epiſcopatu ſucceſſit, erudiuit; qui ſe diſcipulum tanto magiſtro dignum exhibuit. Felix denique pijs laboribus, ſenioque confectus, cum annum 70. ætatis ageret ad præmium in cœlos euolauit 7. Idus Iulij. *Ex monum. Eccleſ. Genuen. ac ex Auguſtino Iuſtin. in Hiſt. Genuenſ.*

ANNOTATIO.

Vixit S. Felix circa an. D. 140. vt apud Iacobum à Voragine legitur in Cron. M. S. Quare S. Syrus eius ſucceſſor non anno 1133. Archiepiſcopus creatus eſſe potuit. Illud indubitatum eſt, S. Syrum ante S. Gregorij Magni tempora vixiſſe. Nam is lib. 4. c. 53. Dialog. Eccleſiæ S. Syri Genuæ (licet illum martyrem vocet) meminit: Quę temporis diuturnitate collapſa à Clericis Regularibus inſtaurata eſt. Neque enim alterius Syri extitit, aut extat Genuæ memoria cuius S Greg. meminerit: neque alius in Martyrol. Rom. aut alijs S. huius nominis præter hunc, & Syrum primum Epiſcopum Ticinen. legitur.

Corpus S. Felicis in eccl. S. Syri in loculo anno D. 1283. cum huiuſcemodi inſcript. repertum fuit. HIC REQVIESCIT S. FELIX EP. IANVEN. QVI VIXIT AN. LXX. REXIT EPISCOP. XX. RECESSIT VII. ID. IVLII.

DE S. THEOPHANIO CONFESSORE, CENTVMCELLENSI, & Cornuetano Protectore. *Vide die 26. Ianuarij.*

DE SS. MARTYRIBVS ANATHOLIA VIRGINE, & Audace apud Thoram.

ANatolia virgo Romana, Chriſtianam colens religionem, Decio Imper. à quodam Iuuene, qui ad eius nuptias aſpirans repulſam à virgine retulerat, quòd Chriſtiana eſſet, accuſata, apud Thoram vrbem vmbriæ iuxta Velinū lacum in exilium mittitur, vbi cum multos ex Piceno varijs languoribus oppreſſos, ſanaſſet, ad Chriſtumque perduxiſſet, à Fauſtiniano Præſide euocata, fruſtràque verbis, vt Chriſti fidem deſereret admonita, multis pœnarum generibus afficitur. Nam primum in equuleo ſuſpenſa torquetur, & facibus ardentibus admotis aduritur: deinde ab Audace venefico, in illam cuſtodiæ traditam, ſerpens ingens, qui eam morſu venenato interficeret, inmittitur. Sed ſerpens cum virginem nulla per totam noctem affeciſſet læſione, Audacem mane in cuſtodiam ingreſſum aggreditur, illumque interfeciſſet, niſi Anatolia accurrens, ſerpenti, vt illum dimitteret, præcepiſſet. Quo miraculo Audax ad Chriſtum conuerſus, paulò poſt in carcerem miſſus, cum in fide recens ſuſcepta, conſtans perſeueraret, capite truncatus palmam martyrij adeptus eſt. Poſt Anatoliam: quæ ſtatim ac Præſes Audacis conuerſionem accepit, eo iubente gladio tranſuerberata migrauit ad ſponſam 7. Idus Iulij. An. ſal. 253. Corpus ibidem à Chriſtianis conditum fuit. *Ex Martyrol. Rom. libro de virg. Rom. Sur. tom. 4. Pet. in Cat. lib. 6. c. 73.*

Anatolia varios ſanat infirmos.

Serpens veneficum inuadit cuſtodē, qui Anatoliæ iuſſu pſum non attingit.

Audax cōuerſus martyrij palmam conſequitur.

ANNOTATIO.

EXtat op. in Piceno, & Vmbria confinio, in finibus Camertum non negligendum cui nomen S. Anatoliæ eſt. Ibi corpus huius virginis, quæ ab Incolis maximè colitur, in propria eccleſia conditum eſt.

Iulij die 10.

DE SS. SEPTEM FRATRIBVS MARTYRIBVS ROMÆ.

IAnuarius,Felix,Philippus,Siluanus, Alexander,Vitalis, & Martialis S. Felicitatis matronæ Romanæ nobilis filij à Sacerdotibus Idolorum apud M.Aurelium Antoninum Imp.vnà cum matre accuſati,quòd niſi Deos colere cogerẽtur,cultus ipſorum Deorum euaneſceret, quia multi exemplo Felicitatis, & filiorum Deorum cultu neglecto Chriſto nomina dabant: Publio vrbis Præfecto,qui illos ad immolandum Dijs compelleret, traduntur: Is itaque SS. fratres vnà cum matre comprehendi,ad ſeque adduci iubet,ac eos ſingillatim blanditijs, & minis à Chriſtiana religione conatur auertere. Sed cum illi, & propria virtute, & matris hortationibus in fidei confeſſione conſtantiſſimi reperirentur,iudicique intrepidè,& liberè reſponderent,è carcere educti variè 6.Id. Iulij necãtur,Ianuarius natu maximus plumbatis cæſus,Felix, & Philippus fuſtibus contuſi; Siluanus ex altiſſimo loco præcipitatus: Alexander, Vitalis, & Martialis, qui natu minimus erat, capite plexi matris martyrio in aliud tempus delato. *Ex Breu.Rom. & paſſ.eorumdem à Sur.tom.4.relata.*

ANNOTATIO.

PAſſi ſunt anno D. 175. anno primo Soteris Papæ. M. Aurel. Antonini XIII. Extabat olim cæmeterium Romæ cum eccleſia nomine S. Felicitatis: in qua S. Greg. Papa, tertiam Homeliam habuit in Euangel. ibique corpora mart. condita erant.

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS ROMANIS Rufina, & Secunda.

RVfina, & Secunda virgines, & ſorores Romanæ Aſterio patre, & Aurelia matre parentibus clariſſimis natæ,& Chriſtiana fide imbutæ Armentario, & Verino nobilibus adoleſcentibus,& Chriſtianis à parentibus deſponſæ, illorum connubio reiecto,quòd Chriſto virginitatem vouiſſent, quòdque illi à fide defecerant,Valeriano,& Galieno Imperatoribus apud Iunium vrbis Præfectum Chriſtianæ religionis accuſantur. Comprehenſæ itaque cum neque promiſſis,neque terrore à propoſito fidei poſſent abduci,Rufina primùm virgis cæditur,Secunda ſic Iudicem interpellante; *Quid eſt, quòd ſororem honore,me afficis ignominia? Iube ambas ſimul cædi, quæ ſimul Chriſtum Deum confitemur.* Quibus verbis Iudex ira accenſus vtranque in tenebricoſum, & fœtidum carcerem detrudi iubet. Loco autem ſtatim clariſſima luce, & odore ſuauiſſimo completo in ardenti balnei ſolio includuntur; Indeque integræ egreſſæ mox ſaxo ad collum alligato proijciuntur in Tyberim.Ex quo ab Angelo liberatæ, extra vrbem via Aurelia decimo milliario capite plectuntur. Quarum corpora a Plautilla matrona in ſuo prædio ſepulta,poſtea in vrbem tranſlata, in baſilica Conſtantiniana propè Baptiſterium condita ſunt. Paſſæ ſunt ſupradictis Imperatoribus 6.Idus Iulij. An. poſt Chriſtum natum 260. Sixto Papa Pontificatum tenente. *Ex Breu. Rom. & paſſ. à Sur.tom.4. relata.*

Inſignis Secũdæ patiendi ardor.

Fœtidus, & tenebricoſus carcer luce clariſſima, & odore ſuauiſſimo repletur.

AN-

ANNOTATIO.

IN Geſtis harum virg. à Sur. recitatis quædam paulò diuerſa à Breu. Rom. recenſentur. Nam in illis has ab Arceſilao Comite comprehenſas legitur, cuius nulla fit in Breu. mentio. Quædam etiam Baron. in Annal. non conſentiunt, cum Baron. illas ante S. Steph. Papam, cui Sixtus ſucceſſit, paſſas adnotauerit.

DE S. PATERNIANO EPISCOPO FANENSI.

PAternianus in Diocletiani perſecutione ab Angelo monitus cũ Auito, Mauruntio, & alijs diſcipulis in ſolitudinem haud procul à Fano ſe recepit. Vbi varias diaboli ſe, ſuoſque diſcipulos conantis decipere inſidias ſuperauit. Cum verò is puellæ formoſæ ſpecie ſeruum Dei ad libidinem ſollicitaret ad orationem confugiens, & manu igni ad libidinis ardorem extinguendum appoſita hoſtem illicò profligauit, cũ in ea ſolitudine cibi ſibi, ſuiſque defuiſſet, Senogallienſis ciuis diues in ſomnis admonitus camelos rebus ad victum neceſſarijs onuſtos dimiſit, qui ad locum ignotum, vbi erat Paternianus, diuinitus peruenere. Pace autem Eccleſiæ data, famaque ſanctitatis Paterniani peruulgata à Fanenſibus Epiſcopus poſtulatur. Qui Maurontio Abbate monaſterio præfecto, inuitus munus paſtorale ſuſcepit. In vrbis ingreſſu fœminæ religioſæ, iam pridem orbatæ, ſigno crucis oculorum lumen reſtituit. In vrbe verò, claudum in totius populi conſpectu ſanauit, multiſque præterea morbo inſanabili laborantibus incolumitatem reddidit. Plurimos ex Gentilibus, ſublato Inanium Deorum cultu, ad fidem perduxit, multiſque extructis eccleſijs, plures ordinauit parochias. Senio tandem confectus, mortem ſibi inſtantem prædixit, moxque febri correptus, cum annos 45. Eccleſiæ Fanenſi præfuiſſet, clarus miraculis 6. Idus Iulij ceſſit è vita. Cui ob ſanctitatis præſtantiam multis in locis templa excitata fuere. *Ex Actis illius M. S. quæ in Eccl. Fanen. aſſeruantur.*

Diabolus formoſæ puellæ ſpecie Paternianũ ad libidinem ſollicitare contẽdit.

Cameli ad ignotum Paterniani locũ diuinitus perueniunt.

Fæminæ orbatæ lumen reſtituitur.

Claudus ſanatur.

ANNOTATIO.

FVit, & Paternianus Epiſcopus Bononien. de quo die 12. huius agetur. Et alter Epiſcopus in Palæſtina: de quo Pet. in Cat. lib. 6. c. 79. Qui ex Actis videtur idem cum Fanenſi, vel Acta ipſa confuſa ſunt.

DE S. PETRO ABBATE PERVSINO.

PEtrus in agro Peruſino natus Othone II. Imp. adoleſcens ſacris litteris inſtructus breui ad Sacerdotium peruenit, cum vitæ innocentia, caſtitate, pietateque in pauperes conſpicuus eſſet. Militibus Imp. qui ex vrbe Coronatus remeabat, Territorium Peruſinum vaſtantibus Petrus multorum lacrymis Commotus Imperatorem adijt, liberèque increpuit, quòd Regnum ſibi à Deo gubernandum, non deſolandum commiſſum eſſet, eumque diſtrictiſſimam tot malorum à ſuis in pauperes præſertim factorum rationem redditurum. Quem cum Imp. primùm reieciſſet; poſtea cognita ſanctitate, illi accerſitum libenter auſcultauit, multaque correxit. Ab Honeſto Epiſcopo Peruſino innocens agnitus eorum, quorum falsò delatus fuerat, eccleſiam Beati Petri Apoſtoli in M. Calario diruta reædificandi cum cœnobio facultatem obtinuit. Factuſque monachus, deinde Abbas I. eius cœnobij à Ioanne XIII. Pont. Max. omnia, quæ illius olim eccleſiæ fuerant, impetrauit. Vitam verò duxit auſteram.

Petrus Imperatorem libere reprehendit.

Nam carne ſemper abſtinuit; ieiunium ter in hebdomada perpetua ſeruauit, vi no rariùs, in quadrageſimâ nunquam vſus. Horis canonicis in choro ſemper interfuit. Multa autem edidit miracula: Cum panis deficeret, eo orante ad ianuam monaſterij equi frumento onuſti ab ignoto miſſi adfuere. Cum columna ingens marmorea ſurſum eleuata diſruptis funibus caſura eſſet, facto ab eo crucis ſigno ſubſtitit in aere. Epiſcopus illi vas electuario plenum ſeruandum dederat, quod à Petro pauperibus ægrotis diſtributum cum Epiſcopus repeteret, ille Epiſcopi iram veritus ad orationem confugiens, vas vt ante plenum inuenit. Cum Cellarius eleemoſynam pauperibus dare iuſſus, panem in arca deeſſe diceret, Is quinque panes inuentos à ſe benedictos canibus proiecit, quos, cũ canes attingere non auderent, pauperibus diuiſit. Duos latrones ſuſpendẽdos à Iudice ad cuſtodiam ea conditione, vt ſi aufugiſſent, pœnam ipſe ſuſtineret, acceperat. Quos cum Petrus recreatos, & indutos eadem nocte à ſe, ne deinceps delicta perpetrarent, admonitos dimiſiſſet, Iratus iudex pœnam illi remiſſurum pollicetur, ſi canes à ſe benedictos panes non attingerent. Verum Petrus, ne Deum tentare videretur, id facere recuſauit. Vocatus tamen ad benedicendam Comitis menſam, canes panem porrectum ex menſa benedicta odorãtes, non ſine maxima adſtantium admiratione attingentes vlulabant. Cum Romã ad limina Apoſtolorum multis comitatus pergeret, multaque de cœlo vtrinque pluuia decideret, ne gutta quidem illum, & Comites attigit. Denique ſibi multos annos ei cœnobio præfuiſſet, breui febre correptus obdormiuit in Domino 6. Idus Iulij. Cuius dies anniuerſarius coli cœpit, cum hac die ventus vehemens arbores in agro Peruſino conuulſiſſet, & ſegetes vaſtaſſet. *Ex vita M.S. quæ apud Monachos S. Petri Peruſiæ ſeruatur.*

Equi frumento onuſti ad Ianuam monaſterij comperiuntur.

Colũna marmorea ſigno crucis in aeré ſubſiſtit.

Vas electuarij pauperib' deſtitutum plenum inuenit.

Duos latrones è morte liberat.

Canes panẽ benedictum adorant.

A N N O T A T I O.

E T ſi in SS. ſolemni ritu, quod ſciatur, relatus non eſt, officio tamen Eccleſiaſtico ab Eccl. Peruſina dudum colitur.

DE S. TVSCA VIRGINE VERONENSI.

TVſca virgo S. Proculi Epiſcopi Veronenſis ſoror, vitam extra vrbis Veronæ ſolitariam in cellula ibi in ſylua extructa degebat, cum ad eam B. Teuteria virgo, quæ ex Anglia aufugerat, ne à Rege violaretur, Regijs militibus inſequẽtibus venit. Quam cum in eandem cellulam excepiſſet, loco filiæ habitam inſtruxit. Cum verò aliquandiu ſimul Chriſto orationibus, ieiunijs, vigilijs, pijſque meditationibus inſeruiſſent, Teuteriamque Tuſca defunctã ſepeliſſet, & ipſa non multo poſt 6. Idus Iulij hinc feliciter migrauit, cuius corpus apud S. Teuteriam tumulatum eſt. Quo in loco eccleſia vtriuſque nomini ædificata à S. Annone Epiſcopo conſecrata fuit, in eaque corpora ipſarum in arca marmorea recondita fuere. Hoc nunc ſacellum eccleſiæ SS. Apoſtolorum iunctum cernitur. *Ex libro de SS. Eccleſ. Veron. Auguſt. Valerij Epiſcopi multoties citato.*

A N N O T A T I O.

V Ixit tempore Maximini Imp. circa an. ſal. 237. quo tempore SS. Firmus, & Ruſticus paſſi ſunt.

Iulij die 11.

DE S. PIO PAPA, ET MARTYRE.

PIus Aquileienſis Antonino Pio Imp. poſt Hyginium rexit Eccleſiam. Is multa vtiliter decreuit, in ijs, vt Sacerdos, cuius negligentia aliquid de ſanguine Domini in terram decideret, quadraginta diebus pœnitentiam ageret: ſi ſuper altare, tribus: ſi ſuper linteum ſuperius, quatuor: ſi inferius, nouem: ſi vſque ad quartum, viginti. Vt vbicunque ceciderit, lambatur; ſi recipi poteſt; ſin minus, lauetur, aut radatur, lotumque, aut raſum comburatur, & cinis in ſacrarium reponatur. Conſtituit etiam, vt Paſcha die Dominico vti, & tempore Apoſtolorum, celebraretur. In Thermis Nouati fratris SS. Pudentianæ, & Praxedis titulum Paſtoris erexit. Duas ſcripſit epiſtolas vnam ad omnes eccleſias, in qua de Paſchate celebrando die Dominico agit. Alteram ad Italicos; in qua ne prædia Deo dicata, vſibus prophanis inſeruiant, prohibet. Duas item per breues ad Iuſtum Epiſcopum Viennenſem dedit. Cum ſediſſet, annos 9. menſes 5. dies 27. ordinaſſetque Presbyteros 18. Diaconos 21. & Epiſcopos per diuerſa loca 12. menſe Decembri quinquies ordinationibus habitis, martyrio coronatur ſepelitur in Vaticano 5. Idus Iulij. An. poſt Chriſtum natum 167. M. Aurel. & L. vero Imperatoribus. *Ex Breu. Rom. Damaſo in Pontif. & Baron. in Annal.* Pij decreta 3.

ANNOTATIO.

MAxima inter ſcriptores de tempore, quo Pius ſedit, eſt diſſenſio. Euſeb. libr. 4. c. 11. Hiſt. Eccl. ſcribit illum Annos 15. ſediſſe. Damaſus in lib. Pontif. annos 19. menſes 4. Scot. Marian. ſequitur Euſebium. Platina illi tribuit annos 11. menſes 4. Panuin. in Cronol. Eccl. ſupra ann. 11. menſes 5 & dies 27. Baron. verò in Annalib. ſicuti in Breu. Rom. Eſt & diſcrimen in Annis Chriſti. Nam Plat. & Panuin. illum obijſſe an. D. 153. Baron. vero an. 167. Res obſcurior redditur ſi anni conſulum computentur.

De S. Pio diſſentio interſcriptores nó leuis.

DE S. SAVINO, ET CYPRIANO MARTYRIBVS Brixianis.

SAuinus, & Cyprianus fratres Brixiani Magno patre, & Lampadia matre parẽtibus nobilibus nati Martiano Imp. primum ſub Laodicio; deinde ſub Maximo Proconſule, vt Deos venerarentur, & ſacra Dionyſio facerent, variè tentati, tortique fuere. Verberibus enim primum cæſi, deinde in fornacem ignis immiſſi ſunt; demum ſuper rotis extenſi, & dilacerati, gratias agentes Deo, dicebant; *Quam dulcis eſt dilectio tua Domine*: Sicque 5. Idus Iulij martyrium compleuerunt. Quorum corpora in æde S. Afræ aſſeruantur. *Ex monum. eiuſd. Eccleſ. & Martyrol. antiq. Eccl. Brixien.*

ANNOTATIO.

PAſſi ſunt an. D. 452. vt Helias Capreol. lib. 4. Cron. Brix. ex Petro Epiſcopo Brixien. ait. Vbi quoſdam hos martyres in Gallia apud Rhodanum in ea regione quæ Breſſia vulgò nominatur paſſos credidiſſe ſcribit.

Sed illud potius miror; quomodo ſub Imp. religioſiſſimo, & in vrbe Chriſtiana cultus Idolorum eſſe potuit? & qui fieri potuit, vt Præfecti illius vrbis eo tempore eſſent Idolatræ. Qua in re videndum eſt, ne pro Maximiano. Marciano ſcriptum fuerit.

DE S. IOANNE EPISCOPO BERGOMENSI, ET MART.

IOannes Bergomi natus honeſtis parentibus à prima ætate pietatis ſpecimen dedit. Puer enim carnis oblectamenta deuitans, & neglecto iuuenum conſortio, eccleſiamque frequentās, liberalibus diſciplinis operam dedit. Aſſidue Deum, vt ſe in viam ſalutis dirigeret, precabatur. Cum doctrina itaque, & moribus excultus in clericorum numerum acceptus fuiſſet, ac poſtea Presbyter factus eſſet, Quinctiano Epiſcopo mortuo omnium conſenſu ſufficitur. In Epiſcopatu communi victu vtens, cum clericis cohabitabit, ad horas diurnas, & nocturnas conueniens. Tanta erga omnes erat præditus charitate, vt non modò ſuis, ſed & exteris, magniſque Principibus æquè charus eſſet. A Gundiberto Rege Longobardorum, & Grimoaldo Duce donis pretioſis affectus, nihilominus Regiam cupiditatem liberè reprehendit. Quapropter Rex indignatus equum Epiſcopo indomitum miſit, qui, vt illum Epiſcopus conſcendit, manſuetiſſimus effectus eſt; ex quo tempore Rex illum maiore in honore habuit, & ab aduerſarijs defendit. Quo tempore Ariani Catholicos diuexantes vnà cum Inſubribus eadem hęreſi infectis Abduam flumen tranſgreſſi agrum Bergomatem depopulabantur: Hos cum S. Epiſcopus cum ſuis fugaſſet, Alachis Tridētinorum Dux Arianus, Catholicorum ſæuiſſimus hoſtis, Gundiberto Rege, qui auxilio Catholicis venerat, profligato, eiuſque vrbibus magna ex parte direptis, inter alios, in quos maxima vſus eſt crudelitate, Ioannem Epiſcopum odio Catholicæ fidei necauit 5. Idus Iulij, circa an. ſal. 683. Cum is Eccleſiam Bergomenſem annos 29. ſanctiſſimè gubernaſſet. Eius corpus à ciuibus eius mortem diù lugentibus cum corpore S. Proiectitij honorificè conditum fuit. *Ex off. Eccleſ. Bergomen.*

Ioannes regiā cupiditatem obiurgat.

Equus indomitus manſuetiſſimus efficitur.

Alabis Tridētinorum Dux Arianus Catholicorum hoſtis ſæuiſſimus.

ANNOTATIO.

NOmina hic deprauata videntur; nam pro Cuniberto qui 13. Rex Longobard. fuit Gundibertus, qui 10. extitit poſitus eſt, & pro Alachi, Alabis. Tempus etiam correctione videtur indigere, cum Gundibertus, ſeu Cunibertus à Grimoaldo circa an. D. 666. occiſus ſit, ex Cronol. Eccleſ. Panuin.

Iulij die 12.

DE SS. NABORE, ET FELICE MARTYRIBVS Mediolani.

NAbor, & Felix milites Chriſtiani Mediolani apud Maximianum Imp. cui chari erant, quòd effecti Chriſtiani Deos execrarentur, eos Dæmonia appellantes, accuſati, comprehenduntur, & ſe coram Imp. Chriſtianos eſſe profeſſi, in carcerem per aliquot dies mittuntur, Anolino Conſiliario, qui eos torqueret, traditi. Cum verò nullis ſuaſionibus ad Deorum cultum adigi poſſent, variè educti cruciantur. Primum enim ambo fuſtibus cæſi ſunt: deinde ſolus Nabor ſpectante Felice equuleo tortus, & laminis candentibus aduſtus, ferreis vngulis excarnificat' eſt: quibus fortiter ſupplicijs ſuperatis, vnà cū Felice in ignē inijcitur: vnde diuinitus erepti incolumes euaſerunt. Rurſus in carcerem detruſi poſt aliquot dies vincti catenis Laudē Pompeiam producuntur; vbi cum iterum tentata eorum conſtantia, fortiores in confeſſione fidei Chriſtianæ inue-

SS. in ignem iniecti incolumes diuinitus eripiuntur.

niren-

nirentur, fuſtibus cæſi poſtremò ſecuri percuſſi præclarum Chriſto teſtimoniū reddidere. 4. Idus Iulij. Quorum corpora à Sauina nobili matrona noctu vehiculo impoſita Mediolanum delata, ibique tumulata fuere, extructa poſtea ſub illorum inuocatione eccleſia. *Ex Breu. Mediolanen. & paſſ. eorundem apud Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 4.*

ANNOTATIO.

HOrum corpora Coloniam Agrippinam vnà cum corporibus trium Magorum tranſlata fuiſſe circa an. ſal. 764. Sigebert. in Cron. ad eum an. autor eſt, & Sur. loco memorato.

DE S. IOANNE GVALBERTO ABBATE I. VALLIS Vmbroſæ.

IOannes Gualbertus Florentiæ Gualberto viro militari, nobilique nâtus, pieque educatus, cum factus grandior in fratris interfectorem incidiſſet, & diſtricto gladio indignā fratris necem vlciſci paratus eſſet, inimico ex equo deſcendenti, humique proſtrato vitam ſibi Chriſti amore condonari poſtulāti, ex animo per Chriſtum, crucemque illius adiuratus pepercit. Quod Chriſto Domino adeo iucundum fuit, vt cum Ioannes ex via in ædem S. Miniatis de more preces fuſurus ingreſſus fuiſſet, & ante crucifixi Imaginem oraret (mirabile dictu) ea imago caput verſus Ioannem, quaſi gratias agens inclinauit. Quare commotus Ioannes habitum monaſticum in eodem S. Miniatis cœnobio pře iniquo animo principio ferente ſuſcepit, eoſque breui in dies progreſſus in obſeruantia monaſtica fecit, vt Abbate defuncto ſummo omnium conſenſu in locum illius eligeretur. Verum eo recuſante, quidam ambitione ductus ab Epiſcopo Florentino data pecunia abbas præficitur. Quod vbi reſcitum fuiſſet, Teuzonis viri docti, & probati conſilio Ioannes ad Simoniæ deteſtationem Epiſcopum, & Abbatem ſimoniacos palam proclamare non dubitauit. Et ex eiuſdem Teuzonis conſilio vrbe egreſſus Camaldulum, vbi aliquot dies commoratus viuendi normam eorum monachorum didicit, deinde in vallem Vmbroſam venit, vbi loci ſolitudine delectatus monaſterium extruxit, primaque ordinis Vallis Vmbroſæ factus primus Abbas fundamenta iecit. Aderant inter alios eius alumnos Erizo, Albertus, Teuzo, Rodulphus, & Petrus poſtea cognomento igneus. Ibi ex nimia vitæ auſteritate languorem ſtomachi perpetuum contraxit, vt alijs miſereri diſceret. Cum autem multi tum mobiles, tum Principes opes fama ſanctitatis ducti offerrent, & loca, prædiaque largirentur, ea deſpiciēs, potius pauperibus illa erogari hortabatur; quæ verò monaſterijs ſuis donata, vel legata erant, vendi, darique pauperibus iubebat. Cum verò vir quidam diues monaſterium ingreſſus totum illi patrimonium deſpectis hæredibus reliquiſſet, vir S. zelo accenſus ſibi codicillos allatos diſcerpſit, eccleſiamque ingreſſus Deum, & Beatum Petrum Apoſtolum loci tutelarem precatus eſt, vt tantam aduerſus regulam, & paupertatis votum iniuriam vlciſcerētur. Vixque pedem inde extulit, cum flamma de cœlo monaſterium illud abſumpſit. Interea Epiſcopus Florentinus Petrus nomine Ticinenſis non modò Simoniæ, ſed & hæreſis vitio aſperſus non mediocri ſcandalo erat. Quapropter Ioannes, vt ciuitatem ea peſte purgaret, Epiſcopum publicè ad ſacrorum functionem minus idoneum dicebat, ad quem in monaſterio S. Saluij exiſtentē

Rara Ioannis in hoſtem pietas.

Imago Crucifixi caput verſus Ioannem inclinat.

Ioannes Petrum Epiſcopum Florentinum non modo ſimoniacum, ſed & hæreticum appellat.

Petrus Epiſcopus armatos occiſum Ioannem mittit.

inter-

interficiendum Epiſcopus magnam armatorum turbam miſit : qui ianuis effra-
ctis multos ex monachis vulnerarunt : qui vbi præter opinionem conualuiſſent
Romam profecti, vt Synodus fieret obtinent ; Sed Epiſcopis partes Petri Anti-
ſtitis, vt videbatur defendentibus, monachi innocentiæ fidentes, ſe quod Epi-
ſcopo Florentino obijciebant per ignem probaturos exhibent. Quæ res cum
populo probaretur, licet Epiſcopi reclamarent, quòd Deus tentari videbatur,
accepta conditione, vt ſi monachus ignem ingreſſus illæſus exiſſet, Epiſcopus
Florentinus reus haberetur, dies conſtituitur: qua aduenienti Petrus Abbas, Ioã-
nis diſcipulus, poſt miſſæ celebrationem caſula depoſita, acceptaque in mani-
bus cruce, & à S. Abbate benedictione populo inſpectante inter duas lignorum
ſtrues optimè accenſas flammis aditum inter illas occupantibus ingreſſus per
medios ignos globos, pedibus prunas calcans illæſus populo ſtupente, ac volen
rem eandem via per flammas ingredi retinente pertranſijt, ne capillo quidem à
flamma violato. Eo miraculo tantus nouæ religioni honor haberi cœpit, vt
cœnobia certatim illi conſtruerentur. Petrus verò igneus ab euentu nomina-
tus in Cardinalem, & Epiſcopum Albanenſem electus eſt. S. autem Ioannes
ſenio confectus clarus miraculis 4. Idus Iulij migrauit in cœlum An. ſal. 1073.
Ex Breu. Vall. Vmbr. & vita à Blaſio Melaneſio eiuſd. Ord. Generali ſcripta.

Petrus Abbas Ioannis diſcipulus per medios ignis globos illæſus pertranſit.

A N N O T A T I O.

ILlum miraculis clarum Caleſtinus III. Pont. Max. an. ſal. 1193. Kal. Octob. In SS. numerum retulit. Clemens vero VIII. in Kalendario *Breuiarioque Rom. ad-otauit.*

Hymnus S. Io. Gualberti vitam, & miracula referens. Ex Breu.
Vall. Vmb.

DVm crucis ſignum videt hic in hoſte,
Parcit, & conſtans odium remittit :
Orat in templum, caput ecce Chriſti
Flectit in illum.

Poſtea ſeclum fugiens malignum,
Se ſuis veſtes manibus Ioannes
Induit ſacras, monachusque ſeruit
Relligioni.

Hic Dei zelo iugiter perardens,
Vtque vir fortis vitium duorum
Præſulum pandens, populum ruentem
Terruit omnem.

In via pergens inopi reperto
Vnicum panem dedit, ac recepit
Ipſe tunc ternos : Deitas ſuperna
Miſit ad illum.

Vallis Vmbroſæ ſtruit inde ſacra
Tecta vir ſanctus, ſimul atque ſecum
Edocet multos homines beatam
Ducere vitam.

Dum

Dum tegit culpas monachus pudore,
Detegit illas humili Ioannes
Voce, ne frater pereat ſilendo
Propter omiſſa.

Fluctuat demens rapidis in vndis:
Inuocat ſanctum metuens aquarum
Impetus Arni, columis fit amens
Intus, & extra.

Nubium plenus minitatur aer,
Dum ſuas fratres properant ariſtas.
Vt terant, orat; penitus refugit
Nubibus aer.

Dum tenet lætus monachus malignum
Spiritum forma leporis gerentem
Neſciens, ſanctus metuens retexit,
Ne cadat ille.

Carne, non audent monachi carentes
Pane, ſe veſci, prece ſupplicant's
Angelus panes tulit, atque cunctis
Truſit orexim.

Manè conſurgens onerat petentes
Pauperes multos, minuitque numquam
Triticum, dum dat; grauior ſed arca
Semper abundat.

Iuſſit occidi rapidum ſequentem
Buculas vrſum; properauit vltrò
Vrſus ad mortem patienter, æquè
Si foret agnus.

Tranſit illæſus monachus per ignem
Pontifex ſigno remouet ſceleſtum
Præſulem viſo metuens docentem
Dogmata falſa.

Ceſſit è vita meditans olympum,
Corpus in terris veneratur huius;
Spiritus lætus ſuperam petiuit.
Protinus arcem.

Ecce nunc fagus memor eſt Ioannis:
Flore nam cunctis, folioque fagis
Singulis annis prior, & videtur
Omnibus iſta.

Ante ſacratum tumulum Ioannis.
Fit ſalus ægris, medicina feſſis,
Lumen orbatis, fugiuntque monſtra
Tartaris atra.

DE SS. HERMACORA EPISCOPO I. POST S. MARCVM Aquileienſi, & Fortunato Diacono martyribus, & vrbis eiuſdem patronis.

HErmacoras, ſiue Hermagoras ciuis Aquileienſis S. Marci Euangeliſtæ diſcipulus cum magiſtro Romam profectus à S.Petro Apoſtolo Aquileienſis Epiſcopus ordinatur, Marco Alexandriam deſtinato, Aquileiam itaque reuerſus, Chriſti fidem prædicare, obſeſſos à Dæmone liberare, infirmos, & ægrotos ſanare, Presbyreros, & Leuitas ordinare, in quibus Fortunatum Archidiaconum, & alia Eccleſiaſtica munera obire cœpit. Cumque innumera hominum multitudo etiam ex finitimis vrbibus ob ſigna confluerer, & ad fidem conuerteretur Sebaſtus, Præfectus Hermagoram ab Idolorum Sacerdotibus accuſatũ, quod Deorum templa euerteret, & populus ab eorum cultu auocaret, comprehendi & ad ſe adduci iubet. primumque blandè, vt Deos colat, & à Chriſti fide diſſeminanda ceſſet, hortatur; deinde ſibi non acquieſcentem extendi, & neruis diutius cædi, tùm tormenta deridentem in equuleo ſuſpendi, dilaniarique vnguibus, & lampadibus ardentibus aduri, imperat, populo clamante, ſanctum ſine cauſa pati. Qua voce Sebaſtus territus Illum in carcerem remiſit. Ea nocte Pontianus carceris cuſtos ingens conſpiciens circa martyrem lumen, odoremq; ſuauiſſimum ſentiens, ad illius pedes prouolutus aqua ſalutari tingi petit, qui baptizatus Deos Gentium Dæmonia aſſerens, multitudinem hominum ad carcerem, vt lumen cernerent, concurrentium ad Chriſtianam fidem incitabat, in quibus Gregorij nobilis viri filium duodennem à Dæmone iam triennio vexatũ liberauit: patremque cum tota familia noctu carcere egreſſus (cuſtodi pertmittente) baptizauit. Cùmque ad carcerem rediret, à Presbyreris, & Diaconis rogatus illis Fortunatum diſcipulum, & Archidiaconum Epiſcopum nominauit. Eo in carcerem reuerſo Alexandra vidua oculis capta carcerem ingreſſa ſibi à Pontiano apertum lumen recuperauit: & à Fortunato poſt triduanum ieiuninm cum tota familia baptiſmo expiata eſt. His cognitis Præfectus Fortunatum detineri, & apud Hermagoram diligenter cuſtodiri mandat. Cum autem SS. martyres plura in dies patrarent miracula, & plures ad Chriſtũ pertrahere͂t, ita ſacerdotibus Idolorũ conſulentibus, ne populus cómoueretur, vtrũq; noctu in carcere iuſſit obtruncari 4. Idus Iulij. Quorum corpora cum ſanguine a Pontiano collecta, Gregorius, & Alexandra aromatibus condita extra vrbis mœnia in agro ipſius Alexandræ condiderunt. *Ex Breu. Aquileien. & Pet. in Cat. lib. 6. c. 86.*

Pontianus cuſtos baptizatur Gregoriusque filiũ à Dæmone liberauerat ab ipſo ſacra ebluetur lympha.

Cæcæ viduæ lumen reſtituit.

ANNOTATIO.

NAtalis horum SS. martyrum Aquileien. diæc. patronorum in tota Aquileien. Prouincia, ab omnibus Epp. Patriarchæ Aquileien. ſubiectis celebratur ex Synodali Conſtit. an. D. 1282. die 14. Decemb. ſub Raymundo Patriarcha. Corpora ipſorum ex Aquileia Gradum ab Helia Patriarcha translata feruntur, ex lib. eiuſd. de ritu ſepeliendi mort. c. 15. 2.

Hymnus antiq. SS. Hermacoræ, & Fortunati ex Breu. Aquileien.

Aeterne Deus ſolio
Cælorum ſedens rutilo
Nunc Hermacoræ precibus
Abſolue nos ſceleribus.
Fortunatique commodis
Nos omnes reple monitis,
Qui Hermacora præuio
Succurrit lapſo populo.
Quos vinxit tui charitas
Meritò colit ciuitas.
Quæ ijsdem paſtoribus
Erepta eſt Dæmonibus.
Proinde feſta gaudij
Omnes vicini populi
Vndique proni curſitant,
Lætaque mente iubilant.
Nunc Deo Paſtor inclyte
Noſmet commenda ſedulè,
Quem præciniſti inclytum,
Vt diluat flagitium.
Ex cuius nutu fœminam
Saluaſti Alexandriam.
Eo iuuante populum
Ad Cæli perduc ſolium.
Cuius amore capite
Truncatus es, vt hodie,
Sublimet Aquileiam
Vrbem fouendo Auſtriam. Amen.

DE S. PAVLINO EPISCOPO I. LVCENSI, & martyre.

PAulinus Antiochenus S. Petri Apoſtoli diſcipulus primus ab eo Epiſcopus Lucenſium Romæ ordinatus, vbi Lucam perueniſſet, ſignis, & prædicatione magnam ciuium multitudinem ab Idolorum cultu ad Chriſtum cõuertit, ſacrasque ædes aliquot ædificauit. Quibus ad Neronem Imp. delatis, is Paulinũ, cum ſuis comprehendi, & ſi Dijs immolare recuſent, occidi iubet. Quare Paulinus cum ſeuero Presbytero, Luca Diacono, & Theobaldo milite captus Dianę ſacrificare iubetur. Quod cùm facere conſtanter recuſarent, fuſtibus tandiu cæduntur donec toto corpore ſanguis deflueret, ſicque in obſcuriſſimum carcerem ſine cibo, & potu detruduntur. Poſtridie educti, cum in propoſito perſiſterent, feris obijciuntur: quibus ad SS. pedes proſtratis, Imp. in rabiem verſus illos vti maleficos ad Anolinum Præfectum puniendos miſit; qui eos tetro in carcere incluſit, donec quo ſupplicio perimerentur, ſtatueret. Noctu orante Paulino adfuit Angelus, qui carcere colluſtrato, martyres ad fortiter certandum, vt ad coronam, quæ eos manebat, peruenirent, hortatus eſt. Mane Anolinus eductos cum fruſtra, eos vt Deos venerarentur, monuiſſet, fuſtibus crudeliter mactari iubet, cumque S. Paulinus, & Seuerus in verberibus ſpiritum reddidiſſent, Theobaldus, & alij ad Montem Piſanum inter Lucam, & Piſas ſitum capite plectuntur. Quorum corpora Antoninus Presbyter, & eremita (qui in ijs montibus vitam ſolitariam degebat) à Valerio, Victore, & Luciano, & alijs Chriſtianis adiutus in loco, vbi baſilica Sanctiſſimæ Trinitatis, ſepelijt. Vbi tandiu latuere, quo ad an. ſal. 1261. 17. Kal. Iulij diuinitus inuenta, in ſacram ædem S. Paulino dicatam translata ſunt. In qua translatione plurimi ægroti ſanati ſunt, & puer, quem mater mortuum ad S. Paulini tumulum detulerat, reuixit. *Ex monum. Eccleſ. Lucen. quæ Syluanus Ratius in lib. de SS. Hetrur. retulit.*

Ferę ad SS. pedes, mites effectæ proſternuntur.

Angelus hortatu ad certandum.

A N-

ANNOTATIO.

PLures in Italia huius nominis Epp. ſanctitate floruere, Nolanus, Brixianus, Senogallien. Campanus, & Aquileien. Sed hic omnium antiquiſſ. eſt.

DE S. PATERNIANO EPISCOPO BONONIENSI.

PAternianus patria, vt creditur, Bononienſis S. Petronio à clero, & populo electus in Epiſcopatu circa annum ſal. 450. Leone I. Pontifice Maximo ſucceſſit. Is monaſterium S. Michaelis nobiliſſimum in paterno fundo extruxiſſe putatur. Vixit in Epiſcopatu ad annos 20. circiter: quibus Eccleſiam Bononiẽſem ea pietatis laude gubernauit, vt cum 4. Idus Iulias diem ſuam obijſſet, ab eadem Eccleſia, cum alijs diuis coli hac die meruerit. Illi S. Tertullianus an. D. 470. ſubrogatus eſt. Corpus in æde S. Felicis ſepultum eſt. *Ex Karolo Sigon. lib. 1. de Epp. Bononienſ.*

ANNOTATIO.

CIrca initium Epiſcopatus Paterniani Epp. Æmiliæ, hoc eſt Bononien. Mutinen. Regien. Parmen. & Placentinus, qui Mediolanen. Archiepiſcopo parebant, ad Synodos Mediolani celebrandas accedentes. Archiepiſcopum Rauennatem metropolitanum ex Valentiniani III. Imp. decreto, qui cum Placidia matre Rauennæ ſedem locauerat, agnoſcere cœperunt, ex Sigon. ibidem.

DE S. VGVZONE MARTYRE VALLIS CAVARNIÆ.

Vguzo armẽta paſcit. Alter Vguzonis Domin⁹ bona amittit, alter plura acquirit. Vguzo liuore interficitur; ibique fons adhæc vſque tempora manans erũpit. Caſeum pro donis offerũt.

VGuzo, qui & Lucius, ac Luguzonus dicitur. paſtor, & Caſearius vallis Cauarniæ fuit (locus eſt Euganeo opp. & Lacui proximus Comenſis diœceſis) Paſcebat hic armenta cuiuſdam; à quo, quòd eccleſiæ, & pauperibus aliqua dediſſet, expulſus cuidam alij adhæſit inſeruiens, cuius res augeri in dies, alterius verò, qui eum expullerat, minui mirum in modum cœperũt, Quare ille inuidia, & odio ſtimulatus virum Dei interfecit, moxque in loco occiſionis fons ingens inſtar parui lacus, in monte, qui adhæc vſque tempora viſitur, ortus traditur; cuius aqua die, & hora, qua interfectus eſt, rubeſcere, & ad viſus incolumitatem conferre narratur. Eò quotannis ad diem feſtum, & ad eccleſiam nomini ſuo dicatã non modò finitimi populi, ſed & ex remotioribus partibus confluunt, dona, præſertim caſeum deferentes (illum enim caſearij præcipuè colunt.) Cum Incolæ aut pluuia, aut ſerenitate egent, ad eius eccleſiam proceſſione euntes, ſolent, quod ex his poſtulant, impetrare. *Ex antiqua tradit, ac multorum fide dignorum relatu.*

ANNOTATIO.

ILlius natalis hac die dup. ritu ab Eccl. Cathedrali Lauden. celebratur; licet alibi die ſeq. recolatur.

DE S. LITHARDO CONFESS. CORNVETI PATRONO.

LIthardus, ſeu Lithuardus natione Germanus cum ſe totum diuino ſeruitio mancipaſſet, peregrinandi & ſacra viſendi loca cupidus relicta patria venit

nit in Italiam, ac præcipuis eccleſijs deuotè viſitatis, cum apud Cornuetanam ciuitatem conſtitiſſet, ibi vitæ ſanctitate, & miraculis clarus migrauit è vita 4. Idus Iulij. Corpus ibi honorificè aſſeruatum præcipuè à Cornuetanis colitur hac die. Extant inſculpta de eo Carmina.

„ *Germanicis laribus patrijs Lithuarde relictis*
Ad Corithi quis te littora chara tulit?
„ *Caſu, vel potius noſtras dignatus ad oras*
Pergere ſancte pater, motus amore pio es?
„ *Non caſu, veſtros Deus miſeratus iniquos*
Caſus me ad Corithi littora chara tulit.
„ *Remotis veniens nimium peregrinus ab oris,*
Vt tuerer Corithi littora, prata, domos.

ANNOTATIO.

Acta, & tempus, quo vixit, aut obijt, deſiderantur. Aliqua tamen ab eo poſt mortem miracula edita feruntur.

Iulij die 13.

DE S. ANACLETO PAPA, ET MARTYRE.

Anacletus patria Athenienſis Traiano Imp. S. Clementi Papæ in Pontificatu An. D. 103. ſucceſſit. Decreuit, vt Epiſcopus à tribus Epiſcopis, neque à paucioribus conſecraretur: vt Clerici ſacris ordinibus publicè à proprio Epiſcopo initiarentur; & vt in miſſa peracta conſecratione omnes communicarent. S. Petri Apoſtoli ſepulchrum ornauit; & Pontificum ſepulturæ locum attribuit. Multas ſcripſit epiſtolas: primam de oppreſſione Epiſcoporum: ſecundam de ordinatione Archiepiſcoporum: tertiam de Patriarchis, quodque Romana omnium eccleſiarum ſit caput. Habuit ordinationes duas menſe Decembri: quibus creauit Presbyteros 5. Diaconos tres, Epiſcopos ſex. Cum ſediſſet annos 9. menſes 3. dies 10. martyrio coronatus ſepultus eſt in Vaticano. 3. Idus Iulij. *Ex Breu. Rom. & Damaſo in lib. Pont.*

Anacleti decreta.

Romana Eccleſia omniũ caput.

ANNOTATIO.

Euſebius errore lapſus manifeſto lib. 3. c. 15. Omiſſo Cleto Anacletum Clementi præfert. Damaſus Anacletum ſub Domitiano Eccleſiæ præfuiſſe, ſcribit, quem Onophr. Panuin. in Cronol. Eccl. ſequitur.

Euſebij error.

Baron. in Annalib. ad an. 106. Anacletum exornaſſe B. Petri ſepulchrum eccleſia ſuper eo extructa, idque ante Pontificatum, cum adhuc Presbyter eſſet, adnotat.

DE S. IVSTINA VIRGINE, ET MARTYRE TERGESTI cum S. Zenone.

Iuſtina virgo Tergeſtina Chriſtianis parentibus orta, annorum 14. cum ob formæ pulchritudinem à multis in matrimonium poſtulata, ſe Chriſto, cui virginitatem vouerat, deſponſam diceret, apud Fabianum Præſidem accuſata, & ad eum perducta, Dijs ſacrificare iubetur, cumque illa Deos Dæmones appellaret, Fabianus optionem virgini dat, aut colendi Deos, aut tormenta ſubeundi, ac primum illā alapis cæſam, quod liberè Deos contemneret, extendi,

&

& virgis cædi, deinde in equuleo ſuſpenſam circa mammillas vngulis excarnificari iuſſit. Ipſa verò Chriſto gratias agens, virtutem, & animi conſtantiam petebat. quo ad paradiſum de hoſte triumphans perueniret. Damnata autem à Præſide, vt gladio feriretur, cum quidam ex primis apud Præſidem nomine Zeno, per iocum virgini diceret, *Sponſa Chriſti tranſmitte mihi mala de ſponſi tui paradiſo*. dum ad ſupplicium duceretur, Infantulo ſudariolum dedit Zenoni deferendum dicens, dicito illi: *Iuſtina virgo Chriſti, mittit tibi mala, quæ de paradiſo ſponſi tui poſtulaſti*. Decollata itaque virgine, corpus à chriſtianis ſepulturæ traditum eſt, 3. Idus Iulij. Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus. An. ſal. 289. Zeno autem vbi à pueto ſudariolum accepiſſet, diceretque, bonũ erit ad faciem tergendam, dum illo coram Præſidis familiaribus faciem tergit, ſe repentè mutatum tanto ſenſit Chriſti amore captum, vt nomen illius publicè extollere non dubitaret. Quare delatus Præſidi, ab illoque accerſitus, & dementiæ obiurgatus, cum reſpondiſſet, *Quid mali facio, ſi Chriſti veri, & ſolius Dei, qui Iuſtinam virginem ad ſe ſuſcepit, meque in ſeruum accipere dignatus eſt, nomen collaudo?* tandiu plumbatis cædi iuſſus eſt, donec animam exhalaret, cumque nomen D. I. C. extollere non ceſſaret, lingua illi præciditur, & tandem caput amputatur die prædicta. *Ex paſſ. eorundem M. S. quæ in Eccl. Tergeſtina aſſeruatur.*

De Paradiſo mala dono mandat.

Zeno Præſes verum agnoſcit Deum.

ANNOTATIO.

A*Cta Horum martyrum accuratè ſcripta legimus, neque aliquid controuerſum, aut inueriſimile in illis deprehendimus.*

Iulij die 14.

DE S. BONAVENTVRA EPISCOPO ALBANENSE, & Confeſſore Eccleſiæque Doctore Ord. Minorum.

BOnauentura Balneoregij in Hetrutia natus, cum infans in vitæ periculum incidiſſet, Mater eius vouit ſe illum, ſi inde euaſiſſet religioni S. Franciſci dicaturam. Cum itaque conualuiſſet, in ordinem Fratrum Minorũ adſcriptus eſt: Vbi Alexandro Alenſi magiſtro breui ad eam doctrinæ perfectionem peruenit, vt poſt 7. annos libros ſententiarum Pariſijs publicè ſumma cum laude interpretatus ſit: quos etiam præclaris poſtea commentarijs illuſtrauit. Poſt ſex annos ſui Ordinis Miniſter Generalis Romæ factus, miniſterium ea prudentiæ, ac ſanctitatis laude per annos 18 geſſit, vt in omnium ore, & admiratione eſſet. Multa ſcripſit: in quibus ſummam eruditionem cum magno pietatis ardore coniungens, lectorem docendo mouet. Illum Gregorius IX. Pont. Max. fama eius ſapientiæ, & ſanctimoniæ commotus Cardinalem, & Epiſcopum Albanenſem creauit cum prius Eboracenſem Archiepiſcopatum ſub Clemente IV. recuſaſſet. Cum eum vitam S. Franciſci ſcribentem S. Thomas competiſſet; *ſinamus*, inquit, *ſanctum pro ſancto laborare*. Concilio Lugdunenſi ſub eodẽ Pont. interfuit; in quo præcipuè elaborauit, vt Eccleſia Græca cum Latina conueniret. Plura edidit miracula: ex quibus vnum illud fuit mirabile, quòd, cum matrona Lugdunen. puerum mortuum peperiſſet, illum Bonauentura ad ſe delatũ ad vitam reuocauit. Alteram quoque matronam poſt mortem ibidem à proxima morte ex partus difficultate liberauit. Qui idcircò in ea Prouincia à parturientibus inuocari, & in honore haberi conſueuit. Illum Sixtus IV. Papa eiuſdem Ord. An. ſal. 1482. in SS. numerum retulit, Sixtus verò V. ex eodem

S. Bonauentura Cardinalis, & Epiſcopus Albanenſis creatur.

Præclarũ D. Thomę Aquinatis de S. Bonauentura elogium.

Puerũ editum mortuum Bonauent. ad vitam reuocat.

ordine

ordine inter eccleſiæ Doctores repoſuit. *Ex Breu. Rom. & eius vita à Sur. tom. 4. relata, ac ex Cron. Fratrum Minor.*

ANNOTATIO.

Migrauit è vita Lugduni anno D. 1275. 3. Idus Iulij in æde Franciſcanorum ſepultus. Verum quia dies ille Anacleto Papæ ſacer eſt, eius natalis hac die celebratur.

DE S. IVSTO MARTYRE ROMÆ.

IVſtus miles ſub Claudio Tribuno, cum ſibi diuinitus crux apparuiſſet coruſcans, ad Chriſtum conuerſus, moxque baptizatus relicta militari vita omnia ſua pauperibus erogauit. Quod vbi Magnetius Præfectus reſciuiſſet, cum captum, & ad ſe perductum à ſuſcepta religione abducere non poſſet, miris cruciatibus affecit, ac primum neruis immaniter cædi iubet; deinde galeam ignitã capiti eius imponi, poſtremò in rogum accenſum immitti: in quo licet ne capillus quidem læſus eſſet, ſpiritum tamen Deo reddidit Prid. Idus Iulij. *Ex Menol. Græcorum, & Martyrol. Rom.* Miros Iuſtus cruciatus perfert.

ANNOTATIO.

NVlla extat apud Latinos ſcriptores huius mart. mentio; neque Romæ vlla corporis, reliquiarumue memoria reperitur. Et quòd etiam dubitationem auget, nulla Imp. ſub quo paſſus eſt, in actis illius commemoratio ſit. Vereor ne potius alibi, quam Romæ coronatus ſit.

DE S. OPTATIANO EPISCOPO BRIXIENSI.

OPtatianus Epiſcopus XIV. Brixienſis ignotæ patriæ S. Gaudioſo Epiſcopo ſucceſſit, is circa an. ſal. 440. floruiſſe videtur, ac Synodo Mediolani ſub Euſebio Archiepiſcopo aduerſus Arianos celebratæ Leone I. Põt. Max. circa an. à partu virginis 454. interfuiſſe. Hic ſanctus omnium opinione Prid. Idus Iulij cum obijſſet, in æde S. Laurentij conditus eſt, eique, qui ſanctis debetur, honor habitus fuit. Cuius corpus vnà cum S. Vigilij ſucceſſoris corpore an. Domini 1497. ex vetere in nouam aram translatum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Brixien. & Cron. Brix. Heliæ Capreoli, & Aſcanio Martinengo.*

ANNOTATIO.

EPiſcopus Brixien. qui epiſtolæ Synodali Euſebij Epiſcopi Mediolanen. ad Leonẽ I. Papam ſubſcriptus legitur, Octauianus, non Optatianus appellatur; ſed cum non magna nominis differentia ſit, videtur idem, qui Octauianus, & Optatianus vocatur.

DE S. MARCIANO EPISCOPO FREQVENTINO.

MArcianus genere Græcus, à puero litteris, & moribus excultus, mortuis parentibus, bona omnia, quæ ſatis copioſa erant, cœpit pauperibus erogare. Quibus impedimentis expeditus nauem conſcendit, & in Italiam venit, ac circa Frequentum (ea vrbs eſt Samnij Abellino finitima) in monte vitam

egit aliquandiu ſolitariam, multis ad eum ob miracula ab ipſo patrata ex Frequentina ciuitate confluentibus, quoad Laurentius Eccleſiæ Canuſinæ Epiſcopus electus Romam proficiſcens Leone I. Pont. Max. ſecum illum adduxit, de quo à Pontifice interrogatus, (in baſilicam enim S. Mariæ, quæ olim Pantheō dicebatur, Marcianus oraturus diuerterat, dum Laurentius Pontificem adiret) quædam ipſi Pontifici de Marciano diuinitus reuelata audiuit, cœpitq; ne ſocius Romæ detineretur, triſtari. Sed S. Pontifex eum ſolans ait, ſibi in viſu Dominum præcepiſſe, vt Laurentium quidem Canuſinæ, Marcianum verò Frequētinæ eccleſiæ præficeret. Quare vterque Epiſcopus conſecratus eſt, & poſt aliquot dies ad eccleſias ſuas vterque dimittitur, multis in via à Marciano ſignis perpetratis; Cum verò Marcianus Eccleſiam Frequentinam multos annos ſanctiſſimè gubernaſſet, multis editis miraculis, mortem, quæ ſibi inſtaret, clero, populoque prædixit: & eccleſiam ſabbato ingreſſus totam noctem in diuinis laudibus, & in oratione conſumpſit, maneque ſuum Deo reddidit ſpiritum 18. Kal. Iulij. Ad cuius corpus oſculandum, antequam ſepulturæ inferretur, infirmi accurrentes ſanabantur, & deinceps ad tumulum aduenientes, & orantes à varijs languoribus, quibus laborabant, curabantur. Quapropter Vrſus Epiſcopus Beneuentanus illud ſolemni pompa ex vrbe Frequentina Beneuentū tranſtulit, & in æde S. Mariæ virginis condidit. *Ex monum. Eccleſ. Beneuent. in antiq. cod. M.S.*

Marcianus miraculis cōſpicuus.

ANNOTATIO.

C*Vm 18. Kal. Iul. obierit, hac die Beneuenti non natalis, ſed translatio celebratur.*

DE SS. RVFINO, ET AVENANTIO CONFESSORIBVS apud Derthonam.

RVfinus eremita cum Auenantio diſcipulo in valle, per quam fluuiolus decurrit, apud Sarzanum caſtrum agri Derthonenſis vitam egit ſolitariam, quæ vallis S. Rufini vſque in præſentem diem nominatur. Quorum corpora cum diu latuiſſent, inuenta cum huiuſmodi marmorea inſcriptione. HIC IACENT CORPORA SS. RVFINI, ET AVENANTII in oportuniorem, & decentiorem locum parochialis eccleſiæ translata ſunt, & præcipua veneratione coluntur. *Ex antiqua tradit. & Tab. Eccleſia Derthonen. quæ per diœceſim vniuerſam illorum memoriam hac die recolit.*

ANNOTATIO.

D*Ies natalitius vnà cum geſtis illorum ignoratur. Hac autem die Inuentio eorundem celebratur.*

DE S. TVSCANA.

TVſcana Ieberi pago Veronenſi quondam claro ab ipſa vrbe ad 7. M. P. diſtante Chriſtianis, & honeſtis parentibus nata à teneris ita pudicitiā adamauit, vt nobilis diu ne matrimonio iungeretur, repugnarit, nec virum quāuis ex nobili Canoculorum familia præſtantem niſi coacta acceperit. Nupta autem vix ad reddendum debitum adduci poterat, vitamque in matrimonio quaſi cœlibem duxit. Cumque caſtitatem tantopere amaret, breui nulla procreata prole

le coniugij onere leuata eſt. Quare defuncto viro, venditis omnibus, pretioque in pauperes erogato, ſe totam Chriſto dedicauit. Cuius pudicitiæ Hoſtis inſidiari non deſtitit. Nam tres adoleſcentes nimia Tuſcanæ pulchitudine capti Dæmonis impulſu collem, in quo illa habitabat, eo conſilio, vt per feneſtram vnus poſt alium ad eam violandam nitraret, aſcendunt: cumque primus cæteris audacior feneſtram per vim ingreſſus cubiculum, in quo Tuſcanam orantem inuenit, irrupiſſet, illicò à dæmone arreptus ſuffocatus eſt; alter ex ſocijs moræ impatiens, cum primus non egrederetur, ingreſſus, primumque exanimem, & iacentem intuitus tanto repentè timore correptus eſt, vt & ipſe corruens expiraret. Tertius ſocios non redeuntes, vt condixerant, in obſcœnis actibus, adhuc detentos ſentiens, multa vi ad S. mulierem ingreſſus, & ipſe illicò vita priuatus eſt. Quid tunc ſanctiſſima, & pudiciſſima mulier faceret, cum ante ſe tria cadauera conſpiceret? quæ ſepelire horrendum, celare difficile, in publicū ducere periculoſum erat. Ad orationem confugit. Interea parentes filios diu fruſtrà præſtolati, quò exiſſent à vicinis edocti, collem conſcendunt; Tuſcanam nunquid de filijs ſciret, rogant. Illa rem omnem, vt euenerat narrat, & ad filiorum cadauera viſenda introducit, dicens *Iuſtus Dominus, & Iuſtitiam dilexit.* Illi ſingultibus, & lacrymis S. viduā orare, vt pro malo bonum reddēs precibus ſuis vitam filijs impetraret. Quæ fletibus, & mœrore parentum commota Deū ex intimo corde rogare cœpit: vixque præcandi finem fecit, cum (mirabile dictu) tres ſimul rediuiui reſurgūt, vbi fuiſſent, quæ vidiſſent, & audiſſent quæque pœnarum genera iam experti fuerant, non ſine lacrymis copioſiſſimis narrantes, Qui diutina ob delictum pœnitentia peracta illicò ſani rurſus expirarant. Tuſcaua autem eo domicilio relicto ad cœnobium S. Sepulchri Religionis Hieroſolymitanę, vt ibi inſeruiret pergens, veſtem religioſam induit: atque ob omni prorſus hominum cœtu abhorrens adeo paupertatem coluit, vt mendicare non erubeſceret. Dies, noctesque ferè totos in vigilijs, orationibus, & meditationibus inſumebat, ſingulis diebus exceptis Dominicis ieiunans in pane, vt aiunt, & aqua. Cum aliquando ad eccleſiam viſitandam exiſſet, latrones quidam clamydem illi ex humeris detrahunt, quam cum gladijs diuiſiſſent, repente arefactis manibus, proſtrati veniam precantes ſanitatem recuperant, Tandē hinc ad ſuperas ſedes euolatura, Angelica viſitatione, & locutione dignata eſt. Incidens itaque in febrem, cum medici vinum, ne hydropiſim incurreret, illi conſtituiſſent, non ſolum vinum, ſed & medicinam omnem aſpernata eſt, iamque migratura in via xenodochium Hieroſolymitanum ſepeliri petijt. Cumque vocem cœlitus factam audiſſet, *Veni ſponſa Chriſti Tuſcana, accipe coronam quam tibi Dominus præparauit in æternum*, expirauit. Sepultamque, vt petierat, cum multa in dies fierent ad ſepulturam miracula, Epiſcopus in eccleſiam Sancti Sepulchri in paratum Sarcophagum magna populi frequentia Pridie Idus Iulij tranſtulit. *Ex libr. de SS. Eccl. Veronen. multoties memorato.*

Tres iuuenes, qui Tuſcanæ pudicitiam violare contendunt, eius domum aggreſſi vnus poſt alium expirant.

Caſus poſt hominū memoriam inauditus.

Ijdem iuuenes Tuſcanæ precibus ad vitam reuocātur.

Admirabilis Tuſcanæ abſtinentia.

Latronibus manus areſiunt, proſtinusq; vigor reſtituitur.

ANNOTATIO.

OBiſſe videtur Tuſcana circa an. D. 1343. quo anno corpus illius ex publica via in eccleſiam translatum eſt. Nam non diu Epiſcopus Veronen. illud ibi ob miraculorum frequentiam quieſcere paſſus eſt.

Hymnus S. Tuſcanæ, ex lib. SS. Veron.

O Diem gemma niuea notandum
Ecce Veronæ decus, & Iebeti
Gloriam Caſtri nitidi, nouumque
Sydus Olympi.
Regna Tuſcanam reſonant ſuperna,
Templa Tuſcanam celebrant quotannis,
Noſq; Tuſcanam veneramur vno
Ore colendam.
Virginem nuptam, viduamque peræque
Secla laudarunt ſua: nunc beatam
Laudibus, votis, precibus, pioque
Muneri adorant.
Hæc febres omnes fugat inuocata,
Demit angores animis, ſalutem
Reddit ægrotis, iuuat ipſa cunctos
Ritè precantes.

DE S. SISINNIO EPISCOPO ALTINATE.

SIſinnius Epiſcopus fuit Altini; vrbis quondam claræ in ora maris Adriatici inter Patauium, & Concordiam: qua ab Hunnis ſub Attila Rege deleta, corpus S. Epiſcopi vnà cum alijs corporibus SS. Torcellum proximum Inſulæ, & vrbi, quò etiam Epiſcopalis Sedes Altini recepta eſt, translatum fuit, & in Eccl. Cathedrali conditum. Eius memoria hac die duplici ritu celebratur. *Ex Tab. & monum. Eccl. Torcellanæ ad nos tranſmiſſis.*

ANNOTATIO.

VIta, & acta S. huius Epiſcopi nondum vidimus. nec ſi extant hactenus ſcire potui mus. Illud mirati ſumus nullam illius apud Pet. Aquilinum in eius Catalogo mentionē fieri, cū Equilium, vbi is fuit Epiſcopus, Heraclia, et Altino proximū fuerit.

Iulij die 15.

DE S. EVTROPIO, ZOSIMA, ET BONOSA SORORIBVS martyribus in Portu Rom.

BOnoſa virgo Romana, nobili genere nata, à teneriſq; in Chriſtiana religione erudita, ieiunijs, & orationibus vacabat, quæ capta, & ad Imperatorem adducta ſe Chriſti Dñi, qui fecit Cœlū, & Terrā, & factus homo ex virgine hominē per mortē redemit; ſeruam liberè confeſſa eſt, interrogata autē cur Deos immortales nō coleret, eos homines ſceleſtos fuiſſe, & obijſſe, & ꝑpterea haud venerandos eſſe reſpondit. Quibus verbis Tyrannus incenſus eā in carcerem 7. dies ſine cibo, & potu detrudi iubet, vbi cum preces Chriſto fudiſſet, affuit Angelus eam ſolans, & ad certamen inflammans. Septimo die tranſacto eductam viuam, & lætam miratur Imp. & quis ei cibum miniſtraſſet percunctatur, & vt Deos veneretur, ſponſum nobiliſſimū, & opes pollicitus ſuadet; cui illa. Dei ſeruos non in ſolo pane, ſed ex omni verbo de ore Dei procedente paſci, ſeq; ſponſo ſuo, qui Chriſtus eſt, & ſolus immortalis totā conſecraſſe. cum autē denudata dirè cæſa, æquiſſimo animo verbera toleraſſet, Iudici traditur: qui illam de ca mente deduceret, vel cruciatibus affectam necaret. Qui illā ſuas hortationes, & pollici-

Bonoſa Deos homines ſceleſtos fuiſſe liberè aſſeuerat.

Quæ 7. dies ſine cibo, & potu in carcerem truditur.

pollicitationes contemnentem alapis cędi iuſſit; ſed brachia tortoribus ita obriguere, vt illis nō valentibus eam cædere, imbecillitatem exprobraret: ac in Chriſtum non ſolum illi, ſed & L. milites crederent. Iudex iratus virginem magicarum cantionum eam arguens ad Idolorum cultum pertrahere conatur: cui illa, Deos dæmones eſſe dicens illud prophetæ attulit, *Omnes Dij Gentium Dæmonia*, & in equuleo ſuſpenſa, dum torqueretur Chriſto gratias agebat, depoſita in carcerem reducitur, (quinquaginta interim militibus decollatis) in quo ab Angelo cibo cœlitus delato refecta ad pugnam roboratur. Iudex poſthæc Bonoſam plumbatis cæſam rurſus blanditijs, & promiſſis à Chriſto abducere nititur; illa verò multis de altera vita diſſerens iudicem ad Chriſtianam religionem inuitabat. Sed is cum virginem impudicis, qui eam violarent, tradidiſſet, ab illis diuinitus defenſam laminis candentibus ad latus admotis aduri, ac in equuleo denuo extenſam ferreis vnguibus dilaniari, & cum in tormētis lætior appareret, in carcerem reduci iuſſit. Vbi tertiò Angelica viſitatione roborata, fortiter dato capite gladio martyrium conſumauit Idibus Iulij Aureliano Imp. Paſſi ſunt cum illa Eutropius frater, & Zoſima ſoror. *Ex lib. de virgg. Rom. & Antiq. M. S.*

Bonoſa tortoribus defatigatis ipſorū obijcit imbecillitatem.

L. milites decollantur.

Bonoſa iterū diris ſupplicijs afficitur.

ANNOTATIO.

EXtat Romæ eccleſia S. Bonoſæ V. & mart. dicata, in qua corpus illius, & Acta M. S. aſſeruantur.

DE S. TERENTIO EPISCOPO LVNENSI, ET MART.

TErentius Epiſcopus Lunenſis (vt Tabulæ Eccleſiæ Sarzanenſis teſtantur) inter cæteras eius virtutes, maxima erga pauperes benignitate præditus fuit: nam quocunque loco eſſet illis eleemoſynā largiter impertiebat: Cumq; extra vrbem in via pauperibus eleemoſynam de more diſtribueret, à latronibus magnam ſe pecuniæ ſummam apud eum reperturos ſperantibus inuaſus interfectus eſt iuxta Lauentiæ, qui in Macram influit, amnem. Cuius corpus plauſtro impoſitum, à iuuencis indomitis in eum locum, qui S. Terētius nominatur, delatum ibi conditum eſt, eccleſia ibidem ſuo nomini conſtructa. *Ex monum. Eccleſ. Lunen.*

Terentius à latronibus interficitur.

ANNOTATIO.

SVnt tamen, qui Terentium Epiſcopum non Lunen. ſed Gallum, quem Romam voti ſoluendi cauſa proficiſcentem eaq; tranſeūtem à latronibus vt ſupra narratum eſt, interfectum putent, idque Karolo Craſſo Imp. cum Gualterius Ep. Lunen. eccleſ. adminiſtraret.

DE S. ATHANASIO EPISCOPO NEAPOLITANO.

AThanaſius Neapoli Sergio patre vrbis Neapolitanæ Præfecto Gregorio IV. Pont. Maximo natus, ſicque nominatus, quod à Deo parentibus ſterilibus B. Athanaſij Epiſcopi Alexandrini interceſſione datus fuerit, ſic in moribus, & litteris profecit, vt Epiſcopo Neapolitano defuncto, illi ſuccederet. Dū autem munus paſtorale liberè exequeretur, multa à Sergio nepote impio, qui patri in Ducatu ſucceſſerat, incommoda, & calamitates paſſus eſt: nam & ab eo in carcerem obſcurum coniectus eſt, (licet poſtea dimiſſus fuerit, quòd clerus, & populus in Tyrannum concitabantur) & ſe Epiſcopatu abdicare coactus

Sergius Athanaſij nepos Patruū perſequitur.

 fuit.

fuit. Cuius rei gratia à Pontifice Dux cum ciuitate anathemate percuſſus eſt. S. Epiſcopus Romam profectus, & à Pontefice benignè acceptus, dum impetrata populi Neapolitani abſolutione ad eccleſiam ſuam reuertitur, in itinere apud Verulum obdormiuit Idibus Iulij. An. ſal. 877. cuius corpus Caſinum delatũ, ibi in æde S. Petri conditum fuit, donec ab Athanaſio Epiſcopo Neapolitano II. huius nominis Neapolim tranſlatum eſt. In qua tranſlatione illud mirum accidit, quod cum lentè incederetur, vt in tranſlationibus fieri ſolet, præſertim cum in lectica deferretur, eadem tamen die à M. Caſino Aduerſam vſque ad 60. M. P. diſtantem (commodiore enim via, & longiore iter habitum fuit) peruẽtum eſt: deinde prorſus integrum, & incorruptum, ſuauemque odorem mittẽs repertũ fuit. Nec modo in tranſlatione miraculis, ſed & poſtea ad tumulũ claudis, & alijs infirmis mirabiliter curatis claruit, vt propterea à Neapolitanis inter Diuos vrbis ſuæ protectores habitus fuerit, maximè cum viuens patriam apud Ludouicum Pium Imp. illi infenſum opinione ſanctitatis, & eloquentiæ vi liberaſſet. *Ex illius vita typis excuſa, & à Paul. Reg. lib. 2. de SS. Regni Neapol. relata.*

Athanaſius miraculis clareſcit.

Neapolis liberatio ab Athanaſio obtenta.

ANNOTATIO.

Vitam Athanaſij Pet. Diac. Caſinen. prolixè ſcripſiſſe fertur. Quantum ad tempus attinet, inſignis error admiſſus eſt. Si enim Karolo Craſſo Imp. in Occid. & Baſilio in Oriente obijt, id circa an. D. 887. non 877. contigit, ex Cronol. Eccleſ. Paniun. & aliorum.

Ad Epiſcopatum aſſumptus eſt an. D. 850. ex Baron. in Annal. ad an. præd. ex quo quantum in eo vixerit facile eſt colligere.

DE S. FELICISSIMO CONFESSORE APVD Nuceriam.

Feliciſſimus proprias veſtes præ eximia in pauperes charitate erogat.

Defixus baculus floreſcit.

Cæco lumen reſtituitur.

Latro pretioſiora furaturus iuxta eccleſiam S. Feliciſſimi deprehenditur.

Energumenus liberatur.

FEliciſſimus apud Nuceriam Vmbrorũ vrbem, ex patre Ruſino viro in pauperes pientiſſimo in pago Sicimano natus, infans inuitis parentibus Nurſiã in monaſterium S. Eutychij ſe contulit: vbi cum breui litteras didiciſſet, alijs prædicare cœpit. A patre exoratus tandem accepta à monachis (quorum necdum habitum induerat) benedictione domum redijt, ac pietatis operibus vacans pupillorum & viduarum præcipuè egentium curam geſſit. Cum autem, & proprias veſtes pluries pauperibus conceſſiſſet, à patre, qui id iniquo animo ferebat, domo expulſus ad boues paſcendas mittitur: cumque vaccam pauperi eleemoſinam petenti (cum quod daret, aliud non haberet) dediſſet, patris iram metens in locum cui Politianum nomen eſt, aufugit: vbi defixo baculo, cum is ſtatim floruiſſet ibi ſibi conſidendum intellexit. Deo itaque orationibus, & vigilijs inſeruiens, cum miraculis clarere cœpiſſet, (cæco enim inter alia lumen reſtituit) peccatores ad bonam frugem plures conuertit. Denique multos ibi annos moratus, migrauit ad Dominum Idibus Iulij miraculis etiam poſt mortẽ claruit. Cum enim latro eccleſiam Feliciſſimi ingreſſus, & pretioſioribus ſublatis multam per noctem viam ſe confeciſſe putaret, mane iuxta eandem eccleſiam deprehenſus voto S. Feliciſſimo ſe illius eccleſiæ perpetuò inſeruiturum facto, mortem euaſit. Quidam a Dæmone obſeſſus ad eandem eccleſiam delatus multis præſentibus liberatus eſt. Alius ſacras Feliciſſimi reliquias temerè auſus tangere, brachio illicò ſibi ſtupefacto, pœnitens veniam, & ſanitatem impetrauit. *Ex monum. Eccleſ. Nucerina M.S.*

ANNOTATIO.

Miratus ſum nullam in Actis Sancti Feliciſſimi temporis mentionem contineri.

Iulij die 16.

DE S. HILARINO MONACHO, ET MART. ARETII.

Hilarinus; ſiue Hilarianus monachus Aretij vitæ ſanctimonia conſpicuus S. Donato Epiſcopo Aretino, cum quo vixit, chariſſimus fuit. Hic Sirapam mulierem cæcam, & gentilem; quæ ab ipſo oculorum ſanitatem petierat, ad Chriſtum conuerſam ad S. Donatum baptizandam miſit, quæ ſtatim aqua regenerata viſum recuperauit. Idem cum Donato Aproniani Præfecti filium à Dæmone vexatum liberauit. Cum autem Iulianus Imp. Apoſtata in Chriſtianos perſecutionem commouiſſet, Hilarianus cum Donato à Quadratiano Præfecto comprehenſus, cum Idola venerari conſtanter renuiſſet, tandiu in oculis eiuſdẽ Quadratiani fuſtibus cæſus eſt, donec animam efflaret, 17. Kal. Auguſti. Corpus ad oſtia Tyberina relatum ibi conditum fuit, vbi antea habitauerat, Gallicanumque clariſſimum virum ſub eodem Iuliano martyrio affectum, ad ſe venientem exceperat, ac in Chriſtiana religione confirmarat. *Ex paſſ. S. Donati Epiſcopi.*

Sirapa mulier. oculorũ lumen recuperat.

Filius Aproniani præfecti à dæmone vexatus liberatur.

ANNOTATIO.

Illum alij patria Aretinum, alij Oſtienſem ſcribunt. Pet. in Catal. lib. 6. c. 105. Hilarium nominat & Oſtiæ paſſum ait, cum Breu. Rom. in vita S. Donati illum Aretij morte affectum apertè habeat.

DE S. DOMNEONE MARTYRE BERGOMATE.

Domneo Bergomenſis ciuis, nobili loco natus, & in Chriſtiana religione educatus, cum Maximianus Imp. Chriſtianos maximè perſequeretur, ieiunijs, orationibus, alijſque pijs officijs vacans tanto fidei zelo exarſit, vt eidem Maximiano immanem in Chriſtianos crudelitatem, & impietatem in Deum verum per litteras grauiſſimè ad eum ſcriptas exprobrare non dubitarit. Quapropter Imp. ita incenſus, illicò illi caput amputandum præcepit. Quod cum 17. Kal. Iulij factum fuiſſet, ferunt illum caput ſuum proprijs manibus acceptũ vſque ad eum locum, iuxta quem eccleſia S. Andreæ nomine extructa eſt, geſtaſſe: in qua eccleſia corpus conditum aſſeruatur. *Ex off. Eccleſ. Bergomen.*

Domneo Maximianũ Imp. impietatis, & crudelitatis obiurgare nõ veretur.

Abſciſſum caput proprijs manibus Dõneo geſtat.

ANNOTATIO.

Illius natalis Prid. Non. Iulij in Martyrol. Rom. (in quo Domnio ſcribitur, cum Domneo ab Eccleſia Bergomen. nominetur) adnotabatur, nunc autem hac die. Eſt & Domno mart. Bergomen. huius nepos: de quo die 5. Ianuarij.

DE S. VITALIANO EPISCOPO CAPVANO.

Vitalianus Capuæ natus, Dei timorem edoctus ab Infantia, & egregijs moribus exornatus ad Epiſcopalem honorem euehitur. Is caſtitate, eximiaq; in pauperes pietate præditus, in humilitate, & abſque querela vitam vſque ad ſenectam duxit. Cuius ſanctitati Diabolus inuidens, quoſdam, qui Epiſcopatũ

Muliebria indumenta in cellam Vitaliani clà inijciuntur.

Vitalianus corio inſutus in mare præcipitatur.

In ſumma terræ ariditate Vitaliani reditu copioſa illicò pluuia deſcendit.

Vitalianus miraculis coruſcat.

affectabant, induxit, vt muliebres veſtes clam in illius cubiculum inijceret; quibus S. Epiſcopus ad matutinas horas de more ſurgens loco ſuarum indutus, ludibrio habitus eſt, cum æmuli dicerent, En, qui alijs humilitatem, & caſtitatem prædicat, non contentus cum mulieribus verſari, comedere, & noctu cuncumbere, etiam illarum indumenta geſtare non veretur. Quibus S. Epiſcopus nil aliud reſpondit, *niſi, & ſi peccator ſum, hoc tamen ab alijs potius quam a filijs, & eccleſiæ hæredibus, pati debueram*. Ab impijs itaque captus, inauditusque corio inſutus in mare præcipitatus eſt. Verum diuinitus ad portum Rom. incolumis appulſus eſt. Quo tempore tanta ſiccitas, terræque ſterilitas in Capuanorum finibus eſſe cœpit, vt nulla ibi ſeges, herbaue gigneretur. Ciues itaque id mali ſibi ob male habitum ſuum Epiſcopum accidiſſe intelligentes, illum conquiſitum, inuentumque orant, vt in patriam reuerſus ijs, qui in eum peccauerant, veniam daret. Quo reuerſo copioſa illicò pluuia deſcendit. Verum ille finem vitæ non longè abeſſe præſentiens in M. qui Virgilij dicebatur ſeceſſit, ibique D. M. virgini eccleſia extructa cum multi ob viri ſanctitatem confluerent paulò poſt obdormiuit in Domino 17. Kal. Auguſti, ibique conditus multis claruit miraculis Dæmoniacis, cæcis, & alijs infirmis ad eius tumulum liberatis; donec circa an. ſal. 914. ob Saracenorum aduentum eccleſia euerſa eſt. Corpus eius poſtea inuentum à Caliſto Pont. Max. Catanzarum in Calabriam tranſlatũ circa an. D. 1521. traditur. *Ex Breu. Antiq. Capuano, & vita à Paul. Reg. lib 2. SS. Regni Neapol. rel.*

ANNOTATIO.

Tempus, quo S. Vitalianus vixit, haud in vita illius exprimitur: Sed ex Epp. Capuanorum catal. illum circa an. D. 700. vixiſſe videtur. Etenim Gaudioſo Epiſcopo, qui S. Paulino circa an. D. 652. ſucceſſit, Eccleſiæ Capuanæ præfuit.

Iulij die 17.

DE S. LEONE PAPA IV. HVIVS NOMINIS.

Adelolphus Rex Angliæ Regnum ſui Eccleſiæ tributarium efficit.

Egregia Leonis decreta, & facta.

Vrbis incendium Leonis oratione mirabiliter extinguitur; atque à tetra baſiliſci ſerpentis peſte liberatur.

Leo Romanus religione, moribus, pietate, & caſtitate, liberalitate, & doctrina inſignis factus Presbyter, Sergio II. Pont. Max. ſucceſſit licet inuitus. Eius tamen ſanctitatis commotus Adelolphus Rex Angliæ cum filio ad eum Romam venit, Regnumq; Rom. Eccleſiæ ſingulijs familijs nummo aureo in ſingulos annos impoſito, tributarium fecit. Hic Eccleſiaſticam diſciplinam penè collapſam reſtituit. Concilio habito antiqua Pontificum decreta innouauit. Baſilicas SS. Petri, & Pauli nouis ornamentis decorauit. SS. martyrum cæmeteria refecit, xenodochia, & monaſteria reſarciuit: ſacras reliquias inuentas honorificentius recondidit. Incendium vrbis oratione mirabiliter reſtinxit. Vrbem à tetra baſiliſci ſerpentis peſte diuinitus liberauit. Orationes de SS. Apoſtolis quibus vtitur eccleſia, conſcripſit. Feſtum Aſſumptionis Sanctiſſimæ Dei genitricis cum octaua celebrari iuſſit. Cumque eccleſiæ annos 8. ſanctiſſimè præfuiſſet, vrbemque Centumcellenſem reſtitutam aduerſus Saracenos muniſſet de ſuo nomine Leopolim dictam, obdormiuit in Domino 17. Kal. Auguſti An. ſal. 855. *Ex vit. Pont.* & Baron. in Annal. Eccleſ.

ANNOTATIO.

Baronius in Annal. obitum Leonis IV. cum Martyrol. Rom. Plat. Panuin. in diem ſeq. refert. Petrus tamen Galeſ. die præced.

DE

DE S. ALEXIO CONFESSORE ROM.

ALexius Romanus nobiliſſimus Euphemiani Senatoris filius propter eximium Ieſu Chriſti amorem prima nocte nuptiarum ſponſam intactam, Rufinam nomine S. Paulæ filiam relinquens illuſtrium orbis terræ Eccleſiarum peregrinationem ſuſcepit. Qui cum 17. annos in itineribus ignotus fuiſſet, aliquando apud Edeſſam Syriæ vrbem; vbi in xenodochio inſeruierat per Sanctiſſimæ Mariæ virginis imaginem eius nomine diuulgato inde naui diſceſſit, vt Tarſi in templo D. Pauli Apoſtoli opera pietatis proſequeretur; ſed nauis diuino nutu ad portũ Romanum appulſa eſt: Ipſeque à patre Euphemiano tanquã alienus pauper, & peregrinus hoſpitio excipitur: apud quem 17. annos omnibus ignotus vixit, multa à ſeruis paſſus, à quibus pro delicijs, vti à patre iuſſum fuerat, iniurijs, contumelijs, & verberibus affectus eſt, ita vt præ animi dolore vitam cum morte commutare ſæpius optaret. Cum autem Imperator in domo Euphemiani virum ſanctum, cuius precibus aſſiduis Deus vrbi propitius erat, delitescere accepiſſet, eius videndi cupidus ab Euphemiano illum ſibi exhiberi imperat, Sed Alexius futurorum præſcius vitæ ſuæ curſu litteris diligentiſſimè conſignato; dum domus excipiẽdo Imperatori paratur, omnibus inſcijs migrat è vita 16. Kal. Iulij. Innocentio I. Pont. Maximo. Cum itaque Imp. Honorius Theodoſij filius domum Euphemiani aduenisſet, Alexium defunctum chartã manu dextra ita tenentem, vt nulla vi euelli poſſet, inuenit. Aderat Pontifex, cui Alexius chartam, cum illam Imp. genuflexus petijſſet, conceſſit, interim parentes, & ſponſa ad ſacrum corporis amplexum accurrentes illud lacrymis quaſi imber decurrentibus rogant. Dum autem funus extolleretur, tantus populi concurſus fuit, vt Imp. ad illum diuertendum pecunias proijci mandaret, Verum tanta inerat omnibus videndi ſancti viri cupido, vt pecunias negligerent, multa nanque ſigna fiebant. Dæmoniacis, leproſis, alijſque morbis inſanabilibus affectis diuinitus curatis, oportuit autẽ ſacrum cadauer per octo dies in templo S. Petri inſepultum ſeruari, tantus erat vtriuſque ſexus maximè languentium ad illud confluxus. Denique in arca marmore, & ſmaragdo in æde S. Bonifacij conditum eſt: illique eccleſia poſtea excitata. *Ex Breu. Rom. & vita per Symeon. Metaphr. ſcripta à Sur. tom. 4 rel.*

Alexius à patre, vt peregrinus hoſpitio ſuſcipitur.

Imperator Alexium peregrinum videre peroptat.

Alexius chartam ſuæ vitæ curſum continẽtẽ Innoc. I. Pont. Max. tradit.

Alexij corp' diuinis ſignis effulget.

A N N O T A T I O.

EXtat vita S. Alexij vulgato ſermone ſcripta, & typis excuſa: in qua plura apocrypha, & inuerisſimilia continentur, quod monuiſſe libet.

DE S. GENEROSO MARTYRE TIBVRTINO.

GEneroſus Tibure in Sabinis martyrio coronatus ibi habetur in honore, licet cuius fuerit, quoue tempore paſſus ſit, in compertum habeatur. Corpus illius in æde S. Laurentij (quæ Cathedralis eſt) ſub ara maxima vnà cum corpore S. Seuerini monachi, & confeſſoris piè aſſeruatur. Cuius natalis hac die ab Eccleſia Tiburtina recolitur. *Ex Tab. in monum. Eccleſ. prad.*

A N N O T A T I O.

EIus meminit præter Baron. in ſuis Annot. ad Martyrol. Fuluuius Cardulus Presbyter ex ſocietate Ieſu in ſuis Notis, & Degreſſionibus in paſſ. SS. mart. Getulij, & ſoc.

DE

DE S. ENNODIO EPISCOPO PAPIENSI.

ENnodius patria Ticinenſis cum, vt ipſe ſcribit. An. ſal. 489. anno Felicis Papę III. eſſet annorum 16. re & conſilio inops puellæ nobilis, ac prædiuitis coniugio ſubleuatus eſt; poſtea mutuo conſenſu, cum illa vitam ſanctam, & cœlibem profeſſa fuiſſet, & ipſe ſub Sancto Epiphanio Epiſcopo Diaconus ordinatus fuit. Quo tempore in morbum exitialem incidit; à quo tamen ope S. Victoris martyris ſanatus eſt. Is non ſolum vitæ integritate, ſed & doctrina, ac eloquentia ita excelluit, vt mortuo Maximo Epiſcopo Ticinenſi, qui S. Epiphanio ſucceſſerat, ſubrogatus ſit, ac ab Hormiſda Papa legatus Conſtantino-

Ennodius Cōſtātinopolim ad Anaſtaſiū Imp. hæreticum legatus mittitur.

polim ad Anaſtaſium Imp. Hæreticum vnà cum Fortunato Epiſcopo, Venantio, & Vitali Diaconis, ac Hilaro S. Romanæ Eccleſiæ notario miſſus fuerit, An. ſal. 515. Qua legatione ex animo perfunctus (licet euentus Imperatorem ſimulaſſe demonſtrauerit.) Romamque reuerſus, rurſus ad eundem Anaſtaſium ab eodem Hormiſda vnà cum Peregrino Epiſcopo Miſenate deſtinatur. Cum autē Imp. ab Ennodio, & collega requiſitus profeſſioni fidei Catholicæ ad eum miſſæ ſubſcribere noluiſſet, legatosque fruſtrà pecunia corrumpere tentaſſet, illos per puſterulam eijcit, & naui impoſitos militibus mandat, vt eos ita deducerēt, vt nullam ingrederentur ciuitatem. Ennodius itaque multa mari paſſus, tandem Romam reuerſus, à Pontifice que benignè acceptus, cum ab eo ſuæ Eccleſiæ priuilegia impetraſſet, in quibus pallij vſum, & vt crucem ante ſe more Archiepi-

Ennodi⁹ pallium a Pont. impetrat.

ſcoporum deferre poſſet, ad ſuos redijt. Eccleſiam S. Victori martyri extra mœnia vrbis ædificauit. Multa ſcripſit metro præſertim, quæ pietatem doctrinamque eximiam præſeferunt. Librum apologeticum Synodi IV. Rom. in qua Symmachus Papa abſolutus ab obiectis fuit conſcripſit, à patribus concilij approbatum. Denique tot laboribus pro Eccleſia Dei perfunctus ad præmium euolauit 16. Kal. Aug. An. à Chriſto nato 516. in æde S. Victoris, quam ipſe extruxerat, tumulatus. Cuius corpus poſtea in ædem S. Michaelis tranſlatum eſt.
Ex eius vita à Gualla, Breuemano, & Spelta relata, ac ex Annal. Eccleſiaſt. Baron.

ANNOTATIO.

De tempore S. Ennodij inter ſcriptores controuerſia.

NOn conuenit inter ſcriptores. Quo Pont. & quo Imp. Ennodius, (qui & Ænnodius) ad Epiſcopatum aſſumptus fuerit. Quidam illum Hormiſda Papa; cæterum Epiſcopum putant, alij multò ante Zenone Imp. Sed ſi annos 26. vixit in Epiſcopatu. Hormiſda autem 10. tantummodo tenuit Pontificatum: quo adhuc viuente Ennodius obijt, certè multò ante Epiſcopus creatus ſit oportet, anno ſcilicet D. 490. (quo tempore Felix Papa III. præerat Eccleſiæ, & Zeno Imperio.)

Sed rurſus dubitare contingit, nam ſi eo anno, quo Ennodius à legatione Conſtantinopolitana reuerſus eſt, Anaſtaſius fulmine ictus perijt, vel vt Baron. habet in Annal. an. ſequenti, isque Imperium annos 28. tenuit, non potuit Ennodius Epiſcopus eſſe ante Anaſtaſium Imp. cum annos 26. Eccleſiæ Ticinenſi præfuiſſe dicatur.

Maior excitatur difficultas inter ſcriptores vitæ S. Ennodij, & Baronium in Annal. quoad annum, quo obijt. Nam Baron. ſcribit 2. legationem Ennodij ad Anaſtaſium Imp. an. D. 517. Anaſtaſiumque anno 518. è viuis ſublatum tactum de Cælo; Illi verò Ennodij obijſſe an. 516. aſſerunt, id ex antiquo Ennodij Epitaphio marmoreo, quod adhuc extat in eccleſia S. Michaelis. Quod ſic habet. DEPOSITVS SVB D. XVI. KAL. AVGVSTAS VALERIO V. CONS. ANNO DXVI. à PARTV VIRGINEO. probantes, qui vt videtur legatus fuit an. 517 ſi obijt, an. 516.

Demum

Demum Baron. ſcribit Ennodium Maximo Epiſcopo ſuffectum fuiſſe, quod & Ennodius in vita S. Epiphanij habet. Gualla verò Breuent. & Spelta non Maximo, ſed Epiphanio immediatè ſucceſſiſſe. In quib. omnibus Baronio deferendum cenſeo, antiquis, & certis Eccleſiæ monumentis vſo.

Hunc Gulielmus Epiſc. Papien. LXV. celebrat.

, *At eloquens Ennodius*
, *Mores deſcribit hominum,*
, *Fœcundus ſuis actibus*
, *Catalogum illuſtrium.*

Eiuſdem Epitaphium huiuſmodi legitur in templo S. Michaelis Papiæ.

,, *Ennodius vates lucis rediturus in ortum*
, *Hoc poſuit tumulo corporis exuuias,*
,, *Clarus prole quidem generoſior ipſe propinquis:*
, *Quos functus laudum iuſſit habere diem.*
,, *Reddidit hos cœlo viuacibus ille figuris*
, *Cum fecit famæ viuere colloquijs.*
,, *Quid mirum ſi morte caret poſt buſta ſuperſtes,*
, *Qui conſanguineos reſtituit ſuperis?*
,, *Quantus at ille foret, mundi celebratur in oris,*
, *Nec ſilet occidui cardinis Oceanus.*
,, *Schiſmata coniunxit dudum diſcordia legi,*
, *Atque fidem Petri reddidit eccleſijs.*
,, *Pollens eloquio, doctrinæ nobilis arte*
, *Innumeros Chriſto reſtituit populos.*
,, *Largus, vel ſapiens, diſpenſatorque benignus*
, *Diuitias credens, quas dedit ipſe ſuas.*
,, *Templa Deo faciens hymnis decorauit, & auro*
, *Et paries functi dogmata nunc loquitur.*
Depoſitus ſub D. XVI. Kal. Aug. Valerio V. Conſ. An. DXVI.

DE S. MARCELLINA VIRGINE ROMANA Mediolani.

MArcellina virgo Romana SS Ambroſij Epiſcopi, & Satyri Confeſſorũ ſoror, à parentibus piè educata, & ab Ambroſio fratre ad virginalis vitæ obſeruantiam in ijs libris quos de virginibus conſcripſit, incenſa virginitatem ſuam ſponſo cœleſti vouit: citius ſacrum velamen à Liberio Papa in die Natiuitatis Domini accepit. Hæc ſacrarum litterarum lectioni vigilijs, ieiunijs, & orationibus intenta in paterna domo Romæ victu parco, & humili veſtitu contenta quaſi in cœnobio vnà cum alijs Deo dicatis virginibus vitam egit; donec Ambroſio ad Epiſcopatum aſſumpto, deſiderio non tam illius videndi, quam

Marcellina velamen a Liberio Papa accipit.

ſub

Inſignis Marcellinæ in fratrem martyrem amor.

ſub tanto magiſtro magis proficiendi cauſa Mediolanũ ſe contulit, vbi cũ Satyrus frater paulò poſt diem obijſſet, diu mortem eius fleuit, dies integros ſine cibo, & noctes inſomnes apud illius ſepulturam ducens. Cum autem, & Ambroſius vita exceſſiſſet, S. virgo vtroque germano, quos vnicè diligebat, orbata, tota in officijs pietatis, & nunquam ferè ab illorum tumulo recedens, denique, & ipſa migrauit ad ſponſum 16. Kal. Aug. poſt an. ſal. 397. à S. Simpliciano apud S. Ambroſium ſepulta. *Ex Breu. Mediolanen. & ex libr. virgg. Rom. autore Ant. Gall.*

ANNOTATIO.

Cenſura videtur indigere, quòd dicitur Marcellinam ad virginitatem colendam ex lectione libr. D. Ambroſ. de virginibus allectam fuiſſe, cum illos ſcripſerit poſtea, quam Epiſcopus factus eſt ſub Damaſo Pont. & Valentiniano Imp. an. 374. hoc eſt 18. Damaſi, & Valentiniani XI. Ipſa verò virginitatis velum à Liberio (qui eccleſ. præfuit ab anno D. 352. ad an. 367.) acceperit.

Eadem Marcellina Romæ, non Mediolani obijſſe à Baron. in Annal. ad ann. D. 383. quo S. Satyrus deceſſit, commemorat, ait enim illam voluiſſe corpus ſuum Roma Mediolanum transferri, & apud fratres condi citatque Epitaphium, cum tamen ex vita lib. de virgg. Rom. & Breu. Mediolanen. eam Mediolani migraſſe appareat.

Iulij die 18.

DE S. SYMPHOROSA, ET SEPTEM FILIIS martyribus Tibure.

SYmphoroſa nobilis matrona Tiburtina S. Getulij martyris vxor (ex quo 7. filios ſuſceperat,) apud Hadrianum Imp. qui apud Tibur palatium ædificauerat, quod dedicare impio ſacrificiorũ ritu volebat, vt à Dijs reſpõſa haberet, accuſata cum filijs ab Idolorum ſacerdotibus; apud Imperatorem, quòd Dij reſponſa dare recuſarent, quandiu Symphoroſa, & filij ipſius Deum ſuum inuocantes ſe non colerent. Quare iuſſu Hadriani omnes comprehenduntur, hoc eſt Symphoroſa mater, & Creſcentius, Iulianus, Nemeſius, Primitiuus, Iuſtinus, Stacteus, & Eugenius filij. Quorum pietas multis, varijsque ſupplicijs tentata, ſtabilis permanſit. Mater autem, vt filijs fidei magiſtra fuerat ſic & ad martyrium dux extitit. Illa nanque ſaxo ad collum alligato in profluentem deijcitur. Cuius corpus Eugenius frater primarius vrbis Tiburtinæ Senator in ſuburbano ſepeliendum curauit. Poſtridie eius diei, qui fuit 15. Kal. Auguſti ſeptem fratres in fidei confeſſione perſiſtentes ſinguli ad pallum alligati variè necati ſunt. Creſcentio enim guttur ferro transfigitur: Iuliano pectus confoditur: Nemeſio tranſuerberatur cor: Primitiuo vmbilicus traijcitur: Iuſtinus ſecatur membratim: Stacteus telis configitur. Eugenius in duas partes à pectore diuiditur. Corpora in altiſſimam foueam via Tiburtina ex ab vrbe milliario proiecta, condita ſunt: quæ poſtea Romam in eccleſiam S. Angeli in piſcina tranſlata fuere. *Ex Breu. Rom. & paſſ. à Simeone Metaph. ſcripta, à Lipom. tom. 7. & à Sur. 4 rel.*

ANNOTATIO.

Licet mater non eadem die qua filij martyrio coronata ſit; eadem tamen die cum filijs colitur, cui templum Tibure poſtremis à Matthæo Contarello Card. tit. S. Steph. in M. Celio excitatum eſt; in illudque reliquiæ aliquot horum SS. mart. illatæ ſunt. Quæ etiam Ticini in æde S. Euſebij parochiali aſſeruari feruntur.

Epi-

Epigramma de SS. Simphoroſa, & ſeptem filijs Tetraſtichon ex Fuluio Cardulo ſoc. Ieſu Presbitero.

„ *Igne perit genitor, mater pia mergitur vndis,*
„ *Et iaculo ſoboles, cuſpide, fune cadit,*
„ *Conſpirant elementa neci; namque inclyta virtus,*
„ *Cunctorum vires perdomuiſſe poteſt.*

DE S. MATERNO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

Maternus patria Mediolanenſis, ſub S. Mirocleте Epiſcopo Presbyter multa pro Chriſti fide Maximiano Imp. perpeſſus eſt, vincula, carceres, & verbera expertus. Is SS. Carpophorum, & Fidelem cum ſocijs ad martyrium inflammauit, & Nouocomum, vt ibi pro Dei gloria dimicarent miſit S. Victorem ſub Maximiano martyrio affectum proprijs manibus ſepeliuit; poſtea quã Epiſcopus S. Protaſio ſucceſſerat. Maliodorum Epiſcopum Derthonenſem conſecrauit. Demum poſt varias ærumnas, multiſque pro ſua Eccleſia exantlatis laboribus, cum illi annos 12. Sanctiſſimè præfuiſſet obdormiuit in Domino 15. Kal. Auguſti, in æde SS. Naboris, & Felicis ſepultus. *Ex Tab. & Breu. Mediol. & ex vita à Mombrit. tomo 2. recitata.*

ANNOTATIO.

Onuphr. Panuin. in Faſtis S. Maternum Epiſcopum ad an. D. 311. Melchiade Papa, & Conſtantino Imp. vna cum Maxentio, et Maxim Galerio. Quod ſi ita eſt, non ergo Victorem mart. ſepelijt: niſi dicamus Victorem paſſum ſub Maxim. non Herculio, qui Diocletiani collega fuit, ſed Galerio: ſed hic Imperio in Oriente præerat. Illud potius dicendum videtur, quod S. Maternus S. Victorem ſepelierit ante adeptum Epiſcopatum.

DE S. PHILASTRIO EPISCOPO BRIXIENSIS VIII.

Philaſtrius natione Hiſpanus, diuinis, & humanis litteris apprimè eruditus non mediocrem peregrinatione doctrinæ acceſſionem fecit. Nam, & Athenas nauigãs ibi breui ingentes progreſſus habuit, Romæ quẽ à Damaſo liberaliter tractatus, publicè docuit. Inde ſacris initiatus diſcedens vbique aduerſus Arianos decertauit, Mediolani aduerſus Auxentium Epiſcopum, & alios Arianos diſputans eos confutauit, libroſque ſcripſit aduerſus Hæreſes, multa ab Hereticis paſſus eſt, ſæpius ab illis percuſſus, & vulneratus, ac etiam cruci affixus perijſſet, niſi à Catholicis ereptus fuiſſet. Cum Brixiam ad SS. Fauſtini, Iouitæ, & Afræ reliquias venerandas profectus eſſet à S. Fauſtino Epiſcopo perhumaniter acceptus, in adiutorem, & ſucceſſorem electus eſt. Qui totus erat in legendo, ſcribendo, concionando, eccleſias conſtruendo, & hæreſes confutando: De quo D. Auguſtinus in epiſtola ad Quoduuldeum Diaconum ait. Philaſtrius Brixiens Epiſcopus, quem cum beato Ambroſio Mediolani etiam ipſe vidi, ſcripſit hic librum hæres illas non prætermittens, quæ in populo Iudeorum fuerunt ante Dñi aduentum eaſque viginti, & octo cõmemorauit. S. verò Gaudentius illius ſucceſſor tale de eo habet encomiũ: Philaſtrius vniuerſũ Romani orbis ambitũ peragrãs, quaſi alter Paulus dominicũ ſeminat verbũ; vt eo populorũ pectoribus inſito oẽ martyrij genus pro Chriſto libẽtiſſimè tolerare vniuerſi pollicerẽt. Cũq; aduerſus Gẽtiles, Iudeos, & Hereticos pdicaſſet, pluribus,

Philaſtrius aduerſ⁹ Arianos acerrimus decertator.

Philaſtrius ab Arianis cruci affixus.

D. Auguſtini de S. Philaſtrio encomium.

Alterum S. Gaudentij encomium.

ad

ad orthodoxæ fidei cultum reuocatis quorundam infidelium verberibus affe-ctus non multò poſt, ceu dominica paſſione ſtigmatizatus felicem animã Deo reſtituit. Quapropter reminiſcamur, vehemens ille Philaſtrij patris noſtri ardor quantam poſſederet in ſanctis moribus lenitatem, illa celſitudo ſcientiæ quanta fuerit humilitate ſublimis, illa diuinarum rerum peritia quàm fuerit ignara terreſtrium. Erat enim humanæ gloriæ neſcius, acer diuini honoris exactor, non quærens quæ ſua erant, ſed quæ I. C. amicitias ſæculi, & officia mũdana contemnens, ſeruitio Dei iugiter adhærebat. Erat idem ſanctus, ira breuis indulgentia facilis, ſuperans patientia, humanitate deuincens, in corripiendo diſtrictus, in relaxando abſolutus, liber in agendo, omni ætati, & conditioni, & ſexui mira benignitate communis humillimis quibuſcunque coniunctus. Concilio Aquileienſi cum S. Ambroſio interfuit. Illius corpus à Ramperto Epiſcopo cum lituo ligneo in æde S. Andreæ repertum cum huiuſmodi epitaphio PHILASTRIVS BEATISSIMÆ MEMORIÆ HIC REQVIESCIT IN PACE in ædem maiorem Dei genitricis tranſtulit: in qua tranſlatione apopleticos, claudos, cæcos, mutos, aliosque languentes curatos, eſſe idẽ Rampertus plurimis miraculis alijs enarratis refert. *Ex monum. eccl. Brixien. ex Helia Capreolo in Cron. lib. 3. Lipom. tom. 2. Pet. in Cat. lib. 6. c. 115.*

Mirabile Philauſtrij laudes.

ANNOTATIO.

SVnt, qui ſcribant Philaſtrium concilio Nicæno ſub S. Silueſtro Papa, & Conſtantino Mag. interfuiſſe, quod ſi verum eſt, oportet illum adoleſcentem fuiſſe, & audientem interfuiſſe, non diſputantem. Obijt autem 15. Kal. Aug. ante S. Ambroſium à quo S. Gaudentius ſucc. ordinatus eſt.

DE S. BRVNONE EPISCOPO SIGNINO.

BRuno Soleriæ pago agri Alexandrini non obſcuro Andrea patre, & Scylla matre pijs parentibus ortus in cœnobio S. Perpetui primùm: deinde Bononiæ litteris operam dedit: cũque, & moribus & litteris profeciſſet Senis Cathedralis eccleſiæ factus eſt. Inde Romam profectus, cum aduerſus Berengarium peruerſa de Sanctiſſimæ Euchareſtiæ Sacramento ſentiẽtem diſputaſſet, confutaſſetque à Gregorio VII. Pont. Max. Epiſcopus Signinus creatur. Quod munus paſtorale aliquot annos executos, contemplationis deſiderio captus, in cœnobium Caſinenſe ſe contulit: vbi cum vitam monaſticam profeſſus eſſet, ad Eccleſiam ſuam inſtante populo inuitus redire cogitur. Is à Paſchali II. Pót. Max. in Galliam primum; deinde in Siciliam ad eas eccleſias reformandas Legatus mittitur. Quod cum egregiè præſtitiſſet ad Eccleſiam Signinam reuerſus cum aliquandiu illi Sanctè præfuiſſet: ac ſub eodem Pont. concilio generali Lateranenſi affuiſſet; cumque plura piè & doctèque ſcripſiſſet, Denique laboribus Eccleſiaſticis & ætate confectus ſub Caliſto II. Pont. Max. circa anno Sal. 1120. migrauit è vita. 16. Kal. Aug. multis clarus miraculis: in quibus illud nõ prætereundum. Cum per vim ab Adulpho Comito Verulano captus in cuſtodia detineretur, quadam diè ardenti ſiti vexatus allatam ſibi aquam, quam poſtularat, ſigno crucis de more facto in vinum conuerſam ſenſit. Cũ aliam aquã afferri petijſſet, rogans ne pro aqua vinum ſibi deferretur, & illam factam vinũ ſimiliter guſtauit. Illum Lucius III. Sum. Pont. anno poſt mortem 58. in SS. retulit. Eique Honorius III. an. D. 1223 aram proprijs manibus dedicauit. *Ex eius vita Typis excuſa.*

Bruno cũ Berengario diſputat.

Legatus in Galliã, et Siciliam mittitur.

Aqua bis in vinum cõuerſa deguſtatur

AN-

ANNOTATIO.

DE eo pluribus agit Leo Oſtien. in Cron. lib. 4. c. 33. & Pet. Diac. c. 34. lib. de vir. illuſt. caſinen. monaſt. Monaſterium autem S. Perpetui in memorato pago Soleria, qui Oliuenſi pago, vnde orti ſumus, proximus eſt non extat, in eccleſiã collegiatam, & parochialem, cui præpoſitus cum canonicis aliquot praeeſt, conuerſum.

DE S. ROPHILO EPISCOPO POMPILIENSI.

ROphilus Epiſcopus Pompilienſis, ſiue Popilienſis, (eſt autem Forum Popilij oppidũ Æmiliæ inter Forũ Liuij, & Cæſenam ſitum olim Epiſcopali ſede decoratum) mira effulſit vitæ ſanctimonia: nam populum ſibi commiſſum magis exemplo, quam doctrina ſtuduit erudire; quæ enim prædicabat, & quæ à populo, vt fierent, requirebat, ipſe prius executioni mandabat. Erat autem in concionandó aſſiduus, illud in primis elaborans, vt populus à vitijs abductus virtutes quam maximè proſequeretur. Ex multis miraculis editis, illud memorabile narratur: quod cum inter Forum Popilij, & Forum Liuij draco ingẽs homines, & iumenta deuorans, noxiòque flatu interficiens apparuiſſet; Rophilus indicto ſuæ ciuitati ieiunio triduano, Sanctoque Mercurio Epiſcopo Liuienſi, vt idẽ Foro Liuij faceret monito, poſt ieiunia & orationes ad locum populo inſequente, vbi draco latebat clero comitatus pergit; vbi SS. Epiſcopi oratione draconem è ſpecu eductum, ſtolisque collo alligatis quaſi agnum trahentes; in altiſſimum puteum præcipitarunt, lapidibus obruentes. Cun verò moltos annos Eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet, diemque mortis ſuæ prænunciaſſet. 15. Kal. Auguſti obdormiuit in Domino, cuius corpus hodie Foro Liuij in ædeS. Iacobi parochiali aſſeruatur. *Ex quodam ſerm. M.S. Eccleſ. Britinorien. qua Popilien. ſucceſſit, & Pet. in Cat. lib. 6. c. 114.*

Ingens draco ſtolis alligatur, & in puteum præcipitatur.

ANNOTATIO.

SAncti Rophili mem. Pet. Damianus in vit. S. Mauri Epiſcopi Caſenatis. Quo tempore vixerit, monum. citata minimè docent, niſi quod in vita S. Gaudentij Epiſcopi Ariminen. apud Pet. in cat. lib. 9. c. 63. Ipſum Gaudentium ſub Damaſo Papa & Conſtantio Imp. vixit, cum SS. Rophilo at Mercuriali Forum Liuij Arimeno fugiſſe legatur.

DE SS. IVSTINO, ET SOCIIS MARTYRIBVS APVD AMITERNVM. *Vide 31. Dec.*

Vide 31. Dec.

DE S. HELIO CONFESSORE IVSTINOPOLITANO

HElius apud Iuſtinopolim (quæ Hiſtriæ vrbs eſt primaria) vitæ ſanctitate, doctrina, & miraculis reſplenduit. Is enim ſęculi huius contemptis diuitijs, ſe totum Ieſu Chriſti ſeruitio mancipauit: cumque, & moribus, & litteris eſſet excultus plurimos prædicatione ſua ad Chriſtum perduxit, ciuitatemque Iuſtinopolitanam ad veræ fidei agnitionem tum concionibus, tum miraculis; quibus doctrinam confirmabat, pertraxit. Cuius corpus cum ignotum aliquan diu fuiſſet. Inuentum in eccleſia Cathedrali honorificè reconditum eſt. Illius vero memoria hac die, quæ 15. Kal. Auguſti eſt, ſolemniter celebratur. *Ex quodam ſermone M. S. habito in eius feſtiuitate. & Tab. Eccleſ. Iuſtinopolit.*

AN-

ANNOTATIO.

TEmpus, quo S. Helius vixit. Actaque illius deſiderantur. Antiquam tamen illum eſſe, ex eo quod Vrbem Iuſtinopolitanam ad fidem conuertit, apparet.

Iulij die 19.

DE S. SYMACHO PAPA, ET CONFESSORE.

SYmmachus natione Sardus Diaconus Anaſtaſio II. in Pontificatu ſubrogatur anno à Chriſto nato 498. 10. Kal. Decembris: quo tempore ob Laurentium in Antipapam electum plurima mala conſecuta ſunt, clero, Senatu, & populo in diuerſa ſtudia diuiſis, ita vt multæ fierent cædes, nec ſacris virginibus parceretur. Habita ſunt ſex concilia Romæ ſub Symmacho; in quorum

Sex concilia ſub Symmacho habētur.

primo ipſe verus, & legitimus Pontifex agnitus, & approbatus Laurentium ex quadam miſeratione Epiſcopum Nucerinum creauit; in II. Petrus Epiſcopus Altinas à Theodorico Rege miſſus. vt Pontificatum vti viſitator adminiſtraret, vnà cum Laurentio, qui rurſus turbas concitauerat, damnatur, in III. cui Pontifex non interfuit, licet conſenſum præſtiterit, multa, horrendaque à Schiſmaticis Symmacho obijciuntur. in 4. (cui Rex Theodoricus interfuit, ac illa præclara

Præclara Regis Theodorici verba.

verba interpellatus reſpondit. Aliquid ad ſe præter reuerentiam de Eccleſiaſticis negotijs non pertinere) Symmachus ab omnibus obiectis abſoluitur, ſchiſmaticis ad Pontifici ſatisfaciendum, ſi reſtitui vellent, damnatis; & Anaſtaſius Imp. quod Acatium hæreticum foueret anthemati ſubijcitur; ſancitum præterea eſt, vt ſacerdotes, & Diaconi Conturbenales, quaſi teſtes actuum haberēt.

Anaſta. Imp. anathemate ligatur.

in 5. rurſus Schimatici decreto 4. Sinodi non acquieſcentes damnantur; quibus tamen Symmachus ignoſci impetrauit; In 6. occupantes bona Eccleſiæ communione priuantur; ad quam niſi per ſatisfactionem admitterentur. Symmachus tandem ſchiſmate extincto, totum ſe ad eccleſias ædificandas, reparandas, & ornandas contulit ampliſſimis muneribus, & operibus; vt mirum fuerit, vnde tantæ illi ſuppeditatæ pecuniæ fuerint, cum aſſidue in ſubleuandis pauperum neceſſitatibus, in redimendis captiuis, & alendis Epiſcopis ex Africa in Sardiniam relegatis plurimum expenderet. Conſtituit, vt in die Dominico, & in natalitijs martyrũ Gloria in eccelſis Deo diceretur. Ordinationes 4. habuit men-

Symmachi decreta.

ſe Decembri; quibus creauit Epiſcopos 117. Presbyteros 92. Diaconos 15. Cũ Eccleſiæ an. 15. menſes 8. dies 4. præfuiſſet, nihilque, quod ad Dei gloriam, & boni paſtoris officium ſpectaret, omiſiſſet (eccleſia expurgata quantũ in ipſo fuit, Arianis ex Gallia ſub Clodoueo, Manichæis ex vrbe expulſis, combuſtisque illorum libris) 14. Kal. Aug. An. ſal. 5014 obdormiuit in Domino apud S. Petrum tumulatus. *Ex eius vita apud Plat. & Faram lib. de Reb. Sard. ac ex Baron. in Annal.*

ANNOTATIO.

SChiſma, quod adeò Symmachum cum tota eccl. afflixit 4. à Nouatiano refertur. Cuius S. Greg. lib. 4. Dial. c. 40. mem. vbi Paſchaſium Diaconũ (cuius cadauer

Cadauer ſolo tactu veſtis dæmoniacũ liberat.

dæmoniacũ ſolo tactu veſtis liberauit) in Thermis relegatũ, poſt mortẽ a S. Germ. Epiſcopo Capuano deprehenſum non alia de cauſa, niſi quia in Schiſmate Laurentio contra Symmachũ aliorum iudicium ſecutus conſenſerat, fuiſſeq; precibus Germani in miſſa ſequente die liberatum, ſcribit.

DE

DE S. FELICE EPISCOPO VERONENSI.

FElix Epiſcopus Veronæ 23. inter S. Lupum & S. Moderatum Eccleſiam Veronenſem adminiſtrauit. Is varijs virtutibus præditus; cum doctrina & morum probitate præſtaret, plurimas animas Chriſto Domino lucrifecit. Ea auté ſanctitatis opinione apud omnes 16. Kal. Auguſti è vita migrauit, vt illi poſt mortem templum à Veronenſibus in colle excitatum fuerit: de cuius nomine arx, in qua templum illud eſt. S. Felicis nominatur. Corpus in æde S. Stephani cum alijs pluribus SS. Epiſcoporum conditum eſt. *Ex mon. Eccl. Veronen. & ex lib. ſæpius citato de SS. Eccleſ. Veronen.*

ANNOTATIO.

NOnnullæ S. Felicis reliquiæ in conſecratione altaris S. Iacobi in eccl. SS. Apoſtol. recondita leguntur. Vbi verò corpus illius in eccl. S. Steph. aſſeruatur, antiqua inſcriptio huiuſmodi inſpicitur. S. Felix Ep. *V.*

DE S. PETRO CONFESSORE FVLGINATE.

PEtrus Fulginij ex Creſciorum familia natus. cum amiſſis parentibus annum ætatis 30. ageret, prioris vitæ inſtitutum dolere cœpit. Quare re familiari; quæ ei copioſa fuerat à parentibus relicta, vendita, pretium omne pauperibus erogauit. Cuius tanta fuit in pauperes miſericordia, vt cum non aliud, quod daret remanſiſſet, ſe ipſum cuidam ad ſeruiendum pacta mercede, quam pauperibus diſtribueret, locauerit. Sacco indutus, ſic erat orationibus, & vigilijs addictus, vt ſæpe plures dies, & noctes cibo abſtineret. Humi in æde S. Feliciani, cui inſeruiebat, ſeſe flagellis cædens noctu cubabat. Vbi Dæmonem, qui illi humana, & præclara quadam forma diuitias offerens apparuerat, ſigno crucis fugauit. Romam profectus deuotionis ergo reliquias SS. maxima cum humilitate veneratus eſt. Baſilicam S. Mariæ Angelorum ſæpiſſimè viſitabat. Spoletij, & Aſſiſij hæreſis falsò accuſatus, cognita ſtatim eius innocentia liber ab Inquiſitoribus dimiſſus eſt. Cum dies obitus, quem ante præſcierat, inſtaret, amicum rogat, vt lumen afferret ex eccleſia: cumque is lampades omnes extinctas reperiſſet, iterum rogatus, vt pergens ad aram B. M. V. inde lumen acciperet, cum iuiſſet, lampadem diuinitus accenſam inuenit. Denique cum dæmonem horribili forma conſpexiſſet, crucifixi imaginem amplexus animam Deo reddidit 14. Kal. Aug. An. Sal. 1323. Cuius corpus aliquot dies inſepultum ſuauem mittens odorem, multis ægrotis, qui ſanabantur, ad illud accurrentibus in eadem eccleſia conditum eſt. *Ex monum Eccl. Fulginatis. Vitaque eius M. S.*

Egregia Petri in pauperes pietas.

Dæmonem fugat.

Lampas diuinibus accenditur.

ANNOTATIO.

S. Petrillus vulgò ob puſillam ſtaturam dicitur. Eius memoria hac die Fulginij celebris eſt, licet in SS. nondum relatus ſit.

Iulij die 20.

DE S. LVCANO EPISCOPO, ET CONFESSORE BELVNI.

LVcanus Epiſcopus Brixinenſis (Vrbs eſt Brixina, ſeu Brixino Rethica inter Tridentū, & Oenipontem) cū in ſumma rerum penuria populo, vt lacti-

cinijs in Quadrageſima vteretur, permiſiſſet à maleuolis apud Cœleſtinũ Pont. Max. circa an. ſal. 424. accuſatus eſt. Qui, vt ſenex erat, vnico comitatus famulo Romam proficiſcens apud Spoletium hoſpitis vxorem hydropicam oratione ſanat. Cum Romam perueniſſet, Pontificemque adijſſet, pallium ſuum radio ſolari, tanquam vecti impoſitum mirabiliter ſubſtitit. Quod cernens Pontifex non modò illum ab obiectis abſoluit; ſed & multis affectum beneficijs ad ſuam eccleſiam remiſit. Verùm paulò poſt ab eiſdem perſecutoribus ſede pulſus, in vallem Agordiam Belunenſis diœceſis venit. Vbi vſque ad obitum Auatia pia fœmina, (quæ in ea valle templo ſibi extructo colitur,) victum miniſtrāte manſit. Cum verò multis clarus miraculis obijſſet 14. Kal. Auguſti, corpus Belunum, niſi prius Agordi capite relicto, nunquam transferri potuit. Tranſlatum autem in eccleſiam Cathedralem in arca marmorea conditum magnam habet apud Belunenſes venerationē. *Ex monum. Eccl. Belunen.* In quibus nonnulla continentur fabulis proxima, veluti, quòd vrſum, qui ſibi in itinere equũ deuorarat, Romam vſque ad Pont. conſpectum equitaret: ac perdices quibus in itinere præceperat, vt Romam conuolārent, Pontifici donandæ, illi ante Pōt. adfuerint.

Hydropicam mulierem ſanat Lucanus. Pallium S. Lucani ſuper radijs ſolaribus natat.

ANNOTATIO.

COeleſtinus I. Papa anno D. 423. Bonifacio ſuffectus eſt 3. Non. Nouemb. quare an. ſeq. S. Lucanus illum adijt. Sed mirum, quòd in Catalogo Epp. Brixinonenſ. apud Democh. & in Metrop. Salesburgen. haud reperitur: vt propterea dubitare quis poſſit, an alterius vrbis fuerit Epiſcopus.

DE S. SEVERO EPISCOPO CASINENSI.

SEuerus Valentiniano, Marciano, Leone, ac Zenone Imperantibus, ſub Leone I. Hilario, & Simplicio ac Felice III. Summis Pontificibus vixit, qui ob vitæ ſanctimoniam, & doctrinam ad Epiſcopatum Caſinenſem euectus aduerſus eius temporis hæreſes decertauit. Affuit enim ſub Leone ſynodo Romanæ aduerſus Neſtorium, Eutychen, Dioſcorum, & alios hæreticos; ac ſub Felice aduerſus Acacium. Vitam duxit auſteram: & in pauperes maximè pius fuit. Qui cum plures annos eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet, obdormiuit in Domino 8. Kal. Aug. in ſua Eccleſia ſepultus. Clarus poſt mortem miraculis, cum enim mulier Aquinas oculorum morbo difficillimo, cui opera nulla medicorum profuerat, laboraret, ei oranti S. Epiſcopus apparuit præcipiens, vt ſe ad eccleſiam ſuā conferret. Quæ eò à viro ſuo deducta ſtatim ab ea infirmitate conualuit. *Ex Pet. Diac. de vita, & ob. SS. Caſinenſ. qui plura refert mirac.*

Conc. Rom. ſub Leone, & Felice aduerſus Neſt. adeſt. Mulier Aquinas oculorū morbo liberatur.

ANNOTATIO.

EXtat prope monaſterium Caſinen. ædicula S. Seuero dicata. Caſinenſes autem monachi illius natalem hac die celebrant.

Iulij die 21.

DE S. PRAXEDE VIRGINE ROMANA.

PRaxedes virgo Romana Pudentis Senatoris filia SS. Nouati, & Timothei Presbyterorum, ſanctæque Pudentianæ virginis ſoror, poſt patris mortem M. Antonino Imp. Chriſtianos perſequente, eos facultatibus, opera, & omni pietatis, & charitatis officio proſequebatur, maxima facultatum parte in paupe-

res

res erogata, ſibíque etiam neceſſarijs ſubtractis. Martyres verò, & eos, quos hoſtes fidei perſequebantur, alios domi occultabat: alios ad conſtantiam hortabatur: aliorum corpora ſepeliebat: & ijs qui in carceribus propter fidem detinebantur, nulla re deerat. Sorore defuncta paternam domum hoſpitio pauperum conſecrauit. Nouato quoque fratre mortuo, in illius thermis eccleſiam à Pio Papa dedicandam curauit. In Paſtoris autem titulo regenerationis lauacrum eodem Pontifice conſentiente inſtituit; in quo ſerui, & ancillæ ad 96. libertate donati expiati ſunt. Adeo S. virgo Chriſti, & animarum ſalutis amore flagrabat, vt nullum diem ſineret præterire; quem nouo aliquo pietatis opere non illuſtraret, vt etiam proprijs manibus ipſos martyres ſepeliret; in quibus B. Simitrium Presbyterum cum alijs 22. martyribus in memorato titulo tumulauit. Cum autem tantum Chriſtianorum ſtragem maximo animi dolore fieri cerneret indies, vixque iam ferre poſſet, Deum precata eſt, vt ſi mori expediret, ſe è tantis malis eriperet. Itaque 12. Kal. Auguſti ad præmium vocata euolauit. Corpus à Paſtore Presbytero in patris, & ſororis ſepulchrum illatum eſt, in cœmeterio Priſcillæ via Salaria. *Ex Breu. Rom. Adone, & alijs. Corpus in propria eccleſia.*

Tanta fuit Praxedis in Chriſtianam Religionem deuotio, vt nulla dies abſque præclaro pietatis opere impenſo præteriret.

ANNOTATIO.

Haud mirum videri debet, quod S. Praxedes vſque ad M. Aurel. Antonini, qui in Chriſtianos perſecutionem excitauit, circa an. D. 163. aut 164. vitam prorogarit, cum Pudens pater ab Apoſtolo Paulo ad fidem perductus ſit: nam S. Paulus Romam venit circa an. 60. quo tempore Pudens adoleſcens ad multos annos vixit, antequam filios generaret: ſicque Praxedes cum ſorore, & fratribus potuit tempora memorati Imp. attingere.

Iulij die 22.

DE S. HIERONYMO EPISCOPO PAPIENSI.

Hieronymus S. Theodoro Epiſcopo ætate iam confectus non ſine diuino prodigio ſucceſſit. Cum enim S. Theodoro vita functo, Auguſtinus Archidiaconus à clero & populo, prout ambiuerat, electus Romam pro impetranda à Summo Pont. confirmatione profectus in reditu diem obijſſet (quod illi ante Sanctus Theodorus prædixerat) clerusque vnà cum populo in maiorem eccleſiam ad poſtulandum à Deo precibus Antiſtitẽ cõueniſſet, vox quaſi pueri audita eſt, vt cuncti Sacerdotes aduocarentur: quo facto, vox eadem, dum ſequenti die omnes orationi pro noui Epiſcopi electione incumbunt, vnum ex Sacerdotibus deeſſe auditur. Facta inquiſitione Hieronymum vetulum eccleſię S. Mariæ Perticenſis ædituum non adeſſe compertum eſt: qui cum mox accerſitus adfuiſſet, illa eadem vox illum eſſe, quem Deus ad munus Epiſcopale elegiſſet, omnibus manifeſtauit. Quare de more conſecratus curam aggreſſus eſt paſtoralem. Plurimis viuens miraculis reſplenduit, cum vel ſolo tactu pallij ſui infirmos curaret. Cum aliquando pauperibus eleemoſynam de more faceret, in illis quendam multa febre trementem, & nudum propria veſte contexit, repenteque ille ſanatus eſt. Cum ad Regem vocatus feſtinus veniſſet, æſtuque ex itinere vexatus pallium exuiſſet, illud radio ſolis (qui ſibi pertica videbatur) impoſitum in aere (mira res) ſubſiſtere viſum eſt. Cum ad ædem S. Stephani Protomartyris extra vrbem pergeret, mulier à Dæmonio obſeſſa ſtatim ad S.

Prodigium mirabile.

Ad tactũ Pallij Hieronymi infirmi ſanantur.

Hieronymi palliũ in aere ſubſiſtit, obſeſſus à Dæmone liberatur.

Epiſcopi aduentum liberata eſt. Denique vbi Eccleſiæ Ticinenſi annos 13. præfuiſſet, ceſſit è vita 11. Kal. Auguſti Hadriano I. Pont. Maximo in eccleſia, quæ S. Mariæ in Pertica vocatur, cuius æadituus fuerat, tumulatus. *Ex Guall. in ſuo Santuario lib. 6. c. 1. Steph. Breuent. lib. 2. Hiſt. Ticinen. c. 14. Anton. M. Spelta lib. de vit. Epp. Papienſ.*

ANNOTATIO.

QVo præcipuè tempore obierit, ſciri minimè potuit, alijs Rege Longobard. Aſtulpho adhuc viuo, alijs verò. Deſiderio vltim. Rege regnante illum obijſſe ſcribentibus. Quòdſi Hadriano Pont. migrauit, ſub Deſiderio exceſſerit neceſſarium eſt. ex Faſtis Panuinij.

DE S. GVALTERIO CONFESSORE LAVDENSI.

GValterius Laude à parentibus ſterilibus precibus à Deo impetratus, ijs orbatus reque familiari pauperibus diſtributa apud Placentiam Ægrotis in Xenodochio miniſtrauit: Idem poſt biennium in patriam reuerſus in noſocomio S. Bartholomæi extra vrbem præſtitit: aliudque Xenodochium cum ſacello propè Laudem in via, quæ Mediolanum ducit, extruxit (quod ab Henrico ſeptara Mediolanenſi Archiepiſcopo auctum, prius Miſericordiæ, poſtea S. Gualterij dictum eſt.) Is exemplo ſui multos vtriuſque ſexus ad vitam eremiticam traxit. Nudis pedibus incedebat: paruo cibo vilique veſtitu contentus, carnē aſſiduis ieiunijs affligebat; in oratione ſæpiſſimè flebat. Multis ſuſceptis peregrinationibus plura pauperum hoſpitia conſtruenda curauit, quemadmodum apud Vercellas, Derthonam, Cremam, Melegnanum: quæ ſæpe ſolebat inuiſere, ac confratres, qui ea curarent, præficere. Denique pijs hiſce laboribus perfunctus, graui morbo correptus, breui annum ætatis 40. agens 11. Kal. Auguſti, obdormiuit An. Sal. 1224. multis ægrotis, & infirmis ad funus illius mirabiliter ſanatis. Cuius corpus, cum ex Xenodochio Miſericordiæ; in quo multos annos iacuit clam ad eccleſiam S. Blaſij non ſine maxima aeris perturbatione delatum fuiſſet, vbi in proximam S. Pauli ædem deductum fuit, mox tempeſtas ſedata eſt, ſtatimque in locum priſtinum ſolemni ciuitatis pompa relatum aliquot à morbis præſertim podagræ liberatis, tandiu ibi fuit, donec in eccleſiam Cathedralem traſlatum, in ea honorificè conditum eſt. *Ex monum. Eccl. Lauden.*

ANNOTATIO.

EIus Natalis ob S. M. Magdalenæ feſtum in diem 27. huius dilatus celebratur. Eſt & Gualterius. Ab. in Piceno in diœceſi Firmana celebris.

Iulij die 23.

DE S. APOLLINARE EPISCOPO I. RAVENNATE, et martyre.

APollinaris B. Petri Apoſtoli diſcipulus cum eo Antiochia Romam veniens Rauennæq; Epiſcopus ordinatus, ad eam vrbem ad prædicandū Euangelium mittitur. Apud ciuitatem ab Irenæo milite Aſiatico hoſpitio acceptus filio illius cæco lumen oculorum reſtituit. Ingreſſus Rauennam Teclam Tribuni militum vxorem grauiſſimo morbo oppreſſam, cui nulla medicorum arte ſuccurri

Apollinaris cæco lumen reſtituit.

ſuccurri poterat, manu apprehenſam cum dixiſſet: *in nomine Domini Ieſu ſurge*, ſtatim ſanauit. Quibus miraculis non ſolum militem, & Tribunum: ſed & plurimos alios ad fidem conuertit. Quo tempore Aderitum, & Calocerum, Presbiteros, Marcianum, & Leucadium Diaconos, & alios Clericos ordinauit ſacra in domo Tribuni faciens. Ob quæ ab Idolorum ſacerdotibus grauiter cæſus eſt. Cumque Bonifacio viro nobili diu muto linguæ beneficium contuliſſet, ac eiuſdem filia à Dæmone liberata plusquam quingentos baptizaſſet, iterum cōmora in eum ſeditione virgis cæſus, ardentes prunas pedibus premere cogitur, ac nihil læſus ab igne vrbe eijcitur. Extra vrbem aliquandiu latens, nec ad Chriſtum homines in dies trahere ceſſans, Calocero operi præfecto, ipſe in Æmiliā venit, ac Rauennam reuertitur, vbi Rufini Patricij filia mortua ad vitam reuocata, totam illius familiam Chriſto adiecit. Qua re incenſus Præfectus Apollinarem acceſſit, eique grauiter minatus præcipit, vt Chriſti fidem diſſeminandi in vrbe finem faciat. Cumque Apollinaris iuſſa negligeret, in equuleo cruciatur, aqua feruenti in plagas infuſa, ſaxoque illos contunditur: vinculisque conſtrictus ferreis in carcere includitur. Vnde poſt quatuor dies eductus naui impoſitus mittitur in exilium. Qui facto naufragio venit in Myſiam, inde ad ripam Danubij, & poſtea in Thraciam. Cum autem in Sirapidis templo Dæmon ſe reſponſa daturum negaret, quandiu ibi Petri Apoſtoli diſcipulus moraretur, diu conquiſitus, & inuentus Apollinaris, inde nauigans abire iubetur. Rauennam reuerſus cum in prædio Cyrenęi Senatoris ſacra faceret, captus ab Idolatris, & ad Apollinis templum ductus Chriſtum abiurare cogitur, ſed eo orante mox templum cum idolo in terram corruit. Quare illum vinctum Tauro Iudici necandum tradunt: qui cum filium à natiuitate cæcum haberet, ſe Chriſto nomen daturum pollicetur, ſi filio videndi facultatem tribueret, ſin minus, ſe illum flammis tanquam deceptiorem exuſturum. Adducitur in medium cæcus, qui mox Apollinaris oratione viſum recepit. Tauro autem cum tota domo, & plurimis ex ijs, qui aderant ad fidem conuerſis in prædijs illius aliquandiu habitans, & munus Epiſcopale exercens à Barbarorum iniurijs defenſus eſt, donec rurſus ab Idolorum Sacerdotibus accuſatus, & tentus Cēturioni cuſtodiendus traditur: à quo Chriſtum clàm colente dimiſſus, verum ab inſequentibus ſatellitibus iterum captus, plagisque in itinere confectus quòd mortuus crederetur, relinquitur. Qui inde à chriſtianis, & diſcipulis ſublatus, ſeptimo die illos ad fidem conſtantiam hortatus, martyrio clarus migrauit, è vita 10. Kal. Auguſti. Cuius corpus prope vrbis mœnia ſepultum eſt. *Ex Breu. Rom. & paſſ. illius apud Sur. tom. 4. rel.*

Apoll. à Sacerdotibus Idolorum cæditur.

Muto loquendi beneficiū præſtat.

Mortua Rufini filia excitatur.

Apoll. crudeliter torquetū.

Dæmon in Serapidis tēplo

Apollinis fanum ruit.

Tauri Iudicij filio oculorū lucē donat.

A N N O T A T I O.

PAſſus eſt ſub Veſpeſiano an. 4. Lino Sum. Pont. cum annis 29. Eccleſiæ Rauenn. præfuiſſet. An. D. 75. cui Abderitus ſucceſſit, deinde Eleucadius. Ex Baron. in Annal. ad an. præd. Fuit & Apollinaris Ep. Hieropolitan. qui ſub M. Antonino floruit: de quo Hieron. lib. de ſcript. Eccl. & Martyrol. Rom. 8. Ianuari.

Rufinus Patricius ille traditur eſſe, qui Capuæ factus Epiſcopus martyrio coronatus eſt: Sedis in Martyrol. Rom. & in actis eiuſdem Apollinaris apud Sur. Rufus, non Rufinus appellatur.

S. Apollinaris etiam Venan Fortun. in vita S. Martini circa finem meminit.

„ *Rurſus Apollinaris pretioſa limina lambe.*

DE S. RASYPHO MARTYRE ROMÆ.

RAſyphus ignotæ patriæ Romæ paſſus eſt. Sed quo tempore, quoue ſupplicij genere, omnino ignoratur; cum ſola illius in antiq. Cod. memoria extet. Romanum autem illum non fuiſſe, ſed exterum nomen ipſum ſatis indicaret videtur. *Ex Martyrol. Rom.* Corpus in baſil. S. M. Rotundæ quieſcit, vt inſcript. indicare videtur, licet pro Raſyphi Raſij legatur.

ANNOTATIO.

NVlla præter eam, quæ in Martyrol. Rom. & apud Molan. in Addit. ac Galeſin. legitur, huius S. martyris mentio reperitur. Nec corpus quod ſciatur, alicubi extat.

DE S. PRIMITIVA VIRGINE, ET MARTYRE ROMÆ.

PRimitiua virgo, & ipſa Romæ martyrio coronata in Martyrologio Rom. et alijs refertur. Tempus verò, & acta eiuſdem deſiderantur, illam haud Romanam fuiſſe conijcimus; quòd de ea in lib. de virginibus Rom. Anton. Gallonij nulla prorſus habetur mentio. Tametſi ab eo autore fortaſſis omiſſa eſt; quia, quod de illa ſcriberet, nihil habebat. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

BAron. in Annotat. ad Martyrol. Petrum in Cat. lib. 11. *c.*200. *citat. Sed Petrus ibi Primitiuã virginem tantum memorat, quæ* 10. *Kal. Aug quieuit.*

DE SS. VIRGINIBVS ROMANIS ROMVLA, REDEMPTA, et Herundine.

HErundo virgo Romana in monaſterio cum àlijs virginibus Romæ degẽs Redemptam virginem diſcipulam erudiuit, quam cum ad eam perfectionis normã, vt alijs præeſſe poſſet, perduxiſſet, quieuit in pace. Redẽpta verò in eodem cœnobio apud ædem ſacram B. M. V. cum Romula virgine & alia diſcipula, cuius nomen ignoratur, vitam [motibus quidem diuitem, at rebus pauperem ducebat: ita Romula magnis meritis reliquas anteibat: miræ namque patientiæ, obedientiæ ſummæ, ſilentij, & orationis magnopere ſtudioſa fuit. Quæ paralyſi percuſſa multis annis in lectulo vſu membrorum deſtituta iacens, æquiſſimo animo tantum flagellum ſuſtinuit, tantò ad orandum ſollicitior, quãto morbo magis grauabatur. Hæc quadam nocte Redemptam matrem cum vocaſſet, illaque cum altera diſcipula affuiſſet, tanta de cœlo lux cellam impleuit, vt aſtantes pauore conſternati corpore obrigeſcerent. Sonus enim magnæ multitudinis intrantis audiri, & cellæ oſtium concuti cœpit, cum nihil tamen prădimio timore, & lumine viderent. Splendorem mira odoris fragrantia ſubſecuta eſt. Tum Romula magiſtram ſolabatur dicens ſe non eſſe tunc morituram. Cumque lux paulatim euanuiſſet, odor tamen ad ſequentem, & alterum diem permanſit. Quarta nocte Romula magiſtram iterum vocare viaticum poſtulans. Quo tẽpore ante cellæ Oſtium duo Pſallentium chori exauditi ſũt, canẽtibus viris, fœminis verò reſpõdentibus: quod dũ fieret Romula animam Deo reddidit. Pſalmodia autẽ in ſublime abiens, quo magis recedebat, eò minus percipiebatur, donec prorſus exaudiri deſijt. Poſt Romulæ exceſsũ, & ipſa Redẽpta cum Deo feruẽtius deſeruiſſet, relicto corpore abijt in Cœlum. *Ex S. Greg. Papa lib.* 4. *Dialog. c.*15. *& Hom.* 40. *ac exhib. virg. Rom.*

Prodigiũ niti diſſimę lucis, ac ſuauiſſimi odoris.

A N-

ANNOTATIO.

AEtate S. Gregorij Papæ hæ SS. virgines vixere, uti apud ipſum legitur locis memoratis. Et licet non eadem die obierent, hac tamen die illarum mem. in Martyrol. Rom. celebratur. Quarum corpora magna ex parte in Baſilica S. Mariæ Maioris aſſeruantur. Ex parte verò Tiburi, Romula ſiquidem, & Redempta in æde S. Mariæ Maioris ſunt.

Herundo prius in Montib. Præneſtinis vitam ſolitariam duxerat ætate fere S. Greg. vt Baron. in Annal. ad An. D. 593. Quarum corpora in confeſſione S. Mariæ ad Præſepe aſſeruari feruntur, & Cæli.

Iulij die 24.

DE S. CHRISTINA VIRGINE, ET MARTYRE APVD Vulſinios.

CHriſtina virgo claro genere nata Tyri apud Vulſinios (quæ vrbs lacu Vulſinio abſorta eſſe deſijt) cum chriſtianam religionem colens Diocletiano Imp. Vrbani patris, vrbis Præfecti, (qui illam vnicè diligebat, & ob formã eximiam diligentius cuſtodiendam, educandamque curabat) Idolatræ ſimulachra diuerſorum Deorum, quos ille colebat, aurea & argentea cominuiſſet, pauperibuſque diſtribuiſſet, à parente ita correpto non tam ob idola demolita, quam quòd abiecto Deorum cultu Chriſtũ coleret, variè, denique cruciatur, vt à propoſito reuocaretur. Ac primum illam alapis cædi, deinde verberibus dilaniari, ac in ſententia perſiſtentem, ferro, catenisque onuſtam in tetrum carcerem conijci iubet. Ad tormenta rurſus euocata, in equuleo extenſa, torquetur, depoſitaque crudeliter adeò laneatur, vt carnes (quas illa virili animo patri in faciem proiecit) in terram defluerent. Poſthæc alligata rotæ, oleoque perfuſa ſubiecto igne torretur: Sed cum flamma erumpens ad mille ex Gentilibus interfeciſſet, in carcerem reducta, ab Angeloque curata ſanitati integræ reddita eſt; Quam pater denique cum ingenti ſaxo in Lacum Vulſinium præcipitari iuſſit. Verùm ab Angelo liberata nouis à Dione, qui patri in præfectura ſucceſſit, ſupplicijs exponitur. Cum verò Chriſtina ſuis precibus Apollinis Idolum, quod venerari iubebatur, in fauillam redegiſſet, eo miraculo ad tria millia hominum ad Chriſti fidem peruenere. Nouiſſimè Sanctiſſima virgo ſub Iuliano Dioni ſubſtituto poſt fornacem ardentem, in qua diebus quinque inuiolata permanſit, poſt ſerpentes in eam à venefico immiſſus Chriſti fide ſuperatos, poſtque linguę abſciſſionem, ſagittis confoſſa illuſtre certamen confecit. 9. Kal. Auguſti. *Ex Adone & Martyrol. Rom.*

Chriſtina à patre Vrbano ſupra quã dici poteſt crudeliter torquetur.

Flamma mille ex Gentilibus abſumit.

Apollinis delubrum in fauillã redactũ.

Chriſtina 5. dies in fornace ardenti inuiolata permanſit.

ANNOTATIO.

EAdem de Chriſtina virgine Panormitana narrantur: ex quo vel hæc eadem eſt cũ illa, vel acta vnius alteri attributa ſunt. Corpus huius Venetijs aſſeruari Pet. Galeſ. cum Petro in cat. lib. 6. c. 30. atteſtatur; licet alij Vulſinijs quieſcere affirment.

DE S. VINCENTIO MARTYRE APVD ROMAM.

VIncentius martyr ſiue ex vrbe Roma, ſiue ex Tiburtina ciuitate in via Tiburtina à Beda, Vſuardo, Adone, et alijs paſſus refertur (licet ſub quo Imp. ignoretur) Tibure, vbi ſacra ædes illi extructa eſt, colitur. Quamuis, vt Baron. in Annotat. hac die, monet, alij eccleſiam S. Vincentij nomine Tibure erectam nõ huius; ſed alterius Vincentij eſſe putent. *Ex Martyrol.*

ANNOTATIO.

HVius mart. Tiburs extat memoria, Eccleſia nimirum ſuo dicata nomini quod Baron. in Annot. hac die indicat: nec dubitandum eſt. quin ea Eccleſia huic mart. poſita ſit, cum is via Tiburtina paſſus fuerit.

DE SS. MARTYRIBVS LXXXIII. AMITERNI

OCtogintatres Milites Sipontini, ex quorum numero fuere Florentius, & Felix fratres, qui apud Forconium vrbem Veſtinorum, Amiterno proximam poſtridie paſſi ſunt; quòd Chriſtiani eſſent, comprehenſi, cum ad Idolorum cultum nullis tormentis reuocari potuiſſent, corona martyrij donati ſunt 9. Kal. Aug. *Ex Paſſ. SS. Florentij & Felicis, ac S. Iuſta virg.*

ANNOTATIO.

DE ijs agitur in Eccleſia Aquilana, quæ cum Forconio, & Amiterno vrbibus ſucceſſerit, SS. martyrum reliquias aſſeruat, & veneratur.

DE SS. CLEONICO, STRATONICO, ET SOCIIS martyribus Leontinis.

CLeonicus, & Stratonicus ciues Leontini Tertulli Præſidis crudelitatem declinantes in prædio S. Teclæ vnà cum B. Thallelæo; qui morte præuentus obdormiuit, & alijs habitabant latentes. Qui diuinitus excitati, omnique timore depoſito cum in vrbem redeuntes, apud Prætorium Idolorum cultores publicè arguerent, à Tertulli militibus Præſidi ſiſtuntur: quibus ille: *Quis vos tam impudenter ingredi, nosque, Deos noſtros contemnentes laceſſere impulit?* Immo illi, *quis te Deum, qui te creauit, contemnere, & ſeruos illius perſequi docuit?* Quibus Præſes ad iracundiam concitatus primum eorum dentes lapidibus contundi, deinde illos à quattuor tortoribus neruis bouinis diriſſimè cædi iubet SS. verò martyres ita orabant. *Demitte Domine peccata noſtra, nosque SS. martyribus dira ſupplicia perpeſſis adnumera.* Denique dum carnifices iubente Tertullo linguas martyribus vncinis ferreis crudeliſſimè euellerent, illi ſanguine copioſiſſimè profluente, in eo ſupplicio animas Deo reddiderunt. 9. Kal. Aug. Quorũ corpora in puteũ proiecta S. Neophytus Epiſcopus. cũ ex vrbe Roma rediſſet, Deo reuelãte inuenit, & in tẽplo SS. triũ fratrũ honorificè ſepeliuit. *Ex off. Eccleſ. Leont. l.*

ANNOTATIO.

NOmina ſociorum excepto Thallelæo. qui in pace quieuit, ignorantur. Hi in paſſione SS. trium fratrum conuerſi ad fidem Chriſti putantur.

DE SS. MARTYRIBVS IVLIANO, ET SOCIIS APVD Laudem Pompeiam.

IVlianus nobilis miles Laudenſis Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus laude ob chriſtianam fidem cum plurimis alijs à Marciano Præſide tentus poſt longam de fide Chriſti. & inani Deorum cultu diſceptationem, cum illos Præſes ratione vincere non poſſet, ſupplicijs deterrere aggreditur. Cumque ſocios (qui numero 1486. fuiſſe feruntur,) quòd conſtantiſſimè Deos venerari detrectabant, ignibus concremaſſet, Iulianum fuſtibus nodoſis tandiu cædi iuſſit, donec omnia membra contuſa viderentur, quod cum fieret, vnus ex percuſſo-

1486. viri ignibus cõcremantur.

cuſſoribus altero oculorum orbatus eſt. Cum verò Idolorum Sacerdotes ad eũ ſanandum aduocati, nequicquam effeciſſent, Idolaque orante Iuliano confracta conciderent, ſeque oratione Iuliani Dæmones cruciari dicerent, Marcianus, & ſi Iulianus percuſſori oculum orando reſtituerat, omnia magicis artibus tribuens, illum decollari præcepit. Interea is, cui oculus reſtitutus erat, ad Christum conuerſus, cum illum ſolum Deum eſſe diceret, iuſſu Præſidis oculis ſibi vncinis ferreis effoſſis vnà cum Antonio Presbytero, Anaſtaſio, & ſocijs capite plexus eſt. Quo tempore ingenti repentinoque terræmotu magna vrbis pars contremuit, & plurimi ex infidelibus interempti ſunt. Marcianus autem fuga elapſus non poſt multos dies vermibus conſumptus miſerè perijt. Paſſi ſunt SS. martyres 10. Kal. Auguſti. Quorum corpora inter aliorum cadauera ſigno inuenta à Chriſtianis Sacerdotibus ſepulta ſunt, & miraculis coruſcarunt. *Ex monum. Eccleſ. Lauden. M.S.*

Dæmones oratione Iuliani cruciari queruntur.

Ingens terræmotus plurimos perdit.

ANNOTATIO.

FVit etiam Iulianus Confeſ. Epiſcopus Lauden. cuius natalis die 12. Octobr. in Eccl. Lauden. celebratur.

DE S. VALERIO EPISCOPO NICIENSI.

VAlerius monaſticam vitam in præclaro cœnobio Lerinenſi profeſſus, litteris, & moribus præditus, cum plures annos in obſeruantiæ diſciplinæque regularis exercitatione inſumpſiſſet, in eaque cæteris præſtaret, ad Nicienſem Eccleſiam regendam euocatus, illi ſanctiſſimè præfuit; nec tamen de vitæ prioris auſteritate aliquid remiſit, cum ita vigilijs, orationibus, ieiunijs, pijs meditationibus, & alijs religioſis exercitationibus, vt ante Epiſcopatum, quantum per occupationes paſtorales licebat, operam daret; cumque aliquot annos eam eccleſiam piè adminiſtraſſet, tandem plenus meritis migrauit in cœlum 10. Kal. Auguſti miraculis clarus. *Ex Tab. Eccleſ. illius.*

ANNOTATIO.

DE eo Arnoldus Vuion Belg. in Martyrol. Monaſt. ex monum. cœnobij Lerinen.

Iulij die 25.

DE S. IACOBO APOSTOLO HISPANIARVM Protectore.

IAcobus Zebedæi filius, & Ioannis Apoſtoli frater natu maior Galilæus cum fratre à Domino dum in lacu Geneſara piſcarentur vocatus, relictis retibus, & patre ſecutus eſt eum. Cui in primis charus fuit; nam & in M. Thabor Domino traſfigurato in gloriam, & in horto mœrenti ob vicinam mortem cum Petro, & Ioanne affuit. Is poſt Domini Aſcenſionem in Hiſpanias profectus eſt, vt antiqua Eccleſiarum Hiſpaniæ traditio habet, ibique Chriſti Domini fidem diſſeminauit; In Iudæa, & Samaria, quæ ei ad prædicandum obtigerant, cum in publicis conuentibus Chriſtum Deum, & Dei filium audenter aſſeret, multoſque ad eius cultum perduceret, aduerſarios habuit Phariſæos, & Hermogenem quendam Magum, qui Philetum diſcipulũ ad refellendã Iacobi doctrinã miſit, ſed cõtra factũ eſt; nam illũ Iacobus ita ſcripturis ſignis, et rationibus cõuicit,

Iacobus in Hiſpanias proficiſcitur.

Hermogenis Magi diſcipulum conuertit.

uicit, vt ad Hermogenem rediens diceret; *Scito Hermogenes Iacobum Chriſti ſeruum, & Apoſtolum ab ſte vinci non poſſe, cum ille cacodæmones expellat, cæcis lumen reſtituit, elephantiacos curet, & mortuos ab inferis, vt ipſe proprijs oculis vidi, reuocet. Quapropter, vt ad eum veniens veniam petas, ſuadeo: quod ſi facere neglexeris artem tibi nullam profuturam dico.*

Hermogenes diſcipulum immobilem reddit.

Quibus auditis Hermogenes ira percitus Philetum ita arte ſua fixit, vt ſe loco mouere non poſſet, inquiens per deriſum, *iam videbimus, ſi hic tuus Iacobus veniens te ſoluere poſſit.*

Diſcipul⁹ accepto Iacobi ſudario liberatur.

Philetus itaque puerum Iacobum de ijs, quæ ſibi accidiſſent certiorem facit: qui ad illum ſudarium ſuũ, quo in nomine Chriſti ſolueretur, miſit. Sicque ſolutus, & Hermogenem irridens ad Iacobum confugit.

Dæmones miſſi in Apoſtolum à Mago illum vinctum ad Iacobum ducunt.

Hermogenes verò Dæmones adiurans, illos ad Iacobum, & Philetum ad ſe perducendos mittit. Verùm illi Iacobo orante, ſe maiore incendio affectos clamantes ad illius præceptum redeuntes ad Hermogenem, illumque ad Iacobum vinctũ pertrahunt, enixè petentes ab Apoſtolo, vt is ſuæ poteſtati concederetur. At Iacobus poſt objurgatum Hermogenem, iuſſit illum liberum dimitti; cumque ille ſibi à Dæmonibus timeret, Iacobus ſcipionem, quo vtebatur, illi porrexit, quo tutus eſſet à Dæmonibus.

Hemogenes è Dæmonib⁹ liberatus conuertitur ad Chriſtum.

Ille itaque domum profectus baculum collo ſuo, & diſcipulorum admouit, & in alterum mutatus, omnes artis magicæ libros Iacobo detulit, & comburi permiſit: Sed, & ſimulachrum, è quo Dæmonum reſponſa capere ſolebat, contriuit, & opes male partas diſtribuit, ſic Apoſtolo iubente, ſicque ad Chriſtum conuerſus eſt, vt etiã mira faceret.

Iudęi Iacobo inſidiãtur, & captum ad Herodẽ perducunt.

Quòd Iudæi indigniſſimè ferentes (multos enim Hermogenes diſcipulos ſecum traxerat) à Lyſia, & Theocrito Centurionibus obtinent data illis pecunia, vt Iacobum capere eis liceret. Quare dum Iacobus coram populo altius petito exordio Chriſtum Dei filium eſſe diſſereret, Ioſias ſcriba Abiathar Pontifice impellente fune collo iniecta Iacobum ad Herodem perduxit: qui Iudæis rem gratam facturus, illicò illum educi, & ſecuri percuti iubet.

Iacobus ductus ad ſupplicium paralyticũ ſanat, & qui ſe cœperat conuertit.

Cum autem ad ſupplicium ductus inuia paralyticum, eum vt ſe ſanaret orantem, in Chriſti nomine curaſſet, eo miraculo. Ioſias commotus maximè quòd illum ad martyrium ſubeundum fortem cerneret ſe ad Apoſtoli pedes abiecit, veniamq; precatus ſe baptizari expoſtulat: quem Pontifex pugnis contuſum vnà cum Iacobo ſecuri feriri mandauit. Ductus igitur vterque ad locum ſupplicij, ibique Ioſia ab Apoſtolo baptizato, & in fronte oſculato Claudio Imp. ſecuri percuſſus eſt Kal. Aprilis.

Corpus in Hiſpanias transfertur.

Corpus Apoſtoli à diſcipulis raptum, poſtea in Hiſpaniam Compoſtellam translatum eſt. Quò voti cauſa ex omnibus orbis terræ partibus peregrini confluunt. *Ex Breu. Rom. & ex Metaphr. ac Iſid. de vita, & ob. SS. Eius etiam mem. Clem. Alex. lib. 7. referente Euſeb. lib. 2. c. 9.*

ANNOTATIO.

Veronenſes vel decipi vel partem tantũ corporis S. Iacobi habere.

VEronenſes ſe corpus D. Iacobi Maioris in M. Grigiano inuentum anno 1395. die 22. Maij, vt monumenta eccleſiæ ipſorum teſtantur, habere dictitant. Cuius inuentionis in Bonifacij IX. eccleſiam dicti Montis Veronenſibus concedentis diplomate fit mentio. Verum cum corpus huius S. Apoſtoli Compoſtellæ in Hiſpania aſſeruari adeò manifeſtum ſit, vt de re hac dubitare non liceat, vel ipſi in errore verſantur, vel partem aliquam eius corporis duntaxat habent.

Caput Valentiæ apud Padum op. Ticinen. diœc. aſſeruatum populo hac die magna celebritate oſtenditur capillis, & carne ſic conſtans, ac ſi recens fuiſſet abſciſſum: quod ipſius Apoſtoli eſſe affirmant.

DE SS. FLORENTIO, ET FELICE MARTYRIBVS apud Forconium.

FLorentius, & Felix milites Sipontini ex numero 83. qui apud Amiternũ pro Chriſto martyrij palmam adepti ſunt, cohortis illius præcipui, qui vt erant genere coniunctiſſimi, (erant enim germani) ſic & religione Chriſtiana pares: quorum prior S. Iuſtæ virginis, & martyris pater fuit. Cum itaque è Siponto Theate veniſſent, ibique adoleſcentem animam agentem à morte ad vitam reuocaſſent, inde verò Forconium profecti, prædicare cœpiſſent, pluresque ad fidem perducent, eo miraculo quòd Hilarij hoſpitis nepoti cæcum viſum reſtituiſſent, ab Idolorum Sacerdotibus apud Maximianum Imp. deferuntur. Qui Aurelio Forconienſi Præfecto mandat, vt illos comprehendat, Deosque venerari recuſantes interficiat. Quare is Imperatoris iuſſa faciens SS. milites comprehendi iubet, ductosque ad Iouis templum, cũ ei ſacrificare nollent, apud Abellinum amnem vrbem præter fluentem, capite plecti præcepit 8. Kal. Auguſti. Quorum corpora B. Iuſtinus Presbyter ibidem ſepeliuit. *Ex monum. M.S. Eccleſ. Aquilanæ, & paſſ. S. Iuſtæ virg.*

Semimortuus excitatur cæco lumen reſtituunt.

ANNOTATIO.

H*Orum paſſio paulò diuersè in Actis SS. 83. mart. & in Actis S. Iuſtæ V. filiæ S. Florentij, quæ ab ead. eccleſ. accepimus, refertur.*

DE S. VALENTE EPISCOPO VERONENSI.

Vide die ſeq.

Iulij die 26.

DE SS. SYMPHRONIO, OLYMPIO, THEODVLO, & Exuperia martyribus Romæ.

SYmphronius, qui & Sempronius nominatur Nemeſij Tribuni ad Chriſtũ conuerſi famulus Valeriano, & Galieno Imperatoribus quæſtionibus ſubiectus apud Olympium Tribunum, vt Domini ſui facultates proderet, & Chriſto abnegato Dijs immolaret, cum nihil ab eo obtineri poſſet, illũ Tribunus iratus extenſum virgis immaniſſimè cædi, cæſumque aureo Martis Idolo ſacrificare iubet, Qui nil ſupplicio hoc commotus, ad Idolũ conuerſus, *Conterat te*, inquit, *Dominus I. C. filius Dei viui*, moxque illud velut cæra reſolutum defluxit. Olympius autem ſtupore oppreſſus dum abiens Exuperiæ vxori rem geſtam narrat, illa ad virum conuerſa. *Si tanta ait, Chriſti, vt dicis, potentia eſt, ſatius nobis erit relictis inanibus Dijs illi adhærere.* Nec mora, comminuuntur ſimulachra, cõflata ex ijs auri, & argenti maſſa pauperibus diſtribuitur. Olympius cum Exuperia, Theodulo filio, & tota familia à B. Stephano Papa aquis ſalutaribus abluitur. Quæ vbi Valerianus, & Galienus reſciuiſſent, Olympium accerſunt, ac cum ad Idolorum cultum illum reuocare non poſſunt, ipſum cum Symphronio, Theodulo, & Exuperia fixis ſtipitibus alligatum ante ſolis ſtatuam iuxta amphitheatrum igne circumpoſito concremari iubent. Qui in ipſo igne Chriſto gratias agentes ſpiritum emiſerunt 7. Kal. Auguſti. Quorum corpora nocte ſequenti S. Stephanus Papa digno honore in monumento collocauit. *Ex Geſtis S. Steph. Papæ. Quæ à Sur. tom. 4. & a Mombrit. tom. 2. referentur.*

Idolum veluti cera diffluit.

Olympius Tribunus cũ Exuperia vxore, & filio aquis ſalutaribus expiantur.

A N-

ANNOTATIO.

Sanctus Nemeſius ex Tribuno Diaconus cum Lucilla filia, licet capitis damnatus eſſet, eodem tempore, quo hi martyres paſſi ſunt. In Martyrol. tamen illius paſſio die 31. Oct. memoratur: cum in geſtis S. Steph. Papæ. Nemeſij, & Lucillæ martyrium horum paſſionem præceſſiſſe conſtet.

DE S. HYACINTHO MARTYRE IN PORTV ROM.

Hyacinthus à Luxurio homine improbo Aureliani fratre maximeque Chriſtianis infenſo comprehenſus Traiano Imp. Leontio viro conſulari puniendus traditur. Qui interrogatus ſe Ieſu Chriſti ſeruum eſſe, nec ſe comminationes Principum, & pœnas, quæ breues ſunt, timere reſpondit. *Ira enim veſtra*, inquit, *exardeſcit, citoque euaneſcit, voſque, cum fueritis vita functi, deinceps nihil eritis*. Cum verò Luxurius exclamans ad Leontium diceret, *Audis Hyacinthum cum Principum iniuria loquentem, & non eum punis?* Leontius, qui plurimum Luxurio deferebat; cũ Luxurius ſententiam in Hyacinthum diceret, igni illum adiudicaſſet, combuſtumque in flumen præcipitandum cenſeret. B. Hyacinthus ad illum conuerſus, *me quidem Luxuri igne concrema, aquaque, qua regeneratus ſum me ſuſcipiet. Te verò coluber hodie comedet.* In ignem itaque iniectus, & illæſus in aquam demerſus incolumis ad littus eiectus eſt. Luxurius autem equo vectus ad villam à colubro inuaſus ventre dilaceratus eſt, & malè perijt. Leontius, vbi Hyacinthum euaſiſſe accepit, lictorem cum militum manu mittit: qui illi haud longè ab vrbe caput amputauit: Corpus Iulia matrona pietate inſignis in prædio ſuo apud vrbem Romam honorificè ſepeliuit 7. Kal. Auguſti. *Ex M. S. antiquis à Sur. tom. 4. rel.*

Hyacinthus propriam incolumitatem Luxurij; necé prædicit.

ANNOTATIO.

Nemo hic miretur, quòd in Portu Rom. S. Hyacinthus paſſus referatur, cum non longe ab vrbe Roma paſſus, & ſepultus ſit. Nam apud Portum Rom. in ignem, & in flumen proiectus eſt. licet martyrium prope vrbem conſumârit.

DE S. PASTORE PRESBYTERO ROM.

Paſtor Romæ honeſto loco natus S. Pauli Apoſtoli diſcipulus fuit: à quo vnà cum Timotheo condiſcipulo Presbyter ordinatus cœleſtibus monitis obtẽperans, omnino pijs, & Chriſtianis operibus addictus erat. Hic cum doctiſſimus eſſet, paremque doctrinæ vitæ integritatem haberet, officiũ Eccleſiaſticũ, & ſuo nomine dignum implebat. Multa ſub Antonino Pio Imp ob Chriſti Domini fidem paſſus eſt. Rogatus à Pudente viro clariſſimo SS. Praxedis, & Pudentianæ virginum patre eccleſiam in illius ædibus dedicauit; quæ diu titulus Paſtoris dicta eſt. Plurimorum martyrum corpora à SS. virginibus prædictis adiutus ſepeliuit: quas etiam ſepulturæ honorificè tradidit, & illarum vitã ſcripſit. Quem titulum condidiſſe, & in Domino obijſſe S. Pius Papa in epiſtola ad Iuſtum Epiſcopum Vienneñſem ſcribit. Obijt autem multis bonorum operũ meritis cumulatus 7. Kal. Auguſti, & in proprio titulo conditus eſt. *Ex Cod. M. S. S. Mariæ Maioris, & ex Actis SS. virgg. Pudent. & Praxedis.*

ANNOTATIO.

Titulus Paſtoris (eſt autem titulus idem quod eccleſia , ſeu locus ſacer ad alicuius rei memoriam erectus) extare apud portam Viminalem, vbi S. Pudentiana ades eſt, in Martyrol. Rom. memoratur .

Dubitationem habet illud, quod S. Paſtor D. Pauli Apoſtoli diſcip. fuerit, ab eo Presbyter ordinatus, & S. Praxedem V. ſepultura tradiderit . Nam S. Paulus ſub Nerone anno D. 59. ſeu 60. martyrio affectus eſt ; Praxedes verò an. 165. obijt; hoc eſt an. 2. M. Aur. Anton. quod ſi Paſtor à Paulo Apoſt. ordinatus eſt , ſaltem annum ætatis aut 25. agebat . Cum itaque à nece Pauli ad obitum Praxedis anni 105. effluxerint, ſi addantur anni 20. vel etiam 25. colligentur anni Paſtoris 125. vel 130. quod parũ veriſimile videtur, cum in ætate adeò decrepita mortui ſepeliri , & alia id genus opera fieri nequeant . Putamus idcirco Paſtorem haud viuente Paulo Apoſt. vixiſſe , ſicuti neque Pudentis filios, & filias .

DE S. PASTORE MARTYRE ROMÆ.

PAſtor S. Eraſmi Epiſcopi Formiani diſcipulus poſt magiſtri paſſionem , & ipſe Romæ, ſub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus tentus, ac propter fidei Chriſtianæ confeſſionem cruciatus, demùm in ea perſeuerans via Salaria martyrio coronatus eſt, & ad Cliuum Cucumeris ſepultus 7. Kal. Auguſti. *Ex quodam M.S. Bibliotheca Baron. cuius ipſe Baron. in Annot. ad Martyrol. hac die meminit .*

ANNOTATIO.

FVit alius Paſtor S. Eraſmi Epiſcopi diſcipulus : qui Romæ via Salaria ſub Diocletiano , teſte Baronio in Annotat. hac die , paſſus eſt , & ad Cliuum Cucumeris ſepultus .

DE S. VALENTE EPISCOPO VERONENSI.

VAlens, qui & Valentius Epiſcopus Veronæ 31. S. Vindemiali in Epiſcopatu ſucceſſit . Hic ſemper pauidus , deque ſua , & populi ſalute ſollicitus fuiſſe traditur . Sic autem ſeipſum obſeruabat, vt minima quæque delicta etiã præcaueret . Cum autem difficilem curam Epiſc.opalem eſſe , maximumque Epiſcopo periculum imminere animaduerteret , omnibus viribus contendebat, nulli parcens labori, vt populi ſibi crediti ſaluti omnibus modis ſemperque conſuleret. Cum itaque Eccleſiæ ſuæ peruigili cura ferè 8. annos præfuiſſet ſenio confectus ceſſit è vita hac mortali in æde S. Petri in Arce ſepultus. 7. Kal. Auguſti , an. ſal. 531 . quo tempore Bonifacius II. Eccleſiæ , Iuſtinianus Imperio præerat . *Ex monum. Eccl. Veronen. & lib. de SS. einſd. Eccl. toties memor.*

ANNOTATIO.

SVnt qui S. Valentem in eccl. S. Proculi ſepultum putent . Sed illum in eccl. S. Petri in arce conditum inſcriptio lapidea docet . Ibi hac verba leguntur . S. VALENS EPISCOPVS, QVI VIXIT AN. PLVRIM. ET SEDIT AN. VII. *MENSES* VII. *ET DIES XVIII.*

DE SS. BENIGNO, ET CHARO EREMITIS apud Veronam.

BEnignus eremita in monte apud lacum Benacum, & Malſeſinum pagum vitam cum Charo diſcipulo ſuo ſolitariam duxit , multaque ſanctitatis

fama reſplenduit. Nam cum S. Zenonis corpus Veronæ in oportuniorem locũ transferendum eſſet, Pipino Karoli Magni filio Italiæ Rege, & Rotaldo Veronæ Epiſcopo, nullusq; oſſa illa ſanctiſſima auderet attingere, Benignus, & Charus à Rege, & Epiſcopo diuinitus vt creditur, admonitis, digni, qui corpus ſanctiſſimi Præſulis contingerent, & transferrent, habiti ſunt. Veronam itaque acciti, Corpus S. Zenonis ſuis manibus cõtrectantes, extractum in loculo repoſuere, & ſuis humeris transtulerunt. De quibus illud memoriæ proditum, quod; cum Veronam ad translationem prædictam venirent, in itinere merulam ſibi ſæpius per viam occurſantem, & alis perſtrepentem inuenere, quam SS. viri à Dæmone miſſam, vt ſiniſtro omine perterritos eos ab incœpto reuocaret, arbitrati, abiurantes, ei ne loco dimoueretur vſque ad eorum reditum, præceperũt. Quam in reditu mortuam conſpicati, quaſi ſeipſos mortis innocẽtis auis culpãtes arctiſſimum 40. dierum ieiunium ſibimet indixerunt. Ad cuius rei memoriam auis ex ære conflata hiſce etiam temporibus in ara S. Zenonis Malſeſini conſpicitur. Horum memoria Malſeſini pago Veronenſis diœceſis 7. Kal. Aug. celebratur. Vbi corpora in eccleſia S. Stephani aſſeruantur. *Ex libello Aug. Valer. Epiſcopi, & Card. de SS. Eccl. Veronen.*

Prodigium merulæ.

Ieiunium ob innocentis merulæ mortem.

A N N O T A T I O.

Licet non eadem die obierint SS. Benignus, & Charus (qui circa an. Domini 800. vixiſſe videntur) hac tamen die Malſeſini ſimul coluntur. De quibus extant hæc carmina.

, *Benignus, & Charus vterque merito clarus*
, *Sub hoc altari meruerunt dignè locari.*
, *S. Zenonis vrbis Veronæ patroni*
, *Hi duo transferre reliquias commeruere.*

Epitaphium SS. Benigni, & Chari.

,, *Benignus, & Charus vterque merito clarus,*
,, *Sub hoc altari meruerunt dignè locari.*

DE S. PARASCEVE VIRGINE ROM. ET MART.

PAraſceue in pago apud Romam Veterem Agathone patre, & Politia matre nata Antonino Rege piè educata eſt, hanc parentes cum ſteriles eſſent, precibus à Deo impetrarunt. Paraſceuemque dixere, quod feria ſexta nata eſſet, à teneris eccleſias frequentans, orationi inſtans erat, & ſacras litteras didicit. Parentibus orbata, facultates omnes pauperibus diſtribuit, ac monaſticum habitum induta, egreſſaque vrbem nomen D. I. prædicans, multos Græcorum ad agnitionem Dei veri adduxit. Accuſata autem à Iudæis apud Antoninum Imp. & ad eum adducta, cum Rex illam ad Idolorum cultum reuocare promiſſis, & minis tentaret, ſapientiam, & pulchritudinem virginis admiratus, Reſpondit ſe nunquàm Deos, qui mortui ſunt, prò immortali Deo, qui cœlum, terramque, & omnia, quæ in eis ſunt, fecit, adoraturam. Quibus verbis Imp. incenſus galeam æream candentem capiti virginis imponi iubet. Ea autem nil læſa, plures in Chriſtum Ieſu crediderunt. Poſthæc in lebetem æreum feruenti oleo, & pice plenum immittitur, cumque non incẽdi, ſed refrigerari videretur, dicereq;

Paraſceue Imperatorẽ oleo cum pice feruenti excæcatũ ſanat.

Imp.

Imp. vt ſe oleo, & pice aſpergeret, manibus acceptum oleum cum pice feruens in Imp. faciem proiecit: qui ſtatim excæcatus clamans à Paraſceue opem implorabat, ſe in Chriſtum crediturum, ſi viſum reciperet. Eo itaque ſanato, cum multi omnes ad fidem conuerſi baptiſmo abluti eſſent, ipſa alijs ciuitatibus, & pagis Chriſtum annuncians ad vrbem venit, in qua Aſclepius Rex imperabat. Qui cum virginem Chriſti fidem extollentem audiſſet, eam extra ciuitatem a dracone deuorandam miſit: ſed is in duo ſtatim perfractus eſt, vbi virgo accedens ſignum crucis oppoſuit. Quod Rex cernens credidit ipſe cum omnibus ſuis in Chriſtum. Cum verò ad aliam ciuitatem, cui Taraſius Rex præerat, veniſſet, Chriſtumque illi prædicaſſet. In ollam oleo, pice, & plumbo liquato plenam iubente Rege inijcitur; Sed ab Angelo erepta cum alios conſtanter cruciatus ſuperaſſet, denique capitis abſciſſione martyrium compleuit. 7. Kal. Aug. *Ex Antholog. Græcorum.*

Rex Aſclepi' in Chriſtum credit.

ANNOTATIO.

ANtoninus Rex haud Antoninus Imp. eſt: Antoninus enim hic ad Chriſtum conuerſus, & cum ſuis omnibus baptiZatus apparet: quod de Antonino Imp. neque Pio, neque M. Aur. dici poteſt.

DE S. SYMEONE MONACHO CONFESSORE, apud Mantuam.

SYmeon Armenus patre magiſtro militum natus, ab incunte ætate ſeruiens Deo fit monachus, inde ordinatus Diaconus eremum perijt, vbi cum duobus diſcipulis cum aliquando ob maximas niues cibus haberi non poſſet, vbi ad orationem confugiſſet, ceruus affuit, qui ſe occidendum exhibuit. Ab eremo digreſſus Hieroſolymam venit, cuius Patriarchæ Arſenio familiaris erat: vbi 7. Dæmoniacos curauit. Inde Romam profectus Benedicto VIII. Pont. Max. quo tempore concilium celebrabatur, cũ in Lateranenſi eccleſia diutius oraret, à Clerico tanquam hæreticus apud populum accuſatus vitæ periculum adijt; ſed cum eadem die in concilio de fide interrogatus optimè reſpondiſſet, accuſator à Dæmone arreptus tandiu vexatus eſt, donec à Symeone ſigno crucis, & manus impoſitione liberatus eſt, quo miraculo Symeon apud Pont. & alios in honore haberi cœpit. Cum autem plurimi in dies ad eum, infirmi præſertim confluerent; inde clam nominis celebritatem fugiens diſceſſit, diuertensq; ad monaſterium quoddam à monachis illius percuſſus eſt: cumque Epiſcopus percuſſores carceri mãcipaſſet, illos noctu Symeon dimiſit, & iter proſequutus, Piſas venit, vbi in vrbis ingreſſu Diabolum humana ſpecie interrogantem. *Quo tendis monache?* Obuium habuit, qui ſtatim, ac Symeon reſpondit, *Quo Chriſtus voluerit*, diſparuit. Piſis Lucam contendit: vbi plurimos Iudæos cõuertit eo miraculo, quòd Iudæus cum eo de Chriſto diſputans, dum illum de virgine natum execrando negaret, mox in conſpectu omnium expirauit. Inde Lunam, & per M. Bardonem vbi eccleſiam S. Moderamni inuiſit, Placentiam venit, aliquot ægrotis in via curatis, comiteque cum aſello ſibi commodato Piſas cum benedictione remiſſo. Placentiæ noctu oranti apud eccleſiam S. Sixti, fores illius vltrò aperiuntur. Ea vrbe egreſſus cum ad Padum flumen Nauicularium minimè inueniſſet, nauiculam in fluuium immiſit, eaque ſine remigio vllo cum aliquot peregrinis traiecit. Apud monaſterium S. Chriſtinæ filium pauperculæ paralyticum ſanauit. Papiæ in æde S. Syri ab obſeſſo dæmonem expulit,

Ceruus ſe in cibũ Symeoni exhibet.

Symeon ſuũ accuſatorem à Dæmone liberat.

Iudæus, Chriſtum de virgine natum, negãs illicò expirat.

Symeon paralyticũ ſanat.

Leproſus ſanitati reſtituitur.

expulit, & in ponte coxā equi ſenis cuiuſdam plorantis fractam reſtituit ſanitati: Vercellis ægrotos aliquot curauit: apud Burgum leproſum quendam ſanitati reſtituit; Apud Taurinum cæco vni, & alteri apud Seguſium viſum reddidit: aliaque per Galliam, & Hiſpaniam Compoſtellam, vbi Regis filiam dæmoniacam liberauit, pergens ſignis admirandis beneficia præſtitit. In Italiam reuerſus in cœnobio præclaro S. Benedicti in agro Mantuano commoratus regularis diſciplinæ obſeruātiſſimus fuit, ieiunijs, vigilijs, meditationibus, alijsq; pijs exercitationibus intentus. Parmam aliquando profectus ibi mulierem paralyticam curat, & regrediens ſæuiſſimam tempeſtatem in Pado ortam ſigno crucis repente ſedauit, ſpiritu prophetiæ præditus Recheldæ Dominæ filiæ longè abſentis mortem diuinauit. Denique vir ſanctus finem vitæ accipiens 7. Kal. Aug. an. ſal. 1016. Henrico I. Imp. obijt. Ad cuius tumulum cæci, Dæmoniaci, alijsque morbis oppreſſi curati ſunt. *Ex vita illius M.S. in cœnobio prædicto aſſeruata, in qua plura alia miracula recenſentur.*

Cæci lumen conſequūtur. Filiam Regis Dæmoniacā Symeon liberat.

Mulier paralytica curatur.

Sæuiſſima tēpeſtas ſedatur.

ANNOTATIO.

Vereor ne pro Benedicto VII. ſcriptus ſit Benedictus VIII. ſub VII. enim ſynodus Romæ an. 978. celebrata eſt. Quod ſi Benedicto VIII. Symeon Romam venit, cum is an. 1012. Pont. creatus ſit, Symeon autem an. 1016. obijſſe referatur, illum annos ſolummodo 4. vixiſſe in Italia dicendum eſſet, quod actis haud conuenire videtur. Autor Hiſtor. monaſticæ diario 5. illum migraſſe ſub Henrico II. an. D. 1054. ſcribit quo anno Leo IX. Pont. Max. obijt.

DE S. VENERA VIRGINE, ET MARTYRE ALETINA.

S. Venera ſocia S. Herinę.

Inuenitur orās, ante imaginem Saluatoris cum lāpade inextinguibili.

In tormentis animam Deo reddit.

Venera virgo nobilis Aletina ab infantia Chriſti Domini fidem edocta, S. Herinæ ancilla, pediſſequaue fuit, & ſocia nobilis martyrij. Cum enim Licinius Imp. Herinam filiam ad Idolorum cultum perducere non poſſet, non tantùm illam obſcuro loco incluſit, ſed & Veneram, cuius opera Herina ſibi in Chriſti confeſſione conſtans videbatur, interficere decreuit. Miſſis itaque ſatellitibus, qui illam ad ſe perducerent, inuenta eſt ante Saluatoris imaginē orās cum lāpade accenſa, quā nec extinguere, neque inde extrahere potuere. Quare Imp. Veneram lumen lampadis indeficiens à Chriſto Deo vero eſſe aſſerentem torqueri atrociter iubet: Quæ in cruciatibus animam Deo reddidit. Anno ſal. circiter 327. *Ex Tab. & monum. Eccl. Aletinæ M.S. ac ex Paul. Reg. lib. 1. de SS. Regni Neapolit.*

ANNOTATIO.

Diuerſa eſt à S. Venera Locris culta.

Hæc prorſus alia eſt ab ea, quæ Locris ſeu Hieracij in Calabria die 28. huius celebrata, vti Acta vtriuſque demonſtrant.

De Venere V. & mart. agitur in Eccl. Aſculana die 14. Nouemb. quæ an ſit eadem cum Venera neſcio, cum acta, vitamue illius non viderim. Diuerſa ex eo videtur, quod vna Venera dicitur, et die 26. Iulij colitur, altera Venus, et die 14. Nouemb. celebratur.

Iulij die 27.

DE SS. FELICE, IVLIA, ET IOCVNDA MARTYRIB. NOLÆ.

Felix cum Iulia, & Iocunda Nolæ martyrium prō Chriſto paſſi à Beda; à quo Martyrologium Rom. accepit, referuntur. Tempus tamen, & acta paſſionis illorum deſiderantur: nec vlla eorundem præter nudam nominis Nolæ, Romæue, aut alibi notitia haberi potuit.

AN-

ANNOTATIO.

Horum acta Nolæ perquiri fecimus; Sed nihil repertum eſt; cum nulla alia extet ipſorum memoria præter eam, quæ in Beda, & Rom. Martyrol. legitur.

DE SS. MAVRO EPISCOPO, PANTALEEMONE, & Sergio martyribus Vigilijs.

Maurus Epiſcopus Vigilienſis (Vigiliæ vrbs eſt Apuliæ apud Tranium) cũ Pantaleemone, & Sergio ſub Traiano Imp. cauſa fidei chriſtianæ paſſi ſunt. Maurus enim, quòd Chriſtum publicè prædicaret, capitis pœna damnatus eſt. Pantaleemon verò, quia conſtans in eiuſdem fidei confeſſione Idolis immolare recuſabat, cruci affixus fuit: Sergius autem ferreis vngulis ob eandẽ conſtantiam dilaceratus, certamen conſumauit. Quorum corpora Tecla pia matrona in villam ſuam, quæ Sagona dicebatur, delata, terra altè defoſſa, ſepeliuit. Vbi cum diu ignota iacuiſſent, S. Maurus veneranda ſenis ſpecie cuidam in ſomnis apparuit, locumque, vbi corpora laterent, indicauit. Quare reperta in eccleſiam S. Ioannis in vrbem tranſlata ſunt, An. ſal. 1107. In qua tranſlatione plura, eaque inſignia miracula contigere: quæ Amandus Epiſcopus Vigilienſis integro volumine deſcripſit. *Ex libro Amandi Epiſcopi prædicti, Venetijs impreſſo an. 1550*

Pantaleemon cruci affigitur.

ANNOTATIO.

Paul. Regius Epiſcopus Equen. lib. 1. de SS. Regni Neapol. ex Amando Inuent. & tranſlat. primam, & ſecundam horum SS. mart. pluriб. refert. Sed in duobus Martyrol. Rom. aduerſatur. Nam quem Martyrol. Rom. Pantaleemonem vocat, ille Pantaleonem; & Pantaleonem hunc non Vigilijs paſſum, vt in Martyrol. Rom. narrat, at illum met eſſe vult, qui Nicomediæ paſſus eſt hac eadem die. Cum tamen Martyrol. Rom. vtrunque habeat, & Pantaleemonem Vigilijs cum Mauro, & Sergio paſſum ſub Traiano, & Pantaleonem Nicomediæ coronatum ſub Maximiano. Quæ in re non poſſum ſatis hominis huius in re tam manifeſta errorem mirari.

Paſſi ſunt ſub Traiano an. D. 118. vt Baron. in Annal. ad eum an. adnotauit.

DE S. ECCLESIO EPISCOPO RAVENNATE.

Eccleſius ciuis Rauennas ex nobili Præfectorum familia, cum virtutibus, & eruditione præſtaret, Aureliano in Epiſcopatu ſucceſſit, Theodorico Rege Gothorum Imperium Italiæ tenente. Vir fuit maxima vitæ innocentia, ſanctitate, & conſtantia præditus. Cum enim Theodoricus Arianorum fautor Ioannem Pont. Max. dolo Rauennam accerſitum carceri mancipaſſet, quòd eccleſias Arianorum Catholicas conſecraſſet, iſque inedia, & ſqualore confectus obijſſet, Eccleſius tamen fidem Catholicam integram conſeruauit. Orta inter ipſum, & clerum controuerſia Romam ad Felicem Ioannis ſucceſſorem profectus, illã Pontificis autoritate compoſuit. Vixit in Epiſcopatu multos annos vſque ad Beliſarij, qui Gothos Roma, Rauennaque, & alijs Italiæ vrbibus eiecit, aduentum. Quo tempore cum baſilica S. Vitalis à Iuliano Argentario ædificari cæpiſſet, ipſe ſuas ædes in eccleſiam B. M. V. dedicauit, ſacris muneribus, & prædijs ei attributis. Tricollim aggreſſus morte 6 Kal. Aug. præuentus, perficere nequiuit. Defunctus autem in S. Vitalis templo nondum abſoluto conditus eſt. *Ex monum. Eccleſ. Rauenn.*

Theodoricus Arianorum fautor.

Beliſarij Gothorum profligator.

ANNOTATIO.

Eccleſius XXVI. Epiſcopus Rauenn. ab Onuphr. Panuin. in Faſtis adnotatur ad an. D. 514. eod. an. creatur, quo Hormiſda Papa Symmacho ſucceſſit; præfuiſſeq; annis 28. fertur ab eod.

Iulij die 28.

DE SS. NAZARIO, ET CELSO MARTYRIBVS Mediolani.

NAzarius Romæ Africano patre viro clariſſimo, licet à Chriſtiana religione alieno, Perpetua verò matre, à S. Petro Chriſtianæ fidei præceptis imbuta natus, matris pietatem, & religionem ſecutus à S. Lino Papa lauacro expiatus eſt. Illum pater à fide auertere fruſtrà conatus, vt Roma ob perſecutionem in Chriſtianos excitatam excederet perſuaſit. Quare B. Iuuenis diuitijs oneratus diſcedens aurum, & argentum largè pauperibus cœpit diſtribuere, decimoque egreſſionis anno Placentiam: vbi fidem prædicauit, & Mediolanum venit, vbi SS. Geruaſium, & Protaſium vinctos cum frequens viſitaret, ad conſtâtiamque hortaretur, Præfecti Anolini iuſſu comprehenſus fuſtibus crudeliter cęſus, vrbe eijcitur. In Gallias profectus Celſum puerum Camelæ vrbe Chriſtianis præceptis à ſe inſtitutum baptizauit; Qui vnà Treuiros euntes, vterque in Neroniana perſecutione in mare deijcitur: Sed ab Angelo erepti Genuam vbi Chriſtum annunciant Mediolanum, deinde vbi cum Chriſti Domini fidem diſſeminarent, iuſſu Anolini Præfecti dum conſtantiſſimè Chriſtum Deum verum cõfitentur, poſt locũ carcerẽ capite plectuntur. 5. Kal. Aug. Quorum corpora extra Portam Romanam ſepulta, cum diu latuiſſent, à S. Ambroſio recenti ſanguine conſperſa, ac ſi paulo ante martyrium paſſi eſſent, inuenta in vrbem translata honorifico ſepulchro condita ſunt: illisq; templa auguſta poſtea excitata fuere. *Ex Breu. Rom. & paſſ. à Sur. tom. 4. rel. & à Mombrit. tom. 2.*

ANNOTATIO.

VAriè Hiſtoria hac apud Sur. & Mombritium referri videtur: vtrobique autẽ quædam parum veriſimilia, quæ corrigenda eſſent continentur. Nomina locorum apud Sur. deprauata ſunt. Quod in mare deiecti dicuntur, id non apud Treuiros, vnde mare longiſſimè abeſt, ſed apud Romam contigiſſe apud Mombrit. legitur; cum enim Nazarius Treuirenſes ciues ad Chriſtum conuerteret, à Cornelio Præfecto Romam ad Neronem, vt is præceperat, vinctum illum cum Celſo miſit, vt apud eundem Mombrit.

Hymnus S. Nazarij ex Sannazario.

MAtris heu vulnus graue, dum relictis
Tybridis ripis, Italoque cœlo
Spontè trans Rhenum iter, & niuoſas
Arripis Alpes.
Lacte depulſus velut ille, primi
Quem rapit curſus generoſus ardor,
Pullus, & matrem fugit, & rapaces
Traſilit amnes.

Mox

Mox & ad Rhenum, borribileſq; tendis
Treuerum gentes animoſus hoſpes
Marte feſtinans capere inuidendæ
Præmia palmæ.
Hic, vbi è charæ gremio parentis.
Iam necis magna comitem futurum
Excipis Celſum pater, & ſalubri
Perluis vnda.
Perluis totas mora nulla, & vrbes
Vndique exhauſtis properatur agris
Barbaros gaudent Druidæ ſacrorum
Ponere ritus.
Nazari nomen, meritique famam
Audijt, ſiquem Liger in remotis,
Occulit ripis refugouè inundat
Sequana curſu.
Te neque inuſti rabies Neronis
Impios iam iam minitantis ignes
Non per exertos Anolinus vrgens
Terruit enſes.
Iam voluptatum, gelidæque victor
Mortis, & lapſi reparator orbis
Diceris, mileſq; peræque Iberis
Notus, & Indis.

DE S. VICTORE PAPA, ET MARTYRE.

Victor in Africa natus poſt Eleutherium Seuero Imp. rexit Eccleſiam. Is Decretum Pij Papæ de Paſcha die Dominico celebrando cõfirmauit, excommunicationis pœna tranſgreſſoribus irrogata. Qui ritus, vt in mores induceretur, habita ſunt multis in locis concilia: & denique in Nicęna Synodo ſancitum eſt, vt Paſcha ſemper poſt quartam decimam lunam celebretur, ne Chriſtiani Iudæos imitari viderentur. Statuit, vt quauis aqua modò naturali, ſi neceſſitas cogeret, quicunque baptizari poſſet. Theodotum coriarium Byzantinum docentem Chriſtum tantummodo hominem fuiſſe eiecit ab Eccleſia. Scripſit de quæſtione Paſchæ, & alia quædam opuſcula. Duabus ordinationibus menſe Decembri creauit Presbyteros 4. Diaconos 8. Epiſcopos 12. Sedit annos 9. menſem vnum, dies 28. Martyrio coronatus ſepultus eſt in Vaticano 5. Kal. Auguſti. *Ex Breu. Rom. & Damaſo.*

Victor Theodotum coriarium hæreticũ ab Eccleſia reijcit.

ANNOTATIO.

Victor Hæreticos Quartadecimanos appellatos: quia Paſcha 14. luna celebrandũ ex præcepto legis prædicabant, inſectatus eſt, Galloſque, qui ea die ex antiqua conſuetudine illud celebrabant, morem relinquere coegit. Ex Annal. Baron.

DE S. INNOCENTIO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

INnocentius Albanus ætate SS. Auguſtini, & Hieronymi floruit, ſanctoque Anaſtaſio Papæ I. huius nominis cuius diſcipulus fuit in Pontificatu ſucceſſit, Honorio, & Arcadio Imperatoribus: cuius doctrinam orthodoxam S. Hieronymus ad Demetriadem ſcribens valdè commendat. Eum Oroſius tanquam Loth alterum ad Rauennam, ne populi Romani videret excidium, diuina prouidentia ſeruatum ſcribit, non cum Rhadagaiſus Scytharum Rex exercitu penè innumerabili Romã peteret: is enim intra Fæſulanos montes victus, & occiſus eſt; ſed cum Alaricus Gothorum Rex vrbem captam depopulatus eſt, anno 9. Pontificatus Innocentij. Qui Pelagium, & Cæleſtium liberum arbitrium ſuprà gratiam exaltantes damnauit: & contra illorum hæreſim decreuit, vt paruuli ex Chriſtiana mulieri geniti, per Baptiſmum regenerarentur, quo in eis mundaretur originale peccatum, quod in conceptione contraxere. Vt ſabbato ieiunaretur in memoriam Dominicæ ſepulturæ, prout tempore Apoſtolorum fiebat, probauit. Multas ſcripſit epiſtolas, quibus ſalutaria, & Eccleſiæ vtilia plura continentur Decreta. Sub eo duo celebrata ſunt concilia, Mileuitanum, & Carthaginenſe. Eccleſiam SS. Geruaſij, & Protaſij illuſtris fœminæ Veſtinæ, quæ vaſa argentea plurima, multaque prædia diuerſis in locis poſita eccleſiæ reliquerat facultatibus extructam dedicauit. Sedit annos 15. menſem vnum, dies 10. Quatuor ordinationibus habitis menſe Decembri Epiſcopos per diuerſa loca 54. Presbyteros 30 Diaconos 15. creauit. Vita functus in cœmeterio ad vrſum Pileatum ſepultus eſt. Eius corpus à Sergio II. in titulum Equitij translatum fuit. *Ex Breu. Rom. Damaſo, & alijs.*

Rhadagaiſus Scytharũ Rex Alaricus Gothorum Rex vrbem depopulatur.

Innocentius Pelagium, & Cæleſtium hæreticos dãnat.

Concilia Mileuitanum, & Carthaginẽſe celebrantur.

ANNOTATIO.

COrrigendus eſt Platina, qui in vita huius S. Pont. illum ſub Theodoſio Magno creatum Pont. ſcribit. Cum id Honorio, & Arcadio Theodoſij filijs Imperantibus factum ſit. Sed quia obijt Honorio, & Theodoſio Iuniore, credidit ipſum ſub Theodoſio ſeniore Pontificatum geſſiſſe.

DE S. VENERA VIRGINE, ET MART. LOCRENSI.

VEnera virgo Locrenſis à teneris in religione chriſtiana educata, & poſtea ſacris litteris erudita, Euangelium per loca finitima prædicauit. Apud Præfectum autem accuſata, cum ſe chriſtianam liberè profiteretur, nec vllo pacto Dijs immolare vellet, caſſis ignita capiti ſuo imponitur: clauis ferreis configitur; & mammillæ illi abſcinduntur, à quibus malis diuinitus liberata plurimos ad Chriſtum conuertit. Quapropter Præfectus maiore ira incenſus, ollã aqua, & reſina plenam incendi, in eamque Veneram immitti iubet. Quæ cum aquam feruentem in Præfecti oculos proieciſſet, ille ſtatim obcæcatus eſt; ſed virginis oratione curatus, in Chriſtum credidit. Ad alterius vrbis Præfectum cum veniſſet, iſque ſe in Chriſtum crediturum diceret, ſi ipſa draconem homines deuorantem ſuperaſſet: quo ab ea ſigno crucis facto, Præfectus cum tota ciuitate baptizatus eſt. Sed cum apud Aſclepium Præfectum alius vrbis fidem pergeret prædicare, in ollam pice, & oleo feruentem inijcitur (quæ in duo diuiſa aſtantes interfecit) & denique gladio percuſa martyrium conſumauit, 6. Kal. Aug. *Ex lect. Eccl. Hieracen.*

Venerea atrocia patitur ſupplicia.

Præfectus excæcatur, & à B. virgine ſanatur.

A N-

ANNOTATIO.

Haec Hiſtoria hiſtoriæ S. Paraſceues V. & mart. valdè ſimilis eſt; vt meritò dubitari poſſit acta vtriuſque virg. fuiſſe confuſa. Eadē acta in Cron. Calab. legimus.

DE S. RAYMVNDO CONFESSORE PLACENTINO.

Raymundus natus Placentiæ in chriſtianis virtutibus educatus in tota vita ijs præluxit. Mortuo patre multas peregrinationes ſuſcepit religionis ergò; primum enim Hieroſolymam; deinde Compoſtellam, demum Romam inuiſit. Cum autem Hieroſolymam redire cogitaret, Dei admonitu redijt in patriam: vbi ieiunijs, orationibus, & pietatis officijs operam dedit, egenorum neceſſitatibus ſubueniens, peregrinosque hoſpicio recipiens, ita vt pater pauperum diceretur. Denique annum ætatis 60. agens ſacris miſterijs iuxta morem eccleſiæ munitus obdormiuit in Domino 5. Kal. Aug. anno à part. virg. 1200. & in æde S. Mariæ duodecim Apoſtolorum (quæ poſtea ob miraculorum multitudinem S. Raymundi mutato nomine nuncupari cœpit) ſepultus eſt. *Ex off. Eccleſ. Placentinæ nuper approb.*

Raymundus pater pauperum dicitur.

ANNOTATIO.

Nondum in SS. relatus eſt; tametſi ſanctus in Tab. Eccl. Placent. appellatur. Cœpit autem natalis illius Placentiæ, & per diœceſim de Pauli V. Pont. Max. conceſſ. celebrari.

Iulij die 29.

DE S. FELICE PAPA II. HVIVS NOMINIS, & martyre.

Felix Romanus Liberio Papæ, cuius Diaconus erat, à Conſtantio Imp. quòd Athanaſij Epiſcopi Alexandrini damnationi ſubſcribere noluiſſet in exilium eiecto ſubrogatus eſt. Cum autem Felix Arianos inſectaretur, ipſumque Conſtantium Arianorum fautorem excommunicare non dubitaſſet, Liberio reſtituto, vrbe & ſede pulſus apud Cære oppidum Latij, quod via Aurelia occurrit, habitauit, ac paulò poſt iuſſu Conſtantij obtruncatus in eccleſia, quam ipſe ædificauerat eadem via 11. ab vrbe milliario à Damaſo Presbytero, & Clericis ſepultus eſt 4. Kal. Auguſti, cum ſediſſet annum vnum, menſes tres, & dies tres. Corpus inde in eccleſiam SS. Coſmæ, & Damiani delatum à Gregorio XIII. Pont. Max. inuentum ſub altare ibidem reconditum eſt. *Ex Damaſo lib. Pont. Martyrol. Rom. Plat. & Baron. in Annal. ad an. 358.*

Felix Arianos inſectatur: Conſtantiũq; Imp. Arianorum fautorē anathematizat.

ANNOTATIO.

Plerique Felicem tanquam ſchiſmaticum è Catal. Pont. expungunt. Rufinus enim lib. 10. c. 22. Hiſt. Eccleſ. ſcribit illum ab hæreticis Liberio fuiſſe ſubrogatum, maculatumque fuiſſe ordinatione, et communione: Theodoretus quoque lib. 5. Hiſt. Trip. c. 18. ait quòd Felix licet fidem Nicæni concilij ſeruaret, communicabat tamen ſine diſcretione cum Arianis, ita vt nullus Romæ eo celebrante eccleſiam ingrederetur. Onuph. Panuin. in Annot. ad Fel. in vit. Plat. Felicem Schiſmaticum appellat, illũq; Conſtantio ſuperuixiſſe vſque ad Valentem, & Valentinianum in ſchiſmate. Idque Marcellum II. Pont. Max. in cod. antiq. monaſt. Auellanæ apud Eugubium inueniſſe. Baron. in Annot. in Martyrol. de re hac ſe plurib. in Annal. verba facturum pollicetur;

Maxima de Felice controuerſia.

cetur, ſed difficultatem leuiter prateriſſe videtur. Damaſus Papa in lib. Pont. Anaſtaſ. Biblioth. & aliję contra Felicem verum Pont. & mart. ob fidè Cath. faciunt quib. Martyrol. Rom. & eccleſia ipſa, qua illum Pont & mart. venerata eſt, & veneratur, apertiſſimè adſtipulatur. Cum autem duo Pont. eodem tempore eſſe nequeant, reſtat difficultas, quomodo Felix viuente Liberio verus Papa fuerit. Qua in re fortè dici poſſet Felicem non fuiſſe Pont. legitimum niſi cum Liberius reuerſus ſubſcripta Athanaſij damnat, cœpit Arianis communicare, vt habet Baron. in Annal. ad an. D. 358. cum enim Felix ab Arianis abhorreret excommunicato Conſtantio Imp. Liberius verò illis adhareret, Liberius non amplius Papa, ſed Felix habitus eſt à Clero, qui etiam pro fide occubuit. Poſt quem Liberius quaſi reſipiſcens in Papam reaſſumptus eſſe videtur.

DE SS. MARTYRIBVS, SIMPLICIO, FAVSTINO, & Beatrice Romæ.

SImplicius, & Fauſtinus Diocletiano Imp. quo tempore S. Anthimus Presbyter cum alijs multis martyrio affectus eſt, & ipſi accuſati, ac comprehenſi multis cruciatibus afficiuntur. Demum cum fortiores in fidei, & Chriſti confeſſione ſemper euaderent, iuſſu Imp. decollati in Tyberim flumen proijciuntur. Quorum corpora à Beatrice ſorore iuxta viam Portuenſem Ioanne, & Criſpo Presbyteris auxiliantibus debito cum honore tumulata ſunt. Ipſa verò Beatrix apud S. Lucinam matronam religioſam vitam ducens, vix 7. menſibus elapſis, à Lucretio quodam impuro vicino, qui prędio Beatricis luculento inhiabat, comprehenſa Dijs immolare cogebatur, quod cum conſtanter facere recuſaret, à ſeruis illius noctu præfocata eſt: quam Lucina proprijs manibus apud fratres ſuos ſepeliuit, 4. Kal. Auguſti. Lucretius autem, prædio Beatricis occupato, cum inter pocula cum amicis martyribus inſultaret, audita eſt vox infantis dicentis: *Audi Lucreti, occidiſti, & inuaſiſti: itaque datus es in manus inimici*: Ad quæ verba pallore, & tremore correptus mox à dæmone grauiter agitatus poſt tres horas miſer expirauit: qui verò conuiuio intererant tremefacti, ad Chriſtianos confugientes Chriſto nomina ſua dederunt. *Ex Geſt. & paſſ. S. Anthimi à Sur. tom. 3. & à Mombrit. tom. 1. rel.*

Mira Infantis vox in Lucretiũ edita.

ANNOTATIO.

HOrum corpora à Leone II. Pont. Max. in vrbem tranſlata in eccl. apud S. Bibianā à ſe extructa recondita ſunt. Nunc verò in baſilica S. M. Maioris, vt inſcriptio lapidea indicat, requieſcunt. Non eadem die, vt ipſa hiſt. docet paſſi ſunt, hac tamen die ſimul, quòd eſſent germani, eorum memoria recolitur.

Epitaphium SS. mart. Simplicij, & Fauſtini in ſacrario S. Mariæ Maioris.

MARTYRES SIMPLICIVS, ET FAVSTINVS, QVI PASSI SVNT IN FLVM. TIBERIS, ET POSITI IN COEMETERIO GENEROSES SVPER PHILIPPI.

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS LVCILLA, ET Flora, cum Eugenio Antonino, Theodoro, & alijs 18. Romæ.

LVcilla, & Flora virgines Romanæ ſorores, cum in Chriſtiana religione educatæ, in ea perſeuerantes Chriſto Domino orationibus, ieiunijs, & alijs pijs

operibus deſeruirent Valerio, & Galieno Imperatoribus apud Heliam Præfectum accuſatæ, & tortæ, tandem pro conſtanti fidei confeſſione capitis obtruncatione martyrium compleuerunt, 4. Kal. Auguſti, anno ſal. 262. Quarum exẽplo martyrij deſiderio incenſi Eugenius, Antoninus, Theodorus, Dionyſius, Apollonius, Caponius, Pioſius, Orſeus, Origenes, Pacus, Saturnus, & Victor cum alijs 9. quorũ nomina ſciri non potuerunt, Chriſtum liberè prædicantes eiuſdẽ Iudicis iuſſu decollati ſunt. Quorum corpora cum SS. virginum corporibus apud Oſtiam à Chriſtianis ſepulta ſunt. *Ex lib. de virgg. Rom. Ant. Gallon. & monum. Eccleſ. prædictarum SS. virg. apud Aretium: vbi earum corpora cum corpore S. Eugenij aſſeruantur.*

ANNOTATIO.

AGit de illis Pet. in Cat. lib. 6. c. 157. Sed diuerſè: narrat enim quædam, quæ parũ verisimilia videntur maximè de Rege illo Eugenio. Alij ſub Commodo Imp. paſſas ſcribunt, cum Martyrol. Rom. ſub Valer. & Galieno paſſas apertè referat.

DE S. FAVSTINO CONFESSORE TVDERTINO.

FAuſtinus S. Felicis Epiſcopi Martani diſcipulus, cum magiſtrum ſuum martyrio afficiendum accepiſſet, ad illum veniens ad fortiter mortẽ pro Chriſto perferendam hortatus eſt. Cum verò magiſtrum ſepeliſſet, ad eius ſepulchrum manens viſiones Angelorum habere meruit. Is baſilicam in S. Felicis honorem ab Epiſcopo Spoletano inchoatam perfecit. Tandem poſt magnas perſecutiones, & calamitates, quas ſanctiſſimè viuens perpeſſus eſt, miraculis clarus migrauit in cœlum 4. Kal. Auguſti. Cuius nomini à ciuibus Tudertinis in agro haud procul à caſtro, quod vulgus S. Fauſtini villam appellat, eccleſia conſtructa, & dedicata eſt. *Ex off. Eccl. Tudertinæ recens Romæ approbatis.*

ANNOTATIO.

VIxit Dioclet. & Maxim. Imperatorib. in Martana ciuitate ſub diſcipl. S. Felicis Epiſcopi, vt prædictum eſt.

Iulij die 30.

DE SS. ABDON, ET SENEN MARTYRIBVS ROMÆ.

ABdon, & Sennen Perſæ Decio Imp. accuſati, quòd Chriſtianorum corpora inhumata proiecta in ſuo prædio ſepelirent, Imperatoris iuſſu comprehẽſi Dijs ſacrificare iubentur; quod cum facere negligerent Chriſtum Deum conſtantiſſimè prædicantes, in arctiſſimam cuſtodiam traditi ſunt. Quos Decius ex Perſide Romam rediens vinctos duxit in triumpho, cumque Fulginio pertranſirent, à S. Feliciano Epiſcopo viſitantur: qui propterea martyrio affectus eſt. Romam cum veniſſent, ad ſimulachraque Deorum attracti, vt ea venerarentur eſſent, ea deteſtati conſpuerunt. Quamobrem vrſis, & leonibus obijciuntur: quos cum ferę non auderent attingere, ante ſolis ſimulachrum colligatis pedibus tractos gladio trucidari iuſſit. Eorum corpora clam inde aſportata à Quirino Diacono in ſuis ædibus tumulata ſunt 3. Kal. Aug. *Ex Breu. Rom. Mombrit. tom. 2. Pet. in Cat. lib. 6. c. 158. licet acta apud nonnullos cenſura egeant.*

ANNOTATIO.

Corpora horum SS. mart. Parmæ in Eccl. Cathedrali aſſeruantur, vt tab. eiuſd. eccl. docent. Eadem Romæ in baſilica S. Marci, & Ticini in æde S. Euſebij quieſcere putantur, quod niſi ſecundum partem, eſſe poteſt.

DE S. RVFINO MARTYRE ASSISII.

RVfinus Clericus Presbytero cuidam apud Aſſiſium inſeruiebat. Cum aũt Presbyter ille adulterium commiſiſſet, veritus ne Rufinus in iudicium vocatus vi iuramenti ſe proderet, illum in puteum nemine vidente præcipitauit. Poſt multum temporis ſpatium ab haurientibus aquam detectus eſt, ac ita integer, & incorruptus inuentus, ac ſi recens ſuffocatus fuiſſet. In cuius ore lilium florens repertum ferunt; in quo veritas ter in flore impreſſa cernebatur. *Ex antiqua tradit. & Picturis eccleſiæ.*

Lilium florẽs in ore S. Rufini reperitur.

ANNOTATIO.

Extat eccleſia extra vrbem in loco Arcis nominato, huic S. martyri dicata: qui etiam S. Rufinus de arce cognominari ſolet.

DE S. TERENTIO CONFESSORE, ET FAVENTIÆ Protectore.

TErentius Foro Cornelij natus à puero ſimplex, & humilis, eccleſias Deo ſeruiendi cupidus frequentabat. In numerum clericorum adſcriptus, & ſacris litteris imbutus, Diaconus creatus: Fauentiam veniens eccleſiæ S. Crucis, in qua inſigne xenodochium erectum eſt, inſeruire cœpit, orationibus, vigilijs, alijſque pijs exercitationibus addictus. Cuius ſanctitas vitæ breui manifeſtata eſt. Nam Androgeus quidam medicus à natiuitate cæcus Foro Cornelij vitam ducens immaculatam in ſomnis admonitus, vt ſe Fauentiam ad Terentium Leuitam conferret, eò ductus, ac ante Terentij pedes proſtratus, quod ab Angelo ſibi in ſomnis præceptum fuerat, exponit. Cumque Terentius ſe peccatorem diceret, tandem mendici precibus exoratus, aquam afferri iubet, eaque ablutis manibus, oculos cæci lauit; isque (mirandum) repentè lumen oculorum recepit. Quo miraculo per vrbem vulgato, multi infirmos ſuos ad S. Leuitam deferebant, quos ille ſigno crucis, & manus imponens ſanabat. Terẽtius nõ inanis gloriç tentaretur à Dæmone clam fugiens apud ædẽ S. Petri, inter denſiſſimas arbores tuguriolum extruxit. Sed, cum detectus fuiſſet, varijs morbis oppreſſi ad eum in dies plurimi confluebant; quos Chriſti nomine inuocato ſanabat. Denique ſibi hinc demigrandi tempus adeſſe, Angelo reuelante, præſentiens, ſacris probè munitus feliciter obdormiuit in Domino 3. Kal. Auguſti. Cuius corpus primum in eccleſia S. M. conditum, poſtea cum multis in dies miraculis fulgeret, in eccleſiam S. Crucis, cui inſeruierat, translatum eſt. Eum Fauentini vti ſuum patronum venerantur. *Ex monum. Eccl. Fauent. M.S.*

Mirandũ de cæco nato prodigium Terentius ſigno crucis infirmos curat.

ANNOTATIO.

Vitam à S. Petro Damiano ſcriptam ferunt: ſed in ea tempus, quo S. Confeſſor, qui etiam Foro Cornelij colitur hac die, vixit, deſideratur.

Iulij die 31.

DE S. CALIMERIO EPISCOPO MEDIOLANENSI, martire.

CAlimerius natione Græcus, non obſcuro loco natus, Romæ liberalibus diſciplinis eruditur. Inde Mediolanum veniens à S. Caſtritiano Epiſcopo exceptus in Clericorum numerum refertur. Adeò cæteris pietate, doctrina, & virtutibus alijs antecelluit, vt S. Caſtritiano vita functo ſubrogatus fuerit. Quod munus vſque adeo recuſauit, donec catenis conſtrictus ad Epiſcopalem ſellam deduceretur. Is Mediolanenſem non modò Eccleſiam, ſed totam penè Liguriam prædicatione, & doctrina illuſtrauit, plurimis ad fidem perductis. Quapropter in M. Aur. Antonini, & Commodi perſecutione à fidei hoſtibus comprehenſus multipliciter cruciatur, ac vulneribus confoſſus; tandem gladio in ceruicibus tranſuerberatur, in puteumq; deijcitur, Pridie Kal. Auguſti cum annos plures Eccleſiæ Mediolanenſi præfuiſſet. Cuius corpus à Chriſtianis in cœmeterio Caij ſepultum, in eccleſia ſuo nomine poſtea ædificata conditum eſt. Ibi altare aureum in S. martyris honorem à Thoma Archiepiſcopo ſub Karolo Magno poſitum eſt. *Ex Breuiar. Mediolanen. & vit. Epp. Mediolanenſ. Actiſque eiuſdem eccl.*

A N N O T A T I O.

ONuphr. Panuin. in Faſt. & Cronol. Eccl. Calimerium, quem & Calocerium nominat. An. D. 155. Antonino Pio Epiſcopum creatum annos 53. Eccleſiã Mediolanen. adminiſtraſſe aſſerit: quod ſi verum eſt, illum ſub M. Aurelio Seueri filio in quinta perſecutione an. D. 208. martyrio affectum fuiſſe oportet. Acta Mediolanen. Eccl. illum in Hadriani perſecutione paſſum habent, contra quam in Breu. Ambroſiano tradatur. Cum autem S. Caius ſub Traiano Eccl. Mediolanen. rexerit, & poſt illum Caſtritianus ſub Hadriano, non potuit ſub eodem Hadriano obijſſe Calimerius, ſi annos 53. vixit in Epiſcopatu.

DE S. GERMANO EPISCOPO ANTISIDIORENSI Rauennæ.

GErmanus Epiſcopus Antiſiodorenſis fama ſanctitatis illuſtris cum ex Gallia Rauennam ad Valentinianum Imp. & Placidiam Auguſtam veniſſet, ab illis cum honore exceptus eſt. Vbi illud memorabile contigit: cum Auguſta cibos illi in argenteis vaſis miſiſſet, munere cum gratiarum actione accepto cibos quidem ſeruis, vaſa verò pauperibus diſtribuit, & Placidiæ panem hordeaceum, quo ipſe veſcebatur, in ſcutella lignea remiſit. Quod munus Auguſtæ gratiſſimum fuit. Ad cœnam ab Auguſtis inuitatus, ad eos aſello, quo ob ſuam imbecillitatem vtebatur, vectus eſt: quo inter cœnandum mortuo, Placidia illi equum pro aſello manſuetiſſimum parari iuſſit. At Germanus ad aſellum mortuum veniens, *ſurge*, inquit, *reuertamur ad hoſpitium noſtrum* ſtatimque (mirabile dictu) rediuiuus ſurgens S. Epiſcopum domum reuexit. Qui non multo poſt febri correptus, breui vita exceſſit Pridie Kal. Auguſti. Cuius corpus à S. Petro Chryſologo conditum in Gallias ad Epiſcopatum ſuum, vt moriens petierat, iuſſu Valentiniani relatum eſt multis ſubſecutis in via miraculis. Remanſit autem Rauennæ apud S. Petrum cuculla, & cilicium Germani. *Ex monum. eccleſ. Rauenn. & Hieron. Rub. in Hiſt. Rauenn.*

Germanus aſellum ſuũ mortuum ad vitã reuocat.

A N-

ANNOTATIO.

HIc tantum S.Germani geſta apud Rauennam, nec omnia recenſuimus. Porrò vitam illius innumeris penè miraculis, geſtiſque præclaris illuſtrem Sur. tom. 4. adfert.

DE S. PETRO EPISCOPO RAVENNATE IVNIORE.

PEtrus cognomento Iunior ex Syria originem duxit. Hic S. Ioanni II. huius nominis Epiſcopo Rauennatum ſuffectus eſt, quo tempore Theodoricus Rex vrbem obſidebat: multaque propterea incommoda paſſus eſt. Concilijs Romæ ſub Symmacho habitis interfuit, ac ſubſcriptus eſt, vbi ſe Eccleſiaſticæ libertatis acerrimum defenſorem, & ſchiſmaticorum hoſtem oſtendit. Reuerſus Rauennam Principi Apoſtolorum admirabile templum in oppido Claſſenſi ædificare cœpit, inter totius Italiæ præcipua cenſendum. Vir fuit grauitate, vitæque innocentia inſignis, corpore gracili, barbaque promiſſa. Libros nouæ legis tabulis aureis exaratos, gemmiſque ornatos eccleſiæ largitus eſt. Cum itaque templi memorati ædificationi intentus eſſet, morbo correptus animã Deo reddidit Pridie Kal. Sextilis in eodem D. Petri templo ſepultus. Cuius corpus poſt multos annos integrum, ſuauiſſimoque odore completum repertum eſt. *Ex monum. Eccl. Rauenn. & Hieron. Rub. lib. 3. Hiſt. Rauenn.*

Petrus Eccleſiaſticæ libertatis acerrimꝰ defenſor.

ANNOTATIO.

IS ſecundus huius nom. Ep. Rauennas principio Regni Theodorici circa an. D. 493. creatus eſt, à S. Apollinare XXIII. præfuitque ex Faſt. Rauenn. annos 9. Quare fieri non poteſt, vt ſub Narſete Exarcho, vt quidam ſcribunt vixerit.

DE SS. ONESIMO, ERASMO, ET SOCIIS MARTYRIBVS Leontinis.

ONeſimus in perſecutione Decij in Aquitania cum Alphio, Philadelpho, Cyrino, Eraſmo, & alijs 13. diſcipulis, dum Chriſtum prædicaret, comprehenſus, & ad Nigillionem Præfectum adductus, cum Chriſtum Ieſum vti Deũ colendum aſſereret, in maxillis lapide contunditur, reliquis clamãtibus: *nos etiã Chriſtiani ſumus, adiunge nos magiſtro noſtro. Adiungam:* ait Præfectus, moxq; capillis appẽſos totam diem manere iuſſit. Poſtridie Romam vincti ad Decium mittuntur: à quo Vlcinio Valeriano examinandi traduntur. Is SS. martyres manibus, pedibuſque grauiſſimo ligno colligatos in carcerẽ detrudit, in quo à Diuis Petro, & Paulo Apoſtolis viſitati ad cruciatus fortiter ſubeundos animãtur. Poſt aliquot dies ad Tribunal perducti, Valerianum, & Senatum vanæ Deorũ ſuperſtitionis liberius arguunt; à quos oblatas honores, & diuitias contemnentes verberibus neruis cæſi afficiuntur. Cum verò nihil Valerianus proficeret, alijs negotijs occupatus, SS. martyres ad Diomedem Puteolanum Præfectum mittit. Qui ad Oneſimum conuerſus, *tu ne*, inquit, *es, qui prauis dogmatibus hos adoleſcentes decipis?* Immò reſpondit, *non decepi, ſed ab ignorantia ad veritatis viam eos adduxi.* Tunc Præfectus Oneſimum ingenti ſaxo opprimi, donec animam ageret, præcepit; Eraſmum verò cum alijs 13. diſcipulis extra vrbem ductos capite plecti Pridie Kal. Auguſti. Quorum corpora à Chriſtianis ibidem tumulata ſunt. Corpus tamen S. Eraſmi à S. Neophyto Epiſcopo diuinitus admonito; dum Roma in patriam rediret, repertum Leontinos delatum in ſepulchro SS. trium fratrum cõditum eſt. *Ex offic. Eccl. Leont. Romæ approb. an. 1608.*

AN-

ANNOTATIO.

Quidam: in quibus Pet. Galeſ. Acta Oneſimi diſcipuli S. Pauli Apoſt. Romæ die 16. Februar. coronati, cum actis huius confundunt.

DE S. FANTINO ABBATE, ET CONFESSORE Taurianenſi.

Fantinus in Calabria Georgio patre, & Briena matre natus, Deoque ab infantia conſecratus, monaſteriumque ingreſſus, Dei præcepta ſeruans, atque in omni ſe virtutum genere exercens diuinis reuelationibus illuſtratur. Adeò cibi abſtinens fuit, vt aliquando dies 20. integros ieiunus tranſigeret. Annos 14. nudus vixiſſe, intra ſyluas, & montes fertur, innumeras à Saracenis regionem incurſantibus calamitates paſſus per annos 60. poſt quos aſſumptis Vitale, & Nicephoro diſcipulis in Pelopenneſum venit, & apud Corinthum multo tempore diuerſatus, plurimorum ſalutis cauſa fuit. Inde Athenas profectus templum Dei genitricis inuiſit. Lariſſam (quæ Theſſaliæ vrbs eſt) profectus S. Achillei ſepulchrum veneratus eſt. Demum Theſſalonicam pergens S. Demetrij magni martyris miracula miratus magnum illi honorem adhibuit, totosq; octo annos conſuetum abſtinentiæ canonem cuſtodit. Denique in ſenectute bona ex hac vita migrauit in cœlum. *Ex Menol. Græcor.* Mirabilis Fantini abſtinentia.

ANNOTATIO.

Diuersè Fantini hiſtoria ab alijs narratur, & cum duo fuerint, vnus Calaber, alter Syracuſanus acta ipſorum confunduntur, de altero in Rom. Martyrol. ad diem 30. Auguſti agitur. Pet. in Catal. lib. 6. c. 160. vitam S. Fantini pluribus refert: quem patria Syracuſanorum facit: loca deprauatè nominat, & quædam inuériſimilia admiſcet; ac vt videtur ex duorum actis vnius contexit.

DE S. IOANNE COLVMBINO SENENSI CONFESSORE, Ieſuatorum autore.

Ioannes Senenſis ex nobili Colombinorum familia ortus, adoleſcẽs vxorem duxit, ex qua marem, & fœminam ſuſcepit. Cum verò in Republica non infimus haberetur (fuit enim aliquando Anteſignanus) ac augendis opibus animum intenderet. Contigit, vt quadam die vxori, quòd cibos non tam citò, vt is optabat, terrenis negotijs vacaturus, paraſſet, præter morem ſuccenſeret: quæ vt parumper ſuſtineret orans, librum vitas SS. continentem interim ei legendum porrexit. Quem ille cum ira percitus proieciſſet, pœnitentia poſtea ductus illum recipiens, aperiensque, in S. Mariæ Ægyptiacæ vitam incidit; ex cuius lectione in alterum mutatus cœpit terrena omnia deſpicere; pauperibusq; eleemoſynas largè erogare, eccleſias frequentius inuiſere, orationibus vacare, ieiunia frequentare. Erat is annus ſal. 1355. Caſtitatis cupidus vxorem ad eã hortabatur. Quare aſſentiente vxore, (quæ pro viri conuerſione non ſemel orauerat) vterque caſtitatem vouet; ac Ioannes ſuper tabulis cubans magnam noctis partem in orationibus ducebat. Ad maiorem aſpirans perfectionem vili amictu indutus, vitæ etiam auſteritatem amplexus eſt. Domi ſuæ peregrinos, præſertim ægrotos excipiebat: quibus proprijs manibus miniſtrabat, & lauabat pedes: Quin etiam in aditu maioris tẽpli leproſum vlceribus plenũ in humeros ſublatũ domũ ſuã curandũ, & reficiẽdum deferre nõ erubuit: quem cũ vxor ob fœtorẽ, & tabẽ ex plagis ſcatentem ferre non poſſet, Ioannes tñ libenter oſculabatur,

Ex lectione vitæ S. Mariæ Aegyptiacæ Ioannes in alterum mutatur.

Ioannes, eiusque vxor vnà caſtitatẽ Deo vouẽt.

Ioannes pauperũ præſertim ægrotorũ ſeruens adiutor.

batur, illumque in balneo ablutum à Franciſco Vincentio nobili Senenſi diſcipulo adiutus in cõiugis lecto repoſuit, ac vxori: donec ab eccleſia cum ſocio poſt Miſſam rediret, commendauit. Quæ cubiculum, in quo leproſus iacebat, ingreſſura ſuauiſſimi odoris fragrantiam ſenſit, nec ingredi auſa flebat, quòd viro in leproſi receptione aduerſata fuerat. Interea Ioannes & Franciſcus cum bellarijs, quibus infirmum recrearent, redeuntes, vxoremque lugentẽ reperientes, vbi cauſam fletus ex ea cognouiſſent, cubiculum ingreſſi eandem odoris fragrantiam percipiunt; at leproſum nuſquam inueniunt. Quo miraculo Ioannes magis commotus ſoli Chriſto ſeruire decreuit. Quare de vxoris licentia, cum Chriſtus illi apparuiſſet, ſeque leproſum illum eſſe dixiſſet, omnia pauperibus diſtribuit, nihilque ſibi retinens victum cum ſocio mendicare cœpit; ac peccatores ad pœnitentiam inuitans, per vicos, & oppida Dei verbum prædicans, ad 60. diſcipulos; in quibus eruditi, & nobiles aliquot erant, ſe ſequentes habuit. Cum Viterbium ad Vrbanum V. Pont. Max. vt congregationem à ſe recens inſtitutam confirmaret, veniſſet, ferunt infantes lactentes adhuc diuinitus locutos, dixiſſe matribus *Ieſuatis benefacite*. Cum autem obtenta Pontificis confirmatione ſenas rediret, in morbum incidit, ex quo breui Pridie Kal. Auguſti an. ſal. 1367. migrauit ad Chriſtum multis clarus miraculis viuens, & poſt mortẽ.
Ex eius vita prolixius ſcripta: quam Autor floris SS. refert. vnà cum Syluano Ratto Camaldulen. in lib. de SS. Hetrur.

Franc. Vincẽtius Ioannis diſcip.
E cubiculo leproſi mira odoris fragrantia manat.
Leproſus nõ inuenitur.
Infantes lactentes Ieſuatas commendat.

ANNOTATIO.

Greg. XIII. illum in Martyrol. Rom. deſcribendum cenſuit. Paulus verò V. Pont. Max. eccleſ. Senenſi, & Religioni Ieſuatorum (quæ abſque ſedis Apoſt. permiſſu multò ante natalem ſui patris celebrabat) conceſſit, vt hac diem illum officio eccleſ. colant.

Hexaſticon de S. Ioanne Columbino.

„ *Iſte Columbinus mollem cùm ducere vitam*
„ *Poſſet, & accepta nobilitate frui;*
„ *Poſt habuit tamen ille Deo tot commoda, noſtri*
„ *Fundator Princeps Ordinis eſſe volens,*
„ *Quin etiam Chriſtum (hinc fuerit quàm diſcite Sanctus)*
„ *Vlceribus putrim dulce ſubiuit onus.*

DE B. IGNATIO LOYOLA SOCIETATIS IESV AVTORE.

Ignatius natione Hiſpanus Loyolæ in Cantabria parentibus nobilibus ortus adoleſcens in aula Regia aliquandiu verſatus, deinde ad bellum profectus ad Pompelonem Vaſconum vrbem lethaliter vulneratus eſt. Sed in via à S. Petro Apoſtolo (quem is præ cæteris colebat) ſpe ſalutis roboratus, dum in lecto decumbens SS. vitas reuolueret, repentè mutatus ſe ſanctiſſimæ Dei genitrici, ac eius filio ſeruum deuouit. Quare confirmata valetudine ſeruis domum remiſſis, relicta patria ad M. Seratum ſe contulit: ibi vili veſte indutus in morem peregrini, emiſſo voto caſtitatis Hieroſolymam tranſmiſſurus, Manreſſæ in xenodochio annum commoratur. Vbi cum ſeptem integros dies ieiunaſſet, deinceps ſolo pane & aqua contentus ieiunauit, humi cubans, ſeque ſæpius flagris cædens. Inde Romam profectus loca ſancta inuiſit, ac Venetias cum veniſſet, & ſi

Ignatius 7. dies integros ieiunat; reliquos pane, & aqua contentus.

& ſi multa à ſuſcepta peregrinatione deterrebant, nauem tamen conſcendens
ad Palæſtinæ litora appulit. Locis autem ſacris deuotè peragratis, multaquæ,
& grauia paſſus incommoda in Hiſpaniam per Italiam reuertitur. Vt autē Deo – Suſpenſus vita reſtituitur
melius inſeruiret, Barcinone(vbi cuidam; qui ſe ex deſperatione ſuſpenderat,
indicio omnium mortuo vitam oratione reſtituit) Grammaticæ operam dedit.
Compluti verò(vbi pedibus nudis incendens, vnica veſte indutus, victum ſibi,
& alijs quæritans, cum ad vitæ auſteritatem homines inducens, ſocios habere
cœpiſſet, carceris incommoda paſſus eſt, licet breui innocentia eius perſpecta
liber dimiſſus ſit) ſacras litteras cœpit addiſcere. Hic prodigium prætereundū – Prodigium cuiuſdā maledici.
non eſt: quidam nobilis vni ex ſocijs Ignatij eleemoſynam petenti cū dixiſſet,
Comburar ipſe ſi iſte' de Ignatio loquebatur) *Comburi non meretur*; Paulò poſt
qua die natali Philippi II Regis lætitiæ publicæ ſigna edebantur, in turre, quā
aſcenderat, ignea accenſa cōbuſtus eſt. Compluto Salmanticam veniens ibi etiā,
quòd diſcipulos ad ſe doctrina & exemplo traheret, aliquot dies carcerem paſ-
ſus eſt. Luictiam Pariſiorum profectus, ibi rurſus Theologiæ, Philoſophiæq;
operam nauans aliquot nobiles Hiſpanos, & Gallos inſtituti ſui ſectatores, &
ſocios habuit. Qua de re officio ſanctiſſimæ inquiſitionis delatus perſecutiones – Ignatius mulierem alterā à phtiſi, alteram à Dæmone, ac virum à comitiali morbo liberat.
ſuſtinuit. Sed his omnibus ſuperatis ſocios Venetias iterum Hieroſolymā peti-
turus præmittens, in Hiſpaniam redijt. Vbi doctrinam Chriſtianam docens, ter
que in Hebdomada prædicans aliquot oſtendit ſuæ ſanctitatis ſigna: cum mu-
lierem alteram à phtiſi, alteram vero à dæmone, & virum àc omitiali morbo
liberaſſet. Cum Venetias veniſſet, Romam ad Pontificem benedictionem ac-
cepturus contendit: qua accepta Venetias reuertius dum emiſſo coram Legato
Pontificio caſtitatis & paupertatis voto, traijcere in Paleſtinam pararet, quòd
nullæ naues eo anno Hieroſolymam verſus ſoluerent. Romam cum ſocijs redi-
re cogitur. Cui Chriſtus in itinere crucem ferens viſus eſt illum confortans. Ro
mæ itaque Societatem Ieſu inſtituit. Quæ diligenter examinata à Paulo III.
Pont. Max. confirmata eſt. Cuius ipſe à ſocijs Generalis præpoſitus renuncia-
tus, breui Ordinem ita propagauit, vt maximo Chriſtianæ Reipublicæ commo
do ſocijs in omnes Chriſtiani orbis partes miſſis extructiſque vbique domici-
lijs, etiam in nouum orbem, & Inſulas longiſſimè diſſitas chriſtiani nominis di
gnitatem, inuexerit. Romæ itaque annos 15. commoratus, ſocietate optimis le
gibus inſiitutа An. ſal. 1556. ætatis verò 65. Obdormiuit in Domino. Corpus in
auguſtiſſimo templo ab Alex. Farneſio Card. extructo ſepultum eſt. Prid. Kal.
Aug. *Ex eius vita typis excuſa an. 1607.*

A N N O T A T I O.

Paulus V. Pont. Max. an. D. 1609. Societati vniuerſæ conceſſit, vt illum officio Eccleſ. colat. Qui & ſi propterea Sanctus, quaſi ſemicanonizatus, vt plures alij, appellari potuiſſet, B. tamen dictus eſt, quòd nimis recens videatur.

Auguſti die 1.

DE S. EVSEBIO EPISCOPO VERCELLENSI, ET martyre, eiuſdem vrbis Tutelaris.

EVſebius natione *Sardus* patriaque Calaritanus, patre orbatus (quē martyrē
obiſſe tradunt) Romā à Reſtituta matre (quā etiā martyrio affectā Calari-
tani affirmant) ad Euſebiū Papā deducitur: à quo baptizatus nomen obtinuit.
Fuit autē Romæ vſque ad Iulij I. Papæ, à quo, cū ſub Melchiade, Silueſtro, &

Mar-

Marco in ſacris litteris, & eccleſiaſtica diſciplina eruditus fuiſſet, Epũs Vercellẽſis ordinatus eſt. Is tãta ſãctitate fuit, vt celebranti Angeli miniſtraſſe ferantur. Virginitatem perpetuò coluit. Catholicam fidem, pro qua plurima paſſus eſt, acerrimè defendit.

Nauis vltrò ſoluta ad Euſebiũ vergit.

Mediolanum ad concilium profectus (quo in itinere, cum ad Seſſitem amnem ventum eſſet, nauisque in altera ripa eſſet alligata ferunt illam diuinitus ſolutam ad S. Epiſcopum per flumẽ ſponte delatam fuiſſe) Dionyſium Epiſcopum Mediolanenſem Arianorum Epiſcoporũ inſidijs deceptũ ab errore reuocauit.

Immanes ab Arianis ſuſtinet perſecutiones.

Athanaſij Epiſcopi ferè ſolus cauſam defendit: cumq; nec Conſtantij Imp. minis, nec Arianorum furentium gladijs cederet, cauea ferrea incluſus in exilium Scythopolim mittitur: vbi à S. Epiphanio Epiſcopo, & alijs viris catholicis inuiſitur; ab Arianis verò verberibus cæſus, & vinctus per ſcalas præcipitatus, exul in Cappadociam, & inde in Ægyptum amandatur. Mortuo Conſtantio ad Eccleſiam ſuam redijt, cum ad Athanaſium prius veniſſet, & concilio Alexandrino, pro fide Concilij Nicæni ſtabilienda coacto, interfuiſſet, ac Legatus Antiochiam veniens, eccleſias collapſas reſtituiſſet, Catholicosque confirmaſſet

Aduerſus Luciferum ſtrenuè decertat.

(orta inter ipſum & Luciferum Calaritanum Epiſcopum, qui aduerſus Arianos ſtrenuè pugnauerat, diſſenſione, cum ille Arianos Epiſcopos ad Eccleſiam Catholicam reuertẽtes reſtituendos non eſſe contenderet contra Euſebij & ferè omnium rectè ſentientium ſententiam, vnde illius ſectatores Luciferiani dicti ſunt) Romæ à Liberio Pont. ſingulari beneuolentia exceptus: Tandem Vercellas aduentans totam ciuitatem de ſui paſtoris triumphantis reditu lætabundam obuiam habuit, confluentibus ad eum ex tota Liguria, & Inſubria gratulationis ergò Legatis. Vbi diſſipata ab Hæreticis reficere, eccleſiaſticamque diſciplinam intermiſſam reſtituere cœpit. Baſilicam S. Theoneſto martyri, quæ Cathedralis fuit, ædificandam curauit. Se in M. Oropæ apud Bugellam recipiens lacrymis, orationibus, ieiunijs rerum cœleſtium contemplatione addictus. Quædam Origenis, & Euſebij Cęſarienſis erroribus expurgata latina reddidit. Nonnulla quoque proprij ingenij monumenta ſcripſit. Verè pater pauperum, viduarum patronus, & pupillorum peregrinorumque hoſpes fuit.

Templũ, orãte Euſebio ſponte ſuo reſeratur.

Templum, quod decreto Imp. Catholicis clauſum fuerat, Euſebio orante, ſponte ſuo patefactum eſt. Seditione autem in eum rurſus ab Arianis concitata in domo ſua captus, ſupinusque tractus traditur. Multos reliquit diſcipulos poſt ſe, in quibus S. Dionyſium Epiſcopum Mediolanenſem, SS. Limenium & Honoratum Epiſcopos Vercellenſes, S. Gaudentium Epiſcopũ Nouarienſem, S. Marcellinum Ebredunenſem. Obdormiuit in Domino Kal. Auguſti an. ſal. 371. ætatis verò 88. in templo S. Theoneſti martyris à ſe ædificato ſepultus, multis clarus miraculis, quæ ab Gregorio Turonenſi deſcribũtur. *Ex vita Epp. Vercellenſ. nuper editis.*

A N N O T A T I O.

ET ſi in dubium haud reuocari poteſt an S. Euſebius martyr fuerit, ex quo Eccleſ. Rom. illum martyrem habet & colit; incertum tamen eſt, an martyr obierit, lapidibus obrutus, vt in eius vita narratur cum S. Ambroſius illum Confeſſorem vocet, Dionyſium verò Epiſcopum Mediolanen. quaſi mart. Quam rem indiſcuſſam Baron. in Annal. ad an. 371. reliquit.

Natalis illius hac die Vercellis celebratur: In Breu. autem Rom. cum dies hac Feſto Vinculorum S. Petri ſit impedita, illum die 15. Decemb. qua dies ordinationis eſt, recolit.

DE

DE SS. MARTYRIBVS BONO PRESBYTERO, FAVSTO, et Mauro cum alijs nouem Romæ.

BOnus Presbyter, Fauſtus, Maurus cum alijs nouem, quorum nomina ſunt, Primitiuus; Columnius, Ioannes, Exuperantius, Cyrillus, Honoratus, Theodoſius, Baſilius, Caſtulus, & Donatus via Latina martyrio coronati ſunt iuſſu Valeriani,& Galieni Imperatorum. Cum enim Tyranni prædicti S. Stephanum Pontificem, & clerum extinguere cuperent, atque per vrbem edicta affigi curaſſent, quibus bona clericorum capiendorum ijs, qui illos detegerẽt, aut caperent, pollicebantur, ſatellites, vt promiſſa bona lucrifacerent, omni diligentia adhibita S. Pontificem; & ſuos inquirentes: in 12. ſupra memoratos Stephani Papæ clericos incidunt: quos ad Imperatores adductos, atque uariè tortos, iuſſu eorundem Imperatorum via Latina apud Aquæductum decollarũt Kal. Auguſti. Quorum corpora Tertullinus Olympij Tribuni ſeruus adhuc gẽtilis ex quadam commiſeratione iuxta corpora SS. Iouini, & Baſilei ſepeliuit. *Ex Geſtis S. Stephani Papæ, & mart.*

A N N O T A T I O.

VAriè apud Sur. tom. 4. & et apud Bonin. Mombrit. tom. 2. Geſta quantum ad hos mart. attinet narrantur. Mombritius enim, nouem tantum nominat, eos que ſtatim in auditos decollatos fuiſſe memorat. Sur. vero Bonum prætermittit, aliòs que 12. recenſet, quos prius multis afflictos cruciatibus, quàm decollarentur, ſcribit. De eiſd. Pet. lib. 7. c. 6.

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS FIDE, SPE, et Charitate, Romæ.

FIdes, Spes, Charitas, virgines S. Sophiæ matronæ, & genere,& pietate inſignis filiæ, quod Chriſtianæ eſſent, apud Antiochum vrbis Præfectum Hadriano Imp. accuſatæ, vnà cum matre apud Palladiam ordinis Senatoriæ fœminam cuſtodiri iubentur, Ad Tribunal euocatæ cum Tyrannus blanditijs, & minis à Chriſto eas abducere conaretur reſpondet *illa. Nos neque tuas in hac vita delicias, expetimus, neque tormenta formidamus: quid enim chriſtianis poteſt eſſe iucundius, quàm pati pro Chriſto?* Ad quæ verba Fides 12. annos nata, illicò nudata, manibusque poſt, terga reuinctis virgis immaniſsimè cæditur: cũ que magna conſtantia verbera illa perferret, mammillæ illi exciduntur, lacte pro ſanguine mirabiliter profluente, poſt hæc in ignem accenſum inijcitur, & nil læſa in ſartaginem pice,& bitumine ebullientẽ inijcitur: Denique nec inde aliquid paſſa, Iudice in furorem verſo, gladio tranſuerberata ad ſponſum euolauit. Iudex Spem ſecundo loco blandis aggreditur verbis ad Dianæ ſacrificandum inuitans; quæ cum ſe ſororis diſſimilem non eſſe diceret nudata crudis boum neruis flagellata, in ardentem fornacem immiſſa, ac inuiolata inde egreſſa, in ligno ſuſpenſa ferreis vngulis ita dilaniatur, vt oſſa carnibus nudata miſerandum adſtantibus ſpectaculum exhiberent. cumque virgo cõnſtantiſſima tyranno inſultaret, ille ad iracundiam concitatus. Spem in lebetem pice, & reſina plenum, ac vehementer accenſum immitti iubet. Sed cũ, lebete diuina virtute fracto, feruens liquor non paucos ex miniſtris extinxiſſet, capitis abſceſſione martyrium conſumauit. Poſtquam reliqua Charitas, cum Tyranni blanditias eadem conſtantia

Illuſtris inuicti animi SS. virginum ſignificatio.

Lac pro ſanguine ſcatet.

Oſſa carnib⁹ nudata.

ſtantia negligeret, loris extenſa diriſſimè torquetur, vt diuulſa corporis compage, virgo ſpiritum reddere videretur, cum autem conſtantiſſimè honorem Dianæ habere recuſaret, poſt equuleum, fornacem maximè accenſam experiri iubetur: cuius flamma in proiectores retorta illos exuſſit. Denique ab igne illæſa alijs affecta ſupplicijs, corporeque terebris transfixo, capite lætabunda & ipſa plectitur. Kal. Auguſti An. Sal. 122. Quarum corpora à matre collecta, & vnguentis delibuta eo honore, quo decebat, ſepulta ſunt. Ad quarum ſepulchrũ, & ipſa orans paulòpoſt obdormiuit in Domino. *Ex Paſſ. à Metaphr. conſcripta, à Lipom. tom. 6. Sur. tom. 4. & à Mombrit. tom. 2. rel.*

Immaniſſima ſupplicia

ANNOTATIO.

Petrus in Cat. lib. 7. c. 7. Fidem annorum 12. vt dictum eſt, Spem 10. Charitatẽ verò 9. fuiſſe, & primam à 12. ſecundam à 10. tertiam à 9. Tortoribus caſam ſcribet. Easque a matre 18. ab vrbe milliario ſepultas fuiſſe. Græci in Menologio de his virg. quas Piſtim, Elpin, & Agapen vocant, die ſeq. agunt.

DE S. IVSTA VIRGINE SIPONTINA, ET MARTYRE apud Forconium.

IVſta virgo Sipontina Florentij ciuis Sipontini filia à teneris in Chriſti Domini fide educata, cum eo, & Felice patruo, ac Iuſtino Presbytero Teate, deinde ad Offidium vicum apud Forconium veniens, inde Forconium ab Hilario pio, & Chriſtiano viro hoſpitio recipitur. Delata Aurelio Præfecto ſub Maximiano Imp. ab illo virginis amore ob ipſius formam capto omni adhibito artificio rentatur, vt ſibi nubere vellet, & Dijs immolaret. Verum illa in fide cõſtantiſſima cum hoſpitis nepoti cæco viſum reddidiſſet, multique ex Forconienſibus ad eam, quòd à plures cecitate curaſſet, confluerent, Aurelius illam comprehenſurus inſequutus vſque ad M. Offidium, qui diuinitus apertus Iuſtæ locum, in quo lateret, conceſſit, vt inueniri non potuerit. Cum vero perſequentes muti, & immobiles effecti eſſent, illos Iuſta oratione ſanauit. Illa Forconium reuerſa in domum Hilarij, ibi Iuſtinum Presbyterum, & Felicem patruum inuenit. Verum, aduenientibus ab vrbe Roma ſatellitibus, Iuſta cum Florentio patre, & Felice patruo comprehenſa Forconium ad Iouis templum perducitur; cui cum ſacra facere recuſaret carcere includitur, vbi mulieris cuiuſdam filium defunctum rediuiuum fecit. Quo miraculo Aurelius ad fidem conuerſus eſt. Quinto die educta cum in confeſſione Chriſti perſiſteret, in fornacem ardentẽ inijcitur; à qua nihil paſſa, lanceis, & ſagittis confoſſa certamen abſoluit Kal. Auguſti, à Iuſtino Presbytero ad montis Offidij radices ſepulta. *Ex monumen. Eccleſ. Forconien. ſiue Aquilanæ.*

Viſus cæco reſtituitur.

Perſequentes Iuſtam muti, & immobiles ſiunt, ab eaq; ſanantur.

Defunctus reſurgit.

ANNOTATIO.

Florentius & Felix, de quibus in S. Iuſtæ paſſ. fit mentio, ex numero illorum 83. militum, qui apud Amiternum in Martyrol. Rom. 9. Kal. Auguſti paſſi referuntur, fuere.

DE S. LEO PRESBYTERO CONFESSORE, AC MONTIS Feretrani Patrono.

LEus Illyricus natione, patria Arbenſis, lapicida Chriſtianus vnà cum Marino eiuſdem vrbis & artis Ariminum veniens, ibi aliquandiu commoratus eſt.

Poſtea

Poſtea cum apud M.Titanum triennium cum Marino excidendis, & dolandis lapidibus egiſſet, ab eo recedens in M. Feretranum, qui nunc Leopolis, ſeu S. Leus nominatur, ſe recepit, ibique vitam anachoreticam duxit. Cum autem Ariminenſis vrbis S.Gaudentius Epiſcopus creatus fuiſſet, famaque ſanctitatis Lei, & Marini peruolaret, eos S. Epiſcopus per litteras ad ſe accerſit; ac Leum Presbyterum, Marinum verò Diaconum ordinauit. Qui Arimini aliquot annos apud S.Gaudentium demorati, cum Ariani conciliabulum celebrantes Catholicis præualerent, Gaudentio ſe aliò recipere coacto, & ipſi ad priſtinam ſolitudinem rediere. Leus itaque in memorato loco Deo, in orationibus, meditationibus, vigilijs, Sacerdotalique munere deſeruiens, denique apud virum Habentium, vbi ante Ferrarienſis ſedes Epiſcopalis erat, clarus meritis, & miraculis Kal. Auguſti migrauit ad Chriſtum, ibique honorificè conditus præcipuè colitur. *Ex monum. Eccleſ. Feretrana, quæ illum tutelarem ſuum maximè colit, & ex vita S. Marini.*

Conciliabulum Arimini.

ANNOTATIO.

PEt. in Catal. lib. 8. c. 36. vbi de S. Marino, et Leo ſimul agit, corrigendus eſt: in eo, quòd illos Ariminum Diocletiano, & Maximiano Imp. ad Ariminenſis vrbis inſtaurationem veniſſe, poſteaque à S.Gaudentio Epiſcopo ordinatos fuiſſe ait. Nam S.Gaudentius ſub Conſtantio Imp. Arianorum fautore Epiſcopus Ariminen. fuit. Non eſt autem veriſimile hos SS. viros ſub Diocletiano operas ſuas Arimini locaſſe, deinde à S. Gaudentio ſub Conſtantio ordinatos eſſe.

DE S. PEREGRINO EREMITA APVD ALPES INTER Mutinam, & Lucam.

PEregrinus in Scotia patre Rege natus, cum infans baptizaretur, Amen reſpondiſſe fertur 15. annum agens regno cedens, ſe itineri in Palæſtinam profecturus accingit. In via à latronibus expoliatus, & verberibus affectus, illos oculis captos ſanauit. Profectus in Palæſtinam in deſerto, in quo D. N. I. C. 40. dies, & 40. noctes ieiunauit, ad 40. annos in ſumma vitæ aſperitate vixit: Inde multis Dæmonum tentationibus ſuperatis, in Ægyptum veniens à Saracenis male habitus fune collo alligato ad Maumethis templum trahitur, vt illi cultum adhiberet. Quod facere recuſans ferreis vinculis conſtrictus in obſcuriſſimo carcere 7. dies ſine vllo cibo detinetur. Cum verò luce clariſſima oborta, vinculiſque in morem ceræ reſolutis, reque ad Soldanum delata, apud illum fidem Chriſti non modò veram, ſed & neceſſariam aduerſus Sacerdotes Maumethanos demonſtraſſet, hanc illis præſente Rege optionem dat, vellent ne illi ignem pro ſuæ fidei comprobatione ingredi, an vt ipſe ingrederetur, permitterent: ea conditione, vt fides illius reciperetur, qui ab igne inuiolatus exiſſet, acceptа conditione, ille ignem ingreſſus nullam prorſus læſionem ſenſit; multiq; propterea ad fidem conuerſi baptizati ſunt. Peregrinus inde naui diſcedens poſt 7. dies Anconam appulſus eſt: ibique ſanatis eorum infirmis apud quos hoſpitatus fuerat, Romam proficiſcitur, & ad M.Garganum. Tandem cœleſtibus monitis obtemperans ad Alpes inter Mutinam, & Lucam venit: Vbi multis dæmonum petitus inſidijs, vitā auſteriſſimam duxit omnibus hominibus ignotus. Deniq; annū agens ætatis 97. vita in arboris cortice à ſe deſcripta Kal. Aug. migrauit ad Dñm. Quem cum Petrus medicus Mutinenſis in ſomnis admonitus repetiſſet, réq; Geminiano Epiſcopo Mutinenſi, & Seuero Epiſcopo Rauennatum narraſſet, illi cum Epiſcopis 27. in quibus Alexius Epiſcopus Piſanus cum

Peregrinus infans in Baptiſmo reſpondet Amen.

Latrones oculis captos ſanat.

Peregrinus illæſus è flammis egredit.

ſuis Tuſciæ Epiſcopis, in locum conuenientes, ortam de Peregrini corpore cõtrouerſia cui diœceſi adiudicandum eſſet, miraculo litem dirimunt. Nam illud plauſtro impoſitum, iuuenci indomiti in eum locum, qui nunc Alpes S. Peregrini dicitur, mirabiliter deportarunt. Vbi ſumma hac die à finitimis populis veneratione colitur. *Ex eius vita Mutynæ typis excuſa.*

Alpes S. Peregrini.

ANNOTATIO.

ET ſi tempus, quo S. Peregrinus deceſſit, in eius vita minimè exprimitur. Indicari tamen videtur, vt tempore SS. Seueri Epiſcopi Rauennatis, & Geminiani Mutinen. obierit.

DE S. MARIA COGNOMENTO CONSOLATRICE Virgine Veronenſi.

MAria virgo Veronenſis Cognomento Conſolatrix claris orta natalibus, ab ineunte ætate pijs operibus virginitatem, quam Domino conſecrarat, nobilium, qui eius ob formam eximiam, nuptias expetebant, conditione neglecta, orationibus, vigilijs, ieiunijsque addicta, decorabat pietate, & in pauperes virgineisque moribus conſpicua. Cum Veronenſis ciuitas iam 7. annos ingẽti aeris ſiccitate laboraret. Huic virgini diuinitus reuelatum eſt, non prius ab ea calamitate vrbem liberandam, quam SS. martyrum Firmij & Ruſtici, qui ſub Maximino Veronæ pro Chriſto paſſi fuerant, corpora in eandem vrbem referrentur. Quare cum idem S. Annoni Epiſcopo eius fratri eadem nocte reuelatũ fuiſſet, hominesque ad ea perquirenda miſſi eſſent: ijsque Iuſtinopoli inuentis, renunciaſſent non poſſe ea inde auferri, niſi æquato auri, & argenti pondere Iuſtinopolitanis perſoluto, S. virgo cum auri, & argenti pondere ex diuerſis matronis collecto in Hiſtriam proficiſcitur. Corporaque SS. redempta Veronam ſecum adduxit. Qua in re mirum accidit, quod ea appẽſa in ſtatera adeò leuia viſa ſunt, vt modico pretio redempta fuerint. Aliud quoque mirandum contigit, cum enim ſe Iuſtinopolitani deceptos præſtigio in pretio ſoluto putarent, corporaque naui impoſita recuperare vellẽt, nauis curſu adeo cõcitato ferebatur, vt eam non modò conſequi, ſed neque cernere potuerint, ſacris itaque corporibus in vrbem relatis tota ciuitate, quæ exierat, comitãte, illicò de cœlo pluuia deſcendere cœpit, ipſaque virgo à ciuibus Conſolatrix deinceps cognominata eſt. Quæ cum vitæ reliquum conſuetis orationibus, ieiunijs, & pijs operibus confeciſſet Kal. Aug. euolauit in cœlum. Corpus à S. Annone Epiſcopo eius fratre piè curatum eſt. *Ex lib. de SS. Eccl. Veron. Aug. Valer. Ep. & Card.*

Ingens 7. annorum ſiccitas Veronæ.

Corpora SS. Firmi, & Ruſtici auro, & argento redimenda, leuia admodum librantur.

Quam ob cauſam Conſolatrix dicatur.

ANNOTATIO.

HVic virgini templum extructum eſt, in quod Thebaldus Epiſcopus corpus illius in arca marmorea intulit, vti Epitaphium ex carminibus inſculptum in ead. arca docet: an. D. 1320. cum huiuſmodi inſcriptione.

" *Hic Conſolatrix requieſcit S. Maria.*

Ad S. Mariæ Conſolatricis tumulum Diſtichon.

" *Solare proprijs meritis ceu nomine fulges,*
" *Veronæ populum felicem quo trahis ortum.*

Auguſti die 2.

DE S. STEPHANO I. HVIVS NOMINIS PAPA, ET MART.

STephanus Rom. poſt S. Lucium Valeriano, & Galieno Imperatoribus Pontificarum per annos 3. menſes 3. & dies 25. geſſit. Inſtituit, vt Sacerdotes, &

S. Stephani decreta.

& Diaconi nuſquam niſi in eccleſia ſacris veſtibus vterentur. Baptizatos ab Hæreticis iterum baptizari vetuit, S. Cypriano Epiſcopo Carthaginenſi reſcribens illis verbis. *Nihil innouetur, niſi quod traditum eſt.* Multos ad Chriſtum conuertit: in quibus Olympium Tribunum cum Exuperia vxore, & Theodulo filio: Nemeſium item Tribunum, quem Diaconum fecit, cum tota familia, Lucillæ eius filiæ oculis reſtitutis: qui omnes vnà cum Symphronio, Tertullino, & alijs martyrium pro Chriſti fide ſubierunt. Cum verò perſecutio in chriſtianos vehementius ingraueſceret, Stephanus ſuos ad rerum terrenarum contẽptum, & ad martyrium hortatus, cõuocato clero in cryptis martyrum aſſiduè miſſas, & concilia celebrabat. Qui aliquando, cum magno clericorum numero captus ab Infidelibus ad templum Martis, vt ei ſacrificaret, raperetur, iſque ſe dæmonibus, honorem, qui vero Deo deberetur, habiturum negaret, ſtatim Martis ſtatua corruit, templumque contremuit. Quare omnibus, qui Stephanum tenebant aufugientibus, is ad ſuos in cœmeterium Lucinæ reuertitur: vbi cum eos omnes diuinis præceptis inſtructos Sacramento corporis Chriſti communicaſſet, dum Miſſæ ſolemnia perficit, aduenientibus iterum ſatellitibus Imperatorum, caput illi in ſua ſede amputatur. Corpus cum eadem ſede ſanguine conſperſa à Clericis via Appia in cœmeterio Calliſti ſepultum eſt 4. Non. Auguſti an. ſal. 260. Ordinauit Presbyteros 6. Diaconos 5. Epiſcopos 3. in quib. S. Melanium Epiſcopum Rothomagen. *Ex Breu. Rom. & paſſ. per Metaphr. ſcripta.*

Statua Martis corruit.

ANNOTATIO.

SYm. Metaphraſtes cum S. Steph. Papa, eadem die Tharſicium martyrem paſſum eſſe ſcribit, de quo Martyrol. Rom. die 15. huius. Hic erat Accolythus.

DE S. MAXIMO EPISCOPO PATAVINO II.

MAximus Epiſcopus Patauinus S. Proſdocimo, ſub cuius diſciplina vixit, circa an. ſal. 140. ſucceſſit. Vitam S. Proſdocimi ſcripſiſſe fertur. Vixit in Epiſcopatu annos 25. Tametſi multò pauciores alij illum vixiſſe velint. Acta ipſius periere. Corpus eius vnà cum corporibus SS. Iuliani patricij Patauini, & Felicitatis virginis anno Dominicæ Incarnationis 1053. à Leone IX. Pont. Max. dum Patauio tranſiret, repertum fuiſſe narrant, ab eoque Pont. decretum eſſe, vt Maximus pro ſancto deinceps haberetur. Cuius dies feſtus ab Eccleſia Patauina 4. Non. Auguſti celebratur. *Ex monum. Eccl. Patauinæ, & Bernardino Scard. lib. 2. claſſe 6. de antiq. vrbis Patauinæ.*

ANNOTATIO.

SI S. Proſdocimus a B. Petro Apoſt. an. ſal. 46. ex Baron. in Annal. Epiſcopus ordinatus eſt Patauinus, vixitque in Epiſcopatu annos 93. ex Annal. Patauinis apud Scardeon. obijt an. D. 139. quo tẽpore S. Maximus probabiliter illi ſucceſſit.

DE S. SERENO EPISCOPO MASSILIENSI BLANDERATI.

SErenus Epiſcopus Maſſilienſis cum Roma, quò ad Apoſtolorum limina viſitanda profectus fuerat, in patriam regrederetur, apud Blanderatũ pagũ, ſeu caſtrum Vercellenſis diœceſis, ægrotans deceſſit; Cuius corpus cũ delituiſſet, diuinitus repertum cõdigno honore in maiore eccleſia, cuius titulus eſt S. Columbani conditum eſt. Extant in ea eccleſia imago illius in pariete depicta

ſatis vetuſta,& carmina, quibus inuentio, & miraculum hominis graui morbo laborantis repentè ad eius tumulum mirabiliter ſanati. Eſt, & xenodochium ſub illius inuocatione erectum,& ſacellum in memorata S.Columbani eccleſia ſuo nomini dicatum: quod viſitantibus in die feſto S. Sereni indulgentia à Summis Pontificibus conceſſa legitur. Agitur autem dies feſtus 4. Nonas Auguſti. *Ex monum. Eccl. prædicta.*

Vir grauiter ægrotans ſanatur.

ANNOTATIO.

EXtant epiſtolæ S.Greg. Papæ ad Serenum Ep. Maſſilien. ſcriptæ lib.7.Reg.109. & lib.9. epiſt.9. In quib. Sanctus Pont. Zelum ipſius Sereni commendat; quod verò imagines SS. fregiſſet, ne à populo adorarentur improbat.

Auguſti die 3.

DE S. ASPREN EPISCOPO I. NEAPOLITANO.

ASpren Neapolitanus adhuc Gentilis, cum æger in lecto annos 20. egiſſet, eſſetque inſigni modeſtia,& patientia præditus, ad S.Petri Apoſtoli aduẽtum,cum Antiochia Romam contenderet,baculo, quo Apoſtolus ſuſtentabatur,tacto, ad eum à Candida,quæ ipſum Apoſtolum hoſpitio exceperat, delato,illicò mirabiliter ſanatus eſt; quo miraculo ipſe cum alijs permultis in Chriſtum credens ab Apoſtolo baptizatus eſt: poſteaque fidei myſteria edoctus,primus Neapolitanorum Epiſcopus ordinatus,propriam domum,in qua S.Petrus celebrauerat,eccleſiam dedicauit,quæ nunc ex primis eius vrbis baſilicis S.Petri ad aram nominatur. Cumque fidem prædicare cœpiſſet, multos in dies ex Gentilibus ad Chriſtum doctrina, & miraculis cæcis, claudis, mutis, alijſque morbis oppreſſis diuinitus curatis perduxit. S.Candidam,cũ diem ſuum obijſſet,in memorata eccleſia tumulauit. Ipſe verò cum aliquot Eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet, ac magnam Neapolitanorum partem Chriſto Domino miraculis, verbo,& exemplo conciliaſſet,multa mala ob Gentilium perſecutionem paſſus tandem 3.Non.Aug.An.à partu virginis 79.Cleto Pont.Max.Domitiano Imp. abijt in Cœlum. Cuius corpus à chriſtianis condignè tumulatum,nunc in proprio ſacello eccleſiæ maioris requieſcit. *Ex vit. SS.Protectorum ciuitatis Neapolitanæ, quas Paul. Reg. lib. 2.de SS.Regni Neapolit. multis refert, vbi S. Aſpren miracula poſt mortem proſequitur.*

Aſpren baculo tacto S.Petri curatur.

Aſpren miráda operatur.

ANNOTATIO.

ERror eſt in anno, quo S.Aſpren obijt: anno enim 79. Non Cletus Eccleſiæ præerat, ſed Linus, nec Domitianus, ſed Veſpaſianus Domitiani pater imperabat, fortè errore typographi, aut ſcriptorum pro 89. ſcriptum eſt 79.

Neapoli in eccl. cathed. baculus S.Petri, ex cuius tactu S. Aſpren ſanatus eſt, adhuc religioſè aſſeruatus monſtratur.

DE S. PETRO EPISCOPO ANAGNINO.

PEtrus ex illuſtriſſima Principum Salernitanorũ familia ortus, monachus fit S.Benedicti,& ob præclaras animi dotes ab Hildebrando Cardinale Romã Alexandro II.Pont.ductus,laboribuſque aliquot pro Eccleſia perfunctus, Eccleſiæ Anagninæ inuit⁹ præficitur. Suſcepto paſtorali munere Eccleſię bona cœpit recupare. Dubitationẽ de S.Magni Epiſcopi corpore miraculo ſuſtulet. Nã mulierẽ paralyticã ad S.Magni tumulũ excubare iuſſit:cui orãti S. Magnus habitu Põtificio ſplẽdẽti indutus apparẽs ſanitatẽ reſtituit, & vt Petro renũciaret

Mulier paralytica ſanatur.

S. Magni apparitio.

corpus

corpus ſuum ibi adeſſe præcepit. Idē S. Petro oranti in eccleſia viſus eſt, quodq; ad Imp. curandam mittendus ab eoque poſtulata impetraturus eſſet, prædixit. Cum non multo poſt ad Michaelem Imp. Conſtantinopolim miſſus, ei narraſſet, quæ à S. Magno audierat, illeque reſpōdiſſet, neque quis eſſet Magnus, nec vbi terrarum ſit Anagnia ſe ſcire, ſequenti nocte adeo morbo conflictatus eſt, vt mortuus haberetur. Cumque ſanctiſſima Dei genitrix, & S. Magnus per viſum monuiſſent, vt ſi ex eo morbo conualeſcere vellet, Apoſtolico legato obſequeretur, Petrum accerſiri iubet; qui manus Imperatori ſupplici imponens, inuocato ſanctiſſimæ virginis, & S. Magni nomine, illicò ſanitatem ei non ſine ipſius Imp. & adſtantium admiratione reſtituit. Multis itaque muneribus affectum Imperator S. Petrum remiſit, omnes ſumptus (quod præſtitit) ad templi Cathedralis inſtaurationem ſe miniſtraturum pollicitus. Petrus denique cum ann. 43. Eccleſiam Anagninam laudabiliter adminiſtraſſet, 3. Non. Aug. ſanctitate, & miraculis clarus migrauit ad Chriſtum Paſchali II. Sum. Pont. à quo in SS. numerum relatus eſt. *Ex vita ipſius, quam S. Brunonem Epiſcopum Signinū ſcripſiſſe ferunt, & ex vet. M.S. eiuſd. Eccl. Anagninæ.*

Michael Imper. Conſtantinopolitan. à D. Petro mirabiliter ſanatur.

ANNOTATIO.

PRo Hildebrando, qui Alex. II. in Pont. ſucceſſit, & Greg. VII. dictus eſt, in monum. Eccl. Anagn. & vita M.S. mem. Aldebrando ſcriptum eſt.

DE S. GAVDENTIO EPISCOPO I. NOVARIENSI.

Vide die 22. Ianuarij.

GAudentius patria Eporendienſis S. Euſebij Epiſcopi Vercellen. diſcipulus fuit: cui ille in exilium pulſus propriam eccleſiam commendauit. Fuit Catholicæ fidei ſtrenus defenſor; pro qua cum Euſebio nondum Epiſcopus decertauit. Virtus illi præcipua fuit in ſanandis infirmis humana ope deſtitutis, ac in expellendis ab obſeſſis immundis ſpiritibus. S. Ambroſio familiaris fuit: qui aliquandò ad eum viſendum veniens, cui illum Epiſcopum ordinandum fore prædixiſſet, reſpondit: *ero quidem; ſed non abs te ſacrandus.* Defuncto enim S. Ambroſio, Gaudētius à S. Simpliciano Epiſcopus I. Nouarienſis cōſecratus eſt. Vixit in Epiſcopatu ad annos 20. inde ſenio laboribusque confectus 11. Kal. Februarij, obdormiuit in Domino. Ad cuius tumulum plura in dies ſuper infirmis, & obſeſſis miracula patrata ſunt. Ferunt corpus ſex menſes inhumatum integrum, incorruptumque perſeueraſſe, ac barbam, cæſariem, & vngues illi ſucreuiſſe. Illud à S. Agabio ſucceſſore; qui eccleſiam à Gaudentio inchoatam perfecit, in illam ſolemni pompa illatum depoſitam fuit. *Ex Antiq. lect. M.S. Eccleſ. Nouarien.*

Maxima S Gaudētij virtus.

Spiritu prophetiæ illuſtris.

ANNOTATIO.

HIc dies depoſitionis eſt, non obitus, obijt enim 11. Kal. Febr. ac cum corpus inſepultum fuiſſet ſex menſes, & dies 12. hac die à S. Agabio tumulatum traditur.

DE S. GREGORIO ABBATE NONANTVLANO.

GRegorius Abbas Nonantulæ 16. poſt Petrum an. ſal. 912. monaſterio, annis 19. præfuit. Quod tanta prudentia, & ſanctitate adminiſtrauit, vt ēt miraculis claruerit. Cum verò ſe regimine abdicaſſet, vt Deo liberius vacare poſſet, biennio poſt 3. Non. Auguſti obdormiens migrauit è vita An. ſal. noſtræ 933. apud anteceſſores ſepultus. *Ex monum. & Cron. eiuſdem monaſterij.*

ANNOTATIO.

AN off. Eccleſiaſtico Nouantula celebretur: mihi hactenus ignotum. Vidimus tamen illum in Tab. Abbatum notæ ſanctitatis deſcriptum.

Auguſti die 4.

DE S. DOMINICO AVTORE ORD. PRÆDICATORVM Bononiæ.

DOminicus Calarogæ (quod eſt Hiſpaniæ oppidum Oxomenſis diœceſis) Felice patre, & Ioanna matre ex nobili Guſmanorum familia Alexandro natus eſt, III. Pont. Max. Huius mater grauida viſa eſt ſibi in aluo catulũ cõtinere facẽ ore præferentem, qua editus in lucem orbem terrarum incenderet. Quo ſignificabatur fore, vt ſplendore ſanctitatis, & doctrinæ gentes ad chriſtianam pietatem inflammaret, veritatem exitus comprobauit, id enim per ſe, & ſocios ordinis ſui præſtitit. Palentiæ liberalibus diſciplinis, & Theologia excultus Oxomenſis Eccleſiæ canonicus à Didaco Epiſcopo creatur. Cum quo profectus aduerſus Hæreticos Albigenſes maximè decertauit: apud quos illud memorabile contigit, quod liber à Dominico de fide Catholica conſcriptus ab Hæreticis in ignem ter coniectus, ſemper illæſus exilijt. Cum annos 7. apud Toloſam, vbi primum ord. monaſterium extruit demoratus, maximoperè in euertendis Hæreticis, qui Toloſates peruertere conabantur, elaboraſſet. Romã cum Fulcone Epiſcopo Toloſano ad Lateranenſe conciliũ venit, quò ordo, quẽ inſtituerat, ab Innocentio III. Pont. Max. qui tunc Eccleſiæ clauum tenebat, cõfirmaretur. Quæ res dum in deliberatione verſatur, Dominicus Pontificis hortatu ad ſuos redit, vt regulam conſcriberet. Romam reuerſus ab Honorio III. Pont. Max. Ordinis Prædicatorum confirmationem obtinet anno ſal. 1216. Ibi duo monaſteria virorum vnum alterum virginum ædificauit, ac Stephani Cardinalis de Foſſanoua nepotem Neapolionem nomine defunctum, cum pro illo ſacrificium obtuliſſet, mirabiliter à morte excitauit. Quo miraculo, & alijs clatus ordinem ſuum mirificè propagauit. Cum verò eius opera iam vbique terrarum monaſteria extruerentur, innumerabileſque homines religioſam, & piam vitam ſub eo inſtituerent, ipſe Bononiæ anno Domini 221. ſupra milleſimum in febrem incidit: ex qua cum ſe moriturum intelligeret, aduocatis fratribus, eos ad innocentiam, & integritatem vitę hortatus eſt, charitate, humilitate, & paupertate eis tanquam certo patrimonio teſtamento relictis: ac orantibus Fratribus in illis verbis *Subuenite SS. Dei, occurrite Angeli*, ſanctam efflauit animam Nonis Auguſti. Quem Gregorius IX. Pont. Max. in SS. retulit. *Ex Breu. Rom. & vita à Sur. tom. 4. rel.*

Prodigium Matris S. Benedicti.

Liber S. Dominici ter flãmis datus illæſus exilit.

Dominicus egregius contra hæreticos fidei defenſor.

Neapolionẽ à morte excitat.

ANNOTATIO.

ANno 23. ab eius obitu hoc eſt. an. D. 1234. 3. Idus Iuly à Greg. IX. in SS. numerum relatus eſt. Cuius natalis hac die, quòd dies depoſitionis feſto S. M. ad Niues occupatus eſt, Pauli IV. Sum. Pont. decreto celebratur.

Hymnus S. Dominici ex eius officio.

GAude mater Eccleſia
Læta agens memoriam
Quæ nouæ prolis gaudia
Mittis ad cæli curiam.

Prædi-

Prædicatorum ordinis
Dux, & pater Dominicus
Mundi iam fulget terminis,
Cuis effectus calcus.
Carnis liber ergaſtulo
Cæli potitur gloria;
Pro paupertatis cingulo
Stola donatur regia.
Fragrans odor de tumulo
Cum virtutum frequentia
Clamat pro Chriſti famulo
Summi Regis magnalia.

DE S. TERTVLLINO PRESBYT. ET MART. ROMA.

TErtullinus Olympij Tribuni ſeruus, cum adhuc Gentilis SS. martyres Bonũ Presbyterum Fauſtum, & Maurum cum alijs 9 clericis Valeriano, & Galieno Imperatoribus pro Chriſto martyrio coronatos ſepeliſſet, à S. Stephano Papa ad Chriſtum conuerſus baptizatus eſt, & in fide diligentius inſtructus Presbyter ordinatur; ac reliquias martyrum iubetur inquirere. Tranſacto autem biennio ab eius ordinatione à Marco Præfecto comprehenſus ad Valerianum Imp. adducitur: à quo de Olympij domini ſui facultatibus interrogatus, illas Deo oblatas in neceſſitates pauperum expenſas eſſe, eiſque vitam æternam comparatam, quam & ipſe Imp. ſi vellet, credendo conſequi poſſet, reſpondit. Ad quæ verba Imperator Tertullinum in terra extenſum virgis immaniter cædi, ignem nudis lateribus admoueri iubet. Quibus æquo animo toleratis, Sapritio Præſidi traditur; qui illum Dijs ſacrificare, & pecunias domini ſui prodere compelleret. Ductus itaque ad Sapritium de bonis Olympij interrogatus, reſpõdit, *ſi alterius vitæ felicitatem noſſes, haud de præſenti ſæculo tam anxius eſſes*: Quibus dictis os illi lapidibus contunditur: iuſſuſque Deos venerari, & viuere, reſpondit, *ego verò nihili hanc vitam duco, vt Chriſto fruar in æternum*. Quare in ligno extenſus neruis crudeliter cæditur, ac in rota ſuſpenditur, auxilium ſupernum implorans. Cum autem Sapritius Valeriano ſe nil obtinere potuiſſe à Tertullino retuliſſet: Iuſſu Imp. de rota depoſitus via Latina 2. ab vrbe milliario decollatur Prid. Non. Auguſti, à B. Stephano Papa in crypta, quæ arenoſa dicebatur, ſepultus. *Ex Geſt. & paſſ. S. Stephani Papæ, & Pet. in Cat. lib. 7. c. 20.* **Tertullinus atrociſſimis cruciatibus lancinatur.**

ANNOTATIO.

TErtullinus cum adhuc albam poſt baptiſmum geſtaret veſtem, Presbyter ordinatus eſt, vt illius acta habent. Nec id aduerſum eſt ei, quod D. Paulus Apoſt. iubet ſcribens ad Timoth. Non Neophytum ne in ſuperbiam elatus in laqueum incidat Diaboli, cum apertè Apoſtol. de Epiſcopo loquatur: quem non decet Neophytum.

DE S. AGABIO EPISCOPO VERONENSI.

AGabius Epiſcopus III. Veronæ poſt S. Crichinum ei præfuit Eccleſiæ. Is fuit eximia erga Deum pietate, erga homines verò beneuolentia, cũ morum lenitate præſtaret. Cum autem omni virtutum genere emicaret, in primis liberalitate in pauperes fulſit, magnum omnibus poſt ſe futuris Epiſcopis exemplum relinquens. Cuius corpus in æde S. Proculi requieſcit. In qua eccleſia illud cum corporibus SS. Euprepij primi Epiſcopi, Crichini, & Proculi, anno Domini 1491. repertum fuit. *Ex monum. Eccleſ. Veron. & lib. de SS. Epp. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

IN confeſſione, ſeu crypta eiuſd.eccl.ſupra illius aram extat inſcriptio hac Agabio, qui in Pontificatu tertio ſucceſſit, factum. *Appellatur autem, & Agapius, qui circa Domitiani tempora vixiſſe creditur.*

DE S. PERPETVA VIDVA ROMANA.

PErpetua nobilis matrona Romana S. Nazarij martyris mater à S.Petro Apoſtolo ad Chriſtum conuerſa,& baptizata, Africanum virum ſuum, (ex quo Nazarium genuit, quem à ſe educatum in fide à S.Lino Papa baptizandum curauit) tandem ex Iudaiſmo ad Chriſti cultum perduxit. Hæc cum viuente viro, tum magis eo defuncto, pietatis opera coluit. Nam etiam cum perſecutio in Chriſtianos maximè ferueret, intrepidè ipſa pietatis officia exercebat, plures ex martyribus ad ſupplicia incendebat: alios facultatibus ſuis ſuſtentabat: ipſoſque martyres manibus ſuis tumulabat, donec Pridie Non. Auguſti, obiens euolauit in cœlum. *Ex Breu. Mediolanen. & Actis SS. Nazarij, & Celſi apud Mombrit.tom.2. præter Martyrol.Rom.*

ANNOTATIO.

HVius corpus Mediolani eſſe creditur: de ea enim Eccleſia Mediolanen. agit, vti ex Tab. eius apparet hac die; licet Roma obierit, vt apertè Martyrol. Rom. docet. Fuit & Perpetua S.Petri Apoſtoli coniunx: de qua ad diem 4.Nou. agemus.

Auguſti die 5.

DE SS. MARTYRIBVS VIGINTRIBVS APVD VRBEM.

QVo tempore Diocletianus immanem in Chriſtianos crudelitatem exercebat, viginti quinque Chriſtiani, de quorũ numero Abundius Presbyter, & Abundantius Diaconus erant, Romæ in quadam domo latebãt: qui detecti, & ad Imperatorem delati, mox iuſſu illius comprehenſi ad ipſum adducuntur: quibus interrogatis de religione, S. Abundius reſpondit ſe omnes chriſtianos eſſe. Cumque Imperator eis, vt Dijs ſacrificarent, imperaret, omnes vno ore Deos execrantes, ſe numquam illos veneraturos eſſe dixerunt. Quare Diocletianus iratus Abundio, & Abundantio in carcerem coniectis, vt poſtea illos cruciaret, alios viginti tres extra vrbẽ ductos via Salaria veteri capite truncari præcepit Non. Auguſti. Quorum corpora Ioannes Presbyter, & Theodora matrona ibidem in crypta ad cliuum Cucumeris ſepeliere. *Ex Actis SS. Abundij, & Abundantij.*

ANNOTATIO.

HOrum nomina ſciri minimè potuerunt: & vbi corpora, reliquiaue eorund. requieſcant, ignoratur.

DE S. EMYGDIO EPISCOPO, ET MARTYRE, ac patrono Aſculano.

Emygdius cæco lumen reſtituit.

EMygdius natione Germanus Diocletiano Imp. cum 12. fratribus, & tribus focijs, ſeu diſcipulis Euplo, Germano, & Valentino Romam venit: vbi plurima edidit miracula; nam cæco lumen reſtituit, filiam militis à ſanguinis fluxu

fluxu liberauit, centum quinquaginta promiſcui ſexus baptizatis: ſigno crucis ſtatuam Aſclepij comminuit, ac in Tyberim proiecit, Sacerdote illius, & alijs 1300. præter mulieres, & infantes ad Chriſtum conuerſis. Cum illum vrbis Præfectus perquireret, Emygdius à B. Marcello Papa ordinatus Epiſcopus Aſculum in Picenum mittitur. Quò cũ veniſſet 150. infirmos illicò curatos cum plurimis alijs aqua regenerauit, Dæmonibus ſe incendi clamantibus: cũq; ad Emygdij prædicationem, & ſigna virtutũ maxima populi multitudo ad Chriſtum cõuerſa eſſet, templisque dejectis Idola igne traderentur, & iam chriſtiano more eccleſiæ conſtruerentur, Polianus vrbis Præfectus illum comprehendi iubet: qui ad aliam Piceni vrbem fugiens ibi Idolo in flumen præcipitato, fanoque oratione diruto, plurimos Chriſto lucrifecit. Cum verò Emygdius in Poliani manus deueniſſet, illique filiam ſuam Præfectus cum diuitijs ingentibus polliceretur, ſi Dijs immolaſſet, S. Epiſcopus filiam conuertit ad Chriſtum, aquaque è ſaxo mirabiliter manante baptizauit cum alijs plurimis à diuerſis morbis ſanitati reſtitutis. Quibus cognitis Polianus Emygdium apud Truentum flumen decollari præcepit: isque caput ſuum manibus ſublatum ad 300. paſſus in proximum montem geſtauit, ibique conditus eſt, Non. Auguſti. *Ex Pet. in Cat. lib. 7. c. 24. & monum. Eccl. Aſcul. M.S.*

Puellã à ſanguinis fluxu liberat.

Statuam Aſclepij contriuit:

Aſculi 150. infirmos curat:

Filiam Poliani Præfecti conuertit.

Emygdius proprium caput ad 300. paſſus manibus geſtat.

ANNOTATIO.

Qvadam ex actis apud Pet. loco citato, & M.S. variè geſta referentib. reſecauimus: quæ parum veriſimilia videbantur. Polianum, quem Pet. & M.S. Regem faciunt nos Præfectum diximus: non enim ſub Rom. Impp. in Italia præſertim Reges erant. Nomina locorum correximus, & quæ de ciuitate Pictauen. dicuntur, omiſimus: cum illa ſit in Gallia, non in Italia. De fratrum, & diſcipulorum exitu, nihil, quod hic ſcriberemus, à nobis inuentum fuit.

Paſſus eſt an. D. 309. ſub Maxentio an. 4. Conſtantini. vt ſcribit Baron. in Annal. ad eum an. contra quam in Martyrol. Rom. habetur, vbi ſub Diocl. Imp. paſſus refertur. Qua in re illud occurrit dicendum, paſſum dici ſub Diocl. quia illius durante adhuc perſecut.

DE S. PARIDE EPISCOPO THEANENSI.

Paris Athenienſis in poſtrema Chriſtianorum perſecutione in Italiã veniens Angelo duce apud Theanum vrbem Campaniæ ſubſtitit: Qui cum draconem ingentem (quem Theanenſes colebant, tẽploq; illi extructo, cibos quotidie parabant) baculo interemiſſet, ſeditione in eum commota, pro tanto beneficio (draco enim ille accolas noxio flatu inficiebat) cui gratias referre par erat, carcere includitur, ac vrſo feroci, & famelico deuorandus obijcitur. Qui cum ad Paridis pedes proſtratus illos humiliter lamberet, populus tanto miraculo commotus, cum ſuo Præfecto ad Baptiſmum peruenit. Ipſe verò à Theanenſibus in paſtorem expoſtulatus (cum fontem vbi draconem interfecerat, infectũ ſua benedictione expurgaſſet, vt varijs languoribus curandis proficeret) Romã à S. Syluestro Papa primus Theanenſium Epiſcopus ordinatur, circa an. ſal. 333. Reuerſus Theanum, eccleſias extruendas curauit, aliquot in clericorum numerum retulit, Vrbanumque; qui ſibi in Epiſcopatu ſucceſſit, Diaconum ſuum ordinauit. Cumque aliquot annos ſanctiſſimè Eccleſiæ Theanenſi præfuiſſet, illamque optimè inſtituiſſet, Denique Nonis Auguſti ex hac vita migrauit ad Chriſtum, Anno Domini 346. Iulio I. Pontif. Max. cui Theanenſes eccleſiam, in qua corpus eius aſſeruatum fuit, conſtruxere. Multis etiam poſt mortem miraculis clatuit. Nam, & vir toto corpore contractus, &

Dracone colebant Theanenſes.

Vrſus ferox Paridis pedes lambit.

Contractus roboratur à Dæmone obſeſſa liberat.

& mulier à Dæmone obſeſſa, præter innumeros alios varijs morbis laborantes curatos, ad eius tumulum delati liberati ſunt. *Ex off Eccleſ. Thearnen. & vita eiuſd. à Paulo Regio lib. 2. de SS. Reg. Neapolit. rel.*

ANNOTATIO.

OPortet Paridem adoleſcentem ſub extremis Imperij Diocletiani Athenis diſceſſiſſe & aliquandiu Theani, antequam Epiſcopus ordinaretur, demoratum eſſe, ſenioque confectum obijſſe.

Auguſti die 6.

DE SS. MARTYRIBVS XISTO PAPA, FELICISSIMO, & Agapito diaconis, & alijs.

XYſtus, qui & Sixtus dicitur, II. huius nominis Athenienſis vir doctiſſimus fuit: qui ex Philoſopho factus Chriſti diſcipulus, Valeriano Imp. S. Stephano ſuffectus eſt in Pontificatu. Is ſedit menſem vndecim, dies duodecim: quibus vnam habuit ordinationem: in qua creauit Presbyteros 4. Diaconos 7. Epiſcopos duos. Accuſatus apud Valerianum Imp. quòd Chriſtum publicè prædicaret, comprehēditur, tractuſque ad templum Martis, vt illi ſacrificaret, pœna capitali ei propoſita, ſi id facere recuſaſſet, cum impietatem hanc conſtantiſſimè deteſtatus ad ſupplicium duceretur, occurrit S. Laurentio, cui dolenter in hunc modum interroganti. *Quo pregrederis ſine filio pater? Quo Sacerdos ſancte ſine miniſtro properas?* reſpondit: *Non ego te deſero fili: maiora te manent pro Chriſti fide certamina: poſt triduum me ſequeris ſacerdotem leuita. Intereà ſi quid in Theſauris habes, pauperibus diſtribue.* Eodem igitur die interfectus eſt, vnà cum Feliciſſimo, & Agapito Diaconibus, Ianuario, Magno, Vincentio, & Stephano Subdiaconis, & ipſe quidem in cœmeterio Calliſti ſepultus eſt, 8. Idus Auguſti; cæteri verò in cœmeterio Prætextati. Duas ſcripſit epiſtolas, vnam ad Gratum Epiſcopum, in qua plura de æterna filij ex patre generatione habet: alteram ad Epiſcopos Hiſpaniæ, in qua illos ad vnitatem, & ad Apoſtolicarum traditionum obſeruātiam hortatur, prohibetque alterius parochiæ, diœceſisvè aliquem ordinari, aut iudicari. *Ex Breu. Rom. & Damaſo in lib. Pontif.*

ANNOTATIO.

EVſeb. lib. 7. c. 17. Hiſt. Eccleſ. Xyſtum vſque ad Galieni tempora, quando ſolus adminiſtrauit Imperium, vixiſſe ſcribit.

Paſſus eſt vnà cum Xyſto, & Quartus, vt habet Martyrol. Rom. autoritatem S. Cypriani Ep. Cartag. in epiſt. ad ſucceſſum ſecutum, licet in Breu. Rom. nulla eius extet mentio.

Diuerſitas eſt inter Breu. & Martyrol. in Breu. enim vnus ex Subdiaconis cum Xyſto paſſis Vincentius nominatur, ſicuti & apud Damaſ. in lib. Pont. & apud Vſuar. & Adon. at in Martyrol. Innocentius habetur; ſic apud Baron. in Annalib. ad ann. 261. Miror autem Plat. in vita S. Xyſti, à martyrio Vincentium eximere, quòd is abeſſet, vt ait in Hiſp. Cum apertiſſimè omnia Martyrol. & Breu. Rom. illum hac die cum alijs coronatum referant. Extat Romæ via Appia eccl. S. Sixti, & Baron. ex S. Greg. Papa adnotat.

DE S. HORMISDA PAPA.

HOrmiſda Campanus, Fruſini natus poſt Symmachum Anaſtaſio Imp. & Theodorico Regè rexit Eccleſiam. Is Græcos, & Orientales ſcriptis ad eos

eos epiſtolis initio Pontificatus ad eccleſiæ Catholicæ vnitatem, fidem, & pacẽ hortatus reduxit. Synodum habuit Romæ frequenti Epiſcoporum concurſu: in qua Eutychianos iterum condemnauit, Anaſtaſium Imp. Hæreticum bina legatione miſſa (qua Ennodius Epiſcopus Ticinenſis cum alijs functus eſt) ad fidei integritatem reuocare ſtuduit, licet incaſſum: quo infeliciter extincto eique Iuſtino viro maximè pio, & orthodoxo ſubrogato pax eccleſijs per orientem data eſt. Manichæos Roma expulit. Arianos, qui vſque ad id tempus conuentus habebant, Iuſtino Imp. auxiliante vndique exterminauit. Eccleſiaſticam diſciplinam auxit, clerumque reformauit, multa ad ornatum, & ſplendorem eccleſiarum contulit. Hoc Pontifice Clodoueus Francorum Rex primus Chriſtianam amplexus eſt religionem. Iuſtinus Imp. ex voto pretioſiſſima munera Romam miſit, in quibus Euangelium cum tabulis aureis. Sed & Theodoricus Rex dignum Rege munus obtulit baſilicæ S. Petri trabem argenteam librarum 1040. Ipſe etiam S. Pont. plura vaſa argentea baſilicæ Lateranenſi, & S. Pauli via Oſtienſi largitus eſt. Vixit in Pontificatu annos 9. dies 10. magnaq; ſanctitatis laude cumulatus, obijt 8. Idus Auguſti an. ſal. 523. apud S. Petrum Sep. *Ex eius vita, & Baron. in Annal. Eccl.*

Hormiſda Eutychianos condemnat.

Manichei Roma expelluntur.

Ariani Iuſtino Imp. exterminantur.

Clodoueus Francorum Rex primus Chriſtianam religionem amplexatur.

ANNOTATIO.

QVòd Campanus Hormiſda appellatus, cum Fruſinum ſit in Latio, haud mirandum eſt: nam & Latium Campania dicitur adhuc vſque tẽpora, dicitur enim Campagna di Roma. *Tametſi loca apud confinia ſolent diuerſis prouincijs attribui.*

Auguſti die 7.

DE S. DONATO EPISCOPO ARETINO, ET MARTYRE eiuſdem vrbis patrono.

DOnatus Romæ educatus parentibus propter fidẽ Ieſu Chriſti interfectis, Aretium in Hetruria cum Hilarino monacho ex fuga ſe contulit, vbi diu commoratus ſacris initiatus eſt, ac mortuo Saturo Epiſcopo Aretino, illi à Iulio I. Pont. Max. ſuffectus fuit. Is eximia ſanctitate fulſit, quæ miraculis declarata eſt. Nam inter cæteras eius virtutes calicem vitreum à Paganis fractum oratione integrum reſtituit. Cum autem Iulianus Apoſtata perſecutionem in chriſtianos excitaſſet, Donatus cum Hilarino à Quadratiano Auguſtali Præfecto comprehenſus, variè cruciatus eſt, vt à Chriſto deficeret; denique Hilarino fuſtibus ad necem mactato, Donatus ſecuri percuſſus martyrium conſumauit. 7. Idus Auguſti, cuius corpus à chriſtianis propè vrbem honorificè ſepultum eſt. *Ex Breu. Rom.*

Calix vitreus fractus integer reficitur.

ANNOTATIO.

EXtant S. Donati acta, apud Mombr. tom. 1. apud Pet. in Cat. lib. 7. c. 34. & M.S. ſed plura in ijs emendanda, cum temporum rationi, & fidei hiſtoria repugnent.

Celebris eſt multis in locis huius S. Epiſcopi memoria: eique plures ſacra ædes excitata fuerunt: quin & oppida multa ab illo nomen habent.

DE SS. MARTYRIBVS PETRO, ET IVLIANO cum alijs 18. Romæ.

PEtrus, & Iulianus cum alijs 18. Romæ, in Valeriani, & Galieni Imp. perſecutione comprehenſi, cum Idolis ſacrificare nollent variè cruciati ſunt. Cũq; infracto

infracto animo acceptæ fidei confeſſionem retinerent, ad palmam martyrij peruenere. *Ex Antiq. Martyrol. Vſuard. Adon. & aliorum.*

ANNOTATIO.

PEtr. Galeſ. in ſuo Martyrol. Sophronium ex Cod. M.S. addit, eoſque ſub Valeriano, & Galieno paſſos ait, licet Vſuard. & Martyrol. Rom. id non habeant.

DE S. FAVSTO MARTYRE MEDIOLANENSI.

FAuſtus miles Mediolanenſis B. Philippi filius à S. Caio Epiſcopo Mediolanenſi baptizatus multa pro fidei confeſſione Mediolani paſſus eſt, quo tempore Gentilium perſecutio chriſtianos maximè premebat. Is ædificata eccleſia, quæ ex ipſo Fauſtiniana dicta eſt, & cuius S. Ambroſius meminit, ab hoſtibus fidei comprehenſus, vexatus, varièque tentatus, vt ad Idolorum cultum reuocaretur; denique poſt multa certamina ſub M. Aurelio Commodo palmã martyrij adeptus eſt, 7. Idus Auguſti. *Ex monum. Eccleſ. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

Commodus licet crudeliſſimus chriſtianos tamẽ nullà afficit moleſtia.

PEtr. Galeſ. in ſuo Martyrol. S. Fauſtum poſt multas vexationes in perſecutione Commodi Imp. ſancto fine quieuiſſe ſcribit, illum in SS. confeſſorum numero reponens, cum Martyrol. Rom. ſibi apertè aduerſetur. Baron. in Annal. ad an. 182. Commodum, licet crudeliſſimus eſſet, nullam tamen Chriſtianis moleſtiam attuliſſe ex Dione, Lampridio, & alijs affirmat.

DE S. CARPOPHORO, EXANTHO, CASSIO, SEVERO, Licinio, & Secundo martyribus Comi.

CArpophorus, & Exanthus milites Maximiano Imp. familiares, quo tempore is Mediolani moram agebat, cum mira, quæ à SS. martyribus Caſſio, Seuero, Secundo, Licinio, & Alexandro carcere ob chriſtianam religionem incluſis fiebant, accepiſſent, ad eos venientes, & allocuti ad Chriſtum conuertuntur. Reuerſi ad Regiam Chriſtum Deum verum, & ſolum libere prædicare cœperunt, Deos, & eorum ſimulachra deteſtantes. Baptizati itaque, & in fide confirmati à S. Materno Epiſcopo Mediolanenſi, vnà cum S. Fideli SS. martyres è carceribus educunt, Comumque cum illis noctu aufugiunt. Vbi haud procul ab vrbe mortuum ad ſepulturam delatum oratione ad vitam reuocant, ac in loco, qui Syluula dicebatur, conſiſtunt. Interea Maximianus his cognitis ſatellites mittit, qui SS. recuſantes Deos venerari diris ſupplicijs affectos interficiant. Comprehenſos igitur primùm virgis eos cædunt durius; deinde vngulis ferreis dilaceratos excarnificant; denique fortes in confeſſione Chriſti perſeuerantes capite plectunt. Quorum corpora ibidem à Chriſtianis condita ſunt, quo in loco poſtea à Luitprando Longobardorum Rege templum illis excitatũ fuit. Paſſi ſunt 7. Idus Auguſti. *Ex Breu. Eccl. Comen. in Actis S. Fidelis mart. & Eccleſ. Bergomen. in Actis S. Alex. mart. & ex paſſ. apud Mombr. tom. 1. rel.*

Mortuum ex ſuſcitant.

ANNOTATIO.

LIcet S. Fidelis horum mart. ſocius fuerit, alibi tamen, & alio tempore paſſus fuit: de quo propterea Nouocomi ſeparatim agitur.

S. Carpophori corpus vnà cum S. Fidelis mart. ex Abbatia Arona Mediolanum

in

in eccleſiam eiuſdem S. Fidelis à S. Carolo Borrhomæo Archiepiſcopo tranſlatum eſt. An. D. 1576. Ex vit. eiuſd. S. Caroli per Io. Petrum Gluſſanum Patricium Mediolanen. ſcripta.

DE S. ALBERTO CONFESSORE APVD DREPANVM Ord. Carmelitarum.

ALbertus apud Drepanum Siciliæ vrbem parentibus nobilibus, ſed ſterilibus natus eſt; cum enim ſanctiſſimæ virgini Dei genitrici votum nuncupaſſent, ſe ſi prolem ſuſcepiſſent, ſuis ſeruitijs illam perpetuò dicaturos, non poſt multos dies Ioanna mater ſe grauidam ſenſit: Benedictus verò pater cereum radiantem ex coniugis vtero prodeuntem per quietem vidit. Natus itaq; Alberti nomen (quo quiſquā ante illum in Sicilia appellatus non eſt) habuit. Litteris, & optimis moribus imbutus octennis monaſterium apud M. Drepani ordinis Carmelitarum parentibus, quos ſanctiſſima virgo per viſum terruerat, aſſentientibus, ingreditur. Quem cum ætate, religione proficientem hoſtis humani generis ſub ſpecioſiſſimæ mulieris forma tentans aggreditur; hortaturq; vt ad ſuos rediens vxorem ducat nobilem, familiamque iam extinctam excitās vitam degat iucundam, & fælicem. Qua tentatione ſuperata ſignoque crucis hoſte fugato, cum ſolemnem emiſiſſet profeſſionem, cœpit, prædicando multos ex Iudæis ad Chriſtum conuertere, ac miraculis coruſcare Cum enim Meſſana ciuitas, ad quam Sacerdotio initiandus venerat, fortiſſimè à Roberto Rege Neapolitano obſeſſa, fame premeretur, Rexq; ipſe iam aufugiſſet, Albertus importunis nobiliorum precibus fatigatus: cum non ſine ingenti vi lacrymarū ſacrificium obtuliſſet, liberationem vrbis impetrauit, nam tres repentè triremes per medios hoſtes in ciuitatem penetrare, annonaque exonerata, ex oculis omnium eripi viſæ ſunt. In Palæſtinam profectus anno ſal. 1292. Iudæū morbo comitiali laborātem ſanat, aliosque ab aquarum ſubmerſione ad eos ſuper aquas ambulans ereptos, ſalutaribus aquis expiatos ad Chriſtum perduxit. Cum innumeros penè dæmoniacos, & ægrotos curaſſet, nominis celebriatem fugiens apud Meſſanam in humili ſe tugurio abdidit. Iam dies obitus inſtabat, quem præſcius fratribus indicans, adiecit ſororem ſuam (quæ ſupra 260. M.P. aberat) eadem die quo, ipſe, è vita migraturam: quod ita contigiſſe compertum eſt. Cum itaque 7. Id Auguſti obijſſet, campana quam fieri ipſe curauerat, nullo pulſante inſonuit, & clero, populoqne altercantibus quo officio, mortuorumue, an SS. confeſſorum tumulandus eſſet, mox Angelos in eccleſia canentes: *Os iuſti meditabitur ſapientiam* auditos contentionem ſedaſſe memoriæ proditum eſt. Sed & alijs quam plurimis miraculis poſt obitum claruit: In quibus illud non omittendum, quod Drepani contigit. Quidam ludo taxillorum omnem amiſerat ſubſtantiam, quare animi dolore fractus, & captus deſperatione ante Imagines B. M. Virginis, & B. Alberti ſtans, cum toruo vultu adſpiciens dixiſſet: *Vos multoties inuocaui, vt mihi opem ferretis, ſed ſemper præ veſtra crudelitate me repuliſtis*, diſtricto gladio, vtriuſque imaginem diſſecuit, moxque ab ea copioſus ſanguis effluere viſus eſt. Impius verò ille vix templo egreſſus, fulminis ictu percuſſus interijt. *Ex eius vita: quam Sur. tom. 4. refert, ac ex Breu. Carmelit.*

Mira Benedicti de coniuge viſio.

Dæmon Albertum ſub ſpecioſiſſimę mulieris forma aggredit.

Meſſanæ obſeſſæ liberationem impetrat.

Iudæus morbo comitiali laborans ſanatur.

Mirabile Angelorum prodigium.

Luſor taxillorum Imagines B. M. V & S. Alberti gladio crudeliter feriens fulminis ictu percuſ⁹ interijt.

ANNOTATIO.

OBijt An. D. 1292. Calliſtus III. Sum. Pont. primum, vt de eo nondum in SS. relato officium eccleſ. recitaretur conceſſit; deinde Sixtus IV. vt in toto Sicilia Regno eius Natalis celebraretur, hac die, diplomate indulſit.

De

De S. Alberto ſic inter alia Bapt. Mant.

„ *Ad tua venerunt (quod raro contigit vlli)*
„ *Cælituum noſtri multi ſub imagine Diui*
„ *Funera, & in liquido pendentes in aere dulci*
„ *Exequijs fecere tuis exordia cantu.*
„ *Hæc ſunt facta palam concurſu tota frequenti*
„ *Vrbs aderat diuino operi, populique, patrumque*
„ *Agmina ſuſpenſis oculis immota manebant.*

DE S. DONATO DIACONO CORNELIENSIS vrbis protectore.

DOnatus Foro Cornelij (quam vrbem nunc Imolam vocant) natus ſub S. Proiecto Epiſcopo vixit, & claruit, à quo Archidiaconus creatus eam ſanctitatis laudem promeruit; vt ſæculo defunctus non modò ſanctus habitus ſit, ſed & à ciuibus Cornelienſibus in vrbis ſuæ protectorem electus. Corpus ſeu reliquiæ illius in templo cathedrali in arca intra B.M.Virginis aram religioſiſſimè aſſeruantur. Dies feſtus illius 7. Idus Auguſti ab Imolenſi Eccleſia celebrari conſueuit. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Imolen.*

ANNOTATIO.

ACta S. huius non extant. Sub Cæleſtino I. Papa vixiſſe videtur. Nam Proiectus Epiſcopus conc. Epheſino contra Neſtorium celebrato interfuit, vt etiam Baron. in Annal. ad an. 431. *teſtatur.*

Auguſti die 8.

DE SS. CYRIACO LARGO, ET SMARAGDO martyribus Rom.

Arthemia Diocl. filia & Iobia Saporis Regis Perſarũ filia à dæmone obſeſſæ liberantur. Rex verò cũ 430. alijs ſacro lauacro regeneratur.

CYriacus Diaconus cum Siſinnio, Largo, & Smaragdo carceri diutius incluſus plura edidit miracula, in quibus Atthemiam Diocletiani filiam à dæmone precibus liberauit. Miſſus ad Saporem Regem Perſarum Iobiam eius filiam à nefario quoque ſpiritu eripuit. Rege verò cum 430. alijs baptizatis Romam redijt, vbi Maximiani Imp. iuſſu comprehenſus ante rhedam illius trahitur, & poſt dies 4. eductus carcere, liquata pice perfuſus, & in cataſta extenſus demum cum Largo, & Smaragdo cum alijs 20. ſecuri percuſſus eſt via Salaria ad hortos Salluſtianos. Quorum corpora in eadem via 15. Kal. Aprilis à Ioanne Presbytero ſepulta, poſtea 6. Idus Auguſti à Marcello Papa, & Lucina matrona lineis velis inuoluta, pretioſiſque vnguentis condita in prædium eiuſdem Lucinæ via Oſtienſi 7. ab vrbe milliario tranſlata ſunt. *Ex Breu. Rom. & ex Geſt. S. Marcelli Papæ.*

ANNOTATIO.

SIſinnius Diac. cuius hic ſit mentio, paſſus eſt cum Saturnino ſub eod. Imp. de quo Martyrol. Rom. die 29. *Nou. Cyriaco autem titulus erectus in thermis antiquiſſ. eſt: & Eccl. via Oſtien. 7. ab vrbe lapide ab Honorio Papa.*

DE S. FAMIANO CONFESSORE GALLESII PATR.

FAmianus, ante Quuardus, Coloniæ Agrippinæ Gothſcalcho patre, matre Guimera natus, adoleſcens officia pietatis colere cœpit, ſuiſq; facultatibus

in

in vſus pauperum erogatis, relicta patria Romam venit, vt loca ſancta viſitaret. Per Italiam ſexennio peregrinatus, locisque præcipuis deuotionis inuiſis, in Hiſpaniam Compoſtellam ad S. Iacobi Apoſtoli corpus venerandum contendit, Inde in Syriam profectus, ſepulchrum D. N.I.C. aliaque Palæſtinæ loca ſummo deuotionis affectu perluſtrauit. Factus deinde Ciſtercienſis eremita in Gallæcia triennium in aſſidua carnis maceratione permanſit, & in monaſterio SS. Coſmæ, & Damiani an. 25. vitã herbis pane, & aqua tranſegit, donec factus monachus eiuſdẽ ord. profeſſus paulò poſt S. Bernardi Abbatis obitum Sacerdos ordinatus eſt. Nec multò poſt de ſuperiorũ licentia Romã iterum veniens Eugenio III. Pont. Max. Galleſij ſubſtitit fontemque æſtate primo aduentu ſuo ex ſilice virga percuſſo mirabiliter eduxit; qui in hodiernum vſquem diem perſeuerans febricitantibus prodeſſe ſolet. Galleſij vix 15. dies demoratus in morbum incidit; Ex quo, cum ſibi decedẽdum eſſe intelligeret, loco, vbi humari vellet, indicato, obdormiuit 6. Idus Auguſti, An. ſal. 1150. ætatis vero 60. Quem miraculis clarum Hadrianus IV. Pont. Max. quadriennio poſt, in SS. numerum retuliſſe fertur. Extat eccleſia Galleſij ſuo nomini dicata: cui eadem Indulgentia, quæ S. Mariæ Angelorum apud Aſſiſium à Sum. Pontificibus conceſſa dicitur, eò quotannis innumeris ad diem feſtum ex finitimis populis cõfluentibus. *Ex monum. Eccl. Galleſinæ, & ex lib. qui Fabrica Hortana inſcribitur.*

Famian* fontem ex ſilice virga percuſſo mirabiliter educit.

ANNOTATIO.

CVm Hadrianus IV. Pont. anno 1154. die 5. Decembris creatus ſit ex Faſtis Panuin. probabile eſt S. Famianum SS. Catalogo adſcripſiſſe an. ſequenti, hoc eſt quinto poſt ipſius Famiani deceſſum.

Galleſium op. eſt Faliſcorum inter Feſcenniam, & Hortanum: quod Faliſca veteribus dictum putatur.

De Fonte S. Famiani, ex Iul. Roſcio Hortino.

„ *Quas ſitiens muſcoſo hauris ſub fornice duxit*
„ *Marmoris è venis has Famianus aquas.*
„ *Sic olim Hebræus populus miracula Moſis*
„ *Obſtupuit, fontem, quem dedit icta ſilex.*
„ *Ergò nouo merito iactent ſe Moſe Faliſci,*
„ *Quos alit Hortinus, quosq; Amerinus ager.*

Auguſti die 9.

DE S. ROMANO MARTYRE ROM.

ROmanus miles, in paſſione S. Laurentij Leuitæ ad Chriſtum conuerſus eſt. Nam cum Angelum ſanguinem ex vulneribus martyris fluentem linteo abſtergentem vidiſſet, clamare cœpit: *video ante te Iuuenem pulcherrimum, feſtina me baptiZare:* moxque ſalutaribus vndis à Laurentio expiatus ſe Chriſtianũ libera voce publicabat. Quod cum ad Imperatoris aures deueniſſet, iuſſu illius comprehenſus, cum in Chriſti confeſſione immobilis permaneret, capitis obtruncatione martyr occubuit 5. Idus Auguſti. Cuius corpus à Iuſtino Presbytero in crypta agri Verani ſepultum eſt, haud longè ab eo loco, in quo S. Laurentij baſilica ædificata eſt. *Ex Geſtis S. Laurentij.*

Romanus à B. Laurentio baptizatur.

AN-

ANNOTATIO.

HVius martyris memoria aliquot in locis eccleſijs ei ædificatis colitur. Corpus Lucæ requieſcit. Licet Pet. Galeſ. in ſuo Mart. Romanum, cuius corpus Lucæ habetur ab hoc diuerſum eſſe velit: quod ille ſub Iuliano Apoſtata pro Chriſto martyrium ſubierit.

DE SS. MARTYRIBVS SECVNDIANO, MARCELLIANO, & Veriano apud Tuſcanam.

SEcundianus togatus, Verianus pictor, & Marcellianus orator Romæ alieni à chriſtiana religione Decio Imp. dum quadam die ea Virgilij verba, *Magnus ab integro ſæclorum naſcitur ordo, iam redit & virgo, redeunt Saturnia regna, Et noua progenies cælo demittitur*, perpenderent, inter ſeque conferrent, ac ijs, quæ de Chriſto dicebantur, valdè congruere cernerent maximè verò mirá tot martyrum conſtantiam admirantes intrinſecus tacti, ad Chriſtum conuerſi à Timotheo Presbytero baptizantur, & à Sixto Papa confirmantur. Quod vbi Decius à Valeriano Præfecto vrbis certior factus reſciuiſſet, eos comprehendi, Centumcellasque ductos Promoto conſulari puniendos tradi præcepit. Promotus itaque primum illos fuſtibus cædi, deinde cum Saturni Idolum iuſſi venerari, in illud expuentes, ipſum comminuiſſent, in equuleo ſuſpend., & vnguibus abraſos flammis ad latera admotis exuri iuſſit. Quod dum immaniter exequerentur tortores, vnus ex ijs continuò expirauit, cæteri verò à Dæmonibus obſeſſi, exagitati ſunt. Quare Promotus ira exardens eos mox decollari, corporaque in altum mare proijci mandat: quæ ad littus diuinitus delata à Deodato viro pio in loco martyrij condita ſunt: poſtea, verò in Tuſcanenſem ciuitatem translata. *Ex paſſ. eorum apud Sur. tom. 4. & Mombrit. tom. 2. Agit de eiſd. Pet. in Cat. lib. 7. c. 41.*

Virg Egl. 4.

Ex tortorib⁹ alter expirat: alij à Dæmonibus exagitantur.

ANNOTATIO.

NOn modò hi martyres in Tuſcanenſi vrbe celebres habentur, ſed & in Cornuetana: quæ eos vt ſuos patronos colit hac die, quemadmodum, & Centumcellenſis. Acta horum mart. corrigenda videntur, vbi à S. Sixto Papa eos confirmatos dicitur. Nam ſub Decio Imp. non Sixtus, ſed Cornelius Eccleſiam regebat ex Faſtis Panuin. & Baron. in Annal.

DE SS. FIRMO, ET RVSTICO MARTYRIB. VERONÆ.

FIrmus, & Ruſticus ciues Bergomates, eiuſdem familiæ haud obſcuro loco nati, Veronæ ſub Maximino Imp. paſſi ſunt. Cum enim Firmus, qui Imperatori ſatis notus erat, largas pauperibus eleemoſynas erogaret. & ob fidem chriſtianam vexatos domi exciperet, accuſatus apud Imp. ab eius ſatellitibus in proprio horto, in quo Chriſti Euãgelium legebat, captus eſt, moxque & Ruſticus haud longè diſtans, & clamans ſe quoque chriſtianũ eſſe, colligatus, vterq; Mediolanum perducitur. Vbi cum oblata dona deſpicientes Deos venerari recuſarent. Imperator eos primum fuſtibus cædi, deinde in carcerem vinctos, compeditosque detrudi, & Anolino Præfecto excruciandos tradi iuſſit. Anolinus illos Veronam præmiſſos Cancario vrbis Vicario mandat, vt media in carcere maceraret, qui cum SS. martyres iam triduo inedia in itinere afflictos media nocte canentes audiſſet, ac luce cæleſti perfuſos, ciboque refectos vidiſſet, chri-

Cancari⁹ Veronæ Vicari⁹ ad I. C. fidẽ cum tota familia conuertitur.

chriſtianam religionem eo miraculo cum tota familia ſuſcepit. Poſt ſex dies Anolinus Veronam aduentans, ſibi ſiſti iubet Firmum, & Ruſticum cum Proculo Epiſcopo, qui & ipſe vinctus erat: ac Epiſcopum velut præ ſenio delirantem colaphis cæſum dimiſit: Firmum verò & Ruſticum ſuper teſtas diu volutari, & nihil inde læſos in ignem iniici imperat. At flamma in quatuor diuiſa miniſtros, qui ignem accenderant, combuſſit. Quod miraculum Anolinus magiæ tribuens, eos extra vrbem ductos fuſtibus iterum cæſos ad Atheſis ripam decollari præcepit 5. Idus Auguſti, cum autem Cancarius cum duobus martyrum cognatis corpora collegiſſet, & naui impoſuiſſet, illa à 7. viris, qui ſe mercatores aſſerebant, illicò ex oculis Cancarij, & ſociorum ſubducta in portum Carthaginenſem, vbi condita ſunt, appulſa eſt. Donec à Terentio quodam, cuius filius Gaudentius ab immundo ſpiritu martyrum interceſſione liberatus fuerat, Iuſtinopolim Hiſtriæ vrbem delata, & poſtremo Veronam à S. Maria Conſolatrice relata 11. Kal. Iunij honorificè recondita fuere. *Ex Mombrit tom. 2. & lib. de SS. Eccl. Veronen. ac Pet. in Cat. lib. 7. c. 42.*

Flamma SS. non attingit, miniſtros verò comburit.

ANNOTATIO.

HOs Pet. in Cat. loco cit. & alij ſub Maximiano Imp. paſſos ſcribunt: ſed cum S. Proculus, eo tempore Veronen. Eccleſ. regeret, qui S. Zenonem paſſum ſub Galieno longè præceſſit non ſub Maximiano, & Diocl. ſed ſub Maximino, qui inter Alex. & Gordianum tenuit Imperium, ſextamque mouit perſecut. paſſos fuiſſe oportet.

Horum corpora S. Carolus Borrhomeus Archiep. Mediolanen. dum diœceſim Bergomenſem viſitaret, ex eccleſia Monialium in ſuburbijs in eccleſiam Cathedralem tranſtulit An. D. 1575. teſte Io. Pet. Gluſſano patricio Mediolanen. in vita S. Caroli. Non igitur illa Verona niſi fortè ſecundum partem habentur.

DE S. FALCO EREMITA IN APRVTIO.

FAlcus eremita natione Calaber ſub Hilarionis eremitæ diſciplina vnà cum Nicolao condiſcipulo, & alijs quinque vitam egit in Aprutio aſperam. Is poſt magiſtri ſui obitum in Auentini fluuij vallem apud Caſulū, & Lamam oppidula Pelignorum ſe recepit, ibique poſt Nicolai exceſſum, & ipſe ad ſuperos euolauit 5. Idus Auguſti. Eugenio IV. Pont. Max. in templo Palenenſi ſepultus. *Ex Cron. Calabr. alias memor.*

ANNOTATIO.

HVius B. viri meminere Paul. Reg. & David Rhom. in Cat. SS. Regni Neapolitani.

DE S. NICOLAO EREMITA IN APRVTIO.

NIcolaus B. Falci condiſcipulus, & ipſe ex Calabria vnà cum Hilarione eremita in Pelignos veniens ſub illius diſciplina arctàm vitam duxit. Cum verò Hilarion carnis debitum ſoluiſſet. Nicolaus cum Falco aliquandiu in valle Auentini amnis apud Lamam, Furcam, & Vandagrelam vixit, ac poſt ſe Falco relicto vitæ eremiticæ meritis cumulatus migrauit è vita in templo Vandagrelæ ſepultus. In cuius, & ſociorum laudem hæc ibi canitur Antiphona. O PROLES CALABRIÆ, SPLENDOR SEPTEM SYDERVM NOVVM VANDAGRELÆ DECVS, NOBILE DEPOSITVM, FER O IVBAR GRATIÆ CHRISTI BENEFICIVM, VT BREVE VENIÆ CORPVS NON INANE DEFLVAT. *Ex ſupra memoratis Calabria Cron.*

ANNOTATIO.

Meminit B. Nicolai Leander in ſua Italia deſcript. inquiens illum Farcenſi op. Nicolaum eremitam ante annos 150. famam contuliſſe, multaque à Deo ei populo huius interceſſione beneficia præſtita fuiſſe.

Auguſti die 10.

DE S. LAVRENTIO LEVITA MARTYRE ROMÆ.

Laurentius Oſchæ in Hiſpania Orentio patre, Patientiâ matre (qui Oſchæ venerationem habent) natus Romam vbi enutritus eſt venit, & à S. Sixto Papa Diaconus creatus in Valeriani Imp. perſecutione poſt Sixti paſſionē, cum Theſauros Eccleſiæ pauperibus, prout Sixtus ad ſupplicium ductus iuſſerat, diſtribuiſſet, & ipſe Valeriani iuſſu comprehenſus Hippolyto Vicario traditur in cuſtodiam, vbi Lucillum, qui ex lacrymarū aſſiduitate viſum amiſerat, cum ad Chriſtum conuerſiſſet lumine oculorum donauit. Quo miraculo & ipſe Hippolytus in Chriſtum credidit, cum ei de Theſauris eccleſiæ percunctanti dixiſſet: *O Hippolyti ſi credideris in D. I. C. & Theſauros tibi oſtendo, & vitam æternam promitto.* Adductus ad Valerianum, Theſaurosque prodere iuſſus, tridui inducias petijt, quo tranſacto, magnam pauperum turbam à ſe collectam, cui pecunias diſtribuerat, ad Imp. duxit, inquiens, *En Theſauros, quos requiris, in cœleſtes Theſauros manus horum pauperum deportauerunt.* Quibus verbis Imp. incenſus Laurentium nudatum ſcorpionibus cædi, afferrique laminas, & lectū ferreum, plumbatas, carduos, & alia tormentorū genera expediri iubet, niſi ſtatim Dijs immolet, & Theſauros prodat; Cumque Laurentius minas Tyranni derideret, ſcorpionibus rurſus immaniſſimè cædi, donec lacerato corpore ſanguis vndique proflueret, deinde virgis, tum plumbatis vſque ad oſſium confractionem iubetur, vt iam nullus eſſet in eo ſine vulnere locus: quo tempore de cœlo vox audita eſt, alia Laurentio deeſſe certamina. Tyrannus itaque Laurētium ad Deorum ſacrificium vrgens, illum in craticula extenſum igne ſubiecto exuri iubet, dicentem: *Aſſatum eſt, iam verſa, & manduca.* Quo in ſupplicio lento, acutiſſimo, & diuturno Santiſſimus Leuita Leuitici animi conſtantia omnes longè ſuperans de Tyranno triumphans ſpiritum inuictum Deo reddidit. 3. Id. Auguſti, via Tiburtina in crypta in agro Verano à Iuſtino Presbytero cum multa Chriſtianorum frequentia ſepultus. *Ex paſſ. eiuſdem à Sur. tom. 4. & alijs rel.*

S. Laurētius Lucillum lumine oculorum donat. Hippolytus Vicarius fidē ſuſcipit.

S. Laurentius varijs immaniſſimisque afficitur ſupplicijs. Nullus in Laurētij corpore ſine vulnere locus vox de cælo auditur. Conſtantia Laurentij præclariſſima.

ANNOTATIO.

Mirandum ſanè, quod plerique S. Laurentium ſub Decio martyrio affectum ſcribunt. Cum S. Sixtus Papa, quem Laurentius in paſſ. ſequutus eſt, non ſub Decio, ſed ſub Valeriano paſſus ſit, vt ex Hiſt. Eccleſ. apud Euſeb. lib. 7. c. 17. Onuph. Panuin. in Faſt. Baron. in Annal. conſtat. Præceſſit autem Decius Valerianum in Imp. annos circiter 6. cauſa erroris videtur, quod Decius Iudex pro Imp. accipitur.

Egregiè deſcribit Prud. in Periſteph. S. Laurentij certamen, vbi inter cætera illum morte ſua Idolorum cultum extinxiſſe ait.

Sic dimicans Laurentius
Non enſe præcinxit latus,
Hoſtile, ſed ferrum retro
Torquens in auctorem tulit.

Dum Dæmon inuictum Dei
Teſtem laceſſit, prælio
Perfoſſus ipſe concidit
Et ſtratus æternum iacet.

Mors

Mors illa ſancti martyris
Mors vera templorum fuit;
Tunc Veſta Palladios lares
Impune ſenſit deſeri.

DE SS. MARTYRIBVS CENTVM SEXAGINTA quinque Romæ.

CEntum ſexaginta quinque milites, ex quorũ numero fuere Claudius, Seuerus, & Romanus, in perſecutione Aureliani Imp. cum chriſtiani deprehẽſi fuiſſent, nec ad inanium Deorum cultum redire vellent, iuſſu Imp. extra vrbẽ ducti via Salaria omnes pro Chriſti fide capitis abſciſſione conſtanter martyrium ſubierunt 4. Idus Auguſti. Quorum corpora ibidem à chriſtianis ſepulta ſunt. *Ex Adone, Pet. in Cat. lib. 7. c. 44. & alijs.*

ANNOTATIO.

LIcet in Martyrol. Bed. & Adonis nulla ex 165. martyrib. nominentur: In M. S. tamen teſte Baron. in Annotat. tres memorati nominati leguntur.

DE S. HESTERIA VIRGINE, ET MART. BERGOMENSI.

HEſteria virgo nobilis Bergomenſis S. Grata ſocia, apud Bergomates ob morum præſtantiam, & in fide chriſtiana pietatem habebatur in honore, illique poſt Gratę deceſſum plurimum in vrbis regimine à ciuibus deferebatur. Quapropter apud Principes delata: quòd eius cauſa Bergomates plurimi Chriſto nomina dediſſent, ab Ario & Iuliano, eò ab Imp. miſſis comprehenſa promiſſis, & minis tentatur, vt Chriſto renuncians Dijs immolet: ſed cum à ſancto propoſito dimoueri nõ poſſet, ad Iouis ſimulachrum perducta, vt vel illi ſacrificaret, vel caput ei amputaretur. *En, inquit, ceruix mea praſto eſt: in hanc ſæuite: hanc pro Chriſti Domini mei fide libenti animo trado.* Nec mora, caput illi abſcinditur: ſicque ad duplex virginitatis & martyrij præmium euolauit 4. Idus Auguſti. Corpus eius diu ſub ara S. Alexandri martyris manſit, donec à Roberto Bongo Epiſcopo in SS. Proiectitij, Ioannis, & Iacobi ſepulchrũ tranſlatum eſt. *Ex off. Eccleſ. Bergomen.*

Infracti animi virginis conſtantia.

ANNOTATIO.

ASteria in Martyrol. Rom. nominatur: cuius dies feſtus Bergomi ſemper ſeq. die ob S. Laurentij Feſtum ſolemn. celebratur.

DE S. DEVSDEDIT CONFESSORE ROMÆ.

DEuſdedit Calceolarius vir religioſus Romæ artem ſuam exercens, quicquid per hebdomadam lucrabatur, ſabbato, vt ſcribit S. Gregorius, apud S. Petrum pauperibus erogabat. Cum autem quidam per ſomnium domum ipſi Deuſdedit ædificari vidiſſet, ita tamen, vt ædificatores in ea die ſabbati duntaxat laborarent, cum S. viri vitam diligentius obſeruaſſet, ac ſabbato eleemoſynas eum facere tantummodò cerneret, cauſam, cur ſabbato ei domus ædificaretur, intellexit. Is ex hac vita 4. Idus Auguſti ad eleemoſynarum fructum percipiendum migrauit. *Ex S. Greg. Papa lib. 4. c. 36. Dial.*

Deuſdedit lucrum hebdomadæ ſabatho pauperibus impertiẽ.

ANNOTATIO.

V*ixit Deusdedit tempore S.Greg.Papæ, vt idem loco memorato innuit. Ait enim.* Hic etiam quidam iuxta nos Deuſdedit nomine religioſus habitabat: qui calciamento ſolebat operari.

Auguſti die 11.

DE S. TIBVRTIO MARTYRE ROM.

Tiburtius Chromatij vrbis Præfecti filius, eo miraculo, quod Iuuenem cœleſti lumine fulgentem à patre ſuo omnem ægritudinē ſolo tactu depellere vidit ad Chriſtum conuerſus ac baptizatus miraculis clarere cœpit: Nam in hominem ex alto lapſum iamque morientem incidens, cum ſuper eum dominicam orationem recitaſſet, integræ illum illicò ſanitati reſtituit, ad fideq; cum parentibus perduxit, alijsque miris rebus perpetratis apud Fabianum Iudicem à Torquato viro peſſimo; qui à chriſtiana religione defecerat accuſatur: qui Tiburtium ad ſe vocatum, ac fruſtra admonitum, vt Deos coleret, randē ita illum alloquitur: *vnum tibi è duobus elige ò Tiburti, aut thura his carbonibus in honorem Deorum impone, aut nudis pedibus ſuper incede.* Cui Tiburtius, vt, inquit, *Chriſtum verum Deum eſſe cognoſcas, cui omnis creatura famulatur, ecce faciam, quod iubes*, moxque facto crucis ſigno illæſis plantis ſuper eos inceſſit, & ad iudicem conuerſus ait, *diſce, ex hoc, ſolum eſſe Deum quem chriſtiani colunt: pruna enim hæ flores mihi videntur*: Quod cum Iudex magicis artibus rribueret, Tiburtium extra vrbem ductum via Lauicana 3. ab vrbe milliario ſecuri percuti iuſſit: cuius corpus à chriſtianis ibidem ſepultum eſt 3. Idus Auguſti Diocletiano Imp. *Ex Geſt. & paſſ. S.Sebaſtiani.*

Ex alto lapſum ad mortem ſanitate donat.

Tiburtius illæſus ſuper prunas incedit.

ANNOTATIO.

C*Orpus S.Tiburtij Parma in propria eccleſia aſſeruatur, prout ex Tab.Eccl.Parmen. & ſanctuario eiuſd.eccl. apparet.*

DE S. SVSANNA VIRGINE, ET MART. ROMANA.

SVſanna virgo Romana nobiliſſima S.Gabinij Presbyteri filia, & S.Caij Papæ neptis ex Diocletiani Imp. genere, ab eodem Diocletiano ob egregiam virginis formam, & motum candorem in coniugem Maximiani eius filij poſtulatur. Sed illa cum Chriſto virginitatem vouiſſet, liberè connubium recuſat: ac Maximum, & Claudium viros præclaros, ad eam perſuadendam miſſos ad Chriſtum conuertit. Cum autem Maximianus virgini vim illaturus domū ingreſſus eſſet, circum illam lucem ingentem vidit, ac perterritus aufugit. Quod cum magicæ leuitati Diocletianus aſſignaret, Macedonium mittit, qui illam in propria domo ad ſacra Dijs facienda compelleret. Macedonius itaque tripodem afferri, & virginem Iouis ſimulachro thus adhibere iuſſit. At illa facinus hoc deteſtata, Idolum ab oculis omnium ſublatum in plateam ante Salluſtij palatium proſtrauit. Quod cum Diocletiano renunciatum fuiſſet, ille Suſannæ propoſito multis tormentorum generibus fruſtra tentato, denique ipſam intra domeſticos parietes gladio percuti iubet. Cuius corpus Serena Auguſta Diocletiani vxor, quæ clam Chriſtum colebat, noctu linteo inuolutum, & proprijs manibus aromatibus conditum in Arenario in crypta apud S.Alexandrum ſepeliendum curauit 3. Idus Auguſti. An.ſal.225 *Ex eius paſſ. quæ à Sur. tom.4 recitatur: licet pro Maximiano Maximinum habent.*

Lux ingens Maximianū Dioclet. filiū Suſannā violaturum perterrefacit.

Auguſta Diocl. vxor clā Chriſti fidē colebat.

A N-

ANNOTATIO.

Corpus ipſius cum corpore S. Tiburtij in propria eccleſia Parmæ quieſcere Tab. Eccl. Parmen. habent, cum tamen Romæ in eccleſia ſibi dicata cum corpore S. Gabinij eius patris ſeruari ex eius vita conſtet, vt apud Ant. Gallon. videre eſt, & in lib. de Romæ eccleſijs.

DE S. RVFINO EPISCOPO MARSORVM, ET SOCIIS martyribus.

RVfinus Epiſcopus Marſorum cum Maximino Imp. cum fidem Domini N. I. C. Gentilibus in Marſicana ciuitate prædicaret, à Luciano quodã Imp. miniſtro, qui ex Piceno Romam per Valeriam tranſibat, cum apud Arcum Auguſti ab vrbe Roma ad 75. M.P. diſtantem magnam populi multitudinem ad Rufini prædicationem conuerſam vidiſſet, apud Imp. delatus eſt, vnà cum Cæſidio Presbytero, qui Tranſaquis prædicabat. Is Aſcanium Cornicularium eò miſit: qui Rufinum vinctum Romam perductum carcere incluſit. Cæſidius vero cum Rufinum captum, & Romę in cuſtodia detineri accepiſſet, ad vrbem veniens Rufinum nocte allocutus ad eum per feneſtram ingreſſus eſt. Poſt aliquot dies è carcere cum alijs chriſtianis emiſſi, Rufinus ad propriam eccleſiam reuerſus eſt. Cumque prædicatione, & ſignis multos ex Gentilibus in dies cõuerteret, iterum ab Idolorum cultoribus captus vnà cum Alexãdro, & Silone, variè excogitatis, tandem apud Reate capite truncatus martyrium conſumauit 3. Idus Auguſti. *Ex monumentis propria Eccleſ. & monum. Eccl. Piſtorien. licet imperf.*

ANNOTATIO.

EXtant acta S. Rufini, impreſſa, quæ in officio illius recitari ſolebant: in quibus multa emendanda occurrunt. Acta vero apud Eccleſ. Piſtorien. (vbi memoria eius celebratur) quid Rufino, & Caſidio poſt carcerem Romæ paſſum euenerit, haud continent.

Hymnus in S. Rufini paſſionem, ex Pet. Oſtien.

Magnum Rufini meritum
Turba canat fidelium,
Qui mundi victor extitit,
Et liber Aſtra petijt.
Bellator inuictiſſimus
Præbet ora lapidibus
Sed verbis grando verberum
Non indidit ſilentium.
Plumbatis inde cæditur
Iam iam obijſſe creditur,
Sed qui putatur mortuus,
Surgit ad arma promptius.
Detruditur in clibanum
Furentem flammis ignium,
Caminus ſed incendij
Fit nemus refrigerij.
Nam flammis crepitantibus
Clarus immerſit Angelus,
Ad cuius mox imperium
Perdit vires incendium.
Certat martyr egregius
Vt Leo vinci neſcius
Cuncta pœnarum genera
Mente calcat intrepida.
Saxum collo ſuſpenditur,
Sic fluctibus immergitur,
Quem aqua Chriſto genuit
Per hanc ad ipſum peruenit.

DE S. CHROMATIO, ET SOCIIS MARTYRIBVS in Campania.

Chromatius vrbis Præfectus S. Tiburtij pater Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus cum Marcum, & Marcellianum fratres ob chriſtianam fidem comprehenſos in carceribus detineri iuſſiſſet, accerſitumque Tranquillinũ patrem, vt filios ab ea mente deduceret, monuiſſet: poſt aliquot dies rurſus Trãquillinum ad ſe vocat, vt quid cum filijs egiſſet, intelligeret. Qui cum illos in fide Chriſti conſtantiſſimos eſſe retuliſſet, ſe quoque Chriſto, cuius beneficio à chiragra & podagra (quibus diu omni membrorum officio ita deſtitutus fuerat, vt neque manum ori poſſet admouere) liberatus eſt, nomen dediſſe confeſſus eſt. Quod cum Chromatius qui & ipſe eo morbo laborabat, audiſſet, ſtatim recuperandæ ſanitatis deſiderio incenſus, Polycarpum Presbyterum aduocari iuſſit, à quo in fide inſtructus, confractis Idolis & aquis ſalutaribus regeneratus vnà cum filio, & familia, in qua ex vtroque ſexu ſex millia ſeruorũ erãt ſupra quadraginta, ſtatim integram omnium membrorum ſanitatem conſecutus eſt. Cum ob perſecutionis acerbitatem diu latere non poſſet, nec domus ſua tantam nouorum chriſtianorum, qui in dies conuertebantur multitudinem iam capere poſſet, inde in Campaniam cum ijs, qui ſe ſequi vellent, Caio Pont. aſſentiente, ſecedere decreuit. Itaque in Campaniam cum ſuis profectus, exilioque ab Imperatore damnatus, in pijs operibus vitã ducens ſancto fine quieuit. *Ex Geſt. & paſſ. S. Sebaſtiani, & Pet. in Cat. lib. 7. c. 47.*

Chromatius vrbis Præfectus cum ſex millia ſuper quadraginta baptizatus perfectam ſanitatem adipiſcitur.

ANNOTATIO.

Martyr cum ſocijs appellatur, quòd in exilio propter Chriſtum obierit. Cuius dies obitus cum ignoretur: eadem die qua filij obitus, adnotatus eſt, vt apud Pet. loco citato, & Dauid Rhom. in Cat. SS. Regni Neapolit.

DE S. EQVITIO AB. IN PROVINCIA VALERIÆ.

Vide die 7. Martij.

DE S. DIGNA VIRGINE TVDERTINA.

Digna virgo Tudertina Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus admitã da pietate chriſtianam religionem colens, virginitatem Chriſto dicatam integram etiam mente conſeruare ſtudebat. Ea humilis erat, in oratione frequens. Cum verò perſecutio in chriſtianos inualeſceret, eius declinandæ cauſa, cum diutius eam ferre non poſſet, ſæpius Deum precata, vt ſe à tantis malis eriperet, huc illuc latitando in ſolitudinem ſe recepit: vbi vitam in orationibus, vigilijs, ieiunijs, cœleſtique conuerſatione traducens, miraculis, quibus ſanctitas illius comprobata eſt, plurimis claruit. Denique in morbum incidens, breui ad ſponſum 3. Idus Auguſti euolauit. Cuius corpus Tuderti in baſilica S. Fortunati condigno honore requieſcit. *Ex offic Eccl. Tudertina nuper an. 1606. Romæ approb.*

ANNOTATIO.

Fuit, & Digna virg. & mart. Rom. S. Emeritæ ſoror, cuius natalis die 22. Sept. vt in Martyrol. Rom. recolitur.

De

De S. Digna Virg. Hexaſtichon.

„ *Quæ coma digna fuit tantis ornarier aſtris?*
, *Digna virgo tuus virginitatis honor.*
„ *Sit tibi magnus honos dignæ, caſtoque puellæ*
, *Eſſe habitam dignam lumine in axe fuit.*
„ *Digna innumeris, decorata inſignibus, ecce*
, *Præmia, quæ à digna virginitate refers.*

Auguſti die 12.

DE S. CLARA VIRGINE ASSISINATE ORD. MINORVM.

CLara virgo nobilis Aſſiſij in Vmbria nata, S. Frãciſcum ciuem ſuum imitata facultatibus ſuis in pauperes erogatis, vt ille Fratrum, ſic ipſa ſororum collegium inſtituit: cum quibus in eccleſia S. Damiani admirabili vixit ſanctitate. Quæ Saracenis Aſſiſium obſidentibus, & monaſterium, cui illa præerat, inuadere conantibus, ægra ſe ad portam monaſterij afferri iuſſit, vnàque vas, in quo Sanctiſſimum Euchariſtię Sacramentum incluſum erat, ibique in hunc modum orauit: *Ne tradas domine beſtijs animas confitentes tibi, & cuſtodi famulas tuas, quas pretioſo ſanguine redemiſti.* In cuius oratione ea vox audita eſt: *Ego vos ſemper cuſtodiam.* Saraceni ſtatim ſe fugæ partim mandarunt: partim qui murum aſcenderant capti oculis præcipites ceciderunt. Multa edidit miracula: in ijs, cum panis vnus tantum eſſet in monaſterio, dimidium tamẽ Fratribus mitti mandauit, alteram verò medietatem ſororibus, quæ quinquaginta erant, apponi, in totidem particulas diuiſam. Mira res prorſus, quod modicum panis tot ſectiones reciperet, illæque diuinitus auctæ copioſè ſingulis ſufficerent. Quod etiam alio die in olio contigit, vaſculo, cum vacuum penè eſſet pleno reperto. Cum ad illam Innocentius IV. Pont. M. ex fama ſanctitatis tractus viſitandam veniſſet, illique generaliſſimam peccatorum abſolutionem cum benedictione impertiſſet, Ferunt eam 17. dies integros abſque vllo corporeo cibo pertranſiſſe. Denique cum duos, & quadraginta annos ſumma cum laude monaſterium gubernaſſe, multaque alia edidiſſet miracula, extructis iam multis in locis ſuæ familiæ cœnobijs Prid. Id. Auguſti migrauit è vita An. ſal. 1253. Quam Alex. IV. ſolemni ritu SS. numero adſcripſit. *Ex Breu. Rom. & eius vita à Sur. tom. 4. rel.*

Clara Euchariſtiæ Sacramento Saracenos mirabiliter fugat.

Medietas panis L. ſororibus copioſè ſufficit.

Clara 17. dies abſque cibo corporeo tranſigit.

A N N O T A T I O.

ALex. IV. Pont. Max. Anagniæ virginem hanc plurimis miraculis claram in SS. Virgg. numerum retulit biennio poſt illius obitum anno 2. Pontif. quo tempore ordinem Eremit. S. Auguſt. confirmauit.

Hymnus S. Claræ ex eius officio.

O Clara luce clarior,
Lucis æternæ filia:
Eccleſia ſolemnior
Tua colit ſolemnia.

Vitæ labentis gaudia
Spernendo Chriſtum ſequeris
Paſcentem inter Lilia;
Tuque cum Chriſto paſceris.

Cuſtos ſacrarum virginum,
Omni virtute prauia,
Ducis ad ſponſum Dominum
Puellarum collegia.
Franciſco duce militans
Euincis trina prælia,

Carnem nanque ſuppeditans,
Mundum, atque Dæmonia.
Iam iam in regno luminum
Patri corregnas filia;
Da te ſequentum agminum
Recta fore veſtigia.

DE S. EVPLIO DIACONO CATANENSI, ET MART.

Pulcherrimũ S. Euplij cum Caluiſiano conſulari certamen.

EVplius, ſiue Euplus Diaconus Catanẽſis cum Diocletianus, & Maximianus Imperatores edicto ſacros codices tradi præcepiſſent, ipſe verò Euangelia legere, & chriſtianos docere ab exploratoribus deprehenſus eſſet, ad Caluiſianum Conſularem adducitur. à quo iuſſus legere, aperto codice ea verba prima occurrunt; *Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam; quoniam ipſorum eſt Regnum Cœlorum*. deinde illa: *Qui vult venire poſt me abneget ſemetipſum et tollat crucem ſuam, & ſequatur me*. Dicenti autem Caluiſiano. *Quid hæc ſibi volunt?* reſpondit: *lex eſt D. mei I.C.* Cum tormentis ſubiectus, vt Chriſto renuncians Deos coleret, vrgeretur. Reſpondit intrepidè. *Quod ſemel confeſſus ſum, rurſus confiteor, chriſtianum me eſſe & ſacras ſcripturas edictum alijs legiſſe*. Cum id eſſe contra Imperatorum edicta diceret Caluiſianus, Reſpondit Euplius fas eſſe chriſtianis tradere ea, in quibus vita æterna cõſiſtit: *pro qua libenter*, inquit, *me veſtris cruciatibus ſubdo*. Cumque torqueretur, gratias Chriſto agebat. Dicenti autem Caluiſiano, *Deos adora, & liberaberis*. *Adoro Chriſtum*, inquit, Euplius *Dæmonia verò deteſtor. Chriſtianus ſum, fac quod vis; hæc enim diu optaui*. Rurſus dicente Caluiſiano, *Adora miſer Martem, Apollinem, & Æſculapiũ*. *Adoro*, reſpondit, *Patrem, & filium, & ſpiritum ſanctum ſanctam & indiuiduam Trinitatem: præterquam non eſt Deus*. Tunc Caluiſianus in rabiem conuerſus acrius Euplium torqueri imperat, gratias Deo agentem, quòd hæc pro Chriſto pateretur. Cumque iam vires deficerent, appenſo ad collum Euangelio ad ſupplicia ductus capite plectitur Prid. Idus Auguſti An. ſal. 303. Corpuſque cum honore à chriſtianis ſepultum eſt. *Ex eius paſſ. à Lipom. tom. 7. & Sur. to. 4. rel.*

ANNOTATIO.

COrpus ſiue reliquiæ S. Euplij Triuici in Irpinis aſſeruari feruntur, cuius vrbis eſt tutelaris.

DE SS. GRATILIANO, ET FELICISSIMA VIRGINE martyribus Faleriæ.

Gracilianus cæcis viſum, paralyticis, & alijs ægrotis ſanitatem reſtituit.
Mortuos ad vitã reuocat.
Feliciſſimæ lumen oculorũ impetrat.

GRatilianus, ſiue Gracilianus nobilis adoleſcens Falerienſis, cum Euangeliorum librum legiſſet, deſiderio chriſtianæ religionis incenſus, ad B. Eutitium Presbyterum veniens ab eo baptizatur. Quod cũ parentes reſciuiſſent, illum ab eo propoſito auertere conabantur propter ſeuera Claudij Imp. in chriſtianos edicta. Comprehenſus autem iuſſu Traſonis Comitis Falerienſis, in carcerem truditur; donec Imperator factus certior, reſcripſit, illum ad venerandum Deos ſupplicijs cogi debere, ſin minus occidendum eſſe. Cum itaque alapis cæſus, & diu carcere maceratus, (in quo cæcis viſum, paralyticis, & alijs infirmis ſanitatem reſtituit, mortuos etiam ad vitam reuocauit) Feliciſſimam virginem, quæ oculis capta Gratiliani oratione viſum receperat, ad Chriſtum cum matre illius vidua conuertiſſet; vtraque ab Eutitio Presbytero baptizata,

Co-

Comes Eutitio fuga elapſo. Feliciſſimam egregia forma virginem comprehẽdi,& in cuſtodiam tradi iubet. Cum autem tam Feliciſſima, quam Gratilianus fortes in fidei confeſſione perſeuerarent, educti è carcere primum lapidibus ora contuſi ſunt; deinde extra portam ciuitatis decollati Prid. Idus Auguſti. Cum autem parentes vnici filij mortem lugerent, Gratilianus illis cum Feliciſſima, & duobus iuuenibus albis veſtibus indutis comitatus apparens, eos blandè ſolatus ad fidem chriſtianam ſuſcipiendam hortatus eſt, fore prædicens, vt Traſo poſt triduum vita excederet: quo facto, illi ad Chriſtum conuerſi, vitam in pijs operibus conſumarunt. *Ex monum. Eccl. Caſtellana, & Sorianen. in quibus martyres coluntur.*

Lugentes parentes Gratilianus cęlesti apparitione ſolatur.

ANNOTATIO.

Corpora SS. Gratiliani, & Feliciſſima in ciuitate Caſtellana Faleria proxima aſſeruantur, & magno in honore habentur. Vbi hac oratio in eccl. recitatur. Sanctorum Gratiliani, & Feliciſſimæ, Eupli, & Leuci Domine Natalitia nobis votiua reſplendeant; vt quod illis contulit gloriam ſempiternam fructu nobis deuotionis acceſcat. Per D. N. I. C.

DE S. EVSEBIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

Euſebius Mediolanenſis ex Pagani à familia à prima ætate litteris,& officijs pietatis operam dedit. Cum Diaconus ad altare ſolemni die miniſtraret, calix ex chriſtallo miro opere confectus e manibus ipſius elapſus comminutus eſt: quem collectis fragmentis,& in altari repoſitis, cum Deo preces obtuliſſet ex corde, opemque à S. Laurentio lacrymis imploraſſet, integrum repente recipere meruit. Factus autem poſt S. Lazarum Archiepiſcopus, eccleſias à Gothis vaſtatas,& pollutas reſtaurauit,& rurſus conſecrauit: libroſque diuinorum officiorum ab eiſdem barbaris concrematos reſtituit. Conſecrationis maioris templi diem tertia Octobris Dominica celebrari conſtituit. Clerum ad mores religioſiores reuocauit. Synodum habuit Prouincialium Epiſcoporum: quibus SS. Maximus Taurinenſis Abundius Comẽſis, & Criſpinus Papiẽſis interfuere. Epiſtolam Synodalem,& Encyclicam ad S. Leonem I. Papam miſit. His & alijs præclarè geſtis migrauit ad Chriſtum Prid. Idus Auguſti, cum ann. 17. in Epiſcopatu vixiſſet Leone I. Hilario,& Simplicio ſummis Pontificibus. Corpus in baſilica S. Laurentij conditum eſt. *Ex Breu. & monum. Eccl. Mediolanen.*

Calix ex chriſtallo comminutus Euſebij oratione integer redditur.

Præclara Euſebius operatur.

ANNOTATIO.

Sanctus Euſebius ad Epiſcopatum ſub Sixto III. Pont. Max. an. D. 437. Promotus, ſi annis 17. præfuit an. 454. circiter obijt hoc eſt biennio integro poſt concilium ab eo celebratum an. 451. vt apud Baron. in Annal. ad dictum an. quod ſi an. 453. exacto obijt, Leonis vero 15. a Sixto III. Pont. Max. Epiſcopus creatus eſt.

Euſebium Ennodius verſibus his celebrat.

„ *Euſebius Ligurum ſucceſſit finibus hoſpes,*
„ *Ignotæ tractus plebis amicitia.*
„ *Gratus erat ſocijs Titan quos reſpicit ortu,*
„ *Flammigero lymphas vertice decutiens.*
„ *Mitis, compoſitus, Largus, Pius, Integer, Audax,*
„ *Crederes vt damnum non dari perpetuum.*
„ *Fleuit pauperiem miſeram, arriſit habenti,*
„ *Gaudia cum cunctis, triſtitiamque gerens.*

DE

DE S. HERCVLANO EPISCOPO BRIXIENSI.

Panes in gremio Herculani lapides ante oculos Patris euadunt

Herculanus mortuum ad vitam reuocat.

Geminos defunctos excitat.

Animalia Herculano obediunt.

HErculanus natione Teutonicus iam ab ineunte ætate ſanctitatis ſpecimen dedit. Cum enim panem in gremio pauperibus deferret, patri ſciſcitanti, quid illud eſſet, quod in gremio geſtaret, veritus patris iram lapides eſſe reſpondit, ac iuſſus gremium explicare, pater panis fruſta in lapillos conuerſa admirans filio benedixit. Qui poſtea patria diſcedens apud Tridentum iuuenem in via mortuum ſuſcitaſſe fertur. Inde Lenum agri Brixienſis oppidulum veniens vitam monaſticam egit; breuique in demortui Abbatis locum ſubrogatur, cumque fama ſanctitatis celebris eſſet, Brixienſis Epiſcopus poſt S. Cyprianum renunciatus; licet inuitus onus ſuſceperit; ea religione, & ſanctitate fulſit, vt duos mortuos ad vitam reuocare meruerit. Cum verò ſolitudinis deſiderio teneretur, Campionum inſulam Benaci ſe recepit, vbi adeò innocentem, & Deo gratam vitam duxit, vt non modò terreſtria animantia, ſed & aues, & piſces ad vocem eius accurrentes illi optemperarent. Denique cum diem obijſſet Pridie Idus Auguſti corpus eius Materni apud eũdem lacum in marmoreo ſepulchro conditum pluribus miraculis claruit. *Ex monum. Eccl. Brixien.*

ANNOTATIO.

Nonnulla emendatione digna.

CEnſura dubio procul egent circa tempus monumenta M. S. & Helias Capreol. libro 3. vbi Herculanum circa Iuliani Apoſtatæ tempora vixiſſe anno D. ſcilicet 363. ſcribit. Nam illis temporibus Philaſtrius (inter quem, & Herculanum Epiſcopi X. numerantur) floruiſſe traditur. Quod etiam Leni vitam monaſticam egiſſe legitur haud veritati conſonum videtur, cum illud cœnobium a Deſiderio poſtremo Longobard. Rege ædificatum eſſe ex Annalib. vrbis conſtet: niſi quis dicat, olim monaſterium extitiſſe, eo loco, quo à Deſiderio rurſus excitatum fuit.

Corpus illius ex Materno pago in ora Benaci Lacus Brixiam a S. Carolo Archiepiſcopo Mediolanen. & Preſbytero Card. tit. S. Praxedis, dum eam diœceſim vti Apoſtolicus delegatus viſitaret, translatum fuit an. D. 1579. vti in eiuſdem S. Caroli vita per Io. Pet. Gluſſanum ſcripta legitur.

DE S. CASSIANO EPISCOPO BENEVENTANO.

Ad tumulum Caſſiani quilibet infirmus ſanatur.

Summa corporis Caſſiani innuitur veneratio.

CAſſianus Epiſcopus Beneuentanus quartus à S. Ianuario eam Eccleſiam ad multos annos adminiſtrauit. Multa paſſus incommoda, & aduerſa, atq; perſecutiones, omnia vicit patientia, orationibus, deditus, curam pauperum agens, ac ſibi commiſſum gregem verbo & exemplo paſcens, tandem ad præmiũ euocatus Pridie Idus Auguſti migrauit è vita: multiſque poſt mortem miraculis coruſcauit. Quicunque enim ad eius tumulum infirmus accederet, à quouis morbo ſanabatur. Illud planè mirandum litteris conſignatum legitur: quòd nemo equitando propè eccleſiam: in qua ſacrum Caſſiani corpus aſſeruabatur, tranſire poterat; niſi prius equo deſcendiſſet; idque eueniſſe quoad inde in eccleſiam S. Dei genitricis vnà cum plurium SS. reliquijs trãslatum fuit. *Ex antiquo Breu. Eccl. Benen. & Cod. eiuſd. eccl. peruetuſto.*

ANNOTATIO.

NOnnullis hunc eundem Caſſianum, qui Forocornelij colitur, eſſe viſum fuit; ſed id antiquæ Eccl. ſ. Beneuent. traditioni repugnat: quæ ipſum vt ſuum Epiſcopum

pum ſemper agnouit, & vt confeſſorem coluit. De quo etiam in Prouinc. Synodo fit mentio.

Auguſti die 13.

DE SS. HIPPOLYTO MARTYRE ROM. ET CONCORDIA eius nutrice.

Hippolytus Vicarius cum S. Laurentium apud ſe iuſſu Valeriani Imp. in cuſtodia detineret, eo miraculo, quòd Laurentius Lucillum lumine oculorũ orbatum diuinitus curaſſet, conuerſus, & baptizatus, ab eodem Laurentio (quē martyrio affectum vnà cum Iuſtino Presbytero ſepelijt) dum domi ſuæ Euchariſtiam ſumeret, comprehenditur, & ad Valerianum adductus, cum ſe chriſtianum liberè profeſſus eſſet, fuſtibus cæditur; cumque in verberibus conſtantior appareret, promiſſis honorum, & muneribus tentatur, ſed fruſtrà. Quare vrbis Præfecto occidendus traditur. Qui domum Hippolyti veniens, vt bona illius publicaret, totam familiam chriſtianam eſſe comperit: quibus fruſtrà deterritis Cōcordia nutrice, quæ cæteros confirmabat, plũbatis ad necem cæſa, reliquos 19. extra portam Tyburtinam ductos iubet occidi. Hippolytus verò equis indomitis raptatus per loca tribulis, & carduis conſita, lacerato corpore ſpiritum Deo reddidit, ac vnà cum alijs in agro Verano à Iuſtino Presbytero ſepultus Idibus Auguſti. *Ex Geſt. & paſſ. S. Laurentij à Sur. tom. 4. & alijs rel.*

ANNOTATIO.

Caput S. Hippolyti Lucæ in eccl. cathedrali, prout in Tab. apparet aſſeruatur. Corpus verò Concordiæ Florentiæ in baſilica S. Laurentij.

Martyrium S. Hippolyti Prud. verſibus celebrat: de quo ſic inter cætera:

,, *Poſt quam compoſito ſatis inſtruxere parata*
, *Martyris ad pœnam verbera, vincla feras,*
,, *Inſtigant ſubitis clamoribus, atque flagellis,*
, *Iliaque infeſtis perfodiunt ſtimulis.*
,, *Vltima vox audita ſenis venerabilis hæc eſt:*
, *Hi rapiunt artus, tu rape Chriſte animam.*
,, *Prorumpunt alacres, cæcoq; errore feruntur,*
, *Quà ſonus, atque tremor, quà furor exagitant.*
,, *Per ſyluas, per ſaxa ruunt, non ripa retardat*
, *Fluminis, aut torrens oppoſitus cohibet.*
,, *Pars ſummis pendet ſcopulis, pars ſentibus hæret,*
, *Parte rubent frondes, parte madeſcit humus.*

DE S. CASSIANO EPISCOPO, ET MARTYRE Cornelienſi patrono.

Caſſianus in diuinis litteris eruditus, ſanctitaque cōſpicuus Sabionam Rhetiæ vrbem veniens, eam ad Chriſtum prædicando conuertit, ac ibi ædificata in Dei genitricis honorem eccleſia primus Epiſcopus à Patriarcha Aquileienſi ordinatus eſt. Inde à Paganis expulſus Romam contendens, cum Forũ Cornelij (quæ ciuitas, & Forum Syllæ dicta eſt, nunc verò Imola dicitur) perueniſſet,

Caſſianus à Patriarcha Aquileienſi Epiſcopus ordinatur.

ueniſſet, vt populum illum adhuc Idolorum cultui deditum, ad chriſtianam religionem perduceret, humaniores litteras pueros docere cœpit. Occaſione autem explicandi profanos autores, inanem eſſe Deorum religionem rationibus demonſtrans, pueriſque fidei chriſtianæ capita proponens, teneram ipſorum ætatem chriſtiana doctrina imbuebat. Quod vbi Præfectus vrbis reſciuiſſet illum tanquam nouæ religionis auctorem accerſit, & à Chriſti fide eum auertere conatur. At vbi ſe fruſtrà laborare intellexit, cũ illi ob eius in docẽdo ſeueritatem pueros infenſos eſſe ſciret, nouum ſupplicij genus crudele excogitauit. Columnæ namque marmoreæ Caſſianum alligatum pueris ſtylis ferreis configendum, & interficiendum tradidit. Illi itaque ab Idolatris impijs mutati verberumque recordatione in magiſtrum ira inflammati eum vndique tabellis contuſum ſtylis aggrediuntur, carnes illius perterebratas, dilacerantes; quorum quanto infirmior vis, tanto martyris pœna productior erat. Plurimis itaque vulneribus confoſſus Idibus Auguſti animam ſuam Deo tradidit. Paſſus eſt ſub Iuliano Apoſtata. Cuius corpus in templo ſibi excitato quod cathedrale eſt, honorificè conditum præcipuam habet apud Forocornelienſes venerationem: quorum tutelaris eſt. *Ex offic. Eccleſ. Imolen. & Breu. Rom. in martyr tantùm nominatur, paſſ. eius à Sur. tom. 4. Pet. in Cat. lib. 7. c. 58. & al. referunt.*

Crudele martyrii genus inaudita puerorũ ſæuitia

ANNOTATIO.

COrrigendum eſt, quod à Fortunato ſeu Fortunatiano Patriarcha Aquileienſi S. Caſſianus ordinatus dicitur: quia is, vt Baron. monet in Annot. Arianus fuit, & ſub Cõſtantio Aug. vixit. Quod etiam Sabionam Brixinã nunc appellari in eiuſd. Caſſiani lectionib. continetur, non ſic intelligendum eſt, vt Brixina, quam Baron. Brixiam forte calchographi errore appellat, ſit eadem vrbs qua Sabiona, ſed vt euerſa Sabiona, ſedes Epiſcopalis Brixinam proximam vrbem translata fuerit.

Carmen ex Aur. Prud. de S. Caſſiano in Periſteph.

» *SYlla Forum ſtatuit Cornelius, hoc Itali vrbem*
» *Vocant ab ipſo conditoris nomine.*
» *Hic mihi cum peterem te rerum maxima Roma,*
» *Spes eſt oborta proſperum Chriſtum fore.*
» *Stratus humi tumulo aduoluebar, quem ſacer ornat*
» *Martyr dicato Caſſianus corpore.*
» *Dum lacrymans mecum reputo mea vulnera, & omnes*
» *Vitæ labores, ac dolorum acumina.*
» *Erexi ad cœlum faciem · ſtetit obuia contra*
» *Fucis colorum picta imago martyris.*
» *Plagas mille gerens, totos lacerata per artus*
» *Ruptam minutis præferens cutem.*
» *Innumeri circum pueri, miſerabile viſu,*
» *Confoſſa paruis membra figebant ſtylis.*
» *Ædituus conſultus ait; quod proſpicis hoſpes.*
» *Non eſt inanis, aut anilis fabula.*
» *Suggere ſi quid habes iuſtum, vel amabile votum,*

Spes

,, *Spes ſi qua tibi eſt, ſi quid intus æſtuas.*
,, *Audit, crede, preces martyr proſperrimus omnes,*
, *Rataſque reddit, quas videt probabiles.*
,, *Pareo: complector tumulum, lacrymas quoque fundo*
, *Altar tepeſcit ore, ſaxum pectore.*
,, *Tunc Arcana meis percenſeo cuncta laboris;*
, *Tunc quod petebam, quod timebam, murmuro,*
,, *Et poſt terga domum dubia ſub ſorte relictam,*
, *Et ſpem futuri fortè nutantem boni.*
,, *Audior: vrbem adeo, dextris ſucceſſibus vtor,*
, *Domum reuertor, Caſſianum prædico.*

Epigramma ad S. Caſſianum Ep. & mart.

,, *Dum noua templa ſubis certat de laude Tyara*
, *Magne pater, certat gloria martyrij.*
,, *Sublimeſque dari ſedes ſibi quæque popoſcit,*
, *Palmas petit primas ſed diadema negat.*
,, *Stemmata, vtriuſque profert decoris, diadema refulget*
, *Sceptra, crucemque gerens, palma cruore nites.*
,, *Diuus amor cernens pugnam ſic fatur vtrunque*
, *Cedite, iam Cœlum patria vtrique fuit.*

DE S. CASSIANO EPISCOPO TVDERTINO, & martyre.

CAſſianus Ablauio Hetruriæ Proconſule, & Chromatij vrbis Præfecti filia natus, ſtudio liberalium artium, legumque peritia inſtructus, ingenij docilitate breui ad eam doctrinæ maximè medicinæ perfectionem peruenit, vt omnes ferè, quibus ipſe medebatur, conualeſcerent. Romæ etiam Cauſidicus egregius habitus eſt: vbi in immani Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione Pontianum Epiſcopum Tudertinū cuſtodiendum ſuſcepit, à quo in Chriſti fide eruditus, ac ſacro lauacro regeneratus, & ſacris initiatus illi poſtea in Epiſcopatu Tudertino ſucceſſit, proconſulari dignitate, qua pater in Hetruria fungebatur, ſibi ab Imperatoribus delata liberè recuſata. Quapropter Venuſtianus à Chromatio Præfecto Imperatorum conſenſu Proconſul Tudertum miſſus Caſſianum fratrem ob fidem Chriſti in carcerem coniectum repetiens, cum à fidei propoſito nec precibus, nec minis abſterrere poſſet, quin etiā cum Caſſianus oblatum Iouis ſimulachrum in terram proiectum contriuiſſet, ea re valde exulceratus illum grauiſſimè torqueri iubet, in rogum accenſum primum, tum in ingens vas olei feruentis plenum iniectum: ſed vento repentè igne extincto cum inuiolatus euaſiſſet, fune collo alligato in altum ſuſpēditur, ferreiſque vngulis excarnificatur. Quibus ſupplicijs diuina virtute ſuperatis, in teterrimū carcerem cū aliquot pueris, & adoleſcentibus eiuſdē Caſſiani diſcipulis, detruditur, cūq; excruciaretur, horribilis terræmotꝰ repētè exortus 38.

Caſſianus medicus eximius.

Iouis ſimulachrum Caſſianus comminuit.

Ignem illæſus euadit.

Horribilis terræmotus 38. uiros abſumit.

ex aſtantibus, qui martyri cõuiciabantur, interemit, & tortorũ brachia diuinitus ſtupefacta ſunt. Dum Caſſianus in cuſtodia detineretur, vnicum mulieris filium, qui equo deiectus perierat, oratione, & ſigno crucis ad vitam reuocauit. Tandem fruſtra iterum tentata eius conſtãtia; demum ſtylis ferreis puerorum, quos erudiebat, confoſſus, tabellisque contuſus, è carcere exanimis educitur: ac cum ad populum ab Idolorum errore reuocandum luce de cœlo circumfuſus fuiſſet, non ſine maximo circunſtantium ſtupore ſpiritum Deo reddidit Idibus Auguſti. Cuius corpus in æde S. Fortunati magno cum honore aſſeruatur. *Ex off. Eccleſ. Tudertinæ nuper Romæ approb.*

Filius ad vitã reuocatur.

Atrox ſanè tormentum.

ANNOTATIO.

MEritò quis ſuſpicari poſſit Acta huius Caſſiani, cum alterius, qui Imolæ colitur, ex parte confuſa fuiſſe. Et ſi enim hos SS. Epiſcopos & mart. diuerſos eſſe infitiari nemo poteſt, quorum vnus ſub Dioclet. alter ſub Iuliano paſſus eſt; illud tamen de morte à pueris illata huic Caſſiano minus veriſimile videtur; quæ enim cauſa fuit S. Caſſiano Tudertino in ſua ſede, & eccleſia pueros grammaticam docendi?

De eo in 80. martyrib. Tuderti paſſis agitur; ſed quam verè ibi, vbi de Seuſtio mart. verba fecimus, dictum eſt. Cum enim Caſſianus diſcip. & ſucc. fuerit S. Pontiani Epiſcopi Tudertini, ſub quo illi martyres paſſi ſunt, haud à S. Caſſiano nondum chriſtiano conuerti potuerunt.

Hymnus in laudem S. Caſſiani ex eius officio.

Accepit illum Brixina
Paſtorem primùm nobilem
Vita, doctrina, moribus,
Quam cuſtos rexit optimus.
Furore donec impio
Illis expulſis ſedibus

Ducente ſancto ſpiritu
Cornelij foro conſtitit.
Paſtor, & doctor inclytus
Humanas docet litteras
Vt vera Chriſti dogmata
Tenellis ſerat animis.

Huius paſſionem deſcribit Prud. in ſuo Periſteph.

Auguſti die 14.

DE S. EVSEBIO PRESBYTERO ROM.

EVſebius Presbyter Romanus vir doctrina, & pietate clarus, quo tempore Ariani Liberio Sum. Pont. catholicos Conſtantio Auguſto, qui illis maximè fauebat, freti diuexabant, illis ſe ſe docendo, & prædicando oppoſuit, catholicorumque patrocinium ſuſcepit, nec in ipſum Imp. vti hæreticum inuehi veritus eſt. Quod vbi Conſtantius accepiſſet, illum in anguſto propriæ domus cubiculo, in quo ægrè volutari poſſet, concludi iuſſit, vbi cum 7. menſes orationibus, & vigilijs, pijsque meditationibus vacans, ærumnis confectus 19. Kal. Septembris obdormiuit in Domino. An. ſal 347. Cuius corpus à Gregorio, & Oroſio Presbyteris in crypta in cœmeterio Calliſti via Appia ſepultum eſt. Quod cum Conſtantio delatum fuiſſet Gregorium, & Oroſium comprehendi, ac viuos in eadem crypta ſepeliri præcepit: Sed Oroſius fuga lapſus, cum poſt tres dies ad cryptam acceſſiſſet, viuum adhuc Gregorium reperit, quem tamen illicò mortuum ibidem reliquit. *Ex Beda Adone, & alijs Martyrol. ſcript. ac ex Pet. in Cat. lib. 7. c. 62.*

Euſebius in Imp. vti hæreticum inuehi minimè veretur.

Greg. viuus ſepelitur nec per tres dies decedit.

A N

A N N O T A T I O.

E*Xtat Romæ eccleſia S. Euſebio dicata, vnus ex Cardinalium titulus. Acta S. Euſebij cenſura indigere videntur in eo, quod Liberium Papam vti hereticum publicè vna cum Imp. obiurgaret; Nemo enim huic Pont. hanc notam inuſſit ex antiq. ſcriptorib. licet ab exilio reuocatus Arianos diſſimularet.*

DE S. CALLISTO EPISCOPO TVDERTINO, ET MART.

CAlliſtus Epiſcopus Tudertinus inſignis pietate eo tempore Eccleſiam Tudertinam adminiſtrauit, quo Gothi Ariani Italiam occuparant. Qui cum munus Epiſcopale magna conſtantia, & religione in ea temporum calamitate gereret eccleſiam ſuam immunem ab ea labe Arianæ hæreſis ſeruauit. Eccleſiã S. Ioannis Baptiſtæ Cathedralem prope Forum ciuitatis ædificauit. Fortunatũ Pictauenſem virum ſanctiſſimum ex Gallia Romam proficiſcentem hoſpitio accepit: quem & redeuntem curæ Epiſcopalis adiutorem fecit: ac poſtea in Epiſcopatu ſucceſſorem habuit. Cilicio aſpertimo: quod adhuc ſuauiſſimũ mittit odorem, corpus ſuum macerabat. His & alijs piè geſtis clarus S. Epiſcopus dum quorundam perditos mores increparet, familiariũ illorũ haſtis gladijsq; crudeliſſimè confoſſus ad ſempiternam martyrij palmam euolauit 19. Kal. Septembris An. poſt Chriſtum natum 528. Cuius corpus in æde S. Fortunati honorificè requieſcit. *Ex offic. Eccleſ. Tudertinæ.* Cilicium S. Calliſti ſuauiſſimum ad hæc vſque tẽpora emittit odorem.

A N N O T A T I O.

N*On Calixtus, vt in prædicto off. Sed Calliſtus legendum eſt. Calixtus enim, Ethimologia caret, at Calliſtus nomen græcum eſt, quod optimum, pulcherrimumvè ſignificat.* Καμὸς *enim, idem quod bonus, & pulcher eſt,* Κάμιστος *verò idem quod optimus, ſiue pulcherrimus.*

De S. Calliſto Epiſcopo, & mart. carmen.

„ *Hoſtili, vt poſſes vrbem ſeruare furore,*
„ *Arma tibi infeſtus corpori amictus erant.*
„ *His vrbem Calliſte potes ſeruare, ſalutem*
„ *Cur nequeas tutam reddere ab hoſte tuam?*
„ *Hoc erat optatum, vt ſequerer veſtigia Chriſti,*
„ *Vt poſſem in clypeo figere ſigna ducis.*
„ *O felix Calliſte feres diademata bina,*
„ *Vitam alijs ſeruas, negligis ipſe tuam.*

DE S. GREGORIO PRESBYTERO, ET MARTYRE ROMÆ.

Vide in vita S. Euſebij Presbyteri ſupra hac eadem die, qua etiam die S. Oroſij Presbyteri, & Confeſſoris prædictorum ſocius, & familiaris memoria adnotatur.

DE SS. FELICE, ET FORTVNATO MARTYRIB. AQVILEIÆ.

FElix, & Fortunatus fratres, & ciues Vincentini, cũ eſſent Aquileiæ in Diocletiani, & Maximiani perſecutione, apud Euphemium Præſidem, quòd

chriſtiani eſſent, accuſati, iuſſu illius comprehenſi, cum ſe chriſtianos eſſe libere faterentur, primùm fuſtibus cæſi, deinde in equuleo ſuſpenſi ardentibus facibus ad eorum latera admotis exuruntur: tum igne diuinitus extincto oleo feruēti perfuſi, cum nec ſic ad Deorum cultum adduci poſſent, ſed in fidei chriſtianæ confeſſione immobiles permanerent; demum ſecuri feriuntur. Quorum corpora à chriſtianis ſepulta, poſtea Vincentiam tranſlata honorifico ſepulchro in tēplo eorum nomini extructo; quod monachi Benedictini tenenr, condita ſunt, & magnam habent apud Vincentinos venerationem. *Ex monum. Eccleſ. Vincent. in Cod. Pergameno peruetuſto.*

ANNOTATIO.

Horum martyrium in Martyrol. Rom. ad diem 11. Iunij refertur. Quare hac die Vincentiæ non natalis, ſed tranſl. illorum celebratur.

Auguſti die 15.

DE S. THARSICIO MARTYRE ROMÆ.

Tharſicius S. Stephani Papę Acolythus in Valeriani, & Galieni Imperatorū perſecutione, cum ex S. Stephani præcepto Sacramenta corporis Chriſti alijs chriſtianis deferret, incidit in Paganos, qui ab eo, quid gereret, diſquirere cœperunt, cumque illi indignum iudicans, margaritas porcis prodere, taceret, tandiu ab illis fuſtibus mactatus eſt, donec exhalaret ſpiritum. Cum autem Pagani diligenter reuoluto eius corpore quod gereb: t, perquiſiuiſſent, nihil tamen Sacramentorum (quæ diſparuerant) inuenire potuerunt. Corpus illius à chriſtianis collectum in cœmeterio Calliſti via Appia honorificè ſepultum eſt. *Ex paſſ. & Geſt. S. Stephani Papæ.*

Sacramentū Euchariſtiæ diſparet.

ANNOTATIO.

Ex Geſt. S. Steph. a Sur. tom. 4. rel. apparet eadem die Tharſicium martyrio affectum, qua S. Steph. Sed fortè in Martyrol. Rom. hac die memoratur quando corpus ſepulturæ traditum fuit; licet tot dies inſepultum fuiſſe tempore æſtiuo haud veriſimile ſit.

DE S. ARDVINO PRESBYTERO ARIMINENSI.

Arduinus Arimini natus, mortuo patre, Venerio Presbytero eccleſię S. Gregorij rectori viro ſpectatæ vitæ adhæſit. Quo cum vigilijs, orationibus, ieiunijs, eleemoſynis, & alijs pijs operibus vacare cœpit. Qui, vt Deo Liberius inſeruirent, vrbem egreſſi, in eccleſiam *S.* Apollinaris ſe recipiunt, ibi in vnum orantes pſallentes, ac etiam laborantes. Vbi Arduinus adhuc iuuenis, vt carnis incendia extingueret, ſe ſe quoties ardor inuaderet, intra vrticarum condenſa volutabat, grauioraque remedia adhibebat. Sacris initiatus, & denique factus Sacerdos non tam ætate quam vitæ ſanctitate, famaque creſcebat. Quare multi ad eum in dies conſilium poſcentes confluebant: quos inſtruebat, & increpabat: in quibus Rodulphum Com. Ariminenſem. Cum multa ſibi in dies donarentur, omnia pauperibus etogabat. Cœnobium S. Gaudentij per eos dies paſtore deſtitutum, cui cum Ioannes Epiſcopus Venerium tanquam ſeniorē præfeciſſet, isque onus detrectaret, tandem Arduini hortatu illud ſuſcepit. In quo cœnobio quanta Arduinus, humilitate, obedientia, patientia, abſtinentia, virtq;

auſte

auſteritate fulſerit, vix dici poteſt: denique vir S. aſſiduis vigilijs, & macerationibus confectus migrauit è vita 18. Kal. Septembris An. Dominicæ Incarnationis 1009. Henrico Iuniore Imp. in eadem eccleſia S. Gaudentij ſepultus. Ad cuius tumulum plures ægroti, & infirmi diuinitus ſanati ſunt. In ijs puer pedibus contractus, puella paralytica, cæci duo: vnus Bononięſis, & alter Rauennas, præter Dæmoniacos, alijſque morbis laborantes. *Ex eius vita M. S. Eius mem. Baron. in Annal. ad An. D. 993. præter Pet. Damianum.*

A N N O T A T I O.

ILlum Baron. in albo SS. deſcriptum abſque tamen conſueta Eccleſ. ſolemnit, ex Pet. Dam. refert. In Tab. tamen Eccleſ. Arimen. haud deſcriptus eſt.

Auguſti die 16.

DE S. TITO DIACONO, ET MARTYRE ROM.

TItus Diaconus Romanus vir ſanctitate vitæ conſpicuus, dũ Romæ, in qua Gothi Ariani, qui tunc occupata vrbe catholicos perſequebantur, erant, eleemoſynas pauperibus diſtribueret, iuſſu Felicis magiſtri militum ab Impio Tribuno interfectus eſt, 17. Kal. Septembris, Anno ſal. 426. Cœleſtino I. Pontifice, Theodoſio, & Valentiniano Iunioribus Imperantibus. *Ex S. Proſp. in Chron. & Martyrol. Rom.*

A N N O T A T I O.

GOthi, qui vrbem occuparant, ijdem fuere, qui illam ſub Alarico Rege inuadentes depopulati ſunt, ijs tantum parcentes, qui ad eccleſias confugiſſent: idque an. D. 410. Honorio, & Theodoſio Iuniore Impp. Ex Panuin. & Baron. in Annal.

DE S. AMBROSIO CENTVRIONE, ET MARTYRE Ferentini patrono.

AMbroſius natione Ligur, Pytagoricis diſciplinis inſtructus, Mediolanum veniens ibi ſe ad militiam tranſtulit Centurio à Damiano Præſide factus. Inde Ferentinum (quæ Hernicorum in Latio vrbs eſt) profectus, cum Chriſtũ occultè coleret, Præſidi denunciatus, quòd chriſtianus eſſet, ab eo accerſitur, blãdèque (erat enim illi prætcharus) monetur, vt iuxta Imperatorum edicta Deos coleret, ſpatio ei a dreſcipiſcendum præfinito. Quo elapſo Præſes Ambroſium in ſententia colendæ chriſtianæ religionis perſiſtentem militaribus ornamentis exuit, carcereque, in quo nemo illum alloqui poſſet, ſine cibo, & potu, donec aliquot vrbibus viſitaris rediret, includit. Poſt menſem reuerſus, Ambroſium vegetiorem, & conſtantiorem reperit. Quare illum fruſtrà admonitum diuerſo tormentorum genere aggreditur. Primùm enim in ignem ipſum iniecit; deinde cum illæſus exiſſet, in aquam altam demergi iubet: Denique cum etiam ex aqua incolumis euaſiſſet, capitalem ſententiam excepit. Paſſus eſt 17. Kal. Septembris Diocletiano Imp. Corpus à chriſtianis ſepultum in Eccleſia Ferentinate, cuius tutelaris eſt, religioſiſſimè aſſeruatur. *Ex off. Eccl. Ferentinatis Roma approb.*

A N N O T A T I O.

PRo Daciano Præſide Damiano per errorem poſitum videtur. Licet autem Ligur natione dicatur, ex monumentis tamen Eccl. Mediolan. patria Mediolanen. fuit. Nec mirum videri debet; cum Mediolanum apud Anton. Aug. in itinere, & alios in Liguria reponatur.

DE S. SIMPLICIANO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

Simplician' adiutor primùm dein ſucceſſor D. Ambr.

Legatos concilii Carthaginenſes excipit.

SImplicianus Mediolani natus, vt ferũt, ex Catanea familia, & educatus, à teneris litteris, & religioni operam dedit, ac pietatis cauſa multas vrbes peragrauit. Romæ Victorinum Rhetorem egregium ad Chriſtum conuertit. Mediolanum reuerſus, reliquias SS. Apoſtolorum ſecum detulit. Tanta autem ſanctitate, doctrina, & virtutibus effulſit, vt à SS. Ambroſio, & Auguſtino non ſemel laudatus fuerit. Senio propè confectus S. Ambroſio, in Epiſcopatu ſucceſſit; cui adiutor ab initio à Damaſo datus fuerat; quem Anaſtaſio Summo Pont. ſanctiſſimè rexit. S.Gaudentium Epiſcopum Nouatienſem ordinauit. Legatos concilij Carthaginenſis, qui ad ſe conſulendum venerant, excepit. Ritum officij Eccleſiaſtici Eccleſiæ Mediolanen. auxit. His, & alijs præclarè geſtis obdormiuit in Domino, 17. Kal. Septembris An. Dominicæ Incarnationis 409. Innocentio I. Pont. Corpus in Eccleſia S.M. conditum, poſtea in templũ, ſuo nomini dicatum, translatum eſt. *Ex Breu. & monum. Eccl. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

QVòd Simplicianus patria Mediolanen. fuerit, ei quod S. Aug. lib. 8. Confeſſ. c. 2. teſte Baron. in Annal. ad an. D. 376. aduerſatur. Num; vt ibid. Baron. ſcrib. cum S. Ambroſ. præter eccleſ. regulam Epiſcopus ordinatus fuiſſet, Damaſus Papa Simplicianum Romanæ Eccl. Presbyterum illi adiutorem, & monitorem dedit.

Onuph. Panuin. in Faſt. & Cronol. Eccleſ. Simplicianum ſub vltimo Siricij Papæ, anno Epiſcopum creatum annis 12. ſediſſe ait, quod monum. Eccleſ. Mediolanen. repugnat. Scripſimus autem illum obiiſſe Innoc. I. Pont. non Anaſtaſio, vt in Actis Eccleſ. Mediolanen. legitur.

Extat apud S. Ennodium Epiſcopum Ticinen. S. Simpliciani ſequens elogium.

„ *AMbroſius linquens viduatæ munia Plebis,*
„ *Tranſtulit ad curam Simpliciane tuam.*
„ *Succeſſoris opes ſpoliati viſcera Regni*
„ *Creuerunt merito temporis alterius.*
„ *Ac veluti annoſam Zephiris ſpargentibus ornum,*
„ *Ne metuat bellum longa quies ſolidat,*
„ *Tiro tamen felix cana ad rudimenta vocatus,*
„ *Non flexit patris degenerans apicem,*
„ *Nil timuit gelidis anima feruente medullis,*
„ *Pontificis iuſtus flores habet ſeniam.*
„ *Aequora qui recto preſſit terrena patenti,*
„ *Mollibus, & cultu ſydera cum tetigit.*

DE S. SERENA AVGVSTA DIOCLETIANI IMP. VXORE.

SErena Diocletiani Imp. vxor à S. Cyriaco eo miraculo, quo Artemiam eius filiam à dæmone obſeſſam liberaſſet, ad fidem conuerſa, & baptizata fuit.

Quæ

Quæ clam Chriſtum colens, vitam mœrore plenam ducebat, cum tot Chriſtianorum millia iuſſu viri immaniter interfici cerneret; ipſa Suſannam neptim martyrio affectam pluries oſculata, proprijs manibus aromatibus conditam noctu ſepelijt. Deum autem precata, vt ſe è tantis malis eriperet, 17. Kal. Septéb. febre correpta obdormiuit in Domino, apud corpus Suſannæ ſepulta. *Ex Geſtis B. Suſannæ virg. & mart.*

ANNOTATIO.

Haud veriſimile videtur, vt chriſtiani vxorem Diocletiani apud S. Suſannam ſepelierint, vt Pet. in Cat. lib. 7. c. 69. refert. Maximè ipſo Dioclet. in vrbe exiſtente.

DE S. ROCHO CONFESSORE VENETIIS.

Rochus in M. Peſulano vrbe Galliæ Narbonenſis clariſſima, Ioanne patre, Libera verò matre eius vrbis Dominis rubea cruci inſignitus in lucem editus traditur. Anno ætatis 12. parentibus orbatus, patria, amicisque relictis, facultatibusque ampliſſimis pauperibus diuiſis, principatu verò patruo ſuo commiſſo, vili indutus veſte cum pileo, & pera ex Gallia in Italiam peregrinari cœpit. Cum Romam profecturus Aquulam op. apud Peliam amnem perueniſſet, ſe Vincentio qui peſte infectis in xenodochio inſeruiebat ſocium adiungit, ac cum omnes ſigno crucis mirabiliter curaſſet. Cæſenam venit, eaque incolumitati reddita, Romam ſupra cæteras Italiæ vrbes peſte vexatam contendit apud Cardinalem quendam Britannicum magnæ apud Pontificem authoritatis virũ hoſpitatus. Cui Rochus, vt à peſte illæſus ſeruaretur, crucem in fronte à ſe ſignato ita diuinitus impreſſit, vt is per vrbem egreſſus aliquibus eſſet ludibrio. Quare domum reuerſus Rochum, vt ſibi crucem à fronte demat, vehementer orat. Cui ille, nemo eſt inquit, qui non libenter Imperatoris ſui inſignia ferat: quod exemplo Andreæ Apoſtoli, & Franciſci autoris Minorum comprobans, illud Saluatoris adiecit. *Qui vult venire poſt me tollat crucem ſuam, & ſequatur me.* Quibus verbis Cardinalis acquieſcens Rochumque reueritus, illum ad Pontificem pro benedictione deductum Romæ triennio apud ſe retinuit. Cardinale vita functo, Rochus per vrbes peſte infectas pergens, & eas curans, Placentiam venit truci peſtilentia laborantem. Vbi ad noſocomium accedens ægrotantes pro more liberat, ac dum alios ab epidimiæ morbo ſanat, eosque manibus contrectat, ſæuiſſimo vlcere ei in inguine oborto, tanto, febre acutiſſima ſubſecuta, dolore afficitur, vt clamorem, & gemitus illius non ferentes, auti ac mentem non modò è xenodochio, ſed etiam vrbe expellerent. Rochus apud ſyluam egreſſus ibi humi iacebat. Non longè Gothardus nobiliſſimus, & ditiſſimus ciuis Placentinus ruri habitabat, qui multam ſeruorum, & canum turbam alens venationibus operam dabat. Cum autem Rochus ad illius domum acceſſiſſet, nec quiſquam eleemoſynam illi porrigeret, obſeruatus eſt canis, qui è menſa acceptum panem ad tugurium Rocho deferebat. Quod vbi Gothardus accepiſſet, ea re valde commotus, & dolens quod feræ hominibus humaniores eſſent, ad Rochi tugurium accedens, humi proſtratus crudelitatem ſuam incuſans, illi vel nolenti inſeruire cœpit. Acceptus à Rocho in diſcipulum, ſpretisque omnibus, quæ poſſidebat, cum canis panem de more afferens non adueniret, ad tantum ſui contemptum vir nobilis deuenit, vt à Rocho miſſus Placentiam, oſtiatim mendicare prout iuſſus erat inciperet. Sed apud plurimos,

Rochus ſigno crucis infirmos ſanat.

Cæſena peſte infecta à S. Rocho mirabiliter liberatur.

Signum crucis in fronte Card. Britannici indelebile remanet.

Ægrotos quocunque morbo laborátes Rochus diuina virtute ſanat.

Gothardus feris crudelior, ſuam impietatem agnoſcens, Rochum colere cœpit.

qui illum ditiſſimum norant, ludibrio habitus, apud amicos, & cognatos (qui patrimonium ampliſſimum eum profudiſſe putabant, ac dicebant, *cur panem canibus parcius non exhibuiſti?*) conuicijs, & contumelijs oneratus, vacuus pane rediJt. Quare Rochus Gothardo in tuguriolo relicto donec rediret, baculo innixus, vrbem ingreſſus eſt, crucis ſigno in xenodochio, & per ciuitatem iacentes omnes curans, ſole ad occaſum properante in ſyluam ad tugurium redit prorſus incolumis. Qui Gothardo prius in vita eremitica erudito, ac in ſylua relicto, in patriam reuertitur, vbi in paterno caſtro vti explorator in vincula coniectus, patruo incognitus quinquennio carceris ſqualorem inuicta animi patientia ſuſtinuit. Quo tempore exacto peſte corripitur, ac finem ſibi adeſſe ſentiens, ſacris munitus, Deumque precatus, vt quicunque patrocinium eius cũ fide poſtulaſſet, à peſtis contagio eſſet immunis, migrauit in cœlum 17. Kal. Septembris an. ſal. 1327. Corpus ex tabella, in qua nomen ſuum deſcriptum erat, recognitum à patruo non ſine lacrymis ſummo honore conditum eſt. Venetias poſtea inde furtim ſublatum deductum in maxima habetur veneratione, extructis iam toto ferè orbe terrarum in Rochi honorem templis. *Ex eius vita prolixè ſcripta, & à Sur. tom. 4. relata, & ab al.*

Gothardus inſignis euadit eremita.

Rochus incognitus quinquennio carceris ſqualorem in paterno caſtro ſuſtinet.

S. Rochus omnibus eum inuocantibus ſanitatem impetrat.

ANNOTATIO.

Gothardus cuius tam multa in vita S. Rochi fit mentio, ex nob. Palaſtrella familia fuit; cuius imago in æde S. Annæ Placentiæ (quæ eccleſia Fratrum Ord. Seru. eſt) vnà cum vita eiuſd. S. Rochi in pariete ab eodem Gothardo (vt ferunt) depicta cernitur. Is paſſim ſanctus nominatur. Sed qua die deceſſerit, nec vbi corpus illius conditum fuerit, hactenus mihi incompertum.

DE S. LIMBANIA VIRGINE MONIALI GENVÆ.

Limbania virgo ſanctimonialis in Cypro nata nobiliſſimo loco annos 11. nata ſpreto connubio clam naui cum nutritio, & nutrice conſcenſa Genuam appulit, aliquot in ea nauigatione miraculis perpetratis. Nam cum nautæ illam in Inſula quadam reliquiſſent, nunquam loco dimoueri potuerũt licet ventus ſecundus flaret, quoad eam reuerſi ad littus recepiſſent. Cum apud Genuam nauis ſcopulos apud monaſterium S. Thomæ curſu concito peteret, nautas conteri veritos conſolatur, ne ſibi timerent, aut naui, quæ eò ferebatur, quò ipſa optauerat. E naui itaque egreſſa, moniales quibus nomen, & patriam, & votum virginitatis pandit, orat, vt ſe in ſuum contubernium recipiant. Facta autem monialis poſt emiſſam profeſſionem, in ſpecu ſub eccleſiæ pauimento licẽtia ab Abbatiſſa impetrata habitauit, orationibus aſſiduis, ieiunijs, & vigilijs dedita. Vino enim, & ab eſu carnium perpetuò abſtinens, quotidie ieiunabat, mẽbraque ferreo pectine dilacerans verberabat. Cum Abbatiſſa ad eam viſendam locum ingrederetur, illum cœleſti luce perfuſum videns, moniales ad rei nouitatem vocans, & cum illis ingreſſa Limbaniam flexis genibus erecta ceruice extenſis in altum manibus in morem orantis defunctum inuenit. Cuius corpus odore ſuauiſſimo fragrans ſepeliendum curauit, 17. Kal. Septembris. *Ex eius lectionibus nuper Romæ an. D. 1609. approbatis.*

Nautæ ſine Limbania dimoueri non poſſunt, nauis in ſcopulos illæſa perit.

Limbania vini, & carniũ abſtemia.

ANNOTATIO.

Vidimus Romæ diploma Pauli V. Pont. Max die Prid. Non. Martij, an. prædicto: in quo lectiones eæ, quæ ſupra narrata ſunt, continentes inſertæ ſunt. Sed in ijs temporis, in quo vixit, nulla fit mentio.

Auguſti die 17.

DE S. ANASTASIO EPISCOPO INTERAMNATE.

ANaſtaſius ex nobili Caſtellorum familia Interamnæ ortus circa ſal. annum 550. doctrina, & ſanctimonia vitæ floruit. Abſtinentia erat incredibili, maximaque humilitate; ſed & in pauperes beneficentia excelluit, omnibus facultatibus in ſubleuandis illorum miſerijs penè conſumptis. Quapropter mortuo Epiſcopo ſummo omnium conſenſu illi ſubrogatur. Munus paſtorale aggreſſus reliquias peſtis Arianæ ſuſtulit: Eccleſiam ſanctiſſimis inſtitutis reformauit: multa per diœceſim erexit templa, collapſaque inſtaurauit: in vrbe têplum Aſſumptionis B.M.V. in quo ſedem Epiſcopalem conſtituit, ædificandũ curauit. His & alijs operibus clarus ex hac vita ad perennem patriam migrauit 16. Kal. Septembris. Cuius corpus in eccleſia à ſe ædificata conditum cum diu iacuiſſet ignotum Leone VII Pont. Max. circa an. ſal. 1039. repertum fuit, cum is ruſtico cuidam apud Carſulam in ſomnis locum, in quo corpus latebat, indicaſſet. Terra enim defoſſa arca marmorea, in qua corpus iacebat, & ex qua ſuauiſſimus odor efflabatur, reperta eſt: & in ea corpus S. Epiſcopi integrum, ſacris adhuc veſtibus indutum: quod intra aram ſibi magnificentiſſimè extructam accito Lintargo Epiſcopo Spoletino reconditum eſt. In qua tranſlatione præter infirmos diuerſi generis, & Dæmoniacos curatos, illud narratione dignum videtur: quod quidam ita a natiuitate incuruus, vt manibus pedibus reptans cœlum adſpicere nequiret, vt opẽ ab Anaſtaſio tota fiducia popoſcit, mox in pedes erectus omnibus ſpectantibus, & mirantibus liberè cœpit incedere. Cæco quoque, qui ſe illi commendarat, lumen oculorum reſtituit: & puerum paralyticum, quem nobilis fœmina ex Campania alendum ſuſceperat, ſibi ab ea commendatum ſanauit. *Ex eius vita, & ex monum. Eccl. Interamnen. M.S.*

Incuruus manibus, pedibuſque reptans erectus incedit.

Cæco oculorum lumen reſtituitur.

ANNOTATIO.

Corpus eius Greg. XIII. An. D. 1575. die 15. Iunij rurſus inuentum repoſitum fuit, in ſacello ex marmore ſuo nomini extructo.

DE S. CLARA VIRGINE APVD M. FALCVM.

CLara virgo in M. Falco (oppidum eſt Vmbriæ non obſcurũ Fulginio proximum) anno à partu virginis 1266. Clemente IV. Pont. nata pijs parentibus, ſub Ioannæ ſororis, quæ recluſorio extructo aliquot virginibus præerat, diſciplina vitam prorſus admirandam egit. Tanta fuit verecundia, vt nulla ſe parte corporis nudam videri pateretur. Cum dormiens pedem extuliſſet, à ſorore reprehenſa, id quaſi piaculum lacrymis expiauit. Dicere verò ſolebat: ne medico quidem vllam corporis partem detegendam eſſe, quòd viſus plurium fons malorum ſit, oculiſque animæ hoſtis acerrimus. Silentij adeò obſeruans fuit, vt illud ſemel in vita cauſa matris ſe alloquentis fregerit. Abſtinentiã item ſic coluit, vt, cum ouum ob debilitatem hortatu ſororum deguſtaſſet, facti pœnitens ad lacrymas cõfugeret. Cũ Ioanna ſoror carnis modicũ ad ægrotæ reſtaurandas vires detuliſſet, illã abeũte ſorore proiecit. Altero recluſorio extra oppidũ à ſe conſtructo, à Ioanna, quæ ẽt illi præerat obtinuit, vt cũ alijs virginib' ad quæſtũ exiret; ſed licentia reuocata eſt, quòd illa ſub dio imbres, & ventos potius pati vellet, quã in domũ alicuius diuertere. Cũ ſe virgis, & flagellis durius

Spectabilis Claræ uerecundia.

Viſus pluriũ fons malorũ.

Clara clariſſimis virtutibus prædita.

cæderet, ſanguisq; copioſus e vulneribus flueret, ſoror illi non ſine mœrore, ea, quibus ſe verberaret, abſcōdit. Mortua ſorore cœnobij adminiſtrationē inuita ſuſcepit: nec tñ quicquã de auſteritate remiſit, cũ cilicinis interius veſtibus induta, ſe funiculis, & vrticis flagellaret: dies integros cibo, & potu abſtineret, orationibus intenta, omnia humana deſpiciebat, miſeros appellare ſolita, qui ea quęrerēt, & magis miſeros, qui bona appellarēt. Pacem inter vrbes finitimas diſſidentes per litteras conciliabat, (erat autem in litteris diuinitus erudita) ſpiritu prophetiæ non caruit. Iacobo .n. columnæ Cardinali dignitatis poſt exauthorationē reſtitutionem prædixit. Margaritæ mulieris Gallicæ Romam peregrinantis aduentum, & nomen diuinauit. Nouitiam, quæ occultum peccatum in Sacramentali confeſſione tacuerat, reprehendit. Cum aliquando cum alijs communicare non potuiſſet, à Chriſto Domino corpus ſuum meruit accipere. Chriſtũ peregrini ſpecie ſuſcepit; à quo (cum de illius paſſione non ſine copioſiſſimis lacrymis ad ſorores ſermones haberet) paſſionis ſuæ myſteria cordi illius impreſſa non dubitantur. Denique aſſiduis vigilijs, ieiunijs, & alijs carnis macerationibus confecta in morbum incidit: ex quo anno ætatis 33. breui migrauit ad ſponſum. Cuius cor ingens, vt caput pueri, diuiſum multis inſpectantibus myſteria dominicæ paſſionis continere repertum eſt. Illud etiam mirum, tres cordis globulos, ſiue pillulas haud vni ex illis præponderare. Plura viuens patrauit miracula, in quibus monialem defunctam ſuſcitauit, Arenarium mole arenæ obrutum, quo ad peccata ſua confiteretur, vitæ reſtituit. Poſt mortem verò puerum palearum ingenti cumulo oppreſſum, & duas mulieres cum viro aquis ſuffocatas ad vitam reuocauit. Sanguis, qui ex corde illius effluxit, in ampulla ebullire, cum graue aliquot imminet vrbi infortunium, fertur. *Ex monum. Eccleſ. M. Falci, & ex vita eiuſd. Bononiæ an. D. 1601. edita.*

Pacem inter vicinas vrbes componit. Spiritu prophetię clara. Suſcipit Euchariſtiæ Sacramentum à Chriſto Domino noſtro. Eundem excipit peregrini ſpecie. Mira res narratur. Monialē defunctam excitat. Arenario pariter vita reſtituitur. Püerum, ac duas mulieres poſt mortem ad vitam reuocat. Sanguis in ampulla ebullit.

ANNOTATIO.

ET ſi nondum in SS. virgines ſolemni ritu relata eſt: extant tamen proceſſus hac de cauſa confecti: quos Romæ vidimus in Biblioth. Baroniana. Eiuſque dies feſtus ſumma celebritate agitur.

DE B. DONATO MONACHO PETINENSI, Ord. M. Virginis.

DOnatus Ripæ Candidæ in Lucania natus vix 14. annum agens ætatis Petinam ad Abbatem cœnobij Ord. M. Virginis, vt ad habitum monaſticum reciperetur, contendit: à quo ob eius teneram ætatem reiectus, poſt aliquantum temporis ſpatium necdum annos 15. natus parentibus, & propinquis vale faciēs ad Abbatem redijt: & magnam vim profundens lacrymarum orat genuflexus recipi, & obteſtatur per Deum, ne vti prius, repulſam patiatur. Receptus ianuæ cuſtodiæ deputatur. Qui carnem ſuam præter flagella, & ieiunia, adeò cœpit affligere, vt noctu cæteris ſomnum capientibus hyeme cella egreſſus in ſtagnũ gelidiſſimum, glacieque conſtrictum nudus deſcenderet, ſtatisque horis nihilominus nocturnis, & diurnis intereſſet. Cum autem ſibi furni cura demandata fuiſſet, orationique, & meditationi intentus, illum accenſum, & calefactum mundare oblitus eſſet, adueniente Ab. horâ panis coquendi, illumq; negligentiæ obiurganti, vt erat habitu indutus, illicò furnum ingreſſus eum proprijs veſtibus purgauit, exiuitque nulla in eius carne, aut veſte apparente læſione non ſine maxima Abbatis, & adſtantium monachorum admiratione, clibano adhuc flammis,

flammis, & excenſis carbonibus candente. Ex quo cœpit apud omnes eſſe venerationi. Sed & illud quoque mirandum fuit. Erant in horto examina aliquot apũ & faui, ob quos conſumptos examinibus diſperſis Abbas querebatur. Donatus itaque maleficij authorem obſeruans, vrſum inuenit fauos noctu comedentem: quem zona, qua præcingebatur, alligatum, velut agnum ad Abbatem adduxit, maximè rei euentum mirantibus monachis, & in obedientia deinceps proficientibus, præſertim cum ad Donati præceptum vrſum abire, neque rurſus in hortum redire vidiſſent. Denique cum tantus euaſiſſet 19. ætatis anno migrauit è vita Anno ſal. 1198. Cuius corpus cum Ripam Candidam (ita ciuibus illis ſuppliciter poſtulantibus) deferretur conquerentibus monachis, quòd ſe desereret, nihil ſui apud eos relinquens, ferunt illum in feretro reſediſſe, ſibique brachium detractum monachis porrexiſſe. *Ex monum. & Chron. M. Virg. à quibus Paul. Reg. acceptam vitam refert.*

ANNOTATIO.

ARnoldus Vuion lib. 3. leg. vitæ hunc SS. numero adſcriptum aſſerit: quod tamen incertum eſt; cum nondum illum monachi M. Virg. off. Eccleſiaſtico colant.

Auguſti die 18.

DE S. AGAPITO MARTYRE PRÆNESTINO.

AGapitus Præneſtinus annorum 15. martyrij cupidiſſimus Aureliano Imp. ob chriſtianam religionem tentus, & neruis primùm diriſſimè cæſus, cum nihil è ſupplicio moueretur, Antiocho Præſidi cruciandus traditur: qui in tetrũ carcerem coniectum quatridui, in quo nihil deguſtauit, inedia afflixit. Eductus è cuſtodia vehementer carbonibus ardentibus capiti eius impoſitis cruciatur, & gratias agens Deo, iterum verberibus afficitur, pedibus ſuſpenſus, ita vt ingens fumus è ſubiecto igne os eius obrueret. Quibus in ſupplicijs Agapitus inuictus Præſidi dicebat: *Sapientia tua, & vanitas in fumo laborat.* Exaſperatus ijs verbis Præſes aquam feruentem in eius ventrem effundi, maxillasque cõfringi iuſſit: quod cum fieret, ipſe è tribunali lapſus, paulò poſt moritur. Imperator audita Præſidis morte, & martyris conſtantia, ira inflammatus ſanctum Iuuenem leonibus obiectum, cum illi martyrem non attingerent, ſed pedes illius proſtrati incredibili manſuetudine lamberent, eductũ è Theatro inter duas columnas Præneſte gladio percuti iuſſit 15. Kal. Septembris. Cuius corpus à chriſtianis in nouo ſarcophago reuerenter ſepultum eſt. *Ex Adone, & Breu. Rom. Mombrit. tom. 1. & Pet. in Cat. lib. 7. c. 74.*

Agapit⁹ martyrij cupiditate, immanitate, ac multiplicitate inſignis.

Preſes interim è tribunali lapſus moritur.

Leones mitiſſimi in martyrem efficiũtur.

ANNOTATIO.

COrpus S. Agapiti Parmæ in Cathedrali eccl. aſſeruari tradunt eiuſd. Eccl. Tab. cum tamen Præneſtini illud ſe habere, vt probabile videtur, aſſerant, & Baron. in Annotat. idem teſtetur. Qua in re, quod alibi diximus, hic quoque dici poteſt, partem multoties pro toto per ſynechdochen accipi.

DE SS. IOANNE, ET CRISPO PRESBYTERIS, & martyribus Romæ.

IOannes, & Criſpus Presbyteri in Diocletiani, & Maximiani Imperatorũ perſecutione inter cætera pietatis opera, in corporibus martyrum perquirẽdis,

& tumulandis occupantur: nam Ioannes S. Cyriacum cum alijs multis ad thermas Salluſtianas ſepeliuit, aliosque alibi cum Criſpo condidit. Quapropter iuſſu Diocletiani comprehenſi, cum fortes in Chriſti confeſſione permanerent, ad palmam martyrij peruenientes conſortes eorum, quos ſepelierunt, facti ſunt 15. Kal. Septembris. *Ex Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

VBi horum corpora ſepulta fuerint, nec Beda, nec Ado, neque Pet. in Cat. lib. 7. c. 75. paucis admodum martyrium illorum referentes, docent.

DE SS. HERMA SERAPIONE, ET POLYÆNO martyribus Romæ.

HErmas, Serapion, & Polyænus Romani chriſtianæ religionis apud vrbis Præfectum accuſati, & delati inſuper, quòd Deos contemnerent, cõprehenduntur. Qui ante Iudicem producti, cum ſe chriſtianos eſſe liberè faterentur, in tenebricoſum carcerem detruduntur, ſi fortè ſententiam mutarent. Sed in illa perſiſtentes educti per loca ſaxoſa, anguſta, & difficilia eouſque raptantur, donec animas exhalarant, 15. Kal. Septembris. *Ex Menologio Græcorum.*

ANNOTATIO.

GRæcorum monumenta circa horum mart. paſſionem Henricus Caniſ. tom. 2. antiquarum lect. refert, ſed nulla in ijs de tempore, neque de Imp. ſub quo paſſi ſunt, habetur mentio.

DE S. HELENA MATRE CONSTANTINI MAGNI ROMÆ.

HElena natione Britanna Conſtantini mater, quem Eboraci in Britãnia peperit, fœmina incomparabilis fide, & religione fuit, quam multò, antequã filius Chriſti nomen daret, chriſtianam coluiſſe religionem ferunt. Ea, vbi Cõſtantinus baptiſmo expiatus eſt, quod ipſa maximè optauerat, in ſomnis admonita, quanuis iam ingraueſcente ætate, (annum enim ætatis 79. vt nonnulli ſcribunt, agebat) terram Chriſti Domini quondam veſtigijs preſſam deuotionis ergo luſtrare, & crucem Dominicam perquirere ſtatuit. Eò igitur profecta, & debita ſacris locis veneratione exhibita, loco, in quo ſanctiſſima crux latebat, inuento, (qui idcirco ad inueniendum difficilis erat, quòd antiqui fidei hoſtes ſimulachrum in eo Veneris ad Dominicæ paſſionis tollendam memoriam defixerant) terra altius defoſſa tres cruces cum titulo ſeparato reperit, ac Dominica ab alijs miraculo diſcreta (ſiquidem Macarius Hieroſolymorum Epiſcopus præmiſſa oratione ſingillatim eas mulieri decumbenti, ac moribundę admouit: cui cum reliquæ nihil profuiſſent, illa: in qua ſaluator pependerat, mulierem ad vitam, & ſanitatem ſubito reuocauit) partem illius ibi thecis argenteis incluſã reliquit, partem Romam cum clauis Conſtantino filio detulit, multas ſacras ædes extruxit: in quibus duo templa cæteris auguſtiora, vnum vbi Dominus naſci dignatus eſt, alterum, in monte, ex quo in cœlos aſcendit. Sed & eleemoſynas prout Regia dignum erat magnificentia Hieroſolymis præcipuè elargita eſt: vt vix numerari poſſent, quæ varijs data ſunt munera, & quæ ipſa proprijs manibus pauperibus diſtribuit. Alios enim nouis veſtibus induit, alios à vinculis diſſoluit, alios ad metalla damnatos liberauit, alios ab exilio reuocauit. Quaſcunque eccleſias in eo itinere iam iens, quam rediens ingredi contingeret, omnes beneficio aliquo afficiebat. Illud quod inſignis eius humilitatis, & benignita-

Crux Saluatoris ex trib. miraculo diſcernitur.

Præclariſſima Helenæ geſta Hieroſolymis.

tis argumentum fuit, non prætereundum: quod Hieroſolymis virginibus in cœnobio degentibus menſæ iuſſis accumbere ipſa ancillæ officio fungi haud dedignata eſt: nam manibus aquam miniſtrare, cibaria apponere pocula, porrigere, cæteraque ad cœnæ finem vſque præſtare voluit. Romam reuerſa haud multò poſt ad æternam adſpirans beatitudinem, teſtamento, præſente filio, prius condito, in quo multa locis pijs legata ſunt, 15. Kal. Septembris octogenaria feliciter migrauit in cœlum. Cuius corpus via Lauicana, in baſilica SS. mart. Marcellini, & Petri, vbi templum ſuo nomini poſtea extructum fuit, conditum eſt. *Ex vita ipſius à Sur. ex varijs hiſtor. Eccleſ. collecta, & rel. tom. 4. Plura apud Euſeb. in vita Conſtantini.*

Egregiũ Auguſtæ humilitatis exemplum.

ANNOTATIO.

Plura de Helena apud Pet. in Cat. lib. 7. c. 73. ſed, quæ multa egent cenſura. De eiuſdem corpore lis eſt: nam Veneta tab. illud Venetijs in propria eccl. aſſeruari indicant: Altouillaren. verò monaſt. apud Rhemos illud ſe habere gloriatur eò translatum an. D. 829. ſeu 849. vt Sigeb. in Cron. ad dictum an. & Mol. in Addit. ad Vſuard. teſtantur. Cuius translationis extat hiſtoria ab Altmanno monacho Altouillaren. ſcripta. Annus certus obitus eius ignoratur; putatur obijſſe anno D. 326. & Imperij Conſtant. 21.

DE S. PROIECTITIO DIACONO, ET MART. BERGOMATE.

PRoiectitius Bergomi honeſto loco natus, à teneriſq; liberalibus diſciplinis eruditus, cum adoleſcente ætate in litteris haud mediocriter profeciſſet, Archidiaconus maioris eccleſiæ Bergomenſis creatur. Qui munus illud ſtrenue gerens, ſugeſtum marmoreum in æde S. Alexandri, de quo ad populum cõciones habebat, extruxit: domum eccleſiæ ad iacentem, in qua cum clericis cohabitaret, & conuiueret, ædificauit. Dum itaque maiores in dies progreſſus faceret, Edicta Diocletiani, & Maximiani in chriſtianos euulgantur: quare Proiectitius priuatim, & publicè per domos, & vicos fideles admonere, & confirmare, atque ad perſecutiones perferendas incendere haud deſtitit. Cum verò Diocletianus, & Maximianus imperium à ſe abdicaſſent, Proiectitius perſecutionem, quoque deſijſſe ratus ad priſtinum prædicationis munus reuertitur; quod dum in eccleſia S. Alexandri ſecurius exequitur, Gentiles armati in eccleſiam irrumpentes Proiectitium capillis captum rapiunt, vt illum Idolis immolare cogerent. At is zelo correptus, in Idola irruens, ea conſpuit, & in terram deiecta pedibus proterit. Quapropter Gentiles illum illicò fuſtibus contuſum lapidibus obruunt, qui ab hoſtibus vti mortuus relictus, cum paulò poſt ſe erexiſſet, & ingenua procumbens pro percuſſoribus ſuis Deum precaretur, ab illis rurſus impetitus, vſque adeò cæditur, donec animam exhalaret. 15. Kal. Septembris. Cuius corpus à Fidelibus iuxta S. Heſteriæ corpus ſepultum eſt. *Ex offic. Eccl. Bergomen.*

Proiectitius Idola conſpuit, & in terram deiecta pedibus proterit. Pro perſecutoribus Deũ precatur.

ANNOTATIO.

ILlum alij in quib. Galeſ. in ſuo Martyrol. Proiectum appellant, ſed Proiectitius prout ab Eccleſ. Bergomen. appellatur, dicendus eſt.

DE S. AGAPE VIRG. ET MART. APVD TVSCANAM.

SAnctus Agapes virgo, & martyr ab Eccleſia Tuſcanẽſi colitur hac die. Ibi .n. corpus in eccleſia maiore aſſeruatur, vt marmorea inſcriptio antiqua indicat. Quæ an eadẽ ſit cum ea, quæ Interamnæ die 15. Februarij celebratur, an diuerſa nõ auſim affirmare, cũ huius acta minimè viderim. *Ex Tab. Eccl. Tuſcanẽ.*

ANNOTATIO.

DE Agape virg. & mart. de qua agitur Interamna in Vmbria ad diem 15. Febr. prout in Martyrol. Rom. mem. Vſuard. & Vuandelbertus dicta die: cuius extat Carmen hoc.

„ Hinc decimo, & quinto meritum clareſcit Agapes.

Incertum tamen eſt, an hæc eadem ſit cum illa, vel diuerſa, vti ſupra diximus.

DE S. RAYNALDO EPISCOPO RAVENNATE.

Raynaldus pacem inter Philippum Galliȩ, & Eduardum Angliȩ Regem conciliat.

Raynaldus Henrico Imper. VII. charus.

Robertus Siciliȩ Rex regno exauthoratur.

Raynaldus Templarierũ cauſam cognoſcit.

Iacobus Benincaſa à podagrȩ doloribus liberatũ.

Blenda à dȩmone exagitata abſoluitur.

Monialis mẽbrorum diſſolutione languẽs Raynaldo inuocato ſanatur.

RAynaldus patria Mediolanenſis, ex familia Cõcoregia, primùm canonicus Eccleſiæ Laudenſis, (cum illum Bonifacius Papa VIII. ad pacem inter Philippum Galliæ Regem, & Eduardum Regem Angliæ conciliandam in Galliam miſiſſet) deinde Præſes totius Æmiliæ, tum Vincentinus Epiſcopus fuit. Cum verò Opizo Archiepiſcopus Rauennas deceſſiſſet, Rauennates in templũ Vrſianum de more conuentum habentes Raynaldum, & Leonardum Fliſcum Eccleſiæ Brugenſis Præpoſitum eligunt. Ex quibus Benedictus IX. Papa, qui Bonifacio ſucceſſerat, Raynaldum, cuius mores perſpectos haberet, & coram ſe ſacram rem fecerat, approbauit. Is cultum diuinum, ſanctiſſimis legibus editis, promouit, & auxit. Concilium Prouincialium Epiſcoporum anno Domini 1307. in quo plura eccleſijs ſaluberrima decreta ſunt, celebrauit. Eo Henricus Imp. VII. quandiu in Gallia Ciſalpina fuit, vſus eſt, conſilio illius omnia ferè adminiſtrans, donec in peius mutatus Italiam omnem perturbationibus impleuit, Roberto Siciliæ Rege Regno, edicto publico, exauthorato. Illi quoque Clemens V. Pont. cauſam templarierum cognoſcẽdam, quòd ſciret eum virum æquiſſimum, & legum peritiſſimum eſſe, commiſit: Denique multis pro eccleſia perfunctus laboribus anno ſal. 1331. 15 Kal. Septembris non ſine ingenti ſanctitatis opinione obdormiuit. Clarus poſt obitum miraculis: Ex quibus adnotare libet aliquot. Iacobus Benincaſa Iuriſconſultus Rauennas deſperata prorſus à medicis ſalute præ acerrimis podagræ doloribus animam agens, voto nuncupato ſe diem Raynaldi feſtum quotãnis celebraturum, poſtridie eius diei non modò doloribus, ſed & morbo ſolutus eſt. Mulier, cui nomen Blenda, in agro Rauennate à cacodæmone agitata, ducta ad B. Raynaldi tumulum illicò liberatur. Pari facilitate monialis virgo cœnobij S. Mariæ omnium membrorum diſſolutione languens, patrocinio S. viri inuocato repentè ſanitatem recuperat. *Ex monum. Eccl. Rauenn. & ex Hieron. Rub. in Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

NOndum quod ſciam SS. Catal. adſcriptus: pro ſancto tamen ab Eccleſ. Rauenn. colitur, vt ex Tab. eiuſd. eccl. apparet.

Auguſti die 19.

DE S. IVLIO SENATORE ROM. ET MARTYRE.

IVlius Senator Rom. Commodo Imp. ad prædicationem SS. Euſebij, Vincentij, & ſoc. ad Chriſtum conuerſus, mox accito Rufino Presbytero, ſe cum vniuerſa familia aquis luſtralibus expiari curauit. Cumque Chriſtum palam profiteretur, aliosque ab infelici dæmonis ſeruitute ad veram Chriſti pietatem, libertatemque perducere conaretur delatus eſt Imperatori: qui illum catenis vinctũ

Vitellio

Vitellio Iudici viro truci flagitioſo, & crudeli examinandum tradidit. Is cum animo eſſet in chriſtianos infenſiſſimus, Iulium conſtanter Chriſtum confitentem poſt carcerem & vincula, adeò atrociter fuſtibus mactari iuſſit, vt in eo ſupplicio ſpiritum emiſerit 14. Kal. Septembris. Cuius corpus ante Amphitheatrũ canibus obiectum, ab Euſebio, & ſocijs collectum in cœmeterio Cale podij ſepultum eſt. *Ex Geſt. & paſſ. S. Euſebij, & ſoc. à Sur. tom. 7. rel.*

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 7. c. 79. eadem refert, ſed nominibus aliquot deprauatis.

DE S. MAGNO EPISCOPO ANAGNIÆ, ET MARTYRE.

MAgnus Tranij in Apulia parentibus Etruſcis natus, à puero pietate præditus fuit, & ſermone affabilis. Is à puerili leuitate alienus, aliorum vitabat conſortia; eccleſias frequentabat. Vt autem parentum inopiam ſubleuaret, adoleſcens oues cuiuſdam paſcendas ſuſcepit; cui dolenti, & nondum baptizato Angelus apparens dixiſſe fertur; *Cur Magne triſtaris? mœſtitiam depone: ſum enim miſſus ad te ad depellendum abſte mœrorem.* Quo dicto, Angelus cœleſtia repetit, & Magnus auri maſſam librarum decem mox inuenit: quam parẽtibus detulit: qui, ita Magno conſulente, medietatem in pauperes erogarunt, ex altera tot oues emerunt; ex quibus, cum eas Magnus in montibus paſceret, ſe ipſos, & pauperes plures alebant. Orbatus parentibus, diuino cultui deditus, multò magis pietatis officia proſequebatur. Cumque multis patratis miraculis fama ſanctitatis ipſius peruagaret, Eccleſiæ Anagninæ Epiſcopus ordinatur. Qui cum prædicatione plurimos ad Chriſtum conuerteret, ac in Inanium Deorum cultum inuehens fidem mirè propagaret, re ad Decium delata, ille ſtatim ſatellites miſit, qui Magnum Dijs ſacrificare recuſantem interficerent. Qui S. Epiſcopum perquirentes in propria cella inuentum extraxere, omni ſubſtantia è domo illius ſublata, & combuſta; cumque illũ ad immolandum Dijs vrgerẽt, Magnus breui temporis ſpatio impetrato, oratorium ingreſſus inter orandum expirauit. Quare ſatellites illum diu foris præſtolati, oratorium ingrediũtur, & mortuo caput amputant. *Ex monum. Eccleſ. Anagninæ.*

Angelus alloquitur Magnum ouium paſtorem.

Magnus auri maſſam inuenit.

ANNOTATIO.

PAſſus eſt eôdem tempore, & ab eiſdem ſatellitibus, à quibus S. Secundina virg. licet illa aliquot dies ante: ex eiuſdem Secundinæ paſſione. Huius vita paucis in ſubiecto hymno continetur.

PAngat mater Eccleſia
Summi Regis præconia
Magna Dei magnalia
Magna Regni ſolemnia.
Hic primò Paſtor ouium
Forma factus humilium
Conſcendit votis omnium
Paſtorale faſtigium.
Cura, doctrina ſplenduit,
Inſignis ſignis clamat,
Plus fecit, minus docuit,
Sic præfuit, quòd profuit.
In corporis exilio
Ex quodam priuilegio
Caſtus in miniſterio
Angelorum conſortio.
Poſt ab apparitoribus
Tentus, & carnificibus,
Pijs profuſis precibus
Iungitur cœli ciuibus.
Ergo mater eccleſia &c.

DE

DE S. RVFINO CONFESSORE APVD MANTVAM.

Rvfinus confeſſor apud Mantuā in propria colitur eccleſia: qui Ferrariȩ quoque vbi eius reliquiæ habentur, venerationem habet. Ferunt eius Imaginē in eccleſia ſibi dicata prope Mantuam in pariete depictam habitu Sacerdotali indutam conſpici. Ex quo illum Presbyterum fuiſſe intelligitur. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Acta nullibi reperire potuimus, & licet in Rom. Martyrol. & alijs ſit deſcriptus; non tamen in Tab. Eccl. Mantuana.

DE S. RVFINO MART. APVD ASSISIVM. *Vide die 30. Iulij.*

DE S. BERTVLPHO ABBATE BOBIENSI.

Bertulphus S. Arnulphi Epiſcopi Metenſis propinquus, ſæculi pompis ſpretis, ſuiſque pauperibus diſtributis, ad Euſtaſium Abbatem Luxouienſem ſe contulit: à quo ad habitum monaſticum receptus vitæ religioſæ obſeruantia clarere cœpit. Cum autem Attala ex Auſoniæ partibus aduenifſet eò rediturus, Bertulphus fama ſanctitatis viri commotus impetrata ab Abbate ſuo licentia, cum eo Bobium venit, ibique ſub illius diſciplina ita vixit; vt ab eo ſucceſſor declaratus, illi poſt mortem in regimine ſubrogatus fuerit. Cumque monaſterio ſumma cum ſanctitatis, & prudentiæ laude præeſſet, antiquus hoſtis aduerſus illum Procum Epiſcopum Cleronēſem excitauit: qui ab Arioualdo Rege Longobardorum in monaſterium Bobienſe poteſtatem poſtulauit: ac Rege reſpondente, vt prius monaſteria ab vrbibus diſſita Epiſcopis ſubdita eſſe probaret, cum id probare conaretur, Bertulphus re cognita ad Regē miſit, qui, ne ſe ei Epiſcopo ſubdi pateretur, illum rogarent. A quo (licet Arianus eſſet) illud reſponſum tulit. *Non eſt meum Sacerdotum cauſas diſcutere: quas Synodalis examinatur, ad purum debet iudicari.* Obtenta autem ab Arioualdo Romam petendi licentia, eò profectus ab Honorio I. Pont. Max. priuilegium, ne vllus Epiſcoporum in monaſterium Bobienſe ius aliquod ſibi vendicaret, impetrauit. Bobium autem rediens, in itinere intra montes tanta vi febris opprimitur, vt mori crederetur: ſed nocte, cum Ionas diſcipulus, qui ſolus apud eum remanſerat, dormiret, S. Petrus Apoſtolus (cuius vigilia celebrabatur) apparens ait: *Surge, & ſoſpes ad ſodales tuos abi*, quod cum feciſſet, morbus eum prorſus, & illicò reliquit. Bertulphus itaque fuſis in eccleſia SS. Petri, & Pauli precibus, egrediens hominem nomine Viatorem āb immūdo ſpiritu liberauit, ac non mul tò poſt infantulum à Dæmone obſeſſum, & leproſum ad ſe perductum oratione, & ſigno crucis mirabiliter ſanauit. His alijſque præclarè geſtis S. Abbas 14. Kal. Septembris poſt an. ſal. hum. 626. migrauit ad Dominum Bobij ſepultus. *Ex vita per Ionam Ab. & diſcip. ſcripta, a Sur. tom. 4. rel.*

ANNOTATIO.

Mem. inter alios S. Bertulphi, & Baron. in Annal. ad an. D. 626. quem Bertolphum vocat. Quod Cleronen. Epiſcopus S. Bertulphum exagitaſſe refertur, mirum videtur, cum nulla c. in Liguria neque in finitimis regionibus ſit, qua Cleronen. nominetur. Puto pro Derthonenſis, Cleronenſis ſcriptum fuiſſe.

Auguſti

Auguſti die 20.

DE S. PORPHYRIO PRESBYTERO, ET CONFESS. ROM.

POrphyrius Presbyter Rom. Romæ Aureliano Imp. vixit, ac ſanctitate floruit: qui S. Agapitum Præneſtinum martyrem à teneris in chriſtiana religione erudiuit, & educauit. Cum autem Agapitus martyrio coronatus fuiſſet, & ipſe Porphyrius vir Dei ſancto fine quieuit 13. Kal. Septembris. *Ex paſſ. S. Agapiti, & Martyrol.*

ANNOTATIO.

AN Porphyrius eodem anno obierit, quo Agapitus martyrio deceſſit, an illi ſuperuixerit, incertum eſt, cum Acta propria ipſius deſiderentur.

Fuit alter huius nom. Presbyter Camerini paſſus: de quo ad diem 4. Maij actū eſt. Hunc Pet. in Cat. lib. 7. c. 102. martyrem facit, inquiens illum ab Antiocho à quo & Agapitus, martyrio affictum fuiſſe.

DE SS. MARTYRIBVS LEONTIO, ET CARPOPHORO Vincentiæ patronis.

LEontius, & Carpophorus fratres ciues Vincētini; ac medici ex Arabia profecti Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus cum Aquileiam perueniſſent, & in Chriſti nomine mederentur languoribus apud Lyſiam Præſidem chriſtianæ religionis accuſati comprehendūtur, ac de religione interrogati, ſe chriſtianos eſſe libera voce profeſſi, ſe nulla ratione ab agnita ſemel veritate abduci poſſe reſpondent. Quare primùm neruis crudeliter cæſi, cum in fide ſtabiles eſſent, catenis conſtricti, & colligati in mare demergi iubentur. Sed cum diuinitus erepti ad littus incolumes delati fuiſſent, rurſus comprehenſi in accenſum rogum inijciuntur. Vnde etiam illæſi cum exiſſent, equuleo diu torti, lapidibus, & ſagittis, quæ mirabiliter in ipſos ſagittarios, & lapidantes retorquebantur, feriuntur. Verùm cum ex his omnibus SS. martyres diuino beneficio in fide conſtantes euaſiſſent, denique iubente Præſide capitis obtruncatione martyrium fæliciter conſumarunt 13. Kal. Septembris. Quorum corpora Vincentiam tranſlata in eccleſia Cathedrali condigno honore condita ſunt. Agitur eorum dies feſtus maxima celebritate. *Ex monum. Eccleſ. Vincent. quæ in Cod. antiquo pergam. M. S. legimus.*

Sagittæ in ſagittarios retorquentur.

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 7. c. 87. pluribus horum martyrium refert. Non ſunt autem contraria, quod ex Arabia profecti ciues fuerint Vinceutini: nam fieri poteſt, vt ex Arabia venientes Vincentiam, ibi diu morati ciuitate donati fuerint; vel ex Arabia ducentes genus, Vincentia nati, & educati ſint.

Auguſti die 21.

DE S. CYRIACA VIDVA, ET MARTYRE ROM.

CYriaca Vidua Valeriano Imp. chriſtianos domi ſuę plures alebat, in ijs Preſbyteros, & Clericos, apud eam ob perſecutionis acerbitatē latitantes. Habitabat, in M. Celio, in quo cum ſuo viro annos 11. in viduitate verò 32. vixit. Ad eius domum veniens Sanctus Laurentius Leuita paulò ante paſſionē pedes omnium chriſtianorum lauit: ipſique oranti, vt manus capiti ſuo imponeret, ſtatim,

Laurentius omniū chriſtianorum pedes lauat.

ſtatim, vt manus impoſuit, dolor capitis, quo maximè affligebatur, omnis abſceſſit. Cum itaque chriſtianos hoſpitio excipere perſeueraret, accuſata comprehenditur, ac cum Dijs immolare reſpueret, atctæ cuſtodiæ tradita fuſtibus contunditur: cumque percuſſionis ſigna nulla apparerẽt, & in confeſſione Chriſti immobilis permaneret, tandiu ſcorpionibus, & plumbatis cæſa eſt, donec emitteret ſpiritum 12. Kal. Septembris. Cuius corpus à chriſtianis in agro Verano tumulatum poſtea in Equitij titulum translatum eſt à Sergio II. Pont. *Ex Actis eius M.S. & ex paſſ. S. Laurentij.*

ANNOTATIO.

Haec S. Vidua non modò chriſtianos domi ſua fouebat; ſed & cœmeterium, quod de ipſius nomine appellatum eſt, corporibus martyrum tumulandis conſtruxit in agro prædicto: cuius Prudent. in hymno 2. de S. Hippol. mem.

DE S. PATERNO MARTYRE APVD FVNDOS.

Paternus natione Ægyptius, apud Fundanam ciuitatem paſſus eſt. Cũ enim is ex Alexandria Romam, vt SS. Apoſtolorum memorias viſitans veneraretur, veniſſet; ac poſtea perſecutione commota in agrum Fundanum ſecedens martyrum corpora conquiſita ſepeliret, deprehenſus ab hoſtibus fidei, & à Tribuno comprehenſus in vincula conijcitur; in quibus malè habitus expirauit. 12. Kal. Septembris. *Ex monum. Eccleſ. Fundanæ.*

ANNOTATIO.

Tempus, & nomen Imp. ſub quo Paternus paſſus eſt, in Actis præd. eccl. minimè exprimuntur.

DE SS. MARTYRIBVS LVXORIO, CESELLO, & Camerino Calaritanis.

Lvxorius miles Sardus Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus Chriſtum colens, cum ſacras litteras legere cœpiſſet, relicta vita militari pietatis officia colere cœpit. Quapropter M. Delaſio Præſidi Calari accuſatus, ab eoque, cur militiæ renunciaſſet, & Deos non coleret interrogatus, Reſpondit, quia longè præſtantiorem Chriſtum inueniſſet, quam Deos, & Imperatores. Data autem ei optione, aut Deos venerandi, aut mortẽ ſubeundi, cum ſe mori pro Chriſto paratum diceret, vinculis ferreis conſtrictus in tetrum carcerem truditur. Poſt aliquot dies eductus, cum Præſidis conſilijs non acquieſceret, verberibus acerbiſſimè cæditur, ac tortoribus iam defatigatis fuſtibus crudeliter mactatur; cumque in ſupplicijs diuinas laudes caneret, extra vrbem ductus capite plectitur 12. Kal. Septembris, & à chriſtianis ibidem, vbi poſtea templum ſuo nomini excitatum eſt, ſepelitur. Eodem tempore paſſi ſunt Ceſellus, & Camerinus impuberes; qui Calari nati, & enutriti, ac à teneris Chriſti fidem edocti, & ipſi apud Delaſium accuſati: licet nondum verbis accommodatis reſpondere ſcirẽt, quod eſſent adhuc pueri, firmo tamen animo fidem ita retinebant, vt nullo pacto Dijs honorem habere adduci poſſent. Quare in carcerem traditi ſunt donec Luxorius expediretur. Eo in cœlos tranſmiſſo, Ceſellum, & Camerinum eductos, vbi ſe fruſtrà illis minis, & blanditijs ſuadere animaduertit, gladio eadem die percuti iubet. Quorum corpora à chriſtianis eo loco ſepulta ſunt, vbi

poſtea

poſtea B. Lucifero Epiſcopo Calaritano templum ædificatum fuit. *Ex Io. Arca de SS. Sardinia, & Io Franc. Fara lib. de Reb. Sard.*

ANNOTATIO.

HOrum corpora Piſis eò translata, quo tempore Saraceni Sardiniam depopulati ſunt ſiue quo Piſani claſſe eam Inſulam ſibi ſubegerunt, vt alijs videtur, habentur. Quorum dies feſtus ibi die 26. huius agitur, vti ex Tab. Eccl. Piſana apparet. Corpora etiam Papiæ eſſe feruntur, eò vnà cum corpore S. Auguſtini translata.

DE SS. MARTYRIBVS DONATO, ET SOCIIS PATRONIS Ciuitatenſibus.

DOnatus Diaconus Singidonenſis eccleſiæ (vrbs eſt Singidonum Myſiæ ſuperioris apud Danubium) In perſecutione Diocletiani, & Maximiani à Victoriano Præſide ob Chriſti fidem comprehenſus, ac ab eo, cur Deos, quos Imperatores & alij colunt, non coleret, interrogatus reſpondit: *Deos mutos, & ſurdos non colo; colo autem Ieſum Chriſtum Deum verum, & omnipotentem, qui fecit Cœlum, & Terram.* Dicente aũt Victoriano, *Recede ab hac ſtultitia tua*, audenter reſpondit, *Tu ſtultus es, & tui ſimiles ſtulti ſunt, Deos, qui nec ſibi, nec alijs prodeſſe poſſunt, adorantes.* Quibus verbis Præſes incenſus Donatum capite plecti iubet. Poſt quem Presbyterum eiuſdem eccleſiæ fortiter pro fide dimicantem decollari præcepit. Tum Venuſtum S. Donati fratrem in vrbe Cibalitana captum, vt Dijs ſacrificaret, hortatur, ne ſibi, vt Donato fratri contingeret. Cui Venuſtus ſubridens ait, *Deos, quos dicis neſcio; vnum ſcio Deum verum patrem, filium, & ſpiritum ſanctum, cui ſacrifico, non Dijs tuis vanis.* Quare Victorianus ira percitus Venuſto extra vrbem ducto caput amputari iuſſit 12. Kal. Septemb. Quorum martyrum corpora à chriſtianis ſepulta, Forum Iulium translata: ibi præcipuo honore coluntur. Ciuitatenſes enim SS. martyres ſuæ vrbis tutelares ſibi aſciuere. *Ex monum. Eccl. Ciuitaten. & ex Breu. Antiq. Aquileien.*

Donatus Victorianũ Præſidem ſtultũ appellat.

ANNOTATIO.

ET ſi in Italia paſſi non ſunt: paucis tamen eorum paſſionem commemorare libuit, quod vrbis Italicæ ſint protectores, ibique eorum corpora quieſcant.

DE S. ATTALO MARTYRE PRÆNESTINO.

ATtalus Cornicularius cum S. Agapiti martyris, quem ad Idolorum cultum perducere conatus erat, miracula vidiſſet, ad Chriſtum conuerſus, & ipſe in eadem perſecutione captus fruſtraque, vt ad Idolorum cultum rediret, tẽtatus, eodem anno, quo Agapitus, paucis interiectis diebus: hoc eſt. 12. Kal. Septembris martyrium ſub Antiocho Præſide ſubijt. *Ex paſſ. & Geſt. S. Agapiti.*

ANNOTATIO.

EIus meminit Pet. Galeſ. in ſuo Martyrol. hac die.

DE S. RICARDO EPISCOPO ANDRIENSI.

Vide die 9. Iunij.

DE S. NATALI PRESBYTERO, ET CONFESS. CASALENSI.

NAtalis Beneuentanus S. Euaſij ſocius, & Comes, cum eo Romam, inde Aſtã Pompeiam (cuius vrbis Euaſius Epiſcopus ordinatus fuerat) venit, ibiqꝫ

ab

ab eo Presbyter factus eſt. Cum verò poſt aliquot annos Ariani in S. Epiſcopum,& ſuos conſpiraſſent, Euaſiusque vrbe cedens Voluſianum veniſſet, illū Natalis ſecutus eſt: cumque hoſtes eos inſequerentur,& Euaſius celeri fuga cū ſocijs elapſus pedum reliquiſſet, Natalis ad illud accipiendū miſſus, terræ defixum fronduiſſe reperit. Ex quo in ijs locis, ibi conſiſtendum eſſe intelligentes apud Sedulam (cui Caſalenſis ciuitas ſucceſſiſſe videtur) eccleſia S. Laurētio extructa, ibi Domino in populorum finitimorum conuerſione miniſtrantes commorati ſunt, quoad ob fidem Euaſius Epiſcopus, Proiectus Diaconus cum alijs martyrio coronati ſunt: quorum corpora Natalis abſens, cum redijſſet, ſepelienda curauit: ipſeque poſt aliquot annos, cum orationibus, vigilijs, & alijs pijs exercitationibus Deo fideliter famulatus eſſet, 12. Kal. Septembris ſancto fine quieuit. *Ex vita S. Euaſij, Tridinij, An. D. 1566. edita.*

ANNOTATIO.

IN ea vita (in qua plura de Caſalenſi ciuitate narrantur) nonnulla videntur emendatione indigere, quemadmodum in vita S. Proiecti monuimus.

Auguſti die 22.

DE S. TIMOTHEO MARTYRE ROMÆ.

TImotheus Antiochenus Romam veniens Melchiade Sūmo Pont.& Conſtantino Imp. à Sylueſtro hoſpitio excipitur. Cum per annum, & amplius, ibi Chriſti fidem prædicaſſet, & multos conuertiſſet, à Tarquinio vrbis Præfecto comprehenſus in vincula conijcitur; & poſt diuturnas carceris macerationes ad Idola perducitur, vt eis ſacrificaret. Quam impietatem ſumma libertate deteſtatus, acerbiſſimè cæditur; cumque conſtantior in fide videretur, vngulis ferreis excarnificatus, viua calce perfunditur. In quibus ſupplicijs,& alijs immotus in Chriſti confeſſione perſeuerans, demum martyr capite plectitur 11. Kal. Septembris. Corpus eius via Oſtienſi propè ſepulchrum B. Pauli ſepultum eſt. *Ex Breu. Rom & vet. M.S. S. Mariæ Maioris.*

ANNOTATIO.

NEmo miretur, quòd Timotheus Conſtantino Imp. martyrio affectus dicatur. Nā, & ſi Conſtantinus legitimus Imp. erat, Romæ tamen Imperium per tyrannidē occuparat Maxentius; ſub quo S. Marcellus Papa, & S. Melchiadeus, qui illi poſt S. Euſebium ſucceſſit, paſſi ſunt; ſicuti, & S. Timotheus: de quo agimus. Sylueſter autem, a quo Timotheus exceptus fuit, is eſt, qui Melchiadi ſucceſſit in Pont.

DE S. HIPPOLYTO EPISCOPO PORTVENSI, ET MART.

HIppolytus Epiſcopus Portuenſis doctiſſimus Alexandro Imp. inſigni eruditione, & pietate claruit. Is cum Chriſti Domini fidem prædicaret, & multos paſſim conuerteret, ac præſentes chriſtianos compellans adhortaretur, vt quam fidem à SS. Apoſtolis Petro,& Paulo traditam Romana coleret eccleſia, retinerent, Vlpiani Præfecti chriſtianis infenſiſſimi iuſſu comprehenſus ob præclaram fidei confeſſionem manibus, pedibus ligatis, in altam foueam aquis plenam præcipitatus martyrio coronatus eſt 11. Kal. Septembris. Cuius corpus ibidem à chriſtianis ſepultum fuit, vbi eius extat memoria. *Ex Breu. Rom. & paſſione S. Aureæ.*

AN-

ANNOTATIO.

VSuard. & Ado de Hippolyto (celebratiſſimo apud Hieron. lib. de Scrip. Eccleſ. Euſeb. lib. 6. c. 16. Hiſt. Eccleſ. & alios) die ſeq. paſſum ſcribunt cum Cyriaco, & Archilao. De quibus in Martyrol. Rom. ſeorſum agitur cum Max.

DE SS. MARTYRIBVS, MARTIALI, SATVRNINO, Epicteto, Maprile, Felice, & ſociorum in Portu Rom.

MArtialis, Saturninus, Epictetus, Maprilis, & Felix cũ aliquot alijs, chriſtianis, & peregrinis in portum Rom. aduenerant; quo tẽpore S. Hippolytus Epiſcopus martyrio affectus eſt. Qui ob eiuſdem fidei confeſſionem iuſſu Vlpiani Præfecti eadem die, qua S. Hippolytus, martyrij palmam adepti ſunt. *Ex Martyrol. & Geſt. S. Hippolyti Epiſcopi Portuen.*

ANNOTATIO.

HOrum Acta in Actis S. Hippolyti Epiſcopi Portuen. & mart. continentur, vt Card. Baron. in ſuis Annotat. monet. De eiſd. Beda, & Vſuard. qui pro Maprilis, Aprilis habent.

DE S. ANTONINO MARTYRE ROMÆ.

ANtoninus carnifex, cum iuſſu Vitellij Iudicis SS. martyres, Euſebium, Vincentium, Peregrinum, atque Potentianum cum alijs torqueret, iuuenem illos circunſtantem, & nimio ſplendore coruſcantem, eorumque latera ſpongia extergentem conſpicatus eo ſpectaculo commotus exclamare cœpit: Vnus, & verus Deus eſt, quem colunt chriſtiani. Nec mora, concito curſu Rufinum Preſbyterum adijt, ſupplexque ſe ab eo ſacro fonte expiari poſtulat. Regeneratus ſumma cum feſtinatione, & alacritate incredibili ad Vitellium reuertitur: cũq; Iudex Euſebio linguam præcidi iuſſiſſet, Antoninus ad illum conuerſus, *O hominum*, inquit, *immaniſſime, non te pudet ſanctiſſimis viris tam dira ſupplicia inferre?* Ad quæ verba Vitellius diuinam ſentiens vindictam ingentem ſanguinis copiam ore euomuit, Antoninum verò via Aurelia ductum capite plecti iuſſit 11. *Kal.* Septembris. Paſſus eſt Commodo Imp. *Ex Geſt. SS. Euſebij, & ſoc. & ex Pet. in Cat. lib. 7. c. 94.*

Antonini carnificis in Vitellium Iudicem crudeliſſimum obiurgatio acerrima.

ANNOTATIO.

DIuerſus eſt ab alijs huius nom. martyribus, Romæ paſſis: quorum vnus die 6. alter die 29. Iulij, cum alijs coronati in Martyrol. Rom. referuntur.

DE S. GVNIFORTO MARTYRE PAPIÆ.

GVnifortus nobili genere in Scotia natus, & in chriſtiana fide enutritus, cũ in chriſtianos perſecutio ferueret, cum Guniboldo fratre, & duabus ſororibus in Germaniam venit: vbi licet chriſtiani varijs tormentis interficerentur, Chriſtum tamen prædicare non deſtitit. Sororibus autem martyrio affectis, ipſe & frater ſuperatis Alpibus Comum perueniunt. Vbi cum libera, & magna voce Chriſtum annunciaret, Guniboldus gladio necatus eſt. Gunifortus verò Mediolanum pergens magno afficiebatur mœrore, quòd ſororibus, & fratre pro Chriſti gloria coronatis, ſolus in ſęculo relictus eſſet. Mediolanũ ingreſſus, vbi chriſtiani diuerſis cruciatibus perimebantur, aduerſus fidei catholicę perſecutores argumenta adeò perlucida obiecit, vt non valentes reſiſtere in eum, ira in rabiem verſi furerent. Qui Gunifortum extra vrbem pertractũ, ſagittis confoſſũ, atque innumeris affectum vulneribus totoque corpore proprio cruore conſperſum in via, quòd mortuum crederent, abeuntes reliquunt. Sed Gunifortus, qui ſepulchrum in chriſtiana vrbe optabat, cum reſpitare cœpiſſet, Papiam tanto

gradu tandem peruenit. Vbi cum ſagittis corpore ſuo adhuc infixis à pia fœmina hoſpitio acceptus, poſt diem tertium 11. Kal. Septembris ad martyrij palmam euolauit. Cuius mors magnis miraculis illuſtrata eſt. Nam ſplendorem ingentem corpus illius circunſtantem viſum eſſe, campanasque omnes per vrbem nullo pulſante ſonuiſſe, ac Dęmoniacos, cæcos, leproſos, claudos, aliosque diuerſi generis languidos diuinitus ſanatos ferunt. Corpus in propria eccleſia quieſcit. *Ex eius vita M. S. quam Iacob. Gualla in ſanctuar. lib. 6. c. 9. & Steph. Breuent. lib. 3. c. 4. Hiſt. Ticinen.*

Corpus Guniforti inſolito ſplendore coruſcat. Campanę Papiæ impulſatæ ſonant.

ANNOTATIO.

Huius martyris hiſtoria ſatis manca videtur nec ſuſpicione caret, cum nulla in ea Pontificis Imp. aut Regis, temporisque mentio fiat. Tametſi Conſtantio Imp. illum martyrio affectum eſſe probabile eſt: quo tempore Ariani, quibus ille mirum in modum fauebat, catholicos maximè diuexabant. Quæ perſecutio etiam ſub Vuandalis, & Gothis viguit.

DE S. MAVRO MONACHO, ET MARTYRE PARENTINÆ vrbis patrono. *Vide die 22. Nouemb.*

DE S. ALDROVANDO EPISCOPO BALNEOREGII.

Aldrouandus Epiſcopus, qui & Androuandus, & Aldrebandus dicitur Balneoregij in Hetruria colitur ex antiqua traditione hac die: cuius caput ibi religioſè aſſeruatum, ſolet per vrbem Clero, populoque comitante circunferri, ſanctique interceſſione, quod ſuppliciter poſtulatur, impetrari. *Ex Tab. Eccl. Balneoregien.*

ANNOTATIO.

An huius vrbis, vel alterius Epiſcopus fuerit incertum eſt, cum acta illius deſiderentur. Eſt & S. Aldrebandus Epiſcopus Foroſempronien. de quo Kal. Maij.

DE S. ANDREA DIACONO FÆSVLANO.

Andreas natione Scotus S. Donati Epiſcopi Fæſulani diſcipulus, cum illo ex Scotia in Italiam cauſa peregrinationis veniens Fæſulis conſtitit: vbi ob eius virtutes, & probos mores ſacris à Donato initiatus, poſtea Eccleſiæ Fæſulanæ Archidiaconus creatus eſt. Quo in munere inter cœtera ab eo præclarè geſta, ſacram ædem D. Martini extra vrbem ad Muſſolam amnem collapſam reſtituit. Monaſterium conſtruxit: in quo cum aliquot alijs vitam auſteram ad extremum vſque ſpiritum duxit. Eius ſanctitatem multa ab ipſo patrata miracula cæcis, Dæmoniacis, & alijs infirmis mirabiliter curatis teſtata ſunt. Vixit Karolo Magno Imp. Denique pijs exercitationibus confectus obdormiuit in Domino 11. Kal. Septembris: qua die natalis illius ab Eccleſia Fæſulana celebratur. Corpus in eccleſia à ſe conſtructa conditum eſt. *Ex monum. Eccl. & ex lib. Franc. Diaceti Epiſcopi Fæſulani de SS. eiuſdem Eccl.*

ANNOTATIO.

Eſt huius quoque nom. Epiſcopus Fæſulanus; qui licet SS. Catalogo nondum adſcriptus ſit, vti S. tamen in ſua eccl. celebratur. De quo die 14. Ianuar. egimus.

DE B. BERNARDO SENENSI ORD. M. OLIVETI Inſtitutore.

Bernardus ante Ioannes Senis ex nob. Ptolemæa familia natus à prima ætate litteris humanioribus, deinde legibus operam dedit: quas & publicè factus doctor ſumma cum laude eſt interpretatus. Cum autem publicam habiturus diſputationem in grauem oculorum ægritudinem incidiſſet, ſanctiſſimã Virginem precatus eſt, vt ſi ſibi lumen, & priſtinã oculorum ſanitatem reſtitueret, ſe ſuo famulatui relicto ſæculo perpetuò addictum pollicitus. Qui mox compos voti factus, loco lectionis, diſputationiſque grauem habuit de ſæculi huius contemptu concionem in maxima auditorũ, quibus, quæ ſibi accidiſsent, narrauit, frequentia. Nec mora promiſſionis ſuæ memor, rudi amictu indutus, vrbeque egreſſus ſe in M. Oliuetum apud M. Ilcinum contulit. quem Patricius ex Patricia familia, & Ambroſius Picolomineus ambo nobiles Senen. eodẽ propoſito ſecuti ſunt. Ibi ædicula, celluliſque extructis ordinis fundamenta iecit facultatibus ſuis ei dicatis, aſperamque cœpit in ieiunijs, vigilijs, & orationibus vitam ducere; viditque inter orandum ſcalam ad cœlos vſque pertingentem, Angeloſque deſcendentes monachos albi veſtitus per ſcalam ad ipſum Angelorum Regem eiuſque genitricem candido amictu fulgentes deducere conſpexit. Cum autem multi in dies ad eum diſcipuli confluerent, ecce SS. viros æmuli quidam quaſi hæreticos apud Ioannem XXI. Pont. Max. Auenione agentem deferunt: qui eos ad ſe extemplò acceſſiuit. Cum verò Pont. ab ijs, quos Bernardus miſerat, omnem vitæ eorum rationem, intellexiſſet, illos tanquam innocentes ad Guidonem Epiſcopum Aretinum, in cuius diœceſi erat locus, qui eis regulam præſcriberet, approbaretque ſodalitatem, remiſit. Epiſcopus itaque, cũ ſibi ſanctiſſima Deipara in ſomnis albis induta veſtibus apparuiſſet, receptumq; congregationem commendaſſet, illos inter miſſarum ſolemnia in eccleſia Cathedrali habitu candido ſolemni adhibita benedictione die 21. Martij, An. ſal. 1319. induit, eiſque D. Benedicti Ab. Regulam ſeruandam præſcripſit; Congregationique S. Mariæ M. Oliueti, & Ioanni Bernardi nomen indidit. Reuerſi ad propria Patricium, Bernardo primatum detrectante, I. Congregationis Oliuetanæ Ab. elegerunt: quo defuncto in Domino, Ambroſius ſuectus eſſe, eoque ex humanis ſublato, Simonem III. loco ſubrogarunt Senenſem. Sed & illo ſanctè defuncto Bernardus regimen inuitus capeſſere cogitur An. ſal. 1322. Qui nihilominus nihil de vitæ ſuæ aſperitate remiſit, aſſiduis orationibus, vigilijs, meditationibus, ieiunijs, alijſque carnis macerationibus intentus. Sub eo multis in locis extructis cœnobijs ſodalitas propagata eſt. Denique Bernardus vbi ſui ordinis confirmationem ab eodẽ Pont. Auenionem profectus obtinuiſſet, annoſque 27. ei optimis legibus communito præfuiſſet, Senis, dum ſuis monachis peſtilentia, quæ tunc graſſabatur in ea vrbe, infectis proprijs manibus inſeruiret, & ipſe percuſſus peſte ſpiritum Deo reddidit. An. ſal. 1348. 11. Kal. Septembris. *Ex Chron. eiuſd. Ord. M. Oliuetani.*

Bernardus à morbo oculorum liberat' conuertitur.

Ad M. Oliueti cum Patricio, & Ambroſio pergit.

Viſione iucũdiſſima recreatur.

Accuſantur apud Pont.

Pont cognita eorum innocentia eos ad Ep. Aretinũ remittit.

Epiſcopus Aretinus Albo habitu eos induit, & Regulam S. Bened. præſcribit.

B. Bernardus recuſat fieri Abbas.

Cogitur ad miniſtrationem ſuſcipe.

Cõfirmationem Ord. à Pont. impetrat.

Peſte Senis decedit.

ANNOTATIO.

ET ſi eum vti Beatum in M. Oliueto, vbi corpus aſſeruatur, venerantur, haud tamen officio eccleſ. colunt, nondum ab Apoſt. ſede facultate impetrata.

Auguſti die 23.

DE SS. MARTYRIBVS QVIRIACO EPISCOPO, MAXIMO Presbytero, Archelao Diacono, & alijs Oſtiæ.

SS. mirabilia operantur.

QViriacus Epiſcopus, Maximus Presbyter, & Archelaus Diaconus vnà cùm Euſebio, & Concordio Presbyteris Oſtiæ orationibus vacantes mira circa infirmos operabantur, quo tempore S. Hippolytus Epiſcopus Portuenſis paſſus eſt, & Aurea virgo Oſtiæ relegata fuerat. Nam Dæmones ab obſeſſis corporibus expellebant, cęcos ad lumen reuocabant: ægros, & languidos à varijs morbis liberabant. Cum Maximus, & Archelaus quadam die ad Cenſorinum, qui primas apud Vlpianum obtinebat, ob fidem Chriſti in carcere detentum, viſitãdum veniſſent, in ipſo carceris ingreſſu catenæ omnes, quibus Cenſorinus conſtrictus fuerat, repentè ſponte ſua ceciderunt. Quo miraculo Theodotus Tribunus, & Felix, Maximus, Taurinus, Herculanus, Hiberius, Storacinus, Mẽnas, Commodus, Hermes, Maurus, Euſebius, Ruſticus, Monaſius, Amãdinus, Olympius, & Cyprius milites carceris cuſtodes ad Chriſtum conuerſi, poſt triduanũ ieiunium aquis ſalutaribus expiati ſunt, & à Quiriaco in fide confirmati ſacratiſſimo Chriſti corpore refecti. Cum verò Quiriacus cum ſocijs multis chriſtianis comitatus illã tranſiret, vbi Fauſtinus puer duodennis ſartoris filius defunctus iacebat, patris lacrymis permotus oratione illum ad vitam reuocauit. His ad Vlpianum Præfectum delatis, Vlpium Vicarium Oſtiam miſit, qui chriſtianos Dijs immolare recuſantes diuerſo pœnarum genere interficeret. Is itaque omnibus comprehenſis, ac fruſtrà minis à fide Chriſti deterritis, Maximũ Archelaum, Cenſorinum, Fauſtinum, cum eius patre, Theodorum Tribunum, cum militibus ſupra memoratis nudatos fuſtibus cædi, ac Deo gratias agentes capite plecti, Quiriacũ verò in carcere necari præcepit 10. Kal. Sept. Quorũ corpora Euſebius Presbyter diuerſis in locis ſepelienda curauit. *Ex Geſt. & paſſ. S. Aurea virg.*

Defuncto vita reſtituit.

ANNOTATIO.

PAſſi ſunt ſub Alex. Imp. licet is chriſtianis nullam inferri moleſtiam ob Mammeam matrem chriſtianam præcepiſſet. Cuius autem vrbis Epiſcopus eſſet Quiriacus, an Oſtia vel alterius, ex Actis non apparet. Huius Maximi, & Archelai, corpora Parmæ in templo Cathedrali aſſeruantur, vt Tab. eiuſd. Eccl. indicant.

DE S. PHILIPPO CONFESSORE ORD. SERVORVM.

Cæleſtis B. Philippi viſio.

Seruitæ habitum à B. V. ſuſcipiunt.

Fons S. Philippi.

PHilippus Florentiæ ex nobili Benitiorum familia ortus, Lutetiæ Pariſiorum Medicinæ adoleſcens operã dedit. Reuerſus in patriam, cum eccleſiam Seruorũ (quæ D. Annunciatæ nominatur) ob ſingularem erga Deiparã virginem deuotionem frequẽs viſitaret, qua die ea verba ex actibus Apoſtolorũ *Philippe accede, & adiunge te ad currum iſtum*, legebantur, actus in extaſim currũ aureum, quem ouis, & leo trahebant, & in eo ſanctiſſimam Dei matrẽ comitantibus Angelis inſidentẽ, nigraq; ſibi indumẽta porrigentẽ vidit. Sequenti nocte ab eadẽ Dei genitrice ſeruos ſuos adire iubetur. Quare ſũmo mane conſurgens Bonfiliũ vnũ ex ſeptẽ Ord. Fundatoribus illius cœnobij Priorẽ adit, oratq; vt inter cõuerſos recipiatur. Receptus vitam aliquandiu in M. Senario ſolitariam duxit. Vbi ſpelunca, in quam pœnitentiæ cauſa ingredi, & vim lacrymarum profundere ſolitus erat, nomen ipſius retinens, & aquam emittens adhuc viſitur. Elucebant in eo præter cæteras virtũtes, mira patientia, & inſignis humilitas. Factus Sacerdos paulò poſt in capitulo Florentiæ celebrato Prior Generalis, quinto loco licet inuitus eligitur. Quod munus ab eo ſæpius, ſed fruſtrà renunciatum, 18. annos tanta prudentia adminiſtrauit, vt non modò in Italia: ſed & in Germania, & alibi ordinem Seruorum multis extructis monaſterijs mirificè

pro-

propagarit. Tanta fuit in eo humilitas, vt non niſi poſt 7. annos, quòd Generalis eſſet, à ſuis agnitus fuerit. Diſſidentium paci, & errantium ſtuduit emendationi. Nam Piſtorij Guelphorum, & Ghibellinorum factiones per ſeipſum: Florentiæ vnà cum Fratre Latino Cardinale Ord. Prædicatorum Legato, Seruorumque Protectore ſedauit. Foroliuienſes, quòd à Martino IV. Pont. Max. defeciſſent, inter concionandum reprehendit: à quibus verberibus affectus Peregrinum vnum ex percuſſoribus conuertit: qui eandem religionem ingreſſus, vitæ ſanctitate floruit. Viſitando, & prædicando Embdam vſque Friſiæ occidentalis metropolim peruenit, multis ab hæreſi, & alijs vitijs per ciuitates ad Deum conuerſis. Plura viuens edidit miracula. Nam apud Camillianum agri Senenſis vicum ad curiam pergens leproſo nudo eleemoſynam petenti propriã veſtem conceſſit: qua ille indutus ſtatim à lepra conualuit. Quo miraculo peruulgato, dum Viterbij Cardinales Clemente IV. Pont. Max. vita functo de ſucceſſore eligendo diſſiderent, nonnullis Philippum proponentibus, ille recognita, clam inde recedens (quod maximæ humilitatis argumentum fuit) apud M. Tuniatum delituit; vbi balneis, quæ vſque in hodiernum diem S. Philippi nominãtur, virtutem ſanandi morbos impetrauit. Arreti cum fratres ob maximã victus penuriam fame conficerentur, pius accurrens pater eos blandè conſolatus, dum ad imaginem ſanctiſſimæ Virginis orat, ecce duos cophinos candidiſſimorum panum plenos ad ianuam monaſterij, diuinitus delatos. Cum in Germaniam Euangelium prædicaturus Rodulphi Imp. inuitatu proficiſceretur apud Lauinum amnem inter Bononiam, & Mutinam ſub arboris vmbrã ſole ardentiſſimo diuerſatus nonnullis blaſphemantibus diuinam vltionem prædixit: quæ illos ſtatim, vt ab eis receſſit, ſecuta eſt: nam ignis de cœlo in morem turbinis deſcendens arborem cum illis prorſus abſumpſit. Ex Germania rediens, ingreſſus nemus inextricabile, cum ſocij media triduò afflicti, non poſſent vlterius progredi, Philippus facta oratione voces quaſdam ſecutus, nemine tamen viſo, panem, & aquam, quibus recrearentur, inuenit. Demum Tudertum veniẽs meretricibus, quæ ſibi in via illudere auſæ fuerant, ſic perſuaſit, vt in monaſterio apud Carſulam (quæ vrbs nunc iacet) incluſæ perpetuò pœnitentiam egerint. In vrbis ingreſſu totam ciuitatem ſibi tanquam patri obuiam habuit. Eccleſiam ingreſſus, & ad altare B. Virginis orans, cum quaſi diuinans ea verba. *Hæc requies mea* pronunciaſſet, paulò poſt in Feſto Aſſumptionis B.V. in morbũ incidit, ex quo octauo die Fratres ad obſeruantiam regularem hortatus, ſacriſq; munitus 11. Kal. Septembris an. ſal. 1285. migrauit ad Chriſtum. Eius ſanctitas multis miraculis declarata eſt. In ijs, mulier manibus, pedibus contracta, vt ſacrũ corpus attigit, ſtatim incolumis domũ remeauit. Cæcus ad tumulum illius delatus, illicò viſum recepit. Puer in agro Tudertino à lupo ſtrangulatus, eius meritis ad vitam reuocatus eſt. Mulier, quæ & miracula negare, & ſeruum Dei irridere præſũpſerat, mox effecta eſt muta: quę recipiſcẽs, & ad illius pedes proſtrata veniamq; precata priſtinam loquẽdi facultatem recuperauit. Viduæ filius vnicus ex diutino morbo defunctus, dum mater gemebunda opem Philippi implorat, rediuiuus ſurgens Philippum ſibi ſuccurrentem vidiſſe teſtatus eſt, ſtupentibus, qui, vt matrem ſolarentur, aduenerant. Quare Leo X Pont. Max. cognita viri ſanctitate, cũ illũ grauiſſimis curis impeditus, non potuiſſet in SS. numerũ referre, Fratribus ſui Ord. vt de illo officiũ duplex 10. Kal. Septemb. recitarent, conceſſit *Ex off & monum. eiuſd. Ord. Quæ Baron. in Annot. fide digniſſima teſtatur. Vitam fuſiſſimè lib. quinque deſcripſit F. Archangelus Ianius Florentinus Sac. Theol. Magiſter eiuſd. Ord.*

Mira Philippi humilitas.

Ghuelforum ac Ghibellinorum factiones ſedantur.

Peregrinus Foroliuien. Philippi percuſſor conuertitur.

Leproſus mũdatur.

PhilippusPõtificatus apicem deſpicit.

In maxima victus penuria duos candidiſſimorũ panũ cophinos ad ianuã monaſt. Philippus comperit.

Ignis de cælo blaſphemantes abſumit.

Philippus in denſiſſimo nemore panem, & aquam inuenit.

Meretrices duæ in monaſterio pœnitentiã agunt.

Mulier contracta ſanat.

Cæcus viſum recipit.

Puer à lupo ſtrangulatus excitatur.

Mulier incredula effecta muta recipiſcens conſequitur loquelam.

Filius viduæ vnicus defunctus ad vitam reuocatur.

ANNOTATIO.

ET ſi nondum ſolemni ritu SS. Catalogo adſcriptus eſt. Paulus tamen V. Pont. Max. vitam, quam ipſi conſcripſimus, in lectiones reductam, a 4. Cardinalibus examinatum nobis, dum fungeremur Generalis officio, humiliter petentibus, Apoſtolico Diplomate approbauit. Quem off. eccleſiaſt. in Tuſcia venerandum Mag. Hetr. Dux nuper à B. Apoſt. ſede poſtulauit.

„ *Huius, quem genuit Florentia Virgo vocauit,*
„ *Oſſa Tuder retinet, ſpiritus Aſtra colit.*

DE SS. HERMOGENE, ET FORTVNATO martyribus Aquileiæ.

HErmogenes Lector, & Fortunatus Diaconus Eccleſiæ Singidonēſis, in perſecutione Diocletiani, & Maximiani ſub Victoriano Præſide paſſi ſunt; eodem tempore, quo S. Donatus, & ſocij ex eadem vrbe. Cum enim Fortunatus diuerſis tormentorum generibus affectus in fidei confeſſione perſiſteret, capitis obtruncatione martyrium compleuit. Inde Hermogenes ob eandem cauſam comprehenſus dicenti ſibi Victoriano, *& tu Hermogenes ſeductus es?* Reſpondit: *Tu ſeduceris miſer*. De religione, & officio interrogatus reſpondit: *Hermogenes chriſtianus ſum, & lector. Quorum lector?* ait Præſes, Reſpondit S. martyr, *lego populo ſcientiam Dei, hoc eſt Domini mei I. C. mandata*, Monitus Dijs immolare, cum liberè Dijs inanibus immolare recuſaret, & ipſe demum gladio animaduerſus palmam martyrij adeptus eſt, 10. Kal. Septembris. Quorū corpora Aquileiæ requieſcunt. *Ex paſſ. S. Donati, & ſociorum, ac ex Breu. antiq. Aquileien.*

ANNOTATIO.

QVando, & quomodo corpora horum mart. Aquileiam, tranſlata fuerint, acta paucis in dicto Breu. recitata minimè docent.

DE S. MODERATO EPISCOPO VERONENSI.

MOderatus Epiſcopus XXIV. Veronæ, S. Felici in Epiſcopatu ſucceſſit. Hic verè Moderatus fuit nomine, & re. Nam moderationem in rebus omnibus præterquam in amando Deo adhibuit: ac iuris ſeueritatem ita clementia contemperabat, vt illum omnes, & amarent, & vererentur: voluntatemque eius, & authoritatem libenter ſequerentur. Erat in pauperes præſertim liberalis. Cum aliquot annos ſanctè ſuæ præfuiſſet Eccleſiæ, non ſine ciuium mœrore migrauit è vita 10 Kal. Septembris Saluino ſibi in Epiſcopatu ſuccedente. *Ex Tab. & monum. Eccl. Veronen. ac ex lib. de SS. Epiſcopus eiuſd. eccl.*

ANNOTATIO.

COrpus huius S. Epiſcopi in æde S. Stephani conditum eſt, in columna, cui aqua Bened. vas affixum eſt, ex inſcript. & conſtitut. ſynodali.

DE S. ANTONIO MONACHO, ET CONFESS. LOCRENSI.

ANtonius patria Locrenſis, (quæ vrbs Hieracium nunc in vlteriore Calabria nominatur) factus monachus S. Baſilij, in cœnobio apud Locros vnà

cum

cum B. Nicodemo eiuſdem inſtituti monacho vitam ſanctiſſimam degit, ab omni rerum humanarum cura alienam; etenim in abſtinentijs, orationibus, meditationibus, & carnis macerationibus Deo dignè meruit famulari. Qui multis cumulatus meritis, & miraculis clarus 10. Kal. Septembris, obdormiuit in Domino, in eodem monaſterio, in quo vixerat ſepultus. *Ex Cron. Calabriæ. David Rhom. in Cat. SS. Regni Neapolit.*

ANNOTATIO.

Vixiſſe fertur circa ea tempora: quibus tot Monachi per Calabriam ſanctitate florebant, in quibus SS. Nilus, Bartholamæus, Fantinus, Zacharius, Helias, Ieiunius, & alij.

Auguſti die 24.

DE S. BARTHOLOMÆO APOSTOLO.

BArtholomęus Galilęus obſcuro loco natus, ſic dictus, quaſi Tholmai filius, in Apoſtolorum numerum ex piſcatore cooptatus primum in Aſia prædicauit, vbi cum Philippo Apoſtolo captus in carcere miſſus eſt. Inde eductus ad Indos ad prædicandum Chriſti Domini Euangelium, profectus traditur. Ex India in Maiorem Armeniam veniens ibi Aſtaroth Idolum deſtruxit, gentẽq; veritatis ſemitam docuit. Cum autem Dæmones ſolo iuſſu è corporibus obſeſſis eijceret, Polymijque Regis filiam à Dæmone mirè vexatam liberaſſet, ipſum Regem remiſſis eius ampliſſimis muneribus, in fide prius inſtructum, & inde magis confirmatum, quod Bartholomæus Dæmonem, quem gens illa Deum colebat, Chriſti fidem veram, ipſumque verum Dei filium eſſe, ſe verò falacem, & mendacem præſente Rege, & populo fateri coegit, cum vxore, & liberis, ac ingenti populi multitudine aquis ſalutaribus expiauit. Quod Aſtyages Regis frater indignè ferens, à Sacerdotibus Dæmonum ſtimulatus Bartholomæum ad ſe accerſitum, quibus artibus Regem ſeduxerit interrogat: Cui Apoſtolus, *nulla alia arte, niſi Deum, quem colebat cohercendo, & obſtringendo*. Dicenti autem Aſtyagi; *efficiam ego, vt tu Deo meo ſupplex fias, eique thura adoleas*, reſpondit, Apoſtolus: *quid ſi & tuum Deum ſolo verbo, confringam, comminuamque; nunquid & tu, vt frater tuus Rex Chriſtum verum Deum veneraberis?* Cumque Aſtyagi nunciatum eſſet, Deum ſuum cecidiſſe, perfractumque iacere, ille ſubito furore correptus Bartholomæum fuſtibus cædi, viuoque pellem detrahi, ac demũ ſecuri percuti iuſſit. Corpus à Polimio Rege populo comitante magno cum honore elatum honorifico ſepulchro conditum eſt. Cum verò multis magniſque miraculis in dies emicaret, Idolatræ illud clam extractum, loculiſque plumbeis incluſum in mare proiecerunt. Sed diuina prouidentia factum eſt, vt illud Liparam Siciliæ inſulam mirabiliter deferretur: vbi in magnificentiſſimo ei templo extructo conditum fuit: quoad anno reparatæ ſalutis 840. Inde Beneuentum ſumma celebritate translatum eſt. Anno verò 983. Beneuento ab Othone II. Imp. capto ab ipſo Imp. Romam in Inſulam Lycaoniam, vbi magnam habet, vrbe per octo dies eius eccleſiam frequentante, venerationem, delatum fuit. *Ex Breu. Rom. Metaph. Gregor. Turonen. Niceph. Calliſto.*

Bartholomęus ex piſcatore Apoſtolus.

In India prædicat.

In Armenia Idola deſtruit, & Regem conuertit.

Dæmones cogit ad confitẽdum Chriſtũ verum Deũ.

Deum Aſtyagis ſolo verbo abſens deijcit.

Iuſſu Aſtyagis decoriat[*] ſecuri percutitur.

Corpus ab Idolatris in mare proiectum Liparã defertur.

E Lipara Beneuentũ transfertur.

Inde Romam ab Othone II. Imp. delatum.

ANNOTATIO.

BEneuentani corpus S. Barthol. ſe adhuc habere aſſerunt locum indicant; et corpus ipſum oſtendunt, dicentes ſe Othonem Imp. ſibi iratum fefelliſſe alterius corpore loco corporis Apoſtoli ſuppoſito. Non mediocris quoque inter ſcriptores de Bartholomæi martyrio lis eſt. Metaphr. enim, & Niceph. illum cruci affixum capite deorſum verſo tradunt; cæteri ferè omnes excoriatum ſcribunt.

Beneuẽtanos dicere apud ſe adhuc eſſe corpus Apoſtoli controuerſia de martyrio S. Barthol.

DE S. AVREA VIRGINE, ET MART. APVD OSTIAM.

AVrea virgo Romana nobilis ab ineunte ætate chriſtiana, apud Vlpianũ vrbis Præfectum Alexandro Imp. accuſata, iuſſu illius comprehenſa obſcuro carcere ſine cibo, & potu 7. dies includitur: quibus elapſis Præfecto ſiſtitur, à quo primum blanditijs, & promiſſis tentatur, vt abiecta chriſtianorum religione Deos coleret: deinde cum illa ſe Chriſto, quem Deum vnum; & verum toto corde diligeret, deſponſam diceret, eam immaniter cædi, ac in fronte (quod ignominioſum erat) notatam Oſtiam in exilium deportari iuſſit. Cum autem ſancta virgo Cenſorinum martyrem in vinculis Oſtiæ detentum viſitaſſet, eiq; neceſſaria miniſtraret, domique ſuæ SS. Quiriacum, Maximum, Archelaum, cũ ſocijs, & milites ad Chriſtum conuerſos exciperet, ac Fauſtinum puerum defunctum à S. Quiriaco ſuſcitandum curaſſet, his cognitis Vlpianus Præfectus Vlpium Vicarium Oſtiam miſit: qui chriſtianos cruciatibus Deos colere compelleret. Is Auream aggreſſus, vt magia, & dementia depoſitis Deos veneretur hortatur. At illa Deos dæmones eſſe, & miſerum Iudicem, qui factorem ſuum non agnoſceret, dicens, in equuleo ſuſpenſa acriter torquetur: qua machina diuinitus diſſoluta, virgo abſque omni læſione fuit. Quare Vlpius iratus illã fuſtibus diriſſimè mactari, ac faces ardentes lateribus eius admoueri præcepit: in quibus cruciatibus conſtans, & Chriſto gratias agens in carcerem reducitur. Poſt Quiriaci, Maximi, Archelai, & aliorum martyrium, Aurea educta Iudicem interpellare cœpit, & vt Deum verum, qui cuncta creauit, Dijs inanibus omiſſis, adoraret, hortari. Qui illam in fidei confeſſione ſemper conſtantiorem plumbatis cæſam, ac ingenti ſaxo ad collum alligato in mare demergi iubet. Cuius corpus ad littus reiectum Nonnus Epiſcopus in prędio ipſius virginis ſepeliuit. 9. Kal. Septembris: quo in loco poſtea eccleſia ſuo nomini dicata cum corpore eiuſdem virginis perſeuerat. *Ex Actis illius M.S. è quibus Anton. Gallon. vitam contexuit.*

Aurea in frõte notata exulat.

Aurea Iudicem interpellat.

ANNOTATIO.

DE *Nonno Epiſcopo, qui S. Auream ſepelijt, lis eſt inter ſcriptores: nam alij illum eundem cum Hippolyto Epiſcopo Portuenſi, cuius in Actis S. Aureæ fit mentio, eſſe putant; vt Baron. & Anton. Gall. ſentire videntur: quod tamen hiſtoria veritati repugnat; ſiquidem S. Hippolytus Portuen. ante S. Auream paſſus eſt, ex Martyrol. Rom. & ex actis vtriuſque, quomodo igitur corpus Aureæ potuit ſepelire? Alij Nonnum Epiſcopum Edeſſæ, qui Pelagiam conuertit, fuiſſe arbitrantur: in qua ſententia Pet. Damianus eſt in epiſtola ad Nicolaum Papam II. Sed ille non ſub Alex. ſed ſub Theodoſ. Iuniore, & Valentiniano Impp. vixit, vt apud Niceph. in Hiſt. Eccleſ. in vita Impp.*

De corpore etiam Aureæ dubium ſuboritur: nam Anton. Gallon. & Baron. illud Oſtiæ in propria eccl. extare teſtantur. Tab. verò Eccl. Parmen. in Cathedrali eiuſd. vrbis quieſcere indicant.

DE S. SABINIANO MARTYRE APVD OSTIAM.

PAſſus eſt poſt S. Auream Sabinianus, qui illi inſeruierat, cum Theſauros dominæ ſuæ prodere, nec Dijsque ſacrificare noluiſſet, plumbatis cæſus, in equuleo tortus, & facibus circa latera aduſtus. Cuius corpus in puteum proiectũ, à Concordio Presbytero extractum apud Aureæ corpus ſepultum eſt. *Ex paſſ. S. Aureæ.*

DE

DE SS. EPISCOPIS, ET MARTYRIBVS PTOLEMÆO, & Romano Nepetæ.

PTolemæus patria Antiochenus S.Petri Apoſtoli diſcipulus, cum eo Apollinare Hermacora,& alijs Romam venit. Vbi Romanum Neneſinum Philoſophũ ad Chriſti fidẽ perduxit,in eaq; erudiuit. Vterque poſtea ab Apoſtolo Epiſcopus ordinatus eſt, Ptolemæus quidem Pentapolis in Tuſcia (quæ vrbs Nepetæ,& Sutrio finitima erat) Romanus verò Nepetæ.Cum verò prędicatione, & mirandis ſignis multos ad Chriſti cognitionem adducerẽt, ab Idolorum cultoribus apud Aſpaſium Comitem, & Tribunum Claudio Imp. Tuſciæ Præfectum accuſati comprehenduntur, ac in vincula coniecti variè cruciantur, ꝙ Idolorũ,quibus ſacra facere iubebantur,impietatem deteſtantes,in Chriſti cōfeſſione fortes perſeuerabant.Primùm itaque verberibus cæſi,in equuleo ſuſpẽſi grauiter torquẽtur: deinde ignibus exurũtur: demum cũ nullis tormentis ad impietatẽ adigi poſſent, capitis abſciſſione vnà cũ alijs 30. chriſtianis martyriũ compleuerunt, 9. Kal. Septembris. Quorum corpora Sauinilla Deo amabilis fœmina aromatibus condita in crypta ſepelienda curauit. *Ex monum. Eccl. Nepes. & Sutrina, & ex lectionib. Nepeta in eorum Feſto ſolitis recitari.*

ANNOTATIO.

B*Aron. Ptolemai mem. in Annot. in Martyrol. ad diem 19. Oct. & in Annal. Eccleſ. ad an. D. 46. vbi primos Italia, & Gallia Epp. recenſens, Ptolemaum Ep. I. Nepe memorat, qui tamen non Nepe, ſed Pentapolis Epiſcopus fuit, vt Acta illius habent.*

DE S. ORONTIO EPISCOPO I. ALETINO, ET MART.

ORontius, cui prænomen Publius erat, nobilis Aletinus cũ S. Iuſtũ D. Pauli Apoſtoli diſcipulum Romã properantẽ hoſpitio excepiſſet, (Aduenas .n. ab adoleſcentia conſueuerat domi ſuæ excipere) ab eo fidem in Chriſtũ Dñm edoctus vnà cũ tota eius familia baptizatus eſt. & ab eodẽ Roma reuerſo vnà cũ Phebe muliere ſanctiſſima Corinthũ ad Paulum Apoſtolum và cum Fortunato ciue Aletino propinquo ſuo perductus. A quo primus Aletinorũ Epiſcopus ordinatus, & vnà cũ Iuſto, & Fortunato in patriam reuerſus breui illã ad Chriſti fidem adiuuante Iuſto perduxit. Quo tempore excitata à Nerone in chriſtianos immani perſecutione, B. Orontius ab Imp. ſatellitibus in baptizandis, quos Iuſtus conuertebat, deprehenſus, nunquam adduci potuit, vt fidem abnegaret, cumque eos ad eandem fidem amplexandam hortaretur, tandem ab ipſis interfectus ad martyrij præmium euolauit in cœlum circa An. hum. ſal. 68. *Ex monum. Eccl. Aletina M.S. & Paulo Reg. lib. 1. de SS. Regni Neapol.*

Orõtius adhuc Gentilis peregrinos hoſpitatur. A S. Iuſto cõuertitur ad Chriſtum. Corinthi à S.Paulo Apoſtolo I. Epiſcopus Aletij ordinatẽ. In perſecutione Neroniana martyrio coronatẽ.

ANNOTATIO.

D*ies martyrij SS. Orontij, & Iuſti præciſus ignoratur. Orontij tamen natalis die poſtrema Dominica menſis Auguſti, ſiue vt Paul. Reg. teſtatur 1. Dom. Septembris inſignis celebritate colitur Aletij; vbi per dies 8. ſolemnes nundina habentur, ſequenti verò die S. Iuſti pariter Epiſcopi Aletini feſtiuitas celebratur, licet ſimul cum Orontio martyrium obierit, vt Acta teſtantur.*

Auguſti die 25.

DE SS. MARTYRIBVS EVSEBIO, PONTIANO, Vincentio, & Peregrino Rom.

EVſebius, Pontianus, Vincẽtius, & Peregrinus chriſtiani Romæ in Vico Carnario chriſtianæ pietati vacãtes, quo tẽpore Cõmod⁹ Imp. & popul⁹ Rom. ſacra Dijs faciebãt, in proximas vrbes, & vicos digreſſi populos ab ea impietate

& er-

& errore prædicantes abducere ſtudebant, quod cum in vrbe Roma quoque fe ciſſent, Iulium Senatorem inter alios ad chriſtianam fidem perduxere: quem & martyrio affectum à Vitellio in cœmeterio Calepodij ſepelierunt. Quod vbi Vitellius accepiſſet, eis comprehenſis horrenda minatur ſupplicia niſi Senatoris facultates detegerent, ac Dijs immolarent, cum verò Euſebius audenter reſpon diſſet; *quid nos minis terrere laboras, quibus nihil antiquius eſſe poteſt, quam eadē pro Chriſto, quæ Iulius pati?* His verbis Iudex incenſus eos in equuleo facie ad faciē ſuſpēdi, & neruis, ac fuſtibus ſine intermiſſione cædi iubet; In eo ſupplicio mar tyres ad tortores dicebant: *Nolite remittere; ante enim vobis tempus, quàm nobis animus pro Chriſto patiendi deficiet.* Cumque Vitellius conſtantiam martyrum miratus, eos magia præditos in tormentis lætari diceret, Vincentius reſpondit, *non Gaudemus niſi in Domino noſtro Ieſu Chriſto.* Ad hæc Iudex iratus eos flammis lateribus admotis exuri mandat, pſallentes, & canentes (quo tempore Antoninus vnus ex tortoribus conuerſus ad Chriſtum martyr occubuit) Vitellius quòd martyres canentes, & laudantes Deum ſua tormenta contemnerent, Euſebio linguam iubet præcidi: qui tamen Chriſti laudes multò clarius proſequebatur. Poſthæc in profundum carcerem martyres detruſi chriſtianorum nouorum multitudinem ad eos confluentium erudiebant, ac ex Gentilibus aliquos veritatis lumine illuſtrabant, in quibus Lupulum Capitolij Sacerdotē annos iam quatuor oculorum lumine deſtitutum, qui luſtralibus vndis à Rufino Presbytero eò accito expiatus viſum illicò recepit; quo miraculo, & carceris cuſtos permotus Chriſto nomen dedit. Denique cum admirandis ſignis in dies illuſtriores fierent, iuſſu Vitellij ante Amphitheatrum educti tandiu plumbatis cæſi ſunt, donec animas exhalarent. Quorum corpora Rufinus Presbyter haud longè ab vrbe Roma 8. Kal. Septembris ſepeliuit. *Ex M.S. Sanctæ Mariæ Maioris, ex quibus Sur. tom. 7. ſumpſiſſe videtur. Agunt de eis Pet. in Cat. lib. 7. c. 5. Vincent. in Spec. lib. 10. c. 109. & Bonin. Mombrit. tom. 1. ſed paulò diuersè. Pet. enim pro Pontiano Romanum habet.*

Horrenda ſanè ſupplicia.

Mira SS. patientia, ac patiendi cupiditas.

Lupulus Capitolij Sacerdos lumen oculorum recipit.

ANNOTATIO.

Corpus Pontiani, qui apud Vincent. in Spec. & Sur. Potentianus appellatur, Lucæ in propria eccleſia aſſeruatum piè colitur.

DE S. GENESIO MIMO MARTYRE ROMÆ.

Geneſius Mimus, qui iocis ſcenicis chriſtianos frequenter irridere ſolitus erat, vt Diocletiano, & ſuis ſpectaculum gratum exhiberet, cum chriſtianorum myſteria diligenter obſeruaſſet, & accuratè didiciſſet, comœdiam multa ingenij dexteritate inſtruxit, ac partib⁹ diſcipulis diſtributis in theatro nō ſine Imp. & adſtantium applauſu, & riſu chriſtianis illudere cœpit. Se ægrotum ſimulans in lectoque decumbens, ſocios alloquitur: qui poſſet à graui morbo liberari. Reſpondent per iocum nullam artem profuturam, niſi chriſtianus fiat. Eò aſſentiente, illi, qui exorciſtam, & Presbyterum ironicè repræſentaret, vt cōſtitutum erat introducunt; quibus Geneſius, ſe aquis ſalutaribus expiari velle ait. Perficiuntur circa eum quæcunque, à veris Presbyteris circa baptizatos fieri ſolent, aqua prolatis verbis abluitur, interiùſque diuina virtute operante com motus, ad Chriſtum re vera conuertitur (socijs, & populo, & Imp. eū vt à principio ſimulare putantibus) Albis induitur veſtibus neophytorū more, panéq; bellaria, & cereos adſtantibus elargitur nō ſine maximo populi cachinno. Mox

Singularis Geneſij conuerſio, qui ioco baptizat⁹, baptiſmi verum ſenſit effectum.

milites

milites ab Imp. ad nouum chriſtianum per iocum comprehendendum, & ad ſe perducendum mittuntur. Vbi ad Imp. perueniſſet, aſcenſo ſugeſto non per iocum, ſed feriò alloqui cœpit. *Audi Imp. voſque, qui adeſtis ſapientes; ego quidem hactenus in errore verſatus chriſtianum nomen execratus ſum, & perſecutus: huc & chriſtianorum myſteria ludificaturus acceſſi: at vbi aqua illa illis verbis caput meum perfudit, vidi ſupra me manum cœlitus porrectam, & Angelos Dei cœleſti ſplendore fulgentes me circunſtare, flagitiaque mea in libro deſcripta omnia delere. Qua propter qui ſacris Chriſti miſteriis illudere volui, diuino beneficio veritatis radio illuſtratus chriſtianus ex animo factus Chriſtum verum, & vnum Deum, quem vobis adorandū ſuadeo, agnoſco, confiteor, & mente veneror.* His auditis Imperator incredibili in Geneſium furore percitus virgis, & fuſtibus illum immaniſſimè cædi iubet donec ſanguis copioſius ex vulneribus proflueret. Altero die Plutiano Præfecto traditus, in equuleo ſuſpenditur; vngulis dilaceratur; lampadibus aduritur: & cum diceret: *non eſt Deus præter Chriſtum: pro quo ſi millies occidar, ipſum mihi de ore, ipſum mihi de corde auferre non poteritis*, tandem capite plectitur, 8. *Kal.* Septemb. *Ex eius paſſ. à Sur. tom. 4. rel.*

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 7. c. 110. Acta huius cum actis alterius Geneſij qui eod. Imp. Arelati in Gallia paſſus eſt, confundit: ille enim officio exceptoris fungebatur: hic verò Mimus erat, ſiue hiſtrio.

DE S. FELICE PRESBYTERO PISTORIENSI.

FElix Piſtorienſis, vt Deo liberius inſeruiret, locum extra vrbem in rupe quadam vltra Buram amnem ſolitarium incoluit: vbi orationibus, ieiunijs pijs meditationibus, carniſque macerationibus vacabat. Verùm multis a Dæmone inſidijs expetitus Angelico admonitu inde diſceſſit. Cum fluuium verò, qui pluuijs nimis intumuerat, traijcere non poſſet, ab auriga prætereunte curru excipitur: cuius rotam in medio fluminis Diaboli impetu fractam Felix oratione reſtituit. Cum autem plures annos in loco prope vrbem, in diuinis officijs vigilijs, lectionibus ſacris, & Dominicæ paſſionis aſſiduis meditationibus verſatus habitaſſet, à Deoque educi de carnis huius ergaſtulo poſtulaſſet, exauditus 8. Kal. Septembris migrauit è vita. Cuius corpus cum diu fuiſſet ignotum, dum Epiſcopus ædes S. Martini, & S. Mariæ exornaturus terram effodi iuſſiſſet, arcā inuenit: intra quam capſella ex alabaſtro corpus S. Felicis continens, mirumq; & ſuauem mittens odorem (in qua auriga, currus, & equi depicti erant) reperta eſt, An. ſal. 1410. *Ex monum. M. S. Eccleſ. Piſtorien.*

Currus rotā fractam, Felix oratione integram reddit.

ANNOTATIO.

COrpus in eccleſia Cathedrali in proprio ſacello (in quo aliquot eius miracula depicta leguntur) aſſeruatur. Eius dies feſtus hac die Piſtorij celebratur; licet in Rom. Martyrol. ſeq. die adnotetur.

DE S. PATRICIA VIRGINE NEAPOLITANA.

PAtricia Conſtante Conſtantini Magni filio nata poſt patris exceſſum Conſtantinopoli ſub Conſtantio patruo educata eſt. In liberalibus diſciplinis erudita, Lactantium Firmianum præceptorem habuiſſe fertur. Cum illam

Con-

Conſtantius inuitam (quod virginitatem Deo vouerat) cuidam nobiliſſimo adoleſcenti deſpondiſſet, adueniente nuptiarum tempore naui clam cũ aliquot ancillis, & eunuchis conſcenſa Neapolim appulit: vbi eccleſias aliquot ſacris reliquijs, pretioſiſque muneribus exornauit. Romam profectæ fores baſilicæ

Fores baſilicæ S.Petri ab Angelo reſerantur.

S.Petri ſibi ab Angelo reſeratas,& oranti Conſtantij patrui mortem nunciatam fuiſſe,& ipſam à Liberio Papa ſacrum capitis velamen accepiſſe ferunt. Inde in Palæſtinam ad ſacroſanctum Domini ſepulchrum venerandum diſcedens Cõſtantinopolim venit, (vbi multa ex theſauro pauperibus diſtribuit) ac nauigationem proſequens vi tempeſtatum, & ventorum iactata non Hieroſolymam, vt optarat,ſed Neapolim rurſus delata eſt. Non multò poſt ægrotans, cum ſe ad diſceſſum è vita diligenter præparaſſet,& quo loco cõdi vellet,ſignificaſſet, migrauit ad ſponſum,voce de cœlo illam inuitante à circunſtantibus audita, 8. Kal.Septembris an. poſt Chriſtum natum 365. Cuius corpus plauſtro impoſitum à duobus indomitis iuuencis (de eo enim orta fuerat controuerſia) in ædẽ SS.Nicandri, & Marciani mirabiliter delatum eſt: vbi cœnobium virginum ab Aglaa eius nutrice extructum vnà cum eccleſia S.Patriciæ nominari cœpit. Ad cuius tumulum plures Dæmoniaci, varijſque morbis oppreſſi curati ſunt. *Ex vita illius Neapoli typis excuſa; quam etiam Paul. Reg. Ep.Equen.lib.2.de SS.Regni Neapolit.*

ANNOTATIO.

Conſtans,qui Imperio occidentis praerat,an.D.350. exceſſit. Cum autem Romæ ageret, ibi Patriciam non Conſtantinopoli natam eſſe, & educatam oportet, licet mortuo patre ad patruum Conſtantinopolim perducta fuerit.

DE S. GRATA VIDVA BERGOMENSI.

Grata SS. Lupi, & Adleidæ Bergomatum filia, vitæ morumque probitate conſpicua poſt viri,cum quo tempore vixit,exceſſum, caſtam viduitatis vitam in ſanctis precibus, ieiunijs & operibus pijs duxit. Ipſa caput S.Alexandri martyris Maximiani Imp. iuſſu decollati ſuſtulit, pannoque inuolutum cum reliquo corpore honorificè ſepeliendum curauit; & patrem adhuc Idolorum ſuperſtitione tentum ad veram Chriſti religionem crebris admonitionibus perduxit,Mortuis parentibus,qui ciuitatem adminiſtrabant,communi ciuium cõſenſu:ob eius ſingularem prudentiam, Reipublicæ Bergomatis ſuſcepit guber-

Grata Reipublicæ Bergomatis gubernacula ſuſcipit.

nacula. Quare virili animo prædita, ita vrbem adminiſtrauit, vt ciues magis beneficijs,quam metu ſibi deuinciret,magiſque exemplo, quam iuſſis regeret, illud præcipuè accurans,vt chriſtiana religio quam maximè propagaretur. Nec tamen in publicis negotijs occupata,à pietatis ſtudijs, quoties licebat per occupationes, vacabat. Nam tres ſacras ædes extruxit magnificè: noſocomium, in quo pauperes ægrotantes curarentur ædificauit: in quo ætate iam ingraueſcente vitam aliquandiu tranſegit: ac ægrotis ſumma charitate inſeruiens, non modò medicamenta illis miniſtrabat: ſed & vlcerum ſaniem proprijs manibus abſtergebat. Denique graui morbo oppreſſa, bonorum operum plena ad præmium in cœlos euolauit. 8.Kal.Septembris An.ætatis 60. cum annos 4. Reipublicæ Bergomatum præfuiſſet. Cuius corpus in eccleſia à ſe erecta conditum, poſtea anno ſal.1027. in eccleſiam Sanctimonialium S. Mariæ tranſlatum eſt. *Ex off. Eccl.Bergomen. & ex lib. qui vinea Bergomen. appellatur.*

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. & aliјs virgo pro vidua poſita eſt. Niſi propterea virgo dici putetur, quod in matrimonio virginitatem ſeruauerit; quod tamen hiſtoria non docet.

DE S. IOANNE EREMITA RVSELLI IN APRVTIO.

IOannes eremita Ruſelli pago Aprutij Citerioris Triuentinæ diœceſis, apud quem vitam ſolitariam duxiſſe, ac miraculis coruſcaſſe fertur, venerationem habet, hac die. Cuius corpus ibidem aſſeruatur.

ANNOTATIO.

ACta illius nondum legimus: idcirco eius tantùm meminiſſe voluimus.

DE S. IVSTO EPISCOPO ALETINO, ET MART.

IVſtus natione Corinthius S. Paulo Apoſtolo Corinthi chriſtianam fidem annuncianti adhæſit, illius diſcipulus effectus. A quo Romam miſſus naui ad Aletij littora appulſa ab Orontio nob. Aletino hoſpitio excipitur, eoque ad fidem perducto Romam tandem peruenit. Vnde negotijs ſibi ab Apoſtolo demandatis ex ſententia confectis Aletium, vti Orontio pollicitus fuerat, reuertitur, ac illum aliquot ex Aletinis ad fidem conuerſis, vnà cum Fortunato ad Paulum Corinthum adduxit. Cum autem S. Apoſtolus Orontium Epiſcopum Aletinorum ordinaſſet, illique Iuſtum adiutorem, ac verbi diuini præconem adiũxiſſet; Aletium cum Orontio profectus, dum munus ſibi commiſſum ſecurus, & diligenter exequitur à Netonis ſatellitibus comprehẽſus vnà cum Orontio, ob prædicationem fidei, & quòd nollet Deos venerari trucidatur. *Ex Aletinæ vrbis Annalibus, & Paulo Reg. lib. 1. de SS. Regni Neapol.*

Iuſtus Corinthi natus efficitur Diſcip. S. Pauli Apoſt.

Romam ab Apoſtolo mittitur.

S Orontium Corinthum perducit.

Aletium cũ Orontio redit.

Martyr ob ꝑdicationem Euãg. efficit.

ANNOTATIO.

HVius, & Orontij corpus extra vrbem ſepultum ad portam, quæ adhuc S. Iuſti nominatur: poſtea inuentum in eccleſiam eorum nomini extructam vtrunque illatum eſt. Ipſique ab Aletinis vti vrbis tutelares coluntur. Ex eiſd. monum.

Auguſti die 26.

DE S. ZEPHYRINO PAPA, ET MARTYRE.

ZEphyrinus Romanus poſt S. Victorem rexit Eccleſiam Seuero Antonino Caracalla, & M. Aur. Antonino Heliogabalo Imperatoribus. Is multa Eccleſiæ vtilia ſanciuit, in ijs, vt qui ordinãdi eſſent, oportuno tempore, & multis præſentibus clericis, & laicis de more ſacris initiarentur, & non niſi ſpectatæ vitæ, officioque idonei, vt rem diuinã facienti Epiſcopo omnes Sacerdotes adſtarent: Vt Patriarcha, vel Primas, aut Metropolitanus aduerſus Epiſcopum ſentẽtiam niſi Apoſtolica autoritate fulti non ferrent. Scripſit duas epiſtolas vnam ad Siciliæ Epiſcopos, alteram ad Epiſcopos per Ægyptum: in quibus memorata decreta præcipit. Vixit in Pontificatu annos 28. dies totidem. Habuit ordinationes 4. menſe Decembri: quibus creauit Presbyteros 13. Diaconos 7. Epiſcopos per diuerſa loca 13. martyrio coronatus ſub Antonino Heliogabalo ſepultus eſt in proprio cœmeterio via Appia propè cœmeterium Calliſti. 7. Kal. Septembris an. ſal. 221. *Ex Breu. Rom. Damaſ. Plat. & aliјs.*

Nullus & Patriarcha abſque Apoſtolica autoritate aduerſus Epiſcopum ſatentiã ferre valeat.

A N-

ANNOTATIO.

B*Aronius in Annal. ad an. 221. in dubium reuocat; an Zepherinus martyrio vitã finierit: inquiens eum fortaſſe martyrem appellari, quia licet ſponte ſeu naturali morte deceſſerit, antea tamen pro fidei confeſſione ſupplicia pertulerit. Damaſus quoque nullam martyrij mentionem facit; qui & huic Pont. annos tantum 8. & menſ. 7. tribuit (licet id potius ſcriptorum vitio qui denarium numerum prætermiſerunt, accidiſſe putandum ſit) Cum autem, & Martyrol. & Breu. Rom. apertè Zepherinum martyrio coronatum habeant, non eſt, cur quiſquam de re hac dubitet.*

DE SS. IRENÆO, ET ABVNDIO MARTYRIBVS ROM.

IRenæus, qui abiectæ conditionis vir victum ſibi cloacis expurgandis alijsq; huiuſcemodi munijs quæreret, à Porphyrio milite (qui gẽmam aliquam, vel aliquid pecuniæ ſe reperturum ſperabat) vbi corpus S. Concordiæ in cloacam proiectum (quod Iuſtinus Presbyter reperire non potuerat) iaceret, admonetur, qui cum occultè Chriſtum coleret, martyris prædictæ corpus è cloaca extraxit, ita mundum, & immaculatum, vt Porphyrius etiam miraretur; quod accitò Abundio viro pio, Iuſtino Presbytero detulit, qui non ſine lætitiæ lacrymis illud apud S. Hippolytum ſepelijt. Interea Porphyrius miles cum nihil in Concordiæ veſtibus auri, aut gemmarum, vt ſperarat, inueniſſet, triſtis abiens nunciat Concordiæ corpus ab Irenæo, extractum, ab eo, & Abundio ad ſepulturam delatum fuiſſe. Quare Valerianus Imp. illos comprehendi, & in eandem cloacam viuos demergi iubet, 7. Kal. Septembris: quos inde extractos Iuſtinus Presbyter apud S. Laurentium in agro Verano tumulauit. *Ex paſſ. & Geſt. S. Laurentij.*

ANNOTATIO.

H*Orum paſſ. Pet. in Cat. lib. 7. c. 116. refert. Sur. verò in Geſt. S. Laurentij, vbi 27. die poſt eorum martyrium tumulatos fuiſſe ſcribit.*

DE S. SECVNDO MARTYRE, APVD ALBINTEMELIVM.

SEcundus miles Thebæus ex præcipuis illius legionis, vnà cum Mauritio, & tota ferè legione Chriſtum colebat. Cumque apud Maximianum alpes in Galliam cum exercitu traijcere parantem delatus fuiſſet, quòd non tam Ducis, quam chriſtianorum prædicatoris munus exequeretur, accerſitus ad Imp. atque fruſtrà à chriſtiana religione deterritus, cum is, non eſſe alium Deum præter Chriſtum diceret, in carcerem & vincula conijcitur: pœna capitis niſi Deos venerari in animum induceret intra certos dies propoſita. Quo tempore à Mauritio ad perſiſtendum in fidei confeſſione animatur. Cum verò quidam ex militibus iniqua commiſeratione commoti, illi, vt Imperatoris, à quo diuitijs, & honoribus attollendus eſſet, obtemperaret, ſuaderent. Secundus è contra longa, & luculenta oratione omnia, quæ hic bona habentur cum vita ipſa, caduca cum ſint, flocipendenda eſſe illam verò vitam, quæ hanc ſubſequitur, ſine fine duraturam, diligendam, cœteraque pro illa danda demonſtrauit. Vbi itaque Maximianus Secundum in ſua perſiſtere ſententia accipit, illum ad Egreſtium Prouinciæ Præſidem capite plectendum amandat. Qui Secundo iuxta Imp. iuſſum caput amputari præcepit apud Victimulum M. haud procul à Cæſariano oppido iuxta Alpium Graiarum radices: cuius animam ab Angelo Mauritius

tius Commilito deferri adſpexit: qui veſpere collecto corpore, vt ſepulturæ traderetur, dum cùm alijs vigilias ageret, noctu illis ſomno captis illud ab alijs furtim ſublatum Auguſtam Taurinorum delatum eſt, ibique honorificè conditum eſt. *Ex Actis M.S. Eccleſ. Vercellen. in cuius diœc. Secundus paſſus eſt, & Bon. Mombrit. paſſ. tom. 2. referente.*

ANNOTATIO.

IN Martyrolog. pro Victimulum M. Albintimelium irrepſiſſe videtur, ſimilitudo enim vocis non modica eſt inter Victimulum, & Vintimilium (ſic enim Albintimelium apud vulgares appellatur). Quæ enim cauſa fuit, vt Maximianus Alpes ſubiens Secundum decollandum ad vrbem maritimam tàm longè diſtantem ablegaret? Adſtipulantur vet. M.S. Eccl. Taurinen. & Hiſt. mart. Thebæorum nuper edita Auguſtæ Taurinorum.

Quanquam Acta à Momb. rel. & M.S. correctione egent, in eo maximè quod de M. Victimolo habent. Plin. enim .... illum Ictimulum non Victimolum vocat.

DE S. ALEXANDRO MARTYRE, ET PATRONO Bergomenſi.

ALexander miles legionis Thebææ, quæ in finibus Sedunorum ſe à reliquo Maximiani Imp. exercitu, ne ſe impijs ſacrificijs pollueret, ſeparauerat vnus è numero eorum: qui Imperatoris immanitatem deuitates in Italiam refugerant. Is Mediolanum veniens cum alijs ab Imp. ſatellitibus comprehenſus in carcerem truditur, vſque ad Imp. aduentum. Interea Syllanus carceris cuſtos, Xanthus, & Carpophorus ſatellites ab Alexandro ad Chriſtum conuertuntur. Maximianus ex Sedunis Mediolanum reuerſus cum Alexandrum, & alios ante ſe eductos in ſententia perſiſtere, nec mortem, quam illis, niſi Dijs ſacra facerēt, comminatus fuerat, formidare cerneret, eos turſus in vincula conijci imperat. Paulò pòſt emiſſi in agrum Comenſem ſecedunt: vbi mortuo ad vitam reuocato, cum multos ad Chriſtum perducerent, Alexander denuò comprehenſus Mediolanum reducitur ad carceres; è quibus poſt aliquot dies eductus ad Idola ea venerari iuſſus trahitur: at ille zelo fidei incēſus omnem ſacrificiorum apparatum præſente ipſo Imp. calce deiecit. Maximianus ea re maximè offenſus Alexandrum in carcerem reduci, ac inedia diutina macerari præcipit. Qui poſt paucos dies dimiſſus; Bergomumq; contendens, Abduam flumen, cum nauem non reperiſſet, ſiccis plantis mirabiliter traiecit. Sed cū Bergomi Chriſtum prædicans plures ad fidem conuerteret ab Imp. ſatellitibus tentus, dirisque affectus ſupplicijs, poſtremò capite truncatus martyrium feliciter abſoluit. 7 Kal. Septembris. Cuius caput S. Grata ſublatum cum corpore linteoque inuolutum in proprio horto ſepeliuit: ibique eccleſia S. martyri ædicata fuit; qua exciſa corpus Alexandri in ædem S. Vincentij translatum eſt. *Ex off. Eccl. Bergomen. & Martyrol. Adonis.*

Mortuus ad vitam reuocatur.

Alexander Abduā flumē ſiccis veſtigijs traijcit.

ANNOTATIO.

ACta hæc Eccl. Bergomen. valdè ab actis ab Adone recitatis: quibus maior eſt habenda fides, diuerſa ſunt. Ado enim Alexandrum Bergomi præſente Maximiano, cum calce menſam ſacrificiorum euertiſſet, à milite feriri iuſſum narrat (quod veriſimilius eſt. quæ enim irati animi erat oſtenſio, martyrem in carcerem reductum paulò poſt liberum dimittere?) cumque militi gladium, vt Alexandrum percuteret, diſtringenti brachium obriguiſſet, ab alijs iuſſum fuiſſe capite plecti.

DE

DE S. RVFINO EPISCOPO CAPVANO.

RVfinus Epiſcopus Capuanus magnæ ſanctitatis vir ante S. Decoroſi Epiſcopi tempora vixit: Cuius corpus ab ipſo S. Decoroſo, Sergio Pont. Max. in æde S. Petri Apoſtoli inuentum in eccleſiam SS. Stephani, & Agathæ ſolemni pompa translatum eſt. Cum verò ob miracula, & antiquam in eum populi deuotionem tumulus ipſius à multis frequentaretur, in ijs nobilis fœmina fuit, quæ lacrymans filium ſuum omni ſpe vitæ deſtitutum, iamque animam agentē ad eccleſiam detulit, vt S. Rufini opem implorarer. Cumque illum apud tumulum ſibi à S. Decoroſo oſtenſum depoſuiſſet, ſeque in orationem dediſſet, ipſo quoque Decoroſo pro pueri ſalute orante, filius rediuiuus mox ſurgens, & ambulans ad matrem adhuc orantem venit omni prorſus languore liberatus. Quo miraculo vota S. Rufino plurima nuncupari in dies cœpere. *Ex Breu. antiquo Capuanæ Eccl.*

Puero animā agenti ſanitas reſtituit.

ANNOTATIO.

ACta huius S. Epiſcopi non extant, & hic dies non natalis, ſed tranſlationis eſſe videtur.

DE S. ALEXANDRO MARTYRE BRIXIENSI.

ALexander Brixiæ nobili genere natus, ac in chriſtiana religione eruditus Claudio Imp. chriſtianos perſequente adoleſcens Maſſiliam ad B. Lazarū eius vrbis Epiſcopum venit: inde Aquas Sextias ad B. Maximinum Epiſcopum profectus, ab eoque in fide confirmatus, & ad martyrium pro Chriſto Domino ſubeundum incenſus Brixiam redijt. Vbi re familiari vendita, pauperibusque diuiſa, martyrij cupidus. Dianæ templum ingreditur, ac Dæmones in Chriſti nomine compellit, vt Idola confringerent: quo facto ab Idolorum Sacerdotib⁹ tentus ad Felicianum Præfectum adducitur: qui cum ad Neronem rem per litteras ſignificaſſet, reſponſumque eſſet, vt Alexander, aut Dijs ſacra faceret, aut exquiſitis ſupplicijs cruciatus interficeretur: mandatum ei Imp. exponit, hortaturque, vt Marti immolaret: qui genuflexus, quaſi Martis Idolum adoraturus, Chriſto Domino preces fudit, moxque Martis ſtatua corruens in puluerem redacta eſt. Quare Felicianus indignatus Alexandrum loris concidi, & feruens oleum cum pice, & ſulphure in os eius infundi iubet. A quibus cum minimè læſum cernens Præfectus, manus illi perforari, funemque per foramina tractum indomiti tauri collo alligari, ſicque martyrem per vrbem raptari, ac demum præciſis brachijs, & lingua caput amputari præcepit. Quo in loco cum faces 4. accenſæ ad martyris corpus diuinitus apparerent, multique eo miraculo ad Chriſtū conuerterentur, illud ab Anathalone Epiſcopo ſepelitur: ibiq; poſtea à Brixianis eius nomini templum ædificatum eſt. *Ex monum. Eccl. Brixien. M.S.*

Statua Martis in puluerem comminuitur.

Quatuor faces circa Alexandri corp⁹ refulgent.

ANNOTATIO.

HVnc ab eo, qui Bergomi colitur diuerſum eſſe non ſolum tempore, ſed etiam martyrij genere ex Actis apparet vtriuſque. Acta enim huius Alexandri (quem ex Madiorum familia natum eſſe tradunt; ſi tamen ea familia illis temporibus fuit) in æde parochiali ſuo nomini dicata, quam Fratres Seruitæ poſſident, in parietibus eleganter depicta conſpiciuntur. Corpus illius in Gallias Karolo Mag. Imp. delatum in quadam hiſt. Brixiæ an. D. 1584. edita legimus: in qua, & illud continetur, ex eo tem-

pore

pore Brixianos SS. Fauſtinum, et Iouitam in patronos ſibi aſciuiſſe, cum antea S. Alexandrum vrbis tutelarem habuiſſent.

DE SS. SIMPLICIO, CONSTANTIO, ET VICTORIANO martyribus apud Marſos.

Simplicius nobili genere natus ex Burgundionibus ortum ducens in Gallia vnà cum Conſtantio, & Victoriano filijs à Pontio Præfecto in perſecutione Antonini Imp. de religione interrogatus, cum ſe chriſtianum liberè profeſſus Præfecti perſuaſionibus haud acquieſceret; ſed Chriſti fidem alijs prædicaret, ipſe, & filij comprehenſi virgis ferreis crudeliſſimè cæſi ſunt; ſed cum tortores illi immaniſſimi ſtatim, quaſi maxima febre correpti diuinitus expiraſſent, multique eo miraculo, obſeſſos à Dæmonibus liberari, cæciſque lumen reſtitui cernentes ad Chriſtum conuerterentur, illos Præfectus non auſus ob generis nobilitatem interficere vinctos ad Imp. miſit. Qui in itinere aliquot editis miraculis, in quibus Rauennæ puellæ nobili luminibus orbatæ viſum reſtituunt, Romam ingreſſi, & è ſatellitum manibus elapſi in baſilica SS. Apoſtolorum preces fundunt. At rurſus comprehenſi, ductique ab Imp. qui eo tempore in Marſis agebat, cum Deos venerari renuiſſent, in locum obſcuriſſimum, ſerpentibus plenum detruduntur. Inde educti, ac funibus ligati ab indomitis iuuencis raptantur: denique ad Aureum fontem apud Montis Peſicini radicem decollantur. Quorum corpora à Creſcentio Presbytero ibidem ſepulta ſunt 7. Kal. Septẽbris vno ex lictoribus Cæſareo nomine viſo ingenti terræmotu ad fidem conuerſo. *Ex lectionib. in eorum off. recitari ſolitus.*

Tortores ſubitò expirãt.

Puella viſum adipiſcitur.

Cæſareus lictor conuertitur.

ANNOTATIO.

Antoninus, qui perſecutionem in chriſtianos quartam excitauit, non Pius; ſed M. Aurel. & L. verus fuit. Licet M. Aur. poſt L. veri obitum erga chriſtianos ob victoriam illorum precibus ex Marcomannis reportatam ſe mitiorem exhibuerit.

Auguſti die 27.

DE S. RVFO EPISCOPO CAPVANO, ET MARTYRE.

Rufus Patricius, & Conſul, Rauennatiſque militiæ Dux à S. Apollinare ad fidem miraculo conuerſus eſt. Cum enim S. Apollinarem vrbe eijcere cogitaret, filia, quam vnicè diligebat, ægrotare cœpit: ad quam ſanandam cum S. Epiſcopus accerſitus fuiſſet, non modò curata non eſt, ſed Deo volente moritur: quò maioris miraculi daretur occaſio. S. itaque Apollinaris cum ſupplices Deo preces effudiſſet, defunctam Rufi filiam ad vitam reuocauit. Quo miraculo ille cum tota familia, in qua vtriuſque ſexus 400. erant, ad fidem perductus ab Apollinare baptizatur. Poſtea verò cum ſe totum chriſtianæ ſeruituti mancipaſſet factus eſt Capuanus Epiſcopus: vbi cum eius vrbis ciues ad Chriſtum conuerteret, à Meſſalino Præſide tentus ob chriſtianæ fidei confeſſionem martyr occubuit 6. Kal. Septembris, circa ſal. an. 80. *Ex monum. Eccleſ. Rauenn. & Capuana, ac ex Hieron. Rub. lib. 1. Hiſtor. Rauenn. De eo plura in vita Sancti Apollinaris.*

Apollinaris filiæ Rufi vitam reſtituit.

ANNOTATIO.

RVfus II. Epiſcopus Capuanus fuit; cum primus S. Priſcus Diſcipulus Apoſt. proprio ſanguine Eccleſiam Capuanam conſecrauerit. Ex monum. M.S. eius vrbis, & Eccl.

Pet. in Cat. lib. 7. c. 119. Rufum mart. non Epiſcopum facit.

DE SS. RVFO DIACONO, ET CARPONIO MARTYRIBVS Capuanis.

RVfus Capuanus Diaconus in immani Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione cum alijs chriſtianis in cryptis extra vrbem latitabat: ad quem Carponius Medicus quotidie accedere ſolebat. Qui prius Calfurnius dicebatur; at à S. Syluestro baptizatus Carponius nominatus eſt. Is perſecutionẽ fugiens Roma Capuam venit, Vbi à populo deprehenſus, quòd chriſtianus eſſet, vnà cum Rufo apud Caſſellianum Præſidem defertur: à quo vterque tentus carceri mancipatur, quoad Imp. certior factus eos ad ſe perduci, & cum Dijs ſacra facere recuſarent, plumbatis cædi iuſſit. Quos in fide Chriſti conſtantes in Campaniam ad Proconſulẽ puniendos remittit. Proconſul vtrumque in equuleo tortum in carcerem trudit: ac primo Rufum eductum plumbatis immaniter cædi iubet donec ſpiritum exhalaret, cum is in tormentis hilari vultu Chriſto gratias ageret: tum Carponium ſaxo prius ore contuſo, in cataſta extenſum tandiu cruciari præcepit: quoad & ipſe animam redderet. Corpora à chriſtianis condita ſunt 7. Kal. Septembris. *Ex Breu. Capuano.*

ANNOTATIO.

MIrabitur quiſpiam, qui in Diocletiani, & Maxim. perſecutione paſſi dicantur Rufus, & Carponius, quorum alter ſub S. Syluestro Papa baptizatus refertur? qua in re dicimus, vel corrigenda eſſe Acta ipſorum quantum ad tempus attinet. Vel eos paſſos quidem eſſe in Diocl. & Maxim. perſecut. quæ tandiu ſub alijs Impp. perdurauit, donec à Conſtantino Mag. edicto ſublata eſt. Qui enim ſub Maxentio, & Galerio Maximiano, ac ſub Licinio, atque ſub ipſo Conſtantino non tamen ipſo iubente coronati ſunt, in Dioclet. & Maxim. perſecutione paſſi dici poſſunt, à Præfectis ſeu Præſidibus, qui adhuc prædictorum Impp. edicta in chriſtianos ſeruabant occiſi. Quod autem Carponius à Syluestro Papa baptizatus dicitur, id vel antequam Pontifex eſſet, vel initio Pontificatus ante Conſtantini conuerſionem intelligendum eſt.

DE S. EVTHALIA VIRGINE, ET MART. LEONTINA.

EVthalia virgo nobilis Leontina à SS. tribus fratribus cum eos in carcere viſitaret, in Chriſti fide erudita pro Chriſto ſanguinem fundere peroptabat. Eutropię enim matri interroganti an libenter pro Chriſto pateretur, ſe ad oẽs cruciatus perferendos, & mortem quamuis ſubeundum paratam eſſe reſpõdit. Quod re ipſa præſtitit: nam cum Seruilianus frater Idolorũ cultui addictus, ab inquiſitione cadaueris Tertulli Præſidis à feris deuorati domum rediens matrẽ & ſororẽ chriſtianos cõperiſſet, furijs agitatus ſacrilegas in matrẽ manus inijcit; & cũ Euthalia ipsũ his verbis obiurgaret, *Heccinè reddis miſer genitrici tuæ? Dabis infelix, dabis meritas pœnas.* Qui virginem in cubiculum ſecretum adductã à chriſtiana religione abducere conatur: ac in propoſito perſeuerantem veſtib⁹ exutam, funéque appenſam diris verberibus afficit, Chriſtum, & SS. fratres Alphium, Philadelphium, & Cyrinum, vt adeſſent inuocantum. His nondum exaturatus

Seruillianus ſacrilegas in matrem manus inijcit.

Vox ſororis in fratrem.

Idem in ſororem Euthaliam ſæuit.

turâtus ſeruo, vt cubiculum ingreſſus vim illi inferat, præcipit inquiēs, *experiar an Iuuenes, quos inuocauit, & Chriſtus, quem colit, eam valeant è manibus meis eripere*. Seruus facinus adorturus in SS. fratres incidit, qui virginem nudam operiētes, illum terræ illiſerunt. Seruilianus autem ingreſſus, ac ſeruum exanimatum cernens ſorori diſtricto gladio caput amputauit 5. Kal. Septembris. Cuius corpus à Tecla, Iuſtina, & Eutropia matre apud SS. fratres ſepultum eſt. Seruilianus verò poſt amiſſum oculorum lumen in impietate ſua deceſſit. *Ex off. Eccl. Leontinæ nuper Romæ approb.* Seruus virginem violaturus occidit.

A N N O T A T I O.

Hanc virg. & Græci in Menolog. acta, & certamen illius deſcribentes celebrant hac ipſa die.

DE S. NARNO EPISCOPO BERGOMENSI.

Narnus nobilis Bergomas opibus, & ingenio præſtans ad S. Barnabæ Apoſtoli in eam vrbem aduentum, & prædicationem ad Chriſtum conuerſus, ſe illi in chriſtiana religione inſtituendum tradidit. Quo doctore tantum breui profecit, vt cum cæteros rerū diuinarum ſcientia anteiret, ab Apoſtolo primus Bergomenſis Epiſcopus crearetur: ꝙ onus, cū primùm ex humilitate vti nouus in fide recuſaret, poſteà tamen Barnabæ hortatu, & perſuaſione ſuſcepit. Quanuis autem imperitam multitudinem Idolorum cultui aſſuetam à vana Deorum ſuperſtitione ad nouam Chriſti crucifixi religionem in maxima Principum ſæuientium perſecutione abducere difficillimum erat; prudentia tamen, & paterno ſtudio Narni effectum eſt, vt pluribus, & grauibus: quæ in dies occurrebant, ſuperatis difficultatibus, tum publicis, tum priuatis locutionibus varijs animarū morbis medicina adhiberetur. Narnus itaque Eccleſiam Bergomenſem, quam rudem, & infirmam acceperat, adeo excoluit, vt in fide ſtabilitam, corroboratamque reliquerit. Cum verò multos annos magno cum vitæ diſcrimine eam Eccleſiam autoritate, doctrina, exemplo, ac peruigili cura ſanctiſſimè rexiſſet, ingrauescente ætate, Viatore Brixienſi ſibi in Epiſcopatu ſuffecto, migrauit ad Dominum 6. Kal. Septembris, magno ſui deſiderio apud ciues relicto. Corpus primò in Sancti Petri ſacello à ſe conſtructo conditum, poſtea in ædem S. Alexandri delatū, tandem ea collapſa in baſilicam S. Vincentij translatum eſt. *Ex offic. Eccl. Bergomen.* Narnus S. Barnabæ diſcipulus; primus Bergomenſis Epiſcopus.

A N N O T A T I O.

Barnabam Apoſtolum Eccleſiam Mediolanen. fundaſſe, alijſque Italiæ vrbibus Chriſtum annunciaſſe antiqua traditio, & Eccleſ. Mediolan. vet. monum. fidem faciunt, vt & Baron. in Annal. ad an. D. 51. monet.

DE S. IOANNE EPISCOPO PAPIENSI.

Ioannes Epiſcopus Ticinenſis 30. poſt Petrum eius nominis II. Eccleſiæ Papienſi annos 20. ſumma vigilantia, & vitæ ſanctitate præfuit. Is dicere ſolitus erat, Epiſcopū haud ſoli contemplationi addictū eſſe oportere: ſed ei in actione præſertim iugiter verſandū eſſe; id .n. nomē ipſum Epiſcopus ſignificare: quod aſſiduum erga gregē ſtudiū, & vigilantiam indeſinentem præſeferat. Id S. Epiſcopus cum nō modo verbis, ſed re ipſa egregiè præſtitiſſet, tandem de ſua Eccleſia optimè meritus ad cœleſtes ſedes 6. Kal. Sept. euolauit. *Ex Gualla, Breuent. et Spel. in vit. Epp. Papien.*

A N N O T A T I O.

Huius S. Epiſcopi deſiderantur acta, prout ſæpe aliorum geſta propria, & floruit, et obijt tempeſtate Karoli Magni, & Leoni III. Pont. Max. eius memoria dupl. ritu ab Eccl. Papienſ. hac die celebratur: lit. in Martyrol. Rom. haud deſcriptus.

DE S. MARGARITA VIDVA SEPTEMPEDANA.

MArgarita Septẽpedæ in Piceno (quæ vrbs nunc S. Seuerinus appellatur) obſcuro quidem loco nata: at fide, & charitate clara, cum annum 13. circiter ageret ætatis, gregem paſcens Chriſto peregrini ſpecie ſtipem poſcenti panem, qui ſibi in diem datus erat, conceſſit, qui ſtatim multa ibi odoris fragrantia relicta diſparuit. Margarita ieiuna domum reuerſa cum mater panem in arca non eſſe affirmaret, fidenter ad arcam accedens, panem ingentem, candidum, & ſuauiſſimum inuenit: qui familiæ, & viciniæ diſtributus ſatis fuit. Coacta virum accipere, ex eo filiam concepit. Defuncto viro, officia pietatis ardentius colere cœpit, vitam auſteriorem degens. Sarmenta illi lectus erant, puluinar lapis, cibus, & potus, ſimplex panis, & aqua: nudis pedibus etiam hyeme incedebat, vnica veſte contecta. Romam peregrinata loca ſancta inuiſit, Sacramenta frequentiſſimè ſumebat: primo quoque diluculo ad eccleſiam ad miſſam pergens ſuas preces fundebat: reliquum diei viſitandis ægrotis, quibus inſeruiebat, laborando, eleemoſynasque, quas pauperibus diſtribueret, colligendo inſumebat. Supra cilicium corda adeo conſtringebatur, vt ex ſanguine ſanies fieret. Oranti noctu Diabolus ei dicens apparuit, *Fruſtrà te ieiunijs, & diſciplinis affligis miſella, cum id facias, vt ab hominibus videaris: Vinum non bibis, nec edis carnes; vuas tamen, & ficus auidiſſimè deuoras*: quibus dictis Margarita diuinã opem implorante diſparuit; ipſaque deinceps ficus non attigit. Cũ rurſus Dæmon ſpecie capræ in domum per feneſtram eſſet ingreſſus, totaque flãmis compleri videretur, filia perterrita matrem inclamabat: quæ accurrens hoſtẽ ſubitò fugauit. Septuagenaria cũ eſſet, die obitus præſcito, & prænunciato, filiæ amoris monumentum aliquot petenti, calceos reliquit: dicenti autem *quos calceos, cũ eos nunquam geſtaueris?* reſpondit, *illos mihi detrahes vbi defuncta fuero*. Ea itaq; defuncta filia, è pedibus eius calceos quoſdam tenues quaſi ex mẽbranulis detractos abſcondit in capſula; ſed eo miraculo peruulgato, illi in eccleſiam reuerenter delati, & aſſeruati, infirmos à varijs languoribus tacti ſanant. Corpus in æde S. Dominici conditũ eſt: ad cuius tumulum ægroti, & Dæmoniaci curari ſolent. Obijt 6. Kal. Septembris an. ſal. 1395. *Ex eius vita, & monum. Eccl. Septemp.*

Margarita pa nem Chriſto Peregrino cõ cedit.

Panis in arca candidus, & ſuauiſſimus comperitur.

Magna vitæ auſteritas.

Diabolus ad Margaritam.

Margaritæ calceis lãguidi ſanantur.

ANNOTATIO.

N*Ondum in SS. mulieres ſolemni ritu relata eſt; dies tamẽ natalis ipſius ex Apoſt. ſedis licentia celebratur, ſanctaque in Martyrol. & paſſim nominatur*.

Auguſti die 28.

DE S. AVGVSTINO EPISCOPO, ET ECCLESIÆ Doctore Papiæ.

AVguſtinus Tagaſte in Africa honeſtis parentibus natus, puer ingenij docelitate æquales longè ſuperans breui omnibus doctrina antecelluit. Adoleſcens Carthagine in Manichæorum ſectam incidit. Romam profectus, matre illum inſequente, inde Mediolanum, vt ibi rhetoricam doceret veniens, cum frequens Ambroſij Epiſcopi eſſet auditor, eius opera catholicæ fidei ſtudio incenſus annos natus 30. ab ipſo baptizatur, quo tempore hymnus, Te Deum laudamus: quo Eccleſia in gratiarũ actione vti conſueuit, ab ipſis ex tẽpore decantatus. Reuerſus in Africã, cũ religione vitæ ſanctimoniã coniungens à Valerio notæ ſanctitatis Epõ Hipponenſi Presbyter factus familiam inſtituit religioſorũ: quibus cũ victu communi, & cultu vtens, eos ad Apoſtolicæ vitæ, doctrinæq; diſciplinam diligentiſſimè erudiebat. Cum aũt Manichæorum hæreſis vigeret, in eam inuectus Fortunatũ hæreſiarcam confutauit. Hac Auguſtini pietate cõmotus

Auguſtinus, acerrimus hæreticorum hoſtis.

motus Valerius, illum adiutorem adhibuit Epiſcopalis officij. Nihil illo humilius fuit, nihil continentius, lectus, ac veſtitus moderatus; vulgaris menſa, quã ſemper ſacra lectione, vel diſputatione condiebat. Tanta benignitate fuit in pauperes, vt cum non eſſet alia facultas, ſacra vaſa frangeret ad eorum inopiam ſuſtentandam: fœminarum, & in eis ſororis, & fratris filiæ contubernium, familiaritatemque vitauit: dicebat enim, & ſi propinquæ mulieres ſuſpectæ non ſunt, tamen ad eas ventitantes poſſe ſuſpicionem efficere. Nullum finem prædicandi Dei verbum fecit, niſi graui morbo oppreſſus. Hæreticos perpetuò inſectatus, & coram, & ſcriptis, ac nullo loco paſſus conſiſtere Africam à Manichæorũ, Donatiſtarum, Pelagianorum, aliorumque præterea hæreticorũ errore magna ex parte liberauit. Tam multa piè, ſubtiliter, & copioſè ſcripſit, vt chriſtianam doctrinam maximè illuſtrarit. Quem in primis ſecuti ſunt, qui Theologiam via, & ratione tradiderunt. Vuandalis bello vaſtantibus, & Hipponem tertium iam menſem obſidentibus, in febrim incidit: cumque diſceſſum è vita ſibi inſtare intelligeret pſalmos Dauid pœnitentiales in cõſpectu poſitos profuſis lacrymis legebat, dicere ſolitus, neminem, & ſi nullius ſceleris ſibi conſcius eſſet, cõmittere debere, vt ſine pœnitentia migraret è vita. Itaque ſenſibus adhuc integris, in oratione defixus, aſtantibus fratribus: quos ad charitatem, pietatem, virtuteſq; oẽs erat adhortatus, migrauit in cœlum 5. Kal. Septembris, An. ſal. 430. ætatis 77. Epiſcopatus 36. Cæleſtino Pont. Max. Theodoſio, & Valentiniano Imperatoribus. Cuius mors miraculo nobilitata eſt huiuſmodi, quidam .n. ad Auguſtinum ægrotantem, mortique propinquum ægrotum ſanandum attulit: cui Auguſtinus ſe nihil in his poſſe, nam hoc primitus ſibi ſi poſſet præſtitiſſet, tandem cum is ſe in ſomnis admonitum fuiſſe, vt ad Auguſtinum ægrotũ deferret manus illius impoſitione ſanandum diceret; Auguſtinus ægroto manum impoſuit, illeque ſtatim à grauiſſimo morbo dimiſſus liber domum non ſine adſtantium maxima admiratione remeauit. Corpus primũ in Sardiniam à B. Fulgētio Epiſcopo Ruſpenſi à Traſamundo Rege cum alijs Epiſopis Catholicis in eam Inſulam relegato an. ſal. 504. delatum, poſtea à Luitprando Longobardorũ Rege magno pretio à Saracenis redemptum Ticinum, vbi adhæc vſque tempore loco theſauri inæſtimabilis (licet locus ignot⁹ ſit) in æde S. Petri in Cœlo Aureo aſſeruatur, trãſlatum eſt. Aliud autem poſt illius exceſſum mirum accidit: quod capta Hippone, eaque à Barbaris, & ab Arianis Auguſtino infenſiſſimis iucenſa, opera tamen illius non niſi diuinitus ſeruata ab incendio, cæteris omnibus concrematis, illæſa fuere. *Ex Breu. Rom. & ex Poſſid. qui vitam fuſiſſimè ſcripſit.*

Fœminarum contuberniũ vitandum.

Auguſtinus ægrotum manus impoſitione ſanum dimittit.

Hippone à barbaris obſeſſa diuinit⁹ ſeruatur.

A N N O T A T I O.

Poſſidius, qui et Poſſidonius Epiſc. Calamen. intimus Auguſt. diſcip. qui vitam illius praſcripſi, apud Mirandulam vbi corpus eius quieſcit, venerationem habet, eſt enim vrbis illius tutelaris.

Rhytmus in S. Auguſtini laudem.

Alma parente genitus,
Doctor Doctorum maximus
Eſt primis puer deditus
Auguſtinus in ſtudijs.
Hic omne, quod in litteris,
Quod artibus in libris,
Et quicquid in ſcientijs,
Nullo tradente concipit.

Summè peritus apicem
Tenebat, rumor omnium,
Replebat aures; tollitur
Auguſtinus ad ſidera.
Baptizat hunc Ambroſius:
Deum laudamus intonat:
Simplicianus monachùm
Habitum dat, & cingulum.

Hymnus Sapph. de eodem.

QVi tot inuictus domuit rebelles
Tot feros veræ pietatis hoſtes
Monſtra tot, tantam rabiem repreſsit
Maximus vltor.

Qui tot errorum laqueos nocentes
Diſſipans tantæ tenebraſque noctis.
Extitit nulli meritis nec vlla
Laude ſecundus.

DE S. HERMETE MARTYRE ROMANO.

HErmes vrbis Præfectus à S. Alexandro Papa Hadriano Imp. cum vxore, ſorore, filijs, & vniuerſa familia, in qua 1250. ex vtroque ſexu cenſebantur, ad Chriſtum conuerſus, & baptizatus eſt. Quod vbi Imp. accepiſſet Aurelianum Comitem è Seleucia Romam miſit; qui chriſtianos omnes ad vnum interficeret. Is Hermetem in vincula coniectum Quirino Tribuno cuſtodiendum tradidit. Cuius opera, & ipſe Quirinus, cum Balbinam illius filiam Alexander ſanaſſet, chriſtianus effectus eſt, & martyr. Aurelianus itaque vti Quirinum tortum, martyrio affeciſſet, Hermetem in confeſſione fidei conſtantiſſimum nõ auſus tormentis exagitare, neque ob generis nobilitatem publicè interficere, in carcere decollari iuſſit 5. Kal. Septembris. Cuius corpus Theodora ſoror via Salaria vetere haud longè ab vrbe Roma ſepeliuit. *Ex Geſt. S. Alex. Papa, à Sur. tom. 3. & al. rel.*

Quirinus Tribunus, cuius filia ab Alexandro ſanatur, chriſtianus efficitur.

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 7. c. 129. quem Pet. Galeſ. ſequitur Hermetem ſub Aureliano Imp. paſſum ſcribit aduerſus Martyrol. Rom. autoritatem, & Geſt. hiſtoriam.

DE SS. MARTYRIBVS FORTVNATO, CAIO, ET ANTHE patronis Salernj.

FOrtunatus, Caius, & Anthes in Diocletiani Imp. perſecutione vnà cum Felice Epiſcopo Byzacienſi, Donato, & Adaucto Presbyteris comprehenſi à militibus ad Magdellianum Procuratorem ſeu Proconſ. ducuntur: à quo vinculis, carcere, alijſque pœnis afflicti ſunt. Felice autem, Donato, & Adaucto in Apulia martyrio coronatis, Fortunatus, Caius, & Anthes à Leontio Proconſule Salernum perducti, ibi primùm eorum conſtantia blanditijs tentata, cùm in fide ſtabiles permanerent, ſupplicijs varijs poſt longam de Dijs diſputationem afficiuntur; cumque ad impia adigerentur ſacrificia, & mortẽ illis hoſtes fidei, niſi ſacrificaſſent, intentarent, Fortunatus cum ſocijs numquam ſe tantum facinus, vt Deos, qui nuſquam ſunt, pro Deo verò adoraret, admiſſurum eſſe conſtãtiſſimè aiebat. Quare Proconſul iratus protinus illis capita amputari, corporaque auibus, & feris diſcerpenda relinqui præcepit. Paſſi ſunt apud Salernum 5 Kal. Septembris. Quorum corpora à tribus aquilis tandiu diuinitus defenſa ſunt, quoad à chriſtianis ad Lirnum fluuium, vbi paſſi fuerant, ſepelirentur. Ea poſtea in eccleſiam Cathedralem tranſlata honorificè condita ſunt. Qui SS.

martyres

martyres vrbis Salernitanæ tutelares hac die præcipuo honore coluntur. *Ex monum. Eccl. Salernit. & ex lectionib. in eorum feſto ſolitis recitari.*

ANNOTATIO.

Acta horum SS. martyrum cum actis SS. Felicis, Ianuarij, Adaucti, Fortunati, ac Septimij, qui Venuſiæ paſſi ſunt, confundi videntur. Niſi dicamus duos fuiſſe Fortunatos, hoſque illorum ſocios eſſe.

DE S. VICINIO EPISCOPO SARSINATE.

Vicinius natione Ligur, vigente adhuc Gentilium in chriſtianos perſecutione, Sarſinam vrbem intra Appenini M. radices ſitã fidei prædicandæ cauſa veniens, cum virtutibus præcelleret, eius vrbis Epiſcopus creatur. Mira ſanctitate, & miraculis in morbis inſanabilibus curandis, & Dæmoniacis liberandis effulſit. Cum autem Eccleſiæ ſuæ annos 27. ſanctè præfuiſſet, 5. Kal. Septembris in cœlos ad præmium euolauit, in ſarcophago ex marmore in eccleſia Cathedrali ſepultus plurimis poſt mortem miraculis clarus: ex quibus referre non pigebit. Colonus quidam agri Aretini à dæmone obſeſſus, ad ſepulchrũ S. Donati Epiſcopi ductus cum liberari non potuiſſet, dæmone ipſo dicente: *nulli martyrum, nemini confeſſorum, niſi Vicinio, qui dum viueret, mihi, & meis aduerſus fuit, cedam.* Ductus itaque Sarſina poſt varios conatus, vt B. Vicinij catena collum obſeſſi attigit, liberatus eſt. Ea catena, quæ Dæmoniacum collo admota eos ſtatim curare conſueuit, aliquando furtim ſublata, & in fluuium à fure ne furtum deprehenderetur, proiecta, ſuper aquas natans à ciuibus, fure crimen faſſo, reperta eſt. Mulier cum in die feſto S. Vicinij frumenta terreret, ac repreheſa S. viro illuderet, illicò diuinam vltionem ſenſit, manibus, & brachijs ita pectori hærentibus, vt nulla ratione ea mouere poſſet, niſi pœnitens ad tumulum S. Epiſcopi veniam impetraſſet. Quidam Aretinæ diœceſis ex alto præcipitatus, cum manibus, pedibuſque cõfractis more pecudis incederet, poſt ſexennium ad Vicinij tumulum delatus, priſtinam recuperauit ſanitatem. *Ex monum. Eccl. Sarſinatis, quæ inde accepimus; in quibus aliqua corrigenda ſunt, & ex eius vita typis excuſa, an. D. 1609. ex antiquiſſ. Cod. Ariminen. Eccleſ. ante 600. annos ſcripto.*

Obſeſſus à dæmone liberatur.

Catena, qua Dæmoniaci curabantur, ſuper aquas natat.

Præcipitatus ex alto, totuſque cõfractus ſanatur.

ANNOTATIO.

Memoria S. Vicinij etiã ab Eccleſijs Caſenate, & Parmen. celebratur, vt in Tab. earumd. Eccleſ. vidimus: licet Parmæ de eo die 27. agi conſueuerit. Poſtremo die Dominico menſis Maij, apud M. Muſellam feſtiuitas illius magno accolarũ concurſu celebratur, vel quod ille tranſlationis dies ſit, quando ex eo M. corpus Sarſinam tranſlatum eſt, vel ordinationis. In vita memor. S. Vicinij illum Blera apud Viterbium coli; quòd ibi caput eius habeatur, inter alia continetur. Sed Bleræ S. Viuentius, non Vicinius colitur.

DE B. AGNETE VIRGINE ASSISINATE ORD. MIN.

Agnes V. Aſſiſinas S. Claræ V. ſoror ab ea inuitis parentibus, & propinquis ad religionem conuerſa, cum ſororis veſtigia ſectaretur, à S. Franciſco Florentiam mittitur; cœnobiumque monialium M. Celij appellatum conſtruxit, virginibuſque illis præfuit. Erat enim obſeruantiæ regularis obſeruantiſſima, vitam pane, & aqua tantùm traducens. Orationi ſic erat intenta, vt in ea

Agnes à S. Clara ad relig. cõuertit. Florentiam à S. Franc. mittit. ad fund. cœnob.

S. Claræ morienti adfuit. mente raperetur, & viſionibus donaretur. S. Claræ ſorori morienti Aſſiſij adfuit: cuius ſacrum velum Florentiam ad ſuum cœnobium miſit. Ipſa quoque Aſſiſij, & ipſa decedit. Aſſiſij paulò poſt ſororis deceſſum ceſſit è vita in eccleſia S. Damiani apud ſororem ſepulta, multis clara miraculis in morbis curandis, & ſpiritibus immundis effugandis. *Ex Chron. Ord. Min. par. 1. lib. 8.*

ANNOTATIO.

ETſi in ſanctarum numerum nõ relata eſt: ſancta tamen paſſim nominatur Aſſiſij, ac in Prad. Chron.

Auguſti die 29.

DE S. SABINA MARTYRE ROM.

SAbina illuſtriſſima fœmina Valentini clariſſimi viri coniunx à Seraphia virgine chriſtianæ fidei præceptis inſtitũta, eiuſdem virginis martyrio affectæ reliquias collectas pijs exequijs ſepeliuit; quæ ob eam cauſam paulò poſt Hadriano Imp. comprehenſa Elpidio Iudici ſiſtitur. Cui is, *Tune illa Sabina, & genere, & matrimonio nobiliſſima?* At illa, *ſum*, inquit, *ſed Domino meo I. Chriſto gratias ago, qui me interceſſione Seraphia famula ſua è Dæmonum poteſtate liberauit.* Quam variè tentatam, vt propoſitum mutaret, cum à fidei conſtantia mouere nõ poſſet, Præfectus, pronunciata in eam ſententia, quòd Deos contemneret, facultatibus eius publicatis, capitis damnauit. Eius corpus a chriſtianis in eodem ſepulchro conditum eſt, ad Arcum Fauſtini: in quo ipſa magiſtram fidei ſuæ Seraphiam poſuerat 4. Kal. Septẽbris. *Ex Breu. Rom. & Adone in Martyrol.*

ANNOTATIO.

EXtat Romæ in colle Auentino titulus S. Sabinæ: quam eccleſ. Fratres Prad. tenent. Corpus illius Parmæ in æde S. Bartholamai aſſeruari ex Tab. Eccl. Parmen. apparet: cum tamen Romæ in propria eccl. requieſcere Tab. & inſcriptiones doceant, & in Tab. Venetis illud in æde S. Zachariæ aſſeruari legatur.

DE S. CANDIDA VIRGINE, ET MARTYRE ROM.

CAndida virgo Romæ pro fidei chriſtianæ confeſſione martyrio affecta refertur. Cuius corpus à Paſchali Pont. Max. primo huius nominis in ſacrã ædem S. Praxedis translatum ibi cum aliorum SS. plurium corporibus, vt inſcriptiones marmoreæ monent, vſque in præſentem diem quieſcit. *Ex Martyrol. & Baron. Annotat. hac die.*

ANNOTATIO.

VSuard. hac die S. Candidæ V. meminit: ſed nulla loci, & martyrij facta mentione. Cuius adhuc in æde S. Praxedis V. marmorea inſcriptio inter cat. viſitur.

DE S. EVTHYMIO CONFESSORE PERVSIÆ.

EVthymius Romanus Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus in Chriſti fide vnà cum vxore, & Creſcentio filio ab Epigmenio Presbytero inſtructus ab eodem baptizatus eſt. Cum autem perſecutio in chriſtianos Romæ ingraueſceret; inde Peruſiam cum filio profectus eſt, vt ibi dies in pace in ſanctis operibus tranſigeret, & ſi enim Chriſtum clam coleret, ratò in publicum prodiens, diu Peruſiæ occultè commoratus; illum tamen veraciter, & ex corde dilige-

ligebat. Cum itaque filium in fide educaſſet, & ne vnquam ob impiorum minas, vel ſupplicia ab ea excideret, neglectis inanium Deorũ ſimulchris, admonuiſſet, isque iam 11. ætatis annum ageret, Euthymius confeſſor Peruſiæ migrauit ad Chriſtum 4. Kal. Septembris. *Ex paſſ. S. Creſcentij mart.*

ANNOTATIO.

DE *Creſcentio puero S. Euthymij filio agitur in Martyrol. Rom. ad diem 14. Septemb. De Euthymio hac die Peruſia tantum fit commem.*

DE S. PELAGIO MARTYRE, ET PATRONO Æmonienſi.

PElagius Æmoniæ in Hiſtria nobilibus, & copioſis parentibus ortus annum ætatis 7. agens Vranio Presbytero inſtituendus traditur: à quo in chriſtiana fide, & ſacris litteris eruditus eſt. Mortuis parentibus, ſeruis manumiſſis, facultates ſuas pauperibus, & eccleſijs diſtribuere cœpit. Quo tempore Numeria nus chriſtianos perſequens miſit in Hiſtriam, qui eos ad Deorum ſacrificia cõpelleret. Pelagius autem cum multos metu tormentorum Dijs immolare cerneret, voce cœlitus ad eum facta, roboratus Præfectum vltrò adijt: ſeque chriſtianum confeſſus eſt; à quo in vincula, & carcerem obſcuriſſimum coniectus, luceque cœleſti perfuſus, poſtero die Iudici ſiſtitur, & Dijs ſacrificare renuens virgis diu ac dirè flagellatur: cumque in fidei confeſſione perſiſteret, fuſtibus cædi iubetur. Quibus in morem ceræ emollitis in equuleo ſuſpenſus vngulis excarnificatur: ac depoſitus feruenti oleo perfunditur, cum autem carnificum manus eo oleo incenderetur; corpus verò martyris nulla læſione affectum illud velut aquam refrigerantem ſentiret; multi Gentilium ad Chriſtum eo miraculo conuertuntur. Pelagius autem colligatis manibus, & pedibus per loca teſtarum fragmentis ſtrata iuſſus raptari, denique abſciſſione capitis 4. Kal. Septembris martyrium compleuit. Corpus ab Vranio Presbytero collectum eo loco, vbi decollatus fuerat, extra vrbem ſepeliuit. *Ex monum. Eccl. Æmonion. & Pet. in Cat. lib. 7. c. 120.*

Carnificum manus oleo incenduntur.

ANNOTATIO.

A*Cta huius cum actis Pelagij: qui Conſtantiæ in Germania paſſus eſt, confunduntur: ex quo quis hunc eundem cum illo eſſe ſuſpicari poſſit: cuius corpus Conſtantia Æmoniam delatum ſit; ſicque Pelagius Æmoniæ tutelaris effectus, niſi Conſtantienſes ſui martyris corpus haberent.*

DE S. ALBERICO EREMITA APVD M. FERETRANVM.

ALbericus eremita ex Hetruria vitam aſperam intra M. Apenninum in agro Sarſinate apud Balneum op. duxit: vbi locus adhuc cella S. Alberici nominatur: atque ab eremitis vſque in hodiernum diem incolitur. Cuius corpus in eccleſia S. Anaſtaſij apud vallem Feretranæ diœceſis aſſeruatum hac die religioſè colitur: confluentibus eò ad diem feſtum finitimis populis, Balneatoribus maximè: quòd S. Albericum balnea illa excitaſſe fama ſit. *Ex monum. Abbatiæ S. Anaſtaſij.*

ANNOTATIO.

A*Cta nondum vidimus: nec ſi extent, intelleximus.*

Auguſti

Auguſti die 30.

DE SS. FELICE, ET ADAVCTO MARTYRIBVS ROMÆ.

FElix Diocletiano,& Maximiano Imperatoribus à Draco vrbis Præfecto ob chriſtianam religionem comprehenſus, & in Serapidis templum vt ei ſacrificaret ductus,os ſimulachri conſpuit, ſtatuaque ærea ſtatim corruit. Quod cum ad ædem Mercurij,& Dianæ factum eſſet, magicæ artis accuſatus equuleo torquetur. Mox ad ſecundum ab vrbe lapidem via Oſtienſi ſecuri feriendus cum duceretur in via oblatus eſt quidam chriſtianus: qui Felicem agnoſcens,& ad ſupplicium duci videns, *Ego quoque*,inquit, *clara voce eadem,qua iſte,lege viue: ego eundem Ieſum Chriſtum colo*.Itaque Felicem oſculatus,cum eo ſecuri percuſſus eſt 3.Kal.Septembris: cuius nomen,cũ chriſtianis eſſet ignotum,is Adaucti nomine appellatus eſt,quòd S.Felici Adauctus ſit ad coronam. *Ex Breu.Rom.*

ANNOTATIO.

SVr.tom 4. Copioſius acta horum mart.recenſet;nam Felicem Presbyterum facit, cui frater erat,etiam nomine Felix,& Presbyter. Et Felicem eductum via oſtia, arborem cum fano, & ſimulachro, cui immolare iubebatur, oratione prorſus deieciſſe ait, Addit Paganos altera die horum mart.corpore à chriſtianis humata refoſſa terra eruere conatos ſtatim à Dæmone arreptos inde amentes receſſiſſe; inſignemque in loco illo martyribus ſacram ædem excitatam: in qua Chriſti beneficia in præſentem vſque diem exuberarunt.

DE S. GAVDENTIA VIRGINE, ET MART. ROMÆ.

GAudentia virgo cum tribus alijs Romę martyrium pro Chriſti fide ſubijſſe à Beda, & Martyrologio Rom. refertur: Sed quo martyrij genere,& ſub quo Imp. coronata ſit, nullibi explicatur. *Ex Martyrol.*

ANNOTATIO.

VSuardus illam virginem nulla martyrij facta mentione facit: quæ an Romana fuerit incertum eſt: cum in lib. de Virgg.Rom.ab Anton.Gallon. prætermiſſa fuerit.

DE S. BONONIO ABBATE LOCEDENSI.

BOnonius Bononiæ natus, à teneris mundi huius delicias deuitans S.Stephani cœnobium factus monachus ingreditur: in quo cum haud pœnitendos in rerum diuinarum contemplatione progreſſus feciſſet,ad maiorem adſpirans perfectionem omnibus relictis in ſolitudinem apud Babylonem in Ægyptum ſe recepit antiquam patrum in eremo degentium virtutem æmulatus: vbi fama ſanctitatis peruagante,feris Barbarorum mentibus delinitis,à Proceribus Regionibus adiutus non modò diruta templa, ſed & monaſteria iacentia reſtaurauit,ac monachis diſperſis ad ea reuocatis, Abbatibusque Præfectis, priſtinam diſciplinam,vt temporum conditio ferebat, reſtituit. Ipſe Ægypto peragrata, miraculis,& doctrina nouos Chriſto cultores aquiſiuit;cum aliquando Alexandriam cum mercatoribus Ægyptijs nauigaret, ijsque Chriſtum incaſſum annũciaret,orta ſæuiſſima tempeſtate, illi,cum ſe in ſummo vitæ diſcrimine conſtitutos viderent,omni ſpe ſalutis deſtituti,Bononium orare, ac ſi periculum precibus

bus illius euadant, ſe in Chriſtum credituros polliceri. Mox vbi ille preces fudiſſet, tempeſtate diſcuſſa ſerenitas cœlo, marique trãquillitas reddita eſt. Quare cum Alexandriam incolumes perueniſſent, vndis ſalutaribus expiati nouam inſtituere vitam. Inde Bononius ad amicam apud Babylonem ſolitudinem rediens, vigilijs, ieiunijs, orationibus, pijsque alijs bonorum operũ exercitijs, diligentius vacare cœpit. Paupetum ei præcipua cura erat; quibus, à diuitibus, opẽ aſſiduè poſtulabat: cum ipſe in ſua vitæ auſteritate, quaſi ſui oblitus perduraret. Erant illi pro molli lecto dura humus; pro linteaminibus aſperum cilicium, pro ceruicali lapis, atque talis erat poſt aſſiduos labores illi requies. Cum chriſtiani, qui eo tempore, ad ſacrum bellum proficiſcebantur aduerſo Marte cum Ægyptijs manus conſeruiſſent, plurimique in captiuitatem deueniſſent, in ijs Petrus fuit Epiſcopus Vercellenſis. Ad quem ſolandum Bononius accedens, bono animo illum eſſe iuſſit. Nam cum apud Reginam ob ſanctitatis famam plurimum poſſet, illam, vt apud Regem pro Epiſcopo, & concaptiuis intercederet, orauit. Quæ cum Regem allocuta eſſet, captiuos omnes Bononio donari obtinuit. Quibus omnibus ad ſuas ſedes remiſſis, Bononius ad M. Sena, ante cum Epiſcopo viſitatum, reuerſus: ibi ſi totum diuinæ legis contemplationi addixit, fama virtutum & ſignorum Hieroſolymam, & finitima loca peruolante. Interea Locedenſis monaſterij Abbate defuncto, illi Petri Epiſcopi opera Bononius ſufficitur: accitus itaque Vercellas inuitus monaſterij gubernacula ſuſcepit, ſed concitata in eum tempeſtate in Hetruriam venit, vbi veteri monaſterio inſtaurato monachos ſanctiſſimis legibus inſtituit. Reuerſus ad monaſteriũ Locedenſe paulò poſt creatori ſpiritum reddit. 3. Kal. Septembris An. ſal. 1026. à Ioanne XX. Pont. Max. in SS. relatus. *Ex monum. memorati monaſt. & vita à Sur. tom. 4. rel.*

Tempeſtas maris, ſerenato cælo, precibus Bononij extinguit.

Aſperrima Bononij auſteritas.

Bononius Petrum Epiſcopum Vercellen. cum alijs multis captiuum in libertatem vindicat.

ANNOTATIO.

Karol. Sigon. lib. 2. de Epp. Bononienſ. Loceden. monaſt à Bonifacio Marchione M. Ferrati erectum, eique Bononium præfectum fuiſſe ſcribit; cum ex vita euiuſd. Bononij appareat ante Bononium illud cœnobium Abbatem habuiſſe; cui defuncto ille ſucceſſit.

Auguſti die 31.

DE S. CÆSIDIO PRESBYTERO, ET SOCIIS martyribus Tranſaquis.

CÆſidius S. Rufini Epiſcopi Marſorum filius ante Epiſcopatum generatus, ad Presbyterium promotus, Maximiano Imp. Miſini municipio apud lacũ Fucinum in finibus Marſorum prædicãs magnam eius populi partem ad Chriſti fidem perduxit. Cum autem Rufinus ob eandem cauſam Romam perductus in carcerem detruſus eſſet, Cæſidius ab Imp. ſatellitibus conquiſitus; at nõ inuentus, ſponte Romam ad viſendum patrem venit, ac noctu carcerem per ſe neſtram ingreſſus tandiu ibi fuit, quoad cum patre, & alijs dimiſſus Tranſaquas redijt. Vbi cum chriſtianam fidem prædicare non deſiſteret, quadam die cum in eccleſia ſacra miſſæ myſteria faceret, ab Idolorum cultoribus inuaſus vnà cũ alijs chriſtianis permultis gladio perimitur. 3. Kal. Sebtembris. Ibi à chriſtianis conditus *Ex paſſ. S. Rufini Epiſcopi, & ex antiq. lectionib. Eccleſ. Tranſaquen. in eius feſto ſol. recitate.*

ANNOTATIO.

Acta huius martyris cum actis ſancti Rufini permixta ſunt: eaque diuersè referuntur, in aliquibus enim M.S. eos in pace quieuiſſe legitur, quod Martyrol. Rom.

Rom. & antiqua Eccl. Tranſaquen. quæ illum ſuum tutelarem maximè veneratur *repugnat*.

DE S. AMATO EPISCOPO, ET PATRONO NVSCANO.

AMatus Nuſci (vrbs eſt in Irpinis vlterioris Principatus) natus caſtitatem à puero colens, litteriſque, & moribus excultus in clericorum numerũ adſcribitur, ſuis facultatibus pauperibus erogatis. Breui doctrina, & vitæ ſanctitate fulgens ad Sacerdotium peruenit. Is viduarum, & pupillorum patrocinio ſuſcepta, peregrinos etiã domi ſuę excipiens, alijs pietatis operibus vacabat. Cũ autem S. Gulielmus monaſterium in M. virginis conſtruxiſſet, Amatus ſe illicũ alijs diſcipulis adiunxit, ac eccleſiam in M. Lacinio apud Fontilianum Dei genitricis excitat An. ſal. 1182. ad quem cum adoleſcens quidam mutus acceſſiſſet, ad S. viri præceptum alta voce, ſtupentibus, qui aderant, locutus eſt (qui poſtea Abbas S. Amato ſucceſſit.) Claudus item, pro quo Amatus cum fratribus orauerat, ſurgere iuſſus, illicò ſanatus ambulare cœpit. Quadam die extra cœnobium in venatores incidit; à quibus grauiter in capite percuſſus, cum percuſſor in carcere detentus crimen confeſſus eſſet, ab Amato mirabiliter è carcere liberatur. Paulò poſt à Rogerio Siciliæ Rege, Beneuento vrbe potito, Nuſco Epiſcopus præficitur: quod onus, à ciuibus exoratus, vix tandẽ à Sum. Pont. iuſſus ſuſcepit: Abbate à ſe prius ſibi ſubrogato. Ordinatus itaque ab Archiepiſcopo Salernitano Nuſcum ingreſſus energumenam mulierem ſanat, templum cathedrale ædificat: Clericum iacentem ſemimortuum ſurgere, & in eccleſia miniſtrare, ſibi ſanitate impetrata, iuſſit. D. Laurentio martyri eccleſiam ædificat; in cuius conſecratione mulierem paralyticam ſanat, & alteram Acernenſem à dæmonis vexatione liberat. Migraturus è vita miſſam celebrat, qua peracta, cũ populo poſt verba exhortationis benedixiſſet, inter manus Sacerdotum animã ſuam Deo reddidit 15. Kal. Iunij, An. ſal. 1193. ætatis 89. Cœleſtino III. Pont. Max. Henrico VI. Imp. *Ex Fel. Renda Priore M. V. qui vitam ſcripſit multis à Paul. Reg. lib. 2. SS. Regni Neapolit. relata.*

Mutus loquẽdi vſum recipit.

Claudus ſanis cruribus ambulat.

Venator, qui Amatum in capite percuſſerat, è carcere liberatur.

Energumena mulier ſanatur.

Clericus ſemimortuus ſurgit, miniſtratque.

Paralytica curatur, & obſeſſa liberatur.

ANNOTATIO.

PLurima poſt mortem edita miracula Paul. Reg. loco memor. proſequitur. Vbi à ſucceſſore eccleſiam, in qua iacebat S. Amati corpus inſtauratam, & auctam, eidemque S. Amato dicatam, & cathedralem effectam fuiſſe habetur.

DE S. PRIMIANO MARTYRE SPOLETANO.

PRimianus (quem Spoleti natum, ibique pro fidei confeſſione martyrium ſubijſſe tradunt) in Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione ob chriſtianam religionem comprehenſus diuerſa tormentorum genera expertus eſt. Primùm enim in equuleo ſuſpenſus vngulis ferreis excarnificatus eſt: deinde ardentes lampades ad eius latera admotæ ſunt: denique cum neque his cruciatibus à fidei propoſito dimoueretur, capite truncatus martyrium conſumauit. Pridie Kal. Septembris. Eius reliquiæ in eccleſia maiore aſſeruantur. *Ex monum. Eccleſiæ Spoletinæ, quæ ibi legimus.*

ANNOTATIO.

PRimianum Spoletij paſſum, antiquæ illius imagines in parietibus depictæ, ac mos peruetus illius na ..lem in Eccl. Spoletina celebrandi perſuadere videntur.

DE

DE SS. MAVRENTIO, ET SOCIIS MARTYRIBVS APVD Forum Sempronij.

MAurentius S. Paterniani Epiſcopi Fanenſis diſcipulus vnà cum Vrbano, Auito, Materniano, & Vincentio in cœnobio inter Fanum, & Forũ Sempronij ſub ipſius Paterniani diſciplina degebat. Verum cum S. Paternianus Fanenſis Epiſcopus creatus fuiſſet, ipſeque Maurentius cœnobio præpoſitus eſſet; ab Idolorum cultoribus, vigente adhuc Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione, tentus pro Chriſti confeſſione vnà cum ſocijs martyrio affectus eſt Prid. Kal. Septembris. Quorum corpora à chriſtianis ſepulta, poſteà in Eccleſiam Semproniensẽm delata ſunt. Vbi caput eiuſdem S. Maurentij ab alijs reliquijs ſeparatum religioſè aſſeruatur. *Ex monum. Eccl. Sempronien. & vita S. Paterniani.*

ANNOTATIO.

ACta non extant, nomina ſociorum deprauata in Tab. eiuſd. Eccl. leguntur. Feſtum Horum cum octaua celebratur.

Horum commem. quotidie fit in Eccl. Foroſempron. cum hac Antiph. Maurentius Præpoſitus miles Chriſti fortiſſimus cum fidelibus ſocijs miraculis ſplẽdet in Marchia.

DE S. FELICE PRESBYTERO, ET CONFESSORE.

FElix Presbyter, & Confeſſor Venetijs colitur: vbi eccleſiã habet Parochialem. Is idem videtur cum eo, qui Nolæ die 14. Ianuarij celebratur, & ſi .n. ab eccleſia in Breuiario Rom. martyr adnotatus, Nolæque vti martyr colitur; cum tamen poſt perſecutionem in pace Nolæ obdormierit, poteſt ẽt Confeſſor appellari: quod alij quoque ſanctis eueniſſe, vt paſſim martyres, & confeſſores dicantur, non ignoramus. *De quo Petrus Equilinus hac die in Catologo libro 7. c. 138. cum Confeſſorem vocans agit.*

ANNOTATIO.

EIus memoria Venetijs celebratur, vbi extat illi eccleſia Parochialis dicata. Diuerſus eſt ab eo, qui Piſtorij colitur die 25. Auguſti, vti acta teſtantur. Idem verò, vt videtur cum eo, de quo Nolæ, licet ibi die præcedenti recolatur.

DE S. IVLIANO CONFESSORE, PATRONO Maceratenſi. *Vide die 29. Ianuarij.*

DE S. SYRO EPISCOPO PATAVINO IN TERRITORIO.

SYrus patria Patauinus, ſanctitate clarus nono loco Patauinã rexit Eccleſiã, quo tempore Antoninus Caracalla in chriſtianos ſæuam perſecutionem exercebat; in qua tamen ſanctus Epiſcopus gregi ſibi commiſſo nulla in re, vt poterat, defuit. Cumque Eccleſiæ Patauinæ annos 24. pręfuiſſet, deniq; Prid. Kal. Septembris in pace quieuit. Qui in pago ſui nominis in agro Patauino templo ſibi dicato venerationem habet. *Ex monum. Eccl. Patauinæ, & Bernardino Scardeonio, lib. 12. claſſe 6. Antiq. vrbis Patauinæ.*

ANNOTATIO.

POtius inter Beatos recolitur, quam inter SS. cum in Tab. Eccleſ. Patauinæ haud deſcriptus legatur. Acta propria non extant.

Septembris die 1.

DE SS. DVODECIM FRATRIBVS MARTYRIBVS Beneuenti.

DVodecim fratres, Donatus, Felix Arcontius, Honoratus, Fortunatianus, Sauiniannus, Septimus, Ianuarius, Felix, Vitalis, Satorius, & Repoſitus Hadrumeti in Africa Bonifacio patre, & Tecla matre chriſtianis parentibus nati, cum multos Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus ad Chriſtum conuertiſſent, & qua die populus Hadrumetinus Ioui ſacrificabat, eum, quòd, qui viuo, & vero Deo debebatur, honorem mutis ſimulachris haberet, reprehenderent, à Pontificibus, & Sacerdotibus Herculis tenti variè cruciati ſunt. Inde in Italiam ducti, Beneuenti Imperatoris iuſſu acerbiſſimè torquētur: nam poſt carceres, in foro ſtipiti alligati ab ſubiecto igne exuruntur: poſteà funibus in altum attracti deorſum præcipites demittuntur: ac Imp. præſente ferreis vncinis dilacerantur: tum facibus ardentibus ad latera admotis incenduntur. Quæ omnia cum æquo, & forti animo SS. fratres pertuliſſent, demum gladio animaduerſi martyrium compleuerunt. *Ex monum. Eccleſ. Beneuentana.*

A N N O T A T I O.

ALphanus Epiſcopus Salernitanus horum certamen verſibus deſcripſit; qui non vna die paſſi ſunt, vt Baron. in Annotat. monet. Sunt qui hos paſſos fuiſſe an. D. 258. Valeriano Imp. quod ſi ita eſt, pro Dioclet. & Maxim. Valerianus Imp. reponendus eſt.

DE S. PRISCO EPISCOPO I. CAPVANO, ET MART.

PRiſcus vnus ex 72. Diſcipulis cum B. Petro Apoſtolo Antiochia Romam venit: à quo Epiſcopus ordinatus, Capuam ad prædicandum deſtinatur. Cum itaque ad eius prædicationem multi videntes ſigna; quæ in expellendis dæmonibus cæcis illuminandis, & mortuis excitandis fiebant, conuerterentur ad Chriſtum, Eccleſiamque Capuanam primus eius ſedis Epiſcopus fundaſſet, & inſtituiſſet, fidem quoque in locis finitimis diſſeminaſſet, ab Idolorū Sacerdotibus apud Proconſulem accuſatus fuſtibus martyrio affectus cæſus, pugionibusque confoſſus eſt. Kal. Septembris, apud Vicum Aquarum. *Ex antiquis monum. Eccl. Capuana, & Martyrol.*

A N N O T A T I O.

ET ſi Priſcus mart. tantum, non Epiſcopus in Martyrol. Rom. memoratur; ex antiqua tamen Eccleſ. Capuan. qua illum vti ſuum primum Epiſcopum agnoſcit, & veneratur, Epiſcopus fuiſſe creditur, id quod Baron. in Annal. Eccleſ. ad annum D. 46. aſſerit.

Hunc Pet. in Cat. lib 8. c. 17. vbi de Priſco paucis, & non pluribus, vt ait Baron. in Annotat. agit, illum patrem familias (in cuius domo, Saluator noſter cum diſcipulis vltimò cœnauit, lauitque pedes illorum) fuiſſe opinatur.

DE S. TERENTIANO EPISCOPO I. TVDERTINO, ET martyre, eius vrbis patrono.

TErentianus Epiſcopus Tudertinus Hadriano Imp. Letiano Proconſuli captus ſiſtitur: à quo cum Dijs, vt ſibi bene eſſet, immolare ſuaderetur, illū è

contra,

contra, vt omiſſo inanium Deorum cultu, Deum verum agnoſceret, hortatur. Cumque Lecianus cauſam à Terentiano, cur Dij chriſtianis prædicantibus conſueta reſponſa non darent, ſciſcitaretur, reſpondit, vt prius veritatē addiſceret, hoc eſt Chriſtum Dei filium, vnà cum patre & ſpiritu ſancto in trinitate, & perfecta vnitate perſiſtentem crederet, ſic enim ſaluus eſſet, cauſamque eius quod quærebat, intelligeret. Explicatis autem Leciano præcipuis fidei chriſtianæ myſterijs, ergo inquit Proconſul Dij nihil ſunt, nec quicquā Reipublicæ proſunt. Cum tamen vera vaticinentur, & futura reſponſis prænuncient. Reſpondit Terentianus hoc dæmonibus eſſe conceſſum, vt vera falſis miſcentes homines decipiant. Sed Lecianus Terentiani verbis aurem non præbens, vt Dijs ſacrificaret, illum minis vrgere cœpit, ac dicēti Diabolum eſſe ipſius Leciani patrem, ſaxo os confringi iuſſit, ac veſtimentis exutum Ioui, & Herculi (ſtatuis ab Idolorum Sacerdotibus allatis cum omni ſacrificiorum apparatu) ſacrificare compellebat. Verùm ad Terentiani preces, Flaccus Sacerdos excæcatur, Deorumque ſimulachra confracta ſunt, & in puluerem redacta. Quibus ira incenſus Lecianus S. ſenem tanquam magum in equuleo ſuſpendi, ſcorpionibus cædi, & corpus eius pertractum dilaniari præcepit, & quia voce magna clamabat, *Benedico te Ieſu Chriſte fili Dei*. Lecianus ignem ad illius latera apponi iuſſit dicens, videamus, ſi magica ars te liberet; & vbi tuus eſt Chriſtus? Cui Terentianus, *mecum eſt, in quem ſi credere volueris, miſericordiam conſequeris*. Cumque Lecianus diceret; *ſi mihi eum feceris agnoſcere, credam te non magum, ſed virum probum eſſe*. At cum Terentianus dixiſſet, *fac quod cœpiſti, nam ſi ceſſaueris, nihil mihi beneficij praſtabis*; Lecianus linguam ei præcidi, & pedibus conculcare iuſſit; qui ſtatim mutus effectus eſt, Terentiano abſque lingua loquente, quo in carcerem reducto, Proconſul expirauit. Cum verò Ceſſus, & Leontius viri conſulares Terentianū eduxiſſent, is Flacco cæco ad illius pedes in via proſtrato, petenti in Chriſti nomine illuminare, lumen oculorum reſtituit, ac illum in Chriſtum credentem baptizauit: iuxta murum ciuitatis decollatus eſt Kal. Septembris. Quorum corpora Exuperantius Presbyter, & Laurentia fœmina ſublata octauo ab vrbe Tudertina milliario in loco, qui Colonia dicitur, ſepelierunt. *Ex lectionib. Eccl. Tudertina, in quib. paſſio prolixè narratur*.

Flaccus Idolorum Sacerdos excæcat, atque ſimulachra confringuntur.

Lecianus mutus efficitur, ac paulò poſt expirat.

ANNOTATIO.

Illud dubitari poteſt cur in huius mart. hiſtoria Hadrianum perſecutionem in chriſtianos edicto excitaſſe dicatur, cum nulla ſub Hadriano qualis ſub alijs Imperatorib. perſecutio legatur exercita fuiſſe. Sed forte dici poteſt Hadrianum non commoviſſe perſecutionem generalem, vt Nero, Claud. Traianus, Antoninus, & cœteri.

Huius S. mart. memoria alibi etiam viget, Derthona præſertim, vbi corpus aſſeruari traditur, Theani, vbi brachium illius habetur, & Parmæ, vbi reliquiæ, Tuderti verò ſumma celebritate cum octaua, & off. proprio ſicuti, & Theani colitur.

Hymnus S. Terentiani: in quo eius martyrium deſcribitur, ex off. Eccl. Tudertinæ.

Laudes pangimus martyri
Terentiano Præſuli,
Omnes venite ſupplices
Senes, ſimulque Iuuenes.

Quem in annis ſenilibus
Lecianus nequiſſimus
Pœnis afflixit plurimis,
Deum rogantem precibus.

Hic

Hic Hadriani tempore
Retruſus eſt in carcere
A ſæuiſſimo Tuſciæ
Leciano Proconſule.
Quo compellente martyrem
Chriſtum negare Dominum,
Statim miſer obmutuit:
Vita cum voce caruit.
Sacerdos Flaccus cæcus eſt:
Orante ſancto ſanus eſt:
Eo iubente, Lotus eſt.
Sacro fonte renatus eſt.
Ambo truncati gladio
Pari fruuntur gaudio,
Cæli tenentes oſtia,
Ac Paradiſi præmia.

DE S. REGVLO EPISCOPO, ET MARTYRE Populoniæ.

REgulus Archiepiſcopus Africanus, in Arianorum aduerſus catholicos cõmota perſecutione. Ex Africa cum Cerbonio,& Felice Epiſcopis in Italiam nauigauit,atque inter nauigandum ortam tempeſtatem oratione ſedauit. Cum Populoniam in Tuſciam veniſſet,ibi in proxima ſolitudine aliquandiu vixit: quo ad fama ſanctitatis ad Totilam Gothorum Regem perlata,à millitibus ab eo miſſis, vt ad ſe illum perducerent, à puella capras paſcente detectus, captus eſt,& ad Regem Idolatram venire nolens capite obtruncatus. De quo illud memorabile fertur;caput ſuum manibus acceptum ad duo ſtadia geſtaſſe, reſediſſeque quaſi non occiſus eſſet,ita vt Cerbonius,& Felix ab Angelo admoniti aduenientes ſedentem inuenirent, & ipſe ab eis vocatus ſurgens caput ad lapidis iactum deferret; quo in loco ab illis non ſine lacrymis ſepultus eſt, interfectoribus vnà cum puella (vno excepto,quem patrati criminis pœnituerat) à dæmone ſuffocatis. Ibi templum S. martyri dicatum ob crebra miracula, quæ ad illius tumulum fiebãt, magnam habuit apud accolas venerationem; donec corpus à Ioanne Epiſcopo Lucenſe Lucam tranſlatum in æde S. Martini honorificè conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Lucen. qua illum colit cum oct.*

Regulum decollatum caput ad duo ſtadia geſtaſſe, memoratur.

ANNOTATIO.

HAc die Piſis vnà cum Regulo etiam Felix Epiſcopus, & mart. eius ſocius celebratur, vt ex Tab. Eccl. Piſana apparet: licet vbi martyrium paſſus ſit, ignoretur: tametſi Felicem quoque ſub eodem Rege,& circa Populoniam, ſicuti,& Cerbonius eius comes, martyrio affectum probabile eſt.

DE S. PRISCO EPISCOPO, ET SOCIIS CAPVÆ.

PRiſcus Epiſcopus Africanus vnà cum Caſtrenſi, Tammaro, Roſio, Heraclio, Secundino, Adiutore, Marco, Auguſto, Elpidio, Canione, & Vindonio in Vuandalica perſecutione ob fidem catholicam variè afflictus, ſedeque pulſus, & naui vetuſtæ abſque remigio impoſitus, ex Africa ad Campaniæ littora Deo gubernãte peruenit: vbi ſocij diuerſis eccleſijs præfecti, ac in diuerſa loca profecti chriſtianam religionem maximè propagarunt. Ex quibus Priſcus Capuæ conſedit. Caſtrenſis Sueſſæ. Tammarus Beneuenti, Adiutor apud Cauam, Vindonius,& Canion Atellæ, & alij alijs locis prædicantes,ac paſtoris officio fungentes. Priſcus autem hac die Capuæ migraſſe traditur. *Ex Breuiario Capu. antiq.*

A N-

ANNOTATIO.

EXtant Acta horum Epp. M.S. quæ à Baron. in Annotat. citantur, ſed deprauata valdè, cum eos ſub Valenti, & Valentiniano ſuis ſedibus pulſos, quòd nollent militiam exercere prout Impp. edicto iubebantur, in eis legatur. Quod prorſus a veritate alienum eſt, cum Valentinianus, qui Africæ præerat cum reliquo occidentis, pius, & Catholicus fuerit.

Breuiar. quoque Capu. Priſcum hunc cum priore confundit: dum martyrio affectum à Proconſule tradit, quod ab Idolorum Sacerdotibus accuſatus fuiſſet. Qui Sacerdotes eo tempore non extabant.

DE S. CONSTANTIO EPISCOPO AQVINATE, & patrono.

COnſtantius Epiſcopus Aquinas Ioanne Pontif. Max. qui Gregorium Magnum præceſſit, ſanctitate floruit, inter cætera dono prophetiæ clarus. Cum enim è vita diſceſſurus, à clericis, & ciuibus mortem eius propinquam lugentibus, de ſucceſſore interrogatus eſſet, reſpondit, poſt Conſtantium Mulionem, poſt Mulionem Fullonem, poſt Fullonem finẽ habebit Aquinum. Quod ita euenit; nam illi Andreas Diaconus ſucceſſit, qui olim in ſtabulis, & curſibus curam geſſerat equorum, & mulorum: poſt quem Iouinus, qui prius fullo fuerat in ciuitate, ſedem tenuit; ſub quo ciuitas Barbarorum gladijs & peſte ita vexata eſt, vt poſt Iouinum Epiſcopo diu caruerit. *Ex S. Greg. Papa lib 3. c. 8. Dial.*

Conſtantius dono prophetiæ clarus. Poſt Conſtantium Mulionem, poſt Mulionem, Fullonem.

ANNOTATIO.

IOannes ſub quo S. Conſtantius vixit 3. eſt qui Pontif. geſſit poſt Gelaſium I. circa an. D 561. quo tempore Gothi à Narſete profligati fuerant. Aquinum autem bis vaſtatum eſt, primò ſub Iuſtiniano Imp. ſecundò ſub Conrado. Poſt quem nunquam reædificatum fuit, licet Epiſcopatus perſeueret.

DE S. NEOPHYTO EPISCOPO LEONTINO.

NEophytus antea Alexander vocatus Tertulli Præſidis Conſiliarius in SS. Alphij, Philadelphij, & Cyrini paſſione ad Chriſtum conuerſus, patrimonio pauperibus diſtributo in montem fugit, vbi à B. Agathone Epiſcopo Lyparẽſi inſtructus baptizatus eſt, & ſacris initiatus ad Sacerdotium promotus fuit: Cui Epiſcopo quadriennio inſeruiens, carne, & vino abſtinens, quotidiano ieiunio, quod in reliqua vita ſeruauit, corpus ſuum afflixit. Poſt Tertulli mortem Leontinos reuerſus cœpit ad populum prædicare. Orantibus autem Agathone, & Tecla ad SS. puerorum ſepulchra B. Andreas Apoſtolus apparuit: qui Neophytum Epiſcopum Leontinum conſecratum Romam Pontificem adire, & benedictionem ab eo recipere iubet, cumque Summus Pont. Neophytum Epiſcopum conſecraturus eſſet, per ſomnium à SS. Apoſtolis Petro & Paulo illum à B. Andrea Apoſtolo mirabiliter ordinatum accepit: quod cum manè Epiſcopis, qui ad conſecrationem venerant, retuliſſet, manum eiuſdem Apoſtoli ſuper Neophyti caput adſpexit, illumque quædam in auribus eiuſdem Neophyti verba ſecretò proferre. Roma poſt tres annos in patriam cum corporibus SS. martyrum Eraſmi, Cleonici, & Stratonici rediens, ingenti gaudio à ciuibus ſuſceptus eſt. Cumque concionari cœpiſſet, maximam, & ferè omnem populi multitudinem ad Chriſtũ conuerſam ſacro fonte regenerauit: corpora triũ SS.

S. Andreæ apparitio.

fratrum, quæ diu latuerant, indicauit. Cum autem Eccleſiæ Leontinæ annos 37. à ſe optimè cõſtitutæ præfuiſſet; miraculis,& ſanctitate clarus 15.Kal.Maij, quo die mater ipſius Neophyta obierat,ad cœleſtem beatitudinem euolauit,anno ætatis 80. *Ex offic. Eccleſ. Leontinæ Romæ nuper approb.*

ANNOTATIO.

HAc die non natalis, qui in 17. Aprilis incidit: cum eo die obierit, ſed conſecratio, ſeu ordinatio celebratur, quod circa alios SS. Epp. aliquando obſeruat Eccleſia.

DE SS. MARTYRIBVS ORONTIO, ET IVSTO Aletij patronis.

IVſtus Corinthius, Pauli Apoſtoli diſcipulus, ab eo Romam miſſus Aletium peruenit: vbi ab Orontio nobili Aletino hoſpitio acceptus illum à ſe conuerſum ad fidem in reuerſione ad Apoſtolum Corinthum,cum Fortunato perduxit. Vtroque autem ab Apoſtolo ad Aletinorum conuerſionem deſtinato, ac Orontio primo eius vrbis Epiſcopo ordinato, illi Iuſtus adiutor, & prædicator adiungitur. Vbi itaque Aletium perueniſſent, principioque magnam Romanæ legionis partem, ac ciuium plurimos ad chriſtianam fidem perduxiſſent, in perſecutione Neronis ab Imperatoris ſatellitibus comprehenſi Ioui, & Marti iubentur ſacra facere: quam impietatem deteſtantes poſt multos, & diros cruciatus publicè interfecti martyrij palmam adepti ſunt. Quorum corpora à chriſtianis condita,cum diu latuiſſent,inuenta thecis argenteis incluſa,& in templo eis dicato recondita ſunt. *Ex monum. Eccl. Aletinæ, & Paul. Reg. lib. 1. de SS. Regni Neapolit.*

ANNOTATIO.

COrpora horum mart. non eodem loco condita ſunt, ſed ſeorſum in propria eccleſia illis extra vrbem extructa. Quorum tamen natalis ſimul prima Dominica Septembris anniuerſaria celebritate recolitur.

DE S. AREALDO MARTYRE CREMONÆ.

ARealdus Brixiæ martyrio coronatus, ibidemque ſepultus eſt. Cuius oſſa Gerardus Brixienſis ciuis ex nobili Madiorum familia Epiſcopus Cremonenſis à Clemente V.Pont.Max. anno ſal.1305. creatus, à Brixienſibus, apud quos plurimum valebat autoritate, & gratia, impetrata Cremonam tranſtulit, & in ſacello ei dicato repoſuit, vnde poſtea in eccleſiam Cathedralem tranſlata ſunt, ibique piè aſſeruata coluntur. *Ex monum. Eccleſ. Cremonen. & Tab. Epp. Cremonenſ. Dipthychis.*

ANNOTATIO.

QVandò, & quo mortis genere hic S. mart. affectus fuerit, nondum ſciri potuit; cum nulla extet eius in Annalib. Brixienſ. memoria.

DE S. ALBERTO I. ABBATE PONTIDENSI.

ALbertus ciuis Bergomenſis à ſæcularibus curis abſolutus, vt Chriſto liberius inſeruiret, relictis propinquis,& patria Cluniacum profectus habitũ monaſticum ſub S.Vgonis Abbatis Cluniacenſis diſciplina induit: quo doctore tantum in obſeruantia Regulari profecit,vt ab eodem Vgone primus Abbas

Pon-

Pontidenſi monaſterio, cuius ipſe fundator fuit, præfectus fuerit. Eius hortatu Toperga Lotharij Regis Gallorum eccleſiam, & cœnobium S. Mariæ vulgò de Fontanella dictum ædificauit. Ipſe annoſus migrauit Pontidæ Kal. Septembris anno ſal. 1095. Ibidem ſepultus, ac poſteà Bergomum in ædem S. Mariæ tranſlatus. *Ex monum. prædicti monaſt. & lib. qui vinea Bergomen. inſcribitur.*

DE SS. ARCANO, ET ÆGIDIO EREMITIS BVRGI Protectoribus

ARcanus ex Arcadia, & Ægidius Hiſpanus Anno ſal. 1430. Ioanne XI. Pont. Max. & Othone I. Imp. Hieroſolymam voti cauſa profecti; inde Romam veniunt ad Apoſtolorum limina: quibus inuiſis, ſacris reliquijs onuſti, dum Venetias pergunt, in locum, in quo nunc Burgum S. Sepulchri ciuitas eſt, nemoroſum diuertere eos contigit. Ibi dum tantiſper ad fontem recreantur, Arcanus ſomno correptus, vocem ſibi audire viſus eſt; *Locus hic ſanctus eſt, hic ſiſte gradum, & aram erige.* Quod cœleſte monitum prodigium ſubſequitur: nã pera, in qua erãt reliquiæ, arbori alligata, ſpontè ſoluta in ſublime volãs haud prius, quam voto ſe ibi eccleſiam conſtructuros facto, deſcendit. Sacello itaque in eo loco extructo, fama ſanctitatis ipſorum peruagante, tantus cœpit eſſe ex vicinis oppidis, & pagis ad eos concurſus, vt breui noua vrbs circum eccleſiam, (quam Burgum S. Sepulchri placuit appellare) ædificata ſit; cui B. Arcanus nonnullos præfecit; qui eam adminiſtrarent. Qui cum aliquot annos in ieiunijs, vigilijs, orationibus, & alijs pijs exercitationibus vitam ſolitariam duxiſſet, migraturus è vita, cum ciues ad diuinorum mandatorum obſeruantiam hortatus eſſet, eiſq; nonnulla prędixiſſet, obdormiuit in Domino Kal. Septembris in ea eccleſia, quã cum Ægidio ædificauerat, honorificè ſepultus. Ægidius verò orbatus comite, quem loco patris habebat, in patriam reuerſus eſt: & monaſticam vitam ducẽs factusque Abbas, & ipſe ſancto fine quieuit. *Ex Annalib. Burgenſib. M.S.*

Cœleſte monitum.

Ædificatio vrbis S. Sepulchri.

ANNOTATIO.

H*Orum diem feſtum hac die Burgenſes celebrant, ab opere ceſſantes, vti vrbis ſuæ fundatores, & patronorum.*

Septembris die 2.

DE S. MAXIMA MARTYRE ROM.

MAxima mulier Romana Chriſtum colens, quo tempore S. Anſanus ad fidem conuerſus eſt, illum de ſacro fonte leuauit. Cumque perſecutio in chriſtianos ſub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus ſummoperè ebulliret, martyrij cupida Imperatorem ſpontè adire, ſeque chriſtianam cum Anſano prodere decreuit. Dum irent, cæcum in via obuium habent, cui in Chriſtum credenti lumen mirabiliter reſtituunt. Vbi ad Imperatorẽ veniſſent, Is ſibi eos præſentari, & thura Dijs adhibere iubet. Quod cum facere detrectarent, Anſanum quidem in carcerem trudi; Maximam verò tandiu nodoſis fuſtibus cædi, donec ſpiritum emitteret, præcepit. Cuius corpus à chriſtianis ſublatum ſepultum eſt 4. Non. Septembris. *Ex paſſ. S. Anſani.*

Maxima martyrij cupida ſpontè Imperatorẽ adit.

Cæco lumen reſtituitur.

ANNOTATIO.

P*Et. in Cat. lib. 1. c. 14. vbi de Anſano agit, Maximam virginem facit ex territorio Tanagritano.*

DE S. ELPIDIO ABBATE IN PICENO.

Mira Elpidij parſimonia.

ELpidius Genere Cappadox vitam in ſpecu auſteriſſimam duxit: nam per anno 25. Dominico tantũ, & Iouis diebus cibum ſumens, alijs diebus nihil prorſus deguſtabat: noctes omnes inſomnes orando, & pſallendo ducebat. Quadam nocte à ſcorpione morſus, eo calcato adeò dolorem contempſit, vt nequicquam de ſtandi ſpatio intermitteret. Per annos 25. illum nunquam ad occidentem ſolem ſe vertiſſe, neque aſpexiſſe declinantem ferunt. Cuius exemplo Siſinnius diſcipulus 7. annos ſe ſepulchro incluſit: in quo triennio ſemper ſtans orauit, nunquam ſedens, vel aut incedens. Sarmentum vitis aridũ importuno tẽpore plantauit; quod adeò creuit, vt intra annũ totã eccleſiam operiret. His & alijs clarus innumeram habuit diſcipulorum turbam. Poſthæc in Cappadociam reuerſus, factus Presbyter, cum cœnobium extruxiſſet fratrum, & ſororum, ijſque aliquandiu præfuiſſet, 4. Non. Septembris quieuit in pace. Cuius corpus in Piceno conditum eſt, in oppido præclaro ab eo denominato. *Ex Palladio c. 37. & Heracl. in vit. Patrum, ac Pet. in Cat. lib. 8. c. 28.*

Mirandum ſanè de Elpidio narratur.

Siſinnius 7. annos ſepulchro ſe includens ſemper ſtans orat.

Sarmentum aridum vireſcit.

ANNOTATIO.

AN S. Elpidius in Piceno in oppido, quod S. Elpidius nominatur, obierit, vel corpus illius ex Cappadocia eò translatum fuerit, mihi incompertum eſt; cum monumenta Eccl. Elpidien. nondum viderim.

DE S. NONNOSO ABBATE M. SORACTIS.

NOnnoſus in monaſterio M. Soractis vitam egit. Is miræ fuit humilitatis, & manſuetudinis vir. Cum enim Abbati viro ſeueriſſimo, & iracundo ſubeſſet, ſumma animi æquitate mores illius tolerabat, & iracundiam humilitate frangebat: ita vt inferior humilitate, ſuperior manſuetudine præſtaret. Admiranda fuit ſanctitate, & mirabilium patrator, vt meritò Thaumaturgus cognominari poſſit. Nam cum ingentis ſaxi moles paruuli horti (erat enim monaſterium in M. cacumine conſtructum) planitiem occuparet, vt pauca propterea olera prouenirent, illudque nullis humanis viribus loco dimoueri poſſet, ad orationem confugit: qua effectum eſt, vt inde ſaxum illius tantum receſſerit, quantum ad hortum excolendum ſatis eſſet. Illud quoque haud minore admiratione dignum eſt; cum ſub Abbatis adhuc diſciplina eſſet, accidit, vt inter lauãdas lampades vitreas, vna è manibus elapſa in minutiſſima fragmenta abiret, Nonnoſus Abbatis furorem veritus vehementiſſimum, collecta fragmenta ante arã compoſuit; ſeque maximo cum gemitu orationi dedit: qui ab oratione conſurgens lampadem integritati reſtitutam inuenit. Quibus in rebus Donatum Epiſcopum Aretinum, qui calicem chryſtalinum fractum reſtituit, & Gregorium Epiſcopum Neocæſarienſem, qui montem tranſtulit, imitatus eſt. Cum autem fratres operas extra monaſterium in colligendis oliuis, alijs locarent, vt oleum quo carebant, lucrarentur, Nonnoſus id fieri prohibuit, ne dum lucra olei quærebant, detrimenta animarum paterentur: iuſſitque oleum ex paucis oliuis in monaſterio collectis, & prælo expreſſis ſibi afferri: quod ante altare poſitum, poſtquam oraſſet, auferri præcepit, modicumque ex eo in vaſa vacua immitti: quæ altera die omnia plena reperta ſunt. His & alijs diuinitus geſtis, cum aliquandiu monaſterio præfuiſſet, obdormiuit in Domino 4. Non. Septembris. *Ex lib. 1. Dialog. c. 7. D. Greg. Papa.*

Saxum ingẽs Nonnoſi oratione alio recedit.

Lampadem vitream perfractam Nonnoſus integritati reſtituit.

Vaſa oleo vacua, plena deinde inueniuntur.

ANNOTATIO.

IS S. Anaſtaſij Ab. Supentonia (qui locus haud longè abeſt à M. Soracte, in quo S. Nonnoſi monaſterium fuit) Syncronus fuit, vixitque paulò ante S. Greg. Papa, tempora, ex loco citato eiuſd. Greg.

DE SS. MARTYRIBVS FACVNDINO, IVVENTINO, Peregrino, & Felicitate Arimini.

FAcundinus, Iuuētinus, Peregrinus fratres, & Felicitas ſoror apud Ariminū: vt habet traditio, tempore perſecutionis pro Chriſti confeſſione tenti, & cruciati martyrio coronati ſunt 4. Nonas Septembris. Quorum corpora in eccleſia Cathedrali ſepulta aſſeruantur. Eorum verò memoria anniuerſaria celebritate hac die Arimini, & per diœceſim recolitur. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Ariminen.*

ANNOTATIO.

ACta horum SS. mart. deſiderantur: neque plura, quam dicta ſint, ſciri de eis potuerunt.

DE S. OCTAVIANO PRESBYTERO, ET CONFESSORE Volaterris.

OCtauianus Presbyter Africanus in Vuādalica perſecutione ex Africa cum SS. Regulo, Cerbonio, Felice, Iuſto, & Clemente in Hetruriam venit; quo tempore Gothi Italiam vexabant. Cum autem Regulus Cerbonius, & Felix circa Populoniam conſediſſent, ipſe cum Iuſto, & Clemente germanis Volaterras contendit; vbi Iuſto, poſt conuerſam ab hæreſi ciuitatem, Epiſcopo à Sum. Pont. creato, Octauianus in proximam ſolitudinem ab vrbe ad 3. M. P. diſtantem apud Heram amnem ſe recepit: ac intra ſyluam denſiſſimam in arboris cōcauo plures annos omnibus ignotus mirabiliter vixit, cibo ſylueſtro ſuſtentatus, donec à quodam venatore, cuius accipiter in auem dimiſſus arbori illi inſederet, nec ſæpius accitus redibat, deprehenſus eſt. Ex quo tempore agnitus multis in dies miraculis coruſcare cœpit, multis ad eum ægrotis, & infirmis, qui ſanabantur, aſſiduè confluentibus. Denique ſenio, & vitæ aſperitate confectus migrauit, è vita 4. Non. Septembris, in eodem loco, in quo ſibi extructa fuit eccleſia, ſepultus. Cuius corpus poſtea Volaterras delatum in maiore eccleſia reconditum fuit. *Ex monum. Eccleſ. Volaterrana, & Raphaele Volaterr. in Comment. lib.*

Octauianus in concauo arboris plures annos mirabiliter vixit.

ANNOTATIO.

TRanſlatio corporis S. Octauiani poſt 300. annos ab illius obitu, die 17. Iul. celebrata eſt. Cuius reliquiæ ad obtinendam pluuiam maximo totius pop. conuentu circumferri ſolent.

Septembris die 3.

DE S. SERAPHIA VIRGINE, ET MARTYRE ROMÆ.

SEraphia virgo Antiochena chriſtiana Romæ in domo Sabinæ nobiliſſimæ fœminæ, quam ab Idolorum ad Chriſti cultum perduxit, morabatur. Quam Beryllius Præſes Hadriano Imp. comprehenſam cum Sabinam, quæ ſe illi comitem adiunxerat, reueritus, vtranque dimiſiſſet, rurſus captam, nec dimiſſam (quamuis Sabina Præſidem obiurgans, ei dixiſſet: *canis rabide*

Conſtantiſſima Sabinæ, & Seraphiæ in Præſidem verba.

Aſiatice, noli tuã in perniciem S. Dei virginem, & Dominam tuam iniurijs afficere: prope enim eſt Chriſtus Dominus, qui, te, & Imperatores tuos æternis afficiet pœnis) ad immolandum Dijs compellebat: cui Seraphia, *Deum omnipotentem cœli, & terræ opificem veneror, Deos autem veſtros, qui Dæmones ſunt non adoro, dixit*. Cum Præſes diceret, *Vbi eſt templum Chriſti, quem adoras, & quo ſacrificio?* Reſpondit, *ego caſtitatem colens templum ſum Chriſti, cui me ipſam in ſacrificium offero. Ergo*, Præſes ait, *ſi caſtitas tibi ablata fuerit, Chriſti templum eſſe deſines*. Ad quem virgo, ſi quis templum Dei violauerit, diſperdet illum Deus. Traditur itaque virgo iubente Præſide duobus Iuuenibus Ægyptijs, qui illa nocte abuterentur: Quæ in cubiculum ab illis obſcurum perducta Chriſti opem implorare cœpit: ſtatimque terribilis exortus eſt terræmotus, qui vicinas ædes cõcutiens, iuuenes illos exanimes humi proſtrauit. Mane aduenientes ſatellites Præſidis, Iuuenes humi proſtratos, & extinctos, Seraphiam verò lætam, & orãtem ſe comperiſſe nunciant. Præſes itaque virginẽ ſibi ſiſti imperat, ac quibus magijs iuuenes proſtrauerit interrogat, Cui illa, non magia, ſed Chriſti diuina virtute id effectum fuiſſe, cum verò Præſes diceret. *Si tanta virtutis eſt Chriſtus tuus, fac igitur, vt mortui Iuuenes reuiuiſcant*. Tunc Seraphia iuſſit afferri mortuos, qui mox Chriſti nomine inuocato redíuiui reſurgunt. At Præſes obſtinatior rem magicis artibus aſſignans virgini lampades ardentes admoueri præcipit; quæ repentè diuinitus extinctæ ſunt, tortoribus in terrã cadentibus. Iratus Præſes illam fuſtibus cædi imperat, quo tempore terræmotus exoritur, & fuſtis fragmentum Præſidis oculum, quem triduò amiſit, offendit. Quare is Seraphiam gladio iuſſit animaduerti. 3. Non. Septembris. Cuius corpus à Sabina in ſuo monumento conditum eſt. *Ex eius paſſ. à Sur. tom. 5. rel. & Pet. in Cat. lib. 8. c. 30.*

Iuuenes ſtupraturi S. virginem ab ingenti terræmotu proſternuntur, quos deinde Seraphia viuos reddidit.

Tortores in terrã cadunt. Præſes oculũ amittit.

A N N O T A T I O.

Corpus S. Seraphiæ in æde S. Sabinæ in colle Auentino (vbi quondam op. Vindicenſe fuit) vnà cum corpore S. Sabinæ aſſeruatur. Quæ eccl. eſt Frat. Prædicat. & Stat. habet.

DE S. AVXANO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

AVxanus Mediolanenſis ex nobili Cribellorum familia genitus, ob eius inſignem pietatem, & vitæ innocentiam à Ioanne III. Pont. Max. Vitali Epiſcopo Mediolanenſi, qui S. Datio ſucceſſerat, ſubrogatur. Qui omni ſtudio partes officij ſibi commiſſi ſic egit, vt euangelicam diſciplinam maximè auxerit. Multa paſſus incommoda (quod eo tempore Alboinus Longobardorum Rex Mediolanum obſeſſum cœpit, & diripuit) cum Eccleſiam Mediolanenſem biẽnio, quo vixit in Epiſcopatu, ſanctiſſimè rexiſſet, ſanctitatem que ſuam miraculis comprobaſſet, in cœlos hic corpore relicto euolauit 3. Non. Septembris an. ſal. 569. Ioanne III. adhuc Pont. in æde S. Stephani ad Rotam tumulatus. *Ex Breu. & Tab. Actisque Eccleſ. Mediolanen.*

Alboinus Lõgobardorum Rex.

A N N O T A T I O.

ONuphr. Panuin. in Faſt. Auxano tres Epiſcopatus annos tribuit, ſed tempora huius cum Honorati ſucceſſoris confundit. Baron. in Annal. ad an. D. 570. Alboinum Mediolanum, & cæteras Inſub. Liguriæ, ac Venetiarũ vrbes cepiſſe adnotat, Honorato Epiſcopo Mediolanen. Genuã ex fuga profecto. Ex quo apparet Mediolanum ſub Auxano obſeſſum, captum verò ſub Honorato fuiſſe.

DE

DE SS. VIRGINIBVS ET MARTYRIBVS, EVPHEMIA, Dorothea, Tecla, & Eraſmæ Aquileiæ.

Evphemia, & Dorothea ſorores, Valentio patre Gentili Aquileiæ natæ, Tecla verò, & Eraſma Valentiano patre chriſtiano Valentij fratre genitæ, à S.Hermacora Epiſcopo in fide erudita baptizatæ ſunt; cū enim Valentius turre ſuper Natiſone fluuio cum duabus feneſtris extructa incluſiſſet, donec eas matrimonio iungeret, quo tempore is Tergeſtum perexerat, cum ad eas Tecla, & Eraſma dudum baptiſmo expiatæ aduenisſent, orantes, vt aqua fluminis turbida, quò poſſent in ea ablutæ regenerari, mundarētur, ad eamque deſcendentes, cum Natiſo limpidus effectus (mirandum) ſtetiſſet, ab Hermacora, qui eò cum Valentiano venerat, ſalutaribus vndis regenerantur. Interea Valentius pater confectis negotijs reuertitur: cumque Euphemia, & Dorothea iam nubiles à multis in matrimonium ob generis claritatem, & earum pulchritudinem expeterentur, patri ſe Chriſto Domino, cui virginitatem perpetuò dicarant, deſponſas eſſe reſpondent: ac ab eo illas diſtricto gladio interficere volente in domum patrui fugiunt. Quò Valentius profectus virgines omnes latentes à ſeruo (qui à dęmone arreptus ſe in Natiſonem præcipitem dedit) proditas, abſente Valentiano, domum ſuam abducit, & Sebaſto Præſidi puniendas tradit. Qui eas conſtantes in fide nudas virgis cædi, pedibusque ſuſpendi, ac capita malleis contūdi, donec ſanguis in terram copioſius ſtillaret, à tortoribus præcepit. A plagis in carcere diuinitus curatæ, poſtera die eductæ, cum ſe à Chriſto, non à Dijs, qui Dæmones ſunt, ſanatas dicerent, in equuleo ſuſpenſæ torquentur accenſis lampadibus ad earum latera admotis: tum iubēte Præſide mammillæ illis immaniter abſciſſæ canibus proijciuntur: quas tamen attingere non ſunt auſi. Sequenti die, dū per vrbē nudæ circūducerentur, ad Euphemiæ preces, Angelus affuit; qui veſtibus albis eas induit, & ſanas fecit. Quare Præſes ad ſe adductas cum non modò vulnera non cerneret, ſed nec cicatrices, capite plecti iuſſit. Quas Valentius ipſe ſumma turre proprijs manibus decollatas in profluentem iactauit: Sed ipſo, & ſuis cum turre funditus igne de cœlo conſumptis, ſequēti nocte corpora ipſarum à duobus viris ſplendētibus nauicula ad ripam amnis aducta ab Hermacora, & Valentiano cum clero in ſepulchro marmoreo in propria Valentiani domo, quæ in eccleſiam illis dicatam conuerſa eſt, condita fuere. Ipſe autem Valentianus ſeruis libertate donatis, & baptiſmo ablūtis, bonisque ſuis eccleſiæ conceſſis in pace quieuit. Paſſæ ſunt SS.virgines 3.Non.Septembris Nerone Imp. *Ex Breu. Aquileien. & Pet. in Cat. lib. 8. c. 29.*

Valentius Euphemiam, & Dorotheam filias gladio interficere contendit.

SS.VV. truculenta proferunt ſupplicia.

Pater cū ſuis dignas dat pœnas.

ANNOTATIO.

Hac die in Martyrol. Rom. harum virgg. & mart. natalis adnotatur; ſed ab Eccleſ. Aquileien. die 19. huius celebratur. De eis tamen Venetijs, & de Euphema Rauenna vbi corpus eſt, hac die agitur.

DE S. NYMPHA VIRGINE, ET MART. PANORMITANA.

Nympha virgo Aureliani Præfecti Panormitani filia, ab infantia à S.Mamiliano Epiſcopo, in fide erudita Chriſtum coluit. Eam pater neque blanditijs vllis, neque minis inducere potuit, vt à Chriſto deficiens Deos coleret. Quin etiam virgines ſeruitio illius addictę, vt eam à chriſtiana religione remo-

uerent, ita ab illa perſuaſæ fuerunt, vt non modò baptizatæ Chriſto nomen darent; ſed & cauſa illius pati eſſent paratiſſimæ: quas Aurelianus exutas, & dehoneſtatas eiecit, Nympham verò tenebricoſo carcere incluſit: in quo Mamilianus Epiſcopus cum aliquot clericis detinebatur. Aurelianus, itaque filiam grauiſſimas illi pœnas intentans aggreditur: illamque cum cæteris in feruentis olei dolium immiſit; ſed, igne ab Angelo extincto, tortoribus aufugientibus, in carcerem, vt ibi fame necarentur, omnes reduci iubentur. Ex quo ab Angelo erepti, naui conſcenſa, Romam verſus nauigant; cumque vinum deficeret, Mamilianus modicum in vaſculo ita auxit benedictione, vt ſocijs, & nautis 29. vſque ad Ægilium Inſulam ſatis fuerit. Inde Romam, vt loca ſancta inuiſerent, nauigaturi nautas, vt ſe naui exciperent, rogant; at illi abeuntes mox horribili tempeſtate perculſi ad littus, vbi ſanctos, quòd pecuniam pro naulo ſoluendam non haberent, reliquerant, redire, eoſque eo miraculo recipere in nauim compulſi ſunt. Ad Pharum itaque portus Romani appulſi ad locum pergunt; in quo Proculum, & Euſtochium B. Mamiliani diſcipulos in crypta propter paganos latentes inueniunt; quibus cum Romam iter capientes, cum Nympha leproſum in via, pane ei porrecto, ſanaſſet, loca ſancta inuiſunt, & cryptam repetũt: vbi Mamilianus paulò poſt ceſſit è vita: quem Proculus, Euſtochius, & Goboldeus intra ſex menſes ſecuti à Nympha ibidem ſepulti ſunt; Quæ cum pijs operibus vacans aduenientes ab Idolorum cultu retraheret, etiam paganos; qui ad eam interficiendam venerant, ingenti terræmotu perterritos ad Chriſtum conuertit. Denique, & ipſa pijs laboribus defatigata ad præmium euolauit. Cuius corpus ibidem à chriſtianis tumulatum, vbi & vetus eius extat memoria, aliquãdo Panormum tranſlatum maximam, ibi habet venerationem. *Ex vet. M.S. S. Maria Maioris, & vita illius typis excuſa.*

Aurelianus Nymphæ pater exquiſitis eam afficit cruciatibus.

Modicum vinum Mamiliani benedictione copioſè auctum.

Nautæ ſanctos in nauim recipere coguntur.

Nympha leproſum ſanat.

Pagani Nympham interfecturi conuertuntur.

ANNOTATIO.

Panormi præcipuè: vti vrbis patrona, hac die, & 10. Nouembris colitur; ſed 10. Nouemb. maiore ſolemnitate celebratur, cum octaua nimirum. Quorum alterum vnus natalis, ſiue obitus, alter tranſlationis eſt. Eius mem. Baron. in Annotat. ad 10. diem Nouemb.

DE S. MARINO DIACONO, ET CONFESSORE M. Titani patrono.

Marinus, & Leus Arbæ Liburniæ Inſula nati, lapicidæ, quo tempore Ariminenſis vrbs inſtaurabatur, eò venientes, & operantes, ex lucro pauperibus ſuccurrebant. Inde ad M. Titanum ad ſaxa, quorum ibi ingens eſt copia, excidenda profecti, triennium in eo loco tranſegere. Leo autem cum aliquot ſocij, in M. Feretranum; vbi ſolitariam vitam duxit, ſecedente, Marinus Ariminum redijt: ibique vſque ad inſtaurationis finem laborans manſit; nec tamẽ orationes, ieiunia, & eleemoſynas propter laborem omittebat, atqui, quo magis ieiunabat, eò fortior in operibus apparebat. Cum autem Marinus fama ſanctitatis coruſcare cœpiſſet, Antiquus hoſtis inuidens mulierem ex Dalmatia excitauit, quæ Marinum ſuum virum diceret, & apud vrbis Præfectum expoſtularet. Quapropter ille aufugiens in antro M. Titani, in quo annum integrum hominem nullum videns egit, ſolis herbarum radicibus, & aqua ex rupe defluente ſuſtentatus delituit. A paſtoribus autem greges in eo monte paſcentibus deprehenſus, rurſus à muliere prædicta eò profecta ſollicitatur, cui oſtio cellæ in faciẽ clauſo,

Mulier ex Dalmatia Marinum; vt ſuum virum, falsò expoſtulat.

Admiranda Marini abſtinentia.

clauſo, ſex dies ſine cibo, & potu orans fuit: poſt quos mulier ab immundo ſpiritu liberata, venia à Marino petita, in vrbem rediens Diaboli inſidias, & viri innocentiam detexit. Marinus autem eccleſia B. Petro Apoſtolo extructa, cum multi ad eum confluerent; in iis, vnus inuidiæ liuore tactus virum S. magum appellans loco deturbare nitebatur: qui mox linguæ, & membrorum vſu deſtitutus, à Marino oratione ſanitati reſtituitur. Interea Gaudentius Ariminenſibus à Rom. Pontifice Epiſcopus datus Marini, & Lei cognita ſanctitate, eos ad ſe per litteras accerſit, ac Leum, quidem ſeniorem Presbyterum, Marinum verò Diaconum ordinat. Marinus ad propria rediens aſellum ab vrſo deuoratum reperit: quem capiſtro alligatum aſelli vices explere iubet. Cum verò Ariani catholicos perſequerentur, & S. Gaudentius vrbe excedere coactus fuiſſet, Marinus in ſua cella imperterritus, vſque ad vitæ terminum manens 3. Non. Septembris migrauit è vita. Corpus in eccleſia opp. S. Marini parochiali aſſeruatur. *Ex Pet. in Cat. lib. 8. c. 36.*

Inuidus linguæ, & membrorum vſu ſtatim deſtituitur: atque à S. Marino oratione ſanitati reſtituit. Vrſus aſelli deuorati vices explet.

ANNOTATIO.

MVlta egent correctione acta hæc S. Marini à Pet. loco citato relata, non tam circa tempus (cum S. Gaudentius Epiſcopus ſub Conſtantio Imp. Arianorum fautore vixerit, martyrio affectus verò ab Arianis an. D. 359. vt apud Baron. in Annal. ad an. prædictum, à Marciani Præſidis militibus fuſtibus, & lapidibus occiſus) quam circa res: quis enim inter alia: illud de vrſo Marinum loco aſelli vehente fabulam non æſtimet?

In Martyrol. Rom. natalis S. Marini Prid. Non. Sept. adnotatur, cum in M. Titano, M. Feretrano, Arimini, Papiæ, & aliis in locis 3. Non. celebretur.

DE S. MANIO EPISCOPO VERONENSI.

MAnius Epiſcopus Veronæ 36. poſt S. Luperium Veronenſem texit Eccleſiam. Hic perpetuò ſtudio in id incumbere viſus eſt, vt populi ſibi commiſſi ſaluti non tam verbo, quam vitæ integerrimæ exemplo conſuleret. Erat doctrina, & eloquentia præditus ſingulari: cuius vi plurimas Chriſto Domino animas lucrifecit. Ita verò cunctis amabilis erat, vt cum 3. Non. Septembris diē ſuum obiiſſet, non ſine ciuium lacrymis in æde S. Stephani ſepultus ſit. *Ex lib. Aug. Valerii Epiſcopi de SS. Epp. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

EXtat antiqua tabella ex membranis in prædicta S. Stephani eccleſ. in qua S. Manii mentio fit.

DE B. ALBERTO CONFESSORE BESVTIO, APVD Lacum Verbanum.

ALbertus ex Beſutia familia Ioanne XXII. Pont. Max. augendis opibus per fas, & nefas operam dabat. Qui aliquando intrà Verbanum Lacum in ſummo vitæ diſcrimine ob repentinam, ac ſæuiſſimam exortam tempeſtatem deprehenſus ſe vitam in melius commutaturum vouit, ſi viuus euaſiſſet. Sedata itaque poſt votum tempeſtate, Albertus domum reuerſus vſuras reſtituit, bona ſua pauperibus erogauit, & ab vxore, quæ & ipſa continentiam vouens

Albert⁹ ſubmergendus emittit votū. Sua pauperibus diſtribuit vſuris reſtitutis.

vouens in monaſterium ſe abdidit, licentiam agendæ vitæ ſolitariæ obtinuit, ac in montem excelſum in lacum prædictum prominentem nō ſine labore manibus, pedibusque reptans aſcendit, nil aliud ſecum præter ciſtam, lagenam, & funem deferens: vbi ſpeluncam; in qua diu vitam eremiticam exercuit, inuenit, panem à præternauigantibus ciſta, aquamque lagena fune demiſſis accipiens. Ibi grauiſſimas Dæmonum inſidias, & tentationes Angelica viſione roboratus ſuperauit. Cum autem ab Angelis paſtus ciſtam, lagenamque demittere per multum temporis ceſſaſſet, à nauigantibus, & Incolis finitimis mortuus crederetur, ſplendor quidam inuſitatus circa illius tugurium apparens, quo tempore ingens vigebat peſtilentia, Sacerdotem quendam induxit, vt Albertū adhuc viuere, populisque finitimis ſuaderet, ad illum accurrere, vt opem eis in tanto flagello ferret. Nec mora, multis adhibitis machinis monte tandem conſcenſo, Albertum haud longè a ſpecu digreſſum reperiūt: orantq; vt ſuis apud Deū precibus populo ſubueniat. Qui arctioribus vſus ieiunijs, cum aſſiduis Deum precibus, ac D. Catharinam virginem, & martyrem oraſſet, Angelo ſibi apparēte, audiuit, fore, vt lues ceſſaret, ſi templum prædictæ virgini, & martyri in eo loco excitaſſent, viditque poſt Angeli diſceſſum ſaxum quadratæ formæ ſanguine conſperſum, formam ædificandæ eccleſiæ præſeferens. Poſt 8. dies iuxta condictum reuertentibus populis Albertus Angelicum exponit reſponſum. Qui mox inchoato ſacro ædificio, quod breui conſummatum eſt, à peſte liberantur. Albertus autem iam ſenio, & vigilijs confectus, breui febre correptus animam Deo reddidit 3. Non. Septen b. Ann. reparatæ ſal. 1359. Cuius corpus cum aliquādiu latuiſſet à Domnina nob. fœmina Beſutienſi in marmoreo ſarcophago, effoſa terra, repertum eſt miro, ſuauique odore inde exhalante: quod poſtea in S. Catharinæ ſacellum translatum fuit; multisque ad eius opem confugientibus beneficia diuina præſtantur. *Ex monum. Eccleſ. S. Catharinæ, quam Fratres S. Ambroſij ad Nemus apud Mediolanum appellati poſſident, à populis lacum Verbanū incolentibus frequentatam: ex quibus B. Alberti hiſtoria extracta typis excuſa fuit Papiæ An. D. 1601.*

In M. aſcēdit & habitat in ſpecu.

Ab Angelis paſcitur. Splendor ſuper eius tuguriū apparet.

Peſtis ad preces Alberti ceſſat.

Eccleſia S. Catharinę de ſaxo ædificatur.

Corpus eius cum odore ſuaui repertur.

ANNOTATIO.

N*ondum in SS. relatus eſt; neque officio Eccleſiaſtico colitur, licet Pet. Galeſ. illū in ſuo Martyrol. ſanctum appellet.*

Septembris die 4.

DE S. CANDIDA SENIORE NEAPOLITANA.

Candida cognomento ſenior ad alterius Candidæ diſcrimen, vidua Neapolitana, prima B. Petro Apoſtolo Neapolim venienti, cum Romam proficiſceretur, occurrit, ac hoſpitio accepit; à quo ad Chriſtum conuerſa, in fideque erudita aquis ſalutaribus expiata eſt, à dolore capitis, quo aſſiduè laborabat liberata; cum ad Apoſtoli ſermonem eo carere cœpiſſet. Hæc charitate flagrans, eo dolore liberata Aſpren viri vitæ probitate inſignis iam annos 20. ægrotantis, & in lecto decumbentis recordata Apoſtolum pro eo rogare cœpit. Qui Candidæ baculum, quo innitebatur, porrigens ait, *hunc Aſpreni trades, & dices, Petrus, ſeu crucifixi diſcipulus, mandat, vt morbo illicò recedente priſtinum recipiat ſanitatem*, accepto itaq; baculo (qui adhuc in eccleſia Metropolitana aſſeruatur) vbi illo Aſpreni porrecto verba, quæ Apoſtolus mandauerat, pronunciaſſet, ſtatim is è cubili ſanus prodijt. Poſt Apoſtoli diſceſſum, Candida Deo oratio-

Candida D. Petrum hoſpitio accepit.

Aſpren 20. annos ægrotans Candidæ baculo ſanatur.

nibus, ieiunijs, & pijs operibus deſeruiens ætate confecta obdormiuit in Domino Prid. Non. Septembris in æde ab Apoſtolo (vt creditur) dedicata, in qua ipſe celebraſſe fertur, ſepulta. In cuius Præfeſto poſt veſperas aqua quotannis à Sacerdote benedicitur reliquijs ſanctæ ſignata, quam ferunt toto anno incorruptam ſeruari, ac febricitantibus ex ea bibentibus ſi fide accedant, prodeſſe. *Ex eius vita, in vita S. Aſpren Epiſcopi contenta.*

ANNOTATIO.

DE Candida hac & ſeq. Paul. Reg. Ep. Equen. libr. 2. de SS. Regni Neapolit.

DE S. CANDIDA IVNIORE NEAPOLITANA.

CAndida Iunior Neapoli claris parentibus orta, circa annum ſal. 532. à teneris à mundi voluptatibus abhortens, pietatem in Deum, & miſericordiam in pauperis maximè coluit; nunquam otioſa: ſemper aut orabat; aut legebat, aut meditabatur, aut etiam ſodales docebat, pacemque inter diſſidentes conciliabat. Cum ex obedientia parentum viro probo nupſiſſet, ex eoque filium genuiſſet, quos vnicè diligebat, vterque in grauiſſimum morbum incidit; ex quo, ſalute à medicis deſperata, cum breui morituros intelligeret, Deum ex animo precatur, vt viro & nato, ſanitati reſtitutis, ſibi potius mori concederetur. Quare illis à morte penè ad vitam reuocatis, ac priſtina recuperata ſanitate, ipſa leui febre correpta, breui migrauit ad Dominum Prid. Non. Septemb. An. ſal. 582. ætatis verò quinquageſimo Pelagio I. Summo Pont. & Mauritio Imp. Cuius corpus in æde S. Andreæ ad Nidum ſepultum eſt: ex quo manna ſcatere traditur: quæ languores, & morbos depellit. Quidam enim Philippus Brancatius nomine à paralyſi curatus eſt, & alter mutus ad ſepulchrum S. Candidæ orans fandi facultatem recuperauit. *Ex eius vita, quam Paul. Reg. lib. 2. de SS. Regni Neapolit. refert.*

Candida Iunior viro, ac filio implorata ſanitate, leui febre corripitur. Omiſſam fandi facultatẽ cuidam reſtituit.

ANNOTATIO.

EXtat S. Candidæ Epitaph. in memorata eccleſia huiuſcemodi. HIC REQVIESCIT IN PACE CANDIDA G. F. QVÆ VIXIT PLVS MINVS ANNOS L. OB DIE III. SEPT. IMP. MAVRITIO PP. AVG. ANNO IV. PP. EIVSDEM INDICT. IV.

DE S. ROSA VIRGINE VITERBIENSI.

ROſa virgo Viterbij nata, cum adoleſcens conciones in ſacra æde Fratrum Minorum frequens audiret. Sic mundi ſpretis illecebris Chriſto adhærere cœpit, vt corpus ſuum vigilijs, ieiunijs, ac verberibus etiam affligeret, cibũq; ſibi ſubtractum pauperibus præberet. Cum in difficilem morbum incidiſſet, morti propinqua, apertis oculis cœpit de ijs, quæ in altera vita fiunt, coram adſtantibus, itá; ac ſi ea vidiſſet, diſſerere: ſorores, quæ multo ante ipſius ortum, obierant, proprij nominibus compellans. Quo tempore ſanctiſſima Dei genitrix illi apparens, vt habitu Fratrum Minorum induta, Deo in domo paterna deſeruiret, hortata eſt: ex qua viſione ſubitò ſanata, cœleſtibus monitis paruit, officia pietatis maiore animi ardore in dies exercens. Cum eam iterum Beata Virgo in viſu alloqueretur, D. N. I. C. ſpeciem non ſine maxima doloris acerbitate, & compaſſionis aculeo adſpexit. Circa id tempus vrbs ab ijs, qui Friderici II. Imp. in concilio Lugdunenſi abdicati partes ſequebantur, diuexabatur: quos

Roſa ſemimortua, quæ in altera ſiũt vita, enſitiat. Gemina B. V. apparitio.

illa

Roſa cũ tota eius cognatione eiecta Angelica viſione recreatur.

Cæco viſus reſtituitur.

illa libertimè increpans manifeſtis, apertiſque rationibus conuincebat. Quapropter ab vrbis Præfecto factioſorum perſuaſione Roſa cum tota eius cognatione eiecta difficillimo hyemis tempore Sorianum venit; vbi Angelica viſione recreata vrbis liberationẽ prædixit: quæ breui mortuo Imp. ſubſecuta eſt. Inde Vicum Orchianum profecta ibi cæco à natiuitate viſum reſtituit. Viterbium reuerſa cum veluti roſa inter ſpinas ſplendeſceret; deinum Prid. Non. Septembris poſt An. ſal. 1254. Alexandro IV. Summo Pont. migrauit ad ſponſum. *Ex eius vita M. S. apud moniales S. Roſa.*

ANNOTATIO.

Ondum in SS. virgines relata eſt: eius tamen natalis Viterbij ſolemniter, eccleſia ei cum monaſterio dicata, ex Apoſt. Sed. conceſſ. celebratur.

Septembris die 5.

DE S. VICTORINO EPISCOPO AMITERNINO, ET MART.

VIctorinus, cum vitæ ſanctitate, & ſignis clarus multos ad chriſtianam fidẽ conuertiſſet, vrbis Amiterninæ totius populi conſenſu Epiſcopatum adeptus eſt. Sed, excitata in chriſtianos ſub Traiano Imp. perſecutione, cum alijs comprehenſus ab Aureliano Iudice exulare iubetur apud Cutilias 60. ab vrbe milliario vbi putentes, & ſulphureæ emanant aquæ. Nec eo contentus Aurelianus, quod forte Victorinum contra prohibitionem fidem in Chriſtum prædicare accepiſſet, illum in ipſis aquis capite deorſum verſo ſuſpendi iuſſit, quod ſupplicium triduò paſſus nouiſſimè gladio percuſſus martyrium cõpleuit. Cuius corpus cum iubente Aureliano per diem inhumatum iacuiſſet, altera die ab Amiternenſibus raptum in ſua ciuitate honorificè conditum eſt. *Ex Martyrol. & Actis SS. Nerei, & Achillei.*

ANNOTATIO.

FErè omnes ſcriptores acta Victorini Epiſcopi, & mart. cum actis Victorini confeſſoris apud Camerinum confundunt. Hunc Victorinum Baron. eundem eſſe putat cum eo; de quo in Martyrol. Rom. die 15. April & in Geſtis SS. Nerei, & Achillei agitur: qui cum Marone, & Eutychete paſſus traditur. Sed ſi ita eſt, corrigendum eſſet Martyrol. quòd bis martyrium eiuſd. mart. recenſet; non enim dici hic poteſt vno tempore martyrium, alio inuentionem, vel translat. eiuſd. memorari: deinde mirum eſſet, in actis prædictis SS. Nerei, & Archillei, vbi Victorini, & ſociorum martyrium pluribus deſcribitur, nullam fieri Epiſcopatus mentionem. Vereor ne acta huius cum actis illius: de quo die 15. Aprilis, confuſa fuerint, ac propterea eundem hunc cum illo videri.

DE S. HERCVLANO MARTYRE IN PORTV ROM.

HErculanus apud Portum Rom. martyrio affectus eſt, vt Beda, Vſuardus, & alij Martyrologiorum ſcriptores teſtantur. Quo tamen tempore, & quo martyrij genere occubuerit nullus docet. Illius corpus Parmæ in eccleſia Cathedrali aſſeruatur, prout tabulæ eiuſdem eccleſiæ habent. *Ex Martyrol. & Tab. Eccl. Parmen. in quibus Herculianus appellatur.*

ANNOTATIO.

ALter Herculanus Romæ mart. celebratur: De quo infra ad diem 25. huius agetur.

DE

DE SS. MARTYRIBVS QVINCTIO, ARCONTIO, & Donato Capuæ.

QVinctius, Atcõtius, & Donatus Capuæ martyrium paſſi à Beda, Vſuardo, & alijs referuntur; licet tempus, & perſecutoris nomen, neque in Rom. Martyrologio exprimatur. Quibus apud Bedam, & alios adiuncti leguntur Fantinus, Nymphus, & Saturninus ſocij. *Ex Martyrol.*

ANNOTATIO.

IN Tab. & Breu. Eccleſ. Capuanæ hos martyres adnotatos minimè vidimus, quod & in alijs SS. in Martyrol. memoratis quandoque obſeruauimus, nulla eorum, in locis, quibus attribuuntur à Martyrol. extante memoria.

Septembris die 5.

DE S. SEPTIMIO EPISCOPO ÆSINO, ET MARTYRE.

SEptimius in Germania honeſtis parentibus ortus à teneris liberalibus diſciplinis imbutus benignitate, manſuetudine, humilitate, alijſque virtutibus, licet nondum chriſtianus, excellebat. Adoleſcens, vt parentibus morem gereret, militiæ nomen dedit. Cum autem Gentilium ſuperſtitionem, & inanium Deorum cultum animaduertiſſet, chriſtianam religionem cõplexus paulò poſt inuitis parentibus baptizatur, & ſacrę ſcripturę ſedulam operam nauate cœpit; pietatem cum eruditione coniungens. Is cum in magna hominum frequentia apud Iouis templum de diuini nominis gloria, & potẽtia concionem habuiſſet; templum illud ſubito terræmotu contremuit, ſimulachrumque cadens confractum eſt; quo viſo plures ad fidem conuerſi ſunt. Poſthæc Septimius in ſomnis admonitus patriam, & parentes deſerens, cum Æmilio, Germano, & Valentino ſocijs in Italiã venit, ac Mediolani demoratus prædicationis officio functus eſt, donec ſæuiente perſecutione diſcedere coactus Romam, vt Apoſtolorum ſepulchra veneraretur, contendit. Vbi à Glariano milite exceptus, filium illius ſanguinis fluxu diu laborantem diuinitus ſanat, totamque familiam ad fidem conuertit. Cæco item oculorum lumen reſtituit, aliaque doctrinæ, & ſanctitatis ſigna edidit. Quibus cognitis à S Marcello Papa Æſinæ Eccleſiæ Epiſcopus ordinatur. Quò cum veniſſet, & munus Epiſcopale exequeretur, à Florentio Præſide accerſitus, illi nomen, religionis profeſſionem, & cauſam aduentus interrogatus expoſuit. Cui Præſes, dies quinque ad ſacra Dijs facienda præfinit; quod ſi facere recuſaret, ſibi certò moriendum ſciret. Septimius intra id tempus de chriſtianæ fidei veritate, deque falſa Deorum religione coram populo Æſino diſſerens, doctrinam ſignis comprobat admirandis. Nam paralyticum ſolo crucis ſigno populo inſpectante ſanat: eoque miraculo plures; in quibus Marcianum Præſidis filium, ad Chriſtum conuertit, aquaque repentè, & mirabiliter è ſaxo manante expiatos regenerat. Quibus Florentius ira incenſus Septimio caput in eodem loco mandat amputari, Nonis Septembris. Cuius corpus à chriſtianis aromatibus cõditum, & ſepultum, cum diu latuiſſet, anno ſal. 1469. ab Epiſcopo Æſino inuentum in propria eccleſia, quæ Cathedralis eſt, honore condigno reconditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Æſina.*

Templum Iouis ad concionem Septimij cadens cõminuitur.

Glariani filiꝰ ſanguinis fluxu diù laborans diuinitꝰ ſanatur.

Cæco oculorum lumen reſtituitur.

Paralyticum ſigno crucis ſanat.

A N-

ANNOTATIO.

Cenſura egent prædicta monum. circa tempus. Nam ſi à S. Marcello Papa Septimius ordinatus eſt, & initio Epiſcopatus occiſus, id Maxentio Roma Imp. vſurpante inter annum D.305. & 310. euenisſe oportet: quod in actis S.Septimij ann. 461. factum legitur, videntur itaque 151. anni fortè ſcriptoris errore adiuncti.

DE S. CRESCENTIANO MARTYRE ROM. VERONÆ.

Vide die 24. Nouemb.

DE S. MAMILIANO EPISCOPO PANORMITANO SVANÆ.

Mamilianus Epiſcopus Panormitanus Panormi fidem ob Aureliani Præfecti in christianos crudelitatem clam Conſtantino Imp. prædicabat, multosque ad Christum conuertit; in ijs Nympham eiuſdem Aureliani filiam: quamobrem Præfectus 34. christianis, vt alijs timorem incuteret capite truncatis, Mamilianum, & filiam carcere ad 20. dies ſine cibo, & potu incluſit, eductosq; cùm Deos colere conſtanter recuſarent, in feruentis olei ollam immiſit, & inde abſque læſione extractos, rurſus carceri fame necandos mancipauit. Sed ab Angelo educti cum Goboldeo in Ægilium Inſulam naui deferuntur, vino modico à Mamiliano benedicto ita aucto, vt ſocijs, & nautis durante nauigatione ſufficeret. Aliquot dies in ea Inſula demorati, nauem in littore Romam ituram conſpiciunt: quæ cum eos abſque naulo, quod ſoluendo non erant, recipere noluiſſet, orta horribili tẽpeſtate ad littus redire, ſanctosque recipere coacta eſt. Vbi ad portum Rom. appuliſſent, egreſſi, Angelico admonitu, ad cryptam: in qua Proculus, & Euſtochius ob Paganorum metum latebant, perueniunt; indeque cibo recreati Romam pergũt, leproſo in itinere pane ſibi à Nympha porrecto, illicò mundato. Cum ſacris Romæ locis inuiſis ad eandem cryptam rediſſent, Mamilianus ab Angelo de morte, quæ ſibi inſtaret, admonitus, breui migrauit è vita, à ſocijs ſepultus. Poſt quem Beati Proculus, Euſtochius, ſiue Euſtoſius, & Goboldeus intra ſex menſes obdormiere iuxtà balneum à Bucina Inſula milliario diſtans à B.Nympha tumulati; quæ & ipſa 4.Idus Nouembris quieuit in pace, apud ſocios ſepulta, eccleſia ibi ſuo nomine extructa. Quorum corpora an. ſal. 1098. Vrbano II. Pontifice, & Mauritio Epiſcopo Portuenſi, in eccleſiam S. Mariæ in Monticello translata ſunt. *Ex antiquo pergameno M.S. & vita S.Nympha Panormi an. D.1573. typis excuſa, atque ex monum. Eccl. Suanen.*

Mamilianus, & Nympha ad 20. dies ſine cibo, & potu carcere includuntur. Hæc in vita S. Nymphæ ſupra die 3.

ANNOTATIO.

Exitus S. Mamiliani in M. S. variè refertur. Nam ex monumentis Eccl. Suanen. illum in Inſula Dianio defunctum, in Ægilio inſ. proxima ſepultum, indeq; corpus, brachio ibi relicto, Suanam Pio II. Pont. Max. translatum apparet, vbi hac die; qua translationis eſſe videtur, Feſtiuitas illius celebratur. Videtur itaque vita S. Nympha, in qua Mamilianum apud Portum Rom. deceſſiſſe legitur, expurgatione indigere. De eo Baron. in Annotat. ad diem 10. Nouemb. nulla habet.

DE S. ALPERTO CONFESSORE APVD DERTHONAM.

Alpertus monachus, & Sacerdos apud Cecimam agri Derthonenſis pagum vitam duxiſſe traditur: qui apud Summum Pont. quòd minimè ieiunus cele-

celebraret, accuſatus, ad illum profectus, innocentiam miraculo comprobauit. Nam aquam coram Pontifice, & tribus Cardinalibus à ſe benedictam in vinum conuertit. Domum reuerſus; cum aliquandiu cum omni ſanctitate Deo inſeruiſſet, Nonis Septembris migrauit in cœlum. Corpus ibidem ſepultum multis claruit miraculis, innumeris vndique ad eius tumulum ægrotis, & infirmis cõfluentibus, votaque ob adeptam ſanitatem nuncupantibus. Quo in loco eccleſia ſuo nomini dicata (quæ in Abbatiam conuerſa eſt, & S. Alperti Abbatia nominatur, & Butrij) ſarcophagum adhuc mõſtratur: in quo corpus illius ab incolis aſſeruari putatur. *Ex Tab. Eccleſ. Derthonen. quæ reliquias ipſius in eccleſia Cathedrali quieſcere indicant, & propr. Eccl. monum.*

Alpertus innocentiam ſuam conuerſione aquæ in vinum coram Pontifice patefecit. Miraculorũ gloria eluceſcit.

ANNOTATIO.

Acta Alperti nulla extant: niſi quod in Abbatia ipſius ſub illius imagine in pariete iam pridem depicta hæc verba leguntur: QVALITER S. ALPERTVS CVM ESSET AD MENSAM PAPÆ AQVAM IN VINVM CONVERTIT.

Septembris die 6.

DE S. PETRONIO EPISCOPO VERONENSI.

Petronius Epiſcopus Veronæ 37. S. Manio in Epiſcopatu ſucceſſit. Is admirabili vitæ ſanctitate, doctrina eximia, ſingularique eloquentia præfulſit. Cuius tempeſtate, & ſtudio diuinus cultus in eccleſia Veronenſi mirificè propagatus eſt. Nam plurima edidit miracula: quibus ciues excitati in pietate proficiebant. Vbi Eccleſiæ ſuæ aliquot annos laudabiliter præfuiſſet, diem ſuum 8. Idus Septembris obiens, in cœlum abijt. *Ex monum. Eccleſ. Veronen. & libello toties citato Aug. Valer. Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

Corpus in æde S. Stephani vnà cum corpore S. Andronici, & aliorum conditum eſt, vt Tab. antiqua marmorea indicat.

DE S. ELEVTHERIO ABBATE SPOLETII.

Vide die 18. Aprilis.

DE S. FRONTINIANO MART. ALBÆ POMPEIÆ.

Frontinianus Carcaſone in Gallia chriſtianis parentibus ortus, à prima ætate piè educatus; poſteà, cum litteris, & religione floreret, Diaconus ordinatus eſt. Quo in munere cum vigilijs, eleemoſynis, precibus, ſacriſque lectionibus inſiſteret, ſanctitatis ſuæ magnum ſpecimen dedit; nam Romam ad SS. Apoſtolorum ſepulchra veneranda cum Caſſiano comite profecturus, muto loquelam, & cæco lumen mirabiliter reſtituit. Vbi ad Rhodanum flumen perueniſſent, nauis; quæ in alto pelago ſubmerſa fuerat, eorum precibus ad ripam incolumis appulſa eſt. In reditu ad patriam apud Albam Pompeiam puellam à Dæmone obſeſſam liberarunt. Quo miraculo parentes cum ſuis omnibus credentes in Chriſtum ſacro lauacro expiati ſunt. Id Præfectus impius indignè ferens, ſatellites ſuos mittit: qui Sanctum Frontinianum Alba cum ſocio; vt Carcaſonem reuerteretur, egreſſum comprehendunt, ac in chriſtianæ fidei

Mutum, & cęcum ſanat. Nauem ſubmerſam liberant. Puellam obſeſſam à Dæmone liberant.

con-

confeſſione fortiter perſiſtentem capite plectunt. Cuius corpus à chriſtianis ſepultum in eccleſia Cathedrali religioſè aſſeruatur; eiusque natalis hac die anniuerſaria celebritate recolitur. *Ex monum.& off. antiquo M.S. Eccleſiæ Albenſis.*

Capite pro fide Chriſti truncatur.

ANNOTATIO.

NVlla temporis: neque Caſſiani exitus, mentio in officio M.S. ad nos tranſmiſſo fit. Veriſimile tamen eſt, Frontinianum perſecutione adhuc in chriſtianos perdurante paſſum eſſe.

DE S. CONSOLATA VIRGINE, ET MARTYRE.

SAncta Conſolata virg. & mart. & Regiſ in Æmilia colitur in eccleſia Cathedrali: feruntque illi in diœceſi extare eccl. dicatã; cuius memoria die 8. Id. Septembris recolitur. Quæ illi patria fuerit: vbi & quando paſſa ſit, haud mihi hactenus cognitum eſt: licet non ſemel inquiſitum fuerit. Illud certũ hanc virg. nõ extitiſſe Regienſem maiore .n. in honore haberetur ſi à Regio ortum duxiſſet; vt conſueuit. *Ex Tab. Eccl. Regienſis hac die.*

ANNOTATIO.

COmperitur aliam quoque exiſtere: atqui virg. ſolũmodo: de qua ad diem quintã Decembris agemus. Huius fortè memoria prædicta die celebratur ob ei eccleſ. dicatam. Porrò huius nomen in Tab. ſeu Kalendario vrbis præfatæ aſſignatum perſpeximus.

Septembris die 7.

DE S. ANASTASIO MARTYRE AQVILEIENSI.

Anaſtaſius pauperũ cultor: ac martyrij percupidus.

ANaſtaſius Aquileiæ natus Salonis in Dalmatia paſſus eſt Diocletiano Imp. Is fullonicam artem exercens, quicquid lucrari poterat, ſupra tenuem victum, in pauperes erogabat. Martyrij cupidus Salonas profectus, cum in hoſpitio crucis ſignum multis in locis pinxiſſet, eo inditio, quòd chriſtianus eſſet, deprehenſus, & accuſatus, iuſſu Præfecti ingenti ſaxo collo eius appenſo in mare demergitur. Cuius corpus Aſclepia matrona chriſtiana, à ſeruis ſuis; quibus libertatem pollicita erat, inquirendum curauit: qui per littora multo tempore diſcurrentes, tandem in Afros quoſdam, qui corpus martyris inuenerant, offenderunt: à quibus corpus minis extorſerũt, dicentes niſi corpus hoc tradideritis, vos homicidij apud Iudicem deferemus. Afri tamen caput martyris in patriam ſuam ſecum portantes; ibi ſacra æde ei extructa condidere, multis ad eam ob dæmoniacos liberatos concurrentibus. Corpus itaque ſine capite ad Aſclepiã delatum ab ea in ſuo prędio donec deſineret perſecutio ſepultum eſt; qua ceſſante eccleſiam S. martyri in agro Salonitano excitauit, corpore in illam cõportato. *Ex Pet. in Cat. lib. 7. c. 124.*

ANNOTATIO.

PVtamus hanc diem inuentionis, ſeu translationis, non natalis eſſe; nam Pet. loco citato illum 6. Kal. Septemb. martyrio coronatum ſcribit.

DE S. IAFREDO MARTYRE APVD ORTVM PADI.

IAfredus, qui & Theofredus miles Thebæus, Maximiani Imp. immanitatem fugiens, in fines Taurinorum apud ortum Padi fluminis venit; quo tempore plures

plures alij ex eadem legione, ne impijs ſacrificijs contaminarentur, ſe de caſtris ſubtrahentes in varia loca conceſſere. Is itaque cum in ea loca apud Padi fontes refugiſſet ab Imp. ſatellitibus deprehenſus ob fidem Chriſti martyrio affectus eſt. Cuius corpus apud Crizolium pagum Salutienſis diœceſis ſepultum; cum ignotum eſſet, diuinitus detectum eſt. Nam cum boues bubulci cuiuſdã ex altiſſima rupe in vallem ſubiectam ſe præcipites cum aratro dediſſent, ſine læſione reperti ſunt, & martyris ſepulchrum aratro deprehenſum fuit: cui in proximo colle eccleſia extructa eſt; quæ à finitimis populis hac die præſertim, primaque Dominica Auguſti ob miracula ad tumulum S. Iafredi patrari ſolita, deuotionis ergò maximè frequentari ſolet. *Ex Hiſt. Thebæorum nuper Auguſtæ Taurinorum edita.*

Boues ex altiſſima rupe ſe præcipitãtes illæſi repe riuntur, ac Iafredi ſepulchrum ibidẽ deprehenditur.

ANNOTATIO.

AN ibi S. Iafredus paſſus ſit non ita certum eſt: fuit tamen ex Thebæorum legione vnum ex inſcriptione in eius tumulo inuenta apparet.

DE SS. MARTYRIBVS PARAGORIO, PARTHEO, Parthenopæo, & Seuerino Naulij.

PAragorius, Partheus, Parthenopæus, & Seuerinus in Cirno Inſula paſſi feruntur, licet quo tempore, & quibus ſupplicijs ignoretur. Agitur hac die Naulij in Liguria ipſorum feſtiuitas. Extat eccleſia illis dicata prope vrbis mœnia: quæ olim Cathedralis fuit: in qua S. Paragorij equo inſedentis imago, & ſociorum peditum in antiqua tabula conſpicitur. Ex quo conijcere licet, Paragoriũ nobilem fuiſſe cæteros verò, eius famulos. Extabat ante aliquot annos antiphona in Pergameno ſcripta peruetuſta; in eorum Feſto decãtari ſolita, in qua hæc continebantur verba: *PASSI SVNT IN INSVLA CORSICAE.* Cætera prorſus iniuria temporum exciderunt. *Ex Tab. & monum. ſeu potius ex antiqua Eccl. Naulen. traditione.*

ANNOTATIO.

ECcleſiam S. Paragorij extra vrbem Naulenſem haud procul à mœnibus vidimus: quæ Cathedralis eſſe cœpit, noua in vrbe conſtructa.

DE S. GRATO EPISCOPO, ET PATRONO AVGVSTANO.

GRatus natione Græcus Lacedæmone illuſtri genere natus, Athenis liberalibus diſciplinis, optimiſque moribus excultus, cum adoleſcens contemplationis, ac rerum diuinarum cognitionis deſiderio teneretur, Epheſum profectus, ibi monaſticum habitum induit. Vbi breui ad eam regularis obſeruantiæ, & doctrinæ perfectionem peruenit, vt cœteros humilitate, obedientia, modeſtia, grauitate, continentia, ſcientia, cæteriſque virtutibus anteiret; & alijs diuinas ſcripturas interpretaretur. Cum apud Chalcedonem ſynodus aduerſus Conſtantinum Imp. coacta: in qua 176. Epiſcopi conuenerant, celebraretur, affuit inter alios, & Gratus, cui ob doctrinæ præſtantiam magni cognomen inditum fuit. Quem patres concilij ad Karolum Magnũ Francorum Regem, & occidentis Imp. pro pacis eccleſiæ reformatione legatũ deſtinarunt, peracta feliciter legatione, Romã ad Leonem III. Pont. Max. venit: à quo benignè acceptus nunquam adduci potuit, vt Cardinalis fieret, aut alios honores acciperet. Obierat per id tempus Epiſcopus Auguſtæ Prætoriæ, quod cum Gratus in æde S. Mariæ

Grato Magni cognomen fuit.

Cardinalis honos à Grato reſpuitur.

ad martyres orãs viſione didiciſſet, Põtificiq; narraſſet, ab eo mortuo Epiſcopo ſuffectus contradicere non eſt auſus. Cum Auguſtã veniſſet, breui aſſiduis prædicationibus, tum publicis, tũ priuatis, populũ varijs erroribus reſpetſum repurgauit, eccleſiaſticam in clero diſciplinam reſtituit, diuinũ cultũ reformauit, & auxit. Profectus ad concilia nonnulla maximæ in eis fuit autoritatis, vt acta ipſa declarant. Reuerſus ad eccleſiam ſuam; quæ illius abſentiam ægrè ferebat, ad priſtinum vineæ cultum populum ſacris concionibus, ad mandatorum cæleſtium obſeruantiam erudiens; ſeque, ieiunijs, orationibus, vigilijs, meditationibus exercens reduxit. B. Iucundum ita moribus excoluit, & in ſacris litteris erudiuit, vt ſacris initiatus ordinibus, ac Presbyter ordinatus ſibi in Epiſcopatu ſuccedere meruerit. Reliquias S. Mauritij martyris, & ſociorum ſordido loco ad Rhodani fluminis ripam iacentes diuino admonitu vnà cum S. Theodulo Epiſcopo Sedunenſi in Agaunenſi monaſterio loco decentiore repoſuit; quarum pars aliquo Sedunum à Theodulo; pars Auguſtam ab ipſo Grato delata eſt. Cũ his temporibus caput ſanctiſſimi Præcurſoris in puteo apud Sebaſtem Samariæ vrbem diuinitus detectum fuiſſet, & vox audita, ſolum Gratum Auguſtæ Epiſcopum illud inde extracturum; mox Summus Pont. ab Hieroſolymorum Epiſcopo certior factus, Gratum acceſſit; qui cum Iucundo Romam profectus (cãpanis in vrbium ingreſſu, vt ferunt, ſpontè ſonantibus, quod & Ptolemaide factum traditur) naui cõſcenſa, in Palæſtinam, tempeſtate ſæuiſſima ſuis orationibus mirabiliter ſedata peruenit; cumque ad puteum acceſſiſſet, & factũ caput coruſcans adſpexiſſet, illud (mirabile dictu) ſtatim de putei profundo in manus Grati proſilijt: quod cum Summo Pont. detuliſſet, mentum ab eo à capite auulſum dono accepit, quod in Auguſtenſi eccleſia maximo totius populi, & cleri iubilo collocauit. Denique S. Epiſcopus annis, & pijs laboribus confectus 7. Idus Septembris obdormiuit in Domino, ante, & poſt mortem miraculis clarus. Ex quibus vnum libet referre. Cum Bona Sabaudiæ Comitiſſa dentem S. Grati anno 700. circiter ab illius obitu ægrè obtinuiſſet, dum euelleretur, illud ſanè poſt tanti temporis ſpacium planè mirandum, accidit, quod ſanguinis recentis guttæ ex loco dentis auulſi ſtillare viſæ ſunt, & quod admirationem auxit, abeunte Comitiſſa tantus fragor in æthere, tot tonitrua, & fulmina, tot nimbi, & procellæ cœpere, vt vrbem mox ruituram ciues metuentes, poſt Comitiſſam feſtinantes ab ea precibus dẽtem recuperarunt: ſtatimque aer, & cœlum ſerenum redijt. *Ex vita M.S. quam ab Eccl. Auguſten. accepimus.*

Gratus in cõcilijs ſumma autoritate refulſit.

B. Iucundus S. Grati diſcipulus.

Mira de capite ſanctiſſimi Præcurſoris, recenſentur. Campanæ vrbis aduentui Grati vltrò ſonantes gratulantur.

Bona Sabaudiæ Comitiſſa dentem S. Grati dum euelli mãdat, guttæ recẽtis ſanguinis ex loco dentis ſtillare viſæ ſunt.

ANNOTATIO.

QVadam ab autore illius vitæ admixta animaduertimus à veritate prorſus aliena: veluti quod tempore S. Grati, Karolo Mag. Imp. concilium Carthaginen. celebratum ſit, ad quod S. Gratus acceſſerit; nam Carthago eo tempore non extabat, & locus cum finitimis Africæ Prouincijs ſub Arabum Imperio erat. Gratus autem, qui Carthaginen. conc. interfuit, Epiſcopus Carthaginen. fuit, non Auguſten.

De cap. S. Io. Bapt. difficultas incidit, quod in Geſtis Theodoſij Sen. legitur; eum illud inuentum intuliſſe in eccleſ. ei dicatam an. D. 391. vt apud Baron. in Annal. ad eum an. Sed illud ex monaſterio Spelei in propriam Eccleſ. Emeſæ translatum an. D. 760. Paulo I. Pont. Max. ex Theophane legitur, cuius rei etiam Baron. mem. in Annal. ad eum an.

Quæ quidem hic de S. Ioan. Baptiſtæ capite dicuntur hiſtoriæ inuentionis eiuſdem capitis apud Niceph. Calliſt. & alios repugnant, vide Annot. S. Ioan. Baptiſtæ ad eandem diem.

DE

DE S. IOANNE EPISCOPO EVGVBINO.

IOannes patria Laudenſis; qui propterea Laudenſis cognominari ſolet, vitam ſub B. Petri Damiani diſciplina eremiticam duxit apud Eugubium: cuius vrbis Epiſcopus ob eius vitæ ſanctimoniam an. ſal. 1076. factus eam Eccleſiā ſanctiſſimè rexit. Ædem S. Crucis cum cœnobio, & xenodochio extruxit. S. Vbaldum ex D. Secundi ad SS. Mariani, & Iacobi eccleſiam Cathedralem tranſtulit, eumque Sacerdotem ordinauit. Eccleſiam S. Saluatoris M. Acuti, quæ nunc eremitarum eſt M. Coronæ dedicauit. Cum in Epiſcopatu annos 36. quibus multa ſanctè & præclarè geſſit, vixiſſet 7. Idus Septembris an. ſal. 1106. migrauit è vita in æde Cathedrali ſepultus, cuius corpus ſic integrum, & incorruptum, ac ſi recens ſepultum fuiſſet, aſſeruatur. Illum miraculis clarum Paſchalis II. Pōt. Max. cuius iuſſu Ioannes Cardinalis ſuper eius vita; quam ſcripſit, proceſſus, vt aiunt, confecit; in SS. numerum retulit. *Ex monum. Eccleſ. Eugubinæ, & Lauden.*

ANNOTATIO.

Libet hic Epitaphium Sancti Ioannis referre.

D. O. M.

D. IOANNI LAVDENSI EVGVBINÆ ECCLESIÆ PONTIFICI: QVI OB VERAM, INVICTAMQVE PIETATEM, ET SPLENDIDISSIMAS ANIMI SVI DOTES AN. CHRISTI M.CVI. IMMORTALITATE DONATVR AETATIS SVAE ANNO LXXX.

Septembris die 8.

DE SANCTISSIMA DEI GENITRICE MARIA.

NAſcitur ſanctiſſima virgo in Nazareth ciuitate Galilæę ex Ioachim, & Anna parentibus ſterilibus ex tribu Iuda, & progenie Dauid: prout Archangelus Gabriel pro ſuſcipienda prole orantibus prædixerat: appellaturq; Maria (ꝙ nomen Dominā ſignificat) Ablactata in templū adducitur, vt ibi cum alijs puellis, quemadmodum parentes vouerant, miniſtraret, non tam ætate, quā moribus, & virtutibus adoleſcens: nunquam ocioſa, orando, operādo, litterisq; diuinis operā dādo occupata. Cum 11. eſſet annorū, mortuis parentibus (qui propè Octogenarij erant) virginitatem Deo vouit exemplo ſuo ſecum alias puellas trahens: cum aūt Sacerdotes illā effectam nubilem in matrimonio, vt mos erat, collocare vellent, ipſa illis votum ſuum expoſuit. Quibus Dñm ſuper re hac cōſulentibus reſpondetur, vt omnibus ex familia Dauid accerſitis illi virginē deſponſarent, ſuper quem ſors cecidiſſet. Ioſeph igitur ex eadem tribu viro caſtiſſimo, & integerrimo ſorte diuinitùs electo in matrimonium annos 13. nata traditur. Cumque Nazareth cum ſponſo in domo paterna veluti hæres habitaret, paulò poſt à Gabriele Archangelo ſibi diuini Verbi in vtero ſuo incarnationē nunciante ſalutatur, quo abeunte ad Eliſabeth cognatam Ioanne Baptiſta grauidam viſendam perrexit, ab ea mater Domini appellata; vbi canticum illud ***Magnificat anima mea Dominum*** cecinit: cum aūt tres menſes ibi demoratæ iā vterus intumeſceret, Ioſephq; ea re perturbatus (licet vxorem innocentiſſimā ſciret) illam dimittere cogitaret, adfuit Angelus, qui ab eo timorem omnē excuſſit, & dubitationem propulſauit. Interim Bethleē venit, vt ibi cū vxore iuxta

Natiuitas B. M.

Nomen Mariæ quid.

Templo offertur.

Virginitatē vouet.

Sortè Ioſeph nubit.

Ab Angelo ſalutatur.

Eliſabeth inuiſit.

Cur Ioſeph turbatur.

Imperatoris edictum profiteretur, & cumq; tẽpus partus aduenisset filium ſuũ peperit, quem in præſepio reclinatum (non enim illis locus erat in diuerſorio) ac octauo die circuncisum, & vocatum Ieſus, prout Angelus præceperat, Magi ab oriente ſtellæ indicio delati adorarunt, & munera ei obtulerunt: expleriſque purgationis ſuæ diebus in tẽplo in Hieruſalem illum præſentauit manibus Symeonis Senis prophetantis, canentiſque *Nunc dimittis ſeruum tuum Domine*, acceptum, portatumque: Furente autem Herode, puerumque ad necem conquirente, Ioſeph illum cum matre ab Angelo admonitus tulit in Ægyptum Matareæque vico inter Heliopolim, & Babylonem inde ad III. Leucas diſtantẽ (cayrum nunc vocant) habitauit, donec mortuo Herode eiuſdem Angeli admonitu redijt in Iudæam, Nazarethque repetijt. Inde cum puero iam duodenni Hieroſolymam venientes, illum amiſſum cum in via requiſiſſent, poſt tres dies Hieroſolymam reuerſi in templo interrogantem, & reſpondentem inter Doctores inuenerunt. Reuerſis Nazareth, Ieſus qui parentibus ſubditus erat, creſcebatq; ætate, ſapientia, & gratia, cum ad annum ferè 30. perueniſſet, abijt ad Ioannem in Iordane baptizantem, à quo baptizatus, & in deſertum profectus, cœpit poſteà prædicare matre illum comitante (Nam adfuit, nuptijs in Cana Galilææ; quando filio dixit, *vinum non habent*, & cum is Iudæis ab eo ſignum quærentibus diceret, *ſignum non dabitur, ei niſi ſignum Ionæ*, ipſa ſtabat foris quærens loqui ei) cum mortis filij adueniente tempore illum captum audiſſet, accurrens ad ſupplicium comitata, & particeps effecta paſſionis, (impletũ eſt enim; quod Symeon prædixerat, *Et tuam ipſius animam pertranſibit gladius*) mortem vnici filij tanto dolore, quãto proſequebatur amore, tulit, licet in perturbationem mentis ratione dolorem comprimente non inciderit, cumque cruci adſtaret, filium ſibi dicentem, *Mulier ecce filius tuus*, audiuit. ac de cruce depoſitum in manibus, & ſuper genibus excepit, donec in ſepulchro poſitus eſt. Cui ille ex mortuis reſurgens primum apparuit, eamque blandè ſolatus eſt. Cum autem in Cælum aſcendiſſet, ipſa mater in cænaculo cum diſcipulis apud Hieroſolymã morabatur, ſpiritus ſancti aduentum præſtolans: diuiniſque vacans contemplationibus. Poſt aduentum ſpiritus ſancti ad illam tanquam ad oraculum Hieroſolymam ex vtroque ſexu confluebant, vt miraculum miraculorum quod Deum genuerat, quodque diuinum quiddam præſeferebat, intuerentur, venerarenturque: in quibus Dionyſius Areopagita, & Ignatius Antiochenus fuere. Epheſi cum Ioanne Apoſtolo cui à filio commendata fuerat, aliquandiù commorata Hieroſolymam redijt. Vbi ab Angelo dormitionis ſuæ præmonita, reà Ioanne detecta, cum omnes in cænaculum ad eam viſendam conueniſſent, ipſaque omnibus præſentibus cum Apoſtolis, Hierotheo, Timotheo, & Dionyſio, vale dixiſſet, Ioannique, vt duas tunicas duabus puellis, quæ ſecum vixerant, diſtribueret, præcepiſſet, anno ætatis 62. natiuitatis verò filij 57. & paſſionis eiuſdem 23. ſanctiſſimã efflauit animam in morẽ potius dormientis, quã morientis exaudita illicò cæleſtium poteſtatum melodia, Corpus aromatibus, vt mos erat, conditum in villam Gethſemani ab ipſis Apoſtolis delatum, in ſepulchrum Angelico durante concentu per tres dies illatum eſt: quo ceſſante cum Thomas, qui fortè aberat, aduenisset, ſepulchrumque ad illius preces fuiſſet apertum, vt corpus virginis Dei genitricis adoraret, illo minimè reperto (licet à tumulo diſcipuli, & Apoſtoli per id tẽpus nunquã receſſiſſent) in ſublime raptũ fuiſse, & in cælũ aſſumptũ cũ anima, ab omnib⁹ intellectũ eſt. Vbi ſanctiſs. virgo ſuper oẽs Angelicos ordines cõſtituta, apud filiũ facta humani generis aduocata aſſiduè nobis diuina præſtat beneficia, ſæpius hominibus apparens, eos alloquens, & ab

hoſte

Parit in præſepio.

Puerum præſentat in tẽplo.

Fugit in Ægyptum, & ibi habitat.

Redit in Nazareth.

Comitatur filium prædicantem.

Adfuit filio cruci affixo, & morienti.

Particeps fuit paſſionis.

A filio reſuſcitato prima viſitatur.

Moratur cũ diſcip. in cænaculo.

Ad eum vti ad oraculum vndique veniebant.

Fuit Epheſi.

Mors illi ab Angelo prædicitur.

Migrat in cænaculo.

Qua ætate.

Sepelitur Gethſemani.

Cantus Angelicus durat tres dies.

Corpus aperto ſepulchro non inuenitur in cælum delatum.

Effecta eſt aduocata humani generis.

hoſte liberans. *Ex D. Dionyſ. Areopagita lib. de Diu. Nom. c. 3. D. Ambroſ. lib. 10. epiſt. D. Io. Damaſc. orat. de Natiuit. & Dormit. illius Greg. Nyſſeno Symeone Metaphr. Niceph. lib. 2. c. 12. D. Bernardo in ſerm. de Aſſumpt. eiuſd. & alijs.*

ANNOTATIO.

Hæc tantùm, quæ ex euang. & grauiſſimis Authoribus patent recenſere, ſeu potius more compendij innuere libuit. A miraculis prorſus, quòd innumera ſint, abſtinuimus: nam præter ea, quæ in domo Lauretana, Florentiæ in æde D. Annunciatæ, Regij in æde Seruorum perpetrata ſunt, & in dies perpetrantur, nulla ferè orbi eſt Italia, in qua Sanctiſſimæ Dei matris apparitiones, prodigia, & aſſiduæ opitulationes nō celebrentur. Vbique ei aræ & templa auguſtiſſima extruuntur, vt non tantùm in cælis, ſed & in terris tanquam vniuerſi Regina longè, latèque regnari videatur: quam qui colunt, & ad opem illius ex corde confugiunt, ſpe nunquam fruſtratos, aut ab ea deſtitutos legimus. Confugientes ad B. M. V. non deſtituuntur.

DE S. HADRIANO MARTYRE NICOMEDIENSI.

HAdrianus Nicomediæ vnus ex Maximiani Imp. familia; qui chriſtianorum cruciatibus præerant, vehementer illorum conſtantiam, & virtutem admiratus: qui tot tantaque poſſent ſuperare tormenta, ad Chriſtum ſe ſe conuertit. Quod vbi Imperatori renunciatum eſt, in carcerem cum alijs 23. chriſtianis conijcitur. Vbi à Natalia vxore, quæ & ipſa antea in Chriſtum crediderat, viſitatus ad martyrium incenditur. Itaque eductus multis verbis vltrò citròque inter ipſum, & Imperatorem habitis, cum in percepta fide immobilis permanerent, tandiu cædi iubetur, donec illi inteſtina difluerent. Poſtremò, fractis cruribus manibus, pedibusque præciſis, vna cum alijs martyriū feliciter conſumauit, 4. Non. Martij, cuius corpus primò Byzantium, deinde hac die Romam translatum eſt. Demum in Belgium in M. S. Gerardi. *Ex Breu. Rom. Martyrol. & Mol.*

ANNOTATIO.

Avtor Floris SS. S. Hadrianum paſſum ait. an. D. 306. ſub Dioclet. & Maximiano: qui tamen iam an. 304. Imperium à ſe abdicarant. Quare ſi eo anno paſſus eſt, ſub Maximiano Galerio, non Herculio id contigit, ſed hoc Martyrol. Rom. repugnat eum paſſum ſub Diocl. & Maxim. aſſerenti, vel ante eum annum paſſus ſit oportet, ſi ſub Diocl. & Maxim.

DE B. BONFILIO, ET SOCIIS SACRI ORD. SERVORVM B. M. V. Fundatoribus.

BOnfilius ex clara Monaldorum familia Bonaiuncta ex Manettis ante Ioannes, Bendictus ex familia Antella poſteà Manettus appellatus, Vgucio ante Ricouerus ex Vgucionia familia, Alexius Falconerius, Gherardinus ex Melioribus poſteà Soſthenius nominatus, & Amideus, ſiue Amadeus ex Amidea familia ciues Florentini, cum in antiquo B. M V. Sodalitio Valdenſium cognomine adſcripti ad Aſſumptionis eiuſdem B. V Feſtū celebrandū de more conueniſſent, dū ſacra aguntur myſteria, ita ſe interius rapi & ſanctiſs. Dei genitrici famulandi deſiderio incendi ſentiunt, vt miſſa peracta, quiſque ſocijs immiſſam inſpirationē patefaceret, omneſq; mūdo vale dicere & cæterarū rerū cura abiecta, eidē ſanctiſs. virgini inſeruire decernerent. Interim donec conſtitutū tēpus

aduenial, ieiunijs,& orationibus, deuiti, vt, an ex Deo hæc eſſet inſpiratio, probarent, terrenarum rerum maximè domeſticarum curis ſe ſe expediunt: ac in ipſius V. M. Natiuitatis Feſto, vt conſtituerant, Ardingo prius Epiſcopo Florentino conſulto, ſacraque poſt exactam peccatorum cõfeſſionem Euchariſtia refecti, veſtitu, quo ciues eius temporis, vtebantur, depoſito, vilem, humilemque induunt; atque ex oratorio ad ſalutandum Epiſcopum bini, vt mos Religioſis eſt, incedunt, tota penè vrbe ad rei nouitatem concurrente, pueriſque eos Dei genitricis ſeruos vbique acclamantibus. Quod nomen, illis per vrbẽ ad eleemoſynas exeuntibus etiam ab infantium, & lactentium ore prolatum (matribus enim necdum ſcientes loqui dicebant, vt ſeruis Mariæ V. benefacerent) ab Epiſcopo eis inditum eſt: atque à Summ. Pont. confirmatum. Bonfilio autem tanquam ſeniori (qui primus Ordinis Generalis fuit) ſibi præfecto in Montis Senarij à Florentia 9. M. P. diſtantis ſolitudinem ſeccedunt: cumque eos, qui ſe ad eorum ſocietatem in dies adiungebant, ægrè reciperent, inuſitato prodigio ad eã augendam inflammantur. Cum enim verno tempore vitem in hortulo plantaſſent, ea in ipſo Annunciationis B. M. Feſto palmites vndique emiſiſſe, floruiſſeque, & vuam (quod mirabilius fuit) procreaſſe viſa eſt. Sacratiſſima quoque Deipara noctu multis Angelis comitata nigra indumenta, quibus in filij paſſionis, ſuæque viduitatis memoriam induerentur, oſtendens illis apparuit: & Ardingo Epiſcopo per quietem præcepit, vt ſeruos ſuos nigra veſte contegeret, & regulam, quam ſeruarent, præſcriberet. Qui ſummo mane conſurgens montẽ conſcendit, Miſſam celebrat, eoſque Sacra Communione refectos nigris veſtibus à ſe benedictis induit, ac S. Auguſtini regulam obſeruandã illis præſcripſit. Bonfilius itaque cum iam inchoatæ Religionis propagandæ licentiam à Legatis Pontificijs impetraſſet, cumque ſanctitatis vitæ fama peruagante plura in dies in Hetruria, Germania, & alijs locis loca extruerẽtur, Innocentio IV. Pont. Max. Auenione (vbi ſedes erat Pontificum) Romam proficiſcenti Bononiæ occurrit: à quo benignè exceptus Ordinis approbationem, eiuſdemque primum Protectorem Gulielmum Diac. Cardinalem, Pontificis nepotem obtinuit. Is Templi D. Annunciatæ celeberrimi conſtructionem Bonfilio Epiſcopo Senenſi pro Legato primum in fundamentum lapidem mittente aggreſſus eſt. Is etiã B. Philippum in Ordinem recepit, & erudiuit. Denique aſſiduis vigilijs, carnis maceratiõnibus, laboribus, diutinaque infirmitate confectus anno à partu Virginis 1261. inchoatæ vero Religionis 26. non ſine prodigijs migrauit è vita. Nã poſt matutinas horas, quibus etiã infima valetudine intereſſe cõſueuerat, vox ſanctum ſenem ad ſe vocantis audita eſt: ad quam fratres accurrentes, exanimẽ illum, vultu ſplendorem proferentem, corpore quæ odorem ſuauem emittentẽ inuenere: moxque dum illi iuſta perſoluere parant, voces cœleſtes canentium *Subuenite Sancti Dei, &c.* exaudiũtur. *Ex monumentis Cœnobij D. Annunciatæ, ex Chron. Ord. ſeruorum ex lib. de eiuſd. Ord. Orig. a F. Archangelo Ballettino Theologo Bononien. conſcripto, ex vita S. P. N. Philippi lib. 1. autore F. Archangelo Giamio Florentino Sac. Theol. Magiſtro, & alijs.*

[Margin: Initiũ Ord. Seru. — Nomen Seruorũ ex ore infantium. — Bonfilius primus Gener. Seruorum. — Miraculum inſigne. — Apparitio B. V. M. — Bonfil. ab Innocentio IV. Ord. approbat. & protectorẽ ĩpetrat. Agreditur tẽplum D. Annunc. — Recipit B. Philippum. — In eius morte vox cœleſtis auditur. Vultus ſplendet, & corpus ſuauẽ odorẽ mittit. Voces canentiũ audiuntur.]

DE B. BONAIVNCTA FLORENTINO.

BOnfilio nondum ex humanis ſubtracto Bonaiuncta in regimine ſucceſſit. Cuius tantus propagandæ Religionis ardor fuit, vt nihil ad eam rem ſpectans prætermiſerit: nam, & illam ſanctiſſimis legibus communiuit, & Alexandri IV. Pont. Max. auctoritate in Prouincias diuiſit, ſingulis priores Prouinciales

[Margin: Religionẽ in prou. diuidit.]

les attribuens. Neque verò ob Ordinis occupationes aſſiduas, aliquid de ſuæ vitæ auſteritate remiſit, quò minus ieiunijs, vigilijs, orationibus, flagellis, cilicio, quod ſuper nuda carne gerebat, ſe ipſum affligeret. Sed, & de proximorum ſalute maximè ſollicitus erat, eos, quos in aliquo delicto perſeuerantes cernebat acrius, & liberius increpans. Quod cum erga ciuem Florentinũ vſuris deditum ſæpius feciſſet, immortale illius in ſe odium concitauit. Qua in re mirandũ planè contigit: cum enim ciuis ille beneuolentiam ſimulans viro Dei cibos venenatos per famulum miſiſſet (erat autem venenum illud ex efficaciſſimis) ille eos à ſe benedictos ſine vlla prorſus læſione comedit: ac ſeruo abeunti ait, *vade fili, nam quod herus mihi tuus parauerat, ſibi accidiſſe comperies*: qui domum reuerſus herum expiraſſe inuenit. Is iam ætate vigilijs confecta, obitus ſui præſcius, vbi ſacrum Miſſæ in M. Senarij eccleſia celebraſſet, fratreſque ad obſeruantiam eſſet adhortatus, dum de Dominica Paſſione feruentius loquitur, ſacris adhuc indutus veſtibus ſpiritum Deo reddidit. Anno ab orbe inſtaurato 1258. cum ordinem Biennio adminiſtraſſet. *Ex eiſdem.*

Vitæ auſteritas.

Mirandum. Venenum benedictione ſuperat.

Mortem eius qui venenum miſerat pronoſticatur.

Mortem ſuã predicit.

Expirat loquens de Paſ. Domini.

DE B. MANETTO FLORENTINO.

MAnettus poſt Iacobum Senenſem qui B. Bonaiuncta ſuffectus fuerat, Religionis gubernacula ſuſcepit à Clemente IV. Pont. Max. confirmatus. Vir admirandæ ſanctitatis fuit; qui ſolo crucis ſigno dæmones è corporibus hominum effugaſſe traditur: vi quoque orationis, & eloquentiæ (erat enim in dicendo, ac inter concionandum vehemens) è multorum animis eos eiecit, peccatores famoſos ad bonam frugem conuertens; ac morbos inſanabiles curauit. Cum enim nobilis quidam Florentinus corpore contractus, ſurdus, & mutus à propinquis ad eum adductus fuiſſet, ei, vbi Miſſam celebraſſet, & ſacram infirmo Euchariſtiam porrexiſſet, gradiendi, loquendi, & audiendi facultatem, non ſine ad ſtantium admiratione reſtituit. Ipſe verò pijs curis perfunctus Ann. ſal. 1269. obdormiuit in Domino. Cui in D. Annunciatæ Templo inſigne ex marmore precioſo ſacellum excitatũ fuit miraculis eius vtrinque depictis. *Ex eiſdẽ.*

A Clem. IV. Gener. confir.

Dæmones à corporib. hominũ fugat.

Contractum, mutum, & ſurdum ſanat.

DE CÆTERIS ORD. SERVORVM INSTITVTORIBVS.

AMideus, quem alij Amadeum vocant, inter cæteras eius virtutes patientiæ dono maximè commendatur: nam diutina infirmitate preſſus longum æquo animo tolerans duxit martyrium. Cuius ſanctitatem Deus miraculis teſtatam eſſe voluit. In quibus puerum in lacuna propè M. Senarium præfocatum, & ad ſe delatum ſigno crucis, & oratione ad vitam reuocaſſe legitur. eo autem è vita abeunte mira odoris fragrantia percepta, & flamma ignea ſuper ipſius caput cęlitus deſcendens viſa traditur. Obijt autem An. Domini 1264. Vgucio, & Soſthenius ille ex Gallia, hic ex Germania: vbi ordinem ſignis, & virtutibus fundauerant, redeuntes in M. Senario ægritudine correpti breui ad præmia cœleſtia euolarunt Anno Incarnationis Dominice 1282. Quorum animas S. P. Phi lippus per quietem in Cœlum deferre vidit; Alexius uerò cuius hortatu frater D. Annunciatæ inchoatam baſilicam proſecutus eſt, & B. Iuliana neptis virginitatem vouit; cum ad an. ætatis centeſimum decimum perueniſſet. An. ſal. 1310. caducam cum immortali vitam cõmutauit, candidiſſimis auibus circũ cellam volitare, atque in ſublime ferri, cũ exhalaſſet animã, viſis. Horum corpora ſub ara maiore eccleſiæ M. Senarij 7. fulcita columnis quieſcũt. *Ex eiſd. ſcriptoribus.*

Patientia inſignis.

Puerum in aquis ſuffocatum ad vitam reuocat.

Flãma ignea ſuper caput apparet.

B. Philip. animas Vgucionis, & Soſthenij in cœlum ferri vidit.

Alexius B. Iulianam ad virginitatem inducit.

ANNOTATIO.

Montis Senarij, qui & Sanarius, quaſi ſani aeris dicitur, eremum collapſam F. Lelius Balionius Florentinus vir doctiſſimus, qui Theologiam in Gymnaſio Piſano ſumma cum laude hoc tempore interpretatur, reſtituendam, & à Ferdinando Magno Hetruriæ Duce nouis ædificijs augendam curauit, eremitis, cum Ord. Generalis eſſet, nouis in ea collocatis: qui hac tempeſtate numero (ſunt enim ad 40.) & obſeruantia in dies creſcunt, nullis eremitis vitæ auſteritate, eccleſiæ cultu, regularique diſciplina inferiores. Quæ eremus etſi rectorem habet eremitam, cœnobio tamen D. Annunciatæ ſubiecta eſt ex Clem. VIII. Sum. Pont. diplom.

Diſtichon Iulij Roſcij Hortini de 7. Beatis memor.

» *Septem diua viros vox excitat, aggregat, armat.*
» *Virginis è manibus veſte nigrante micant.*

Septembris die 9.

DE SS. MARTYRIBVS HYACINTHO, ALEXANDRO, & Tiburtio in Sabinis.

Hyacinthus, Alexander, & Tiburtius in Sabinis trigeſimo ab vrbe milliario à Beda, Vſuardo, Adone, & alijs paſſi referuntur. Cæterum, quandò; & ſub quibus principibus paſſi ſint; ac vbi ipſorum corpora aſſeruentur, nullus ſcribit. Sed neque ipſorum alia præter, quæ in Martyrologio Rom. ſimplex memoria reperitur quod in alijs ſæpe vſu venit. *Ex Martyrol. Rom.*

DE S. SERGIO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

Sergius patria Antiochenus, Panormi in Sicilia educatus; Romæ verò ad omnes gradus promotus S. Cononi in Pontificatu ſucceſſit An. ſal. 687. Iuſtino Imp. Is multa Eccleſiæ beneficia præſtitit. Nam anteriorem baſilicæ S. Petri partem muſiuo opere, altare verò vaſis, crucibus, candelabris ex auro, & argento exornauit. Partem Dominicæ crucis à ſe inuentam in loco decẽtiore repoſuit. Conſtituit, vt in miſſa poſt ſacræ hoſtiæ fractionem ter *Agnus Dei* diceretur, decanteretur ve. Ceduallam Britanniæ Regem Romæ baptizauit. S. Vuillebrordum Archiepiſcopum Traiectenſem ordinauit, ac S. Hubertum Epiſcopum Leodienſem conſecrauit; quo tempore Saraceni Africam, adhæc vſque tempora ab eis poſſeſſam, occupant. Cum annos 13. menſes 8. dies 14 Eccleſiæ præfuiſſet, & Epiſcopos per diuerſa loca 97. creaſſet, 5. Idus Septembris Tiberio Abſimaro Imperante, moritur non ſine multorum lacrymis apud Sanctum Petrum ſepultus. *Ex Anaſtaſio Biblioth. Platin. & Baron. in Annal. ad An. 701.*

Ceduallа Britanniæ Rex baptizatur. Saraceni Africam occupant.

ANNOTATIO.

Sub hoc Pont. Beda vir doctiſs. & ſanct. ſub Ceolfridi Ab. diſciplina educatus floruit. Et Eccleſia Aquileien. quintam Synodum vniuerſalem Conſtantinopolitanam, cui hactenus non conſenſerat, recepit litteris Sergij permota.

DE S. TVTIO CONFESSORE AQVILANO.

Tutius, ſiue Tucius eremita in territorio Aquilano in Monte vitam ſolitariam degebat, Innocentio IV. Pont. Maximo; quo tempore B. Peregrinus in ea loca venit: quem etiam hoſpitio excepit, cum per ſomnium, quis

eſſet

eſſet diuinitùs accepiſſet. Cumque poſt S. Peregrini necem aliquandiù in ea ſolitudine vixiſſet, denique aſſiduis vigilijs confectus clarusque miraculis ad præmium in cœlum euolauit 5. Idus Septembris: qua die eius memoria in Eccleſia Aquilana quotannis celebratur. *Ex Tab. einſdem eccl.*

S. Tutius Innoc. IV. Pôt. vixit. Miraculis clarus migrat.

A N N O T A T I O.

DE eo in vita S. Peregrini mart. de quo ad diem 18. Nouemb. agitur, mentio habetur. Acta præcipua, miraculaque illius minimè vidimus, ſiue quòd non extent, ſiue iniuria eorum; à quibus ea poſtulauimus.

Septembris die 10.

DE S. NICOLAO CONFESSORE TOLENTINATE Ord. Eremitarum.

NIcolaus Tolentinas dictus, quòd in ea vrbe diu vixerit, in oppido S. Angeli Firmanæ diœceſis pijs, ſed ſterilibus parentibus, poſtquã illi Barium ad S. Nicolai corpus voti cauſa, vt prolem ſuſciperent, venerandum profecti rediſſent, natus ab infantia virtutum, & in primis abſtinentiæ ſpecimen dedit. Nã annum vix 7. agens B. Nicolaum imitatus plures hebdomadæ dies cœpit ieiunare, quam conſuetudinem ſolo pane, & aqua contentus in finẽ vſque retinuit. Adulta ætate in clericorum numerò adſcriptus, & poſteà factus canonicus, cum quadam die concionatorem ordinis Eremitarum S. Auguſtini de mundi contemptu dicentem audiſſet, eo ſermone commotus, ſtatim eum ordinem eſt ingreſſus: in quo tam exactam vitæ regulam ſecutus eſt, vt aſpero veſtitu, verberibus, ferrea catena corpus ſuum domans, à carne, & omni obſonio abſtinens, chaſtitate, humilitate; patientia, cæterisque virtutibus alios præcelleret. A dæmone multis petitus inſidijs; à quo ét flagellis interdum cæſus eſt, orandi ſtudium aſſiduum nunquam intermiſit. Sex ante obitum menſibus ſingulis noctibus Angelicum concentũ audiuit: cuius ſuauitate, quaſi paradiſi gaudia prægustaret, affectus, crebrò illud Apoſtoli, *Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto*, habebat in ore. Denique cum diem obitus Fratribus prædixiſſet, 4. Idus Septembris migrauit è vita, an. ſal. 1306. ab Eugenio IV. Pont. Max. SS. Catalogo adſcriptus an. D. 1446. multis clarus miraculis: ſiquidem viuenti, in eo loco, in quo poſteà ſepultus eſt, ſidus radiantiſſimum, quoties oraret, apparebat. Fœminam à ſanguinis fluxu, quo quinque menſibus laborauerat, ſigno crucis liberauit; quo ſigno puerulum in ignem prolapſum, ac luminibus orbatum priſtinæ ſanitati reſtituit; aliosque complures à diuerſis morbis, & languoribus liberauit. Poſt mortem verò per annos 20. continuos innumera miraculorum genera ad eius tumulum patrata ſunt. *Ex Breu. Rom. & vita apud Sur. tom. 5.*

Nicolaus B. Nicolai in abſtinentia eximius æmulator.

Nicolaus in ordine S. Auguſtini innumeris, diuinisque virtutibus augeт.

A Dæmone etiam flagellis cæditur.

Angelicis cõcentibus recreatur.

Loc⁹, in quo orabat Nicolaus, ſydus radiantiſſimũ colluſtrat.

Fœmina à sãguinis fluxu liberatur.

Infans in ignem prolapſus, ac luminibus orbat⁹ priſtinam recuperat ſanitatem.

A N N O T A T I O.

INter eius miracula illud etiam recenſeri ſolet; quod auis cocta ſibi ægroto, vt vires eo cibo recrearet, delata, cum Deum precatus eſſet, ne ſe carne veſci permitteret rediuiua auolarit: quodque pane à ſanctiſſima Dei genitrice D. Auguſtino comitante loco auis refocillatus fuerit: ex quo panes in die eius feſto, qui panes S. Nicolai dicuntur, benedicendi quotannis mos proceſſit.

DE S. AGABIO EPISCOPO NOVARIENSI.

AGabius S. Gaudentij diſcipulus, dignus fuit, qui illi in Epiſcopatu ſuccederet: quod ei aliquandò S. Epiſcopus prædixerat, & antequã decederet,

eundem

eundem clero,'& populo ſucceſſione dignum commendauit. Is factus Epiſcopus baſilicam à Gaudentio inchoatam perficiendam, in eamque corpus magiſtri transferendum curauit. Is aſſiduis prædicationibus,& eloquij ſuauitate reliquias infidelitatis ſuſtulit, ſe verò vigilijs,& ieiunijs, quo caro ſpiritui ſubijceretur, affligens animum rerum cæleſtium meditatione paſcebat. Maxima verò erga Sacratiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum deuotione affectus fuit. vt aliquandò ſuprà celebrantis caput Angelica ſpecies fulgens à circunſtantibus viſa fuerit. Claruit viuens miraculis. Nam, & paralyticum magna cum fiducia ad ſe accedentem, orantemque, vt manum ſibi imponeret, ſolo tactu ſanauit, & leproſo priſtinam impetrauit ſanitatem. Cum diem 4. Idus Septembris poſt feliciter exantlatos labores obijſſet, corpus extrà portam ciuitatis (quæ adhuc S. Agabij nomen retinet) æde ſuo nomini dicata ſepultum eſt; donec poſt aliquot ſæcula in maiorem eccleſiam ſumma populi,& cleri frequentia tranſlatum eſt. Cuius funus miraculis fuit illuſtratum. Nam quidam ex morbo viribus corporis planè deſtitutus, vbi fide fretus ſuper ferettum tranſijſſet, illicò ſanus effectus eſt, viſæ etiam fuere albæ nubeculæ duæ, quaſi columbæ, cælitus deſcendere, ac cum ea, quæ ex S. Epiſcopi ore proſilit, cœlum repetere. Illum Nouarienſes poſt S. Gaudentium, vti alterum patronum venerantur. *Ex lectionib. ab Eccl. Nouarien. recitari ſolitis.*

Agabius ſingulari ergà Euchariſtiæ Sacramentū deuotione affectus.

Paralyticū,& leproſum ſanat.

Quidam corporis viribus deſtitut⁹ priſtinæ ſanitati reſtituitur.

ANNOTATIO.

Ranslatio corporis S. Agabij à Gandulpho Epiſcopo 3. Kal. Septemb. celebrata eſt, ex monum. eiuſd. eccleſ.

DE S. THOMA ABBATE FABARENSI.

Homas natione Gallus in Mauriana regione (quæ in Sabaudia eſt) natus, & enutritus Sanctiſſimæ Virginis Deiparæ admonitu in Italiam venit,& apud Fabarenſe ſeu (vt nunc vocant) Farfenſe monaſterium conſedit. Quod primò à Laurentio Syro circa an. ſal. 220. conſtructum, ab eoque cum Suſanna ſorore vſque ad obitum inhabitum, cum diu vetuſtate collapſum iacuiſſet, à Thoma An. D. 680. à fundamentis refectum eſt, eique S. vir primus Abbas annis 26. in omni ſanctitate præfuit. Qui ſenio confectus, multiſque meritis cumulatus 4. Idus Septembris An. à Chriſti natiuitate 706. migrauit ad Dominum. *Ex Martyrol. monaſt.*

ANNOTATIO.

Ita illius copiosè deſcripta in monaſterio Farfen. (quod in Sabinis eſt, ditiſſimum,& in Cardinalium tutela multis ab hinc annis) haberi fertur.

DE S. HILARIO PAPA.

Hilarius, ſiue Hilarus natione Sardus Leoni I. in Pontificatu Leone I. Imp. ſubrogatur An. ſal. 461. Is initio Pontificatus epiſtolam encyclicam per orientem ſparſit qua tres Synodas Nicænam, Epheſinam, & Chalcedonenſem confirmauit. Philotheum Macedonianum hæreticum Anthemio Imp. fretum noua in vrbe dogmata ſpargere conantem compeſcuit. Baptiſterium Lateranenſis eccleſiæ elegantibus picturis, auròque,& gēmis exornauit: & duas adiecit bibliothecas. Paſchalem ſolemnitatem iuxta lunæ curſum celebrandam decreuit;

Hilarius tres Synodos confirmat.

Philotheum hæreticum damnat.

creuit; Victorini Aquitani viri doctiſſimi in ea re opera vſus. Nonnullas ſacras ædes ædificauit, veteresque à ſe inſtauratas muneribus auxit, in pauperes valdè benignus, & liberalibus fuit. Multa ſub eo concilia celebrata ſunt: & plures ſanctitate, & doctrina floruerunt. Multis denique rebus benè geſtis clarus obdormiuit in Domino 4. Idus Septembris, cum annos 6. menſes 10. ſediſſet. *Ex Anaſtaſ. Bibliothec. & Baron. in Annal.*

ANNOTATIO.

P*Latina in eius vita Hilarium annos 7. & menſes 3. in Pontif. vixiſſe, obijſſeque 5. Kal. Aug. ſcribit aduerſus Martyrol. Rom. autoritatem.*

DE S. HILARIO EPISCOPO PATAVINO.

HIlarius Epiſcopus Patauinus; quem hactenus crebra miracula in cœlū inter SS. Pontifices receptum teſtantur, circa annum ſal. noſtræ 346. deceſſit. Cui apud maris Hadriatici æſtuaria templum dicatum, & pagus de eius nomine dictus extat. Eccleſiæ Patauinæ 17. Epiſcopus fuiſſe traditur. *Ex monum. eiuſdem eccl. De quo Bernard. Scardeonius lib. 2. claſſe 6. de Antiq. vrbis Patauinæ.*

ANNOTATIO.

H*Oc loco eius meminiſſe libuit: quòd ipſius natalis diem ignoremus.*

DE S. LEOLINO EPISCOPO PATAVINO.

LEolinus, quem alij Leoninum, vulgus verò Violinum vocat, obſcuro loco natus, ob eius vitæ ſanctitatem 11. loco Maximino Imp. Eccleſiæ Patauinæ præfuiſſe fertur. Qui in ea temporum acerbitate Eccleſia adminiſtrata, ſanctitate celebris in pace obdormiuit, apud S. Proſdocimi oratorium ſepultus. Vnde non longè in proprium delubrum, quod adhuc extat, translatus eſt. Dies obitus illius ignoratur. *Eod. Bernard. Scardeon. & alijs Eccl. Patauinæ monum.*

Septembris die 11.

DE SS. PROTHO, ET HYACINTO MARTYRIBVS ROMÆ.

PRotus, & Hyacinthus S. Eugeniæ virginis eunuchi in Philoſophia verſati, ab eaque conuerſi, & cum illa ab Heleno Epiſcopo Alexandriæ baptizati, ac diuinarum litterarum ſtudijs dediti aliquandiu in Aegypto, in monaſterio mira humilitate, & vitæ ſanctitate vixerunt. Poſtea verò Eugeniam Romam proſecuti Gallieno Imp. in vrbe propter fidei chriſtianæ profeſſionem comprehenſi ſunt, acá Nicetio vrbis Præfecto ad Iouis templum duci, illique immolare iubentur. Quod cum facere negligerent, & ad eorum preces Iouis ſtatua ſubitò concidiſſet, & in puluerem mirabiliter redacta eſſet, acerbis verberibus cæſi, denique iuſſu Præfecti extra vrbem ducti via Salaria ſecuti feriuntur. Quorum corpora eadem via in cœmeterio Baſillæ à chriſtianis condita ſunt 3. Idus Septembris. *Ex Breu. Rom. & paſſ. S. Eugeniæ virginis; quæ poſt illos paſſa eſt.* Iouis ſtatua concidit.

ANNOTATIO.

P*Et. in Cat. lib. 8. c. 62. paulò diuersè horum martyrium deſcribit: nam ait eos poſt Eugeniam virg. paſſos fuiſſe, cum ex paſſione S. Eugeniæ, liquidò illos ante Eugeniam martyrio affectos appareat. Horum corpora Papiæ in æde S. Felicis quieſcere dicuntur.*

DE

DE S. ÆMILIANO EPISCOPO VERCELLENSI.

ÆMilianus natione Hiſpanus, loco obſcuro natus, à Felice Epiſcopo ad religionem eruditus fuit: qui iam vitæ religioſæ addictus, vt cæterarum rerum cura abiecta; rerum diuinarum contemplationi vacaret, ſe in eremum abdidit; vbi incredibili abſtinentia, aſſiduis ieiunijs, alijſque corporis macerationibus carnem domans, & in oratione frequens, dulci perfruebatur ſpiritus libertate. Verum fama ſanctitatis peruagante, Epiſcopo Vercellenſi defuncto, in demortui locum ſubrogatur. Quod munus ſic adminiſtrauit, vt non ſolũ contemplationis, ſed & actionis partes egregiè ſuſtineret. Maximè in eo elucebant humilitas, doctrina, & pietas: quibus Eccleſię Dei multum profuit: concilijs enim Rom. III. IV. & VI. ſub Symmacho Papa celebratis interfuit. Vercellas reuerſus; cum aliquot annos Eccleſiæ ſuæ ſanctiſſimæ præfuiſſet, ac illius libertatem, immunitatemque intrepidè, & ſtrenuè aduerſus laicos defendiſſet, ad extremum pijs laboribus cõfectus migrauit è vita 3. Idus Septembris, cuius corpus cum diu omnibus fuiſſet ignotum, an. ſal. 1181. inuentum in eccleſiam Cathedralem translatum congruo honore conditum eſt 16. Kal. Iunij; qua die translatio illius recolitur in Eccleſia Vercellen. *Ex vit. Epp. Vercell. & off. eiuſd. Eccleſ. nuper approb.*

Æmilianus Cõcilijs Roman. III. IV. & VI. ſub Symmacho interfuit.

ANNOTATIO.

ALiter quantum ad originem attinet, in vita M. S. & antiq. Eccl. Vercellen. monum. habetur, in ijs enim illum Cæſariani pago antiquo agri Vercellen. ex nob. familia ortus legitur; ſed in re hac nouis lectionibus Romæ approbatis, ex quibus nos vitã paucis contexuimus, fides adhibenda eſt.

Miraculis eum claruiſſe, ex eo probatur, quod An. D. 1192. ob miracula, quæ in dies ad eius tumulum fiebant, maximè verò quòd vrbem ab imminenti flagello liberaſſe, B. Albertus Epiſcopus, qui poſteà Hieroſolymorum Epiſcopus fuit, vnà cum clero, hac die ex voto iam in Synodo decretam feſtiuitatem ſolemniter agendam decreuit.

DE S. VENERIO ABBATE APVD LVNAM.

Vide die 13. huius.

DE S. HELIA ABBATE APVD TAVRIANVM.

HElias Ennæ in Sicilia natus ab ineunte ætate pietati addictus, adoleſcens S. Baſilij inſtitutum ſuſcepit, breuique ad eam vitæ perfectionem perductus eſt; vt multorum pater extiterit monachorum. Vitam primùm apud Taurianum vrbem in Calabria exciſam in monte propè Parmam oppidum ſolitariam egit: vbi adhuc crypta S. Michaelis Archangeli (in qua is degebat, quæ poſtea S. Heliæ dicta fuit) adhuc monſtratur; poſteà, multis ad eum, ob ſanctitatis famam confluentibus, ſeque eius diſciplinæ committentibus, extructo monaſterio, illis aliquandiu, vt pius pater magis exemplo, quam autoritate præfuit. Vixit tẽpeſtate, qua S. Nilus: à quo frequenter viſitabatur. Miraculis, & ſanctitate clarus obdormiuit in Domino 3. Idus Septembris. Corpus hoc tempore Galatri oppido proximo in eccleſia; quæ de illius nomine S. Heliæ vocatur, piè aſſeruatur, colitur autem non ſolum Bouæ, vbi natus ab alijs putatur, ſed & Ennæ.

Helias complurium monachorũ pater extitit.

Crypta S. Heliæ.

Helias à S. Nilo crebrò inuiſitur.

næ,& alibi. *Ex Cron. Calabria, ex quib. apparet eum Boue, aut ex aliorum ſententia Rhegij natum, cum tamen Ennenſes ſuum ciuem prædicent.*

A N N O T A T I O.

M*Eminit illius Paul. Reg. in lib. de SS. Regni Neapolit. vnà cum David Rombao, in Cat. SS. eiuſd. Regni; ſed illum Epiſcopum loco Abbatis appellat.*

Septembris die 12.

DE S. SILVINO EPISCOPO VERONENSI.

SIluinus Epiſcopus Veronæ 38. S. Petronij eiuſdem Eccleſiæ Epiſcopi 37. Succeſſor fuit. Hic in doctrina chriſtiana tradenda plurimum inſudauit; cum enim magna ciuium pars à chriſtiana religione aliena videretur, adeò induſtria elaborauit; vt omnes ad fidem reuocarit. Erat in pauperes maximè pius, & liberalis, ita, vt numquam lætior appareret, quam cum egenis eleemoſynas impertiret. Ieiunijs, & orationibus ita deditus erat, vt in ijs ſuas delicias collocaſſe videretur. Vbi aliquot annos aſſiduis laboribus Eccleſiæ ſuæ præfuiſſet, repentè à Domino vocatus ad præmium Pridie Idus Septembris ceſſit è vita. Corpus in æde S. Stephani apud alios conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Veronenſ. ex quib. libell. de SS. Epp. Veronenſ. ab Auguſt. Valer. Epiſcopo Veronen. & Card.*

Siluinus in pauperes maximè pius.

Quæ Siluini deliciæ.

A N N O T A T I O.

E*T ſi S. Siluinus, qui & Syluinus ſcribitur, in æde S. Steph. conditus fuit; nunc tamen in Eccl. S. Petri in arce corpus eius quieſcit, ex inſcript.*

Septembris die 13.

DE S. VENERIO ABBATE REGII.

VEnerius Presbyter, & Abbas apud Lunam honeſtis ortus parentibus, piè educatus, ſacriſque litteris eruditus, relicto ſæculo, in Palmariam Inſulā pœnitentiæ ergò ſe contulit, vbi in loco, qui Zyrus maior appellatur, vitā herbis, & pomis agreſtibus agebat. Ad quem Agreſtis quidam nomine accedens, & vitam ſalutis edoctus, ſarculum attulit, & hordeum, quod cum Venerius eo tempore, quo meti ſolet, ſeminaſſet: ſtatim diuinitus natum, ad maturitatem creuit. Erumpente iam fama ſanctitatis illius; quidam pauper Domealis nomine ad eum viſendum veniens puerum reliquit in naui: qui cum dormiret, latrante cane expergefactus, & perterritus, lapſus in mare ſuffocatus eſt, naui huc illuc vacante. Quod vbi Venerius accepit, oratione ſua, & puerum reuocauit ad vitam, & nauim ad littus reduxit. Draconē ingentem; qui apud Lunam naues ſæpè ſubmergebat, poſt orationem, & ieiunium triduanum Epiſcopi Lunenſis rogatu extinxit; nam cum ad rupem; in qua Draco latebat, in qua veſtigia impreſſa lapidi velut in cera reliquit, veniſſet, eique in nomine Epiſcopi, vt recederet præcepiſſet, nec pareret, illi in nomine ſanctiſſimę Trinitatis; vt abiret, mādauit; qui ſtatim in mare ſe præcipitē dedit, nec amplius viſus eſt. Inde Venerius, vt nominis celebritatem fugeret, in Cirnum Inſulam venit; vbi 40. dies cū beſtijs moratus dimidiū panis, & fruſtum bubulę quotidie à coruo accipiebat. Ibi mortuū in littore iacentē ſuſcitauit. Cum autē Dei admonitu ad priſtinū locū redire iuſſus eſſet, nec eū nautæ vellent deducere, quod in Sardiniā irent repente tāta orta

Hordeum ſtatim ac ſeritur ad maturitatem flaueſcit.

Venerius puerū aquis ſuffocatum excitat; cymbāq; ad littus reducit.

Draco à S. Venerio iuſſus, vt abiret, præcipitem ſe in mare dedit.

Venerius à coruo cibat.

Mortuum ad vitā reuocat.

Nauis abſq; Venerio vela nequit facere.

Saxi ictu mortuus ad vitã excitatur. Venerius Angelicis manibus tumulat. Oleum emanans omnes ægrotos ſanat.

Orta eſt procella, vt non, niſi eo in nauim recepto, inde ſoluere potuerint: cumq; ex nautis vnus ab alio ſaxo percuſſus interijſſet, Venerij oratione vitæ reſtitutus eſt. Qui tandem aſſiduis vigilijs, & macerationibus confectus 3. Idus Septembris, obdormiuit in Domino Angelicis manibus ſepultus in loco, in quo oleum omnes ægritudines ſanabat. Poſteà verò Lucius Epiſcopus Lunenſis cũ populo ad Inſulam profectus, cum oleum manans, & corpus Venerij integrum, ac mira odoris fragrantia redundans reperiſſet eccleſiam ſuo nomini extruxit. Verùm cum Saraceni eas Inſulas vaſtari cœpiſſent. Ludouico Pio Imp. Apollinaris Epiſcopus Regienſis fama ſanctitatis S. Venerij adductus ad eius reliquias veneranda profectus; & ab eodem in ſomnis, vt corpus ſuum inde propter Saracenorum aduentum transferret admonitus illud ſumma lætitia Regiũ delatum debito cum honore in æde S. Proſperi 3. Nonas Nouembris collocauit. *Ex off. Eccleſ. Regien. quæ à Pet. Equilino accepit.*

A N N O T A T I O.

PEt. in Cat. lib. 8. c. 65. pluribus de S. Venerio agit. Sed Apollinarem Epiſcopum; qui corpus illius Regium tranſtulit, non Regienſ. at Lunen. vocat; quod haud veriſimile eſt: ſi enim Lunenſis fuiſſet, potius Lunam, quam Regium illud aſportaſſet.

DE S. VENERIO MONACHO APVD TIBVR.

VEnerius monachus in cœnobio S. Benedicti apud Tiburtinam ciuitatẽ degens, cum ſe in ſolitudinem ſine Abbatis ſui licentia recepiſſet, quod à fratribus ob ſimplicitatem ludibrio haberetur à S. Romualdo Abbate, qui ad Othonem Imp. vrbem Tudertinam obſidentem venerat, reprehenſus, ad monaſterium compunctus redijt. Cum verò ſolitudinis deſiderio flagraret, ab Abbate tandem impetrauit, vt in eremo ſolus degeret.

Venerius auſteriſſimam vitam rigidiſſimo in loco degit. Defunctus in morem orantis depræhenditur.

Quare intra montes excelſos ſecedens ſaxum hominibus inacceſſum conſcendit; in quo tribus annis tribus panibus; quos ſecum detulerat, pomisque ſylueſtribus, & herbarum radicibus, ac aqua, quæ in ſaxi cauitate, ex niuibus, & pluuijs colligebatur, ſuſtentatus eſt: cumque multi cibos ei deferrent, eos ipſe paſtoribus, & egentibus diuidebat. Ibi eccleſiam fieri, & conſecrari hortante Epiſcopo Tiburtino permiſit: in qua mortuus in morem orantis ab accedentibus deprehenſus, ibidem ſepultus fuit; multisque miraculis coruſcauit. *Ex Chron. Camaldulenſ. & Pet. in Cat. lib. 8. c. 66.*

A N N O T A T I O.

DE eo Pet. Damianus in vita S. Romualdi Ab. At in Tab. Eccleſ. Tiburtinæ nihil de illo legimus; quod ibi ipſius memoria haud celebretur.

DE S. MAVRO EPISCOPO PLACENTINO III.

MAurus Placentiæ III. Epiſcopus admirabili continẽtia, & humilitate fuit. Erat ab omni rerum humanarum cupiditate alienus: in orationibus, & diuinis laudibus frequens; in ieiunijs, & vigilijs aſſiduus. S. Sauini; qui Eccleſiæ Placentinæ ante ipſum præfuit, & SS. Gelaſij Victoris, & aliorum plurium corpora honorificè ſepelienda curauit. Multis demum laboribus pro Dei gloria, pro populo, & Eccleſia ſibi commiſſa perfunctus; ſanctisque virtutibus clarus ad cœleſtem patriam euolauit Idibus Septembris, in æde S. Sauini prędeceſſoris ſui ſepultus. Cuius ſanctitatem Deus miraculis aliquot illuſtrauit; maximè

verò

verò in ſacri corporis ipſius translatione à Fabritio Epiſcopo Placentino anno ſal.1498. celebrata. *Ex officijs Eccleſ. Placent. nuper Romæ approb.*

ANNOTATIO.

QVanto tempore Eccl. ſuæ Maurus præfuerit ex monum. eccleſ. Placent. haud apparet: ſed cum an. D. 445. obijſſe aſſeratur, S. autem Sauinus an. 305. colligitur illum in Epiſcopatu annos 50. vixiſſe tametſi Humbertus Locat. in Annalib. Placentiæ annos 49. illi tantummodo tribuit forte quod annos 50. haud completè vixerit.

Septembris die 14.

DE S. CORNELIO PAPA, ET MARTYRE.

COrnelius Romanus Gallo, & Voluſiano Imperatoribus poſt S. Fabianum; cum ſedes diu ob Decij perſecutionem vacaſſet, circa An. ſal. 254. Pontificatum geſſit. Hic cum Lucina ſanctiſſima fœmina corpora SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli è catacumbis in oportuniorem locum tranſtulit, Pauli corpore via Oſtienſi in prædio Lucinæ propè locum; in quo gladio percuſſus fuerat, repoſito, Petri verò haud longè ab eo; in quo crucifixus eſt. Quod cum ad Imperatores delatum fuiſſet, & autore Pontifice multos chriſtianos fieri, mittitur in exilium ad Centumcellas; vbi eum S. Cyprianus Epiſcopus Carthaginenſis per litteras eſt conſolatus. Quod officium mutua charitate perſolutum in deteriorem partem accipientes Imperatores, Cornelium Romam accerſitum tanquam maieſtatis reum quaſi contra Remp. ſcriberet, & reciperet litteras plumbatis cædi, raptumque ad Martis ſimulachrum ei ſacrificare iubent. Quam impietatē deteſtatus capite plectitur 18. Kal. Octobris, cum annos vix duos Eccleſiæ præfuiſſet. Cuius corpus B. Lucina clericis adiuuantibus in arenaria prædij ſui propè cœmeterium Calliſti ſepeliuit. *Ex Breu. Rom. & epiſt. 58. S. Cypriani ad Lucium, ex qua hac die illum obijſſe apparet.*

Translatio corporū SS. Apoſtolorū Petri, & Pauli.

S. Cyprianus S. Cornelium ad Centūcellas relegatū per litteras conſolatur.

ANNOTATIO.

COrnelius Romæ concilium aduerſus Nouatum, & Nouatianum Presbyteros; qui apoſtatas redeuntes etiam pœnitentes; non recipiendos eſſe contendebant, ac cōtra Feliciſſimum, qui omnes etiam ſine pœnitentia recipi volebat, habuit multorum Epp. qui extremis ſententijs damnatis, mediam approbarunt; hoc eſt recipiendos quidē eſſe, ſed non ſine pœnitentia. Ex quo primum ſchiſma in Eccleſia ortum eſt, Nouatiano Pontifice à ſuis ſectatoribus aduerſus Cornelium creato.

Haud inter ſcriptores de tempore conuenit, quo Cornelius ſedit. Nam Damaſus illum ſupra duos annos ſediſſe, coronatumque fuiſſe ſub Decio ſcribit, quem Plat. ſequitur. Euſeb. quoque lib. 7. c. 3. Hiſt. Eccleſ. illi tres annos circiter tribuit. Panuin. in Faſtis ſupra duos annos menſes aliquot aſſignat. Qua in re, cum Eccleſia in Breu. annos duos circiter illum in Pont. vixiſſe, & ſub Gallo, & Voluſ. Imp. martyrium paſſum fuiſſe ſcribi decreuerit, illi, & non alijs acquieſcere debemus.

Cum autem martyrio coronatus ſit 18. Kal. Oct. ex Martyrol. non 3. Non. Maij, vt falsò ſcripſit Plat. (qui etiam perperam ait poſt Fabianum ſedem ſex tantum diebus vacaſſe) Natalis tamen illius ab Eccleſ. die 16. Septemb. non 14. nec 15. propter Feſtum exaltat. S. Crucis, & oct. Natiuitatis B. M. V. celebratur, vnà cum S. Cypr. Ep. Carthag.

DE

DE S. CÆREALI, ET SALLVSTIA MARTYRIBVS ROM.

S. Cornelius Salluſtiam Cæralis vxorem laborantē ſanat.

Cærealis cū vxore, & milites ſalutari aqua expiantur.

CÆrealis Rom. cuius cuſtodiæ S. Cornelius Papa à Voluſiano Imp. commiſſus fuerat, cum illum virum ſanctum agnoſceret, ſupplex rogare cœpit, vt in domum ſuam ingreſſus Salluſtiam vxorem ſuam plures annos omni membrorum officio deſtitutam lecto affixam viſitaret, & ſanaret. Qui cum duobus Presbyteris, & vno clerico ingreſſus domum Cærealis orationem pro Salluſtia ad Deum fudit, illamque manu apprehenſa eleuauit dicens: *In nomine I.C. Nazareni ſurge, & ſta*: quæ protinus ſurrexit, & ſtetit, clamans, *Verè Chriſtus eſt Deus, & Dei filius*. Viſo tanto miraculo non ſolùm Cærealis cum vxore, ſed & milites, qui aderant, ad pedes Cornelij prouoluti, Baptiſmique gratiam poſtulantes aqua ſalutari luſtrati ſunt. Quibus ad Imperatores perlatis, cum ducti ad templum Martis extra muros via Appia illi ſacrificare nuluiſſent, omnes numero 21. vnà cum Cornelio, Cæreali, & Salluſtia vxore decollati ſunt, 18. Kal. Octobris. Quorum corpora à Lucina auxiliantibus clericis, & ſua familia in crypta apud cœmeterium Calliſti ſepulta ſunt. *Ex paſſ. S. Cornelij Papæ.*

ANNOTATIO.

LVcina: de qua hic fit mentio, longè diuerſa eſt à Lucina Apoſtolorum Petri, & Pauli, & ab altera: quæ domum ſuam Eccl. conſecrandam à S. Marcello Papa, curauit Dioclet. & Maxim. Impp. haud ſanctitate, pietateque alijs inferior.

DE S. CRESCENTIO MARTYRE ROM. SENENSI Protectore.

Creſcentius cæcam lumine donat.

Antifridus Epiſcop. Senēſis corpus S. Creſcen. à Steph. Papa impetrat.

CReſcentius S. Enthymij ciuis Romani filius adhuc puer à patre in chriſtiana religione educatus; in immani Diocletiani, & Maximiani Imperatorū perſecutione cum parentibus Peruſiam fugit; vbi patre defuncto apud Turciū Proconſulem delatus quòd chriſtianus eſſet, carcere incluſus de ſententia colendi Chriſti veri Dei nunquam dimoueri potuit. Quare vinctus Romam ad Imp. miſſus, Turpilio Iudici tradidit, cum in via militibus Chriſtum prædicaſſet, & in vrbis ingreſſu mulieri cæcæ lumen oratione reſtituiſſet. Ad Iudicem itaque perductus; cum nec ſe Deos credere, nec colere velle conſtantiſſimè diceret, capitalem excipere ſententiam iuſſus eſt. Ductus itaque extra portam Salariam 18. Kal. Octobris capite plexus eſt. Cuius corpus multis poſt annis repertum Antifridus Epiſcopus Senenſis à Stephano Papa impetratum Senas detulit: vbi honorificè conditum à Senenſibus præcipuo honore colitur. *Ex quodam M. S. veteri Romæ in Baron. biblioth. & monum. Eccl. Senen. qua die 12. Oct. celebratur.*

ANNOTATIO.

MIrum, de matris S. Creſcentij exitu nullam in actis illius fieri mentionem: cum tamen ex eiſd. actis illam vna cum filio chriſtianæ fidei delatum conſtet, fortè manus perſequentium fuga euaſit.

DE SS. MARTYRIBVS DOMINATA, SENATORE, VIATORE, & Caſſiodoro Argentani in Brutijs.

DOminata nobilis matrona cum tribus filijs Senatore, Viatore, & Caſſiodoro Argentani in Brutijs (S. Marcus ea vrbs nunc in Calabria citerione nominatur)

minatur) illuſtri martyrio coronata eſt. Accuſata enim apud Præſidem cum filijs chriſtianæ religionis, & comprehenſa, variè excruciata eſt, ſed cùm omnes fortes in fidei confeſſione perſiſterent, tandem nobilem martyrij palmam adepti ſunt. Quorum corpora à chriſtianis ſepulta, poſteà in eccleſiam Cathedralem tranſlata, ibi honorificè condita ſunt. Illos Argentanenſes maximò honore proſequuntur, & hac die ſumma celebritate colunt. *Ex monum. illius Eccleſ. & Cron. Calab.*

ANNOTATIO.

Horum meminit hac die Vſuard. in ſuo Martyrol. (licet in aliquib. codicibus nihil legatur) his verbis, IN CALABRIA SS. MARTYRVM SENATORIS, VIATORIS, CASSIODORI, ET DOMINATÆ EORVM MATRIS.

Septembris die 15.

DE S. NICOMEDE PRESBYTERO, ET MART. ROM.

Nicomedes Presbyter; qui Petronillæ virgini à Flacco Comite adamatæ Euchariſtiam adminiſtrauit, quando, vt optauerat, migrauit è vita, Domitiano chriſtianos perſequenti, quòd corpus Feliculæ virginis; quam idem Comes propter chriſtianæ fidei confeſſionem, & quòd ſibi nubere noluiſſet interfecerat, ſepeliſſet, comprehenſus eſt, & ad Deorum ſtatuas ductus, vt eis ſacrificaret; cum id facere conſtantiſſimè recuſaſſet, diceretque, *Ego non ſacrifico, niſi Deo omnipotenti, qui regnat in cœlis*, plumbatis diriſſimè tandiù cæſus eſt, donec animam in eo martyrio Deo reddidit. Cuius corpus eiuſdem Comitis iuſſu in profluentem Tyberim proiectum, à Iuſto Nicomedis clerico diligẽter conquiſitũ, & inuentum ad muros vrbis via Nomentana in ſuo horto honorificè conditũ eſt 17. Kal. Octobris. *Ex Breu. Rom. & Geſt. SS. Nerei, & Achillei.*

ANNOTATIO.

Pet. in Cat. lib. 8. c. 82. Nicomedem S. Petri Apoſt. diſcipulum, & in prædicatione adiutorem fuiſſe: illique Apoſtolum; cum ad ſupplicium duceretur, Petronillam filiam commendaſſe ſcribit ex Marcello Petri diſcipulo.

Septembris die 16.

DE SS. MARTYRIBVS ROM. LVCIA, ET GEMINIANO.

Lvcia Romana nobiliſſima matrona annorum 75. plus minus, virtutibus illuſtris; cum caſtam annos 30. in viduitate vitam egiſſet, chriſtianamque coluiſſet religionem, à filio Eutropio; quem ad chriſtianam fidem perducere conabatur, apud Diocletianum Imp. accuſatur: qui Iebalem aſſeſſorem ad illã cum Ionis ſtatua, cui thus offerret, protinus miſit. At illa domo egreſſa, velut Idolo polluta, ad Imp. deducitur. Cui ille, *Audio te ſacrilegam reum illum crucifixum colere, Deosque noſtros irridere, nunc ſi tibi vitam prorogari cupis, parati ſunt Dij tibi eſſe propitij, ſi eis thura offeras. Nec ſibi, nec alijs iſti tui Dij ſunt propitij*, reſpondit Lucia: *mihi propitiabitur Chriſtus; pro quo ignẽ, & quas voles pœnas ſufferre parata ſum.* Quare carcere teterrimo iubetur includi: & poſt aliquot dies educta fuſtibus diutiſſimè cæditur; ſed ei tortoribus inſultãtibus, mox ingẽs terræmot⁹ exoritur; quo tẽplũ Iouis prorſus ſubuertitur. Quapropter S. matrona in [Sacrilega Dioclet. verba.] [In maximo terræmotu tẽplum Iouis conteritur.]

Lucia in feruentem lebetem immiſſa triduò illæſa manſit.
Columba ſuper Geminiani caput ter volitat.
Qui Luciam ad ſuppliciũ comitatur.
Domo terręmotu diruta, Iudex opprimitur.
75. dant Chriſto nomina.
Abofraſius Iudex equitans de ponte in flumen pręcipitatus aquis obruit.

Lebetem pice,& plumbo liquato feruentem, iubente Imp. immittitur; in quo ille triduo illæſa manens pſallebat. Quod vbi Imp. accepiſſet, illam ferro, plũboque onuſtam per vrbis plateas ad ludibrium duci imperat; cumque ea ante Geminiani viri nobilis, & præpotentis domum; in qua plurima Deorum erant ſimulachra, tranſiret, columbam niuei candoris ſuper Geminiani caput, ter cœlitus delapſam vidit: qua re ille repentè mutatus, Luciam ad ſupplicium ductam ſequitur, ſeque chriſtianum publicè profitetur. Vterque itaque in carcerem abreptus eſt; vbi Geminianus à Protaſio Presbytero baptizatur, & ad certamen accenditur. Cum autem vterque exquiſitiſſimis affectus cruciatibus, immobilis in fide permaneret, peruerſiſſimo Iudici traditur: qui eorũ ceruices fuſtibus contundi, martyribus inſultans, iuſſit; at domus ſubitò terræmotu corruens, illũ miſerè oppreſſit. Imperator neque eo miraculo deterritus eos Abofraſio cruciandos exhibuit: qui dum varijs ſupplicijs martyres à Chriſto ſeparare nititur; alij 75. conſtantia, & virtutibus martyrum permoti Chriſto nomina dedere, ille verò quaſi gloriabundus equitans, equo à dæmone concitato de ponte in flumẽ præcipitatus miſerè ſuffocatus eſt. Denique Lucia, & Geminianus à Megalio viro conſulari poſt glorioſa certamina capite plecti iubentur, 16. Kal. Octobris. *Ex Breu. Rom. & paſſ. à Sur. tom. 5. rel.*

ANNOTATIO.

Corpora horum mart. Lucæ aſſeruari Tab. illius Eccl. teſtantur: cum Romæ in propria ipſorum eccleſia apud 4. portas iuxta Tiberim quieſcere affirmentur.

DE SS. MARTYRIBVS ABVNDIO, ABVNDANTIO, Marciano, & Ioanne Rom.

ABundius Presbyter, & Abundantius Diaconus cum alijs 23. quos ipſi conuerterant; & quibuſcum miniſtrantes degebant, Romæ apud Diocletianum Imp. accuſati, quòd eius edicta in chriſtianos non curarent, iuſſu illius cõprehenſi poſt longam diſputationem, de Dijs Gẽtium, & de Deo chriſtianorũ, de creatura, & creatore cum Imp. habitam in cuſtodia Mamertini detinentur, alijs 23. extra vrbem via Salaria capite pro Chriſto truncatis, & à Theodora Matrona, ac Ioanne Presbytero ad cliuum Cucumeris in crypta ſepultis. Poſt dies 22. ad Imp. euocati, rurſusque de Chriſti abneganda fide fruſtrà tentati, in equuleo ſuſpenſi diù torquentur; cumque fortiores euaderent iratus Imp. eos ſtatim decimo ab vrbe milliario via Flaminia ductos capite plecti iubet. Sed dum irent apud Lubram ciuitatem (quæ modò non extat) Marcianum virum illuſtrem mortem Ioannis filij lugentem obuium habent: cui Abundius, & Abundantius dixere, fore, vt filius eius viueret; ſi in Chriſtum crederet. Is verò ſtatim ſe in Chriſtum crediturum, & baptizatum iri pollicitus, ante illos mortuũ filium collocat. Qui fuſis Deo precibus, mox filium mortuum, ingenti populo ſpectãte, ad vitam excitant; ſtatimque Marcianus, & Ioannes baptizati à ſatellitibus tenti vnà cum Abundio, & Abundantio 16. Kal. Octobris decollantur. Quorum corpora Theodora prædicta noctu vehiculis impoſita, & in prædium ſuum apud M. Soractem 28. ab vrbe milliario delata, honorificè ſepeliuit; quo in loco eccleſia in Abundij, & Abundantij memoriam ædificata fuit. Sed horũ corpora Othone III. Imp. Romam in ædem S. Adelberti Epiſcopi, & martyris inter duos pontes tranſlata, denique Gregorio XIII. Sum. Pont. in baſilicam Societatis Ieſu magna celebritate deducta: ibi condigno honore condita ſunt.

Marciani filium mortuũ vitę reſtituũt.

Corpora

Corpora verò SS. Marciani, & Ioannis à Creſcentiano Epiſcopo in æde S. Hippolyti martyris primùm: deinde in eccleſiam S. Mariæ ciuitatis Caſtellanæ ac-citis Epiſcopis Polymartieſi, & Galleſino tranſlata ſunt, miraculis aliquot perpetratis; nam apud eccleſiam S. Eutychij martyris ex B. Theodoræ: quæ hos martyres ſepelijt, imagine aqua mirabiliter profluxit, & in vltima tranſlatione lilia arida, hyemis tempore refloruere, ac tranſlatione inchoata tempus pluuiũ ſubitò in ſerenum conuerſum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Caſtell. & eorund. mart. paſſ. nuper à Soc. Ieſu typis excuſa.*

Ex imagine B. Theodoræ aqua mirabiliter manat. Lilia arida hiemali tempore refloreſcunt.

ANNOTATIO.

Eccleſia S. Adelberti Epiſc. & mart. nunc S. Bartholomæi nominatur. Ex qua eccleſia corpora SS. Abundij, & Abundantij in proximam ædem SS. Coſmæ, & Damiani tranſlata, ibi diu ignota iacuere, quoad Greg. XIII. Pont. Max. an. 11. Pont. inter demoliendam, & inſtaurandam poſteriorem templi partem, inuenti ſunt loculi, aliquot, in quorum vno corpus erat S. Felicis cum hac inſcriptione. HIC REQVIESCIT S. FELIX PAPA, ET MARTYR; QVI DAMNAVIT CONSTANTIVM HÆRETICVM, et in altero. HIC REQVIESCVNT CORPORA SS. MART. MARCI MARCELLIANI, ET TRANQVILLINI PRESBYTERI: & in altari lateritio reperti ſunt duo alteri loculi oſſium pleni: in quorum vno huiuſcemi erat inſcriptio. HIC REQVIESCIT S. ABVNDANTIVS PRESBYTER, MONACHVS, ET MART. in altero verò, HIC REQVIESCIT S. ABVNDIVS DIACONVS, ET MART. Qui duo loculi anno 12. Greg. XIII. in eccl. Societatis Ieſu tranſlati, ibi in maiore altari locati aſſeruantur.

DE S. INNOCENTIA VIRGINE, ET MARTYRE Ariminenſi patrona.

INnocentia virgo ex nobili genere nata Arimini in Diocletiani immani perſecutione chriſtianæ fidei, in qua enutrita fuerat, accuſata comprehendi iubetur, ac modis omnibus, vt Chriſto renunciaret, & Deos coleret tentata, cũ nullo pacto Dijs; quos inanes, & falſos aſſerebat, vellet immolare, carceri mancipatur; cumq; educta, varièque excruciata in fidei profeſſione immobilis perſiſteret, iuſſu Imp. ad extremum gladio tranſuerberata ad palmam duplicem virginitatis, & martyrij feliciter, peruenit 16. Kal. Octobris. Cuius corpus à chriſtianis honorificè conditum eſt. *Ex monum. Eccl. Ariminen. quæ Romæ vidimus: in quib. acta illius pluribus enarrantur.*

ANNOTATIO.

COrpus in eccl. Cathedrali decentiſſimè aſſeruatur; illamque Ariminen. vti præcipuam vrbis ſuæ patronam colunt.

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS EVPHEMIA, & Innocentia Vincentiæ.

EVphemia, & Innocentia virgines Germanæ, & Vincentinæ SS. Leontij, & Carpophori martyrum ſorores fuiſſe feruntur, eodem tempore, quo fratres in eadem Diocletiani, & Maximiani perſecutione Aquileiæ martyrium ob Chriſti Domini fidem paſſæ, quod tamen non ita certum eſt. Illud indubita-

tum,corpora ipſarum circa annum ſalutis 1350. inuenta in eccleſiam Vincentiæ Cathedralem tranſlata fuiſſe; cumque miraculis ad ipſarum tumulos refulgere cœpiſſent,& ipſas à Vincentina Eccleſia coli cœptas,eſſe. *Ex monum.Eccleſ.& Annalib. vrbis Vincentinæ.*

ANNOTATIO.

DE Euphemia,an eadem ſit cum illa,quæ Aquileiæ vnà cum Dorothea, Tecla,& Eraſma paſſa eſt. De Innocentia, verò an diuerſa ab ea, quæ Arimini colitur quis dubitare poſſet. Verùm cum corpus Euphemiæ Aquileiæ cum prædictis paſſæ Rauenna,& Innocentiæ patronæ Ariminen. Arimini ex Tab. Eccl. habeatur, videtur dubitationi non eſſe locum,cum corpora harum de quib.agimus Vincentiæ aſſeruentur, niſi corpora earundem SS. virgg. per partes in diuerſis eccleſijs quieſcere dicatur: qua in re inſpectione opus eſſet.

DE S. GISLEMERIO MARTYRE, ET CIVITATIS Burgi patrono.

Gislemerius miles Thebæus. Martyrium apud Iuliam paſſus. Epitaphium S.Gislemerij.

GIslemerius vnus ex Thebæis militibus; cùm ex Gallia ex finibus Sedunorum vnà cum alijs in Italiam refugiſſet,ne Maximiano Imp.qui chriſtianos Idolis immolare cogebat,immanibus eos ſupplicijs afficiens, militaret, ab hoſtibus fidei comprehenſus,martyrio affectus apud Iuliam: ibique conditus putatur. Nam & later martyris ſanguine conſperſus in templo eius vrbis maiore cernitur adhuc,& epitaphiũ huiuſcemodi legitur: HIC REQVIESCIT SANCTVS GISLEMERIVS THEBÆVS MARTYR. Illum Burgenſes vti præcipuum poſt S.Domninum patronum hac die venerantur. *Ex Tab.& monum. Eccleſ.Burgen.*

ANNOTATIO.

Iulia vrbs recens.

IVlia,quæ & Fidentia apud Anton. Aug. in Itiner. nominatur, olim Parmen. agri op. fuit: nunc vrbs eſt Epiſcopali Sede recens inſignita in via Æmilia inter Parmam; à qua in occ.15. M. P. abeſt,& Placentiam occurrens, & Borgo di S.Donnino, *ex S.Domnini, qui ibi paſſus maximè colitur,nomine vocitatur. De ea in noſtra topographia in Martyrolog. Rom. & Epitome geographica.*

Septembris die 17.

DE S. IVSTINO PRESBYTERO, ET MARTYRE Rom.

IVſtinus Presbyter à S.Xyſto Papa ordinatus,in crypta Nepotiana in vico Patricij Valeriano Imp.eos,qui ad fidem conuertebantur, baptizans,corporaq; martyrum ſepeliens cum alijs chriſtianis latebat. Is S.Xyſti, & ſociorum corpus tumulauit. Ad eum S.Laurentius Leuita nocte venit, vbi ipſius, & eorum, qui cum eo erant,pedes lauit, & oſculatus eſt: quem martyrio affectum in agro Verano in prædio Sanctæ Cyriacæ viduæ ſepelijt, & poſt illum SS. martyres Hippolytum,Cõcordiam, Irenæum, Abundium, Cyrillam Decij filiam cũ alijs plurimis in eodẽ agro cõdidit.Tryphoniam Decij vxorem: quæ in Chriſtũ cum Cyrilla filia crediderat,ſacro lauacro regenerauit,& ſeptimo poſt die inter orandũ defunctã in crypta S.Hippolyto appoſuit.Exẽplo Tryphoniæ,& Cyrillæ milites

Triphonia Decij vxor cũ Cyrilla filia ſacro lauacro regenerãtur.

militcs 46. permotos, cum vxoribus, & liberos ad pedes ſuos proſtratos in fide erudiuit; & confirmauit (quos poſtea S. Dionyſius Papa Xyſto ſuffectus baptizauit) cum verò Iuſtinus S. Laurentio, & alijs martyribus vſque ad Claudium Imp. qui Gallieno ſucceſſit ſuperuixiſſet, comprehenſus, & ipſe martyrio coronatus eſt 15. Kal. Octob. *Ex Geſt. & paſſ. S. Laurentij, & ex antiquo M. S. Sanctæ Mariæ Maioris.*

Milites 46. Xyſto baptizantur vnà cum vxorib. & liberis.

ANNOTATIO.

ADo in ſuo Martyrol. Iuſtinum ſub Valeriano, & Gallieno confeſſorem occubuiſſe ſcribit. Vſuardus verò ſub Decio, & Voluſiano. At probatiora exempl. M. S. quæ Martyrol. Rom. ſecutum eſt, martyrio ſub Claudio affectum habent.

DE S. SATYRO CONFESSORE MEDIOLANI.

SAtyrus nobilis Rom. S. Ambroſij Epiſcopi Mediolanenſis frater, non ſolum aſpectu, ſed etiam moribus ſimillimus fuit. Qui fratrem tanto amore proſequebatur, vt relictis omnibus, illum Æmiliæ Præpoſitum, & poſtea Mediolani Epiſcopum creatum ſecutus ſit; & domũ illius ſine offenſione adminiſtrarit, curę particeps, in conſilijs arbiter, depulſor mœroris, bonorumq; actuum aſſertor. Erat illorum ſpiritus indiuiduus, & indiuiduus affectus. Cum illi contigiſſet nauigare, nauiſq; in qua vehebatur, ſcopuló illæſa diſſolueretur, ab ijs, quos Sacerdotes agnouit, illud diuinum Fidelium Sacramẽtum popoſcit, quod in oratio inuolutum collo appendit, ſicque in mare deiectus ad littus incolumis delatus eſt, nihil de rebus, quas amiſerat, quærens; ſed vt quam primum pro ſalute Deo gratias ageret, ſollicitus, dicebat enim; *ſi homini pro beneficio non referre gratias ſimile eſt homicidio, quantum crimen eſt non referre Deo?* Sed cum loci Epiſcopus Luciferianus eſſet, referre gratias diſtulit, donec ad catholicum perueniret. Caſtitatem adeò coluit, vt ne à fratribus diuideretur, vxorem neque ab illis ſollicitatus ducere voluerit, mira enim erat animorum coniunctio, & ſingularis conſenſus inter ipſum, & fratres, hoc eſt Ambroſium, & Marcellinam virginem, cum in Africam iterato nauigare decreuiſſet, nunquam adduci potuit, vt conderet teſtamentum: ſed, & omnia pauperibus iudicio fratrum diſtribuenda reliquit. In Siciliam itaque, & inde in Africam nauigans Ambroſio diſſentiente peruenit, & negotijs confectis incolumis Mediolanum remeauit à fratre Ambroſio, & Marcellina ſorore tanta lætitia exceptus, quanto mœrore diſceſſerat. Et ſi enim eo tempore Italia bello arderet; ac propterea illum Symmachus vir nobilis Satyrum in Africa retinere conabatur, ille tamen fraterni diſcriminis potius conſors, quam ſolus incolumis eſſe voluit. Sed paulò poſt reuerſionem corporea tactus ægritudine, breui morbo ingraueſcente, non ſine omnium mœrore, & luctu, maximè verò Marcellinæ; quæ ſibi illum, pro quo abſente tot preces effuderat, tot lacrymas ſparſerat, tam citò præſentem rapi videbat, abijt in cœlum 15. Kal. Octobris. *Ex Breu. Mediolan. & vita per Paulinum Presbyterum ſcripta; quam Mombrit. tom. 2. refert.*

Satyrus Sacramento collo adhærente mare incolumis traijcit.

Pulcherrimũ Satyri dictũ.

ANNOTATIO.

EXtat Mediolani Eccleſia S. Satyro dicata: in qua corpus illius aſſeruatur. De eius obitu S. Ambr. lib. edidit. Extat, & epitaphium huiuſcemodi.

„ *Vranio Satyro ſupremum frater honorem*
„ *Martyris ad læuam detulit Ambroſius.*
„ *Hæc meriti merces, vt ſacri ſanguinis humor,*
„ *Finitimas penetrans abluat exuuias.*

DE SS. NARCISSO, ET CRESCENTIONE martyribus Rom.

NArciſſus,& Creſcentio eodem anno,eademque perſecutione: quibus Sanctus Laurentius, paſſi ſunt; Narciſſus enim Chriſtum colens,in Vico Canario chriſtianos perſecutionem declinantes domi ſuæ excipiebat. Ad quem cū S.Laurentius paulò ante paſſionē veniſſet, & multos ibi ex chriſtianis collectos competiſſet, ablutiſque illorum pedibus ex theſauro Eccleſiæ partes pauperibus dediſſet, Creſcentionem cæcum orantem ſibi à B. Laurentio manus imponi, vt ipſum adſpicere poſſet, manuum impoſitione dicto citius viſu reſtituto ſanauit. Comprehenſi autem Narciſſus,& Creſcentio ſimul ſub eiſdem perſecutoribus martyrio coronati ſunt, 15.Kal.Octobris. *Ex Geſt. S. Laurentij.*

Creſcentioni cæco B. Laurentius viſū reſtituit.

ANNOTATIO.

B*Aron. in ſuis Annot. extitiſſe aliquandò cœmeterium Creſcentionis ait; ſed an huius Creſcentionis, vel alterius incertum eſt.*

DE S. THEODORA MATRONA ROM.

THeodora nobilis matrona Rom. Chriſtum colens Diocletiano, & Maximiano chriſtianos perſequentibus, SS. martyribus viuentibus ſedulò miniſtrabat: & poſt necem corpora illorum conquiſita, & collecta ſepelienda curabat. Hæc corpora SS. martyrum Abundij, Abundantij, Marciani, & Ioannis, noctu ad martyrij locum accedens, cum pueris ſuis, proprio vehiculo impoſita, in prædium ſuum apud M.Soractem 28.ab vrbe milliario deportata, ibi apud Arinianum aromatibus condita, & linteaminibus inuoluta ſepeliuit. Quæ in huiuſcemodi pietatis officijs diu verſata tandem ad præmium euolauit in cœlum 15.Kal.Octobris. *Ex Martyrol. & paſſ. SS. Abundij, & Abundantij.*

ANNOTATIO.

Q*Vod dicitur Theodoram SS. martyres apud Arinianum oppidulum 28. ab vrbe milliario ſepeliſſe, correctione eget: nam Arinianum ab vrbe 20. M. P. circiter abeſt.*

Hæc matrona diuerſa eſt ab illa, de qua in Martyrol. Rom. prima die April. agitur: illa enim ſoror S. Hermetis Præfecti, et mart. ſub Hadriano Imp. et Alex. Papa vixit.

DE SS. MARTYRIBVS IOANNE, VICTORE, ET STEPHANO apud Marſos.

IOannes, Victor, & Stephanus apud Marſos in Antonini Imp. perſecutione in antris latitantes vitam herbarum radicibus diu egere pane aliquandò ſibi diuinitus miniſtrato, quoad à venatoribus deprehenſi, ad Imp. quòd chriſtiani eſſent perducuntur. Qui cum fruſtrà eis ſuaderet; vt Deos venerarentur, illos diuerſis tormentorum generibus affici iubet; cumq; ab ijs nihil obtineret, ad extremum in loco, qui Formulæ dicitur, variè Imperatoris iuſſu necati ſunt. Ioanni clauus capiti infigitur: Victori prius decoriato caput abſcinditur: Stephano vngulis ferreis excarnificato, manibuſque præciſis caput gladio in duo ſecatur. Quorum corpora Ioannes eremita (qui poſtea martyr occubuit) vnà

cum

cum ſuis diſcipulis in eccleſiam; quam S.Ioanni Euangeliſtæ extruxerat, noctu luce cœlitus orta detulit, ac ſepelijt. 15. Kal.Septembris. Vbi & miraculis coruſcarunt. *Ex monum.Eccleſ. Marſicanæ M.S.*

ANNOTATIO.

IN horum martyrum paſſione vita admirabilis Io.eremita; qui illos ſepeliuit, continetur; ſed finis illius deſideratur, & dies obitus ſicuti, & ipſorum martyrum patria.

Septembris die 18.

DE S. EVSTORGIO I. HVIVS NOMINIS EPISCOPO Mediolanenſi.

EVſtorgius I. huius nominis natione Græcus non obſcuro loco natus, ſapiẽtia, & religione clarus S.Materno in Epiſcopatu ſucceſſit, Siluestro Summ. Pont & Conſtantino Imp. Is inter cœtera; quibus Eccleſiam Mediolanenſem illuſtrauit, corpora SS.trium Magorum Conſtantinopoli; quò ex Parthia delata fuerant, Mediolanum mirabiliter tranſtulit, & in ſacra æde illis dicata, quæ poſtea nomen ab eo accepit, condigno honore collocauit. Sedit in Epiſcopatu annos 19. quem ita adminiſtrauit, vt à S.Ambroſio non modò ſanctitatis, ſed etiam gloriæ, & magnitudinis miraculorum laudatus fuerit. Obijt autem in Domino 14.Kal. Septembris eiſdem Pontifice, & Imp. *Ex Breu. Mediolanen. & Actis eiuſd. eccl.* Corpora SS. trium Magorum.

ANNOTATIO.

P*Et.Galeſ. lib.de Epp. Euſtorgium non Materno immediatè; ſed Oroſio ſucceſſiſſe ſcribit; quare non 10. vt Onuph.Panuin. in Faſtis ait: in quib. illi annos Epiſcopatus tantùm 17. tribuit; ſed 11. eſſet. Vitam ſcripſit Mombrit. tom. 1.*

DE S. FLACCO MARTYRE TVDERTINO.

FLaccus Idolorum Sacerdos Tuderti; cum coram Læciano Proconſule ad S. Terentiani I.Epiſcopi Tudertini (qui Idolis ab ipſo Flacco allatis immolare compellebatur) preces obcæcatus, ſimulachris confractis, & in puluerem redactis, fuiſſet, altera die Terentiano educto occurrit, & ad pedes illius prouolutus ſic rogare cœpit; *Adiuro te per Deum viuum, quem prædicas, vt oculos meos illumines; nam hodie per viſum vir mihi pulcherrimus præcepit dicens, vade ad Terentianum Epiſcopum, qui te illuminabit.* Ad hæc verba, qui Terentianum vinctũ deducebant, & qui comitabantur, admirantes ſtetere. Terentianus autem genuflexus, vt poterat, (erat enim catenis vinctus) diuinamque potentiam prædicans ſuper oculos Flacci (qui ſe ad eius pedes ſubmiſerat) manus imponẽs dixit; *Dominus N. I. C. qui eſt vera lux te illuminet*, ſtatimque illuminatus clamare cœpit, *Credo in Dominum I.C. filium Dei, qui me per ſeruum ſuum Terentianum illuminauit*, quibus dictis, eos, qui S.Terentianum deducebant, orat, vt paululũ ibi ſuſtinerent, isque cum aquam attuliſſet, à Terentiano baptizatus eſt, lætusq; S.Epiſcopum vſque ad Forum ante Leõtium, & Caſſium viros cõſulares: à quibus vterque ſecuri percuti iuſſus eſt, Kal.Septembris. Quorum corpora octauo ab vrbe milliario, in loco, qui Petroſus, & Colonia dicitur, condita ſunt, miraculisque vſque in præſentem diem coruſcant. *Ex off. Eccleſ. Tudertinæ, & paſſ. S.Terentiani.* Terentianus Flacco obcæcato viſum reſtituit. SS.Flaccus, & Terentianus vnâ coronantur.

ANNOTATIO.

ET ſi Kal. Septemb. paſſus eſt; natalis tamen illius in hanc vſque diem translatus ob octauam S.Terentiani, & B.M.

DE SS. MARTYRIBVS CONSTANTIO, ET SOCIIS Dronerij apud Salutias.

COnſtantius miles Thebæus chriſtianus, & ex primis eius legionis Ducibus in Maximiani Imp. perſecutione in finibus Taurinorum cum alijs a militibus Cæſarianis comprehenſus in valle Macræ fluminis apud Dronerium, & Villarium territorij Salutienſis caſtra; cum ſocios pro fidei confeſſione morte affectos ſepeliſſet, & ipſe capitis obtruncatione Chriſto teſtimonium reddidit 14. Kal. Octobris. Cuius corpus cum enſe, & vexillo ſepultum diu fuit ignotū, donec à quodam mago aperto ſepulchro, in quo theſaurum latere putabat, detectum eſt cum huiuſcemodi inſcriptione: HIC IACET MARTYR DOMINI CONSTANTIVS EX THEBÆORVM LEGIONE: QVI AD DIEM XVIII. SEPTEMBRIS MARTYRIVM SVB DIOCLET. ET MAXIMIANO IMPERATORIBVS PASSVS EST. Qui magus enſe ſublato à 20. prædonibus inuaſus licet ignauus eſſet, ſe ſe illo defendit, partim interfectis, partim verò in fugam coniectis. *Ex Tab. Eccl. Salutien. & Hiſtor. mart. Thebaorum recens Taurini edita.*

Magus detecto corpore S. Conſtantij à 20. prædonibus ſe ſe tuetur.

ANNOTATIO.

EXtat eccleſia in colle apud memorata caſtra; qua à finitimis populis hac die præſertim magna cum religione viſitari ſolet.

DE S. STEPHANIA VIRGINE, ET MARTYRE.

STephania virgo, & martyr Scalis (vrbs in Picentibus in monte olim; vt rudera indicant ampla, nunc exigua apud Amalphim) colitur; habetque eccleſiā Parochialem ſuo nomini dicatam. Hanc S.Euſtachij martyris; quem Scalenſem fuiſſe ferunt Scalenſes, Romæ martyrio affecti ſororem fuiſſe fama eſt. Acta tamen illius deſiderantur. *Ex antiqua Scalen. Eccl. tradit.*

ANNOTATIO.

FOrtè hæc virgo eadem eſt cum Corona: qua cum Victore paſſa eſt in Syria, quæque Feltriæ maximè colitur: nam Stephania, & Stephana nomen Græcum eſt, quod Coronam Latinè ſonat.

Septembris die 19.

DE S. IANVARIO EPISCOPO BENEVENTANO, ET SOCIIS, martyribus patrono Neapolitano.

IAnuarius I. Epiſcopus Beneuenti Diocletiano, & Maximiano in chriſtianos ſæuientibus ob Chriſti fidem comprehenſus ad Timotheum Cāpaniæ Præſidem Nolam perducitur: vbi eius conſtantia variè tentata, in ardentem fornacem iniectus, & illæſus exiuit, vt ne capillum quidem flamma violarit, Ea re incenſus Præſes martyris corpus eò vſque diſtrahi iubet, quo ad neruorum, & artuum

Ianuarius in ardentiſſimā fornacē iniectus, illæſus egreditur.

artuum compages ſoluerentur. Inde Puteolos ante Præſidis rhedam vinctus cũ Feſto Diacono, & Deſiderio Lectore pertrahitur, & in eundem carcerem, in quo Soſius Diaconus Miſenas, & Proculus Diaconus Puteolanus cum Eutyche, & Acutio laicis damnati ad beſtias detinebantur, ſimul conijciuntur. Poſtero die omnes in Amphitheatro feris obijciuntur: quæ ſe ad Ianuarij pedes feritatis naturalis oblitæ proſtrauere. Id Timotheus magicis cantionibus tribuens; vbi in martyres capitis ſententiam pronunciaſſet, repentè oculis captus eſt. Qui mox orante Ianuario lumen recepit: eoque miraculo quinque hominum millia Chriſti Domini fidem ſuſcepere. Verum Iudex tanto ingratus beneficio, conuerſione tantæ multitudinis actus in rabiem, ac veritus principum decreta S. Epiſcopum cum ſocijs gladio percuti imperat. Horum corpora finitimæ vrbes pro ſuo quæque ſtudio certum ſibi patronum apud Deum adoptandi, ſepelienda curarunt. Miſenates Soſium, Puteolani Proculum cum Feſto, Deſiderio, Eutyche, & Acutio, Neapolitani verò diuino admonitu Ianuariũ extulere. Cuius corpus primò Beneuentum, inde ad monaſterium M. Virginis; poſtremò Neapolim relatum, in maiore eccleſia conditum multis claret miraculis: ex quibus illud memorandum; quod erumpentes olim è M. Veſuuio flammarum globos etiam longinquis regionibus vaſtitatis metum afferentes mirabiliter extinxit. Illud quoque præclarum; quòd eius ſanguis concretus in ampulla vitrea aſſeruatus cum in conſpectu capitis eiuſdem martyris ponitur, colliqueſieri, & mirandum in modũ ebullire, perinde atque recens effuſus, adhæc vſque tempora cernitur. *Ex Breu. Rom. & Tab. Beneu. in quib. I. Epiſcopus eius vrbis adnotatur.*

Horrenda ſupplicia.

Feræ ad pedes Ianuarij miteſcunt.

Iudex obcæcatur, luméq; prece Ianuarij recipit.

5000. hominum fidem ſuſcipiunt.

Ianuarius flãmarum globos extiguit.

Eiuſdem ſanguinẽ in conſpectu capitis poſitum adhuc ebullire manifeſtũ eſt.

ANNOTATIO.

De Feſto, & Deſiderio Puteolis Beneuentum relatis hac die ſimul cum S. Ianuario agitur ab Eccl. Beneuent. De Proculo Puteolis vbi corpus, die 23. huius; qua die etiam Neapoli agitur de Soſio, corpore in eccl. S. Seuerini exiſtente. De Eutyche, & Acutio etiam Neapoli.

Miraculum ebullitionis ſanguinis etiam Scalis de S. Euſtachio mart. euenire fertur in eius tamen die feſto.

Paſſus eſt an. D. 305. ſub Maximiano Galerio Conſtantio abſente in Britannia. Dicitur tamen paſſus ſub Diocl. quia durante adhuc illius perſecut. qua non eſt ex extincta cum eius Imp. Ex Baron. in Annal.

DE SS. MARTYRIBVS FELICE, ET CONSTANTIA Nuceriæ.

Felix Presbyter, & Conſtantia mulier ob fidei chriſtianæ cõfeſſionem in Neronis Imp. perſecutione Nuceriæ in Picentinis martyrio coronati ſunt; cum enim comprehenſi Dijs renuerent immolare; ſed fortes in fidei propoſito perſiſterent, gladio animaduerti iuſſi ſunt. 13. Kal. Octobris. *Ex Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

Pet. lib. 8. c. 96. paucis paſſionem ab Adone acceptam refert.

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS AQVILEIENSIBVS, Euphemia, Dorothea, Tecla, & Eraſma. *Vide die 3. huius.*

Hymnus SS. virg. & mart. Euphemiæ, Dorotheæ, Teclæ, & Eraſmæ, ex Breu. Vet. Aquileien.

Paterni ſplendor luminis
Sanctorum ſpes, & gloria
Ieſu Redemptor hominis
Exultet Aquileia.
Quam decoraſti virginum
Flore ſub quaternario,
Benedicente Dominum
Ore, Corde, martyrio.
Sunt hi flores Euphemia
Dorothea, atque Eraſma
Teclaque ſtella pia
Templumque, Dei plaſma.
Puellæ natu nobiles,
Nobiliores iſtæ ſunt:
Quod fide prima ſtabiles
Cæleſti ſponſo iunctæ ſunt.
Quarum te Chriſte meritis
Precamur voto ſupplici
Nos liberari debitis,
Lætari ſtola duplici. Amen.

DE S. IOANNE EPISCOPO SPOLETINO, ET MART.

IOannes Spoletij loco minimè obſcuro natus à puero in chriſtiana religione educatus, & ſacris litteris adoleſcens eruditus, totum ſe diuino miniſterio mancipauit; in clericorum numerum adſcriptus, & ab eccleſia non recedens. Factus Archidiaconus poſtea Meletio Archiepiſcopo ex humanis ſublato ſucceſſit, cui etiam in Archidiaconatu ſucceſſerat. In munere autem Epiſcopali adeò præclarè ſe geſſit; vt non in Vmbria tantum; ſed etiam per totam ferè Italiam fama ſanctitatis illius peruagaretur. Erat pauperum pater, & oppreſſorum aduocatus, facultates ſuas alendis egenis, & eccleſijs reficiendis inſumens. Floruit ſub Theodorico Rege, cuius gratiam conſecutus multa impetrauit; & multis profuit. At ſub Totila multa paſſus populum tamen orationibus ſubleuauit. Viſitaturus Apoſtolorum limina, vix iter aggreſſus in milites incidit; qui illum lanceis confoſſum obtruncant. Corpus, cum milites receſſiſſent, à clericis non ſine lacrymis, & ingentibus ſuſpirijs apud vrbem ſepelitur; vbi cum ad centum annos delituiſſet, exactis ex Italia Gothis à Narſete cœleſti inditio repertum eſt; nam cum cœlum, quaſi ignea columna ſuper locum noctu coruſcare videretur, odores ſuaues exhalarentur, cantusque reſonantes exaudirentur. Gondecara nobilis fœmina monaſterij S. Euphemiæ Abbatiſſa tot ſignis excitata, noctu comitata pergit ad eum locum, ſublatisque lapidibus ſacras reliquias latentes inuenit, & in ſuam tranſtulit eccleſiam. Quod vbi ciuitati innotuit, tumulus S martyris venerationi eſſe cœpit, multis ſuper diuerſis morbis laborantibus miraculis ſubſecutis. *Ex monum. & lectionib. Eccleſ. Spoletinæ.*

Prodigium columnæ igneæ quo S. Ioannis corp⁹ manifeſtatū eſt.

ANNOTATIO.

MOnaſterio S. Euphemiæ Othone II. Imp. diſiecto, corpus S. Ioannis in baſilicam S. Petri translatum, ibi adhuc vſque tempora requieſcit.

DE S. THEODORO EPISCOPO VERONENSI.

THeodorus Epiſcopus Veronæ X. S. Mauro in Epiſcopatu ſuffectus eſt, vir eximia in De um pietate, & omnibus Epiſcopalibus virtutibus inſignis.

Vir

Vir acti iudicio in rebus decernendis prædítus, erga ſe adeuntes perhumanus, ac moribus optimis exornatus, & eccleſiaſtica eloquētia clarus, præ cœteris virtutibus ſobrietatem maximè coluit, vbi autem Eccleſiæ ſuæ ſumma cum laude aliquandiù præfuiſſet, ceſſit è vita 13. Kal. Octobris in ęde S. Stephani ſepultus: ex qua poſtea corpus eius in Cathedralem baſilicam B. virgini Deiparæ dicatā, & ab Vrbano III. Pont. Max. conſecratam vnanimi totius cleri, & populi conſenſu tranſlatum eſt, & in marmoreo ſarcophago reconditum. *Ex monum. Eccl. Veronenſ. & libello Auguſt. Valer. Epiſcopi Veronen. de SS. illius Eccl.*

ANNOTATIO.

NOn eſt, quod quis tot Epp. in æde S. Stephani conditos miretur; nam illa ante noua eccleſ. Cathedralis ab Vrbano III. Papa, ibi creato, dedicata conſtructionē Cathedralis erat.

DE S. NICANDRO ABBATE MESSANENSI, ET SOCIIS.

NIcander vnà cum Gregorio, Petro, Demetrio, & Eliſabeth ſocijs apud Meſſanam in ſcapulo aſperam vitam duxit. Ibi enim eccleſia, & cellulis extructis vitam planè cæleſtem in ieiunijs, orationibus, vigilijs, meditationibusq; agebant, Nicandro tanquam patri obtemperantes. Qui poſt multa virtutum, & ſanctitatis ſigna; (ob quæ non Meſſanæ modò; ſed & in locis Siciliæ finitimis magnam venerationem habet) 13. Kal. Octobris migrauit ad Chriſtum. *Ex Franc. Maurolyco in Martyrol. & monum. Eccl. Meſſanen.*

ANNOTATIO.

ETſi ſocij diuerſis diebus, & temporibus migrarunt; hac tamen die eorum ſimul memoria ob ſocietatem (quod in alijs SS. etiam vſu euenit) celebratur. Extat in Meſſanen. Territ. caſtrum a S. Nicandro nomen habens.

Septembris die 20.

DE S. EVSTACHIO MARTYRE, ET SOCIIS ROMÆ.

EVſtachius ante Placidus Decimæ legionis ſub Traiano Imp. Dux, bellica fortitudine, & in pauperes pietate clarus, aliquādò ad venationem egreſſus, ceruum ingentem conſpicatus, illum equo admotis calcaribus inſequitur; donec ceruus in petræ verticem contra naturam inſiliens, conatus venatoris eluſit. Cumque Euſtachius viam, qua verticem aſcenderet, curioſius inquireret, ſupra cerui caput crucis Chriſti radiantis ſpeciem videt, moxque vocem audit; *Placide, Placide quid me perſequeris? Ego ſum I. Chriſtus, Rex cœli & terræ, humanique Redemptor generis: qui tuis delectatus virtutibus adſum, vt te è Dæmonum ſeruitute in cœleſtis patriæ libertate vendicem.* Quibus verbis Euſtachius pauore cōſternatus, vt ſe ſe ex timore, & ſtupore collegit, ſtatim mutatus, fœdamque, & ſceleratam Idolorum ſuperſtitionem execratus, domi vxori ſuæ, quæ Elpiſtes vocata eſt, cuncta narrauit: quæ haud diſſimili viſione excitata, *ad maritum, quæſo te,* inquit, *ne ſocordes ſimus ad ſacra chriſtiana percipienda*; nec mora, nocte concubia Placidus, & Traiana (ſic enim ante baptiſmum vocabātur) cum duobus filijs, & aliquot famulis pijs ad Ioannem Sacerdotem profecti, ab eo in fide inſtructi, aqua ſalutari luſtrantur, Placido Euſtachij, Traianæ Theopiſtis, filijs verò vni Agapij, alteri Elpiſtis nomine impoſito: deinde corporis, & ſangui-

Supra cerui caput radiantem Chriſti crucem Euſtachius inſpicit.

gui-

ſguinis Dñi viuificis miſterijs refecti domũ redeunt. Euſtachius ad locum viſionis reuerſus humi defixus Dominum obſecrat, vt ſe ad ſalutis iter perficiendũ inſtrueret: cui Dominus; *Scito tibi Euſtachi fidei probationem magno animo ſubeundam; Diabolus enim hoc tibi donum inuidens, vt te deijciat, nullum non mouebit lapidem. Vide, ne animo concidas, donumue fidei cum pietate deſeras.* Nec poſt multos dies ſæua peſtis domum illius inuadit; quæ breui ſeruos, ancillas, equos, & cuncta animantia depaſta eſt, ipſeque antea amicorum caterua comitatus, ab omnibus deſertus ciuitati miſerabile ſpectaculum eſſe cœpit. Quare, vt voluntario exilio miſeriam minorem redderet, nauem conſcendens cum vxore, & filijs in Ægyptum, ibi in extrema paupertate victurus contendit; ſed nauclerus forma Theopiſtis allectus, in puroq; exardens amore, illã pro naulo ad ſe traxit, repugnantique Euſtachio ſtricto enſe necem intentat. Qui acceptis filijs iter ſuum triſtis ſine vxore proſequitur: & ad fluuium non facilè tranſuadabilem ob tumentes ventis fluctus perueniens, vnum ex filijs in humeros ſublatum magno conatu traiecit, dumque ad alterum in ripa relictum tranſmittendum redit, ecce leo è latebris proſiliens per medium illum corripit, rapidoque curſu in ſyluas abducit. Dum verò ad iam tranſmiſſum reuertitur, eum lupa ore rapit, & catulis ſuis eſcam aſportat. Omnibus, itaque Euſtachius exutus (quanquam leo in paſtores, & lupa in aratores incidentes filios illæſos dimiſerint, illique à ruſticis educati fuerint) in terra ignota victum ſibi manibus parat, aſſiduis lacrymis immenſum doloris pondus ſuſtinens apud Badiſum vicum; in quo filij Euſtachij ipſo inſcio educabantur. Theopiſtes verò à nauclero, vt altera Sara intacta ita Domino operante ſeruata eſt. Interea gens illa barbara; in aqua Theopiſtes erat, fœdere cum Romanis fracto, in eorũ fines incurrens Traianum impulit ad Placidum, quem contra Barbaros mitteret, inquirendum. Qui tandem inuentus, & agnitus ad Imp. venit, militem conſcribit, in hoſtes proficiſcitur. Inter milites autem aderant duo eius filij, qui licet ignoti, propter animi virtutem, & robur corporis illius menſa fruebantur, oppreſſis Barbaris, contigit, vt Theopiſtes filios videns quibuſdam indicijs eos recognoſceret: quæ, vt ſe matrem illis aperire quoquo modo poſſet, mane ad Ducem exercitus veniens, orat, vt ſe in patriam reducat: cuius annuentis dum oris figurã, corporiſque lineamenta diligentiùs contemplatur, cum maritum ſuum agnoſcit: nec vlterius valens præ lætitia lacrymas continere, quæ ſit Euſtachio, & filijs ordine pandit. Qui omnes immenſas Deo referentes gratias Romam Hadriano (mortuo Traiano) imperante redeunt, cum verò Hadrianus pro parta victoria Dijs immolari vellet, Euſtachius verò Chriſtum victoriç auctorem, nõ Idola ſurda, & inania profiteretur, illum iratus Imp. zona militari exutum poſt blanditias, & minas vnà cum filijs, & vxore ſæuis leonibus obijcit, & quidẽ famelicis, quibus cauda martyribus blandientibus, eos in bouem æneum vehemẽter incenſum viuos immitti iubet, qui in eo ſupplicio horrendo prorſus inuiolati (nulla enim in eis læſionis veſtigia apparuere) dum Chriſti numen collaudantes adorant, animas Deo reddidere 12. Kal. Octobris, vniuerſa plebe eo miraculo commota, & clamante Magnum eſſe Deum chriſtianorum. *Ex Symeone Metaph. quem Lipom. tom 6. Sur. tom. 5. refer.*

Dominus Euſtachium alloquitur.

Euſtachius veluti alter Iob grauiſſimis premitur calamitatib*.

Nauclerus vxorem Euſtachij ſecum abſtulit.

Geminos filios leo, & lupa abducunt.

Vxor intacta à Nauclero ſeruatur.

Placidus vxorem, & filios incolumes agnoſcit, & amplectitur.

Omnes ſimul animas Deo reddunt.

ANNOTATIO.

SCalenſes Euſtachium ciuem ſuum fuiſſe arbitrantur, ex quo familia afflictorum proceſſerit, ſed id nullo neque probabili argumento; at ſola traditione ipſorum nititur. Extat autem Romæ illuſtris eccleſia nomine S. Euſtachij.

DE

DE S. AGAPITO PAPA.

AGapitus Romanus Ioanni II. Pont. ſucceſſit an. ſal. 535. Iuſtiniano Imp. à quo rogatus, vt Arianos Epiſcopos pœnitentes ad priſtinas dignitates reciperet, reſpondit: verè pœnitentes honores non quærere. Epiſtolam ad Cæſareum Epiſcopum Arelatenſem de nõ alienandis bonis Eccleſiæ ſcripſit. Cõſtantinopolim ad Iuſtinianum potius Deo, quam Theodato Rege iubente, profectus Anthimum Epiſcopum hæreticum Eutychianum depoſuit, Menna viro orthodoxo ſubrogato. Iuſtinianus aũt, qui antea Anthimo fauebat, Pontificẽ magno in honore habuit, Anthimo in exilium acto. In eo itinere claudũ, & mutum peracto ſacro myſſæ myſterio manu apprehenſum, & ſacra hoſtia ori eius immiſſa populo ſpectante in Græcia reſtituit ſanitati. Ferunt aũt Iuſtinianũ poſt preces minas Agapito, vt Anthimum reſtitueret, adhibuiſſe, ad quem ille intrepidè reſponderit, optaſſe, ſe ad Iuſtinianum chriſtianiſſimum Principem venire, quem alterum Diocletianum reperiſſet. Cum ei quidam Epiſcopus, quòd in ſacro vaſe manducaret, delatus fuiſſet, iſque in carcerem miſſus eſſet, die Dominico in ſomnis quidam illi viſus eſt dicens; *hac die nec tu, nec alius Epiſcoporũ, qui ſunt in vrbe præter eum, qui in carcere detinetur, ſacrificium offerat.* Quare Agapitus euocatum, & interrogatum nil aliud reſpondentem niſi: *Peccator ſum*, iubet celebrare, cumque is oblationis orationem eandem quarto repetijſſet, cũctis moram moleſtè ferentibus, accedente Pont. & cauſam moræ percunctante, reſpondit, *quia nundum vidi ſpiritus ſancti de more deſcenſum*, amoto autem Diacono cum flabello, ſtatim vidit Agapitus cum Epiſcopo ſpiritus ſancti aduentum, velumque altari ſupra poſitum eleuatum Papam, Epiſcopum, & Diaconos adſtantes ad tres horas texit: quo miraculo S. Epiſcopum per calumniam delatum abſoluit, triſtis, quod illum inſontem afflixiſſet, Agapitus multis præclarè exiguo tempore geſtis Conſtantinopoli anno 2. Pontificatus inchoato migrauit 12. Kal. Iunij. Cuius corpus ſolemni pompa elatum, loculo plumbeo incluſum Romam 12. Kal. Oct. delatum eſt. *Ex Annal. Baron. & Plat. De eo S. Gregor. lib. 3. c. 3. Dialog. vbi muti, & claudi miraculum narratur.*

Agapitus Anthimum Epiſcopum hæreticum Eutychianum deponit.

Mutum, & claudum mirabiliter ſanat.

Intrepida Agapiti ad Imper. reſpõſio.

Spiritus ſancti deſcenſio.

ANNOTATIO.

HAc die in Martyrol. Rom. non natalis, qui in diem 21. Maij incidit, ſed tranſlatio, ſeu reconditio eiuſdem in baſilica S. Petri memoratur.

Agapetus ab alijs dicitur, vti reuera nominari debet. Ἀγάπητος enim idem, quod amabilis ſignat.

DE S. CLICERIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

CLicerius Mediolanenſis (quem ex Landriana familia ortum ferunt) Sancto Martiniano, à quo ſacras litteras didicerat: ſacriſque fuerat ordinibus initiatus, in Epiſcopatu ſucceſſit. Is Eccleſiam ſibi creditam vitæ exemplo ſanctiſſimæ, maximè verò verbo prædicationis auxit, iuuit, & aluit. Arianis ſe ſe viriliter oppoſuit. Facultates pauperibus, & eccleſijs impertiuit. Cumque Eccleſiæ Mediolanenſi annos 8. ſanctè præfuiſſet, in pace quieuit 12. Kal. Octobris circa annum ſal. 422. in æde SS. Apoſtolorum ſepultus. *Ex Breu. & Act. Eccleſ. Mediolanen.*

ANNOTATIO.

Concilio Epheſino interfuit, ferturque 18. Epiſcopus Mediolanen. fuiſſe, vt apud Panuin. in Faſtis: licet in Tab. Epp. Mediolanen. 19. adnotatus ſit. Corpus in eccl. S. Nazarij aſſeruatur.

Septembris die 21.

DE S. MATTHÆO APOSTOLO, ET EVANGELISTA.

Alphæus pater Matthæi. Matthæus Euangelium hebraicè ſcribit. Parthis primum prædicat, deinde Æthiopibus. Magorum fallacias detegit, & præſtigias ſoluit. Regem, & populum conuertit. Filiam Regis mortuam reſuſcitat. Dracones in deſerta redire iubet. Hirthaci iuſſu ad altare occiditur. Hirthacus ignem circa Iphigeniã accendi iubet, qui palatium ſuũ cõburit. Hirthac⁹ elephantia correptus mortẽ ſibi cõſcit filio à Dæmone arrepto, & interempto. Corpus Apoſtoli in Britãniã defertur. Inde in Lucaniam. Diu latuit. Mirac. circa monachũ, qui corp. Apoſt. inuenit.

Matthæus, qui & Leui Alphæo patre natus, Capharnai in Galilæa ad telonium ſedens à Chriſto vocatus, ſtatim ſecutus eſt eum; quem etiam cum diſcipulis hoſpitio accepit. Factus Apoſtolus, poſt Domini reſurrectionem, & in cœlum aſcentionem Euangelium hebraicè propter eos, qui in Iudæa crediderant, ſcripſit, & in Parthiam profectus, ijs Gentibus multa à Præfectis paſſus incommoda Chriſtum annunciauit. Inde prædicans vſque in Æthiopiam peruenit, vbi duos magos Zaroen, & Arphaxat reperit, qui ſuis præſtigijs Regẽ, & populos dementauerant, ita vt mira facere viſi, loco Deorum haberentur: quorum cum præſtigias Apoſtolus diſſoluiſſet, ijs, quos illi excæcarant, viſum, & ſurdis auditum reſtituens, angueſque, quos magi in homines incitabant lethalia vulnera infligentes expellens, & vulnera ſanans, breui Regem, & populum ad Chriſtum conuertit, maximè eo miraculo, quòd Regis filiam defunctam ad vitam reuocaſſet, & dracones; quos magi in eum immiſerant, primum ſomno ſopitos ad eius pedes excitaſſet, quod magi facere nequiuerant, deinde ſua luſtra repetere iuſſi paruiſſent. Cum autem mortuo Rege Hirthacus eius ſucceſſor Iphigeniam Regis filiam ſibi in matrimonium dari vellet. Matthæum cuius opera illa Deo virginitatem vouerat; ac in ſancto propoſito perſeuerabat, ad altare ſacra facientem iuſſit occidi 11. Kal. Octobris. Hirthacus verò cum ignem circũ Iphigeniæ domum accendi imperaſſet eo propoſito, vt illa viua combureretur, parum abfuit, quin ipſe igne vento à domo Iphigeniæ ad eius palatium delato incenderetur. Sed tamen pœnas non euaſit: nam filio à cacodæmone arrepto, & perdito, ipſe elephantiæ morbo correptus mortem ſibi conſciuit. Corpus à chriſtianis ſepultum aliquando circa an. ſal. 320. à Gallobritannis mercatoribus tempeſtate ad littora Æthiopiæ delatis in Britanniam tranſlatum, ac iuxta Gobæum Promontorium, quod nunc, & S. Matthæi nominatur, collocatum traditur, iuuene quodam, qui corpus Apoſtoli venerantes irridebat, muto effecto. Inde verò Valentiniano Imp. circa an. ſal. 370. in Britania militantibus naui impoſitum in Lucaniam delatum diuinitus legitur. Vbi diù ignotum delituit, donec an. Domini 1050. cum ipſe Apoſtolus ter Pelagiæ religioſæ fœminæ apparens locum indicaſſet, ab Athanaſio monacho Pelagiæ filio inuentum ſublatum eſt. Sed cum is auaritia ductus illud Conſtantinopolim, deinde Romam mari vellet deducere, vt pecuniam acciperet, ſemper horribili orta tempeſtate id facere prohibitus fuit. Depoſitum autem apud Pæſtum, à Ioanne Epiſcopo Pæſtano in vrbem delatum, in eccleſia Cathedrali honorificè collocatum, quo ad an. ſal. 1075. Gregorio VII. Pont. Max. Salernum ſumma celebritate tranſlatum die 7. menſis Maij, in templo ſuo nomini excitato reconditum fuit. In qua tranſlatione mira contigere: nam filia Salernitani cuiuſdam à dæmone oppreſſa, & extincta ad vitam reuocata traditur, & in uia ſacrum corpus transferentibus ſite periclitantibus apud Rutinum caſtrum fons diuinitus ortus eſt, adhuc perſeuerans, & Apoſtoli nomen retinens. Ex corpore autem S. Matthæi mãna

adhæc

adhæc vſque tempora manat, diuerſis morborum, ijs, qui cum fide, & pietate accedunt, generibus ſalutare. Cum autem quidam pateram argenteam, in quã ſacer liquor defluebat, clam rapuiſſet, mox morbo pediculari niger effectus cõſumptus eſt, ob hæc, & crebra alia prodigia maximam habet non ſolum apud Salernitanos, ſed & finitimos populos venerationem. *Ex eius vita à Metaphr. & Ioachimo Perionio conſcripta, & tranſlat. hiſtoria quam Paul. Reg. par. 1. SS. Regni Neapolit. refert.*

Cõdit in vrbe Pæſtana. Salernũ transfertur cũ miraculis. Manna ex ei° corp. ſcatet. Vltio eius, q paterã mãnã furatus eſt.

ANNOTATIO.

VRbs, in qua S. Matthaus paſſus eſt Naddauer dicta traditur: quod ex Fortunato Venantio colligitur, cum ait.

„ *Inde triumphantem fert India Bartholomaum*
„ *Matthaum eximium Naddauer alta virum.*

DE S. PAMPHILO MARTYRE ROMÆ.

PAmphilus martyr diuerſus ab illo, qui apud Cæſaream Palæſtinæ Kal. Iunij, in Martyrologio Rom. coronatus refertur, diuerſus, Romæ pro Chriſti fide paſſus ab Vſuardo, & ab alijs memoratur hac die, cætera prorſus latent.

ANNOTATIO.

QVemadmodum tempus paſſionis huius martyris nobis ignotum eſt; cum Vſuard. à quo Martyrol. Rom. accepiſſe videtur, nudam ipſius mentionem fecerit, ſic et corpus eiuſdem, vbi conditum ſit, nos latet.

DE S. ALEXANDRO EPISCOPO, ET MARTYRE apud Romam.

ALexander ignotæ vrbis Epiſcopus, cum inter cætera miracula Luceiam quendam Gentilem defunctum excitatum cum parentibus, & alijs 125. baptizaſſet, iuſſu Antonini Imp. à Cornelio Præſide tentus, Romam vinctus perducitur, Creſcentio Presbytero, Bonifacio, & Vitali Diaconis illum ſequentibus. Vbi primum fuſtibus cæditur, deinde carceri mancipatur, quatridui ſpatio ei ad reſcipiſcendum conceſſo. Cum verò ab Angelo eductus (quod Creſcentio Presbytero ſub arbore flente reuelatum eſt) rurſus Chriſtum prædicaret, & ſignis clareret iterum iubente Imp. captus, inequuleo ſuſpenditur, vngulis dilaniatur: & lampadibus admotis ad latera aduritur. Quibus fortiter ſuperatis, ad Apollinis templum ductus, vt ei ſacrificaret; cum templi pars eo orante corruiſſet, feris obijcitur; & ab illis intactus, in fornacem accenſam immittitur, ſed mox igne diuinitus extincto, Herculanoque milite eo miraculo ad Chriſtũ conuerſo, vterque ab Imp. decollari iubetur. Cum autem Alexander ad mortem duceretur, à vidua orarium in via accepit, quod cum illi remittendum fore diceret, milites viduæ quaſi orarium amiſiſſet, illudebant. Alexander itaque via Claudia 20. ab vrbe milliario ductus, cũ oculos orario velaſſet, cum Herculano gladio percuſſus eſt. 11. Kal. Octobris, vico, & Thermis ſubitò terræmotu corruentibus, & orario viduæ ab Angelo reſtituto, quod illa militibus oſtendit. Corpora à Creſcentio, & ſocijs eo loco, vbi Alexander ignem fornacis extin-

Alexãder ab Angelo carcere educit. Tẽpli Apollinis pars corruit. Herculanus miles conuertitur. Orarium Viduç ab Angelo reſtituit.

extinxerat, cōdita ſunt, quo in loco Damaſus Papa crypram extruxit, in eaque corpus martyris collocauit. *Ex Pet. in Cat. lib. 8. c. 102.*

ANNOTATIO.

CVius vrbis Epiſcopus fuerit Alexander, ſciri haud potuit; veriſimile tamen eſt illum alicuius vrbis proxima ei loco, in quo paſſus eſt, Epiſcopum fuiſſe. Damaſus Papa translationem illius 5. Kal. Decemb. celebrauit.

Septembris die 22.

DE S. MAVRITIO, ET SOC. MARTYRIBVS Thebæis Taurini.

MAuritius ex primis legionis Thebeæ vnà cum Exuperio, Candido, Victore, Innocentio, Vitali, & alijs eiuſdem legionis ſub Maximiano Imp. apud Agaunum in finibus Sedunorum paſſus eſt. Cum enim Imp. ibi ducto exercitu ſacrificij cauſa cōſtitiſſet, Thebæorumque legio, ne ſe impiorum ſacrorum ſocietate contaminaret, à reliquis copijs diſceſſiſſet: Imp. ad eos milites miſit, qui ſuo nomine nunciarent, vt ſi ſalui eſſe vellent, in caſtra ad ſacrificia redirent. Cumque ſe chriſtiana religione impediri reſpondiſſent; ille maiore, quā antea, exardens iracundia, immiſſa in Thebæos exercitus parte, decimum quēque eorum primum occidi iuſſit. Quod martyrium ſua ſponte, maximèque Mauritius ferre maluerunt, quàm nefarij Imp. imperata facere. Denique reliquos omnes Chriſtum conſtantiſſimè prædicantes 10. Kal. Octobris ab vniuerſo exercitu trucidari præcepit. *Ex Breu. Rom.*

ANNOTATIO.

Ordo Equitum S. Mauritij.

COrpus S. Mauritij his temporibus à Karolo Emmanueli Philiberto *Sabaudiæ Duce Pedemontijque Principe ex Agauno Auguſtam Taurinorum (vbi is reſidere ſolet) transferendum, præcipuèque in tota ditione hac, & 15. die Ianuarij, (qua transl. eſt) colendum curauit. Extatque ordo equitum S. Mauritij dudum inſtitutus. Ticini nihilominus corpora Mauritij, & Exuperij in eccleſ. S. Matthæi quieſcere feruntur.*

DE SS. VIRGINIBVS, ET MARTYRIBVS ROM. Digna, & Emerita.

DIgna, & Emerita virgines Romanæ, & ſorores Valeriano, & Gallieno Imperatoribus apud Caium iudicem, quòd eſſent chriſtianæ accuſatæ; cum nullo modò Deos venerari vellent, iubente iudice nudantur, cumque tortores, vt eas cæderent, brachia in altum ſubleuaſſent, ea ſic illis obriguere, vt mouere non valentes, ſe precibus illarum commendarēt; qui oratione virginum ſanati, cum aliquot alijs ex Gentilibus in Chriſtum crediderunt. Interea Caius illas ad Dijs immolandum impellebat: cui cum virgines dicerent, non eſſe æquum, Idola, quæ aliud non ſunt, quàm hominum opera, & non potius Chriſtum Dei filium venerari. Is ora ſaxo illis contundi iubet: cumque incaſſum eas promiſſis, & minis ad thus Dijs adhibendum hortatus eſſet, præcepit illas nudas extendi, & fuſtibus cædi, allata Iouis ſtatua: qua illicò ab eis efflata, & cōminuta; poſt dira verbera in equuleo capillis ſuſpendi iubentur, igneque cruciari; quibus in tormentis voce ad eas cœlitus facta, qua corroboratæ inuitabantur ad palmam,

Tortores, cōtractis manibus, oratione virginum ſanati ad fidem conuertūtur.

Iouis ſtatua cōminuitur.

animas

animas Deo luce circumfuſæ reddiderunt 10. Kal. Octobris. Corpora ad 11. milliaria via Oſtienſi inhumata proiecta à chriſtianis in cœmeterio Cõmodillæ apud corpora SS. Felicis, & Adaucti ſepulta ſunt. *Ex M. S. S. Mariæ Maioris, & lib. de virgg. Rom.*

ANNOTATIO.

Corpora nunc in baſilica S. Marcelli in ſarcophago marmoreo condita ſunt: quæ cum Tiberis an. D. 1598. Clem. VIII. Pont. Max. in nocte Natiuit. D. N. I. C. exundaſſet, eccleſiamque cum cœnobio (quod eſt Frat. Seruorum) ſupra illud ſarcophagum aquis coopertum alluiſſet, diuinitus ab aquis illæſa, & intacta ſeruata ſunt. Sarcophagũ SS. VV. abexundante Tibryde intactum ſeruat.

Septembris die 23.

DE S. LINO PAPA, ET MARTYRE.

Linus Volaterris in Hetruria natus, à S. Petro Apoſtolo ordinatus, primus poſt illum Eccleſiam gubernauit. Cuius tanta fuit fides, & ſanctitas, vt nõ modò Dæmones ab obſeſſis eijceret, ſed etiam mortuos reuocaret ad vitam. Res geſtas B. Petri maximè contra Simonem magum ſcripſit, ſanciuit, ne qua mulier in eccleſiam, niſi velato capite intraret. Huic S. Pontifici caput ob fidei chriſtianæ conſtantiam amputatum eſt iuſſu Saturnini, & ingratiſſimi Cõſulis, cuius filiam à Dæmonum vexatione liberauerat. Sepultus eſt in Vaticano propè ſepulchrum Principis Apoſtolorum 9. Kal. Octobris, an. D. 80. & IX. Imperij Veſpaſiani, cum ſediſſet annos 11. menſes 11. dies 23 creatis bis menſe Decembri Epiſcopis 15. Presbyteris 18. *Ex Breu. Rom. & Dam. in lib. Pont.* Linus in liberandis obſeſſis, ac excitãdis mortuis præ inſigni ſanctitate mirabilis. Ingratiſſimi Cõſulis filia à Dæmonis vexatione liberatur.

ANNOTATIO.

Qui de Lino ſcribunt, in annis 11. quib. ſedit, conueniunt, non in menſib. et dieb. vt apud Damaſ. Plat. & Panuin. qui vnà cum Mariano Scot. Linum non propriè Pont. ſed Chorepiſcopum Petri appellat: hi enim Petro Clementem primò ſubſtituunt, Linum autem, & Cletum potius Petri, & Clementis coadiutores, ſeu Vicarios fuiſſe opinatur, cum Eccleſia illos inter Petrum & Clementes Pontifices habeat.

Baron. in Annal. ad an. D. 80. Acta paſſ. SS. Pet. & Pauli, quæ Lino adſcribuntur, multis erroribus ſcatere ſcribit.

DE S. CONSTANTIO MANSIONARIO ECCLESIÆ Anconitanæ.

Conſtantius Anconæ Manſionarius Eccleſię D. Stephani Protomartyris vitæ ſanctimonia, & miraculis claruit. Is enim rerum terrenarum cura abiecta, vni Eccleſiæ cultui, & rerum cœleſtium curæ vacabat. Cum oleum in eccleſia quo lampadæ accenderentur, defeciſſet, illas aqua loco olei repleuit; quæ accenſæ ita, ac ſi oleo repletæ fuiſſent, diu, noctuque mirabiliter illuxere. Sanctitate illius peruulgata, cum multi etiam è longinquo ad eum viſendum venirent, in ijs ruſticus quidam fuit; qui cum Conſtantium gradus quoſdã ligneos, in quibus lampades collocaret, aptantem, vili amictu indutum, forma humili præditum conſpicatus fuiſſet, illum intra ſe deſpicientem, quòd tantum viæ vt cum videret, confeciſſet, pœnitere cœpit. Talia autem cogitantem Conſtantius accurrens amplexatus eſt, & quid cogitaſſet, aperuit. Ille verò verecundia ſuffuſus, virum Dei vti ſanctum, donoque prophetiæ ornatum venera- Lampades plcoleo aqua repletæ mirum in modũ collucent. Ruſticus Cõſtantium, vt virum prophetico ſpiritu excultũ veneratur.

tus eſt, & veniam petijt, quòd illum ſecundum faciem iudicaſſet. Obijt autem diem vir Dei plenus dierũ, & meritorum 9. Kal. Octobris. Cuius corpus poſt aliquot annos Venetias tranſlatum, in æde S. Baſilij conditum eſt, 4. Idus Iulij. *Ex S. Greg. Papa lib. 1. & Pet. lib. 8. c. 3.*

ANNOTATIO.

HAc die Ancona, & Venetijs, ac in Martyrol. nouo Rom. eius natalis celebratur.

DE S. PROIECTO EPISCOPO CORNELIENSI, EIVS vrbis Protectore.

Matris Proiecti de lilio prodigium.

PRoiectus Foro Cornelij (Imolam nunc hanc vrbem vocant) in Æmilia natus Sixto III. Pont. Max. vixit. Hunc mater in vtero adhuc geſtans in ſomnis per latus egredientem vidit, manu dextra lilium tenentem. Natus itaque litteris imbutus Cornelio Epiſcopo inſtituendus traditur; apud quem omni genere virtutum fulgere cœpit. Cum quidam pauperes in Epiſcopium de more ad eleemoſynam accipiendam conueniſſent, duosque duntaxat denarios extare nunciatum eſſet, Proiectus, vbi oraſſet, ſacculum afferri iuſſit; quem tantæ pecuniæ plenum reperit, quanta ei pauperum multitudini ſatisfuit. Cum in die Reſurrectionis Dominicæ menſæ cum multis alijs accumberet, & alij tres ex ea multitudine ab eſu carnium abſtinentes irriderentur, eos Proiectus increpauit, quòd non irridere, at venerari illos debuerant: cumque ab irridendo non ceſſarent, repentè vnà cum ſolario, in quo erant, exceptis Proiecto, & illis tribus, corruerunt. Cornelio Epiſcopo defuncto illi à clero, & parte populo Proiectus ſufficitur; Cum autem, qui ſedem inuaſerat, haud vltra 25. dies vixiſſet, alius quidam electus electioni renuncians, populum, vt Proiectum Paſtorem vel nolentem acciperet, hortatus eſt. Quare ab vniuerſo populo acceptus à S. Petro Chryſologo Epiſcopo Rauennatum conſecratur. Is Romam proficiſcens Marinum Abbatem virum ſanctiſſimum grauiter ægrotãtem inuiſit, & oratione ſanat, cũ verò Eccleſiam Cornelienſem aliquot annos laudabiliter adminiſtraſſet, vita functus euolauit in cœlum 9. Kal. Octobris in templo maiore tumulatus. *Ex monum. Eccleſ. Imolen.*

Sacculum ad pauperum ſuſtentationem pecuniæ plenum reperit.

Irriſores Proiecti dignam vltionem ſentiunt.

Epiſcopus à S. Petro Chryſologo creatur.

Marinum Abbatem grauiter ægrotantẽ oratione ſanat.

ANNOTATIO.

EXtat ſermo S. Petri Chryſologi de Proiecti Ordinatione: in quo illum plurimum commendat. Videtur concilio Epheſino legatus à Cœleſtino I. Pont. Max. miſſus, vt Baron. adnotauit in Annalib. Eccl. ad an. 931. interfuiſſe.

Septembris die 24.

DE S. TERENTIO MARTYRE, ET PATRONO Piſaurenſi.

TErentius Philippo Imp. in Pannonia, Nardo, & Emerentiana nobiliſſimis, & chriſtianis parentibus ortus, in chriſtiana religione educatur. Cum verò Dignus Rex chriſtianos perſequeretur, mater mortuo viro, venditis omnibus cum filio apud Panutium Abbatem delituit: cumque puer ad necem à Regis ſatellitibus quæreretur, clam de Panutij conſilio naui fugiens Aquileiã peruenit, vbi multis editis miraculis multos ad Chriſtum conuertit. Quapropter à Valeriano vrbis Præfecto accerſitus, interrogatusque quis eſſet, Idolis immolare iubetur: quod facere negligens in fœdiſſimum carcerem, in quo chriſtiani

129. erant, conijcitur: ſed facta oratione, carcereque cœleſti lumine illuſtrato, oſtijs diuinitùs reſeratis, & vinculis reſolutis, omnes eduxit; ipſeque Romam proficiſcitur, quo tempore Decius immanem in chriſtianos exercebat crudelitatem. Oranti autem Terentio, & martyrij coronam optanti apparens Angelus iubet, vt in Picenam ciuitatem, hoc eſt Piſaurum ſe recipiat. Cœleſtibus iuſſis Terentio obtemperanti, quidam, qui porcos paſcebat, ſe illi itineris ducem ſimulatò adiungit, vt ex inſidijs interfecto ſpolia detraheret; ſed contra accidit: nam cum ſagittam in Terentium miſiſſet, ſagitta retorta oculo illius infigitur; iſque oculo amiſſo, maximoque affectus dolore, crimen recognoſcens, humiq; proſtratus, veniam, & ſanitatem impetrauit. Terentius ad vrbem Picenam appropians à latronibus apud Aquam Malam inuaditur, & ad necem verberibus cæſus, inter ipſa verbera expirat, 8. Kal. Octobris an. ſal. 247. Cuius corpus à Theodoſia pia, & nobili fœmina in ſomnis admonita ſublatum, plauſtroque impoſitum, & ſindone munda inuolutum in ſuis ædibus ſepeliuit; vbi poſtea eccleſia ſuo nomini conſtructa, à Florentio Epiſcopo Piſaurenſi dedicata fuit, oſſa demum an. Domini 447. ſupra milleſimum 16. Kal. Auguſti, in decentiorē locum tranſlata ſunt. *Ex off. Eccleſ. Piſauren.*

Carcer diuinitùs reſerat.

Sagitta in ſagittarium retorta illius oculo infigit.

Qui humi proſtratus oculi ſanitatem exorat.

ANNOTATIO.

Acta hæc aliqua egent circa tempus præſertim emendatione. Nam an. D. 247. non Decius; ſed Philippus adhuc imperabat ex Panuin. in Faſt. & Baron. in Annal. Eccleſ. De Dagno Rege dubitari poteſt, cum Pannonia circa id tempus Romanis pareret.

DE MVLTIS MONACHIS MARTYRIB. NONANTVLÆ.

CVm circa annum ſalut. 903. Benedicto IV. Pont. Max. & Ludouico Imper. Hungari in Italia excurſiones facerent; inter cœtera loca ab ipſis direpta Nonantulæ cœnobium præclarum in agro Mutinenſi malè habitum eſt. Nam Barbara, & effera gens illa à chriſtiana religione aliena SS. monachos variè vexatos; tandem in Chriſti fidei confeſſione: conſtantes quotquot habere potuit, crudeliter trucidauit. 8. Kal. Octobris. *Ex monum. cœnobij Nonantulani.*

ANNOTATIO.

De re hac Karol. Sigon. lib. 6. de Regno Italiæ agit.

DE S. CLETO CONFESSORE TIBVRE.

CLetus Confeſſor Tibure, (vbi in templo cathedrali corpus illius aſſeruatur) hac die, ſeu die 24. Octobris colitur, vt tabulæ quædam manuſcriptæ; in quibus nomina SS. de quibus in Eccleſia Tiburtina agitur, habent. Cœtera nondum ſciri potuerunt, nec, quæ ei fuerit patria, neque quo tempore vixerit; quæue egerit.

ANNOTATIO.

De S. Cleto, licet ſtudioſè perquiſierimus, nihil hactenus ſciri potuit, cum nudas tabulas SS. qui Tibure coluntur, acceperimus. Intelleximus autem ibi non aliam, quam ipſius nominis extare memoriam.

DE S. ANTHILIA VIRGINE, ET MARTYRE APVD Aretium. *Vide die 15. Febr.*

Septembris die 25.

DE S. HERCVLANO MILITE, ET MART. ROMÆ.

HErculanus miles cum Alexandri Epiſcopi Antonini Imp. iuſſu ad templũ Apollinis ducti, vt illa ſacrificaret, oratione partem eius templi corruiſſe, eundem Alexandrum feris obiectum, & in fornacem incenſum miſſum, illæsũ exiſſe vidiſſet, tanto miraculo ad Chriſtum conuerſus, & ipſe tentus vnà cum Alexandro capite plexus eſt. *Ex paſſ. S. Alexandri Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

Licet ex actis S. Alexandri Herculanum ſimul cum eo die 21. huius paſſum eſſe appareat; in Martyrol. tamen Rom. hac die martyrium ipſius recolitur; fortè quòd hac die corpus eius ſepulturæ datum fuerit.

DE S. ANATHALONE EPISCOPO II. MEDIOLANENSI.

ANathalo genere Cyprius S. Barnabæ Apoſtoli diſcipulus, & in Epiſcopatu Mediolanenſi ſucceſſor eam Eccleſiam Lino Pontifice aliquot annos ſanctiſſimè adminiſtrauit, multis in ea vrbe ad Chriſti fidem perductis. Cum prius Eccleſiæ Brixienſi, cuius primus fuit Epiſcopus, ab eodem Apoſtolo Præfectus fuiſſet. Vbi multa à fidei perſecutoribus paſſus, illud effecit, vt ciuitas abiecta Inanium Deorum ſuperſtitione chriſtianam religionem maxima ex parte ſuſciperet. Denique multis pro vtraque Eccleſia laboribus perfunctus 7. Kal. Octobris vita defungitur, & S. fine quieuit, Brixiæ ſepultus. *Ex Breu. Mediolanen. & monum. vtriuſque Eccleſ. Mediolanen. ſcilicet, & Brixien.*

ANNOTATIO.

QVot annis Anathalo, quem Pet. Galeſ. in ſuo Martyrol. Græcum natione facit, eccleſ. præfuerit Mediolanen. haud vna eſt ſcriptorum ſent. alijs 10. alijs 14. & alijs 13. ſcribentibus. Breu. verò Mediolanen. poſteriorem ſententiam ſequitur.

Illius natalis in Martyrol. Rom. & Tab. Eccl. Mediolanen. hac die; & in Tab. Eccl. Brixien. die præced. adnotatur.

DE SS. VIRGINIBVS AVRELIA, ET NEOMESIA. Anagniæ.

AVrelia, & Neomeſia virgines ſorores in Aſia haud obſcuro loco natæ, mortuis parentibus contra propinquorum voluntatem virginitatem Chriſto vouentes, facultatibus venditis, pretium in pauperes erogarunt. Patria autem ab hoſtibus capta, & ciuibus in ſeruitutem abductis illæ diuinitus ſeruatæ aſſiduis orationibus, vigilijs, carnis macerationibus cilicio indutæ operam dabant; frequentabant eccleſias, & Sanctorum reliquias venerabantur. In Syriam, & Palæſtinam profectæ loca ſancta inuiſunt

viſunt magna cum deuotione, & lacrymis. Inde Angelico admonitu in Italiã nauigantes Apulia, & Lucania peragratis, Romam ad SS. Apoſtolorum limina veniunt multis in itinere ægrotis, & Dæmoniacis liberatis: tanta enim erat ipſarum ſanctitas, vt vel ſolo veſtium tactu infirmos curarent, Romæ aliquandiu commoratæ multis virtutum ſignis editis, accepta à Summo Pont. benedictionem per viam Latinam reuertuntur: ſed cum Agareni Calabria, & Lucania vaſtatis Campaniam ingreſſi capuam obſiderent, finitimasque regiones excurrerent, ſacræ virgines in hoſtium manus deueniunt, &, vt Chriſto renuncient, tentantur. Quæ in fidei confeſſione conſtantes poſt dira verbera, & flagellationes diuinitus eripiuntur: nam tantus procellarum, & tonitruorum fragor, & ſtrepitus repente exortus eſt, vt relictis virginibus fugæ ſe darent omnes. Illæ autem in fines Anagniæ peruenientes in loco ab vrbe 2. M. P. diſtante, qui Macerata dicitur, a pio viro hoſpitio acceptæ, in oratorio dum horis nocturnis operam darent, ab Angelo ab præmium cœleſte euocantur. Quare eo nuncio lætæ, in oratione Deo gratias agentes animas reddidere. 7. Kal. Octobris, ingenti claritate ſuper eas viſa, vocibus cœleſtibus exauditis, Anagniæque campanis ſpontè ſonantibus. Quapropter Anagnina ciuitas tanta rei nouitate commota ad locum confluit, miram ex eo odoris ſuauitatem ſentiens, illarumque corpora ob Saracenorum incurſus intra vrbis mœnia honorificè condita ſunt. *Ex M.S. Eccl. Anagnina.*

SS. VV ſolo veſtium tactu ægrotos ſanat.

Ab Angelo ad præmium cœleſte vocãtur.

Ingens claritas fulget; cœleſtis harmonia auditur, campanæ vltrò perſonant.

ANNOTATIO.

Tempus præciſum, quo SS. virgines hæ vixerint, in eo M. S. quamuis prolixo minimè exprimitur: niſi quod eo tempore Saraceni, ſeu Agareni Capuam obſidebant, occupata Campania.

Septembris die 26.

DE S. CALLISTRATO MARTYRE CVM ALIIS 49. Romæ.

CAlliſtratus Carthaginenſis, miles, cohortis, quæ Kalendaria dicebatur, Romæ noctu ſtellam præ cæteris fulgentem contemplatus, & admiratus ad Chriſtum conuertitur cumque noctu ad preces ſurgeret à commilitonibus obſeruatus Perſentino Duci exercitus defertur: à quo Dijs iuſſus ſacrificare, ſe Deo, qui cuncta ex nihilo produxit, non Dijs, qui opera manuum hominũ ſunt cultum adhibere reſpondit, multisque fidem chriſtianam laudibus extulit. Cui Dux, nunc tormentorum tempus eſſe aut non Rhetoricæ, niſi Deos, quos Imperatores coli iubent, coleret, extenſumque tandiu verberari imperat, donec ſanguis inſtar riui deflueret, ei teſtorum fragmentis ſubſtratis, cum verò in fide ſtabilis permaneret, ſacco incluſus in mare demergitur: ſed ſacco diſrupto à duobus delphinis ad littus incolumis reducitur. Quo miraculo milites 49. obſtupentes ad Chriſtum conuertuntur; quos Dux comprehenſos, clauisque dirè verberatos cum Calliſtrato, à quo fidei myſteria docebãtur, carcere includũtur. Eductos cum interrogati, ſe non alium Deũ præter Chriſtum agnoſcere reſponderent, Dux manibus, pedibusque reuinctos in piſcinam; quæ Oceanus dicebatur, præcipitari iubet, Verùm vinculis reſolutis diuinitus incolumes emergẽtes facto ingenti terræmotu, voceque de cœlo exaudita, alios 135. milites ad Chriſtum conuertunt. Quare Dux veritus, ne alios conuerterent, noctu Calliſtratum, cũ alijs 49. (in quibus Dalmatus, Heliodorus, Domitianus, & Marinus

Sydus præ alijs rutilat.

Calliſtratus à duobus delphinis ad littus incolumis reducit.

Milites 49. ad Chriſtum conuertũtur.

Alij 135 milites fidem ſuſcipiunt.

nominantur) membratim ab exercitu trucidari iubet. Quorum corpora ab alijs 135. qui crediderant, Romæ eo loco, vbi illis eccleſia excitata eſt, condita ſunt, 6. Kal. Octobris. *Ex paſſ. apud Metaphr. à Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. rel.*

ANNOTATIO.

Mirum, nullam fieri Imp. ſub quo paſſi ſint, neque à Metaph. neque ab alijs Græcis (qui in Menol. ſoc. 40. tantum faciunt) mentionem.

DE SS. CYPRIANO, ET IVSTINA MARTYRIBVS Placentiæ.

Cyprianus Antiochenus, primùm magus; cum Iuſtinam virginem, quam Iuuenis ardenter amabat, cantionibus & veneficijs ad ſuæ libidinis aſſenſum allicere conaretur, Dæmonem conſuluit, quanam id re conſequi poſſet, qui cum reſpondiſſet, nullam ei artem aduerſus eos, qui verè Chriſtum colerent, proceſſuram, Cyprianus vehemẽter dolere cœpit ſuperioris vitæ inſtutum, ſeq; totum ad Chriſtum conuertit: & ab Anthimo Epiſcopo Antiocheno in fide inſtructus breui per omnium ordinum gradus ad Presbyterium aſcẽdit, cumque ſanctitatis laude, & doctrina floreret, Epiſcopus creatur, Iuſtinamque virginẽ in numero Diaconiſſarum adſcriptam virginum cœnobio præfecit. Quibus ad Diocletianum delatis, Cyprianus, & Iuſtina exilio damnantur. Cum verò is ab Euangelij prædicatione non ceſſaret, iuſſu Eutholmij Comitis Orientis vterque comprehenſus Damaſci dirè cruciatur; ac poſt carcerem in ſartaginem pice bitumineque ex adipe, & cera feruentem immittitur: ſed cum neque flammâ, neque fœtore, fumoque picis læderentur, Comesque id arti magicæ tribueret, quidam Athanaſius nomine, vt Comitis gratiam iniret, & chriſtianos confunderet, Ioue, & Æſculapio inuocatis in ſartaginem eandem proſilijt; qui mox à voracibus flammis abſumptus eſt. Quare Comes attonitus conſilij inops Cyprianum, & Iuſtinam Nicomediam, vbi Diocletianus Imp. agebat, vinctos mittit arbitrio Imp. puniendos. Qui acceptis Eutholmij litteris SS. martyres apud Gallum fluuium innumera ad ſpectaculum multitudine concurrente capite plecti iubet. 6. Kal. Octobris. Cum verò corpora humi ſtrata die, nocteque à militibus, quo minus ſepulturæ traderentur, ſic iubente Imp. cuſtodirentur, accidit, vt quidam Theoctiſtus nomine illac tranſiens diceret, *Quam iniuſtè hi ſancti ſupplicio affecti ſunt?* quod Velicius ſupplicio præfectus audiens equo deiectum illum morte affecit. Corpora autem SS. Cypriani, & Iuſtinæ cum ſex dies inhumata fuiſſent feris obiecta, noctu à Nautis naui impoſita Romam delata, primum in prædio Rufinæ nobilis fœminæ ſepulta ſunt, deinde in vrbem tranſlata in baſilica Conſtantiniana propè Baptiſterium fuerunt. Poſtremò Placentiam Othone III. Imp. delata, in templo tandem maiore honorificè collocata ſunt, Iuſtina in vrbis patronam à Placentinis accepta. *Ex Breu. Rom. Metaphr. à Sur. tom. 5. rel. & off. Eccl. Placent.*

Iuſtina Diaconiſſa creatur.

SS. in ſartaginem coniecti illæſi prorſus exeunt.

Athanaſius quidam gentilis in candẽ ſartaginem ingreſſus illicò abſumit.

Theoctiſtus iniuſtam SS. mortem condolens à Præfecto interimitur.

ANNOTATIO.

Acta horum mart. apud Metaph. cenſura videntur indigere in eo, quod Cyprianum ab Anthimo Epiſcopo Antiocheno baptizatum, eique Epiſcopum ſucceſſiſſe ait. Nam in Catal. Epp. Antiochenſ. neque Anthimus, neque Cyprianus vllus reperitur. Fortè pro Nicomedienſi, Antiochenus ſcriptus eſt. Fuit autem Anthimus Epiſcopus Nicomedien. & mart. præclarus ſub Dioclet. de quo Euſeb. 8. c. 26. Hiſt. Eccleſ. Acta verò apud Pet. lib. 8. c. 121. multò plurib. ſcatent erroribus.

DE

DE S. EVSEBIO PAPA.

EVſebius natione Græcus S.Marcello ſucceſſit in Pontificatu, Maxētio Romæ Imperante an.ſal.309. octauo perſecutionis anno, quem prius medicū fuiſſe ferunt. Scripſit tres epiſtolas: primam ad Galliæ Epiſcopos; alteram ad Ægyptios: tertiam ad Epiſcopos Tuſciæ, & Campaniæ. Nonnulla conſtituit: in quibus hæc præcipua, vt puella deſpōſata monaſterium ingredi non prohibeatur: Ne ſacrificium altaris in ſerico, ſed in lineo panno fiat: Ne Ieiunia legitima abſque neceſſitate ſoluantur. Habuit ordinationem: vnam menſe Decēbri, qua Presbyteros 13. Diaconos 3. & Epiſcopos 14. per diuerſa loca creauit. Cumque annos duos, menſes 7. & dies 16. ſediſſet, obdormiuit in Domino, apud S.Petrum ſepultus. *Ex Damaſ. in lib.Pont.Plat.Baron.in Annalib.& alijs.*

S.Euſebij cōſtitutiones.

ANNOTATIO.

PLatina ſecutus Damaſum illi annos 6. ſedis tribuit, Pet.in Cat.lib.8.c.122.& Galeſ. in ſuo Martyrol. eum martyrem ſub Conſtantino, ſeu potius ſub Maxentio tyranno faciunt. Quę de re nihil apud Damaſum Plat.& Baron. qui acta huius Pont. obſcura aſſerit, & duos tantum annos præfuiſſe ait.

DE S. EVSEBIO EPISCOPO BONONIENSI.

EVſebius Epiſcopus IV. Bononienſis S.Baſilio circa annum ſal.370. ſucceſſiſſe creditur, S.Ambroſij Epiſcopi Mediolanenſis non modò æqualis, ſed & ei ſumma familiaritate coniunctus: cum quo concilio Aquileienſi aduerſus Arianos interfuit. Is exemplo S.Ambroſij duo extruxit monaſteria, vnum SS. Vitali, & Agricolæ: alterum S.Proculo martyri dicatum. Quantum vixerit in Epiſcopatu, quandoque obierit, incompertum eſt: illud certum eum poſt SS. Vitalis, & Agricolæ inuentionem à S.Ambroſio repertorum vixiſſe, cum illis eccleſiam ædificaſſe tradatur, ac 6.Kal.Octobris diem obijſſe, fuiſſeque in æde prædictorū SS. à ſe conſtructa ſepultum. *Ex Karolo Sigon. lib.1.de Epp.Bonon.*

S. Euſebius duas cōſtruxit eccleſias.

ANNOTATIO.

EVſebius circa idem tempus, quo S. Ambroſ. obijſſe videtur; nam S. Felix: qui S. Euſebio ſucceſſit, morte S. Ambroſij, cuius Diac. & diſcip. fuit, interfuit, & poſtea Eccleſiam Bononien. adminiſtrauit, niſi velimus ſedem aliquot vacaſſe.

DE S. VIGILIO EPISCOPO BRIXIENSI.

VIgilius 15. Epiſcopus Brixienſis S. Optatiano ſucceſſit. Qui vitæ ſanctimonia, & doctrina præfulſit. Is ille Vigilius eſſe videtur qui concilio Agathenſi ſub S.Cæſario Epiſcopo Arelatenſi celebrato, Alarico, & Theodorico Regibus Gothorum regnantibus interfuit. Nam circa ea tempora hic vixiſſe traditur, nec facilè reperitur alius eius temporis Vigilius. Putatur etiam libri aduerſus Eutychen ſcripti autor; licet nomen Vigilij Epiſcopi Tridentini, qui multò ante fuit, liber is præſeferat. Cum autem Eccleſiam Brixienſem optimè aliquot annos adminiſtraſſet, 6.Kal.Octobris migrauit è vita, in æde S.Laurentij ſepultus. Cuius vitæ ſanctitas ex eo declaratur, quòd in SS. numerum relatus fuerit. *Ex monum.Eccleſ.Brixien. Capreolo lib. 3.Cron.& al.*

ANNOTATIO.

BAron. in Annotat. in Martyrol. hac die in eam ſent. quod hic Vigilius conc. Agathen. affuerit, proclinis eſſe videtur.

DE S. NILO ABBATE MONASTERII CRYPTÆ Ferratæ Fundatore.

Nilus Diabolo ſuggeſtione in graue il labitur ſcel9.

S. Nilus ſolis herbis, & pomis veſcitur. Spiritu prophetiæ præcellit.

NIlus Roſciani in Magna Græcia non infimo loco natus, parentibus orbatus; licet à teneris ingenij acumine, & moribus præſtaret, adoleſcens tamē Diaboli ſuggeſtione ſtuprum commiſit: cuius peccati mox eum adeò pœnituit, vt omnibus relictis, & facultatibus pauperibus diſtributis, ad monaſterium S. Mercurij ordinis S. Baſilij apud Taurianum, in quo SS. Fantinus, Lucas, Zacharias, & alij ſanctitate inſignes ea tempeſtate habebantur, habitum monachalē induturus accederet. Verum cum regionis dominus ad monachos; ne illum reciperent, ſcripſiſſet, in monaſterio S. Nazarij: quod hodie S. Philaræti nominatur, fit monachus, eâ vitæ auſteritatem complexus, vt ſolis herbis, & pomis veſceretur: ſpiritu prophetiæ clarus cuidam Principi ſe diu victurum, & multa facturū iactanti, mortē citam; quæ illi poſt 10. dies contigit, prædixit. Maiorē affectans perfectionem, in ſpecu montis Parmæ oppido imminentis apud monaſterium S. Mercurij orationibus, vigilijs, ieiunijs, meditationibus, detecto capite, & nudis pedibus incedens diu operam dedit, libris SS. Ioannis Chryſoſtomi, Baſilij, & Gregorij Nazianzeni aſſiduè volutatis. Sæpius biduò, & triduò, & eo amplius cibo abſtinebat. Dum oraret, lacrymas effundere, ac in extaſim rapi ſolitus erat, multis à Dæmone inſidijs expetitus dum in eccleſia cum S. Fantino pſalleret, lethale vulnus accepit. Calabriæ vaſtationem à Saracenis factā multò ante prædixit. Adeò humilis fuit, vt ſacris noluerit initiari, & Roſcianenſem Epiſcopatum reſpuerit; cum ante crucifixum oraret, illum ſibi benedicentem vidit. Apud Caietam in cœnobio eiuſdem ordinis annos 10. & apud M. Caſinum diu commoratus, quo tempore Gregorius V. Pont. Max. à Creſcentio Conſule Rom. ſede pulſus eidem ab Othone Imp. reſtitutus eſt, Romam venit, à Pont. & Imp. qui illi obuiam ad Aſinariam portam proceſſerant, humaniſſimè acceptus. Mortuo Gregorio Pont. Imp. qui Antipapam oculis orbauerat, M. Garganum viſitaturus ad monaſterium: in quo Nilus erat, cum muneribus diuertit, quibus ille ſpretis, ſic Imperatorem ad pœnitentiam flexit, vt poſito diademate, proſtratus cum lacrymis veniam poſceret (qui poſteà Romam reuerſus in ſeditione commota à Romanis occiditur) Nilus tandem Tuſculum veniens, ibi monaſterio, quod Crypta Ferrata dicitur, extructo, reliquum tranſegit vitæ, & anno ætatis 95. migrauit è vita ibidem ſepultus. *Ex eius vita, quam etiam Gabr. Baron. lib. 4. de Antiq. Calabr. refert.*

Lethale vulnus à Dæmone accipit.

Præ inſigni humilitate initiari noluit.

A Pont. & Imp. honoratur.

Imperatorē ad pænitentiam flectit.

ANNOTATIO.

VItam illius, quæ in monaſt. Crypta Ferratæ habetur, S. Bartholom. eius diſcip. ſcripſiſſe fertur. Imp. cuius fit mentio, Otho. II. fuit. Plura apud Baron. in Annal. ad an. D 980.

DE S. AMANTIO PRESBYTERO TIFERNATE.

AMantius Presbyter Eccleſiæ Tifernatis ſub S. Florido Epiſcopo mira excelluit ſanctitate, & miraculorum gloria coruſcauit. Vir præcipuæ ſimpli-

plicitatis: qui more Apoſtolorum, vt ſcribit S. Gregorius Papa, manus ægris imponens morbos omnes depellebat. Sed & ſerpentes quamuis immanes ſolo crucis ſigno extinguebat; qui ſi in ſpecū refugiſſent facto ad os foraminis crucis ſigno illicò mortuus prodire cernebantur. Cum Romam cum Florido veniſſet, à S. Gregorio in noſocomium introductus eſt, vbi quidam fræneticus magnas edens voces, cunctos ægros ita immenſis clamoribus perturbabat, vt ſomnum capere non poſſent. Ad quem Amantius è lecto ſurgens, & cum ſilentio accedens, manus illi orando impoſuit, moxque melius habentem in ſuperiora domus ſecum ad oratorium duxit: vbi pro eo liberius orans, ſanum mente, & corpore ad proprium lectum reduxit. His, & alijs clarus miraculis 6. Kal. Octobris migrauit ad Dominum. *Ex S. Greg. Papa lib. 3. c. 35. Dialog. & ex monum. Eccleſ. Tifern.*

Amantius manuum impoſitione ægrotos omnes ſanat.

Serpentes, licet immanes, extinguit.

Frænetico ſanitatem præſtat.

ANNOTATIO.

Agitur de eo hac die Tuderti: qua die etiam eius mem. in Martyrol. Rom. (in quo olim Tuderti pro Tiferni legebatur, prout in loco citato S. Greg. Papa, ab aliquo ſcriptore deprauato) At Tiferni ſimul cum S. Florido Epiſcopo die 13. Nouemb. celebratur: quod incongruè fieri videtur, primum quòd non eadem die obſeruant, deinde, quòd officium vnius haud alteri conuenire videtur.

DE S. IOANNE MEDA CONFESSORE ORD.
Humiliatorum apud Comum.

IOannes cognomento Meda, quod Medæ pago inter Mediolanum, & Forū Licinij, natus ſit, cum opibus abundaret, illudque Apoſtoli. *Totus Mundus in maligno poſitus eſt*, perpenderet; mox ſe Comum contulit, & apud vrbem in loco, qui Rondanarium dicitur, iuxta Coxiam fluuiolum in honorem B. M. V. & omnium SS. oratorium cum multis cellis extruxit, in quo loco plures fratres, & ſanctimoniales ſub regulari diſciplina degētes collegit, fœminis à viris ſeparatis. Itaque locus, qui antea latronum ſpelunca fuerat, thalamus eſſe cœpit continentium; domusque blaſphemiæ, domus euaſit orationis. Medæ etiam inſigne virginum monaſterium ædificauit. Ipſe verò vitam aſſiduis orationibus, vigilijs, ieiunijs, alijſque pijs operibus exercitam ducens, relictis haud paucis ſuæ ſanctitatis indicijs, ad cœleſtem patriam euolauit 6. Kal. Octobris ibidē ſepultus. *Ex Breu. Humiliatorum.*

Ioannes oratoriū extruit.

ANNOTATIO.

LOcum, in quo S. Ioannes vixit apud Comum poſt extinctum Humiliator. Sub Pio V. Pont. Max. ordinem Clerici Somaſchenſes tenent.

Septembris die 27.

DE S. EPICHARIDE MARTYRE ROM.

EPicharis mulier nobiliſſima, (erat enim ordinis Senatorij) Romæ in Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione, quòd Chriſtum coleret accuſata, comprehenditur, varièque, vt ad Idolorum cultum rediret, tentatur. Verùm cum illa inuicta, conſtanſque in Chriſti confeſſione perſiſteret; primùm plumbatis diriſſimè cæditur, deinde, cum à ſententia dimoueri

nullo

nullo pacto poſſet, gladio percuſſa martyrium feliciter cõſumauit 5. Kal. Octobris. *Ex Menol. Græcorum, qui pluribus illius certamen deſcribunt.*

ANNOTATIO.

CVm nulla extet apud Latinos ſcriptores huius mart. mentio, neque Romæ corpus, eiuſue reliquiæ habeantur, ſuſpicor illam haud Romanam fuiſſe, quod ex nomine etiam conijcere licet.

DE SS. MARTYRIBVS FIDENTIO, ET TERENTIO Tudertinis.

Fidentius, & Terentius ex Cappadocia Syriæ Romam profecti Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus, & apud eoſdem chriſtianæ fidei accuſati: cũ neque minis, neque promiſſis flecti poſſent, in vincula primùm coniecti, poſtea in ignem inijciuntur: vnde abſque læſione egreſſi, Duci primæ cohortis interficiendi traduntur. Qui illos in locum abditum duxit, ne corpora à chriſtianis ſepelirentur, à feris deuorata. Sed contra accidit: nam vrſi è latebris egreſſi Ducem cum ſuis interfectũ diſcerpſere; martyres vero Angelo duce in cryptã deuenientes, vbi Angelorum miniſterio cibo recreantur. Inde in ciuitatem Martanam Tuderto proximam veniunt: ibique à pia fœmina hoſpitio excepti filium illius à Dæmone oppreſſum liberant; duobusque ſubinde leproſis ſanatis plurimos ad fidem conuertunt, magnaque edunt miracula. Quibus ad Imperatores perlatis, Roma lictores mittuntur, qui Fidentium, & Terentium iam captos apud prædictam ciuitatem capite plectunt 5. Kal. Octobris. Quorum corpora à muliere, cuius filium à Dæmone liberauerant, nobili ſepulchro, quod ſibi parauerat condita ſunt: quo in loco eccleſia extat eorum nomine conſtructa. *Ex off. Eccleſ. Tudertin.*

SS. in ignem deiecti minimè læduntur.

Vrſi interfectores diſcerpunt.

Oppreſſum à Dæmone liberant.

Duo leproſi ſanantur.

ANNOTATIO.

MArtana ciuitas iacet; cuius ſitus quinto à Tuderto milliario circiter indicatur: qui locus S. Maria de Pantano à vulgo nominatur.

DE S. CAIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

Caius Sergius Romanus Barnabæ Apoſtoli diſcipulus, vitæ ſanctitate, & charitate in pauperes cõſpicuus S. Anathaloni in Epiſcopatu ſubrogatur. Is vnà cum Clateo Epiſcopo Brixienſi multa, Nerone Imp. chriſtianæ fidei cauſa ſub Anolino Præfecto perpeſſus eſt, Geruaſium, & Protaſium ciues Mediolanenſes ordinis Senatorij erudiuit in fide, & baptiſmo regenerauit. Romam SS. Apoſtolos Petrum, & Paulum viſendi ergò proficiſcens in via illos à Nerone martyrio affectos diuinitus accepit. Romæ cum Clemente, & alijs Apoſtolorum diſcipulis aliquandiù commoratus Mediolanum reuertitur; vbi cum multa in Neroniana perſecutione pro ſibi credita eccleſia egiſſet, poſt 13. Epiſcopatus annum ad cœleſtem patriam euolauit 5 Kal. Octobris. Cuius corpus in æde S. Naboris conditum eſt. *Ex Breu. & monum. Eccl. Mediolanen.*

Caius S. Barnabę Apoſtolus.

ANNOTATIO.

PAnuin. in Faſt. Caium Epiſcopum creatum ſub Cleto Pont. & Domitiano Imp. anno D. 92. annos 22. ſediſſe refert, quod monumentis Eccleſ. Mediolanen. repugnat,

gnat, cum Acta illius annos 13. tantum præfuiſſe habeant. Verum ſi erat Epiſcopus ſub Nerone, quando SS. Geruaſius, & Protaſius paſſi ſunt, multò plures annos in Epiſcopatu vixiſſe oportet; aliàs ad annos, ſeu tempora Clementis peruenire non potuiſſet.

DE S. ADERITO EPISCOPO RAVENNATE II.

ADeritus Græcus natione, diſcipulus S. Apollinaris; à quo ordinatus Sacerdos, poſtea ei in Epiſcopatu ſucceſſit inditio columbæ, quæ cœlitus ſuper caput illius clero præſente aduolans eum diuino nutu Epiſcopum factum declarauit (quo pacto 11. ſubſequentes Epiſcopi electi traduntur) qui licet electioni repugnaret, omnibus tamen illum ex diuino decreto Epiſcopum acclamantibus, onus paſtorale ſubire cogitur, quo tempore defuncto Veſpaſiano ſolus Titus Imperium adminiſtrabat. Munere autem præclarè diuque adminiſtrato, ac multis ex Gentilibus ad fidem chriſtianam perductis, obdormiuit in Domino 5. Kal. Octobris circa ſal. an. centeſimum Clemente Pont. Maximo, & Traiano Imp. claſſe ſepultus, eo loco, vbi poſteà S. Probo Epiſcopo templum excitatum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Rauenn. & Hieron. Rub. lib. 1. Hiſt. Rauenn.*

Aderitus columbæ inditio Epiſcop. S. Appollinari ſufficitur.

ANNOTATIO.

ONuph. Panuin. in Cronol. Eccl. Aderitum adhuc Veſpaſiano Imperante an. D. 74. ſediſſe annoſque 26. præfuiſſe adnotat.

Septembris die 28.

DE S. PRIVATO MARTYRE ROM.

PRiuatus miles; quo tempore S. Calliſtus Papa in cuſtodia detinebatur, vlceribus plenus diù noctuque doloribus cruciabatur. Is cum alios à S. Pontifice curari vidiſſet, ad illius pedes proſtratus, opem ipſius ſupplex implorabat dicens, *Salua me pater, quia Credo in D. I. C. Deum viuum, & verum*. Quià Pontifice ſacris luſtratus aquis, ſtatim abeuntibus doloribus mundatus eſt, & clamare cœpit, *verus, & ſolus eſt Deus, quem Calliſtus prædicat: Dij verò inania, & muta ſimulachra ſunt*. Quod cum vrbis Præfectus accepiſſet, miſit apparitores; qui illicò Priuatum comprehenſum, tandiu plumbatis cæderent, donec anima eum deficeret. 4. Kal. Octobris. *Ex paſſ. & Geſt. S. Calliſti Papæ, apud Sur. tom. 7.*

Priuatus vlceribus plenus à S. Calliſto baptizat. ſtatim ſanat.

ANNOTATIO.

GEſta S. Calliſti nonnulla egent correctione in eo, quòd ipſe, et alij iuſſu Alexandri Imp. cruciati, necatique dicuntur. Id enim non iuſſu Imp. qui chriſtianos non eſt perſecutus; ſed Præfecti vrbis, maximè Vlpiani chriſtianis plurimum infenſi.

DE S. STACTEO MARTYRE ROMÆ.

STacteus Romæ martyrium paſſus à Beda, Vſuardo, & alijs refertur. Sed de eo nil aliud præterea ſcriptum legitur; nec vbi corpus illius requieſcat ſciri potuit, cum Romæ eius nulla extet præter nominis memoria. *Pet. in Cat. lib. 11. c. 262. Stacteum confeſſ. non mart. nominat.*

ANNOTATIO.

VArie hic S. martyr nominatur: nam apud Bedam Sterteus legitur: apud alios Stateus: & apud Martyrol. Stacteus: vti etiam apud Vſuardum; licet in cod. veteri Sterteus ſcriptum ſit.

DE

DE S. SALOMONE EPISCOPO I. GENVENSI.

SAlomon, quem Salonum Vſuardus appellat, primus Genuenſium Eccleſiã ex antiqua vrbis traditione adminiſtrauit. Vixit autem vicinus Eccleſiæ Primitiuæ temporibus, ac ſanctitate præfulſit primus in Epiſcoporum Genuenſium ſerie ab omnibus eius vrbis ſcriptoribus collocatus. Illum proximè Diogenes ſecutus fertur: qui concilio Aquileienſi ad annum ſalutis humanæ 381. celebrato ſub Damaſo Pont. Max. vnà cum S. Ambroſio Epiſcopo Mediolanenſi interfuit. Eius corpus ſub ara maiore eccleſiæ Metropolitanæ conditum magnam habet apud Genuenſes venerationem: cuius dies feſtus 4. Kal. Octob. celebratur. *Ex Martyrol. Rom. & alijs: ac ex monum. vrbis, & Eccleſ. Genuen.*

A N N O T A T I O.

DVo hic dubitationem ingerunt. Primùm, quòd Diogenes II. Epiſcopus Genuen. concilio Aquileien. interfuerit: ſic enim Eccleſia Genuenſium minus antiqua videretur, neque S. Salomon I. Epiſcopus in primitiua Eccleſia fuiſſe dici poſſet. Secundum, quòd eiuſdem vrbis Annales S. Syrum (quem falsò primùm Archiepiſcopum Genuenſem appellari diximus, cum Epiſcopatus in Archiepiſcopatum ab Innoc. II. Pont. Max. circa an. D. 1133. quo tempore cœpit Bobien. Epiſcopatus, erectus legatur) circa an 480. vixiſſe referunt. Si enim Diogenes II. Epiſcopus concilio Aquileien. an. Chriſti D. 381. habito præſens fuit. Syrus autem I. (nam II. ſub Innocentio II. primus Archiepiſcopus declaratus eſt) circa annum 480. 7. eius Sedis Epiſcopus vixit, ſex Epiſcopi centum annorum interuallo præfuiſſe oportet. Sed hoc minus habet difficultatis. Ob breuem aliquot Epiſcoporum vitam. Primum apparet difficilius, niſi dicamus Eccleſiam primitiuam ab his ſcriptoribus vltra perſecutionum, quæ ſub Conſtantino Magno finem acceperunt, tempora extendi: vel certè hunc S. Epiſcopum ad primitiuam Eccleſiam referri, quod in vicinis temporibus poſt Conſtantinum vixerit.

DE S. SILVINO EPISCOPO BRIXIENSI.

SIluinus, ſiue vt alij ſcribunt, Syluinus Epiſcopus Brixiæ 12. quartus poſt S. Philaſtrium, Eccleſiam Brixienſem inter SS. Theophilũ, prædeceſſorem, & Gaudioſum ſucceſſorem circa annum ſal. 410. adminiſtrauit ea ſanctitatis laude; vt cum ad ſuperos 4. Kal. Octobris euolaſſet in Diuos relatus ab Eccleſia Brixiana honores, qui ſanctis debentur, ſit conſecutus. Cuius corpus in æde S. Petri in Oliueto conditum adhæc vſque tempora requieſcit. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Brixien.*

A N N O T A T I O.

FVit, & Siluinus Epiſcopus Veronen. de quo die 12. huius actum eſt. Huius autem acta prorſus intercidere, cum Capreol. in Cron. Brix. lib. 3. & Rampertus in libro de Translat. S. Philaſtrij nihil de eo præter nomen, & ſeriem, habeant.

DE S. EVSTACHIO VIRGINE ROMANA.

Vide infra die 2. Nouembris.

Septem-

Septembris die 29.

DE ECCLESIÆ S. MICHAELIS ARCHANGELI DEDICATIONE in M. Gargano.

CVm Michael Archangelus, Gelaſio I. Pont. in vertice M. Gargani apparuiſſet (ſiquidem taurus cuiuſdam Gargani longius ab armento diſcedés, quæſitus apud ſpeluncam dicti montis inuētus eſt: quem cum quidam, vt configeret, ſagittam emiſiſſet, ſagittaque in ipſum ſagittarium retorta omnes timore affeciſſet, vt propius accedere non auderent, indicto a b Epiſcopo Sipontino tridui ieiunio, & oratione, apparuit Michael; qui locum eſſe in ſua tutela, velleque ibi cultum Deo in ſui, & aliorum Angelorum adhiberi ait; Quare Epiſcopus cum ciuibus eò pergens ſpeluncam in templi cuiuſdam ſimilitudinem conformatam vidit, eamque diuinis officijs celebrare cœperunt) Pontifex autem ab Epiſcopo Sipuntino conſultus an eam eccleſiam dedicare deberet, reſpondiſſet, id ab ipſo Michaeli quæri oportere, rurſus poſt triduanum ieiunium cū oratione indictum, S. Archangelus Epiſcopo per viſum apparens ait, *Non eſt vobis opus hanc, quam ego ædificaui, eccleſiam dedicare: Ipſe enim, qui condidi, dedicaui.* Cuius dedicationis diem 3 Kal. Octobris celebrandum eſſe decretum eſt, extructis aliquot in ea ſpelunca altaribus. Ex ſaxo autem: quo ſacra ædes tegitur, dulcis, & perlucida guttatim defluit aqua, quam incolæ ſtellam vocant, in vas mundum recepta; ex qua populus poſt ſacram Communionem, vaſculo ibi argentea catena appenſo de more guſtare ſolet; eſt enim ſuauis, tactuque ſalubris, maximè febri laborantibus innumeris morbis hauſta conferēs ſanitatem. *Ex ijs, quæ Sur. tom. 5. habet octauo Idus Maij, & Pet. lib. 8. c. 130.*

S. Michael M. Garganū ſibi electum, in ſua tutela eſſe ait.

S. Archangelus Epiſcopo apparet.

Stilla ægrotātibus ſalutaris.

A N N O T A T I O.

Licet eccleſia S. Michaelis in M. Gargano; quæ à Sipuntina ciuitate ad V. M. P. abeſt, dedicata ab hominibus non fuerit; altaria tamen à Laurentio Archiepiſcopo Sipontino præſentibus SS. Sabino Epiſcopo Canuſino, Rugerio Epiſcopo Cannenſi, & Ricardo Epiſcopo Andrien. & alijs conſecrata leguntur, ex Sancti Ricardi vita.

DE S. GRIMOALDO PRESBYTERO PONTE CVRVO.

GRimoaldus Presbyter Anglus natione fuit. Is vnà cum Fulco, & Eleutherio germanis ſuis ſuſcepta longa peregrinatione, qua Romæ ſancta loca & alibi deuotionis ergò inuiſit, denique cum fratribus in Latium ſeu in Latij, & Campaniæ confinia apud Aquinum venit, Fulco autem apud Ceperanū, Eleutherio apud Arcanum oppida Latij vita functis, ipſe apud Fregellas, quæ Pons curuus hoc tempore dicuntur, ſubſtitit, ibique aliquot editis miraculis: quibus illius ſanctitas innotuit, 3. Kal. Octobris migrauit è vita; in eccleſia maiore tumulatus. Cuius dies feſtus hac die magna celebritate agitur. *Ex monum. Eccl. Aquinatis M.S. in cuius diœceſi opp. prædictum eſt.*

Grimoaldus longam ſuſcipit peregrinationem.

A N N O T A T I O.

Exciſo Aquino, Epiſcopus Aquinas, vt plurimum Pontecuruo, qui opp. diœceſis primarium eſt, moras agit.

Septembris die 30.

DE S. HIERONYMO PRESBYTERO, ET ECCLESIÆ Doctore Romæ.

HIeronymus Stridone in illyrico Conſtantio Imp. natus Romæ baptizatus, & liberalibus diſciplinis à Donato, & alijs viris doctiſſimis eruditus, diſcendi ſtudio Galliam peragrauit, vbi pios aliquot, & doctos viros coluit, multosque ſacros libros manu ſua deſcripſit. Inde in Græciam profectus philoſophia, & eloquentia inſtructus, Summorum Theologorum vſus conſuetudine, in primis Gregorio Nazianzeno Conſtantinopoli operam dedit: à quo ſe ſacras litteras didiciſſe profitetur. In Palæſtinam veniens, Chriſti Domini viſit incunabula, totaque Regione luſtrata adhibitis Hebræorum eruditiſſimis plurimũ in ſacrarum litterarum intelligentia profecit. Secedens in vaſtam Syriæ ſolitudinem, quadriennium in ſacrorum librorum lectione, & cœleſtis beatitudinis contemplatione conſumpſit. Presbyter à Paulino Antiocheno Epiſcopo factus, Romam cum ipſo Paulino, & Epiphanio Epiſcopis ad Damaſum Papã ob nonnullas controuerſias Epiſcoporum venit. Vbi Pontificis in ſcribendis epiſtolis Eccleſiaſticis adiutor fuit. Verùm ſolitudinis deſiderio captus, in Palæſtinam reuerſus, apud Bethleem in monaſterio ad Domini Præſepe à Paula Rom. extructo cœleſtem vitam egit: & quamquam variè morbis, doloribusq; pulſaretur, incommoda tamen pijs laboribus, & perpetua ſacra lectione ſuperauit. Ad illum tanquam ad oraculum ex omni parte ſacræ quæſtiones explicandæ referebantur. Illum S. Auguſtinus de locis ſacræ ſcripturæ difficillimis ſæpe conſuluit propter ſingularem eius doctrinam, linguæque non ſolum Latinæ, & Græcæ, ſed etiam Hebraicæ, & Chaldaicæ intelligentiam, & quòd omnes penè ſcriptores teſtimonio eiuſdem Auguſtini legerat. Hæreticos acerrimis ſcriptis exagitauit. Pios, & catholicos defendit. Vetus teſtamentum ex Hebræo conuertit: nouum iuſſu Damaſi Græcæ fidei reddidit, & magna ex parte explicauit. Multa præterea Latinè reddidit ſcripta doctorum virorum, & ipſe proprij ingenij monumentis chriſtianam diſciplinam illuſtrauit. Qui ad ſummam ſenectutem perueniens ſanctitate, & doctrina illuſtris. Honorio Imp. migrauit in cœlum. Corpus ad Bethleem ſepultum, poſtea Romã tranſlatum in baſilica S. Marię Maioris, ſiue ad Pręſepe conditum eſt. *Ex Breu. Rom.*

Hieronymus Gregorium Nazianzenũ præceptorẽ habet.

Sacram linguam ab eruditiſſimis Hebræis ediſcit.

Romam, Damaſo Papa, venit.

Hieronymus veluti oraculum ex omni parte conſulitur.

Hæreticorũ acerrimus exagitator.

Vetus teſtamentum ex Hebræo in Latinum vertit.

A N N O T A T I O.

VIta illius in Flore SS. & quæ circunfertur, quædam fabulis proxima continet, in quibus illud de Leone, & de aſino à Leone deuorato.

Carmen Bap. Mant. de S. Hieronymo.

» VLtima Septembris tua lux ſanctiſsime patrum
» Hieronyme, Stridone ſatus Romana petiſti
» Gymnaſia, & celeri ſtudio ſapientiæ in altum
» Aſcendiſti apicem, fari tribus omnia linguis
» Doctus, & illius tanto ſublimior æui
» Ingenijs, quantum colles præcellit Olympus.
» Ad Syriæ Syluas poſthæc, ſaltusque Sabæos
» Continuò tranſis, rapidique incendia ſolis

» Nu-

„ Nudus, & eſuriens longo in mœrore tuliſti.
„ At cum perſpiceres diuina volumina multis
„ Deprauata locis, & conceptabula lymphæ,
„ Vnde bibunt animæ primum amiſiſſe nitorem,
„ Tu quaſi ſol lucis genitor iubar elicis almum,
„ Ignitaſque tuo totum iacularis in orbem
„ Ore faces, fideique fugas à finibus hoſtem.

DE S. LEOPARDO MARTYRE ROMÆ.

LEopardus nobilis Romanus adoleſcens vnicus patri ſuo, cubicularius fuit Iuliani Apoſtatæ, ab eo præ cœteris dilectus. Is à Valentino Presbytero: qui litteras ad Pontem Miluium docebat, in fide Chriſti, & bonis litteris inſtructus ab eodem intra Diocletiani Thermas baptizatus eſt. Cum autem Dijs Thymiam offerre recuſaret, tortoribus traditus, vt verberibus à propoſito deterreretur, cum in fidei confeſſione immobilis perſiſteret, extra vrbem ductus capite truncatus eſt Prid. Kal. Octobris. Cuius corpus à Valentino Presbytero 30. ab vrbe milliario apud Oſciculum ſepultum, poſtea Aquisgranum in Germaniam Inferiorem, ubi præcipuè colitur translatum eſt. *Ex natalib. SS. Belg. apud Io. Molanum.*

Leopardus Iul. Apoſtat. imprimis charus.

ANNOTATIO.

MOlanus Valentinum hunc illum Interamnem eſſe putat. Sed ille ſub Dioclet. martyrio affectus eſt, ex Martyrol. Rom. die 14. Febr.

DE S. SOPHIA VIDVA ROMÆ.

SOphia matrona Mediolanenſis clariſſima, SS. virginum Fidei, Spei, & Charitatis mater, tempore Apoſtolis proximo (quam ferunt, vſque adeo diuitem fuiſſe, vt ad 10. millia ſeruorũ: habuiſſe dicatur) ex primis fidẽ chriſtianam cum filijs complexa à S. Caio Epiſcopo baptizata eſt. Opibus autem pauperibus, eccleſijsque diſtributis: vt plures iuuaret Mediolano diſcedens, in multis vrbibus Chriſtum annuncians, multoſque ad illum cõuertens D. Raphaele Archangelo duce Romam venit: vbi & in itinere multis editis miraculis præſertim cæcis illuminandis ad 14. M. Paganorum ad fidem perduxiſſe traditur, in illis plurimas Romanas matronas. Quibus Traiano delatis is illam cũ filiabus accerſitam, fruſtraque deterritam, acriter torqueri iuſſit; filiabus autem capite plexis. Kal. Auguſti, earum corpora pia mater ſepelienda curauit; nec multo poſt ad illarum ſepulchrum orans animam Deo reddidit Prid. Kal. Octobris. *Ex Brev. Mediolanen. & Mombrit. tom. 2. ac ex paſſ. Filiarum.*

Sophiam 10. millia ſeruorum habuiſſe fertur.

Sophia Raphaele duce Romam petit.

Cæcos illuminat.

ANNOTATIO.

IN paſſ. à Metaph. ſcripta, à Sur. & Lipom. rel. & à Pet. in Cat. lib. 7. c. 7. patria Sophia Italia nominatur: fortè ſic Mediolanum ob eius preſtantiam Itala vrbs, ſiue Italia dicebatur. Interrogata enim ab Hadriano, ſiue à Traiano, vt alijs videtur, de patria, ſe de ſolo Italo eſſe reſpondit cum patria Mediolanen. eſſet. Fuit autem Mediolanum ſemper poſt Romam prima Italia vrbs.

Baron. in Annal. ad an. D. 122. Sophiam cum filiab. 1. Aug. ſub Hadriano paſſam notat. Quod aduertatur, vt patet ijs, quæ hic dicuntur.

Octobris die 1.

DE S. ARETHA MARTYRE, ET SOCIIS ROMÆ.

ARethas Romæ cum alijs quatuor ſupra quingẽtos martyrio coronatus ab Vſuardo, Adone,& alijs refertur. Quando autem, ſeu ſub quibus, & quo genere necis,occubuerint,nullibi traditum reperitur. *Ex Martyrol.Rom.*

A N N O T A T I O.

DIſſident in numero ſociorum authores: nam, vt Pet.Galeſ. animaduertit, alij pro quingentorum, quinquaginta habent: alij quinque tantùm illos faciunt. Sed vetera monum.M.S. vnà cum Vſuardo quingentorum quatuor habent, ſub Antonino Imp. coronatorum.

DE S. SEVERO PRESBYTERO, ET CONFESSORE Vrbeuetere.

SEuerus Presbyter ex valle Interocrina Valeriæ Prouinciæ; quæ & vallis S. Seueri nominatur, ortum ducens, puer à parentibus magiſtro litteris imbuendus traditur. Is inter cæteras virtutes: quibus præditus erat, humilitatem,& charitatem maximè coluit. Factus clericus, per gradus ad Sacerdotium peruenit, eccleſiam B.M.V. in ea valle frequentare deuotionis cauſa ſolebat; ſeque poſt preces,& alias ſpiritales exercitationes,ne otio torperet, in ſuorum agrorum cultura exercere. Pauperes, orphanos, & viduas ſuis facultatibus,laboribusque ſuſtentabat; non tantùm famelicos paſcens, ſed etiam nudos operiens. Tanta fuit illius ſanctitas, vt infirmi, qui ad eum nequirent accedere; ſanitatem nihilominus conſequerentur, ſi panis aut alterius cibi ab eo benedicti tantillum deguſtaſſent. Rogatus per nuncios à patre familias mox morituro, vt ad ſe quantocius veniret; quo eius precibus ſecurius hinc per pœnitentiam migraret, occupatus in putanda vinea reſpondit: *Antecedite, ecce vos ſubſequor*. Cumque paululum demoratus, vt opus putationis abſolueret, concito gradu ad ægrotum pergeret, ijdem nuncij occurrunt dicentes; *noli fatigari, quia iam defunctus eſt*. Ille itaque contremiſcens magnis vocibus ſe mortui interfectorem clamabat, & vbi flens ad corpus peruenit defuncti, humi proſtratus, vehementius plorás caput in terram tundebat: cumque ſe mortis illius reũ inclamaret, repente defunctus reuixit. (Qui vbi fuiſſet, & quomodo rediſſet à circunſtantibus interrogatus, à tetris admodum hominibus, inquit, ducebar, per obſcura ex quorum ore, & naribus ignis exibat, quem tolerare haud poteram: ſed iuuenis ſubitò aſpectus pulchri occurrens trahentibus me dixit: *Reducite illum, quia eum lacrymis Seueri Presbyteri Dominus largitus eſt*.) Seuerus autem protinus ſurgens ei pœnitentiam agenti opem ſuæ interceſſionis attulit. Rediuiuus verò octauo die pœnitentia peracta, culpiſque ſolutus rurſus obdormiuit. Denique vir S. cum aliquot ſui inſtituti diſcipulos reliquiſſet, ceſſit è vita. Cuius corpus, orta de loco ſepulturæ controuerſia à ruſtico in ſomnis admonito plauſtro impoſitum ab indomitis iuuencis nuſquam diuertentibus ad vrbem veterem delatum, ibi honorificè conditum fuit. *Ex Cod. pergam. M. S. Eccleſ. Verbeuitana, & lib. 1. c. 12. Dialog. S. Greg. Papæ.*

Diuina incurandis infirmis S. Seueri gratia.

Defunctum, cuius ſe interfectorẽ fuiſſe clamabat, ad vitam reuocat.

Horrendus Dæmonum aſpectus.

Lacrymis Seueri vita defuncti refert accepta.

A N N O T A T I O.

CIrca tempora S. Greg. Papæ vixiſſe putatur, ſeu paulò ante. De quo in Rom. Martyrol. etiam die 5 Febr. agitur. Hac autem dies translationis ad vrbem veterem eſſe videtur.

DE

DE S. LAVRENTIA VIRGINE, ET MARTYRE Anconitana.

LAurentia virgo Anconitana S.Palatiæ virginis ſocia, ſiue ancilla (erat enim Palatia clariſſimo genere nata) vnà cum illa diu in perſecutione Diocletiani ſub Dione Præſide cruciata, ac in ignem iniecta; cum ex eo inuiolata exiſſet, iuſſu Dionis ſaxo ad collum alligato vtraque in altũ mare demergitur, ſed ab Angelo ereptæ nauiculæ impoſitæ in exilium deportari iubentur. Quæ tempeſtate ad littus centumcellenſe delatæ à Promoto Tuſciæ Proconſule Romam ad Imp. vinctæ mittuntur: qui illas apud Firmum Piceni ciuitatem exulare iuſſit. Vbi Deum præcatæ, vt ſe è tantis ærumnis ad ſe euocaret, Nonis Octobris lætæ ad ſponſum migrauere. Corpus Laurentiæ cum aliquandiu ignotum fuiſſet hac die Anconæ repertum eſt. *Ex paſſ. S. Palatiæ, & monum. Eccleſ. Anconitanæ.*

SS. VV. ſaxo ad collũ alligato in mare demerſæ ab Angelo eripiuntur.

ANNOTATIO.

SVnt, qui Laurentiam Palatiæ nutricem ſcribant: ſed in Tab. Eccleſ. Anconit. & ipſa Laurentia virgo, & mart. ſicuti & Palatia adnotata eſt.

Octobris die 2.

DE S. MODESTO LEVITA, ET MARTYRE Beneuentano.

MOdeſtus in Sardinia claris parentibus ortus, à puero in humanioribus litteris eruditus, æquales ingenij acumine, & elegantia morum antecelluit. Adoleſcens omnibus virtutibus excultus, præcipuè humilis, caſtus, modeſtus, patiens, miſericors, & pius erat. Ad pietatis ſtudium meditationem, orationem, & diuinarum ſcripturarum lectionem adhibebat. Vitæ ſanctitatis fama peruulgata, plures ad eum, maximè verò luminibus orbati, quibus ille viſum reſtituit, confluere cœperunt. Poſt cæcos, claudi, muti, & diuerſi generis infirmi cateruatim accedentes, ad propria voti compotes remeabant. Dum etiam mortuus deferretur, ab ijs; qui illum ſequebantur, exoratus illum oratione, & lacrymis ad vitam reuocauit. Fertur autem cæcis 4. lumen, & 2. defunctis vitam impetraſſe; mutos verò, ſurdos, claudos, & Dæmoniacos, multò plures liberaſſe. Factus Diaconus in Diocletiani perſecutione tentus, varièque, tentatus, vt Deos coleret, nunquam nec blanditijs, nec minis de conſtantia dimoueri potuit, cumque Deos venerari iuſſus illos malos dæmones appellarit, multis, & diris affectus cruciatibus poſt equuleum, & ignem, intra ardentes Thermas iniectus martyrium conſumauit 6. Nonas Octobris. *Ex lectionib. Breu. antiqui Beneuent.*

Modeſtus præclaris dotibus ornat.

In illuminãdis cæcis cõſpicuus.

Omnia ferè morborum genera depellit.

Defunctum excitat.

ANNOTATIO.

HAc die ab Eccleſia Beneuent. eius natalis celebratur; licet in Martyrol. Rom. die 12. Febr. adnotetur.

DE S. LIZERIO MARTYRE VENETIIS.

LIzerius genere Hiſpanus, adoleſcens Romam veniens, vt militiæ nomen daret. (iuſſerat enim Maximianus Imp. vt qui patre milite nati eſſent, militiam profiterentur) ſic charus fuit Imperatori, ob egregiam indolem, vt inter primos militiæ Duces haberetur. Qui alienus à Chriſto, chriſtianorum; qui in dies cruciabantur, præſertim eorum, qui ſe vltro tortoribus offerrent, conſtantiã miratus, cum cauſam intellexiſſet, fidei deſiderio flagrans à Iuſtino Presbytero inſtrui, & aquis expiari ſupplex petijt. Baptizatus itaque, & ſuis pauperibus diſtributis, eos; qui in carceribus detinebantur, cauſa fidei viſitans, ad conſtantiam hortabatur. Quibus cognitis Imp. illum accerſitum blanditijs, & minis à propoſito deterrere nititur; ſed fruſtrà; quare illum nudatum veſtibus, & plũbatis cæſum, rurſus hortatur, vt Deos colens honoribus, & diuitijs oblatis perfrueretur, carcereque, vt interim reſipiſceret, eum includi iubet. Interea pater certior factus ex Hiſpania Romam aduolat periclitanti filio opem laturus. Qui carcerem ingreſſus lacrymis filium orare cœpit, & obteſtari; vt obſecutus Imperatori, propriæ, & ſuæ ſaluti conſuleret. At Lizerius inuictus, eductus carcere, cum coram Imp. ſe mori potius paratum diceret, quam Deos lapideos, aut æreos, aut aureos venerari, ſuſpenditur, venterque illi crudeliter inciditur; donec inteſtina defluerent: quo in ſupplicio patrem, qui præ nimio dolore in terram quaſi mortuus corruerat, oratione ſua non ſolum excitauit, ſed & ad Chriſtum conuertit; qui cum filio martyrio coronatus eſt. Vterque enim Imp. iubente clauis cerebro per aures vi infixis martyrium compleuit. Quorum corpora à chriſtianis ſepulta ſunt. Corpus verò Lizerij Venetias delatum in æde S. Zachariæ quieſcit. *Ex monum. illius Eccleſ. M.S. & paſſ. S. Lizerij nuper edita.*

Deos Imp. lapideos, ac æreos appellat.

Modeſtus patrem ob crudele filij martyr. ſemimortuum vitæ reſtituit.

Vterque martyrium complent.

ANNOTATIO.

PAtria S. Lizerij ignoratur, nec vbi ſit corpus illius ſciri potuit.

DE S. THOMA EPISCOPO HEREFORDIENSI apud M. Phyſconem.

THomas in Anglia Vuilthelmo Cantilupo patre, matre verò Milicenta Comitiſſa Ebroicenſe natus, à puero litteris excultus, ætatem moribus trãſcendens, quotidiè horas canonicas nondum clericus recitare, Miſſamq; audire ſolebat. Oxonij, & Lutetiæ Philoſophiæ operam dedit, & Oxonij rurſus iuris Pontificij doctor factus, poſteà Academiæ Cancellarius; tum totius Regni ab Henrico III. Rege licet inuitus creatur. Rege defuncto Thomas Oxonium reuertitur, Theologiæque operam nauat. Inter cœteras virtutes; quibus excelluit, caſtitatem maximè coluit. Corpus ſuum vigilijs, & ieiunijs, aſperoque cilicio domuit. Factus Epiſcopus Herefordienſis (Vualliæ ciuitas eſt Herefordia) mira fuit in pauperes benignitate, in Epiſcopali munere peruigil, eccleſiaſticæ immunitatis acerrimus defenſor. Qui cum bona Eccleſiæ vſurpari cerneret, Pontificem Max. vt ab illo oportuna remedia impetraret, adire decreuit. Longo igitur, & difficili accinctus itineri Romam venit, à Martino Pont. Max. perhumanè acceptus. Rebus autem, & negotijs pro voto expeditis; dum in patriam reuertitur, apud M. Phyſconem (quem vulgus Flaſconem vocat) morbo oppreſſus, breui 6. Nonas Octobris migrat è vita. Cuius corpus ſex diebus inhumatum

Thomas caſtitati vitæ conſociat aſperitatem.

Thomas Eccleſ. immunitatis acerrimus defenſor.

Corpus ſex diebus inhumatum ſuauiſſimo odore perflagrat.

humatum odorem ſperabat ſuauiſſimum. Caro ab oſſibus ſeparata ibi condita eſt: oſſa verò ad propriam ſedem relata: quibus cum Gilbertus Comes Clouerniæ, qui S. Epiſcopum ob Eccleſiæ iura fatigauerat, obuiam veniſſet, ac oſſa ſanguinem mirabiliter emittere vidiſſet, eo concuſſus miraculo bona reddidit Eccleſiæ. Plura edidit poſthæc miracula ad eius tumulum; nam 60. mortuos ſuſcitaſſe: 41. cæcos illuminaſſe, 52. corpore contractos, & 21. paralyticos ſanaſſe; mutis 23. loquelam reſtituiſſe legitur, *Ex eius vita plurib. a Sur. tom. 5. rel.*

Comes Cloverniæ ſanguine ex corpore ſcaturient inſpecto bona reſtituit Eccleſiæ.

60. mortuos ſuſcitat. 41. cæcos illuminat. 52. corpore contractos, & 21. Paralyticos ſanat, mutis 23 loquelam reſtituit.

ANNOTATIO.

MIgrauit ex hac vita an. D. 1287. à Ioanne XXII. Pont. Max. in SS. numerum adſcriptus. In Martyrol. pro Herefordia Herfordia; quæ Germaniæ ciuitas eſt, poſitum fuit.

Octobris die 3.

DE S. CANDIDO MART. ROMÆ AD VRSVM PILEATVM.

CAndidus apud Vrſum Pileatum (qui Vicus erat vrbis in Eſquilijs; vbi nũc ædes eſt S. Bibianæ virginis, & martyris) martyrium paſſus ab Vſuardo, Martyrologio Rom. & alijs refertur: extatque adhuc ibi eius memoria inſcripta. Porrò Acta, & tempus, quo paſſus eſt, deſiderantur.

ANNOTATIO.

LOcus hic ad Vrſum Pileatum nominatus, vt putatur: in quo nunc ſacra ædes eſt S. Bibianæ in quinta vrbis regione: cuius Sex. Ruf. mem. Hic autem Candidus diuerſus eſt ab eo, qui cum Fortunato, Feliciano, & Firmo paſſus fuit. De quibus die 2. Febr. actum eſt.

DE SS. MARTYRIBVS DIONYSIO, FAVSTO, CAIO, Petro, Paulo, & alijs 4. Romæ.

DIonyſius, Fauſtus, Caius, Petrus, & Paulus, cum alijs quatuor, quorum nomina ignorantur, Romæ paſſi ſunt. Qui primùm ſub Decio propter fidẽ multa perpeſſi ſunt; poſtea ſub Valeriano, qui Decio ſucceſſit in Imperio, ab Æmiliano Præſide diu cruciati martyrium conſumarunt, 5. Nonas Octobris. Cũ prius ſub Decio in Libya paſſi eſſent; deinde ſub Valeriano, exilio damnati, lapidatique duodecim annos in loco ſqualido concluſi fuiſſent. *Ex Beda, Vſuard. Adone, & alijs.*

ANNOTATIO.

NOnnulli cum Adone Dionyſium hunc cum Dionyſio Areopagita confundunt, vt monet Baron. in Annotation. De his autem Græci hac die agunt in Menol. paucis, vt ſupra relatum eſt, agonem deſcribentes. Qui etiam de Dionyſio Areopagita hac ipſa die memoriam celebrant in Menol. & Anthologio.

Octobris die 4.

DE S. FRANCISCO ASSISINATE ORD. MINORVM AVTORE.

FRanciſcus Aſſiſij in Vmbria natus, mercaturam à principio patrem ſecutus exercens, cum quadam die pauperem eleemoſynam petentem præter conſuetudinem repuliſſet, mox pœnitens largè ei miſericordiam impertiuit: Deoq; ex eo die vouit; ſe nemini poſcenti eleemoſynam negaturum. Cum poſtea ex graui morbo, conualuiſſet, ardentius cœpit officia charitatis colere. Qua in exercitatione Euangelicæ cupidus perfectionis, quicquid habebat, pauperibus elargitus eſt; Quod ferens iniquius pater, cum ad Epiſcopum Aſſiſinatem

Franciſcus in pauperes generoſus.

 duxit,

duxit, vt bonis cederet paternis; qui etiam veſtibus reiectis patri omnia conceſſit, illud ſubiungens ſibi in poſterum maiorem fore dicendi facultatem; *Pater noſter, qui es in cœlis.* Cum autem illud ex Euangelio audiuiſſet; *Nolite poſſidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in Zonis veſtris: non peram in via, neque duas tunicas, neque calciamenta,* ſibi eam regulam ſeruandam propoſuit. Itaque detractis calceis & vnica contentus tunica; adhibitis duodecim ſocijs ordinem Minorum inſtituit. Quem Romam profectum, vt ſui ordinis regula à Sede Apoſtolica confirmaretur, cum Innocentius III. Sum. Pont. reieciſſet; poſtea eo accerſito, benignèque accepto, (quòd is, quem repulerat, collabentem Lateranenſem baſilicam ſuis humeris ſuſtinere ſibi in ſomnis viſus eſſet) omnem eius Inſtitutorum rationem confirmauit. Franciſcus igitur, dimiſſis in omnes orbis terræ partes ad prædicandum Euangelium fratribus, ipſe martyrij cupidus nauigauit in Syriam. Sed à Soldano liberaliter acceptus, nihilque proficiens in Italiam redijt. Multis autem extructis ſuæ familiæ domicilijs in ſolitudinem M. Aluerni receſſit: vbi 40. diebus in honorem S. Michaelis Archangeli in ieiunio, & oratione conſumptis, Feſto die Exaltationis S. Crucis ſeraphim ei crucifixi effigiem inter alas continens apparuit; qui eius manibus, & pedibus clauorum veſtigia impreſſit (Quæ S. Bonauentura ab Alexandro IV. Sum. Pont. viſa eſſe, vt ab ipſo Pont. prædicante audiuerat, litteris commendauit) Quibus ſummi in eum Chriſti amoris inſignibus maximam habebat apud omnes admirationem. Qui biennio poſt grauiter ægrotans, deferri voluit in eccleſiam S. Mariæ Angelorum; vt ibi gratiæ ſpiritum à Deo acceperat, ibi ſpiritum vitæ redderet. Fratres itaque ad paupertatem, patientiam, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ fidem ſeruandam cohortatus, pſalmum illum pronuncians: *Voce mea ad Dominum clamaui*: in eo verſiculo: *Me expectant iuſti, donec retribuas mihi* efflauit animam 4. Non. Octobris, An. ſal. 1226. ætatis 45. conuerſionis verò 20. Quem Miraculis clarum Gregorius IX. Pont. Max. in SS. numerum ſcripſit. *Ex Breu. & eius vita,* in qua inter plurima miracula, quòd pluries leproſos oſculo, plagas fœtentes eorũ exoſculatus ſanarit, quodque apud Sultanum Maumetanos Sacerdotes ad certamen prouocarit, per ignis ingreſſum, ſeque, cum illi ignem ingredi recuſarent, ſolum ignem ingreſſurum obtulerit, ſi modo eo illæſo egreſſo in Chriſtum crederent, quod etiam dicere ſolitus eſſet, in prælatione caſum, in laude præcipitium, in humilitate ſecuritatem, & animæ lucrum eſſe, vt propterea ſuos Minores, & Prælatus miniſtros appellari voluerit, continetur.

Innoc. III. collabentem Lateranẽſem baſilicam à Franciſco ſuſtineri in ſõnis videt.

Martyrij cupidus.

Poſt 40. dierũ ieiunium à ſeraphim clauorum veſtigia eius corpori imprimuntur.

Sũmus Chriſti in Franciſcum amor.

Franciſcus oſculo plagatos ſanat.

Illæſus igne egreditur.

Aurea dicta.

ANNOTATIO.

Canonizatio S. Franciſci biennio poſt obitum illius hoc eſt anno D. 1228. 17. Kal. Aug. celebrata eſt, tanta erat ſanctitatis illius apud omnes opinio: qua perdurante non ſolum apud Aſſiſinates, qui in colore veſtium Minores imitantur, ſed apud multas ciuitates ita dies feſtus celebratur, ac Feſta ex præcepto eccleſiæ.

Ex hymno S. Franciſco.

Franciſcus florens gratia,
Forma factus humilium,
Lætus potitur gloria
Sortis conſors ſublimium.
Hic carnis ſupercilium
Legi ſubiecit ſpiritus:
Mundum vicit, & vitium
Se victo victor inclytus.
In paupertatis prædio.
Minorum plantans vineam,

Oſtendit

Oſtendit magiſterio
Vitæ viuendi lineam.
Ad æternas diuitias
Turbam allexit pauperum:
Quos ad cœli delicias

Lingua vocauit operum.
Vita, doctrina ſplenduit:
Reſplendet, & miraculis:
Sic præfuit, quod profuit
Viua lucerna populis.

DE S. PETRONIO EPISCOPO, ET PATRONO BONONIENSI.

PEtronius Petronio patre Prætorij Præfecto Conſtantinopoli natus, moribus & litteris egregiè excultus, à Theodoſio Iuniore Imp. ad Cœleſtinum Papam aduerſus Neſtorium Patriarcham Conſtantinopolitanum hæreticum legatus mittitur. Quo tempore cum Bononienſes Romam ad Epiſcopum depoſcẽdum veniſſent, Pontifex à B. Petro Apoſtolo in ſomnis admonetur, vt mortuo Felice eum Bononiæ Epiſcopum conſecraret; qui ab Imp. propediem ad ſe legatus mitteretur. Quare Petronius; etſi inuitus à Pontifice Epiſcopus ordinatus Bononiam venit; vbi reliquijs Arianorum diſſipatis, multas per vrbem Parochias inſtituit: templa plura, in quibus S. Stephani Protomartyris ædificauit cum cœnobio. Vitam SS. Martinum Turonenſem, & Euſebium Vercellenſem imitatus, cum monachis, vt plurimum duxit. Conſtantinopolim ad Imp. profectus multas inde Sanctorum reliquias, in ijs, S. Floriani, & ſociorum martyrum, S. Hadriani, & Nataliæ vxoris Bononiam detulit. Demum multis pro Eccleſia ſua laboribus perfunctus, multisque clarus miraculis (in quibus mortuum, qui dum S. Stephani templum conſtrueretur, caſu columnæ marmoreæ oppreſſus interierat, ad vitam reuocauit) ceſſit è vita 4. Non. Octobris anno ſal. 450. Theodoſio, & Valentiniano Imperantibus. Cuius corpus in æde S. Stephani conditum eſt. *Ex lectionib. quæ in eius off. recitantur, ac ex Karol. Sigon. lib. 1. de Epp. Bononienſ.*

Petronius Arianorum diſſipator.

Mortuum ad vitam reuocat.

ANNOTATIO.

DVo correctione digna in vita S. Petronij animaduertimus, primũ quòd is corpus S. Hadriani mart. vt Sigon. ſcribit loco memor. Byzantio Bononiam transtulerit, cum illud non Bononiam ſed Romam translatum Rom. Martyrol. habeat die 8. Septemb. Alterum quòd idem S. Petronius deceſſerit Theodoſio imp. qui eo anno die 28. Iulij obierat, illique Marcianus Aug. ſucceſſit. Ex Faſtis Panuin. Baron. in Annal. & alijs.

DE S. DONATO MONACHO, ET MARTYRE MESSANÆ.

Vide die ſeq. in vita S. Placidi.

Octobris die 5.

DE SS. PLACIDO, ET SOCIIS MONACHIS, ET martyribus Meſſanæ.

PLacidus Tertulli patricij Romani nobiliſſimi filius, puer S. Benedicto Abbati oblatus, & traditus, tantùm in eius diſciplina, & monaſticæ vitæ inſtitutis profecit, vt inter primos Benedicti diſcipulos cenſeatur. Ab eo in Siciliam miſſus eccleſiam S. Ioannis Baptiſtæ nomine cum monaſterio apud Meſſanæ portum extruxit: vbi cum monachis admirabili ſanctitate vixit. Quo tem-

pore autem ad eum viſendum venerant Eutychius, & Victorinus fratres cum Flauia virgine ſorore, illùc appulit immanis quidam pirata Manucha nomine: qui capto monaſterio, cum Placidum, & cœteros nullo modo, vt Chriſtum negarent, adducere potuiſſet, (Donato prius deuexæ ætatis monacho, qui cum Gordiano eò ex M. Caſino aduenerat, ſine vlla interrogatione capite truncato, Gordiano per portam poſticam elapſo) illum cum fratribus, & ſorore Firmato Diacono, Fauſto, & alijs triginta monachis crudeliter poſt carcerem horrendis ſupplicijs necari iuſſit, 3. Non. Octobris An. ſal. 543. ætatis verò Placidi 28. Ex quibus 5. apud Sublacum, 9. in Caſinen. monaſterio 4. in proprio patrimonio Meſſanæ habitauit, & vno Meſſanenſi monaſterio præfuerat, Iuſtiniano Imp. Corpora poſt hoſtium receſſum à Gordiano, Placidi, fratrum, & ſororis in templo S. Ioannis Baptiſtæ, reliquorum prope in arena condita ſunt. *Ex Breu. Rom. & vit. à Gordiano Mon. conſcripta apud Sur. tom. 5. rel.*

ANNOTATIO.

ACta apud Sur. citata deprauata ſunt in nonnullis præſertim in eo, quòd Manucha Pirata Abdalæ Regis eſſet Hiſpani, fide Agareni. Cum in Hiſpania eo tẽpore non Abdala Agarenus; ſed Theudis Gothus Regnaret; quod etiam Baron. in Annal. Eccleſ. ad ann. 541. notat.

DE S. MARCELLINO EPISCOPO RAVENNATE.

Columbę indicio Marcellinus Epiſcopus Rauennę eligitur. Multos à Dæmone oppreſſos liberat. Fuſca Virgo, & Maura nutrix martyrio coronantur.

MArcellinus X. à S. Apollinare Rauennæ Epiſcopus columbæ indicio electus Eccleſiæ Rauennati poſt S. Agapitum Anno ſal. 230. Vrbano Pontifice Maximo præfuit. Quam Eccleſiam per annos 50. ſiue, vt alij tradunt 47. tanta ſanctitate, & pietate adiuncta prudentia adminiſtrauit: vt hac opinione homines à maleficijs abſterreret, & ad diuinas leges obſeruandas exemplo maximè ſuo inflammaret, vt multos à Dæmone oppreſſos liberaret, ac multis dæmonum inſidijs petitus ad diuinam opem confugiens eos ſuperaret. Denique in magna rerum perturbatione, & Eccleſiæ perſecutione Aureliano Imp. (ſub quo, eo adhuc Epiſcopo Fuſca Virgo, & Maura nutrix martyrio coronatæ ſunt) grauiter afflictus 3. Non. Octobris migrauit è vita, Felice Papa. Cuius corpus fertur ſuauiſſimum odorem miſiſſe in æde S. Probi ſepultum. *Ex monum. Eccleſ. Rauen. & Hieron. Rub. in Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

PAnuin. in Faſt. Marcellinum non Vrbano Pont. ſed Pontiano Epiſcopum creatũ ſcribit, illique 51. annos Epiſcopatus tribuit.

DE S. GALLA VIDVA ROMÆ.

Galla ſecundas nuptias reijcit. Sacro morbo in mãmillis exorto Galla vehementer afflictatur.

GAlla nobiliſſima Symmachi Conſulis filia, mortuo viro; cui nupſerat intra annum, numquam, vt alij nuberet, perſuaderi potuit: tametſi poſt propinquos medici quoque illam ad ſecundas nuptias hortabantur, ne præ nimia eius caliditate barbam, vt homines, emitteret. Sed in eccleſia, & cœnobio apud S. Petrum cũ aliquot virginibus degens, orationibus, eleemoſynis, ieiunijs, hiſqi ſanctis operibus vacauit. Quæ in mammillis ſacro morbo exorto, cum dolore, fœtoreque vlceris in lecto diutiùs decumbens maximè affligeretur, à Principe Apoſtolorum quadam nocte eam in ſomnis conſolante viſitata eſt; deque obitu admo-

admonita; cum autem illa ex virginibus Benedictam præcipuè diligeret, orauit Apoſtolum, vt illa ſecum ex hac vita decederet, cui Apoſtolus, aliam monachā ſecum migraturam, Benedictam vero poſt dies 30. & ipſam in cœlum euolaturam dixit. Quæ cum Abbatiſſæ narraſſet triduò ſacris munita ceſſit è vita 3. Non. Octobris. *Ex vita S. Benedictæ virg. ex S. Greg. Papæ lib. 4. Dialog. cap. 14. Pet. in Cat. lib. 9. c. 25.*

Viſitatur ab Apoſtolo, ac de obitu admonetur.

ANNOTATIO.

Vixit Galla ſub Gothis Theodorico Rege: cuius pater Symmachus vnà cum Seuerino Boetio iuſſu eiuſdem Theodorici capite truncatus eſt.

DE S. RENATO EPISCOPO, ET PROTECTORE Surrentino.

Renatus patria Andegauenſis S. Maurilij Epiſcopi diſcipulus, ex illuſtri ortus familia, cum omnibus virtutibus exornatus in demortui Maurilij locum à ciuibus electus eſſet, relictis omnibus diuino conſilio patria excedēs per Pannoniam apud Surrentum venit: vbi, ædicula ſibi extructa, vitam inopem, & quietam duxit: quoad fama ſanctitatis per finitima Campaniæ oppida peruagata à Surrentinis mortuo eorum Epiſcopo in Paſtorem poſtulatur: quibus cū diu ab ea cogitatione remotiſſimus reſtitiſſet; indeque proficiſci pararet, tandē precibus, & lacrymis eorum ceſſit. Officium aggreſſus paſtorale, gratus omnibus erat: omnes iuuabat; lædebat neminem: uiduarum defenſor, illas ſuis facultatibus ſubleuabat; pupillis loco parentis, & tutoris erat; afflictos erigebat, & ſolabatur: egenos, & peregrinos exceptos ſuis ſumptibus alebat. Nemo, qui ad illum accederet opis, aut conſilij indigus, ab eo vacuus aut triſtis abibat. Renatus tandem ſenex caluitio, barbaque maxima, modeſtus, autoritate grauis propinqua morte præuiſa, magno apud omnes deſiderio ſui relicto 3. Non. Octobris abijt in cœlum, in ea ædicula, in qua vixerat, ſepultus: quo in loco templū poſtea cum cœnobio Benedictinorum picturis nobile, & fortunis locupletatum excitatum fuit. Multa poſt mortem ab eo miracula patrata leguntur: in quibus illud, Longobardis Surrentum obſidione prementibus, illum ſæpius apparuiſſe, illiſque deterritis patriam liberaſſe. *Ex eius vita à Dauid Rhomæo ſcripta, & edita.*

Renatus innumeris, ac diuinis virtutibus eminentiſſimis fulſit.

Surrentum patriam liberat.

ANNOTATIO.

Vixit S. Renatus circa annum ſal. 400. ſiquidem S. Maurilius Epiſcopus Andegauen. cuius diſcipulus fuit. Anno D. 388. Andegauenſibus præerat Theodoſio Seniore Imperante. Eius natalis die ſeq. Beneuenti recolitur.

Octobris die 6.

DE SS. MARTYRIBVS MARCELLO, CASTO, ÆMILIO, & Saturnino Capuæ.

Marcellus, Caſtus, Æmilius, & Saturninus apud Capuam à Beda, Vſuardo, & alijs martyrium paſſi referuntur; licet in Breu. & Tabulis Eccleſiæ Capuanæ nulla eorum memoria extet. Baron. in Annotationibus hac die illos Africanos ſuis ſedibus pulſos in Campaniam veniſſe, quo tempore Vuandalica perſecutio vigebat, opinatur, Marcellumque eundem cum eo, qui cum alijs in Africa paſſus traditur, in Martyrologio Rom. putat.

ANNOTATIO.

HOs Baron. in Annotat. Africanos fuiſſe opinatur; deque eis agi Capua ait. Sed in Tab. Eccleſ. Capuana; quas & M.S. & prælo impreſſas vidimus deſiderantur, ſicuti aliorum aliquot SS. nomina, in Martyrol. tamen Rom. adnotantur. Pet. Galeſ. Rogatum, Antonium, & Auitum addit: quos in Africa paſſos manifeſtum eſt, diuerſis tamen diebus.

DE S. MAGNO EPISCOPO HERACLIENSI VENETIIS.

MAgnus Altini nobilibus natus parentibus, in eremo vitam ducens miraculis effulſit ſanctitate: qui factus Sacerdos, Altino euerſo, Heracliam; quæ poſtea ciuitas noua dicta eſt, vrbem intra paludes ſitam venit. Vbi cognita vitæ eius integritate, creatur Epiſcopus. Quo in munere cum maximè humilitate præluceret, ac gregi paſcendo non tam doctrina, quam innocentiſſimæ vitæ exẽplo intenderet, diuinum cultum multis extructis eccleſijs auxit. Nam octo eccleſias in ijs Inſulis, in quibus poſtea vrbs Veneta condita eſt, diuino admonitu ædificaſſe traditur, ijs SS. qui ſibi in viſu apparuerant, locumque demoſtrarant ædificij, dicatas. Prima Petro Apoſtolo, ſecunda Raphaeli Archangelo; tertia Saluatori; quarta B. M. V. (quæ S. Mariæ Formoſæ adhuc nominatur) quinta Ioanni Baptiſtæ: ſexta Zachariæ: ſeptima Iuſtinæ virgini, & martyri; octaua 12. Apoſtolis dedicata eſt. Magnus, denique non tam nomine, quam rebus ipſis ætate, pijsque laboribus confectus migrauit ad Dominum ibidem non ſine omnium fletu ſepultus, claruitque miraculis. Cuius corpus Venetias Prid. Nonas Octobris Anno ſal. 1206. translatum in æde S. Hieremiæ honorificè conditum eſt. *Ex Pet. in Cat. appendice c. 17.*

Magnus octo Eccleſias extruit.

ANNOTATIO.

LIcet in Martyrol. Rom. Epiſcopus Opiterginus ſcribatur; apud Pet. tamen loco cit. & in Annalib. vrbis Veneta Heraclien. Epiſcopus fuiſſe legitur.

DE S. BRVNONE CARTHVSIANORVM AVTORE Padulæ in Calabria.

BRuno Coloniæ Agrippinæ claris parentibus ortus; dum Lutetiæ Pariſiorũ litteris operam nauaret, horrendo prodigio ad religionem conuerſus eſt. Cum enim Doctoris cuiuſdam litteratura, & moribus eximij defuncti exequiæ in eccleſia celebrarentur, illaque verba, *Reſponde mihi quantas habeo iniquitates* decantarentur, mortuus omnibus, qui aderant audientibus, & ſtupentibus, capite eleuato alta, & horrenda voce, dixit, *Iuſto Dei iudicio accuſatus ſum*, caputque repoſuit. Dilata in Craſtinum ſepultura, totaque pene ciuitate confluẽte, vbi ad eadem verba ventum eſt, is rurſus capite erecto ait. *Iuſto Dei iudicio iudicatus ſum*, omnibus ſpectaculum admirantibus placuit diem tertium expectare: quo adueniente, repetitis exequiarum precibus ad eadem verba defunctus attollens caput dixit. *Iuſto Dei iudicio condemnatus ſum*. Quæ res inter cæteros Brunonem, qui præſens tanto ſpectaculo fuerat, ita perterruit, vt accerſitis ſodalibus Landuino, Stephanis duobus, Hugone, qui ſolus erat Sacerdos, Andrea, & Guarino laicis longa oratione perſuaſerit, vt illicò illud Gregorij Papæ adducens, *Qui pænitenti veniam ſpopondit, peccanti diem craſtinum non promiſit,*

Bruno horrẽdo cuiuſdam defuncti prodigio ad Religionem cõuertitus.

miſit, ſæculò dicentes vale locum peterent pœnitentiæ. Quare ad Hugonem Gratianopolitanum Antiſtitem venientes locum cum benedictione intra altiſſimos montes Carthuſiam nomine obtinent: ibi vitam ſub Brunonis diſciplina Angelicam ducunt. Euocatur interea Bruno à Gregorio II. Pont. qui eius diſcipulus fuerat, ſocijs eius receſſum ægre ferentibus, & flentibus: quibus poſtea Landuinus Præfectus Prior fuit. Bruno autem Epiſcopatu Rothomagenſi recuſato, curiæ pertæſus cum ſocijs in Calabriam proficiſcitur, ac in turrenſi ſolitudine Scyllacienſis diœceſis loco aliquandiu vitam degit, donec Rogerius Comes Calabriæ fama ſanctitatis tractus ad eum viſendum veniens eccleſiam S. Mariæ, & S. Stephani cum adiacentibus prædijs, & locis ei perpetuò largitus eſt, quas S. Bruno impenſis à Comite ſuppeditatis extruxit. His & alijs rebus geſtis, multiſque clarus miraculis S. vir vitæ terminum adeſſe præſentiens, conuocatis fratribus eoſque, totius vitæ ſuæ curſu enarrato, ad obſeruantiam hortatus Prid. Non. Octobris An. ſal. 1101. efflauit animam, in æde S. Stephani ſepultus. Ad cuius tumulum fons viuus ſcaturijt, adeò morbidis ſalutaris; vt cæci viſum, ſurdi auditum, muti integritatem, leproſi munditiem, & varijs alijs morbis oppreſſi ſanitatem inde receperint. *Ex vita quæ apud Sur. to. 5. legitur.*

Bruno à Greg. II. Pont. Romam euocatur.

Epiſcopatũ Rothomagẽſem recuſat.

Ad Brunonis tumulũ fons viuus omnibus morbis curandis ſalutaris emanat.

ANNOTATIO.

IN SS. relatus eſt à Leone X. Pont. Max. abſque tamen ſolemni ritu, qui in SS. Canonizatione adhiberi ſolitus eſt.

Epitaphium S. Brunonis.

PRimus in hac Christi fundator ouilis eremo
Promerui fieri, qui tegor hoc lapide.
Bruno mihi nomen, genitrix Germania, meque
Tranſtulit ad Calabros grata quies nemoris.
Doctor eram, præco Chriſti, vir notus in orbe.
Deſuper illud erat gratia, non meritum.
Carnis vincla dies Octobris ſexta reſoluit,
Oſſa manent tumulo, ſpiritus aſtra petit.

DE S. ADELGISO EPISCOPO NOVARIENSI.

ALdegiſus ſeu Aldegiſius Epiſcopus Nouarienſis multa cum religiosè, tum liberaliter egit, cuius in omni opere pietas elucebat. Collegium Canonicorum baſilicæ Cathedralis beneficijs auxit, ipſamque Cathedralem donis exornauit. Vixit in Epiſcopatu annos 19. Sergio II. & Leone IV. Summis Pontificibus. Plenus autem dierum, meritorumque obdormiuit in Domino. Prid. Non. Octobris. Cuius corpus in æde S. Gaudentij tumulatum adhæc vſque tempora requieſcit. *Ex monumentis Eccleſ. Nouarien.*

Aldegiſus collegium Canonicorũ auxit.

ANNOTATIO.

HVius Sancti Epiſcopi natalis ab anno Domini 1582. celebrari cœpit, à Franciſco Boſſio Epiſcopo Nouarien. in Tab. ad vſum ſacrum compoſitis adnotatus.

DE S. EPIPHANIA VIRGINE PAPIENSI.

Rachiſius Epiphaniæ pater Rex Longobardorum in perpetua pœnitentia degit.

EPiphania virgo Rachiſij Longobardorum Regis filia, forma corporis, & morum ſanctitate fulgens vnà cum patre (qui bello Romanis illato à Zacharia Papa ad eum Peruſiam profecto ita perſuaſus eſt, vt non ſolum pacem poſtulatam concederet, ſed etiam Regio diademate depoſito ſe perpetuæ pœnitentiæ manciparet) & matre cum iam nubilis eſſet, habitum monaſticum in cœnobio S. Mariæ, quod à capulis denominatur, induit. In quo adeò orationibus, ieiunijs, vigilijs, & ſanctis exercitationibus addicta fuit, vt cœteras virgines longè ſuperaret, maximè verò charitate, humilitate, manſuetudine, & pietate. Adeò quoque mitis, & loquendi parcior fuit, vt neque inter loquendum læderet aliquem. Quapropter plurimæ virgines, vt eius conſuetudine fruerẽtur, monaſterium illud ingredi peroptabant. Cum autem multa ſanctitatis inditia apparuiſſent, S. virgo à ſponſo euocata migrauit in cœlum Prid. Non. Octobris, in eodem cœnobio ſepulta. *Ex vita illius M.S. apud Moniales prædicti Monaſterij.*

ANNOTATIO.

ETſi in Tabulis Eccleſ. Papien. hactenus deſcripta non eſt; illius tamen natalis hac die in eccleſia prædicta S. Mariæ celebratur.

DE S. PROBO EPISCOPO, ET MARTYRE CAIETÆ.

SAnctus Probus Epiſcopus, & martyr Prid. Non. Octobris ab Eccleſia Caietana duplici ritu conſueuit celebrari. Cuius corpus vnà cum SS. Epiſcoporum, & martyrum Eraſmi, Marciani, Caſti, Secundini, & Innocentij corporibus in templo maiore religiosè aſſeruatur. *Ex Tab. eccleſ. prædicta.*

ANNOTATIO.

AN Formiana fuerit Eccleſ. vel alterius Sedis Epiſcopus, & quo tempore martyrium paſſus ſit: nondum ſcire licuit; cum Acta illius ad manus noſtras non peruenerint.

Octobris die 7.

DE S. MARCO PAPA.

Marcus Pallio Epiſcopũ Oſtienſem donat.

MArcus Romanus Conſtantino Magno Imp. poſt S. Silueſtrum Pontificatum geſſit. Is inſtituit, vt Epiſcopus Oſtienſis, à quo Romanus Pontifex conſecratur, pallio vteretur. Duas Romæ baſilicas ædificauit, vnam in vrbe: alteram via Ardeatina: quas Conſtantinus auctas magnis muneribus exornauit. Fertur bis menſe Decembri, Presbyteros 25. Diaconos 6. Epiſcopos per diuerſa loca 28. creaſſe. Cum exiguo tempore Eccleſiæ præfuiſſet, Nonis Octobris ceſſit è vita circa an. ſal. 336. in cœmeterio Balbinæ ſepultus. Cuius extat Romæ titulus antiquus, de quo in Concilio I. Rom. ſub Symmacho Papa fit mentio. *Ex Breu. Rom. Damaſo Plat. & Baron. in Annal. De eo etiam Pet. lib. 9. c. 33.* Vbi illum, vt ſymbolum omnibus Dominicis diebus, & Feſtis Apoſtolorum diceretur in Miſſa, inſtituiſſe ſcribit, illumque manifeſto errore 2. huius nom. facit, cum alius Marcus Papa non fuerit, licet ille primum ante S. Sylueſtrum ponat Felicis I. ſucceſſorem.

A N-

ANNOTATIO.

DE Marci tempore, quo præfuit Eccleſ. maxima eſt inter ſcriptores diſſenſio. Nam Damaſus in lib. Pont. eum 2. annos, menſes 8. dies 21. vixiſſe tradit, quem Plat. ſequitur, quod verum eſſet, ſi duas menſe Decembri habuiſſet ordinationes. Alij, vt Panuin. & Marian. menſes octo, & aliquot dies. Diuus Hieron. in Chron. quem Breu. Rom. ſecutum videtur, menſes octo. Baron. in Annal. ad ann. 336. menſes 7. dies 22. Ego niſi Eccleſ. autoritas in Breu. cogeret, cum Damaſo ſentirem, ſic enim duas ordinationes menſe Decembri, vt idem Damaſ. ſcribit habuiſſet, & illas duas epiſtolas ſcripſiſſet.

DE S. IVSTINA VIRGINE, ET MARTYRE, Patronaque Patauina.

IVſtina virgo Vitaliani Præfecti, ſeu Principis Patauini, & Præpedignæ eius vxoris filia ex eis in vltima ferè ætate ad S. Proſdocimi Epiſcopi preces genita, ab ipſo Proſdocimo in fide chriſtiana educata, & aquis expiata fuit. Mortuis parentibus; cum perſecutio in chriſtianos feruéſceret, ipſa ex prædio in vrbem rediens à militibus Maximiani Pręfecti in pontis ingreſſu ſepta, è rheda deſcendit, ac Deum genuflexa ſuper ſaxo (in quo veſtigia impreſſa genuum virginis monſtrari feruntur) ne ſua virginitas in diſcrimen vocaretur, precata Præfecto ſiſtitur. Qui cum illam neque blanditijs, neque minis ad Idolorum culturam flectere poſſet, gladio pectus eius tranſuerberari iuſſit; quæ breui orans, ſublatis in altum manibus, ſuum Deo tradidit ſpiritum Nonis Octobris. Cuius corpus à S. Proſdocimo in eodem Campo Martio, vbi confoſſa obijt, ſepultum fuit: quo in loco inſignis poſtea baſilica ſuo nomine extructa fuit: quã Monachi Benedictini opulentiſſimi tenent. *Ex monumentis Eccleſ. Patauinæ: quæ à Bernardino Scardeon. lib. 2. claſſ. 6. de Antiquit. vrbis Patauinæ, & Pet. lib. 9. c. 32.*

Genuum veſtigia S. Iuſtinæ ſaxo impreſſa.

S Proſdocimus S. virginẽ tumulat.

ANNOTATIO.

ACta S. Iuſtinæ etiam in lib. de SS. Eccleſ. Veronen. recitantur: ſed ea, quæ cenſura egent. Cum enim ſub S. Proſdocimo diſcip. S. Petri vixerit, ſub Nerone paſſa eſt, non ſub Maximiano Imp. vt habent dicta acta, aut Rege, vt Pet. loco citato ſcribit. Porrò celebris eſt memoria huius virg. cum in toto ferè Dòminio Veneto eius dies feſtus celebretur.

DE S. PALATIA VIRGINE, ET MARTYRE ANCONITANÆQVE vrbis patrona.

PAlatia, quæ & Palatiates virgo Tyria clariſſima à patre cum Laurentia nutrice, ob egregiam formam in turre aſſeruabatur; quæ cum clam Chriſtum coleret, vnà cum Laurẽtia, ab ancillis, quòd Deos non curaret, apud patrem accuſata, ab eo variè cruciatur: iuſſa enim Deos venerari, eos execrata immaniter cæditur: quoad tortores defatigatos vires deficerent. Carcere aliquot dies ſine cibo, & potu incluſa, ab Angelo refecta ad fortiter dimicandum roboratur. Educta itaque ad Prętorium ferro vincta, cum nollet Dijs ſacrificare, in ignem inijcitur; verù in flamma ab ea refugiens plurimos ex Idolatris interfecit. Quare pater illam Dioni Præfecto extremo ſupplicio puniendam tradit. Qui illam ſaxo ad collũ alligato in profundũ maris demergi iubet. At ab Angelis erepta, & ſu-

Palatia crudeliter cæditur.

In carcere ſine cibo, & potu ab Angelo reficitur.

Ignis Palatiæ ſubiectus plurimos ex Idolatris interimit.

Super vndas ambulat.

& ſuper vndas ambulans rurſus comprehenſa nauiculæ vnà cum Laurentia in exilium deportanda imponitur. Quæ tempeſtate ad littus Centumcellenſe delatæ à Promoto Tuſciæ Proconſule ad Diocletianum Imp. comprehenſæ, vinctæque mittuntur. Cum verò Imp. eas Firmum in exilium amandaſſet, illæ Deum, vt ſe è tantis ærumnis ad ſe euocaret, vehementius precatæ in pace migrauerunt ad ſponſum Nonis Octobris. Quarum corpora Anconæ condita ſunt. *Ex monum. Eccleſ. Anconit.*

ANNOTATIO.

Acta S. Palatiæ cum actis S. Chriſtinæ virg. de qua die 23. Iulij actum eſt, confuſa videntur; nomen enim patriæ, & Præfecti idem, ac eadem priora tormenta. Natalis eiuſdem in Martyrol. Rom. die ſeq. notatur.

DE S. GEROLDO MARTYRE APVD CREMONAM.

Geroldus Coloniæ Agrippinæ anno ſal. 1201. natus, à puero pietati, & abſtinentiæ deditus, factus grandior multas tentationes Diaboli ſuperauit. Vbi ad ætatem virilem perueniſſet, cilicio indutus humi cubabat ſeque in Dominicæ paſſionis meditatione donec ſanguis in terram defflueret, flagellabat ieiunijs, & orationibus intentus. Is humili amictu coniectus, abſque vllo ſæcularis auxilij adminiculo multas, & quidem longinquas ſuſcepit peregrinationes; cum autem poſt S. Iacobi in Hiſpaniam, & Romæ peregrinationem in Palæſtinam tranſmittere pararet; apud Cremonam in pago Mamica à Pado fluuio abſorto, dum ad duos latrones rixam inter ſe ſimulantes, pacificandos accurrit, ab illis ratis eum pecunias habere, multis in capite vulneribus inflictis impiè occiditur. Cuius corpus inſigni miraculo deprehenſum traditur; campanis ciuitatis ſponte ſonãtibus, odore ſuauiſſimo ex eo exhalante, luminibusque diuinitus in eo loco ſplendentibus. Quare S. vir iacens cum libello in quo nomẽ ſuum, & patriæ cũ alijs rebus ſcriptum erat inuentus eſt. Cuius corpus ab Epiſcopo, & clero cum tota ciuitate; quæ ad tantam rei nouitatem confluxerat, ſolemni pompa elatum, in vrbemque delatum in æde S. Vitalis conditum eſt, cũ portitores ad aliam eccleſiam diuertere conantes immobiles effecti fuiſſent. Illud nunc in propria eccleſia piè aſſeruatur. *Ex vita ipſius Cremonæ 1581. typis excuſa.*

Geroldus à duobus latronibus occiditur.

Campanæ vltrò perſonãt: mira odoris ſuauitas deguttatur; luminibus diuinitùs in eo loco ſcintillantibus.

ANNOTATIO.

Cum præter enarrata noui poſt mortem ad eius tumulum ſuper cæcis, claudis, & alijs morbo aliquo laborantibus miracula fierent, ſacra ſuo nomini æde dicata, celebrari cœpit illius natalis hac die.

Miracula poſt mortẽ.

Octobris die 8.

DE S. FELICE EPISCOPO COMENSI.

Felix Nouocomenſis ciuis, nobili genere natus optimis moribus, doctrina, eloquentia, & religione præditus à S. Ambroſio Epiſcopo Mediolanenſi primus Comenſium Epiſcopus ſacratur circa annum ſal. 380. Qui ſuſcepto paſtorali munere pleroſque Comenſes à recta via: ob Arianam perfidiam, aberrantes, ad verum iter reduxit, & eos, qui adhuc Gentilium ſuperſtitione tenebãtur, ad chriſtianam nomen conuertit: id quod maximæ inter Felicem, & Ambroſium neceſſitudinis cauſa fuit, quemadmodum epiſtolæ Ambroſij ad Felicem

Felix à S. Ambroſio conſecratur.

ſcriptæ

ſcriptæ teſtantur. Cum Felix piè, ſanctèque admodum Eccleſiæ ſuæ ad plures annos præfuiſſet, ſucceſſore ſibi delecto, ægritudine correptus breui ad tot laborum præmium euolauit in cœlum 8. Idus Octobris, in crypta baſilicę S.Carpophori in monumento lapideo, ſeu ex ſilice ſepultus. *Ex Breu. & monum. Eccl.*

ANNOTATIO.

EX huius S. Epiſcopi vita duo colliguntur; primum quidem tardius Comenſibus Epiſcopum datum fuiſſe ſicuti & Nouarienſib. alterum verò Eccleſiam Comen. à principio Eccleſiæ Mediolanen. ſubiectam fuiſſe; licet poſtea ad metropolim Aquileienſem deſciuerit.

Ex Hymno Breu. Antiq. Comen. de SS. Epp.

Potitus in primordiò
Eſt Felix Pontificio
Poſt quem ſecundus actibus
S. Prouinus claruit.

Octobris die 9.

DE S. DOMNINO MARTYRE, ET PATRONO IVLIENSI.

DOmninus, ſiue Donninus Maximiani Imp. cubicularius occultè Chriſtum colens cum Imp. multos ex Thebæis militibus chriſtianos in Sedunorum finibus iuſſiſſet interfici, reliquosque perdere cogitaret, non modò fugam perſuaſit, ſed & ſe illis viæ ducem præbuit. Venit igitur in Italiam non metu quidem tormentorum; at vt alijs prodeſſet, Romam via Claudia, ſiue Æmilia profecturus. Alijs autem ad alia loca diuertentibus, ipſe apud Iuliam agri Parmenſis oppidum (quod Burgum S.Donnini nominatur, nunc recens Epiſcopali Sede donatum) dum Siſteronem amnem traijcere pararet, ab Imp. ſatellitibus poſt eum miſſis comprehenſus: ob chriſtiani nominis profeſſionem, capite truncatur, 7. Idus Octobris. Qui acceptum manibus caput, illud trans flumen ad lapidis iactum geſtauit. Corpus ibidem ſepultum vſque ad Conſtantinum Imp. quandò Eccleſiæ pax data eſt, ignotum, miraculo deprehenſum eſt: nam cum locus noctu miro ſplendore illuſtratus conſpiceretur, re ad Parmenſem Epiſcopum delata, eo præſente cum clero terra ibi effoſſa corpus cum huiuſcemodi inſcriptione: HIC IACET CORPVS S. DOMNINI MARTYRIS, aperto tumulo caput intra vlnas tenens; ſuaueinque mittens odorem repertum eſt. Quo in loco baſilica ſuo nomine extructa, miraculis clarere cœpit: in quibus illud memorabile: quod ægrotus inſanabili morbo ad tumulum S.Domnini curatus, dum equum, quem extra eccleſiam religatat, non reperit, ad tumulum S.martyris reuerſus, atque pro equi inuentione fuſis precibus ſtatim eccleſia egreſſus furem, qui ſibi equum vltrò reddidit, inuenit. *Ex lectionibus, quæ in eius off. recitantur, & paſſ. à Sur. tom.7. rel.*

Domninus manibus caput ad lapidis iactum geſtat.

Fulgor S. Dõnini corpus, ſuauem ſpirans odorẽ, indicat.

Ægroto ſanitatem ſimul, ac equum reddit.

ANNOTATIO.

HÆc S. Domnini hiſtoria haud concors Rom. Martyrol. eſſe videtur: nam in illo gladiò tranſuerberatus occubuiſſe refertur, hic verò decollatus: quæ duo diuerſa videntur. Quòd tamen decollatus fuerit, fidem facit illius inuentio, cum corpus cum capite intra vulnas repertum legatur. Fortè gladio tranſuerberatus, & decollatus ſimul fuit.

DE

DE S. DEVSDEDIT ABBATE CASINENSI.

Deuſdedit Eccleſ. liber. conſtantiſſimus propugnator.

DEuſdedit Abbas Caſinenſis 15. S. Apollinari Abbati in regimine ſucceſſit. Is Monaſterio Caſinenſi 6. annis præfuit: illudque admirabili prudentia, & ſanctitate adminiſtrauit; ac in primis Eccleſiaſticā libertatem intrepidè defendit. Cuius rei gratia à Sicardo Tyranno; qui bona iuraque Eccleſiaſtica vſurpare cœperat, eique Deuſdedit ſe ſe ſtrenuè oppoſuerat, in carcerem detruſus eſt: vbi diu detentus, fameque, & ærumnis confectus demùm 7. Idus Octobris migrauit in pace: ad cuius ſepulchrum plura miracula ſuper infirmis, & varijs morbis laborantibus perpetrata ſunt. *Ex Cron. Caſinenſib. Leon. Oſtien. lib. 3. c. 22. & Io. Trithem. lib. 5. c. 274. de vir. illuſt. ord. S. Bened.*

ANNOTATIO.

COrpus eius in proprio ſacello in M. Caſino aſſeruatur; ibique venerationem habet. Obijt an. D. 834. cum 6. ferè annos regimini præfuiſſet.

DE S. BARACTALE MARTYRE SPOLETII.

BAractalis Antiochenus vnà cum Anaſtaſio patruo, Britio, & Eutychio ſobrinis, ac Ioanne, Iſacio, Carpophoro, Abundio, Teudila, Laurentio, Proculo, & Herculano fratribus Romam venit, inde Narniam. Proculo autem, & Eutychio aliò profectis, Anaſtaſio Romæ defuncto, cum alijs Spoletium contendit: vbi Britio tanquam ſeniore Epiſcopo ordinato, alijsque iuſſu Marciani Præſidis ſub Diocletiano, & Maximiano carcere incluſis, illis Baractalis natu minimus, qui: ob aſpectus, & morum elegantiam, etiam Gētilibus charus erat, liberè miniſtrabat, cumque ipſos Gentiles ad chriſtianam fidem hortaretur; blandisque verbis illorum vitia argueret, adoleſcentum quorundam graue in ſe odium concitauit, qui illum ad ſepulchrum S. Gregorij martyris ſæpiſſimè orantem apud Præſidem deferunt. Baractalis itaque ad Præſidem perductus, ſeque chriſtianum liberè profeſſus, cum nullis minis, aut terroribus adduci poſſet, vt Deos veneraretur, ductus extra vrbem apud ſepulchrum prædictum capite truncatur 7. Idus Octobris. Cuius corpus à chriſtianis ibidem ſepultum eſt. *Ex monum. & lectionib. Eccleſ. Spoletina M.S.*

Baractalis ob formæ, ac morum venuſtatē Idolatris apprimè charus.

ANNOTATIO.

DE Baractale, & ſocijs plurib. agit Io. Baptiſta Brachius Ord. Prædicat. licet alicubi cenſura egere videatur.

DE S. DOMNINO EREMITA APVD TIFERNVM.

Maxima Dōnini in victu aſperitas.

DOmninus vir ſimplex poſt exceſſum S. Amantij Presbyteri, intra montes, & ſyluas Tifernaris territorij in loco; qui Robianum dicitur, vitam pomis agreſtibus, & herbarum radicibus diu ignotus ſolitariā duxit; donec à ruſticis; qui in eum locum ad colligendas glandes venerunt, detectus eſt. Multis autem in dies ad eum viſendum cōfluentibus, eos maximopere rogabat, ne ſe ſuamq; ſolitudinem ſua viſitatione turbarent, ſe inde receſſerum minatus. Cum verò plures ibi annos in ea vitæ auſteritate, in orationibus, ieiunijs pijs meditationibus egiſſet. 7. Idus Octobris migrauit ad Chriſtum, ibidem ſepultus. Vbi eccleſia ſuo nomini e[illegible] ructa, dicata que eſt. *Ex monum. M. S. Eccleſ. Tifernen.*

AN-

ANNOTATIO.

CVm duplex Tifernum ſit, Tyberiuum, & ad Metaurum; hic de Tyberino eſt ſermo, non de Metauren.

Octobris die 10.

DE S. CERBONIO EPISCOPO POPVLONIENSI.

CErbonius S. Reguli diſcipulus cum eo, & alijs ex Africa in Hetruriã venit; ac cum illum iuſſu Totilæ decollatum vnà cum Felice Diacono ſepeliſſet, Populoniam reuerſus Epiſcopus eius vrbis creatur. Qui cum aliquot hoſpitio exceptos apud ſe, ne à Gothis interficerentur, abſcondiſſet, Totila iubente, Merulis loco ab vrbe 7. M.P. diſtante ferociſſimo vrſo deuorandus obijcitur: qui è cauea eductus, vbi citato curſu ad S. virum perueniſſet, præter morem cum fame premeretur, demiſſo capite pedes cœpit illius lambere non ſine omnium, & Regis ipſius admiratione; qui eum ſtatim reueritus dimiſit. Cum autem poſtea aduenientes Longobardi omnia ſibi obuia vaſtarent, Cerbonius cum ſuis in Iluam Inſulam euadens, cum ægritudine captus, ſibi migrandum intelligeret clericis ſuis præcepit, vt corpus ſuum Populoniam in ſepulchro, quod iam ſibi viuens parauerat, tumulandum deferrent: quibus ſe, quòd Longobardi regionem occupaſſent, excuſantibus reſpondit non eſſe quòd ſibi timerent, ſi citò corpore delato, & ſepulto ſtatim recederent. Cum itaque obijſſet 6. Idus Octobris, clericis iuſſa exequentibus, cũ copioſus imber toto illo maris ſpacio, quod inter Inſulam, & Populoniam eſt deſcenderet, ne gutta quidem nauim: in qua ſacrum corpus ferebatur, attigit, eo ſepulto, ſtatimque iuxta S. Epiſcopi præceptum abeuntibus, illicò Gommarus Longobardorum dux ſæuiſſimus vrbem inuaſit. *Ex S. Greg. Papa lib. 3. Dialog. c. 11. & ex offic. Canonic. Regul.*

Ferociſſimi vrſi ergà S. Cerbonium manſuetudo.

Gommarus Lõgobardorum Dux.

ANNOTATIO.

BAron. in Annalib. Eccleſ. obitum S. Cerbonij ad an. D. 573. refert; vbi miraculum pluuiæ in nauim non cadentis ex S. Greg. narrat, quod Bened. Papa I. & Iuſtino Iuniore Imp. contigit.

DE S. CERBONIO EPISCOPO VERONENSI.

CErbonius Epiſcopus Veronenſis XXXIV. S. Annoni: cum eloquentia, doctrina, & vitæ probitate præſtaret, ſubrogatus eſt. Is Euangelicæ diſciplinæ propagandæ cupidiſſimus, ſedulam in ea re operam nauauit; extirpandiſque hæreſibus maximè intentus fuit. Cum itaque, & doctrina, & vitæ innocentis exemplo Eccleſiam ſuam expurgaſſet; pluraque ſanctitatis reliquiſſet inditia, ad laborum præmium 6. Idus Octobris euolauit in æde S. Proculi tumulatus. *Ex monument. Eccleſ. Veronen. & lib. Aug. Valer. Epiſcopi, & Card. de Epp. Veronenſib.*

ANNOTATIO.

ALicubi Cerbonus ſcriptus legitur; qui & ſi quantum in Epiſcopatu vixerit, ignoretur; ſenio tamen confectus traditur deceſſiſſe.

DE S. PAVLINO EPISCOPO CAPVANO.

PAulinus in Britannia natus, ab ineunte ętate diuino ſeruitio mancipatus poſt ſtudia liberalia ſacris litteris impensè operam dedit. Qui terræ ſanctæ viſendæ

ſendæ deſiderio flagrans patrimonio in pauperes erogato, ſe tè nudus cum paucis iter arripuit. Cum Capuam, quo tempore Radelbertus eius vrbis Epiſcopus vita functus erat, perueniſſet, concionemque in eccleſia rogatus à clero habuiſſet, ſic omnes commouit, vt illum clerus, & populus communi voto Epiſcopum depoſcerent. Qui à Rom. Pontifice confirmatus Epiſcopus; licet inuitus, conſecratur. Suſcepto paſtorali officio maximam perſecutionem à ſchiſmaticis triennio paſſus eſt. Fame ciuitate oppreſſa, S. Epiſcopus omnia ſua in ſuſtentandis egentibus inſumebat, cum verò matronæ, & tribus eius filijs eleemoſinam petentibus, non haberet quid daret, mulam, cui inſidebat, deſcendēs donauit, præfuit Eccleſiæ ſuæ annos 8. poſt quos ſanctitate apprimè cumulatus migrauit ad Dominum 6. Idus Octobris. *Ex Breu. Eccleſ. Capuana.*

Clerus Capuæ Paulinū à cōcione depoſcunt. Maximam à ſchiſmaticis patitur perſecutionem. Mulam pauperi viduæ donat.

ANNOTATIO.

EX Catal. Epp. Capuæ Paulinum circa an. D. 570. vixiſſe coniectura eſt: nam Victor poſt quem, Rufinus, & Radelbertus ponuntur, an. D. 527. floruit. Poſt Paulinum verò S. Vitalianus, & Decoroſus.

DE S. MAXIMO EPISCOPO ÆMONIENSI, ET MART.

MAximus Epiſcopus Æmoniæ (quæ vrbs eſt Hiſtriæ, & ciuitas noua nominatur) Maximiani Imp. edicto in chriſtianos euulgato, ſponte optimum Hiſtriæ Præſidem adijt: à quo cum iuſſus Dianæ ſacrificare, id facere recuſaret, carcere incluſus fuſtibus primùm cæditur: deinde cum minas Præſidis negligeret, tormentaque pro Chriſto quaſi vnctiones ſibi videri aſſereret, in equuleo ſuſpenſus exungulatur: donec dilacerato corpore ſanguis copioſus deflueret. Cum verò S. martyr, nec fuſtes, nec vngues; neque ignem; neque alios cruciatus pertimeſcere videretur; ſed conſtantior euaderet; iratus Præſes illum extra vrbem ductum lapidibus obruì iuſſit: ſicque martyrij agonem feliciter abſoluit 4. Kal. Iunij. Cuius corpus à chriſtianis tumulatum, poſtea Venetias translatum in æde S. Cantiani miraculis fulgens reconditum fuit. *Ex Cron. & Cod. M. S. Eccleſiæ prædictæ.*

Grande martyrium.

ANNOTATIO.

NAtalis Æmoniæ, & Aquileiæ die 29. Maij celebratur: hac verò die transl. Venetijs colitur.

Octobris die 11.

DE S. PLACIDIA VIRGINE VERONÆ.

PLacidia virgo Valentiniani Imp. & Eudoxiæ Auguſtæ filia ab ineunte ætate, ſpretis mundi huius illecebris, Gallæ Placidiæ auiæ ſuę ſanctiſſimæ veſtigia ſequens orationibus, ieiunijs, eleemoſynis, & alijs pijs operibus vacabat. Eius precibus Honoria ſoror à grauiſſimo morbo liberata eſt, quod Eudoxiæ matri in ſomnis à quodam viro veneranda canitie, & præclara veſte amictu re uelatum fuit; ex quo tempore mater filiam venerari cœpit. Eadem Rauennæ cuidam Aniano nomine: qui ex ſummo templo, quod S. Ioanni Euangeliſtæ Galla Placidia: ob ſedatam in mari horribilem tempeſtatem, voto extruxit, præcipitatus toto corpore confractus fuerat, ſanitatem cum membrorum omnium integritate orando impetrauit. Hieroſolymam profecta cum biennio, loca omnia ſancta deuotiſſimè viſitaſſet, Venetias appulit: inde Veronam, vt Rauennam

Placidia Honoriam ſororem ſuam à grauiſſimo morbo liberat. Anianum ex alto præcipitatū, totumq; confractū membrorum ſanitati reſtituit.

nam poſt recreatas vires rediret, diueitit: vbi Drudæ Orabilis matronæ filiæ mutæ, ſurdæque, auditum, & loquelam reſtituit. Veronæ annum precibus ciuium commorata grauiſſima febre corripitur: ex qua 5. Idus Octobris migrauit ad ſponſum, in templo S. Stephani condita. *Ex monum. Eccleſ. Veronen. & lib. Aug. Valer. Epiſcopi Veronen. & Card. de SS. Eccl. Veronen.*

Matronę filię ſurdæ, & mutæ auditum, atque loquelam impetrat.

ANNOTATIO.

P*Et. in Catal. lib. 9. c. 70. de Placidia eadem habet; ſed eam Idib. Octob. obijſſe ſcribit.*

DE S. EVFREDO MARTYRE APVD ALBAM POMPEIAM.

EVfredus, quem monachum Benedictum iniuſtèque ab impijs, circa ea loca interemptum tradunt, martyr Albæ Pompeiæ, vbi illius ſacrum corpus in eccleſia Cathedrali quieſcit, colitur. Extat apud Claraſcum (quod op. ab Alba ad 7. M. P. diſtat) ſacra ædes illi dicata: ad quam amentes, pro quibus inuocatur, deduci ſolent, ijs enim Deum S. Eufredi interceſſione ſæpiſſimè propitiari ferunt. *Ex Tab. Eccleſ. Alben.*

ANNOTATIO.

V*Ita, Actaue eius Albæ, & Claraſci non extant: idcirco, vbi, & quando vixerit, & martyrio affectus fuerit, minimè ſcripſimus.*

DE S. GRAMATIO EPISCOPO II. SALERNITANO.

GRamatius Salerni nobilibus parentibus genitus, à pueritia diuino cultui deditus pietate inſigniter effulſit. Hic cum diſciplinarum ſtudio morũ vitæque integritatem coniungens factus grandior, Chriſtum Dominum paupertatis autorem ſecutus, omnia ſua pauperibus diſtribuit; cumque S. Benoſius primus Salernitanæ Eccleſiæ Epiſcopus ex hac vita migraſſet, incredibili omnium conſenſu illi Gramatius quamuis inuitus ſubrogatur. Quo in munere eadem illi inerat in pauperes ſollicitudo, eadem cordis humilitas; ac eadem in vultu grauitas. Aſſiduis concionibus populum ad humanarum rerum contemptum, & æternarum deſiderium excitabat; ſuoque exemplo carnem imperio ſpiritus, orationibus ieiunijs, vigilijs ſubijcere docebat. Morti propinquus domus ſupellectilia egenis ſuis manibus elargitus, clericos cum Presbyteris accitos velut filios de ſua tranſmigratione monitos, ad bene, beatèque viuendum, hortatur, cumque Eccleſiam Salernitanam S. Apoſtoli Matthæi corpore exornandam prænunciaſſet, 5. Idus Octobris, obdormiuit in Domino. Cuius ſanctitas multis manifeſtata miraculis eſt. Nam cæcis videndi, ſurdis audiendi, mutis loquendi, claudis ambulandi facultatem reſtituit; præter leproſos mundatos, paralyticoſque, & oppreſſos à Dæmone liberatos. *Ex Breu. Salernitano, & Gaſpare Muſca lib. de Epp. eiuſd. Eccleſ.*

Gramatius incredibili Salernitanorum conſenſu Epiſcopus acclamatur.

Eximia in pauperes pietas.

Quampluri-mis, mirandiſque prodigijs Gramatij ſanctitas poſt mortem manifeſtata eſt.

ANNOTATIO.

C*Orpus S. Gramatij in æde maiore Salernitanâ apud S. Benoſium requieſcit. Quo tempore vixerit ex eius vita non apparet, coniectura tamen eſt, eum circa an. D. 400. vixiſſe.*

DE S. EVPLIO, SIVE EVPILIO EPISCOPO COMENSI.

EVpilius Epiſcopus Comenſis IX. S. Eutychio ſucceſſit in Epiſcopatu. Is Germanus natione, ex Vltraiectenſi vrbe originem duxit. Qui in Italiam veniens; cum vitæ probitate, doctrina, & moribus excelleret, S. Eutychio meruit in Eccleſia Comenſi ſubrogari. Quam Eccleſiam ſic piè adminiſtrauit, vt non ſine ſanctitatis opinione deceſſerit 5. Idus Octobris. Cuius corpus in æde S. Abundij conditum eſt. *Ex monument. Eccleſ. Comen.*

ANNOTATIO.

POſt an. D. 500. vixiſſe, Eccleſiaque Comenſi præfuiſſe, ex coniecturis videtur: qui non multis ab hinc annis in Tab. referri, ac in Eccleſ. Comen. celebrari cœpit.

DE S. PALDONE ABBATE MONASTERII S. VINCENTII in Samnio.

PAldo ciuis nobilis Beneuentanus vnà cum Tatone, & Taſone fratribus, relictis parentibus, facultatibus, & patria, peregrinatione ſuſcepta in Marſorũ fines ad Thomam Abbatem venit. Cuius perſuaſu in Samnium in ſolitudinẽ apud Vulturni fluminis ortum ſe recepit: vbi in eccleſia cum cœnobio nomine S. Vincentij extructo (cui poſtea à Longobardis Principibus: ob monachorum ſanctitatem, plurima per circuitum prædia attributa ſunt) cum fratribus, & alijs, qui ſe illi in dies inſtituendos tradebant, aliquandiu vitam in magna ſanctitate duxit, donec à Domino vocatus 5. Idus Octobris in pace quieuit: Cuius corpus ibidem à fratribus ſepultum miraculis claruit. *Ex monum. eiuſd. monaſterij: cuius hiſtoriam Autbertus Abbas ſcripſiſſe fertur.*

ANNOTATIO.

ECcleſiam S. Vincentij à Conſtantino Magno ædificatam tradunt.

Octobris die 12.

DE SS. MARTYRIBVS EVAGRIO, PRISCIANO, & ſocijs Romæ.

EVagrius, & Priſcianus cum ſocijs Romæ in Martyrologio à Baronio emendato paſſi referuntur. Qui in alijs codicibus in Syria coronati leguntur, illiſque Ediſtius additur; qui tamen idem cum eo, qui Rauennæ paſſus traditur, eſſe videtur, vt Baron. in Annot. huius diei habet.

ANNOTATIO.

PEt. Galeſ. Ediſtium his præmittit; licet alium ſtatim Ediſtium Rauennæ paſſum ſubiungat, ſed Baron. ex vet. M. S. Ediſtium tantùm Rauennæ coronatum commemorat.

DE S. EDISTIO MARTYRE RAVENNATE.

EDiſtius nobilis Rauennas in poſtrema Diocletiani immaniſſimi perſecutione (in qua 30. dierum ſpatio 17. chriſtianorum millia; præter 20. millia in die illius natali incendio conſumpta, & relegatos, atque ad metalla damnatos

natos interfecta propter Chriſtum leguntur) accuſatus, quòd chriſtianus eſſet, comprehenditur, varièque, & diu cruciatus, cum in fidei confeſſione immobilis permaneret, tandem martyrij curſu feliciter confecto, coronam percepit 4. Idus Octobris. Cuius corpus à chriſtianis via Lauretina, inter Rauenam, & Claſſem ſepultum fuit. *Ex monument. Eccleſ. Rauenn. & Hieron. Rub. lib. 2. Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

BEda Vſuard. & Ado, in ſuis Martyrol. Ediſſij meminere ſicuti, & Rom. Martyrol. nulla facta Imp. ſub quo paſſus ſit, mentione.

DE S. CRESCENTIO MART. ET SENENSI ADVOCATO.

Vide die 14. Septemb.

DE S. MONA EPISCOPO MEDIOLANENSI.

MOnas Mediolanenſis haud obſcuro loco natus, ſanctimonia vitæ, & Philoſophiæ rerumque diuinarum ſcientia illuſtris, poſt S. Callimerium factus Epiſcopus Mediolanenſem ſanctè rexit Eccleſiam: in cuius electione lumē cœleſte, quo is circunfuſus erat, viſum fuiſſe traditur. Ad Epiſcopatum euectus, eccleſiæ patrimonium ſuum, amplum donauit. Vrbem in plures parochias diſtinxit. Maximam pauperum curam geſſit, orationibus, & ieiunijs alijs pijs exercitationibus vitam ducens. Vixit in Epiſcopatu annos 59. in maxima temporum varietate, & perturbatione, multa in perſecutionibus incommoda perpeſſus Eleutherio, Victore, & Pontiano Pontificibus. Denique plenus dierū migrauit ad Dominum 7. Kal. Aprilis. Cuius corpus primum in ædem S. Vitalis 4. Idus Octobris, deinde à S. Karolo Borromæo Archiepiſcopo, & Card. in maiorem eccleſiam tranſlatum eſt. *Ex Brev. & Actis Eccleſ. Mediolanen.*

Mona cæleſti lumine fulget.

ANNOTATIO.

NOn ſolum tempore trium memoratorum Pont. vixit, ſed etiam tempore intermediorum, hoc eſt, Zephyrini, Calliſti, & Vrbani eum vixiſſe oportet. Hac autem die non natalis, ſed prima eius tranſl. recolitur.

DE S. SALVINO EPISCOPO VERONENSI.

SAluinus Veronenſis Epiſcopus XXV. inter Sanctorum Moderatum, & Andronicum eam Eccleſiam ſanctè, & laudabiliter rexit. Nam in omni virtutum genere cœteris eius vrbis Epiſcopis conferendus, ita cupiditates, quibus homines velut fluctibus in hac vita agitantur, ita domuit, orationum, & vigiliarum, ieiuniorumque præſidio armatus, vt impetus naturæ omnes facilè ſedaret, humilitatemque cœteris virtutibus anteferret. Erat illi ingenium præclarum, doctrinà excellens, ſermo ſuauis, moresque placidiſſimi; quæ illum omnibus amabilem reddebant. Denique cum vir planè diuinus ab omnibus haberetur, receſſit ab hac vita 4. Idus Octobris, in templo Sancti Stephani tumulatus. *Ex libro de SS. Epp. Veronenſ. autore Aug. Valer. Epiſcopo, & Card. Veronen.*

Saluin⁹ diuinis animi virtutibus excelluit.

ANNOTATIO.

Hic à Syluino: qui eiuſdem vrbis Epiſcopus XXXVIII. fuit: de quo die 12. Septemb. egimus, valde diuerſus eſt.

DE S. RODOBALDO EPISCOPO PAPIENSI.

Rodobaldus II. huius nominis Epiſcopus Ticinenſis 53. S. Fulco in Epiſcopatu ſucceſſit, vir omni virtutum genere ornatus, & cultui diuino maximè deditus. Corpora, & reliquias SS. diligentiſſimè conquiſita vnà cum eccleſijs à Longobardis Regibus ædificatis adnotauit, ſobrietatem præcipuè coluit, non ſemel cũ ſuis per hebdomadam ieiunare ſolitus, Eccleſię redditus valde auxit, pagis aliquot, & caſtris ei acquiſitis. Vixit in Epiſcopatu annos 25. quibus gregem ſibi commiſſum egregiè verbo doctrinæ, & exemplo vitæ pauit. Denique meritorum, dierumque plenus ad præmium in cœlos euolauit 4. Idus Octobris: poſt an. ſal. 1241. Innocentio IV. Summo Pont. Cuius corpus in templo maiore ad aram S. Ambroſij Epiſcopi in ſarcophago lapideo conditũ fuit. *Ex vit. Epp. Papienſ. ab Anton. M. Spelta. De eodem plurib. Iacobus Gualla in ſuo Sanctuar. lib. 1. c. 7. & Stephanus Breu. in hiſt. Ticinen. lib. 2. c. 18. ſed vterque non ſine manifeſto errore circa tempus, cum illum an. D. 898. ad Epiſcopatum aſſumptum fuiſſe ſcribant.*

ANNOTATIO.

Rodobaldus I. eidem Eccleſ. ante S. Fulcum Innocentio III. Pont. Max. præfuit, poſt B. Bernardum Balbum.

DE S. IVLIANO EPISCOPO LAVDENSI.

Iulianus Epiſcopus Laudenſi Eccleſiæ ante S. Baſſianum præfuit, eamque Eccleſiã annos 19. ſanctè adminiſtrauit, vti ex illius antiquiſſimo epitaphio legitur, 3. illius Sedis Epiſcopus fuiſſe traditur. Acta exciderunt: fama tamen ſanctitatis durat. Cuius corpus in eccleſia Sancti Petri apud Laudem veterem conditum in nouam vrbem tranſlatum in æde maiore aſſeruatur. Eius dies feſtus 4. Idus Octobris celebratur. *Ex monum. & Tab. Eccleſ. Laudenſis.*

ANNOTATIO.

Eccleſia memorata S. Petri cui monachorum cœnobium olim aduinctum erat, redditus Collegio Germanico Rom. præſtantur.

DE S. OPILIO DIACONO, ET CONFESSORE Placentiæ.

Opilius Placentiæ natus S. Gelaſij frater à puero pietatem coluit. S. Antonini tranſlationi, cum eſſet acolythus, interfuit. Adoleſcens nil aliud, quã cœleſtia meditari videbatur, à tẽplo S. Victoris, quod nunc S. Antonini dicitur, nunquam ferè recedens: Deoq; ieiunijs, & obſecrationibus aſſiduè inſeruiens. Sæpiſſimè tot dies ieiunans trãſigebat, cibos ſibi à matre in prandiũ miſſos, egenis diſtribuẽs, pijs meditationibus, ſacrarũq; litterarũ aſſidua lectione refectus. Humi-

Humilitate, manſuetudine, vigilantia, patientia, cœteriſque virtutibus prædi-tus erat. Cum aliquando in cella ſolus oraret, Gelaſius frater natu minor adueniens Angelorum multitudinem cum eo loquentem vidit, vocemque hanc audiuit: *Sinite paruulos venire ad me; talium eſt enim regnum cœlorum*. Multis clatuit miraculis; nam plures ſanauit ægrotos, & Dæmones ex hominum corporibus eiecit; alijſque mirabiliter geſtis eius ſanctitas declarata fuit. Denique 4. Idus Octobris facie illius mirum in modum radiante ceſſit è vita. Corpus in æde S. Antonini honorificè tumulatum eſt, ſuauiſſimum odorem ſpirans. Cuius translatio à Fabricio Epiſcopo Placentino in eadem eccleſia celebrata 6. Idus Maij recolitur. *Ex officijs Eccleſ. Placent. nuper. Romæ approb.*

Opilius cœleſtiũ virtutũ inſignibus egregiè munitus.

Angelorum chorum alloquentem Gelaſius videt.

Multis miraculis effulſit.

ANNOTATIO.

V*Ixit circa an. D. 420. quo tempore S. Maurus Eccleſ. Placentinæ præerat. Ex Cron. vrbis Placent.*

DE S. EVSTACHIO PRESBYTERO, ET BVRGENSIS vrbis patrono.

EVſtachius Presbyter, & confeſſor non mediocrem in vrbe Burgi S. Domnini venerationem habet. Cum enim ea vrbs ab hoſtibus inuaſa, ipſorum impetum ſuſtinere non valeret; iamque indigniſſimas cædes, rapinas, direptiones, incendiaque, & vaſtitatem expectaret, ad S. Euſtachij tutelam confugiens, eius meritis, & interceſſione inſigni de illis victoria reportata liberata eſt. Quapropter ciuitas Burgenſis illum ex eo tempore maiore proſecuta eſt honore, vnumque ex vrbis patronis eum ſibi delegit. *Ex Tab. & monumentis Eccleſ. Burgi S. Domnini.*

Burgus ab hoſtibus inuaditur.

Interceſſ. S. Euſtachij liberatur.

ANNOTATIO.

T*Empus quo hic S. confeſſor floruerit, nuſquam reperiri potuit. Quæ autem diximus ex Tab. ſeu Kalend. huius Eccl. à primo illius Epiſcopo inſtituto accepimus.*

Octobris die 13.

DE SS. DANIELE, SAMVELE, ANGELO, DOMNOLO, Leone, Nicolao, & Hugolino Ord. Minorum martyribus apud Septam.

DAniel ord. Minorum Calabriæ miniſter cum ſex fratribus monaſterij Caſtriuillarenſis Samuele, Angelo, Domnolo, Leone Nicolao, & Hugolino, obtenta à F. Helia eiuſdem ord. Miniſtro Generali licentia Septam in Mauritaniam Tingitanam à prædicandum Maumethanis Euangelium martyrij cupidus proficiſcitur. Sacramentali itaque confeſſione expiati, ſacraque communione refecti ablutis mutuò pedibus vrbem ingreſſi Chriſtum annunciantes, & ſectam Maumethis deteſtantes in Forum perueniunt, vbi capti, & ad Regem perducti, cum Euangelium prædicare non ceſſarent, dicerentque eos ſolos, qui in Chriſtum crederent, ſeruandos fore, iuſſu Regis quaſi amentes ex veſtium vilitate habiti carcere includuntur. Octauo die ante Regis conſpectum producti; cum neque promiſſis; neque minis, quæ aduerſus Maumethicam fidem dixerant, retractare vellent, nedum Chriſto renunciare; ſed obſirmato animo à ſolo Chriſto ſalutem animarum pendere, Maumethem verò cum ſuis omnibus ſectatoribus damnatum aſſererent, capitis damnati, ad ſupplicium ducuntur, gaudentes, ac fortiter dato capite, ad martyrij palmam euolarunt 3. Idus Octobris, An. ſal. 1237. *Ex off. & Cron. Fratrum Minor.*

Maumethis falſam ſuperſtitionem SS. oppugnant.

Inſani ex ſordidis indumẽtis putantur.

ANNOTATIO.

Error circa tempus apud Sur. cauendus eſt: ſcribit enim hos paſſos fuiſſe an. D. 1221. cum anno poſt S. Franciſci obitum, paſſi ſint; S. autem Franc. an. D. 1226. obierit.

Hos colendi officio eccleſiaſt. Leo X. Pont. Max. licentiam conceſſit.

DE S. CHELIDONIA VIRGINE APVD SVBLACVM.

CHelidonia virgo Ceculis in Veſtinis honeſto loco nata, ab infantia à ſæculi pompis abhorrens quaſi monaſticam vitam contra parentum volũtatem orationibus, & ieiunijs agebat; donec quadam die relictis omnibus, ſe in ſolitudinem intra montes apud Sublacum ſe recepit. Romam profecta, ſacris locis inuiſis ad ſolitudinem redijt, nec multò poſt ad monaſterium Sublacenſe accedens velo ſanctimonialium ab Epiſcopo Tuſculano accepto, ad ſolitudinem reuerſa multis laboribus, & vigilijs exercita, frigoribus attrita, ieiunijs aſſiduis macerata, beſtiarum horroribus territa, cibo ſæpe biduò, triduòque, & aliquando eo amplius abſtinebat. Noctes illi erant inſomnes, cautes pro lecto, ſaxum pro puluinari, funis pro zona. Miraculis claruit multis; in quibus, cum puer panem vinum, & piſces aliquot coctos Chelidoniæ deferret, piſcemque ſibi in via reſeruaſſet, *Caue*, inquit illa ad puerum, *fili ne piſcem à te abſconſum repetas, ne quid mali tibi contingat*, quibus verbis ille rubore ſuffuſus errorem faſſus, & veniam petens, dum ad piſcem abſconſum redit, illum ſerpentibus tectum inuenit. Aliquando humano ſuffragio deſtituta in morem Pauli à coruis cibum accepit. Denique cum annum ætatis 60. ageret, multis ad eam ægrotis; quos ſanabat, confluentibus, vigilijs confecta, obitu ſuo præuiſo, prædictoque 3. Idus Octobris migrauit ad ſponſum An. ſal. 1152. Eugenio III. Pont. Cuius corpus ibi conditum ex eccleſia vetuſtate penè collapſa in eccleſiam Sublacenſem S. Scholaſticæ tranſlatum eſt. *Ex monum. eiuſd. Eccleſ. & monaſter. Sublacen.*

Mirabilis Chelidoniæ abſtinentia. Puer pro piſcibus ſerpentes inuenit. A coruis humana ope deſtituta paſcitur.

ANNOTATIO.

Eugenius III. Pont. Max. ex S. Bernardi alumnis anno ſeq. vita functus eſt.

DE S. CONONE PAPA.

COnon Thrax genere, educatione Siculus Romæ ordinatus Presbyter, poſt Ioannem V. vita functum ſummo totius cleri, & populi conſenſu ad Pontificatum aſſumitur, cum in eo religio cum pietate, doctrina cum morum probitate, iuſtitia, modeſtia, conſtantia, prudentia cum cæteris virtutibus prælucerent. Qui initio Pontificatus; cum rei bene gerendæ ſpem omnes maximam concepiſſent, ægrotare cœpit, ac poſtquam menſes 11. dies 23. Eccleſiæ præfuiſſet, vir ſanctiſſimus relicto ſui magno deſiderio migrauit ad Chriſtũ 3. Idus Octobris, An. 687. Iuſtiniano Iuniore Imperante. *Ex Plat. & lib. Pont.*

ANNOTATIO.

Platina illum 11. Kal. Octob. deceſſiſſe ſcribit; ſed Baron. in Annal. ad ann. prædictum ex Anaſt. Biblioth. hac die.

DE S. ROMVLO EPISCOPO GENVENSI.

ROmulus Genuenſis S. Syro proximè ſucceſſit, vir caſtitati, & charitate inter cœteras eius virtutes refulgens: pupillorum enim, et viduarum defenſioni maximè ſtuduit: pauperum pater appellatus: ſimplex, bonus, & ab omnibus dilectus: cum etiam opinione ſanctitatis præſtaret. Dum autem diœceſim viſitaret apud Villam Matutianam; quæ nunc de illius nomine oppidum S. Romuli vocatur, ægrotās breui migrauit è vita 3. Idus Octobris in crypta S. Syri apud B. Hormiſdam ſepultus. Ad cuius tumulum mira cæcis aliquor illuminatis, Dæmonibus ab obſeſſis eiectis, alijsque morbis laborantibus diuinitus curatis, patrata ſunt. Corpus inde villa à Saracenis vaſtata, Genuam à Sabbatino Epiſcopo translatum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Genuen. in antiq. Cod. M. S.*

Romulus caſtitatis, ac charitatis virtutibus inſignitus.

Pater pauperum appellatus.

Complurib⁹ miraculis clarus.

A N N O T A T I O.

OPpidum S. Romuli, quod vulgò S. Remo *dicitur, ex præcipuis totius oræ Liguſticæ apud Albintemelium, malorum aureorum, & maſſilicorum prouentu diues eſt.*

Romulus in Tab. Eccleſ. Genuen. Epiſcopus, non Archiepiſcopus inſcribitur, tamen ſi S. Syro I. Archiepiſcopo ſucceſſiſſet, & ipſe Archiepiſcopus appellaretur. Quare à conſequente ad antecedens arguendo, vel Syrus Archiepiſcopus non fuit, vel Romulus II. fuit Archiepiſcopus.

DE S. LVCA ABBATE CARBONENSI.

LVcas in Calabria, ſiue, vt alijs libet, in Sicilia natus, ab ineunte ætate delicijs ſæculi contemptis, ad monaſterium S. Philippi Argyrenſis ſe contulit, vbi S. Sabbam Abbatem familiariſſimum habuit: cum verò S. Heliæ monachi Bouenſis vitam aſperrimam in ſpecu ducentis, ac multorum monachorum patris: in quibus SS. Fantinus, Zacharias, & Philaretus erant, fama ſanctitatis peruolaret, ad eos acceſſit, aliquandiu apud illos demoratus. Inde Noam Calabriæ caſtellum digreſſus, & ædiculam intra nemora nactus, S. Petro Apoſtolo dicatam, in ea manens mira operatus eſt; nam cæcis lumen reſtituit, & inſanabiles morbos curauit. Exacto ſibi ſeptennio cum maior in dies fieret ad eum hominum concurſus, ad Agrumentum fluuium venit; vbi S. Iuliani ædicula inſtaurata, populis fame periclitantibus ita ſuis precibus ſubuenit, vt annona nunquā deficeret. Is arcanis diſciplinis inſtructus (Philoſophiæ enim, & Theologiæ myſteria omnia nouerat) Dæmonibus, qui ab obſeſſis ſolo veſtis illius tactu expellebantur, & Principibus formiduloſus erat. Cum enim Landulphus Dominus regionis, cœnobij bona inuadere auſus fuiſſet, raptus, per aeraque deportatus nuſquam viſus eſt. Demum ab eo loco recedens apud Armenium oppidū altis rupibus cinctum cœnobij Carbonenſis fundamenta iecit. Quod cum Saraceni Calabriam, Apuliam, Lucaniamque populari, aggrederentur, à paucis duce, & hortatore Luca innumeri hoſtes mirabiliter cæſi ſunt. Illud inter eius miracula minimè prætereundum: quod Nicolaum monachum defunctum ad vitam reuocauit. Denique mortem ab Angelo præmonitus aſtantibus monachis 3. Idus Octobris an. ſal. 993. migrauit in cœlum; cui morienti B. Sabba adfuiſſe fertur. Corpus Armenti (cuius oppidi tutelaris eſt) conditum fuit. *Ex Hiſt. monaſterij Carbonen. à D. Paulo Æmilio Sanctorio Iul. Anton. Card. S. Seuerinæ recolendæ mem. nepote conſcripta.*

S. Luca excis lumen reſtituit; ac morbos inſanabiles curat.

Philoſophiæ, & Theologiæ arcana myſteria callet.

Dæmones ſolo tactu veſtium fugat.

Ita Principibus formidoloſus extitit, vt Landulphus Dominus per aera raptus amplius viſus minus fuerit.

Innumeri Saraceni à paucis interficiūtur.

Nicolaū monachū defunctū excitat.

Mortē ab Angelo præmonitur.

ANNOTATIO.

ALter Lucas; qui & Leo Lucas appellatur, in Sicilia apud Corileonem opp. ſanctitate floruit: de quo die 1. Martij actum eſt.

Octobris die 14.

DE S. CALLISTO PAPA, ET MARTYRE.

CAlliſtus Romanus poſt S. Zephyrinum An. ſal. 221. Antonino Heliogabalo Imp. rexit Eccleſiam. Conſtituit 4. anni tempora, quod ieiunium ex Apoſtolica traditione acceptum ab omnibus ſeruaretur. Ædificauit baſilicam S. Mariæ trans Tyberim, & in via Appia vetus cœmeterium; in quo multi SS. Sacerdotes, & martyres ſepulti ſunt, ampliauit: quod ab eo Calliſti cœmeteriũ appellatum. Calliſto Pont. Alexander imperauit, à quo nihil mali in chriſtianos deriuatum eſt, cum natus ex matre chriſtiana bene erga illos affectus eſſet: qui illud à chriſtianis acceptum dicere ſolebat. *Quod tibi non vis fieri alteri ne feceris.* Calliſtus multos ad Chriſtum conuertit in ijs Palmatium Conſulem, eo miraculo, quòd ſatellites S. Pontificem cum ſuis comprehenſuri effecti fuiſſent cæci, & mulier Dæmoniaca Chriſtum verum Deum eſſe confiteretur, & Simplicium Senatorem cum ſuis familijs, quòd Blandam Felicis cuiuſdam vxorem paralyticã mirabiliter ſanaſſet: qui omnes pro Chriſto martyrio coronati ſunt, vnà cum Priuato milite, qui vlceribus, & doloribus plenus à S. Pontifice per fidem curatus fuerat. Cum verò Calliſtus Eccleſiæ annos 5. menſem vnum, & dies 12. præfuiſſet, creatis ordinationibus quinquies menſe Decembri habitis Presbyteris 16. Diaconis 4. & Epiſcopus 8. in cuſtodiam traditus è feneſtra ligato ad collum ſaxo in puteum præcipitatur: quem Aſterius Presbyter noctu cũ clero extractum in cœmeterium Calepodij via Aurelia illatum 3. ab vrbe lapide ſepelijt. Pridie Idus Octobris an. ſal. 226. Alexandro Imp. *Ex Breu. Rom. & paſſ. à Sur. tom. 5. rel. ac ex Damaſo lib. Pont.*

Alex. Imp. nihil in chriſtianos mali geſſit.

Satellites Calliſtum capturi, oculis capti iacent. Palmatium Conſulem, & Simplicium Senatoré ad Chriſtũ cõuertit.

Paralytica mulier ſanat. Priuatus miles vlceribus plenus curat.

ANNOTATIO.

EXtant apud Damaſum epiſtolæ duæ Calliſti Papæ; vna ad Benedictum Epiſcopũ; altera ad Galliæ Epp.

DE S. FORTVNATA VIRGINE, ET MARTYRE Neapoli.

FOrtunata virgo Cæſareæ in Palæſtina apud Vrbanum Præfectum Diocletiano Imp. delata: quòd eſſet chriſtiana, vnà cum Carponio, Euariſto, & Priſciano fratribus comprehenſa in carcerem conijcitur; qua hora chriſtianis in carcere detentis miniſtrandum venerat. Quam cum nullo verborum artificio Præfectus à propoſito fidei chriſtianæ potuiſſet abducere, in obſcuriſſimũ carcerem detruſam mater lacrymis ad Idolorum cultum reuocare conatur; ſed fruſtra. Eductam rurſus Præfectus aggreditur, ac primum ad ignominiæ maximum dedecus, eam capillis abraſam, & nudam per vrbem circunduci iubet: deinde in equuleo tortam, in ignem inijci imperat; à quo nihil læſam, per medium ſecari iubet: ſed dum iuſſa Præſidis tortores exequuturi ſerram ad corpus virginis admouent, illis manus immobiles fiunt. Re intellecta Præſes illam ſe-

Ignis virginẽ illibatam ſeruat.

Tortores virginem ſecaturi manus immobiles habent.

ris præcipit obijci: ſed, cum illæ, populo, qui ad id ſpectaculum in Amphitheatrum conuenerat, ſtupente, nō modò virginem non læderent; ſed illi præterea manſuetiſſimæ effectæ blandirentur, & pedes lamberent, gladio demum animaduerſa illuſtris martyrij curſum feliciter abſoluit. Poſt quam, fratres gladio iugulati eiuſdem palmæ participes effecti ſunt Pridie Idus Octobris. An. ſal. 301. Quorum corpora à chriſtianis ſepulta: poſtea à nautis quibuſdam ab ipſa Fortunata per viſum admonitis inuenta apud Linternum in Campaniam delata ſunt: indeque Linterno à Vuandalis euerſo Neapolim tranſlata, in eccleſia nomine S. Gaudioſi dedicata Hadriano I. Pont. Max. condita ſunt. *Ex paſſione eiuſd. virg. quam Paul. Reg. lib. 1. de SS. Regni Neapolit. refert.*

Feræ Fortunatæ blandiũtur.

Virginis fratres iugulo coronantur.

ANNOTATIO.

CVm Fortunatæ, & fratrum reliquiæ in eccleſ. præd. S. Gaudioſi ignotæ diu iacuiſſent (locus enim præciſus, in quo eſſent, ignorabatur) an. D. 1561. die 5. Martij repertæ ſunt.

DE S. GAVDENTIO EPISCOPO, ET MARTYRE, ac patrono Ariminenſi.

GAudentius patria Epheſinus Romam adhuc cathecumenus venit; vbi ab Euſitica nobili matrona: quam ad Chriſtum conuertit, hoſpitio exceptus à Iuſtino Presbytero baptizatur. In clericorum numerum adſcriptus biennioq; poſt creatus Diaconus, poſt 7. annos Presbyter ordinatur, ac miraculis clarere cœpit: nam cum Tarſenſium militem Romanum dæmon obſeſſum vexaret, adiuratusque ſe non receſſurum diceret, niſi Gaudentius Presbyter aduenıſſet: qui iubente Pontifice cum pro obſeſſo celebraſſet, ac ſacram ei obtuliſſet Eucharistiam, illicò illum ſpiritus immundus reliquit. Accidit per id tempus, vt Ariminenſes eorum Epiſcopo defuncto Romam veniētes Epiſcopũ depoſcerent. Quibus Gaudentius doctrina, & ſanctitate clarus datus eſt. Ariminum itaque proficiſcens militem in via diu in lecto morbo graui oppreſſum, oratione præmiſſa ſanatum ad Chriſtum conuertit. Ariminum ingreſſus Gentilium reliquias ad fidem chriſtianam perduxit, eo miraculo, quod eo celebrante Martis Idolum in foro collocatum, mirabiliter cadens, vnà cum cæteris in vrbe ſimulachris contritum eſt, quo tempore neptim Euſiticæ à Dæmone arreptam, & ad ſe Roma perductam continuò liberauit. Is S. Leum Presbyterum, & S. Marinum Diaconum, qui ex illyrico venerant, ordinauit. Cum autem Conſtantius Imp. concilium Arimini magna ex parte Epiſcoporum Arianorum fieri præcepiſſet, Gaudentius tantæ hoſtium fidei catholicæ non valens reſiſtere, noctu cũ SS. Epiſcopis Rophilo Popilienſi, & Mercuriale Liuienſi aufugiens Forum Liuij venit. Concilio ſeu potius conciliabulo (cum abſque Rom. Pontificis autoritate coactum fuiſſet) abſoluto ad propriam ſedem rediens acta omnia aduerſus Nicæna Synodi profeſſionem reuocauit, & damnauit. Quare à Martiani Præſidis Ariani militibus fuſtibus & lapidibus appetitus glorioſè martyr occubuit, Pridie Idus Octobris circa an. ſal. 359. Liberio Sum. Pont. & Conſtantio Imp. Ipſo Martiano à Dæmone arrepto atque vexato. Corpus Gaudētij lapidibus obrutũ cũ diu fuiſſet ignotũ poſt annos 70. mirabiliter detectũ eſt: nã mulier in ciuitate Cæſarea, ſeu Ceruia, nomine Abortiua cæca à natiuitate à

Gaudentius obſeſſum à Dæmone liberat.

Militem grauiter ægrotãtem ſanat.

Dum Gaudētius celebrat Martis Idolũ vnà cum alijs ſimulachris cõminuitur.

Neptim Euſiticæ à dæmone arreptam liberat.

Conciliabulum Ariminenſe aufugit.

Reuocat, ac damnat prędicti concilij acta.

Raphaele

Abortiua Ceruienſis cæca à Raphaele Archangelo admonita Ariminum, peruenit corpusq; S. Gaudentij indicans, lumen recuperat.

Raphaele Archangelo admonita, ſola arundine ab inuiſibili comite Ariminum perducta, locum: in quo ſacrum Gaudentij corpus iacebat, in viſu ſibi oſtenſũ ciuibus indicauit; qui terra effoſſa illud inuentum in marmoreo tumulo collocarunt, eccleſiamque celebrem eius nomini excitarunt, cæcæ verò mulieri lumen illicò ad corporis ſacri inuentionem reſtitutum eſt, diuerſiſque languoribus oppreſſi curati ſunt. *Ex Pet. lib. 9. c. 63.*

ANNOTATIO.

Errat non Leuité Petrus.

Error apud Pet. loco memorato inſignis occurrit: nam Gaudentium à Damaſo Papa, qui Pont. creatus eſt an. D. 367. Valente, & Valentiniano Imp. ordinatum Diaconum, Presbyterum, & Epiſcopum Ariminen. ſcribit, eumque à concilio Ariminenſi ſub Conſtantio Imp. & Liberio Papa celebrato aufugiſſe, quod concilium an. D. 359. vt apud Baron. in Annal. Eccl. habitum fuit. Non ergo a Damaſo Epiſcopus ordinatus eſt, ſed vel à Liberio ſub quo conciliabulum illud habitum eſt, vel à Iulio Liberij anteceſſore.

DE S. FORTVNATO EPISCOPO, ET PATRONO Tudertino.

Fortunatus Epiſcopus Tudertinus mira reſplenduit ſanctitate Iuſtiniano Imp. & Totila Rege, maximiſque miraculis coruſcauit: in effugandis præſertim Dæmonibus ab obſeſſis, cum enim quædam matrona Tuſciæ ad eccleſiæ S. Sebaſtiani martyris dedicationem nocte præcedente cum viro ſuo polluta accedere haud verita eſſet, à Dæmone arrepta coram populo agitari cœpit, qui et Presbyterum illius eccleſiæ inuaſit, quod ſyndone altaris obſeſſam operire præ-

Matrona ab integra Dæmonum legione à Fortunato liberatur.

ſumpſerat ſupra vires. Quam matronam Magis, qui illam liberarent traditam, integra Dæmonum legio ingreſſa maximè diuexabat, quoad a parentibus ad Fortunatum Epiſcopum ducta oratione illius prorſus liberata eſt. Cum ab homine quodam diabolum eieciſſet, isque accepta peregrini forma ſe à Fortunato Epiſcopo domo eiectum diceret; quidam non ex charitate, ſed vt Epiſcopũ tanquam peregrinos eijcientem diffamaret, illum hoſpitio accepit, ad ignemq; ſedens cum peregrino vxore, & filio, Fortunato tanquam hypocrytæ detrahebat, Peregrinus autem poſt modicum acceptum paruulum in ignem iniectum extinxit, & diſparuit. Patrauit, & alia. Nam cæco ſigno crucis lumen reſtituit. Equum in rabiem conuerſum, omneſque accedentes morſibus lacerãtem ſigno crucis in capite facto manſuetum reddidit: quem ſibi à milite dono datum reſpuit, nec eum precibus exoratus niſi pretio perſoluto accepit. Cum Gothi ex vrbe Tudertina duos pueros raptos abducerent, Fortunatus oblato pretio Ducem rogabat, vt eos dimitteret, cui cum Dux, quidlibet aliud ſe facturum, quã pueros reddere diceret; rurſus S. Epiſcopus eum vehementius orat, vt illos reſtituat, ne ſibi aliquid aduerſi contingat. Verum is Fortunati preces non admittens, vbi equum conſcendiſſet, vt ſuos, qui pueros deducebant, ſequeretur, cum equo corruens tibiam ſibi confregit; qui ſtatim pueros reddi. S. Epiſcopo iuſſit, veniamque ab eo peti, & opem implorari: Fortunatus autem illi aquam à Diacono benedictam miſit, qua tibia aſperſa, illicò ſanata eſt. Toderti Marcellinus quidam vir deuotus, & Fortunato familiaris in ſabbato Paſchali defunctus cum ea die ſepeliri nequiuiſſet, quòd longius deferendum eſſet) duæ illius ſorores S. Epiſcopum flentes rogabant, vt fratrem illis excitaret. Qui ſummo manè ſequentis diei cum duobus Diaconis defuncti domum ingreſſus; cum apud mortuum

Eius probitaté prodigio apud diffamatorem declarat.

Cæco lumen ſigno crucis impertit.

Equum indomitum manſuetum reddit.

Duos pueros ex Gothorũ manibus prodigio liberat.

Tibia confracta aqua benedicta ſanatur.

mortuum oraſſet, illum ſuo nomine vocat; is verò aperiens oculos ſurrexit, cõqueſtus; quòd cum defunctus in locum ſalutis deduceretur, reducià Fortunato petitus iuſſus eſſet. Denique vir ſanctus Pridie Octobris quieuit in Domino, multis ad eius tumulum miraculis patratis. *Ex S. Greg. Papa lib. 1 c. 10. Dial.*

Defunctus in locum ſalutis deducendus excitat.

ANNOTATIO.

HÆc ſe Greg. à Iuliano Eccleſia defenſore; qui Fortunato familiariſſimus fuerat, audiuiſſe refert.

DE S. DOMINICO LORICATO.

DOminicus cognomento Loricatus ad Sacerdotium per ſimoniam ipſo inſcio ordinatus (parentes enim Epiſcopo pellis hircinæ alutam donauerant) cum id reſciuiſſet, tanto pauore perterritus eſt, vt mox contempto ſæculo eremum apud Luceolos petierit, neque tanquam malè promotus ſacroſancti altaris miniſterium vſurpare præſumpſerit. Erant in ea eremo plures cellulæ, in eaque ſub Ioannis Montis Feretrani viri ſanctiſſimi diſciplina in tanta vitæ auſteritate viuebatur; vt abſtemij, ſolis orationibus, manuumque operibus inſiſterent: quinquies per hebdomadam ieiunarent; ſilentium nunquam niſi Dominica die poſt veſperas, cibumque ſoluerent: nudis pedibus, & omnibus incederent, & in cellis iugiter morarentur: quotidie per omnes horas canonicas ſeipſos flagellarent. Dominicus præter hæc ferrea ad carnem nudam lorica indutus, ſingulis diebus duo pſalteria modulans, nudum corpus vtraque manu ſcopis atterebat. Inediæ adeò patiens erat, vt panem cum fœniculo inter ſummas delicias computaret. Qui feruor neque in ſenecta incurua refriguit; ſed eum ad hæc ſpiritualia exercitia infatigabilem reddebat. Cœterum tanta vitæ aſperitas non in eo tantum reſidebat; ſed exemplo ſuo viros, & nobiles matronas ad hoc vitæ genus arripiendum prouocabat, vt peccati rubiginem non ſolùm orationibus, & ieiunijs; ſed etiam flagris depellerent. Solebat rarò per interualla vino, & parciſſimè vti; ſed longe ante obitum ab eo prorſus abſtinuit. In vltima ſenectute ſtomachi graui morbo arctatus, crebriſque capitis doloribus fatigatus, aſtantibus fratribus ſuum Deo reddidit ſpiritum Prid. Idus Octobris, An. ſal. 1050. *Ex vita per Pet. Damianum ad Alexandrum Papam ſcripta.*

Dominicus per ſimoniã initiatus, ordinem exercere minimè pręſumit.

Summa eremi aſperitas.

Inaudita Dominici auſteritas.

ANNOTATIO.

LVceoli C. fuit Vmbriæ; cuius veſtigia, & rudera apud Candianum op. inter Callium, & Eugubium cernuntur.

DE S. BERNARDO CONFESSORE APVD ARCANVM.

BErnardus toto ferè tempore vitæ ſuæ peregrinatus magnam orbis terrę partem, vt loca ſancta inuiſeret, peragrauit. Is in Apuliam rediens vnde primum diſceſſerat, ad extremum Arpinum peruenit; vbi fatigatus itinere, conſiſtere coactus eſt. Magniſque doloribus correptus, breui, vt optauerat, migrauit ad Dominum. Eius corpus extra Arpinum in ædicula S. Ioannis apud Arcanũ in via humatum eſt. Poſt multum autem tempus cuidam apparens præcepit, vt ſuo nomine Præpoſitum Eccleſię Arcani moneret, vt corpus ſuum de via tolleret, & in eccleſia ſepeliret: Quod cum minime factum eſſet; Bernardus eidem viro ſequenti nocte apparens grauia Arpinati populo minatur, niſi quàtocius fieret,

Bernardus monet de ei° corpore tumulando.

fieret, quod præcipiebat. Quare Præpoſitus his verbis perterritus coacto populo ad locum pergit: inuentumque Bernardi corpus campanis Arpini vltro ſonantibus in eccleſiam S. Mariæ de Arcis, vt vocant, translatum piè recondidit: in qua translatione miracula aliquot edita leguntur: nam muta loquendi facultatem, & ſurdus Presbyter auditum recuperat: treſque Dæmoniaci curati ſunt. *Ex lectionibus quæ in eius off. leguntur.*

Varia in translatione miracula patratur.

ANNOTATIO.

Miratus ſum nullam in illis lectionibus temporis, in quo obierit, & patriæ mentionem fieri: licet patria Apulus fuiſſe videatur.

Octobris die 15.

DE S. FORTVNATO MARTYRE ROMÆ.

Fortunatus martyr Romæ via Aurelia martyrio propter fidem Chriſti coronatus eſt Idibus Octobris, vt Vſuardus, Ado, & recentiores Martyrologiorum autores habent: ſub quo tamen Imp. & quo martyrij genere paſſus fuerit, neque ipſum Martyrologium Rom. docet. *Ex Martyrol. Rom.*

ANNOTATIO.

Via hæc Aurelia, quæ à Porta Aurelia apud S. Petrum in Vaticano initium habebat, per Hetruriam iuxta oram littoream Piſas vſque perducebat: cuius mem. Cic. in 12. Philippica Portæ autem Aureliæ. per quam Gothi Romam populati ingreſſi ſunt, mentionem facit Procop. lib. de Bello Goth.

DE SS. FORTVNATO, ET LVPILO MARTYRIBVS Capuæ.

Lupilus, & Fortunatus Capuæ martyrium paſſi leguntur non ſolum in antiquo Breuiario Capuano; ſed etiam apud Bedam, & Petrum Galeſinium Idibus Octobris; licet quando, & quomodo coronati, minimè dicant. Diuerſa tamen ſunt nomina horum martyrum apud Galeſinium, cum pro Lupili, Libulij, & pro Fortunati, Fortunatæ habeat. Dauid Rhomæus in Catal. SS. Regni Neapolit. pro Lupili, Luphili ſcribit. *Ex Breu. Antiq. Capu.*

ANNOTATIO.

Etſi in veteri Capua Breu. de his agitur: eos tamen in Tab. Eccleſiæ Capuanæ ad vſum ſacrum confectis haud repperimus.

DE S. ROGERIO EPISCOPO CANNENSI, PATRONO Barolitano.

Rogerius, qui & Rugerius apud Cannas in pago vicino natus circa annum ſal. quingenteſimum factus clericus Eccleſiæ Cathedralis Cannenſis, ſic vitæ probitate, ſuauitateq; morum anno ætatis 18. præditus fuit, vt apud ciues ſummam laudem conſecutus vnicè ab omnibus diligeretur. Erat enim à mundi huius cupiditatibus alienus, miræ continentiæ, ſedulam eccleſiæ ſeruitutem præſtans. Quare mortuo Epiſcopo Cannenſi maximo totius populi, & cleri cōſenſu in demortui locum eligitur. Qui, cum nondum ob teneram ætatem, Sacerdos

ſcerdos eſſet,& quod ſe tanti muneris indignum iudicaret, non ſolum electioni non aſſenſit: ſed etiam, ne aſſentire cogeretur, aufugit. Verùm ex fuga retractus totius vrbis deſiderio ſatisfacere cogitur. Factus itaque Epiſcopus, ac velut in alium virum mutatus, videbatur ſublimis,& humilis, diues & pauper, in veſtitu vilitatem, in vita aſperitatem, in cibo, & potu ſobrietatem amplexus. Afflictos ſolabatur: infirmos frequens viſebat; pauperes ſuis facultatibus ſuſtentabat; viduas,& pupillos fouebat patrocinio, ac vt vno verbo dicatur, omnibus erat pius pater, & paſtor. Is adhuc viuens miraculis claruit. Nam Paſchali cuidam diutina oculorum,& aurium infirmitate laboranti, oratione integram,& vtranque ſanitatem reſtituit; & nemo cum fiducia accedens, ab eo beneficio vacuus recedebat. Denique vir S. virtutibus,& meritis clarus ex hac vita in alteram migrans quieuit in pace. Idibus Octobris,& alijs diebus, illius memoria à Barolienſibus, qui corpus eò ex Cannis vrbe exciſa translatum habent, maximè celebratur. *Ex monum. eiuſd. Eccl. Barolitana.*

Rugerius Epiſcopatum Cannenſem non ſolum refutat ſed aufugiendo ſe indignum iudicat.

Rugerius mirandum ſe præbet.

Paſchali oculorum, & aurium infirmitate laboranti perfectam ſanitatem reſtituit.

ANNOTATIO.

Vixit ſub Gelaſio primo Pont. cuius iuſſu cum S. Sabino Epiſcopo Canuſino, & S. Ricardo Epiſcopo Andrien. altarium eccleſiæ S. Michaelis Archangeli in M. Gargano conſecrationi interfuit. Ex vita S. Ricardi.

DE S. TAMMARO EPISCOPO BENEVENTANO.

Tammarus Epiſcopus XXII. Beneuentanus, qui Ioanni poſt S. Barbatum Epiſcopo ſucceſſit. Ex eorum SS. Epiſcoporum numero fuiſſe videtur: qui ex Africa ſuis ſedibus à Vuandalis pulſi ad Cãpaniæ littora appulere. Quorum Priſcus Capuæ, Elpidius Atellæ, Tammarus Beneuenti, & alij aliarum vrbium Epiſcopi fuerunt. S. itaque Tammarus Eccleſiam Beneuentanam inter S. Barbatũ,& S. Epiphanium eiuſdem Sedis Epiſcopos ita piè ſanctèq; rexit, vt inter SS. defunctus referri meruerit. *Ex monum. & Tab. Eccleſ. Beneuentanæ, quæ illius natalem Idibus Octobris colit.*

ANNOTATIO.

Tammarus, & Thamarus paſſim legitur. An autem idem cum Tammaro Epiſcopo Africano, cum alijs à Vuandalis pulſo ſit, difficultatem habet non leuem: nam ſi Longobardi ſub quibus S. Barbatus vixit, poſt Vuandales, & Gothos Italiæ Imperium tenuere, perſecutioque Vuandalica in Africa multò ante Longobardorũ in Italiam aduentum fuit, vel Tammarum, ſi Africanus fuit, Barbatum anteceſſiſſe oportet, vel ab eo Tammaro diuerſum eſſe.

Octobris die 16.

DE S. BERNERIO EREMITA, ET CONFESSORE apud Ebolum.

Bernerius Hiſpanus claro genere ortus, ab ineunte ætate à ſæculi voluptatibus abhorrens, relicta patria eccleſiarum præcipuarum peregrinationem ſuſcepit. In qua cum magnam vitæ partem conſumpſiſſet, tandem in Italiam veniens apud Ebolum oppidum in Picentibus ſubſtitit. Vbi cellula extructa,

Bernerius panem diuinitùs coquit.

Pontem mirabiliter cōſtruit.

Migrat campanis perſtrepentibus,ſuauiſſimaque ex eius corpore exhalante fragrantia.

ſta, victum quæritans, modico pane, & vino ob valetudinem ſtomachi contentus,cætera pauperibus erogabat. Cum is panem cuidam inopi lignis, & igne carenti diuinitus coxiſſet, eo miraculo ſanctitas ipſius peruulgari cœpit: quam plura ſubſecuta comprobarunt. Cum enim Comes Ebolenſis pontem ſuper Silaro amne ædificare aggreſſus eſſet,& quod vna die extruebatur,altera corrueret,Bernerius collecta mendicando pecunia,& ex ea lapidibus,& cæmento emptis; fabricam pontis ſuis manibus aggreditur, ita vt, quod vna die factū eſſet, ſequenti duplicatum videretur. Ponte igitur abſoluto, eccleſiam S. Petro Apoſtolo propè conſtruxit: cui diu ille inſeruijt, donec à Deo vocatus, migrauit in cœlum, campanis ſponte ſonantibus, & ſuauiſſimo odore ex eius corpore exhalante. Corpus in ea eccleſia; quam ipſe ædificauerat, conditum fuit. Vbi oleum quod congelatum erat, diu & inceſſanter redundauit. Cum autem multos annos delituiſſet, An.ſal. 1554. 17. Kal. Nouembris inuentum, ac miraculo pluuiæ petitæ,& impetratæ confirmatum, reconditum fuit: & ad eius tumulum etiamum Dæmoniaci liberantur. Quapropter ab Ebolitanis præcipuo honore colitur hac die. *Ex lectionibus in eius off. recitari ſolitis.*

ANNOTATIO.

Qvo tempore obierit ex prædictis lectionibus minime apparet. Hac autem die non natalis, ſed inuentio celebratur per octo dies.

Octobris die 17.

DE S. CLEMENTE PRESBYTERO, ET CONFESSORE Laudenſi.

Clemens Presbyter Laudenſis ſanctitate florebat, cum S. Baſſianus Epiſcopus Laudem venit. Cui, cum vrbs eſſet ſine Epiſcopo, diuinitus reuelatū eſt, Baſſianum Epiſcopum Rauennæ agentem à Deo præordinatum eſſe, & populum, vt eò mitteret, qui eum Laudem deducerent, admonuit. Cum verò Baſſianus Epiſcopatum cœpiſſet, Clemente vſus eſt familiari, eumque, cum ad S. Ambroſium Epiſcopum viſendum pergeret Mediolanum, comitem ſuum adhibuit. Is denique vbi Domino in omni ſanctitate famulatus eſſet, obiens abijt in cœlum 16. Kal. Nouembris. *Ex monum. Eccleſ. Lauden.*

ANNOTATIO.

Noſtra ætate ſuperiore ſæculo ab Epiſcopo Boſſio Nouarien. Lauden. diœc. Apoſtolico viſitatore in Tab. Eccleſiæ referri, & celebrari hac die illius natalem præceptum eſt.

DE S. VICTORE EPISCOPO CAPVANO.

S. Victor S. Germani ſucceſſor.

Cyclum Paſchalem compoſuit.

A Beda ſanctitas eius, & doctrina laudatur.

In Martyrol. Rom. inter SS. reponit.

Victor ob eius vitæ ſanctitatem, & ſingularem doctrinam ad Epiſcopatum vrbis Capuanæ poſt S. Germanum circa Annum virginei partus 527. euectus eſt. Is Cyclum Paſchalem à Victorino Aquitano compoſitum confutauit, & alium veriorem confecit: qui à Synodo Aurelianenſi IV. Canone 1. & 2. approbatus fuit. Illum Beda libro de ratione temporum maximopere commendat; virum enim ſanctiſſimum, & eruditiſſimum appellat. Illius quoque Ado meminit in Chronicis ad annum ſal. ſupra memoratum. Ita autem Eccleſiæ ſuæ præfuit, vt cum 16. Kal. Nouembris, ex hac vita migraſſet, inter SS. Epiſcopos habitus fuerit. *Ex Martyrol. Rom. & Catal. Epp. Capuæ M. S. & ex Gennad. lib. de vir. illuſt.*

A N-

ANNOTATIO.

ET ſi huius S. Epiſcopi natalis in Martyrol. Rom. adnotatus reperitur: in tab. tamen Eccl. Capuanæ ad vſum ſacrum compoſitis minimè legitur; neque ab ea Eccleſia officio Eccleſiaſtico colitur: quemadmodum nec S. Pamphilus Epiſcopus: quē Martyrol. Rom. ad diem 7. Septemb. Capuæ attribuit; licet in Catal. præd. Epp. eum deſcriptum non legerim.

S. Victor, & S. Pamphilus Epiſcopi Capuani in Tab. illius Eccleſ. deſiderantur.

Octobris die 18.

DE S. LVCA EVANGELISTA.

LVcas natione Antiochenus, Philoſophus, & Medicus egregius, litteriſque græcis excultus, ac pictor non obſcurus, vt tot ſanctiſſimæ Deiparæ Imagines ab eo depictæ declarant, cum primum in diſcipulorum numerum receptus fuit, ingenij ſui, & pietatis ſpecimen dedit. Nam, & Euangelium vti ab Apoſtolis audiuerat, Acta verò Apoſtolorum, vt viderat, litteris conſignauit. Licet enim vnus fuerit ex 72. diſcipulis, vt S. Epiphanius in lib. de hæreſibus teſtatur, multaque circa Chriſtum Dominum ſuis viderit oculis, haud tamē priora illius geſta videre potuit; cum nondum illius diſcipulus effectus eſſet. Is præcipuè Paulo ad Chriſtum conuerſo adhæſit, factus illius peregrinationis comes: cuius Paulus in epiſtola ad Coloſſenſes, ad Timotheum, & ad Philemonem meminit. Is itaque Paulum in Aſiam, in Macedoniam, in Achaiam, in Illyricum, in Palæſtinam, & inde Romam vſque comitatus eſt. Vnde poſt biennium diſcedens in Lybiam venit, & Ægypto peragrato Thebas vſque profectus, ibi eccleſiam primus illius vrbis Epiſcopus fundaſſe traditur. In Græciam veniens fidem in ea quoque, vbi non erat, diſſeminauit; ac demum ſe ſe in Bithyniam transferens, multa Chriſti nomine paſſus ibi ſpiritu ſancto plenus, iam octoginta, & quatuor annos natus cum nunquam vxorem duxiſſet, obijt. Conſtantinopolique ſepultus eſt. Ad quam vrbem eius oſſa ex Achaia vnà cum S. Andreæ Apoſtoli reliquijs anno Conſtantini XX. translata ſunt, & inde Patauium delata, ac in baſilica S. Iuſtinæ condita. *Ex Breu. Rom. Metaphr. Martyrol. ac præſertim ex D. Hieron. lib. de Script. Eccleſ.*

Lucas Philoſophus, Medicus, & Pict.

Vnus fuit ex 72. diſcip.

Comes fuit S. Pauli.

Prędicauit in Libya, & Ægypto.

Fuit primus Ep. Thebarū.

Obijt an. 84. & in Bithyn.

Sepelitur Cōſtantinopoli.

Oſſa illius Patauium delata.

ANNOTATIO.

COrpus S. Lucæ Euang. in M. Virginis vnà cum Actis Apoſtol. ſua manu ſcriptis eò Brunduſio (quo Conſtantinopoli eo tempore, quo Latini in ea vrbe imperarunt, illud delatum ferunt non ſine miraculo, cum nauis, in qua illud vehebatur, breuiſſimo temporis ſpatio, tam longam abſoluerit nauigationem) translatum aſſeruari, oſtendique conſtans fama eſt, quemadmodum caput Neapoli cum tamen Martyrol. Rom. illud Patauium translatum aſſerat, partem tantum illius eſſe in M. Virg. dicendum eſt.

Corpus S. Lucæ in M. V aſſeruari cum Actis Apoſt.

De S. Luca apud S. Paulinum Ep. Nolanum verſus.

„ *Hic pater Andreas, & magno nomine Lucas*
„ *Martyr, & illuſtris ſanguine Nazarius.*

S. Lucā martyrem fuiſſe.

Ex quo apparet S. Lucam martyrio deceſſiſſe, quod & S. Greg. Nazianz. in oratione contra Iulian. innuit, & Niceph. lib. 2 c. 43. inquiens ipſum in Achaia inuiridi oliua ſuſpenſum fuiſſe: quod etiam Glycas lib. 3. Annal. confirmat. Et ſi autem ex eo

quod

quod Euſeb.lib.3.c.4. & 24. Hiſt. Eccleſ. D. Hieron. lib. de Script. Eccleſiaſt. S. Gregor. Papa lib.1.c.1. Dialog. Lucam Euangelium vti audierat: Acta verò Apoſt. vi viderat ſcripſiſſe aiunt, multis ipſum ex 72. non fuiſſe viſum eſt; haud tamen hoc exillo conſequitur. Nam potuit ex poſtremis Chriſti diſcipulis fuiſſe; qui cum à principio Saluatoris geſta non viderit, Euangelium, prout ab Apoſtolis audiuit, ſcripſit, non quia aliqua non viderit, cum eum in 72. numero cooptatum (vt S. Epiphan. Ep. Brixienſis. Hæreſi 51. apertè teſtatur) nonnulla vidiſſe neceſſe ſit; ſed quia, cum maxima ex parte non interfuerit, ferè totum Euangelium ab alijs didicit.

DE S. TRYPHONIA AVGVSTA ROMÆ.

TRyphonia Decij Imp. vxor, quo tempore Valerianus Imp. immanem iñ chriſtianos crudelitatem exercebat, poſt S. Laurentij martyris exitum, oc culta ſancti ſpiritus gratia impulſa, & lumine ſupernæ veritatis mirabiliter illuſtrata ad Chriſtum conuerſa eſt; ac vnà cum Cyrilla eius filia ad Iuſtinum Presbyterum adijt, ab eoque ſacro lauacro ſanctiſsimè expiata; dum precibus, & pijs operibus vacat, ſeptimo die inter orandum beatum Deo ſpiritum reddidit 15. Kal. Nouembris. Cuius corpus idem Iuſtinus Presbyter, qui corpus S. Laurentij, & aliorum tumulauit, apud S. Hippolytum in crypta ſepelijt. *Ex paſſ. & Geſtis S. Laurentij.*

ANNOTATIO.

ET ſi Tryphonia nulla apud ſcriptores vitæ Decij memoria reperitur: in antiquis tamen M.S. in quibus S. Laurentij acta continentur: à quibus Vſuard. Ado, et Martyrol. Rom. acceperunt, apertiſſimè quod Decij fuerit vxor, habetur.

De Tryphonia Pet. in Cat. lib.9.c.76. ſed ibi falſa de Decio permiſcet.

Octobris die 19.

DE SS. MARTYRIBVS PTOLEMÆO, ET LVCIO ROMÆ.

PTolemæus cum vxorem cuiuſdam impuri hominis impudicam ad chriſtianam religionem, & pudicitiam perduxiſſet, ab eius viro apud Centurionem tanquam chriſtianus accuſatur: qui percunctanti Cẽturioni ſe chriſtianum eſſe confeſſus eſt, continuòque in vincula ab eo conijcitur. Illum Centurio multo tempore ſqualore carceris maceratum ad vltimum Vrbicio vrbis Præfecto obtulit. A quo Ptolemæus hoc ſolum interrogatus; ſi chriſtianus eſſet, cum gloriam ſuæ profesſionis non occultaret, protinus ad mortem duci iubetur. Lucius autem quidam chriſtianus, tam temerè datam ſententiam videns, ad Vrbicium ait; *Quid quæſo cauſæ eſt, quòd neque adulterum, neque corruptorem, aut homicidam, vel latronem, raptoremue, aut alterius cuiuslibet facinoris reum; ſed tantummodo pro nomine chriſtiano hominem ad mortem duci præcipis? Non ſunt hæc digna Pio Imp. nec ſapientiſſimo eius filio, neque ſacro ſenatu; quæ agis ò Vrbici.* At ille ad Lucium: *Videris mihi, & tu chriſtianus eſſe.* Cumque Lucius reſpondiſſet, ſe chriſtianum eſſe, & ipſe ſimilem ſententiam excepit, ſibi tertio adiuncto, 14. Kal. Nouembris, Marco Antonino Imp. *Ex Martyrol. Rom. & Euſeb. lib.4. c.17. Hiſt. Eccleſ.*

Lucius chriſtianus ad Vrbicium Iudicem.

ANNOTATIO.

VSuardus hos Alexandriæ paſſos refert, quod ex verbis Euſebij loco citato confirmari videtur. Verùm id Romæ contigiſſe illa verba à Iuſtino mart. relata, NEQVE SACRO SENATV, ſatis oſtendunt.

DE

DE S. MAXIMO DIACONO, ET MARTYRE Aquilæ patrono.

MAximus Leuita Auienſis (vrbs erat Veſtinorum propè Aquilam) cum Chriſti Domini fidem prædicaret Decio Imp. comprehendi iuſſus, vltrò ſe ſatellitibus exhibuit. Qui ad Præſidem ductus, deque genere, & religione interrogatus, ſe ex ingenuo genere, & religione chriſtianum, officioque Leuitã eſſe reſpondit. Interrogatus autem cur Deos immortales non coleret, *quia*, inquit, *noui veſtros Deos ſimulachra vana eſſe, & ſurda, non Deos*. Multis verò vltrò, citroque dictis, Præſes filiam Maximo in matrimonium pollicetur, ſi mandatis Imperatorum pareat. Qua optione recuſata, cum nullis promiſſionibus, neque minis à conſtantia fidei dimoueri poſſet, in equuleo ſuſpenſus diutiſſimè torquetur, Chriſto gratias agens: quòd dignus pro nomine illius pati haberetur. Dicenti autem Præſidi: *ſacrifica Dijs noſtris, vt te ipſum lucreris*, reſpondit martyr, *Animam meam lucrabor, ſi Dæmonijs non ſacrificauero*. Quo reſponſo ita Præſes excandens illum fuſtibus cædi iubet, & vt Dianæ ſacrificet, interpellat, cui Maximus: *Quid adhuc verba ſuperflua loqueris? Ego Dianæ veſtræ non ſacrifico, ſed meipſum offero ſacrificium Deo meo viuo, & vero*. Tunc maiori ira exardeſcens Tyrannus Maximum ad locum: qui circulus dicebatur, duci, indeque ex alto præcipitari mandat. Cum itaque Maximus aliquantiſper oraſſet, eaque verba pronunciaſſet, *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*, è ſublimi deiectus glorioſum martyrij agonem abſoluit 14. Kal. Nouembris. Cuius corpus noctu à chriſtianis ſepultum fuit. *Ex offic. Eccl. Aquilana. Romæ approbatis An.* 1603.

Præſes filiam Maximo in matrimoniũ offert.

ANNOTATIO.

AVia, ſiue Hauia c. in Veſtinis; qua & Forum Conæ, apud Aquilam penitus iacet, manet campus, in quo erat, Abie adhuc Incolis dictus, per quam Abellinus omnis decurrit.

In Martyrol. Rom. ponitur die ſeq.

DE SS. MARTYRIBVS PROCVLO, ET NICÆA PVTEOLIS.

PRoculus, & Nicæa mater Puteolis 14. Kal. Nouembris martyrium ſubijſſe in nonnullis martyrologijs leguntur, veluti apud Franc. Maurol. & Petrum Galeſin. In qua tamen perſecutione paſſi ſint, nullus docet. Meminere eorumdem Paulus Reg. Ep. Equen. & Dauid Rhomæus Presbyter Surrent. in Catal. SS. Regni Neapolitani.

ANNOTATIO.

PRoculus hic ab eo: qui cum S. Ianuario die 19. Septembris paſſus eſt, diuerſus eſſe videtur, cum ibi nulla Nicææ matris mentio fiat.

DE S. HIMERIO EPISCOPO AMERINO, ET CREMONÆ protectore. *Vide die 17. Iunij.*

DE S. EVSTERIO EPISCOPO SALERNITANO.

EVſterius Epiſcopus Salernitanus IV. poſt S. Verũ Salernitanæ præfuit Eccleſiæ: quam ea ſanctitate adminiſtrauit, vt cum diem ſuum 14. Nouẽbris

obijſſet, Sanctorũ numero adſcribi meruerit. Corpus in crypta maioris eccleſiæ cũ corporibus aliorum SS. Epiſcoporum aſſeruatur. In cuius natali, qui dudum hac die celebrari conſueuit, hæc oratio recitatur; DEVS, CVI B. EVSTERIVS PONTIFEX ITA SANCTITATIS GRATIA DECORATVS COMPLACVIT, VT TVORVM CONSORTIVM IN COELIS PROMERETVR SANCTORVM; DA ECCLESIÆ TVÆ QVÆSVMVS, EIVS INTERVENTV PERPETVAM CONSEQVI LÆTITIAM; CVIVS DEPOSITIONIS DIEM GRATVLANDO CELEBRAT SOLEMNEM. *Ex Breu. antiq. Salernitano.*

Oratio de S. Euſterio.

ANNOTATIO.

Acta eius periere, vt neque patria, neque tempus, quo vixit, ſciri potuerit.

DE S. ZOSIMO EPISCOPO SYRACVSANO APVD Beneuentum hac die. *Vide die 30. Martij.*

Octobris die 21.

DE S. ASTERIO PRESBYTERO, ET MARTYRE apud Oſtia Tiberina.

Aſterius Presbyter cum S. Calliſti Papæ corpus noctu extractum cum clero via Aurelia in cœmeterio Calepodij ſepeliſſet, & ipſe poſt ſex dies iuſſu Præfecti tentus, è ponte in flumen præcipitatus eſt. Cuius corpus apud Oſtia Tiberina inuentum ibidem 14. Kalendas Nouembris ſepultum eſt: poſtea verò à Sergio II. Pont. Max. in titulum Equitij translatum, ibi reconditum fuit; vt vetus inſcriptio in marmore inſculpta monet. Paſſus eſt Alexandro Imper. *Ex paſſ. & Geſtis S. Calliſti Papæ, apud Sur. tom. 7.*

ANNOTATIO.

Paſſus eſt 14. Kal. Nouemb. ſepultus verò 12. Kal. eiuſd. vt in Martyrol. Rom. licet in Geſt. S. Calliſti apud Sur. ſepultus 14. Kal. referatur.

DE S. FOLLANO EPISCOPO, ET MARTYRE LVCENSI.

Follanus IV. Epiſcopus Lucenſis eximia ſanctitate refulſit. Quià Pontifice Rom. cum Simplicio Epiſcopo Coloniam Agrippinam miſſus, ibi poſt multa incommoda: quæ paſſus eſt, demum martyrio pro fidei defenſione coronatus eſt 12. Kal. Nouembris; qua die Vrſula virgo cum ſociabus virginibus ab Hunnis martyrium ibidem paſſa eſt. *Ex monumentis, & Tab. Eccleſ. Lucenſ.*

Follanus fidei defenſor.

ANNOTATIO.

Si Follanus IV. Epiſcopus Lucen. fuit, & eodem tempore, quo S. Vrſula paſſus eſt, illam eccleſiam diu Epiſcopo caruiſſe inter S. Paulinum I. Epiſcopum a S. Petro Apoſtolo ordinatum, & Follanum: oportet, cum Vrſula Damaſo Papa, Gratiano, & Valentiniano Imp. circa an. D. 383. paſſa referatur.

Huius mem. Pet. in Cat. lib. 9. c. 87. in Actis S. Vrſulæ virg. & ſoc. quæ multis erroribus ſcatent, vbi pro Follanus; Follarius ſcriptum legitur; ſed error eſt Typographi.

DE

DE S. BERTHOLDO CONFESSORE PARMENSI.

BErtholdus Parmæ Abundio patre natione Anglo natus eſt: qui patris artẽ edoctus (erat autem Calceolarius) monialibus cœnobij S. Alexandri inſeruire cœpit. Cum verò quadam die ſanguis è manibus punctis efflueret, arte & ſæculo relictis, Abbatiſſam illius monaſterij ſummopere rogat, vt ſe in cõuerſum recipiat. Receptus autem humilitate, & patientia armatus, abſtinentiæ, orationibus, & vigilijs operam dedit, ſeipſum cilicio indutum, flagellis affligens. Cum S. Alexander Papa ſibi in ſomnis apparens monuiſſet, vt Romæ loca ſancta viſitaret, eò ſtatim profectus, ibi quadrageſimam totam egit. Domũ reuerſus mortuis parentibus, Viennam Allobrogum peregrè proficiſcitur: vbi in xenodochio S. Antonij plures ægrotos mirabiliter ſanauit. Sed ſanctitatis fama miraculis percrebeſcente, in patriam ad memorati cœnobij ſeruitium redijt. Ab eo cum cæcus eleemoſynam poſceret, panem illi porrexit dicens; *Vide albus eſt:* qui ſtatim ad ea verba viſum recepit. Denique vitæ termino adueniente, migrauit è vita 12. Kal. Nouembris An. ſal. 1101. campanis monaſterij vltrò ſonitum edentibus. Cuius cadauer in modum orantis in cella ſua ſplendore illuſtrata cœleſti cum ſcriptura in manibus, quã ſolus Epiſcopus accipere, & legere potuit, repertum. Nec ante campanatum ſonus ceſſauit, quàm tumulatus eſſet. *Ex Sanctuario Eccleſ. Parmen.*

Berthold⁹ in conuerſum ab Abbatiſſa recipitur.

In xenodochio Viennæ complures ſanat ægrotos.

Cæco pauperi pane elargito viſum præſtat.

A morte cadauer in modũ orantis comperitur.

ANNOTATIO.

COrpus in æde S. Alexandri: in qua maxima ſolemnitate colitur, quieſcit, Fertur autem à Calliſto Papa II. in SS. numerum relatus. Ex eod. Sanctuar.

Octobris die 22.

DE S. DONATO EPISCOPO FÆSVLANO.

DOnatus in Hibernia, ſeu Scotia claris parentibus ortus morum probitate, & ingenij acumine cæteros antecellens adulta ætate cum Andrea diſcipulo; quem Philoſophiam, & Theologiam docuerat, Romam peregrinari cœpit, cum verò Fæſulas, vbi Epiſcopus defunctus erat, perueniſſet, & vrbis campanæ nullo pulſante ſonarent, ad eum in templo orãtem vniuerſus populus accurrens illum Epiſcopum depoſcit: qui, ne ſe homunculum (erat enim ſtatura puſillus) ignotæ linguæ, & tanto muneri prorſus ineptum à ſua peregrinatione retardarent, vehementer orabat, ſed ad ſedem pontificiam raptus, onus ſuſcipere cogitur an. ſal. 802. Quo in munere, ac ſi illud diu exercuiſſet omnibus virtutibus emicans ſummam laudem ab omnibus conſequebatur, erat enim liberalis in pauperes, benignus erga omnes, in oratione frequens, in vigilijs aſſiduus in doctrina ſingularis, ita de ſubditorum ſalute ſollicitus, vt culpas illorũ amariſſimè fleret. Andream doctrina, & miraculis fulgentem non ſolum Diaconum; ſed & Archidiaconum creauit; cuius auxilio S. Martini eccleſiam ad Menſolam amnem iam ab Attila Hunnorum Rege diſiectam refecit monaſterio adiuncto: in quo cum aliquot ſocijs vitam monaſticam vſque ad vltimam ſenectam duxit multis clarus miraculis; cum cæcis viſum, ægrotis compluribus ſanitatem reſtituiſſet. Denique ſenio confectus migrauit in cœlum 11. Kal. Nouembris. Cuius corpus mira odoris ſuauitate completum in memorata S. Martini æde conditum fuit, inter illius autem miracula, illud ſcriptis demandatum legi-

Donatus Fæſulas perue ntus, cãpanis vltrò ſonantibus, Epiſcopus ab omnibus eligitur.

Donatus ſubditorum ſalutis flagrantiſſimus.

Diuinis in cæcos, atque ægrotos prodigijs inclyt⁹.

legimus: Quod cum quidam bona Eccleſiæ vſurpaſſet, Epiſcopumque conuiciatus fuiſſet, ſtatim os illi cõtortum, linguaque ab officio impedita, & oculi ita clauſi ſunt, vt aperiri non poſſent, manus quoque obriguere, Qui culpam recognoſcens ad S. Epiſcopum veniens, non ſolum ablata reſtituit, ſed etiam, ex ſuis aliqua conceſſit, ſicque pœnitens priſtinam orante Donato recuperauit ſanitatem. Cum lupus puerum raptum dentibus in ſyluam deuorandum auferret matre opem à S. Epiſcopo implorante; ad eius præceptum, ſtatim ad pedes illius puerum illæſum lupus reſtituit. *Ex lib. Franc. Catanei Epiſcopi Faſulani de Epp. & SS. eiuſd. Eccl.*

Vſurpator bonorum Eccleſiæ dignas luit pœnas.

Puerum à lupo deuorandum illæſum matri reddit.

ANNOTATIO.

Colitur etiam Faſulis Andreas Diaconus S. Donati diſcip. de quo die 22. Aug. egimus.

DE S. VERECVNDO EPISCOPO VERONENSI.

Verecundus Epiſcopus Veronæ XXXII. poſt S. Valentem Eccleſiam adminiſtrauit: cuius præcipua laus in cultu diuino amplificando, Eccleſiæque dignitate tuenda fuit. Ipſe verò omnes huius vitæ cupiditates, & res contemnens, cœleſtibus voluptatibus animo, & meditatione inhians appropinquabat: aſſiduis enim precibus, vigilijs, & alijs pijs exercitationibus mirificè delectabatur. Cum autem Eccleſiæ ſuæ aliquot annos laudabiliter præfuiſſet, ad præmium in cœlos euolauit 11. Kal. Nouembris circa annum ſal. 33. in baſilica S. Petri in arce ſepultus. *Ex libello Auguſtini Valer. Epiſcopi Veronen. de SS. Eccl. Veronen.*

ANNOTATIO.

Extat in ea eccleſia apud aram maiorem huiuſcemodi inſcriptio marmorea: HIC REQVIESCIT IN PACE SANCTÆ MEMORIÆ VERECVNDVS EPISCOPVS.

DE S. SALARIO EPISCOPO LVNENSI, ET MART.

Salarius, ſiue Solarius (vtrunque enim ſcriptum legitur) Epiſcopus Lunenſis fuit, martyrio coronatus: cuius extat in ora Lunenſis portus inter Erycem, & S. Terentij caſtrum eccleſia cum pago: quo in loco martyrio affectus creditur, ibique præcipuam habet venerationem: tametſi in vniuerſa diœceſi Sergianenſi hac die natalis illius celebretur. *Ex Tab. Eccleſ. Sergianen.*

ANNOTATIO.

Acta cum tempore, quo fuit in humanis hic S. Epiſcopus, deſiderantur. Ciuitati autem, & Eccleſia Lunenſi ſucceſſit Sergiana, ſiue Sarzana apud Macram fl. vrbs Genuen. Reip.

DE S. BERTHARIO ABBATE CASINENSI, ET MART.

Bertharius natione Gallus ex Regio Stemmate ortus, à teneris eam litteris operam nauauit, vt factus grandior multa verſibus, & ſoluta oratione eleganter ſcripſerit, cum doctrina autem vitæ ſanctimoniam iungens, cum etiam prudentia excelleret Abbas Caſinenſis 19. creatur Karolo Craſſo Imp. quo tempore Saraceni Cãpaniam, & magnam Italiæ partem diuexabant. Quorũ Bertharius in ſe odium immane concitarat, quòd auxilia aduerſus illos ex Gallia,

&

& aliunde aduocaſſet, frequenterque in eos egreſſus, & impetum faciens à finibus illis auertiſſet. Qui quadam die Liri amne aduecti S. Abbatem in maiori æde cœnobij S. Germani celebrantem repente adorti cum aliquot monachis obtruncant 11. Kal. Octobris, cum annos 27. Monaſterio Caſinenſi præfuiſſet. Paſſus eſt Ludouico Imp. Cuius corpus in templo Caſinenſi in proprio ſacello religioſè aſſeruatur. *Ex Pet. Diacon. Caſinen. De vita, & ob. SS. Caſinenſ.*

Berthariùs à Saracenis cũ aliquot monachis coronatur.

ANNOTATIO.

LVdouicus Imp. ſub quo Bertharius paſſus eſt a Saracenis martyrium, non ille eius Karoli Magni filius fuit: ſed Arnulphi Imp. filius huius nominis 4.

DE S. MODERAMNO EPISCOPO, ET CONFESSORE Berceti.

MOderamnus Epiſcopus Rhedonenſis in Gallia ſub Chilperico Rege magna reſplenduit ſanctitate. Hic Romam proficiſcens Rhemos diuertens aliquot S. Rhemigij Epiſcopi reliquias impetratas ſecum detulit, ac Alpibus ſuperatis apud M. Bardonem (qui Apennini pars eſt) nocte præuentus ſub Dio pernoctare coactus eſt. Altera die iter proſequens ſe reliquias in arbore ſuſpẽſas reliquiſſe animaduertit, cumque comitem ad eas accipiendas remiſiſſet, illæque in altum ſubleuatæ quaſi aues fuiſſent, & ipſe reuerſus noctem ibidem in oratione conſumpſit, & cum mane in eccleſia S. Abundij apud Bercetum agri Parmenſis oppidum ſacrum Miſſæ celebraſſet, ſacræ reliquiæ mirabiliter ad eũ quaſi vocatæ deſcenderunt: quarum partem monaſterio S. Abundij Benedictinorum à Luitprando Longobardorum Rege multis prædijs locupletato donauit. Moderamnus itaque Romam profectus; ibique aliquandiu Gregorio II. Pont. Max. commoratus, in Galliam reuertitur, ac S. Rhemigij oſſa rurſus veneratus, Rhedonas venit. Vnde rebus ſuis compoſitis, & Epiſcopatu à ſe abdicato Bercetum ad monaſterium S. Abundij, vt ibi reliquum vitæ tranſigeret, contendit. Vbi cum finitimis populis prædicando ſalutis præcepta dediſſet, clarus miraculis obdormiuit in Domino 11. Kal. Nouembris, Anno ſal. 730. Corpus Berceti in propria eccleſia ſuo nomini dicata requieſcit. *Ex Sanctuario Eccleſ. Parmen.*

Sacræ reliquiæ Moderamnum mirabiliter (nullo ferente) adeunt.

ANNOTATIO.

MOderamnus in Tab. Epp. Rhedonen. apud Democh. non reperitur: Ex quo apparet vel eas Tab. eſſe diminutas, vel Moderamnum alterius vrbis Epiſcopum fuiſſe.

DE S. IOANNE BONO CONFESSORE MANTVANO, Ord. Eremitarum.

IOannes Bonus Mantuæ Ioanne patre natus, cum patre defuncto opes amplas in voluptatibus lubricorum iuuenum conſuetudine vſus conſumeret, matre pro eo ad Deum preces aſſiduè fundẽte, in grauem morbum incidit: ex quo ad meliorem frugem redactus, ſi euaderet, ſe voto religionis adſtrinxit. Recuperata itaque valetudine, & mortua matre, omnes facultates in pauperes erogauit: ac in ſpecu apud Cæſenam aliquandiu ſe mirandum in modum afflixit: quoad habitu Eremitarum S. Auguſtini indutus; cum carnis incendijs æſtuaret, vt eam tentationem dolore ſuperaret, calamos præacutos arundineos ſub manuũ vngues infixit. Ex quo dolore triduo penè exanimis iacuit; ſed diuina viſitatione recreatus ſtatim conualuit, carniſq; de cætero tentationem non ſenſit.

Ioannes Bonus in ſpecu apud Cæſenã ſeſe affligit.

Dira ad ſuperandas carnis tentationes maceratio.

Cum admirabili abſtinentia vitam duceret plura per Flaminiã, & Vmbriã monaſteria fama ſãctitatis inſtaurauit. Quibus in locis annos 50. cõmoratus in patriã venit. Vbi in monaſterio ſibi a ciuibus extructo, dierum, & operum bonorũ plenus, & miraculis coruſcus migrauit in cœlum 10. Kal. Nouembris, An. ſal. 1249 Cuius corpus non multò poſt in vrbem translatum in cœnobio S. Agnetis honorificè conditum miraculis fulſit. *Ex Cron. Ord. Eremit. & Pet. in Append. ad Catal. c. 6.*

ANNOTATIO.

IOannes Molan. in Add. ad Vſuard. meminit illius die ſeq. quo eius memoriam apud Fratres Eremitanos Mantuæ celebrari accepimus.

Vitam eius tribus lib. edidit F. Conſtantius Lauden. eiuſd. Ord. an. D. 1590. in quo miracula ab eo dum viueret patrata ad 46. poſt mortem verò ad 44. recenſet, in quibus mortuos ſuſcitaſſe illuminaſſe cæcos, paralyticos, claudos, diuerſi generis infirmos, & corpore vitiatos, & à Dæmone obſeſſos curaſſe apparet, ſuper quibus proceſſus Innocentij IV. Pont. Max. iuſſu ab Epiſcopo Mutinen. confectus eſt.

DE S. PHILIPPO EPISCOPO FIRMANO, ET MARTYRE.

S. Philippus ex ciue Firmano Ep. creatur ſuæ vrbis. Martyrio coronatur. Corpus illi' integrum in Eccl. metropolit.

PHilippus patria Firmanus, vt habet eius Eccleſiæ traditio antiqua ob eius virtutes ad Epiſcopale faſtigium euectus mira ſanctitate refulſit, ac Eccleſiam Firmanã ſuo ſanguine martyrio coronatus decorauit, quia cõmota perſecuſſione prædicare, atque à Gentilitate plures ad Chriſtum perducere non deficeret ab hoſtibus interfectus. Cuius corpus integrum in crypta, ſeu ſacra æde ſubterranea baſilicæ Firmanæ vnà cum ſanguine concreto decenter aſſeruatur: nec mediocrem habet apud Firmanos venerationem. Natalis eius Firmi, totaq; eius diœceſi 11. Kal. Nouemb. celebratur. *Ex Tab. & monum. Eccl. Firmanæ.*

ANNOTATIO.

Hiſtoriæ SS. vrbe Firmana ſub Frid. I. Imp. direpta amiſſæ.

TEmpus, & genus martyrij ſciri haud potuit; cum circa an. D. 1176. à Chriſtiano (nomine, non re) Epiſcopo Moguntino, qui Federici I. Imp. copijs præerat, capta. & incenſa vrbe, hiſtoriæ SS. inter alia interciderint. Quo circa non modo S. Philippi, ſed etiam S. Alexandri, & duarum SS. virginum acta deſiderantur. Cuius quidem Alexandri illud duntaxat ſcitur ex traditione, quod Firmanus ciuis, & Epiſcopus fuit apud eam vrbem ob fidei Catholicæ defenſionem occiſus. Cuius corpus in eccleſ. Cathed. quieſcit cum huiuſmodi Epitaphio. HIC RECONDITVM FVIT CORPVS GLORIOSI MARTYRIS, ET EPISCOPI ALEXANDRI.

Octobris die 23.

DE S. VERO EPISCOPO SALERNITANO.

VErus III. Epiſcopus Salernitanus S. Gramatio in Epiſcopatu ſucceſſit. Cuius, & ſi acta ſancta non extant; ſanctè tamen Eccleſiæ Salernitanæ præfuiſſe, miraculiſque coruſcaſſe dubitari non poteſt; cum illius memoria ab eaecclesia à priſcis temporibus celebrari conſueuerit, vt in Breuiario eiuſdem eccleſiæ quadringentos ab hinc annos, & eo amplius edito ſatis apparet. Migrauit ex hac vita 10. Kal. Nouembris. Corpus in æde ſacra maiore in crypta cum corporibus aliorum SS. Epiſcoporum conditum piè aſſeruatur. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. prædicta, ac ex Martyrol. Rom. hac die.*

A N

ANNOTATIO.

De eo Gaſp. Muſca Salernit. Presbyter in Catal. Epp. & Archiepiſcoporum Salerni. In quo tamen nihil circa tempus, quo vixit, habetur.

DE S. SEVERINO BOETIO MARTYRE TICINI.

Seuerinus Boetius Rom. vir Conſularis doctiſſimus in ſacris Philoſophicis, & humanis litteris. Qui quantus in litteris fuerit Theodoricus Rex in epiſtola 245. lib. 1. apud Caſſiodorum declarat, vbi illum ait omnem Philoſophiæ ſpeculatiuæ, & actiuæ profonditatem aſſecutum latinè tranſtuliſſe Pythagorã Muſicum, Ptolemæum Aſtronomum, Nicomachum Arithmeticum, Euclidem Geometricum, Platonem Theologum, Ariſtotelem Logicum, Archimedem Mechanicum, & quaſcunque diſciplinas fœcunda Græcia per ſingulos viros edidit, eo vno authore patrio ſermone Romam ſuſcepiſſe. Qui cum in adminiſtanda republica præclare ſe geſſiſſet, apud Theodoricum delatus vnà cũ Symmacho ſocero, quod libertatem affectaſſent, ex eo quòd in Senatũ ſtudio propenſiores viderentur. Ticinum relegatus eſt, vbi in turre, quæ ante paucos annos extabat, concluſus, ſcripſit plura, in ijs illud egregium de Philoſophica cõſolatione volumen; de Trinitate ad Symmachum. Denique iuſſu Regis Arianorum, quos ipſe Boetius confutarat, fautoris capite truncatur. De quo illud admirandum memoriæ proditum legitur, illum caput ſuum abſciſſum vtraque manu ſuſtuliſſe, interrogaſſeque à quo nam percuſſum ſe exiſtimaret, illudque ab impijs reſpondiſſe, cumque in vicinum templum veniſſet, & flexis genibus preces effundere cœpiſſet, expiraſſe. *Ex eius vita operibus illius præfixa, & ex Baron. in Annalib. paſſus eſt 10. Kal. Nouembris, An. ſal. 526.*

De præſtanti litteratura Boetii præclarum Theodorici Regis teſtimonium.

Boetius à Rege Arianorũ capite plectitur.

Inauditũ de Boetij capite prodigium.

ANNOTATIO.

Conditus eſt in æde S. Petri in cœlo Aureo apud corpus S. Auguſtini, vbi corpus aſſeruatur cum epitaphio marmore inſculpo. Cuius natalis hac die ab Eccleſ. Ticinen. celebratur.

DE S. CRESCIO MARTYRE.

Creſcius ex Germania in Hetruriam veniens, in agro Mugellẽſi cum ſocijs aliquandiu habitauit. Cum autem perſecutionem Decius Imp. in chriſtianos excitaſſet, ab Imp. ſatellitibus comprehenſus vnà cum alijs ob fidei chriſtianæ confeſsionem martyrio coronatur in valle, quæ Caua dicitur. Vbi corpus à chriſtianis conditum eſt; quod adhuc in eccleſia Plebis Vallis ſuo nomini dicata diœceſis Fæſulanæ piè aſſeruatur finitimis populis ad diem feſtum anniuerſaria celebritate accedentibus. *Ex Hiſt. Ioannis Villanij, & Tab. Eccleſ. Fæſulanæ.*

ANNOTATIO.

In Tab. Eccleſ. Fæſulanæ à nobis nuper viſis die ſequenti natalem huius mart. celebrari animaduertimus.

DE S. SEVERO CONFESSORE APVD M. FALCVM.

Seuerus in Martana ciuitate natus tempore S. Spei Epiſcopi Spoletini vixit. Ferunt eum theſaurum inuentum Imperatori detuliſſe, ab eoque militiæ

magiſtrum fuiſſe creatum. Qui cum Exarchi iuſſu captus eſſet, & Rauennam perduceretur, ad tumulum S. Fortunati apud M.Falcum orans liberatur: ac ſacra Fortunato æde extructa, & à S.Speo Epiſcopo dedicata, ipſe apud M.Martanum loco à Spoletio ad 4. M. P. diſtante in ædicula ſibi conſtructa vitam degit ſolitariam. Erat aſpectu eleganti, & placido, venerandoque, vt antiquæ illius imagines depictę declarant, cum diem ſuum ibi obijſſet, miraculis clarus ad M.Falcum translatus, ibi honorificè ſepultus eſt, ac præcipuo honore colitur. *Ex monum. illius Eccleſ. M.S.*

Seuerus ad tumulum S.Fortunati liberatur.

ANNOTATIO.

Hic diuerſus ab illo eſt: qui Oropiti, ſeu Vrbeueteri die 8. huius, & apud Marſos die 15. Februarij, celebratur: prout acta ipſa demonſtrant.

DE B. IOANNE CAPISTRANO Ord. Minorum apud Sulmonem.

Ioanni in vinculis detento S. Franc. apparet.
Ordinem Min. ingreditur.
Manum ex lebete ebullienter illæſam extrahit.
Miraculis claret.
Padum fl. ſuper pallio traijcit.
Detrahentibus diuinam vltionem prędicit.
Hoſtia ſacra à Iudæis percuſſa ſanguinem mittit.
Iuliaci in Corinthia obijt.

IOannes Capiſtrani Aprutij caſtello natus Peruſiæ litteris, & legibus operam dedit. Factus doctor, & Iudex, ac vxoratus aliquãdo Peruſia egreſſus in manus exulum incidit, in vinculaque conijcitur, cumque preces Deo, vt liberaretur, effudiſſet, quidam habitu Minorum indutus (qui S.Franciſcus fuiſſe creditur) ei per viſum ad idem inſtitutum adhortans viſus eſt. Expergefactus ſe coronam clericalem more religioſo factam habere comperit. Peruſiam liber rediens 38. annos natus habitum Minorum induit, mirèque cœpit in humilitate, paupertate, abſtinentia, & obedientia proficere. Nam adhuc nouitius à magiſtro pannum ex lebete ebulliente extrahere iuſſus, illum manibus in lebetẽ immiſſis abſque omni læſione extraxit. Profeſſus non ſine magna audientium vtilitate prædicare cœpit, & Dæmones ab obſeſſis eijcere, alijſque miraculis coruſcare, cũ apud Tuſculum puerum mortuum ſuſcitaſſe, & apud Aquilã quendam, qui ſe ex diſperatione feneſtra proiecerat, à morte liberaſſe, & padum ſuper pallio, cum in nauem portitores noluiſſent recipere, traieciſſe cum ſocijs legatur. Multa pro Dei eccleſia ſuſtinuit incommoda, Martino V. & Eugenio IV. Pont.Max. In Pannoniam, & Daciam miſſus, vbi multos ad fidem catholicam conuertit. In Germaniam quoque miſſus admiranda in Auſtria, Bohemia, & alijs locis prorſus ſunt, quæ fecit. Ratiſponæ inter concionandum detrahentibus, & irridentibus diuinam prædixit vltionem; qui ſequenti nocte miſerè interierunt. Eo Cracouiæ prædicante ſacra Hoſtia à Iudæis percuſſa ſanguinem emiſit. Quod ſcelus eius ſtudio detectum non manſit inultum. Profectus in Hungariam chriſtianis inſignem de Turcis victoriam precibus ſuis impetrauit. Qui in Italiam rediens apud Iuliacum in Corinthia febre correptus 10. Kal. Nouembris An. ſal. Hum. 1450. animam Deo reddidit, multis poſt mortẽ mi-

miraculis clarus; cum non modò morbo oppreſſos,& corpore vitiatos ſanitati ſed etiam defunctos vitæ reſtituiſſe legatur. *Ex Chron. Min. par.3. lib.4. in quo eius Acta fuſius deſcribuntur,* Is vitam S.Bernardini ſcripſiſſe fertur. Poſt mortem etiam mortuos ſuſcitat.

ANNOTATIO.

ET ſi nondum Apotheoſi donatus eſt; Sulmone tamen, in cuius diœceſi Capiſtranum eſt, officio colitur Eccleſ. Sed. Apoſt. conceſſu: hacque Antiphona in eius commemor. recitatur: O zelator fidei, perſecutor Hæreticorum, lumen vir tutū, Exterminator Turcarum, Prædicator egregius, Doctor populorum, Ioannes fideliſſimus Ord.Minorum. Verſ. Ora pro nobis B. Ioannes &c. Colitur Sulmone.

Octobris die 24.

DE SS. FELICE EPISCOPO, ADAVCTO, ET IANVARIO Presbyteris, Fortunato,& Septimio Lectoribus mart yribus Venuſiæ.

FElix Epiſcopus Tibirenſis, ſeu Thibarenſis in Africa cum Adaucto, & Ianuario Presbyteris,Fortunato,& Septimio Lectoribus à Magdelliano Procuratore: quòd ſacros codices edicto Imperatorum Diocletiani, & Maximiani comburendos tradere noluiſſet,in vincula coniectus eſt. Cum enim Nonis Iunij in ciuitate Thibarenſi edictum illud de tradendis libris publicatum fuiſſet, Magdellianus Procurator Aprum Presbyterum,Cyrum, & Vitalē Lectores ad ſe perductos interrogat,an ſacros libros haberent,qui reſpōdent illos eſſe apud Felicem Epiſcopum, qui Carthaginem profectus erat. Poſtera die cum Felix Thibarim rediſſet,& ad Procuratorem adductus, cum is illi diceret: *Felix Epiſcope da libros, & membranas quaſcunque, vt comburantur,* reſpondit; *melius eſt me igne aduri, quam deſicas ſcripturas: & bonum eſt obedire Deo magis, quàm hominibus:* & dicente Procuratore: *prius eſt,quod Imperatores iuſſerunt,quam quod dicis,* reſpondit Felix: *Prius eſt præceptum Dei,quam hominum*: quibus dictis, illum in carcerem miſſit dicens: *Recogita tecum.* Triduo tranſacto, Procurator Felici ad ſe euocato ait. *Recogitaſti tecum?* cui Felix. *Quæ prius locutus ſum, & modò loquor, & ante Proconſulem dicturus ſum.* Miſſus eſt itaque Felix vinctus ad Proconſulem Anulinum 8.Kal.Iulias. Qui in carcerem truſus, & poſtero die productus ad Proconſulem ſic interrogantem: *quare ſcripturas non reddis? Habeo,* reſpondit, *ſed non dabo.* Miſſus autem in profundiorem carcerem, rurſus poſt 16. dies educitur, & ad Anulinum ſiſtitur, vt prius interrogantem, cui cum Felix ſe ſcripturas non daturum reſpondiſſet, ad Præfectum Prætorij Idibus Iulij mittitur: à quo maioribus vinculis adſtringi iubetur, & poſt nouem dies ad Imperatorem nauigare, Felix itaque magnis vinculis conſtrictus in imo nauis poſitus ieiunus Agrigentum in Siciliam venit quatriduo, ibique à fratribus ſummo cum honore cum ſocijs excipitur. Inde Felix ſe ipſū potius, quàm ſacros codices comburi peroptat.

Catanam,

Catanam, vbi ſimiliter exceptus eſt, Catana Taurominium, & inde Meſſanam à fratribus vbique exceptus. Poſthæc traiecto freto in Lucaniam, & tandem Venuſiam perueniunt. Vbi Præfectus Felicem è vinculis eductum ſic alloquitur; *Felix quare ſcripturas Dominicas non das? Forſitan non habes?* Cui Felix: *Habeo; ſed non do.* Tunc Præfectus Felicem cum ſocijs gladio percuti iuſſit. Ductus itaque ad paſsionis locum (quo tempore luna in ſanguinem verſa fuerat) 3 Kal. Septembris. Felix oculis in cœlum attollens clara voce ait. *Deus Gratias tibi. quinquaginta. & ſex annos habeo in hoc ſaculo; virginitatem cuſtodiui; Euangelia ſeruaui, fidem, & veritatem prædicaui Domine Deus cœli, & terra I.C. tibi ceruicem meam ad victimam flecto,* & decollatus eſt. *Ex paſſ. à Sur. tom. 5. rel. & Baron. in Annal. ad an. D. 302.*

Luna in ſanguinem verti tur. Pulcherrima cum præconio Felicis ad I C. peroratio.

ANNOTATIO.

Miror in Actis à Sur. relatis; quæ fideliſſima à Baron. dicuntur, nullam de Adaucto, & Ianuario, de Fortunato, & Septimio fieri mentionem.

DE S. MARCIO EREMITA IN M. MASSICO in Campania.

MArcius Iuſtino Iuniore Imp. in M. Maſſico inter Sueſſam, & Sinueſſam in Campania apud Calenum ciuitatem vitam in ſpecu anguſtiſsimo multis annis ſolitariam egit: vbi ex petra ſtilla aquam quotidiano vſui ei ſuppeditauit, ita vt neque deeſſet, neque ſupereſſet. Hanc illi inuidens antiquus hoſtis felicitatem; vt eum inde deturbaret, ſerpentem immiſit; qui ſe ante illum ſternens, oranti, legenti, manducanti, & quidlibet agenti aderat, & eo cubante pariter cubabat. Cui cum vir Dei imperterritus manum vel pedem ad os extenderet; Ille tamen mordere, neque percutere audebat. Idque per triennium. Tandem Dæmon viri patientia, & fortitudine victus per latus montis deuexum præcipitatus arbuſtis flamma combuſtis abſceſsit. Cum mulier ad ſpecum Marcij audacter aſcenderet; vt eum ad peccandum prouocaret, vir S ea longè conſpecta facie humi depreſſa eouſque proſtratus in oratione iacuit, quoad impudens illa inde fatigata diſcederet: quæ ſtatim, vt è monte deſcendit, expirauit. Cum multi ad Marcium ex deuotione per ſemitam arctiſsimam concurrerent, puer incautè gradiens de ſummo monte in profundam vallem præcipitatus eſt: qui cum ab omnibus confractus crederetur, & mortuus, ſine vlla prorſus læſione repertus eſt. Cellæ Marcij magna rupes imminebat, quæ mox caſura, & illū oppreſſura videbatur: quam Maſcator Armentarij viri illuſtris nepos, eò ductis ruſticis excindere volebat, vt S. virum ab eo periculo eximeret: ſed ille egredi noluit, inquiens, vt facerent, quod poſſent. Illis ergo laborantibus, vt ſaxum illud ſine Marcij læſione inde euellerent, ſtatim omnibus videntibus moles illa ſic eleuata eſt, vt intacto ſpecu longius deciderit. Cum autem à principio pedem ſibi catena ferrea: quæ ſaxo altero extremo inexa erat, ligaſſet, ne poſſet vltra catenæ longitudinem progredi, ad S. Benedicti monitionem, vt ſi ſeruus Dei eſſet, non teneret eum catena ferri, ſed catena Chriſti, compedem quidem ſoluit: at catenæ longitudinem nunquam eſt egreſſus. Cum multos verò diſcipulos congregaſſet, & illis ex alto puteo aquam haurientibus funis ſæpius rumperetur: addita funi catena Marcij de cætero rupta non eſt. Marcius autem abſtinentia, & ſenio confectus obijt in Domino 9. Kal. Nouembris, ibidem à diſcipulis tumulatus. *Ex S. Greg. Papa lib. 3. Dialog. c. 16.*

Mira ex ſaxo ſtilla erumpit. Infeſtiſſimus ſerpens Marcio conuiuit. Mulier impudica Marciū ad libidinem illectura expirat. Puer excelſo de loco ruens inoffenſus reperitur. Ingens moles eminùs à cella transfert. Funis putei catenæ copulata non amplius rumpitur.

A N-

ANNOTATIO.

HIc error inſignis apud Pet. in Catal. lib. 9. c. 102. vbi is: quæ S. Greg. loco citato de S. Marcio narrat, Martino Abb. tribuit.

DE S. MARTINO ABBATE MONASTERII VERTANI.

MArtinus in Monte Maſſico, vitam valdè auſteram duxit: vbi extructo cœnobio ob diſcipulos; qui in dies ſuæ ſe diſciplinæ tradebant, ad eum cōfluentes, quod Vertanum, quaſi in Montis vertice ſitum dictum ferunt, aliquādiu extructis alijs monaſterijs vixit, cum autem diem clarus miraculis obijſſet, illudque monaſterium, quod de ſuo nomine etiam S. Martini dictum eſt, corruiſſet, Dux Beneuentanus cum Archiepiſcopo, & clero ad S. viri ſepulchrum, vt corpus illius Beneuentum transferrent, venit: ſed cœlo repente turbato, mōteque tremore concuſſo aere fulguribus coruſcāte, fragoribusque ac tonitruis perſonante, Beneuentum re infecta redire coacti ſunt. Poſthæc S. Bernardus Epiſcopus Caleni corpus S. viri in vrbem tranſlatum in ara maioris eccleſiæ decenter locauit. Ex quo loco in decentiorem eiuſdem eccleſiæ à Ioanne Vitellio Epiſcopo ſuperiore ſæculo delatum eſt, vbi huiuſcemodi inſcriptio reperta eſt. HIC IACET CORPVS B. MARTINI TRANSLATVM DE M. MASSICO PER MANVS PRÆSVLIS BERNARDI, vbi etiam catena, qua ſanctus alligatus erat, aſſeruatur. *Ex monum. Eccleſ. Calenen.*

ANNOTATIO.

HIc etiam dubitandi locus eſt; ne quæ de Martino dicuntur, de Marcio intelligēda ſint. Nam quæ de Martino dicuntur prorſus Marcio apud S. Greg. libr. 3. Dialog. c. 16. congruunt. De Martino autem cum Greg. Turonen. lib. de Glor. confeſſ. c. 57. Loquatur, crediderim illum in Gallia vixiſſe; vbique Vertanum fuiſſe monaſterium, cuius nulla extat memoria in M. Maſſico; Marcijque nomen in nomen Martini apud Calenenſes, vti apud Pet. in Catal. tranſijſſe.

DE S. MAIORIO MARTYRE TIBVRE.

MAiorius nobilis cuiuſdam ciuis Tiburtini ſeruus in perſecutione Vandalica ſub Hunnerico Rege comprehenſus, variè, dirèque cruciatus eſt. Nam primum fuſtibus diu mactatus, trocleis deinde in altum pluries eleuatus, & deorſum celerrimè demiſſus, ſuper ſilices corruebat. Tum lapidibus illi plagæ vſque adeò confricantur, donec nudata viſcera cernerentur, & diffluerent. Quibus in ſupplicijs nihil de conſtantia remittens, quin etiam cum in fidei catholicæ confeſſione conſtantior appareret, nouiſſimè gladio cæſus nobilem martyrium abſoluit 9 Kal. Nouembris. Cuius corpus ibi ſepultum adhuc perſeuerat. *Ex Pet. in Catal. lib. 9. c. 104. Pet. Caniſ. & Pet. Galeſ.* Atroces Maiorij cruciatus.

ANNOTATIO.

HInc colligitur Hunnericum non in Africa ſolum, ſed etiam in Italia catholicos fuiſſe perſecutum. Hoc autem Pet. Caniſ. in ſuo Martyrol. circa an. D. 450. accidiſſe ſcribit.

DE B. IO. ANGELO MEDIOLANENSI ORD SERVORVM.

Ioannes Angelus in liberandis energumenis ac morbis inſanabilibus curandis ſolo ſigno crucis ꝓpè diuinus extitit.

Racemũ vitæ extractũ ſuo loco mirabiliter annectit.

In ſecanda vena duo Angeli ſub nouitiorum forma Ioanni Angelo miniſtrant.

Corpus ſeorſum ab aliis fratribus miraculo tumulari neceſſe fuit.

Innumera lãguentium multitudo optatam recuperat ſanitatem.

IOannes Angelus Mediolani ex nobili Porra familia natus adoleſcens Ordinem Seruorum B.M.V. ingreditur: ac vt Deo liberius inſeruiret; ſe in M. Senarium apud Florentiam contulit: vbi annos 20. continuos in orationibus, ieiuniis, vigiliis piis meditationibus, flagellationibus, & aliis carnis maccerationibus exegit. Multaque in liberandis præſertim energumenis, & morbiš inſanabilibus curandis, ſolo crucis ſigno adhibito cum oratione ſigna oſtendit virtutum. Mediolanum reuerſus eandem vitæ auſteritatem retinens in cella: quæ paucis ab hinc annis adhuc monſtrabatur, ſeorſum ab aliis habitauit non abſque admirabilium miraculorum oſtenſione. Cum enim racemum ex vicina vite abſtuliſſet, idque Fratres indignè ferentes audiſſet, illum in eundem locum retulit; qui ſic viti copulatus eſt, ac ſi nunquam fuiſſet abſciſſus. Apud Cauacurtam Laudenſis diœceſis pagum; vbi eius interula parturientibus opem ferens aſſeruatur, illum aliquando orantem à terris eleuatum viſum ferunt. Illud quoque admirandum; quòd cum in morbum incidiſſet, & ſanguis per venæ ſectionem extrahendus eſſet: accidit, vt adueniente eo, qui ſanguinem mitteret (Euſebius illi nomen erat) nullus, qui ei inſeruiret ex fratribus omnibus in proceſſionem per vrbem profectis adeſſet, cumque is aliquem: qui lumen, vas, & alia miniſtraret, perquireret; continuò duo adoleſcẽtuli egregia forma, quos ille nouitios ex habitu arbitrabatur, adfuere, illiq; miniſtrarũt, peractaque phlobotomia diſparuerunt. Denique S. vir aſſiduis macerationibus confectus, cũ pelle tantum, & oſſibus conſtare videretur, 9. Kal. Nouembris obdormiuit in Domino An.ſal.1506. In quo tumulando, aliud mirum contigit. Nam quò magis corpus illius in eandẽ cœterorũ Fratrũ inferre conabantur ſepolturã, eò immobilius, & grauius videbatur; vt propterea in priuato tumulo ſupra terrã illud condere coacti fuerint. Quo tempore per diem, & noctem innumera languentium multitudo, ad ſacrum cadauer, cucurrit, multis ſanitatem referentibus, campanis Eccleſiæ Seruorum ſponte ſonantibus. Corpus adhuc integrũ in æde Seruorum ſeruatur, ad quod hac die venerandum tota penè ciuitas Mediolanenſis confluere, & vota nuncupare ſolet. *Ex monument. Eccleſ. præd. & Cron. Ord. Seruorum.*

ANNOTATIO.

NOndum SS. numero adſcriptus eſt, neque adhuc officio Eccleſiaſtico colitur, licet in die eius feſto, maximus fiat ad eius ſacellum populi concurſus.

Hexaſtichon de B. Io. Angelo.

„ *ANgelus eſt nomen, mirari deſine, ſi re*
„ *Ipſa actus fuerint, Angelicique modi:*
„ *Si botrum viti copulat; ſi ceruitur orans*
„ *Elatus terra: vnde parabat iter:*
„ *Si adſunt Cælicolæ ægroto, & mirabile dictu*
„ *Tympana ſpontè ſonant ipſo obeunte ſua.*

Octobris die 25.

DE S. CHRYSANTHO, ET DARIA MARTYRIB. ROMÆ.

CHryſanthus Polemij Alexandrini viri clariſſimi filius Romæ in diſciplinis, & Philophia egregiè inſtructus, cum chriſtianorum ſcripturas legiſſet, fidei deſiderio incenſus a Carpophoro Presbytero ob perſecutionem latente in illa eruditus baptizatur. Quod cum ad patris aures delatum fuiſſet, confeſtim Chryſanthum obſcuro, & fœtido carcere; vt eo ſqualore ad priorem ſententiā reſiliret, incluſit. Cumque quaſi in delicijs verſans eo incommodo haud moueretur: aliam pater aggreditur viam. Elegantiſſimam, & nobiliſſimam virginem nomine Dariam à parentibus filio vxorem poſtulat, eamque ad Chryſanthum introducit animum illius emollituram, atque à chriſtiana fide auocaturā ratus. Verum contra accidit: nam ſic Daria à Chryſantho vi eloquentiæ (diuina intus operante gratia) perſuaſum eſt, vt Chriſti amore flagrans, fidem, & caſtitatem amplexa, aquis ſalutaribus quamprimū expiari voluerit Chryſantho ſponſo connubio ſpirituali iuncta. Cum autem multitudinem ingentem ad Chriſtum conuertiſſent, ille virorum: hæc mulierum; plurimos item adoleſcentes, & virgines nobiliſſimas non modò ad fidem, ſed & ad caſtitatem pertraherent re ad Celerinum Præfectum perlata, comprehenduntur: ac Chryſanthus Claudio Tribuno cruciandus traditur. Qui illum immaniter cæſum, vinculis conſtringi, carcerique includi iubet: ſed mox catenæ ferreæ ipſis ſatellitibus præſentibus reſolutæ quaſi puluis conteruntur, compedesque, in quos coniectus fuerat, confracti ſunt; quod magicis artibus tribuentes lotio illū perfundunt: ex quo cum ſuauiſſimus odor velut roſarum perciperetur, Tribunus illicò Chryſanthum corio bouis incluſum in ardentiſſimo ſole conſtitui, ac in ſententia perſiſtentem in obſcurum carcerem vinctum, & compeditum trudi imperat. Verum catenis ſolutis, compedibusque rurſus confractis, & carcere clariſſima luce illuſtrato, ad tantam rei nouitatem commotus Tribunus Chryſanthum denuò, quaſi hæc incantationibus fierent, fruſtrà, vt Deos coleret, admonitum virgis cædi præcipit: quæ cum eo præſente ita emollirentur in tortorum manibus: quamuis non ſemel mutatæ, ea re Tribunus ad Chriſtum conuerſus, milites etiam, vt Chriſtū colerent, perſuaſit. His cognitis Numerianus Imp. Tribunum cum filijs, & militibus martyrio affectis, Chryſanthum in carcerem Tullianum detrudi, Dariam verò in Lupanar, vbi eius pudicitia violaretur, duci imperat. Quæ à Leone eò diuinitus ad eius tutelam miſſo defenſa eſt: nam cū eò ſalaciſſimus iuuenis, vt vim virgini afferret, ingreſſus eſſet, arreptus à leone, & à virgine liberatus, in Chriſtum credens per vrbem illum prædicabat. Quod cum alijs quatuor contigiſſet, Celerinus ignem circum illam accendi iuſſit: à quo cum ipſa cum leone, nil læſa fuiſſet, iubente Imp. cum Chryſantho extra vrbem ducta via Salaria in Arenaria terra effoſſa vterque lapidibus obrutus eſt, 8. Kal. Nouembris circa an. ſal. 284. *Ex eorum paſſ. à Lipom. tom. 7. & Sur. to. 5. ac ex Breu. Rom.*

Chryſanthus Dariam nobiliſſimam à patre ſibi ſponſam paratam conuertit.

Ingens virorum, ac mulierum multitudo eorū exemplo chriſtianam fidem recipit.

Catenæ ferreæ reſoluuntur: compedesque confringuntur.

Suauiſſimus roſarum odor percipitur.

Leo Dariæ pudicitiam tutatur.

ANNOTATIO.

HOrum corpora Regij in æde maiori, ſeu Cathedrali aſſeruantur ſumma religione, (ſunt enim vrbis tutelares) eò ex vrbe Ticinenſi ad Adelardo Epiſcopo Regienſi, à Berengario Rege; qui ea Romæ a Io. Papa X. An. D. 915. impetrauerat, ſibi conceſſa tranſlata. Quanquam eadem Vria in Salentinis, cuius vrbis ijdem martyres ſunt patroni, haberi traduntur; & corpus Dariæ Romæ in æde S. Sylueſtri quieſcere nuper in ea tranſlatum marmorea tabella docet.

DE

DE SS. MARTYRIBVS THEODOSIO, LVCIO, MARCO, & Petro, cum alijs 152. Romæ.

QVadraginta, & ſex milites, quorum præcipui fuere Theodoſius, Lucius, Marcus, & Petrus exemplo Tryphoniæ Auguſtæ Decij vxoris, & Cyrillæ eius filiæ, permoti ad Iuſtinum Presbyterum, & ipſi cum liberis, & vxoribus venientes in fide ab ipſo inſtructi, à S. Dionyſius Papa; qui Xyſto ſucceſſerat ſacro baptiſmo expiantur. Quos Claudius Imp. qui poſt Valerianum, & Galienum Imperium adminiſtrauit, extra portam Salariam ductos vnà cum alijs chriſtianis 120. ab exercitu trucidari iuſſit. 8. Kal. Nouembris An. ſal. 269. Dionyſij Papæ IX. Ipſius verò Claudij I. *Ex Geſt. & paſſ. S. Laurentij.*

ANNOTATIO.

LIcet horum martyrium in paſſione S. Laurentij referatur; plures tamen anni inter illius, & ipſorum paſſionem interfluxerunt: Laurentius enim an. D. 261. Valeriani verò, & Galeni anno 7. paſſus eſt: hi verò poſt 8. annos circiter. Ex Baron. in Annal.

DE S. MINIATE MARTYRE, ET FLORENTIÆ Protectore.

Illuſtris Decij Imp. cum Miniate diſceptatio.

Pardus horribilis Miniatẽ deuoraturus expirat.

Angelus Miniatem oleo delibutum, in ignemq; inijciendum diuinitus eripit.

Leo & ſæuiſſimus ſigno ✠ proſternitur.

Acerbiſſima Minias tormenta ſuſtinet.

MInias miles Decio Imp. in ſuburbio Florentiæ ab Imp. ſatellitibus: quòd chriſtianus eſſet, comprehenſus, & ad Decium adductus ab eo minaci vultu, voceque interrogatus; *Tune es Minias: qui chriſtiana inepta religione totã conturbas Prouinciam?* reſpondit, intrepidè, *Ego ſum ſeruus I. C. veri & omnipotentis Dei: qui te perpetuis Gehennæ incendijs deſtinabit, niſi ab iſtorum Deorũ, quibus ſpiritus vitæ non eſt, cultu diſceſſeris.* Cum rurſus Tyrannus diceret: *Annos viuacis iuuentutis tuæ abrumpere horremus; ſed Deorum, quibus tu obloqueris ore blaſphemo, iniuriam inultam relinquere, ſacrilegium putamus, niſi quantocius honore illis ſatisfacias: quod ſi feceris diuitijs, & honoribus te afficiemus ingentibus, & quale*, inquit, *Minias, mihi bonum præſtabis, qui aſſidua impietatis ſiti laborans miſeriam æterni luctus euadere non vales?* Quibus verbis Decius excandens Miniatem continuò pardo horribili deuorandum obijcij imperat: qui ſtatim ac Minias dixit: *Domine Deus adiutor meus eſto, ne derelinquas me*, expirauit. Quod cum maleficijs tribueretur, fornax ſuccendi iubetur, & Minias rurſus bonorum pollicitatione tentatur: qui cum perituras opes reſpueret, diceretque ſe pro omni tormentorum genere mercedem ab eo expectare, qui pro caducis æterna largitur, confeſtim in ignem oleo perunctus inijcitur: ſed affuit illicò Angelus; qui excuſſo flammarum incendio martyri refrigerium attulit. Illæſus itaque è camino egreſſus, leoni ſæuiſſimo obijcitur: qui mox facto aduerſus eum crucis ſigno extinctus eſt. His Decius in furorem verſus martyrem in equuleo torqueri iubet, experturus an Deus: quem Minias colit, de ſuis eum manibus liberare queat. Stat inuictus Chriſti Athleta, Chriſtique potentiam extollens, eumque cæcos illuminare, paralyticos curare, claudos dirigere, leproſos mundare, Dæmones eijcere, mortuos ſuſcitare, cæteraque beneficia mortalibus præſtare dicebat. Non ferens Tyrannus impius tam glorioſa de Chriſto teſtimonia, martyri de equuleo depoſito verubus ſub vngues infixis, digitos omnes iubet pertundi, & feruens plumbum infundi auribus, atque ſuſpẽſo lapidem grauiſſimi

pon-

ponderis alligari pedibus. Quibus in cruciatibus adſtare Angelus vultu, & habitu ſplendidiſſimus martyrem confortans viſus eſt. Quod cum Tyranno renunciatum fuiſſet, iſque ferro præacuto aures martyris perforari mandaſſet, tandem confuſus illum capite truncari iuſſit 8. Kal. Nouembris, an. ſal. 254. *Ex paſſ. illius plurib. apud Sur. tom. 5. rel.* Angeli ſolatium.

ANNOTATIO.

Extat Florentiæ inſignis baſilica cum monaſterio Miniatis nomine: & in agro Florentino opp. frequens inter Florentiam, & Piſas medium, quod S. Miniatis appellatur.

Pet. in Cat. lib. 9. c. 108. miraculum narrat: quo S. Frigdianus Epiſcopus Florentinus (qui non fuit) in nimia Arni inundatione illum momento diuinitus traiecit, addens illum à Deo precibus S. Miniatem obtinuiſſe, vt nemo in eo flumine necari poſſe, populo annunciaſſe, fuiſſeque S. Frigdiano, eccleſiam ædificatam. Quæ omnia commentitia videntur. Inſignis error Petri.

DE SS. PROTO PRESBYTERO, ET IANVARIO Diacono martyribus Turritanis Eccleſiæ Metropolitanæ patronorum.

Protus qui Sardis Proptus dicitur, & Ianuarius ciues Turritani; cum chriſtianam religionem amplexi fuiſſent, Romam profecti à B. Caio Papa ordinantur, Protus quidem tanquam Senior Presbyter; Ianuarius verò Diaconus. In Sardiniam reuerſi dum chriſtianam fidem prædicant, ac mira in vrbe Turritana ſanctitate florerent, in ſæuiſſima Diocletiani, & Maximiani Imperatorũ perſecutione ſub Barbaro Sardiniæ, & Corſicæ Præſide comprehenſi, varia pro Chriſto tormenta conſtanter perpeſſi ſunt. Proto in Herculis inſulam (quam vulgus Linariam vocat) deportato; Ianuarius tanquam iunior blanditijs, & donis, vt Dijs immolaret, tentatur. Quod cum fruſtrà fieret, mox Proto reuocato, vterque in equuleo ſuſpenditur, vngulisque ferreis excarnificatur. Cum verò immobiles in fide perſtarent, Gauini militis cuſtodiæ traduntur: à quo ab eis ad fidem conuerſo dimiſſi, poſteà cum ſe vltrò tortoribus obtuliſſent, in eodem loco, in quo S. Gauinus obtruncatus fuerat, gladio animaduerſi martyriũ conſumarunt. 8. Kal. Nouembris circa an. ſal. 300. *Ex monum. Eccleſ. Turritanæ, ſeu Saſſaren. ac ex Franc. Fara lib. de Reb. Sard. 1.*

ANNOTATIO.

Annus, quo martyres hi paſſi à Fara referuntur, corrigendus eſt: nam perſecutio ſub Dioclet. & Max. in chriſtianos excitata an. D. 302. Vt apud Panuin. in Faſt. & Baron. in Annalib. quæ alijs nona, alijs decima appellatur.

DE S. BONIFACIO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

Bonifacius Rom. ex Iocundo Presbytero procreatus Zoſimo in Pontificatu in Schiſmate ſucceſſit; nam ipſo in Iulij baſilica electo, eodem tempore à quibuſdam alijs Eulalius in Conſtantiniana Pontifex creatur. Re ad Honoriũ Imp. Mediolani agentem delata, vterque vrbe excedere iubetur. ac Bonifacius quidem in cæmeterio S. Felicitatis martyris via Salaria habitauit; Eulalius verò Antij apud S. Hermetem. Sed Paſchæ tempore aduenieute Eulalius vrbem ingreſſus in ipſa baſilica Conſtantiniana, in qua electus fuerat, baptizare, & Paſcha Schiſma.

ſcha

ſcha celebrare auſus fuit. Quapropter Auguſtus illum vrbe eijci, Bonifacium verò reuocari iuſſit. Coacta autem Synodo 252. Epiſcoporum Eulalius depoſitus eſt, & Bonifacius confirmatus tanquam à maiore, & ſaniore cleri parte electus: à quo Eulalius Epiſcopus Nepeſinus creatus eſt. Nonnulla Bonifacius conſtituit, in ijs: vt mulier nulla, aut monialis pallas ſacras attingeret, lauaretue, aut incenſum in eccleſia adoleret: vt nullus ſeruus, aut curiæ, vel cuiuslibet rei obnoxius clericus fieret. Oratorium S. Felicitatis ædificauit, ſepulchrumque illius exornauit, multis ſacris vaſis, & ornamentis ex argento donatis. Sub eo grauisſima in chriſtianos perſecutio in Perſide ab Iſdegerde Rege commota eſt. Vixit in Pontificatu annos ferè 5. obijt 8. Kal. Nouembris. Cum ordinatione habita menſe Decembri creaſſet Presbyteros 13. Diaconos 3. Epiſcopos per diuerſa loca 36. *Ex lib. Pontif. Plat. & Baron. in Annalib.*

Eulalius à Pótificatu deponitur, Bonifacius verò cófirmatur.

Bonifacij conſtitutiones.

Perſecutio in Perſide.

ANNOTATIO.

DAmaſus; quem ſeq. Platina annos 3. & aliquot men. eum vixiſſe tradit; at Baron. in Annal. 5. annis, minus 2. menſ.

DE S. GAVDENTIO EPISCOPO BRIXIENSI IX.

GAudentius S. Philaſtrij diſcipulus & ſucceſſor iuuenis ad Epiſcopatū Brixienſem, & inuitus aſſumptus eſt, à S. Ambroſio Epiſcopo Mediolanenſi cui familiarisſimus erat, conſecratus. Is in Palæſtinam peregrinatus multis, & præclaris reliquijs ſuam ditauit eccleſiam; quarum partem ex Palæſtina, partem verò ex Cæſarea Cappadociæ à S. Baſilij neptibus monialibus alias Romæ, alias autem Mediolano accepit. Plura ſcripſit (doctrina enim excelluit) ex quibus aliqua in Bibliotheca Patrum leguntur inſignem illius eruditionem teſtantia. Scripſit etiam in Symboli Athanaſij commentarium, licet ad manus noſtras haud peruenerit. Extant illius ſermones aliquot: in ijs de ſua conſecratione, & de eccleſiæ Cathedralis Dedicatione. Arianam Hæreſim maximè impugnauit; tantaque coruſcus fuit ſanctitate, vt fidei chriſtianæ, & religionis ſidus appellaretur. Denique vbi multos annos Eccleſiæ ſuæ ſanctè ſummaque cum laude præfuiſſet, ad præmium in cœlos euolauit. *Ex varijs Eccleſ. Brixien. M. S. monum. Ex Helia Capreolo lib. 3. Cronic. ex propr. ſermonibus, & alijs.*

Gaudentius eruditione clarus multa diſertè ſcribit.

Arianam hæreſim oppugnat.

Sidus appellatur chriſtianæ fidei.

ANNOTATIO.

EXtat etiam præclara de S. Philaſtrij laudib. oratio: quam magna ex parte Capreol. loco memor. refert. Corpus porrò Gaudentij in templo S. Io. Euang. quieſcit.

DE S. GAVINO MARTYRE, ET PATRONO Turritano.

GAuinus miles Rom. (quem ex Sauella familia fuiſſe ferunt) cum Turribus in Sardinia SS. Protum, & Ianuarium iuſſu Barbari Præſidis comprehenſos ob fidem chriſtianam cuſtodiret, ab ipſis ad Chriſtum conuerſus, & unda ſalutari luſtratus, illos dimiſit liberos, quòd inſontes eos, & ſine cauſa vinctos diceret. Quod cum Præſidi innotuiſſet, protinus illum teneri, atque in fidei confesſione conſtantisſimum repertum, in portu: qui Balagij dicitur, capite truncari iusſit: quo in loco etiam Protus, & Ianuarius, qui in Suburbano Turriū

Gauinus ex Sauella proſapia Romana.

loco

loco latentes,ab ipſo Gauino in viſu ad martyrij palmam inuitati fuerant, decollati ſunt. 8.Kal.Nouembris. Diocletiano,& Maximiano Imperatoribus. *Ex Fara lib. de Reb.Sard. Io.Archa lib. de SS. Sardin. & Chron. F. Dimæ Serpi Ord. Minor.*

ANNOTATIO.

Licet Gauinus paulò ante Protum,& Ianuarium paſſus fuerit, eadem tamē die eius natalis recolitur: Cui templum Turribus inſigne excitatum adhuc durat. Tanta autem celebritatis eſt apud Sardos, vt menſis October, menſis S.Gauini dicatur, vt Baron. ex Far. in Annotat. ad diem 30. Maij monet. Quo in loco decipitur, dum Gauinum, de quo hic agimus, eundem cum Gabino, de quo die 30. Maij ſimul cum Criſpulo agitur, eſſe putat. Gabinus enim multò ante Gauinum paſſus apud Sardos traditur, vt apud Faram lib. de Reb.Sard. & F.Dimam Serpum, loco citato lib. 1.

DE S. TEGVLO MARTYRE, ET EPOREDIÆ PROTECTORE.

TEgulus miles Thebææ legionis, cum vnà cum alijs apud Agaunum in finibus Sedunorum Mauritio Duce hortatore Maximiani Imp. iuſſu, quòd Dijs ſacra facere,cum eſſent chriſtiani,conſtanter recuſaſſent,martyrio affectus eſſet,illius corpus in Eporedienſis vrbis finibus diu ignotum fuit: quoad Varimundus Epiſcopus eiuſdem ciuitatis patria Ticinenſis, virtute, & religione clarus diuina reuelatione ad locum in quo ſacrum martyris corpus iacebat, vnà cũ clero, & alijs pergens, terra effoſſa illud mira odoris fragrantia inde exhalante reperit: & in vrbem ingenti totius populi lætitia, celebrique pompa tranſtulit, ac in æde Cathedrali in ſacello S.Iacobi Apoſtoli decenter collocauit. *Ex monum. M.S.Eccleſ. Eporedien. ad nos tranſmiſſis: in quibus quædam de Thebis ciuitate perperam dicta continentur.*

Varimundus Epiſcopus Eporediẽſis. Corpus S.Teguli miram ſpirat odoris fragrantiam.

ANNOTATIO.

Dies hic translationis, ſiue inuentionis eſt, non natalis: nam cum alijs Thebæis die 22.Septemb. paſſus fuit.

Octobris die 26.

DE S. EVARISTO PAPA, ET MARTYRE.

EVariſtus ex patre Iudæo Bethleem natus Traiano Imp. poſt S. Anacletum Eccleſiam rexit. Multa conſtituit. Eccleſiarum vrbis titulos Presbyteris diuiſit. Septem Diaconos ordinauit, qui Epiſcopum cuſtodirent, dum prædicationis officio fungeretur. Decreuit, vt Matrimonium publicè ex Apoſtolica traditione adhibita Sacerdotis benedictione celebraretur. Vt in eccleſiæ dedicatione miſſa diceretur, altariaque in quibus celebrandum eſt, eſſent lapidea. Scripſit duas epiſtolas; alteram ad Africanos Epiſcopos; alteram ad Epiſcopos per Ægyptum. Cum eccleſiæ annos 9. menſes tres præfuiſſet, & ordinatione quater habita menſe Decembri Presbyteros 17. Diaconos 11. Epiſcopos 15. creaſſet, Hadriano Imp. martyrio coronatus eſt, propè ſepulchrum Principis Apoſtolorum in Vaticano ſepultus 7.Kal.Octobris, An.ſal.121. *Ex Dam. in lib. Pont. & Breu.Rom.*

Euariſti decreta.

ANNOTATIO.

Licet Euariſtus, natione Græcus referatur; non tamen ex Græcia propriè accepta originem duxit, ſed ex Bethleem in Iudæa, vt patet ex Damaſo. Dicitur autem natione Græcus, quia ex Oriente. Orientales enim Græci ſolent appellari.

DE S. GAVDIOSO EPISCOPO SALERNITANO.

GAudioſus Epiſcopus V. Salernitanus poſt S. Euſterium eam eccleſiam admi niſtraſſe traditur. Cuius, & ſi acta non habentur, ſanctitas tamen illius haud poteſt in dubium reuocari; cum eius memoria ab antiquiſſimis temporibus in ea eccleſia celebretur, ac natalis eiuſdem in Romano Martyrologio fuerit adnotatus. Migrauit autem ex hac vita 7. Kal. Nouembris. Eius corpus in crypta inferiore eccleſiæ Cathedralis aſſeruatur, coliturque anniuerſaria celebritate hac die. *Ex Martyrol. Rom. & Tab. Eccleſ. Salernit.*

ANNOTATIO.

Alter Gaudioſus Epiſcopus Neapoli celebris eſt; ſed prorſus ab hoc diuerſus: nam ille Africanus Epiſcopus fuit, cuius corpus Neapoli in propria Eccl. conditum, de quo die 28. huius: hic verò ex antiquiſſima Eccl. Salernit. traditione Epiſcopus Salernit. extitit, & corpus ibi monſtratur.

DE S. FVLCO EPISCOPO PAPIENSI.

FVlcus, qui & Fulco, natione Scotus, adoleſcens relicta patria in Italiam veniens Placentiæ ſubſedit: vbi litteris operam dedit, in ſumma rerum omniũ inopia, vt propterea victum, veſtitumque mendicare cogeretur: quod cũ quadam die ad Mercatoris domum faceret, & ancilla illius panem Fulco porrigens diceret; *En do panem, vt nunquam tamen Epiſcopus fias*, is manum retraxit, ne panem ea conditione acciperet. Ea re ab hero domus cognita, accerſito ſtatim Fulco, ei cibum quotidianum, & perpetuum domi ſuæ conſtituit. Fulcus igitur liberius in litterarum ſtudijs occupatus, cum magnos in ijs cum pietate progreſſus feciſſet, factus Canonicus Regularis Lutetiam Pariſiorũ mittitur; vbi Theologiæ operam nauauit. Placentiam reuerſus, iuncta cum eruditione ſumma animi demiſſione, vitæque ſanctitate, demortuo Præpoſito S. Euphemiæ nondum annos 30. natus ſubrogatur. Cuius conſilio Grimerius Epiſcopus in multis, & grauiſſimis eccleſiæ negotijs vſus, expertusque fidem, integritatem, & prudentiam, illum Canonicum Eccleſiæ Cathedralis, deinde Archipresbyterum creat. Cui vita functo anno ſal. 1210. ab vniuerſo clero Epiſcopus ſufficitur. Cum Eccleſiæ Placentinæ 6. annis ſingulari prudentia, & ſanctitate præfuiſſet, mortuo Rodobaldo Epiſcopo Papienſi ad eam Eccleſiam regendam Honorio III. Pont. Max. volente transfertur, vbi præcipuam viduarum, pupillorum, virginum, & miſerorum omnium curam geſſit, ita vt communi voce communis omnium parens diceretur. Quotidie quindenos ad menſam ſuam pauperes adhibebat: eodem ſtudioſos egentes cum eorum magiſtro alebat. Septem quoque ciues nobiles, ſed egenos apud ſe ſuſtentabat. Denique cum Eccleſiam Papienſem annos 13. ſumma pietate adminiſtraſſet, aſſiduis vigilijs, pijs laboribus, & crebris ad populum concionibus confectus ad præmium cœleſtis vitæ euolauit. Migrauit 7. Kal. Nouembris. Corpus in templo Cathedrali conditum, anno D. 1567.

Fulcus mendicare cogitur.

Spiritu propheticæ futura præuidet.

Præpoſitus ſubrogatur. Canonicus, ac Archipresbyter creatur.

Epiſcopus Papienſis ſufficitur.

Quindenos pauperes cõmenſales adhibet: 7. ciues egenos ſuſtentat.

1567. repertum non ſine admiranda odoris ſuauitate ab Hippolyto Rubeo Epiſcopo decentiore loco reconditum fuit. *Ex offic. Eccleſ. Placent. & monum. Eccl. Papien. à Gualla in ſanctuar. Breuent. in Hiſt. & Spelta in vit. Epp. Papien. relatis.*

ANNOTATIO.

Acta S. Fulci à Scriptorib. Ticinenſib. relata in eo præſertim cenſura egent, quòd illum electum Epiſcopum Placentinum, electioni minimè conſenſiſſe tradunt. Cũ ex Tab. & Annalib. Placent. præter off. eccl. nuper Romæ comprobata, ipſum Epiſcopum Placentinum creatum illi eccleſiæ ſex annos præfuiſſe ſatis appareat.

Extat inter monum. Eccleſ. Papien. Priuilegium Honorij III. Pont. Max. S. Fulconi Epiſcopo Papien. (ſic enim in diplomate Pontificio appellatur) conceſſum: in quo monaſteria omnia, & plures eccleſias in alijs diœceſib. exiſtentes ſubijcit.

DE S. FVLCO EPISCOPO RAVENNATE IN TERR. Bononienſi.

FVlcus Epiſcopus Rauennas, quo tempore Gothi Italiam bello premebant maxime verò Rauennam, Mutinam fugit, indeque in agrum Bononiẽſem ſe recepit in pagum, cui nomen Saletum eſt: ibique aliquandiu ignotus vitam duxit, eo miraculo apud incolas in honore habitus, quòd cum incolæ pagi Sancti Martini Baptiſterium vi ex Saleto pago abſtuliſſent, illud in itinere ſic immobile conſtitit, vt nulla ratione poſſet dimoueri. cum autem ſic Fulco conſulente, duas iuuencas plauſtro vinxiſſent, vt ibi illæ cum plauſtro ſubſtitiſſent, ibi Baptiſterium dimitteretur, eſſetque locus ille plebs pagorum vicinorũ, ſtatim plauſtrum cum Baptiſterio in Saleti Eccleſiam, vnde ſublatum fuerat ſponte reuexerunt. Claruit etiam poſt mortem miraculis, multis ad eius tumulum ſanitatem conſecutis. Cuius dies feſtus Dominica infra octauam Natiuitatis B. M. agi in ea eccleſia conſueuit. *Ex antiq. dictæ Eccl. Saleti traditione.*

Fulcus in Terr. Bononien. ignotus habitat.
Miraculo iuuencarum clareſcit.
Poſt mortem multis confert beneficia ſanitatis.

ANNOTATIO.

Quæ ſupra narrata ſunt nulli ſcripto commendata leguntur; ſed ſola nituntur traditione incolarum.

DE S. QVODVVLTDEVS EPISCOPO NEAPOLI.

QVoduultdeus Epiſcopus Carthaginenſis in perſecutione Vuandalica ſub Geinſerico Rege propter fidẽ Catholicã, vnà cum clero comprehenſus naui carioſæ ſine remigio, & velis, vt in mari ſubmergeretur, imponitur. Verùm nauis Deo gubernante ad Campaniæ littora appulit. Cumque Quoduultdeus Neapolim veniſſet, ibi vnà cum S. Gaudioſo Epiſcopo, & alijs in eadem perſecutione Africa eiectis, in monaſterio non vti Epiſcopus, ſed tanquam monachus ſub S. Agnello Abbate vitam degit, donec ſenio, & pijs exercitationibus confectus, quieuit in pace 7. Kal. Nouembris. *Ex vita S. Agnelli Abb. Neapolit.*

ANNOTATIO.

Paulus Reg. lib. 2. de SS. Regni Neapolit. eundem facit Quoduultdeus, & Gaudioſum: ſibi tamen contradicit, cum Gaudioſum Epiſcopum Bithyniæ vocat. Quoduultdeus autẽ Epiſcopus Carthaginen. fuit: de quo Victor Vticen. 1. de Perſecut. Vuãdal.

Eſſe autem diuerſos Epiſcopos Gaudioſum, & Quoduultdeus ex ipſo Martyrol. Rom. apparet, in quo hac die de Quoduultdeus, die autem 28. huius de S. Gaudioſo agitur. Quod apertius ex vita S. Agnelli emendatione apparet; ibi enim ſeparatim tanquam diuerſi Epiſcopi nominantur, licet ambo in eadem perſecutione, & eodem tempore ex Africa in exilium eiecti fuerint.

Pauli Reg. opinio improbabilis, ſibiq; cõtraria.

Octobris die 27.

DE INVENTIONE CORPORIS S. ALEXANDRI PAPÆ, & martyris Iuſtinopoli.

IVſtinopoli in Iſtria corpus S. Alexandri Papæ, & martyris hac die inuentū traditur: verùm cum illius corpus Parmæ in propria eccleſia, quæ Monialiū S. Alexandri eſt, quieſcere affirmetur, vel alterius Alexandri martyris non Pont. Iuſtinopoli corpus habetur: aut certè pars pro toto, vt vſu de multis alijs euenit, accipitur.

DE S. FLORE EPISCOPO ÆMONIENSE POLÆ.

Æmonia vrbs antiq. euerſa.

Corpus S. Floris vbi.

FLos ſanctitatis verè Flos fuit, & honoris magna virtutum redolentia prædi-tus. Is Æmoniæ (quæ Iſtriæ ciuitas fuit, non obſcura; cui exciſæ proxima ſucceſſit ciuitas noua) ob eius virtutes creatus Epiſcopus eā ſibi promeruit ſan-ctitatis laudem, vt ſæculo defunctus inter ſanctos habitus ſit, & cultus. Corpus eius Polæ, vbi diem ſuum obijſſe putatur, in maiore baſilica in arca lapidea piè aſſeruatur, & colitur: Cuius dies natalis ibidem 6. Kal. Nouembris celebratur. *Ex Tab. & antiq. mon. Eccleſ. Polen. & ex hiſt. Iſtria Nicol. Manzoli I.C. Iuſtinop.*

ANNOTATIO.

ACta huius diui Epiſcopi deſiderantur. Populantibus enim Iſtriam Genuenſibus, multa SS. hiſtoria diſperierunt, Pola præſertim, quæ tunc ab hoſtibus paſſa eſt incendium ſublatis inde, & ab alijs locis aliquot SS. corporibus.

Octobris die 28.

DE SS. SIMONE, ET IVDA APOSTOLIS.

Chana op. Galil. patria Sim. & Iudæ.

Simon prædicat, in Ægypto.

Iudas in Meſop.

Vterque in Perſide.

Prædicunt Varadæ Duci pacem Indorum.

Dijs loquendi poteſtatē faciunt.

SImon, qui & Zelotes, ac Iudas, qui & Thaddæus fratres Chanæ Galilææ oppido (vnde Chananæus Simon, & Zelotes dictus eſt. Chana enim ze-lum ſignat,) ex Alphæo patre, Maria verò matre nati feruntur. Iacobi minoris, & Ioſeph diſcipuli fratres (Maria enim hæc, modò Iacobi, modò Io-ſeph, mater videlicet; modò Cleophæ, filia ſcilicet, nominatur.) Quorum prior in Ægypto, poſterior in Meſopotamia Euangelium prædicauit. Deinde con-uenientes, ſimulque Perſidem ingreſſi Zaroen, & Arphaxat; quos S. Matthæus ex Æthiopia fugarat, Deum verum Deum Tenebrarum, & Moyſen veneficū appellantes, populoſque decipientes inuenere. Cum autem ingreſſis Apoſto-lis eam regionem Dij, ſeu Dæmones, à Varada Duce Regis Perſarum (qui Ba-bylone agebat) cum exercitu contra Indos proficiſcente, conſulti, reſponſa non darent, dicerentque cauſam huius Simonis, & Iudæ Dei Apoſtolorum aduen-tum eſſe, Dux Apoſtolos conquiſitos, & ad ſe adductos, qui eſſent, & quæ ad-uentus ipſorum cauſa ſit rogat: cumque illi reſpondiſſent, euentum belli ab eis ſciſcitatur: quando propter ipſorum aduentum Dij patrij conticuiſſent. Tunc Apoſtoli Dijs loquendi, vt prius poteſtatem fecere: qui graue bellum, ac diu-turnum futurum, magnumque ex vtraque parte militum numerum interfectū iri dixerunt: Apoſtoli verò ridentes fore dicebant, vt poſtridie Indi loca ablata reſtituentes, legatos pacem requirentes mitterent. Tum Pontifices in riſum ſoluti Ducem admonent, vt ignotorum, & abiectorum hominum conſilium ſe-curius caueret, ne ex improuiſo ab hoſtibus opprimeretur. At Apoſtoli ita fore rurſus aſſeuerantes, nec ſe menſem, ſed diem tantummodò cunctandum dicere; cumque illi in cuſtodiam traditi eſſent, ne fugam caperent, ſequenti die

omnia

omnia ita, vt prædixerant, prorſus euenere. Quapropter Dux ignem iuſſit parari in quem Pontifices inijcerentur, niſi pro eis Apoſtoli apud Ducem interceſſiſſent: quos Varada tanquam Deos reueritus ad Regem adduxit eos maxime, quod veraces eſſent, quodque nec de inimicis vindicari, neque aurum aut vllas pretioſas res cuperent commendans, ac enarrans, quæ circa ipſum, & illos accidiſſent. Aderant adhæc Zaroes, & Arphaxat Magi Apoſtolos inſidias Regno moliri dicentes, ac vt Deos venerari antequam eis loqui permitteretur, cogerentur ſuadentes, Varada autem patrocinium Apoſtolorum ſuſcipiente, illos Magi ad prodigia prouocarunt, poſtulãtes, vt homines diſertiſſimi aduocarentur, quos ipſi mutos efficere pollicebantur. Accepta conditione homines eloquentiſſimi acceſſiti à Magis adeò muti ſunt effecti, vt ne nuta quidem, quæ cogitaſſent, ſignificare poſſent, Rege, obtimatibusque ſtupentibus maximè cũ eoſdem homines etiam immobiles reddidiſſent, loquendique poſtea, & gradiendi facultatem reſtituiſſent. Tum Apoſtoli Varadam pro ipſis ſollicitum orant, vt eoſdem homines ad ſe adducendos curet, ſe enim in illiſmet Magorum fallaciam manifeſtaturos eſſe. Quod cum factum fuiſſet Apoſtoli breuibus explicata Chriſti Domini fide, fore polliciti ſunt, vt, ſi in Chriſtum crederent, poſt manuum impoſitionem Magorum, neque Dæmonum technas timerent. Cumque illi abnegata Idolorum impietate Chriſto nomina dediſſent, Magi cum eadem circa illos facere nequiuiſſent, quæ prius ingentem ſerpentum vim excitant; quos Apoſtoli acceſiti in pallio ſuo excipientes, Magos adoriri, ſine morſibus tamen iuſſerunt, moxque veneno in Magos effuſo ſucto loca ſua repetiere Rege, & alijs non tam Apoſtolorum virtutem, quam manſuetudinem admirantibus. Cum autem Magi dolore maximo cruciati deſperataque ſalute ab Apoſtolis ſanati fuiſſent, in impietate tamen obſtinatiores abeuntes ſuis curatoribus inſidias moliri non deſtitere. Nam in Suniro ciuitate Pontifices admonent duos Hebræos venturos Deorum contemptores: quos niſi principio opprimant, fore, vt ipſe ſine re, & honore vnà cum Dijs remaneant. Quare aduenientes Apoſtoli mox comprehenduntur, ac ad templum Solis, in quo ſol ex auro fuſilis in curru aureo, lunaque ex aduerſo ex argentu, & ipſa fuſili in curru argenteo, adducti illis ſacrificare iubentur. Quo tempore Angelus Apoſtolos allocutus fertur, vt templum corruens Idolatras illos opprimeret, paterentur, vel ipſe martyrium ſubirent. Cumque Pontifices, vt ſolem, & lunam adorarent, vehementer inſtarent, ipſique dicerent ſolem, & lunam haud Deos eſſe, ſed à Deo factus, vt hominibus lucem miniſtrarent, in eorumque ſimulachris nõ Deos, ſed Dæmones habitare, quod re ipſa illicò demoſtratum eſt expulſis duobus horribilibus Dæmonibus Æthiopibus nigrioribus, vno quidem à Simone ex ſolis ſtatua, altero à Iuda ex lunæ ſimulachro, illi in Apoſtolos inſilientes, eos protinus interfecerunt. Templo mox de cœlo tacto, & vnà cum Magis conſumpto, ac Pontificibus iubente Rege pœnas tanti ſceleris dantibus. Rex autem Apoſtolorum corpora Babylonem deferenda, eiſque templum opere magnifico extruendam curauit. Sed proceſſu temporis Apoſtolorum corpora Romam delata in baſilica S. Petri condita ſunt. *Ex Breu. Rom. Ioachimo Petronio, & alijs vita Apoſt. ſcriptoribus.*

Apoſtoli Ducem pro Pontificibus orant.

Zoroes, & Arphaxat Magi mira faciunt.

Apoſtoli Magos ſuperant.

Magi contra chriſtianos nihil poſſunt.

Apoſtoli ſerpentes in Magos remittũt.

Magi abeuntes inſidias Apoſtolis ſtruunt apud Pont.

Apoſtoli à Pontificibus comprenduntur, & ſolem, lunamque adorare compelluntur.

Apoſtoli Dæmones ex ſimulachris ſolis, & lunæ exire cogunt.

Apoſtoli trucidantur.

Templun corruit, & Magi de cælo tacti intereunt.

Rex Pontificibus plenitis corpora Apoſtolorũ Babylonem defert.

Inde Romã transferũtur.

ANNOTATIO.

Magna de his Apoſt. apud ſcript. diſſenſio.

Non mediocris inter ſcriptores de his duobus Apoſt. eſt diſſenſio, cum alij eundem eſſe Simonem, & Iudam, vt S. Hieron. lib. de Script. Eccl. & Doroth. in Synopſi ſentire videntur. Alij duos Simones fuiſſe: vnum Apoſt. alterum Diſcip. paſſum ſub Traiano: de quo Euſeb. lib. 3. c. 26. Alij vnum & eundem, vt Beda in Actib. Apoſt. cum priorem ſententiam tenuiſſet. De Thaddæo item variè ſenſerunt. Alij enim vnum tantum fuiſſe, alij duos, vnum Apoſt. alterum diſcip. ad Abagarum Regem miſſum Edeſſam. Vt Græci, Alij vnum tantum, vt S. Hieronym. cap. 10. in Matth. Alij de loco martyrij diſſentiunt cum Hippol. libro de 12. Apoſt. Thaddæum Beryti martyrio affectum ſcribat. Sed nos communem de illis ſententiam ſecuti ſumus.

DE S. CYRILLA VIRGINE, ET MARTYRE ROMÆ.

Cyrilla virgo Decij Imp. & Tryphoniæ filia opera Iuſtini Presbyteri ad fidem Chriſti conuerſa, ac ab eodem cum matre baptizata, cum alij plures earum exemplo fidem amplecterentur, ad Claudium Imp. adducta, ab eo primum blandè monetur, vt Deos veneretur, & ſponſo nobili nubat. Cui virgo, Deos non eſſe Deos, ſed Dæmones, qui cultores ſuos ad æternas pœnas perducunt, ſeque nobiliſſimo viro qui ſimul Deus verus eſt, & homo, iam deſponsâ eſſe reſpondit. Quibus verbis Imp. iratus, illicò Cyrillam iugulari iuſſit. Cuius corpus Iuſtinus Presbyter occultè acceptum in cœmeterium Cyriacæ in agro Verano intulit, ibique apud Tryphoniam matrem, quæ ante in pace dormierat, ſepeliuit. 5. Kal. Nouembris ſepeliuit. *Ex Actis, & paſſ. S. Laurentij, ac ex lib. Anton. Gallon. de virgg. Romm. De eadem Pet. lib. 9. c. 118.*

ANNOTATIO.

Alterius Cyrillæ virg. & mart. in Martyrol. Rom. die 5. Iulij mentio fit ab hac longè diuerſa: illa enim ſub Dioclet. Cyrene in Libya paſſa eſt: hac ſub Claudio anno 1. vel 2. Imperij. Cuius corpus à Sergio II. Papa in titulum Equitij translatum eſt.

DE S. FIDELI MARTYRE NOVOCOMI.

Fidelis miles Maximiano Imp. ob generis nobilitatem, & bellicam fortitudinem maximè charus Mediolani, ad Chriſtum conuerſus, atque à S. Materno Epiſcopo ſalutaribus vndis luſtratus, chriſtianos qui in vinculis erant, frequens viſitabat, neceſſariaque eis ſuppeditabat. Quos etiam re cum Carpophoro, & Exantho communicata vinctos è carceribus eduxit. In ijs erant Caſſius, Licinius, Seuerus, Secundus, & Alexander: quibus cum Nouocomum veniens, ibi extra vrbem orationibus, ieiunijs, alijsque pijs operibus aliquandiu vacauit: quo ad miſſis ab Imp. ſatellitibus, qui Fidelem, & ſocios interficerent, is cóſcenſa nauicula Summo lacum peruenit: vbi tandem à perſecutoribus comprehenſus, cum nullis neque blandirijs, neque minis perſuaderi poſſet, vt Chriſto renunciaret, fuſtibus debilitatus, alijſque cruciatibus affectus, demum ſecuri percuſſus martyrij curſum feliciter impleuit. 5. Kal. Nouembris. Cuius corpus ibi tumulatum, poſteaque inuentum Comum translatum eſt, & in propria eccleſia magnificentiſſimè ei extructa conditum. *Ex Breu. Comenſi, & Bonin. Mombrit. tom. 1. & aliis.*

A N-

ANNOTATIO.

IN Eccleſia Comenſi ſeq. die propter feſtum Apoſtol. Simonis, & Iudæ ſemper celebratur; licet in propria eccleſia hac die.

Huius corpus, quod Aronæ in Abbatia erat, vnà cum S. Carpophori mart. corpore Mediolanum à S. Carolo Borrhomæo Archiepiſcopo, & Card. translatum in baſilica eidem martyri dicata; quam tenent Ieſuitæ, honorificè conditum eſt An. D. 1576. prout in vita S. Caroli per Io. Pet. Gluſſanum ſcripta legitur.

DE S. GAVDIOSO EPISCOPO NEAPOLI.

GAudioſus; qui & Septimus, Cœlius, Epiſcopus Birinenſis in Africa in perſecutione Vuandalica ſub Genſerico Rege eodem tēpore, quo S. Quoduultdeus Epiſcopus Carthaginenſis; licet non in eadem naui, cum alijs Epiſcopis Catholicis in exilium actus, in Campaniam appulſus eſt, & Neapolim veniens, vbi ſanctitate clarus non ſolùm Campanis, ſed etiam exteris præfulſit, Is monaſterium Neapoli condidit, quo tempore eò Quoduultdeus cum alijs Præſulibus peruenit. Cui S. Agnellus licet inuitus Abbas Præfectus eſt; in quo cœnobio S. Gaudioſus, S. Quoduultdeus cum alijs Epiſcopis Africanis non iam vti Prælati, ſed veluti monachi ſub S. Agnelli obedientia vſque ad vitæ terminum vixere. Claruit Theodoſio Imp. circa an. ſal. 440. Obijt autem 5. Kal. Nouembris anno prædicto. *Ex vita S. Agnelli Abb.*

ANNOTATIO.

COrpus in eiuſdem monaſterij, in quo vixit, eccleſia, quæ ex eo nominatur, decenter aſſeruatur, atque præcipuo honore colitur hac die, licet in alijs eccleſ. ob feſtum Apoſtol. Simonis, & Iudæ, ſeq. die memoria eius celebretur.

Extat adhuc vetus in marmore inſcriptio alicubi corroſa. *HIC REQVIESCIT IN PACE GAVDIOSVS. QVI VIXIT AN. .... DIE KAL. NOVEMB. .... INDICT. VI.*

Octobris die 29.

DE SS. MARTYRIBVS HYACINTHO, QVINCTO, Feliciano, & Lucio in Lucania.

HYacinthus, Quinctus Felicianus, & Lucius, ſiue Iulius, vt apud Vſuardum legitur, in Lucania paſſi referuntur à Beda, Vſuardo, Martyrologio Rom. & alijs: licet quo tempo, quo loco, & quo ſupplicio fuerint coronati, nemo explicet. Putamus tamen eos haud longè à Cangiano vrbe in Picentinornm, & Lucanorum confinio ad Compſanam metropolim ſpectanti martyrium ſubijſſe: in ea enim vrbe S. Feliciani celebris eſt memoria.

ANNOTATIO.

BAron. in Annotat. hac die S. Greg. Papā lib. 7. Reg. epiſt. 7. Indict. 2. de S. Hyacintho reliquijs mentionem facere ait, ſed cum illa reliquiæ apud ciuitatem Reatinam, quæ in Sabinis eſt, eſſent, haud huius Hyacinthi, qui in Lucania, ſed alterius, qui in Sabinis paſſus eſt, & de quo Martyrol. Rom. die 9. Sept. agit, procul dubio erant.

DE S. EVSEBIA VIRGINE, ET MARTYRE BERGOMATE.

EVſebia virgo Bergomenſis S. Domnonis martyris ſoror, poſt fidem Chriſti ſuſceptam, Mundi huius oblectamenta deſpiciens, virginitatem colens, vigilijs ieiunijs, & orationibus intenta, pietatem fraternam æmulata eſt. Ea domi peregrinos excipiens opes ſibi à fratre relictas in pauperes erogabat. Et ſi autem in obſecrationibus, vt plurimum pernoctabat, ſummo tamẽ mane ad ædem S. Andreæ quotidie pergens, in angulo illius eccleſiæ ſuas preces fundere, atque cœleſtia contemplari ſolita erat. Quare apud Præſidem accuſata, ad eiuſque conſpectum ducta, cum Apollinis ſimulachro immolare conſtanter renuiſſet, iuſſu Præſidis abſciſſo capite ad duplex virginitatis, & martyrij præmium euolauit 4. Kal. Nouembris. Cuius corpus à chriſtianis in fratris, & aui ſepulchrum noctè illatum eſt. *Ex offic. Eccl. Bergomen.*

Euſebia in peregrinos, & pauperes egregiè affecta.

ANNOTATIO.

P*Aſſa eſt ſub Maximiano Imp. ſub quo, & Domeo auus, & Domno frater: ex quo antiquitas Eccleſ. S. Andreæ colligitur.*

DE S. HONORATO EPISCOPO VERCELLENSI III.

HOnoratus Vercellis natus S. Euſebij Epiſcopi diſcipulus fuit. Qui cum plurimum, & doctrina, & vitæ integritate ſub tanto doctore profeciſſet S. Limenio in Epiſcopatu ſucceſſit An. ſalutis 390. S. Ambroſio hortante populum ad eius electionem cum ſedes aliquandiu ob ciuium diſſenſionẽ vacaſſet. Quod munus admiranda ſollicitudine adminiſtrauit, Arianis ſe ſe fortiter apponens haud minas illorum, non carceres, nõ exilium veritus, cum iam hæc omnia præceptoris ſui egregius imitator, æquo animo toleraſſet. Erat in oratione aſſiduus, ſpiritu feruens, humilitate præſtans, abſtinentia ſingularis. S. Paulini Epiſcopi Nolani, & Ambroſij Mediolanenſis amiciſſimus; ad quem ægrotum ter Dei voce admonitus accurrit, & ei Sacroſanctum Domini corpus præbuit. Cum autem aliquot annos Eccleſiæ ſuæ ſanctiſsimè præfuiſſet ad præmium cœleſte euocatus obdormiuit in Domino. 5. Kal. Octobris. Cuius corpus in æde S. Theoneſti apud S. Euſebium conditum eſt. In cuius ſarcophago nonnulla carmina inſculpta leguntur. *Ex vit. SS. Epp. Vercellenſ. typis excuſa, & monum. eiuſd. Eccl. M.S.*

Honoratus Arianos ſtrenuè deuincit.

S. Ambroſius ſacro Honoratum viatico præmunit.

ANNOTATIO.

E*T ſi obijt 5. Kal. Nou. prout in Martyrol. Rom. adnotatur: in Tab. tamen Eccleſ. Vercellen. natalis illius hac die inſcriptus eſt; Forte propter feſtum SS. Apoſt. Simonis, & Iuda.*

DE S. BASILIO EPISCOPO LVNENSI.

BAſilius Epiſcopus Lunenſis ſanctitate floruit, ita vt cum diem ſuum 4. Kal. Nouembris obijſſet, eos honores, qui ſanctis debentur, ab Eccleſia Lunẽſi promeruerit. Corpus eius in templo cathedrali (quod olim de ſuo nomine S. Baſilij dictum fuit, inſtauratum verò S. Mariæ fuit appellatum) aſſeruatur: agitur autem dies illius feſtus hac die Sergianæ, quæ lunæ vrbi exciſæ succesſit. *Ex Tab. Eccleſ. Sergianen. ſiue Sarzanen.*

A N-

ANNOTATIO.

Cta huius S.Epiſcopii ta interiere, vt neque patria, neque tempus, quo claruit, ſci ri potuerit.

DE S. STEPHANO EPISCOPO CALATINO.

STephanus Ioanne patre, & Guiſelperta matre honeſtis parentibus apud Capuam ortus; quo tempore Landulphus Princeps Capuæ dominabatur, ita diuina gratia, vt ætate creſcebat. Septennis S.Saluatoris eiuſdem vrbis, Abbati tradit inſtituendus, vt litteris inſtructus ei templo inſeruiret. Qui breui litteras edoctus, cum cœteros clericos, caſtitate, modeſtia, terrenarum rerum contemptu, abſtinentia, pietate, morum ſuauitate (ob quos vnicè ab omnibus diligebatur) & alijs virtutibus anteiret ad Sacerdotium peruenit, & mortuo Abbati poſtea ſufficitur. Cum verò vrſus Epiſcopus Calatinus eo tempore vita exceſſiſſet, Pandulphus Princeps, qui Landulpho patri ſucceſſerat, fama ſanctitatis Stephani adductus illum annum ætatis 44. agente ab Heriberto Archiepiſcopo Capuano Epiſcopum Calatinum ſacrandum curauit. Qui cum illi eccleſiæ totidem annos ſumma cum laude, & ſanctitatis opinione præfuiſſet, ſenio, & pijs laboribus confectus obdormiuit in Domino 4. Kal. Nouembris. *Ex antiq. lectionib. eiuſd. Eccleſ. & Breu. Capuano.* Inſignes Stephani virtutes.

ANNOTATIO.

VIxit circa annum D.964. quo tempore Capuana eccleſia in metropolim erecta eſt. Heribertus autem, qui & Geribertus, & Adelbertus primus Archiepiſcopus fuiſſe videtur.

DE S. APPIANO EPISCOPO. *Vide die 4. Martij.*

Octobris die 30.

DE S. SATVRNINO MARTYRE CARALITANO.

SAturninus Calari in Sardinia nobilibus, & chriſtianis parentibus natus, ac in chriſtiana religione educatus apud Barbarum Præſidem in perſecutione Diocletiani accuſatus ab eoque acceſitus, libere ſe chriſtianum eſſe profeſſus eſt. Iuſſus autem Ioui ſacrificare, reſpondit; *ego Deo, qui fecit cœlum, & terram, non Idolis, in quibus Dæmones habitant, ſacrifico*: quibus dictis, in carcerem truditur; in quo noctem in orationibus in ſomnem duxit. Poſtera luce eductus coram Barbaro tota ferè ciuitate præſente rurſus à Præſide blandis verbis tentatur, vt Deos immortales, quos Imp. colerent Nazareno inter duos latrones crucifixo relicto, veneraretur, At Saturninus zelo correptus illud Prophetæ reſpondens: *Simulachra Gentium argentum, & aurum opera manuum hominum, ſimiles illis qui faciunt ea, & omnes, qui confidunt in eis*: & illud *Omnes Dij Gentium dæmonia, Dominus autem cœlos fecit*, maledictos Deos, & eos, qui eos adorarent cæcos, audenter appellabat, addens ſe nullis promiſſis, aut ſupplicijs à Chriſto ſeparatũ iri. Quibus verbis Præſes valde exaſperatus, protinus Saturninum capite truncari iuſſit 3. Kal. Nouembris. Cuius corpus à chriſtianis noctu ibidem ſepultum eſt. Quo in loco inſignis eccleſia S.Saturnini nomine cũ cœnobio à Brumaſio Epiſcopo Calaritano, excitata fuit: vbi etiam ſanguis martyris in ampulla vitrea aſſeruatus Dæmoniacos, & varijs morbis laborantes curare conſueuerat. *Ex monum. Eccleſ. Calarit. à F. Dima Ord. Min. lib. 3. Cronic. Sard. rel. ac ex Mombrit. tom. 2.* Pſal. 113.

AN-

ANNOTATIO.

IN memorato S. Saturnini monaſterio, in quo Fratres Eremitæ S. Auguſtini morantur, S. Fulgentius Epiſcopus Ruſpen. unà cum alijs Epp. Africanis à Vuandalis in Sardiniam relegatis habitaſſe traditur.

DE S. GERMANO EPISCOPO CAPVANO.

Patrimoniũ pauperibus erogare matri perſuadit.

Epiſcopus Capuanus ſufficitur.

Paſchaſij Diaconi animam ad thermas Angulanas relegatam Germanus liberat.

Anima Germani in globi ignei ſpecie in cęlum aſcẽdere viſa eſt.

GErmanus Amantio patre, & Iuliana matre claris parentibus Capuæ natus, à teneris pijs operibus addictus, præcipuam pauperum curam geſſit. Mortuo patre, matri perſuaſit, vt vendito patrimonio, illud in vſus pauperum erogaret, quo liberiùs abiecta rerum terrenarũ cura, Deo inſeruiret, quo facto, vterq; impedimentis ſolutus cœleſtem in terris vitam agebat. Sed Germanus cum pietate, & eruditione præſtaret, mortuo Alexandro Epiſcopo Capuano, illi inuitus ſufficitur. Factus Epiſcopus Conſtantinopolim legatus ab Hormiſda Papa mittitur. Inde legatione per functus Capuam reuerſus ad conſueta pietatis opera, & curam pauperum redijt. Cum aliquando medicorum conſilio ad Thermas Angulanas valetudinis cauſa profectus eſſet, ibi Paſchaſij Rom. Eccleſiæ Diaconi animam inuenit: qui ſe ibi à Deo relegatum dixit, quod Laurentium Papam Schiſmaticum aduerſus Symmachum verum, & legitimum ignorantiæ errore ſeductus ſecutus fuiſſet; rogauitque Germanum, vt pro ſe Deo ſacrificium offerret, quo facto ſi ad Thermas rediens ſe non inueniſſet, ſacrificij virtute liberatum ſciret. Quod plane ita euenit. Tanta porrò Germani ſanctitas fuit, vt anima ipſius morientis in globi ignei ſpecie in cœlum aſcendere à S. Benedicto Abbate Caſinenſi inde ad L. M. P. diſtante viſa fuerit. Obijt 3. Kal. Nouembris. Hormiſda Pont. Max. & Iuſtino Imp. *Ex Breu. Capuano. S. Greg. Papæ lib. 1. c. 35. & lib. 4. c. 40. Dialog.*

ANNOTATIO.

COrpus Ludouico Iuniore Imp. in Galliam translatum fuiſſe ex Cron. Caſinenſ. lib. 1. c. 40. apparet. Quod tamen Placentiæ in æde S. Xyſti aſſeruari eiuſd. Eccleſ. Placent. officia teſtantur.

Hunc Baron. in Annotat. huius diei Conſtantino Epiſcopo ſucceſſiſſe ſcribit; ſed in Tab. Epp. Capuanorum inter Conſtantinum, & Germanum Alexander Ep. An. D. 510. interceſſiſſe legitur: cui Germanus An. 516. ſubrogatus eſt, quod etiam Breu. Capuan. antiq. habet.

DE S. GERARDO EPISCOPO POTENTINO.

Gerardus Aquam ex fonte hauſtam in vinum optimum conuertit.

Paralyticum 40. annorum ſanitate donat.

GEtardus Placentiæ natus ex nobili, vt aiunt, Portarum familia, à puero litteris, & pietati operam dedit. Factus grandior per vrbes Italiæ peregrinatus Potentiam Lucaniæ vrbem venit. Vbi cum ludum litterarium publicè inſtituiſſet, puerosque gratis non tam in litteris, quam ad pietatem, qua ipſe præditus erat, erudiret, ciues tanta viri charitate commoti, illum in demortui Epiſcopi locum eligunt, creatus Epiſcopus, multis miraculis ſanctitatem ſuam demonſtrauit, in quibus: illud admirandum, quod cum inter viſitandam diœceſim vinum defeciſſet, aquam ex proximo fonte hauriri, afferrique iuſſam ſigno crucis in vinum optimum conuertit. Virum etiam annorum 40. paralyticum, & corpore vitiatum ſigno crucis pariter adhibito ſanitati, & integritati reſti-

reſtituit. Cæcis etiam viſum reſtituiſſe memoratur. Cum annos 8. Eccleſiæ Potentinæ laudabiliter præfuiſſet, vigilijs, laboribus, ſenioque confectus migrauit è vita 3. Kal. Nouembris circa annum ſal. 1120. Quem Calliſtus II. Pont. Max. miraculis clarum SS. numero adſcripſiſſe fertur. *Ex monum. vtriuſque Eccl. Potentinæ, & Placent.*

ANNOTATIO.

Potentia in Lucania (quam nunc Balicatam dicunt vnam ex 12. regionib. Regni Neapolitani) ita intra eam prouinciam ſita, vt nulla ratione Apuliæ attribui queat. Quare in Lect. Eccleſ. Placent. ea verba. Tandem Potentiæ in Apulia apud Lucanos conſedit, *corrigenda eſſent, ac in hac vertenda.* Tandem Potentiæ in Lucania conſedit.

DE S. FELICE EPISCOPO MARTANO, ET MARTYRE Tuderti.

Felix Epiſcopus Martanus, (quæ ciuitas in agro Tudertino euerſa iacet) apud Tarquinium Præſidem Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus accuſatur. Qui eò profectus cum illum neque promisſis, neque minis, vt Dijs ſacrificaret, inducere poſſet, in tenebricoſum carcerem vinculis conſtrictum detrudi iubet: vbi S. martyr Angelica viſitatione recreatus filium cuiuſdam mulieris defunctum precibus vitæ reſtituit. Quod nihilominus Præſes magicis illuſionibus attribuens, Felicem carcere eductum Herculi, & Apollini ſacra facere compellebat: eumque id facere conſtantisſimè recuſantem in ferrea craticula extenſum igne ſuppoſito torreri præcipit. Sed eo orante, & dicente: *Probaſti nos Domine, igne nos examinaſti, ſicut examinatur argentum*, repente cœlo, quod ſerenum erat, turbato, inter varia, & horrenda tonitrua fulgur 134. ex Gentilibus martyre illæſo conſumpſit; Præſide fuga ſibi conſulente. Qui Felicem in medium Fori productum mox decollari iuſſit, cum duo Angeli circum volantes apparuiſſent. Corpus noctu à chriſtianis ad Ianocaſtrum in Spoletinorum finibus delatum, ibidem Angelis ſplendore micantibus, & pſallentibus humatum eſt, eccleſia in martyris honorem conſtructa. *Ex offic. Eccleſ. Tudertina.*

Mortuũ Felix ad vitam reuocat.

In craticula ferrea diſtentus torretur.

Fulgur, Felice illęſo, 134 ex Gentilibus abſumpſit.

Duo Angeli circum volitant.

ANNOTATIO.

Lectiones præd. Eccleſ. de S. Felice ſiue ſcriptoris vitio, ſiue Impreſſoris culpa deprauatæ tertia præſertim emendatione eget.

DE S. CRISPINO II. HVIVS NOMINIS EPISCOPO Papienſi IX.

Criſpinus II. huius nominis poſt S. Maximum Eccleſiæ Ticinenſi circa annum ſal. humanæ 275. ob eius ſingulares virtutes, & morum integritatē ſubrogatus, ei annos 30. ſanctisſimè præfuit. Ædem ſacram SS. martyribus Coſmæ, & Damiano apud eccleſiam cathedralem ædificādam curauit. Sacellũ quoque S. Crucis in templo maiore extruxit. His ac alijs præclarè geſtis obdormiuit in Domino 3. Kal. Nouembris circa annum à partu virginis 305. Corpus in ſacello à ſe conſtructo ſepultum fuit. *Ex Ant. M. Spelta in vit. Epp. Papienſ.*

A N-

ANNOTATIO.

FLoruit,& Criſpinus III. Epiſcopus Ticinen. haud minore ſanctitate: cui S. Epiphanius Diaconus,& diſcipulus ſucceſſit, cuius S. Ennodius meminit,& eum verſibus celebrat. Baron. quoque illius præclaram in Annal. ad annum D.466. mentionem facit, vtrunque ſanctiſſimum hoc eſt Criſpinum,& Epiphanium vocans. Ex quo ſuſpicatus ſum fieri poſſe, vt is ſit, quem Eccleſ. Papien. hac die recolit: cum certa habeamus de eius ſanctitate apud Ennodium teſtimonia, illiuſque Epiphanium Diaconum,& ſucceſſorem ſcriptores afferant (licet in tempore longe aberrent,& ſecundũ huius nominis vocent) Quod, qui rerum Eccleſiæ Papien. peritiores ſunt, viderint. Accedit Pet. Galeſ. teſtimonium, qui S. Criſpinum epiſtola Synodica Conc. Mediolanenſis ad Leonem I. Papam miſſæ ſubſcripſiſſe ſcribit: quod certè niſi de Criſpino III. accipi poteſt. Quare vitam S. Criſpini Tertij hac ſubijciemus.

DE S. CRISPINO III. HVIVS NOMINIS EPISCOPO Papienſi.

CRiſpinus Epiſcopus III. huius nominis poſt Thomam, qui S. Anaſtaſio ſucceſſerat, Eccleſiam Ticinenſem adminiſtrauit. Sixto III. Leone I. & Hilario Pontificibus, Vir fuit magnæ & ſpectatæ ſanctitatis. Cuius S. Epiphanius eius ſucceſſor diſcipulus,& Diaconus fuit. Quo S. Epiſcopus cum valde ſenex eſſet, vt ſcribit S. Ennodius in eccleſia regimine vtebatur,& brachijs illius incedens ſuſtentabatur. Interfuit concilio Mediolanenſi ſub S. Euſebio eius Sedis Epiſcopo iuſſu Leonis I. Papa celebrato vnà cum S. Maximo Epiſcopo Taurinenſi,& Abundio Epiſcopo Comenſi, & alijs. Cum autem eccleſiæ ſuæ annos 34. ſanctisſimè præfuiſſet, ſenio confectus Sede Epiphanio derelicta migrauit è vita An. ſal. 466. quo tempore,& S. Proſper Epiſcopus Regienſis diem clauſerat extremum, Hilario Pont. Max. & Leone I. Imper. *Ex vita S. Epiphanij per Ennod. ſcripta, ex Breu. Mediolanen. Annal. Baron. & Anton. M. Spelta, in vit. Epp. Papienſ.*

ANNOTATIO.

QVod ſcribitur Criſpinum an. D. 450. deceſſiſſe apertiſſimè ſupputationi temporum repugnat. Cum Concil. Mediolanen. ſub Euſebio Epiſcopo cui Criſpinus interfuit, an. D. 451. vt eſt apud Baron. in Annal. ad eum an. celebratum fuerit. Extant apud Ennodium de S. Criſpino hæc carmina in vita S. Epiph.

„ *Salue ſancte parens, ſemper ſaluete recepti,*
„ *Criſpini Cinereres: ad cuius vita redundat.*
„ *Quicquid in hoc Chriſti miramur dogmate dignum.*

DE S. LEONTIO CONFESSORE TARRACINÆ.

Templum Apollinis corruit. Firminus Idolorum Pótifex opprimitur.

LEontius Campaniæ Præſes Nerone Imp. cum S. Cæſarium comprehenſum ad immolandum Dijs cogeret, eoque ad Apollinis templum ducto, præciperet, vt illi ſacrificaret, ſtatim ad martyris orationem templum illud corruit, Firminum Idolorum Pontificem oppreſſit. Quo miraculo permotus Leontius, maximè cum circa Cæſarium nudum lucem ingentem, quæ illum operiebat, vidiſſet,

vidiſſet, ad Chriſtum conuerſus veniam à martyre humiliter petens, ac baptizari poſtulans, vbi in fide inſtructus de more preces, & ieiunia præmiſiſſet, ſacro lauacro regeneratus eſt. Qui paulò poſt ſacroſanctiſſimi Domini corpore refectus, nulla oppreſſus infirmitate, mirabiliter obdormiuit in Domino 3. Kal. Nouembris. *Ex paſſ. S. Caſarij, & monum. Eccleſ. Tarracinen.*

Maxima lux Cæſariũ nudum contegit.

ANNOTATIO.

HVius filius Luxurius nomine iratus; quòd pater effectus christianus obijſſet, Cæſarium cum alijs martyrio affecit.

Octobris die 31.

DE SS. NEMESIO DIACONO, ET LVCILLA VIRGINE martyribus Romæ.

NEmeſius Tribunus militum filiam vnicam, pulchram quidem, ſed cæcam habebat, quam ad S. Stephanum Papam adduxit, ſeque cum illa baptizari petijt. A quis igitur luſtralibus expiati in titulo Paſtoris, illicò filiæ lumen reſtitutum eſt, eaque Lucilla nominata fuit. Quo miraculo ad 60. mares, & fœminæ fidem Chriſti ſuſcepere, Nemeſius Diaconus ordinatus eſt. Qui mox accuſatus apud Glabrionem, & Maximum Conſules Valeriano, & Galieno Imperatoribus, cum via Appia apud Martis templum, cui immolabant, præteriēs, zelo accenſus orauit Deum, vt aliquam ſuæ potentię in ſacrilegos faceret oſtenſionem: moxque Maximus à Dęmone arreptus, ſe à Nemeſio incendi clamabat, pauloq; poſt miſeram animam egit. Nemeſius verò comprehenſus vnà cum Lucilla poſt carceres, cum Olympius Tribunus in Sempronij (qui erat Nemeſij famulus) tormentis, vnà cum vxore, & alijs ad fidem conuerſus fuiſſet, nimio furore correptis Imperatoribus capite plecti iubetur: Quorum corpora S. Stephanus Papa condigno honore tumulauit 8 Kal. Septembris. *Ex paſſ. & Geſt. S. Stephani Papæ.*

Nemeſij filiã cæcam Stephanus Papa lumini reſtituit.

Maximũ Cõſulem à Dæmone arreptum à Nemeſio torqueri permittit Deus.

Olympius tribunus cõuertitur.

ANNOTATIO.

HOrum corpora vnà cum corporibus SS. Symphronij, Olympij, Exuperiæ, et Theoduli a S. Symphronio in ſua paſſione ad Chriſtum conuerſorum à S. Sixto Papa decentius via Appia tumulata, à Gregorio V. Pont. Max. in Diaconiam S. Mariæ Nouæ translata, & a Gregorio XIII. inuenta in ara maiore eiuſd. eccleſ. honorificentius 6. Idus Decemb. recondita fuere. ex Martyrol. Rom. Corpus tamen S. Nemeſij Papiæ in eccl. S. Laurentij extare dicitur.

DE S. ANTONINO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

ANtoninus Mediolanenſis ex nobili Fontanarum familia S. Ioanni Bono ob eius eximias virtutes in Epiſcopatu ſucceſſit in die feſto S. Ioannis Baptiſtæ. Vixit Epiſcopus ad tres annos: quibus in eo maximè elaborauit, vt Longobardorum Hæreſim qua gens illa reſperſa erat, extingueret. Tanta autem vitæ ſanctitas illius fuit, vt viuentem etiam ſanctum illum homines appellarent. Migrauit ex hac vita circa annum ſal. noſtræ 677. Corpus eius in æde S. Simpliciani ſepultum quieſcit. *Ex Actis Eccleſ. Mediolan. & vita per Beſutium ſcripta.*

Antoninus vel ſanctus viuens dicitur.

ANNOTATIO.

PAnuin. in Faſt. illum 39. Epiſcopum ad an. D. 669. annos 2. cum dimidio vixiſſe in Epiſcopatu adnotat. Vitaliano Pont. Max. & Heraclio Imp.

DE

DE S. LVCILLO EPISCOPO VERONENSI.

LVcillus Epiſcopus Veronæ XVIII. inter SS.Lupicinum, & Maximum eam Eccleſiam adminiſtrauit. Vir erat admirabili ſanctitate, & omnibus virtutibus Epiſcopalibus excultus, vixit circa annum ſalutis noſtræ 351. Cum annos aliquot Eccleſiæ ſuæ ſanctè præfuiſſet: Pridie Kal. Nouembris ceſſit è vita, in æde S. Zenonis, apud S.Lupicinum, cui in Epiſcopatu ſucceſſerat, ſepultus. *Ex monum. Eccleſ. Veronen. ac ex libello toties memorato Auguſt. Valerij Epiſcopi, & Card. Veronen.*

ANNOTATIO.

EXtant ad eius tumulum carmina hæc.

Epitaphium S. Lucilli.

„ *Et cum Lucillo, tu Lupicine ſimul.*
„ *Cæleſtis patriæ conſortes, atque ſepulchri*
„ *Veronam Præſul dicit, vterque ſuam.*

DE S. NATALI PRESBYTERO ROMANO.

Natalis in hæreſim Coriarij prolapſus aſperam pænitentiam agit.

Plagas ſibi ab Angelis inflictas oſtēdit.

NAtalis, ſeu Natalius Presbyter Rom. cum Zephyrino Pont. Max. in Theodori Coriarij hæreſim pecunia inductus conſenſiſſet, & Epiſcopus eiuſdē ſectæ creatus eſſet, diuinis viſionibus admonitus, ac tandem ab Angelis per integram noctem cæſus, reſipiſcens, primò mane conſurgens, cilicio indutus, cineribusque conſperſus, magno cum mœrore, & lacrymis ad Zephyrini Papæ pedes ſe ſupplicem abiecit, ſe etiam ad cleri, & laicorum genua proſternēs, magnā totius Eccleſiæ commiſerationem in ſe commouit, plagas ab Angelis inflictas oſtendens. Qui impoſitam ſibi pœnitentiam non modò humiliter peregit; ſed vitam ità in melius commutauit, vt in ſanctis operibus aſſiduè verſatus, ſub eodem Pontifice S. fine quieuerit, Pridie Kal. Nouembris. *Ex Pet. in Cat. lib. 9. cap. vltimo.*

ANNOTATIO.

BAron. in Annal. ad an. D. 207. & Zephyrini 5. eius meminit ſingularem conuerſionem narrans: licet ſanctitatis teſtimonium nullum ferat. Galeſin. in ſuo Martyrol. hac die SS. adnumerat.

Regulæ S. Franc. obſeruantiſſimus fuit.

DE B. THOMA ORD. MINORVM APVD REATE.

Ad Imp. Abiſſin. mittitur. Captiu' diu detinetur. Accepto necis nuncio exultat. A captiuitate liberatur.

THomas Florentiæ natus in Ordinem Min. Obſeruant. inter laicos receptus mira reſplenduit ſanctitate. Is enim Franciſcanæ Regulæ obſeruantiſſimus, abſtinentia, humilitate, patientia, obedientia, cilicio præter cæteras carnis macerationes indutus, inſignis fuit. Ab Eugenio IV. Pont. Max. in Æthiopiam ad Abiſſinorum Imp. miſſus, in reditu à Maumetanis captus eſt. Qui diu in captiuitate tentus, multaque paſſus verbera, & incommoda, cum ſe, & ſocios poſtera die capite plectendos, quod nollent in verba Pſeudoprophetæ iurare accepiſſet, exultās quaſi liber, & ad epulas inuitatus canebat. Verùm Deo aliud volente pro martyrio libertatem, à chriſtianis redemptus, conſecutus eſt. Reuerſus cum ſocijs in Italiam, martyrij cupidiſſimus, cum Romam ad Infideles redeundi

redeundi licentiam impetraturus pergeret, apud Reate ægrotans breui ad cœlos euolauit. Ad cuius tumulum cum plurima patrarentur miracula, magnusq; fieret concurſus populorum, ne S. Bernardini Apotheoſis, quæ Romæ tunc temporis tractabatur, impediretur, ferunt B. Ioannem à Capiſtrano ante illius ſepulchrum proſtratum non ſine lacrymis eum exoraſſe, vt tandiu à miraculis abſtineret, quoad B. Bernardinus eſſet in ſanctos relatus. Quo facto rurſus B. Thomas miraculis refulgere cœpit. Obijt Prid. Kal. Nouembris An. reparatæ ſal. 1443. *Ex Chron. Ord. Min. lib. 2. par. 3. c. 28. & ſeq.*

Martyrium affectat.
Reate moritur.
Innumera fiunt ad eius tumulum Mirac.
B. Io. à Capiſtrano orat, vt mirac. facere deſinat ne Canoniz. S. Bernardini impediatur.

ANNOTATIO.

Extant eius Acta M. S. multò fuſius, quàm in Chron. deſcripta: quæ Romæ in Bibliotheca Baroniana vidimus.

Nouembris die 1.

DE SS. MARTYRIBVS CÆSARIO DIACONO, ET Iuliano Presbytero Tarracinæ.

CÆſarius Diaconus Nerone Imp. ex Africa Tarracinam venit: quo tempore Firminus Idolorum Pontifex morem hunc deteſtandũ inuexerat; vt quotannis aliquis iuuenis per aliquod temporis ſpatium delicatè enutritus, pretioſoque amictu indutus, oblato prius ſacrificio, tota ciuitate eum comitante, ſe pro Reipublicæ ſalute ex alto montis vertice Kal. Ianuarij præcipitaret: cuius cineres, combuſto corpore in Apollinis templo, tanquam in Diuos relati aſſeruabantur. Hunc morem Cæſarius publicè deteſtatus, iuſſu Firmini comprehenſus cuſtodiæ traditur. Interea Leontius Campaniæ Præſes Fundis accerſitus Tarracinam adueniens, Firmini, & Luxurij perſuaſu Cæſarium Dijs immolare compellebat: quo ad Apollinis templum ante Præſidis rhedam tracto, ſtatim illud ad preces martyris corruens Firminum Pontificem oppreſſit. Tunc Præſide abeunte Cæſarius à Luxurio carcere incluſus anno integro ſqualore maceratus, cum Leontius à Luxurio conſultus, quo ſupplicio martyr afficiendus eſſet, adueniſſet, prodijt è cuſtodia maciè confectus, vinctus, & nudus, à capillis ſuis tamen contectus, (tantum accreuerant) qui modico orandi ſpatio à militibus impetrato, in medio fori, vbi ſe humi abijciens Chriſto Domino gratias egiſſet, mox coruſca de cœlo lux emicuit eumque protexit. Quod Leontius cernens, Deum verum eſſe exclamans, quem Cæſarius prædicaret, ſe ad illius pedes proſternens (cum prius clamyde ſibi detracta martyrem induiſſet) ſtatim ſe ſacro fonte expiari petijt: quo tempore adueniẽs Iulianus Presbyter Leontium, aquis prius ſalutaribus expiatum, ſacro etiam Domini corpore refecit, isque refectus immaculatum ſpiritum Deo reddidit. Quo ſpectaculo commotus Luxurius Iulianum, & Cæſarium ſacco incluſos in mare præcipitari iuſſit: cui Cæſarius ad ſuppliciũ ductus; *Nos quidem* inquit, *aqua tanquam filios ex ea renatos ſuſcipiet; te verò hodie coluber inuadet, deuorabitque.* Qui equo inſidens ad villam ſuam egreſſus, à ſerpente quodam ex arbore proſiliente inuaſus eſt, & ventre ſibi ex morſu veneato diſrupto, miſerè interijt, cum Angelos pſallentes, & corpora SS. Martyrum reportantes ad littus vidiſſet; Quæ Kal. Nouembris a S. Euſebio ſepulta ſunt. *Ex illorum paſſ. à Sur. tom. 6. relata, & ex Pet. lib. 10. c. 2.*

Superſtitioſa quotannis perdendi iuuenis Tarracinæ conſuetudo.
Apollinis tẽplum ad Cæſarij preces corruens Firminum Pontificem opprimit.
Ob coruſcã de cælo lucẽ apparentem Leontius Cæſarij Deum verum exclamat.
Cæſarius Luxurium à ſerpente necandum prædicit.

ANNOTATIO.

ACta S. Caſarij à Sur. relata in eo corrigenda ſunt, vt monet doctiſs. Baron. quòd paſſus ſub Claudio Imp. dicitur. Nam ſi Caſarius corpora Flauia Domitilla, & ſoc. ſepelijt, vt in Actis SS. Nerei, & Achillei continetur, fieri non poteſt, vt ſub Claudio neque I. neque II. paſſus ſit: ſed paſſus eſt, ſub Traiano.

DE S. SEVERINO MONACHO, ET CONFESSORE TIBVRE.

SEuerinus monachus Tibure patria Tiburtinus ſanctitate claruit. Qui Kal. Nouembris cum è vita migraſſet, ibidem ſepultus eſt. Cuius corpus adhuc in templo S. Laurentij Cathedrali, ſub ara eius eccleſiæ maiore, adhæc vſque tempora religiosè aſſeruatur. Acta illius deſiderantur, vt neque tempus, quo vixit, ſciri potuerit. *Ex Beda, Vſuardo, & alijs.*

ANNOTATIO.

DIes illius feſtus agitur Tibure die 3. Nouembris, vti in Tab. M. S. inde acceptis vidimus.

Nouembris die 2.

DE S. IVSTO MARTYRE, ET PATRONO TERGESTINO.

IVſtus, ciuis Tergeſtinus chriſtianis parentibus ortus, ac in chriſtiana religione educatus, ab ineunte ætate ieiunijs, eleemoſynis alijsque ſanctis operibus addictus erat, cum in ea loca Manatius Præſes venit; qui cum à Diocletiano, & Maximiano mandatum quoſcunque Deos non venerantes interficiendi accepiſſet, Iuſtum ad ſe accerſiri iubet, ac de religione interrogatum, cum is ſe chriſtianum liberè confeſſus eſſet, monet, vt Dijs, iuxta Principum edicta, ſacrificet, ne ſibi malè mori contingat. Cui Iuſtus, *Ego*, inquit, *Chriſto Deo vero, & vni me ipſum ſacrifico, pro quo mori paratus ſum*. Cumque Manatius Iuſtum in carcere ſeruari præcepiſſet, vt is interim ſecum recogitaret, & reſipiſceret, S. martyr eam noctem in orationibus conſumpſit, Chriſtum precatus, vt ſibi adeſſet, quo poſſet obita pro ipſius nomine morte ad martyrij palmã feliciter perueniтe. Poſtera luce eductus Manatio ſiſtitur: à quo interrogatus an melius recogitaſſet, reſpondit ſe idem, quod prius recogitaſſe. Se nimirum mortem pro Chriſto potius, & libenter ſubiturum, quam Deos, qui nihil ſunt, veneraturum: neque ſe tanti gratiam Imperatorum, qui breui ſunt morituri, nihilque ſibi, neque alijs profuturi, facere, vt pro ea æternam vitam à Chriſto ſibi donandam amittere velit. Quibus verbis Præſes excandens Iuſtum crudis neruis expoliatum cædi iubet: ac illum exultantem in verberibus, & Chriſto gratias agentem multo plumbo onuſtum, & nauiculæ impoſitum in profundum mare demergi. Ductus itaque ad ſupplicium Iuſtus, ibat gaudenter, ac cum ea verba pronunciaſſet *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*, præcipitatus in mare martyrium feliciter abſoluit 4. Nonas Nouembris, Anno ſal. humanæ 287. Cuius corpus fune, quo plumbo alligatum fuerat diſrupto, ad littus mirabiliter eiectũ, Sebaſtianus Presbyter à martyre inſomnis admonitus, alijs chriſtianis aduocatis in littore ſepelijt. *Ex M. S. paſſ. apud Tergeſtinam Eccleſiam, & Pet. in Cat. lib. 10. c. 9.*

Iuſtus Imp. gratiam deſpicit.

A N-

ANNOTATIO.

Hic S. martyr non ſolum Tergeſti, vbi tutelaris eſt, ſed etiam in Aquileienſi diœceſi celebratur, vt Tab. illius Eccl. indicant.

DE S. AMICO EREMITA AVELLANÆ, ET ARABONÆ.

Amicus apud Camerinum honeſto loco natus, à prima ætate in litteris, eſt piè educatus, factus grandior ſacris contra propinquotum voluntatem initiatur. cumque non tantum in litteris, ſed & in moribus plurimum profeciſſet, ad Sacerdotium promotus eſt, cum verò iam pridem ſolitudinis deſiderio teneretur, vt mundi illecebris, & curis ſolutus Deo liberius inſeruiret, Caſinū contendit: ibique habitum monaſticum indutus, & aliquandiu commoratus, paulò poſt, vt, quod dudum animo conceperat, exequeretur, impetrata ab Abbate licentia apud Auellanam ſecedens, vitam eremiticam, orationibus, vigilijs, meditationibus, ieiunijs, alijſque carnis macerationibus duxit. Denique inedia & ætate confectus obijt diem in eccleſia S. Petri Auellanæ ſepultus, miraculis clarus. *Ex lib. M.S. Biblioth. Caſinen. ac ex Pet. Diac. lib. de ob. & vita SS. monach. Caſinenſ.*

ANNOTATIO.

Arabona in Piceno (nomen eſt Abbatiæ) apud M. Melonem etiam celebratur. Eius mem. Pet. Damian. vt Baron. adnotat in Annal. ad an. D. 993. vbi Amicum canoniʒatum eſſe, abſque tamen ſolemni ritu eccleſiæ ſcribit.

DE S. EVSTOCHIO VIRGINE ROMANA.

Euſtochium virgo quæ & Iulia S. Paulæ nobiliſſimæ, & ſanctiſſimæ matronę Romanæ filia miris laudibus à S. Hieronymo celebrata, cum virginitatem Chriſto vouiſſet, ab Himetrio tamen patruo, ſub cuius tutela poſt mortem patris degebat, nubere cogebatur, is enim Prætextatæ vxori præceperat, vt Euſtochium pretioſis veſtibus, gemmis, & fucis ornaret. Sed Angelus Prætextatæ apparens mortem ſibi, & viro minatur, niſi Euſtochium ſuæ voluntati relinquant. Liberata itaque virgo ab ea moleſtia, vt Deo adhuc liberius vacaret, relictis patria, & propinquis Paulam matrem ſecuta Bethleem ſe contulit, vbi ſub matris, & S. Hieronymi diſciplina maximè in pietate profecit, matre autem diu ægrotante, ab ea nunquam recedebat, exequens circa illam, etiam quæ ab ancillis præſtari ſolebant. Quare vel in matris miniſterio, vel in crypta in orationibus occupabatur. Matre defuncta, cum monaſterijs virginum à matre extructis præfuiſſet, & in officijs charitatis aſſiduè verſaretur. Deniq; à cœleſti ſpōſo vocata migrauit è vita An. ſal. 419. in eccleſia ad Præſepe Domini ſepulta. *Ex D. Hieronymo multis in locis præſertim epiſt. 27. & 21. ad Paulam, & ad Palmachium. Ex lib. de virgg. Rom.*

Euſtochium à D. Hier. laudibus celebrata.

Angelus mortem Prætextatæ minatur.

Euſtochiū Bethleem cōtendit.

ANNOTATIO.

De ea Martyrol. Rom. die 28. Septemb. licet Pet. in Cat. lib. 10. c. 10. de ea agat hac die: quem ſequitur Maurolycus.

Nouembris die 3.

DE SS. VALENTINO PRESBYTERO, ET HILARIO Diacono martyribus Viterbij.

VAlentinus Presbyter, & Hilarius Diaconus ex oriente in Tuſciam profecti apud Viterbium Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus Chriſti Domini fidem diſſeminabant. Quod Demetrius Proconſul audiens eos acceſſit, ac, vt finem prædicandi facientes Herculi ſacrificent, hortatur. Quod cum facere recuſarent, dicerentque non eſſe alium Deum præter Ieſum Chriſtum filium Dei, ingenti ſaxo ad collum alligato in flumen colligati præcipitantur. Verùm illis ab Angelo ſolutis vinculis ereptis, miniſtri dum reuertuntur ad vrbem ab vrſo inuaſi partim interfecti ſunt, partim dilacerati: reliqui fuga elapſi ad Chriſtum conuerſi, à B. Eutytio Presbytero, qui propter perſecutionem latebat, poſt fidei inſtructionem, & tridui ieiunium cum ſuis familijs baptizantur. Interea Valentinus, & Hilarius vltrò Proconſulem adeuntes, ſeque diuinitus à ſubmerſione ereptos aſſerentes, eum hortantur, vt errore depoſito inaniũ Deorum, Ieſum Chriſtum verum Deum omnipotentem agnoſcat. At ille in impietate obſtinatior eos teneri, & fuſtibus cædi imperat grauiora minatus ſupplicia, niſi Magno Herculi diuinos honores habeant. Cumque illi ſe lapidi muto, & ſurdo nunquam honorem habituros dicerent, dicta in eos ſententia, vt Deorũ contemptores, capite plecti iubet 3. Non. Nouembris, quo tempore templum Herculis iuxta Pontem Camillarium (qui nunc Pons SS. Valentini, & Hilarij dicitur.) haud longè ab eo loco; vbi in flumen demerſi fuerant, ſubitò terræmotu contremuit, & corruit. *Ex M. S. antiquo Eccleſ. Viterbien. Horum capita Viterbij in Eccl. Cathedrali aſſeruantur.*

SS. in flumen præcipitati ab Angelo liberantur.

Tortores verò ab vrſo malè habiti ſũt.

Proconſuli, vt verũ Deũ agnoſcat, pſuadent.

Templum magni Herculis corruit.

A N N O T A T I O.

CVm Viterbium vrbs recens ſit ſub Deſiderio poſtremò Longobardorum Rege ſic appellata, mirabitur quiſpiam, qui apud illam hi SS. martyres paſſi ferantur. Sed facilè occurritur, Viterbij quidem nomen eſſe recens; non locum, cum hæc ciuitas ex Vetulonia, Longola, & Turbena antiquis vrbibus coaluerit.

DE S. VALENTINIANO EPISCOPO SALERNITANO.

VAlentinianus VI. Eccleſiæ Salernitanæ Epiſcopus S. Gaudioſo V. Epiſcopo ſucceſſiſſe traditur. Vixit, & ſanctitate floruit ante annum ſal. humanæ quingenteſimum: quo anno illi ſubrogatus legitur Gaudentius, qui Symmacho Pont. Max. Synodo Rom. 105. Epiſcoporum aduerſus Laurentium in ſchiſmate contra Symmachum electum coactæ interfuit. Valentinianus autem cum aliquandiu Eccleſiæ ſuæ ſanctiſſimè præfuiſſet, 3. Nonas Nouembris migrauit è vita honores: qui SS. Epiſcopis debentur, promeritus. Cuius corpus in inferiore Cathedrali eccleſia cum cæteris SS. Epiſcoporum corporibus religioſè aſſeruatur. *Ex Tab. & monumentis eiuſd. Eccleſ.*

A N N O T A T I O.

ACta haud extant, extat eius memoria in Breu. antiquo Eccleſ. Salernitanæ ante an. 400. ſcripto, vbi etiam oratio ſiue collecta, quæ in eius Feſto dicitur continetur. Eius mem. Baron. in Annotat. in Martyrol. Rom. die 19. Octob. & Gaſpar Muſca lib. de Epp. Salernit.

Nouem-

Nouembris die 4.

DE S. KAROLO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

KAROLUS Mediolani ex clariſſima Borrhomæorum familia natus à prima ætate in clericorum numerum adſcriptus, poſtmodum Abbas factus legibus Ticini operam dedit, annum vix 22. ætatis agens à Pio IV. Pont. Maximo, cuius erat ex ſorore nepos, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis creatur: nec multò poſt Archiepiſcopus Mediolanenſis. Quo in munere Sanctum Ambroſium egregiè imitatus Eccleſiam Mediolanenſem ſic inſtituit, vt nihil ad morum emendationem, ad Sacrarum Ædium ornatum, ad diuini cultus exercitationem, nihil ad Animarum curam ritè peragendam deſiderari poſſe videatur. Ita omnia conſtituta, & ordinata, ſub illo multis coactis, habitisque concilijs ſunt, vt Eccleſia Mediolanenſis alijs facta ſit norma diſciplinæ. Ipſe verò boni Paſtoris officium executus, ſæpius, quoties ſe ſe obtulit occaſio, generosè reſtitit. Nam & pro tuenda Eccleſiæ immunitate Prouinciæ Mediolanenſis Gubernatorem Regium à Fidelium communione Anathemate ictum ſeparare non dubitauit: & peſte vrbem ſæuiſſimè graſſante, parochis infectos deſerentibus, ipſe vti verus Paſtor pro ouibus animam ponens, non modo ſacra myſteria illis proprijs manibus adminiſtrauit, ſed & neceſſaria rebus ipſis pretioſioribus venditis ſuppeditans, frequens eos viſitabat. Cum verò amplos redditus renunciaſſet, ijs tantum, qui ad ſuſtentandam familiam ſufficerent, retentis, ex ijs nihilominus copioſas in egenres eleemoſynas erogabat, victus parcitate contentus. Vitam enim duxit auſterā valdè, vino perpetuo abſtinens, in orationibus pernoctabat, ſuperque nudis tabulis frequenter dormiebat, concionibus, lectionibus, Eccleſiarum viſitationibus, Sacramentorum adminiſtratione aſſiduè occupatus vix feſſa membra modico ſomno recreabat. Cibum cum ſuis in Refectorio more Religioſorum capiebat, idque ſemel in die, vt ieiunium ferè quotidianum eſſet in pane, & aqua, per Quadrageſimam ficubus aridis, & lupinis ſe ſuſtentabat, idque ferè ſemper aduerſa valetudine. Vulgari veſtitu vſus cilicium geſtabat. Seminarium, vbi futuri clerici optimè inſtituerentur, reſtituit, auxitque redditibus. Eccleſiaſticos ritus reformauit. Tandem aſſiduis laboribus, vigilijsque confectus cum vix pelle, & oſſibus conſtaret, migrauit è vita 3. Non. Nouembris Anno ſal. humanæ 1584. ætatis verò 47. In Eccleſia Metropolitana ſepultus. Clarus miraculis viuens, & mortuus. Nam viuens, cum in oratorio oraret, à nonnullis Humiliatorum Ordinis, qui ob nimiam viuendi licentiam obiurgationes eius (erat enim Ordinis Protector) ferre non poterāt ſclopo impetitus, illæſus euaſit, cum ſclopi globulus veſtem non perforaſſet, ſed tantum ſignaſſet, vna tantum ex pilulis ad carnem penetrauit ſine vlla tamē Sancti offenſione. Poſt mortem verò tot cœpit ſignis coruſcare, (quod innumeræ votorum tabellæ, & imagines ex argento, & auro teſtantur) vt Paulus V. Pont. Max. illum ſolemni ritu Albo SS. adſcripſerit Kal. Nouembris, An. D. 1610. *Ex eius vita a Karolo à baſilica Petri Epiſcopo Nouarien. fuſiſſimè, & eleganter ſcripta.*

ANNOTATIO.

NOn tantùm poſt mortem S. habitus eſt; ſed etiam dum viueret opinio ſanctitatis eius inualuerat. Pius enim V. Pont. Max. illum cæteris Epiſcopis imitandum, velut ſpeculum, & normam proponere ſolitus erat. Philippus quoque II. Maximus Hiſpan. Rex eum præcipuè venerabatur, ſeque ipſius orationibus non ſemel per litteras commendabat.

DE SS. VITALE, ET AGRICOLA MARTYRIBVS Bononienſibus.

Vitalis adeo omnium tormẽtorum genera expertur, vt in eo nullus fuerit ſine vulnere locus.

Agricola vel ab inimicis diligitur.

Cruci affigitur.

VItalis ſeruus,& Agricola Dominus Bononiæ in Diocletiani,& Maximiani Imperatorum perſecutione comprehenſi illuſtri martyrio coronati ſunt. Quorum Vitalis quò magis Chriſtum negare tormentis cogebatur; eò amplius illum confitebatur: cumque in eo perſecutores iam omnia tormentorum genera exercuiſſent, vt in corpore illius (vt S. Ambroſius ſcribit) non eſſet ſine vulnere locus, in oratione; qua ſe ſuſcipi precabatur, emiſit ſpiritum. Agricola verò: qui mitior moribus erat, quique vel ab inimicis diligebatur, dilato eius martyrio ſi forte ſerui paſſione moueretur, poſt Vitalem, productus cum Chriſto renunciare ſuaderetur, tantum abeſt, vt ſerui ſupplicijs deterritus eſſet, vt potius exemplo illius confirmatus glorioſam pro Chriſto mortem oppetere, quam viuere mallet. Quare cruci affixus Vitali ſeruo conſors, & ſocius nobilis fuit martyrij. Quorum corpora cum ad Iudæorum ſepulchra fuiſſent humata, à S. Ambroſio inuenta vnà cum cruce, clauis, & ſanguine in ſacrum, celebremque locum tranſlata ſunt. *Ex Breu. Rom. & S. Ambroſ. in exhortat. ad virgg.*

ANNOTATIO.

EXtat Bononiæ his SS. martyribus dicata eccleſia cum cœnobio virginum. Quorum miracula aliquot à Gregor. Turonen. lib. de Glor. Mart. narrantur, & reliquiæ nonnullæ a S. Paulino Epiſcopo (qui ipſorum natalem verſibus celebrat) Nolam delatæ leguntur.

DE S. PERPETVA S. PETRI APOSTOLI CONIVGE, & martyre.

Perpetua Petri coniunx.

PErpetua S. Petri Apoſtolorum Principis vxor; ex qua Petronilla virgo nata à nonnullis putatur, poſteà quam Petrus Princeps Apoſtolorum declaratus eſt, & Eccleſiæ Pontifex, cœlibem vitam ducens, & ipſa Romæ martyrio deceſſiſſe traditur. Quam Petrus ad ſupplicium ductam proprio nomine compellaſſe fertur his verbis: O CONIVNX MEMENTO DOMINI. Paſſa autẽ ante virum Pridie Nonas Nouembris refertur. *Ex Io. Molano, in Addit. ad Vſuard. & Maurolyc.*

ANNOTATIO.

EIus mem. Euſeb. lib. 3. c. 30. Hiſtor. Eccleſiaſt. & Clem. Alexand. lib. 7. Strom. ac Baron. in Annalib. ad An. D. 70. Nomen tamen illius ſubticent.

DE S. PATROBA EPISCOPO PVTEOLANO.

PAtrobas vnus ex 72. diſcipulis: cuius Sanctus Paulus Apoſtolus in epiſtola ad Romanos capite vltimo meminit, Epiſcopus Puteolanus fuiſſe traditur: licet alij illum Neapolis Epiſcopum prædicent; & alij Pelorum. Is multa paſſus eſt incommoda à Gentilibus; dum Chriſtum annuncians plures ad illum perduceret. Puteolanam Eccleſiam inſtituiſſe, eique primum Epiſco-

Epiſcopum præfuiſſe, putatur. Qui laboribus multis pro Dei eccleſia perfunctus. Prid. Non. Nouembris quieuit in pace. *Ex Petro Galeſ. in ſuo Martyrol.*

ANNOTATIO.

ET ſi diuerſa de Patroba ſcribentium ſunt ſententia, cuius vrbis fuerit Epiſcopus, fieri potuit, vt plures eccleſias inſtituerit, quarum dicatur Epiſcopus. Conſtans autem fama eſt illum Puteolanum Epiſcopum fuiſſe: atque inter SS. Regni Neapolitani a Paulo Regio lib. ſex parte 2. & Dauid Rhomao recenſetur.

Nouembris die 5.

DE SS. FELICE PRESBYTERO, ET EVSEBIO MONACHO martyribus Tarracinæ.

FElix Presbyter, & Euſebius monachus Tarracinæ cum corpora SS. Cæſarij Diaconi, & Iuliani Presbyteri in mari demerſorum ſepeliſſent, multoſque ex Gentilibus ad fidem chriſtianam conuerſos baptizaſſent, Leontij conſularis illius Leontij Præſidis, ad Chriſtum in S. Cæſarij paſſione conuerſi, filij iuſſu comprehenſi, nocte, ne populus; qui eos venerabatur, commoueretur, inauditi decollantur Prid. Nonas Nouembris. Quorum corpora ad littus proiecta à Quarto Presbytero iuxta SS. Cæſarium, & Iulianum ſepulta ſunt. *Ex paſſione S. Caſarij à Sur. tom. 6. recitato.*

Leontius Leontij ſuperioris filius.

ANNOTATIO.

DE eiſdem agit Pet. in Cat. lib. 10. c. 28. Sed cenſura eget vnà cum Sur. in eo quòd hos ſub Claudio paſſos referant; cum ſub Traiano paſſi ſint. Eundem errorem Vſuardus; qui de eiſdem agit hac die, incurrit.

DE S. MAGNO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

MAgnus Mediolani ortus, & educatus, ob eius eximias animi dotes poſt S. Euſtorgium II. Epiſcopus Mediolanenſis creatur Siluerio Summo Pont. Hic vir abſtinentia ſingulari, & admiranda ſanctitate fuit: quam miraculis coruſcans aliquot demonſtrauit. Qui cum annos 3. eccleſiam ſibi commiſſam præclarè adminiſtraſſet, ad præmium euocatus ſancto fine quieuit Kal. Nouembris. Cuius corpus in æde S. Euſtorgij tumulatum fuit. *Ex Act. Eccleſ. Mediolanen. & Pet. Galeſ. in ſuo Martyrol.*

ANNOTATIO.

ONuph. Panuin. in Faſt. Eccleſiaſt. Magnum poſt mortem Siluerij Vigilio Pont. Max. Epiſcopatum iniſſe ſcribit, eiuſque Sedis 27. Epiſcopum fuiſſe. Sed Acta Eccl. Mediolanen. ſub Siluerio Epiſcopum creatum habent.

DE S. DOMINATORE EPISCOPO BRIXIENSI.

DOminator Epiſcopus Brixiæ XXII. inter SS. Ruſticianum, & Paulum Secundum Eccleſiam Brixienſem adminiſtrauit. Huius, & ſi acta ignorantur, vt plurium aliorum eiuſdem vrbis Antiſtitum; ob varias populationes; quas ciuitas Brixienſis frequenter paſſa eſt, eum tamen ab antiquis temporibus Eccleſia Brixienſis ſanctum ſemper habuit, & coluit. Cuius etiam memoria in Romano Martyrologio hac die, qua ad cœleſtem patriam

Brixia varijs populationibus obnoxia.

migraſſe traditur, adnotata eſt. Corpus eius in templo Cathedrali aſſeruatur. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Brixien.*

ANNOTATIO.

V*ixit ante ann. D. 490. inter Paulum I. qui vixit an. 390. & Anaſtaſium, qui fuit Epiſcopus an. 490. inter quos Epiſcopi 14. numerantur: quos non diu vixiſſe oportet. Idque ex antiq. monum. M.S. Vrbis, & Eccl. Brixien.*

DE S. CELSO EPISCOPO PVTEOLANO.

CElſus S. Petri Apoſtoli diſcipulus ab eo Puteolis Epiſcopus eius vrbis creatus eſſe traditur. Extat eccleſia in territorio Puteolano, quæ S. Petrilli de Quarto dicitur, quod in ea à S. Petro Celſus quartus Epiſcopus conſecratus fuerit, Fertur etiam (vt habet antiqua loci traditio) Celſus poſt B. Petri diſceſſum ſequenti anno S. Paulum cum ſocijs Romam ad Cæſarem; ad quem appellauerat, euntem hoſpitio accepiſſe, Sic enim in Actibus Apoſtolorum legitur; FLANTE AVSTRO E RHEGIO PVTEOLOS VENIMVS, VBI INVENTIS FTATRIBVS ROGATI SVMVS IBI SEPTEM DIEBVS MANERE. Cæterum Celſus vbi aliquandiu Eccleſiæ Puteolanæ præfuiſſet, pluresque Chriſto ex Gentilibus lucratus eſſet, tandem ad cœleſtes ſedes moriens euolauit, Nonis Nouembris. *Ex monumentis M. S. Eccleſiæ Puteolanæ, quæ illum vti vrbis patronum hac die Pij V. & Sixti V. Pont. Max. conceſſione celebrat.*

Celſus S. Paulum hoſpitio excipit.

ANNOTATIO.

H*Aud veriſimile videtur Celſum IV. Epiſcopum fuiſſe Puteolanum, obiſſeque anno D. 50. vt acta M. S. quæ vidimus, habent. Probabilius autem eſt illum ſecundum Epiſcopum extitiſſe, ac circa an. ſal. 80. migraſſe: videtur enim pro 80. 50. ſcriptum fuiſſe.*

Nouembris die 6.

DE S. FELICE MONACHO FVNDANO.

FElix cognomento Curuus cœnobij Fũdani Prępoſitus tempore S. Gregorij, antequam ad Pontificatum aſſumeretur, ſanctitate claruit. Sub quo monachus, qui hortum excolendum ſuſceperat, cum furem per ſepem aſcendentẽ occultè olera auferre comperiſſet, ac inter ambulandum ſerpentem inueniſſet, vt ſe ſequeretur præcepit, & ei ductę, ad eum locum; per quem fur in hortum ingredi ſolitus erat, dixit: In nomine D. Ieſu præcipio tibi, vt aditum hunc cuſtodias, nec furem hùc ingredi permittas: qui mox aditum; per quem fur egrediebatur, extenſus occupauit. Quo tempore itaque monachi circa meridiem in cellis quieſcerent, fur hortum per ſepem ingreſſus, vt ſerpentem extenſum vidit, nimio correptus terrore concidit, ita vt cum pars calciamenti ſudi ſepis hæſiſſet, inde pendens abire non poſſet: quoad à monacho hortulano deprehenſus, & blandè ab eo correptus, ſolutus fuit, ductusque ad horti ianuam olera, quot voluit, gratis accepit his verbis: *Vade, & poſthac furtum non facias: ſed cum neceſſe habueris, huc ad me ingredere, & dabo tibi, quæ tu cum peccato tollere laboras.* Felix autem migrauit è vita 8. Idus Nouembris. *Ex S. Greg. Papa, lib. 1. c. 3. Dialog.*

Felix ſerpentem Horti cuſtodem linquit.

Fur deprehẽditur.

A N-

ANNOTATIO.

HÆc eadem habet Pet. in Cat. lib. 10. c. 31. Sed quæ S. Greg. de monacho hortulano ex Felice audita narrat Petrus ipſi Felici per errorem tribuit.

DE S. ANDREA EPISCOPO FVNDANO.

ANdreas vir venerabilis, & Fundanæ vrbis Epiſcopus, cum inter cæteras virtutes continentia præſtaret, qua fretus, cum ſanctimonialem, quam penes ſe ante Epiſcopatum habuerat, in epiſcopio retinuiſſet, cœpit ab hoſte tentatione ex aſpectu mulieris pulſari. Quod ita innotuit, Quidam Iudæus ex Campania Romam proficiſcens, cum ad cliuum Fundanum veſpere nocte incumbẽte veniſſet, nec quò diuerteret reperiret, in proximum Apollinis templum ſe recepit. Quocirca medium noctis Dæmonum turbam aduentantem audijt, timensque ſigno ſe crucis muniuit, licet à Fide alienus, cumque is, qui cæteris præerat, conſediſſet, à ſingulis actorum contra rationem exquirens, quidam accedens ſe Andream Epiſcopum Fundanum in ſanctimonialis amorem accẽdiſſe, remque eò perduxiſſe, vt ille veſpere præteriti diei alapam in terga mulieris blandiendo dederit: quem Princeps præ cæteris commendans, quòd altioris gradis, tantæque continentiæ vitum iam penè viciſſet, ad finem victoriæ hortatus eſt. Cum verò Dæmones quis eſſet in templo mandato principis perquirẽtes, Iudæum cruce ſignatum comperiſſent, mirantes dicebant: *væ væ, vas vacuum, ſed ſignatum.* Illis autem abeuntibus, Iudæus Fundos ingreſſus ad Epiſcopum in templo exeuntem venit, qui ab illo de ſanctimonialis amore interrogatus, cum præ verecundia negaſſet, vbi Iudæus, quæ in concilio Dæmonum audierat, narraſſet, præſertim de alapa ab eo ſanctimoniali blandiendo heſterna die data, errorem confeſſus non modo ſanctimonialem, ſed quamuis fœminam ab ea die Epiſcopali domo eiecit, ſeque orationibus dedit, templum Apollinis B. Andreæ Apoſtolo dedicauit. Iudæum verò, qui ſibi cauſa ſalutis fuit, in fide inſtructum ſacra baptiſmatis vnda mundauit. *Ex S. Greg. Papa lib. 3. c. 7. Dial.*

Conuentus Dæmonum eorum victorias de chriſtianis recenſentium.

Væ, væ, vas vacuum, ſed ſignatum inquiunt Dæmones de Iudæo.

ANNOTATIO.

PAul. Reg. lib. 2. de SS. Regni Neapol. eius poſt S. Felicem meminit.

DE S. ÆMILIANO EPISCOPO SCOTO FAVENTIÆ Protectore.

AEmilianus Epiſcopus Scotus eximiæ ſanctitatis vir Romam ad SS. Apoſtolorum limina, vt mos eſt Epiſcopis, profectus, cum loca ſancta magna cũ deuotione viſitaſſet, iamque in patriam regrederetur; vbi Fauentiam peruenisſet, ibi ex itinere fatigatus in morbum incidit: ex quo vitæ terminum ſibi adeſſe ſentiens, ea verba dicebat, *Hæc requies mea in ſæculum ſæculi; hic habitabo, quoniam elegi eam.* Morbo autem ingraueſcente, breui ſacris myſterijs munitus migrauit ad Dominum, in æde S. Clementis, quæ tunc extra muros erat, ſepultus. Vbi vrbe à Leoprando Longobardorum capta, & direpta, diu latuit, donec multis poſt annis illa ſub Bernardo Comite, & Theodolinda vxore inſtaurata corpus diuinitus repertum, & plauſtro impoſitum in eccleſiam S. Mariæ illatum eſt. In qua translatione mirum accidit, nam cum boues plauſtrum trahentes ſtetiſſent immobiles, vbi Theodolinda eccleſiæ illi prædium elargita

Vrbs Fauentiæ à Leoprãdo Longobardorum Rege diripitur.

Boues plauſtrum trahentes immobiles fiunt.

eſt, ſtatim vſque ad eccleſiam progreſſi ſunt, ibique corpus S. Epiſcopi in area marmorea reconditum miraculis coruſcauit. *Ex monum. Eccleſ. Fauentina M. S. & Pet. in Cat. lib. 10. c. 53.*

ANNOTATIO.

HÆc dies tranſlationis, non depoſitionis eſſe videtur: quando enim obierit ſicuti, & cuius vrbis in Scotia Epiſcopus fuerit, latet.

Nouembris die 7.

DE S. PROSDOCIMO EPISCOPO PATAVINO I. & patrono.

PRoſdocimus Petri Apoſtoli diſcipulus, cum eo Antiochia Romam veniens iuuenis adhuc ob eruditionem, & vitæ ſanctitatem Epiſcopus ordinatus Pataiuum quo tempore Marcus Aquileiam, & Apollinaris Rauennã, deſtinatur. Qui in vrbis ingreſſu multitudine languentium diuinitus curata, eo miraculo præter infirmos 160. Gentilium ad fidem conuerſos ſacra vnda regenerauit. Vrbem ingreſſus cum Chriſtum annunciare cœpiſſet, plurimos ex ciuibus ad veram religionem perduxit. Fama aduentus, & virtutum eius ad Vitalianum Principem ſiue vrbis Præfectum dudum in lecto ob grauem morbum decumbẽtem perlata, ad illum accerſitur, ac vt morbum, ſi poſſit, depellat, rogatur. Proſdocimus, facilè ſtatimque illum ſanatum iri, ſi in Chriſtum credat, reſpondẽs: cum is ſe velle in Chriſtum credere, & baptizari diceret, ipſum cum Præpedigna vxore, & tota familia in fide prius inſtructum, ſacroque fonte expiatum, ilicò ſanitati reſtituit. Qui non modo Proſdocimum in Infidelium conuerſione adiuuit, ſed & templum diuinæ ſapientiæ excitauit. Cumque prole carerent, filiam, Proſdocimi precibus, impetrarunt, quæ in baptiſmo Iuſtina appellata S. Epiſcopi diſcipula fuit. Qui ad finitimas ciuitates profectus Areſtinam vrbẽ, Vincentiam, Acelum, Altinum, Feltriam, Taruiſium, & alia oppida ad fidẽ Chriſti perduxit, vbique extructis eccleſijs, Presbyteris ordinatis, & clericis, cũ Tarſij, Theodoram Euphroſyni Comitis vxorem plurimos annos in lecto difficili morbo, & inſanabili detentam manu aprehenſam mirabiliter ſanaſſet. Patauium reuerſus Vitaliano, & Præpedigna paulò poſt in Dei gratia defunctis, Iuſtinam virginem ſibi à parentibus commendatam erudiuit, eamque martyrio affectam ſepelijt, vbi eidem à Patricio quodam templum eo hortante ædificatum eſt. Proſdocimus denique multis pro Dei gloria laboribus perfunctus, cum annos 93. Eccleſiæ Patauinæ præfuiſſet, anno ætatis 114. Idus Nouembris, ceſſit è vita. *Ex monum. Eccleſ. Patauina, & Bernardino Scard. lib. 6. claſſe 2. Antiq. vrbis Patau.*

Proſdocimus complures curat languẽtes atq; 160. gentilium ſacra vnda regenerat.

Vitalianum Principem cũ vxore, ac familia ſacro fonte lauat.

Filiam eis Iuſtinam impetrat.

Theodoram Euphroſyni Comitis vxorem inſanabili morbo laborantem ſanat.

ANNOTATIO.

PEtrus in Cat. lib. 10. c. 33. & Mombr. tom. 2. vitam S. Proſdocimi multis referunt, ſed multis erroribus reſperſam circa loca, cum etiam Vitalianum Regem vocent, quod à veritate alienum eſt. Nullum enim habuit aliqua pars Italiæ Regem ſub Rom. Impp.

DE S. HERCVLANO HVIVS NOMINIS PRIMO Epiſcopo Peruſino martyre, & patrono.

HErculanus natione Syrus cum 8. germanis Carpophoro, Abundio, Laurentio, Proculo, Ioanne, Theudila, Iſacio, & Bractali, ac duobus patruelibus

Brictio,

Brictio,& Eutychio Duce,& magiſtro Anaſtaſio patruo Romam religionis ergò venit circa Annum Domini 300. Quos omnes Pontifex Rom. perhumaniter accepit,ac Brictium,& Carpophornm grandiores Sacerdotes, Abundium & Laurentium Diaconos, reliquos clericos ordinatos ad diuerſa loca dimiſit. Herculanus autem diuino conſilio Peruſiam veniens, ibi in maiore eccleſia ſacris functionibus ſe ita exercuit,vt ab omnibus ad Apoſtolicæ vitæ normam cóformatus prædicaretur. Quapropter ciuitatis Epiſcopo defuncto à S. Brictio patruele Epiſcopo Metropolitano (qui à B.Petro Apoſtolo Epiſcopos ordinandi poteſtatem accepiſſe traditur) Eccleſiæ Peruſinæ Antiſtes creatur. Quo in munere ita ſe geſſit Herculanus,vt nihil omitteret,quod ad optimi Paſtoris officium pertineret. Multos enim ad Chriſti religionem ſua prædicatione perduxit,ac templa Deorum ſublata ſuperſtitione Gentilium,ad veri Dei cultum cóuertit chriſtianos,qui erant,confirmauit,eradicatis vitijs. Ipſe orationibus,vigilijs,& ieiunijs inſiſtens,omnibus humilitatis,patientiæ,benignitatis, & abſtinentiæ exempla præbebat: Inſtituitque, vt clerici quarta, & ſexta feria ieiunarent. Cum autem Diocletiani Perſecutio in chriſtianos adhuc vbique ſæuiret, Herculanus Fabiano Præſidi ſiſtitur,ac Idolis ſacrificare recuſans ī equuleo ſuſpenditur,ac virgis cæditur,tum admotis ad eius latera ardentibus facibus,cum nihil ab igne læderetur, in carcerem truditur. Inde paulò poſt extractus feris in Amphitheatro obijcitur: quibus diuinitus manſuefactis, ad ſanctique Epiſcopi pedes prouolutis,cum qui aderant huic ſpectaculo,magnum Deum chriſtianorum clamarent,& Præſes præ doloris magnitudine fureret, quidam rem gratam ſe Præſidi facturum ratus, in Amphitheatrum armatus proſiliens S. Epiſcopum in oratione poſitum venabulo transfodit, 7. Idus Nouembris. *Ex offic. Eccl. Peruſ. nuper Roma approb.*

Herculanus Eccleſiæ Peruſinæ Antiſtes.

Inſtituit, vt clerici quarta,& ſexta feria ieiunent.

Feræ ad S. Hercul. pedes manſuefiunt.

Furit præ doloris magnitudine Præſes.

ANNOTATIO.

QVod an.D. 304. ſæuiente vbique Dioclet. perſecutione S.Herculanus paſſus dicitur,difficultatem patitur. Nam eo anno menſe Aprili Dioclet. Imperium depoſuerat, vt poſt alios Baron.in Annal. ad an. præd. teſtatur. Sed dici poteſt,quod licet ceſſaſſet Imperium, non tamen perſecutio apud Præſides.

Martyrolog. Rom. hac die de Herculano II. qui ſub Totila paſſus eſt agit: de quo Eccleſ. Peruſina Kal. Martij.

DE S. LEOPARDO I. EPISCOPO AVXIMANO.

LEopardus natione Germanus, Sancti Martini Epiſcopi Turonenſis ætate vixit. Is à teneris orationibus, ieiunijs,& pijs operibus addictus,eccleſias frequentabat, Martyrij autem cupidus patriam deſerens Romam venit Innocentio I. Summo Pont. à quo in eccleſiarum vrbis regimine probatus, ad Auximanam ciuitatem adhuc Gentilitatis errore detentam Primus Epiſcopus deſtinatur, Leopardus Auximum profectus, ciues exemplo, prædicatione, & miraculis ad Chriſti fidem perducere cœpit, cum aliquot ægrotos ſanaſſet, cæcis viſum reſtituiſſet; & Dæmones ab obſeſſis eieciſſet. Erat Dæmonibus infenſus, vt eos vbicumque poterat inſectabatur. Cum enim Dæmon monachali indutus habitu monachos decepturus monaſterium quod-

Leopardus Auximi Epiſcopus creatur.

Ægrotos ſanat; cæcos illuminat; ac Dæmones expellit.

Leopardus Dæmoni ſub monachi ſpecie præcipit, vt quis ſit; quid hic faciat, quid facturus dicat.

quoddam ingreſſus eſſet, eò S. Epiſcopus aduolans Abbatem, & monachos ad colloquium vocat, cumque deeſſet, qui coquinæ, & refectorio præerat, eò acceſito, præſentique, ac trementi, *præcipio*, inquit, *tibi in nomine D.N.I.C. vt dicas quis ſis, quid hic feceris, & quid ſis facturus*. Qui reſpondit, *ſum Dæmon: Terras monaſterij grandine, noxijsque animalibus vaſtaui, vt monachi victu carentes exire cogantur ad quæſtum, & ab oratione ceſſent*; Statimque abire iuſſus, cum clamore, fœtoreque relicto diſparuit. Claruit alijs miraculis; nam cum ad ſummum Pont. Reate agentem pergeret, ferunt illum anſerum multitudinem non ſine ſpectantium admiratione, vſque ad Pontificem proſecutam, indeque accepta à Leopardo benedictione (ſic iubente Pontifice) in ſyluas reuerſam. Cum S. Martinum inde tranſeuntem excepiſſet, & familiares illius opiparè multa carnium copia tractaſſet, quod ſuperauerat, pauperibus diſtributo, quidamque ex eorum pauperum numero carnibus coctis onuſtus, cum gratias agere pro beneficio deberet, murmurando dixiſſet: *Noſter Epiſcopus hypocrita eſt; alijs enim abſtinentiam prædicat, ipſe verò carnes abundè comedit*. Statim illi manus ita diuinitus inter ſe copulatæ ſunt, vt nulla vi ſeparari poſſent, niſi poſt erroris recognitionem, & S. Epiſcopi preces. Denique Leopardus vbi Eccleſiæ ſuæ annos plures ſanctiſſimè præfuiſſet, vita functus 8. Idus Nouembris, in ſua eccleſia maiore conditus eſt. *Ex monum. M.S. Eccleſ. Auximana.*

Anſerũ multitudo Romã. S. comitãtur.

Pauperi detractori man⁹ mirabiliter inter ſe copulantur.

ANNOTATIO.

SI S. Leopardus S. Martini coætaneus fuit, vt in actis eius legitur, & ab Innocentio I. Papa Epiſcopus creatus eſt, eum vel ſenio confectum obijſſe, vel non multos annos præfuiſſe neceſſe eſt.

DE S. CASTO EPISCOPO, ET MARTYRE BENEVENTI.

CAſtus, & Caſſius Epiſcopi Africani vnà cum alijs plurimis ante S. Cyprianũ Epiſcopum Carthaginenſem paſſi ſunt in Africa. Ex quibus ille Caſtum, & Æmilium in primis agonibus victos, in ſecundis victores extitiſſe ſcribit: ꝑ ignem enim martyrium compleuerunt. Quorum reliquiæ ab Epiſcopis Africanis ſub Vuandalis ſuis ſedibus pulſis in Campaniam delatæ in diuerſis vrbibus conditæ ſunt. Caſti autem, & Caſſij Capuæ vſque in hodiernum diem ſacræ reliquiæ aſſeruari feruntur, & coli, ac miraculis in expellendis ſpiritibus immundis, & ſanandis ægrotis coruſcaſſe. Extant etiam Caſti reliquiæ aliquot Beneuenti: ob quas ibi hac die is colitur. Cum Capuæ, & alibi die 1. Kal. Iunij Caſtus, & Caſſius celebrentur. *Ex Breu. Capuan. Annotat. Baron. ad diem 1. Iulij, & Tab. Eccleſ. Beneuent.*

Reliq. SS. Caſti, & Caſſij miraculis in hodiernam diem coruſcare feruntur.

ANNOTATIO.

HOrum martyrum acta in Eccleſ. Caietana aſſeruari, & à Greg. Epiſcopo Taracinenſi cum eſſet monach. Caſſinen. etiam ſcripta fuiſſe teſtatur Baron. loco citato. Ex quo apparet Caſtum hunc eundem eſſe cum Caſto, qui cum Secundino Sineſſa, Kal. Iulij in Martyrol. Rom. paſſus memoratur: cum tamen ex actis valdè diuerſus ſit.

Nouembris die 8.

DE SS. QVATVOR CORONATIS MARTYRIBVS ROMÆ.

SEuerus, Seuerianus, Carpophorus, & Victorinus fratres, in pſecutione Diocletiani comprehenſi, cum liberè Deorum cultum deteſtarentur, nec vlla

ratione

ratione illis ſacrificare vellent, re ad Imp. delata, plumbatis eouſque cædi iubentur, donec ſpiritum exhalarent. Quorum corpora canibus proiecta, cũ ab illis intacta fuiſſent, à chriſtianis ſublata via Lauicana tertio ab vrbe lapide ſepulta ſunt. 6. Idus Nouembris. Horum nomina; quæ poſtea interiectu temporis Domino reuelante patefacta ſunt, cum principio reperiri minimè poſsẽt, placuit, vt eorum memoria anniuerſaria ſub quatuor Coronatorum nomine celebraretur. Quod nomen etiam poſt propriorum nominum reuelationem in eccleſia perſeuerat. Quibus etiam titulus quatuor Coronatorum, qui durat in vrbe, dedicatus eſt. *Ex Breu. Rom. & Martyrol. Adonis, & Rom.*

ANNOTATIO.

Horum martyrum corpora à Leone IV. Pont. Max. inuenta fuiſſe, & eorum eccleſiam ab eodem inſtauratam Anaſtaſ. Biblioth. ſcribit; quod etiam Baron. adnotauit.

DE SS. MARTYRIBVS CLAVDIO, NICOSTRATO, Symphoriano, Caſtorio, & Simplicio Romæ.

Claudius, Nicoſtratus, Symphorianus, Caſtorius, & Simplicius ſummi vrbis Romæ ſculptores ob eam cauſam ſummam apud Diocletianum Imp. gratiam inierant; cum verò quadam die crucis ſignum in marmore artificioſè admodum inſculpſiſſent, Simplicius à chriſtiana religione adhuc alienus admirans, ſocios rogabat, cuius nam Dei ſignum illud eſſet, quod tàm exactè ſculpſerant: quẽ Symphorianus cum multa ei de Chriſto Domino explicaſſet, ad fidem perductum à Cyrillo Presbytero baptizandum curauit. Eorum porrò nominibus, quòd Chriſtum colerent, delatis, cum Æſculapium ex Porphyretico, & Proconneſio marmore, vt iuſſerat Imp. fingere recuſaſſent, à Lampadio Tribuno in cuſtodiam traduntur: cumque ducti ad ſolis ſimulachrum, vt illud venerarentur, ſe nunquam commiſſuros dicerent, vt opera manuum hominum adorarẽt, rurſus in carcerem coniecti, cum nullis neque minis, neque promiſſis à Chriſti confeſſione auelli poſſent; ac multos dies carcere macerati, in eodem propoſito perſiſterent, à Lampadio ſcorpionibus crudeliſſimè cæſi ſunt: quo à Dæmone arrepto, ſubitaque morte mulctato, Nicetio Togato iuſſu Imp. puniẽdi exhibentur: qui SS. martyres in loculis plumbeis viuos incluſos, vt Imp. præceperat, in mare præcipitari iuſſit. Poſt dies 42. Nicodemus quidam inſignis chriſtianus loculos cum martyrum corporibus inuentos tulit, ac domi ſuæ ea honorificè condidit. *Ex Breu. Rom. & Adone.*

SS. Sculptores crucis ſignum in marmore affabrè inſculpunt.

Aeſculapiũ fingere, vt iuſſerat Imp. negaut.

Lampadius carnifex à Dęmone arreptus ſubita morte mulctatur.

ANNOTATIO.

Paſſi ſunt biennio ante quatuor Coronatos, eadem tamen die 6. Idus Nouembris. Horum paſſ. Pet. in Cat. lib. 10. c. 36. enarrans non ſine errorum admixtione, illos in Pannonia paſſos tradit, quod Martyrol. Rom. Breu. & aliis ſincerioribus. repugnat; Si enim apud illos quatuor Coronati ſepulti ſunt via Lauicana, non in Pannonia, ſed Romæ paſſos eſſe oportet.

Petri ſententia haud veriſimilis eſt.

DE S. DEVSDEDIT PAPA.

Deuſdedit Rom. ex Subdiacono (quod nunquam antea factum fuerat) Põtifex poſt Bonifacium IV. creatus eſt anno ſal. noſtræ 614. Heraclio Imp.

quo

Coſdroas Perſarũ Rex.

quo tempore Coſdroas Perſarum Rex Hieroſolyma cum tota Palæſtina, Ægypto, & Africa, vſque Carthaginem capta crucem Dominicam in Perſidem aſportauit. Hic vitæ ſanctimonia, & doctrina conſpicuus fuit. Tanta enim eius ſanctitas fuit, vt oſculo leproſum ab eo morbo liberarit. Extat apud Gratianũ inſigne de ſpirituali cognatione illius decretum, & fragmentũ epiſtolæ ad Iordanem Hiſpanum Epiſcopum. Vixit in Pontificatu annos ferè 3. obijt 6. Idus Nouembris An. D. 617. *Ex Martyrol. Rom. & Anaſtaſ. Biblioth. ac ex Plat. & Baron. in Annal.*

Deuſdedit oſculo leproſum ſanat.

A N N O T A T I O.

Floruit eius nom. Pont. qui Adeodatus nominatur poſt S. Vitalianum, circa an D. 669. Conſtantino Pogonato Imp.

Nouembris die 9.

DE S. THEODORO MARTYRE BRVNDISII PATRONO.

Theodorus miles chriſtianus Maximiano Imp. quòd Idolorum fanum incendiſſet apud Amaſiam comprehẽſus cum à Præfecto legionis pœna ei remitteretur: ſi facti pœnitens Chriſto renunciaret, ipſeque in fidei profeſſione conſtans perſiſteret, in carcerem mittitur, vbi Dominica viſitatione roboratus, ac ad martyrium incenſus: in equuleo ſuſpenditur, ac vngulis ferreis excarnificatur tandiu, donec coſtæ nudarentur. Quo in ſupplicio lætus canebat dicens: *Benedicam Dominum in omni tempore.* Quare Publius Præſes cum martyrem ſua tormenta, & promiſſa deſpicere cerneret, illum in ardentem rogum inijci imperat: qui in oratione, & diuinis laudibus animam Deo reddidit 5. Id. Nouembris. Corpus ab Euſebia pia fœmina ſindone inuolutum, & in ſuo prædio ſepultum, poſtea Brundiſium Salentinorum vrbem tranſlatum ibi honorificè conditum eſt. Vbi dies feſtus vti præcipui eius vrbis tutelaris maxima celebritate agitur. *Ex Breu. Rom. & off Eccleſ. Brundiſina.*

Theodorus à Domino viſitatur.

In ſæuiſſimo tormento lætus canit.

A N N O T A T I O.

Metaphr. certamen ſcripſit à Sur. tom. 6. rel. & Græci in Menol. & Antholog. apud quos S. martyris memoria eſt celeberrima.

Draconem ſigno crucis interimit.

Imper. Idola confringit.

DE S. THEODORO MARTYRE VENETIIS.

Alter Theodorus apud Euchaitarum ciuitatem, & Heracleam Ponti ſub Licinio Imp. paſſus eſt. Qui cum draconem homines, & iumenta deuorantem potius crucis ſigno munitus, quam armis interfeciſſet, ac multos ex ea vrbe miraculo ad Chriſtum conuertiſſet, ad Imp. accerſitus, eius Idola confregit. Quapropter carcere incluſus; cum Dijs ſacrificare renueret, ad Chriſti Domini imitationem cruci clauis affigitur. Verum ab Angelo depoſitus, & curatus, cũ Imp. eum in mare demergi iuſſiſſet, viuus, & ſanus repertus eſt, quo miraculo, qui ab Imp. miſſi fuerant 80. milites in Chriſtum credidere. Hæc vbi Licinius accepiſſet, in rabiem conuerſus, miſit milites multò plures, qui priores interficerent, Theodorumque ad ſe perducerent. Quod cum factum fuiſſet, illicò martyri caput iuſſit amputari 5. Idus Nouembris, Anno ſal. 329. Corpus ibi ſepultum, poſtea Conſtantinopolim, & inde Venetias delatum in æde S. Saluatoris collocatum eſt. *Ex tus paſſ. Venetijs edita. Ex Pet. lib. 10. c. 40.*

Theodorus cruci clauis affigitur; atque ab Angelo deponitur, & curatur.

In mare demerſus viuus reperitur: eoque miraculo 80. milites in Chriſtum credũt.

A N-

ANNOTATIO.

Cum multa in Actis huius (quæ egent cenſura) et in Actis alterius Theodori ſimilia cõtineantur, præſertim cum Euſebia mulieris, & Euchaitarum ciuitatis, trobiq; mentio fiat, in mentem venit, aut hunc cũ illo eundem eſſe, aut Acta fuiſſe confuſa. Neque refert, quod hic ſub Licinio, ille ſub Maximiano paſſus refcratur. Nam Maximianus Galerius, & Licinius eodem tempore Imperio Orientis poſt Dioclet. præfuere.

DE S. AGRIPPINO EPISCOPO V. NEAPOLITANO, eiuſdem vrbis protectore.

AGrippinus Neapoli natus, ac in chriſtiana religione educatus, adulta ætate cum doctrina, & virtutibus præſtatet (erat enim admirationi non tantùm ciuibus: ſed etiam exteris) ſacris initiatur ordinibus. Emicabant inter cœteras eius virtutes, pietas, caſtitas, & præcipua charitas: mortuis enim parentibus, facultates ſibi relictas in pauperes erogare cœpit, & propriam domum in eccleſiam conuertit. Factus Sacerdos, multoque magis diuino cultui addictus, poſt Epiſcopi Neapolitani exceſſum in eius locum totius populi conſenſu ſubrogatur. Is clerum ad diſcipiinam eccleſiaſticam reuocandum curauit, ac multis ordinaris Presbyteris, & Diaconis vrbem, in plures parœcias diſtinxit, vtque in illis Euangelium prædicaretur, inſtituit. Pauperum præcipuam curam geſſit; quibus cum omnia ſua diſtribuiſſet, ac ad ſummam inopiam deueniſſet, à Fidelibus à Deo excitatis haud derelictus fuit. Multis à Dæmone expetitus inſidijs (aliquando enim eleganriſſimæ fœminæ ei ſpecie, vt ad libidinem eum prouocaret, apparuit) eas oratione, & patientia ſuperauit. Denique: vbi populum verbo, & exemplo, ac aſſiduis concionibus pauiſſet, plenus dierum, & bonorũ operum, migrauit ad Dominum 5. Idus Nouembris. Cuius corpus in propria eccleſia ſepultum, poſtea in ædem Cathedralem translatum eſt, multisq; claruit miraculis cum ad eius tumulum cæci, muti, claudi, & alij corpore vitiati, morbis inſanabilibus curati ſint, & ciuitas Neapolitana eius interceſſione, apparitioneque vnà cum S. Ianuario à Saracenis obſeſſa Ioanne XIII. Pont. Maximo liberata, defenſaque fuerit. *Ex eius vita Neapoli vnà cum vita aliorum vrbis Protect. edita.*

S. Agrippin. pauperum ſedulus cultor.

Dæmonem tum inſidijs inuadentem, tùm ipſum ad libidinem prouocantẽ deuincit.

Ad eius tumulum innumeros morbos ſanat.

Ciuitas Neapolitana à Saracenis liberatur.

ANNOTATIO.

PAul. Reg. Ep. Equen. parte 2. de SS. Regni Neapolit. plura eius miracula poſt mortem recenſet.

DE S. AVRELIO EPISCOPO ARMENO MEDIOLANI.

AVrelius Redicianæ vrbis in Armenia Epiſcopus Baſilij Magni ſyncronus, & amicus fuit. Is S. Dionyſij Epiſcopi Mediolanenſis in exilio defuncti in Cappadociæ, & Armeniæ finibus corpus ſibi ab eodem Baſilio commendatũ Mediolanum B. Ambroſio detulit. Qui Mediolani precibus eiuſdem Ambroſij triennio commoratus (quo tempore ei maximo fuit adiumento) in morbũ incidit: ex quo breui animam in manibus ipſius Ambroſij Deo reddidit 5. Idus Nouembris, cuius funus idem S. Ambroſius curauit, corpusque in templo maiore ſepelijt. *Ex Martyrol. Pet. Galeſ. & Tab. Eccleſ. Mediolan.*

Aurelius animam in manibus S. Ambr. Deo reddit.

ANNOTATIO.

Vixit Damaſo Pont. Max. De eo in vita S. Dionyſij Epiſcopi Mediolanenſ. agitur, ac etiam in vita S. Ambroſij.

Nouembris die 10.

DE SS. MARTYRIBVS TRYPHONE, RESPICIO, & Nympha Romæ.

Tryphon Eutychetis filiã obſeſſam à Dæmone liberat.

Aſpera Tryphonis ſupplicia.

Tribunus cõuertitur.

Iouis ſimulachrum concidit.

Nympha virgo Chriſti fidem ſuſcipit.

TRyphon cum Gordiano Imp. Romam euocatus Eutychetis nobilis Romani filiam à Dæmone obſeſſam liberaſſet, poſtea Decio Imperatore cum Chriſti fidem prædicaret, omnesque ad illius cultum perduceret, ab Imp. ſatellitibus comprehenſus, primum equuleo torquetur, & vngulis ferreis dilaceratur: deinde ſublimibus pedibus clauis candentibus confixus fuſtibus cæditur, & facibus ardentibus admotis aduritur. Quæ cum omnia fortiter ferentem Reſpicius Tribunus vidiſſet, ad Chriſtum conuerſus, ſe ſtatim chriſtianum eſſe palam confeſſus eſt. Qui & ipſe variè cruciatus vnà cum Tryphone ad Iouis ſimulachrum pertrahitur: quod orante Tryphone mox concidit. Quapropter vterque plumbatis crudeliſſimè contuſus martyrium nobiliſſimum 4. Idus Nouembris conſumauit: qua die, & Nympha virgo eo miraculo quòd Iouis ſtatuã ad Tryphonis orationem corruere viderat, ad fidem conuerſa, cum Ieſum Chriſtum Deum verum publica, & clara voce teſtaretur ad virginitatem martyrij palmam adiunxit. *Ex Breu. Rom. & Pet. in Cat. lib. 10. c. 42.*

ANNOTATIO.

Gemina Nympha.

MAgna de horum martyrum patria, & loco paſſionis dubitatio eſt, vt Baron. in Annotat. Martyrol. Rom. hac die teſtatur, Cum Græci, & Latini Scriptores de re hac variè ſcribant, Græci in Antholog. ſolius Tryphonis meminere eum Nicææ ſub Decio paſſum aſſerentes. Apameæ in Phrygia natum, vt apud Metaphr. & S. Anton. 1. part. hiſt. tit. 7. c. 7. Alij in Saxonia, vt apud Pet. in Catal. Cum autem Saxonia vicus olim Romæ apud Vaticanum fuerit; in quo Saxones à Kar. Mag. victi, et ad fidem conuerſi habitarunt (vbi nunc xenodochium S. Spiritus celeberrimum eſt, & eccleſia S. Spiritus de Saxia adhuc nominatur, ibique ipſorum martyrum corpora ſub altari maiore aſſeruentur, eos ibi paſſos, vel poſt paſſionem conditos fuiſſe veriſimile eſt. De Nympha Baron. videtur ſentire, quod eadem ſit cum Panormitana (vbi illa hac die præcipuè colitur) ſed cum Panormi corpus ſuã Nympha habeatur, huius verò in eccleſia S. Spiritus, actaque Nymphæ Panormitanæ ab actis huius valdè diuerſa ſint, hanc ab illa diuerſam eſſe neceſſe eſt. Sed Tryphon de quo Græci die 1. Febr. vt apud Sur. tom. 1. prorſus diuerſus eſt à Tryphone: de quo hac die cum Reſpicio, & Nympha: licet apud Pet. & alios Acta in aliquibus permixta videantur.

DE S. PROBO EPISCOPO RAVENNATE VII.

Probus colũbæ inditio Epiſcopus ſeligitur.

Inexpellẽdis Dæmonibus, & curandis infirmis egregiè excellit.

PRobus VII. Rauennæ Epiſcopus à S. Apollinare, S. Proculo columba capiti eius cum eligeretur, cœlitus aduolante, ſucceſſit. Multa is ſanctitatis, & pietatis monumenta poſteris reliquit: multos enim à Dæmone oppreſſos liberauit, & varijs morbis laborantes; quibus medela nulla artis humanæ ſuccurri poterat, diuinitus curauit: templum in oppido Claſſenſi ædificauit; in quo SS. Aderiti, & Caloceri corpora ab eo collocata ſunt. Cum autem multis pro eccleſia

cleſia ſua exantlatis laboribus ad extremum vitæ terminum perueniſſet, Angelorum agmen ad ſe venientium vidit, à quibus; cum diem obijſſet in cœlum deductus eſt. Obijt autem 4. Idus Nouembris, An. ſal. 175. Aurelio Anton. Imp. in æde à ſe Claſſe extructa ſepultus. Cuius corpus poſtea in ædem Vrſianam à Petro V. eius nominis Epiſcopo translatum eſt. *Ex monum. Eccl. Rauenn. ac ex Hieronym. Rub. in Hiſt. Rauenn.*

Angelorum agmen ad ſe venientium videt.

ANNOTATIO.

Vixit in Epiſcopatu ad annos 33. ſub Pio, Aniceto, Sotere, & Eleutherio Pontificibus, cui Datbus VII. Epiſcopus ſucc. De eo Pet. in Cat. lib. 10 c. 45.

DE S. BAVDOLINO EPISCOPO, ET PATRONO Alexandrino.

Baudolinus apud Forum in agro Alexandrino Luitprando Longobardorũ Rege ſanctitate claruit. Is mortuis parentibus, patrimonium pauperibus diſtribuit; ſeque in proximam ſolitudinem recipiens orationibus vigilijs ieiunijs, rerũ cœleſtium contemplationi, & alijs pijs exercitationibus vacauit. Fama autem ſanctitatis illius peruulgata multi ad eum varijs morbis laborantes confluebant: in ijs Luitprandus Rex, vt nepoti, ſeu filio ſanitatem impetraret. Plura viuens miracula patrauit; In quibus aliqua referre non pigebit: cũ victus ei aliquando in eremo defeciſſet, poſt orationem affuit cerua, lac plenis vberibus præbens; cum hoſpes ad eum veniſſet, nec haberet, quod ei in obſonium apponeret, anſeribus præter volantibus præcepiſſe, vt ad ſe deſcenderẽt, easque paruiſſe traditur. Ad alterius item aduentum olera recens ſeminata ſubitò creuiſſe feruntur. Delatus apud Epiſcopum Derthonenſem, & ab eo per nuncium accerſitus, Burmidam flumen, quod aquis intumuerat, ſuper pallio ſuo ſtrato vnà cum nuncio mirabiliter traiecit: cum nauis nulla adeſſet. Quo miraculo Epiſcopus permotus illum Epiſcopalis officij adiutorem apud Forũ, & loca finitima adhibuit. *Ex Breu. antiq. Humiliatorum, Paulo Diac. lib. vlt. de Geſt. Long.*

Baudolinus Luitprandi Regis filio ſanitatem impetrat.

Lacte ceruæ recreatur.

Anſeres ei obediunt.

Olera ſeminata ſubitò creſcunt.

Burmidam flumẽ pallio ſuo traijcit.

ANNOTATIO.

Sancti Baudolini Epiſcopi memoria hac die maximè celebris eſt Alexandriæ Statiellenſium: vbi corpus in propria eccleſia aſſeruatur: ac Fori olim Oppidi, nunc pagi agri Alexandrini Soleriæ, & Oulienſi caſtro patria noſtræ proximi.

Antiphonæ III. in quibus præcipua S. Baudolini miracula narrantur, ex Humiliatorum Breu. excerptæ.

Prima. Baudolinus in hortulo ſerit ſemina: quibus ſuperueniens viator famelicus ſub ipſa hora natis veſcitur, & obſtupeſcit ad miraculum.

Secunda. Dum Derthonam pergit, vir Dei tunicam aquis ſtratam cũ nuncio Epiſcopi conſcendens in nomine Domini Burmidam tunc vado inſuperabilem, ac ſi naue vectus eſſet, incolumis pertranſiuit.

Tertia. Ad iuſſa Baudolini veniunt anſeres, ac dicto audiunt. Cerua potum plenis præbet vberibus. Magnificemus ergo Dominum, qui potens eſt, & in ſeruo ſuo Baudolino operatus eſt magnalia.

DE

DE S. NYMPHA VIRGINE, ET PATRONA PANORMITANA.

Vide die 3. Septemb.

Nouembris die 11.

DE SS. MARTYRIBVS VALENTINO, FELICIANO, & Victorino Rauennæ.

VAlentinus, Felicianus, & Victorinus Rauennæ in Diocletiani, & Maximiani Imperatorum immani perſecutione accuſati; quòd Chriſtum neglectis Dijs colerent, comprehenſi, variéque tentati, vt propoſitum mutarent; cùm in fidei confeſſione fortes perſeuerarent, nec vllis aut promiſſis, aut minis ad Idolorum cultum reuocari poſſent; pœna capitis damnati martyrij palmam 3. Idus Nouembris adepti ſunt, ac eorum corpora à chriſtianis condita ſunt. *Ex monum. & Tab. Eccleſ. Rauenn. ac ex Hieron. Rubeo lib. 2. de Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

HI martyres ab alijs, etiam Rauennæ in eadem paſſis; quorum nomina ſunt, Valentinus, Soluter, & Victor; de quibus die 13. huius, diuerſi ſunt.

DE S. BARTHOLOMÆO ABBATE CRYPTÆ FERRATÆ apud Tuſculum.

BArtholomæus Roſciani in Magna Græcia haud obſcuris ortus parentibus, ab eis doctis viris inſtituendus traditur. Is à teneris à voluptatibus: quibus adoleſcentes indulgere ſolent, abhorrens, orationibus, ieiunijs, & lectionibus vacabat. Grandiuſculus in monaſterio S. Baſilij litteras, & bonos mores, quibus æquales omnes ſuperabat, edoctus, Caietam ad B. Nilum conciuem; cuius fama ſanctitatis vbique vigebat, contendit: à quo monachali habitu indutus, ſub illius diſciplina ita vitam inſtituit, vt à Nilo vnicè diligeretur. Erat enim vigilijs, ieiunijs, precibus, & rerum cœleſtium contemplationi maximè addictus, obedientia, humilitate, caſtitate, patientia, cœteros antecedens. Multa doctè & proſa, & verſu ſcripſit: præſertim in laudem B. M. V. Magiſtrum Romam, deinde Tuſculum ſecutus eſt. Vbi diutius commoratus, ſic omnibus charus erat, vt Nilo defuncto, ei Abbas quanuis iuuenis ſubrogaretur. Factus Abbas Deiparæ virgini templum ædificare cœpit. Fama ſanctitatis illius percrebeſcente, apud Principes maximo in honore habebatur. Accidit, vt Pontifex illius temporis in delictum graue prolapſus, & pœnitens Bartholomæum accerſeret, quò facilius eius interceſſione veniam à Deo impetraret. Qui non reſpiciens perſonam, ira peccati grauitatem exagerans obiecit, vt ſponte ſe abdicaro illum perſuaſerit. Erat in pauperes liberaliſſimus. Cum enim alendis egenis omnibus monaſterij facultatibus inſumptis, fames nec dum ceſſaret, Romam proficiſcentem S. Gregorius Papa illi apparens ad monaſterium redire coegit. Quò reuerſus magnam frumenti copiam ſibi à quodam ciue miſſam inuenit: eoque non tantùm monachos; ſed & pauperes ſuſtentauit. Denique multis clarus miraculis, & ſenio penè confectus, migrauit ad Dominum 3. Idus Nouembris. *Ex vita apud monachos Crypta Ferrata M. S. quæ etiam in Cron. Calabriæ continetur.*

Bartholomęus eximijs virtutibus excultus.

Bartholomęus Pontificem pergrauiſcelere maculatum acriter obiurgat.

Quanti Deus æſtimet in pauperes liberalitatem.

A N-

ANNOTATIO.

Pontifex, qui ſponte ob lapſum carnis authore Bartholomæo abdicauit à ſe Pontificatum Benedictus IX. à nonnullis putatur: quem alij ob ſchiſma renunciaſſe ſcribunt, ab alijs Clemens II. Sed hic vir fuit ſanctiſſimus, nec Papatui renunciaſſe legitur.

DE S. MENNA SOLITARIO IN SAMNIO.

Mennas, qui & Menas, Solitarius in Samnio haud procul à Beneuento tempore S. Gregorij Papæ vixit, miraque enituit ſanctitate multis clarus miraculis, nam, vt S. Gregorius ſcribit, cum Longobardus quidam apes illius rapere voluiſſet, & correptus verbis ab ea cogitatione non deſiſteret, a Dæmone vexatus eſt, ex quo non ſolum Incolæ; ſed nec Barbari ad eius cellulam accedere niſi humiliter audebant. Vrſos etiam, qui ſylua egreſſi apes infeſtabant, ferula percutiens rugientes fugabat, eratque mira res, vt beſtiæ gladiū non reformidantes, leues ictus ferulę pertimeſcerent, cum is nihil poſſideret præter paucas apes, ad eumque plures in dies aduenientes ad æternæ vitæ deſideria accenderet, vt ijs cibum miniſtrare poſſet, Incolæ ei per vices ſtatis diebus hebdomadæ oblationes mittebant. In ijs quidam Cartherius nomine monialem abductam ſibi matrimonio copulauerat, nec à S. viro correptus reſipuerat. Is oblationem ſuam ſuo nomine non auſus mittere ſciens illam Mennam non accepturum, eam alicrum oblationibus permixtam miſit: quam tamen vir S. ab alijs diſcretam remiſit dicens: *Oblationem ſuam omnipotenti Deo abſtuliſti, & mihi tuas oblationes tranſmittis? Ego oblationem tuam non accipio: qui ſuam abſtuliſti Deo.* Quæ res omnes magno timore affecit, quia vir Domini etiam de abſentibus iudicaret. Obijt autem diem ſuum 3. Idus Nouembris. *Ex S. Greg. Papa lib. 3. c. 26. Dialog.*

Apū raptor à Dæmone vexatur.

Feræ baculū Mennæ pertimeſcunt.

Munus Cartherij, qui ſibi monialem in ſpōſam copulauerat, recipere recuſauit.

ANNOTATIO.

Corpus S. Mennæ in ciuitate Agathen. quæ inter Capuam, & Beneuentum ſita eſt, aſſeruatur. De eo Pet. in Cat. lib. 10. c. 49. ex S. Greg.

Nouembris die 12.

DE S. MARTINO PAPA, ET MART. I HVIVS NOMINIS.

Martinus Tuderti in Vmbria natus Theodoro ſucceſſit in Pontificatu An. à Chriſto nato 649. Conſtante Hæretico Imp. Is initio Pontificatus litteris, & legationibus operam dedit, vt Paulum Patriarcham Conſtantinopolitanum ab hæreſi, quæ vnam tantummodo in Chriſto Domino voluntatem, & operationem aſſerebat, reuocaret. Verum ille Imperatore, qui eandem hæreſim defendebat, fretus, eò amentiæ progreſſus eſt, vt Apoſtolicæ Sedis Legatos variè in Inſulas relegaret. Quo ſcelere commotus Martinus coacto Romæ concilio 105. Epiſcoporum illū condēnauit, & typū Imperatoris, quo contentioni inter Catholicos & Hæreticos ſilētium imponebatur, reiecit. Quapropter Imp. Olympium Exarchū in Italiam mittit: eiq; mandat, vt Pontificē aut interficiendū, aut ad ſe perducendum curet, Olympius igitur cū Romā veniſſet, in ſidat lictori, vt Pōtificē in baſilica S. Mariæ maioris celebrantē interficiat; quo ubi lictor aggreditur, repētè cæcus factus eſt. Ex quo tēpore (Olympio pace cū Pōt. inita, & in Siciliā aduerſus Saracenos profecto) multę Cōſtāti calamitates acciderunt:

Martin⁹ Paulum Patriarcham Conſtantinopol. ab hæreſi reuocare contendit.

Conſtantis Imp. hæreſis typū reijcit.

Lictor Martirum interfecturus excæcatur.

runt: quibus nihilo melior factus Theodorum Calliopam ad vrbem mittens imperat, vt Pontifici manus injiciat; à quo Martinus per fraudem captus, & ſtatim naui impoſitus Conſtantinopolim aſportatur, clericis ſecum proficiſci prohibitis, & ipſo in terram deſcendere, licet podagræ morbo affligeretur. Detentus autem anno integro inter Cycladas inſulas, ſi fortè ærumnis de ſua conſtantia aliquid remitteret, Conſtantinopolim aduehitur, vbi cum tres menſes abſque ſermonis alicuius participatione fuiſſet, falſis contra eum teſtibus receptis gladij morti adiudicatus, Pontificalibus exuitur veſtibus, expoſitusque vrbis ludibrio, catenis vinctus in carcerem reducitur, quod cum Paulus morti proximus ab Imp. viſitatus audiſſet, ingemiſcens, & ad parietem conuerſus, ait: *Hei mihi, & hoc ad iudiciorum meorum abundantiam actum eſt*, & ad Imp. *Nunquid non Domine miſerabile eſt, talia pati Pontificem?* Imperator itaque his verbis emollitus Martinum in Cherſoneſum relegauit. Vbi, cum Romæ Eugenium clerus potius Vicarium, quam Pontificem creaſſet, S. Pontifex quaſi biennium moratus, & ærumnis confectus martyrium compleuit Prid. Idibus Nouembris an. ſal. 654. clarus miraculis (Conſtantinopoli enim cæco lumen reſtituit) & apud Græcos ét celebris. Cuius corpus Romam relatum in eccleſia nomine S. Silueſtri, & S. Martini dicta conditum eſt. Sedit annos 6. menſem 1. & dies 26. creatis duabus ordinationibus menſe Decembri, Presbyteris 11. Diaconis 5. Epiſcopis 33. *Ex Breu. Rom. Anaſtaſ. Biblioth. Plat. Baron. in Annal. & alijs.*

Martinus varias patitur ærumnas.

Paulus ad Imperatorẽ.

Cæco lumen reſtituitur.

ANNOTATIO.

O*Nuphr. Panuin. in Cronol. Eccleſ. Martinum an. D. 647. creatum, defunctum verò an. 653. ſcribit, quod veriorib. ſupputationibus aduerſatur: Obijt enim an. D. 654. apud Baron. in Annal.*

DE S. DONATO CONFESSORE LEONTINO.

DOnatus, antea Samuel appellatus Hebræorum Archiſynagogus, à SS. fratribus Lepra mundatus ad chriſtianam religionem conuerſus eſt. Is Baptiſmo expiatus, & dictus Donatus diuinæ gratiæ theſaurum promere cœpit. Nam poſt S. Neophyti Epiſcopi diſceſſum quicquid de rebus chriſtianis à S. Tecla audiebat, Hebræis ſummo feruore prædicabat: ex quibus ex ſua familia ad 1037. chriſtianam fidem ſua cauſa recepere. Factus Sacerdos Azianorum Parochus efficitur. Cum verò omnibus virtutibus fulgeret, abſtinentia præſertim (nunquam enim carnem, nunquam vinum, neque oleum deguſtauit) ad cœleſtes ſedes euolauit Pridie Idus Nouembris anno ætatis 68. *Ex officijs Eccleſ. Leontinæ Romæ nuper approbatis.*

ANNOTATIO.

D*E eo in tota diœc. fit commemor. & in propria Eccleſ. ſolemniter celebratur.*

Nouembris die 13.

DE SS. MARTYRIBVS VALENTINO, SOLVTORE, & Victore Rauennæ.

VAlentinus, Solutor, & Victor Rauennæ in perſecutione Diocletiani, & Maximiani delati chriſtianæ religionis, & comprehenſi, cum nulla ratione Dijs immolare vellent: licet variè tentati; denique ób fidei confeſſionem, interfecti martyrio coronati ſunt, Idibus Nouembris. Quibus à chriſtianis tumula-

mulatis, poſtea templum apud portam Anaſtaſiam haud procul ab æde S. Ioannis Baptiſtæ ædificatum eſt. Paſſi ſunt, quo tempore S. Victor Mediolani iuſſu Maximiani obtruncatus fuit. *Ex monum. Eccleſ. Rauenn. & Hieron. Rubeo libr. 2. Hiſt. Rauen.*

ANNOTATIO.

Valentinus hic diuerſus eſt ab eo: de quo die 11. Iunius, & ab alio: de quo die 16. Decemb. in eadem Eccl. Rauenn. agitur.

DE S. NICOLAO PAPA I. HVIVS NOMINIS.

Nicolaus Rom. Diaconus Benedicto III. Pontifex inuitus Anno ſal. 858. ſubrogatur: cum enim abſens à reliquo clero ſe in Pontificem electum accepiſſet, fugit, & in baſilica Vaticana deliuit: Verùm inde abſtractus onus ſubire coactus eſt. Eum Ludouicus Imp. qui audita Benedicti morte Romam redierat, humiliter pedis exoſculatione veneratus eſt, Nicolaus initio Pontificatus Hamburgenſem Archiepiſcopatum Bremenſi, cui præerat S. Anſcharius, copulauit, vt contentionem inter Colonienſem, & Bremēſem Epiſcopos tolleret. Ioannem Epiſcopum Rauennatem, qui delatus multorum ad ſynodum citatus venire contempſerat, fidelium communione priuauit; donec pœnitentem, & obedientem reſtituit, Photium Patriarcham Conſtantinopolitanum ex laico Bardæ fauore intruſum Ignatio iniuſtè damnato, & eiecto, nunquam confirmare, & ad communionem admittere voluit: atqui illum tandem depoſitum anathemati ſubiecit: licet is anathema in Pontificem retorquere auſus fuerit. Epiſcopum Metenſem vnà cum ſynodo, quod Theupterga regina Lotharij vxore iniquè damnata matrimonium ſoluiſſet. Hincmarum Rhemenſem Epiſcopum, niſi Rhotaldum Epiſcopum ſuffraganeum reſtitueret, ſuſpendit. Rodoaldum Epiſcopum Portuenſem, qui functus legatione in Oriente, & in Gallijs corruptus pecunia præuaricatus fuerat mandata Pontificia, coacta ſynodo Epiſcoporum, citatum, nec comparentem damnauit. Lotharium Regem ad vxorem recipiendam, & pœnitentiam agendam compulit, Hoc Pontifice Bulgari ad Baptiſmum perueniunt miſſa Romam legatione. Græci à Photio concitati multa latinæ eccleſiæ obijciant: quibus omnibus Nicolaus egregiè reſpondit; qui tandem, Deo ad aſſiduas Nicolai preces eccleſię propitiante, extinctis impijs Barda, & Michaele, eijcitur, Ignatio ſanctiſſimo viro ſuæ ſedi reſtituto. Deniq; tot laboribus pro Dei eccleſia, & Eccleſiaſtica libertate exantlatis Nicolaus inter Laudatiſſimos Pontifices cenſendus, cum eccleſiæ præfuiſſet annos 10. menſes 6. migrauit è vita An. ſal. 867. *Ex Anaſtaſio Biblioth. qui ſub hoc Pont. floruit.*

Nicolaus Pōtifex electus fugit.

Ioan. Epiſcopum Rauennatem communione fidelium priuat.

Photium Patriar. Conſtātinop. neque confirmare, nec ad communionem admittere voluit.

Epiſcopos Metenſem, ac Rhemenſem ſuſpendit.

Rodoaldum Epiſcopum Portuen. dānat.

Bulgari ad pęnitentiam perueniunt.

Nicola' Gręcis obijcientibus reſpondit.

ANNOTATIO.

Platina in vit. Pont. annos tantum 7. & menſes 9. Nicolao tribuit quem Panuin. in Faſt. Eccleſ. ſequitur: ſed Anaſtaſio magis credendum eſt, & Baron. in Annalib. Hoc Pont. corpus S. Clementis ex Cherſoneſo Romam delatum, & in propria conditum eccleſia tradit Plat.

DE S. HOMOBONO CONFESSORE, ET PATRONO Cremonenſi.

Homobonus Cremonæ patre natus mercatore, & ipſe mercaturā exercens, pietatis tamen opera non prætermiſit. Factus grandior, vt patri morem

gereret, vxorem duxit; ſed cum ea caſtiſſimè vixit. Mortuis parentibus, opes mercimonio maximè auctas cœpit pauperibus diſtribuere, vxore eius ſubmurmurante. Horis canonicis etiam nocturnis ſemper intererat, & cum aliquando æditiuus ad eccleſiæ portas reſerandas tardior fuiſſet, illæ ſibi diuinitus patefactæ ſunt. Aliquandò etiam cum maxima Cremonæ fames vigeret, ab eccleſia domum reuertens cophinum panibus plenum inuenit; quos cum pauperibus diuiſiſſet, tantundem nihilominus maioris ſaporis, & candoris in arca reperit. Ex multis prædijs, vix vnum, & illud quidem exiguum ſibi reſeruauit, cœteris in pauperum neceſſitates erogatis. Illud planè mirandum inter cætera eius acta narratur; quòd cum vinum vineæ cultoribus deferret, illudque in via pauperibus occurrentibus dediſſet, vaſa aqua repleuit: quæ cum à ſe benedicta laborantibus porrexiſſet, illi non aquam; at vinum optimum deguſtarūt. Nec verò tantùm in huiuſcemodi charitatis officijs, vt pauperes paſceret, operiret, ac ægrotantes inuiſeret, verſabatur: ſed & ſi quos alicui vitio deditos cerneret, aut à fide deuios vidiſſet, quaſi aberrantes ad rectum iter reducere ſtudebat. In oratione ita aſſiduus fuit, vt & inter orandum expirauerit: nam cū poſt matutinas horas miſſam attentius audiret, ac manus ad *Gloria in excelſis Deo*, attolleret, vt erat genuflexus animā Deo reddidit, à nemine cognitus quòd expiraſſet, niſi cum illum ad Euangelium non ſurgere vidiſſent, obijt Idibus Nouēbris An. virginei partus 1097. Ad cuius funus cæci, claudi, muti, alijque diuerſi generis infirmi diuinitus ſanati ſunt. Corpus in templo maiore ſumma religione aſſeruatur. *Ex eius vita typis excuſa, apud Pet. in Cat. lib. 10. c. 56. & Sur. to. 6.*

Homobono fores Eccleſiæ diuinitùs patefiunt.

Cophinum panum inuenit plenum.

Prædia pauperibus diſtribuit.

Aquam in vinum tranſmutat.

Inter orandū expirat.

Ad funus glorioſa effulgēt prodigia.

ANNOTATIO.

ILlum in SS. numerum retulit Innocentius III. Pont. Max. Anno D. 1198. Prid. Idus Ianuarij.

DE S. PATERNIANO EPISCOPO, ET PROTECTORE Fanenſi. *Vide die 10. Iulij.*

DE S. FLORIDO EPISCOPO, ET PATRONO Tifernenſi.

FLoridus Tiferni religioſis parentibus ortus, illis orbatus, ſe, ſuaque eccleſiæ obtulit. In clericorum numero adſcriptus, breui Diaconus creatus, Peruſiam, quo tempore Totilas ferro, igneque omnia vaſtabat, vnà cum Amantio Presbytero ad Sanctum Herculanum Epiſcopum, venit: à quo benignè exceptus Presbyter ordinatus eſt. Tudertum ad S. Fortunatum Epiſcopum pro nonnullis negotijs miſſus, in via apud Pantallam ruſticum à Dæmone agitatum liberauit, quo miraculo Incolæ, Fanum cum Idolo Panis, quem colebant, incenderunt. Capta interim Peruſia, & Sancto Herculano obtruncato, in patriam penè iacentem redijt: quam ciues ad pœnitentiam hortatus reædificandam curauit Caſtellum appellatam; quòd longè minor eſſet, quàm fuerat. Totila autem à Narſete Patricio ab Italia profligato, Epiſcopatum vrbis ſuæ à ciuibus oblatum reſpuit. Sed Romam ad Epiſcopum impetrandum miſſus, à Pelagio Pont. Max. (à ciuibus per litteras ſecretò ſcriptas poſtulatus) Epiſcopus Tifernenſis inuitus conſecratur. Factus Epiſcopus, illud maximè accurauit, vt populum alimonia ſpirituali paſceret, ac pauperes ſuis facultatibus ſuſten-

Floridus ruſticum obſeſſum liberat.

Tifernum reædificatur, caſtellumq; nuncupatur.

ſuſtentaret. Romam à S. Gregorio Papa vnà cum B. Amantio accerſitus, cum inde in patriam reuerſus eſſet, ſanctitate, & miraculis cœpit coruſcare. Cum ruſtico maxima febre laboranti rogatus manus imponere renuiſſet, ſe indignũ aſſerens, qui ſanitatis gratiam alicui impetraret, is cum faciem, & caput ſuum aqua; in qua Floridus manus abluerat (eo inſcio) aſperſiſſet, ſtatim conualuit. Quod tamen S. Epiſcopus non ſuis meritis, ſed maximæ ægrotantis fidei tribuendum dicebat. Eo miraculo peruulgato Eques quidam Eugubinus maximo oculorum dolore affectus ad Floridum veniens, vbi ex poculo ſibi ab Epiſcopo tradito eos lauiſſet, protinus ſanatus eſt. Cum autem diœceſim viſitaret, pleuriſi correptus, in vrbem relatus, ad quem Laurentius Epiſcopus Aretinus per quietem his verbis excitatus; *Laurenti feſtina, quia Floridus migrat*, accurrit, vnà cum Habentio Epiſcopo Peruſino & Leontio Epiſcopo Vrbinate. A quibus ſacro viatico accepto Idibus Nouembris obdormiuit, in eccleſia, quã à fundamentis ædificare cœperat, ſepultus, clarus etiam poſt mortem miraculis. *Ex monumentis Eccleſ. Tifernatis.*

Ruſticus febre laborans ſanatur.

Eques oculorum dolore affectus curatur.

Plures Epiſcopi ad eius obitum accurrunt.

ANNOTATIO.

Eius mem. S. Greg. Papa lib. 3. c. 35. Dialog. ſanctitatis eum commendans, vbi de S. Amantio Presbytero agit. De quibus ſimul hac die Eccleſia Tifernen. memoriam, natalitiæ anniuerſaria celebritate recolit.

Nouembris die 14.

DE S. IVCVNDO EPISCOPO BONONIENSI IX.

IVcundus Epiſcopus IX. & penultimus eorum: quos Bononnia SS. veneratur poſt S. Tertullianum eam eccleſiam adminiſtrauit, circa annum ſal. 485. quo tempore Theodoricus Gothorum Rex paulò poſt Odoacre Rege deuicto vniuerſæ dominabatur Italiæ. Eo Epiſcopo monaſterium S. Barbatiani Bononiæ constructum putatur. Vixit in Epiſcopatu, vti coniectari licet, ad annos 15. quibus eccleſia piè probeque adminiſtrata, ad ſupernas ſedes euolauit 18. Kal. Decembris. Corpus in æde S. Felicis conditum aſſeruatur. Eius autem memoria hac die celebratur. *Ex monum. Eccleſ. Bononien. a quib. Karol. Sigon. in libr. de Epp. Bononienſ.*

ANNOTATIO.

Vixit S. Iocundus ſiue, vt alij ſcribunt Iucundus Felice III. & Gelaſio I. Pontificibus. Hi enim Pontificatum tenuere, Odoacre primum deinde Theodorico Italiæ Imperante. Quæ egerit, ignoratur; cum acta SS. Epp. Bononien. ferè omniũ deſiderentur. Baron. Epiſcopum X. cum in Annotat. facit, ſed apud Sigon. IX. eſt.

DE S. ANTIGIO EPISCOPO BRIXIENSI.

ANtigius XXIX. Epiſcopus Brixienſis S. Deuſdedit in Epiſcopatu proximè ſucceſſit, vir planè cœleſtis, vt nomine ipſo iudicatur, qui aduerſus vitia ſtrenuè decertans vitam immaculatam & nemini ſuo congruẽtem duxit. Ne aũt in regimine ſibi errare aliquando cõtingeret, nil arduũ abſq; peritorũ & proborũ conſilio agebat. Illud aũt ex Euãgelio: *Quis putas eſt fidelis ſeruus quẽ conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam?* nõ ſemel ſecũ recogitans, flensq; dicebat, *væ, væ nobis.* Tãdẽ poſt diutinos labores, ex hac vita ad illã perennẽ in cœlos

Antigius, Prælationem maximo in diſcrimine verſari plorat.

euolauit 18.Kal.Decembris. Feruntenim eum in SS.martyrum Fauſtini,& Iouitæ tranſlatione orando expiraſſe, vultu quaſi vino ſanguineue illius rubeſcente: ac SS. martyribus ei locum concedentibus. Corpus in æde S. Fauſtini quieſcit. *Ex monumentis Eccl. Brixien.*

ANNOTATIO.

VIxit S. Antigius, vt nonnullis videtur, circa an. D. 682. Ex quo tranſlationi SS. Fauſtini,& Iouitæ,quæ anno D 800.celebrata eſt,eum interfuiſſe impoſſibile eſt: niſi pluries SS. horum martyrum tranſlationem factam fuiſſe dicamus. De eo quantum ad tempus attinet, infra in S.Euaſio. Quod proximè S. Deuſdedit ſucceſſiſſe dicitur,intelligendum eſt ſecundum Epp. SS. Seriem. Nam ſi S. Antigius vixit poſt Rampertum,plures Epiſcopi non SS. inter Deuſdedit, & ipſum interceſſere.

DE S. ANDRONICO EPISCOPO VERONENSI.

ANdronicus Epiſcopus Veronæ XXVI. inter SS.Salninum, & Simplicium Veronenſem rexit eccleſiam. Vir admirabili ſanctitate, doctrinaque multiplici; quam miraculis viuens decorare viſus eſt. Cum autem eccleſiæ ſuæ aliquot annos egregiè præfuiſſet, S. Simplicio ſede relicta migrauit in cœlum, 18.Kal. Decembris in æde S.Stephani tumulatus. *Ex monument. Eccl. Veronen. & lib. toties memorato Aug.Valer. Epiſcopi Veronen.*

ANNOTATIO.

QVo tempore vixerit haud ſcire potui: ſed ſi Simplicius ſucceſſor circa ann. D. 500. floruit, facilè coniectari poſſumus,quo tempore, & hic ſederit.

DE S. VERANO EPISCOPO ALBINGAVNI PATRONO.

Veranus draconem intrà viſcera terræ clauſum obſtruit. Ægrotos,atq; à Dæmone obſeſſos liberat. Brachium latronis Veranum occidentis in altū eleuatū obriget. Fores baſilicę S. Petri ei vltrò reſerant. Rauennę obſeſſos permultos,& ægrotos ſanat. Mediolani 12. energumenos curat, cæcum lumini

VEranus apud Gaualitanam vrbem nobili loco natus, humanis primùm, deinde diuinis litteris imbutus: clericus inuitis parentibus fit Mimatenſis Eccleſiæ. Factus poſtea Sacerdos,cum propter ſigna,quæ ab eo fiebant,multi ad eum confluerent, vt mundi gloriam vitaret, ad vrbem Gaualitanam venit: vbi ingentem draconem homines,& pecora deuorantem,& antro oratione extractum, ſeque quaſi catellum ſequentem intra terræ viſcera clauſum obſtruxit,eccleſia Dei genitricis nomine in eo antro extructa; in qua aliquandiu D. o vacauit. Sed cum diuinæ contemplationi: propter aduenientium multitudinē, vacare non poſſet,inde Romam profecturus Ebredunum venit,vbi multos ægrotos,& à Dæmone obſeſſos liberauit. Alpibus ſuperatis incidit in latrones; qui illum cum ſocijs expoliatum etiam interficere volebant: Sed dum vnus ex illis ſtrictum enſem ſuper caput Verani vibraret,brachium illi in aere extēſum ita obriguit,vt nullam in partem flecti poſſet, donec eo miraculo perterriti veniam humi proſtrati deprecantes cuncta reſtituerent. Vbi Romam peruenifſet,eique nollet noctu oſtiarius baſilicam S.Petri aperire,fores illi diuinitus reſeratæ ſunt. In patriam rediens Rauennæ obſeſſos complures, & ægrotos ſanauit. Idem præſtitit Mediolani, vbi 12.energumenos curaſſe,cæco viſum teſtituiſſe, & mortuum ſuſcitaſſe legitur. Inde Albingaunum veniens pluuiam poſt diutinam ſiccitatem agris chriſtianorum impetrauit, quod cum idolatræ vidiſſent,& ipſi ad Chriſtum conuerſi,& templa Deorum demoliti pluuiæ participes effecti ſunt. Ibi etiam draconem à quibuſdam adoratum è ſpecu eductum

ćtum, in flumenque præcipitatum demerſit. Quibus miraculis totam ad Chriſtum perduxit ciuitatem. In tranſitu Alpium puellam defunćtam vitæ reſtituit; cæcum ita natum illuminauit: aliosque plures ſanauit infirmos. Reuerſus ad vrbem Gaualitanam, aliquandiu in æde S. Mariæ à ſe dudum extrućta habitauit, quoad defunćto Epiſcopo Gaualitano illi ſuffećtus eſt. Quo munere Epiſcopali præclarè adminiſtrato tandem 3. Idus Nouembris ceſſit è vita. Omnibus ægris, qui loculum tetegerunt, ſanatis. Cum verò ciues, an in Cathedrali eccleſia, vel in ea, quam ipſe ædificauerat ſepeliendus eſſet, diſceptarent pallium, quo corpus tegebatur, eleuatū in aere funus præcedebat donec ad Druentiam flumen deuentum eſt, quòd diuinitus ſiccatum omnes traieciſſe ferunt, pallium autem populum cum funere præcedens ad S. Mariæ eccleſiam ſubſtitit; ibique corpus honorificè fuit tumulatum: quod aliquando Albingaunum delatum ibi in maxima habetur veneratione. *Ex monum. Eccleſ. Albingaunen. & Pet. in Cat. lib. 10. c. 1.*

reſtituit, mortuumque exſuſcitat.
Pluuiam in longa ſiccitate impetrat.
Draconē in flumen mergit.
Puella defunćta excitatur, cæcus illuminatur, ægrotiq; ſanātur.
Ægri loculū tangentes ſanantur.
Flumen ſiccatum exequijs locū præbet.

ANNOTATIO.

Duo circa hiſtoriam S. Verani apud Petrum loco citato corrigenda videntur: vnum quidem circa locum, alterum circa tempus. Circa locum, pro apud vrbem Gaualitanam, ſcribendum videtur vrbem Cauellicenſem, ſeu Cauillicenſem, vel etiam Cabellicen. (tot enim modis dicitur) eſt autem hæc vrbs in Aueniomenſi Prouincia, Cabellio Latinis; ſed vulgò Cauaillon *dićta. Vrbs verò Gaualitana, quæ & Mimatum dicitur, ac vulgò* Mande, *apud Aruernos longè abeſt à Druentia fluuio apud quem ciuitas, cuius S. Veranus fuit Epiſcopus, ſita eſt, circa tempus: quia Veranus Epiſcopus Cauellicen. circa an. D. 588. vixit, cum concilio Matiſconen. anno interfuerit, non ergò vixit ſub Valente Imp. qui an. D. 378. a Gothis vićtus viuus concrematus fuit, cum diu Eccleſiam Catholicam vexaſſet.*

Fuit, & Veranus ſanćtitate, ac dolćtrina celebris Epiſcopus Vencienſis, S. Hilarij Epiſcopi Arelatenſis diſcip. qui ex monacho Lerinenſi factus fuit Epiſcopus Vencien. (quæ c. eſt in Alpibus maritimis, à Ptol. lib. 3. Italiæ attributa. Qui miraculis clarus 4. Idus Septemb. obdormiuit, & colitur.

Alius Veranus.

Nouembris die 15.

DE S. FELICE EPISCOPO NOLANO, ET MARTYRE.

Felix Nolæ in perſecutione Diocletiani, & Maximiani Imperatorum; cum chriſtianam religionem coleret, & adhuc annorum 15. miraculis coruſcaret, indeque apud factus Epiſcopus apud Marcianum Præſidem Campaniæ delatus iuſſu illius comprehenditur, ab eoque vnà cum alijs 30. chriſtianis ob fidei chriſtianæ confeſſionem capitis abſciſſione martyrio coronatur, 17. Kal. Decembris. *Ex Vſuard. Adone Martyrol. Rom. & alijs. De eo etiam Pet. in Catal. lib. 10. c. 65.*

ANNOTATIO.

Hic ab alio Felice Epiſcopo Nolano; qui ibi die 14. Ianuarij vnà cum S. Felice Presbytero, & mart. colitur diuerſus eſt: Ille enim confeſſor, hic martyr eſt.

DE S. LVPERIO EPISCOPO VERONENSI.

Lvperius Epiſcopus Veronæ XXXV. inter SS. Cerbonium, & Manium illi præfuit eccleſiæ. Hic doćtrina, multiplicique rerum cognitione clarus,

ſingulari præditus fuit charitate: qua viduarum, & pupillorum patrocinium, & pauperum curam ſuſcepiſſe traditur, vt illorum patronus, & pater pius diceretur. Migrauit è vita 17. Kal. Decembris; qua die eius memoria celebratur, in æde S. Proculi ſepultus. *Ex monum. Eccl. Veronen. & lib. de SS. eiuſd. Eccleſ. ab Aug. Valer. Epiſcopo ed.*

Luperi* pauperum patronus, ac pius pater dicitur.

ANNOTATIO.

CVm hic S. Epiſcopus S. Cerbonio, qui S. Annoni ſucceſſit, ſubrogatus fuerit, circa ann. D. 800. vixiſſe videtur: nam S. Anno circa an. 761. floruiſſe traditur.

Nouembris die 16.

DE S. FIDENTIO EPISCOPO PATAVINO.

FIdentius III. Patauij Epiſcopus S. Maximo ſucceſſiſſe traditur circa An. à Chriſto nato 166. Pio Papa, Imperatoribus M. Aurelio, & Lucio vero, Eccleſiam Patauinam in ea temporum acerbitate; cum in chriſtianos ſub illis Imperatoribus perſecutio commota fuiſſet, mira patientia, & ſanctitate adminiſtrauit, atque in pace quieuit 16. Kal. Nouembris. *Ex antiq. monum. Eccleſ. Patauinæ, à quib. Bernardin. Scardeon. lib. 2. claſſe 6. de Antiq. vrbis Patau. accepit.*

ANNOTATIO.

IN Tab. Eccleſ. Veronen. hac die de S. Fidentio Epiſcopo, & mart. agitur; cum Patauij non mart. ſed Confeſſ. celebretur. Sed errandi occaſionem præbuiſſe videtur Pet. in Cat. lib. 10. c. 66. Vbi Fidentium Epiſcopum Armenum Altini ſub Maximiano Imp. martyrio coronatum, & Patauij ſepultum eccleſia ſuo nomini extructa ſcribit. Qui paſſionem deſcribens ait, cum primum quòd Deos Dæmonia appellaret, carcere incluſum, ac ſuſpenſum vngulis ferreis exscarnificatum, quo ad oſſa nudarentur: inde in carcere iugulatum: ſed noctu à Chriſto Domino viſitatum, ac ſanatum, multosque ibi albis veſtibus indutos pſallentes viſos, & auditos fuiſſe. Fidentium autem ſolum repertum, fame diu afflictum, cum Dijs nullo pacto ſacrificare vellet, iubente Præfecto in ignem iniectum, orando ſpiritum emiſiſſe; cum tamen corpus ab igne inuiolatum videretur. Idque 16. Kal. Decembris accidiſſe. Addens, quod cum in villa pulueraria corpus lateret, ab Epiſcopo Patauino, & clero, eò à duobus bubulcis, qui ter cœleſti voce moniti fuerant, deductis effoſſa terra inuentum cum huiuſcemodi inſcriptione. HIC EST CORPVS S. FIDENTII EPISCOPI, ET MARTYRIS. nauique impoſitum apud Patauium cum eadem arca delatum ibi apud eccleſiam S. Thomæ in villa Campaniæ conditum fuit eccleſia eius nomine ædificata. Quæ Eccleſiæ Patauinæ monumentis conſona minimè ſunt. Cum illa Fidentium ſuum Epiſcopum, illumque confeſſorem agnoſcant. Sed fortè hic alius ab illo eſt; de quo tamen nihil in Tab. dictæ eccleſiæ.

Alterius Fidentij geſta ex Petro.

Nouembris die 17.

DE S. EVGENIO DIACONO, ET CONFESSORE Florentino.

EVgenius Florentiæ natus S. Zenobij Epiſcopi Diaconus, & diſcipulus fuit. Is à S. Ambroſio in ſacris litteris eruditus, & Subdiaconus ordinatus dignum ſe tanti doctoris diſcipulum exhibuit. Erat enim non ſolum doctus, ſed

& prudens,humilis,diligens, conſtans, & in orando aſſiduus. De quo idem S. Ambroſius ad Marcellam virginem, & Eugenij ſororem ſcribens præclarum habet elogium: ait enim: *Imitare Eugenium, ſequere illum, & inſtituta illius obſerua; quia diſciplina eius prudens, & cæleſtis eſt.* Cum S. Ambroſius ſecum Eugenium Florentiam duxiſſet, illum S. Zenobio conceſſit; à quo annum agens ætatis 31. Diaconus ordinatus fuit. Inſignis miraculi particeps extitit: cū enim puer, qui matri ſuæ vnicus erat, à prætereunte curru perfractus expiraſſet, ad S. Zenobium delatus, eius, Eugenij, & Creſcentij Subdiaconi precibus mirabiliter vitæ reſtitutus eſt. Cum grauiter ægrotaret, & quod quidam eius propinquus quem diligebat, abſque pœnitentia deceſſiſſet, maximè triſtaretur: S. Zenobius re cognita aquam benedixit, qua Eugenius propinquum defunctum aſpergeret; quo facto repentè is ad vitam redijt. Eugenius autem domum reuerſus, lectumque repetens, morbo ingraueſcente breui, præſentibus SS. Ambroſio, Zenobio, & Creſcentio, diem, quem prædixerat, obijt 15. Kal. Decembris. Anno à partu virginis 422. in æde S. Saluatoris ſepultus. *Ex monum. Eccleſ. Florentinæ, ex vita S. Zenobij. Vitam refert Siluan. Ratius mon. Camaldul. in lib. de SS. Hetruriæ.*

D. Amb. de S. Eugenio elogium.

Vnicus matris fili⁹ mortuus vitæ reſtituitur.

Defunctus abſque pœnitentia aquæ benedictæ aſperſione reſurgit.

ANNOTATIO.

Eugenium biennio ante S. Zenobium obijſſe ex actis colligitur. Verum qui potuit S. Ambroſius præſens eſſe, qui an. ſal. 397. obijt? neque dici poteſt illum præſentia ſpiritus adfuiſſe, cum Zenobius, & Creſcentius adhuc viuentes corpore præſentes fuerint. Deinde oportuiſſet Ambroſium pluries Florentiæ tranſijſſe: ibique demoratum eſſe. Cenſura igitur hiſtoria hæc indigere videtur.

Nouembris die 18.

DE S. FRIGDIANO EPISCOPO LVCENSI.

FRigdianus Lucenſi præfuit Eccleſiæ paulò, ante quam Sanctus Gregorius ad Pontificatum eueheretur, Venantij Epiſcopi Lunenſis contemporaneus. Is eximia fulſit ſanctitate, miraculorum gloria maximè conſpicuus: in quibus illud valde admirandum fuit. Cum enim, vt Sanctus Gregorius ſcribit, Auſeris fluuius haud longè à Lucæ mœnibus fluens alueū egreſſus per agros effunderetur, & ſata euerteret: nec tanto malo, cum diu fruſtrà à ciuibus laboratum eſſet, occurri poſſet, Sanctus Epiſcopus raſtro paruulo ſibi facto ad Auſeris alueum acceſſit, eique, cum ſolus oraſſet, præcepit, vt ſe ſequeretur. Mox (mirabile dictu) vt Frigdianus per terram raſtrum trahere cœpit, fluuius alueo egreſſus, quacunque vir Dei raſtrum ducens pergebat, ſequebatur. Quare priore alueo relicto, per alium à Frigdiano deſignatum, à quo non egrederetur, neque ſata obrueret, ex eo tempore fluere cœpit. Obijt autem Sanctus Epiſcopus, 15. Kal. Aprilis, ſepultus in æde, quam Sancto Vincentio ipſe conſtruxerat, 14. Kal. Decembris, in propriam eccleſiam translatus. *Ex Tab. Eccleſ. Lucen. & Sancto Greg. Papa, lib. 3. cap. 9. Dialog. & Pet. in Cat. lib. 10. cap. 78.*

Mirādum de Anſere fluuio ad Sancti Frigdiani iuſſum reuertente prodigiū.

ANNOTATIO.

Ferunt enim fluuium nunc Sarculum appellari, à ſarculo, quo ei S. Frigdianus alueum deſignauit. De quo S. Frigdiano nihil Lucæ ea die: ſed eius natalis ſiue memoria hac die duntaxat celebratur.

DE S. PEREGRINO MARTYRE APVD BOMINIACVM.

S. Peregrinus Rege patre naſcitur. Ob cœleſte temporale regnũ deſerit. Mendicans pane cœlitus reficitur. Mulieri panis multiplicatur. Venit ad B. Tutium. A latrone interficitur. Latro excæcatur, & immobilis fit. Fr. S. Peregrini illum ſepelit. Innoc. IV. Pont. Max. illum in SS. refert. Eccleſia illi dedicatur.

Peregrinus in Gallia Regia ſtirpe natus, cum fratre de Regni ſucceſſione cõtendens ab Angelo, vt relicto temporali Regno cœleſte peregrinando, in Italiam quæreret, in ſomnis admonetur. Qui cœleſtibus monitis obtemperãs in Italiam venit, victum oſtiatim quærens. Repulſam apud Ticinum paſſus, quaſi iuuenem ſanum mendicare dedeceret, ab alto panem accepit, à quodam eductus vrbem ingratam inclamente, ſtatimque diſparente. Cum in Vmbriam apud Nurſiam deueniſſet, panemque à muliere paupere poſtulaſſet, dũ illa fruſtum panis, quod in arca reliquerat, acceptura, Peregrinoque datura arcam aperit, eam panum plenam maxima cum admiratione inuenit. Inde digreſſus ad montem; in quo B. Tutius vitam ſolitariam agebat, peruenit, a quo perhumaniter acceptus paulò poſt in vallem Miniaci agri Aquilani deſcendit. Vbi cum in ſacra ædicula conſtitiſſet, à latrone, qui peram Peregrini in ea pretioſa contineri ratus auferre geſtiebat, gladio in gutture percuſſus interijt, percuſſore illicò excæcato, immobiliq; facto, & ſanguine iugiter ex vulnere manante, quoad Rex de fratris nece diuinitus, certior factus, de latrone pœnas ſumpſit, fratremque propè eum locum honore condigno tumulandum curauit. Innocẽtio IV. Sum. Pont. Qui S. martyrem: ob crebra miracula ad eius tumulum perpetrata, in ſanctorum album retuliſſe traditur. 8. Idus Maij. Eccleſia; in qua corpus illius aſſeruatur, ſuo nomini dicata apud Bominiacum Caſtrum prædictæ vallis viſitur, ex eiuſque reliquijs vna Romæ in baſilica SS. Coſmæ, & Damiani haberi dicitur. *Ex quodam M. S. Aquila ad nos tranſmiſſo.*

ANNOTATIO.

Acta vitaque S. Peregrini corrigenda.

Citatum M. S. in multis indiget emendatione. Inuerisimilia enim continet, & inter ſe pugnantia: quale illud eſt, quod S. Peregrinus Karoli Magni frater fuerit, vixeritque Innocentij IV. Pont. Max. tempeſtate: quodque Karolus Mag. ex Gallia ad mortem fratris vlciſcendam, eunque ſepeliendum aduolarit.

Nouembris die 19.

DE S. PONTIANO PAPA, ET MARTYRE.

Pontiani inſtitutiones.

Pontianus Rom. poſt S. Vrbanum Alexandro Imp. Pontificatum geſſit. Is fertur inſtituiſſe, vt Pſalmi in eccleſia canerentur, & à Sacerdotis cõfeſſione miſſa inchoaretur. Ab Alexandro propter chriſtianæ fidei confeſſionem in Sardiniam Inſulam cum Hippolyto Presbytero relegatus: pro Chriſto multis calamitatibus afflictus, iuſſu Maximini (qui Alexandro ſuccedens perſecutionem in chriſtianos excitauit) fuſtibus mactatus martyrium conſumauit 13. Kal. Decembris Anno ſal 238. & I. Maximini Imp. Cum ſediſſet annos 4. menſes 4. dies 25. ac ordinatione bis menſe Decembri habita, Presbyteros 6. Diaconos 5. & Epiſcopos 6. creaſſet, per diuerſa loca. Corpus cum triennio in Sardinia fuiſſet, iuſſu Fabiani Papæ adhibitis clericis, & nauigio Romam deportatum via Appia in cœmeterio Calliſti ſepultum eſt. *Ex Breu. Rom. & Annal. Baron.*

A N-

ANNOTATIO.

D*Amaſus Pontiano annos 9. menſes 5. Pontificatus tribuit. Euſeb. lib. 6. c. 20. Hiſt. Eccleſiaſt. 6. Idem in Cron. 5. cum Mariano Scot. Plat. Damaſum ſequitur. Panuin. ſequitur Euſebium. Idem Panuin. ſecutus Damaſum, Pontianum naturali morte deceſſiſſe ſcribit: ſed Breu. Rom. quod ſequi debemus, aliter habet. Eſt, & diſcrimen inter Breu. Rom. & Martyrol. circa Presbyterum ſocium S. Pontiani in exilio. Baron. in Annal. putat Pontianum ab Alex. alia de cauſa, quàm cauſa fidei in exilium deportatum; ſed in hoc apertè Breu. Rom. contradicit. Fara lib. 1. de Reb. Sard. haud circa tempus, cum Baron. in Annal. conuenit: nam ille Pontianum paſſum tradit an. D. 236. hic verò an. 238.*

DE S. PHILIPPO PRESBYTERO.

PHilippus Presbyter Rom. in Inſulam Sardiniæ vnà cum S. Pontiano Papa iuſſu Alexandri deportatus, & ipſe pro fidei confeſſione afflictus ibidem obdormiſſe putatur in Bucina inſula; quam Incolæ Tholaram vocant: tametſi dies obitus ignoretur. *Ex paſſ. S. Pontiani.*

ANNOTATIO.

I*N Breuiario Rom. nuper ſub Clem. VIII. Pont. Max. reformato pro Philippo, Hippolyto legitur. Sic in poſtremæ æditionis Martyrologijs habetur: Sic in Addit. ad Vſuardum ſcriptum eſt. In antiquis tamen Martyrolog. & Breuiar. apud Damaſum in Pontificali (ſi tamen is liber eſt Damaſi, cum id in dubium maximè apud Baron. reuocetur) et apud Scriptores rerum Sardicarum præſertim apud Franc. Faram Presbyter. qui cum Pontiano Papa in exilium amandatus eſt, Philippus vocatur. Qua in re cũ Baronium virum doctiſſimum, & in rerum Eccleſiaſticarum hiſtoria verſatiſſimum hallucinatum ſuſpicari non liceat, fortè illud dici poſſet duos fuiſſe comites S. Pontiani, atque ab alijs vnum Philippum nomine ab alijs alterum Hippolytum commemorari: vel nomen vnius in alterius ob deſcribentium incuriam, & aliquã affinitatem dictionum tranſiſſe.*

DE S. MAXIMO PRESBYTERO, ET MARTYRE ROM.

MAximus Presbyter Romæ, in perſecutione Valeriani tentus pro fidei cõfeſſione conſtanter capitis obtruncatione poſt cruciatus varios martyriũ ſubijt. 13. Kal. Decembris, via Appia ſepultus. Quem alij apud S. Sixtum, ſub Maximino: alij ſub Maximiano: alij ſub Diocletiano paſſum referunt. Pammelius in epiſt. 16. & ſequent. S. Cypriani Maximum hunc arbitratur primum Hæreſi Nouatianæ conſenſiſſe: poſtea verò reſipiſcentem ad eccleſiæ communionem redijſſe: ſed is haud martyrium pertuliſſe legitur. Baron. in Annotat. huius diei, illum eſſe Maximũ putat, qui cum Euſebio, Marcello, & multis mulieribus paſſus eſt in eadem Valeriani perſecutione. Sed ibi cum Euſebius Presbyter, & Marcellus Diaconus nominetur, poſt Hippolytũ Maximus ponitur, neque in Actis illorum martyrũ vlla Diaconatus fit mentio: deinde ſi is 4 Non. Decemb. paſſus eſt: ſuperflue hic ſolus in Martyrol. memorari videretur. Diuerſus igitur ab illis putatur: qui via Appia apud S. Sixtum II. Papam ſepultus. *Ex Martyrol. Rom. & Vſuard. licet Vſuardus eum ſub Maximino paſſum dicat.*

Diuerſæ de hoc Maximo ſententiæ.

ANNOTATIO.

PEt. in Catal. lib. 10. c. 85. paucis ex Adone huius S. martyris paſſionem recenſet, quem ait ſub Maximiano paſſum.

Nouembris die 20.

DE SS. AMPELO, ET CAIO MARTYRIBVS MESSANÆ.

AMpelus, & Caius Meſſanæ in Sicilia in immani Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione, vt creditur, pro fidei confeſſione martyrio coronati ſunt 12. Kal. Decembris: licet Acta illorum non extent. *Ex Bed. Vſuar. Martyrol. Rom. & alijs.*

ANNOTATIO.

CVm Acta horum martyrum deſint, incertum eſt, in qua perſecutione paſſi ſint: licet nonnulli ſcriptores Siculi eos ſub Diocl. & Maxim. coronatos putent.

DE SS. MARTYRIBVS OCTAVIO, SOLVTORE, ET Aduentore Taurini.

OCtauius, Solutor, & Aduentor legionis Thebææ milites poſt Mauritium Ducem ſuum, & ſocios iuſſu Maximiani Imp. apud Agaunum in Sedunorum finibus martyrio affectos cum plurimis alijs (in quibus Theofredus, Sebaſtianus, Aluerius, Thyrſus, Conſtantius, Tiberius, Georgius, Quiticus, Candidus, Beſſus, Tegulus, Defendens, Marcheſius, Theodorus, Valerianus, Iulianus, Martinianus, Conſtantinus, Memboſius, Victor, & alij) clam ſuperatis Alpibus in Italiam remearunt, vt Imperatoris ſæuitiam vitarent. Quorum alijs alia loca petentibus, Octauius, Solutor, & Aduentor Auguſtam Taurinorum peruenere: vbi cum publicè & priuatim Chriſtum annunciantes, ac Idolorum cultum deteſtantes, aliquot dies demorati fuiſſent, ab inſequentibus Maximiani ſatellitibus capti, ad ſacra Dijs facienda verbis, & minis compelluntur. Sed cum Deos irriderent, Chriſti verò fidem ſummis laudibus attolerent, hoſtes, vt erant armati, in SS. martyres irruerunt, ac Aduentorem, & Octauium adeò grauiter gladijs, & lanceis vulnerarunt, vt inter vulnera præ nimia ſanguinis effuſione animas ſuas exhalarint. Solutor verò iunior, minuſque ſaucius perſequentium manus euadens Carauinum apud Eporediam fugit, ac in ſpelunca delituit. Verùm ab inſequentibus deprehenſus apud Duriam Baltiam ſuper ſaxo, ex quo incolis Chriſtum prædicabat Inanium Deorum cultum deteſtans, gladio cæſus eſt: quod ſaxum Taurini adhuc martyris ſanguine conſperſum cernitur. Corpus in Lacunam proiectum, à Iuliana matrona Eporedienſi ſublatũ, plauſtroque impoſitum Taurinum Duria, alijſque amnibus refugiẽtibus aquis tranſitum præbentibus defertur, vnàque cum Octauij, & Aduentoris corporibus ab eadem matrona inuentis ſepelitur, 12. Kal. Decembris. *Ex monum. Eccleſ. Taurinen. & Hiſt. martyrum Theb. nuper Auguſtæ Taurinorum edita.*

Saxum Solutoris ſanguine conſperſum. Taurini adhuc aſſeruatur.

ANNOTATIO.

EXtat Taurini templum D. Solutori ſacrum cœnobio Benedict. in quo corpora SS. mart. aſſeruantur. Quorum tranſl. die 22. Ianuarij celebratur.
Extat etiam in horum natali ſermo apud S. Max. Epiſcopum Taurinen.

DE S. BENIGNO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

BEnignus Mediolanenſis ex Bentia familia, ſeu vt aiunt Boſſia (quem Sanctus Ennodius Epiſcopus Ticinenſis verſibus celebrat) ob vitæ ſanctimoniam,& præſtantiam doctrinę ad munus Epiſcopale poſt S.Geruntium euocatur. Is inter cœtera admirabili fuit patientia,cum variè exagitatus, illam temporum acerbitatem æquo,& infracto animo pertulerit,templa ab Odoacre Herulorum Rege incendio deturpata,& diſiecta reſtaurauit: neque curam ob tot incommoda, & aduerſa Epiſcopalem intermiſit, cumque Eccleſiam Mediolanenſem ſex annos ſanctiſſimè gubernaſſet, clarus miraculis migrauit ad Chriſtum 12. Kal. Decembris circa ſal. hum. annum 472. Cuius corpus in æde S. Simpliciani conditum eſt. *Ex Breu. & Act. Eccleſ. Mediolanen.*

Benignus tépla ab Odoacre Rege deturpata inſtaurat.

ANNOTATIO.

PAnuin. in Faſt. Benignum, quem etiam Bentium vocat, Anno D.460. Leone I. Sum.Pont. Epiſcopatum cepiſſe, obijſſe autem an. 466. ſcribit. Sed ſi Epiſcopus fuit Odoacre Rege, qui in Italia an. D.476. extincto Auguſtulo regnare cœpit, vel tardius ſedit, vel pluribus præfuit annis, quam 6.

Corpus S. Benigni vnà cum corporibus SS. Simpliciani, Geruntij, & Ampelij à S. Karolo Borrhomæo Card. & Archiepiſcopo Mediolanen. in eadem baſilica honeſtiore loco anno D.1582. reconditum fuit cum huiuſcemodi poemate.

, In terra alme parens eras benignus.
, Et re, & nomine. Nomen eſt tibi idem.
, Rem nunc non teneas? Dei ſuprema
, Qui in cœlis frueris benignitate?
, Tua ergo bene fac Benigne vrbi.

DE S. SIMPLICIO EPISCOPO VERONENSI.

SImplicius Epiſcopus Veronenſis XXVII. inter Andronicum,& Lupum ſedit, vir in humanis, & diuinis litteris apprimè doctus. Qui non ſolum doctrina; ſed etiam rebus præclarè geſtis Eccleſiam Veronenſem exornauit, & quendam ſplendorem adduxit, in optimo ſtatu conſtitutam. Denique de eccleſia ſua benemeritus ad præmium cœleſte, Lupo S. viro ſibi ſuccedente, migrauit 12. Kal. Decembris, in æde S.Stephani, quæ tunc Cathedralis erat, ſepultus. *Ex monum. Eccleſ. Veronen. & lib. Auguſt. Valerij Epiſcopi, & Card. de SS. Epp. Veronen.*

ANNOTATIO.

COrpus ſub eadem ara vnà cum S. Placidia corpore aſſeruatur. Floruiſſe videtur poſt an. D. 500. ex quibuſdam coniecturis.

DE S. THEONESTO MARTYRE, ET TVTELARE Vercellenſi.

THeoneſtus ex eorum Thebæorum numero, qui ſub Maximiano Imp. in Sedunorum finibus ob fidei chriſtianæ cōfeſſionē exagitati diuerſis in locis,

ad quæ refugerant, martyrio affecti ſunt, vnus fuiſſe traditur SS. Vrſi, & Victoris, qui Salodori paſſi ſunt, & Albani, qui Moguntiæ certamen abſoluit, ſocius. Qui apud Vercellas, quo ſe receperat, & vbi Chriſtum cœperat annunciare Paſtoris officio fungens, captus in carcerem detruſus eſt. Eductus autem ante Proconſulem, cum variè tentata eius conſtantia, exquiſitis tormentis cruciatus, nunquam, vt Dijs ſacra faceret, præſertim Apollini; qui Vercellis præcipuè colebatur, adduci potuiſſet: denique ſuſpenſus inter duas rotas clauis, acutisque gladijs prætextas toto corpore dilaceratus præclarè martyrij curſum confecit 12. Kal. Decembris, à chriſtianis apud orientalem vrbis portam ſepultus: quo in loco à S. Euſebio templum martyri ſacrum ædificatum eſt. Cuius corpus An. ſal. noſtræ 1585. denuò repertum fuit cum huiuſmodi inſcriptione. HIC IACET S. THEONESTVS MARTYR CHRISTI. *Ex monument. Eccleſ. Vercellen.*

Theoneſtus inter duas rotas ſuſpenditur.

ANNOTATIO.

Is Theoneſt⁹ alius ab Altino aſſeritur.

SVnt, qui Theoneſtum hunc Vercellarum tutelarem eundem cum Theoneſto Epiſcopo, & mart. apud Altinum vnà cum Tabra, & Tabrata Diaconis martyrio coronato putent, eo argumento adducti: quod S. Theoneſtus habitu Sacerdotali Vercellis depictus eſt, quodque Vercellis tranſiens, Auguſtam peruenerit, ibi vrſo vno ex ſocijs morte affecto, & inde Maguntiam, vbi S. Albanus Presbyter, & ſocius martyrium paſſus eſt. Sed cum Theoneſtus Epiſcopus, qui Altini paſſus eſt ab Arianis Theodoſio ſeniore interfectus fuerit tempore S. Ambroſij, vti ex illius paſſione apparet apud Pet. in Cat. lib. 10. c. 97. & apud Pet. Galeſin. in ſuo Martyrol. die 30. Octob. & ex monum. M. S. Eccleſ. Taruiſ. Hic verò ante S. Euſebium Ep. Vercellen. qui ei templum extruxit, paſſus ſit, fieri non poteſt, vt ſit idem cum illo, neque refert; quòd n habitu Sacerdotali depictus ſit: nam id factum fuiſſe videtur, quia prædicando officio Sacerdotis functus eſt: vel quia Acta ipſa Epiſcopi, & militis confuſa fuerint: vti apud Pet. in Cat. loco memor. & in Breu. Moguntino, in quo Albanus ſocius Sancti Theoneſti Epiſcopi ſcribitur, factum dignoſcitur: cum Albanus ille, ſocius quidem fuerit huius Theoneſti militis, non Theoneſti Epiſcopi. De re hac plura in vita S. Euſeb. Vercellen.

DE S. CANTIA VIRGINE, ET MARTYRE APVD Tuſcanam.

CAntia virgo, & martyr in Tuſcanenſi eccleſia; quæ Viterbienſi iuncta eſt, colitur 12. Kal. Decembris, vbi corpus illius cum aliorum martyrum corporibus aſſeruatur; vt antiqua in marmore inſcriptio monet. Vbi tamen, & quando hæc virgo, & quo martyrij genere paſſa fuerit, haud ſciri potuit. *Ex monum. & Tab. Eccleſ. Tuſcanen.*

ANNOTATIO.

NVlla vſquam alia huius nominis virg. & mart. reperitur, quod legerim. Nec ſi Tuſcanen. fuerit genere mihi compertum eſt: cum acta illius, ſicuti, & aliorum SS. martyrum, qui Tuſcanæ coluntur, præter SS. Secundiani, Marcelliani, & Marci, deſiderentur.

DE S. DORO EPISCOPO BENEVENTANO.

Dorus vir planè Apoſtolicus.

DOrus Epiſcopus XV. Beneuentanus eam Eccleſiam poſt S. Ianuarium Epiſcopum, & martyrem adminiſtrauit. Vir planè Apoſtolicus; qui in maxima

xima temporum calamitate aduerſus fidei catholicæ hoſtes fortiter dimicauit; dimicandoque patientia ipſa victoriam reportauit. Extat ad eum ſcripta epiſtola Leonis Papæ I. Ex hac vita 12. Kal. Decembris migrauit. Cuius corpus in Eccleſia Beneuentana quieſcit. *Ex monum. Eccleſ. Beneuent. & vita S. Caſſiani Epiſcopi XVII. In qua S. Dori mentio habetur.*

ANNOTATIO.

CVm inter S. Ianuarium Ep. & Beneuent. & Leonem Papam I. plures 100. *annis effluxerint, qui potuit Dorus Ianuarij ſucceſſor Leonis tempore vixiſſe? Hic nil aliud reſponderi poſſe videtur; niſi vel diu Eccleſiam Beneuentanam poſt S. Ianuarium Epiſcopo caruiſſe; vel ſeriem Epp. illius Sedis non ſine errore in Synodo Prouinc. eiuſdem eccleſ. adnotatam fuiſſe. Vel eum ad quem S. Leo Papa ſcripſit non Dorum, ſed Domnum appellari.*

DE S. COLVMBANO EREMITA APVD CIVITELLAM.

COlumbanus cum apud Ciuitellam oppidulum Æmiliæ, & Meldulam intra ſyluas habitaret, & prætereuntes prædaretur, aliquando conuerſus eam vitæ auſteritatem amplexus eſt, vt ſe ſe ferrea catena (quæ adhuc aſſeruatur, & cum fiducia accedentes à morbo gutturis tacta liberare ſolet) quotidie diuerberaret. Cui, cum è vita migraſſet non ſine magna apud incolas ſanctitatis opinione, templum excitatum eſt: in quo corpus eius quieſcit. Erat illi ſtatura gigantis, vt oſſa ipſa indicant. Eius memoria bis in anno non abſque Incolarũ frequentia, hoc eſt Dominica die poſt Aſſumptionem B. M. V. & 12. Kal. Decembris. *Ex antiqua traditione incolarum.*

Ferrea Columbani catena à morbo gutturis liberare ſolet.

ANNOTATIO.

HAud potuimus tempus quo vixit, indagatum ſcire. Cauſam conuerſionis riſu quodammodo dignam in M. S. ad nos tranſmiſſo legimus. Ferunt enim Columbanum ex prædone in eremitam conuerſum: quòd ſorbum à ſe ob aſperitatem proiectum, poſtea receptum dulce reperiſſet.

Quæ fuerit illius conuerſionis cauſa.

Nouembris die 21.

DE SS. CELSO, ET CLEMENTE MARTYRIBVS ROMÆ.

CElſus, & Clemens martyres Romæ in Martyrologio Rom. memorantur: ex peruetuſto cod. M. S. monaſterij S. Cyriaci; quem citat Baronius in ſuis Annotat. Nihil præterea de illis. *Ex Martyrol.*

ANNOTATIO.

PEt. Galeſin. in Annotat. ad ſuum Martyrol. librum M. S. citat. Baron. vetus M. S. monaſterij S. Cyriaci: ex quo plurimorum SS. martyrum in emendato Martyrol. memoriam reſtituit. Acta porrò nulla ipſorum extant.

DE SS. DEMETRIO, ET HONORIO MARTYRIB. OSTIÆ.

DEmetrius, & Honorius Oſtiæ paſſi referuntur, in Martyrologio Rom. ex antiquo S. Cyriaci codice. Nec aliud ſciri potuit præter nomen, & paſſionis diem: qui fuit 11. Kal. Decembris. *Ex Martyrol.*

AN-

ANNOTATIO.

Horum nullus veterum meminit: ſiquidem neque Beda, neque Vſuard. neque Ado in ſuis Martyrologijs adnotarunt. Galeſ. & Baron. Librum ſcriptum, in quo ipſorum mentio habetur tantummodo citant.

DE S. GELASIO I. PAPA.

Gelaſius Manichæos Romæ expulit.
Contra Acatium hæreticũ decertat.
Sacros ſcriptores probat alios dãnat, alios apocryphos ſtatuit.
Hæreſiarchas, & ſchiſmaticos ana thematizat.
Miſenũ Epiſcopum Cumanum pænitentem ſuſcipit.
In pauperes beneuolentiſſimus, maximeque liberalis fuit.

Gelaſius huius nominis I. Afer natione S. Felici III. in Pontificatu ſucceſſit an. à Chriſto nato 492. Anaſtaſio Imp. Hic initio Pontificatus Manichæos; qui Romæ reperiebantur, expulit illorum libris concrematis. Contra Acatij Hæreſim ſtrenuè, & multum multis ſcriptis epiſtolis laborauit, coactaq; Romæ ſynodo 70. Epiſcoporum, plura in ea ad fidei puritatem, & Eccleſiæ dignitatem conſtituit, diſcreuitque inter ſcripturas, concilia generalia, & Eccleſiaſticos ſcriptores alios probans, damnans alios, & alios in Apocryphos referens, omnes Hæreſiarchas, & Schiſmaticos anathemate perculit. Euphemiũ Epiſcopum Conſtantinopolitanum Epiſcopos orientales à Romani Pont. obedientia abſtrahentem ad ſanitatem ſtuduit reuocare. Miſenum Epiſcopũ Cumanum ſub Felice tanquam in legatione præuaricatorem damnatum pœnitentem, hæreſeſque omnes deteſtantem reſtituit in concilio 55. Epiſcoporum. Multa ſcripſit, eleganter, & doctè. Ædem S. Euphemiæ virgini, & martyri Tibure, S. Nicandri, & Eleutherij via Lauicana. ac S. Mariæ via Laurentina 20. ab vrbe milliario dedicauit; clerum auxit, & ornauit. In pauperes quoque beneuolentiſſimus, maximeque liberalis fuit. Romam à multis famis præſertim periculis liberauit. Hymnus, & præfationes miſſarum ſcripſiſſe fertur, addidiſſeque ea verba, *Dignum, & Iuſtum eſt*, floruit ſub eo S. Epiphanius Epiſcopus Ticinenſis. Denique S. Pontifex tot rebus præclarè geſtis illuſtris; cum annos 4. menſes 8. dies 19. ſediſſet, creatis Presbyteris 23. Diaconis 2. Epiſcopis verò 67. migrauit à vita 11. Kal. Decembris, apud S. Petrum ſepultus. *Ex lib. Pont. Plat. Baron. ac ex off. Canon. Regul.*

ANNOTATIO.

Pet. in Cat. lib. 10. c. 77. omnia Gelaſij acta recenſet: ſed illum 14. Kal. Decemb. deceſſiſſe ſcribit. Vſuard. verò 13.

DE S. MAVRO EPISCOPO CÆSENATE, ET Protectore.

Maurus (quem Romanum Ioannis IV. Papæ nepotem fuiſſe ferunt) cum virtutis, & prudentiæ laudibus floreret, ad Cæſenatem Epiſcopatum euectus, admirabili omnium virtutum ita ſplendore refulſit, vt cum eo decedente lux pariter omnis Cæſenatis Eccleſiæ extincta videretur. Is ſibi cellulam in monte ab vrbe ad 4. ſtadia diſtante conſtruxerat; in qua ſacro Quadrageſimæ tempore ieiunijs, & orationibus ſtrenuè vacabat. & quoties de eccleſiaſticis negocijs ſpacium aliquod furari poterat, eò velut ad dulciſſimum epularum conuiuium recurrebat; ibique fluento diuinæ contemplationis mentem recreabat, & quicquid ex humana conuerſatione pulueris cõtraxiſſet, orationee exerſum etiam lacrymis expiabat. Cum autem poſt peruigilem Eccleſiæ ſuæ curam à ſæculo migraſſet, ibique humatus fuiſſet, innumera, & admiranda prorſus ad tumulum

mulum eius miracula patrata ſunt. Ex quibus pauca promere libet, cum terra, vndique creſcente tumulus tegeretur, vt vix ſaxi ſummitas appareret, accidit, vt quidam pedem ligulam ſoluti calciamenti ligaturus in eo ſaxo poneret, qui ſic illi hæſit, vt nulla vi referri poſſet, donec ad rei nouitatem populo accurrente parte ea ſaxi à reliquo ferris abſciſſa tumulus S. Epiſcopi detectus eſt, ac magnæ cœpit eſſe venerationi, extructo ibi inſigni monaſterio. Cuius monachus nomine Tenzo magna vi febrium excruciatus, cui nulla prorſus humana mede la proficeret, cum ſe S. Mauri feſtum diem acturum vouiſſet (vt is ſanctimoniali monachi matertera in ſilentio nocturno apparens edixerat) mox ad tumulũ delatus ſanatus eſt. Qui verò adeò ægroti eò deferri non poſſent, modicum limaturæ ex ſepulchro marmoreo bibentes ſanabantur. Illud non prætereundum, cum Gilberto Antipapa Cæſenatum ciuitas dura obſidione premeretur, ruſticus contractus, & cæcus: ad tumulum deductus poſt preces ſtatim ex vtroque morbo conualuit; ſed cum poſt decennium carnis fragilitate enormiter victus vxorem ſibi infauſto connubio copulaſſet, in eandem recidit cæcitatem. Dæmoniaci plures curati, in ijs mulier, quæ, vt canis rabida crebris latratibus ſuos deterrebat, cum mulier in feſto die, S. Rophili triticum purgare non metuiſſet, ſic brachijs attactis obriguit; vt tota contremiſceret; ſed ad S. Mauri ſepulchrum deducta priſtinam recuperauit ſanitatem. Alia longo ſanguinis fluxu laborans; vbi tumulum Mauri linteo nitido contexit, curata eſt. Quod etiam mulieri contigit, cui ora poſt tergum conuerſa fuerant. Sed & mulier Aquitana cæca, cum ex ijs partibus ad S. viri ſepulchrum veniſſet, & iuxta illum per 8. dies habitaſſet, lumen recepit. *Ex vita per Pet. Dam. ſcripta a Sur. tom. 1. rel.*

Pes ſaxo adeò hæret, vt nulla vi referri poſſit.

Tẽzo magna febre correptus ſanatur.

Bibentes de ſepulchro limaturam curant.

Ruſticus cæcus, & cõtractus conualeſcit.

Energumenos mirabiliter liberat.

Mulier brachijs contracta ſanatur alia ſanguinis fluxu laborans, altera ex Aquitana cæca optatam recuperant ſanitatẽ.

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. natalis ad diem 20. Ianuarij adnotatus eſt. Illum annos 9. Eccl. Caſenatis præfuiſſe, & Concil. Lateranen. aduerſus Monothelitas ſub Martino I. interfuiſſe ex monum. & Annal. quibuſd. M.S. vrbis Caſenatis legimus.

DE S. MAVRO EPISCOPO VERONENSI.

MAurus X. Veronæ Epiſcopus ob eximiam in pauperes charitatẽ, illorum, viduarum, & pupillorum pater dicebatur, admiranda quadam animi demiſſione præditus. Tẽpla, & xenodochia incredibili diligentia defendit, & augenda curauit. Seipſum verò ab omni macula immunem ſeruans aſſiduis vigilijs, & precibus in eccleſia pernoctans, cilicio indutus macerabat. Solitudinis amans, ſpontè Epiſcopatu abdicatus, quo ſe indignum dicebat, in montem ſeceſſit; vbi ſub arbore paruum ſibi tugurium ſtruxit, atque inter rupes, & ſaxa, in magna aquæ penuria limpidum & vberem fontem oratione excitauit; qui nũc etiam apud Calauenam perſeuerat. Eo in loco, (in quo poſtea ſuo nomini templum, q; vſque in præſentem diem in veneratione habetur, ædificatum eſt) cum 7. annos in ieiunijs, vigilijs, aſſiduis precibus corpus ſuum afflixiſſet, dum Veronam Angelico monitu rediret, in via, vbi nunc templum eſt S. Felici ſacrum, campanis Veronę ſpontè ſonantibus, obdormiuit in Domino 11. Kal. Decemb. Quo miraculo permotus Ioannes Epiſcopus ſucceſſor vnà cum clero, & populo S. corpori obuiam proceſſit, è cuius manibus ſchedulam, in qua acta illius deſcripta erant, extorſit: illudque ſolemni pompa in æde S. Stephani tumulauit. *Ex monum. Eccl. Veronen. & lib. Auguſt. Valer. de Epp. Veron.*

Maurus ſub arbore inter rupes, & ſaxa limpidũ, ac vberẽ fontẽ excitat.

Cãpanæ Veronæ ſpontè perſonant.

ANNOTATIO.

EXtant adhuc mitra, baculus, & chirotheca S. Mauri in æde S. Stephani in proprio ſacello aſſeruata, & in pago Salinarum eccleſia eius nomini dicata, cum fonte mirabiliter ab eo, cum ibi pœnitentiam ageret, excitato.

DE S. MAVRO MARTYRE PATRONO PARENTINO.

MAurus chriſtianis parentibus in Africa natus, cum ijs orbatus copioſam ſubſtantiam poſſideret, in orationibus, ac erogandis pauperibus eleemoſynis iugiter inſiſtens, quo magis in chriſtiana religione proficeret, monaſteriũ annum agens 18. ingreditur, ac Numeriano Imp. vt SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli ſepulchra veneraretur, Romam venit. Cum autem ſub Celerino vrbis Præfecto perſecutio in chriſtianos magis in dies vigeret, Maurus vrbe egreſſus in ſpelunca tres menſes delituit, vbi poſt orationem virum ſplendidiſſimum virgam auream manu geſtantem, ſibi dicentem: *Surge Maure, quia Deus, quem colis, non te deſpexit: & ciuitatem ingredere* Vidit. Ingreſſus autem vrbem, & chriſtianus deprehenſus comprehenditur, atque ad Præfectum adducitur: à quo iuſſus Dijs ſacrificare, cum ſe illis, qui nihil aliud ſunt, quam Idola vana, & fragilia ab hominibus confecta, immolaturum nõ eſſe diceret fuſtibus, contuſus, maxillisque ſaxo perfractis in equuleo ſuſpẽditur, vngulisque ferreis excarnificatur, ac lampadibus ardentibus ad eius latera admotis aduritur. Denique cum à fidei confeſſione diuelli non poſſet, extra vrbem ductus capite truncatur 11. Kal. Decembris. Corpus naui ab Afris, vt in patriam illud referrent, fuiſſet impoſitum, cum Præfectus id reſciuiſſet, nautas comprehendi, & corpus cum naui iuſſit comburi. Verum nautis fuga ſibi conſulentibus, nauis ſine remige ad Parentinum littus diuinitus appulſa eſt. Ex qua Parentini chriſtiani corpus martyris extractum condigno honore condiderunt, ac ipſum martyrem miraculis coruſcantem patronum ſibi aſciuere. *Ex monum. Eccleſ. Parentinæ M.S. & Pet. in Cat. lib. 10. c. 93.*

Maurus virum ſplendidiſſimum videt ſe monentem.

Corp⁹ mart. Parentiũ diuinitus delatũ.

ANNOTATIO.

MArtyrol. Rom. de Mauro ſeq. die. Vſuard. autem, & Pet. in Cat. hac die de eo ſicuti, & Eccleſ. Parentina, agunt.

DE S. COLVMBANO ABBATE BOBIENSE.

COlumbanus in Hibernia natus (quem mater adhuc aluo geſtans, & ſe ſolẽ nimio ſplendore micantem prodire per quietem vidit) pubeſcente ætate, in diſciplinis liberalibus eruditur. Adulta ætate, cum ob elegantiam formæ, & nobilitatem omnibus gratus redderetur, per laſciuas, & decoras puellas à Dæmone tentatur: verum is cum ſe ad pugnam accinxiſſet, humanæ tamen fragilitatis non ignarus, relicta patria ad ſenilem virum religione, & eruditione clarum venit, cum vix ſe à matre lacrymarum imbrem emittente auelli potuiſſet: inde ad Benchorenſe monaſterium, cui Comogellus Abbas ſanctus præerat, profectus, & factus monachus ſub eo prima militiæ ſpiritalis ſtipẽdia fecit. Tactus autem peregrinandi deſiderio cum 12. ſocijs in Galliam ad Regem Sigebertum venit, à quo benignè exceptus eremum in M. Voſago in loco, quod Luxouium dicitur, impetrauit; vbi ædicula S. Petro Apoſtolo extructa cum aliquot taguriolis aliquandiu vixit, donec multis ad eum confluentibus odore virtutum attractis, monaſterium Luxouienſe clariſſimum conſtruxit. Quo in eremo cum quadam die ſolus per deuia loca incederet, & cogitatio moleſta, an potius iniurias hominum, quam beſtiarum ſæuitiam ſuſtinere vellet, mentem illius occuparet, ecce 12. lupi læua, dextraq; illum cingentes, & ora ad eius veſtimenta admouentes, à quibus tamen ſigno crucis armatus nihil paſſus eſt, ſicuti

Prodigium rutilantis ſolis à matre Columbani cernitur.

Sub Comogello Abbate prima militiæ ſpiritalis ſtipendia facit.

In Galliam ad Regem Sigebertũ contendit.

cuti

cuti nec à latronibus, quorum voces Dæmones imitati virum Dei terrere conabuntur, vt inde recederet. Columbanus poſt Luxouienſe, etiam Fortanenſe ædificauit cœnobium. Solebat autem diebus feſtis à ſocietate monachorum ſeparari, ac interiora eremi penetrare: cum quadam die ſaxum immane reperiſſet, vrſum in illius cauitate latitantem præcepto ſuo parentem abegit, ibique ſuæ orationis locum conſtituit, cum fontem perennem precibus elicuiſſet. Sed cum Brunechildes Regina Regis Theodorici auia, quòd is ad virum Dei ſæpe veniens eius monita executioni mandaret, odium in Columbanum concepiſſet, (metuebat enim, ne Rex Reginam reuocaret, pulſiſque cōcubinis, ipſa minus haberet authoritatis) adeo Regem accendit, vt illum Regno expelleret. Actus autem in exilium apud Veſuntionem carcerem hominum iam damnatorum plenum ingreſſus, illos ad patrata facinora pœnitentia expianda hortatur, cūq; ex eis nonnullis dicentibus ſe id facturos, ſi ſpes veniæ aliqua adeſſet, Columbanus Domolao miniſtro ſuo ferrum, quo compedes innexæ erant, auferre iuſſiſſet, illicò inſtar putrefacti fruticis fractum eſt, omneſque ſolutos ablutis pedibus dimiſit, cum verò fugientes fores eccleſiæ clauſas inueniſſent, inſequente eos Tribuno, illæ orāte Columbano diuinitus reſeratæ, moxque obſeratæ ſunt. Ipſe autem Columbanus ad monaſterium ſuum reuerti non dubitauit. Quod cum Regi, & Brunechildi innotuiſſet, mittuntur milites, qui illum vi abſtractū in exilium eijciant: Sed illi cum Tribuno in monaſterium irruentes obcæcantur. Columbanus autem ne quid peius fieret, iuxta Regis Imperium nauim in Hiberniam reuerſurus conſcendit, ac ad Clotarium Auſtraſiæ Regem venit: à quo ibi ſedem figere inuitatus, noluit, ne inimicitiarum inter Reges occaſionē præberet, diſcedens itaque in Italiam ad Agilulphum Longobardorum Regē ſe contulit, Mediolanum, vbi cum Arianæ ſe perfidiæ opponens libellum ſcripſiſſet, à Iocundo Rege conſentiente Bobium: vbi intra Apennini M. vallem ad prætertluentem Trebiam baſilica Apoſtolorum Principi ſacra erat, deducitur. Qua ſemidiruta priſtino decori reſtituta cœnobium Bobienſe extruxit: eique cū aliquandiù Abbas præfuiſſet, Denique tot clarus geſtis ad cœlos migrauit, 11. Kal. Decembris, An. ſal. 615. Corpus ibi ſepultum aſſeruatur. *Ex vita perſonam diſcip. ſcripta à Sur. tom. 6. rel.*

11. Lupos ſigno crucis mirificat nec Dæmones extimeſcit.

Vrſum præcepto abigit.

Brunechildes Theodoricum Regē rogat, vt Columbanum regno expellat.

Fores Eccleſiæ pro ſeruādis damnatis vltrò reſerantur, obſeranturque.

Milites in monaſteriū irruentes obcæcantur.

Arianā perfidiam propugnat.

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib. 10. c. 94. vbi plurib. Acta S. Columbani refert, ſeq. c. de alio Columbano mon. Luxouien. illius diſcipulo miraculis claro agit.

De S. Columb. item Baron. in Annal. ad an. D. 612. & 613. plura habet ex Iona ſupradicto cui S. Attalas ſucc. in regimine. Sicuti in monaſt. Luxouien. ſucc. Euſtaſius; illumque 9. Kal. Decemb. obijſſe notat. Cum in Martyrol. Rom. 11. Kal. eiuſd. poſitus ſit.

DE S. IOANNE EPISCOPO RAVENNATE.

IOannes, cognomento Angelopies, ſeu qui Angelum vidit, poſt S. Exuperantium eccleſiæ præfuit Rauennati. Hic tanta præfulſit ſanctitate, vt Angelorum viſione ſæpius dignus exiſteret. Cum Ioannes quidam, qui Honorij Imp. commentarios ſcripſerat, eo mortuo Imperiū vſurpaſſet, libertatemq; Eccleſiaſticā, clericos ad iudicia ſæcularia trahens, læderet, S Epiſcopus nihil Tyranni minas veritus Theodoſij, & Valētiniani Imperatorum partes ſecutus eſt. Quapropter Valentinianus tyranno extincto Ioannē, & Eccleſiam Rauennatē multis affecit beneficijs, & nouis priuilegijs ornauit. Nā inter alia Epiſcopos Ariminenſem, Cæſenatem, Popilienſem, Liuienſem Fauentinum, Cornelienſē, Britinorienſem, Bononienſem, Mutinenſem, Regienſem, Parmenſem, & Pla-

Ioannes crebra Angelorum viſione dignus.

Valētinian. Eccleſiā Rauenn. beneficijs condecorat, ac priuilegijs.

centinum Rauennati Archiepiſcopo ſuppoſuit. Cum Ioannes in æde S. Agathę Rauennæ ſacra faceret, Angelus affuit, qui calicem pretioſi ſanguinis Domini noſtri de manu Diaconi ereptum, S. Epiſcopo omnibus videntibus, & mirantibus miniſtrauit. Denique vir S. ieiunijs, vigilijs, alijsque pijs exercitationibus, & laboribus confectus die obitus ſui præſcito, rebusque compoſitis, ceſſit è vita An. ſal. 432. in eodem templo S. Agathæ, in quo Angelum ſibi miniſtrantem viderat conditus. *Ex monum. Eccleſ. Rauenn. & Hieron. Rub. in Hiſt. Rauenn.*

Ioanni ſacra facienti Angelus calicé miniſtrare viſus eſt.

Diem ſui obitus prænuntiat.

ANNOTATIO.

Alius Ioãnes Epiſcop. Rauennæ filium viduæ defunctum excitat.

S. Michael Archangelus apparet.

ALter Io. Epiſcopus Rauennas ſanctitate claruiſſe fertur; qui cum in templo S. Vitalis confirmaret, viduæ filium, qui præ multitudine, & ob infirmitatem ante Epiſcopum ſiſti non potuerat, paulò poſt defunctum ad vitam reuocauit, & confirmauit. Cum verò fama ſanctitatis percrebeſceret, S. vir ſe ab aura populari ſubducens in agro Aretino loco ab hominum frequentia remoto, vbi S. Michaeli Archangelo, qui ſibi apparuit, templum excitauit in iugo M. Perchiniani, aliquandiu vitam ſolitariam duxit, Obijtque 11. Kal. Decembris, ſiue, vt alijs libet, Nonis Quinctilibus, & habet apud Incolas venerationem.

Baron. in Annal. ad an. D. 432. negat à Valentiniano illud priuileg. de Epiſcoporum ſubiectione Archiepiſcopo Rauenn. emanaſſe quod hoc Pontificis non Imp. munus ſit. Sed Valentinianus Epiſcopatum Rauenn. non Archiepiſcopatum conſtituit, ſed iam conſtitutum auxit. Quod ſi neque hoc ab eo fieri potuit, quis multa ab Impp. eorũ temporum facta ignoret, quæ firmitatem acceperunt, licet ad Pont. ſpectarent? Deinde fieri poteſt, vt hoc Rom. Pont conſulto factum fuerit.

Nouembris die 22.

DE S. CÆCILIA VIRGINE, ET MARTYRE.

CÆcilia virgo Romana nobilis à prima ætate chriſtianis præceptis inſtituta, virginitatem Deo vouit, & licet pretioſis veſtibus induta procedere co gèretur, intus tamen cilicio induta ieiunijs, & orationibus Chriſto deſeruiebat. Cum autem illam parentes Valeriano nobili viro in matrimonium contra ipſius voluntatem deſpondiſſent, ac illa ieiunijs, & orationibus biduo, triduoue opem à Deo, quo eius virginitas ſeruaretur, poſtulaſſet, prima nuptiarum nocte hunc cum ſponſo habuit ſermonem: *Ego Valeriane in Angeli tutela ſum: quare nequid in me committas, quo ira Dei in te concitetur:* qui illam attingere non auſus, ſe in Chriſtum crediturum dixit, ſi Angelum videret. Cum autem illa id ſine baptiſmo fieri non poſſe diceret, is Angeli videndi cupiditate incenſus, baptizari conſenſit. Quare virginis hortatu ad Vrbanum Papam in Martyrum ſepulchris, via Appia: propter perſecutionem latentem, cum ſigno ſibi à virgine tradito veniens baptizatur; & ad Cæciliam reuerſus, cum in cubiculo orantem, & cum in Angelum diuino ſplendore fulgẽtem inuenit. Cuius aſpectu obſtupefactus deinde ex timore confirmatus, Tiburtium fratrem accerſit; qui à virgine fide Chriſti imbutus, ac ab Vrbano baptizatus eiuſdem Angeli aſpectu dignus effectus eſt. Vterque autem paulò poſt ſub Almachio Præfecto martyriũ ſubijt. Qui mox à Virgine comprehẽſa facultates illorum exquirit. Cui Virgo: omnia illorũ pauperibus diſtributa eſſe reſpondit. Is autẽ furore concitatus, Cęciliã in ſuas ædes reductã in balneo cõburi iuſſit, cũq. ad ſupplicium duceretur, multi decore, & nobilitate cõmoti, illã hortabãtur cũ lacrymis ſe ne tã facile pderet. Quibus illa, *Non eſt, ait, hac vitam perdere, ſed in meliorem commutare,* ſed cũ per diẽ, & noctẽ ibi fuiſſet & ne flãma quidẽ eã attigiſſet, eo immiſſus eſt carnifex: qui ter ſecuri ictã, cũ caput nequiuiſſet abſcindere, ſemiuiuã reliquit. Quæ triduo poſt

Cæcilia cilicium ſub pretioſis veſtib. gerit.

Valerian. Angelum cũ Cæcilia loquentem reperit.

poſt Alexandro Imp. 10. Kal. Decembris, duplici virginitatis, & martyrij palma decorata euolauit in cœlum, corpore ab Vrbano Papa in cœmeterio Calliſti ſepulto, & eccleſia in eius ædibus conſecrata. Eius, & Vrbani, Lucij Pontificum, Tiburtij, & Valeriani corpora à Paſchali I. inde in vrbem translata in ipſa S. Cæciliæ eccleſia condita ſunt. *Ex Breu. Rom. & ex Metaphr. a Sur. & Lipom. rel.*

ANNOTATIO.

VSuard. illam ſub M. Aurel. & Commodo Impp. paſſam ſcribit, ſed ſi Vrbanus Papa paulò poſt S. Cæciliam, hoc eſt ſeq. anno paſſus eſt ſub Alex. vt ſcribit Euſebius in Cron. & vt Indices Vaticani habent, & S. Cæciliam ſub Alex. paſſam eſſe neceſſe eſt.

Corpus S. Cæciliæ à Paſchale I. An. D. 821. in cœmet. Calliſti inuentum fuit aureis veſtibus velatum ſanguine adhuc conſperſum. Hoc a Clem. VIII. Pont. Max. reconditum eſt in eadem Eccl. An. D. 1599.

DE S. THEONESTO EPISCOPO, TABRA, ET TABRATA Diaconis martyribus Taruiſij.

THeoneſtus Epiſcopus Philippenſis cum Tabra, & Tabrata Diaconis, & diſcipulis ſuis ab Arianis vexatus Romam venit ad Damaſum Papam Theodoſio Imp. à quo benignè acceptus, cum ibi aliquandiu demoratus eſſet, inde diſcedens Mediolanum proficiſcitur: vbi à S. Ambroſio liberaliter tractatus eſt, & ad Theodoſium Imp. deductus, cumque martyrij cupidus diuerſa loca peragraſſet, multa paſſus tandem nauigans ad littora Hadriatica appulſus apud Altinum conſedit, cumque ibi liberè fidem catholicam prædicarent, ab Arianis facta in eos conſpiratione comprehenſi apud Pontem marmoreum Silis capite truncantur, Tabra prius, deinde Tabrata decollatis, poſtremò Theoneſto 10 Kal. Decembris. Quorum corpora à nonnullis viris religioſis noctu vrbe Taruiſina egreſſis, delata in ædem S. Ioannis Baptiſtæ apud Silem amnem tumulata ſunt, poſtea in baſilica S. Petri Cathedralem translata, ibi honorificè recondita fuere. *Ex monum. Eccleſ. Taruiſ. Ex Pet. in Catal. lib. 10. c. 97. & alijs.*

Theoneſtus martyrij cupidus.

ANNOTATIO.

MVlta ex Actis M. S. Eccleſ. Taruiſ. & apud Pet. in Cat. prætermiſimus, præſertim de Vrſo clerico Auguſtæ paſſo, cum nihil tale Auguſta, neque Prætoria, neque Vindelic. inuenerimus. Vrſus enim, qui Auguſtæ colitur, non mart. ſed confeſſor eſt. Illud etiam de Albano Moguntiæ coronato omiſimus, cum ille ex Bed. ſub Diocl. & Maxim. paſſus ſit, vnus ex Thebæis militibus ſicuti, & Vrſus, qui paſſus fuit Salodori in Heluetijs non Sacerdos, aut ſoc. S. Theoneſti Epiſcopi. Nec refert, quod Moguntina Eccl. Breu. ac Nicol. Serarius in Hiſt. Mogunt. cum Pet. Galeſ. ſecuti Pet. Equilinum, loco citato, S. Albanum Presbyterum, & ſoc. S. Theoneſti Epiſcopi faciant. Magis enim Bedæ credendum eſt, quam his: qui ſicuti in Vrſo Auguſtæ, vt aiunt martyrio affecto decepti ſunt, ſic in Albano hallucinati videntur, cum enim Albanus ſocius Theoneſti mart. qui apud Vercellas paſſus eſt, & Vrſi apud Salodorum coronati eſſet, loco Theoneſti militis, Theoneſtum Epiſcopum in Actis S. Albani permiſcuere.

DE SS. DEMETRIO, ET IVLIANO MARTYRIBVS Parentij.

Nomina horum SS. quomodo detecta.

HOrum SS. martyrum corpora cum diu Parentij vrbe Iſtriæ antiqua latuiſſent, nec illis detectis ipſorum nomina ſcirentur, vbi Fulcherio Epiſcopo authore populus,& clerus ieiunantes preces Deo fudiſſent, Thomaſino (id erat viro nomen) cuidam eccleſiæ Cathedralis Parentij cuſtodi, qui ter ipſos, vt ſe reuelarent, anxie orauerat, apparentes, qui vocarentur, & quò transferri vellēt, aperiunt, præcipientes, vt ad ſacellum, in quo corpora iacebant, ſe conferret: ibi enim ſe illorum imagines recens depictas, & nómina inſcripta reperturum in pariete. Quibus ad Epiſcopum delatis, cum ille vnà cum clero populo ſubſequente ad eccleſiam perexiſſet, ita reperit, vt vir ille prędixerat, omnibus imagines nuper diuinitus effectas intuentibus, & martyrum nomina non ſine maxima admiratione legentibus. Cum verò ſacras reliquias clerici iuxta inſcriptiones perquirerent, tantus illicò odor ſuauiſſimus efflari cœpit, vbi corpora tegebantur, vt inquiſitione nulla opus fuerit. Illa itaque inde extracta, & ad aram maiorem eccleſiæ tranſlata, ibi honorificentiùs recondita ſunt. Cumque ſacrum miſſę maioris à clero canoretur, poſt pacem de more datam quidam Parentinus ciuis (is Ventura appellabatur) non obſcurus graui morbo oppreſſus, vt neque pedes mouere poſſet, cum ſe SS. martyribus ſuppliciter commendaſſet, ſtatim ſe incolumem ſenſit. Contigit, & aliud prodigium. Cum enim lampas ante SS. corpora lucens extincta forte fuiſſet, vltrò abſque alicuius miniſterio accendi rurſus viſa eſt. *Ex monum. Eccl. Parentinæ M. S. Pluribus rem narrat Nicol. Manzolus I.C. Parentinus in Hiſtoria Iſtriana nuper edita.*

Odor ſuauiſſimus vbi SS. corpora iacebant.

Quidam grauí morbo oppreſſus ſanatur.

Lampas extincta vltrò accenditur.

ANNOTATIO.

VBi, & quando certamen ſubierint ſciri non potuit, cum Parentio euerſo, vaſtatoque, Acta interierint. Ibi tamen martyrium paſſi putantur, cum nulla aduentus ipſorum corporum aliundè delatorum extet memoria; ibique alij affecti martyrio fuerint. Habentur in eadem Eccleſia Cathedrali quamplures SS. Reliquiæ: in ijs Sanctarum Euphemiæ; Teclæ, Valeriæ, Felicitatis, Agathæ, Perpetuæ, Agnetis, Cæciliæ, Suſannæ, Eugeniæ, Iuſtinæ, & Baſiliſſæ: quas propterea ritu dup. colit Eccl. Parentina.

Nouembris die 23.

DE S. CLEMENTE PAPA, ET MARTYRE.

CLemens Romanus Fauſtini viri nobiliſſimi filius, de regione celij montis S. Petri Apoſtoli diſcipulus, & ſucceſſor, cum innumerabilem Gentiliū multitudinem ad fidem Chriſti doctrina, & miraculis traxiſſet: quidam Comes inuidia ſtimulatus vrbis Præfectos, vt populum aduerſus Clementem concitarēt, largitione pecuniarum induxit, plebs itaque rerum ſemper nouarū cupida nullo negotio S. Pontificem quaſi Deorum contēmptorem apud Mamertinum vrbis Præfecturam adminiſtrantem ad necem expoſtulat, licet non deeſſent, qui illum cunctis virtutibus ornatum Reip. valdè vtilem aſſererent, quòd pauperes foueret, ægrotos ſanaret, cunctiſque re, & conſilio benefaceret. Mamertinus accerſitum Clementem de religione interrogat, cui ille, ſeditionem hanc ab imperito vulgo proficiſci, reſpondit, ac optimè quantum ad religionem attinet, Mamertino ſatisfecit, ita, vt Præfectus ad Clementis rationes obmuteſcens, rē omnem

omnem ad Traianum Imp. tetulit: qui Clementem in exilium apud Cherſoneſum in Scythiam deportandum reſcripſit, illum itaque Mamertinus non ſine lacrymis ad nauim deduxit, inquiens: *Deus, quem ſyncerè colis, opem tibi feret*. Ad locum exilij appulſus in ſolitudine vrbis Cherſonæ ad mare Ponticum ad duo millia christianorũ reperit, ab eodem Traiano ad eruenda, & ſecanda mar mora damnata: Quibus aquæ penuria laborantibus S. Clemens facta oratione in collem proximum aſcendit, viditque agnum in iugo dextro pede fontem aquæ dulcis, qui inde ſcatebat, attingentem, ex quo omnes ſitim expleuere. Quo miraculo plurimi ad Christum conuerſi ſanctitatem Clementis venerari cœperunt. Iſque tota ea vaſta regione ad fidem perducta, in ea 700. eccleſias Idolis confractis conſtituit: Quibus ad Traianum delatis, Aufidianum Præſidem miſit, qui christianos puniret, Clementemque in mare demergeret. Præſes itaque, vbi plurimos interfeciſſet, ac christianos magna animi alacritate ad martyrij palmam accurrere conſpexiſſet in S. Pontificem rabiem conuertens, illum alligata ad collum anchora in profundum deijci iubet. Quod vbi factum fuiſſet, mare ad tria milliaria receſſit, eoque christiani ad littus orantes, vt acceſſere, ædiculam marmoream inſtar templi, cum arca lapidea, & in ea corpus martyris conditum inuenerunt. Quo miraculo incolæ Christi fidem ſuſcepere. Nam per ſeptem dies anno redeunte mare recedens populis, vt ad eam ædiculam ad corpus martyris venerandum poſſent accedere, iter præbebat ſingulis annis die feſto S. Clementis recurrente, cum autem quidam ciuis Cherſonenſis eo cũ vxore, & filio infantulo deuotionis ergò profectus ibi ex obliuione filium reliquiſſet, neque id, niſi poſtquam mare reuertẽs templum, vt ſolebat, fluctibus operuerat animaduertiſſet: miſerandis vocibus aera cum vxore complebat, amiſſum filium amariſſimè lugens. Cum verò ſequenti anno feſto redeunte ad tẽplum S. martyris, vt filij ſaltem os aliquod cerneret, rediſſet (dictu mirabile & numquam auditum) illum incolumem, & præ lætitia geſtientem inuenit Corpus S. Clementis Romam Nicolao I. Pont. Max. tranſlatum in propria eccleſia conditum eſt. Vixit in Pontificatu annos 9. menſes 6. dies 6. vrbis regiones ſeptem Notarijs diſtribuit, qui paſſiones, & res geſtas martyrum diligentiſſimè conquiſitas litteris mandarent. Multa ſcripſit accuratè, & ſalutariter, quibus christianam religionem illuſtrauit. Fecit ordinationes duas menſe Decembri creatis Presbyteris 10. Diaconis 2. & Epiſcopis per diuerſa loca 15. *Ex Breu. Rom. & Metaph. à Lipom. & Sur. relato.*

Traianus Clementem in exilium apud Cherſoneſũ mittit.

Ex dextro agni pede fons aquæ dulcis emanat.

Mare ad tria milliaria recedit.

Ædiculã marmorũ inſtar templi, & in ea corp⁹ Clementis inueniunt.

Miraculum omnium maximum.

ANNOTATIO.

MVlta tanquam apocrypha prætermiſimus, velut illud de peregrinatione Clementis, & Fauſti patris, quomodo ad fidem, vterque peruenerit, ac pater filium recognouerit.

De eo autem, quod adeo videtur controuerſum, an Clemens I. vel III. poſt Petrum Pontifex fuerit, cum vtriuſque opinionis aſſertores non deſint, nil aliud dicendum, niſi quod cum Clemens à Petro Pontifex poſt ſe deſignatus fuiſſet, ille tamen Lino, & Cleto, quos Petrus, vel ſuos adiutores, ſiue Vicarios, vel vt alij dicunt, Chorepiſcopos crearat, deferens, non niſi poſt illorum deceſſum Pontificatum adminiſtrare voluit. De qua re plura habet Baron. in Annalib. ad ann. D. 93.

DE S. FELICITATE MATRONA ROM. ET MARTYRE.

FElicitas cum 7. filijs, de quibus 6. Idus Iulij agitur; quòd Christum coleret, M. Antonino Imp. accuſata comprehenditur, ac ſub Publio vrbis Præfecto

variè, vt Chriſtum abnegaret, tentata, non ſolum Iudicis ſuggeſtioni non conſenſit; ſed etiam filios hortata eſt, ne pro Chriſto mortem metuerent, cum autem diu carcere macerata, nec blandimentis, nec terroribus de conſtantia colendæ chriſtianæ religionis moueretur, alapis cæſa, ac poſt filiorum glorioſum exitum menſes ferè 5. in carcere afflicta, Denique Marco Antonino Imp. iubente educta iuſſa eſt decolari 9 Kal. Decembris, cuius corpus à chriſtianis apud filios ſepultum eſt. *Ex antiq. M.S. & paſſ. filiorum, & Mombrit. tom. 1.* Illam S. Greg. Papa homilia 3. quam in propria eccleſia habuit, & S. Pet. Chryſol. homil. 154. miris laudibus celebrant.

Elogia S. Felicitatis apud S. Greg. & S. Pet. Chryſol.

ANNOTATIO.

Corpus S. Felicitatis vnà cum corpore Vitalis eius filij Parmæ in æde S. Ioannis Euangeliſtæ aſſeruari Tab. Eccleſ. Parmen. ad vſum ſacrum confectæ ad diem 10. *Iulij indicant.*

DE S. GREGORIO EPISCOPO AGRIGENTINO.

Gregorius Agrigenti natus à Potamione Epiſcopo baptizatur, à Damiano in litteris humanis, & à Donato Archidiacono in ſacris eruditus, factus grandior in Palæſtinam nauigans tempeſtate Carthaginem defertur. Inde cũ Marco, Serapione, & Leonino monachis (à quorum vno orans in templo S. Iuliani proprio nomine ſalutatus eſt) Hieroſolymam profectus cum quadrageſimam in monaſterio auſterè tranſegiſſet, Abbas illum Epiſcopum quidem futurum eſſe; at multa paſſurum prædixit, cum Macarij Epiſcopi prædicationi intereſſet, ab eo proprio nomine vocatus eſt, ac abeuntibus monachis in Siciliam, cum Gregorius hortatu Epiſcopi remanſiſſet, locaq; ſancta viſitaſſet, Diaconus ordinatus eſt. Apud eremitas annum demoratus, ab vno illorũ qui nomen illius diuinauerat, philoſophiam edoctus chriſtianam Hieroſolymam reuertitur. Inde Antiochiam profectus, ibi annos 8. in ſermonibus, & diſputationibus verſatus fuit, Byzantium poſtea veniens, cum apud monachum vitam aliquandiu aſperam vix herbis ſale conditis, in cibum idque rarò adhibitis degiſſet, acceritus à Patriarcha, ab eo doctiſſimus agnitus eſt, ac contra Sergium, Pythum, & Cyrillum hæreticos in concilio diſputans eos confutauit, liberaliter autem propterea à Iuſtiniano Imp. tractatus. Romam venit, vbi fama doctrinæ eius vulgata ab Epiſcopis, qui concilio interfuerant, ſub Vigilio Papa, Gregorius in monaſterio S. Sabæ ſtuduit latere: Sed Theodoro Epiſcopo Agrigentino poſt Potamionem defuncto a Pontifice SS. Apoſtolorum Petri & Pauli admonitu Epiſcopus creatur, licet inuitus (fugerat enim, & ſe abdiderat) vbi Caritonem patrem, tunc Romæ agentem deque filij abſentia quærentem vidit, & conſolatus eſt. In Siciliam itaque nauigans cum patre Panormi leproſum, mutum, & ſurdum diuinitus curat. Agrigenti templum ingreſſo columba capiti eius ex alto aduolans inſedit (quod & Romæ in baſilica S. Petri factum fuerat) vbi, & Sabini ciuis Agrigentini filiam attractam ſigno crucis liberauit. Cum autem, aſſiduis prędicationibus gregem ſuũ paſceret, & pauperes proprijs facultatibus ſuſtentaret, optimiq; Pontificis officio fungeretur. Sabinus, & Creſcentius Epiſcopatũ ambientes mulierculam pecunia ſubornatam, dum S. Epiſcopus ad horas matutinas de more ſurrexiſſet, corruptis ſeruis in proprium illius lectum introductam, Epiſcopo poſt horas in cellam multis clericis comitantibus reuerſo aduerſus eum perſonantes deprehendunt; quæ ab eis in medio adſtantium interrogata, ſe cum Gregorio Epiſcopo dormiſſe, & ab eo cognitam fuiſſe reſpõdit.

Gregorius aſperam herbis ſale conditis vitam degit.

Sergium, & alios hæreticos cõfutat.

Gregorij capiti colũba aduolans inſedit.

Sabini filiam attractam ſigno crucis liberat.

dit. Quare illi S. Epiſcopum arreptum vinciunt, & carceri compeditum includunt: multis accurrentibus, ac Sabinum, & Creſcentium interficere volentibus, niſi is obſtitiſſet, ſed cum ab Angelo ſolutis vinculis eductus fuiſſet, ab omni populo innocens agnoſcitur. Interea Exarchus ab inimicis accitus adeſt, corã quo cum muliercula ſe à Gregorio cognitam aſſeueraret, illicò à Dæmone arrepta ad Gregorij pedes volutabatur, veniam petens. Quod cum magiæ tribueretur Exarchus Gregorium in carcere ſeruari iubet, donec Rom. Pont. certior factus, quid agendum ſit, reſponderet, Gregorius verò noctu extractus, & naui cum vno ſeruo impoſitus eijcitur: qui Romam delatus cum litteris Exarchi carceri mancipatur, vinculis conſtrictus (à quibus tamen noctu ab Apoſtolis ſolutus fuit) vbi filium cuſtodis à Dæmone oppreſſum liberat. Erat per eos dies Romæ Marchus monachus, qui Pontifici Gregorij ſanctitatem teſtatus, teſtes Imp. & Patriarcham Conſtantinopolitanũ, quibus ille notiſſimus erat, dabat. Cum autem Marciani, & aliquot Epiſcoporum, qui cum eo Romam venerant, iudicio remiſſus eſſet. Marcianus autem ita ægrotaſſet, vt nulla ſalutis ſpes eſſet, delatus ad Gregorium in carcerem repentè oratione illius conualuit: quo miraculo in concilio Epiſcoporum 150. coram Pont. enarrato, cum mulieri adhuc Dæmone agitata ab aduerſarijs in medio concilij conſtituta, poſtquã expulſo dæmone adiurata, vt veritatem fateretur, plorans ſe à Sabino, & Creſcentio inductam S. Epiſcopum falsò accuſaſſe diceret abſolutus eſt, accuſatoribus (pro quibus Gregorius interceſſerat) in ipſo concilio à nimbo in facie percuſſis, loquelaque priuatis. Gregorius autem cum Conſtantinopolim ad Imp. & Patriarcham viſendos profectus eſſet, in Siciliam Agrigentum reuerſus eſt ab vniuerſa ciuitate, quæ illi obuiam proceſſit, ingenti lætitia exceptus eſt. Qui paulò poſt viuentibus adhuc parentibus, obdormiuit in Domino 9. Kal. Decembris An. ſal. 560. *Ex vita per Metaphr. à Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. rel.*

Greg de muliere in eius lecto per dolum intruſa innocens agnoſcitur.
Mulier a Dæmone arripitur.
Romæ Gregorius in vincula coniectus ab Apoſtolis ſolutus fuit.
Filium cuſtodis à Dæmone oppreſſum liberat.
Marcianus deſperata ſalute ſanatur.
Mulier veritatem adiurata fatetur.
Gregorius pro Perſecutoribus intercedit, q. à nimbo in faciem feriuntur, loquelaque priuantur.

ANNOTATIO.

CLaruit ſub S. Greg. Pap.: apud quem falsò accuſatus eſt (multæ enim Greg Papæ in Regiſt. epiſtolæ ad illum leguntur) & Mauritio Imp. vt ſcribit Baron. in Annotat. acta apud Metaphr. & Græc. in Anthol. ſub Iuſtiniano multò ante vixiſſe continent. Agunt autem Græci de illo die ſeq. ipſumque aduerſus Metaphraſtem in extrema ſenectute deceſſiſſe in Anthol. aſſerunt.

DE S. COLVMBANO ABBATE BOBIENSI.

Vide ſupra die 21.

DE S. SPEO EPISCOPO SPOLETANO.

Vide infra die 29.

Nouembris die 24.

DE S. CHRYSOGONO MARTYRE AQVILEIÆ.

CHryſogonus Romæ Diocletiano Imp. quod chriſtianus eſſet in carcere detentus biennio S. Anaſtaſię facultatibus ſuſtentatus eſt: quã is à Publio viro propter Chriſtũ, quem colebat, afflictam, carcereq; diu maceratã proptereaq; à ſuis orationibus per litteras auxiliũ poſtulantem mutuis epiſtolis eſt conſolatus. Cum autem Imp. Aquileiæ ageret, Romamq; ſcripſiſſet, vt chriſtianis, qui in carceribus eſſent, interfectis, Chryſogonus ad ſe mitteretur, eò perductus eſt.

Chryſogon. Diocl. charus.

Cui

Imp. Vrbis Præfecturam Gregorio offert, ſi Idola veneretur.

Cui Imp. *Acceſſiui*, inquit, *te Chryſogone, vt honoribus augeā, ſi modo Deos cœlere in animum induxeris* (obtulit autem illi vrbis Præfecturam) At Chryſogonus. *Ego Imperator, eum, qui verè Deus eſt, mente, & oratione veneror: Deos autem, qui nihil ſunt, niſi Dæmonum ſimulachra non poſſum non odiſſe, & execrari.* Quo reſponſo excandeſcens Imp. ſtatim ad aquas Gradatas ductum ſecuri percuti iubet 8. Kal. Decembris. Cuius corpus in mare proiectum, Zoilus Presbyter in littore paulò poſt inuentum in ædibus ſuis ſepeliuit. *Ex Breu. Rom. & Aquileien. ac ex Act. S. Anaſtaſ. à Metaph. conſcript. & à Lipom. & Sur. rel. De eo etiam Petr. in Cat. lib.* 10. *c.* 101.

ANNOTATIO.

Chryſogonum virum nobiliſſimum fuiſſe apparet; cum Dioclet. illum tanti fecerit, vt ad ſe Roma Aquileiam perducendum curaret, eique Præfecturam offerret. Extat Romæ eccleſia S. Chryſogoni vetus Cardin. titulus.

DE S. CRESCENTIANO MARTYRE ROMÆ.

Creſcentianus clericus Romæ vnà cum Cyriaco Largo, & Smaragdo iuſſu Maximini Diocleriani; qui iam exceſſerat, filij comprehenſus Carpaſio Vicario puniendus traditur. Qui ad Telluris templum ductus cum ſocijs, cum Dijs conſtanter ſacrificare renuiſſet, in equuleo ſuſpenſus ſpectantibus ſocijs fuſtibus cæditur, & vngulis dilaniatur, facibus etiam accenſis ad latera eius admotis exuſtus. Quibus in cruciatibus inſtante Carpaſio iteratis S. martyr inter ipſa certamina ſpiritum Deo reddidit. Eius corpus à Ioanne Presbytero ipſa nocte in Priſcillæ cœmeterio via Salaria ſepultum eſt 8. Kal. Decembris. *Ex paſſ. & Geſt. SS. Cyriaci Largi, & Smaragdi, apud Sur. tom.* 4. *ac ex Geſt. S. Marcelli Papæ, & mart. De eo Pet. in Cat. lib.* 10. *c.* 102.

ANNOTATIO.

Alij ſub Maximiano Galerio, non Maximino Dioclet. filio Creſcentianum vnà cum ſocijs paſſum tradunt. Neque enim Diocletiano filius aliquis fuit ſuperſtes, niſi fortè adoptiuus. Fortaſſis pro Maximino, vel Maximiano Maxentio (ſub quo S. Marcellus paſſus fuit) legendum eſt. Nam abdicatis ſponte Imperio Diocletiano & Maximiano, ſucceſſore Conſtantius in Occid. & Maximianus Galerius in Oriente. Romæ autem Maxentius imperium vſurpauit à Conſtantino poſtea interfectus.

Corpus S. Creſcentiani in titulum Equitij à Sergio II. Papa translatum in eius vita legitur.

DE S. FIRMINA VIRGINE, ET MARTYRE Amerina.

Firmina virgo Calphurnij vrbis Romæ Præfecti filia, à teneris Chriſtum colens, vt id liberius præſtaret, relictis omnibus, apud Ameriam ciuitatē habitauit: Sed apud Olympiadem eius vrbis Præfectum accuſata, ab eo acceſſitur, & blandis verbis, vt Deos colat, ſuadetur, quod vt faceret, Præfectus ſe illam in vxorem ducturam pollicetur. At virgo ſe non poſſe prioris ſponſi fidē fallere reſpondit: interrogata autem quis eſſet, ait, ſponſum ſuum eſſe Chriſtum, Dei filium, qui cuncta creauit, & regit, Olympias verò amore virginis

captus

captus (erat enim perelegans) cum illa inuitata ſecum cænare noluiſſet, in cubiculum duci, ac cibos ei deferri iuſſit, cumque poſt cœnam ad eam veniens orantem vidiſſet, & illam amplecti vellet, ſtatim ſtupefactis brachijs, maximis doloribus cruciatus clamare cœpit, & opem virginis implorare. At illa, eum liberatum iri dicens, ſi in Chriſtum crederet, eo ſe credere aſſerente, Felicem Presbyterum accerſit, à quo Olympias vnà cum tota eius familia, in qua vtriuſque ſexus 158. erant, baptizatus ſtatim liberatus eſt, cum locum, in quo erãt, lux magna de cœlo colluſtraſſet. Quibus Diocletiano delatis, Megetium Ameriam miſit conſularem, qui primum Olympiadem in Chriſti confeſſione perſeuerantem ſupplicijs affectum occidit; deinde Firminam comprehenſam aggreditur, illamque fruſtrà verbis, vt Dijs ſacrificaret, tentatam, flagellis cædi nudam iubet: at vnus ex tortoribus Vrſicinus nomine ſimul ac brachium, vt percuteret, ſuſtulit, ita ei immobile obriguit, vt nullo pacto in vllam partem flecti poſſet; oratione autem virginis, cui ſe commendarat, liberatus magnum, & verum eſſe Deum Firminæ clamare cœpit (qui carceri incluſus à Valentino Presbytero aqua ſacra expiatus poſt virginem paſſus eſt) Megetius rem magiæ attribuens, Firminam ruſus fruſtrà ad Idolorum cultum ſuaſam, ferreis catenis immaniſſimè cædi, deinde capillis appenſæ lateribus eius ignem admoueri præcipit. Quo in ſupplicio illa animam Deo reddidit 8. Kal. Decembris, An. ſal. 303. Eius corpus extra Ameriam ſequenti nocte ab Honorio pio viro ſepultum, cum diu latuiſſet Honorio II. Pont. Max. à Paſchali Epiſcopo Amerino, cui virgo in ſomnis bis apparuerat, ieiunio, & precibus populo indictis in loco, cui Agelianum nomen eſt, ab vrbe ad 8. M. P. diſtante inuentum vnà cum corpore Olympiadis Ameriam tranſlatum clero, & populo comitante ibi honorificè conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Amerinæ, & lib. de virgg. Rom.*

Olympias vrbis Præfectus virginẽ comprimens maximis doloribus cruciatus opem à virgine implorat.

Vrſicino tortori brachiũ immobile obriget.

Virgo capillis ſuſpendit̃.

ANNOTATIO.

Illam Amerini præcipuè colunt, vti vrbis ſuæ patronam, & tutelarem, cui templum; in quo corpus virginis reconditum eſt, inſigne excitarunt.

DE S. FELICISSIMO MARTYRE PERVSINO.

Feliciſſimus Peruſiæ pro Chriſti fide martyrium ſubijſſe apud Vſuardum, & Martyrologium Rom. atque in antiquis Eccleſiæ Peruſinæ tabulis traditur, licet eius Acta non extent, neque, ſub quo Imp. coronatus fuerit, apud aliquem legatur. Extat eius memoria in agro Peruſino. Sunt, qui illum confeſſorem nominent, vti Petrus Galeſinius in ſuo Martyrologio; & qui neque martyrem, neque confeſſorem ſcribant, vti Vſuardus. Martyrologium tamen Rom. & tabulæ Eccleſiæ Peruſinæ eum martyrem habent. *Ex Martyrol.*

ANNOTATIO.

Cum Peruſiæ moraremur, ſollicitè, & anxiè huius S. martyris geſta perquiſiuimus; ſed neque ſi corpus ipſius extet, ſcire potuimus, neque vllam prorſus memoriam in ea vrbe præter nominis reperimus. Illi tamen ſacram in territorio ædem poſitam eſſe intelleximus.

DE

DE S. PROTASIO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

S. Epiphaniũ Epiſcopum Ticinenſem conſecrat licet id temporum ſupputationi haud veriſimile.

PRotaſius Mediolani natus (quem ex Algiſia familia procreatum ferunt) S. Mirocleris diſcipulus, cui, eius virtutes imitatus, in Epiſcopatu Siluestro I. Pont. Maximo ſucceſſit. Is Eccleſiam Mediolanenſem annos 12. ſumma cum laude adminiſtrauit, in eaque admirandos progreſſus fecit, cum iam perſecutionis Gentilium procella prorſus ceſſaſſet, cõcilio Sardicenſi interfuit. S. Epiphanium Epiſcopum Ticinenſem, qui S. Criſpino ſucceſſit, conſecrauit. Denique multis præclarè geſtis ſanctitateque conſpicuus abijt in cœlum 8. Kal. Decembris. Corpus in æde S. Victoris ſepultum eſt. *Ex Breu. Mediolanen. & Act. eiuſdem Eccleſ.*

ANNOTATIO.

SI Protaſius à S. Silueſtro Papa ordinatus eſt, & 12. duntaxat annis ſedit, ultimo ipſius Silueſtri anno, ordinatum fuiſſe, obyſſeque ſtatim poſtquam à concilio Sardicen. reuerſus eſt, oportet. Quod autem Epiphanium conſecraſſe dicitur Epiſcopum Ticinen. rationi temporum apertiſſimè aduerſatur. Cum is Epiſcopus creatus ſit an. D. 466. Hilario Pont. ex Baron. Annal. ad an. præd. Si igitur S. Protaſius interfuit concilio Sardicen. an. D. 347. celebrato ſub Iulio I. Pont. & Epiphanium Epiſcopum Ticinen. conſecrauit an. 466. vixiſſet in Epiſcopatu ſupra annos 119. corrigenda itaque ſunt S. Protaſij Acta, tam in Actis Eccleſ. Mediolanen. quam alibi.

Nouembris die 25.

DE S. MOYSE PRESBYTERO, ET MARTYRE ROMÆ.

Moyſes inſigni elogio à S. Cornelio Papa celebratus.

MOyſes Presbyter Romæ diu ob fidei chriſtianæ confeſſionem exagitatus fuit; nam comprehenſus vnà cum Maximo Presbytero, & alijs diutino carcere maceratus eſt: quem S. Cyprianus Epiſcopus Carthaginenſis per litteras eſt conſolatus. Is cum doctrina excelleret, ſtrenuè aduerſus Gentiles, & Nouatianos hæreticos, & ſchiſmaticos decertauit, à S. Cornelio Papa egregio encomio commendatus. Denique in Decij perſecutione tentus, varièque tentatus, vt Idola veneraretur. Illuſtri, & admirabili martyrio pro Chriſto coronatus eſt 7. Kal. Decembris. *Ex Martyrol. Rom. & Actis S. Cornelij Papæ.*

ANNOTATIO.

EIus meminit S. Cyprian. pluribus in locis, & S. Cornelius Papa, in Epiſtola ad Fabium Epiſcopum Antiochenum.

DE S. IVCVNDA VIRGINE REGIENSI.

Iucunda inter cæteras virtutes B. V. M. obſeruantiſſima.

IVcunda virgo apud Regium Lepidi in Æmilia nata, à teneris orationibus, vigilijs, ieiunijs, eleemoſynis, alijſque pijs operibus addicta Chriſto Domino cui virginitatem dicatam ſeruauit, inſeruire cœpit. Vixit ſub S. Proſperi Epiſcopi Regienſis diſciplina. Quæ, vt ætate, ſic & religione, ac virtutibus chriſtianis creſcebat. Vitam enim planè Angelicam, abſtinentiaque admirabilem agebat, cum lacrymis, & ſuſpirijs, ad vitæ cœleſtis perfectionem anhelans. Erat in primis Beatiſſimæ virginis Dei genitricis obſeruantiſſima; quam ſibi, quantum liceret, imitandam propoſuerat. Denique diutinis carnis mace-

ratio-

rationibus confecta ad ſponſum migrauit 7. Kal. Decembris. Cuius corpus in æde ſancti Petri conditum in præſentem vſque diem aſſeruatur. *Ex monum. & antiqua Eccl. Regien. traditione. Eius mem. Martyrol. Rom. in Aemilia Prou. quo nomine Regium aliquando appellatum ex vita Sancti Apollinaris Epiſ. & mar. ac ex antiquis Imaginibus æreis probari videtur.*

A N N O T A T I O.

ET ſi Acta huius virg. non extant; extat tamen hymnus hic, qui in Eccleſia Regien. ante Breuiarij Reformat. recitari ſolitus erat.

Iucunda Virgo nobilis,
Deoque acceptabilis
Vitam Beatæ Virginis
Secuta ab incurabilis.
Carnem ſacris ieiunijs
Macerans, & vigilijs
Lacrymas, & ſuſpiria
Effundens coram Angelis.

Iuncta Beato Proſpero
Non carnali commercio
A Spiritu Paraclito
Erecta cum tripudio.
Ad hanc ille Sanctiſſimus
Modulatis carminibus,
Et ſpretis curis omnibus
Sacris ſcribit apicibus.

Nouembris die 26.

DE S. BELLINO EPISCOPO PATAVINO, ET MARTYRE HADRIENSI PATRONO.

BEllinus natione Germanus, cùm virtutibus, ac pietate maximè præcelleret. Patauinus Epiſcopus creatur. Qui cum Eccleſiam ſuam omni ſanctitate adminiſtraret, & iura illius defenderet, cuiuſdam ciuis ditiſſimi, quem ſæpius monitum, & contumacem à Communione Fidelium ſeparare coactus fuerat, quòd Eccleſiæ decimas vſurparet, odium in ſe concitauit. Quapropter dum Sanctus Epiſcopus Romam pro ſuæ Eccleſiæ negotijs iter arripuiſſet, apud Rodigium Agri Pollicinij oppidum ab eo ciue inuaſus gladio, canibuſque impiè interficitur 6. Kalen. Decembris. Anno ſalutis humanæ 1549. Cuius corpus ibi ſepultum miraculis coruſcare cœpit. Homicida vero ex ditiſſimo factus inops, ac ære alieno oppreſſus, in carceribus diu detentus miſerè interijt. Filij quoque, de quibus miram rem narrant, quod nunquam Eccleſiam Sancti Bellini ingredi potuerint hi cui omnes extincti ſunt. *Ex monument. Eccleſ. Patauin. & Hadrien. & Bernardino Scardeon. libro ſecundo, claſſe ſexta, de antiquitat. vrbis Patauin.*

Bellinus à canibus impiè interficitur.

Interfectoris filij Eccleſiā S. Bellini nūquam ingredi poſſunt.

A N N O T A T I O.

CVm corpus Sancti martyris crebris præfulgeret miraculis ab Eugenio Tertio Pontifice Maximo anno ſequenti, vel altero in SS. numerum relatus eſt, Hadrienſique Diœceſi patronus datus.

DE S. SILVESTRO ABBATE AVXIMANO, APVD Fabrianum.

Silueſter Auximi in Piceno non obſcuro loco natus, adoleſcens ſæculi huius voluptates ſecutus eſt. Cum autem quadam die ſepulchrum; in quo adoleſcens quidam nobilis, diues, & elegans humatus fuerat, introſpiciens, dũ aperiretur, oſſa illius conſpexiſſet, ſic perterritus fuit, vt ſecum diceret: *En ego ſum, quod hic fuit, & breui ero quod hic eſt*. Quare reuerſus domum, & ſuperioris vitæ inſtitutum dolens, magnam lacrymarum vim profudit; moxque patria & ſuis omnibus relictis ſe in ſolitudinem apud Fabrianum contulit. Vbi in ſumma vitæ aſperitate diu commoratus prioris vitæ maculas abſterſit, ac breui fama ſanctitatis peruulgata, multis ad ſe pertractis diſcipulis monaſterium extruxit, & congregationem, quæ ex eo Silueſtrina dicta eſt, inſtituit. Is multis viuens claruit miraculis: in quibus illud in primis memorandum: quod ſaxum immane, quod plurimi machinis dimouere nequiuerant, adueniens ipſe ſolo ſigno crucis adhibito facilè mouit. Eodem ſigno crucis cæco cuidam lumen reſtituit. Cum vinum ciſternam eiuſdem monaſterij conſtruentibus deficeret, aquam afferri iuſſit, quam ſigno crucis benedictam mirabiliter in vinum conuertit; quod & Cinguli in noſocomio feciſſe traditur. A quodam ciue Fabriani contumelijs, & verberibus affectus, quòd illius filium ad habitum monachalem noluiſſet admittere, non ſolum patienter tulit, ſed & illius manum, qua percuſſus fuerat, leproſam diuinitus effectam, poſtquam reſipuiſſet, mundatã reſtituit. Clarus quoque prophetiæ ſpiritu, multa prædixit, quæ ita prorſus euenere. Cum Inſtitutum ſuum optimis legibus communiſſet, tandem laboribus, & ætate confectus migrauit ad Dominum 6. Kal. Decembris, An. ſal. 1267. ætatis verò 90. Ad cuius corporis contactum claudi duo repentè ſanati ſunt. Prodigium etiam accidiſſe poſt mortem ferunt, hoc eſt, ſanguinem ex digito alterius pedis triduo poſtquam exceſſerat è viuis, mirum in modum profluxiſſe. *Ex vita illius ab Andrea monacho Fabrianen. ſcripta. De eo S. Anton. in Cron. parte 2. tit. 15. c. 23. Auguſt. Florent. monach. Camaldulen. in hiſt. Camald. lib. 2. c. 45. & alij.*

Silueſter oſſibus cuiuſdã Iuuenis conſpectis conuertitur.

Congregatio Silueſtrina.

Silueſter ſaxum ingens ſigno crucis dimouit.

Cæco viſum reddit.

Aquam in vinũ conuertit.

Sui percuſſoris manum leproſam mũdatam reſtituit.

Spiritu prophetiæ inſignis.

Claudi duo ſanantur.

Prodigium mirabile.

ANNOTATIO.

Nondum in SS. ſolemni ritu relatus eſt. Clemens tamen VIII. Pont. Max. illum in Martyrol. Rom. adnotandum curauit.

DE S. AVDENTIO CONFESSORE APVD NOVARIAM.

Audentius confeſſor in tota Nouarienſi diœceſi hac die celebratur: cuius corpus in S. Iulij inſula; quæ infra Hortanum lacum eſt, religiosè aſſeruatur. Acta illius in Eccleſia Nouarienſi deſiderantur: vt hactenus ſciri haud potuerit, vbi, & quando, vixerit, aut obierit. *Ex Tab. Eccleſ. Nouarien.*

ANNOTATIO.

Sola Nouarien. Eccleſiæ Tabula ad vſum ſacrum conſcriptæ huius S. confeſſoris mentionem faciunt, corpus illius in Inſula S. Iulij quieſcere atteſtantes. Acta videre nondum conceſſum fuit.

DE

DE S. GAVDENTIO MONACHO, IN DIOECESI Fæſulana.

GAudentius in Campania monachus vnà cum S.Hilario Abbate Theodorico Gothorum Rege, à quo Symmachus, Boetius, & Ioannes Papa martyrio affecti ſunt, vitam duxit ſolitariam, eo loci, qui Oplus dicitur, vbi etiã eius memoria perſeuerat. Inde in Hetruriam profectus in monte propè Vrſianum Diœceſis Fæſulanæ apud Decumanum fluuium (Hilario cum Marciano, & Luciano diſcipulis alio ſecedente) conſedit. Ibique eremiticam, vſque ad obitũ vitam egit. Qui cum migraſſet è vita, ſepultus diu delituit, quoad à venatoribus aprum inſequentibus detectus eſt, cum circa illius tumulum noctu lumina, & viros quoſdam albis veſtibus indutos vidiſſent. Cuius corpus ab Epiſcopo Fæſulano à venatoribus monito, ieiunio triduano prius indicto, eoque cum clero, & finitimis Epiſcopis profecto in eo tumulo cum huiuſcemodi inſcriptione repertum eſt. HIC IACET CORPVS B. GAVDENTII SACERDOTIS, ET MONACHI. Quod plauſtro impoſitum à duobus Iuuencis indomitis eò tractum eſt, vbi conſtructa ei eccleſia nunc iacet. Quam eccleſiam in Abbatiam erectam hac tempeſtate Fratres Seruorum D. Annunciatæ poſſidet. *Ex vita illius in ſcripta apud Fratres D. Annunciatæ Florentiæ.*

Inuentio corporis S. Gaudentij.

A N N O T A T I O.

Vitam memoratam cenſura indigere, in eo, quod Gaudentium monachũ S. Bened. fuiſſe continet, animaduertimus. Nam S. Bened. nondum erat ſub Theodorico Rege, cum ſub Totila floruerit, qui in Italia regnare cœpit an. D. 542. Theodoricus verò an. 492.

Nouembris die 27.

DE S. VALERIANO EPISCOPO AQVILEIENSI.

VAlerianus Epiſcopus Aquileienſis VIII. Fortunato, ſiue Fortunatiano Ariano ſucceſſit. Valentiniano Imp. Hic Eccleſiam Aquileienſem non ſolum ab omni labe Ariana expurgauit; ſed etiam Eccleſiaſtica diſciplina illuſtrauit, vt clerici ſub eo quaſi, & Beatorum chorus viderentur, vt S. Hieronymus ſcribit, qui aliquandiù Aquileiæ ſub S. Valeriano commoratus S. Cromatij, & aliorum conſuetudine vſus eſt. Interfuit concilio Aquileienſi aduerſus Arianos Gratiano Imp. coacto, primum locum tenens: in quo aderant SS. Ambroſius Epiſcopus Mediolanenſis, Euſebius Bononienſis, Limenius Vercellenſis, Philaſtrius Brixienſis, Heliodorus Altinas, Euentius Ticinenſis, & Baſſianus Laudenſis. Interfuit etiam concilio Romano ſub Damaſo, & eodem Imp. vnà cum S. Ambroſio, Præfuit Eccleſiæ ſuæ annos 13. annos multis pro illa, & vniuerſali Dei eccleſia laboribus perfunctus. Quem S. Hieronymus in epiſtolis, & Rufinus Presbyter Aquileienſis commendant. Obijt diem 5. Kal. Decemb. *Ex monum. Eccleſ. Aquileien.*

Valeriani clerici Beatorũ chorus, vt S. Hier. ſcribit, videbantur. Concilijs Aquileienſi, & Romano interfuit.

A N N O T A T I O.

BAron. in Annotat. hac die Valeriano Cromatium ſucceſſiſſe ſcribit; quod ſi immediatè intelligit, Cron. Aquileienſib. repugnat, cum inter Valerianum, & Cromatium, Benedictus annos quinque Patriarcha ſederit.

DE S. MAXIMO EPISCOPO REGIENSI.

Maximus vir tutũ fama ad Epiſcopatũ Regij, licet in uit', rapitur.

Dæmon templo S. Albino ædificãdo ſub Aethiopis forma reſiſtit.

Puerum, ac Puellã defunctos ad vitam reuocat.

Alia mirãda glorioſus efficit.

Maximus in Vico Coniato, ſiue Decomano pijs ortus parentibus ab infantia lubricos adoleſcentiæ annos morum grauitate tranſegit, luxuriæ illecebris, carniſque blandimentis abſtinentia edomitis. Caſtimoniam cum pietate in primis coluit. Quibus non contentus ad maiorem anhelans perfectionem facultatibus; quæ illi erant copioſæ, alijſque rebus terrenis poſthabitis, ad Lerinenſe monaſterium ſe contulit, vbi tanta vitæ ſanctitate, morumque ſuauitate vixit ſub Sancti Honorati Abbatis diſciplina, vt ei vita functo haud inferior meritis in regimine ſuccederet. Cum vero inſignium illius virtutum fama vbique volitaret, ad Epiſcopatum Regienſem non tam electus, quam raptus inuitus illicò conſecratur, Quo in munere non modò prudentiæ, & aliarum paſtoralium virtutum laude, ſed etiam miraculis claruit. Cum enim Sancto Albino templum excitaret, eo preſente columnæ maximæ lapideæ à bobus paucis nullo quaſi negotio trahebantur; abſente verò tanto à dæmone pondere premebantur, vt nulla vi trahi poſſent, quod cum populo maximæ eſſet admirationi, ſanctus Epiſcopus accedens vidit æthiopem ſeſe bobus obijcientem: qui ad illius preces teterrimo fœtore poſt ſe relicto receſſit. Puerum, & puellam diuerſis tamen temporibus, & locis ad vitam reuocaſſe, cæcoque viſum reddidiſſe traditur. Quin etiam puerum alium, rabidi canis morſu extinctum, vitæ reſtituit: & plurimos ſaucios, ſigno Crucis confeſtim liberauit. Seipſum ab omni peccati contagione purum aſſiduis precibus, ieiunijs, alijſque macerationibus cilicio indutus ſeruabat. Cum verò terminum vitæ præſciuiſſet, ad ſolum natale, vt propinquos inuiſeret, & cœleſtibus monitis inſtrueret, veniens, leui correptus infirmitate 5. Kal. Decembris ceſſit è vita. Corpus Regium relatum, in æde Sancti Petri, quam viuens ipſe condiderat, ſummo cum honore ſepultum eſt, miraculis clarum. *Ex off. Eccl. Regien. ac ex vita per Dinamium Patricium ſcripta à Sur. tom. 6. rel.*

ANNOTATIO.

Baronius in Annotat. ad Martyrolog. Rom. hac die duo de Maximo habet, primum, quòd Epiſcopus fuerit Regij non Galliæ Ciſalpinæ, ſed Galliæ Narbonenſi: alterum quod Proſpero eiuſdem Vrbis Epiſcopo ſucceſſerit. Primum Eccleſia Regien. in Gallia Ciſalpina, ſeu in Aemilia, quæ vtrumque ſuum Epiſcopum agnoſcit, & veneratur, vt ex monum. & tab. apparet, apertiſſimè aduerſatur: alterum nonnihil dubitationis habet; nam Proſper an. D. 465. ex eius vita. Maximus verò an. 470. ex Tab. & Cron. Larinenſ. deceſſit.

Cum autem Baron. Card. vir eruditiſſ. Sanctum Maximum Epiſcopum fuiſſe ſcribat Regij in Gallia Narbonen. non Regij Lepidi, atque corpus illius ibidem, vti accepimus reperiatur, Regium verò Lepidi Maximum Epiſcopum ſuum agnoſcat cuius corpus Venetijs aſſeruatur, & cuius adhuc natiuus locus, Coniatus pagus in territ. Regien. inter Corrigium & Nouellariam (vbi domus & familia Sancti Maximi Azaria cognomine perſeuerat) demonſtratur: Sancti autem Maximi Epiſcopi Regien. in Gallia Narbonen. locus natiuus alius aſſignetur in vita per Dinamium Patricium ſcripta, quam Sur. tom. 6. refer. fieri poteſt vt Maximus, qui Regij Lepidi colitur, ab illo, qui Regij in Gallia celebris eſt, diuerſus ſit, licet vita vnius cum alterius vita fuerit confuſa. Niſi quis eundem dicat natum, apud Regium Lipidi, & Regij in Gallia Epiſcopum creatum: cuius corporis pars ibi, pars Venetijs ſit.

DE S. APOLLINARE ABBATE CASINENSI.

Apollinaris Abbas 14. Caſinenſis ei cœnobio annis 13. Paſchale, & Eugenio II. Pontificibus, Siconeque Principe Beneuentano ſumma cum laude præfuit

præfuit. Is ſanctitate, & miraculis fulſit. Cum enim monaſterij poſſeſſiones, & loca viſitaret, eſſetq; Liris amnis ſibi traijciendus, cum nauis deeſſet, facto crucis ſigno, illum ſiccis plantis mirabiliter tranſiuit. Eius cauſa Principes monaſterium Caſinenſe ſummo honore ducentes, non modo priuilegia, ſed & prædia, villas, & caſtra, ei cōcedebant, ita Apollinaris ſanctitatis opinio apud eos inualuerat. Optimè itaque de ſuo cœnobio meritus 5. Kal. Decembris migrauit ex hac vita. Cuius corpus ibidem ſepultum eſt. *Ex monum. monaſterij Caſin. in eius Biblioth. M.S. ac ex Cron. Leon. Oſtien. lib. 1. ca. 23. & Pet. Diac. de vita & ob. SS.*

Apollinaris Lirim amnē ſiccis plantis traijcit.

ANNOTATIO.

MIgrauit è vita an. D. 828. primo ann. Pontif. Valentini, qui Eugenio II. anno 827. defuncto ſucceſſit. Ludouico Pio Imp.

Nouembris die 28.

DE S. RVFO MARTYRE ROMÆ.

RVfus patricius Romanus à S. Chryſognono dum is in carcere detineretur ad Chriſtum cum tota domo ſua conuerſus, vbi Chriſto baptizatus nomē dediſſet, apud Diocletianum Imp. delatus comprehendi iubetur: cumque de religione interrogatus, ſe cum familia Chriſtianum eſſe liberè confeſſus eſſet; vbi variè tentatus, vt propoſitum mutaret, ſe non poſſe ſemel agnitam veritatem dimittere diceret, dum Deos venerari conſtanter recuſat, cū omnibus ſuis gladio obtruncatus eſt. 4. Kal. Decembris. *Ex Vſuard. Adone. Petro in Cat. lib. 10. cap. 120.*

ANNOTATIO.

PEt. in Cat. lib cit. Rufum à S. Sebaſtiano conuerſum, & à S. Polycarpo Presbytero baptizatum refert. ex Adone. Sed in Act. M.S. quæ à Baron. citantur, non à S. Sebaſtiano, ſed à S. Chryſogono conuerſus legitur: Quod probabilius eſt; cū in Act. S. Sebaſtiani nulla fiat Rufi mentio.

DE S. GREGORIO PAPA III.

GRegorius III. huius nominis natione Syrus, vir mitiſſimus, & ſapientiſſimus græcè latineq; doctus Gregorio II. ſubrogatur an. ſal. 731. Leone Iſaurico Imp. quem initio Pontificatus miſſa non ſemel legatione, vt SS. imagines reſtitueret, in impietate perſiſtentem anathemate percellere non dubitauit. S. Bonifacium Epiſcopum Moguntinum vti Germanorum Apoſtolum Pallio, & priuilegijs decorauit. A Luitprando Longobardorum Rege vexatus ad Karolum Francorum Regem confugit: Cuius opera rebus cum Luitprando compoſitis, ad ſacras ædes inſtaurandas, & exornandas animum conuertit. Multa extruxit monaſteria. Vrbem Centumcellenſem, & ædem S. Chryſogoni prædijs illi attributis reficit. Statuam auream B.M.V. paruulum inter brachia tenentis in eius baſilica maiore collocauit. Columnis ex Onychino marmore altare Beati Petri Apoſtoli exornauit, ac ſacellum in eiuſdem baſilica ædificauit, plurimorum SS. reliquijs in eo reconditis. Pauperum curam, viduarum, & pupillorum patrocinium ſuſcepit. Ferunt illum Epiſcopos per diuerſa loca ad 148. creaſſe. Denique ſanctiſſimus Pontifex multis pro Eccleſia exantlatis laboribus, cum annos decem, menſes nouem, dies vndecim. Sediſſet 4. Kalen.

Greg. Leonē Iſauricū Imper. anathemate damnare non veretur.

A Luitprando Longobardorum Rege vexatur.

Pauperū, viduarū, & pupillorū patrocinator.

Decembris an. ſal. 741. (quo anno. & Leo Iſaurieus defunctus eſt Conſtantino Copronymo ſuccedente) abijt in Cœlum apud S. Petrum corpore ſepulto. *Ex lib. Pont. Anaſtaſ. Bibliothec. Plat. & alijs.*

ANNOTATIO.

Platina, & Panuin. haud in menſib. & dieb. cum Anaſtaſio (cui tamen fides adhibenda eſt) minime conueniunt.

DE B. IACOBO ORDINIS MINORVM.

Iacobus in Piceno in Oppido M. Brandoni natus, & Minorum Ordinem ingreſſus Euangelij prędicationi operam dedit. Is cum doctrina vitæ ſanctitate coniuncta à Pont. Rom. in diuerſas mundi partes ad prædicandum mittitur; donec à Pio II. Pont. Max. vt ſibi cogendo aduerſus Turcas exercitu adiumento eſſet, reuocatur. Falsò apud Rom. Pont. accuſatus, quod de ſanguine D. N. I. C. inter prædicandum malè ſentiret, miraculo innocentiam defendit. Nam omnes illius aduerſarij eadem nocte interierunt. Clatuit ſpiritu prophetico, ac diuerſis generibus linguarum. Neapoli, quò à Ferdinando Rege vocatus fuerat, ægrotans breui migrauit è vita. 4. Kalen. Decembris anno ſal. noſtræ 1476. Cuius corpus in eccleſia S. Mariæ Nouæ conditum adhuc integrum aſſeruatur. *Ex Cron. Minor.*

Aduerſarij Iacobi accuſatores eadē nocte intereunt.

ANNOTATIO.

Leo X. Pont. Max. Indulſit, vt eius fiat in propria eccleſia commemoratio.

Antiphona, quæ quotidie Neapoli in ſacello B. Iacobi pro eius Commemorat. poſt Completorium recitatur.

Gemma lucis paupertatis, roſa rubens charitatis, martyr deſiderio: vas totius puritatis, ſpeculumq; caſtitatis, Picenorum gloria, decus morum, & Minorum, Prædicator verbi Dei, extirpator Hæreſum. Tu forma ſanctitatis Iacobe beatiſſime ora pro nobis Dominum. ℣. Ora pro nobis B. Iacobe. ℟. vt digni efficiamur promiſſionibus Chriſti. Oratio. Deus, qui prædicationibus B. Iacobi confeſſoris tui Eccleſiam tuam erudire dignatus es, nos tribue meritis adiuuari, cuius commemoratione lætamur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Is multis poſt mortem miraculis fulſit: in quibus nobilem fœminam ex partu morituram vnà cum prole incolumem reddidit. Infantem poſt partum defunctum vitæ reſtituit. Puero à natiuitate ſurdo, & mutuo auditum, & loquelam impetrauit. A Dæmonibus obſeſſi ad eius tumulum delati tactu cinguli in dies liberantur. Plura alia de eo mira in Chron. parte tertia lib. 6. narrantur. Vbi etiam Breue Clem. VII. Pontif. Max. Karolo 5. Aug. petente ſuper eius Canonizatione continetur.

Multis claret poſt mortem mirac.

Karolus V. Imp. à Clem. VII. Canonizationem petit.

CARMEN IACOBI SANNAZARII ad B. Iacobum Piccinum.

„ *Sancte ſenex, quem nec ſceleris contagia noſtri,*
„ *Nec peſſum vitijs ſacla dedere ſuis,*

Aequa-

,, *Aequaſti magnos qui paupertate triumphos,*
, *Tantus amor niueæ ſimplicitatis erat.*
,, *Sylua tibi ſedes, viridique è ceſpite lectus,*
, *Explebant menſas amnis, & herba tuas.*
,, *Talis erat Priſcis victus mortalibus olim,*
, *Sed Priſcis tantum viuere cura fuit.*
Et infra
,, *Fælix, qui noſtras potuiſti linquere curas,*
, *Et procul humanas deſpicere illecebras.*
,, *Felices, qui te colles videre loquentem,*
, *Quæque tibi gratos præbuit herba toros,*
,, *Quæque arbor, rupesve ſacra te fouit in vmbra:*
, *Et quæ nunc manes continet vrna tuos.*
,, *Nam licet incultis fuerit tibi vita ſub antris,*
, *Nunc pedibus data ſunt aſtra terenda tuis.*

Nouembris die 29.

DE SS. SATVRNINO, ET SISINNIO Martyribus Romæ.

Saturninus cum alijs Christianis à Maximiano Imp. ad arenam fodiendam, & portandum ad Thermas Diocletiani, quæ ædificabantur, damnatus, cum ſarcinam præ ſenio ferre non poſſet, à Siſinnio, & Cyriaco Diaconis Sancti Marcelli Papæ adiuuabatur. Quod cum Maximianus reſciuiſſet, iuſſit eos à Laudicio vrbis Præfecto in carcerem trudi: in quo cum 17. dies fuiſſent, multoſque ad Chriſtum conuertiſſent, educti Saturninus, & Siſinnius, ac coram Præfecto conſtituti, cum Idola, quæ venerari iubebantur, expuentes comminuiſſent, eoque miraculo Papias, & Maurus milites in Chriſtum credidiſſent, in equuleo ſuſpenſi torquentur, neruis, & fuſtibus, ac ſcorpionibus crudeliter cæduntur. Cumq; in confeſſione Chriſti immobiles permanerent, de equuleo depoſiti, ac extra vrbem ducti via ſalaria ſecundo ab vrbe milliario capite plectuntur. 3. Kal. Decembris. Quorum corpora Traſo cum Ioanne Presbytero in ſuo prædio ſepeliuit. *Ex Geſt. S. Marcelli Papæ, à Sur. Tom. 1. rel. De eiſd. Pet. in Cat. lib. 1. cap. 4.*

Saturninus arenā fodit.

Idola comminuuntur.

ANNOTATIO.

Extabat horum mart. memoria à Felice IV. reſtituta via ſalaria, nunc manent veſtigia. Illorum reliquiæ in Titulum Pammachij tranſlatæ aſſeruari feruntur ex eius Eccleſ. monum. Tametſi corpus Saturnini Papiæ vbi is hac die celebratur quieſcere traditur, vti ex Tab. Eccleſ. Papienſ. & corpus S. Siſinnij in titulo Equitij eo à Sergio II. tranſlatum aſſeruatur, vt habent marmoreæ inſcriptiones.

DE SS. BLASIO, ET DEMETRIO Martyribus Verulis.

BLaſius, & Demetrius fratres, cum ex Euangelio audiuiſſent; *Vendite, quæ poſſidetis, & date eleemoſynam*; & alibi: *Niſi quis renunciauerit omnibus, quæ poſſidet, non poteſt meus eſſe diſcipulus*. Venditis omnibus, iiſque pauperibus diſtributis, per Italiam peregrinantes, & ſancta loca viſitantes ad Verulanam ciuitatem perueniunt: vbi à ciuibus adhuc Gentilium errore detentis iniurijs affecti, & apud Honorium Campaniæ Præſidē accuſati ab illius ſatellitibus cōprehenduntur. Ad Præſidem autem perducti, cum ſe Chriſtianos eſſe faterentur; neque Dijs ſacrificare, quod facere iubebantur, vellent, flagellis cæduntur. Cumque in propoſito fortes perſiſterent, gladio animaduerſi martyrio coronantur 3. Kal. Decembris. Quorum corpora à Chriſtianis ſepulta cum diu ignota fuiſſent, Cœleſtino III. Pont. Maximo. Cum cuidam Bernardino Verulano in ſomnis apparuiſſent, Verulis ab Epiſcopo reperta ſunt. 4. Kal. Iunij. *Ex monum. Eccleſ. Verulanæ M.S.*

SS. Pauperibus omnia diſtribuunt.

ANNOTATIO.

PAtria horum mart. ignoratur, putantur in perſecutione Dioclet. vel Iuliani paſſi fuiſſe.

DE S. ILLVMINATA VIRGINE TVDERTI.

ILluminata, ante baptiſmum Cæſarea, Rauennę Martiano, & Fabiana parentibus Idolatris nata, à teneris Chriſti fide imbuta ad Sebaſtianum Præfectū delata, cum ieiunijs, & orationibus vacaret, comprehenditur, ac ad Præfectum (qui ſtatim virginis amore captus eſt ob eius egregiam formam) adducta, cum ſe Chriſtianam faſſa eſſet, cuſtodiri iubetur in cubiculo à parentibus. Verum illa virginitati ſuæ inſidias parari timens, à Deo opem precibus poſtulabat. Quare ab Angelo educta Britinorium peruenit, vbi à muliere hoſpitio benignè excepta eius filios: alterum à cæcitate; alterum ab immundo ſpiritu liberat. Parentibus etiam, qui cæcitate percuſſi fuerant, ad fidem conuerſis lumen reſtituit: qui poſt eam pergentes illam in Martana ciuitate aſſecuti, veniam ab ea poſtulatam impetrant. Cum autem illuminata, multa edens miracula, multos ad Chriſtum conuerteret, iterum ad necem ab Imperatorum ſatellitibus quæritur. Sed cùm à Deo, vt ipſa cum parentibus in pace reciperetur, impetraſſet, breui inter pſallendum, vbi ad pſalmum quinquageſimum perueniſſet, vnà cum parentibus migrauit è vita 3. Kal. Decembris. à Chriſtianis in loco qui Papinianus dicebatur, ſepulta, miraculis fulgens. Poſtea verò brachium illius vnum Tudertum translatum in monaſterio Militiarum conditum eſt. *Ex offic. Eccleſ. Tudertinæ.*

Illuminata cęcſi. illuminat; obſeſſumque liberat.

Miraculis p multos ad Chriſti fidē conuertit.

ANNOTATIO.

LIcet in dictis off. nulla temporis mentio habeatur: in Actis tamen M.S. à Baron. citatis ſub Maximiano Imp. claruiſſe legitur.

DE S. SPEO EPISCOPO SPOLETANO.

SPeus, ſiue Spes Honorio, & Arcadio Imperatoribus Spoletinam per annos 32. rexit eccleſiam tanta ſanctitate, & pietate, tanta vigilantia & prudentia, vt illum omnes venerarentur. Erat in rerum diuinarum contem-

pla-

platione, & ſacrarum literarum lectione, ac precibus aſſiduus, in paſcendis ouibus peruigil, in fouendis pauperibus benignus, in corrigendis exceſſibus ſapiens. Fuit etiam artis poeticæ non ignarus, ea in ijs, quæ ad diuinum cultũ ſpectarent, præcipuè vſus. Maximè verò in ornandis eccleſijs, & antiquis martyrũ memorijs inſtaurandis, quas carminibus, elegantibusq; inſcriptionibus decorabat diligentiſſimus. Claruit etiam miraculis: nam dum Eccleſiam S. Fortunato à S. Seuero dicatam conſecraret, columbam ſuper eum cœlitus aduolaſſe, ſcriptumq; reliquiſſe ferunt. *Corona hodie ſuper caput eius pretioſa*. Quæ Eccleſia apud Oppidum M. Falchi adhuc manet; Vbi etiam presbyteros, & Clericos ordinauit. Denique multis præclarè geſtis, migrauit ad Dominum 9. Kal. Decembris. *Ex antiq. lectionib. Eccleſ. Spoletin.*

Columba ſuper eum volitat.

ANNOTATIO.

Dies natalis in 23. huius incidit; at propter S. Clementis feſtum transfertur.

Nouembris die 30.

DE S. ANDREA APOSTOLO.

ANdreas Petri Apoſtoli germanus natu maior, & ipſe ex piſcatore ante omnes à Domino vocatus Apoſtolus factus eſt; Ioannè patre Bethſaide in Galilæa natus, cum prius Ioannis Baptiſtæ diſcipulus eſſet ab eoque audiſſet de Ieſu: ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Statim eum ſecutus eſt eum, & ad eum Simonem fratrem perduxit: Is poſt Aſcenſionem Dominicam, in Achaiam, quæ ſibi in Prouinciarum partitione obuenerat, profectus in ea prouincia Chriſti Euangelium maximo cum prouentu prædicauit cum prius Epirum, & Thraciam peragraſſet innumeris ad Chriſtum conuerſis, Patras vrbem longè clariſſimam, regioniſque Metropolim cum veniſſet, multos ad Chriſti Domini fidem pertraxit; quod vbi Aegeas Proconſul reſciuiſſet, feſtinus ad eam vrbem contendit, vt nouos Chriſti cultores ad Idolorum cultum reducere. Cui Andreas occurrens benignè quidem; ſed audenter increpauit, quòd qui Iudex hominum haberi vellet, ſummum illum viuorum, & mortuorum Iudicem, hoc eſt, Chriſtũ non agnoſceret à Dæmonibus illuſus. Cui Aegeas iratus, *deſine, inquit, Chriſtum iactare, cui ſimilia verba nihil profuere, quominus à Iudæis crucifigeretur*: Cumque Andreas Chriſtum cruci affixum pro ſalute generis humani ſe ipſum obtuliſſe diceret, ille Apoſtolum, vt ſibi conſulens Dijs velit immolare, hortatur. Cui Andreas. *Ego quotidie Omnipotenti Deo, qui vnus eſt, immolo non taurorum carnes, nec hircorum ſanguinem; Sed immaculatum Agnum, cuius carnes poſtquam omnis populus credentium manducauerit: ille qui ſacrificatus eſt, integer perſeuerat.* Quibus Ægeas ira magis incenſus Andream in carcerem detrudi imperat. Vnde facilè populus illum liberaſſet, niſi ipſe turbam ſedaſſet rogans ne ſe ad optatiſſimam martyrij palmam properantem impedirent. Paulò poſt in Tribunal productum, ac crucis myſteria extollentem, ſuamque Ægeæ impietatem exprobrantem Proconſul prius flagellis, cæſum in crucẽ tolli, & Chriſti Dñi mortem imitari iuſſit. Andreas itaq; ad locũ ſupplicij ductus cum crucem ſibi paratam à longè conſpexiſſet; *O bona crux*, dicere cœpit *quæ decorem ex mẽbris Domini ſuſcepiſti, diu deſiderata, & aliquando concupiſcenti animo præparata, ſollicitè amata ſine intermiſſione quæſita ſuſcipe me ab hominibus, et redde me magiſtro meo, qui in te pependit*. Cruci itaq; affixus, & biduũ in ea viuus pẽdẽs aſſiduè populũ Chriſti fidẽ docebat: orãs ne ab iniquo iudice deponeretur ad eũq; migrauit, cuius mortis ſimilitudinẽ cõcupierat, cũ magnus de cœlo ſuper

Andreas Petri natu maior primus Chriſtum ſecutus.

Epiro, & Thracia peragrata in Achaiã venit.

Patris Aegeã Proconl. prædicationi cõtrarium habet.

Ab Ægea carceri includitur.

Ad immolandum Dijs ſuadetur.

Reſpõſio Andreæ.

Aegeas Apoſtol. flagellari, deinde in Crucem tolli iubet.

Andreas lætiſſimus ad ſuppliciũ vadit.

Oratio ad Crucem.

eum ſplendor viſus eſſet. Cuius corpus à Maximilla eius diſcipula aromatibus conditum optimo loco ſepultum eſt: quod poſtea Conſtantino Imp. Conſtantinopolim, & inde Amalphim apud Calernum translatum fuit. Caput verò Romam Pio II. Pont. Max. delatum in baſilica S. Petri conditum eſt. *Ex Breu. Rom. Metaph. Lipom. Tom. 1.*

Corpus Conſtantinopolim, deinde Amalphim translatum.

Caput Romæ.

ANNOTATIO.

Variæ de Andrea Apoſt. ſententiæ.

DE S. Andrea varia apud authores leguntur: nam alij, vt habet Ioachinus Perion. In Achaia Matthaum Apoſt. obcacatum, carcerique incluſum liberaſſe dixerunt. Alij eum Cappadociam, Galatiam & Bithyniam peragraſſe ferrunt, vt Niceph. lib. 8. c. 6. Alij eum poſt Petrum martyrium conſumaſſe, vt Chryſoſt. in ſerm. de S. Andrea. Alij illum Petro natu minorem, ex falſo verborum Chryſoſtomi intellectu. Ferunt etiam alij Aegeam populi tumultum veritum Apoſtolum de Cruce voluiſſe deponere, niſi Apoſtolus obſtitiſſet.

DE SS. CASTVLO, ET EVPREPITE Martyribus Romæ.

CAſtulus, & Euprepes Romæ martyrio ob Chriſti confeſſionem coronati à Beda, Martyrologio Rom. & alijs Pridie Kal. Decembris referuntur. Cætera ignorantur.

ANNOTATIO.

PEt. Galeſ. Bedam ſecutus Euprepitem Epreptum nominat; ſed antiqua M.S. qua à Baronio citantur Euprepitem habent. Horum porrò Mart. nulla alia perdurat memoria prater dictam.

DE S. CONSTANTIO CONFESSORE ROMÆ.

Conſtantius Pelagianorũ hoſtis infenſiſſimus.

COnſtantius Romæ Honorio, & Theodoſio Iuniore Imperatoribus ſtrenuè aduerſus Pelagianos Innocentio I. Pontif. Maximo decertauit: à quibus multis expetitus inſidijs, multa pertulit. Denique victor de illis triumphans vitæ ſanctitate clarus migrauit è vita. Pridie Kal. Decembris. *Ex Martyrol. Rom. & S. Proſ. in Cron. ad ann. Domini 417.*

ANNOTATIO.

AN Presbyter, vel Diaconus fuerit incertum eſt. Illud perſpicuum, doctrina ſacra, & vita probitate praditum fuiſſe.

Decembris die 1.

DE SS. MARTYRIBVS DIODORO PRESBYTERO, Et Mariano Diacono Romæ.

DIodorus Presbyter, & Marianus Diaconus cum alijs clericis, ac plurimis Chriſtianis ex vtroque ſexu in Crypta; in qua SS. Chryſanthus, & Daria conditi fuerant, conuenientes vigilias, & diuina myſteria celebrabant. Quod cum Numerianus Imp. accepiſſet, protinus miſit, qui ex improuiſo, qua die ſolemnitatem martyribus celebrabant, os ſpeluncæ, aditumque obſtruerent. Qd cum ſumma celeritate factum fuiſſet, omnis illa virorum, fœminarum, & puerorum multitudo incredibilis (quæ propter crebra miracula, quæ ad SS. Chryſanthi, & Dariæ tumulum fiebant, confluxerat) terra vndique decidente oppreſſa

preſſa extincta eſt, Diodoro, & Mariano cæteros ad eam mortem pro Chriſto perferendam hortantibus Kal. Decembris. Quorum corpora à Stephano Papa VI. Anno poſt Chriſtum natum 886. effoſſa & inuenta per omnes ferè vrbis eccleſias, & monaſteria diuiſa ſunt, & recondita. In qua inuentione illud mirum contigiſſe ferunt, quod lampas in ea crypta accenſa per ſex dies cōtinuos, donec Sanctorum corpora omnia eruerentur abſque olei additione perdurarit. *Ex Paſſ. SS. Chryſanthi & Dariæ, & Pet. in Cat. lib. 1. c. 12.*

Lāpas accenſa p ſex dies abſq; olei additione perdurat.

ANNOTATIO.

AN dies ſit paſſionis hæc, vel inuentionis non ita certum eſt: paſſiones eſſe probabile eſt, nam eodem anno poſt SS. Chryſanthi, & Dariæ martyrium paſſi putatur.

DE SS. MARTYRIBVS LVCIO, ROGATO, CASSIANO, ET CANDIDO ROMÆ.

LVcius, Rogatus, Caſſianus, & Candidus Romæ pro Chriſto paſſi ſunt, vt antiqua Martyrologia manuſcripta habent; licet in qua perſecutione ignoretur. Beda pro Candidus, Candida habet.

DE S. ANSANO MARTYRE, ET SENENSI ADVOCATO.

ANſanus Tranquillini nobilis Romani filius à puero inſcio patre Chriſtianam religionem edoctus duodennis à Protaſio Presbytero ſacra vnda perfuſus regeneratur à Maxima muliere Chriſtiana de Sacro fonte leuatus: ac domum reuerſus Chriſtum colebat occultè. Factus grandior annorum 19. cum iam ſe Chriſtianum publicaſſet, Delatus apud Imperatores Diocletianum, & Maximianum, quo tempore perſecutio in Chriſtianos feruebat, vnà cum Maxima comprehenditur, dumque ad Imperatores duceretur, cæco in via obuio lumen reſtituit. Oblatus Imperatori cum ſe Chriſtianum diceret nec Dijs thus adhibere vellet, vt iubebatur, in carcerem mittitur: vbi diu propter fidei conſtantiam afflictus, Maxima nodoſis fuſtibus ad mortem cæſa, tandem aufugiēs Balneoregium venit. Inde Angelica viſione roboratus Senas proficiſcitur, vbi cum Chriſtum liberè prædicaret, multoſque ſignis ad eum perduceret, à Lyſia Proconſule tentus, cum neque blanditijs neque minis de conſtantia dimoueri poſſet, in ignem valdè accenſum inijcitur: ſed eo diuinitus extincto ad Arbiam fluuium ductus ibi capitis obtruncatione martyrium compleuit Kalen. Decembris, ibique ſepultus eſt. Paſſus fuit anno ſal. 303. anno 20. Imperij Diocletiani, & Maximiani Imperatorum. *Ex Actis eius M.S. & Pet. in Cat. lib. 1. c. 14.*

Anſanus cæco lumen reſtituit.

ANNOTATIO.

HVius S. mart. celebris eſt multis in locis memoria. Extat in agro Bononien. antiquum Benedict. cœnobium S. Anſano dicatum: quod nunc à monachis deſertum Fratres Seruorum Bononiæ cum prædijs poſſident.

DE S. OLYMPIADE VIRO CONSVLARI, ET MARTYRE AMERIÆ.

OLympiades vir Conſularis, ac Ameriæ Præfectus Firmanæ Virginis apud ſe Chriſtianæ religionis accuſatæ, amore captus, cum cęca libidine ſtimu-

Olympiades Firminę Virginis amore captus in illius amplexᵘ furens, intimis doloribᵘ agitatus, ſe Chriſtianum fore pollicetur.

ſatus cubiculum ingreſſus, in illius precibus operam dantis amplexus ferretur, ſubitò ſtupefactis manibus intimis doloribus agitari cœpit, ac veniam precatus opem virginis poſtulare, ſe Chriſtianum futurum, ſi priſtinam recuperaret ſanitatem pollicitus. Oratione itaque Firminæ ſanatus cum tota familia à Felice Presbytero baptizatur. Re ad Diocletianum delata, Megetius conſularis extemplo Ameriam mittitur. Qui Olympiadem accerſitum acriter reprehendit, quod mulierculæ blanditijs delinitus Deorum cultum deſeruiſſet, ac monet, vt bono ſuo reſipiſcens priſtinam erga Deos mentem retineat, quò priſtinos apud Imperatores honores recipiat. Sin minus cruciatus diros, & mortem minatur. Ad quæ Olympiades non poſſe ſe ab agnita veritate reſilire reſpondit. Quare in equuleo ſuſpenſus, crudeliſſimeq; tortus, vngulis ferreis dilaceratur; deinde ſubiecto igne, & ad latera admoto exuritur. Quibus in tormentis conſtans in fide ſpiritum Deo reddidit. Cuius corpus inhumatum proiectũ noctu à Firmina ſublatum in loco, qui Agolianus dicebatur in agro Amerino ſepelitur. Paſſus eſt anno Domini N. 303. ſub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus. Marcellino Pont. Max. *Ex lib. M.S. Eccleſ. Amerinæ, & ex Paſſ. S. Firminæ.*

Crudeliſſimè torquetur.

ANNOTATIO.

CVm Olympiades eodem anno ante S. Firminam virg. paſſus fuerit, vt Acta ipſa teſtantur, Cur paſſio illius hac die in Martyrol. Rom. refertur? An propter S. Firminæ ſolemnitatem in hanc diem transfertur? An verò hac die eius Inuentio, ſeu transl. celebratur?

DE S. PROCVLO EPISC. INTERAMNATE, ET MARTYRE.

Vide 1. die Iunij.

DE S. EVASIO EPISC. ASTENSI, ET MARTYRE, Patrono Caſalenſi.

EVaſius Beneuenti natus, & educatus, cum humanioribus litteris primum, & poſtea ſacris operam dediſſet, pijs addictus operibus, ſic cœpit ſanctitate præcellere, vt multos à morbo, & à Dæmone oppreſſos liberaret. In ijs Adoleſcentulam à 7. ſpiritibus vexatam, & Eugenium quendam Sabinum, qui inſanabili morbo 30. annis laborauerat, quem ſanatum cũ tota eius domo ad Chriſtum perduxit, in S. Bartholomæi baſilica non ſine ingenti animarum lucro Euangelium prædicauit, quoad Angelico admonitu cũ Natali Romam venit, quo tempore Aſtenſes mortuo eorum Epiſcopo, & ipſi paſtorem depoſcentes Romam venerant à Luitprando Longobardorum Rege commendati Gregorio II. Pont. Max. Qui Euaſij doctrina, & vitæ ſanctitate perſpecta eum Aſtenſem Epiſcopum creat. Aſtam itaque cum Natali, qui poſtea Presbyter ordinatus eſt, veniens eam Eccleſiam annos 28. aduerſus Arianos pugnans adminiſtrauit. Cum autem eum Hæretici interficere decreuiſſent, Euaſius cũ Natali Preſbytero, & Proiecto Diacono vrbe excedens in locum; qui Voluſianum vocabatur, haud procul à Sedula (cui ciuitas ſucceſſit Caſalenſis) veniens, ibiq; obdormiſcens, cum expergefactus hoſtes aduentare intelligeret, ex timore baculi paſtoralis oblitus fugit: quem cum acceptum Natalis regreſſus eſſet, frondentem reperit. Ex quo S. Epiſcopus ſibi martyrij palmam eo in loco à Deo paratã intellexit. Eccleſia itaque in proxima ſylua apud Padum S. Laurentio extructa, fidem prædicare, ægrotoſque, & infirmos curare cœpit, in quibus Diogenem

Euaſius adoleſcẽtulam à ſeptem ſpiritibus uexatã liberat.

Eugeniũ inſanabili morbo laborantem curat

Aſtenſis Epiſcopus creatur.

Baculus Paſtoralis frondeſcit.

Infirmos ſanat.

quendam

quendam Sedulæ ciuem, cum Proiecta illius filia. Cum verò plurimi non modò ex Sedula, ſed ex locis omnibus finitimis ad veram fidem ad ſigna, & prædicationem Euaſij conuerterentur, Atubalus Sedulæ Dominus, ſiue Præfectus Arianus illum ad ſe accerſitum vti magum durius increpat, eumque ſe I.C. Dei veri ſeruum, non magum aſſerentem, in profundum carcerem, ſiue in puteum vinctum mitti imperat: inde Angelica viſitatione roboratus, ſequenti die eductus, cum Atubali promiſſa negligeret, ac in Fidei Catholicæ confeſſione conſtans perſiſtere, vnà cum Proiecto Diacono, & alijs 145. capiti truncatur à Natali Presbytero in æde Sancti Laurentij tumulatus. Atubalus autem diuino excæcatus iudicio, errorem recognoſcens, terra ſanguine martyris conſperſa oculis admota ſanatus eſt; & ad Catholicam Fidem conuerſus. *Ex Libello, in quo multa de Caſalen. Ciuitate tractantur, Tridinij excuſſo An. D. 1566.*

Euaſius cum Proiecto Diacono, & alijs 145. martyrio coronatur.

ANNOTATIO.

Multa accurataque indiget is liber cenſura, cum quædam minimè veriſimilia contineat, quemadmodum alibi monuimus.

DE S. CASTRITIANO EPISCOPO MEDIOLANENSI.

Caſtritianus Mediolanenſis (qui ex Oldana familia progenitus traditur) poſt Sanctum Caium Epiſcopalem Mediolani curam ſuſcepit. Is duas baſilicas ædificauit, Portianam, Fauſtinianam, quæ nunc Sanctorum Vitalis, & Agricolæ nominatur in ædibus Portij, & Fauſti Philippi filiorum Eccleſiæ donatis. Quæ ingraueſcente ſub Domitiano perſecutione collapſa erant, reſtituit. Innumeram Gentilium multitudinem prædicatione, & miraculis ad Chriſtum conuertit. Calimerium virum probum, & doctum, (qui poſtea ei in Epiſcopatu ſucceſſit) è Græcia profectum benignè excepit, & apud ſe retinuit. Pauperum curam geſſit ſedulò. cumque in ſumma perſecutionum tempeſtate, Eccleſiam Mediolanenſem annos 41. maxima vigilantia adminiſtraſſet, multis certaminibus pro Chriſti religione perfunctus obiens abijt ad Dominum Kalen. Decembris. Corpus in via Romana, in Peregrinorum cœmeterio conditum eſt. *Ex Breu. & Tab. Eccl. Mediolanen. ac ex P. Galeſ. in Martyrol.*

ANNOTATIO.

Galeſin. in Martyrolog. & Panuin. in Cronolog. Eccleſ. Caſtritianum annos 41. ſediſſe aiunt. cum alij duodecim tantum ſcribant. Sed in re hac potius Breu. Mediolanen. potius credendum eſt.

DE SANCTO VRSICINO EPISCOPO BRIXIENSI.

Vrſicinus, ſeu Vrciſinus, quæ & Vrſinus Sextus Brixiæ Epiſcopus Sancto Apollonio in Epiſcopatu ſucceſſit: licet non proximè. Vixit, vt nonnullis videtur, ſub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus: ac illam temporum pertulit acerbiſſimam conditionem. Erat Doctrina, & ſanctimonia vitæ illuſtris: qui non modo Chriſtianos in fide, & officio continuit: ſed etiam plures ex Gentilibus Chriſto acquiſiuit. Qui cum ſibi creditam Eccleſiam aliquandiu ſanctiſsimè gubernaſſet, ex hac vita mortali

ad

ad immortalem euolauit Kal. Decembris. Corpus eius hoc tempore in æde S. Ioſeph aſſeruatur. *Ex Monum. Eccleſ. Brixien & Tab. ac ex Capreolo lib. tertio, Cron. Brix.*

ANNOTATIO.

SVnt, qui Vrſicinum Concilio Sardicen. ſub Iulio I. Pontif. interfuiſſe aſſerant. Sed cum Fauſtinus eius ſucceſſor ſub Conſtantino Magno ſediſſe feratur, qui potuit Vrſicinus Fauſtini prædeceſſor Concilio huic ſub Conſtantio Imp. Conſtantini filio celebrato interfuiſſe? Quod ſi Epiſcopus Brixien. in eo ſubſcriptus reperitur, is tamen non Vrſicinus, vel Vrſinus, ſed Vrſatius nominatur. Quod vero Vrſicinus Apollonio, qui ſub Hadriano Imper. vixit ſucceſſiſſe dicitur, non immediatè id accipiendum eſt, cum Eccleſia Brixien. ſedes diu inter Hadrianum & Diocletianum vacaſſe videatur.

DE S. BESSO MARTYRE, ET PATRONO EPOREDIENSI.

BEſſus miles Thebæus ex eorum numero fuit: qui in finibus Sedunorum cum Dijs ſacrificari noluiſſent, Maximiani Imperat. crudelitatem quam in Mauritium, Exuperium, Innocentium, & alios exercuerat, deuitantes, ad diuerſa Italiæ loca receſſere. Is itaque traiectis Alpibus in Salaſſorum, & Libicorum fines veniens locum quemdam ſolitarium in Vercellarum, & Eporediæ confinio (Canapiciam eam regionem vocant) conſpicatus, in eum abiectis armis ſe contulit, ac vitam eremiticam aliquandiu orationibus vigilijs, & ieiuniis, ac cœleſtium rerum contemplatione duxit. Cum autem latrones quoſdam, qui pecora furtim abſtulerant, increpaſſet, neque ex eorum furto comedere voluiſſet, ab illis multis inflictis vulneribus crudeliter trucidatus eſt, ac ex alta rupe præcipitatus, cuius corpus quibuſdam ruſticis diuinitus reuelatum, dum illud in ſacco poſitum in hoſpitio apud Eugeniam villam nimio noctu ſplendore micaret, ab hoſpite extractum, alio loco illius immiſſo, ac cum eo ſummo manè ruſticis abeuntibus, in ea villa honorificè conditum eſt, cum verò in dies magis miraculis coruſcaret, Arduinus Canapiciæ regionis comes illud Eporediam transferendum, ac in Eccleſia Cathedrali condigno honore collocandum curauit. In qua tranſlatione miracula aliquot contigere; in quibus illud referre ſufficiat. Quod cum Sacrum Beati Beſſi corpus deferentes ad Pontem vrbis deueniſſent, ita illud immobile effectum eſt, vt nulla vi vlterius moueri potuerit, niſi voto a clero, e populo, quod eius diem feſtum anniuerſaria ſolemnitate celebrarent, emiſſo. Innumera porrò miracula ad eius tumulum ſubſecuta ſunt: nam præter iuuenem Bugiellenſis territorij, qui ex diutino morbo corporis compage iam reſoluta, animam agebat, & mulierem Scriboniam nomine ex Maniano pago etiam ferè omnium membrorum officio deſtitutam, alioſque complures, quibus nulla poterat humana arte ſuccurri, ſanitati reſtitutos: illud mirandum, & tremendum de presbytero, qui S. Martyri detrahere auſus illum per iocum Baſſum pro Beſſo vocans, & homines ab illius cultu auertens, ſtatim diuinam vltionem in ſe expertus vſum brachiorum amiſit, donec ad martyris ſepulchrum deductus ac crimen ſuum confeſſus liberationem impetrauit. *Ex antiquis eius lectionibus, quæ in Eccleſ. Eporedien. recitari conſueuerant.* Quæ nonnulla expurgatione egent, cum aliqua etiam falſa contineant, veluti illud de Arduino Italiæ Rege.

Beſſus à latronibus crudeliter trucidatur.

Corpus S. Beſſi ad pontem urbis immobile prorſus efficitur.

Iuuenis corporis compage iam reſoluta, & mulier membrorum officio deſtituta ſanantur.

Deluſor S. Beſſi diuinā expertus ultionem.

AN-

ANNOTATIO.

A Victor Hiſtoria Martyrum Thebaeorum nuper ferè Auguſtæ Taurinorum edi-ta, illum à Cæſarianis militibus ex altiſſima rupe à latronibus præcipitatum oc ciſum narrat. Eugenia villa, nunc OZegna ab incolis appellatur potius oppidum, ſeu caſtrum, quam villa.

DE S. PROCVLO EPISCOPO RAVENNATE VI.

PRoculus natione Syrus: (cuius maiores Antiochia Rauennam cum S. Apol linare venerunt) poſt S. Calocerum 6. Epiſcopus Rauennatum columbæ Cœlo demiſſæ inditio renunciatus eam Eccleſiam ſumma vigilantia admi niſtrauit. Cum enim ad Chriſti Dñi præcepta vitæ ſuæ curſum accommodaſ ſet, non tam doctrina, & prædicatione, quàm innocentiſſimæ vitę exemplo plu rimis ad fidem conuerſis Eccleſiam, & cultum Eccleſiaſticum maximè auxit. Ipſe demum paſtorali munere egregiè perfunctus, ætateque confectus obdor miens in Cœlos euolauit. Kal. Decembris anno ſal. noſtræ 157. Hyginio Pontif. Max. ſequenti anno defuncto. *Ex monum. Eccleſiæ Rauenn. & Hieron. Rub. lib. 1. Hiſt. Rauenn.*

Proculus columbæ inditio Epiſcop. eligitur.

ANNOTATIO.

Corpus apud SS. Aderitum, & Calocerum ſepultum.

Decembris die 2.

DE S. BIBIANA VIRGINE, ET MARTYRE ROMANA.

BIbiana virgo Rom. nobilis S. Flauiani Expræfecti, & S. Dafroſæ filia, ſan ctaq; Demetriæ Virginis ſoror poſt patris exilium, & mortem, ac matris necem ad Aproniani Præfecti ſub Iuliano Apoſtata tribunal vnà cum Deme tria ſorore ſiſtitur, cumq; ſoror ad primam iudicis interrogationem expiraſſet ipſa Rufinæ cuidam mulieri, vt ad Idolorum cultum illam reuocaret traditur. Cum vero Bibiana firma, & conſtans in propoſito perſiſteret, nunciat Rufina Aproniano ſe in Bibiana operam perdere. Quare is illam tandiù plumbatis cę di iubet, donec animam exhalaret. Cuius corpus cum 4. dies inhumatum in fo ro Tauri fuiſſet, noctu à Ioanne Presbytero apud matrem, & ſororem iuxta pa latium Licinium ſepultum eſt. Paſſa refertur Kal. Decembris an. ſal. 362. Libe rio Pont. Max. & Iuliano Imp. ann. 2. Imperij. *Ex eius Actis, ab Adone, Petr. lib. 1. cap. 19. & Anton. Gallon. lib. de Virg. Rom. rel.*

Demetria Bibianæ ſoror expirat.

ANNOTATIO.

VIget adhuc illius memoria Romæ apud palatium prædictum, à S. Simplicio Papa erecta: in eaque adhuc corpus illius requieſcit.

DE SS. MARTYRIBVS EVSEBIO PRESBYTERO, & Marcello Diacono, ac Socijs Romæ.

EVſebius Presbyter, & Marcellus Diaconus vnà cum Hippolito, Maximo, Adria, Paulina, Neone, Maria, Mariana, & Aurelia ſub Valeriano Imp. martyrio coronati ſunt diuerſis tamen diebus: Euſebius enim, & Marcellus ſi mul comprehenſi in Valeriani perſecutione, ſimulque cruciati, conſumati ſunt

ſub

ſub Secundiano Iudice, Reliqui etſi eadem de cauſa, ac ſub eodem iudice, alijs tamen diebus paſſi in Actis ipſorũ referuntur. Paſſi ſunt anno ſal. humanæ 259. quo Valerianus perſecutionem in Chriſtianos edicto publico commouit. Cum Eccleſiæ S. Stephanus Papa præeſſet. Corpora SS. Hippolyti, Adriç & Neonis virorum, ac Mariæ. & Paulinæ mulierũ in æde S. Agathæ in ſuburra quieſcunt. *Ex Actis M. S. Eccleſ. S. Mariæ Maioris.*

ANNOTATIO.

Horum præter Martyrol. Rom. meminit Baron. in Annalib. ad an. præd.

DE S. PONTIANO MARTYRE cum alijs quatuor.

Pontianus à paralyſi curatus baptizatur.

PONtianus à S. Euſebio Presbytero dum in carcere detineretur vnà cum Marcello, & alijs à paralyſi; qua diu laborauerat, mirabiliter curatus, ad Chriſtum conuerſus, & baptiſmo regeneratus, cum Secundiano Iudici innotuiſſet, & ipſe comprehenſus, ac carcere incluſus, cum neque blandis, neq; minacibus verbis de Conſtantia Chriſtianæ religionis colendæ demoueri poſſet, cum alijs quatuor, qui & miraculo commoti in Chriſtum crediderant, martyrij palmam 4. Nonas Decembris adeptus eſt. *Ex Actis, & paſs. S. Euſebij Presbyteri, & Soc.*

Cũ alijs quatuor palmã martyrij adeptus.

ANNOTATIO.

POntiani etiam Beda. & Molan. in Additionib. ad Vſuard. ac Galeſ. in ſuo Martyrol. meminere. Et à Galeſ. ſocij tres Pontiani nominantur, Priminius, Demetrius, & Iulianus.

DE S. CROMATIO EPISCOPO AQVILEIENSI.

CRomatius Aquileienſis, qui ſub S. Valeriano Diaconus fuerat, doctrina, & religione conſpicuus, ſanctique Hieronymi amiciſſimus, vt tot eius Epiſtolæ teſtantur ad illum ſcriptæ 9. Epiſcopus Aquileienſis multa, cum eſſet eruditiſſimus, ſcripſit, ac plures libros è Græco in Latinum conuertit. Vixit Theodoſio ſeniore Imp. Præfuit Eccleſiæ ſuæ ſumma cum laude annis 18. S. Heliodorum, qui ſecum diu fuerat, Epiſcopum Altinatem ordinauit. Denique multis clarus virtutibus, vitaq; beatè acta, ac grege ſuo verbo prædicationis, vitæque probæ exemplo optimè enutrito ad cœleſtes ſedes euolauit. 4. Non. Decembris. *Ex Breu. Aquileien. Pet. in Cat. lib. 7. cap. 48.*

Cromatius vir eruditiſſimus plures libros grçcos latinitate donauit.

ANNOTATIO.

PRæter Hieronymum, & S. Ambroſ. ad eum Epiſtolam ſcripſit, agitque de eo S. Io. Chryſoſt. in Epiſt. 155. & Rufinus Presbyter lib. 1. Inuect. & alij.

DE S. PETRO CHRYSOLOGO EPISC. RAVENNATE.

PEtrus cognomento Chryſologus ob ſermonis ſuauitatem, & elegantiã, Foro Cornelij natus, & piè in litteris, & religione educatus Cornelio Epiſcopo Cornelienſi, à quo Diaconus ordinatus eſt, operam dedit. Qui nullo prorſus hominum fauore: ſed diuino tantum nutu Rauennatum Epiſcopus in iuuenili adhuc ætate conſtitutus creatus eſt. Cũ enim Ioanne Epiſcopo defuncto ſucceſſorem Rauennates de more electum Romam ad Sixtum III. Pont. Maximũ

vnà

vnà cum Cornelio Epiſcopo Corneliensi, quem Petrus Diaconus eius comitatus eſt, ſacrandum miſiſſent, SS. Petrus Apoſtolus, & Apollinaris Epiſcopus Pōtifici per viſum præcipiunt, vt non quem illi elegiſſent; ſed quem iuuenem inter illos nomine Petrum Epiſcopum Rauennæ conſecraret. Quare Sixtus, vbi Rauennates cum ab eis electo in Epiſcopum adfuiſſent, eo reiecto, Petrū Cornelij Diaconum doctrina, & vitæ Innocentia inter cæteros eminentem, valdè tamen reluctantem ordinauit, ac id Rauennatibus indignè ferentibus S. Pontifex viſionem eis aperuit: qua intellecta acquieſcentes ſuum Epiſcopum Rauennam, non ſine ingenti lætitia, & ſumma populi gratulatione, deducunt, à Valentiniano Imp. & Galla Placidia Auguſta benigniſſimè exceptum. Is cum munus ſibi à Deo demandatum ſumma prudentia & animi ardore exequeretur, à Leone I. qui Sixto ſucceſſerat Chalcedonem ad concilium ibi contra Eutychē Hæreticum vnam tantum naturam in Chriſto aſſerentem 360. Epiſcopotū coactum deſtinatur, vt contra illum diſputaret: quod ita egregiè, & ſcripto, & coram præſtitit, vt ſummam ab omnibus laudem conſequeretur. Reuerſus Rauennam totus erat in paſcendo grege, crebris ad populum concionibus habitis. Acceſſit per id tempus Rauennam ſanctiſſimus Germanus Epiſcopus Antiſiodorēſis ad Valentinianum Imper. qui non multò poſt Rauennæ ægrotans ceſſit è vita: Cuius cadauer, cum à Petro funus curatum fuiſſet, in Gallias ad propriam Eccleſiam relatum eſt, cuculla, & cilicio illius apud Petrum remanentibus. Perualuerat apud Rauennates vetus conſuetudo, vt Kalendis Ianuarij perſonati per vrbem cum Deorum ſimulacris, quaſi ludētes diſcurrerent. Quā conſuetudinem S. Petrus vti pernicioſam aliquot habitis concionibus abſtulit. His, alijsq; præclarè geſtis, cum Eccleſiæ Rauennati decennio præfuiſſet, ſibique vitæ terminum adeſſe præſentiret, ad Forum Cornelij patriam ſuam ſe contulit, vt oſſa S. Caſſiani martyris veneraretur, ibiq; animam ſuam Deo redderet. Quare vbi Rauennates, vt optimum paſtorem ſibi deligerent, & diuina mandata ſeruarent hortatus eſſet, tranquillam mortem in Domino obijt 3. Nonas Decembris. An. ſal. 449. circiter in æde S. Caſſiani ſepultus. Cuius extant conciones, ſiue Homiliæ melliflux doctrinam, & pietatem vndique ſpirantes.

Ex vita per Hieron. Rub. lib. 2. Hiſt. Rauen. ſcripta, ac ex off. Eccleſ. Cornelien.

Petrus Chryſologus Rauennæ Epiſcopus diuina uiſione creatur.

Contra Eutychem Hæreticum aſſerētem unā tātū in Deo uolūtatē egregiè diſputans ab omnibus laudatur.

A Leone I. ad Concil. Chalcedon. contra Eutichen Hereticum mittitur.

Priſcam quā dā circumferendorū Deorū conſuetudinem, uti pernicioſam tollit.

ANNOTATIO.

PAnuin. in Faſt. Petrum 21. Epiſcopum Rauenn. an. Dom. 433. à Sixto III ordinatum ad annos 18. ſediſſe ſcribit; Contra quum habeant monum. Eccleſ. Rauen. & Hieron. Rub. Ego tamen Rubeum erraſſe puto: nam S. Germanus Ep. Antiſiodorenſis, cuius funus S. Petr. Chryſog. curauit, Rauennæ obijt an. D. 435. & 4. Sixti Pap. Concilium verò Chalcedonen. cui Petrus interfuiſſe traditur. An. D. 451. celebratum eſt ex quibus colligitur Petrum ſaltem annis 18. Rauennati Eccleſiæ præfuiſſe ab an. 2. Pontificat. Sixti, ad annum 12. Pontif. Leonis. Quare non initio Pontificat. Leonis obijt, vt ſcribit Rub. nec anno Domin. 450. vt in Off. Eccleſ. Imolen. Sed poſt ann. 451. eum migraſſe oportet. Baron. in Annal. ait illum Epiſcopum creatum fuiſſe an D. 433.*

Hier. Rub. de tēpore S. Petri error.

DE S. LVPO EPISCOPO VERONENSI.

LVpus Epiſcopus XXVIII. Veronæ inter Sanctorum Simplicium, & Seruulum ſediſſe traditur. Vir fuit admirandæ ſanctitatis, & doctrinæ. Qui populum Veronenſem diligentiſsimè in diuinis præceptis eruditum, verbo prędicationis, vitæque immaculatæ exemplo paſcere ſummoperè ſtuduit. Vbi verò Eccleſiæ ſuæ laudabiliter aliquot annos præfuiſſet, ad præmium migrans

cuo-

euolauit 4. Nonas Decembris, ac in baſilica S. Stephani ſepultus eſt. *Ex libello Auguſt. Valer. Ep. Veronen. & Card. de SS. Epp. Verona.*

ANNOTATIO.

QVo tempore, & quantum vixerit, ex dicto libello, & monum. Eccleſ. Veronen. minime apparet, putatur tamen inter an. D. 500. & 600. in humanis fuiſſe.

DE S. EVASIO EPISCOPO BRIXIENSI.

EVaſius xxx. Epiſcopus Brixienſis ex eorum numero, quos Eccleſia Brixienſis colit, poſt Sanctum Antigium illi præfuit Eccleſiæ. Cuius etſi acta iniuria temporum nos latent: haud tamen Sanctitatis eius memoria vllis calamitatibus, quas Brixiani frequenter paſſi ſunt, excidere, aut deperire potuit, cum dudum ab Eccleſia Brixienſi anniuerſaria ſolemnitate 4. Nonas Decembris, quibus è vita migraſſe creditur, celebrari conſueuerit. Eius corpus in æde S. Petri in Oliueto, vt vocant, requieſcit. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Brixien.*

ANNOTATIO.

QVi Sanctos Antigium, & Euaſium inter Ann. Dom. 680 & 700. vixiſſe affirmant, apertè falli deprehenduntur: nam ſi ante annum D. 843. vixiſſent, à Ramperto Epiſcopo Brixienſi, qui eo anno tranſlationem Sancti Philaſtrij celebrauit, haud prætermiſſi fuiſſent. Omnes enim Epiſcopos Sanctos Brixienſes, vſque ad ſua tempora recenſet, vt in hiſtoria Tranſlationis, quàm is conſcripſit, apparet. Neque dici poteſt ab eo fuiſſe prætermiſſos, quòd illos Eccleſia Brixien. nondum Sanctos haberet; nam nulla eos poſtea miracula edidiſſe, propter quæ Sanctorum catalogo adſcriberentur, legimus. Floruere itaque SS. Antigius, & Euaſius poſt Rampertum, & poſt an. D. 843. vt videtur, tametſi Capreol. lib. 5. Sanctum Antigium multò ante Rampertum vixiſſe affirmet.

Decembris die 3.

DE SS. MARTYRIBVS CLAVDIO, HILARIA, IASONE, ET MAVRO CVM ALIIS 70. ROMÆ.

Catenæ, ac compedes in puluerem rediguntur.

Virgæ inſtar papyri molles fiunt.

Ad diuina Chryſanthi prodigia Claudius Tribun. cũ tota eius domo cõuertitur.

CLaudius Tribunus cum Sanctum Chryſanthum ſibi ab vrbis Præfecto Numeriano Imp. traditum vinctum catenis, & compeditum obſcuro, fœdoque carcere includi iuſſiſſet, vbi illum, catenis, & compedibus diuinitus in puluerem redactis, ſolutum, & locum lotio à miniſtris aſperſum, ſuauiſſimo odore completum accepit, ac denuò firmioribus catenis conſtrictum, locoque obſcuriore poſitum, fractis illicò catenis, & loco cæleſti ſplendore colluſtrato eò à ſeruis accerſitus eundem liberum, & læſum vidit, factum Magicis artibus tribuẽs, eum mox eductum, paliſque alligatum virgis atrociter cædi iubet. Sed virgis inſtar papyri mollibus factis Tribunus ea re commotus, Chryſanthum ſolui, & veſtibus indui præcipit: & ad milites conuerſus: Noſtis, inquit, *Magorum fraudes à me tandem deprehenſas, diſſipatas eſſe. Quod autem nunc factum eſt, non certè maleficio hominum, ſed diuinæ virtutis potentia factum exiſtimemus. Quare ad viri huius genua proſtrati, veniam petentes precemur, vt nos omnes Deo ſuo, qui ſolus verus eſt, conciliet.* Claudius itaque cum militibus, cum Hilaria vxore, Iaſone, & Mauro filijs totaque eius domo ad Chryſanthi pedes ſupplex accedens Chriſti lauacrum humiliter flagitat. Qui cunctos breui cathecheſi præmiſſa aqua expiandos ſalutari curauit. Verùm rumore illicò ad Numeriani aures perlato, is Claudium ligato ad collum lapide in mare præcipitari, ac milites decollari iuſſit:

iuſſit: poſt quos & filij parem martyrij palmam adepti ſunt cum alijs militibus. Quorum corpora haud procul ab vrbe in via; quæ Mauri dicta eſt, à Chriſtianis condita ſunt. Hilaria verò à ſatellitibus apud filiorum tumulum orans comprehenſa, cum preces abſoluendi ſpatium impetraſſet, genibus flexis, manibuſque in Cœlum protenſis inter orandum ſpiritum Deo reddidit, & ipſa apud filios ſepulta. *Ex Geſt. & paſſ. SS. Chryſanthi, & Dariæ*, à Sur. tom. 5. rel.

ANNOTATIO.

Pet. in Cat. lib. 1 c. 23. de eiſdem pluribus agit, & Hilariam à ſuis ancillis iuxta filios ſepultam narrat.

Corpora Iaſonis, Mauri, & Hilariæ Lucæ in templo maiore aſſeruantur, vti Tab. eiuſd. Eccl. indicant.

DE S. MIROCLETE EPISCOPO MEDIOLANENSI.

Mirocles Mediolanenſis, à quo S. Epiphanius Epiſcopus Ticinenſis genus duxiſſe fertur, ob eius ſingularem doctrinam, & vitæ probitatem poſt Sanctam Monam Eccleſiam Mediolanenſem rexit, & Prouinciam à Gentili ſuperſtitione mundauit: Is Romam à Melchiade Papa ad Concilium in cauſa Cæciliani, & aliorum Epiſcoporum Africæ euocatus non mediocriter in ea cauſa laborauit. Eccleſiæ Mediolanenſis (cuius ſedes ob perſecutiones diu vacauerat) Eccleſiaſticam diſciplinam reſtituit: ſtatuitque inter alia, vt Clerici ſtatis horis ad pſallendum in eccleſiam conuenirent. Memoriam Sancti Anathalonis II. Epiſcopi Mediolanenſis inſtauratam exornauit imagine cum Epigrammate adiecta. Domus eius egenis, ægris, & peregrinis ſemper fuit apetta. Denique ſic Eccleſiam ſuam per annos 22. adminiſtrauit, vt à Sancto Ambroſio plurimum commendatus fuerit, & à Sancto quoque Ennodio Ticinenſi Epiſcopo celebratus. Obijt diem feliciter 3. Nonas Decembris. Conſtantino Magno Imper. in æde primum Portiana (quæ nunc Sancti Victoris nominatur) ſepultus. *Ex Breu. Ambroſ. & Act. Eccleſ. Medi. lanen.*

ANNOTATIO.

Quod aiunt Mirocletē an. D. 268. vel 289. obijſſe omnino ſupputationi tēporū repugnat: Si enim Romæ ſub Melchiade Concilio interfuit ann. D. 313. qui potuit tanto tempore ante obijſſe? vbi & Panuin. error in ſua Cronol. eccleſ. deprehenditur, Maternum Epiſcopum Mediolanen. ad an. D. 312. adnotantis.

DE S. GALGANO EREMITA APVD SENAS.

Galganus Cluſdino pago, ſeu caſtro agri Senenſis parentibus antea ſterilibus Eugenio III. Pont. Max. ac Friderico I. Imper. natus, voluptuoſam primùm vitam duxit, donec patre defuncto à Michaele Archangelo in ſomnis bis monitus, vt Chriſti miles fieret, in montem Sepium venit, vbi tertiò ab eodem Angelo monetur, vt mundum deſerens Deo vacet. A quo conſilio mater, & propinqui illum vxorem ei elegantem & diuitem proponentes auertere maximopere conantur: cum verò ab eis per ſuaſus ad ſponſam videndam equitaret, ſic ſubſtituit equus, vt calcaribus progredi coactus, locutus feratur, ſe ab Angelo progredi prohibitum: cuius etiam in ſaxo veſtigia apud eum M. monſtrantur. cum igitur Galganus eo miraculo mutatus, ad montem prædictum perueniſſet. Cruce ex enſe ibi defixa, cellulaque extructa vitam cœpit ducere ſolitariam: tentationibus multis à Dæmone immiſſis oratione ſuperatis. Aſſiduè ieiunabat:

Galganus ter ab Angelo monetur.

Equus immobilis loquitur.

Aſpertima Galgani pœnitentia.

nabat:

nabat: bacchæ Sylueſtres, & herbarum radices cibus, aqua potus, & humus lectus erant. Vehementer rurſus tentatus, vt Cluſtinum rediret, voce de cęlo roboratus tentationem vicit. A venatore deprehenſus illi equum, & veſtes ſuas conceſſit, pellibus ipſius venatoris indutus. Cum autem venator matri: vbi Galganus eſſet, retuliſſet, protinus illa vna cum ſponſa, & propinquis ad locũ contendit, vt illum abducerent. Sed contra accidit. Nam & ſponſam ad virginitatem induxit ſeruandam, & matrem cum ſuis lætam dimiſit. Fama interim ſanctitatis ſparſa, cum multi ad eum viſendum confluerẽt, Romam, vt loca ſancta viſitaret, indulgentiasq; perciperet, proficiſcitur. Quo tempore, cellula ipſius cũ cruce à nonnullis, qui omnes malè periere, exuritur, quod ſibi diuinitus reuelatum Summo Pont. narrauit: à quo accepta benedictione ad Eremum reuertitur. Cellulam reædificat, & enſis partes ſigno crucis rurſus copulat. S. Gulielmum, & ſocios inde ad 30. M. P. diſtantes inuiſit. Dæmoniacos plures, ægrotos, & corpore vitiatos ad ſe delatos mirabiliter ſanat. Panis venenatus ſibi à quodam porrectus ſigno crucis benedictus comeſtusque haud ei nocuit. Denique ad æternam requiem ijs verbis vocatus: *Satis eſt quod laboraſti, metes nunc, quod ſeminaſti*. Obdormiuit in Domino 3. Nonas Decembris an. ſal. 1181. ætatis verò 33. in Eremo vix annum commoratus. Ibique ab Epiſcopo Volaterrano (in cuius diœceſi locus eſt) & Maſſano, ac aliquot Abbatibus ſepultus. Quo in loco eccleſia ſuo nomini dicata, multis opibus ob crebra S. Viri miracula aucta, in Abbatiam erecta fuit. *Ex eius vita typis excuſa. Senis an. Dom. 1572.*

Sponſam ſuã ad virginitatem ſeruandam cogit.

Incendiarij eius cellæ malè pereunt.

Dæmoniacos, ægrotos, ac alios corpore vitiatos ſanat.

Panem venenatũ abſq; læſione comedit.

ANNOTATIO.

Vita huius S. Eremitæ emendatione circa tempus eget. Nam ſi Eugenio III. Pontif. qui an. Dom. 1153. obijt, natus eſt, vixitque annos 33. videtur migraſſe an. 1186. non 1581. ſed fieri poteſt, vt Galganus ante obitum Eugenij annis 5. natus ſit. Illud autem prorſus cum verum veritate pugnat: Quod aiunt Galganum ab Alex. III. in SS. relatum fuiſſe, eum Alex. anno 1580. deceſſerit anno ante Galgani obitum vno.

Circa tẽpus S. Galgani animaduerſio.

DE SS. QVADRAGINTA MARTYRIBVS VERONÆ.

Qvadraginta martyres, quorum nomina non extant ſcripta, niſi in libro vitæ, Veronæ venerationem habent. Hi in Diocletiani, & Maximiani Imperatorum perſecutione pro fide Chriſtianæ confeſſione in ea vrbe martyriũ 3. Nonas Decembris ſubierunt. Corpora à Chriſtianis ſepulta, poſtea in eccleſia S. Stephani condita ſunt, ibique in præſens vſque aſſeruantur. *Ex Tab. & monum. eccleſ. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

Horum SS. martyrum, & ſi geſta nos latent; Oſſa tamen adhuc in æde S. Stephani religioſè aſſeruantur, eos Veronæ paſſos traditio eſt. Illorum meminere ex recentioribus Franc. Corna, & Raphael Bagata Archipresbyter Veron. & alij.

DE S. FVLGENTIO EPISCOPO VTRICVLANO.

Vide ſupra die 22. Maij.

Decembris die 4.

DE S. FELICE EPISCOPO BONONIENSI V.

Felix S. Ambroſij diſcipulus.

Felix Mediolani natus, & enutritus ſub S. Ambroſio, cuius diſcipulus, & Diaconus fuit, vnà cum S. Venerio ſpiritualis militiæ ſtipendia haud pœnitẽda

da tantoque doctore digna fecit. Morienti S. Ambroſio affuit. Ad Bononienſis Eccleſiæ regimen poſt S. Euſebium anno ſal. circiter 401. aſſumptus eſt. Is monaſteria duo conſtruxiſſe putatur; vnum SS. Geruaſio, & Protaſio: alterum SS. Felici, & Nabori, SS. Proculi, Vitalis, & Agricolæ reliquias aliquot S. Paulino Epiſcopo Nolano largitus eſt. A Ioanne; qui poſt Honorium Imperium biennio vſurpauit, monaſterium S. Mariæ in M. Palenſi, qui nunc Oualus dicitur, accepit. Cum autem Eccleſiæ Bononienſi annos 28. ſumma cum laude præfuiſſet, migrauit è vita pridie Non. Decembris An. ſal. 429. In æde SS. Felicis, & Naboris a ſe conſtructa tumulatus. *Ex monum. Eccleſ. Bonon. & Karolo Sigon. lib. t. de Epp. Bononienſ.*

ANNOTATIO.

Felicis meminit Paulinus in vita S. Ambroſii, vbi eum commemorat cum Venerio, Polemio, & Caſto Diaconis de ipſius Ambroſij ſucceſſore colloquentem ſecretò tamen & ſeorſum ab Ambroſio in lecto decumbente, mortique proximo, cumque illi Simplicianum inter ſe proponerent, Ambroſium quaſi eos clarè loquentes audiſſet, & præſens eſſet, ter approbante dixiſſe ſenex; ſed bonus.

DE S. BERNARDO EPISCOPO PARMENSI, Ord. Vallis Vmbroſæ.

Bernardus Florentiæ ex Vberta familia natus moribus, & litteris inſtructus adoleſcens ex diuina viſione ad S. Saluij cœnobium pergens à Dominico Abbate, & monaſterio poſt S. Ioannis Gualberti obitum præfecto recipitur, cũ patrimonium vniuerſum monaſterio condonaſſet, parte, quæ alendis matri, & ſorori ſatis eſſet, excepta, illis lacrymis a propoſito religionis illum retrahere conantibus. Bernardus itaque ſic in cœnobio vitam inſtituit, vt Dominico defuncto illi Abbas inuitus ſuffectus fuerit. Suſcepto autem regimine monachorum precibus exoratus multò magis abſtinentiam, humilitatem, patientiam, & cæteras virtutes coluit, in pauperes, hoſpites, & ægrotos præcipuè benignus, cumque Abbas Generalis ſui Ordinis vita functus eſſet, & fama Bernardi peruagaret, is omnium conſenſu vniuerſo ordini præficitur. (Abbas Generalis eligitur) Fama autem ſanctitatis eius, & prudentiæ ad Vrbanum II. Pont. Maxim. periata, ab eo Romam, vt honoribus augeret, euocatur. cumque acceſſitus bis terque ſe humiliter excuſans ad vrbem accedere recuſaret, tandem adhibita à Pont. Eccleſiaſtica cenſura, ad eum coactus acceſſit, a quo ſtatim tituli S. Chryſogoni Præsbyter Cardinalis creatur. (Presbyteri Cardinalis creatur.) Quo in honore vitam, & diſciplina regularem minimè deſeruit, Poſt Vrbani exceſſum à Paſchale II. qui Vrbano in Pontificatu ſucceſſit legatus per Italiam ad hæreticam perfidiam comprimendam deſtinatur. Qui Parmam ingreſſus, vt eam vrbem ab hæreſis labe purgatam ad Rom. Pontificis obedientiam reduceret, ita illam pacatam, & Catholicam reddidit, vt ipſa legatos ad Pont. veniam deprecantes, & obedientiam ſpondentes Bernardum ſibi Epiſcopum dari humiliter poſcens miſerit. (Parmam miſſus legatus ab hæreſi infectam liberat, quæ ipſum Epiſcopum obtinet.) Conſecratus itaque licet inuitus Parmenſium Epiſcopus, eam Eccleſiam ſanctiſſimè adminiſtrauit. Cum autem finis vitæ ſibi diuinitus reuelatus appropinquaſſet: quem ſuis monachis, quos apud ſe retinebat, prædixit, ſacris munitus inter pſallentium manus ſanctam Deo reddidit animam pridie Non. Decembris, An. à partu Virgineo 1133. in eccleſia Cathedrali non abſque populi, & cleri, viduarum maximè, & pauperum, quorum præcipuam curam geſſerat, planctu ſepultus, multis poſt mortem ad eius ſepulchrum perpetratis, clarus miraculis. *Ex Breu. Ord. Vall. Vmbroſæ. & Sanctuario Eccleſ. Parmen.*

ANNOTATIO.

NEcdum in Albo SS. quòd legerim adſcriptus eſt, Parmæ tamen præcipuè colitur hac die magno ciuium concurſu, Florentiæ quoque officium illius eccleſiaſt. ſub ritu dup. recitatur.

Decembris die 5.

DE S. DALMATIO MARTYRE PEDONÆ apud Cuneum.

Dalmatius Albã Põpeiã ad Chriſtum conuertit.

Ticinũ comite Angelo venit.

Ticinumque flumen ſicco veſtigio tranſit.

Hominem à Dæmone obſeſſũ liberat.

Eccleſiã Ticinenſ. ac Mediolanenſ. ſibi oblatã recuſat.

Dalmatius partẽ capitis abſciſſam in manibus tenens amnem Getij traijcit

DAlmatius haud obſcuro loco natus in Germania; inde, Decio Imp. Chriſtianos perſequente, adoleſcens in Galliam Ciſalpinam venit, primum Auriati, (pagus eſt Cuneo Pedemontanæ vrbi proximus, qui hodie ab incolis Roccauione nominatur) inter Getium, & Sturum fluuios prædicans Auriatenſes, & finitimos populos multis editis miraculis ad Chriſtianam fidem perduxit. Inde Albam Pompeiam profectus, eam quoque ciuitatem ad Chriſtũ conuertit, multis ad eum etiam ex remotis Italiæ regionibus, vt à morbis inſanabilibus ſanarentur, aduenientibus. Poſtea cœleſti admonitu Ticinum comite Angelo venit, Ticinumq; flumen ſicco veſtigio nullo ibi nauigio reperto vnà cum ijs, qui eum ſequebatur, traiecit: quo miraculo, & prædicatione Ticinenſibus in fide confirmatis, Mediolanum ſe contulit; in cuius ingreſſu hominem à Dæmone obſeſſum populo inſpectante liberauit. A Ticinenſibus & Mediolanenſibus in Epiſcopum poſtulatus, eam dignitatem recuſauit: cumque eos, quibus primum Chriſtum annunciauerat, quorundam Magorum opera à Chriſto defeciſſe accepiſſet, Auriatum ad eos reducendos reuertitur. Verum quidã à Magis inducti, Dalmatium in altera Getij ripa exiſtentem, nec, quaſi martyrij cupidum refugientem, gladijs ſtrictis aggrediuntur, ac 29. comitibus interfectis, illi partem capitis abſcindunt: qua is in manus accepta, & amne traiecto expirauit 9. Decembris. Cumque Auriatenſes, & alij de martyris corpore diſceptarent, placuit, vt ibi conderetur, quò plauſtro impoſitum ab indomitis iuuencis delatum fuiſſet: qui cum illud Pedonam viſum propinquum inter eos amnes, cui nunc Burgus S. Dalmatij nomen eſt, in Vicenſi diœceſi, deduxiſſent, ibi cum corporibus ſociorum conditum eſt. Paſſus eſt circa annum Dom. 254. *Ex eius vita in M. vici paucis ab hinc annis edita, quæ cum ea, quæ M.S. apud Moniales S. Dalmatij Papiæ aſſeruatur, concordat.*

ANNOTATIO.

Dalmatius cur Epiſcop⁹ appelletur.

MVltis in locis huius S. Martyris memoria celebratur. Sed alij illũ Ep. & mart. faciunt Martyrol. Rom. ſecuti (quod eum Papiæ attribuit, cum tamen Papiæ, neque mart. neque Epiſcopus fuerit, vt eius Acta demonſtrant, licet Papiæ, ſicuti, & Albæ, & Mediolani, & alibi prædicarit.) Alij tantùm martyrem, vt apud Eccleſ. Vicen. & Papienſ. & apud Pet. Galeſin. Quod autem Epiſcopus dicatur, Hieronym. Vida autor fuiſſe videtur qui illum verſibus celebrans Epiſcopum appellat, fortè quòd prædicando officium Epiſcopale executus ſit, quem Laurent. Sur. tom. 6. SS. ſecutus eſt, qui vt circa martyrij locum decepti videntur: cum ſcribant eum apud Papiam cuius illum Epiſcopum faciunt, (cum tamen Papien. Eccl. hunc ſuum Epiſcopum non agnoſcat) martyrio affectum, ita falli potuerunt appellantes Epiſcopum, qui re vera Epiſcopus non fuerit. Eſt & de corpore controuerſia: nam in Burgo S. Dalmatij

in propria

in propria eccl. propè paſſionis locum illud certò affirmant aſſeruari; quod tamen Quadringenti in agro Alexandrino oſtenditur. Quæ in re quid dicam non ſuppetit, niſi quod alibi diximus, corpus nimirum S. alicuius alicubi eſſe affirmari, vbi magna, vel inſignis pars oſſium habetur.

DE S. PELINO EPISCOPO BRVNDISINO, & martyre in Pelignis.

PElinus Dyrrhachij in Macedonia nobili loco Conſtantio Imp. natus, ſub S. Baſilij diſciplina educatus Diaconus primùm; deinde Presbyter ordinatur. Poſthæc, Iuliano Apoſtata Imp. Chriſtianos perſequente, à S.Baſilio diſcedẽs, & cum Cyprio puero, Sebaſtio, & Gorgonio ſocijs in Italiam nauigans Brundiſium venit à S.Aproculo Epiſcopo benignè acceptus. Vbi Sebaſtio, & Gorgonio ob eorum doctrinam, & ſanctitatem bibliothecæ præpoſitis, Pelinus in omni virtutum genere excellens, vt ab Aproculo iam ætate grandæuo ſucceſſor totius cleri, & populi applauſu deſignatur. Itaque Aproculus cum Pelino, Cyprio, Sebaſtio, Gorgonio, & alijs ex clero Romam profectus. Pelinum in Epiſcopum Brundiſinum conſecrandum curat: quo facto, dum in patriã redeũt, apud Ardeam ægrotans Aproculus breui apud Antiũ migrat è vita. Cuius corpus à Pelino, & ſocijs ibi honorificè tumulatum miraculis fulſit, multis in dies infirmis ſanitati reſtitutis. Quapropter S. Aproculo à ciuibus eccleſia ædificata, Pelinus in ea aliquot menſes demoratus eum populum adhuc rudem erudiuit in fide. Inde in Apuliam veniens à Sempronio Præſide tentus ſacra Dijs facere iubetur, quod facere recuſans dẽtibus forcipe ferrea extractis, cum ſocijs ad Iouis ſimulacrum trahitur. Cumque illud cum templo ingenti terræmotu corruiſſet, iratus Præſes Pelinum rotæ ferreæ 140. dentibus acutis conſtanti alligari, eamque circunduci iubet, donec carne dilacerata oſſa confringerentur. Cum verò vnus ex dentibus illis exiliens Præſidi oculum ſiniſtrum eruiſſet, is perterritus ſolui illico imperat Pelinum ſine vlla prorſus læſione repertũ: à quo Præſes oculo ſibi reſtituto ſanatus cum quatuor millibus, qui huic ſpectaculo aderant, ac ſequenti die cum 14. millibus, & 600. ex ciuitate vtriuſque ſexus in Chriſtum credens ſacra vnda expentuſus eſt. Pelinus Brundiſium reuerſus nõ multò poſt Aurelianum ducem à Iuliano Imp. cum Maximo Tribuno, & quingentis militibus miſſum, vt Pelinum, & Sempronium Romam vinctos perducerent, ad fidem prius à morbo curatum cum 160. militibus conuertit, quod cũ Imp. accepiſſet à Maximo Tribuno, qui Romam cum reliquis militibus redierat, Præfectum mittit, qui Pelinum Aurelianum, & Sempronium cum alijs conuerſis interficiat. Qui Aureliano, & Sempronio ferra ſecatis, ac militibus obtrũcatis apud Catacumbas via Ardeatina Pelinum, Sebaſtium, Gorgonium, & Cyprium vinctos Romam perductos Corniculario, & Præſidi tradidit. Qui eos Corphinium ductos ſacrificare Marti iubent, cumq; orante Pelino Martis tẽplum corruens Cornicularium, & Præſidem cum alijs 207. oppreſſiſſet, Pelinus ab Idolorum ſacerdotibus virgis cæſus, & vulneribus 85. confoſſus expirauit 9. Decembris: Sebaſtius verò, & Gorgonius, Cyprio ob iuuentutem dimiſſo, poſtridie obtruncati glorioſum martyrium compleuerunt. Quorũ corpora ibi à Fidelibus condita ſunt, ac S. Pelino templum, quod nunc Valuenſis eccleſia Cathedralis eſt, excitatum fuit, in quo corpus illius honorificè conditum multis claruit miraculis. *Ex off. eccleſ. Brundiſina, vbi etiam S. Martyri eccleſia à S. Cyprio extructa, & dicata manet.*

Aproculus migrarè vita, ad cuius tumulũ multa patrantur miracula.

Pelino dẽtes ferrea forcipe extrahuntur.

Templũ Iouis cum eius ſimulacro corruit.

Truculentiſſimũ ſupplicij genus.

Siniſter Præſidi oculus rotæ dente exiliente eruitur.

18. millia, & 600. vtriuſq; ſexus in Chriſtũ credunt.

Aurelianus, & Sempronius ferra ſecãtur.

Martis tẽplũ corruit.

Pelinus ab Idolorũ ſacerdotibus 90. vulneribus confoſſus occumbit.

Sebaſtius, & Gregorius obtrũcantur.

ANNOTATIO.

EXpurgatione egent hæc S. Pelini acta, maximè in eo, quod de Iuliano Imp. Romæ agente dicitur: cum is nunquam Romæ Imp. fuerit: ſed quod ab eius Præfectis factum fuit, inconſulto Iuliano tribuitur.

Iulianus, dū Auguſtus eſſet, Romæ haud quaquam fuit.

Vidimus eiuſd. Acta M.S. in quibus præter nomina deprauata, illum à Iulio Pap. ordinatum eſſe continetur: quod eſſe non potuit, ſi à Baſilio in perſecutione Iuliani nōdum Epiſcopus diſceſſit.

DE S. APROCVLO EPISCOPO BRVNDVSINO Apud Antium.

APRoculus Epiſcopus Eccleſiam Brunduſinam regebat, cum S. Pelinus ad eã vrbem venit: qui iam ætate grandæuus dilecto ſibi Pelino ſucceſſore, Romam, vt à Summo Pont. illius conſecrandi facultatem impetraret cum Ciprio, Gorgonio, & Sebaſto contendit: qua impetrata, dum in patriam rediret, apud Ardeates in morbum incidit, ac paulopoſt migrat è vita haud procul ab Antio à Pelino, & ſocijs ſepultus. Cum autem ad eius tumulum accedentes, à languoribus liberarentur, ciues baſilicam illius nomini excitatam dedicarunt: in qua S. Pelinus aliquandiu demoratus plebem illam inſtruxit. *Ex vita S. Pelini.*

S. Aproculus Pelinum ſucceſſ. ſuum eligit. Romã pro cōfirmatione pergit. Obit, & ſepelitur apud Antium. Sibi eccleſia ob miracula dicatur. Dies obitus, ſeu natalis ignoratur.

ANNOTATIO.

QVa die natalis huius S. Pontificis recolatur, mihi incompertum eſt, idcirco hoc loco libuit memoriam eius ſcripto commendare.

DE S. BASSO EPISCOPO NICIENSI Martyre, & patrono.

BAſſus I. Nicææ, ſeu Niciæ ad Varum Epiſcopus, cum Decio Imper. fidem Chriſtianam prædicare non ceſſaret, à Præſide tentus, ac Dijs iuſſus immolare; cum id facere negligeret, in equuleo ſuſpenſus diutius torquetur, & candentibus laminis ad eius corpus admotis aduritur: in quibus cruciatibus conſtantior effectus, fuſtibus, & ſcorpionibus diriſſimè cæditur, poſthæc ligna ad Deorum ſtatuas deferre compellitur, quibus igne accenſo, ſi Dijs non ſacrificaret viuus combureretur. cum autem in ignem iniectus diu in eo inuiolatus fuiſſet, extractus ad Iudicem Niciæ mittitur, aut Dijs ſacrificaturus, aut ſupplicijs exquiſitiſſimis perimendus. Qui S. martyrem Deos venerari conſtantiſſimè recuſantem duobus clauis longiſſimis a planta pedum ad capitis verticem immaniſſimè perforari præcepit: quo in ſupplicio ſpiritum Deo reddidit Nonis Decemb. Cuius corpus à Chriſtiani cōdigno honore ſepultum eſt. *Ex monument. Eccleſ. Nicienſ. & Pet. an Cat. lib. primo, cap. 30. qui eum ſub Decio, & Valeriano paſſum ſcribit, cum inter Decium, & Valerianum, Gallus, & Voluſianus imperauerint.*

Plurima, eaque diriſſima Baſſi martyria.

Inauditum agonis gen^*^.

ANNOTATIO.

NIcia quæ Antiquis Nicæa ad Varum, ad Nicææ Bithyniæ differentiam dicta eſt, & ſi hodie in Prouincia Galliæ Narbonen. regione cenſetur, in Italia tamen finibus eſt. Cum Varus fl. citra quem ſita eſt, Italiam à Gallia ſeparet.

DE

DE SS. MARTYRIBVS AVRELIANO, ET SEMPRONIO Via Ardeatina.

SEmpronius Apuliæ Præſes ſub Iuliano Apoſtata, cum S. Pelinum Epiſcopũ Brunduſinum varijs cruciatibus affeciſſet, & ipſe oculo inter torquendum læſus, & S. Pelini oratione ſanatus ad Chriſtum conuerſus eſt. Poſt quem Aurelianus Roma miſſus, vt S. Epiſcopum eò perduceret, ab eodem à morbo, quo laborabat, liberatus etiam Chriſto nomen dedit. Quibus Romæ cognitis Maximus Tribunus in Apuliam mittitur: qui illos omnes Romam vinctos pertraheret. Is igitur Pelinum, Sebaſtium, & Gorgonium manibus poſt terga reuinctis ſe Romam præcedere iuſſit, Aurelianum verò, & Sempronium, quòd in acceptæ fidei confeſſione conſtantes perſiſterent via Ardeatina ſerra per medium ſecari præcepit, ingenti cum illis multitudine ob eandem fidei profeſſionem decollata. Quorum corpora à Caſto, Nicoſtrato, & Tiberio Presbyteris in Crypta condita ſunt. *Ex Actis, & paſs. S. Pelini Epiſcopi.*

ANNOTATIO.

HAc die S. Pelinus martyrio affectus eſt. Sempronius verò, & Aurelianus paulò ante paſſi ſunt. Sed eorum paſſionem hac die Franc. Maurol. in ſuo Martyrol. adnotauit.

DE S. CYPRIO EPISCOPO BRVNDISINO.

CYprius Hilladij filius in S. Baſilij prius diſciplina educatus, deinde S. Pelini diſcipulus cum eo Brunduſium venit, inde Romam; totius peregrinationis S. Pelini comes, ac perſecutionis particeps. Cum autem Romam vinctus, cum illo, & inde Corphinium ductus ibi aliquandiu in carcere detentus fuiſſet poſt S. Pelini, & ſociorum paſſionem liber propter teneram eius adhuc ætatem dimiſſus eſt. Qui Brundiſium rediens, eius vrbis licet iuuenis Epiſcopus ſummo totius cleri, & ciuium conſenſu eligitur. Factus autem Epiſcopus Templũ S. Pelino Epiſcopo, & martyri, ac ſuo præceptori extruendum curauit, ac diu eccleſia Brundiſina ſanctè adminiſtrata S. fine quieuit. *Ex Actis S. Pelini. Eius mem. Dauid Rhomaus in Catal. SS. Neapolit. Regni hac die. Quæ cum S. Pelino ſit ſacer, haud S. Cyprio feſtus eſſe poteſt.*

DE S. BENEDICTO EPISCOPO ALBINGAVNENSI.

Vide die 12. Bebruarij.

DE SS. CYRINO, ET QVINGESIO, Epiſcopis, & Confeſſoribus Salerni.

CYrinus, & Quingeſius Epiſcopi hac ipſa die ab eccleſia Salernitana coluntur: Quorum corpora Faiani pago agri Salernitani haud procul ab vrbe iacentia Bernardus I. eius nominis Epiſcopus Salerni anno ſal. 909. ſub Giſulpho Principe magna Cleri, & populi frequentia in vrbem tranſtulit, ac in ſacra æde; quam is in illorum honorem conſtruxerat, decenter condidit. Quę demum à Cæſario Archiepiſcopo anno Domini 1226. in baſilicam Cathedralem tranſlata ſunt. Agitur illorum dies feſtus Nonis Decembris. *Ex monum. Eccleſ. Salernit. & Gaſpare Muſca lib. de Epp. Salernit.*

ANNOTATIO.

Cuius Vrbis Epiſcopi fuerint, quæve eis patria fuerit, ſcire non potui. Illud certum, Salernitanos non fuiſſe: cum in Catalogo Epp. illius ſedis non contineantur.

DE S. CONSOLATA VIRGINE GENVÆ.

Conſolata miraculis claret in ortu. Septennis vitam agit Angelicam. In morte cantus Angelorũ auditur. Infirmi ſanãtur. Corpus delatũ Genuã varijs miraculis fulget.

Conſolata virgo Floridæ in Palæſtina trans mare Galilææ Chriſtianis, & claris parentibus nata in ipſo ſui ortus exordio ſanctitatis ſpecimen dedit: nam radius ſuper caput eius igneus apparuit: & ipſa lac nunquam ſuxit, ab apibus quotidie melle mirabiliter refecta. Quæ ſeptem annos nata Angelicam in orationibus, vigilijs, & ieiunijs cilicio induta vitam ducere cœpit. Grandior effecta in cœnobio ſibi à parte cum oratorio conſtructo vnà cum aliquot virginibus vitam egit monaſticam. In cuius obitu Angelica melodia exaudita eſt: & ſuauiſſimus ex corpore eius odor efflabatur: Sed & diuerſi generis ægroti ad corpus illius cateruatim accurrentes, tactis, vel veſtibus priſtinam recuperabãt ſanitatem. Cuius corpus aliquando Genuam delatum multis effulſit miraculis; vt illi propterea extructa fuerit eccleſia. Nam inter cætera puellæ dementi, quæ ſe gladio lethaliter vulnerarat, ad matris preces vtranque præſtitit ſanitatem. Pueto obcæcato, vbi mater preces, & vota S. virgini nuncupaſſet, viſum illicò reſtituit. Tempeſtatem ortam inter Genuam, & Sabonam: in qua ciuis quidam Genuenſis cum vxore, & liberis periclitabatur, ab eis exorata ſedauit. In carcere detentum, vinculiſque conſtrictum, qui nomẽ ſuum inuocauerat, liberauit. Puerulum iam morti propinquum à matre ſibi flente commendatum vitæ reſtituit. Pacem inter mutuò rixantes fratres, ac inter vxorem, quę ſi illius auxilio commendarat, & virum ſuum conciliauit. *Ex eius vita, & officio typis excuſis anno* 1587. *In quibus tamen quædam etiam contra Grammatica præcepta corrigenda ſunt.*

Officium & vita corrigẽda.

ANNOTATIO.

Hiſt. S. Conſolatæ ſuſpecta. Altera Regij Conſolata Virg. & mart.

Hiſtoria, vt verum fatear mihi ſuſpecta eſt, cum tempus, quo S. virgo floruit, ſileatur; neque vrbis Floridæ apud ſcriptores antiquos, neque recentiores mentio reperiatur. Illam tamen in humanis fuiſſe, ſanctamque eſſe crebra miracula teſtantur. Eſt & Conſolata Virg. & mart. cuius ab eccleſia Regien. ad diem 6. Septẽb. fit Commemoratio.

Decembris die 6.

DE S. NICOLAO EPISCOPO MYRENSI, & patrono Barenſi.

Nicola' Eps eligatur diuino admonitu. Ieiuniũ ab incunabilis ſeruat. Patrimoniũ pauperibus diſtribuit.

Nicolaus Pataræ in Lycia natus, cum mortuo Myræ Epiſcopo Epiſcopi Prouinciales de ſucceſſore eligendo diſſiderent, diuino admonitu, Myram veniens Epiſcopus eius vrbis eligitur. Nam Epiſcopi diuinitus moniti fuerãt, vt eum Epiſcopum eligerent, qui primus mane Nicolaus nomine eccleſiam ingreſſus fuiſſet. Cuius viri ſanctitas iam ab incunabilis manifeſta fuit: nam cum à parentibus ſterilibus precibus impetratus fuiſſet, lac nutricis feria quarta, & ſexta ſemel tantum idque veſperi ſugebat: quam ieiunij conſuetudinem in tota vita ſeruauit. Orbatus parentibus patrimonium pauperibus diſtribuit, & cũ quidam tres filias ob paupertatem proſtituere cogitaret, Nicolaus ter per feneſtram noctu tantum pecuniæ in domum illius iniecit, quantum ſatisfuit ad triũ virginum dotem. In Palæſtinam ad loca ſancta viſenda proficiſcens horribilẽ

nau-

nautis tempeſtatem prædixit, quam etiam oratione ſedauit. Pactus Epiſcopus caſtitatem, grauitatem, orationis aſſiduitatem, vigilias, abſtinentiam, liberalitatem, hoſpitalitatem, in hortando manſuetudinem, in reprehendendo ſeueritatem perpetuò adhibuit, viduarum, & orphanorum præcipuam curam gerens. Cum autem contra Diocletiani, & Maximiani Imperatorum edicta Myræ prædicaret, longè abductus in exilium in carcerem coniectus eſt: in quo vſque ad Conſtantinum Magnum fuit. Cuius iuſſu ereptus ad propriam redijt eccleſiam, & Concilio Nicæno cum alijs 308. patribus aduerſus Arij Hæreſim interfuit. Conſtantino peruiſum minaciter apparens tres Tribunos per calumniam delatos, & ab eo condemnatos liberauit: Se enim ei abſenti commendarant, cum alios tres inſontes Myræ à morte liberaſſet. Cum rediſſet ad Epiſcopatum paulò poſt, cum, inſtante morte, Angelos ſibi occurrētes intueretur, pronunciato pſalmo: *In te Domine ſperaui, In illis verbis: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*, Spiritum Deo reddidit 8. Id. Decemb. an. ſal. 343. Cuius corpus circa annum Domini 1087. Myra à Saracenis euerſa à nonnullis Barenſibus mercatoribus in ſuam vrbem translatum fuit, ac in templo ſuo nomini excitato reconditum: quæ translatio die 9. Maij celebrata eſt. Ex eius verò corpore manna adhæc vſque tempora ſcaturit morbis ſanandis maximè ſalutaris. Porrò templum illius auguſtum in quo corpus ipſius eſt, ſingulis annis ab innumeris gentibus ob crebra miracula inuiſitur. Inter miracula verò illud libet referre: quod cum Vuandali Calabriæ loca prædarentur vnus ipſorum inter cætera ex Chriſtiani domo S. Nicolai imaginem in Africam abſtulit; de quo cũ mira quàm plura perpetraſſe audiſſet, ei pecuniam ſuam, quæ multa erat domo ſua egrediens commendauit. Rediens autem, cum pecuniam omnem ſublatam competiſſet, D. Nicolai imaginem affatus fertur ſe illam, niſi pecuniam recuperaſſet, combuſturum. Cum autem S. Nicolaus furib. apparens eos pecuniam reſtituere compuliſſet, Vuandalus Chriſtianus effectus ſancto templum ædificauit. Illud etiam mirandum; Cum Chriſtianus Iudæo pecuniam deberet, & coram iudice baculo (in quo maior ſumma continebatur) creditori porrecto per S. Nicolaum ſe illi plus quàm deberet reſtituiſſe iuraſſet, recepto baculo (quem Iudæus pecuniam intus continere neſciens reddidit) paulo poſt à prætereunte curru cum baculo confractus eſt, pecuniaq; effuſa. Cumque Iudæus acceptа pecunia ſe Chriſto nomen daturum diceret, ſi S. Nicolaus mortuum ſuſcitaſſet, illicò ferunt mortuum Chriſtianum reuixiſſe, Hebræumq; in Chriſtũ crediſſe. *Ex Breu. ex vita à Sur. tom. 6. relata. & Paulo Reg. lib. 2. de SS. Regni Neapolit.*

Loca SS. Palæſtinæ inuiſit.

In perſecut. Diocl. mittitur in exiliũ, & in carcerē.

Liberatur, & interfuit Cõcil. Nicæno.

Corpus Barium transfertur.

Manna ex eius corpore manat.

Mirum de pecunia Vuandalo reſtituta.

Mirum de Iudæo ad Chriſtum conuerſo.

ANNOTATIO.

Corpus S. Nicolai Venetijs aſſeruare ferunt: ſed cum illud Barij in Apulia eſſe fama conſtantiſſima ſit, Venetijs alterius Nicolai, qui huius auunculus fuiſſe traditur eiuſdem vrbis Epiſcopus, corpus quieſcere dicendum eſt.

DE S. ASELLA VIRGINE ROMANA.

Aſella Romana virgo claris orta parentibus in ipſo matris vtero benedicta, quam in aquæ lympidæ ampulla antequam ædetetur in lucem pater ſibi diuinitus oſtenſam vidit; ſeipſam ab infantia Chriſto Domino conſecrauit. Facta decennis, torquem auream, quam ornatus cauſa, vt mos erat nobilibus iuſſu parentum geſtabat, vendidit, ac ex pretio veſtes nigri coloris emptas depoſitis pretioſis induit: ſeq; in cubiculo paternæ domus, quaſi in eremo in-

Mira de Aſella viſio.

Aſella torquem aureã in nigras veſtes commutat.

cludens, vitam in orationibus, ieiunijs, pijsq; meditationibus ducere cępit thalamo nunquam ferè egreſſa Humi cubabat: ſæpe triduum cibo abſtinebat: victum ſibi labore manuum quærebat: ſilentij fuit obſeruantiſſima, ab omniũ penè conſuetudine abhorrens. Si quando ad SS. martyrum memorias viſitandas exiſſet, quantocius ad cellam redire videbatur. Cum in ea vitæ auſteritate ad annum ætatis 50. quibus nulla vnquam corporis ægritudine, nullove dolore capitis, vel ſtomachi pulſata fuit, callis tantum genibus ob orandi aſsiduitatẽ obductis perueniſſet. Obdormiens migrauit ad ſponſum 8. Idus Decembr. anno ſal. 420. circiter. Honorio, & Theodoſio Imperatoribus. *Ex Palladio lect. 104. lib. Virg. Rom.*

Ea fulget abſtinentia, vt triduò cibo abſtineat.

Callos genibus ob duas preces obducit.

ANNOTATIO.

Vitam pluribus S. Hieron. cuius tempore hac virgo vixit, in Epiſt. SS. ad Marcellam ſcripſit.

DE S. APOLLINARE SVBDIACONO TERGESTINO, & martyre.

Apollinaris Subdiaconus apud Licinium Præſidem Tergeſti accuſatus comprehenditur. Qui coram illo præſentatus, ac iuſſus Idolis ſacrificare, cum id facere conſtantiſsimè renueret, varijs cruciatibus afficitur: nam primùm fuſtibus nodoſis à quattuor viris cæditur: deinde ſuper craticulam extenſus igne ſuppoſito viuus aſſari iubetur: Sed igne ſigno crucis extincto, cum illæſus ſurrexiſſet, impius iudex dexteram illi iuſsit amputari. Qui denique felicem confeſsionis ſuæ agonem iuſſu Præſidis capitis obtruncatione compleuit 8. Id. Decembris. Paſſus eſt Antonino Imp. Cuius corpus à Chriſtianis ſepultum, poſtea Veronam cum alijs SS. corporibus translatum in æde S. Firmi maioris poſt altare maius in ſepulchro marmoreo cum alijs SS. corporibus conditum eſt. 6. Kal. Iunii anno ſal. 755. *Ex monumen. eccleſ. Veronen. & ex lib. toties memor. Aug. Valer. Epiſcopi de SS. eccleſ. Veronen.*

Ignis ſigno crucis extinguitur.

ANNOTATIO.

Corpus S. Apollinaris cum corporibus SS. Marci, Primi, & Lazari mart. à S. Maria cognomento Conſolatrice S. Annonis Epiſc. ſorore Tergeſto Veronam tranſlata ſunt.

Decembris die 7.

DE S. AMBROSIO EPISCOPO MEDIOLANENSI, & eccleſiæ Doctore.

Ambroſius Romanus patre Galliæ Præfecto natus liberalibus diſciplinis excultus anno ætatis 36. Æmiliæ, & Liguriæ præficitur Valentiniano Imper. Is mortuo Auxentio Epiſcopo Mediolanenſi Ariano Mediolanum ad diſſenſionem de ſucceſſore ſedandam profectus, infantis voce acclamatus Epiſcopus: licet adhuc Cathecumenus, & inuitus, cogitur onus ſuſcipere paſtorale baptizatus, & octauo die conſecratus, quod cum eccleſiaſticis regulis aduerſaretur, ei Simplicianus Rom. Presbyter vti monitor, & adiutor à Damaſo Pont. datur. Ordinatus bona ſua renunciat immobilia quidem eccleſiæ, mobilia verò partim eccleſiæ, partim pauperibus diſtribuit vſufructu germanæ ſuæ reſeruato. Vitam clericalem cum monachali, quod & Euſebius Epiſcopus Vercellenſis

Ambroſiꝰ infantis voce Epiſcopus acclamatur.

Bona Eccleſiæ diſtribuit ſua.

ćellenſis fecerat,coniunxit, ſingulis diebus Dominicis concionabatur ad populum,& circa baptizandos ſolus laborem ſuſtinuit, quem poſt illum vix quinque Epiſcopi, cum tamen audiendo promptiſſimus eſſet, ſemperque ad eum aditus cuiq; pateret. *Omnia omnibus erat*, à tribus abſtinens; vt nemini vxorem quæreret, nulli militiã ſuaderet, nec ad conuiuium ẽt inuitatus accederet. Omnes lapſos ẽt labe Ariana infectos, modò pœniterent, excipiebat. Clerũ ad exactam diſciplinam eccleſiaſticam perduxit tribus libris de officio conſcriptis. Gentiles ritus,& mores tollere maximopere ſtuduit. Cum aliquando Romæ ſacrificium offerret, paralytica mulier veſtes, & manus illius exòſculata ſanata eſt. A Valentiniano Imper. ad diſputationem cum Auxentio Epiſcopo Ariano coram Gentilibus, & Iudæis iudicibus, ac ipſo Imp. adhuc Cathecumino euocatus ire noluit, quòd ea in eccleſia, ſeu in concilio fieri deberet. Cum ad populum concionaretur; quidam Arianus acerrimus diſputator; & inconuertibilis Angelum ad aures illius loquentem videns conuerſus eſt. Maximas à Iuſtina Auguſta paſſus eſt perſecutiones; quæ Ambroſium in exiliũ deportantibus cũ dignitates polliceretur, quidam Euthymius proxima domo conducta, per annum inuigilauit, vt opportunè illum curru arriperet, ſed factũ eſt, vt ipſe eodẽ curru in exilium poſt annum deportaretur. Ipſe verò Ambroſius præcipienti Imp. vt vrbe excedens eccleſiamque, & ſacra vaſa tradens abiret, quò vellet, non paruit, ne oues ſibi cõmiſſas deſereret. Haruſpex quidam ad quæſtiones poſitus, ſe dæmones, qui Ambroſium necarent, adiuraſſe, eosq; nequiuiſſe ad eius domum accedere vndique diuina protectione vallatam confeſſus eſt. Cũ Theodoſius Imp. ſynagogam Iudæis reſtituendam ſcripſiſſet, Ambroſius reſcribens illum ab hac ſententia remouit, nec illummet ob cædem Theſſalonicæ factum excommunicare dubitauit. Profectus Bononiam corpora SS. Vitalis, & Agricolæ inuenit, & Florentiam diuertens, ibi S. Laurentio eccleſiam dedicauit. Stiliconis ſeruum à Dæmone liberatum, ac poſtea in flagitium prolapſum; dicente Ambroſio oportere illum tradi Sathanæ, illicò arreptum immundus ſpiritus agitare cœpit; ſed & ipſe Stilico valdè deterritus eſt cum leopardi ex Theatro exilientes eos, qui clericum, licet facinoroſum, ex eccleſia Mediolani abſtraxerant, diſcerpſiſſent. Quædam Marcomanorum Regina audita Ambroſij ſanctitate ab eo miſſis litteris, & donis, in Chriſtiana fide inſtrui petijt; quod epiſtola præſtitit, ſcribens, vt ẽt viro pacem cum Romanis ſuaderet. Deniq; nondũ annum agens 64. anno virginei partus 397. migrauit è vita cum annos 22. mẽſes 4. clarus miraculis ante & poſt mortem, ac tot ſcriptis, quibus eccleſiã illuſtrauit. *Ex Paulino Presbytero, quem Ambroſius apud ſe ex Hiſp. profectum retinuerat.*

Omnia omnibus erat à tribus tantũ abſtinens.

Mulier paralytica Ambroſij manus oſculata ſanatur.

Arianus quidam diſputator Angelũ ad aures Ambroſ. loquentẽ uidens cõuertitur.

Dæmones nihil officere Ambroſio poſſunt.

Theodoſium Imp. excommunicat.

Leopardi Clericũ licet facinoroſum perſequẽtes diſcerpunt.

ANNOTATIO.

INter cætera poſt mortem conſecuta illud Paulinus narrat miraculum: quod S. Ambroſius paulò ante defunctus Maſcezili, qui cum 5. millibus aduerſus 70. millia Gildonis in Africam profectus erat, apparens per uiſum ter humum, baculo quatiens, dixit: HIC, HIC, HIC. Ex quo ille poſt tres dies victoriam deſignari intelligens, orationibus, & ſacramentorum perceptioni inſiſtens glorioſiſſimam de hoſte victoriã reportauit.

Maſcezili uictoriam de hoſtibus prænonſtrat.

Ex hymno S. Ambroſij.

IS inſulas dum ſæculi
Fert, quæſiit claues poli;
Iusque dum portat gladij,
Suſcepit Euangelij,
Myſterium incognitum,
Altiſſimus quod nouerat,
Nondum ablutus lauacro
Epiſcopus eligitur.

Ingreſſus eſt Eccleſiam
Plebem ſedare turbidam:
Cunctorum ora conclamant
Ambroſium Epiſcopum.
Arij tunc perfidia
Purgatur ab eccleſia:
Cuncta concrepant agmina,
Nec deſunt Chriſti munera.
Nox tetra cedit lumini:
Confunduntur Hæretici:
Adeſt tantum pijſſimus,
Qui purget mentes perfidas.
Virtus ex alto data eſt
Ambroſio in Baptiſmate:
Nam ſtatim, vt renatus eſt,
Cœpit fugare dæmones.
Suſcepit is Eccleſiam:
Gubernauit intrepidus:
Confeſſor eſſe meruit,
Dum Arianis non cedit.

De S. Ambroſio Carmen S. Ennodij Epiſcopi Ticinen.

,, *EGit quod docuit, meritis & honore ſuperſtes*
,, *Ambroſius vates moribus, ingenio.*
,, *Roſcida regifico, cui fulſit murice lingua*
,, *Verè ſuo pingens germina, quæ voluit.*
,, *Serta redimitus geſtabat lucida fronte,*
,, *Diſtinctum gemmis, ore parabat opus.*
,, *Inſtituit populos, geſta probitate, pudore*
,, *Fouit reſpiciens, pertulit, admonuit.*
,, *Vatis vt officium poſtrema pericula poſcunt,*
,, *Sic teneras culpas, qui tacet, inſequitur.*
,, *Succintus gladijs, clypei de pondere tutus*
,, *Pectora claudebat textilibus chalybis.*
,, *Enſis habet vires, vitiorum ſector, & hoſtis*
,, *Vipera non tangit ſquamea terga viri.*

DE S. VRBANO EPISCOPO THEANENSI III.

VRbanus S. Paridis I. Epiſcopi Theanenſis diſcipulus, & Diaconus cũ poſt magiſtri exceſſum à populo illi ſubrogandus eſſet, quòd illum Theani natum, & educatum omnes probè noſſent, electionem detrectauit, ac vt Amaſium virum ſanctiſſimum eligerent, perſuaſit. Cum autem & ipſe Amaſius migraſſet è vita, ſummo omnium conſenſu ad onus paſtorale electus, licet principio reluctans ſe tanti muneris indignum diceret, tandem tamen ciuium precibus victus, paſſus eſt ſe conſecrari. Suſcepto itaque munere, aſſiduis prædicationibus populum à vitijs, à contentionibus, & inanibus operibus reuocabat, pauperum curam gerens, ac viduarum, & oppreſſorum defenſioni inuigilãs. Cumque diuina in eo gratia præluceret, languentes, & ægroti ad eum confluebant: quod illum cæcis viſum; claudis gradiendi, & mutis loquendi, facultatem reſtituere, & à Dæmone oppreſſos liberare cernerent. Cum inter viſitandã diœceſim, Eccleſias complures reficiendas, & diuinum cultum reſtituendum curaſſet, denique ſanctis operibus cumulatus, pijs laboribus perfunctus, ætateq; confectus cum obitus ſui diem præſciſſet, extructo ſibi apud fluuium, & portã vrbis inferiorem tumulo migrauit in Cœlum 8. Id. Decembr. *Ex off. & monum. Eccl. Theanen. & Paulo Regio parte 2. de SS. Regni Neapol.*

Ad Vrbanũ quot aduerſa laborant valitudine ad ſanitaté recuperandã, etiam claudi, & obſeſſi, cæci, mutiq; confugiunt.

AN-

ANNOTATIO.

ETſi ex eius vita: quo tempore obierit non apparet, attamen cum Paris ſub Silueſtro, Amaſius ſub Iulio vixerint, Vrbanus ſub Liberio Papa obiiſſe putatur.

DE S. SABINO EPISCOPO, ET MARTYRE, Et alijs Spoletij.

SAbinus, qui & Sauinus Epiſcopus Aſſiſinas eloquentiſſimus, & doctiſſimus apud Venuſtianum Præſidem in perſecutione Diocletiani, & Maximiani accuſatus vnà cum Exuperantio, & Marcello Diaconis, & alijs clericis Dijs immolare iubetur. Qui cum Deos lapideos eſſe diceret, & qui nec ſibi, nec alijs prodeſſe poſſent, cuius rei periculum faceret, ſi aliquis ex illis ſibi traderetur, allatum eſt Iouis ſimulacrum ex coralio miro opere elaboratum, & veſtibus aureis indutum: Quod Sabinus acceptum manibus, nulla vi ei illata, ſed ſola oratione comminuit. Qua re Iratus Præſes Sabino manus pręcidi, & Diaconos, quòd & ipſi Deos execrarentur, in equuleo torqueri, fuſtibus cædi, vngulis di laniari, igneq; ſuppoſito torreri iubet. Quibus in ſupplicijs immobiles perſiſtentes animas Deo reddidere. Quorum corpora in fluuium proiecta: iuxta viā pridie Kal. Ianuarij ſepulta ſunt. Sabinus autem carcere incluſus à Serena pia fœmina; quæ manus eius collegerat, & cuius nepotem Priſcianum nomine cęcum illuminauerat (quo miraculo omnes, qui in carceribus erant ad Chriſtum conuerſi ſunt) alebatur. Interea Venuſtianus maximo oculorum dolore affectus Sabinum ad ſe eductum orat, vt ſibi ignoſcens opem ferat, ſe enim Chriſtum colere velle. Qui in fide inſtructus vnà cum vxore, & filijs totaq; familia ſalutaribus vndis expiatus, illico viſum ſanatus recepit. Quod Maximianus Imp. audiens Lucium Tribunum Aſſiſium mittit. Qui capite Venuſtiano vxori, & filijs amputato, Sabinum Spoletium ductum plūbatis tandiù cædi iubet, donec ſpiritum emitteret. Corpus vnà cum manibus propè vrbem à Serena ſepultum eſt. Cui à Petro Epiſcopo Ticinenſi Luitprandi Longobardorum Regis affine templum extructum fuiſſe fertur. *Ex monumentis Eccleſ. Spoletinæ, & Fauentinæ, vbi corpus eius nunc aſſeruatur.*

Iouis ſimulacrum ex coralio fabre factum Sabini oratione comminuit.

Serenę cæcus nepos illuminatur.

Venuſtianus Præſes cū tota eius familia baptizatur oculorū dolore leuatur.

ANNOTATIO.

HAc die item S. Sauini Epiſcopi, & mart. in Oppido S. Sauini memoria celebratur quem illi Oppidani Epiſcopum Cluſinum fuiſſe aſſerunt, prout in Cronic. eiuſdem opp. quod in Aretina diœceſi ſitum eſt, legimus.

Baron. in Annal. ad an. 301. *Sabinum Epiſcopum Spoletinum, contra quam Acta habent, facit.*

DE SS. MARTYRIBVS SEBASTIO, ET GORGONIO apud Corphinium.

SEbaſtius, & Gorgonius S. Pelini Comites in itinere, & in martyrio cum eo ex Græcia Brundiſium venientes, ibi aliquandiu ſub S. Aproculo Epiſcopo Brunduſino cum S. Pelino commorati ſunt. Quem Romam, & ad Epiſcopatum Brundiſinum ſecuti, ruſus Romam vincti, & inde Corphinium vnà cum S. Pelino perducti, ibi poſt S. Pelini martyrium, & ipſi capitibus abſciſſis martyrij palmam adepti ſunt ſub Iuliano Imp. Apoſtata. 8. Idus Decembris. Quorum corpora à Chriſtianis prope S. Pelinum ſepulta ſunt. *Ex Actis, et paſſ. S. Pelini Epiſcopi.*

AN-

ANNOTATIO.

Vbi eorum corpora hoc tempore quieſcant nondum accepi.

DE S. POTENTE MARTYRE TVSCANÆ.

POtens martyr ab Eccleſia Tuſcanenſi hac die celebratur: corpus enim illius habet in templo maiore, vt ferunt. Sed an ibi martyrium pertulerit, & quãdo, incompertum eſt. *Ex Tab. & monum. eccleſ. Tuſcanen.*

ANNOTATIO.

ET *ſi nulla in Martyrologijs S. huius martyris mentio reperitur; neque acta illius extant; haud tamen in dubium quiſquam ipſius ſanctitatem reuocare debet: Cum, vti diximus, in eccleſia Tuſcanen. antiqua eius memoria cum veteri inſcriptione aſſeruetur.*

DE S. VICTORE EPISCOPO I. PLACENTINO.

Victor omnibus virtutib. excultus.

VIctor vir ingenio præſtanti, diuinarumq́; litterarum ſcientia, eloquentia, & pietate, ac omnibus virtutibus excultus Eccleſiam Placentinã diù ſumma cum ſanctitatis laude gubernauit. Is templum S. Victori martyri, quod poſtea S. Antonini dictum eſt, quòd corpus illius in illud illatum fuerit, exædificandum curauit. Multa ſanctè, pieq́; ad animarum ſalutem inſtituit: ac Deum pro gregis ſui ſalute aſſiduè precabatur. Cum ad extremum vitæ diem perueniſſet, illud ſtantibus fore prædixit, vt poſt eius obitum eodem met tumulo, quẽ ſibi parauerat, alius longè ſe præſtantior conderetur. Quod poſtea euentu ipſo comprobatum eſt: nam corpus S. Antonini martyris Placentiæ patroni à S. Sauino Victoris ſucceſſore inuentum, in eo tumulo collocatum fuit. Sanctus itaque Epiſcopus multis præclarè geſtis, clarusq́; miraculis migrauit è vita 8. Idus Decembris in templo, quod extruxerat, tumulatus. *Ex off. & monument. eccl. Placent.*

Victor ſpiritu prophetiæ clarus.

ANNOTATIO.

V*Ictor I. Placentiæ Epiſcopus putatus: quòd eo prioris nulla in Cron. eius vrbis, & Eccleſ. Placentinæ extet memoria.*

DE S. GERARDO EPISCOPO VELITERNO, & protectore.

GErardus, qui & Giraldus, & Ghirardus natione Gallus ex monacho Veliternus Epiſcopus à S. Gregorio Papa ob eius vitæ ſanctimoniam creatur. Is viduarum, pupillorum, & pauperum præcipuam curam geſſit. Ægrotantes quoque, quos etiam re ipſa fouebat, frequens viſitabat: ſeipſum verò aſſiduis precibus ieiunijs, pijs meditationibus expletis charitatis operibus hoſtiã Deo acceptabilem exhibebat. Cuius ſanctitatem Deus multis miraculis teſtatam eſſe voluit. Cum enim vrbs Veliatrenſis graui obſidione ab hoſtibus premeretur, Orationibus Gerardi liberata fuit: cum plumbeam grandinem ſuper eos pluiſſet. Cæcus, qui lumen dudum amiſerat, Gerardi interceſſione illud recepit. Sed & mulier Priuernas paralytica ad Gerardi tumulum delata, ſanata eſt; & bibulcus, qui in rabiem verſus fuerat, ad S. Epiſcopi ſepulchrum ductus, ſtatim liberatus fuit. Migrauit ex hac vita 7. Idus Decembris, qua die natalis eius Velitris magna ſolemnitate celebratur. *Ex monumentis Eccleſ. Veliternæ M. S.*

Vrbs Velitrẽſis à graui obſidione liberatur.

Cæcus lumẽ recuperat.

Mulier paralytica ſanatur.

Bubulcus in rat. è verſus liberatur.

AN-

ANNOTATIO.

CVm plures Gregorij SS. extiterint: à quo Gerardus Epiſcopus ordinatus fuerit, ex citatis Veliternæ Eccl. monum. non apparet. Mirandum verò, quod hic S. Epiſcopus Romæ adeò vicinus, & ſuæ vrbis protector in Martyrol. Rom. prætermiſſus ſit.

Decembris die 8.

DE S. EVTYCHIANO PAPA, ET MARTYRE.

EVtychianus patria Lunenſis in Hetruria natus poſt S. Felicem I. Pontificatum inijt Aureliano Imp. an. ſal. 275. Hic inſtituit, vt fruges in eccleſia benedicerentur: vt, qui martyres ſepelirent, dalmaticâ vterentur. Pontificatum vſque ad Numerianum Imp. ſeu Cæſarem geſſit: cumque multi ipſo Pontifice martyrio affecti fuiſſent, ex ijs 342. ſuis manibus ſepeliuit. Sub eo Manichæorum Hæreſis excitata eſt, vel maximè ebullire cœpit. Duas ſcripſit Epiſtolas alteram ad Bæticæ Epiſcopos: in qua multa de Chriſto Deo, & Homine diſſerit: alteram ad Siciliæ Epiſcopos, vbi modum in accuſatione Clericorum præſcribit. Cum Præsbyteros 14. Diaconos 5. & Epiſcopos 9. ſub Numeriano martyrio coronatus eſt in cœmeterio Calliſti via Appia ſepultus 6. Idus Decembr. An. ſal. 284. *Ex Damaſ. lib. Pont. & Plat. & alijs.*

Sub Eutychiano Manichæorum hæreſis excitata eſt.

ANNOTATIO.

EVſeb. lib. 7. c. 27. Hiſt. Eccleſiaſt. Eutychiano menſes tantum 10. Pontif. tribuit, Damaſus cum Plat. menſes 13. Panuin. & Baron. in Annal. annos 8. menſ. 6. Puto librum Damaſi deprauatum fuiſſe: ſi enim Eutychianus quinqnies menſe Decemb. vt ſcribit Damaſus habuit ordinationes, & epiſtolas illas duas diuerſis Conſulibus. Illud etiam de die martyrij controuerſum eſt. Cum Damaſ. & Plat. ſcribant illum martyrio coronatum 8. Kal. Aug. Martyrol. vero Rom. 6. Idus Decemb.

Decembris die 9.

DE S. PROCVLO EPISCOPI VERONENSI.

Vide die 23. Martij.

DE S. SYRO I. EPISCOPO TICINENSI, & patrono Ticini.

SYrus B. Petri Apoſtoli diſcipulus ab eo ſicuti Apollinaris Rauennæ, Hermacoras Aquileiæ, Priſcus Capuæ, Aſpren Neapolis, Ptolemæus Pentapolis, Romulus Fæſalarũ, Paulinus Lucæ, Euprepius Veronę, Proſdocimus Patauij, Epaphroditus Tarracinæ Epiſcopus ordinatus circa annum ſal. noſtræ 46. Ticinum venit, vnà cum Iuuentio, Pompeio, Chryſanto, & Fortunato. Cui aduẽtãti, ac prodigijs per uiam mulus coruſcanti ciuitas occurrit, Paſtorem ſuũ ingenti excipiens lætitia. Qui vrbem ingreſſus Chriſtum priuatim primum, deinde cum dociles ciues cerneret publicè annunciare cœpit: breuique prædicationibus, & ſignis ciuitatem ad Chriſtum cum tota ferè Liguria conuertit: Mediolanum

Epiſcopi à S. Petro ordinati.

Syrus Ticinum cum tota ferè Liguria conuertit

Veronæ defunctum vitę reſtituit.

Brixiæ puerulum à Dæmone obſeſſum mirabiliter liberat.

Cęco nato lumen datur.

Surdus,& mutus ſigno crucis ſanatur.

Iudæus Sacramentū Euchariſtiæ ſumens, quaſi ab igne excruciatur, mutusque efficitur.

diolanum ad Præſidem, cui, quòd nouam religionem, & doctrinam prædicaret delatus fuerat, euocatus eas ſuæ religionis cauſas attulit, vt liber dimiſſus ad Euangelij prædicationem: licet ſibi interdictum redierit. Ticini templū SS. martyribus Geruaſio,& Protaſio,qui ſuo tempore martyrium Mediolani paſſi fuerant,ædificauit. Admirandis planè miraculis ab eo diuerſis in locis perpetratis ita refulſit, vt non immeritò Thaumaturgus dici poſſit. Veronæ filium nobiliſſimæ fœminæ vnicum defunctum ad vitam precibus ſuis reuocauit. Quo miraculo non modo tota illius familia, ſed & magna eius vrbis multitudo Chriſto nomen dedit. Brixiam inde profectus ibi etiam diuinæ virtutis Dæmone ab obſeſſo puerulo mirabiliter profligato ſpecimen dedit. Apud Laudem Pompeiam,cum cæco, qui ſic natus fuerat, in magna populi frequentia lumen à Deo impetraſſet, plurimos in ea vrbe ad Chriſti fidem perduxit. Cum loca Liguriæ vltra Padum viſitaret,eaq; in accepta fide confirmaret puerum ſibi oblatum à natiuitate ſurdum, & mutum ſigno crucis adhibito loquentem, & audientem effecit. Illud quoque minimè prætereundum; quod cum S.Epiſcopus ſacra Miſſæ myſteria in baſilica SS. Geruaſij, & Protaſij celebraret, & Iudæus ad ſacram communionem cum Chriſtianis percipiendam conueniſſet illā contumelia affecturus, mox vt eam ore excepit, quaſi ignem accepiſſet, vehementer cruciari cœpit, & clamare opem Syri implorans; qui vbi ſacroſanctam Euchariſtiam ex ore ſacrilegi (in quo quaſi in aere ſuſpenſa manebat) extraxiſſet,non modò illum ab eo cruciatu liberauit;ſed etiā muto effecto cū ipſum baptizaſſet,loquendi facultatem reſtituit. His,alijsque compluribus geſtis clarus, cum Ticinenſem eccleſiam inſiſtens optime à ſe inſtitutam annos circiter 60. adminiſtraſſet, aſſiduis laboribus pro Chriſto, ſenioq; confectus migrauit ad Dominum 5. Idus Decembr.an. poſt Chriſtum natum 106. Anacletò Pont. Max. & Traiano Imperatore. Cuius corpus in æde SS.Geruaſij, & Protaſij a ſe constructa ſummo ciuium mœrore ſepultum,poſt annos 700. in eccleſiam Cathedralem 17. Kal.Iunij translatum, ibi ante aram maiorem intra templi colūnam honorificentiſſimè conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Papien. De eo Breuiar. Aquileien. monumenta antiqua eccleſ. Veronen. Pet. in Catal. lib. 1. cap. 50. Bonn. Mombrit. tom. 2. Sur. tom. 7. præter ſcriptores Papienſ. Luitprandum,Guallam,Breuent. & Speltam.*

ANNOTATIO.

Num Syrus à B.Petro,vel à S.Hermacora Ticinū tranſmittitur.

Plerique Syrum S.Hermacoræ Epiſcopi Aquileien. diſcipulum ab eo Epiſcopum Ticini ordinatum putant,cum ex Annal.eccleſiaſt. Baron. à Petro Apoſtolo inter primos Italiæ Epiſcopos creatum conſtet. Quod ſi Epiſcopus Aquileienſ. Ticino Epiſcopum dediſſet, hic illius ſuffraganeus eſſet. Fieri tamen poteſt,vt Syrus Roma diſcedens Hermacoram neceſſitudinis cauſa Aquileiam vſque comitatus,inde ad deſtinatum ſibi locum dirigens iter, viſus fuerit ab Hermacora Ticinum miſſus.

Circa S.Syri tempus,quo Eccleſiæ Ticinen. præfuit non eſt vna omnium ſententia: alij enim illi annos 50. alij 58. alij 60. tribuunt Epiſcopatus. Et alij illum anno ætatis 80. alij 112. exceſſiſſe tradunt: quod dici minimè poſſe videtur. Cum enim anno Dom. 46. circiter Epiſcopus ordinatus fuerit. ſi præfuit annos 50. oportet illum anno 62. ætatis, Epiſcopum creatum fuiſſe, vt anni 112. colligantur: Si verò ſedit annos 60. vt colligantur anni 112. oportuit illum. quando ordinatus eſt, annum 52. ætatis egiſſe: quo pacto ipſo Domino ſecundum carnem antiquior fuiſſet. Poſſumus itaq; conijcere Syrum anno ætatis 30. Epiſcopum ordinatum fuiſſe, perueniſſeque ad annum ætatis 90. ſi ſedit annis 60. vel ad annum 80. ſi ſedet annis 50.

DE SS. MARTYRIBVS MARTINIANO, Et Socijs Taurini.

MArtinianus Miles Thebæus vnus ex ijs, qui ex finibus Sedunorum à Maximiano Imp. ne ſacra Dijs facere cogerentur, cis Alpes vnà cum Iuliano, & Beſutio refugerant, & ipſi in Taurinorum finibus ab Imperatoris ſatellitibus comprehenſi propter fidei Chriſtianæ confeſsionem interfecti martyrij palmam adepti ſunt 5. Idus Decembris. Quorum corpora Auguſtæ Taurinorū ſepulta ſunt, eccleſia poſtea, quæ Cathedralis erat, illis dicata. *Ex Hiſtoria Thebæorum mart. recens ferè Taurini edita.*

ANNOTATIO.

EXtat etiamnum eccleſia antiqua Taurini parochialis: qua S. Martiniani appellatur. Ex Tab. Eccleſ. Taurinenſ.

DE S. HERACLIANO EPISCOPO PISAVRENSI, ac eius vrbis tutelari.

HEraclianus circa annum ſal. 347. ſingulari ſanctitate floruit, quo tempore S. Seuerus adhuc Rauennati Eccleſiæ præerat; à quo Heraclianus Epiſcopus Piſaurēſium ordinatus eam Eccleſiam, ita adminiſtrauit, vt tanto magiſtro dignus habitus ſit (fuit enim Seueri diſcipulus) & cum diem 5. Idus Decembris obijſſet, non modò honores Diuis debitos promeruit; ſed & illi templum Piſauri excitatum fuit, quod ante aliquot annos extabat collegiatum. *Ex monumentis Eccleſ. Piſauren. quæ illum hac die præcipuè colit.*

Heracliano templum excitatur.

ANNOTATIO.

ACta huius S. Epiſcopi non extant: de eo tamen Hieron. Rub. in Hiſt. Rauen. in vita S. Seueri nonnihil agit.

Decembris die 10.

DE S. MELCHIADE PAPA, ET MARTYRE.

MElchiades, qui & Meltiades alijs dicitur, natione Afer S. Euſebio Papæ anno ſal. 312. ſubrogatur Conſtantino Imp. qui hoc Pontifice Maxentium Tyrannum ſigno crucis munitus deuictum extinxit. Melchiades pace Eccleſiæ poſt interfectum Maxentium in Occidente reſtituta (in Oriente enim adhuc Maximinus, & Licinius Chriſtianos perſequentes imperabant) nonnulla conſtituit: In ijs, ne die Dominico, & Feria quinta ieiunium à Chriſtianis ſeruaretur, quòd hi dies ſacri apud Gentiles haberentur, vt fermentum ſacræ cōmunionis ſymbolum fidelibus certis diebus diſtribuendum ab Epiſcopo benediceretur. Vnam ſcripſit Epiſtolam ad Epiſcopos Hiſpaniæ; in qua de multis eos commonet, & eorum quæſtioni; vtrum maius ſacramentum ſit impoſitio manus Epiſcoporum, an Baptiſmus ſatisfacit. Hoc Pontifici rurſus Manichæi in vrbe deprehenſi ſunt. Habuit ordinationem vnam menſe Decembri; in qua creauit Presbyteros 6. Diaconos 5. Epiſcopos per diuerſa loca 11. Deniq; cum ſediſſet annos duos, menſes duos, & dies 7. obdormiuit in Domino 4. Idus Decembris 8. anno Conſtantini Magni, ſepultus in cœmeterio Calliſti via Appia. *Ex Damaſo in lib. Pontif. Plat. & alijs.*

Maxentius tyrannus à Conſtantino Melchiade Papa proſternitur.

AN-

ANNOTATIO.

P Latina Melchiadem martyrio coronatum ſub Maximino aſſerit; cum tamen Maximinus Orienti cum Licinio tantum praeeſſet. Alij illum in pace quieuiſſe tradunt, appellari tamen martyrem: quòd aliquid perſeuerante ſub Maxentio perſecutione pro Chriſto paſſus fuerit. Sic Baron. in Annal. Eccleſ.

DE SS. CARPOPHORO PRÆSBYTERO, & Abundio Diacono martyribus Spoletij.

CArpophorus, & Abundius fratres, qui vnà cum Anaſtaſio patruo, ac Britio, & Eutitio ſobrinis, alijſque 7. fratribus ex Syria Romam Diocletiano, & Maximiano profecti, ibi apud vrbem ab Vrbano Epiſcopo ordinantur, Carpophorus Presbyter: Abundius verò Diaconus, cum ob Chriſti confeſſionem in carcerem cum ſocijs coniecti fuiſſet, & Anaſtaſio iuſſu Tyranni caput amputatum fuiſſet, fuga elapſi Spoletium omnes Eutytio excepto, qui Viterbium; deinde Vulſinios contendit, ibique vitam degens ſolitariam ſancto fine quieuit, peruenere, Proculo à cæteris auulſo, & Carſulam profecto. Cum autē Carpophorus, & Abundius, cum Britio (qui cæteris tanquam ſenior præerat) & Ioanne, Teudila, Iſacio, Laurentio, Herculano, & Bractale Gentilium conuerſioni operam darent, apud Martianum Præſidem Turgium, & Leontium militiæ Principes accuſati in carcerem conijciuntur: vnde ab Angelo educti apud Spoletium in loco; qui Marianum dicitur, ſacello extructo conſedere Britio munus Epiſcopale exequente, ac etiam Epiſcopos iuſſu Principis Apoſtolorum ordinante. Qui cum ad M. Martani radices ſeceſſiſſet, à Spoletio ad 3. M.P. diſtantis, (qui locus hodie S. Britius appellatur) Carpophorus, & Abundius cum reliquis fratribus in ſpecu apud vrbis mœnia Gentilium conuerſioni rurſus inſiſtentes denuò apud Martianum delati comprehenduntur, ac Dijs iubentur ſacrificare: quod cum facere recuſarent, reliquis extra vrbem capite truncatis, Carpophorus, & Abundius rurſus in carcerem truduntur. Poſtero die vincti ad Martiani tribunal in medio fori ſiſtuntur, iuſſique Deos venerari: cum Dijs, qui dæmones ſunt, & quidem mali, nunquam ſe immolaturos dicerent, in equuleo ſuſpenſi dirè torquentur, ac vngulis ferreis dilaniantur: deinde nodoſis fuſtibus mactati reducuntur in carcerē. Qui iuſſu Martiani apud Fulginium ducti in eo loco, qui Saxum Viuum dicitur, prope quem cœnobium Ord. Oliuetani extructum eſt, Turgio in via ab vrſo inuaſo, & occiſo, capitis abſciſſione martyrij curſum feliciter confecerunt 4. Idus Decembris. Quorum corpora ab Euſtochia pia fœmina ſepulta, modò Spoletij in æde S. Gregorij aſſeruari feruntur. *Ex monum. & antiq. lection. M.S. Eccleſ. Spolet. De eis plurib. Mombrit. tom. 1. & Pet. in Cat. lib. 1. cap. 54. paucis. De eiſd. Io. Baptiſta Braceſchus Florent. Ord. Præd. In libello Camerini impreſſo an. 1586.*

Britius iuſſu Apoſtolorū Epiſcopos ordinat.

SS. Martyrū tormenta.

ANNOTATIO.

IN Martyrol. apud Vſuar. Bed. & Adon. & apud Petr. loco cit. & apud alios pro apud Spoletum, apud Hiſpalim legitur, & quod maius eſt, ipſi Hiſpani ſcriptores Carpophorum, & Abundium ſibi vendicant, Carpophorum Epiſcopum Hiſpalenſem fuiſſe affirmantes. Quod ſi ita eſt, duos Carpophoros, & Abundios affirmare neceſſe eſt: nec mirum cum id in alijs SS. vſu euenire videamus: non enim de his, qui apud Spoletium paſſi ſunt, ob Actorum certitudinem dubitari poteſt.

De

De corporibus dubitari poteſt; quòd in cœnobio Oliuetano ſupra memorato aſſeruari etiam dicuntur; ſed fieri poteſt, vt vtrobique ſecundum partes habeantur.

DE SS. MARTYRIBVS MERCVRIO, & ſocijs Leontinis.

MErcurius miles cum alijs vndeuiginti cum iuſſu Tertulli Præſidis SS. fratres Alphium, Philadelphum. & Cyrinum vinctos Tauròminio Leontinos deducerēt, ac in M. Maſcalorum iugum ab illorum ceruicibus diuinitus ablatum, ſeque humi deiectos conſurgere non poſſe cernerent, quiddam diuinū de religione Chriſtianorum concipere cœperunt. Cumque Sanctos Martyres Symethum amnem ſiccis plantis traieciſſe, milites verò, qui eos percuſſerant, aquis præfocatos vidiſſent, ad Chriſtum conuerſi ſunt. In ingreſſu itaque vrbis Leontinæ, vbi Hebręus energumenus liberatus eſt, equis deſcendentes ſe à ſocijs SS. Martyribus tanquam Chriſtiani adiungi, & colligari petierunt; & ad Alexandrum Tertulli Conſiliarium ducti in carcerem trudi, compedirique vſque ad Tertulli, qui Leontinis aberat, aduentum. Qui vbi adueniſſet, eos milites ſibi ſiſti iubet, eoſque à propoſito remouere conatur. At Mercurius reſpōdit: *Nos olim Deum verum ignorantes, ambulabamus Deos inanes adorantes in tenebris. Nunc diuino beneficio per hos fratres veritatem aſſecuti, illum etiam morte ſuſtinere parati ſumus.* Quapropter Præſes eos ſtatim gladio animaduerti præcepit 4. Idus Decembris. Quorum corpora Tecla illuſtris fœmina ſepeliuit. *Ex Paſſ. & Geſt. SS. trium fratrum. ac ex off. Eccleſ. Leont. nuper Romæ approb.*

SS. MM. Symethum amnem ſicis plātis traiiciūt.

ANNOTATIO.

IN *Martyrol. Rom. ſub Licinio Imper. paſſi referuntur. Cum tres fratres non ſub Licinio, qui in Oriente eodem tempore, quo Conſtantinus Magn. in Occidente, imperabat; ſed ſub Decio paſſi ſint.*

DE S. DEVSDEDIT EPISCOPO BRIXIENSI.

DEuſdedit, qui & Adeodatus Epiſcopus Brixienſis 28. poſt S. Felicem ei pręfuit Eccleſiæ doctrina, & ſanctitate clarus. Is ſextæ ſynodo Conſtantinopolitanæ, quæ anno ſal. 680. ſub Agathone Pont. Maximo, & Conſtantino Pogonato Imp. celebrari cępit aduerſus Monothelitas præſertim, vnà cum alijs Epiſcopis 289. affuit. quemadmodum ex Epiſcoporum ſubſcriptionibus apparet. Reuerſus autem ad ſuam Eccleſiam; eaque præclarè adminiſtrata. 4. Idus Decembris ad laborum præmium euolauit. *Ex monum. Eccleſ. Brixien. & Tab. ſeu Epp. Catal.*

Deuſdedit concilio Cōſtantino politano ſubſcribit.

ANNOTATIO.

Q*Væ fuerit huic Sancto Epiſcopo patria incompertum eſt, actaque deſiderantur. Corpus in æde S. Petri in Oliueto aſſeruatur.*

DE S. CATERVO MARTYRE, ET SEPTIMIA EIVS VXORE Tolentini.

CAteruus Romæ nobiliſs. parētibus, ab Apoſtolis ad Chriſtū cōuerſis in ſenectute generatus, & in Chriſtiana fide ab eis inſtruct⁹ factus grādior poſt

Caterɯus dęmones ſigno ✠ expellit. Cæco viſum mutoq; loquelam reddit. Sponſam ad vitam reuocat.

mortem parentum in militiam adſcriptus Septimiam virginem Chriſtianam, & nobilem duxit vxorem: cum qua, Probiano Presbytero, qui Caterui fidei magiſter fuerat, autore, cęlibem vitam egit, militiæ ſpirituali magis, quam temporali addictus: multisque cœpit ſanctitatis ſignis emicare ab obſeſſis dæmones ſigno Crucis eijciens. Poſtea nominis celebritatem declinans in Palæſtinam nauigat; in qua nanigatione ſæuiſsimam tempeſtatem oratione ſua ſedauit Chriſti autem incunabulis, & alijs locis ſanctis inuiſis vnà cum vxore multis vbique ad fidem perductis, in Apuliam venit: vbi cæco viſum, mutoque loquelam Chriſti nomine inuocato reſtituit: ac ſponſam nobilem defunctam ad vitam reuocauit, plurimis eo miraculo ad fidem conuerſis. Inde cum Septimia vxore, & Baſſo, ac alijs, in Picenum profectus Tolentini ſubſtitit; ibique plurimos prædicatione, & ſignis infirmis, & obſeſsis à Dæmone liberatis, Chriſto peperit. Quibus ad Præfectum delatis ad eum perductus, & interrogatus, quis eſſet, & quam profiteretur religionem expoſuit, iuſſusque ſecundum Principũ decreta Deos venerati, & à prædicatione Chriſti deſiſtere Deo magis, quã hominibus parendum eſſe reſpondit. Quare multis affectus verberibus, & per noctem integram variè excruciatus, cum conſtantior appareret, & multi pereũ Chriſto nomina darent, ſecuri percuſſus 16. Kal. Nouembris ad Cœlos euolauit, Præfecto à Dæmone arrepro, ac tortoribus ſeſe mutuò necatis. Quo miraculo omnis ferè ciuitas ad Chriſtum cõuerſa eſt à Septimia in fide erudita: quę viro ſuo tumulum, vbi percuſſus, fuit extruxit: vbi hoc legitur epitaphium. Fl. VI. VRBIS CONS. EX PRÆF. PRAETORIO. QVI VIXIT CVM SEPTIMIA SEVERINA CAII FILIA DVLCISS. CONIvGE ANN. XVI. MINVS DIEB. XIII. QVIEVIT IN PACE ANN. XLVI. DIER. XVIII. XVI. Kal. NOVEMB. DEPOSITVS EST IIII. Kal. DECEMB. SEPTIMIA SEVERINA CAII FILIA MARITO DVLCISS. AC SIBI SARCOPHAGVM CVM TRICORO DISPOSVIT, ET PERFECIT. *Ex eius paſſ. & Geſt. M. S. ab Eccl. Tolentinate accep. In quibus plura inveriſimilia continentur, quæ egent expurgatione.*

Præfectus à Dæmone vexatur; eiusq; tortores ſe mutuo interficiunt.

ANNOTAIO.

HAc die non obitus, aut depoſitionis memoria, ſed tranſlationis recolitur. ex Epitaphio: ſuperiori: quod tamen ad Caterum non videtur pertinere, cum nulla eius mentio fiat, & in pace quieuiſſe dicatur. Septimia autem Seuerina alia mihi videtur à Septimia Caterui vxore. Tum in vita Caterui nulla fit mentio, quòd vrbis ſexies Conſ. fuerit.

Decembris die 11.

DE S. DAMASO PAPA, ET CONFESSORE.

Damaſus Eunomij; & Macedonij de Spiritu S. hæreſim extinguit. Auxentium Epũm Mediolanẽſ. Arianũ damnat.

DAmaſus natione Luſitanus vir egregius, & eruditus Anno ſal. 367. ætatis vero 60. Valentiniano, & Valente Imperatoribus Liberio in Pontificatu ſubrogatus eſt, electo poſt eum in ſchiſmare Vrſicino quodam Diacono (quo, cum multæ fierent in vrbe cędes, ſequenti anno à Prætextato vrbis Præfecto vrbe eiecto, & Neapolim Epiſcopo miſſo, quies redijt) is Concilio Conſtantinopolitano I. indicto nefariam Eunomij, & Macedonij ſpiritum S. non eiuſdem ſubſtantiæ, & maieſtatis, atque potentiæ cum Patre, & Filio eſſe aſſerentiũ Hæreſim extinxit, illis verbis in ſymbolo adiectis, & in Spiritum S. Dominum, &

viui-

uiuificantem; qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur &c. Idem Auxentium Epiſcopum Mediolani Arianum multis habitis Romæ, & alibi Concilijs dãnauit, & Ariminenſem conuentum à Liberio iam ante damnatum rurſus reiecit: cum in eo, vt ſcribit S. Hieronymus Valentis potiſsimum, & Vrſatij fraudibus Nicæna fides damnata fuiſſet. Accuſatus falsò adulterij à Concordio, & Calliſto Diaconis Vrſicini adhuc ſchiſmati fauentibus à 44. Epiſcopis purgatus eſt? eiectis accuſatoribus de Eccleſia. Baſilicas duas ædificauit, alteram S. Laurentij ad Theatrum Pompeij, quam & titulum multis muneribus domibus, & prædijs auctã inſtituit; alteram via Ardeatina ad Catacumbas, Platoniam, vbi aliquan diu corpora SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli iacuerant, dedicauit, & exornauit, verſibus. Idem de virginitate proſa, & metro ſcripſit, & alia ẽt verſibus edidit. Pœnam talionis ijs, qui alterum falſi criminis accuſaſſent, conſtituit. Statuit etiã vt in omnibus Eccleſijs (cum id in aliquibus tantùm fieret) Pſalmi ab alternis canerentur, diceretur q; in fine cuiuslibet: *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.* Eius iuſſu S. Hieronymus nouum teſtamentum græcæ fidei reddidit. Cum Eccleſiæ annos 17. menſes duos, dies 26. præfuiſſet, & quinque ordinationib. menſe Decembri habitis creaſſet Presbyt. 31. Diaconos 11. Ep̃os per diuerſa loca 62. virtute, prudentia, & doctrina clarus, maximis laboribus pro Eccleſia, tot habitis concilijs, tot ſcriptis Epiſtolis, vt fidem catholicam tueretur perfunctus, octogenarius Theodoſio ſeniore Imp. obdormiuit in Dño, via Ardẽtina vnà cum matre, & ſorore in baſilica à ſe conſtructa ſepultus. Cuius reliquiæ poſtea in alteram S. Laurentij à ſe ædificatam Eccleſiam, ab eius nomine in Damaſo vocatam tranſlatæ ſunt. Claruit autẽ Damaſus viuens & poſt mortem miraculis. Nam viuens cęcum ſigno crucis, & illis verbis. *Fides tua te ſaluũ faciat*, diuinitus illuminauit: poſt mortem ad eius tumulum Dæmonia ab obſeſsis eiecta ſunt, & febricitãtiũ corpora ſanata. *Ex Breu. Ro. lib. Põt. Plat. & alijs*

Pęnam talionis cõſtituit.

Damaſus viuens cæcum lumine donat.

Poſt mortem energumeni liberantur, et febre correpti ſanãtur.

ANNOTATIO.

P*Etrus Diac. in ſermone de B. Damaſo, de eius miraculis hæc ſubdit*. Hæc autem miracula alij B. Laurentio martyri, alij B. Damaſo deputant confeſſori, Nos aũt in miraculis non diuidimus, *quos vna patria* genuit (cũ vterq; fuerit Hiſpanus) vna fides ꝑmouit, vna baſilica colit in terris, vnus Dñs honorat in cęlis.

DE SS. MARTYRIBVS THRASONÆ, PONTIANO, & Prætextato Romæ.

THraſon Togatus nobilis Rom. vir pietate clarus, & opibus diues, quo tẽpore Thermæ Diocletiani ædificabantur, Chriſtianis à Maximiano Imp. ad fodiendam arenã, & onera cõportanda damnatis, iniqua Chriſtianorum cõditione permotus nullis neq; ſumptibus, neq; laboribus parcebat, quominus ſanctis martyribus ſubueniret, neceſſarijs eis ad victum, veſtitumq; ſuppeditatis, & eorum afflictiones modis omnibus ſubleuaret, qua in re Siſennio, Cyriaco, Smaragdo, & Largo tanquam miniſtris vtebatur. Qui poſt S. Marcelli Papę paſsionem, Maxentij Imp. iuſſu vnà cum Pontiano & Prætextato Chriſtianis comprehenſus propter fidei Chriſtianæ confeſsionem capitalem ſententiam accepit. 3. Idus Decembris. *Ex Geg. & Paſſione S. Marcelli PP. acc. SS. Cyriaci, & Smaragdi à ſur tom. 1. & 4.*

Thraſon in afflictos chriſtianos, ac martyres charitate flagrãtiſſimus.

ANNOTATIO.

A*Git, & de eis Pet. in Cat. lib. 1. c. 58. ſed eam ſur. quam ipſe cenſura indiget in eo, quod hos ſub Maximiano paſſos referunt: cum is iam Imperio abdicaſſet, Maxentiusque Roma illud arripuiſſet.*

ANNOTATIO.

Cvius Vrbis Epiſcopi fuerint, quave eis patria fuerit, ſcire non potui. Illud certum, Salernitanos non fuiſſe: cum in Catalogo Epp. illius ſedis non contineantur.

DE S. CONSOLATA VIRGINE GENVÆ.

Conſolata miraculis claret in ortu. Septennis vitam agit Angelicam. In morte cantus Angelorũ auditur. Infirmi ſanãtur. Corpus delatũ Genuã varijs miraculis fulget.

COnſolata virgo Floridæ in Palæſtina trans mare Galilææ Chriſtianis, & claris parentibus nata in ipſo ſui ortus exordio ſanctitatis ſpecimen dedit: nam radius ſuper caput eius igneus apparuit: & ipſa lac nunquam ſuxit, ab apibus quotidie melle mirabiliter refecta. Quæ ſeptem annos nata Angelicam in orationibus, vigilijs, & ieiunijs cilicio induta vitam ducere cœpit. Grandior effecta in cœnobio ſibi à patre cum oratorio conſtructo vnà cum aliquot virginibus vitam egit monaſticam. In cuius obitu Angelica melodia exaudita eſt: & ſuauiſſimus ex corpore eius odor efflabatur: Sed & diuerſi generis ægroti ad corpus illius catervatim accurrentes, tactis, vel veſtibus priſtinam recuperabãt ſanitatem. Cuius corpus aliquando Genuam delatum multis effulſit miraculis; vt illi propterea extructa fuerit eccleſia. Nam inter cætera puellæ dementi, quæ ſe gladio lethaliter vulnerarat, ad matris preces vtranque præſtitit ſanitatem. Puero obcæcato, vbi mater preces, & vota S. virgini nuncupaſſet, viſum illicò reſtituit. Tempeſtatem ortam inter Genuam, & Sauonam: in qua ciuis quidam Genuenſis cum vxore, & liberis periclitabatur, ab eis exorata ſedauit. In carcere detentum, vinculiſque conſtrictum, qui nomẽ ſuum inuocauerat, liberauit. Puerulum iam morti propinquum à matre ſibi flente commendatum vitæ reſtituit. Pacem inter mutuò rixantes fratres, ac inter vxorem, quę ſi illius auxilio commendarat, & virum ſuum conciliauit. *Ex eius vita, & officio typis excuſis anno 1587. In quibus tamen quædam etiam contra Grammatica præcepta corrigenda ſunt.*

Officium & vita corrigẽda.

ANNOTATIO.

Hiſt. S. Conſolatæ ſuſpecta. Altera Regij Conſolata Virg. & mart.

HIſtoria, ut verum fatear mihi ſuſpecta eſt, cum tempus, quo S. virgo floruit, ſileatur; neque vrbis Florida apud ſcriptores antiquos, neque recentiores mentio reperiatur. Illam tamen in humanis fuiſſe, ſanctamque eſſe crebra miracula teſtantur. Eſt & Conſolata Virg. & mart. cuius ab eccleſia Regien. ad diem 6. Septẽb. fit Commemoratio.

Decembris die 6.

DE S. NICOLAO EPISCOPO MYRENSI, & patrono Barenſi.

Nicola' Eps eligatur diuino admonitu. Ieiuniũ ab incunabilis ſeruat. Patrimoniũ pauperibus diſtribuit.

NIcolaus Pataræ in Lycia natus, cum mortuo Myræ Epiſcopo Epiſcopi Prouinciales de ſucceſſore eligendo diſſiderent, diuino admonitu, Myram veniens Epiſcopus eius vrbis eligitur. Nam Epiſcopi diuinitus moniti fuerãt, vt eum Epiſcopum eligerent, qui primus mane Nicolaus nomine eccleſiam ingreſſus fuiſſet. Cuius viri ſanctitas iam ab incunabilis manifeſta fuit: nam cum à parentibus ſterilibus precibus impetratus fuiſſet, lac nutricis feria quarta, & ſexta ſemel tantum idque veſperi ſugebat: quam ieiunij conſuetudinem in tota vita ſeruauit. Orbatus parentibus patrimonium pauperibus diſtribuit, & cũ quidam tres filias ob paupertatem proſtituere cogitaret, Nicolaus ter per feneſtram noctu tantum pecuniæ in domum illius iniecit, quantum ſatisfuit ad triũ virginum dotem. In Palæſtinam ad loca ſancta viſenda proficiſcens horribilẽ

nautis tempeſtatem prædixit; quam etiam oratione ſedauit. Pactus Epiſcopus caſtitatem, grauitatem, orationis aſſiduitatem, vigilias, abſtinentiam, liberalitatem, hoſpitalitatem, in hortando manſuetudinem, in reprehendendo ſeueritatem perpetuò adhibuit, viduarum, & orphanorum præcipuam curam gerens. Cum autem contra Diocletiani, & Maximiani Imperatorum edicta Myræ prædicaret, longè abductus in exilium in carcerem coniectus eſt: in quo vſque ad Conſtantinum Magnum fuit. Cuius iuſſu ereptus ad propriam redijt eccleſiam, & Concilio Nicæno cum alijs 308. patribus aduerſus Arij Hæreſim interfuit. Conſtantino peruiſum minaciter apparens tres Tribunos per calumniam delatos, & ab eo condemnatos liberauit: Se enim ei abſenti commendarant, cum alios tres inſontes Myræ à morte liberaſſet. Cum redijſſet ad Epiſcopatum paulò poſt, cum, inſtante morte, Angelos ſibi occurrẽtes intueretur, pronunciato pſalmo: *In te Domine ſperaui, In illis verbis: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*, Spiritum Deo reddidit 8. Id. Decemb. an. ſal. 343. Cuius corpus circa annum Domini 1087. Myra à Saracenis euerſa à nonnullis Barenſibus mercatoribus in ſuam vrbem translatum fuit, ac in templo ſuo nomini excitato reconditum: quæ translatio die 9. Maij celebrata eſt. Ex eius verò corpore manna adhæc vſque tempora ſcaturit morbis ſanandis maximè ſalutaris. Porrò templum illius anguſtum in quo corpus ipſius eſt, ſingulis annis ab innumeris gentibus ob crebra miracula inuiſitur. Inter miracula verò illud libet referre: quod cum Vuandali Calabriæ loca prædarentur vnus ipſorum inter cætera ex Chriſtiani domo S. Nicolai imaginem in Africam abſtulit; de quo cũ mira quàm plura perpetraſſe audiſſet, ei pecuniam ſuam, quæ multa erat domo ſua egrediens commendauit. Rediens autem, cum pecuniam omnem ſublatam comperiſſet, D. Nicolai imaginem affatus fertur ſe illam, niſi pecuniam recuperaſſet, combuſturum. Cum autem S. Nicolaus furib. apparens eos pecuniam reſtituere compuliſſet, Vuandalus Chriſtianus effectus ſancto templum ædificauit. Illud etiam mirandum; Cum Chriſtianus Iudæo pecuniam deberet, & coram iudice baculo (in quo maior ſumma continebatur) creditori porrecto per S. Nicolaum ſe illi plus quàm deberet reſtituiſſe iuraſſet, recepto baculo (quem Iudæus pecuniam intus continere neſciens reddidit) paulo poſt à prætereunte curru cum baculo confractus eſt, pecuniaq; effuſa. Cumque Iudæus accepta pecunia ſe Chriſto nomen daturum diceret, ſi S. Nicolaus mortuum ſuſcitaſſet, illicò ferunt mortuum Chriſtianum reuixiſſe, Hebræumq; in Chriſtũ crediſſe. *Ex Breu. ex vita à Sur. tom. 6. relata. & Paulo Reg. lib. 2. de SS. Regni Neapolit.*

Loca SS. Palæſtinæ inuiſit.

In perſecut. Diocl. mittitur in exiliũ, & in carcerẽ.

Liberatur, & interfuit Cõcil. Nicæno.

Corpus Barium transfertur.

Manna ex eius corpore manat.

Mirum de pecunia Vuandalo reſtituta.

Mirum de Iudæo ad Chriſtum conuerſo.

ANNOTATIO.

Corpus S. Nicolai Venetijs aſſeruare ferunt: ſed cum illud Barij in Apulia eſſe fama conſtantiſſima ſit, Venetijs alterius Nicolai, qui huius auunculus fuiſſe traditur eiuſdem vrbis Epiſcopus, corpus quieſcere dicendum eſt.

DE S. ASELLA VIRGINE ROMANA.

Aſella Romana virgo claris orta parentibus in ipſo matris vtero benedicta, quam in aquæ lympidæ ampulla antequam æderetur in lucem pater ſibi diuinitus oſtenſam vidit; ſeipſam ab infantia Chriſto Domino conſecrauit. Facta decennis, torquem auream, quam ornatus cauſa, vt mos erat nobilibus iuſſu parentum geſtabat, vendidit, ac ex pretio veſtes nigri coloris emptas depoſitis pretioſis induit: ſeq; in cubiculo paternæ domus, quaſi in eremo includens.

Mira de Aſella viſio.

Aſella torquem auream in nigras veſtes commutat.

cludens, vitam in orationibus, ieiunijs, pijsq; meditationibus ducere cępit thalamo nunquam ferè egreſſa. Humi cubabat: ſæpe triduum cibo abſtinebat: victum ſibi labore manuum quærebat: ſilentij fuit obſeruantiſſima, ab omniũ penè conſuetudine abhorrens. Si quando ad SS. martyrum memorias viſitandas exiſſet, quantocius ad cellam redire videbatur. Cum in ea vitæ auſteritate ad annum ætatis 50. quibus nulla vnquam corporis ægritudine, nullove dolore capitis, vel ſtomachi pulſata fuit, callis tantum genibus ob orandi aſsiduitatẽ obductis perueniſſet. Obdormiens migrauit ad ſponſum 8. Idus Decembr. anno ſal. 420. circiter. Honorio, & Theodoſio Imperatoribus. *Ex Palladio lecti. 104. lib. Virg. Rom.*

Ea fulget abſtinentia, vt triduò cibo abſtineat. Callos genibus ob duas preces obducit.

ANNOTATIO.

Vitam pluribus S. Hieron. cuius tempore hac virgo vixit, in Epiſt. SS. ad Marcellam ſcripſit.

DE S. APOLLINARE SVBDIACONO TERGESTINO, & martyre.

Apollinaris Subdiaconus apud Licinium Præſidem Tergeſti accuſatus comprehenditur. Qui coram illo præſentatus, ac iuſſus Idolis ſacrificare, cum id facere conſtantiſsimè renueret, varijs cruciatibus afficitur: nam primùm fuſtibus nodoſis à quattuor viris cæditur: deinde ſuper craticulam extenſus igne ſuppoſito viuus aſſari iubetur: Sed igne ſigno crucis extincto, cum illæſus ſurrexiſſet, impius iudex dexteram illi iuſsit amputari. Qui denique felicem confeſsionis ſuæ agonem iuſſu Præſidis capitis obtruncatione compleuit 8. Id. Decembris. Paſſus eſt Antonino Imp. Cuius corpus à Chriſtianis ſepultum, poſtea Veronam cum alijs SS. corporibus translatum in æde S. Firmi maioris poſt altare maius in ſepulchro marmoreo cum alijs SS. corporibus conditum eſt. 6. Kal. Iunii anno ſal. 755. *Ex monumen. eccleſ. Veronen. & ex lib. toties memor. Aug. Valer. Epiſcopi de SS. eccleſ. Veronen.*

Ignis ſigno crucis extinguitur.

ANNOTATIO.

Corpus S. Apollinaris cum corporibus SS. Marci, Primi, & Lazari mart. à S. Maria cognomento Conſolatrice S. Annonis Epiſc. ſorore Tergeſto Veronam translata ſunt.

Decembris die 7.

DE S. AMBROSIO EPISCOPO MEDIOLANENSI, & eccleſiæ Doctore.

Ambroſius Romanus patre Galliæ Præfecto natus liberalibus diſciplinis excultus anno ætatis 36. Æmiliæ, & Liguriæ præficitur Valentiniano Imper. Is mortuo Auxentio Epiſcopo Mediolanenſi Ariano Mediolanum ad diſſenſionem de ſucceſſore ſedandam profectus, infantis voce acclamatus Epiſcopus: licet adhuc Cathecumenus, & inuitus, cogitur onus ſuſcipere paſtorale baptizatus, & octauo die conſecratus, quod cum eccleſiaſticis regulis aduerſaretur, ei Simplicianus Rom. Presbyter vti monitor, & adiutor à Damaſo Pont. datur. Ordinatus bona ſua renunciat immobilia quidem eccleſiæ, mobilia verò partim eccleſiæ, partim pauperibus diſtribuit vſufructu germanæ ſuæ reſeruato. Vitam clericalem cum monachali, quod & Euſebius Epiſcopus Vercellenſis

Ambroſi⁹ infantis voce Epiſcopus acclamatur.

Bona Eccleſiæ diſtribuit ſua.

cellenſis fecerat, coniunxit, ſingulis diebus Dominicis concionabatur ad populum, & circa baptizandos ſolus laborem ſuſtinuit, quem poſt illum vix quinque Epiſcopi, cum tamen audiendo promptiſſimus eſſet, ſemperque ad eum aditus cuiq; pateret. *Omnia omnibus erat*, à tribus abſtinens; vt nemini vxorem quæreret, nulli militiã ſuaderet, nec ad conuiuium ẽt inuitatus accederet. Omnes lapſos ẽt labe Ariana infectos, modò pœniterent, excipiebat. Clerũ ad exactam diſciplinam eccleſiaſticam perduxit tribus libris de officio conſcriptis. Gentiles ritus, & mores tollere maximopere ſtuduit. Cum aliquando Romæ ſacrificium offerret, paralytica mulier veſtes, & manus illius exoſculata ſanata eſt. A Valentiniano Imper. ad diſputationem cum Auxentio Epiſcopo Ariano coram Gentilibus, & Iudæis iudicibus, ac ipſo Imp. adhuc Cathecumino euocatus ire noluit, quòd ea in eccleſia, ſeu in concilio fieri deberet. Cum ad populum concionaretur, quidam Arianus acerrimus diſputator, & inconuertibilis Angelum ad aures illius loquentem videns conuerſus eſt. Maximas à Iuſtina Auguſta paſſus eſt perſecutiones; quæ Ambroſium in exiliũ deportantibus cũ dignitates polliceretur, quidam Euthymius proxima domo conducta, per annum inuigilauit, vt opportunè illum curru arriperet, ſed factũ eſt, vt ipſe eodẽ curru in exilium poſt annum deportaretur. Ipſe verò Ambroſius præcipienti Imp. vt vrbe excedens eccleſiamque, & ſacra vaſa tradens abiret, quò vellet, non paruit, ne oues ſibi cõmiſſas deſereret. Haruſpex quidam ad quæſtiones poſitus, ſe dæmones, qui Ambroſium necarent, adiuraſſe, eosq; nequiuiſſe ad eius domum accedere vndique diuina protectione vallatam confeſſus eſt. Cũ Theodoſius Imp. ſynagogam Iudæis reſtituendam ſcripſiſſet, Ambroſius reſcribens illum ab hac ſententia remouit, nec illummet ob cædem Theſſalonicæ factum excommunicare dubitauit. Profectus Bononiam corpora SS. Vitalis, & Agricolæ inuenit, & Florentiam diuertens, ibi S. Laurentio eccleſiam dedicauit. Stiliconis ſeruum à Dæmone liberatum, ac poſtea in flagitium prolapſum, dicente Ambroſio oportere illum tradi Sathanæ, illicò arreptum immundus ſpiritus agitare cœpit; ſed & ipſe Stilico valdè deterritus eſt cum leopardi ex Theatro exilientes eos, qui clericum, licet facinoroſum, ex eccleſia Mediolani abſtraxerant, diſcerpſiſſent. Quædam Marcomanorum Regina audita Ambroſij ſanctitate ab eo miſſis litteris, & donis, in Chriſtiana fide inſtrui petijt; quod epiſtola præſtitit, ſcribens, vt ẽt viro pacem cum Romanis ſuaderet. Deniq; nondũ annum agens 64. anno virginei partus 397. migrauit è vita cum annos 22. mẽſes 4. clarus miraculis ante & poſt mortem, ac tot ſcriptis, quibus eccleſiã illuſtrauit. *Ex Paulino Presbytero, quem Ambroſius apud ſe ex Hiſp. profectum retinuerat.*

Omnia omnibus erat à tribus tantũ abſtinens.

Mulier paralytica Ambroſij manus oſculata ſanatur.

Arianus quidam diſputator Angelũ ad aures Ambroſ. loquentẽ videns cõuertitur.

Dæmones nihil officere Ambroſio poſſunt.

Theodoſium Imp. excommunicat.

Leopardi Clericũ licet facinoroſum perſequẽtes diſcerpunt.

ANNOTATIO.

INter cætera poſt mortem conſecuta illud Paulinus narrat miraculum: quod S. Ambroſius paulò ante defunctus Maſcezili, qui cum 5. millibus aduerſus 70. millia Gildonis in Africam profectus erat, apparens per uiſum ter humum, baculo quatiens, dixit: HIC, HIC, HIC. Ex quo ille poſt tres dies victoriam deſignari intelligens, orationibus, & ſacramentorum perceptioni inſiſtens glorioſiſſimam de hoſte victoriã reportauit.

Maſcezili uictoriam de hoſtibus præmonſtrat.

Ex hymno S. Ambroſij.

IS Inſulas dum ſæculi
Fert, quæſiit claues poli;
Iuſque dum portat gladij,
Suſcepit Euangelij,

Myſterium incognitum,
Altiſſimus quod nouerat,
Nondum ablutus lauacro
Epiſcopus eligitur.

Ingreſſus eſt Eccleſiam
Plebem ſedare turbidam:
Cunctorum ora conclamant
Ambroſium Epiſcopum.
Arij tunc perfidia
Purgatur ab eccleſia:
Cuncta concrepant agmina,
Nec deſunt Chriſti munera.
Nox tetra cedit lumini:
Confunduntur Hæretici:
Adeſt tantum pijſſimus,
Qui purget mentes perfidas.
Virtus ex alto data eſt
Ambroſio in Baptiſmate:
Nam ſtatim, vt renatus eſt,
Cœpit fugare dæmones.
Suſcepit is Eccleſiam:
Gubernauit intrepidus:
Confeſſor eſſe meruit,
Dum Arianis non cedit.

De S. Ambroſio Carmen S. Ennodij Epiſcopi Ticinen.

,, *EGit quod docuit, meritis & honore ſuperſtes*
, *Ambroſius vates moribus, ingenio.*
,, *Roſcida regifico, cui fulſit murice lingua*
, *Verè ſuo pingens germina, quæ voluit.*
,, *Serta redimitus geſtabat lucida fronte,*
, *Diſtinctum gemmis, ore parabat opus.*
,, *Inſtituit populos, geſta probitate, pudore*
, *Fouit reſpiciens, pertulit, admonuit.*
,, *Vatis vt officium poſtrema pericula poſcunt,*
, *Sic teneras culpas, qui tacet, inſequitur.*
,, *Succinctus gladijs, clypei de pondere tutus*
, *Pectora claudebat textilibus chalybis.*
,, *Enſis habet vires, vitiorum ſector, & hoſtis*
, *Vipera non tangit ſquamea terga viri.*

DE S. VRBANO EPISCOPO THEANENSI III.

VRbanus S. Paridis I. Epiſcopi Theanenſis diſcipulus, & Diaconus cũ poſt magiſtri exceſſum à populo illi ſubrogandus eſſet, quòd illum Theani natum, & educatum omnes probè noſſent, electionem detrectauit, ac vt Amaſium virum ſanctiſſimum eligerent, perſuaſit. Cum autem & ipſe Amaſius migraſſet è vita, ſummo omnium conſenſu ad onus paſtorale electus, licet principio reluctans ſe tanti muneris indignum diceret, tandem tamen ciuium precibus victus, paſſus eſt ſe conſecrari. Suſcepto itaque munere, aſſiduis prædicationibus populum à vitijs, à contentionibus, & inanibus operibus reuocabat, pauperum curam gerens, ac viduatum, & oppreſſorum defenſioni inuigilás. Cumque diuina in eo gratia prælucerct, languentes, & ægroti ad eum confluebant: quod illum cæcis viſum; claudis gradiendi, & mutis loquendi, facultatem reſtituere, & à Dæmone oppreſſos liberare cernerent. Cum inter viſitandã diœceſim, Eccleſias complures reficiendas, & diuinum cultum reſtituendum curaſſet, denique ſanctis operibus cumulatus, pijs laboribus perfunctus, ætateq; confectus cum obitus ſui diem præſcijſſet, extructo ſibi apud fluuium, & portã vrbis inferiorem tumulo migrauit in Cœlum 8. Id. Decembr. *Ex off. & monum. Eccl. Theanen. & Paulo Regio parte 2. de SS. Regni Neapol.*

Ad Vrbanũ quot aduerſa laborant valitudine ad ſanitaté recuperandã, etiam claudi, & obſeſſi, cæci, mutiq; confugiunt.

AN-

ANNOTATIO.

ETſi ex eius vita: quo tempore obierit non apparet, attamen cum Paris ſub Silueſtro, Amaſius ſub Iulio vixerint, Vrbanus ſub Liberio Papa obiiſſe putatur.

DE S. SABINO EPISCOPO, ET MARTYRE, Et alijs Spoletij.

SAbinus, qui & Sauinus Epiſcopus Aſſiſinas eloquentiſſimus, & doctiſſimus apud Venuſtianum Præſidem in perſecutione Diocletiani, & Maximiani accuſatus vnà cum Exuperantio, & Marcello Diaconis, & alijs clericis Dijs immolare iubetur. Qui cum Deos lapideos eſſe diceret, & qui nec ſibi, nec alijs prodeſſe poſſent, cuius rei periculum faceret, ſi aliquis ex illis ſibi traderetur, allatum eſt Iouis ſimulacrum ex coralio miro opere elaboratum, & veſtibus aureis indutum: Quod Sabinus acceptum manibus, nulla vi ei illata, ſed ſola oratione comminuit. Qua re Iratus Præſes Sabino manus pręcidi, & Diaconos, quòd & ipſi Deos execrarentur, in equuleo torqueri, fuſtibus cædi, vngulis di laniari, igneq; ſuppoſito torreri iubet. Quibus in ſupplicijs immobiles perſiſtentes animas Deo reddidere. Quorum corpora in fluuium proiecta: iuxta viā pridie Kal. Ianuarij ſepulta ſunt. Sabinus autem carcere incluſus à Serena pia fœmina; quæ manus eius collegerat, & cuius nepotem Priſcianum nomine cęcum illuminauerat (quo miraculo omnes, qui in carceribus erant ad Chriſtum conuerſi ſunt) alebatur. Interea Venuſtianus maximo oculorum dolore affectus Sabinum ad ſe eductum orat, vt ſibi ignoſcens opem ferat, ſe enim Chriſtum colere velle. Qui in fide inſtructus vnà cum vxore, & filijs totaq; familia ſalutaribus vndis expiatus, illico viſum ſanatus recepit. Quod Maximianus Imp. audiens Lucium Tribunum Aſſiſium mittit. Qui capite Venuſtiano vxori, & filijs amputato, Sabinum Spoletium ductum plūbatis tandiù cædi iuber, donec ſpiritum emitteret. Corpus vnà cum manibus propè vrbem à Serena ſepultum eſt. Cui à Petro Epiſcopo Ticinenſi Luitprandi Longobardorum Regis affine templum extructum fuiſſe fertur. *Ex monumentis Eccleſ. Spoletinæ, & Fauentinæ, vbi corpus eius nunc aſſeruatur.*

Iouis ſimulacrum ex coralio fabre factum Sabin⁹ oratione comminuit.

Serenę cæcus nepos illuminatur.

Venuſtianus Præſes cũ tota eius familia baptizat⁹ oculorũ dolore leuatur.

ANNOTATIO.

HAc die item S. Sauini Epiſcopi, & mart. in Oppido S. Sauini memoria celebratur quem illi Oppidani Epiſcopum Cluſinum fuiſſe aſſerunt, prout in Cronic. eiuſdem opp. quod in Aretina diœceſi ſitum eſt, legimus.

Baron. in Annal. ad an. 301. Sabinum Epiſcopum Spoletinum, contra quam Acta habent, facit.

DE SS. MARTYRIBVS SEBASTIO, ET GORGONIO apud Corphinium.

SEbaſtius, & Gorgonius S. Pelini Comites in itinere, & in martyrio cum eo ex Græcia Brundiſium venientes, ibi aliquandiu ſub S. Aproculo Epiſcopo Brunduſino cum S. Pelino commorati ſunt. Quem Romam, & ad Epiſcopatum Brundiſinum ſecuti, rurſus Romam vincti, & inde Corphinium vnà cum S. Pelino perducti, ibi poſt S. Pelini martyrium, & ipſi capitibus abſciſſis martyrij palmam adepti ſunt ſub Iuliano Imp. Apoſtata. 8. Idus Decembris. Quorum corpora à Chriſtianis prope S. Pelinum ſepulta ſunt. *Ex Actis, et paſſ. S. Pelini Epiſcopi.*

AN-

ANNOTATIO.

Vbi eorum corpora hoc tempore quieſcant nondum accepi.

DE S. POTENTE MARTYRE TVSCANÆ.

POtens martyr ab Eccleſia Tuſcanenſi hac die celebratur; corpus enim illius habet in templo maiore, vt ferunt. Sed an ibi martyrium pertulerit, & quãdo, incompertum eſt. *Ex Tab. & monum. eccleſ. Tuſcanen.*

ANNOTATIO.

ET ſi nulla in Martyrologijs S. huius martyris mentio reperitur; neque acta illius extant; haud tamen in dubium quiſquam ipſius ſanctitatem reuocare debet: Cum, vti diximus, in eccleſia Tuſcanen. antiqua eius memoria cum veteri inſcriptione aſſeruetur.

DE S. VICTORE EPISCOPO I. PLACENTINO.

Victor omnibus virtutib⁹ excultus.

VIctor vir ingenio præſtanti, diuinarumq; litterarum ſcientia, eloquentia, & pietate, ac omnibus virtutibus excultus Eccleſiam Placentinã diù ſumma cum ſanctitatis laude gubernauit. Is templum S. Victori martyri, quod poſtea S. Antonini dictum eſt, quòd corpus illius in illud illatum fuerit, exædificandum curauit. Multa ſanctè, pièq; ad animarum ſalutem inſtituit: ac Deum pro gregis ſui ſalute aſſiduè precabatur. Cum ad extremum vitæ diem perueniſſet, illud ſtantibus fore prædixit, vt poſt eius obitum eodem met tumulo, quẽ ſibi parauerat, alius longè ſe præſtantior conderetur. Quod poſtea euentu ipſo comprobatum eſt: nam corpus S. Antonini martyris Placentiæ patroni à S. Sauino Victoris ſucceſſore inuentum, in eo tumulo collocatum fuit. Sanctus itaque Epiſcopus multis præclarè geſtis, clarusq; miraculis migrauit è vita 8. Idus Decembris in templo, quod extruxerat, tumulatus. *Ex off. & monument. eccl. Placent.*

Victor ſpiritu prophetię clarus.

ANNOTATIO.

VIctor I. Placentiæ Epiſcopus putatus: quòd eo prioris nulla in Cron. eius vrbis, & Eccleſ. Placentinæ extet memoria.

DE S. GERARDO EPISCOPO VELITERNO, & protectore.

GErardus, qui & Giraldus, & Ghirardus natione Gallus ex monacho Veliternus Epiſcopus à S. Gregorio Papa ob eius vitæ ſanctimoniam creatur. Is viduarum, pupillorum, e pauperum præcipuam curam geſſit. Ægrotantes quoque, quos etiam re ipſa fouebat, frequens viſitabat: ſeipſum verò aſſiduis precibus ieiunijs, pijs meditationibus expletis charitatis operibus hoſtiã Deo acceptabilem exhibebat. Cuius ſanctitatem Deus multis miraculis teſtatam eſſe voluit. Cum enim vrbs Veliatrenſis graui obſidione ab hoſtibus premeretur, Orationibus Gerardi liberata fuit: cum plumbeam grandinem ſuper eos pluiſſet. Cæcus, qui lumen dudum amiſerat, Gerardi interceſſione illud recepit. Sed & mulier Priuernas paralytica ad Gerardi tumulum delata, ſanata eſt; & bubulcus, qui in rabiem verſus fuerat, ad S. Epiſcopi ſepulchrum ductus, ſtatim liberatus fuit. Migrauit ex hac vita 7. Idus Decembris, qua die natalis eius Velitris magna ſolemnitate celebratur. *Ex monumentis Eccleſ. Veliterna. M.S.*

Vrbs Velitrẽſis à graui obſidione liberatur.

Cæcus lumẽ recuperat.

Mulier paralytica ſanatur.

Bubulcus in rai é verſus liberatur.

AN-

ANNOTATIO.

Cum plures Gregorij SS. extiterint: à quo Gerardus Epiſcopus ordinatus fuerit, ex citatis Veliterna Eccl. monum. non apparet. Mirandum verò, quod hic S. Epiſcopus Romæ adeò vicinus, & ſuæ vrbis protector in Martyrol. Rom. prætermiſſus ſit.

Decembris die 8.

DE S. EVTYCHIANO PAPA, ET MARTYRE.

EVtychianus patria Lunenſis in Hetruria natus poſt S.Felicem I. Pontificatum inijt Aureliano Imp. an. ſal. 275. Hic inſtituit, vt fruges in eccleſia benedicerentur: vt, qui martyres ſepelirent, dalmatica vterentur. Pontificatum vſque ad Numerianum Imp. ſeu Cæſarem geſſit: cumque multi ipſo Pontifice martyrio affecti fuiſſent, ex ijs 342. ſuis manibus ſepeliuit. Sub eo Manichæorum Hæreſis excitata eſt, vel maximè ebullire cœpit. Duas ſcripſit Epiſtolas alteram ad Bæticæ Epiſcopos: in qua multa de Chriſto Deo, & Homine diſſerit: alteram ad Siciliæ Epiſcopos, vbi modum in accuſatione Clericorum præſcribit. Cum Præsbyteros 14. Diaconos 5. & Epiſcopos 9. ſub Numeriano martyrio coronatus eſt in cœmeterio Calliſti via Appia ſepultus 6. Idus Decembr. An. ſal. 284. *Ex Damaſ. lib. Pont. & Plat. & alijs.*

Sub Eutychiano Manichæorum hæreſis excitata eſt.

ANNOTATIO.

EVſeb. lib. 7. c. 27. Hiſt. Eccleſiaſt. Eutychiano menſes tantum 10. Pontif. tribuit, Damaſus cum Plat. menſes 13. Panuin. & Baron. in Annal. annos 8. menſ. 6. Puto librum Damaſi deprauatum fuiſſe: ſi enim Eutychianus quinquies menſe Decemb. vt ſcribit Damaſus habuit ordinationes, & epiſtolas illas duas diuerſis Conſulibus. Illud etiam de die martyrij controuerſum eſt. Cum Damaſ. & Plat. ſcribant illum martyrio coronatum 8. Kal. *Aug. Martyrol. vero Rom.* 6. *Idus Decemb.*

Decembris die *9*.

DE S. PROCVLO EPISCOPI VERONENSI.

Vide die 23. Martij.

DE S. SYRO I. EPISCOPO TICINENSI, & patrono Ticini.

SYrus B. Petri Apoſtoli diſcipulus ab eo ſicuti Apollinaris Rauennæ, Hermacoras Aquileiæ, Priſcus Capuæ, Aſpren Neapolis, Ptolemæus Pentapolis, Romulus Fæſalarũ, Paulinus Lucæ, Euprepius Veronę, Proſdocimus Patauij, Epaphroditus Tarracinæ Epiſcopus ordinatus circa annum ſal. noſtræ 46. Ticinum venit, vnà cum Iuuentio, Pompeio, Chryſanto, & Fortunato. Cui aduẽtãti, ac prodigijs per uiam mulũs coruſcanti ciuitas occurrit, Paſtorem ſuũ ingenti excipiens lætitia. Qui vrbem ingreſſus Chriſtum priuatim primum, deinde cum dociles ciues cerneret publicè annunciare cœpit: breuique prædicationibus, & ſignis ciuitatem ad Chriſtum cum tota ferè Liguria conuertit: Mediolanum

Epiſcopi à S. Petro ordinati.

Syrus Ticinum cum tota ferè Liguria conuertit

diolanum ad Præſidem, cui, quòd nouam religionem, & doctrinam prædicaret delatus fuerat, euocatus eas ſuæ religionis cauſas attulit, vt liber dimiſſus ad Euangelij prædicationem: licet ſibi interdictum redierit. Ticini templū SS. martyribus Geruaſio, & Protaſio, qui ſuo tempore martyrium Mediolani paſſi fuerant, ædificauit. Admirandis planè miraculis ab eo diuerſis in locis perpetratis ita refulſit, vt non immeritò Thaumaturgus dici poſſit. Veronæ filium nobiliſſimæ fœminæ vnicum defunctum ad vitam precibus ſuis reuocauit. Quo miraculo non modo tota illius familia, ſed & magna eius vrbis multitudo Chriſto nomen dedit. Brixiam inde profectus ibi etiam diuinæ virtutis Dæmone ab obſeſſo pueruło mirabiliter profligato ſpecimen dedit. Apud Laudem Pompeiam, cum cæco, qui ſic natus fuerat, in magna populi frequentia lumen à Deo impetraſſet, plurimos in ea vrbe ad Chriſti fidem perduxit. Cum loca Liguriæ vltra Padum viſitaret, eaq; in accepta fide confirmaret puerum ſibi oblatum à natiuitate ſurdum, & mutum ſigno crucis adhibito loquentem, & audientem effecit. Illud quoque minimè prætereundum; quod cum S. Epiſcopus ſacra Miſſæ myſteria in baſilica SS. Geruaſij, & Protaſij celebraret, & Iudæus ad ſacram communionem cum Chriſtianis percipiendam conueniſſet illā contumelia affectutus, mox vt eam ore excepit, quaſi ignem accepiſſet, vehementer cruciari cœpit, & clamare opem Syri implorans; qui vbi ſacroſanctam Euchariſtiam ex ore ſacrilegi (in quo quaſi in aere ſuſpenſa manebat) extraxiſſet, non modò illum ab eo cruciatu liberauit, ſed etiā muto effecto cū ipſum baptizaſſet, loquendi facultatem reſtituit. His, alijſque compluribus geſtis clarus, cum Ticinenſem eccleſiam inſiſtens optime à ſe inſtitutam annos circiter 60. adminiſtraſſet, aſſiduis laboribus pro Chriſto, ſenioq; confectus migrauit ad Dominum 5. Idus Decembr. an. poſt Chriſtum natum 106. Anacletò Pont. Max. & Traiano Imperatore. Cuius corpus in æde SS. Geruaſij, & Protaſij a ſe conſtructa ſummo ciuium mœrore ſepultum, poſt annos 700. in eccleſiam Cathedralem 17. Kal. Iunij translatum, ibi ante aram maiorem intra templi colūnam honorificentiſſimè conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Papien. De eo Breuiar. Aquileien. monumenta antiqua eccleſ. Veronen. Pet. in Catal. lib. 1. cap. 50. Bomn. Mombrit. tom. 2. Sur. tom. 7. præter ſcriptores Papienſ. Luitprandum, Guallam, Breuent & Speltam.*

Veronæ defunctum vitę reſtituit.

Brixiæ puerulum à Dæmone obſeſſum mirabiliter liberat.

Cęco nato lumen datur.

Surdus, & mutus ſigno crucis ſanatur.

Iudæus Sacramentū Euchariſtiæ ſumens, quaſi ab igne excruciatur, mutuſque efficitur.

A N N O T A T I O.

PLarique Syrum S. Hermacoræ Epiſcopi Aquileien. diſcipulum ab eo Epiſcopum Ticini ordinatum putant, cum ex Annal. eccleſiaſt. Baron. à Petro Apoſtolo inter primos Italiæ Epiſcopos creatum conſtet. Quod ſi Epiſcopus Aquileienſ. Ticino Epiſcopum dediſſet, hic illius ſuffraganeus eſſet. Fieri tamen poteſt, vt Syrus Roma diſcedens Hermacoram neceſſitudinis cauſa Aquileiam vſque comitatus, inde ad deſtinatum ſibi locum dirigens iter, viſus fuerit ab Hermacora Ticinum miſſus.

Num Syrus à B. Petro, vel à S. Hermacora Ticinū tranſmittitur.

Circa S. Syri tempus, quo Eccleſiæ Ticinen. præfuit non eſt vna omnium ſententia: alij enim illi annos 50. alij 58. alij 60. tribuunt Epiſcopatus. Et alij illum anno ætatis 80. alij 112. exceſſiſſe tradunt: quod dici minimè poſſe videtur. Cum enim anno Dom. 46. circiter Epiſcopus ordinatus fuerit, ſi præfuit annos 50. oportet illum anno 62. ætatis, Epiſcopum creatum fuiſſe, vt anni 112. colligantur: Si verò ſedit annos 60. vt colligantur anni 112. oportuit illum, quando ordinatus eſt, annum 52. ætatis egiſſe: quo pacto ipſo Domino ſecundum carnem antiquior fuiſſet. Poſſumus itaq; coniicere Syrum anno ætatis 30. Epiſcopum ordinatum fuiſſe, perueniſſeque ad annum ætatis 90. ſi ſedit annis 60. vel ad annum 80. S. ſedet annis 50.

DE

DE SS. MARTYRIBVS MARTINIANO, Et Socijs Taurini.

MArtinianus Miles Thebæus vnus ex ijs, qui ex finibus Sedunorum à Maximiano Imp. ne ſacra Dijs facere cogerentur, cis Alpes vnà cum Iuliano, & Beſutio refugerant, & ipſi in Taurinorum finibus ab Imperatoris ſatellitibus comprehenſi propter fidei Chriſtianæ confeſsionem interfecti martyrij palmam adepti ſunt 5. Idus Decembris. Quorum corpora Auguſtæ Taurinorũ ſepulta ſunt, eccleſia poſtea, quæ Cathedralis erat, illis dicata. *Ex Hiſtoria Thebæorum mart. recens ferè Taurini edita.*

ANNOTATIO.

EXtat etiamnum eccleſia antiqua Taurini parochialis: quæ S. Martiniani appellatur. Ex Tab. Eccleſ. Taurinenſ.

DE S. HERACLIANO EPISCOPO PISAVRENSI, ac eius vrbis tutelari.

HEraclianus circa annum ſal. 347. ſingulari ſanctitate floruit, quo tempore S. Seuerus adhuc Rauennati Eccleſiæ præerat; à quo Heraclianus Epiſcopus Piſaurẽſium ordinatus eam Eccleſiam, ita adminiſtrauit, vt tanto magiſtro dignus habitus ſit (fuit enim Seueri diſcipulus) & cum diem 5. Idus Decembris obijſſet, non modò honores Diuis debitos promeruit; ſed & illi templum Piſauri excitatum fuit, quod ante aliquot annos extabat collegiatum. *Ex monumentis Eccleſ. Piſauren. quæ illum hac die præcipuè colit.* Heracliano templum excitatur.

ANNOTATIO.

ACta huius S. Epiſcopi non extant: de eo tamen Hieron. Rub. in Hiſt. Rauen. in vita S. Seueri nonnihil agit.

Decembris die 10.

DE S. MELCHIADE PAPA, ET MARTYRE.

MElchiades, qui & Meltiades alijs dicitur, natione Afer S. Euſebio Papæ anno ſal. 312. ſubrogatur Conſtantino Imp. qui hoc Pontifice Maxentium Tyrannum ſigno crucis munitus deuictum extinxit. Melchiades pace Eccleſiæ poſt interfectum Maxentium in Occidente reſtituta (in Oriente enim adhuc Maximinus, & Licinius Chriſtianos perſequentes imperabant) nonnulla conſtituit: In ijs, ne die Dominico, & Feria quinta ieiunium à Chriſtianis ſeruaretur, quòd hi dies ſacri apud Gentiles haberentur, vt fermentum ſacræ cõmunionis ſymbolum fidelibus certis diebus diſtribuendum ab Epiſcopo benediceretur. Vnam ſcripſit Epiſtolam ad Epiſcopos Hiſpaniæ; in qua de multis eos commonet, & eorum quæſtioni; vtrum maius ſacramentum ſit impoſitio manus Epiſcoporum, an Baptiſmus ſatisfacit. Hoc Pontifici rurſus Manichæi in vrbe deprehenſi ſunt. Habuit ordinationem vnam menſe Decembri; in qua creauit Presbyteros 6. Diaconos 5. Epiſcopos per diuerſa loca 11. Deniq; cum ſediſſet annos duos, menſes duos, & dies 7. obdormiuit in Domino 4. Idus Decembris 8. anno Conſtantini Magni, ſepultus in cœmeterio Calliſti via Appia. *Ex Damaſo in lib. Pontif. Plat. & alijs.* Maxentius tyranus à Conſtantino Melchiade Papa proſternitur.

AN-

ANNOTATIO.

PLatina Melchiadem martyrio coronatum ſub Maximino aſſerit; cum tamen Maximinus Orienti cum Licinio tantum praeeſſet. Alij illum in pace quieuiſſe tradunt, appellari tamen martyrem: quòd aliquid perſeuerante ſub Maxentio perſecutione pro Chriſto paſſus fuerit. Sic Baron. in Annal. Eccleſ.

DE SS. CARPOPHORO PRÆSBYTERO, & Abundio Diacono martyribus Spoletij.

CArpophorus, & Abundius fratres, qui vnà cum Anaſtaſio patruo, ac Britio, & Eutitio ſobrinis, alijsque 7. fratribus ex Syria Romam Diocletiano, & Maximiano profecti, ibi apud vrbem ab Vrbano Epiſcopo ordinantur, Carpophorus Presbyter: Abundius verò Diaconus, cum ob Chriſti confeſſionem in carcerem cum ſocijs coniecti fuiſſet, & Anaſtaſio iuſſu Tyranni caput amputatum fuiſſet, fuga elapſi Spoletium omnes Eutytio excepto, qui Viterbium; deinde Vulſinios contendit, ibique vitam degens ſolitariam ſancto fine quieuit, peruenere, Proculo à cæteris auulſo, & Carſulam profecto. Cum autē Carpophorus, & Abundius, cum Britio (qui cæteris tanquam ſenior præerat) & Ioanne, Teudila, Iſacio, Laurentio, Herculano, & Bractale Gentilium conuerſioni operam darent, apud Martianum Præſidem Turgium, & Leonium militiæ Principes accuſati in carcerem conijciuntur: vnde ab Angelo educti apud Spoletium in loco; qui Marianum dicitur, ſacello extructo conſedere

Britius iuſſu Apoſtolorū Epiſcopos ordinat.

Britio munus Epiſcopale exequente, ac etiam Epiſcopos iuſſu Principis Apoſtolorum ordinante. Qui cum ad M. Martani radices ſeceſſiſſet, à Spoletio ad 3. M.P. diſtantis, (qui locus hodie S. Britius appellatur) Carpophorus, & Abundius cum reliquis fratribus in ſpecu apud vrbis mœnia Gentilium conuerſioni rurſus inſiſtentes denuò apud Martianum delati comprehenduntur, ac Dijs iubentur ſacrificare: quod cum facere recuſarent, reliquis extra vrbem capite truncatis, Carpophorus, & Abundius rurſus in carcerem truduntur. Poſtero die vincti ad Martiani tribunal in medio fori ſiſtuntur, iuſſique Deos venerari: cum Dijs, qui dæmones ſunt, & quidem mali, nunquam ſe immolaturos dicerent, in equuleo ſuſpenſi dirè torquentur, ac vngulis ferreis dilaniantur: de-

SS. Martyrū tormenta.

inde nodoſis fuſtibus mactati reducuntur in carcerē. Qui iuſſu Martiani apud Fulginium ducti in eo loco, qui Saxum Viuum dicitur, prope quem cęnobium Ord. Oliuetani extructum eſt, Turgio in via ab vrſo inuaſo, & occiſo, capitis abſciſſione martyrij curſum feliciter confecerunt 4. Idus Decembris. Quorum corpora ab Euſtochia pia fœmina ſepulta, modò Spoletij in æde S. Gregorij aſſeruari feruntur. *Ex monum. & antiq. lection. M.S. Eccleſ. Spolet. De eis plurib. Mombrit. tom. 1. & Pet. in Cat. lib. 1. cap. 54. paucis. De eiſd. Io. Baptiſta Braceſchus Florent. Ord. Præd. In libello Camerini impreſſo an. 1586.*

ANNOTATIO.

IN Martyrol. apud Vſuar. Bed. & Adon. & apud Petr. loco cit. & apud alios pro apud Spoletum, apud Hiſpalim legitur, & quod maius eſt, ipſi Hiſpani ſcriptores Carpophorum, & Abundium ſibi vendicant, Carpophorum Epiſcopum Hiſpalenſem fuiſſe affirmantes. Quod ſi ita eſt, duos Carpophoros, & Abundios affirmare neceſſe eſt: nec mirum cum id in alijs SS. vſu euenire videamus: non enim de his, qui apud Spoletium paſſi ſunt, ob Actorum certitudinem dubitari poteſt.

De

De corporibus dubitari poteſt; quòd in cœnobio Oliuetano ſupra memorato aſſeruari etiam dicuntur; ſed fieri poteſt, vt vtrobique ſecundum partes habeantur.

DE SS. MARTYRIBVS MERCVRIO, & ſocijs Leontinis.

MErcurius miles cum alijs vndeuiginti cum iuſſu Tertulli Præſidis SS. fratres Alphium, Philadelphum. & Cyrinum vinctos Taurominio Leontinos deducerēt, ac in M. Maſcalorum iugum ab illorum ceruicibus diuinitus ablatum, ſeque humi deiectos conſurgere non poſſe cernerent, quiddam diuinū de religione Chriſtianorum concipere cœperunt. Cumque Sanctos Martyres Symethum amnem ſiccis plantis traieciſſe, milites verò, qui eos percuſſerant, aquis præfocatos vidiſſent, ad Chriſtum conuerſi ſunt. In ingreſſu itaque vrbis Leontinæ, vbi Hebręus energumenus liberatus eſt, equis deſcendentes ſe à ſocijs SS. Martyribus tanquam Chriſtiani adiungi, & colligari petierunt; & ad Alexandrum Tertulli Conſiliarium ducti in carcerem trudi, compedirique vſque ad Tertulli, qui Leontinis aberat, aduentum. Qui vbi adueniſſet, eos milites ſibi ſiſti iubet, eoſque à propoſito remouere conatur. At Mercurius reſpōdit: *Nos olim Deum verum ignorantes, ambulabamus Deos inanes adorantes in tenebris. Nunc diuino beneficio per hos fratres veritatem aſſecuti, illum etiam morte ſuſtinere parati ſumus.* Quapropter Præſes eos ſtatim gladio animaduerti præcepit 4. Idus Decembris. Quorum corpora Tecla illuſtris fœmina ſepeliuit. *Ex Paſſ. & Geſt. SS. trium fratrum. ac ex off. Eccleſ. Leont. nuper Romæ approb.*

SS MM. Symethum amnem ſicis plātis traiiciūt.

ANNOTATIO.

IN Martyrol. Rom. ſub Licinio Imper. paſſi referuntur. Cum tres fratres non ſub Licinio, qui in Oriente eodem tempore, quo Conſtantinus Mag. in Occidente, imperabat; ſed ſub Decio paſſi ſint.

DE S. DEVSDEDIT EPISCOPO BRIXIENSI.

DEuſdedit, qui & Adeodatus Epiſcopus Brixienſis 28. poſt S. Felicem ei pręfuit Eccleſiæ doctrina, & ſanctitate clarus. Is ſextæ ſynodo Conſtantinopolitanæ, quæ anno ſal. 680. ſub Agathone Pont. Maximo, & Conſtantino Pogonato Imp. celebrari cępit aduerſus Monothelitas præſertim, vnà cum alijs Epiſcopis 289. affuit. quemadmodum ex Epiſcoporum ſubſcriptionibus apparet. Reuerſus autem ad ſuam Eccleſiam; eaque præclarè adminiſtrata. 4. Idus Decembris ad laborum præmium euolauit. *Ex monum. Eccleſ. Brixien. & Tab. ſeu Epp. Catal.*

Deuſdedit concilio Cōſtantinopolitano ſubſcribit.

ANNOTATIO.

QVæ fuerit huic Sancto Epiſcopo patria incompertum eſt, actaque deſiderantur. Corpus in æde S. Petri in Oliueto aſſeruatur.

DE S. CATERVO MARTYRE, ET SEPTIMIA EIVS VXORE Tolentini.

CAteruus Romæ nobiliſs. parētibus, ab Apoſtolis ad Chriſtū cōuerſis in ſenectute generatus, & in Chriſtiana fide ab eis inſtructꝰ factus grādior poſt

mortem parentum in militiam adſcriptus Septimiam virginem Chriſtianam, & nobilem duxit vxorem: cum qua, Probiano Presbytero, qui Caterui fidei magiſter fuerat, autore, cęlibem vitam egit, militiæ ſpirituali magis, quam temporali addictus: multisque cœpit ſanctitatis ſignis emicare ab obſeſſis dæmones ſigno Crucis eijciens. Poſtea nominis celebritatem declinans in Palæſtinam nauigat; in qua nauigatione ſæuiſsimam tempeſtatem oratione ſua ſedauit Chriſti autem incunabulis, & alijs locis ſanctis inuiſis vnà cum vxore multis vbique ad fidem perductis, in Apuliam venit: vbi cæco viſum, mutoque loquelam Chriſti nomine inuocato reſtituit: ac ſponſam nobilem defunctam ad vitam reuocauit, plurimis eo miraculo ad fidem conuerſis. Inde cum Septimia vxore, & Baſſo, ac alijs, in Picenum profectus Tolentini ſubſtitit; ibique plurimos prædicatione, & ſignis infirmis, & obſeſsis à Dæmone liberatis, Chriſto peperit. Quibus ad Præfectum delatis ad eum perductus, & interrogatus, quis eſſet, & quam profiteretur religionem expoſuit, iuſſusque ſecundum Principū decreta Deos venerari, & à prædicatione Chriſti deſiſtere Deo magis, quā hominibus parendum eſſe reſpondit. Quare multis affectus verberibus, & per noctem integram variè excruciatus, cum conſtantior appareret, & multi pereū Chriſto nomina darent, ſecuri percuſſus 16. Kal. Nouembris ad Cœlos euolauit, Præfecto à Dæmone arrepto, ac tortoribus ſeſe mutuò necatis. Quo miraculo omnis ferè ciuitas ad Chriſtum cōuerſa eſt à Septimia in fide erudita: quę viro ſuo tumulum, vbi percuſſus, fuit extruxit: vbi hoc legitur epitaphium. FL. VI. VRBIS CONS. EX PRÆF. PRAETORIO. QVI VIXIT CVM SEPTIMIA SEVERINA CAII FILIA DVLCISS. CONIVGE ANN. XVI. MINVS DIEB. XIII. QVIEVIT IN PACE ANN. XLVI. DIER. XVIII. XVI. Kal. NOVEMB. DEPOSITVS EST IIII. Kal. DECEMB. SEPTIMIA SEVERINA CAII FILIA MARITO DVLCISS. AC SIBI SARCOPHAGVM CVM TRICORO DISPOSVIT, ET PERFECIT. *Ex eius paſſ. & Geſt. M. S. ab Eccl. Tolentinate accep. In quibus plura inveriſimilia continentur, quæ egent expurgatione.*

Caterıus dęmones ſigno ✠ expellit.
Cæco viſum mutoq; loquelam reddit.
Sponſam ad vitam reuocat.
Præfectus à Dæmone vexatur; eiusq; tortores ſe mutuo interficiunt.

ANNOTATIO.

HAc die non obitus, aut depoſitionis memoria, ſed tranſlationis recolitur. ex Epitaphio: ſuperiori: quod tamen ad Caterıum non videtur pertinere, cum nulla eius mentio fiat, & in pace quieuiſſe dicatur. Septimia autem Seuerina alia mihi videtur à Septimia Caterui vxore. Tum in vita Caterui nulla fit mentio, quòd vrbis ſexies Conſ. fuerit.

Decembris die 11.

DE S. DAMASO PAPA, ET CONFESSORE.

DAmaſus natione Luſitanus vir egregius, & eruditus Anno ſal. 367. ætatis vero 60. Valentiniano, & Valente Imperatoribus Liberio in Pontificatu ſubrogatus eſt, electo poſt eum in ſchiſmate Vrſicino quodam Diacono (quo, cum multæ fierent in vrbe cędes, ſequenti anno à Prætextato vrbis Præfecto vrbe eiecto, & Neapolim Epiſcopo miſſo, quies redijt) is Concilio Conſtantinopolitano I. indicto nefariam Eunomij, & Macedonij ſpiritum S. non eiuſdem ſubſtantiæ, & maieſtatis, atque potentiæ cum Patre, & Filio eſſe aſſerentiū Hæreſim extinxit, illis verbis in ſymbolo adiectis, & in Spiritum S. Dominum, &

Damaſus Eunomij: & Macedonij de Spiritu S. hæreſim extinguit.
Auxentium Epūm Mediolanēſ. Arrianū damnat.

viui-

viuificantem; qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur &c. Idem Auxentium Epiſcopum Mediolani Arianum multis habitis Romæ, & alibi Concilijs dãnauit, & Ariminenſem conuentum à Liberio iam ante damnatum rurſus reiecit: cum in eo, vt ſcribit S. Hieronymus Valentis potiſsimum, & Vrſatij fraudibus Nicæna fides damnata fuiſſet. Accuſatus falsò adulterij à Concordio, & Calliſto Diaconis Vrſicini adhuc ſchiſmati fauentibus à 44. Epiſcopis purgatus eſt? eiectis accuſatoribus de Eccleſia. Baſilicas duas ædificauit, alteram S. Laurentij ad Theatrum Pompeij, quam & titulum multis muneribus domibus, & prædijs auctã inſtituit; alteram via Ardeatina ad Catacumbas, Platoniam, vbi aliquan diu corpora SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli iacuerant, dedicauit, & exornauit, verſibus. Idem de virginitate proſa, & metro ſcripſit, & alia ẽt verſibus edidit. Pœnam talionis ijs, qui alterum falſi criminis accuſaſſent, conſtituit. Statuit etiã vt in omnibus Eccleſijs (cum id in aliquibus tantùm fieret) Pſalmi ab alternis canerentur, diceretúrq; in fine cuiuslibet: *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto*. Eius iuſſu S. Hieronymus nouum teſtamentum græcæ fidei reddidit. Cum Eccleſiæ annos 17. menſes duos, dies 26. præfuiſſet, & quinque ordinationib. menſe Decembri habitis creaſſet Presbyt. 31. Diaconos 11. Epõs per diuerſa loca 62. virtute, prudentia, & doctrina clarus, maximis laboribus pro Eccleſia, tot habitis concilijs, tot ſcriptis Epiſtolis, vt fidem catholicam tueretur perfunctus, octogenarius Theodoſio ſeniore Imp. obdormiuit in Dño, via Ardẽtina vnà cum matre, & ſorore in baſilica à ſe conſtructa ſepultus. Cuius reliquiæ poſtea in alteram S. Laurentij à ſe ædificatam Eccleſiam, ab eius nomine in Damaſo vocatam translatæ ſunt. Claruit autẽ Damaſus viuens & poſt mortem miraculis. Nam viuens cęcum ſigno crucis, & illis verbis, *Fides tua te ſaluũ faciat*, diuinitus illuminauit: poſt mortem ad eius tumulum Dæmonia ab obſeſsis eiecta ſunt, & febricitãtiũ corpora ſanata. *Ex Breu. Ro. lib. Põt. Plat. & alijs*

Pęnam talionis cõſtituit.

Damaſus viuens cæcum lumine donat.

Poſt mortem energumeni liberantur, et febre correpti ſanãtur.

ANNOTATIO.

P*Etrus Diac. in ſermone de B. Damaſo, de eius miraculis hæc ſubdit*. Hæc autem miracula alij B. Laurentio martyri, alij B. Damaſo deputant confeſſori, Nos aũt in miraculis non diuidimus, *quos vna patria* genuit (cũ vterq; fuerit Hiſpanus) vna fides ꝓmouit, vna baſilica colit in terris, vnus Dñs honorat in cęlis.

DE SS. MARTYRIBVS THRASONÆ, PONTIANO, & Prætextato Romæ.

THraſon Togatus nobilis Rom. vir pietate clarus, & opibus diues, quo tẽpore Thermæ Diocletiani ædificabantur, Chriſtianis à Maximiano Imp. ad fodiendam arenã, & onera cõportanda damnatis, iniqua Chriſtianorum cõditione permotus nullis neq; ſumptibus, neq; laboribus parcebat, quominus ſanctis martyribus ſubueniret, neceſſarijs eis ad victum, veſtitumq́; ſuppeditatis, & eorum afflictiones modis omnibus ſubleuaret, qua in re Siſennio, Cyriaco, Smaragdo, & Largo tanquam miniſtris vtebatur. Qui poſt S. Marcelli Papę paſsionem, Maxentij Imp. iuſſu vnà cum Pontiano & Prætextato Chriſtianis comprehenſus propter fidei Chriſtianæ confeſsionem capitalem ſententiam accepit. 3. Idus Decembris. *Ex Greg. & Paſſione S. Marcelli PP. acc. SS. Cyriaci, & Smaragdi à Sur tom. 1. & 4.*

Thraſon in afflictos chriſtianos, ac martyres charitate flagrãtiſſimus.

ANNOTATIO.

A*Git, & de eis Pet. in Cat. lib. 1. c. 58. ſed tam Sur. quam ipſe cenſura indiget in eo, quod hos ſub Maximiano paſſos referunt: cum is iam Imperio abdicaſſet, Maxentiusque Romæ illud arripuiſſet.*

DE S. VIVENTIO EPISCOPO BLERANO.

S. Viuentius illuſus recedit.

Pœnitentiam aſperâ agit.

Cęca mulier videt.

Iuuenci cum curru ſine ductore ad Viuentium veniunt.

Campanę vltro ſonant.

Obit vnà cũ Iuuencis.

Miraculis fulget.

Illuſores puniuntur.

VIuentius Parochus, Archipresbyter, & Epiſcopus Blerę fuiſſe traditur. Qui cum ſanctitatis laude floreret à nonnullis ex Scriciola, ſiue Paulitia familia, qui ſancto inuidebant, illuſus eſt. Nam muliebri veſte clam in cubiculum eius immiſſa ab ipſis quendam agentem animam ſimulantibus nocte intempeſta inſtanter vocatus, indutus proceſſit. Ea ignominia affectus, (nam & à multis eam veſtem gerens viſus fuerat, & ęmuli mane rem per vrbem diſſeminarát dicentes: *en, qui ſanctus a nobis habebatur, mulieris non ſolum commercio frui, ſed & indumenta geſtare non erubeſcere,* vir Dei vrbe cedens in locum, qui Septem Cryptæ dicitur, ſeceſsit, vbi vitam ducens aſperrimam in morbum incidit: ex quo cum ſe hinc migraturum cognoſceret, Luciam ſpiritualem filiam, quæ ad ſe viſendum venerat, oculorum lumine ob ſenium orbatam orat, vt Bleranos adiens ab eis iuuencos quatuor nondum domitos, qui currui adiuncti corpus ſuum ad vrbem reuehant, quanto ocyus impetret. Quæ cum cæcitatem excuſaret, *Vade*, inquit, *filia: nam videbis.* Illa Viuentio obtemperans Bleram abſque viæ duce videns venit, & quæ in mandatis habebat, exponit. Blerani itaq; iuuẽcos, qui ſe capi permiſere, currui adiungunt: qui citato curſu ſine ductore ad Septem cryptas peruenientes, Sanctum ſenem, qui currum, vtcunq; poterat, cõſcendit per fines Caſsitanorum (nunc eos Vetrallenſes dicunt) Capronicenſium, & Viterbienſium vltrò vbique campanis Eccleſiarum ſonantibus Blerã vſque deferunt, & in foro vbi nunc Parochialis eſt eccleſia B. M. V. dicata ſubſiſtentes, vbi Sanctus Epiſcopus animam Deo reddens expiraſſet, & ipſi ventre diſrupto ſtatim concidentes expirarunt. Corpus eius ibi à fidelibus conditum miraculis fulſit, & caput hac die, qua eius memoria celebratur, quotannis exponitur, & in magna ob beneficia, quæ in dies ægris maximè præſtantur, religione habetur, multis etiam Septem cryptas ad 7. M. P. diſtantes ſecundo die Paſchatis deuotionis ergò viſentibus. *Ex monumentis Eccl. Bleranæ.* In quibus diuina vltio, q̃ S. Viri detractores ſecuta eſt, ijs breui extinctis, continetur.

ANNOTATIO.

Quo tempore vixerit neſcitur.

HAec ex ſcriptura ad nos tranſmiſſa, in qua teſtes ea quæ diximus iure iurando ex antiqua traditione affirmant, excerpſimus, tempus ſcire non licuit: neque quo pacto S. Viuentius Parochus, Archipresbyter, & Epiſcopus eius vrbis (quæ olim Epiſcopalis fuit, vti ex concilijs colligitur (& quæ S. Leonis Papæ 1. Patria fuiſſe à nonnullis putatur) fuerit in ea ſcriptura explicatur.

DE S. TASONE ABBATE COENOBII S. Vincentij in Samnio.

Aſperrima Taſonis vita

TAſo patria Beneuẽtanus nobili genere ſatus vnà cũ Paldone & Tatone fratrib. relictis parẽtibus, & ſæculo vale dicens, in ſolitudinẽ ſe recepit: ac primũ in fines Marſorum peruenere; inde in Sãniũ, circa Vulturni fluminis ortũ cõſidentes vnà aſperrimã ſub Paldonis diſciplina egere. ibi monaſterio S. Vincentij extructo cum plures in dies diſcipuli ad eos acceſſiſſent. Paldone defuncto, deinde, & Tatone, Taſo charitate, pietate, zeloque inſignis monaſterij guberna-

gubernacula ſuſcepit. Qui nunquam lauit caput, capillos nunquam neq; barbam tonſus, lorica ferrea interius indutus, nunquam in lecto ſe ſtrauit, & integras hebdomadas ieiunaſſe traditur. Denique pijs laboribus confectus obdormiuit in Domino 3. Idus Decembris An. ſal. 739. *Ex Cron. & monum. illius Monaſterij.*

ANNOTATIO.

DE eo ſupra in S. Paldone, & Iaſone eiuſdem cœnobij Abbatibus mentio habetur.

Decembris die 12.

DE S. SYNESIO MARTYRE ROMAE.

SYneſius Rom. lector à S. Sixto Papa ordinatus, cum Aureliano Imp. multos ad Chriſtũ prædicando perduceret, apud Imp. accuſatus comprehenditur. Cumque modis omnibus tentatus, vt abiecta religione Chriſtiana cultum Deorum reciperet, neque promiſsis, neque minis flecteretur, diriſsimè, & variè cruciatur. Ad extremum, vbi fortiter tormenta omnia ſuperaſſet, gladio percuſſus peruenit ad palmam martyrij. Pridie Idus Decembris. Cuius corpus à Chriſtianis ſepultum, poſtea circa An. ſal. 830. in Augiam Inſulam apud Cõſtantiam Germaniæ vrbem translatum eſt. *Ex Martyrol. Rom. & Cron. Hermanni Contracti.*

ANNOTATIO.

LEctor fuit Sixti PP. I. qui ſub Valeriano, & Galieno M. occubuit: quibus poſt annos 12. Aurelianus ſucc. ſub quo Syneſius coronatus eſt.

DE SS. MARTYRIBVS GERONTIO, & ſocijs Genuæ.

GErontius martyr cum ſocijs Genuæ hac die colitur: qui tamen vbi, & quãdo paſſi ſint, ignorãtur: niſi fortè ſint qui in Martyrol. Rom. ad diem 19. Ianuarij in Africa coronati referuntur, quorum nomina ſunt Paulus, Gerontius, Ianuarius, Saturninus, Succeſſus, Iulius, Carus, Pia, & Germana: qui propterea Genuæ in eccleſia celebrantur; quòd ibi eorum adſint reliquiæ. Sociorũ Gerontij nomina.

ANNOTATIO.

NVllam apud Martyrologiorum Scriptores horum martyrum mentionem reperire potui; in ſolis Tab. ſiue Eccleſ. Genuen. Kalendario nomina deſcripta leguntur. Quos hic inter Italia SS. adnumerare viſum fuit.

Decembris die 13.

DE S. LVCIA VIRGINE ET MART. SYRACVSANA.

LVcia Virgo Syracuſana nobilis & genere, & fide in Chriſtum vnà cum matre Eutitia ſãguinis fluxu iã 4. an. laborãte Catanã ad L. M.P. à Syracuſis diſtantẽ ad corpus B. Agathę Virg. & Mar. venerãdũ venit. Vbi diuinis pe-

ractis myſterijs, in quibus Euangelium de muliere tactu fimbriç veſtimenti à ſanguinis fluxu liberata lectum fuerat, poſt populi ab Eccleſia diſceſſum matre ad S. Agathę Sepulchri contactum inuitata, poſtquam ſuppliciter oraſſet, eique S. Virgo, & martyr apparuiſſet dicens: *Lucia Virgo Deo deuota quid à me petis, q̃d ipſa poteris cõtinuò p̃ſtare matri tuæ? per te ciuitas Syracuſana decorabitur à Dño. I.C.* mater illicò ſanata eſt. Lucia verò tunc matrẽ exorare cępit, ne ſibi ſpõſũ tradere vellet mortalẽ, ſed dotẽ, quã ſibi datura eſſet, pauperib. diſtribueret. Quod cũ Syracuſas reuerſæ faceret, ſponſus, cui Virgo à parentibus inuita deſponſa fuerat, rem hanc moleſtiſſimè ferens, Luciã apud Paſchaſium Præfectum: quod Chriſtiana eſſet, accuſat. Quam ille accerſitam cum nec precibus, nec minus ad Idolorum cultum poſſet perducere; atqui eam ad celebrandas Chriſtianæ fidei laudes tantò magis incenſam videret, quo magis illam à ſententia auertere conabatur; *Ceſſabunt* inquit (*verba, cum ventum fuerit ad verbera*. Cui Virgo: *Dei Seruis verba deeſſe non poſſunt*) *quibus a Chriſto Domino dictum eſt: cum ſteteris ante Reges, & Præſides nolite cogitare, quomodo, aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini: non enim vos eſtis, qui loquimini: ſed Spiritus Sanctus: qui loquitur in vobis*. Dicenti autem Paſchaſio: *Eſt ne in te Spiritus Sanctus*. reſpondit virgo: *caſtè & piè viuentes Templum ſunt Spiritus Sancti*. At ille: *Iubebo*, inquit, *te ad lupanar duci, vt te deſerat Spiritus Sanctus*. Cui Virgo: *Si inuitam iuſſeris violari, caſtitas mihi duplicabitur ad coronam*. Quare Paſchaſius ira inflammatus Luciam eo trahi iuſſit, vbi eius virginitas violaretur. Sed tanto pondere eam fixit Spiritus Sanctus, vt nulla vi loco dimoueri poſſet. Quamobrem circum eam pice, reſina, ac feruenti oleo perfuſam ignem accendi imperat; Sed cum in medio flammarum nulla prorſus afficeretur lęſione, guttur ei gladio trãſigitur. Quo vulnere accepto Lucia p̃dicta Eccleſię tranquillitate, quæ paulò poſt mortuis Diocletiano, & Maximiano ſecuta eſt, Idibus Decembris Spiritum Deo reddidit. An. ſal. 303. Cuius corpus Syracuſis ſepultum, circa annũ ſal. 1010. Conſtantinopolim delatum, anno 1040. Venetias à Venetis, qui Conſtantinopolim cęperant tranſlatum, & in propria eccleſia honorificentiſſimè conditum eſt. *Ex Breu. Rom. Paſſ. a Sur. tom. 6. & à Pet. in Cat. lib. 1. c. 64. & lib. 2. c. 99. vbi de eius tranſlat. agit. & ab alijs Lat. & Grecis.*

B. Agatha ad Luciam.

Pulcherrima Lucię ad Præfectũ reſponſa.

Lucia immobilis permanet. in medio flammarũ illęſa. Spiritu prophetię clara.

ANNOTATIO.

PEtrus in Cat. loco cit. *Corpus S. Luciæ Conſtantinopolim à Rugerio Imp. Conſtantinopolitano, qui nunquam fuit, tranſlatum ſcribit; cum id ſub Baſilio, & Conſtantino Impp. factum hiſtoriæ Siculæ habeant.*

DE S. ANTIOCHO MARTIRE IN INSVLA SVLCITANA Sardiniæ.

Diriſſimos Antioch' ſuperat cruciatus.

Leonis, ac pardi feritatem. S. cõpeſcit: ac ſimulacra Deorum conterit.

ANtiochus Medicus præſtantiſſimus natione Maurus, cum Chriſtum coleret, iuſſu Hadriani Imp. captus; cum nullo artificio ad Idolorum cultũ induci poſſet, acerbiſſimis tormentorum generibus cruciatur. Nam & in ahenum feruentis olei, picis, & reſinæ plenum immergitur (ex quo tamen ſigno Crucis, & Angeli tutela munitus nulla affectus lęſione exiuit, & vrſo, leoni, ac pardo obijcitur: quorum feritatem S. Martyr oratione compeſcuit, & Deorum ſimulacra; quæ allata fuerant, vt ea adoraret, ſimiliter oratione contriuit. Quapropter ab Imp. In Inſulam Sulcitanam deſertam; quam ſolæ feræ habitabant,

habitabant, deportari iubetur. Vbi in antro vaſtiſſimo Deo Ieiunijs, vigilijs, & Orationibus vacans, infirmos, qui ad eum fama ſanctitatis ſparſa deferebantur, diuinitus curabat, plurimoſque ad fidem Chriſti conuertebat, donec re cognita atque ad aures Præſidis perlata, iubente eo comprehenditur. Qui porrectis Deo precibus, voceq; de cœlo exaudita, cunctis mirantibus, Obdormiuit in Domino, Idibus Decembris. Cuius corpus in ea inſula à Chriſtianis ſepultum eſt. Quo in loco poſtea: cum illud multis clareret miraculis, ampliſſimũ, & auguſtiſsimum templum à Populis Sardiniæ nomine Antiochi excitatũ fuit. ad quod quotannis anniuerſaria feſtiuitate martyris recurrente innumera multitudo deuotionis ergò confluere ſolet. *Ex Io. Franc. Farra lib. de Reb. Sard. Io. Arca de SS. Sardiniæ, & F. Dima Serpo in Cron. eiuſd. inſ.* Auguſtiſſimũ S. Antiochi templũ.

ANNOTATIO.

ANtiochus primus Sardiniæ Martyr fuiſſe traditur: quem propterea omnis Sardinia præcipuè colit. Paſſus eſt. enim anno ſal. 125.

Decembris die 14.

DE S. VIATORE EPISCOPO BRIXIENSI III. & Bergomatæ II.

VIator Brixiæ Chriſtianis, & honeſtis parentibus ortus, ſicque diuino conſilio, quaſi in hoc ſæculo peregrinus iuxta D. Pauli Apoſtoli ſententiam: *Non habemus hic ciuitatem permanentem; ſed futuram inquirimus*: nominatus, ab ineunte ætate in S. Anathalonis primum, dein in S. Narni primi Bergomenſis Epiſcopi diſciplina eruditus, humilitate maximè, & pietate excelluit: ac corporis, & rerum caducarum cura abiecta, in ieiuniis, orationibus, vigilijs, Eccleſiaſticis functionibus, & charitatis officijs exercitam vitam ducens, nil aliud curare videbatur. Factus Sacerdos à Narno: cum Clatheus II. Brixiæ Epiſcopus deceſsiſſet, ſummo Brixianorum conſenſu Epiſcopus abſens eligitur. Qui diu repugnans, tandem precibus ciuium victus, Narno hortante colla oneri ſubmiſit. Brixiam itaque Bergomo profectus, ac munus aggreſſus epiſcopale, totus in reuocandis ab Idolorum cultu ciuibus erat, eos ad chriſtianam pietatẽ inſtituens. Sed cum Narnus iam ſenio confectus, ægrotari cœpiſſet, accerſito ad ſe viatore, ab eo ſacra accipit myſteria, & illum ſibi ſucceſſorem deſignat. Quare Narno defuncto, cui piam in funere operam perſoluit, Brixiæ latino epiſcopo ſubrogato ad Bergomenſem Eccleſiam regendam venit. In qua cum ingentem multitudinem eorum, qui adhuc Idola colebant, ad Chriſtum conuertiſſet, ac ſumma vigilantia fidei finibus longè, lateque prolati, ei Eccleſiæ annos 13. præfuiſſet. ad præmium in Cœlos euolauit. Cuius corpus in arca lapidea iuxta magiſtri, & prædeceſſoris ſui corpus conditum eſt donec à B. Adalberto Epiſcopo circa An. ſal. 903. in ędem S. Alexandri translatum fuit. *Ex Off. Eccleſ. Bergomen. & monum. Eccleſ. Brixien.*

Viator in extinguendo Idolorũ cultu egregiè elaborat.

Narno ægrotanti ſacrum uiaticum miniſtrat.

ANNOTATIO.

IN antiquis eius lectionib. quibus Eccleſia Brixiana vtebatur: Eum 19. Kal. Ianuarij migraſſe legitur; at in lectionib. Eccleſ. Bergomen. Kal. Ianuarij obijſſe traditur. Quod ſi ita eſt, hac die transl. non natalis celebrari videretur. Obijt autem, vt Cron. M.S. Brixien. vrbis habent circa ann. D. 88. Cleto Pont. Max. & Domitiano Imp.

DE S. POMPEIO EPISC. II. TICINENSI.

Pōpeius diē feſtumS.Syro inſtituit.

POmpeius diſcipulus, & Diaconus S. Syri. I. Ticinenſis Epiſcopi, cum quo Roma Aquileiam,& inde Ticinum vnà cum Iuuenrio, Chryſantio,& Fortunato venit, poſt magiſtri ſui exceſſum, in Epiſcopatu illi ſubrogatus eſt Traiano Imp. Qui principio Epiſcopalis officij inſtituit, vt dies 5. Idus Decembris, quo S.Syrus ex hac vita migrauerat, illi ſacer,& feſtus eſſet: qua die artes omnes in ciuitate cæreum ingentem in eccleſia; in qua conditus erat, perpetuo offerrent, ſtatua ærea illi in templo cathedrali habitu pontificali dicata. Poſthęc vt Chriſtianos in accepta religione confirmaret, ad viſitationem diœceſis ſuæ profectus,eam maxime in Liguria præſertim extendit, aliquot populis extra Ticinenſem agrum,quibus nondum Chriſtus annunciatus fuerat, ſua prędicatione ad fidem perductis. Denique S. Epiſcopus cum Eccleſiæ Ticinēſi annos 14. ſanctiſſimè præfuiſſet, illam S. Iuuentio gubernandam relinquens corpore exutus abijt in Cœlum 19. Kal. Ianuarij, circa annum ſal. 120. Cuius corpus in æde SS. Geruaſij, & Protaſij, quæ diu Cathedralis fuit, apud S. Syri corpus ſepultum, ibi ad hæc vſque tempora quieſcit. *Ex monum. Eccleſ. Ticinen. à quibus Gualla, Breuent. Spelta & alij accipere.*

Multos ad fidem ſua prędicatione trahit.

ANNOTATIO.

ALij Pompeium anno D. 117. deceſſiſſe tradunt. Qui verò anno D. 120. obijſſe affirmant, id anno 1. Sixti PP. ſub Imperio Hadriani contigiſſe volunt: cum tamen ex Annal. Eccleſ. Sixtus I. Alexandro PP. anno D. 132. Hadriano Imper. ſucceſſiſſe appareat.

Hymnus aliquot SS. Epp. Papienſ. ex off. S. Syri.

Syrus qui primus Pontifex,
Ducatum fert ſequentium.
Pompeium, & Inuentium
Locus beat Viuentium.
Vrciſcenus aſſumitur
Ad veritatis ſemitam:
Quam etiam proſequitur,
Per Præceſſores traditam.
Criſpinus vir mitiſſimus
Director Epiphanij.
Qui ei ſucceſſit protinus
In gradibus officij.
Hunc Maximus ex nomine
Sed amplior in meritis,
Conſequitur ex munere,
Aſſociatus ſuperis.
At eloquens Ennodius
Mores deſcribit hominum
Fæcundans ſuis actibus
Catologum Illuſtrium.
Alter Criſpinus oritur
In præſulatus ſolio:
Quem Damianus ſequitur,
In ſpiritali ſtudio.
Theodorus in acie
Cum ſanctis Pontificibus:
Hieronymus vas gratiæ
Cum alijs cœlitibus, & c.

DE S. AGNELLO ABBATE, ET PROTECTORE Neapolitano.

AGnellus Neapoli pijs & honeſtis parentibus, natus, (qui cū ſteriles eſſent, illum à Dei genitrice Maria precibus impetrarunt) vt ætate, ſic moribus,

virtutibus

virtutibuſque creſcebat, octennis ſcholam frequentare, & litteris operam dare cępit: quibus apprimè eruditus, annum natus 15. monaſticam vitam amplexus, extructo in ſpecu ſacello, ibi Deo in orationibus, ieiunijs, pijsq; meditationib. famulatus eſt, donec mortuis parentibus ex facultatibus xenodochium non lõge ædificauit: in quo ægrotos excipiens illis neceſſaria miniſtrabat, proprijsq́, manibus inſeruiebat. Accidit autem, vt quidam gallinam ex ijs, quibus infirmi in Agnelli xenodochio veſcebantur, raperet: qui obiurgatus à S. Viro dicente, ſi, qui eſurientes non paſcunt ex ſuo, damnantur, quanta eos pœna manet, qui ab eſurientibus cibos auferunt? illum pugno percutere præſumpſit. Sed is repente diuinam expertus vltionem officio manus, qua percuſſerat, deſtitutus cęcus etiam effectus eſt; donec crimen ſuum faſſus, ac veniã ſuppliciter poſcẽs, Agnelli oratione priſtinam recuperauit ſanitatem. Cum aũt fama ſanctitatis Agnelli peruagante plurimi ad eum in dies confluerent, nominis ſui celebritatem fugiens in altiſſimos Samnij montes ſeceſſit: vbi cum in ſpecu aliquandiu omnibus ignotus demoratus eſſet ſylueſtrib. herbis ſuſtentatus, cæleſti monitu ad xenodochij curam cogitur redire, cui cum. 7. annos præfuiſſet, aſſiduis prædicationibus, ac priuatis hortationibus intentus, in extructo à Gaudioſo Epiſcopo Africano cœnobio propè vrbẽ; in quo ipſe Gaudioſus, Quod vult Deus, & alij Epiſcopi ex Africa eiecti vitam duxerant monaſticam, licet inuitus Abbas præficitur, cum paulò ante cæco lumen reſtituiſſet, ac toto corpore contractum diuinitus ſanaſſet: cumque aliquot annos ei cœnobio ſub S. Benedicti regula, quam monachos exacti ſeruare docuerat, præfuiſſet, annuum ætatis agens 61. poſtquam in feſto die S. Lucię celebraſſet, cæcumq́; manibus oculis eius admotis illuminaſſet, 19. Kal. Ianuarij ceſſit è vita. An. ſal. 596. Gregorio I. Pont. Max. & Mauritio Imp. Cuius corpus ſuauiſſimum mittens odorem, B. Fortunatus Epiſcopus Neapolitanus IIII. Epiſcopis finitimis accitis in æde S. Mariæ; quę poſtea S. Agnelli dicta eſt, condidit. innumeris ſubſecutis ad eius tumulum miraculis. *Ex eius vita vnà cum aliorum vrbis Neapolitanæ Protectorũ edita. Quam Paul. Reg. Ep. Equen. lib. 2. de SS. Regni Neapolit. multis eius miracula proſecutus refert.*

Agnellus xenodochium ex ſuis facultatibus ędificat.

Idem gallinę fur, ac percuſſor Agnelli manus vſu deſtitutus cęcus efficitur.

Cæco lumen reſtituit, contractumq́ue ſanat.

Alium cæcũ illuminat.

Corpus ſuauiſſimũ efflat odorem.

ANNOTATIO.

COenobium S. Gaudioſi multo ante tempora S. Agnelli conſtructum fuerat: cum ipſe Gaudioſus anno D. 440. deceſſiſſe legatur. Corpus Lucæ in Eccleſ. Cathedrali requieſcere fertur, vt tab. eccl. Eccleſ. Lucenſ. habent: quod tamen conſtans fama eſt Neapoli in propria eccleſia ſeruari.

DE S. MATRONIANO EREMITA MEDIOLANI.

MAtronianus Mediolani nobili genere natus, ac à parentibus piè enutritus, Deoque dicatus, factus grandior Dei verbum prædicare cœpit, vt autem Deo liberius omnib. curis abſolutus inſeruiret, patria, oĩbusq́; relictis in ſolitudinem Angelo duce ſe recepit; vbi cęleſtẽ vitam in aſſiduis precibus, & Cœleſtium rerum contemplationibus agens, ab eodem Angelo mirabiliter paſcitur: à quo ẽt, cum nullus Sacerdos in ijs locis adeſſet, Sanctiſſimã Euchariſtiam accepit, ac vita functus ſepultus eſt. Cum aũt corpus eius diu latuiſſet, à quodã nomine Gulielmo, qui accepta à S. Ambroſio benedictione ad venationẽ exierat, inter venandum inſolito canum latratu deprehenſum eſt, Anno ſal. 364. ſeretroque impoſitum Clero comitante Mediolanum delatum in æde S. Nazarij ab ipſomet S. Ambroſio conditum fuit. *Ex eius vita in Eccl. memorata depicta.*

Matronianus adeò cœleſtẽ agit vitam, vt vel ab Angelo paſcui mereatur.

Inſolito canum latratu corpus deprehenditur.

ANNOTATIO.

FIeri non poteſt, vt S. Matroniani Corpus anno D. 364. à S. Ambroſio conditum fuerit. Cum nondum eſſet eo tempore Epiſcopus: ſi quidem ann. D. 374. ad Epiſcopatum euectus eſt, ex Annal. Eccleſ.

DE SS. MARTIRIBVS FANTIO, ET ADEODATA Syracuſis.

Fantius diuinitus paritur

FAntius, & Adeodata, ſiue, vt alij ſcribunt Deodata S. Fantini parentes, cum Syracuſis adhuc gentiles multas pauperibus eleemoſinas facerent, ac prole carerent, diuinitus eam ſuſcepere: quam Fantinum nominarunt. is vbi grandior factus mirabiliter ad Christum conuerſus fuiſſet, etiam ad eandem parentes perduxit. Qui cùm ſua pauperibus erogaſſent, ac Chriſtianam præcipuè religionem colerent, apud Proconſulem, ſeu Præſidem delati, vnà cum filio comprehenſi in vincula, et carcerem conijciuntur, vnde Fantino ab Angelo erepto & abducto, ipſi poſtero die educti, cum Dijs immolare variè tentat, renuiſſent, capitis obtruncatione martyrij palmam adepti ſunt. *Ex Vita S. Fantini.*

ANNOTATIO.

IN qua perſecutione, & qua die martyrium obierint, ex Fantini vita non apparet; In tab. tamen quibuſdam Eccleſ. Leontinæ M.S. hac die eorum Natalis adnotatus eſt.

Decembris die 15.

DE S. EVSEBIO EPISCO. VERCELLENSI, ET MART. vidę die 1. Auguſti.

De SS. Martyribus Irenæo, Antonio, Theodoro, Saturnino, Victore, cum alijs 17. Romæ.

IRenęus, Antonius, Theodorus, Saturninus, & Victor Romæ in Valeriani Imp. perſecutione delati; quod eſſent Chriſtiani, vnà cum alijs 17. quorū nomina ignota ſunt, comprehenſi, ac variè tentati, vt à Chriſto deficientes, Deorum cultum repeterent, cum impietatem hanc maximè deteſtarentur, exquiſitis tormentorum generibus excruciati, denique fortes in confeſsione fidei ad martyrij palmam peruenere 18. Kal. Decembris. *Ex Martyrol. Rom. & Pet. Galis. qui Cod. M. S. antiq. citat.*

ANNOTATIO.

VBi horum Mart. corpora iaceant nulla extat memoria, cum neque, in quo Romæ paſſi ſunt, in Martyrol. indicetur.

DE S. SANCTVLO PRAESBIT. NVRSINO.

SAnctulus Pręsbyter apud Nurſiam mira ſanctitate, & miraculis S. Gregorij Papæ tempeſtate floruit. Cum enim aliquando ad Longobardos Gentiles adhuc oliuas in prælo, vt inde oleum exprimerent, prementes cum vtre veniſſet, & audacter hilarique vultu, vt ſibi vtrem implerent, præciperet, ab eis, cum totam fere diem incaſsum laboraſſent, iniurijs, & contumelijs affectus eſt. Cumque rurſus inſtaret, vt vtrem ſuum implerent, illi maiore iracundia

dia accenſi, maioribus etiam contumelijs illum inſectantur, Qui nihil olei ex oliuis egredi cernens, aquam iuſsit afferri, quam benedictam ſuis manibus in torcular ſuper oliuas proiecit. Quo facto tanta cœpit olei vbertas erumpere, vt Longobardi omnibus vaſis ſuis impletis, etiam vtrē ſanctuli ei gratias agentes implerent. Quod multiplicationis prodigium, & in pane contigit: nam cum Vir S. Eccleſiam S. Laurentij à Longobardis incenſam inſtauraturus artifices plurimos, & ſubminiſtrantes operarios multos congregaſſet, accidit, vt quadam die panis deficeret, cūq; ſanctulus, vt erat iocundus ſermone, & vultu lętus eos verbis ſolaretur, grauiterque quod cibum laborantibus promiſſum non reperiret, angeretur, ad clibanum, acceſſit, in quo vicinæ mulieres pridiè eius diei panem coxerant, ac introſpiciens miræ magnitudinis, maximique candoris panem conſpexit: quem extractum artificibus non prius detulit, quàm interrogatæ mulieres ſuum non eſſe reſpondiſſent, (non enim ex alieno laborantes etiam pro Eccleſia paſcere volebat) cumque illum diuiſiſſet, ita creuit, vt non modo ſatis fuerit omnibus laborantibus illa die, ſed & fragmenta ipſa diuinitus multiplicata per dies 10. artifices omnes, & operarios ſatiarunt. Illud planè mirandum: quod cum Longobardi Diaconum quendam interficiendum iunxiſſent, Sanctulus cum liberationem eius impetrare non potuiſſet, illū ſibi in cuſtodiam tradi poſtulauit: qui ſibi traditus eſt ea conditione, vt ſi Diaconus fugiſſet, ipſe pro Diacono moreretur. Acceptum itaq; ea conditione Diaconum illum noctu dimiſit. Mane Longobardis aduenientibus, ac Diaconum non inuenientibus, ſanctulus ſe illis pro Diacono obtulit occidendum. Illis autem dicentibus: *Bonus homo es, nolumus te per varios cruciatus mori, tu tibi mortem quamuis elige.* Vir Dei reſpondit; *In manu Dei ſum, ea me morte occidite, qua ille permiſerit,* Cumque illi caput obtruncare decreuiſſent, accito, qui vni co ictu caput abſcinderet, in medio eorum poſitus orandi ſpatium petijt, at cū diutius humi proſtratus oraret, *ſurge,* inquit lector, *& genuflexus ceruicem tende.* Quod cum feciſſet, & carnifex gladium eduxiſſet, vbi Sanctulus ea verba pronunciaſſet *Sancte Ioannes ſuſcipe illum,* & carnifex brachium, vt feriret, eleuaſſet, ita illi in aere obriguit, gladio in altum extenſo, vt nullam in partem flecti poſſet. Quare illum liberatum orant Longobardi maxime ſtupentes, vt carnifici priſtinam reſtitueret incolumitatem: quem iuramento adſtrictum ſe nunquam Chriſtianum interfecturum ſanauit, ac omnium captiuorum liberationē impetrauit. Hæc de illo S. Gregorius narrat: quem præcepta diuina magis obſeruantem fuiſſe, quam legentem ait, nam non probè legere norat. Denique vir S. Obdormiuit in Domino 18. Kal. Ianuarij. *Ex S. Greg. lib. 3. cap. 36. Dialog.*

Sanctulus aquā in oleum uertit.

Panem candidum mirum in modum inuenit, atque auget.

Pro Diacono in cuſtodiam accepto mori non ueretur.

Lictoris brachium moueri haud poteſt.

ANNOTATIO.

D*ies obitus nō ex S. Greg. neq; ex Martyrol. Rom. Sed ex Addit. Mol. ad Vſuard. habetur: qui forte illum ex tab. Eccl. Nurſina accepit.*

Decembris die 16.

DE SS. MARTYRIBVS VALENTINO, CONCORDIO, Nouale, & Agricola Rauennæ.

VAlentinus Rauennæ Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus Magiſter militum, cum filium nomine Concordium; quem vnicè diligebat, graui, ac diutino morbo laborantem, cui nulla Medicorum ars profuerat, haberet, ac

Fama

Fama miraculorum, quæ S. Dalmatius Albæ & alibi ſuper infirmis ediderat; ad eum perlata illò profectus, opem ab eo filio breui interituro ſupplex poſcit. Cui Dalmatius; *Vade, Concordius conualuit, & Antonius vir S. Rauennas obijt*. Quod vbi Rauennam reuerſus eſt verū comperit, rurſus Dalmatium cum filio, vt ab eo Sacro Lauacro expiaretur, adijt. Baptizatus autem cum filio, Rauennamque reuerſus, pietatis officia colere cœpit, & alios ad fidem perducere. Quapropter ab hoſtibus fidei comprehenſus, cum Concordio, Nouale, & Agricola, cum cōſtanter Idola venerari renuiſſent, capitalem ſententiam exceperūt, 17. Kal. Ianuarij. *Ex Monument. eccleſ. Rauenn. ac ex Hieron. Rub. in Hiſtor. Rauenn.*

Concordius Valentini filius deſperatam à Medicis ſalutem à Dalmatio impetrat.

ANNOTATIO.

A*Cta hæc cum Actis S. Dalmatij circa tempus pugnant. Nam Dalmatius ſub Decio paſſus traditur circa ann. D. 254. Hi verò ſub Maximiano, & Dioclet. Quare emendatione opus eſt.*

DE S. ALBINA VIRGINE, ET MARTYRE CAIETAE.

ALbina Virgo Cæſarienſis in Palæſtina nobiliſſima, cum Decius Imper. eò perueniens Chriſtianos omnes necari iuſſiſſet, blandis ab eo verbis Dijs ſacrificare ſuadetur. Sed cum id facere negligeret, eam liquato plumbo perfundi, & cum nulla læſionis inditia appareret, acetum in os illius inſtillari iubet; ſed nec ſic læſa cum minas Imperatoris, & blandimenta Virgo derideret, lampades accenſas ad pectus illius admoueri præcipit: quibus extinctis illam in caminum ignis oleo perfuſam immitti imperat, rurſuſque lampades ardentes lateribus eius apponi, Verum ab igne illæſa exiuit, & lampades extinctæ ſunt, manibus tortorum arentibus. Poſthæc in craticula ferrea igne ſubiecto extenditur, ac machæra acutiſſima membratim ſecari iubetur: ſed ingenti exorto terræmotu magna Gentilium pars concidit, ac manus rurſus carnificibus aruerunt. Quod videns Cæſar Virginem toto corpore nouacula dilacerari, & per vrbem circumduci, cumque Chriſti fidem prædicare populis non deſiſteret eam ſuper fragmenta fictilia, & crepidas ferreas: plagis aceto & calce perfricatis ſterni, aquamque per eam ebulientem infundi iubet, ſinapemque cum ſale, & aceto in os immitti, ac toto corpore nodoſis fuſtibus cædi, obrigentibus tortorum brachijs. Quos omnes cruciatus cum Virgo pluſquam viriliter ſuperaſſet, ad extremum certamen capitis abſciſſione feliciter abſoluit. Corpus naui peruetuſtæ impoſitum ad littus Formianum mirabiliter delatum, ibique à Chriſtianis conditum poſtea Caietam translatum eſt. *Ex eius paſſ. M.S. quæ in Eccleſia Caietana aſſeruatur.*

Grauiſſima Albinæ ſupplicia.

Magna Gentiliū pars cōcidit.

Atrocia ſanè tormenta.

Obrigēt Tortorū manus.

ANNOTATIO.

I*N Martyrol. Rom. Albina Formijs paſſa videtur: ſed propterea Formijs non Cæſarea Paleſtina adſcribitur; quia Formijs ſepulta eſt.*

DE S. RVBIANO EPISCOPO COMENSI.

RVbianus XIV. Epiſcopus Comenſis, eam Eccleſiam poſt S. Agrippinum admirabili pietate gubernauit. Fertur ex Siſcia vrbe (quæ in Pannonia ſuperiore ſita eſt ad Colapim fluuium nunc in Crouatia apud Zagabriam) ortum

tum

tum duxiſſe, eumque Nouocomum aduentantem ita virtutibus claruiſſe, vt Epiſcopus eius vrbis effectus, ſic illi præfuerit, vt moriens honores, qui diuis debentur, promeruerit. Obijt autem diem 17. Kal. Ianuarij. *Ex Tab. & monum. Eccleſ. Comen.*

A N N O T A T I O.

Acta illius deſiderantur, ſicuti & aliorum complurium Epiſc. Comenſ.

DE S. MELETIO EPISCOPO SPOLETINO.

MEletius Spoletij, vt eſt antiqua vrbis illius traditio, natus, ac in pietate, & litteris educatus, ob eius egregias animi dotes Archidiaconus Eccleſiæ Spoletinæ creatur. Quo in munere, cum ſe præclarè geſſiſſet, mortuo Epiſcopo, illi mito totius cleri, ac populi conſenſu ſubrogatur Anaſtaſio Imp. Qui cum Eccleſiam ſibi commiſſam aliquor annos ſumma cum laude ad miniſtraſſet, onus Ioanni, qui ſibi ſucceſſit in Epiſcopatu ſicuti, & in Archidiaconatu ſucceſſerat relinquens. 17. Kal. Ianuarias ad cœleſtem patriam euolauit. *Ex monum. Eccl. Spoletinæ. Acta non extant.*

A N N O T A T I O.

ECcleſia Spoletina ſeu Spoletana olim metropolitana fuit: pluresque habuit Archiepiſcopos, quibus vti ſuffraganei, Nurſinos, Trebias, Meuanas, Hiſpellas, Fulginas, & alij Epiſcopi ſubiecti erat. In ijs Meletius, Ioannes, Laurentius poſt Britium floruere.

Decembris die 17.

DE S. HONORATO ABBATE FVNDANO.

Vide ad diem 16. Ianuarij.

DE S. LAVRENTIO MONACHO SVBLACENSI.

LAurentius natione Apulus, cum rebus humanis vale dicens ſe totum diuino ſeruitio mancipaſſet, ſublacum veniens, ac factus monachus vitã ſolitariam in proximo monte tanta abſtinentia, & ſanctitate duxit, vt crebra eius miracula, quæ viuens, & mortuus edidit, Innocentium IV. Pont. Max. mouerint ad Inquiſitionem, quæ Canonizationem præcedere ſolet, faciendam. Extare autem in monaſterio Sublacenſi proceſſus dicitur: in quo illius miracula continentur. *Ex Martyrol. Monaſt. monum. cœnobij prædicti citante.* Laurentius multis clar. miraculis.

A N N O T A T I O.

AN hic Laurentius, cuius in noſtro Martyrol. die 17. huius SS. extra Romanum Martyrol. continente mentionem fecimus, cultum acceperit Eccleſiaſticum, ignoramus; Cum acta illius paucis ab Arnoldo Belga in ſuo lib. Ligni vitæ inſcripto relatis tantùm legerimus.

Decembris die 18.

DE S. VICTORIA VIRGINE, ET MARTYRE ROM.

Vide infra die 23.

DE S. EVSEBIO EPISCOPO SVTRII.

EVſebius Epiſcopus Sutrinus, vt habet antiqua traditio, hac die: qua ex vita migraſſe creditur, in Eccleſia Sutrina venerationem habet. *Ex Tab. Eccl. Sutrina.*

AN-

ANNOTATIO.

ACta illius ad manus noſtras non peruenere; ne nec ſi extent hactenus ſcire potuimus.

Decembris die 19.

DE S. FAVSTA MATRONA ROMANA.

FAuſta nobiliſſima Matrona Romana Prætextati viri clariſſimi coniunx, ac S. Anaſtaſiæ Virginis mater: licet vir eius Idola veneraretur, ipſa tamen Chriſtianam religionem colens, in ea Anaſtaſiam educauit, erudiendamque curauit. De qua hæc in Epiſtola Anaſtaſiæ ad Chriſogonum, *Fauſta mater Chriſtianiſſima ſemper vixiſſe probatur, & caſta. Hac me inter ipſa cunabula fecit fieri Chriſtianam.* Ea itaque non tam nobilitate generis, quam pietate inſignis, opera in chriſtianos pietatis, quandiu illi vita ſuperſtes fuit exercens, Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus multo antè filiæ paſſionē migrauit ad Dominum 14. Kal. Ianuarij. *Ex Martyrol. & geſt. S. Anaſtaſiæ Mar.*

Fauſtæ encomium.

ANNOTATIO.

FVit & Narniæ Fauſta Virgo S. Caſſi Epiſcopi Narnien. ſoror, quæ & ipſa ſanctitate poluit, apud fratrem ſepulta; vt ex tumuli epitaphio legitur.

DE S. ADIVTORE EPISCOPO CAVÆ ET BENEVENTI

ADiutor, ſiue vt alij legunt, Adiutorius Epiſcopus Africanus, ex eorum numero, qui in perſecutione Vuandalica ſuis ſedibus pulſi ad Campaniæ littora peruenere, ac diuerſa petentes loca, in ijs, vel functiones Epiſcopales prędicando exercuerunt, vel ab vrbibus in Epiſcopos electi, ibi cōſ·dere, vnus fuit. Qui Beneuenti, & Cauæ ob eius reliquias ibi quieſcentes, vel etiam, quod in ijs locis viuens prædicarit, venerationem habet, hac die. *Ex Tab. Eccleſ. præd.*

ANNOTATIO.

ADiutoris mem. cum alijs Martyrol. Rom. die 1. Septemb. ac Paul. Reg. & Dauid Rhom. in Catal. SS. Regni Neapolit.

DE S. EBERARDO EPISC. APRVTINO.

EBerardus, ſiue Berardus ex nobiliſſima Vrſinorum familia, & Pallæ Aureæ Comitibus adoleſcens habitum monaſticum in Cœnobio Caſinenſi induitus in monaſterio S. Ioannis in Territorio Anxanenſi, in quo Regularis vigebat obſeruantia, vitam duxit ea ſanctitatis laude, vt mortuo Epiſcopo Aprutino, ſiue Interamnenſi, illi ſufficeretur. In Epiſcopatu inter cœtera eius præclarè geſta, curam pauperum, & orphanorum præcipuam geſſit. Cumque Eccleſiæ ſuæ annos 7. piè præfuiſſet. 14. Kal. Ianuarij. Obdormiuit in Domino Ann. ſal. hum. 1122. multis clarus poſt mortem miraculis, plurimis infirmitate grauatis ad eius tumulum confluentibus, ac ſanatis. In ijs fuere, mulier toto corpore contracta ita, vt pedes natibus iungerentur: quæ ita Berardi interceſſione curata eſt, vt ſuis pedibus ad propria remearit. Miles quidam morti adiudicatus, cum vinculis in carcere conſtrictus ſe S. Berardo commendaſſet, dimiſ-

Mulier contracta ſanatur.

Miles morti adiudicatus eripitur.

tus ſolutus euaſit. Quidam eiuſdem Prouinciæ vtroque lumine orbatus cum ei S. Epiſcopus candelis accenſis per viſum apparens manibus oculos eius tetigiſſet, ad eius tumulum delatus viſum recepit. *Ex vita ipſius Venetijs typis excuſa An. D. 1601.* Vtroq; oculo orbatus viſũ recipit.

ANNOTATIO.

AN in SS. relatus ſit, mihi in compertum: celebratur tamen eius memoria, vt accepimus ab eccleſia Aprutina ſolemniter.

Decembris die 20.

DE SS. LIBERATO, ET BAIVLO MARTIRIBVS Romæ.

Liberatus, & Baiulus Romæ martyrio coronati à Beda, Vſuardo, Martyrologio Romano referuntur, tametſi Vſuardus ſolius liberati meminit. Cætera prorſus ignorantur.

ANNOTATIO.

VSuardus in ſuo Martyrol. hac die S. Liberati duntaxat mentionem facit, in Ampitbrea: quæ forte locus aliquis erat vrbis Romæ, vel vrbs aliqua fuit, cuius veteres ſcriptores non meminere. Quod ſi vrbs fuit, Liberatum, de quo Vſuardus agit, à Liberato de quo in Martyrol. Rom diuerſum eſſe oportet.

DE S. DOMINICO EPISCOPO BRIXIENSI.

Dominicus Epiſcopus 26. Brixienſis ſub Gregorio Magno Papa, & Theodolinda Longobardorum Regina Eccleſiam Brixianam adminiſtrauit. Qui Bertaceno cuidam repentina morte defuncto; quod diuiti cuidam peſſimo ſepulturam in æde SS. Fauſtini, & Iouitæ conceſſiſſet, ſucceſſit, ac Eccleſiæ ſtatum, qui ſub prædeceſſore deterior euaſerat reformauit, Litanias à S. Gregorio Papa Romæ inſtitutas in Eccleſia Brixienſi introduxit. Templa diſiecta, aut vetuſtate collapſa inſtaurauit, cultum diuinum reſtituit, clarusq; virtutibus ſanctimoniam multis miraculis comprobauit. Denique ſedem S. Felici, qui ſibi ſucceſſit, relinquens terræ autem corpus ad Cœleſtes ſedes euolauit 13. Kal. Ianuarij cuius corpus in templo maiore aſſeruatur. *Ex monum. Eccleſ. Brixien. De eo Capreol. in Cron. & Aſcanius Martineng. in lib. de epp. Brixien.* Bertacenus Epiſcopus repẽtina morte obijt.

ANNOTATIO.

QVod diximus Dominicum Epiſcopum 26. fuiſſe non quantum ad ſeriem omniũ Epp. eius vrbis, ſed in ſerie tantum SS. Epp. accipiendum eſt.

Decembris die 21.

DE S. THOMA APOSTOLO.

Thomas, qui ob dubitationem, & Didymus appellabatur, Galilæus Chriſti Domini Apoſtolus, qui de Domini reſurrectione dubitare permiſſus eſt, vt mens noſtra omni prorſus dubitatione careret, quã in re plus nobis teſte D. Thomas quare Didymus. Eius dubit. nobis vtilis.

Gregorio

Quib' pop. prædicauit.

Gregorio Thomę infidelitas profuit, quam aliorum Diſcipulorum fides. Is poſt acceptum Spiritum Sanctum Euangelium Parthis, Medis, Perſis, Hyrcanis, Bactriſque prædicauit. Poſtremo ſe ad Indos conferens fidem Brachmanis & alijs gentibus miraculorum magnitudine comprobatam diſſeminauit. In quibus illud primum refertur, quòd cum Sagamus Rex ædeficium quoddam

Miracula ab eo in India patrato.

Lignũ ingens zona trahit.

extrueret, truncumque inuſitatæ magnitudinis à maris fluctibus ad littus eiectum ad vrbem Calaminam, quæ nunc Incolis *Malipur*, & à Luſitanis inſtaurata *c. S. Thome* nominatur, à littore 8. Leucis diſtantem pertrahere multis funibus, & organis adhibitis, multis robuſtiſſimis hominibus, & elephantis trahentibus incaſſum conatus fuiſſet, Thomas zona qua cingebatur alligata, factoque ſigno ſuper eo crucis, illud facillimè ſtupentibus Rege, & qui cum eo erant, ad optatum locum vbi in ædificij regij vſum conuerteretur, perduxit.

Immane Brachmanum in eum odium.

Cum autem eo miraculo maior in dies eius prædicationi fides haberetur, vnus Brachmanum, quorum autoritas, & religio Thomæ præſentia apud populos iã deficere cœperat, rabie accenſus, & tabeſcens inuidia filium infantem propriũ necat, vt crimen hoc poſſet Apoſtolo obijcere. Côqueſtus itaque apud Regem

Thomas homicidij defertur.

ſibi à Thoma filium ad veneficia occiſum, remque fucis quibuſdam perſuadês id effecit, vt Thomas in iudicium vocaretur. Qui coram Rege conſtitutus crimen ſibi obiectum ita depulit. Pueri interfecti cadauer in medium produci rogauit, quo producto, *quid*, inquit, *hic aut teſtibus, aut coniecturis opus eſt, vt homicidij author deprehendatur? ſi libet, interfectum interrogemus, & eum interfectorem habeamus, quem puer diuinitus prodiderit.* Accepta conditione, Thomas omnibus vnà cum Rege audientibus, *Agedum puer ait per Chriſtũ quem ego Deum colo, & prædico, palam, quis tanti ſceleris author extiterit clara voce promito.* Mirabili dictu, ad Chriſti nomen vitales ſpiritus in exangui corpuſculo rediere, & puer clara voce, nefarias ſibi manus à parente illatas fuiſſe, vt is Thomæ ſeruo Dei, & Apoſtolo calumniam ſtrueret, profeſſus eſt. Tum Sagamus Rex patricida in exilium acto vnà cum ſuis Chriſtianam complexus eſt

Puer adiuratus reuixit & interfectorẽ prodit.

Rex cum ſuis fidem amplectitur.

Thomas à Brachm. lancea confoditur.

Corpus Edeſſam Syriæ, inde Chium & poſtremò Orthonam.

religionem: cum autem fides admirabiles in dies faceret progreſſus, Brachmanes facta in Thomam conſpiratione, illum in tumulo quodam ſemoto orationi operam dantem lancea confodiunt: quod iuſſu Regis, qui Sagamo ſucceſſerat, feciſſe tradunt. Corpus ibi ſepultum, poſtea Edeſſam Syriæ vrbem trãſlatum eſt: & ea à Saracenis vaſtatam Chium inſulam delatum poſtremo Orthonam Matrucinorum arcem Aprutij, inſula à Turcis occupata, deductum ibique honorificæ conditum. *Ex Breu. Rom. Metaph. apud Lipom. & alijs ſcript. maximè ex Pet. Maffæo ſociet. Ieſu.*

ANNOTATIO.

Variæ ſunt, valdeque diuerſa, quæ de S. Thoma ſcripta circumferuntur: ex quibus nonnulla Apocrypha, velut ea, de Gundiphero Indiæ Rege, & de Abane ab eo Romã miſſo ad Architectum ad ſe adducendum, quodque is Cæſarea à Chriſto Domino Thomam architectum acceperit, & in Indiam deduxerit, cum prius Andranopolim perueniſſent, ibique in conuiuio Thomas à Conuiuij præfecto quod non ederet, neque biberet percuſſus vltionem prædixerit, quod is a leone interficeretur, & manus, qua percuſſerat, à canibus comederetur: quodque in India acceptam pecuniam ingentem a Rege pro palatij conſtructione, pauperibus diſtribuerit, & reuerſo Rege periculum capitis adierit, & cætera, quæ in vulgatis SS. uitis leguntur, cùm parum veriſimilia videantur, neque alicuius ſcriptoris antiqui fide digni teſtimonio probentur.

Illud

Illud quoque dubitationem ingerit; quod, ſi luſitanis rerum Indicarum ſcriptoribus fidem habemus, corpus S. Thomæ in vrbe ſui nominis ſuperiore anno, quo tempore Indiã ſub luſitanis Eduardus pro Rex Io. III. Regis Luſitani nomine adminiſtrabat, vt Maphæus ſoc. Ieſu lib. 8. Hiſt. Ind. repertum fuit, cum lancea cuſpide, & baculi viatorij fruſto albi coloris, aliorum verò, hoc eſt Sagami Regis, & diſcipuli nigri, cum ſuis inſcriptionibus. Quæ de re præter ea quæ à Maphæo in Hiſt. Indica narrantur, extant litteræ Regis Luſitani ad Sum. Pont. quas vidimus. Quod quidem corpus Conſtantino Brigantio Prorege biennio poſt Goam Luſitanorum Metropolim translatum eſt. Sed & Hieron. Oſorius lib. 3. Ind. Hiſt. refert repertam crucem apud Apoſtoli tumulum in lapide inciſam, Maculis ſanguinis conſperſam, cum litteris obſoltis, quæ Chriſticolis eò ad feſtum ante dies 8. Natalis D. N. aduenientibus, cum Euangelium legi inciperetur, in nigrum colorem verti ſolitam, ex eaque liquorem manare copioſum, deinde cæruleum, maculasque ſanguinis ſplendeſcere, idque per multos annos ea celebritate recurrenti accidiſſe. Quod rurſus obſeruatum fuiſſe an. D. 1561. non ſine maximo omnium ſtupore tradunt.

DE SS. MARTYRIBVS IOANNE, ET FESTO IN TVSCIA.

IOannes, & Feſtus martyres in Tuſcia coronati apud Vſuardum, Adonem, Martyrologium Rom. & alios Martyrologiorum ſcriptores referuntur. Quos tamen nullibi in Tuſcia extare, aut coli inuenimus. Quod de alijs SS. cõtigiſſe manifeſtum eſt, cum enim Acta exciderint, & corpora lateant, ſola ipſorum permanet apud nos mortales memoria. *Ex Martyrol.*

ANNOTATIO.

Illorum mem. Pet. in Catal. lib. 12.

Decembris die 22.

DE SS. TRIGINTA MARTYRIBVS ROMÆ.

TRiginta martyres in perſecutione Diocletiani, & Maximiani comprehenſi propter fidei chriſtianæ Conſtantiam extra vrbẽ ducti via Lauicana inter duas lauros, quo in loco SS. Petro, & Marcellino martyribus memoria à Conſtantino Magno extructa fertur, ſimul gladio animaduerſi martyrio coronati ſunt 11. Kal. Decembris. *Ex Adone. Vſuar. Martyrol. Rom. & alijs. Petro item lib. 1. c. 81.*

ANNOTATIO.

Nomina horum mart. neque à veteribus, neque à recentioribus exprimuntur.

DE S. FLAVIANO MARTIRE, ET PATRONO M. PHISONIS.

FLauianus nobiliſſimus Rom. Expræfectus fideq; Chriſtiana clariſſimus, cũ in perſecutione Iuliani Apoſtatæ martyres ſepeliret, ac recens Priſcum Presbyterum, Priſcillianũ Clericũ, & Benedictam religioſam fœminã martyrio affectos ſepulturę tradidiſſet, apud Apronianũ vrbis Pręfectũ chriſtianis infenſiſſimũ delatus, ad illũ accerſitur, à quo grauius obiurgatus cũ nullo modo

 poſſet

poſſet ad Idolorum cultum perduci, nulla habita nobilitatis ratione in fronte obſignatus (quod genus ignominiæ proditoribus, & ſeruis irrogari conſueuerat) in exilium ad aquas Taurinas apud centum cellas deportari iubetur. Quo in loco poſt tres dies ſpiritum in oratione Deo reddidit 11. Kalendis. Ianuarij. Cuius corpus poſtea ad M. Phyſconem (quam vibem M. Flaſconem vulgus appellat) delatum ibi honorificè conditum maximè colitur. *Ex Paſſ. S. Bibianæ V. eius filiæ.*

Flanianus in fronte, licet nobiliſſimus, obſignatur.

ANNOTATIO.

Vidimus acta eius M.S. apud eccl. M. Phyconem, ſed prorſus deprauata, ac multis à veritate alienis, planeque fabuloſis referta.

DE SS. MARTYRIBVS DEMETRIO, HONORATO, ET FLORO Oſtiæ.

Demetrius, Honoratus, & Florus apud Oſtiam (quæ ciuitas apud Oſtia Tyberis iacet euerſa vnà cum Portuenſi vrbe apud alteram Tyberis ripam) martyrium ſubierunt pro Chriſto 11. Kal. Decembris, licet in qua perſecutione, & quo ſupplicio ignoretur. *Ex Vſuard. Adone, Martyrol. Rom. & alijs.*

ANNOTATIO.

Oſtia Tyberina, licet non longè ab Oſtia vrbe adſint, diuerſa tamen ſunt ab illa: ſiquidem illa C. non ignobilis fuit nunc planè iacens quemadmodum & portus Rom. exaduerſe Oſtia ſitus ab vrbe Roma ad 16. M. P. diſtans: Hac loco, vbi tyberis in mare exit, duo ſunt; cum flumen in duos paulò ſupra alueos diuidatur. Epiſcopatus Oſtien. manet Cardinalium Decano ſemper collatus: qui Velitris vrbe in via Appia exercetur. Qua de re in noſtra topographia diximus.

Decembris die 23.

DE S. VICTORIA VIRGINE ROM. ET MARTYRE. apud thoram.

Victoria Virgo Rom. nobilis S. Anatholiæ Virginis ſoror Eugenio pagano deſponſa, cum ſponſi rogatu, ſororem, vt in Aurelij ſponſi ſui nuptias conſentiret, ſuaderet, è contra longa inter eas de virginitate, & nuptijs habita diſputatione, ipſa ad virginitatem ſeruandam ab Anatholia perſuaſa eſt. Quo in propoſito ex Angelica apparitione ad Anatholiæ preces confirmata, gemmis, & rebus alijs pretioſis venditis, pretioque in pauperes erogato, ſe non aliũ ſponſum, quàm Chriſtum habere conſtituit. Quod cum Eugenius reſciuiſſet, omnique artificio fruſtra adhibito, vt ſibi nuberet, illam quod chriſtiana eſſet, apud vrbis Præfectum Decio Imp. accuſauit, obtinuitque vt illa in exilium eijceretur apud thoram ciuitatem, vbi aliquandiu in ipſius Eugenij prædijs detenta, varieque ab eo tentata, vt Deos coleret, & ſibi nuberet, cum ea neutrum facere vellet, Eugenius amore in odium conuerſo à Iuliano Capitolij Pontifice impetrauit, vt à Taliarcho carnifice eò miſſo interficeretur. A quo virgo cum multis editis miraculis plurimas Chriſto Virgines aggregaſſet, gladio in corde, vt Eugenius petierat, tranſuerberata migrauit ad ſponſum. 10. Kal. Ianuarij.

Victoria plurimas aggregat uirgines.

An. ſal.

An. ſal. noſtræ 253. cuius corpus inde in Picenum in oppido ſui nominis vnà cum ferro, quo fuerat percuſſa, translatum honorificè conditum eſt. *Ex S. Adelmo lib. de Laud. Virginit. Actis M.S. Pet. in Cat. lib. 1. c. 83.* vbi nomina *deprauata leguntur, inter qua pro ciuitate Thorana, Tibulana legitur. Ex lib. virgg. Rom.*

ANNOTAIO.

DE ea hac die in Eccl. Placentina agitur: qua ſe corpus in Eccleſia S. Mariæ de Campania habere in lect. eiuſd. virg. aſſerit, quod ſanè mirandum eſt, cum in oppido S. Victoria in Piceno apud Tignium aſſeruari fama ſit.

DE S. SERVVLO CONFESSORE ROMÆ.

SEruulus pauper Romæ apud ædem S. Clementis tempore S. Gregorij Papæ ita paralyticus erat, vt idē Greg. ſcribit, vt nec ſtare, nec ſedere, nec in lecto ſurgere, non manum ori admouere, neque ſe in latus declinare poſſet. Cui mater cum fratre ad ſeruiendum aderant, ipſe verò quicquid eleemoſynarum accepiſſet, illorum manibus alijs pauperibus diuidebat, cum legere non noſſet, libros tamen ſacros, quos emerat, ſibi à religioſis viris hoſpitio ſuſceptis legēdos curabat: ex quo in ſacris ſcripturis verſatus euaſit. In aſſiduis doloribus, gratias Deo hymnis, & laudibus diu noctuque agebat. Cum verò vitæ terminum ſibi adeſſe præſentiret, peregrinos, & alios in ſuo hoſpitio exiſtēes, vt ad ſecum pſallēdum ſurgerent, & pſalmos pro ſui exitu decantarent, orauit. Cūq; & ipſe iam moriturus pſalleret, voces aliorum magno clamore compeſcuit dicens: *Tacete, Nunquid non auditis quanta reſonent laudes in Cælo?* & obdormiuit 10. Kal. Ianuarij. Cuius corpus tanta odoris ſuauis fragrantia aſperſum eſt, vt ea odoris ſuauitate omnes, qui aderant, replerentur. Cumque ſepulturæ traderetur, adhuc in adſtantium naribus odor ille perdurauit. *Ex lib. 4. Dialog. c. 14. & Hom. 5. in Euang. S. Greg. Papæ.*

Seruulus paralyticus.

Moritur & ſua [e] cœlo laudes audit.

ANNOTATIO.

EXtat S. Seruuli memoria apud eccl. S. Clementis, in qua eius miracula, quibus viuens & mortuus fulſit, in pariete depicta leguntur.

DE S. VICTORIA VIRGINE PLACENTIÆ.

VIctoria virgo S. Sauini Epiſcopi Placentini ſoror Romæ nata, poſtea à fratre cœnobio virginum S. Michaelis Archangeli, quod olim Placētiæ fuit, præficitur. In quo multos annos in vigilijs, orationibus, ieiunijs, alijsque ſanctis operibus Domino ſeruiens, tandem ad cœleſtes nuptias euocata quieuit in pace. Cuius corpus in æde SS. Apoſtolorum apud fratrem ſepultum, poſtea in nouam baſilicam in vrbe S. Sauino dicatam ab Euerardo Epiſcopo vnà cum alijs SS. corporibus reuerenter translatum eſt. *Ex off. Eccleſ. Placent. recens Roma approb.*

ANNOTATIO.

DIes depoſitionis huius S. Virginis ignoratur. Sed Eccleſ. Placentina hac die eius commemorationem facere libuit: qua alterius Victoria V. feſtum celebratur.

Victoria alia V. & M. apud Segeſta Tiguliorum in ora maris Liguſtici Prunaten. Diœceſis colitur, ibique corpus aſſeruatur. Quam ex antiqua Incolarum traditione Placentinam genere fuiſſe ferunt. Hanc à Romana diuerſam eſſe oportet. Romana enim, vt Eccleſia Firmana teſtantur monumenta: corpus in Piceno in oppido ſui nominis habetur, quod & Anton. Gallonius lib. de Rom. virginib. affirmat, tametſi Eccleſia Placent. ſe illud habere gloriatur.

Decembris die 24.

DE S. GREGORIO PRESB. ET MARTYRE SPOLETANO.

GRegorius Presbyrer Spoleti gentilium conuerſioni, prædicatione, & miraculis fana Deorum, & ſimulacra euertens operam dabat, cum excitata in Chriſtianos à Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus perſecutione, Flaccus cum Tircano eò, vt Idolorum cultum inſtauraret, miſſus eſt. Is Gregorium à 40. militibus captum, & ad per ſe ductum: *Tu ne es*, inquit, *ille Gregorius Deorum, & Principum contemptor?* cui Gregorius. *Ego ab infantia Deo meo ſeruio, qui hominem fecit ex limo terra, cunctaque creauit ex nihilo: qui ſolus Deus eſt, & vnicuique reddet iuxta opera ſua.* Flaccus verò, *omiſſis*, inquit, *verbis ad rem præcipio vt Dijs ſacrifices, niſi pœnas diriſſimas ſubire velis*: ac Gregorio conſtanter impietatem hanc execrante, tormenta proferri, maxillasque martyris tanquam blaſphemi ſaxo contundi, & eum extenſum in dorſum, & ventrem nodoſis fuſtibus mactari iubet. cumque S. Martyr Deorum vanitatem non ceſſaret arguere, manibus pedibusque iunctus in craticula igne ſuppoſito aſſatur. Quo in ſupplicio Gregorio diuinum numen inuocante, repente horribilis fit terremotus, qui 401. paganos oppreſſit: ex qua calamitate cum Flaccus ſe celeri fuga eripuiſſet, Tircanus martyrem ferro conſtrictum in carcerem recluſit. Quẽ ſequenti nocte Angelus diſſipatis lumine tenebris, vinculisque confractis conſolatus eſt, & ad certamen magis incendit. Poſtera itaque luce eductus admotis ad latera lampadibus aduritur. Cum verò nec eò ſupplicio conſtantia martyris moueretur, Flaccus ira exæſtuans, & moræ impatiens, illum in medium Amphiteatrum ductum capite plecti iuber. Tircanus autem immanes feras, quæ martyris corpus deuorarent, immiſit: at illæ illo humaniores ſacrum corpus lambere, & demiſſo capite venerari cœperunt. Quo viſo populus magna voce clamabat: verè magnus eſt Deus Chriſtianorum, multique Chriſto nomina dedere. Flaccus verò diuina vrgente iuſtitia præcordia euomens expirauit. Corpus Gregorij Abundantia inſignis matrona 35. aureis à Tircano redemptum, & aromatibus conditum iuxta pontem, & riuum ſanguinarium propè ciuitatis mœnia 9. Kal. Ianuarij ſepeliuit. An. ſal. 303. eccleſia eius nomine poſtea extructa, quæ collegiata eſt: & corpus martyris habet. *Ex paſſ. quam Sur. tom. 6. affert, & ex antiquis lect. eccleſ. Spolet. M. S. in quibus martyrium paulo diuersè narrantur, eandem Pet. in Cat. lib. 1. c. 88. & Mombrit. tom. 2.*

Gregorius cõſtãtiſſimus in fide craticula igne ſuppoſito aſſatur.

Terræmotus 401. Paganos opprimit.

Feræ Sacrum Gregorij corpus lambunt, ac demiſſo collo uenerãtur.

Flacc⁹ Iudex præcordia euomens expirat.

ANNOTATIO.

SVr. loco citato corpus Gregorij Coloniam Agrippinam translatum, ac in templo maiore conditum aſſerit: quod cum etiam Spoleti in propria eccleſia iacere feratur, neceſſe eſt non totum, ſed partem Coloniam translatam fuiſſe, Spoleti dies feſtus 10. Kal. Ianuarij celebratur, licet 9. Kal. in Martyrol. Rom. ſcriptus ſit.

DE S.

DE S. TARSILLA VIRGINE ROMANA.

Tharſilla virgo Rom. S. Gregorij Papæ amita vnà cum Æmilia, & Gordiana ſororibus vitam in propria domo quaſi in cęnobio potius Angelicam, quam humanam in magna regularis diſciplinæ obſeruantia diu duxit, cum verò in Gordiana ſpiritus feruorem remitti in dies, eamque paulatim Dei ad ſæculi amorem deficere cerneret, maximè cum Æmiliana triſtabatur, nihilq; non agebat, quo Gordianam à voluptatibus, & mundi cupiditatibus auerteret, aſſiduos ad Deum preces fundens, & illam crebris increpationibus, ſalutaribusq; admonitionibus excitans. Quo in officio cum occuparetur. Felix Papa ei per viſum nocturnum apparens, & habitationem perpetuo ſplendore fulgentem oſtendens viſus eſt dicere. *Tharſilla veni mecum, vt te in hac domo excipiā.* Quæ ſtatim febri correpta, cum multi ad eam morti vicinam viſendam ex propinquis & amicis veniſſent. Virginum ſponſum intuens, ad circunſtantes magna voce dicere cœpit: *Recedite hinc. Nam I. Chriſtus adeſt*, quibus dictis haud ſuſtinens aduentum illius præſuauitate ſpiritus expirauit 9 Kal. Ianuarij, cubiculo protinus miro ſuauiſſimoq; odore ex Saluatoris præſentia completo. Cuius corpus cum de more ablueretur, duritiem camelorum in genibus, & cubitis, ex aſſidua orandi conſuetudine contraxiſſe repertum eſt. Ea Æmilianæ paulò poſt apparens eam Epiphaniorum feſtum ſecum celebrandum; cum ſola Natalem Domini celebraſſet, inuitauit. *Ex lib. 4. c. 16. Dialog. S. Greg. PP. qui de eadem Homel. 18. in Euang. agit. à quo Pet. lib. 11. c. 110. & al. acceperunt.*

S. Felicis Papæ uiſio.

Suauiſſimus guſtatur ob factus.

ANNOTATIO.

Obijt paulò ante S. Greg. Pontif. qui anno 4. poſtquam Pontifex creatus eſt, librū Dialog. compoſuit, vt Anton. Gallon. lib. de Virgg. Rom. adnotauit.

De Chriſti Saluatoris Natiuitate, & educatione ex Euangelio.

Anno quinquies milleſimo, centeſimo, nonageſimo ab orbe condito; vrbis verò 752. & Imperij Octauiani Auguſti 42. Chriſtus Dei filius, & verbū Patri coæternus in vtero Mariæ V. Ioſeph deſponſatæ Angelo nunciante conceptus naſcitur in Bethleem Iudæ (quò parentes, quòd eſſent ex familia Dauid, ad profitendum iuxta Imp. edictum venerant) in præſepio, (cum non eſſet eis locus in diuerſorio) poſitus à paſtoribus exultantibus, & canentibus Angelis qui Paſtoribus partum annunciauerant, inuiſitur, & octauo die circunciſus Ieſus nominatur, prout ab Angelo, antequam conciperetur, præceptum fuerat. Expletis purgationis Mariæ diebus, in templo præſentatus, à Symeone ſene; qui reſponſum à Spiritu ſancto acceperat, ſe mortem non viſurum, niſi prius Chriſtum Dñi videret, manibus excipitur, Qui canens, *Nunc dimittis ſeruum tuum domine ſecundum verbum tuum in pace.* &c. illum in reſurrectionem, & ruinam multorum veniſſe prænunciat. Anna quoque vidua annorum 80. à templo nunquam recedens, omnibus, qui expectabant redemptionem Iſrael, de illo benedicens Deum loquebatur. A Magis quoq; (cum adhuc eſſet infans in Bethleem) ab Oriente inditio Stellæ, quæ illis apparuerat, donec venirent ad locū vbi puer erat, delatus adoratur, auroq;, thure, & myrrha ab eiſdē donatus.

Quibus,ſic in ſomnis admonitis,alia via in ſuam regionem reuerſis,Ioſeph Angelico admonitu cum puero, & matre fugit in Ægyptum : Herodes enim, qui puerum ad necem quærelabat, à Magis, quos in reditu expectabat, illuſus,omnes pueros infra bimatum,in Bethleem, & finibus eius occidit. Illo mortuo, Ioſeph matrem,& puerum iuſſu Angeli retulit in Iudæam : & Archelao Herodis filio regnante, venit Nazareth: vbi puer creſcebat ætate, plenus ſapientia, & gratia Dei. Aſcendentibus autem parentibus ſingulis annis Hieroſolymam ac ſolemnitatem,& ipse annum iam 12. natus cum ipſis aſcendit:qui à parentibus exiſtimantibus illum eſſe in comitatu , Hieroſolymæ relictus,ab illis inter cognatos, & notos requiſitus, non repertus eſt ab eis Hieroſolymam reuerſis, niſi poſt triduum in templo in medio Doctorum interrogans & audiens illos, ſtupentibus omnibus,qui aderant, ſuper prudentia, & reſponſis eius. Qui ad matrem ſibi dicentem. *Fili quid feciſti nobis ſic? ego,& pater tuus dolentes quærebamus te.* conuerſus ait: *Quid eſt,quòd me quærebatis? Neſciebatis, quia in ijs, quæ patris mei ſunt, oportet me eſſe?* Et venit cum illis Nazareth,eratque ſubditus illis, proficiens ætate, ſapientia,& gratia apud Deum,& homines donec ad annos 30. peruenit ætatis.

ANNOTATIO.

Apparēs diſſentio inter Matth. & Lucam.

Tollitur apparens diſſonantia.

Narrari ab uno Euangeliſta, quę ab alio prætermittuntur.

Quo tempore Magi Dñm adorauerint.

Videntur Matthæus & Lucas hic diſſentire. Lucas enim poſt circunciſionem, & præſentationem in templo eos Nazareth rediiſſe ſcribit; Matthæus verò poſt adorationem Magorum, illos in Aegyptum fugiſſe, ibique vſque ad obitum Herodis manſiſſe, quo mortuo in Iudæam rediiſſe, veniſſeque Nazareth narrat. Sed certè nulla eſt inter Euangeliſtas diſſonantia. Videntur autem diſſidere, quia non eadem ab omnibus geſta Domini narrantur: non enim cuilibet Euangeliſtæ ſingula Saluatoris acta proſequi propoſitum fuit, cum videamus quædam ab vno prætermitti, quæ ab alio narrantur: quod exemplo Matthæi, & Lucæ manifeſtum ſit. Matthæus enim Edictum Cæſaris Auguſti de Orbe deſcribendo, & pueri præſentationem in templo à Luca non prætermiſſa prætermiſit. Lucas verò Magorum adorationem, & fugam in Aegyptum, de quibus Matthæus abundè agit, præterijt. Quod ſi Lucas poſt præſentationem in templo ait eos veniſſe Nazareth; non tamen ſtatim id factum fuiſſe ſcribit, vt in Aegyptum fugere non potuerint. Illud potius addubitari poſſet, quando à Magis Saluator adoratus fuerit, an quinto poſt circunciſionem die eiuſdem anni, an ſequentis. Quod enim eiuſdem anni perſuaderi videtur, ex eo, quòd nulla tantæ moræ in Bethleem cauſa appareat, quòdque Magos Stella duxit ad præſepium, vt canit Eccleſia in quo non diu fuiſſe puerum veriſimile eſt ceſſante aduenarum frequētia. Quod verò alterius anni, illud declarat, quod Herodes a bimatu, & infra occidit pueros, ſecundum tempus, quod exquiſierat à Magis, quaſi ſtella, quæ illis in ortu Saluatoris apparuit multo ante puta ante annum exactum illis apparuerit: & quod Magos tam modico temporis interuallo tantum ſpatij (longè enim ab Oriente venere) confeciſſe haud probabile ſit. Augetur dubitatio, quòd Eccleſia prius natalem puerorum interfectorum ab Herode, quàm Magorum adorationem, ſiue nati infantis manifeſtationem celebrat, cum tamen hæc præceſſerit. Quod ſi Eccleſia has, quo die contigere, feſtiuitates agit, inter Epiphaniam Domini, & eadem infantium annum quaſi fluxiſſe oportet. Ego eius ſum ſententiæ, vt Magi ex Sabæorum regione, quæ in Arabia Felici in ortum vergit, citiſſimè dromedarijs aduecti 13. die poſt Chriſti ortum Bethleem peruenerint; Herodem verò multò poſt tempore necem infantium præcepiſſe: cum ante illam Dominus in Aegyptum fugiſſet: quæ fuga ante præſentationem in templo fieri

Magos Dñm adoraſſe poſt dies 13. ab eius natiuitate trāſactus. Fugā in Aegyptum eadem Innocētiū præceſſiſſe

non

non potuit. Quòd ſi vt dictũ eſt Eccleſia Natalem infantium ſuo die recolit, inter Magorum adorationem, & Innocentium eadem annus ferè intercesſit. à bimatu verò & infra occiſi ſunt infantes: fortè quia Herodes incertus erat an Chriſtus iam natus, vel eo anno naſciturus eſſet, non reuerſis ad eum Magis, à quibus de re diligentius percunctaretur.

De eiuſdem Geſtis, & peregrinatione.

CHriſtus Dominus 30. ferè annum agens ætatis ad Ioannem Baptiſtã apud
Iordanem fluuium pœnitentiam prædicantem, & baptizantem venit: à
quo baptizatus, cùm ſuper eum Spiritus Sanctus in columbæ ſpecie deſcendiſ Marc. c. 1.
ſet, & cœlo aperto vox patris: *Hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi bene compla* Luc. c. 3.
cui, audita eſſet, venit in deſertum vbi poſt 40. dierum, & noctium ieiunium Matth. c. 3.
eſuriens tentatur in tribus à Diabolo: quo ſuperato venit in Galilæam in Ca- Matth. c. 4.
pharnaum prædicans pęnitentiam, & Regnum Dei. vocatis diſcipulis iuxta ma Luc. c. 4.
re Simone, & Andrea, ac Ioanne, & Iacobo filijs Zebedæi, Inde Nazareth, vbi Marc. c. 1.
Synagogam ingreſſus ea verba Iſaiæ c. 61. *Spiritus Domini ſuper me &c.* com- Io. c. 2.
pleta eſſe demonſtrauit, cum prius fuiſſet in Cana Galileæ ad nuptias cum ma-
tre, & diſcipulis, ibique aquam in vinum (quod fuit primum Signorum teſte Luc. c. 4.
Ioanne) conuertiſſet poſteaque Capharnai, vbi habitauit poſt captum Ioannē,
& alia ædidit ſigna. Cum autem à Nazarænis, vt quæ ſigna Capharnai fecerat,
faceret, & in patria ſua rogaretur, ſe excuſauit dicēs: *Nemo propheta acceptus eſt* Matth. c. 5.
in patria ſua, id exemplo comprobans Heliæ, qui in illa ingenti fame ad nullam Luc. ca. 6. re-
viduam in Iſrael miſſus eſt, niſi ad Sareptanam, & Heliſæi, qui nullum in Iſrael fert illum in
mundauit leproſum, ſed ſolum Naaman Syrum: quibus auditis cum vellent loco Campe-
illum ex montis ſupercilio præcipitare, tranſiens per medium illorum abijt Ca- ſtri 4 Beati-
pharnaum vrbem Galilææ iuxta mare Tiberiadis (quod & Galilææ dicitur, tudines de-
& lacus Geneſaret) ibiq; docuit, & in Synagoga Dæmoniaco liberato, ingreſ- claraſſe cum
ſus domum Simonis ſocrum illius à febre, multoſque prætereа infirmos, ac deſcendiſſet
dæmoniacos in ea vrbe liberauit. Egreſſus in deſertum à turbis, quæ eum ſe- de M. & ele-
quebantur, detinetur: quibus ille ſe alijs ciuitatibus prædicare oportere dicens, giſſet duode-
Galilæam luſtrat, prædicans in ſynagogis, quòd appropinquauit regnum Dei, cim Apoſt. in
ſanansq; omnes infirmitates fama per totam Syriam exeunte, ad eumque de- eo M. quãdo
latis omnibus male habentibus; turbiſque de Galilæa, Decapoli, Hieroſoly- multitudo
mis, Iudæa, deque regione trans Iordanem ſe ſequentibus. Aſcendens autem copioſa ab
Dominus in montem cum diſcipulis, eos 8. beatitudines docuit, ſal terræ, & lu- omni, Iudea,
cem mundi eoſdem appellans, legem omninò implendam, quis magnus, & & Hieruſalē,
quis minimus ſit in Regno Cœlorum exponens, iuſtitiam diſcipulorum maio- & Tyri, & Si-
rem eſſe debere iuſtitia Phariſæorum: non ſolùm non occidendum, ſed neq; donis uenit
iraſcendum eſſe, reconciliationem cum fratre munus ad altare præcedere de- ac eũ, ut au-
bere. Non ſolum non eſſe mœchandum, ſed neque concupiſcendum. Oculum, dierent, & ſa
ſi ſcandalizat, eruendum, & manus amputandas. Non eſſe vxorem niſi cauſa narētur à lã-
fornicationis dimittendam. Non eſſe omninò iurandum. Non eſſe reſiſten- guoribus. ſed
dum malo, ſed percutienti vnam maxillam præbendam, & alteram. Non eſſe dici põt, qđ
contendendum in iudicio, ſed petenti tunicam, & pallium dandum. Dandum licet deſcen-
eſſe petenti, & volenti mutuandum. Inimicos diligendos eſſe, benefaciendum diſſet de M.
odientibus, & pro perſequentibus orandum. Non eſſe benefaciendum, vt vi- ad ſanãdum
deamur ab hominibus, ſed in abſcondito faciendam eſſe eleemoſynam, & in infirmos, qñ
cubiculo orandum, Nec multis verbis, ſed ſic orandum: *Pater noſter, qui es in cæ-* tñ docuit di-
ſcipulos Bea titudines, rur ſus in M. aſcē dit,

 lis &c.

lis &c. Deum ijs peccata dimittere, qui alijs dimittunt. Non eſſe ieiunandum vti ab Hypocritis, neque theſaurizandum in terra, ſed in cęlo; vbi neque fures ſunt, neque erugo, neque tinea. Oculum eſſe lucernam corporis, qui ſi ſimplex fuerit, totum corpus lucidum erit, ſi nequam, tenebroſum. Neminem poſſe duobus Dominis ſeruire Deo præſertim, & Mammonæ. Non debere quemquã de victu, & veſtitu ſollicitum eſſe, nec curandum de craſtino: qui enim volatilibus cæli, & lilijs agri prouidet, multo magis hominibus prouidebit. Non eſſe quenquam iudicandum, aut condemnandum. Eadem menſura, qua alios mẽſi ſumus, remetiendum nobis fore. Eijciendam trabem de proprio oculo, ab eo, qui ab oculo alterius eijcere vult feſtucam. Non eſſe ſancta canibus danda, neque margaritas porcis. Petendum eſſe, quærendum, & pulſandum: omnis enim petens, quærens, & pulſans accipit, inuenit, & aperitur, & Deus dat multo magis petentibus bona, quàm nos mali bona demus filijs noſtris. Faciendũ alijs, quod nobis fieri volumus. Intrandum eſſe ad vitam per anguſtam portã: lata enim ad perditionem ducit. Cauendum eſſe à falſis prophetis, qui ouina pelle induti, ex fructibus lupi eſſe deprehenduntur: non enim arbor bona malos, neque mala bonos fructus facit. Non prodeſſe prophetiam, dæmonum eiectiones, & ſigna etiam in Dei nomine facta operantibus iniquitatem. Qui audit verba Dei, & facit, ſimilem eſſe ædificanti domum ſupra petram. Qui verò audit, & non facit, ædificanti ſuper arenam. Hæc in monte apud Matthæum. Deſcendens de monte leproſum obuium mundat: intrat Capharnaum ſeruũ Centurionis curat: deinde ſocrum Simonis à febre liberat: Scribæ dicenti: *Magiſter ſequar te quocunque ieris*: at *vulpes foueas habent, & volucres cæli nidos, filius autem hominis non habet, vbi reclinet caput ſuum*: & diſcipulo dicenti, vt permitteret ſe ire ad ſepeliendum patrem, reſpondit: *dimitte mortuos ſepelire mortuos*, & alij dicenti permitte me prius renunciare his qui ſunt domi, dixit, *Nemo mittens manum ad aratrum, & reſpiciens retro &c.* Transfretantibus autem facta eſt tempeſtas in mari, & ſuſcitauerunt eum dormientem dicentes: *Salua nos perimus.* qui ijs ob modicam fidem reprehenſis, imperauit ventis, & mari, & facta eſt tranquillitas magna: mirantibus hominibus, dicentibusque: *Qualis eſt hic, cui mare, & venti obediunt ei?* Et cum veniſſet, in regionem Geraſenorum, Dæmonia duos obſidentia, cum licentiam in porcos intrandi obtinuiſſent illos omnes in mare præcipitarunt: quapropter ciuitas Geraſenorum obuiam veniens illum orat, vt à finibus tranſeat. Qui cum in ciuitatem ſuam transfretaſſet, paralyticum à tecto demiſſum (non enim aliter inferri poterat præ multitudine) à peccatis primum, deinde ſcribis, & phariſæis dicentibus, *hic blaſphemat*) à paralyſi curat dicens, *vt autem cognoſcatis, quia filius hominis habet poteſtatem in terra dimittendi peccata, ſurge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* ſtupentibus omnibus, qui aderant (aderant autem phariſæi, & legis doctores ex omni Caſtello Galilææ, Iudææ, & Hieruſalem). Poſthæc Matthæum, qui & Leui publicanũ ad telonium ſedentem vocat. In cuius domo facto conuiuio, ac diſcumbentibus cum Domino multis publicanis. *Quare* (inquiunt phariſæi diſcipulis) *cũ publicanis, & peccatoribus manducat magiſter veſter?* quibus ille reſpondet *non eſt opus medico valentibus, ſed male habentibus.* ſeque veniſſe vocare non iuſtos, ſed peccatores. & dicentibus quare diſcipuli ſui non ieiunarent, ieiunantibus frequenter diſcipulis Ioannis, & ipſis phariſæis reſpondit filios ſponſi eo ſponſo præſente non ieiunare, allata parabola de veſtimento, & de vino nouo, & veteri, inquiens vinum nouum in nouos vtres mitti, & bibentem vinum vetus non ſtatim velle nouum. Interea Iairus ... ſynagogus acced ... vt filiã ſuam

Luc. c. 11. de oratione, & perſeuerãtia exemplo euntis ad amicũ nocte.

Luc. c. 16. habet hanc ſententiam. Nemo põt duobus Dñis ſeruire

Ex quo liquet geſta & dicta Dñi ab Euangeliſtas non ſemper eod. ordine ſeruato referri, uel eadem ab ipſo Saluatore pluries dicta, aut geſta.

Luc. c. 11. & de petẽdo q̃rendo, & pulſando exemplo petentis à patre panẽ, ouum, aut piſcem.

Luc. c. 13.

Luc. c. 6. ibid. Hæc, q̃ à Matthæo in M. à Dño dicta referũtur diuerſis in locis à Luca memorantur.

Scribit autẽ Luc. c. 7. poſt illa uerba de ædificante ſupra arenã Dñm ſanaſſe puerũ Centurionis.

Matth. aũt in M. deſcenſu mundaſſe leproſũ, quem Lucas, ſupra ca. 5. mũdatũ refert.

ſuam defunctam ſuſcitaret, quod fecit, imperando illi vt ſurgeret, irridētibus illum, qui circunſtabant: & dum iret, mulierem iam 12. annos pluxum ſanguinis patientem ſolo tactu veſtis ſanat: inde duos cæcos illuminat, & dęmoniacū mutum liberat, & dicentibus intra ſe phariſæis, quòd dæmonia in Principe dæmoniorum eijceret, eos multis argumentis redarguit. Hæc agens & docens omnes ciuitates, caſtella, & vicos Galilææ circuit, monteque iuxta mare Galilææ conſcenſo inſequente eum magna multitudine ex Galilæa, Iudæa, Hieroſolima Idumæa, regione trans Iordanem, & quæ circa Tyrum, & Sydonem eligit 12. Apoſtolos præcipiens, vt tantum ouibus Iſrael prædicarent Regnum Dei, curarent infirmos, ſuſcitarent mortuos, dæmonia eijcerent, leproſos mundarent, idque gratis, ne poſſiderent aurum, neque argentum, neque pecuniam. Ne ferrent peram in via, neque duas tunicas, neque calciamenta, neque virgam, vt manerent in ciuitatibus, & caſtellis, in quibus reciperentur, & digni eſſent, vtque pacem annunciarent, excuterent autem de pedibus puluerem exeuntes à non recipientibus, & non audientibus; vt quoniam tanquam oues inter lupos mittebantur, eſſent prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ: vt cauerent ab hominibus, à quibus tradentur, in concilijs, & ſynagogis, ante Reges & Præſides. Ne cogitarent quid, aut quomodo loquantur, quia ſpiritus patris loquitur in eis. Prædicens fratrem traditurum fratrem, & patrem filium, eoſque fore odio omnibus hominibus propter nomen ſuum. Vt eos hominibus perſequentibus fugiant in aliam ciuitatem. Non eſſe etiam dicebat, diſcipulum ſupra magiſtrum, & ſi ſe Belzebub dixerunt, tales & ipſos nominandos eſſe: Nihil opertum, quod non reueletur, ideo vt prædicent ſuper tecta, quæ in aure audierunt: nec timeant qui occidunt corpus, ſed qui poteſt corpus, & animam perdere in gehennam; eos eſſe curæ patri, ſine cuius nutu nec paſſer cadit ſuper terram, eorumque capillos omnes numeratos eſſe: ſe confeſſurum coram patre in cęlis, qui ſe coram hominibus confeſſi fuerint, & negaturum, qui ſe negarint, ſe non veniſſe pacem mittere in terram, ſed gladium, ſeparando filium à patre, & filiam à matre &c. Non eſſe ſe dignum, qui patrem, aut matrem, filium, aut filiam amat pluſquam ipſum, quique non accepta cruce ſua non ſequitur illum: perdere animam illum, qui hic inuenit, inuenire autem, qui illam propter ipsū perdiderit: ſe recipere, qui ſuos, recipit, nec perdere mercedem, qui calicem aquæ frigidæ etiam in nomine diſcipuli porrexerit. Inde digreſſus reprehendit Cozain: & Bethſaidam proximas vrbes è regione Capharnai, quod pœnitentiam non egerint, prędicens durius cum illis actum iri, quàm cum Tyro, & Sidone: reprehendit & Capharnaum, inquiens quod durius cum eo fiet, quā cum ſodomis: quia ſi ibi factę fuiſſent virtutes, quæ hic, egiſſent pœnitentiam. Confitetur, & gratias agit patri, quod hęc abſconderit à ſapientibus, & reuelarit paruulis, neminem dicens noſſe filium niſi patrem, & patrem niſi filium, & cui voluerit filius reuelare. Inuitat laborātes ad refectionem, vt tollant iugum ſuum, quod eſt leue, & ſuaue, diſcentes à ſe manſuetudinem, & humilitatem: Abiens inde per ſata ſabbato diſcipulis ſpicas edentibus, & phariſæis hoc non licere ſabbato dicentibus reſpondet, & Dauid cum eſuriret, panes propoſitionis, quod non licebat, comediſſe, ſabbatum enim propter hominem, non hominem propter Sabbatum factum fuiſſe, ingreſſus autem Synagogam (prædicta enim apud Capharnaum contigere) manum cuiuſdam aridam Sabbato curat, docens id licere exemplo eius ſabbato in foueam cadentis, quæ continuò extrahitur. Cum autem dæmoniacum cæcum, & mutum ſibi oblatum curaſſet, [illegible] phariſęis intra ſe, quòd in Beelzebub [illegible]

Luc. c. 7. qui poſt curatū ſeruum Centuriones Dñi aduentū in ciuitatē Naim & filij viduæ reſuſcitē deſcribit.
Marc. c. 5.
Matth. c. 8.
Luc. c. 5. ait leproſū mundatū ī vna ex ciuitatibus q̄ forte erat ad M. radices.
Matth. hic poſt ſanatū ſeruum Centurionis ſanitatē ſocri Petri ſubdit, q̄tū Luc. c. 4. ante ſanatum puerum Centur. refert.
Luc. c. 8.
Geroſa eſt C. Decapolitanæ regionis, in qua Dñus S. Lucam c. decem leproſus mūdauit.
Matth. c. 9.
Per ſuam c. intelligitur Capharnaū, vbi habitare conſueuerat, nō Nazareth
Luc. c. 5. de eiſdē & ſeq.
Marc. c. 1.
Luc. c. 12.
Matth. c. 10.
Marc. c. 3.
Luc. c. 6. narrat electionē 12. Apoſt. factū poſt quā aſcēderat in [illegible]

nia eijceret, reſpondens ad cogitationes illorum oſtendit ſe non ita eijcere dæmonia, quia Regnum in ſeipſum diuiſum deſolatur, quia filij ipſorum (diſcipulos ſuos intelligens) non in Beelzebub eijciunt, ſed in digito Dei: & quia fortis non eijcitur niſi à fortiore, quodque ipſe contrarius eſſet Beelzebub addens quod omne peccatum, & omnis blaſphemia remittitur excepto peccato & blaſphemia in Spiritum Sanctum, quæ neque in hoc, neque in alio remittitur ſeculo. Quod arbor bona & mala cognoſcitur ex fructu, & cor cognoſcitur ex ore, quod ex abundantia cordis loquitur: quodque homo reddet rationem de omni verbo etiam otioſo. Cumque ſcribæ, & phariſæi dicerent: *Magiſter volumus à te ſignum videre*. Reſpondet eos generationem prauam, & adulteram vocans, ſignum non daturum niſi Ionæ Prophetæ (erit enim filius hominis in corde terræ tribus diebus, & tribus noctibus, vti fuit Ionas in ventre cœti) Surrecturoſque eſſe Niniuitas, qui egerunt pœnitentiam ad prædicationem Ionę & Reginam Auſtri, quæ venit à finibus terræ audire ſapientiam Salomonis in iudicio contra ipſos Iudęos, qui Chriſtum maiorem Iona, & Salomone pręſentem contempſerunt, cumque tunc mater, & fratres eum foris expectarent, extendens manum in diſcipulos ait: *Quicunque fecerit voluntatem patris, hic meus frater, & ſoror, & mater eſt.*

Ingreſſus inde nauiculam ob maximam, quæ eũ ſequebatur, multitudinem, parabolam eius, qui exiuit ſeminari ſemen ſuum, quod ſuper petram, in viam inter ſpinas, & in terram bonam cecidit propoſuit, & cauſam adferens ex Iſaia c. 6. cur in parabolis loqueretur: deinde parabolam eius, qui bonum ſemen ſeminauit in agro ſuo, ſed hominibus dormientibus ſuperſeminata ſunt ab homine inimico zizania: præterea parabolam de grano Sinapis adeò creſcentis, vt fiat arbor: nec non & parabolam de fermento abſcondito in farinę ſatis tribus. Dimiſſis autem turbis parabolam ſeminis diſcipulis expoſuit, ſubinferens parabolam de theſauro abſcondito in agro: de homine negotiatore: de ſagena miſſa in mare. Poſthæc venit in patriam ſuam docens in Synagogis, mirantibus ciuibus ſuper doctrina, & virtutibus, & dicentibus: *Nonne hic eſt filius fabri? Nonne mater eius Maria?* &c. Cum autem Herodes Ioannem Baptiſtam decollaſſet ad filiæ Herodiadis ſaltatricis petitionem, diceretque audita fama ſignorum, quæ Dominus faciebat, Ioannem ſurrexiſſe, & ea ſigna operari, Ipſe Dñs ſeceſſit in deſertum trans mare Tiberiadis, vbi ex quinque panibus, & duobus piſcibus interrogato Philippo: *Vnde ememus panes, vt manducent?* quinque millia hominum præter mulieres, & paruulos ſatiauit collectis 12. cophinis fragmentorum, Inde dimiſſis turbis eum Regem facere volentibus, & diſcipulis iuſſis transfretare, aſcendit in montem ſolus orare vſque ad veſperam, iactatis autem diſcipulis in mare venit ad eos ambulans ſuper aquas, & cum Petrus poſtquam dixerat: *Domine ſi tu es iube me venire ad te.* iret illi obuiam, & timẽs ob uentum validum cępiſſet mergi, apprehendit illum Dominus manu dicens *Modicæ fidei quare dubitaſti?* Venitq; naui in terram Geneſar (à qua mare Tiberiadis etiam lacus Geneſareth appellatur) Vbi tactu veſtimenti omnes ſanat ægrotos, vt ſcribæ, ac Phariſæi aduenientes ex Hieroſolymis arguunt diſcipulos quod manducantes manus non lauarent, dicentes: *Quare diſcipuli tui trãſgrediuntur traditiones ſeniorum? Quibus ille, quare & vos transgredimini mandata Dei propter traditiones veſtras*, & ſubdit *Non quod intrat per os coinquinat hominem ſed quod exit de ore veluti blaſphemia, falſa teſtimonia, homicidia, furta, adulteria, quæ exeunt de corde*, Inde ſecedens in finis Tyri, & Sidonis filiam Cananææ clamãtis: *fili Dauid miſerere mei.* cum reiecta illis verbis: *Non ſum miſ-*

ſus

ius orare, anteq; deſcenderet ad turbas & beatitudines doceret.
Luc. c. 10 hic Dñm 72. diſcipulos, hoc eſt poſt 12. deſignaſſe, & ad ꝑdicandũ miſiſſe, atque hęc eadem ꝑcepta dediſſe narrat. Cũ n. in dies creſceret multitudo ſequentiũ poſtq̃ & diſcipulos elegit ad curandos obſeſſos, & infirmos, ac ad ꝑdicãdũ alios 72. deſignauit.
Marc. c. 9.
Luc. c. 10.
Io. c. 13. qui hęc illũ dixiſſe i tẽplo, qñ in illum poſt Lazari reſurrectionem ingreſſus eſt.
Matth. c. 11. Hic Matth. ꝑmittit, à Io. Bapt. in vinculis tẽto miſſos diſcipulos vt interrogarent Dñm, an eſſet, qui vẽturus eſt, qb᷒ illi, eũtes renũtiate Ioanni cęci vidẽt, claudit ambulant, mortui reſurgũt, &c. & multa in cõmendatione Ioãnis dicta.

ſus niſi ad oues domus Iſrael diceret etiã *Domine: nam & catilli edunt de micis, quæ cadunt de menſa dominorum ſuorum*. ſanat dicens: *O mulier magna eſt fides tua fiat tibi ſicut petiſti*. Reuerſus ad mare Galilææ conſcenſoque monte ſanat mutos, cæcos, claudos, & alios infirmos ac ex 7. panibus & paucis piſcib. quatuor millia hominum paſcit præter mulieres, & pueros: ſimpletis ſeptem ſportis ex fragmentis. Quibus dimiſſis venit in finis Magedon, vbi accedentes phariſæi, & Saducæ tentantes illum ſignum petunt: quos appellat generationem prauã, & adulteram, cui non dabitur niſi ſignum Ionæ Prophetæ, ijſque relictis abijt transfretum monens diſcipulos, vt caueant à fermento phariſæorum, & Saducæorum: hoc eſt à doctrina. Inde venit in fines Cæſareæ Philippi, vbi interrogat diſcipulos, quem ſe opinentur homines, & dicentibus illis, vnum ex Prophetis, ſubdit: *vos autem quem me eſſe dicitis?* & reſpondente Petro: *tu es Chriſtus filij Dei viui.* ait & *ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam &c.* & præcipiens diſcipulis ne cui dicerent ipſum eſſe Chriſtum paſſionem ſuam illis prædicit, & poſt tres dies reſurrectionem Petrum reprehẽdens, qui paſſionem diſſuadebat. Subdens: *qui vult venire poſt me, abneget ſe ipſũ & tollat crucem ſuam, & ſequatur. Qui enim voluerit animam ſuam ſaluam facere perdet eam, & qui perdiderit animam ſuam propter me inuenit eam.* Illud etiam addens. *Quid prodeſt homini ſi vniuerſum mundum lucretur, anima verò ſua detrimẽtum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro anima ſua? cum filius hominis venturus ſit cum Angelis ſuis, & vnicuique ſecundum opera ſua redditurus?* Cum autem diceret quoſdam ex aſtantibus non morituros antequam viderent filium hominis venientem in Regno ſuo, poſt ſex dies aſſumptis Petro, Ioanne, & Iacobo duxit illos in M. excelſum Thabor, & transfiguratus eſt veſtibus factis albis ſicut nix, & facie lucida ſicut ſol in medio Moyſis, & Heliæ, nube lucida obumbrante, & voce patris audita: *Hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui ipſum audite?* Deſcendens autem de monte puerum lunaticum curat, quem ait patri ſuo non potuiſſe à diſcipulis curari propter ſuam incredulitatem: qui ſi haberent tantam fidem, vt granum ſinapis etiam montes transferrent: genuſque illud dæmoniorum non eijci niſi per orationem, & ieiunium. Cum verſaretur in Galilæa, rurſus ſe tradendum, & occidendum, ac tertia die reſurrectum prædicit. Et redeunt Capharnaum vbi Petrus ſtaterem inuentum in ventre piſcis à ſe hamo capti ſoluit pro ſe & magiſtro exactoribus ne ſcandalizarentur: licet ad tributum non tenerentur.

Hæc quærentibus diſcipulis, quis maior eſſet in Regno Cęlorum Dominus accito paruulo ait, non poſſe quemquam intrare in Regnum Cælorum: niſi ſe humiliauerit, vt paruulus ille, nec niſi conuerſum, & effectum vti paruulus, & expedire ei, qui talem ſcandalizauerit, vt mola ad collum ſuſpenſa demergatur in profundum: Neceſſe eſſe vt veniant ſcandala, væ tamen homini, per quem ſcandalum venit: Amputandum eſſe manum, vel pedem, vel oculum eruendũ ſi ſcandalizat. Non eſſe ſcandalizandum aliquem ex puſillis, quorum Angeli ſemper vident faciem patris: cuius voluntas eſt, ne pereat vnus ex illis, affertq́; exemplum eius, qui habe: centum oues in deſerto, & perdit vnam, quam dimiſſis nonaginta nouem quærit, & ea inuenta magis gaudet, quam ſuper nonaginta nouem. Hic etiam docet quomodo frater peccans ſit corripiendus dicens, *ſi peccauerit frater tuus in te, vade & corripe inter te, & ipſum ſolum, ſi te audierit lucratus eris fratrem tuum: ſi te non audierit, adhibe vnum, aut duos teſtes: quod ſi non audierit eos, dic Eccleſiæ. ſi autem Eccleſiam non audierit ſit tibi tanquam Ethnicus & publicanus*. Nec ſolum ſepties peccantibus eſſe patcendum; ſed ſeptuagies

Hic Luc. c. 7. Dñm I domo Simonis diſcubuiſſe, & ad eum mulierẽ peccatricẽ acceſſiſſe ait.

Matth. c. 12.

Luc. c. 6.

Marc. c. 1.

Hęc Luc. c. 6. facta anteq̃ i M. ſolus aſcẽderet ad orãdũ narrat.

Luc. c. 11. Matth. hoc idem de pharisęis dicentibus Dñm eijcere dęmonia in Principe dæmoniorũ ſupra c. 9 ſcribit. Quapp hoc bis eueniſſe dicendũ eſt.

Luc. c. 8. hæc verba de matre & fratrib. poſt parabolã ſeminis, & poſt ea verba nihil occultũ q̃ non reuelabat refert, quare nõ ſemel dicta eſſe oportet.

Matth. c. 13.

Matth. c. 14.

Io. c 6 q c. 5. ſcribit dñum fuiſſe Hieroſolymis ad diem feſtum Iudæorũ, & languidũ 38. annos habentẽ in infirmitate ad piſcinam probaticam curaſſe

ſabbato: pp q,& quia dicebat ſi patrē habere Deū Iudęi q̄rebāt eum interficere.
Io, c. 6.
Luc. c. 9.
Matth. c. 15. poſt ſignū 5. Io. c. 6. ſcribit turbas veniſſe Capharnaum & Dn̄m illos reprehēdiſſe, q ſe ſequerētur pp panē materialē; cum ipſe eſſet panis viuus, & de cęlo deſcēdens. & caro eius eſſet cibus, & sāguis potus, dicentibus Iudęis, Nōne hic eſt filius Ioſeph & diſcipulis Durus eſt hic ſermo.
Marc c. 7.
Matth. c. 16.
Marc. c. 8.
Luc. c. 11. q poſt redarguitos à Dn̄o dicētes intra ſe, illū in Beelzebub eijcere dæmonia p̄mittit mulierem dicentē Beatus vēter qui te portauit, & vbera, q̄ ſuxiſti, & reſpōſionem Saluatoris, Quinimmò Beati, qui audiūt verbum

gles ſepties, ſubdens parabolam Regis, qui rationem ponens cum ſeruis ſuis, ac miſerens eius, qui non habebat vnde redderet, ſeuerè punijt illum, qui conſerui miſereri noluerat, ſic facturum, inquiens, patrem cęleſtem nobis, niſi remiſerimus fratri de cordibus noſtris. Inde veniens in regionem trans Iordanē poſt curatas turbas à Phariſæis tentatur: ſi licet dimittere vxorem quacunque de cauſa. Quibus reſpondet, *quod Deus coniunxit, homo non ſeparet*, licet Moyſes ad duritiam cordis libellum repudij permiſerit. Eſſe eunuchos ſic natos, & alios ab hominibus factos, & alios, qui ſi caſtrauerunt propter Regnum Cęlorū, qui poteſt capere capiat. Reprehendit diſcipulos non permittentes paruulos ad ſe intrare dicens: *Sinite paruulos venire ad me, talium eſt regnum Cœlorum.* Interroganti: *Magiſter quid boni faciendo poſſidebo vitam æternam.* Reſpondit *ſolus Deus bonus eſt, ſi vis ad vitam ingredi ſerua mandata.* Adoliſcenti autem dicenti ſe illa ſeruaſſe, ait, *ſi uis perfectus eſſe, vende omnia quæ habes, & da Pauperibus, & ſequere me.* Cum autem illi abiret triſtis (habebat enim multas poſſeſſiones) Dominus ait, *facilius eſt camelum per foramen acus intrare, quam diuitem in Regnum Cœlorum.* Petro vero dicenti: *Ecce nos reliquimus omnia, quid ergo erit nobis?* Reſpondit, *In regeneratione cum ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſuæ ſedebitis, & vos ſuper ſedes 12. iudicantes 12. tribus Iſrael. Et omnis, qui reliquerit patrem, aut matrem, aut fratres, aut ſorores, aut agros propter nomen meū centuplum accipiet, & vitam æternam poſſidebit*, Subdens quod multi primi erūt nouiſſimi, ac nouiſſimi primi, quod parabola patris familias exeuntis, & conducentis operarios in vineam primo mane, hora tertia, ſexta, nona, & vndecima, ſingulisque denarium dantis declarat. Hinc aſcendit Hieroſolymam, & inter eundum ſecretò 12. diſcipulis ſe tradendum flagellandum & crucifigendum, ac tertia die reſurrecturum ait, matreque filiorum Zebedei accedente, & petēte prima loca: hoc eſt dexteram, & ſiniſtram in Regno ſuo pro filijs, reſpondit, *Neſcitis quid petatis*, & quod ſedere ad dexteram, & ad ſiniſtram dabitur ijs, qui bus paratum eſt à patre: alijs autem 10. indignantibus dixit, non factum iri apud ſe, apud Principes; ſed qui maior fuerit, fore aliorum miniſtrum, ſicut ipſe venit non miniſtrari, ſed miniſtrare. Procedens verſus Hieroſolymam apud Hierico duos cæcos tactis eorum oculis illuminat. Ingreſſus Hierico hoſpitio accipitur à Zachæo Principe publicanorum, & murmurantibus quòd ad hominem peccatorem diuertiſſet, ait ſe veniſſe ſaluum facere, quod perierat? Appropinquans autem Hieroſolymæ parabolam hominis euntis in regionem longinquam ad acquirendum Regnum, & dantis 10. ſeruis decem minas, vt negotiarent, & auferentis minam ab eo, qui nihil lucratus fuerat, adfert. Cumque veniſſet Bethphage miſit duos ex diſcipulis ad ſoluendam aſinam cum pullo, ſuper qua ſedes Hieroſolymam ingreſſus eſt turba ſternente veſtimenta, & alijs cędentibus ramos in via, & acclamantibus *Oſanna filio Dauid Benedictus, qui venit in nomine Domini.*

Commota autem tota ciuitate, dicentibus *Quis eſt hic.* reſpondetur à populis, *Hic eſt Ieſus Propheta à Nazareth.* Qui templum ingreſſus eiecit ementes, & vendentes euerſis etiam menſis, dicens. Hoc factū alias quoque refertur, qn̄ primum ex Galilæa ante captum Ioannem venit Hieroſolymam ad Paſcha, & facto quaſi flagello eiecit ementes, & vendentes: quando dixit Iudæis, *ſoluite tēplum hoc &c.* quando ad eum venit Nicodemus nocte, & dixit illi Dominus *Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto non poteſt introire in Regnū Dei* (vt Io. c. 3.) & qn̄ Dominus rediens in Galilæam tranſiens per Samariam venit in ciuitatem Sichar, vbi mulierem Samaritanam, & ciuitatem Samaritanorum

conuertit

conuertit vti apud Io. c.4. *Auferte iſta hinc domus mea, domus orationis eſt, vos autem feciſtis illam ſpeluncam latronum.* Cumque ſanatis claudis, & cæci clamarent pueri, *oſanna fili Dauid*, indignantibus Principibus ſacerdotum ait, *Nunquam legiſtis, quia ex ore infantium perfeciſti laudem*? Eadem die abijt Bethaniã, maneque rediens in ciuitatem ficulneam in via arefecit, quod non niſi folia haberet, & mirantibus diſcipulis dixit illos non ſolùm id facturos, ſed etiam montes translaturos ſi fidem haberent. Ingreſſus templum docebat, interrogatusq; à Principibus ſacerdotum, & ſenioribus in qua poteſtate hæc faceret, reſpondit ſe dicturum, ſi prius ſibi diceret, an Baptiſma Ioannis eſſet è cęlo, an ex hominibus, & dicentibus ſe neſcire cum tamen ſcirent ait nec ſe eis dicturũ in qua poteſtate hæc faceret, propoſuit autem parabolam patris habentis duos filios, quorum primus cum iuſſus à patre laborarare in vinea reſpõdiſſet ſe nolle, poſtea tamen pœnitentia ductus laborauit, alter verò cum dixiſſet *eo laborare*, haud tamen iuit, cumque Principes ſacerdotum interrogati, quis horum feciſſet voluntatem patris, reſpondiſſent primum. *Sic vos*, inquit, *pracedent meretrices, & publicani in Regno Dei. Venit enim ad vos Ioannes in via Iuſtitia, & nõ credidiſtis ei, ſicuti meretrices, & publicani.* Aliam parabolam adiecit patris familias, qui plantauit vineam, & ſepe circundatam cum turri, & torculari locauit agricolis, qui non ſolum ſeruos miſſos tẽpore fructuum occiderunt, ſed & ipſum filium interfecerunt, dicentes, *Hic eſt hæres, venite occidamus eum, & habebimus eius hæreditatem.* cumque interrogati ipſi Sacerdotes, *quid faciet Dominus vinea agricolis illis*, reſpondiſſent, *Malos malè perdet, & vineam ſuam locabit alijs agricolis, qui reddant fructum temporibus ſuis*, concluſit dicens, *ideo auferetur à vobis Regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus eius*. ſeque eſſe lapidem ab ipſis reprobatum, ſuper quem cadentes confringentur, conterentur autem ij, ſuper quos ille ceciderit. Quibus auditis voluerunt eum apprehendere, ſed timuerunt turbam illum habentem vt prophetam. Rurſus parabolam aliam propoſuit Regis, facientis nuptias filio ſuo, & mittentis ſeruos ad vocandum inuitatos, & illis ſe variè excuſantibus alijsque ſeruos occidentibus, mittentis ad exitus viarum, vt quoscunque inueniſſent vocarent ad nuptias, Qui Rex cum intraſſet ad diſcũbẽtes, & vidiſſet hominem non veſtitum veſte nuptiali ait illi, *Amice quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem*? iuſſitque illum ligatis manibus, & pedibus mitti in tenebras exteriores, vbi fletus, & ſtridor dentium, concluditque Dominus dicens, *multi enim ſunt vocati, pauci verò electi*, phariſæi autem vt illum caperent in ſermone, mittunt diſcipulos cum Herodianis interrogantes, *ſi licet dari cenſum Cæſari*: quibus cum reſpondiſſet, *Reddite, qua ſunt Cæſaris Cæſari, & qua ſunt Dei Deo*, ſuccedunt Saducæi quæſtionem proponentes circa Reſurrectionem: cuius nam futura ſit vxor, quæ ſucceſſiue ſeptem fratribus ſine filijs decedentibus nupſit. Quibus ille, *In Reſurrectione neque nubent, neque nubentur ſed erunt ſicut Angeli Dei*, & quia Saducæi negabant Reſurrectionem eos conuicit, quòd Deus eſt Deus Abraham, Deus Iſaac, & Deus Iacob, & non eſt Deus mortuorum, ſed viuentium. Quibus confuſis ſuccedunt phariſæi interrogantes per legis doctorem, Quod ſit mãdatum magnũ in lege, cui is primum eſt, *diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & ex omni mente tua. Secundum, diliges proximum tuum ſicut te ipſum*, Interrogatis autem phariſæis, *quid vobis videtur de Chriſto? cuius filius eſt?* & reſpondentibus *Dauid* eos confutat dicens, *quomodo ergo Dauid vocat eum Dominũ dicens dixit Dominus Domino meo, ſede a dextris meis?* nec amplius auſi ſunt illum interrogare. Conuerſus autem Dominus ad turbas hortatur illas, vt

ſeruent

Dei, & cuſtodiunt illud.
Matth. c. 17.
Marc. c. 9.
Luc. c. 9. qui ait transfigurationẽ factã ferè poſt dies 8. cũ Matth. dicat poſt dies 6. ſed dictio *Fere* tollit diſſonantiã apparẽtẽ.
Matth. c. 18.
Luc. c. 9.
Luc. c. 17. de ſcãdalo poſt hiſtoriã diuitis, & mẽdici.
Luc. c. 15. exẽplũ hñtis 100 oues, & dimittentis 99. vt inueniat ꝑditã, & ea inuẽta gaudentia affert, qñ ſcribæ, & phariſæi murmurabant, ꝙ manducaret cum peccatoribus narrãs etiam exẽplũ mulieris hñtis 10. drachmas, & vnã amittẽtẽ ſubdens parabolã filij prodigi, deinde ſeq. c. parabolã villici diffamati apud Dñm ſuũ, ꝙ diſſipaſſet bona illius. Vbi ẽt ſubinfert de Homine quodã diuite & de Lazaro mendico.
Matth. c. 19.

ſeruent ea, quæ à Scribis, & Phariſeis ſedentibus ſuper Cathedram Moyſis dicuntur, ſed non faciant ſecundum opera illorum, *dicunt enim*, inquit, *& non faciunt, & omnia opera ſua faciunt, vt videantur ab hominibus: à quibus volunt honorari, & vocari Rabbi.* monet autem diſcipulos ne vocentur magiſtri, cum vnus magiſter ſit Chriſtus, nec patrem vocent ſuper terram, cum vnus tantum ſit pater cęleſtis, ſintque miniſtri aliorum maiores alijs: *Nam qui ſe exaltauerit humiliabitur, & qui ſe humiliauerit, exaltabitur.* Poſtea reph ndit ſcribas, & phariſæos, ꝙ nō intrent in Regnū Cęlorū, nec ſinant alios intrare, ꝙ comedāt domos viduarū, qđ circūeant mare, & aridā, vt faciāt ſibi vnū proſelytū, quē faciūt filiū Gehennæ magis quam ſeipſos, qđ iurare per aurum, & donum altaris magis æſtiment, quam per templum, & Altare, quod relinquant grauiora legis decimantes mentham, anethum, & cyminum, quod exteriora mundent immūda habentes interiora, ſimiles ſepulchris dealbatis. Et quia dicebant, quod ſi fuiſſent tempore prophetarū interfectorum immunes fuiſſent ab illorum ſanguine ait ad illos: *ecce ego mitto ad vos profetas, ſapientes, & ſcribas: & ex illis, occidetis, & crucifigetis, & flagellabitis, vt veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus à ſanguine Abel iuſti vſque ad ſanguinem Zachariæ &c.* Egreſſus de templo illius ruinam diſcipulis prædixit dicens, *amen dico vobis, non relinquitur hic lapis ſuper lapidem.* Cum veniſſet ad M. Olìueti, à diſcipulis interrogatus de aduentu ſuo, & de tempore conſumationis ſæculi: reſpondit, *Videte, ne quis vos ſeducat, multi enim venient in nomine meo dicentes, ego ſum Chriſtus, & multos ſeducent,* prædicit futura eſſe prælia, terrores de cęlo, peſtilentias, & fames, & terremotus, q̃d erunt odio omnibus hominibus propter nomen ſuum, quod abundabit iniquitas, & refrigeſcet charitas: quod qui perſeuerauerit vſque in finem ſaluus erit. Monet etiam diſcipulos dicens, *Cum videritis abominationem deſolationis, quæ dicta eſt à Daniele Propheta &c.* ne tunc, ſi quis dixerit, *Ecce hic eſt Chriſtus* credant. *Sicut enim fulgur*, inquit, *exit ab Oriente, & paret vſque in Occidentem; ita erit aduentus filij hominis*, quodque poſt tribulationem dierum illorum (qui breuiabuntur propter electos) Sol obſcurabitur, & Luna non dabit lumen ſuum, & Stellæ cadent de cęlo, & virtutes cœlorum commouebūtur, & tunc patebit ſignum filij hominis in cęlo. Quod tamen de die illo, & hora nemo ſcit niſi ſolus pater. Quod homines erunt, ſicuti ante diluuium comedentes, bibentes, & nubentes, & ſicuti diluuium eos improuiſos oppreſſit, ita aduentus filij hominis erit inopinatus. Ideo vigilandum monet, quia neſciunt, qua hora Dominus venturus ſit, exemplo patris familias, qui ſi ſciret furem venturum vigilaret, & non ſineret perfodi domum ſuam; terrensq; exemplo mali ſerui; quem dominus in malo perſeuerantem, qua hora non putabat, adueniens inuenit, & inter Hypocritas, vbi fletus, & ſtridor dentium, collocauit.

Luc. c. 18. ante oblatos ꝑuulos parabolam phariſæi, & publicani aſcēdētium in templum ad orādum ꝑmittit. Hic Luc. c. 10 ad īterrogat. legis periti, Magiſter qđ faciendo poſſidebo vitam æternā? cum Reſpondiſſet ī lege qđ ſcriptū eſt? & ille diliges Dñm Deum tuum &c. & proximum tuū ſicut te ipſum, ſubdit qs ſit. Proxim⁹ exēplo eius, qui inter Hieruſalem, & Hierico incidit in latrones. Matth. c. 20. Luc. c. 18. acceſſi, & petitionē matris filiorum Zebedæi pręterit. Marc. 10. Luc. cap. 18. Luc. cap. 19. Matth. c. 21. Ioan capit. 12.

Aduentum Domini in Hieruſalem, & in templum ſuper aſinam, turbis clamantibus Oſanna filio Dauid poſt Cęnam Bethaniæ factam, in qua Maria Magdalenæ vnxit pedes illius deſcribit. Matthæus verò multo ante cap ſcilicet 21. & Cœnam c. 26. forte, ꝙ bis ſaluator ea pompa ingreſſus eſt Hieroſolymam. Matth. c. 22. Luc. c. 14. parabolam hominis, qui fecit Cęnam magnam refert: quę videtur diuerſa ab hac, cum ea nihil de homine non veſtitum veſte nuptiali dicatur, atque ante vineæ parabolam hac narretur via. Matth. c. 23. Luc c. 11. hęc paulo aliter, quo ad ordinem referre videtur. Vbi hanc Dñi ſniam habet, date eleemoſynam, & omnia munda ſunt uobis. Matth. c. 24. Luc. c. 19. hoc quod ait, *Non relinquebitur lapis ſuper lapidem*, non in egreſſu, ſed cum appropinquaret ciuitati, quādo uidens ſleuit ſuper illam, quod alias a Saluatore dictum oportet, quando ſcilicet ingreſſus urbem, & templū eiecit ementes, & uendentes. Luc. c. 21. de abominatione, & ſignis futuris ante Domini aduentum, ubi ait, *Erunt ſigna in Sole, & Luna.*

Hic

Hic ad vigilandum inducens, parabolam 10. virginum, quantum quinque prudentes & quinque fatuæ erant, adfert, concludens, *Vigilate itaque, quia neſcitis diem, neque horam*, & parabolam Hominis peregrè proficiſcentis dantis ſeruis ſuis talenta, vni quinque, alij duo, & alij vnum; qui reuerſus remunerauit eos, qui ſuperlucrati ſunt; qui verò talentum abſcondit, nihil ſuperlucratus, miſit in tenebras exteriores ablato ab eo talento, & dato ei, qui decem habebat. Denique filium hominis in maieſtate ſua venturum ait, cum Angelis, et congregatis ante eum omnibus gentibus, ſeparandos malos à bonis, his ad dextram, illis ad ſiniſtram locatis, atque bonis dicturum: *Venite benedicti patris mei poſſidete paratum vobis Regnum à conſtitutione Mundi*, ob opera miſericordiæ mihi præſtita; *quod enim vni ex minimis meis feciſtis, mihi feciſtis.* Malis vero: *Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus eſt Diabolo, & Angelis eius*: Mihi enim non dediſtis manducare neque bibere; *Non me cooperuiſtis nudum, non me viſitaſtis infirmum, nec in carcere, cum hac vni ex minoribus his non præſtiteritis.*

Matth. c. 25. Luc. c. 19. loco talentorũ minas habet, videtur enim eadem parabola hęc talẽtorũ, & minarũ, cũ eodem tpe relata videntur.

Cum autem Dominus in feſto Enceniorum à Iudæis interrogatus: *Dic nobis palam, ſi tu es Chriſtus*, reſpondiſſet: *Opera, quæ ego facio in nomine patris mei ipſa teſtimonium perhibent de me, & Oues meæ vocem meam audiunt*, et *Ego & pater vnum ſumus*, et alia plura, et voluiſſent eum lapidare elapſus e manibus illorum, venit in regionem trans Iordanem, ſed egrotante Lazaro in Bethania, et certior factus à ſororibus illius, ire diſtulit, eo autem mortuo Bethaniam venit diſſuadentibus diſcipulis, et Lazarum iam quatriduanum in monumento à mortuis excitauit multis in eum credentibus. Quapropter Pontifices, et Phariſæi colligentes concilium dicebant: *Quid facimus, quia hic homo multa ſigna facit? &c.* et decreuerunt, prophetante Caipha Pontifice illius anni, et dicente; *Expedit, vt vnus homo moriatur pro populo &c.* illum interficere. Ieſus autem abijt in deſertum iuxta ciuitatem Ephrem, venitque Bethaniam ante ſex dies Paſchæ, vbi fecerunt ei cœnam Martha miniſtrante, et Maria Magdalenæ vngente pedes eius vnguento pretioſo, et capillis ſuis eos tergente.

Io. c. 8. & 9. ante feſtũ Enceniorũ cum Dñs ex M. Oliueti diluculo ueniſſet in tẽplũ, & mulierẽ in adulterio deprehensã digito ſcribẽs in terra abſoluiſſet Iudęisq; dixiſſe, Quęretis me, & nõ inuenietis, & ĩ pctõ ueſtro moriemini Quis ex uobis arguet me de pctõ &c. narrat illum exeuntẽ de tẽplo, qa uolebãt eũ lapidare, cęcũ natũ illuminatus.

De Paſſione, Morte, Reſurrectione, et Aſcenſione Domini.

CVm Principes, et ſeniores Iudæorum publico Edicto Dominum Ieſum occidendum decreuiſſent non ſemel ad illum capiendum miſerunt; ſed aliquando non auſi ſunt propter turbam; aliquando, quia noluit, cum dixit. *Quod modo vultis facere nolo, facturi autem eſtis poſtea*, & aliquando, quia miniſtri ſermonibus eius deliniti re infecta abibant dicentes Principibus, *nunquã ſic locutus eſt homo*. Sed et ante illud Decretum quærebant illum Iudæi capere, et interficere, quando propterea abijt in Galilæam, et in feſto Scenophegiorum ſuadentibus fratribus, vt ad illud aſcenderet, reſpondit, *Tempus meũ nondum aduenit.* Aſcendit tamẽ in quaſi in occulto in templum docens mirantibus Iudæis, *quomodo ſcit litteras, cum non didicerit*, et eo reſpondente: *Mea doctrina non eſt mea, ſed eius, qui miſit me*. Tunc inquam, miſerunt Iudęi miniſtros, qui illum apprehenderent: quibus ille. *Quæretis me, & non inuenietis, & quo ego vado vos non poteſtis venire*, et quia Nicodemus dixerat neminem à lege iudicari inauditum, audiuit ab ipſis Iudæis, *Nunquid & tu Galilæus es?* Adueniente itaque tempore, quod ſibi Saluator præſtituerat ad mortem pro nobis ſubeundam. Cum iuſſiſſet ſibi parati Paſcha lauit pedes diſcipulorum, dicens: *Exẽplum dedi vobis, vt quẽadmodum, Ego feci, ita & vos faciatis*, et peracta cœna in

Io. c. 10. Io. c. 11. Io. c. 12. Matth. c. 26. Io. c. 11. Marc. c. 14. Io. c. 7. Io. c. 13.

qua

quà panem in corpus,& vinum in ſanguinem ſuum conuerſa tradidit diſcipulis (abeunte Iuda, in quem Sathanas introiuerat poſt acceptum bucellam pa-
Io c. 14. nis benedictam) multa illis locutus eſt, veluti : *Mandatum nouum do vobis , vt*
Quę Dñs diſcipulis poſt cenã locutus eſt. *diligatis inuicẽ:in hoc cognoſcẽt oẽs,ꝙ diſcipuli mei eſtis &c. Nõ turbetur cor veſtrũ creditis in Deũ,& in me credite; vado parare vobis locũ, iterũ veniã.& accipiã vos* & dicente Thoma , *Dñe neſcimus, quo vadis,* reſpondit, *Ego ſum via, veritas,& vita,*& dicente Philippo, *Domine oſtende nobis patrem* , ait, *Qui videt me, videt & patrẽ meũ &c. qui credit in me,opera,quæ ego facio,& ipſe faciet , & maiora horũ faciet &c. Ego rogabo patrem , & alium paraclitum dabit vobis . Si quis diligit me ſermonem meum ſeruabit &c. Ego ſum vitis vera , & pater meus agricola &c. Ego*
Io.c. 15. *ſum vitis , & vos palmites &c. Hoc eſt præceptum meum , vt diligatis inuicem &c.* & rurſus: *Hæc mando vobis ,vt diligatis inuicem: & Mundus vos odit &c. Non eſt*
Io.c. 16. *ſeruus maior Domino ſuo, ſi me perſecuti ſunt ,& vos perſequentur &c. Abſque ſynagogis facient vos &c. Hæc locutus ſum vobis ,vt cum venerit hora &c. Et nunc vado ad patrem,& nemo ex vobis interrogat me quo vadis ? &c. Multa habeo vobis dicere,ſed non poteſtis portare modò: cum autẽ venerit ſpiritus veritatis &c. Modicum & iam non videbitis me, & iterum modicum,& videbitis me. Plorabitis & flebitis: Mundus autem gaudebit;ſed triſtitia veſtra &c. Si quid petieritis patrem in nomine meo,dabit vobis, &c. Exiui à patre , & veni in mundum . Iterum relinquo mundum, & vado ad patrem &c. Hæc locutus ſum vobis , vt pacem in me habeatis : in*
Io.c. 17. Oratio Dñi ad patrẽ poſt cœnam. *mundo preſſuram habebitis : ſed confidite, ego uici mundum .* Cumque precatus eſſet patrem dicens, *pater venit hora clarifica filium tuum, vt omne, quod dediſti ei, det eis vitam æternam . Hæc eſt autem vita æterna , vt cognoſcant te ſolum Deum verum,& quem miſiſti, Ieſum Chriſtum &c. Manifeſtaui nomen tuum hominibus , quos dediſti mihi, ego pro eis rogo , non pro mundo , quia tui ſunt , & omnia mea tua ſunt ,& tua mea ſunt &c.* Venit transtorrentem Cedron in villam Gethſemani, vbi hortus erat, aſſumptiſque Petro , & duobus filijs Zebedei , cœpit contriſtari, & progreſſus puſillum, humique proſtratus orauit patrem ter , *Pater ſi fieri poteſt,tranſeat a me calix iſte, veruntamen non mea,ſed tua voluntas fiat:* dormiẽtibus diſcipulis,quos increpauit, & eis dixit, *Vigilate,& orate,vt non intretis in tẽtationẽ.* Interea Iudas cum Dominum 30. argenteis Iudæis vendidiſſet, cum turba miſſa à Principibus Sacerdotum, cum fuſtibus , & gladijs adueniens acceſſit,& oſculatus eſt eum dicens : *Aue Rabbì* , cui ille , *Amice ad quid veniſti ?*
Io. c. 18. & accedentes miniſtri,cum prius interrogati:*quem quæritis? reſpondente*: Domino, *Ego ſum*, retrò non ſemel cecidiſſent , & Petrus ſtricto gladio ſeruo Pontificis auriculam amputaſſet,(quam Dominus illi reſtituit , dicens Petro,vt cõuerteret gladiũ in vaginam ſuam)eum comprehenderunt,diſcipulis aufugientibus,& vinctum primum ad Annam Caiphæ ſocerum , adduxerunt , à quo de doctrina,& diſcipulis interrogatus cũ reſpondiſſet, *Ego palam locutus ſum mundo, interroga eos, qui me audierunt* , ab vno miniſtrorum, cui auriculam reſtituerat alapa percuſſus eſt, dicens : *Si male locutus ſum teſtimonium perhibe de malo,ſi autem bene , cur me cædis ?* Deinde illum ad Caipham perductum cùm falſis teſtibus condemnare vellent,nec eſſent teſtimonia eorum cõuenientia; licet duo nouiſſimè depoſuiſſent, *Hic dixit,poſſum deſtruere templum Dei & in triduo reædificare illud,* nec is quicquam illis reſponderet, Pontifex adiurauit illum dicẽs, *Adiuro te per Deum viuum , vt dicas nobis ſi tu es Chriſtus filius Dei ?* & eo reſpõdente, *Tu dixiſti*, ſcindens veſtimenta ait : *Blaſphemauit . quid adhuc egimus teſtibus ?* quid vobis videtur , & cunctis clamantibus : *Reus eſt mortis* , expuerunt in eum,& colaphis cædentes, palmas in faciem dederunt dicentes prophetiza

nobis

nobis Chriſte, quis eſt, qui te percuſſit. Petrus interim, qui à longè cum Ioanne Dominum ſecutus fuerat cum ab ancillis, & ſeruis interrogatus de Ieſu ter illũ negaſſet, canẽte gallo, recordatus verbi Domini: *Antequam gallus cantet ter me negabis*, exiuit foras,& fleuit amarè. Mane inito à Iudæis concilio (in quo Iudas pœnitentia ductus retulit 30. argenteos dicens: *Peccaui tradens ſanguinẽ iuſtum*, & abiens laqueo ſe ſuſpendit) ſiſtitur Pilato nihil reſpondens ſe accuſantibus Iudæis, ita vt miraretur Præſes (cum nec ſibi reſponderet) & diceret: *Neſcis, quia habeo poteſtatem crucifigendi, vel dimittendi te?* cui illi, *Non haberes in me poteſtatem vllam, niſi tibi datum eſſet deſuper &c.* Cumque Pilatus diceret, ſe non inuenire in eo vllam mortis cauſam, illi clamare, & dicere cœperunt, qđ ſe Regem faceret, & Dei filium: quòd negaret cenſum dari Cæſari; quòdque vniuerſum populum incipiens à Galilæa ſubuertiſſet. Miſſus autem ad Herodẽ tunc Hieroſolymis exiſtentem (qui Galilææ p̃erat, quique illum videre cupierat) cum neque ſignum, neque verbum vllum feciſſet, neque ad accuſationes reſpondiſſent deſpectus, veſteq; alba indutus remiſſus eſt ad Pilatum (illo, & Herode hac de cauſa reconciliatis) qui cum flagellatum, purpura indutum, & ſpinis coronatum eduxiſſet dicens: *Ecce homo*, ac populum interrogaſſet quẽ vellet dimitti Ieſum, an Barabam latronem, iſque à Principibus ſubornatus peteret ſibi dimitti Barabam, Ieſum verò crucifigi, lauans manus, & dicens: *Innocens ego ſum à ſanguine iuſti huius*, reſpondentibus Iudæis: *ſanguis eius ſuper nos, & ſuper filios noſtros*, tradidit eis illum crucifigendum. Qui ſuis indutus veſtibus cum crucem ferre non poſſet, in via coactus eſt Simon Cyrenæus illam tollere, ipſe verò ad mulieres, quæ illum ſequebantur flentes conuerſus ait, *Nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos, & ſuper filios veſtros &c.* Matth. c. 27. Luc. c. 23.

Vbi ad Caluariæ locum peruentum eſt, cum vinum felle mixtum ſibi porrectum bibere noluiſſet, veſtibus (quas miniſtri partiti ſunt, tunicam inconſutilem non diuidentes, ſed cuius futura eſſet ſortientes) exutus cruci affigitur inter duos latrones: quorum qui à dextris alterum increpans, aiebat: *Nos quidem digna factis recipimus, hic autẽ quid mali fecit?* & ad ipſum Dominum in cruce pendentem, conuerſus: *Memento mei Domine*, (*inquit*) *dum veneris in Regnum tuum*, cui ipſe, *Hodie mecum eris in paradiſo*, Iudæis autem illum blaſphemantibus, & ludentibus: *Vah qui deſtruis templum Dei, & in tribus diebus readificas illud. Alios ſaluos fecit, ſeipſum ſaluum facere non poteſt &c.* ipſe illis veniam precabatur dicens, *Pater ignoſce illis, quia neſciunt, quid faciunt*. Cum verò matrem, & diſcipulum, quem diligebat iuxta crucem ſtãtes conſpexiſſet, dixit matri ſuæ: *Mulier ecce filius tuus*, deinde diſcipulo: *Ecce mater tua*, ſitiens autem ait, *ſitio*. & cum illi ſpongiam aceto plenam porrexiſſent, dixit: *Eli Eli lamma-Zabatani?* militibus putantibus eum Heliam, qui ſibi ſubueniret, inuocare. Cũque tenebræ factæ eſſent ſuper vniuerſam terram à ſexta vſque ad horam nonam (quia velum templi ſciſſum eſt, & monumẽta aperta, ex quibus multa SS. corpora ſurrexerunt, & petræ ſciſſæ ſunt;) & ipſe dixiſſet: *conſumatum eſt*, vbi hæc verba: *Pater in manus tuas commendo ſpiritum meum*, pronunciaſſet, expirauit. Cuius propterea non fregerunt crura, ſicuti latronum nondum mortuorum fregerant; ſed vnus militum lancea latus eius aperuit; ex quo exiuit ſanguis, & aqua. Quibus viſis Centurio ait, *Verè filius Dei erat iſte*. Corpus à Ioſeph ab Arimathia nobili decurione à Pilato petitũ cruce depoſitum, genibus & brachijs matris exceptum, ſindone munda inuolutũ in monumento nouo in petra exciſo, poſitum eſt adhibitis à Iudæis cuſtodibus, & ſignato lapide, ne illud furarentur diſcipuli, & dicerent: *ſurrexit à mortuis*. Sed die altera cum Ma-

Marc. c. vlt. cū alijs Angelis mulierib⁹ locutū ſcribit Luc. c. 24. duos viros in veſte fulgenti ait locutos mulierib⁹ in monum. Matth. c. vlt. Luc. c. 24. Matth. c. vlt. Matth. c. vlt. verba hęc data eſt mihi oīs poteſtas, & c. & *Euntes docete oēs gentes*, dicta diſcipulis in Galilęa ait. Io. c. vlt.

ria Magdalenæ, & M. Iacobi, & Salome emptis aromatibus, vt vngerent Ieſum, veniſſent ſerò ad monumentum, illud apertum inuenerunt, & ingreſſæ viderunt Angelos Stolis albis indutos, qui dixerunt, *Ieſum, quē quæritis, non eſt hic. Surrexit ſicut dixit, præcedet vos in Galilæam &c.* quibus abeuntibus quidam ex militibus cuſtodibus venientes in ciuitatem, quæ facta fuiſſent, Principibus Sacerdotum nunciarunt. Qui conſilio inito, militibus copioſam pecuniam dederunt, vt dicerent, quòd ipſis dormientibus venerunt diſcipuli, & furati ſunt illum: qui accepta pecunia, ita dixerunt, vt erant edocti: Dominus autem poſt reſurrectionem multoties apparuit. Mariæ Magdalenę, duobus diſcipulis euntibus Emaum; quibus ille, *O ſtulti, & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti ſunt Prophetæ &c.* Petro & diſcipulis in vnū congregatis propter metum Iudæorum, ingreſſus ad eos ianuis clauſis abſente Thoma, & rurſus poſt dies octo preſente Thoma, cui cum his dixiſſet: *Niſi videro in manibus fixuram clauorum, & mittam manum meam in latus eius, non credam*, oſtendit manus, & latus, dicens, *infer digitum tuum huc, & mitte manum tuam in latus meum, & noli eſſe incredulus, ſed fidelis*, & cum is diceret: *Dominus meus, & Deus meus*, ait illi *Quia vidiſti me Thoma credidiſti: beati qui non viderunt, & crediderunt*, cum prius cōterritis illis, & exiſtimantibus ſe Spiritum videre dixiſſet. In medio eorum, *Pax vobis, nolete timere; palpate & videte, quia ſpiritus carnem, & oſſa non habet.* eos reprehendens, quod eis, qui viderant eum reſurrexiſſe, non crediſſent. Quibus rurſus cum pacem dediſſet, ait, *Accipite Spiritum ſanctum: quorum remiſeri peccata, remittantur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt: ac euntes in vniuerſum mundum prædicate Euangelium omni creaturæ qui crediderit, & baptizatus fuerit ſaluus erit, ſigna autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur. In nomine meo, &c.*

In Galilæa Dñs diſcipulis alias apparuit, iuxta Angeli ꝓmiſsū, *Præcedet vos in Galilæā ibi eum videbitis*, & iuxta Matth. c. vlt. ī M. Galilęę, ſicut inquit, cōſtituerat illis Ieſus. Marc. c. vlt.

Denique ſe illis ad mare Tiberiadis manifeſtauit, quando diſcipulis piſcantibus nihilum per totam noctem capiētibus ipſe ſtans in littore ait: *Mittite in dexteram nauigij rete, & inuenietis*, & illi ceperunt piſcium multitudinem, quā trahere non valebant, & poſt prandium ter Petrū interrogatus, an ſe plus alijs diligeret, ter ait, *Paſce agnos meos*, Cumque Petrus dicente ei Domino, *ſequere me*, de Ioanne ſiſcitaretur, *Hic autem quid?* reſpondit. *Sic eum volo manere, donec veniam, quid ad te? tu me ſeqrere.* Ex quibus verbis arbitrati ſunt diſcipuli Ioannem non moriturum; quod tamen Dominus non dixit. Qui demum eos foras educens in Bethaniam, pollicitus ſe illis miſſurum Spiritum ſanctum, ſequi fore cum illis vſque ad conſumationem ſæculi, benedixit illis, & aſſumptus eſt in cœlum ſedetque à dextris Dei, Illis ad prędicandum profectis Domino cooperante, & ſermonem confirmante ſequentibus ſignis.

ANNOTATIO.

Bethlem. Ægyptus. Nazareth. Iordanis. Deſertum. Capharnaū. Cana Galil. Chorozain. Bethſaida. Decapolis. Geraſa.

LOca itaque Dominicæ peregrinationis hæc (quantum ex Euangelio colligitur) ſunt, Beethlem, vbi natus: Aegyptus, quò fugit apud Heliopolim aliquandiu commoratus; Nazareth, vbi vſque ad annum ferè 30. ſubditus parentibus vixit, Iordanis flum. vbi baptizatus; deſertum, vbi à Sathana tentatus. Capharnaum, & mare Galilææ. vbi diſcipulos vocauit: Cana Galilææ. vbi ad nuptias aquam in vinū conuertit: Capharnaum rurſus vbi vt plurimum habitauit, docuit, & plura edidit miracula: Vrbes omnes. & Caſtella Galilææ in quibus Zabulon, Nephthalim, Bethſaida, Chorozaim, Tyberias, Genezareth. & alia multa: vbi prædicauit, & curauit omnes infirmos, ac dæmoniacos: Decapolis regio, in qua Damaſcus Scythopolis Gadara, Geraſa, & alia, vbi decem leproſos mundauit, & Geraſæ eiectos ſpiritus immūdos

dos

dos miſit in porcos: Capharnaum iterum, & Nazareth, vbi cum miracula edere noluiſſet, eum de montis ſupercilio præcipitare voluerunt. Chorozain, & Bethſaida, quas reprehendit, quod pœnitentiam non egerent; dicens mitius agendum cum Tyro, & Sydone, ſimiliter, & Capharnaum, dicens mitius tractanda eſſe Sodoma: Geneſara, vbi tactu veſtimenti omnes ſanauit ægrotos: Finis Tyri vbi Chananeā mulierem exaudiuit pro filia orantem: Mari rurſus Galilææ, iuxta quod in monte ſanat omnes claudos cæcos, & alios infirmos, ac ex 7. panibus, & paucis piſcibus paſcit 4. milia virorum præter mulieres, & pueros cum prius ad mare Tyberiadis S. M. hominum ex 5. panibus, & duobus piſcibus ſatiaſſet, Finis Magedon, vbi accedentes Phariſæi volunt ab eo ſignum videre: Cæſarea Philippi, vbi interrogat diſcipulos ſuos: Quem dicunt homines eſſe filium hominis *M. Thabor, in quo transfiguratus eſt. Capharnaum rurſus, vbi Petrus ſtaterē in ventre piſcis inuentum ſoluit pro ſe, & Domino, licet non teneretur. Regio trans Iordanem, vbi à Phariſæis interrogatur, ſi licet homini dimittere vxorem quacunque ex cauſa. Hiericus, vbi à Zachæo Principe publicanorum conuiuio excipitur, & exiens duobus cæcis viſum reſtituit. Betphage villa apud M. Oliueti vnde ſedens ſuper aſina Hieroſolymam ſolemniter ingreditur via ſtrata veſtimentis, & ramis palmarū, et oliuarum, quando ingreſſus templum eiecit vendentes & ementes, & claudos, cæcosque ſanauit: Bethania, vnde rurſus Hieroſolymam, reuerſus, ficulneam non habentem fructum areſecit. M. Oliueti, vbi de ſigno aduentus ſui, & quando hæc erunt à diſcipulis interrogatur. Galilææ rurſus, vnde Bethaniā ad ſuſcitandam Lazarum iam quatuor dies in monumento venit habentem. Multoties autem Hieroſolymam venit ex Galilæa per Samariam vbi Sichar, ad quam mulierem conuertit in medio exiſtentem præſertim ad Paſchæ ſolemnitatem, & ad alias celebritates, ad quas in lege præceptum erat, vt quotannis aſcenderetur Hieroſolymā. Cœpit autem Dominus aſcendere in templum Hieroſolymā ab anno 12. ætatis. Gethſemani villa trans torrentem Cedron, vbi Dominus à Iudæis comprehenſus, & Hieroſolymam nocte perductus mane ſequenti cruci affixus eſt, in Caluariæ loco extra vrbem. Cum autem ſurrexiſſet, apparuit Mariæ Magdalenæ apud ſepulcrum, duobus diſcipulis eūtib. Emmaū Ioanne Petro, & in vrbe vbi erāt diſcipuli congregati ianuis clauſis propter metum Iudæorum bis, in Galilæa in monte, vbi Dominus diſcipulis conſtituerat, & ad mare Tyberiadis, ac demum, apud M Oliueti, & iuxta Bethaniam in Cœlum aſcendit.*

Nazareth. Genſara. Tyrus. Mare Galilęę. Fines Magedon. Cęſarea Philippi. Regio trans Iordanem. Hiericus. Bethphage. M. Oliueti. Hieroſolyma. Bethania. Samaria. Sichar. Gethſemani. Torrens Cedron. Caluaria. Emmaus. Mare Tiber.

Decembris die 25.

DE S. ANASTASIA ROM. MARTYRE.

ANaſtaſia nobiliſſima Romana Prætextato viro clariſſimo Gentili tamen patre, & Fauſta matre Chriſtiana nata eſt. Quæ animi, & corporis pulcritudine excellens in fide Chriſtiana educata, & à Chryſogono viro pio eius myſteria edocta, à patre inuita Publio viro, quidem nobiliſſimo; at chriſtianæ religionis hoſtis acerrimo, matrimonio copulata eſt. Ea viro in adminiſtratiōe rerū publicarum occupato, vili amictu indura vnica ancilla ſe comitante carceres obibat, pecunia cuſtodibus data martyrum corpora curabat, lauabat pedes, & caput, pilos tondebat, vulnera ſanabat cæteraque charitatis explebat officia. Confeſſores etiam paſcebat, & fouebat. Quibus cognitis Publius illam in domeſtico carcere diu afflixit, quam tamen Chryſogonus, per litteras eſt conſolatus; ac profecturus in Perſidem vinculis conſtrictam reliquit in eam poſt reditum animaduerſurus. Sed eo in itinere defuncto Anaſtaſia libertati priſtinæ re-

Publi⁹ chriſtianę Relig. hoſtis acerrimus.

Inclyta, ac inaudita Anaſtaſię erga martyres charitas.

Egregia ad Imp. Anaſtaſiæ reſpõſio.

ſtituta, præſtina officia pietatis reſumpſit, bonis in vſus confeſſorum, & martyrum obſequia erogatis. Cum autem Diocletianus Aquileiæ S. Chryſogonum morte affeciſſet, & poſt illum Agapen, Chioniam, & Irenen ſorores in Chriſti confeſſione cõſtantiſſimas martyrio coronaſſet, illarum corpora Anaſtaſia: quę eò Roma profecta fuerat, vt martyribus inſeruiret, prætioſis vnguentis delibuta ſepelijt. Quod cum alijs martyribus feciſſet agones illorum deplorans deprehenſa ad Florum Illyrici Præſidem perducitur, qui illam ob ſummã nobilitatem non auſus attingere, Romam ad Imp. miſit. A quo interrogata: *Vbi aurum, vbi opes à patre tuo viro clariſſimo, & Deorum amico relicta.* reſpondit: *Si aurum haberem, quo Dei ſeruis ſubuenirem non me tibi tradidiſſem. Nunc, omnibus erogatis, quod reliquum eſt, corpus Chriſto meum offerre ſtatui.* Quibus dictis Præfecto examinanda traditur; qui ea fruſtra blanditijs, & minis deterrita. Vlpianum Capitolij Pontificem actu pollẽtem accerſit, vt Anaſtaſiam aliqua fraude ad impietatem alliceret. Sed cum his nihil profeciſſet, quod illa ad omnia mala perferenda paratiſſima erat, dolens quod eius martyrium differretur, tridui inducias ad deliberandum martyri conceſſit: quæ ad Vlpianum: *Cogita iã hos tres dies elapſos eſſe: nam eadem animi, quæ nunc, tunc erit ſententia.* Triduo tranſacto: in quo mulieribus gentilibus deprauanda tradita omnis cibi, & potus expers fuerat, aſſiduè Deum precata, ne optata martyrij palma fruſtraretur.

Vlpianus uim Anaſtaſiæ illaturus oculis captus interiit.

Vlpianus ad eam accedens quaſi aliquid inhoneſtum attentaturus, repẽtè oculis captus eſt, nec multo poſt acrius doloribus cruciatus interijt. Anaſtaſia autẽ liberata ea moleſtia, paulo poſt à Floro illyrici Præfecto, quod Theodotam matronam ad martyrium animaſſet, carcere diù incluſa, in Palmariam Inſulam cũ 200. viris, & 70. fœminis deportata, ibi pedibus, manibusque extenſis ad palos ligata & circa eam ignẽ accenſo martyrium conſummauit, corpore eius ab igne nil læſo, ſocijsque vario genere mortis interfectis. Paſſi eſt Anno Chriſti 300. 8. Kal. Ianuarij. *Ex eius Paſſ. à Sur. tom. 6. Pet. lib. 2. c. 2. Mombrit. tom. 1. & ab al. rel.*

Theodata Matrona coronatur.

ANNOTATIO.

Corpus eius Troiæ in Apulia: vbi ea maximè colitur, quieſcere fertur. Sur. nihil de eius deportatione apud eius Breuiatorem habet.

DE S. EVGENIA VIRGINE, ET MARTYRE Romana.

EVgenia Virgo Philippo Ægypti Præfecto Commodo Imper. patre, & Claudia matre Romæ nata eſt. Quæ cum patre Alexandriam profecta litteris, & philoſophiæ operam dedit, ita vt annos 16. nondum nata, ſapientiſſimos quoſque ſuperare videretur. Cum autem S. Pauli Apoſtoli Epiſtolæ ad eius manus perueniſſent, eaſque legiſſet, vanitatem Deorum cępit cogitare, ac erga Chriſtianam religionem affici. Vrbe aliquando egreſſa vnà cum Proto, & Hyacintho eunuchis, cũ monachos pſalmos canẽtes, ac cum pię ſertim verſiculum. *Omnes Dij gentium Dæmonia Dominus autẽ Cælos fecit*, obuios habuiſſet, ijs verbis cõmota, cũ eunuchis de Dijs, & de Chriſtianorũ fide pluribus differens, eos in ſuam ſententiam traxit, vt falsò Deorum cultu reiecto, Chriſti fidem amplecterentur. Quare ipſa virili habitu induta, vt inter monachos reciperetur, vnà cum Eunuchis ad monaſterium profecta ab Heleno epiſcopo vnà cum illis bapti-

Eugenia annorũ 16 omnium ſapientiſſima.

Eugenia uirili indutur habitu, atq; inter Monachos recipitur.

baptizatur, (cum is S. Epiſcopus eo, omnes, qui eſſent, Deo reuelante noſſet,) ac habitu monachali induitur. Cumque Eugenius appellaretur, ac in diſciplina regulari proficiens omnes antecelleret, ita vt fama ſanctitatis editis miraculis peruagaret, Melantia nobilis matrona Alexandrina opulentiſſima febre quartana laborans ad monaſterium, in quo Eugenius moram trahebat porrexit, à quo oleo benedicto ſanata receſſit, ac tria uaſa argentea eccleſiæ donodedit. Qua liberalitate Eugenius allectus, cum aliquando Alexandriam profectus Melanriam viſitaſſet, illa monachum virum ſuſpicata, & eius amore capta, ad ſuæ libidinis aſſenſum illum pertrahere conatur. At Eugenius ab ea incaſſum monita, vt eam cogitationem noxiam deponeret, elapſus monaſterium repetit. Ipſa verò timens, ne eius impudicitia ab Eugenio detegeretur, illum præuenire decreuit. Quare multis comitata, Philippum Præfectum adit, ſibique ab Eugenio monacho vim illaram in propria domo queritur, vix ſe clamoribus ab eius manibus euaſiſſe dicens continuò Præfectus Eugenium adduci iubet. Quo præſente: *Hæcine*, inquit, *ſunt, quæ vos docuit Chriſtus veſter, matronas violare?*

Melantiam à febre quarta na curat.

Melantia Eugenii amore capitur.

Melantia Eugeniū coram Philippo Patre adulterij falsò acuſat.

Eugenius verò ad hæc oculos humi defigens, ne attollens agnoſceretur à patre, maiorem criminis ſuſpitionem efficiebat. Cumque Melantia verbis, ac ſeruorum teſtimonis vrgeret, Eugenius ſi ſuccumberet, hanc calumniā Chriſtianæ nomini obfuturam ratus, eam ſic depulit, cum aliter non poſſet falſis cōuictus teſtibus. Nam veſte à collo ad pectus diſciſſa, ſe fœminam, non virum oſtenſione mamillarum omnibus mirantibus demonſtrauit: ac ad Præfectum conuerſa ſe Eugeniam eius filiam, eſſe, cur, & quando cum Eunuchis, & quo diſceſſerit, ac vbi vixiſſet, aperuit, parentibus, & fratribus ad eius amplexus, & oſcula ruentibus, & prælætitia cum tota penè ciuitate lacrymantibus. Interea, Melantiæ domo de Cęlo tacta illa miſerè cum omni eius familia igne conſumpta eſt. Quo miraculo non modo parentes, & fratres Eugeniæ, ſed & magna gētilium pars ad Chriſtum conuerſi baptizati ſunt. Quibus Seuerus, qui Commodo ſucceſſerat, & Præfecturam Philippo prorogarat, cognitis, ſucceſſorem miſit, qui illum nolentem Dijs ſacrificare interficeret, Eo itaque martyrio affecto Eugenia Romana, cum matre, fratribus, & eunuchis redijt, vt ibi Chriſto Domino cum alijs virginibus vacaret. Cum verò Baſillam virginem nobiliſſimam ad Chriſtum perduxiſſet, ab eius ſponſo apud Imp. accuſata Nicerij vrbis Pręfecti iuſſu comprehenditur: à quo interrogata: *Quis te magiam ſic docuit, ut tibi Dij magni etiam parere cogantur?* reſpondit: *ſi ita eſt, ut ais, cur tu eos Deos ueneraris, & non potius eum, in cuius nomine Dijs tuis impero?* Ducta verò ad Dianę templum, eique ſacrificare iuſſa, cum Deo preces fudiſſet, ſubito terręmotum templum contremuit, Idolumque confractum eſt. Quod cum Imp. accepiſſet, illam ſaxo ingenti alligatam in Tyberim præcipitari iuſſit, ſed illa diuinitus ſoluta, ſuper vndas incedens ad ripam incolumis peruenit. Rurſus autem cōprehenſa, ac in ardentem fornacem iuſſu Imp: iniecta, cum in medio flammarū inuiolata diu fuiſſet, in obſcuriſſimū carcerē ſine cibo, & potu truditur, in quo cum cœleſti cibo recreata 10. dies fuiſſet, ad vltimum viua, & incolumis, pręter opinionem reperta, gladio percuſſa feliciter triumphauit 8. Kal. Ianuarij à Claudia eius matre in via Romana haud longè ab vrbe ſepulta. *Ex vita à Metaph. ſcripta à Lipom. tom. 5. & à Sur. tom. 6. rel. ac ex lib. de uirg. Rom.*

Eugeni' mamillarū oſtēſione detegit innocētiam.

Agnoſcitur à parentibus.

Philipp' Pater Eugeniç coronatur.

Templū Dianæ terręmotu corruit.

In medio flāmarū illæſa manet.

ANNOTATIO.

P*Aſſa eſt An. D. 261. Dionyſio Pont. Max. & Valeriano ac Galieno Imper. Ex Annal. Eccleſ. Cuius corpus in baſilica SS. Apoſtol. una cum Claudia matris corpore quieſcit.*

Decembris die 26.

DE S. STEPHANO PROTOMARTYRE.

Cur Steph. lapidatus.

STephanus vnus ex ijs adoleſcentibus; qui Hieroſolymis in lege erudiebantur, diſcipulus Gamalielis, Saulique coætaneus cum in Chriſtum credidiſſet, poſt illius aſcenſum in Cœlum, & Spiritus Sancti aduentum ab Apoſtolis vnà cum alijs VI. Diaconus creatus eſt. Cumque eſſet plenus fide, & Spiritu Sancto, multaque ſigna faceret in populo, & aduerſus fidei hoſtes diſputabat in Synagogis Alexandrinorum, Cyrenenſium, Libertinorumque ex Aſia, & Cilicia illorum in odium concitauit, qui cum Sapientiæ, & Spiritui, qui loquebatur, in Stephano reſiſtere non poſſent, ad calumnias confugientes falſos adhibent teſtes, qui ſe Stephanum verba blaſphemiæ in Deum, & Moyſen proferentem audiſſe dicerent. Licet autem Stephanus diuino illuſtratus lumine Chriſtum, eiusque gratiam annunciare non deſiſteret, aduerſariorumque proderet perfidiam, illi tamen ferina in eum rabie debacchantes, ne ſanctiſſimi iuuenis, qui illorũ furori patientiam, inuidiæ beneuolentiam, odio charitatem, minis, terrorique vitæ contemptum opponebat, vocem vlterius audirent, in ſcelere obfirmati continentes aures ſuas ipſum extra ciuitatem eiectum, veſtibus ad pedes Sauli, qui neci eius conſentiens erat, depoſitis, lapidibus obruunt pro ipſis orantem, & dicentem: *Domine Ieſu ne ſtatuas illis hoc peccatum*, cum inter lapidum imbres diuina claritas, ei affulſiſſet, iſque Dominum intuens dixiſſet: *Ecce video cœlos apertos, & Ieſum ſtantem à dextris virtutis Dei*. Cum autẽ genuflexus pro lapidantib. ſe veniam precatus fuiſſet, obdormiuit in Domino, corpusque non ſine ingenti fletu à pijs viris in villa Gamalielis ſepultum eſt.

Qũ corpus inuentum.

Quod cũ diu vnà cum corporibus: SS. Gamalielis Nicodemi, & Abibonis latuiſſet, Honorio & Theodoſio Imperatoribus à Luciano Presbytero, (qui propè Hieroſolymam habitabat) in ſomnis admonito inuẽtum in eccleſia in M. Sion honorificè conditum eſt: Inde Conſtantinopolim deportatum, Conſtantinopoli verò Romam Eudoxiæ (quæ martyri baſilicam in eo loco, vbi paſſus eſt haud procul à porta, qua Cedar ibatur, poſuit) opera apud S. Laurentium in eodem tumulo collocatum fuit. Eius reliquiæ multis in locis habentur, ac miraculis fulgent, in primis verò Neapoli in æde S. Gaudioſo dicata vitrea aſſeruatur ampulla concreti ſanguinis: qui dum 3. Nonis Auguſti ipſa Inuentionis ſacri corporis die feſto ſacra peragũtur myſteria, ebullire, ac ſi recens eſſet, ad hæc quoque tempora conſpicitur. *Ex Act. Apoſtol. Beda in tract. de Act. Apoſt. Niceph. lib. 14. cap. 9. Hiſt. Baron. in Analib. Eccleſ. & in Annot. in Martyrol. Rom.* & alijs multis.

ANNOTATIO.

Opinio de die mortis S. Steph. refellitur.

S*Vnt, qui S. Stephanum non 7. Kal. Ianuarij, qua die Eccleſia illius natalem colit, ſed 3. Non. Aug. quo tempore eiuſdem Inuentionem celebramus, lapidibus obrutum obijſſe velint: Quorum opinioni tot SS. Patrum homiliæ Stephanũ die poſt Domini Natalis diem de hoſtibus triũphaſſe apertiſſimis verbis aſſerentiũ repugnãt.*

Cur

Cur verò die 3. Aug. eius inuentio (quæ 3. Non. Decembr. contigit, vti ex Luciani Presbyteri litteris apparet) celebretur, & videtur cauſa, quod olim hac die lapidis vnius, quo S. Protomartyr percuſſus eſt, Anconam delati ob crebra miracula, quæ ad eum fiebant, commemoratio fieri conſueuerat, qua de re in Martyrol. S. Cyriaci Romæ & apud Bedam hac die (vt notat Card. Baron.) fit mentio. Subſecuta itaque corporis Inuentione viſum eſt illam eadem die, qua lapidem, recolere. Neque dicendum eſt, hanc eſſe translationis diem: nam prior translatio, quando Conſtantinopolim delatum eſt. 5. Kal. Octob. poſterior, qua Romam portatum fuit, prid. Non. Maij, celebrata eſt.

Cur Inuētio die 3. Aug. celebretur.

DE S. MARINO MARTYRE ROMANO.

MArinus puer Romani Senatoris filius Carino Imp. apud Martianum vrbis Præfectum, quòd Chriſtianus eſſet accuſatus comprehenditur, ac cū nollet Deos venerari miris afficitur cruciatibus. Nam loris diriſſimè flagellatus, vinctus in cuſtodiam traditur: poſtera die eductus in equuleio ſuſpenſus vngulis ferreis nulla nobilitatis, & ætatis ratione habita dilaceratur: deinde ſerræ ligneæ, ac machinæ lapideæ alligatus, ea machina diuinitus fracta, in ſciſsā arborem immittitur: qua in duo diuiſa in craticula ſubiecto igne extenditur plumbo liquato perfuſus: verum igne ſubito imbre extincto, in ſartaginem pice ebullientem inijcitur: at igne in rorem diuinitus conuerſo liberatus feris obijcitur: à quibus nil læſus, leone collum leniter amplexante, pardo pedes lingente, parda verò, & tigre manus exoſculantibus, in caminum ignis immitur: ex quo ſequenti die extractus, abſque vlla ignis læſione repertus eſt. Ad aram tandem Serapidis ductus, eique iuſſus immolare, ſtatuam illius oratione præſente populo contriuit. Quare nobiliſſimus adoleſcens nobiliſsimum martyrium gladio percuſſus compleuit 7. Kal. Ianuarij. Cuius corpus inter latronum corpora proiectum, cum ſubita orta tempeſtate inde lictores receſsiſſent, à Theophilo Epiſcopo ſepultum eſt. Martiano vermibus ex eius ore procedentibus extincto. *Ex Martyrol. Rom. Pet in Cat. lib. 2. c. 6. Mombrit. tom. 2. Vincent. Bellouacen. in Spec. lib. 13. c. 38.*

Marin⁹ diriſſimis torquetur ſuplicijs.

Leo collum amplexatur. Pardus pedes lingit. Tigris manus exoſculatur. Illæſus de igne exit.

ANNOTATIO.

PAſſus eſt ann. D. 284. cum Carinus Occident. Numerianus Orientali præeſſet Imperio. Quibus ſeq. anno ſucc. Dioclet. Dalmata quondam Anulini Senatoris Libertus.

DE S. DIONYSIO PAPA.

DIonyſius cuius patria ignoratur ex Monacho Pontifex S. Sixto II. An. ſal. 261. Valeriano, & Galieno Imperatoribus ſubrogatur. His aduerſus Hæreticos præſertim Sabellianos ſuo tempore exortos ſtrenuè decertauit: Sabellium enim diſtinctionem diuinarum perſonarū tollentem damnauit prius à Dionyſio Epiſcopo Alexandrino damnatum, ac confutatum. Eccleſias Preſbyteris diuiſit, parochias diſtinxit, & Diœceſum terminos poſuit. Sub eo Paulus Samoſatenus Epiſcopus hereticus Chriſtum Dominum ante Mariam Vir. eius matrem non fuiſſe aſſerens in Concilio Antiochiæ habito damnatus fuit.

Dioniſius aduerſus Sabellianos ſtrenuè decertat Sabelliumque damnat.

Paulus Samoſatenus damnatur.

Zamam primum Bononiæ Epiſcopum ordinaſſe traditur. Cum Eccleſiæ annos 11. menſes 3. dies 14. præfuiſſet, ac duabus ordinationibus menſe Decembris habitis Presbyteros 12. Diaconos 6. Epiſcopos vero 7. per diuerſa loca creaſſet. Scriptis duabus epiſtolis: vna ad Vrbanum Præfectum, alteram ad Seuerum Epiſcopum migrauit in pace 7. Kal. Ianuarij An. ſal. 272. Aureliano Imp. *Ex Damaſo, & Plat. ut Annal. Eccleſ.*

ANNOTATIO.

Damaſus, & Plat. annos tantum 6. menſes 2. Dionyſio tribuunt, Panuin. in cronol. annos 10. & menſes cum ex Epiſtola Synodica concil. Antioch. ad annũ 2 perueniſſe conſtet.

DE S. ZOSIMO PAPA.

Zoſimus natione Græcus poſt S. Innocentium I. Eccleſiæ præfuit An. ſal. 417. Honorio, & Theodoſio iuniore Imperatoribus. Cœleſtium, & Pelagium, qui à concilio Carthaginenſi, quod Peccatum originale inter alia negarent damnati ad ipſum venerant, cum ab errore noluiſſent recedere, licet ſub dolè ſe Pont. Roman. corrigi paratos verbis profiterentur, rurſus damnauit. Conſtituit ne quis ad Summum Pontificatum niſi per gradus Eccleſiaſticos aſcenderet. Tempora cuique Ordini Sacro præſcripſit. Benedictionem Cærei omnibus Parochialibus Eccleſijs conceſsit, cum is in baſilicis tantùm adhiberetur. Epiſtolam ad Epiſcopos Galliæ, Hiſpaniæ, & Africæ ſcripſit aduerſus eos, qui per ſaltum ad ſacerdotium ordinabantur; quod in epiſtola ad Heſychium Epiſcopum Salonitanum repetitur. Hoc Pontifice S. Auguſtinus pluresritus ſacrilegos, & gentiles ſuſtulit, veluti ſaltationes, *choreas*, conuiuia, in feſtis SS. Martyrum, & Teleptenſe concilium in Africa celebratum eſt.

Zoſimus Cœleſtiũ, & Pelagiũ damnat.

Cum Eccleſiam annum 1. menſes 4. & dies 7. ſanctè adminiſtraſſet, creatis Romæ Presbyteris 10. Diaconis 4. & Epiſcopis per diuerſa loca 8. migrauit in Cœlum 7. Kal. Ianuarij. Sepultus via Tiburtina apud S. Laurentium. *Ex Damaſo. Plat. & Annal. Eccleſiaſt.*

ANNOTATIO.

Panuinus in Faſt. Eccleſiaſt. Zoſimum 2 annis totidem menſ. & dieb. 12. ſediſſe ſcribit ſed obſtat temp. calculus apud Baron. in Annalib.

DE S. THEODORO MANSIONARIO ECCLESIÆ S. Petri Romæ.

Theodorus Paulò ante S Gregorij Papæ tempora manſionarius Eccleſiæ S. Petri Apoſtoli inſeruiens miniſtrabat, noctuque ad accendenda lumina, quæ oleij defectu, ſiue alia de cauſa extincta reperiſſet. Cum verò quadam nocte citius ad lumina iuxta ianuam inſtauranda ſurrexiſſet, atque ſub lampade in gradibus ligneis de more ſtaret, lumen refouens, repente S. Apoſtolus ſtola candida indutus in pauimento ei viſus eſt dicens; *Colliberte quare tam citò ſurrexiſti?* Quibus dictis diſparuit. Theodorum verò tantus pauor inuaſit, vt deficientibus corporis viribus, de ſtrato ſuo per multos dies ſurgere non valeret. Qui tandem migrauit ad Dominum 7. Kal. Ianuarij. *Ex S. Gregorij lib. 3. c. 24. Dialog.*

S. Apoſtolus Colliberto apparet.

ANNO-

DE hoc S. Confeſſore nullus præter Greg. loco cit. loquitur: neque eius vlla extat memoria præter quam in Martyrol. Rom. hac die.

DE S. ABVNDANTIA VIRGINE SPOLETANA.

Vide die 19. Ianuarij, in quem diem transfertur eius Feſtum.

Decembris die 27.

DE S. IOANNE APOSTOLO, ET EVANGELISTA.

IOannes Galilæus Zebedæi filius, & Iacobi maioris frater (quem D. Ieſus plurimum dilexit, ita vt in cœna ſupra pectus ipſius recumberet, & Dominus moriens matrem ſuam illi commendaret, aliaque maioris erga eum amoris argumenta demonſtraret) in Apoſtolum annum 22. natus electus eſt. Cum ipſe in Apoſtolorum diuiſione apud Sanctiſſimam Dei genitricem quam ſibi à Domino commendatam loco matris habebat remanſiſſet; (tametſi ſunt, qui ſcribant illi Aſiam obtigiſſe, eoque cum ipſa Dei matre profectum Epheſi habitaſſe, & in tota Aſia Dei verbum prædicaſſe) poſtremus Euangelium ſcripſit rogatus ab Aſiæ Epiſcopis, aduerſus Cherinthum, & alios Hæreticos, maximè Ebionitas Chriſtum ante matrem non fuiſſe aſſerentes, id quod cauſa ei fuit multa de diuinitate in Euangelio ſcribendi. Cum autem à Proconſule Aſiæ vinctus Romam ad Domitianum Imper. miſſus fuiſſet, & teſte Tertuliano in dolium feruentis olei iniectus apud Portam Latinam, illæſus exiſſet, ab eodem Imp. in Pathmon Inſulam relegatus eſt; vbi ſcripſit Apocalypſim. Mortuo autem Domitiano, actiſque illius ob eius nimiam crudelitatem reſciſſis Epheſum redijt ſub Nerua, Aſiæque Eccleſias iampridem fundatas rexit. Ferunt Ioannem, cum concionem haberet, à Barbaris ſeditione commota captum, & ad Dianæ Templum, vt ei immolaret pertractum. hanc illis conditionem propoſuiſſe, vt ſi Chriſti nomine inuocato Dianæ templum corruiſſet, ipſi in Chriſtũ crederent, ſin minus ipſe Dianam veneraretur. Accepta conditione, Ioannes preces ad Deum fudit, ſtatimque templo collapſo ſtatua Dianæ comminuta fuit. Cum autem ab Ariſtodemo Pont. magna ſeditio concitata eſſet, Ioannes illum adijt, rogans qua nam ratione animum illius placare poſſet: eo autem dicente ſe placatum iri, atque in Chriſtum crediturum, ſi præparatum venenum biberet nulla læſione ſubſecuta, illud, quod ante Epiſcopatum duos capitis reos necauerat, ſigno crucis præmiſſo ſecurus bibit, & mortuos præterea eodem veneno, hoc etiam petente Ariſtodemo, ad vitam reuocauit: quibus miraculis adeo manifeſtis Proconſul, & Ariſtodemus cum alijs permultis ſacris myſterijs imbuti aqua ſalutari expiati ſunt; plurima alia miranda effeciſſe Ioannem tradunt ſcriptores, ipſumque à conſpectu nedum à colloquio Hæreticorum abhorruiſſe. Cum enim, vt de eo Ireneus ſcribit, Epheſi lauandi cauſa balneum ingreſſus Chorinthum quendam Hæreſi infectum ibi conſpexiſſet, re infecta mox receſſit dicens, vereri ſe ne balneũ, in quo Cherinthus fidei hoſtis eſſet, concideret. Denique ſenio confectus, vt iam non poſſet vocem in plura verba contexere, quam in hæc: *Filioli diligite alterutrum*, (quando diſcipulis tædio affectis, & dicentibus: *Magiſter cur ſemper idem loqueris*: reſpondit illum dignam Ioanne ſententiam: *præceptum hoc Domini eſſe, illudque ſolum ſi fiat ſufficere*) ac ad Eccleſiam inter diſcipulorum manus tantum deferretur migrauit è vita Traiano Imp. apud Epheſum ſepultus. *Ex Breu. Rom. D. Hieron. Baron. in Annal. ad An. D. 101.*

Io. ann. 22. elect. Apoſt.

Cum Sanctiſſ. Deipara remãſit.

Poſtremus ſcripſit Euangelium.

Vinctus Romam mittitur.

In doliũ olei feruentis miſſus illæſus exit.

Relegatur in Pathmon.

Redit Epheſum.

Io. Templũ Dianæ, & Statuam comminuit.

Venenum ſecurus bibit, & mortuos veneno reſuſcitat.

Conuertit Pont. & Proconſ.

Abhorret à communione Hæretica.

Senio confectus migrat.

Sepelitur extra vrbem apud Epheſum.

ANNOTATIO.

Hiſtoria Adoleſcẽtis à Io. educato, & Epiſcopo cõmẽdato apud quos legatur.

Apocryphũ eſſe, quod Io. viuus in ſepulc. deſcenderit.

OMiſimus breuitatis ergo illud de adoleſcente à Ioanne educato, & ab eo in ecclesiarum viſitationibus occupato cuidam Epiſcopo commendato: ſub quo is ob nimiam viri indulgentiam adeo in peiora conuerſus eſt, vt caput latronum effectus fuerit: quod cum Ioannes reuerſus demum accepiſſet, egreſſus vrbe, perque ſolitudines illum quærens, tandem illum inuenit, quem fugientem ſecutus verbis blandis paternis eum ad ſe reuocauit, & ad pœnitentiam reduxit. Epiſcopum verò reprehendit, quod depoſitum male ſibi ſeruaſſet. Id quod apud Clem. Alexandrinum, & Io. Chryſoſt. legitur. Quod verò traditur Ioannem ſibi ſepulturam paraſſe, in eamque viuum flentibus diſcipulis deſcendiſſe, veſtibus exutum, ac ſplendore cælitus demiſſo amictum non amplius uiſum fuiſſe ſepultura humo deſuper tecta, inter apocrypha, & inuerisimilia cenſetur; ſicuti quod mortem non obierit, ad Antichriſti tempora reſeruatus.

DE S. ZOILO PRESBITERO AQVILEIENSI.

ZOilus presbiter. Aquileienſis inter cœtera pietatis opera: quibus in perſecutione Diocletiani, & Maximiani Imperatorum intentus erat, SS. martyrum corpora perquiſita ſepeliebat; in quibus S. Chryſogoni corpus in mare proiectum haud Diocletiani præſentis immanitatem veritus in propria domo tumulauit, caputque diligenter conquiſitum, ac recenti ſanguine conſperſum, quaſi ea die amputatum, inuentum corpori appoſuit; cui mirabiliter copulatũ eſt. Cum verò iam vitæ terminus ſibi inſtaret à S. Chryſogono, ei ante aliquot dies in ſomnis apparente denunciatus eſt. Qui lætus breui ex hac vita migrauit in Cœlum 6. Kal. Ianuarij, Aquileiæ ſepultus. *Ex paſſ. S. Chryſog. Ex Tab. & monum. Eccleſ. Aquileien. de quo, & Pet. in Cat. lib 6. c. 17. Paucis agit. & Mol. in addit. ad Vſuardum hac die Zoelum uocans.*

S. Chryſogoni caput recenti ſanguine madẽs corpori mirabiliter copulatur.

Zoilus de obitu à S. Chryſog. monetur

ANNOTATIO.

EIus memoria in Aquileien. diœc. die 24. Ianuarij celebratur, in eum diem propter intercurrentia feſta translata.

DE S. FABIOLA MATRONA ROMANA.

FAbiola clariſſima fœmina, cum facto cum priore marito diuortio, ad ſecundas nuptias errore ſeducta tranſijſſet, circa an. ſal. 390. Siricio Pont. Maximo, ac Valentiniano, & Theodoſio Imperatoribus, vbi iam ſecundus vir vita exceſſiſſet, publicam ſuſcepit pęnitentiam: nam ante diem Paſchæ tota fere inſpectante Roma in baſilica Lateranenſi Epiſcopo Presbiteris, & omni populo ad tantam nobiliſſimæ Matronæ humilitatem, & deiectionem collacrymantibus, ſparſum crinem, ora lurida, ſqualidas manus, & ſordida colla ſubmiſit. Quæ prorſus in alteram mutata eos pœnitentiæ fructus fecit, vt ſummam ſanctitatis laudem conſecuta. Prima Romæ noſocomium: in quo pauperes præcipuè exciperentur, ædificauit. Denique cum Ieiunijs, vigilijs orationibus, officijs charitatis vitam ad extremum perduxiſſet, migrauit è vita 6. Kal. Ianuarij circa an. ſal. 400. Anaſtaſio I. Pontif. Max. Cui S. Hieronymus rogatu Oceani Epitaphium compoſuit. *Ex Mol. in addit. ad Vſuard. Baron. in Annal.*

Fabiola egregium humilitatis, ac pęnitentiæ exemplum.

ANNOTATIO.

EIus laudes S. Hieron. proſequitur lib. 3. epiſt. 30. unde cæteri accepere.

De.

Decembris die 28.

DE S. ROMVALDI ABB. TRANSLATIONE APVD FABRIANVM.

TRanslatio corporis S. Romualdi Abbatis, quod furtim Æſium delatum fuerat circa has dies. Ann. Domini 1481. Sixto 4. Pontifice actitata reſiſtẽtibus Æſinis, quo minus reſtitueretur, tandem 7. Idus Februarij abſoluta eſt, eo Fabrianum oppidum maximum, & clariſſimum Piceni aſportato, atq; in æde S. Blaſij honorificentiſſimè collocato cum huiuſcemodi inſcriptione marmorea. DIVO ROMVALDO CAMALDVLENSIS ORD. AVTHORI MVLTA REIP. IMPENSA AB ÆSINIS RESTITVTO S. P. Q. F. SIXTO PONT. IV. S. D. P. DICAVIT M. CCCC. LXXXII. *Ex vita S. Romualdi. Ann. Domini 1605. Venetijs impreſſa.*

DE SS. MARTYRIBVS CALLISTO, FELICE, & Bonifacio Romæ.

CAlliſtus, Felix, & Bonifacius Romæ pro Chriſto martyrio coronati ſunt, vt Beda, & Martyrologium Rom. habent. Cæterùm, quando, & quam necẽ paſſi ſint, latet.

ANNOTATIO.

DE his Sanctis Martyribus, nihil amplius apud aliquem ſcriptorem legimus, præter id, quod apud Bedam, & Martyrolog. Roman. paucis adnotatum legitur, nec quidquam ſciri potuit de corporibus, vel reliquijs eorundẽ: quod de alijs quãplurimis, vt nuda, & ſimplex reſtet illorum memoria.

Decembris die 29.

DE TRANSLATIONE S. AMBROSII MARTYRIS Ferentinatis patroni.

CVm corpus S. Ambroſij martyris extra Ferentinum conditum, diu ignotũ fuiſſet, diuinitus in æde S. Agathæ; quo tempore Saraceni Campaniã populabantur inuentum, in vrbem ab excidio S. Martyris interceſſione liberatam in eccleſiam S. Mariæ Maioris non abſque prodigijs cæcis illuminatis, alijſque languentibus mirabiliter ſanatis translatum eſt. Inde poſtremò, cum S. Martyr cuidam Archipresbitero in viſu nocturno apparuiſſet, in Cathedralem baſilicam SS. Ioannis, & Pauli loco ciuitatis ſublimiore ſitam delatum ibi honorificè 4. Kal. Ianuarij reconditum fuit; qua die populus Ferentinas ad translationis huius celebrationem voto ſe publico adſtrinxit. In qua translatione; dũ Sacræ reliquiæ reponerentur, quidam Archipresbiter, nonnihil ex illis niſus furari, ita brachio obriguit, vt non niſi errorem confeſſus, ac S. Martyrem precatus ſanitatem recuperarit. Cum poſtea Epiſcopus de S. Martyris reliquiarum ſubdubitaret, duab⁹ puellis graui, & diuturno morbo oppreſſis eas admonuit: quibus repente ſanatis dubitatio omnis ſublata eſt. *Ex vita, & paſſ. eiuſd. Ambroſij Romæ anno 1605. typis excuſa.*

Archipresbiter furatus reliquias brachio obriget.

Puellæ duæ graui morbo oppreſſæ ſanantur.

Decembris die 30.

DE SS. Martyribus Sabino epiſcopo, Exuperantio, & Mercello Diaconis, Venuſtiano Præſide cum vxore, & filijs Spoleti, vide die 7. huius.

De

DE S. EVGENIO EPISCOPO MEDIOLANI.

EVgenius Epiſcopus Gallus Karolo Magno charus, cum Romam ad Apoſtolorum limina veniens Hadriano I. Pont. Max. ritum Eccleſiæ Mediolanenſis in recitando diuino Officio abrogatum comperiſſet, rem hanc, quòd erga S. Ambroſium eſſet impensè affectus, moleſtiſſime ferens, adeò lacrymis, precibus, & rationibus effecit, vt à Pont. Romam patribus; qui triduò ante receſſerant, reuocatis, reque denuo examinata, illa diuino iudicio definienda cõmitteretur. Vtroque enim Miſſali, & Breuiario, hoc eſt Gregoriano, & Ambroſiano clauſis in eccleſia diligenter obſerata dimiſſis, cum Deum omnes enixè rogaſſent, vt ſigno aliquo indicaret, quo vtendum eſſet, eccleſiam ingreſſi ſpectante pop. vtrunque apertum inueniunt, Gregoriani paginis per totam eccleſiam ſparſis. Ex quo patres Gregoriano vbique, Ambroſiano verò in Eccleſia Mediolanenſi duntaxat vtendum eſſe intelligentes, illud, vt hactenus, permiſerunt. Eugenius in patriam reuertens Mediolani ſumma totius populi, & Cleri gratulatione exceptus eſt, ibique aliquot dies ad eorum preces demoratus, in morbum incidit: ex quo breui S. Epiſcopus diem vltimum clauſit multo cum honore apud S. Euſtorgium ſepultus. Cuius corpus cum poſtea diu latuiſſet, ipſo Eugenio reuelante detectum eſt. Cum enim matrona quædam nobilis, & pia ex diutina paralyſi laboraret, illi S. Epiſcopus in ſomnis apparauit, ac vbi corpus ſuum lateret, indicauit, ſanitatem ei pollicitus, ſi inde eleuandum curaſſet. Quod cum illa marito narraſſet, isque ad locum perrexiſſet, ipſa è lecto ſurgere conata, ita ſe liberam ſenſit, vt poſt virum ad locum pedibus ſuis incedens peruenerit; vbi effoſſa terra corpus S. Epiſcopi cum eiuſmodi inſcriptione repertum eſt. HIC S. EVGENIVS EP. IACET. Quod in arca marmorea reconditum rurſus venerationi Mediolanenſibus eſſe cœpit. *Ex Bonino Mombrit. tom. 1.*

Pro Officio Ambroſiano laborat.

Miraculo offic. Ambroſianum approbatur.

Corpus ſuũ reuelat.

Paralyticam ſanat.

ANNOTATIO.

Error Mombrit.

QVod Mombrit. ait id Karolo II. factum, qui Papiam cœpit, corrigendum eſt. Nã qui Papiam cœpit Hadriano I. Pont. Max Karolus Magnus fuit: qui poſtea I. Imp. Occid creatus eſt.

DE S. LIBERIO EPISCOPO RAVENNATE.

LIberius Epiſcopus XIV. poſt Agapitum II. Rauennatem rexit Eccleſiam. Vir ſumma pietate præditus, & ſingulari eloquentia excultus: qua ſæpius concionatus ad populum, eum à vitijs ad virtutes mirum in modum commouiſſe traditur. Cum verò nihil omittens eorum, quæ in optimo quoque paſtore requiruntur, præclarè ſuo functus munere, deque Eccleſia Rauennate optimè meritus, tandem obiens 3. Kal. Ianuarij ad præmium euolauit. Cuius corpus primum in æde SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli ſepultum, nunc in æde S. Franciſci in ſacello crucifixi requieſcit. *Ex Monum. Eccleſ. Rauenn. de eo Hieron. rub. in Hiſt. Rauenn.*

ANNOTATIO.

TRes à Panuin. in Faſt. huius nominis Epiſcopi recenſentur: Quorum 1. (vt idẽ autor eſt) 9. Epiſcopus Dacho ſucceſſit, Anno Domini 185. præfuitque annis 21. Alter 14. Agapito 2. anno Domini 349. ſubrogatus biennio vixit in epiſcopatu. Tertius poſt Florẽtium 17. anno Domini 374. & ſediſſe 4. annis traditur. Horum

rum duos Eccleſia Rauennas in numero SS. Epp. habet in Tab. ad vſum ſacrum compoſitis adnotatos ſunt autem 1. & 2. licet aliter Hieron. Rub. in ſua Hiſt. ſentiat.

DE S. RAINERIO EPISCOPO FORCONIENSI AQVILÆ.

Rainerius Epiſcopus Forconienſis, (quæ vrbs fuit Veſtinorum: ex cuius, & Amiterni ruinis Aquila C.creuit) magna floruiſſe ſanctitate traditur; Cuius corpus Forconio euerſo Aquilam delatum, ibi honorificè reconditum colitur. *Ex Martyrol. Rom. & Tab. Eccl. Aquilanæ.*

ANNOTATIO.

Acta Rainerij Epiſcopi nondum videre licuit. Fuit, & Rainerius cōfeſſor Piſanus, cuius ibi memoria anniuerſaria die 17. Iunij recolitur.

DE S. LIBERALE EPISCOPO CANVSINO, ET MARTYRE.

Liberalis, qui & Liberius, Eleutherio Senatore Rom. & Euanthia matre nanatus traditur. Qui factis litteris eruditus à quodam Epiſcopo, ab eodem Diaconus, deinde Sacerdos ordinatur: nec multo poſt cum ſanctitate, & miraculis coruſcaret Epiſcopus Canuſij conſecratur. Cuius fama ad Hadrianum Imp. perlata, iuſſu ipſius Romam perducitur. Vbi inauditis, & exquiſitiſſimis tormentis affectus eſt. Nam cum lectum ferreum, & craticulam ignitam, ſartaginem, caminum ardentem, feras, & alia tormenta nō ſine multorum Gentiliū conuerſione ſuperaſſet, denique cum Imp. ipſe ſuperatus videretur, nec quid in martyrem crudelitatis exerceret, haberet, eiuſdem iuſſu capite plexus martyrium conſumauit. 5. Kal. Ianuarij, cuius corpus ad ſuam ſedem à Chriſtianis delatum, ibi conditum fuit. *Ex paſſ. eiuſd. m. ſ. & Pet. in Cat. lib. 2. c. 20.* Liberalis varia, atque exquiſita ſupplicia.

ANNOTATIO.

Acta S. Liberalis prorſus eadem ſunt cum actis S. Eleutherij Epiſcopi Illyrici, qui Meſſana in Sicilia paſſus traditur, niſi quòd mater Eleutherij Antia, huius verò Euanthia nominatur. Ex quo quis facilè ſuſpicari poterit Liberalem, et Eleutheriū vnum, & eundem eſſe Epiſcopum, cum eadem actu, ijdemque ſocij, & ijdem vtriuſque perſecutores ſint. Immò cum etiam in nomine conueniant. Idem enim Liberalis apud latinos, quod Eleutherius apud Græcos ſignificat. Liberalem Eleutherium eſſe conijcitur.

Pet. loco cit. Epiſcopum Cannenſem facit, quem alij Canuſij proxima Apuliæ vrbe aſſeruari, & coli tradunt.

DE S. NICEPHORO MARTYRE, ET PATRONO PETENENSI.

Nicephorus martyr Petenæ in Hiſtria; cuius vrbis, & diœceſis patronus eſt, maximè colitur; cuius ibi corpus habetur. Idem in Aquileienſi Eccleſia, & tota illius diœceſi celebratur in eiuſdem eccleſię Tabulis adnotatus hac die. *Ex Tab. Eccl. Petenen.*

ANNOTATIO.

Acta nondum vidimus; nec ſi ibi, aut alibi, & quando paſſus ſit à quoquam accepimus.

De

DE S. CRICHINO EPISCOPO VERONENSI.

Crichinus Doctor appellatus.

CRichinus, ſiue Cricinus Epiſcopus II. Veronæ S. Euprepio ſucceſſit. Is ob multiplicem rerum præcipuè diuinarum notitiam doctor appellatus, in eam maximè curam incumbere uiſus eſt, vt ſingulis veræ pietatis, & virtutum documenta præberet, ac multas Chriſto animas lucrifaceret. Quod, cum diu Eccleſiæ ſuæ præfuiſſet, egregiè præſtitit. Obiens autem diem 3. Kal. Ianuarij magnum ſui reliquit ciuitati Veronenſi deſiderium. Cuius corpus hodie in baſilica S. Proculi apud S. Euprepium conditum eſt. *Ex monum. Eccleſ. Veronen. & lib. Aug. Valerii ep. & Card. de Epp. & SS. Veronenſ.*

ANNOTATIO.

TRaditur obiiſſe, an. ſal. 72. ſi ſi diu vixit in Epiſcopatu, vt dictum eſt, & S. Euprepius etiam multos annos præfuiſſe dicitur, videtur vlterius vitam protraxiſſe.

DE S. NICEPHORO MARTYRE PATRONO PETENENSI.

Patria Nicephori quę.

NIcephorus adoleſcens Theſſalonicæ ad Chriſtum conuerſus Valeriano, & Galieno Imp. cum Sapritio Sacerdote magiſtro plurimum in ieiunijs, orationibus, eleemoſynis, alijſque pijs operibus proficeret, ita dęmone inſtigante, cępit à magiſtro odio haberi, vt rectis oculis ab illo iam non aſpiceretur. Cũ autem Sapritius: quòd Chriſtianus eſſet, delatus fuiſſet, nec detruſus in carcerẽ minis, vel promiſſis, vt Deos veneraretur, adigi poſſet, ad illum ſæpius venit Nicephorus veniam, ſi ſe offenſum putabat, & benedictionem impetraturus; Sed fruſtra: nam in te hac ſic illi cor Diabolus obſtrinxerat, vt neque lacrymis adoleſcentis moueretur. Cumque ad mortem duceretur, Nicephoroque in via genuflexo, & cum fletu veniam, & benedictionem petente nec parcere, nec benedicere voluiſſet, in alterum mutatus, cum iam decollãdus eſſet, carnificem orat, ne ſe obtruncet Dijs immolare paratum. Quod Nicephorus cernens, vbi Sapritium fruſtrà ad reſipiſcendum hortatus fuiſſet, miniſtros rogare cępit, vt ſe ſupplicio afficerent, quod Sapritio decretum fuerat. Illi verò iuuenem ab huiuſcemodi concilio abducere conati rem ad Præſidem deferunt; Qui Nicephorum nullis verbis deterritum, fuſtibus cædi, & in cataſta extendi iubet, & poſt dira verbera, cum excarnificatus, & fractis oſſibus conſtantior euaderet, capitalem præcepit ſubire ſententiam, eo itaque tertio Kal. Ianuarias capitis abſciſſione ad cęlum tranſmiſſo, corpus à Chriſtianis honorificè ſepelitur. Quod poſtea Conſtantinus Magnus naui cum luminibus, Clericis comitantibus, imponens, ibi baſilicam, quæ Cathedralis eſſet, ædificari iuſſit, vbi corpus martyris naue ſponte ſua impellentibus ventis delata, conquieuiſſet. Quæ cum ad Liburniæ, & Iſtriæ, littora appulſa eſſet, Petenamque aduerſo flumine ſacra pignora deportaſſet, ibi eccleſia Epiſcopo donata extructa fuit, in qua S. Nicephori corpus adhuc vſque tempora religioſè aſſeruatur, & colitur. Is enim non vrbis illius tantùm, ſed & totius dięceſis tutelaris eſt, & patronus. *Ex monum. Eccl. Petenen. & ex hiſt. Iſtriæ à Nicol. Manzolo. I. C. Iuſtinopolitano nuper conſcripta, & edita.*

Exempiũ tremendum.

Nicephorus ſe ſponte decollandũ offert.

Corpus Petenam diuinitus delatum.

ANNOTATIO.

Acta in nonnullis corrigenda.

MOnumenta, ex quibus vita martyris excerpta eſt, nonnulla egent emendatione; præſertim cum vrbem, in qua paſſus eſt Sablonicum vocent, & Conſtantinum Magnum Imperio an. ſal. 304. ſucceſſiſſe contineant; cum ad annum præd. Diocl. & Ma-

Maximianus adhuc imperarent; vel certè Imperium Constantio, & ... anno tradiderint. Quod verò inquiunt Petenam Pentapolim prius appellatam, eiuſque Epiſcopatum iam tum à Conſtantino Magno cœpiſſe, ipſi viderint: cum de re hac nihil apud graues authores legeremus.

DE S. IOCVNDO EPISC. AVGVSTÆ PRÆTORIÆ.

IOcundus Campis caſtro Agri Auguſtenſis honeſtis, & pijs parentibus ortus à puero litteris, & moribus excultus, adoleſcens S. Grato Epiſcopo traditur erudiendus; cuius & obſequentiſſimus diſcipulus, & comes fuit. Nam illũ Romam, & inde Hieroſolymam vſque ad caput S. Ioannes Baptiſtæ aſportandum comitatus eſt. Cum vero Auguſtam reuerſi fuiſſent, Gratus paulò poſt, laboribus, & annis confectus ægrotauit. Ex qua ægritudine cum breui ſibi hinc migrandum eſſe intelligeret, clerum accerſit, illique Iocundum ſucceſſorem ſuum proponit. Quem cum omnes quanta doctrina religione pietate morum elegantia, vitæ integritate, & prudentia, ac alijs virtutibus præſtaret optimè noſſent, poſt Grati deceſſum haud grauatè, ſed ſummo canonicorum conſenſu: licet reluctantem elegerunt. Qui ſuſcepto paſtorali munere, illud ſumma vigilantia cœpit exercere, curæ pauperum, diuino cultui, gregique paſcendo ſummopere intentus, cum Diœceſim viſitaret, illud præcipue poſt eccleſiarum cultum accurabat, vt idolatriam euerteret errores tolleret, & vitia emendaret. Cum itaque aſſiduis orationibus, concionibus, vigilijs, alijsque ſanctis exercitationibus diu Eccleſiam ſuam, quaſi vineam excoluiſſet, tandem à Domino ad præmium euocatus 3. Kal. Ianuarij obdormiuit non ſine ciuium lacrymis, & mœrore. Cuius corpus in eccleſia Cathedrali cõditum miraculis fulſit: In quibus illud memoratu dignum, quod cum Ann. ſal. hum. 1449. die 7. Auguſti flumina ex nimia imbrium copia ita exũdarent, vt innumera hominũ iumentorumque multitudo in valle apud Auguſtum in ſummo, manifeſtoque ſubmerſionis eſſet periculo, non prius caput S. Iocundi eò proceſſione delatũ eſt, quam aquæ recedere viſæ ſunt; ſed & illud mirum quoque accidit; quod cum aliquot ne mergerentur, arborem proceram conſcendiſſet, iamque aqua excreſcens penè arborem ſubmerſura eſſet, ſtatim vt ſacrum Iocundi caput acceſſit, aqua arborem deſerere cœpit, illiq; deſcendentes periculo ſubtracti ſunt. *Ex eius vita M. S. ac ex vita S. Grati.*

Gratus Iocũdũ clero ſui ſucceſſorem proponit.

Aquæ exundantes ad Caput S. Iocundi eò aſportatum recedere viſæ ſunt. Arboremque proceram deſerere cępit.

A N N O T A T I O.

ACta præcipua huius S. Epiſcopi non extant. Vita enim ipſius ad nos tranſmiſſa potius eſt ſermo, quam vita ex communibus, non ex proprijs contextus. Ex quo nos hanc qualemcunque vitam compendio decerpſimus.

DE B. GERARDO CONFESS. ORD. MINORVM APVD Valentiam.

VAlentiæ Op. Liguriæ, quod olim Forum Fuluij appellatum eſt, Beati Gerardi Ord. Minorum viget memoria. Is in eo oppido natus annos 14. cõtra propinquorum voluntatem, vt vxorẽ accipere, hortantiũ, peregrinatus

in

Annorum 40 Ordinē Min. ingreditur. — Angeli, pro eo Fratribus cibos parant. — Vaſea uitrea fracta ſępius reſtituit. — Spiritu prophetico præditus. — In morte campanę ſonant, & corpus odorem ſuauem mittit. — Obijt Panor.

in ſolitudine propè Romam aliquandiu Deo mira abſtinentia inſeruijt: quod & apud Neapolim cum feciſſet, in Siciliam profectus ibi in M. Eryce vſque ad ann. ætatis 11. ſolitarius vixit. Inde in Ord. Minorum cooptatus mirum in modum in obedientia, humilitate, & cæteris virtutibus profecit. Qui Randacij culinæ præpoſitus, cum orationis dulcedini intentus in die Reſurrectionis Dominicæ cibos Fratribus parare oblitus eſſet, ab Angelis prandium paratum repertum fuit; cum is excuſans Dominum prouiſurum dixiſſet. Panormi vitream ampullam à nouitio Miſſæ inſeruienti perfractam reſtituit. Quod etiā præſtitit, cum coram Guardiano ciathus, quo ægrotis potum miniſtrabat, in terram ſibi elapſus confractus fuiſſet, & cum puer amphoram vino plenam fregiſſet. S. Ludouicum Epiſcopum Toloſanum mirificè coluit, ad cuius inuocationem mira quædam circa ægrotos operatus eſt. Spiritu prophetico etiam clarus multa, quæ ſic euenere, prædixit. In eius obitu, cum de more campanæ pulſarentur, ruptis funibus, ſonitum edere non ceſſarunt; & ex illius corpore ſuauiſſimus odor efflabatur tota penè ciuitate ad rei nouitatem confluente, ac aliquot ægrotis, & corpore læſi ad ſacri corporis contactum mirabiliter ſanatis. Obijt Panormi An. ſal. hum. 1345. in ſacello S. Ludouici Epiſcopi, in quo orare ſolitus erat, ſepultus, innumeris per tempora dæmoniacis ad eius tumulum liberatis. *Ex Chron. Ord. Min. parte ſecunda lib. 9.*

ANNOTATIO.

IS non modo Panormi in Sicilia: ſed etiam Valentiæ prædictæ, vbi natus eſt, venerationem habet. Non tamen officio colitur Eccleſiaſtico.

Decembris die 31.

DE S. SILVESTRO PAPA.

Conſtātinus Imper. lepræ morbo laborat. — A Silueſtro baptizat⁹ ſanatur. — Duo cōcilia Silueſtri tempore habentur. — Arius damnatur. — Salutaria Silueſtri decreta.

SIlueſter Rom. Rufino, & Iuſtina nobilibus parentibus ortus, à prima ætate Cyrino Presbytero operam dedit; cuius doctrinam, & mores egregiè imitatus 30. annū agens Presbyter S. Rom. Eccleſiæ à Marcellino Pont. creatur. Quo in munere cum omni laude clericis alijs antecelleret S. Melchiadi in Pontificatu Ann. ſal. 313. & 8. Imperij Conſtantini Magni ſufficitur. Cui Imper. cum curandæ lepræ cauſa medicorum conſilio ex infantium ſanguine balneum pararetur, SS. Apoſtoli Petrus, & Paulus in viſu apparentes, præcipiunt, vt omiſſa impij balnei immanitate, Silueſtrum in Soracte latitantem accerſeret, à quo ſalutari lauacro curatus, in omni ditione Imperij Rom. templa chriſtiano more ædificari imperaret, & ſublatis inanium Deorum ſimulacris, vero Deo cultum adhiberet. Conſtantinus cœleſtibus monitis obtemperās, Syluestrum diligentiſſimè conquiſitum vocat: à quo Apoſtolorum Imagines recognoſcens, Baptiſmo ſuſcepto ſanatur, & ad tuendam, propagandamque Chriſti religionem inflammatur; multis auctore Silueſtro baſilicis ædificatis, quas ſacris imaginibus ex auro, & argento, doniſque, & ampliſſimis muneribus, prædijs etiam attributis exornauit, facultate etiam chriſtianis data vbique publicè templa extruendi. Hoc Pont. duo concilia habita ſunt: Nicænum, (quod Magnum & I. cognominatur) vbi præſidentibus eius legatis, præſenteq; Conſtantino, & 318. Epiſcopis catholica fides Ario eiuſque ſectatoribus condemnatis explicata eſt: quam ſynodum petentibus patribus illius confirmauit: &

Roma-

Romanum, in quo præſentibus 284. Epiſcopis rurſus Arius condemnatus eſt. Multa Eccleſię Dei vtilia conſtituit: in his vt chriſma à ſolo Epiſcopo conficeretur: vt Presbyter chriſmate ſummum baptizati verticem liniret: vt Diaconi dalmaticis, & palla Linoſtima ad læuam in eccleſia vterentur: vt in lineo tantũ velo ſacrificium conficeretur. Præſcripſit tempus omnibus ſacris Ordinibus initiatis ſingulos ordines exercendi, antequam ad altiorem aſcenderent gradum: vt laicus clerico non inferret crimen: nec clericus apud prophanum Iudicem cauſam diceret: reliquos Hebdomadæ dies præter Sabbati & Dominici, Feriarum nomine appellari voluit, vti antea vocari cęperant, vt clerici hinc intelligerent, ſe cæterarum rerum cura abiecta, vni Deo vacare debere. Huic cœleſti prudentiæ inſignis vitæ ſanctitas, & benignitas in pauperes perpetuò reſpondit. Prouidit enim, vt clericis copioſis egentes coniungerentur, & Sacris virginibus neceſſaria ſuppeditarentur. Ferunt eum draconem in ſpelunca apud M. Tarpeium, qui noxio halitu homines præcipuè infantes interficiebat, obſtructo, & obſignato ſpeluncæ oſtio extenſiſſe. Et Iudæos publica diſputatione coram Conſtantino, & Helena eius matre conuiciſſe, cumque impoſſibile illi aſſererent, vt Chriſtus vnica perſona in duabus naturis ſubſiſteret, ac ſecundum vnam tantum paſſus fuiſſet, id non eſſe impoſſibile manifeſtis exemplis demonſtrauit veſtis purpureæ, qua ſciſſa non tamen ſcinditur color, ſolaris radij, qui arbori illuſtratæ iungitur, nec tamen ſecta arbore ſecatur, & cum res ſordidas illuſtrat, haud tamen ipſe ſordidus redditur. Cum autem quidam eorum taurum afferri ferociſſimum iuſſiſſet, magiaque ſubito necaſſet, Silueſter exultantibus Iudæis, non ſine populi magno applauſu, ait, vt quemadmodum taurum necauerat, ita reddiuiuum faceret, ijs verò id fieri poſſe negantibus, ipſe continuò fuſa oratione, his verbis vſus excitauit illum: *ſi Ieſus Chriſtus, quem ego prædico, verus Deus eſt, de Virgine natus. ſurge protinus, & abiecta feritate conſiſte:* qui agno manſuetior illicò ſurrexit omnibus ſtupentibus, ac Iudæos ſuperatos cõclamantibus. Deniq; S. Pontifex, cum annos 21. mẽſes 10. diem 1. vixiſſet in Pontificatu, ac in 7. ordinationibus menſe Decembri creaſſet Presbyteros 42. Diaconos 25. Epiſcopos 65. obdormiuit in Domino ſepultus in cœmiterio Priſcellæ via Salaria. *Ex Breu. Rom. Metaph. à Sur. & Lipom. relato, ac ex Annal. Eccleſ. præter Damaſ. in Pont.*

Silueſter in mõte Tarpeio draconem extinguit.

Iudæos corã Imp. & Helena cõuincit.

Taurum ferociſſimum necatũ iterũ ad uitum reuocat.

ANNOTATIO.

Conſtantinum à Silueſtro baptizatum An. D. 324. Pontif. Silueſtri II. Imperij verò 19. Annal. Eccl. vt apud Baron. tradũt: ſed cũ multò ante ann. D. 312. Imperij ſui 7. poſt deuictum ſigno Crucis Maxentium reb. Chriſtianorum Conſtantinus fauere cœpiſſet tot reſcriptis, & edictis, quæri poteſt. Cur Silueſter in M. Soracte latitaret. Baron. reſpondet, quòd cum Conſtantinus reſcriptum de Haruſpicib. conſulendis, quod prius vetuerat, dediſſet, fortè Gentiles in ipſum Silueſtrum inſurrexiſſe, eumque vrbe egreſſum in eo M. Latuiſſe, ſeu quod Conſtantinus immemor beneficij ad auitam religionem redijſſet, & propterea à Deo lepra percuſſum eſſe quòd rurſus eccleſiam à Gentilibus premi permitteret: cum tamen appareat Cõſtantinum res Chriſtianorum ſemper curaſſe, ex ſacris hiſt. tametſi Zoſimus, & alij variè de Conſtantino ſcribunt ante ſuſceptum Baptiſmum, vt de re hac difficile ſit iudicium ferre.

maiore ſuo nomine dicata honorificentiſsimè con[illegible]
M.S. à quib. Sur. tom.6. accepit. De qua præter Adon. & Pet.lib. 2. c. 24. etiam Mombrit.tom.1.

A N N O T A T I O.

Paſſa eſt anno D. 275. vt Baron.in Annal.Eccleſ.mem. Eutychiano Pont. Max.

DE S.BARBATIANO PRESBYTERO RAVENNÆ.

BArbatianus Presbyter Antiochenus cum Timotheo Presbytero Romã venit, ibique in cœmeterio Calliſti demoratus miraculis coruſcare cœpit: nã Placidiæ puellæ difficili morbo oculorum laboranti ſanitatem impertiuit: & Calogerum Valentiniani Imp. ſeruũ, qui in ſcalæ deſcenſu pedibus lapſus cõfractus fuerat, ſigno Crucis ſanauit, cæco lumen reſtituit. ob hæc, & alia ſigna Romæ patrata à Galla Placidia Augusta Valentiniani matre ſecum Rauennã deducitur. Vbi cum eius hortatu Placidia templum D. Ioanni Euangeliſtæ auguſtum excitaſſet, precibus impetranit, vt S. Euangeliſta Pontificali habitu indutus illud dedicaret: qui diſparens ſandalium dextri pedis eidem Auguſtæ reliquit. In eo templo Barbatianus Deo diu famulatus multis prodigijs claruit. In ijs filium viri clariſsimi à Strumis ſigno Crucis liberauit: Theodoram matronam illuſtrem à fluxu ſanguinis curauit, cumque illa Barbatianum nonnunquam viſitaret, Vrſicius maritus zelotypia correptus illum in eccleſia orãtem adoritur; ſed diſtricto gladio manus illi continuò aruit, ipſeque factus immotus, nec brachium, quod percuſſurus ſuſtulerat, deprimere, neque inde abire, neque loqui poterat donec a populo ita deprehenſus ſcelus ſuum confeſſus à S. Viro liberatus eſt. Demum in morbum incidens, breui ceſsit è vita pridie Kal.Ian.à S.Petro Chryſologo in eadẽ æde S.Ioannis tumulatus, poſtea in æde Vrſianum translatus. *Ex monum.Eccleſ. Rauenn. De eo Sur.tom.6.Pet.in cat.lib. 2.c.23.Hieron.Rub.lib.3.Hiſt.Rauenn.& al.*

Barbatianus puellam oculorum dolore laborantẽ ſanat.

Calogerum lapſu confractum integrè reſtituit ſanitati.

S. Ioannes Euangeliſta tẽplum conſecrat.

Barbatianus à ſtrumis quẽ dã liberat.

Theodoram à fluxu ſanguinis curat.

Vrſicius. S. diſtricto gladio adoriens manu, ac brachio arefacto nec abire nec loqui valet.

A N N O T A T I O.

VAlentinianus Imp. ſub quo S. Barbatianus vixit 3. fuit: qui cum Theodoſio iuniore imperauit, diu Rauennæ, & quandoque Mediolani commoratus. Primus enim cum Valente fratre 12. ferè annis Imperium tenuit, obijtque An. D. 375. II. annis 17. partim cum Gratiano, partim verò cum Theodoſio ſeniore, deceſſitque An. D. 392. 3. annis 30. partim cum Theodoſio iuniore, partim cum Marciano, ac obijt an. D. 454. quod ad maiorem hiſtoriæ notitiam inueniſſe volumus.

DE S. IVSTINO PRESBYT. APVD FORCONIVM.

IVſtinus Presbyter Sipontinus SS. Florentij, Felicis, & Iuſtinæ comes, cum ijs ex Apulia in Veſtinorum fines veniens apud Forconium apud Aquilam conſedit, cum verò illi à ſatellitibus Imperatorum Roma miſſis comprehenſi, poſtea martyrio affecti fuiſſent, ipſe in M. proximum fuga elapſus, abeũtibus perſecutoribus SS.Martyres ad M.Offidij radices ſepelijt. Ipſe vero cum diu Deo orationibus, ieiunijs, ſacrorum adminiſtratione deſeruiſſet, annum 84. natus migrauit in Cœlum pridie Kal.Ianuarij in villa Offidia apud dictum M. Sepultus. *Ex Geſt. & paſſ. S. Iuſtinæ Virg.*

A N N O T A T I O.

Legimus alibi illum apud Forconium ſub Maximiano Imp.martyrio coronatũ fuiſſe.

F I N I S.

SS. VITÆ QVÆ AD NOS TARDIVS transſmiſſæ ſuis apponi locis non potuere.

Die 11. Ianuarij.

Gen.ˢ S. Alex.
Ob fidẽ cath. interficitur.
Vbi eius corpus.

ALexander Firmanus patria ex Sinigarda familia fuiſſe traditur: qui factus Eccleſiæ Firmanæ Epiſcopus ab hoſtibus fidei Catholicæ haud procul ab vrbe in via, quæ ad cœnobium S. Sauini ducit ob eiuſdem fidei defenſioñe interfectus martyrio coronatus eſt: cuius corpus in Baſilica Metropolitana in arca marmorea conditum quieſcit, vbi epitaphium litteris Longobardicis ſcriptum hoc legitur. Hic IACET RECONDITVM BEATISSIMVM CORPVS GLORIOSI MARTIRIS, ET EPISCOPI ALEXANDRI. Cuius memoria 3. Idus Ianuarij Firmi celebratur, prout in Rom. Martyrol. adnotatur. *Ex monum. & tab. Eccleſ. Firmanæ.*

ANNOTATIO.

Acta S. Alex. quare non extent.

QVa diximus de S. Alexandro ex tab. & antiqua Eccleſ. Firmanæ tradit, accepta ſunt, nullis ſcriptis de eius geſtis, ſicuti nec aliorum SS. extantibus: quæ vrbe ſub Frid. I. Imp. incenſa periſſe feruntur, vti in Annot. S. Philippi Ep. & mart. eiusd. vrbis, & S. Adami Ab. indicauimus.

12. Februarij.

DE S. SISINNIO EPISC. TEI APVD TORCELLVM.

Patria S. Siſinnij.
Ieiunat, vt S. Nicolaus.
Granaria ab eo ĩ vſus pauperũ vacuata diuinitus replentur.
Fit Eṗs Tei.
Presbyterum & filiũ viduæ oppreſſos à Dæmone liberat.
Quot annos vixit in Epiſcopatu.
Dies obitus cęlitˢ illi denũciatur.
Reuerſus in patriã bonis diſtributis obijt.

SIſinnius Romano Imper. Smyrnæ Eutychio, & Euthychia pijs parentibus, qui ſteriles Epheſum profecti Diuo Ioanni Apoſtolo, vt prolem ſuſciperent, preces, & vota perſoluerant. Ortus ab infantia ieiunium ter in hebdomada, vt S. Nicolaus ſeruauit. In litteris præſertim diuinis inſtructus opera miſericordiæ egenos, pupillos, & viduas ſuis facultatibus ſuſtentans proſequebatur. Miſſus à patre in villam, quo tempore fames per eas regiones inualuerat, frumenta omnia paterna pauperibus diſtribuit. Quòd cum pater ab œconomo accepiſſet, eò profectus granaria, vt prius diuinitus repleta aperiens inuenit. Fama itaque ſanctitatis Siſinnij peruagante mortuo Cyrillo Tei Epiſcopo illi licet iuuenis à Theodoro Archiep. Epheſino ſubrogatur Eṗus. Qui inter alia, quæ plura operatus eſt, miracula Leontium Presbyterum à Dæmone 8. annos obſeſſum, vt neque linguæ officio fungeretur, in feſto Natiuitatis D.N.I.C. dũ cuncto populo adſtanti pacem annunciaret, liberauit. Quod cum Euphemia vidua nob. audiſſet, filium ſuum 14. ætatis annum agentem à Dæmonio dudũ oppreſſum ad S. Epiſcopum attulit, cum lacrymis proſtrata opem illius implorans. Qui cum obſeſſo eccleſiam ingreſſus, ac triduo in ea clauſis ianuis demoratus preces Deo fudiſſet, illum incolumem matri reſtituit. Vixit in Epiſcopatu annos 24. quibus exactis cum in eccleſia horas de more perſoluiſſet, vocem ſe ad ſupernam ciuitatem vocantem audiuit. Quare cum populum, & clerum ad ſe quocari iuſſiſſet, & ad eos concionem; in qua ſalutis monita plurima reliquit, habuiſſet, qua die, & quo loco ad Deum migraturus eſſet aperuit. Cumq; ab eis non ſine ingenti omnium quaſi patrem amittentium fletu diſcedens in patriam reuerſus eſſet, reliquis bonis pauperibus diſtributis 16. Kal. Martij ceſſit è vita. Cuius corpus poſtea Torcellum delatũ in Eccleſia Monialium S. Ioãnis honorificè conditum eſt. *Ex vita eiuſd. M.S. penes Moniales prædictas exiſtente. In qua aliquot poſt mortem illius apparitiones, & miracula continentur.*

AN-

A N N O T A T I O.

A multis Epūs Altinas fuiſſe putatur: qui ſi acta ipſius vidiſſent opinionem mutarent. Quo autem corpus illius Torcellum peruenerit nondum ſcire potui. Celebratur illius memoria etiam die 14. Iulij, qui dies translationis eſſe videtur.

Die 27. Martij.

DE S. ADALPRETO EPISC. TRIDENTINO, ET MARTYRE.

ADalpretus Eberhardo Epo Tridentino vita functo ſubrogatur: cui Fridericus Imp. cognomento Ænobardus, quæ Conrhadus Imp. Eccleſiæ Tridentiuę donauerat, Garda ad Benacum lacum op. adiecto confirmauit. Cū aūt ciuitas Tridētina varijs motib. exagitaretur, & armis à Caſtrobarcis Lagatinā vallē, oppidaq; & arces ad vtranq; fluminis ripā tenentib. expeteretur, S. Epſ vt afflictæ patriæ opem ferret, & eccleſiæ loca ab hoſtib. inuaſa recuperaret, manu ex Marchia Taruiſina, & ex Veronenſibus, quibus, vt obſequētiores eos haberet, Gardam in feudum conceſſerat, collecta illis occurrit. Verū Caſtrobarci cum multos ad Epi Tridentini tutelam in armis eſſe cernerēt, illi inſidias ſtruere cœpere, eumq; in valle prædicta apud Roboretum Op. per dolum haſta trāſfixum è medio tollunt. 6. Kal. Aprilis Anno poſt Chriſtum natum 1181. non impunè: nam breui quaſi diuino icti fulmine ex fęliciſſimo ſtatu in ærumnoſiſſimū prolapſi tanti ſceleris pœnas dedere. Adalpretus aūt, cum pro patria, & religione occubuiſſet, in D. Vigilij templo conditus, & inter Beatos relatus ab Eccleſia Triden. cui annos 20. præfuit die prædicta colitur. *Ex monum. Eccleſ. Tridentina, & ex Pintio lib. 2. Hiſt. Trident.*

Quo tēpore Adalpretus Epatū inijt.
Garda Op. à Frid. Imper. Adalpreto donatum.
Caſtrobarci Tridentum, & loca Eccl. inuadunt.
Garda Veronenſib. in feudum datur.
S. Epſ ab hoſtib. per inſidias transfigitur.
Caſtrobarci ob iterfectū Epm breui vltionem diuinā ſentiunt.
Adalpretus inter SS. Martyr colitur.

A N N O T A T I O.

EX Pintio predicto Adalpretus 70. Ep. Tridentinus fuit, & S. Vigilius 18. verū errorem in hoc authore circa tempus non diſſimulandum animaduertimus. Nam donationem Conrhadi Eccl. Tridentinæ factam a Frid. Ænobarbo an. D. 1101. confirmatum ſcribit, cum Fridericus Imperium an. 1152. ceperit. Deinde Adalpretum an. 1181. ab hoſtibus confoſſum ait, cum Eccleſ. Tridentinam annos 20. adminiſtraſſet: in quibus ſibi aduerſari videtur.

Error Pintij in ſua Hiſto. Tridentina.

16. Maij.

DE S. ADAMO AB. ET CONFESSORE FIRMANO.

ADamus Abbas Firmi in Piceno ſanctitate, & miraculis floruit. Is cœnobij S. Sauini apud vrbem prædictam, in quo monaſticam vitā profeſſus fuerat, Abbas fuit. Cuius cœnobii eccleſia, ſiue oratorium à Valentino notario Eccleſiæ Firmanæ in S. Sauini Epi, & martyris honorem extructum eo petente à Paſſiuo Epo Firmano D. Gregorio Magno PP. mandante dedicatū fuit: cui q; poſtea ædificato monaſterio Adamus Abbas fuit præfectus. Cuius corpus, cum in eccleſia ſibi dicata diu quieuiſſet, tandem, vt decentius aſſeruaretur, in ipſam Metropolitanam eccleſiam integrum repertum translatum fuit: ibiq; honorificè conditum in hodiernum vſque diem miraculis fulgere dicitur. *Ex monum. Eccleſ. Firmana, quæ inde accepimus.*

Fuit Ab. S. Sauini apud firmum.
Eccleſia S. Sauini iuſſu S. Grego. Papæ conſecrata.
Corpus S. Adami Ab. trāſlatum.

A N N O T A T I O.

ACta illius cum actis aliorum SS. Eccleſiæ Firmanæ vrbe Friderico I. Imper. eos qui partes Pont. Romani ſequebantur, perſequente, incenſa, & direpta diſperiere, Dies autē, quo eius memoria celebratur, non natalis (qui ignoratur) ſed tranſlationis eſt.

Firmana e ab exerc. Friderici I. Imper. incenſa, & direpta.

28. Maij

28. Maij.

DE S. NICEPHORO EPISC. ET MAXIMILIANO DIACONO Petenenſibus, apud Humagum.

Accuſatur apud Patriarcham.

In itinere fōtes excitat.

Vrſus paret S. Epiſcopo. Similia ferè in vita S. Luciani Epiſco. leguntur.

Anates S. epo obediunt. Palliū in aere ſuſpenſum manet.

Moritur cum S. Maximiliano Diacono Humagi.

Nicephorus Epiſcopus Petenenſis (quæ ciuitas eſt Iſtriæ apud fines Liburnorum) haud mediocri ſanctitate effulſit. Is iam ſenio confectus duas apud ſe neptes habebat: quæ illum calore ſuo vti alterum Dauid fouerent. Quapropter apud Patriarcham Aquileienſem accuſatus cum ad illum contenderet apud Piquentum Op. peruetus Iſtriæ ſigno Crucis, & oratione fontem excitauit populo maxima aquarum penuria laborante, & opem ab eo, quem virum ſanctum norat implorante: qui adhuc manet, multis molendinis inſeruiens, Sacello ibidem ſuo nomini à Piquentinis extructo. Quod & apud Couedum haud procul à Tergeſtinis finibus effecit. Vbi hoſpitatus cum vrſus mulum, quo S. Epiſcopus vehebatur, deuoraſſet, illum iuſſit ad ſe à duabus virginibus ſuis neptibus perduci, quibus iubentibus, vt ad Epiſcopum veniret, paruit illicò, & ſibi ab Epiſcopo imperata faciens, ſarcinulas à mulo deferri ſolitas, ſibi impoſitas portauit Epiſcopum ſequens. Ferunt & anates fortè tunc per aera volantes, iuſſas ſe Aquileiam vſque ſequi, vt Patriarchę offerrētur, dicto illius paruiſſe. Qui vbi ad Patriarcham peruenit, pallium exutus, illud Solis radio quaſi perticæ impoſuit: Quod cum in aere ſubſtitiſſet, mirantibus, qui ad rei nouitatem concurrerant, Patriarcha illum vti Sanctiſſimum virum perhumaniter excepit, honorificentiſſimèque dimiſit. Cum autem S. Epiſcopus Petenam rediret apud Humagum vnà cum Maximiliano Diacono ægrotans, breui vita exceſſit vterque. Quorum corpora Humagi adhuc aſſeruantur, agiturque dies feſtus ibi, & Petinæ, (vbi Sancti Nicephori manus habetur) 5. Kal. Iunij. *Ex Tab & monum. vtriuſque Eccleſ.* ex quibus Nicol. Manzolus I.C. Iuſtinopolit. vitam deſcripſit Venetijs nuper æditam.

ANNOTATIO.

Hiſtoria hęc ſuſpectę fidei

ET ſi hiſtoria hæc meritò alicui ſuſpecta videri poterit, quòd nullam temporis mentionem faciens inueriſimilia quædam narrare videatur; illam tamen paucis referre libuit, gratum me factum ratus, ſi vbi accuratè ſcripta deſunt, qualiacunque haberi potuerunt, referantur.

4. Iulij.

DE S. VLDARICO EPISC. AVGVSTANO.

In cœnobio S. Galli educatur. Ordinatur Presbyter.

Romam contendit.

Epus Auguſtanᵒ creatur

Opa pietatis exercet.

Vldaricus Hupaldo, & Tietburga nobilibus parentibus ortus in Alemānia Monachis S. Galli inſtituendus traditur. Inde humanis, diuiniſque litteris inſtructus Adalberoni Epiſcopo Auguſtano viro ſanctiſſimo adhæſit: cui non mediocri fuit adiumento. Is enim in munere Epiſcopali Vldarici præcipue opera vtebatur: Qui cum Presbyter ordinatus eſſet, & Sacrorum locorum Romæ viſendorum deſiderio flagraret, eò de ſui Epiſcopi licentia ſe contulit, vbi à Summo Pont. benignè exceptus. Adalberoni, qui interim ſanctè obierat, Hiltemio ſuffecto, in patriam redijt. Hiltemio autem & ipſo poſt annos 15. vita functo. Vldaricus Summo omnium conſenſu Epiſcopus eligitur. Qui paſtorali munere ſuſcepto, loca ſacra reficere, & mores deprauatos reformare cœpit, in pietatis operibus ſe ſe exercens. Nam & infirmos, quos ſuis orationibus ſanabat, & in carceribus detentos, quibus neceſſaria ſuppeditabat, frequens viſebat

ſebat

ſebat, ad menſam egenos ſemper adhibens. Parcus erat non modo in cibo frequenter ieiunans, ſed etiam in loquendo, & dormiendo, humi cubans. Inter celebrandum in feſto Reſurrectionis manum cuiuſdam Hoſtiam ſacrandam pariter cum ipſo benedicentem vidit, ac Presbyterum aſſiſtentem, qui rem patefecerat, reprehendit. Cum autem inter Ludulphum Othonis Imp. filium, & Henricum eiuſdem Imp. fratrem diſcordia eò vſque proceſſiſſet, vt iam comparatis copijs manus eſſent conferturi, Sanctus Epiſcopus eò profectus vi orationis, & eloquentia pacem inter illos conciliauit. Poſthæc Romam ſecundò proficiſcens, vt SS. Apoſtolorum reliquias veneraretur, & Summum Pont. reuerenter inuiſeret, cum apud Parmam Tarum exundantem pluuijs inueniſſet, ſtatim poſt Miſſam ab eo celebratam flumen adeò decreuit, vt S. Epiſcopus cũ tota familia illud abſque periculo traijceret. Roma domum rediens Mediolanum venit: vbi cum in morbum incidiſſet, ſeque hinc migraturum intelligeret in æde SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, (quæ nunc S. Nazarij nominatur) humari voluit. Obdormiuit autem 4. Non. Iulij Ann. ſalutis 9073. ætatis 83. in eaque eccleſia, vti præceperat, conditus, tot tantique fulſit miraculis, vt in SS. numerum ſolemni ritu referretur. Cuius corpus Ann. 1579. à S. Karolo Archiepiſcopo, & Card. in arca lapidea cum haiuſcemodi inſcriptione, *Dilecto Filio Arderico Epiſcopo Auguſten.* repertum in loculo plumbeo conditũ fuit. *Ex vita ipſius latinè prolixè ſcripta, & impreſſa Auguſta, ac Mediolani ſermone Italico adita,* vbi vltio in eos, qui ſancti ſtatuam ante farciminis apothecam ab eccleſia extractam locarant, refertur omnibus breui vno excepto, qui pœnitẽs veniam exorauerat, mortuis.

[...]ſtis ſimul cũ eo hoſtiã benedicit.

Pacem inter diſſidẽtes Prĩcipes cõciliat

Romã ſecundo proficiſcitur.

Tarum exundãtem decreſcere facit.

Mediolani ægrotãs obit.

In SS. refertur.

Corpus à S. Karolo Borrhomæo trãſfertur.

A N N O T A T I O.

VAriè hic S. Epiſcopus nominatur: nam Vidaricus Auguſtæ, vti & in Martyrol. Rom. Ardericus Mediolani ex illius antiquis inſcriptionibus, & alibi Odoricus. Non ſolum enim apud Auguſtam, & alibi in Germania: ſed etiam in multis Italiæ ciuitatibus, & locis celebris eſt S. huius memoria.

Multis in locis colitur.

Die 29. Auguſti.

DE S. PELAGIO MARTYRE PATRONO ÆMONIENSI.

PElagius Æmonienſis Diaconus furentibus in perſecutione aduerſus Chriſtianos gentilibus tentus, ac in fidei confeſſione perſiſtens palmam martyrij glorioſam conſecutus eſt. Corpus à Chriſtianis apud Æmoniam humatũ in magna ſemper fuit apud Æmonienſes veneratione: qui illum vti patronum præcipuum coluerunt, & colunt. Nam non ſolum ciuitatis nouæ, quo Æmonia euerſa corpus illius translatum eſt, ſed & totius diœceſis patronus habetur, & maximè colitur. Eius quoque memoria per vniuerſam Aquileiæ diœceſim celebratur. *Ex monum. eiuſd. Æmonien. Eccleſ. & Hiſt. Iſtria a Nicol. Manzolo I.C. Iuſtinopolitano recens adita.*

Diacon⁹ fuit Æmonien.

Corpus in c. noua.

A N N O T A T I O.

AN S. Pelagius in eadem perſecutione, in qua S. Maximus Epiſcopus, martyrium pertulerit, vel in alia ante, ſiue poſt, incertum eſt: cum Acta ipſius deſiderentur. Cum autem in S. Maximi paſſione nulla fiat S. Pelagij mentio, illum non ſimul cum S. Maximo coronatum affirmari poteſt: viſitur inſcriptio hæc in arca lapidea. An. D. 1146. ſexto Id. Oct. recondita ſunt hæc SS. corpora Pelagij, & Maximi tempore D. Adami Epiſcopi.

Acta S. Pelagij non extant.

BEATO GVLIELMO ALEXANDRINO,

Cuius vita, ſicuti & ſequentis, quod tardius ad manus noſtras peruenerit, ſuo interſeri loco non potuit.

GVlielmus Alexandriæ in Liguria honeſtis parentibus ex Zucca familia ortus, cum primùm ei per ætatem licuit, Mundi huius illecebris, & terrenarum rerum cura ſpretis, ſe ſe pietatis operibus totum addixit. Fabricæ maioris tẽpli, quoad vixit, abſq; vlla temporali mercede præfecturam geſſit. Reliquum, quod ſupererat temporis, in ſacra lectione (erat enim non vulgaris litteraturæ,) & in procuranda proximorum ſalute inſumebat, egenorum præſertim, ac miſerorum ſubleuationi ſtudens: Quorum eos, qui mendicare erubeſcerent, clam ſuis ſuſtentabat facultatibus. De quo illud memoriæ proditum eſt, loculos, quos ſecum, vt pauperibus eleemoſynam erogaret, quotidie deferebat, nunquam ſemel ab eo pecunia refertos, exinanitos fuiſſe, quamuis extractam copioſius illam in dies distribueret. Quapropter prouerbio, quod adhuc perſeuerat, res ceſſit. Nam, cum ab aliquo, qui pluries illam erogarit, rurſus pecunia poſtulatur, ab eo reſponderi ſolet, *Me ne Beati Gulielmi crumenam, quæ non exhauriatur, putas habere?* Defunctus quoque miraculis claruit. Nam quibus varijs, diuturnis, difficilibusque morbis oppreſſis ſpes nulla ſalutis erat, ad Gulielmi patrocinium confugientes, illicò diuinitus ſanabantur. Quod, & calamitoſis contigit: qui poſt illius imploratam opem ad melioris fortunæ ſtatum rediere. Vixit circa An. ſal. N. M. CCC. LXXVII. Corpus in æde S. Marci, quæ eſt Fratrum Prædic. Conditum eſt: quod cum in oportuniorem locum transferretur, ex eo mirus, & ſuauiſſimus odor exhalauit. *Ex Vrbis Alexandrinæ Annalibus.*

Fabricæ ma. Eccleſ. præficitur.

Egenos, quos mẽdicare pudet, ſuis facultatib. alit.

Crumena illius nunquã exhauritur.

Oppreſſi morbis inſanabilibus ſanantur.

Miſeri ad priorem fortunam redeunt

Ex eius corpore ſuauis odor exhalat.

ANNOTATIO.

EIus Imago, quæ habitum illius Monaſtico ſimilem indicat, cum crumena, & inopum circunſtantium turba multis in locis præſertim in Baſilica Cathedrali An. Domini 1388. *depicta cum huiuſcemodi inſcriptione conſpicitur. B. GVLIELMVS ZVCCVS CIVIS ALEX. MASSARIVS HVIVS ECCLESIAE. Cum dies ob ignoretur: pro libitu ad diem* 10. *Febr. quo S. Gulielmus Eremita colitur, adnotatus eſt.*

DE S. DEVOTA VIRG. ET MART. apud Monoecum.

DEuota virgo à teneris Chriſtiana in inſula Corſicæ Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus Barbaro Præſide Chriſtianos perſequente in Euritij Senatoris ædibus latitabat, aſſiduis Ieiunijs precibus, & Sacris lectionibus intenta. Cum autem Barbarus in inſulam veniſſet, accepiſſetque puellam Chriſtianam apud Euritium latere, iſque rogatus tradere eam noluiſſet, veneno (quòd ob viri nobilitatem in illum animaduertere vereretur) vti Chriſtianos fouentem necandum, & Virginem comprehenſam ſibi præſentandam curauit. Quam cum nullis blanditijs, minisque, vt Deos coleret, inducere potuiſſet, os ſaxo contundi, deinde colligatam manibus, & pedibus per pomerium, donec membra diſiunge-

gerentur, trahi iuſſit. quæ cum patienter ferrens, Deo ſeipſam, & Eutitij animam commendaret, Barbarus, quem virgo Dæmoniorum cultorem dicebat, iniquiſſimum, ita percitus illam in equuleo ſuſpenſam torqueri imperat: Quo in cruciatu, cum illa orans diceret, *Suſcipe Domine ſpiritum meum*. Voxque de cœlo exaudita eſſet, *Audita eſt oratio tua*, animam, quæ de ore eius inſtar columbæ egreſſa eſt, Deo reddidit. Cuius corpus à Præſide iuſſum cremari, clam à Benenato Presbytero, Apollinare Diacono, & Gratiano Nauta ſublatum, nauiq; impoſitum, apud Monoecum Arcem oræ Liguſticæ inter Albintemelium, & Nicæam munitiſſimam (cum inter nauigandum exortam maximam tempeſtatem Virgo ipſa adparens mirabiliter ſedaſſet) delatum in loco à columba oſtenſo in æde S. Georgij VIII. Kal. Februarij conditum eſt. *Ex M. S. Monaſterij S. Pontij Nicienſis diœceſis: cuius exemplum à multis fide dignis ſubſcriptum. Excellentiſſimus D. Federicus Landus Princeps, & Velleris Aurei Eques nobis oſtendit.*

ANNOTATIO.

HAEC ſancta virgo & martyr multis claruit miraculis, in ijs: cum Arx Monoeci a Gallis noctu inuaſa in maximo diſcrimine verſaretur, ſancta virginis, & martyris interceſſione diuinitus liberata eſt. Quapropter ab incolis deinceps vti protectrix in veneratione habita fuit.

Digitized by Google